ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

EDIȚIA A II-A

VOLUMUL VII

BUCUREȘTI
MĂIASTRA • 2015

1952–2012

CAMPIONII ROMÂNIEI

ENCICLOPEDIA
EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

VOLUMUL VII

BUCUREȘTI
2015

ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE ŞI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

ENCICLOPEDIA EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

Ediţia a II-a
Volumul VII

© 2015 MINISTERUL TINERETULUI ŞI SPORTULUI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

Enciclopedia educaţiei fizice şi sportului din România / coord.: prof. dr. Nicu Alexe, prof. Valentin Constandache. - Ed. a 2-a, rev. - Târgu Jiu : Măiastra, 2015.
9 vol.
ISBN 978-606-516-780-3
Vol. 7. - 2015. - Bibliogr. - Index. - ISBN 978-606-516-787-2

I. Alexe, Nicu (coord.)
II. Constandache, Valentin (coord.)
81’374.2:796(498)=135.1

ISBN 978-606-516-780-3
ISBN 978-606-516-787-2

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE ŞI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

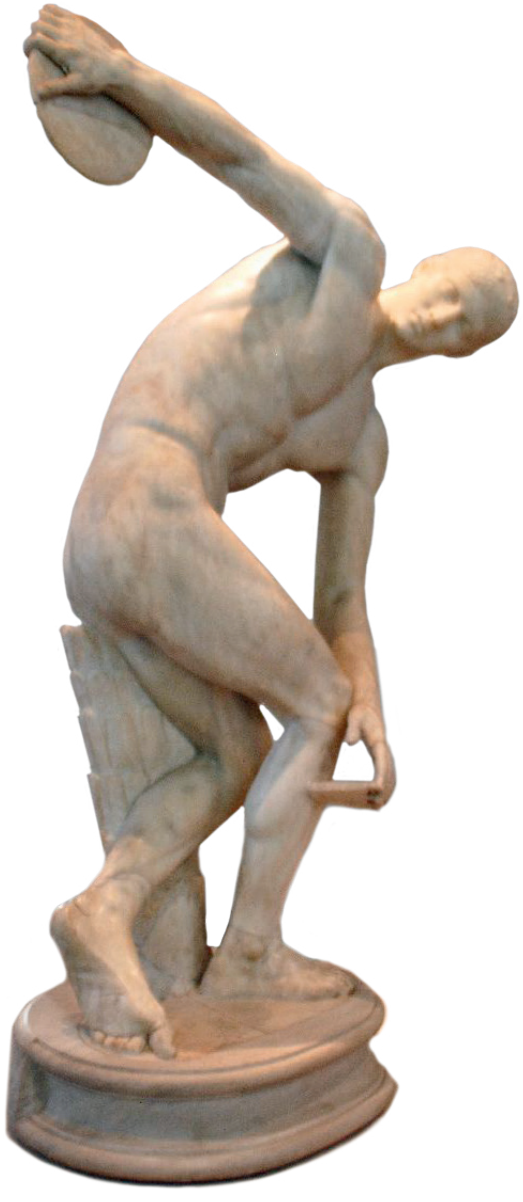

Ediţia a II-a

MĂIASTRA • 2015

VOLUMUL VII

- LEGISLAŢIE
- FORURILE DE CONDUCERE ALE EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI
- INSTITUŢII, ORGANIZAŢII ŞI ACTIVITĂŢI SPECIFICE DOMENIULUI EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI
- STRUCTURI ORGANIZATORICE DE REFERINŢĂ – ASOCIAŢII, CLUBURI, SOCIETĂŢI
- REALIZĂRI ORIGINALE, TEORETICE ŞI APLICATIVE
- LITERATURA DE SPECIALITATE
- MASS-MEDIA
- SPORTUL ÎN FILATELIE

VOLUMUL al VII-lea

- LEGISLAŢIA;
- FORURILE DE CONDUCERE ALE EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI;
- FORMAREA ȘI PERFECȚIONAREA CADRELOR DE SPECIALITATE;
- CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ;
- MEDICINA SPORTIVĂ;
- INSTITUŢII, ORGANIZAŢII ŞI ACTIVITĂŢI SPECIFICE;
- ASOCIAŢII, CLUBURI, SOCIETĂŢI DE REFERINŢĂ;
- REALIZĂRI ORIGINALE, TEORETICE ȘI APLICATIVE;
- LITERATURA DE SPECIALITATE;
- MASS-MEDIA;
- SPORTUL ÎN FILATELIE (1937-2009);
- BAZA MATERIALĂ A ACTIVITĂȚII DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT.

Autori și colaboratori:

LEGISLAȚIE

Autori: †Cristea Dan (ed.II), Cojocaru Mihai (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.I și II), Encuțescu Dana (ed.II), Ionescu Ruxandra (ed.I și II), †Ionescu V. Mihai (ed.I), †Nicu Alexe (ed.I și II), †Postolache Nicolae (ed.I și II), †Teodorescu Andrei Bogdan (ed.I), Vrabie Anghel (ed. I și II).

Colaboratori: Anghel Viorela Claudia (ed.I), †Dumitrescu Vasile (ed.I), †Földvari Tiberiu (ed.I), †Maltopol Valeriu (ed.I), Ungureanu Sanda (ed.I).

FORURILE DE CONDUCERE, INSTITUȚII, ORGANIZAȚII ȘI ACTIVITĂȚI SPECIFICE DOMENIULUI EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI

Autori: Constandache Valentin (ed.I și II), †Drăgan Ioan (ed.I), Encuțescu Dana (ed.II), †Firea Elena (ed.I),†Georgescu Miron (ed.I), Hoffmann Arthur (ed.II), †Nicu Alexe (ed.I și II), Petrescu Nicolae (ed.II), †Popescu Mircea (ed.I și II), †Postolache Nicolae (ed.I și II), Roibu Teodor (ed.II), †Simionescu Vladimir (ed.I), †Teodorescu Andrei Bogdan (ed.I), Vrabie Anghel (ed.I și II).

Colaboratori: Anghel Viorela Claudia (ed.I), Lador Ioan (ed. I și II), Teodorescu Vasile (ed.I).

STRUCTURI ORGANIZATORICE – ASOCIAȚII, CLUBURI, SOCIETĂȚI DE REFERINȚĂ

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.I și II), Encuțescu Dana (ed.II), †.Ionescu V.Mihai (ed.I), †Nicu Alexe (ed.I și II), †Postolache Nicolae (ed.I și II), Vrabie Anghel (ed.I și II).

Colaboratori: †Földvari Tiberiu (ed.I), Mandache Ilie (ed.I), Târcoci Grigore (ed.I).

CLUBURI DE FOTBAL

Autori: †Cristea Dan (ed.II), †Ionescu V. Mihai (ed.I și II).

REALIZĂRI ORIGINALE TEORETICE ȘI APLICATIVE

Autori: †Georgescu Miron (ed.I), Hillerin Pierre Joseph (ed.II), †Nicu Alexe (ed.I și II).

Colaboratori: †Drăgan Ioan (ed.I și II), Focșeneanu Alexandra (ed.I), Gagea Adrian (ed.I), Stupineanu Ilie (ed.I), Vâjâială Grațiela Elena (ed.I și II).

Autori și colaboratori:

LITERATURĂ DE SPECIALITATE

Autori: †Băiașu Nicolae (ed.I), Cojocaru Mihai (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.I și II), † Georgescu Miron (ed.I), †Ionescu V. Mihai (ed.I), Ionescu Ruxandra (ed.I și II), †Nicu Alexe (ed.I și II), †Postolache Nicolae (ed. I și II), †Simionescu Vladimir (ed.I), Tatu Titus (ed.I și II), †Tărchilă Nicolae (ed. I), Vrabie Anghel (ed. I și II).

Colaboratori : †Földvari Tiberiu (ed.I), Țibu Florin (ed.I).

MASS-MEDIA

Autori: Constandache Valentin (ed.I și II), †Ionescu V. Mihai (ed.I), †Nicu Alexe (ed.I și II), †Postolache Nicolae (ed.I și II), Tatu Titus (ed.I), †Vilara Romeo (ed.I).

Colaboratori: Avramescu Teodor (ed.II), Fântâneanu Emanoil (ed. II), Graur Dumitru (ed. II), Roibu Teodor (ed. II), Vintilă Octavian (ed. II).

SPORTUL ÎN FILATELIE

Autor: Vrabie Anghel (ed.I și II).

BAZA MATERIALĂ – SINTEZĂ PRIVIND ISTORICUL ȘI EVOLUȚIA CONSTRUIRII ACESTEIA

Autori: †Chirilă Octavian (ed.I), Constandache Valentin (ed.I și II), Grecescu Anton (ed.I), Lăncrăjan Dorin (ed. I), †Nicu Alexe (ed.I și II), Șintie Ana Maria (ed.II), Vrabie Anghel (ed.I și II).

LEGISLAȚIE

REGLEMENTĂRI JURIDICE, ORGANIZATORICE ŞI ADMINISTRATIVE

LEGEA INSTRUCŢIUNII DIN 1864, *publicată în M.O. nr. 272 din 5/17 decembrie 1864. Legea a fost propusă spre aprobare domnitorului Alexandru Ioan Cuza, în urma raportului ministrului de stat la departamentele Justiţiei, Cultelor şi Instrucţiunii Publice, cu nr. 52 014. Domnitorul Cuza o sancţionează şi o promulgă.* Legea are 2 părţi şi 418 articole. În partea „*Dispoziţiuni generale*", se precizează că *„instrucţiunea se împarte în publică şi privată"* (art. 1.). Instrucţiunea publică se compune din primară (cuprinzând*: „şcoalele primare din comunele rurale şi urbane*"), secundară (cuprinzând: liceele, gimnaziile şi seminariile, şcoalele reale, de belle-arte, profesionale şi şcoalele secundare de fete) şi superioară (facultăţile de litere, de *„şciinţe matematice, fisice şi naturale",* de drept, de medicină) (art. 2, 3, 4 şi 5). În planul de învăţământ, în cap.III, art. 116, enumerând obiectele de studiu pentru *„gimnasii", legiuitorul* indică şi *„gimnastica"*. Reţinem, de asemenea, preocuparea pentru crearea cadrului material necesar activităţilor *„gimnastice",* exprimată în secţiunea a V-a, art. 173, unde se stipulează ca în internate, să existe „*aparate gimnastice*" *„pentru exerciţiul corpului în timpul recreaţiunilor"*. Secţiunea a II-a este rezervată dispoziţiilor pentru *Şcoale secundare de fete*, în cazul cărora, de asemenea, se menţionează ca materie de studiu în „*şcoalele secundare*", gimnastica şi în consecinţă, existenţa *„aparatelor gimnastice"*.

Legea stipulează că va intra în vigoare la începerea anului şcolar 1865. Ea este dată la Bucureşti, la 25 noiembrie 1864.

Semnată de Domnitorul Alexandru Ioan Cuza şi de Ministrul secretar de stat la departamentul Justiţiei, Cultelor şi Instrucţiunii Publice, Nicolae Cretzulescu.

LEGEA ORGANIZĂRII SERVICIULUI SANITAR, *publicată în M.O. al României nr. 116 din 1874.* Legea cuprinde 5 capitole şi 141 de articole. În cap. I se arată care este situaţia organizării serviciului sanitar şi sunt enumerate atribuţiile serviciului sanitar, definirea şi denumirea autorităţilor administrativ-sanitare, profilurile medicilor (de urbe, de districte, rolul medicilor veterinari). Cap. II defineşte executarea profesiunii de medic, a artei farmaceutice şi a moşitului. În cap. III se arată în ce constă executarea profesiei de farmacist şi a celei de moaşă. Cap. IV este destinat igienei publice. În cap.V, art. 115, se stabilesc prevederile unui regulament special care vizează *„igiena şcolilor publice şi internatelor de educaţiune, publice şi private"*. Se precizează că: „*pe lângă educaţiunea spirituală, cea fizică nu va fi neglijată"* şi se atenţionează că *„şcolile care nu satisfac aceste obligaţii se vor închide de prefecţi şi primari"*.

Legea este semnată de George Brătianu.

DOCUMENTUL NR. 8, *întocmit de Primăria oraşului Bucureşti, în data de 11/23 iulie 1879 sub denumirea de Bilet nr. 2236.*

Prin document se autoriza, conform votului *„consiliului de higienă"* dat în şedinţa din 2 iunie 1879, să se „*înfiinţeze*" în curtea bisericii, departe de zona râului Dâmboviţa cu mai mulţi stânjeni, un bazin de *„înotaţie"* pe lungime de 30 m şi lăţime de 1,50 m, având în jurul său, pe o suprafaţă de 45 m, cabine de *„paiantelă"*. Facem precizarea că acest bazin a fost inclus în proprietatea *Societăţii Române de Arme, Gimnastică, Dare la Semn şi Nataţiune* (document reprodus la pag. 52).

LEGEA ASUPRA ÎNVĂŢĂMÂNTULUI PRIMAR ŞI NORMAL PRIMAR, *sancţionată*

prin Înaltul Decret Regal nr. 2064 din 19 mai 1893 şi publicată în M.O. nr 40 din 23 mai 1893. Legea are 6 capitole. În cap. I se prevede că *„Învăţământul primar este obligatoriu şi gratuit”.* Cap. II, secţiunea I, prevăzând materiile de studiu pentru şcolile primare, include şi *„jocurile de gimnastică” şi „exerciţiile militare”.* De asemenea, în cap. III, rezervat *„şcoalelor normale”,* art. 35, se specifică scopul acestora: *„...sunt aşezăminte de Stat, a căror menire este de a forma corpul didactic al şcoalelor primare urbane şi rurale”.* Şi în programa de studii a şcolilor de învăţători şi a celor de institutori sunt prevăzute *„gimnastica, jocurile gimnastice şi, pentru băieţi, instrucţia militară”* (art. 40 şi 45).

LEGEA ASUPRA ÎNVĂŢĂMÂNTULUI SECUNDAR ŞI SUPERIOR, *publicată în M.O. din 2 martie/5 aprilie 1898.* Conţine 6 capitole şi 114 articole. În cap. II, secţiunea I, se stipulează modul de organizare a învăţământului secundar, printre disciplinele incluse în planul de studii prevăzându-se gimnastica, atât în primele clase (gimnaziale), cât şi în ultimele patru (liceale). În acelaşi capitol, la secţiunea V, art. 22., se menţionează că recrutarea profesorilor pentru învăţământul secundar pentru *„grupa literară sau pentru cea ştiinţifică”,* se face în funcţie de profilul obiectelor de studiu. *„Gimnastica şi jocurile gimnastice”* se regăsesc în planurile ambelor tipuri de studii. În ceea ce priveşte încadrarea maestrului de gimnastică, legea prevedea expres: *„...pentru a fi admis la examenul de capacitate pentru gimnastică, candidatul trebuie să posede certificatul de absolvire a unei şcoli speciale de acest fel.”* El trebuia să fi satisfăcut serviciul militar şi să fie român. În secţiunea a VI-a se definesc drepturile şi îndatoririle corpului didactic secundar. Salariul unui profesor era de 100 de lei, iar al maestrului, de 70 de lei. *Legea s-a votat în Adunarea Deputaţilor, în şedinţa din 18 februarie 1898. A fost semnată de Regele CAROL I, de Ministrul Justiţiei, G. D. Pallade şi de Ministrul Cultelor şi Instrucţiei Spiru Haret. De asemenea, legea poartă semnăturile Preşedintelui Senatului, N. Gane şi al Adunării Deputaţilor, D. Giani.*

CONFERINŢELE PROFESORILOR DE EDUCAŢIE FIZICĂ

Prima Conferinţă a profesorilor de educaţie fizică din România s-a desfăşurat la 21-24 septembrie 1904 în Bucureşti, organizată din iniţiativa ministrului Instrucţiei Publice, Spiru Haret. Conferinţa, la care au participat 42 de profesori şi o profesoară de educaţie fizică de la liceele secundare din ţară, a avut loc la Liceul *Gheorghe Lazăr.* Ca preşedinte al Conferinţei a fost numit dl. Paul Bujor – profesor universitar din Iaşi – iar ca secretari, profesorii Radu Corbu (Brăila) şi Zaharia Ionescu (Galaţi). Deschiderea Conferinţei şi citirea mesajul ministrului au revenit secretarului general al Ministerului Instrucţiei Publice–Gheorghe Adamescu. Tema principală a Conferinţei a fost: *„Propuneri, modificări şi mijloace prin care educaţia fizică din şcoli poate să ajungă la rezultatele mai eficace, în condiţiunea în care programa poate să găsească o mai bună aplicare”.* În programul Conferinţei au fost incluse şi aplicaţii practice, desfăşurate în sala de gimnastică a Liceului *Gheorghe Lazăr*, iar la dezbatere au participat 19 profesori. Discuţiile au fost „aprinse” şi controversate, deoarece fiecare vorbitor aborda problemele din unghiul de vedere al „şcolii” căreia îi aparţinea şi care îi formase: şcoala lui Gh. Moceanu de la Bucureşti, a lui Negruzzi de la Iaşi, ori şcoli din alte ţări. Delegatul ministerului, inspectorul Dimitrie Ionescu, a încercat o relativă conciliere a vorbitorilor.

Cea de a doua Conferinţă a *„maeştrilor de gimnastică”* din România a avut loc la 26-28 noiembrie 1907, tot la Liceul *Gheorghe Lazăr* din Bucureşti.

De această dată au fost prezenţi 45 de maeştri şi maestre de gimnastică, înregistrându-se doar 5 absenţe. Temele Conferinţei au vizat: *„Explorarea conţinutului programei analitice pentru Şcoala Secundară”* şi *„Rolul educaţiei fizice în şcoli – directive şi scopuri”.*

Conferinţa a mai cuprins, de asemenea, expunerea doctorului A. Urechia pe tema *„Noţiunile generale de anatomie în legătură cu gimnastica”*, precum şi lecţiile practice ţinute în sala de gimnastică a liceului, de către inspectorul ministerului, Dimitrie Ionescu.

*

După plecarea lui Spiru Haret de la conducerea Ministerului Instrucţiunii Publice, şirul de conferinţe a fost întrerupt. Dezbateri pe marginea educaţiei fizice şcolare aveau totuşi loc (sub o formă sau alta), cu prilejul serbărilor şcolare care cuprindeau programe cu exerciţii de gimnastică.

După încheierea Primului Război Mondial, în anul 1921, se înfiinţează *Societatea profesorilor şi profesoarelor de gimnastică din România*. În cei aproape 10 ani de activitate, Societatea a reuşit să reînnoade firul întrunirilor profesorilor de gimnastică, de data aceasta sub forma Congreselor.

Congresele – în număr de şapte – s-au ţinut la intervale de unul sau doi ani, începând cu anul 1921, în diferite oraşe. Tematica acestor întâlniri evidenţiază tendinţa de perfecţionare a conţinutului activităţii şi a metodelor de predare în instituţiile de învăţământ de toate gradele.

Primul Congres s-a desfăşurat la Bucureşti, în aprilie 1921 şi a dezbătut modalităţile de desfăşurare a orelor de gimnastică în şcolile gimnaziale, în condiţiile în care majoritatea acestora nu dispuneau de condiţiile necesare (săli şi aparatură). La Congres, în cadrul discuţiilor s-a avansat şi ideea înfiinţării unei instituţii de stat pentru formarea profesorilor de educaţie fizică.

Cel de al II-lea Congres a avut loc în anul 1923. Tema principală a congresului a constituit-o educaţia fizică în grădiniţe. A revenit, de asemenea, în discuţie, problema şcolilor gimnaziale, *„unde nu se înregistrează progrese”* nici pe linia asigurării condiţiilor şi nici în ceea ce priveşte continuitatea în desfăşurarea orelor.

Al III-lea Congres al *Societăţii profesorilor şi profesoarelor de gimnastică* din ţară, s-a desfăşurat în aprilie 1924 la Ploieşti. Tema principală a fost dezbaterea problemelor legate de Programa analitică pentru şcolile gimnaziale şi grădiniţe.Discuţiile au scos în evidenţă faptul că gimnastica se preda în condiţii grele în gimnazii, iar în grădiniţe „*mai mult nu se preda*”. S-a hotărât ca Societatea să prezinte un raport în legătură cu aceste probleme, către Ministerul Instrucţiunii.

În zilele de 12-13 aprilie 1925 s-a ţinut, la Cernăuţi, cel de **al IV-lea Congres** al *Societăţii profesorilor şi profesoarelor de gimnastică* din ţară. Pe ordinea de zi a Congresului au figurat probleme importante, precum: aprobarea Programei analitice de specialitate pentru Şcolile Normale şi a orarului (planului de învăţământ) acestora; aprobarea Programei analitice pentru învăţământul secundar de băieţi şi de fete; rolul profesorilor de gimnastică în şcoală şi în societate; organizarea examenului de capacitate şi a cursurilor de vară pentru regiunile Ardeal, Bucovina şi Basarabia, în vederea unificării terminologiei din domeniul gimnasticii, ca mijloc de educaţie în şcoli.

Al V-lea Congres al profesorilor şi profesoarelor de gimnastică din România a avut loc la Cluj, între 28 şi 29 martie 1926 – în sala festivă a Prefecturii judeţului. Ordinea de zi a cuprins, printre altele, discuţii cu privire la terminologia folosită în predarea exerciţiilor de ordine, libere şi cu instrumente (greutăţi mici, bastoane, măciuci), *„discuţiuni şi propuneri de definiţiuni, teorie şi metodă”*; popularizarea sistemelor de educaţie fizică după modelul şcolii suedeze; aspecte privind pregătirea actualilor şi viitorilor profesori de gimnastică; educaţia fizică a „*cetăţenilor de mâine*”. În cadrul Congresului, un loc aparte l-a constituit alocuţiunea lui N. Georgescu, despre locul şi rolul lui Gheorghe Moceanu în promovarea gimnasticii în România şi în cunoaşterea României pe toate continentele lumii. După Congresul de la Cluj, s-a transmis conducerii Ministerului de Instrucţiune un memoriu, în care au fost expuse deziderateleprofesorilor, aşa cum au fost ele aprobate în Congres: în viitoarea lege a învăţământului, să se dea gimnasticii titulatura de educaţie fizică; cuvântul „*maestru*” să fie înlocuit cu cel de *„profesor de educaţie fizică*”; să nu se facă împărţirea profesorilor de educaţie fizică în *„liceali”* şi *„gimnaziali”*; norma profesorilor cu peste 20 de ani vechime la catedră, să fie de 12 ore, în loc de 15, ca şi a celor care au sub 20 de ani de muncă; salariul să fie egal cu cel al profesorilor care au alte specialităţi; înfiinţarea unor instituţii de învăţământ superior de specialitate pe lângă Universităţile în funcţie.

Al VI-lea Congres a avut loc la Galaţi, între 17-18 aprilie 1927. Din ordinea de zi spicuim: uni-

ficarea aspectelor legate de terminologia exerciţiilor de ordine, a exerciţiilor libere şi cu instrumente (greutăţi mici, măciuci, bastoane); rolul societăţilor sportive şcolare în dezvoltarea şi răspândirea exerciţiilor gimnastice în rândul tineretului şcolar ş.a. Participanţilor la Congres li s-au distribuit primul *Tratat de terminologie* a exerciţiilor de ordine, libere şi cu instrumente, având intercalate în text 110 figuri.

Cel de al VII-lea Congres s-a ţinut la 1 iunie 1928 – la *Casa Şcoalelor* din Bucureşti. Ordinea de zi a cuprins: normele ştiinţifice ce trebuie să stea la baza educaţiei fizice efectuate sistematic; controlul educaţiei fizice în şcoală: organizare şi rezultate; modalităţi de îmbunătăţire a rezultatelor în practicarea educaţiei fizice în şcoală şi în afara şcolii; colaborarea *Societăţii profesorilor şi profesoarelor de gimnastică* din ţară cu *Asociaţia absolvenţilor INEF*. Concluziile Congresului au fost favorabile continuării acţiunilor întreprinse de-a lungul anilor de către *Societatea profesorilor şi profesoarelor de gimnastică* pentru răspândirea şi aplicarea normelor ştiinţifice în predarea gimnasticii în şcoli, având şi sprijinul absolvenţilor INEF care, în viitor, vor face parte şi ei din Societate.

Al VIII-lea Congres a fost programat să aibă loc la Timişoara, în 1930, în Duminica Floriilor, însă criza economică declanşată în 1929 a determinat amânarea sa din următoarele motive: fondurile mici ale CFR-ului nu au permis acordarea de reduceri la preţul biletului de transport pentru participanţi; salariile profesorilor, pe de altă parte, nu au permis acestora efortul financiar pentru plata integrală a biletelor; Ministerul Învăţământului, lipsit de fonduri, nu a putut asigura hrana participanţilor (se înscriseseră peste 250 de profesori la Congres) şi nici şcolile nu aveau fonduri.

În asemenea condiţii, *Societatea profesorilor de gimnastică* şi-a încetat activitatea şi Congresele nu s-au mai organizat (vezi şi SPEFSR).

LEGEA IN TEMEIUL CĂREIA *SOCIETATEA ROMÂNĂ DE ARME, GIMNASTICĂ ŞI DARE LA SEMN* DIN BUCUREŞTI A OBŢINUT STATUTUL LEGAL. Conţine un articol unic, prin care se precizează că societatea, având sediul în str. Apolodor nr. 2, este recunoscută ca autoritate şi ca persoană juridică. *A fost votată în Adunarea Deputaţilor în şedinţa din 31 ianuarie 1921 şi de Senat în data de 10 iunie* 1921. *Legea este semnată de Preşedintele Adunării Deputaţilor, Duiliu Zamfirescu şi de Vicepreşedintele Senatului, G. G. Mironescu şi promulgată pe data de 9 iulie 1921 de Regele FERDINAND I, având semnătura Ministrului de Interne, C. Argentoianu şi a Ministrului de Justiţie, M. Antonescu. Ea este promulgată pe data de 9 iulie 1921* (document reprodus la pag. 53).

LEGEA PENTRU ÎNFIINŢAREA *CASEI CULTURII POPORULUI,* *publicată în M.O. nr. 173 din 3 noiembrie 1921.* Legea conţine 7 capitole şi 40 de articole, cuprinzând referiri şi la educaţia fizică: Cap.I cuprinde, la art.1, Dispoziţii generale şi hotărăşte înfiinţarea în Bucureşti, sub preşedinţia Principelui CAROL, a unui Institut Naţional pentru educaţia şi cultura tuturor tinerilor, cu denumirea de *„Casa Culturii Poporului”*. Acest aşezământ avea scopul să trezească şi să dezvolte, în popor, gustul *„de citire”*- sporind cunoştinţele oamenilor despre lucruri şi fapte, să formeze gustul pentru frumos, să dezvolte iubirea de patrie şi de neam, să-i determine să facă educaţie fizică şi sanitară, precum şi pregătirea pre şi post-regimentară a poporului ş.a.

Cap.II tratează, la art.5, probleme legate de conducere şi administraţie, prevăzând ca această *Casă a Culturii Poporului* să fie condusă de un Consiliu Superior, din care să facă parte miniştrii tuturor departamentelor, preşedintele Academiei Române, şeful Statului Major şi 12 *„personalităţi culturale”*. În art. 6 se arată atribuţiile Consiliului Superior, pintre care şi aceea de a-l numi pe şeful *Oficiului Naţional de Educaţie Fizică* şi de a lua toate măsurile pentru organizarea Congresului anual general al Căminelor şi Societăţilor particulare de educaţie fizică şi cultură populară. În art. 9. se stipulează că, din administraţia centrală a *Casei Culturii Poporului*, face parte integrantă *Oficiul Naţional de Educaţie Fizică* (ONEF), care răspunde de pregătirea pre-regimentară prin două direcţii*: „direcţiunea educaţiei şi direcţiunea propagandei sanitare”*.

Cap. III, referindu-se la atribuţiile Oficiului Educaţiei Fizice, stabileşte că *„educaţia fizică şi pregătirea”* pre şi post-regimentară sunt obligatorii şi gratuite pentru toţi fiii ţării (art. 10.). În art. 11 se stipulează că, pentru pregătirea instructorilor de educaţie fizică, *Casa Culturii Poporului* înfiinţează un *Institut Naţional de Educaţie Fizică.*

Cap. VII, destinat „*Dispoziţiilor finale*”, precizează la art. 35. *că „în lipsă de personal civil suficient şi până la pregătirea lui, militarii care vor fi făcut studiile speciale de educaţie fizică şi pedagogie pot fi detaşaţi în serviciul Casei Culturii Poporului, păstrându-şi toate drepturile din serviciul activ al armatei”.* La art. 36., se precizează *că „statul cedează terenuri, în fiecare comună, pentru câmpurile de sport.”* În art. 40 se stabileşte că această instituţie – a *Casei Culturii Poporului* – ia fiinţă la 1 noiembrie 1921.La această dată, toate *„organizaţiile de educaţie fizică şi cultură pentru popor de pe lângă fiecare minister se dizolvă, pentru a se concentra sub direcţia unică în Casa Culturii Poporului”.*

Legea a fost promulgată şi învestită cu Sigiliul Statului şi publicată în M.O. din 3 noiembrie 1921, având semnătura Regelui FERDINAND I, a Ministrului Instrucţiunii, P. P. Negulescu şi a Ministrului Justiţiei, M. Antonescu.

DECRET PENTRU APROBAREA DE MODIFICARE DE STATUT, *aprobată prin jurnalul Consiliului de Miniştri nr. 1461 din 9 iunie 1922. „Ca urmare a raportului Preşedintelui Consiliului de Miniştri nr. 1994 din 1922, văzând jurnalul Consiliului de Miniştri cu nr. 1431 din 9 iunie 1922 şi pe temeiul legii promulgate cu decretul nr. 727 din 12 martie 1915, Regele FERDINAND I decretează modificarea statutelor Federaţiunii Societăţilor Sportive din România (FSSR)”.* Statutul FSSR prevede, în Dispoziţiile generale, denumirea *Federaţiunea Societăţilor Sportive din România* şi stabileşte sediul central în Capitala ţării. Sigiliul şi ştampila Federaţiei vor cuprinde stema Federaţiei, aprobată de Adunarea generală. Culorile sunt: albastru deschis şi negru. La concursurile internaţionale, echipele vor purta stema ţării. Membrii FSSR nu pot fi decât amatori – sportivii nu vor beneficia de câştiguri materiale, prin activitatea sportivă. Pentru fiecare sport, definiţia amatorismului se stabileşte în regulamentul respectiv şi va fi de acord cu cea dată de federaţia internaţională respectivă.

Cap. I prevede scopul şi alcătuirea FSSR. Se afirmă că, întocmită prin actul constitutiv din 14 decembrie, ea are ca scop: să reunească toate grupările sportive din România, alcătuite conform dispoziţiunilor fundamentale ale acestui statut, coordonând sforţările lor, fără a se preocupa de administraţia şi funcţiunea lor internă; să facă propagandă sportivă, sprijinind, îndrumând şi răspândind practicarea sporturilor, prin susţinerea grupărilor şi prin crearea de noi grupări; să organizeze Campionatele României şi concursurile deschise membrilor FSSR şi străinilor, pe terenuri recunoscute de FSSR; să procure şi să-şi amenajeze terenuri şi localuri de sport; să asigure şi să înlesnească participarea membrilor FSSR la concursurile sportive de amatori din străinătate; să stabilească şi să menţină legături cu federaţiile similare străine şi internaţionale. La art. 2. se precizează că durata de funcţionare a FSSR este nemărginită. Art. 3. precizează că regulamentele adoptate de FSSR sunt acelea ale federaţiilor internaţionale. Art. 4. stabileşte că activitatea FSSR cuprinde organizarea de manifestări sportive şi campionate locale, regionale, naţionale şi internaţionale; omologhează recorduri, instituie premii. De asemenea, se face precizarea că în echipele reprezentative ale României vor figura numai cetăţeni români. Se stabileşte profilul membrilor FSSR: *„membri de onoare, membri fondatori, aderenţi şi ordinari sau activi”.*

Cap. II este consacrat prevederilor cu privire la cotizaţii.

Cap. III cuprinde prevederi şi asupra drepturilor şi îndatoririlor membrilor activi.

Cap. IV se referă la admiterea, demisia, suspendarea şi excluderea membrilor.

Cap. V este rezervat organizării conducerii FSSR. În art.15 se arată că FSSR este condusă şi administrată de un colectiv compus din: secretar general, 12 membri, 3 supleanţi şi preşedinţii comisiilor. La art.16 se menţionează atributele Biroului central, compus din 4 membri, aleşi din rândul

comitetului. Membrii acestor organisme de conducere se aleg prin vot secret.

Cap. VI prevede sarcinile Comitetelor regionale.

Cap. VII stabileşte comisiile ce compun Comitetul Central, în afară de cele sportive, ca fiind: internaţionale, olimpice, a arbitrilor, sanitară, a sporturilor militare, a sporturilor şcolare, a sporturilor feminine, cea pentru propagandă şi informaţii, cea administrativă, financiară, contencioasă, de judecată. Comisiile sunt de două feluri: sportive şi speciale. Numărul comisilor sportive este nelimitat.

Cap. VIII menţionează *„penalităţile”*.

Cap. IX este intitulat *„Averea şi controlul ei”*.

Cap. X prezintă cum sunt organizate asemenea comisii în străinătate.

Cap. XI, La dispoziţii finale, art. 51., se prevede că un regulament va dezvolta principiile stabilite în Statutul de faţă.

Statutul a fost aprobat în şedinţa Adunării generale a FSSR din 6, 7 şi 8 mai 1922.

LEGEA ŞI STATUTUL DE ÎNFIINŢARE A AERO-CLUBULUI REGAL ROMÂN. *Votată în Senat în şedinţa din 8 martie 1923 şi publicată în M.O. nr. 7 din 1923.* Legea conţine 5 capitole şi 25 de articole. În cap. I se arată scopul legii, iar la art. 1. se prevede că *Aero-Clubul Regal al României* este o societate de încurajare a *„locomoţiei aeriene”* sub toate formele şi în toate aplicaţiile sale, atât sportive, ştiinţifice cât şi militare. La art. 2. se stipulează că această societate urmăreşte să dezvolte ştiinţele legate de aviaţie şi aerostaţie, să organizeze conferinţe, expoziţii şi concursuri aeriene. Legea prevede profilul membrilor şi condiţiile de admitere (cap. II), modul de administrare al societăţii(cap. III), structura(cap. IV) şi dispoziţii finale(cap. V).

Semnată şi datată la Bucureşti de Regele FERDINAND I, de Ministrul Comunicaţiilor, general Traian Moşoiu şi de Ministrul Justiţiei, Ioan T. Florescu.

LEGEA CEDĂRII DE CĂTRE MINISTERUL DE RĂZBOI A CLĂDIRII ŞI TERENULUI PENTRU INSTALAREA INEF, *publicată în M.O. nr. 56 din 14 iunie 1923.* Legea cuprinde doar două articole:

Art. 1. Se stabileşte *că „Ministerul de Război este autorizat să cedeze din proprietăţile Şcolii Militare de Infanterie şi ale Regimentului 61 infanterie din Bucureşti, Casei Culturii Poporului, recunoscută persoană morală pentru Legea publicată în M.O. nr. 173 din 03. XI. 1921, suprafaţa de 16 133,55 mp, împreună cu clădirile aflate pe aceste porţiuni de teren”.*

Art. 2. precizează: *„Clădirile şi terenul ce se cedează se vor întrebuinţa pentru instalarea Institutului Naţional de Educaţie Fizică”.*

Promulgarea şi învestirea cu sigiliul statului s-a dat în Bucureşti la 07. 06. 1923 având semnătura Regelui FERDINAND I şi a Ministrului Justiţiei, Ioan T. Florescu.

LEGE PENTRU EDUCAŢIA FIZICĂ, *publicată în M.O. nr. 59 din 17 iunie 1923* Legea are 5 capitole şi 22 de articole. În cap. I se stipulează că *„educaţia fizică constituie o obligaţie generală”* pentru toţi tinerii, înainte de vârsta încorporării. Ea se realizează în toate instituţiile şcolare şi în *„organizaţiuni speciale”* (art. 1.). În art. 2. se prevede că pentru organizarea educaţiunii fizice se „*întemeiază*” un Oficiu Naţional de Educaţie Fizică (ONEF), persoană juridică, instituţie dependentă de Ministerul Instrucţiunii, având raporturi administrative cu Ministerul de Război şi Ministerul Sănătăţii, Muncii şi Ocrotirilor Sociale. La art. 3. se stabilesc atribuţiile ONEF, dintre care spicuim: imprimă o direcţie unitară activităţilor organizaţiilor de educaţie fizică şi tir (societăţi, federaţii, uniuni), pe care le va crea sau i se vor afilia; se îngrijeşte de dotarea lor cu terenuri şi instalaţii necesare şi controlează întrebuinţarea şi administrarea acelor terenuri; contribuie la pregătirea tehnică a corpului de profesori, maeştri şi instructori de educaţie fizică, ce funcţionează în şcoli, armată şi în orice alte organizaţii speciale şi pre-regimentare; – întocmeşte *„instrucţiuni şi publicaţii pentru a populariza gustul educaţiei fizice în toate stratele populaţiei”.*

Cap. II precizează modul de organizare a ONEF care are un comitet de conducere, un preşedinte de onoare, un preşedinte activ, un director general, directorul Institutului Naţional de Educaţie

Fizică, şeful Statului Major al Armatei etc. Ca atribuţii stabileşte că acest comitet: întocmeşte bugetul şi verifică gestiunea anuală a ONEF; pregăteşte regulamentele de organizare şi administrare ale ONEF şi a instituţiilor în subordine (art. 6, 7, 8). Fiind un serviciu public, ONEF încadrează specialişti care sunt consideraţi funcţionari de stat (art. 10). Militarii cu studii de educaţie fizică pot fi detaşaţi în cadrul ONEF, păstrând toate drepturile pe care le conferă statutul de bază (art. 12.). Inspectoratele regionale se vor înfiinţa în capitalele de judeţ şi în localităţile unde organizaţiile de educaţie fizică vor fi numeroase şi cu o activitate eficientă (art. 13.).

Cap. III prevede profilul şi proveniența fondurilor care compun bugetul ONEF, a cărui execuţie şi gestiune financiară intră sub controlul şi jurisdicţia Înaltei Curţi de Conturi.

Cap. IV este dedicat înfiinţării de către ONEF a *Institutului Naţional de Educaţie Fizică*, ce are menirea: să pregătească conducătorii de educaţie fizică ai armatei, ai organizaţiilor de profil din întreaga ţară, să răspundă de pregătirea practică a corpului didactic pentru educaţie fizică, să organizeze cursurile facultative de specialitate pentru instruirea practică a cadrelor didactice care ar dori să obţină o astfel de calificare (art. 16.). INEF va pune la dispoziţia universităţilor, instalaţiile şi corpul de specialişti. Raporturile între INEF şi universităţi se vor preciza prin legile organice ale învăţământului, ministerul respectiv având sarcina de a organiza, pe lângă universităţi, secţia de educaţie fizică, numind profesorii necesari învăţământului superior, stabilind programele şi felul diplomelor ce se vor elibera, ca şi condiţiile de recrutare a corpului didactic pentru educaţia fizică (art. 17.). Art. 18 şi 19 cuprind prevederile referitoare la conducerea INEF şi încadrarea personalului didactic, administrativ auxiliar, ca şi regimul detaşării personalului militar şi medical, recrutarea şi angajarea specialiştilor străini.

Cap. V cuprinde dispoziţiile finale, care stabilesc drepturile pe care statul le acordă instituţiilor ONEF şi faptul că statul, comunele rurale şi urbane sunt autorizate să cedeze în mod gratuit, cu împlinirea formelor legale, terenurile, *„câmpurile de joc, de sporturi şi tir”* (art. 20.).

Legea poartă semnătura regelui FERDINAND I şi a Ministrului Justiţiei, Ioan T. Florescu.

LEGEA NR. 21, *publicată în 6 februarie 1924 pentru* **PERSOANELE JURIDICE (Asociaţii şi Fundaţii).** Legea menţionează ca emitent: Adunarea Deputaţilor şi Senat. *Publicată în M.O. nr.27 din 6 februarie 1924.* Pentru aplicarea acestei Legi a fost elaborat Regulametul de aplicare a dispoziţiilor pentru personele juridice (Asociaţii şi fundaţii) din 19 aprilie 1924.

Legea are 8 capitole şi 107 articole prin care se legiferează modalităţile şi condiţiile de constituire şi funcţionare a persoanelor juridice (Asociaţii şi Fundaţii). Legea s-a aplicat şi în cazul constituirii asociaţiilor, societăţilor şi federaţiilor sportive.

Capitolul 1. I Dispoziţii generale

A. Personalitatea juridică - cuprinde 8 articole în care se defineşte personalitatea juridică, condiţiile obţinerii personalităţii juridice, înscrierea deciziei de recunoaştere în registrul special ţinut de grefa fiecărui tribunal civil. *„Art.1 – Persoanele juridice de drept public se crează numai prin lege. Asociaţiile şi fundaţiile fără scop lucrativ sau patrimonial, create şi organizate de particulari, nu pot dobândi personaitatea juridică decât în condiţiile legii de faţă. Ele sunt considerate persoane juridice de drept privat.”*

B. Folosinţa drepturilor civile – se precizează că *„Personaele juridice de drept privat, căzând sub prevederile legii de faţă, nu se pot folosi decît de drepturile ce le sunt necesare pentru realizarea scopului şi destinaţiei lor”.*

C. Exerciţiul drepturilor civile (2 articole)

D. Sediul (2 articole)

E. Supraveghere (10 articole) – este legiferat dreptul de supraveghere şi control al statului asupra tuturor persoanelor juridice de drept privat şi modalităţile de exercitare a acestui drept, precum şi responsabilităţile organelor şi direcţiei de administraţie.

F. Încetarea personalităţii (2 articole)

G. Destinaţia bunurilor (2 articole)

II- Lichidarea şi radierea înscrierii (2 articole)

Capitolul 2 – Despre asociaţii

A. Condiţii de constituire (4 articole) se referă la definirea asociaţiei, scopul constituirii acesteia, condiţiile care trebuiesc îndeplinite pentru obţinerea personalităţii juridice, actul constitutiv şi statutele în formă autentică, cuprisul statutelor.

B. Organizarea (12 articole) – stabileşte organele principale ale asociaţiei de stat, componenţe şi atribuţiile acestora, dreptul de vot al asociaţiilor şi condiţiile adoptării deciziilor, adoptarea bugetului şi întocmirea bilanţului gestiunii.

C. Despre asociaţi (6 articole) – calitatea de asociat, dreptul autorizat de a ieşi din asociaţie, procedura de excludere a asociaţilor.

D. Dizolvarea (1 articol) – cazurile în care asociaţia îsi pierde personalitatea juridică.

E. Lichidarea (12 articole) – sunt expuse toate modalităţile şi căile ce trebuiesc parcurse pentru efectuarea procesului de lichidare.

Capitolul 3 – Despre fundaţii - sunt parcurse aproximativ aceleaşi reglementări ca şi în cazul asociaţiilor, cu specificul de rigoare: condiţii de constituire; organizare, modificare, dizolvare; lichidare.

Capitolul 4 – Despre înscrierea persoanelor juridice – (11 articole) – înscrierea persoanelor juridice în registre speciale pentru asociaţii şi pentru fundaţii; conţinutul cererii de înscriere şi documentele ce vor fi prezentate tribunalului; adoptarea deciziei de admitere

Capitolul 5 – Competenţa şi procedura (4 articole) - competenţa Curţii de apel, în circumscripţia căreia funcţionează asociaţia sau fundaţia; pentru dizolvarea persoanelor juridice prin judecată, tribunalul competent va fi cel civil de la sediul persoanei; litigiile între asociaţie şi asociaţi vor fi judecate tot de tribunalul de la sediul principal al asociaţiei.

Capitolul 6 – Comisia superioară a persoanelor juridice – (3 articole) se referă la: constituirea Comisiei superioare a personelor juridice, de pe lângă Ministerul justiţiei; atribuţiile acesteia; componenţa comisiei formată din 13 membri, numiţi de Ministerul justiţiei pe o perioadă de cinci ani, sub preşedenţia IPSS Mitropolitul Primat (în lipsa sa, a ministrului de justiţie), sistemul de lucru al acestei comisii.

Capitoul 7 – Uniunile, federaţiile sau grupările de persoane juridice (3 articole). Articolul 102 stabileşte: „*Două sau mai multe persoane juridice se vor putea constitui în uniuni sau federaţii*". În acest scop, este necesară dobândirea personalităţii juridice, de la Curtea de Apel în circumscripţia căreia urmează ca uniunea sau federaţia să-şi aibă sediul principal, precum şi obţinerea avizului Comisiei superioare a persoanelor juridice. „*Procedura pentru dobândirea personalităţii juridice este aceea prevăzută la art.3 din această lege*." În art.104 se menţionează cerinţele faţă de conţinutul Statutelor uniunilor şi federaţiilor, reprezentarea în consiliul de administraţie şi în adunările generale, condiţiile sub care se face aderarea.

Capitolul 8 – Dispoziţii finale (3 articole)

LEGEA NR..21/1924, *abrogată prin Ordonanţa Guvernului României nr.26/2000* ***cu privire la asociaţii şi fundaţii****, aprobată prin legea nr. 246/2005, adoptată de Parlamentul României.*

DECRETUL REGELUI FERDINAND I AL ROMÂNIEI, ***prin care se conferă ordinul «Coroana României» d-lui baron de Coubertin:*** *„Ferdinand I, prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa naţională, Rege al României, la toţi cei de faţă şi viitori, sănătate. Asupra raportului Ministrului nostru al Afacerilor Străine, Cancelar al ordinelor, sub nr. 34.753 am decretat şi decretăm:*

Art. I. Numim membru al ordinului Coroana României în gradul de mare ofiţer, pe domnul Baron de Coubertin, preşedintele Comitetului Internaţional Olimpic din Franţa.

Art. II. Ministrul nostru, al Afacerilor Străine, Cancelar al ordinelor, este însărcinat cu executarea acestui decret".

Dat la Paris, 30 iunie 1925, FERDINAND I, Ministrul Afacerilor Externe, Cancelar al Ordinelor (indescifrabil).

LEGEA NR. 79 PENTRU ÎNVĂŢĂMÂNTUL SECUNDAR DIN 8 MAI 1928. *Decretul de promulgare are nr. 1308 din 8 mai 1928 şi este publicat în M.O. din 15 mai 1928.* Legea este structurată pe 7 secţiuni, 18 capitole şi 141 de articole.

În Secţiunea I, cap. I, se stabilesc dispoziţiile generale privind locul, rolul, verigile învăţământului secundar, limba de predare şi structura anului şcolar. În Secţiunea a II-a, cap. V, sunt enumerate materiile de studiu iar la art. 28., alineatul b, respectiv art.29., se specifică *„artele şi dexterităţile”* în care este inclusă şi *„educaţiunea fizică atât în gimnaziu, cât şi în liceu”*. Art. 33. stipulează expres că *„educaţiunea fizică va figura în programele de învăţământ ale şcoalelor secundare de băieţi şi de fete cu un număr de 4 ore pe săptămână de fiecare clasă”*. În Secţiunea a II-a, cap. VI, sunt prevăzute condiţiile de numire şi modul de recrutare a cadrelor didactice. În art. 34. se afirmă: *„materiile de studiu din învăţământul secundar se predau de profesori şi de maeştri. Profesorii predau materiile teoretice, iar maeştrii predau învăţământul artelor. Pentru educaţiunea fizică sunt acceptaţi numai bărbaţi, care să aibă cel puţin bacalaureatul şi să fi satisfăcut serviciul militar”.* Art. 45. este destinat enumerării condiţiilor de încadrare a maeştrilor şi prevede expres: *„pentru a deveni maestru de muzică, desen şi caligrafie, de educaţiune fizică, candidatul trebuie ca, pe lângă condiţiile generale, să mai îndeplinească următoarele: a) să fie absolventul unei instituţii superioare de cultură specială, asimilată învăţământului superior, având o diplomă echivalentă cu licenţa”. (...) c) „(...) pentru îndeplinirea condiţiilor de la aliniatul a) se înfiinţează pe lângă conservatoare şi şcolile de belle-arte, secţiuni normale pentru pregătirea maeştrilor respectivi, iar pe lângă Universităţi, câte un institut de educaţiune fizică”.* În art. 46. se precizează: examenul de capacitate pentru aceşti maeştri se va desfăşura înaintea unei comisii întocmite din 3 membri: 2 profesori de la şcolile speciale şi un profesor de pedagogie. *„Candidaţii reuşiţi vor fi înscrişi pe tablourile de capacitate întocmite după prevederile art. 42. Vor fi 3 tablouri: unul pentru muzică, altul pentru desen şi caligrafie şi al treilea pentru educaţiunea fizică. Ei primesc o diplomă de capacitate ca maeştri şi vor putea preda materiile specialităţilor lor la amândouă ciclurile şcolii secundare”.* În cap. VIII afectat drepturilor şi îndatoririlor corpului didactic din învăţământul secundar, la art. 76 se prevede *„că maeştrii şi maestrele de arte şi de dexterităţi, de la orice şcoală secundară, sunt obligaţi să predea 18 şi respectiv 15 ore pe săptămână”.*

Cap. XII vizează salarizarea cadrelor didactice din învăţământului secundar. Art. 96 stipulează:

„Maeştrii şi maestrele, recrutaţi conform art. 47 şi 48, vor fi retribuiţi cu 75% din leafa de bază a profesorilor. Cei care au bacalaureatul sau o diplomă de învăţământ superior, pentru pregătirea lor specială. vor fi retribuiţi ca profesori”. Art. 97 adaugă: *„orele de ansamblu coral şi de gimnastică nu intră în compunerea catedrelor, plătindu-se numai cele făcute ca ore suplimentare”.*

Secţiunea a VI-a, cap. XV, art. 12., alineatul c) specifică: *„orice şcoală secundară, de orice categorie, trebuie să aibă (...) o sală pentru educaţiunea fizică cu toate instalaţiile ei”.*

DECRET REGAL DE TRECERE A CERCETĂŞIEI LA ONEF. *Decretul este dat în temeiul raportului Ministrului de Stat la Departamentul Instrucţiunii cu nr. 89 574 din 1928.* Având în vedere jurnalul Consiliului de Miniştri cu nr. 1984 din 1928, se decide: Art. 1. *„Direcţia cercetăşiei împreună cu toate serviciile, organizaţiile, corpul de funcţionari şi bugetul său, se trece de la 1 august de la Fundaţia Mihai I, la ONEF, pusă sub conducerea D-lui general I. Manolescu, Inspector General al Oficiului Naţional de Educaţie Fizică”.*

Celelalte două articole cuprind prevederi administrative.

Decretul regal este semnat în numele regenţei regale de Principele NICOLAE al României, Patriarhul Miron Cristea, ca şi de Ministrul Instrucţiei, Constantin Angelescu. Decretul este promulgat la 13 august 1928.

LEGEA EDUCAŢIEI FIZICE, *promulgată cu Înaltul Decret Regal nr. 2801 din 5 august 1929 şi publicată în M.O. nr. 196, partea I, din 4 septembrie 1929.*

Cuprinde 5 capitole, precedate de „*Dispoziţii generale*” şi urmate de „*Dispoziţii finale*”. În cap. I se stipulează că educaţia fizică constituie *„o obligaţie pentru tot tineretul ţării”* şi se realizează în toate

instituţiile şcolare de stat şi particulare, precum şi în organizaţii speciale. Ducerea la îndeplinire a acestor prevederi revine *Oficiului Naţional de Educaţie Fizică.* Prin legea prezentă, acesta se reorganizează, rămânând subordonat Ministerului Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale, dar având raporturi cu Ministerul Instrucţiunii şi cu cel de Război. Cu ajutorul acestora se urmăreşte organizarea unitară a educaţiei fizice în unităţile şcolare şi militare, elaborarea programelor şi formarea cadrelor de specialitate. Cap. II este destinat organizării şi conducerii ONEF. Astfel, conducerea va fi asigurată de către un preşedinte de onoare, un comitet de conducere, prezidat de Ministerul Sănătăţii şi în componenţa căruia se vor afla: şeful Marelui Stat Major al Armatei, directorul învăţământului secundar din Ministerul Instrucţiunii, un profesor de ortopedie de la Facultatea de Medicină, directorul ONEF şi preşedintele Uniunii Federaţiilor Sportive. Secretarul comitetului va fi unul dintre secretarii ONEF. Din sânul comitetului se va forma o delegaţie permanentă formată din 4 membri, ce va reprezenta instituţiile centrale interesate. Comitetul îndrumă activitatea ONEF elaborează normele de funcţionare, administrează, examinează şi avizează bugetul. Cap. III precizează că educaţia fizică se va preda în instituţii speciale, civile şi militare, precum: *Institutul Superior de Educaţie Fizică şi Institutul Militar de Educaţie Fizică*. Se precizează scopurile, materiile de studiu, catedrele „teoretice şi practice", profilul cadrelor didactice şi modul de selecţie, numirea prin concurs, structura organizatorică a conducerii, exigenţele asupra selecţiei candidaţilor, ale promovării studenţilor prin examene, durata cursurilor (cel puţin 3 ani) şi titlul dobândit la absolvire (de licenţiat în educaţie fizică). Cap. IV se referă la sursele bugetului (subvenţiile ministerelor „tutelante", ale instituţiilor publice şi particulare, donaţii, venituri). Cap. V reglementează iniţiativa activităţii particulare de educaţie fizică şi sport, reprezentată de asociaţii de amatori sau profesioniste, care se vor grupa în federaţii pe ramuri de sport. Prin această lege, potrivit art. 41., se înfiinţează Uniunea Federaţilor Sportive din România (UFSR)

Promulgarea legii şi învestirea ei cu sigiliul statului s-au făcut de către , Principe NICOLAE al României şi Miron Cristea, Patriarhul României, iar publicarea în M.O. a avut loc în Bucureşti,la 5 august 1929.

LEGE MODIFICATOARE A *LEGII DE EDUCAŢIE FIZICĂ,* *promulgată la 5 august 1929. Publicată în M.O. din 4 septembrie 1929. Lege apărută în MO din 8 mai 1933.*

Cap. V reglementează activităţile particulare în domeniul educaţiei fizice, sportului şi turismului. În lege se găsesc următoarele prevederi: Art. 40. Iniţiativa particulară este liberă a se manifesta pe terenul educaţiei fizice, al sporturilor şi turismului, potrivit legii de faţă. Manifestarea se face prin asociaţiuni de amatori şi profesionişti, care se vor grupa, după specialităţi, în *„Federaţiuni Naţionale, una de fiecare ramură de sport",* iar acestea la rândul lor în Uniunea Federaţiilor Sportive din România (UFSR).

Art. 41arată că nici o asociaţie de educaţie fizică, sport şi turism, din iniţiativă particulară, nu va putea funcţiona decât după ce afilierea sa a fost aprobată de către federaţia de specialitate şi ratificată de UFSR.

Art. 42. Federaţiile de specialitate vor funcţiona după statutele lor, votate de adunările generale respective şi aprobate de Uniune.

Art. 43. Statul coordonează şi controlează sportul, turismul şi educaţia fizică din iniţiativa particulară, din România, prin UFSR.

Art. 44. UFSR îşi exercită dreptul de îndrumare, coordonare şi control asupra activităţii administrative, financiare şi tehnice a federaţiilor naţionale de specialitate, precum şi asupra tuturor asociaţiilor de sport, turism şi educaţie fizică din iniţiativă particulară.

Art. 45. Uniunea va avea dreptul să întreprindă orice fel de cercetare. În cazul când va constata abateri grave în sarcina organelor de conducere ale federaţiilor sau asociaţiilor, ea va putea, pe lângă alte sancţiuni, să-i suspende pe membrii organelor de conducere ale federaţiilor sau asociaţiilor şi să dispună înlocuirea lor cu alţii, până la cea mai apropiată adunare generală a federaţiilor respective.

Art. 46. UFSR este condusă şi administrată de un Comitet format din preşedinţii tuturor federaţiilor de specialitate şi de câte un delegat al Ministerului

Instrucţiunii Publice, Apărării Naţionale şi al Sănătăţii, Muncii şi Ocrotirii Sociale, delegaţi ce vor putea fi numiţi şi dintre persoanele proeminente ale vieţii sportive naţionale. Normele de funcţionare vor fi stabilite printr-un regulament elaborat de UFSR şi aprobat de Ministerul Instrucţiunii Publice. Comitetul UFSR îşi va alege anual, din sânul său, prin vot secret, un preşedinte, doi vicepreşedinţi şi un secretar general. Membrii organelor de conducere ale UFSR şi ale federaţiilor de specialitate nu pot fi retribuiţi.

Art. 47. UFSR este de drept persoană juridică prin promulgarea legii de faţă. Caracterul de persoană juridică al asociaţiilor de sport, turism şi educaţie fizică înfiinţate din iniţiativa particulară, precum şi al federaţiilor de specialitate, se va acorda şi revoca prin derogare de la legea persoanelor juridice, cu avizul UFSR, prin înalt decret regal, în condiţiile ce se vor stabili prin regulamentul legii de faţă;

Art. 48. Statul sprijină sportul, turismul şi educaţia fizică din iniţiativă proprie prin:

a) *„subvenţiuni”,* premii şi ajutoare de orice fel;

b) acordare de terenuri proprii activităţilor sportive. Terenurile aparţinând statului, judeţelor sau comunelor, o dată ce au fost afectate sportului, nu pot fi schimbate de la destinaţia pe care o au;

c) eliberarea de paşapoarte colective pentru echipele sportive care pleacă în străinătate, prin derogare de la legea paşapoartelor, numai în baza unei adrese a UFSR, plătindu-se o singură taxă de timbru, indiferent de numărul celor care figurează în paşaport;

d) reducerea cu 50% a tarifelor CFR şi a celor cuvenite Navigaţiei Fluviale Române (NFR) şi Societăţii Maritime Române (SMR), pentru membrii grupurilor sportive recunoscute de UFSR care călătoresc pe bază de carnete individuale în grupuri de cel puţin 5 persoane;

e) scutirea de plata impozitelor pe spectacole prevăzute la art. 2 şi 34 din legea spectacolelor, pentru toate manifestările sportive organizate de amatori în cadrul UFSR şi a grupărilor recunoscute. Scutirea se va acorda de către Ministerul de Finanţe, în baza unei adrese a UFSR – indicând numele grupărilor şi al federaţiilor care sunt organizatoare de manifestări sportive de amatori.

Art. 49. Dispoziţiile legii de faţă privind educaţia fizică, sportul şi turismul din iniţiativă particulară se vor executa de Ministerul Instrucţiunii, al Cultelor şi Artelor.

Art. 50. Dispoziţiile prevăzute la art. 47, privitor la pierderea personalităţii juridice, se vor aplica şi federaţiilor şi asociaţiilor cu personalitate juridică, dobândită anterior legii de faţă.

Art. 51. Prin promulgarea legii de faţă, Federaţia Societăţilor de Sport din România (FSSR), recunoscută ca persoană juridică prin legea promulgată la 12 martie 1915 şi publicată în MO nr. 176 din 12 martie 1915, se desfiinţează, iar UFSR intră în toate drepturile şi obligaţiunile FSSR.

Averea mobiliară şi imobiliară a FSSR trece cu deplin drept în patrimoniul UFSR, care va funcţiona şi va continua întreaga activitate a FSSR.

LEGE PENTRU ORGANIZAREA INSTITUTULUI SUPERIOR DE EDUCAŢIE FIZICĂ (ISEF), *promulgată cu Înaltul Decret Regal nr. 1 712 din 17 mai 1932 şi publicată în M.O. nr. 114 din 19 mai 1932.*

Legea cuprinde patru capitole. În cap. I se precizează:

1. Institutul Superior de Educaţie Fizică este o instituţie de învăţământ superior egală în grad şi similară ca organizare cu instituţiile universitare.

2. Institutul are dreptul de a se prezenta ca persoană juridică. Conducerea sa este încredinţată Consiliului profesoral şi exercitată de către Directorul ales de Consiliu, dintre membrii acestuia, pe termen de 3 ani.

În cap. II se fac referiri la planul de învăţământ, specificându-se că materiile de studii „*alcătuiesc catedre”*:

1) Gimnastica, 2) Istoria, Teoria şi Organizarea educaţiei fizice, cu o conferinţă, 3) Gimnastica medicală,

4) Fiziologia, 5) Anatomia, 6) Higiena, 7) Mecanica educaţiei fizice, 8) Psihologia aplicată şi Pedagogia – cu o conferinţă. Tot în cap. II sunt 8 articole referitoare la funcţionarea corpului didactic.

În cap. III se precizează, la art. 12.: „*înscrierile în ISEF se fac pe baza diplomei de bacalaureat”*. Primul an are un caracter provizoriu: *„dacă studentul a dovedit aptitudini pentru învăţământul practic şi teoretic al educaţiei fizice, dobândeşte dreptul la înscriere definitivă”.*

Art. 13. prevede că durata studiilor este de 4 ani – *„ultimul an este destinat specializării tehnice şi pedagogice”* (aceasta din urmă realizându-se în colaborare cu Seminarul Pedagogic). Se mai subliniază că la terminarea studiilor se acordă diplome de licenţă în educaţie fizică. Diplomele străine sunt echivalate. Şcolarizarea se desfăşoară condiţionat de plata unor taxe (hotărâte de Consiliul profesoral, care dispune şi de întrebuinţarea lor). Studenţilor li se acordă burse; au la dispoziţie cămine şi cantine, servicii speciale pentru asistenţă medicală şi socială pentru studenţi. Sunt stabilite norme disciplinare (prin regulamentul Institutului), ca şi pedepsele în caz de abateri.

„*LEGEA AERONAUTICEI*”, *promulgată prin decretul nr. 1890, la 5 iunie 1932*. Este considerată primul act normativ cu putere de lege care se referă la organizarea aeronauticii şi la înfiinţarea Subsecretariatului de Stat al Aerului, în cadrul căruia se includeau aviaţia militară, aviaţia civilă, aerofotogrametria şi meteorologia. Aviaţia civilă era reprezentată de Direcţia Aviaţiei Civile. Pe lângă Direcţia Aviaţiei Civile a fost înfiinţat un Comitet consultativ al aviaţiei civile care avea ca atribuţii studierea şi avizarea problemelor referitoare la dezvoltarea aviaţiei civile din punct de vedere comercial, tehnic şi sportiv. În cadrul Direcţiei Aviaţiei Civile funcţionau patru servicii centrale: navigaţie şi exploatare aeriană; tehnic, de control şi întreţinere; protecţia navigaţiei aeriene; comercial şi administrativ. De asemenea, în structura sa organizatorică, mai funcţionau o serie de servicii exterioare, printre care: inspecţii regionale ale navigaţiei aeriene, aeroporturi şi staţii de radiotelegrafie necesare navigaţiei aeriene, întreprinderi pentru exploatarea transporturilor aeriene, staţii şi posturi meteo şi de transmisiuni, şcoli civile de învăţământ aero, depozite, ateliere şi altele. În esenţă, în art.156 – Dispoziţiuni speciale, legea stabileşte că „*Exercitarea navigaţiei aeriene civile, a transporturilor aeriene (pasageri, marfă, poştă şi mesagerii), a lucrului aerian (...) şi în general orice mişcare de aeronave particulare, naţionale sau străine, pe teritoriul sau în spaţiul supus suveranităţii statului român, revine controlului statului exercitat prin organele Subsecretariatului de Stat al Aerului*”. Aviatorul Virgil Slăvescu, şeful Curţii de Apel a Tribunalului Dolj şi deputat, a fost promotorul acestei legi în Parlament. Adoptarea acestei legi a constituit un nou impuls în organizarea şi dezvoltarea aviaţiei româneşti, inclusiv a aviaţiei sportive, carea avea să se afirme, peste ani, prin rezultate deosebite, obţinute în toate ramurile sale - zbor cu motor, planorism, paraşutism, deltaplanism. (Sursă: http:/www.caa.ro/ro/About/Istoric%20AACR.html)

LEGEA PENTRU PREGĂTIREA MILITARĂ, *apărută în M.O. nr. 107 din 11 mai 1934.*

Cuprinde 5 capitole şi 24 de articole. Legea descrie scopurile pregătirii militare, organele de conducere şi organizarea. În aplicarea acestei legi s-a elaborat Regulamentul Legii pentru pregătirea militară, apărut în MO nr. 32 din 7 februarie 1935, care aduce completări cu privire la scopul, mijloacele de realizare, participanţii, durata, organizarea învăţământului, fonduri, materiale, localuri, terenuri, avantaje, sancţiuni, drepturi. În capitolul: *Fonduri – materiale – localuri – terenuri* se tratează problema cheltuielilor privind pregătirea premilitară, care se suportă dintr-un fond bugetar administrat de MApN, prin Inspectoratul General al Comandamentelor Teritoriale. Acesta, anual, prin Inspectoratul Pregătirii Militare, alcătuieşte bugetul pentru anul viitor, ţinând seama de: a) bugetul anului în curs; b) cheltuielile angajate; c) nevoile constatate prin aplicarea legii; d) posibilităţile bugetare ale statului. Se precizează că materialele de instrucţie şi educaţie se procură prin: MApN, Ministerul Instrucţiunei, Cultelor şi Artelor, Ministerul de Interne, Ministerul Muncii, Ministerul Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale, Ministerul Agriculturii şi Domeniilor, Ministerul Lucrărilor Publice şi al Comunicaţiilor. Prin lege se stabileşte cota cu care contribuie fiecare dintre

ministerele menţionate. Ca localuri şi terenuri se folosesc: localurile MApN, sălile de gimnastică, de serbări şi terenurile de sport ale regimentelor şi garnizoanelor, poligoanele de tragere ale acestora, sălile de cinematograf, terenurile ONEF, precum şi terenurile date societăţilor sportive de către stat, judeţ sau comună.

LEGEA PENTRU PREGĂTIREA PREMILITARĂ, *apărută în M.O. nr.107 din 11 mai 1934*. Această lege cuprinde 5 capitole şi 24 de articole. Pe scurt, pregătirea preliminară urmărea: art.1 - întărirea simţămintelor morale şi naţionale, cultivând spiritul de ordine şi disciplină cetăţenească; dezvoltarea aptitudinilor fizice; dobândirea cunoştinţelor militare elementare, pentru o asimilare cât mai uşoară şi mai rapidă a instrucţiei militare la chemarea sub drapel; art.3. - durata efectivă a pregătirii preliminare este de 40-50 şedinţe în fiecare an – în principiu în zilele de sărbătoare, după serviciul religios – la care se adaugă câte o concentrare anuală de 4-7 zile; art.12 - programele de pregătire preliminară se vor întocmi pentru următoarele categorii de tineri: a) cei care vor beneficia de anvantajele prevăzute în legea recrutării; b) toţi ceilalţi tineri care nu vor putea beneficia de prevederile acestor articole. Învăţământul va consta din şedinţele de: a) educaţie morală; b) educţie fizică; c) educaţie naţională; d) educaţie cetăţenească şi igienă; e) instrucţia elementară militară; art. 14 - materialele de instrucţie, cele sano-igienice, de educaţie fizică etc, necesare pregătirii premilitare, vor fi distribuite prin grija ministerelor respective; art.15 - pentru pregătirea preliminară se vor folosi următoarele: a) localurile MAN necesare organelor de conducere şi acelea ale MICA, pentru centrele şi subcentrele pregătirii premilitare;

b) terenurile destinate ONEF, pe raza minicipiilor, comunelor urbane şi rurale; c) terenurile date societăţilor sportive de către stat etc**. În regulamentul legii pentru pregătirea premilitară, publicat în MO nr.32 din 7 februarie 1935** se specifică, printre altele:pregătirea premilitară are ca scop: a) dezvoltarea sentimentelor patriotice;b) întărirea sentimentelor morale; c) formarea spiritului de ordine şi disciplină cetăţenească; d)completarea aptitudinilor fizice pentru a se mări puterea de muncă în viaţă şi energia în luptă pentru apărarea hotarelor etc. În regulament sunt stabilite căile şi mijloacele de realizare, în cele mai bune condiţiuni, ale pregătirii premilitare

DECRETUL REGAL ASUPRA RAPORTULUI MINISTRULUI SECRETAR DE STAT LA DEPARTAMENTUL APĂRĂRII NAŢIONALE, NR. 144 DIN 1936. *Decretul are 4 articole, este dat la 14.11.1936.* În decret se specifică:

– De la 1 decembrie 1936, toate atribuţiile date prin Legea Educaţiei Fizice ONEF, trec asupra ISEF, care se însărcinează cu administrarea întregului patrimoniu.

– Institutul Militar de Educaţie Fizică şi ONEF, cu întregul personal aflat în serviciu trec la Institutul Superior de Educaţie Fizică.

– Miniştrii secretari de stat la Departamentul Apărării Naţionale, Educaţiunii Naţionale, Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale vor aduce la îndeplinire decretul.

LEGEA PENTRU ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA OFICIULUI DE EDUCAŢIE A TINERETULUI ROMÂN (OETR), *apărută în anul 1936, publicată în M.O. nr.81 din 1936.*

Legea reglementează organizarea şi scopul acestui organism. În intenţia legiuitorului, acestea sunt: educaţia morală, socială, naţională şi fizică*, „obligatorie pentru tot tineretul de ambele sexe”*. Se prevede că federaţiile şi societăţile sportive sunt conduse de OETR în calitate de organ delegat. Preşedintele UFSR şi preşedinţii federaţiilor sportive se vor numi de către OETR. Conducerea OETR este asigurată de Consiliul superior de îndrumare, din care face parte şi Patriarhul României, apoi Secretariatul (un secretar general, un secretar, directori, inspectori sau militari detaşaţi şi pensionari angajaţi). Un capitol aparte este consacrat bugetului, care se asigură din: subvenţia ministerelor, subvenţia „*regilor*” şi a administraţiilor autonome; subvenţiile judeţelor, municipiilor şi comunelor urbane reşedinţe; „*donaţiuni şi legate*”; diverse venituri proprii şi neprevăzute.

În Dispoziţiile speciale şi finale se precizează că ministerele, „*regiile*”, administraţiile autonome, judeţele şi comunele vor pune, în limita posibilităţilor, la dispoziţia OETR terenurile, materialele, localurile necesare realizării programului său. Judeţele, municipiile ş.a. sunt obligate să înscrie în bugetul lor anual de cheltuieli, subvenţii pentru OETR, egale cu cel puţin 0,50% din bugetul lor general de cheltuieli. OETR şi unităţile componente sunt scutite de orice dări sau taxe către fisc, stat, judeţ sau comună. Echipele din detaşamentele OETR şi ale organelor sale autorizate care pleacă în străinătate, vor primi, numai cu avizul OETR, paşapoarte individuale sau colective scutite de orice taxă, considerându-se *„plecare pentru propagandă naţională”. „Reuniunile şi spectacolele cu caracter educativ-moral, patriotic şi fizic”* organizate de OETR şi organizaţiile sale autorizate sunt scutite de taxa pentru spectacole şi de orice dări către stat, judeţe şi comune. Personalul de conducere al OETR şi organele sale recunoscute se bucură de reducere de 75% pe CFR, SMR şi NFR. Tineretul care se deplasează în grupuri în cadrul activităţii OETR, precum şi transportul materialelor necesare acestei oficieri vor beneficia de o reducere de 75% la tarifele CFR, SMR, NFR. Legea contabilităţii publice, precum şi orice alte legi cu dis-poziţiuni financiare se vor aplica OETR, cu excepţia derogărilor prevăzute în legea de faţă.

DECRET REGAL PRIVIND DONAŢIA CĂTRE *STRAJA ŢĂRII* A UNOR TERENURI CU FOLOSINŢĂ SPORTIVĂ., *dat la Bucureşti la 7 aprilie 1938. Luând în considerare raportul Consiliului de Miniştri şi al miniştrilor secretari de Stat la Departamentul de Interne, Finanţe şi Justiţie cu n r. 13 432 din 1938 şi în virtutea art. 46 din Constituţie, regele Carol al II-lea decretează:*

Art. I. Se autorizează Municipiul Bucureşti să doneze *Străjii Ţării* următoarele terenuri, proprietatea municipiului: a) porţiune de teren riveran lacului Florească, începând de la clădirea Federaţiei Sporturilor Nautice din România (FSNR), în lungime de 300 m, cu lăţime până la Şosea, conform schiţei; b) porţiune de teren riveran lacului Herăstrău şi insula menţionată în schiţă; c) porţiune de teren riveran lacului Snagov, de circa 13,6 ha, conform schiţei; d) suprafaţă de circa 25,5 ha din terenul proprietatea municipiului, de lângă pădurea Băneasa; e) terenurile UFSR şi ştrandul Kiseleff, de la Şosea, inclusiv aleea Şcoalei de Agricultură, arătată în schiţă, cuprinse între bulevardul Mărăşti, şoseaua Kiseleff, str. Mănăstirea Caşin, folosite astăzi de UFSR; f) terenul Clubului Călăreţilor, arătat în schiţă;

Art. II. *Straja Ţării* este autorizată să accepte această donaţie dată prin decret.

Decretul poartă semnătura Regelui CAROL al II-lea, a Preşedintelui Consiliului de Miniştri, a Patriarhului României, Miron Cristea, a Ministrului Finanţelor, Mircea Cancicov, a Ministrului de Interne, Armand Călinescu, a Ministrului de Justiţie, Victor Iamandi.

LEGEA PENTRU MODIFICAREA ŞI COMPLETAREA LEGILOR PRIVITOARE LA ÎNVĂŢĂMÂNTUL SUPERIOR ŞI SPECIAL ÎN VEDEREA RAŢIONALIZĂRII, *dată în Bucureşti la 3 noiembrie 1938.* Legea are 5 capitole şi 20 de articole. Pentru problemele educaţiei fizice interesează conţinutul cap. IV privind regimul şcolilor speciale, care sunt astfel definite la art. 15.: şcoli de învăţământ intermediar între învăţământul superior şi cel secundar. Ele sunt conduse de către un director numit de ministru. Profesorii şcolilor speciale sunt asimilaţi cu conferenţiarii universitari. Se precizează că, din categoria şcolilor speciale, fac parte: Institutul de Educaţie Fizică din Bucureşti, Academiile Teologice, de Arte Frumoase din Bucureşti şi din Iaşi, Institutul de muzică religioasă din Bucureşti şi Şcoala de Arhitectură din Capitală.

La lege este anexată organigrama universităţilor, politehnicilor şi şcolilor speciale, însoţită de catedrele, „*conferinţele*” şi personalul ajutător ale acestor unităţi de învăţământ, printre care şi Institutul de Educaţie Fizică, al cărui plan de studii conţine: istoria, teoria şi organizarea educaţiei fizice (un conferenţiar şi un asistent); anatomia (un conferenţiar şi un asistent); fiziologia aplicată (un conferenţiar şi 2 asistenţi); igiena (un conferenţiar şi un asistent); mecanica educaţiei fizice (un conferenţiar şi un asistent); gimnastica (un conferenţiar şi 4

asistenţi); gimnastica medicală (un conferenţiar şi 7 asistenţi). Toate dispoziţiile din legi şi regulamente care contravin acestei legi sunt şi rămân abrogate.

Legea este semnată de Regele CAROL al II-lea, de Preşedintele Consiliului de Miniştri, de Patriarhul României, Miron Cristea, de Ministrul Educaţiei Naţionale, Armand Călinescu, de Ministrul Justiţiei, V. Iamandi.

MEMORIU PREZENTAT MINISTERULUI EDUCAŢIEI NAŢIONALE DE CĂTRE INSTITUTUL DE EDUCAŢIE FIZICĂ (ACADEMIA NAŢIONALĂ DE EDUCAŢIE FIZICĂ *REGELE CAROL II*) ÎN LEGĂTURĂ CU LEGEA DE RAŢIONALIZARE A ÎNVĂŢĂMÂNTULUI SUPERIOR. *Documentul este semnat de elita profesorală a instituţiei (profesori titulari – g-l. V. Bădulescu, d r. A. Dumitrescu, prof. C. Kiriţescu, dr. I. Lascăr, dr. C. Mihăilescu, dr. R. Olănescu, pr. Onicescu şi conferenţiarii C. Petre Lazăr şi Gh. Zapan) şi înaintat Ministerului Educaţiei Naţionale, în 1938.*

În procesul de raţionalizare a învăţământului superior, iniţiat de ministrul Educaţiei Armand Călinescu, Academiei Naţionale de Educaţie Fizică urma să i se schimbe denumirea şi profilul activităţii stabilite prin legea din 1937, ceea ce însemna excluderea sa din sfera învăţământului superior şi conferirea unui statut de instituţie de învăţământ intermediar. Pentru a evita o astfel de decizie, se înaintează ministrului Memoriul respectiv, în care se menţionează ca argumente:

– faptul că era singura instituţie de formare a specialiştilor din ţară la acea dată, unde se pregăteau cele peste 300 de cadre didactice, care funcţionau ca profesori de educaţie fizică în învăţământul secundar;

– locul pe care îl ocupă educaţia fizică între disciplinele învăţământului public şi în ansamblul ştiinţelor şi artelor în ţara noastră, o activitate cu efecte igienice şi educative resimţite tot mai mult pe plan social;

– modul în care formarea specialiştilor din domeniu se realiza la acea dată în alte ţări şi anume, prin două tipuri de instituţii, ambele de nivel superior: tipul universitar folosit în Franţa, Germania, Belgia, Finlanda, Letonia, Austria, Cehoslovacia, Anglia şi Statele Unite ale Americii, cu o durată de 3-4 ani şi tipul institutelor sau academiilor specifice Italiei, Olandei, Poloniei, Ungariei şi Elveţiei;

– activitatea de cercetare din domeniul educaţiei fizice, exprimată prin originalitatea lucrărilor publicate în ţară şi în străinătate;

– cursurile speciale, organizate pentru medicii militari şi cei civili care se ocupă şi de problematica specifică educaţiei fizice şi antrenamentului sportiv;

– cursurile de înot, gimnastică, scrimă şi schi, organizate pentru iniţierea amatorilor;

– implicarea ANEF şi a studenţilor săi în organizarea marilor demonstraţii de gimnastică, cu prilejul unor serbări cu caracter aniversar sau în cadrul *„Străjeriei”*;

– proiectul de organizare şi funcţionare a educaţiei fizice în universităţile româneşti;

– activitatea de cercetare prin care s-a realizat proiectarea de planuri şi schiţe pentru activităţi de educaţie fizică; amenajarea sau confecţionarea de instalaţii specifice;

– organizarea de tabere de vară şi de iarnă, de excursii la munte, la mare etc.

Memoriului îi sunt anexate publicaţiile editate de ANEF, comunicările şi contribuţiile membrilor corpului didactic, ca şi lucrările de licenţă ale Academiei până la acea dată, spre a dovedi calitatea acestora.

Memoriul are valoare de document istoric, întrucât sintetizează activitatea ANEF din primele decenii ale existenţei sale. Peste patru decenii, în anii 1970, instituţia respectivă va traversa momente similare şi va reuşi, de asemenea, să se menţină ca instituţie de nivel universitar.

LEGEA PENTRU ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA *STRĂJII ŢĂRII*. *Legea a fost publicată în M.O. cu nr. 292 din 15 decembrie 1938 şi completată prin legea publicată în MO cu nr. 106 din 9 mai 1939.*

Legea are 9 capitole. Cap. I, cuprinzând Dispoziţii generale, este împărţit pe două secţiuni şi 15 articole. Prima secţiune stabileşte scopul organizaţiei *Straja Ţării*, iar cea de-a doua, enumeră orga-

nizaţiile subordonate, asociaţiile afiliate şi structurile ei. Cap. II este compus din 4 secţiuni şi 10 articole şi stabileşte ierarhiile *Străjii Ţării.* Cap. III are 3 secţiuni şi 5 articole în care se fac precizări privind filialele teritoriale. Cap. IV conţine 14 articole care stipulează drepturile şi profilurile personalului numit, detaşat sau delegat să activeze în *Straja Ţării*. Cap. V tratează, în 3 secţiuni şi 12 articole, finanţarea instituţiei, modul de angajare a fondurilor, verificarea şi aprobarea conturilor. Cap. VI cuprinde 21 de articole care vizează dispoziţii speciale privind administrarea şi exploatarea bunurilor organizaţiei *Straja Ţării*, sursele de venituri şi acţiunile ce se vor organiza. Acest capitolul indică ordinele, medaliile şi meritele străjereşti. Cap. VII, prin cele 4 articole ale sale, arată dispoziţiile finale şi tranzitorii ale legii, precizând şi că un Regulament, ce se va publica ulterior, va dezvolta dispoziţiile şi modul concret prin care instituţiile sportive îşi vor desfăşura activităţile, nivelul de subordonare şi specificul relaţiilor cu *Straja Ţării*.

DECRET-LEGE PRIVITOR LA DESFIINŢAREA UNIUNII FEDERAŢIILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA (UFSR) ŞI NOUL REGIM AL SPORTULUI ROMÂNESC. D.L. NR. 3 628, *din 29 octombrie 1940*.

Documentul prevede următoarele:

Art. 1. Uniunea Federaţiilor de Sport din România (UFSR) se desfiinţează la data intrării în vigoare a acestui decret-lege.

Art. 2. Până la elaborarea Legii pentru organizarea sportului românesc, întregul patrimoniu UFSR şi al componentelor sale trece, de drept şi fără îndeplinirea vreunei formalităţi, în patrimoniul Organizării Sportului Românesc (OSR), căreia îi incumbă sarcina organizării şi îndrumării mişcării sportive în Statul Naţional Legionar, iar personalul actual va fi trecut şi încadrat, în funcție de cerințe, la OSR.

Art. 3. Toate federaţiile române de sport se desfiinţează la data acestui decret-lege. Organizatorul sportului românesc în Statul Naţional Legionar poartă titlul de *Şef al Sportului Românesc*.

Art. 4. Patrimoniul tuturor federaţiilor române de sport desfiinţate, trece, în aceleaşi condiţii, în patrimoniul OSR.

Art. 5. Toate dispoziţiile legilor, decretelor-legi şi regulamentelor contrare dispoziţiunilor prezentului decret-lege sunt şi rămân abrogate.

Conducătorul Statului Român şi preşedintele Consiliului de Miniştri, Ion Antonescu.

DECRET-LEGE PENTRU DESFIINŢAREA FEDERAŢIEI SOCIETĂŢILOR DE TURISM DIN ROMÂNIA, *din 12 noiembrie 1940*

Art. 1. Federaţia Societăţilor de Turism din România se desfiinţează la data intrării în viguare a prezentului decret-lege.

Art. 2. Până la alcătuirea unei noi legi pentru organizarea turismului, toate societăţile de turism de munte trec sub conducerea Organizării Sportului Românesc (OSR), create prin decret-lege nr. 3628 din 29 octombrie 1940.

Art. 3. Atribuţiunile şi funcţiunile fostei Federaţii, în ce priveşte turismul de munte, trec asupra OSR.

Pentru coordonarea tuturor *„înfăptuirilor tehnice”* se recomandă o strânsă colaborare între Oficiul Naţional de Turism şi Organizarea Sportului Românesc.

Dat în Bucureşti la 12 noiembrie 1940. Conducătorul Statului, Preşedinte al Consiliului de Miniştri, Ion Antonescu şi Secretar de Stat, Alex. Constant.

LEGEA NR. 565 PENTRU COMPLETAREA ŞI MODIFICAREA UNOR ARTICOLE DIN LEGEA PENTRU ÎNFIINŢAREA CASEI DE CREDIT ŞI AJUTOR A PERSONALULUI DEPENDENT ŞI CONTROLAT DE MINISTERUL AFACERILOR INTERNE *din 1913 cu modificările aduse în anii 1927, 1935 şi 1943, publicată în M.O. nr 258 din 6 niembrie 1944.*

În articolul 1 se precizează că în Bucureşti se înfiinţează o instituţie, persoană juridică, sub denumirea de Casa de Credit şi Ajutor a personalului dependent şi controlat de Ministerul Afacerilor Interne; în articolul 3, alineatul „f” se modifică textul anterior, specificându-se înfiinţarea şi întreţi-

nerea în cadrul acestei case, a unor instituţii de educaţie fizică şi sport, precum şi azile pentru membrii şi familiile lor, asigurarea asistenţei medicale etc.

LEGEA NR. 563 PENTRU ABROGAREA DECRETULUI-LEGE PRIVITOR LA DESFIINŢAREA UNIUNII FEDERAŢIILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA ŞI NOUL REGIM AL SPORTULUI ROMÂNESC, *M.O., nr. 158 din 6 noiembrie 1944*. Conţine patru articole: art. I prevede abrogarea decretului-lege nr. 3628 din 29 octombrie 1940, prin care se desfinţează Uniunea Federaţiilor de Sport din România (UFSR). Prin aceasta, se repun în vigoare articolele 40-43 ale legii promulgate prin înalt decret regal cu nr. 2801 din 5 august 1929 şi publicat în Monitorul Oficial nr. 196 din 4 septembrie 1929; art.II specifică faptul că patrimoniul Organizării Sportului Românesc(OSR) revine la Uniune şi la Federaţiile Române de Sport, care prin efectul acestei legi îşi dobândesc personalitate juridică, fără nici o formalitate; art. III Preşedintele Consiliului de Miniştrii va lua măsurile necesare pentru aplicarea acestei legi; art. IV prevede că toate legile şi regulamentele prezentei legi, sunt şi rămân abrogate.

LEGEA NR. 135 DIN 9 MARTIE 1946 PENTRU ÎNFIINŢAREA ORGANIZAŢIEI SPORTULUI POPULAR (OSP). *Decret nr.725 din 7 martie 1946***.** Legea cuprinde patru titluri.

Titlul I. Dispoziţiuni generale. Dispune: „*Se înfiinţează Organizaţia Sportului Popular – care va funcţiona pe lângă Preşedinţia Consiliului de Miniştri. Organizaţia respectivă este declarată singurul organ învestit de lege cu conducerea şi controlul din punct de vedere sportiv, educativ, tehnic, administrativ şi financiar al resorturilor şi federaţiilor sportive centrale şi regionale…"*

Titlul II. „*Scop şi atribuţiuni*". Printre acestea erau menţionate: crearea tuturor condiţiilor pentru răspândirea în masă a sportului, educaţiei fizice şi turismului; gruparea federaţiilor, cărora li se dădeau *„directive de funcţionare şi sprijin financiar*"; se prevedea obţinerea de subvenţii, înfiinţarea de terenuri, înzestrări de tot felul; se mai specifica *„statul va sprijini OSP prin: a) subvenţii, b) scutiri de taxe, de dări, de impozite, a manifestărilor sportive organizate de* OSP, *c) eliberări de paşapoarte colective şi individuale scutite de taxe şi impozite"*. Titlul III. „*Organizarea OSP"* Organizaţia Sportului Popular dispune de 5 resorturi centrale: sindical, universitar, şcolar, militar şi rural, fiecare având regulamentele şi instrucţiunile lor speciale; se vor înfiinţa *„federaţiuni"* de specialitate, câte una de fiecare ramură de sport; se prevedea că *„pentru a activa (în sport, n.n.) este obligatorie încadrarea în OSP; această organizaţie este condusă de organe centrale (Adunarea generală, Comitetul central, Consiliul consultativ, Biroul executiv permanent, Resorturile centrale, Comitetele federaţiilor); normele lor de funcţionare sunt stabilite pe cale de regulament; sunt desemnate organele teritoriale (comisiile regionale, judeţene, locale); organele administrative (direcţia administrativă şi direcţia tehnică) şi organele disciplinare şi de judecată existente pe lângă fiecare grupare sportivă, pe lângă fiecare federaţiune şi comisia disciplinară centrală a OSP"*. Sancţiunile erau a) mustrare, b) suspendare pe timp limitat, c) excludere din OSP.

Tot în Titlul III există un capitol (III) referitor la bugetul OSP, despre care se spunea că este asigurat prin: a) subvenţii prevăzute în bugetele departamentale; b) 5% din totalizatorul curselor de cai; c) 5% din veniturile loteriei naţionale; d) 5% din veniturile spectacolelor de orice fel, cu excepţia celor de binefacere; e) venituri realizate de federaţii prin demonstraţii proprii; f) taxe şi contribuţii; g) venituri proprii şi întâmplătoare. Cap. VII tratează baza materială – care urma să fie asigurată de către stat. Stadioanele, terenurile de sport, bazinele de înot şi instalaţiile aferente, vor fi puse în mod gratuit la dispoziţia OSP. Comunele urbane aveau obligaţia să construiască cel puţin un stadion sau un teren de sport cu tribune, iar municipiile, în plus, aveau obligaţia construirii şi a unui bazin, *„utilizabil şi iarna"*. Cheltuielile pentru aceste construcţii urmau să fie acoperite din contractarea unor împrumuturi garantate de stat, ele fiind amortizate de alocarea sumelor corespunzătoare în bugetele ordinare.

**Din păcate, aceste obiective au rămas în majoritatea lor în stadiul de proiect.*

HOTĂRÂREA NR. 640 PENTRU CONSTITUIREA FONDULUI *CULTURAL-SPORTIV*, *din 24 iunie 1949 Publicată în B.O. nr. 40 din 25 iunie 1949.* Se prevedeau următoarele:

Art. 1. Întreprinderile de Stat, cooperativele de orice fel, gospodăriile agricole de Stat, SMT-urile, precum şi întreprinderile particulare sunt obligate să suporte şi să verse lunar Sindicatelor respective, cu începere de la 1 ianuarie 1949, o cotă egală cu 1% din totalul salariilor nete plătite salariaţilor.

Art. 2. Sumele vor fi depuse la Banca de Stat pe numele Sindicatului respectiv, formând fondul *„Cultural-sportiv”*, cu destinaţia de a asigura o mai bună desfăşurare a activităţii culturale şi sportive a sindicatelor.

DECRETUL NR. 329 PENTRU ÎNFIINŢAREA ŞI ORGANIZAREA COMITETULUI PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ŞI SPORT DE PE LÂNGĂ CONSILIUL DE MINIŞTRI, *din 6 august 1949*

Cap. I. Dispoziţiuni generale

Art. 1. Se înfiinţează pe lângă Consiliul de Miniştri, Comitetul pentru Cultură Fizică şi Sport din Republica Populară Română. Comitetul pentru Cultură Fizică şi Sport (CCFS) are următoarele sarcini:

a) stabileşte normele şi ia măsurile necesare dezvoltării culturii fizice şi sportului în RPR, în vederea promovării şi răspândirii lor (...) în masele muncitorilor, ţăranilor muncitori şi tineretului studios;

b) conduce şi controlează activitatea tuturor organizaţiilor de cultură fizică şi sport;

c) coordonează activitatea organizaţiilor de masă şi a instituţiilor publice, privind cultura fizică şi sportul;

d) studiază, stabileşte şi aplică, pe baza cercetărilor ştiinţifice, *„luând exemplul şi folosind experienţa sportului sovietic”*, metodele noi de predare şi practicare a culturii fizice şi sportului în vederea însuşirii celei mai avansate tehnici sportive şi a *„realizării culturii fizice înaintate”;*

e) în colaborare cu Ministerul Învăţământului Public, stabileşte programele de cultură fizică şi sport şi controlează aplicarea lor în toate instituţiile de învăţământ, de orice grad; f) organizează, îndrumă şi controlează învăţământul tehnic sportiv de toate gradele, luând măsuri pentru recrutarea, formarea şi utilizarea raţională a cadrelor necesare culturii fizice şi sportului, precum şi pentru ridicarea nivelului ideologic al acestor cadre şi al sportivilor de frunte;

g) stimulează şi supraveghează ridicarea permanentă a noilor cadre sportive în rândurile masei de tineret şi se îngrijeşte îndeaproape de pregătirea lor, pentru a putea face faţă cu succes întrecerilor la care vor participa echipele reprezentative ale RPR;

h) ia măsuri pentru dezvoltarea reţelei de terenuri, instalaţii şi amenajări sportive, stabileşte normele de construire ale lor, controlează şi coordonează utilizarea lor;

i) stabileşte cantitatea şi felul materialelor şi echipamentelor sportive necesare scopului urmărit de Comitet; le supune spre examinare Comisiunii de Stat a Planificării şi spre aprobare Consiliului de Miniştri; supraveghează producerea şi repartizarea raţională a materialelor şi echipamentelor sportive primite;

j) îndrumă presa sportivă, editează cărţi, broşuri, îndreptare, buletine, almanahuri şi alte publicaţii în legătură cu problemele de cultură fizică şi sport şi îşi dă avizul asupra publicaţiilor din aceleaşi domenii, editate de alte organizaţii sau instituţii;

k) organizează, în colaborare cu Ministerul Sănătăţii, asistenţa medicală necesară sportivilor;

l) acordă distincţii sportive pentru activitatea în domeniul culturii fizice şi sportului şi stabileşte calificarea sportivilor şi instructorilor de orice grad;

m) stabileşte şi menţine legăturile sportive cu străinătatea şi reprezintă, prin delegaţii săi, interesele RPR în chestiunile sportive, în forurile şi la conferinţele internaţionale de specialitate.

Cap. II. Organizarea

Art. 3. CCFS este compus dintr-un preşedinte şi 4 vicepreşedinţi, numiţi prin hotărârea Consiliului de Miniştri, precum şi din 12-18 membri, numiţi de asemenea, prin hotărârea Consiliului de Miniştri, la propunerea preşedintelui Comitetului.

Art. 5. Organizarea şi funcţionarea CCFS se vor stabili printr-un regulament ce va fi aprobat de Consiliul de Miniştri.

Art. 6. Pe lângă Sfaturile Populare Judeţene vor funcţiona Comitetele judeţene ale CCFS, iar pe lângă Sfaturile Populare de plasă vor funcţiona delegaţi pentru Cultură Fizică şi Sport.

Art. 7. Pe lângă CCFS pot funcţiona consilieri tehnici numiţi dintre specialişti, prin hotărârea Comitetului. Atribuţiile şi îndemnizaţiile consilierilor vor fi stabilite prin hotărâre de numire.

Art. 8. CCFS va putea angaja tehnicieni, prin derogarea de la decretul nr. 86 din 7 martie 1949, pentru reglementarea repartizării forţelor de muncă şi pentru a stabili tariful de onorar al colaboratorilor ocazionali.

Cap. III. Dispoziţiuni finale şi tranzitorii

Art. 9. Toate bunurile, drepturile şi obligaţiile OSP-ului trec asupra CCFS.

Art. 10. Cheltuielile necesare funcţionării CCFS, pe exerciţiul 1949, vor fi acoperite printr-un credit special din rezerva Consiliului de Miniştri.

Art. 11. Legea nr. 135 din 9 Martie 1946, pentru înfiinţarea şi organizarea OSP-ului, se abrogă pe data publicării prezentului decret.

Art. 12. Prezentul decret intră în vigoare la data publicării lui în Buletinul Oficial.

Dat în Bucureşti, la 6 august 1949. Semnat de Ion Niculi, Marin Florea Ionescu, de Preşedintele Consiliului de Miniştri, Dr. Petru Groza.

DECRET NR. 31, *din 30 ianuarie 1954* ***privitor la dreptul de a deţine calitatea de PERSOANĂ FIZICĂ şi PERSOANĂ JURIDICĂ.*** *Emitent: Marea Adunare Naţională.* ***Publicat*** *în Buletinul oficial nr. 8 din 30 ianuarie 1954.*

Decretul are 4 capitole şi 57 de articole şi conţine prevederi care s-au aplicat şi continuă să se aplice, conform Ordonanţei Guvernului nr. 26/2000, în mod corespunzător şi asociaţiilor şi fundaţiilor sportive, cu excepţia acelor dispoziţii care sunt contrare reglementărilor stabilite în menţionata Ordonanţă.

Capitolul 1 – Persoana fizică (24 de articole) se referă la: drepturile civile ale persoanelor fizice; drepturile civile pe care le au, ca persoane juridice, diferite organizaţii, inclusiv cele obşteşti; capacitatea de folosinţă şi capacitatea de exerciţiu ale persoanelor fizice; reglementările privind ocrotirea şi drepturile minorului, ale dispăruţilor şi decedaţilor; modificările în actele de stare civilă.

Capitolul 2 – Persoana juridică (29 de articole). În articolul 25 se precizează că „*Statul este persoana juridică în raporturile în care participă nemijlocit, în nume propriu, ca subiect de drepturi şi obligaţii*". Articolul 26 defineşte care sunt, în condiţiile legii, persoane juridice:

„c) ... orice organizaţii obşteşti..."

„e) orice altă organizaţie socialistă care are o organizare de sine stătătoare şi un patrimoniu propriu afectat realizării unui anume scop, în acord cu interesul obştesc".

În continuare, sunt stabilite: modalităţile în care ia fiinţă persoana juridică; condiţiile obţinerii autorizării prealabile a înfiinţării lor, dată de către organele şi în condiţiile prevăzute de lege; drepturile, obligaţiile şi responsabilităţile persoanei juridice, precizări privind denumirea, sediul; pierderea statutului de persoană juridică prin comasare, divizare sau dizolvare; situaţia patrimoniului; transmiterea drepturilor şi obligaţiilor.

Capitolul 3 – Ocrotirea drepturilor personale nepatrimoniale (3 articole) se referă la soluţionarea de către instanţele judecătoreşti a cazurilor în care au fost atinse drepturile personale.

Capitolul 4 – Dispoziţii finale.

Art. 57 Prezentul decret intră în vigoare la data de 1 februarie 1954.

HOTĂRÂREA CC AL PMR ŞI A CONSILIULUI DE MINIŞTRI AL REPUBLICII POPULARE ROMÂNE CU PRIVIRE LA REORGANIZAREA MIŞCĂRII DE CULTURĂ FIZICĂ ŞI SPORT DIN RPR. ÎNFIINŢAREA UNIUNII PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ŞI SPORT (UCFS), *2 iulie 1957*

Analiza activităţii Comitetului de Cultură Fizică şi Sport (CCFS) – organ de conducere şi îndrumare sportivă, începând din anul 1949 – a evidenţiat existenţa mai multor aspecte negative, printre care:

– sistemul depăşit de organizare, în care s-a constatat un paralelism al organelor conducătoare, de sus până jos, fapt ce generează birocratismul;

– neglijarea aspectului de masă al educaţiei fizice, în favoarea unei exagerate preocupări pentru sportul de performanţă etc.;

Începând cu data de 2 iulie 1957, se hotărăşte încetarea treptată a activităţii *CCFS* şi crearea unei largi organizaţii obşteşti pe principiul centralismului democratic, Uniunea pentru Cultură Fizică şi Sport din R. P. Română (UCFS), ca organ unic de conducere, îndrumare şi organizare a activităţii de cultură fizică şi sport.

Hotărârea prevedea: înfiinţarea de colective sportive, care să constituie baza organizatorică a activităţii de cultură fizică şi sport a maselor, organizate la locul de producţie (pe întreprinderi, instituţii, cooperative meşteşugăreşti, şcoli, Staţiuni de Maşini şi Tractoare, Gospodării Agricole de Stat şi cămine culturale). În cadrul acestora se dispunea să funcţioneze secţii de sport, care participau la competiţiile cu caracter intern orăşenesc, regional sau republican; înfiinţarea de cluburi sportive – persoane juridice – care să se ocupe de sportul de performanţă. Ele puteau fi: sindicale, studenţeşti, militare, cooperatiste, săteşti etc., la baza organizării lor aflându-se principiul teritorial sau al funcţionării pe lângă întreprinderi mari; activitatea extraşcolară a elevilor să se desfăşoare în cercuri şi colective sportive de pe lângă şcoli şi în cadrul şcolilor sportive pentru elevi.

Activitatea competiţională a elevilor să se desfăşoare în cadrul Campionatelor şcolare, Campionatelor republicane de juniori şi al Spartachiadelor tineretului; activitatea sportivă a copiilor şi pionierilor să fie îndrumată de organizaţiile de pionieri în cadrul şcolilor, palatelor şi caselor de pionieri pe baza programelor elaborate de Ministerul Învăţământului şi Culturii, UTM etc.; Comisiile centrale pe ramuri de sport revin la denumirea de federaţii sportive, specificându-se că: *„Federaţia sportivă este persoană juridică, forul tehnic superior al ramurii de sport respective”*. Federaţiile îşi vor axa activitatea pe munca unui mare număr de cadre voluntare care vor activa în cadrul colegiilor şi comisiilor, având un număr restrâns de salariaţi; Comitetul Olimpic Român (COR) va funcţiona în aceleaşi condiţii ca şi CCFS; se înfiinţează Asociaţia *„Turismul Popular”,* cu scopul dezvoltării activităţii de turism şi excursii; ziarele *Sportul Popular*, *Uj Sport*, revistele *Cultură Fizică şi Sport* şi *Stadion* vor deveni publicaţii ale UCFS. Celelalte, *Fotbal*, *Şah* etc., trec la federaţiile respective; Asociaţia Voluntară pentru Sprijinirea Apărării Patriei (AVSAP) se va ocupa numai de aspectul aplicativ al unor sporturi: tir, moto etc.

Se prevede scăderea preţului de cost al materialelor sportive, urmând ca Ministerul Finanţelor să ia măsuri pentru: diminuarea taxelor de import, reducerea impozitului pe spectacole sportive organizate de UCFS sau organele sale. Cheltuielile pentru organizarea şi funcţionarea cluburilor urmau să fie asigurate din contribuţia colectivelor sportive, încasări de la marile manifestaţii sportive etc.

Pronosportul, Întreprinderea de Exploatare a Bazelor Sportive şi Întreprinderea de Difuzare a Materialelor Sportive, de asemenea, urmau să fie preluate de UCFS.

Hotărârea a fost semnată la data de 2 iulie 1957 de Gheorghe Gheorghiu-Dej, Prim-secretar al CC al PMR şi de Chivu Stoica, Preşedinte al Consiliului de Miniştri al RPR.

LEGEA 29 CU PRIVIRE LA DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚII DE EDUCAȚIE FIZICĂ ŞI SPORT, *dată la 28 decembrie 1967*. Legea cuprinde o expunere de motive, 4 capitole şi 26 de articole. *Scopul acestei legi este dezvoltarea educaţiei fizice şi sportului corespunzător hotărârilor Conferinţei pe ţară a mişcării sportive din 28-29 iulie 1967.*

În expunerea de motive se subliniază că în viaţa societăţii moderne a crescut rolul educaţiei fizice şi al sportului în întărirea sănătăţii, în sporirea capacităţilor fizice şi intelectuale ale populaţiei, în dezvoltarea armonioasă fizică şi morală a tineretului. Educaţia fizică, sportul, mişcarea în aer liber sunt apreciate drept factori compensatori de o deosebită importanţă pentru menţinerea sănătăţii cetăţenilor, pentru combaterea efectelor sedentarismului, constituind mijloace preţioase în educarea multilaterală a tinerei generaţii.

Cap. I cuprinde 2 articole care stipulează că *„educaţia fizică şi sportul în Republica Socialistă România constituie activităţi de interes naţional”*. În art. 2 se precizează că îndrumarea şi coordonarea acestor activităţi revine Consiliului Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport (CNEFS), organ central de specialitate, cu caracter obştesc. Se nominalizează instituţiile însărcinate să răspundă de traducerea în fapte a activităţiilor specifice de educaţie fizică şi sport în diferite domenii sociale şi la anumite vârste: sindicatele, Uniunea Tineretului Comunist, Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor, Ministerul Învăţământului, Ministerul Forţelor Armate, Ministerul de Interne, Ministerul Sănătăţii, Uniunea Cooperativelor Agricole şi Meşteşugăreşti, organele administraţiei de stat, Oficiul Naţional de Turism.

Cap. II conţine 3 secţiuni. În prima (art. 3 şi 4) sunt enumerate activităţile Consiliului Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport şi ale Consiliilor locale pentru Educaţie Fizică şi Sport, componenţa acestor organe, structura organizatorică. În secţiunea a II-a (art. 12) se stipulează sarcinile şi structura federaţiilor, definite ca organe de specialitate pe ramuri sportive, cu caracter obştesc, persoane juridice afiliate la federaţiile internaţionale. În secţiunea a III-a se prevăd rolul, structura şi profilul asociaţilor şi cluburilor sportive.

Cap.III prezintă rolul organizaţiilor obşteşti (secţiunea I) şi atribuţiile organelor de stat în domeniul educaţiei fizice şi sportului (secţiunea a II-a), nominalizate de articolele 2 şi 3.

Cap. IV este dedicat „dispoziţiilor finale”, care prevăd că *„statul alocă fonduri de investiţii, de buget şi terenuri necesare activităţii sportive din mediul urban şi rural, a căror administraţie se va reglementa printr-o hotărâre a Consiliului de Miniştri”.*

Această lege a fost votată de Marea Adunare Naţională la 28 dec. 1967. ***Legea este completată cu Hotărârea Consiliului de Miniştri privind unele măsuri pentru aplicarea legii 29/1967 cu privire la dezvoltarea activităţilor de educaţie fizică şi sport,*** *care stabileşte structura organizatorică a Consiliului Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport (secţia organizare şi control, secţia relaţii internaţionale, secţia economică, secţia secretariat, secţia metodica educaţiei fizice şi sportului, sectorul propagandă, pregătirea şi perfecţionarea cadrelor, serviciul personal, oficiul juridic), numărul maxim de posturi al CNEFS (96), al federaţiilor (94), al Federaţiei Aeronauticii Române, inclusiv pentru subunităţile sale teritoriale (120).*

HOTĂRÂREA PRIMULUI MINISTRU AL GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 549, *dată la 16.02.1990.*

Hotărârea de înfiinţare a Ministerului Sportului – pentru prima dată în istoria domeniului, la noi – a crescut prestigiul şi autoritatea acestei instituţii. Ea cuprinde 4 articole şi o anexă, prin care se stabileşte structura organizatorică a Ministerului, alcătuită în limita a 284 de posturi.

În plan teritorial au apărut 41 de Direcţii de sport judeţene şi una a municipiului Bucureşti, cu o schemă generală compusă din 310 posturi, repartizate în funcţie de dimensiunea activităţii fiecărui judeţ. De asemenea, în hotărâre se prevede că Ministerul Economiei Naţionale şi Ministerul Finanţelor vor lua măsurile cuvenite pentru a introduce modificările corespunzătoare la nivelul indicatorilor economico-financiari pentru Ministerul Sportului, ca urmare a aplicării acestei decizii. În articolul final se precizează că în termen de 30 de zile, Ministerul Sportului va prezenta proiectul de decret-lege privind funcţionarea şi atribuţiile ce-i revin. *Hotărârea a fost emisă de către Guvernul României purtând semnătura Primului Ministru, Petre Roman.*

HOTĂRÂREA PRIVIND ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA MINISTERULUI TINERETULUI ŞI SPORTULUI NR. 994, *dată la 3.09. 1990***.** *Publicată în M.O. nr. 94 din 14 mai 1992. Prin această hotărâre, după modelul francez, problemele tineretului şi sportului sunt înglobate în structura aceluiaşi minister.*

Hotărârea este alcătuită din 10 articole prin care se stabilesc: profilul instituţiei, specificul atribuţiilor în problemele tineretului şi ale sportului, structura organizatorică a celor două compartimente, patrimoniul departamentului, statul de funcţiuni, atribuţiile

aparatului central şi teritorial, responsabilităţile Ministerului Finanţelor şi ale Ministerului Resurselor şi Industriei în stabilirea indicatorilor financiari ce decurg din aplicarea respectivei hotărâri.

Atribuţiile ce revin Ministerului Tineretului şi Sportului pe linia sportului sunt următoarele: precizarea direcţiilor de dezvoltare ale sportului pentru toţi, în vederea creşterii nivelului de pregătire fizică şi a păstrării sănătăţii populaţiei; elaborarea strategiei generale a organizării şi dezvoltării sportului de performanţă; colaborarea cu COR în vederea pregătirii şi participării sportivilor români la programele olimpice; asigurarea, împreună cu instituţiile administraţiei de stat, organizaţiile economice şi social-culturale, a dezvoltării bazei materiale a activităţii sportive; stabilirea normelor tehnico-metodologice de folosire a mijloacelor materiale şi financiare în activitatea sportivă; organizarea şi coordonarea activităţii de cercetare ştiinţifică în domeniul sportului; stimularea înfiinţării şi dezvoltării instituţiilor medicale specializate, în vederea asigurării asistenţei specifice sportivilor de performanţă; dezvoltarea relaţiilor cu organisme guvernamentale şi cu cele internaţionale cât şi înlesnirea contactelor internaţionale între federaţii, cluburi şi asociaţii sportive; asigurarea unei largi informări a opiniei publice în vederea stimulării interesului populaţiei pentru activitatea de pregătire sportivă. Schema Departamentului sportului cuprinde: ministru secretar de stat, consilier, secretar general, directori ai direcţiilor de relaţii cu publicul, cu presa, oficiul juridic, protocol, direcţiile sportului, COR, direcţia generală tehnico-metodică.

Respectiva hotărâre a intrat în vigoare la 5 septembrie 1990. Este emisă de Guvernul României, purtând semnătura Primului Ministru, Petre Roman.

STATUTUL ANTRENORILOR, *aprobat prin hotărârea MTS nr. 1210 din 14 iunie 1991. Acest document clarifică situaţia antrenorilor din ţara noastră, stabilind caracteristicile, drepturile şi obligaţiile acestei noi profesiuni recunoscute de către Stat.* Cuprinde 8 capitole şi 41 de articole.

Sunt definite funcţia de antrenor şi rolul acestuia, respectiv categoria de specialist, care, activând în unităţile sportive, realizează selecţia, iniţierea, pregătirea şi/sau perfecţionarea măiestriei în diferite ramuri de sport.

Statutul prevede condiţiile obţinerii calificării de antrenor: promovarea examenului de specializare într-o ramură de sport de către absolvenţii de învăţământ universitar de profil; posibilitatea obţinerii unei a doua calificări la o altă ramură de sport, prin examen; calitatea de a fi făcut parte dintre sportivii de nivel internaţional care, la încheierea carierei, au absolvit cursurile de calificare organizate de MTS în acest scop.

Sunt, de asemenea, stabilite categoriile de antrenori (antrenor I, II, III, I V, V şi antrenor debutant) şi condiţiile de promovare de la o categorie la alta (stagii în categorie, rezultate remarcabile obţinute cu sportivii pregătiţi).

Sunt stipulate normele de acordare a titlului de *Antrenor Emerit*, fiind prevăzută condiţia de a fi selecţionat, pregătit şi promovat sportivi în loturile reprezentative şi care au obţinut medalii la JO, CM şi CE.

Statutul face referiri la perfecţionarea antrenorilor, care trebuie să participe la minimum 1 curs de perfecţionare într-un ciclu de patru ani. Sunt menţionate drepturile şi îndatoririle acestora la încheierea contractului de muncă între antrenor şi unitatea sportivă.

Ultimul capitol face precizări privind controlul, îndrumarea şi aprecierea muncii antrenorilor – recompense şi sancţiuni, care se bazează pe prevederile Codului Muncii, încă în vigoare.

Aprecierile activităţii şi rezultatelor obţinute de antrenori se fac pe baza unui punctaj stabilit de fiecare federaţie, conform specificului ei, în principal avându-se în vedere promovarea de sportivi în loturile naţionale şi olimpice, clasarea acestora în primele trei locuri în competiţiile interne şi internaţionale, precum şi numărul de sportivi promovaţi în secţii cu activitate competiţională. Recompensele pe care le pot primi antrenorii sunt: gratificaţii, premii şi alte avantaje materiale; acordarea de gradaţii şi reducerea vechimii minime prevăzute în statut pentru prezentarea la examenele de avansare; ordine; medalii; diplome etc. Pentru încălcarea, cu vinovăţie, a obligaţiilor contractuale, sancţiunile sunt, după caz: mustrare; avertis-

ment; retragerea uneia sau a mai multor gradaţii pe o perioadă de timp stabilită, cu diminuarea salariului pe aceeaşi perioadă; retrogradarea în categoria de clasificare pe durata de 1-3 luni; desfacerea contractului de muncă. Se stabileşte cine aplică sancţiunile şi modul de depunere a contestaţiilor.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI *din 01.02.1991,* **PRIVIND ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA COR** *purtând semnătura Primului Ministru Petre Roman*. Se menţionează că de la data intrării în vigoare a respectivei hotărâri, orice dispoziţie contrară se abrogă. Conţine 15 articole.

Se aprobă organizarea şi funcţionarea COR, ca unitate autonomă, nonprofit, cu personalitate juridică, ce îşi desfăşuară activitatea în baza prevederilor Chartei Olimpice şi a Statutului propriu. În art. 2 se menţionează: *„COR acţionează pentru dezvoltarea şi sprijinirea mişcării olimpice în România, pentru cultivarea în rândul tineretului a interesului pentru sport şi a idealurilor olimpice”*.În art. 3 şi 4 sunt precizate atribuţiile COR, şi anume: organizarea, împreună cu federaţiile naţionale, ale sporturilor olimpice, a selecţiei şi pregătirii sportivilor, asigurând reprezentarea ţării la JO, precum şi la competiţiile regionale, continentale şi intercontinentale, organizate sub egida Comitetului Internaţional Olimpic.

La realizarea atribuţiilor sale, COR colaborează cu MTS, cu alte instituţii şi organisme guvernamentale cu atribuţii în domeniu, cu organizaţii şi asociaţii cu caracter public sau privat. COR stabileşte şi dezvoltă relaţii cu CIO, cu comitetele naţionale olimpice şi alte organisme sportive internaţionale. Sunt stabilite sursele de finanţare şi valoarea primelor acordate sportivilor şi tehnicienilor aflaţi în pregătire. Structura organizatorică a COR se stabileşte în funcţie de necesităţi şi ţinând seama de atribuţiile şi specificul activităţii (numărul maxim de posturi este de 20). COR poate emite ordine şi instrucţiuni în aplicarea prezentei hotărâri.

HOTĂRÂREA PRIVIND ÎNFIINŢAREA ŞI ORGANIZAREA FACULTĂŢII MILITARE DE EDUCAŢIE FIZICĂ, *dată de Guvernul României în Bucureşti, la 27 aprilie 1991*. Hotărârea are 16 articole.

În art. 1 se stipulează aprobarea înfiinţării, în cadrul Institutului de Educaţie Fizică şi Sport din Bucureşti, a Facultăţii Militare de Educaţie Fizică, subordonată Ministerului Apărării Naţionale şi Ministerului Învăţământului şi Ştiinţei.

Art. 2 stabileşte scopurile acestei facultăţi: a) pregătirea de specialitate – răspunzând specificului militar – a studenţilor din armată, precum şi a altor categorii de beneficiari interni şi externi; b) organizarea şi desfăşurarea învăţământului post-universitar pentru absolvenţii acestei facultăţi; c) organizarea şi desfăşurarea unor cursuri pentru perfecţionarea cadrelor militare pe linia educaţiei fizice şi sportului.

Art. 3 arată că admiterea la FMEF se va face pe baza unui concurs la care se pot prezenta candidaţi din rândul absolvenţilor liceelor militare. Planurile de şcolarizare, specializările şi structura FMEF se stabilesc de către MApN (art. 4). Anii de studii vor fi stabiliţi prin ordin, tot de către MApN; vor funcţiona cu un număr de 20-24 de studenţi (art. 7). Normele didactice vor fi cele precizate de Ministerul Învăţământului şi Ştiinţei, adaptate la specificul militar (art. 10). Programele de învăţământ se aprobă de către şeful FMEF, la propunerea Consiliului profesoral al acesteia. Cheltuielile de şcolarizare şi întreţinere a studenţilor pe timpul studiilor se suportă din planul de cheltuieli al MApN (art. 12). Studenţii FMEF beneficiază de toate drepturile prevăzute prin actele normative pentru învăţământul militar superior.

Hotărârea Guvernului este semnată de Primul Ministru, Petre Roman.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI, *din 12.01.1992, de completare şi modificare a Hotărârii Guvernului nr. 994 din 3 septembrie 1990*. Hotărârea are 12 articole prin care se precizează autonomia federaţiilor sportive de specialitate precum şi modul lor de finanţare. Astfel, se stabileşte că ele au personalitate juridică şi statut propriu, că ele conduc, organizează şi răspund de activitatea sportivă din ramura respectivă. Hotărârea stipulează, în art. 7, organizarea Oficiilor Judeţene pentru Tineret – încadrate cu asesori – şi compartimente pentru sport, începând cu data de 01.01.1992.

Semnată de Primul Ministru, Theodor Stolojan şi contrasemnată de Ioan Moldovan, Ministrul Tineretului şi Sportului, de George Danielescu, Ministrul Economiei şi Finanţelor, de Florian Bercea, Ministrul Bugetului, Veniturilor Statului şi Controlului Financiar, de Dan Mircea Popescu, Ministrul Muncii şi Protecţiei Sociale.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 15 *din 12.01.1992, în temeiul căreia Ministerul Tineretului şi Sportului emite următoarele ordine:*

– Ordinul nr. 90 din 29.01.1992, privind noua organigramă a MTS. Ordinul are 8 articole şi anexe, în care sunt precizaţi demnitarii departamentelor Sport şi Tineret, cu direcţiile, serviciile şi birourile aferente.

– Ordinul nr. 91 din 29.01.1992, privind organizarea Oficiilor judeţene pentru tineret şi sport în număr de 40, plus cel din municipiul Bucureşti, care îşi va începe activitatea din 1.02. 1992; cele 13 articole stipulează structura organizatorică şi sarcinile pe plan regional a acestor oficii.

– Ordinul nr. 104 din 4.02.1992, privind organizarea şi desfăşurarea activităţii sportive în anul 1992, respectiv atribuţiile Departamentului Sportului din MTS, prevăzute în Hotărârea de mai sus.

Ordinele sunt contrasemnate de ministrul MTS, Ioan Moldovan.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 151 *din 27.03.1992, pentru aprobarea „**Normelor privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă pe anul 1992**”*

Hotărârea are 2 articole (şi anexe) în care se precizează natura cheltuielilor ce decurg din aceste norme, precum şi faptul că efectuarea acestor cheltuieli va fi desfăşurată în limita veniturilor şi a alocaţiilor prevăzute în bugetul de stat.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 800 *din 17.12.1992,* **PRIVIND ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA MTS.** În art. 1 se stabileşte că MTS este organ al administraţiei publice centrale de specialitate care elaborează şi aplică Programul Guvernului României privind tineretul şi activitatea sportivă. În total sunt 13 articole în care se stipulează atribuţiile ministerului, pe domenii. În domeniul sportului sunt stabilite următoarele direcţii: sportul pentru toţi, strategiile generale ale organizării şi dezvoltării sportului de performanţă (în cluburile şi asociaţiile sportive care se pot constitui sau transforma în societăţi comerciale, potrivit legii); modul de colaborare cu COR, cu Ministerul Învăţământului, Ministerul Sănătăţii şi cu organismele de profil interne şi internaţionale; organizarea şi coordonarea activităţii de cercetare ştiinţifică în domeniului sportului; structura organizatorică a MTS; atribuţiile federaţiilor sportive de specialitate; rolul şi sarcinile Oficiilor Judeţene pentru Tineret şi Sport; colaborarea MTS cu autorităţile administraţiei publice locale pentru organizarea şi desfăşurarea activităţilor specifice.

Odată cu intrarea în vigoare a prezentei Hotărâri *se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 994/1990 şi Hotărârea Guvernului nr. 15/1992, precum şi orice altă dispoziţie contrară.*

Semnează Primul Ministru, Nicolae Văcăroiu şi contrasemnează: Gheorghe Angelescu, Ministrul MTS; Dan Mircea Popescu, Ministru de Stat în Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale; Florin Georgescu, Ministru de Stat, Ministrul Finanţelor.

H**OTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 462** *din 29 iulie 1994,* **PRIVIND ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA MTS**, *Publicată în M.O., partea I, nr. 230 din 23 august 1994.*

Documentul conţine 16 articole care delimitează activitatea Ministerului. Se precizează că MTS este organul administraţiei publice centrale de specialitate, care aplică strategia dezvoltării şi politica guvernului în domeniile tineretului şi sportului. Dintre activităţile principale, se precizează: punerea în aplicare a legilor şi a hotărârilor guvernului; fundamentează şi propune guvernului politica în domeniul tineretului şi sportului; analizează evoluţia fenomenelor specifice în domeniul tineretului şi sportului; asigură formarea şi perfecţionarea pregătirii profesionale a personalului din domeniul tineretului şi sportului; realizează convenţii, acorduri şi alte înţelegeri internaţionale; reprezintă interesele

statului în diferite organe şi organisme internaţionale; realizează, direct sau în colaborare, studii şi cercetări în domeniu, asigură redactarea şi difuzarea publicaţiilor de specialitate şi de informare; iniţiază proiecte de acte normative.

În domeniul tineretului, se prevăd ca principale atribuţii: elaborarea programelor pentru promovarea participării tineretului la viaţa economico-socială şi culturală; sprijinirea activităţii organizaţiilor de tineret legal constituite, a fundaţiilor pentru tineret şi a altor instituţii autonome care aplică programe pentru tineret; fundamentează acţiuni proprii destinate tineretului, pe baza programelor aprobate prin ordin al ministrului; stabileşte legături cu instituţiile specializate în domeniul tineretului. Se stabilesc, printre altele, următoarele atribuţii specifice: stabileşte direcţiile de dezvoltare ale sportului pentru toţi în vederea creşterii nivelului de pregătire fizică şi a păstrării sănătăţii populaţiei; elaborează strategia organizării şi dezvoltării sportului de performanţă; răspunde împreună cu COR de selecţionarea, pregătirea şi participarea sportivilor români la programele olimpice; colaborează cu diferite ministere în vederea dezvoltării activităţii sportive; asigură fonduri pentru activitatea unităţilor subordonate, a altor unităţi sportive cu activitate de performanţă, precum şi pentru dezvoltarea bazei materiale; dezvoltă relaţiile internaţionale cu organizaţii similare din alte ţări.

Hotărârea prevede clar că schimbarea destinaţiei sau desfiinţarea unor baze sportive de uz public se vor putea face numai cu avizul MTS şi cu construirea altor baze similare (art. 5).

Art. 6 din acest act normativ prevede structura organizatorică a ministerului, numărul de posturi şi conducerea ministerului.

Unităţile subordonate ministerului sunt: Direcţiile Judeţene pentru Tineret şi Sport, federaţiile, cluburile, complexele sportive naţionale, Muzeul Sportului, asociaţiile sportive, Centrul de Studii şi Cercetări pentru probleme de tineret, Centrul de Cercetări pentru probleme de sport, editura EDITIS. La fiecare dintre aceste unităţi se prevede şi forma de finanţare.

Se precizează că federaţiile sportive sunt organisme autonome, care au personalitate juridică şi statut propriu. Ele conduc, organizează şi răspund de activitatea sportivă în ramura respectivă.

Direcţiile Judeţene pentru Tineret şi Sport reprezintă servicii publice descentralizate ale ministerului în teritoriu, având personalitate juridică. Ele asigură respectarea strategiei generale a guvernului privind tineretul şi activitatea sportivă, organizând în acelaşi timp acţiuni proprii pentru tineret şi sport.

Prin această hotărâre, se abrogă HG nr. 800/1992 privind organizarea şi funcţionarea MTS, cu modificările ulterioare.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 280, *pentru aprobarea* ***Normelor privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă.*** *Dată la 16 iunie 1994 şi publicată în M.O. nr.164/30 iunie 1994.*

Înainte de apariţia acestei hotărâri, au mai funcţionat următoarele documente legale oficiale, care reglementau activitatea financiară în activitatea sportivă*: Hotărârea CNEFS nr. 193/21 aprilie 1969; ordinul MTS nr. 2587/1 octombrie 1990; Ordinul MTS nr. 1 595/19 august 1991; HG nr. 1511/27 martie 1992 publicată în MO nr. 78/29 aprilie 1992; HG nr. 343/9 iunie 1993 publicată în MO nr. 176/26 iulie 1993.*

Elaborarea documentului menţionat mai sus, a fost impusă de unele schimbări structurale în modul de arbitrare a observaţiilor şi propunerilor unor federaţii şi cluburi sportive şi răspunde în cea mai mare parte etapei actuale.

Hotărârea cuprinde 5 capitole şi 63 de articole, precum şi două anexe.

Cap. I prevede ce cheltuieli pot fi efectuate pentru pregătirea şi participarea la competiţii sportive interne şi internaţionale, condiţiile de organizare a cantonamentelor, semicantonamentelor şi taberelor, numărul de sportivi care pot compune echipele participante la concursurile interne şi internaţionale, alocaţiile de hrană pentru participanţi, precum şi alte cheltuieli de organizare.

Cap. II stabileşte cuantumul şi condiţiile pentru acordarea „*alimentaţiei de efort*”.

Cap. III cuprinde premiile ce pot fi acordate sportivilor, antrenorilor şi altor cadre de specialitate,

pentru rezultatele deosebite obţinute în competiţii internaţionale şi interne. Premiile pentru locurile I-VI la JO, precum şi recordurile olimpice, cad în sarcina COR; cele pentru locurile I-VI la CM şi CE sunt acordate de MTS; pentru locurile I-III la Universiade şi la CMU premiile sunt asigurate de către Ministerul Învăţământului; pentru câştigarea Cupelor Mondiale, Europene, concursuri interţări şi alte concursuri internaţionale, premiile sunt acordate de către federaţiile de specialitate, iar pentru competiţiile internaţionale intercluburi şi pentru CN, de către cluburi şi asociaţii sportive. Se prevăd situaţiile în care premiile sportivilor se pot majora, cuantumul premierii antrenorilor şi a celorlalţi tehnicieni, alte situaţii în care sportivii şi antrenorii pot primi premii şi prime, inclusiv indemnizaţiile de lot naţional. În acest capitol sunt cuprinse premiile ce pot fi acordate la sfârşit de an celor mai buni sportivi şi antrenori, precum şi premiile acordate pentru alte activităţi.

Cap. IV cuprinde reglementări comune (cotizaţii, delegarea arbitrilor, plata personalului ocazional).

Cap. V – „*Dispoziţii finale*" – stabileşte reglementări pentru decontarea cheltuielilor, impozitare, indexare.

În Anexa nr.1 sunt stipulate categoriile de premii şi alte drepturi ce se acordă de către unele federaţii sau unităţi sportive, pentru participarea la competiţii interne şi internaţionale (canotaj, box, călărie, ciclism, gimnastică, motociclism, şah prin corespondenţă, sportul pentru handicapaţi), iar în Anexa nr. 2, indemnizaţiile de arbitraj, împărţite pe două categorii: jocuri sportive şi sporturi individuale.

ORDINUL MINISTERULUI FINANŢELOR NR. 994, PRIVIND SPONSORIZAREA, *din 2 august 1994, de aprobare a instrucţiunilor pentru aplicarea Legii nr. 32/1994. Publicat în M.O. al României, partea I, nr. 210 din 11 august 1994.* Instrucţiunile cuprind 4 capitole: Dispoziţii generale, Beneficiarii sponzorizării, Facilităţi şi Procedura de contestaţie. În capitolul III („*Facilităţi*") sunt exemplificate modalităţile de calcul a sponsorizării, în valută şi în lei. În Anexă se redau calcule pe un an şi pe luni privind profitul impozabil, valoarea sponsorizării şi tema deductibilă din profitul impozabil.

Activitatea sportivă beneficiază de sponsorizare sub toate aspectele ei: pregătirea sportivilor, echipament, participare şi reparaţii la bazele sportive etc. Documentul interesează în primul rând federaţiile, cluburile şi asociaţiile sportive, deţinătorii de baze sportive.

LEGEA NR. 32 PRIVIND SPONSORIZAREA, *dată la 19 mai 1994*, *publicată în M.O. partea I, nr. 129 din 11 august 1994.* Scopul Legii este reglementarea modului în care se pot sponsoriza activităţile sportive, ţinând seama că, până la apariţia acestui act normativ, sponsorizările se efectuau pe baza prevederilor expuse în legea anuală a bugetului de stat.

Legea conţine 18 articole care detaliază aspectele principale legate de activitatea de sponsorizare, care este extinsă şi la alte activităţi: umanitare, filantropice, culturale, artistice, educative, ştiinţifice, religioase, **sportive** (subl. ns.) sau care sunt destinate protecţiei drepturilor omului şi educaţiei civice şi a calităţii mediului înconjurător. Se precizează că sponsorizarea este o activitate care se desfăşoară pe bază de contract, încheiat între sponsor şi beneficiar, cu menţionarea mijloacelor financiare, a bunurilor materiale care se acordă ca sprijin , precum şi a duratei sponsorizării. *„Sponsor poate fi orice persoană fizică sau juridică din România sau din străinătate, iar sponsorizarea nu se poate face cu surse de la bugetul de stat".*

Poate beneficia de sponsorizare:

a) orice asociaţie juridică nonprofit cu sediul în România, care desfăşoară sau urmează să desfăşoare o activitate care poate fi sponsorizată (din cele menţionate la alineatul 3);

b) orice persoană fizică având domiciliul în România sau aparţinând spiritualităţii româneşti, a cărei activitate constă într-unul din domeniile prevăzute la alineatul 3 şi care este recomandată de către o persoană juridică nonprofit, constituită legal în ţară sau în străinătate, cu activitate susţinută în domeniul pentru care oferă recomandarea.

Sponsorul sau beneficiarul poate aduce la cunoştinţa publicului sponsorizarea, numai prin promovarea numelui său sau a mărcii, ori a imaginii sale. Se interzice ca, prin sponsorizare, să se facă reclamă comercială.

Se precizează cazurile când nu se poate face sponsorizare: sponsorizări reciproce; sponsorizarea de către rude până la gradul al patrulea.

Cel care sponsorizează, beneficiază de o reducere a bazei impozabile cu echivalentul sponsorizării, dar nu mai mult de 5% din venitul impozabil. Nu se poate ca prin sponsorizare, să se direcţioneze activitatea beneficiarului.

În lege se precizează şi modul de rezolvare a contestaţiilor care pot apărea între părţi.

Pentru aplicarea legii, Ministerul Finanţelor a emis instrucţiuni de aplicare.

LEGEA NR. 84 PRIVIND INVĂŢĂMÂNTUL ROMÂNESC, *publicată în M.O. din 31 iulie 1995 pagina*

1-17. Legea este structurată pe VII titluri.

În titlul I sunt prezentate dispoziţiile generale. Din ele desprindem la art.2: „*În România, învăţământul consituie prioritate naţională*" iar la art.3: „*Învăţământul urmăreşte realizarea idealului educaţional întemeiat pe tradiţiile umaniste, pe valorile democraţiei şi pe aspiraţiile societăţii româneşti şi contribuie la păstrarea identităţii naţionale; Idealul educaţional al şcolii româneşti constă în dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a individualităţii umane, în formarea personalităţii autonome şi creative*".

În titlul II „*Sistemul naţional de învăţământ*", titlul V tratatează „*Învăţământul de artă şi învăţământul sportiv*", din care desprindem câteva articole. Astfel art.37: 1) Învăţământul de artă şi învăţământul sportiv se organizează pentru elevii cu aptitudini în aceste domenii. 2) Unităţile în care se organizează învăţământul de artă şi învăţământul sportiv se aprobă de către Ministerul Învăţământului, la propunerea inspectoratelor şcolare. art.39: Pentru fiecare profil al învăţământului de artă şi al învăţământului sportiv se eliberează certificat de capacitate, respectiv diplomă de bacalaureat, care atestă specialitatea absolvită. art.40: 1) Pentru activitatea sportivă şi artistică de performanţă, Ministerul Învăţământului, poate organiza cluburi şcolare, şcoli şi licee cu program sportiv sau de artă, integrat sau suplimentar. 2) Pentru sprijinirea activităţii sportive şi artistice de performanţă, Ministerul Învăţământului organizează tabere sportive sau de creaţie artistică, concursuri sportive sau artistice, campionate şcolare, festivaluri, acordă burse şi alte forme de sprijin material. 3) Ministerul Tineretului şi Sportului, Ministerul Culturii şi celelalte ministere interesate, au obligaţia să sprijine financiar şi material activităţile de performanţă în domeniul sportului şi artelor.

În capitolul I din titlul IV „*Conducerea învăţământului*" la articolul 140, pct.4) se spune: Pe lângă Ministerul Învăţământului funcţionează Federaţia Sportului Şcolar şi Universitar, unitate autonomă, cu personalitate juridică. Îndrumarea activităţii de către Ministerul Învăţământului, în colaborare cu Ministerul Tineretului şi Sportului.

Legea învăţământului se mai referă la „*Sistemul naţional de învăţământ":* învăţământul secundar, învăţământul profesional, învăţământul special, învăţământul post liceal, învăţământul universitar, învăţământul post universitar, cercetarea ştiinţifică în învăţământul universitar, autonomia universitară, învăţământul militar, învăţământul particular, învăţământul pentru persoane aparţinând universităţilor naţionale, conţinutul învăţământului, conducerea învăţământului, resurse umane etc.

HOTĂRÂREA PRIVIND ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA MINISTERULUI TINERETULUI ŞI SPORTULUI, *publicată în M.O. al României, partea I, nr. 186 din 4 august 1997 cu nr. 405.*

Ea conţine 18 articole şi 2 anexe şi prevede că Ministerul Tineretului şi Sportului se organizează şi funcţionează ca organ al administraţiei publice centrale de specialitate, care aplică strategia dezvoltării şi politica Guvernului în domeniile tineretului şi sportului. În art. 4 se stipulează atribuţiile specifice prin stabilirea direcţiilor de dezvoltare a sportului pentru toţi, în vederea creşterii standardului de pregătire fizică, a păstrării sănătăţii populaţiei şi a realizării de performanţe sportive. Pentru acest obiectiv

se elaborează strategia generală a organizării şi dezvoltării sportului de performanţă amator şi pe măsura creării condiţiilor, a celui profesionist; se facilitează relaţiile internaţionale ale federaţiilor şi unităţilor subordonate. Ministerul colaborează cu COR şi împreună răspund de selecţionarea, pregătirea şi participarea sportivilor români la programele olimpice. Conlucrează cu Ministerul Educaţiei Naţionale pentru organizarea şi dezvoltarea educaţiei fizice şi a sportului şcolar şi universitar, cu Ministerul Sănătăţii în dezvoltarea şi organizarea instituţiilor medicale specializate în asigurarea asistenţei medico-sportive şi cu Ministerul Cercetării şi Tehnologiei pentru crearea şi susţinerea unităţilor specializate în această activitate. Asigură, împreună cu instituţiile administraţiei publice şi cu cele din domeniul social-cultural, dezvoltarea bazei materiale a activităţii sportive. În art. 6 se prezintă structura organizatorică a MTS, cuprinzând: ministru de stat de resort, secretar general, direcţiile de coordonare şi prognoză ale sportului de performanţă, de coordonare şi promovare a sportului la copii şi juniori şi de coordonare a structurilor sportului (cu un număr maxim de 140 de posturi, exclusiv demnitarii), direcţiile judeţene şi cea a Municipiului Bucureşti, federaţiile sportive naţionale, cluburile sportive, complexurile sportive naţionale, Centrul Naţional de formare şi perfecţionare a antrenorilor, Muzeul Sportului, Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului. Fiinţarea MTS se face din bugetul de stat, care distribuie bugetele federaţiilor sportive naţionale, cluburilor sportive şi direcţiilor judeţene şi a municipiului Bucureşti, în funcţie de dimensionarea obiectivelor şi eficienţa lor anuală. Celelalte unităţi subordonate îşi bazează activitatea pe venituri extrabugetare şi alocaţii de la bugetul de stat. *Semnată de primul ministru Victor Ciorbea şi contrasemnată de ministrul Tineretului şi Sportului, Sorin Stănescu, ministru de stat, ministrul Finanţelor, Mircea Ciumara şi ministrul Muncii şi Protecţiei Sociale, Alexandru Athanasiu.*

HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 239 PRIVIND ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA MTS *dată la 01.04.1999, publicată în M.O. nr. 146 din 08. 04. 1999.*

Documentul conţine 16 articole prin care se stipulează atribuţiile generale şi specifice ale acestui Minister, prevăzute în legile şi hotărârile emise din 1990 (art.1-4), regimul unor baze sportive desfiinţate sau care şi-au schimbat destinaţia (art. 5), structura organizatorică a Ministerului prezentată în anexa nr. 1 (art. 6), enumerarea unităţilor din subordinea MTS şi a surselor de finanţare ale acestora, în anexa nr. 2 (art. 7), nominalizarea şi definirea direcţiilor judeţene pentru tineret şi sport şi a municipiului Bucureşti şi sistemul acestora de finanţare şi salarizare prevăzut în anexele nr. 5 şi 8 ale legii nr. 154/1998, cu modificările ulterioare. Art. 10 este destinat nomenclatorului federaţiilor sportive naţionale, cluburilor sportive, complexurilor sportive naţionale şi altor unităţi de cercetare (Centrul Naţional de Formare şi Perfecţionare, Muzeul Sportului etc.), în vederea stabilirii statutului şi funcţiilor acestora, salarizării personalului conform anexelor nr. 7 şi 8 la legea nr. 154/1998, cu modificările survenite după această dată. În anexa nr.1 se stabileşte numărul posturilor: 140. La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă HG nr. 405/1997 privind organizarea şi funcţionarea MTS, publicată în MO, partea I, nr. 186 din 6.08.1997.

Semnată, în numele prim-ministrului, de ministrul Justiţiei Valeriu Stoica şi contrasemnată de ministrul secretar de stat în MTS Ioan Dobrescu, de ministrul Muncii şi Protecţiei Sociale, Alexandru Athanasiu, de ministrul Finanţelor, Decebal Traian Remeş şi de secretarul de Stat la departamentul pentru reforma administraţiei publice centrale, Petre Diaconu.

LEGEA EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI NR. 69, *publicată în M.O. nr. 200 în ziua de 9 mai 2000.*

Legea este structurată pe 15 titluri, având 97 de articole.

În titlul I sunt prezentate dispoziţiile generale ale legii care reglementează organizarea şi funcţionarea sistemului naţional de educaţie fizică şi sport din România. Se fac precizări terminologice şi se precizează din ce se compune sistemul.

Titlul II conţine 4 capitole, în care se prevede modul de organizare a educaţiei fizice şi sportului, în

următoarele structuri: educaţia fizică şi sportul şcolar şi universitar, educaţia fizică militară şi profesională, sportul pentru toţi şi sportul de performanţă. Se formulează obiectivele acestor activităţi şi se fac precizări asupra responsabilităţilor instituţiilor centrale şi locale de stat în conducerea şi desfăşurarea lor.

Titlul III este structurat pe 2 capitole în care se prezintă structurile administraţiei publice pentru sport (Ministerul Tineretului şi sportului, Direcţiile Judeţene pentru Tineret şi Sport, respectiv cea a Municipiul Bucureşti). Se stipulează organizarea, funcţionarea şi activităţile acestora şi relaţiile pe care le au autorităţile administraţiei publice locale, cu inspectoratele şcolare, cu instituţiile de învăţământ superior pentru activităţile specifice, pentru construirea şi întreţinerea bazei sportive, pentru formarea şi perfecţionarea specialiştilor. Titlul IV conţine 8 capitole în care se fac precizări privind structurile sportive, caracteristicile şi profilul lor: asociaţiile sportive, cluburile sportive, asociaţiile judeţene şi a Municipiului Bucureşti pe ramuri de sport, federaţiile sportive naţionale, ligile profesioniste, COR. Pentru fiecare structură se arată: modul de organizare, de funcţionare, atribuţiile, profilul, drepturile şi îndatoririle.

Titlul V se referă la autoritatea disciplinară, la modul de executare, la competenţă, revocare şi limitele deciziilor luate.

Titlul VI vizează supravegherea şi controlul pe care MTS îl exercită asupra structurilor sportive din subordine, potrivit prevederilor acestei legi şi regulamentului de aplicare al acestuia.

Titlul VII conţine articole care reglementează cercetarea ştiinţifică în domeniul educaţiei fizice şi sportului, precum şi înfiinţarea Institutului Naţional de Cercetări pentru Sport.

Titlul VIII reglementează controlul şi asistenţa medicală în domeniul educaţiei fizice şi sportului, ce revin, cu caracter obligatoriu, MTS, în colaborare cu Ministerul Sănătăţii şi Ministerul Educaţiei Naţionale. Se prevăd unităţile medicale însărcinate cu aceste atribuţii, Institutul Naţional de Medicină Sportivă, policlinicile judeţene, cabinetele medicale de specialitate. Titlul IX este destinat stipulării formării şi perfecţionării specialiştilor din domeniul educaţiei fizice şi sportului: profesorii de educaţie fizică şi sport, antrenorii, managerii, instructorii sportivi, kineto-terapeuţii.

Titlul X se referă la protecţia socială a sportivilor de performanţă, realizată prin drepturile de asigurare socială de sănătate şi cele ce se cuvin de la fondurile private de pensii, rentele viagere, premii şi salarii. Titlul XI conţine modul de finanţare a activităţii sportive, tipurile de venituri, bugetul de stat, bugetele locale, indemnizaţiile, sursele de venituri, diferenţiate pe structurile sportive. Titlul XII reglementează baza materială pentru activitatea sportivă, aparţinând proprietăţii publice sau private. Legea reglementează procesul de predare-primire a acestor baze, închirierea bunurilor, inclusiv a terenurilor disponibile şi sursele de finanţare.

Titlul XIII este destinat prevenirii violenţei în sport şi luptei împotriva dopajului, pentru care se înfiinţează Comisia Naţională de Acţiune împotriva Violenţei în Sport.

Titlul XIV reglementează regimul sancţiunilor aplicate, în cazul încălcării dispoziţiilor prezentei legi.

Titlul XV conţine dispoziţii tranzitorii şi finale.

Legea a fost promulgată de preşedintele României, Emil Constantinescu, la 27 aprilie 2000.

HOTĂRÂREA NR. 628 *din 6 iulie 2001 privind* **ORGANIZAREA, FUNCȚIONAREA ȘI ATRIBUȚIILE INSTITUTULUI NAȚIONAL de CERCETARE pentru SPORT**, *publicat în MO 383 din 13 iulie 2001. În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 53 din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.*

Art. 1. - Institutul National de Cercetare pentru Sport este institutie publica, cu personalitate juridica, in subordinea Ministerului Tineretului si Sportului, cu sediul in municipiul Bucuresti, bd Basarabia nr. 37-39, sectorul 2, infiintata prin reorganizarea Centrului de Cercetari pentru Probleme de Sport (C.C.P.S.) care se desfiinteaza.

Art. 2. - Institutul National de Cercetare pentru Sport are ca obiect principal de activitate desfasurarea si promovarea activitatilor de sprijinire a

sportului de performanta si a educatiei fizice prin mijloace specifice de cercetare-dezvoltare si inovare, efectuarea de expertize si acordarea de consultanta si asistenta tehnica in domeniul sportului si educatiei fizice, elaborarea de propuneri privind strategia de dezvoltare a domeniului, realizarea obiectivelor prevazute in programele proprii ale Ministerului Tineretului si Sportului, precum si participarea la realizarea obiectivelor stiintifice si tehnologice ale Planului national pentru cercetare-dezvoltare si inovare si ale programelor componente.

Art. 3. - (1) Activitatea Institutului National de Cercetare pentru Sport este condusa de directorul general, iar in lipsa acestuia, de directorul general adjunct.

(2) Directorul general al Institutului National de Cercetare pentru Sport si directorul general adjunct sunt numiti prin ordin al ministrului tineretului si sportului, in conditiile legii.

Art. 4. - (1) Structura organizatorica a Institutului National de Cercetare pentru Sport este prevazuta in anexa nr. 1.

(2) Institutul National de Cercetare pentru Sport poate propune Ministerului Tineretului si Sportului infiintarea in cadrul structurii sale de laboratoare si alte subunitati fara personalitate juridica, precum si modificare a numarului de posturi.

Art. 5. - (1) Personalul existent in cadrul Centrului de Cercetari pentru Probleme de Sport (C.C.P.S.) se transfera, conform prevederilor legale, la Institutul National de Cercetare pentru Sport.

(2) Numarul maxim de posturi din Institutul National de Cercetare pentru Sport este de 73.

(3) Salarizarea personalului se face in conditiile legii.

Art. 6. - Patrimoniul Institutului National de Cercetare pentru Sport, stabilit pe baza bilantului contabil incheiat la data de 31 decembrie 2000, este de 1.820.285 mii lei, din care: imobilizari corporale si necorporale 1.217.403 mii lei si active circulante 602.882 mii lei, si se transfera de la Centru de Cercetari pentru Probleme de Sport (C.C.P.S.) pe baza de protocol de predare-preluare, conform legii, in termen de 30 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei hotarari.

Art. 7. - Activitatea Institutului National de Cercetare pentru Sport este finantata din venituri extrabugetare si din alocatii acordate de la bugetul de stat pentru realizarea unor programe proprii ale Ministerului Tineretului si Sportului.

Art. 8. - Institutul National de Cercetare pentru Sport isi desfasoara activitatea in conformitate cu reglementarile legale in vigoare si cu regulamentul de organizare si functionare prevazut in anexa nr. 2.

Art. 9. - Statele de functii si statele de personal ale Institutului National de Cercetare pentru Sport se aproba prin ordin al ministrului tineretului si sportului in termen de 30 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei hotarari.

Art. 10. - Anexele nr. 1 si 2 fac parte integranta din prezenta hotărâre.

Art. 11. - Pozitia X de la litera A „Unitățile care funcționează în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului" din cuprinsul anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 6/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului, publicată in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 14 din 10 ianuarie 2001, se modifica și va avea urmatorul cuprins: *„X. Institutul Național de Venituri extrabugetare si Cercetare pentru Sport alocatii de la bugetul de stat"*

HOTARÎREA NR. 116/2002 DIN 07/02/2002 *publicată în M.O., partea I nr. 132 din 20/02/2002 pentru aprobarea* **REGULAMENTULUI DE ORGANIZARE ŞI FUNCŢIONARE A COMISIEI NAŢIONALE DE ACŢIUNE IMPOTRIVA VIOLENŢEI ÎN SPORT.** În temeiul prevederilor art. 107 din Constituţia României, ale art. 85 alineatul 3 din Legea Educaţiei Fizice şi Sportului nr. 69/2000 şi având în vedere dispoziţiile Convenţiei Europene privind violenţa şi ieşirile necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive, în special la meciurile de fotbal, adoptată la Strasburg la 19 august 1985 şi ratificată de România prin Legea nr. 55/1998, guvernul Român adoptă prezenta hotărâre care are un singur articol, anexat, în care se aprobă Regulamentul de organizare şi funcţionare al Comisiei Naţioanle de Acţiune împotriva violenţei în sport. *Hotărârea este semnată de Prim-minis-*

trul Adrian Năstase, Ministrul Tineretului şi Sportului, Georgiu Gingăraş, pentru Ministru de interne - Toma Zaharia, Secretar de stat şi Ministrul Sănătăţii şi Familiei - Daniela Bartoş. Regulamentul anexat este structurat pe trei capitole: Cap I conţine primele 3 articole (1-3) cu dispoziţii generale care definesc Comisia Naţională de Acţiune împotriva violenţei în sport ca organism fără personalitate juridică, de reglementare, control şi supraveghere, format din reprezentanţii federaţiilor sportive naţionale, ai ligii profesioniste şi direcţiilor pentru Tineret şi Sport judeţene, respectiv a municipiului Bucureşti, aflat în subordinea Ministerului Tineretului şi Sportului; Cap II indică componenţa şi atribuţiile Comisiei Naţionale de Acţiune împotriva violenţei în sport. Ea este compusă din 15 membrii care reprezintă 7 ministere (MTS, MI, MJ, Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor şi Locuinţei, MEC, MSF, MAP), FRF şi federaţiile sportive naţionale de jocuri sportive, Ligile profesioniste. Conducerea Comisiei este asigurată de către un preşedinte, asistat de Secretarul general al Comisiei, delegat de MTS (art.4,5,6). Art 11 stipulează contibuţiile Comisiei, iar art.12 stipulează faptul că finanţarea Comisiei, se suportă din bugetul MTS; Cap III indică componenţa, atribuţiile, conducerea şi apartenenţa comisiilor judeţene cu acest profil. (14,15,16).

HOTĂRÂREA NR. 544/2002 din 30/05/2002., *publicată în M.O., partea I nr. 405 din 12/06/2002* **PRIVIND ÎNFIINŢAREA CLUBULUI SPORTIV MUNICIPAL GIURGIU,** în subordinea MTS. În temeiul prevederilor art.107 din Constituţia României, precum şi ale art.22 alin 2), ale art.29 alin. 1) şi ale art.30 din Legea Educaţiei Fizice şi Sportului nr.69/2000, cu modificările ulterioare, Guvernul României adoptă această hotărâre, structurată pe 8 articole: art.1 prevede înfiinţarea Clubului sportiv Municipal Giurgiu cu sediul în Municipiul Giurgiu, strada Păcii nr.60, jud.Giurgiu, instituţie publică cu personalitate juridică prin reorganizarea unităţii de administraţie a bazelor sportive din subordinea Direcţiei pentru tineret şi Sport a acestui judeţ; art.2 conţine obiectivele activităţii clubului (relaţie, pregătire, participare la concursuri şi performanţe); art.3 stabileşte ca bunurile mobile, proprietate publică a statului, prevăzute în anexa care face parte integrantă din hotărâre, să treacă în avuţia şi în administrarea Clubului Sportiv Municipal Giurgiu; art.4 Predarea şi preluarea bunurilor prevăzute în articolul anterior, se face pe bază de protocol, încheiat între părţi; art.5 arată că finanţarea clubului se asigură din venituri proprii şi din alocaţii de la bugetul de stat; art.6 stabileşte că structura oranizatorică, ştatul de funcţii şi regulamentul de organizare al clubului respectiv, sunt aprobate prin ordinul Ministrului Tineretului şi Sportului; art.7 prevede că personalul salariat preluat de la unitatea din subordinea Direcţiei pentru tineret şi sport a judeţului Giurgiu, se consideră transferat la Clubul Sportiv Municipal; art. 8 cuprinde în anexă bunurile imobile ce rămân în proprietatea statului şi care urmează să fie folosite de MTS, prin clubul Sportiv Municipal Giurgiu. *Semnează Prim-Ministrl Adrian Năstase şi contrasemnează Ministrul Tineretului şi Sportului, Georgiu Gingăraş; Ministrul Muncii şi solidarităţii sociale, Marian Sârbu; Ministerul Finanţelor Publice, Mihai Nicolae Tănăsescu.*

HOTARÂREA NR.1590/2002 din 18/12/2002 *publicată în M.O. partea I nr. 56 din 31/01/2003* **PRIVIND ÎNFIINŢAREA COMPLEXULUI SPORTIV NAŢIONAL IZVORUL MUREŞULUI.** În baza art. 107 din Constituţie şi al art.80 alin. (10)din Legea Educaţiei Fizice şi Sportului nr.69/2000, guvernul României adoptă acastă hotărâre care conţine 8 articole: art. 1 specifică aprobarea acestui complex, cu sediul în com. Voslabeni, satul Izvorul Mureşului, jud. Harghita, ca instituţie publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Tineretului şi Sportului; art.2 arată că obiectul de activitate al acestui complex îl consituie administrarea bazei materiale, destinate cu prioritate loturilor naţionale şi olimpice, precum şi organizării de competiţii; art.3 prevede că toate bunurile mobile prevăzute în anexă şi existente, se transmit fără plată complexului sportiv; art.4 arată ca predarea – preluarea bunurilor se face cu activul şi pasivul existent la data de de 30 dec.2002; art.5 precizează că

finanţarea cheltuielilor se asigură din venituri proprii şi de la bugetul de stat, prin cel al MTS; art.6 indică faptul că şi personalul existent este preluat de complex şi se consideră transferat; art.7 prevede că un director general, numit prin ordinul MTS, va conduce complexul; art.8 arată că acest complex Izvorul Mureşului completează cu poziţia nr.9 punctul IV „Complexuri sportive naţionale" din anexa nr.2 la Hotărârea guvernului nr.6/2001 privind organizarea şi funcţionarea MTS.

Semnează Prim-Ministru Adrian Năstase şi contrasemnează pentru MTS, Nicolae Mărăşescu, secretar de stat; pentru Ministrul Muncii şi solodarităţii sociale şi familiei, Ion Giurescu, secretar de stat; Ministrul Finanţelor Publice, MihaiI Nicolae Tănăsescu.

LEGEA NR. 9/2003 din 09/01/2003 *publicată în M.O. Oficial, partea –I-a nr. 74 din 05/02/2003 privind* **ORDINUL MERITUL SPORTIV ŞI MEDALIA MERITUL SPORTIV.** Parlamentul României adoptă respectiva lege strucurată pe 18 articole: art. nr.1 precizează că Ordinul şi Medalia „Meritul Sportiv" fac parte din categoria decoraţiilor civile pe domenii de activitate prevazute la art.7 lit. A şi B din Legea nr.29/2000 privind sistemul naţional de decoraţii al României. Ele se acordă cetăţenilor români şi străini amatori sau profesionişti, cât şi cluburilor care au obţinut rezultate deosebite în întrecerile sportive; art.2 indică că ordinul respectiv se prezintă sub 2 forme ca valoare ierarhică egală: însemnul şi rozeta. Însemnul ordinului se prezintă sub forma unei plăci rotunde pe care este fixată replica miniaturală a staţiunii antice a discobolului; art. 3 precizează că medalia se prezintă sub o singură formă-insemnul; art.4 cuprinde Regulamentele privind modul de acordare pentru fiecare clasă, descris în anexele 1-4, care fac parte din lege; art.5 stabileşte că Ordinul şi Medalia „Meritul sportiv" se conferă de Preşedintele României prin decret pe baza propunerilor avizate de Cancelaria Ordinelor; art.6 arată că Ordinul se poate acorda nelimitat pentru toate clasele; art.7 specifică că ordinul cuprinde 3 clase (a-I-a, a-II-a , a-III-a); art.8 adaugă la Meritul de asemenea 3 clase care se pot acorda nelimitat (art.9); art.10 stipulează că Ordinul ca şi Meritul se atestează prin brevet, prin parafa preşedintelui României (cls. A-II-a şi a-III-a, iar pentru clasa I-a prin semnătura lui alogarfă; art.11 subliniază că meritul Ordinul, indigerent de clasă sunt numiţi „Cavaleri ai Ordinului Meritul Sportiv"; art.12 stabileşte că Ziua Ordinului se sărbătoreşte la data de 2 mai; art. 13 reglementează modul de primire în audienţă la Preşedintele ţării a cavalerilor; art.14 explică motivele pierderii calităţii de cavaler al Ordinului; art.15 asta din ce se compune Consiliul de Onoare al Ordinului şi termenul de 5 ani de funcţionare; art.16 prevede modul de semnalare de către cavaleri a faptelor considerate ca aduc prejudicii morale; art.17 stabileşte modul în care consiliul de Onoare judecă faptele socotite dezonorante ale persoanelor de ... cu medalia meritul sportiv; art.18 specifică că toate cheltuielile făcute pentru confecţionarea însemnelor, ... brevetelor etc ale decoraţiunilor Ordinului vor fi aprobate anual de Administraţia Prezidenţială.

Respectiva lege a fost adoptată de Camera Deputaţilor în şedinta din 26 noiembrie 2002 şi de către Senat în perioada din 12 decembrie 2002. Semnează Preşedintele Camerei Deputaţilor, Valer Dorneanu şi pentru Preşedintele Senatului, Doru IoanTărăcilă.

HOTĂRÂREA NR. 228/2003 din 04/03/2003 *publicată în M.O., partea I nr. 147 din 06/03/2003 pentru aprobarea* **PROIECTULUI „SUSŢINEREA CANDIDATURII ROMÂNIEI PENTRU ORGANIZAREA JOCURILOR FRANCOFONIEI DIN 2009"**. Având ca temei art.107 din Constituţie şi prevederile art. III. alin. 11) lit. D şi 1/ din Ordonanţa de Urgenţă a guvernului nr. 163/2001 privind reglementarea unor măsuri financiare aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 364/2002, guvernul României adoptă respectiva hotărâre alcătuită din 5 articole: art. 1 confirmă aprobarea candidatura României pentru organizarea în anul 2009 a celei de a VI-a ediţie a jocurilor Francofoniei; art. 2 conţine aprobarea finanţării proiectului „Susţinerea candidaturii României pentru organizarea jocurilor Francofoniei în

anul 2009"; art.3 stabileşte că finanţarea proiectului respectiv se asigură prin suplimentarea bugetului Ministerul Tineretului şi Sportuluica suma de 1.200.000 milioane lei; art. 4 menţiunează că sumele rămase neutilizate diminuează bugetul MTS şi se suplimentează bugetul Secretariatului General al Gunernului; art. 5 arată că Ministerul Finanţelor Publice este autorizat să introducă modificările ce rezultă din aplicarea prevederilor respectivei hotărâri, din bugetul celor două instituţii (Secretariatul General al Guvernului şi Ministerul Tineretului şi Sportului pe anuul 2003.

Semnează Prim-Ministru, Adrian Năstase, contrasemnează pentru Ministrul Tineretului şi Sportului, Nicolae Mărăşescu - secretar de stat; Ministerul Afacerilor Externe, Mihnea Moţoc - secretar de stat; Ministrul pentru Coordonarea Secretariatului general al Guvernului, Petru Şerban Mihăilescu; Ministrul Finanţelor publice, Mihai Nicolae Tănăsescu.

HOTĂRÂREA NR. 255/2003 *din 04/03/2003 publicată în M.O., partea I nr.191 din 26/03/2003 pentru* **APROBAREA STATUTULUI ANTRENORULUI**. În temeiul art.107 din Constituţie şi al art. 60 alin 2) din Legea Educaţiei Fizice şi Sportului nr.69/2000, *Guvernul României adoptă această hotărâre ca un articol unic, prin care se aprobă statutul antrenorului, prevăzut în anexa care face parte integrantă din respectiva hotărâre semnată de Prim-Ministrul Adrian Năstase şi contrasemnată pentru Ministerul Tineretului şi Sportului de Nicolae Mărăşescu - secretar de stat, Ministrul Muncii şi Solidarităţii Sociale Marian Sârbu, Ministrul Educaţiei şi Cercetării Ecaterina Andronescu.* Statutul antrenorului este alcătuit din 8 capitole:

Cap. I cuprinde 2 articole ce definesc statutul specialistului care asigură pregătirea sportivă (art.1), atestat într-o ramură de sport pe baza diplomei de licenţă, a diplomei de absolvire sau a certificatului de absolvire;

Cap. II tratează formarea profesională a antrenorului precum şi cadrul organizatoric şi metodologic (art.3) – instituţii de învăţământ superior de lungă durată, cu specializare „*educaţie fizică şi sport*" sau de scurtă durată, şcoli postliceale de antrenori (alin. A, B şi C) acreditate sau autorizate în condiţiile legii;

Cap. III specifică clasificarea ocupaţiei de antrenor şi modul de promovare; în art.6 sunt prevăzute 5 categorii de antrenori (I, aII-a, aIII-a, aIV-a, aV-a). Obţinerea unei categorii superioare, se face la cererea persoanei interesate, cerere adresată federaţiei sportive naţionale de resort, în urma promovării examenelor organizate de către Centrul Naţional de Formarea şi perfecţionarea Antrenorilor CNEPA (alin.2), după stagii diferite (4, 3, 2, 1 ani) şi nota de absolvire (8, 7, 6); art.7 prevede că înscrierea la examenul de promovare se face în baza dosarului (7); art.8 indică suplimentar, o probă de verificare a cunoştiinţelor stabilită de CNEPA; art.11 precizează că pentru rezultate de excepţie in activitate, indiferent de categoria de clasificare, antrenorul poate primi, la propunerea federaţiei de specialitate, titlul onorific de Antrenor Emerit;

Cap. IV este afectat perfecţionării profesionale; art.12 stabileşte că formarea antrenorilor se face prin cursuri de perfecţionare şi strategii de pregătire, organizate de către federaţiile naţionale, împreună cu instituţiile de învăţământ superior şi de CNEPA;

Cap. V stabileşte drepturile şi obligaţiile antrenorului (art. 15, 16, 17);

Cap. VI cuprinde normele de angajare, detaşare sau încetarea activităţii (art.18 şi 19);

Cap. VII arată în articolele 20, 21, 22, modul de evaluare şi apreciere a activităţii antrenorului, recompensele şi sancţiunile;

Cap. VIII se referă la dispoziţii finale (art.23).

HOTĂRÂREA NR.283/2003 *din 13/03/2003 publicată în M.O., partea I, nr.182 din 24/03/2003, pentru aprobarea* **PROGRAMULUI NAŢIONAL *„MIŞCAREA PENTRU SĂNĂTATE"***. În temeiul art. 107 din Constituţie, Guvernul României adoptă respectiva hotărâre alcătuită din 3 articole: art.1 confirmă aprobarea Programului Naţional „*Mişcarea pentru sănătate*", prevăzut în anexa care face parte din hotărâre; art.2 indică obligaţia ministerelor şi autorităţilor administraţiei publice locale să ducă la îndeplinire sarcinile ce le revin în aplicarea Progra-

mului prevăzut în art.1 alin(1) precum şi obligaţia Ministerul Tineretului şi Sportului, de mediatizare a programului (alin.2); art. 3 stabileşte răspunderea întocmirii raportului de către MTS cu privire la rezultatelor aplicării programului respectiv, în baza informaţiilor furnizate de autorităţile şi structurile administraţiei publică implicate. *Semnează Prim-Ministru Adrian Năstase şi contrasemnează Ministrul Tineretului şi Sportului, Giorgiu Gingăraş; Minstrul Sănătăţii şi Familiei, Daniela Bartoş şi pentru Ministerul Educaţiei şi cercetării, Radu Damian, secretar de stat.*

Pogramul Naţional „*Mişcare pentru Sănătate*" *din 13/03/2003, publicat în M.O., partea I nr.182 din 24/03/2003* are 4 capitole ce conţin obligaţiile celor 3 ministere (MTS, Ministerul Sănătăţii şi Familiei, MEC) şi ale altor autorităţi publice centrale şi locale, însărcinate să aplice hotărârea respectivă.

NORMA PRIVIND REGLEMENTAREA UNOR PROBLEME FINANCIARE ÎN ACTIVITATEA SPORTIVĂ *din 18/04/2003 publicată în M.O., Partea I nr.315 din 12/05/2003 elaborată de Guvernul României*

Cap I evidenţiază cheltuielile ce pot fi efectuate pentru pregătirea şi participarea la acţiuni şi competiţii sportive interne şi internaţionale. În art.1 sunt enumerate acţiunile interne: cantonamente, tabere de pregătire, participarea sportivilor la acţiunile locale, zonale şi finale ale campionatelor naţionale (seniori, tineret, juniori, copii, universitare etc.), în superligă, liga naţională, diviziile A, B, şcolare şi juniori, universitare; se indică numărul participaţilor şi persoanelor însoţitoare, limitele sumelor per persoană pe zi (40.000), al celor care pot să facă deplasări (autobuz, microbuz, tren, avion), cazarea, închirierea, plata lectorilor, translatorilor la cursuri etc.(art.2,3,4,5,6,7). În articolele următoare (8, 9, 10,11,12,13,14) sunt prevăzute clauzele desfăşurării acţiunilor internaţionale: numărul limită al participanţilor, număr de zile, precum şi condiţiile de participare, de transport, cazare, cheltuieli pentru activităţi culturale, refacere, igienă personală, conferinţe de presă, întâlniri protocolare, atenţii, cadouri, plata arbitrilor (art.10), cuantumul diurnei (art.17), achiziţionarea de echipament (art.18), alocaţii de hrană (art.19), de efort (art.20, 21, 22, 23), medicaţii (art.24) şi alte cheltuieli (taxa de participare, materiale consumabile, pavoazare, cotizaţii, studii de cercetare, consultare, tipărituri, burse, investigaţii medicale (art.25), spectacole, concerte (art.26);

Cap II cuprinde prevederile ce vizează premiile, primele şi alte drepturi acordate sportivilor, în activităţile de pregătire şi de concurs (art.28-36), pentru recorduri (art.37), precum şi cele acordate antrenorilor, tehnicienilor (art.38,39), organelor de conducere (art.40-45), indemnizaţiile de lot pentru perioade de pregătire, ale specialiştilor care contribuie la obţinerea performanelor, cuantumul acestora (art. 46, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54;.

Cap III prevede dispoziţii comune (art 55, 56, 57, 58, 59, 60) privitoare la cuantumul taxelor şi al cotizaţiilor percepute pentru organizarea şi desfăşurarea activităţilor competiţionale interne şi internaţionale (cazare, hrană, baremuri, transport, asigurări, transferuri, instalaţii, echipament, etc);

Cap IV conţine dispoziţii finale referitoare la organizarea contabilităţii patrimoniului structurilor sportive centrale şi teritoriale (art.61, 62, 63, 64, 65, 66, 67), inclusiv ale unor federaţii sportive naţionale (Sportul pentru persoanele cu handicap, Sportul pentru toţi).

HOTĂRÂREA NR. 666/2003 *din 05/06/2003, publicată în M.O., partea I nr. 424 din 17/06/2003 privind* **recunoaşterea handbalului ca ramură de sport profesionistă şi stabilirea condiţiilor de practicare a handbalului profesionist**. În virtutea art.107 din Constituţie şi al art.14 alin.(4) din Legea Educaţiei Fizice şi Sportului nr.69/2000 cu modificările şi competările ulterioare, Guvernul României adoptă legea respectivă, compusă din 3 articole: art.1 se recunoaşte handbalul ca ramură de sport profesionistă; art.2 specifică condiţiile practicării handbalului profesionist: obţinerea licenţei de profesionist şi cerinţele necesare (alin.a) cuprinse în anexa nr.1; recunoaşterea statutului de club profesionist prin înscrierea în Registrul Sportiv (alin.b) conform

cerinţelor prevăvute în anexa nr.2; recunoaşterea modului de organizare a competiţiilor sportive profesioniste (alin.5), conform normelor prezentate în anexa nr.3; art.3 specifică faptul că cele 3 anexe fac parte integrantă din această hătărâre.

Hotărârea conţine şi cerinţele obţinerii licenţei de handbalist profesionist (în număr de 4), recunoaşterii statutului de club sportiv profesionist prin înscrierea în Registrul Sportiv (în număr de 4) şi aprobării modului de organizare a competiţiilor sportive profesioniste (în număr de 3).

Semnează Prim-Ministru Adrian Năstase, contrasemnează pentru Ministrul Tineretului şi Sportului, Nicolae Mărăşescu, secretar de stat; pentru Ministrul Muncii şi solidarităţii sociale, Ion Giurescu, secretar de stat.

HOTĂRÂREA NR. 759/2003 *din 03/07/2003, publicată în M.O., partea I nr.497 din 09/07/2003 privind* **ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA AGENŢIEI NAŢIONALE PENTRU SPORT.**

Se precizează că ea reprezintă organul de specialitate al administraţiei publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea guvernului şi în coordonarea directă a primului ministru. Conţine 22 de articole care prevăd: art. 2- sediul Agenţiei (Bucureşti str.Vasile Conta nr.6, sect.2); faptul că ANS stabileşte atibuţiile prevăzute în Legea Educaţiei Fizice şi Sportului nr. 69/2000 (art.3) ca şi structura organizatorică a Agenţiei şi numărul maxim de posturi pentru aparatul propriu, acestea fiind de 114, exclusiv demnitarii (art.5); Agenţia este condusă de către un preşedinte numit prin decizia primului ministru, a cărui funcţie este asimilată cu cea de secretar de stat (art.6). În activitatea de conducere preşedintele este ajutat de către un vicepreşedinte, numit prin decizia primului-ministru, funcţia respectivă fiind asimilată cu cea de secretar de stat (art.7); secretarul general al Agenţiei este un înalt funcţionar public care coordonează activitatea compartimentelor Agenţiei şi a unităţilor subordonate, monitorizează şi controlează întreg personalul Agenţiei (art.8); atributele, sarcinile şi răspunderile aparatului Agenţiei se stabilesc în conformitate cu structura organizatorică prevăzută în anexa 1 a Hotărârii şi prin Regulamentul de organizare şi funcţionare al Agenţiei, aprobat prin Ordinul preşedintelui (art.9); pe lângă preşedintele Agenţiei funcţionează un organ consultativ, Colegiul Agenţiei Naţionale pentru sport (art.10); finanţarea activităţii Agenţiei şi a unităţilor în subordine se realizează prin bugetul Secretariatului General al guvernului (art.11); unităţile din subordinea Agenţiei şi sursele de finanţare sunt prevăzute în Anexa 2 (art.12). Acestea sunt: Direcţiile pentru sport judeţene, inclusiv a Municipiului Bucureşti, care îndeplinesc atributele prevăzute în art. 20 din legea 69/2000 (art. 13 şi 14). În subordinea acestora funcţionează unităţi de administrare a bazelor sportive (art.15), cluburile sportive care sunt instituţii publice finanţate din venituri proprii şi subvenţionate de la bugetul de stat (art. 16), complexurile sportive naţionale ale căror atribuţii prevăd administrarea bazelor sportive destinate pregătirii loturilor naţionale şi olimpice (art.17), Centrul Naţional de formare şi perfecţionare a Antrenorilor, instituţie publică cu personalitate juridică (art.18), Intitutul Naţional de Cercetare pentru Sport, instituţie publică cu personalitate juridică (art.19); Muzeul Sportului cu sediul în Municipiul Bucureşti, Calea Victoriei nr.12 (art.20); Cu aceeaşi dată se abrogă hotărârea nr. 6/2001 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Tineretului şi Sportului (art.22). Sunt alăturate Anexele 1 şi 2 – parte integrantă a respectivei hotărârii.

ORDINUL NR. 1058/2003 *din 24/04/2003 publicat în M.O., partea I nr.327 din 14/05/2003 pentru aprobarea* **NORMELOR TEHNICE** *privind* **controlul medical al sportivilor, asistenţă medicală-sportivă** în complexurile sportive naţionale, în cantonamentele loturilor naţionale, olimpice precum şi asistenţa medicală la bazele sportive, în timpul desfăsurării antrenamentelor şi competiţiilor. Având în vedere prevederile Legii Educaţiei fizice şi Sportului nr. 62/2002 (art. 54,55,56,57) şi în temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr.6/2001 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Sănătăţii şi Familiei, Ministerele Tineretului şi Sportului şi ale Sănătăţii şi Familiei emit Ordinul respectiv alcătuit din 5 articole, prin care se aprobă *Normele tehnice*

privind controlul medical al sportivilor, asistenţa medical-sportivă în complexurile sportive naţionale, cât şi în cantonamentele loturilor naţionale, olimpice şi asistenţa medicală la bazele sportive, în timpul desfăşurării antrenamentelor şi competiţiilor, cuprinse în anexele care fac parte din acest ordin. Ordinul indică unităţile acestor ministere care răspund de îndeplinirea prevederilor acestui document, *semnat de către Ministrul Tineretului şi Sportului, Giorgiu Gingăraş şi Minisrul Sănătăţii şi Familiei Daniela Bartoş.*

Normele tehnice aprobate prin acest ordin şi anexate, sunt structurate pe două capitole: Cap I indică periodicitatea şi obligativitatea efectuării controlului medical în cabinetele de medicină sportivă din cadrul ambulatoriilor de specialitate judeţene, în cadrul Policlinicii pentru sportivi a Municipiului Bucureşti şi în unităţile de asistenţă medicală ambulatorie de specialitate (medicină internă, pediatrie, ortopedie). De asemenea, se prevăd sancţiunile nerespectării acestor controale, sursele de finanţare ale acestor servicii, dotările cabinetelor respective (19 articole); Cap II cuprinde 24 articole prin care se nominalizează Institutul Naţional de Medicină Sportivă Bucureşti, ca policlinică specializată în efectuarea controlului, la propunerea federaţiilor sportive şi al cărui personal este coordonat de Ministerul Sănătăţii şi Familiei. Acesta, împreună cu antrenorii loturilor naţionale şi olimpice, analizează avizele medicale şi le consemnează în dosarele individuale ale jurnalelor de autocontrol ce oglindesc starea de sănătate, nivelul capacităţii de efort, regimul alimentar de refacere şi recuperare ale sportivilor.

Anexele, sunt în număr de 7 şi se referă la baremul şi profilul examenelor medicale, contraindicaţiile medico- sportive, baremul şi inventarul cabinetelor medico-sportive din bazele cluburilor sau asociaţiilor sportive, tematica educaţiei pentru sănătate, instrucţiuni, aprovizionarea cu medicamente şi aparatură medicală, precum şi modul de decontare a acestora, baremul pentru trusa medicală de lot şi metodologia probei RUFFIER, test de evaluare a capacităţii fizice ce se aplică începătorilor.

HOTĂRÂREA NR.1099/2003 *din 18/09/2003 privind* **trecerea unor stadioane, a unor bunuri din complexurile sportive şi baze sportive, precum şi anexele aferente, situate în unele unităţi administrativ-teritoriale, din proprietatea statului şi din administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport, în proprietatea publică a judeţelor, municipiilor, oraşelor şi comunelor şi în administrarea consiliilor locale ale acestora**. În baza art. 107 din Constituţie, al art.9 alin(1) şi al art.12 alin (1) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică şi regimul juridic al acesteia, precum şi al art.80 alin. (15) din Legea Educaţiei Fizice şi Sportului nr.69/2000, cu modificările şi completările ulterioare, Guvernul României adoptă această hotărâre alcătuită din 3 articole: art.1 stipulează aprobarea trecerii din proprietatea publică a statului şi din administrarea ANS, în proprietatea publică a unor unităţi administrativ-teritoriale şi a consiliilor locale ale acestora, a unor stadioane şi bunuri din complexurile şi bazele sportive, precum şi anexele aferente; art.2 arată că predarea-preluarea imobilelor, prevăzute la art.1 se face pe baza de protocol încheiat între părţile interesate; art.3 arată că după caz, consiliile locale sau judeţene sunt obligate să menţină destinaţia imobilelor (alin.1), ca şi respectarea desfăşurării normale a programelor şi activităţilor prevăzute în Calendarul naţional pentru competiţiile interne şi internaţionale, inclusiv şi a programelor de antrenament, acordând gratuit folosirea stadioanelor şi dotărilor din complexele sportive cuprinse în anexă. (în număr de 15)

Semnează Prim-Ministru Adrian Năstase şi contrasemnează Ministrul Administraţiei şi Internelor, Ioan Rus; Ministrul delegat pentru Administrarea publică, Gabriel Oprea; Preşedintelui ANS, Octavian Morariu; Ministrul Finanţelor Publice, Mihai Nicolae Tănăsescu.

HOTĂRÂREA NR.1423/2003 *din 04/12/2003 publicată în Monitorul Oficial, partea I nr. 901 din 16/12/2003 privind* **recunoaşterea boxului ca ramură se sport profesionistă şi stabilirea condiţiilor de practicare a boxului profesionist**. În temeiul art.108 din Constiuţie, republicată şi al art.14

alin.(4) din Legea Educaţiei Fizice şi Sportului nr.69/2000 cu modificările şi completările ulterioare, guvernul României adoptă respectiva hotărâre alcătuită din 3 articole: art.1 Se recunoaşte boxul ca ramură de sport profesionistă; art.2 stipulează că boxul profesionist se poate practica de către sportivul care a obţinut licenţa de boxor profesionist, conform anexei nr.1 şi este legitimat la un club profesionist recunoscut în condiţiile prevăvute în anexa nr.2 (alin.1). Se mai adaugă în alin. (2) că orice competiţie sportivă de box profesionist se organizează cu respectarea condiţiilor cuprinse în anexa nr.3; art.3 precizează ca anexele 1-3 fac parte integrantă din respectiva hotărâre. Se enumeră cerinţele de obţinere a licenţei de box profesionist, în număr de 6 (anexa nr.1), cele necesare recunoaşterii statutului de club sportiv profesionist, în număr de 3 (anexa nr.2) şi ale modului de organizare a competiţiilor sportive de box profesionist (anexa nr.3)

Semnează Prim-Ministru Adrian Năstase şi contrasemnează pentru Preşedintele Agenţiei Naţionale pentru Sport, Constantin Diaconu şi Ministrul Muncii, solidarităţii sociale şi a familiei, Elena Dumitru.

HOTĂRÂREA NR.223/2004 *din 20/02/2004 publicată în M.O., partea I nr.196 din 05/03/2004 privind* **trecerea din domeniul public al statului în domeniul public al judeţului Cluj şi în administrarea Consiliului judeţean Cluj a complexului sportiv *Stadionul Municipal Ion Moina* din Cluj-Napoca**.

În temeiul art.108 din Constituţia României republicată, al art.9 alin.(1) şi al art.12 alin. (1 şi 2) din Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică şi regimul juridic al acesteia, cu modificările şi completările ulterioare, Guvernul României adoptă respectiva hotărâre compusă din 2 articole: art.1 specifică aprobarea trecerii din domeniul public al statului în domeniul public al judeţului Cluj şi în administarea Consiliului judeţean, a complexului sportiv „*Stadionul Municipal Ion Moinea*" din Cluj-Napoca. Identificarea datelor şi inventarului complexului sunt cuprinse în anexa care face parte din hotărâre şi sunt în număr de 54 de obiective (imobile, tribune, vestiare, piste, magazii, garaje şi terenuri de diferite profiluri); art.2 arată că predarea-preluarea bunurilor transmise prin prevederile articolului precedent se face pe bază de protocol încheiat între părţile interesate. *Semnează Prim-Ministru Adrian Năstase şi contrasemnează Ministrul Administraţiei şi Internelo Ioan Rus; Ministrul delegat pentru administrarea publică, Gabriel Oprea şi Ministrul Finanţelor publice, Mihai Nicolae Tănăsescu.*

HOTĂRÂREA NR.791/2004 *din 19/05/2004 publicată în M.O., partea I nr. 478 din 28/05/2004 pentru* **prevenirea şi sancţionarea actelor de violenţă şi ieşirilor necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive**. În baza art.108 din Constituţie, republicată, şi a Legii nr.53/1998 pentru ratificarea Convenţiei europene pentru violenţă şi iesirile necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive - în special la meciurile de fotbal, adoptată la Strasburg la 19 august 1985, Guvernul României adoptă această hotărâre structurată pe 4 capitole:

Cap. I cuprinde dispoziţii generale distribuite de-a lungul a 7 articole: art.1 explică obligaţia participanţilor la astfel de manifestaţii, în a avea un comportament civic, moral şi responsabil de convieţuire socială; art.2 subliniază obligaţia organizatorilor, de a asigura spectatorilor un nivel ridicat de protecţie şi securitate; art.3 şi.4 asigurarea masurilor de ordine publica in interiorul locurilor de desfasurare a manifestarilor sportive se poate face si cu structuri specializate ale jandarmeriei, in conditiile legii; art.5 şi 6 stabileşte obligaţia organizatorilor de a semna contracte de prestări de servicii cu structuri specializate ale Ministerului Administraţiei şi Internelor sau cu societăţi de pază; art.7 "*evacuarea spectatorilor din locurile de desfasurare a competitiilor sportive, in situatia in care desfasurarea manifestarilor in conditii de siguranta nu mai este posibila, se face de catre organizatori, care vor solicita in acest sens interventia fortelor de ordine"*;

Cap. II stipulează obligaţiile organizatorilor; art.8 şi 9 le enumeră (în total 9);

Cap.III le prezintă pe cele ale spectatorilor, subliniind că le este interzis să acţioneze în timpul

jocurilor pe teren, în apropierea lui sau să producă distrugerii sau stricăciuni;

Cap. IV (art.12, 13, 14, 15, 16) stabileşte suita de sancţiuni (răspundere civilă, disciplinară, contravenţională sau penală ca şi amenzile) ce se percep pentru operaţiunile sau actele de violenţă în asemenea cazuri şi cine le constată şi aplică (poliţie, jandarmerie sau personae abilitate din ANS);

Cap. V cuprinde dispoziţiile finale şi tranzitorii privind aplicarea hotărârii.

Semnează Prim-Ministru, Adrian Năstase şi contrasemnează Preşedintele ANS, Octavian Morariu; şeful Cancelariei Prim-Ministrului, Alin Teodorescu; Ministrul Administraţiilor şi Internelor, Toma Zaharia, secretar de stat; Ministrul Finanţelor Publice, Mihai Nicolae Tănăsăscu; Ministrul delegat pentru administraţie publică, Gabriel Oprea.

HOTĂRÂREA NR.1484/2004 din 09/09/2004 *publicată în M.O., partea I nr.874 din 24/09/2000 pentru* **aprobarea Programului Naţional „*Sport în Cartier*" privind construcţia şi amenajarea a 1000 de terenuri de sport în perioada 2004-2008**. În temeiul articolului 108 din Constituţia României republicată, al art.42 alin (1) lit.a) din legea nr.500/2002 privind finanţele publice şi ale art.12 lit a) din legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţii, republicată, Guvernul României adoptă hotărârea respectivă structurată pe 8 articole: art.1 enumeră terenurile amenajate de minifotbal, handbal, baschet, volei şi tenis de câmp, în aer liber, acoperite, cu suprafaţă sintetică; art. 2 indică perioada derulării Programului Naţional „*Sport în Cartier*" (15 septembrie 2004 - 31 decembrie 2008), numărul construcţiilor şi amenajărilor (1000 de terenuri) şi modul de finanţare (bugetul Agenţiei Naţionale pentru Sport); art.3 stabileşte regimul juridic al acestor construcţii şi amenajări de utilitate publică, fără scop lucrativ, preluate cu titlu gratuit de către stat, reprezentat prin Agenţia Naţională pentru Sport. În litigiile prevăzute de alin 3, statul este reprezentat de Ministerul Finanţelor Publice, iar unităţile administrativ teritoriale de către primar ; art.4 precizează că, organul ce propune amplasamentul pe care urmează să se realizeze construcţia, este Consiliul local, care întocmeşte listele de investiţii anexate la bugetul de stat, iar ANS aprobă prin ordin comun programul de investiţii; art. 5 şi 6 stabileşte că ANS şi prin direcţiile judeţene şi prin cele pentru sport, declanşează şi asigură urmărirea şi supravegherea tehnică a lucrărilor, recepţia şi încadrarea lor în graficul prestabilit; art. 7 arată modalitatea de finanţare a construcţiilor terenurilor, iar art.8 fixează regimul de predare de către stat, prin ANS, către autorităţile locale, a terenurilor amenajate.

Hotărârea este semnată de Prim-Ministru Adrian Năstase şi contrasemnată pentru şeful cancelariei Prim –ministrului, Vasile Rusu; pentru Preşedintele Agenţiei Naţionale pentru Sport, Constantin Diaconu; pentru Ministrul Transporturilor, Construcţiilor şi Turismului, Marius Sorin Ovidiu Bota; pentru Ministerul Finanţelor publice, Gheorghe Gheorghina, secretar de stat.

HOTĂRÂREA NR.1573/2004 *din 30/09/2004 publicată în M.O., partea I nr.909 din 05/10/2004 pentru* **aprobarea Listei cuprinzând 410 obiective de investiţii din cadrul Programului, „*Construcţii de săli de sport*" derulând prin intermediu Campaniei Naţionale de investiţii CNI-SA**. În temeiul art.108 din Constituţia României, republicată şi al art.42 alin.(2) din Legea nr.500/2002 privind finanţele publice, Guvernul României a adoptat respectiva lege compusă din 3 articole: art.1 precizează că se aprobă lista celor 400 de obiective de investiţii din cadrul Programului „*Construcţii de săli de sport*" derulat prin intermediul Companiei Naţionale de Investiţii CNI-SA prevăzute în anexa nr.1 (în jud. Alba – 14 săli, în jud. Arad – 11, în jud. Argeş-10, în jud. Bacău-11, în jud. Bihor-12, în jud. Bistiţa Năsăud-9, în jud. Botoşani-9, în jud. Braşov-9, în jud. Brăila-8, în Bucureşti-38, în jud. Buzău-9, în Caraş Severin-12, în jud. Călăraşi-5, în jud. Cluj-10, în jud. Constanţa -13, în jud. Covasna-8, în jud. Dâmboviţa-8, în jud. Dolj-6, în jud. Galaţi-9, în jud. Giurgiu-6, în jud. Gorj-12, în jud. Harghita-8, în jud. Hunedoara-5, în jud. Ialomiţa-8, în jud. Iaşi-10, în jud. Ilfov-7, în jud. Maramureş-8, în jud Mehedinţi-6, în jud. Mureş-11, în jud.Neamţ-9, în jud.

Olt-8, în jud.Prahova-8, în jud. Satu Mare-9, în jud. Sălaj-8, în jud. Sibiu-12, în jud Suceava-10, în jud. Teleorman-9, în jud. Timiş-10, în jud. Tulcea-10, în jud. Vâlcea-8, în jud. Vaslui-10, în jud Vrancea-8). În total 233 de locaţii iar în Bucureşti, în cele 6 sectoare 35 (6-sect.1; 5-sect.2; 5 sect.3; 8-sect.4; 5 sect.5; 6 sect.6); art.2 stabileşte sursa de finanţare a investiţiilor- bugetul de stat, din credite interne şi/ sau externe şi altele; art.3 arată că anexele 1 şi 2 fac parte integrantă din respectiva hotărâre. *Semnează Prim-Ministru Adrian Năstase şi contra semnează pentru Ministrul Transporturilor, Construcţiilor şi Turismului Ileana Tureanu, pentru Ministrul delegat pentru administaţia publică, Gheorghe Emacu, pentru Ministrul Finanţelor Publice Gheorghe Gheorghina, secretar de stat.*

LEGEA NR. 551/2004 *din 30/11/2004 publicată în M.O., partea I nr. 1161 din 08/12/04 privind* **ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA COMISIEI NAŢIONALE DE DISCIPLINĂ SPORTIVĂ** conţine 14 articole care prevăd că ea reprezintă un organ deliberativ, fără personalitate juridică, care funcţionează pe lângă Agenţia Naţională pentru Sport, pe baza unui regulament aprobat prin ordin al preşedintelui acesteia şi este situat în strada Vasile Conta nr. 16, sectorul 2 din Bucureşti (art.1). Comisia soluţionează recursul împotriva hotărârilor definitive ale comisiilor interne de disciplină care funcţionează în cadrul federaţiilor sportive naţionale, asociaţiilor judeţene pe ramuri de sport, al ligilor profesioniste şi Comitetului Olimpic Sportiv Român, precum şi folosirea căilor de atac formulate împotriva hotărârilor Comisiei Naţionale de Acţiune împotriva violenţei în sport. (art.2). Comisia este compusă din 61 de membrii (art.3), reprezentanţi ai ANS, COSR, federaţia ligilor profesioniste, ANFS este condusă de un consiliu director format de 7 membri (art.4), cu un preşedinte, vicepreşedinte, secretar (art.5,6,7). Cheltuielile de funcţionare ale comisiei se asigură de la bugetul de stat (art.12). *Această comisie a fost aprobată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 şi ale art. 76 alin. 2 din Constituţia României din 30 noiembrie 2004 şi este semnată de Preşedintele Comisiei Deputaţilor, Valer Dorneanu şi de Preşedintele Senatului, Nicolae Văcăroiu.*

LEGEA NR. 552/2004 din *30/11/2004 publicată în M.O., partea I, nr. 1215 din 17/12/2004 privind* **prevenirea şi combaterea dopajului în sport**. Această lege a fost adoptată de Guvernul României şi este structurată pe 8 capitole:

Cap. I cuprinde dispoziţii generale expuse în 2 articole: art.1 stabileşte obiectul legii – prevenirea şi combaterea dopajului în sport - dopaj care constă în folosirea unei substanţe sau metode potenţial dăunătoare sănătăţii sportivilor şi care îmbunătăţeşte performanţele acestora (alin.2). Aceste substanţe sunt interzice, conform CIO şi Convenţiei Antidopung a Consiliului Europei (alin.3); art.2 defineşte noţiunile şi expresiile folosite în problematica respectivă (sportiv, personal din anturajul sau oraganizaţia naţională antidoping, control antidoping, ofiţer de control, proba biologică, liste doping, testare, substanţa dopantă, standard internaţional, rezultate pozitive, metabolit, marker, audiere şi suspendare provizorie, descalificare, falsificare, utilizare, excepţii terapeutice);

Cap.II, în cele 9 articole defineşte şi stabileşte funcţiile şi obiectivele Agenţiei Naţionale Antidoping (AND) cu sediul în Bucureşti, bd. Basarabia nr.37-39, sector 2, componenta şi funcţiile ei;

Cap. III se referă la responsabilităţile cadrelor medicale în respectarea reglementărilor în vigoare în ceea ce priveşte folosirea substanţelor dopante, precum şi cazurile de exceptare pentru utilizarea în scopuri terapeutice;

Cap.IV se referă la aprobarea şi publicarea listei doping de către ANS recomandată de AND;

Cap.V cuprinde metodologia efectuării controlului doping, solicitările, obligativitatea efectuării şi emiterii, comunicării şi contestării rezultatelor testărilor şi analizelor efectute în acest scop;

Cap. VI prezintă obligaţiile structurilor sportive (federaţiile sportive naţionale, cluburile) în a preveni şi combate dopajul în sport;

Cap. VII enumeră abaterile disciplinare şi sancţiunile determinate de utilizarea şi deţinerea

substanţelor dopante, de refuzul sau sustragerea de la recoltarea probei biologice ori falsificarea rezultatelor;

Cap. VIII se referă la dispoziţiile finale şi tranzitorii privitoare la elaborarea structurii organizatorice a AND şi a Regulamentului de organizare şi funcţionare.

Această lege a fost semnată de Preşedintele Camerei deputaţilor, Valer Dorneanu şi Preşedintele Senatului, Nicolae Văcăroiu.

HOTĂRÂREA NR. 280/2005 *din 07/04/2005, publicată în M.O., partea I nr.306 din 12/04/2005 privind* **aprobarea structurii organizatorice şi a REGULAMENTULUI DE ORGANIZARE ŞI FUNCŢIONARE A AGENŢIEI NAŢIONALE ANTIDOPING (AND).** În temeiul art.108 din Constituţia României, republicată, al art.86 alin (4) din Legea Educaţiei Fizice şi Sportului nr.69/2000, cu modificările ulterioare, şi al art.45 din Legea nr.552/2004 privind prevenirea şi combaterea dopajului în sport, guvernul României adoptă această hotărâre compusă din 4 articole: art.1 confirmă aprobarea structurii organizatorice a Agenţiei Naţionale Antidoping prevăzute în anexa nr.1 (director, vicepreşedinte, direcţia testare, politici antidoping, cercetare, educaţie, propagandă şi relaţii internaţionale, direcţia economico-financiară, resurse umane, secretariat, administrativ, compartiment juridic, compartimentul relaţii publice.

Hotărârea este semnată de Prim-Ministru, Călin Popescu Tăriceanu şi contrasemnată de şeful cancelariei Prim-Ministrului, Aleodor Marian Frâncu; Ministrul Muncii, Solidarităţii Sociale şi Familiei, Gheorghe Barbu; Ministrul Sănătăţii, Mircea Cinteză; Presedintele Agenţiei Naţionale pentru Sport, Florian Gheorghe; Ministrul Finanţelor Publice, Ionel Popescu.

ORDINUL NR. 207/2005 *din 27/05/2005 publicat în M.O., partea I nr.601 din 12/07/2005 pentru* **APROBAREA REGULAMENTULUI PRIVIND ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA COMISIEI NAŢIONALE DE DISCIPLINĂ SPORTIVĂ.** În temeiul dispoziţiilor art.13 din Legea 551/2004 privind organizarea şi funcţionarea Comisiei Naţionale de Disciplină Sportivă, publicată în M.O. al României, partea I nr.1161 din 08/12/2004 şi în baza Hotărârii Guvernului nr.759/2003 referitoare la organizarea Agenţiei Naţionale de Sport publicată în M.O. partea I, nr.497 din 09/07/2003, Preşedintele ANS emite ordinul respectiv alcătuit din 3 articole: art.1 în care se aprobă Regulamentul pe care ANS îl va duce la îndeplinire (art.2) după intrarea în viguare, la 15 zile de la data publicării în Monitorul Oficial.

Regulamentul în cauză este construit pe 3 capitole: Cap. I se referă la dispoziţii generale: art.1 defineşte comisia ca un organ deliberativ, fără personalitate juridică, care funcţionează în conformitate cu acest regulament şi reprezintă o cale alternativă de soluţionare a căilor de atac în domeniul sportiv (art.2) cu atribuţiile prevăzute la art.2 din legea 551/2004 privind organizarea şi funcţionarea (N1) şi (art.3);

Cap II este dedicat organizării şi funcţionării comisiei; art.4 stipulează că CNDS este compusă din 61 de membrii şi este condusă de către un consiliu director alcătuit din 7 membrii; art.5 îi stabileşte atribuţiile; art.6 şi 7 le enumeră pe cele ale Preşedintelui şi ale Secretarului Comisiei; art.8 stabileşte că soluţionarea litigiilor aparţine Completului; art.10 precizează că ANS asigură spaţiul şi condiţiile desfăşurării activităţii comisiei; Cap. III cuprinde dispoziţiile finale referitoare la confidenţialitatea litigiilor.

Semnează Preşedintele Agenţiei Naţionale pentru Sport, Florian Gheorghe.

HOTĂRÂREA NR.737/2005 *din 14/07/2005 publicată în M.O., parte I nr.646 din 21/07/2005 privind* **transmiterea Complexului Sportiv *1 Mai* (*ZĂVOI*) din domeniul public al statului şi din Administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport în domeniul public al minicipiului Râmnicu Vâlcea şi în administrarea Consiliului Local al municipiului Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea**. În baza prevederilor art.108 din Constituţia României republicată, al art.9 alin.(1) şi ale art.12 alin. (1) şi (2) din Legea 213/1998 privind proprietatea publică şi regimul juridic al acesteia, precum şi ale art.80

alin(15) din Legea Educaţiei Fizice şi Sportului nr.69/2000 cu modificările ulterioare, Guvernul României adoptă respectiva hotărâre alcătuită din 3 articole: art.1 prevede transmiterea Complexului *1 Mai (Zăvoi),* precum şi a anexelor aferente, din domeniul public al statului şi din administarea Agenţiei Naţionale pentru Sport, în domeniul public al minicipiului Râmnicu Vâlcea şi în administarea Consiliului Local al municipiului Râmnicu Vâlcea, judeţul Vâlcea; art.2 precizează că predarea-preluarea acestui complex se face pe bază de protocol încheiat între părţile interesate; art. 3 stabileşte obligaţia Consiliului Local al Municipiului de a menţiona destinaţia Complexului - activităţile din domeniul Educaţiei Fizice şi Sportului, de a menţine funcţionalitatea bazei materiale, modernizarea acesteia şi asigurarea desfăşurării activităţilor sportive de pregătire şi competiţionale, acordând cu titlu gratuit clubului sportiv *Chimia* Râmnicu Vâlcea, sala de atletism, sala de box, de haltere, pista de atletism etc.

Semnează Prim-Ministru Călin Popescu Tăriceanu, contrasemnează Ministrul Administraţiei şi Internelor, Vasile Blaga; şeful cancelariei Prim - Ministrului Aleodor Marian Frâncu şi Ministrul Finanţelor, Ionel Popescu.

LEGEA NR. 246/2005 *din 18/07/2005 publicată în M. O., partea I nr. 656 din 25/07/2005 pentru aprobarea Ordonanţei Guvernului nr. 26/2000* ***cu privire la asociaţii şi fundaţii.*** Legea nr. 246/2005 aprobă Ordonanţa Guvernului nr. 26/2000 menţionând modificările şi completările efectuate. Ordonanţa Guvernului, aprobată de lege, stabileşte cadrul general şi condiţiile în care se constituie asociaţiile şi fundaţiile, reglementări care se aplică şi în cazul asociaţiilor, cluburilor, fundaţiilor şi federaţiilor sportive. Ordonanţa cuprinde 12 capitole şi 86 de articole.

Capitolul I – Dispoziţii generale:

Art.1, alineatul (1) din Ordonanţă, modificată de Lege, stabileşte că, pot constituii asociaţii sau fundaţii „*persoanele fizice şi persoanele juridice care urmăresc desfăşurarea unor activităţi de interes general sau în interesul unor colectivităţi ori, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial".*

În alineatul (2) se arată că „*Asociaţiile şi fundaţiile constituite potrivit prezentei ordonanţe sunt persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial";* Art.2 se referă la scopul urmărit de ordonanţă în vederea creării cadrului pentru:

„a) exercitarea dreptului la liberă asociere;

b) promovarea valorilor civice, ale democraţiei şi statului de drept;

c) urmărirea realizării unui interes general, local sau de g

d) facilitarea accesului aociaţiilor şi fundaţiilor la resursele private sau publice;

e) parteneriatul dintre autorităţile publice şi persoanele juridice de drept privat fără scop patrimonial;

f) respectarea ordinii publice".

Capitolul II – Înfiinţarea asociaţiilor şi fundaţiilor

Secţiunea I – Constituirea şi înscrierea asociaţiilor.

Art.4 (modificat de lege) „Asociaţia este subiectul de drept constituit din trei sau mai multe persoane care, pe baza unei înţelegeri, pun în comun şi fără drept de restituire contribuţia materială, cunoştiinţele sau aportul lor în munca pentru realizarea unor activităţi în interes general, al unor colectivităţi sau, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial".

Articolele 5-13 se referă la: condiţiile dobândirii personalităţii juridice; conţinutul Actului constitutiv şi Statutului; înscrierea în Registrul asociaţiilor şi fundaţiilor în condiţiile respectării cerinţelor legale; neregularităţile şi modalităţile de soluţionare; eliberarea certificatului de înscriere; constituirea de filiale şi condiţiile de funcţionare a acestora.

Prin lege, se introduce după articolul 13 un articol nou 13^1 cu următorul cuprins: *„Art 13^1 - (1) Asociaţia îşi poate constitui sucursale, ca structuri teritoriale fără personalitate juridică*

(2) Sucursalele se constituie prin hotărâre a adunării generale

(3) Sucursalele desfăşoară activităţile date în competenţa lor de către asociaţie"

Secţiunea a-II-a – Constituirea şi înscrierea fundaţiei.

Art.15 – (1) (modificat de lege) „*Fundaţia este subiect de drept, înfiinţat de una sau mai multe persoane care, pe baza unui act juridic între vii ori*

pentru cauza de moarte, constituie un patrimoniu afectat, în mod permanent şi irevocabil, realizării unui scop de interes general sau, după caz, al unor colectivităţi".

În articolele 16-19 sunt stabilite: condiţiile dobândirii personalităţii juridice; cuprinsul Actului constitutiv şi Statutului; înscrierea în registrul asociaţiilor şi fundaţiilor; constituirea filialelor; drepturile moştenitorilor şi creditorilor.

Capitolul III – Organizarea şi funcţionarea asociaţiilor şi fundaţiilor. Secţiunea 1 – Organizarea şi funcţionarea asociaţiilor. Articolele 20-27² se referă la : organele asociaţiei; competenţa Adunării generale; obligativitatea aplicării hotărârilor Adunării generale -ce pot fi atacate în justiţie şi aplicate într-o formă nouă, stabilită de lege; competenţele consiliului director; controlul financiar intern (cu precizări în articolele 27¹-27² introduse în lege). Secţiunea a-2-a – Organizarea şi funcţionarea fundaţiei cuprinde articolele 28-32 care reglementează, în mod similar asociaţiilor, problematica organizării şi funcţionării fundaţiilor.

Capitolul IV – Modificarea actului constitutiv şi a statutului asociaţiei sau fundaţiei – se prezintă, într-o formulare nouă, reglementările privind modalităţile de efectuare a modificărilor – art.33 aliniatele (1), (2) şi (3) din lege, precum şi prin cele trei articole noi introduse în lege, 34¹, 34² şi 34³, care tratează problemele fuziunii şi divizării.

Capitolul V – Federaţia cuprinde articolele 35, 36 şi 37 (reformulare), care reglementează problemele privind: constituirea federaţiilor; dobândirea personalităţii juridice; repartizarea bunurilor în cazul dizolvării sau retragerii unei asociaţii sau fundaţii din federaţie.

Capitolul VI – „*Asociaţiile, fundaţiile şi federaţiile recunoscute ca fiind de utilitate publică*" (reformulare). Legea intervine cu precizări, modificări, abrogări şi completări la Ordonanţa Guvernului nr.26, privind condiţiile de recunoaştere a unei asociaţii sau fundaţii de a fi de utilitate publică, definirea noţiunii („*În sensul prezentei ordonanţe, prin utilitate publică se înţelege orice activitate care se desfăşoară în domenii de interes public general sau al unor colectivităţi*"), drepturile şi obligaţiile ce decurg din recunoaşterea utilităţii publice, retragerea actului de recunoaştere a utilităţii publice. În lege, articolul 45 din ordonanţă este reformulat astfel: „*Art. 45 (1) Dispoziţiile prezentului capitol referitoare la condiţiile recunoaşterii statutului de utilitate publică, precum şi la drepturile şi obligaţiile asociaţiilor sau fundaţiilor recunoscute ca fiind de utilitate publică se aplică în mod corespunzător şi federaţiilor. (2) O federaţie poate fi recunoscută de Guvernul României ca fiind de utilitate publică dacă cel putin două treimi din numărul asociaţiilor şi fundaţiilor care o alcătuiesc sunt recunoscute ca fiind de utilitate publică*".

Capitolul VII – Veniturile – Articolele 46-48, cu precizările făcute în lege, se referă la sursele de venituri. În articolul 47 legea include, alături de asociaţii şi fundaţii, federaţiile, având dreptul de a înfiinţa societăţi comerciale, iar în articolul 48 se precizează că „*Asociaţiile, fundaţiilor şi federaţiile pot desfăşura orice alte activităţi economice directe dacă acestea au caracter accesoriu şi sunt în strânsă legătură cu scopul principal al persoanei juridice*".

Capitolul VIII – Relaţiile cu autorităţile publice- Atât Ordonanţa cât şi Legea stabilesc modalităţile legale privind relaţiile instituţiilor statului, autorităţilor administrative autonome, ministerelor şi celorlalte organe de specialitate ale administraţiei publice centrale şi autorităţilor administrative publice locale, cu mediul asociativ.

Capitolul IX – Dizolvarea şi lichidarea

Secţiunea I – Dizolvarea – Articolele 54-60 se referă la condiţiile legale în care se dizolvă asociaţiile, federaţiile precum şi fundaţiile.

Secţiunea a-2-a – Lichidarea- În articolele 61-72 se stabilesc modalităţile legale prin care se realizează lichidarea asociaţiilor şi fundaţiilor, cu precizarea făcută în Lege: „*Art.71 (1) Asociaţia sau fundaţia încetează a fiinţa la data radierii din Registrul asociaţiilor şi fundaţiilor*"

Capitolul X Registrul naţional al persoanelor juridice fără scop patrimonial. Acest Registru naţional se ţine de către Ministerul Justiţiei în scopul evidenţei centralizate a asociaţiilor, fundaţiilor şi federaţiilor.

Capittolul XI – Dispoziţii privind persoanele juridice străine fără scop patrimonial. Acest capitol al cărui titlu a fost modificat de Lege, stabileşte în articolele 76 şi 77 regimul juridic al asociaţiilor şi fundaţiilor constituite de către persoanele juridice străine, fără scop patrimonial.

Capitolul XII – Dispoziţii tranzitorii şi finale.

Se fac următoarele precizări importante: „*Art. 80 – Dispoziţiile Decretului nr. 31/1954 privind persoanele fizice şi persoanele juridice se aplică în mod corespunzător şi asociaţiilor şi fundaţiilor, cu excepţia acelor dispoziţii care sunt contrare reglementărilor stabilite în prezenta ordonanţă*".

„*Art. 83 – (1) Asociaţiile şi fundaţiile constituite până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe, în condiţiile Legii nr.21/1924 pentru persoanele juridice (Asociaţii şi fundaţii) îşi păstrează personalitatea juridică dobândită. Acestor asociaţii şi fundaţii li se aplică, de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe, regimul juridic prevăzut de aceasta*".

„*Art.86 – La data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe se abrogă Legea nr.21/1924 pentru persoanele juridice (Asociaţii şi Fundaţii) publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 27 din 6 februarie 1924, cu modificările ulterioare, precum şi orice alte dispoziţii contrare*."

Ordonanţa Guvernului nr.26 din 30 ianuarie 2000 este semnată de Prim - ministru, Mugur Constantin Isărescu – Publicată în M.O. nr. 39 din 31 ianuarie 2000. Legea nr.246 din 18/07/2005 – pentru aprobarea Ordonanţei Guvernului nr.26/2000 cu privire la sociaţii şi fundaţii adoptată de Parlementul României – semnată de Adrian Năstase – preşedintele Camerei Deputaţilor şi Nicolae Văcăroiu – preşedintele Senatului.

HOTĂRÂREA NR. 892/2005 *din 04/08/2005 publicată în Monitorul Oficial, partea I nr. 773 din 25/08/2005 privind* **înfiinţarea *Clubului Sporturilor de iarnă VATRA DORNEI* în subordinea Agenţiei Naţionale pentru Sport.** În temeiul art. 108 al Constituţiei României, republicate, al art.22 alin. (2) şi al art. 29 alin.(1) din Legea Educaţiei Fizice şi Sportului nr.69/2003, cu modificările ulterioare, Guvernul României adoptă legea respectivă, structurată pe 6 articole: art.1 specifică înfiinţarea *Clubului Sporturilor de Iarnă VATRA DORNEI*, instituţie publică cu personalitate juridică, în subordinea ANS, cu sediul în Vatra Dornei, str. Tudor Vladimirescu nr.10, jud. Suceava; art.2 specifică în ce constau obiectivele clubului respectiv(alin A, B, C, D, E); art.3 specifică sursele de finanţare (proprii şi de la bugetul de stat, prin ANS); art.4 stabileşte structura organizatorică a clubului stabilită de Preşedintele ANS, ca şi salarizarea, statul de funcţii şi Regulamentul de organizare şi funcţionare al Clubului, aprobate de către conducerea ANS; art.5 stabileşte că clubul este condus de către un director, ale cărui atribuţii sunt stabilite de preşedintele ANS (a, e, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u); art.6 indică în anexa nr.2 faptul că printre unităţile care se află în subordinea ANS, conform Hotărârii Guvernului nr. 759/2003 privind organizarea şi funcţionarea ANS, se află şi *Clubul Sportivilor de Iarnă VATRA DORNEI*, la poziţia 47.

Semnează Prim-Ministru Călin Popescu Tăriceanu şi contrasemnează şeful cancelariei Prim - Ministrului Aleodor Marian Frâncu; Preşedintele Agenţiei Naţionale pentru Sport, Florian Gheorghe; Ministrul Muncii, Solidarităţii Sociale şi Familiei Gheorghe Barbu, Ministrul Finanţelor publice, Ionel Popescu.

HOTĂRÂREA NR. 1091/2005 din 15/092005 *publicată în M.O., partea I , nr. 869/09/2005 privind* **aprobarea structurii organizatorice şi a REGULAMENTULUI DE ORGANIZARE ŞI FUNCŢIONARE ALE AGENŢIEI NAŢIONALE ANTIDOPING**. În baza articolului 108 din Constituţia României, republicată, şi al art.86 alin.(4) din Legea Educaţiei Fizice şi Sportului nr.69/2000, cu modificările şi completările ulterioare, Guvernul României adoptă această hotărâre compusă din 9 articole: art.1 comfirmă aprobarea structurii organizatorice a ANA şi păstrarea aceleiaşi denumiri; art.2 include în aprobare şi Regulamentul de organizare şi funcţionare a ANA; art.3 indică numărul maxim de posturi al Agenţiei, care este de 50, din care 15 sunt preluate prin transferul Laboratorului de control

Doping de la Institutul Naţional de cercetare pentru Sport şi se constituie ca unitate specializată pentru efectuarea analizelor, contraexpertizelor şi cercetărilor în domeniu; art.4 Cancelaria Primului-Ministru este autorizată să introducă modificările ce decurg la bugetul acestei instituţii; art.5 confirmă dotarea ANA cu două autoturisme de serviciu; art.6 specifică modificarea Hotărârii de Guvern nr.628/2001 privind organizarea, funcţionarea şi atribuţiile Institutului Naţional de Cercetare pentru Sport, privind numărul maxim de posturi - adică 58 ; art.7 confirmă modificările numărului maxim de posturi care funcţionează în subordinea ANS care este de 3310; art.8 abrogă Hotărârea Guvernului nr. 280/2005 privind aprobarea structurii organizatorice şi a Regulamentului de funcţionare a ANS; art.9 specifică faptul că anexele 1,2 şi 3 fac parte din respectiva hotărâre (anexa 1 – structura organizatorică a ANA, anexa 2 – Regulamentul de funcţionare a ANA, anexa 3 – Structura organizatorică a Institutului Naţional de Cercetare pentru Sport. *Semnează Prim-Ministru Călin Popescu Tăriceanu şi contrasemnează Şeful Cancelariei Prim-Ministrului Aleodor Marian Frâncu; Ministrul Muncii, Solidarităţii Sociale şi Familiei Gheorghe Barbu; Ministrul Sănătăţii Eugen Nicolăescu; pentru Ministrul Finanţelor Publice, Doina-Elena Dascălu, secretar de stat.*

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI, *nr.1202/5.11.2005, privind aprobarea* **REGULAMENTULUI PENTRU ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA CONSILIULUI DE ONOARE AL ORDINULUI MERITUL SPORTIV** (aprobată în M.O. nr 918/13.10.2005), care cuprinde în principal următoarele:

REGULAMENT PENTRU ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA CONSILIULUI DE ONOARE AL ORDINULUI MERITUL SPORTIV. În temeiul Legii nr. 29/2000 privind sistemul naţional de decoraţii al României, cu modificările şi completările ulterioare ale Legii nr. 9/2003, privind Ordinul Sportiv şi medalia *MERITUL SPORTIV* şi ale art. III din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului 13/2005 pentru modificarea şi completarea legii nr. 29/2000, se întocmeşte acest Regulament care este structurat pe 12 articole: în art. 1 alin.1 se specifică faptul că acest Consiliu de Onoare judecă sub aspect moral, în condiţiile legii, faptele dezonorante care aduc prejudicii etice membrilor acestui ordin, altele decât faptele penale sancţionate cu o pedeapsă privativă de libertate; art. 2 Componenta consiliului este formată din 5 membrii, dintre care cel mai în vârstă este preşedinte; art.3 membrii sunt aleşi pe 5 ani; art.4 Consiliul judecă faptele persoanelor decorate cu medalia *MERITUL SPORTIV* prevăzute la art.1 alin(2); art.5 Cavalerii Ordinului *MERITUL SPORTIV* pot semnala Consiliului de Onoare fapte comise de către alţi membrii ai Ordinului; art.6 Consiliul, în astfel de situaţii se convoacă la cel mult 45 de zile de la data sesizării; art. 7 subliniază că hotărârile se adoptă cu cel puţin jumătate plus unu din numărul membrilor; art.8 Cancelaria Consiliului ia act de hotărâre şi înaintează Preşedintelui României spre aprobare, decretul privind retragerea ordinului sau a medaliei; art.9 Cancelaria Ordinului va comunica membrilor Consiliului Naţional radierea din evidenţa ordinului, după publicarea în Monitorul Oficial a decretului de retragere; art.10 cheltuielile consiliului vor fi suportate de la bugetul instituţiei de resort (minister sau agenţie); art.11 la şedinţele de lucru ale Consiliului de onoare poate participa fără drept de vot, Preşedintele ţării; art.12 Dispoziţiile regulamentului respectiv se completează cu prevederile legii nr.29/2000 privind Sistemul Naţional de decoraţii al României. Hotărârea este s*emnată de Prim Ministru Călin Popescu Tăriceanu şi contrasemnează Şeful Cancelariei Prim-Ministrului, Aleodor Marian Frâncu; preşedintele Agenţiei Naţionale pentru Sport, Florian Gheorghe.*

HOTĂRÂREA NR. 1438/2005 din 17/11/2005 *privind* **înfiinţarea Sport Club Municipal Deva** în subordinea Agenţiei Naţionale pentru Sport publicată în Monitorul Oficial, partea I nr.1061 din 28/11/2005.

În temeiul art.108 din Constituţia României, republicată, al alin.(2) şi al art.29 alin.(1) din Legea Educaţiei Fizice şi Sportului nr.69/2000, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi al art.12

alin. (1) şi (2) din Legea nr. 23/1998 privind proprietatea publică şi regimul juridic al acesteia, Guvernul României adoptă această Hotărâre alcătuită din 8 articole: art.1 precizează înfiinţarea Clubului Sportiv Municipal Deva, instituţie publică cu personalitate juridică în subordinea Agenţiei Naţionale pentru Sport cu indicarea adresei sediului său; în art. 2 se stabilesc atribuţiile principale ale clubului; art.3 şi 4 indică bunurile mobile ce-i revin clubului, prevăzute în anexă şi stabilirea termenului de predare din proprietatea statului ; art. 5 specifică modul de finanţare a clubului din veniturile proprii şi de la bugetul de stat; art. 6 se referă la stuctura organizatorică şi modul de funcţionare, numărul de posturi şi salarizarea personalului; art.7 indică atribuţiile directorului şi ale celorlalţi funcţionari, conform regulamentului de organizare; art.8 precizează în anexa nr.2 unităţile şi datele de identificare a bunurilor mobile, proprietatea statului, care se transmit de la Direcţia pentru Sport a judeţului Hunedoara, în administrarea Sport Clubului Municipal Deva. *Documentul este semnat de Prim-Ministru Călin Popescu Tăriceanu şi contrasemnat de şeful Cancelariei Prim - Ministrului, Aleodor Marian Frâncu; Ministrul Muncii, Solidarităţii Sociale şi Familiei, Gheorghe Barbu; Preşedintele Agenţiei Naţionale pentru Sport, Constantin Liviu Cepoi; Ministrul Finanţelor Publice, Sebastian Teodor Gheroghe Vlădescu.*

ORDONANŢA NR. 11/2006 *din 26/01/2006 pulicată în Monitorul Oficial, partea I nr. 83 din 30/01/2006 pentru* **prevenirea şi combaterea violenţei în sport** este determinată de faptul că reprezintă o prioritate a tuturor instituţiilor statului cu atribuţii în acest sens, în condiţiile exacerbării acestui fenomen la nivel naţional şi internaţional. În scopul concentrării eforturilor tuturor instituţiilor şi organismelor, guvernul a adoptat prezenta ordonanţă compusă din 6 capitole: Cap I cuprinde dispoziţii generale care se referă la definirea termenilor şi expresiilor cu semnificaţii în interpretarea şi aplicarea ordonanţei: joc sportiv, organizator de competiţii sau jocuri sportive, oficiali, grad de risc al competiţiei sau al jocului sportiv, asigurarea şi restabilirea ordinii publice, evacuarea spectatorilor, controlul corporal preventiv şi al bagajelor (art.1 şi 2), competenţa răspunderii şi implicării directe a organelor de poliţie şi a unităţilor de jandarmi teritoriali în zona stadioanelor, a sălilor de sport şi a altor locuri destinate desfăşurării competiţiilor şi jocurilor sportive, privind ordinea publică, evaluarea spectatorilor în situaţia producerii de incendii, distrugeri, catastrofe care pun în pericol viaţa, integritatea corporală sau sănătatea jucătorilor, oficialilor sau forţelor de ordine (art.3,4,5,6,7,); Cap II este destinat enumerării (20) obligaţiilor organizatorilor (art.8); Cap III adaugă obligaţiile spectatorilor (7) în asemenea cazuri (art. 9); Cap IV enumeră sancţiunile (răspunderea civilă, disciplinară, contravenţională sau penală) acordate (şi de cine) pentru încălcarea dispoziţiilor prezentei ordonanţe (art.11,12,13,14,15,16); Cap V prevede dispunerea şi aplicarea sancţiunii complementare de interzicere a accesului la unele competiţii şi jocuri sportive. Aceste hotărâri revin completului de judecată al judecătoriei în a cărei circumscripţie a fost săvârşită ultima contravenţie (art.17,18,19,20,21); Cap VI cuprinde dispoziţii tranzitorii şi finale privitoare la data intării în viguoare a ordonanţei respective, când se abrogă Hotărârea Guvernului nr.1791/2004 pentru prevenirea şi sancţionarea actelor de violenţă şi a ieşirilor necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestării sportive. *Ordonanţa este semnată de Prim – ministru Călin Popescu Tăriceanu şi contrasemnată de Ministrul administaţiei şi Internelor, Vasile Blaga; Ministrul Justiţiei, Monica Luisa Macovei; Ministrul finanţelor publice, Sebastian Tedor Gheorghe Vlădescu şi Şeful Cancelariei Prim - Ministrului, Aleodor Marian Francu.*

HOTĂRÂREA NR. 499/2006 din 19/04/06 *publicată în M.O., partea I nr. 465 din 30/05/06 privind* **trecerea unor imobile din domeniul public al statului şi din administrarea Agenţiei Nţionale pentru Sport, prin Complexul Sportiv Naţional *Lia Manoliu* Bucureşti, în domeniul public al minicipiului Bucureşti şi în administrarea Consiliului General al aceluiaşi municipiu.**

În temeiul art. 108 din Constituţie, republicată, al art.9 alin (1) şi al art.12 alin. (2) din Legea nr.

213/1998 privind proprietatea publică şi regimul juridic al acesteia, cu modificările şi completările ulterioare, guvernul României adoptă respectiva hotărâre alcătuită din 4 articole: art.1 specifică trecerea imobilelor situate în Bucureşti, str. Basarabia nr.37-39, compuse din construcţii şi terenuri cu destinaţie sportivă, conform anexei, din domeniul public şi din administrarea ANS, tot în domeniul public dar în administarea Consiliului General al Municipiului Bucureşti; art.2 precizează că acesta din urmă, are obligaţia să menţină destinaţia iniţială a bazelor respective; art.3 adaugă că predarea-preluarea imobilelor se face pe bază de protocol încheiat între părţi, în termen de 30 de zile; art.4 stipulează că la data intrării în vigoare a acestei hptărâri se abrogă anexa la Hotărârea guvernului nr.1412/2003 privind darea în folosinţă gratuită a unor imobile. *Semnează Prim-Ministru, Călin Popescu Tăriceanu şi contrasemnează şeful Cancelariei Prim - Ministrului, Aleodor Marian Frâncu; Preşedintele ANS, Florian Gheorghe; Ministerul Administraţiilor şi Internelor, Vasile Blaga; Ministrul Finanţelor publice, Sebastian Teodor Gheorghe Vlădescu.*

HOTĂRÂRE NR. 635/2006 *din 18/05/2006 publicată în M.O., partea I nr. 463 din 29/05/2006* **pentru aprobarea practicării sportului profesionist în ramurile de sport kick box şi thai box.**

În temeiul art. 108 din Constituţia României, republicată, şi al art.14 alin. (9) din Legea Educaţiei Fizice şi Sportului nr.69/2000 cu modificările şi completările ulterioare, Guvernul României adoptă respetiva lege. În art.1 se aprobă practicarea sportului profesionist în ramurile de sport kick box şi thai box, iar în art.2 se specifică faptul că Federaţia Română de Arte Marţiale de Contact elaborează norme privind condiţiile de practicare a sportului profesionist în ramurile de sport kick box şi thai box şi le propune spre avizare Agenţiei Naţionale pentru Sport în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a acstei hotărâri. *Semnează Prim-Ministru, Călin Popescu Tăriceanu şi contrasemnează şeful Cancelariei Prim - Ministrului, Aleodor Marian Frâncu; preşedintele Agenţiei Naţionale pentru Sport, Florian Gheorghe; Ministrul Muncii, Solidarităţii sociale şi Familiei, Gheorghe Barbu.*

LEGEA NR. 227/2006 *din 07.06.2006 publicată în M.O., partea I nr.518 din 15.06.2006* **privind prevenirea şi combaterea dopajului în sport**. Legea este structurată pe 3 titluri: Titlul I cuprinde dispoziţii generale prezentate în 3 articole în care se reglementează prevenirea şi combaterea dopajului în sport, conform Convenţiei adoptată în Consiliul Europei, la Strasbourg, la 16 noiembrie 1989, ratificată prin legea nr. 171/1998 şi reglementărilor Codului Mondial Anti-Doping, elaborat de Agenţia Mondială Anti-Doping, prin care se interzice dopajul în sport din raţiuni de natură etică şi medicală. În art. 2 se enumeră faptele incriminate de dopaj. În art. 3 se definesc termenii şi expresiile cuprinse în lege (37); Titlul II conţine strategia naţională antidoping explicată in 15 capitole care conţin : cap I, în art. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 şi 14 se specifică înfiinţarea şi funcţionarea Agenţiei Naţionale Anti-Doping, instituţie cu personalitate juridică în subordinea guvernului, coordonată prin cancelaria sa de Primul-ministru, finanţată din venituri proprii şi suvenţii acordate de la bugetul de stat, cu sediul în Bucureşti, bd. Basarabia 37-39 sect.2. Se enumeră obiectivele, contribuţiile, structura, funcţionalitatea organului de conducere, a membrilor săi şi a categoriilor de personal; cap II în cele două articole 15 şi 16 se stipulează modul de publicare şi de revizuire a listei interzise de substanţele dopante în conformitate cu cea a Agenţiei Mondiale de Anti-Doping. Cap III arată în art. 17 că Agenţia Naţională acordă scutirile pentru uz terapeutic ale sportivilor de nivel naţional şi internaţional pe care le va raporta Agenţiei Mondiale de Anti-.Doping; Cap IV în art.18 şi 19 se specifică obligaţiile medicilor sportivi în acordarea asistenţei medicale (prevenirea, interzicerea) explicarea şi informarea sportivilor şi federaţiilor asupra folosirii substanţelor şi a metodelor interzise; Cap V, în art. 20 şi 21, 22, 24, 25 se enumeră condiţiile contolului doping şi instituţiile care pot solicita Agenţiei efectuarea controlului (CORS, A.N.S. federaţiile naţionale, cluburi sau ligi profesioniste); Cap VI prin cele două art.(26,27) specifică modul de

funcţionare şi gestionare a rezultatelor controlului, drepturile sportivului de contestare şi contraexpertiză etc.; Cap VII prin art. 28 dezvoltă principiile şi drepturile sportivului la o audiere echitabelă; Cap VIII prin art. 29 se referă la condiţiile de confidenţialitate ce trebuie păstrate până la soluţionarea definitivă a cazului; Cap IX este destinat celor 8 art. (30-37) care enumeră sancţiunile (profil, termene, prescripţii) etc. Cap X specifică (art. 38) consecinţele pe care le suportă echipa a cărei membru a fost găsit dopat (descalificare, măsuri disciplinare); Cap XI este afectat încetării sau reducerii perioadei de suspendare, pe baza unor circumstante excepţionale (art.39); cap XII cuprinde reglementări pentru cazurile repetate, ce au în vedere (art. 40 şi 41) suspendări ce variază de la 2 la 3 ani şi în unele situaţii, pe viaţă; Cap XIII stipulează prin cele 5 articole (42, 43, 44, 45,46) diversitatea infracţiunilor (procurarea, distribuirea, oferirea, vânzarea şi deţinerea fără drept ori administare de substanţe interzise) şi pedepselor cu închisoare de la 6 luni la 2, 3, 4 ani şi a amenzilor(1.500, 5.000, 7.500, 15.000 lei – RON); Cap XIV arată în articolele 47, 48, 49 motivele apelurilor, contestaţiilor la deciziile Aagenţiei; Cap XV prevăd în cele 7 art (50, 51, 52, 53, 54, 55, 56) obligaţiile structurilor sportive naţionale (federaţiile, cluburile, ligile profesioniste), a Comitetului Olimpic şi Sportiv Român, faţă de Agenţie, privind comunicarea calendarului competiţional, planul de pregătire, respectarea prevederilor prezentei legi. Titlul III. cuprinde în ultimile 7 articole (57-63) dispoziţiile tranzitorii şi finale ce privesc organizarea şi desfăşurarea controlului doping, abrogarea legii 552/2004 referitoare la prevenirea şi combaterea dopajului în sport etc. *Această lege a fost adoptată în Parlamentul României cu respectarea prevederilor art. 75 şi ale art. 76 alin (1) din Constituţia României, republicată: Semnează Preşedintele Camerei Deputaţilor, Bogdan Olteanu şi Preşedintele Senatului, Nicolae Văcăroiu în ziua de 07.06.2006. la Bucureşti.*

ORDIN NR. 27/2007 al președintelui Agenției Naționale Anti-Doping pentru aprobarea **Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de audiere a sportivilor și a personalului asistent al sportivilor care au încălcat reglementările anti-doping.**

ORDIN NR. 28/2007 al președintelui Agenției Naționale Anti-Doping de organizare și funcționare a Comitetului pentru stabilirea sancțiunilor în cazul sportivilor și/sau personalului asistent al sportivilor învinuiți de una dintre încălcările reglementărilor anti-doping.

ORDIN COMUN al **ANS NR. 345/2007,** al **MECT NR. 1560** și al **COSR NR. 1025** *pentru aprobarea* **Protocolului privind asigurarea cadrului de colaborare în vederea dezvoltării continue şi funcţionării performante a sistemului naţional de educaţie fizică şi sport.** *Apărut în M.O. nr. 602 din 31 august 2007.*

Ordinul stipulează colaborarea eficientă între instituţiile semnatare ale respectivului protocol, în vederea asigurării cadrului dezvoltării continue a organizării şi funcţionării performante a sistemului naţional de educaţie fizică şi sport, a aplicării corecte a prevederilor legale în vigoare, cu scopul obţinerii unor dezidenţe majore: România o ţară cu o populaţie sănătoasă şi viguroasă ; România o ţară de excelenţă, vizibilă în lume prin valorile sale sportive de excepţie etc. Ordinului Comun îi este anexat Protocolul de organizare şi funcţionare a sistemului EFS din România care este alcătuit din 43 de articole.

Obiectivele din Ordinul Comun sunt, pe scurt, următoarele: creşterea nivelului de educaţie, de socializare şi a stării de sănătate a populaţiei tinere, prin practicarea educaţiei fizice şi sportului; perfecţionarea organizării şi funcţionării sistemului naţional de educaţie fizică şi sport; dezvoltarea activităţilor sportive şcolare şi universitare, precum şi în unităţile de învăţământ în care este organizat învăţământul sportiv integrat şi suplimentar, dezvoltarea activităţilor din cadrul programului *"Sportul pentru toţi"* la nivel naţional, regional şi local, creşterea contribuţiei cercetării ştiinţifice şi a medicinei sportive pentru moştenirea şi dezvoltarea domeniului, construirea de noi baze sportive şcolare

şi universitare; promovarea măsurilor de prevenire, de educaţie şi de sancţionare a actelor de dopaj şi violenţă în sport etc.

Părţile semnatare ale Ordinului Comun , Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Tineretului, Agenţia Naţională pentru Sport şi Comitetul Olimpic şi Sportiv Român, au responsabilitatea promovării de acţiuni privind realizarea obiectivelor mai sus menţionate. Acţiunile comune ale celor trei instituţii urmăresc reunirea resurselor umane şi materiale pentru îndeplinirea obiectivelor educaţiei fizice şi sportului în general, motivarea sportului şcolar şi universitar, dar şi promovarea sportului de performanţă, în special în rândul elevilor şi studenţilor. La capitolul "*Educaţie fizică*" Ministerul Educaţiei, Cercetări şi Tineretului va întreprinde în viitor , demersurile necesare pentru iniţierea şi realizarea *"Progamului educaţiei fizice"* în care sunt trecute, printre altele, următoarele prevederi: realizarea unui număr minim de 3 ore de educaţie fizică şi sport, săptămânal, 1-2 ore de educaţie fizică fiind cuprinse în planul cadru; 1 oră de ansamblu sportiv, 2 ore de pregătire a formaţiunilor sportive care participă la întrecerile, concursurile şi competiţiile sportive; îmbunătăţirea conţinutului şi predării educaţiei fizice şcolare, aplicarea metodologiei privind eliberarea scutirilor medicale de la orele de educaţie fizică şi sport pentru elevi şi studenţi; directorii unităţilor de învăţământ vor lua măsuri pentru cuprinderea activităţilor prevăzute la articolul 5 litera a, (din prezenul ordin) în norma didactică a profesorilor de educaţie fizică etc.

În capitolul "*Sportul şcolar şi universitar* " cele trei instituţii guvernamentale, semnatare ale prezentului Ordin se obligă să întreprindă demersurile legislative pentru înfiinţarea Federaţiei Sportului Şcolar şi a Federaţiei Sportului Universitar, ca structuri funcţionale, să stimuleze şi să urmărească înfiinţarea asociaţiilor sportive şcolare şi universitare în fiecare unitate de învăţământ care are personalitate juridică, precum şi obţinerea Certificatului de identitate sportivă de către acestea. Părţile semnatare vor urmării perfecţionarea sistemului competiţional atât prin mărirea numărului competiţiilor cât şi prin diversificarea disciplinelor sportive la care se organizează campionate şcolare şi universitare cum ar fi: Olimpiada Naţională a Sportului Şcolar, organizată de MECT, susţinută printr-un sistem de colaborare, de către ANS şi COSR şi federaţiile sportive naţionale. MECT urmăreşte susţinerea, încurajarea şi diversificarea practicării ramurilor sportive în asociaţiile sportive universitare, participarea la Campionatele Naţionale Universitare cât şi la alte competiţii de nivel naţional şi internaţional.

Capitolul *"Activitatea sportivă de performanţă*" stabileşte, în mod clar, direcţiile de acţiune pentru eficientizarea activităţilor sportive de performanţă, organizată şi desfăşurată în structurile sportive din sistemul de învăţământ. Capitolul precizează că cele trei instituţii centrale vor stabili direcţiile de acţiune pentru eficientizarea activităţilor sportive de performanţă, în structurile sportive din sistemul de învăţământ: organizarea unor cluburi şcolare puternice, la nivelul fiecărui judeţ, cu cadre didactice şi antrenori cu experienţă, baze sportive proprii, spaţii proprii de cazare, posibilităţi de servire a mesei pentru sportivi. Scopul principal al activităţilor sportive de performanţă este selecţionarea şi pregătirea elevilor cu calităţi deosebite pentru sportul de performanţă, în vederea promovării în cluburile sportive şi ulterior în loturile naţionale. Se va urmării susţinerea prioritară a ramurilor de sport şi a probelor de interes pentru reprezentarea ţării noastre la Jocurile Olimpice, Campionatele Mondiale şi la Campionatele Europene. MECT prin Autoritatea Naţională pentru Tineret, organizează şi finanţează tabere de pregătire sportivă pentru elevi şi studenţi ,în sezonul estival şi hibernal.

Capitolul "*Control medical, asistenţă medicală şi cercetare ştiinţifică*" conţine mijloace şi metode de control gratuit şi asistenţă medicală, în strânsă colaborare cu Ministerul Sănătăţii Publice, stabilirea, pe baza expertizei şi a recomandărilor medicale a unor sisteme de exerciţii fizice pentru elevii care au restricţii medicale, în vederea reducerii numărului de elevi sau studenţi cu scutiri medicale etc.

Ordinul se referă şi la formarea şi perfecţionarea specialiştilor acordând o atenţie specială profesorilor de educaţie fizică, urmărind asigurarea învăţământului primar, gimnazial şi liceal cu specialişti de înaltă calificare.

Capitolul "*Folosirea judicioasă a bazei materiale şi acordarea unor facilităţi privind utilizarea bazelor sportive*", se referă la administrarea şi folosirea, în mod gratuit, a bazelor sportive. Respectivul protocol precizează că este valabil până la data de 31 decembrie 2012. *Documentul este semnat de Ministrul MECT Cristian Mihai Adomniţei, Preşedinte ANS Octavian Bellu, Preşedinte COSR, Octavian Morariu. Ordinul Comun a fost întocmit în temeiul prevederilor Legii învăţământului nr. 84/1995, a Legii Educaţiei Fizice şi Sportului Nr. 69/2000 şi în conformitate cu Statutul Comitetului Olimpic şi Sportiv Român.*

HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 414/2007 *privind aprobarea* **Normelor metodologice pentru derularea Programului *„Bazine de înot"***, realizat prin Compania Națională de Investiții „C.N.I." - S.A și *publicat în Monitorul Oficial 339 din 18 mai 2007 (M. Of. 339/2007).* Prevederile generale ale acestei hotărâri fac referire la programul *Bazine de înot* privind construcția de bazine de înot, finalizarea structurilor începute și reabilitarea bazinelor de înot existente care se realizează prin Compania Națională de Investiții *C.N.I.* - S.A., societate pe acțiuni aflată sub autoritatea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, în conformitate cu obiectul său de activitate și cu atribuțiile stabilite conform prevederilor legale în vigoare. *Semnează Prim-ministru Călin Popescu Tăriceanu.*

HOTĂRÂREA DE GUVERN NR. 1474/2007 *privind* **NORMELE FINANCIARE APLICATE ÎN ACTIVITATEA SPORTIVĂ**. Documentul este structurat pe 17 capitole (56 de articole): Cap. I (art. 1 şi 2) stabileşte obiectivul şi domeniul de aplicare a normelor care gestionează fondurile publice pentru activitatea sportivă, pentru Comitetul Olimpic şi Sportiv Român, cât şi pentru structurile sportive (ANS, federaţii, direcţiile judeţene şi cluburile sportive, Agenţia Naţională Anti-Doping etc.). Cap. II (art 3) explică terminologia noţiunilor fundamentale cu care se operează în activitatea sportivă: acţiune de pregătire sporivă, competiţie internă de nivel naţional, zonal, judeţean, comunal, orăşenesc, municipal, internaţională; alimentaţie de efort, susţinătoare de efort; antrenor sau profesor care a selecţionat şi a promovat, profesor care a depistat; personalul din cadrul federaţiilor, organizaţii sportive). Cap III (art.4-8) precizează participanţii la acţiunile sportive (sportivi, antrenori, medici, asistenţi, cercetători) de nivel naţional şi internaţional, care pot beneficia de susţinere financiară. Cap. IV(art. 9-24) stabileşte categoriile de cheltuieli ce pot fi efectuate pentru realizarea acţiunilor sportive, diferenţiate de specific: transport, cazare, alimentaţie (masă şi pentru efort), cheltuieli privind plata antrenorilor, medicilor şi a altor persoane, cheltuielile de asigurare a acestora, achiziţionarea de materiale, echipamente, cheltuieli medicale şi pentru control doping şi alte categorii (închirieri de baze, refacere după efort, achiziţionarea de panouri şi susţinere publicitară, taxe de înscriere şi participare, obţinerea de vize de intrare în ţările care organizează competiţii, cheltuieli pentru medicamente şi vaccinuri etc.). Cap.V (art 25-48) stabileşte nivelul premiilor, îndemnizaţiilor, primelor şi a altor drepturi ce se cuvin sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor şi altor specialişti, în funcţie de profilul activităţii competiţionale(sporturi individuale, jocuri sportive), pentru diferite distincţii (emerit, premiul naţional pentru sport, laureaţi), precum şi burse (acordate sportivilor din loturile naţionale, antrenorilor, medicilor, cercetătorilor, masorilor, metodiştilor, kinetoterapeutului,operatori video şi pe calculator etc.). CapVI cuprinde dispoziţii finale(art. 49-56) precizează că aceste drepturi băneşti se impozitează şi includ taxe pe valoare adăugată.

ORDIN pentru aprobarea metodologiei cu privire la evaluarea Cluburilor Sportive Studențești din subordinea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului. *În conformitate cu prevederile art. 40 și 140, alin. 5, litera b din Legea Învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare; În conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare și ale HG nr. 884/2001 pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a dispozițiilor Legii*

educației fizice și sportului nr. 69/2000; *În conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Educației și Cercetării nr. 5060/16.11.2001 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Cluburilor Sportive Studențești din subordinea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului și a secțiilor pe ramuri de sport ce acționează în cadrul acestora. În baza hotărârii Guvernului nr. 366/2007, privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării și Tinertului cu modificările și completările ulterioare. Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului emite prezentul Ordin:* Art. 1. Se aprobă metodologia cu privire la evaluarea Cluburilor Sportive Studențești din subordonarea Ministetrului Educației, Cercetării și Tineretului, conform anexei care face parte integrantă din prezentul Ordin. Art. 2. Direcția Generală Managementul Finanțării Învățământului, Direcția Finanțării Învățământului Superior, Instituțiile de Învățământ Superior reprezentate în Consiliile de Administrație și Cluburile Sportive Studențești din subordinea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului vor duce la îndeplinirea prevederilor prezentului ordin.

Semnează Ministrul Cristian Mihai Adomniței

METODOLOGIA cu privire la evaluarea Cluburilor Sportive Studențești din subordinea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului

1. Metodă: Evaluare după performanțe sportive (rezultate anuale)

2. Standarde de performanță: competițiile sportive, organizate de Federațiile Sportive Naționale la care sunt afiliate secțiile CSS, astfel: a) La nivel național: a1. Campionate naționale, divizia A sau Liga națională; a2. Cupa României; b)La nivel internațional: b1. Jocurile Olimpice; b2. Campionate Mondiale și/sau Cupe Mondiale; b3. Campionate Europene și/sau Cupe Europene; b4. Campionate Balcanice și/sau Cupe Balcanice.

3. Criterii de performanță: Locurile I-VI în clasamentele anuale ale Federațiilor Naționale la care sunt afiliate secțiile CSM astfel: a) Sporturi individuale la nivel național și internațional. **Asociațiile** anuale stabilite conform metodologiei, după rezultatele anului precedent, pot fi suplimentate în funcție de evoluția performanțelor de parcursul anului curent (calificări, promovări, competiții la nivel național și/sau internațional), a rezultatelor și evidențierilor stabilite în urma unei evaluări, la zi, efectuate de DFIS (Direcția finanțe învățământul superior). La diferențe mari de puncte clasamentul final se întocmește pe grupuri de 5 sau 3 cluburi, în vederea alocării unitare și asigurarea unui echilibru a sumelor curente. Contractele de finanțare a CSN, precum și actele adiționale la acestea, elaborate de DGBFIP, vor fi **analizate** de DGMFI și aprobate de către ordonatorul principal de credite.

4. Omologarea. Prin confirmare scrisă a Federațiilor Naționale pe ramuri de sport afiliate.

5. Grilă de punctaj a) punctaj pentru locul ocupat: 10 puncte pentru locul I; 7 pct – locul II, 5 pct – loc III; 3 pct – loc IV; 2 pct – loc V; 1 pct. Loc VI. b) Pondere nivel: național, loc I-VI 2 pct.; pondere nivel internațional, loc I-VI 4 pct. c) Bonificație **jocuri** sportive, 6 pct.

LEGEA NR. 4/2008 din 09.01.2008 *publicată în M. O., partea I, nr 24 din 11.01.2008 privind* **participarea şi combaterea violenţei cu ocazia competiţiilor şi a jocurilor sportive** (iniţiată de D. Dragomir, preşedintele Ligii Profesioniste de Fotbal), adoptată de Parlamentul României în 09.01.2008. Legea conţine VII capitole, structurate astfel: Cap I, cuprinde dispoziţii generale explicative, ale conceptelor esenţiale cu care operează legea: competiţia sportivă, joc sportiv, organizator competiţii şi jocuri sportive, oficial, grad de risc al competiţiei sau al jocului sportiv, evocarea participanţilor, starea vădită de ebrietate, control corporal preventiv şi al bagajelor, interzicerea accesului sau a participării la unele competiţii sau jocuri sportive, baza sportivă, arena sportivă, zona în imediata apropiere a locului de desfăşurare a competiţiilor sportive de toate felurile, şef al dispozitivelor de ordine şi siguranţă, responsabil de ordine şi siguranţă, monitor de securitate, ofiţer de informare, punct de comandă, punct naţional de informare pentru manifestări sportive; această explicaţie terminologică este cuprinsă în art. 1 al cap I; art. 2, 3 şi 4 sunt dedicate

obligaţiilor menţinerii ordinii publice, protecţiei şi siguranţei spectatorilor, sportivilor şi oficialilor şi luării de măsuri pentru prevenirea şi înlăturarea oricăror incidente (de către jandarmeria statului român). Art. 5,6 şi 7 specifică răspunderea asiguratorului, care poate încheia contracte de prestări de servicii în acest sens, cu societăţi specializate de protecţie şi pază; art. 8 precizează răspunderea efectivelor de jandarmi, cu aprobarea, după caz, a prefectului, pentru restabilirea ordinii publice în interiorul bazei sportive respective, care ajunge până la dispunerea parţială sau totală a întrecerii sportive; art. 9 în ce cazuri se efectuează evacuarea din arenă a unor grupuri de participanţi (incendii, distrugeri, catastrofe, tulburării grave ale ordinii publice). Cap. II conţine 3 articole dedicate obligaţiilor organizatorului de competiţie: art. 10 interzicerea, vânzarea, distribuirea sau consumul de băuturi alcolice, asigurarea sistemelor de comunicare cu publicul, supravegherea video a comportamentului participanţilor, a înregistrărilor video asigurea funcţionării instalaţiilor de apă curentă, şi a grupurilor sanitare, interzicerea afişării în arenă a unor simboluri, sloganuri sau texte obscene care să incite la xenofobie, la discriminări naţionale, rasiale, religioase etc., efectuarea, la intrarea în arenă, a unui control riguros al persoanelor şi bagajelor lor, asigurarea separării grupurilor de suporteri rivali; art. 11 prevede obligativitatea verificării condiţiilor de siguranţă; art. 12 stabileşte măsurile de combatere a violenţei în sport care revin federaţiilor, cluburilor, ANS şi a celorlalte structuri cu atribuţii în domenii, inclusiv Jandarmeriei Române, Ministerului Educaţiei şi Cercetării. Cap III însumează 5 articole (13, 14, 15, 16 şi 17) cu obligaţiile societăţilor specializate în protecţia şi paza instituţiilor publice de stat şi private, ca şi a personalului propriu, al organizatorilor ce asigură măsurile de ordine şi siguranţă în incinta arenei sportive. Cap. IV este structurat pe 3 articole (18,19 şi 20). Stabileşte obligaţiile ca şi interdicţiile spectatorilor (să pătrundă în arenă în stare de ebrietate, fără documente de acces, să introducă inscripţii, embleme, pancarde, bannere, afişe, steaguri, sloganuri şi texte obscene, să arunce asupra celorlalţi spectatori, oficiali sau sportivi, personalul forţelor de ordine cu obiecte sau substanţe interzise, ori care murdăresc, să escaladeze gardurile care delimitează spaţiul de joc, să scandeze injurii, expresii jignitoare împotriva sportivilor, personalului de pază şi ordine etc). Cap V în cele 25 de articole (21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46) enumeră contravenţiile şi dimensiunea infracţiunilor apărute prin încălcarea dispoziţiilor respectivei legi, care, după caz, atrag răspunderea civilă, disciplinară, contravenţională sau penală (amenzi, interziceri, suspendări, condamnări, pedepse cu închisoarea, despăgubiri.). Cap. VI stipulează în cele 12 articole procedurile de interzicere a accesului la competiţii sau jocuri sportive ce revin agentului constatator, contravenientului, procesului, instanţei de judecată, de recurs, unităţilor de jandarmerie. Cap VII se referă la dispoziţii tranzitorii şi finale vizând termenele de intrare în vigoare a legii, care abrogă legile anterioare (11/2006, 299/2006). *Legea a fost adoptată în Parlament şi semnată de Preşedintele Camerei Deputaţilor Bogdan Olteanu şi Preşedintele Senatului, Nicolae Văcăroiu.* In conformitate cu art. 16 din Ordonanţa de Urgenţă nr. 221/2008 din 23.12.2008 publicată în Monitorul Oficial, partea I nr. 882 din 24.12.08 se reînfiinţează Ministerul Tineretului şi Sportului prin comasarea Autorităţii Naţionale pentru Tineret cu Agenţia Naţională pentru Sport, instituţii publice ce se desfiinţează. Potrivit art. 26 din Hotărârea guvernului nr. 1721/2008 publicate în M.O. nr. 26/13.01.09 privind organizarea şi funcţionarea MTS, Agenţia Naţionlă pentru sprijinirea iniţiativelor Tineretului şi Agenţia pentru sprijinirea studenţilor, instituţia pentru Tineret, se desfiinţează. Ministerul Tineretului şi Sportului va prelua toate drepturile şi obligaţiile instituţiilor amintite care se desfiinţează. MTS este organ de specialitate al administraţiei publice centrale cu personalitate juridică în subordinea guvernului, ce elaborează şi asigură conceperea şi aplicarea strategiei şi politicii guvernului în problemele tineretului şi sportului. Atribuţiile principale ale MTS prevăd în principal:

- elaborarea strategiilor de punere în practică a programului de guvernare în domeniile tineretului şi sportului;

- asigurarea administrării bunurilor proprietate publică şi/sau privată încredinţate, potrivit prevederilor legale;

- gestionarea fondurilor publice şi fondurilor atrase de la organisme finanţatoare interne sau internaţionale pe care le alocă susţinerii acţiunilor MTS.

În domeniul sportului se prevede prioritar:

- colaborarea cu ministerele şi cu celelalte autorităţi ale administraţiei publice centrale şi locale, cu institutul de cercetare şi cu unităţile de învăţământ şi sanitare de specialitate pentru organizarea şi dezvoltarea educaţiei fizice şi sportului;

- conlucrarea cu COSR în finanţarea şi derularea programelor privind pregătirea şi participarea sportivilor români la JO;

- propunerea structurii centrale a subvenţiilor de la bugetul de stat şi repartizarea lor unităţilor din subordine (federaţii, baze, pregătiri centralizate);

- autorizarea desfăşurării pe teritoriul României a CM, CE şi regionale şi participarea reprezentativelor naţionale la aceste competiţii;

- sprijinirea organizării şi promovării cercetării ştiinţifice şi a asistenţei medicale în domeniul sportiv;

- adoptarea măsurilor pentru prevenirea şi controlul folosirii substanţelor interzise în pregătirea sportivilor, ca şi combaterea violenţei la manifestările sportive;

- colaborarea cu celelalte organe ale administratiei publice centrale şi locale pentru susţinerea sportului de performanţă, a celui de masă, de recreere, formarea şi perfecţionarea specialiştilor.

Ministrul numit de guvernul Boc la 22 dec. 2008 a fost Monica Iacob-Ridzi. Mandatul a fost scurt pentru că la 14 iulie 2009 a demisionat. Secretar de stat a funcţionat reputatul profesor şi Antrenor Emerit Octavian Bellu. La conducerea MTS a succedat-o Sorina Placintă, iar în funcţia de secretar de stat prof. Doina Melinte. Soluţia politică şi administrativă de a unifica problematica complexă a tineretului cu cea a sportului va fi reverificată prin experienţa din România, din Franţa sau din alte ţări.

HOTĂRÂREA NR. 1721 *din 30 decembrie 2008 privind* **ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA MINISTERULUI TINERETULUI ŞI SPORTULUI.** *În temeiul art. 108 din Constituţia României, republicată, al art. 40 alin. (1) din legea 90/2001 privind organizarea şi funcţionarea guvernului României şi a ministerelor, cu modificările şi completările ulterioare şi al art. 19 alin. (1) din Ordonanţa de Urgenţă a guvernului, nr. 221/2008* privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administraţiei publice centrale, guvernul României adopta prezenta hotărâre cu 5 capitole care stipulează: în Cap. I cu 2 articole, se dau dispoziţii generale ce stabilesc că Ministerul Tineretului şi Sportului (MTS) este organul de specialitate al administraţiei publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea guvernului, care elaborează şi aplică strategia programelor în domeniul tineretului şi sportului (art. 1), organ ce îşi are sediul în Bucureşti precum şi în alte locaţii ale capitalei (art. 2); în Cap. II se prezintă atribuţiile principale, în număr de şase, referitoare la: elaborarea strategiei, avizarea proiectelor, programelor şi actelor normative, administrarea bunurilor, reprezentarea corespunzătoare pe plan intern şi extern, a ţării, efectuarea controalelor în vederea respectării legilor, colaborarea cu celelalte instituţii, ministere, pentru îndeplinirea acestor obiective. Art. 3 este consacrat modului de îndeplinire a rolului şi precum şi obiectivele activităţii de tineret. Art. 4 stabileşte indicaţiile absorbţiei şi gestionării fondurilor europene. Art. 5 cuprinde 22 atribuţii specifice referitoare la elaborarea strategiei, organizarea şi dezvoltarea activităţii - sportul, la folosirea mijloacelor materiale, la conlucrarea cu COR şi celelalte ministere, autorităţi centrale şi locale la dezvoltarea domeniului, la întreţinerea şi menţinerea bazelor sportive, la fixarea structurii centrale şi la repartizarea subvenţiior de la bugetul de stat, la coordonarea şi sprijinirea federaţiilor sportive în derularea programelor de organizare şi respectare de către structurile sportive a dispoziţiilor legale, la sprijinirea pregătirii profesionale de specialitate, la promovarea cercetării ştiinţifice, la acordarea şi atribuirea distincţiilor şi titlurilor sportive, la desfăşurarea calendarului sportiv, avizarea desfăşurării pe teritoriul ţării de CM, CE şi regionale, la prevenirea şi combaterea violenţei, la reprimarea dopajului, la susţinerea sportului pentru toţi etc. În

Cap. III, IV se stabileşte structura organizatorică şi a nominalizării MTS, a organigramei instituţiei (381 posturi), profilul şi numărul unităţilor în subordine. Anexa însoţeşte *Hotărârea semnată de Prim-ministrul Emil Boc.*

HOTARARE Nr. 1425 *din 18 noiembrie 2009 pentru modificarea* **HOTĂRÂRII GUVERNULUI NR. 628/2001** *privind* **ORGANIZAREA, FUNCȚIONAREA ȘI ATRIBUȚIILE INSTITUTULUI NAȚIONAL de CERCETARE pentru SPORT**, *Emitent Guv. României şi publicat în MO nr.854 din 9 decembrie 2009.* Hotărârea prevede modificarea structurii INCS, precum și a numărului de salariați.

ORDONANȚA DE URGENȚĂ NR.115 *din 23 decembrie 2009. Privind* **STABILIREA UNOR MĂSURI DE REORGANIZARE ÎN CADRUL ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE.**

Art. 6 Se înființează Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin reorganizarea Ministerului Educației, Cercetării și Inovării și prin preluarea activității privind tineretul și sportul și a structurilor specializate în aceste domenii, de la Mi nisterul Tineretului și Sportului care se desființează.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI *privind* **ÎNFIINȚAREA, ORGANIZAREA ŞI FUNCȚIONAREA AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU SPORT ŞI TINERET.** *În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată la art. 27 alin (4) din H.G. nr. 81/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării și Sportului, se hotărăște înființarea Autorității Naționale pentru Sport și Tineret, organ de Specialitate al administrației publice centrale, ca personalitate juridică în subordinea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului* (cpt 1). În domeniul sportiv, Autoritatea are următoarele atribuții art. 3, alin. 3: elaborează și susține strategia organizării și dezvoltării sportului, reprezintă interesele sportului, elaborează normele folosirii mijloacelor materiale și financiare ce provin din alocațiile de la buget de stat, colaborează cu ministerele și cu celelalte autorități administrative centrale și locale, cu instituții de cercetare, de învățământ și sanitare de specialitate pentru organizarea și dezvoltarea educației fizice și sportului, conlucrează cu COR în pregătirea și participarea sportivilor români la JO și la promovarea valențelor educative ale olimpismului, controlează, protejează, dezvoltă și modernizează baza materială a domeniului, afiliază federațiile naționale la cele internaționale, sprijină și controlează formarea și perfecționarea cadrelor de specialitate și ale cercetării științifice în domeniu, avizează constituirea structurilor și cluburilor sportive, a desfășurării Campionatelor Naționale, promovează măsurile de prevenire, control și reprimare a folosirii substanțelor interzise în pregătire și în concurs, adoptă măsuri pentru combaterea violenței în manifestările sportive, repartizează bugetul unităților din subordine, reprezintă interesele Statului în relații internaționale și naționale etc. Structura organizatorică a Autorității este formată din direcții generale și servicii. Numărul maxim de posturi pentru aparatul propriu este de 202 exclusiv demnitari, iar pentru unitățile subordonate este de 4.601. Autoritatea este condusă de către un președinte cu rang de secretar de stat, numit prin decizia Primului-ministru, la propunerea Ministrului Educației. Președintele și vicepreședintele Autorității se subordonează Ministrului Educației. Autoritatea are un secretar general, înalt funcționar public. Structura organizatorică, ștatele de funcții și numărul de posturi ale unităților din subordinea Autorității se aprobă prin ordin al Ministrului Educației la propunerea președintelui Autorității. Anexele 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

HOTĂRÂREA NR. 141 *din 23 februarie 2010 privind* **ÎNFIINȚAREA, ORGANIZAREA ŞI FUNCȚIONAREA AUTORITĂȚII NAȚIONALE pentru SPORT şi TINERET**. În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată și al art. 27 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 81/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, având în vedere dispozițiile art. 42 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea

Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. - Se înființează Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret, numită în continuare Autoritate, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Art. 2. - Sediul Autorității este în municipiul București, str. Vasile Conta nr. 16, sectorul 2.

Art. 3. - (1) **În domeniul tineretului**, Autoritatea are următoarele atributii specifice:

- colaborează cu structurile de și pentru tineret și le sprijină în programele sale;
- sprijină formarea, pregătirea și perfecționarea profesională în domeniul tineretului;
- elaborează, derulează și implementează proiecte și programe interne și internaționale stabilite și aprobate de către ministrul MECTS și organizează activități de profil cu caracter național și internațional;
- se ocupă cu reabilitarea și extinderea centrelor de agrement și elaborează regulamentul privind organizarea, funcționarea și administrarea acestora;
- coordonează și monitorizează buna desfășurare a activităților specifice caselor de cultură ale studenților și Complexului Cultural Sportiv Studențesc „*Tei*" din București;
- sprijină formarea, pregătirea și perfectionarea profesională a studenților și tinerilor;
- organizează evenimente în vederea promovării programelor de tineret;
- inițiază și organizează schimburi de experiență, dezbateri, simpozioane, sesiuni de comunicări și alte tipuri de reuniuni de natură să asigure optimizarea schimbului de informații;
- facilitează accesul tinerilor la programe și proiecte specializate pentru dezvoltarea unor abilități și competente complementare celor oferite în cadrul sistemului de învățământ;

(3) **În domeniul sportului**, Autoritatea are următoarele atribuții specifice:

- elaborează și susține strategia generală a organizării și dezvoltării activității sportive și reprezintă interesele statului în raport cu federațiile sportive naționale;
- elaborează normele generale de folosire a mijloacelor materiale aflate în administrarea sa și a mijloacelor financiare pentru activitatea sportivă, care provin din alocații de la bugetul de stat;
- colaborează cu ministerele și cu celelalte autorități ale administrației publice centrale și locale, cu instituțiile de cercetare și cu unitățile de învățământ și sanitare de specialitate pentru organizarea și dezvoltarea educației fizice și sportului;
- conlucrează cu COSR în finanțarea și derularea programelor privind pregătirea și participarea sportivilor români la JO, precum și pentru promovarea valențelor educative ale olimpismului;
- controlează menținerea destinației bazelor sportive din domeniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale, precum și a celor care au aparținut domeniului public și au intrat în circuitul privat după anul 1989;
- autorizează afilierea federațiilor sportive naționale la federațiile sportive internaționale de profil și la alte foruri continentale sau mondiale, precum și afilierea tuturor organizațiilor cu profil sportiv la forurile internaționale de specialitate;
- supraveghează și controlează respectarea de către structurile sportive a dispozițiilor legale în vigoare și a prevederilor cuprinse în statutele și în actele de constituire a acestora;
- organizează sau sprijină, potrivit legii, formarea, pregătirea profesională și perfecționarea specialiștilor din domeniul sportului, conlucrând cu instituțiile și organismele de specialitate din țară și din străinatate;
- elaborează, construiește și colaborează cu autoritățile administrației publice locale, planurile de construire și de modernizare a bazelor și instalațiilor sportive;
- recunoaște sau revocă, potrivit legii, existența unei structuri sportive prin înscrierea, respectiv radierea acesteia din Registrul sportiv;
- avizează constituirea structurilor sportive, inclusiv înscrierea ca persoane juridice a cluburilor sportive profesioniste organizate ca societăți comerciale sportive pe acțiuni, respectiv retrage avizul de funcționare a acestora;
- elaborează criteriile de acordare și propune spre atribuire distincțiile și titlurile sportive, altele decât cele stabilite prin lege;

- sprijină organizarea și promovarea cercetării științifice și asistenței medicale în domeniul sportiv;

- propune ministrului MECTS autorizarea desfășurării pe teritoriul României a CM, CE și regionale și participarea reprezentativelor naționale la CM și CE organizate în străinătate, precum și la campionatele regionale;

- promovează măsurile de prevenire, control și reprimare a folosirii substanțelor interzise și a metodelor neregulamentare destinate să mărească în mod artificial capacitatea fizică a sportivilor sau să modifice rezultatele competițiilor;

- adoptă măsuri pentru prevenirea și combaterea violenței la manifestările sportive;

- reprezintă interesele statului în diferite organe și organisme sportive internaționale, negociază și încheie acorduri, înțelegeri, protocoale și alte documente de colaborare cu organisme de specialitate din alte țări, prin mandat al ministrului MECTS, pe baza prevederilor legale în vigoare; colaborează pentru susținerea sportului pentru toți, de performanță și pentru persoane cu dizabilități;

- repartizează bugetul afectat activității sportive pentru activitatea proprie și cea a unităților din subordinea sa, pentru federațiile sportive naționale și pentru premierea performanțelor deosebite obținute la competițiile sportive internaționale oficiale;

(4) În îndeplinirea rolului și a obiectivelor sale în domeniul absorbției fondurilor europene, Autoritatea are următoarele atribuții specifice: gestionează, accesează fonduri structurale cu respectarea metodologiei specifice, în calitate de beneficiar sau partener ,în condițiile legii;

Art. 4. - (1) Structura organizatorică a Autorității, este prevazută în anexa nr. 1.

Art. 14. - Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

HOTĂRÂREA NR.. 775 *din 28 iulie 2010 pentru modificarea şi completarea* H**OTĂRÂRII GUVERNULUI NR. 141/2010** *privind* **ÎNFIINȚAREA, ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA AUTORITĂȚII NAȚIONALE pentru SPORT și TINERET**. Această hotărâre aduce fie schimbări fie completări la Hotărârea nr. 141.

INDEX CRONOLOGIC AL DOCUMENTELOR NORMATIVE OFICIALE, PRIVIND GIMNASTICA, EDUCAŢIA FIZICĂ ŞI SPORTUL ADOPTATE ÎN PERIOADA 1864-2010

1864. Legea Instrucţiunii nr 52014/1864 (MO nr. 272 din 5/17 decembrie 1864)
1865. Înaltul Decret Domnesc nr. 1147 / 9 Septembrie 1865, de recunoaşte si aprobare a statutelor «Societăţii de Dare la Semnu, Bucureşci»
1893. Legea asupra învăţământului primar şi normal primar (înaltul Decret Regal nr. 2064/19 mai 1893, MO nr40/23 mai 1893)
1898. Legea asupra învăţământului secundar şi superior (MO din 24 martie / 5 aprilie 1898).
1900. Legea nr. 1954 /1 Aprilie l900, de acordare Societatii de Dare la Semn Bucureşci a statutului de persoanajuridica.
1906. Legea nr. ..?. / 1906 instructiei militare obligatorie in şcolile primare, secundare, si profesionale publice si particulare române de baieti din tara (MO nr 269 din 7 martie 1906)
1913. Decret al Ministerului de Rasboiu nr. 3442 din 1913. Regulament provizoriu al scoalei militare de scrima si gimnastica (MO nr. 227 din 11 ian 1914)
1915. Legea 727 / 12 martie 1915 în temeiul căreia Federaţiunea Societăţilor de Sport din România - fondată în 1912 - este recunoscută persoană juridică (MO nr. 276 din 14 Martie 1915)
1919. Decret Lege nr 4861 din 17 noiembrie 1919 al invatamantului secundar si primar.
1921. Legea în temeiul căreia „Societatea Română de Arme, Gimnastică şi Dare la Semn" din Bucureşti obţine statut de persoană juridică (promulgată pe data de 9 iulie 1921).
1921. Legea nr...?. / 1921 pentru Casa Culturei Poporului (M.O. nr.173 /3 noiembrie 1921, pag 7328)

1922. Decret Regal nr. .?. /1922 de aprobare a modificărilor statutelor Federaţiunii Societăţilor Sportive din România (FSSR). (aprobată prin jurnalul Consiliului de Miniştri nr. 1 461 din 9 iunie 1922).
1923. Legea cedării de către Ministerul de Răsboiu a clădirii şi terenului pentru instalarea Institutului Naţional pentru Educaţie Fizică (MO nr. 56 din 14 iunie 1923).
1923. Legea nr. .?.. / 1923 asupra educaţiei fizice şi înfiinţarea Oficiului Naţional pentru Educaţie Fizică (M.O. nr.59 / 15 iunie / 17 iulie 1923)
1923. Legea şi Statutul de înfiinţare a Aero-Clubului Regal Român, (votată în Senat în şedinţa din 8 martie 1923 şi publicată în MO nr. 7 din 1923).
1924. Legea nr. 21/6 februarie 1924 pentru personele juridice
1928. Legea nr. 79 / 1928 asupra învățământului secundar (MO nr. 105 din 15 mai 1928)
1929. Înaltul Decret Regal nr. 2801/5 August 1929 pentru promulgarea Legii Educaţiei Fizice (MO nr.196/ 4.09.1929)
1932. Înaltul Decret Regal nr. 1712 din 17 mai 1932 de promulgare a Legii pentru organizarea Institutului Superior de Educaţie Fizică (ISEF) (MO nr. 114 din 19 mai 1932).
1933. Înaltul Decret Regal nr. 1310/8 mai 1933 de promulgare a Legii modificatoare a dispozitiunilor de administrare a Legii educaţiei fizice din 1929 şi de înfiinţare a Uniunii Federaţiilor Sportive din România UFSR (M.O. nr. 104 din 11 mai 1933)
1934. Legea nr...?. / 1934 pentru pregătirea premilitară (MO nr. 107 din 11 mai 1934)
1934. Legea nr...?. / 1934 pentru înfiinţarea Oficiului de Educaţie a Tineretului Roman (OETR) (MO, p I, nr 106 din 9 mai 1934)
1936. Decret Lege nr. 821/1936 privind modificări în organizarea și funcționarea Oficiului Educaţiei Tineretului Român (OETR) (MO nr 81/1936)
1936. Legea nr. ..?. /1936 pentru organizarea turismului (MO nr 50, p. I din 26 februarie 1936)
1937. Decret Regal nr. 34 24 7 octombrie 1937 pentru organizarea si funcţionarea Strajii Ţării si desfiinţarea Oficiului Educaţiei Tineretului Român (OETR) (MO nr.233 din 8 octombrie 1937, p. I, pag. 8190)
1937. Legea nr...?. / 1937 pentru organizarea muncii de interes obștesc (1 aprilie 1937)
1938. Decret Regal nr. 4078 din 3 decembrie 1938 (MO nr 292 din 15 dec 1938, p. I)
1938. Decret Regal privind donarea către „Straja Ţării" a unor terenuri din patrimoniul statului cu folosinţă sportivă (dat la Bucureşti la 7 aprilie 1938).
1938. Legea pentru modificarea şi completarea legilor privitoare la învăţământul superior şi special în vederea raţionalizării (dată în Bucureşti la 3 noiembrie 1938).
1938. Legea pentru organizarea şi funcţionarea „Străjii Ţării" (MO nr. 292 / 15 decembrie 1938, completată prin Legea publicată în MO nr. 106/9 mai 1939).
1940. Decret Lege nr. 3.628/29 oct. 1940 privind desfiinţarea Uniunii Federaţiilor de Sport din România (U.F.S.R.) și noul regim al Sportului Românesc - înfiinţarea Organizării Sportului Românesc sub autoritatea Președinției Consiliului de Miniştri (M.O. nr. 254 din 30 oct 1940)
1940. Decret Lege pentru desfiinţarea „Federaţiei Societăţilor de Turism din România", din 12 noiembrie 1940
1944. Legea nr. ...?. / 7 decembrie 1944 privind desfiinţarea Organizării Sportului Românesc si reînfiinţarea Uniunii Federaţiilor de Sport din România (U.F.S.R).
1946. Legea nr. 135 din 9 martie 1946 privind nominalizarea Organizaţiei Sportului Popular (OSR) ca organ de stat ce funcționează pe lângă Preşedinţia Consiliului de Miniştri și desfiinţarea Uniunii Federaţiilor de Sport din România (U.F.S.R) (precedat de Decretul nr. 725 din 7 martie 1946).
1949. Decret al Marii Adunări Naţionale nr. 329 / 6 august 1949 pentru înfiinţarea şi organizarea Comitetului pentru Cultură Fizică şi Sport de pe lângă Consiliul de Miniştri.
1949. Hotărârea Consiliului de Miniştri nr..?. / 25 iunie 1949 privind înfiinţarea Comitetul pentru

Cultură Fizică și Sport de pe lângă Consiliul de Miniştri

1949. Hotărârea Guvernului nr. 640 pentru constituirea Fondului „Cultural-sportiv", dată la 24 iunie 1949 (BO nr. 40 / 25 iunie 1949)
1952. Hotărârea Consiliului de Miniştri nr. 2190/ 1952 privitoare la modificarea și completarea Hotărârii Consiliului de Miniştri nr. 75/1950 pentru reglementarea folosirii bazelor sportive (abrogată prin Hotărârea nr. 629/1968).;
1954. Decret al Marii Adunări Naţionale nr. 31 / 30 ianuarie 1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice din (Buletinul Oficial nr. 8 din 30 ianuarie 1954)
1957. Hotărârea Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Române nr. .?. / 2 iulie 1957 cu privire la reorganizarea mişcării de cultură fizică şi sport din RPR și înființarea Uniunii pentru Cultură Fizică și Sport (UCFS).
1959. Dispoziţia Consiliului de Miniştri nr. 79/1959 referitoare la aplicarea Hotărârii Consiliului de Miniştri nr. 175/1959 privind reglementarea cumulului de funcţiuni tehnico-administrative și de specialitate (abrogată prin Hotărârea nr. 629/1968).;
1965. Consiliul Europei. Directiva 65/65/EEC, amendată de directiva 89/341/EEC
1967. Legea nr. 29 / 29.12.1967 (*** republicată cu modificări până în 1977) cu privire la dezvoltarea activității de educaţie fizică și sport și înființarea Consiliului Național pentru Educaţie Fizică și Sport (CNEFS) (Buletinul Oficial nr. 114 / 29 dec. 1967; BO, partea I, nr. 113 / 21 dec. 1976; BO nr. 40 din 11 mai 1977)
1968. Hotărârea Consiliului de Miniştri nr. 1035/ 1964 privind plata pentru transmisiile prin radio și televiziune ale manifestărilor sportive (abrogată prin Hotărârea nr. 629/1968).
1968. Hotărârea Consiliului de Miniştri nr. 629/1968 privind unele măsuri pentru aplicarea Legii nr. 29/1967 cu privire la dezvoltarea activității de educaţie fizică și sport
1970. Hotărârea Consiliului de Miniştri nr. 577/1970 privind unele măsuri pentru aplicarea Legii nr. 29/1967 cu privire la dezvoltarea activității de educaţie fizică și sport
1973. Hotărîrea plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea continuă a educaţiei fizice şi sportului.
1984. Consiliul Europei. Directiva 84/450/EEC
1989. Decret nr. 27/30.12.1989 al Consiliului Provizoriu de Uniune Naţională, privind desfiinţarea Consiliului Național pentru Educaţie Fizică și Sport şi înfiinţarea Ministerului Sportului.
1990. Hotarârea Guvernului nr. 994 / 3 septembrie 1990 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Tineretului şi Sportului (M.O. nr. 94 din 14 mai 1992)
1990. Hotărârea Primului ministru al Guvernului României nr. 549/16 februarie 1990 pentru organizarea și funcţionarea Ministerului Sportului (nepublicată în Monitorul Oficial).
1991. Hotărârea Guvernului nr. 124/01.02.1991 privind organizarea și funcţionarea Comitetului Olimpic Român completată prin Hotărârea Guvernului 631/1995 și modificată prin Hotărârea Guvernului 883/1998
1991. Hotarârea Guvernului nr. 537/1991 privind salarizarea și alte drepturi ale jucătorilor de fotbal profesionişti și a antrenorilor de la cluburi și Federaţia Română de Fotbal
1992. Hotarârea Guvernului nr....?...27 aprilie 1991 privind înființarea şi organizarea Facultății Militare de Educaţie Fizică
1992. Hotarârea Guvernului nr. 15 din 11 ianuarie 1992 de completare şi modificare a Hotărârii Guvernului 994/1990 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Tineretului şi Sportului (MO nr. 28 din 26 februarie 1992)
1992. Hotărârea Guvernului României nr. 151/27. III.1992, pentru aprobarea „Normelor privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă pe anul 1992"
1992. Hotărârea Guvernului României nr. 800 din 17 decembrie 1992, privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Tineretului şi Sportului (MO nr. 332 din 28 decembrie 1992)
1992. Legea nr. 3/1992 privind instituirea Timbrului olimpic modificată prin Legea nr. 12/1996

1992. Hotărârea Guvernului nr. 333/1992 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României şi Guvernul Republicii Franceze cu privire la cooperarea şi schimburile în domeniul tineretului şi sporturilor
1993. Conferinţa Europeană privind violenţa în sport. Edit.CCPS. Bucureşti.
1993. Convenţia contra dopingului - Tratate Europene. Edit.CCPS. Bucureşti.
1993. Convenţia contra violenţei pe stadioane - Tratate Europene. Edit.CCPS. Bucureşti.
1993. Hotărârea Guvernului nr. 297/1993 privind acordarea dreptului de acces gratuit in toate bazele sportive, cu ocazia manifestărilor sportive, a maeştrilor emeriţi ai sportului, maeştrilor sportului si antrenorilor emeriti
1993. Hotărârea Guvernului nr. 711/1993 pentru aprobarea Acordului privind colaborarea în domeniul ştiinţei, învăţământului, culturii, informaţiilor, sănătăţii, sportului şi turismului dintre Guvernul României şi Guvernul Republicii Belarus
1994. Hotărârea Guvernului României nr. 280 16 iunie 1994, pentru aprobarea Normelor privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă. (MO nr. 164/30 iunie 1994).
1994. Hotărârea Guvernului României nr. 462 / 29 iulie 1994, privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Tineretului şi Sportului (MO nr. 230 din 23 august 1994)
1994. Legea nr. 32/19.05.1994 privind sponsorizarea (MO partea I, nr. 129 /11 august 1994).
1994. Ordinul Ministrului Finanţelor nr. 994 / 2 august 1994, de aprobare a instrucţiunilor pentru aplicarea Legii nr. 32/1994 privind sponsorizarea.
1994. Hotărârea Guvernului nr. 134/1994 pentru aprobarea Înţelegerii privind colaborarea în domeniul sportului dintre Ministerul Tineretului şi Sportului din România şi Comisia Naţională a Sporturilor din Republica Federala Nigeria
1994. Hotărârea Guvernului nr. 793/1994 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României şi Guvernul Marelui Ducat al Luxemburgului privind cooperarea în domeniile culturii, învăţământului, ştiinţei şi sportului
1994. Hotărârea Guvernului nr. 794/1994 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României şi Guvernul Republicii Slovace privind cooperarea în domeniile ştiinţei, învăţământului, culturii şi sportului
1994. Hotărârea Guvernului nr. 795/1994 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României şi Guvernul Republicii Slovenia privind colaborarea în domeniile învăţământului, culturii, ştiinţei şi sportului
1995. Hotărârea Guvernului nr. 451/1995 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României şi Guvernul Republicii Populare Chineze privind colaborarea în domeniile culturii, învăţământului, ştiinţei şi sportului
1995. Hotărârea Guvernului nr. 452/1995 pentru aprobarea Acordului privind colaborarea în domeniile ştiinţei, învăţământului, culturii şi sportului dintre Guvernul României şi Guvernul Republicii Armenia
1995. Hotărârea Guvernului nr. 458/1995 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României şi Guvernul Turkmenistanului privind colaborarea în domeniile culturii, ştiinţei, învăţământului, informaţiilor şi sportului
1995. Hotărârea Guvernului nr. 1013/1995 privind transmiterea fără plată a Hotelului Caraiman din Poiana Braşov în proprietatea publică a statului și în administrarea Ministerul Tineretului și Sportului.
1995. Hotărârea Guvernului nr. 73/1995 privind transmiterea Complexului „*Piatra Arsă*" din patrimoniul Societăţii Comerciale „*Alpin*" - S.A. Sinaia în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului
1995. Legea nr. 84/1995 a învăţământului, Monitorul Oficial al României nr. 167/31 iulie, 1995
1996. Hotărârea Guvernului nr. 38/1996 pentru aprobarea înţelegerii dintre Ministerul Tineretului şi Sportului din România şi Comitetul de Stat pentru Cultură Fizică şi Sport din Republica Populară Chineză privind colaborarea în domeniul sportului

1996. Hotărârea Guvernului nr. 144/1996 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României şi Guvernul Republicii Socialiste Vietnam privind colaborarea în domeniile culturii, ştiinţei, învăţământului şi sportului, semnat la Hanoi la 8 iulie 1995
1996. Hotărârea Guvernului nr. 207/1996 pentru aprobarea Acordului privind colaborarea în domeniul sportului dintre Ministerul Tineretului şi Sportului din România şi Institutul Naţional de Sport, Educaţie Fizică şi Recreere din Republica Cuba
1996. Hotărârea Guvernului nr. 1179/1996 privind înfiinţarea Complexului Sportiv Naţional Poiana Braşov
1996. Hotărârea Guvernului nr. 1239/1996 privind înființarea, organizarea și funcţionarea Federaţiei Sportului Şcolar și Universitar
1996. Hotărârea Guvernului nr. 1240/1996 privind înființarea Complexului Sportiv Național „Sala Polivalentă", modificată prin Hotărârea Guvernului nr.611/1998
1996. Hotărârea Guvernului nr. 474/1996 privind transmiterea unui imobil situat în comuna Cornu în administrarea Ministerul Tineretului și Sportului
1996. Hotărârea Guvernului nr. 8 / 12 ianuarie 1996 pentru modificarea şi completarea Hotărârii Guvernului nr. 462/1994 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Tineretului şi Sportului (MO nr. 11 /18 ianuarie 1996)
1996. Hotărârea Guvernului nr. 823 / 20 septembrie 1996 pentru modificarea şi completarea Hotărârii Guvernului nr. 462/1994 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Tineretului şi Sportului, republicată (MO nr. 231 / 25 septembrie 1996)
1996. Ordonanţa nr. 10/1996 privind îmbunătățirea sistemului de finanţare a unităților sportive finanțate din veniturile extrabugetare și din alocaţii de la bugetul de stat aprobată prin Legea nr.59/1996
1997. A şaptea conferinţă a Miniştrilor Sportului din Europa (engl.). Edit.CCPS. Bucureşti
1997. Hotărârea Guvernului nr. 406 / iulie 1997 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Tineretului şi Sportului (MO, partea I, nr. 186/4 august 1997)
1997. Legea nr. 128/1997 privind Statutul Personalului Didactic. Monitorul Oficial al României. nr. 158/16 iulie, 1997
1997. Hotărârea Guvernului nr.543/1997 pentru aprobarea Protocolului de cooperare dintre Guvernul României şi Guvernul Statului Qatar în domeniul tineretului şi sportului, semnat la Doha la 23 decembrie 1995
1998. Hotărârea Guvernului nr. 641/1998 privind aprobarea Programului naţional „*Sportul pentru toți - România 2000*"
1998. Hotărârea Guvernului nr. 67/1998 privind transmiterea unui teren situat în Bucureşti, bd. Mircea Eliade în administrarea Ministerul Tineretului și Sportului
1998. Legea nr. 171/1998 pentru ratificarea Convenţiei împotriva dopajului, adoptată, în cadrul Consiliului Europei la Strasbourg, la 16 noiembrie 1989
1998. Legea nr. 53/1998 pentru ratificarea Convenţiei Europene privind violența și ieşirile necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive
1998. Regulamentul de organizare şi funcţionare a cluburilor sportive şcolare (1998). M.E.N.
1998. Hotărârea Guvernului nr. 349/1998 pentru aprobarea Acordului dintre Ministerul Tineretului şi Sportului din România şi Uniunea Generală a Sportului din Republica Arabă Siriană privind cooperarea în domeniul sportului, semnat la Bucureşti la 20 ianuarie 1998
1999. Hotărârea Guvernului nr 239 / 01.04.1999 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Tineretului şi Sportului, (MO nr. 146 din 08. 04. 1999).
1999. Hotărârea Guvernului nr. 1034/1999 privind transmiterea, cu titlu gratuit, a unor bunuri din proprietatea privată a statului în proprietatea Complexului sportiv Național *Lia Manoliu* 1999.
1999. Hotărârea Guvernului nr. 515/1999 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Georgiei privind cooperarea în

domeniul sportului semnat la Tbilisi la 10 noiembrie 1999

1999. Hotărârea Guvernului nr. 829/1999 privind transmiterea în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului a unui teren proprietate publică a statului aflat în proprietatea privată a statului în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului pentru folosința Fundației pentru Tenis *Academia Ilie Nastase*

1999. Hotărârea Guvernului nr. 912/1999 pentru aprobarea înţelegerii dintre Ministerul Tineretului și Sportului din România și Ministerul Educaţiei și Științei din Republica Moldova

1999. Hotărârea Guvernului nr. 946/1999 privind darea în folosinţă gratuită a unui teren aflat în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, Fundaţiei pentru Tenis *Academia Ilie Nastase*

1999. Legea nr. 188/ 8.12.1999 republicată privind Statutul funcţionarilor publici (republicată în temeiul art. 26/legea 161/2003.

2000. Decret al Preşedintelui României nr. 384 din 10 oct 2000 privind conferirea Ordinului naţional Serviciul Credincios unor sportivi pentru rezultatele obţinute la Jocurile Olimpice de la Sydney (MO nr. 525 din 25 octombrie 2000)

2000. Decret al Preşedintelui României nr. 385 din 10 oct 2000 privind conferirea Ordinului naţional Pentru Merit unor sportivi pentru rezultatele obţinute la Jocurile Olimpice de la Sydney (MO nr. 525 din 25 octombrie 2000)

2000. Decret al Preşedintelui României nr. 563 din 1 dec 2000 privind conferirea unor decoraţii naţionale personalului din subordinea Ministerului Tineretului şi Sportului (MO nr. 668 din 16 decembrie 2000)

2000. Hotărârea Guvernului nr. 1153/2000 privind darea în folosinţă gratuită Federaţiei Romane de Fotbal, a unui teren proprietate publică a statului, aflat în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului 2000.

2000. Hotărârea Guvernului nr. 198/2000 pentru aprobarea înţelegerii dintre MTS din România și MCFST din Federaţia Rusă privind cooperarea în domeniul educaţiei fizice și sportului

2000. Hotărârea Guvernului nr. 229/2000 privind transmiterea C.S. Stadionul Municipal *Ion Moina* din Cluj - Napoca, proprietate publică a statului în administrarea MTS, în administrarea Consiliului Local al Municipiului Cluj – Napoca, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 1546/2002

2000. Hotărârea Guvernului nr. 26/2000 pentru aprobarea înțelegerii MTS din Romania și Comitetul de Stat pentru Cultură Fizică și Sport din Ucraina privind cooperarea în domeniul sportului

2000. Hotărârea Guvernului nr.481/2000 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României şi Guvernul Statelor Unite Mexicane privind colaborarea în domeniile educaţiei, culturii, tineretului şi sportului, semnat la Bucureşti la 22 octombrie 1999

2000. Hotărârea Guvernului nr. 305/2000 privind trecerea unei părți din Stadionul *Ion Oblemenco* din Craiova, din administrarea Ministerul Tineretului și Sportului, în administrarea Consiliului Local al Municipiului Craiova

2000. Hotărârea Guvernului nr.735/2000 privind aprobarea Acordului dintre Guvernul României şi Guvernul Republicii Azerbaidjan privind colaborarea în domeniile ştiinţei, învăţământului, culturii şi sportului, semnat la Bucureşti

2000. Hotărârea Guvernului nr. 745/2000 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Africa de Sud privind cooperarea în domeniul sportului, semnat la Pretoria 2000.

2000. Legea nr. 69 / 28 aprilie 2000 a educaţiei fizice şi sportului, Monitorul Oficial al României nr. 200, partea I, din 9 august 2000;

2000. Ordinul nr. 954/B/C/2000 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea Registrului asociaţiilor și fundaţiilor, a Registrului federaţiilor și a Registrului naţional al persoanelor juridice fără scop patrimonial

2000. Ordonanţa nr. 26/2000 cu privire la asociaţii și fundaţii modificată prin Ordonanţa nr.37/2003

2001. Hotărârea Guvernului nr .848 Regulamentul de punere în aplicare a Legii educaţiei fizice şi

sportului, nr.69/2000, Monitorul Oficial al României nr.578, 2001.
2001. Hotărârea Guvernului nr. 1077/2001 privind suplimentarea bugetului Ministerului de Interne pe anul 2001, pentru Clubul Sportiv *Dinamo* Bucureşti, din fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului
2001. Hotărârea Guvernului nr. 1132/2001 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului
2001. Hotărârea Guvernului nr. 1286/2001 privind infiinţarea Clubului Sportiv Municipal Reșița în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului
2001. Hotărârea Guvernului nr. 1287/2001 privind infiinţarea Clubului Sportiv Municipal Braşov în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului
2001. Hotărârea Guvernului nr. 263/2001 privind amenajarea, omologarea, întreținerea și exploatarea pârtiilor și traseelor de schi pentru agreement. 2003.
2001. Hotărârea Guvernului nr. 6/4 ianuarie 2001 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Tineretului şi Sportului (MO nr. 014/ 10 ianuarie 2001)
2001. Hotărârea Guvernului nr. 624/2001 privind alocarea sumei de 497.000.000 lei din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului pe anul 2001, în vederea participării Asociaţiei Naţionale a Surzilor din România la Jocurile Mondiale Tăcute - Roma/Italia,2001
2001. Hotărârea Guvernului nr. 628/2001 privind organizarea, funcţionarea și atribuțiile Institutului Național de Cercetare pentru Sport
2001. Hotărârea Guvernului nr. 666/2001 privind darea în folosinţă gratuită a unui imobil, proprietate publică a statului, aflat în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, Clubului Sportiv Fotbal Club *Farul* Constanța
2001. Hotărârea Guvernului nr. 817/2001 privind trecerea Stadionului *Marin Anastasovici* din proprietatea publică a statului, în proprietatea publică a municipiului Giurgiu, județul Giurgiu
2001. Hotărârea Guvernului nr. 884/2001 pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a dispoziţiilor Legii educaţiei fizice și sportului nr. 69/2000
2001. Legea nr. 153/2001 privind aprobarea Ordonanţei de Urgentă a Guvernului nr.239/2000 pentru aprobarea afilierii României la unele organizaţii sportive internaţionale și a plăţii cotizaţiilor anuale
2001. Legea nr. 204/2001 privind aprobarea Ordonanţei Guvernului nr. 36/1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 32/1994 privind sponsorizarea
2001. Legea nr. 215/2001 administraţiei publice locale, Ghid legislativ pentru funcţionarii publici, R.A. Monitorul oficial, Bucureşti, 2001.
2001. Legea nr. 370/2001 pentru respingerea Ordonanţei Guvernului nr. 57/1999 privind obligativitatea avizării de către Ministerul Tineretului și Sportului a schimbării destinatiei sau desființării unor baze sportive aparținând domeniului public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale 2001.
2001. Legea nr. 434/2001 privind aprobarea Ordonanţei de urgență a Guvernului nr. 240/2000 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. 94 din Legea educaţiei fizice și sportului nr. 69/2000
2001. Legea nr. 610/2001 pentru aprobarea Ordonanţei de urgență a Guvernului nr. 174/1999 privind acordarea unui sprijin financiar Fundaţiei Atletismul Românesc.
2001. Legea nr. 610/2001 pentru respingerea Ordonanţei de urgență a Guvernului nr. 56/2001 privind modificarea și completarea art. 43 din Legea educaţiei fizice și sportului nr. 69/2000
2001. Legea nr. 764/2001 privind aprobarea Ordonanţei de urgeță a Guvernului nr 114/2001 pentru scutire de la plata drepturilor de import și a comisionului vamal a unor bunuri din import necesare în vederea modernizării Complexului Sportiv *Dinamo* Bucureşti
2001. Ordinul Ministrului Tineretului și Sportului nr. 307/2001 pentru aprobarea Strategiei generale de organizare și dezvoltare a activității de educaţie fizică și sport din România în perioada 2001-2004

2001. Ordinul Ministrului Tineretului și Sportului nr.491/2001 privind modalitățile de plată a rentei viagere acordate unor sportivi de performanță.
2001. Ordinul nr. 491/2001 pentru aprobarea Normelor privind omologarea, amenajarea, întreținerea și exploatarea pârtiilor și traseelor de schi pentru agrement
2001. Ordinul nr. 395 /13.08.2001, privind acordarea titlului de Maestru emerit al sportului.
2001. Ordonanţa de urgență nr. 114/2001 pentru scutirea de la plata drepturilor de import și a comisionului vamal a unor bunuri din import necesare în vederea modernizării Complexului Sportiv *Dinamo* Bucureşti
2001. Ordonanţa nr. 7/2001 privind impozitul pe venit aprobata prin Legea nr.493/2002
2001. Regulamentul agenţilor de jucători din România, Comitetul de urgenţă al Federaţiei Române de Fotbal, Bucureşti, 10 august, 2001.
2001. Strategia generală de organizare şi dezvoltare a activităţii de educaţie fizică şi sport din România pe perioada 2001-2004, Monitorul oficial al României, nr. 559, 2001.
2001. Legea nr.96/2001 pentru ratificarea Acordului dintre România şi Republica Portugheză privind cooperarea în domeniile învăţământului, ştiinţei, culturii, sportului, tineretului, turismului şi comunicării sociale, semnat la Bucureşti la 16 septembrie 1997
2002. Consiliul Europei. Raportul Comitetului Director pentru Dezvoltarea Sportului (CDDS)
2002. Hotărârea Guvernului nr. 1101/2002 privind trecerea unor imobile din proprietatea publică a statului și din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, în proprietatea publică a municipiului Ploieşti și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Ploieşti, judeţul Prahova
2002. Hotărârea Guvernului nr. 1155/2002 privind darea în folosinţă gratuită Clubului Sportiv *Rugby Club Farul* Constanța a imobilului Complex Stadion C.S. *Farul*, proprietate publică a statului, aflat în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului
2002. Hotărârea Guvernului nr. 116/2002 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcţionare a Comisiei Naţionale de Acţiune împotriva Violenței în Sport
2002. Hotărârea Guvernului nr. 1263/2002 pentru trecerea unui imobil din patrimonial Societății Comerciale *Rocar* - S.A. în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Educaţiei și Cercetării, pentru Academia Naţională de Educaţie Fizică și Sport din Bucureşti
2002. Hotărârea Guvernului nr. 1352/2002 privind trecerea unor bunuri din bazele sportive și anexele aferente, situtate în municipiul Focşani, din proprietatea publică a statului și din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, în proprietatea publică a judeţului Vrancea și în administrarea Consiliului Judeţean Vrancea
2002. Hotărârea Guvernului nr. 1424/2002 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului pe anul 2002 în vederea finanțării activitatii sportive a Federaţiei Române de Atletism
2002. Hotărârea Guvernului nr. 1590/2002 privind înființarea Complexului Sportiv Național *Izvorul Mureşului*
2002. Hotărârea Guvernului nr. 177/2002 pentru aprobarea detalierii listei-sinteză pe amplasamente sși obiective de investiții din cadrul Programului de construcție de săli de sport în anul 2002, modificată prin Hotărârea Guvernului nr.624/2002, nr .936/2002 și 1306/2002
2002. Hotărârea Guvernului nr. 207/2002 pentru modificarea Hotăraârii Guvernului nr. 1.086/ 2000 privind trecerea din domeniul public al statului în domeniul privat al statului și în administrarea Ministerului de Interne a unui imobil situat în municipiul Bucureşti și aprobarea închirierii unei părți din acesta Asociației Fotbal Club *Dinamo* Bucureşti sau, după caz, asocierii cu aceasta
2002. Hotărârea Guvernului nr. 23/2002 privind premierea sportivului Leonard Doroftei pentru cucerirea titlului de Campion Mondial la box profesionist în versiunea WBA
2002. Hotărârea Guvernului nr. 321/2002 privind aprobarea Normelor metodologice pentru

derularea Programului „*Săli de sport*" prin Compania Naţională de Investiţii *C.N.I.* -S.A.

2002. Hotărârea Guvernului nr. 544/2002 privind înființarea Clubului Sportiv Municipal Giurgiu în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului
2002. Hotărârea Guvernului nr. 561/2002 privind premierea sportivului Leonard Doroftei pentru păstrarea titlului de Campion Mondial la box profesionist în versiunea WBA
2002. Hotărârea Guvernului nr. 785/2002 privind trecerea Stadionului Municipal Oradea din proprietatea publică a statului sși din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului în proprietatea publică a municipiului Oradea și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Oradea, judeţul Bihor
2002. Hotărârea Guvernului nr. 956/2002 privind trecerea Stadionului *Dan Păltinişan* din municipiul Timişoara din proprietatea publică a statului și din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului în proprietatea publică a judeţului Timiş și în administrarea Consiliului Judeţean Timiş
2002. Hotărârea Guvernului nr. 97/2002 privind darea în folosinţă gratuită a unor bunuri imobile, proprietate publică a statului, aflate în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, unor federaţii sportive naţionale modificataă prin Hotărârea Guvernului nr. 566/2003
2002. Legea nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizaţiei de merit modificată prin Ordonanţa de Urgență nr.69/2003
2002. Legea nr. 121/2002 privind aprobarea Ordonanţei Guvernului nr. 123/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric și al artelor plastice
2002. Legea nr. 195/2002 pentru aprobarea Ordonanţei de urgență a Guvernului nr. 195/2001 privind asigurarea unor fonduri pentru finanţarea construcţiei de locuinţe pentru tineret și săli de sport
2002. Legea nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adaugată
2002. Legea nr. 414/2002 privind impozitul pe profit
2002. Legea nr. 86/2002 pentru respingerea Ordonanţei Guvernului nr. 85/1999 privind scutirea de la plata taxelor vamale a importului de materiale, echipament și instalații sportive ale federaţiilor sportive naţionale și al Comitetului Olimpic Român
2002. Ordin nr. 1993/2002 pentru aprobarea reglementării tehnice „Normativ privind proiectarea sălilor de sport (unitatea funcţională de bază) din punct de vedere al cerinţelor Legii nr. 10/1995
2002. Ordin nr. 1995/2002 pentru aprobarea reglementării tehnice „Normativ privind proiectarea terenurilor sportive și stadioanelor (unitatea funcţională de bază) din punct de vedere al cerinţelor Legii nr. 10/1995
2002. Ordonanţa nr. 36/2002 privind impozitele și taxele locale aprobată prin Legea nr.232/2003
2002. Precizări nr. 16798/2002 privind stabilirea modalităților de alocare a sumelor destinate asigurării unor fonduri pentru finanţarea construcţiilor de locuinţe pentru tineret și săli de sport
2002. Precizări nr. 304/2002 privind stabilirea modalităților de alocare a sumelor destinate asigurării unor fonduri pentru finanţarea construcţiilor de locuinţe pentru tineret și săli de sport
2003. Hotărârea Guvernului nr. 1099/2003 privind trecerea unor stadioane, a unor bunuri din complexurile sportive şi bazele sportive, precum şi anexele aferente, situate în unele unităţi administrativ-teritoriale, din proprietatea publică a statului şi din administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport în proprietatea publică a judeţelor, municipiilor, oraşelor şi comunelor şi în administrarea consiliilor locale ale acestora
2003. Hotărârea Guvernului nr. 1188/2003 privind finanţarea proiectului „*SPORTRIO II*" din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României
2003. Hotărârea Guvernului nr. 128/2003 pentru abrogarea Hotărârii Guvernului nr.66/1999 privind transmiterea iîn folosinţa gratuită a unui imobil situat în municipiul Bucureşti
2003. Hotărârea Guvernului nr. 1380/2003 privind suplimentarea bugetului Secretariatului General al Guvernului din Fondul de rezervă

bugetară la dispoziţia Guvernului pe anul 2003 pentru finanţarea premiilor aferente rezultatelor obţinute la Campionatul Mondial de Karate SKDUN pentru seniori - 2003, din Anglia

2003. Hotărârea Guvernului nr. 1392/2003 privind darea în folosinţă gratuită a unui imobil, proprietate publică a statului, aflat în administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport

2003. Hotărârea Guvernului nr. 1412/2003 privind darea în folosinţă gratuită a unor imobile, proprietate publică a statului, aflate în administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport, unor federaţii sportive naţionale

2003. Hotărârea Guvernului nr. 1423/4.12.2003 privind recunoaşterea boxului ca ramură de sport profesionistă şi stabilirea condiţiilor de practicare a boxului profesionist.

2003. Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Sport nr. 149/2003 privind aprobarea Criteriilor şi condiţiilor de finanţare a structurilor sportive de drept privat, altele decât federaţiile sportive naţionale, programelor sportive de utilitate publică şi contractului-cadru de finanţare a acestora

2003. Ordinul presedintelui Agentiei Nationale pentru Sport nr. 199/2003 pentru aprobarea Măsurilor de prevenire, control şi reprimare a folosirii substanţelor interzise şi a metodelor neregulamentare destinate să mărească în mod artificial capacitatea fizică a sportivilor sau să modifice rezultatele competiţiilor

2003. Hotărârea Guvernului nr. 194/2003 privind trecerea unui imobil din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului în administrarea Consiliului Local al Municipiului Câmpina

2003. Hotărârea Guvernului nr. 228/4.03.2003 pentru aprobarea finanțării proiectului „ *Susţinerea candidaturii României pentru Organizarea Jocurilor Francofoniei în anul 2009*”

2003. Hotărârea Guvernului nr. 250/4.03.2003 privind împuternicirea Ministerului Tineretului și Sportului să exercite drepturile și să execute obligaţiile statului în calitate de acţionar la Societatea Comercială *Palatul Sportului* S.A. Bucureşti 2003.

2003. Hotărârea Guvernului nr. 255/4.03.2003 pentru aprobarea Statutului antrenorului

2003. Hotărârea Guvernului nr. 283/13.03.2003 pentru aprobarea Programului national „*Miş-care pentru sănătate*”

2003. Hotărârea Guvernului nr. 310/20.04.2003 privind darea în folosinţa gratuită a unor imobile proprietate publică a statului, aflate în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, unor federaţii sportive naţionale

2003. Hotărârea Guvernului nr. 311/20.03.2003 privind aprobarea înființării pe lângă Ministerul Tineretului și Sportului a unei activități finanțate integral din venituri proprii

2003. Hotărârea Guvernului nr. 414/10.04.2003 privind transmiterea Stadionului Național situat în incinta Complexului Sportiv Național *Lia Manoliu*, proprietate publică a statului, din domeniul administraţiei Regiei Autonome „*Administraţia Patrimoniului Protocolului de stat*” în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului

2003. Hotărârea Guvernului nr. 434/2003 privind aprobarea plăţii unui procent de 50% din contribuţia României pe anul 2003 la Agenţia Mondială Antidoping

2003. Hotărârea Guvernului nr. 47/2003 privind stabilirea evenimentelor de importanță majoră difuzate în cadrul programelor de televiziune

2003. Hotărârea Guvernului nr. 484/ 18.04.2003 pentru Aprobarea Normelor privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă. Monitorul Oficial partea I, Nr. 316/ 12.05.2003

2003. Hotărârea Guvernului nr. 512/24.04.2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Tineretului și Sportului din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului pentru Comitetul Olimpic Român

2003. Hotărârea Guvernului nr. 566/21.05.2003 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului 97/2002 privind darea în folosinţa gratuită a unor bunuri imobile, proprietate publică a statului, aflate în administraţia Ministerului Tineretului sși Sportului, unor federaţii sportive naţionale.

2003. Hotărârea Guvernului nr. 646/2003 privind transmiterea fără plată a obiectivului de investitii Sala Polivalentă din Municipiul Botoşani și a terenului aferent, din domeniul privat al statului și din administrarea Ministerului Tineretului sși Sportului, în domeniul public al Municipiului Botoşani și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Botoşani
2003. Hotărârea Guvernului nr. 666/5.06.2003 privind recunoaşterea handbalului ca ramură de sport profesionistă și stabilirea condiţiilor de practicare a handbalului profesionist
2003. Hotărârea Guvernului nr. 759/3.07.2003 privind organizarea și funcţionarea Agenţiei Naţionale pentru Sport
2003. Hotărârea Guvernului nr. 818/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice pentru derularea Programului „*Săli de sport*" prin Compania Naţională de Investiţii C.N.I. - S.A.
2003. Hotărârea Guvernului nr. 859/2003 pentru aprobarea Normelor de aplicare ale Legii nr.l 18/2002 pentru instituirea indemnizaţiei de merit și a Regulamentului de funcţionare a Comisiei Naţionale pentru acordarea indemnizaţiei de merit modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 913/2003
2003. Hotărârea Guvernului nr. 904/14.08.2003 privind transmiterea unor suprafeţe de teren, proprietate privată a statului, din administrarea Agenţiei Domeniilor Statului în administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport, prin Direcţia pentru sport a judeţului Arad
2003. Hotărârea Guvernului nr. 912/2003 pentru modificarea şi completarea Hotărârii Guvernului nr. 198/2002 privind înfiinţarea Agenţiei Naţionale pentru Sprijinirea Iniţiativelor Tinerilor - ANSIT
2003. Hotărârea Guvernului nr.6/2003 privind constituirea Comisiei interministeriale pentru urmărirea Programului de construcţie de saăli de sport modificat prin Hotărârea Guvernului nr. 159/2003
2003. Legea nr. 221/22.05.2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 69/2000 a educaţiei fizice și sportului
2003. Legea nr. 9/2003 privind Ordinul Meritul Sportiv și Medalia Meritul Sportiv
2003. Ordin al Ministrului tineretului şi sportului şi al Ministrului sănătăţii şi familiei pentru aprobarea Normelor tehnice privind controlul medical al sportivilor, asistenţa medico-sportivă în complexurile sportive naţionale precu şi în cantonamentele loturilor naţionale şi olimpice şi asistenţa medicală la bazele sportive în timpul desfăşurării antrenamentelor şi competiţiilor, Monitorul oficial al României, nr.327/14 mai 2003.
2003. Ordinul Ministrului tineretului și sportului nr. 1058/2003 și nr. 404/2003 al Ministrului sănătății și familiei pentru aprobarea Normelor tehnice privind controlul medical al sportivilor, asistența medicală sportivă în Complexurile Sportive Naţionale, precum și în cantonamentele loturilor naţionale și olimpice și asistența medicală la bazele sportive în timpul desfășurării antrenamentelor și competiţiilor
2003. Ordinul Preşedintelui Agenţiei Naţionale pentru Sport, nr. 190/9 decembrie 2003, privind aprobarea fişei postului pentru directorii executivi ai direcţiilor pentru sport judeţene şi a municipiului Bucureşti.
2003. Ordinul Preşedintelui Agenţiei Naţionale pentru Sport, nr. 191/9 decembrie 2003, privind condiţiile minime necesare ocupării unei funcţii vacante de director executiv al direcţiei pentru sport judeţene şi a municipiului Bucureşti.
2003. Ordinul Preşedintelui Agenţiei Naţionale pentru Sport, nr.4/14 iulie 2003, privind structura organizatorică a aparatului propriu al Agenţiei Naţionale pentru Sport.
2003. Ordonanţa de urgentă nr. 64/2003 pentru stabilirea unor măsuri privind înființarea, organizarea și funcţionarea unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, a ministerelor, a altor organe de specialitate ale administraţiei publice centrale și a unor instituții publice
2004. Ordinul Președintelui Agenției Naționale pentru Sport nr. 62/2004 privind utilizarea suplimentelor nutritive de către sportiv

2004. Legea nr. 552/2004 privind Prevenirea şi combaterea Dopajului în sport. M.O. partea I Nr. 1215/17.12.2004
2004. Legea nr. 7/18.02.2004 privind Codul de conduită al funcţionarilor publici: M.O. 157/23.02.2004.
2004. Legea nr. 472/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr. 69/2000 a educaţiei fizice și sportului
2004. Legea nr. 551/2004 privind organizarea şi funcţionarea Comisiei Naţionale de Disciplină Sportivă
2004. Legea nr. 552/2004 privind prevenirea şi combaterea dopajului în sport, abrogată
2004. Hotărârea Guvernului nr. 10/2004 pentru asigurarea fondurilor necesare realizării în anul 2004 a unor studii şi documentaţii tehnico-economice pentru stadionul din incinta Complexului Sportiv Național *Lia Manoliu*
2004. Hotărârea Guvernului nr. 43/2004 privind organizarea şi finanţarea meciului de Cupa Davis din cadrul grupei mondiale, dintre reprezentativele României şi Elveţiei, Bucureşti - 2004
2004. Hotărârea Guvernului nr. 223/2004 privind trecerea din domeniul public al statului în domeniul public al judeţului Cluj şi în administrarea Consiliului Județean Cluj a complexului sportiv Stadionul Municipal *Ion Moina* din Cluj-Napoca
2004. Hotărârea Guvernului nr. 390/2004 privind finanţarea proiectului „*Remember: primele medalii olimpice ale atletismului românesc. Roma 1960*” din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României
2004. Hotărârea Guvernului nr. 399/2004 privind suplimentarea bugetului Secretariatului General al Guvernului din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului pe anul 2004. pentru Agenţia Naţională pentru Sport
2004. Hotărârea Guvernului nr. 791/2004 pentru prevenirea şi sancţionarea actelor de violenţă şi ieşirilor necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive
2004. Hotărârea Guvernului nr. 1118/2004 privind acoperirea cheltuielilor pentru organizarea unor acţiuni ocazionate de participarea României la Jocurile Olimpice de Vară, Atena 2004
2004. Hotărârea Guvernului nr. 1274/2004 privind darea în folosinţă gratuită a unor imobile, proprietate publică a statului, aflate în administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport, unor federaţii sportive naţionale
2004. Hotărârea Guvernului nr.1356/2004 pentru aprobarea premiilor care se acordă sportivilor români medaliaţi la Jocurile Olimpice de Vară - Atena 2004 şi suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2004, pentru Comitetul Olimpic Român, prin bugetul Agenţiei Naţionale pentru Sport
2004. Hotărârea Guvernului nr. 1484/2004 pentru aprobarea Programului naţional „*Sport în cartier*” privind construcţia şi amenajarea a l 000 de terenuri de sport în perioada 2004 - 2008
2004. Hotărârea Guvernului nr. 1520/2004 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului pe anul 2004
2004. Hotărârea Guvernului nr. 1573/2004 pentru aprobarea Listei cuprinzând 410 obiective de investiţii din cadrul Programului „*Construcţie de săli de sport*”, derulat prin intermediul Companiei Naţionale de Investiţii *C.N.I.* - S.A.
2004. Hotărârea Guvernului nr. 2038/2004 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului pe anul 2004
2004. Hotărârea Guvernului nr. 2039/2004 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului pe anul 2004
2004. Hotărârea Guvernului nr. 2260/2004 privind trecerea unui imobil din domeniul public al statului şi din administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport în domeniul public al municipiului Constanţa şi în administrarea Consiliului Local al Municipiului Constanţa
2004. Decret nr. 1071/2004 privind conferirea Ordinului şi Medaliei Meritul Sportiv

2005. Legea tir. 40/2005 pentru ratificarea Tratatului de la Nairobi privind protecţia simbolului olimpic
2005. Ordonanţa de urgenţă nr. 119/2005 privind modificarea Legii educaţiei fizice şi sportului nr. 69/2000
2005. Hotărârea Guvernului nr. 280/2005 privind aprobarea structurii organizatorice şi a regulamentului de organizare şi funcţionare ale Agenţiei Naţionale Antidoping
2005. Hotărârea Guvernului nr. 404/2005 privind aprobarea plăţii unui procent de 50% din contribuţia României pe anul 2003 la Agenţia Mondială Antidoping
2005. Hotărârea Guvernului nr. 737/2005 privind transmiterea Complexului Sportiv *1 Mai* (Zăvoi) din domeniul public al statului şi din administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport în domeniul public al municipiului Râmnieu Vâlcea şi în administrarea Consiliului Local al Municipiului Râmnieu Valcea
2005. Hotărârea Guvernului nr. 892/2005 privind înfiinţarea Clubului Sporturilor de Iarnă *Vatra Dornei* în subordinea Agenţiei Naţionale pentru Sport
2005. Hotărârea Guvernului nr. 921/2005 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului pe anul 2005, pentru Agenţia Naţională pentru Sport în vederea finanţării rentelor viagere
2005. Hotărârea Guvernului nr. 959/2005 privind modificarea art. 4 alin. (I) lit. a) din Regulamentul de organizare şi funcţionare a Comisiei Naţionale de Acţiune împotriva Violenţei în Sport, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 116/2002
2005. Hotărârea Guvernului nr. 978/2005 privind transmiterea unui imobil din domeniul public al statului şi din administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport în domeniul public al municipiului Galaţi şi în administrarea Consiliului Local al Municipiului Galaţi, judeţul Galaţi
2005. Hotărârea Guvernului nr. 1019/2005 privind aprobarea bugetului de venituri şi cheltuieli rectificat pe anul 2005 al Companiei Naţionale „*Loteria Română*" - S.A, aflată sub autoritatea Ministerului Finanţelor Publice modificată prin Hotararea Guvernului nr. 1330/2005
2005. Hotărârea Guvernului nr. 1091/2005 privind aprobarea structurii organizatorice şi a Regulamentului de organizare şi funcţionare ale Agenţiei Naţionale Antidoping
2005. Hotărârea Guvernului nr. 1150/2005 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului pe anul 2005, pentru Agenţia Naţională pentru Sport pentru Federaţiile Române de Box ăi Tenis Hotărârea Guvernului nr. 1201/2005 privind aprobarea Regulamentului pentru organizarea şi funcţionarea Consiliului de onoare al Ordinului Meritul Sportiv
2005. Hotărârea Guvernului nr. 1205/2005 privind transmiterea în folosinţă gratuită a navei Tismana. proprietate privată a statului, aflată în administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport, Federaţiei Române de Canotaj
2005. Hotărârea Guvernului nr. 1316/2005 privind transmiterea imobilului Sala Polivalentă din municipiul Reşiţa, judeţul Caraş-Severin, din domeniul public al statului şi din administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport, prin Clubul sportiv Municipal Reşiţa, în domeniul public al judeţului Caraş-Severin şi în administrarea Consiliului Judeţean Caraş-Severin
2005. Hotărârea Guvernului nr. 1438/2005 privind înfiinţarea Sport Club Municipal Deva în subordinea Agenţiei Naţionale pentru Sport Ordonanţa de urgenţă nr. 205/2005 privind modificarea Legii educaţiei fizice şi sportului nr. 69/2000
2005. Decret nr. 9/2006 privind conferirea Ordinului şi Medaliei Meritul Sportiv
2006. Hotărârea Guvernului nr. 248/2006 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2006 în vederea finanţării parţiale a cheltuielilor de organizare şi desfăşurare a Campionatului european de baschet juniori - Sibiu 2006

2006. Hotărârea Guvernului nr. 499/2006 privind trecerea unor imobile din domeniul public al statului şi din administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport, prin Complexul Sportiv Naţional *Lia Manoliu* Bucureşti, în domeniul public al municipiului Bucureşti şi în administrarea Consiliului General al Municipiului Bucureşti
2006. Hotărârea Guvernului nr. 528/2006 privind transmiterea unor imobile din domeniul public al statului şi din administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport în domeniul public al municipiului Zalău şi în administrarea Consiliului Local al Municipiului Zalău, judeţul Sălaj
2006. Hotărârea Guvernului nr. 635/2006 pentru aprobarea practicării sportului profesionist în ramurile de sport kick box şi thai box
2006. Hotărârea Guvernului nr. 765/2006 modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 1084/2006 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2006, pentru Agenţia Naţională pentru Sport în vederea finanţării parţiale a loturilor naţionale de volei.
2006. Legea nr. 227/2006 privind prevenirea şi combaterea dopajului în sport
2006. Ordinul Preşedintelui Agenţiei Naţionale pentru Sport nr. 130/2006 modificat prin Ordinul 236/2006 privind finanţarea nerambursabilă din fonduri publice a proiectelor cluburilor sportive de drept privat şi ale asociaţiilor pe ramură de sport judeţene şi ale municipiului Bucureşti
2006. Hotărârea Guvernului nr. 919/2006 privind modificarea anexei nr. 30 la Hotărârea Guvernului nr. 2.060/2004 pentru aprobarea inventarelor bunurilor din domeniul public al statului
2006. Hotărârea Guvernului nr. 920/2006 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2006, pentru Agenţia Naţională pentru Sport în vederea finanţării lucrărilor de reabilitare şi modernizare a Complexului de cazare de la Complexul Sportiv Naţional *Lia Manoliu* Bucureşti.
2006. Hoărârea Guvernului nr. 1164/2006 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2006 în vederea finanţării parţiale a cheltuielilor de organizare şi desfăşurare la Bucureşti în perioada 22-24 septembrie 2006 a meciului de Cupa Davis din cadrul Grupei Mondiale, dintre reprezentativele României şi Republicii Coreea de Sud.
2006. Hotărârea Guvernului nr. 1165/2006 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2006 în vederea finanţării parţiale a cheltuielilor de pregătire şi participare in competiţii sportive internaţionale a loturilor naţionale de lupte ale României în perioada septembrie-decembrie 2006
2006. Hotărârea Guvernului nr. 1308/2006 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2006 in vederea finanţării lucrărilor de investiţii la obiectivele din cadrul Complexului Olimpic Sydney 2000 Izvorani şi obiectivul „*Casa Olimpică*".
2006. Hotărârea Guvernului nr. 1309/2006 privind transmitere imobil „*Pistă de atletism*", din domeniul public al statului şi din administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport, prin Direcţia pentru Sport a Judeţului Ialomiţa, în domeniul public al municipiului Slobozia şi în administrarea Consiliului Local al Municipiului Slobozia, judeţul Ialomiţa
2006. Hotărârea Guvernului nr. 1400/2006 privind acordarea unor premii pentru obţinerea de către echipa naţională de polo a României a locului IV la Campionatul European de Polo Masculin, Serbia 2006
2006. Ordonanţa nr. 5/2006 privind utilizarea suplimentelor nutritive de către sportive
2007. Hotărârea Guvernului nr. 29/2007 privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiţii „Casa Olimpică"

2007. Inițierea unor proiecte de legi, hotărâri ale Guvernului și de alte acte normative
2007. Hotărârea Guvernului nr. 47/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport pentru participarea reprezentativei României la meciul de Cupă Davis dintre echipele Franței și României
2007. Hotărârea Guvernului nr.227/2007 pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „*Sală Polivalentă 4 000 de locuri"* - bd. Știrbei Vodă, municipiul Craiova, județul Dolj
2007. Hotărârea Guvernului nr.251/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării cheltuielilor de participare la Campionatul Mondial de viteză pe circuit „*Moto Grand Prix*" 2007
2007. Hotărârea Guvernului nr.318/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării parțiale a cheltuielilor de organizare și desfășurare a Open-ului internațional de tenis de masă pentru persoane cu handicap motor de la Cluj-Napoca în perioada 5-20 mai 2007
2007. Hotărârea Guvernului nr.356/2007 privind darea în folosință gratuită Federației Române de Judo a unui imobil în suprafață de 2 653,37 m2, proprietate publică a statului, aflat în administrarea Agenției Naționale pentru Sport - Direcția pentru Sport a Județului Prahova în vederea construirii sălii de pregătire a loturilor de judo, sală de forță și grup de refacere, teren de tenis acoperit cu material sintetic, dotat cu instalație de nocturnă, respectiv microhotel pentru cantonament.
2007. Hotărârea Guvernului nr.414/2007 privind aprobarea Normelor metodologice pentru derularea Programului „Bazine de înot", realizat prin Compania Națională de Investiții *C.N.I.* - S.A.
2007. Hotărârea Guvernului nr.458/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării cheltuielilor de organizare și desfășurare a Campionatului European de baschet junioare, de la Timișoara în perioada 26 iunie-9 iulie 2007
2007. Hotărârea Guvernului nr.459/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării cheltuielilor de participare a echipei naționale de polo seniori în Liga mondială de seniori din Ungaria și în Liga mondială de seniori din Spania
2007. Hotărârea Guvernului nr.460/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării cheltuielilor de pregătire și participare la Campionatele Mondiale de popice din Slovacia în luna mai 2007
2007. Hotărârea Guvernului nr.461/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării cheltuielilor de pregătire și participare a reprezentativei României de volei masculin la meciurile din Liga Europeană
2007. Hotărârea Guvernului nr.479/2007 privind acordarea unor premii pentru performanțe deosebite obținute în sport, respectiv premierea echipei de handbal feminin Handbal Club *Oltchim* Râmnicu Vâlce", respectiv a echipei de handbal masculin U.C.M. Reșița, pentru performanțe deosebite obținute la competiții sportive international oficiale în sezonul competițional 2006-2007

2007. Hotărârea Guvernului nr.634/2007 privind aprobarea practicării sportului profesionist în ramura de sport rugby
2007. Hotărârea Guvernului nr.635/2007 privind aprobarea practicării sportului profesionist în ramura de sport volei
2007. Hotărârea Guvernului nr.666/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării lucrărilor de reabilitare și modernizare a Unității de cazare, alimentație, refacere și recuperare de la Complexul Sportiv Național *Lia Manoliu* București
2007. Hotărârea Guvernului nr.720/2007 privind transmiterea unui imobil - teren aflat în domeniul public al statului din administrarea Agenției Naționale pentru Sport, prin Complexul Sportiv Național *Lia Manoliu*, în administrarea Agenției Naționale Anti-Doping
2007. Hotărârea Guvernului nr.719/2007 privind transmiterea unei părți dintr-un imobil - clădire, aflat în domeniul public al statului, din administrarea Agenției Naționale pentru Sport - Institutul Național de Cercetare pentru Sport în administrarea Agenției Naționale Anti-Doping
2007. Hotărârea Guvernului nr.921/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării cheltuielilor de investiții la patinoarul artificial din Târgu Mureș Anuarul Sportului 2007
2007. Hotărârea Guvernului nr.1106/2007 privind transmiterea unui imobil din municipiul Constanța, investiție în conservare, aflat în domeniul privat al statului, din administrarea Agenției Naționale pentru Sport, prin Direcția pentru Sport a Județului Constanța, în administrarea Ministerului Economiei și Finanțelor, prin Garda Financiară - Comisariatul general
2007. Hotărârea Guvernului nr.1170/2007 pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 310/2003 privind darea în folosință gratuită a unor imobile proprietate publică a statului, aflate în administrarea Agenției Naționale pentru Sport, unor federații sportive naționale
2007. Hotărârea Guvernului nr.1198/2007 în vederea finanțării cheltuielilor de investiții la pista de patinaj viteză de la Miercurea-Ciuc și a cheltuielilor de reabilitare și modernizare a patinoarului artificial *Mihai Flamaropol* din București și a sălii de sport de la Complexul Sportiv Național *Izvorul Mureșului*
2007. Hotărârea Guvernului nr.1243/2007 pentru modificarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 759/2003 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Sport
2007. Hotărârea Guvernului nr.1385/2007 privind acordarea premiilor pentru performanțele obținute de sportivii români la *Jocurile Mării Negre*
2007. Hotărârea Guvernului nr.1392/2007 privind darea în folosință gratuită a unor bunuri imobile, proprietate publică a statului, aflate în administrarea Agenției Naționale pentru Sport, unor federații sportive naționale
2007. Hotărârea Guvernului nr.1447/2007 privind aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă
2007. Ordinul comun al Agenției Naționale pentru Sport nr. 345/2007, al Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului nr. 1560 și al Comitetul Olimpic și Sportiv Român nr. 1025 pentru aprobarea Protocolului privind asigurarea cadrului de colaborare în vederea dezvoltării continue și funcționării performante a sistemului național de educație fizică și sport
2007. Ordinul nr. 5/2007 al președintelui Agenției Naționale Anti-Doping pentru aprobarea Listei interzise pentru anul 2007
2007. Ordinul nr. 27/2007 al președintelui Agenției Naționale Anti-Doping pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de audiere a sportivilor și a personalului asistent al sportivilor care au încălcat reglementările anti-doping
2007. Ordinul nr. 28/2007 al președintelui Agenției Naționale Anti-Doping de organizare și funcți-

onare a Comitetului pentru stabilirea sancțiunilor în cazul sportivilor și/sau personalului asistent al sportivilor învinuiți de una dintre încălcările reglementărilor anti-doping

2007. Ordinul nr. 200/2007 președintelui Agenției Naționale pentru Sport privind aprobarea Procedurii de închiriere a bunurilor imobile din domeniul public al statului, aflate în administrarea Agenției Naționale pentru Sport

2007. Ordinul comun nr. 520/2007 al Ministerului Educației și Cercetării, respectiv nr. 204 al Ministerului Sănătății Publice pentru aprobarea Metodologiei privind eliberarea scutirilor medicale de la orele de educație fizică și sport pentru elevi și studenți și a Baremului medical cuprinzând afecțiunile pentru care se acordă scutirile medicale de la orele de educație fizică și sport

2008. Legea nr. 4/2008 privind prevenirea şi combaterea violenţei cu ocazia competiţiilor şi a jocurilor sportive

2008. Hotărârea Guvernului nr. 110/2008 privind acordarea premiilor pentru performanţele obţinute de sportivii români la Jocurile Europei de Sud-Est

2008. Hotărârea Guvernului nr. 111/2008 privind aprobarea categoriilor de cheltuieli şi a cuantumurilor acestora ce se pot finanţa pentru organizarea şi desfăşurarea meciului de tenis dintre reprezentativele României şi Franţei, din cadrul Grupei Mondiale a Cupei Davis - Sibiu, România, 2008

2008. Hotărârea Guvernului nr. 484/2008 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2008, pentru Agenţia Naţională pentru Sport

2008. Hotărârea Guvernului nr. 566/2008 privind transmiterea unui imobil din domeniul public al statului şi din administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sportu - Direcţia pentru Sportu a Judeţului Dâmboviţa în domeniul public al oraşului Pucioasa şi în administrarea Consiliului Local al Oraşului Pucioasa, judeţul Dâmboviţa

2008. Hotărârea Guvernului nr. 630/2008 privind modificarea anexei nr. 30 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului

2008. Hotărârea Guvernului nr. 716/2008 privind transmiterea unui imobil aflat în domeniul public al statului din administrarea Ministerului Apărării în administrarea Agenţiei Naţionale pentru Sport, prin Clubul Sportiv *Mureşul* Târgu Mureş, judeţul Mureş

2008. Hotărârea Guvernului nr. 783/2008 privind plata contribuţiei României pe anul 2008 la Fondul comun al Conferinţei miniştrilor tineretului şi sportului din ţările având limba franceză în comun

2008. Hotărârea Guvernului nr. 857/2008 privind constituirea şi funcţionarea grupului de experţi responsabili cu organizarea şi susţinerea candidaturii României în vederea obţinerii dreptului de organizare a Festivalului Olimpic al Tineretului European (F.O.T.E.) - ediţia de iarnă, 2013

2008. Hotărârea Guvernului nr. 961/2008 privind aprobarea majorării premiilor pentru locurile 4-6 obţinute la Jocurile Olimpice de Vară - Beijing 2008 şi suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziţia Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2008, pentru Agenţia Naţională pentru Sport

2008. Hotărârea Guvernului nr. 1062/2008 privind recunoaşterea Asociaţiei Yacht Club Regal Român ca fiind de utilitate publică

2008. Hotărârea Guvernului nr. 1114/2008 privind premierea performanţelor obţinute la Jocurile Olimpice de Vară - Beijing 2008. Sinteza Anuarul sportului 2008

2008. Hotărârea Guvernului nr. 1115/2008 privind aprobarea majorării premiilor antrenorilor care au contribuit la obţinerea locurilor 4-6 la Jocurile Olimpice de Vară - Beijing 2008

2008. Ordinul preşedintelui Agenţiei Naţionale pentru Sport nr. 233/2008 privind aprobarea acordării Premiului naţional pentru sport pentru rezultate de excepţie în anul 2007

2008. Ordinul preşedintelui Agenţiei Naţionale pentru Sport nr. 269/2008 privind obligaţiile aflate în sarcina organizatorului de competiţii sau jocuri sportive desfăşurate în eşaloanele inferioare, precum şi pentru sporturile la care participă un număr redus de spectatori şi care de regulă nu sunt generatoare de violenţă
2009. Legea nr. 34/2009 pentru modificarea Legii educației fizice și sportului nr.69/2000.
2009. Legea nr. 122 din 29 aprilie 2009 privind aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 150/2008 pentru privind prevenirea şi combaterea dopajului în sport.
2009. Decret nr. 417 din 13 martie 2009 privind promulgarea Legii pentru modificarea şi completarea Legii educaţiei fizice şi sportului nr. 69/2000.
2009. Hotărârea nr. 497 din 28 aprilie 2009 privind transmiterea unui imobil din domeniul public al statului şi din administrarea Ministerului Tineretului şi Sportului, prin Direcţia pentru Sport a Judeţului Olt, în domeniul public al Municipiului Slatina şi în administrarea Consiliului Local al Municipiului Slatina, judeţul Olt.
2009. Hotărârea nr. 563 din 10 mai 2009 pentru aprobarea Regulamentului privind descentralizarea activităţii sportive şi de tineret.
2009. Decret nr. 728 din 28 aprilie 2009 pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 150/2008 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 227/2006 privind prevenirea şi combaterea dopajului în sport.
2009. Hotărârea nr. 1425 din 18 noiembrie 2009 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 628/2001 privind organizarea, funcţionarea şi atribuţiile Institutului Naţional de Cercetare pentru Sport.
2009. Ordonanţă nr. 26/2000 cu modificările introduse de Legea nr. 246/2005 privind înfiinţarea asociaţiilor şi a fundaţiilor.
2009. Ordonanța nr. 15 din 14 iulie 2010 privind unele măsuri de reorganizare a activităţilor de tineret şi sport.
2009. Ordonanța de urgență nr. 77 din 30 iunie 2010 privind unele măsuri în domeniul tineretului şi sportului.
2009. Hotărârea nr. 81 din 5 februarie 2010 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Educaţiei, Cercetării, Tineretului şi Sportului.
2009. Hotărârea nr. 141 din 23 februarie 2010 privind înființarea, organizarea şi funcţionarea Autorităţii Naţionale pentru Sport şi Tineret.
2009. Hotărârea nr. 775 din 28 iulie 2010 pentru modificarea şi completarea Hotărârii Guvernului nr. 141/2010 privind înființarea, organizarea şi funcţionarea Autorităţii Naţionale pentru Sport şi Tineret.
2009. Decret nr. 433 din 16 martie 2009 privind conferirea Medaliei Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 760 din 4 mai 2009 privind conferirea Ordinului Meritul Sportiv clasa a II-a
2009. Decret nr. 809 din 22 mai 2009 privind conferirea Ordinului Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 904 din 31 mai 2009 privind conferirea Ordinului Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 905 din 31 mai 2009 privind conferirea Ordinului Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 1502 din 20 octombrie 2009 privind conferirea Ordinului şi Medaliei Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 1503 din 20 octombrie 2009 privind conferirea Ordinului şi Medaliei Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 1504 din 20 octombrie 2009 privind conferirea Ordinului şi Medaliei Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 1505 din 20 octombrie 2009 privind conferirea Ordinului şi Medaliei Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 1588 din 28 octombrie 2009 privind conferirea Ordinului şi Medaliei Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 1589 din 28 octombrie 2009 privind conferirea Ordinului şi Medaliei Meritul Sportiv
2010. Hotărâre a Guvernului României *privind* înființarea, organizarea şi funcţionarea Autorităţii Naţionale pentru Sport și Tineret.
2010. Hotărârea nr. 141 *din 23 februarie 2010 privind* înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Sport și Tineret.
2010. Hotărârea nr. 775 *din 28 iulie 2010 pentru modificarea şi completarea* Hotărârii Guvernului nr. 141/2010 *privind* înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Sport și Tineret.

STRUCTURI ORGANIZATORICE

FORURILE DE CONDUCERE ALE EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI

SOCIETATEA CENTRALĂ ROMÂNĂ DE ARME, GIMNASTICĂ ŞI DARE LA SEMN

Înfiinţată în anul 1867, aceasta a constituit primul for conducător al mişcării sportive a vremii şi marchează începutul perioadei de organizare a educaţiei fizice în România. Înfiinţarea Societăţii şi activitatea ei ulterioară au fost determinate şi de faptul că în MO nr. 170 din august 1867 este publicat Regulamentul privind amenajarea în fiecare oraş din ţară a unui loc special pentru tragere la ţintă, în vederea organizării anuale a unei competiţii naţionale de tir denumite *„Dare la semn”*. Înainte de această dată au funcţionat mai multe societăţi de dare la semn, între care şi *Societatea Generală Română de Gimnastică şi Tir*, creată în 1865, care a avut printre iniţiatori pe C. Constantiniu şi Ghe. Moceanu. Iniţiatorul creării *Societăţii Centrale Române de Arme, Gimnastică şi Dare la Semn* a fost profesorul de arme şi gimnastică militară C. Constantiniu, susţinut de Gh. Moceanu în calitate de director şi profesor, de istoricul V.A. Urechia, primul ei preşedinte, de C.A. Rosetti, Şt. Golescu, Carol Davila, E. Costinescu ş.a. Societatea a jucat un rol important în promovarea şi dezvoltarea educaţiei fizice şi sportului, îndeplinind o serie de funcţii deschizătoare de drumuri acestora. Amplitudinea scopului societăţii este înscrisă în statutul său din 1869 (*Sportul românesc de-a lungul anilor*, E. Ghibu şi I. Todan):

„a) Deprinderea cu mânuirea armelor şi darea la semn.

b) Validarea corpului prin exerciţii de gimnastică.

c) Grate şi amicale distracţiuni ale membrilor şi a familiilor lor, în urbane întruniri recreative.

d) Înfrăţirea prin consecinţă şi mutuală stimare între membrii ei.”

Spre deosebire de alte societăţi profilate în exclusivitate pe practicarea tirului, această Societate a inclus în structura sa de activitate gimnastica, scrima şi tirul, iar mai târziu înotul (în 1880 s-a deschis prima şcoală de înot), halterele, luptele, boxul şi alte ramuri de sport. Din aceste considerente poate fi denumită prima societate polisportivă de la noi din ţară. Pentru aceste sporturi şi în special pentru tir, Societatea programa întreceri la diferite probe (unele organizate pentru prima dată), contribuind la dezvoltarea unui sistem de demonstraţii, întreceri şi concursuri în premieră pentru acea perioadă. Începând din 1876, Societatea şi-a asumat o responsabilitate deosebită, aceea de a forma maeştri de gimnastică, misiune de care s-a achitat cu succes, până in 1896, pregătind un număr de 24 maeştri. În noul său statut, modificat în 1892, Societatea îşi propune un nou obiectiv: „Producerea de maeştri pentru scrimă, gimnastică şi tragere la ţintă”. Încă din cuprinsul primului statut (1869) la articolul 3, se prevedea: „în interesul scopului Societăţii se va provoca, după putinţă, organizarea în fiecare judeţ de societăţi analoage, surori sau secţiuni ale societăţii centrale”. Această prevedere, de o deosebită importanţă pentru acele vremuri, care subliniază dorinţa Societăţii de a răspândii sportul în toată ţara şi de a asigura o organizare centralizată activităţii sportive, nu a fost îndeplinită. Societatea neavând niciodată filiale. Deşi nu a reuşit să înfiinţeze propriile filiale, societăţile de gimnastică şi dare la semn organizate în acea perioadă în ţară încercau să preia experienţa Societăţii bucureştene.

Din punct de vedere metodologic Societatea a dovedit mobilitate în promovarea unor forme noi de

activitate, a unui sistem de gimnastică adaptat la specificul românesc, îmbogăţit cu dansuri naţionale şi cu jocul de oină. Mai târziu, alături de scrimă, tir şi înot s-au adăugat şi alte sporturi, printre care luptele, boxul şi unele probe atletice. În conturarea şi dezvoltarea acestui sistem, un rol remarcabil l-a avut Gh. Moceanu, cu toate că mai târziu în activitatea Societăţii au fost semnalate şi unele tendinţe de conservatorism. Rolul important pe care Societatea l-a avut în sportul românesc, pe plan organizatoric, metodologic şi competiţional, rezultă şi din sprijinul personalităţilor politice şi culturale ale timpului. Astfel, însuşi domnitorul Carol I a fost preşedinte de onoare al Societăţii, fapt ce a determinat pe mulţi ofiţeri superiori să devină membri ai acesteia. Printre primii profesori care au activat în cadrul acestei Societăţi s-au aflat: G. Stănică (ofiţer), C. Constantiniu la scrimă şi Gr. Koroşeţ, înlocuit în 1868 cu Gh. Moceanu, la gimnastică.

Timp de aproape două decenii Societatea a avut sediul în diferite localuri şi terenuri improprii. La început a funcţionat în *„Pasagiul Român”,* unde avea închiriate câteva camere mici în care cei 36 de membri *„exersau gimnastica şi scrima”* chiar de la primele şedinţe. Până în 1868 tragerile la ţintă şi concursurile de pistol se făceau în salonul casei Cocărăscu*,* închiriat de Societate. În mai 1868, o dată cu creşterea numărului de membri, Societatea îşi mută sediul în grădina caselor Maria şi Iancu Mano, aproximativ în locul unde se află astăzi Biblioteca Centrală Universitară. Aici a fost inaugurat în 1870 un poligon de tir.

În august 1868, Societatea amenajează spaţiul viran de lângă biserica *Sf. Ştefan*, numit *Cuibul-cu-barză,* primit în concesiune de la Primăria Capitalei, construind clădirile necesare şi inaugurând la 13 octombrie poligonul de tir. Din cauza anulării concesiunii după 1870, îşi stabileşte sediul în fosta grădină Ritoridi din strada Batiştei, unde se afla casa ministrului prof. univ. dr. Constantin Stoicescu. Societatea a mai avut şi alte sedii şi baze amenajate în diferite locuri din oraş, ca spre exemplu cele din localul *Sf. Spiridon Vechi* din str. Măgureanu nr.8 şi locul de lângă biserica *Stavropoleos* unde, mai târziu, a funcţionat Poşta (aici a fost amenajată o hală de gimnastică total insalubră). Toate aceste instabilităţi şi improvizaţii au provocat grave disfuncţionalităţi în activitatea Societăţii. De altfel, încă din 1874 ziarul *Românul* menţiona: *„De şase ani societatea de arme şi gimnastică se zbuciumă contra persecuţiunilor; de şase ani ea are a lupta contra relei voinţe, contra invidiei, contra prigonirilor ce-i vin din partea unor puternici ai zilei. I s-a închis localul de dare la semn, i s-a refuzat până astăzi cedarea unui alt loc, pentru construirea unui noi stabiliment de dare la semn; i s-a tăiat din subvenţiunea asigurată ei prin convenţiune de comuna capitalei…”*

În 1879 Societatea obţine din partea primăriei Capitalei autorizaţia pentru construirea *„unui basin de inotaţie*, *cu cabine pe o singură parte din paiantelă”* situat în zona râului Dâmboviţa (vezi: Biletul no.2236 al Primarului oraşului Bucureşti, 11/23 iulie 1879, reprodus la pagina 52). În 1898, cu sprijinul ministrului Instrucţiunei publice şi al Cultelor, Spiru C. Haret, baza materială a Societăţii s-a mai îmbogăţit cu încă o construcţie, în care s-au organizat cursuri de pregătire pentru maeştri de gimnastică. După primul război mondial, regele Ferdinand dispune împroprietărirea Societăţii cu terenul din Splaiul Independenţei nr.1, fosta Piaţă a Senatului. Societatea a deţinut o suprafaţă de 3000 mp situată pe malul Dâmboviţei, lângă Tribunalul actual. În intervalul 1883-1927, Societatea a făcut investiţii, mărind bazinul de înot la dimensiunile 33m x 15m şi construind sălile pentru gimnastică, box, scrimă, precum şi sala de teatru (fostul Teatru Regina Maria, devenit la un moment dat sediul Operei Române şi apoi al Teatrului de Operetă).

În decursul anilor Societatea a purtat mai multe denumiri. Aşa, de exemplu, când în cadrul Societăţii a apărut secţia de înot, titulatura a fost schimbată în *Societatea Centrală Română de Arme, Gimnastică, Dare la Semn şi Nataţie* (după alte surse „Înot”). Societatea era cunoscută sub denumirea ei prescurtată *Tirul.*

Din anul 1909 până în 1943 Societatea a fost condusă, în calitate de director, de D. Dimitriu, perioadă în care au funcţionat secţiile de box, lupte greco-romane, haltere, polo, care s-au adăugat celor de tir, gimnastică, scrimă şi înot.

În aceste secţii s-au pregătit sportivi de valoare cunoscuţi în anii ’20-’30. Astfel, au activat: în box – C. Nour, D. Teică, M. Spakov, I. Popa, T. Sărbătoare, I. Mihail, I. Stoianovici, Gh. Lungu, V. Şerbănescu etc.; în gimnastică – N. Scurtu, A. Crăciunescu; în lupte – A. Ihm, S. Furtună; în înot – A. Vogel, S. Eftimiu Platon, T. Vârgolici, Gh. Dumitru, T. Panaitescu, D. Rădulescu etc.

La 9 iulie 1921 Regele României, Ferdinand I, promulgă Legea adoptată de către Adunarea Deputaţilor (31 ian. 1921) şi de către Senat (10 iunie 1921), prin care se recunoaşte ca persoană morală şi juridică *Societatea Română de Arme, Gimnastică şi Dare la Semn* din Bucureşti, str. Apolodor nr.2 (vezi pag. 53).

În decursul anilor Societatea a iniţiat şi organizat numeroase activităţi de educaţie fizică şi sport. În 1868 Societatea *Tirul* tipăreşte primele ei diplome şi organizează în Capitală primele concursuri oficiale de scrimă (floretă), numite în limbajul vremii *„asalturi de arme”* (câştigător – lt. S. Paraschivescu). În luna mai, cu ocazia inaugurării primului său poligon organizează un concurs complex de trageri, cunoscut sub numele de *„Tragerea generală anuală”* (în 1869 poligonul este închis de către Primărie, tragerile continuându-se la Pantelimon). În luna iulie se organizează una din primele acţiuni turistice ale Societăţii *Tirul* – excursie la Pădurea Pantelimon de la marginea Bucureştiului.

În anul 1869 ia fiinţă în cadrul Societăţii *Tirul* o secţie de velocipedism – prima din ţara noastră, care organizează o excursie cu bicicletele pe traseul Şosea – Herăstrău.

În iunie 1870 se realizează concursuri de tir (pistol de salon şi carabină), scrimă (sabie şi floretă) şi gimnastică.

În 1871, la Bucureşti, Gh. Moceanu pune bazele unei *„Şcoli de gimnastică pentru şcolari*” funcţionând pe lângă Societatea *Tirul* care, în 1874, îşi extinde activitatea incluzând şi scrima, fiind intitulată *Şcoala de gimnastică şi scrimă*. În 1876 absolvă prima promoţie, calificaţi ca *„maeştri de gimnastică”*, echivalentul ulterior al profesorilor; printre absolvenţi se numără N. Velescu (medalia de aur), Simion Petrescu, N. Rădulescu, Andrei Bagav şi alţii. În 1873, la concursurile anuale ale societăţii *Tirul*, este premiată pentru prima dată o fată la gimnastică. În 1875, sub egida *Societăţii Centrale Române de Arme, Gimnastică şi Dare la Semn,* apare lucrarea *Instrucţia practică pentru învăţământul elementar al înotăriei* – un veritabil manual de învăţare a înotului. În cadrul serbării anuale din aprilie 1882 se desfăşoară şi concursuri de *„alergări cu luntrile”* în jurul insulei Fortunata, numite regate, iar în aprilie 1887, în programul serbării anuale desfăşurată în grădina *Cişmigiu,* au fost incluse concursuri de bărci, tir, alergări şi jocuri distractive. În 1892 Societatea *Tirul* a organizat un concurs de tragere în porumbeii zburători, iar în 1895 are iniţiativa organizării concursurilor de tragere la *„globurile zburătoare“* (talerele de azi).

În cadrul Societăţii *Tirul* se înfiinţează *Şcoala Română de Velocipedie* în 1896 şi *Centrul de Antrenament de Lupte şi Haltere* în 1908.

În 1912, la Bucureşti, este dezvelit bustul din bronz amplasat în faţa sediului Societăţii *Tirul* (fosta piaţă a Operetei) al lui Gh. Moceanu, unul dintre primii profesori de gimnastică din România.

În sediul societăţii, în perioada 1944-1948 a funcţionat FR de Box..

Societatea s-a desfiinţat în 1949.

Preşedinţii *Societăţii Centrale Române de Arme, Gimnastică, Dare la Semn şi Înot*: V. A. Urechia (1868-1871); Ştefan Golescu (1872-1874); Grigore Lahovari (1875-1876); Carol Davila (1877-1884); Heracle Arion (1885-1891); Mihai Popescu (1891-1906); Petre V. Năsturel (1907-1912); Al. D. Florescu (1912-1916); general C. Găvănescu (1916-1928); Cezar Th. Pascu (1928-1949). *(Extras din Cartea de Aur a Societăţii Centrale Române de Arme, Gimnastică, Dare la Semn şi Înot – document aflat în proprietatea d-lui R. Merişescu, preşedintele Fundaţiei Culturale „Ecaterina Teodoroiu” din Târgu Jiu).*

Chiar dacă nu a reuşit să realizeze o organizare centralizată a activităţii sportive, Societatea, prin modul ei de organizare, prin activităţile desfăşurate, prin lucrările publicate şi prin capacitatea de a pregăti maeştri (profesori) de educaţie fizică poate fi considerată unul dintre primele organisme de conducere şi promovare a educaţiei fizice şi sportului.

148

Timbru fix 5 lei

Original

Doc. No. 8.

PRIMARUL ORAȘULUI BUCUREȘTI

1879 Iulie 11/23

No. 2236.

BILET.

C. Porumbaru, Suburbia St. Spiridon Strada Măgureanu No. 10, Col. Roșiu, Ocol. I-iu.

Se autorisă conform votului consiliului de higienă dat în ședința sa de la 2 Iunie 1879 să înființeze în curtea Bisericei, departe de zona râului Dâmbovița cu mai mulți stânjeni, un *basin de inotație* pe lungime de 30 m. și lățime 1,50 m. având în jurul său pe o singură parte adică pe lungime de 30 m. și lățime 1½ metri, adică pe o suprafață de 45 m., cabine în paiantelă, bine lucrate și acoperite cu fer; în toate se va conforma planurilor presentate și va fi supus Regulamentului salubrității publice în toată întregimea lui.

Taxa plătită cu recepisa No. 1826. Biletul valabil trei luni.

Inginer șef s.) *Cerkez.*

SIGIL.

Archit. Divis.

Văzut, *Constantin Porumbaru.* s.) *Poteca.*

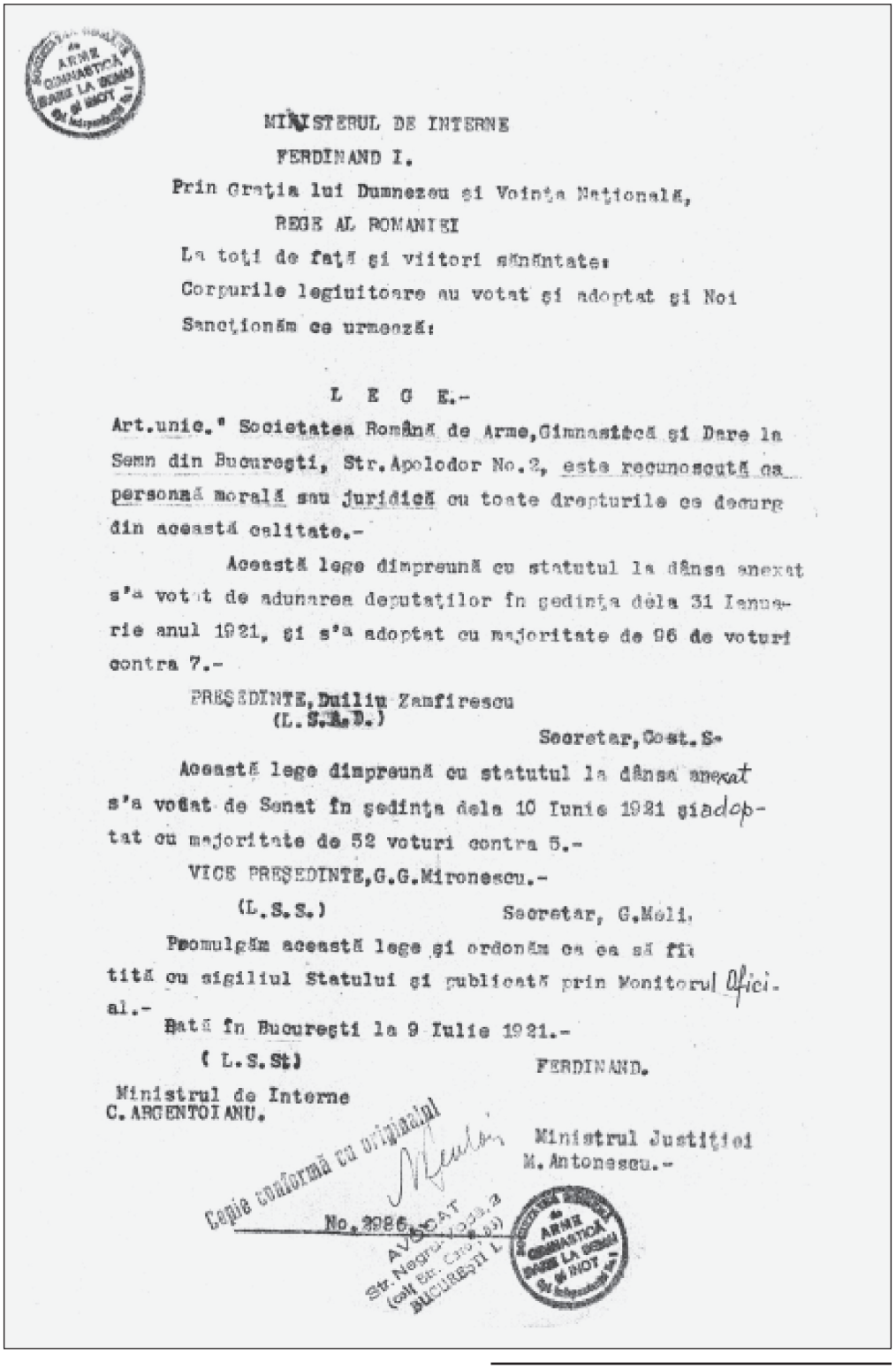

MINISTERUL DE INTERNE

FERDINAND I.

Prin Graţia lui Dumnezeu şi Voinţa Naţională,

REGE AL ROMANILOR

La toţi de faţă şi viitori sănătate:

Corpurile legiuitoare au votat şi adoptat şi Noi Sancţionăm ce urmează:

L E G E.-

Art.unic.- Societatea Română de Arme, Gimnastică şi Dare la Semn din Bucureşti, Str. Apolodor No.2, este recunoscută ca personnă morală sau juridică cu toate drepturile ce decurg din această calitate.-

Această lege dimpreună cu statutul la dânsa anexat s'a votat de adunarea deputaţilor în şedinţa dela 31 Ianuarie anul 1921, şi s'a adoptat cu majoritate de 96 de voturi contra 7.-

PREŞEDINTE, Duiliu Zamfirescu

(L.S.)

Secretar, Cost. S.

Această lege dimpreună cu statutul la dânsa anexat s'a votat de Senat în şedinţa dela 10 Iunie 1921 şi adoptat cu majoritate de 52 voturi contra 5.-

VICE PREŞEDINTE, G.G. Mironescu.-

(L.S.S.)

Secretar, G. Meli.

Promulgăm această lege şi ordonăm ca ea să fie tită cu sigiliul Statului şi publicată prin Monitorul Ofici. al.-

Dată în Bucureşti la 9 Iulie 1921.-

(L.S.St)

FERDINAND.

Ministrul de Interne
C. ARGENTOIANU.

Ministrul Justiţiei
M. Antonescu.-

Legea conformă cu originalul

No. 2986

FEDERAŢIA SOCIETĂŢILOR DE GIMNASTICĂ DIN ROMÂNIA (FSGR)

S-a constituit în urma congresului *Societăţilor de gimnastică,* care a hotărât înfiinţarea acesteia pe 14 septembrie 1906. Această societate este socotită primul organism central care a îndrumat şi coordonat activitatea societăţilor de gimnastică existente în ţară la acea dată. Iniţial, denumirea ei a fost *Federaţiunea societăţilor române de gimnastică, arme şi dare la semn.* Din punct de vedere organizatoric, FSGR a însemnat un progres în activitatea sportivă din România acelor ani, ea constituind prima încercare izbutită de organizare centrală. FSGR a grupat iniţial 18 dintre societăţile existente la vremea aceea (1906), iar în 1910, numărul lor a crescut la 23, însumând la momentul respectiv 1600 de membri, ca în 1912 să ajungă la 6000, o bună parte fiind elevi de liceu. Federaţia avea ca preşedinte pe generalul P. V. Năsturel, iar ca vicepreşedinţi, pe ministrul Spiru Haret şi lt. col. Th. Petrescu. Noul organism (FSGR) s-a afiliat la Federaţia Internaţională de Gimnastică şi a participat la o serie de competiţii internaţionale, festivaluri federale şi congrese pe plan continental. Prima participare a unei echipe formată din 7 gimnaşti, selecţionaţi din societăţile sportive *Înainte* (Bucureşti), *Viitorul* (Craiova), a avut loc la Concursul Internaţional de Gimnastică de la Torino, desfăşurat între 11 şi 14 mai 1911. Au urmat, după aceea, participări la concursurile şi festivalurile de la Leipzig (1913), Ljubljana (1922), Rouen (1923), Praga (1925) etc.

În ceea ce priveşte orientarea şi dezvoltarea sportului, promovate de FSGR, reţinem unele aspecte contradictorii, ea contribuind la ascuţirea disputelor de concepţie cu privire la relaţia dintre gimnastică (educaţie fizică) şi sport. Situându-se pe poziţiile unui conservatorism exagerat, poziţia FSGR a dus la o ruptură între acestea, împotriva evidenţei pătrunderii activităţii sportive în viaţa tineretului. Încă din primul deceniu al sec. al XX-lea se înregistrează răspândirea şi dezvoltarea mai multor ramuri sportive: atletismul, fotbalul, tenisul, auto-moto, sporturile de iarnă, luptele, boxul, halterele, etc. Până la primul război mondial, aproape toate ramurile sportive erau deja cunoscute. O asemenea tendinţă nu a fost pe placul unor maeştri de gimnastică, atitudine izvorâtă mai mult dintr-o viziune limitată; necunoscând decât gimnastica, scrima şi tirul, ei nu acceptau noile ramuri sportive care cucereau opinia publică şi interesul tineretului. În consecinţă, se iniţiază o adevărată campanie împotriva noilor sporturi, prin conferinţe şi prin presă. În paginile revistei *Gimnasticul Român*, editată de D. Ionescu, apar articole traduse sau autohtone, care promovează poziţia maeştrilor de gimnastică. Această revistă va deveni organ oficial al FSGR. Dar viaţa va confirma expansiunea sporturilor moderne, iar din disputa gimnastică (educaţie fizică) – sport, FSGR iese învinsă. Astfel se explică lipsa de colaborare dintre FSGR şi Federaţia Societăţilor Sportive din România (FSSR), un alt organ de conducere a activităţii sportive apărut ulterior. De altfel, într-un interviu dat presei, preşedintele FSGR – M. Berceanu recunoştea, în sfârşit, că *„gimnastica şi sportul trebuie să aibă o strânsă, chiar organică legătură”*. Deşi exista o comisie de gimnastică înfiinţată în cadrul FSSR încă din anul 1912, FSGR nu a aderat şi nu a sprijinit activitatea acesteia. Abia în 1932 FSGR se afiliază la UFSR.

La înfiinţarea sa în 1906, FSGR îşi propunea următoarele obiective: progresul gimnasticii şi armelor, etc., care să devină un mijloc pentru dezvoltarea fizică şi morală şi cultivarea sentimentelor patriotice în masa poporului român; întrunirea într-un singur mănunchi a tuturor societăţilor de gimnastică, cimentând între ele legături de prietenie; reunirea şi organizarea gimnaştilor în vederea perfecţionării educaţiei fizice naţionale, morale şi intelectuale a tineretului; cultivarea gimnasticii, a jocurilor sportive, etc. Ca structură organizatorică, FSGR era condusă de un comitet format din preşedinte, vicepreşedinte şi membri – casier, secretar şi arhivar. Federaţia nu avea organe teritoriale, legătura cu societăţile fiind ţinută direct de către comitet. Acest organ de conducere şi-a axat în principal activitatea pe organizarea de serbări. Astfel, prima serbare federală are loc în 1908 la Bucureşti, bucu-

rându-se de un mare succes. Era epoca în care serbările de gimnastică şcolară şi ale societăţilor erau la modă, din conţinutul lor făcând parte exerciţii de ansamblu, exerciţii la aparate (bară fixă, paralele, cal fără mâner), piramide şi probe atletice de aruncări şi alergări, ridicări de greutăţi, etc. Aceste serbări federale erau anuale şi cu un program similar. Activităţile sportive de tip atletic şi jocurile ocupă, cu trecerea anilor, un loc tot mai mare în aceste programe, gimnastica cedând definitiv locul prioritar activităţilor sportive.

În lucrarea *„Istoricul gimnasticei şi educaţiei fizice la noi"* (apărută în 1939, la Bucureşti), D. Ionescu, autorul ei şi unul dintre susţinătorii şi animatorii FSGR, înfăţişează numeroase date semnificative privind activitatea acestei federaţii. Datele de desfăşurare a celor 13 congrese: 21 mai 1907- Bcureşti, 6 aprilie 1908 - Bucureşti, 22 martie 1909- Iaşi, 11 aprilie 1910 - Galaţi, 3 aprilie 1911 - Brăila,

28 martie 1912 - Giurgiu, 7 aprilie 1913 -Târgovişte, 30 martie 1914 - Câmpulung, 15 martie 1915 - Bârlad, 27 martie 1916 - Buzău, 12 februarie 1922 -Bucureşti, 31 mai 1925 - Iaşi, 2 iunie 1928 - Bucureşti.

Serbările şi concursurile federale: 24-26 mai 1908 - Bucureşti, 16-18 mai 1909 - Craiova, 5-7 iunie 1910 - Ploieşti, 28-31 mai 1911 - Galaţi, 12-14 mai 1912 - Brăila, 1-3 iunie 1913 - Bucureşti¸ 31 mai-2 iunie 1914 - Târgovişte, 1916 - Bârlad, 31 mai-2 iunie 1925 - Iaşi, 2-4 iunie 1928 – Bucureşti, pe stadionul ONEF.

Dacă în anii războiului activitatea Federaţiei a fost grav afectată, din 1919 şi, mai ales după 1922, se depun eforturi pentru regruparea societăţilor şi reluarea activităţii în scopul dezvoltării *„fizice şi morale a masei poporului nostru prin cultivarea sentimentelor de patriotism şi naţionalism"*.

În calitatea de preşedinţi ai FSGR au funcţionat:

g-l. Petre V. Năsturel (1906-1922); dr. Ion Jianu (1922-1924); Romulus P. Voinescu (1924-1928); M. Berceanu (1928-1938). Pentru rolul şi contribuţia lui D. Ionescu în activitatea FSGR, a societăţii *„Înainte"* şi a gimnasticii în general, vezi Personalităţi (A), volumul II.

FEDERAŢIA SOCIETĂŢILOR SPORTIVE DIN ROMÂNIA (FSSR)

FSSR reprezintă o nouă organizaţie centrală de conducere a activităţii sportive din ţara noastră. Înfinţată la 1 decembrie 1912, FSSR nu a fost o instituţie de stat, ci o reprezentantă a iniţiativei particulare, izvorâtă din nevoia de a reorganiza şi stimula activitatea sportivă, din primul deceniu al secolului XX. Cultivarea cu precădere a gimnasticii şi dezinteresul faţă de promovarea celorlalte ramuri de sport, atitudinile negative manifestate de FSGR în legătură cu aceste probleme, au condus la necesitatea creării unei alte structuri organizatorice, cu o nouă orientare. Noua organizaţie (FSSR) a reunit sub o singură autoritate organizatorică, administrativă şi concepţională societăţile sportive existente reprezentate de Uniunea Societăţilor Române de Sporturi Atletice, Federaţia Sălilor de Arme, Asociaţia Cluburilor de Fotbal, Federaţia Societăţilor de Sporturi de Iarnă, înfiinţată de I. Costinescu sub patronajul Societăţilor Turiştilor din România, FSGR, precum şi societăţile şi cluburile sportive existente în ţară: Tenis Club Român, Club Sportiv *Olympia,* Cercul Sportiv Român, Societatea Cicliştilor, *Doherty* Tenis Club etc. Noul organism de conducere a avut ca prim preşedinte pe regele Ferdinand I, ca secretar general pe principele Carol, iar ca membri fondatori pe G. V. Bibescu, M. Savu, D. Ionescu, I. Costinescu, I. Cămărăşescu, Al. Davila, I. Nicolaescu şi C. Coandă. La propunerea secretarului general, principele Carol, s-a creat emblema FSSR, care era un ecuson de culoare albastră, ce avea plasat în centrul său un corb cu crucea în cioc. Statutul său de organizare prevedea un comitet central cu rol de conducere al secţiilor sau comisiilor care, în 1912, erau următoarele: comisia de atletism (alergări pe jos şi concursuri), comisia de fotbal – rugby (care se va diviza în 1919 în două ramuri distincte), comisia de lawn tenis (tenis de câmp), comisia de scrimă, ciclism, tir, sporturi de iarnă, canotaj, natatie, gimnastică (vezi organigrama FSSR, 1912). În componenţa comisiilor şi reprezentarea ramurilor de sport se vor produce modificări

în 1919 şi 1925. Obiectivele pe care şi le-a asumat FSSR au fost acelea de a răspândi în rândul tineretului nevoia şi plăcerea de a practica exerciţiile fizice şi întrecerea, de a stimula înfiinţarea societăţilor şi a grupărilor sportive de amatori, excluzându-le pe cele cu profil de profesionism, de a stabili reguli unitare pentru activitatea şi concursurile organizate pe ramuri de sport, de a amenaja terenuri de sport. Având sprijinul Casei Regale şi al unor personalităţi politice de renume, FSSR a obţinut din partea primăriei Capitalei terenul de la Şoseaua Kiseleff, pe care l-a amenajat ca parc sportiv. S-au creat organisme regionale în Oltenia şi Moldova, s-au amenajat terenuri în Craiova şi Târgovişte şi s-au stabilit relaţii cu instituţii similare de peste hotare. Cu toate aceste realizări, activitatea FSSR este încă slabă.

În decurs de doi ani de la înfiinţare erau afiliate la FSSR un număr de 24 de societăţi şi cluburi sportive. Din cele 10 comisii pe ramuri de sport înregistrate în 1912, peste doi ani (1914) mai funcţionau 8. Greutăţile erau inerente începuturilor: lipsa bazei materiale sportive (terenuri, echipament, fonduri), numărul mic de specialişti, activitatea anarhică a multor cluburi şi societăţi, lipsa experienţei organizatorice. Cu toate acestea, FSSR a introdus treptat noi ordine şi reglementări, a stabilit condiţiile şi obligativitatea afilierilor şi legitimărilor, s-au elaborat calendare sportive, s-au tradus o serie de regulamente de concurs ale federaţilor internaţionale, s-a format un corp de arbitri şi oficiali, s-au adoptat conceptele şi termenii folosiţi în teoria, presa şi practica sportivă. Limitele obiective şi subiective au determinat ca activitatea sportivă să fie mai in-tensă în Capitală şi foarte slabă în provincie. Dar în pofida neajunsurilor, activitatea FSSR între 1912 şi până în 1916 a contribuit la fundamentarea organiza-torică a sportului românesc, la ordonarea şi dez-voltarea începuturilor lui.

În timpul războiului, activitatea FSSR şi a sportului, în general, se reduce în mod simţitor, ea fiind reluată la 1 dec. 1919, când va avea loc prima Adunare Generală. În această adunare a avut loc alegerea membrilor noului Comitet Central şi desemnarea preşedinţilor şi membrilor celor 10 comisii pe ramuri de sport şi a celor 4 comisii funcţionale (vezi Organigrama FSSR, 1919). Una dintre problemele importante discutate în cadrul adunării, a fost aceea privind organizarea activităţii sportiv, în concordanţă cu noile condiţii şi realităţi teritoriale rezultate după primul război mondial. În acest scop s-a subliniat necesitatea acţionării pentru unirea în cadrul FSSR a asociaţilor sportive din toate teritoriile României.

În luna mai 1919 au loc, la Paris, *„Jocurile militare interaliate”*, desfăşurate cu ocazia inaugurării stadionului construit de corpul expediţionar american, lângă pădurea de la Vincennes. România a participat cu o delegaţie numeroasă (180 de persoane), formată din sportivi militari aparţinând Marelui Cartier General al armatei române, care au concurat la probele de călărie, scrimă şi tir şi sportivi selecţionaţi de către FSSR din unele cluburi, participanţi la întrecerile atletice şi la rugby.

FSSR se confrunta cu grave probleme financiare, puţinele donaţii făcute de unele instituţii şi personalităţi ale vremii neputând acoperi nevoile şi asigura îndeplinirea optimă a obiectivelor. Cea mai importantă problemă care se pune în această perioadă în faţa FSSR este extinderea activităţii sale asupra teritoriului României întregite, îndeosebi asupra cluburilor şi societăţilor sportive din Transilvania şi Banat. Aşa-numita *„Federaţie Sportivă din Ardeal”*, care acţiona în sensul descentralizării totale a activităţii şi solicita autonomie faţă de FSSR, a creat o situaţie conflictuală în activitatea sportivă. În cele din urmă, în 1920, FSSR constituie comitete regionale la Braşov şi Arad, iar în 1921, se reorganizează pe şapte regiuni sportive: regiunea de Vest (Banat, Arad, Hunedoara), regiunea Braşov şi Sibiu, regiunea Cluj, regiunea Bucovina, regiunea Moldova, regiunea Muntenia şi regiunea Oltenia. În acest moment FSSR acoperea în activitatea sa totalitatea teritoriului ţării. Aşa se explică şi decretul regal de modificare a statu-tului FSSR din 1922. Acest statut a fost aprobat în şedinţa Adunării generale a FSSR din 6-8 mai 1922, fiind inclus în jurnalul Consiliului de Miniştri nr. 1461 la 9 iunie 1922.

În etapa următoare au fost introduse noi ramuri de sport (baschet, volei, handbal, canotaj, alpinism,

tenis de masă etc.), iar elementul feminin este angrenat mai susţinut în practicarea unor ramuri de sport. Se extinde organizarea campionatelor naţionale, acestea confundându-se, la multe sporturi, cu campionatele locale (regionale), până după 1930. Între 1920-1922 se organizează numeroase *„serbări sportive”* în cadrul cărora aveau loc concursuri cu caracter demonstrativ. După 1922, FSSR va funcţiona în paralel cu ONEF (organism oficializat prin Legea educaţiei fizice din 1923). În 1923 FSSR avea afiliate 221 cluburi şi avea organizate 14 comisii pe ramuri de sport. Tot în 1923, funcţionau următoarele regionale ale FSSR: 1-Arad; 2-Braşov (Ţara Bârsei); 3-Bucureşti (Muntenia) cu două sub-comitete la Constanţa şi Ploieşti; 4-Cluj; 5-Dunărea de jos (Galaţi); 6-Oltenia; 7-Iaşi (Moldova); 8-Oradea (Crişana); 9-Sibiu; 10-Timişoara (Banat); 11-Bucovina. În acestă perioadă secretar general al FSSR a fost Dinu Cesianu. Se înregistrează o îmbunătăţire a activităţii sportive internaţionale la care participă atât reprezentativele naţionale, cât şi cele ale cluburilor. FSSR manifestă serioase minusuri pe plan organizatoric, mai ales în ceeea ce priveşte raporturile cu structurile organizatorice ale ramurilor de sport, cu societăţile şi cluburile sportive care solicitau mai multă autonomie. Datorită presiunilor permanente în Adunarea Generală a FSSR din aprilie 1925, se acordă autonomie administrativă şi financiară comisiilor pe ramuri de sport. (art.29 al Hotărârii Adunării generale ordinare, preciza: *„Conducerea tehnică sportivă, administrativă şi financiară a diverselor ramuri de sport, patronate de FSSR, se face autonom, prin Comisiuni Centrale de specialitate denumite „Comisiuni Centrale sportive”* (vezi Organigrama FSSR, 1925). Tot în această Adunare gruparea curentului care cerea o autonomie completă, condusă de dr. Gr. Caracostea, cere cu insistenţă transformarea FSSR într-o Uniune a federaţiilor sportive. Acestă idee va prinde viaţă în următorii ani (în 1926 se creează o federaţie profesionistă independentă de box; în 1929 se constituie Federaţia Societăţilor de tenis).

În august 1929, Parlamentul votează Legea Educaţiei Fizice, prin care se prevedea că organizarea şi administrarea activităţii sportive din sânul asociaţiilor particulare vor fi făcute prin federarea lor pe specialităţi de sport şi vor fi patronate de Uniunea Federaţiilor de Sporturi din România (UFSR) – noua ipostază a vechii FSSR. De asemenea, se hotăra că această UFSR va dobândi fiinţă legală numai atunci când ultima federaţie de sport va fi obţinut personalitate juridică, până atunci însă Comitetul urmând să lucreze tot în numele FSSR, în legăturile instituţiei cu autorităţile de stat şi cu străinătatea. Înaltul Decret Regal nr. 1310/1933 promulgă Legea modificatoare a dispoziţiilor de administrare a Legii Educaţiei Fizice din 1929 (vezi MO nr. 104 din 8 mai 1933), unde sunt precizate atribuţiile UFSR, ale federaţiilor şi ale asociaţilor sportive. Acţiunea pentru obţinerea personalităţii juridice de către federaţiile sportive s-a încheiat în anul 1933, an în care, la data de 22 iunie, are loc şi şedinţa de constituire a UFSR pe bazele noii legi şi de încheiere a activităţii FSSR.

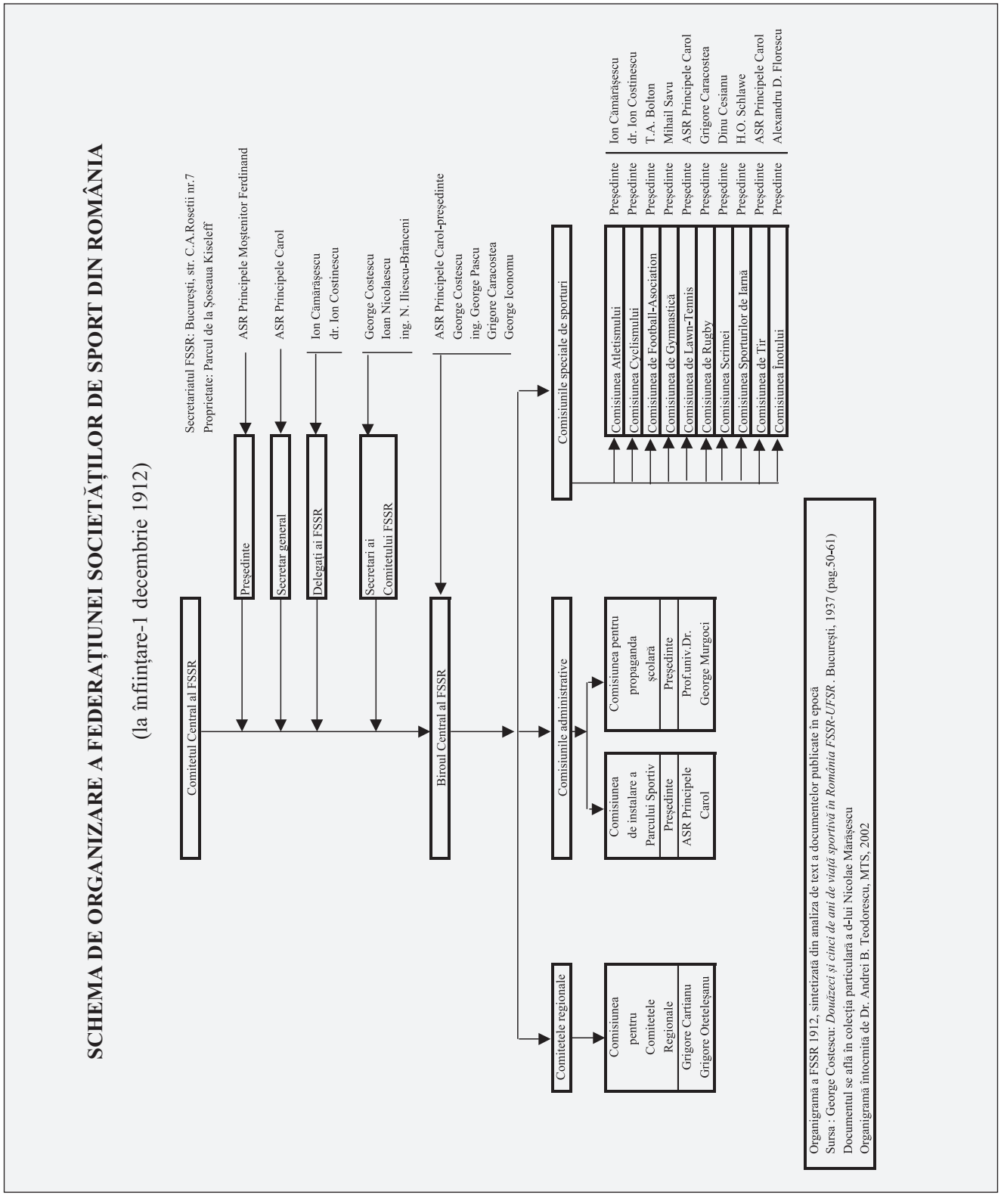
SCHEMA DE ORGANIZARE A FEDERAȚIUNEI SOCIETĂȚILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA
(la înființare-1 decembrie 1912)
Secretariatul FSSR: București, str. C.A.Rosetii nr.7
Proprietate: Parcul de la Șoseaua Kiseleff
Comitetul Central al FSSR
Președinte
ASR Principele Moștenitor Ferdinand
Secretar general
ASR Principele Carol
Delegați ai FSSR
Ion Cămărășescu
dr. Ion Costinescu
Secretari ai Comitetului FSSR
George Costescu
Ioan Nicolaescu
ing. N. Iliescu-Brânceni
Biroul Central al FSSR
ASR Principele Carol-președinte
George Costescu
ing. George Pascu
Grigore Caracostea
George Iconomu
Comisiunile speciale de sporturi
Comisiunea Atletismului
Președinte
Ion Cămărășescu
Comisiunea Cyclismului
Președinte
dr. Ion Costinescu
Comisiunea de Football-Asociation
Președinte
T.A. Bolton
Comisiunea de Gymnastică
Președinte
Mihail Savu
Comisiunea de Lawn-Tennis
Președinte
ASR Principele Carol
Comisiunea de Rugby
Președinte
Grigore Caracostea
Comisiunea Scrimei
Președinte
Dinu Cesianu
Comisiunea Sporturilor de Iarnă
Președinte
H.O. Schlawe
Comisiunea de Tir
Președinte
ASR Principele Carol
Comisiunea Înotului
Președinte
Alexandru D. Florescu
Comisiunile administrative
Comisiunea de instalare a Parcului Sportiv
Președinte
ASR Principele Carol
Comisiunea pentru propaganda școlară
Președinte
Prof.univ.Dr. George Murgoci
Comitetele regionale
Comisiunea pentru Comitetele Regionale
Grigore Cartianu
Grigore Otetelișanu
Organigramă a FSSR 1912, sintetizată din analiza de text a documentelor publicate în epocă
Sursa : George Costescu: *Douăzeci și cinci de ani de viață sportivă în România FSSR-UFSR*. București, 1937 (pag.50-61)
Documentul se află în colecția particulară a d-lui Nicolae Marășescu
Organigramă întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

SCHEMA DE ORGANIZARE A FEDERAȚIUNEI SOCIETĂȚILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA

(în anul 1919)

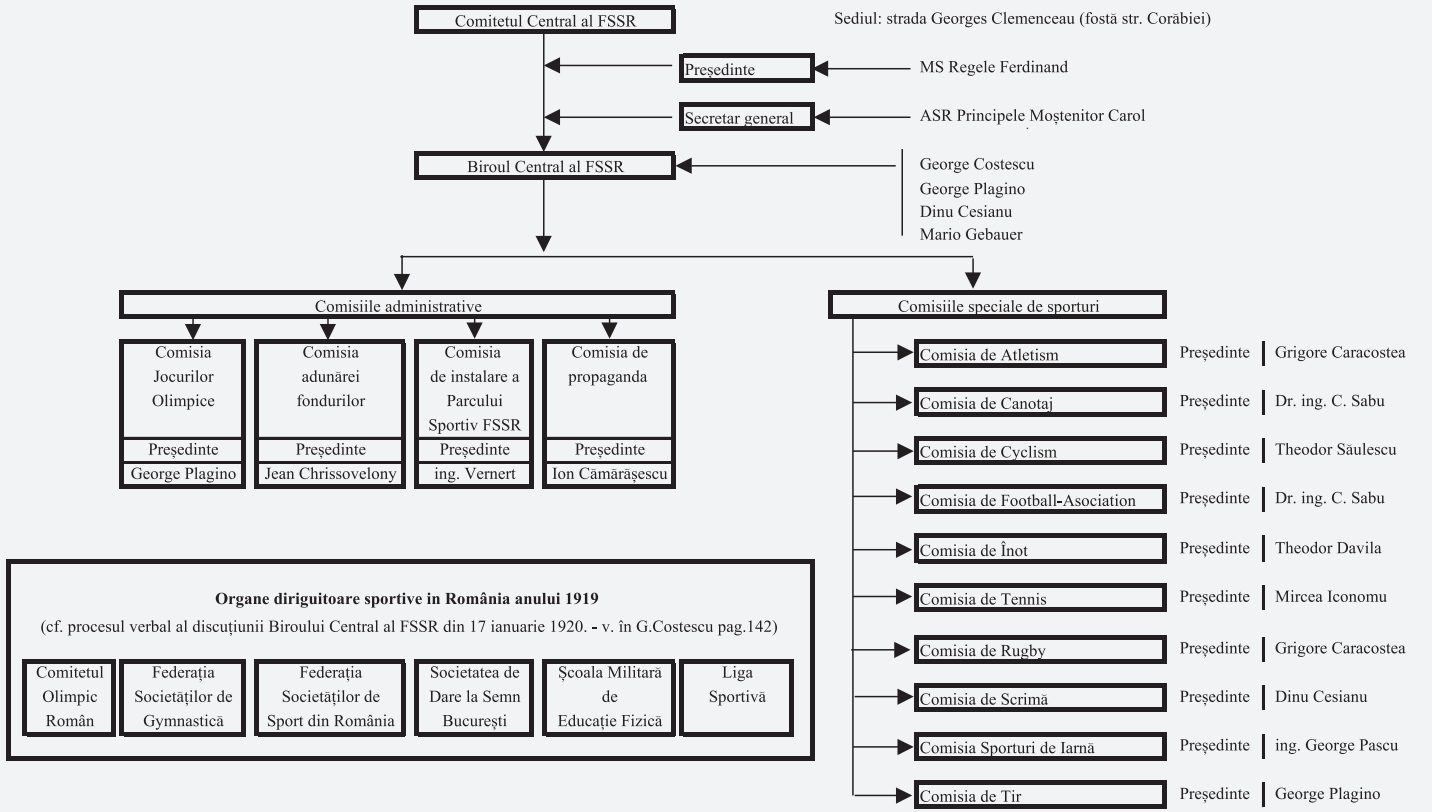

Organe diriguitoare sportive in România anului 1919

(cf. procesul verbal al discuțiunii Biroului Central al FSSR din 17 ianuarie 1920. - v. în G.Costescu pag.142)

Comitetul Olimpic Român	Federația Societăților de Gymnastică	Federația Societăților de Sport din România	Societatea de Dare la Semn București	Școala Militară de Educație Fizică	Liga Sportivă

Organigramă a FSSR 1919, sintetizată din analiza de text a documentelor publicate în epocă
Sursa : George Costescu: *Douăzeci și cinci de ani de viață sportivă în România FSSR-UFSR* . București, 1937 (pag.117-128)
Documentul se află în colecția particulară a d-lui Nicolae Mărășescu
Organigrama a fost întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

SCHEMA DE ORGANIZARE A FEDERAȚIUNEI SOCIETĂȚILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA

(din decembrie 1925)

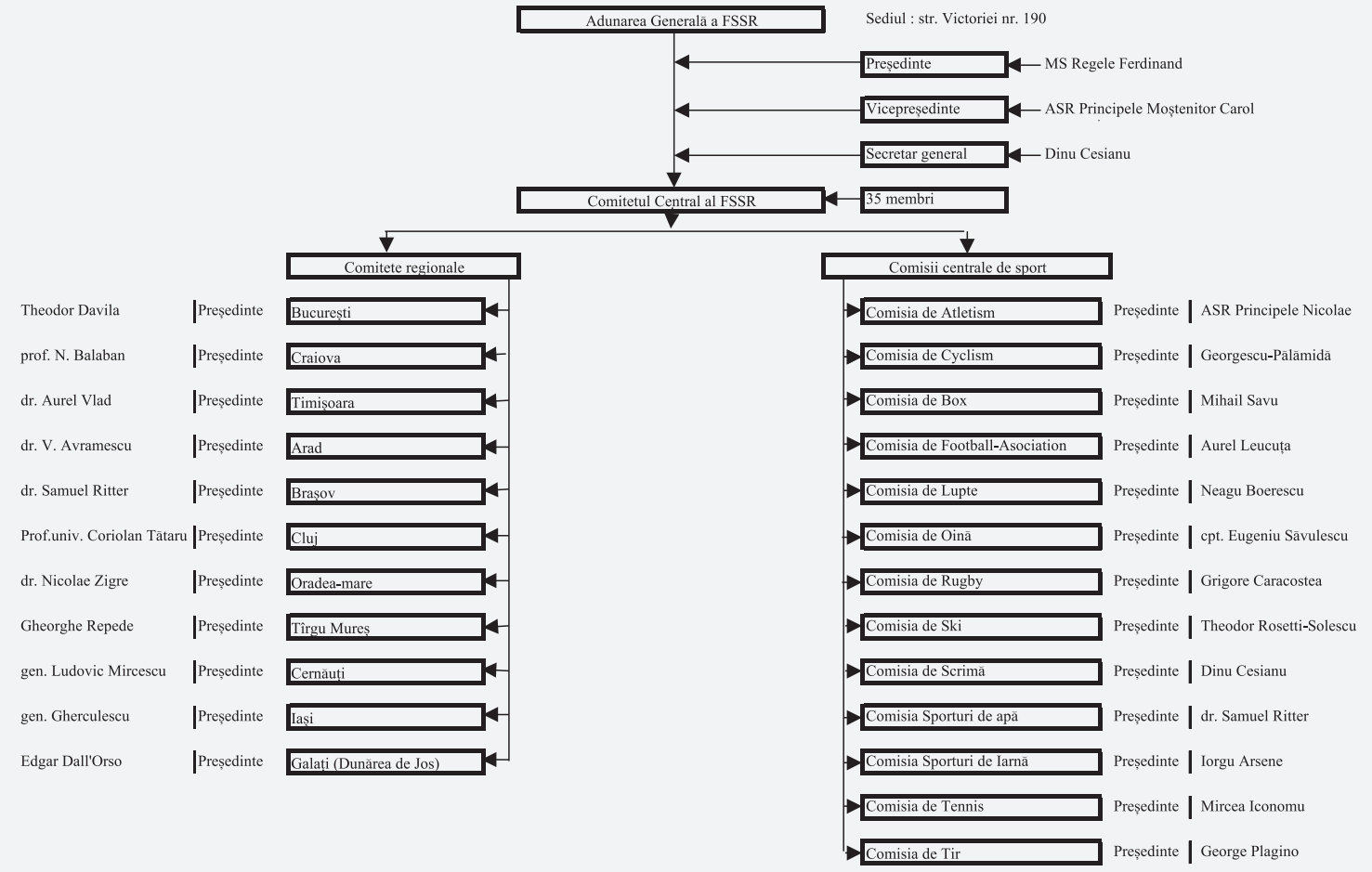

Organigramă a FSSR 1925, sintetizată din analiza de text a documentelor publicate în epocă
Sursa : George Costescu: *Douăzeci și cinci de ani de viață sportivă în România FSSR-UFSR.* București, 1937 (pag.171-180 și 185-187)
Documentul se află în colecția particulară a d-lui Nicolae Mărășescu
Organigrama a fost întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

COMITETUL OLIMPIC ROMÂN (COR 1914-2004) COMITETUL OLIMPIC ŞI SPORTIV ROMÂN (COSR 2004 -)

Organism de propagare, conducere şi dezvoltare a spiritului şi mişcării olimpice din România, constituit în 1914 *cu scopul de a pregăti şi asigura participarea atleţilor români la JO ale Olimpiadelor moderne reînviate din iniţiativa şi stăruinţa veneratului şi merituosului animator francez Baronul Pierre de Coubertin*,Comitetul Olimpic Român îşi simţea prezenţa şi necesitatea încă din 1912, după constituirea Federaţiunii Societăţilor Sportive din România. Într-o şedinţa a comitetului său central, FSSR a hotărât să se creeze un organism care să devină o instituţie de utilitate publică, să capete statut de persoană morală şi să se afilieze la CIO (creat în 1894).

PRIMELE CONTACTE ROMÂNEŞTI CU MIŞCAREA OLIMPICĂ

Legăturile educaţiei fizice şi sportului românesc *cu mişcarea olimpică, cu renaşterea JO sunt destul de timpurii.* Evanghelie Zappa (1800-1865), cetăţean român de origine greacă, stabilit în Principatele Române încă din 1833, a avut prima acţiune de renaştere a vechilor întreceri ale Olimpiadelor antice, în anul 1858, când din proprie iniţiativă trimite de la Broşteni-Ialomiţa, reşedinţa moşiei sale, un memoriu regelui Greciei prin care propune *restaurarea Olimpiadelor antice care să fie celebrate la fiecare patru ani, după învăţăturile vechilor greci, strămoşii noştri,* pentru care este dispus să aloce o importantă sumă pentru organizarea unor concursuri sportive după modelul celor antice.

Ştirile despre *săpăturile savantului german Ernst Curtius la Olimpia*, efectuate între anii 1875 şi 1881, care aduc noi date în legătură cu tradiţiile olimpice ale poporului grec din vechea Eladă, se răspândesc în toată lumea, ajungând şi în ţara noastră. Bănuim că nu întâmplător, înfebruarie 1883, la Bucureşti., se înfiinţează *Societatea Olimpică Română*,un fel de club de gimnastică ce-şi propune, pentru membrii săi, organizarea unor ,*exerciţii olimpice*, adică lecţii de gimnastică. Nu atât activitatea acestei societăţi este interesantă, ci felul cum a fost intitulată, deoarece dovedea că *amatorilor de exerciţii fizice din acea perioadă nu le erau străine ideile olimpice*.

De asemenea, semnificativă este poezia ,*Atletul din Argos*a marelui poet român George Coşbuc, publicată în 1888 în revista ,*Tribuna* din Sibiu. În aceastăpoezie, Coşbuc descrie cu multă măiestrie destinul lui Stratofo, pentatlonistul din Argos: *Eu Stratofo din Argos, n-am braţe de titan,/ Dar merg la Phliu şi Pyton în fiecare an/ La luptele cu pumnul; mă prind şi eu la trântă,/Alerg, arunc cu discul - azi nu. Că-mi socotesc/:Eu dau vârtos în alţii, dar alţii mă lovesc/ Cu pumnii, încât tot capul dogit trei luni îmi cântă,/ Şi, braţ la braţ, rivalul mari unghii el împlântă/ În carne-mi, mă ridică, mă vântură pe jos,/ De-mi pârâie spinarea şi-mi frânge os de os.* Mai departe, Coşbuc aminteşte despre *scopul luptelor acerbe în care se antrena atletul Stratofo din Argos, pentru a deveni şi el un ,sfânt* cunoscând că, în vechea Eladă, învingătorii Olimpiadelor se bucurau de cele mai înalte onoruri la întoarcerea lor în cetatea natală. Descriind în continuare frământările lui Stratofo, *Coşbuc face o sugestivă comparaţie a loviturilor pe care le-a primit el în lupta cu Dandes,* lovituri atât de puternice, de care nici Clitomach din Teba nuera capabil. Clitomach (de fapt, Kleitomachos), despre care aminteşte Coşbuc, nu este altul decât campionul olimpic la pancraţiu la cea de-a 141-a Olimpiadă antică, desfăşurată în anul 216 î.e.n.,şi învingătorul olimpic la pugilat cu ocazia celei de-a 142-a ediţii, din anul 212 î.e.n.

În ultima decadă a sec.al XIX-lea s-a pus problema unei participări româneşti, cu două echipe de oină, chiar la ediţia de debut a JO moderne, din 1896. Către sfârşitul secolului trecut, oina cîştigă tot mai mulţi adepţi, mai ales în rîndul elevilor. Pe vremea cînd era ministru, Spiru Haret ...a invitat mai

mulţi profesori de gimnastică spre a discuta cu ei problema introducerii oinei în şcoli. Momentul a fost bine ales, deoarece în anul 1894 ţara noastră a primit invitaţia de a participa la prima ediţie a Jocurilor Olimpice moderne programată în anul 1896 la Atena. Se preconiza participarea cu oina. Se hotărăşte pregătirea a două echipe de oină şi redactarea unui regulament al acestui joc, acţiune care este încredinţată unui colectiv de profesori. La propunerea noastră de a prezenta oina în cadrul Jocurilor Olimpice, organizatorii ne răspund că *la această competiţie nu se poate participa decât la sporturile care au mare răspândire şi pot întruni un număr mare de concurenţi.*

Din cele relatate, pe teritoriul ţării noastre, în cea de-a doua jumătate a. secolului al XIX-lea, existau cunoştinţe despre Jocurile Olimpice antice, pătrunsese ideea olimpică. Este adevărat, nu sub forma practicării unor sporturi în înţelesul de astăzi al cuvântului, ci mai mult prin folosirea unor exerciţii fizice fie pentru dezvoltarea armonioasă a corpului, fieca divertistment. Datorăm aceasta pasiunii, dârzeniei şi dragostei de neam a unor oameni de talia şi capacităţile creatoare ale primului profesor român de educaţie fizică din ţara noastră, Gh. Moceanu (1835— I909), unul din întemeietorii educaţiei fizice în România.

DEBUTUL RELAŢIILOR OFICIALE ROMÂNEŞTI CU MIŞCAREA OLIMPICĂ INTERNAŢIONALĂ

Începuturile secolului al XX-lea aveau să marcheze, aşa după cum s-a arătat, perioada de pionierat şi de avânt a sportului românesc, de creare a bazelor organizatorice şi de concepţie.

Pe linie olimpică, primele legături oficiale ale sportului românesc cu mişcarea olimpică modernă se stabiliseră cu mult înaintea creării COR şi a intenţiilor de participare la Jocurile Olimpice. Nu se cunoaşteprin ce împrejurări sau cu ce ocazie George Gh. Bibescu vine în contact cu Comitetul Internaţional Olimpic, cu Pierre de Coubertin personal. Cert este faptul că, în anul 1899, el este ales membru al CIO. România a fost, astfel, cea de-a 16-a naţiune din lume cu un membru în CIO (al 23-lea pe lista protocolară).

A doua prezenţă olimpică românească are loc în anul 1900 când George Plagino, fiind prezent în capitala Franţei, participă, cu titlul individual, la cea de a II-a ediţie a JO de la Paris, în proba de talere. Se clasează pe locul al 13-lea cu 11 talere lovite.

A treia prezenţă românească, de data aceasta oficială, în mişcarea olimpică mondială, datează din 1908, când, la sesiunea CIO de la Londra, este cooptat George A. Plagino, ca al 57-lea membru al CIO, conform listei protocolare, şi al 35-lea în funcţiune. Această calitate a deţinut-o până în anul 1949 când a decedat. George A. Plagino (1878–1949), a fost senator în parlamentul României, şi cel de-al doilea membru al C1O pentru România, în prioada 1908-1949. A fost mulţi ani vicepreşedinte al COR şi a prezidat Uniunea Federaţiilor Sportive din România şi Federaţia Română de Tir.

Nu este lipsit de interes să amintim că, în acest început de secol, Pierre de Coubertin s-a aflat în fruntea unor personalităţi şi oamnei de cultură din Franţa care nutreau o stimă şi o dragoste deosebită pentru România, pentru această *insulă latină* sau *colonie romană* din Estul Europei, cum a caracterizat-o în editorialul *Prietenii noştri români* publicat în ziarul de mare circulaţie *Le Figaro* nr.270 din 6 octombrie 1905. Într-un alt articol intitulat *Sora noastră Română*, pe parcursul a 8 pagini, face o incursiune în istoria poporului român de la ocuparea Daciei de către romani, în anul 106 d.Hr. până la începutul secolului al XX-lea. Nu întâplător, în primăvara anului 1906, Pierre de Coubertin înfiinţează la Paris Liga Franco-Română, cu adeziunea şi a peste 80 de personalităţi marcante din România.

Mai jos, în facsimil şi în traducere, sunt publicate câteva documente care atestă legăturile unor personalităţi din ţara noastră cu conducerea mişcării olimpice internaţionale şi personal cu Baronul Pierre de Coubertin.

BARON PIERRE DE COUBERTIN
Avenue du Trocadér
Paris, le 15 Decembre 1908

Monsieur et cher Collègue,

J'ai l'honneur de vous prévenir que la prochaine réunion du Comité International aura lieu à Berlin les derniers jours du mois de Mai, sous le haut patronage de S.A.I. Mgr, le prince Impérial d'Allemagne, et j'espère que vous pourrez faire en sorte de répondre à l'aimable invitation de Son Altesse Impériale.

Je vous serai reconnaissant de m'adresser sans retard votre vote rélativement aux candidatures suivantes. Nous vous proposons:

1. - De nommer membres du Comité International
Pour la Roumanie : Mr. Georges A. PLAGINO
Pour les Etats-Unis Mr. Allison V. ARMOUR
Pour la Turquie Mr. SELIM SIRRI BEY

2. - De décerner le diplôme Olympique à MM. Le Comte ZEPPELIN, le Colonel BALCK el le Dr. Jean CHARCOT.

Mr. Plagino, grand sportsman et très intéressé par notre oeuvre, est le gendre de M. A.Lahovary, ancien Ministre des Affaires Etrangères. Depuis la mort de notre regretté collègue, le prince Georges Bibescu, la Roumanie n'était plus représentée parmi nous. Il est désirable qu'elle le soit de nouveau. M.AllisonV.Armour, dont le beau yacht a été si souvent admiré à Kiel, est fort apprécié tant aux Etats-Unis qu'en Europe et le choix de notre collègue, W.M.Sloane, nous paraît des plus heureux. Mr. Armour remplacerait Mr. James Hyde, démissionaire. Quant à Selim Sirri Bey, c'est un officier doublé d'un athlèteque ses efforts pour organiser l'éducation physique dans l'empire Ottoman recommandent à nos suffrages. L'absence d'un membre ottoman dans notre Comité a engendré des difficultés pour les Jeux de Londres et il nous paraît utile d'y obvier pour l'avenir.

L'éloge du Comté Zeppelin n'est plus à faire encore que soient peu connus les hauts faits athlétiques de sa brillante jeunesse. C'est par la pratique assidue de tous les sports que Jean Charcot s'est preparé à la conquête du pôle. Enfin le Colonel Balck n'a qu'un tort, c'est d'être notre collègue. Il est certain que nous devons éviter de nous décerner le diplôme à nous-mêmes, mais plusieurs d'entre nous estiment qu'il y a lieu de faire une exception pour un homme dont la vie entière a été si superbement remplie à la fois par la pratique personnelle de sports et par le souci d'améliorer la culture corporelle.

Veuillez agréer, Monsieur et cher Collègue, la nouvelle expression de mes sentiments le plus dévoués.

Le Président du Comité International Olympique
Baron Pierre de Coubertin

(Întrucât copia circularei primită de la CIO este reprodusă foarte slab, ne-am permis s-o rescriem)

32, Avenue du Trocadéro
Paris, 15 Decembrie 1908

Domnule şi stimate coleg

Am onoarea de a vă înştiinţa că, viitoarea reuniune a Comitetului Internaţional va avea loc la Berlin, în ultimele zile ale lunii mai, sub înaltul patronaj al S.A.I. Mgr, prinţul imperial al Germaniei şi sper că veţi putea răspunde amabilei invitaţii a Atleţei Sale Imperiale.

Vă voi fi recunoscător să-mi transmiteţi, fără întârziere, votul dv. referitor la
următoarele candidaturi. Vă propunem:

1.- Numirea ca membri în Comitetul Internaţional
Pentru România d-l Georges A.PLAGINO
Pentru Statele Unite d-l Allison V.ARMOUR
Pentru Turcia d-I SELIM SIRRI BEY

2. - Decernarea Diplomei Olimpice domnilor Conte ZEPPELIN, Colonel BALCK şi Dr. Jean CHARCOT.

D-l Plagino, mare sportiv şi foarte interesat de activitatea noastră, este ginerele d-lui A. Lahovary, fost Ministru al Afacerilor Externe. După decesul regretatului nostru coleg, Prinţul Georges Bibescu, România n-a mai fost reprezentată printre noi. Este de dorit să fie din nou. D-l Allison V.Armour, al cărui frumos yaht a fost admirat atât de des la Kiel, este foarte apreciat, atât în Statele Unite, cât şi în Europa iar alegerea colegului nostru, W.M.Slone ni se pare una dintre cele mai inspirate. D-l Armour l-ar înlocui pe d-l James Hyde, demisionar. În ceea ce-l priveşte pe Selim Sirri Bey, este un ofiţer, dublat de un atlet, pe care eforturile depuse pentru organizarea educaţiei fizice în Imperiul otoman, îl recomandă aprobării noasstre. Absenţa unui membru otoman, în Comitetul nostru, a dat naştere unor dificultăţi la Jocurile de la Londra şi el ne pare util pentru a preîntâmpina astfel de situaţii în viitor. Elogierea Contelui Zeppelin nu mai trebuie făcută, fiind foarte cunoscute realizările sale sportive în strălucita sa tinereţe. Şi, prin practicarea asiduă a tuturor sporturilor, s-a pregătit Jean Charcot pentru cucerirea polului. În ceea ce-l priveşte pe colonelul Balck, acesta nu are decât vina de a fi colegul nostru. Noi trebuie, desigur, să evităm să ne decernăm diplome nouă înşine, dar mulţi dintre noi apreciază că este cazul să facem o excepţie pentru un om căre o viaţă întreagă a îmbinat, de o manieră superbă, practicarea personală a sporturilor cu grija de a dezvolta cultura corporală.

Vă rog să primiţi, stimate domnule coleg, reiterarea expresiei sentimentelor mele celor mai devotate.

Preşedintele Comitetului Internaţional Olimpic
Baron Pierre de Coubertin

Traducerea Circularei prin care Preşedintele CIO, Baronul Pierre de Coubertin, propune membrilor CIO, să voteze prin corespondenţă primirea ca membrii CIO, pe George Plagino, pentru România; Allison V.Armour, pentru Statele Unite şi SelimSirri Bey, pentru Turcia

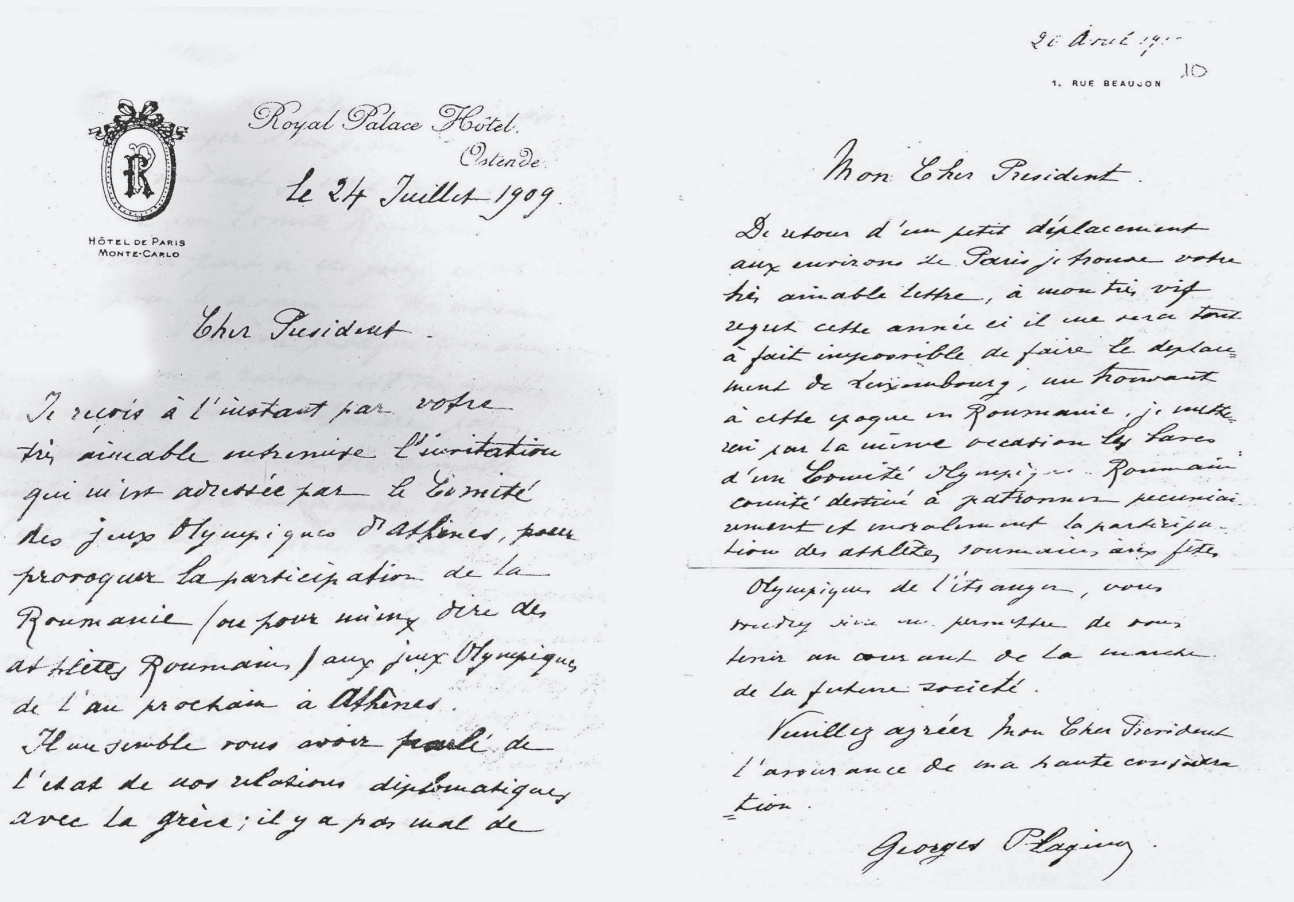

Hotel de Paris
Monte-Carlo Royal Palace Hotel

Ostende
24 Iulie 1909

Stimate Preşedinte,

Tocmai am primit, prin amabila voastră intermediare, invitaţia ce îmi era adresată de către Comitetul Jocurile Olimpice de la Atena, cu scopul de a provoca participarea României (mai bine spus a atleţilor români) la Jocurile Olimpice de anul viitor de la Atena. Cred că v-am vorbit de situaţia relaţiilor noastre diplomatice cu Grecia; nu cu mult timp în urmă acestea nu existau. Situaţia este acum mai mult decât delicată, putând să se schimbe de la o zi la alta. Dar, în aşteptare, eu consider că este dificil să formez un Comitet Român pentru a lua parte la aceste jocuri. Acesta ar fi, pe moment, foarte serios judecat de opinia publică din România care, pe drept sau pe nedrept, este foarte pornită. Dar, de aici şi până a răspunde cu o impoliteţe la o foarte amabilă invitaţie este o "lume". Dacă aceasta este recomandarea dv., eu voi putea , după consultarea câtorva prieteni din Bucureşti, preşedinţi şi membri ai Comitetelor Societăţilor Sportive, să vă dau un răspuns afirmativ sau negativ. (adică vor accepta sau se vor scuza în funcţie de cum vor considera convenabil).Refuzul s-ar putea baza pe dificultatea de a organiza echipe, eliminatorii etc. într-o perioadă de 11 luni. V-aş fi, în orice caz, foarte recunoscător Stimate Preşedinte, dacă aţi binevoi să îmi daţi avizul dv. referitor la toate acestea şi vă rog să acceptaţi cele mai respectoase omagii pentru Baroneasa de Coubertin.

Pe dv. vă asigur de consideraţiunile mele cele mai distinse,

Georges Plagino

Traducerea scrisorii de răspuns a lui George A.Plagino la o scrisoare a Baronului Pierre de Coubertin, preşedintele CIO

FONDAREA COMITETULUI OLIMPIC ROMÂN

După constituirea *Federaţiunii Societăţilor Sportive Române*, în decembrie 1912, tot mai multe voci se fac auzite, *cerând aderarea sportutui românesc la CIO***.** Astfel, într-un articol din *Revista Automobil*, intitulat, *Opera de propagare a atletismului spre desăvîrşirea unui frumos început*, George Costescu relatează că în ultima reuniune a Comitetului Central alFSSR, printre alte măsuri *...Comitetul a hotărât îndeplinirea primelor acte necesare pentru a da posibilitate Federaţiei (FSSR, n.n.) să aibă caracterul unei instituţii de utilitate publică dobândirea tltlului de persoană morală şi afilierea la Federaţiunea Internaţională şi la Comitetul Olympiadelor*(s.n.)

FSSR, preocupându-se de găsirea unui cadru organizatonic adecvat mişcării sportive româneşti din acea perioadă, caută soluţii şi în vederea stabilirii unor utile relaţii internaţionale. Este perioada în care apar noi şi noi federaţii şi organizaţii sportive internaţionale. *Contactele internaţionale pe care unii sportivi şi unele echipe româneşti încearcă să le realizeze, sunt rezultatul influenţei, din ce în ce mai mari, a unor campionate mondiale, dar mai ales a JO şi în special a ediţiei a V-a de la Stockholm, soldată cu un succes imens*. Sportul începe să păşească în arena internaţională, devenind mesagerul prieteniei şi apropierii dintre tineretul de diferite naţionalităţi, rase, concepţii religioase şi politice, visul pentru care a luptat Coubertin.

Convinşi fiind de utilitatea practicării exerciţiilor fizice şi a unor sporturi, în special de către tineret, o serie de personalităţi cu idei progresiste şi cu dragoste de neam îşi expun părerea în coloanele ziarelor şi revistelor din acea vreme. Se insistă asupra sprijinului ce se lasă aşteptat din partea oficialităţilor**:** *...după întemeierea Federaţiunei (FSSR., n.n.), cîteva voci (s-au auzit, n.n.), care au găsit de cuviinţă să proclame de la tribuna parlamentului nevoia unei îndrumări reale, spre o grijă mai seriosă de educaţiunea fizică a tineretului*

Într-adevăr, voci au fost, au existat şi nenumărate intervenţii la nivelul oficialităţilor vremii, pentru ca educaţia fizică şi sportul să devină un bun al tuturor cetăţenilor. Tăcerea se aşternea însă de fiecare dată**.**

Referindu-se la importanţa JO, la necesitatea reprezentării demne a naţiunii, articolul sus-menţionat mai subliniază: *Un fapt este cert şi anume că sportsmani adunaţi în stadiurile lumii de azi cu prilejul celebrării unora din noile Olympiade, aplaudă în campionii de acum pe poporul care a putut să-şi facă oamenii ca ei; iar nu pe zeii care au înzestrat pe om cu asemenea calităţi fizice, cum făceau clasicii noştri părinţi.* În rândul oficialităţilor sportive româneşti din anii 1913-1914 se cunoştea faptul că învara anului 1914 se convocase al VI-lea Congres al Comitetului Internaţional Olimpic şi cea de-a 16-a sesiune a membrilor săi. Prin intermediul membrului CIO pentru România, George Plagino, şi din relatările presei, au pătruns în ţara noastră Statutul CIO şi Regulile JO**.** Comentând ordinea de zi a Congresului Olimpic care urma să se desfăşoare la Paris, în vara anului 1914, *Revista Automobilă*, tot în numărul său din februarie 1914, arată importanţa acestui congres: *...convocat de către Comitetul Internaţional Olimpic pentru a înfăptui dorinţa, exprimată în cea mai mare parte din ţările afiliate, ca de aci înainte diferitele concursuri ale Jocurilor Olimpice să fie supuse unui mănunchi de legi şi regulamente, unul şi acelaşi pentru concurenţii din orice parte a lumii. Chestiunea aceasta este de o mare importanţă pentru viitorul acestei opere de regenerare a neamurilor şi ea preocupă într-un mod serios cercurile driguitoare ale educaţiunii tineretului de pretutindeni. Ea nu va scăpa nici autorităţilor superioare de resort ale ţării noastre*.

Este perioada în care oficialităţile sportive româneşti ajung la concluzia necesităţii creării şi la noi în ţară a unui CNO, preocupare din ce în ce mai des exprimată în coloanele presei din acea vreme, insistând asupra participării reprezentanţilor mişcării sportive din România la Congresul Olimpic de la Paris. Dar**,** *pentru a putea participa în mod oficial la Congresul de la Paris, trimiţând delegaţi ai Federaţiei noastre sportive, pe lângă reprezentantul nostru în CIO, regulamentul impune constituirea unui Comitet Olimpic Naţional. În această privinţă avem foarte puţin de făcut*

Într-adevăr, Statutul CIO din acea perioadă era foarte simplu şi preciza că *este considerat drept*

Comitet Naţional recunoscut, orice Comitet Olimpic constituit de către membrul sau membrii CIO pentru ţara în chestiune sau de acord cu aceştia.

În lumina acestor prevederi, autorul articolului conchide: *În asemenea condiţiuni credem că instituirea Comitetului Olimpic Român este ca şi îndeplinită şi că participarea delegaţilor lui la viitorul Congres şi la serbările de aniversare din Paris (aniversarea a 20 de ani de la fondarea CIO, n.n.) este un fapt ce nu poate fi înlăturat din programul de activitate al mişcării sportive româneşti*

Nu se cunoaşte cu certitudine data exactă a reuniunii de constituire a COR. Nici nu se ştiedacă a avut loc o astfel de reuniune sau pur şi simplu conducătorii mişcării sportive din vremea respectivă, într-una din întânirile lor, au pus pe hârtie personalităţile care să facă parte din primul COR. Cert este că fondarea COR a avut loc în luna martie sau aprilie 1914, deoarece ‚*Revista Automobilă*, în numărul 101 din luna mai, la pagina 79, relatează că *...secretarul general al FSSR şi preşedinte al Comitetului Naţional Olympic a ţinut să viziteze instalaţiunea parcului sportiv de la şosea.*. Această ştire confirmă faptul că în luna mai 1914 exista COR, iar dorinţa exprimată de autorul articolului, şi nu numai a lui, publicată în,*RevistaAutomobilă* din luna februarie, a fost realizată în martie sau aprilie 1914. ***S-ar putea ca 27 martie 1914 să constituie data de naştere a COR, deoarece: „La 27 martie 1914, la cererea d-lui G. Plagino, membru în CIO, FSSR desemnează delegaţi la Congresul Olimpic (Paris, iunie). Domnii prof. univ. Gheorghe Murgoci, ing. N. Iliescu-Brânceni, Carol Davilla, Ion Nicolaescu şi Dinu Cesianu*** *au luat astfel – şi adaug pe spesele lor – în numele României sportive primul contact cu cei mai de seamă străini din lumea întreagă, atât doctrinari, cât şi practicanţi ai sporturilor şi atletismului*

Există premisa că, în această reuniune a FSSR, să se fi desemnat nu numai cei cinci delegaţi care să participe la Congresul Olimpicde la Paris **ci să se fi constituit şi COR**. Formarea COR s-ar putea să fi făcut obiectul şi al unei şedinţe anterioare, dar aceasta este puţin probabil deoarece, în martie 1914, Comitetu1 Central al FSSR primeşte din Paris o scrisoare de la George Plagino ‚*...prin care anunţă pentru iunie 1914 ţinerea unui Congres al CIO şi cere să se facă şi în România reinstituirea (de ce reinstituirea şi nu instituirea, întrucît se pare că nu avea ce să se „reinstituie") unui Comitet Olympic Naţional care să fie afiliat celui Internaţional în atribuţiunile căruia era organizarea Olympiadelor*

1914

27 Martie. După cererea d-lui G. Plagino, membru în Comitetul Olympic Internaţional, F. S. S. R. desemnează delegaţi la congresul Olympic (Paris, Junie). Domnii: Profesor Universitar G. Murgoci, Inginer Iliescu Brânceni, Carol Davila, Ion Nicolaescu şi Dinu Cesianu au luat astfel -- şi adaog pe spesele lor -- în numele României sportive primul contact cu cei mai de seamă străini din lumea întregă atât doctrinari cât şi practicanţi a sporturilor şi atletismului.

Primele comisiuni ale F. S. S. R. sunt constituite, şi anume: instalare, propagandă şcolară, atletism, rugby, foot-ball asociaţie, scrimă, tennis, ciclism, tir, sporturi de iarnă şi gimnastică.

18 Noembrie. Ziarul săptămânal *„Sportul"*, proprietatea camaradului nostru d. G. Costescu, devine buletinul oficial al F. S. S. R., Revista Automobilă continuând a ne da şi ea cea mai largă ospitalitate.

NOTĂ: Facsimil din ziarul *Ecoul Sportiv* din 15 ianuaride 1922 publicat cu ocazia aniversării a 10 ani de la înfiinţarea FSSR şi în care se consemnează evenimentele sportive care au avut loc în deceniul 1912-1922.

Dar, pentru ca delegaţii COR să poată participa la Congresul Olimpic de la Paris trebuiau îndeplinite o serie de formalităţi, între care cea mai importantă era **trimiterea unei scrisori la CIO prin care să se anunţe constituirea COR şi numele delegaţilor participanţi la acest congres. La 19 mai 1914, cu numărul 67 de expediere, este trimisă o scrisoare cu antetul „Federaţiunii Societăţilor Sportive Române" către preşedintele CIO, baronul Pierre**

de Coubertin, prin care se aduce la cunoştinţă constituirea şi componenţa COR, precum şi numele celor cinci delegaţi participanţi la Congresul Olimpic din 1914, având anexate specimenele de semnăturile acestora. Dat fiind faptul că aceste documente reprezintă primele relatări despre constituirea COR, considerăm că atât pentru specialişti, cât şi pentru cititorii acestei lucrări, nu este lipsită de interes publicarea unor copii ale acestora.

După câteva zile, **la 29 mai 1914, George Plagino, în calitatea sa de membru al CIO pentru România expediază baronului Pierre de Coubertin o scrisoare personală prin care îşi anunţă prezenţa la Congresul Olimpic de la Paris şi comunică locurile de cazare ale celor cinci delegaţi ai COR participanţi la Congres.**

Astfel, în primăvara anului 1914, COR a fost constituit şi apoi recunoscut de CIO.

La solicitarea COR, secretariatul CIO de la Lausanne a pus la dispoziţie o fotocopie a Regulamentului după care s-au desfăşurat lucrările Congresului. Întrucât acest Regulament prezintă un interes deosebit pentru COR se publică mai jos un facsimil cu prima pagină a acestuia.

REGULAMENTUL CONGRESULUI
MEMBRII CONGRESULUI

Sunt membri ai Congresului:

Membri Comitetului Internaţional Olimpic;

Delegaţii Comitetelor Naţionale Olimpice, recunoscute:

Delegaţii tărilor care nu au un conitet olimpic recunoscut

Este considerat Comitet naţional recunoscut, orice comitet, constituit de către membrul sau membrii Comitetului Internalional pentru ţara respectivă sau de acord cu aceştia. Recunoaşterea, durează atât timp, cât durează acordul dintre ei. Dacă ei anunţă Comitetul Internaţional că acordul nu mai există, recunoaşterea încetează ipso facto.

Comitetele recunoscute vor avea dreptul la următorul număr maxim de delegaţi:

Comitetele olimpice: German, Englez, American, Francez, Italian şi Rus: 10.

Comitetele olimpice: Austriac, Ungar, Belgian, Spaniol, Grec, Olandez şi Suedez: 6.

Comitetele olimpice: Australian, Bulgar, Canadian, Chilian, Danez, Egiptean, Japonez, Mexican, Norvegian, Peruan, Portughez, Român, Sârb, Elveţian şi Turc. 5

Comitetele olimpice: Luxemburghez, Monegasc, Ceh şi Finlandez: 2

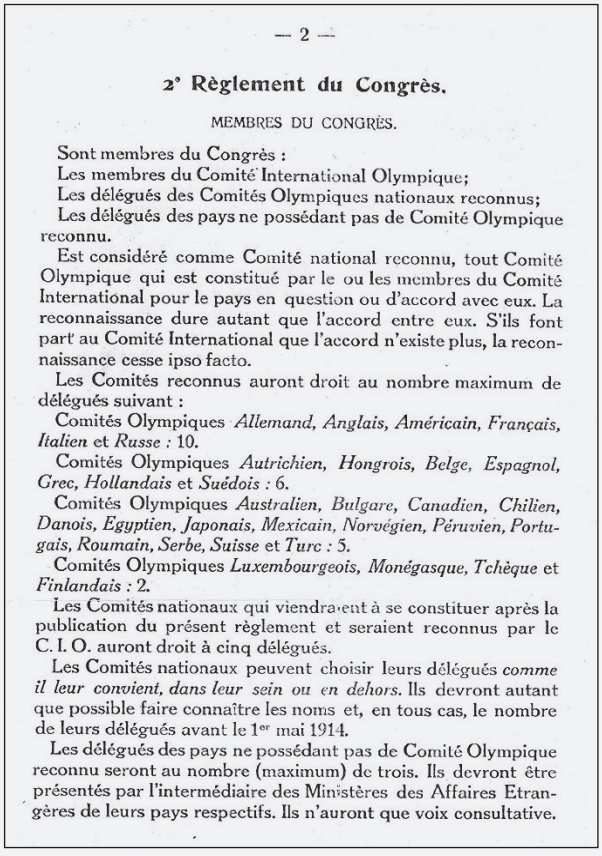

— 2 —

2° Règlement du Congrès.

MEMBRES DU CONGRÈS.

Sont membres du Congrès :

Les membres du Comité International Olympique;

Les délégués des Comités Olympiques nationaux reconnus;

Les délégués des pays ne possédant pas de Comité Olympique reconnu.

Est considéré comme Comité national reconnu, tout Comité Olympique qui est constitué par le ou les membres du Comité International pour le pays en question ou d'accord avec eux. La reconnaissance dure autant que l'accord entre eux. S'ils font part au Comité International que l'accord n'existe plus, la reconnaissance cesse ipso facto.

Les Comités reconnus auront droit au nombre maximum de délégués suivant :

Comités Olympiques *Allemand, Anglais, Américain, Français, Italien* et *Russe :* 10.

Comités Olympiques *Autrichien, Hongrois, Belge, Espagnol, Grec, Hollandais* et *Suédois :* 6.

Comités Olympiques *Australien, Bulgare, Canadien, Chilien, Danois, Egyptien, Japonais, Mexicain, Norvégien, Péruvien, Portugais, Roumain, Serbe, Suisse* et *Turc :* 5.

Comités Olympiques *Luxembourgeois, Monégasque, Tchèque* et *Finlandais :* 2.

Les Comités nationaux qui viendraient à se constituer après la publication du présent règlement et seraient reconnus par le C. I. O. auront droit à cinq délégués.

Les Comités nationaux peuvent choisir leurs délégués *comme il leur convient, dans leur sein ou en dehors.* Ils devront autant que possible faire connaître les noms et, en tous cas, le nombre de leurs délégués avant le 1er mai 1914.

Les délégués des pays ne possédant pas de Comité Olympique reconnu seront au nombre (maximum) de trois. Ils devront être présentés par l'intermédiaire des Ministères des Affaires Etrangères de leurs pays respectifs. Ils n'auront que voix consultative.

Comitetele naţionale constituite după publicarea prezentului regulament şi recunoscute de C.I.O., vor avea dreptul la cinci delegaţi.

Comitetele naţionale îşi pot alege delegaţii după cum le convine, din cadrul lor sau din afară. Pe cât posibil, ele vor trebui să comunice numele şi în orice caz, numărul delegaţilor lor, înainte de 1 mai 1914.

Delegaţii din ţările fără Comitet Olimpic recunoscut vor fi în număr de (maximum) trei. Ei vor trebui prezentaţi prin Ministerul Afacerilor Externe din ţările lor. Ei nu vor avea decât vot consultativ.

Traducerea Regulamentului Congresului

MIŞCAREA OLIMPICĂ ROMÂNEASCĂ ŞI PARTICIPAREA SPORTIVILOR LA JOCURILE OLIMPIVE DE VARĂ ŞI DE IARNĂ

Odată COR constituit, s-a încheiat o primă etapă în istoria mişcării olimpice româneşti, s-a făcut un prim pas spre intrarea sportului românesc în arena internaţională, nu numai prin oficialii în CIO, ci şi prin reprezentanţi ai tineretului în întrecerile olimpice, pe terenurile şi în sălile viitoarelor JO.

FSSR împreună cu COR au format, astfel, nucleele de bază ale conducerii sportului românesc nu numai în acea perioadă, dar şi în continuare. Această simbioză dintre FSSR şi COR îşi are rădăcinile nu doar în scopurile lor comune de a promova răspândirea sporturilor în ţara noastră, dar şi în faptul că la conducerea lor erau aceleaşi persoane, unele dintre ele depunând multă pasiune şi militând pentru organizarea şi introducerea sporturilor moderne în educaţia fizică a tineretului nostru. O bună perioadă detimp, atât la conducerea FSSR, cât şi a COR, au fost printre alţii: George V. Bibescu, Ion Costinescu, Ion Cămărăşescu, Grigore Caracostea, George Iconomu, prof. Const. Tzigara-Samurcaş şi alţii. După 1929, când FSSR s-a transformat în UFSR, preşedintele acestui nou for, George Plagino, era membru al CIO şi vicepreşedinte al COR. Şi în continuare, până la izbucnirea celui de-al doilea război mondial, conducerea COR era aproape identică cu cea a UFSR: George Plagino, Grigore Caracostea, Mihail Savu, Neagoe Boerescu şi alţii. Preşedenţia COR a fost asigurată de Casa Regală prin Principele Carol şi apoi Regele Carol al II-lea.

În 1914, în colaborare cu FSSR, COR îşi propune ca obiectiv *…să coordoneze practica sporturilor de la noi cu normele prescrise de amatorismul strict care era principiul de bază al J0 şi să stăruie pentru reglementarea tuturor concursurilor sportive în acest sens. În asemenea împrejurări, cu tot avântul ce se manifesta la noi, nu putea fi vorba de participarea României la Jocurile ce se pregăteau la Berlin, dar care au şi fost de altfel amînate din cauza războiului mondial ce a izbucnit chiar în vara acelui an* (Anuarul sportiv 1938/39 pag.32).

Perioada anilor 1914 - 1918, când şi-a început activitatea COR, a fost deosebit de frământată atât pe plan naţional, cât şi internaţional. Adâncirea crizei dintre marile puteri mondiale s-a soldat cu izbucnirea primului război mondial, ceea ce a făcut ca activitatea sportivă să se întrerupă. Tânăra mişcare olimpică internaţională, cu tot efortul lui Coubertin, care-şi fixase ca obiectiv principal ocrotirea păcii şi înţelegerea între popoare, de altfel fără nici un fel de ecou în rândul politicienilor vremii, îşi încetează temporar activitatea. La orizont apar mari schimbări sociale, revoluţia bolşevică din octombrie 1917 având ca rezultat instaurarea unui stat comunist şi apariţia URSS pe harta lumii. Pe de altă parte, puterile capitaliste victorioase în război păşesc într-o nouă etapă de dezvoltare. Au loc importante restructurări social – economice şi politice. În urma reaşezărilor teritoriale se întregesc noi state naţionale.

În conjunctura social-politică mondială existentă la sfârşitul primului război mondial, mişcarea internaţională olimpică, condusă şi îndrumată de inimosul fondator al JO Pierre de Coubertin, îşi reia activitatea prin convocarea, în vara anului 1919, a primei sesiuni postbelice a CIO (a 17-a în ordinea lor cronologică). Cu ocazia acestei sesiuni (la care participă 37 demembri, număr record pentru acea perioadă) se hotărăşte reluarea JO, întrerupte de război, stabilindu-se oraşul Anvers ca loc de desfăşurare a celei de-a VII-a ediţii. Tot la această sesiune, George Plagino, membrul CIO pentru România, are o frumoasă iniţiativă, propunând reintroducerea rugby-ului în programul olimpic, datorită numărului din ce în ce mai mare de tineri, în special studenţi, care practicau acest sport. Propunerea românească, întâmpinată cu satisfacţie şi de alţi participanţi la această sesiune, este aprobată de CIO, în plenul său, rugbyul revenind în familia olimpică după ce la J0 de la Stockholm, din 1912 fusese scos din program. În semn de recunoştinţă, pentru această iniţiativă românească, CIO trimite, la 21 noiembrie 1919, o scrisoare pe adresa C0R, prin care îi aduce la cunoştinţă hotărârea sesiunii de la

Lausanne privind reintroducerea rugbyului în programul olimpic.

Tot în toamna anului 1919, COR, ca o dovadă a intrării sale în mişcarea internaţională olimpică, recepţionează *...invitaţia ce ni s-a făcut pentru prima oară în mod oficial şi direct, să participăm la serbările mondiale ale celei de-a VII-a Olimpiade, ce vor avea loc în august viitor la Anvers*(Revista automobilă nr.129-130 din noiembrie-decembrie din 1919 p.15)

Această primă invitaţie oficială la întrecerile olimpice onorează COR, sportul românesc în ansamblu, creând o emulaţie şi o înviorare atât în rândul conducătorilor cât şi al sportivilor. Entuziasmul a fost atât de mare încât, imediat, *la 8 octombrie 1919, FSSR acceptă cu entuziasm invitaţiunea ce i-a făcut-o COR în numele CO Belgian pentru a trimite participanţi la Olimpiada a 7-a (Anvers)* (Ecoul sportiv din 15 ianuarie 1922).

Ca urmare, forurile noastre sportive confirmă printr-o scrisoare participarea sportivilor români la JO de la Anvers, iar Comitetul de organizare tipăreşte 250 de afişe în limba română. Le trimite în România, sunt expuse şi se face o largă acţiune de propagandă în jurul prezumtivei prime participări a sportului românesc la JO. Stimulaţi de rezultatele promiţătoare obţinute în anul 1919 la *Jocurile militare interaliate*, desfăşurate la Paris, din rîndul membrilor FSSR şi COR se desemnează o *Comisiune a Jocurilor Olimpice*, condusă deGeorge Plagino şi având ca membri preşedinţii *comisiunilor de sporturi*: Această comisie programează, de asemenea, o serie de concursuri la atletism, pentru stimularea pregătirilor şi selecţionarea celor mai buni atleţi, precum şi un concurs final la 27 iunie 1920, considerat hotărâtor pentru selecţia definitivă.

Totul este însă zadarnic. Un simplu *amănunt* a fost negljat: fondurile necesare deplasării şi participării la JO. Este adevărat, se insistă, se fac demersuri, intervenţii. În ultimă instanţă însă, toate asigurările date sunt numai promisiuni, cu toate că, la 23 iunie 1920,Ministerul Afacerilor Străine confirmă guvernului belgian participarea României la JO de la Anvers. Ministerul de Război a desemnat chiar un delegat, în persoana unui colonel, care să ia contact cu Comitetul organizator pentru participarea la concursurile de călărie a maiorului Iacob Filip (cel care obţinuse în 1919, la concursurile militare interaliate, un nesperat loc doi). Participarea lotului de sportivi pentru celelalte concursuri era însă cu neputinţă de realizat din cauza insuficienţei fondurilor. De fapt, nici acel călăreţ izolat nu mai participă, iar ,,Raportul oficial" al JO din 1920 menţionează că, din cele 31 de ţări care şi-au anunţat participarea, două România şi Polonia, au renunţat în ultimul moment.

În perioada interbelică România cunoaşte un oarecare avînt economic şi social, străduindu-se să intre în rândul ţărilor europene civilizate. Dar crizele şi conflictele interne, lupta pentru putere, disputată între diferitele cercuri politice, pătrunderea fascismului şi fascizarea unor domenii sociale, toate acestea nu fac decât să frâneze mersul înainte pe calea progresului a ţării noastre.

Sportul românesc, care depăşise faza romantică şi pitorească, obţine unele realizări pe tărâm organizatoric şi înregistrează primele succese internaţionale. În 1922 ia fiinţă Institutul Naţional de Educaţie Fizică, prima instituţie de învăţământ superior pentru pregătirea cadrelor de specialitate. În 1929, FSSR se transformă în UFSR. Se constituie majoritatea federaţiilor de specialitate şi au loc diferite acţiuni menite să întregească baza organizatorică a mişcării sportive.

În aceste două decenii, sportul românesc înscrie în palmares şi primele succese pe plan extern. Echipajele de bob cuceresc în 1933 şi 1934, la campionatele mondiale, douătitluri nesperate, prin Papană - Hubert şi Frim - Dumitrescu. Tot prin boberii Papană - Hubert, la bobul de 2 persoane (locul IV), şi Papană – Ionescu – Petrescu - Hubert, la bobul de 4 persoane (locul VI), se obţin, în anul 1932, primele puncte la JO de iarnă. La întrecerile olimpice din 1936, Rang cucereşte, la călărie, prima medalie olimpică de argint pentru sportul românesc. Boxerii români, prin Lucian Popescu (detrei ori) şi Toma Aurel, cuceresc titluri de campioni europeni.

Aceste performanţe, obţinute în condiţiile vitrege de practicare a sportului românesc înacele

timpuri, capătă o strălucire şi mai mare,dovedind resursele nebănuite ale tineretului român, talentulînnăscut, curajul (încazul boberilor) şi dorinţa de a aduce patriei lor unprestigiu pe plan internaţional.

În 1924 se înregistrează prima participare a sportivilor români la JO, la Paris şi în continuare la JO de la Amsterdam din 1928, Berlin 1936 la JO de iarnă de la St.Moritz din 1928, în 1932 de la Lake Placid şi 1936 de la Garmisch Partenkirchen. Rezultatele sunt modeste, 2 medalii, una de argint şi una de bronz.

Adevărata afirmare a sportiivlor români la JO se înregistrează în perioada postbelică, după 1950, până la JO din 2008 de la Beijing, când sportivii români obţin 290 de medalii din care 86 de aur, 88 de argint şi 116 de bronz (vezi situaţiile statistice din Cartea de Aur, volumul al VI-lea).

Ca eveniment olimpic este de menţionat trecerea flăcării olimpice prin ţara noastră în drumul ei de la Olympia-Grecia spre München gazda JO din 1972 şi spre Moscova unde s-au desfăşurat JO din 1980. Aceste două acţiuni au constituit un bun prilej de promovare a ideilor olimpismului, dargostea pentru alergare, fiind angrenaţi mii de tineri şi vârstnice ca purtători ai flăcării olimpice. Pe tot traseul, prin toate localităţile prin care a trecut caravana olimpică, a fost o adevărată sărbătoare, sute de mii de cetăţeni şi oficialiităţile locale au întâpinat, cum se cuvine, purtătorii flăcării olimpice.

Din punct de vedere organizatoric ca şi în perioada interbelică, se continuă colaborarea şi interactivitatea dintre forurile sportive de conducere a sportului românesc (OSP, CCFS, UCFS, CNEFS, MTS, ANS. ANST) şi COR, mai ales în perioada când conducerile acestora erau identice.

După 1989, COR va redobândi detaşarea de forul administrativ de conducere al sportului, un rol important în acest sens având şi preşedintele nou ales, Lia Manoliu, campioană olimpică în 1968, participantă la şase ediţii consecutive ale JO (1952-1972). Rolul său în noua ipostază se amplifică, întrucât COR va elabora strategia şi tactica privind pregătirea şi participarea în concurs a loturilor olimpice, alcătuirea delegaţiei pentru participarea la JO, investiţiile materiale şi financiare, precum şi propagarea ideii şi spiritului olimpic. Prin structura sa COR este un organ efectiv de conducere, reprezentativ pentru mişcarea olimpică internă şi internaţională.

La data de 1 martie 1990 a avut loc adunarea generală a COR. Cu această ocazie a fost ales următorul Comitet executiv:

Preşedinte: Lia Manoliu.

Vicepreşedinţi: Ion Hăulică, Ivan Patzaichin, Alexandru Şipercu.

Secretar General: Alexandru Mogoş.

Membrii: Tiberiu Ardeleanu, Mihai Bîră, Ion Cornianu, Ioan Drăgan, Corneliu Florescu, Petre Focşeneanu, Ion Kunst-Ghermănescu, Emil Ghibu, Corneliu Ion, Paula Ivan, Alexandru Lăzărescu, Dan Popper, Sorin Satmari, Aurică Stoian, Cristian Ţopescu, Nicolae Vieru.

În continuare au mai avut loc Adunări generale în 1992, 1993, 1994, 1995 ordinară când a fost ales secretar general Dan Popper, 1996. Adunarea generală din 1998 a ales următorul Comitet executiv:

Preşedinte: Ion Ţiriac

Vicepreşedinţi: Ioşanda Balaş-Soter şi Ivan Patzaichin

Secretar general: Dan Popper

Membrii CE: Lazăr Baroga, Octavian Dimofte, Ion Drăgan,Elena Frâncu, Gheorghe Gherghina, Anatole Grinţescu, Pierre Hillrin, Arthur Hoffmann, Corneliu Ion, Dan Ionescu, Alexandru Lăzărescu, Nicolae Nedeff, Paul Novac, Cornel Oţelea, Eduard Pană, Ana Pascu, Adrian Stoica, Cristian Ţopescu, Constantion Văduva, Octavian Vintzilă.

Adunările Generale ale COR, organizate după anul 2000, au ales următoarele Comitete executive:

15 martie 2002

Preşedinte: Ion Ţiriac

Vicepreşedinţi: Ana Pascu şi Ivan Patzaichin

Secretar general: Dan Popper

Trezorier: Gheorghe Gherghina

Membri: Laura (Cârlescu) Badea, Corneliu Ion, Ioan Dobrescu, Elena Frâncu, Anatolie Grinţescu, Pierre de Hillerin, Arthur Hoffmann, Ştefan Iamandi, Cornel Oţelea, Gabriel Popescu, Adrian Stoica, Cristian Ţopescu, Octavian Vintilă şi Nicu Vlad.

15 noiembrie 2004

Președinte: Octavian Morariu

Vicepresedinți: Ana Pascu, Marcel Popescu, Nicu Vlad

Secretar general: Ioan Dobrescu

Trezorier: Dragoș Andrei

Membri: Constantin Alexandrescu, Iolanda Balaș-Soter, Paul Ciobănelu, Ioan Dospinescu, Elena Frâncu, Anatolie Grințescu, Arthur-Pierre Hoffmann, Ștefan Iamandi, Nicolae Mărășescu, Cornel Oțelea, Eduard Pană, Gabriel Popescu, Adrian Stoica

Președintele Comisiei sportivilor: Laura Badea-Cârlescu

27 noiembrie 2008

Președinte: Octavian Morariu

Vicepreședinți: Ana Pascu, Marcel Popescu, Nicu Vlad

Secretar general: Ioan Dobrescu

Trezorier: Dragoș Andrei (până în 31 martie 2011), Mișu Negriţoiu (din 31 martie 2011)

Membri: Constantin Alexandrescu, Georgeta Andrunache, George Boroi, Paul Ciobănelu, Ioan Dospinescu (până la 22 aprilie 2009), Elisabeta Lipă (de la 22 aprilie 2009), Elena Frâncu, Puiu Gașpar, Cristian Gațu, Liviu Luca, Adrian Mladin (până la 19 aprilie 2011), Robert Kalman Raduly (din 19 aprilie 2011), Ivan Potzaichin, Adrian Stoica, Gabriela Szabo

Președintele Comisiei sportivilor: Sorin Babii.

În anul 2002 a fost aprobat noul statut, conform căruia COR are 109 membri cu drept de vot, după cum urmează: membrul CIO pentru România; alţi membri CIO aleşi, din România; câte doi reprezentanţi desemnaţi de federaţiile sportive naţionale afiliate la federaţiile internaţionale, participante la trei din ultimile 6 ediţii ale JO de vară; câte un reprezentant desemnat de federaţiile sportive naţionale afiliate la federaţiile internaţionale cuprinse în programul JO de iarnă şi al unor federaţii sportive naţionale cuprinse în programul JO de vară, care au participat sporadic sau nu au participat la JO; câte un reprezentant desemnat de federaţiile neolimpice cu tradiţie şi răspândire în România, recunoscute de CIO şi aprobate de Comitetul executiv al COR; maximum 10 sportivi olimpici activi şi olimpionici. Comisia sportivilor din cadrul COR selecţionează propunerile federaţiilor sportive naţionale şi le supune spre aprobare Comitetului executiv al COR. Pentru sportivii olimpici eligibilitatea încetează la încheierea a trei Olimpiade, după ultima ediţie a JO la care au participat. Din COR mai fac parte: reprezentanţi desemnaţi ai unor organizaţii guvernamentale, neguvernamentale şi cluburi sportive care recunosc Carta Olimpică şi Statutul COR, aprobaţi de Comitetul executiv al COR; secretarul general şi trezorierul sunt membri cu drept de vot.

Membri onorifici pot fi: membrii COR care au depăşit vârsta de 70 de ani şi au avut o contribuţie deosebită la dezvoltarea sportului şi în special al olimpismului; foşti sportivi a căror eligibilitate a încetat la încheierea a trei Olimpiade. De asemenea, personalităţi ale vieţii sportive, sociale, culturale, ştiinţifice, economice sau politice care încurajează şi sprijină activitatea COR;Membri onorifici şi membri de onoare se propun de Comitetul executiv şi sunt aprobaţi de Adunarea Generală. Membri onorifici şi membri de onoare nu au drept de vot.

Adunarea generală, din 23 aprilie 2004, a aprobat modificările intervenite în Statutul COR privind schimbarea denumirii în **Comitetul Olimpic şi Sportiv** Român și cooptarea de noi membri, respectiv federațiile sportive naționale neolimpice deținătoare a certificatului de înregistrare sportivă. În ședința din Camera de Consiliu din 3 noiembrie 2004, Judecătoria Sector 2 București, admite cererea formulată de COR, ia act de modificările intervenite în Statutul COR și cooptarea de noi membri, respectiv federațiile sportive naționale neolimpice deținătoare a CIS și dispune înscrierea modificărilor în Registrul Special al Asociațiilor și Fundațiilor aflat la grefa Judecătoriei Sector 2 București. Numărul membrilor Adunării Generale este de 122.

Organele de conducere ale COSR sunt: Adunarea Generală, Comitetul Executiv, Consiliul Director.

Comisiile COSR sunt:

1. Comisia Sportivilor;

2. Comisia Tehnică Olimpică și pentru Sportul de Performanță;

3. Comisia de Finanțe și Investiții;

4. Comisia pentru Educație, Promovare și Dezvoltare;

5. Comisia Medicală și Antidoping;

6. Comisia pentru Sporturi Neolimpice;

7. Comisia Sportul pentru Toți;

8. Comisia Sportului pentru Persoane cu Handicap și Jocurile Paralimpice;

9. Comisia pentru Sportul Școlar și Universitar;

10. Comisia de Etică;

11. Comisia de Cenzori.

COSR participă la activitatea următoarelor organizații internaționale: Comitetul Internațional Olimpic (CIO); Asociația Comitetelor Naționale Olimpice (ACNO); Comitetele Olimpice Europene (COE/EOC); Agenția Mondială Anti-doping (AMA/WADA);Comitetul Internațional pentru Fair-Play (CIFP); Mișcarea Europeană pentru Fair-Play (MEFP/EFPM); Asociația Comitetelor Naționale Olimpice din Balcani. CIO - Autoritatea Supremă a Mișcării Olimpice- se conduce după Carta Olimpică, care cuprinde principiile fundamentale ale olimpismului, regulile și textele de aplicare a acestora, reglementările privind organizarea și funcționarea Mișcării Olimpice, drepturile și obligațiile celor 3 componente principale ale acesteia (CIO, Federațiile Sportive Internaționale, Comitetele Naționale Olimpice). Principalele organisme olimpice internaționale, continentale și naționale, rolul, atribuțiile și formele de activitate ale acestora sunt prezentate în volumele III – Relațiile sportive internaționale ale României și V – Dicționar descriptiv și explicativ de noțiuni și termeni.

În cadrul CIO, după ce în 1949, membru CIO pentru România George Al. Plagino a decedat, în anul 1955 Alexandru Şiperco a fost ales membru al CIO pentru România fiind în această funcţie până în anul 1998 când a decedat. În cei 43 de ani de activitate Alexandru Şiperco a desfăşurat o intensă activitate, fiind mult apreciat de fost preşedinte al CIO Antonio Samaranch. Şi-a adus o contribuţie importantă la revitalizarea JO în anii `90 când a propus o nouă formulare şi interpretare a Regulii amatorismului.

Pe plan internaţional, COR a avut o prezenţă activă şi susţinută datorită activităţii desfăşurate de personalităţile remarcabile alese în componenţa CIO, ainiţiativelor şi propunerilor româneşti promovate de-a lungul timpului. Printre iniţiativele româneşti care au contribuit la îmbunătăţirea activităţii olimpice internaţionale, s-au aflat: problemele amatorismului; programul concursului olimpic; alegerea oraşelor gazdă ale JO; lansarea apelului pentru armistiţiu olimpic pe timpul întrecerilor; desfăşurarea festivităţilor de premiere ale sportivilor; activitatea Academiei Internaţionale Olimpice etc. COR a editat în limbile română şi engleză un Buletin Olimpic iar din 1993, Buletinul Academiei Olimpice Române. Pentru activitatea şi rezultatele obţinute, COR se bucură de o meritată apreciere în lumea olimpică şi în forul său de conducere (CIO). Aprecierile de care s-a bucurat COR din partea CIO rezultă și din unele acțiuni realizate de ambele părți, pe parcursul anilor, printre care:

A. Vizitele efectuate în România de președinții CIO: Avery Brundage (1957); Michael Killanin (1974); Juan Antonio Samaranch (1981, 1984, 1985, 1986, 1990, 1994, 1998); Jacques Rogge (2004, 2008, 2010).

B. Conferirea unor distincții ale CIO: Marele Drapel Olimpic acordat COR (1986); Ordinul Olimpic acordat celor 11 personalități din țara noastră, în perioada 1975-2004; Trofeele CIO primite de 11 reprezentați ai țării noastre (1963-2004); Insignele Olimpice de Aur acordate, în 1990, celor mai reprezentativi 6 români; 9 Diplome ale CIO conferite unor personalități și instituții din țara noastră.

C. Distincții acordate de Statul român președinților CIO: Ordinul Coroana României în grad de Mare Ofițer Baronului Pierre de Coubertin, președintele CIO (1925); Ordinul Meritul Cultural pentru Sport în grad de Cavaler Baronului Pierre de Coubertin, președinte de onoare al CIO (1936) și Contelui Henry de Baillet-Latur, președintele CIO (1936); Ordinul Tudor Vladimirescu președintelui CIO Juan Antonio Samaranch (1981); Ordinul Național pentru Merit în grad de Comandor președintelui CIO Jacques Rogge (2004).A mai fost acordat Ordinul Național Serviciul Credincios în grad de ofițer președintelui Asociației *Comitetele*

Olimpice Europene Mario Pescante. COR a conferit, în anul 2004, Colanul de Aur președintelui CIO Jacques Rogge și președintelui Asociației *Comitetele Olimpice Europene* Mario Pescante.

D. Acordarea titlului de Doctor Honoris Causa de către Universitatea București președintelui CIO Juan Antonio Samaranch (1994); Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport București președintelui CIO Jacques Rogge (2008); Universitatea din Oradea președintelui CIO Jacques Rogge (2010).

Alături de cele 3 personalități ale CIO pentru România, pe parcursul anilor, au făcut parte din organismele ale CIO și ale ACNO și alți reprezentați ai sportului românesc, printre care: Nadia Comăneci, Emil Ghibu, Lia Manoliu, Ion Țiriac, Emanuel Fântâneanu (CIO); Lia Manoliu, Ion Corneliu, Octavian Morariu (ACOE/ACNOE).

În cuvântul său, rostit cu ocazia celei de-a 80-a aniversări a COR (18 octombrie 1984), J.A. Samaranch aprecia că *sportivii și oficialii români au constituit întotdeauna un pilon puternic al Mișcării Olimpice*, această apreciere constituind o dovadă a prețuirii și respectului de care se bucură COR din partea CIO.

Alegerea președintelui COSR Octavian Morariu în calitate de membru al Comitetului Executiv al Asociației Comitetelor Olimpice Europene și vicepreședinte al Comisiei pentru Relații cu Uniunea Europeană al acestui organism, precum și vizitele în România ale domnului Jacques Rogge, președintele CIO evidențiază rolul și locul României, al COSR în Mișcarea Olimpică.

Rezultatele participării delegaţiei României la ediţiile JO de vară atestă identificarea COR, a federațiilor sportive naționale şi a sportivilor români cu idealurile şi realităţile mişcării olimpice moderne. Astfel, din cele 26 de ediţii ale JO, delegaţiile ţării noastre au participat la 19, performanţele situându-le în elita sportului olimpic, îndeosebi în perioada postbelică (1952-2008). Sportivii români au obținut, la JO din perioada menționată, 292 de medalii, din care 86 de aur, 89 de argint și 117 de bronz.

Numărul sportivilor participanţi, al ramurilor şi probelor la care au concurat, al medaliilor, inclusiv de aur şi al punctelor obţinute sunt o dovadă concretă a prestaţiilor acestora în arena olimpică (vezi tabelul ce prezintă dinamica performanţelor româneşti la JO de vară și capitolul România la Jocurile Olimpice din Cartea de Aur a Sportului Românesc.

Începând din 1924 JO de vară aveau să fie completate cu cele de iarnă, organizate separat, în acelaşi an, până în 1992. Începând din 1994 (JO de iarnă – Lillehammer), JO – de vară şi de iarnă – se organizează alternativ din 2 în 2 ani, păstrându-se intervalul de 4 ani între ediţii. Delegaţiile României au participat la 19ediţii ale J.O. de iarnă (vezi și capitolul Participarea și rezultatele obținute de sportivii români la Jocurile Olimpice de iarna prezentat în Cartea de Aur a Sportului Românesc).

În volumul al VI-lea al Enciclopediei, care cuprinde Cartea de Aur a Sportului Românesc, sunt prezentate, pe larg, date, informații și realizări privind România la JO, având ca tematică: A. Jocurile Olimpice de vară, cu date și informații care evidențiază participarea, premiere olimpice românești, recordurile olimpice realizate de sportivii români, rezultatele sportivilor în perioada 1924-2008, performanțe olimpice pe ramuri de sport, sinteze privind bilanțul general, contribuția ramurilor de sport și topul sportivilor medaliați, retrospectivă în imagini, care înfățișează campionii olimpici, în perioada 1952-1996, campionii și medaliații din perioada 2000-2008; B. Jocurile Olimpice de iarnă, cu date și informații privind participarea României la JO în perioada 1984-2010; C. Jocurile Paralimpice de vară și de iarnă, rezultatele participanților români în perioada 1992-2010.

Din inițiativa CIO au fost înființate JO de vară pentru Tineret (JOT), accesibile tinerilor între 14 și 18 ani, organizate din 4 în 4 ani. Inițiator al acestor jocuri (5 iulie 2007), Jacques Rogge, evidențiază rolul tot mai mare al sportului în societate. *Astfel, un rol major va avea informația și educația referitoare la subiecte sensibile precum: pericolul dopajului în sport, violența pe stadioane, riscurile asociate cu extremele, fie că este vorba de un stil de viață sedentar sau supraantrenament continuu; beneficiile unei diete echilibrate; avantajele menținerii echilibrului sănătos între sport și alte activități sociale și educaționale*.

Tinerii vor participa la aceste *Jocuri care să-i inspire, prin încorporarea tuturor simbolurilor olimpice (ştefeta torţei, imnul, drapelul)... pot învăţa să se respecte reciproc pe terenul de sport, ei vor putea transfera această atitudine şi în viaţa de zi cu zi*.

Obiectivele JOT sunt: să reunească cei mai buni tineri sportivi ai lumii și să-i celebreze; să ofere o introducere unică și puternică în olimpism; să inoveze educația și dezbaterea valorilor olimpice și provocările societății; să împărtășească și să celebreze culturile lumii într-o atmosferă festivă; să ajungă la comunitățile tinerilor din întreaga lume pentru a promova valorile olimpice; să crească participarea conștientă la sport a tinerilor; să acționeze ca o platformă pentru inițiative în cadrul Mișcării Olimpice; să constituie un eveniment la cele mai înalte standarde sportive internaționale.

Prima editie a JOT de vară a fost organizată în Singapore (2010) și a reunit aproximativ 3200 sportivi si 800 oficiali. România a fost prezentă la această ediție cu 30 de sportivi, 12 ramuri de sport, obținând 7 medalii astfel: 1 de aur (gimnastică), 4 de argint (gimnastică și atletism) și 2 de bronz (canotaj și natație).

Prima ediție a JOT de iarnă va avea loc la Innsbruck, în anul 2012.

În 1990, la iniţiativa domnului Jacques Rogge (actualmente preşedinte al Comitetului International Olimpic), Asociaţia Comitetelor Olimpice Europene (EOC) a lansat competiţia „Zilele Olimpice ale Tineretului European". Iniţial, între 1991 şi 2001, manifestarea s-a intitulat „Zilele Olimpice ale Tineretului European, iar din 2003 şi-a schimbat denumirea, devenind „Festivalul Olimpic al Tineretului European" (FOTE).

FOTE este o competiţie multi-sport, la care au acces toate cele 49 de CNO-uri europene.

Ediţiile de vară şi de iarnă ale FOTE reprezintă evenimentele de top pentru tinerii sportivi cu vârste cuprinse între 14 şi 18 ani. Aceste evenimente sunt organizate din 2 in 2 ani, întotdeauna în anii impari (când nu se desfăşoară Jocuri Olimpice).

Ediţia de vară a început sa fie organizată din 1991, iar cea de iarnă, din 1993.

Întrecerile FOTE au loc sub patronajul Comitetului International Olimpic. Drepturile exclusive aparţin EOC.

FOTE se desfăşoară după formatul programelor în care au loc ceremonialurile de la Jocurile Olimpice, respectiv: ceremonii de deschidere şi închidere, de decernare a medaliilor, flacăra olimpica rămâne aprinsă pe toată durata competitiei, sportivii şi arbitrii depun juramantul olimpic. Pentru organizarea şi desfăşurarea FOTE, sunt utilizate toate simbolurile olimpice.

Sistemul de organizare al aceastei competiţii este similar cu cel al Jocurilor Olimpice, în ceea ce priveşte progamul sportiv (concursuri şi antrenamente oficiale), programul anti-doping, precum şi formalităţile de acreditare, cazare, transport, servire a mesei.

Nivelul de participare este următorul:

- FOTE vară: 2.500-3.000 participanţi din 49 ţări
- FOTE iarnă: 1.300-1.500 participanţi din 40-45 ţări

Ţara noastră a participat la toate ediţiile de vară şi de iarnă ale acestei competiţii, obţinând un total de 147 medalii, din care 44 de aur, 52 de argint şi 51 de bronz.

România va găzdui cea de a XI-a ediţie de iarnă a FOTE, care se va desfăşura la Braşov, în perioada 17-22 februarie 2013.

Un loc important în strategia COR - COSR l-a constituit dezvoltarea bazei materiale.

Complexul olimpic „Sydney 2000" – Izvorani a intrat în funcțiune în anul 2000. Proiectul inițiat de Ion Țiriac a fost dezvoltat și continuat de președintele COSR Octavian Morariu. În mai 2008, în prezența Președintelui României – Traian Băsescu, a Președintelui CIO Jacques Rogge și a primului ministru Călin Popescu-Tăriceanu, au fost date în folosință noile obiective care să asigure pregătirea sportivilor pentru jocurile olimpice. Din anul 2009, Complexul Olimpic „Sydney 2000" – Izvorani are în structură:

- Hotel: 54 de locuri de cazare, restaurant de 150 de locuri, terasă cu 40 de locuri, sală de protocol cu 32 de locuri, bucătărie, capacitate de gătire pentru 300 de persoane, piscină descoperită;
- Hotel: capacitate cazare 92 locuri; restaurant 150 persoane; sală de conferință 80 persoane; 6

cabinete medicale de refacere; bucătărie capacitate 300 persoane; jacuzzi;

- Centrul de conferințe cu: sală ședințe 150 de persoane, sală ședințe 60 de persoane, sală ședințe 25 persoane, 31 de locuri de cazare, jacuzzi, club biliard, saună;

- Sală de gimnastică: sală de forță, 4 vestiare, cabinet medical, 2 saune, terasă;

- Sală polivalentă pentru toate sporturile cu mingea, de sală: 2 săli de forță, 10 vestiare, mese de tenis de masă, tribune 122 locuri, sauna;

- Bazin olimpic de înot 50x25x2m: tribune cu 240 locuri si posibilitate de extindere până la 550, 6 vestiare, saună, sală protocol;

- Sală de tenis: 2 terenuri de tenis – suprafață rapidă de joc, 2 vestiare cu saună;

- Stadion de fotbal/rugby cu pistă de atletism: suprafață sintetică omologată teren propriu-zis; pistă atletism cu 6 culoare; tribună cu 185 locuri

- Terenuri descoperite de tenis: 2 terenuri cu suprafață de plastic.

Complexul are în dotare TV prin cablu, telefonie, internet prin cablu și wireless, aparatură modernă de proiecție și sonorizare.

Noul sediu – Casa Olimpică și Muzeul olimpic – au fost inaugurate în data de 27 septembrie 2011. La festivitatea oficială au participat preşedintele României, Traian Băsescu, preşedintele CIO, Jacques Rogge, preşedintele EOC, Patrick Hickey, reprezentanţi ai mai multor Comitete Naţionale Olimpice, ambasadori acreditaţi la Bucureşti, medaliaţi olimpici, parlamentari, membri ai guvernului, parteneri ai COSR, preşedinţi şi secretari generali ai Federaţiilor sportive naţionale, membrii Comitetului executiv al COSR şi ai Comisiei Tehnice Olimpice, membri ai AOR, reprezentanţi ai mass media, alte personalităţi ale vieţii sportive.

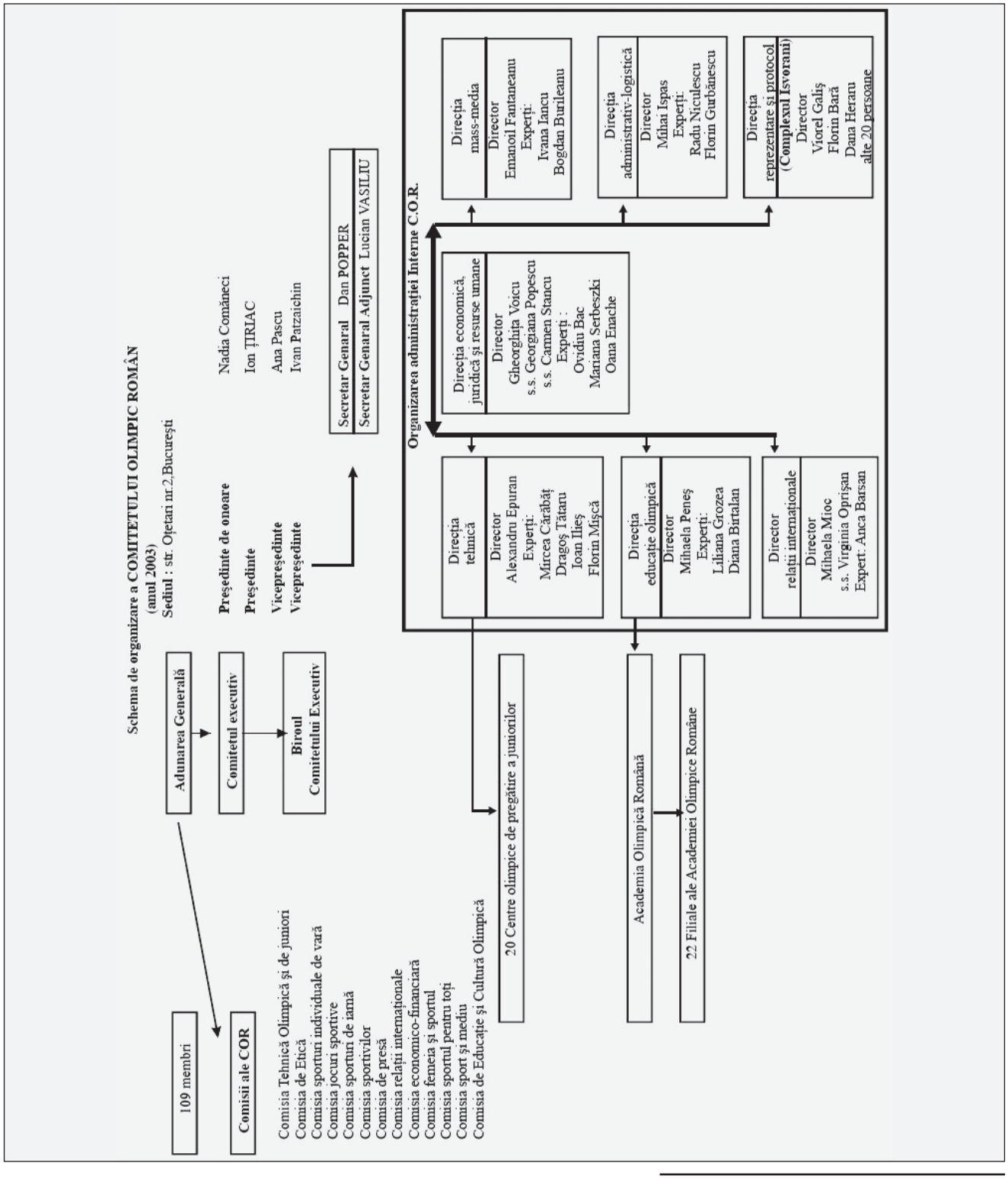

Structura organizatorică COR/COSR

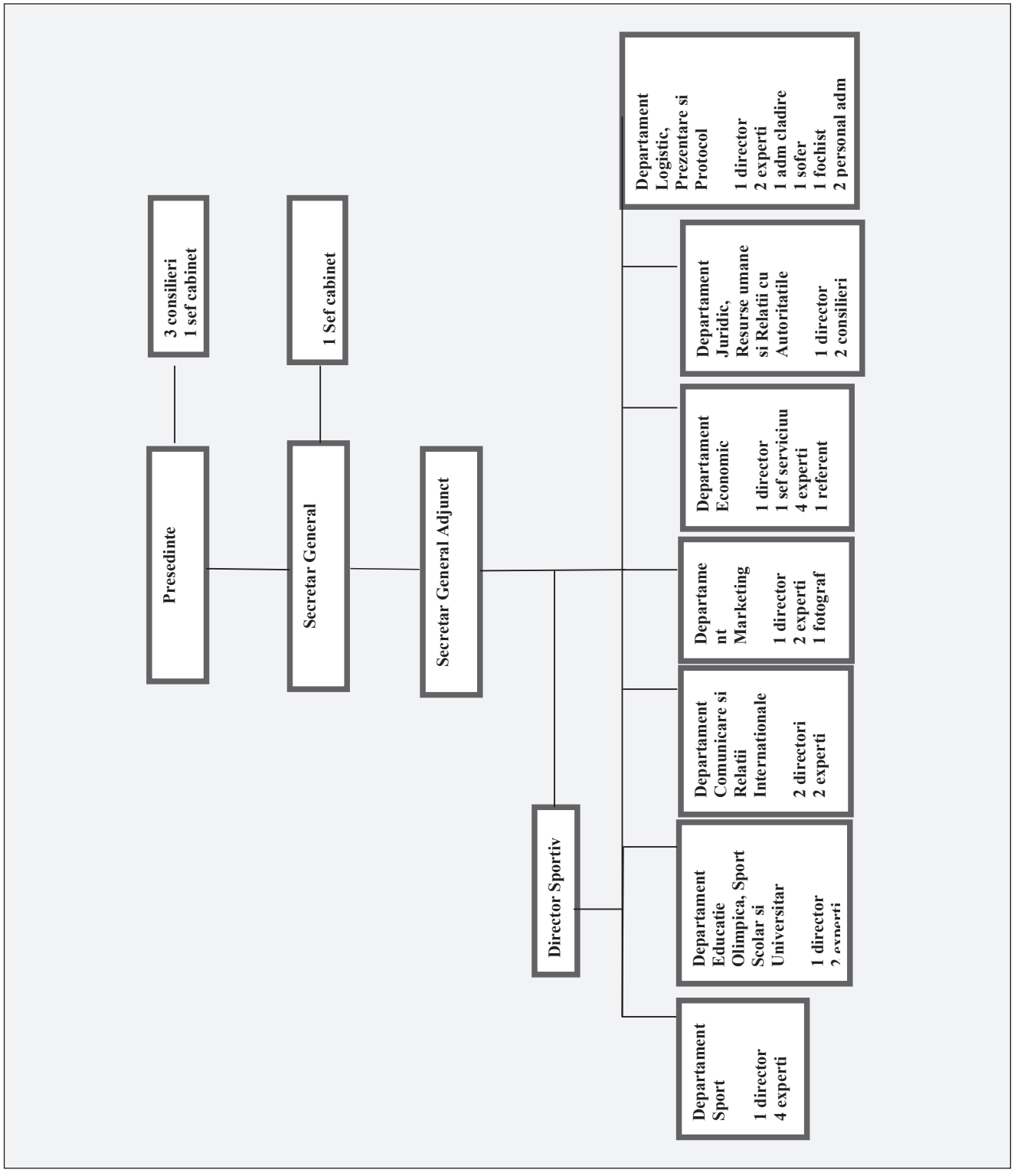

Structura organizatorica a C.O.S.R. (anul 2011) – Sediul B-dul Mărăşti nr. 20A, Bucureşti

MEMBRII COMITETULUI OLIMPIC ROMÂN ÎN PERIOADA 1914-2004

Numele şi prenumele	Perioada
Abagiu Radu (m)	1977-1982
Agop Kirmizian(m)	1992-1999
Alecu Costică(m)	1959-1970
Alexa Haralambie(p)	1984-1987
Alexandrescu Const(ce).	2004-
Alexandrescu Const.(m)	1990-2004
Alexandrescu Dumitru(ce)	1994-1998
Alexandrescu Dumitru(m)	1990-1998
Alexandrescu Horia(m)	1990-2004-
Alexe Anghel(p)	1966-1974
Alexe Ilie (m)	1974-1977
Almăjan Bujor (m)	1954-1982
Aman Anton(m)(m)	1959-1961
Amza Octavian(m)	1990-1998
Andrei Ştefan(m)	1970-1974
Andrei Vasile (m)	1994-1999
Angelescu Constantin (m)	1920-1923
Angelescu Mircea(m)	1966-1990
Angheliu Emil (m)	1947-1951
Apostol Constantin(m)	2002-2004
Apostol Tiberiu(m)	2004-
Arădăvoaicei Dorin (m)	2002-2004-
Arcan Valeriu (m)	1963-1970
Ardeleanu Tiberiu(ce)	1990-1994
Argetoianu Constantin(m)	1920-1923
Arghiropol Constantin(m)	1998-2004-
Armaş Iosif(m)	2002-2004
Armion Rodica (m)	1990-1993
ASR CAROL al II-lea(p)	1914-1920
ASR CAROL al II-lea(p)	1923-1940
Atanasiu Gheorghe(m)	1974-1977
Atanasiu Virgil(m)	1977-1990
Aurel Ion (m)	1959-1961
Babii Sorin(m)	1990-2004-
Bacalbaşa Constantin (m)	1923-1936
Bădău Silviu(m)	1999-2002
Badea-Carlescu Laura(ce)	2002-2004-
Badea-Carlescu Laura(m)	1998-2004-
Bădescu Mihai(m)	1992-1996

Numele şi prenumele	Perioada
Băjenaru Cornel (m)	1974-1982
Bălăceanu Petre(m)	1954-1960
Balaiş Florian(m)	1990-1996
Bălan Gheorghe(m)	1961-1970
Balaş Ion (m)	1959-1982
Balaş Ion (vp)	1959-1970
Balaş-Soter Iolanda(ce)	1992-2004-
Balaş-Soter Iolanda(m)	1959-2004-
Balaş-Soter Iolanda(vp)	1998-2002
Bănciulescu Victor (m)	1970-1990
Barani Gavrilă(m)	1954-1998
Barbu Eugen(m)	1954-1970
Bărbulescu Teodor (m)	1970-1974
Baroga Lazăr(ce)	1993-1998
Baroga Lazăr(m)	1990-1998
Bellu Nicolae(m)	1951-1954
Bellu Octavian(ce)	1998-2002
Bellu Octavian(m)	1993-2004-
Berţia Teodor(m)	2004-
Beşliu-Melinte Doina(m)	1998-2004-
Bianu Gheorghe(sg)	1954-1959
Bibescu V. George(m)	1916-1923
Bibescu V. George(p)	1920-1923
Bîră Mihai(ce)	1990-1998
Biriş Ion (m)	1992-1993
Bîrjega Marin(m)	1963-1977
Bîrsănescu Cornel(m)	1990-2002
Bitang Maria(m)	2002-2004-
Blank Aristide(m)	1923-1936
Bodnăraş Manole(m)	1951-1970
Bodnăraş Manole(p)	1959-1963
Bodnăraş Manole(vp)	1951-1954
Boerescu Neagu (m)	1916-1940
Boghici Aurel(m)	1977-1990
Boldea Mircea(m)	2004-
Boroi George(m)	2004-
Botezatu Ion(m)	1990-1992
Bozdog Nicolae(m)	1970-1990
Brătianu Vintilă(m)	1916-1920

Bădescu Otilia(m)	1990-1992
Bădulescu Virgil (m)	1923-1936
Bucheru Ion(m)	1970-1974
Bucur Teodora(m)	1993-1995
Bud Nicolae(m)	2004-
Budeanu Aurelian(m)	1963-1970
Bugnariu Teodor(m)	1957-1959
Buleu Aurel(m)	2004-
Busneag Razvan(m)	2002-2004-
Calcan Gheorghe(m)	1959-1970
Callimachi Ion(m)	1923-1936
Calu-Leoca Gheorghe(m)	2002-2004
Cămărăşescu Ion(m)	1914-1936
Capră Petre(m)	1957-1974
Caracostea Grigore(m)	1914-1940
Cazacu Virgil(m)	1974-1977
Ceauşescu Savu(m)	1957-1959
Cesianu Dinu(m)	1914-1940
Cesianu Dinu(sg)	1936-1940
Cherteş Efrem(m)	1982-1984
Chiose Vanghel(m)	1963-1997
Chiose Vanghel(sg.adj)	1982-1984
Chirilă Ioan(m)	1994-1999
Christodorescu Radu(m)	1957-1960
Cîmpeanu Mircea(m)	1992-2002
Cioară Dorel(m)	1990-1993
Ciobanelu Paul(ce)	1998-2004-
Ciobăniţa Vasile(m)	2004-
Cioc Mihai(m)	2002-2004
Cioroiu Nicolae(m)	1957-1961
Cioroiu Teodor(m)	1954-1957
Cîrcei Ion(m)	1959-1961
Cismas Gheorghe(m)	1994-2004-
Ciuc Alexandru(m)	1996-1999
Cocoş Adrian(m)	1990-1997
Cohn Vladimir(m)	1999-2004
Coliban Emil(m)	2004-
Coliş Cornel(m)	1951-1954
Coman Ion(m)	1966-1977
Comăneci Nadia(m)	1982-1984
Comăneci Nadia(m)	1990-2004-

Breyer Lazăr(m)	1916-1920
Brukner Alexandru(m)	1990-1994
Constantinescu Ştefan(m)	1992-1996
Copos George(m)	1993-2004-
Corbu Carol(m)	1998-1999
Cornea Paul(m)	1951-1959
Corneanu Ovidiu(m)	1992-1994
Cornianu Ion(ce)	1990-1992
Corobeamu Berta(m)	1951-1954
Cosac George(m)	1990-1992
Cosaşu Radu(m)	1990-1998
Costea Mircea(m)	1959-1974
Costescu Cristian(m)	1998-2004-
Costescu George(m)	1914-1923
Costinescu Ion, dr(m)	1914-1936
Crăciunescu Alexandru(m)	1970-1989
Crişan Alexandru(m)	2002-2004
Crişan Liviu Adrian(m)	2004-
Cseresnyes Bella(m)	1984-1990
Cucuiu Mhai(m)	2004-
Damşa Adrian(m)	1992-1998
Dănescu Alexandru(m)	1974-1989
Davila Theodor(m)	1916-1920
Davila-Pia Carol(m)	1914-1920
Deleanu Irina(m)	2004-
Deşliu Dan(m)	1959-1970
Diaconu Constantin(m)	2004-
Dimeca Gheorghe(m)	1990-1993
Dimofte Octavian(m)	2004-
Dinescu Cornelia(m)	1966-1977
Dinu Cornel(m)	1990-2004-
Dinu Cristea(m)	1959-1970
Dobincă Aurel(m)	1990-1994
Dobre Ionel(m)	1992-1998
Dobrescu Ioan(m)	2002-2004-
Dobrescu Ioan(sg)	2004-
Dobriţoiu Ion(m)	1992-1994
Dociu Virgil(m)	2002-2004
Dolipschi Victor(m)	1998-1999
Doroftei Leonard(m)	2004-
Dospinescu Ioan(ce)	2004-

Comăneci Nadia(po)	2002-2004-
Constandache Valentin(m)	1963-1990
Constantin Florian (m)	1992-1998
Constantinescu Dumitru(m)	1963-1970
Constantinescu Dumitru(m)	1995-1998
Constantinescu Miron(m)	1966-1970
Constantinescu Petre(m)	1970-1974
Dragoş Andrei(ce)	2004-
Draica Ion(m)	1977-2002
Drîmbă Ion(m)	1999-2002
Dulimof Leonid(m)	1992-1993
Duma Aurel(m)	1960-1970
Duma Aurel(p)	1960-1966
Dumitrescu Petre(m)	1959-1974
Dumitru Adriana(m)	1994-1997
Dumitru Gheorghe(m)	1970-1977
Dumitru Nicolae(m)	2002-2004-
Enache Gheorghe (m)	1984-1990
Enache Gheorghe(m)	1998-2004
Enăchescu Voicu(m)	2002-2004
Enciu Lazăr(m)	1994-2004-
Ene Elena(m)	1984-1990
Ene-Pascu Ana(ce)	1994-2004-
Ene-Pascu Ana(vp)	2002-2004-
Epuran Alexandru(m)	1997-2004-
Epuran Mihai(m)	1998-2002
Fântâneanu Emanoil(m)	1997-2004-
Floca Arhip(m)	1959-1970
Florescu Corneliu(ce)	1990-1998
Florescu Corneliu(m)	1974-2002
Florescu D.Alexandru(m)	1916-1923
Florescu Mihai(m)	1970-1989
Florescu Mihail(m)	1954-1961
Floroiu Ilie(m)	1998-204-
Floru Robert(m)	1966-1974
Focşeneanu Petre(ce)	1990-1999
Focşeneanu Petre(m)	1982-1999
Focşeneanu Petre(sg.adj)	1984-1994
Frîncu Elena(ce)	1994-2004-
Frîncu Elena(m)	1990-2004-
Frunteş Radu(m)	1992-1998
Fuicu Sorin(m)	1998-2002
Gaţu Cristian(m)	1990-2004-
Gaţu Cristian(vp)	1998-2002

Drăgan Ion(ce)	1993-2002
Drăgănescu Emil(m)	1959-1970
Drăgănescu Gheorghe (m)	1961-1963
Drăgănescu Gheorghe (m)	1977-1982
Dragason Nicolae(vp)	1982-1990
Dragnea Marin(p)	1974-1984
Dragomir Ruxandra(m)	2002-2004
Gheorghe Matei(m)	1954-1959
Gheorghiu Pavel(m)	1959-1970
Gherghina Gheorghe	1998-2004
Ghibu Emil(ce)	1990-1992
Ghibu Emil(m)	1959-1992
Ghibu Emil(sg)	1974-1982
Ghibu Emil(vp)	1959-1970
Ghişoiu Gheorghe(m)	1970-1977
Ghiţulescu Ion(m)	1961-1970
Gîrbă Maria(m)	1990-1994
Gîrleanu Dan(m)	1995-1996
Glăvan Marcel(m)	1998-2002
Goga Ilie(m)	1961-1970
Gogean Gina(m)	2002-2004
Gomoiu Gheorghe(p)	1987-1989
Goreac Adrian(m)	1993-1994
Graur Dumitru(m)	2002-2004-
Grecu Danut(m)	1994-2004-
Grigoraş Anca(m)	2002-2004-
Grigore Daniel(m)	1993-1998
Grigore Viorel(m)	1992-1993
Grindeanu Petru(m)	2004-
Grintescu Anatolie(m,ce)	1993-2004-
Gurău Anca(m)	1990-1998
Guriev Gheorghe(m)	1970-1990
Guzganu Elisabeta(m)	1990-1993
Hadîrcă Dragoş(m)	1994-2002
Hagi Gheorghe(m)	2000-2004-
Hagiu Vlad(m)	1982-1984
Hăulică Ion(m)	1990-1998
Hăulică Ion(vp)	1990-1993
Haupt Mircea(m)	1947-1959
Henese H.(m)	1916-1920
Hillerin Pierre(m,ce)	1990-2004-
Hoffmann Arthur(m,(ce)	1998-2004-
Hoffmann Arthur(m,(m)	1993-2004-
Iacobici Iosif(m)	1936-1940

Gavra Dorin(m)	1990-1998
Gavrilă Nicolae(m)	1990-1990
Gavrilescu Nicolae(m)	1970-1974
Gebauer Mario(m)	1916-1923
Georgescu Ion(m)	1959-1963
Georgescu Paul(m)	1959-1970
Georgescu Paul(sg)	1959-1963
Gheorghe Constantin(m)	1990-2004
Gheorghe Ion(m)	1954-1959
Iliescu Marin(m)	1982-1984
Iliescu-Brânceni N.(m)	1914-1920
Ioan Virgil(m)	1947-1951
Ioaniţoaia Ovidiu(m)	1998-2002
Ion Aurel(m)	1982-1984
Ion Corneliu(ce)	1990-2004
Ion Corneliu(m)	1980-2004
Ionescu Atanasia(m)	1974-1990
Ionescu Constantin(m)	1970-1977
Ionescu Dan(ce)	1994-2002
Ionescu Dan(m)	1990-2002
Ionescu Dan/Progresul(m)	1990-1991
Ionescu Martin(m)	1992-1994
Ionescu Radu(m)	2002-2004-
Ionescu T. Mihai(m)	1961-1970
Ionescu Tiberiu(m)	1966-1970
Ionescu Vali(m)	2002-2004-
Ionescu Vasile(m)	1959-1982
Ionescu Victor(m)	1998-2002
Iovan Sonia(m)	1974-1977
Ispas Mihai(m)	1990-2004-
Istrate Ilie(m)	1974-1982
Istrate Ilie(sgadj)	1974-1984
Iuga Vasile(m)	2002-2004-
Ivan Paula(ce)	1990-1994
Ivănescu Doina(m)	1974-1989
Jurcă Petre(m)	1959-1963
Korodi Ștefan(m)	1984-1987
Kunst-Ghermănescu I.(m)	1970-1997
Kunst-Ghermănescu I.(ce)	1990-1997
Lador Ioan(m)	1995-2002
Lalescu Traian(m)	1916-1920
Lăncrăjan Dorin(m)	1998-2002
Lascău Ion(m)	2002-2004-
Lavric Ion(m)	1984-1989
Lăzărescu Alexandru(m)	1990-2004

Iacobini Gheorghe(m)	1970-1974
Iamandi Ștefan(ce)	2004-
Iamandi Ștefan(m)	1994-2004-
Iancu Constantin(m)	1994-1995
Ianul Vasile(m)	1990-1991
Iavorovski Alexandru(m)	2002-2004-
Iconomu George(m)	1914-1920
Iconomu Mircea(m)	1916-1920
Iliescu Ion(m)	1982-1984
Ludu Virgil(m)	1990-1997
Lung Noemi(m)	1990-1993
Macavei MihailI(p)	1951-1953
Macoveanu Dan(m)	1990-2002
Macovei Bogdan(m)	1990-1994
Macovschi Eugen(m)	1966-1970
Manea Mircea(m)	1966-1970
Mănescu Corneliu(vp)	1954-1961
Mănescu Manea(m)	1951-1963
Manolache Alexandru(m)	1951-1954
Manole Viorel(m)	1998-1999
Manoliu Lia(m)	1951-1954
Manoliu Lia(vp)	1974-1998
Manoliu Lia(p)	1990-1998
Mărăşescu Nicolae(m)	1990-2004-
Marcu Stan(m)	1959-1963
Mărculescu Cornel(ce)	2000-2004-
Mareş Eugen(m)	1966-1970
Marghiloman Alexandru(m)	1923-1936
Marinescu Justin(m)	1920-1923
Marinescu Mihai(m)	2002-2004
Marinescu Paul(m)	1970-1977
Massini E.(m)	1947-1951
Matache Constantin(m)	1990-1998
Matei Ani(m)	1984-1990
Matei Ion(m)	1992-2002
Matei Ion(ce)	1994-1998
Maurer Ion Gheorghe(p)	1947-1959
Mavrocordat Leon(m)	1920-1923
Mendel Emanuel(m)	1916-1920
Menis Argentina(m)	1977-1982
Messinger Costică(m)	1954-1959
Miclescu Letiţia(m)	19901995
Mihai Constantin(m)	1959-1970
Mihai Florenţa(m)	1990-1991
Mihail Constantin(m)	2002-2004

Leucuţa Aurel(m)	1923-1940
Leuştean Elena(m)	1974-1977
Lichiardopol Gheorghe(m)	1947-1959
Liţă Cosma (m)	1970-1982
Loghin Lazăr(m)	1999-2002
Login Maria(m)	1982-1984
Lovin Mircea(m)	1990-1995
Luca Liviu(m)	2004-
Lucescu Mircea(m)	1999-2004-
Luchide Octav(sg)	1947-1954
Mleşniţă Constantin(m)	1970-1977
Mocanu Diana(m)	2004-
Mociani Victor(m)	1990-2002
Mocioni Anton(m)	1923-1936
Mogoş Alexandru(m)	1982-2004
Mogoş Alexandru(sg.adj)	1984-1989
Mogoş Alexandru(sg)	1990-1994
Mohora Tudor(m)	1982-1984
Moina Ion(m)	1959-1970
Moisescu Anton(m)	1951-1954
Morariu Octavian(p)	2004-
Moraru Adrian(m)	1982-1984
Moraru Viorel(m)	1990-1999
Moruzzi George(m)	1920-1940
Moţ Doina(m)	1996-1998
Mujic Mihai(m)	1951-1961
Muler Artur(m)	1916-1920
Munteanu Larisa(m)	1977-1982
Muraru Anton(m)	1982-1999
Mureşan Alexandru(m)	1961-1966
Mureşan Ioan(m)	1990-2002
Mureşan Margareta(m)	2004-2008
Mureşan Nicolae(m)	1963-1989
Murgoci .Gheorghe(m)	1914-1923
Nae Ion(m)	1970-1984
Narosi Leon Ioan(m)	2004-
Năstase Ilie(m)	2004-
Năstăsescu Victor(m)	1982-1984
Neagu Aurel(m)	1970-1984
Nedef Mihai(m)	1990-2002
Nedef Nicolae(ce)	1998-2002
Nedelescu Marian(m)	1990-1993
Neta Gheorghe(m)	1998-199
Nicolae Constantin(m)	1990-1994
Nicolaescu Ion(m)	1914-1916

Mihăilescu Nicolae(m)	1992-1998
Mihăiţă Mihai(m)	1966-1970
Mihăiţă-Mugur Corneliu(m)	2002-2004-
Mihuţ Nicolae(m)	1966-1970
Miloşovici Lavinia(m)	1998-2002
Mîndreanu Constantin(m)	1974-1982
Mineu Ion(m)	1954-1959
Mioc Mihaela(m)	1998-2004-
Mironov Alexandru(m)	1992-2002
Mitroi Gheorghe(m)	1998-2002
Olteanu Marius(m)	2004-
Olteanu Miron(m)	1970-1977
Olteanu Miron(vp)	1974-1977
Oprică Teodor(m)	1966-1970
Opris Mihai(m)	2004-
Opriţă Constantin(m)	1974-1982
Opriţă Constantin(p)	1989-1990
Oţelea Cornel(m)	1990-2004-
Oţelea Cornel(vp)	1994-1998
Oţelea Cornel(ce)	1995-2004-
Pall Stefan(m)	2004-
Pană Eduard(m)	2004-
Panaitescu Dragoş(m)	1993-1994
Pandele Ion(m)	1997-2004-
Pandele Maximilian(m)	1970-1974
Panţuru Ion(m)	1990-1993
Pârvulesc Octav(m)	1947-1951
Pasat Gheorghe(m)	1970-1974
Pasca Mircea(m)	1990-1991
Pascu George(m)	1916-1920
Pătraşcu Petre(m)	1963-1970
Patzaichin Ivan(m)	1977-2004
Patzaichin Ivan(vp)	1990-2002
Păun Ion(m)	1961--1982
Păun Ion(sg.adj)	1963-1982
Peneş Mihaela(m)	1990-2002
Peneş Mihaela(sg)	1998-1999
Petrescu Ştefan(m)	1959-1970
Petrică Nicolae(m)	1990-1997
Plagino A. George(m.CIO)	1908-1949
Ploeşteanu Nicolae(m)	2000-2002
Polihroniade Elisabeta(m)	1998-2002
Pop Ioan(m)	2002-2004
Pop Ion(m)	1984-1990
Pop Traian(m)	1970-1974

Nicolaescu Sergiu(m)	1993-1998
Nicu Alexe(m)	1970-1974
Niculescu Constanţa(m)	1984-1990
Niculescu Dumitru(m)	1966-1970
Niţă Octavian(m)	1990-2004-
Noran Sever(m)	1970-1977
Novac Gheorghe(m)	1990-1997
Novac Paul(m)	1998-2002
Obreja Rudel(m)	2002-2004
Olariu Gabriel(m)	2004-
Oleniuc-Lipa Elisabeta(m)	1990-2004-
Popovici Mugur(m)	1998-2004
Popovici Vascul(m)	1990-1993
Popper Dan(m)	1990-2004-
Popper Dan(sg)	1995-2004
Porumboiu Adrian(m)	2002-2002
Potec Camelia(m)	2004-
Predescu Aurel(m)	1974-2002
Pricop Mitica(m)	2002-2004-
Protopopescu Ion(m)	1916-1920
Puică Ion(m)	1990-1993
Puică Maricica(m)	1984-2004
Puşcaşu Vasile(m)	1990-2004-
Raducanu Gheorghe(m)	2004-
Rădulescu Mircea(m)	1982-1984
Radulian Virgil(m)	1974-1998
Raica Mihai(m)	1951-1954
Răşcanu Alexandru(m)	1920-1923
Rîmbu Ion(m)	1974-1993
Roibu Teodor(m)	1997-2004
Roman Nicolae(m)	1961-1963
Romanescu Cristinel(m)	2002-2004-
Rosetti-Solescu Ion(m)	1916-1920
Rosetti-Solescu Teodor(m)	1916-1920
Roşu Laurenţiu(m)	2002-2004
Sabău Ion(m)	1997-2002
Săceanu Ilarie(m)	1954-1959
Sandu Mircea(m)	1990-2004-
Saragea M.(m)	1954-1959
Satmari Sorin(m)	1990-1993
Savu Mihai(m)	1936-1940
Scarlat Eugen(m)	1990-1996
Selejan Vasile(m)	2004-
Şerban Ion(m)	1997-2002
Şiclovan Ioan(m)	1959-1982
Silivaş Daniela(m)	1990-1993

Poparad Elena(m)	1970-1974
Popescu Constantin(m)	1992-1998
Popescu Dimitrie(m)	1998-2004
Popescu Florin(m)	2002-2004-
Popescu Gabriel(m)	1995-2004-
Popescu Gabriel(ce)	2002-2004
Popescu Gheorghe(m)	1963-1970
Popescu Ion(m)	1954-1970
Popescu Marcel(vp)	2002-2004-
Popescu Nicolae(m)	1959-1963
Popescu-Sacele Adrian(m)	2004-
Soveja Sorin(m)	1998-1999
Spiridon Alexandru(m)	1998-2004
Staicu Stelian(m)	1966-1997
Stan Gheorghe(m)	2004-
Stan Nicolae(vp)	1982-1984
Stanciu Marin(m)	1961-1970
Stanciu-Cuşmir Anişoara(m)	1994-2002
Stancu Nicolae(m)	1977-1989
Stănculescu Silviu(m)	1993-1998
Stănculescu Victor(m)	1974-1990
Stănescu Gabriel(m)	2002-2004
Stănici Constantin(m)	1990-1993
Stîngă Vasile(m)	1994-2002
Stoian Aurică(m)	1982-1997
Stoian Aurică(ce)	1990-1997
Stoian Ion(m)	1970-1974
Stoica Adrian(m)	1993-2004-
Stoica Adrian(ce)	1999-2004-
Straton George(m)	2004-
Stroescu Adina(m)	1954-1959
Stuparu Dan(m)	2004-
Sturdza Dumitru(m)	1999-2004-
Suciu Aurelia(m)	2002-2004-
Suran Eugen(m)	2004-
Szabo Gabriela(m)	2002-2004-
Szekely-Beclea Violeta(m)	2004-
Szöcs Ladislau(m)	1990-2002
Tămăşan Traian(m)	1992-1998
Tampa Florin(m)	1992-1993
Tănăsescu Dumitru(m)	1916-1920
Tănăsescu Florea(m)	1961-1970
Tarbă Valeriu(m)	1992-1993
Tell Alexandru(m)	1920-1923
Teodor Dinu(m)	1977-1982
Teodor Gheorghe(m)	1990-1998

Şimen Radu(m)	2002-2004-
Simion Doru(m)	1993-1996
Simion Ion(m)	1970-1977
Şimon Lidia(m)	2002-2004-
Şiperco Alexandru(m)	1951-1998
Şiperco Alexandru(vp)	1951-1953
Şiperco Alexandru(p)	1954-1959
Şiperco Alexandru(vp)	1970-1998
Şiperco Alexandru(m.CIO)	1955-1998
Sîrbu Adrian(m)	1998-2000
Şlicariu Vasile(m)	1970-1977
Ţopescu Cristian(ce)	1990-2004
Tudor Vasile(m)	1990-1996
Tuhai Octavian(m)	1966-1974
Tulpan Ion(vp)	1959-1982
Tzigara-Samurcaş C.(m)	1914-1920
Ungur Aurel(m)	1954-1959
Urianu Gheorghe(m)	1993-1998
Ursea Ion(m)	1974-1977
Urzică Marius(m)	2002-2004-
Urziceanu Radu(m)	1984-1989
Văduva Constantin(m)	1997-2002
Văduva Stelian	2002-2004-
Vaida Ion(m)	1954-1959
Vântu Gheorghe(m)	1947-1951
Vasile Tudor(m)	1959-1977
Vasiliu Adrian(m)	1957-1959
Vasiliu Lucian(m)	1992-2002
Vaştag Francisc(m)	1990-2004-
Vătăşoiu-Liţă Emilia(m)	1974-1977
Venert I.(m)	1916-1920
Vicol Maria(m)	1974-1982
Vidraşcu Gheorghe(m)	1957-1959
Vidu Octavian(m)	1990-1998
Vieru Nicolae(m)	1990-2004
Vieru Nicolae(vp)	1994-1997
Vilara Andi(m)	1990-1996
Vilara Andi(ce)	1992-1996

Teodorescu Gheorghe(vp)	1954-1959
Teodorescu Leon(m)	1970-1977
Timiş Ioan(m)	1996-2004-
Ţiriac Ion(m)	1990-2004-
Ţiriac Ion(p)	1998-2004
Tiron Victoria(m)	1993--1996
Todan Ioan(m)	2004-
Todea Septimiu(sg)	1982-1989
Tofan Nicolae(m)	1959-1970
Tomescu Gheorghe(m)	1990-1993
Ţopescu Cristian(m)	1970-2004-
Vintilă Octavian(m)	1990-2004-
Vintilă Octavian(ce)	1994-2004
Vintilă Vasile(m)	2002-2004
Vişan Gheorghe(m)	2002-2004-
Vîslan Ion(m)	1966-1970
Vişoiu Dan(m)	2004-
Vlad Nicu(m)	1990-2004
Vladimir Nicolae(m)	1984-1990
Vlaicu Marcel(m)	1947-1959
Vlaicu Marcel(vp)	1951-1953
Voia Radu(m)	1982-1984
Voicu Alexandru(m)	2004-
Voicu Constantin(m)	2004-
Voicu Gheorghiţa(m)	2002-2004-
Voicu Ştefan(m)	1954-1970
Vornicu Tudor(m)	1959-1970
Vrabie Anghel(m)	1963-2002
Vrabie Anghel(sg)	1963-1974
Wagner Alexandru(m)	1993-1998
Wallmen Anca(m)	2004-
Zabet Benjamin(m)	2002-2004-
Zaharia Mihai(m)	1990-2002
Zanciu Mihail(m)	2004-
Zelinschi Sergiu(m)	1993-1998
Zeller-Constantinescu Ella(m)	1982-1984
Zmeu Costache(m)	1982-1984
Zvara Ştefan(m)	1959-1961

LEGENDĂ:

sg	=	secretar generaj
sg.adj	=	secretar general adjunct
p	=	preşedinte
vp	=	vicepreşedinte
ce	=	comitetul executiv
mCIO	=	membru al Comitetului Internaţional Olimpic
m	=	membru

COMPONENŢA COMITETULUI OLIMPIC ŞI SPORTIV ROMÂN (COSR)
Aprobată de Adunarea Generală Extraordinară din 15 noiembrie 2004

Preşedinte de onoare		
Comăneci Nadia	multiplă campioană olimpică şi mondială	personalitate a vieţii sportive

COMITETUL EXECUTIV

Preşedinte		
1. Morariu Octavian	preşedinte de onoare al FR Rugby	personalitate a vieţii sportive
Secretar general		
2. Dobrescu Ioan	preşedintele FR de Baschet	federaţie
Vicepreşedinţi		
3. Nicu Vlad	preşedintele FR de Haltere	federaţie
4. Pascu Ana	preşedintele FR de Scrimă	federaţie
5. Popescu Marcel	preşedintele CS Dinamo Bucureşti	personalitate a vieţii sportive
Membri ai CE		
6. Alexandrescu Constantin	preşedintele FR de Orientare Sportivă	federaţie
7. Andrei Dragoş	trezorierul COSR	personalitate a vieţii economice
8. Badea-Carlescu Laura	preşedintele Comisiei Sportivilor a COSR	personalitate a vieţii sportive
9. Balaş-Söter Iolanda	preşedintele FR de Atletism	personalitate a vieţii sportive
10. Ciobănel Paul	preşedintele FR Sp.pt.Handicapaţi	federaţie
11. Dospinescu Ioan	preşedintele FR de Canotaj	federaţie
12. Frâncu Elena	directorul DJS Constanţa	personalitate a vieţii sportive
13. Grinţescu Anatolie	secretarul general al FR de Polo	federaţie
14. Hoffmann Arthur	director general în ANS	personalitate a vieţii sportive
15. Iamandi Ştefan	secretarul general al FR de Nataţie şi PM	federaţie
16. Mărăşescu Nicolae	secretarul general al FR de Atletism	federaţie
17. Oţelea Cornel	preşedintele Comisiei tehnice olimpice	personalitate a vieţii sportive
18. Pană Eduard	secretarul general al FR de Hochei pe Ghiaţă	federaţie
19. Popescu Gabriel	preşedintele FR de Bob şi Sanie	federaţie
20. Stoica Adrian	secretarul general al FR de Gimnastică	federaţie

COMPONENŢA COSR

Personalităţi ale vieţii sportive	
1. Alexandrescu Horia	directorul ziarului *Independent*
2. Andrei Dragoş	trezorierul COSR
3. Arădăvoaicei Dorin	directorul SC Bacău
4. Babii Sorin	sportiv olimpic
5. Badea-Carlescu Laura	preşedintele Comisiei Sportivilor a COSR
6. Balaş-Söter Iolanda	preşedintele FR de Atletism
7. Bellu Octavian	antrenor al lotului olimpic de gimnastică
8. Bitang Maria	antrenoare a lotului olimpic de gimnastică
9. Boroi George	preşedintele CS Steaua Bucureşti

10. Buşneag Răzvan	directorul Institutului Naţional de Medicină Sportivă
11. Cişmaş Gheorghe	rectorul Academiei Naţionale de Educaţie Fizică şi Sport
12. Comăneci Nadia	preşedinte de onoare al COSR
13. Copos George	preşedintele FC Rapid Bucureşti
14. Diaconu Constantin	preşedintele ANS
15. Dimofte Octavian	directorul CS Olimpia Bucureşti
16. Dinu Cornel	administrator-delegat al FC Dinamo Bucureşti
17. Dobrescu Ioan	secretarul general al COSR
18. Doroftei Leonard	campion mondial la box profesionist
19. Epuran Alexandru	directorul Departamentului sport din COSR
20. Fântâneanu Emanuel	preşedintele Asociaţiei Presei Sportive
21. Floroiu Ilie	directorul CS Farul Constanţa
22. Frâncu Elena	directorul DJS Constanţa
23. Gogean Gina	antrenoare de gimnastică
24. Graur Dumitru	directorul Departamentului sport de la Antena 1
25. Grecu Dănuţ	antrenor al lotului olimpic de gimnastică
26. Grigoraş-Mihăilescu Anca	antrenor federal la FR de gimnastică
27. Hagi Gheorghe	antrenor de fotbal
28. Hillerin Pierre de	directorul Institutului Naţional de Cercetări pentru Sport
29. Hoffmann Arthur	director general în ANS
30. Ion Corneliu	vicepreşedinte al FR Tir
31. Ionescu-Căciureac Vali	vicepreşedinte al CS Rapid Bucureşti
32. Ispas Mihai	directorul Departamentului administrativ din COSR
33. Iuga Vasile	preşedintele Pricewaterhouse Coopers
34. Lipa Elisabeta	sportiv olimpic
35. Lucescu Mircea	antrenor de fotbal
36. Mărculescu Cornel	director executiv al FINA
37. Melinte Doina	directorul DJS Bacău
38. Mioc Mihaela	directorul Departamentului relaţii internaţionale din COSR
39. Mocanu Diana	sportiv olimpic
40. Morariu Octavin	preşedintele COSR
41. Naroşi Leon Ioan	reprezentantul Ministerului Educaţiei şi Cercetării
42. Oţelea Cornel	preşedintele Comisiei tehnice olimpice
43. Pandele Ion	director în ANS
44. Popescu Marcel	preşedintele CS Dinamo Bucureşti
45. Popper Dan	fost secretar general al COR
46. Potzaichin Ivan	antrenorul lotului olimpic de kaiac-canoe
47. Sturdza Dumitru	om de afaceri
48. Todan Ioan	directorul Departamentului sport de la TVR
49. Ţiriac Ion	fost preşedinte al COR
50. Ţopescu Cristian	directorul cotidianului Prosport
52. Vaştag Francisc	antrenorul lotului olimpic de box
53. Văduva Stelian	directorul DJS Arad
54. Vintilă Octavian	realizator de emisiuni sportive la Radio România
55. Vişoiu Dan	avocat

56. Voicu Alexandru	avocat
57. Voicu Gheorghiţa	directorul Departamentului economico-financiar al COSR

Federaţiile sportive naţionale

58. Alexandrescu Constantin	preşedintele FR de Orientare Sportivă
59. Apostol Tiberiu	secretarul general al FR de Culturism şi Fitness
60. Arghiropol Constantin	secretarul general al FR de Schi-Biatlon
61. Berţia Tiberiu	preşedintele FR de Fotbal-Tenis
62. Buleu Aurel	secretarul general al FR de Oină
63. Boldea Mircea	preşedintele FR de Aete Marţiale de Contact
64. Bud Nicolae	secretarul general al FR de Box
65. Ciobănel Paul	preşedintele FR Sportul pentru Handicapaţi
66. Ciobăniţă Vasile	secretarul general al FR de Radioamatorism
67. Coliban Emil	preşedintele FR de Alpinism şi Escaladă
68. Costescu Cristian	secretarul general al FR de Baseball
69. Crişan Liviu Adrian	preşedintele FR de Karate WKC
70. Cucuiu Mihai	preşedintele FR de Bridge
71. Deleanu Irina	preşedintele FR de Gimnastică Ritmică
72. Dospinescu Ioan	preşedintele FR de Canotaj
73. Dumitru Nicolae	preşedintele FR de Popice şi Bowling
74. Enciu Lazăr	secretarul general al FR de Hochei pe Iarbă
75. Gaţu Cristian	preşedintele FR de Handbal
76. Grindeanu Petru	secretarul general al FR de Arte Marţiale
77. Grinţescu Anatolie	secretarul general al FR de Polo
78. Iamandi Ştefan	secretari general al FR de Nataţie şi Pentatlon Modern
79. Iavorovski Alexandru	preşedintele FR de Călărie
80. Ionescu Radu	preşedintele FR de Badminton
81. Luca Liviu	preşedintele FR de Judo
82. Mărăşescu Nicolae	secretarul general al FR de Atletism
83. Mihăiţă-Mugur Corneliu	secretarul general al FR de Yachting
84. Mureşan-Juncu Margareta	secretarul general al FR de Şah
85. Năstase Ilie	preşedintele FR de Tenis
86. Nicu Vlad	preşedintele FR de Haltere
87. Niţă Octavian-Nicolae	secretarul general FR de Tir cu Arcul
88. Olariu Gabriel	secretarul general al FR de Motociclism
89. Olteanu Marius	preşedintele FR de Taekwondo ITF
90. Opriş Mihai-Claudiu	preşedintele FR de Go
91. Pall Ştefan	preşedintele FR de Scrable
92. Pană Eduard	secretarul general al FR de Hochei pe Ghiaţă
93. Pascu Ana	preşedintele FR Scrimă
94. Popescu Gabriel	preşedintele FR de Bob şi Sanie
95. Popescu-Săcele Adrian	preşedintele FR de Karate Modern
96. Puşcaşu Vasile	secretarul general al FR de Lupte
97. Răducanu Gheorghe	preşedintele FR de Dans Sportiv
98. Romanescu Cristinel	preşedintele FR de Tenis de Masă

99. Sandu Mircea	preşedintele FR de Fotbal
100. Stan Gheorghe	preşedintele FR de Tir
101. Stoica Adrian	secretarul general al FR de Gimnastică
102. Straton George	preşedintele FR De Rugby
103 Stuparu Dan	preşedintele FR de Karate Tradiţional
104. Suciu Aurelia	secretarul general al FR Sportul pentru Toţi
105.Suran Eugen	secretarul general ak FR de Biliard
106. Timiş Mihai	secretarul general al FR de Patinaj
107. Vişan Gheorghe	preşedintele FR de Volei
107. Voicu Constantin	preşedintele FR de Aeronautică
108. Wallmen Anca	preşedintele FR de Karate Kyo IKO2
109. Zabet Benjamin	preşedintele FR de Kaiac-canoe
110. Zanciu Mihail	secretarul general al FR de Modelism

Sportivi

111. Popescu Florin	sportiv olimpic
112. Potec Camelia	sportiv olimpic
113. Pricop Mitică	sportiv olimpic
114. Szabo Gabriela	sportiv olimpic
115. Szekely-Beclea Violeta	sportiv olimpic
116. Şimon Lidia	sportiv olimpic
117. Urzică Marius	sportiv olimpic

COMPONENŢA COMITETULUI OLIMPIC ŞI SPORTIV ROMÂN
Aprobată de Adunarea generală din 27 noiembrie 2008

Preşedinte de onoare

Comăneci Nadia	multiplă campioană olimpică şi mondială	personalitate a vieţii sportive

COMITETUL EXECUTIV

Preşedinte		
1. Morariu Octavian	preşedinte de onoare al FR Rugby	personalitate a vieţii sportive
Secretar general		
2. Dobrescu Ioan	preşedintele FR de Baschet	federaţie
Vicepreşedinţi		
3. Nicu Vlad	preşedintele FR de Haltere	federaţie
4. Pascu Ana	preşedintele FR de Scrimă	federaţie
5. Popescu Marcel	preşedintele CS Dinamo Bucureşti	personalitate a vieţii sportive
Membri ai CE		
6. Alexandrescu Constantin	preşedintele FR de Orientare Sportivă	federaţie
7. Andrei Dragoş	trezorierul COSR	personalitate a vieţii economice
8. Badea-Carlescu Laura	preşedintele Comisiei Sportivilor a COSR	personalitate a vieţii sportive
9. Ciobănel Paul	preşedintele FR Sp.pt.Handicapaţi	federaţie
10. Dospinescu Ioan	preşedintele FR de Canotaj	federaţie
11. Frâncu Elena	directorul DJS Constanţa	personalitate a vieţii sportive

12. .Grinţescu Anatolie	secretarul general al FR de Polo	federaţie
13. Hoffmann Arthur	director general în ANS	personalitate a vieţii sportive
14. Iamandi Ştefan	secretarul general al FR de Nataţie şi PM	federaţie
15. Mărăşescu Nicolae	secretarul general al FR de Atletism	federaţie
16. Oţelea Cornel	preşedintele Comisiei tehnice olimpice	personalitate a vieţii sportive
17. Pană Eduard	secretarul general al FR de Hochei pe Ghiaţă	federaţie
18. Popescu Gabriel	preşedintele FR de Bob şi Sanie	federaţie
19. Stoica Adrian	secretarul general al FR de Gimnastică	federaţie

COMPONENŢA COSR

Federaţiile Române – FR	**delegat**
1. Aeronautică	Voicu Constantin
2. Alpinism şi escaladă	Ionescu George-Justin
3. Arte marţiale	Marinescu Ştefan-Florentin
4. Arte marţiale de contact	Boldea Antonina-Aegentina
5. Atletism	Matei Sori
6. Badminton	Neagu Ana-Maria
7. Baschet	Tocală Emilia-Carmen
8. Baseball şi softball	Costescu Cristian
9. Bob şi sanie	Mladin Adrian
10. Box	Obreja Rudel
11. Bridge	Georgescu Marius
12. Canotaj	Dospinescu Ioan
13. Ciclism şi triatlon	Badea Ion
14. Culturism şi fitness	Unciuleanu Jorj
15. Dans sportiv	Dinulescu Ioan
16. Ecvestră	Iavorovski Alexandru
17. Fotbal	Sandu Mircea
18. Fotbal-tenis	Grădinaru Gheorghe
19. Gimnastică	Stoica Adrian
20. Gimnastică ritmică	Niculescu Georgeta
21. Go	Opriş Mihai-Claudiu
22. Golf	Hinţescu Daniela
23. Haltere	Vlad Nicu
24. Handbal	Gaţu Cristian-Nicolae
25. Hochei pe gheaţă	Raduly Robert-Kalman
26. Hochei pe iarbă	Litvinchevici Ana
27. Judo	Uca Liviu
28. Kaiac-canoe	Milicin Manoilă
29. Karate modern	Popescu Săcele Adrian
30. Karate tradiţional	Stuparu Dan
31. Karate WKC	Suciu Dorel-Georgel
32. Karate kyo IKO 2	Wallmen Anca
33. Lupte	Poteraş Constantin-Cristian
34. Modelism	Stanciu Mihail

35. Motociclism	Mureşan Ioan-Cristian
36. Natație şi pentatlon modern	Iamandi Ştefan
37. Oină	Dobre Nicolae
38. Orientare	Alexandrescu Constantin
39. Patinaj	Streche Marian
40. Polo	Grinţescu Anatolie
41. Popice şi bowling	Tancu Florin
42. Radioamatorism	Ciobăniţă Vasile
43. Rugby	Straton Georghe
44. Schi şi biatlon	Gaşpar Puiu
45. Scrable	Pall Ştefan
46. Scrimă	Pascu Ana
47. Sportul pt. pers. cu handicap	Ciobănelu Petru-Paul
48. Sportul pentru toţi	Bădău Dana
49. Şah	Ioniţă Mariana
50. Taekwondo WTF	Apostol Constantin
51. Taekwondo ITF	Munteanu Mircea
52. Tenis	Hărădău Dumitru
53. Tenis de masă	Romanescu Cristinel
54. Tir sportiv	Ilie Adrian Mihai
55. Tir cu arcul	Niţă Nicolae-Octavi
56. Volei	Vişan Gheorghe
57. Yachting	Mihăiţă Mugur-Corneliu

Sportivi olimpionici

58. Popescu Florin	kaiac
59. Potec Camelia-Alina	înot
60. Pricop Mitică	kaiac
61. Urzică Marius	gimnastică
62. Babii Sorin	tir sportiv
63. Carlescu-Badea Laura	scrimă
64. Lipa Elisabeta	canotaj
65. Szabo Gabriela	atletism
66. Szekely Violeta	atletism
67. Olaru Maria	gimnastică
68. Răducanu Andreea	gimnastică
69. Mocanu Diana	înot

Personalităţi

70. Gogean Gina	gimnastică
71. Ţopescu Cristian	comentator TV
72. Comăneci Nadia	multiplă campioană olimpică şi mondială
73. Bitang Maria	antrenor lotul olimpic de gimnastică
74. Bellu Octavian	antrenor lotul olimpic de gimnastică
75. Vâjâială Graţiela	directoarea Agenţiei Anti Doping

76. Graur Dumitru	comentator şi realizator TV
77. Grecu Dan	antrenor de gimnaastică
78. Ion Corneliu	tir
79. Răcilă von Gröningen Valeria	canotaj
80. Mihăilescu-Crigoraş Anca	gimnastică
81. Melinte Doina	atletism directoare DJS Bacău
82. Oţelea Cornel	triplu campion mondial
83. Potzaichin Ivan	multiplu campion olimpic, mondial şi european
84. Sturdza Dimitrie	personalitate a vieţii sportive
85. Todan Ioan	directorul Departamentului sport de la TVR
86. Vastag Francisc	antrenor de box
87. Vişoiu Dan	avocat
88. Voicu Alexandru Virgil	avocat
89. Găiţă George	presedintele FR Polo
90. Copos George	Patronul FC Rapid Bucureşti
91. Alexandrescu Horia	ziarist
92. Hagi Gheorghe	antrenor de fotbal
93. Doroftei Leonard	campion mondial la box profesionist

Sportivi olimpici

94. Dumitru Alina Alexandra	judo
95. Covaliu Mihai Claudiu	scrimă
96. Susanu Viorica	canotaj
97. Andrunache Georgeta	canotaj

Instituţii, structuri sportive	**delegat**
98. CS Farul Constanţa	Floroiu Ilie
99. CS Rapid Bucureşti	Ionescu-Caciureac Vali
100. CS Dinamo Bucureşti	Popescu Marcel
101. SCM Bacău	Manole Eugenia-Liliana
102. CSA Steaua	Boroi George
103. CS Olimpia Bucureşti	Anghel Mihai
104. DJS Constanţa	Frâncu Elena
105. DJS Arad	Văduva Ion-Stelian
106. ANS	Bellu Octavian – preşedinte
107. ANS	Hoffmann Arthur – director general
108. ANS	Pandele Ion – director
109 MECT	Lador Ion
110. ANEFS	Cişmaş Gheorghe, rector
111. INCS	Hillerin Pierre-Joseph de, director general
112. INMS	Buşneag Alexandru Răzvan, director
113. APS	Vintilă Octavian, preşedinte
114. SR de Radiodifuziune	Toghină Maria
115. COSR	Morariu Octavian, preşedinte
116. COSR	Dobrescu Ioan, secretar general

117. COSR	Voicu Gheorghiţa, director
118. COSR	Epuran Alexandru, director
119. COSR	Mioc Mihaela, director
120. COSR	Ispas Mihai, director
121. COSR	Dragoş Andrei, trezorier

Invitaţi

Ţiriac Ion	membru de onoare
Balaş-Söter Iolanda	membru de onoare

COMPONENŢA COMITETULUI OLIMPIC ŞI SPORTIV ROMÂN
Aprobată de Adunarea generală din 19 aprilie 2011

Preşedinte de onoare

Comăneci Nadia	multiplă campioană olimpică şi mondială	personalitate a vieţii sportive

COMITETUL EXECUTIV

Preşedinte		
1. Morariu Octavian	preşedinte de onoare al FR Rugby	personalitate a vieţii sportive
Secretar general		
2. Dobrescu Ioan	preşedintele FR de Baschet	federaţie
Secretar general adjunct		
3. Hoffmann Arthur	COSR	
Vicepreşedinţi		
4. Nicu Vlad	preşedintele FR de Haltere	federaţie
5. Pascu Ana	preşedintele FR de Scrimă	federaţie
6. Popescu Marcel	preşedintele CS Dinamo Bucureşti	personalitate a vieţii sportive
Membri ai CE		
7. Alexandrescu Constantin	preşedintele FR de Orientare Sportivă	federaţie
8. Andrei Dragoş	trezorierul COSR	personalitate a vieţii economice
9. Badea-Carlescu Laura	preşedintele Comisiei Sportivilor a COSR	personalitate a vieţii sportive
10. Ciobănel Paul	preşedintele FR Sp.pt.Handicapaţi	federaţie
11. Dospinescu Ioan	preşedintele FR de Canotaj	federaţie
12. Frâncu Elena	directorul DJS Constanţa	personalitate a vieţii sportive
13. Grinţescu Anatolie	secretarul general al FR de Polo	federaţie
14. Iamandi Ştefan	secretarul general al FR de Natație şi PM	federaţie
15. Oţelea Cornel	preşedintele Comisiei tehnice olimpice	personalitate a vieţii sportive
16. Popescu Gabriel	preşedintele FR de Bob şi Sanie	federaţie
17. Stoica Adrian	secretarul general al FR de Gimnastică	federaţie

COMPONENŢA COSR

Federaţiile Române – FR	**delegat**
1. Aeronautică	Voicu Constantin
2. Alpinism şi escaladă	Ionescu George-Justin

3. Arte marţiale	Grindeanu Petre
4. Arte marţiale de contact	Stroe Ion
5. Atletism	Matei Sori
6. Badminton	Neagu Ana-Maria
7. Baschet	Berceanu Dan
8. Baseball şi softball	Toma Valer
9. Bob şi sanie	Buta Sorin-Gheorghe
10. Box	Constantinescu Nicolae
11. Bridge	Georgescu Marius
12. Canotaj	Pop Sandu
13. Ciclism şi triatlon	Badea Ion
14. Culturism şi fitness	Apostol Tiberiu
15. Dans sportiv	Gliga Vasile-Gheorghe
16. Ecvestră	Ceauşescu Nicolae şi Soveja Sorin
17. Fotbal	Stângaciu Adrian
18. Fotbal-tenis	Turcea Constantin
19. Gimnastică	Stoica Adrian şi Grigoraş Anca-Gabriela
20. Gimnastică ritmică	Dumitrache Constantin
21. Go	Tătaru Cătălin
22. Golf	Asanache Mircea-Florin
23. Haltere	Vlad Nicu şi Dociu Enciu-Virgil
24. Handbal	Gaţu Cristian-Nicolae
25. Hochei pe gheaţă	Tanczos Barna
26. Hochei pe iarbă	Toma Sanda
27. Judo	Pandele Ion
28. Kaiac-canoe	Stoian Daniel
29. Karate modern	Manea Vasile
30. Karate tradiţional	Stuparu Dan
31. Karate WKC	Crişan Liviu
32. Karate kyokushin	Wallmen Anca
33. Kempo	Zaharia Valentin-Amato şi Grădinaru Remus
34. Lupte	Puşcaşu Vasile
35. Modelism	Conu Marius
36. Motociclism	Dumitrescu Alina-Ionela
37. Nataţie şi pentatlon modern	Iamandi Ştefan
38. Oină	Dobre Nicolae
39. Orientare	Alexandrescu Constantin
40. Patinaj	Ciobanu Adrian
41. Polo	Grinţescu Anatolie
42. Popice şi bowling	Novac Costin
43. Radioamatorism	Ciobăniţă Vasile
44. Rugby	Petrache Alin
45. Schi şi biatlon	Gaşpar Puiu
46. Scrable	Sandu Laurenţiu-Dan
47. Scrimă	Pascu Ana şi Novac Paul

48. Comitetul Naţional Paralimpic	Ciobănelu Petru-Paul şi Wood-Lamont Silvia Marion
49. Sportul pentru toţi	Bădău Dana
50. Şah	Vrabie Anghel
51. Taekwondo WTF	Apostol Constantin
52. Taekwondo ITF	Olteanu Marius
53. Tenis	Dragomir Ruxandra-Maria
54. Tenis de masă	Romanescu Cristinel
55. Tir sportiv	Babii Sorin
56. Tir cu arcul	Hope Adriana
57. Volei	Iordache Ştefania
58. Yachting	Butucaru Mihai

Sportivi olimpionici

59. Popescu Florin	kaiac
60. Pricop Mitică	kaiac
61. Urzică Marius	gimnastică
62. Babii Sorin	tir sportiv
63. Carlescu-Badea Laura	scrimă
64. Lipa Elisabeta	canotaj
65. Szabo Gabriela	atletism
66. Szekely Violeta	atletism
67. Olaru Maria	gimnastică
68. Răducanu Andreea	gimnastică

Personalităţi

69. Gogean Gina	gimnastică
70. Comăneci Nadia	multiplă campioană olimpică şi mondială
71. Bitang Maria	antrenor lotul olimpic de gimnastică
72. Bellu Octavian	antrenor lotul olimpic de gimnastică
73. Vâjâială Graţiela	Directoarea Agenţiei Anti Doping
74. Grecu Dan	antrenor de gimnaastică
75. Ion Corneliu	tir
76. Răcilă von Gröningen Valeria	canotaj
77. Mihăilescu-Crigoraş Anca	gimnastică
78. Oţelea Cornel	triplu campion mondial
79. Potzaichin Ivan	multiplu campion olimpic, mondial şi european
80. Sturdza Dimitrie	personalitate a vieţii sociale
81. Vastag Francisc	antrenor de box
82. Vişoiu Dan	avocat
83. Gyöngössy Zsolt	antrenor de atletism
84. Gaiţă George	presedintele FR Polo
85. Copos George	Patronul FC Rapid Bucureşti
86. Tomescu Valeriu	antrenor de atletism
87. Dospinescu Ioan	canotaj

Sportiv olimpic	
88. Potec Camelia	înot
89. Dumitru Alina Alexandra	judo
90. Covaliu Mihai Claudiu	scrimă
91. Susanu Viorica	canotaj
92. Andrunache Georgeta	canotaj
93. Diţă Constantina	atletism

Instituţii, structuri sportive	**delegat**
94. CS Farul Constanţa	Floroiu Ilie
95. CS Rapid Bucureşti	Brosser Octavia
96. CS Dinamo Bucureşti	Popescu Marcel şi Nan Florin
97. SCM Bacău	Saraban Ion
98. CSA Steaua	Boroi George
99. CS Olimpia Bucureşti	Iordache Gheorghe
100. ANS	Melinte Doina – preşedinte
101. DJS Constanţa	Frâncu Elena
102. DJS Arad	Văduva Ion-Stelian
103. MECTS	Georgescu Claudia
104. UNEFS	Ţifrea Corina
105. INCS	Hillerin Pierre-Joseph de, director general
106. INMS	Buşneag Alexandru Răzvan, director
107. APSR	Graur Dumitru, preşedinte
108. SR de Radiodifuziune	Dobre Ilie
109. TVR	Cernat Cosmin
110. COSR	Morariu Octavian, preşedinte
111. COSR	Dobrescu Ioan, secretar general
112. COSR	Hoffmann Arthur, secretar general adjunct
113. COSR	Voicu Gheorghiţa, director
114. COSR	Epuran Alexandru, director
115. COSR	Mioc Mihaela, director
116. COSR	Ispas Mihai, director
117. COSR	Negriţoiu Mişu, trezorier
118. COSR	Pandele Ion, membru în Comisia de cenzori

Invitaţi	
Ţiriac Ion	membru de onoare
Balaş-Söter Iolanda	membru de onoare
Mărăşescu Nicolae	membru de onoare
Pană Eduard	membru de onoare
Ţopescu Cristian	membru de onoare
Ilieş Daniela	preşedintele Comisiei de Cenzori

REPREZENTANŢII COMITETULUI INTERNAŢIONAL OLIMPIC PENTRU ROMÂNIA

1899-1901
George Gheorghe Bibescu

1908-1949
George A. Plagino

1955-1998
Alexandru Şiperco

PREŞEDINŢII COMITETULUI OLIMPIC ROMÂN (1914–2004)

1914-1920
ASR Principele Carol

1920-1923
Prinţul George V. Bibescu

1923-1936
ASR Principele Carol

1936-1940
ASR Regele Carol al II-lea

1947-1951
Ion Gheorghe Maurer

1951-1953
Mihail Macavei

1953-1959
Alexandru Şiperco

1959-1960
Manole Bodnăraş

1960-1966
Aurel Duma

1966-1974
Anghel Alexe

1974-1984
Marin Dragnea

1984-1987
Haralambie Alexa

1987-1989
Gheorghe Gomoiu

1989-1989
Constantin Opriţă

1990-1998
Lia Manoliu

1998-2004
Ion Ţiriac

PREŞEDINTELE COMITETULUI OLIMPIC ŞI SPORTIV ROMÂN (2004)

2004 - Octavian Morariu

SECRETARI GENERALI

1936-1940	Dinu Cesianu	1959-1963	Paul Georgescu	1995-1998	Dan Popper
1936-1940	Mihai Savu, ad-interim	1963-1974	Anghel Vrabie	1998-1999	Mihaela Peneş
		1974-1982	Emil Ghibu	1999-2004	Dan Popper
1947-1954	Octav Luchide	1982-1990	Septimiu Todea	2004-	Ioan Dobrescu
1954-1959	Gheorghe Bianu	1990-1995	Alexandru Mogoş		

BILANŢUL GENERAL AL MEDALIILOR OBŢINUTE DE SPORTIVII ROMÂNI LA JOCURILE OLIMPICE

301 medalii, din care 88 de aur, 94 de argint, 119 de bronz.

ACADEMIA OLIMPICĂ ROMÂNĂ (AOR)

Academia Olimpică Română (AOR) a fost constituită la data de 21 martie 1991, în baza hotărârii Adunării Generale a Comitetului Olimpic Român (COR). Academia are un caracter social, educativ-cultural-sportiv, umanitar, non-profit, apolitic, nonconfesional. Membrii fondatori ai AOR sunt: Lia Manoliu, Emil Ghibu, dr. Ioan Drăgan, Ion Matei, Dan Popper, Aurică Stoian, Corneliu Florescu, Ioan Kunst Ghermănescu, Dumitru Alexandrescu, Alexandru Mogoș, Alexandru Lăzărescu, Ioan Todan, Nicu Alexe, Teodor Roibu, Traian Tomescu, Victor Bănciulescu, Mircea Lovin, Nicolae Mărășescu, Octavian Vintilă, Cristian Ţopescu, Anghel Vrabie, Aurel Encuţescu, Aurel Predescu, Elena Frâncu, Elena Firea, Cornel Oţelea, Alexandru Mironov, Mihaela Peneș, Vanghel Chiose, Ioan Mureşan.

Directorii AOR au fost: Emil Ghibu (1991-1993), Ion Matei (1993 – 2001), Mihaela Peneş (2001 – 2005), Arthur Hoffmann (2005-2011), Laura Cârlescu Badea (2011 -).

În perioada 1991 – 2011, membri ai Consiliului de conducere al AOR au fost: Emil Ghibu, Ion Matei, Mihaela Peneș, Arthur Hoffmann, Laura Cârlescu Badea, Aurel Encuţescu, Ioan Kunst Ghermanescu, Elena Firea, Teodor Roibu, Nicolae Postolache, Cristian Ţopescu, Octavian Vintilă, Aurel Predescu, Ioan Todan, Romeo Poenaru, Dumitru Alexandrescu, Virgil Ludu, Nicu Alexe, Andrei Teodorescu, Radu Frunteş, Liliana Dorneanu, Florin Moştoflei, Ana-Maria Şintie, Lucian Vişcoţel, Narcis Doru Ion, Nicolae Petrescu, Mircea Angelescu, Daniela Călugăru, Diana Birtalan, Bogdan Burileanu, Pierre de Hillerin, Ocatvian Bellu, Alin Cătălin Păunescu.

Din anul 2011, Consiliul de conducere al A.O.R. are următoarea componenţă: Laura Cârlescu Badea – director, Diana Birtalan – secretar, Bogdan Burileanu - responsabil Comisia I, RaduFrunteş - responsabil Comisia II, Nicolae Postolache - responsabil Comisia III, Pierre de Hillerin – director AOE, responsabil Comisia IV, Ana Maria Şintie, Daniela Calugaru, Alin Cătălin Păunescu, Octavian Bellu, Gheorghe Anghelescu – membri.

Academia Olimpică Română (AOR) este o instituţie a Comitetului Olimpic şi Sportiv Român (COSR), fără personalitate juridică, organizată în conformitate cu principiile Cartei Olimpice, statutului COSR şi statutului propriu. AOR are emblema proprie înregistrată oficial.

Obiectivele AOR sunt: a) promovarea ideilor generoase ale olimpismului, ale spiritului şi principiilor olimpice în activitatea sportivă din România; b) studierea aspectelor istorice, culturale, etice şi sociale ale Mişcării Olimpice mondiale şi din ţara noastră, precum şi cele referitoare la Jocurile Olimpice; c) promovarea spiritului de fair-play, lupta împotriva violenţei, a dopajului şi corupţiei în

sport; d) protejarea sportului şi a sportivilor de orice influenţă negativă care poate conduce la îndepărtarea de la principiile olimpice şi de la etica sportivă; e) contribuţia la formarea, în spiritul idealurilor olimpice, a specialiştilor în educaţie fizică şi sport; f) incurajarea activităţii de studiu şi cercetare, precum şi a creaţiei artistice cu tematică olimpică.

În cadrul AOR funcţionează, din 24 iunie 2009, Academia Olimpică de Excelenţă în scopul asigurării corespondenţei între nevoile de evoluţie ale specialiştilor şi parcursurile de carieră disponibile în cadrul sistemului naţional de educaţie fizică şi sport sau / şi în cadrul altor domenii ale vieţii sociale, primul director fiind Octavian Bellu. Din 2011, directorul AOE este Pierre de Hillerin. Academia Olimpică de Excelenţă are ca obiective: 1) creşterea competitivităţii structurilor sportive, respectiv cluburi sportive şi federaţii sportive naţionale, în activitatea sportivă de performanţă desfăşurată pe plan intern şi internaţional prin: a) susţinerea perfecţionării specialiştilor pentru obţinerea performanţei maxime în activitatea pe care o desfăşoară; b) susţinerea perfecţionării specialiştilor în perspectiva evoluţiei profesionale pentru promovarea în ierarhia domeniului. 2) valorificarea superioară a resurselor umane în domeniul educaţiei fizice şi sportului. 3) valorificarea superioară a rezultatelor activităţii de cercetare şi a transferului de informaţii. 4) dezvoltarea parteneriatului între unităţile, instituţiile şi organizaţiile cu atribuţii în promovarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii de educaţie fizică şi sport.

În toate manifestarile și activitățile educative concepute și sustinute prin structurile AOR, se pornește de la ideea fundamentală, enunțată de către baronul Pierre de Coubertin, fondatorul olimpismului modern, potrivit căreia acesta înseamnă o stare de spirit a umanității, un liant cultural, etic și social, reprezentând o formă de manifestare a culturii universale. Mișcarea olimpică internațională, în care este inclusă Academia Olimpică Română, este guvernată de către Comitetul Internațional Olimpic, cu sediul la Lausanne, Elveția.

În anul 2011, AOR şi-a serbat împlinirea a 20 de ani de existenţă, eveniment marcat printr-o reuniune a Consiliului de conducere şi a activului din cadrul filialelor teritoriale, prilej cu care a fost prezentat un scurt film omagial, alcătuit din documente de arhivă.

Activitatea în teritoriu se desfăşoară prin intermediul Cercurilor şi Cluburilor olimpice, structuri de bază organizate de către cele 40 de filiale judeţene: Alba, Arad, Argeş, Bacău, Bihor, Bistriţa-Năsăud, Botoşani, Braşov, Brăila, Bucureşti, Buzău, Caraş-Severin, Călăraşi, Cluj, Constanţa, Covasna, Dâmboviţa, Dolj, Galaţi, Giurgiu, Harghita, Hunedoara, Ialomiţa, Iaşi, Maramureş, Mehedinţi, Mureş, Neamţ, Olt, Prahova, Satu Mare, Sălaj, Sibiu, Suceava, Teleorman, Timiş, Tulcea, Vaslui, Vâlcea, Vrancea. De asemenea, în cadrul filialei AOR Bucureşti funcţionează alte 6 filiale de sector (Anexă Filialele AOR, ce cuprinde data înființării și conducerea acestora).

Printre acțiunile principale realizate de către AOR și filialele sale, poti fi menționate: a) încurajarea creaţiei artistice şi literare cu tematică olimpică în rândul copiilor şi tinerilor; instituirea anuală a concursurilor naţionale "JO în imaginaţia copiilor" şi "Un condei numit Fair Play"; b) Organizarea de către filiale a manifestărilor tradiţionale din cadrul "Lunii Olimpice": Crosul olimpic, faza locală a concursurilor de arte plastice "JO în imaginaţia copiilor", de literatură şi jurnalism sportiv "Un condei numit Fair Play", celebrarea Zilei olimpice; c) organizarea anuală, la nivel naţional, a Sesiunii de Comunicări Ştiinţifice a AOR, cu tematică olimpică. Participarea cu secţiuni de Olimpism în programul manifestărilor ştiinţifice organizate sub egida Consiliului Ştiinţei Sportului, Universităţii Naţionale de Educaţie Fizică şi Sport, Facultăţilor şi Secţiilor de Educaţie Fizică şi Sport; d) Iniţierea de consfătuiri, simpozioane şi mese rotunde cu tematică sportivă şi asociativă sportului; e) Organizarea de expoziţii itinerante privind istoria Jocurilor Olimpice antice şi moderne, retrospective ale medaliaţilor olimpici români şi marilor personalităţi ale sportului, afişe, fotografie artistică şi documentară, lucrări de artă cu tematică olimpică, lansări de carte sportivă; f) Încurajarea organizării unor expoziţii, biblioteci, sectoare de documentare

în cadrul filialelor. Stimularea iniţiativei organizării unor manifestări cultural – artistice care să pună în valoare simbolistica olimpică şi evenimentele sportive majore: Jocuri Olimpice, Campionate Mondiale şi Campionate Europene; g) Editarea anuală a revistei "Spirit Olimpic - Buletinul informativ al AOR", sprijinirea publicării în volum a unor lucrări literare şi ştiinţifice cu implicaţii în promovarea Olimpismului; h) Asigurarea mijloacelor specifice de propagandă olimpică vizuală şi auditivă, materiale documentare, necesare desfăşurării activităţilor în filiale, cluburi şi cercuri olimpice; i) Contribuţie la formarea în spiritul idealurilor olimpice a specialiştilor în educaţie fizică şi sport şi a cadrelor care activează în cluburile şi cercurile olimpice, prin organizarea anuală a cursului de instruire şi informare olimpică; j) Contribuţie la formarea continuă şi integrarea socială a sportivilor şi foştilor sportivi de performanţă, a specialiştilor din domeniu; k) Organizarea periodică de acţiuni "In Memoriam" destinate comemorării marilor personalităţi ale sportului; l) Sprijinirea manifestărilor din cadrul "Clubului Olimpicilor"; m) Selecţionarea, desemnarea, pregătirea şi trimiterea reprezentanţilor săi la manifestările desfăşurate sub egida Academiei Internaţionale Olimpice (AIO).

Din 1965 şi până în 2011, au participat la acţiunile susţinute de către Academia Internaţională Olimpică la Olympia, Grecia, un număr de 135 persoane: 1965 - Doina Jitaru, Radu Mihail, Gheorghe Poenaru, Alexandru Şiperco; 1966 - Grigore Arjoca;1968 - Mihai Dima, Ioan Dobriţoiu, Ştefania Pânzaru, Ioan Todan; 1969 - Iolanda Balaş, Victor Bănciulescu, Adrian Damşa, Alexandru Şiperco, Dimitrie Calimachi; 1970 - Victor Bănciulescu, Haralambie Ionescu, Nicolae Postolache, Sever Noran, Ileana Sima, Alexandru Şiperco; 1971 - Maria Ghenade, Constantin Sănduţă, Constantin Tudose, Mihail Vessa; 1972 – Sebastian Bonifaciu, Dorin Jitaru, Radu Mihăilescu, Gheorghe Poenaru, Alexandru Şiperco; 1973 - Lia Manoliu, Ion Matei, Virgil Ludu; 1975 - Mihaela Peneş; 1979 - Ion Nedelescu; 1980 - Victor Bănciulescu, Octavian Vidu, Gabriela Truşcă; 1981 - Corneliu Ion, Radu Frunteş, Ion Matei, Stela Petecel, Tudor George; 1982 - Dan Grecu, Dana Crisicos; 1983 - Anca Grigoraş, Doina Savastru; 1984 - Octavian Vintilă; 1985 - Delia Criclevet, Cornel Dănilă; 1986 - Elena Frâncu, Geo Raeţchi, Victor Bănciulescu; 1987 - Carmen Bunaciu, Ion Draica, Lia Manoliu; 1988 - Ionel Dobriceanu, Cristina Grigoraş; 1989 - Mihaela Mioc, Vasile Puşcaşu; 1990 - Andi Vilara, Ecaterina Szabo; 1992 - Anişoara Cuşmir Stanciu, Mihail Ispas; 1993 - Dumitru Alexandrescu, Ion Matei, Mihaela Peneş, Ivonne Ghiţă, Mihail Ispas, Monica Iulia Sasu, Stănescu Rareş Cristian; 1994 - Alexandra Panait, Mugur Marius Popovici; 1995 - Alexandru Epuran, Luciela Cirlă, Octavian Vintilă, Arthur Hoffmann, Alina Popescu, Teodor Roibu, Gheorghe Cismaş; 1996 - Doina Moţ, Ioana Sanda Voia, Simona Ionescu, Vlad Ionescu; 1997 - Elena Vlas, Adrian Dragnea, Florin Moştoflei, Mihaela Pavel; 1998 - Paula Ivan, Daniel Robu; 1999 - Ion Matei, Victor Albu, Dumitru Sârbu, Virginia Oprişan, Liliana Grozea, Florin Mişcă, Cristian Lodroman; 2000 - Mircea Cărăbăţ, Radu Ababei, Lavinia Miloşovici, Dragoş Tătaru; 2001 - Gheorghe Cârstea, Florin Moştoflei, Alexandru Mureşan, Gina Gogean, Laurenţiu Bocioacă; 2002 - Mihaela Peneş, Luminiţa Georgescu, Anca Bârsan, Adrian Voinescu; 2003 - Mihaela Peneş, Diana Birtalan, Ştefan Predescu; 2004 - Mihaela Peneş, Tiberiu Bartha, Simona Amânar, Răzvan Spiridon; 2005 - Laura Cârlescu Badea, Liliana Dorneanu, Maria Olaru, Gynetta Ionela Vanvu, Radu Niculescu; 2006 - Liliana Radu, Bogdan Burileanu, Mihail Cristian Rus, Alina Costea, Florin Gurbănescu; 2007 - Dorin Chioţea, Doina Moţ, Doru Dinu Glăvan, Anca Popescu, Titus Antoş, Liliana Radu, Gabriela Szabo; 2008 - Marinescu Gheorghe, Anita Sterea, Iulian Constantinescu, Aurelia Hendrea, Condoriţa Tase, Virgil Larionescu; 2009 - Laurenţiu Bocioacă, Katalin Revesz, Răzvan Dumbravă, Daniela Ionescu, Ivona Patzaichin, Maria Olaru; 2010 - Elena Vlas, Vasile Grozav, Alexandra Dospinescu, Abraham Elod; 2011 – Irina Niculae, Costică Doru, Roxana Şulea, Laurenţiu Oprea, Răzvan Florea, Laurenţiu Panioglu.

ACADEMIA OLIMPICĂ ROMÂNĂ - FILIALE JUDEȚENE ȘI ALE SECTOARELOR MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Nr. crt.	Filiala AOR	Data înființării	Director	Secretar
1	Alba	11/8/1995	Clement Negruţ	Vasile Grozav
2	Arad	5/8/1996	Ioan Marconi	Gabriel Marconi
3	Arges	5/15/1995	Nicolae Mihăilescu	Mihailescu Liviu
4	Bacau	6/3/1994	Radu Ababei	Izabela Tutu
5	Bihor	10/25/1994	Iacob Hanţiu	Alina Costea
6	Bistrita	11/2/2007	Dorina Neamtu	Cristian Jeican
7	Botosani	10/21/2008	Catalin Buhaianu Obuf	Viorel Cojocaru
8	Brasov	5/25/1993	Radu Fruntes	Rodica Gheorghe
9	Braila	11/25/2008	Preda Elena	Mircea Carbunaru
10	Bucuresti	6/23/1993	Laurentiu Bocioaca	Sulea Roxana
11	Buzau	5/19/2010	Staicu Danut	Papuc Tudor Medina
12	Caras-Severin	1/27/2005	Doru Dinu Glavan	Ioan Stan
13	Calarasi	4/23/2010	Manole Gheorghe	Pana Mircea
14	Cluj	6/4/1994	Alexandru Muresan	Barbos Ion Petre
15	Constanta	6/23/1993	Constantin Rizescu	Liviu Panait
16	Covasna	2/19/2004	Katalin Revesz	Carol Santa
17	Dambovita	12/13/2002	Constantin Pehoiu	Alina Haralambie
18	Dolj	5/24/1994	Aurel Danes	Milu Mihai
19	Galati	6/10/1993	Carmen Preda	Victor Leon
20	Giurgiu	3/11/2008	Lizica Bivolaru	Marilena Cocean
21	Harghita	3/14/2008	Robert-Kalman Raduly	Elod-Lajos Abraham
22	Hunedoara	3/21/2006	Stefan Beregszaszy	Dan Mihai Heredea
23	Ialomița	5/5/2005	Ghiauru Laurentiu	Gica Ionescu
24	Iași	5/11/1994	Liliana Radu	Gynetta Vanvu
25	Maramureș	7/31/1997	Hendreea Aurelia	Goron Dan
26	Mehedinți	10/27/2005	Raceanu Gabriel	Surlau Florin
27	Mureș	11/17/1995	Elena Vlas	Morariu Codrut
28	Neamț	4/10/2003	Constantin Tapu	Lenuta Dabija
29	Olt	3/14/2007	Iulian Constantinescu	Marius Balasa
30	Prahova	12/6/1994	Bogdan Zielinschi	Nicolae Raducu Dan
31	Satu Mare	5/28/2004	Viorel Buda	Petre Dumitru
32	Sălaj	10/20/1995	Nicu Ionel Lapusan	Mircea Sumurducan
33	Sibiu	11/19/1997	Gabriel Margineanu	Daniel Masca
34	Suceava	5/18/2005	Petre Ghervan	Virgil Larionescu
35	Teleorman	2/18/2005	Liviu Nanu	Voiculeanu Aura
36	Timiș	12/22/1994	Doina Mot	Daniela Ciugudan
37	Tulcea	9/8/2008	Voin Maxim Alexandru	Carmen Szuchanski
38	Vaslui	5/19/2005	Emil Ianul	Ghergut Virgil
39	Vâlcea	6/30/2005	Nicolae Dinescu	Gheorghe Nadolu
40	Vrancea	10/10/2007	Pionescu Catalin	Ciuta Costica
41	AOR București - SECTOR 1	5/18/2006	Chitu Traian	Dorin Stoican
42	AOR București - SECTOR 2	5/18/2006	Ristea Dumitru	Macovei Mihaela
43	AOR București - SECTOR 3	5/18/2006	Nicolae Gheorghe	Iorgoglu Ioan
44	AOR București - SECTOR 4	5/18/2006	Oprea Laurentiu	Doina Sotiriu
45	AOR București - SECTOR 5	5/18/2006	Steluta Hapaianu	Vera Paslaru
46	AOR București - SECTOR 6	5/18/2006	Tamasi Florin	Ionescu Marcel

ISTORIE OLIMPICĂ ROMÂNEASCĂ

Shooting

Shooter	Nation	Score
1. Roger de Barbarin	FRA	17/20
2. René Guyot	FRA	17/20
3. Count Justinien de Clary	FRA	17/20
4. César de Bettex	FRA	16/20
5. ----- Hilaret	FRA	15/20
6. Edouard Geynet	FRA	13/20
7. Sidney Merlin	GBR	12/20
Baron André de Schonen	GER	12/20
Jules Charpentier	FRA	12/20
Count de Joubert	FRA	12/20
Joseph Labbé	FRA	12/20
------- Sion	FRA	12/20
13. Amédée Aubry	FRA	11/20
14. Gheorghe A. Plagino	**ROM**	**11/20**

Clasamentul probei de talere la JO de la Paris, din anul 1900. La poziția 14 figurează românul G. A. Plagino (fragment)

Alăturat veţi găsi o fotocopie a Regulamentului Congresului de la Paris din 1914, adoptat cu ocazia Sesiunii Comitetului Internaţional Olimpic din 1912 de la Stockholm. Vă informez că Comitetul Olimpic Român a fost recunoscut implicit, fară ca această recunoaştere să facă obiectul unei discuţii şi al unei hotărâri oficiale, cum s-a întâmplat mai târziu pentru celelalte Comitete Naţionale Olimpice.

Extras din Procesul-verbal al Sesiunii CIO din anul 1914, prin care COR a fost recunoscut

Domnule preşedinte,

Avem onoarea a vă aduce la cunoştinţă că, Comitetul Olimpic al României a fost constituit având în componenţa sa, printre alţii, pe: George V. Bibescu, dr. Ion Costinescu, Ion N. Cămărăşescu, George Plagino, prof. G. Murgoci, C. Tzigara-Samurcaş, Carol Davila, Dinu Cesianu, Grigore Caracostea, ing. N. Iliescu-Brânceni, Ion Nicolaescu, George Iconomu, George Costescu şi Al. Fioreseu.

Acest Comitet a delegat, pentru a participa la Congresu Internaţional ce va avea loc la Paris în iunie a.c. pe dl. profesor G. Murgoci, Carol Davila, Dinu Cesianu, ing. N. Iliescu-Brânceni şi Ion Nicolaescu, sub preşedenţia d-lui George Plagino, membru al Comitetului Internaţional Olimpic.

Vă rugăm să binevoiţi a depune această listă la biroul Comitetului Internaţional Olimpic, pentru a fi acceptată la viitorul Congres. Vă rog să primiţi, Domnule Preşedinte, asigurarea sentimentelor noastre cele mai distinse.

Preşedinte Delegat
Dr. I. Costinescu

Domnului Baron Pierre de Coubertin
Preşedintele Comitetului Internaţional Olimpic

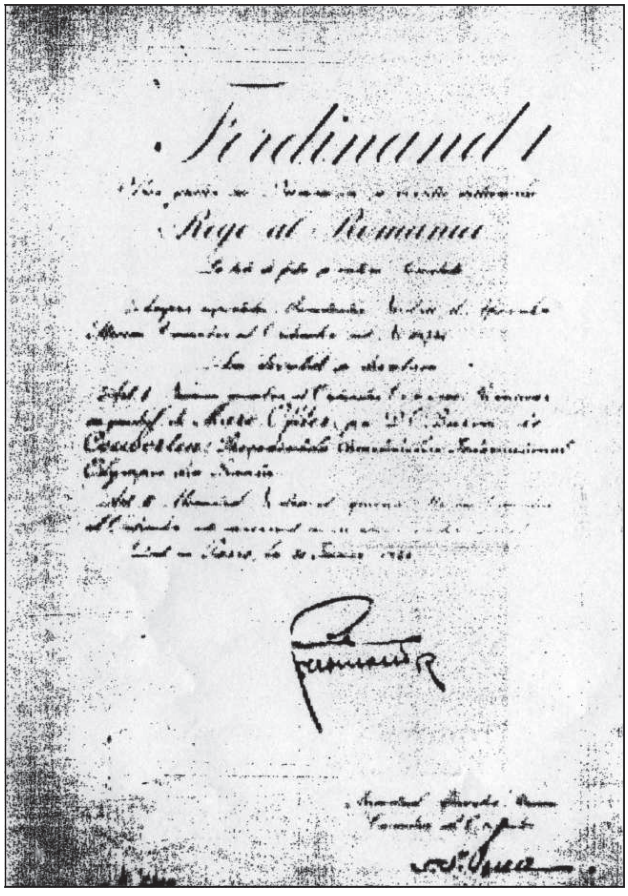

Decretul prin care se conferă Ordinul Coroana Români cu grad de Mare Ofițer Baronului Pierre de Coubertin

FERDINAND I

Prin gratia lui Dumnezeu si vointa nationala

REGE AL ROMANIEI

La toti de fata si viitor, Sanatate

Asupra raportului Ministrului nostru al Afacerilor Straine, Cancelar al Ordinelor, sub Nr.34753,

Am decretat si decretam:

Art.1 Numim membru al Ordinului Coroana Romaniei, cu Gradul de Mare Ofiter pe D-l Baron Pierre de Coubertin, Presedintele Comitetului International Olimpic, din Franta.

Art.2 Ministrul nostru al Afacerilor Straine, Cancelar al Ordinelor, este insarcinat cu executarea acestui decret.

Dat in Paris, la 30 Iunie 1925,

FERDINAND I
(semnatura)

Ministru al Afacerilor Straine,
Cancelar al Ordinelor
I.G.Duca
(semnatura)

Traducerea textului original

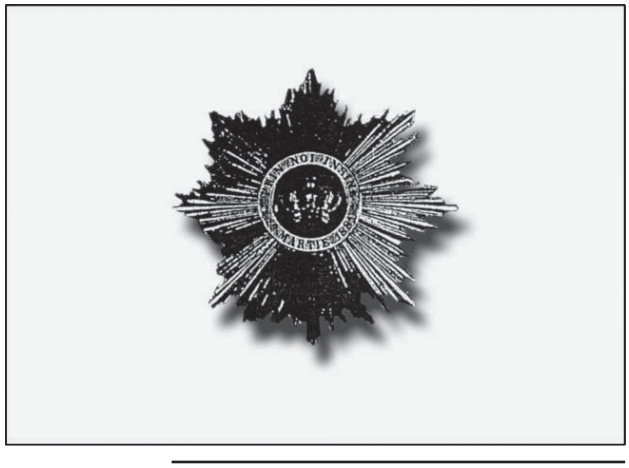

Decorațiile care însoțesc diploma Ordinul Coroana României acordată baronului Pierre de Coubertin de către Regele Ferdinand I al României

„DIX SUR DIX
GYMNASTE BALLERIN ET PRODIGE
NADIA COMANECI
DONNE UN RECITALDE GRACE
ABSOLUE
SEPT FOIS LA NOTE MAXIMALE
AUX JEUX DE MONTREAL EN 1976

LE MONDE ENTIER, ADMIRATIF
N'EN EST PAS ENCORE REVENU
IANT LA PERFECTION DEROUTE ET
CHAVIRE AERIENNE.

LA JEUNE ROUMAINE S'OFFRE
SANS RETENUE AUX BARRES
ASYMETRIQUES ET A LA POUTRE.

DES MOMENTS FORTS
DES MOMENTS UNIQUESA
JAMAISINIMIABLE. LA
PETITE FILLE AU REGARD
MELANCOLIQUE UN MYTHE POUR
L'ETERNITE"

Muzeul Olimpic Lausanne, Iulie 2000

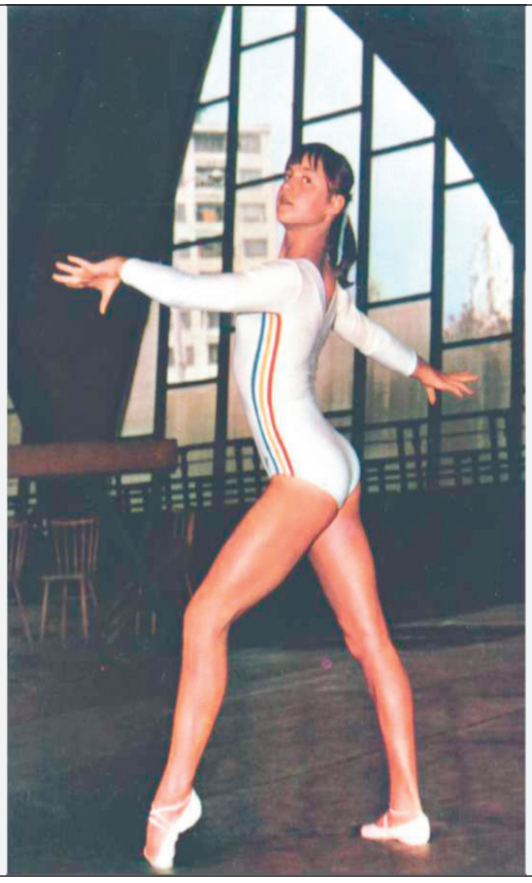

„ZECE DIN ZECE
GIMNASTA BALERINĂ UIMITOARE
NADIA COMĂNECI
DĂ UN RECITAL DE
GRAŢIE ABSOLUTĂ
DE 7 ORI NOTA MAXIMĂ
LA JOCURILE OLIMPICE DE
LAMONTREAL 1976.

LUMEA ÎNTREAGĂ NU ŞI-A
REVENIT ÎNCĂ DIN ADMIRAŢIE
DEOARECE PERFECŢIUNEA
DERUTEAZĂ ŞI BALANSUL AERIAN.

TANARA ROMÂNCĂ SE LANSEAZĂ
FĂRĂ REŢINERE LA PARALELE
INEGALE' ŞI LA BÂRNĂ.

MOMENTE EMOŢIONANTE.
MOMENTE UNICE CARE NU MAI
POT FI IMITATE. FETIŢA CU PRIVIRE
MELANCOLICĂ UN MIT PENTRU
ETERNITATE"

Muzeul Olimpic de la Lausanne, Sala Marilor Sportivi ai Secolului - secţia Nadia Comăneci

Cuvântul preşedintelui Comitetului Internaţional Olimpic - Juan Antonio Samaranch la aniversarea a 80 de ani de la constituirea Comitetului Olimpic Român

Cuvântul preşedintelui Comitetului Olimpic Român - Lia Manoliu - la aniversarea a 80 de ani de la constituirea COR

Excelența sa J.A. Samaranch primește titlul de Doctor Honoris Causa din partea Rectorului Universității București - Emil Constantinescu

Primirea lui J.A. Samaranch la Președintele Ion Iliescu

Preşedintele Comitetului internaţional Olimpic Jacques Roggue primeşte titlul de Doctor Honoris Causa din partea Academiei Naţionale de Educaţie Fizică şi Sport şi din partea Universităţii din Oradea

Inaugurarea bazei sportive olimpice de la izvorani in anul 2008 în prezenta preşedintelui României – Traian Băsescu, Preşedintelui CIO – Jaques Roggue, a Primului Ministru – Călin Popescu Tăriceanu, Preşedintelui COSR – Octavian Morariu, Preşedintelui de Onoare al COSR – Ion Ţiriac şi al Secretarului General al COSR – Ioan Dobrescu

Prezența delegației române la JO din 1924 de la Paris s-a soldat cu prima medalie olimpică românească prin echipa de rugby (medalie de bronz)

Festivitatea de deschidere a JO din 1936 de la Berlin, înprezența delegațiilor participante, între care și cea a României, care a obținut prima medalie olimpică (argint), la călărie, prin Henri Rang

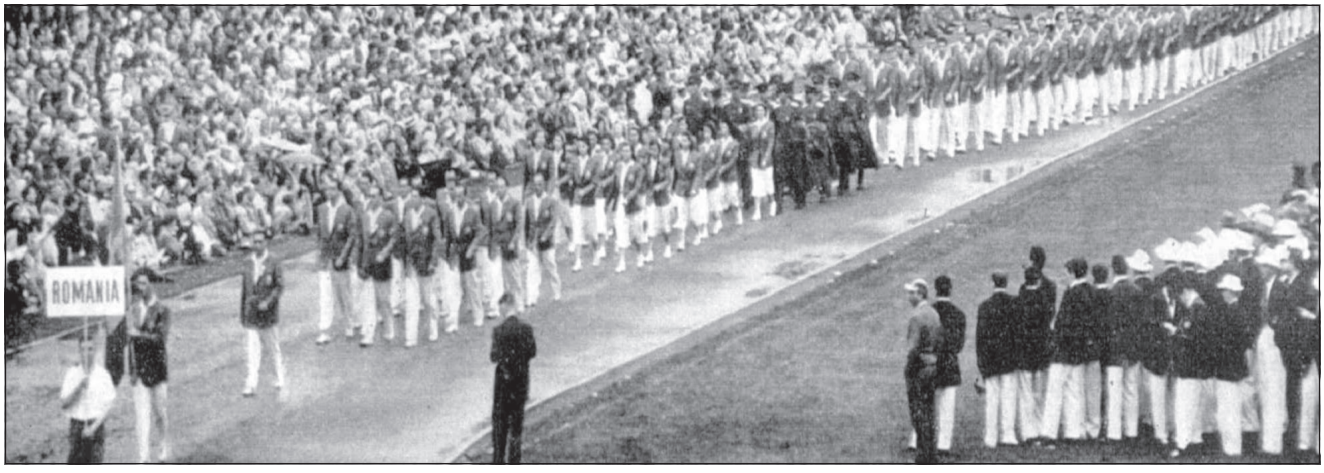

Prezența delegației olimpice a României la JO de la Helsinki, în 1952, a însemnat și prima medalie olimpică de aur românească

Delegația României înaintea plecării la JO din 1956 de la Melbourne

JO Cortina D'Apezzo – 1956 – Delegaţia României

Defilarea delegației olimpice române la deschiderea JO de la Melbourne, 1956; Port drapel: Iosif Sârbu

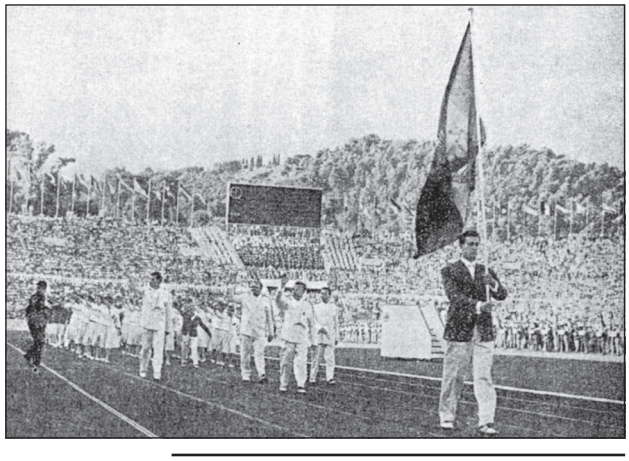

Delegația olimpică a României la JO de la Roma – 1960

Sportivii români participanți la JO de la Roma – 1960, la festivitatea de acordare a unor distincții și titluri sportive

Echipa de gimnastică a României care a participat la JO de la Roma – 1960

1964 – Tokyo, olimpicii români în fața statuii lui Budha

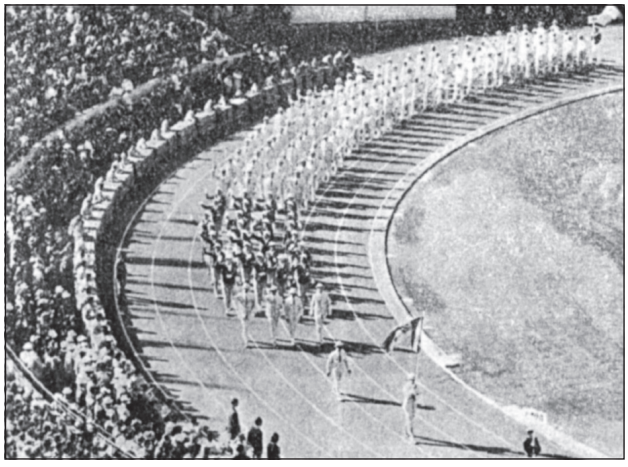

JO de la Tokyo – 1964; delegația olimpică a României
Port drapel: Aurel Vernescu

Defilarea delegației olimpice române la JO de la Mexico – 1968. Port drapel: Aurel Vernescu

Sportivii și tehnicienii care s-au evidențiat la JO din 1968 – Mexic, la festivitatea de înmânare a unor distincții. În prim plan, Maestra Emerită a sportului, Campioana Olimpică, Lia Manoliu

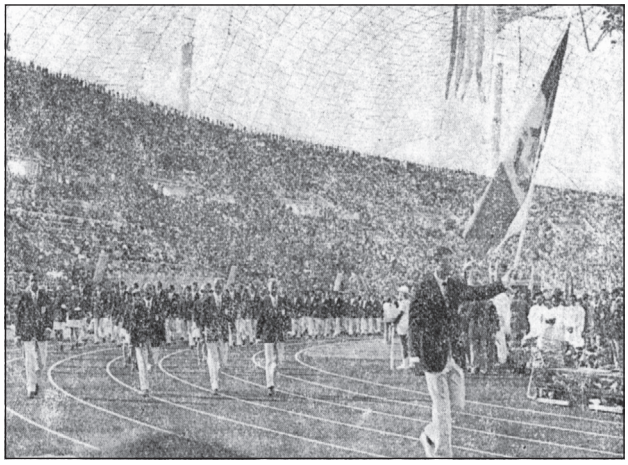

JO de la München – 1972; delegația olimpică a României. Port drapel: Aurel Vernescu

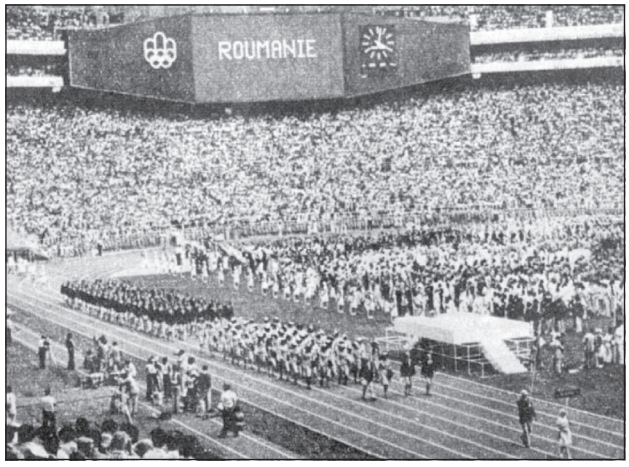

Defilarea echipei olimpice a României la JO de la Montreal – 1976. Port drapel: Nicolae Martinescu

Defilarea echipei olimpice a României la ceremonia de deschidere a JO de la Moscova – 1980. Port drapel: Vasile Andrei

Defilarea echipei olimpice a României la ceremonia de deschidere a JO de la Los Angeles - 1984. Port drapel: Ion Corneliu

Primirea delegației române în satul olimpic – Seul 1988 – momentul când se înalță drapelul.
Port drapel: Ion Corneliu

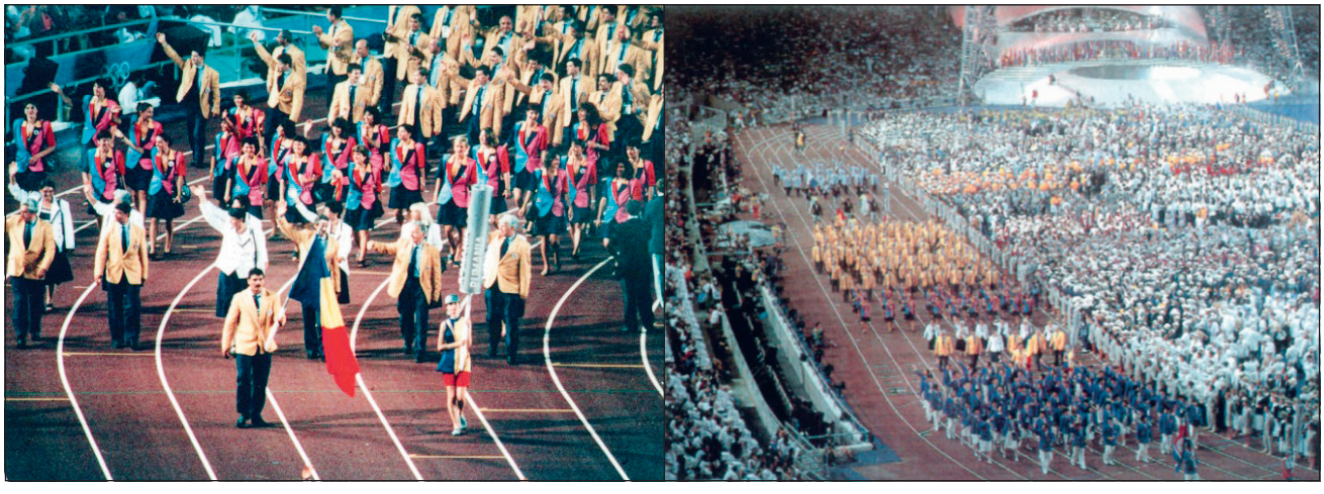

Defilarea echipei olimpice a României la ceremonia de deschidere a JO de la Barcelona - 1992.
Port drapel: Costel Grasu

JO de iarnă de la Lillehammer - 1994 - Festivitatea de înălțare a drapelului României

Defilarea echipei olimpice a României la ceremonia de deschidere a JO de la Atlanta în 1996. Port drapel: Iulică Ruican

Defilarea echipei olimpice a României la ceremonia de deschidere a JO de la Sydney – 2000.
Port drapel: Elisabeta Lipă

JO Salt Lake City – Delegaţia României

La întoarcerea de la Sydney (2000), olimpicilor români li s-a acordat întreaga prețuire pentru superbele performanțe realizate. Președintele României, Emil Constantinescu, primul-ministru, Mugur Isărescu și președintele COR, IonȚiriac, înmijlocul sportivilor medaliați

Delegaţia României la festivitatea de deschidere a Jocurilor Olimpice din 2004 - Atena

Delegaţia României pentru Jocurile Olimpice din 2008 - Beijing

Delegaţia României pentru Jocurile Olimpice din 2012 - Londra

OFICIUL NAŢIONAL DE EDUCAŢIE FIZICĂ (ONEF)

Din anul 1920 statul începe să se implice direct în problematica educaţiei fizice. În acest an, apare în presă un proiect de lege pentru educaţia fizică, iar în 1921 Ministerul de Război depune în parlament un alt proiect pentru *„organizarea educaţiei fizice şi a pregătirii militare naţionale"*. Acesta, cu câteva modificări, va constitui *„prima lege pentru educaţie fizică din România"*, apărută la 17 iunie 1923. Motivele care au îndemnat statul să acorde o atenţie crescută procesului de educaţie fizică, sunt în parte, cele de ordin militar; la acestea se adaugă şi faptul că educaţia fizică şi sportul încep să se dezvolte, să facă parte din preocupările societăţii secolului al XX-lea. În ţara noastră asemenea activităţi fuseseră înregistrate ca urmare a iniţiativei particulare, dar curând, amploarea lor obligă statul să le preia şi să le organizeze. Aşa se explică faptul că, cea mai importantă prevedere a Legii Educaţiei Fizice din 1923 a fost înfiinţarea Oficiului Naţional de Educaţie Fizică (ONEF). Aceasta era o instituţie de stat, dependentă de Ministerul Instrucţiunii, având raporturi administrative cu Ministerul de Război şi cu Ministerul Sănătăţii, acreditată să organizeze şi să conducă întreaga activitate de educaţie fizică din ţară. Atribuţiile ONEF prevăzute de lege au fost următoarele: a) să imprime o direcţie unitară activităţilor organizaţiilor de educaţie fizică şi tir (societăţi, federaţii, uniuni), pe care le va crea în ţară sau le va afilia, le va ocroti şi controla; b) să se îngrijească de dotarea lor cu terenurile şi instalaţiile necesare, fiind intermediarul legal între stat, judeţe şi comune, pe de o parte, şi aceste instituţii, pe de altă parte; c) să pregătească sau să contribuie la instruirea tehnică a corpului de profesori şi maeştri pentru predarea educaţiei fizice în şcoli, în armată şi în orice organizaţii sportive; d) să întocmească instrucţiuni şi publicaţii pentru a răspândi şi populariza gustul educaţiei fizice etc.

În teritoriu, acest for acţionează prin organizaţii regionale, dintre care prima a luat fiinţă în 1925, la Eforie. Ulterior, până în 1934, se înfiinţează *„regionale"* la Predeal, Borsec, Câmpulung Muscel, Râmnicu Vâlcea. Printre realizările ONEF se menţionează, în primul rând, înfiinţarea Institutului Naţional de Educaţie Fizică (INEF), însărcinat să pregătească conducători de educaţie fizică. pentru a activa în armată şi în organizaţiile de profil, ca şi formarea corpului didactic pentru nevoile învăţământului de stat şi ale unităţilor de educaţie fizică şi sport particulare. În 1928 ONEF preia *„Direcţia Cercetăşiei..."* (vezi Decretul Regal nr. 89547, **Legislaţie**). Ca structură internă, ONEF avea următoarele compartimente: secretariatul general şi serviciile de contabilitate, de propagandă, medical, educaţie fizică în învăţământ, educaţie fizică în armată, al terenurilor, tirului şcolar şi premilitar. Conducerea era compusă dintr-un comitet, director general, secretar general, inspectori regionali. Director general al ONEF a fost numit generalul Virgil Bădulescu.

Dacă FSGR, înfiinţat în 1906, şi-a bazat activitatea pe sistemul german de gimnastică, combinat cu elemente din sistemul francez, ONEF şi mai ales INEF, au adoptat sistemul suedez începând cu anul 1923. Conform atribuţiilor primite prin lege ONEF şi îndeosebi INEF, au efectuat primele cercetări ştiinţifice în domeniul educaţiei fizice şi sportului. Sub egida lor s-au editat cărţi, manuale, broşuri, precum şi revista *Educaţia Fizică* (care iniţial a avut denumirea de *Buletinul Educaţiei Fizice*. Fondurile ONEF proveneau din subvenţii de la ministerele prevăzute de lege, din subvenţii particulare, din donaţii şi alocaţii de la buget – venituri repartizate prin legi speciale etc.

Din momentul înfiinţării ONEF (1923), el şi-a desfăşurat activitatea separat şi independent de FSSR. ONEF era instituţie de stat, iar FSSR exprima iniţiativa particulară. Prin Legea Educaţiei Fizice din anul 1929, se stabileşte că *„ONEF va fi o instituţie dependinte de Ministerul Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale, având cu Ministerele de Instrucţie şi Război raporturi..."*. De asemenea, sunt precizate atribuţiile şi îndatoririle ONEF şi ale comitetului de conducere al acestuia. Tot prin această lege INEF îşi modifică titulatura în Institu-

tul Superior de Educaţie Fizică (ISEF), iar secţia sa militară se transformă în Institutul Militar de Educaţie Fizică (IMEF). Se menţine aceeaşi relaţie paralelă între ONEF, ca instituţie de stat, şi FSSR (ulterior UFSR), ca instituţie a iniţiativei particulare. La 1 decembrie 1936, ONEF este desfiinţat, atribuţiile sale (care nu fuseseră preluate de OETR), fiind preluate de ISEF.

UNIUNEA FEDERAŢIILOR SPORTIVE DIN ROMÂNIA (UFSR)

A doua jumătate a deceniului trei al secolului XX înregistrează o dezvoltare importantă a activităţii sportive din ţara noastră prin înfiinţarea de noi asociaţii, societăţi şi cluburi sportive, creşterea numărului sportivilor şi al antrenorilor, a numărului de concursuri naţionale şi internaţionale. Cu toate acestea, instabilitatea care se manifestă în activitatea structurilor sportive, cât şi dorinţa acestora de a acţiona în mod independent şi autonom, au dus la necesitatea adoptării unor măsuri care au vizat reorganizarea forului de conducere al mişcării sportive. Aceasta rezultă şi din prevederile Legii Educaţiei Fizice din 1929 unde se proiectează transformarea FSSR într-un nou organism de conducere – UFSR, care va patrona activitatea din sânul asociaţilor sportive particulare, federalizate pe ramuri de sport. Conform aceleiaşi legi *„UFSR va dobândi fiinţă legală numai atunci când ultima federaţie de sport va fi obţinut personalitate juridică”*. Această prevedere legală s-a realizat pe parcursul anilor 1929-1933. Acţiunea de constituire a noilor federaţii ca persoane juridice a fost coordonată de un Comitet, care a acţionat în numele FSSR în legăturile instituţiei cu autorităţile de stat şi cu străinătatea. Totodată, au fost nominalizaţi preşedinţii Comisiunilor centrale (în calitate de delegaţi ai UFSR), care au răspuns de (re)organizarea federaţiilor, astfel: Gr. Caracostea pentru atletism şi rugby; Mihail Savu pentru box şi sporturile de apă; Camil Manoilă pentru lupte şi greutăţi; Neagu Boerescu pentru sporturile de iarnă; Th. Rosetti-Solescu, pentru ski; Dinu Cesianu, pentru scrimă şi Foti Valerianos pentru ciclism (Adunarea generală a FSSR din 16 februarie 1930 – extras din George Costescu *„Douăzeci şi cinci de ani de viaţă sportivă în România FSSR-UFSR, 1912-1937”*). În perioada de tranziţie, funcţionau încă vechile comisii, care treptat au fost înlocuite cu noile federaţii, înfiinţate cu oarecare dificultate din cauza divergenţelor dintre cluburi şi regionalele sportive.

Şedinţa de constituire a UFSR pe bazele noii legi organice a fost ţinută în ziua de 22 iunie 1933. Actul constitutiv, semnat şi de preşedinţii Federaţiunilor de Atletism, Football-Asociaţie, Box, Gimnastică, Tennis, Rugby, Natație, Scrimă, Ski, Sporturi de iarnă şi Tir, stabileşte în cuprinsul lui că: *„Uniunea Federaţiilor de Sporturi din România are ca scop să reglementeze manifestarea iniţiativei particulare pe tărâmul educaţiei fizice, al sportului şi turismului”* – potrivit prevederilor Înaltului Decret Regal nr. 1310/1933, care promulgă Legea modificatoare a dispoziţiunilor de administrare a Legii educaţiei fizice din 1929 (MO nr. 104 din 8 mai 1933). Faţă de Legea din 1929, Legea din 1933 modifică articolele nr. 40, 41, 42 şi 43 şi adaugă încă 8 noi articole, toate acestea definind rolul, atribuţiile, organizarea şi funcţionarea structurilor sportive şi a UFSR.

Astfel, în noua lege se precizează că: *„Manifestarea iniţiativei particulare se va face prin asociaţiuni de amatori şi profesionişti, care se vor grupa, după specialităţi, în Federaţiuni naţionale, una de fiecare ramură de sport, iar acestea la rândul lor în: Uniunea Federaţiilor Sportive din România, prescurtat: UFSR”* (art. 40); *„Statul coordonează şi controlează sportul, turismul şi educaţia fizică din iniţiativă particulară în România, prin UFSR”* (art. 43); *„UFSR îşi va exercita dreptul de îndrumare, coordonare şi control asupra activităţii de ordin administrativ, financiar şi tehnic al Federaţiilor naţionale de specialitate, precum şi asupra tuturor asociaţiilor de sport, turism şi educaţie fizică din iniţiativă particulară”* (art. 44); *„UFSR este de drept persoană juridică prin promulgarea legii de faţă. ...”* (art.47).

În art. 48 s-au stabilit diferite înlesniri acordate de stat, prin UFSR, în favoarea încurajării

activităţii sportive, printre care: acordarea de terenuri; eliberarea paşapoartelor colective pentru echipele ce călătoresc în străinătate pentru manifestări sportive; reducerea de 50 % a tarifelor Căilor Ferate Române (CFR), Navigaţiei Fluviale Române (NFR) şi ale Serviciului Maritim Român (SMR) pentru membrii grupărilor recunoscute de UFSR; scutirea de plată a impozitelor pe spectacolele şi manifestările sportive organizate de amatori în cadrul UFSR.

Art.51 stipulează: *„Prin promulgarea legii de faţă, Federaţia Societăţilor de Sport din România, recunoscută ca persoană juridică prin legea promulgată la 12 martie 1915 şi publicată în MO nr. 276 din 14 martie 1915, se desfiinţează; – iar UFSR intră în toate drepturile şi obligaţiile FSSR. Averea mobiliară şi imobiliară a FSSR trece deplin drept în patrimoniul UFSR, care va funcţiona şi continua întreaga activitate a FSSR*".

Activitatea UFSR în perioada 1933-1935 a fost condusă de un Comitet central şi un Birou permanent, având ca preşedinte pe George Plagino, vicepreşedinţi – Grigore Caracostea şi Aurel Leucuţa, din octombrie 1933 Camil Manoilă, iar din martie 1934 Dinu Cesianu; secretar general, pe Dinu Cesianu, din martie 1934 Mihail Savu, casier – Neagu Boerescu. În structura sa, UFSR avea 11 federaţii în 1933 (participante la constituire), cărora li s-au adăugat 7 federaţii în 1934 şi 5 federaţii în 1935, precum şi 12 reprezentanţi regionali pentru coordonarea activităţii filialelor sale teritoriale (vezi schema de organizare a UFSR 1933-1935). Comitetul central era format, conform legii, din preşedinţii tuturor federaţiilor de specialitate, câte un delegat al Ministerelor Instrucţiunii Publice, Apărării Naţionale şi al Sănătăţii, Muncii şi Ocrotirilor Sociale, delegaţi dintre persoanele proeminente ale vieţii sportive naţionale.

În prima şedinţa a Comitetului UFSR, din 12 octombrie 1933, una din măsurile importante adoptate a fost înfiinţarea Marelui Premiu Naţional de Sport, care a fost acordat în decursul anilor, celor mai valoroşi sportivi ai ţării. La 18 februarie 1934 în cadrul unei adunări generale extraordinare cu reprezentanţii a 13 federaţii au fost votate statutele UFSR. În cadrul Adunării generale anuale a UFSR, din 25 martie 1934, cu reprezentanţi ai 18 federaţii, a fost prezentat recensământul asociaţilor sportive române afiliate. Cele 789 de societăţi au fost afiliate la federaţiile existente, astfel: Football Asociaţie – 403 grupări afiliate; Tenis – 52; Sporturi de iarnă – 52; Box – 40; Natataţie – 37; Lupte – 22; Gymnastică – 21; Atletism – 17; Ski – 16; Ping-Pong – 16; Sporturi equestre –13; Scrimă – 14; Rugby – 10; Patinaj – 10; Basket şi Volley-ball – 8; Cyclism – 7; Canotaj – 7; Tir – 4.

În acest context se integrează şi Legea privind înfiinţarea Oficiului de Educaţie a Tineretului Român (OETR) (MO nr. 196 din 9 mai 1934) care îşi propune educaţia morală, naţională şi fizică a tineretului de ambele sexe, până la 18 ani. Prin acest organism de stat se dorea un control asupra educaţiei tineretului, el fiind condus direct de către regele Carol al II-lea. Din Consiliului Superior de Îndrumare al OETR făceau parte şi preşedintele UFSR şi directorul general al ONEF, ceea ce indică extinderea controlului OETR şi asupra activităţii sportive. În primăvara anului 1936 se promulgă o nouă lege cu privire la OETR (Decretul 821 / 1936, MO nr. 81 / 04.06.1936) prin care această instituţie se reorganizează, rolul său în educaţia tineretului devenind hotărâtor şi atotcuprinzător. Prin noua lege, UFSR se transformă într-o anexă a OETR, fiind un *„organ delegat"* al acestuia. Preşedintele UFSR, preşedinţii federaţiilor sportive, precum şi jumătate din numărul membrilor din comitetele de conducere erau numiţi de OETR (vezi Schema de organizare a UFSR 1936-1937).

Subordonarea UFSR, Oficiului de Educaţie a Tineretului Român (OETR) a avut efecte dăunătoare asupra sportului românesc în perioada 1934–1936 şi în anii ulteriori. În 1937 OETR se desfiinţează, creându-se *„Straja Ţării",* o instituţie de stat autonomă de educaţie a tineretului pe diferite planuri, implicit şi cel fizic şi motric. Tot în 1937 străjeria a înglobat organizarea cercetăşiei. Prin prevederile Legii (Decret-lege nr 3424/1937, MO nr. 233 din 8 oct. 1937) şi (Decretul Regal nr. 4078 / 3 dec. 1938, MO 292 / 15 dec. 1938), Straja Ţării va exercita un control direct şi asupra UFSR,

conform art.10, care prevede: *„Uniunea Federaţiilor Sportive din România* (*UFSR), federaţiile sportive din ţară, Asociaţia Arcaşilor României (AAR), Asociaţia {oimii Carpaţilor (A{C), Asociaţia Creştină a Tinerilor (ACT) şi Asociaţia Creştină a Femeilor (ACF) sunt organizaţiuni subordonate Străjii Ţării"*. Totodată, se menţine prevederea din perioada OETR prin care preşedinţii, precum şi jumătate din numărul membrilor din comitetele de conducere ale organizaţiunilor subordonate, vor fi numite de către Straja Ţării (art. 11). De asemenea, se menţin facilităţile acordate prin legile precedente (capitolul VI). Din punct de vedere al administraţiei interne, UFSR, conform reglementărilor, se conducea potrivit *„prescripţiunilor ei statutare"*. Vechile statute ale UFSR, votate în unanimitate în Adunarea generală extraordinară din 16 februarie 1934, au fost modificate în cursul anului 1939 şi adaptate Legii şi Regulamentului Străjii Ţării din 1938 (vezi Schema de organizare a UFSR 1939-1940).

În decursul anilor, în funcţiile de conducere ale UFSR s-au aflat următoarele personalităţi: preşedinte – George A. Plagino (1933-1940); vicepreşedinţi – Grigore Caracostea (1933-1939), Aurel Leucuţa (1933), Camil Manoilă (1933), Dinu Cesianu (1934-1936), Viorel V. Tilea (1936-1937), general adj. Ion Iacobici (1937-1939), Mihail Savu (1939-1940), general adj. Constantin Ilasievici (1939-1940); secretari generali: Dinu Cesianu (1933), Mihail Savu (1934-1935 şi 1937-1938), Neagu Boerescu (1936-1937), Alexandru Cantuniari (1939-1940); director general – Neagu Boerescu (1939-1940); casieri – Neagu Boerescu (1934-1935), Constantin Zahirnic (1936-1939), contra-amiral adj. Nicolae Păiş (1939-1940); secretar UFSR (ulterior sub-director din 1938) – Dem. Boicescu. De-a lungul timpului, în conducerea federaţiilor s-au aflat numeroase personalităţi recunoscute în sportul românesc al acelor ani.

În bilanţul pe anii 1938-1939 sunt menţionate o serie de realizări ale UFSR şi ale sportului românesc, precum şi potenţialul organizatoric şi numărul practicanţilor pe ramuri de sport. Atletism – 70 de cluburi cu 1000 de atleţi legitimaţi; Basket şi Voleyball – 60 asociaţii cu peste 3000 de jucători; Bob – 14 asociaţii cu 480 de membri; Box – 40 asociaţii cu 1500 boxeri legitimaţi; Ciclism – 40 asociaţii cu 1500 membri; Fotbal – 600 asociaţii cu 70000 jucători; Gimnastică – 15 asociaţii cu 2000 de practicanţi; Handbal – 21 asociaţii cu 600 de jucători legitimaţi; Hipism – 18 societăţi cu 1500 de membri; Hochey pe gheaţă – 25 asociaţii cu 900 jucători legitimaţi; Înot – 38 asociaţii cu 4000 de practicanţi; Lupte şi Haltere – 23 asociaţii cu 1500 de practicanţi; Motociclism – 12 grupări cu 500 de practicanţi; Patinaj – 15 grupări cu 1000 de practicanţi; Popice – 219 grupări cu 6000 de sportivi legitimaţi; Ping-pong – 25 grupări cu 4000 de membri; Rugby – 13 asociaţii cu 750 de membri legitimaţi; Scrimă – 16 asociaţii cu 300 de trăgători legitimaţi; Ski – 26 asociaţii cu 6000 membri înscrişi; Sporturi nautice – 50 asociaţii cu 1200 de membri; Tenis – 91 asociaţii cu 5000 de membri; Tir – 7 asociaţii cu 260 de membri.

Prin înlăturarea dictaturii regale, *Straja Ţării,* organizaţie de tineret paraşcolară, a fost desfiinţată la 7 septembrie 1940. Nici UFSR nu mai corespundea din punct de vedere organizatoric noilor condiţii ale statului legionar şi dictaturii militare, instaurate la 6 septembrie 1940 în România, după abdicarea regelui Carol al II-lea.

În consecinţă, la 29 octombrie 1940 apare o lege prin care UFSR se desfiinţează, locul ei fiind preluat de un nou for de conducere centrală numit *Organizarea Sportului Românesc* (OSR).

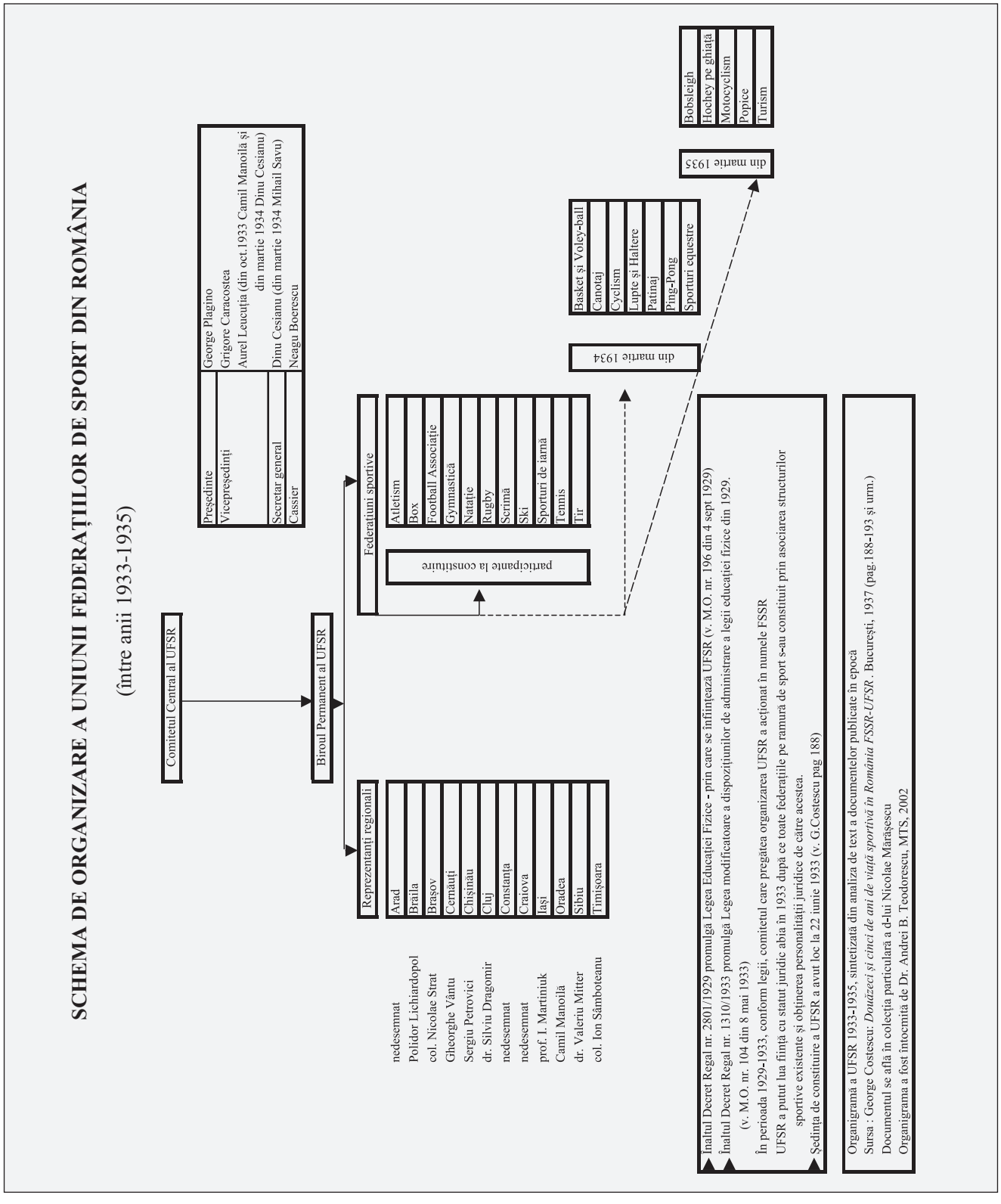
SCHEMA DE ORGANIZARE A UNIUNII FEDERAȚIILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA
(între anii 1933-1935)
Comitetul Central al UFSR
Președinte
Vicepreședinți
Secretar general
Cassier
George Plagino
Grigore Caracostea
Aurel Leucuția (din oct.1933 Camil Manoilă și din martie 1934 Dinu Cesianu)
Dinu Cesianu (din martie 1934 Mihail Savu)
Neagu Boerescu
Biroul Permanent al UFSR
Reprezentanți regionali
Arad
Brăila
Brașov
Cernăuți
Chișinău
Cluj
Constanța
Craiova
Iași
Oradea
Sibiu
Timișoara
nedesemnat
Polidor Lichiardopol
col. Nicolae Strat
Gheorghe Vântu
Sergiu Petrovici
dr. Silviu Dragomir
nedesemnat
nedesemnat
prof. I. Martiniuk
Camil Manoilă
dr. Valeriu Mitter
col. Ion Sămboteanu
Federațiuni sportive
participante la constituire
Atletism
Box
Football Association
Gymnastică
Natație
Rugby
Scrimă
Ski
Sporturi de iarnă
Tennis
Tir
din martie 1934
Basket și Voley-ball
Canotaj
Cyclism
Lupte și Haltere
Patinaj
Ping-Pong
Sporturi equestre
din martie 1935
Bobsleigh
Hochey pe ghiață
Motocyclism
Popice
Turism
Înaltul Decret Regal nr. 2801/1929 promulgă Legea Educației Fizice - prin care se înființează UFSR (v. M.O. nr. 196 din 4 sept 1929)
Înaltul Decret Regal nr. 1310/1933 promulgă Legea modificatoare a dispozițiunilor de administrare a legii educației fizice din 1929.
(v. M.O. nr. 104 din 8 mai 1933)
În perioada 1929-1933, conform legii, comitetul care pregătea organizarea UFSR a acționat în numele FSSR
UFSR a putut lua ființă cu statut juridic abia în 1933 după ce toate federațiile pe ramură de sport s-au constituit prin asociarea structurilor sportive existente și obținerea personalității juridice de către acestea.
Ședința de constituire a UFSR a avut loc la 22 iunie 1933 (v. G.Costescu pag 188)
Organigrama a UFSR 1933-1935, sintetizată din analiza de text a documentelor publicate în epocă
Sursa : George Costescu: *Douăzeci și cinci de ani de viață sportivă în România FSSR-UFSR*. București, 1937 (pag.188-193 și urm.)
Documentul se află în colecția particulară a d-lui Nicolae Mărășescu
Organigrama a fost întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

SCHEMA DE ORGANIZARE A UNIUNII FEDERAȚIILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA

(între ani 1936-1937)

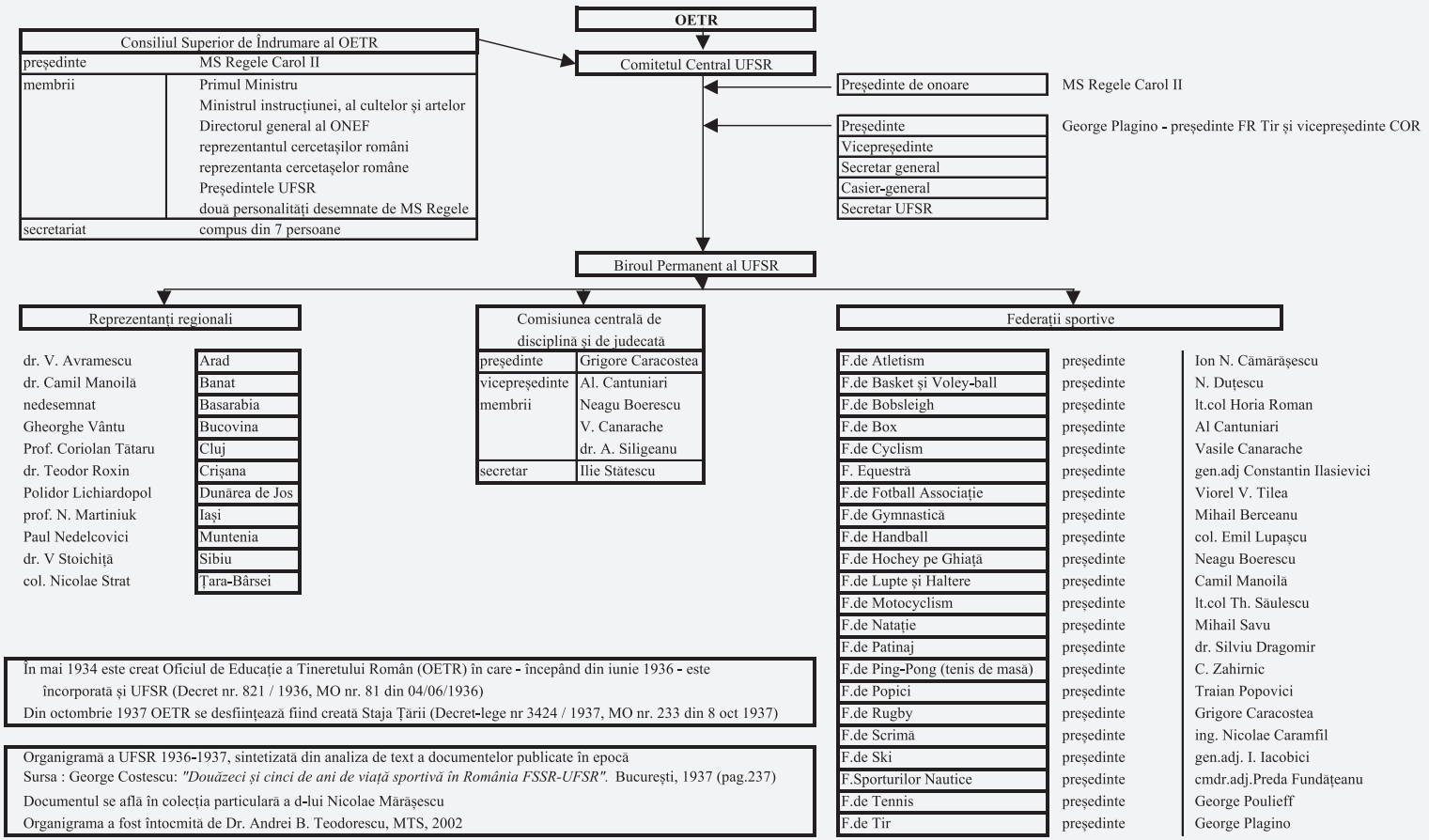

În mai 1934 este creat Oficiul de Educație a Tineretului Român (OETR) în care - începând din iunie 1936 - este încorporată și UFSR (Decret nr. 821 / 1936, MO nr. 81 din 04/06/1936)
Din octombrie 1937 OETR se desființează fiind creată Staja Țării (Decret-lege nr 3424 / 1937, MO nr. 233 din 8 oct 1937)

Organigramă a UFSR 1936-1937, sintetizată din analiza de text a documentelor publicate în epocă
Sursa : George Costescu: *"Douăzeci și cinci de ani de viață sportivă în România FSSR-UFSR"*. București, 1937 (pag.237)
Documentul se află în colecția particulară a d-lui Nicolae Mărășescu
Organigrama a fost întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

SCHEMA DE ORGANIZARE A UNIUNII FEDERAȚIILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA

(din 1937 până la 29 octombrie 1940)

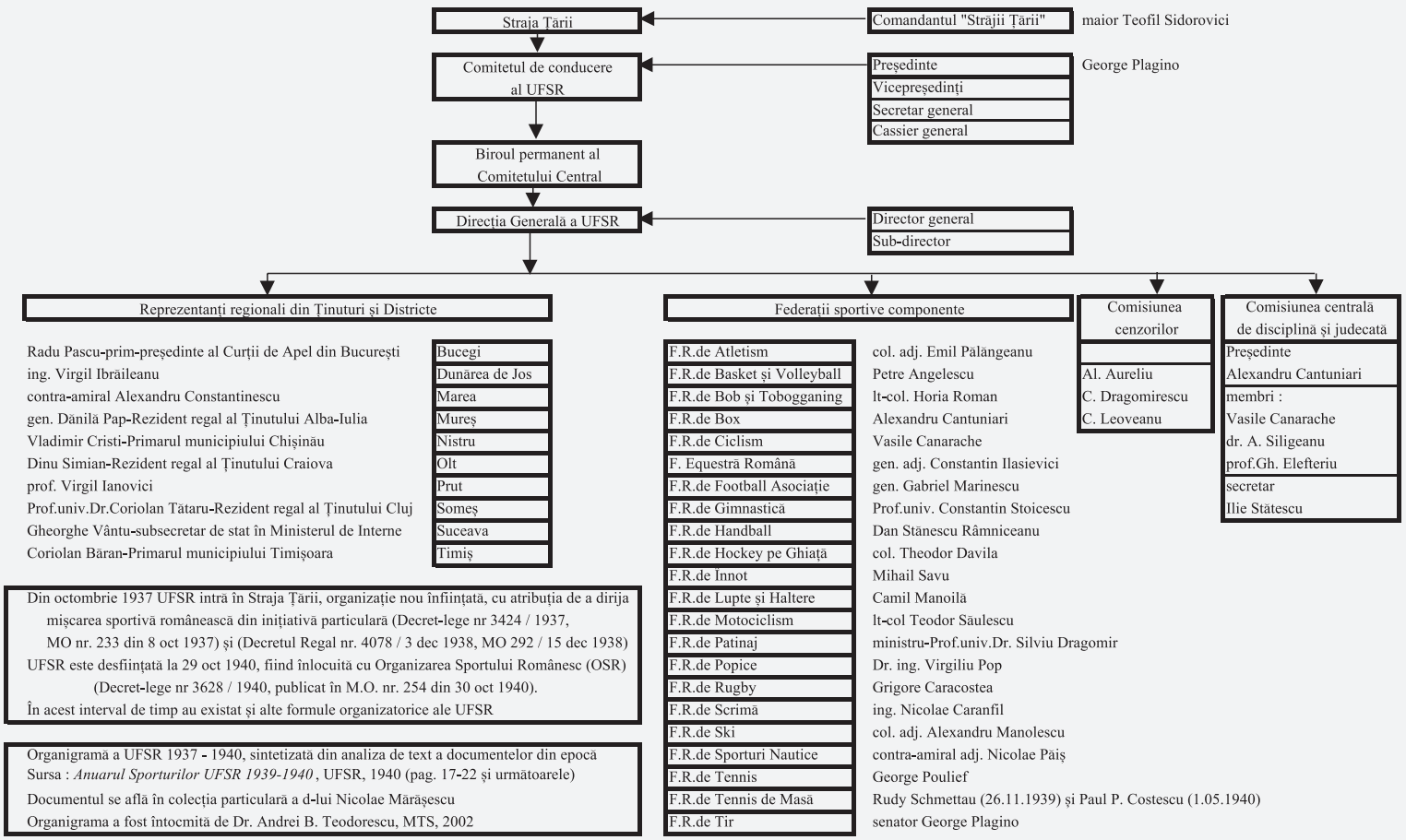

OFICIUL NAŢIONAL DE TURISM (ONT)

A luat fiinţă în 1936 (MO nr. 50, partea I, 1936), îndeplinind funcţiile unui organism de îndrumare şi coordonare unitară a activităţilor de turism din România. Atribuţiile şi modul de organizare şi funcţionare sunt cuprinse în Legea pentru Organizarea Turismului (29 februarie 1936). În art.1 se precizează că: *„pentru organizarea, coordonarea, îndrumarea şi dezvoltarea turismului în România se înfiinţează, pe lângă Ministerul de Interne, Oficiul Naţional de Turism (ONT)”*. Pentru îndeplinirea programului de activitate pe întregul teritoriu al ţării, ONT trebuia să înfiinţeze *„oficii judeţene de turism, oficii locale de cură şi turism…”* (art.23-27). Oficiul trebuia, de asemenea, să*: „studieze mijloacele pentru dezvoltarea turismului şi să coopereze cu diferitele ministere, instituţii de stat, judeţene, comunale sau particulare”*. Prin decret regal, la recomandarea Consiliului superior al turismului, este numit preşedintele ONT, care asigură conducerea şi administrarea acestei instituţii. Acesta este ajutat de un comitet de direcţie compus din 5 membri, care conduc diferitele servicii funcţionale interne, numiţi la recomandarea ministrului de Interne. Totodată, pe lângă ONT, se înfiinţează *„Consiliul superior al turismului în alcătuirea căruia intră delegaţi, directori, şefi de servicii din diferite ministere, autorităţi de stat, UFSR, asociaţii, sindicate etc.”* (art.8-9). Referitor la atribuţiile ONT şi raporturile acestuia cu UFSR, Legea Organizării Turismului din 1936 menţionează următoarele: *„Controlează activitatea asociaţiilor de turism, de acord cu UFSR, a birourilor comerciale de voiaj. …” (art. 2, lit. c); „Încurajează toate manifestările şi mişcările cu caracter sportiv, asociaţiuni alpine, cluburile de automobilism şi ciclism, întreţinând cu aceste asociaţiuni şi în special cu UFSR o constantă colaborare …” (art. 2 lit. n).*

În afară de acţiunile de propagandă şi de înzestrare materială (construirea de cabane, vile şi hoteluri), ONT s-a îngrijit şi de îmbunătăţirea condiţiilor de transport pentru înlesnirea circulaţiei turiştilor, stimulând proprietarii mijloacelor de transport. Prin toate măsurile întreprinse ONT a îndeplinit un rol important în cunoaşterea, pe plan intern şi internaţional, a frumuseţilor naturale, având şi un puternic impact cultural şi economic.

În decursul anilor, ONT a cunoscut şi alte forme de organizare.

ORGANIZAREA SPORTULUI ROMÂNESC (OSR)

Înfiinţarea, în 1940, a OSR reprezintă o etapă în evoluţia organizatorică a sportului românesc. Prin demisia întregii conduceri a UFSR, prin decretul nr. 3467 din 14 octombrie 1940, este numit în funcţia de şef al Sportului Românesc Manole Stroici, iar prin decretul-lege nr. 3628 din 29 octombrie 1940, se consfinţeşte desfiinţarea Uniunii Federaţiilor Sportive din România (UFSR) şi înfiinţarea OSR. Atribuţiile şi întreaga avere a UFSR au trecut, de drept, în patrimoniul Organizării Sportului Românesc. Acest nou organ de conducere al sportului românesc avea, potrivit acestui decret-lege, *„sarcina organizării şi îndrumării mişcării sportive în Statul Naţional Legionar“,* apărut după abdicarea, la 6 septembrie 1940, a regelui Carol al II-lea, urcarea pe tron a regelui Mihai I şi instaurarea dictaturii militare a mareşalului Antonescu. Prin decizia nr.1 din 1 noiembrie 1940 şeful Sportului Românesc reorganizează activitatea federaţiilor, înlocuindu-le cu Directorate, iar pe preşedinţii acestora, cu directori. La 15 aprilie 1941, în urma demisiei lui Manole Stroici, prin decretul nr. 1096, a fost numit şef al Sportului Românesc lt.col. Constantin Medeleanu. Prin decizia nr.1 din 26 aprilie 1941 a şefului Sportului Românesc, se revine la denumirea de federaţii în locul directoratelor, făcându-se numiri de preşedinţi. Ca structură internă, OSR are două direcţii: una administrativă (director Dem. Boicescu) şi una tehnică (director Victor Cojocaru, profesor de educaţie fizică). OSR, ca organ de stat a fost, la constituire, pendinte de Preşedinţia Consiliului de Miniştri. După o perioadă, trece la Sub-secretariatul de stat al educaţiei

extraşcolare, iar din 16 octombrie 1943 trece din nou în subordinea Preşedinţiei Consiliului de Miniştri. Prin decizia nr. 17 din 29 noiembrie 1941 şeful Sportului Românesc numeşte ca secretari ai OSR pe Nichifor Modest pentru Bucovina şi pe Pavel Luchian pentru Basarabia.

Prin deciziile succesive ale şefului Sportului Românesc, în perioada 1940-1941, federaţiile au fost grupate în diverse formule organizatorice. Una dintre acestea era următoarea: atletism şi gimnastică, baschet şi volei, ecvestră, fotbal şi handbal, lupte atletice (box, lupte şi popice), rugbi şi oină, scrimă, sporturi de apă (înot, sporturi nautice), sporturi de iarnă (patinaj, hochei), sporturi de munte (schi, alpinism, turism), sporturi mecanice (ciclism, motociclism), tenis şi tenis de masă, tir. OSR proclamă ca sporturi de bază – atletismul şi tirul. Desele modificări intervenite în structura OSR s-au datorat faptului că aceasta nu a corespuns nevoilor şi cerinţelor dezvoltării activităţii sportive din ţara noastră. De altfel, pe parcursul existenţei sale, OSR va suferi mereu transformări, neputându-şi găsi niciodată formula organizatorică potrivită. Din cauza instabilităţii organizatorice a OSR şi mai cu seamă a condiţiilor de război, activitatea sportivă înregistrează un recul, accentul căzând pe competiţiile şcolare şi universitare şi îndeosebi pe concursurile pentru juniori. Se reduce numărul de concursuri centrale, fondurile băneşti scad, echipele se descompletează, transporturile militare afectează deplasarea echipelor, accentul căzând în aceste condiţii pe competiţiile locale. Pentru exemplificarea structurii OSR, în anexă, se prezintă o secvenţă din schema organizatorică pentru perioada 1940-1041.

Din punct de vedere organizatoric exista o situaţie confuză, datorită paralelismului dintre OSR şi Direcţia sporturilor din Subsecretariatul de stat al educaţiei. Între cele două organe are loc o consfătuire pentru precizarea atribuţiilor fiecăruia, în urma căreia Direcţia sporturilor din Subsecretariatul educaţiei se va ocupa cu sportul în şcoală, universitate şi armată şi va da directivele generale activităţii sportive, iar OSR se va ocupa cu sportul particular. În acest fel, OSR va depinde de acum încolo de Subsecretariatul de stat al Educaţiei extraşcolare (*Sportul românesc de-a lungul anilor*, E.Ghibu şi I. Todan).

Instabilitatea organizatorică a OSR se evidenţiază din nou către sfârşitul anului 1942, când are loc o nouă reorganizare şi o reorientare a obiectivelor esenţiale ale acestui for de conducere. Se afirmă oficial că activitatea sportivă trebuie să contribuie la pregătirea de luptă a tineretului. Conducătorul OSR este schimbat, fiind numit ca şef al Sportului Românesc prof. Ioan Gheorghiu (1 nov. 1942). OSR va avea în structura sa de conducere un Consiliu de Îndrumare Sportivă, format din personalităţi reprezentând diferite structuri organizatorice ale activităţii sportive (ANEF, federaţiile sportive, învătământ etc.) şi reprezentanţi ai Consiliul de Patronaj, Direcţia Generală CFR, Direcţia Generală PTT, Fundaţia Culturală Regală, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Propagandei Naţionale, Oficiul *Muncă şi Lumină* şi ai Oficiului Educaţiei Tineretului. Aparatul central al OSR cuprindea două direcţii: una administrativă, formată din serviciile secretariat, contabilitate şi contencios, şi a doua, tehnică, alcătuită din serviciile: tehnic sportiv, sanitar, arhitectură, presă şi propagandă, legătura cu stăinătatea şi protocol. Pe lângă cele două direcţii, mai funcţionau 5 comisii auxiliare: cea a sportului şcolar, a celui universitar, a sportului extraşcolar şi premilitar, a sportului muncitoresc şi a sportului rural. La nivel teritorial, în perioada 1 noiembrie 1942 – 1 noiembrie 1943, au fost constituite 9 regiuni sportive şi 50 de districte în 40 de judeţe (*Anuarul sportului românesc 1943,* pag. 17-27). Unitatea de bază a OSR a fost gruparea sportivă. Reorganizarea OSR a vizat şi activitatea federaţiilor, care erau în număr de 14: atletism şi gimnastică; baschet, volei şi tenis de masă; box (lupte şi popice); ciclism şi motociclism; fotbal şi handbal; hochey pe gheaţă şi patinaj; rugby şi oină; ski; scrimă; sporturi pe apă (nautice) – înot, canotaj şi vele; tenis; tir; turism, alpinism şi bob; federaţia română a organizaţiilor de educaţie naţională a satelor, jocuri româneşti şi cămine culturale (vezi Schema organizatorică a OSR între ani 1942-1943). Datorită războiului, activitatea sportivă generală

continuă să se diminueze, mai puţin cea a studenţilor care, în 1943, organizează *Săptămâna sportului universitar.* Se instituie *Insigna sportivă*, un stimulent pentru răspândirea sportului în rândul tineretului, cu 3 grade de evaluare, aplicată în 6 grupe de exerciţii: alergare (de viteză) sau înot, sărituri (în lungime şi înălţime), aruncări, alergări de fond sau înot, tir (tragere cu arma sau aruncări de grenade), curse lungi (marşuri, ciclism, schi, canotaj). Dovedindu-şi în continuare insuficienţa, OSR îşi va modifica din nou structura în toamna anului 1943. Se dizolvă regionalele OSR, care reapar în curând sub conducerea prefecţilor de judeţ. În lipsa regionalelor, organele centrale ale OSR vor lucra direct cu districtele. Sunt dizolvate Comitetele federale şi apoi sunt alese altele noi, cu alţi preşedinţi numiţi de forul central. Ultima acţiune organizatorică importantă a OSR va avea loc în ianuarie 1944, când este numit organul său de conducere *Comitetul naţional sportiv.* Cu toate măsurile luate nici noua structură organizatorică a OSR nu a dat rezultate. Datorită războiului, activitatea sportivă scade vertiginos, sunt interzise deplasările în diferite oraşe, se suspendă şi se amână numeroase competiţii, toate acestea culminând cu întreruperea oricărei activităţi sportive în jurul datei de 23 august 1944.

În lunile septembrie – noiembrie începe o perioadă de reorganizare profundă. OSR încercă să-şi îndeplinească atribuţiile de organ de stat. Existenţa sa se încheie la 7 noiembrie 1944, când se desfiinţează prin lege, reînfiinţându-se în acelaşi timp UFSR care va funcţiona pe lîngă Ministerul Culturii. UFSR va fi condus de o comisie interimară, formată dintr-un preşedinte şi 4 membri. Tot în această perioadă – la 15 septembrie 1944, din iniţiativa PCR, a luat fiinţă Organizaţia Sportului Popular (OSP), care, nefiind încă constituită oficial, a funcţionat în paralel cu OSR şi UFSR.

Cu toate dificultăţile create de război, OSR a avut totuşi o prezenţă care a asigurat continuitatea, fie şi discutabilă, a activităţii sportive din ţară. Acest fapt se explică prin gândirea şi atitudinea mareşalului Ion Antonescu care fără a ne referi la alte aspecte privind rolul şi întreaga sa activitate, a înţeles însemnătatea sportului. Stenograma şedinţei privind OSR din 1 ianuarie 1944, condusă de mareşal, exprimă punctul de vedere în acest domeniu: *„Deşi sunt chestiuni mai grave şi urgente la ordinea zilei, totuşi pentru că de problema aceasta a sportului şi a educaţiei în general se leagă toate puterile statului şi tot viitorul lui, am găsit de cuviinţă să nu las mai târziu soluţionarea problemei..."* şi mesajul conchide: *„Toate popoarele care au pus la baza educaţiei lor sportul, au reuşit să se impună în această viaţă. Acestea sunt popoarele anglo-saxone, popoarele nordice, poporul german şi altele. Popoarele care au neglijat această problemă, această chestiune de educaţie, cum suntem şi noi sunt condamnate să dispară";* în final adaugă*: „De la Sparta până astăzi, legea s-a verificat tot timpul şi noi am tras învăţăminte, cu atât mai mult cu cât noi avem un caracter schimbător, fiecare a căutat să dea legi bune, dar nu s-au găsit elemente de suflet care să pună în practică bunele intenţii şi din această cauză am ajuns la situaţia pe care o cunoaştem"* (*Arhiva Naţională a Armatei din Piteşti*).

SCHEMA ORGANIZATORICĂ A "ORGANIZĂRII SPORTULUI ROMÂNESC"

(între anii 1940-1941)

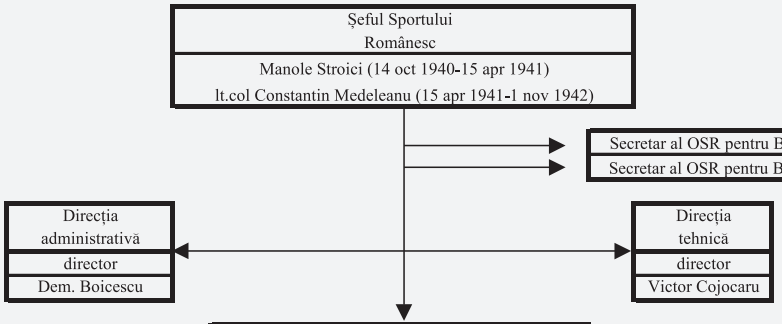

F.de Atletism și gimnastică	președinte	prof.Virgil Ioan
F.de Basketball și Volleyball	președinte	prof. Nicolae Dușescu
F.Equestră		
F.de Football și Handball	președinte	dr. Mircea Stroescu
F.de Rugby și Oină	președinte	Virgil Ioan și Dimitrie Tănăsescu (din mai 1941)
F.de Lupte Atletice (box, lupte, popice)	președinte	prof. D. Gerrota
F.de Scrimă	președinte	maior Dumitru Raiciu
F.de Sporturi de apă (înot, sporturi nautice)	președinte	maior Mircea Bârzănescu
F.de Sporturi de iarnă (patinaj, hochei pe ghiață)	președinte	ing.Grigore Socolescu
F.de Sporturi de munte (ski, alpinism, turism)	președinte	Nicolae Șerbănescu
F.de sporturi mecanice (ciclism și motociclism)	președinte	lt.-cdor Constantin Zamfiropol
F.de Tennis și Tennis de masă	președinte	Eugen Bălan și prof.George Constandache (din oct. 1941)
F.de Tir	președinte	Nicolae Em. Lahovary

UFSR este desființată la 29 oct 1940, întreaga conducere demisionând. Atribuțiunile și întreaga avere au trecut de drept în patrimoniul "Organizării Sportului Românesc" (OSR), subordonat președinției Consiliului de Miniștri, apoi o perioadă, trece la Subsecretariatul de stat al educației extrașcolare (Decretul Lege nr. 3628 / 1940, M.O. nr. 254 din 30 oct 1940).
Manole Stroici este numit Șef al Sportului Românesc la 14 oct 1940 (Decret Lege nr. 3467 / 1940) care, prin Decizia nr.1 din 1 nov 1940 înlocuiește federațiile sportive cu Directorate și pe președinții de federații cu directori.
Prin Decretul nr.1096 din 15 aprilie 1941, lt.col Constantin Medeleanu este numit Șef al Sportului Românesc, care prin Decizia nr.1 din 26 aprilie 1941, hotărește ca în locul Directoratelor să fie reînființate federațiile sportive

Organigramă a OSR 1940 - 1941, sintetizată din analiza de text a documentelor publicate în epocă
Sursa : *Hronicul Sportului românesc 1940-1942*. OSR, 1942 (pag.60-73 și următoarele)
Documentul se află în colecția particulară a d-lui Nicolae Mărășescu
Organigrama a fost întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

SCHEMA ORGANIZATORICĂ A "ORGANIZĂRII SPORTULUI ROMÂNESC"

(între anii 1942-1943)

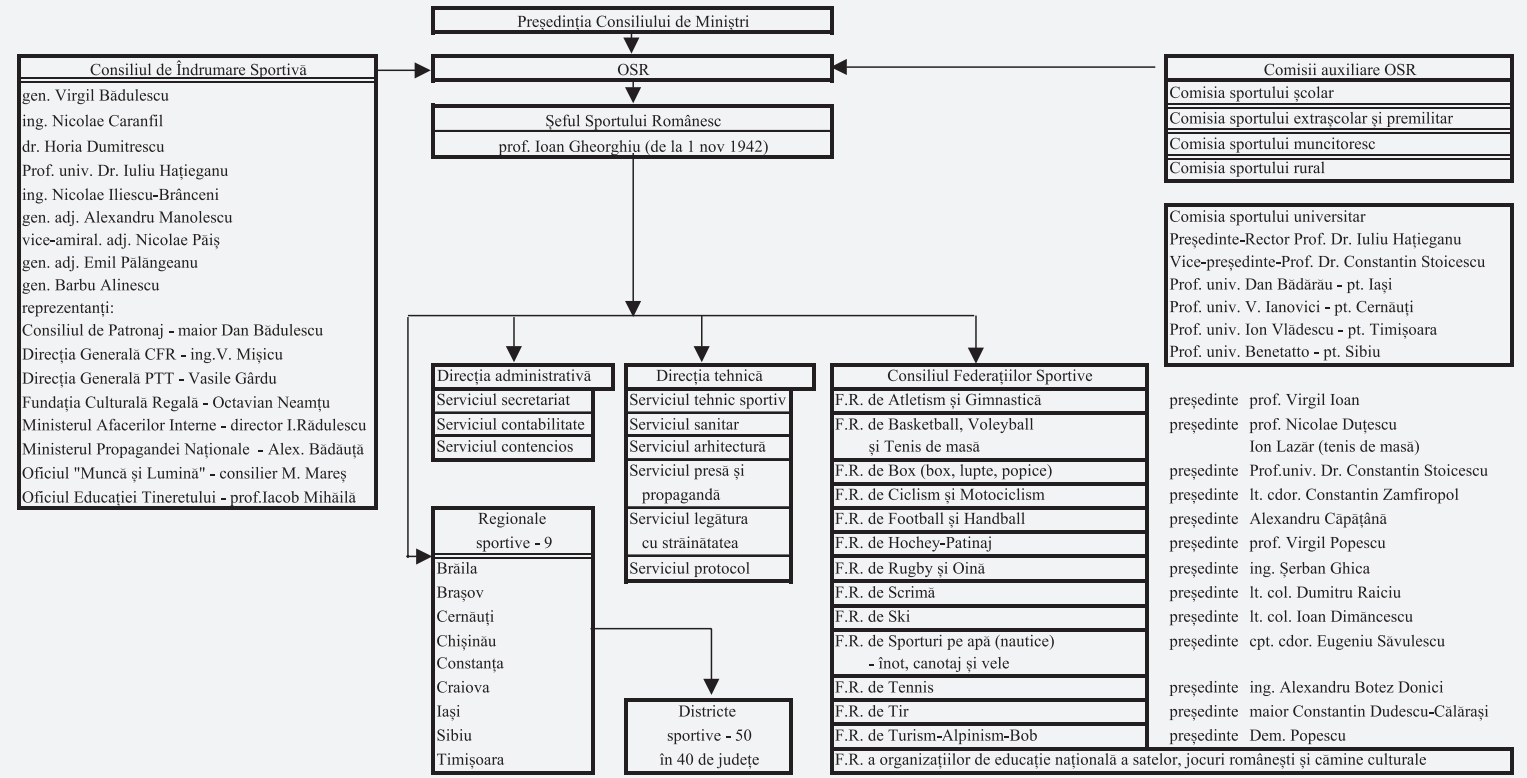

Din 16 octombrie 1943, prin hotărârea Mareșalului Conducător al Statului, "Organizarea Sportului Românesc" trece din nou în subordinea Președinției Consiliului de Miniștrii
OSR a fost desființat prin lege la 7 noiembrie 1944, odată cu reînființarea U.F.S.R.

Organigramă a OSR 1942 - 1943, sintetizată din analiza de text a documentelor publicate în epocă
Sursa : *"Anuarul Sportului Românesc 1942-1943"*. OSR, 1943 (pag 9-12, 17-47 și următoarele)
Documentul se află în colecția particulară a d-lui Nicolae Mărășescu
Organigrama a fost întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

ORGANIZAŢIA SPORTULUI POPULAR (OSP)

La 15 septembrie 1944, din iniţiativa Partidului Comunist Român, a luat fiinţă Organizaţia Sportului Popular (OSP), prima organizaţie sportivă de esenţă comunistă din istoria sportului românesc, care avea ca obiectiv democratizarea activităţii sportive şi răspândirea sportului în mase. Ea va precede celelalte trei instituţii centrale sportive create în intervalul 1944-1989: Comitetul pentru Cultură Fizică şi Sport de pe lângă Consiliul de Miniştri (CCFS), Uniunea pentru Cultură Fizică şi Sport (UCFS), Consiliul Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport (CNEFS). OSP, deşi era o organizaţie legală de conducere a sportului românesc, nu avea totuşi un caracter oficial întrucât până în martie 1946 va coexista, interferându-se cu celelate două foste instituţii sportive centrale: OSR (desfiinţată în 7 noiembrie 1944) şi UFSR (dispărut în 7 martie 1946). Între UFSR şi OSP nu a existat decât o colaborare formală, din comisia interimară de conducere a UFSR (din februarie 1945) făcând parte şi reprezentantul OSP, Odisie Pârvulescu. Cele două instituţii aveau obiective diferite, o sorginte şi o apartenenţă distincte, fiind propulsate şi susţinute de clase sociale şi politice diametral opuse: OSP, emanaţie a noilor orientări social-politice-proletar-comuniste şi UFSR, instituţie care constituia tradiţia celor trei decenii anterioare, ce fusese protejată de Casa Regală şi reprezentase intelectualitatea română din acel interval de timp. OSP se înfiinţează prin Legea nr. 135 din 9 martie 1946 şi prin Decretul nr. 725 din 7 martie 1946, devenind singurul organ învestit pentru conducerea sportului de masă şi de performanţă din ţara noastră şi care va funcţiona până în 1949. În activitatea sa, OSP a conlucrat cu Comisia sportivă a sindicatelor unite (înfiinţată în ianuarie 1945), cu care va acţiona pentru crearea unor grupări sportive sindicale în întreprinderi, precum şi pentru organizarea unor competiţii cu caracter popular.

Potrivit articolului 2 (titlu I) al Legii din 9 martie 1946, OSP funcţiona pe lângă Preşedinţia Consiliului de Miniştri, ca instituţie anexă, învestită ca unic organ de conducere şi control din punct de vedere sportiv, educativ, tehnic, administrativ şi financiar, al resorturilor sportive, al federaţiilor şi al organismelor regionale, având ca obiective (art. 5):

a) răspândirea prin toate mijloacele a sporturilor, educaţiei fizice şi turismului în marile mase ale poporului, creând condiţiile cele mai prielnice în acest scop;

b) asigurarea celei mai temeinice dezvoltări a sportului sindical, universitar, militar şi rural prin resorturile sale centrale;

c) gruparea tuturor federaţiilor de specialitate, dându-le directive de funcţionare şi sprijin financiar;

d) organizarea de federaţii, precum şi întocmirea regulamentelor tehnice şi administrative, obligatorii pe tot cuprinsul ţării.

Acest organism nou de conducere cu structură şi de orientare comunistă era călăuzit de lozinca: *„Toate sporturile pentru popor”* şi îşi propusese să contribuie la democratizarea sportului românesc, îndeosebi prin popularizarea sportului de masă. Organizarea care a stat la baza activităţii OSP ţinea seamă de ocupaţia şi locul de muncă al fiecărui cetăţean. Conform acestui principiu, la nivelul aparatului central al OSP, al federaţiilor şi organelor regionale existau 5 resorturi: sindical (al Confederaţiei Generale a Muncii – CGM), universitar, şcolar, militar şi rural. În luna iunie 1945 în cadrul CGM se constituie *Comisia Centrală Sportivă* sub preşedinţia lui Odisie Pârvulescu, delegat în conducerea UFSR, care se ocupa doar de competiţiile numite pe atunci *„particulare”*. Celelalte concursuri organizate prin sindicat, şcoală, universitate ori în mediul rural, reveneau OSP. Ca organe centrale OSP avea: Adunarea Generală, Comitetul Central, Consiliul Consultativ, Biroul Executiv Permanent, Resorturile Centrale şi Comitetele federaţilor pe ramuri de sport. Comitetul Central era compus din: preşedinte (în persoana lui Iuliu Orban), secretar general (Odisie Pârvulescu), secretar general adjunct (Gh. Lichiardopol). Din octombrie 1946, la preşedinţia OSP este numit Sergiu Petrovici. Din Comitetul Central OSP mai făceau parte câte un delegat al Preşedinţiei Consiliului de Miniştri şi al ministe-

relor: Educaţiei Naţionale, Muncii, Agriculturii şi Domeniilor, Războiului, Afacerilor Interne şi Propagandei, un delegat al ANEF, preşedinţii şi secretarii generali ai celor 5 resorturi. Consiliul Consultativ era compus din: delegaţi ai Comitetului Central, preşedinţii şi secretarii generali ai federaţiilor sportive, delegaţi ai comitetelor regionale, directorii administrativi şi tehnic ai OSP, cenzorii activi sau supleanţi ai OSP. La nivel teritorial OSP avea organe regionale, judeţene şi locale. Federaţiile de specialitate erau organizate la nivel regional pe ligi, iar la nivel judeţean pe districte (vezi schema de organizare a OSP 1946-1949).

În timpul celor 4 ani cât a existat OSP, viaţa sportivă, activitatea sportivă internă şi internaţională s-a intensificat, activitatea sportivă feminină şi cea pe ramuri de producţie au cunoscut o dezvoltare deosebită. Se organizează numeroase campionate sindicale la diferite ramuri de sport şi campionate pentru juniori. Printre acţiunile organizate de OSP, în colaborare cu organizaţiile sindicale şi de tineret, se numără*: Cupa UTM* cu peste 40 de cluburi şi 6000 de sportivi participanţi (cu finală pe Stadionul Giuleşti) în 1947; crosul ziarului *Sportul Popular*; crosul *„Să întâmpinăm 1 Mai”*; triatlonul popular la atletism; *Cupa Unităţii Tineretului* (CUT) (1948) la care sunt menţionaţi 428 000 de tineri participanţi; campionatele populare de ski, şah, natație, cros, călărie, ciclism etc; *Cupa Tineretului Muncitor* (CTM) cu întreceri la atletism, gimnastică, handbal şi volei. Tot în această perioadă a fost introdusă *Insigna de polisportiv,* cu două grade (aur şi bronz), ca o perioadă pregătitoare până la organizarea acţiunilor din cadrul Complexului *„Gata pentru Muncă şi Apărare”* (GMA). Se extinde în mod semnificativ participarea sportivilor români la competiţiile internaţionale.

În 19 martie 1945 apare ziarul *Sportul Popular*, care va avea o lungă şi cuprinzătoare activitate de informare şi propagandă pentru dezvoltarea educaţiei fizice şi sportului. Se organizează şcoli de antrenori, instructori, arbitri şi organizatori sportivi. Se aduc îmbunătăţiri sistemului de formare a cadrelor din domeniul educaţiei fizice şi sportului. Astfel, pentru pregătirea cadrelor de nivel mediu se înfiinţează la Bucureşti, Galaţi, Craiova, Timişoara şi Tg. Mureş şcoli medii tehnice de cultură fizică (SMTCF), Şcoala Pedagogică de Educaţie Fizică din Predeal, din care s-au recrutat viitori componenţi ai loturilor naţionale de sportivi, iar ANEF este profund restructurată, purtând de acum denumirea de Institutul de Educaţie Fizică (IEF). La sfârşitul anului 1948, cu o jumătate de an înaintea desfiinţării, OSP cuprindea 1265 grupări sportive, 58334 sportivi legitimaţi, o bază materială alcătuită din 412 terenuri, dintre care 31 de stadioane. Cea mai importantă construcţie a fost cea a stadionului *Republicii* (fost stadionul *ONEF)*, refăcut din beton şi modernizat, deschis pentru prima ediţie a Campionatelor Internaţionale de Atletism ale României, care în anii ’50 şi ’60 s-au bucurat de o mare popularitate şi de o participare aleasă. În final, OSP a trecut în subordinea Ministerului Învăţământului Public, până la dispariţia sa, în iunie 1949.

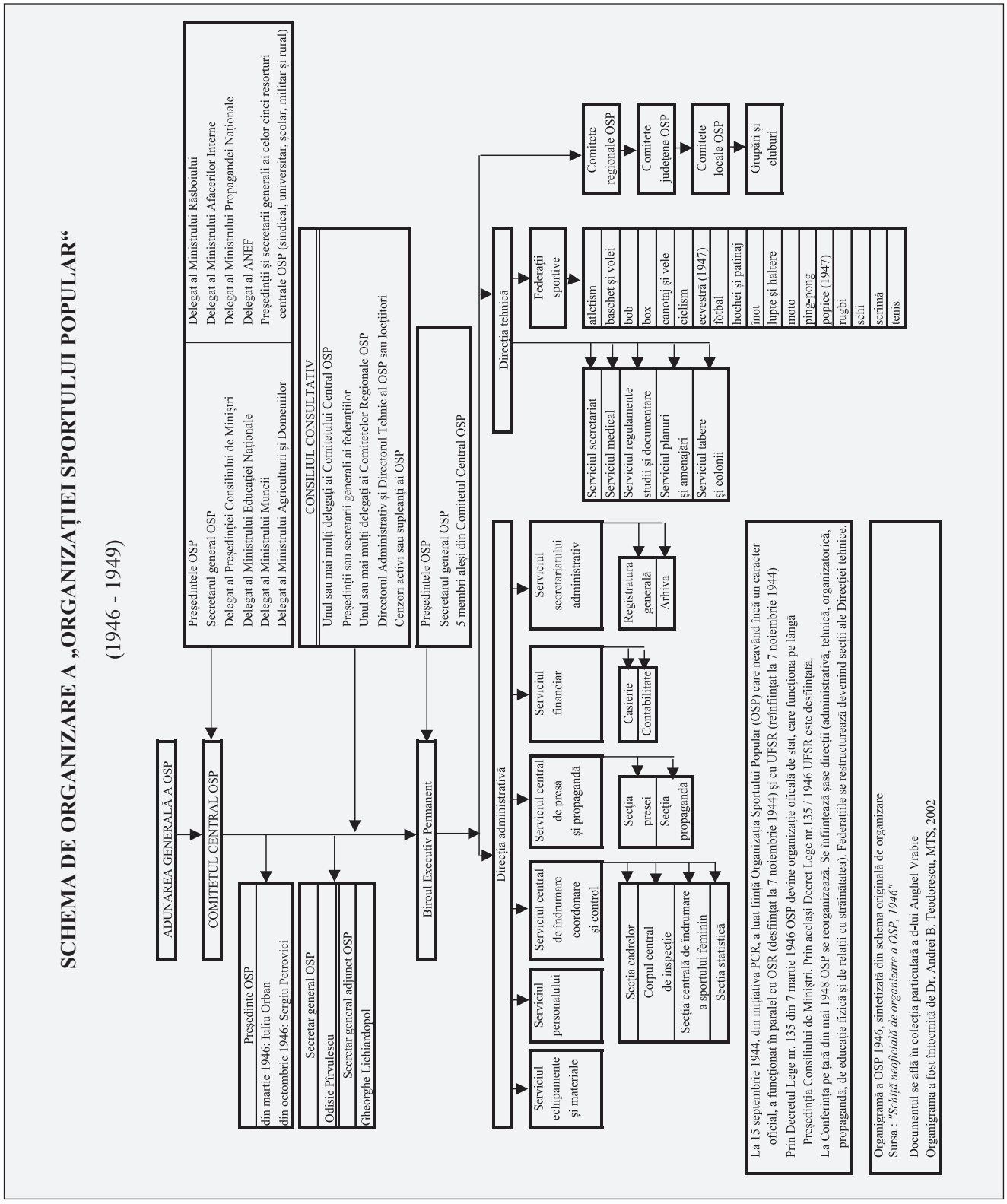
SCHEMA DE ORGANIZARE A „ORGANIZAŢIEI SPORTULUI POPULAR“
(1946 - 1949)
ADUNAREA GENERALĂ A OSP
COMITETUL CENTRAL OSP
Președinte OSP
din martie 1946: Iuliu Orban
din octombrie 1946: Sergiu Petrovici
Președintele OSP
Secretarul general OSP
Delegat al Președinției Consiliului de Miniștri
Delegat al Ministrului Educației Naționale
Delegat al Ministrului Muncii
Delegat al Ministrului Agriculturii și Domeniilor
Delegat al Ministrului Războiului
Delegat al Ministrului Afacerilor Interne
Delegat al Ministrului Propagandei Naționale
Delegat al ANEF
Președinții și secretarii generali ai celor cinci resorturi centrale OSP (sindical, universitar, școlar, militar și rural)
CONSILIUL CONSULTATIV
Unul sau mai mulți delegați ai Comitetului Central OSP
Președinții sau secretarii generali ai federațiilor
Unul sau mai mulți delegați ai Comitetelor Regionale OSP
Directorul Administrativ și Directorul Tehnic al OSP sau locțiitori
Cenzori activi sau supleanți ai OSP
Secretar general OSP
Odisie Pîrvulescu
Secretar general adjunct OSP
Gheorghe Lichiardopol
Biroul Executiv Permanent
Președintele OSP
Secretarul general OSP
5 membri aleși din Comitetul Central OSP
Direcția administrativă
Serviciul echipamente și materiale
Serviciul personalului
Serviciul central de îndrumare coordonare și control
Secția cadrelor
Corpul central de inspecție
Secția centrală de îndrumare a sportului feminin
Secția statistică
Serviciul central de presă și propagandă
Secția presei
Secția propagandă
Serviciul financiar
Casierie
Contabilitate
Serviciul secretariatului administrativ
Registratura generală
Arhiva
Direcția tehnică
Serviciul secretariat
Serviciul medical
Serviciul regulamente studii și documentare
Serviciul planuri și amenajări
Serviciul tabere și colonii
Federații sportive
atletism
baschet și volei
bob
box
canotaj și vele
ciclism
cevestră (1947)
fotbal
hochei și patinaj
înot
lupte și haltere
moto
ping-pong
popice (1947)
rugbi
schi
scrimă
tenis
Comitete regionale OSP
Comitete județene OSP
Comitete locale OSP
Grupări și cluburi
La 15 septembrie 1944, din inițiativa PCR, a luat ființă Organizația Sportului Popular (OSP) care neavând încă un caracter oficial, a funcționat în paralel cu OSR (desființat la 7 noiembrie 1944) și cu UFSR (reînființat la 7 noiembrie 1944)
Prin Decretul Lege nr. 135 din 7 martie 1946 OSP devine organizație oficială de stat, care funcționa pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri. Prin același Decret Lege nr.135 / 1946 UFSR este desființată.
La Conferința pe țară din mai 1948 OSP se reorganizează. Se înființează șase direcții (administrativă, tehnică, organizatorică, propagandă, de educație fizică și de relații cu străinătatea). Federațiile se restructurează devenind secții ale Direcției tehnice.
Organigrama a OSP 1946, sintetizată din schema originală de organizare
Sursa : *"Schiță neoficială de organizare a OSP, 1946"*
Documentul se află în colecția particulară a d-lui Anghel Vrabie
Organigrama a fost întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

COMITETUL PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ŞI SPORT (CCFS)

Cu insuficienţele, dar şi cu realizările arătate, OSP, în viziunea conducerii politice din acea vreme, nu mai putea să corespundă dezvoltării continue a culturii fizice (noţiunea preluată din limba rusă şi care, în mare măsură, sinonimiza cu cea de educaţie fizică, consacrată în limba română) şi activităţii sportive de la sfârşitul anilor ’40. Ca urmare, la 26 iunie 1949 a apărut *„Hotărârea Biroului Politic al CC al PMR”* asupra stimulării şi dezvoltării culturii fizice şi sportului şi, implicit, schimbării formei de organizare în acest domeniu. Această hotărâre a determinat apariţia Decretului nr. 329 din 6 august 1949, publicat în MO nr. 35 din 1949, semnat de preşedintele Consiliului de Miniştri, dr. Petru Groza, privind înfiinţarea şi organizarea Comitetului pentru Cultură Fizică şi Sport (CCFS) de pe lângă Consiliul de Miniştri, organ de stat. Obiectivele principale ale CCFS urmăreau:

a) stabilirea normelor şi măsurilor necesare dezvoltării culturii fizice şi sportului în RPR, în vederea promovării şi răspândirii lor;

b) conducerea şi controlul activităţilor tuturor organelor şi organizaţiile de cultură fizică şi aplicarea programelor de educaţie fizică în învăţământul de toate gradele, în rândul ţăranilor, muncitorilor şi al tineretului studios;

c) studierea şi aplicarea de noi metode de predare şi practicare a culturii fizice şi sportului;

d) organizarea, îndrumarea şi controlul învăţă-mântului de specialitate şi stimularea cercetării ştiin-ţifice a domeniului, a asistenţei medicale a sportivilor;

e) dezvoltarea reţelei de terenuri, instalaţii şi amenajări sportive;

f) stabilirea şi întărirea legăturilor sportive internaţionale etc.

În cadrul conducerii CCFS erau cooptaţi reprezentanţi ai Confederaţiei Generale a Muncii (CGM), ai Uniunii Tineretului Muncitor (UTM), ai Ministerului Afacerilor Interne (MAI), ai Ministerului Apărării Naţionale (MApN), ai Ministerului Învăţământului şi ai Ministerului Sănătăţii.

Ca structură, aparatul central al CCFS era compus dintr-un preşedinte, 4 vicepreşedinţi şi următoarele direcţii şi secţii:

1. Direcţia instruirii sportive, care era compusă din: inspecţiile (fostele federaţii) de atletism, gimnastică, tir, înot, tenis, volei – vele – baschet, fotbal – handbal, polo – turism – schi – bob, box – lupte – haltere, caiac – vâsle, hochei – patinaj, ciclism – auto – moto – călărie, rugbi – scrimă – tenis de masă – popice – oină, şah, serviciul evidenţei sportive, serviciul medico-sportiv, serviciul metodicii sportive, serviciul complexului GMA şi al competiţiilor de masă.
2. Direcţia şcolilor de cultură fizică şi sport şi a educaţiei fizice a tineretului studios.
3. Direcţia organizatorică, cu serviciile: educaţie fizică la sate, statistică şi informare, corpul de inspectori centrali.
4. Direcţia cadrelor
5. Direcţia de propagandă şi agitaţie
6. Direcţia planificării
7. Secţiunea inventarului sportiv
8. Secţiunea construcţiilor sportive
9. Secţiunea contabilitate
10. Secţiunea administrativă
11. Secţiunea cancelarie şi secretariat
12. Secţiunea legăturilor sportive cu străinătatea

Pe lângă CCFS funcţionau Comisiile centrale pe ramuri de sport, organisme obteşti ce acţionau pe baza regulamentelor proprii, similare cu normele de organizare a federaţiilor, precum şi Comisia de avizare a construcţiilor sportive şi Comisia tehnică de inventar sportiv. Sub conducerea CCFS se aflau: Institutul de Educaţie Fizică, Şcolile medii tehnice de Cultură Fizică (SMTCF), Gospodăria Economică Sportivă (GES). La nivel teritorial, CCFS era organizat pe comitete judeţene, comitete orăşeneşti şi câte un delegat pe plasă. Inspecţiile (federaţiile) pe ramuri de sport aveau comitete judeţene pe ramuri de sport. Odată cu noua împărţire administrativă a ţării s-au format comitete regionale, raionale şi orăşeneşti, iar pe ramuri de sport, comisii corespunzătoare. În cadrul CCFS a fost îmbinată conducerea

de către stat a educaţiei fizice cu unele forme sindicale prin asoci-aţiile sportive ale Consiliului Central al Sindicatelor organizate pe ramuri de producţie. Activitatea sportivă a fost organizată la locul de producţie, înfiinţându-se colective sportive în întreprinderi, instituţii, şcoli, institute de învăţământ superior, sate, armată etc. Ca atare, colectivul sportiv a reprezentat unitatea organizatorică de bază a asociiaţilor sportive. Pe linie sindicală s-au înfiinţat următoarele asociaţii sportive pe ramuri de producţie: *Spartac, Progresul*, *Locomotiva*, *Constructorul*, *Flamura Roşie*, *Flacăra, Partizanul, Metalul*, *Avântul*, *Minerul, Recolta, Dunărea, Ştiinţa, Dinamo, Casa Centrală a Armatei* (C.C.A.), *Voinţa.*

Primul preşedinte al CCFS a fost Gheorghe Vidraşcu. În luna decembrie 1952 a fost numit preşedinte al CCFS Manole Bodnăraş, iar vicepreşedinţi: Marcel Vlaicu, Alexandru Şiperco, Gheorghe Lichiar-dopol, Ion Vaida ; ca director al instruirii sportive – Gavrilă Barani (vezi schema de organizare a CCFS 1949-1955).

Structura organizatorică, atât de diversificată, centralizarea puternică şi controlată a activităţii sportive şcolare, de masă şi de performanţă, au determinat un progres evident. Pentru sportul de masă, a fost introdus, după modelul sovietic, complexul sportiv *„Gata pentru muncă şi apărare a RPR“* (GMA), cu mai multe grade de dificultate (GMA pentru şcolari, GMA gradul I şi GMA gradul II), pe categorii de vârstă şi sex. Complexul a fost îmbunătăţit în 1953 şi 1956. Sportul de performanţă a fost stimulat prin înfiinţarea cluburilor şi asociaţilor sportive, prin dezvoltarea calendarului sportiv cu noi concursuri şi cupe (*Cupa oraşelor, Cupa satelor*, Spartachiadele de iarnă şi de vară), prin participarea la marile competiţii internaţionale (Festivalurile Mondiale ale Tineretului de la Berlin şi de la Bucureşti, Jocurile Mondiale Universitare de iarnă de la Poiana Braşov, JO de la Helsinki, 1952 şi cele de la Melbourne, 1956 etc.). S-au obţinut primele medalii de aur la JO (Iosif Sârbu la tir în 1952, Leon Rotman, Nicolae Linca, Simion Ismailciuc şi Dumitru Alexe în 1956). S-au instituit titlurile stimulative de Maestru şi Maestru Emerit al sportului. S-au construit noi baze sportive de pregătire şi de concurs, printre care: Complexul sportiv *23 August* (în vederea desfăşurării Festivalului Mondial al Tineretului de la Bucureşti, din 1953), Parcul sportiv *Dinamo*, sala *Floreasca,* complexul Poiana Braşov etc. S-a reînfiinţat Oficiul Naţional de Turism *Carpaţi* (ONT *Carpaţi*). Această etapă a evoluţiei organizatorice a sistemului de educaţie fizică şi sport după principiul planificării şi organizarii centralizate, drastic proiectat şi urmărit, a determinat realizări remarcabile în multiple planuri, pe care istoria nu face decât să le constate şi să le consemneze.

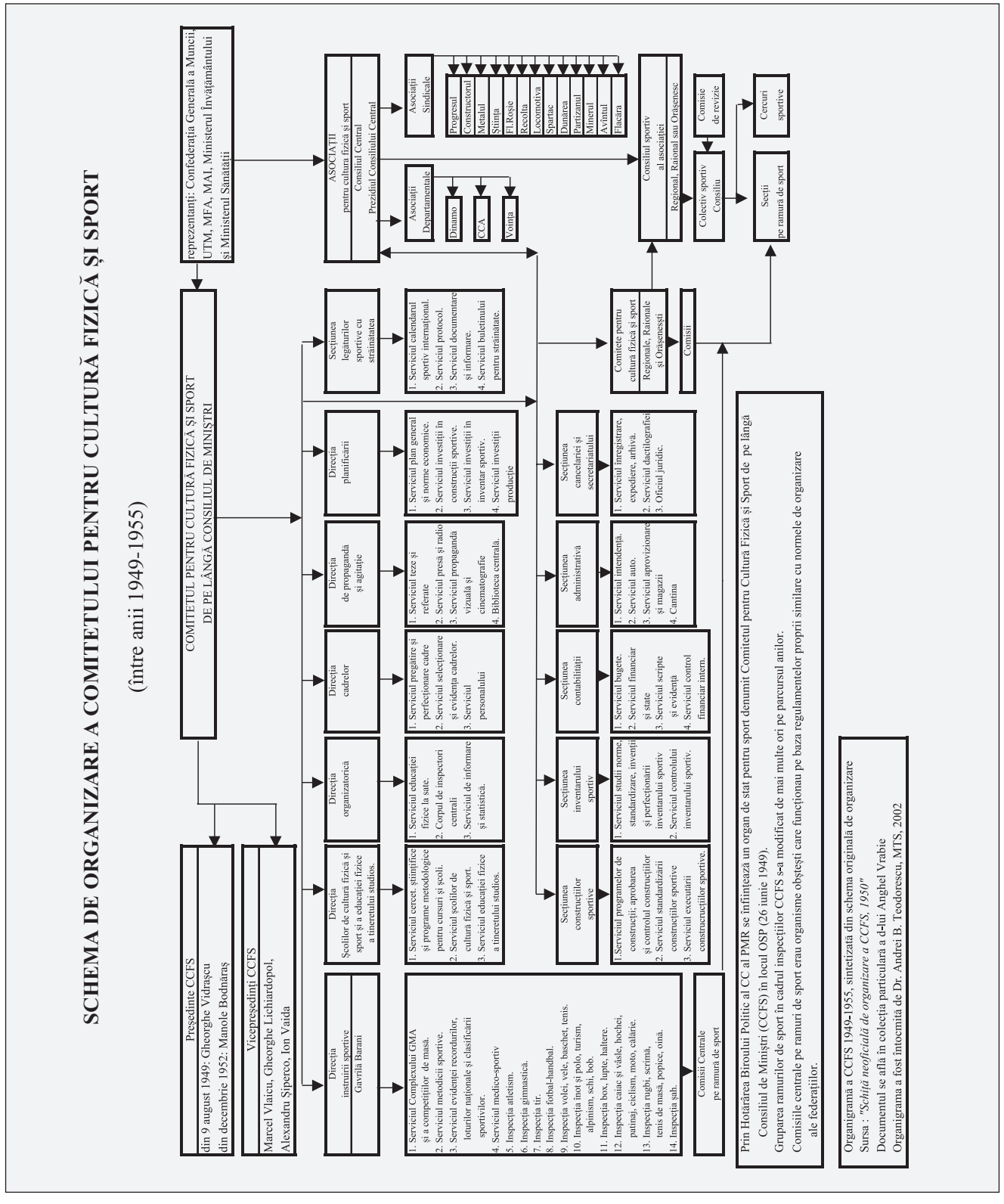
SCHEMA DE ORGANIZARE A COMITETULUI PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT
(între anii 1949-1955)
COMITETUL PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT DE PE LÂNGĂ CONSILIUL DE MINIȘTRI
Președinte CCFS
din 9 august 1949: Gheorghe Vidrașcu
din decembrie 1952: Manole Bodnăraș
Vicepreședinți CCFS
Marcel Vlaicu, Gheorghe Lichiardopol, Alexandru Șiperco, Ion Vaida
reprezentanți: Confederația Generală a Muncii, UTM, MFA, MAI, Ministerul Învățământului și Ministerul Sănătății
ASOCIAȚII pentru cultura fizică și sport
Consiliul Central
Prezidiul Consiliului Central
Asociații Sindicale
Asociații Departamentale
Dinamo
CCA
Voința
Progresul
Constructorul
Metalul
Știința
Fl Roșie
Recolta
Locomotiva
Spartac
Dunărea
Partizanul
Minerul
Avântul
Flacăra
Consiliul sportiv al asociației
Regional, Raional sau Orășenesc
Colectiv sportiv
Consiliu
Comisie de revizie
Secții pe ramură de sport
Cercuri sportive
Direcția instruirii sportive
Gavrila Barani
Direcția Școlilor de cultură fizică și sport și a educației fizice a tineretului studios.
Direcția organizatorică
Direcția cadrelor
Direcția de propagandă și agitație
Direcția planificării
Secțiunea legăturilor sportive cu străinătatea
1. Serviciul Complexului GMA și a competițiilor de masă.
2. Serviciul metodicii sportive.
3. Serviciul evidenței recordurilor, loturilor naționale și clasificării sportivilor.
4. Serviciul medico-sportiv
5. Inspecția atletism.
6. Inspecția gimnastică.
7. Inspecția tir.
8. Inspecția fotbal-handbal.
9. Inspecția volei, vele, baschet, tenis.
10. Inspecția înot și polo, turism, alpinism, schi, bob.
11. Inspecția box, lupte, haltere.
12. Inspecția canoe și vâsle, hochei, patinaj, ciclism, moto, călărie.
13. Inspecția rugbi, scrimă, tenis de masă, popice, oină.
14. Inspecția șah.
1. Serviciul cercet. științifice și programe metodologice pentru cursuri și școli.
2. Serviciul școlilor de cultura fizică și sport.
3. Serviciul educației fizice a tineretului studios.
1. Serviciul educației fizice la sate.
2. Corpul de inspectori centrali
3. Serviciul de informare și statistică.
1. Serviciul pregătire și perfecționare cadre
2. Serviciul selecționare și evidența cadrelor.
3. Serviciul personalului
1. Serviciul teze și referate
2. Serviciul presa și radio
3. Serviciul propagandă vizuală și cinematografie
4. Biblioteca centrală.
1. Serviciul plan general și norme economice.
2. Serviciul investiții în construcții sportive.
3. Serviciul investiții în inventar sportiv.
4. Serviciul investiții producție
1. Serviciul calendarul sportiv internațional.
2. Serviciul protocol.
3. Serviciul documentare și informare.
4. Serviciul buletinului pentru străinătate.
Comisii Centrale pe ramură de sport
Secțiunea constructiilor sportive
Secțiunea inventarului sportiv
Secțiunea contabilității
Secțiunea administrativă
Secțiunea cancelariei și secretariatului
Comitete pentru cultura fizică și sport
Regionale, Raionale și Orășenești
Comisii
1.Serviciul programelor de construcții: aprobarea și controlul construcțiilor
2. Serviciul standardizării construcțiilor sportive
3. Serviciul executării construcțiilor sportive.
1. Serviciul studii norme, standardizare, inventii și perfecționarii inventarului sportiv
2. Serviciul controlului inventarului sportiv.
1. Serviciul bugete.
2. Serviciul financiar și state
3. Serviciul scripte și evidență
4. Serviciul control financiar intern.
1. Serviciul intendență.
2. Serviciul auto.
3. Serviciul aprovizionare și magazii
4. Cantina
1. Serviciul înregistrare, expediere, arhivă.
2. Serviciul dactilografiei
3. Oficiul juridic.
Prin Hotărârea Biroului Politic al CC al PMR se înființează un organ de stat pentru sport denumit Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport de pe lângă Consiliul de Miniștri (CCFS) în locul OSP (26 iunie 1949).
Gruparea ramurilor de sport în cadrul inspecțiilor CCFS s-a modificat de mai multe ori pe parcursul anilor.
Comisiile centrale pe ramuri de sport erau organisme obștești care funcționau pe baza regulamentelor proprii similare cu normele de organizare ale federațiilor.
Organigrama a CCFS 1949-1955, sintetizată din schema originală de organizare
Sursa : "Schiță neoficială de organizare a CCFS, 1950"
Documentul se află în colecția particulară a d-lui Anghel Vrabie
Organigrama a fost întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

UNIUNEA PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ŞI SPORT (UCFS)

La 2 iulie 1957 Comitetul Central al PMR şi Consiliul de Minştri al RPR emit o *„Hotărâre cu privire la reorganizarea mişcării de cultură fizică şi sport din RPR”.*

Principala prevedere a Hotărârii din 2 iulie 1957 a fost înfiinţarea *Uniunii pentru Cultură Fizică şi Sport* (UCFS), organizaţie de masă pentru conducerea, îndrumarea şi controlul educaţiei fizice şi sportului din România. Pe lângă atribuţiile de conducere, organizare, îndrumare, propagandă UCFS avea de îndeplinit următoarele obiective: dezvoltarea mişcării sportive în mediul sătesc; organizarea asociaţiilor sportive pe principiul locului de producţie, ca unităţi de bază ale activităţi de cultură fizică; dezvoltarea activităţii sportive de masă ca principal obiectiv al asociaţilor sportive; introducerea gimnasticii în producţie; înfiinţarea de cluburi sportive care să cultive performanţa de valoare naţională şi internaţională; dezvoltarea intensă a activităţii sportive a tineretului studios, îndeosebi a elevilor; transformarea Comisiilor centrale pe ramuri de sport în federaţii, care să se îngrijească de dezvoltarea ramurilor de sport şi creşterea măiestriei sportive; intensificarea preocupărilor Ministerului Învăţământului şi Culturii pentru dezvoltarea educaţiei fizice şcolare.

În conformitate cu prevederile Hotărârii, s-a trecut la transformarea treptată a CCFS în UCFS. Astfel, în luna octombrie 1957 s-a constituit un comitet de organizare a alegerilor noilor organe ale UCFS. Începând din luna ianuarie 1958 s-a iniţiat acţiunea de înfiinţare a federaţiilor şi cluburilor sportive. Structura teritorială a UCFS se compunea din Consilii regionale, raionale şi orăşeneşti. Principiul de bază în activitatea UCFS a fost cel al centralismului democratic. Conferinţele pe ţară au constituit principalul for de analiză şi de direcţionare a mişcării sportive. Prima Conferinţă pe ţară a avut loc în 23-25 februarie 1962 ocazie cu care s-a adoptat statutul UCFS şi au fost alese: Consiliul General UCFS, Comisia Centrală de Revizie şi Birourile federale. În statutul UCFS se arătau care sunt organele de conducere cen-trale ale UCFS: Conferinţa pe ţară, Consiliul General, Comitetul Executiv, Biroul Consiliului General, Comisia Centrală de Revizie. La nivel regional, raional şi orăşenesc organele de conducere erau: Conferinţa (regională, raională, orăşenească), Consiliul (regional, raional, orăşenesc), Biroul consiliului (regional, raional, orăşenesc), Comisia de revizie a acestor consilii. Biroul Consiliului General al UCFS a fost ales în următoarea componenţă: Aurel Duma – preşe-dinte, Ion Balaş, Emil Ghibu, Avram Lăptoiu, Miron Olteanu, Victor Voichiţa – vicepreşedinţi. În perioada 1962-1967 a funcţionat ca vicepreşedinte al Consilului general al UCFS Gheorghe Popescu, în calitate de preşedinte al FR de Fotbal.

Unităţile organizatorice ale UCFS erau cluburile – care aveau ca principală atribuţie dezvoltarea sportului de performanţă şi asociaţile sportive, ce se ocupau în principal de sportul de masă. Organele de conducere ale clubului erau : Adunarea Generală (Conferinţa), Consiliul clubului şi Biroul consiliului, iar la nivelul secţiei pe ramură de sport – Biroul. În statutul UCFS se stabilea că federaţia sportivă este organul tehnic de îndrumare şi control pe ramură de sport. Organul de conducere al acesteia era Biroul federal, iar ca organe ajutătoare – colegiile de antrenori, arbitri şi comisiile centrale pe probleme. La nivel teritorial, federaţiile aveau comisii pe ramuri de sport (regionale, raionale, orăşeneşti). În anexă se prezintă una din schemele de organizare a UCFS între anii 1957-1966.

Dintre realizările acestei etape a evoluţiei organizatorice a forului de conducere a educaţiei fizice şi sportului (UCFS), reamintim: ocuparea locului X în clasamentul după numărul total al medaliilor (10), a locului XI în clasamentul pe medalii de aur (3) şi locul X cel după numărul total de puncte acumulate (77) la JO de la Roma (1960); locul XIV la total medalii de aur (2), locul XII la total medalii (12) şi locul XII la total puncte (92,5) la JO de la Tokio (1964); obţinerea primelor puncte la JO de iarnă de la Innsbruck (1964); cucerirea a numeroase titluri şi medalii la CM şi CE. În 1966 erau înregistraţi 207 013 sportivi legitimaţi şi 95 670 sportivi clasificaţi. Se înfiinţează Centrul de Medicină Sportivă(1963), Centrul de Antrenament din Complexul Sportiv *23 August* şi Centrul de Documentare şi Informare Tehnică. Sunt amenajate

primele laboratoare de cercetare (biochimică şi biometrică),care vor sta la baza înfiinţării Centrului de Cercetări pentru Educaţie Fizică şi Sport (1967). Plenara Consiliului GeneralUCFS, din decembrie 1965, care a analizat nivelul dezvoltării educaţiei fizice şi sportului din ţara noastră şi a stabilit noi măsuri pentru progresul acestora în viitor,a ales ca preşedinte pe Anghel Alexe.

SCHEMA DE ORGANIZARE A UNIUNII PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ŞI SPORT

(între anii 1957-1966)

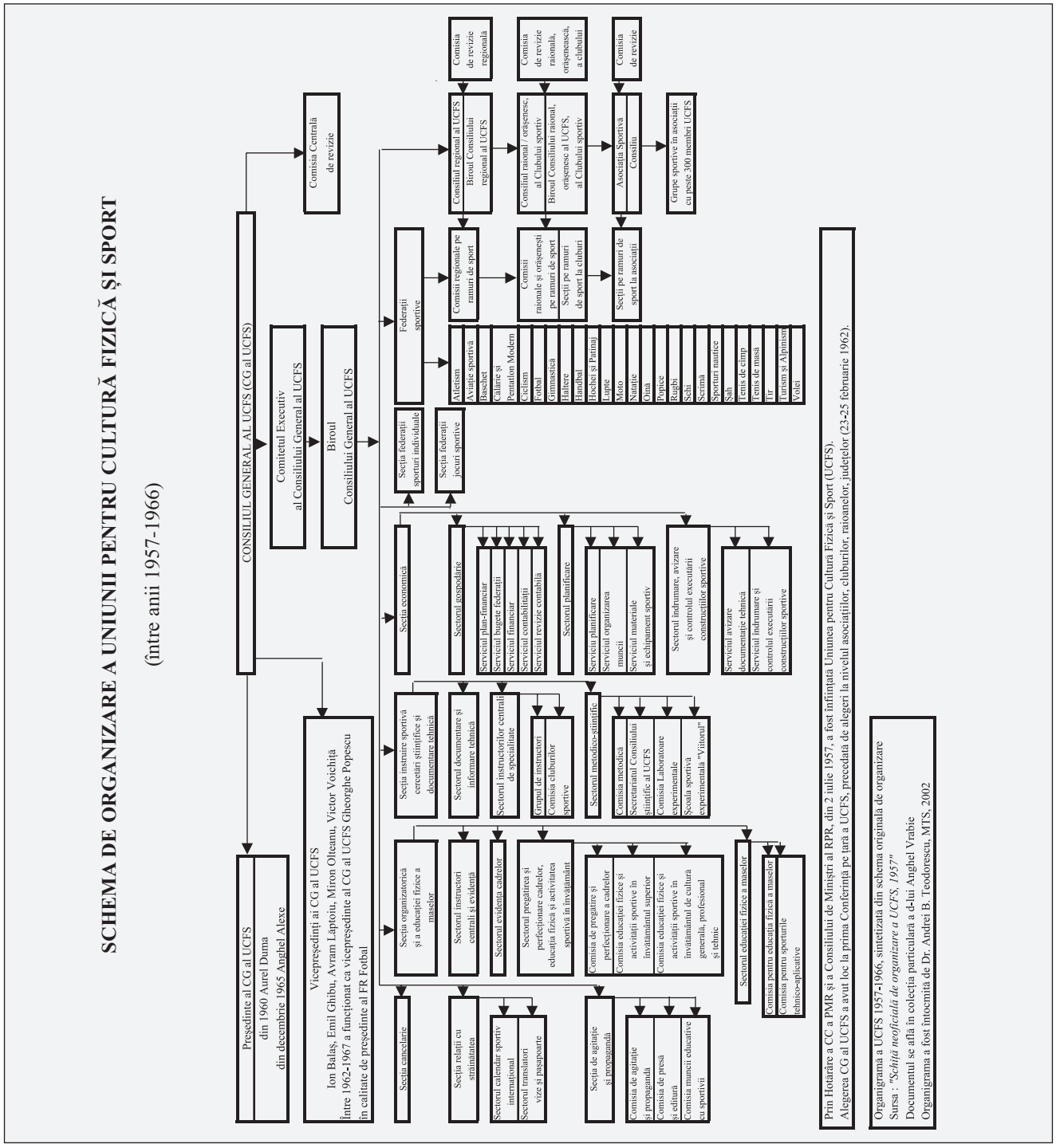

CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU EDUCAŢIE FIZICĂ ŞI SPORT (CNEFS)

Lucrările Conferinţei pe ţară a mişcării sportive din 28-29 iulie 1967 au adus importante modificări în organizarea activităţii de educaţie fizică şi sport din România. Cu acest prilej, s-a hotărât ca în locul UCFS să se înfiinţeze *Consiliul Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport* (CNEFS), organ central. Atribuţiile CNEFS, rolul şi responsabilităţile factorilor implicaţi în dezvoltarea tuturor domeniilor mişcării sportive au fost consfinţite în *„Legea cu privire la dezvoltarea activităţii de educaţie fizică şi sport”*, adoptată de Marea Adunare Naţională la 28 decembrie 1967 (Legea nr. 29 / 28.12.1967, publicată în Buletinul Oficial nr. 114 din 29.12.1967), care la art. 1 stipulează *„Educaţia fizică şi sportul în Republica Socialistă România constituie activităţi de interes naţional”.* Legea a fost urmată de reglementări şi instrucţiuni prin care se stabileau măsurile de aplicare. Noua structură organizatorică a avut în vedere înlăturarea centralismului ex-cesiv şi acordarea unei mai mari independenţe organizaţiilor subordonate. Rezoluţia adoptată la Conferinţă stabileşte direcţiile de dezvoltare a principalelor segmente ale activităţii sportive. În acest sens s-au trasat noi sarcini privind activitatea de educaţie fizică şi sport a maselor, activitatea sportivă de performanţă, pregătirea cadrelor, cercetarea ştiinţifică, propaganda sportivă, baza materială şi îmbunătăţirea structurii organizatorice a mişcării sportive. CNEFS avea un Comitet executiv şi un Birou al Comitetului executiv format din preşedinte, vicepreşedinţi, secretari şi membri. La nivel teritorial funcţionau consilii judeţene, municipale sau orăşeneşti pentru educaţie fizică şi sport. Pe ramuri de sport au fost constituite un număr de 31 de federaţii: aeronautică, atletism, baschet, box, călărie şi pentatlon modern, canotaj-iahting, ciclism, fotbal, gimnatică, haltere, handbal, hochei, judo, kaiac-canoe, lupte, modelism, motociclism, natație, oină, patinaj, popice, radioamatorism, rugbi, schi – bob, scrimă, şah, tenis de câmp, tenis de masă, tir, turism sportiv şi alpinism, volei.

Componenţa Biroului Comitetului executiv al CNEFS a fost următoarea: preşedinte – Anghel Alexe; vicepreşedinţi – Emil Ghibu, Marin Bârjega, Leon Teodorescu şi Ion Balaş (şi vicepreşedinte al COR); secretari: Gheorghe Ghişoiu, Ioan Kunst-Ghermănescu, Miron Olteanu; membru Ion Şiclovan. În timp, CNEFS a cunoscut mai multe formule organizatorice. Principalele etape organizatorice s-au întregistrat între 1967-1982 şi între 1982-1989. Schema de organizare a primei etape 1967-1982 cuprindea: Secţia metodică a educaţiei fizice şi sportului de masă şi de performanţă; Secţia organizare şi control; Secţia sporturi individuale în aer liber; Secţia sporturi individuale de sală; Secţia jocuri sportive; Secţia relaţii internaţionale; Secţia economică; Secţia propagandă şi publicaţii, precum şi o serie de comisii, sectoare şi servicii (vezi Schema de organizare a CNEFS 1967-1982).

Conducerea CNEFS din această etapă: Anghel Alexe – preşedinte (1967-1973); Emil Drăgănescu – preşedinte, gen. Marin Dragnea – prim-vicepreşedinte (1973-1974); gen. Marin Dragnea – preşedinte (1974-1977); Emil Drăgănescu (ministrul Turismului şi Sportului) – preşedinte, gen. Marin Dragnea – prim-vicepreşedinte (1977-1981); gen. Marin Dragnea – preşedinte din 1981. În perioada 1971-1973, primul secretar al UTC Dan Marţian, a fost împuternicit să reprezinte în Guvern domeniile tineretului şi sportului, fiind numit ministru al tineretului şi sportului.

Schema de organizare a celei de-a doua etape, 1982-1989, cuprindea: Secţia sport de performanţă şi pregătire olimpică, cu serviciile : sport de performanţă şi pregătire olimpică; relaţii sportive internaţionale; juridic, secretariat, protocol; propagandă, pregătire, perfecţionare şi evidenţă cadre şi Secţia sport de masă şi economică cu serviciile: construcţii, materiale şi echipament sportiv; sport de masă; plan, financiar, bugete; contabilitate; control financiar intern; organizarea muncii. În subordinea CNEFS mai funcţionau : Centrul de Cercetări pentru Educaţie Fizică şi Sport (CCEFS); Centrul de Pregătire şi Perfecţionare a Cadrelor (CPPC) şi Întreprinderea de Exploatare şi Administrare a Bazelor Sportive (IEABS). În această etapă şi-au desfăşurat activitatea 32 de federaţii pe ramură de sport.

Conducerea CNEFS în perioada 1982-1989: preşedinţi – gen. Marin Dragnea (1981-1984), Haralambie Alexa (1984-1987), gen. Gheorghe Gomoiu (1987-iulie 1989), gen. Constantin Opriţa (iulie-dec. 1989); vice-

preşedinţi – gen. Nicolae Stan (1982 –iulie 1989), Lia Manoliu (1982 – dec. 1989) şi vicepreşedinte al COR; secretari – Septimiu Todea (1982 – iulie 1989), Petre Croicu (iulie – decembrie 1989), Nicolae Dragason (1982 – iulie 1989), Gheorghe Goran (iulie – decembrie 1989). Alăturat, se prezintă una din schemele de organizare a CNEFS din perioada 1982-1989.

La realizarea ansamblului de măsuri referitoare la creşterea rolului educaţiei fizice şi sportului în contextul vieţii sociale, din perioada CNEFS, au participat direct şi alte organisme de stat şi obşteşti, cărora le-au revenit atribuţii concrete în acest domeniu. Ca atare, în coordonarea întregii activităţi CNEFS a colaborat cu:

– Uniunea Generală a Sindicatelor din România (UGSR) care, prin asociaţiile sportive din întreprinderi şi instituţii, s-a implicat activ în dezvoltarea sportului de masă şi de performanţă prin unităţile sportive proprii;

– Uniunea Tineretului Comunist (UTC) şi UASR au contribuit la organizarea activităţii sportive de masă a tineretului în şcoli şi instituţii de învăţământ superior, în întreprinderi, în mediul rural şi a participat la amenajarea bazelor sportive;

– Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor (CNOP) răspundea de activitatea sportivă de masă în rândul elevilor din şcolile generale şi a contribuit la organizarea campionatelor şcolare şi a altor competiţii sportive pentru copii;

– Uniunea Naţională a Cooperativelor Agricole de producţie (UNCAP) a contribuit la organizarea activităţi sportive de masă în CAP-uri;

– Uniunea Centrală a Cooperativelor Meşteşugăreşti (UCECOM) – răspunzătoare de activitatea sportivă de masă a membrilor cooperatori şi familiilor acestora, ca şi de dezvoltarea sportului de performanţă din asociaţiile şi cluburile sportive proprii;

– Ministerul Educaţiei şi Învăţământului avea în răspundere activitatea sportivă de masă a elevilor şi studenţilor, asigurarea condiţiilor necesare desfăşurării activităţii cluburilor universitare, a şcolilor (cluburilor) sportive şcolare, a liceelor cu program de educaţie fizică, a claselor speciale de sport;

– Ministerul Sănătăţii asigura controlul şi asistenţa medico-sanitară a sportivilor cuprinşi în activitatea sportivă;

– Ministerul Forţelor Armate (MFA) şi Ministerul Afacerilor Interne (MAI) răspunzătoare de pregătirea fizică a militarilor, de dezvoltarea activităţii sportive de performanţă în cluburile şi asociaţiile sportive proprii

– Atribuţii specifice reveneau şi organelor locale ale administraţiei de stat.

Această etapă organizatorică a evoluţiei mişcării sportive postbelice (1967 – 1989) a înregistrat evidente realizări în plan administrativ, concepţional, performanţial şi propagandistic, demnă de menţionat fiind, pe plan intern, *„Daciada”*. La sfârşitul anului 1969 baza organizatorică cuprindea: 31 federaţii sportive, 41 consilii judeţene, inclusiv Consiliul Municipal Bucureşti, 75 cluburi şi 4886 asociaţii sportive, 91 şcoli sportive (care s-au dublat în următorii ani), 22 licee şi şcoli generale cu programe de educaţie fizică, 585 comisii judeţene pe ramuri de sport. S-au construit 14 săli pentru competiţii, 34 săli de educaţie fizică în şcoli, 7 stadioane, 3 bazine acoperite şi 4 în aer liber, 2 patinoare artificiale, etc. Numărul campionilor mondiali, europeni, balcanici a crescut considerabil. Evoluţia sportivilor români la ediţiile JO din 1968 (Mexic), din 1972 (München), din 1976 (Montreal), din 1980 (Moscova), din 1984 (Los Angeles) şi din 1988 (Seul) este edificatoare. În mod deosebit se detaşează participarea sportivilor români la ediţiile consecutive ale JO din 1976, 1980, 1984 şi 1988, care a situat România în *„clubul”* primelor 10 ţări din lume la toate cele 3 clasamente neoficiale care se alcătuiesc cu această ocazie. În cele 3 finale ale Cupei Davis la tenis de câmp ţara noastră, prin celebrul cuplu Năstase şi Ţiriac, s-a situat în elita acestui sport atât de răspândit în lume (v. *Cartea de aur a sportului românesc*, volumul II).

În acest interval cercetarea ştiinţifică, participarea şi organizarea de simpozioane ştiinţifice, pătrunderea specialiştilor români în diferite organisme internaţionale, îmbogăţirea surselor bibliografice, realizările originale şi utile de metode, aparatură, teorii şi experienţe practice au cunoscut dezvoltări însemnate.

CNEFS a fost desfiinţat prin Decretul nr.27 din 30 decembrie 1989 al Consiliului Provizoriu de Uniune Naţională, creându-se Ministerul Sportului.

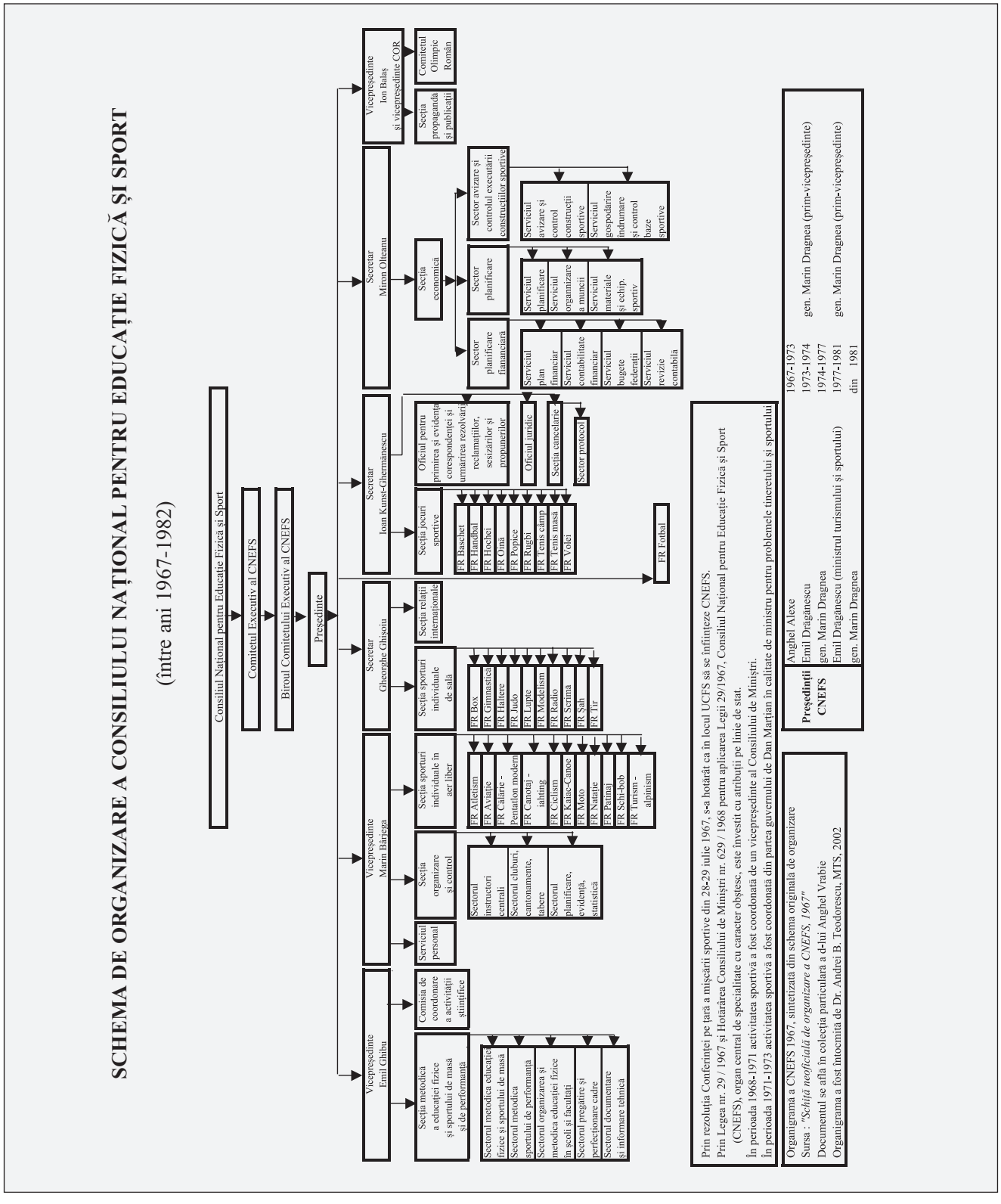

Prin rezoluția Conferinței pe țară a mișcării sportive din 28-29 iulie 1967, s-a hotărât ca în locul UCFS să se înființeze CNEFS.
Prin Legea nr. 29 / 1967 și Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 629 / 1968 pentru aplicarea Legii 29/1967, Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport (CNEFS), organ central de specialitate cu caracter obștesc, este învestit cu atribuții pe linie de stat.
În perioada 1968-1971 activitatea sportivă a fost coordonată de un vicepreședinte al Consiliului de Miniștri.
În perioada 1971-1973 activitatea sportivă a fost coordonată din partea guvernului de Dan Martian în calitate de ministru pentru problemele tineretului și sportului

Președinți CNEFS	Anghel Alexe	1967-1973
	Emil Drăgănescu	1973-1974 gen. Marin Dragnea (prim-vicepreședinte)
	gen. Marin Dragnea	1974-1977
	Emil Drăgănescu (ministrul turismului și sportului)	1977-1981 gen. Marin Dragnea (prim-vicepreședinte)
	gen. Marin Dragnea	din 1981

Organigramă a CNEFS 1967, sintetizată din schema originală de organizare
Sursa : *"Schiță neoficială de organizare a CNEFS, 1967"*
Documentul se află în colecția particulară a d-lui Anghel Vrabie
Organigrama a fost întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

SCHEMA DE ORGANIZARE A CONSILIULUI NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

(între anii 1982-1989)

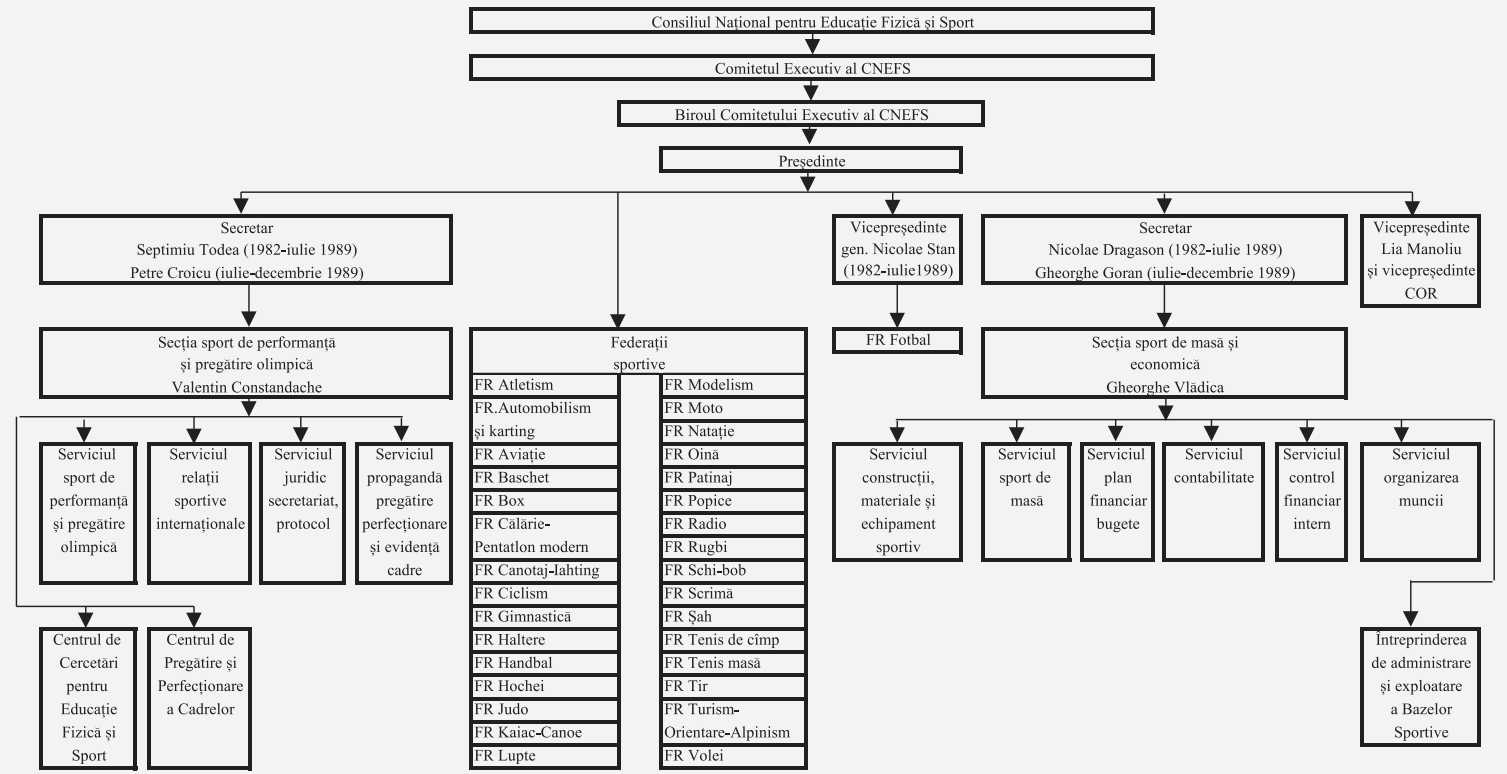

Prin Decretul nr. 27 din 30 decembrie 1989 al Consiliului Provizoriu de Uniune Națională în locul CNEFS a fost înființat Ministerul Sportului

Organigramă a CNEFS 1982-1989
Surse: Lucrările Conferinței pe țară a mișcării sportive din 1982.
Documente și date furnizate de specialiști care au activat în CNEFS în această perioadă
Organigrama a fost întocmită de prof. Valentin Constandache și Dr. Andrei B. Teodorescu, 2002

Președinții CNEFS	gen. Marin Dragnea	1981-1984
	Haralambie Alexa	1984-1987
	gen. Gheorghe Gomoiu	1987-iulie 1989
	gen. Constantin Oprița	iulie-decembrie 1989

MINISTERUL SPORTULUI (MS)

După decembrie 1989 s-au produs modificări profunde în structurile politice, administrative, economice, culturale şi sportive ale ţării. Ca urmare, reprezentanţii mişcării sportive din România, întruniţi în şedinţă deschisă au desemnat în dimineaţa zilei de 26 decembrie 1989, prin vot, Comitetul de sprijin din CNEFS al Frontului Salvării Naţionale.

Componenţa comitetului a fost următoarea: Lia Manoliu – preşedinte, Alexe Nicu – vicepreşedinte, Nicolae Vieru, Mircea Pascu, Valentin Constandache, Petre Focşeneanu, Paula Ivan, Victor Mociani, Ştefan Sava, Marian Albu, Sorin Satmari, Ioan Drăgan, Pierre Joseph de Hillerin, Emeric Ienei. Criteriile care au stat la baza votului exprimat liber au fost : competenţa profesională, valorificarea experienţei unor specialişti cu o activitate îndelungată, capacitatea de a organiza şi mobiliza tineretul sportiv, reprezentarea COR şi a federaţiilor pe ramuri de sport etc. Obiectivele imediate ale comitetului de sprijin al FSN din CNEFS au fost astfel formulate: a) reluarea grabnică a activităţii competiţionale interne şi internaţionale la toate eşaloanele sportului românesc; b) elaborarea unei strategii privind liniile de perspectivă ale activităţii sportive din ţara noastră; c) efectuarea alegerilor libere ale organelor de conducere ale federaţiilor şi cluburilor sportive etc. Acest comitet a funcţionat până la apariţia noului organ de conducere a sportului.

Prin Hotărârea nr. 549 / din 16.02.1990 a primului ministru al Guvernului României, Petre Roman, privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Sportului a fost numit în funcţia de ministru Mircea Angelescu, personalitate de prestigiu în sportul şi îndeosebi în fotbalul românesc, iar ca miniştri adjuncţi: Mihai Ispas şi Cornel Dinu. Prin apariţia acestui minister s-a trecut la reorganizarea întregii mişcări sportive din ţara noastră. Hotărârea stabileşte structura organizatorică a ministerului (vezi anexă), alcătuită în limita a 284 posturi. În plan teritorial au fost constituite 41 de Direcţii judeţene şi a municipiului Bucureşti pentru sport, cu o schemă generală compusă din 310 posturi, repartizate în funcţie de dimensiunea activităţilor sportive ale fiecărui judeţ.

Hotărârea primului ministru al Guvernului României Nr. 549 din 16 februarie 1990 pentru organizarea şi funcţionarea Ministerului Sportului, conţine printre principalele prevederi : (art.2) Ministerul Sportului este organul central al administraţiei de stat, titular în bugetul de stat; (art.4) Comitetul Olimpic Român funcţionează autonom, în conformitate cu Charta CIO, este persoană juridică şi îşi îndeplineşte atribuţiile în conformitate cu statutul propriu; (art.5) Federaţiile sportive sunt organe de specialitate autonome, cu personalitate juridică şi statut propriu; (art.6) Direcţiile judeţene ale sportului şi a municipiului Bucureşti, subordonate Ministerului Sportului, asigură dezvoltarea activităţii de educaţie fizică şi sport pe teritoriul respectiv; (art.7) Ministerul Sportului are unităţi de cercetare, perfecţionare a cadrelor şi unităţi economice, care se înfiinţează şi se organizează prin ordinul ministrului; (art.9) Activitatea sportivă se desfăşoară în cluburi, asociaţii şi alte unităţi sportive, organizate autonom în municipii, oraşe sau comune pe baza dreptului de asociere independentă; (art.10) Cluburile sportive se organizează pe categorii – specială, I şi II. Încadrarea pe categorii se aprobă prin ordin al ministrului Sportului; (art.25) Unităţile, baza materială, bunurile, activul şi pasivul, stabilite pe bază de bilanţ, din patrimoniul fostului Consiliu Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport şi al unităţilor subordonate acestuia, trec în proprietatea Ministerului Sportului, împreună cu toţi indicatorii economico-financiar aferenţi.

Una din sarcinile principale cu care s-au confruntat Frontul Salvării Naţionale şi Ministerul Sportului, cât au coexistat, la începutul anului 1990, a fost elaborarea instrucţiunilor privind organizarea şi desfăşurarea alegerilor pentru organele de conducere ale federaţiilor şi cluburilor care, pentru prima oară, au fost secrete. Concomitent, cele două foruri au trebuit să facă faţă unei avalanşe de înfiinţări de noi federaţii sau derivate din cele vechi (de exemplu: artele marţiale, gimnastica ritmică, hochei pe iarbă, polo, badminton, baseball, scrabble, bridge etc.), încât numărul federaţiilor a crescut de la 32 la 48.

SCHEMA DE ORGANIZARE A MINISTERULUI SPORTULUI

(între 30 decembrie 1989-iulie 1990)

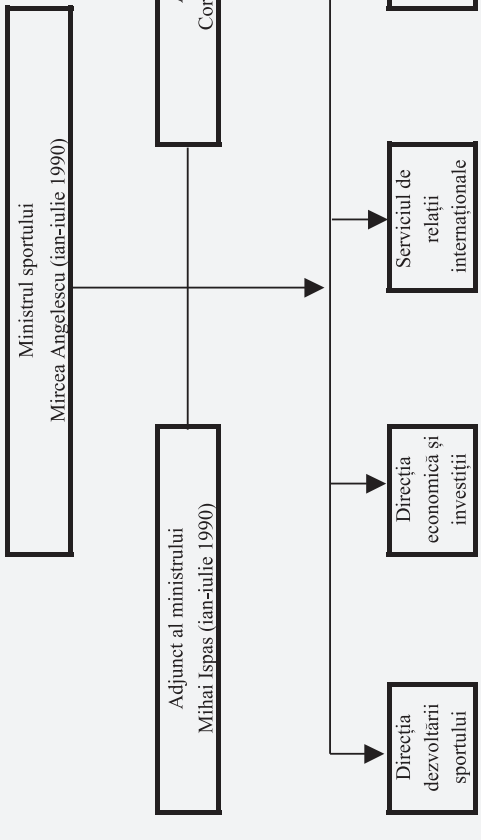

Surse:
Decretul Consiliului Provizoriu de Uniune Națională nr. 27 din 30 decembrie 1989, privind înființarea Ministerului Sportului
HOTĂRÂREA Primului ministru al GUVERNULUI ROMÂNIEI Nr. 549 din 16 februarie 1990 pentru organizarea și funcționarea Ministerului Sportului (nepublicată în Monitorul Oficial).
Documente existente în arhiva Serviciul Secretariat al MTS
Organigrama a fost întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

MINISTERULTINERETULUI ŞI SPORTULUI (MTS)

Înfiinţarea Ministerului Tineretului şi Sportului s-a hotărât în luna iulie 1990, o dată cu formarea Guvernului Petre Roman. Ca urmare, în 3 septembrie 1990, se aprobă organizarea şi funcţionarea MTS prin Hotărârea Guvernului României nr. 994 (publicată în MO nr. 94 / 14 mai 1992).

Formula bivalentă de organizare, tineret şi sport, a fost inspirată de experienţa din ultimele decenii a Franţei. În viziunea acestei hotărâri, Ministerul Tineretului şi Sportului este organul central de specialitate al administraţiei de stat, care elaborează şi aplică în baza programului Guvernului României, măsuri în sprijinul tineretului şi dezvoltării activităţii sportive. Atribuţiile MTS sunt diversificate în funcţie de profilul departamentului. Cele privitoare la sport sunt următoarele:

– stabileşte direcţiile de dezvoltare a Sportului pentru Toţi în vederea creşterii nivelului de pregătire fizică şi păstrării sănătăţii populaţiei;

– elaborează strategia generală a organizării şi dezvoltării sportului de performanţă;

– colaborează cu Comitetul Olimpic Român în vederea pregătirii şi participării sportivilor români la JO;

– asigură, în colaborare cu instituţii ale administraţiei de stat, organizaţii economice şi social-culturale, dezvoltarea bazei materiale a activităţii sportive;

– stabileşte norme tehnico-metodologice de organizare şi folosire a mijloacelor materiale şi financiare în activitatea sportivă;

– organizează şi coordonează activitatea de cercetare ştiinţifică în domeniul sportului;

– stimulează înfiinţarea şi dezvoltarea instituţiilor medicale specializate în vederea asigurării asistenţei specifice sportului de performanţă;

– coordonează dezvoltarea relaţiilor cu organisme guvernamentale sau organizaţii internaţionale şi înlesneşte contactele internaţionale ale federaţiilor, cluburilor şi asociaţiilor sportive;

– asigură o largă informare publică în vederea stimulării interesului populaţiei pentru activitatea sportivă;

– organizează şi controlează activitatea instituţiilor subordonate departamentului sportului din minister.

O parte din aceste atribuţii au fost modificate pe parcursul anilor, în concordanţă cu evoluţia societăţii româneşti.

Numărul maxim de posturi în cadrul MTS, prevăzut de Hotărâre, era de 160 de persoane exclusiv demnitarii. Patrimoniul Ministerului Sportului a trecut la MTS – departamentul sportului, pe baza bilanţului întocmit la 31 iulie 1990. Structura organizatorică a MTS este formată din direcţii generale, direcţii, servicii şi birouri. Structura, statul de funcţiuni, atribuţiile şi sarcinile aparatului propriu se aprobă prin ordin al ministrului Tineretului şi Sportului. Ministerul este condus de un ministru, ajutat de doi secretari de stat ce răspund de cele două departamente.

Au funcţionat, în calitate de miniştri, Bogdan Niculescu-Duvăz (iulie 1990-octombrie 1991) şi Ioan Moldovan (octombrie 1991-noiembrie 1992), iar ca secretari de stat – şef de departament Cornel Dinu (iulie1990-octombrie 1991) şi Cristian Gaţu (octombrie 1991- august 1993). MTS are o direcţie economică şi de organizare, o direcţie a relaţiilor cu publicul, cu presa, de protocol şi oficiul juridic, o direcţie de relaţii internaţionale şi o direcţie de informare publică. În cadrul departamentului sportului există Direcţia generală tehnico-metodică cu trei direcţii: relaţii cu federaţiile şi unităţile sportive, programe sportive pentru public şi cea tehnică (vezi Schema de organizare a MTS între anii 1990-1992). În teritoriu, rezolvarea problemelor activităţii sportive o asigură conducerea organelor administrative la nivel judeţean, municipal, orăşenesc şi comunal. În subordinea departamentului sport al MTS se includ: Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului (CCPS), federaţiile, cluburile, Muzeul Sportului, Editura *Editis.*

În vederea îmbunătăţirii conducerii activităţi MTS, Guvernul României a emis în anii ’90 mai multe hotărâri (menţionate în cap. „Legislaţie”. Astfel, hotărârea nr. 800 din 17 decembrie 1992, prin care se abrogă Hotărârea anterioară (nr. 994 din 3 septembrie 1990), defineşte asemănător profilul MTS de organ al administraţiei publice centrale care elaborează şi aplică programul guvernului privind tineretul şi activitatea sportivă. Se menţin, de asemenea, atribuţiile celor două departamente şi în bună măsură structura organizatorică. Ambele departamente au câteva direc-

ţii şi servicii comune: secretariat, relaţii internaţionale, oficiul juridic, serviciul contencios şi serviciul control financiar intern. Departamentul sport este organizat pe două direcţii: direcţia tehnică şi direcţia organizarea şi promovarea activităţilor sportive.

În conducerea ministerului s-au aflat: Gheorghe Angelescu (noiembrie 1992-august 1993) şi Alexandru Mironov (august 1993-decembrie 1996) în calitate de miniştri, precum şi Nicolae Mărăşescu, scretar de stat (august 1993-decembrie 1996). În profil teritorial, hotărârea prevede funcţionarea Oficiilor pentru tineret şi sport judeţene şi a municipiului Bucureşti (vezi Schema de organizare a MTS între anii 1992-1993).

O nouă Hotărâre a Guvernului privind organizarea şi funcţionarea MTS nr. 462 din 29 iulie 1994, publicată în MO partea I nr. 230 din 23 august 1994 (modificată de alte două HG nr. 470 din 30 iunie 1995 şi HG nr. 976 din 5 decembrie 1995), păstrează aceleaşi atribuţii generale ale celor două departamente. În hotărâre se subliniază necesitatea conlucrării MTS cu Ministerul Învăţământului pentru organizarea şi dezvoltarea sportului şcolar şi universitar şi colaborării cu Ministerului Sănătăţii în organizarea şi dezvoltarea instituţilor medicale specializate pentru asigurarea asistenţei specifice sportivilor de performanţă.Organizarea rămâne aceeaşi, schimbările făcându-se numai în plan terminologic: Direcţiile pentru tineret şi sport judeţene şi a municipiului Bucureşti înlocuiesc oficiile respective anterioare. Unităţile care funcţionează în subordinea MTS rămân aceleaşi, numărul posturilor fiind de maximum 3736.

În 20 septembrie 1996 Guvernul emite Hotărârea nr. 823 pentru modificarea şi completarea Hotărârii nr. 462 din 29 iulie 1994, privind organizarea şi funcţionarea MTS. Schimbările aduse precizează : numărul maxim de posturi în MTS este de 160, exclusiv demnitarii (ca în HG nr. 994 din 3 sept. 1990); în cadrul Direcţiilor pentru tineret şi sport judeţene şi a municipiului Bucureşti vor funcţiona unităţi fără personalitate juridică, care au ca obiect de activitate administrarea, întreţinerea şi amenajarea bazelor sportive de interes naţional şi prestarea de servicii pentru activitatea sportivă şi de tineret. În ceea ce priveşte structura organizatorică a MTS, se modifică, ca urmare a includerii direcţiei de investiţii în direcţia generală economică şi a transformării centrului de informare şi documentare pentru tineret (organizat ca direcţie) în Centrul de Informare şi Consultanţă (INFOTIN), ca unitate în subordine. Hotărârea respectivă în anexă enumeră unităţile în subordine: 42 de direcţii judeţene pentru tineret şi sport – servicii publice descentralizate, 42 de federaţii sportive (aeronautică; alpinism şi escaladă; atletism; badminton; baschet; baseball şi softball; box; bridge, rebus şi scrabble; canotaj; ciclism; culturism; ecvestră şi pentatlon modern; gimnastică; golf şi biliard; haltere; handbal; hochei pe gheaţă şi patinaj; hochei pe iarbă; judo; kaiac–canoe; karate tradiţional, modern şi discipline asociate; lupte; modelism; motociclism; natație; oină; orientare; polo; popice–bowling; radioamatorism; rugby; schi-biatlon-bob-sanie; scrimă; sportul pentru handicapaţi; sportul pentru toţi; şah; tenis; tenis de masă; tir; tir cu arcul; volei; yachting), cele 42 de cluburi ale MTS, precum şi cele 6 complexuri spotive naţionale (CSN Bucureşti, CSN Snagov, CSN „Nicolae Navasart“ Snagov, CSN Bascov – Budeasa, CSN Orşova, CSN Piatra Arsă) (vezi Schema de organizare a MTS între anii 1994-1996).

La 4 august 1997 Guvernul României emite Hotărârea nr. 405 cu acelaşi subiect, organizarea şi funcţionarea MTS, publicată în MO nr. 186 din 6 august 1997. Conţinutul ei este aproximativ acelaşi. Doar numărul maxim de posturi este mai mic de 140, exclusiv demnitari. În structura organizatorică a MTS apare postul de secretar general, numit de ministrul Tineretului şi Sportului. Pe lângă ministru, funcţionează un colegiu al ministerului, ca organ consultativ atât pentru problemele de tineret cât şi pentru cele de sport. Atribuţiile şi sarcinile secretarilor de stat se stabilesc prin ordin al ministrului Tineretului şi Sportului. Direcţiile pentru tineret şi sport judeţene şi a municipiului Bucureşti, reprezintă servicii publice descentralizate, sunt unităţi administrativ-teritoriale cu personalitate juridică, finanţate de la bugetul de stat. Direcţile pentru tineret şi sport judeţene şi a municipiului Bucureşti colaborează cu autorităţile administraţiei publice locale pentru organizarea activităţilor de tineret şi cu caracter sportiv. Hotărârea defineşte Complexul Sportiv *Naţional „ca unitate specializată în organizarea şi pregătirea sportivilor*

nominalizaţi în loturile naţionale şi olimpice". Ele sunt persoane juridice, subordonate MTS, finanţate din venituri extrabugetare şi din alocaţii de la bugetul de stat. Federaţiile sportive sunt considerate organisme autonome-integrate, asociate şi / sau monitorizate – cu personalitate juridică şi statut propriu. Ele conduc, organizează şi răspund de activitatea din ramura sportivă respectivă. Federaţiile constituite în temeiul Legii nr. 21 din 1924 sunt considerate structuri sub autoritatea MTS. Structura organizatorică a MTS – departamentul sport în urma acestei hotărâri, era formată din Direcţia generală de coordonare, prognoză şi promovare a spor-tului, din care făceau parte: a) Direcţia de coordonare şi prognoză a sportului de performanţă; b) Direcţia de coordonare şi promovare a sportului la copii şi juniori; c) Direcţia de coordonare a structurilor sportului.

În funcţiile de conducere s-au aflat Sorin Mihai Stănescu (decembrie 1996-decebrie 1997) şi Crin Antonescu (decembrie 1997-ianuarie 2001), ca miniştri, precum şi Emeric Ienei (decembrie 1996-februarie 1998) şi Ioan Dobrescu (februarie 1998-ianuarie 2001) în calitate de secretari de stat. În perioada septembrie 1997 – martie 1998 a funcţionat ca secretar general al MTS, Adrian Dragnea. Din unităţile în subordinea MTS fac parte unităţile enumerate şi menţionate în hotărârile anterioare (direcţiile judeţene cu 393 posturi, federaţiile sportive naţionale, cluburile sportive, complexele sportive naţionale, Muzeul Sportului şi o nouă instituţie desfiinţată în 1990 şi reapărută – Centrul Naţional de Formare şi Perfecţionare a Antrenorilor) (vezi Schema de organizare a MTS, 1996-1999).

Pe data de 1 aprilie 1999 Guvernul a emis Hotărârea nr. 239, privind organizarea şi funcţionarea MTS, în care se reiau atribuţiile şi se prezintă structura organizatorică, din care rezultă că se înfiinţează un post de secretar general adjunct. În acestă etapă creşte numărul federaţiilor sportive naţionale la 50 prin separarea unor sporturi (karate tradiţionale şi karate moderne, bridge, go, scrabble etc.). În rândul complexelor sportive naţionale sunt incluse şi cele de la Poiana Braşov şi de la Sala Polivalentă din Bucureşti. În această perioadă a funcţionat ca secretar general Alexa Gavrilă (1998-2001), iar ca secretar general adjunct Anton Merschi (1999-2001) (vezi Schema de organizare a MTS între anii 1999-2001).

În Hotărârea nr.6 din 4 ianuarie 2001 privind organizarea şi funcţionarea MTS, departementul sport se organizează pe 4 compartimente: a) Direcţia generală de coordonare a direcţiilor pentru tineret şi sport judeţene, cluburi; b) Direcţia generală de coordonare a federaţiilor, complexuri sportive naţionale şi perfecţionare profesională; c) Direcţia generală de coordonare a programelor, relaţii cu ministerele şi COR; d) Direcţia de relaţii internaţionale sport.

Începând din ianuarie 2001 în conducerea MTS au fost numiţi: Georgiu Gingăraş – ministru; Nicolae

Mărăşescu – secretar de stat pentru sport; Florea Damian – secretar general; Anton Merschi – secretar general adjunct Arthur Hoffmann, Ion Pandele şi Mihai Căpăţână – directori generali (vezi Schema de organizare a MTS din ianuarie 2001).

Activitatea sportivă avea să se confrunte la începuturile anilor ’90 cu numeroase dificultăţi obiective şi subiective în relaţie cu reorganizarea mişcării sportive şi reaşezarea ei pe baze noi. În această etapă potenţialul sportiv al ţării a fost substanţial diminuat datorită plecării peste hotare a multor sportivi şi antrenori valoroşi, determinând promovarea grăbită a unor sportivi şi antrenori fără suficientă experienţă. De asemenea, s-a produs o modificare bruscă a raporturilor între antrenori şi sportivi, care a afectat nivelul pregătirii şi implicit valoarea performanţelor obţinute pe plan naţional şi internaţional. S-a înregistrat în acelaşi timp o schimbare profundă a motivaţiei, îndeosebi a sportivilor, pentru prestaţia sportivă, pentru gloria şi afirmarea ei. S-a micşorat considerabil baza de masă a sportului de performanţă prin dispariţia multor cluburi sportive şcolare, precum şi prin diminuarea substanţială a sprijinului material şi financiar acordat selecţiei, pregătirii şi activităţii competiţionale pentru copii şi juniori.

Între 1990-2001 sportivii români au continuat totuşi să se impună pe plan mondial cucerind la CM, CE, Cupele Mondiale şi Europene şi la JO, un număr de 2545 de medalii, din care 697 de aur. La cele trei ediţii ale JO de vară din ultimul deceniu al secolului XX – cea de la Barcelona (1992), de la Atlanta (1996) şi de la Sydney (2000) sportivii români au câştigat 64 de medalii, dintre care 19 de aur.

Aceste au contribuit la menţinerea României în eşaloanele fruntaşe ale sportului olimpic şi mondial.

În *„Cartea de aur a sportului românesc”* cuprinsă în volumul VI al *Enciclopediei Educaţiei Fizice şi Sportului din România* sunt prezentate toate performanţele sportivilor români la JO, CM şi CE, precum şi recordurile mondiale şi europene, ca o ilustrare concretă a fiecărei etape a drumului parcurs de activitatea sportivă din ţara noastră, începând din 1900 până în anul 2010.

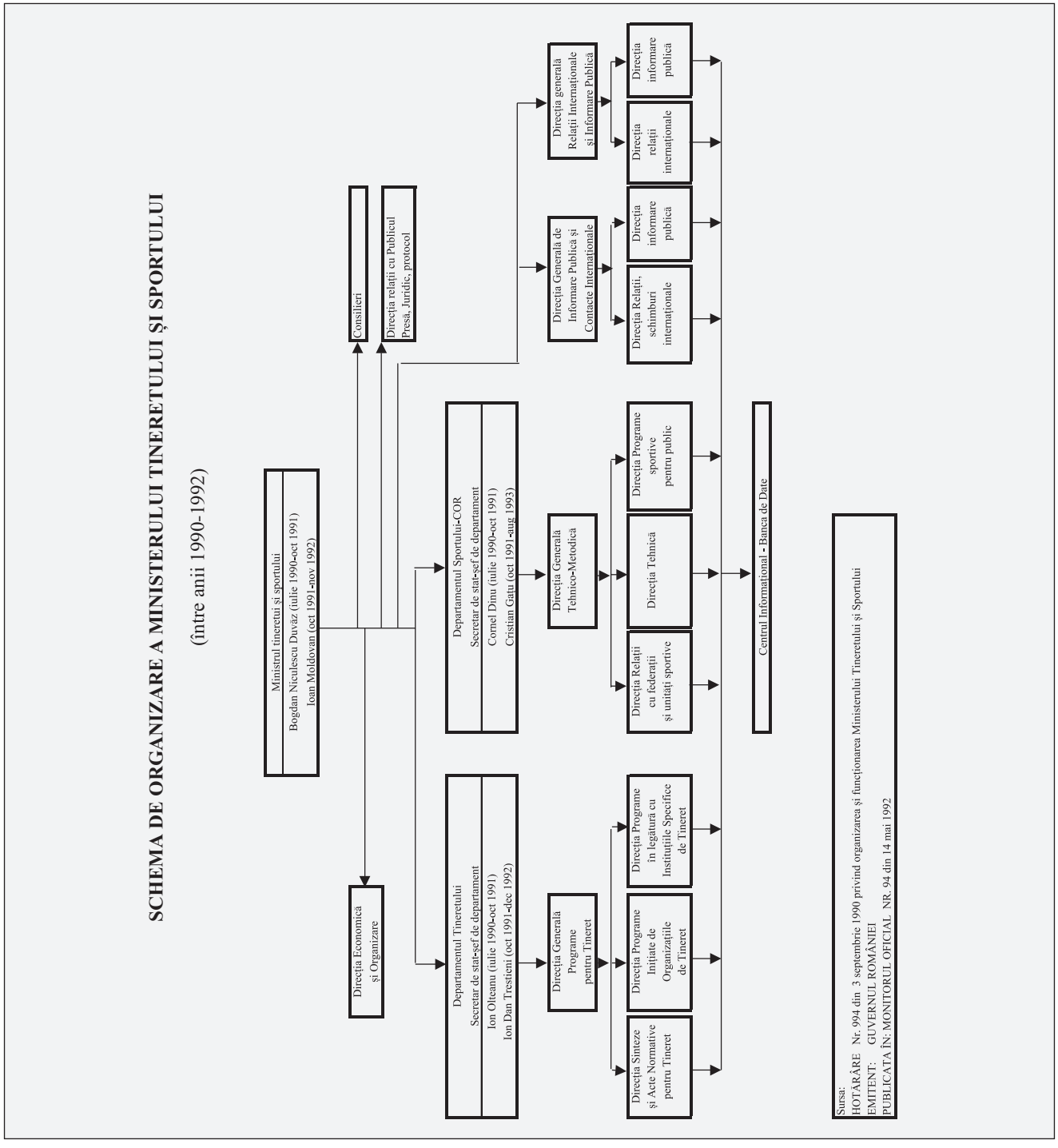

SCHEMA DE ORGANIZARE A MINISTERULUI TINERETULUI ȘI SPORTULUI

(între anii 1992-1993)

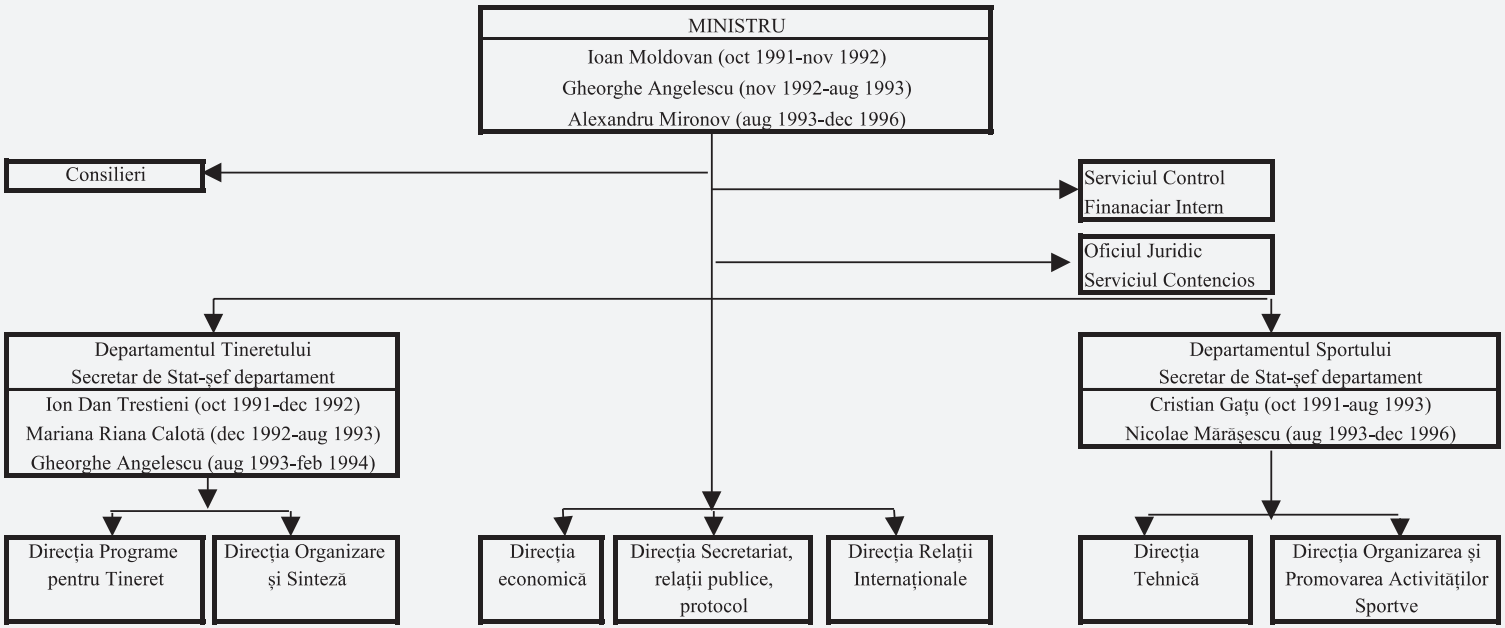

Serviciile publice descentralizate, federațiile și unitățile din subordinea Ministerului Tineretului și Sportului

1. Centrul de Studii şi Cercetări pentru Probleme de Tineret (CSCPT)
2. Centrul de Cercetări pentru Probleme de Sport (CCPS)
3. Federațiile, cluburile și asociațiile sportive, complexurile sportive naționale
4. Muzeul Sportului
5. Oficiile județene pentru tineret și sport
6. Editura pentru Tineret și Sport "Editis"

Surse :
HOTĂRÂRE Nr. 15 din 11 ianuarie 1992 de completare și modificare a Hotărârii Guvernului 994/1990 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului
PUBLICATA ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 28 din 26 februarie 1992
HOTĂRÎRE Nr. 800 din 17 decembrie 1992 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 332 din 28 decembrie 1992

SCHEMA DE ORGANIZARE A MINISTERULUI TINERETULUI ŞI SPORTULUI

(între anii 1994-1996)

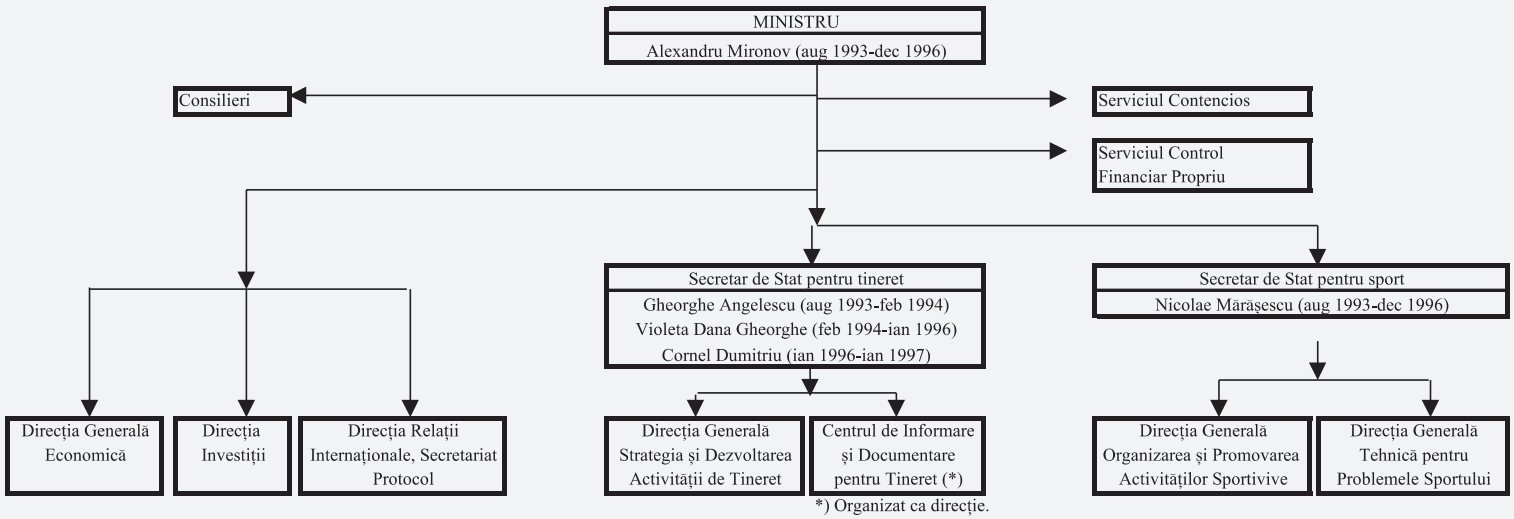

*) Organizat ca direcţie.

UNITĂŢILE care funcţionează în subordinea Ministerului Tineretului şi Sportului

1. Direcţii pentru tineret şi sport, judeţene şi a Municipiului Bucureşti, servicii publice descentralizate
2. Federaţii sportive; cluburi sportive
3. Complexuri sportive naţionale
4. Muzeul sportului
5. Centrul Român pentru Promovarea Cooperării Europene în Domeniul Tineretului (EUROTIN) (*)
6. Centrul de Studii şi Cercetări pentru Probleme de Tineret (C.S.C.P.T.)
7. Centrul de Cercetări pentru Probleme de Sport (C.C.P.S.)
8. Editura pentru Tineret şi Sport "Editis"

Surse :
HOTĂRÂRE Nr. 462 din 29 iulie 1994 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Tineretului şi Sportului
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 230 din 23 august 1994
HOTĂRÂRE Nr. 8 din 12 ianuarie 1996 pentru modificarea şi completarea Hotărârii Guvernului nr. 462/1994 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Tineretului şi Sportului
PUBLICATA ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 11 din 18 ianuarie 1996

SCHEMA DE ORGANIZARE A MINISTERULUI TINERETULUI ŞI SPORTULUI

(între anii 1996-1999)

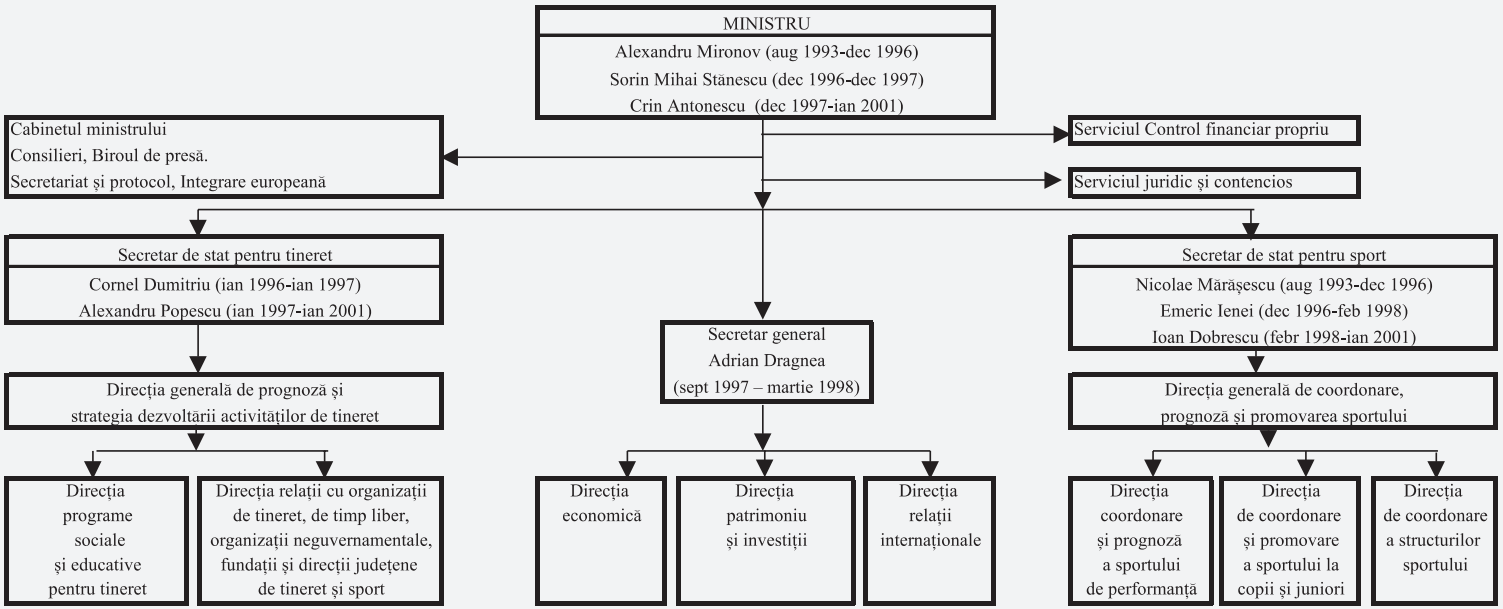

Unităţi care funcţionează în subordinea Ministerului Tineretului şi Sportului

1. Direcţii pentru tineret şi sport judeţene şi a municipiului Bucureşti, servicii publice descentralizate (NOTĂ: Se poate utiliza un număr maxim de 393 de posturi)
2. Federaţii sportive naţionale (42)
3. Cluburi sportive (42)
4. Unităţi fără personalitate juridică care funcţionează în cadrul direcţiilor pentru tineret şi sport judeţene şi a Municipiului Bucureşti
5. Complexuri sportive naţionale (6)
6. Centrul Naţional de Formare şi Perfecţionare a Antrenorilor (CNFPA)
7. Muzeul sportului
8. Centrul Român pentru Promovarea Cooperării Europene în Domeniul Tineretului (EUROTIN)
9. Centrul de Informare şi Consultanţă pentru Tineret (INFOTIN)
10. Centrul de Studii şi Cercetări pentru Probleme de Tineret (C.S.C.P.T.)
11. Centrul de Cercetări pentru Probleme de Sport (C.C.P.S.)

Surse :
HOTĂRÂRE Nr. 823 din 20 septembrie 1996 pentru modificarea şi completarea Hotărârii Guvernului nr. 462/1994 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Tineretului şi Sportului, republicată
PUBLICATA ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 231 din 25 septembrie 1996
HOTĂRÂRE Nr. 405 din 4 august 1997 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Tineretului şi Sportului
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 186 din 6 august 1997

SCHEMA DE ORGANIZARE A MINISTERULUI TINERETULUI ȘI SPORTULUI

(între anii 1999-2001)

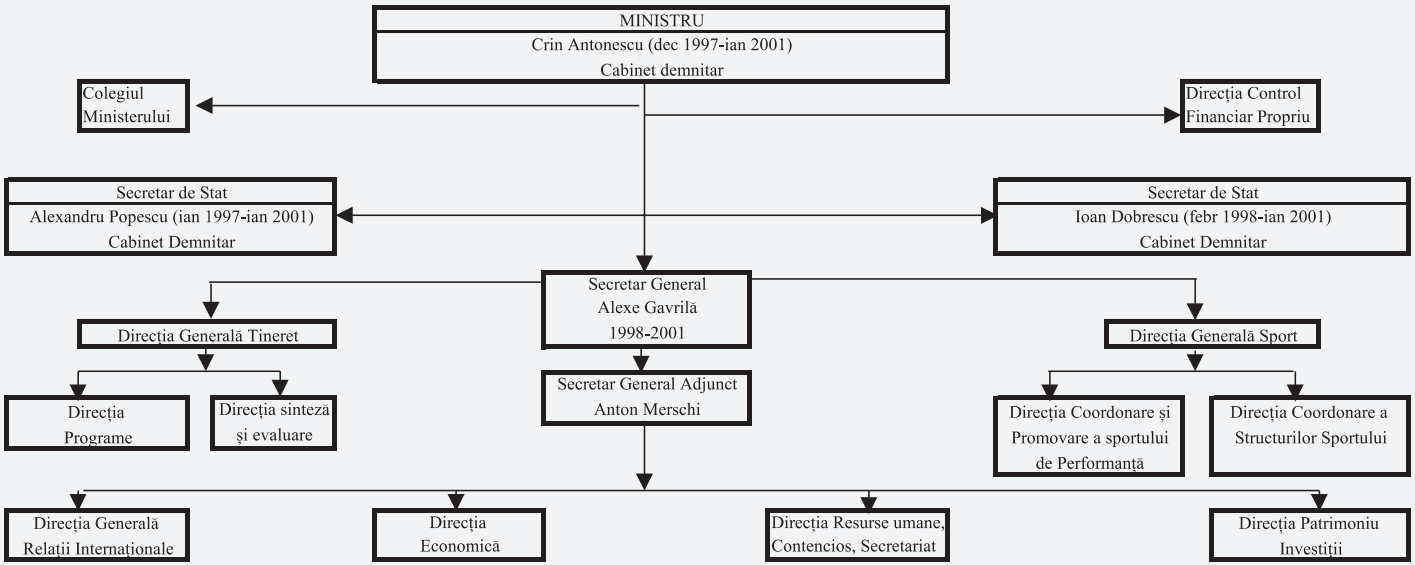

UNITĂȚILE care funcționează în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului

A. Unitatăți în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului

1. Direcții pentru tineret și sport județene și a Municipiului București- servicii publice descentralizate
2. Federații sportive naționale (50 FSN)
3. Cluburi sportive (42 Clb. Sp)
4. Complexuri sportive naționale (8 CSN)
5. Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor (CNFPA)
6. Muzeul Sportului
7. Centrul Român pentru Promovarea Cooperării Europene în Domeniul Tineretului (EUROTIN)
8. Centrul de Informare și Consultanță pentru Tineret- INFOTIN

B. Unități care funcționează în subordinea direcțiilor pentru tineret și sport județene și a municipiului București

9. Unități administrative a bazelor sportive, fără personalitate juridică

C. Alte Unități

10. Centrul de Studii și Cercetări pentru Probleme de Tineret (C.S.C.P.T.)
11. Centrul de Cercetări pentru Probleme de Sport (C.C.P.S.)

Sursă:
HOTĂRÂRE Nr. 239 din 1 aprilie 1999 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului
EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 146 din 8 aprilie 1999

SCHEMA DE ORGANIZARE A MINISTERULUI TINERETULUI ȘI SPORTULUI

(după 2001)

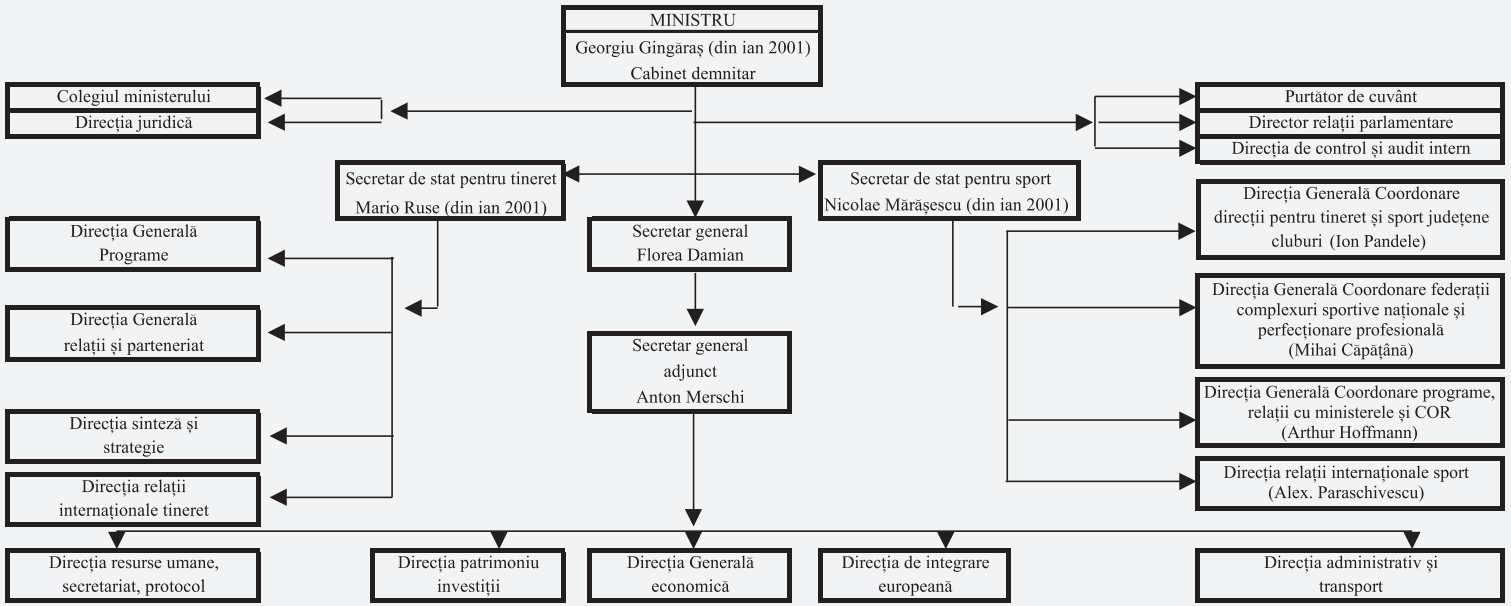

UNITĂȚILE care funcționează în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului

1. Direcții pentru tineret și sport județene și a Municipiului București- servicii publice descentralizate
2. Federații sportive naționale (50 FSN)
3. Cluburi sportive (42 Clb. Sp)
4. Complexuri sportive naționale (8 CSN)
5. Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor (CNFPA)
6. Muzeul Sportului
7. Centrul Român pentru Promovarea Cooperării Europene în Domeniul Tineretului (EUROTIN)
8. Centrul de Informare și Consultanță pentru Tineret- INFOTIN
9. Centrul de Studii și Cercetări pentru Probleme de Tineret (C.S.C.P.T.)
10. Centrul de Cercetări pentru Probleme de Sport (C.C.P.S.)

Sursă:
HOTĂRÂRE Nr. 6 din 4 ianuarie 2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului
EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 014 din 10 ianuarie 2001

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT. Rangul ministerial al organului de conducere al sportului românesc din România a durat 13 ani (1990-2003). Prin Ordonanţa de Urgenţă Guvernamentală Nr. 64/28.06.03 se modifică titulatura şi în oarecare măsură organigrama instituţiei centrale. Acest document stabileşte unele măsuri privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea noilor structuri din aparatul de lucru al executivului, al ministerelor, al altor organe de specialitate, ale adminstraţiei publice centrale şi ale unor instituţii oficiale, printre care şi a celei sportive. În art. 1 (1), litera J, O.U. precizează că Primul Ministru coordonează noile structuri, denumite Agenţii Naţionale (AN). Aşa se explică înfiinţarea Agenţiei Naţionale pentru Sport, care va deveni organul de specialitate al administraţiei publice centrale cu personalitate juridică, finanţaţă de bugetul secretariatului general al guvernului şi care va prelua activităţile din domeniul sportului de la MTS ce se desfiinţează. Primul preşedinte al ANS a fost Octavian Morariu (sept. 2003 – sept. 2004), succedat de Constantin Diaconu (sept. 2004 – ian. 2005). Îl va urma prof. Florian Gheorghe (ian. 2005 – dec. 2006). Ultimul preşedinte al ANS – Octavian Bellu (dec. 2006 – dec. 2008). Vicepreşedinţi: Constantin Diaconu (sept. 2003 – sept. 2004), Liviu Const. Cepoi (sept. 2004 – nov. 2005), Valentin Vasilescu (dec. 2006 – dec. 2008). Secretari generali: Damian Florea (Iul. 2003 – dec. 2004); Alexe Gavrilă (dec. 2004 – nov. 2006); Gheorghe Bogdan (feb. 2007 – dec. 2008). Obiectivele strategiei ANS se păstrează, în esenţă, aceleaşi, cu unele perfecţionări impuse de modificarea contextului internaţional (intrarea României în UE) şi naţional (politica guvernului şi prevederile programelor partidelor politice) privind dezvoltarea ţării pe multiple planuri: economic, social, educativ, administrativ, sportiv, etc. În ceeea ce priveşte educaţia fizică şi sportul – activităţi de interes naţional sprijinite de stat, principalele repere ale preocupărilor ANS, federaţiilor şi ale instituţiilor şi organizaţiilor cu atribuţii în acest domeniu, le-au constituit prevederile legii adoptate în anul 2000 şi actualizată la data de 13 mai 2006, avându-se în vedere toate reglementările survenite în perioada amitită: OUG Nr. 240/2000; OG. Nr. 7/2001; Legea Nr. 345/2002; Legea Nr. 414/2002; Legea Nr. 221/2003; Legea Nr. 472/2004; OUG Nr. 119/2005; Legea Nr. 293/2005; OUG Nr. 205/2005; Legea nr. 124/2006. Strategiile şi proiectele de programe elaborate în această perioadă au avut în vedere dezvoltarea unitară şi corelată a educaţiei fizice generale, şcolare, militare, profesionale şi medicale, continuarea afirmării sportului de performanţă de nivel naţional şi internaţional, a sportului pentru toţi şi a celui pentru persoanele cu handicap, pentru formarea şi perfecţionarea resurselor umane şi a specialiştilor din activitatea didactică, din cea sportivă la toate nivelurile (copii, cadeţi, juniori, tineret, seniori), pentru perfecţionarea cercetării ştiinţifice şi a INCS (înfiinţat în anul 2002), a medicinei sportive şi informaticii spotive, a massmediei, dezvoltarea şi modernizarea bazei materiale, afirmarea valorilor morale ale sportului, a relaţiilor internaţionale specifice. Conducerea ANS va urmări păstrarea dimensiunii organizatorice şi creşterea eficienţei structurilor sportive. La sfârşitul anului 2008 funcţionau 61 federaţii pe ramuri de sport la care erau afiliate 6739 structuri existente în evidenţa celor 41 direcţii judeţene şi cea a municipiului Bucureşti pentru sport. Sportivi legitimaţi: seniori înregistraţi – 95.231, din care 81.709 participanţi în sistemul competiţional naţional; tineret, juniori, cadeţi – 94.718/81.726; copii – 48.485/40.114; totalul general – 239.434 legitimaţi din care 203.549 sportivi în competiţii naţionale. Numărul antrenorilor activi – 6769, numărul instructorilor - 6391, numărul arbitrilor – 7928, maeştri ai sporturilor – 1444, numărul maeştrilor emeriţi – 699, iar al antrenorilor emeriţi 622. Se intensifică combaterea violenţei în manifestările sportive, în deosebi în cele de fotbal, domeniu în care se intervine cu noi reglementări şi măsuri. Se intensifică şi se modernizează aparatura şi metodologia noii Agenţii antidoping. Prin CNFPA-SNA se măreşte capacitatea de absolvire şi perfecţionare a antrenorilor şi ca urmare a emigrării în diferite ţări a unei părţi din elita antrenorilor din ramurile sportive care se afirmaseră în deceniile anterioare pe plan internaţional (în gimnastică, sporturi nautice, box, volei, fotbal, polo, înot, lupte). S-a continuat procesul de reorganizare a structurilor sportive, una dintre reformele majore în sistemul sportiv din ţara noastră. În anul 2007, Registrul sportiv consemna un total de 34.411 structuri sportive înregistrate, din care 2189 structuri de drept public; 12.129 de drept privat; 57 societăţi comerciale (fotbal); 19.666 asociaţii sportive fără personalitate juridică (7987 şcolare, 2577 cons.

locale, 9102 private). Acestea reprezentau 52,70% asociaţii sportive fără personalitate juridica, 42,65% structuri sportive de drept privat, 4,65% structuri de drept public. În schema de organizare a ANS, din 2003, funcţionau: Direcţia generală de programe sportive, cu 2 direcţii; Direcţia generală economică cu 2 direcţii; 4 servicii şi 2 compartimente; 42 direcţii judeţene pentru sport; 9 complexuri sportive naţionale; 3 instituţii publice; 47 CS de drept public. În anul 2006 au fost aduse unele modificări în organizarea ANS (v. Schemele de organizare ale ANS). Încă din anul 2004, au fost elaborate şi aprobate obiectivele strategiei generale de organizare şi dezvoltare a activităţilor de educaţie fizică şi sport, pentru perioada 2005-2008, care vizau toate compartimentele domeniului. Printre acţiunile noi mai importante iniţiate de ANS se numără: lansarea, prin Hotărârea de Guvern, a Programului naţional *Mişcare pentru sănătate* (2003); organizarea CN ale liceelor (2003); organizarea Jocurilor Naţionale ale persoanelor cu handicap (2004); transmiterea către autorităţile publice locale a unor imobile, săli de sport, stadioane, terenuri şi a altor bunuri din proprietatea publică a statului (2004-2008); adoptarea Regulamentelor de organizare, funcţionare şi procedură ale Comisiei Naţionale de Disciplină Sportivă, precum şi definitivarea componenţei nominale a acesteia (2006); aprobarea de către Guvernul României a Normelor Financiare pentru activitatea sportivă (28/11/2007); elaborarea proiectului *Legii Registrului bazelor Sportive* pentru a fi înaintat Parlamentului spre aprobare (2007). O acţiune importantă, pregătită în ultimii ani şi finalizată în anul 2007, a constituit-o aprobarea unui Ordin Comun referitor la *Protocolul privind asigurarea cadrului de colaborare în vederea dezvoltării continue şi funcţionării performante a sistemului naţional de educaţie fizică şi sport* semnat de Ministrul MECT – Cristian Mihai Adomniţei, Preşedintele ANS – Octavian Bellu şi Preşedintele COSR – Octavian Morariu şi publicat în MO nr. 602 din 31 august 2007 (v. capitolul Legislatie). A fost un document cuprinzător care a concretizat măsuri şi acţiuni vizând perfecţionarea şi creşterea eficienţei tuturor compartimentelor educaţiei fizice şi sportului şcolar şi universitar. Pentru îndeplinirea acestui Ordin au fost înfiinţate Comisia mixtă naţională şi comisiile mixte judeţene şi a municipiului Bucureşti, formate din reprezentanţii celor 3 organisme. În ceea ce priveşte reprezentarea internaţională, în 5 ani (2003-2007) sportivii români au cucerit la CM şi CE de seniori, tineret, juniori şi cadeţi 2911 medalii, din care 411 în probele olimpice, 702 în cele neolimpice şi 1798 în sporturile reprezentând artele marţiale. În 2007 s-au mai desfăşurat primele ediţii ale Jocurilor Mării Negre, în Turcia (2500 de sportivi şi oficiali din 11 ţări) la care România s-a clasat pe locul al V-lea cu 54 de medalii (10 de aur, 15 de argint şi 29 de bronz), precum şi Jocurile Europei de Sud-Est în Grecia (competiţie pentru juniori la care au participat 12 ţări), România clasându-se pe locul al III-lea cu 53 de medalii. În cei 6 ani de existenţă (2003-2008), în pofida obiectivelor şi a strategiei dezvoltării acţiunii unitare şi corelate asumate, ANS, federaţiile sportive, organismele judeţene şi structurile sportive, împreună cu mass-media şi cu participarea unor sportivi, antrenori, profesori de educaţie fizică, cercetători, medici, alţi specialişti şi conducători ai structurilor sportive, au dezbătut pe larg, problemele majore cu care se confruntă domeniile educaţiei fizice, sportului pentru toţi şi sportului de performanţă. Printre aceste probleme s-au aflat: propunerea de reducere a numărului de ore de educaţie fizică în şcoli; creşterea îngrijorătoare a scutirilor medicale ale elevilor de la orele de educaţie fizică; insuficienta valorificare a potenţialului uman şi organizatoric; diminuarea şi folosirea neeficientă a fondurilor financiare; dezafectarea multor baze sportive; interes scăzut pentru realizarea de noi baze sportive şi modernizarea celor existente; deficienţele constante în acţiunile de iniţiere timpurie şi realizarea continuă a selecţiei valorilor sportive; scăderea potenţialului de performanţă al unor ramuri sportive şi al multor structuri sportive şi altele. Toate acestea au influenţat negativ pregătirea sportivilor, participarea şi realizarea unor performanţe de prestigiu la JO, CM şi CE. Dacă artele marţiale au realizat la CM şi CE performanţe deosebite, multe ramuri de sport au scăzut semnificativ nivelul lor de competitivitate la aceste competiţii oficiale. Acest fenomen se întâlneşte şi la JO, ultimele două ediţii din 2004 – Atena cu 17 medalii (8 aur, 6 argint, 3 bronz) şi 138,8 puncte si mai ales cea din 2008 - Beijing cu 8 medalii (4-1-3) şi 76,75 puncte, comparativ cu rezultatele obţinute la ediţiile anterioare, sunt edificatoare (v. rezultatele obţinute la JO).

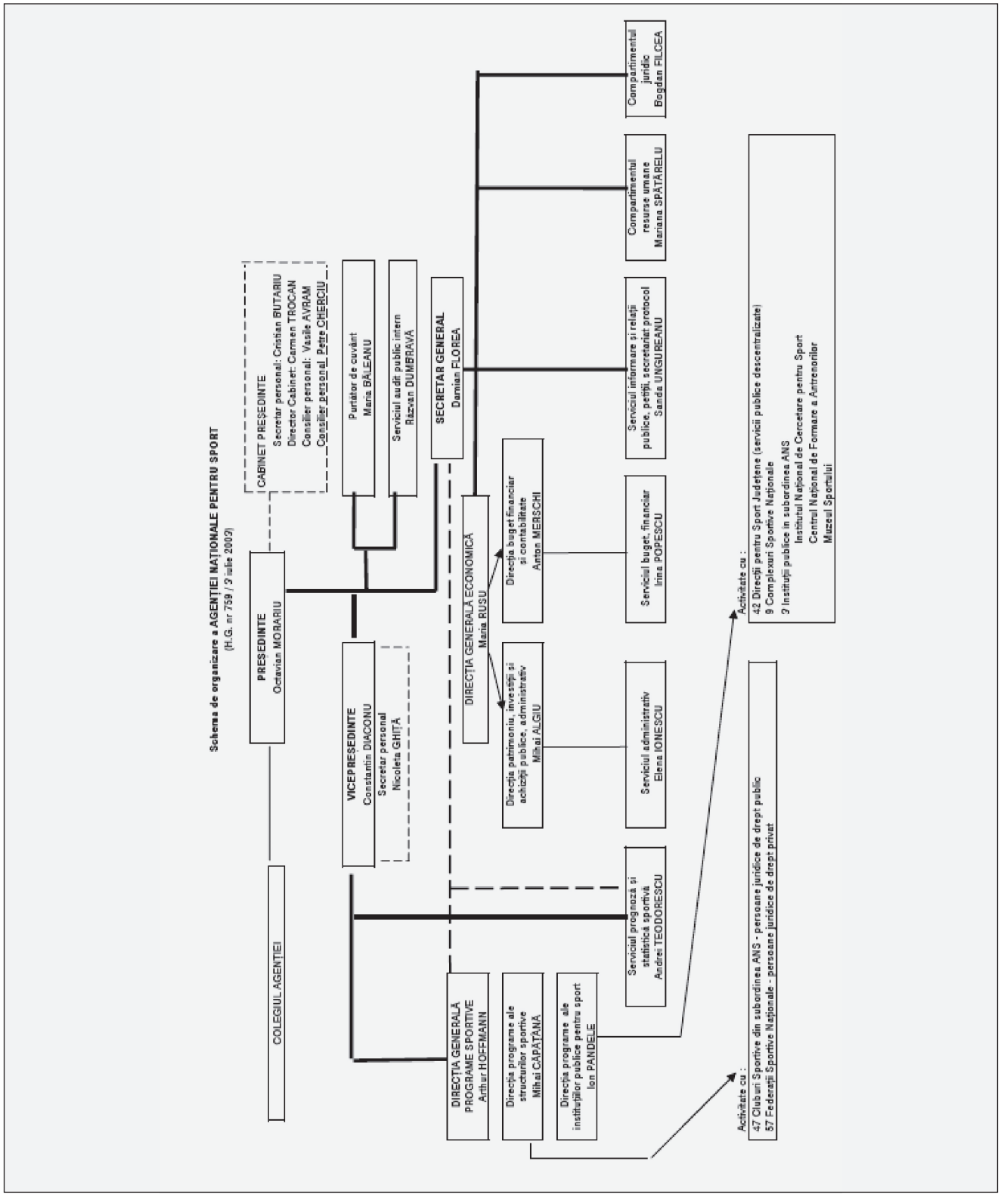
Schema de organizare a AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU SPORT
(H.G. nr 759 / 2 iulie 2009)
COLEGIUL AGENȚIEI
PREȘEDINTE
Octavian MORARIU
CABINET PREȘEDINTE
Secretar personal: Cristian BUTARIU
Director Cabinet: Carmen TROCAN
Consilier personal: Vasile AVRAM
Consilier personal: Petre CHERCIU
VICEPREȘEDINTE
Constantin DIACONU
Secretar personal
Nicoleta GHIȚĂ
Purtator de cuvânt
Maria BĂLEANU
Serviciul audit public intern
Răzvan DUMBRAVA
SECRETAR GENERAL
Damian FLOREA
Compartimentul juridic
Bogdan FILCEA
Compartimentul resurse umane
Mariana SPĂTARELU
Serviciul informare si relații publice, petiții, secretariat protocol
Sanda UNGUREANU
DIRECȚIA GENERALĂ ECONOMICĂ
Maria RUSU
Direcția buget financiar si contabilitate
Anton MERȘCHI
Serviciul buget, financiar
Irina POPESCU
Direcția patrimoniu, investiții si achiziții publice, administrativ
Mihai ALGIU
Serviciul administrativ
Elena IONESCU
DIRECȚIA GENERALĂ PROGRAME SPORTIVE
Arthur HOFFMANN
Direcția programe ale structurilor sportive
Mihai CAPĂTÂNĂ
Direcția programe ale instituțiilor publice pentru sport
Ion PANDELE
Serviciul prognoză si statistică sportivă
Andrei TEODORESCU
Activități cu :
47 Cluburi Sportive din subordinea ANS - persoane juridice de drept public
57 Federații Sportive Naționale - persoane juridice de drept privat
Activități cu :
42 Direcții pentru Sport Județene (servicii publice descentralizate)
8 Complexuri Sportive Naționale
9 Instituții publice in subordinea ANS
Institutul Național de Cercetare pentru Sport
Centrul Național de Formare a Antrenorilor
Muzeul Sportului

MINISTERUL TINERETULUI SI SPORTULUI

În conformitate cu art. 16 din Ordonanţa de Urgenţă nr. 221 din 23.12.2008 publicată în Monitorul Oficial, partea I nr. 882 din 24.12.08 se reînfiinţează Ministerul Tineretului şi Sportului prin comasarea Autorităţii Naţionale pentru Tineret cu Agenţia Naţională pentru Sport, instituţii publice ce se desfiinţează. Potrivit art. 26 din Hotărârea guvernului nr. 1721/2008 publicate în M.O. nr. 26/13.01.09 privind organizarea şi funcţionarea MTS, Agenţia Naţionlă pentru sprijinirea iniţiativelor Tineretului şi Agenţia pentru sprijinirea studenţilor, instituţia pentru Tineret, se desfiinţează. Ministerul Tineretului şi Sportului va prelua toate drepturile şi obligaţiile instituţiilor amintite care se desfiinţează. MTS este organ de specialitate al administraţiei publice centrale cu personalitate juridică în subordinea guvernului, ce elaborează şi asigură conceperea şi aplicarea strategiei şi politicii guvernului în problemele tineretului şi sportului. Atribuţiile principale ale MTS:

- elaborarea strategiilor de punere în practică a programului de guvernare în domeniile tineretului şi sportului;
- asigurarea administrării bunurilor proprietate publică şi/sau privată încredinţate, potrivit prevederilor legale;
- gestionarea fondurilor publice şi fondurilor atrase de la organisme finanţatoare interne sau internaţionale pe care le alocă susţinerii acţiunilor MTS.

În domeniul sportului se prevede prioritar:

- colaborarea cu ministerele şi cu celelalte autorităţi ale administraţiei publice centrale şi locale, cu institutul de cercetare şi cu unităţile de învăţământ şi sanitare de specialitate pentru organizarea şi dezvoltarea educaţiei fizice şi sportului;
- conlucrarea cu COSR în finanţarea şi derularea programelor privind pregătirea şi participarea sportivilor români la JO;
- propunerea structurii centrale a subvenţiilor de la bugetul de stat şi repartizarea lor unităţilor din subordine (federaţii, baze, pregătiri centralizate);
- autorizarea desfăşurării pe teritoriul României a CM, CE, a competiţiilor regionale şi participarea reprezentativelor naţionale la aceste competiţii;
- sprijinirea organizării şi promovării cercetării ştiinţifice şi asistenţei medicale în domeniul sportiv;
- adoptarea măsurilor pentru prevenirea şi controlul folosirii substanţelor interzise în pregătirea sportivilor, ca şi combaterea violenţei la manifestările sportive;
- colaborarea cu celelalte organe ale administratiei publice centrale şi locale pentru susţinerea sportului de performanţă, a celui de masă, de recreere, formarea şi perfecţionarea specialiştilor.

Ministrul numit de guvernul Boc la 22 dec. 2008 a fost Monica Iacob-Ridzi. Mandatul a fost scurt pentru că la 14 iulie 2009 a demisionat. Secretar de stat a funcţionat reputatul profesor şi antrenor emerit Octavian Bellu. La conducerea MTS a succedat-o Sorina Placintă, iar în funcţia de secretar de stat prof. Doina Melinte. Soluţia politică şi administrativă de a unifica problematica complexă a tineretului cu cea a sportului va fi reverificată prin experienţa din România, din Franţa sau din alte ţări.

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ
A MINISTERULUI TINERETULUI ŞI SPORTULUI

*)Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

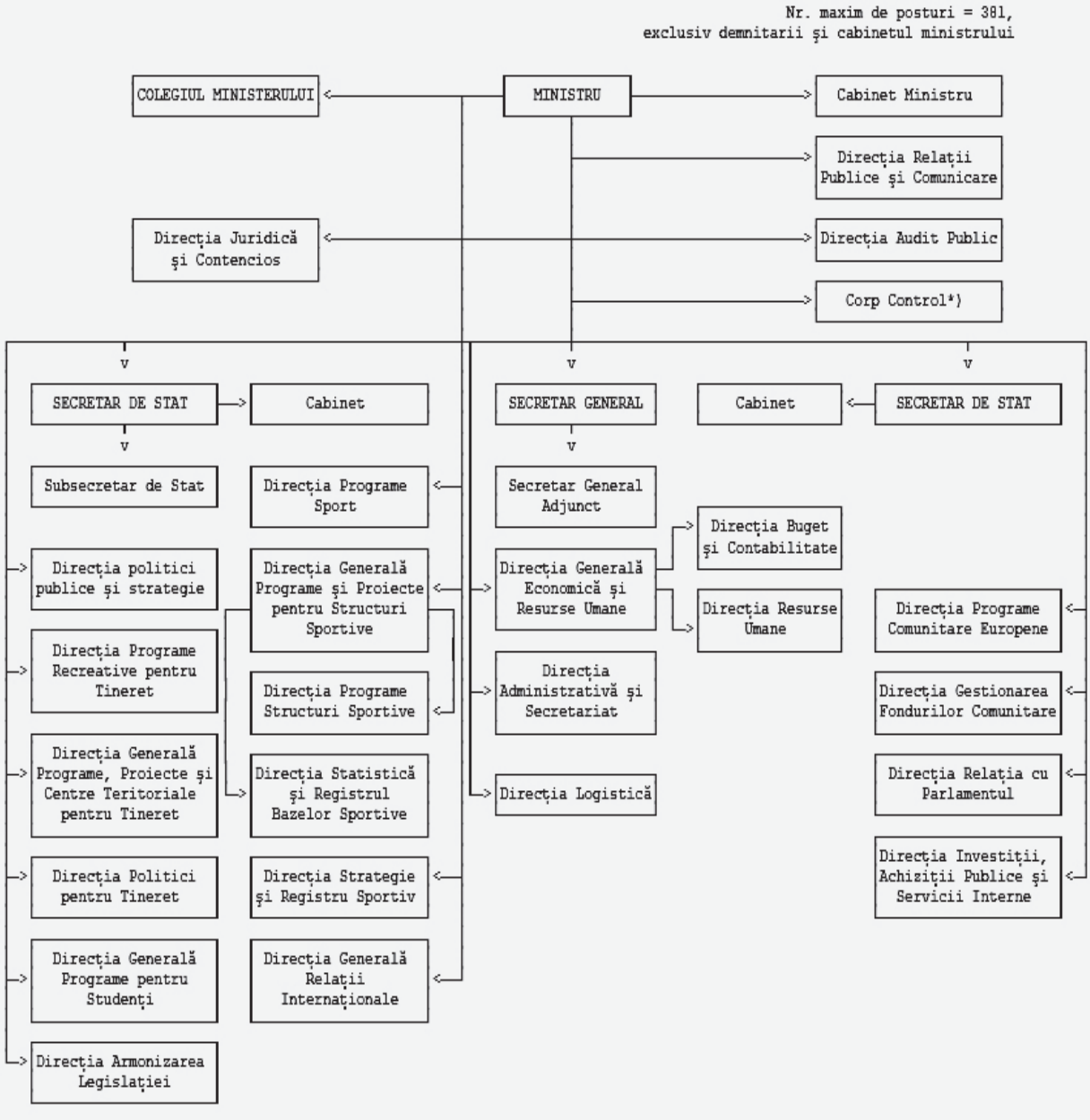

-Se organizează la nivel de direcţie generală

AUTORITATEA NAȚIONALĂ pentru SPORT și TINERET este un organism de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, înființat în urma Hotărârii nr. 141 din 23 februarie 2010.

In domeniul tineretului, Autoritatea are urmatoarele atributii specifice: - colaborează cu structurile de și pentru tineret și le sprijină în programele sale; - sprijină formarea, pregătirea și perfecționarea profesională în domeniul tineretului; - elaborează, derulează și implementează proiecte și programe interne și internaționale stabilite si aprobate de către ministrul MECTS și organizează activități de profil cu caracter national si international; - se ocupă cu reabilitarea și extinderea centrelor de agrement și elaborează regulamentul privind organizarea, funcționarea și administrarea acestora; - coordoneaza si monitorizeaza buna desfasurare a activitatilor specifice caselor de cultura ale studentilor si Complexului Cultural Sportiv Studentesc „Tei" din Bucuresti; - sprijină formarea, pregătirea și perfectionarea profesională a studenților și tinerilor; - organizează evenimente in vederea promovării programelor de tineret; - inițiază și organizează schimburi de experiență, dezbateri, simpozioane, sesiuni de comunicări și alte tipuri de reuniuni de natură sa asigure optimizarea schimbului de informatii; - facilitează accesul tinerilor la programe și proiecte specializate pentru dezvoltarea unor abilități și competente complementare celor oferite în cadrul sistemului de învățământ;

In domeniul sportului, Autoritatea are următoarele atribuții specifice: - elaborează și susține strategia generală a organizării și dezvoltării activității sportive și reprezintaă interesele statului în raport cu federațiile sportive naționale; - elaborează normele generale de folosire a mijloacelor materiale aflate in administrarea sa și a mijloacelor financiare pentru activitatea sportivă, care provin din alocații de la bugetul de stat; - colaboreaza cu ministerele si cu celelalte autoritati ale administratiei publice centrale si locale, cu institutiile de cercetare si cu unitatile de invatamant si sanitare de specialitate pentru organizarea si dezvoltarea educatiei fizice si sportului;

- conlucrează cu COSR în finanțarea și derularea programelor privind pregătirea și participarea sportivilor români la JO, precum și pentru promovarea valențelor educative ale olimpismului; - controlează menținerea destinației bazelor sportive din domeniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale, precum și a celor care au aparținut domeniului public și au intrat în circuitul privat după anul 1989; - autorizează afilierea federațiilor sportive naționale la federațiile sportive internaționale de profil și la alte foruri continentale sau mondiale, precum și afilierea tuturor organizațiilor cu profil sportiv la forurile internașionale de specialitate; - supraveghează și controlează respectarea de către structurile sportive a dispozițiilor legale în vigoare și a prevederilor cuprinse în statutele și in actele de constituire a acestora; - organizează sau sprijină, potrivit legii, formarea, pregatirea profesională și perfecționarea specialistilor din domeniul sportului, conlucrând cu instituțiile și organismele de specialitate din țară și din străinatate; - elaborează, construiește și colaborează cu autoritățile administrației publice locale, planurile de construire și de modernizare a bazelor și instalațiilor sportive; - recunoaște sau revocă, potrivit legii, existența unei structuri sportive prin inscrierea, respectiv radierea acesteia din Registrul sportiv; - avizează constituirea structurilor sportive, inclusiv înscrierea ca persoane juridice a cluburilor sportive profesioniste organizate ca societăți comerciale sportive pe acțiuni, respectiv retrage avizul de funcționare a acestora; - elaborează criteriile de acordare și propune spre atribuire a distincțiilor și titlurilor sportive, altele decât cele stabilite prin lege; - sprijină organizarea și promovarea cercetării științifice și asistenței medicale în domeniul sportiv; - propune ministrului MECTS autorizarea desfășurării pe teritoriul României a CM, CE, și regionale și participarea reprezentativelor naționale la CM și CE organizate în străinatăte, precum și la campionatele regionale;- promovează măsurile de prevenire, control și reprimare a folosirii substanțelor interzise și a metodelor neregulamentare destinate să mărească în mod artificial capacitatea fizică a sportivilor sau să modifice rezultatele competițiilor; - adoptă măsuri pentru

prevenirea și combaterea violenței la manifestările sportive; - reprezintă interesele statului în diferite organe și organisme sportive internaționale, negociază și încheie acorduri, înțelegeri, protocoale și alte documente de colaborare cu organisme de specialitate din alte țări, prin mandat al ministrului MECTS, pe baza prevederilor legale în vigoare; colaboreaza pentru sustinerea sportului pentru toti, de performanta si pentru persoane cu dizabilitati; - repartizează bugetul afectat activității sportive pentru activitatea proprie și cea a unităților din subordinea sa, pentru federațiile sportive naționale și pentru premierea performantelor deosebite obtinute la competitiile sportive internationale oficiale;

In indeplinirea rolului si a obiectivelor sale in domeniul absorbtiei fondurilor europene, Autoritatea are urmatoarele atributii specifice: gestionează, accesează fonduri structurale cu respectarea metodologiei specifice, în calitate de beneficiar sau partener ,în condițiile legii.

Structura organizatorică a Autorității Naționale pentru Sport și Tineret

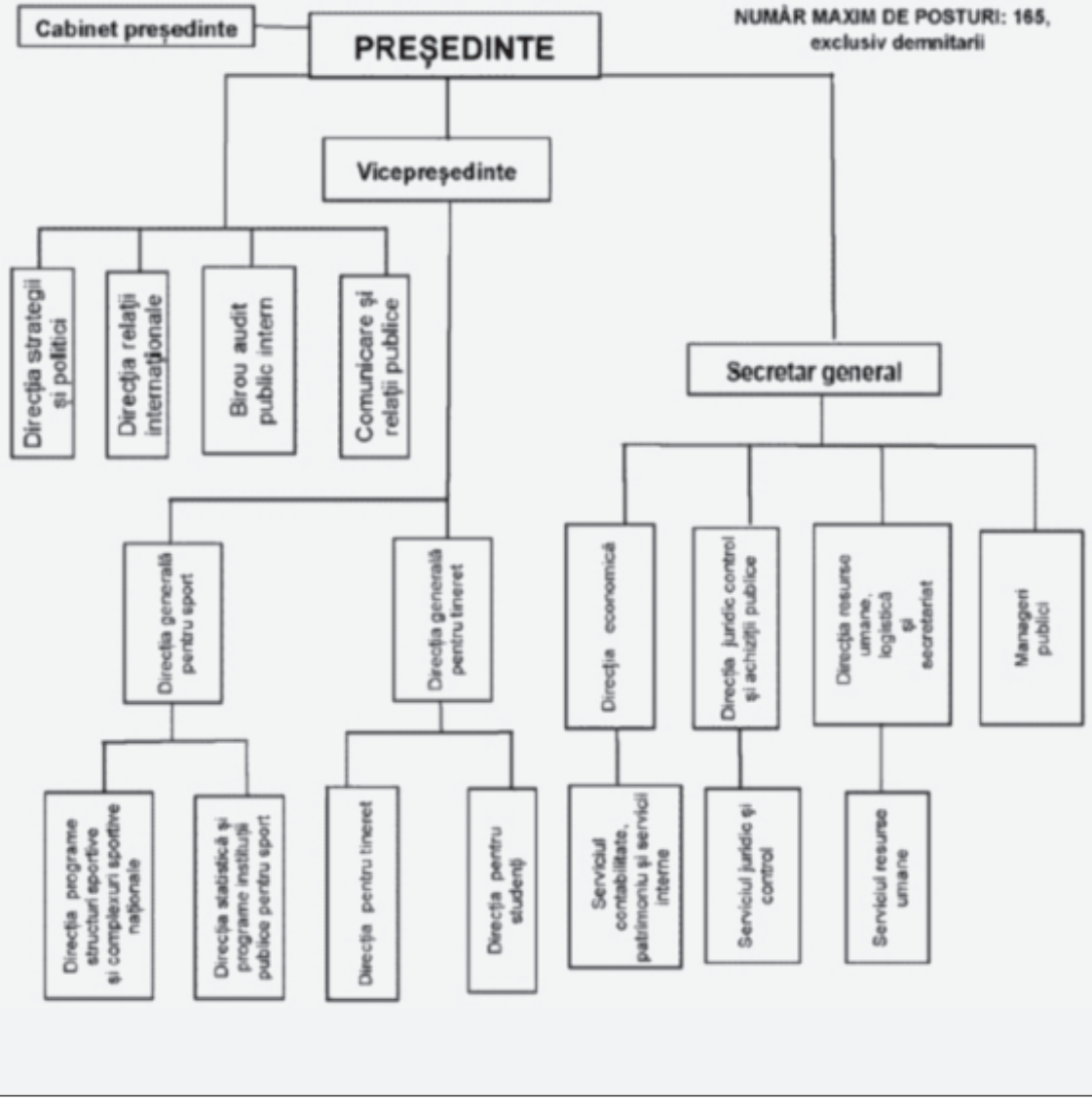

CONDUCĂTORII ORGANIZAŢIILOR / INSTITUŢIILOR CENTRALE SPORTIVE DIN ROMÂNIA (1912-2005)

ORGANIZAŢII SPORTIVE CENTRALE REPREZENTÂND INIŢIATIVA PARTICULARĂ (1912-1940)

FEDERAŢIUNEA SOCIETĂŢILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA - FSSR (1912-1933)

Președinte
MS Regele Ferdinand I al României (1912-1927)

Președinte
MS Regele Carol II-lea al României (1927-1933)

UNIUNEA FEDERAȚIILOR SPORTIVE DIN ROMÂNIA – UFSR (1933-1940/1944-1946)

Președinte
senatorul George A. PLAGINO
(1933-1940)

Președinte Comisia Interimară
Grigore CARACOSTEA
(1944-1945)

Președinte Comisia Interimară
Virgil IOAN
(1945-1946)

INSTITUȚII SPORTIVE CENTRALE GUVERNAMENTALE (1940-1949)

ORGANIZAREA SPORTULUI ROMÂNESC – OSR (1940-1944)
(instituție guvernamentală sub autoritatea Președinției Consiliului de Miniștri)

Șeful sportului românesc
Manole Stroici
(1940-1941)

Șeful sportului românesc
lt.col C-tin Medeleanu
(1941-1942)

Șeful sportului românesc
prof. Ioan Gheorghiu
(1942-1944)

ORGANIZAȚIA SPORTULUI POPULAR – OSP (1944-1949)
(organizație obștească a PCR 1944-46 / instituție guvernamentală 1946-1949)

Președinte
Odiseu Pârvulescu
(1944-1946)

Președinte
Iuliu Orban
(1946)

Președinte
Sergiu Petrovici
(1946-1949)

Preşedinte Gheorghe Vidraşcu
1949-1952

Manole Bodnăraş
1952-1957

Aurel Duma
1957-1960

ORGANIZAȚII SPORTIVE CENTRALE OBȘTEȘTI (1960-1989)

UNIUNEA PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT – UCFS (1960-1967)

Președinte
Aurel Duma
(1960-1965)

Președinte
Anghel Alexe
(1965-1967)

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT (1967-1989)

Președinte
Anghel Alexe
(1967-1973)

Președinte CNEFS
Emil Drăgănescu
(1973-1974)

Președinte
Gen. Marin Dragnea
(1974-1977)

Președinte CNEFS
Emil Drăgănescu
(1977-1981)

Președinte
Gen. Marin Dragnea
(1981-1984)

Președinte
Haralambie Alexa
(1984-1987)

Președinte
Gen.Gheorghe Gomoiu
(1987-1989)

Președinte
Gen. Constantin Oprița
(iunie-dec 1989)

INSTITUȚII SPORTIVE GUVERNAMENTALE (1989-2003)

MINISTERUL SPORTULUI – MS (1989-1990)

Ministru
Mircea Angelescu
(1989-1990)

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI – MTS (1990-2003)

Ministru
Bogdan Niculescu Duvăz
(1990-1991)

Ministru
Ioan Moldovan
(1991-1992)

Ministru
Gheorghe Anghelescu
(1992-1993)

Ministru
Alexandru Mironov
(1993-1996)

Ministru
Sorin Mihai Stănescu
(1996-1997)

Ministru
Crin Antonescu
(1997-2000)

Ministru
Georgiu Gingăraș
(2000-2003)

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT – ANS (2003-2005)

Președinte
Octavian MORARIU
(sept 2003 – sept 2004)

Președinte
Constantin DIACONU
(sept 2004 –ian 2005)

Președinte
Florian GHEORGHE
(din ian 2006)

MINISTERUL SPORTULUI – MS (1989-1990)
Adjunct ai Ministrului Sportului

Adjunct al ministrului
Cornel Dinu (1989-1990)

Adjunct al ministrului
Mihai Ispas (1989-1990)

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI – MTS (1990-2003)
Secretar de stat pentru sport

Secretar de stat pentru sport
Cornel Dinu
(1990-1991)

Secretar de stat pentru sport
Cristian Gațu
(1991-1993)

Secretar de stat pentru sport
Nicolae Mărășescu
(1993-1996)

Secretar de stat pentru sport
Emeric Ienei
(1996-1998)

Secretar de stat pentru sport
Ioan Dobrescu
(1998-2000)

Secretar de stat pentru sport
Nicolae Mărășescu
(2000-2003)

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT – ANS (2003-2005)

Vicepreședinte

Vicepreședinte
Constantin Diaconu
(sept 2003 - sept 2004)

Vicepreședinte
Liviu Constantin Cepoi
(sept 2004 - noiembrie 2005)

ANS 2006 – 2008

Președinte

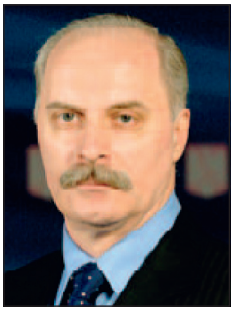

Octavian Bellu
dec 2006-dec 2008

Vicepreședinte

Valentin Vasilescu
dec 2006-dec 2008

Secretari generali

Damian Florea
iulie 2003-dec 2004

Alexe Gavrilă
dec 2004-sept (nov) 2006

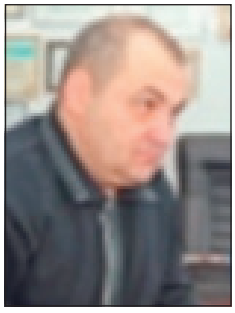

Gheorghe Bogdan
febr 2007-dec 2008

MINISTERUL TINERETULUI ŞI SPORTULUI

Ministru

Monica Iacob-Ridzi
22 dec 2008 - 14 iulie 2009

Sorina Placinta
14 iulie 2009-2010

Secretar de stat

Damian Florea
2001-2003

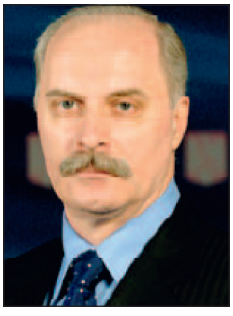

Octavian Bellu
ian 2009 - iulie 2009

Doina Ofelia Melinte
iulie 2009 - martie 2010

AUTORITATEA NAŢIONALĂ PENTRU SPORT ŞI TINERET

Președinte

Doina Ofelia Melinte
martie 2010 - 2012

Carmen Tocală
din 2012

Vicepreședinți

Neagu Constantin

Sorin Moldovan

Lőrincz Széll

Secretar general

Corvin Nedelcu
10 sept 2010 -

Ştefan Cristian Săndulache
(detașat temporar) febr. 2011

INSTITUŢII, ORGANIZAŢII ŞI ACTIVITĂŢI SPECIFICE

FORMAREA ŞI PERFECŢIONAREA CADRELOR DE SPECIALITATE ÎN DOMENIUL EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI ŞCOLI DE ANTRENORI – CNFPC – SNA

Apariţia şi dezvoltarea educaţiei fizice şi sportului a determinat, ca o necesitate de prim ordin, preocupări multiple pentru formarea/calificarea şi perfecţionarea cadrelor necesare evoluţiei acestor domenii: instructori, antrenori, profesori, medici specialişti, cercetători, arbitri, maseuri, kinoterapeuţi, manageri, organizatori, constructori şi alţi specialişti. În toate etapele de dezvoltare forurile de conducere şi-au înscris în programele lor obiective, acţiuni şi măsuri care să asigure formarea şi perfecţionarea specialiştilor necesari.

Începuturile au fost grele, cadrele autohtone puţine la număr, deşi fără o pregătire specială dar mari iubitoare ale sportului, au contribuit cu pasiune la punerea bazelor viitoarelor instituţii şi structuri pentru formarea şi perfecţionarea sistematică a numărului mare de cadre necesare susţinerii şi dezvoltării educaţiei fizice şi sportului românesc. S-a apelat şi la serviciile unor maeştri/profesori străini, iar mulţi tineri din ţara noastră care şi-au făcut studiile sau au participat la diferite cursuri de specializare şi perfecţionare, în alte ţări, s-au alăturat, cu experienţa acumulată, efortului general de promovare a educaţiei fizice şi sportului.

Manifestările tradiţionale, demonstraţiile, serbările şi spectacolele organizate la curţile domneşti, ale boierilor, în circuri, bâlciuri şi târguri, în cadrul unor instituţii publice şi particulare, prezentate de „*atleţii*" indigeni şi străini, s-au numărat printre primele forme din care au apărut şi primii „*profesionişti*" angajaţi. Circurile au fost cele care au furnizat mulţi „*atleţi*" ca maeştri/profesori la gimnastică, box, lupte, haltere, scrimă, etc. Apariţia relaţiilor de producţie capitaliste au determinat preocupări sporite ale statului pentru organizarea educaţiei fizice şi sportului în cadrul şcolilor şi armatei, accentuând necesitatea formării unor cadre specializate. Concomitent cu preocupările şi acţiunile iniţiate de unii maeştri şi profesori români, prezenţa unor specialişti reprezentând diferite sisteme, şcoli şi instituţii din alte ţări, au influenţat pozitiv şi au contribuit la îmbogăţirea programelor de formare a specialiştilor autohtoni.

De la etapa specialiştilor autodidacţi s-a trecut la organizarea unor şcoli (cursuri) pentru formarea instructorilor şi arbitrilor pe ramuri de sport, a şcolilor de antrenori, a SMTCF, a Şcolilor Centrale (naţionale) de organizatori sportivi şi pentru alte profile, a structurilor care au asigurat pregătirea profesorilor de educaţie fizică, a Şcolii postliceale de antrenori, a Centrului de perfecţionare a cadrelor, a Centrului Naţional de Formare şi Perfecţionare a Antrenorilor. Baza de selecţie pentru formarea viitorilor specialişti au constituit-o practicanţii diferitelor ramuri de sport care şi-au făcut „*ucenicia*" în cadrul secţiilor de performanţă din asociaţii, cluburi şi la loturile naţionale, sub îndrumarea antrenorilor care i-au pregătit, după care, urmând cursurile structurilor specializate şi-au desăvârşit cunoştinţele teoretice şi practice, obţinând calificarea corespunzătoare.

Sistemul românesc al învăţământului vocaţional de profil are o tradiţie de peste 140 de ani, începând cu *Societatea Centrală Română de Arme, Gimnastică şi Dare la Semn*, considerată primul for de conducere în domeniul educaţiei fizice şi sportului, înfiinţată în 1867, cea care a organizat primele cursuri de formare de instructori şi maeştri (profesori) pentru gimnastică, scrimă şi tragere la ţintă. Sistemul românesc al învăţământului pentru formarea specialiştilor în domeniul educaţiei fizice şi sportului a cunoscut, pe tot parcursul anilor, nume-

roase modificări, perfecţionări şi subordonări, în concordanţă cu evoluţia şi cerinţele interne şi internaţionale. Având ca principal obiectiv asigurarea specialiştilor necesari, sistemul a constituit, în acelaşi timp, o modalitate de protecţie a sportivilor de performanţă, care şi-au putut continua studiile şi activitatea în calitate de profesori, antrenori, instructori, arbitri şi în alte specialităţi.

Prezentarea cronologică a principalelor preocupări şi obiective, a evoluţiei structurilor de formare şi perfecţionare a cadrelor care au funcţionat într-o etapă sau alta, a numărului de specialişti, a profilului şi nivelului acestora, creează o imagine a drumului parcurs de domeniu şi în acelaşi timp evidenţiază contribuţiile pe care cadrele de specialitate le-au avut în realizarea obiectivelor educaţiei fizice şi sportului din ţara noastră şi în afirmarea sportivilor români pe plan internaţional:

• **1694** istoricii semnalează prezenţa gimnasticii în diferite instituţii şcolare: la Academia domnească *Sfântul Sava*, încă de pe timpul lui Constantin Brâncoveanu, „*exerciţiile corporale zilnice, timp de o oră, plimbările, excursiile în afara oraşului odată pe săptămână*", figurau în programă; Hrisovul lui Al. Ipsilanti din ianuarie 1776 dat pentru şcolile din Ţara Românească ("*cel mai cuprinzător document de legislaţie şcolară*"), recomanda ca *„...şcolarii fiecărei clase, împreună cu eforul său cu pedagogul lor.... să facă gimnastică pentru mişcarea corpului, în timp de o oră...*"; politica şcolară şi culturală a lui Al.Ipsilanti în cele trei domnii ale sale (1774-1782 şi 1796-1797 în Ţara Românească, 1786-1788 în Moldova) a fost în mare măsură similară cu cea desfăşurată de domnul moldovean Grigore Al. Ghica, amândoi având un rol însemnat în reformarea şi edificarea învăţământului românesc. Mărturii despre aceste realităţi au fost evidenţiate de către unii cărturari şi istorici, printre care Vasile Alexandrescu Urechia şi Nicolae Iorga.

• **1821** este menţionată înfiinţarea *Şcolii de înot* de la Arad, organizată în incinta băii publice, situată pe malul drept al Mureşului.

• **1826** logofătul Dinicu Golescu înfiinţează Şcoala de la Goleşti, considerată un experiment progresist pentru acele timpuri, care avea ca obiectiv îmbinarea pregătirii intelectuale cu cea fizică „*pentru însănătoşirea trupului*". Această activitate a necesitat şi prezenţa unor cadre care să pună în aplicare programele care cuprindeau exerciţii fizice, jocuri şi plimbări în aer liber. Desigur, aceste cadre care au predat „*exercitiile gimnastice*" erau nişte antrenori, fără o pregătire specială.

• **1828** este menţionat ca profesor de gimnastică în Mediaş, teologul sas Stephan Ludwig Roth (şcoală fondată în 1822).

• **1831** pastorul luteran Andrei Sarai din Bucureşti, solicită autorizaţia necesară înfiinţării unui *Institut de Educaţie şi Studii* pentru tinerii de neam, care cuprindea cinci grupe de materii, între care scrima, dansul şi exerciţiile fizice.

• **1832** în Regulamentele Organice, lege fundamentală a celor două Principate până în 1858, sunt făcute referiri şi la educaţia fizică, menţionându-se, pentru prima dată într-o lege, sintagmele:"*profesor de educaţie fizică*" şi „*exerciţii gimnastice*". Acest moment va contribui la declanşarea procesului de formare şi perfecţionare a cadrelor de specialitate.

• **1832** în bugetul Colegiului *Sfântul Sava* din Bucureşti şi al *Şcolii Centrale* (Colegiului) din Craiova sunt menţionaţi, pentru prima dată, câte un profesor de gimnastică, respectiv, un maestru de gimnastică şi arme. De altfel, în ştatele de plată ale cadrelor didactice din tot mai multe şcoli apar şi profesorii/maeştrii de gimnastică.

• **1835** Domnul Moldovei Mihail Sturza, înfiinţează Academia Mihăileană din Iaşi, fiind un susţinător al introducerii gimnasticii în programa de învăţământ.

• **1840** pe timpul când Gh. Asachi era referent al Şcolii din Moldova, la Academia Mihăileană din Iaşi a fost introdusă predarea gimnasticii de către un profesor de origine italiană (Luzatto), unde elevii practicau şi exerciţii la aparate.

• **1841** în Hrisovul lui Mihail Sturza se încuviinţează „*statornicirea de hipodromuri*" în Iaşi, Fălticeni, Bârlad, Galaţi şi în alte localităţi, precum şi organizarea periodică a curselor de alergări dotate cu premii.

• **1849** se înfiinţează, la Bucureşti, Şcoala militară pregătitoare de ofiţeri, în programa căreia

figurau gimnastica şi scrima, care au fost predate de către profesorul francez A. Paré, iar ulterior de către N. Velescu.

• **1856** se inaugurează în Iaşi Şcoala Militară, organizată în scopul pregătirii unor specialişti care să aibă atâtea „*cunoştinţe teoretice şi practice, încât oştirea să se poată asemăna cu oştirile celelalte ale Europei civilizate*".

• **1859** Al.I. Cuza iniţiază şi aprobă o serie de acţiuni pentru dezvoltarea educaţiei fizice în armată şi în rândul tineretului, foloseşte specialişti străini pentru formarea cadrelor autohtone, înfiinţează în 1860 Şcoala de instructori de scrimă, care ulterior devine Şcoala de scrimă şi gimnastică şi aprobă în 1862 o Hotărâre intitulată *Ordonanţă asupra instrucţiei gimnastice prin corpuri şi stabilimente militare* (intrată în vigoare în 1963) care cuprindea, într-o concepţie avansată, regulile generale ale pregătirii fizice a militarilor, programul tematic al lecţiilor de gimnastică aplicată, exerciţiilor de atletism şi altor mijloace tehnico-aplicative. Se urmărea atât însuşirea executării acestor mijloace, cât şi capacitatea de a-i învăţa pe alţii.

• **1857-1864** este perioada în care şi-au desfăşurat activitatea o serie de maeştri/profesori străini. Acrobatul de circ Spinzi, stabilit în Bucureşti și care a fost angajat ca maestru de gimnastică al pompierilor Capitalei, unde a reuşit să formeze numeroşi sportivi-instructori valoroşi, el fiind considerat „*cel dintâi antrenor public al sportului românesc*"; activitate continuată de căpitanul (mai târziu colonelul) Dan Badea. Domnitorul Al. I . Cuza l-a numit pe Spinzi profesor de gimnastică şi scrimă la Şcoala militară din Iaşi (1860). Inginerul polonez Remboff a funcţionat ca profesor de gimnastică şi caligrafie la liceul *Codreanu* din Iaşi (1859), profesorii francezi Cyrille, Souris şi Paré au condus două şcoli de gimnastică şi scrimă în Bucureşti, ulterior Souris și Paré continuându-și activitatea în Iaşi, unde au predat scrima. În 1881 Antoine Souris a fost angajat ca profesor de gimanstică la Gimnaziul central din Iaşi iar în 1864, elveţianul Louis Seres, fost elev al Academiei de scrimă din Elevţia, a deschis în Bucureşti, o şcoală de scrimă. Activitatea acestor specialişti străini urmărea mai mult interese materiale, iar serviciile lor erau accesibile în special celor cu posibilităţi financiare. Dr. C.I. Istrati apreciază că după 1859 „*singure liceele posedă profesori şi aceştia formaţi mai adesea ori la şcoala acrobatică de cât a gimnasticei raţionale*". În acelaşi timp, prof. D. Ionescu constată că nu se realiza încă o pregătire a unui corp didactic de specialitate. Puţinii profesori care predau gimnastica în unităţile militare şi licee fiind „*impovizaţii*", numirea corpului didactic fâcându-se prin decizie ministerială, fără obligativitatea prezentării actelor de studii generale speciale.

• **1863** (decembrie) Al. I. Cuza promulgă Legea instrucţiunii, prima lege prin care învăţământul era organizat în mod unitar şi se stabileau anii de studiu: învăţământul primar (4 ani) gratuit şi obligatoriu; secundar (7 ani); universitar (3 ani). Această lege a deschs noi perspective şi pentru dezvoltarea gimnasticii care devine obligatorie printre obiectele de studiu (până în 1879 a continuat să fie considerată facultativă în scolile civile). Legea cuprindea şi prevederi privind organizarea învăţământului militar.

• **1864** Domnitorul Al. I. Cuza, prin Înaltul Ordin de zi nr. 90, aprobă organizarea la Iaşi a Şcolii Normale pentru tragerea la ţintă, scrimă şi gimnastică, care urma să şcolarizeze 100 de elevi (ofiţeri, sergenţi sau caporali din toate armele), absolvenţii acesteia fiind capabili să conducă în unităţi, programele de pregătire şi călire fizică a militarilor.

• **1870–1871** se creează un corp de instructori districtuali de educaţie fizică, care au permis efectuarea inspecţiilor de specialitate.

• **1871** (decembrie) prin Ordinul nr. 817 Ministerul Instrucţiunii stabileşte obligativitatea participării şcolarilor la cursurile de instrucţie militară, desfaşurate sub conducerea unor ofiţeri.

• **1874** prin Decret, instrucţia militară devine obligatorie în şcolile statului şi facultativă în cele particulare. Fiecare şcoală avea un instructor militar însărcinat cu „*exerciţiul gimnasticei*". Aceste reglementări, au constituit subiectul multor intervenţii ale unor oameni de ştiinţă şi specialişti din domeniul educaţiei fizice care, cu argumnete, au pledat pentru aşezarea firească a lucrurilor.

• **1876** se adoptă o nouă programă prin care gimnastica era prevăzută la toate clasele, iar „armele" numai la cursul superior. Prin Ordin al *Ministrului de Culte şi Instrucţie*, din acelaşi an, se stabilea ca fiecare comună „*să aibă un loc menit pentru exerciţiile corporale*", adică o arenă de gimnastică, măsură care nu a fost tradusă în practică, dar care a constituit paşi înainte pe plan concepţional.

• **1876** Societatea Centrală Română de Arme, Gimnastică şi Dare la Semn (ulterior şi Natație şi alte sporturi) înființată în 1867, şi-a asumat responsabilitatea de a forma profesori (maeştri) de educaţie fizică. În noul său Statut, modificat în 1892, Societatea menţionează printre scopurile sale: „*Producerea de maeştri pentru scrimă, gimnastică şi tragerea la ţintă*". În organizarea Societăţii, un rol deosebit a avut Gh.Moceanu, considerat de N. Iorga „*întâiul profesor român de gimnastică*", care a fost titularizat ca profesor la liceele *Matei Basarab*, *Sf. Sava*, la *Şcoala Normală Carol I*, *Şcoala de ofiţeri* şi din 1868 la Soc. *Tirul*.

• **1877** Societatea Centrală Română de Arme, Gimnastică şi Dare de Semn organizează un concurs anual cu premii cu care ocazie o Comisie condusă de Gh. Moceanu acordă primele titluri de profesori celor mai buni elevi ai săi (Nicolae Velescu, Simeon Petrescu, Andrei Bagov) care, împreună cu maestrul lor, vor aduce un suflu nou în evoluţia gimnasticii şi educaţiei fizice din ţara noastră. Până în 1896 Societatea a pregătit 24 de maeştri de gimnastică.

• **1878** Ministerul Instrucţiunii şi Cultelor adoptă măsura introducerii gimnasticii în şcolile secundare ca obligatorie.

• **1878** prima încercare ca gimnastica să fie predată în şcolile primare de băieţi, de către un „*instructor*" calificat.

• **1879** gimnastica este introdusă ca obligatorie în gimnazii, licee şi şcoli profesionale, însă această măsură nu putea fi generalizată, din cauza lipsei cadrelor didactice de specialitate. Începând din acest an, sunt adoptate mai multe reglementări privind prcaticarea gimansticii în şcoli, conţinutul acesteia şi numirea cadrelor. Astfel, articolul 12 din Legea de concursuri prevedea: „*catedrele de gimnastică şi scrimă se vor da prin concurs*". Începând din 1880, concurenţii pentru ocuparea catedrelor trebuiau să posede „*în afară de cunoştinţa mişcării şi regulilor gimnasticii*" şi „*cunoştinţe suficiente de anatomia corpului omului şi de igiena mişcărilor*". Reglementările adoptate în această perioadă cuprindeau mai multe proiecte şi bune intenţii prinvind introducerea şi practicare gimnasticii şi a exerciţiilor militare în şcoli. Acestea erau însă lipsite de unitate şi, în mare măsură, irealizabile neavând asigurate baza materială şi cadrele de specialitate formate într-o instituţie de profil.

• **1881** anul în care gimnastica este repusă în drepturile sale rezervându-i-se o oră pe săptămână prin Programa adoptată la 1 octombrie. În acest fel, cel puţin oficial ea este „*eliberată*" de obligaţiile privind asocierea sa la realizarea instrucţiei militare.

• **1884** Vasile Dumbravă, promotor al mişcării sportive din Transilvania, activează ca profesor la gimnaziul greco-catolic din Beiuş. În programa acestui gimnaziu, pentru anul şcolar 1892-1893, Vasile Dumbravă publică un articol în care susţine o serie de concepte privind rolul educaţiei fizice care „*...potenţează sănătatea, dă trupului o dezvoltare armonioasă şi-l invaţă a utiliza bine şi la timp forţa musculară...*", calităţile pe care aceasta le dezvoltă, legătura strânsă dintre pregătirea intelectuală şi cea corporală şi altele. Autorul pledează cu argumente, asupra necesităţii formării cadrelor cu pregătire superioară.

• **1884** a urmat o perioadă (aproape o jumătate de secol) în care calificarea profesională a fost realizată, în principal, prin forme provenind din iniţiativa particulară. În 1884, prof. Vasile Negruţi organizează, în Iaşi, o Şcoală de formare a profesorilor şi maeştrilor de gimnastică. Până în 1899, Şcoala a pregătit 130 de maeştri. Din anul 1903, aceasta a funcţionat în cadrul *Societăţii de Gimnastică şi Muzică* (fondată în 1902) şi avea o durată de 2 ani. Începând din 1904, prin Decizia Ministerului Instrucţiunii *Şcoala pregătitoare de maeştri şi maestre de gimnastică* din Iaşi a fost acreditată să acorde absolvenţilor calificarea de profesori. Pe baza acestei autorizaţii, până în 1924, această şcoală a dat învăţământului secundar 56 de profe-

sori titulari şi 18 suplinitori. În 1924, Ministerul Instrucţiunii a retras autorizaţia de funcţionare, urmând ca formarea profesorilor de educaţie fizică să fie asigurată de INEF. Mai sunt citate şi alte organizaţii care aveau în atribuţii pregătirea fizică, printre care: *Micii Dorobanţi*, creată după cucerirea independenţei; *Institutul de Gimnastică Medicală şi Ortopedie* (1879); *Societatea Olimpică Română* (1883); *Arcăşiile din Bucovina* (1905); *Societatea pentru Educaţie Fizică* a elevilor din Bucureşti (1905) şi multe altele, care au reprezentat o pepinieră din care au fost selecţionate viitoarele cadre de specialitate.

• **1889** apar noi reglementări privind condiţiile de admitere la concursurile pentru ocuparea unei catedre în învăţământ, printre care: „*candidatul trebuie să prezinte o diplomă a unei şcoli speciale de scrimă şi gimnastică, cu menţionarea duratei de şcolarizare*": prezentarea unui certificat din partea şcolii unde a predat lecţii, dacă a mai fost profesor, cu specificarea progresului candidatului; susţinerea unor exerciţii practice de scrimă şi gimnastică.

• **1890** candidaţilor li se cere, în plus, să prezinte „*lecţiuni (practice de aplicaţie) cu elevii şcoalei în faţa comisiunii....*". În această perioadă, şcoala normală de institutori pregătea absolvenţi care erau repartizaţi în învăţământul elementar al oraşelor. Existau şi Şcoli Normale de învăţători ai căror absolvenţi erau numiţi în învăţământul elementar rural.

• **1890** ministrul instrucţiunii comunică şcolilor, printr-o circulară, numirea d-lui Emil Schubert în calitate de „*maestru general de jocuri gimnastice şi educaţie fizică pentru învăţământul primar şi normal primar din ţară*".

• **1891** se aduc noi modificări în programa analitică din Şcolile primare rurale.

• **1892** se înfiinţează o comisie care să elaboreze o nouă programă pentru materiile din care vor fi examinaţi aspiranţii la catedrele de scrimă şi gimnastică.

• **1893** are loc o nouă reorganizare a învăţământului primar, normal şi seminarial, care redefineşte prezenţa obligatorie a gimnasticii în programă (avusese un caracter sporadic) şi, ca un pas înainte, precizează scopul şi mijloacele educaţiei.

• **1893** ia fiinţă „*Societatea profesorilor de gimnastică şi arme din întreaga ţară*", care printre obiectivele sale îşi propune preocuparea pentru predarea metodică a exerciţiilor fizice în şcoli, problematică care a figurat şi în agenda noii societăţi a profesorilor de educaţie fizică, reorganizată în 1900.

• **1897** din iniţiativa ministrului Intrucţiunii Publice şi al Cultelor, Spiru Haret, se introduce în şcoli jocul sportiv naţional oina.

• **1898** se înfiinţează, în Bucureşti, Şcoala Naţională Militară de Scrimă, care a pregătit instructori de scrimă pentru armată.

• **1898-1899** Spiru C. Haret a iniţiat o amplă reformă a învăţământului şi a contribuit la elaborarea de noi programe, instrucţiuni metodice, regulamente şi manuale care au fost puse la îndemâna şcolilor şi profesorilor. Comisii speciale au studiat problematica predării gimnasticii în şcoli, elaborând principiile de bază ale predării, legătura între lecţiile practice şi unele noţiuni teoretice, precum şi conţinutul lecţiilor. În concordanţă cu aceste cerinţe, au fost aduse îmbunătăţiri şi în ceea ce priveşte examenul de capacitate susţinut de candidaţii pentru ocuparea unei catedre de gimnastică. Aşezarea educaţiei fizice pe principii de ştiinţă şi metodă a determinat în anii următori iniţierea unor acţiuni importante vizând formarea şi perfecţionarea cadrelor didactice.

• **1904** Conferinţa profesorilor de gimnastică din acest an, ca şi cea din anul 1907, a avut un caracter profesional dezvoltând problemele principale privind imbunătăţirea metodelor de predare şi creştere a eficinţei educaţiei fizice şcolare. În plus, la Conferinţa din 1907 au mai fost introduse în program, noţiuni generale de anatomie şi igienă în legătură cu gimnastica, precum şi ajutoarele ce se pot da, în caz de accidente. Se conturează astfel, tot mai complet, profilul profesional al specialiştilor în educaţia fizică.

• **1904** (februarie) se înfiinţează, la Bucureşti, *Cercul profesorilor de gimnastică*, ce l-a avut ca preşedinte pe Gh.Moceanu.

• **1905** (aprilie) în cadrul Ministerului Instrucţiunii şi Cultelor a fost creat *Corpul instructorilor militari şcolari*, care avea ca atribuţii „*instrucţia militară, teoretică şi practică*" a tuturor elevilor din Şcolile de băieţi, precum şi introducerea în armată, a unui program zilnic de 30 de minute de gimnastică suedeză, începând din 1911.

• **1907** (decembrie) îşi începe activitatea *Şcoala specială de lupte şi exerciţii corporale*, care a fost condusă de reputatul Mitică Dona.

• **1909** şi **1910** sub ministeriatul lui Spiru C. Haret, prin Deciziunea Nr. 49094 din 1909 se înfiinţează, pentru prima dată la noi, un curs oficial de gimnastică, cu profesorii şi profesoarele în funcţiune. Cursul se organiza în timpul vacanţelor mari, pe o durată de 4-6 săptămâni şi constituia un mijloc de perfecţionare. Materiile cursului: a)- anatomia, fiziologia şi igiena în legătură cu gimnastica, predate de un medic; b)- gimnastica practică, teoria şi metodica gimnasticii şi în paralel un curs de înot, predate de doi maeştri; c)- un curs teoretic-practic de instrucţie militară şi tragere la ţintă, predat de un ofiţer în activitate. Direcţiunea cursurilor din 1909 şi 1910 a aparţinut prof. D. Ionescu.

• **1911** a fost înfiinţată în Bucureşti, *Şcoala militară de aviaţie* condusă de George Valentin Bibescu, absolvent al Şcolii de pilotaj din Paris.

• **1912** se înfiinţează *Federaţia Societăţilor Sportive din România* (FSSR), for de conducere care şi-a înscris în Statul său prevederi speciale referitoare la formarea profesorilor, maeştrilor şi instructorilor, la 12 ramuri de sport (din 1921 s-au mai adăugat încă 6). În perioada în care şi-a desfăşurat activitatea acest for, au fost iniţiate şi adoptate numeroase măsuri şi reglementări speciale privind formarea şi perfecţionarea corpului didactic, a unor maeştri şi instructori sportivi. Constituirea Comisiilor pe ramuri de sport, primele nuclee ale viitoarelor federaţii, a însemnat şi preluarea unor preocupări pentru formarea instructorilor şi în perspectivă, a antrenorilor, precum şi a arbitrilor, cadre absolut necesare dezvoltării sporturilor.

• **1912** (14 oct) prin Decretul nr. 4214 al Ministerului de Război, se înfiinţează *Şcoala Maeştrilor Militari de Scrimă*. Din anul şcolar 1913/1914 a funcţionat şi cu o secţie de gimnastică.

• **1912** Ministerul Instrucţiunii autorizează (nr. 48031) Societatea de educaţie fizică *Înainte* din Bucureşti, să organizeze o şcoală de educaţie fizică în scopul pregătirii profesorilor şi profesoarelor de gimnastică pentru învăţământul secundar. Regulamentul de funcţionare şi programa analitică a acestei şcoli au fost aprobate cu nr. 65508 în 1913, când au început şi cursurile. Şcoala a fost condusă de prof. Dumitru Ionescu. Până în 1924, şcoala a dat învăţământului secundar 39 de titulari şi 4 suplinitori.

• **1913** prin Decretul nr. 3443 ministrul de război a aprobat un regulament provizoriu al Şcolii Militare de Scrimă şi Gimnastică. Şcoala şi-a început activitatea din toamna anului 1913, dar reglementările privind funcţionarea acesteia au apărut în 1914. Scopul şcolii era acela de a pregăti elemente servind predarea scrimei şi gimnasticii în armată, de a forma maeştri militari de scrimă şi instructori militari de „*gimnastică raţională*". Şcoala cuprindea 3 secţii: „*1-a a scrimei, 2-a a gimnasticei şi 3-a cea pentru pregătirea educaţiei fizice a absolvenţilor Şcolilor Normale de Învăţători cu un curs de informaţiuni pentru ofiţeri*". Era preconizată o durată de şcolarizare de 3 ani pentru secţiile de scrimă şi gimnastică şi de 3 luni pentru pregătirea absolvenţilor Şcolilor Normale de Învăţători. Colonelul Justin Marinescu a fost iniţiatorul înfiinţării acestei şcoli şi totodată comandantul ei. Pe parcursul anilor, această structură pentru formarea cadrelor militare în domeniul educaţiei fizice a cunoscut numeroase modificări.

• **1913** se aduc modificări Regulamentului pentru numirea membrilor corpului didactic secundar, în special în ceea ce priveşte susţinerea examenelor de capacitate (cerinţele şi condiţiile de ocupare a unei catedre în învăţământul secundar erau asemănatoare celor din 1898). Se fac însă precizări privind examenul de capacitate pentru maeştri de gimnastică, ce cuprindea 3 probe de abilitate profesională, dintre care una în scris şi 2 de practică pedagogică (MO nr. 175 din 5 nov. 1913). Rezultă că Ministerului Instrucţiunii stabilea criterii mai riguroase

pentru selecţia personalului didactic de specialitate, însă nu avea încă în vedere înfiinţarea unei şcoli care să asigure formarea şi selecţia acestora.

• **1914** Adunarea generala a FSSR a dezbătut problema înfiinţării unui Institut de învăţământ superior, însă punerea în aplicare a acestei cerinţe importante a domeniului s-a făcut mult mai târziu.

• **1915** (decembrie) se desfăşoară o nouă conferinţă a profesorilor unde rectorul Universităţii Bucureşti prezintă tema: „*Bazele ştiinţifice ale educaţiei fizice*", subliniind necesitatea ca aceasta să se facă în mod raţional pe baza datelor furnizate de fiziologie şi ştiinţele pe care ea se sprijină ca anatomia, fizica, mecanica, chimia, etc. El pune în evidenţă o serie de principii şi reguli ştiinţifice de care trebuie să ţină seama orice învăţământ de educaţie fizică.

• **1919** Ministerul de Război înfiinţează *Şcoala Militară de Educaţie Fizică* (MO nr. 121 din 17 septembrie) având ca atribuţii principale de a pregăti ofiţeri şi instructori de educaţie fizică (gimnastică, scrimă, sporturi) pentru comandamente şi corpurile de trupă, de a ţine oştirea în legătură cu tot ce se referă la educaţia fizică prin publicitate, de a stabili normele pentru educaţie fizică în oştire.

• **1920** (august) se organizează, în Braşov, Cursul de educaţie fizică în cadrul Şcolii de vară pentru formarea instructorilor necesari Caselor Ostăşeşti. Această acţiune, susţinută de col. Virgil Bădulescu şi Regimentul V Vânători de Munte, s-a desfăşurat cu sprijinul Societăţii YMCA (sosită în ţară în anul 1919, la invitaţia Reginei Maria).

• **1921 s**e promulgă legea pentru „*Casa culturei populare*" (desfiinţată după puţin timp) care îşi propunea ca scop „*Să facă educaţia fizică şi sanitară, precum şi pregătirea pre şi post regimentară a poporului*". Sunt de reţinut prevederile din cap. III, art 11 care menţionează că pentru pregătirea instructorilor de educaţie fizică, Casa Culturii Poporului înfiinţează un institut naţional de educaţie fizică.

• **1921** (martie) din iniţiativa parlamentară a Senatului s-a propus un „*proiect de lege pentru organizarea educaţiei fizice în şcoală, în armată, în societăţile de sport şi gimnastică, a meseriaşilor, a muncitorilor şi tăranilor*". Printre prevederile acestui proiect se află şi cea privind pregătirea personalului de educaţie fizică. Cea mai importantă realizare o constituia proiectata lege pentru înfiinţarea ONEF.

• **1921** (august) prin decizie ministerială se modifică prevederile Regulamentului provizoriu al Şcolii Militare de Scrimă şi Gimnastică, stabilindu-se o nouă organizare şi o nouă titulatură- Şcoala Militară de Educaţie Fizică. Scopul Şcolii era acela de a pregăti educatorii fizici necesari armatei (în loc de maestri şi instructori sportivi).

• **1921** se organizează la Bucureşti un curs de masaj aplicat la diferite sporturi, care a fost condus din punct de vedere practic şi teoretic de dr. Mina Minovici.

• **1922** ministrul Instrucţiunii propune un proiect pentru o nouă reformă a întregului învăţământ de stat. Acest proiect nu a fost pus în parctică deoarece a fost schimbat guvernul, însă el rămâne interesant prin scopurile, programa analitică şi orientările privind conţinutul educaţiei fizice pentru fiecare treaptă de învăţământ. De asemenea, proiectul propunea ca pe lângă fiecare universitate să se înfiinţeze un institut de educaţie fizică „*în scopul de a prepara pe viitorii maeştri de gimnastică*" deziderat care va prinde viaţă, în alte forme, în anii următori. Era pentru prima dată când un ministru al Instrucţiunii, din ţara noastră menţiona oficial necesitatea înfiinţării unei şcoli-institut care să asigure pregătirea corpului didactic de specialitate.

• **1923** (iunie) ministrul Instrucţiunii, dr. C. Angelescu, însuşindu-şi prevederile din proiectul de lege propus din iniţiativa Senatului (martie 1921), susţine adoptarea Legii educaţiei fizice şi înfiinţarea Oficiului Naţional de Educaţie Fizică. Printre altele se stabileşte că ONEF „*pregăteşte sau contribuie la pregătirea tehnică a corpului de profesori, maeştri şi instructori necesari pentru instruirea fizică în şcoli, în armată, în pregătirea preregimentară şi în orice alte organizaţii sportive*". Înfiinţarea ONEF pregătea trecerea la o nouă etapă în organizarea formării şi perfecţionării cadrelor de specialitate. Aceasta şi ca urmare a unor măsuri adoptate pe parcursul anilor, printre care: acţiunile intreprinse

în scopul evidenţierii importanţei unui sistem de educaţie fizică, în strânsă legătură cu educaţia intelectuală şi morală a tineretului; definirea scopului şi conţinutului pentru diferite trepte de învăţământ pentru a se asigura o înlănţuire gradată şi raţională între acestea; creşterea numărului de ore pe săptămână, înfiinţarea de societăţi de gimnastică şi sportive, începând chiar din şcoală şi altele.

• **1923** (iunie) deşi INEF şi-a început activitatea în anul 1922, oficializarea existenţei primei instituţii de învăţământ superior în domeniul educaţiei fizice, a fost statuată de drept în Legea Educaţiei Fizice, publicată în MO nr.59 din 17 iunie 1923. Pe parcursul anilor INEF a purtat diferite denumiri. De asemenea, în anumite perioade, au funcţionat, în diferite oraşe şi alte facultăţi de educaţie fizică şi sport de stat şi particulare (v. capitolul Instituţii de învăţământ superior în domeniul educaţiei fizice).

• **1923** (iarna) ONEF şi INEF organizează, pentru prima dată, în Bucegi, cursuri pentru formarea instructorilor de schi.

• **1924** se promulgă o nouă Lege a învăţământului primar, începând cu şcolile de copii, primare şi normal–primare. Se fac precizări în legătură cu programa de învăţământ, scopul şi conţinutul gimnasticii şi jocurilor, precum şi normele de realizare pentru fiecare categorie de şcoli. Se arată că manualele pe clase de gimnastică şi jocuri şcolare, întocmite de minister prin ONEF *„...vor da desluşirile necesare predării cu folos a acestui însemnat obiect de învăţământ*". Între materiile de învăţământ, ale Şcolii normale, programa cuprindea şi educaţia fizică (art.201), programele analitice ale acesteia au fost confirmate prin Decretul Regal nr.2244 din 25 iunie 1925.

• **1927** se modifică Legea educaţiei fizice din 1923, aducându-se noi precizări privind rolul şi atribuţiile ONEF, precum şi cele ale INEF în legătură cu pregătirea viitorilor profesori de educaţie fizică.

• **1928** dr. C.Angelescu, considerat după Spiru C.Haret, al doilea mare sprijinitor al cauzei educaţiei fizice, aflat pentru a 3-a oară în fruntea Ministerului Instrucţiunii, acţionează pentru reforma învăţământului secundar, prin promovarea unei legi în care se acordă o importanţă deosebită educaţiei fizice – activitate neglijată în vechea programă a liceului. Repune educaţia fizică în drepturile ei ca o necesitate „*adânc simţită, a ne îngriji de fizicul generaţiilor noastre tinere şi a căuta să asigurăm o dezvoltare armonică şi echilibrată a fizicului şi a intelectului*". Prin creşterea numărului de ore, pe toată durata cursului liceal, atât la băieţi cât şi la fete, vechea gimnastică neglijată şi coborâtă la rangul de dexteritate, devenea „*educaţie fizică*", componentă importantă a sistemului de organizare a noului liceu. Prevederile Legii, promulgate în mai 1928, care consfinţesc prezenţa educaţiei fizice printre materiile de studiu la băieţi şi la fete (cap.V, art.28 şi 29), condiţiile de numire şi recrutare a personalului didactic (cap.VI), predarea de către profesori şi maeştri (art.34), precum şi toate celelalte cerinţe şi condiţii de desfăşurare a procesului pedagogic, au influenţat semnificativ conţinutul acţiunii de formare a cadrelor de specialitate.

• **1928** Formarea specialiştilor de educaţie fizică, pe baze noi, reprezenta o necesitate având în vedere compunerea atât de diversă a corpului didactic din domeniu. În acea perioadă, funcţionau în învăţământul de grad secundar 408 „*maeştri de gimnastică*", dintre care 218 la şcolile de băieţi (98 titulari şi 120 suplinitori) şi 190 la şcolile de fete (108 titulare şi 80 suplinitoare). C. Kiritescu precizează că pregătirea de specialitate a acestora, în afară de cei formaţi de „*vechiul tir*", de societatea *Înainte* şi de Şcoala lui Negruţi, de la Iaşi, majoritatea erau absolvenţi ai unor „*cursuri*" sumare ţinute la Cluj, ai unor cursuri private şi de „*vară*" – şi mai sumare – precum şi un număr restrâns de tineri care urmaseră diferite şcoli din alte ţări.

• **1928** se introduce judo-ul în programa de învăţământ a INEF. Cursul a fost condus iniţial de maestrul japonez Ishiguro Keishichi, iar în anul următor de prof. Emilian Teacă. În diferite perioade, au mai fost solicitaţi specialişti din Franţa, Suedia, SUA, Germania, care au predat cursuri practice de atletism, gimnastică, scrimă, jocuri sportive. În acelaşi timp, unii dintre cei mai valoroşi absolvenţi din primele promoţii, au fost trimişi pentru perfecţionare în diferite ţări.

• **1929** (5 august) se aduc noi precizări la Legea educaţiei fizice din 1923, prin care ONEF depindea de Ministerul Sănătăţii, Muncii şi Ocrotirilor sociale, acesta devenind reprezentantul oficial al statului român în toate relaţiile internaţionale. Legea stabileşte mai bine modul de funcţionare şi responsabilităţile ONEF şi reorganizează învăţământul superior de educaţie fizică potrivit concepţiilor şi metodelor moderne, prin crearea ISEF şi IMEF. În noua sa organizare INEF, devenit ISEF, avea ca scop: „*1- pregătirea viitorilor profesori de educaţie fizică pentru învăţământul public şi privat; 2- să promoveze cercetări ştiinţifice, practice sau de organizare în domeniul educaţiei fizice; 3 – să pregătească specialişti în domeniul gimnasticii medicale*". Printre catedrele înfiinţate se aflau: gimnastica medicală, fiziologia aplicată, anatomia, igiena, mecanica educaţiei fizice, pedagogia, psihologia. Pentru admitere, candidaţii erau obligaţi să fi absolvit bacalaureatul. Durata studiilor era de 3 ani. Pentru IMEF durata era de 1 an. Prin aceste legiferări era precizat profilul profesorului de educaţie fizică, respectiv conţinutul şi calitatea procesului de învăţământ pentru formarea specialiştilor.

• **1929** (4 septembrie) apare Legea modificatoare a „Legii de educaţie fizică", ce se referea la înfiinţarea UFSR şi a „*Federaţiilor Naţionale*", structuri care, prin prevederile Statutelor, au preluat obligativitatea pregătirii şi promovării propriilor specialişti.

• **1930** Se înfiinţează Şcoala de pilotaj ing. Mircea Cantacuzino din Bucureşti, care avea ca directoare pe Ioana Cantacuzino, pilot aviator din România cu brevetul nr.1.

• **1932** (17 mai) prin Înalt Decret Regal, este promulgată Legea pentru organizarea ISEF, care consfinţeşte Statutul acestei instituţii de învăţământ superior „*…egală în grad şi similară ca organizare cu instituţiile universitare*". Legea face referiri la planul de învăţământ, materiile de studiu, funcţionarea corpului didactic, condiţiile de admitere şi şcolarizare, etc (v. cap. „Legislaţie").

• **1935** se organizează la Agnita primul curs de formare a antrenorilor de handbal din ţara noastră, cu o durată de 3 săptămâni (20 de cursanţi).

• **1935-1974** pe parcursul acestei perioade, au fost angajaţi antrenori din alte ţări pentru pregătirea sportivilor români şi realizarea unor schimburi de experienţă cu specialişti din ţara noastră. Printre aceştia s-au aflat: Bill Watters din Canada, pentru hochei pe gheaţă (1935); Winkling din Germania, pentru natație (1935); Ladislau Lantos şi Szabo din Ungaria, pentru natație (1937); Schnabl din Austria, pentru schi (1937); A. Kelemen din Ungaria, pentru înot (1940); Rudolf Mobius din Germania, pentru Şcoala de patinaj artistic (1940); dr. Gotfried Weimann şi Hermann Engelhard din Germania, pentru atletism (1941); 4 antrenori de fotbal din Ungaria, pentru diferite echipe (1945); Huat din Franţa, pentru pregătirea lotului olimpic de box (1947); Kaltenbacher din Ungaria, pentru atletism (1947); Farkas Mathias din Ungaria, pentru atletism (1948); Josef Vertessy din Ungaria, pentru polo (1955); Akira Kono din Japonia, pentru gimnastică masculină (1963-1964); Kasahara din Japonia, pentru lupte libere (1967); antrenori din URSS pentru atletism, hochei pe gheaţă, haltere şi patinaj (1974) şi alţii;

• **1936** prin Decret Regal *„…toate atribuţiile date prin Legea Educaţiei Fizice ONEF trec asupra ISEF*..". Institutul Militar de Educaţie Fizică şi ONEF, cu întregul personal au trecut la ISEF.

• **1936** are loc la Bucureşti cursul de formare a instructorilor de înot.

• **1936** (noiembrie) deschiderea oficială a cursurilor Şcolii de pilotaj a Aeroclubului *Oltenia*.

• **1937** ISEF se transformă în ANEF *Regele Carol al-II-lea*. Având în vedere măsurile iniţiate de ministrul educaţiei pentru raţionalizarea învăţământului superior prin care urma ca ANEF-lui să i se schimbe denumirea şi profilul, cele mai reputate cadre didactice ale acestei instituţii au semnat un Memoriu argumentat, pe care l-au înaintat în 1938 Ministerului Educaţiei Naţionale, cu intenţia de a se evita o astfel de decizie.

• **1937** (august) **s**e organizează, la Sânpetru (Braşov), prima Şcoală de instructori planorişti din România unde a funcţionat ca instructor pilotul Ernst Philipp, din Germania.

• **1938** adunarea generală a UFSR stabileşte înfiinţarea Direcţiei Învăţământ, împuternicită cu atribuţiile formării antrenorilor.

• **1939** (29 octombrie) s-au inugurat cursurile *Şcolii naţionale pentru antrenori de fotbal*, a cărei organizare şi conducere a fost încredinţată selecţionerului unic al FRFA, Virgil Economu. Conform intenţiilor federaţiei, absolvenţii acestei şcoli urmau să „*…înlocuiască pe antrenorii străini, să scutească grupările soccerilor de cheltuielile exagerate ce le pricinuiesc şi să asigure o cât mai desăvârşită şi mai generală metodizare a jocului de football, cel mai apropiat temperamentului românesc*”.

• **1939** activitatea sportivă înregistrase o dezvoltare semnificativă – dacă în 1913 FSSR se compunea din 4 asociaţii, cu vreo 200 de membri, în 1939 UFSR cuprindea oficial 1378 de asociaţii, cu aproape 120.000 de membri. Această dezvoltare cerea cu necesitate intensificarea acţiunilor de formare a cadrelor, cerinţă care se va realiza în etapele următoare.

• **1939** Anuarul sporturilor (1939-1940) menţionează numele celor 56 de absolvenţi ai *Şcoalei de Instructori* de înot. Printre aceştia se aflau mulţi conducători, antrenori şi arbitri cu contribuţii semnificative la dezvoltarea nataţiei româneşti (M. Bârzănescu, E. Florescu, D. Gerota, T. Spânu, C. Hociung, A. Slătescu, Alex. Lascu, Tr. Petruţ şi alţii).

• **1940** (octombrie) apare Decretul – Lege, privitor la desfiinţarea UFSR şi înfiinţarea *Organizării sportului românesc* (OSR). Încă de la începutul activităţii OSR a declarat ca primă grijă – formarea instructorilor de specialitate pentru sporturile de utilitate naţională: atletism, tir şi schi. În perioada 1941-1943 atât OSR cât şi organismele pe ramuri de sport, au desfăşurat o activitate deosebită pentru formarea de instructori, din care au fost selecţionaţi mulţi dintre viitorii antrenori.

• **1941** brevetarea a 24 de instructori oficiali la atletism, 25 de instructori de schi formaţi prin cursul de la Diham, organizarea unui curs pentru formarea instructorilor de atletism sub conducerea profesorului Engelhard.

• **1942** organizarea de către FR de Atletism a 3 tabere pentru formarea instructorilor şcolari, la Bucureşti, Iaşi şi Craiova; participarea unui număr de 16 specialişti (în majoritate profesori de educaţie fizică) la un curs de perfecţionare la tir în Germania (Berlin); calificarea a 3 instructori şi 38 de ajutori de instructori de schi, la cursul de la Diham.

• **1942** au început la SSEF cursurile secţiei de educaţie fizică cu absolvenţii Şcolilor Normale, în scopul pregătirii acestora pentru predarea educaţiei fizice în şcolile primare din mediul rural. Cursurile au fost organizate până în 1946, fiind urmate de câte 50 de cursanţi în fiecare serie.

• **1943** calificarea a 14 instructori premilitari la schi; organizarea cursului de antrenori de atletism condus de antrenorul german Josef Weitzer (30 participanţi), curs de fotbal la ANEF (39 participanţi), curs de rugby (23 participanţi), curs de baschet (21 participanţi), formarea a 37 de instructori ajutori şi instruirea a 110 instructori ajutori la tir, pentru dezvoltarea acestui sport în provincie, curs de înot (30 participanţi), mai multe cursuri de înot şi tir pentru premilitari şi marinari. Tot în 1943, au mai avut loc şi alte acţiuni, printre care: organizarea unui curs redus pentru profesorii şi profesoarele de educaţie fizică (condus de antrenorul german J. Weitzer); FR de Box publică lista celor 7 manageri calificaţi; FR de Tir îşi propune să organizeze o Şcoală Naţională de tir, ca centru de documentare, experimentare şi formare de instructori în tirul redus. Acţiunea, împreună cu Programa analitică, elaborată ulterior, a constituit pentru acea perioadă un cuprinzător şi valoros model de urmat; FR de Tenis a publicat lista oficială a celor 33 de profesori de tenis, autorizaţi de forul federal; organizarea, în colaborare cu OSR, în 15 centre şcolare din ţară, a unor cursuri pentru formarea instructorilor ajutori şcolari; în luna mai se publică, în Buletinul OSR, criteriile, cerinţele şi condiţiile în care OSR urma să organizeze, în lunile iulie şi august, cursurile de cadre pentru districte.

• **1943** într-o conferinţă intitulată *Sportul Românesc în timp de Război*, ţinută la radio în 26 septembrie 1943, prof. Ion Gheorghiu, şeful OSR, menţionează că „*Mişcarea sportivă românească, din anii ce urmează, va trebui să aibă din ce în ce mai mulţi conducători mari şi mici, devotaţi, pricepuţi şi harnici*”. În acest scop, OSR „*…pregăteşte necontenit cadre pentru toate sporturile şi pentru toate categoriile de tineret*!”

• **1944** se hotărăşte înfiinţarea OSP, care însă va fi oficializată în martie 1946, organism care va adopta măsuri importante pentru pregătirea şi perfecţionarea specialiştilor. OSP împreună cu federaţiile vor continua să organizeze cursuri de instructori, arbitri şi organizatori sportivi, precum şi şcoli de antrenori. Alături de OSP sindicatele vor fi implicate nemijlocit în organizarea acestor acţiuni.

• **1944** (aprilie) sub egida Confederaţiei Generale a Muncii şi OSP, se organizează cursuri de instructori pentru diferite ramuri de sport.

• **1945** se desfăşoară, la Bucureşti, cursurile primei şcoli de gazetari sportivi, având ca director de studii pe reputatul ziarist Victor Bănciulescu.

• **1946** se deschid la ANEF cursurile primei Şcoli de instructori sportivi sindicali din ţara noastră.

• **1948-1949** în acest an şcolar se organizează cursurile SMTCF din Bucureşti (director Dumitru Branga), Timişoara (Cornel Iovănescu), Craiova (Nicolae Gronea), Galaţi (Gheorghe Manolescu), Braşov (Aurora Maftei Ebert 1948-1949 şi 1950-1951, Ion Rancea 1949-1950,Arpad Baco 1951-1952, Virgil Ludu 1952), Târgu Mureş (Arpad Kamenetszki), unităţi care s-au dovedit deosebit de eficiente în pregătirea multor componenţi ai loturilor naţionale şi a unor cadre medii de specialitate. O mare parte dintre absolvenţii acestor şcoli au urmat cursurile ICF, devenind profesori de educaţie fizică şi antrenori. Printre cadrele didactice ale SMTCF Bucureşti s-au aflat: Adina Stroescu, Silvia Negreanu, Victor Cojocaru, Gh.Mitra, Nicolae Murafa, Ştefan Bujor, dr. Adrian Ionescu şi alţii. Se numară printre absolvenţii acestor şcoli: Mihai Nedef, Elena Pădureanu, Mariana Niculescu, Alexandrina Focşăneanu, Theodor Paladescu, Mircea Lovin, Andrei Folbert, Gioni Dumitriu, Teodora Predescu, Dumitru Forţu şi mulţi alţii. SMTCF au funcţionat până în anul 1955.

• **1949** (iunie) Consiliul de Miniştri adoptă o Hotărâre cu privire la calificarea antrenorilor, prin care se instituie titlul de Antrenor Emerit şi categoriile I, a-II-a şi stagiari. Hotărârea a reprezentat un moment important în oficializarea profesiei de antrenor şi perfecţionarea sistemului de calificare, avansare şi promovare a acestora.

• **1949** prin Decretul nr.326 din 6 august, se hotărăşte înfiinţarea şi organizarea CCFS de pe lângă Consiliul de Miniştri care, prin sarcinile încredinţate, a jucat un rol important în domeniul pregătirii cadrelor. Astfel, printre atribuţiile sale se stabilea: „*f) organizează, îndrumă şi controlează învăţământul tehnic sportiv de toate gradele, luând măsuri pentru recrutarea, formarea şi utilizarea raţională a cadrelor necesare culturii fizice şi sportului…*”. A fost infiinţată o Direcţie a cadrelor cu 3 servicii: a)- pregătirea şi perfecţionarea cadrelor; b)- selecţionarea şi evidenţa cadrelor; c)- personal.

• **1949** (iulie) se organizează, la Craiova, un curs cu durata de o lună, pentru perfecţionarea profesională a profesorilor de educaţie fizică din Oltenia. Tematica cursului a fost axată pe metodica predării educaţiei fizice şi sportului în şcolile generale şi licee. Cursuri asemănătoare au fost organizate şi în alte centre din ţară.

• **1950** în cursul lunilor iulie-august, au funcţionat sub egida CCFS/CM, 3 Şcoli regionale de organizatori sportivi la Bucureşti, Iaşi şi Poiana Braşov, cu elevi selecţionaţi din zonele respective.

• **1950** se desfăşoară, la Braşov, un curs de perfecţionare, la care au participat circa 500 de profesori de educaţie fizică şi sport, repartizaţi în două serii (iulie şi august). Responsabilul cursului a fost prof. Ioan Hagi – inspector general în Ministerul Învăţământului, director – prof. I. Şiclovan, iar secretar prof. Ilie Istrate. Cursurile teoretice şi practice au fost asigurate de cadre didactice ale ICF.

• **1950** pentru a se acoperi nevoia de cadre de specialitate, se organizează la Predeal, Şcoala pedagogică de educaţie fizică şi sport – curs special de un an.

• **1951** în baza HCM, CCFS organizează primele cursuri de formare a antrenorilor prin federaţiile sportive de gimnastică, atletism, lupte, haltere, baschet, fotbal, volei şi rugby, acţiune care ulterior s-a extins şi la alte sporturi.

• **1953** se experimentează, în mai multe şcoli din ţară, predarea educaţiei fizice la clasele I-IV de către profesori de specialitate.

• **1955** prin Decizia nr. 733, se înfiinţează în subordinea CCFS, cu avizul Comitetului de Stat al

Planificării şi al Ministerului Învăţământului, primele şcoli tehnice de antrenori cu durată de 2 ani, în Bucureşti, Timişoara şi Braşov, aprobându-se Regulamentul pentru formarea, clasificarea şi funcţionarea antrenorilor de sport. Începând din martie 1960, va rămâne numai Şcoala de antrenori din Bucureşti, subordonată UCFS (ulterior CNEFS), care va funcţiona pe lângă ICF (IEFS) până în 1990. Expunerile şi examinarea cursanţilor au fost asigurate de către cadre de specialitate din Institut şi din cadrul federaţiilor. Încadrarea, avansarea şi retrogradarea antrenorilor s-a făcut prin Decizii (Hotărâri) ale organelor de conducere ale mişcării sportive, care ofereau dreptul de profesiune şi salarizare de antrenor, pe baza indicatorului tarifar. Pe baza Deciziilor CCFS/CM, la 1 ianuarie 1955, erau calificaţi şi aveau drept de profesiune 2058 antrenori (356 categoria I, 665 a II-a şi 1037 stagiari), iar la 1 aprilie 1956 – 2065 antrenori (410 categori I, 888 a II-a şi 767 stagiari), care acopereau 31 de ramuri de sport. Pe parcursul anilor, până în 1990 , în cadrul compartimentelor pentru formarea şi perfecţionarea cadrelor au activat profesorii: Aurel Encuţescu, Mircea Gabor, Maria Login, Alexandru Mogoş, Gheorghe Dumitrescu, Emilian Bogea, iar după această dată Anton Muraru, Romeo Sotiriu, Emilian Bogea şi Georgescu Claudia.

• **1957** (iulie) apare Hotărârea privind reorganizarea mişcării de cultură fizică şi sport, prin care se înfiinţează UCFS (v.capitolul „*Forurile de conducere ale educaţiei fizice şi sportului românesc*"). Cu ocazia Conferinţei pe ţară a UCFS, din 1962, s-a subliniat necesitatea acordării unei atenţii speciale pregătirii cadrelor de specialişti, selecţionării şi pregătirii cadrelor necesare mişcării sportive. S-au intensificat preocupările pentru organizarea cursurilor de formare şi perfectionare a instructorilor sportivi şi a diferitelor categorii de cadre, a arbitrilor şi a antrenorilor. Şcoala de antrenori şi-a îmbunătăţit activitatea în scopul perfecţionării procesului de formare a specialiştilor. În structura organizatorică a UCFS, a funcţionat un sector pentru pregătirea şi perfecţionarea cadrelor, care a acţionat pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite în acest domeniu.

• **1957** (noiembrie-decembrie) se acordă primele titluri de Antrenori Emeriţi, specialiştilor: Radu Huţan (kaiac-canoe); Emerich Vogl (fotbal); Ştefan Petrescu (haltere).

• **1959** se înfiinţează facultăţile de educaţie fizică, cu durata de 3 ani, pe lângă institutele pedagogice din Bucureşti, Iaşi, Timişoara şi Cluj.

• **1959** a fost organizat în cadrul ICF cursul de doi ani pentru specializarea medicilor sportivi ca antrenori. Au absolvit 38 de medici sportivi – antrenori (14 fete şi 24 băieţi). A fost primul curs din lume cu un astfel de profil.

• **1967** (28 decembrie) a fost adoptată Legea 29 cu privire la dezvoltarea activităţii de educaţie fizică şi sport, care consfinţeşte înfiinţarea CNEFS, rolul şi atributiile sale, noile directii de dezvoltare ale educaţiei fizice şi sportului de masă cât şi de performanţă, probleme dezbătute în cadrul Conferinţei pe ţară a mişcării sportive din 28-29 iulie 1967 (v. capitolul „*Forurile de conducere ale educaţiei fizice şi sportului*"). Atât hotărârile Conferinţei, cât şi Legea, au cuprins importante măsuri şi acţiuni privind îmbunătăţirea sistemului de pregătire şi perfecţionare a cadrelor. În structura organizatorică a Secţiei metodice a CNEFS a fost creat un sector care avea atribuţii în domeniul pregătirii şi perfecţionării cadrelor, care după 1982 a trecut în cadrul Secţiei sport de performanţă şi pregătire olimpică. În Rezoluţia Conferinţei pe ţară se fac referiri la necesitatea „*îmbunătăţirii sistemului de selecţionare, formare şi specializare a cadrelor*", la stabilirea unui sistem unitar de pregătire şi perfecţionare a acestora. S-a stabilit organizarea unei şcoli superioare de antrenori, precum şi a unor cursuri, lectorate, consfătuiri şi a altor forme de perfecţionare periodică a specialistilor din domeniul educaţiei fizice, sportului şi medicinei sportive. În Legea nr. 29, în Capitolul II, Secţiunea I, art. 4, litera „d" se precizează „*CNEFS emite norme cu privire la pregătirea, perfecţionarea şi atribuţiile antrenorilor, instructorilor, arbitrilor şi altor cadre tehnice*", iar în Capitolul III, Sectiunea a II-a, art. 19, litera „e" se arată că Ministerul Învăţământului sprijină CNEFS în pregătirea şi perfecţionarea diferitelor cadre de specialitate.

• **1968** antrenorii japonezi de judo Matusaka Takese şi Hiroachi Fujita au condus primul curs de formare a antrenorilor români de judo;

• **1970** se inaugurează *Cursul de Educaţie Fizică şi Sport*, în cadrul Universităţii Cultural-Ştiinţifice, din Bucureşti, desfăşurat în Sala *Dalles*. În cadrul acestei Universităţi populare, parauniversitare, cu un larg evantai de specialităţi, voluntare şi gratuite, a fost inclusă şi problematica educaţiei fizice şi sportului. Conducerea acestui curs deschis a fost încredinţată prof. dr. Nicu Alexe. Obiectivul acestei acţiuni a fost acela de a menţine ritmic şi adecvat, cadrele de specialitate din Bucureşti (profesori de educaţie fizică, antrenori, medici, cadre de conducere ale structurilor sportive), în contact cu noutăţile metodologice şi ştiinţifice furnizate de Centrele de cercetări şi de medicină, cu activitatea didactică şcolară şi universitară, cu experienţa muncii antrenorale din ţară şi străinătate. Consiliul Municipiului pentru Educaţie Fizică şi Sport şi Inspectoratul Şcolar al Capitalei au susţinut organizatoric această acţiune. Cursurile au avut o desfăşurare săptămânală. Formele de realizare au inclus: conferinţe, mese rotunde, dezbateri tematice, prezentări ale unor programe şi planuri de pregătire, ale unor filme documentare şi artistice. Acţiunea s-a dovedit folositoare, ea stimulând participarea directă şi activă la dezbateri. Numărul participanţilor a ajuns în anii ’80 la 500. În 1990 şi-a încetat activitatea.

• **1975** (13-14 februarie) s-au desfăşurat lucrările Conferinţei pe ţară a mişcării sportive, care în legătură cu pregătirea, promovarea şi perfecţionarea cadrelor, a stabilit următoarele direcţii principale de acţiune: formarea de antrenori pe ramuri de sport prin IEFS, facultăţile de educaţie fizică, şcoala de specializare postliceală de antrenori şi prin cursuri centrale; îmbunătăţirea conţinutului planului de învăţământ al IEFS şi al facultăţilor de educaţie fizică, în vederea calificării antrenorilor în funcţie de cerinţele şi priorităţile sportului de performanţă; pregătirea specială a absolvenţilor pentru funcţiile de conducere; continuarea pregătirii medicilor sportivi prin secundariat; perfecţionarea pregătirii profesionale a tuturor categoriilor de cadre din mişcarea sportivă.

• **1977** se înfiinţează *Centrul de perfecţionare a cadrelor*, care şi-a desfăşurat activitatea cu sprijinul cadrelor de specialitate din cadrul IEFS, al Centrului de cercetări, al Centrului de medicină sportivă şi federaţiilor sportive. Până în 1982, au fost organizate 93 de cursuri centrale de perfecţionare, fiind cuprinşi circa 2000 de antrenori, de la 35 de ramuri de sport. De asemenea, au fost organizate 28 de cursuri, pentru cadrele de conducere din organizaţiile sportive. Din 1983, conducerea acestui Centru a fost preluată de prof. dr. Nicu Alexe, pe care a girat-o până în 1990. În această perioadă, din (în) schema acestei instituţii au (fost) făcut parte reputaţi specialişti ai sportului românesc: Cornel Florescu, Victor Stănculescu, Nicolae Vieru, Rodica Şiclovan, Dionisie Tepşan, Anghel Vrabie, Claudiu Atanasiu, Jean Zamfir. Şi-au mai adus contribuţia la desfăşurarea acţiunilor de perfecţionare: prof. dr. Ion Drăgan, prof. univ.dr. Mihai Epuran, prof.univ.dr. Miron Georgescu, conf. dr. Emil Ghibu, prof. dr. Nicu Alexe, prof. univ. dr. Mircea Ifrim şi alţii. Cursurile se derulau pe durata unei săptămâni şi se organizau atât pe plan central, cât mai ales în cadrul judeţelor, pentru a nu perturba continuitatea procesului de pregătire a sportivilor. În medie au fost realizate 70 de acţiuni pe an, repetate la interval de 1-2 ani, pe aceleaşi trasee judeţene. A fost prima acţiune computerizată din mişcarea sportivă, care a permis o evidenţă riguroasă şi îmbunătăţirea permanentă a calităţii cursurilor. Astfel de acţiuni au continuat să fie organizate de Centrul de Cercetări pentru Sport, iar după 1993 ele au fost preluate de Centrul Naţional de Formare şi Perfecţionare a Antrenorilor.

• **1980** începând din acest an, au fost elaborate manuale de specialitate pentru cursurile de calificare a antrenorilor: *Teoria şi metodica educaţiei fizice şi sportului* (prof. univ. Ion Şiclovan – 1980); *Compendiu de psihologie* (prof. univ. Mihai Epuran, Irina Holdevici – 1980); *Anatomie* (dr. Mircea Ifrim – 1980); *Fiziologia efortului fizic* (dr. Eugen Avramoff, prof. dr. Andrei Demeter, şef de lucrări Theodora Răceanu – 1986); *Biomecanica* (dr. Mircea Ifrim – 1986).

• **1982** (martie) Conferinţa pe ţară a mişcării sportive a analizat şi a stabilit noi măsuri pentru

formarea şi perfecţionarea cadrelor de specialitate – profesori, antrenori, medici, cercetători, precum şi a cadrelor de conducere şi a activului obştesc. S-a pus accent pe necesitatea îmbunătăţirii calităţii acţiunilor de formare şi perfecţionare a cadrelor. Măsuri similare au fost stabilite şi în Conferinţa pe ţară a mişcării sportive din iulie 1989.

• **1990** (16 februarie) după evenimentele din decembrie 1989, apare Hotărârea Nr. 549 - a primului ministru, privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Sportului, în care se precizează că are în subordine unităţi de perfecţionare a cadrelor. În luna iulie, odată cu formarea Guvernului Petre Roman, s-a hotărât înfiinţarea MTS, măsură consfinţită prin Hotărârea Guvernului României Nr. 944 din 3 septembrie 1990 (publicată în MO Nr. 94/14 mai 1992). În anii următori, au fost adoptate o suită de măsuri pentru reorganizarea sistemului de formare şi perfecţionare a cadrelor, pentru adaptarea acestuia la cerinţele şi normele europene. Îndrumarea şi controlul procesului instructiv-educativ din cadrul Şcolii postliceale s-a realizat, în perioada 1990-1999, de către MS şi MTS prin compartimentele de specialitate care au funcţionat în cadrul acestor structuri: Centrul de perfecţionare; serviciul, compartimentul şi respectiv biroul de formare şi perfecţionare cadre. Aceste compartimente au asigurat şi eliberarea carnetelor de antrenor, pe baza situaţiilor şcolare primite de la unităţile formatoare. După 1990, activitatea de formare şi perfecţionare a cadrelor a fost coordonată de prof. Anton Muraru, care a contribuit efectiv la reorganizarea acestui domeniu important.

• **1991** MTS aprobă Regulamentul Şcolii Naţionale de Antrenori care, în conformitate cu Hotărârea Nr. 1813, concretizează şi reglementează toate aspectele privind funcţionarea acestei instituţii, printre care: Scopul şi sarcinile Şcolii postliceale de antrenori; Organizarea; Admiterea; Înscrierea cursanţilor; Structura anului şcolar; Planurile de învăţământ, programa de studii şi manualele; Formele de pregătire a cursanţilor; Verificarea şi aprecierea cunoştinţelor; Personalul şcolii. Prin aceeaşi Hotărâre, s-a aprobat următoarea conducere a Şcolii Naţionale: preşedinte – prof. dr. Ioan Kunst Ghermănescu; vicepreşedinţi - prof. Nicolae Mărăşescu, prof. Lazăr Baroga şi prof. Nicolae Vieru; directori: prof. Anton Muraru – şef serviciu MTS şi Cornel Drăguşin – (Antrenor Emerit) pentru fotbal; membri – prof. univ. dr. HC Aurel Encuţescu şi prof. dr. Ioan Drăgan. A fost de asemenea, aprobată componenţa colectivelor de cadre didactice pe obiecte de studiu şi pe ramuri de sport.

• **1992** prin Ordinul Nr. 90 din 19/01, MTS aprobă Normele privind formarea, avansarea şi perfecţionarea antrenorilor, care conţin mai multe prevederi principale. Cap. I Formarea antrenorilor – art.1. calificarea de antrenor se poate obţine, prin participarea la formele de şcolarizare adecvate, de către: a) – Absolvenţii instituţiilor de învăţământ superior cu profil de educaţie fizică; b) - Absolvenţii Şcolii postliceale de antrenori, cu durata de 2 ani, organizată de Departamentul sportului al MTS sau ai cursurilor de calificare, cu durata 1-2 ani, organizate de către federaţiile sportive. Cerinţe: minimum categoria I de clasificare sportivă la sporturile individuale şi categ. a II-a la jocurile sportive; medaliaţii la JO, CM şi Campionii europeni sunt admişi fără examen. Art.3 – concretizează încadrarea antrenorilor în categoriile de clasificare: V, IV, III, II, I. Cap. II detaliază condiţiile de avansare a antrenorilor, iar Cap.III se referă la modalităţile de perfecţionare a pregătirii profesionale a antrenorilor.

• **1992 s**e organizează, sub egida ITF, un curs de perfecţionare a antrenorilor români de tenis, cu participarea specialiştilor Richard Schonborn şi David Miley, din partea Fondului de Dezvoltare al ITF;

• **1993** Biroul de formare şi perfecţionare a specialiştilor din MTS şi Şcoala Naţională de Antrenori adoptă planurile de învăţământ care cuprind:

Anul I: Teoria şi metodica antrenamentului sportiv; Pedagogia sportului; Anatomia şi biomecanica; Fiziologia; Igiena; Specializarea.

Anul II: Teoria şi metodica antrenamentului sportiv; Fiziologia sportului; Psihologia sportului; Dirijarea medicală a antrenamentului sportiv; Controlul şi asistenţa medicală; Masaj sportiv; Istoria şi organizarea sportului; Specializarea.

• **1993-1994** în cadrul reuniunilor de la Köln (21.10.1993) şi de la Paris (16.11.1994) ale Reţelei

Europene pentru Ştiinţa Sportului, Învăţământul Sportiv şi Angajarea în Sport (ENSSEE/REISSE) a fost atestat sistemul românesc de formare continuă a antrenorilor, aceasta conducând la recunoaşterea diplomelor şi a carnetelor de antrenor, precum şi la garantarea, în conformitate cu deciziile Nr. 203/1990 şi 51/1992 ale CEE, a dreptului la muncă pentru ţările comunitare.

• **1994** (iulie) apare Hotărârea Guvernului Nr.462 privind organizarea şi funcţionarea MTS, în care, printre activităţile principale ale acestei institutii, se precizează că „*asigură formarea şi perfecţionarea pregătirii profesionale a personalului din domeniul tineretului şi sportului*". Prevederi similare sunt cuprinse în Hotărârea Guvernului, publicată în MO din 4.08.1997 cu Nr. 405 (structura organizatorică a MTS cuprinde: „Centrul Naţional de formare şi perfecţionare a antrenorilor"), precum şi în Hotărârea Nr. 239 din 01.04.1999 prin care ministerului îi revine responsabilitatea reorganizării Centrului Naţional de formare şi perfecţionare a antrenorilor, cu obligativitatea formării şi perfecţionării forţei de muncă în domeniul sportului, prin definirea unei noi şi moderne structuri de învăţământ vocaţional.

• **1999-2000** prin Ordinele Nr. 171/1999 şi 26/2000 MTS restructurează activitatea Centrului Naţional pentru formarea şi perfecţionarea antrenorilor, ca unitate cu subordonare şi personalitate juridică. Şi ca o recunoaştere a rezultatelor obţinute de către Centrul Naţional de formare şi perfecţionare a antrenorilor, coordonatorul activităţii acestei instituţii, prof. Anton Muraru, a devenit din 10 octombrie 2000 membru în Consiliul Internaţional de formare a antrenorilor.

• **2000** apare Legea Educaţiei Fizice şi Sportului Nr. 69, publicată în MO Nr. 200 din 9 mai, care reglementează organizarea şi funcţionarea Sistemului Naţional de educaţie fizică şi sport. În Titlul III, cap.I, art.18, al.1, litera l, la atributiile MTS se specifică: „*organizează sau sprijină, potrivit legii, formarea, pregătirea profesională şi perfecţionarea specialiştilor din domeniul sportului, conlucrând în acest scop cu instituţiile şi organismele de specialitate din ţară şi străinătate*". Având în vedere importanţa acestui domeniu, legea consacră un titlu special, al IX lea, acestei problematici reglementând: persoanele care au dreptul de a preda educaţia fizică sau realiza instruirea sportivă; formele prin care se realizează licenţiaţii în educaţie fizică şi sport, profesorii de educaţie fizică, antrenorii, managerii, kinetoterapeuţii, instructorii sportivi; formarea continuă a specialiştilor cu studii superioare şi a antrenorilor. În conformitate cu aceste prevederi „*antrenorii se pot forma şi în cadrul şcolilor postliceale de antrenori acreditate sau autorizate în condiţiile legii*".

• **2003** – Hotărârea Guvernului Nr. 255 din 04/03/2003, art.60, pct. 2, aprobă Sistemul de clasificare şi promovare a antrenorilor,toate acestea fiind cuprinse în Statutul antrenorului.

• **2003** – Este adoptată Hotărârea Guvernului Nr. 759 din 03/07/2003, privind organizarea şi funcţionarea ANS, care în art.18, pct.1 şi 2 stabileşte: „*Centrul Naţional de formare şi perfecţionare a antrenorilor este o instituţie publică cu personalitate juridică*".

• **2004** - Şcoala Naţională de Antrenori funcţionează în baza Legii Nr. 472 din 04/11/2004, care a modificat şi completat Legea Educaţiei Fizice şi Sportului Nr.69/2000. Centrul Naţional de formare şi perfecţionare a antrenorilor, Şcoala Naţională de Antrenori care a cunoscut pe parcursul anilor numeroase modificări, a căpătat după 2003 şi 2004 un statut precis, de institutie publică cu personalitate juridică, având ca obiect de activitate, formarea, promovarea şi perfecţionarea antrenorilor, în conformitate cu Statutul antrenorului şi cu dispozitiile legale în vigoare, conlucrând în acest scop cu instituţiile şi cu organismele de specialitate din ţară şi din străinătate. Structura şi activitatea desfăşurată au condus la recunoaşterea şi echivalarea internaţională a carnetului de antrenor, a foii matricole şi a diplomei. Activitatea CNFPA şi rezultatele Şcolii Naţionale de Antrenori au cunoscut următoarele etape principale de apreciere şi recunoaştere internaţională:

- 23 august 1999 – recunoaşterea şi integrarea CNFPA în cadrul Direcţiei Generale a X-a a Comisiei Europene;

- 02 septembrie 1999 – includerea programului românesc de formare pe cinci nivele a antrenorilor în Structura Europeană, elaborată de Reţeaua Europeană pentru Ştiinţa Sportului, Învăţământul Sportiv şi Angajarea în Sport (ENSSEE/REISSE);

- 14 noiembrie 2000 – afilierea CNFPA şi cooptarea sa în grupa valorică „A" a Consiliului Internaţional de Formare a Antrenorilor;

- 10 februarie 2003 – acceptarea CNFPA ca partener în cadrul *Programului Socrates* – Comenius 2 a Consiliului Europei pe perioada 2003-2004;

*
* *

Formarea, perfecţionarea şi avansarea antrenorilor de fotbal, s-au realizat în cadrul Şcolii Naţionale de antrenori (SNA) a MTS (ulterior ANS) înfiinţată prin Hotărârea Nr. 1813/30.09.1991. În perioada 1991-2008 SNA a format aproape 500 de antrenori. Fiecare promoţie a fost şcolarizată 2 ani, perioadă în care s-au organizat cursuri intensive de câte 2 săptămâni, restul timpului fiind afectat învăţământului la distanţă. Absolvenţii cursurilor au obţinut categoria a V-a (corespunzătoare licenţei B UEFA). În luna iunie 2000 a fost încheiată o convenţie între UEFA şi FRF, prin care erau echivalate categoriile de antrenori cu licenţele UEFA astfel: categoria a III-a egală cu licenţa A UEFA; categoria a IV-a şi a V-a cu licenţa B UEFA. Prin Hotărârea Nr. 2 din 28.01.2003, Comitetul Executiv al FRF a aprobat noua titulatură a Şcolii de antrenori din cadrul FRF – Şcoala Federală de antrenori (SFA). Conducerea SFA: director – prof. de educaţie fizică Mircea Rădulescu; secretariat – prof. biologie Roxana Berceanu, prof. de educaţie fizică Cătălin Bârleanu, prof. de educaţie fizică Eduard Marin. În perioada 1991-2003 s-au pregătit şi au absolvit cursul de calificare (de 2 ani şi cel intensiv de 1 an), precum şi examenele de avansare, 463 de antrenori (221 categoria a V-a, 19 categoria a IV-a, 222 categoria a III-a, 1 categoria a II-a). SNA şi ulterior SFA au organizat, între 2001-2006, un număr de 45 de acţiuni de perfecţionare, reuniuni profesionale cu antrenorii principali din diviziile A, B, C, D, cu antrenorii de copii şi juniori, cu antrenorii de portari, cu preparatorii fizici, cu candidaţii pentru obţinerea licenţelor A şi B UEFA (peste 2000 de persoane). În atribuţiile SFA intră şi organizarea cursurilor de 2 ani (6 module) pentru obţinerea Licenţei PRO, acordată de UEFA antrenorilor care au drept de muncă în toată Europa.

La 01.01.2009 un număr de 95 de antrenori români erau posesori ai Licenţei PRO, cu termene diferite de valabilitate: 13 antrenori principali şi 4 secunzi din Liga I; 14 principali din Liga a II-a; 3 principali şi un second din Liga a III-a; 13 antrenori care activează în străinătate; 12 antrenori federali; 8 directori tehnici; 23 antrenori fără contract; 4 antrenori pensionari.

*
* *

Pe baza modificărilor şi perfecţionăriilor pe care le-a cunoscut de-a lungul anilor, Centrul Naţional de Formare şi Perfecţionare a Antrenorilor (CNFPA) funcţionează ca instituţie publică cu personalitate juridică, în subordinea MTS din decembrie 2008 (până la această dată a ANS), cu sediul în Complexul Naţional Sportiv *Lia Manoliu*. Funcţionarea CNFPA este asigurată prin venituri proprii şi subvenţii de la bugetul de stat. Obiectivul principal al CNFPA îl constituie formarea, promovarea şi perfecţionarea antrenorilor şi a altor specialişti din domeniul sportului. CNFPA îşi desfăşoară activitatea în conformitate cu Statutul antrenorului şi cu prevederile legale interne şi internaţionale în vigoare, în colaborare cu federaţiile sportive naţionale, cu instituţiile administraţiei publice centrale cu atribuţii în domeniul sportului şi cu organismele de specialitate internaţionale. În îndeplinirea atribuţiilor sale, CNFPA colaborează cu Direcţiile judeţene pentru sport şi cu unităţile sportive. În structura organizatorică a CNFPA se află compartimentele de formare şi cel de perfecţionare şi promovare a antrenorilor, precum şi 6 compartimente funcţionale. Compartimentul de formare a antrenorilor are ca principale atribuţii: organizarea activităţii Şcolii Naţionale de Antrenori (SNA); curs de formare a antrenorilor cu durata de 2 ani; elaborarea Regulamentului de organizare şi funcţionare a SNA, a programelor de activitate, a proiectelor

cifrelor de şcolarizare, a componenţei Comisiei de admitere, a programelor analitice etc; ţine evidenţa antrenorilor calificaţi; eliberarea diplomelor şi foilor matricole; efectuarea unor studii privind necesarul de cadre etc. Compartimentul de perfecţionare şi promovare a antrenorilor: organizează activitatea de perfecţionare a antrenorilor; organizează acţiunile de promovare; elaborează planurile şi programele de activitate, precum şi instrucţiunile care reglementează aceste activităţi; organizează cursurile de perfecţionare etc. Disciplinile de studiu, numărul de ore şi forma de organizare: Anul I: Teoria şi metodica antrenamentului sportiv - 40 de ore sub formă de structuri/programe modulare; Pedagogia sportului – 30 de ore - modul; Anatomie – 20 de ore - modul; Biomecanica sportului -14 ore -modul; Fiziologie generală – 14 ore - modul; Igiena – nutriţie – doping– 20 de ore –modul; Istoria sportului – 18 ore – modul; Studiu pe calculator – 16 ore – modul; Limbi străine – 20 de ore – modul; Specializare – Teoria şi metodica ramurii de sport - 84 de ore – structuri/programe modulare; Studiu individual – 280 de ore – învăţământ la distanţă; Practica în unităţi sportive – 580 de ore – învăţământ practic. Total 1136 ore. Anul II: Teoria şi metodica antrenamentului sportiv – 36 de ore – structuri/programe modulare; Ergofiziologie – 20 de ore – modul; Sociologia sportului – 16 ore – modul; Psihologia sportului – 20 de ore – modul; Dirijarea medicală a antrenamentului sportiv – 20 de ore – modul; Legislaţia sportului -10 ore – modul; Marketing sportiv – 14 ore – modul; Managementul sportiv – 16ore – modul; Masaj sportiv, recuperare, refacere – 20 de ore – modul; Specializare – Teoria şi metodica ramurii sportive – 52 de ore – structuri/programe modulare; Studiu individual – 400 de ore – învăţământ la distanţă; Practica lucrării de diploma–8 ore. Total 1132 ore. Conducerea CNFPA: directori – prof. Anton Muraru – până în anul 2006; prof. Mihai Adrian Ilie – începând din anul 2006; director adjunct – prof. Ramona Sebe. În cadrul CNFPA funcţionează 16 catedre care acoperă toate disciplinele de studiu. Ca preşedinte al Consiliului profesoral a fost desemnat prof. dr. HC Aurel Encuţescu. Până în anul 2008 au fost puse la dispoziţia cursanţilor 23 lucrări de specialitate, cu care au fost dotate revitalizatele cabinete metodice din cadrul federaţiilor şi judeţelor. La începutul anului 2008, CNFPA a devenit membru al ENSSEE/REISSEE.

Realizări în formarea şi perfecţionarea antrenorilor:

• 2000-2005: au absolvit cursurile Şcolii Naţionale de Antrenori 782 sportivi, acoperind 46 ramuri de sport. În aceeaşi perioadă au promovat în categoriile IV, III, II, I un număr de 1664 antrenori, iar 306 au obţinut cea de-a doua specializare

• 2005: cursuri de formare – 329 sportivi; avansări în categorie – 149 antrenori; a doua specializare – 91 antrenori

• 2006: cursuri de formare – 329 sportivi; avansări în categorie – 145 antrenori; a doua specializare – 94 antrenori

• 2007: antrenori absolvenţi – 176 (33 de ramuri de sport); candidaţi admişi în anul I – 232 sportivi; avansări în categorie – 217 (67 categ. I; 89 categ. a II-a; 24 categ. a III-a; 35 categ. a IV-a); a doua specializare – 81 antrenori

• 2008: antrenori absolvenţi - 156 la 39 ramuri şi 32 la fotbal; candidaţi admişi în anul I - 144 la 35 ramuri şi 83 la fotbal; avansări în categorie - 157 antrenori; a doua specializare – 106 antrenori; 40 de federaţii au organizat în colaborare cu CNFPA 67 cursuri de perfecţionare a antrenorilor;

• 2009: planificate 87 de acţiuni de perfecţionare organizate împreună cu federaţiile pe ramuri de sport.

*

* *

• În fiecare an, începând din 1990 s-au organizat cursuri de perfecţionare cu participarea tuturor categoriilor de salariaţi din activul central (MTS, ANS), federaţii şi din structurile teritoriale, organizate direct sau împreună cu alte instituţii publice.

În **1991** Consiliul Europei (CE) a creat Programul SPRINT (Sports, Reform, Innovation and Training/ Reforma, Inovare şi Pregătire în Sport), având ca principal scop sprijinirea statelor din Europa Centrală şi de Est în democratizarea şi modernizarea politicilor sportive în conformitate cu standardele sale.

În **1992-1993** sub auspiciile CE, în Bucureşti, a avut loc Seminarul mobil naţional cu tema *Conducere, legislaţie şi management în sport*, la care au participat cadrele cu funcţii de conducere (directori generali, directori, şefi servicii, şefi birouri) din aparatul central al MTS. Seminarul a fost condus de Ferdinand Immesch, expert al CE. Tot sub auspiciile CE au mai avut loc în ţara noastră şi alte seminare, unele cu participare internaţională, pe teme precum: *Administrarea bazelor sportive* (Plan-Con-Sport) – Poiana Braşov, 1994; *Dreptul în sport* – Bucureşti, 1997; *Combaterea violenţei în sport*, precum şi altele. Toate aceste activităţi au fost conduse de experţi ai CE în domeniul sportului. Totodată, specialişti din MTS/ANS au participat şi la alte seminare desfăşurate în diferite ţări în cadrul Programului SPRINT al CE, pe teme privind dezvoltarea democratiei în sport, combaterea dopajului, legislaţia în sport, medicina sportivă, sportul în rândul copiilor şi juniorilor, sportul pentru toţi, voluntariatul în sport şi altele.

În perioada 2005-2008 au urmat cursurile de perfecţionare, organizate de Institutul Naţional de Administraţie, diferite categorii de funcţionari publici din ANS, au fost organizate cursuri de perfecţionare cu responsabilii compartimentelor financiar-contabil, s-a desfăşurat cursul cu tema „*Managementul prin obiective*" (organizat în 4 serii), s-a asigurat perfecţionarea preofesională a personalului din aparatul central şi din unităţile subordonate, prin cursuri organizate de Societatea pentru Excelenţă în Administraţia Publică, împreună cu Agenţia Naţională a Funcţionarilor Publici şi Uniunea Colegiilor Consilierilor Juridici din România, având ca tematici: Comunicare şi relaţii publice (7 serii), Managementul financiar-contabil (3 grupe), Strategie şi politici publice şi altele.

*
* *

În anul 2007, ANS a încheiat un protocol, cu Ministerul Internelor şi Reformei Administrative privind organizarea cursurilor de formare a intructorilor sportivi pentru tir şi arte marţiale.

*
* *

FR de Radioamatorism, în colaborare cu CS *Silver Fox* din Deva şi Direcţia judeţeană pentru sport Hunedoara, au organizat în 2008 cursuri de învăţământ la distanţă cu programe analitice detaliate, sesiuni de examene şi lucrări de verificare pentru acordarea calificării de instructori radio. Au absolvit acest curs, în prima sa ediţie încheiată în aprilie 2009, un număr de 21 de radioamatori din diferite judeţe ale ţării.

*
* *

În anul 2008 s-au pus bazele organizări şi funcţionării Şcolii Postliceale de Antrenori, în sistem privat, în cadrul Fundaţiei Umanitare Universcult. Această fundaţie, cu o experienţă de peste 7 ani în învăţământul privat, privind formarea şi reconversia profesională în alte domenii, îşi extinde preocupările şi în organizarea cursurilor de calificare, formare şi perfecţionare a antrenorilor, în conformitate cu legislaţia în vigoare. Şcoala postliceală Universcult a definit o structură modulară, pe durata a 2 ani cu 4 sesiuni de cursuri comasate şi examene. A fost elaborat un Protocol de colaborare cu Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport, din cadrul Universităţii Ecologice Bucureşti, în scopul asigurării cadrelor didactice necesare procesului de învăţământ.

*
* *

Dinamica formării profesorilor de educaţie fizică care au absolvit în perioada 1926-2009, una din formele care s-au succedat, pe parcursul anilor, în organizarea INEF-ANEFS:

Cursuri de zi:
1926 – 1952 -932 absolvenţi (485 fete şi 447 băieţi)
1953 – 1972 -3.066 absolvenţi (939 fete şi 2127 băieţi)
1973 – 1992 -4.419 absolvenţi (1 490 fete şi 2 929 băieţi)
1993 –2009 -2.684 absolvenţi (776 fete şi 1 908 băieţi)
Total 11.101 absolvenţi (3 690 fete şi 7 411 băieţi)

Curs fără frecvenţă:
1956 – 1972 1 651 absolvenţi (449 fete şi 1 202 băieţi)
1973 – 1992 1 046 absolvenţi (267 fete şi 779 băieţi)
1993 – 2009 621 absolvenţi (192 fete şi 429 baieţi)
Total 3 318 absolvenţi (908 fete şi 2 410 băieţi)

*
* *

În cei 84 de ani (1918-2002) în care au funcţionat diferite forme de calificare a cadrelor necesare armatei pentru scrimă, gimnastică şi educaţie fizică, au fost pregătiţi peste 4 000 de specialişti (subofiţeri, ofiţeri sau licenţiaţi în educaţie fizică militară şi sport). După încetarea activitaţii Facultăţii Militare de Educaţie Fizică şi Sport, în anul 2003, a luat fiinţă Centrul de Pregătire a Cadrelor Militare în Domeniul Educaţiei Fizice şi Sportului în Armată (CPCDEFSA).

*
* *

La 31 decembrie 2008 statistica activităţii sportive înregistra:

- 6 739 structuri sportive afiliate la federaţii;
- 239 434 sportivi legitimaţi, din care 1 444 maeştri ai sportului şi 599 maeştri emeriţi;
- 6 391 de instructori sportivi;
- 6 769 antrenori încadraţi, din care 622 antrenori emeriţi activi;
- 7 928 arbitri.

SURSE:

- Legislaţia şi reglementările juridice organizatorice şi administrative privind domeniile învăţământului şi educaţiei fizice;
- Structurile organizatorice ale forurilor de conducere din domeniul educaţiei fizice şi sportului în România;
- Reglementările specifice privind structurile organizatorice pentru formarea şi perfecţionarea cadrelor de specialitate;
- Kiriţescu, C., *Palestrica* (ediţia a 2-a) Editura UCFS, 1964;
- Ionescu, D., *Istoricul Gimnasticii şi educaţiei fizice la noi*. Tipografia Revista Geniului, 1939 ;
- Nicu, A. şi colaboratorii, Enciclopedia Educaţiei Fizice şi Sportului din România (4 volume), Editura Aramis, 2002;
- Postolache, N. Istoria sportului în România – Date cronologice, Editura Polirom 1995;
- Postolache, N. Istoria învăţământului civil şi militar din România pentru pregătirea şi cultivarea fizică (secolul XVIII-XX) o lucrare prezentată la absolvirea cursului postuniversitar urmat în perioada 18 feb-17apr 2002 (curs organizat de Academia Română, Comitetul Român de Istoria şi Filozofia Stiinţei şi Tehnicii);
- Foldvary, T. Situaţia numerică a licenţiaţilor ANEFS din Bucureşti la 75 de ani de existenţă (1922-1997) şi a instituţiilor militare şcolare de educaţie fizică de la înfiinţare până în prezent – Bucureşti 1997;
- Periodice: Anuarele Sporturilor 1938-1939; 1939-1940; Anuarul Sportului Românesc 1942-1943; Anuarele Sportului în perioada 1993-2008;
- Documente şi publicaţii privind activitatea FSSR, UFSR, OSR, OSP, CCFS, UCFS, CNEFS, MS, MTS, ANS.

INSTITUŢII DE ÎNVĂŢĂMÂNT SUPERIOR ÎN DOMENIUL EDUCAŢIEI FIZICE

Nevoia înfiinţării unei instituţii de stat care să formeze profesori de educaţie fizică, prin învăţământ universitar, s-a impus imperios după Primul Război Mondial. Prin legea publicată în MO nr. 173 din 3 noiembrie 1921 se înfiinţează *Casa Culturii Poporului,* devenită *Casa Şcoalelor*, instituţie în subordinea Ministerului Instrucţiunii. Printre obiectivele acestei instituţii era menţionată şi dezvoltarea educaţiei fizice, sarcină atribuită Oficiului Naţional de Educaţie Fizică (ONEF), căruia i s-a încredinţat, prin art. 11, organizarea *Institutului Naţional de Educaţie Fizică* (INEF). O astfel de prevedere este reluată în Legea Educaţiei Fizice, publicată în MO nr. 59 din 17 iunie 1923 (art. 16, cap. IV), în care se stabileşte de drept existenţa primei instituţii de învăţământ superior în domeniul educaţiei fizice, care practic îşi deschisese porţile în 1922. De-a lungul timpului numărul instituţiilor de profil a sporit.

Dezvoltarea învăţământului primar şi secundar, evoluţia vieţii sociale au confirmat necesitatea unei instituţii specializate pentru pregătirea cadrelor didactice care să predea disciplina *„gimnastică”* şi care, totodată, să deschidă gustul tinerilor şi să organizeze activităţi sportive. Astfel, viaţa a confirmat utilitatea înfiinţării INEF care ulterior, tot mai motivat, şi-a lărgit activitatea didactică. În acord cu interesele sociale, această instituţie de învăţământ superior s-a reorganizat de-a lungul timpului, purtând mai multe denumiri:

- Institutul Naţional de Educaţie Fizică (INEF) - 1922;
- Institutul Superior de Educaţie Fizică (ISEF) -1929;
- Academia Naţională de Educaţie Fizică (ANEF) - 1937;
- Şcoala Superioară de Educaţie Fizică (SSEF) - 1942;
- Academia Naţională de Educaţie Fizică (ANEF) - 1945;
- Institutul de Educaţie Fizică (IEF) - 1948;
- Institutul de Cultură Fizică (ICF) - 1950;
- Institutul de Educaţie Fizică şi Sport (IEFS) - 1968;
- Academia de Educaţie Fizică (AEF) – 1991;
- Academia Naţională de Educaţie Fizică şi Sport (ANEF/ANEFS) - 1992;
- Universitatea Naţională de Educaţie Fizică şi Sport (UNEFS) - 2009

La sfârşitul anului 2002 reţeaua instituţiilor de învăţământ superior în acest domeniu cuprindea:

• Academia Naţională de Educaţie Fizică şi Sport din Bucureşti, care are: Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport, cu două specializări (Educaţie Fizică şi Sport şi Kinetoterapie); Facultatea Militară de Educaţie Fizică şi Sport şi Colegiul Universitar de Educaţie Fizică şi Sport. ANEFS are sediul în Bucureşti, str. Constantin Noica nr. 140, sector 6;

• Universitatea din Bacău, cu două facultăţi: de educaţie fizică şi sport şi de kinetoterapie, cu sediul în Calea Mărăşeşti nr. 157;

• Universitatea *Transilvania* din Braşov, cu o singură facultate (secţie) de educaţie fizică şi sport, situată în b-dul Eroilor nr. 29;

• Universitatea *Babeş-Bolyai* din Cluj-Napoca, cu două facultăţi: una de educaţie fizică şi sport şi alta de kinetoterapie. Sediul în str. Mihail Kogălniceanu nr. 1;

• Universitatea *Ovidius* din Constanţa, cu o Facultate de Educaţie Fizică şi Sport. Sediul în str. Mircea cel Bătrân nr. 104;

• Universitatea din Craiova, cu trei facultăţi: de educaţie fizică şi sport, kinetoterapie şi educaţie fizică şi management în sport. Sediul în str. Al. Ioan Cuza nr. 13;

• Universitatea *Dunărea de Jos* din Galaţi, cu trei facultăţi: educaţie fizică şi sport, kinetoterapie şi educaţie fizică şi management în sport. Sediul în str. Domnească nr. 47;

• Universitatea *Al Ioan Cuza* din Iaşi, cu o Facultate de Educaţie Fizică şi Sport şi un Colegiu de măiestrie sportivă. Sediul: b-dul Copou nr. 11;

• Universitatea din Oradea, cu trei specializări: educaţie fizică şi sport; kinetoterapie şi educaţie fizică; management în sport. Sediul: str. Armata Română nr. 5; Universitatea din Piteşti, cu trei facultăţi: educaţie fizică şi sport, kinetoterapie şi educaţie fizică şi management în sport. Sediul în str. Vasile Milea nr. 20;

• Universitatea de Vest din Timişoara, cu două facultăţi: Educaţie fizică şi sport şi Kinetoterapie. Sediul în b-dul Vasile Pârvan nr. 4;

• Universitatea *Lucian Blaga* din Sibiu, b-dul Victoriei nr. 10, cu un Colegiu de formare a antrenorilor.

• Universitatea Aurel Vlaicu – Arad cu Facultate de Educaţie Fizică şi Sport

• Universitatea Valahia – Târgovişte cu Facultate de Educaţie Fizică şi Sport

• Universitatea Ştefan cel Mare – Suceava cu Facultate de Educaţie Fizică şi Sport

După 22 decembrie 1989 s-au înfiinţat instituţii particulare de învăţământ superior specializat în mai multe oraşe. Dintre acestea, au facultăţi de educaţie fizică şi sport următoarele:

• Universitatea Ecologică din Bucureşti, cu o Facultate de Educaţie Fizică. Sediul în b-dul Basarabia nr. 47;

• Universitatea *Spiru Haret* din Bucureşti, cu o facultate de profil, înfiinţată în 1992, cu trei specializări: educaţie fizică şi sport, kinetoterapie şi educaţie fizică şi sport şi management în sport şi cu o secţie de învăţământ la distanţă. Sediul în str. Energeticienilor nr. 7-9, sect. 3;

• Universitatea *Gh. Bariţiu* la Braşov, cu o Facultate de Educaţie Fizică şi Sport, înfiinţată în 1995;

• Universitatea *Vasile Goldiş* din Arad, cu o Facultate de Educaţie Fizică şi Sport, înfiinţată în 1995;

• Universitatea *Bogdan Vodă* din Baia Mare, cu o Facultate de Educaţie Fizică şi Sport şi Management în sport, înfiinţată în 1994, mutată apoi la Cluj – Napoca, dar Facultatea de Educație Fizică și Sport și-a continuat activitatea la Baia Mare.

ACADEMIA NAŢIONALĂ DE EDUCAŢIE FIZICĂ ŞI SPORT (ANEFS). Instituţie de tip universitar, creată pentru formarea cadrelor didactice, care vor preda educaţia fizică şi sportul, tineretului şcolar, militarilor şi studenţilor. Dezvoltarea reţelei învăţământului secundar în care predarea exerciţiilor fizice se realiza cu ajutorul *maeştrilor de gimnastică*, formaţi eteroclit prin cursuri scurte, private şi sumar organizate de diferite societăţi (societatea *Înainte*, din Bucureşti şi *Societatea de gimnastică, sport şi muzică,* din Iaşi), reclama crearea unei instituţii centrale de tip academic, pentru formarea mai întâi a profesorilor de educaţie fizică şi apoi a antrenorilor. Necesitatea unei atari instituţii era sporită şi de apariţia, în 1912, a Federaţiei Societăţilor Sportive din România (FSSR), care coordona activitatea unor cluburi, asociaţii, transformate în federaţii naţionale care dezvoltau şi îndrumau competiţii de fotbal, de gimnastică, atletism, scrimă, tir, ciclism, turism, schi, bob, rugby, automobilism, hipism şi tenis; de asemenea, prin înfiinţarea Comitetului Olimpic Român în 1914, şi afilierea lui la Comitetul Internaţional Olimpic, s-a intensificat organizarea de concursuri naţionale şi internaţionale, în vederea pregătirii participanţilor noştrii pentru diferite competiţii Europene, Mondiale şi Jocuri Olimpice. De asemenea, înfiinţarea COR-ului a contribuit direct la pregătirea şi organizarea primului Institut Superior de specialitate în 1922 (INEF).

Influenţele benefice pentru sănătatea şi dezvoltarea armonioasă a organismului copiilor şi tinerilor fiind recunoscute unanim, venise momentul pentru ca această formă de educaţie şi recreere să se desfăşoare într-un cadru legal organizat şi dispunând de suport ştiinţific. Se înţelesese necesitatea de a se oferi baze ştiinţifice personalului ce urma să realizeze pregătirea tinerilor în domeniul educaţiei fizice şi sportului. Consecinţa imediată a creării ONEF, organ diriguitor al educaţiei fizice din ţară, a fost anularea vechilor autorizaţii (de care se bucurau) deţinute de către diversele asociaţii pentru formarea cadrelor de specialitate din învăţământul secundar şi înfiinţarea unei instituţii specializate în acest domeniu. Se înfiinţează, astfel, Institutul Naţional de

Educaţie Fizică din Bucureşti, care îşi deschide cursurile în toamna anului 1922. Proiectul legii în care era prevăzută înfiinţarea celor două instituţii (ONEF şi INEF), susţinut de Casa regală şi întocmit de col. V. Bădulescu* (În decursul acestui capitol numele acestui ctitor al învăţământului în domeniul educaţiei fizice va apărea însoţit de diverse grade militare pe care le-a dobândit în timp, consemnând evoluţia sa în cariera militară) şi colaboratorii săi, va fi aprobat de senat, apoi legea va fi publicată în MO Nr. 59 din 17 iunie 1923 şi promulgată de regele Ferdinand I. Prin lege, i s-a atribuit INEF localul unei cazărmi dezafectate din Dealul Spirii. Proiectul legii a fost susţinut şi de marile personalităţi ale culturii româneşti din acea vreme, printre care amintim pe Vasile Pârvan şi Dimitrie Gusti. Acestora li s-a adăugat sprijinul ministrului de război, gl. G. Mărdărescu – care a donat tinerei instituţii Cazarma *Cuza,* împreună cu terenul de instrucţie al Şcolii Militare de Ofiţeri de Infanterie – şi al ministrului instrucţiunii, dr. C. Angelescu, în aprobarea încadrării acestei instituţii cu specialişti de prim rang. Obiectivele INEF, definite prin legea din 1923, prevedeau: pregătirea profesorilor de educaţie fizică necesari învăţământului public sau privat, de nivel secundar; promovarea cercetării ştiinţifice şi implicarea ei practică în domeniul educaţiei fizice; formarea specialiştilor în gimnastica medicală; instruirea şi perfecţionarea antrenorilor sportivi (îndeosebi începând cu anii ’40). Nevoia de a conferi statut de învăţământ superior instituţiilor ce pregăteau personalul calificat pentru şcolile de stat sau private s-a resimţit puternic în Europa anilor ’20 şi ’30, ca şi în România. Încă din acea vreme au apărut preocupări în unele ţări cu tradiţie în domeniu, pentru crearea de ministere sau subsecretariate de stat de educaţie fizică şi sport. În anii ’20 asemenea institute dispuneau fie de organizare de profil universitar (în Franţa, Germania, Belgia, Finlanda, Letonia, Cehoslovacia, Anglia), fie sub forma academiilor sau institutelor de sine stătătoare (în Italia, Olanda, Polonia, Ungaria, Elveţia), forme de nivel superior. Institutul Naţional de Educaţie Fizică din Bucureşti era organizat ca institut de învăţământ superior de sine stătător. Durata cursurilor era de patru ani, exceptând perioada 1975-1990, când instituţia, retrogradată în plan universitar, şi-a redus perioada de şcolarizare la trei ani. O asemenea perioadă de recul se înregistrează şi în intervalul 1942-1945, când, deşi cursurile îşi păstrează durata iniţială, instituţia îşi pierde vremelnic prerogativele titlului academic. Totuşi, în tot acest interval de 70 de ani, sistemul de selecţie al candidaţilor s-a bazat pe examen de admitere, la care se puteau înscrie exclusiv absolvenţi cu examen de bacalaureat şi ai şcolilor normale. Examenul consta în probe motrice, sportive şi verificări de cunoştinţe teoretice în diverse domenii, care s-au modificat pe parecursul anilor (anatomie şi fiziologie, istorie, limba română). Planul de învăţământ a asigurat un echilibru între cursurile fundamentale teoretice – anatomie, fiziologie, biochimie, biomecanică, teorie, metodică, istoria domeniului, filosofie, pedagogie, psihologie, sociologie, igienă, control medical, masaj – şi practice: gimnastică, atletism, înot, jocuri sportive – fotbal, handbal, baschet, volei, rugby, tenis, oină, schi, lupte, judo, box etc.

Sub aspectul concepţiei de organizare, această instituţie a fost influenţată în perioada 1922-1948 de doctrina sistemului suedez de gimnastică, care se bucura de un mare prestigiu şi o largă răspândire în spaţiul şcolar european şi american, motiv pentru care primul ei director (gl. V. Bădulescu) şi profesori reputaţi (V. Roşală, A. Ionescu, A. Manolescu, E. Pălăngeanu, J. Marinescu) au frecventat cursurile Institutului Regal Central de Gimnastică din Stockholm. După reforma învăţământului din 1948, planul de învăţământ a suferit modificări profunde, ca tot învăţământul românesc, resimţind influenţe ale şcolii sovietice. Astfel, se adoptă specializarea opţională a studenţilor, din anul III, pentru o ramură de sport, măsură cu efecte contradictorii sub aspectul eficienţei pregătirii studenţilor. Din 1992 ANEFS a primit din partea Ministerului Educaţiei autorizaţia de a organiza doctoratul în educaţie fizică şi sport, susţinerea tezelor cu acest profil putându-se face sub tutela sa. Prindea viaţă, acum, o doleanţă a lumii universitare din acest domeniu, manifestată încă din 1945, când în *Legea pentru organizarea ANEF* era prevăzută şi organizarea, în cadrul Academiei, a doctoratului, prevedere nerealizată însă în practică. Mai mult, în

1992 s-a menţinut şi prevederea din anii ’80 prin care doctoratul în educaţie fizică şi sport se putea organiza în cadrul Facultăţii de psihologie, sociologie şi pedagogie a Universităţii Bucureşti. În cei 70 ani de existenţă, această instituţie de învăţământ superior în domeniul educaţiei fizice a beneficiat de spaţii adecvate procesului didactic cu un pronunţat specific: amfiteatre, laboratoare, săli, terenuri (acoperite sau descoperite), bazin, poligon, bibliotecă şi internate de băieţi şi de fete. Amplasarea iniţială a instituţiei a fost în str. Maior Ene nr. 12, iar după demolarea întregului complex ANEF (ce fusese inaugurat în mai 1926, de regele Ferdinand I), în str. Ştefan Furtună, 140. Cursurile de vară ale studenţilor se desfăşurau la Eforie, unde ANEF construise şi amenajase spaţii de instruire (bazin olimpic cu trambulină, stadion, săli de gimnastică, terenuri de jocuri – volei, baschet, handbal, fotbal – având şi spaţii de cazare – dormitoare, săli de cursuri, cantină, saună etc.). Pentru îndeplinirea sarcinilor propuse, primul director al instituţiei, gl. V. Bădulescu a selecţionat cadre de elită ale învăţământului superior din Bucureşti – prof. univ. dr. Francisc Rainer, membru de onoare al Academiei Române şi asistentul său, prof. univ. dr. doc. Nicolae Horia Dumitrescu, unul dintre antropologii de frunte ai ţării la catedra de anatomie; prof. univ. dr. doc. Radu Olinescu la catedra de igienă; prof. univ. dr. doc. Nicolae Paulescu, socotit de unii ca descoperitorul insulinei, membru post-mortem al Academiei Române, la catedra de fiziologie; prof. univ. dr. Octav Onicescu, membru al Academiei Române, la catedra de mecanică a educaţiei fizice; prof. univ. dr. C. Rădulescu-Motru, preşedinte al Academiei Române (1938-1941) şi prof. univ. dr. Nae Ionescu, la catedra de Psihologie şi Pedagogie.

De asemenea, din primele promoţii de absolvenţi, V. Bădulescu i-a recrutat pe cei mai valoroşi, cărora li s-au oferit burse pentru perfecţionare în: Suedia, Elveţia, Danemarca, Germania sau SUA. Dintre aceştia, amintim pe prof. univ. V. Roşală, prof. univ. dr. I. Mihăilă, prof. univ. dr. doc. A. Ionescu, conf. univ. dr. gl. P. Lazăr etc. Acestora li s-au adăugat specialişti de renume chemaţi din Franţa, Suedia, SUA, Germania, Japonia pentru a preda cursuri practice de gimnastică, atletism, jocuri sportive, scrimă şi jiu-jitsu. Din următoarea generaţie de specialişti care au onorat catedrele acestei instituţii evidenţiem pe prof. univ. dr. I.K. Ghermănescu, prof. univ. M. Epuran, prof. univ. A. Manolache, prof. univ. dr. L. Teodorescu, conf. dr. Alexe Nicu cercetător gr. I, conf. dr. Elena Firea, conf. univ. N. Băiaşu, prof. V. Tibacu, prof. V. Cojocaru, etc. Pentru schimbul de idei, de date şi informaţii, INEF a înfiinţat încă din 1923 revista lunară de specialitate *Buletinul Educaţiei Fizice*, iar în anii 1937 şi 1938 a apărut revista trimestrială *Analele Educaţiei Fizice*.

La conducerea Academiei de Educaţie Fizică s-au aflat, de-a lungul anilor, în calitate de directori sau rectori, următoarele personalităţi: gl. prof. univ. V. Bădulescu (1922-1930), prof. univ. dr. Fr. Rainer (1930), acad. prof. univ. O. Onicescu (1930-1938), prof. univ. dr. gl. C. Michăilescu (1938-1944), prof. univ. dr. H. Dumitrescu (1942-1946), prof. univ. dr. gl. L. Alexiu (1946-1948), prof. univ. dr. L. Teodorescu (1948-1951 şi 1965-1973), conf. univ. Gh. Teodorescu (1951-1956), prof. univ. I. Şiclovan (1956-1965, 1973-1981), prof. univ. I.K. Ghermănescu (1981-1984), conf. univ. Elena Firea (1984-1990), prof. univ. dr. T. Ardelean (1990-1992), prof. univ. dr. D. Alexandrescu (1992-1996), prof. univ. dr. I. Sabău (1996-2000), prof. univ. dr. Gh. Cişmaş (din 2000 - 2008), Viorel Cojocaru(2008).

Dintre realizările remarcabile ale acestei instituţii, reţinem calitatea profesională a celor peste 18.000 de profesori şi antrenori care au impulsionat procesul pedagogic al pregătirii în domeniul educaţiei fizice şi sportului, creând o *„şcoală”* cu autoritate în plan social şi educativ, ridicând prestigiul sportului de performanţă românesc în arena internaţională. Prin cursurile, monografiile şi cercetările efectuate de cadrele didactice şi studenţii celor peste 70 de promoţii care s-au succedat între 1926-2010, s-a îmbogăţit considerabil informaţia în domeniu, mai ales în sferele umaniste, în ştiinţele biologice şi didactică. Cunoaşterea potenţialului bio-motric al populaţiei şcolare, universitare şi al contingentelor militare, organizarea de demonstraţii de mase, tabere şi concursuri au constituit obiective şi totodată realizări pe care ANEFS le-a urmărit şi dăruit tineretului nostru, şcolii şi sportului românesc.

Prin ordinul Ministrului Învăţământului din anul 1992 se aprobă înfiinţarea Doctoratului în educaţie fizică şi sport la ANEFS Bucureşti şi FEFS din Universitatea din Piteşti. În 2009 erau aprobaţi îndrumători de doctorate de către Senatele celor două instituţii de învăţământ superior şi Ministerul Educaţiei şi Cercetării şi Inovării, următoarele cadre didactice: Bucureşti: Leon Teodorescu, Mihai Epuran, Nicu Alexe, Tiberiu Ardelean, Adrian Gagea, Ion Sabău, Marcel Şerban, Ion Hantău, Corina Ţifrea, Mariana Cordun, Piteşti: Ion Ioan Lador, Pierre de Hillerin, Evuleţ Colibaba, Simion Gheorghe, Mugur Niculescu, Liliana Mihăescu, Luminiţa Georgescu, Niculescu Mihăilescu şi Teodora Predescu.

Structura organizatorică a ANEFS în anul 2002, la împlinirea a 80 de ani de la înfiinţarea instituţiei de învăţământ superior în domeniul educaţiei fizice, era următoarea:

- Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport, cu două specializări: Educaţie Fizică şi Sport şi Kinetoterapie, ambele cu patru ani de studii;
- Facultatea Militară de Educaţie Fizică şi Sport *General Virgil Bădulescu* (FMEFS), cu durata studiilor de patru ani;
- Colegiul Universitar de Educaţie Fizică şi Sport (CUEFS); durata studiilor de trei ani;
- Departamentul de Pregătire a Personalului Didactic;
- Departamentul de Cercetare Ştiinţifică;
- Departamentul de Relaţii Externe;
- Departamentul Administrativ.

Instituţia este condusă de Senatul ANEFS şi de un rector, un prorector, un decan, un comandant, doi prodecani, directorii celor 4 departamente.

Structura organizatorică a UNEFS în anul 2010 cuprindea:

- Studii universitare de licență cu durata de 3 ani, curs de zi, incluzând cele două specializări ale FEFS: educație fizică și sportivă și sport și performanță motrică;
- Studii universitare de licență cu durata de 3 ani, curs de zi, Facultatea de Kinetoterapie, cu specializarea Kinetoterapie și motricitate specială;
- Studii de masterat cu durata de 2 ani, curs de zi, în cadrul FEFS, cuprinzând ca programe: *Performanță în sport, Activități fizice adaptate, Management și marketing în structurile, activitățile și evenimentele sportive, Sport și media*;
- Studii de masterat cu durata de 2 ani, curs de zi, în cadrul Facultății de kinetoterapie, cu programele: *Recupecare – reeducare motrică și somato – funcțională,Nutriție și remodelare corporală, Asistența kinetică la domiciliu;*
- Studii de doctorat, cu două opțiuni: științific sau profesional;
- Studii cu frecvență redusă, „*Sport și performanță motrică*”;
- Studii postuniversitare de preparatori fizici, organizate pentru absolvenții cu studii de licență de 4 ani, care vor să se specializeze în programe de pregătire fizică pe diferite ramuri sportive.

Personalităţi sportive care au obţinut Titlul de Doctori Honoris Causa, absolvenţi ai ANEFS:

1. Constantin Bucur; prof. dr., Universitatea din Craiova, 1989
2. Encuţescu Aurel; prof. dr., Universitatea din Oradea, 1998
3. Epuran Mihai; prof. dr., Universitatea din Craiova, 2000
4. Dragnea Adrian; prof. dr., Universitatea din Craiova, 2004
5. Pascu Ana, prof. dr., Universitatea Vasile Goldiș din Arad,
6. Ţiriac Ion, prof. dr., Universitatea de Vest Timişoara, 2006
7. Sabău Ion, prof. dr., Universitatea din Târgovişte, 2009

Profesori universitari de la ANEFS care au obţinut, în perioada 1923-1946, titlul de Doctori Docenţi:

- General dr. Leonida Alexiu – Fiziologie – INEF
- Prof. dr. Horia Dumitrescu – Anatomie – INEF
- Prof. dr. Nae Ionescu – Filozofie – Univ. Buc+INEF
- Prof. dr. Adrian Ionescu – Gimnastică medicală – INEF + ICF
- Prof. dr. Anghel Manolache – Pedagogie – INEF
- Prof. dr. Iacob Mihăilă – Teoria educaţiei fizice – INEF
- Prof. dr. Nicolae Tătăranu – Igiena – INEF
- Prof. dr. Florian Ulmeanu – Fiziologie – INEF+ICF

FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE MIȘCĂRII, SPORTULUI ȘI SĂNĂTĂȚII DIN din cadrul UNIVERSITĂȚII *VASILE ALECSANDRI* din BACĂU. În 1964 a luat ființă Facultatea de Educație Fizică și Sport în cadrul Institutului Pedagogic de 3 ani din Bacău. Între anii 1976 – 1983, specializarea educație fizică a funcționat în cadrul secției cu același nume din cadrul Institutului de învățământ superior. În 1990 secția educație fizică și sport și-a reluat activitatea în cadrul Facultății de Litere și Științe. În anul 1996 se înființează Facultatea de Educație Fizică și Sport cu specializările: educație fizică și sport și kinetoterapie. În 1999 se înființează filiala Piatra Neamț a Facultății de Educație Fizică și Sport. În același an sunt deschise specializările de învățământ la distanță pentru educație fizică și sport și kinetoterapie. Din 2003 nu se mai organizează admitere pentru învățământul la distanță. Din 2005, Facultatea de Educație Fizică și Sport din Bacău și-a schimbat denumirea în Facultatea de Științe ale mișcării, sportului și sănătății. În 2009 Facultatea a aniversat 45 de ani de la înființare. Actuala facultate își propune să formeze specialiști de marcă ai domeniului, cu o pregătire reală și eficientă, atât prin studii universitare de licență (ciclul I), titlul obținut fiind de licențiat în educație fizică și sport cu specializările: Educație fizică și sportivă, Kinetoterapie și motricitate specială și Sport de performanță motrică, cât și studii universitare de masterat (ciclul II), titlul obținut fiind de Master în educație fizică și sport cu specializările: Activități motrice curriculare și de timp liber, Performanță sportivă și Kinetoterapie pentru sănătate, dezvoltare și integrare. Facultatea de mai sus dispune de o modernă și variată bază materială. Sunt încadrați 3 profesori universitari, 5 conferențiari, 19 lectori și 9 asistenți universitari. Până în prezent și-au finalizat studiile 29 de promoții cu specializarea Educație fizică și sport, 9 promoții cu specializarea Kinetoterapie și 6 promoții ale studiilor postuniversitare (masterat și studii aprofundate). Printre absolvenții Facultății de specialitate din Bacău se numără și numeroși sportivi de talie mondială, olimpică și europeană, ca de pildă: Sanda Toma, Florin Popescu, Marin-Gigi Popescu, Elisabeta Lipă, Doina Tudora Spircu – (canotaj), Ciprian Sora, Daniel Ghiță - (K1), Nicu Florin Stroia, Sandra Nistor – (gimnastică), Alina Rapanu, Mihaela Melinte – (atletism), Florentina Cristina Petre – (badminton), Simona Păduraru, Dragoș Cristian Coman, Larisa Elena Lăcustă – (natație) etc. Conducerea facultății este reprezentată de prodecan - prof.univ.dr. Silviu Şalgău; decan conf. univ.dr. Dănuţ-Nicu Mârza-Dănilă.

FACULTATEA DE EDUCAŢIE FIZICĂ ŞI SPORT- UNIVERSITATEA *BABEŞ-BOLYAI*, Cluj – Napoca. Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport s-a înfiinţat în anul 1960 în cadrul Institutului Pedagogic din Cluj, care ulterior, respectiv în 1965, a trecut sub egida Universităţii *Babeş-Bolyai*. După desfiinţarea Institutului Pedagogic, facultatea a funcţionat ca Secţie a Facultăţii de Istorie-Filozofie (1974-1983) şi Drept (1983-1992). Activitatea facultăţii a fost întreruptă o perioadă de 7 ani (1983-1990). Secţia de Educaţie fizică şi sport fiind transformată, în această perioadă în Catedra de educaţie fizică şi sport a Universităţii *Babeş-Bolyai*. În perioada 1960- 1983, cursurile de zi, cu durată de trei ani cât şi cele fără frecvenţă cu durată de patru ani, au fost absolvite de un număr de peste 1 400 de studenţi, dintre care 140 au fost studenţi străini (Cipru, Columbia, Congo, Coasta de Fildeş, Egipt, Gabon, Grecia, Libia, Portugalia, Siria, Suedia şi Tunisia). Activitatea FEFS s-a reluat în anul 1990, în cadrul Facultăţii de Drept, iar din 1992 a devenit Facultate cu statut de sine stătătoare. Din anul 1996, la specializarea Educaţie fizică şi sport, cursuri de zi, nivelul de licenţă, studiile, se desfăşoară şi în limba maghiară. Din anul 1998 a luat fiinţă o nouă specializare în cadrul FEFS, cea de *Kinetoterapie*, cursuri de zi cu durata studiilor de patru ani, iar din 2008, odată cu aplicarea prevederilor *Procesului Bologna*, specializarea a primit denumirea *Kinetoterapie şi motricitate specială*, cu durata studiilor la nivel de licenţă de 6 semestre, respectiv trei ani. Activitatea didactică a specializării este susţinută de cadrele proprii ale facultăţii, iar la o serie de discipline specifice, de cadre asociate din Spitalul de recuperare şi neurologie din Cluj-Napoca. În anul 1999 activitatea FEFS s-a dezvoltat prin înfiinţarea

în oraşul Bistriţa a unui Colegiu de Măiestrie Sportivă (antrenori) cu durata studiilor de trei ani, iar din 2005 a devenit extensie a FEFS. Aici se organizează studii la nivel de licenţă, cursuri de zi, la specializarea Educaţie fizică şi sportivă. Activitatea didactică universitară este susţinută de cadre didactice ale Facultăţii de EFS Cluj-Napoca cât şi de cele titulare ale extensiei. În perioada 1994-2008, un număr de peste 3 000 de absolvenţi au obţinut diploma de licenţă în *Educaţie Fizică şi Sport* a Universităţii *Babeş-Bolyai*. Dintre aceştia 200 au fost din Grecia, Ungaria, Lituania şi Moldova. Din 1997 FEFS Cluj-Napoca a început să organizeze studii postuniversitare sub forma cursurilor de *Studii aprofundate*. Acestea au fost înlocuite din anul 2000 de cursurile de master cu o durată de 2 semestre. În anul 2008 cursurile de master au fost incluse, conform cerinţelor *Procesului de la Bologna*, în ciclul de studii universitare, cu durata de 4 semestre. Începând cu anul universitar 1999-2000, cursurile fără frecvenţă au fost înlocuite cu forma învăţământ la distanţă cu durata studiilor de patru ani, iar din 2005 cu forma de învăţământ cu frecvenţă redusă. De la înfiinţare şi până în prezent, disciplinele din planurile de învăţământ ale FEFS, la cele două specializări, au fost predate de peste un număr de 100 de cadre didactice titulare. Până în 2009 au îndeplinit funcţia de decan al FEFS următorii: Gh. Comănaru (1960-1972), Sorin Paşcu (1972-1974), Camil Mureşan (1974-1978), George Tomuţă (1978-1983), Gh. Baboş (1983-1990), Matei Basarab (1990-1992), Gh.Neţa (1992-1995), Mircea Alexei (1996-1999), Gheorghe Roman (2000-2007), Flavia Rusu (2008).

De la înfiinţare şi până la sfârşitul anului 2000, au predat peste 100 de cadre didactice titulare, după cum urmează: Atletism: Dumitru Muşat, Vasile Pop, Adalbert Koreos, Elisabeta Toth, Leonida Halhas, Dumitru Olteanu, Nicolae Lapuşanu, Cosmin Span, Silvia Mocan, Mircea Alexei, Gheorghe Monea, Vasile Bogdan, Szabo Peter, Alexandra Pop, Raul Zancea; Baschet: Vasile Galeriu, Harea Pop,Harea Rotaru, Ildiko Manases, Adrian Paşcan, Gheorghe Roman, Vizi Şandor, Răzvan Berbecaru; Fotbal: Vasile Pop, Gheorghe Neţa, Cornel Popovici, Septimiu Ormenişan, Dan Manea; Gimnastică: Judith Finta, Carol Rethy, Zaharia Feşnic, Ileana Rusu, Cucu Bujor, Ioan Pascan, Emilia Grosu, Anca Nuţ, Ioan Negru, Virgil Rus; Gimnastică ritmică - dans: Ista Pascu, Aura Gogonea, Melania Câmpeanu, Ioan Utin, Mihai Chiş, Fatma Mahomed, Eleonora Zăgrean; Handbal: Romeo Sotiriu, Tiberiu Rusu, Gheorghe Zamfir, Marcel Floreanu, Tudor Ionită, Jean Gombus, Vlad Beraru; Haltere – culturism: Al.Voicu, Almoş Andras, Nicolae Horaţiu; Judo-lupte: Ştefan Vodă, Gheorghe Iosif, Nelu Pop; Nataţie: Laurenţiu Szatmari, Dan Ciontea, Lazslo Levente, Bologa Iştvan; Rugby: Octavian Chihaia; Tenis de masă şi de câmp: Maria Finta Balc, Şerban Doboşi, Alin Baciu, Paula Apostu; Schi, Turism şi orientare sportivă, Tir: Petru Gotea, Sorin Paşcu, Nicolae Barabaş, Virgil Ganea, Gabriela Pop, Harea Pop, Sorin Cobârzan, Harea Ştefănescu; Volei: Augustin Poenaru,Constantin Bengeanu, Ion Cebuc, Florin Braicu, Harea Moşneag, Alexandru Mureşan, Flavia Rusu,, Cristina Santa, Şerban Marcel; Teoria şi Metodica EFS, jocuri dinamice: Gheorghe Comănaru, Teodor Gareac, Carmen Tertea, Ioan Utiu, Harea Cobârzan, Iosif Şandor, Cosmin Prodea, Iuliana Baroş-Balint, Remus Vaidahazan, Dan Gherţoiu; Teoria şi Metodica antrenamentului sportiv: Sorin Pascu, Gheorghe Roman, Cristian Batali, Vasile Bogdan, Flavia Rusu, Alin Baciu, Cristian Santa; Metodologia cercetării ştiinţifice în EFS: Mariana Morolicaru, Rareş Pop-Ciocoi, Iuliana Baroş-Balint, Şerban Marcel; Management şi legislaţie sportivă: Almoş Andraş, Cosmin Moca, Al. Voicu; Anatomie şi Biomecanică, Fiziologie, Igienă, Prim-ajutor, Control şi asistenţă medicală, masaj, Kinetoterapie generală şi specială: Lucia Caluser, Galina Marin, Silviu Căliman, Ioan Ştirbu, Sebastian Bratescu, Elena Zamora, Marilena Kary-Mercea, Anamaria Sabaciag, Dan Dragoş Crăciun, Melania Câmpeanu, Codruţa Bulduş, Adrian Marin, Agnes Ugron, Aurica Creţu.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII *OVIDIUS*** din **CONSTANȚA.** Facultatea de Educație Fizică și Sport, una dintre cele 15 facultăți ale Universității *Ovidius* din Constanța, este singura facultate de

profil acreditată de pe cuprinsul Dobrogei. Din aceste considerente, specializarea educaţia fizică şi sport se înfiinţează în anul 1990 ca secţie în cadrul Facultăţii de Ştiinţe ale Naturii şi Agricole, iar începând cu anul universitar 2002-2003 capătă statut de facultate autonomă, cu durata studiilor de patru ani. În prezent, studiile se desfașoară pe două cicluri universitare. Ciclul 1 - timp de 3ani, studii de licență cu specializările Educație fizică și sportivă; Sport și performanță motrică; Kinetoterapie și motricitate specială. Ciclul 2 - timp de 2 ani, studii de masterat. În afara diplomei de licenţiat în Educaţie Fizică şi Sport, se realizează specializări sportive aprofundate în diferite ramuri sportive (atletism, gimnastică, sporturi nautice, baschet, tenis, fotbal, handbal, volei) pentru calificarea de antrenor. Începând cu anul 1999 facultatea asigură şi formarea continuă pentru profesorii din învăţământul preuniversitar. Facilităţile oferite se concretizează în: cursuri de pregătire şi examinare pentru obţinerea definitivatului în învăţământ; cursuri de pregătire şi examinare pentru obţinerea gradului didactic II şi I; module pentru perfecţionarea continuă a cadrelor didactice din învăţământul preuniversitar. În cercetarea ştiinţifică cel mai de seamă succes este câştigarea unui GRANT – TIP A cu proiectul intitulat *Dezvoltarea psihomotricităţii la copiii instituţionalizaţi, sănătoşi şi cu probleme speciale din centrele de plasament ale judeţului Consta*nţa, aprobat de C.N.C.S.I.S.

Dintre obiectivele generale asumate în activitatea de cercetare, enumerăm: sesiunile anuale de comunicări şi referate, simpozioanele naţionale şi internaţionale, editarea de cărţi şi cursuri universitare, publicaţiile în *Analele Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport*, revistă de specialitate acreditată B+ de C.N.C.S.I.S. Se realizează şi parteneriate româno – internaţionale cu instituţii europene de acelaşi profil în cadrul programului SOCRATES – ERASMUS. Statele în care s-au efectuat schimburile reciproce de vizite şi informaţii pentru studenţi şi cadre didactice au fost: Anglia (Celtenham), Franţa (Nice, Caen), Germania (Gottingen), Portugalia (Villa Real), S.U.A. (Yowa), Italia (Urbino), Turcia (Ankara). Colaborări internaționale:Universitatea GLOUCESTERSHIRE, U.K; Universitatea WALES, U.K; Universitatea CAEN, FRANŢA; Universitatea NICE, FRANŢA; Universitatea PAUL SABATIER – TOULOUSE III, FRANŢA; Universitatea VILLA REAL, PORTUGALIA; Universitatea LAS PALMAS, SPANIA; Universitatea URBINO, ITALIA; Universitatea GOTTINGEN, GERMANIA; Colegiul NOTODDEN- TELEMARK, NORVEGIA; Universitatea VITORIA, SPANIA; Universitatea NANCY, FRANŢA; Universitatea STRASBOURG, FRANŢA; Universitatea MADEIRA, PORTUGALIA; Universitatea PLYMOUTH, U.K; Facultatea de kinesiologie, ZAGREB, CROATIA; ANKARA University School of Physical Education and Sport, ANKARA, TURKEY;MARMARA University School of Physical Education and Sport, ISTANBUL, TURKEY; EGE University IZMIR, TURKEY. Dintre numele sonore ale sportului românesc care au absolvit această facultate enumerăm pe: Ilie Floroiu, Nicolae Forminte, Aihan Omer, Petre Buduru, Paul Peniu, Ion Draica, Ciosu Emilia, Vastag Francisc, Garabet Clemența. Mari sportivi de performanță ce activează ca studenți ai acestei instituții: Marin Cristina - gimnastică aerobică; Pohoață Mihaela - gimnastică aerobică; Porime Tolan Petru/– gimnastică aerobică, Cătălina Ponor – gimnastică, Daniela Sofronie – gimnastică, Răzvan Florea – înot, Gîlcă Ionela – handbal, Horia Tecău – tenis, Halep Simona – tenis, Elizabeta Samara – tenis de masă, Cristina Ioana Bujin – atletism.

Printre figurile reprezentative ale FEFS care și-au adus contribuția la formarea și păstrarea prestigiului acesteia, amintim pe: prof.univ. Victor Albu, conf.univ.Emilia Nicodim, lector univ. Ion Ciulianu, lector univ. Elena Șcheul, lector univ. Constantin Mihail (secretar al FR de Atletism, ani la rând), lector univ. Mircea Roman (actualul antrenor al lotului olimpic de canotaj fete), lector univ. Elvira Simionescu, lector univ. Daly Gurman. Generația actuală este reprezentată de: prof.univ.dr. Stănculescu George Radu, lector univ.dr. Ionel Melenco, asistent univ.dr. George Cosmin Muşat, cei trei reușind să obțină cu echipa de futsal a FEFS, titlul de Campioană Mondială Universitară - 2009 și 2010; prof.univ.dr. Damian Mirela–-antrenor lot olimpic de gimnastică ritmică, între1990-1992 și

antrenoare a sportivei Alina Voinea, componentă a lotului, obținând locul IV la CM de la Atena – 1991 și locul V la CE de junioare din Portugalia - 1990; prof.univ.dr. Cecilia Gevat Ismet, prof.univ.dr.C. Gevat, conf.univ.dr. Alin Larion, lect.univ. dr. C-tin Rizescu – antrenor de handbal divizia A, aistent. univ. drd. Liviu Panait – antrenor lot național juniori. Din anul 2002, de când facultatea a devenit de sine stătătoare și până în prezent, conducerea a fost asigurată de prof. univ. dr. George Stănculescu – decan; prof. univ. dr. Mirela Damian – din 2002 până în 2008, șef de catedră, iar din 2008 – prezent, prodecan; secretar științific – prof. univ. dr. Carmen Ene-Voiculescu (2002 – 2008), prof.univ.dr. Cecilia Gevat Ismet din 2008.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII** din **CRAIOVA.** În 1990 se înființează secția de educație fizică și sport a Facultății de Științe, ca mai apoi, în 1995 secția să devină Facultatea de Educație Fizică și Sport prin Ordinul Ministerului Învățământului nr.4622. În anul 1997 Facultatea de Educație Fizică și Sport este acreditată și se autorizează și funcționarea secției de Kinetoterapie. Urmează anul 2000, an în care a fost înființată secția de Educație fizică și management în sport, iar în 2003 se aprobă masteratul „*Sport și management în sport*", cursuri de zi, cu durata de 2 ani. În anul 2004 facultatea va mai înființa un master intitulat „*Traumatologie și recuperare în sport*", cursuri zi, este acreditată secția de Kinetoterapie și se înființează cea de-a IV-a catedra Kinetoterapie în cadrul Centrului Universitar Drobeta - Turnu Severin al Universității din Craiova cu secțiile Educație fizică și sportivă și Kinetoterapie și motricitate specială. În anul 2005 este reevaluată secția Educație fizică și sport și va fi aprobat masterul - „*Competiție și performanța sportivă*", „*Sport și calitatea vieții*", „*Kinetoterapie în recuperare neuromotorie*", cursuri de zi, cu durata de 2 ani. Facultatea are și un curs postuniversitar „*Masaj terapeutic, tehnici speciale de masaj, masajul și concepte noi de recuperare în patologia infantilă*", cursuri zi, cu durata de un semestru. În anul 2008 se înființează masterul în sistem Bologna - „*Activitate motrică curriculară și extracurriculară*", „*Performanța în sport*", „*Kinetoterapie în reeducare neuromotorie*".

Organizarea academică este structurată astfel: Catedra I - Discipline sportive individuale și medicale cu șef de catedră - prof.univ.dr. Marcela Dragomir; Catedra a II-a - Discipline teoretice și jocuri sportive cu șef de catedră - prof.univ.dr. Corneliu Orțănescu; Catedra a III-a - Educație Fizică cu șef de catedră - conf.univ.dr. Glicheria Daian; Catedra a IV-a - Kinetoterapie - Turnu Severin cu șef de catedră - prof.univ.dr. Mircea Dănoiu. Dintre cadrele didactice ale facultății fac parte: prof. univ. dr. Corneliu Andrei Stroe, prof. univ. dr. Cătăneanu Sergiu, conf. univ. dr. Mirela Vasilescu, conf. univ. dr. Dumitru Tapurin, conf. univ. dr. Călinescu Gheorghe, conf. univ. dr. Alice Gusti, conf. univ. dr. Sorina Cernăianu, conf. univ. dr. Dănuț Pascu, conf. univ. dr. Gabriel Mangra și mulți alții.

Consiliul de conducere al facultății este format din: decan - prof.univ.dr. Marian Dragomir, prodecan - prof.univ.dr. Dorina Orțănescu, prodecan - prof.univ.dr. Taina Elena Avramescu, secretar științific - prof.univ.dr. Ligia Rusu.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII *DUNĂREA DE JOS*** din **Galați**. A fost înființată în anul 1969 și până în anul 1974 a funcționat în cadrul Institutului Pedagogic cu durata de trei ani. Începând din anul 1974 se transformă în secție de Educație fizică în cadrul Facultății de Învățământ Pedagogic.Începând cu anul 1983 secția își întrerupe activitatea, deoarece nu a primit cifra de școlarizare pentru a putea organiza concurs de admitere. Din anul 1990, activitatea de educație fizică din România cunoaște o nouă orientare, înscriindu-se în contextul general al reformelor ce au fost adoptate. Ca urmare, secția de la Galați primeste din nou cifra de școlarizare, activând până în 1997 în cadrul Facultății de Litere și Științe. Anul 1997 marchează un moment foarte important în cadrul istoricului facultății. Datorită recunoașterii valorii școlii de educație fizică și sport gălățene, secția se desprinde ca instituție de sine stătătoare, sub denumirea de Facultatea de Educație Fizică și Sport.

Durata studiilor este de 3 ani curs de zi, absolvenții obținând titlul de licențiat în Educație fizică și sport sau în Kinetoterapie. Printre studenții care au urmat cursurile acestei facultăți s-au aflat și sportivii de renume, Lucian Bute - Campion Mondial, Valeriu Calancea – Campion Mondial, Fița Lovin. Dintre cadrele didactice care și-au adus contribuția la creșterea prestigiului facultății amintim pe: Cornelia Niță, Horia Dulgheru, unul dintre membrii fondatori - specializare gimnastică, Cezar Nica – handbal, Ștefania Constantin – atletism, Nicolae Hoștiuc – fotbal, Dumitru Stanciu – șef catedra de schi ș.a. De-a lungul anilor conducerea facultății a fost susținută de: conf. univ. Gheorghe Manolescu (primul decan al facultății), prof.univ.Florin Balaiș, prof.univ.dr.Dumitru Sîrbu, prof.univ.dr.Toma Badiu, prof.univ.dr Constantin Hânsa. Conducerea facultății este formată din: decan – prof. univ. Dr. Păcuraru Alexandru, prodecan – conf. univ. Dr. Pop Nicolae, secretar științific – conf. univ. Dr. Dragu Mircea. Șefi de catedră sunt: la cea de sporturi individuale – conf. univ. Dr. Ion Ene Mircea, iar la cea de jocuri sportive – conf. univ. Dr. Ploesteanu Constantin.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII *AL. I. CUZA*** din **IAȘI.** Încă de la începutul secolului trecut, mai precis la 14 noiembrie 1902, din inițiativa unui grup de profesori universitari şi secundari din Iaşi, printre care Paul Bujor, Ion Găvănescul, Ion V. Praja, Vasile Teodoreanu, Teodor Berescu, Vasile Negruţi şi alţii, a luat fiinţă *Societatea de Gimnastică şi Muzică* (S.G.M.). În structurile sale, a fost creată la 27 noiembrie 1902 o şcoală menită să pregătească maeştri şi cadre de specialitate denumită Şcoala „*Sport şi Muzică*", autorizată de Ministerul Instrucţiunii Publice şi al Cultelor, cu durata studiilor de 2 ani. Primul director al şcolii a fost Vasile Negruţi, iar printre profesorii care şi-au desfăşurat activitatea s-au numărat: dr. I. Luca (anatomie şi fiziologie), Ilie Ghibănescu (pedagogia gimnasticii), prof. univ. D. Pompeiu (mecanică aplicată la gimnastică). Doi ani mai târziu, şcoala s-a transformat în *Şcoala pregătitoare de maeştri şi maestre de gimnastică*, fiind recunoscută de Ministerul Instrucţiunii Publice şi al Cultelor prin Decizia nr. 16350, emisă la 11/24 iunie 1904. Şcoala a pregătit cadre de specialitate necesare predării gimnasticii şi a activităţilor sportive în structurile şcolare din Moldova până în anul 1925, dată la care a absolvit prima promoţie de profesori din cadrul Institutului Naţional de Educaţie Fizică din Bucureşti (înfiinţat în anul 1922), afirmaţie întărită şi de Ordinul nr. 19081 din 8/21 aprilie, care preciza ca absolvenţii şcolii ieşene să profeseze în învăţământ. Între anii 1925-1960 formarea şi pregătirea specialiştilor i-a revenit INEF Bucureşti. La Iaşi, pregătirea specialiştilor a fost reluată odată cu anul universitar 1960-1961, când în cadrul Institutului Pedagogic a fost înfiinţată Facultatea de Educaţie Fizică.

În perioada 1960-1989, facultatea a suportat mai multe transformări sub aspect organizatoric, după cum urmează:

• 1960-1967, Facultatea a funcţionat în cadrul Institutului Pedagogic de 3 ani;

• 1967-1971, Institutul Pedagogic a fost preluat de către Universitatea *Alexandru Ioan Cuza*;

• 1971-1974, Facultatea a funcţionat ca structură de sine stătătoare, fiind preluată de Universitate în urma adoptării Hotărârii Consiliului de Miniştri nr. 775 din 30 iunie 1971; se prevedea, printre altele, transferarea Facultăţilor de Educaţie fizică şi desen de la Institutul Pedagogic de 3 ani ca facultăţi cu durata de 3 ani; •1974-1977, Facultatea a fost organizată ca secţie de educaţie fizică şi împreună cu Secţia de desen au fost incluse în structurile Facultăţii de Învăţământ Pedagogic, în urma Decretului nr. 147 privind profilele şi specializările din învăţământul superior, precum şi instituţiile şi facultăţile din sistemul MEI, din 5 iunie 1974;

• 1977-1983, Secţia de Educaţie fizică a fost transferată la Facultatea de Istorie şi Filozofie, în urma adoptării Decretului Consiliului de Stat nr. 209, din 12 iulie 1977;

• 1983-1989, Secţia de Educaţie Fizică a fost transformată în Catedra de Educaţie Fizică a universităţii, în cadrul Facultăţii de Istorie şi Filozofie.

Între anii 1968-1977, Facultatea a fost condusă de un decanat propriu: în perioada 1968-1972 - decan conf.univ. Cercel Paul, iar în perioada 1972-1977 - conf. univ. Merică Alexandru.

• La 1 octombrie 1990 se reorganizează secţia de Educaţie fizică şi sport în cadrul Facultăţii de Filozofie din cadrul Universităţii *Al. I. Cuza* din Iaşi iar în 1994 se transformă în Facultate de Educaţie Fizică şi Sport având două secţii: Educaţie fizică şi sport cu durata de patru ani şi Colegiul de Antrenori cu durata de trei ani. Din anul 2000 s-a înfiinţat specializarea Kinetoterapie cu durata de patru ani, iar în 2006 a fost acreditată sub denumirea de Kinetoterapie şi motricitate specială cu durată de trei ani. În prezent facultatea are acreditate două specializări în domeniul Educaţie fizică şi sport: Educaţie fizică şi sportivă (forma Zi/IFR), Kinetoterapie şi motricitate specială, ambele pentru ciclul de licenţă (sistem Bologna), precum şi patru specializări pentru ciclul de master: Management şi marketing în sport (forma Zi/ID), Fitness şi estetică corporală , Activităţi sportive de timp liber şi sporturi extreme, Kinetoterapia în traumatologie sportivă. Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport dezvoltă colaborări cu universităţi din Franţa, Portugalia, Moldova, Germania, în cadrul programelor europene Socrates - Erasmus şi cu toate Facultăţile de Educaţie Fizică şi Sport din România.

Printre cei mai reprezentativi absolvenţi s-au numărat sportivi care au reprezentat România, de-a lungul timpului, la marile competiţii internaţionale – JO, CM, CE, o parte dintre ei obţinând medalii de aur, argint sau bronz (Laura Badea, Lazăr Reka Szabo, Roxana Scarlat şi Rareş Dumitrescu, Mihai-Claudiu Covaliu, Constantina Diţă etc., sunt absolvenţi ai studiilor licenţă sau/şi de master).

Din corpul universitar de elită enumerăm pe: prof.univ. Paul Cercel - șef de catedră, decan și prodecan; prof.univ.Alexandru Merică – șef de catedră, decan; prof.univ.dr. Gheorghe Luca – șef de catedră și decan, antrenor al echipelor de baschet universitare; prof.univ.dr. Alice Luca – gimnastică; prof.univ. Paul Romulus Fiedler – șef catedră Teorie și metodică; C-tin Ioanițescu – primul cadru didactic de educație fizică al Universității Al.I.Cuza; Adrian Odochian – catedra de schi, purtător al Flacării Olimpice pe pământ românesc în drumul ei de la Atena la Moscova, unde urma să aibă loc a XXII-a Olimpiadă; prof.univ. Octavian Ungureanu - gimnastică, antrenor la lotul național de gimnastică 1962-1972 ; prof.univ. dr. Ioan Iacob – antrenor și arbitru de volei; prof.medic univ.dr. Paula Drosescu; lector univ.dr. Lucian Popescu – fotbal, șef departament; lector univ.dr.Grigore Ursan – profesor / antrenor de atletism cu participări ale sportivilor la CE, CM, JO. În timp, mandatele de decani au fost exercitate de: prof. dr. Luca Gheorghe (1994-1996 şi 1996-2000), prof. dr. Iacob Ioan (2000-2004 şi 2004-2008) și conf. dr. Chirazi Marin (2008-). Conducerea facultăţii este formată din decan: conf. dr. Chirazi Marin, prodecan: prof. dr. Bălteanu Veronica și cancelar: lector dr. Cojocariu Adrian.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul UNIVERSITĂȚII din **ORADEA.** Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport de azi continuă tradiţia învăţământului superior orădean de educaţie fizică şi sport, fondat în anul 1964 în cadrul Institutului Pedagogic de 3 ani, devenit Institutul de Învăţământ Superior în anul 1977, a cărei istorie a fost marcată hotărâtor, între 1965-1984, prin activitatea prof. Aurel Encuțescu, decan al acestei facultăți. În această perioadă sub îndrumarea lui a fost creată o bază complexă pentru toate ranurile de sport din cadrul facultății precum și cabana *Gaudeamus*, construită la Stâna de Vale, împreună cu pârtia de schi pentru desfășurarea cursurilor practice Facultatea este desfiinţată în anul 1983 împreună cu toate celelalte facultăţi de educaţie fizică şi sport din ţară cu învăţământ de scurtă durată. Odată cu înfiinţarea Universităţii Tehnice Oradea prin HG nr.469 / 2 V 1990, se reia activitatea la profilul Educaţie fizică şi sport, de această dată ca învăţământ universitar de lungă durată, funcţionând la început în cadrul Facultăţii de Litere şi Ştiinţe şi apoi în cadrul Facultăţii de Litere şi Ştiinţe Socio-Umane. Din anul 1999, prin Hotarâre de Guvern, activitatea profilului educaţie fizică şi sport se desfăşoară în cadrul Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport. Fiind o facultate care a funcţionat înainte de 1989 şi ca urmare a aprecierilor favorabile ale CNEAA (Consiliul Naţional de Evaluare şi Acreditare Academică), în anul 1993, a fost autorizată să funcţioneze, să organizeze examen de

admitere şi licenţă, iar apoi a fost acreditată. Actualmente, facultatea funcţionează cu specializările Educaţie fizică şi sportivă şi Kinetoterapie şi motricitate specială la nivelul ciclului de licenţă, respectiv specializările Educaţie fizică şi antrenament sportiv şi Kinetoterapie în reeducare funcţională la nivelul ciclului de masterat. În cadrul Programului Long Life Learning Programme (Program de învățare pe tot parcursul vieții) - Erasmus, din 1998 și până în prezent, un număr de peste 50 studenți ai FEFS – Oradea, au beneficiat de burse de studio, în facultăți din Franța, Portugalia, Spania, Olanda, Finlanda, iar peste 80 de studenți din Finlanda, Franța, Portugalia, Spania, Polonia, Turcia, Lituania, au frecventat cursurile facultății, asigurându-se echivalarea rezultatelor obținute de student, la facultățile partenere.

În perioada 1964 – 1984 denumirea era de Facultatea de educație fizică și istorie – geografie, având în conducere ca decani pe: conf. univ. dr Igantie Berindei (1964-1968 şi 1973-1978); conf. univ. Aurel Encuţescu (1968 - 1973); lector ing. Teodor Maghiar pentru toate facultăţile (1979-1984). Şef secţie educaţie fizică şi sport: conf. univ. Aurel Encuţescu (1973 - 1981). Şefi de catedră au fost: lector univ.Maria Marcovici (1964 – 1966); lector univ. Aurel Encuţescu (1966 – 1968); lector univ. Dumitru Muşat, sporturi individuale (1969 – 1973); lector univ. Emil Blaga, discipline teoretice (1969 – 1973); lector univ. Mihail Mateiu, jocuri sportive (1969 – 1973); lector univ. Valentin Chifor, pentru filologie, ştiinţe sociale şi educaţie fizică (1981 – 1983). Între 1990 – 1996), Secția de educație fizică era componentă a Facultății de litere și științe, decan fiind conf. univ.dr. Teodor Jurcuț iar șefi de catedră ai EFS, conf. univ. Iacob Hanţiu 1990 – 1996, conf. univ. Dinu Drăgan 1992 – 1996. După 1999 facultatea devine de sine stătătoare, având la conducere pe prof.univ.dr.Iacob Hanțiu, iar ca șefi de catedră pe:prof. univ. dr. Mircea Pop, discipline teoretice şi medicale; prof. univ. dr. Dinu Drăgan, sporturi individuale; conf. univ. dr. Octavian Bâc, jocuri sportive; lector univ. Carmen Şerbescu, kinetoterapie; lector univ. Lozincă Isabela, kinetoterapie (2003→), secretari științifici - conf. univ. Brata Maria (1999-2004), conf. univ. Maroti Ştefan. Dintre cadrele de renume amintim pe: conf.univ.Elena Svercsak, prof.univ. Mircea Pop, prof. univ. Emil Blaga, prof.univ. Vasile Marcu, conf.univ. D-tru Muşat, conf.univ. Ianoş Fekete, lector univ.Ştefan Kolumban, lector univ. Marţian Pirtea, lector univ. Corneliu Stanciu ș.a. Conducerea facultății este formată din decan - prof.univ.dr. Bâc Octavian, conf. univ.dr. Dumitrescu Gheorghe șef catedră – Discipline Sportive, conf.univ.dr. Biro Francisc șef catedră – Discipline Teoretice Medicale şi Kinetoterapie, conf.univ.dr. Mărcuţ Petru - secretar ştiinţific.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul UNIVERSITĂȚII din **PITEȘTI.** Facultatea de Educație Fizică și Sport a fost înființată, ca specializare în cadrul secției Biologie a Institutului Pedagogic de 3 ani din Pitești, în anul 1971 și funcționează până în anul 1980. După Revoluția din decembrie 1989, întregul învățământ superior românesc a suferit transformări majore. Astfel, în 1990, a luat ființă Universitatea din Pitești. Începând cu anul 1991 s-a reânființat specializarea Educație Fizică și Sport în cadrul Facultății de Științe, ca în anul 2000 să se desprindă din cadrul acestei facultăți ca Facultate de Educație Fizică și Sport. Întregul proces de învățământ se desfășoară pe baza sistemului european de credite transferabile, studenții parcurgând facultativ modulul psiho-pedagogic, care le permite desfășurarea activităților profesionale, în toate ciclurile de învățământ preuniversitar și universitar. Specializările facultății sunt: licență - Educație fizică și sportivă, Sport și performanță motrică, Kinetoterapie și motricitate specială; master – performanța sportivă, sport, turism și activități de timp liber, activități motrice curriculare și extracurriculare. Recunoașterea prestigiului științific al Facultății de Educație Fizică și Sport s-a materializat prin acordarea calității de Instituție Organizatoare de Doctorat începând cu anul 2003, astăzi având un număr de 8 conducători de doctorat, cu peste 100 teze finalizate. Aceștia sunt: prof.univ.dr. Ioan Lador, prof.univ.dr. Dumitru Colibaba Evuleț, prof.univ.dr. Pierre de Hillerin, prof.univ.dr. Gheorghe Simion - din 2003; prof.univ.

dr. Spiridon Horațiu Mugurel Niculescu din 2004; prof.univ.dr.Georgescu Luminița, prof.univ.dr. Mihăilescu Liliana din anul 2007, prof.univ.dr. Mihăilescu Nicolae din 2009. De asemenea, începând cu anul 2001 s-a inființat sub conducerea facultății și în colaborare cu Institutul Național de Cercetare în Sport București, Centrul de Cercetare pentru Performanță Umană. Facultatea are numeroase contracte de colaborare în țară și străinătate: A.N.E.F.S. - București, Institutul Național de Cercetare în Sport - București, Facultatea de Științe ale Mișcării, sportului și Sănătății - Bacău, Universitatea de Medicină - București, Universitatea Ș*tefan Cel Mare* - Suceava, Universitatea Valahia - Târgoviște etc., iar din străinătate I.N.E.F.S. Chișinău - Rep. Moldova, Universitatea Sophia Antipolis Nice - Franța, Național Kapodistrian University of Athens, Aristotle University of Thessaloniki etc. Conducerea facultății este formată din : decan - prof. univ. dr. Niculescu Mugurel, prodecan - prof. univ. dr. Georgescu Luminița, Secretar științific - conf. univ. dr. Mihăilă Ion.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul UNIVERSITĂȚII *ȘTEFAN CEL MARE* din **SUCEAVA.** Secția de Educație fizică și sport din cadrul Institutului Pedagogic de 3 ani Suceava, a fost înființată în anul 1971 iar ultima generație a secției a absolvit în anul 1986. Printre absolvenți s-au numărat și următorii sportivi de renume mondial: Mihai Mironiuc (handbal), Doina Melinte (atletism), Ilie Matei (lupte greco-romane), Laura Florea (atletă de lot). În anul 2002 s-a reînființat Facultatea de Educație Fizică și Sport, iar în anul 2003, specializarea Kinetoterapie. Specializările *Educație Fizică și Sportivă* și *Kinetoterapie şi motricitate specială* funcționează în cadrul Facultății de Educație Fizică și Sport a Universității *Ștefan cel Mare* Suceava, fiind îndreptate pe două direcții: didactica - vizând pregătirea specialiștilor cu studii superioare în domeniul educației fizice, sportului și kinetoterapiei și cercetarea științifică în domeniu,ce se vor finaliza prin acordarea diplomei de licențiat în Educație fizică și sport și licențiat în Kinetoterapie. Facultatea cuprinde și studii de masterat cu specializarea în Educație fizică școlară și activități extracurriculare. În perioada actuală, în cadrul Universităţii *Ştefan cel Mare* din Suceava, a fost înfiinţat Clubul Sportiv Universitar Bucovina Suceava (de drept privat) care se ocupă de pregătirea şi participarea sportivilor în competiţiile oficiale. Printre performerii clubului nostru se numără: echipa de handbal masculin (participantă în Liga Naţională), Tatarău Iustin (atletism, medaliat cu argint la CNUniversitare), Cârdei Alexandru (component al lotului naţional de lupte), Conache Tiberiu (component al lotului naţional de tineret - rugby), Tcaciuc Ioan, Ciubotariu Florin, Rohozneanu Dan Mihai (componenţi ai lotului naţional de tineret - handbal). Au activat pe postul de titular următoarele cadre dicatice: conf.univ. dr. Petru Ghervan, lector univ.drd. Aurelia Diaconu, lector univ.dr. Claudia Bîlha, lector univ.dr.ing.Florian Bendek, lector univ. dr. Negoiţă Andrei, lector univ.drd.Elena Raţă, lector univ.drd.Sorin Raţă, asistent univ.drd. Eusebiu Ionescu, asistent univ.drd.Florin Leuciuc, asistent univ.drd.Bogdan Grosu, asistent univ.drd.Virgil Larionescu, asistent univ.Radu Opincaru, asistent univ.Ionuţ Leca, asistent univ. Daniela Crăciun, asistent univ. Oana Paţa, prep.univ.Gheorghe Pricop. Conducerea facultății este asigurată de: decan - conf. univ.dr. Petru Ghervan, prodecan - lector univ.dr. Claudia Bâlha, secretar ştiinţific - lector univ.dr. Florin Leuciuc.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul UNIVERSITĂȚII DE VEST din **TIMIŞOARA.** La data de 1 octombrie 1960 şi-a început activitatea Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport din Timişoara, cu durata de studii de 3 ani. La început facultatea a dispus de condiţii modeste şi un colectiv didactic iniţial alcătuit din 8 persoane, dar odată cu îmbunătățirea cu bazei materiale și diversificarea activităţilor din instituţie, a apărut necesitatea măririi acestui colectiv astfel că în 1963 activitatea a fost organizată pe două catedre, iar din 1968/1969, pe trei catedre. Din acest an, în vederea desfăşurării pregătirii studenţilor în condiţii calitative deosebite, au fost puse la dispozitia acestora o multitudine de facilități, facultatea având o dotare

deosebită. Din 1975/1976 Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport devine secţie în cadrul Facultăţii de Ştiinţe ale Naturii. Cifra de şcolarizare se restrânge mereu, iar în vara anului 1983 îsi încheie activitatea cu ultima promotie de studenţi. Între 1983-1990 are loc întreruperea activităţii facultăţii, în această perioadă, în cadrul Universităţii Timişoara funcţionând Catedra de educaţie fizică şi sport cu 5 cadre didactice rămase de la fosta facultate şi care asigura orele de educaţie fizică şi sport pentru studenţii tuturor facultăţilor. Din 1990 și până în prezent are loc reînfiinţarea şi dezvoltarea facultăţii, care, pe structura Catedrei de educaţie fizică din cadrul Universităţii Timişoara înfiinţează Secţia de educaţie fizică şi sport de la Facultatea de Litere, Filosofie şi Istorie cu durata de studii de patru ani. Din anul 1995, secţia devine facultate de sine-stătătoare sub titulatura de Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport. Aceasta funcţionează şi în prezent, având în componenţă două catedre: Catedra I (Discipline practico-metodice de specialitate) şi Catedra a II –a (Discipline teoretice şi educaţie fizică – curs de bază). În anul 1997, alături de specializarea Educaţie fizică şi sport, se înfiinţează cea de-a doua specializare: Kinetoterapia. Răspunzând cerinţelor valorificării potenţialului sportiv şi tradiţiei din zonă, în strânsă colaborare cu Liceul cu Program Sportiv Deva, ia fiinţă în anul 1999 Colegiul de măiestrie sportivă de la Deva, axat prioritar pe pregătirea antrenorilor în gimnastică şi atletism. Subordonat facultăţii noastre, colegiul a funcţionat până în anul 2005, dând cinci promoţii de absolvenţi. Anul 2008 are un specific aparte în istoria recentă a facultăţii noastre deoarece consemnăm ultima promoţie de absolvenţi cu 4 ani şi prima promoţie de absolvenţi cu 3 ani (sistem Bologna). Aceştia din urmă au posibilitatea de a urma ciclul de Masterat (2 ani) organizat pe cinci specializări: Educaţie fizică şi sportivă; Fitness şi performanţă motrică; Managementul activităţilor şi organizaţiilor de educaţie fizică şi sportive; Kinetoterapia în patologia ortopedico-traumatică; Recuperare fizică şi kinetoprofilaxie. Principalele legături de colaborare cu instituții academice din străinătate sunt concretizate într-o serie de contracte ERASMUS-SOCRATES realizate cu: FEFS a Universității *Sophya Antipolis* din Nice, Franta; FEFS și Facultatea de Kinetoterapie a *Universității Libere* din Bruxelles, Belgia; FEFS și Facultatea de Kinetoterapie a Universității *Sart Tillman* din Liege, Belgia; FEFS a *Liverpool Hope* University College, Liverpool, Anglia; FEFS și Facultatea de Kinetoterapie din Udine, Italia; FEFS și Facultatea de Kinetoterapie a Universității din Coruna, Spania; CERRF, Saint-Denis, Franta; *Europa Fachhochschule Fresenius*, Germania; FEFS - *Georg-August*-Universitat Gottingen, Germania; *Kobenhavns* Universitet, Koppenhaga, Danemarka; *Lahti Polytechnik*, Lahti, Finlanda; *Humanistinen ammattikorkeakoulu*, Kauniainen, Finlanda; FEFS a Universității din Caen-Basse Normandie, Franta. Dintre cadrele care și-au adus contribuția la ridicarea prestigiului acestei instituții amintim pe: prof. univ. Cornel Balița, fost decan al facultății; prof. univ. dr. Maria Raicu, fost decan al facultății; prof. Tamara Bompa, plecată mai apoi și stabilită în Canada, devenită antrenoare internațională la gimnastică ritmică; as. univ. Maria Nicolin, antrenoare a lotului național de gimnastică ritmică în perioada 1994 – 1997; lector univ. dr. Dorin Sandici, fost antrenor al lotului de gimnastică băieți, precum și pe mai tinerele cadre, fostele mari gimnaste ale României, asistentele univ. Simona Amânar și Maria Olaru. În ce privește structurile de conducere ale facultății, coordonarea acesteia este asigurată de: prof. univ. dr. Doru Ciosici – decan; prof. univ. dr. Sorinel Voicu – prodecan; conf. univ. dr. Mihaela Oraviţan - secretar ştiinţific.

FACULTĂȚI PARTICULARE ACREDITATE

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT - UNIVERSITATEA SPIRU HARET. București. Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport a Universităţii *Spiru Haret* a fost înfiinţată în anul 1992. Acreditată ca instituţie de învăţământ superior, liberă, deschisă, autonomă din punct de vedere academic şi economic-financiar, persoană juridică de drept privat şi de utilitate publică, parte compo-

nentă a sistemului naţional de învăţământ prin legea nr. 443 din 5 iulie 2002, universitatea Spiru Haret are 30 de facultăţi cu 50 de specializări, cu 64 de programe pentru studii universitare de masterat, ciclul II Bologna şi 58 de programe de studii post-universitare de masterat. Universitatea dispune de 52 de centre pentru învăţământul la distanţă, dintre care 44 în reţeaua naţională şi 8 în reţeaua internaţională (New York, Roma, Madrid, Paris, Tel-Aviv, Viena, Toronto şi Chişinău). Printre cei peste 4700 de studenţii şi masteranzi actuali, sau cei care au absolvit cursurile facultăţii de educaţie fizică şi sport (FEFS) se numără multe glorii ale sportului românesc, maeştri emeriţi ai sportului, cu rezultate de prestigiu pe plan. Numeroşi sportivi de performanţă au absolvit cursurile universitare de masterat, având ca program „*Managementul activităţilor sportive*". Facultatea EFS a Universităţii Spiru Haret are două specializări specifice domeniului: Educaţie fizică şi sport precum şi Kinetoterapie. FEFS a fost absolvită până în 2008 de 12 promoţii dintre care peste 97% dintre studenţi au trecut cu succes examenul de licenţă. Multe cadre didactice sunt personalităţi cu o activitate profesională didactică, ştiinţifică şi de cercetare de prestigiu. Astfel, corpul profesoral al FEFS se situează în grupul de elită al specialiştilor români din domeniul EFS. Printre aceştia se numără: asistent univ. Claudiu Varlam, Maestru Emerit al Sportului, dublul Campion Mondial şi antrenor al lotului naţional de gimnastică aerobică; prof univ. dr. loan Sabău, Antrenor Emerit la atletism; lector univ drd. Paula Ivan, Maestră Emerită a Sportului, campioană şi recordmenă olimpică la atletism, conf. univ. dr. Toma Petrescu, Maestru al Sportului la atletism, lector Duţiu Ioana etc. FEFS are 53 cadre didactice, din care 43 doctori sau doctoranzi, 3 sunt cercetători principali gr I; 6 sunt doctori emeriţi sau maeştri iar 6 sunt medici. În toată această perioadă au activat, cu rezultate foarte bune, o serie de cadre didactice de mare prestigiu, pe plan naţional şi internaţional, printre care: prof. univ. dr. Nicu Alexe, prof. univ. dr. Elena Firea, prof. univ. loan Kunst Ghermănescu, prof. univ. Virgil Teodorescu, prof. univ. Lucică Vasilescu, prof. univ. Al Bizim, conf. Univ. Virgil Hnat, conf. univ. Elena Sima, conf. Dumitru Forţu, lector univ. Aurel Drăgan, lector univ. Gh. Rugină, lector univ. dr. Cristina Fozza etc. În cadrul acestei universităţi există următoarele programe de masterat: Educaţie fizică şi antrenamentul sportiv; Managementul structurilor şi activităţilor sportive; Kinetoterapia în recuperarea afecţiunilor cerebro-vasculare şi kinetoterapia în afecţiuni locomotorii. În cadrul FEFS Spiru Haret, funcţionează un *Centru propriu de cercetare ştiinţifică*. Cu ajutorul Editurii Fundaţiei *România de Mâine*, au fost editate şi tipărite 76 de cursuri universitare într-un tiraj de 110.000 exemplare. În total, biblioteca FEFS dispune de peste 9000 de volume (monografii, cursuri, lucrări de specialitate, etc.). Pe lângă Universitatea Spiru Haret a funcţionat un post de radio şi unul de televiziune. FEFS dispune de un complex sportiv de cca 4 ha compus dintr-un un stadion de fotbal gazonat şi alte 15 terenuri pentru baschet, handbal, volei, tenis de câmp, rugby, oină, badminton etc. Conducerea Universităţii şi a FEFS Spiru Haret: rector - prof. dr. Aurelian Gh. Bondrea; prorector - prof. univ. Alexandru Mureşan; decan - conf. univ. dr. Septimiu Florian Todea (în perioada 2004-2008 a fost preşedinte al Forului naţional al Decanilor FEFS din România); prodecan: Elena Sabău; şef catedră - conf. univ. dr. Toma Petrescu; şef catedră Kinetoterapie - conf. univ. dr. Florentina Popescu, cancelar - conf. univ. dr. Gh. Daniel.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII ECOLOGICE** din **BUCUREȘTI.** Universitatea Ecologică este prima instituție particulară de învățământ superior, înființată în 1990 și funcționează în baza Legii 282/2003.Printre specializările acreditate se numără și Facultatea de educație fizică și sport care cuprinde în planul de învățământ ca Specializare acreditată - Educația fizică și sportivă,cursuri de zi, cu durata de 3 ani; Specializare autorizată provizoriu - Kinetoterapie și motricitate specială, cursuri de zi, cu durata de 3 ani; Studii universitare de masterat, cu durata de 2 ani. Dintre cadrele didactice care au contribuit la începuturile acestei facultăți amintim pe: prof. univ. dr. Elena Firea – fost decan al FEFS, prof.univ. DHC Mihai Epuran - psihologie, prof.

univ.dr. Nicu Alexe – creator și conducător al Cercului Didactic din cadrul FEFS, prof. Nicolae Vieru – gimnastică artistică, prof. Gineta Stoenescu – gimnastică ritmică și aerobică, dr. Cristina Foza - kinetoterapie, prof. Silviu Magda – gimnastică artistică, prof.univ. dr.Viorel Năstase – dans sportiv, conf. univ. Petre Honig – fost decan al FEFS, prof. Elena Tutan, - gimnastică, conf. univ. Dumitru Gârleanu – atletism, dr. Alexandrescu - anatomie, prof. univ. dr. Dumitru Evuleț Colibaba ș.a. La aceste nume de prestigiu se adaugă și tânara generație dintre care menționăm: conf.univ.dr. Iordache Enache, lector univ. dr. Florina (Neder), lector univ. dr. Olivia Timnea, asist. univ. Anca Dumitrescu (Gâju) ș.a. Conducerea facultății este formată din: decan, conf. univ.dr. Sanda Toma –Urichianu; șef catedră, conf. univ.dr. Vladimir Potop; secretar științific, lector univ.dr. Florina Liliana Neder.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII DE VEST *VASILE GOLDIȘ*** din **ARAD.** Facultatea de Educaţie fizică şi sport face parte din structura Universităţii de Vest *Vasile Goldiş* din Arad, care a funcţionat în cadrul Fundaţiei *Vasile Goldiş* Arad, în baza Sentinţei nr.- 6516 din 30.06.1993 având avizul favorabil al Ministerului Învăţământului. Conform articolului 1 din Statutul Fundaţiei, Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport şi-a propus să devină o instituţie social umanistă de învăţământ, ştiinţă şi cultură, fără scopuri politice şi non profit, supusă legilor şi controlului statului român, a organelor de specialitate al acestuia. Facultatea de educaţie fizică şi sport, învăţământ de zi şi fără frecvenţă a primit autorizarea provizorie în 1996, fiind acreditată în 2000. Specializările facultății sunt:Educație fizică și sportivă, cu durata de 3 ani, curs de zi; Kinetoterapie și motricitate specială, cu durata de 3 ani, curs de zi; masterat - Managementul activităților și organizațiilor de educație fizică, sportive și de turism, cu durata 4 semestre și Kinetoterapie și recuperare fizică cu durata 4 semestre. Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport, este membră a Confederaţiei Facultăţilor de Educaţie Fizică şi Sport din ţările dunărene alături de Iugoslavia, Ungaria şi Bulgaria, a Consiliului European pentru Ştiinţă şi Sport, şi a Academiei Olimpice Române.

Dintre cadrele care activează în cadrul facultății amintim pe: prof. univ. dr. Gheorghe Dehelean, lector univ. dr. Gina Gogean Groza, lector univ. dr. Lucia Georgeta Piscoi ș.a. Conducerea facultății este formată din: decan -conf. univ. dr. Mirela Carmen Dan; prodecan - conf. univ. dr.Corneliu Turcu; secretar ştiinţific - conf. univ. dr. Viorel Virgil Ioan Bitang.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII *GEORGE BARIȚIU*** din **BRAŞOV**. În 1991 a fost infiinţată Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport cu specializarea Educaţie fizică şi sport, în cadrul Universităţii *George Bariţiu* din Braşov – instituție de învățământ particulară, înființată în 1990,ce a avut la început în componență două facultăți (Drept și Științe Economice). În 1996 universitatea a obținut autorizație de funcționare pentru toate facultăţile şi specializările (HG. nr. 1371/11.12.1996), pentru ca în 2002 UGB să fie acreditată prin Legea 483/11.07.2002, având în componență trei facultăți, dintre care şi Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport.

Dintre licentiaţi ai facultăţii care au fost în acelaşi timp sportivii de marcă, componenţi ai loturilor naţionale ale României, participanţi la Campionatele Universitare, CB, CE, CM şi JO, putem evidenţia: Cosac George, Victor Crivoi – tenis, Daniel Brata, Mariana Raluca Boboc, Doiniţa Pădurice, Valeriu Perdivara – judo, Nicu Babeş, Alexandra Rusu, Nicolae Şerban, Cristian Moşoi – biatlon, Ileana Ianoşiu Hangan, Sandra Elena Nărea, Bianca Nărea – schi alpin (ambele Campioane Naționale și participante la CM de schi alpin), Dragos Nicolae Dima, Adrian Dima, jucători care au evoluat până acum în primele ligi ale campionatelor din Franţa şi Italia – rugby.

Conducerea Facultății de Educație Fizică și Sport: 1991- 1999: Decani: prof.univ.dr. Tatu Titus şi prof.univ.dr. Marcu Gheorghe; 1999 - 2001: conf. univ.dr. Moise Gheorghe; 2001- 2003: conf.univ.dr. Buzescu Stefania; 2003 - 2008: conf.univ.dr. Szabo Mihail; din 2008: prof.univ.dr. Bădău Dana. Şefi catedră şi secretari ştiinţifici: Szabo Mihail, Buzescu

Ștefania, Ianuli Mitrofan Anca, Antochi Sorin, Jude Ioan, Hansa Constantin

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII *BOGDAN – VODĂ*** din **CLUJ – NAPOCA**. Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport a Universităţii *Bogdan Vodă* din Cluj-Napoca s-a înfiinţat în anul 1994, la Baia Mare, cu specializarea Educaţie fizică şi Management în Sport, prima din ţară cu acest profil. Ultima promoţie, cu învăţământ de lungă durată, a terminat facultatea în anul 2005, în paralel cu specializarea Educaţie fizică şi sport de 4 ani, inaugurată în anul universitar 2002-2003. Începând cu anul 2005-2006, s-a implementat după Programul Bologna, învăţământ de specialitate cu durata de 3 ani, care funcţionează şi în prezent. Specializările facultății sunt: Educație fizică și sportivă, cu durata de 3 ani, curs de zi; masterat cu specializarea Managementul organizațiilor sportive, curs de zi, cu durata de 2 ani. Facultatea a avut și are ca studenți un număr considerabil de sportivi de performanță, începând cu componentele lotului national de handbal fete, dintre care amintim pe: Ioana Herman, Tătar Timea, Carmen Buceschi, Camelia Balint, Cristina Pop, Aneta Pârvu, Sabine Klinek, Alexandra Ciunt, Lăcrămioara Lazăr. De la echipa de handbal băieți, studenți ai facultății s-au remarcat: Daniel Apostol, Andrei Popescu, Marius Kovaci, Iuliu Varody. Un nume de excepție este cel al lui Remus Catricicău, care pe langă multiple titluri naționale este și deținător de titluri mondiale și europene la taekwondo. Studenții Valentin Ursache, Andrei Rădoi, Ionuț Niacșu, Marius Dănilă, Cristian Vârtiv Diniș, Mihai Dico, Mihai Macovei, Florin Brândașu, Adrian Mazăre ș.a, sunt sportivi componenți ai lotului național de rugby și câștigători a două titluri naționale; Adrian Feher și Cuciureanu Vlad sunt și componenți ai lotului național de volei; Magdalena Szabo (participantă la CM), Zetea Tanita (vicecampioană la body fitness); Adriana David și Daniel Dancoș sunt componenți ai lotului olimpic de tir; Ovidiu Cozma, multiplu Campion Național la culturism; Rebeca Brata cucerește medalie de bronz la Cupa Mondială de judo, București 2010; Vasile Pop, care va ajunge mai târziu Antrenor Emerit și antrenor al lotului de judo. Studenți în anul I al acestei facultăți au fost și Lucian Bute și Francisc Vaștag. Printre cadrele didactice ale facultății se numără: prof. univ. Sorin Pașcu, fost decan al FEFS, conf. univ. Ioan Zanc, conf. univ. Mirela Dan, conf. univ. Iustin Lupu și mulți alții. Conducerea facultății este formată din: prof.univ. Neța Gheorghe – decan, lector univ.dr. Mărieș-Leș Gabriela – secretar ştiinţific, conf.univ.dr. Duma Eugen – şef de catedră.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII *AVRAM IANCU*** din **CLUJ – NAPOCA**. Universitatea *Avram Iancu* a fost înființată în anul 1992 și acreditată din 24 octombrie 2008. Specializări: educație fizică și sportivă și Kinetoterapie și motricitate specială.

Dintre cadrele didactice ce activează la nivel de facultate, amintim pe: prof.univ.dr. Voicu Lăscuş – Pedagogie; prof.univ.dr. Monica Stela Toader-Radu – Educaţie pentru sănătate; prof.univ.dr. Dorin Romul Lucian Almăşan – Istoria educaţiei fizice şi sportului, Atletism, Handbal, Tenis de camp; conf. univ.dr. Doru Ioan Taloş – Biomecanică, Metodologia cercetării ştiinţifice,

FORUMUL DECANILOR din Facultăţile de Educaţie Fizică şi Sport din cadrul unor Universităţi din România. A fost înfiinţat în anul 2004 prin hotărâre judecătorească, în baza Legii nr.69 din anul 2000 şi a Legii nr.84 din 1995 privind învăţământul superior din ţara noastră. Obiectivele principale ale Forumului sunt: efectuarea periodică a unor analize tematice, evaluarea performanţelor profesionale, precum şi propuneri privind promovarea unui management performant, bazat pe experienţa facultăţilor de specialitate din spaţiul european. Forumul este o organizaţie nonguvernamentală, profesională şi ales pe o perioadă nedeterminată. Din acest organism fac parte 19 facultăţi de educaţie fizică şi sport, dintre care 15 de stat şi 4 private. Majoritatea facultăţilor sunt acreditate pe lângă diferite universităţi din ţară. Excepţie face Facultatea de EFS şi Facultatea de Kinetoterapie din Capitală, care funcţionează în cadrul Academiei Naţionale de Educaţie Fizică şi

Sport. Acestea sunt: Facultăţi de Stat: 1. ANEFS Bucureşti; 2. Universitatea Aurel Vlaicu Arad; 3. Universitatea Bacău; 4.Universitatea Transilvania Braşov; 5.Universitatea Babeş-Bolyai; 6.Universitatea Ovidius Constanţa; 7.Universitatea Craiova; 8. Universitatea Dunărea de jos Galaţi; 9.Universitatea Oradea; 10.Universitatea Iaşi; 11. Universitatea Piteşti; 12. Universitatea Lucian Blaga Sibiu; 13. Universitatea Ştefan cel Mare Suceava; 14. Universitatea de Vest Timişoara; 15. Universitatea Valahia Târgovişte. Facultăţi Private: 1. Universitatea Vasile Goldiş Arad; 2.Universitatea G.Bariţiu Braşov; 3. Universitatea Ecologică Bucureşti; 4. Universitatea Spiru Haret Bucureşti.

OFICIUL UNIVERSITAR, creat în 1929, a funcţionat ca organizaţie în cadrul Universităţii Bucureşti, din iniţiativa lui Dimitrie Gusti. În Regulamentul de funcţionare al acestui oficiu, în articolele 4 şi 5, se prevedea că în atribuţiile lui intra *„tot ce priveşte studiul şi organizarea vieţii studenţeşti, din ţară şi din străinătate”*. Oficiul universitar cuprindea cinci secţii: de informare şi orientare academică; de orientare profesională; socială, de ajutorare studenţească şi de preocupare pentru mijloacele de existenţă; sanitară şi de educaţie fizică şi distracţii.

Secţia de educaţie fizică cuprindea turismul şi excursiile ştiinţifice. Pentru activitatea de educaţie fizică se prevedeau, prin Regulamentul de funcţionare al Oficiului Universitar, următoarele dispoziţii:

• alcătuirea, pentru fiecare student care intra la universitate, a fişei antropometrice şi medicale;

• exprimarea, de către fiecare student, a opţiunii pentru sportul de care se simţea atras şi pe care trebuia să-l practice. Pentru aceasta se întocmeau tabele cu studenţi pe grupe de sporturi şi se colabora cu Institutul Superior de Educaţie Fizică, pentru activitatea sportivă ce urma să se desfăşoare;

• organizarea echipelor studenţeşti pentru practicarea atletismului, a jocurilor sportive şi a unor sporturi individuale;

• organizarea campionatelor pentru întreceri sportive studenţeşti între facultăţi şi centre universitare;

• dezvoltarea turismului studenţesc, prin organizarea excursiilor cu caracter ştiinţific şi de cunoaştere a frumuseţilor patriei şi a unor ţări străine, prin schimb de experienţă;

• organizarea, în cadrul secţiei de educaţie fizică a Oficiului, a unei secţii feminine, pentru desfăşurarea activităţii sportive a studentelor, condusă de profesoare de specialitate;

• atragerea tineretului studenţesc, printr-o propagandă susţinută, la practicarea activităţilor sportive. În concordanţă cu sarcinile primite din partea Senatului Universităţii, Oficiul Universitar putea să-şi extindă activitatea şi în alte domenii, în legătură cu viaţa studenţească şi universitară. Între 1930-1940, activitatea acestuia a fost dirijată prin legile din 22 aprilie 1932, 24 martie 1937 şi 1938 pentru învăţământul superior. Mai târziu, odată cu introducerea obligatorie a activităţii de educaţie fizică în învăţământul superior, sarcinile secţiei de educaţie fizică din cadrul Oficiului Universitar au fost preluate de către catedrele de specialitate, înfiinţate pentru tineretul studenţesc de ambe sexe.

EDUCAŢIA FIZICĂ ŞI ÎNVĂŢĂMÂNTUL DE PROFIL ÎN ARMATĂ. Sub imperiul evenimentelor politice de la sfârşitul secolului al XIX-lea, exprimând nevoia reorganizării armatei, a punerii pe baze ştiinţifice a studiilor de strategie şi tactică militară, conducerea Marelui Stat Major Român a impus în 1883, introducerea cu caracter obligatoriu, a exerciţiilor fizice în şcolile militare din Iaşi, Craiova şi Bucureşti. Sub influenţa unor militari zeloşi şi a unor evenimente politice europene (Războiul franco-prusac din 1870-1871, care demonstrase importanţa pregătirii fizice a marilor contingente ostăşeşti), se înregistrează o subordonare a temeiurilor igienice şi educative ale exerciţiilor fizice şcolare faţă de instrucţia militară. Ca efect al acestor imperative şi orientări, în 1874 a fost introdusă în şcolile secundare, prin regulament, instrucţia militară, constând în mânuirea armei, tragerea la ţintă, organizarea colectivelor pe structuri militare - companii, batalioane, uniforme adecvate, disciplină corespunzătoare unui asemenea profil de educaţie etc.. În 1879, în urma influenţei dr. C.

Davila, după modelul batalioanelor şcolare din Franţa, au apărut în şcoala românească, pentru scurt timp, unităţile *„micilor dorobanţi*". Militarizarea şcolilor a declanşat o aprigă şi argumentată polemică publică, oamenii de şcoală (V. A. Urechia, dr. I. Athanasiu şi îndeosebi Spiru Haret) luând poziţie pentru eliberarea şcolii de exagerări menite să-i modifice rosturile sociale.

În pofida unor astfel de tendinţe şi chiar soluţii, problematica aplicării sistematice a exerciţiilor fizice în armată, a formării cadrelor de specialitate care să organizeze şi să conducă acest proces – de altfel motivat – nu a fost suficient abordată pe toate planurile (materiale, organizatorice, de conţinut şi metodologice). Pentru exemplificare semnalăm existenţa unui regulament sumar (1905) pentru folosirea în armată a exerciţiilor de gimnastică, în care se prevedea practicarea de către ostaşi a exerciţiilor la aparate, a escaladărilor (de tip amorosian) şi a scrimei, efectuate cu baioneta la armă. Se înregistrează şi prima încercare, făcută în 1909, de către prof. Gh. Ciotari, în colaborare cu lt. V. Bădulescu, de introducere a gimnasticii suedeze în planul de studii al Şcolii Militare de Infanterie din Bucureşti. Nu peste mult timp gl. P. Crăiniceanu, ministrul de război, îi trimite în Suedia pe tinerii ofiţeri V. Bădulescu şi J. Marinescu pentru a urma, în intervalul 1910-1913, la Stockholm, cursurile Institutului Central de Gimnastică, înfiinţat de H. Ling în 1814. La întoarcere, cei doi ofiţeri au fost repartizaţi la două şcoli de primă însemnătate pentru formarea cadrelor militare de specialitate: cpt. V. Bădulescu a fost numit comandant de companie la Liceul Militar de la Mânăstirea Dealu, răspunzând de educaţia fizică a elevilor, iar cpt. J. Marinescu, la Şcoala de maeştri militari de scrimă. Cei doi au elaborat şi tipărit primul manual de gimnastică suedeză şi de sporturi aplicate în armată. În toamna anului 1916, mr. V. Bădulescu este însărcinat să formeze primul batalion de vânători de munte, din care, în urma unui proces intens de pregătire fizică, a realizat o unitate militară ce s-a acoperit de glorie în luptele de la Tg. Ocna, în 1917. Experimentul a fost extrem de oportun şi a confirmat evaluările ofiţerului de elită V. Bădulescu, acesta fiind numit în 1919, cu gradul de lt. colonel, şeful Biroului Educaţiei Fizice din cadrul Secţiei a III-a din Marele Stat Major. În acelaşi an, el primeşte ordinul să selecţioneze un *„detaşament sportiv"* al armatei române, format din 100 de ofiţeri şi 100 de militari în termen, care să participe (în iunie 1919) la marile Jocuri Sportive Interaliate, care au loc pe stadionul *Pershing* din Paris. Aceşti militari bine pregătiţi au obţinut rezultate remarcabile, îndeosebi la probele de tir şi la cele hipice, situându-se pe locul III.

În 1921, odată cu înfiinţarea Casei Culturii Poporului, apare prima lege din România care are ca obiect organizarea educaţiei fizice în armată. Între 1920-1923 s-au înregistrat efectele activităţii întreprinse de Casele Ostăşeşti *Principele Carol*, înfiinţate în 1920 cu sprijinul misiunii americane a Asociaţiei Creştine a Tinerilor (YMCA). Această organizaţie a venit în România în 1919 la invitaţia Reginei Maria, cu scopul de a organiza *„recreaţia şi totodată pregătirea fizică"* a soldaţilor. Lt. col. V. Bădulescu, numit ataşat militar pe lângă această misiune, a organizat un curs de două luni la Braşov pentru formarea instructorilor repartizaţi Caselor Ostăşeşti. La aceste cursuri s-au predat şi format cunoştinţe şi deprinderi teoretice şi practice specifice gimnasticii şi jocurilor sportive. Cu această ocazie s-au făcut demonstraţii ale jocului de baschet, necunoscut până atunci în ţara noastră. La cursul respectiv au participat 19 ofiţeri, 12 reangajaţi şi 5 instructori de educaţie fizică. Ca urmare, în 1923 se constată că funcţionau 24 de Case Ostăşeşti pe întreaga armată, distribuite în garnizoane cu efective mari; aceste nuclee vor stimula practicarea exerciţiilor fizice de tip gimnastic şi jocurile sportive moderne. Problematica educaţiei fizice şi sportului preocupă tot mai mult forurile superioare militare ale României, motiv pentru care, în 1921, este trimis pentru specializare în Suedia, al treilea ofiţer, mr. Emil Pălăngeanu, personalitate de frunte a sportului românesc între 1920-1930. În intervalul 1919-1923 se acordă o mare importanţă unităţilor de vânători de munte, în pregătirea cărora se introduce învăţarea schiului şi a alpinismului de vară. Ofiţerii de rezervă, Rosetti Sorescu şi Emil Pălăngeanu, sunt primii instructori de schi pentru pregătirea adecvată a

ostaşilor batalioanelor de munte. Pentru coordonarea acestor activităţi, ia fiinţă în 1921 Biroul de Educaţie fizică pe lângă Comandamentul Trupelor de Munte, condus de lt. Constantin Petre Lazăr, care va deveni un renumit profesor al ANEF în anii '30-'40, plecat în exil cu suita regelui Mihai I în decembrie 1947. Acesta, împreună cu mr. Al. Manolescu, va organiza, în 1921, un curs de educaţie fizică la Braşov, pentru ofiţerii din regimentele de vânători de munte, ţinut în sălile liceului *Andrei Şaguna*. Aceste cursuri au completat ad-hoc necesitatea imperioasă a formării cadrelor cu o minimă instruire în acest domeniu, sarcină pe care şi-au asumat-o unităţi specializate (şcoli) care au funcţionat în anii 1920-1940.

LICEUL MILITAR *NICOLAE FILIPESCU*. A fost creat în 1912 pe lângă Mânăstirea Dealu din Târgovişte de către Nicolae Filipescu, personalitate politică puternică şi patriot care a crezut în menirea şcolii şi în opera de educare a neamului românesc. Această şcoală avea să devină prin dascălii ei, între 1920 şi 1940, o pepinieră a cadrelor didactice ale Academiei Naţionale de Educaţie Fizică, o instituţie apărută şi consacrată în acest interval. Ideea fundamentală a acestei şcoli cu profil militar (unul din cele şase licee militare ale timpului), a fost aceea de a crea „*oameni de caracter, oameni de acţiune*". Influenţat de doctrina francezului Demolin, care înfiinţase aproape de Paris o şcoală bazată pe experienţa sistemului de educaţie englez, de realităţile văzute acolo, N. Filipescu a iniţiat crearea unui edificiu, a unui liceu similar la Mânăstirea Dealu, ctitoria lui Radu cel Mare, unde se află rămăşiţele pământeşti ale lui Mihai Viteazul. Şcoala avea să îndeplinească două funcţii: „*să acorde aceeaşi importanţă educaţiei morale, intelectuale* şi *fizice* şi *să scoată şcoala din atmosfera viciată a centrelor aglomerate, mutând-o, după concepţia lui Rousseau, la ţară sau în pădure".* Şi după modelul colegiului englez de la Eton, o astfel de viziune avea să determine selecţia cadrelor didactice şi a comandanţilor militari. O parte dintre aceştia aveau să pună temelia educaţiei fizice şi sportului din România, în anii 1920-1940. Primul comandant al liceului, col. Marcel Olteanu şi l-a ales ca principal sfetnic pe căpitanul Virgil Bădulescu, cel căruia i-a încredinţat comanda companiei elevilor şi l-a numit şeful ofiţerilor educatori. El avea să devină comandantul regimentului de vânători de munte, dobândind pentru vitejie Ordinul *Mihai Viteazul* în Primul Război Mondial, în care a fost rănit, la Cireşoaia, de mitralierele companiei căpitanului german Rommell, viitorul mareşal al celui de al III-lea Reich. Venit în 1913 de la Stockholm unde frecventase cursurile Institutului Central de Gimnastică ale lui H. Ling, V. Bădulescu avea o temeinică pregătire în domeniul educaţiei fizice, pe care o va aplica pentru început în viaţa acestui liceu de elită. Experienţa acumulată la Mânăstirea Dealul îl va ajuta să organizeze Institutul Naţional de Educaţie Fizică în anul 1922. Datorită lui, aveau să facă parte din corpul profesoral al institutului eminenţii dascăli şi savanţi precum: Octav Onicescu, Nae Ionescu, dr. Ion Lascăr, Gh. Zapan, A. Manolache, toţi foşti profesori ai Liceului militar, la disciplinele matematică, filosofie, psihologie şi pedagogie. Din punct de vedere al educaţiei fizice, el s-a înconjurat la şcoala de la Mânăstirea Dealu de profesori de excepţie, locotenenţii Alexandru Manolescu şi Emil Pălăngeanu. Ultimul se va dovedi susţinător al integrării activităţii sportive în viaţa elevilor, aducând acest spirit şi în ambianţa ANEF. Polisportiv (gimnast, schior, atlet), el va stimula competiţia şi va organiza cursuri şi demonstraţii susţinute de sportivi de frunte ai ţării: Moţi Spakov, G. Axioti, L. Popescu, P. Alexandrescu, M. Doculescu, D. Panaitescu Zigoto, V. Şerbănescu, D. Teică şi C. Nour. *Boxul* făcea parte din programa didactică a liceului. În 1933, cu ocazia serbării liceului, s-a făcut o demonstraţie de ansamblu pe perechi pe *„cochetul"* stadion al mânăstirii. *Gimnastica* a fost condusă de cpt. V. Bădulescu, ajutat de profesorii V. Torje, V. Gorun, A. Pelegrini, cărora li s-au adăugat ulterior renumiţii dascăli M. Balosache, V. Cojocaru, Francisc Scarlat, V. Grosu şi Gh. Prunescu. Judo-ul, scrima, baschetul, voleiul, fotbalul şi tirul, nataţia şi canotajul, tenisul, oina, sporturile de iarnă, completau paleta sporturilor practicate de elevii liceului, beneficiind de o bază didactică

adecvată şi modernă pentru acei ani. Din promoţiile liceului a făcut parte şi Voievodul Mihai de Alba Iulia, ulterior rege al României. Din rândul elevilor s-au recrutat sportivi de valoare naţională: Mihai Bascu, campionul balcanic la aruncarea ciocanului, V. Bodea. Întrecerile între clase, între licee, croazierele pe Marea Neagră şi pe Mediterană cu bricul *Mircea* în vacanţele de vară, evidenţiază importanţa exerciţiului fizic în sistemul de educaţie al acestei şcoli de elită, care a fost desfiinţată în 1948 prin reforma învăţământului, inspirată şi impusă de către orânduirea comunistă. După cutremurul din 1940 liceul a fost mutat la Predeal. Activităţile sportive au fost armonios completate cu cele spirituale, prin organizarea frecventă de serbări şi şezători la care participau personalităţi de seamă ale culturii române interbelice: Ion Minulescu, Cezar Petrescu, Ionel Teodoreanu, Octav Dessila, fost elev al liceului, savantul Nicolae Iorga. Participau şi renumiţi compozitori şi dirijori: A. Bobescu, Dumitru Botez, Marcel Botez. Înţelegerea necesităţii pregătirii fizice şi sportive a elevilor Liceului militar de la Mânăstirea Dealu, a determinat forurile militare şi de învăţământ să înfiinţeze *Institutul Militar de Educaţie Fizică* pentru pregătirea personalului didactic, care a funcţionat pe lângă ANEF. De reţinut că examenul de admitere la această instituţie, (atât probele teoretice cât şi cele fizice), avea loc în incinta ANEF.

ŞCOALA MAEŞTRILOR MILITARI DE SCRIMĂ. Încă din 1912, Ministerul de Război, preocupat de organizarea pregătirii adecvate a armatei a înfiinţat, prin decretul nr. 4124 din 14 octombrie 1912, *Şcoala Maeştrilor Militari de Scrimă*, căreia i se adaugă în 1913 o secţie de gimnastică. Iniţiatorul a fost însuşi ministrul N. Filipescu, organizator şi al Liceului Militar de la Mânăstirea Dealu, ajutat de col. Al. Lupaşcu, director al şcolilor militare. Şcoala respectivă a funcţionat în localul Institutului Medico-Militar sub comanda cpt. Mihail Cristescu direcţia tehnică fiind încredinţată cunoscutului scrimer al vremii, H. Rosetti. Pentru predarea scrimei, Ministerul de Război a angajat prin contract trei specialişti francezi: Simon Léchèvre, Achille Moriu şi Armand Vannier, iar pentru box, pe profesorul Louis Blank, de la Liceul Militar de la Mănăstirea Dealu. La 15 octombrie 1913, şcoala este mutată în fosta cazarmă a Regimentului 2 Vânători de Munte (ulterior, clădirea ONEF). Şcoala îşi închide porţile la 19 iulie 1914, odată cu izbucnirea Primului Război Mondial, elevii fiind trimişi la corpurile de armată din, care făcuseră parte, iar 12 dintre cei mai buni, repartizaţi ca instructori de scrimă la şcolile militare. Programa de studii cuprindea discipline teoretice (anatomie, fiziologie, igienă şi pedagogie) şi practice (gimnastică, box şi preponderent, scrimă). Durata cursurilor a fost de 3 ani.

ŞCOALA MILITARĂ DE EDUCAŢIE FIZICĂ. La 7 iulie 1918 se înfiinţează la Iaşi, Biroul de Educaţie Fizică de pe lângă Direcţia Şcolilor Militare, având la conducere pe mr. Justin Marinescu. Acest Birou a fost însărcinat să studieze înfiinţarea Şcolii Militare de Educaţie Fizică. La 8 iulie în acelaşi an, şcoala cu durata de doi ani începe să funcţioneze avându-l comandant pe mr. J. Marinescu, iar ca elevi, pe cursanţii Şcolii de maeştri militari de scrimă. Dar în decembrie 1918 şcoala este mutată la Bucureşti, fiind instalată într-o aripă a cazărmii Regimentului 8 de Infanterie, apoi în lăcaşul unde va funcţiona ONEF. Şcoala îşi începe cursurile în luna septembrie 1919, cu elevi recrutaţi dintre absolvenţii a patru clase de liceu, pentru a deveni instructori de educaţie fizică în armată. Efectivul şcolii, între 1919-1920, a fost de 58 de elevi în anul I şi 47 în anul II. În 1920 au absolvit şcoala 43 de elevi (11 instructori în educaţie fizică, 18 maeştri şi 14 monitori). În anul 1921, în toamnă – după ce în vară a absolvit o altă promoţie formată din 51 de elevi – şcoala se desfiinţează, o parte dintre cursanţi primind titlul de instructori de educaţie fizică, titlu asimilat gradului de sublocotenent, iar restul elevilor fiind primiţi în anul al II-lea al şcolii. Printr-o lege specială din 1932, se precizează situaţia instructorilor de educaţie fizică absolvenţi ai acestei şcoli militare, hotărându-se ca titlul lor să fie: educator fizic - sublocotenent, educator fizic - locotenent şi educator fizic - căpitan.

INSTITUTUL MILITAR DE EDUCAŢIE FIZICĂ (IMEF). Prin înfiinţarea ONEF, drumul spre apariţia unei instituţii de învăţământ superior în domeniul educaţiei fizice era deschis. Anul 1921-1922 a fost un an pregătitor al înfiinţării Institutului Naţional de Educaţie Fizică (INEF). Este necesar să se sublinieze ajutorul dat ONEF de către Ministerul de Război, care aprobă mutarea şi încadrarea ofiţerilor, col. V. Bădulescu şi mr. E. Pălăngeanu (din armata vânătorilor de munte) şi a altor ofiţeri – dr. lt. col. Ion Lascăr, mr. A. Mârzea, mr. A. Manolescu, lt. Petre Lazăr, lt. C. Botez, lt. I. Dimăncescu, mr. U. Sâmboteanu, cpt. Al. Săvulescu, cpt. dr. Gh. Tătăranu, cpt. A. Drăghici, mr. C. Medeleanu, cpt. E. Teacă, lt. C. Panescu etc., în efectivele care au format corpul didactic de bază al INEF.

Potrivit art. 1 din Legea pentru Casa Culturii Poporului şi a art. 16 din Legea pentru Educaţie Fizică din 1923, Institutul Militar de Educaţie Fizică (IMEF) a funcţionat din anul 1922 până în toamna anului 1929 ca o Secţie militară a INEF pentru ofiţeri şi subofiţeri. Scopul secţiei militare, potrivit legii din 1923 (art. 16), a fost să formeze specialişti în educaţie fizică pentru armată. În 1929, prin noua lege a educaţiei fizice, promulgată cu Înaltul Decret nr. 2081 din 5 august 1929, Secţia militară de Educaţie Fizică se transformă în Institutul Militar de Educaţie Fizică (IMEF), numai pentru ofiţeri, care funcţionează până în 1937 în cadrul ISEF, apoi, până în 1942, în cadrul ANEF. Obiectivele IMEF au fost:

• de a pregăti ofiţeri instructori de educaţie fizică pentru şcolile militare şi corpurile de trupă;

• de a organiza cursuri speciale pentru toate armele şi gradele, după obiectivele date de Marele Stat Major.

În 1929 comanda IMEF a fost încredinţată lt. Col. E. Pălăngeanu. Numărul de 326 ofiţeri, 149 subofiţeri şi 40 educatori fizici, absolvenţi ai IMEF, demonstrează continuitatea şi strădania dovedite pentru asigurarea încadrării cu specialişti necesari conducerii educaţiei fizice, în şcolile, liceele militare şi în unităţile trupelor, organizării de demonstraţii sportive interne şi internaţionale (serbările şcolilor din 1930 de la Belgrad şi din 1932 de la Praga), de întreceri internaţionale de iarnă (patrule şi ştafete pe schiuri) şi de vară (crosuri, patrule călare, înot, scrimă şi fotbal) ale micii Antante şi Poloniei, unde concurenţii militari români au obţinut locuri fruntaşe (I-III). În perioada 1943-1945 redevine Secţia Militară de pe lângă Şcoala Superioară de Educaţie Fizică, secţie ce se transformă în 1946 în Centrul Militar de Educaţie Fizică, care funcţionează până în 1948 în cadrul Academiei Naţionale de Educaţie Fizică, numit între 1948-1950, Institutul de Educaţie Fizică. Din 1950 până în 1972 – cu o întrerupere de patru ani între 1963-1965 şi 1970-1972, a funcţionat *„Cursul de perfecţionare a ofiţerilor cu educaţie fizică”* (CPOEF) şi, respectiv, *„Cursul de calificare ofiţeri cu pregătire fizică”* în cadrul Institutului de Cultură Fizică. În 1973 se reînfiinţează *Cursul de calificare ofiţeri cu pregătirea fizică,* care va funcţiona în componenţa Institutului de Educaţie Fizică până în 1991, când se înfiinţează Facultatea Militară de Educaţie Fizică în cadrul ANEFS.

Aceste date şi informaţii dovedesc că în spaţiul armatei, ca şi în cel al învăţământului, educaţia fizică şi sportul au găsit mediul cel mai prielnic afirmării şi dezvoltării încă de la începutul secolului al XX-lea. Între organele de conducere ale acestor instituţii fundamentale ale statului român, a existat o bună conlucrare şi identitate de opinii şi de soluţii pentru consacrarea domeniului şi modernizarea lui.

Astfel, în statutul ONEF se prevede formarea instructorilor necesari pentru activitatea de educaţie fizică şi sport din armată; în comitetul de conducere al ONEF intră şeful Statului Major; de asemenea, INEF avea obligaţia *„de a pregăti specialişti şi conducători ai educaţiei fizice în armată”*. De remarcat, de asemenea, că încă de la început (1921) şi până la desfiinţarea sa (în 1935), ONEF a avut ca director un ofiţer şi a fost strâns legat de armată prin personalul didactic şi cel administrativ (ofiţeri, trupă) de care s-a folosit nemijlocit; totodată, terenurile şi clădirile (din str. Maior Ene nr. 12) au fost puse la dispoziţie sau donate de Ministerul de Război. Datorită ajutorului şi contribuţiei directe a acestui minister, ONEF a putut trimite, pentru specializare în străinătate, mai mulţi ofiţeri destoinici, care au devenit cadre didactice de bază şi promotori ai educaţiei fizice şi sportului în România anilor

’30-’40: mr. Al. Săvulescu în Italia, mr. P. Lazăr în Franţa, Elveţia şi Australia, cpt. C. A. Botez şi cpt. I. Dimăncescu în Statele Unite, dr. Fl. Covaci Ulmeanu, în Franţa şi în Germania, educatori fizici – lt. C. Panescu şi lt. G. Lebrun în Franţa. În ceea ce priveşte pregătirea ofiţerilor, ONEF a reuşit să impună educaţia fizică printre specializările armatei.

După desfiinţarea IMEF, în 1942, problema formării specialiştilor pentru predarea educaţiei fizice şi sportului (sau instruirea fizică) în armată, a fost preluată de ANEF care a organizat de-a lungul anilor, până în 1991, cursuri cu o durată variabilă pentru ofiţeri şi subofiţeri, cu diferite denumiri: *Curs de perfecţionare a ofiţerilor în pregătirea fizică* (CPOEF), *Curs de calificare pentru ofiţeri însărcinaţi cu pregătirea fizică a ostaşilor.*

FACULTATEA MILITARĂ DE EDUCAŢIE FIZICĂ *GENERAL VIRGIL BĂDULESCU*. Această facultate a fost înfiinţată prin hotărârea Guvernului României nr. 317 din 27 aprilie 1991, determinată de nevoia pregătirii specialiştilor militari care să asigure desfăşurarea pregătirii fizice a ostaşilor armatei, în condiţiile profesionalizării acesteia. Funcţionând ca facultate distinctă în cadrul ANEFS şi având profil universitar, primeşte candidaţi cu bacalaureat, absolvenţi ai liceelor militare sau recrutaţi dintre cadrele militare active (bărbaţi). La cerere, pregăteşte cadre şi în folosul altor beneficiari (Ministerul de Interne, Serviciul Român de Informaţii). Procesul de învăţământ durează patru ani la cursurile de zi şi cinci ani la cursurile fără frecvenţă. Candidaţii admişi în urma concursului de admitere, încheie contracte cu Ministerul Apărării Naţionale, prin care se obligă să lucreze în acest cadru cel puţin nouă ani. Pe parcursul studiilor, în afara disciplinelor prevăzute în planul de învăţământ al ANEFS, se însuşesc tehnici sportive cu specific militar: paraşutism, alpinism, karate, instrucţia pe schiuri cu aplicaţii şi cu trageri, echitaţie, înot etc. Absolvenţii facultăţii obţin, pe lângă diploma de licenţă în educaţie fizică, şi calificarea de antrenor într-o ramură sportivă opţională, ca şi absolvenţii ANEFS, precum şi permise de conducere auto, categoriile B, C şi F. Facultatea este organizată şi funcţionează pe baza statutului propriu, cu personal didactic atât militar, cât şi civil, pentru pregătirea militară şi de specialitate. Procesul de instruire şi antrenament al studenţilor militari se desfăşoară în conformitate cu planul de învăţământ întocmit de facultate şi aprobat de Ministerul Educaţiei şi Cercetării şi de Ministerul Apărării Naţionale, iar programele analitice sunt întocmite de facultate şi aprobate de senatul ANEFS, din care face parte şi comandantul ei. Facultatea își desfășoară activitatea până în anul 2003 când va fi desființată, prin Hotărâre de Guvern, iar patrimoniul, tradiția precum și misiunea de a forma noi cadre specializate, în acest domeniu vor reveni *Centrului de pregătire a Cadrelor Militare în domeniul Educației Fizice și Sportului în Armată* (C.P.C.M.D.E.F.S.A.).

CENTRULUI DE PREGĂTIRE A CADRELOR MILITARE ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI ÎN ARMATĂ (C.P.C.M.D.E.F.S.A.). A fost înființat prin Ordinul Ministrului Apărării Nationale nr. M67 din 13.05.2003 și a funcționat în baza Ordinului M49/25.03.2003, în cadrul și sub autoritatea științifică a Senatului Academiei Naționale de Educație Fizică și Sport din București. Centrul va fi structurat de învățământ militar continuatoare a tradiției, vechi de peste 85 de ani. Centrul, conform ordinului de înființare, a funcționat până la data de 31.08.2008 în cadrul Școlii de Aplicație pentru Logistică iar din 01.09.2008 în cadrul Clubului Sportiv al Armatei *Steaua*. Comandanții (decanii) F.M.E.F.S. *General Virgil Bădulescu* au fost următorii: col. Vasile Teodorescu (1991-1997), maior Dorin Andrei (1933), col.ing. Cristian Gațu (1993-1997), col.conf. univ.dr. Laurențiu Roșu (1997-2000), col. prof. Titus – Remus Tarău (2000-2001) și col.Gheorghe Croitoru (2001-2003). Șefii Centrului de pregătire a cadrelor militare în domeniul educației fizice și sportului în armată au fost: maior Vasile Bote (2003-2005), maior Silvestru, Dumitru Ilaș (2005-2006), lt.colonel Gheorghe Cazacu (2006-2007), maior Silvestru Ilaș (2007-2008). Din

dec. 2008, lt.colonel Silvestru Dumitru Ilaș este numit, la comanda Centrului de pregătire a cadrelor militare în domeniul educației fizice și sportului în armată.

PROFESORI DE EDUCAȚIE FIZICĂ, ABSOLVENȚI AI ANEFS, GENERALI AI ARMATEI ROMÂNE (1922-2010). O serie de absolvenți ai ANEFS au îmbrățișat cariera militară, ajungând până la gradul de generali. Aceștia sunt, după cum urmează: Virgil Bădulescu (1882-1944), Emil Pălăngeanu (1891-1953), Constantin Petre Lazăr (1896-1986), Dr. Florian Covaci Ulmeanu (1903-1979), Mihail Gh. Pavlovschi (1905), Cornel Șandru (1911), Vasile P. Ienceanu (1923), Alexandru G. Crăciunescu (1923), G. Constantin , I. Bucur (1923), Emeric Alexandru Ienei (1937), Cornel Oțelea (1940), Dan Petre Gabor (1941), Laurențiu Roșu (1950). O parte dintre ei au deținut funcții de conducere în învățământul superior de specialitate, în Ministerul Apărării Naționale în cluburile sportive militare etc.

CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ ÎN DOMENIUL EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI

UNITĂŢI DE CERCETARE ŞTIINŢIFICĂ ÎN DOMENIUL EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI

CERCETAREA ŞTIINȚIFICĂ. Originile oricărei activităţi umane, indiferent de profil (intelectual, spiritual, educativ, profesional etc), sunt în majoritatea cazurilor, aflate într-un trecut îndepărtat, estimate în epoci, în perioade ale dezvoltării vieţii şi societăţi diferenţiate şi determinate istoric. Practicarea exerciţiilor fizice este puternic evidenţiată în antichitatea orientală, greacă şi romană. Preluarea lor sub diferite forme de către popoarele mediteraneene şi continentale au provocat observaţii, completări, experinţe, includeri în preocupări devenite tradiţionale şi transmise prin forme simple de cutume, obiceiuri, datini, din generaţie în generaţie.

Formele acestor exerciţii fizice accesibile, atât cele instinctive cât şi cele elaborate, au intrat în ritualurile sacrale, sociale şi mai cu seamă epice ale timpului. Şi în viaţa, poporului român aceste exerciţii au existat şi au constituit practici tradiţionale, legate de actul muncii, de momentele de sărbătoare, de manifestaţii ale tineretului, sub formă de întrecere, de evidenţiere a curajului, vitejiei, îndemânării, forţei şi iuţelii (cum se intitulau la acea vreme). Documentele istorice, etnografice, folclorul, literatura poporană şi cultă (mai târziu), sunt mărturii indubitabile ale practicării acestor exerciţii şi jocuri, tot mai observate, descrise, sistematizate şi chiar studiate. Înregistrăm de fapt, aplicarea şi folosirea metodelor primare şi indispensabile cercetării ştiinţifice clasice. Aşadar, cronicile descoperite arheologic, actele juridice din arhive, basmele, legendele şi lucrările vechi atestă că practicarea exerciţiilor fizice, manifestarea calităţilor motrice, jocurile, dansurile şi întrecerile au fost realităţi observate, înregistrate, analizate şi chiar studiate cu mijloacele şi metodele timpului secolelor XVIII, XIX şi XX.

Printre izvoarele şi sursele care confirmă începuturile acestei activităţi enumerăm: Dimitrie Cantemir în celebra lucrare „*Descrierea Moldovei*" (1716), cu prezentarea jocului căluşarilor; Nicolae Bălcescu- în vol. I al Operei sale; Mihai Eminescu şi poezia sa „*Scrisoarea a III-a*"; Nicolae Iorga în lucrările - „*Istoria Armatei Româneşti*" (1906), „*Femeile în viaţa neamului nostru (chipuri, datini, fapte, mărturii)*" (1911); Vasile Pârvan -„*Dacia*", (1958); A. Papiu Ilarian - „*Tezaurul de monumente istorice pentru România*" 3 vol. (1864); Gh. Asachi - „*Scrieri literare*" (1957); Vasile Alecsandri - „*Poezii populare ale românilor*" (1853); Gh. Şincai - „*Hronica românilor şi a mai multor neamuri*" (1886); Ion Neculce - „*Letopiseţul Ţării Moldovei*" editat în 1963; Ioan Prodan - „*Manual de gimnastică lucrat pe baza planului ministerial pentru şcolile populare*" (1897); T. Pamfilie - „*Jocuri de copii*" (1909); C. G. Gheorghiu - „*Manual complet de jocuri de gimnastică*" (1909); D. Ionescu - „*Conducător pentru predarea gimnasticei*" (1915); Petre Ispirescu - „*Legendele sau basmele românilor adunate din gura poporului*" - Vol I şi II (ediţia 1976); Anca Costa- Foru „*Spectacolele de divertisment la curţile domneşti şi boiereşti în epoca feudală*" (editată în 1958);

Aceste lucrări prin ele însele sunt documente ce permit studiul bibliografic şi devin surse de informare pentru cunoaşterea începuturilor cercetării ştiinţifice a originilor practicării exerciţiilor fizice în ţara noastră.

Extensiunea fenomenului în plan social datorită efectelor instructive, educative, igienice, recreative

etc., l-a impus studiilor şi cercetărilor din laboratoarele şi instituţiile academice ale secolului XX din România. Apariţia sistemelor aşa zise naţionale din Europa (francez, german, elveţian, suedez, ceh şi englez) şi disputa aprigă, teoretică, dintre întemeietorii şi succesorii lor, celebra „*bătălie a sistemelor*" din sec. al XIX-lea, au generat o literatură de specialitate care argumenta şi explica diferenţa de efecte ale aplicării lor. Pentru cunoaşterea substratului biologic al exerciţiilor fizice, medicii şi fiziologii au fost cei care au abordat problematica respectivă pe plan internaţional şi apoi naţional. Sunt remarcabile manualele fiziologilor Boigey (Manual ştiinţific al educaţiei fizice); Marey (Manual Oficial) şi mai cu seamă ale medicului Lagrange care în 1888 publică o carte de referinţă „*Fiziologia exerciţiilor corpului*" şi apoi în 1890 „*Igiena exerciţiilor la copii şi la tineret*". Un punct de referință este și lucrarea tipărită în 1938 de prof. dr. A.N.Krestovnicov „*Studii de fiziologie ale exerciţiilor fizice*", acesta fiind unul dintre asistenţii marelui fiziolog Pavlov şi continuatorul şcolii lui Secenov, atât de implicată în activitatea emisferelor cerebrale şi ale mişcărilor voluntare ale omului. Studiile au influenţat şi pe medicii români ale căror contribuţii ştiinţifice au fost relatate la capitolul medicinei sportive din ţara noastră. Psihologii s-au implicat, datorită stărilor subiective intens trăite de om în efortul fizic, iar pedagogii au înţeles că procesul de predare are nevoie de organizare, sistematizare, proiectare şi programare. Sociologii surprinşi de amploarea activităţii devenit fenomen, au studiat efectele sociale ale practicării exerciţiilor fizice sub diferite forme. În felul acesta ştiinţele de „*graniţă*" au influenţat şi demarcat prin specialişti, prin metodologiile de investigaţie, prin terminologie „*teritoriul*" unei noi ştiinţe a exerciţiilor fizice, care în viziunea noastră s-a evidenţiat după a doua jumătate a secolului XX.

În ţara noastră, mediul prielnic al abordării ştinţifice l-a constituit apariția instituţiilor de învăţământ superior și catedrele universitare. Apariţia Institutului Naţional de Educaţie Fizică (1922), Institutul Superior al Educaţiei Fizice (1928), a Academiei Naţionale de Educaţie Fizică (1937), a reprezentat cadrul organizat, specializat, pentru cercetarea ştiinţifică a domeniului. De fapt, ea s-a aflat printre scopurile fundamentale ale existenţei şi evoluţiilor lor. Primele cercetări au fost efectuate şi comunicate în 1926 (Ghibu şi Todan).

Profilul cercetării a fost determinat de specificul catedrelor. Cele teoretice şi practice au iniţiat: *Studii terminologice* (V. Rosală, Iacob Mihăilă - 1929/ 1934), *Măsurători antropometrice comparate ale elevilor*, *studenţilor*, *recruţilor şi sportivilor* (I. Mihăilă, V. Bădulescu, A. Ionescu, C. Petre Lazăr 1931-1936), *Sisteme şi metode* (V. Roşală - 1933), *Concepţia biologică a educaţiei fizice şi studii de istorie - Olimpia antică şi olimpismul modern* (1936), *Palestrica sau istoria universală a culturii fizice* (două ediţii, 1942, 1964), semnate de C. Kiriţescu, precum şi lucrarea lui D. Ionescu – *Istoricul gimnasticii şi educaţiei fizice la noi*-1939; prof. dr. Adrian Ionescu a abordat şi problematica sportului de performanţă, studiind *Modificările sistemului cardiac şi tensiunii arteriale în urma antrenamentului* (1933), *Examenul antropometric şi fiziologic al sportivului, Alcătuirea unei fişe medicale individuale* (1931), *Accelerarea relativă şi absolută a ritmului cardiac după antrenament* (1934). La catedra de fiziologie aplicată, prof. dr. C. Michăilescu a studiat cu colaboratorii săi (L. Alexiu şi M. Zapan) *Indicele oscilometric, criteriu al selecţiei sportive* (1937), *Modificările dinamicii inimii la sportivi, după efort, în probele de ski, alpinism şi scrimă* (1936), *Cercetări cronaximetrice* (1933) efectuate de dr. Leonida Alexiu, *Studii asupra eliminărilor renale după efort* (1933), *Indicele creatinic în urină după efort* (1938), *Variaţia ureii şi acidului uric în sânge după efort* (1933), efectuate de dr. M. Zapan. Dr. Florin Ulmeanu a direcţionat cercetările spre *Efortul voluntar şi cronaxia* (1936), *Influenţa sportului asupra glandelor endocrine* (1936), *Evoluţia performanţelor fizice în raport cu talia şi greutatea* (1938) etc. La catedra de anatomie, profesorul dr. Horia Dumitrescu a semnat lucrările: *Contribuţii la studiul ariei cardiace şi diametrelor cardiace în raport cu talia şi perimetrul toracic la sportivi* (1937), *Modificările segmentului lombo-sacrat la sportivi* (1937) etc. Catedra de psihologie şi pedagogie a avut profesori

eminenţi: Nae Ionescu, care a predat şi publicat *Teoria judecăţii, a cunoaşterii, a analogiei şi statisticii matematice* (1930-1933), continuate de conferenţiar dr. Gh. Zapan. El a studiat *Teoria grupelor omogene* (1933), *Elemente de statistică cu aplicaţiuni în domeniul antropometriei sportului, psihologiei şi pedagogiei* (1933) etc. Asistentul C. Calavrezo a publicat în 1937- *Structura psiho-fizică a câtorva dansuri naţionale, Comparaţie între clasificarea atleţilor după performanţa maximă şi cea după media aritmetică, O nouă teorie a jocului* (1938).

În deceniul următor s-a înregistrat un oarecare dezinteres pentru cercetarea ştiinţifică a domeniului exceptând pe cel a tematicii fiziologice. Ca urmare a legii de raţionalizare a învăţământului superior românesc, ANEF suportă o retrogradare, prin scoaterea ei din sistemul de învăţământ universitar şi plasarea într-unul intermediar, fapt care avea să influenţeze negativ activităţii didactice şi ştiinţifice a corpului profesoral şi implicit al studenţilor.

Dar momentul cel mai grav îl va constitui reforma învăţământului din 1948, determinată de schimbările profunde şi radicale din viaţa socială a ţării intrată în zona de influenţă ideologică, politică, economică şi militară a URSS. Înlăturarea cadrelor de bază ale ANEF, ca urmare a aplicării dure a luptei de clasă, a influenţat direct şi dăunător activitatea de cercetare şi procesul pedagogic. Au dispărut autori şi cercetătorii mai cu seamă din zona metodologiei de predare, a teoreticienilor privind procesul pedagogic aplicat în educaţia fizică şcolară şi în antrenamentul sportivilor de performanţă. Necesităţile practice sporite provocate de creşterea dinamicii eforturilor în ambele tipuri de lecţii, în sistemul ciclicităţii, continuităţii pregătirilor, a creşterii standardelor şi nivelurilor performanţelor şi baremurilor, au contribuit la apariţia unei noi generaţii de cercetători, la dezvoltarea acestei activităţi, puternic stimulată de şcoala sovietică, germană şi a altor ţări. Mai mult, în favoarea acestei problematici au apărut instituţii independente, de abordare ştiinţifică a tematicilor educaţiei fizice şi sportului. Astfel, prin tradiţie, catedra de fiziologie a Institutului de Cultură Fizică (denumire nouă dată, Almei Mater din Dealul Spirei), Dispensarul pentru Sportivi, au intensificat cercetările cunoaşterii esenţei efortului şi ameliorării metodologiilor valorificării în diversitatea aplicării lui. Prof. Dr. Miron Georgescu a studiat: *Interrelaţia între dezvoltarea capacităţii de efort aerob şi anaerob prin antrenamentul sportivilor de performanţă* (1976), ca şi *Capacitatea de efort a sportivilor de performanţă* (1980). Preocupările sale au vizat şi problematica mereu actuală a metodologiei dezvoltării calităţilor motrice, a cunoaşterii bazelor lor fiziologice, condiţie esenţială a cultivării lor în funcţie de profilul efortului din concursul sportiv (1954). Reputatul fiziolog Andrei Demeter a continuat cercetările în problematica respectivă publicând în 1981 *Bazele fiziologice şi biochimice ale calităţilor fizice (motrice*). Aportul medicinei s-a intensificat după înfiinţarea Centrului şi ulterior a Institutului de Medicină Sportivă, care a abordat o paletă largă de teme specifice tipologiei somatice şi fiziologiei efortului, prevenirii şi terapiei accidentelor în spaţiul de pregătire şi concurs sportiv. Prof. Dr. Ioan Drăgan a semnat numeroase lucrări în care se evidenţiază rolul medicinei sportive în practicarea sportului de performanţă (1989,1998,2001). Înfiinţarea Centrului de cercetări pentru problemele sportului în 1967 la iniţiativa Consiliului General al UCFS a dat un puternic impuls dezvoltării cercetării ştiinţifice şi implementării efectelor ei în practica curentă a celor două categorii fundamentale - Educaţia fizică şi Sportul de performanţă. Cercetătorul Dumitrescu Vasile a reluat şi aprofundat rolul statisticii matematice în domeniu, tematică abordată încă din 1933 de Gh. Zapan. V. Dumitrescu a publicat în 1971 lucrarea *Metode statistice în activitatea sportivă*, iar în 1978 *Calculul raportului de corelaţie*. În psihologie Mihai Epuran a studiat remarcabil problema atât de dificilă şi diversificată a stărilor subiective şi personale semnând în 1980 *Psihologia educaţiei fizice şi sportului*, în 1985 *Personalitatea, Principiul motivaţiei şi cel al efortului voluntar* (1974). *Noi puncte de vedere privind principiile antrenamentului sportiv* (1968), *Factorii psihici ai concursului sportiv* (1988). În fiziologie, prof. Dr. Ifrim M. a elaborat lucrarea de referinţă în 1986- *Antropologia motrică şi biomecanica generală.*

Procesul de sportivizare a programelor didactice ale Institutului de Cultură Fizică după 1950, ca urmare a specializărilor din anul III ale studenţilor, au stimulat între 1955-1985 studiul metodelor de predare şi evaluare ale disciplinelor de bază - atletism (Bran Eugen, Tatu Titus), gimnastică (Elena Firea, Maria Simionescu, Nicolae Vieru, Nicolae Băiaşu), gimnastică ritmică (Sima Ileana, Viorica Mociani), jocuri- baschet (Leon Teodorescu, Aurel Predescu), volei (Nicolae Murafa), fotbal (Ghe. Roşculeţ, Ion Motroc), handbal (I. Kunst Ghermânescu), haltere (Lazăr Baroga), lupte (Ghe. Cişmaş, Vascu Popovici). În fiziologie, prof. Dr. Ifrim M. a elaborat lucrarea de referinţă în 1986- *Antropologia motrică şi biomecanica generală.*

Ponderea cercetării ştiinţifice în domeniu, în plan metodologic, va fi asigurată după anii 60 ai secolului trecut, de Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului (CCPS) înfiinţat în 1967 şi de câteva nuclee cu un asemenea profil existente în cadrul Institutului de Cultură Fizică – 1975 (prof. dr. Adrian Gagea), a Institutului de Medicină şi Farmacie Bucureşti, (prof. Octavian Bănăţean), Institutului Politehnic din Timişoara (prof. Constantin Bucur), ASE (Bazilidis şi Sonia Iovan), Centrelor din Galaţi, Iaşi, Cluj, Bacău, Tg. Mureş, Oradea etc. și care au dat un impuls considerabil acestei activităţi de cercetare care onorează şi fundamentează o şcoală naţională de educaţie fizică şi sport. Realizările, au revenit îndeosebi CCPS, care a apărut cu o oarecare întârziere (de 10-20 de ani) faţă de cele existente în ţările europene. Această instituţie specializată (finanţată de organul de conducere al mişcării sportive din România), în paralel cu Centrul de Medicină Sportivă, au constituit principalele surse ale cercetării ştinţifice din România începând cu anii 60 ai secolului XX. Eficienţa lor dovedită în timp a determinat ridicarea acestora la rang de Institut Naţional de Medicină Sportivă și respectiv Institut de Cercetare în Problemele Sportului. Preluând abordările timide şi limitate din anii 30 ai secolului trecut privind cercetările antropometrice ale elevilor şi recruţilor (Iacob Mihăilă, V. Bădulescu, A. Ionescu, Petre Lazăr), echipa de cercetători (Alexandra Focşeneanu, Virgil Mazilu, Virginia Paraschiv) sub conducerea prof. dr. cercetător gradul I Nicu Alexie au măsurat *Potenţialul biomotric al populaţiei şcolare (urban şi rural)*, cu ajutorul unui număr impresionant de 400 de profesori de specialitate din teritoriu, care au făcut măsurători pe o cazuistică de 100.000 de subiecţi din şcolile primare, gimnaziale şi liceale. Cercetarea şi-a propus să măsoare datele antropometrice şi valorile motrice de bază (viteză, forţă, rezistenţă şi îndemânare) ale populaţiei şcolare de la sfârşitul anilor 70. Aceeaşi cercetare efectuată cu aceeaşi metodologie şi interpretare, pe aceiaşi parametri şi în acelaşi timp, s-a repetat din 10 în 10 ani, de două ori (anii 80 şi 90). O astfel de cercetare fundamentală, nemaîntâlnită la un asemenea nivel în Europa, avea o importanţă strategică naţională, punând în evidenţă starea de sănătate, valorile medii ale evoluţiei taliei şi greutăţii tineretului şi nivelul calităţilor motrice, determinat de substratul biologic şi funcţional. Fără îndoială că sportul de performanţă primea informaţii obiective despre copiii şi adolescenţii supradotaţi în aceste direcţii, ceea ce înlesnea găsirea şi selecţionarea lor în loturile naţionale. Dar după anii 90 cercetarea nu s-a mai repetat la interval de 10 ani cum fusese proiectată. Comparaţia acestor date într-un timp mediu şi lung ar fi constituit o sursă de cunoaştere a evoluţiei sau a involuţiei motrice a acestor promoţii, lucru esenţial pentru aprecierea unui potenţial biometric al tineretului, cumulat cu studiul condiţiilor de viaţă, de instruire şi educaţie fizică şi sport din România de la sfârşitul unui secol şi începutul altuia. Selecţia copiilor talentaţi constituie o dominantă a cercetărilor acestei instituţii în anii 70. Abordarea şi extensiunea teoriei **modelării** la sportul de înaltă performanţă a demonstrat că o atare realizare de nivel naţional şi internaţional este efectul interacţiunii unui număr considerabil de factori (în haltere s-au înregistrat pe baza unor studii îndelungate 57 de factori-cifră deschise oricărei completări), cu aport variabil la obţinerea rezultatelor de excepţie. Ierarhizarea importantei acestor factori de natură diferită (genetici, metodologici,educativi, organizatorici, de analiză şi conducere, economici, administrativi) a dus la concluziile esenţiale privind pregătirea spor-

tivilor de performanţă. Din multitudinea factorilor, selecţia adecvată modelului de performanţă al sporturilor individuale şi jocurilor s-a dovedit a avea o importanţă prioritară. Cercetătorii echipei de specialişti ai Centrului condus de prof. dr. Nicu Alexe printre care Claudia Simionescu, M. Cojocaru, V. Dona, P. Voicu, E. Wilk, A.Urmuzescu, Maria Şerban, C Răduţ, N. Amzuică, Virgil Mazilu, au elaborat monografia Sistemul Naţional de Selecţie(1978), care a reprezentat o noutate pe plan european. Sistemul a devenit un instrument practic, folosit în această amplă operaţie realizată pe plan naţional de către cele aproape 300 de şcoli şi cluburi sportive de elevi. Conducerea mişcării sportive a vremii (anii 70, 80), care a susţinut activitatea de cercetare sportivă (pof. dr. E. Ghibu şi V. Constandache), a acordat selecţiei şi iniţierii timpurii a copiilor în sportul de performanţă (îndeosebi în înot, gimnastică, în jocuri) o susţinere constantă, înfiinţând printre altele şi Școala experimenală de elevi *Viitorul*, condusă de prof. Rodica Șiclovan și apoi de Maria Simion, arondată pe lângă Centrul de cercetări pentru Problemele Sportului, ce avea în componenţă mai multe secţii, îndeosebi ale sporturilor înscrise în programul Jocurilor Olimpice, cu preocupări accentuate pentru probele feminine. Criteriile obiective din această lucrare au valoare practică şi în anul 2008. Concepţia de bază a cercetărilor din anii 70-80 a şcolii româneşti de profil, a fost aceea că sportivul, echipa, echipajul, sunt surse de informaţii de esenţe diferite: metodologice (structura exerciţiilor repetate, volum, intensitate, pauze şi reluarea lor în cadrul unor cicluri - săptămânale, lunare, anuale), fiziologice, biochimice (aerob, anaerob). Înregistrarea şi interpretarea lor, primele determinându-le pe ultimele, în pofida unităţii de măsură variate, permit judecăţi de valoare, predominant obiective, despre rezultatul scontat. Folosirea unor corecte şi repetate operaţii de evidenţă ale antrenamentului, extinse şi la concursul major al anului respectiv, a contribuit la **modelarea** lor corelată. În consecinţă, s-a trecut la **programarea** procesului metodologic în conformitate cu calendarul oficial internaţional şi naţional, ceea ce a însemnat distribuirea măsurată a structurilor, volumului şi intensităţilor în timpul care a precedat concursul important şi în concordanţă cu prognoza dimensiunilor lui. Procesul de pregătire a fost supus continuu unei continue **raţionalizării** a efortului (prin micșorarea duratei lecţiilor, îmbunătăţirea densităţii şi mărirea numărului lor, în ciclul lunar şi săptămânal), **algoritmizarea** exerciţiilor şi succesiunea lor logică şi legică etc. Sub redacţia prof. dr. Nicu Alexe şi în colaborare cu cercetătorii amintiţi, susţinuţi de biochimistul Tatu Cornel, biomotriştii P. Hillerin, Bostan, Ilie Stupineanu, Vladimir Schor, s-a elaborat lucrarea *Modelarea şi Programarea în teoria şi metodica antrenamentului şi concursului sportiv* (1975) şi construirea de simulatoare. O altă temă de permanentă actualitate, care a preocupat lucrătorii CCPS din anii 70-80, a fost forma Sportivă. Lucrarea intitulată *Problematica teoretică şi practică a formei sportive* (1978), prezintă interes şi în primul deceniu al secolului XXI. Anual, s-au organizat simpozioane şi sesiuni de comunicări naţionale, iar după 1969, sub egida CNEFS şi în răspunderea CCPS, au avut loc simpozioanele ştiinţifice internaţionale de la Bucureşti şi Mamaia, unde în cele 5 secţii au fost prezentate de către specialiştii din 18 ţări, 128 de comunicări.

În plan teoretic, se constată preocuparea specialiştilor români pentru problematica terminologică a domeniului. Apariţia dicţionarului în 6 limbi de circulaţie în 1974 şi a dicţionarului sportiv poliglot al prof. C. Tudose (1979) a constituit un prilej de apreciere a specialiştilor noştri pe plan internaţional, prof. dr. Nicu Alexe fiind şi preşedintele Comisiei de terminologie din cadrul Asociaţiei Internaţionale de Informare sportivă. Tot în această perioadă au fost elaborate enciclopedii de buzunar, semnate de autori români pentru diferite ramuri de sport. În anul 1981, se organizează la Snagov sub egida IASI, al VI-lea Congres Mondial de Informaţie Sportivă.

Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului a studiat ritmic dinamica performanţei olimpice, asigurând şi furnizând informaţii pertinente conducerii mişcării sportive, informaţii folosite în strategia, orientarea selecţiei, pregătirea loturilor naţionale şi a alcătuirii delegaţiilor de sportivi la ediţiile J.O. (1968, 1972, 1976, 1980, 1984, 1988).

Cercetarea a fost implicată direct în concepţia şi pregătirea loturilor olimpice prin prezenţa efectivă a cercetătorilor metodologi şi a brigăzilor de testare în condiţii reale ale instruirii. Împreună cu Centrul de Medicină Sportivă (director prof. dr.Ioan Drăgan) s-au abordat temele de adaptare la altitudine (J.O din 1968 de la Mexico City) şi la fusele orare diferite, de la Est (J.O. de la Tokio-1964, Seul 1988) şi Vest (J.O. de la Montreal-1976 şi Los Angeles-1984). Problematica recuperării sportivilor după efort (după concurs şi antrenament) a preocupat cercetătorii Centrului, care împreună cu medicii sportivi au găsit soluţii pe care le-au comunicat la simpozioanele şi sesiunile anuale. Datele acestor cercetări au fost publicate în monografia *Teoria antrenamentului modern* în 1993, cu un sumar original.

Reţeaua de cercetători ştiinţifici s-a mărit considerabil prin apariţia cabinetelor metodice ştiinţifice în anii 70, de pe lângă consiliile judeţene pentru sport şi cluburile sportive de tradiţie (Steaua, Dinamo şi alte cluburi şcolare). Aceste instituţii din structura organizatorică a mişcării sportive din jumătatea a II-a a secolului trecut, au fost îndrumate să valorifice propriile cunoștințe şi să dea caracter experimental activităţilor de selecţie, de instruire şi recuperare, datele finale fiind prelucrate şi prezentate în conferinţe naţionale ştinţifice sau sesiuni teritoriale. Universitatea Culturală şi Populară de la Dalles a întreţinut de la tribuna ei, timp de două decenii, discuţii privind aceste probleme ale antrenorilor Capitalei. Structurile, temele esenţiale, soluţiile organizatorice au dispărut treptat, aria cercetărilor fiind restrânsă în primul deceniu al secolului XXI, cu tot mai puţină implicaţie în categoriile fundamentale ale sistemului. Deşi în 2001, ca urmare a reorganizării Centrului de Cercetări pentru Problemele Sportului şi transformării lui în Institut Naţional de Cercetare pentru Sport, activitatea respectivă , cel puţin pe plan central ar fi trebuit să se intensifice; obiectivele noii instituţii se amplificaseră. Pe lângă cele anterioare care prevedeau asistenţă de specialitate dată federaţiilor, cluburilor şi loturilor naţionale, Institutul îşi integra activitatea în Planul Naţional de Cercetare, Dezvoltare şi Cercetare de excelenţă, precum şi în formarea, perfecţionarea personalului de cercetare şi sprijinirea cercetărilor pentru accesul la dezvoltarea studiilor doctorale. Apariţia unui număr crescut de facultăţi particulare în domeniul educaţiei fizice şi sportului presupunea intensificarea activităţii de cercetare în completarea celei didactice. Dar absenţa unui plan naţional unitar de profil a dispersat tematica şi a diminuat valoarea practică şi teoretică a comunicărilor. În consecinţă, procesul de înnoire, de perfecţionare a metodologiei antrenamentului sportiv, apariţia şi consacrarea unor noi concepte, strategii şi soluţii practice a înregistrat o diminuare sensibilă reflectată în calitatea performanţelor sportivilor români în marile competiţii internaţionale oficiale din acest deceniu (olimpice, continentale, mondiale şi zonale). Problematica educaţiei fizice şcolare este tot mai absentă în preocupările cercetătorilor, a cadrelor didactice universitare; lecţia, selecţia şi iniţierea timpurie a copiilor, juniorilor este de asemenea dispărută din tematică. Lecţia de educaţie fizică şi-a pierdut substanţa şi efectul, desfăşurarea ei părăsind în cele mai multe instituţii de învăţământ abordările tradiţionale şi devenind un moment de agrement în orarul şcolar. Cercetările au căpătat mai mult un caracter fundamental, au dispărut Brigada Multidisciplinară de investigaţii la locul antrenamentului. Au sporit însă colaborările şi parteneriatele cu mai multe instituţii similare de peste hotare şi din ţară. Cercetările au căpătat un caracter mai mult fundamental. Ele au devenit doar o ofertă accesibilă loturilor naţionale şi federaţiilor de sport. Au fost abordate teme înrudite cu cele sportive din zona aeronauticii şi zborurilor spaţiale. Dar instituţia care şi-a intensificat căutările şi modernizarea operaţiunii, procedeelor şi soluţiilor aplicate eficient în antrenamente şi concursuri, a fost Agenţia Antidoping, desprinsă spre sfârşitul anilor 90 din structura Centrului de Cercetări pentru Problemele Sportului. O altă tematică se regăseşte în Sesiunea de Comunicări Ştiinţifice de Istoria Educaţiei Fizice şi Sportului, organizată în 1994 în Bucureşti sub auspiciile ANEFS, Societatea profesorilor de Educaţie Fizică şi Sport din România şi Asociaţia Balcanică de Istorie a Educaţiei Fizice şi Sportului. Din cele 20 de comunicări 7 au fost

prezentate de cercetători din Bulgaria, Iugoslavia, Albania, Turcia, Macedonia, rep. Moldova, iar restul din România.

În ultimii ani (din 2001), odată cu apariţia Institutului Naţional de Cercetare pentru Sport, relaţia acestuia cu federaţiile (olimpice şi neolimpice) şi alte instituţii s-a bazat pe contracte şi programe de cercetare şi asistenţă tehnică, efectuarea de expertize şi acordarea de consultanţă beneficiarilor (loturile naţionale, olimpice), participarea la realizarea obiectivelor ştiinţifice şi tehnologice ale Planului Naţional pentru Cercetare, Dezvoltare şi Inovare. Totodată, Institutul continuă acţiunea de formare şi perfecţionare a cadrelor necesare procesului de cercetare, prin derularea studiilor doctorale. S-a abordat experimentarea unor prototipuri, produse textile şi de pielărie folosibile de către sportivi în procesul pregătirii concursului, precum şi în domeniul biomecanic-biomedical (proteze, baze de date pe tematica „sănătate") şi biomecanic (determinări de glucoză, acid lactic şi ionic ale sportivilor de mare performanţă). Aceste programe de cercetare s-au efectuat sub îndrumarea responsabililor ştiinţifici - prof. univ. dr. Pierre de Hillerin, dr. Dorel Tocitu, cercetător ştiinţific, gr. I Dan Boboc. În aceste ultime decenii de activitate a Institutului se constată o diminuare a fluxului de documentare a specialiştilor cu informaţii şi date din bibliografia internaţională, precum şi dispariţia preocupărilor de a aprofunda obiectivizarea pregătirii şi concursului actual ca sursă a perfecţionării modelului de concurs şi a programării antrenamentului, teme tradiţionale şi originale ale cercetării în domeniul educaţiei fizice şi sportului din ţara noastră.

O altă activitate cantonată tot în domeniul cunoaşterii şi desfăşurată de-a lungul anilor este cea de inventică şi proiectare. Încă din anii ,60 ai secolului XX a funcţionat în cadrul organismelor de conducere ale mişcării sportive din ţara noastră (CCFE, UCFS,CNEF) colectivul de invenţii şi inovaţii condus de prof. dr. Nicu Alexie şi secretar, prof. Leon Rapaport, afiliat Oficiului de Stat pentru Invenţii şi Mărci (OSIM). Acest colectiv a stimulat, înregistrat, omologat şi aplicat dosarele cu propuneri venite din rândul specialiştilor şi amatorilor care participau la activitatea de educaţie fizică şi de sport. Profilul invenţiilor şi inovaţiilor vizau crearea unor noi jocuri dinamice şi sportive, aparte mecanice, electrice, materiale de construcţii de baze sportive, de confecţionare de echipamente de antrenamente şi concursuri etc. Remarcabile s-au dovedit invenţiile tehnicianului T. Lazaride (aparatul de fotografiat cu sosirile în probele de atletism, denumit TELESID, cu un grad de noutate şi pe plan european), ale ing. Cr. Cismaru (sistem de acoperire şi protejare a stadioanelor de fotbal, atât de util şi valorificat în tenis, cu ocazia marilor turnee; confecţionarea arcurilor pentru tir cu acest obiect, ca şi a maselor de ping-pong). În ultimele decenii, din 1990 OSIM a centralizat depunerea dosarelor de invenţii şi inovaţii determinând astfel desfiinţarea Colectivului cu acest profil din instituţiile guvernamentale. Acestea au păstrat însă obligaţia avizării şi eventual experimetării propunerilor primite de la OSIM. Aşadar, ANS, federaţiile şi ramurile de sport, Institutele de Cercetare şi de Medicină Sportivă, ca foruri de specialitate analizau şi concluzionau asupra valorii teoretice şi practice a propunerilor de invenţii şi inovaţii. În 1992 a apărut Consiliul Ştiinţei Sportului ca urmare a recomandării Consiliului Internaţional de Educaţie Fizică şi Sport (CINEFS) de pe lângă UNESCO, de a se organiza pe plan naţional filiale teritoriale. Iniţiativa a avut-o prof. Al. Lăzărescu, reprezentantul României în acest for internaţional, care împreună cu prof. univ. dr. Mihai Epuran şi prof. Pierre de Hillerin, directorul Institutului naţional de Cercetare pentru Sport, a înfiinţat acest organ de conducere şi coordonare a activităţilor de cercetare în domeniu. Din componenţa lui au mai făcut parte prof. dr. Nicu Alexe, prof. univ. dr. Adrian Dragnea , prof. univ. dr. Drăgan Ioan. Din 2007 prof. dr. Iacob Hantiu a fost ales preşedintele CSSR. Din toamna anului 1992 şi până în anul 2009 acest Consiliu a direcţionat cercetarea ştiinţifică din instituţiile de pofil din ţară, ridicând direcţiile de cercetare şi modul de valorificare ale acesteia. De asemenea, temele simpozioanelor(1992-2008) au fost stabilite de acest for. Se constată începând din 2008, preocuparea Direcţiilor de educaţie fizică şi sport judeţene pentru elaborarea de enciclopedii ale domeniului, circumscrise la teritoriul lor, inspirate

de apariţia în 2002 a Enciclopediei Educaţiei Fizice şi Sportului din România și reeditarea ediţiei a doua a acesteia. Simpozioane de cercetare centrale şi teritoriale înregistrează o frecvenţă sporită, tematica conferinţelor ştinţifice ale Consiliului Ştiinţei Sportului din ţara noastră 1992-2008 este următoarea:

- 1992 - Contribuţia ştiinţei sportului la cercetarea performanţei sportive;
- 1993 - Strategie şi evaluare în sport;
- 1994 - Pregătirea sportivilor de înaltă performanţă;
- 1995 - Resursele umane ale performanţei sportive;
- 1996 - Sport-perspective 2000
- 1997 - Mutaţii în sportul de performanţă la sf. sec. XX;
- 1998 - Activitatăţile fizice şi sportive- socializare şi performanţă;
- 1999 - Managementul viitorului în activităţile de educaţie fizică şi sport;
- 2000 - Nevoia de cercetare ştiinţifică în domeniul educaţiei fizice şi sportului;
- 2001 - Sportul curat;
- 2002 - Interdisciplinaritatea;
- 2003 - Competiţia;
- 2004 - Educaţie prin sport, mişcare pentru sănătate;
- 2005 - Performanţa sportivă de vârf- între ipoteze şi confirmări;
- 2006 - Metode tepretice şi eplicative ale ştiinţelor fundamentale ale domeniului;
- 2007 - Învăţare şi creaţie în domeniul activităţilor corporale;
- 2008 - Valorificarea cercetării ştiinţifice în domeniul activităţilor corporale
- 2009 - Educația Fizică și Sportul din România - Prezent și Inovare;
- 2010 - Exercițiu fizic și calitatea vieții.

Activitatea de cercetare a fundamenat teoretic şi parctic toate formele de valorificare a exerciţiilor fizice în spaţiul românesc.

CENTRUL DE CERCETĂRI ŞTIINŢIFICE PENTRU PROBLEMELE SPORTULUI. Activitatea de cercetare ştiinţifică în domeniul educaţiei fizice şi sportului a constituit un obiectiv prioritar al Institutului Naţional de Educaţie Fizică (1922) şi al Institutului Superior de Educaţie Fizică, creat prin legea din 1928 şi transformat prin legea din 1937 în Academia Naţională de Educaţie Fizică, formând o tradiţie pe care instituţia de învăţământ, indiferent sub ce titulatură a funcţionat, a respectat-o şi întreţinut-o continuu. Corpul profesoral şi studenţii au desfăşurat, concomitent cu activitatea didactică şi una ştiinţifică, orientată către eşantionarea creşterii fizice a copiilor şi elevilor (studii desfăşurate în diferite etape istorice), către formarea de clase omogene pe criterii morfologice și evidenţierea caracteristicilor de rasă ale poporului român, spre studiile fiziologice ale mişcării fizice sistematice şi ordonate şi privind alimentaţia în regim de efort, precum și spre stabilirea raportului dintre diferitele ramuri de învăţământ calculate prin metoda corelaţiilor. Din această tematică complexă, reţinem analiza şi precizarea obiectivelor şi a conţinutului metodelor educaţiei fizice şi sportului, cunoaşterea valorilor antropometrice ale tineretului din mediul universitar şi militar, studiul individualităţii prin psihotehnică, teoria selecţiei profesionale, problematica şi căile de combatere a atitudinii vicioase şi a deformaţiilor fizice constatate în dezvoltarea somatică a elevilor etc. Din analiza bibliografiei domeniului, corespunzătoare deceniilor primei jumătăţi a secolului XX, rezultă că profilul cercetărilor este preponderent biologic, medical, igienic şi psihologic, fapt explicat de nivelul de dezvoltare al ştiinţelor tradiţionale respective. În stadiul unor abordări iniţiale se găseşte problematica metodicii exerciţiilor fizice. Orientarea cercetărilor către sportul de performanţă are începuturi promiţătoare. Partea medicală este cea mai abordată, fapt motivat şi de valoarea şi profilul specialiştilor de înaltă clasă pe care generalul Virgil Bădulescu îi implicase în activitatea didactică şi pedagogică a ANEF. În 1937 a avut loc primul Congres de medicină sportivă, în care s-a dezbătut relaţia intimă între educaţie fizică, sport şi medicina domeniului, ramură care avea să se consacre pe plan naţional şi internaţional în perioada postbelică. Al II-lea Congres de medicină sportivă va vea loc în 1943, prezidat de gl. dr. C. Michăilescu, perioada în care s-a desfăşurat congresul fiind declarată *Săptămâna Sportului Românesc.* La Congres a asistat şi mareşalul I. Antonescu

(19-26 septembrie). Aceste mărturii dovedesc începuturile activităţii de cercetare ştiinţifică în domeniul educaţiei fizice şi sportului din ţara noastră. Ea s-a desfăşurat doar ca un obiectiv implicit şi dorit pentru fundamentarea unui proces pedagogic ce viza condiţia omului, abordată în complexitatea şi unitatea ei biologică şi psihosociologică.

După război şi în contextul noii orientări politico-sociale, care va imprima o nouă dimensiune educaţiei fizice şi sportului (specifică ideologiilor totalitare), s-a constatat că este necesară apariţia unor instituţii specializate în cercetarea domeniului, care, de altfel, a parcurs un intens proces evolutiv. Prima încercare de înfiinţare a unui nucleu distinct de cercetare are loc în 1956, iniţiată de Comitetul pentru Cultură Fizică şi Sport (CCFS) de pe lângă Consiliul de Miniştri, nucleu ataşat Institutului de Educaţie Fizică şi Sport din Bucureşti. URSS, Ungaria, Cehoslovacia, Polonia şi Bulgaria aveau deja organizate astfel de unităţi de cercetare, la nivel de institut. Directorul acestui nucleu de cercetători, ce dispunea de 10 posturi, a fost dr. Nicu Alexe, avându-i în calitate de colaboratori, pe Iosif Mayer, prof. univ. dr. Florian Ulmeanu, dr. Alexandru Partheniu, prof. Maria Login, ing. M. Teodorescu ş.a. Unitatea s-a desfiinţat în 1958. Ideea a fost preluată la începutul anilor ’60, când, la iniţiativa UCFS şi îndeosebi prin stăruinţa lui Gavrilă Barani şi a prof. Ilie Istrate, s-au organizat laboratoarele de biometrie şi de biochimie, conduse de Iosif Mayer şi de Gh. Haralambie, amplasate în incinta Complexului Olimpic, alături de Centrul de Medicină Sportivă, ce aparţinea Ministerului Sănătăţii. Dotarea mai bună a acestor nuclee, axarea activităţii lor pe problematica exclusivă a sportului de performanţă subiecţii fiind sportivi de elită (din gimnastică, atletism şi haltere), au asigurat continuitatea cercetării. Dorinţa forului de conducere al sportului românesc – Consiliul General al UCFS şi al federaţiilor pe ramuri de sport – izvorâtă din obiectivele tot mai ambiţioase ale conducerii PCR, de a stimula creşterea performanţelor remarcabile ale sportivilor români, prin care să situeze România pe locuri fruntaşe în topurile JO, CM, CE şi CB, a impus cu necesitate înfiinţarea unei unităţi mai mari de cercetare. Motivarea făcută de conducerea UCFS (preşedinte Anghel Alexe şi conf. dr. Emil Ghibu) în 1966 şi având avizele favorabile ale Consiliului Naţional al Cercetării Ştiinţifice, Comitetului de Stat al Planificării, Ministerului de Finanţe, Comitetului de Stat pentru Problemele de Muncă şi Salarii, Ministerului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale şi Ministerului Învăţământului, va duce la apariţia Hotărârii nr. 371 din 1 martie 1967 a Consiliului de Miniştri al RSR, în care se stipula organizarea *Centrului de Cercetări Ştiinţifice pentru Educaţie Fizică şi Sport*, concomitent cu suplimentarea planului de muncă şi salarii al UCFS, cu un număr de 29 de posturi, exclusiv pentru cercetare. Pe temeiul acestei hotărâri, Biroul Consiliului General al Uniunii pentru Cultură Fizică şi Sport va emite Hotărârea nr. 252 din 30 mai 1967 privind funcţionarea acestei unităţi, aprobarea schemei organizatorice şi încadrarea ei. Primul ei director va fi conf. dr. Nicu Alexe, cu funcţia de cercetător principal gradul II. Din schema iniţială, completată ulterior, au mai făcut parte: prof. Virgil Mazilu, Alexandra Focşeneanu, Ervin Wilk, Claudia Simionescu, Adrian Ionescu, Aurel Urmuzescu, Petre Voicu, Victor Dona, Mihai Cojocaru, Ilie Stupineanu, Pierre de Hillerin, Vladimir Schor, Marian Niculescu, Dorel Tocitu, Emil Popa, Graziela Vâjială, Nana Ciobotaru Petrică, Ion Constantinescu, Ion Bostan, Antoaneta Totescu, Lucia Hamzescu, Leon Rapaport, Elena Herold, Virginia Paraschiv, Mihai Chirilă, Augustin Bujor, Dumitra Negoiţă, G. Haralambie, Genoveva Jeflea, Denisa Talaban, Mihai Dragomirescu, M. Şerban, G. Iliuţă şi Rodica Şiclovan, directoarea Clubului experimental *Viitorul* - care, prin hotărârea de înfiinţare a Centrului, a fost înglobat şi subordonat. Statul de funcţii trebuia să corespundă obiectivelor esenţiale ale Centrului de Cercetări, care au rămas ca atare şi în ultimul deceniu al secolului XX: ameliorarea metodologiei sportului de performanţă, impulsionarea şi fundamentarea teoretică şi practică a sportului de mase. Au existat şi se păstrează încă două laboratoare care sugerează viziunea multidisciplinară a abordării procesului complex în care este implicat sportivul, în demersul rafinării şi perfecţionării lui în plan fizic, tehnic şi tactic: laboratorul metodolo-

gic care vizează îmbunătăţirea soluţiilor privind pregătirea loturilor naţionale, studierea conţinutului şi eficienţei educaţiei fizice şi sportului şcolar, a selecţiei primare obiective, susţinute de compartimentul de documentare şi de informare audio-vizuală. Celălalt laborator s-a specializat în tehnologii de investigare de natură biologică, farmacologică şi de asigurare tehnologică a aparaturii proiectate pe idei originale sau adaptări.

Eficienţa acestei unităţi specializate, consemnată în cele trei decenii de existenţă, se măsoară prin cercetările fundamentale şi aplicative, concretizate prin studii, monografii, asistenţă concretă în cadrul pregătirii loturilor reprezentative, imaginarea şi construirea aparaturii proprii. Se reţin cele trei serii de cercetări, asupra potenţialului biomotric al populaţiei preşcolare şi şcolare din România, efectuate din 10 în 10 ani pe aceleaşi trasee sociale (oraş şi sat) şi geografice (regiuni de şes, de deal şi de munte), pentru a se cunoaşte valorile medii somatice şi motrice, în lumina efectelor condiţiilor economico-sociale şi ale aplicării procesului de educaţie fizică şi sportivă din sistemul de învăţământ. Pe temeiul realităţii dezvăluite de această cercetare longitudinală, a fost experimentat şi elaborat Sistemul Naţional de Selecţie şi Pregătire a copiilor şi juniorilor, fără precedent în teoria şi practica mondială. Pe baza prelucrării datelor şi conturării concluziilor, s-au realizat modele de concurs, de antrenament, de dirijare a pregătirii, de corectare a deficienţelor fizice şi tehnice şi s-au elaborat modele de campioni şi echipe învingătoare în marile concursuri oficiale ale arenei internaţionale. Prin fluxul de informare ritmică şi adecvată, realizată neîncetat în aceste trei decenii şi mai bine de activitate a compartimentului de documentare al centrului, s-au menţinut în actualitate lumea antrenorală, profesorală şi studenţească. Unitatea de gândire şi acţiune a cercetărilor efectuate de Centrul respectiv a fost asigurată de activitatea consiliului ştiinţific şi a directorilor care l-au condus în acest interval. După încheierea mandatului conf. dr. Nicu Alexe, direcţia a fost preluată de profesoara şi antrenoarea Claudia Simionescu, din 1983 până în 1989, după care, pentru un timp foarte scurt, director a fost conf. dr. Mircea Ifrim. Din decembrie 1990, conducerea a fost încredinţată dr. Pierre de Hillerin, cercetător principal gradul I. Prin Legea Educaţiei Fizice promulgate în anul 2000, instituţia a fost transformată în Institutul Naţional de Cercetări pentru Problemele Sportului.

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETARE PENTRU SPORT (INCS)

A fost înfiinţat în anul 2001, prin reorganizarea Centrului de Cercetări pentru Probleme de Sport (CCPS - fondat în 1967), în baza Legii Educaţiei Fizice şi Sportului nr. 69 din 28 nov. 2000 şi a Hotărârii de Guvern nr. 628 din 06.07.2001. Legea nr. 69 specifică în art. 51 (titlu al IV-lea) că cercetarea ştiinţifică în domeniul educaţiei fizice şi sportului urmăreşte ameliorarea programelor de educaţie fizică şi mărirea eficienţei sociale a Sportului pentru toţi, ridicarea nivelului performanţelor sportive prin mijloace specifice cercetării, fundamentarea metodico-ştiinţifică şi metodico-biologică a selecţiei, antrenamentului şi participării sportivilor la competiţii, valorificarea rezultatelor cercetării ştiinţifice în acest domeniu, în folosul tuturor categoriilor populaţiei; art. 52 (titlul IV) precizează că progresele de cercetare în acest domeniu sunt de interes naţional şi se includ în Planul Naţional de Cercetare- Dezvoltare, Inovare şi privesc reglementarea, organizarea şi funcţionarea sistemului de Educaţie Fizică şi Sport din România; art. 53 (titlul IV) adaugă că pentru asigurarea cadrului profesional de dezvoltare a cercetării şi asistenţei ştiinţifice a domeniului se înfiinţează Institutul Naţional de Cercetare pentru Sport, ca instituţie publică aflată în subordinea Mnisterului Tineretului şi Sportului. Activitatea acestuia este finanţată din venituri extrabugetare şi din alocaţii de la bugetul de stat. H.G nr. 628 din 6 iulie 2001 stabileşte modul de înfiinţare, funcţionare, atribuţiile INCS şi structura sa organizatorică. Domeniile de lucru vor fi: a) studiul reactivităţii biologice, biochimice, biomotorice, fiziologice şi psihologice a sportivilor de performanţă la solici-

tările de antrenament şi în competiţiile majore ale calendarului naţional şi internaţional; b) cercetarea şi elaborarea de principii materiale şi echipamente, instalaţii, instrumente şi aparatură specifice, în vederea ameliorării metodologiei antrenamentului aplicat în sportul de înaltă performanţă; c) cercetări fundamentale pentru dezvoltarea activităţii de educaţie fizică şi sport din şcoală;

d) studierea stării potenţialului biomotric al populaţiei tinere la scară naţională; documentarea şi informarea specialiştilor din sistemul românesc de educaţie fizică şi sport. Organigrama INCS este alcătuită din 73 de posturi şi cuprinde două laboratoare de cercetare: Laboratorul de Biochimie şi Laboratorul de Tehnologia Performanţei Sportive şi Biologia Efortului, divizat la rândului lui pe compartimente specifice: 1) al metodologiei sportului de performanţă, care asigură asistenţa ştiinţifică a loturilor olimpice, naţionale şi cluburilor sportive; monitorizarea procesului de pregătire şi al evoluţiei performanţelor lor pe parcursul ciclului anual, vizând parametrii biometrici, psihologici, biochimici şi fiziologici, ca şi acordarea de consultanţă, de control şi testare; 2) compartimentul de biomotrie în mişcări specifice, testează capacitatea de control neuromuscular şi de echilibru, determină preponderenţa calităţilor de viteză, forţă şi rezistenţă, prin stagii de pregătire a sportivilor pe simulatoare asistate de calculator; 3) compartimentul de fiziologie, în care se efectuează determinări electro-fiziologice ale sistemului muscular în repaus şi ale excitabilităţii neuromusculare; 4) compartimentul psihologic care asigură asistenţă sportivilor (antrenament motivaţional pentru performanţă, dezvoltarea abilităţilor de autoreglare şi capacităţilor volitive, optimizarea relaţiilor interpersonale în cadrul echipei şi echipajelor) şi antrenorilor (optimizarea relaţiilor dintre ei şi sportivi, consilierea pentru creşterea eficienţei personale şi gestionarea obiectivelor de concurs); 5) compartimentul sport şcolar, preocupat de studii şi cercetări în domeniul sportului din sistemul de învăţământ, pentru evaluarea potenţialului biomotric şi psihomotric la copii şi elevi în scopul selecţiei celor talentaţi; 6) compartimentul asigurării tehnice a cercetării: aparate şi dispozitive specializate pentru măsurători în domeniul mişcărilor corporale, soluţii mecanice pentru sisteme de măsură, forţă, viteză şi deplasare, realizarea de platforme de forţă şi echilibru, simulatoare de condiţii, dispozitive şi echipamente asistate de calculator destinate antrenamentului, controlului muscular şi recuperării posttraumatice, filmării video la antrenamente şi concurs, prelucrarea înregistrărilor video şi analize de mişcare, înregistrarea unor competiţii interne şi internaţionale de referinţă, realizarea de filme metodice pentru federaţii, cluburi sportive şi organizarea unor arhive cinematografice şi video. Compartimentul documentării şi bibliotecii realizează selecţia, traducerea şi redactarea, editarea publicaţiilor seriale preluate de la Centrul de Cercetare (Sport de performanţă, biblioteca antrenorului, bibliografii şi semnale(până în 2007). Fondul de cercetare conţine 8000 de volume.

Proiectele finanţate prin programele Planului naţional de Cercetare - Dezvoltare au vizat realizarea unui prototip GRID pentru prelucrarea de imagini cu aplicaţii la cercetarea spaţială şi în telemedicină, a unui pilot demonstrativ dedicat evaluării şi punerii la punct pentru diferite domenii şi aplicaţii, a unui sistem de aparatură şi servicii destinat monitorizării persoanelor, care datorită unor afecţiuni cronice, handicapuri sau condiţii deosebite se pot afla în condiţii de risc ridicat pentru supravieţuire, a unui sistem destinat urmăririi instantanee a poziţiei sportivilor angrenaţi în jocuri de echipă, cu posibilitatea reconstruirii unor parametrii cinematici în vederea obţinerii de informaţii metodologice, precum şi exploatării în aplicaţii de tip SHOWBIZ. De asemenea, emiţătorul respectiv îşi propune realizarea unei reţele în tehnologia GRID, orientată către aplicaţii specifice, în vederea promovării în societatea informaţională din România a unui nou mod de colaborare şi parteneriat. INCS a iniţiat în 2004-2005 un proiect de cercetare în colaborare cu Laboratorul de Biomecanică şi Psihologie al Institut National du Sport et de l'Education Psysique din Franţa. Obiectivul proiectului l-a constituit corelarea datelor oferite de către două tehnologii aparţinând ambelor Institute de cercetare din Franţa şi România, respectiv cinematica mişcării obţinută prin prelucra-

rea video (INSEP) şi datele realizate prin tehnologia oferită de sistemul ERGOSIM, dezvoltat în cadrul INCS pentru pregătirea sportivilor de înaltă performanţă. Un alt proiect de cercetare comun, LTPSBE al INCS cu Laboratorul de Biomecanică şi Psihologie al INSEP (Franţa), prevăzut pentru intervalul 2008-2009, îl constituie corelarea datelor oferite de cele două tehnologii, respectiv prelucrarea video VICON pusă la dispoziţie de INSEP şi tehnologia cu senzori inestiali XSENS MOVEN oferit de INCS. Primele demersuri au fost făcute la Paris, pe un lot de cinci din cei mai buni aruncători de greutate din Franţa.

Alte proiecte ale intervalului 2004-2008 realizate în Laboratorul de Tehnologia performanţei sportive şi biologia efortului vizează reţeaua GRID pentru exploatarea datelor din aplicaţii spaţiale în domeniul evaluării, antrenării şi atestării performanţelor umane (HUP GRID), aplicaţie GRID pentru amplasarea datelor privind parametri vitali ai persoanelor supuse la condiţii extreme (EXTREME GRID), actuatori cu lichide magnetice pentru antrenamentul operatorilor, antrenorilor şi sportivilor de performanţă (LIMAGAN) şi preluat de sistemul integrat de management al valorilor tangibile şi intangibile destinate gestionării activităţilor operaţionale din România.

INCS întreţine relaţii de colaborare şi parteneriate cu universităţi din ţară (Sibiu, Piteşti, Bacău, Galaţi, Oradea, Cluj Napoca) şi din străinătate (Franţa, Alegria, Ucraina, Elveţia). Semnează contracte ritmice de asistenţă ştiinţifică cu federaţiile olimpice (gimnastică artistică, gimnastică ritmică, natație şi pentatlon modern, fotbal, box, judo, atletism, canotaj, kaiac-canoe, schi şi biatlon). De asemenea, colaborează cu cluburile Dinamo şi Steaua din Bucureşti. Cultivă şi menţine colaborări şi parteneriate cu ANS, COSR, Agenţia Spaţială Română, Institul Naţional de Medicină Sportivă, Agenţia de Management de cercetare ştiinţifică, inovare şi transfer tehnologic-Politehnica, Institutul Naţional pentru cercetări aerospaţiale, Institutul de Ştiinţe

Anexa nr. 1: Structura organizatorică a Institutului Naţional de Cercetare pentru Sport
Numărul maxim de posturi = 73

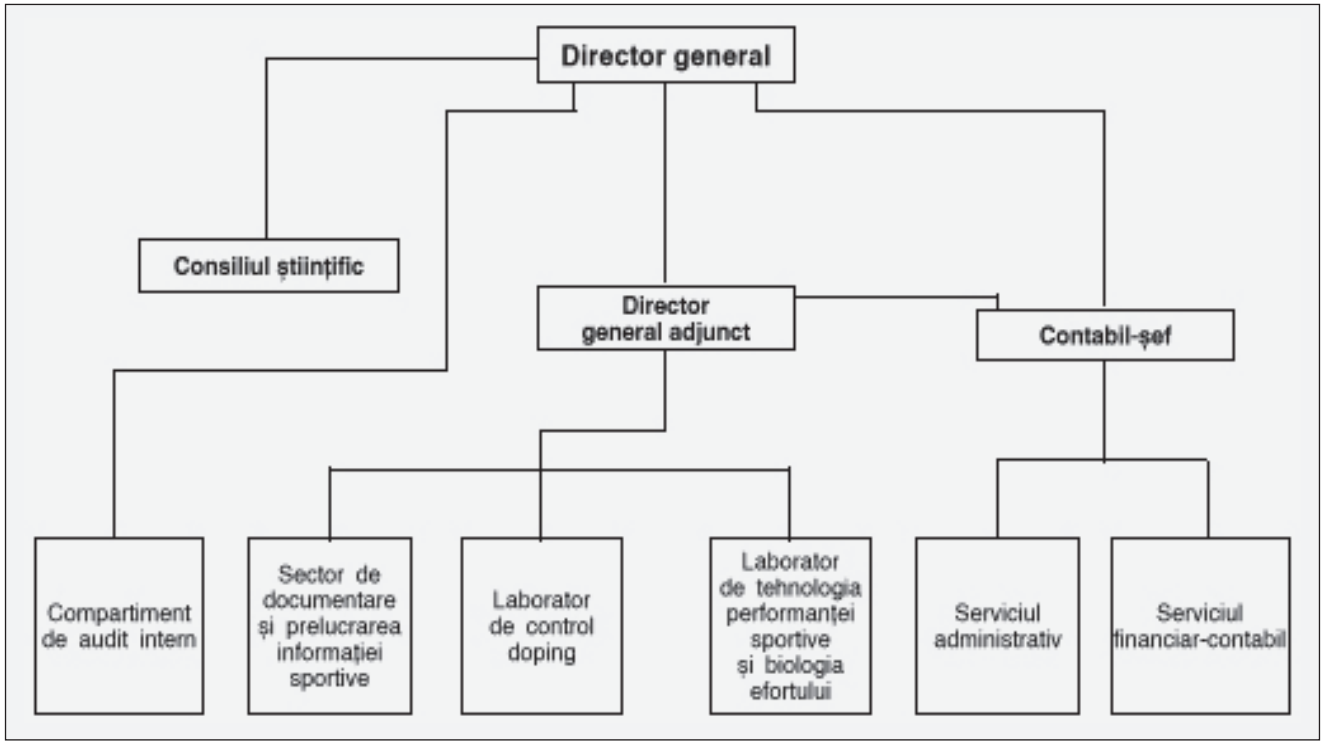

spaţiale, Institutul Naţional de Medicină Aeronautică şi Spaţială. Institul Naţional de cercetare- dezvoltare pentru fizica materialelor, Centru de cercetare-dezvoltare pentru agricultură, Spitalul clinic de urgenţă *Floreasca*, Spitalele clinice *Colentina* şi *Fundeni*, Federaţia Română de Ingineria Biomedicală. Cercetătorii Institutului în perioada 2001-2008 au fost: Bănică Ioana Raluca, Hani Anabela Maria, Angelescu (Calu) Simina, Solcanu Mihaela, Bidiugan Radu, Ignat Constantin, Weisz Cristian, Stihi George, Miclescu Letiţia.

În anul 2012 în cadrul institutului îşi desfăşurau activitatea următorii cercetători: Pierre Joseph de Hillerin (Director), Dan Boboc (Director Adjunct), Dorel Tocitu, Simona Bidiugan, Carmen Andrei, Amalia Oatu, Cristina Ciurea, Cristina Botezatu, Liviu Angelescu, Mihaela Puiu, Constantin Ignat, Andrei Dragomir, Adriana Hoinic, Ioana Oproiu (Banică), Alina Gherghişan, Sonia Ionescu, Radu Bidiugan, Aliona Negoiţă, Ana – Ilinca Hoinic.

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 53 din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, Guvernul României adoptă următoarea structură organizatorică pentru **INSTITUTUL NAȚIONAL de CERCETARE pentru SPORT**

Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 628/2001 – structura organizatorică a Institutului Naţional de Cercetare pentru Sport – Numărul maxim de posturi = 31

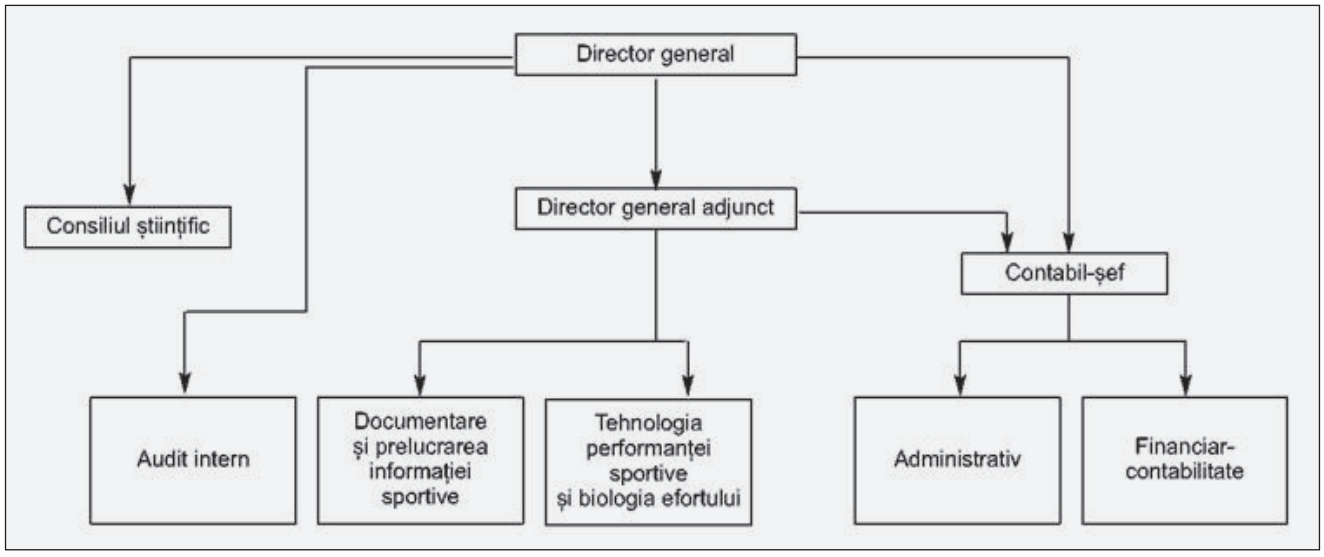

NOTĂ: Nivelul de organizare a compartimentelor se va stabili prin ordin al ministrului Tineretului şi Sportului.

CONSILUL ŞTIINȚEI SPORTULUI DIN ROMÂNIA (C.S.S.R). „*Consiliul Ştiinţei Sportului din România (C.S.S.R.) este organizaţie neguvernamentală, constituită ca organism consultativ de îndrumare şi orientare, la nivel naţional, a cercetării în domeniul activităţilor corporale sportive şi educativ-formative, abilitat în acest scop de către Ministerul Tineretului şi Sportului, Ministerul Educaţiei şi Cercetării şi Ministerul Sănătăţii şi Familiei- Academia de Ştiinţe Medicale*."

Consiliul Sportului din România (C.S.S.R) a luat fiinţă, ca organizaţie non-guvernamentală, în aprilie 1992, la recomandarea Comitetului Executiv al Consiliului Internaţional pentru educaţie fizică şi sport, prin delegatul României la acest organism, d-l Alexandru Lăzărescu. Prof. univ. dr. Mihai Epuran a fost ales preşedinte al C.S.S.R, funcţie în care a fost ales la prima Conferinţă Naţională din decembrie 1992, funcţie pe care a deţinut-o până în anul 2007, devenind apoi Preşedinte de Onoare. Prof.

univ. dr. Iacob Hanţiu, a fost ales preşedinte al acestei organizaţii până în 2010, când preşedinte a devenit prof. univ. dr. Pierre Joseph de Hillerin.

Consiliul Ştiinţei Sportului din România (C.S.S.R) este o persoană juridică română de drept privat, constituită ca asociaţie cu caracter ştiinţific-metodologic-profesional, autonomă, neguvernamentală şi non-profit, înfiinţată pe baza dreptului de liberă asociere, reunind prin adeziune benevolă specialişti ce activează în cercetarea din domeniul activităţilor corporale (sport, educaţie fizică, sport pentru toţi etc.) sau specialişti din alte domenii şi care au preocupări de cercetare privind educaţia fizică şi sportul, fie individual, fie organizaţi în societăţi ştiinţifice, comisii, instituţii şi laboratoare specializate în cercetare ştiinţifică sau unităţi de învăţământ superior şi preuniversitar (din Statul C.S.S.R).

Printre alte prevederi ale Statutului C.S.S.R. sunt:

• promovarea şi sprijinirea activităţilor ştiinţifice în domeniul sportului şi a altor activităţi corporale, pe plan naţional şi internaţional;

• realizarea unui consens cât mai larg privind orientarea generală şi problemele majore ale cercetării în domeniul amintit;

• colaborarea cu instituţiile ştiinţifice, universităţile, organizaţiile sportive şi cele asociate sportului, din ţară şi străinătate, în scopul consolidării statutului ştiinţei sportului şi activităţilor corporale şi al obţinerii unei deschideri largi pentru documentarea şi specializarea cercetătorilor domeniului;

• obţinerea, elaborarea şi difuzarea informaţiilor semnificative din diferitele direcţii ale cercetării domeniului;

• stimulării, sprijinirii şi organizării de asociaţii sau comisii pe ramuri ale ştiinţelor, pe domenii de activitate sau teme de cercetare şi facilitarea aderării acestora; când este cazul, la societăţile sau comitetele ştiinţifice internaţionale analoge;

• stimulării luptei de opinii şi a respectării principiilor deontologice în activitatea de cercetare şi publicistică.

Activitatea C.S.S.R. s-a desfăşurat cu sprijinul material şi organizatoric al Institutului Naţional de Cercetare pentru Sport (Manager general prof. univ. dr. Pierre de Hillerin), sub egida Ministerului Sportului, cu colaborarea structurilor din Ministerul Educaţiei şi Cercetării, din cadrul Comitetului Olimpic şi Sportiv Român și a Agenţiei Naţionale Anti-Doping.

C.S.S.R s-a constituit din reunirea majorităţilor facultăţilor de educaţie fizică şi sport din ţară şi a cadrelor lor, ca membri individuali, împreună cu cadre din învăţământul preuniversitar. Din C.S.S.R fac parte Comisia de Medicină Sportivă din cadrul Institutului Naţional de Medicină Sportivă (director prof. univ. dr. Ioan Drăgan, urmat de porf. univ. dr. Răzvan Buşneag) şi Comisia Română de Psihologia sportului şi activităţilor corporale (prof. univ. dr. H.C Mihai Epuran, urmat de prof. univ. dr. Irina Holdevici).

Potrivit obiectivelor din Statutul său, C.S.S.R. a estimat activitatea de cercetare ştiinţifică a membrilor săi colectivi şi individuali, ceea ce s-a reflectat în organizarea de către facultăţi, de sesiuni anuale de comunicare, mese rotunde, ateliere ştiinţifice, cu creşteri continue a numărului participanţilor şi a temelor abordate.

De la constituirea sa, Consiliul a organizat anual două sesiuni naţionale de comunicări ştiinţifice, dintre care trei cu caracter internaţional, în care s-au pus în discuţie teme de însemnătate pentru cercetarea de calitate a domeniului. În 2008 s-a ţinut a XVII-a sesiune cu temă de actualitate: *Valorificarea cercetării ştiinţifice în domeniul activităţilor corporale*. Legătura curentă cu membrii săi a fost ţinută prin Buletinele periodice de informare. Din anul 1995 CSSR editează revista „*Ştiinţa Sportului*”.

De-a lungul anilor, din Consiliul de Conducere al CSSR au făcut parte personalităţi de seamă ale cercetării universitare din ţară, printre care prof. univ. dr Pierre de Hillerin, prof. univ. dr. Ioan Drăgan, prof. univ. dr. Graţiela Vîjâială (vicepreşedinţi ai Consiliului), conf. univ. dr. Monica Stănescu (secretar general al Consiliului), prof. Ioan Matei, prof. univ. Octavian Ungureanu, prof. univ. dr. Iacob Hanţiu, prof. univ. Mariana Marolicaru, prof. dr. Arthur Hoffman şi alţii.

Pentru contribuţii deosebite la activitatea de cercetare şi organizarea acesteia, au fost nominalizaţi ca membri onorifici 15 personalităţi ale domeniului.

MEDICINA SPORTIVĂ

DATE PRIVIND ISTORICUL MEDICINEI SPORTIVE

Cunoştinţele de anatomie, fiziologie, igienă şi din alte numeroase ştiinţe au călăuzit, încă de la începuturi, problematica dezvoltării gimnasticii, a educaţiei fizice în forma ei evoluată şi a sportului. Pe parcursul anilor, aceste domenii s-au influenţat reciproc şi-au pus noi probleme, care au necesitat studii şi cercetări ştiinţifice pentru găsirea unor răspunsuri şi soluţii teoretice, practice şi metodologice adecvate, care au sporit amploarea, valoarea şi eficienţa intervenţiilor şi realizărilor.

Medicina sportivă a apărut şi s-a dezvoltat odată cu practica exerciţiilor fizice şi a formelor sale evoluate: gimnastica (în viziunea acelor timpuri), educaţia fizică şi sportul. Începând de la controlul şi avizul medical, îndrumările şi reglementările referitoare la respectarea unor norme şi cerinţe privind starea de sănătate, igiena şi condiţiile de practicare, cu implicarea directă a structurilor organizatorice de specialitate şi continuând cu contribuţiile teoretice şi practice remarcabile, toate au asigurat cadrul de dezvoltare al acestei ştiinţe.

În capitolul *Personalităţi de referinţă* din Enciclopedie poate fi studiată activitatea unor renumiţi specialişti din domeniul medicinei, care s-au remarcat în mod deosebit prin concepţiile, lucrările şi acţiunile lor ca adevăraţi promotori şi profesionişti, susţinători ai influenţei benefice a educaţiei fizice şi sportului asupra sănătăţii, recuperării şi refacerii organismului, care au contribuit cu idei şi soluţii teoretice şi practice la dezvoltarea pe baze ştiinţifice a acestui domeniu .

Principalele repere ale dezvoltării medicinei sportive, în ţara noastră, evidenţiază, într-o formă sintetică, preocupările, amploarea, instituţiile, organizarea şi contribuţiile la continua perfecţionare a domeniului şi a cunoştinţelor cadrelor de specialitate.

• **1551** medicul transilvănean Paulus Kyr (1505-1588) publică la Braşov *Sanitatis stadium* (*Deprinderea sănătăţii*), una dintre cele mai vechi lucrări de educaţie igienico-sanitară din ţara noastră, în care sunt expuse valenţele educative ale exerciţiilor fizice, ca mijloc de apărare şi dobândire a sănătăţii.

• **1762** apare la Cluj lucrarea medicului mureşan Ştefan Matys, intitulată *Diaetetica* o pledoarie argumentată în favoarea practicării exerciţiilor fizice sub forma mersului, atletismului, canotajului, oinei, trântei, călăriei etc., activităţi pe care le considera absolut necesare sănătăţii corpului şi intelectului.

• **1830** unul dintre reprezentanţii de seamă din domeniul medicinei româneşti, Constantin Caracaş (1773-1838) publică lucrarea *Topografia Ţării Româneşti şi observaţiuni antropologice privitoare la igiena şi boalele locuitorilor ei* - Bucureşti (postum), în care tratează şi problemele influenţei exerciţiului fizic asupra sănătăţii şi refacerii organismului.

• **1831** dr. Pavel Vasici- Ungureanul (unul dintre primii doctori în medicină din ţara noastră) editează lucrarea *Dietetica sau învăţătura de a păstra întreagă sănătatea, de a domoli boalele, a se feri de primejdia morţii şi a se mântui dintr-însa*.

• **1837** se înfiinţează la Iaşi Societatea medicilor şi amicilor naturii, care a promovat şi încurajat dezvoltarea turismului.

• **1844** dr. Pavel Vasici- publică la Braşov, lucrarea intitulată *Macrobiotica sau măiestria de a lungi viaţa* în două volume (al doilea publicat în 1845), în care recomandă ca remedii pentru prelungirea vieţii, exerciţiile fizice şi mijloacele naturale.

• **1844** prin grija medicului Costache Vârnav apare, la Iaşi, periodicul intitulat *Povâţuitorul sănătăţii şi a economiei*.

• **1845** apare la Arad manualul modern de specialitate *Maestrul de înot*, în care se fac referiri la igiena înotului.

• **1857** dr. I. Mayer publică la Braşov cartea *Scurtă învăţătură despre puterea vindecătoare a băilor de abur peste tot şi descrierea aşezământului de băi de abur al fondului şcoalelor româneşti din Braşov*.

• **1868-1926** Ion Athanasiu, medic, profesor de fiziologie la Facultatea de Ştiinţe din Bucureşti, membru corespondent al Academiei Române, s-a bucurat de recunoaştere internaţională datorită cercetărilor efectuate în domeniul fiziologiei musculare. Printre lucrările sale: *Munca muşchiului şi condiţiile ei fiziologice* (1915); *Bazele ştiinţifice ale educaţiei fizice* (1916); *Organizarea învăţământului de educaţie fizică* (1921). I.A. considera educaţia fizică drept o ştiinţă compleză bazată pe anatomie, fiziologie, mecanică, psihologie, pedagogie şi pe cercetări experimentale.

• **1868** dr. I.C. Lerescu este autorul lucrării *Hygienă privată şi publică*, care cuprinde recomandări privind plimbările, mersul pe jos, alergările şi săriturile, mijloace care vor trebui îmbinate cu un regim de viaţă ordonat, în scopul menţinerii şi întăririi sănătăţii.

• **1870** medicul igienist Iacob Felix (1832-1905), membru al Academiei Române, considerat întemeietorul igienei moderne în ţara noastră, publică *Tratat de igienă publică şi poliţie sanitară* (al doilea volum apare în 1889), în care argumentează ştiinţific necesitatea practicării pe scară largă şi la orice vârstă a exerciţiilor fizice, a gimnasticii, ciclismului, masajului etc. O astfel de pledoarie face şi în lucrarea *Istoria igienei din România în sec. al XIX-lea şi starea ei la începutul sec. XX*, tipărită în Bucureşti, în 7 volume (1901-1903).

• **1874** Intră în vigoare *Legea organizării serviciului sanitar* în care se evidenţiază necesitatea ca „*în toate stabilimentele publice să nu fie neglijată educaţiunea fizică*“ (art. 115) şi Regulamentul pentru „*Comisiile de higienă publică şi salubritate*” care primeşte şi atribuţia „*de a inspecta periodic starea igenică a stabilimentelor de băi şi nataţiune*” (art. 20).

• **1874-1944** prof.univ. Francisc Rainer, membru de onoare al Academiei Române (1943), primul şef al Catedrei de anatomie din cadrul INEF (1922-1930), director al ISEF (1930), considerat creatorul Școlii Românești de anatomie şi antropologie, a contribuit la înfiinţarea Institutului de anatomie şi al Institutului de antropologie. Susţinător al teoriei că „*anatomia este ştiinţa formei vii*”, a avut realizări remarcabile în predarea anatomiei funcţionale, adaptând datele teoretice şi aplicaţiile practice la cerinţele instruirii şi formării profesorului de educaţie fizică.

• **1879** sunt votate Statutele noului Institut de Gimnastică Medicală şi Ortopedie din Bucureşti, considerat unul dintre primele din Europa şi din lume. Iniţiator dr. Alexandru Simion Marcovici.

• **1880** dr. I.C. Istrati (1850-1918) medic, chimist, membru al Academiei Române, cu contribuţii deosebite la dezvoltarea educaţiei fizice şi culturii fizice medicale din ţara noastră, publică la Bucureşti *Consideraţiuni asupra importanţei şi necesităţii gimnasticii din punctul de vedere igienic şi social*. Acesta considera practicarea exerciţiilor fizice ca o necesitate de prim ordin pentru ambele sexe şi la toate vârstele. De asemenea, face referiri la efectele profilactice şi terapeutice ale exerciţiilor fizice.

• **1880** începând din acest an, participanţilor la concursul pentru ocuparea catedrelor de gimnastică din gimnazii, licee şi şcoli profesionale, li se cer cunoştinţe „*suficiente de anatomia corpului şi de igiena mişcării*”. În programa concursurilor erau stabilite 11 teme privind anatomia, fiziologia şi igiena.

• **1881-1965** Constantin Michăilescu, prof. univ., dr. docent, medic, general, colaborator apropiat al marelui fiziolog N. Paulescu la Facultatea de Medicină Umană din Bucureşti, profesor titular la catedra de fiziologie de la ISEF (1929-1944), rector al ANEF 1938-1941 şi o scurtă perioadă din 1944, a avut contribuţii în cercetarea ştiinţifică, publicând numeroase lucrări, personale şi în colaborare, în

domeniul fiziologiei şi chimiei biologice. A fost implicat în organizarea medicinei sportive româneşti.

• **1883-1959** Ion Lascăr, general, profesor universitar, doctor în medicină şi chirurgie, fondator al ONEF şi INEF. A predat fiziologia aplicată la educaţia fizică şi gimnastica medicală la INEF (ISEF) şi la Secţia Militară (1922-1949). A fost preşedintele Societăţii Medicale de Educaţie Fizică, fondată în 1932 şi unul dintre întemeietorii gimnasticii medicale, din ţara noastră.

• **1885-1950** prof.univ. Iuliu Haţieganu, medic, membru al Academiei Române are contribuţii deosebite la programul de dezvoltare al medicinei româneşti. Un permanent susţinător al valorii educaţiei fizice pentru individ şi naţiune. S-a implicat direct în organizarea şi conducerea instituţiilor sportive, formarea cadrelor şi dezvoltarea bazei materiale. A avut un rol hotărâtor în înfiinţarea, în anul 1932, a Societăţii medicale de educaţie fizică şi sport - secţia Cluj şi în organizarea în 1937, a primului curs de medicină sportivă din Cluj.

• **1892** în Circulara nr. 1663 din 10 noiembrie, semnată de Take Ionescu, ministrul Instrucţiunii publice, către Şcolile secundare, de ambele sexe, de stat şi particulare, în special cele cu internat, se atrage atenţia asupra necesităţii „*ce simt copii de a face exerciţii fizice, cât se poate mai des şi mai prelungit*" având în vedere că „*Viaţa sedentară inerentă şcoalei… aduce cu timpul grave prejudicii sănătăţii…*" Se atrage atenţia asupra necesităţii respectării condiţiilor de igienă şi de sănătate pentru prevenirea îmbolnăvirilor.

• **1893-1904** Constantin Constantiniu (1830-1905) a fost primul specialist care a predat, la noi în ţară, gimnastica medicală. În aceeaşi perioadă, a îndeplinit funcţia de inspector al staţiunilor balneare ale statului.

• **1893-1988** Nicolae Horia Dumitrescu, prof. univ., doctor în chirurgie, specializat în biologie la Paris, îl suplineşte pe prof. Rainer la catedrala de anatomie de la INEF (1927-1929) și devine şeful acestei catedre din 1930 până în 1949. Rector al ANEF (1942-1946), realizează construirea şi dotarea modernă a sălii de anatomie. Pe lângă cursurile valoroase pentru studenţii ANEF, a mai realizat şi alte studii, printre care şi cel elaborat în colaborare cu B. Menkes, intitulat *Contribuţiuni la studiul ariei cardiace şi diametrelor cardiace în raport cu talia şi perimetrul toracic la sportivi*, publicat în 1937.

• **1896-1975** prof.univ. Gheorghe Tătăranu, doctor în medicină şi chirurgie, specializat în domeniul igienei, şef de catedră la ANEF/IEF/ICF (1945-1952), profesor la secţia militară a ONEF, devenit în 1937 IMEF (1929-1942),este autorul unor lucrări de cercetare în domeniile igienei şi educaţiei fizice. În 1945 a fost ales preşedinte al Societăţii Medicale de Educaţie Fizică.

• **1897** se ameneajează la Spitalul Pantelimon din Bucureşti prima sală de gimnastică medicală.

• **1898** Gheorghe Marinescu, profesor neurolog, realizează, printre primii din lume, o serie de filme pentru depistarea tulburărilor de mers, gest şi atitudine ale pacienţilor clinicii neurologice de la Spitalul Pantelimon din Bucureşti.

• 1**898** Dr. I. Rizu publică la Slatina *Noţiuni de anatomie şi gimnastică pentru usul şcoalelor secundare şi primare*.

• **1898-1977** prof.univ. Leonida Alexiu, general, medic, doctor în ştiinţe, cadru didactic la catedra de fiziologie de la ANEF (1944-1948), rector al ANEF (1946-1948), a avut contribuţii pe plan organizatoric în cadrul Societăţii Medicale de Educaţie Fizică. A desfăşurat o bogată activitate de cercetare ştiinţifică în domeniu.

• **1902-1982** Iacob Mihăilă, doctor în biologie, specializat în fiziologia efortului, cadru didactic la INEF/ISEF/ANEF/IEF, timp de 29 de ani, a efectuat numeroase studii şi cercetări fundamentale în cadrul Institutului de Igienă (1951-1973) care au fost cuprinse în tratatul *Bazele ştiinţifice şi aplicaţiile ergonomiei*.

• **1903-1973** Florian Covaciu - Ulmeanu, medic militar, doctor docent în medicină şi chirurgie, licenţiat în educaţie fizică, cadru didactic la ISEF/ANEF, a promovat până la titlul de profesor universitar, iar în armată până la gradul de general. Teza sa de licenţă la ISEF s-a intitulat - *Cercetări exerimentale asupra modificărilor cronaxiei în urma oboselii şi antrenamentului*. Dedicându-se studiului

sistemului neuro-muscular, susţine la Paris teza de docorat intitulată *Efort voluntar şi cronaxie*. A abordat teme complexe de cercetare şi a elaborat numeroase cursuri, tratate şi mongrafii. A fost secretar general şi apoi preşedinte al Societăţii de Medicina educaţiei fizice şi sportului. A făcut parte din Comitetul Executiv al Federaţiei Internaţionale de Medicină Sportivă. Una din lucrările sale reprezentative a fost *Medicina culturii fizice* publicată în Bucureşti în anul 1965.

• **1903-1997** prof.univ. Ştefan M. Milcu, medic, membru al Academei Române, considerat creatorul şcolii moderne de endocrinologie din ţara noastră, face parte dintre promotorii medicinei aplicate la educaţie fizică şi sport, care aprecia că mişcarea organizată constituie un mijloc important pentru sănătatea şi perfecţionarea fizică şi morală a individului şi colectivităţilor. A sprijinit constant acţiunile organizate pentru formarea cadrelor de specialitate precum şi orientarea şi desfăşurarea cercetării ştiinţifice în domeniul medicinei sportive. A participat direct la efectuarea unor cercetări ştiinţifice. A fost implicat în organizarea forurilor de conducere ale medicinei sportive şi a manifestărilor ştiinţifice de profil.

• **1904** Spiru C. Haret înfiinţează Sanatoriul din Predeal, care funcţionează ca o colonie şcolară pentru „*recrearea şi restaurarea pe timpul verii, a 100 de elevi silitori, cu bună conduită şi fiziceşte debili*". În programul acestei instituţii de stat, se stabilea ca „*ocupaţiunile de căpetenie ale elevilor, să fie: exerciţiile gimnastice, jocurile, dansurile şi excursiunile*".

• **1904-1972** Adrian Ionescu, medic şi profesor de educaţie fizică, doctor în medicină, chirurgie şi fiziologie, dr. docent (1968), prof. univ. la catedra de gimnastică medicală (1931-1962), a ţinut cursuri de: igienă şcolară, probleme medicale ale psihologiei practice, cultură fizică medicală, masaj, control medical şi acordarea primului ajutor. A desfăşurat o bogată activitate de cercetare ştiinţifică. Autor a numeroase lucrări de referinţă în domeniul culturii fizice medicale, printre care: *Scoliozele şi tratamentul lor prin gimnastică medicală* (1940); *Masajul* (1950); *Gimnastica articulară* (1954); *Cultura fizică a mamei şi copilului* (1958); *Despre atitudinea corectă a corpului* (1961); *Automasajul* (1962); *Femeia şi cultura fizică* (1964); *Cultura fizică pentru cei vârstnici* (1965); *Creşterea normală şi dezvoltarea fizică* (1968). Înfiinţează împreună cu alţi specialişti *Centrul de cercetare a deficienţelor fizice*, în cadrul Spitalului *Gr. Alexandrescu*. Împreună cu dr. R. Ludu, organizează primul curs de medicina culturii fizice.

• **1907** la Conferinţa profesorilor de gimnastică (a doua după cea din 1904) pe lângă problemele specifice au mai fost introduse în program: „*noţiuni generale de anatomie în legătură cu gimnastica; noţiuni de igienă în legătură cu gimnastica, precum şi ajutoarele ce se pot da în caz de accidente*.". Ambele expuneri au fost făcute de dr. A. Urechia.

• **1909 şi 1910** sub ministeriatul lui Spiru C. Haret se înfiinţează, pentru prima dată la noi, un curs oficial de gimnastică cu profesorii în funcţiune, cu durata de 4-6 săptămâni, în scopul perfecţionării acestora. Între materiile predate se aflau anatomia, fiziologia şi igiena - expuneri prezentate de un medic.

• **1914** începând cu acest an şi în anii următori se accentuează preocupările pentru crearea unui sistem de educaţie fizică, în strânsă legătură cu educaţia intelectuală şi morală, având la bază studiul anatomiei, fiziologiei şi igienei. În problematica lansată în aceşti ani, se preconiza ca medicii şcolari să stabilească, la începutul anului, împreună cu profesorul de gimnastică „*gradul de sănătate al elevilor, tulburările sau afecţiunile lor organice, temperamentul şi îndemânarea acestora, urmărindu-se progresul sau regresul calităţilor fizice ale copiilor*"- cunoştinţe absolut necesare pentru individualizarea lecţiilor. Se mai sublinia, ca o necesitate, înfiinţarea sălilor de ortopedie, pe lângă fiecare şcoală. Chiar dacă condiţiile materiale şi numărul insuficient de cadre îngreunau punerea în practică a unor astfel de măsuri, gândirea pentru acea etapă, era una pozitivă, modernă, care a influenţat dezvoltarea ulterioară a acestor domenii.

• **1921** se organizează, în Bucureşti, un curs de masaj aplicat la diferite sporturi, condus practic şi teroretic de dr. Mina Minovici.

• **1921-2005** prof.univ. Miron Georgescu, medic, profesor de educaţie fizică, instructor de înot şi schi, antrenor la volei, a avut contribuţii deosebite în fundamentarea fiziologică a controlului medical şi dirijarea metodică şi medicală a antrenamentului sportiv. A elaborat metode originale pentru măsurarea puterii maxime anaerobe, investigarea calităţilor fizice, reglarea funcţiilor cardio-vasculare în efort specific, dereglările caracteristice supraantrenamentului. A fost implicat direct în organizarea activităţii de medicină sportivă din ţara noastră, îndeplinind importante funcţii: şef al primului serviciu de profil (1948); director al Dispensarului Central pentru Sportivi (1957); director al Centrului de Medicină Sportivă (1963). Membru al FIMS şi a altor foruri naţionale şi internaţionale.

• **1922-1989** Clement Baciu, medic, doctor docent, profesor de educaţie fizică şi atlet de performanţă. Autor a numeroase lucrări în domeniul anatomiei funcţionale şi biomecanicii, care au servit perfecţionării cunoştinţelor profesionale ale medicilor sportivi, antrenorilor şi profesorilor de educaţie fizică. A fost preocupat de folosirea exerciţiilor fizice ca mijloc terapeutic, elaborând studii privind tratarea deficienţelor fizice şi recuperarea după traumatisme şi intervenţii chirurgicale. Ca specialist ortoped recunoscut, a conceput, realizat şi experimentat aparate şi tehnici operatorii omologate ca invenţii. A avut realizări însemnate şi în domeniul prevenirii şi tratării traumatismelor produse în activitatea sportivă.

• **1923** ia fiinţă, în cadrul FSSR, Comisia Sanitară pentru controlul medical al sportivilor de performanţă.

• **1923-1930** Catedra de fiziologie a Facultăţii de Medicină din Bucureşti asigură predarea cursurilor de fiziologie studenţilor INEF, catedră condusă de Nicolae Paulescu (1869-1931) fiziolog, descoperitorul insulinei.

• **1927** prof.univ. Andrei Demeter, medic, doctor în ştiinţe medicale. Preocupările sale au fost orientate spre aprofundarea problematicii fiziologiei educaţiei fizice şi sportului. A elaborat ca autor sau coautor numeroase cursuri pentru studenţi şi antrenori, monografii şi manuale de fiziologie. Cadru didactic la IEFS, a fost timp de aproape două decenii, preşedinte al Societăţii de Medicină Sportivă din România, membru în Comitetul Executiv al Federaţiei Internaţionale de Medicină Sportivă şi în Comitetul Societăţii Balcanice de Medicină Sportivă. Din 1978, a activat în cadrul Dispensarului Policlinic pentru Sportivi din Braşov.

• **1928** prin Regulamentul de funcţionare a Şcolilor secundare, la articolul 132 se precizează: „*pentru educaţia fizică, se vor acorda dispense numai elevilor care vor fi împiedicaţi de a lua parte la exerciţii de vreo infirmitate sau boală, constatate de medicul şcoalei sau, în lipsa acestuia, de un medic oficial din localitate*."

• **1929** se reorganizează învăţământul superior de educaţie fizică, înfiinţându-se ISEF, (care între) scopurile sale figura) având printre altele, ca scop şi pe acela de a pregăti specialişti în domeniul gimnasticii medicale. Printre catedrele înfiinţate se aflau: gimnastica medicală, fiziologia aplicată, anatomia, igiena, mecanica educaţiei fizice, pedagogia şi psihologia.

• **1930** iau fiinţă Societatea Medicală de Educaţie Fizică şi Sport din România şi Dispensarul Medical Sportiv al Universităţii din Cluj - primele instituţii de acest profil din ţara noastră.

• **1930** la Expoziţia Internaţională de Igienă, de la Dresda, participă pentru prima dată şi România cu exponate care prezentau imagini din activitatea sportivă naţională.

• **1931** se menţionează că FR de Natatie a introdus fişele medicale pentru sportivi şi a înfiinţat Comisia Medicală.

• **1932** din iniţiativa ONEF, a luat fiinţă Societatea Medicală de Educaţie Fizică (un apel pentru organizarea acestei societăţi a fost lansat, în noiembrie 1931, către medicii mai apropiaţi de viaţa sportivă). După o consfătuire prealabilă, la 15 aprilie 1932, s-a desfăşurat adunarea de constituire, scopul noii Societăţi culturale fiind astfel stabilit:

„1. Să grupeze medicii care sunt în legătură cu igiena exerciţiilor fizice şi care se interesează de problemele biologice ale educaţiei fizice.

2. Să suscite cercetări ştiinţifice în legătură cu exerciţiile fizice.

3. Să facă cunoscută necesitatea practicei raţionale a exerciţiilor fizice.

4. Să caute să introducă în mod obligatoriu controlul medical în toate instituţiile şi asociaţiile unde se practică exerciţiile corporale.

5. Pentru realizarea scopurilor ei, Societatea va activa în colaborare cu ONEF, unde îşi are sediul pentru iniţiativa de stat şi cu UFSR pentru societăţile particulare". În acelaşi an, Societatea s-a afiliat la Uniunea Internaţională a Societăţilor Medico-Sportive.

• **1932** se organizează la Bucureşti şi apoi la Techirghiol primul Curs de informare şi iniţiere în problemele educaţiei fizice şi sportului a medicilor interesaţi să lucreze în acest domeniu. Cursul a fost organizat de Societatea Medicală de educaţie fizică. Absolvenţii acestui curs au primit atestatul de specialişti în medicina sportivă.

• **1932** apare la Bucureşti, primul număr al periodicului *Buletinul Societăţii Medicale de Educaţie Fizică*, pentru ca din 1937 să continue să apară sub titulatura *Analele Educaţiei Fizice*.

• **1933** se desfăşoară, în Bucureşti, cel de-al II – lea Curs Naţional de formare a medicilor sportivi.

• **1935** dr. M. Corneanu publică, în Bucureşti, lucrarea *Exerciţiul fizic ca element în terapeutică*.

• **1937** apare, în Cluj, primul număr al revistei *Medicina sportivă*, un supliment al publicaţiei *Clujul Medical* ce aborda domeniul medicinei şi se afla în al 18-lea an de existenţă. Suplimentul menţionat îşi propusese ca obiectiv abordarea problemelor medico-sportive.

• **1937** sub auspiciile Societăţii Medicale de Educaţie Fizică se desfăşoară, la Cluj şi la Bucureşti, primul Congres Naţional de medicină aplicată la educaţie fizică şi sport, care a tratat problematica „*organizării medicinei sportive, în marea masă a poporului*". Printre hotărârile Congresului s-a aflat şi introducerea cursurilor de medicină sportivă la Facultatea de medicină.

• **1937** ISEF se transformă în ANEF „*Regele Carol al II-lea care înlocuieşte vechiul ONEF şi ISEF, având în componenţă şi IMEF, devenind organul de stat pentru îndrumarea şi punerea la punct a educaţiei fizice curat românească*". Se preciza că ANEF posedă:

„1 – un institut cu secţiuni de: fiziologie aplicată, anatomie, antropologie, igienă şi psihologie;

2 – un institut de gimnastică medicală care va studia şi aplica metodele terapeutice şi corective ale gimnasticii, pentru a preveni şi a corija deformaţiile fizice ale corpului;

3– un institut de gimnastică practică care va studia, organiza şi aplica gimnastica, jocurile şi sporturile."

• **1937** în Cluj, se pun bazele Cercului Academic de Studii Medico-Aeronautice. Iniţiatorii acestui demers au fost prof. Iuliu Haţieganu, maiorul medic Odiseu Apostol şi medicul Octavian Stanca.

• **1937-1939** o perioadă plină de evenimente în domeniul medicinei sportive. Manifestările organizate cu ocazia împlinirii a 25 de ani de activitate FSSR-UFSR, au pus în evidenţă concepţiile şi realizările acestei organizaţii şi s-au proiectat preocupările şi direcţiile de dezvoltare pentru etapa următoare, în toate domeniile, inclusiv pentru „*tânăra ramură a medicinei sportive*". În organizarea UFSR, Serviciul medical intra în structura Direcţiunii Generale, iar şeful acestui serviciu era dr. Traian Dumitrescu.

• **1937-1938** a fost creată Comisia Centrală sanitară şi de igienă. Printre proiecte figura şi înfiinţarea Cabinetului de primă asistenţă medicală căruia i se stabileau printre atribuţii: „*elaborarea regulilor de igienă...*"; „*va face mensuraţiuni şi fişe biologice*"; „*va orândui asistenţa medicală la federaţii şi asociaţii*"; „*va forma personal necesar*"; „*va studia regulamentele sanitare şi va pregăti înfiinţarea unui colegiu al medicilor sportivi, după directivele primite de la Comisiunea centrală sanitară şi de igienă a UFSR*". Este prezentată Fişa individuală de examen morfologic-fiziologic şi medical, elaborată de Serviciul medical din cadrul UFSR, care punea ordine în sistemul asistenţei medicale a sportivilor (vezi anexa). În Darea de seamă asupra activităţii UFSR pe anii sportivi 1938-1939, se fac următoarele aprecieri şi se preconizează noi măsuri pentru perfecţionarea asistenţei medico-sportive: Crearea Comisiunii superioare sanitare a sporturilor „*a cărei menire este de a stabili principiile de bază ale medicinei sportive şi ca un corolar s-a tradus în fapt Serviciul medical al UFSR, dotat cu cele mai moderne instrumente pentru examinarea sportivilor*

şi pentru nevoile sanitare de prim ajutor."; în Statutul tip al Federaţiilor sportive se precizează că din Comisiunea medicală şi de igienă „*vor face parte un preşedinte şi 4 membri*"; în Statutul tip al asociaţiilor sportive la art. 23 se menţionează că „*Asociaţia va avea în mod obligatoriu un medic care va asigura igiena practicării sporturilor... şi va alcătui fişele biologice*"; se mai precizează că „*Asociaţile, posesoare ale terenurilor sau intalaţii sportive vor trebui să aibă un post de prim ajutor, înzestrat cu medicamentele prevăzute în instrucţiunile federaţiilor respective*."

• **1938-1940** toate federaţiile în activitate, aveau organizate pentru asistenţa medicală *Comisiuni sanitare* sau *Comisiuni medicale*, preşedinţii acestora fiind cadre medicale cu mare experienţă, ca spre exemplu: atletism - dr. Florian Covaciu Ulmeanu şi dr. Traian Dumitrescu; baschet şi volei - dr. Paul Pârvulescu; box - col. dr. I. Lascăr; fotbal - dr. Traian Dumitrescu; înot - dr. A. Siligeanu; popice - dr. A. Popa; schi - dr. Traian Dumitrescu; sporturi nautice - dr. Claudian; tenis de masă - dr. Goroiu.

• **1940** ia fiinţă Organizarea Sportului Românesc (OSR) care, în condiţiile grele ale războiului şi a deselor restructurări, va continua să organizeze activitatea sportivă, în special competiţiile pe ramuri de sport şi mari demonstraţii sportive, bazându-se pe sprijinul medicinei sportive. În perioada de existenţă a acestei organizaţii, medicina sportivă a înregistrat progrese, atât la nivel central cât şi teritorial.

• **1942** apare lucrarea *Igiena sporturilor*, o contribuţie importantă la fundamentarea, promovarea şi accentuarea importanţei acestui domeniu pentru practicarea ştiinţifică a sportului în ţara noastră. Lucrarea aparţine prof. univ. dr. docent Radu Olinescu (1889-1943), membru corespondent al Academiei de Medicină, primul profesor la catedra de igienă de la INEF (1923-1931) şi titularul acestei catedre la ISEF (1932-1943).

• **1943** prin Decizia nr. 58, din 15 iunie, semnată de şeful Sportului Românesc – prof. Ion Gheorghiu, se instituie asistenţa sanitară şi controlul medical obligatoriu al tineretului sportiv din toate organizaţiile care depindeau de OSR. Modalităţile de punere în practică a acestei decizii au fost concretizate în Circularele nr. 1 şi nr.2, către Federaţiile, Regionalele, Districtele şi Grupările sportive, având ca obiectiv – Instituirea asistenţei sanitare şi controlului medical obligatoriu în activitatea sportivă, respectiv numirea şi confirmarea medicilor din formaţiunile OSR. În Circulara nr. 3, semnată de şeful Sportului Românesc, prof. Ion Gheorghiu şi şeful Serviciului medical, dr. Fl. Ulmeanu, au fost precizate atribuţiile medicilor la nivelul grupărilor sportive, districtelor, regionalelor şi federaţiilor de specialitate.

• **1943** printre manifestările care au avut loc cu ocazia *Săptămânii Sportului Românesc*, a fost organizat în Bucureşti, cel de-al II –lea Congres al medicinei sportive, prezidat de generalul dr. C. Michăilescu. În cadrul Congresului s-a dorit să se precizeze locul, rolul şi atribuţiile medicinei sportive şi ale cadrelor de specialitate. Au fost promovate noi abordări (sport pe baze ştiinţifice, luarea în considerare a unor condiţii şi particularităţi - vârstă, sex, mediu, respectarea curbei efortului, evitarea exceselor şi altele) şi s-au stabilit cerinţele privind controlul medical şi folosirea datelor acestuia. Au luat cuvântul: prof. Ion Gheorghiu, care s-a referit la semnificaţia Congresului şi principalele orientări pentru viitor; col. dr. I. Lascăr a prezentat referatul asupra *Controlului şi asistenţei medicale în sport*; dr. Adrian Ionescu cu referatul asupra *Reeducării răniţilor de război*. În cadrul discuţiilor s-a dat citire raportului trimis de pe front de cpt. Florin Covaciu Ulmeanu cu privire la *Încercările de acomodare la medicina sportivă*.

• **1944** se hotărăşte înfiinţarea OSP, care îşi începe activitatea imediat, însă oficializarea acestei organizaţii se va face prin Legea nr. 195 din 1946. În structura organizatorică a OSP funcţiona un serviciu medical, în cadrul Direcţiei tehnice. Organizarea unor ample competiţii şi manifestări sportive de masă şi de performanţă determină şi amplificarea activităţilor medico-sportive.

• **1948** se înfiinţează Dispensarul regional de cultură fizică din Cluj.

• **1949** (ianuarie)- este dat în folosinţă Cabinetul de traumatologie sportivă al OSP, considerat primul

nucleu postbelic de asistenţă medicală permanentă a sportivilor.

• **1949** prin Decretul nr. 329 din 9 august, se înfiinţează CCFS de pe lângă Consiliul de Ministri. Printre sarcinile încredinţate figura şi organizarea, în colaborare cu Ministerul Sănătăţii, a asistenţei medicale, necesară sportivilor. În acest scop, CCFS avea în structura sa *Serviciul medico-sportiv* în cadrul Direcţiei Instruirii Sportive. Medicina sportivă va cunoaşte, în anii care vor urma, o continuă dezvoltare a propriei structuri organizatorice, o acţiune permanentă pentru intensificarea studiilor şi cercetărilor ştiinţifice, pentru perfecţionarea şi modernizarea asistenţei medico-sportive şi a activităţii cadrelor de specialitate. Literatura de specialitate se va îmbogăţi cu noi lucrări valoroase care abordează o tematică foarte diversificată şi complexă.

• **1950** instituţionalizarea medicinei sportive în ţara noastră, a cunoscut o evoluţie tematică şi structurală susţintă, începând cu anii ’50 ai secolului XX, determinată de dinamica fenomenului sportiv românesc. Ministerul Sănătăţii, împreună cu CCFS/CM şi ulterior cu UCFS au creat cabinete de medicină a culturii fizice, care din 1957, devin dispensare pentru sportivi, organizate în Bucureşti şi în judeţele cu activitate sportivă intensă, care erau şi centre universitare. Aceastea, la rândul lor, se vor transforma în policlinici pentru sportivi de nivel judeţean şi municipal. Pe lângă bazele sportive de nivel republican, au funcţionat 20 de cabinete de medicină sportivă.

• **1950** apare Decizia Ministerului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale cu privire la organizarea asistenţei şi controlului medical în mişcarea sportivă.

• **1950** prin Ordin al Ministerului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale ia fiinţă Dispensarul Central pentru Sportivi (DCS), care a funcţionat până în anul 1963, când s-a transformat în *Policlinica Medico-Sportivă a Municipiului Bucureşti*. La conducerea DCS s-au aflat: dr. Remus Ludu (1950-1953); dr. Vasile Nicolau (1953-1957); dr. Miron Georgescu (1957-1963); dr. Constantin Ionescu (1963-1965); dr. Angelica Lăzăroiu (1965-1969); dr. Edith Petruţ (1969-1976); dr. Wilhelm Wagner (1977-1990); dr. Sanda Iliescu (din 1990);

• **1950** ia fiinţă, în Arad, Centrul orăşenesc de medicină sportivă.

• **1951** se organizează, în Timişoara, Dispensarul regional pentru sportivi, care din 1959 a devenit interregional.

• **1951** se înfiinţează, în cadrul Societăţilor de Ştiinţe Medicale, Societatea de Medicină a Educaţiei Fizice şi Sporturilor, care s-a afiliat la Federaţia Internaţională de Medicină Sportivă (FIMS), for recunoscut de către OMS şi CIO, care cuprindea, la acea dată, 42 de ţări.

• **1952** sunt numiţi, în Craiova, primii medici de cultură fizică, decizie ce marchează începutul dezvoltării reţelei de medicină sportivă în această zonă.

• **1958** (16-18 aprilie) se organizează în Bucureşti Simpozionul cu tema *Explorarea funcţională cardio-vasculară în practică medico-sportivă*. Au participat prof. A. Goverts, preşedintele FIMS şi specialişti din Bulgaria, Franţa, Polonia şi România.

• **1959** în cadrul Spitalului *Colţea* se inaugurează Centrul de tratament prin acupunctură, centru medico-sportiv care a fost condus de dr. N. Simionescu, în acea perioadă medicul echipei de fotbal a *CCA*.

• **1962** ca urmare a înţelegerii din 25 decembrie, între ministrul Sănătăţii, prof. dr. Voinea Marinescu şi preşedintele UCFS, Aurel Duma, s-a stabilit înfiinţarea Centrului de Medicină Sportivă.

• **1963** prin Ordinul nr. 316, din 21 martie, al Ministerului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale, ia fiinţă Centrul de Medicină Sportivă (CMS), unitate de interes naţional, integrată în structura MSPS, creat pentru asigurarea asistenţei medicale de specialitate şi îndrumarea medico-sportivă a activităţii de performanţă. Activitatea CMS a început la 1 mai 1963. În 1991, CSM s-a transformat în Institutul de Medicină Sportivă, iar din 1998 în Institutul Naţional de Medicină Sportivă . Directorii acestor instituţii au fost: prof. univ. dr. Miron Georgescu (1963-1966); dr. Carmen Dumitru (1986-1990); prof. univ. dr. Ioan Drăgan (1966-1986 şi 1991-2001); dr. Răzvan Alexandru Buşneag (din 2001).

• **1963** Praga găzduieşte primul Congres European de medicină a culturii fizice, la care a aparticipat şi o delegaţie de medici sportivi români.

• **1965** FIMS organizează, în Bucureşti, primul Seminar internaţional de medicină sportivă. Numeroşi medici români, care au participat la acest seminar au obţinut diploma de specialist internaţional în medicina sportivă.

• **1966** se adoptă doctoratul în medicina culturii fizice.

• **1968** prof dr. docent Florian Covaciu Ulmeanu, a fost ales membru în Comitetul Executiv al FIMS, la Congresul acestui for internaţional, desfăşurat în timpul JO de la Ciudad de Mexico.

• **1969** Cu ocazia CE de box, organizate la Bucureşti, în perioada 30 mai-8 iunie, a avut loc un Simpozion European cu tema *Probleme medicale ale boxului*.

• **1969** în perioada 30 septembrie - 3 octombrie, Bucureştiul găzduieşte cel de-al II-lea Congres European de medicină sportivă, sub egida FIMS, la care au participat 300 de specialişti din 22 de ţări.

• **1970** se publică lucrarea intitulată *Elemente de investigaţie în medicina sportivă* (editura Stadion) elaborată de un colectiv de autori, coordonat de dr. I. Drăgan.

• **1970** se înfiinţează Asociaţia Balcanică de Medicină Sportivă. România, în calitate de membră a acestei organizaţii, a deţinut, pe parcursul anilor, funcţia de preşedinte în persoana unor reputaţi medici specialişti: Florian Covaciu Ulmeanu, Andrei Demeter, Ioan Drăgan, Șerban Avrămoiu, Anca Ionescu.

• **1977** apare lucrarea *Igiena educaţiei fizice şi sportului* (editura Sport - Turism), autor Constantin Alexandrescu absolvent al Facultăţii de Igienă (1949), doctor în medicină sportivă, cadru didactic la Catedra de igienă şi control medical, de la ICF. A fost medic sportiv la loturile naţionale de volei.

• **1977** apare *Medicina nucleară în practica medico-sportivă* (editura Sport - Turism), autori dr. Ioan Drăgan şi dr. Tiberiu Pop.

• **1977** disciplina de Medicină a culturii fizice trece de la IMF la CMS ca bază clinică.

• **1978** (noiembrie) se organizează, în Craiova, cel de-al 4-lea Congres Balcanic de medicină sportivă, având ca tematică principală *Aspecte bio-chimice la sportivi*. Congresul l-a ales pe dr. Șerban Avrămoiu ca preşedinte al Comitetului Balcanic de Medicină Sportivă.

• **1979** apare, în editura Sport - Turism, lucarea *Selecţia medico-biologică în sport* elaborată de dr. Ioan Drăgan şi colaboratorii, precum şi *Elemente de investigaţie în medicina sportivă* în Editura Stadion, coordonator dr. I. Drăgan.

• **1979** (6, 7 decembrie) se organizează în Bucureşti, Sesiunea ştiinţifică jubiliară, cu ocazia aniversării a trei decenii de la înfiinţarea reţelei de medicină sportivă din România.

• **1982** apare lucarea *Medicina sportivă* (Editura Sport-Turism) elaborată de un colectiv de autori, coordonator dr. Ioan Drăgan.

• **1985** se organizează, în Braşov, Congresul Grupului Latin de medicină sportivă din cadrul FIMS. Funcţia de preşedinte al acestui grup a fost deţinută de dr. Laurian Taus.

• **1985** apare lucarea în două volume (1985 şi 1988) intitulată *Bazele farmacologice ale practicii medicale* (Editura Medicală) - autor Valentin Stroescu.

• **1986** în editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, apare lucarea *Antropologie motrică*- autor prof. univ., doctor Mircea Ifrim (1940), membru al Academiei de Ştiinţe Medicale, şeful Catedrei de anatomie din cadrul IEFS (1978-1990), autor a numeroase lucrări de specialitate.

• **1988** (iunie)- are loc, în Bucureşti, cea de-a X-a Sesiune ştiinţifică a CMS, cu ocazia căreia s-au marcat cei 25 de ani de activitate a acestei instituţii.

• **1989** apar două lucrări complexe, de mare interes, ale domeniului intitulate: *Selecţia şi orientarea medico-sportivă* (Editura Sport-Turism) şi *Practica medicinei sportive* (Editura Medicală), lucrările au fost elaborate de către un colectiv de autori coordonate de dr. Ioan Drăgan (1930), medic, doctor în ştiinţe medicale, profesor universitar, membru al Academiei de Ştiinţe Medicale din România, secretar şi preşedinte al Societăţii de Medicină Sportivă, şeful disciplinei medicina sportivă la Facultatea de Medicină din Bucureşti, directorul CMS, devenit INMS, coordonator al activităţii medicale la nivelul loturilor reprezentative, participant la douăsprezece ediţii ale JO. Ca autor şi

coordonator al unor colective de autori a elaborat monografii şi tratate de medicină sportivă şi alte lucrări din domeniul sportului. Membru în Comitetul ştiinţific a FIMS şi în Comitetul medical al FINA, membru de onoare al FIMS.

• **1989** (8-13 mai) se organizează în Bucureşti, Cursul naţional de medicină sportivă.

• **1990** (4 octombrie) îşi desfăşoară lucrările, în Bucureşti, Conferinţa Naţională de Medicină Sportivă cu tema *Cordul sportiv*.

• **1993** Ministerul Sănătăţii include medicina sportivă în grupa I de specialităţi medicale, specialiştii în acest domeniu, formându-se prin rezidenţiat cu durata de 4 ani.

• **1994** structura organizatorică a medicinei sportive cuprindea: INMS, 10 policlinici judeţene pentru sportivi în centre universitare, cabinete de medicină sportivă în policlinicile judeţene, cabinete de medicină sportivă pe lângă bazele sportive naţionale. De asemenea, în afară de această structură, mai funcţionau cadre de medicină sportivă în cadrul cluburilor, asociaţiilor sau departamentelor cu reţele medicale proprii (MApN, MI, Ministerul Învăţământului, Ministerul Transporturilor etc.) acestea colaborând cu unităţile reţelei de medicină sportivă (sursă: dr. I. Drăgan, *Medicina sportivă aplicată*, 1994).

• **2000** este adoptată *Legea educaţiei fizice şi sportului* (versiune actualizată în 2006). Titlul VIII al Legii nr. 69 este dedicat controlului şi asistenţei medicale în domeniul educaţiei fizice şi sportului, pe care le legiferează ca activităţi obligatorii. Ca un mijloc de protecţie - avizul medical este necesar pentru cei care practică exerciţiile fizice, pentru elevii şi studenţii care participă la lecţiile de educaţie fizică, controlul şi avizul medical, realizate periodic, fiind obligatorii pentru sportivii care participă la antrenamente şi competiţii. Sunt stabilite obligaţii pentru elaborarea unor norme tehnice privind realizarea acestor prevederi. Sunt precizate structurile organizatorice prin care Ministerul Sănătăţii efectuează controlul şi asitenţa medicală a sportivilor.

• **2008** (octombrie) s-au desfăşurat, în Bucureşti, lucrările celui de-al XV-lea Congres Balcanic de Medicină Sportivă, având ca motto *Sănătate prin Sport, Performanţă prin Medicina Sportivă*. Programul a cuprins dezbateri pe teme de actualitate din medicina sportivă, cardiologie sportivă, traumatologie şi recuperare medicală, kinetoterapie, la care au participat reputaţi specialişti din Europa şi din zona Balcanică. Organizarea a fost asigurată de conf. univ.dr. Anca Ionescu, preşedintele Asociaţiei Balcanice de Medicină Sportivă, preşedintele Societăţii Române de Medicină Sportivă.

• **2008** dezvoltarea domeniului medicinei sportive, pe toate planurile, a permis efectuarea unui act medical de calitate care a sporit considerabil implicarea şi contribuţia acesteia la realizarea obiectivelor nobile ale educaţiei fizice, sportului pentru toţi şi sportului de performanţă.

• **2009** la 1 ianuarie, reţeaua de medicină sportivă era formată din:

• Servicii publice de medicină sportivă;

• INMS – 31 medici, din care 24 de medicină sportivă;

• Pe lângă asistenţa şi controalele medicale asigurate de INMS, federaţiile, respectiv loturile naţionale de seniori şi juniori, au beneficiat în permanenţă de asistenţă medico-sportivă directă;

• În cadrul INMS funcţiona Catedra de Medicină Sportivă, UMF *Carol Davila*, constituită din: 1 profesor consultant; 2 lectori; 3 asistenţi universitari;

În fiecare an, catedra a avut repartizate la rezidenţiat 5 locuri, în grupa specialităţi medicale.

• Policlinici/ambulatorii:

- Ambulatoriul de Specialitate pentru Sportivi al Municipiului Bucureşti (5 medici);

- 6 policlinici/ambulatorii pentru sportivi în judeţele: Iaşi (3 medici); Timiş (3); Cluj (4); Braşov (4), Constanţa (2); Dolj (5).

• Cabinete de medicină sportivă în 27 de localităţi: Arad (2 medici); Alba Iulia (1); Piteşti (2); Bacău (1); Oradea (2); Botoşani (1); Brăila (2); Buzău (2); Reşiţa (1); Sf. Gheorghe (1); Galaţi (2); Giurgiu (1); Miercurea Ciuc (2); Hunedoara (1); Baia Mare (2); Turnu Severin (2); Târgu Mureş (2); Slatina (2); Piatra Neamţ (1); Ploieşti (2); Satu Mare (1); Zalău (1); Sibiu (2); Suceava (1); Tulcea (1);Rm. Vâlcea (1); Focşani (1);

• Servicii de medicină sportivă asigurate în cabinetele private de medicină;

Pe parcursul anilor, viaţa a impus o diversificare a preocupărilor în cadrul domeniului care să asigure o intervenţie profesională cu eficienţă cât mai mare, această specialitate medicală, cu conţinut propriu, adresându-se tuturor categoriilor sociale - tineri şi vârstnici, sportivi şi nesportivi, în deplinătatea capacităţilor de efort sau handicapaţi, din punct de vedere sportiv - conform definiţiei de medicină sportivă, adoptate, în 1983, de Consiliul delegaţilor FIMS.

Ca o confirmare a seriozităţii şi complexităţii controlului şi avizului medical, la nivelul anului 2008, avem şi conţinutul Fişei medicale care însoţeşte sportivul în efectuarea controlului şi investigaţiilor medicale pentru primirea avizului medical. Împreună cu anamneza medico-sportivă, fişa medicală cuprinde analize şi investigaţii la cabinetele de: interne, analize medicale, radiologie, ortopedie, neurologie, ginecologie, oftalmologie, ORL, stomatologie, explorări funcţionale şi capacitatea de efort (respiratorii, cardio-vasculare, neuromusculare, capacitate de efort aerob şi anaerob); examen psihologic, evoluţia măsurătorilor antropometrice şi altele. Toate investigaţiile sunt corelate cu evoluţia datelor şi rezultatelor sportive.

Surse:

- Drăgan, I. şi colaboratori, *Medicina Sportivă*, Ed. Sport - Turism, 1982.
- Drăgan, I şi coaboratori, *Practica medicinei sportive*, Ed. Medicală, 1989.
- Drăgan, I şi colaboratorii, *Medicina sportivă aplicată*, Editis, 1994.
- Ionescu, D., *Istoricul gimnasticei şi educaţiei fizice la noi*, Tipografia Revista Geniului, 1939.
- Kiriţescu, C., *Palestrica* (ediţia a II-a), Ed. UCFS, 1964. Nicu, A şi colaboratori, *Enciclopedia Educaţiei Fizice şi Sportului din România* (4 volume), Ed. Aramis, 2002.
- Postolache, N., *Istoria Sportului în România- date cronologice*, Ed. Polirom, 1995.
- Periodice - *Anuarul Sporturilor 1938-1939; 1939-1940.*
- *Anuarul Sportului Românescu 1942-1943.*
- *Anuarul Sportului 1993-2008.*

DISPENSARUL CENTRAL PENTRU SPORTIVI (DCS). Reprezintă unitatea centrală a reţelei de medicină a culturii fizice din ţara noastră în perioada 1950-1963. Înfiinţat prin ordin al Ministrului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale, a avut ca atribuţii principale: asistenţa medico-sportivă a loturilor reprezentative ale ţării şi a sportivilor de performanţă legitimaţi la cluburile din Bucureşti; îndrumarea metodologică a unităţilor reţelei de medicină sportivă din întreaga ţară; efectuarea muncii de cercetare ştiinţifică; asigurarea condiţiilor de desfăşurare a cursurilor de specializare şi perfecţionare în medicina culturii fizice, organizate de Ministerul Sănătăţii şi Prevederilor Sociale; depistarea şi tratarea prin cultură fizică medicală a elevilor cu deficienţe fizice, din Bucureşti. La conducerea instituţiei ce şi-a avut sediul în Bucureşti s-au succedat: dr. Remus Ludu (1950-1953), dr. Vasile Nicolau (1953-1957) şi dr. Miron Georgescu (1957-1963).

În anul 1963, prin înfiinţarea Centrului de Medicină Sportivă care a preluat atributele de unitate centrală a reţelei de specialitate din Ministerul Sănătăţii, DCS a fost transformat în unitate teritorială sub denumirea *Policlinica Medico-Sportivă a Municipiului Bucureşti.* În această calitate asigură asistenţa medicală a sportivilor legitimaţi din Capitală, depistarea şi tratarea elevilor cu deficienţe fizice de la şcolile din Bucureşti, expertizarea scutiţilor de educaţie fizică. Au îndeplinit funcţia de medic şef al acestei policlinici: dr. Constantin Ionescu (1963-1964), dr. Edit Petruţ (1964-1974), dr. Angelica Lăzăroiu (1974-1977), dr. Wilhelm Wagner (1977-1990) şi dr. Sanda Iliescu (din 1990).

CENTRUL DE MEDICINĂ SPORTIVĂ; INSTITUTUL DE MEDICINĂ SPORTIVĂ; INSTITUTUL NAŢIONAL DE MEDICINĂ SPORTIVĂ. Unitate centrală a reţelei de medicină sportivă din România, cu sediul în Bucureşti, situată în Complexul Olimpic, înfiinţată prin Ordinul nr. 316 din 21 martie 1963 al Ministrului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale în temeiul HCM nr. 845/1957 şi ca urmare a Minutei din 25 decembrie 1962, cu nr. 1723, încheiată între ministrul Sănătăţii şi Prevederilor Sociale, prof. dr. V. Marinescu şi preşedin-

tele UCFS, A. Duma. Ordinul de înfiinţare stabileşte că pe data de 1 aprilie 1963 ia fiinţă Centrul de Medicină Sportivă, unitate de interes naţional integrată în structura Ministerului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale, creat pentru asigurarea asistenţei medicale de specialitate şi îndrumarea medico-sportivă a activităţii sportive de performanţă. După parcurgerea unei etape organizatorice de 30 de zile, activitatea Centrului de Medicină Sportivă începe la 1 mai 1963, cu o schemă formată din 15 medici, o profesoară de cultură fizică medicală şi un număr redus cadre medii sanitare, detaşate de la Dispensarul Central pentru Sportivi. Acestei echipe i s-au adăugat continuu medici, pentru completarea serviciilor de specialitate din Policlinică şi absolvenţi ai cursului de specializare de doi ani, cu dublu profil: de medici sportivi şi de antrenori, pentru a se asigura asistenţa medico-sportivă şi metodică a sportivilor din loturile reprezentative. Încă din primul an de funcţionare, Centrul a devenit for de îndrumare metodologică al reţelei de medicină sportivă, de organizare şi desfăşurare a cursurilor de specializare în medicină sportivă, de intensificare a muncii de documentare şi de cercetare ştiinţifică. La acestea s-au adăugat în anii următori elaborarea unor lucrări fundamentale, într-o activitate care se găsea la începuturile ei, producerea unor susţinătoare de efort şi a unor substanţe de refacere după efort, brevetate. Înfiinţarea şi evoluţia instituţiei s-a dovedit benefică şi indispensabilă dezvoltării sportului din ţara noastră. A crescut numărul şi s-a îmbunătăţit pregătirea profesională a cadrelor, s-au realizat şi oficializat progrese organizatorice, s-au creat noi legături funcţionale cu Ministerul Sănătăţii, cu Ministerul Tineretului şi Sportului, cu Comitetul Olimpic Român, cu Academia de Ştiinţe Medicale, cu Universitatea de Medicină şi Farmacie *Carol Davila* din Bucureşti, cu federaţiile sportive şi cu unităţi de profil asemănător din străinătate. Datorită eficienţei şi autorităţii recunoscute în ţară şi peste hotare, la 16 octombrie 1991, prin Ordinul nr. 1 478 al Ministerului Sănătăţii, centrul devine **Institut de Medicină Sportivă (IMS)**. La 1 ianuarie 1998 IMS avea în organigramă 160 de salariaţi. La înfiinţarea şi la dezvoltarea sa şi-au adus contribuţia două generaţii de specialişti reputaţi şi directorii: prof. univ. dr. Miron Georgescu (1963-1966), dr. Carmen Dumitru (1986-1990) şi prof. dr. Ioan Drăgan, prin activitatea sa îndelungată şi unanim recunoscută (1966-1986) şi din 1991 până în 2001. Din 2001 în funcţia de director a fost numit dr. Răzvan Bușneag**.**

INSTITUTUL NAŢIONAL DE MEDICINĂ SPORTIVĂ

Institutul Naţional de Medicină Sportivă prin ordinul ministrului Sănătăţii, la 3 noiembrie 1998, își schimbă denumirea, devenind institut național. Institutul național de medicină sportivă are ca principal obiect de activitate asigurarea circuitelor medico-sportive. Cabinetele existente în anul 2011 sunt următoarele: Medicina internă, Investigații de laborator, Ortopedie, Radiologie și metode imagistice, Cardiologie, O.R.L., Oftalmologie, Stomatologie, Ginecologie si dermatologie, Psihologie, Neurologie, Laboratorul de antropologie sportivă nutriție, Laboratorul de testarea capacității de efort, Laboratorul de explorări cardio-vasculare, Diagnostic și orientare medico-sportivă/Supraveghere loturi olimplice.

Medicina internă: Asigură consultații în cadrul circuitului medico-sportiv sau în cazuri de patologie, recomandări de investigații, tratamente de specialitate, recomandări privind aptitudinea de a efectua efort fizic. Tot aici se trag concluziile privind starea de sănătate la sfârșitul circuitului medico-sportiv, după ce sportivul a fost investigat de către toți specialiștii. Cabinetul de interne mai asigură și camera de gardă, unde se acordă primul ajutor în caz de urgente și se fac tratamente și investigații.

Investigații de laborator: Laboratorul de analize medicale funcționează în cadrul INMS încă de la înființarea acestuia, reprezentând un compartiment de bază, ce activează cu personal înalt calificat și având o dotare modernă de echipamente medicale. Execută peste 100 de tipuri de analize

medicale cu valoare de diagnostic al stării de sănătate, al formei sportive și a corectitudinii dirijării antrenamentului la sportivii de performanță. Fiabilitatea și corectitudinea rezultatelor sunt atent monitorizate de către personalul medical, instruit permanent din punct de vedere profesional, pentru atingerea performanțelor.

Ortopedie: Se consultă clinic sportivii, în cadrul circuitelor, dar și în afara acestora. Se fac examene ecomiografice și se desfășoară de asemenea activitatea de tratament prin kinetoterapie și fizioterapie a unora dintre afecțiunile ortopedice depistate ca și tratamentele din cadrul cabinetului de ortopedie: acordarea primului ajutor în caz de fracturi, luxații, entorse (reducere, imobilizare, ortezare) și efectuarea unor tratamente de mică chirurgie.

Radiologie: Activitatea constă în efectuarea de radioscopii și radiografii, de interes special fiind radiografia cardiopulmonară ca test screening și radiografiile osoase. Pregătirea profesională a personalului s-a îmbunătățit constant, încadrarea fiind cu medic primar și asistent principal de radiologie iar aparatura folosită s-a modernizat semnificativ, chiar dacă ar mai fi necesar un centru de imagistică medicală.

Cardiologie: Consult asigurat de medic primar, examen clinic si EKG.

O.R.L.: Consult asigurat de medic primar. Se asigură consultația clinică precum și efectuarea de tratamente.

Oftalmologie: Consult asigurat de medic specialist. Se dau consultații pentru controlul acuității vizulale și corecție optică, se asigură tratamentul de caz.

Stomatologie: Se asigură consultatiile în cadrul circuitului, rezolvarea urgențelor stomatologice, tratamente profilactice și curative.

Ginecologie şi dermatologie: Asigură consultația în cadrul circuitelor sau în cazuri de patologie și tratamente de specialitate.

Psihologie: Se determină nivelul aptitudinal, pe grupe de sporturi, se studiază structura de personalitate, coeficientul de inteligență și se asigură asistenta psihologică, cu tehnici de susținere psihoterapeutică.

Neurologie: Consult clinic, asigurat de medic specialist, examen EEG, de repaus și cu activare precum și EMG cu: proba Alajouanine pentru spasmofilie și potențial muscular evocat (amplitudine, latențe, durata, viteza de conducere motorie pe nerv). Tot în cadrul acestui cabinet se mai poate face reflexograma achiliană.

Laboratorul de antropologie sportivă, nutriție: Efectuează controlul dezvoltării fizice la sportivii din loturile naționale și olimpice. Evaluează dezvoltarea biologică și modificările induse de sportul de performanță. Determină biotipul somatic în funcție de cerințele sportului (rol esențial în selectia medico-sportivă). Investighează calitățile fizice (forță musculară, mobilitate, elasticitate). Determină compoziția corporală şi greutatea optimă. Apreciază potențialul olimpic al sportivilor de performanță. Elaborează regimuri alimentare pe ramuri de sport. La copii şi adolescenți - investigheazaă procesul de creștere și dezvoltare și prognozează creșterea staturală. Apreciază postura corectă și depistează deficiențele fizice, elaborând indicații de kinetoterapie. Apreciază starea de nutriție și evidenţiază obezitatea. Elaborează programe pentru câștig în greutate (prin creșterea masei musculare) și pentru scăderi în greutate (prin reducerea țesutului adipos), asociind alimentația adecvată cu exercițiul fizic.

Laboratorul de cercetare, învățământ şi testarea capacității de efort: Laboratorul efectuează examenul clinic al sportivului, monitorizarea probei de efort, testarea capacității de efort aerob și anaerob, teste de ventilație pulmonară și post efort, teste funcționale cardio-vasculare. Testarea capacității de efort aerob și anaerob constă în efectuarea testului INMS (la bicicleta ergometrică sau pista rulantă), determinarea pragului aerob-anaerob cu evaluarea lactatului, evaluarea economiei cardiovasculare de repaos și efort-test STT, testarea travaliului total realizat (TTR) Szogy-Cherebeţiu, proba BOSCO, testul WINGATE, proba Ruffier. Testele de ventilație pulmonară și post efort (27 parametrii) sunt: FVC (capacitate vitala fortata-test), VC (capacitate vitală), MVV (ventilație maximă voluntară-test). Testele funcționale cardio-vasculare sunt: proba Schellong, proba Martinet, proba Flack. Absolut toate probele si testele sunt analizate si evaluate în dinamica cu ajutorul programelor computerizate.

Laboratorul de explorări funcționale cardio-respiratorii: Se asigură efectuarea investigațiilor necesare în vederea depistării apariției unor modificări patologice, în scopul încadrării acestora fie în sindrom de supraantrenament sau suprasolicitare cu manifestări cardiovasculare, fie într-o entitate patologică incompatibilă cu sportul de performanță. Se efectuază explorările cardiovasculare (ex. clinic, EKG repaos, efort și postefort) la sportivii de înaltă performanță, în vederea stabilirii posibilităților funcționale adaptive individuale și al gradului de antrenament. Se furnizează date privind capacitatea funcțională a sportivilor în raport cu tipul de efort (specific sportului practicat) și cu etapa de pregătire.

Diagnostic şi orientare medico-sportivă/ Supraveghere loturi olimpice: În cadrul acestor cabinete se face anamenza medico-sportivă (include o anamneză medicală și aspecte particulare, legate de faptul că pacientul este de fapt un sportiv, punând accentul pe aspectele legate de influența activității sportive asupra stării de sanatate și cum aceasta poate influența, la rândul ei, activitatea sportivă. De aici se eliberează avizul medico-sportiv, ce cuprinde concluziile legate de rezultatele investigațiilor efectuate, starea de sănătate, stare funcțională, aspecte legate de selecție și capacitatea de efort. Sintezele reprezintă și ele documente importante, care ilustrează antrenorului starea de sănătate și de pregătire a întregii echipe, la momentul prezentării în circuit. În urma concluziilor, se întrunesc comisiile de expertiză pentru cazurile problemă.

Colectivul de medici ce activează în cadrul INMS este format din: dr. Marian Anghelescu, dr. Adela Apostol, dr. Gabriela Bădescu, dr. Ileana Cecilia Barbu,dr. Carmen Bojin, lector univ. dr. Răzvan Bușneag, dr. Lucia Constantinescu, dr. Ionel Costeschi, dr. Valentina Covaci, dr. Simona Dincă, biolog principal Violeta Doncean, dr. Mariana Georgescu, psiholog principal Doina Gheorghiu, dr. Vlad Haralambie, dr. Mihai Ion, dr. Elena – Ortansa Ionescu, șef de lucrări dr. Anca Ionescu, dr. Adriana Jicman, dr. Adriana Camelia Limona, prof. principal CFM Elena Lupu, dr. Anca Maliu, chimist principal Mariana Marinescu, dr. Simona Nanoveanu, dr. Ecaterina Niculae, dr. Denis Păduraru, dr. Mihaela Carmen Petrescu, dr. Mihaela Popescu, dr. Ioan Stoian, dr. Floriana Tănase, dr. Daniela Teodorescu, dr. Anca Ticu, dr. Alexandru Andrei Toacă, dr. Anne – Marie Zamfir, dr. Florin Zamfiroiu. Conducerea instituției este asigurată de colectivul format din: director- dr. Bușneag Răzvan, dir. adj. – dr. Nanoveanu Simona, dir. adj. finanțe – contabilitate, economist Maria Vasile.

AMBULATORIU DE SPECIALITATE PENTRU SPORTIVI AL MUNICIPIULUI BUCUREŞTI. Înființat în 1949 sub titulatura de C.M.C.F. (Centrul Medical de Cultură Fizică), unitate cu autoritate juridică în localul din Splaiul Independenţei nr. 19-21, ulterior s-a transformat în 1957 în Dispensarul Central pentru Sportivi, iar în 1977 în Policlinica pentru Sportivi a Municipiului Bucureşti sub administraţia Spitalului Clinic Brâncovenesc cu sediul în str. Eforie nr. 4. În perioada 1957-1963 Dispensarul Policlinic pentru Sportivi a îndeplinit funcţia de for metodologic al reţelei de medicină sportivă din ţară. După demolarea Spitalului Brâncovenesc a fost trecută în administraţia Spitalului Clinic Panduri. În 1983 Policlinica pentru Sportivi a fost mutată în incinta Policlinicii Vitan şi administraţia Spitalului Clinic Colţea unde funcţiona şi în anul 2008. Din anul 2005, unitatea funcţiona sub titulatura de ASSMB-Spitalul Clinic Colţea (Ambulatoriu de specialitate pentru sportivi al Municipiului Bucureşti) cu un numar de 52 salariaţi dintre care 13 medici (medicină sportivă-6, ortopedie- 1, stomatologie- 2, dermatologie- 1, oftalmologie- 1, laborator analize medicale- 1), un psiholog şi un profesor CFM. În 2008 se asigura asistenţa medicală la peste 35 000 de sportivi legitimaţi ai Municipiului Bucureşti şi Judeţul Ilfov.

Activitatea policlinicii are ca obiectiv principal: examenul periodic al sportivilor din Municipiul Bucureşti şi zonele limitrofe ale acestuia; examenul medical al elevilor din şcolile cu profil sportiv, licee de coregrafie, corpul de balet al Operei Române; examenul medical al arbitrilor, antrenorilor şi veteranilor din lumea sportului; tratarea afecţiunilor acute în cabinete de specialitate (interne, radiologie, stomatologie, dermatologie, oftalmologie, ORL,

ortopedie); dispensarizarea sportivilor în vederea urmăririi şi recuperării pentru activitatea sportivă; recuperarea sportivilor cu afecţiuni traumatice în cadrul Serviciului de Balneo-Fizioterapie şi CFM; tratarea şi corectarea deficienţelor în cadrul serviciului CFM; observaţii medico-sportive în cadrul antrenamentului la bazele sportive (Stadionul şi Ştrandul Tineretului, Baza Sportivă Voinţa, Valerian Prescure, Liceul Bolintineanu); asigurarea asistenţei medicale de specialitate la competiţiile sportive desfăşurate pe bazele sportive din Municipiul Bucureşti; la solicitarea unor federaţii sportive s-a acordat asistenţa medicală în unele cantonamente ale loturilor naţionale şi olimpice cu personal de specialitate al unităţii.

Policlinica a fost condusă de următorii medici: Dr. Ion Stănescu (1949-1950); Dr. Remus Ludu (1950-1953); Dr. Vasile Nicolau (1953-1957); Dr. Miron Georgescu (1957-1963); Dr. Constantin Ionescu (1963-1964); Dr. Edith Petruţ (1964-1974); Dr. Angelica Lăzăroiu (1974-1977); Dr. Wilhem Wagner (1977-1990); Dr. Sanda Iliescu (1990-2008).

AMBULATORIU DE SPECIALITATE DROBETA TURNU-SEVERIN. Activitatea de medicină sportivă se desfăşoară în judeţul Mehedinţi prin următoarele cabinete:

• Cabinetul de medicină fizică şi reabilitare în cadrul Ambulatoriului de specialitate al Spitalului Judeţean Drobeta Tr. Severin, str. Aluniş, nr. 1. Încadrarea cabinetului: dr. Zimta Mariana- medic primar medicină sportivă din 1993, specialist medicină fizică, balneologie şi recuperare medicală - 1985, doctor în ştiinţe medicale - 2007; Competenţe: ecografie abdominală, acupunctură, management sanitar şi social. Funcţionează în cadrul cabinetului din 1985 până în prezent fiind coordonator judeţean al activităţii de medicină sportivă.

• Cabinet medical bazin olimpic de înot. Încadrat cu: un medic primar medicină generală-dr. Potopea Delia Angela; un asistent medical Ştefan Viorica Luminiţa-2007.

• Orşova-Cabinet medical, dr. Voneafka Ventzel (lot olimpic canotaj fete); medic specialist medicină sportivă; asistent medical generalist Cuzmanovici Maria (Centrul olimpic juniori canotaj). Sarcinile cabinetului: controlul medical iniţial (selecţie) şi periodic al sportivilor legitimaţi din judeţ; consultaţii acordate sportivilor în caz de traumatisme şi/sau îmbolnăviri; asistenţă medicală de urgenţă la competiţii (delegaţii); scutiri de educaţie fizică pentru elevi; consultaţii de medicină sportivă pentru populaţie, în special copii, juniori.

AMBULATORIU DE SPECIALITATE PENTRU SPORTIVI TIMIŞOARA. Centrul medical pentru cultură fizică din Timişoara a fost înfiinţat în 1950. În 1954 unitatea se transformă în dispensar regional pentru sportivi, iar în 1976 se transformă în Policlinica pentru sportivi. Se remarcă în mod deosebit aportul pe plan organizatoric, ştiinţific, metodologic a celui care a înfiinţat instituţia, dr. Titus Petrovici, personalitate cunoscută şi apreciată pe plan naţional, fost membru al Federaţiei Internaţionale de Medicină Sportivă. Unitatea a deservit de la început şi 5 cabinete de baze republicane, asigurând asistenţa medicală sportivilor care se antrenau în aceste baze sportive. Următorul medic şef de policlinică, din anul 1967 până în anul 2005. a fost dr. Simion Surdan. Ambulatoriu de specialitate pentru sportivi înfiinţat în 2003 este constituit din trei cabinete de medicină sportivă, un cabinet de interne-cardiologie, un cabinet de balneofizioterapie, un cabinet ortopedie-traumatologie, un cabinet ginecologie, un cabinet stomatologie, o sală de recuperare kinetoterapie, o bază de tratament recuperare fizioterapie. În ambulator îşi desfăşoară activitatea actualmente 35 de angajaţi dintre care 13 medici, 3 profesori CFM, 13 asistente medicale şi 2 registratori medicali. Dintre medici, 4 medici sunt de medicină sportivă: dr. Şerbescu Ioan, dr. Străuţ Ioan, dr. Mladin Carmen, dr. Gîrleanu Alina; 3 medici-medicină internă: dr. Popescu Livia, dr. Gonţean Adriana, dr. Stoicănescu Livia; 2 medici balneo-fizioterapie: dr. Cevdarie Lucia, dr. Petraş Sanda; un medic-ginecologie:dr. Teodorescu Ovidiu; un medic ortoped- dr. Abu Awad Adnan; doi medici-stomatologie: dr. Stefoni Iacoboni Tabita, dr. Udubasa Oana; 3 profesori CFM: Todorof Dragoslava, Covacs Aurica şi Pălmaru Nicolae. Din 16

februarie 2005, medic coordonator este dr. Ioan Şerbescu-medic primar medicină sportivă, doctorand în ştiinţe medicale, medicină sportivă.

De semnalat că de la înfiinţare(1950) şi până în 2008 medicii unităţii au acordat şi acordă asistenţă medicală de specialitate sportivilor şi sportivelor care se antrenează(cantonamete) pe raza judeţului(loturi naţionale şi /sau olimpice).

CABINETUL JUDEŢEAN DE MEDICINĂ SPORTIVĂ BACĂU. Cabinetul de medicină sportivă s-a înfiinţat în 1969 şi a funcţionat în Policlinica Judeţeană. În perioada 1969-1982 cabinetul a fost condus de dr. Gălăşanu Paul (secundar medicină sportivă 1966-1969, apoi specialist şi medic primar medicină sportivă). Între anii 1976-2006 în acest cabinet a funcţionat şi dr. Bora Teofil (medic secundar medicină sportivă 1971-1974, apoi specialist şi medic primar medicină sportivă).

CABINETUL JUDEŢEAN DE MEDICINĂ SPORTIVĂ BRĂILA. Cabinetul judeţean de medicină sportivă Brăila aparţinea, în 2008, Spitalului Judeţean de Urgenţă Brăila şi a fost înfiinţat în 1973.

Încadrare: doi medici de specialitate şi două cadre medii: dr. Beznea Aurora- medic specialist medicină sportivă din noiembrie 1976; dr. Ilieş Carmen Mioara, medic primar medicină sportivă din noiembrie 2004. În perioada 1978-2004 în cadrul acestui cabinet şi-a desfăşurat activitatea şi dr. Margineanu Doina, medic specialist medicină sportivă.

CABINETUL JUDEŢEAN DE MEDICINĂ SPORTIVĂ GALAŢI. Cabinetul de medicină sportivă îşi desfăşoară activitatea în incinta Centrului Medical Galaţi din strada Eroilor, nr. 34 şi aparţine de Spitalul de Urgenţă *Sf. Andrei*. În 2008 încadrarea era următoarea: Dr. Troacă Mihail, medic primar medicină sportivă; 6 asistenţi medicali. Medicina sportivă din Galaţi fiinţează ca specialitate din anul 1962. Medici titulari au fost: dr. Slătineanu Elena, medic specialist medicină sportivă, cabinetul de medicină sportivă, Policlinica municipală, în perioada 1962-1977; dr. Popa Dorel, medic specialist Medicină Sportivă, perioada 1977-1984, cabinetul de Medicină sportivă, Policlinica Municipală; dr. Troacă Mihail, medic primar Medicina sportivă din anul 1979 la cabinetul de Medicină sportivă, Policlinica Municipală.

În anul 1980 ia fiinţă Policlinica Judeţeană pentru sportivi Galaţi, ocazie cu care s-a schimbat şi sediul, punându-se la dispoziţie o clădire corespunzătoare. Din anul 2002 Policlinica pentru Sportivi este desfiinţată şi odată cu aceasta se revine la titulatura de Cabinet de medicină sportivă judeţean. Sarcinile cabinetului sunt aceleaşi ca şi ale cabinetelor din alte oraşe ale ţării.

CABINETUL JUDEŢEAN DE MEDICINĂ SPORTIVĂ IAŞI. În 1951 la Iaşi se înfiinţează Centrul Medical pentru Cultură Fizică, unitate medicală profilată pentru asigurarea asistenţei şi controlului medical al sportivilor legitimaţi din judeţul Iaşi, pe efectuarea culturii fizice medicale (recuperare) în caz de accidente şi/sau îmbolnăviri (sportivi, elevi) şi acordarea scutirilor de educaţie fizică pentru elevi şi studenţi. În 1957 unitatea devine Dispensarul regional pentru sportivi cu aceleaşi atribuţii. În această perioadă remarcăm activitatea desfăşurată de dr. Tiberiu Vlad (sportiv de performanţă fotbal) în special pe plan organizatoric. Din anul 1966 unitatea se transformă în Policlinica pentru Sportivi Iaşi, iar la conducerea unităţii este numit dr. Ioan Apostol, ulterior profesor universitar la Facultatea pentru Educaţie Fizică şi Sport Iaşi. Între anii 1966-1998 unitatea cunoaşte o dezvoltare în special în domeniul cercetării, o contribuţie deosebită la aceasta o va avea și acad. prof. dr. Ioan Hăulică (fiziolog). Din 1998 Policlinica pentru Sportivi devine Cabinet judeţean de medicină sportivă, cu aceleaşi atribuţii, la conducerea cabinetului aflându-se prof. dr. C. Drosescu (2008).

CABINETUL DE MEDICINĂ SPORTIVĂ JUDEŢEAN OLT. Cabinetul de Medicină Sportivă din Slatina (cu atribuţii judeţene) a fost înfiinţat în anul 1982, odată cu repartizarea dr. Petrescu Liviu, după ce a obţinut specializarea în Medicină sportivă şi Balneofizioterapie. Cabinetul funcţionează în cadrul Ambulatorului de specialitate al Spitalului

Judeţean Olt. Încadrarea personalului: Dr. Petrescu Liviu, medic primar medicină sportivă şi asistent principal Buzatu Adrian cu multiple specializări (balneofizioterapie, urgenţe medicale, chirurgie-ortopedie infantilă). Dr. Petrescu Liviu a participat la numeroase cursuri suprauniversitare, ca de exemplu: specializarea în asistenţă medicală a sportivilor la nivel de cluburi, recuperare post-traumatică a sportivilor etc. De asemenea, a participat la Congresele Europene şi Balcanice de medicină sportivă şi la toate Conferinţele Naţionale de Medicină Sportivă, dovada fiind certificatele de participare şi diplomele conferite (1982-2007). Se colaborează cu Direcţia judeţeană pentru Sport, Comisia judeţeană de Fotbal şi Academia Olimpică Română-Filiala Olt. Cabinetul judeţean de medicină sportivă a asigurat asistenţa medicală a unor sportivi care au obţinut ulterior medalii la Campionatele Balcanice, Europene si chiar Mondiale.

CABINETUL DE MEDICINĂ SPORTIVĂ JUDEŢEAN SATU MARE. În judeţul Satu Mare funcţionează un singur cabinet de medicină sportivă, în cadrul Ambulatoriului de specialitate al Spitalului Judeţean Satu Mare. Acest cabinet este deservit de un medic specialist şi o asistentă medicală şi asigură circa 6000 consultaţii anual. Medicul cabinetului este dr. Vincze Kătălin, specialist în medicină sportivă din 1991 şi medic primar din 1997. Privind istoricul cabinetului primul document apare în 1950 sub forma unui Buletin al Ministerului Sănătăţii cu privire la modul de organizare şi funcţionare al Cabinetului de Medicină sportivă care a fost înfiinţat în cadrul Policlinicii nr. 1 Satu Mare. După construirea noii policlinici în 1963, cabinetul sportiv va funcţiona în această clădire, unde funcţionează şi în 2008, în cadrul Ambulatoriului de Specialitate al Spitalului judeţean Satu Mare.

POLICLINICA PENTRU SPORTIVI CRAIOVA. Înfiinţată în anul 1977 are în evidenţă peste 6000 de sportivi legitimaţi (mulţi dintre ei componenţi ai loturilor naţionale şi olimpice), copii şi tineri cu deficienţe fizice, studenţi ai facultăţilor de Educaţie fizică şi sport.

Unitatea funcţionează în subordinea M.S.P şi A.S.P. Dolj, administrativ fiind coordonaţi de Spitalul Clinic Judeţean de Urgenţă Craiova. Structura unităţii: - cabinet interne-medic primar medicină internă şi două asistente medicale (cu efectuarea EKG); - cabinet probe de efort- medic primar medicina sportivă şi două asistente medicale; - cabinet ortopedie-traumatologie -medic primar ortopedie-traumatologie, medic specialist medicină sportivă, asistentă medicală; - cabinet stomatologie- medic primar stomatologie, asistentă medicală şi tehnician dentar; - laborator, punct de recoltare- biolog principal şi asistentă medicală laborator; - cabinet dezvoltare fizică- medic primar medicina sportivă; doi medici primari medicină sportivă cu jumătate de normă şi două asistente medicale; - cabinet aviz medico-sportiv- trei medici primari medicina sport,cu jumătate de normă şi registrator medical; - cabinet recuperare- consultaţii - medic primar medicana sportivă, săli terapie şi doi asistenţi medicali (2 ture); - cabinet radiodiagnostic - medic primar radiodiagnostic şi asistent medical radiologie; - cabinet microcircuit - medic specialist medicină sportivă şi asistent medical; -săli CFM - sală CFM - doi profesori CFM şi un asistent masor; sala CFM, policlinică- doi profesori CFM şi o asistentă medicală; - cabinet anamneză medico-sportivă; - două cabinete la baze sportive - stadionul Ion Oblemenco-medic specialist medicină sportivă şi doi asistenţi medicali; sala *Voinţa-Brestei*- medic specialist medicină sportivă cu jumătate de normă.

Structura personalului este următoarea:un medic primar medicină internă, un medic primar ortopedie traumatologie, un medic primar stomatologie, un medic radiolog, un biolog, şase medici medicină sportivă-normă întreagă, şase medici medicină-sportivă – jumătate de normă (cadre FESF); patru profesori CFM, nouăsprezece asistenţi medicali, un tehnician dentar, un asistent maseur, un îngrijitor curăţenie.

Obs.- doi medici medicină sportivă sunt în curs de a obţine o a doua specializare.

POLICLINICA JUDEŢEANĂ PENTRU SPORTIVI CLUJ-NAPOCA. În 1950 se înfiinţează la Cluj *Centrul Medical pentru Cultură Fizică*

şi Sport, unitate profilată pe: controlul şi asistenţa medicală a sportivilor legitimaţi din judeţ; cultura fizică medicală în caz de îmbolnăviri şi/sau accidente (recuperare); acordarea scutirilor de educaţie fizică pentru elevi şi studenţi. Evoluţia medicinei sportive din Cluj s-a bucurat de sprijinul unor personalităţi medicale dintre care citãm pe următorii: acad. Emil Haţieganu, acad. Aurel Moga, prof. Vlaicu I., dr. Viciu E., dr. Cheţianu Onoriu, prof. M. Doroftei, prof. I. Orha, dr. P. Derevencu etc. În 1957 unitatea devine Dispensarul regional pentru sportivi, iar la conducerea unităţii este numit dr. Titus Crişan care va dezvolta instituţia la nivelul unui veritabil centru metodologic pentru Transilvania. În 1982 Dispensarul regional se transformă în Policlinica pentru sportivi Cluj-Napoca denumire ce se păstrează şi în 2008.

AGENȚIA NAȚIONALĂ ANTI-DOPING (ANAD)

Pericolul şi implicaţiile de ordin moral, educativ, medical şi biologic ale dopajului în sportul de înaltă performanţă au apărut în anii 60-70 ai secolului XX. Dorinţa de a dobândi medalii, puncte, victorii şi locuri cât mai bune în clasamente, în topuri, în ierarhiile Jocurilor Olimpice, Campionatelor Mondiale, Continentale, etc., a intensificat cercetările în domeniile selecţiei şi metodologiei antrenamentelor, a tehnologiilor de producţie a aparaturii şi obiectelor de concurs, a modernizării spaţiilor de întrecere. Performanţele sportive, în diversitatea lor, au crescut considerabil şi implicit încrâncenarea disputelor şi înmulţirea *transferurilor*. Circulaţia informaţiilor sportive, interesul opiniei publice internaţionale şi naţionale, puterea de reprezentare, au determinat implicarea instituţiilor statale, ministerelor de resort, care au sporit prestigiul şi resursele financiare ale Comitetelor Olimpice, cluburilor şi federaţiilor sportive de pretutindeni. Ca atare, dimensiunea victoriilor, gloria sportivă, avantajele materile şi intensa mediatizare au stimulat nevoia de afirmare cu orice preţ. De aici şi până la folosirea substanţelor dopante, cu avizul anunţat al celor implicaţi şi al unora predispuși să consume astfel de substanțe n-a fost decât un pas. Mulţi sportivi, îndeosebi din zona de, practicanţi ai efortului bazat pe rezistenţă, forţă şi viteză, n-au ezitat să folosească substanţe interzise prin reglementări oficiale. Lista lor a tot sporit pentru că din jocul cererii şi ofertei, laboratoarele producătoare au creat medicamente tot mai rafinate. În consecinţă, laboratoarele de depistare a administării acestor substanțe au realizat soluţii şi analize noi, aparatură tot mai sofisticată, încât lupta între ele s-a transformat într-o urmărire acerbă, însoţită de o legislaţie din ce în ce mai severă, de prevederi riguroase aplicate ritmic în toate concursurile. Evident, sportul românesc, confruntat cu fenomenul internaţional, a iniţiat de-a lungul timpului mai multe acţiuni organizatorice menite să-l combată. Problematica respectivă a revenit în intervalul 1960 - 1980, celor două laboratoare de biochimie ale Centrului de Medicină Sportivă (dr. Drăgan, dr. Vasiliu) şi Centrului de Cercetare pentru problemele sportului (dr. Haralambie, dr. Jeflea). Dotarea insuficientă, lipsa de cadre specializate în cadrul dispensarelor şi insuficienta preocupare a forurilor de conducere (Ministerul Sănătăţii şi Consiliul Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport- CNEFS) n-au putut asigura condiţiile oficiale ale unui control riguros al sportivilor din acest punct de vedere. De abia în 1983 Consiliul Naţional pentru Ştiinţă şi Tehnologie (CNST) la iniţiativa Consiliului Naţional pentru Educaţie fizică şi sport (dr. Ionescu, biochimist G. Vâjâială) a aprobat înfiinţarea primului laborator de control doping în structura administrativă a Institutului Naţional de Cercetare pentru sport (pe atunci Centrul de Cercetări pentru problemele sportului- director dr. Nicu Alexe).

În perioada 1983-1986, a fost stabilit cadrul organizatoric de funcţionare a laboratorului de control doping, personalul de atunci (două-trei persoane) acordând un interes deosebit documentării şi stabilirii metodologiilor necesare evidenţierii substanţelor dopante, în special a celor din clasa agenţilor anabolici, precum şi dotării laboratorului cu

aparatura necesară iniţierii testelor doping. Până în 1986, analizele doping au fost efectuate în colaborare cu Institutul Politehnic Bucureşti şi cu Institutul de Igienă Publică din Cluj-Napoca. Activitatea era coordonată de către Consiliul Naţional de Educaţie fizică şi sport, dar lipsea un cadru legislativ care să reglementeze această activitate. Anul 1986 a marcat un moment important în dezvoltarea activităţilor de control doping prin dotarea laboratorului cu echipamentul necesar prelucrării probelor biologice şi prin acordarea unui spaţiu suplimentar. În anul 1987, printr-o donaţie a firmei ADIDAS, laboratorul a fost dotat cu un gaz cromatograf Schimadzu, iar în 1988, ca urmare a participării delegaţiei române la JO de la Los Angeles, Comitetul Olimpic American a donat laboratorului un spectometru de masă Schimadzu QP 1000. Accesul la o tehnologie modernă a permis intensificarea cercetărilor în domeniu, rezultatele obţinute ducând la lărgirea gamei de substanţe dopante investigate.

După Revoluţia din decembrie 1989, prin aderarea la Convenţia Culturală din cadrul Consiliului Europei, România a participat în calitate de invitat la întrunirile de lucru ale Grupului de Monitorizare al Convenţiei Anti-doping. Ca urmare a recomandărilor acestui organism internaţional, în decembrie 1993, s-a înfiinţat şi în ţara noastră Comisia Naţională Anti-doping (CNAD) sub preşedenţia prof. univ. dr. Ioan Drăgan.

Consecventă în politica de eradicare a dopajului în sport, România aderă, în iunie 1994, la Convenţia Anti-doping, ceea ce impunea şi alinierea legislaţiei româneşti la cea internaţională. Astfel, Ordinul nr. 452/29.10.1996 al Ministerului Tineretului şi Sportului reprezintă primul cadru legislativ ce reglementează desfăşurarea activităţii anti-doping în ţara noastră.

În anul 1998, prin Legea nr. 171/9.10.1998 are loc ratificarea Convenţiei Anti-doping, intensificându-se activitatea de combatere a dopajului şi odată cu aceasta şi eforturile autorităţilor din ţara noastră pentru crearea unui cadru legislativ adecvat. Actualele reglementări derivă din Legea Sportului nr. 69/2000 iar pentru aplicarea prevederilor acestei legi, a fost elaborat Ordinul nr. 329/6.07.2001 al Ministerului Tineretului şi Sportului. Acest Ordin reglementează desfăşurarea activităţii anti-doping pe baza unui Program Naţional Anti-doping, cu cele trei componente majore: educaţie, cercetare ştiinţifică şi testare, precum şi reguli referitoare la activitatea CNAD şi a laboratorului de control doping. De asemenea, Legea nr. 143/2000, care reglementează combaterea traficului şi consumului ilicit de droguri, include în anexă şi cincizeci şi şapte de substanţe interzise în sport, ce se regăsesc şi pe lista doping.

În paralel cu elaborarea cadrului legislativ, a existat o preocupare constantă din partea autorităţilor guvernamentale (MTS) pentru dotarea laboratorului cu echipament de performanţă. Astfel, în 1996, odată cu extinderea şi amenajarea unui nou spaţiu destinat laboratorului, MTS a alocat fonduri pentru achiziţionarea unui spectometru de masă Hewlett Packard, de ultimă generaţie la acea vreme. Dezvoltarea rapidă a tehnicilor analitice în controlul doping a făcut ca, într-un timp relativ scurt, echipamentele să devină depăşite din punct de vedere tehnic, fapt ce a determinat conducerea MTS să aloce, în 2002, o sumă importantă pentru procurarea unui echipament performant, un spectometru de masă de înaltă rezoluţie.

Astăzi laboratorul de control doping are parte de o dotare de excepţie şi de personal calificat. Acest lucru presupune însă şi o creştere a numărului de controale doping, mai ales în perioada „*out of competition*” şi odată cu aceasta, intensificarea activităţii de cercetare în domeniu. Toţi aceşti factori au contribuit la eficientizarea activităţilor anti-doping în ţara noastră.

În perioada 1983-2005, laboratorul de control doping a fost condus de prof. univ. dr. Graziela Elena Vâjială, iar începând cu octombrie 2005, de către dr. Mia Lamor.

În anul 2004, intră în vigoare primul act normativ care reglementează desfăşurarea activităţilor anti-doping în România, Legea nr. 552/2004 privind prevenirea şi combaterea dopajului în sport. Legea a fost iniţiativa Agenţiei Naţionale pentru Sport, la acea vreme, condusă de Octavian Morariu. Din păcate, Agenţia Mondială Anti-Doping a considerat că legea nr. 552/2004 nu a fost armonizată cu toate

prevederile Codului Mondial şi în mai 2005, a solicitat în mod expres modificarea ei. Proiectul de modificare a Legii 552/2004 prin Legea 227/2006 privind prevenirea şi combaterea dopajului în sport a fost iniţiativa Cancelariei Primului-Ministru condusă de dl. Aleador Marian Frâncu, avizarea şi aprobarea actului normativ a intrat în obligaţia Agenţiei Naţionale Anti-Doping, înfiinţată în baza H.G. 1091/2005, modificată prin H.G. 1552/2006.

Agenţia Naţională Anti-Doping (ANAD) este instituţie publică cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului României, coordonată de Primul-ministru, prin Cancelaria Primului ministru, organ de specialitate cu autonomie decizională în activitatea anti-doping.

Misiunea Agenţiei Naţionale Anti-Doping constă în promovarea, coordonarea şi monitorizarea la nivel naţional a luptei împotriva dopajului în sport prin adoptarea şi implementarea politicilor şi reglementărilor anti-doping în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Organizarea şi coordonarea ANAD a revenit doamnei prof. univ. dr. Graziela Elena Vâjială, numită în funcţia de preşedinte al Agenţiei prin Decizie a Primului ministru.

Agenţia Naţională Anti-Doping îşi desfăşoară activitatea în cadrul a patru programe:

Programul de educaţie şi informare porneşte de la premisa faptului că este mai uşor să previi decât să combaţi. Principiul fundamental al acestui program este acela de a păstra spiritul sportiv neatins de fenomenul nociv al dopajului, prin descurajarea sportivilor de a utiliza substanţe şi/sau metode interzise. În cadrul acestui program se derulează proiecte de informare şi educare a sportivilor, cât şi a persoanelor din anturajul acestora, în vederea cunoaşterii substanţelor şi/sau metodelor interzise, a efectelor asupra organismului şi performanţei sportive, procedurilor de control doping, drepturile şi responsabilităţile sportivilor. De asemenea, prin programul educativ se urmăreşte sensibilizarea publicului larg şi a mass-mediei asupra aspectelor importante ale problematicii doping.

Programul de testare urmăreşte întocmirea unui plan de testare doping în competiţie şi în afara competiţiei, pe baza informaţiilor primite de la celelalte organisme cu atribuţii în desfăşurarea activităţii de educaţie fizică şi sport. În cadrul acestui program se pune un accent deosebit pe testările fără aviz prealabil, precum şi pe testările ţintă.

Programul de cercetare are ca obiectiv derularea de cercetări cu caracter socio-psihologic, medical, juridic, precum şi pentru şi pentru dezvoltarea tehnologiilor de identificare a substanţelor interzise.

Programul de cooperare internaţională urmăreşte dezvoltarea de relaţii bilaterale cu alte organizaţii naţionale anti-doping, colaborarea cu Agenţia Mondială Anti-Doping, Consiliul Europei şi Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură. Prin dezvoltarea acestui program, România este recunoscută ca un partener de încredere pe plan mondial în efortul global de eradicare a dopajului în sport.

Ca urmare a susținerii financiare din partea guvernului român pentru amenajarea și dotarea laboratorului din Centrul Antidoping cu echipamente analitice performante, s-a dorit recunoașterea sa internațională. Așadar, în 2006, la cererea Agenției Mondiale Anti-Doping s-a întocmit un pachet complet de documente cu informații referitoare la dotarea laboratorului, la organizarea activității, la nivel profesional al specialiștilor guvernului pentru asigurarea procesului de acreditare. În consecință, în septembrie 2007 s-a confirmat oficial de către Agenția Mondială Anti-Doping acceptarea ANAD în fază probatorie a procesului de acreditare. În noiembrie 2007, ANAD a fost vizitat de către inspectorii Agenției Mondiale Anti-Doping pentru evaluarea capacității laboratorului de testare la nivelul cerințelor internaționale în domeniu. Parcurgerea cu succes a testelor probatorii a determinat participarea laboratorului de control Doping din România la testul final pentru ANAD. În mai 2009 a avut loc vizita de monitorizare în vederea acceptării laboratorului de Control Doping din România de către Agenția Mondială Anti-Doping (AMAD) care ar fi astfel singurul laborator acreditat din Estul Europei.

ORGANIZAŢII DE COPII ŞI TINERET

ASOCIAŢIA CREŞTINĂ PENTRU TINERI (ACPT). Asociaţia era recunoscută pe plan mondial sub numele de *Young Men's Cristian Association* (YMCA) şi avea, ca emblemă, un triunghi roşu. A fost înfiinţată în 1844, în Anglia, la Londra, fondatorul ei fiind tânărul George Williams, care a devenit unul din cei mai însemnaţi oameni de afaceri englezi şi a susţinut cu banii lui, cât a trăit, asociaţia pe care a înfiinţat-o. În programul de activitate al acestei asociaţii erau prevăzute folosirea raţională a timpului liber prin practicarea exerciţiilor fizice, dar şi preocupări pentru educaţia moral-religioasă şi culturală. Acestea erau destinate tinerilor între 16-18 ani, tineretului universitar şi celui din serviciul militar. Preocuparea fundamentală a asociaţiei consta în cuprinderea acestui tineret în *„cluburi"* organizate, cu săli pentru jocuri distractive şi jocuri sportive, săli pentru gimnastică, dansuri populare şi moderne, săli de lectură şi biblioteci, săli de conferinţe cu caracter educativ şi instructiv-informativ (literar, istoric, ştiinţific etc), terenuri de sport şi alte instalaţii. La acestea se adăugau activităţi cu caracter muzical (coral şi instrumental), artistic-teatral şi turistic (excursii), tabere de odihnă şi recreative, întreceri sportive şi cultural artistice. Ea s-a răspândit şi în alte ţări, printre care: Franţa, Elveţia, Olanda, Italia, Belgia, Germania, precum şi America, unde a cunoscut o largă dezoltare.

În urma rezultatelor remarcabile obţinute din punct de vedere fizic, moral, religios, social şi cultural, cu tineretul cuprins în cadrul acestor organizaţii, s-a trecut la introducerea lor în armata diferitelor state. Secţia engleză a ACPT, colaborând cu armata, a dezvoltat asociaţiile respective în toate centrele de instrucţie militară şi în unităţile militare de pe front, iar secţia americană a cuprins în timpul Primului Război Mondial şi categoria prizonierilor de război ai tuturor armatelor, încercând să le amelioreze condiţiile de trai şi cerinţele sociale. Regina Victoria a Angliei, recunoscând rezultatele pozitive aduse omenirii de această asociaţie, l-a răsplătit pe iniţiatorul său, George Williams, ridicându-l la rang nobiliar.

După terminarea Primului Război Mondial, într-o serie de state europene s-au organizat asociaţii similare (Cehoslovacia, Polonia, Grecia şi România). La înfiinţarea primei Asociaţii Creştine Pentru Tineri din România, o contribuţie deosebită a avut-o regina Maria, care, după ce s-a informat cu privire la rezultatele asociaţiilor respective în cadrul armatelor aliate, în 1919, cu prilejul unei vizite la Paris, a solicitat conducerii armatei române introducerea programelor de activitate ale ACPT. Ca urmare, s-au înfiinţat, în 1920, *Casele Ostăşeşti*, care preluau în armata noastră activităţile ACPT, la început sub îndrumarea unor cadre militare străine şi continuată apoi de ofiţeri români, instruiţi în această direcţie.

Prin intermediul YMCA s-au răspândit în ţara noastră voleiul şi baschetul, jocuri sportive de origine americană. YMCA a editat în limba română, începând din 1920, câteva regulamente ale acestor jocuri, în care se preciza, de pildă, calculul punctelor pentru decatlon, exerciţiile fizice pentru sala de gimnastică şi la şcoală etc. Asociaţia a avut ca organ oficial de presă *Glasul tinerimii – revistă literară, ştiinţifică, sportivă,* apărută la Bucureşti în anii 1921-1922 (şapte numere).

Prima *Casă Ostăşească* a fost inaugurată în Bucureşti, la 10 martie 1920, după care au urmat altele, care şi-au început activitatea în garnizoanele din: Silistra, Constanţa, Galaţi, Iaşi, Târgovişte,

Oradea, Sibiu, Arad, Chişinău, urmând ca şi în alte unităţi militare să fie organizate, pe măsura procurării materialelor necesare. La noi în ţară ACPT a funcţionat, la început, numai în armată; în urma realizărilor obţinute în cadrul *Caselor Ostăşeşti,* s-a solicitat crearea acestor asociaţii şi pentru tineretul liceal şi cel universitar, atât pentru băieţi, cât şi pentru fete, reuşindu-se înfiinţarea unor aşa-zise *„cămine",* cum a fost cel din Bulevardul Lascăr Catargiu, pentru asociaţia creştină a tinerelor fete şi cel din str. Cometa, pentru băieţi. Pe parcursul anilor, ACPT a grupat în jurul său tineri din toate categoriile sociale şi şi-a extins activitatea în toate oraşele României, creându-şi baze materiale proprii. Iniţial, întreaga activitate a ACPT – pentru băieţi şi fete – a fost patronată de către regina Maria, care ulterior, a încredinţat conducerea asociaţiei fiului său, prinţul Carol, iar după ce acesta a fost nevoit să plece din ţară, în 1926, prinţul Nicolae a devenit conducătorul Asociaţiei. Datorită apariţiei în ţara noastră a altor organizaţii pentru copii şi tineret, cum au fost *Cercetăşia*, *Oficiul Educaţiei Tineretului Român* şi *Straja Ţării*, în mod treptat interesul manifestat pentru ACPT a început să scadă, ceea ce a dus la dispariţia ei înainte de anul 1940, obiectivele sale fiind, în mare parte, preluate de organizaţiile nou înfiinţate.

ASOCIAŢIA *CERCETAŞII ROMÂNIEI*. Cercetăşia (scoutismul) este o mişcare de copii şi de tineret, cu caracter educativ, apărută în Anglia, la începutul secolului al XX-lea şi răspândită apoi în întreaga lume. Fondatorul mişcării este generalul englez Baden-Powell, care s-a remarcat în timpul războiului anglo-bur din 1899, în calitate de comandant al cetăţii Mafeking din Africa de Sud. Întors în Anglia, el a fost preocupat din ce în ce mai mult de problemele tineretului, alcătuind un program original de educaţie, bazat pe jocuri motrice, sport şi activităţi fizice, pe petrecere a timpului în aer liber, de viaţa de tabără. Prima tabără cercetăşească a fost organizată în 1907, ea constituind un succes. În 1908 Baden-Powell publică cartea *Scouting for boys (Cercetăşia pentru băieţi)*, care cuprinde principiile şi obiectivele organizaţiei. Ideea *„a prins",* astfel încât cercetăşia a funcţionat aproape constant. Ea îşi propunea, pe lângă întărirea organismului şi îmbogăţirea cunoştinţelor, cultivarea sentimentului de iubire şi ataşament faţă de patrie, educaţia morală şi socială. Această asociaţie pentru copii şi tineret, cunoscută sub denumirea *Asociaţia Cercetaşilor*, a început să se răspândească într-o perioadă scurtă de timp, în mai toate ţările europene, trecând şi în alte continente, luând astfel un caracter internaţional. Organizaţia Mondială a mişcării scout a fost creată cu ocazia întâlnirii de la Londra, în 1920, a delegaţiilor asociaţiilor de cercetaşi din întreaga lume. Cu acest prilej s-a făcut unificarea programelor şi a metodelor de lucru, pentru acţiunea de apropiere internaţională între oameni, prin educaţie şi cultură. Pe lângă caracterul internaţional, cercetăşia s-a afirmat ca un puternic factor de educaţie naţională a copiilor, tinerilor şi adulţilor din fiecare ţară. Membrii asociaţiei erau împărţiţi în două categorii de vârstă, şi anume: în prima intrau copii între 7-11 ani şi se numeau *„pui de şoim";*în a doua, intrau cei între 11-18 ani şi se numeau *„cercetaşi";* aceştia erau educaţi în spiritul respectării Legii Cercetaşului, care cuprindea 12 articole vizând în principal conduita morală. Acţiunea de pregătire fizică multilaterală a cercetaşilor se făcea în cadrul adunărilor săptămânale, prin multiplele şi variatele mijloace ale educaţiei fizice şi sportului, combinate cu folosirea factorilor naturali, pentru călirea organismului, lucrându-se în aer liber, când vremea era prielnică şi în săli, pe timp nefavorabil. Atât pregătirea fizică cât şi cea intelectuală, naţională, religioasă, artistică, erau conduse de cadre bine pregătite profesional.

Un rol important pentru activitatea asociaţiilor de cercetaşi le-au avut taberele locale, în care se realiza, pe lângă odihnă şi recreere, un schimb util de experienţă, unificarea programelor şi metodelor de lucru şi crearea de noi prietenii. Taberele mondiale ale asociaţiilor de cercetaşi se organizau din patru în patru ani şi erau cunoscute sub numele de *jamboree* (în limba zuluşilor, populaţie din Africa de Sud, având înţelesul de *reuniune de prieteni*). Prima *Jamboree* a fost organizată la Londra în 1929 (pentru sărbătorirea a 21 de ani de la înfiinţarea cercetăşiei), în localitatea Birkenhead, în Arrowe

Park. La această jamboree au participat peste 50 000 de cercetaşi din 43 de ţări. La primele două reuniuni, România a trimis un număr restrâns de cercetaşi (o singură echipă), iar la cea de-a treia *jamboree,* asociaţia noastră de cercetaşi a fost reprezentată de generalul Ion Manolescu (în calitate de comandant de legiune) şi de către ofiţeri şi dascăli. A patra *jamboree* a avut loc în SUA, în 1933.

În România, cercetăşia este precedată de mai multe asociaţii, cercuri şi societăţi de copii şi tineri cu caracter sportiv, cultural sau artistic, dar având ca trăsătură comună suflul patriotic: *Horea*, *Doina*, *Dacia, Şoimii, Carpaţii români, Apărătorii patriei, Olteni voinici* (de la Caracal), *Arcaşi ai Bucovinei*. Cel care a militat pentru organizaţia *Cercetaşii României* a fost, după cum aflăm din alte surse (prof. Mircea Ştefan), geologul şi turistul împătimit Gh. Munteanu-Negrei, care luase contact cu scoutismul din Anglia. Prezent la şedinţa de constituire a Federaţiei Societăţilor Sportive din România (FSSR) în 1912, el a făcut cu acel prilej o largă expunere a profilului organizaţiei. Printre animatorii scoutismului amintim pe Vladimir Ghidionescu, cel care i-a cunoscut pe cercetaşii germani (Pfadfinderi) la Leipzig şi München şi pe cei francezi prin intermediul pedagogului Georges Bectrer. Prin mai multe conferinţe, ţinute din 1913, (agita) incita lumea dascălilor propagând scopul şi sensurile organizaţiei de cercetaşi. Cărturarul Constantin Costa-Foru a preluat ideea generoasă a acestei activităţi, de care avea să se intereseze şi Ioan Gh. Duca, colonelul Grigore Berindei - ultimul numit manifestând un interes deosebit pentru organizarea cercetaşilor englezi, germani, francezi şi italieni. El îşi atrage adepţi din armată, din rândurile ofiţerilor pe care îi numeşte instructori (ofiţerii Ulise Sâmboteanu şi Victor Panaitescu). Dar, cei mai entuziaşti în aceste organizaţii s-au dovedit a fi elevii. În 1913 existau la Liceul *Gh. Lazăr* din Bucureşti câteva patrule organizate de aceştia. Fraţii Dimăncescu, de la Liceul *Sf. Sava*, erau în contact cu cercetaşii francezi şi împreună cu colegii lor, Alex. Bogdan şi Ion Antonescu şi viitorul erou aviator Radu Beller, formează primele patrule de cercetaşi. Începuturile acestei activităţi se înregistrează, în 1913, şi în alte oraşe: la Galaţi, Brăila, Ploieşti şi Sinaia. Într-un Memoriu aflat în arhiva Muzeului Militar Naţional, Ecaterina Teodoroiu relatează că s-a înscris în prima asociaţie a cercetaşilor români cu ocazia campaniei din Balcani, din 1913. Dar cel mai puternic centru transilvan din aceşti ani se afla la Braşov, la Liceul *Andrei Şaguna*, unde erau organizate 13 patrule de cercetaşi. Ca o consecinţă a acestei activităţi propagandistice şi organizatorice, la începutul anului 1914 s-a constituit un *Comitet de iniţiativă* din care făceau parte Constantin Costa-Foru, Gabriel Giurgea, Vladimir Ghidionescu, maiorul Ion Manolescu, Victor Panaitescu şi alţii. Acest comitet devine centrul mişcării care, la 12 mai 1914, în cadrul unei adunări generale va deveni Asociaţia *Cercetaşii României*. Preşedinte a fost ales col. Gr. Berindei. Din conducere făceau parte şi dascăli care puteau să asigure orientarea pedagogică a cercetăşiei: Gh. Munteanu Murgoci, C. Costa-Foru şi Vl. Ghidionescu, prof. Gh. Adamescu. Din comitetul central făceau parte şi câţiva oameni politici – Gh. Tătărăscu, dr. N. Lupu, R. Costinescu. La constituire s-a ales şi un *comitet de patronaj* al Asociaţiei Cercetaşilor. Din acest comitet făceau parte Nicolae Iorga, Ion Simionescu, Simion Mehedinţi, dr. C. Istrati, dr. I. Cantacuzino, dr. Toma Ionescu, I.G. Duca, C. Angelescu, istoricul A.D. Xenopol, Take Ionescu, I. I. C. Brătianu, Vintilă I. C. Brătianu, Titu Maiorescu, Anghel Saligny. Pentru organizarea efectivă a marilor acţiuni cercetăşeşti s-a constituit şi un grup de educatori-instructori: cpt. V. Bădulescu, cpt. J. Marinescu, lt. Victor Panaitescu, Valeriu Manicatide. Asociaţia *Cercetaşii României* a fost recunoscută ca persoană morală printr-o lege votată de Senat la 20 decembrie 1914 şi de Adunarea Deputaţilor la 21 februarie 1915, publicată în Monitorul Oficial la 9 aprilie 1915. Legea stabilea că scopul asociaţiei este *„educaţia fizică şi morală a tineretului nostru”.* După acest moment asociaţia cunoaşte o răspândire impetuoasă în ţară. Principele Carol este proclamat Comandant al Marii Legiuni. Încleştarea militară a Primului Război Mondial avea să consacre valoarea patriotică a asociaţiei cercetăşiei.

După război, conducerea Asociaţiei cunoaşte unele schimbări. În august 1918, în locul Comitetu-

lui Central se constituie „*Marele Sfat”,* în a cărui componenţă intrau personalităţi de vază ale vieţii publice a momentului: principele Carol şi din „*vechea gardă*” – Gh. Munteanu, Vl. Ghidionescu, Gh. Adamescu, Simion Mehedinţi, Ion Simionescu, Gabriel Giurgea, Grigore Antipa ş.a. Mişcarea se face tot mai simţită în teritoriile realipite la trupul patriei. Îndeosebi în Arad, Timiş şi Oradea pulsează puternic viaţa cercetăşească consemnată de Liviu Rebreanu şi Victor Eftimiu în 1923. Începând din 1924 se înregistrează o stagnare a activităţii Asociaţiei. Renaşterea ei este sesizată începând cu 1928 când, de la 1 august, cercetăşia este trecută de la Fundaţia Culturală la ONEF şi integrată ca o direcţie. *Marele Sfat* este înlocuit cu un *„Consiliu al Comandamentului Marii Legiuni”,* din care făceau parte prietenii credincioşi ai cercetăşiei – oamenii de ştiinţă Ion Simionescu şi Simion Mehedinţi, cărora li se alătură alţi oameni de cultură – C. Kiriţescu, scriitorul şi etnologul Emanoil Bucuţa, prof. univ. I. Rădulescu-Pogoneanu, generalul N. Condeescu, lt. col. U. Sâmboteanu (director al cercetăşiei la ONEF) şi cpt. Teofil Sidorovici (viitorul conducător al *Strajei Ţării*). Tot în 1928, la 1 decembrie, ia fiinţă o nouă organizaţie de tineret, cu caracter naţional, înrudită cu cercetăşia, *Şoimii Carpaţilor*, susţinută de Iuliu Moldovan, preşedintele *Astrei,* creată de prof. univ. dr. Iuliu Haţieganu şi sprijinită de Ion Agârbiceanu. Ea avea caracter de *„organizaţie de educaţie naţională şi fizică”*. La sfârşitul anului 1929 organizaţia Cercetaşii României cuprindea 9 076 membri, grupaţi în 120 *„cohorte”.* În 1930 reapare, după o lungă absenţă, revista *Cercetaşul,* care în 1937 îl avea ca redactor pe poetul Vasile Militaru. După o perioadă puţin marcată de activităţi, organizaţia *Cercetaşele României* îşi anunţă reorganizarea sub auspiciul ONEF, la iniţiativa principesei Ileana, sprijinită de Nicolae Iorga, Ion Simionescu şi Gh. Adamescu şi de comandanţii Ion Dimăncescu şi Vasile Şuteu. În 1934 se înfiinţează o nouă organizaţie, *Oficiul de Educaţie al Tineretului Român* (OETR), care va îngloba şi Cercetăşia. În statutul acestei organizaţii se preciza că toţi copiii între 7 şi 18 ani sunt *„străjeri”.* În acest fel, aparent, cercetăşia nu era desfiinţată, ci transformată în străjerie; totuşi, pe termen lung, măsurile îndeplineau intenţia de lichidare. Pentru că Asociaţia Cercetăşiei se situa în afara politicii antidemocratice, antinaţionale şi inumane a grupărilor extremiste ale anilor ’30, ea este tot mai puternic şi perfid *„atacată”* şi din partea dreaptă şi din stânga eşicherului nostru politic. La sfârşitul anului 1936, Carol al II-lea consideră că etapa de pregătire a *„străjeriei”* s-a încheiat. Îşi formase de-acum cadre, îşi elaborase programe de lucru, toate inspirate din activitatea în cadrul cercetăşiei. În ziua de 24 ianuarie 1937, printr-un *„înalt ordin de zi”* al regelui, se desfiinţează *Asociaţia Cercetaşilor* din România; va fi înlocuită, printr-un alt decret regal, câteva zile mai târziu, de organizaţia *Straja Ţării*, organizaţie unică a copiilor şi tineretului. Prin decizia din 30 ianuarie 1937 toate cadrele didactice erau obligate să activeze în Străjerie. Multe dintre formele de activitate specifice cercetăşiei au fost preluate şi adaptate străjeriei (concursuri, excursii, viaţa de tabără etc.), subliniază Dimitrie Gusti. La 8 septembrie 1940 *Straja Ţării* a fost, la rândul ei, dizolvată.

În primăvara anului 1990 ia fiinţă, la iniţiativa lui Alexandru Nestorescu, *Asociaţia Cercetaşilor din România* (ACER), care capătă personalitate juridică la 20 iunie 1990. În vara anului 1990 existau 224 de *„campuri”.* În ultimii 10 ani, *„cercetăşia”,* cultivând sensurile tradiţionale ale atragerii copiilor, tinerilor şi tot mai mult a adulţilor spre viaţa în aer liber şi consumarea benefică a timpului liber prin excursii, întreceri sportive şi viaţă de tabără, va constitui o formă de educaţie paralelă cu cea şcolară, utilă integrării copiilor, adolescenţilor şi a omului modern în realitatea socială contemporană.

***STRAJA ŢĂRII* (*STRĂJERIA*).** Înfiinţată din iniţiativa regelui Carol al II-lea în 1934, organizaţia cuprindea copii şi tineri de vârstă şcolară, de ambele sexe, cu vârste între 7 şi 18 ani, în vederea completării educaţiei fizice, religioase, cetăţeneşti şi tehnice. Această acţiune de educaţie şi instruire era realizată în timpul celor 30 de şedinţe anuale, în cadrul cărora intrau cel puţin patru manifestaţii de durată mai mare (tabere, excursii, vizite) şi minimum patru şezători, la focuri de tabără. *Străjeria* a fost

organizată după modelul *Asociaţiei Cercetaşilor,* urmărind aproape aceleaşi scopuri şi având un pronunţat caracter naţional şi monarhic. Iniţial a fost cuprinsă, între anii 1934-1937, în OETR. Prin decretul regal din 7 octombrie, publicat în MO nr. 234/1937, s-a anunţat desfiinţarea OETR şi a *Cercetăşiei* şi înlocuirea acesteia cu *Straja Ţării*, care a devenit singura organizaţie de stat pentru îndrumarea şi conducerea tineretului nostru, în ceea ce priveşte educaţia fizică, cea moral-religioasă, socială şi naţională. În lege se prevedea că: *„organul de îndrumare şi tutelare a Străjii Ţării este Consiliul Superior de Îndrumare, aflat sub preşedinţia regelui".* În acest consiliu, erau membri: preşedintele Consiliului de Miniştri, patriarhul României, miniştrii Educaţiei Naţionale şi cel al Apărării Naţionale, al Muncii, Sănătăţii şi Ocrotirii Sociale, al Agriculturii şi Domeniilor, al Lucrărilor Publice şi al Comunicaţiilor, comandantul *Străjii Ţării*, preşedintele Serviciului Social, administratorul Casei Şcoalelor şi Culturii Poporului, precum şi personalităţi ce vor fi desemnate de regele Carol al II-lea. Comandantul *Străjii Ţării* (col. Teofil Sidorovici), autoritatea care avea conducerea efectivă, răspundea de administrarea, controlul şi îndrumarea întregii activităţi străjereşti. În 1938, a apărut o nouă lege pentru organizarea şi funcţionarea organizaţiei *Straja Ţării*, care a fost publicată în MO nr. 292 din 15 decembrie. Documentul consfinţeşte tot ceea ce deja fusese întreprins sub aspectul organizării, obiectivelor şi sistemului de funcţionare. În 1940, în urma abdicării regelui Carol al II-lea, *Straja Ţării* îşi încetează activitatea, fiind desfiinţată. Ca şi *„cercetăşia", „străjeria"* cuprindea, din punct de vedere al vârstei membrilor săi, două paliere: copii între 7-11 ani, care se numeau *„pui de străjeri"* (băieţii) şi *„micile străjere"* (fetele); al doilea palier includea copii între 11-18 ani, tineretul şcolar, numiţi *„străjeri"* (băieţii) şi *„străjere"* (fetele). În fiecare an la 8 iunie (ziua în care Carol al II-lea fusese proclamat rege al României), conducerea *Străjii Ţării* organiza în Capitală, pe stadionul ANEF, şi în alte localităţi din ţară, parade, întreceri sportive şi demonstraţii de gimnastică, cu caracter de masă, la a căror pregătire profesorii de educaţie fizică contribuiau esenţial. *Străjeria* a stimulat puternic educaţia fizică şi sportul românesc în perioada interbelică.

ORGANIZAŢIA *MICII DOROBANŢI*. A reprezentat o încercare de militarizare a şcolilor sub pretextul organizării şi practicării educaţiei fizice în şcolile din ţara noastră. În anii '70 ai secolului al XIX-lea, sub influenţa războiului franco-prusac din 1870-1871, Franţa înfiinţase, în învăţământul secundar, *„batalioanele şcolare"*, în scopul dezvoltării fizice a tineretului, subordonând educaţia fizică spiritului ostăşesc, pregătirii tineretului pentru acţiuni militare. În anul 1874, sub influenţa instituţiei *„batalioanelor şcolare"* din Franţa, s-a introdus şi în şcoala românească instrucţia militară, prin înfiinţarea batalioanelor *„micilor dorobanţi"*. Elevii erau organizaţi în unităţi similare celor din armată, purtau uniformă ostăşească şi primeau instrucţia specifică soldatului: mânuirea armei, tragerea la ţintă şi formarea disciplinei cazone. După Războiul pentru Independenţă (1877-1878), intervenţia activă a generalului dr C.Davila, organizatorul învăţământului medico-farmaceutic din România, a stimulat aplicarea acestei reforme pentru un interval scurt de timp. Eşecul *batalioanelor şcolare* în Franţa a determinat scăderea entuziasmului promotorilor acestei forme de organizare a tinerilor. Educaţia fizică, considerată sub raporturile temeiurilor ei pedagogice şi ştiinţifice, a avut de suferit de pe urma confuziilor provocate de încercările de a o subordona instrucţiei militare. Eroarea de concepţie în plan pedagogic a fost repede sesizată, instrucţia militară în şcoli reducându-se la o oră pe săptămână ce cuprindea exerciţii cu profil militar (marşuri în formaţii militare, exerciţii de mânuirea armei, conduse de sergenţi instructori lipsiţi de cunoştinţe didactice). Dar în 1906, instrucţia militară a reapărut în cadrul şcolii. La Liceul *Traian* din Tr. Severin, la iniţiativa directorului T. Costescu, s-au reintrodus regulamentele militare, o defilare spectaculoasă a elevilor în formaţii militare, în uniforme, cu arme şi fanfară proprie, reuşind să capteze atenţia regelui Carol I şi a ministrului Instrucţiunii din acel an, M. Vlădescu, care a revitalizat reforma militară a şcolilor. Dar opinia

publică, personalităţi ale culturii şi spiritualităţii, în frunte cu Spiru Haret, au dezlănţuit o campanie publicistică ce a stopat acţiunea. Spiru Haret, la cel de-al III-lea mandat al ministeriatului său, a abrogat în 1907 legea militarizării şcolilor, redând educaţiei fizice rolul ei pedagogic dintotdeauna.

ŞOIMII CARPAŢILOR. Este secţia de educaţie fizică a Asociaţiei cultural-naţionale din Transilvania, *Astra*. Înfiinţată la Cluj sub influenţa mişcării socolilor din Cehoslovacia, rod al interesului manifestat şi al propunerii făcute de prof. dr. Iuliu Moldovan la adunarea generală a *Astrei* din 1928. Secţia, devenită apoi organizaţie, şi-a început activitatea efectivă în 1930 sub preşedinţia prof. univ. dr. Iuliu Haţieganu. Ca obiectiv principal avea *„refacerea unei organizaţii naţionale de educaţie fizică, care să cuprindă tot poporul, cu scopul final de a asigura vigoare fizică şi sufletească, conştiinţa şi demnitatea naţională”.* Concepţia teoretică i-a aparţinut dr. I. Moldovan, preşedintele *Astrei*, filiala Cluj, iar punerea în practică a generoaselor idei s-a datorat, cum am mai menţionat, mai ales abnegaţiei neobositului prof. I. Haţieganu. Pentru atingerea obiectivelor propuse, asociaţia şi-a pregătit cadrele de specialitate necesare propagandei, organizării şi conducerii educaţiei fizice. Activitatea concretă se desfăşura în cadrul unităţilor teritoriale, îmbinându-se permanent educaţia fizică cu cea culturală şi patriotică. Ea se va extinde şi în lumea satelor din jurul Clujului. Prima asociaţie având denumirea de *Şoimii Carpaţilor* s-a organizat în 1931, în com. Aghireş, iar în 1940 numărul asociaţiilor similare a ajuns la peste 70. De asemenea, ele s-au constituit în Satu Mare, Târgu Mureş, Sălaj, Someş, Turda ş.a. Numărul participanţilor activi depăşea cifra de 20 000. Asociaţiile *Şoimii Carpaţilor* organizau periodic manifestări, serbări şi festivaluri sportive cu ocazia zilelor naţionale (10 Mai, 8 Iunie) în diferite oraşe: Bucureşti, Cluj, Tg. Mureş, Blaj, Abrud, etc. Organizaţiile româneşti au fost reprezentate de echipe bine apreciate la serbările similare din Cehoslovacia şi Iugoslavia.

Realizările promiţătoare din deceniul în care organizaţiile au funcţionat încetează după 1945. Noua orânduire, netolerând orientarea acestei asociaţii, a desfiinţat-o şi a arestat o mare parte din conducătorii şi cadrele ei.

PREGĂTIREA PREMILITARĂ a fost o formă de activitate care cuprindea tinerii în scopul formării unei conştiinţe naţionale şi pentru practicarea exerciţiului fizic şi militar. Colonelul Virgil I. Bădulescu (directorul ONEF şi al INEF), la solicitarea Senatului Cultural al Ministerului Instrucţiunii Publice şi Cultelor, a înaintat, la 3.12.1932, un proiect referitor la educaţia fizică a tineretului şi pregătirea în vederea prestării serviciului militar. În *Introducerea* acestui *„proiect”* V. Bădulescu arată că *„pregătirea preregimentară”* face parte din cadrul ideii *„naţiunea în arme”,* care cuprinde cinci subtitluri: 1) pregătirea preregimentară elementară a tineretului şcolar, între 18-21 de ani; 2) pregătirea preregimentară superioară destinată tineretului între 15-18 ani; 3) pregătirea militară activă pentru tinerii între 21-25 ani; 4) pregătirea postmilitară pentru cetăţenii de la 23 la 25 ani; 5) pregătirea postmilitară pentru cetăţenii de la 35 la 50 de ani, care formează categoria miliţiei armatei. *„Proiectul”* înaintat de V. Bădulescu, care se referea la *„pregătirea preregimentară superioară”*, a constituit un punct de plecare pentru discuţiile ce au urmat în Senatul Cultural al Ministerului Instrucţiunii, în vederea elaborării Legii şi a Regulamentului de funcţionare pentru pregătirea premilitară, lege care a apărut în 1934, publicată în MO nr. 107 din 11 mai. Legea pentru pregătirea premilitară cuprinde 5 capitole şi 24 de articole, care se referă la: scopul urmărit; structura organizatorică; conţinutul învăţământului; durata pregătirii; baza materială; drepturi şi sancţiuni. Scopul pregătirii premilitare este enunţat în art. 1, în care se arată că : *„Pregătirea premilitară urmăreşte întărirea simţămintelor morale şi naţionale, cultivând spiritul de ordine şi disciplină cetăţenească; dezvoltarea aptitudinilor fizice; dobândirea cunoştinţelor militare elementare, pentru o asimilare cât mai uşoară şi rapidă a instrucţiei militare la chemarea sub drapel”.* Pregătirea premilitară *„este obligatorie pentru toţi tinerii între 18-20 de ani, fii de cetăţeni români”,* fiind

scutiţi de această pregătire tinerii cu infirmităţi exterioare vădite; *„durata efectivă a pregătirii este de 40-50 de şedinţe în fiecare an (în principiu în zilele de sărbătoare, după serviciul religios), la care se adaugă şi o concentrare anuală de 4-7 zile”*. Îndrumarea pregătirii premilitare era asigurată de Ministerul Apărării Naţionale în colaborare cu Ministerul Instrucţiunii, al Cultelor şi Artelor, Ministerul Muncii, Sănătăţii şi Ocrotirii Sociale, Ministerul Agriculturii şi Domeniilor, Ministerul Finanţelor, Ministerul Lucrărilor Publice şi al Comunicaţiilor. Aspectul didactic era reprezentat prin şedinţe de educaţie *„morală, fizică, naţională, cetăţenească şi igienică, instrucţie elementară militară”*. Fiecare şedinţă premilitară de lucru începea şi se încheia cu imnul *„Hotarul sfânt”*. Pentru pregătirea premilitară puteau fi folosite toate bazele sportive ale diferitelor instituţii de stat (în principal cele ale MApN şi ANEF), precum şi cele ale diverselor asociaţii sportive. Aplicarea legii pentru pregătirea premilitară a început la 1.11.1934. Regulamentul de funcţionare şi organizare a apărut în 1935 şi a fost publicat în MO nr. 32 din 7 februarie. Încetarea activităţii pentru pregătirea premilitară a tineretului a avut loc odată cu desfiinţarea Organizării Sportului Românesc şi înlocuirea sa cu Organizaţia Sportului Popular, în 1944.

MUNCA DE INTERES OBŞTESC. Această activitate a fost introdusă în baza legii intrate în vigoare la 1 aprilie 1937, cu scopul de a crea un nou tip de activitate socială, pentru completarea educaţiei premilitare a tineretului. Această muncă de interes obştesc a fost coordonată de un comitet central, condus de un inspector general, ales dintre cadrele militare active sau în rezervă. Primul inspector al acestui serviciu al muncii de interes comun a fost generalul în rezervă Aurel Alimăşteanu. În cadrul muncii de folos obştesc, tinerii ce urmau cursurile premilitare urmau să execute o serie de lucrări practice, pentru folosul populaţiei: reparări sau întreţineri de drumuri şi căi ferate; îndiguiri şi irigaţii; ameliorări de terenuri degradate; sădiri de pomi; replantări în parcuri şi păduri; amenajări de terenuri de sport; marcări de poteci, trasee turistice pe munţi; lucrări cu caracter arheologic; lucrări necesare pentru apărarea ţării etc.

În Regulamentul pentru aplicarea acestei legi s-a prevăzut ca tinerii care studiază la diferite şcoli să fie concentraţi, pentru a satisface obligaţia muncii obşteşti, în timpul vacanţelor mari, iar *„premilitarii”,* din categoria ucenicilor, vânzătorilor, a lucrătorilor în întreprinderi comerciale, industriale şi agricole, de la oraşe şi sate, să fie programaţi în alte serii, vara şi toamna. În acest scop au fost organizate tabere premilitare pentru munca obştească. În cadrul taberelor, un loc important îl ocupa practicarea exerciţiilor fizice sub diferite forme, sporturile de echipă şi individuale, care contribuiau la ridicarea nivelului de pregătire al tineretului premilitar, pentru a-l face mai apt pentru muncă şi pentru apărarea patriei, obişnuindu-l cu o anumită disciplină şi ocupându-se totodată de educaţia lui morală şi patriotică.

După cum reiese şi din cele relatate în capitolul prezent, munca în interes obştesc a avut în România o îndelungată tradiţie. Între 1940-1946 se desfăşura sub denumirea *Munca Tineretului Român* şi a fost larg răspândită atât la oraşe, cât şi la sate, ca acţiune în care au fost atrase şi echipele studenţeşti din cadrul *„Serviciului Social”,* precum şi căminele culturale, pentru care erau mobilizaţi nu numai *„tinerii premilitari”*, ci şi cetăţeni de diferite categorii de vârstă. De asemenea, în regimul comunist s-a practicat pe scară largă munca obştească, organizându-se brigăzi de lucru pentru îndeplinirea anumitor obiective, mai ales în construcţii şi agricultură.

SERVICIUL SOCIAL. În 1938, Dimitrie Gusti, într-un amplu proiect de socializare a educaţiei şi de ridicare, prin cultură, a satelor, cu avizul regelui Carol al II-lea, a creat *Serviciul Social*, formă de activitate prin care se urmărea educaţia cetăţenească activă a tineretului. Legea pentru înfiinţarea şi funcţionarea acestui serviciu a fost publicată în MO nr. 242/15 noiembrie 1938. Atribuţiile şi rolul *Serviciului social* constau în: *„pregătirea şi conducerea tineretului studenţesc de ambele sexe, din toate categoriile de şcoli superioare, în munca de organizare a satelor, înţeleasă ca o obligaţie cetăţenească şi naţională”*; crearea *«căminelor*

culturale», cu menirea de *„a conduce viaţa satului, prin conlucrarea locuitorilor, în interesul obştesc şi prin coordonarea şi unificarea activităţilor depuse în sat de autorităţi şi iniţiative particulare”*; iniţierea unor cercetări monografice prin care tineretul va ajunge să cunoască regiunea natală şi mediul geografic al ţării; organizarea de şcoli *„pentru educarea sătenilor şi orăşenilor”* şi *„şcoli pentru pregătirea tinerilor chemaţi la serviciul social”*.

Cap. III din Legea Serviciului Social prezintă caracterul obligatoriu al serviciului social. În art. 5, cap. II se menţionează*: „absolvenţii, de ambele sexe, ai Universităţilor, ai Şcolilor şi Instituţiilor superioare sau speciale sunt obligaţi să îndeplinească serviciul social la sate şi să prezinte, pentru a-şi primi diploma, acest certificat doveditor”*.

Referitor la tinerii care au obţinut diplome de studii în străinătate se specifică faptul că: *„aceste diplome nu pot fi echivalate şi valorificate decât după prezentarea certificatului doveditor al îndeplinirii serviciului social. Certificatul de îndeplinire a serviciului social este obligator la numirea într-o funcţie publică, precum şi la acordarea licenţei practice”*. Erau idei ale curentelor *„pedagogice ale şcolii active”,* ale *„regionalismului educativ”* care în perioada interbelică pătrunseseră în pedagogia românească şi pe care şcoala noastră le preluase şi adaptase necesităţilor social-economice specifice societăţii româneşti a vremii.

În ceea ce priveşte durata Serviciului social, în lege se arată că aceasta nu poate fi mai mare de un an, *„că se împlineşte în tot cursul anului şi că se face la sat, după prevederile regulamentului de organizare şi funcţionare al serviciului respectiv”*. Activitatea de educaţie fizică şi-a găsit un nou câmp de aplicaţie în cadrul *„serviciului social”*.

Profesorul Iacob Mihăilă de la ANEF, căruia i s-a încredinţat conducerea *„Direcţiei tineretului”* din structura Serviciului social, a reuşit să atragă o serie de tineri absolvenţi ai ANEF, spre a răspunde obligaţiilor ce decurgeau din respectivele reglementări legislative.

Datorită conjuncturilor politice internaţionale şi în urma declanşării celui de Al II-lea Război Mondial, a frământărilor politice interne din ţara noastră, desfăşurarea activităţii Serviciului social a fost suspendată la 13 octombrie 1939, iar în luna noiembrie a aceluiaşi an, serviciul respectiv a fost desfiinţat şi activitatea sa a încetat.

ORGANIZAŢIA DE PIONIERI. A fost o organizaţie extraşcolară ce cuprindea elevi între 9 şi 14 ani, specifică ţărilor care alcătuiau sistemul comunist. Pentru prima dată a luat fiinţă în Uniunea Sovietică şi a fost întemeiată de educatoarea N. K. Krupskaia, copiind modelul *Cercetăşiei* şi al *Asociaţiei Creştine pentru Tineri* (YMCA), şi adaptată cerinţelor educaţiei comuniste. În concepţia fondatoarei, munca desfăşurată în această organizaţie trebuia să urmărească*: „educarea solidarităţii tovărăşeşti, a unui mod social de a privi orice problemă, priceperea de a lucra pentru şi în colectiv, capacitatea de a dobândi cunoştinţe noi”*. Organizaţia de Pionieri trebuia să ajute şcoala în formarea aşa zisului „*om nou*”. *„Organizaţiile de pionieri din toate ţările socialiste se caracterizează şi prin acea orientare ideologică şi acel program de activitate ce fac din ele verigi importante în educaţia comunistă a tinerelor generaţii”* (C. Kiriţescu, *Palestrica,* 450). Pionierii trebuiau deprinşi *„să preţuiască şi să îndeplinească o muncă fizică adecvată puterilor lor, în casă, în şcoală şi în afara acesteia, în plină natură. Să ajute familia în lucrările gospodăreşti, în agricultură, să ia parte activă la amenajarea şi întreţinerea terenurilor sportive ale şcolii, a «camerei» pionierilor, a bibliotecii şi laboratoarelor ei, să dea ajutor activităţii educative în creşe, în grădiniţele de copii; să se ocupe activ de educaţie fizică şi sport, să participe la jocuri, festivaluri şi excursii; să ia parte la organizarea şi viaţa în comun a taberelor de vacanţă, căutând să-şi însuşească deprinderile şi dexterităţile necesitate de viaţă în plină natură”* (C. Kiriţescu, *Palestrica,* 151). După modelul Organizaţiei de Pionieri din Uniunea Sovietică, au fost înfiinţate astfel de organizaţii în toate ţările fost socialiste.

În România, *Organizaţia de Pionieri* a luat fiinţă în decembrie 1948. Structura organizatorică a acesteia era următoarea: cea mai mică *„unitate de*

lucru" era *grupa de pionieri*, alcătuită din 3-12 elevi din aceeaşi clasă; *detaşamentul*, care era format din toate grupele de pionieri ale aceleiaşi clase; *unitatea* cuprindea toţi pionierii dintr-o şcoală, era condusă de un comitet format din 3-5 membri, în funcţie de numărul pionierilor care alcătuiau unitatea respectivă. Ca în orice organizaţie şi unităţile pioniereşti aveau drapelul lor, iar pionierii purtau, ca semn distinctiv *„cravata roşie"* şi o insignă specifică. Pionierii erau aleşi dintre cei mai buni elevi din şcoală, pe baza unei selecţii riguroase în care primau rezultatele la învăţătură. Pentru activitatea multilaterală a pionierilor, în care educaţia fizică deţinea un rol aparte, au fost create o serie de instituţii extraşcolare, cum au fost: cluburile pioniereşti, Casa Pionierilor şi Palatul Pionierilor, care erau amplasate într-un cadru ambiant deosebit şi înzestrate cu un bogat material instructiv-educativ şi sportiv, ele constituind de fapt *„pepiniere"* ale iniţierii precoce a copiilor într-o ramură sportivă.

Din Decembrie 1989, *Organizaţia de Pionieri* din România şi-a încetat activitatea.

ACTIVITĂȚI SPORTIVE ȘCOLARE ȘI UNIVERSITARE

ACTIVITATEA SPORTIVĂ ŞCOLARĂ

Manifestările sportive în rândul elevilor devin constante ale vieţii sociale ale epocii, spre sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului al XX-lea. Ele sunt încurajate şi susţinute de entuziasmul unor profesori de educaţie fizică din liceele bucureştene, între care un loc deosebit l-au ocupat liceele *Gheorghe Lazăr*, *Sfântul Sava*, *Mihai Viteazul*, Şcoala Evanghelică şi Şcoala de Arte şi Meserii.

Primele forme de organizare ale sportului şcolar au constat din alcătuirea unor echipe de gimnastică, oină sau atletism şi iniţierea unor serbări şi concursuri interşcolare. Necesitatea încadrării acestor manifestări într-o activitate organizată, a determinat înfiinţarea unor societăţi sportive şcolare în cadrul liceelor, după modelul celor existente deja pentru adulţi, societăţi care, mai târziu, au devenit asociaţii sportive şcolare.

Manifestările sportive şcolare au avut, iniţial, un caracter restrâns, desfăşurându-se doar la nivelul unor licee, în sălile de gimnastică sau în curţile acestora. În Capitală, de exemplu, o astfel de manifestare a avut loc în anul 1896 la Liceul *Gheorghe Lazăr*, menţionată în presa vremii sub denumirea *de „prima serbare şcolară de gimnastică”.* Un an mai târziu, în luna mai a anului 1896, tot la Liceul *Gheorghe Lazăr* se organizează o a doua serbare şcolară de gimnastică, unde, în afara elevilor liceului, mai participă şi cei de la Şcoala Normală de Institutori, precum şi elevii Seminarului *Nifon*.

An de an, numărul şcolilor prezente la serbările interşcolare de gimnastică creşte, astfel că la ediţia din 23 aprilie 1906, desfăşurată în prezenţa lui Spiru C. Haret – ministrul Instrucţiunii Publice, participă Şcoala Normală, Liceul *Gh. Lazăr*, Gimnaziul *D. Cantemir,* liceele *Mihai Viteazul*, *Sfântul Sava* şi *Matei Basarab*, Seminarul Central şi Gimnaziul *Gh. Şincai* – în total aproape 1000 de elevi. Exemplul liceelor din Capitală s-a extins foarte repede şi în alte localităţi din ţară, liceele din Brăila, Ploieşti şi Craiova fiind printre primele care s-au ataşat ideii, mai întâi organizând echipe şi manifestări locale, ulterior integrându-se în ansamblul celor desfăşurate în Capitală, întrecerile căpătând astfel caracter naţional. Printre iniţiatorii acestor manifestări sportive şcolare, atât sub aspect organizatoric – înfiinţări de nuclee sportive pentru elevi (indiferent dacă se intitulau societăţi sau asociaţii sportive), cât şi sub aspect competiţional (iniţieri de serbări şi concursuri sportive şcolare), s-au aflat profesorii Dimitrie Ionescu (Liceul *Gh. Lazăr*), Gheorghe Moceanu (Liceul *Sf. Sava*), Nicolae Bădescu (Liceul *Gh. Şincai*), Theodor Georgescu (Liceul *Matei Basarab*), Nicolae Velescu (Liceul *D. Cantemir*), toţi din Bucureşti, Ferdinand Settelin (Liceul *Carol I*) şi Constantin Constantinescu (Liceul *Fraţii Buzeşti*) din Craiova, Radu Corbu (Brăila), Ion Bucovineanu (Liceul *Laurian* din Botoşani), Ion Severineanu (Piteşti), Vasile Negruţi (Iaşi), Ion Tutunaru (Liceul *Sf. Petru şi Pavel* din Ploieşti), Alexandru Tutunaru (Giurgiu) şi alţii. La iniţiativa şi entuziasmul profesorilor şi maeştrilor de gimnastică s-a adăugat dorinţa elevilor de a participa la activităţile sportive organizate în şcoală şi în afara acesteia. Numărul societăţilor sportive şcolare a crescut de la un an la altul, după cum a crescut şi numărul elevilor care activau în societăţile sportive ale adulţilor. În legătură cu acest ultim aspect, într-un raport prezentat de preşedintele Federaţiei Societăţilor Şcolare de Gimnastică din România la cel de-al II-lea Congres

al acesteia, în 1908, se afirmă*: „Aceste societăţi sunt formate mai mult din şcolari, după cum le arată şi numele lor. Societăţi de gimnastică de oameni adulţi nu s-au mai format, ba chiar mai mult, la unele din cele vechi, gimnastica e practicată mai mult de elevi, membrii adulţi mulţumindu-se a figura numai cu numele…"*. De numele şcolii şi al organizaţiilor sportive şcolare este legată atât apariţia, cât şi dezvoltarea unor ramuri sportive în ţara noastră, un rol important în această privinţă avându-l iniţierea şi dezvoltarea campionatelor interşcolare, organizate iniţial pe plan local, apoi regional şi, în final, la nivel naţional.

Primele campionate interşcolare cu caracter naţional, consemnate în presa vremii şi în documentele oficiale au fost:

• în 1897 – Campionatul interşcolar de oină al Capitalei, cu participarea a cinci licee. Anul următor, 1898, competiţia a căpătat caracter naţional, 18 şcoli secundare din întreaga ţară întrecându-se pe terenul de sport de la Şosea;

• în 1909 – Campionatul interşcolar de tenis al Capitalei, iar în 1910, primul Campionat interşcolar cu caracter naţional, la Sinaia;

• în 1912 – Campionatul interşcolar de atletism, dominat de elevii Liceului *Mihai Viteazul*, ai Şcolii de Arte şi Meserii şi ai Şcolii Evanghelice din Bucureşti;

• în 1913 – Campionatul interşcolar de ciclism, dominat de elevii Şcolii Evanghelice şi ai Şcolii de Arte şi Meserii;

• în 1914 – Campionatul interşcolar de baschet, câştigat de elevii Liceului *Gheorghe Lazăr* din Capitală;

• în 1914 – primul Campionat de *„marş pedestru"* câştigat de elevi Şcolii de Arte şi Meserii;

• în 1921 – primul Campionat interşcolar de volei cu echipe şcolare numai din Bucureşti (liceele *Matei Basarab, Spiru Haret, Mihai Viteazul, Gh. Lazăr, D. Cantemir, Gh. Şinca*i şi Şcoala Superioară de Comerţ).

Altă competiţie demnă de menţionat este şi primul joc demonstrativ de handbal (în 1922) între elevii a două licee din Sibiu. În 1923, tot la Sibiu, se organizează deja primul Campionat şcolar de handbal.

După încheierea Primului Război Mondial şi realizarea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, încep să se remarce, prin amploarea lor, manifestările sportive ale elevilor din şcolile Transilvaniei. Dintre acestea, cea mai mare amploare şi longevitate au avut-o concursurile atletice de la Blaj. Prima ediţie a avut loc în aprilie 1923, pe Câmpia Libertăţii, concursurile organizându-se fără întrerupere până în anul 1939. În cadrul acestor concursuri s-au afirmat – elevi fiind – marele nostru campion de talie europeană, atletul Ion Moina, ca şi viitorul campion şi recordman naţional la săritura în lungime, Aurel Lupan. Nevoit să facă faţă evenimentelor politico-economice din preajma declanşării celui de-al Doilea Război Mondial, sportul şcolar *„se strecoară"* printre dificultăţi şi lipsuri, în special de ordin material. Bazele sportive şcolare, inclusiv sălile de gimnastică, rămân mult în urma celor din alte ţări vecine sau a celor din Europa de Vest. Şi totuşi, sportul şcolar se afirmă, devine fapt.

• În 1937 se introduc lecţiile de tir în şcoli. Apariţia străjeriei, în 1937, sprijină dezvoltarea unor ramuri de sport.

• În 1942, în cadrul OSR, se înfiinţează Comisia Sportului Şcolar, care caută să imprime rigurozitate activităţii sportive a elevilor; sunt elaborate regulamente, deşi prin acestea se puneau pe primul plan exerciţiile specifice pregătirii premilitare.

• În anul 1945 se produce un reviriment în desfăşurarea activităţilor sportive şcolare: apariţia campionatelor naţionale de juniori la majoritatea ramurilor de sport, fapt ce determină coborârea vârstei de începere a pregătirii sportive, şcoala intrând în atenţia tuturor din acest punct de vedere.

În cadrul OSP (1946) se înfiinţează un resort pentru sportul şcolar, iar Ministerul Învăţământului adoptă o serie de măsuri care produc schimbări esenţiale privind rolul sportului în şcoală. Astfel, se măreşte numărul inspectorilor de specialitate, de la 1 la 3 (unul pentru învăţământ universitar, unul pentru preuniversitar şi unul pentru sporturi şi concursuri). Pe de altă parte, se pun bazele unor colaborări între cele două resorturi de specialitate din OSP şi Ministerului Învăţământului. În 1949, odată cu înfiinţarea CCFS, în cadrul acestuia se creează Direcţia Şcolilor de Cultură fizică şi a

Educaţiei fizice a Tineretului studios. Ca urmare, apar în şcoli colective sportive ce vor constitui nucleele asociaţilor sportive viitoare. Organizaţiile de tineret se implică şi ele, în mod direct, în conducerea activităţilor sportive de masă ale elevilor, prin intermediul asociaţiilor sportive şcolare.

În 1948, odată cu înfiinţarea Uniunii Asociaţilor Elevilor din România (UAER), se constituie prima asociaţie sportivă din cadrul acesteia: Sportul Şcolăresc. Se organizează largi manifestări de masă – *Crosul Tineretului, Cupa Unităţii Tineretului* - la care participanţii, în majoritate, sunt elevi (membri ai asociaţiilor sportive şcolare, cum se menţionează în presa vremii).

Totodată, se menţin şi competiţiile sportive şcolare. După mai multe încercări de a se asigura continuitatea în desfăşurarea campionatelor şcolare, intervine o întrerupere a acestora până în anul 1950 când, în condiţiile preconizate de Reforma Învăţământului din 1948, se organizează Campionatele Naţionale Şcolare. Acestea s-au desfăşurat cu regularitate, necunoscând nici o întrerupere, în anul 1999 desfăşurându-se cea de a 50-a ediţie. După 1950, campionatele şi concursurile şcolare s-au amplificat atât prin sporirea progresivă a ramurilor de sport la care s-au organizat, cât şi prin apariţia altor forme de întreceri, rezervate diferitelor categorii de unităţi: Concursul Republican al Cluburilor Sportive Şcolare, al Şcolilor Medii Tehnice de cultură fizică, sunt doar câteva exemple.

În colaborare cu federaţiile de specialitate şi sub îndrumarea Secţiei tehnice a UCFS, în anii ’70, au fost înfiinţate diviziile şcolare şi de juniori la jocurile sportive (baschet, handbal, volei şi fotbal), reuşindu-se în acest fel o mai bună structurare a calendarului competiţional. Ulterior, sistemul a fost aplicat şi la unele sporturi individuale (lupte, haltere, judo, scrimă). În toamna anului 1951, Ministerul Învăţământului înfiinţează, pe lângă şcolile medii tehnice de cultură fizică din Bucureşti, Craiova, Galaţi, Braşov, Timişoara şi Târgu Mureş, primele şase şcoli sportive de elevi (cu clase speciale) care, pe lângă profilul de atletism şi gimnastică, au avut şi specializări pentru jocuri sportive (handbal, baschet şi volei), în funcţie de baza materială de care dispunea fiecare unitate şi de specializarea profesorilor. În paralel cu şcolile sportive de elevi, în anul 1953, Comitetul pentru Cultură Fizică şi Sport înfiinţează, într-un număr de 19 oraşe, Şcoli Sportive de tineret, ai căror cursanţi sunt recrutaţi tot din rândul elevilor. În ambele categorii de şcoli sportive participau la instruire şi antrenamente numai elevii din licee, lecţiile de antrenament desfăşurându-se de trei ori pe săptămână, atât la grupele de începători, cât şi la cele de avansaţi.

În primăvara anului 1957, în cadrul Ministerului Învăţământului şi Culturii se înfiinţează Direcţia de Educaţie Fizică şi Sport – organism ce a răspuns în anii care au urmat de conceperea, organizarea şi desfăşurarea activităţilor de educaţie fizică şi sport ale tineretului aflat pe băncile şcolilor şi universităţilor (şi despre care putem afirma că s-a achitat cu cinste de sarcinile ce i-au revenit). Însuşi modul în care a fost structurată noua Direcţie, a permis acoperirea întregii problematici a activităţilor de educaţie fizică şi sport ale elevilor şi studenţilor, dar şi colaborarea benefică cu Comitetul pentru Cultură Fizică şi Sport, cu Comitetul Olimpic Român şi cu federaţiile sportive au constituit un avantaj.

În compunerea direcţiei intrau trei servicii:

• unul pentru educaţie fizică şcolară, cu inspectori profilaţi pentru învăţământul liceal, învăţământul profesional şi pentru învăţământul gimnazial şi primar;

• unul pentru activitatea sportivă a elevilor, cu inspectori profilaţi pentru principalele ramuri de sport: atletism, gimnastică, jocuri sportive şi unul pentru fotbal;

• unul pentru educaţia fizică şi sportul în instituţiile de învăţământ superior.

În cadrul direcţiei a mai fost creat un Birou pentru liceele cu program sportiv şi un Birou pentru problemele legate de asigurarea materialelor sportive (în componenţa căruia exista şi un arhitect, pentru proiectarea şi coordonarea construcţiei sălilor de educaţie fizică şi sport). Sub directa coordonare a Direcţiei respective a fost creat şi un atelier pentru confecţionarea aparaturii sportive, care a fost încorporat în cadrul Întreprinderii de Material Didactic aflată în subordinea Ministerului Învăţământului.

Toţi inspectorii de specialitate din cadrul Direcţiei erau membri activi în cadrul federaţiilor sportive, iar directorul Direcţiei făcea parte din conducerea CCFS.

Perioada existenţei Direcţiei de Educaţie Fizică şi Sport în cadrul Ministerului Învăţământului s-a dovedit a fi una dintre cele mai benefice structuri create în acea perioadă pentru activitatea sportivă şcolară (dintre care unele forme şi acţiuni în premieră mondială absolută) – înfiinţarea liceelor cu program de educaţie fizică, de exemplu – care dăinuiesc şi astăzi, chiar dacă denumirea acestora a fost schimbată.

La data înfiinţării respectivei Direcţii din Ministerul Învăţământului, activitatea sportivă a elevilor se desfăşura în cadrul asociaţiilor sportive şcolare, care nu beneficiau însă de fondurile necesare unei activităţi permanente. În principal, fondurile proveneau din cotizaţia elevilor (mai mult simbolică), din care, la nivelul unei şcoli, într-un an, se puteau procura, în cel mai bun caz, două-trei mingi sau un rând de tricouri pentru una dintre echipele şcolii.

La nivelul anului 1956 funcţionau aproximativ 600 de Asociaţii Sportive Şcolare, pentru ca în anul şcolar 1962-1963, să fie consemnate peste 900 de astfel de asociaţii.

Activitatea sportivă din aceste asociaţii fiind voluntară, depindea în bună măsură de pasiunea şi specializarea profesorului de educaţie fizică, precum şi de posibilităţile şcolii de a dispune de baze sportive (săli de gimnastică, terenuri sportive, materiale şi echipament sportiv). Elevii care se evidenţiau, erau selecţionaţi pentru celelalte asociaţii şi cluburi sportive din localitate, care dispuneau de bază materială şi antrenori.

În anul 1957, odată cu desfiinţarea Şcolilor Medii Tehnice, se înfiinţează primele Şcoli cu program de educaţie fizică, tot pe structura fostelor şcoli, folosind baza materială şi didactică a acestora, ca şi experienţa ce o dobândiseră atât în privinţa selecţiei, cât şi a instruirii pentru activitatea de performanţă. În acelaşi an, printr-un ordin al Ministerului Învăţământului se înfiinţează, în Bucureşti, prima unitate de învăţământ sportiv pentru elevii din şcolile profesionale: Şcoala Sportivă *Energia*, dând curs dorinţelor elevilor de a practica şi alte ramuri de sport decât pe cele spre care şcolile erau profilate la acea vreme. În şcolile sportive de elevi se practicau în special atletismul, gimnastica, baschetul, handbalul, voleiul, înotul şi schiul, iar în şcolile profesionale, luptele, halterele, boxul, judo-ul, scrima şi fotbalul.

După modelul Şcolii Sportive *Energia* din Bucureşti, în următorii ani au fost înfiinţate astfel de şcoli şi în alte oraşe puternic industrializate (care dispuneau de o reţea largă de şcoli profesionale), ca de exemplu: Braşov (Şcoala Sportivă *Braşovia*), Iaşi (Şcoala Sportivă *Unirea*), Cluj, Galaţi ş.a.

În anul 1959 se înfiinţează primele cinci cluburi sportive şcolare la Bucureşti, Timişoara, Braşov, Cluj şi Tg. Mureş. Aceste unităţi sportive şcolare au concentrat – într-o primă etapă – elementele cele mai valoroase din liceele cu program de educaţie fizică şi din şcolile sportive de elevi, folosindu-se, în principal, cele mai experimentate cadre de specialitate din fostele SMTCF, precum şi baza materială a acestora.

Dintre profesorii care au pus umărul la consolidarea şi afirmarea pe plan sportiv a acestor unităţi menţionăm Kummer şi Aurel Coman (atletism), D. Popescu-Colibaşi şi Ladislau Covaci (handbal) din Braşov, Gheorghe Fiilop (baschet), Mircea Buhlea şi Ion Cratea (atletism), Ladislau Grün (volei) din Tg. Mureş, Ion Cucu, Puiu şi Drăguţa Manolescu din Galaţi, Petre Kylieny şi Vera Pavlenco (Cluj) şi mulţi alţii (am inclus, în această sumară enumerare, atât primele şcoli cu program de educaţie fizică, cât şi primele cluburi sportive şcolare).

În 1964, în toate regiunile care dispuneau de Şcoli cu program de educaţie fizică (între timp titulatura se schimbase în *„licee”*), se înfiinţează câte 3-4 şcoli generale cu program de educaţie fizică, în care selecţia şi pregătirea începea din clasa a V-a. După încă doi ani, programul special de educaţie fizică se extinde şi la ciclul primar, făcându-şi apariţia, astfel, primele şcoli generale, cu clasele I - VII cu program de educaţie fizică pentru gimnastică şi înot iar mai târziu pentru atletism, schi şi patinaj.

Existenţa, în paralel, a celor trei forme de organizare a unităţilor şcolare cu profil sportiv –

Şcolile Sportive de elevi, liceele, Şcolile Generale cu program de educaţie fizică şi Cluburile Sportive Şcolare, s-a dovedit a fi benefică nu numai pentru sportul şcolar ci şi pentru întreaga mişcare sportivă din ţara noastră. Elaborarea programelor de specialitate pentru toate aceste tipuri de unităţi de profil, refacerea lor ciclică (ce a însemnat un mare volum de muncă, desfăşurat de colective de specialişti din aproape toate aceste unităţi), a condus la perfecţionarea întregului proces de selecţie, instruire şi antrenament, în pas cu cele mai noi cuceriri ale domeniului, ceea ce a determinat apariţia şi consolidarea unor adevărate şcoli româneşti de pregătire pentru marea performanţă, şcoli care s-au afirmat şi sunt cunoscute şi pe plan internaţional.

În anul 1979, prin *„decizie superioară”,* Liceele cu program de educaţie fizică şi Şcolile Generale cu acelaşi profil sunt desfiinţate, activitatea sportivă a elevilor urmând să se desfăşoare doar în timpul liber, în afara programului şcolar şi a planului de învăţământ, în Cluburile Sportive Şcolare.

Pentru a contracara efectele acestei măsuri prin care se renunţa la rezultatele unei munci desfăşurate de sute de oameni timp de mai multe decenii, colectivul Direcţiei de Educaţie Fizică şi Sport din Ministerul Învăţământului, cu acordul total al conducerii acestuia şi mai ales cu sprijinul Inspectoratelor şcolare judeţene, a reuşit să contureze o reţea de Cluburi Sportive Şcolare (câte 2-3 în fiecare din cele 40 de judeţe, ale ţării, iar în Capitală, 7), prin care s-a reuşit continuarea, şi în unele cazuri chiar lărgirea activităţilor iniţiale. S-a reuşit încadrarea acestor cluburi în reţeaua învăţământului, prin includerea lor în planul de şcolarizare şi reţeaua instituţiilor de învăţământ, de asemenea, asimilarea grupelor de elevi din cadrul cluburilor, cu clasele de elevi prinse în planul de şcolarizare (pe niveluri de pregătire şi pe specificul fiecărui sport în parte).

Această situaţie a durat până în 1990, când, din iniţiativa şi la propunerea unor directori de cluburi sportive şcolare şi a unor inspectori de specialitate din minister, conducerea Ministerului Învăţământului aprobă reînfiinţarea liceelor şi claselor cu program sportiv, în paralel cu menţinerea cluburilor sportive şcolare. Din 1996, în urma unor studii făcute în judeţe, începe o acţiune de concentrare a forţelor (materiale şi umane, la nivelul fiecărui judeţ), acţiune care încă nu a fost finalizată în toate judeţele. Astfel, a apărut o nouă formă de organizare a sportului şcolar: liceul cu program sportiv – cu grupe de club sportiv şcolar – grupe în care sunt concentraţi – numai pentru procesul de pregătire – elevii care nu fac parte din clasele cu program sportiv, atât din liceul respectiv, cât şi de la celelalte unităţi de învăţământ din localitatea respectivă.

Sportul şcolar a constituit o adevărată coloană vertebrală a sportului din ţara noastră, generaţie după generaţie, aducându-şi contribuţia la continuitatea procesului de dezvoltare şi afirmare a sportului românesc pe plan internaţional. Acest lucru nu ar fi fost posibil fără aportul nemijlocit al profesorilor şi antrenorilor din unităţile şcolare cu profil sportiv, aport manifestat şi transmis cu pasiune de la o generaţie de profesori la alta, de la o generaţie de elevi sportivi la alta. Se poate afirma, fără teama de a greşi, că dezvoltarea şi răspândirea practicării diferitelor ramuri sportive se datoreşte, în cea mai mare măsură, şcolii. Elevii au fost printre cei dintâi care au îmbrăţişat noile ramuri de sport, le-au învăţat şi le-au răspândit prin întrecerile lor.

Un loc aparte în structura unităţilor şcolare cu profil sportiv l-au ocupat Liceul cu Program Sportiv din Oneşti şi, mai târziu, Liceul cu Program Sportiv din Deva. Încă de la înfiinţarea lui (1969), LPS din Oneşti a fost profilat pe gimnastică, fete. În mai puţin de doi ani de la începerea activităţii, Ministerul Învăţământului şi Federaţia Română de Gimnastică au reuşit să grupeze în acest liceu cele mai bune gimnaste din toate unităţile şcolare de profil, din întreaga ţară, precum şi o bună parte dintre profesorii acestora. Acolo, la Oneşti, s-a experimentat pentru prima dată lucrul în echipă (profesor - profesoară), la care s-au ataşat imediat coregraful şi pianistul. Acolo au apărut pentru prima dată grupele de mare performanţă, cu un număr restrâns de eleve, în funcţie de valoarea sportivă a acestora. Tot la Oneşti s-au aprobat, pentru prima dată în România, planurile de învăţământ adecvate necesităţilor cerute de sportul de mare performanţă, precum şi orarul zilnic care să permită utilizarea la maximum a bazei

materiale specifice existente. La Oneşti s-a afirmat – formându-se odată cu echipa şi cu excepţionala sa elevă, Nadia Comăneci – antrenorul emerit Bela Karoly, fost atlet de performanţă, care avea, ca profesor, specializarea handbal! De asemenea, Deva a reuşit, pe parcurs, să preia iniţiativa şi să devină unitatea *„făurar*" a ţării în domeniul pregătirii gimnasticii feminine de mare

performanţă. La liceul din Deva, în paralel cu gimnastica fete, a fost creată şi o secţie de atletism, care în primii ani de activitate a reuşit să se apropie ca valoare de gimnastica fetelor, prin cucerirea mai multor medalii (chiar şi de aur) la Campionatele Mondiale de Juniori, dar care, apoi, nu a mai reuşit să ţină pasul cu gimnastica. Tot de liceul din Deva se leagă numele profesorului, antrenor emerit, Octavian Belu, precum şi a altor cadre de specialitate, componenţi ai echipei de tehnicieni care, prin rezultatele obţinute de elevele ce le pregătesc, domină gimnastica feminină mondială de mai bine de două decenii, continuând începutul făcut de Nadia Comăneci.

Actuala reţea a unităţilor şcolare cu profil sportiv – fără de care nu ar fi fost posibile rezultatele înregistrate de ţara noastră în domeniul sportului – cunoaşte o dezvoltare deosebită, la structurarea ei aducându-şi contribuţia un număr însemnat de specialişti.

Din 1990, după reînfiinţarea Liceelor cu program sportiv, reţeaua unităţilor sportive şcolare s-a dezvoltat şi s-a consolidat din punct de vedere organizatoric, ajungând ca în anul şcolar 1999/2000 să se prezinte astfel:

• cluburi sportive şcolare: 165 de unităţi, dintre care 67 sunt independente, iar 98 sunt secţii pe lângă alte instituţii de învăţământ (licee sau grupuri şcolare). În cluburile sportive şcolare există 5198 de grupe, în care sunt cuprinşi în pregătire 71 787 elevi;

• 32 de licee cu program sportiv, în a căror structură funcţionează 361 de clase, cu 10 229 elevi;

• 175 şcoli cu program sportiv, cu 723 de clase în care se pregătesc 19 102 elevi.

În aceste unităţi, pregătirea sportivă se asigură pentru un număr de 35 de ramuri de sport, ponderea cea mai mare în cadrul acestora având-o ramurile de sport olimpice. Reţeaua secţiilor pe ramuri de sport se prezintă astfel: atletism – 192 ; baschet – 176, fotbal – 149; handbal – 145; volei – 114; lupte – 72;gimnastică – 67; judo – 52; înot – 41; scrimă – 31; tenis de câmp – 27; schi – 23; şah – 22; tenis de masă – 21; rugby – 21; badminton – 17; kaiac-canoe – 17; canotaj – 10; box – 8; patinaj – 8; polo – 8; hochei pe gheaţă – 5; hochei pe iarbă – 5; haltere – 4.

Numărul celorlalte secţii din reţea: culturism, ciclism, dans sportiv, yachting, karate, tir şi altele, până la 35, este cuprins între 3 şi 5.

ACTIVITATE SPORTIVĂ UNIVERSITARĂ

CLUBURILE SPORTIVE *ŞTIINŢA*. Nu se cunoaşte cu exactitate data organizării primelor competiţii sportive universitare şi nici ramurile de sport la care au fost organizate întreceri, dar, cu siguranţă, printre acestea au figurat atletismul, gimnastica, rugby-ul, scrima, ciclismul şi tenisul, sporturi care şi pe plan mondial erau larg răspândite la sfârşitul secolului al XIX-lea, începutul secolului al XX-lea. În acea perioadă, mai ales la iniţiativa tinerilor întorşi de la studii din ţările apusene, practicarea sporturilor individuale şi de echipă se răspândeşte şi pe teritoriul tării noastre..

Înainte de Primul Război Mondial, existau două Asociaţii Sportive Studenţeşti – *Societatea Sportivă a Absolvenţilor Secţiei Naţionale de poduri şi şosele* şi *Societatea Şcoala Superioară de comerţ*, ambele înfiinţate în anul 1913.

Mult mai activă, la acea vreme, este secţia sportivă din cadrul Societăţii *Petru Maior*, a studenţilor români care studiau la Budapesta; în scurt timp aceasta devine cunoscută şi în Transilvania. Ca urmare, la un an de la înfăptuirea Marii Uniri, în noiembrie 1919, la Cluj, ia fiinţă clubul *Universitatea*, în cadrul căruia activează mai întâi secţia de fotbal şi atletism.

În 1916 şi, respectiv, în 1920, iau fiinţă, în Bucureşti, alte două Asociaţii Sportive Studenţeşti: *Sportul Studenţesc* şi *Cercul Sportiv - Educaţia Fizică*, afiliate la Federaţia Societăţilor de Sport din România.

În concursurile atletice inaugurale ale României, desfăşurate în 1920 la Cluj, participă şi studenţi. Totodată, echipe de studenţi participă în competiţii locale la rugby, volei şi baschet, câştigând în scurtă vreme popularitate şi autoritate.

În anul 1936 prof. dr. Iuliu Haţeganu – rector al Universităţii din Cluj, reuşeşte introducerea educaţiei fizice în pregătirea studenţilor, construind la acea vreme cel mai mare parc sportiv din ţară (Parcul Sportiv Universitar) pe o suprafaţă de 17 ha, cu terenuri amenajate pentru atletism, baschet, fotbal, rugby, tenis, volei, tir, bazin de înot ş.a. Primele Campionate Naţionale Universitare s-au desfăşurat la Bucureşti, în anul 1929; competiţia se va organiza cu unele întreruperi până în anul 1942, la întreceri participând studenţi din toate centrele universitare. Dintre concurenţii acestei ediţii s-a detaşat studentul Ion Moina (ulterior Maestru Emerit al Sportului şi profesor universitar) care, în cadrul întrecerilor de atletism, a cucerit trei titluri de Campion Universitar (la 100 m, la săritura în lungime şi la 200 m, la această din urmă probă realizând cea mai bună performanţă europeană a anului, 21''3).

După o întrerupere de aproape 10 ani, organizarea campionatelor universitare se reia începând cu anul 1950, când educaţia fizică a fost inclusă ca disciplină de studiu în planurile de învăţământ ale tuturor facultăţilor.

Începând cu anul 1950, în centrele universitare Bucureşti, Cluj, Timişoara, Iaşi, Galaţi şi Craiova s-au înfiinţat Cluburi Sportive Universitare *Ştiinţa*. Acestea asigurau organizarea activităţii sportive studenţeşti, aveau secţii pe ramuri de sport, dispuneau de baze sportive, cu buget şi antrenori calificaţi, şi susţineau participarea studenţilor la campionatele naţionale şi la competiţiile universitare. Conducerea activităţii sportive studenţeşti este încredinţată asociaţiilor studenţeşti, cu sprijinul conducerilor instituţiilor de învăţământ superior şi al federaţiilor de specialitate.

În anul universitar 1953-1954, Comitetul pentru Cultură Fizică şi Sport (CCFS) organizează primul Campionat de gimnastică sportivă rezervat studenţilor, competiţie organizată ulterior cu regularitate timp de mulţi ani. În paralel cu organizarea anuală a Campionatelor Universitare (având faze pe facultăţi, pe institut, pe centru universitar şi finale pe ţară), echipele studenţeşti participă şi în competiţiile organizate ulterior de Uniunea pentru Cultură Fizică şi Sport (UCFS), iar în marile centre universitare, la jocuri sportive, se organizează serii sportive studenţeşti. Totodată, la nivelul instituţiilor de învăţământ superior se organizează cu regularitate o suită de competiţii tradiţionale (Cupa anilor I, Cupa *Carol Davila*, Cupa *Iuliu Haţieganu*, Cupa *Traian Lalescu*, *ICF-iada* etc.), care atrag în întrecere un număr mare de studenţi.

Sportul universitar românesc este prezent şi în competiţii internaţionale de amploare (Jocuri Olimpice, Campionate Mondiale, Europene sau Balcanice) prin sportivi selecţionaţi în loturile naţionale la diferite ramuri de sport şi prin selecţionate studenţeşti care participă la competiţiile organizate de către Federaţia Internaţională a Sportului Universitar (FISU). Astfel, în anul 1961, în cadrul Universiadei (JMU) de vară de la Sofia, studenţii români au ocupat locul II în clasamentul general pe naţiuni, din 38 de ţări participante. La Universiada de la Torino (1959) echipa studenţească de volei masculin a României a ocupat locul I. De asemenea, echipa de handbal în 7 (masculin) s-a clasat pe locul III la Campionatele Mondiale Universitare din Suedia (1963), iar în 1968, la acelaşi campionat desfăşurat în R.F.G., s-a clasat pe locul II. Consemnăm şi cucerirea, în anul 1960, de către echipa de handbal fete a clubului *Ştiinţa* Bucureşti, a Cupei Campionilor Europeni.

În această perioadă de deschidere spre sportul universitar de performanţă, o serie de sportivi studenţi s-au detaşat, prin rezultatele obţinute, ca certe valori în sportul românesc. Îi citãm în acest sens pe *atleţii:* Cornel Porumb, Viorica Viscopoleanu, Petre Astafei, Afanasie Savin; *handbalistele:* Elena Pădureanu, Elena Jianu, Irina Nagy; *baschetbalistele:* Ana Haralambie, Viorica Niculescu; *gimnastele:* Elena Leuştean, Sonia Iovan, Atanasia Albu; *şahistul* Florin Gheorghiu; *voleibalistele:* Elena Enculescu, Ana Mocanu; *trăgătorii:* Edda Baia, Ion Olărescu, Ioana Soare, Lucian Giuşcă; *floretistul*

Tănase Mureşanu; *handbaliştii:* Cornel Penu, Cristian Gaţu, Ştefan Orban, Gabriel Kicsid, Ronald Gunes, Gheorghe Licu, Valentin Samungi, Günter Speeck, Gheorghe Goran, Mihai Marinescu şi lista ar putea continua cu mulţi alţii.

Deşi legitimaţi la cluburi nestudenţeşti, în anii perioadei de studenţie, o serie de alţi studenţi români au obţinut rezultate notabile: Lia Manoliu, Maria Diaconescu-Diţi, Şerban Ciochină, Alexandru Bizim, Gh. Popescu – *atletism*, Ella Constantinescu – *tenis de masă*, Aurora Leonte – handbal, Ion Ţiriac – *tenis*, Olga Orban-Szabo – *scrimă* şi alţii. În anul 1965, în formula organizatorică a cluburilor *Ştiinţa*, cuprinzând un număr de 5500 de sportivi legitimaţi, sportul universitar a fost reprezentat de un număr de 45 echipe în diviziile A şi de peste 140 sportivi studenţi selecţionaţi în loturile naţionale.

Organizarea activităţii sportive universitare este încredinţată în această perioadă Uniunii Asociaţiilor studenţilor din România (UASR), Ministerului Învăţământului (prin catedrele de specialitate) şi Uniunii pentru Cultură Fizică şi Sport (UCFS) – prin federaţiile sportive de specialitate.

CLUBURILE SPORTIVE UNIVERSITARE ÎNTR-O NOUĂ STRUCTURĂ ORGANIZATORICĂ

În scopul valorificării superioare a potenţialului sportiv studenţesc şi a lărgirii bazei de masă a sportului de performanţă, prin HCM nr. 1605/1965, în fiecare instituţie de învăţământ superior din România se constituie câte un Club Sportiv Universitar, iar atribuţiile conducerii sportului universitar se transferă de la UASR, la Ministerul Învăţământului. Cu acest prilej, în cadrul acestui minister ia fiinţă Direcţia Educaţiei fizice şi sportului pentru Învăţământul superior, al cărei prim director este numit lectorul universitar Alexandru Forţu de la Institutul de Cultură fizică din Bucureşti. Alături de acesta sunt încadraţi, ca inspectori de specialitate, Lucian Vasilescu, Eugen Stăniciu, Teodor Paladescu, Mihai T. Ionescu, Mircea Popescu şi ulterior, Mircea Lovin, Corvin Mircioiu, Petrică Dragomir, Gheorghe Dragomir, Ion Lador. În această nouă formulă organizatorică, Sportul Universitar parcurge trei etape distincte, după cum urmează.

Într-o primă etapă, între 1966-1978, sportul universitar s-a dezvoltat şi consolidat din punct de vedere organizatoric. În această etapă, în locul fostelor cluburi *Ştiinţa* se înfiinţează (în număr de 37) cluburi şi asociaţii sportive studenţeşti, organizate direct pe lângă instituţiile de învăţământ superior, cărora în 1968 li se mai adaugă: Clubul Atletic Universitar Bucureşti, Clubul de Fotbal *Sportul Studenţesc* Bucureşti (1971), Clubul de Rugby *Sportul Studenţesc* Bucureşti, FC *Politehnica* Iaşi, Clubul Atletic Şcolar – Universitar din Timişoara, respectiv din Cluj (1974). Însă după o perioadă relativ scurtă de funcţionare, în 1979, din raţiuni de ordin financiar, cluburile universitare specializate pe o singură ramură de sport sunt dizolvate ca unităţi de sine stătătoare.

În această primă etapă numărul cluburilor şi asociaţiilor universitare se ridica la 45, iar în cadrul celor peste 250 de secţii pe ramură de sport, din care mai bine de 140 de nivel naţional, au activat 8000 de sportivi legitimaţi (studenţi, tineri absolvenţi, elevi etc.), din rândul cărora peste 350 sunt selecţionaţi în diverse loturi naţionale (seniori sau juniori). În diviziile naţionale activează circa 140 de echipe (64 în Divizia A şi 80 în Divizia B), iar în campionatele naţionale un număr de peste 250 sportivi se clasează pe locurile I-III.

Nu este de neglijată nici contribuţia sportului universitar la succesele sportului românesc în confruntările internaţionale de amploare. În Campionatele Universitare este atras un număr mare de studenţi, în aşa-numitele *„etape de masă”,* iar în fazele finale se înregistrează cifre record (1108 studenţi în anul 1971).

În noua formulă organizatorică, o serie de cluburi domină cu autoritate la nivel naţional (la baschet, handbal şi volei, la atletism, şah, tir, judo, canotaj, scrimă, yachting, gimnastică ritmică), unele cu bogată tradiţie, cum sunt *U* Cluj, înfiinţat în 1969, *Politehnica* Timişoara şi *Medicina* Bucureşti, care în 1970 îşi celebrează semicentenarul, iar IEFS Bucureşti sărbătorea 20 de ani de activitate în 1962.

Sportivii studenţi selecţionaţi în loturile naţionale, individual sau cu echipa, ori secţia din care făceau parte au participat la întreceri internaţionale amicale, organizate pe bază de reciprocitate.

În esenţă, această organizare a cluburilor universitare pe lângă instituţiile de învăţământ superior, a constituit o perioadă de avânt şi entuziasm general, fiind susţinută, printr-un buget mai generos, de cadre de specialitate, de o armată de activişti voluntari şi încurajată de către instituţiile de învăţământ superior. Este totodată, etapa unor importante realizări, mai ales în direcţia lărgirii bazei materiale destinată sportului universitar.

Între 1980-1990 se produce restrângerea continuă a volumului activităţii, prin concentrarea valorilor sportive în secţii unice pe ramuri de sport la nivelul cluburilor universitare. În deplină concordanţă cu evoluţia economico-socială a României, aflată în decădere în această perioadă, sportul universitar de performanţă traversează o perioadă de continuă restructurare, exprimată prin principalii indicatori de referinţă:

- cluburi universitare – 47 (în 1977), 19 (în 1984), 15 (în 1989);
- secţii nominalizate – 148 (1976), 92 (1989);
- echipe divizionare A – 70 (1974), 48 (1990);
- sportivi legitimaţi – 8 366 (1974), 3 003 (1989);
- sportivi în loturi naţionale – 425 (1976), 198 (1990).

Sub aspect organizatoric, ca urmare a deficitului financiar cu care se confruntă învăţământul, în general şi sportul universitar, în special, tot mai multe secţii şi echipe studenţeşti activează prin fuziune cu secţii din cadrul altor departamente sau prin adoptarea principiului dublei legitimări. Drept urmare, la o serie de ramuri de sport se înregistrează o diminuare a nivelului performanţelor sportive universitare (la judo, scrimă, tir, canotaj, kaiac-canoe, gimnastică), în timp ce alte secţii (patinaj viteză şi artistic, înot, bob, lupte) se dizolvă.

Cu toate acestea, prezenţa sportivilor studenţi pe podiumul de premiere al campionatelor naţionale se menţine relativ constantă (321 – în 1976 şi 312 – în 1990), în timp ce mai multe echipe studenţeşti se situează pe poziţii fruntaşe.

Între 1990-1999 se conturează o etapă a căutării unor soluţii organizatorice precum şi a instabilităţii valorice. Bulversată după evenimentele din decembrie 1989, aflată în căutarea noii sale identităţi, societatea românească, în ansamblu, se caracterizează prin instabilitatea specifică perioadei de tranziţie (prelungită). În condiţiile diminuării continue a resurselor financiare, a alternărilor la guvernare şi a repetatelor mişcări sociale, nici sportul universitar nu a putut avea parte de un parcurs liniştit şi sigur, traversând o perioadă de stagnare, de căutări ale unor noi formule organizatorice.

Printr-un Ordin al Ministrului Învăţământului, în anul 1990 ia fiinţă Federaţia Naţională a Sportului Universitar, iar din 1999, printr-o Hotărâre de Guvern, acest organism se transformă în Federaţia Sportului Şcolar şi Universitar, recunoscută internaţional prin afilierea la FISU.

În această perioadă, deşi indicatorii de referinţă se menţin la valori apropiate celor dinainte de 1989 (numărul de cluburi şi secţii pe ramură de sport), sportul universitar parcurge o scurtă perioadă de aparentă revitalizare (până în anul 1993) exprimată prin promovări de echipe în primele divizii ale ţării (6 echipe – în 1992). În 1992 cluburile universitare au 102 Campioni Naţionali (faţă de 56 – în 1988), 242 sportivi în loturi (faţă de 204, în 1988), 332 locuri ocupate pe podiumul campionatelor naţionale (faţă de 181 în 1988), 75 sportivi universitari aducând medalii şi puncte în competiţii internaţionale oficiale (faţă de 47 – în 1988).

În această perioadă, din raţiuni de ordin material, o serie de sportivi de valoare din cluburile universitare se transferă la cluburi nestudenţeşti, în timp ce cluburile studenţeşti atrag în activitatea lor un mare număr de elevi (din cei 231 de sportivi ai cluburilor universitare selecţionaţi în anul 1993 în loturile naţionale de seniori şi juniori, 125 sunt elevi şi 106 studenţi şi absolvenţi). Mai trebuie semnalată organizarea de secţii noi în cluburile universitare (badminton, karate, bridge), în timp ce altele, tradiţionale, îşi restrâng serios activitatea. În perioada de după 1995 se înregistrează retrogradări în serie ale echipelor studenţeşti din Divizia A, iar altele, foste campioane naţionale prestigioase, au devenit echipe de partea a II-a a cla-

samentelor. (*U* Cluj – baschet feminin şi masculin, *Universitatea* Craiova – fotbal, handbal şi volei, *Politehnica* Bucureşti – baschet, *Universitatea* Timişoara şi *Ştiinţa* Bacău – handbal fete).

Deşi, în ansamblu, sportul universitar de performanţă nu a reuşit să depăşească poziţia sa secundă în plan departamental (după cluburile aparţinând MApN şi MI), de-a lungul anilor, numeroase secţii şi echipe studenţeşti s-au afirmat ca formaţii de primă mărime în sportul românesc contemporan (la handbal, baschet, volei, fotbal şi rugby, la atletism, canotaj, scrimă, tir, şah, modelism, judo, yachting, tenis de masă), oferind totodată loturilor naţionale, în mod constant, elemente de valoare. De-a lungul anilor, numeroşi sportivi din cluburile universitare au urcat pe podiumul de premiere al campionatelor mondiale, europene sau balcanice (40 sportivi studenţi, în 1993). În cadrul întrecerilor organizate de-a lungul anilor prin Federaţia Internaţională a Sportului Universitar (FISU), studenţii români s-au numărat de cele mai multe ori printre protagonişti, iar la Jocurile Mondiale Universitare de vară – competiţia supremă a sportului universitar – în cadrul celor 19 ediţii la care au participat, delegaţiile sportivilor studenţi români au acumulat un număr impresionant de medalii – 369 (141 aur – 108 argint – 120 bronz).

Echipe studenţeşti – multiple campioane naţionale la jocuri sportive

- **Baschet fete:**
- *Universitatea* Cluj – 13 titluri;
- *Politehnica* Bucureşti – 8 titluri;
- *Ştiinţa*, Ştiinţa ICF şi *IEFS* – 7 titluri.
- **Handbal fete:**
- *Ştiinţa* Bacău – 8 titluri;
- *Universitatea* Timişoara – 7 titluri.

Echipe studenţeşti clasate constant în primele trei locuri:

- *Universitatea* Craiova – volei fete (5 titluri) şi fotbal;
- *Politehnica* Timişoara – handbal băieţi;
- *Universitatea* Galaţi – volei fete şi băieţi.

Sportivi intraţi în galeria de valori a sportului universitar: Doina Melinte, Natalia Andrei, Eva Zörgo, Mihaela Loghin, Fiţa Rafira, Liliana Năstase, Ion Oltean (atletism), Cornel Penu, Şt. Orban, Cristian Gaţu, G. Kicsid, R. Gunes, I. Goran, Al. Buligan, Al. Fölker, S. Arghir, S. Terezia, D. Furcoi (handbal); Anton Pongratz, Dan Irimiciuc, Petru Kuki (scrimă); Florin Gheorghiu, Elisabeta Polihroniade, Mihai Şubă, Mihai Ghindă, Valentin Stoica, Daniela Nuţu, Margareta Mureşan (şah); Nicolae Rotaru, Ioan Olărescu, Ioana Soare, Eva Olah, Iosif Niculina (tir); Rodica Arba, Mihaela Armăşescu, Camelia Diaconescu, Aurora Darko (canotaj); Mircea Ortelecan, Ioan Bucan (rugby); Eugen Florescu, Cătălin Toma, Vasile Florea (tenis de masă); Lucia Romanov (tenis de câmp); Ana Cătineanu (Moţet), Livia Grama, Victoria Vâlcu (gimnastică ritmică); gimnastica sportivă Vasile Costa (înot), Elena Moiş, Beatrice Huştiu (patinaj artistic); Paula Mihăilă, Aurora Dragoş, Horia Damian, M. Ruhring, Ghiţă Mureşan (baschet); Gabriel Udişteanu, Nicu Stoian (volei), Ion Oblemenco, Costică Ştefănescu, Silviu Lung, Ilie Balaci, Aurel Ţicleanu, Rodion Cămătaru, Gheorghe Popescu (fotbal) şi mulţi alţii.

Structurile organizatorice ale sportului școlar și universitar cu realizări deosebite sunt prezentate în capitolul ASOCIAȚII, CLUBURI, SOCIETĂȚI SPORTIVE SAU/ȘI CULTURAL SPORTIVE.

FEDERAŢIA SPORTULUI ŞCOLAR ŞI UNIVERSITAR, este o unitate autonomă cu personalitate juridică ce funcţionează în subordinea **Ministerului Educaţiei şi Cercetării** şi în baza următoarelor legi: a) Legea învăţământului nr. 84 din 1995, modificată şi completată prin ordonanţa de urgenţă nr. 36 din 1997; b) Hotărârea Guvernului României nr. 1239 din 20 noiembrie 1996, modificată şi completată prin HG nr. 770 din 1998 şi nr. 278 din 1999 şi ordinul Ministerului Educaţiei Naţionale nr. 3310 din 18 februarie 1999. Scopul înfiinţării a fost: transpunerea în practică, în domeniul sportului şcolar şi universitar, a strategiei generale privind organizarea şi dezvoltarea sportului în ţara noastră. Federaţia are ca obiective de activitate: organizează, conduce, controlează şi dezvoltă, prin mijloace metodice, financiare etc. a sportului şcolar şi universitar la nivelul teritorial şi naţional; reprezintă sportul şcolar şi universitar pe plan naţi-

onal; iniţiază şi organizează programe şi acţiuni de atragere a elevilor şi studenţilor la practicarea sportului în asociaţii sportive şcolare şi asociaţii sportive universitare; elaborează normele tehnice şi reglementările specifice domeniului său de competenţă; elaborează calendarul competiţional intern şi internaţional, şcolar şi universitar, în colaborare cu Federaţiile sportive naţionale. Federaţia de specialitate asigură, de asemenea, selecţia şi preagătirea formaţiilor sportive reprezentative ale elevilor şi studenţilor – cu sprijinul federaţiilor sportive naţionale – care participă la competiţiile sportive internaţionale, organizate de Federaţia Internaţională a Sportului Şcolar (ISF), Federaţia Internaţională a Sportului Universitar (FISU) şi Asociaţia Europeană a Sportului Universitar (EUSA); sprijină participarea Cluburilor Sportive Şcolare, Cluburilor Sportive Universitare, Asociaţiilor Sportive Şcolare şi Asociaţiilor Sportive Universitare, la toate competiţiile naţionale şi internaţionale organizate de federaţiile naţionale pe ramură de sport şi de Federaţia Internaţională a Sportului Şcolar (ISF), Federaţia Internaţională a Sportului Universitar (FISU), de Asociaţia Europeană a Sportului Universitar (EUSA) în conformitate cu statutele şi regulamentele acestora. În conformitate cu statutul, Federaţia Sportului Şcolar şi Universitar, işi desfăşoară activitatea de colaborare şi cu o serie de instituţii după cum urmează: Direcţiile Generale din Ministerul Educaţiei, Inspectoratele şcolare judeţene, Instituţiile de Invăţământ superior, Ministerul Tineretului şi Sportului, Comitetul Olimpic şi Sportiv Român, Direcţiile Judeţene de Tineret şi Sport, Federaţia Internaţională a Sportului Şcolar (ISF), Federaţia Internaţională a Sportului Universitar (FISU) etc. Federaţia Sportului Şcolar şi Universitar este afiliată la: Federaţia Internaţională a Sportului Universitar (din anul 1990); Asociaţia Europeană a Sportului Universitar (1999) şi Federaţia Internaţională a Sportului Şcolar (1999). Organele de conducere ale Federaţiei sunt: 1) Adunarea generală şi 2) Biroul Federal. Adunarea generală are următoarele atribuţii: aprobă strategia activităţii sportive, programe şi planuri pe termen mediu şi lung, precum şi planurile anuale de activitate; analizează activitatea desfăşurată de Federaţie pe perioadele dintre Adunările generale; aprobă la propunerea Biroului Federal, sistemul competiţional, calendarul anual şi regulamentul de desfăşurare a competiţiilor sportive şcolare şi universitare; alege biroul federal, cu excepţia secretarului general al Federaţiei şi a secretarilor federali, care sunt numiţi, etc. Biroul federal are, printre altele, următoarele atribuţii: asigură aplicarea hotărârilor Adunării generale, aprobă componenţa comisiilor judeţene şi teritoriale ale Federaţiei, aprobă afilierea unităţilor şcolare şi universitare la Federaţiile naţionale pe ramură de sport; aprobă regulamentul şi calendarul competiţional al acţiunilor interne şi internaţionale, aprobă mandatul reprezentaţiilor Federaţiei în vederea participării la acţiunile Federaţiei Internaţionale a Sportului Şcolar, ale Federaţiei Internaţionale a Sportului Universitar şi ale Asociaţiei Europene a Sportului Universitar, precum şi la schimburile de experienţă cu federaţii similare din alte ţări; convoacă Adunarea generală a federaţiei, stabileşte ordinea de zi; se preocupă de atragerea unor fonduri financiare din alte surse decât cele bugetare, etc.

Membri. Sunt declaraţi membri ai Federaţiei Sportului Şcolar şi Universitar, Cluburile sportive şcolare şi universitare din învăţământul de stat şi la cerere cel particular, asociaţiile sportive şcolare şi asociaţiile sportive universitare; de asemenea pot fi membri, persoane fizice sau juridice care sprijină sub diferite forme, activitatea Federaţiei; pot deveni membri de onoare, cetăţenii români cu domiciliu în străinătate care susţin dezvoltarea şi afirmarea Federaţiei; etc.

Activitatea internaţională. Studenţii sportivi din România pot participa la Universiade (de iarnă şi de vară) precum şi la Campionatele Mondiale Universitare ce se organizează din doi în doi ani. Reprezentanţii studenţilor sportivi români au participat pentru prima oară la Universiada de la Paris din anul 1957. Pe parcursul a peste 50 de ani, România a cucerit numai la Universiadele de vară 142 medalii de aur, 108 medalii de argint şi 120 medalii de bronz. În 1981, ţara noastră a organizat Universiada de vară la Bucureşti, fiind apreciată, pe plan internaţional, ca una de exceptie. Participarea

studenţilor sportivi români la Campionatele Mondiale Universitare la disciplinele caiac-canoe, canotaj, handbal băieţi şi la Universiadele de iarnă, a reprezentat, de fiecare dată, obţinerea unor rezultate valoroase pentru sportul universitar românesc. În anul 1999, Federaţia Sportului Şcolar şi Universitar a participat la Universiada de vară de la Palma de Mallorca (Spania) obţinând rezultate excepţionale: 9 medalii de aur, 4 de argint şi 3 de bronz. România a obţinut locul 5 pe naţiuni din 140 de ţări participante. Delegaţia noastră s-a situat înaintea unor ţări cu tradiţie în sportul universitar ca de pildă: Anglia, Franţa, Germania, Austria etc.

Manifestări FISU organizate de ţara noastră. Universiada de la Bucureşti din 1981 a adus la startul concursurilor 2912 sportivi dintre care 2071 baieţi şi 841 fete reprezentând 86 de ţări. Tot la Bucureşti au fost organizate o serie de campionate europene şi mondiale universitare: Tenis de masă (în anul 1971), Fotbal (1972) Handbal baieţi (1975 şi 1987). În anul 1981, România a organizat la Bucureşti cea de a XVII-a Adunare Generală FISU. Situaţia statistică a participării României la Universiadele de vară arată astfel: 1957: Paris, 41 ţări participante, 5 medalii (3 aur, 1 bronz, 1 argint); 1959: Torino, 45, 5 medalii (2, 1, 2); 1961: Sofia, 32, 20 medalii (6, 6, 8); 1965: Torino, 58, 6 medalii (0, 4, 2); 1973: Moscova, 70, 19 medalii (4, 7, 8); 1975: Roma, 38, 12 medalii (2, 6, 4); 1977: Sofia, 78, 35 medalii (11, 10, 14); 1979: Mexico, 94, 31 medalii (13, 3, 15); 1981: Bucureşti, 86, 67 medalii (30, 17, 20); 1983: Edmonton, 73, 27 medalii (6, 12, 9); 1985: Kobe (Japonia), 106, 21 medalii (5, 10, 6); 1987: Zagreb, 121, 43 (21, 12, 10); 1989: Duisburg (Germania), 79, 10 medalii (8, 2, 0); 1991: Sheffield, 101, 5 medalii (1, 3, 1); 1993: Buffalo (SUA), 118, 12 medalii (7, 2, 3); 1995: Fukuoka (Japonia), 14 medalii (6, 3, 5); 1997: Sicilia, 124, 11 medalii (5, 2, 4); 1999: Palma de Mallorca (Spania), 16 medalii (9, 4, 3); 2001: Beijing, 205, 7 medalii (3, 4, 0); 2003: Daegu (Coreea de Sud) 213, 7 medalii (1, 2, 4); 2005: Izmir (Turcia), 202, 2 medalii (1, 0, 1); 2007, Bankok (Tailanda), 150, 5 medalii (1, 2, 2). Situaţia participării României la întâlnirile internaţionale, organizate de FISU, din 1987 şi până în prezent, a fost următoarea: *Atletism:* Paula Ivan, anul 1987, proba de 1500m cu timpul 3.53.98 (record olimpic), în anul 1989, proba de 3000m, 8.44.09 (record universiadă); Vivica Ghican, 1989, 10000m, 31.46.43 (record universiadă); Gabriela Szabo, 1995, 5000m, 15.29.86 (record universiadă); Mihaela Melinte, 1999, ciocan, 74.24 (record universiadă); Ionela Târlea, 1999, 400m, 49.88 (record universiadă); *Înot liber:* Noemi Jung, 1987, 400m 4.10.87 (record universiadă); Noemi Jung, 1987, 800m, 8.34.82 (record universiadă); *Înot spate:* Carmen Bunaciu, 1981, 200m, 2.13.21 (record universiadă); *CM de cros-fete:* Viorica Ghican, 1988, Bologna, medalie de aur la individual; Viorica Ghican, Iulia Beşliu, G. State, 1988, Bologna, *stafetă cros,* medalie de aur; Iulia Ionescu, 1992, Dijon, *individual,* aur; Iulia Negură, 1994, Limerik-Irlanda, *individual,* aur; Lelia Deselnicu, 1996, Acosteias-Portugalia, *individual,* aur; Lelia Deselnicu, 2000, Jena-Germania, *individual,* aur; Situaţie statistică, pe sporturi, la Universiadele de vară: *Canotaj masculin,* 1987-1993, medalii de aur 20; *canotaj feminin,* 1987-1993, medalii de argint: 16, medalii de bronz: 6; *Atletism feminin:* 1959-1997, aur 29, argint 29, bronz 29; *Gimnastică feminin:* 1977-1987, aur 12, argint 19, bronz 9; *Scrimă feminin:* 1961-1997; aur 6, argint 21, bronz 2; *Scrimă masculin:* 1965-1983, aur 10, argint 3, bronz 15; *Tenis de câmp, feminin:* 1961-1981, aur 5, argint 1, bronz 2; Tenis de câmp, masculin: 1961-1985, aur 3, argint 1, bronz 7.

Structura Federaţiei Sportului Şcolar şi Universitar - Departamentul Sportului Universitar. În cadrul acestui departament funcţionează, pe bază de voluntariat, următoarele comisii sportive: atletism, baschet, înot, handbal, volei, gimnastică aerobică, rugby, fotbal, taekwondo şi judo. În acest departament mai funcţionează: 1. Comisia naţională pentru studiul sportului universitar; 2. Comisia de cercetare ştiinţifică şi 3. Comisia de management şi marketing.

ACTIVITATEA SPORTIVĂ INTERNAŢIONALĂ desfăşurată de Departamentul Sportului Universitar din România, în perioada 2001 – 2008:

Anul 2001: Universiada de vară, Beijing, China. Locul 12 pe naţiuni, cu 7 medalii cucerite,

dintre care 3 de aur şi 4 de argint. Tot la Beijing, odată cu Universiada de vară, a avut loc Conferinţa Comisiei Internaţionale pentru Studiul Sportului Universitar (CESU) în cadrul căreia a fost susţinută lucrarea *Managementul calităţii şi marketing în sportul universitar din România*, ca un concept performant în activitatea Federaţiei Naţionale a Sportului Universitar din România. Lucrarea are ca autor pe prof. univ. dr. Ioan Ion Lador.

Anul 2002: 1) CM Universitar de Kaiac–Canoe, de la Bari - Italia. Reprezentativa studenţească a României s-a clasat pe locul I, cucerind 5 medalii de aur, 2 medalii de argint şi 1 medalie de bronz. 2) CM Universitar de Cros, Santiago de Compostela, Spania. Selecţionata ţării noastre a obţinut 1 medalie de aur şi 1 medalie de bronz. 3) CM Universitar de Handbal de la Valencia – Spania. Echipa ţării noastre a obţinut locul I, respectiv medalia de aur.

Anul 2003: Universiada de vară, Daegu – Coreea de Sud. Întrecerile s-au desfăşurat la 14 discipline sportive. Delegaţia României a participat la 4 discipline sportive: atletism, gimnastică, natație şi judo, obţinând un număr total de 7 medalii: 1 de aur, 2 de argint şi 4 de bronz, precum şi un număr de 3 locuri pe poziţia IV, 3 locuri pe poziţia V şi 1 loc pe poziţia a VI-a. Cu ocazia Universiadei de la Daegu, a avut loc şi *Conferinţa Comisiei Internaţionale pentru Studiul Sportului Universitar* (CESU) în cadrul căreia a fost prezentată lucrarea *Contribuţii manageriale la dezvoltarea sportului universitar din România*. Autor prof. univ. dr. Ioan Ion Lador.

Anul 2004: 1) Forumul FISU, Lisabona – Portugalia. În această ediţie, Federaţia Sportului Universitar din România, prin comisia pentru studiul sportului universitar, a elaborat şi s-a înscris cu studiul *Dezvoltarea sportului universitar în zonele defavorizate ale României*. Autor prof.univ.dr. Ioan Ion Lador. 2) CM Universitar de Bridge, ediţia a II-a, Istanbul–Turcia. Costurile de deplasare şi participare au fost suportate integral de FR de Bridge. 3) CM Universitar de Cros de la Collegno – Italia. Studenţii noştri au obţinut 2 medalii de argint şi 1 medalie de bronz. 4) CM Universitar de Box de la Antalya – Turcia. Toate cheltuielile cu participarea delegaţiei noastre, au fost suportate de FR de Box. 5) CM Universitar de Şah, Istanbul – Turcia. Toate cheltuielile de participare au fost suportate de FR de Şah.

Anul 2005: Universiada de vară de la Izmir – Turcia. Delegaţia ţării noastre a obţinut 2 medalii : 1 medalie de aur şi 1 medalie de bronz.

Anul 2006: 1) Forumul FISU, s-a desfăşurat la Abu – Daabi, Emiratele Arabe Unite. Tema dezbătută a fost *Sportul universitar, parte integrantă a dezvoltării individuale, modalitate de întelegere a diversităţii*". Din partea ţării noastre au fost susţinute comunicarile ; *Un nou concept de evaluare şi recunoaştere profesională bazat pe competiţia ştiinţifică* şi *Dezvoltarea sportului universitar în zonele cu grad ridicat de poluare din România*. Autorii celor două lucrări au fost prof. univ. dr. Ioan Ion Lador şi lector dr. Smaranda Gavan. 2) CM Universitar de Canotaj de la Trakai – Lituania. România a obţinut 1 medalie de aur, 1 de argint şi 1 de bronz.

Anul 2007: 1) Universiada de iarnă Torino–Italia. Am obţinut o singură medalie, de bronz. 2) Universiada de vară Bangkop-Thailanda. România a participat la atletism, gimnastică artistică fete, gimnastică artistică băieţi, scrimă, judo şi înot. Am obţinut 5 medalii: 1 de aur, 2 de argint şi 2 de bronz. 2) Conferinţa Comisiei Internaţională pentru Studiul Sportului Universitar (CESU). A fost susţinută comunicarea ştiinţifică *Managementul de grup, leader şi leadership în sport*. Autori prof. univ.dr. Ioan Ion Lador şi lector univ. dr. Liviu Matac.

Anul 2008: 1) CM Universitar de Triatlon, Erdek-Turcia. A participat un singur sportiv, pe cheltuială proprie. 2) CM Universitar de handbal fete, Veneţia-Italia. Locul 3, medalie de bronz. 3) CM Universitar de Rugbi în 7, Cordoba-Spania. Cheltuielile de deplasare, participare, au fost suportate de Federaţia de Rugbi. A fost ocupat locul 5. 4) CM de Taekwondo, Belgrad-Serbia. Toate cheltuielile au fost suportate de FR de Taekwondo. 5) CM Universitar de Canotaj, Belgrad-Serbia. S-a obţinut 1 medalie de aur şi 3 de argint. 6) Forumul FISU – Krakovia-Polonia. FR a Sportului Şcolar şi Universitar s-a înscris cu lucrarea *Finanţarea Sportului Universitar în România*. Autori prof.univ. dr. Ioan Ion Lador şi lector univ. dr. Liviu Matac.

Bilanţul medaliilor cucerite de studenţii români la jocurile mondiale universitare de vară

Anul de desfăsurare*	**Localitatea**	**Medalii cucerite**				**Locul în clasamentul general pe naţiuni**
		Aur	**Argint**	**Bronz**	**Total**	
1957	Paris	3	1	1	5	
1959	Torino	2	1	2	5	
1961	Sofia	6	6	8	20	II (din 38 ţări)
1965	Budapesta	3	4	4	11	
1970	Torino	0	4	2	6	participă 58 ţări
1973	Moscova	4	7	8	19	III (din 72 ţări)
1975	Roma	2	6	4	12	II (din 45 ţări)
1977	Sofia	11	10	14	35	IV (din 85 ţări)
1979	Mexico	13	3	15	31	III(din81ţări)
1981	Bucureşti	30	17	20	67	II (din 92 ţări)
1983	Edmonton	6	12	9	27	IV(din l09 ţări)
1985	Kobe	5	10	6	21	IV(din l06 ţări)
1987	Zagreb	21	12	10	43	III (din 120 ţări)
1989	Duisburg	8	2	0	10	
1991	Sheffield	1	3	1	5	participă 101 ţări
1993	Buffalo	7	2	3	12	XII(din ll7 ţări)
1995	Fukuoka (Japonia)	6	3	5	14	participă 139 ţări
1997	Sicilia	5	2	4	11	participă 128 ţări
1999	Palma de Mallorca	8	3	4	15	V (din 125 ţări)
2001	Beijing	3	4	0	7	XII (din 165 ţări)
2003	Daegu – Coreea de Nord	1	2	4	7	174 ţări participante
2005	Izmir - Turcia	1	1	0	2	
2007	Bangkop-Thailanda	1	2	2	5	
2009	Belgrad	1	1	1	3	XVI
Total medalii		**148**	**117**	**127**	**393**	

* La ediţiile din 1963 şi 1967, România nu a participat

FAMILIA REGALĂ – CONTRIBUȚII LA PROMOVAREA ȘI DEZVOLTAREA EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

Educaţia fizică şi sportul, caracterizate prin mişcare, jocuri şi întreceri reprezintă manifestările cele mai atractive, mai cu seamă în tinereţe. Sportul, ca singura modalitate prin care omul încearcă să-şi depăşească propria condiţie, pentru a fi mai puternic, mai rapid şi mai agil, contribuie la dezvoltarea lui şi totodată a întregii societăţi, devenind, astfel, un fenomen social.

Educaţia fizică a evoluat odată cu societatea, factorii de conducere ai diferitelor comunităţi acordându-i importanţa cuvenită în diferite concepţii, doctrine şi programe, începând cu vechii greci şi cu acel celebru dicton „*mens sana in corpore sano”* la romani. Din cea mai adâncă antichitate şi până în zilele noastre, de fenomenul educaţiei fizice au fost preocupaţi mari personalităţi, monarhi şi mari conducători ai cultelor religioase. Mărturie care a străbătut prin milenii este cuplul statuar de la Muzeul din Boston care-i înfăţişează pe regele egiptean Mikerinos şi pe soţia sa într-o dezvoltare biometrică ce poate pune pe gânduri orice instructor de fitness sau culturism de astăzi. De asemenea, prinţul indian Siddharatha Gautama, conform tradiţiei budhiste, stăpânea cele 32 de semne ale marelui bărbat indian, fiind atlet fără rival, câştigător al mai multor concursuri. Informaţia ne impresionează cu atât mai mult cu cât, chiar în zilele noastre Papa Ioan Paul al II-lea considera că *sportul este centrul nervos al societăţii*, Sfântul Părinte fiind în tinereţe şi un sportiv cunoscut.

Vremurile moderne au adus, în multe ţări, preocupări temeinice privind dezvoltarea educaţiei fizice şi sportului, ecourile acestora ajungând şi în ţara noastră. Primele măsuri s-au luat în timpul domnitorului **Alexandru Ioan Cuza**, prin Ordonanţa din 13 septembrie 1862 introducându-se gimnastica în corpurile şi stabilimentele militare, iar prin Legea Instrucţiunii Publice şi în licee. Ordonanţa semnată la 5 septembrie 1865 de Dimitrie Bolintineanu, Ministrul Instrucţiunii şi Cultelor, a extins obligativitatea gimnasticii la toate tipurile de şcoli, însă va mai trece timp până la împlinirea dezideratului lui Mihail Kogălniceanu că *sportul trebuie să fie materie de catalog*.

Concomitent cu măsurile privind educaţia fizică s-a înfiinţat şi prima asociaţie sportivă, *Societatea de Dare la Semn Bucuresci* ale cărei statute au fost aprobate prin Înaltul Decret Domnesc nr. 1147 din 9/21 august 1865. Principele Alexandru Ioan Cuza va mai semna un alt decret în decembrie 1865 prin care se acorda societăţii un teren aflat lângă fabrica de bere Oppler. Tirul, darea la semn, a devenit o disciplină sportivă legală şi încurajată de stat, bazată pe un regulament care viza un concurs la nivelul întregii ţări pornind de la faza comunală apoi la judeţeană până la cea finală. Din păcate proiectul a fost amânat datorită abdicării Principelui Cuza.

Domnitorul Carol de Hohenzollern-Sigmaringen a preluat preocupările anterioare pentru educaţie fizică şi sport imprimându-le un curs ascendent. Militar ca şi predecesorul său, a pus accentul pe dezvoltarea exerciţiilor fizice cu aplicaţie ostăşească mai ales că în intenţiile sale prioritare erau armata şi cucerirea independenţei naţionale. Proiectul concursului de tir iniţiat în timpul lui A.I.Cuza a fost pus repede în aplicare, în 1867, din dispoziţia domnitorului, desfăşurându-se prima *serbare generală de dare la semn*, la care s-a acordat *colanul de argint*. Principele Carol obişnuia să acorde şi alte premii la concursurile de tir sau la tragerile efectuate de ostaşi. Dintre aceste premii se păstrează un ceas de buzunar dăruit unui soldat chiar dacă acesta se clasase pe

locul IV. Concursurile de tir au fost extinse şi la nivelul reţelei şcolare prin Instrucţiunile date la 11/23 iulie 1869 de Ministerul Instrucţiunii Publice. Pentru accelerarea introducerii educaţiei fizice, care la acea dată se reducea mai mult la gimnastică, Ministerul Instrucţiunii Publice a mai dat o ordonanţă prin care fiecare comună rurală trebuia să-şi amenajeze un teren pentru practicarea exerciţiilor fizice însă proximitatea declanşării Războiului de Independenţă a întârziat aplicarea ei.

Un alt sport pentru care Principele Carol a manifestat o pasiune specială a fost hipismul, care din această cauză s-a şi dezvoltat într-un ritm alert, primul derby fiind organizat în 1875 de Societatea de „Încurajare pentru Îmbunătăţirea Cailor de Rasă din România'', faimoasă ulterior sub numele de Jockey Club, care îl avea chiar pe principe preşedinte. Anul următor au avut loc pe hipodromul cazărmii de la Cotroceni alergări cu cai pur sânge englez, exemplarele provenind din Anglia şi Franţa. Hergheliile au fost mereu în atenţia prinicipelui, devenit în 1881 **Regele Carol I.** Ulterior, s-au înfiinţat herghelii noi, ca cea de la Anadalchioi, unde, pe hipodromul local, se organizau din 1906 curse anuale cu cai indigeni şi de trupă. Suveranul a instituit încă din 1886 Marele Premiu Regal iar pasiunea pentru hipism a rămas constantă, până la trecerea sa în nefiinţă fiind o prezenţă permanentă şi distinsă la concursurile importante organizate pe hipodromul de la Băneasa, unul din cele mai elegante ale Europei acelor vremuri. Ataşamentul Suveranului pentru competiţiile ecvestre de ţinută era aşa de mare încât la Derbyul Naţional din 1914, care a coincis cu declanşarea primei mari conflagraţii mondiale, a rămas în tribună deşi aghiotantul îi adusese tulburătoarea veste a izbucnirii operaţiilor militare.

Sărbătorirea, la 6/19 iunie 1906, a celor patruzeci de ani de domnie ai Regelui Carol I a constituit un cadru prielnic de afirmare a mişcării sportive. Cu acel prilej au fost inaugurate Arenele Romane unde s-au organizat demonstraţii şi concursuri din diferite discipline sportive. Tot atunci juriul expoziţiei a acordat medalia de aur Societăţii de Gimnastică, Sport şi Muzică din Iaşi.

Mişcarea sportivă a cunoscut un curs ascendent, competiţiile câştigând în calitate şi amploare, au apărut noi baze sportive şi chiar discipline noi dacă este să ne gândim la unele sporturi tehnice sprijinite de familia regală. Palatul Cotroceni şi Castelul Peleş cu zonele lor învecinate au polarizat diferite activităţi sportive. În iunie 1911, pe lângă Palatul Cotroceni a luat fiinţă Şcoala Militara de Aviaţie, prima de acest fel din ţară, condusă de George Valentin Bibescu şi de căpitanul Andrei Popovici. Tot la Cotroceni în ziua de 24 martie/6 aprilie 1913 a avut loc *asaltul de arme*, sărbătoare tradiţională cu un concurs de spadă şi altul de floretă. Dezvoltarea şi diversificarea mişcării sportive au impus înfiinţarea la 1 decemrie 1912 a Federaţiei Societăţilor Sportive din România (FSSR), forul de organizare şi conducere a acestei mişcări. Preşedintele FSSR a fost **Principele Moştenitor Ferdinand,** iar secretar general fiul său mai mare, **Principele Carol**. În idea organizării de noi baze sportive, Principele Ferdinand a intervenit pe lângă primăria Capitalei care a pus la dispoziţia FSSR un teren în apropierea Şoselei Kiseleff. Stadionul FSSR sau *Parcul Federaţiei*, cum mai era cunoscut , a fost inaugurat la 25 octombrie 1915. Evenimentul a fost subliniat în presă cu importanţa cuvenită: *Încadrat de frumosul decor de toamnă ale aleilor Şoselei Kiseleff, împrejmuit de zidul de plopi mărginaşi ai terenului şi înconjurat de patrulele de cercetaşi, Parcul Sportiv al FSSR avea o înfăţişare din cele mai frumoase care a impresionat mult numerosul public venit să asiste la o reuniune atletică de astădată bine organizată*.

Progresele înregistrate de mişcarea sportivă, deşi limitate de posibilităţile vremii, au fost diminuate în perioada desfăşurării războiului. Mulţi dintre sportivi au participat la războiul reîntregirii neamului fie ca instructori, fie luptând efectiv în cadrul cavaleriei, al companiei de ciclişti, ca aviatori sau, mai ales, la vânătorii de munte. Toţi, în acele zile de luptă, au urmat îndemnurile **Regelui Ferdinand** şi au simţit grija purtată de Regina Maria ca *mamă a tuturor* şi simbol al Marii Uniri. Rezultatele strălucite obţinute mai cu seama de vânătorii de munte au constituit exemplul cel mai concludent

privind importanţa aplicării raţionale a educaţiei fizice în instrucţia şi pregătirea militară.

După încheierea războiului importanţa educaţiei fizice şi a sportului a crescut considerabil în Europa, cercurile politice apreciind că este o problemă de interes naţional. Nu întâmplător preşedintele Franţei R.Poincarée declarase că *Propaganda pentru dezvoltarea sporturilor este o obligaţie naţională*. În cadrul României întregite, mişcarea sportivă din vechiul Regat şi cele din provinciile unite trebuiau puse laolaltă şi dezvoltate, suveranul şi Casa Regală implicându-se consistent în realizarea acestui deziderat.

Prima măsură majoră a fost promulgarea de către Regele Ferdinand a Legii pentru Casa Culturii Poporului, definită ca un institut naţional care grupa sub conducerea academicianului Dimitrie Gusti personalităţi proeminente ale învăţământului românesc. Instituţia nou creată era pusă sub patronajul Principelui Carol, pe care Dr. Constantin Angelescu, Ministrul Eduacţiei Naţionale, îl considera *adevăratul îndrumător al educaţiei fizice în ţară la noi, care s-a pus în fruntea mişcării pentru a da o viaţă nouă poporului nostru. Dotând cu instituţiile şi organizaţiile necesare înfăptuirii educaţiei fizice, Alteţa sa Regală va da ţării, pentru ziua de mâine, o generaţie puternică ce va şti să păstreze ceea ce a câştigat cu atâtea jertfe şi cu atâta sânge vărsat generaţia de azi.*

Ca o consecinţă a unor prevederi importante ale Legii de funcţionare a Casei Culturii Poporului, s-a trecut la organizarea Oficiului Naţional de Educaţie Fizică ce urma să aibă ca atribuţii organizarea, conducerea, îndrumarea, coordonarea şi controlul activităţii de educaţie fizică din întreaga ţară, precum şi a Institutului Naţional de Educaţie Fizică, pentru pregătirea cadrelor necesare. Aceste două obiective principale au fost trecute ca urgenţe în Proiectul de organizare a educaţiei fizice redactat în 1921 şi prezentat Regelui Ferdinand. Ca urmare a hotărârii Principelui Carol ca Insitutul Naţional de Educaţie Fizică să funcţioneze din octombrie 1922, în toamna aceluiaşi an acesta şi-a început activitatea. Între timp Regale Ferdinand a promulgat legea prin care se acorda personalitate juridică Societăţii Române de Arme, Gimnastică şi Dare la semn şi a dispus împroprietărirea acesteia pe un teren de pe Splaiul Independenţei unde s-au construit săli de box şi scrimă dar şi teatrul „Regina Maria" în care au funcţionat o vreme Opera şi Opereta. Proiectele privind construirea unor baze sportive mergeau mult mai departe, fiind de-a dreptul grandioase. La invitaţia principelui Carol prin Casa Poporului, pe 14 noiembrie 1921 a venit la Bucureşti celebrul architect Torben Grut, cel ce avea în palmaresul său realizări de seamă privind planurile unor mari oraşe, castele şi mai ales arene sportive. Marele architect trebuia să elaboreze planul stadionului naţional ce urma să se ridice la rondul al doilea al Şoselei Kiseleff pe terenul Federaţiei Societăţilor de Sport, planul Institutului Naţional de Educaţie Fizică precum şi altele legate de acest domeniu. Din cauza bugetului naţional sărac, – nivelul economic antebelic a fost atins de-abia în 1924, – proiectele au fost realizate parţial, cu multă trudă şi economii. Stadionul naţiomal ONEF s-a ridicat pe un alt teren, oferit de Ministerul de Război între Izvor şi Dealul Spirii. Datorită insuficienţei banilor pentru plata mâinii de lucru, uneori, alături de muncitori, s-au implicat şi Regele Ferdinand şi familia regală care au petrecut multe ore pe şantier.

Inaugurarea stadionului s-a făcut la 9 mai 1926 în prezenţa Regelui Ferdinand, a Reginei Maria şi a Principelui Nicolae cu ocazia unei partide de rugby între echipa României şi o selecţionată a armatei franceze, disputată în faţa unui public numeros de 15.000 de spectatori. Sportivii francezi, care anterior depuseseră o coroană de flori la Monumentul Eroului Necunoscut din parcul Carol, au fost impresionaţi de faptul că, înainte de începerea meciului, au dat mâna cu suveranii României, care i-au felicitat. Ziarul francez *L'Auto* a publicat un articol elogios despre primirea care le-a fost făcută reprezentanţilor *cocoşului galic*. La această impresie a contribuit şi iniţiativa oficialităţilor române de a-i întâmpina încă de la graniţă cu vin pe francezii care băuseră pe drum doar apă şi bere proastă şi scumpă!

Stadionul ONEF, cel mai mare şi mai modern din ţară, a fost folosit de studenţi în cadrul aplicaţiilor de specialitate, la mari competiţii sportive ori la

serbări grandioase. Membrii familiei regale s-au aflat de multe ori în incinta sa. *Ani la rand* – îşi amintea un fost student – *Maiestatea sa Carol al II-lea cu fiul său Prinţul Mihai, Alteţa sa Regală Prinţul Nicolae şi Domniţa Ileana, s-au antrenat pe stadionul ONEF alături de studenţii institutului. Adesea îi însoţeau sau priveau din tribună Maiestăţile Lor. Familia Regală, mare susţinătoare a sportului şi a mişcării în aer liber, a fost prezentă şi la taberele organizate de INEF, la munte sau la mare.*

Pentru pregătirea studenţilor la cursurile de înot, de sărituri în apă şi la alte sporturi nautice, în 1927 au început lucrările pentru construirea *Complexului didactico-sportiv* de la Eforie, însă Regele Ferdinand trecuse deja în eternitate. În semn de preţuire pentru sprijinul pe care îl primiseră de-a lungul anilor de la suveran, noul Automobil Club Român, Aeroclubul Român şi Yacht Clubul Român au introdus în titulatura lor şi specificaţia *Regal*, regele fiindu-le preşedinte de onoare. Venirea la tron a Regelui Carol al II-lea, în 1930, a dat un nou impuls mişcării sportive din ţară deşi criza economică se extinsese şi în România. Mişcarea sportivă a cunoscut o dezvoltare continuă, aportul Suveranului find exercitat direct şi constant cu intenţia de a-şi cultiva imaginea nu numai de monarh autoritar ci şi de *voievod al culturii şi al sportului*. Intervenţiile sale în viaţa sportivă erau şi consecinţa pasiunii şi experienţei manifestate în tinereţe ca protagonist, iniţiator sau conducător al unor competiţii sau foruri sportive.

Încă din tinereţe a participat la diferite concursuri fiind surprins în fotografiile vremii pe schiuri, în bob sau pe patine, concurând chiar şi la atletism. În 26 august/8 septembrie 1908, împreună cu societatea sportivă care-i purta numele, a organizat campionatele de ciclism şi atletism ale României. La Sinaia, începând cu anul 1910, a instituit *Cupa ASR Principele Carol* pentru echipele feminine de bob iar mai târziu, după război, s-a ocupat de amenajarea traseelor şi a unei trambuline pentru probele de schi. La Cotroceni conducea ca preşedinte de onoare un club de tenis. În iunie 1921, a impus înfiinţarea, în cadrul FSSR, unor noi comisii de yachting, lupte, box, haltere, sporturi de iarnă. Congresul arbitrilor de fotbal din aprilie 1921 de la Timişoara l-a ales preşedinte de onoare al Asociaţiei Arbitrilor din România. Considerat *sufletul mişcării sportive din ţară*, a fost desemnat preşedinte al Comitetului Olimpic Român în 1914 şi în 1923. În ultima investitură s-a evidenţiat printr-o Petiţiune adresată în numele forului olimpic naţional Primului Ministru şi miniştrilor de Finaţe, Afaceri Străine, Război, Instrucţiune Publică, Comunicaţii şi Sănătate Publică solicitând susţinere pentru participarea ţării la Jocurile Olimpice de la Paris din 1924.

Ca Suveran, **Regele Carol al II-lea** a intervenit de multe ori în structurile organizaţiilor de tineret şi sportive ale ţării. Prin Înalt decret Regal nr. 1310 din 8 mai 1933 a promulgat Legea modificatoare a dispoziţiilor de administrare a Legii educaţiei Fizice din 1929 prin care au foast definite atribuţiile Uniunii Federaţiilor de Sporturi din România (succesoarea FSSR). Un an mai tîrziu, prin Legea de înfiinţatre a Oficiului de Educaţie a Tineretului Roman (OETR), care viza şi educaţia fizică, instituia prin acest for pe care îl conducea direct, controlul prin subordonare asupra UFSR şi asupra OETR. Ulterior a fost înlocuită prin *Straja Ţării* – instituţie de stat autonomă pentru educaţia tineretului – care din 1937 a asimilat asociaţia *Cercetaşii României* şi putea controla UFSR. Prin Legea educaţia fizice s-a înfiinţat *Ziua Sportului*, care coincidea cu Ziua restauraţiei ca preamărire a urcării sale pe tron la 8 iunie 1930. Cu prilejul primei ediţii s-au desfăşurat manifestaţii sportive de mare amploare la nivelul întregii ţări. În iunie 1937 s-a iniţiat *Cupa Restauraţiei* printr-o cursă ciclistă de la Vadul Crişului la Bucureşti, în amintirea drumului străbătut de viitorul Rege în 1930. Pe stadionul ANEFS s-au desfăşurat serbările restauraţiei, cu o amploare impresionantă, după cum le redau comentariile şi fotografiile din presa vremii. Peste 1000 de tineri evoluând în demonstraţii de atletism, gimnastică şi tablouri vivante.

Cu toate că din punct de vedere legislativ se prevăzuseră suprafeţele pentru construirea de baze sportive în toate localităţile din ţară, datorită lipsei de fonduri nu s-au realizat prea multe. Regele carol

al II-lea a sprijinit terminarea unora dintre cele începute şi construirea altora, a susţinut amenajarea zonei de agreement a Capitalei şi mai ales înfiinţarea Oficiului Naţional de Turism. Cu ocazia finalizării lucrărilor la Complexul Sportiv al ANEF de la Eforie, cel mai modern din Balcani, Carol al II-lea a inaugurat, la 15 august 1931, poligonul de tir, cunoscându-se că era un mare amtor al acestui sport şi al vânătorii. De altfel, de piscine şi instalaţiile de sărituri de acolo s-au ataşat Alteţele Regale care aveau o vilă în apropierea bazei.

Regele a acordat numeroase distincţii celor din lumea sportului. Prin Legea Educaţiei Fizice din 1933 s-a înfiinţat Premiul Naţional pentru Sport, care a fost conferit pentru prima dată lui Alexandru Papană şi Dumitru Hubert, campioni mondiali la bob. Înalte distincţii a decernat şi unor mari personalităţi din mişcarea sportivă internaţională. În iulie 1933 a acordat ordinul „Meritul Sportiv" în grad de Cavaler lui M. Rinopoulos, preşedintele Comitetului Sportiv Interbalcanic, pentru aportul său la intensificarea legăturilor în zonă. Momentul, cu deosibită însemnătate, l-a reprezentat hotărârea pe care a luat-o la 24 noiembrie 1936 de a conferi Baronului Pierre de Coubertin, preşedintele Comitetului Internaţional Olimpic, ordinul Meritul Cultural pentru Sport, clasa I în rang de Cavaler. Decizia luată de Carol al II-lea avea încă o semnificaţie, el fiind din 1936, din nou, preşedinte al Comitetului Olimpic Român. Înalta distincţie succeda ordinului Coroana României, în grad de Mare Ofiţer, acordat, prin Decretul nr. 2304 din 30 iunie 1925, de către Regele Ferdinand, părintelui olimpismului modern.

Importanţa activităţii desfăşurate de mişcarea sportivă sub domnia sa a fost subliniată de către suveran în maniera-i caracteristică prin cuvântarea sa din 1937 cu ocazia celei de a 25 aniversări a UFSR. În opinia sa activitatea desfăşurată de-a lungul unui sfert de veac era incununată de o izbândă desăvârşită, opera întreprinsă dând roade înfloritoare şi îmbelşugate, victoria obţinută fiind *nu numai o victorie fizică ci mai presus de toate o victorie morală*.

Succesele remarcabile obţinute de sportivii noştri la bob, hipism, box, aviaţie, paraşutism, automobilism şi în alte discipline s-au diminuat odată cu plecarea lui Carol al II-lea, a importantelor pierderi teritoriale suferite în 1940 şi a altor cauze din acele vremuri tulburi din ţara noastră. Intrarea ţării în război nu a dus la o restrângere totală a activităţilor sportive, ca în timpul primei conflagraţii mondiale, ci la o restructurarea organizatorică, cu o conducere nouă dar cu menţinerea activităţii competiţionale, chiar dacă îşi va pierde din amploare şi intensitate, în vreme ce contactele internaţionale s-au redus la partenerii de coaliţie.

Regele Mihai s-a implicat de timpuriu în viaţa sportivă a ţării ca urmare a deprinderii cu pasiune a unor discipline încă din copilărie. Ca atare, micul Rege sau mai târziu Marele Voievod de Alba Iulia putea fi văzut călărind sau schiind în apropierea Peleşului sau la Predeal, înotând la Mamaia, Eforie sau Balcic, ori bucurându-se de compania aviatorilor şi automobiliştilor. Pentru o bună pregătire militară şi sportivă a tânărului Principe, Regele Carol al II-lea s-a adresat Ministerului Apărării, la 10 octombrie 1930, spre a-l înscrie ca elev în clasa a I-a la Liceul Militar *Nicolae Filipescu* de la Mănăstirea Dealu, unitate model, care primise acest nume chiar sub Regenţă. Drept urmare, prin Ordinul 334 al Comandantului liceului, promoţia clasei a I-a, 1930, a luat numele de *Promoţia Măriei Sale Mihai, Mare Voievod de Alba Iulia*. În cadrul clasei sale, *clasa palatină*, alcătuită din elevi din toate mediile sociale şi provinciile ţării, în condiţiile generale excelente oferite pentru educaţie fizică şi sporturi, beneficiind de îndrumarea profesorului său Emil Pălăngeanu, polisportiv şi fost multirecordman naţional, tânărul Principe a acumulat o bună pregătire. Astfel, pe 10 mai 1933, când Liceul Militar a participat la defilarea din Capitală, Marele Voievod de Alba Iulia a fost încadrat în primul pluton al coloanei. Pentru satisfacerea aspiraţiilor sale către zările albastre fusese înscris la Şcoala Tehnică Aeronautică din Mediaş iar la 25 octombrie 1937 Vânătorii de Munte l-au primit în rândurile lor cu gradul de sublocotenent, fiul păstrând legătura cu această armă de elită al cărei prim comandant fusese tatăl său cu 20 de ani în urmă.

În timpul războiului, Regele Mihai nu a putut organiza competiţii care să-i poarte numele, a

acordat doar unele trofee. Datorită condiţiilor impuse de război competiţiile au fost restructurate atât din punct de vedere organizatoric cât şi al calendarului şi al formelor lor de desfăşurare, apărând cupele de război. Bazele sportive nou înfiinţate au fost foarte puţine dar ele s-au adăugat obiectivelor social-culturale în intenţia de a se păstra ideea de normalitate. Învăţământul sportiv şi-a continuat activitatea, deşi mulţi dintre absolvenţii ANEF-ului, trecuţi pe la cursurile de zbor cu şi fără motor luptau pe ceruri îndepărtate, iar marea majoritate, respectând făgăduiala făcută generalului Virgil Bădulescu, a intrat în rândurile Vânătorilor de Munte, dovedind acelaşi eroism ca şi cel al înaintaşilor lor de la Oituz, dar nu în Carpaţi ci pe promontoriile Sevastopolului sau pe crestele însângerate ale Munţilor Tatra.

Cu toate dificultăţile teribile, agravate de apropierea frontului de hotarele ţării, în primăvara anului 1944, în Capitală se mai găsiseră resurse de a organiza o expoziţie dedicată sportului românesc iar pe hipodromul de la Băneasa se desfăşura derby-ul cu un succes asemănător celui din Anglia. Condiţiile au fost la fel de dramatice, datorită bombardamentelor anglo-americane asupra Capitalei, aşa cum marea Metropolă a lumii fusese ţinta torpilelor zburătoare, toate aceste acroşări prin activităţi sportive spre o viaţă pe care românii şi-o doreau readusă la normalitate s-au desfăşurat cu câteva luni înaintea actului de la 23 august 1944, susţinut cu curaj şi fermitate de Regele Mihai.

Pe lângă Suveranii României un rol important în susţinerea mişcării sportive l-a avut şi **Principele Nicolae** atât în timpul funcţiilor deţinute cât şi în afara lor. Tânăr foarte energic, de o spontaneitate irezistibilă, apreciată chiar şi de Regele Carol I, Principele Nicolae a manifestat aptitudini remarcabile pentru sport încă din copilărie şi apoi în Anglia în timpul studiilor de la Colegiul Eton. Tot în Anglia a desluşit tainele navigaţiei la Şcoala Navală de la Wembley, examenul susţinându-l pe o navă de război a marinei britanice. Ieşirile în larg şi cunoştinţele de navigaţie i-au întărit dragostea pentru mare, la fel de intensă ca şi aceea pe care o avea mama sa, deschizându-i calea spre gradul de vice-amiral la care l-a avansat Carol al II-lea în 1930. Principele Nicolae a fost pasionat în general de sporturile de viteză, trecând de la talazurile mării la pârtiile îngheţate ale Carpaţilor, la virajele şi serpentinele şoselelor sau tăriile cerului. Schior pasionat şi iscusit Principele a fost un apropiat al Vânătorilor de Munte, al profesorilor şi studenţilor de la ANEF – contactele cu aceştia îndemnându-l să-şi aducă obolul pentru sportul întinderilor albe printr-un manual de specialitate care a întrunit aprecieri unanime. Automobilul l-a pasionat la fel de mult, prezenţa sa la volanul diferitelor tipuri de automobile fiind remarcată prin viteza excesivă cu care circula dar şi prin limbajul dezinvolt adresat celor care rulau prin apropierea sa.

Desemnarea sa în Parlament, la 4 iunie 1926, ca Regent după ultima renunţare la tron a Principelui Carol a atras, după decesul Regelui Ferdinand un an mai târziu, numirea sa ca Înalt Regent. În această calitate, de Prim Regent, în care ţinea locul Regelui Mihai minor, a promulgat printre legile anunţate în timpul Regenţei şi Legea Educaţiei Fizice, publicată în Monitorul Oficial nr. 196 din 4 septembrie 1929.

După revenirea Regelui Carol al II-lea la tron, a fost numit Inspector General al Armatei de Uscat, al Marinei şi al Aeronauticii, funcţie din care a încercat să impulsioneze sportul în armată, dar deprecierea relaţiei dintre fraţi la determinat pe Principe să ia calea exilului în 1937.

Un rol mare în mişcarea sportivă din România şi mai ales în propagarea educaţiei fizice l-a avut **Regina Maria** prin îndemnurile adresate copiilor săi ori prin creerea şi susţinerea unor organizaţii publice. Regina Maria, beneficiind de o vigoare fizică şi morală remarcarcabilă, a putut să facă sport cu pasiune şi intensitate. Hipismul l-a practicat şi după venirea sa în România, Regele Carol I apreciindu-i calităţile i-a încredinţat comanda onorifică a unei formaţiuni de elită din cadrul armatei Române, Regimentul 4 Roşiori. Deplasările sale călare erau frecvente, alergările constituind un obicei devenit familiar bucureştenilor. Regina Maria nu a renunţat la plimbările sale călare nici în timpul Războiului de Întregire a Neamului, alergând şi la Buftea în

parcul Pricipelui Ştirbei, deşi inamicul începuse să arunce bombe asupra localităţii.

Regina Maria a apreciat şi susţinut şi mişcarea automobilistică din ţară fiind din 1913 Preşedintele de Onoare al Automobil Clubului Român. Până la declanşarea Războiului Întregirii Neamului a circulat adeseori cu automobilul alteori s-a întâlnit cu automobilişti sau îi întîmpina la Sinaia, cum s-a întâmplat şi cu participanţii la Cursa Londra – Istanbul care veneau la Peleş să-i prezinte omagiile. După război automobilismul a cunoscut o frumoasă dezvoltare şi prin participare feminină la competiţii. Cu ocazia Concursului Internaţional de Turism organizat de Automobil Clubul Român în 1920 s-a înfiinţat *Cupa Doamnelor.* Un rol mare l-a exercitat asupra tineretului ţării, explicaţia dând-o chiar Regina: *Fiind voinică, neobosită şi înzestrată de Dumnezeu cu un caracter senin şi cu o voioşie neînfrântă, sunt o bună călăuză şi o tovarăşă veselă* şi această stare tonică o motiva prin plăcerea de a fi în tovărăşia tineretului. În vederea îmbunătăţirii situaţiei tineretului Regina Maria s-a preocupat de crearea unei mişcări proprii. Sursa de inspiraţie i-a fost mişcarea Young Men's Cristian Association, înfiinţată în Anglia încă din 1844 şi răspândită cu deosebit succes în toată Europa Occidentală şi în SUA. Ca urmare a rezultatelor excelente dobândite de YMCA asupra tineretului militar şi civil şi al întâlnirii cu Goodsell, reprezentantul asociaţiei americane venit la Iaşi în vara anului 1917 să ajute în probleme de evacuare, Regina Maria s-a gândit la un proiect propriu. În anul 1919, cu prilejul vizitei de la Paris, Regina Maria a luat cunoştinţă de programele YMCA pe care a cerut să fie aplicate în armată prin intermediul Caselor Ostăşeşti. Treptat mişcarea a pătruns şi în licee, în universităţi, în toate mediile sociale.

Regina Maria a căutat să-şi îndrume copii spre sport, atât băieţii dar şi fetele. Dintre ficele sale, **Principesa Ileana** a manifestat pasiune şi talent. De mică a îndrăgit hipismul şi o însoţea pe Regina Maria în plimbările călare, despre care îşi amintea cu duioşie: Deşi rămăsese marcată de o lipsă de vitamine de la alimentaţia deficitară din timpul războiului, Principesa Ileana a frecventat cursurile Institutului Naţional de Educaţie Fizică, a evoluat în echipa de gimnastică şi dansuri populare ale acestui for de învăţământ. De multe ori a apărut pe gazonul stadionului ANEF la serbări spre satisfacţia părinţilor săi, Regele Ferdinand şi Regina Maria prezenţi în tribună. Principesa Ileana a practicat cu succes şi schiul, alpinismul, înotul şi canotajul. Ca urmare a cursurilor de la Şcoala de Navigaţie, unde şi-a luat masterul, obţinând brevetul de timonier, putea să-şi conducă velierul *Isprava* în croaziere de la Constanţa la Balcic. În vederea popularizării educaţiei fizice şi a sportului, Principesa Ileana a beneficiat de rolul său de conducătoare a *Cercetaşelor României* în care a fost ajutată şi de profesorul Nicolae Iorga, cât şi de Asociaţia Creştină a femeilor, conducând filiala pentru tineret.

Tânăra **Principesă Marioara** a fost crescută pentru o viaţă activă. Regina Maria era deosebit de încântată că fica sa, deşi avea 17 ani, începuse să lucreze într-un spital din apropierea frontului unde muncea alături de alte infirmiere făcând şi treburile cele mai umile A practicat hipismul, mai ales în măsura în care era îndemnată să-şi însoţească mama călare, iar cu celelalte sporturi mai mult a cochetat, atât în Bucureşti cât şi la şcoala pe care a frecventat-o la Eton, în Marea Britanie. După căsătoria sa la 8 iunie 1922 la Belgrad cu Alexandru I, Suveranul Regatului Sârbo-Croato-Sloven, Regina Mărioara va contribui la dezvoltarea legăturilor sportive dintre cele două ţări vecine devenind un simbol al acestor relaţii.

Principesa Elisabeta este al doilea copil al regelui Ferdinand şi al Reginei Maria. Deşi cu o fire mai retrasă, mai contemplativă, luând de la 5 ani lecţii de vioară şi pian cu George Enescu, Principesa Elisabeta a practicat şi diferite sporturi, fiind surprinsă în fotografiile de epocă pe pârtii de schi şi de bob, la patinaj sau echitaţie.

Regina – mamă Elena, după căsătoria cu Principele Moştenitor Carol, a luat cunoştinţă de mişcarea sportivă încă de la venirea sa în România. Pe 11 mai 1921 Dr. Ion Costinescu, Dinu Cesianu şi Neagu Boierescu s-au prezentat la Palatul Regal în numele Federaţiei Societăţilor Sportive din

România şi a Comitetului Olimpic Român spre a prezenta Alteţelor Lor Regale felicitări cu ocazia căsătoriei. La Brăila, chiar în anul 1921, s-a creat Centrul Cultural – Sportiv *Principesa Elena,* care cu concursul comunităţii elene din localitate va organiza diferite competiţii în cinstea sa. La Sinaia Principele Carol a instituit Cupa *Principesa Elena*, pentru câştigătorul Campionatului Naţional de Schi, sportivul care întrunea media cea mai mare la schi fond şi sărituri. Cupa a fost câştigată la prima ediţie de căpitanul Emil Pălăgeanu, cunoscut polisportiv şi multirecordman.

Instalarea regimului comunist, care a forţat abdicarea Regelui Mihai la 30 decembrie 1947 şi exilul ce a urmat pentru întreaga Familie Regală au dus la întreruperea legăturilor acesteia cu ţara.

Odată cu revenirea Regelui Mihai în România s-au restabilit şi legăturile cu mişcarea sportivă din ţară. Pe 5 aprilie 2003 Regele Mihai a făcut o vizită la Automobil Clubului Român căruia i-a fost Preşedinte de Onoare în perioada 1940 – 1947. Cu acel prilej Majestatea Sa, aflat la vârsta senectuţii, îşi amintea cu mândrie de pasiunea Sa de o viaţă, automobilismul: *Eu am condus maşina de la şase ani, desigur însoţit, ca să nu încalc regulile de circulaţie.*

În amintirea contribuţiilor avute de Regele Ferinand şi Regele Carol al II-lea la propăşirea atletismului românesc prin încurajarea primelor concursuri şi campionate, prin construirea stadionului din *Parcul Federaţiei*, **Principesa Margareta** a fost desemnată Preşedinte de Onoare al Fundaţiei Atletismul Românesc.

SURSE:

1. Extrase preluate din conferinţa „Corpul şi spiritul nu sunt două entităţi” susţinută de Nguyen Khoa, Preşedinte al Universităţii Budiste Europene, la Congresul UNESCO cu tema: „Sportul într-o societate multiculturală şi multireligioasă”, organizat la Paris în 1998, în Agenţia Naţională pentru Sport, Anuarul Sportului, partea I, Bucureşti, 2003, p. 69.
2. Nicolae Postolache, Istoria sportului în România, Profexim, Bucureşti, 1995, p 31
3. Enciclopedia Educaţiei Fizice şi Sportului din România, Ed. Aramis, vol. III, p. 292, Bucureşti, 2002
4. N. Postolache, op. cit., p. 35
5. Obiectul se află în patrimoniul Muzeului Naţional de Istorie a României
6. Enciclopedia citată, vol III, p. 203
7. Ibid. P. 522
8. N. Postolache, op. cit. , p. 79 ; 85
9. Enciclopedia citată, vol III, p. 55 – 57
10. Ion Sabău, Din istoricul atletismului de performanţă la ANEF, în „Aniversări ANEF 1922 – 1992, SPEFS 1893 – 1992”, Bucureşti, 1992, p. 56
11. Petru Dungaciu, Virgil Bădulescu Fondatorul ANEFS. 120 de ani de la naşterea sa, Bucureşti, 2002, p. 13
12. Ibid
13. Enciclopedia citată, vol III, p. 49
14. Articolul „Un oaspete din Scandinavia” de colonel Virgil Bădulescu, Revista de Educaţie Fizică, an I, nr 7, octombrie 1921, p. 179
15. Petre Dungaciu, op. cit., p. 22
16. Constantin Zamfir, Povestea a 311 + 159 meciuri văzute, ascultate şi citite de un fanatic al rugbyului pentru a îndrepta şi completa cele arătate mai an...” PACO, Bucureşti, p. 303 – 304
17. P. Dungaciu, op. cit., p 23
18. Enciclopedia citată, vol.III, p. 203; N. Postolache, op. cit., p. 71; 107; 108
19. Anghel Vrabie, Comitetul Olimpic Român – 90 de ani, 1914 – 2004, editor COR, Bucureşti, 2004, p. 64
20. Monitorul Oficial, nr 104 din 8 mai 1933
21. Enciclopedia citată, vol III, p. 81
22. Idem
23. Nicolae Postolache, po. cit., p. 171
24. Imagini în patrimoniul Muzeului Sportului preluate de la Arhiva Istorică Centrală
25. N. Postolache, op. cit., p. 178
26. P. Dungaciu, op. cit., p. 29
27. N. Postolache, op. cit., p. 155
28. Muzeul Sportului deţine copii după aceste brevete trimise de Muzeul Olimpic de la Lausane

29. Anghel Vrabie, op. cit., p. 71
30. Monitorul Oficial nr 228 din 10 octombrie 1930
31. Ion Benone Petrescu, Liceul Militar „Nicolae Filipescu" de la Mănăstirea Dealu 1912 – 1940 (1948), Ed. Cetatea de Scaun, Târgovişte, 2002, p. 51
32. Ion Mamina, Regalitatea în România 1866 – 1947, Ed Compania, 2004, p. 103
33. Ibid, p. 93
34. Hanah Pakula, Ultima romantică. Viaţa Reginei Maria a României, Ed Lider, Ed Luceafărul, Bucureşti, 2004, p. 50
35. Ibid, p. 46 -47
36. Ibid
37. Ibid, p. 267
38. Ibid, p. 180
39. Ibid
40. Ibid, p. 429 - 430
41. Ibid
42. Ibid, p. 181
43. Nicolae Postolache, op. cit., p. 129
44. Maria, Regina României, op cit, p. 243
45. Izvor de Energie, Revistă de Educaţie Fizică, an I, nr 5 şi 6, august – septembrie 1921, p. 154
46. P Dungaciu, op. cit.
47. Enciclopedia citată, p . 141
48. Maria, Regina României, op cit, p. 180
49. Ion Mamina, op cit, p. 96
50. Enciclopedia citată, p. 193
51. H Pakula, op cit, p. 279
52. N Postolache, op cit, p. 112
53. Obiectul se află în patrimoniul Muzelui Sportului
54. Dumitru Lazăr, articolul: „Retrovizor Jean Calcianu. Un român la curtea Regelui din Molsheim", Retromobil magazin, nr 4, iunie 2000
55. Ion Mamina, op. cit., p. 91
56. Izvor de Energie, Revista Educaţiei, an I, nr 2, mai 1921, p 81
57. N Postolache, op cit, p. 104
58. Izvor de Energie, Revistă de Educaţie Fizică, an I, nr 1, aprilie 1921, p 29
59. Obiectul se află în patrimoniul Muzeului Sportului, donat de Monica şi Gil Nicolescu
60. Automobil Clubul Român, 1904 2004, p. 71

EDUCAŢIA FIZICĂ ŞI SPORTUL ÎN MUZEE ŞI EXPOZIŢII

MUZEUL SPORTULUI

Înfiinţat în primăvara anului 1970 şi având drept scop ilustrarea celor mai semnificative momente ale sportului românesc, Muzeul Sportului a reuşit în scurt timp să devină un veritabil tezaur de trofee şi documente atestând primele afirmări ale sportului românesc în arena internaţională, aducând mărturii că România are o îndelungată tradiţie sportivă, fapt ce explică constanţa succeselor obţinute de sportivii noştri la olimpiade, campionate mondiale şi europene şi la alte competiţii marcante.

Iniţial, Muzeul Sportului a fost amplasat în spaţiul rezervat tribunei oficiale a fostului Stadion *23 August* din Capitală, astăzi Stadionul *Naţional* din cadrul Complexului *Lia Manoliu*. Aici puteau fi admirate trofee cu valoare deosebită, primele medalii cucerite la Jocurile Olimpice, cupe câştigate la campionate mondiale şi la alte concursuri internaţionale de anvergură, precum şi trofee de dată mai recentă, ce au adus României deplina consacrare în arena internaţională. În 1981, inaintea organizării de către ţara noastră a Universiadei (JMU) de Vară, s-a decis dezafectarea muzeului, motivul invocat fiind incompatibilitatea dintre amplasarea sa şi protocolul de grad zero impus de tribuna oficială. În ciuda demersurilor CNEFS de a se dobândi un nou sediu, acest lucru nu s-a materializat până in anul 1994.

După îndelungi *„căutări”* şi numeroase demesuri, în 1994, pe baza unei iniţiative salutare a Ministerului Tineretului şi Sportului şi cu acceptul Ministerului Culturii şi al conducerii Muzeului Naţional de Istorie a României, colecţiile cu tematică sportivă şi-au găsit locul într-un spaţiu corespunzător situat în clădirea Muzeului Naţional de Istorie al României din Calea Victoriei nr. 12. Devenind o entitate în cadrul unei instituţii culturale de primă importanţă, Muzeul Sportului şi-a redobândit astfel identitatea meritată, având şanse sporite de valorificare spirituală a colecţiilor sale.

Expoziţia de bază prezenta un patrimoniu divers alcătuit din fotografii, documente, medalii, plachete, fanioane, costume, filatelie, trofee şi obiecte care au aparţinut sau au fost conferite unor mari personalităţi sportive din ţara noastră, de-a lungul timpului. Toate aceste exponate ilustrau evoluţia întrecerilor fizice pe aceste meleaguri, începând cu palestrele şi amfiteatrele daco- romane, până la performanţele strălucite realizate de purtătorii tricolorului pe toate meridianele lumii. La începutul sec. al XX-lea, atletismul, boxul, gimnastica, luptele, scrima, tenisul, fotbalul, rugby-ul, călăria, ciclismul, sporturile de iarnă, automobilismul, numărându-se printre preferinţele românilor, se practicau mai ales prin iniţiative particulare, devansându-le pe cele instituţionalizate. Aşa se face că George Ghe. Bibescu (1899) şi George A. Plagino (1908) sunt aleşi ca membri ai CIO chiar înaintea înfiinţării Comitetului Olimpic Român (în 1914).

Diferitele secvenţe se succedau tematic şi cronologic, ilustrau aspecte majore, marcând apariţia primelor asociaţii sportive şi a instituţiilor cu rol organizatoric şi de coordonare a activităţilor competiţionale, formele de învăţământ privind educaţia fizică şi sportul, inclusiv cele dintâi lucrări şi publicaţii de specialitate. Un loc important il detinea momentul aderării ţării noastre la mişcarea olimpică, contribuţia la dezvoltarea acesteia prin participarea sportivilor români, autori ai unor rezultate de prestigiu în cadrul Jocurilor Olimpice. Mărturie erau numeroasele diplome şi medalii,

plachete, monede şi timbre emise cu ocazia diferitelor ediţii ale acestor întreceri. De asemenea, erau prezentate performanţele sportivilor noştri la diferite campionate mondiale sau europene, toate laolaltă situând România în partea superioară a clasamentului general pe naţiuni. Exponatele ilustrau diferite discipline sportive – de la atletism şi sporturi de echipă, la radioamatorism sau scrabble. Puteau fi admirate trofeele ce au aparţinut bobeurilor Alexandru Papană şi Alexandru Frim, aviatoarei Smaranda Brăescu, automobiliştilor Alexandru Berlescu, Jean Calcianu şi Marin Butculescu, călăreţilor Henri Rang, Felix Ţopescu, Constantin Zahei şi Toma Tudoran, precum şi ale altor performeri distinşi în marile competiţii internaţionale: Iosif Sîrbu, Nicolae Linca, Ştefan Petrescu, Iolanda Balaş-Söter, Lia Manoliu, Mihaela Peneş, Cornelia Sideri, Ion Sideri, Sanda Toma, Ivan Patzaichin, Gheorghe Berceanu şi alţii. Donaţiile personale ori din partea familiilor, ce poartă numele lui Gavrilă Barani, George Costescu, Mihail Savu, Costel Rădulescu, Virgil Ioan, Constantin Medeleanu, Mihai Flamaropol, Victor Firea, Alexandru Lăzărescu, Ionela Ţârlea, Laura Badea, Alin Savu, Mugur Pasache şi Alexandru Mogoş, întregesc un tablou care trezeşte sentimentul de mândrie naţională pentru orice vizitator român, indiferent de vârstă. Astfel, Muzeul se dorea a fi o invitaţie şi o promisiune făcută copiilor şi tineretului.

La sediul muzeului au fost organizate acţiuni ale Ministerului Tineretului şi Sportului, ale unor federaţii şi ale Academiei Naţionale de Educaţie Fizică şi Sport. Ca urmare a unor solicitări, Muzeul Sportului a colaborat şi la organizarea unor expoziţii itinerante. În perioada 1991-2000 au fost organizate, în sala Muzeului Sporturilor, lecţii practice deschise, de istoria sporturilor din România, cu studenţii anul I ai Academiei Naţionale de Educaţie Fizică şi Sport.

Cu ocazia aniversării a 80 de ani de activitate a ANEFS, în anul 2002, a fost donată muzeului Sporturilor o importantă cantitate de documente şi materiale istorice unice despre toată perioada existenţei acestei prestigioase instituţii de învăţământ superior de educaţie fizică şi sport, de către muzeul de istorie al ANEFS, dar şi din biblioteca personală a unor cadre didactice. Este vorba de prof.dr. Nicu Alexe, prof. Nicolae Băieşu, prof. dr. Gh. Cismaş, prof.dr. Ion Sabău, prof..Tiberiu Földvory, conf. univ. Teodor Roibu, conf.univ.Ion Todan, prof.dr. Emil Ghibu, prof Valentin Constandache, prof N.N. Ceauşescu, prof Ioan Kunst Ghermănescu, prof. Anghel Vrabie, conf. univ Marin Bârjega şi nu în ultimul rând Viorica Voiculescu, fiica generalului Virgil Bădulescu, întemeietorul ANEFS în anul 1922.

Muzeul Sportului colaborează cu Muzeul Naţional de Istorie al României, cu Muzeul Militar Naţional şi cu Muzeul Naţional Peleş, precum şi cu federaţiile pe ramuri de sport. De asemenea, întreţine legături cu Muzeul Olimpic din Lausanne.

Din anul 2003, datorită intrării clădirii Muzeului Național de Istorie în consolidare, expoziția de bază a fost desființată. Din această cauză, muzeul s-a orientat spre realizarea a numeroase expoziții itinerante cât și a altora temporare, organizate la diferite muzee și direcții pentru sport județene.

Muzeul a editat și unele lucrări cu tematică legată de istoria sportului.

Cu toate vicisitudinile înfruntate, muzeul a urmărit sporirea patrimoniului sportiv, prin extinderea legăturilor cu performeri, antrenori, organizatori și conducători de cluburi. Astfel patrimoniul s-a mai îmbogățit cu trofee și obiecte de mare valoare donate de: Ion Kunst – Ghermănescu - colanul olimpic, Aurel Vernescu – toate medaliile marelui campion, Dumitru Pârvulescu – medaliile obținute, Gheorghe Fiat, Costică Olaru, Valentin Constandache, Anghel Vrabie, Teodor Roibu și alte nume de prestigiu ale sportului românesc.

Muzeul Sportului a continuat să asigure asistență științifică celor interesați de istoria sportului și a rămas o prezență participativă la colocvii, simpozioane, sesiuni științifice.

Pe parcursul anilor au îndeplinit funcţia de director al Muzeului Sportului: prof. dr. Nicolae Postolache; prof. Nicolae Şerbănescu; prof. dr. Nicolae Petrescu.

În anul 2010, s-a produs o reorganizare a activității muzeului, preconizându-se pentru viitor, ca

acesta sa funcţioneze în cadrul noului sediu al Comitetului Olimpic și Sportiv Român.

EDUCAŢIA FIZICĂ ŞI SPORTUL ÎN MUZEE ŞI EXPOZIŢII

Oamenii, din cele mai vechi timpuri, au apreciat frumuseţea şi vigoarea corpului uman pe care le-au cultivat prin exerciţii fizice şi reprezentări plastice. Aşa cum sublinia marele filosof german G. F R. Hegel „grecii s-au format pe ei înşişi ca figuri frumoase înainte de a fi exprimat asemenea forme în marmură sau în tablouri". Această preocupare a existat şi la alte seminţii din antichitate chiar înainte de civilizaţia greacă, ce au urmărit prezentarea unor personalităţi cu calităţi fizice deosebite, conducători sau oşteni, în ipostaze de suverani, călăreţi, luptători, ţintaşi-vânători sau războinci, pe pereţii templelor, palatelor sau pe arcurile de triumf. Unele mărturii sunt păstrate în muzee celebre, precum British Museum ce are obiecte de la arcaşii regelui asirian Sargon al II-lea, care au fost surprinşi la vremea lor în sculpturile de la palatul acestuia din Khorsabad, iar la muzeul din Boston un moment de atracţie îl constituie cuplul statuar ce înfăţişează pe faraonul Mikerinos şi soţia sa într-o prezentare biomotrică demnă de zilele noastre. Grecii antici, care au dat omenirii atâtea capodopere, începând cu Discobolul şi Dioforul, obişnuiau sa decoreze incintele destinate diferitelor exerciţii şi întreceri cu reliefuri şi sculpturi rond-bose, cu subiecte sportive. La romani termele, pe lângă palestre, aveau şi spaţii pentru prezentarea unor opere de artă de mare valoare ca Venus din Cyrene, descoperită în nordul Africii şi prezentată la Muzeul termelor din Roma, ca o capodoperă comparabilă cu Venus din Milo. Expoziţii se organizau mai ales cu ocazia Jocurilor Olimpice., când puteau fi vizitate şi atelierele marilor sculptori iar gânditorii de seamă îşi citeau operele în public. Cu timpul, din cauza vitregiei vremurilor, încercate de catastrofe naturale, migraţii şi războaie, aceste obiceiuri s-au pierdut iar mărturiile legate de ele s-au împuţinat. În Evul Mediu au mai scăpat unele mărturii, ca portretul lui Vlad Ţepeş ce i s-a (facut după turnirul de la Krossen, când a primit coroana de învingător şi e păstrat în castelul Ambras din Tirol. Muzeele legate de sport au apărut târziu în a 2-a jumătate a sec. al XlX-lea, odată eu definirea disciplinelor sportive, cu pătrunderea lor în practica şi conştiinţa opinci publice. Primul proiect a fost lansat în 1865 Ia Leipzig de către Georg Hirth, care a propus un muzeu al turneelor ca. o etapă premergătoare spre unul general al sportului. Muzeul urma să folosească obiecte, echipamente, imagini de la sportivii germani, dar şi de la cei străini şi să fie dotat şi cu o bibliotecă de specialitate. Primul muzeu al sporturilor a fost inaugurat pe 10 august 1872 la Berlin. Şi tot în Germania, la Freiburg, la sfârşitul sec. XIX, s-a conturat proiectul unui muzeu memorial menit să-i prezinte pe câştigătorii turneelor germane din 1888, care a prefigurat „halls of fame"' din S.U.A. Tot in Germania a fost organizat in ultimul sfert al veacului al XIX-lea Muzeul Alpin, la Munchen in urma fuziunii dintre cluburile Osterreichi- Scher Alpenverein (1862) si Deutscher Alpenverein (1869). Unic in lume la aparitia sa muzeul a cunoscut o frumoasa dezvoltare ajungand prin anii 1937-1938 sa constitue in modul cel mai izbutit un exemplu de abordare stiintifica interdisciplinara aproape exhaustiva . Muzeul beneficia de o gradina cu intreaga flora alpina iar in cladirea sa, mare la intrare era prezentata intr-un grup de ceara tehnica ascensiunii pe stanca si in gheata apoi evolutia diferitelor accesorii si materiale necesare. In partea centrala a fost amplasat relieful *Jungfrau*i , la scara 1:10 000 si a altor munti mai mici , apoi prezentate colectii de stalactite si stalagmite , cristale de stanca, sectiuni prin ghetari, fauna precum si evolutia cartografiei privind Bavaria,Austria si Elvetia. Ascensiunile au fost redate pornind de la cele mai vechi desene alpine pana la fotografiile cu actiunile de mare cutezanta sau operatiunile de salvare. Prima mare conflagratie mondiala a fost prezentata in muzeu intr-o sala speciala *„Razboiul in munte"* cu macheta liniilor de lupta din regiunea ghetarului *Marmolada* cu diorama si informatii despre instalarea unui tun de 149 mm pe *Ortler-Vorgipfe*l la 3872 m! Nu a fost

neglijata nici expunerea costumelor populare din zonele muntoase. Expeditiilor alpine din strainatate care au adus celebritate alpinistilor germani si austrieci le-a fost consacrata o sala mare in care au fost prezentate diferite exponate mergandu-se pana la asocierea unei scrisori de relieful muntelui *Uschba* din Caucaz pe care dupa cum rezulta din text autorul ei, un print tatar, il oferise in 1903 unei alpiniste germane venita in zona. Marile performante ale alpinistilor germani erau aduse la zi prin rectificarea prezentarilor panoramice dupa datele ultimelor expeditii. De altfel *i*ntreaga informatie era tinuta la zi prin registrele „*Gipfelbuch"* aflate pe fiecare varf mai important din Germania si Austria si in care alpinistii isi treceau ascensiunea dupa care acestea ajungeau la muzeu. Sursele cele mai importante de documentare le constituiau cele 24.000 de fotografii si tot atatea diapozitive si mai ales cele 56,000 volume alpine aflate in *Alpenvereinsbucherei,* la nivelul anilor 1938/1939. Prin importanta sa acest muzeu a intrunit aprecieri deosebite in strainatate el constituind un exemplu ce s-a vrut a fi urmat si la noi prin incercarile facute de S.K.V. la Sibiu, si de Societatea Carpatina „Sinaia" spre sfarsitul veacului al XIX-lea. Daca la noi in tara nu s-au putut organiza muzee cu tematica de sport si nici expozitii, la sfarsitul secolului 19 mai bine spus in 1900 Guvernul Romaniei a delegat pe Horia C.A.Rosetti sa reprezinte tara la Expoziţia Internaţională de la Paris în sectorul sportiv. Desemnarea sa era cea mai indicata având prestigiul unui „bărbat de un cavalerism fără pereche, manuind armele într-un mod cu totul extraordinar, fiind foarte cunoscut atat în ţara cât şi în strainatate, ca teoretician şi practicant", ca prestigios autor al unei lucrari devenită celebră „*Alfabetul scrimei şi Codul Duelului"*, premiata la Academia de Arme din Paris al carei membru era. Potrivit acestor merite, Horia C.A.Rosetti a fost numit membru in juriu pentru concursul international de scrima atat la intrecerea amatorilor cat si a profesorilor. O alta prezentare a preocuparilor sportive in cadrul unei expozitii generale a fost facuta in 1906 de catre Societatea de Gimnastica Sport si Muzica din Iasi. Aceasta desi infiintata in 1902 sub titulatura de Societatea de Gimnastica si Muzica a debutat printr-o activitate sportiva pe cat de impetuoasa pe atat de fructuoasa incat s-a hotarat sa-si prezinte infaptuirile la Expozitia Generala Romana realizata pentru sarbatorirea a 40 de ani de domnie ai Regelui Carol I. Initiativa animatorilor miscarii sportive din „*dulcele targ al Iesilor"* era cu atat mai nimerita cu cat expozitia isi propunea „*a arata astfel tarii si strainatatii o icoana fidela a muncii, energiei poporului roman"*si a fi „*un inventar al avutiei morale, intelectuale si materiale"*. De altfel, cu prilejul marii expozitii au fost prevazute si diferite manifestari sportive. Societatii iesene pentru realizarile obtinute, mentionate in fotografiile expuse, juriul i-a acordat Medalia de aur, Diploma speciala si Placheta de colaborator. Expoziţiile cu tentă sportivă au apărut târziu în România, drumul fiind deschis pe 28 iulie 1927 cu „prima expoziţie de aviaţie", organizată la Bucureşti şi menţionată de Enciclopedia României. Saltul către o realizare unitară monografică 1-a reprezentat *Expoziţia demonstrativă a educaţiei fizicei* vernisată în iunie 1934 la Bucureşti. O realizare importantă a reprezentat-o *Expoziţia nautică* din 1938 organizată în Capitală în Palatul Oficiului Naţional de Turism şi inaugurată de Principele Moştenitor al României, Mihai, Mare Voievod de Alba lulia. Prin frumoasele modele ale principalelor tipuri internaţionale standardizate de ambarcaţiuni (schif, gig şi caiace), hărţi şi instrumente de navigaţie, obiecte de nautica, numeroase fotografii şi fotomontaje, expoziţia a contribuit la o bună popularizare a sporturlor nautice. La expoziţia *Muncă şi voie bună* din iulie 1939, zona de atracţie a constituit-o Pavilionul Aero-Maritim Străjeresc, organizat cu concursul Ministerului Aerului şi Marinei prin Federaţia Română de Sporturi Nautice. Pavilionul avea atelier şi expoziţie în care unităţile de străjeri marinari au expus o serie de lucrări din timpul anului. Expoziţia conţinea fotografii, miniaturi de cutere, bărci şi vapoare, unelte de pescuit şi plase aduse de elevii de la Şcoala de piscicultura din Giurgiu. Expoziţii pe teme de educaţie fizică şi sport au continuat să se organizeze şi în timpul războiului cu toate dificultăţile

survenite prin apropierea inamicului de hotarele ţării. Pe plan extern, în cadrul obiceiurilor de a se organiza expoziţii dedicate J.O. În 1936, Albin Moraru a participat la Congresul preolimpic al muzeelor care s-a desfăşurat la Berlin şi unde a expus planurile Complexului sportiv realizat la Cluj din iniţiativa prof. Iuliu Haţieganu şi care au primit o medalie de bronz. Ţara noastră a participat şi la unele expoziţii de la J.O. mai recente, în 1994 Muzeul Naţional de Istorie a României prezentând la Atlanta celebra statuetă eneolitică *Gânditorul de la Cernavodă*. Muzeul National al Satului Dimitrie Gusti a prezentat sub auspiciile Ministerului de Externe si Ambasadei Romaniei in China Expozitia „Romanian Tresaury", la Beijing intre 1-25 august 2008 pentru Jocurile Olimpice organizate in marea metropola.Aceasta expozitie a fost un raspuns de reciprocitate la Expozitia *„Noul Beijing o noua olimpiada"* itinerata prin amabilitatea Ambasadei Republicii Populare Chineze cu sprijinul Comitetului Olimpic si Sportiv Roman si al Muzeului Sportului la Sibiu, Cluj, Academia Nationala de Educatie Fizica si Sport În rândul muzeelor de sport, primul de acest gen de la noi din ţară, a fost cel organizat în 1960 la Braşov în apropierea celei mai vechi baze sportive din oraş *Olimpia*. Muzeul, desfiinţat de câţiva ani, a reprezentat o sinteză valoroasă a tradiţiilor şi perfomanţelor sportive din Ţara Bârsei, pornind de la cele mai vechi obiecte, ca patinele de os şi lemn, rachetele de mers pe zăpadă, bătrânele schiuri însoţite de „beldie", ori velocipedele ca cel amintit în lucrarea *Pe velociped* (1894), prezentă în expunere. Sărbătoarea junilor era sugerată prin colecţia de buzdugane şi fotografiile de la festivităţile tradiţionale, iar tirul prin simboluri ale Societăţii de Dare la Semn, arma din 1862 şi trofee de vânătoare. Numeroase fotografii şi fanioane, diplome, medalii şi alte trofee ilustrau numărul mare de sportivi şi performanţele lor obţinute în competiţii naţionale şi internaţionale. O soartă asemănătoare a avut-o şi Muzeul Sportului, inaugurat pe 8 mai 1971 în Capitală dar desfiinţat abuziv în 1981, înaintea Jocurilor Mondiale Universitare, organizate la Bucureşti. Măsura a fost luată doar cu câţiva ani înainte de „Prima reuniune mondială de directori de muzee ale sportului" din 1985, la care 84 de conducători din 36 de ţări de pe 5 continente au subliniat necesitatea înfiinţării muzeelor de sport ca o „datorie, activităţile fizice şi sportive, reprezentând în lumea întreagă un fenomen social economic şi cultural de mare importanţă". Hotărârea Naţiunilor Unite din 1993 prin care anul era declarat *Anul Internaţional al Sportului şî al Idealului Olimpic*, a impulsionat Ministerul Tineretului şi Sportului care în programul naţional de acţiuni şi manifestări, a prevăzut şi reînfiinţarea Muzeului Sportului, a cărei expoziţie de bază a fost inaugurată la 20 decembrie 1994. Expoziţia sa de bază a rezistat până în anul 2002, când a fost dezafectată prin demararea lucrărilor de restaurare la clădirea M.N.I.R., de unde şi somaţia de evacurae a spaţiului deţinut de Muzeul Sportului. Dispariţia expoziţiei de bază a fost suplinită prin acţiuni desfăşurate în ultimii ani în Bucureşti şi în ţară, în special la muzeele judeţene de istorie, în urma unei circulare dată în 2004 de Io s-astabilit ca n Opriş, Secretar de Stat la Ministerul Culturii şi Cultelor către muzeele judeţene, prin care acestea erau îndrumate ca în colaborare cu Muzeul Sportului să organizeze expoziţii temporare sau definitive cu tematică sportivă.

În anul 2011, s-a stabilit ca Muzeul Sportului să-şi desfăşoare activitatea în nouil sediu al Comitetului Olimpic şi Sportiv Românţ

Ca atare, în urma colaborării acestora cu Muzeul Sportului şi Direcţiile sportive din judeţ, foarte multe muzee judeţene au realizat astfel de expoziţii, legate de cinstirea Generalului Virgil Bădulescu, de J.O., tradiţii naţionale şi locale, aniversări locale ale unor instituţii sportive sau lansări ale enciclopediilor sportive, elaborate de unele judeţe în cadrul programului national de reeditare a *Enciclopediei Educaţiei Fizice şi Sportului*.Expozitiile realizate de Muzeul Sportului de-a lungul timpului in diferite locatii si colaborari sunt redate de tabelul de mai jos.

Unele muzee judetene in afara acestor actiuni au organizat expozitii cu caracter permanent legate de istoria sportului sau chiar muzee, iar importanta acestor demersuri merita atentia cuvenita.

Nr. crt.	Data	Tema (titlul) manifestării	Loc de desfăşurare
1	16.03.1995	RELAŢII SPORTIVE ROMÂNO-FRANCEZE DE-A LUNGUL TIMPULUI	Sediul Muzeului Naţional de Istorie a României. Vernisajul în prezenţa Ambasadorului Franţei şi a Preşedintelui C.O.R., Lia Manoliu
2	18.11.2001	SPORT PRODUS ÎN ROMÂNIA	SALA POLIVALENTĂ Bucureşti
3	18.03.2002	Expoziţie dedicată Conferinţei Mondiale a Francofoniei de la Beyruth, ocazie cu care România şi-a depus candidatura pentru organizarea Jocurilor Mondiale ale Francofoniei	Palatul Copiilor Bucureşti. În colaborare cu A.N.S. d-na consilier Rodica Goicea.
4	25.04.2002	TURISM, AGREMENT ŞI SPORT (stand distins cu Premiul de Excelenţă)	ROMEXPO Bucureşti. În colaborare cu A.N.S. d-na consilier Rodica Goicea.
5	01.06.2002	50 DE ANI DE LA JOCURILE OLIMPICE DE LA HELSINKI	Expoziţie organizată în colaborare cu Muzeul Sporturilor din Finlanda şi Muzeul Naţional de Istorie a României. La vernisaj au participat Ministrul Comerţului Exterior al Finlandei, ambasadorul Finlandei în România, dl. Nicolae Mărăşescu, secretar de stat M.T.S., foşti sportivi care au concurat la Helsinki
6	05.11.2002	GENERALUL VIRGIL BĂDULESCU – EROU NAŢIONAL ŞI REFORMATOR AL SPORTULUI (această expoziţie urma a fi itinerată, în mai multe judeţe, în anumite cazuri fiind completată cu elemente privitoare la performanţe sportive locale)	MUZEUL DUNĂRII DE JOS – Călăraşi (expoziţie realizată în colaborare cu dl. Marian Neagu, directorul instituţiei, iar din parte A.N.E.F.S. rectorul Ghreorghe Cişmaş şi prof. Teodor Roibu. La vernisaj au participat foştii mari sportivi Aurel Vernescu si Ion Sideri
7	08.11.2002	SPORTUL VÂLCEAN ÎNTRE PASIUNE ŞI PERFORMANŢĂ	MUZEUL DE ISTORIE AL JUD. VÂLCEA (expoziţie realizată în colaborare cu d-ra Liliana Beu, directoare adj. a instituţiei
8	06.03.2003	GENERALUL VIRGIL BĂDULESCU - EROU NAŢIONAL ŞI REFORMATOR AL SPORTULUI. ECOURI SPORTIVE TELEORMĂNENE	MUZEUL JUDEŢEAN TELEORMAN (ALEXANDRIA). Expoziţiie realizează în colaborare cu d-na Ecaterina Ţânţăreanu, directoarea muzeului. Au participat gen. Marin Dragnea, fost preşedinte C.N.E.F.S., Theodor Roibu, profesor la A.N.E.F.S
9	19.03.2003	ZIUA FRANCOFONIEI	PALATUL COPIILOR. În colaborere *cu* A.N.S. prin d-na consilier Rodica Goicea
10	15.04.2003	DIN ISTORIA SPORTULUI NAŢIONAL ŞI MUSCELEAN	MUZEUL MUNICIPAL CÂMPULUNG MUSCEL. Expoziţie realizată în colaborarea cu d-na Donia Poşloacă. La vernisaj au participat mari oameni de sport precum Iolanda Balaş şi Victor Firea.
11	29,05.2003	GENERAL VIRGIL BĂDULESCU - EROU NAŢIONAL ŞI REFORMATOR AL SPORTULUI	MUZEUL ORĂŞENESC ROŞIORII DE VEDE
12	07.07.2003	GENERAL VIRGIL BĂDULESCU - EROU NAŢIONAL ŞI REFORMATOR AL SPORTULUI. INIŢIATIVE **ŞI** PERFORMANŢE DOBROGENE	MUZEUL NAŢIONAL DE ARHEOLOGIE CONSTANŢA. În colaborare cu dl. Gheorghe Papuc, directoi general şi d-na Mariana Bălăbănescu, în prezenţa d-nei Elena Frâncu, a d-lor Ilie Floroiu. Ion Draica, Ion Sideri.

13	22.07.2003	PERFORMANŢE ALE SPORTULUI ROMÂNESC ŞI DÂMBOVIŢEAN	MUZEUL JUDEŢEAN DÂMBOVIŢA TÂRGOVIŞTE. În colaborare cu dl. Gheorghe Bulei, director.
14	15.11.2003	EXPOZIŢIA DEDICATĂ ZILEI NAŢIONALE A ROMÂNIEI	MUZEUL UNIRII ALBA IULIA. În colaborare cu d-nii Ovidiu Chelioglu, director la D.J.S. şi Horia Cigudean, muzeograf.
15	Mai 2004	GENERAL VIRGIL BĂDULESCU – EROU NAŢIONAL ŞI REFORMATOR AL SPORTULUI	MUZEUL JUDEŢEAN GALAŢI
16	02.01.2004	SPORTUL ÎNTRE ARTĂ ŞI PERFORMANŢĂ	MUZEUL JUDEŢEAN SLATINA. La vernisaj au participat d-nii Aurel Vernescu, Victor Firea şi Ion Sideri. Expoziţia a fost prezentată şi la Simpozionul dedicat lui Nicolae Titulescu
17	24.03.2004	ZIUA FRANCOFONIEI	La M.T.S.
18	17.05.2004	TRADIŢIE ŞI PERFORMANŢĂ IN SPORTUL ROMÂNESC	PALATUL PARLAMENTULUI Expoziţia a fost vernisată în prezenţa d-lui Adolf Ogi, Preşedinte al Programului ONU pentru Sport si a preşedintelui COR, Octavian Morariu.
19	01.06.2004	VICTORII ROMANEŞTI SUB CERCURILE OLIMPICE. OLIMPIADELE ŞI IDEEA DE PACE	CASA TITULESCU. Expoziţia a fbst organizată în coparteneriat cu Asociaţia de Drept şi Relaţii Internaţionale în prezenţa unor campioni olimpici, diplomaţi, gazetari şi a fost urmată de un simpozion
20	30.07.2004	SPORTUL ROMÂNESC DE LA GEN. VIRGIL BĂDULESCU LA ANDREEA RADUCAN	MUZEUL JUDEŢEAN ŞTEFAN CEL MARE VASLUI.In colaborare cu doamna Viorica Zguta, director adjunct. Expozitie prezentata la radio de Dl. Octavian Vintila.
21	03.08.2004	PERFORMANŢE ALE SPORTULUI ROMÂNESC ŞI TRADITII TIMIŞORENE	MUZEUL BANATULUI – TIMIŞOARA. În colaborare cu d-na directoare Tatiana Bădescu
22	21.09.2004	EXPOZIŢIA DEDICATĂ ANIVERSĂRII A 100 ANI DE LA PRIMA CURSA BUCUREŞTI - GIURGIU	MUZEUL JUDEŢEAN GIURGIU, în colaborare cu dl. Emil Păunescu, director, şi cu sprijinul A.C.R.
23	04.10.2004	GENERAL VIRGIL BĂDULESCU – EROU NAŢIONAL ŞI REFORMATOR AL SPORTULUI	MUZEUL JUDEŢEAN BACĂU În colaborare cu d-na directoare Lăcrămioara Strafulat
24	07.10.2004	EXPOZIŢIE DEDICATĂ LUI IOSIF SÂRBU	ACADEMIA OLIMPICĂ – FILIALA BUCUREŞTI, în colaborare cu dl. Theodor Roibu, preşedintele filialei
25	15.10.2004	TRADIŢII ŞI VALORI SPORTIVE DIN BANATUL MONTAN ŞI DIN ÎNTREAGA ŢARĂ	MUZEUL BANATULUI MONTAN REŞIŢA, în colaborare cu dl. Rusalin Fâc, directorul C.S.M. Reşiţa
26	17.11.2004	ÎMPRUMUT DE EXPONATE LEGATE DE TRADIŢIILE ŞI PERFORMANŢELE VÂNĂTORII ŞI PESCUITULUI SPORTIV	MUZEUL CINEGETIC POSADA
27	18.01.2005	SPORTUL ÎNTRE PASIUNE ŞI PERFORMANŢĂ	MUZEUL CIVILIZAŢIEI DACE ŞI ROMANE DEVA
28	26.01.2005	DE LA IDEALURILE GEN. VIRGIL BĂDULESCU LA PERFORMANŢELE SPORTIVILOR BOTOŞENENI	MUZEUL JUDEŢEAN BOTOŞANI. La vernisaj a participat si d-na Elisabeta Lipă

29	18.03.2005	NOI FILE DIN ISTORIA RELATIILOR SPORTIVE ROMÂNO-FRANCEZE	CASA CENTRALĂ A ARMATEI Bucureşti
30	06.04.2005	STAND „STRĂLUCIRILE GLORIEI" LA TÂR_GUL DE TURISM, AGREMENT ŞI SPORT	ROMEXPO Bucureşti. Cu participarea preşedintelui COR, a Nadiei Comăneci şi a altor mari sportivi
31	11.04.2005	EXPOZITIA DEDICATA GEN.VIRGIL BADULESCU SI SPORTURILOR DIN JUD SUCEAVA	COMPLEXUL MUZEAL BUCOVINA SUCEAVA. In colaborare cu dl. Dan Petrovici.
32	21.09.2005	SPRE GLORIE PE MISCATOARELE CARARI	SALA SPORTURILOR TULCEA. In colaborare cu D.J.S Tulcea . La vernisaj au participat mari personalitati sportive : Ivan Patzaichin, Mihai Leu, Ilie Floroiu,Vasile Dîba etc.
33	22.11.2005	STAND PROPRIU LA TARGUL DE EXPOZITII MUZEALE	MUZEUL DE ISTORIE BRASOV, in colaborare cu dl. Radu Stefanescu, directorul institutiei gazda.
34	20.01.2006	AFINITATI SI INTALNIRI ROMANO-BRAZILIENE	MUZEUL NATIONAL DE ISTORIE.Expozitie realizata in colaborare cu M.N.I.R. si cu Muzeul National Grigore Antipa. La vernisaj s-a lansat si lucrarea omonima , prezentata de ambasadorul Braziliei.
35	14.02.2006	CENTENARUL SPORTULUI PE PLAIURI NEMTENE URMATA DE SIMPOZION	COMPLEXUL MUZEAL NEAMT (PIATRA NEAMT) in colaborare cu dl.Gheorghe Paisa,director D.J.S.
36	01.03.2006	ZIUA FRANCOFONIEI	AGENTIA NATIONALA PENTRU SPORT, in colaborare cu A.N.S prin dna. Consilier Rodica Goicea.
37	14.06.2006	VALORI ALE SPORTULUI NATIONAL MARAMURESEAN	MUZEUL JUDETEAN DE ISTORIE SI ARHEOLOGIE BAIA MARE
38	18.07.2006	FILE DIN ISTORIA SPORTULUI ROMANESC - GEN. V. BADULESCU	MUZEUL JUDETEAN BUZAU
39	09.10.2006	VALORI DIN PATRIMONIUL MUZEULUI SPORTULUI	MUZEUL NATIONAL DE ISTORIE A ROMANIEI
40	28.11.2006	ISTORIA PRIETENIEI ROMANO-FRANCEZE SEC. XIX-XX. EXPOZITIE DEDICATA SUMMITULUI FRANCOFONIEI DE LA BUCURESTI	AGENTIA NATIONALA PENTRU SPORT. In colaborare cu A.N.S. prin d-na consilier Rodica Goicea.
41	14.02.2007	EXPOZITIE DEDICATA SUMMITULUI FRANCOFONIEI DE LA BUCURESTI	MUZEUL JUDETEAN STEFAN CEL MARE VASLUI. In colaborare cu d-na Viorica Zguta, director adjunct
42	21.02.2007	DE LA GEN. V. BADULESCU LA PERFORMANTELE SPORTIVILOR GIURGIUVENI	MUZEUL JUDETEAN TEOHARI ANTONESCU GIURGIU, cu sprijinul d-lui Emil Paunescu, director.
43	15.03.2007	ZIUA FRANCOFONIEI	AGENTIA NATIONALA PENTRU SPORT. In prezenta ambasadorului Frantei la Bucuresti.
44	27.03.2007	EXPOZITIE DEDICATA SUMMITULUI FRANCOFONIEI DE LA BUCURESTI(itinerata)	MUZEUL STIINTIFIC SI TEHNIC STEFAN PROCOPIU IASI

45	28.032007	EXPOZITIE PENTRU FEDERATIA ROMANA DE JUDO	AGENTIA NATIONALA PENTRU SPORT. Expozitie organizata in colaborare cu dl. Anton Muraru.
46	08.05.2007	DIN ISTORIA PATINAJULUI ROMANESC	SALA SPORTURILOR MIERCUREA CIUC ,Expozitie organizata impreuna cu Federatia Romana de Patinj
47	12.05.2008	CLIPA DE GLORIE VOINESCU ION	Stand de obiecte pentru emisiunea TVR dedicata marelui sportiv.
48	15.05.2008	CARTE VECHE DE SPORT IN ROMANIA	AGENTIA NATIONALA PENTRU SPORT, Expozitia s-a organizat cu prilejul reuniunii mondiale a Federatiei Internationale de Statistica Sportiva, cu colaborarea directa a d-lui Andrei Teodorescu si a d-nei Rodica Goicea .
49	08.10.2008	TRADITIE SI PERFORMANTA IN SPORTUL ROMANESC SI BISTRITEAN	COMPLEXUL MUZEAL BISTRITA- NASAUD
50	27.10.2008	COLABORARE LA EXPOZITIA DE SCULPTURA A MAESTRULUI ION SIDERI	CENTRUL CULTURAL M.I.R.A.
51	20.11.2008	REGINA MARIA SI VANATORII DE MUNTE IN RAZBOIUL INTREGIRII NEAMULUI SI LANSAREA LUCRARII OMONIME	FUNDATIA EUROPEANA NICOLAE TITULESCU. La vernisaj si lansare au participat d-na Georgeta Filitti,dl. Andrei Pandea, directorul Editurii Militare si prof. Dr. Nicu Alexe
52	25.02.2009	TRADITII SI PERFORMANTE IN SPORTUL NEMTEAN, LEGATA DE LANSAREA ENCI-CLOPEDIEI SPORTIVE	MUZEUL JUDETEAN NEAMT.In colaborare cu dl.Gheorghe Paisa, directorul D.I.S.T Neant, Dr. Ghe. Dumitroaia si I.Mihailescu.
53	2009	ISTORIE PE DOUA ROTI	In colaborare cu Asociatia Motociclistilor din Romania si Muzeul National de Istorie a Romaniei, la sediul acestuia
54	Decembrie 2009	INSEMNE ALE GLORIEI	COMPLEXUL NATIONAL LIA MANOLIU sector expozitional permanent
55	Februarie 2010	SPORTURILE DE IARNA IN TIMBRE SI IMAGINI	In colaborare CU MUZEUL NATIONAL FILATELIC si C.O.S.R
56	Aprilie 2010	CHEMAREA APELOR. TURISM SI SPORTURI NAUTICE	COMPLEX EXPOZITIONAL ROMEXPO. In colaborare cu Institutul National de Cercetare pentru Sport, Complexul Sportiv National Nicolae Navasart si federatiile de specialitate.
57	Mai 2010	50 DE ANI DE LA JOCURILE OLIMPICE DE LA ROMA. AMINTIRILE UNOR SUCCESE ROMA-NESTI	In colaborare cu C.O.S.R. si FUNDATIA EUROPEANA NICOLAE TITULESCU la sediul acesteia cu evocari facute de laureatii de acum 50 de ani : Iolanda Balas, Maria Vicol, Leon Rotman, si alti mari campioni si personalitati din lumea sportului ca: Doina Melinte, Nicu Alexe, Nicolae Marasescu

Unele muzee judetene in afara acestor actiuni au organizat expozitii cu caracter permanent legate de istoria sportului sau chiar muzee, iar importanta acestor demersuri merita atentia cuvenita.

La Baia Mare expozitia **„MARAMURESUL SPORTIV"** a fost realizata de un colectiv condus de directorul Muzeului Judetean de Istorie si Arheologie si Lucia Pop, Sefa departamentului de istorie si inaugurata in anul 2006. Ideia se conturase in 2003 cand muzeul a primit colectia oferita cu generozitate de domnul Ion I.Pop, veteran a jurnalismlui sportiv, membru al Comitetului Olimpic Roman si care a participat in mod nemijlocit la realizarea expozitiei. Expozitia este deschisa de primele manifestari sportive din anii 1901-1904 ca intreceri de alergari, sarituri,aruncari, „jocul cu mingea rotunda" si se continua cu aparitia primelor semne de organizare a vietii sportive prin Clubul de Gimnastica, Fotbal si Tir (1912-1914), apoi C.S.B.(1921), carora li s-au adaugat si altele. Perioada 1950-1970 este marcata de Clubul Sportiv Maramures iar performantele excelente dintre 1970-1980 derulate sub genericul „Personalitati ale sportului in Maramures". Antrenori,arbitri, medici sunt si ei prezenti alaturi de marii performeri. Dar ,in prim plan sta fotbalul prin F.C. Baia Mare, cu generatia „Mateianu" (1976-1981) si intalnirile cu Real Madrid si Fiorentina.

Impresionanta colectie de afise sportive, cartile de specialitate, diferitele trofee, cupe, medalii, plachete, diplome acordate in competitiile de la multe discipline complecteaza in modul cel mai nimerit informatia bogata oferita publicului vizitator.

SALONUL MUZEU AL SPORTULUI DOLJEAN a fost inaugurat la Craiova, in anul 2008 la sediul Directiei pentru Sport a Judetului Dolj. Salonul Muzeu se inscrie pe linia unor preocupari desfasurate in timp, incepand cu „Sportul si Oltenia", in 1957 si continuand pana la „Sportul Doljean in anul olimpic 2004", expozitie organizata la Muzeul Olteniei. Desi spatiul expositional nu este prea mare exponatele sunt diversificate si de valoare intre care se detaseaza centura de campion national de box cucerita in 1936 de Marin Gaspar,unul dintre renumitii „pumnaci" olteni, una dintre medaliile discipolului sau Nicolae Gaju, o alta medalie de aur adjudecata de atleta Cristieana Matei la Campionatele Mondiale Universitare de la Kobe, din Japonia, o statueta „Discobolul" decernata altei celebre atlete, Natalia Andrei.

Atentia vizitatorului este retinuta si de o alta statueta „Efeb" dar si de ziare si reviste cu cronici si ecouri din viata sportiva sau de titlurile ca „Scrima cu sabia" de A. Bachelli ori ale altor carti vechi. Pe panouri sunt trecute cu respect si recuostinta numele marilor personalitate participante la Jocurile Olimpice (43 sportivi), la Campionatele Mondiale -95 medaliati si ale altor 130 urcati pe podium la Campionatele Europene.

„MUZEUL SPORTULUI ARGESEAN-CAMPIONII" vernisat la 5 IX 2008 reprezinta si el realizarea unui proiect dorit de mai mult timp. In vederea intruchiparii sale Dl. Director al Muzeului Judetean Arges Spiridon Cristocea a demarat o campanie de constituire a patrimoniului care s-a dovedit deosebit de fructuoasa deoarece in urma legaturii cu personalitatile argesene din lumea sportului s-au strans peste 2000 de obiecte. Expozitia permanenta este amenajata in patru sali cu peste 60 de vitrine si numeroase panouri cu marturii de la marile personalitate sportive grupate pe discipline. La intrare se afla o picture murala cu Nicolae Dobrin, „Printul din Trivale"cu mingea la picior.In prima sala domina vitrinele cu F.C.Arges, de doua ori campioana a Romaniei,reprezentata printr-un trio de exceptie, Ion Barbu simbol al seriozitatii si statorniciei daruite fotbalului pitestean, Nicolae Dobrin vrajitorul artizan al marilor victorii si Adrian Mutu, „diamantul" ale carui sclipiri se simt si azi pe arenele lumii. Celelalte vitrine contin marturii de la tenismena Ruxandra Dragomir si mai ales de la atleti incepand cu stafeta purtata de Eliodor.Pescaru pentru Jocurile Olimpice din 1972 cu medalii, diplome, cupe, obiecte de la saritorii Carol Corbu si Marian Oprea, discobola Olimpia Catarama si alte nume de prestigiu. Sala urmatoare a fost rezervata pentru box, („nobila

arta" fiind sugerata prin sectiunea unui ring), lupte , judo sau karate-do, discipline in care s-au evidentiat puncheuri ca Viorel Ioana, Mircea Fulger, Crinu Olteanu, ori luptatori ca Anton Arghira, Ion Dulica , Loredana Roibu. O alta sala prezinta fotografii,obiecte si trofee ale campionilor din domeniul sporturilor nautice , de la inotatori ca Larisa Lacusta, Slavoiu Ovidiu, Ivan Nicolae, Ionela Cozma,Gheorghe Ana,Ileana Buciu si antrenori de-ai lor ca Petre si Gica Deac,de la kaiacisti si canoisti, Florin Uta, Gheorghe Din, Ion Sipos, Mihai Comandasu. Ultima sala este rezervata aeromodelismului, dominat de trofeele si cele doua aeromodele ale multiplului campion Marian Popescu, ciclismului prin bicicleta faimosului rutier Gabriel Moiceanu sau automobilismului avand in vedere realizarile sub flamurile „Daciei"

EXPOZITIA PERMANENTĂ „*SPORT IN MUSCEL*" a fost vernisată pe 25 iunie 2009 la Muzeul Municipal Campulung. Ea reprezinta de fapt intruchiparea unei aspiratii mai vechi a doamnei Donia Postoaca initiata in 2003 prin expozitia „Traditii si performante sportive nationale si muscelene". Tema sportiva a fost amplificata cativa ani mai tarziu printr-o galerie a campionilor musceleni si definitivata in 2009 sub titlul generic „Sport in Muscel" tot din initiative Doniei Postoaca secondata de colega sa Dr.Sanda Gabriela Safta, in colaborare cu Muzeul Sportului din Bucuresti. Expozitia reprezinta o retrospectiva a sportului local imbinand traditiile bogate cu rezultatele sportive prestigioase. Dupa prezentarea traditiilor cu radacini inca din antichitate expozitia trece in revista inaintasii cu faima ca Iordache si Dinicu Golescu, Carol Davila si urmasii sai, C.Aricescu si fratii Bratianu ori Mihai Tican Rumano. Un accent important s-a pus pe rolul scolilor muscelene de la cele din perioada interbelica la Liceul cu Profil Sportiv. Locul atat de important al Clubului Sportiv Municipal „Muscelul" este subliniat prin prezentarea palmaresului unor mari antrenori si campioni ca Emil Dragan, indrumator al atletelor Olimpia Catarama si Maria Diti-Diaconescu,Cristian Panaitescu, al boxerilor Gheorghe Vlad, Aurel Simion, Viorel Ioana,ori Mircea Fulger, medaliatul cu bronz la Jocurile Olimpice din 1984. Prezenti sunt si antrenorii de lupte L.Coman, I.Dragomir,C.Stan care i-au ridicat pe „voinicii" Muscelului Anton Arghir si Marian Sandu dupa saltelele competitiilor de lupte pe cele mai inalte trepte la Campionate mondiale si europene . Sporturile de iarna sunt si ele prezente prin mentionarea antrenorilor Ion Matei, a sotilor Pacioianu sau Nicolae Istrate participanti ca antrenori sau competitori la mari intreceri de bob si sanie la Jocurile Olimpice sau Campionate mondiale si europene. Gabriel Moiceanu, multi ani in fruntea plutonului cu cei mai valorosi ciclisti ai tarii, este surprins prin obiecte, fotografii si trofe de la marile curse interne si internationale. In expozitie sunt expuse marturii legate si de automobilism, dar si modelism prin Ion Bobocel, de turism practicat ca drumetie sau concursuri de orientare, ori implicarea plenara a vanatorilor de munte in sporturile aplicate cadrului montan atat prin instructie cat si competitie.

Exemplul expozitiilor si muzeelor legate de sport de caracter permanent ar trebui urmat de cat mai multe institutii avand in vedere ca sportul nu este numai o frumoasa metafora a vietii, jocul si dragostea fiind principalele forme de manifestare ale tineretii dar mai ales un fenomen social profund cu o contributie esentiala in consolidarea si dezvoltarea societatii prin vigoarea membrilor dar si in ridicarea prestigiului local si national castigat prin asiduitatea pregatirii sportive si bucuria victoriilor cucerite in marile intreceri.

Un demers in acest sens a fost intreprins de un om tare inimos Prof. C. Capota, presedintele Asociatiei Primarilor de Comuna, care s-a gandit ca in localitatea sa Mitoc din Judetul Botosani la Consiliul pe care-l conduce, sa organizeze o expozitie permanenta (pe care cu mandrie o numeste muzeu), dedicata lui Florica Murariu fiu al satului, rugbyst la „Steaua",de 69 de ori capitan al nationalei pe care a condus-o spre victorii uneori chiar si in confruntarile cu echipele cele mai puternice ale lumii; in 12 editii ale Campionatului European (F.I.R.A) a ocupat de 3 ori primul loc, a participat la prima Cupa Mondiala

din Noua Zeelanda in 1987, iar cu ocazia „Centenarului rugbyului galez" a avut onoarea de a fi cooptat in Selectionata Mondiala "BARBARIENS". Din nefericire a fost impuscat mortal in drumul spre Clubul „Steaua" in primele ore ale revolutiei din decembrie 1989.

SURSE:

- Muzeul Sportului, fondurile de documente , fotografii, cataloage de expozitii, afise, programe, pliante, prospecte
- „Enciclopedia Educatiei Fizice si Sportului in Romania", Editura Aramis , Bucuresti, 2000.
- Enciclopedia Educatiei Fizice si Sportului din Judetul Dolj, Editura Sitech, Craiova, 2008.
- „Enciclopedia Educatiei Fizice si Sportului in Romania Judetul Neamt- origini, traditii, cronologie; Crigaurux, Piatra Neamt, 2008.
- Enciclopedia Romaniei, Editura Imprimeria Nationala, Bucuresti,1939.
- Ghibu,Emil; Todan, Ion; „Sportul romanesc de-a lungul anilor" Editura stadion, Bucuresti,1970.
- Banciulescu,Victor; „Sport si cultura", Editura Facla, Timisoara,1983.
- Postolache, Nicolae; Istoria sportului in romania. Date cronologice" Profexim, Bucuresti, 1975.
- „Romania in lumea sportului", Editura pentru Tineret si Sport, Bucuresti, 1995.
- Martina, Behrendt; Gerd, Steins, „Sports in Museum".
- Apostol Cornelia; Negutu Mariana , „Expozitia Generala Romana din 1906. 90 de ani de la organizare", „Muzeul National"X, 1998.
- Petrescu, Niculae „O ezpozitie dedicata Jocurilor Olimpice si Omului European al Educatiei prin sport", „Muzeul National", 2005.
- Petrescu, Niculae, Postoaca Donia, „O expozitie inspirata din istoria sportului national si muscelean", Revista de Istorie a Muscelului. Studii si Comunicari, VIII, 2005.
- Sporturi Nautice. Rame...Vele...Motor, 1939, Bucuresti, Institutul de Arte Grafice" Mamon S.A.R., 1940.
- Baticu,Niculae, „Amintirile unui alpinist" , Editura sport-Turism, Bucuresti, 1981.
- Popescu, Dan, „De la scoala de alpinism germana", in Buletinul C.A.R., anul VI nr.2
- Realisez un musee du sport ; Editions Musee Olimpique, comite International Olimpique, Lausanne, 1989.
- Deutsches Sport – und Olympia - Museum, piant 2001.
- Facult D'Education Phisyque Musee de la Culture Physique de Serbie, Beograd, 1985, pliant.
- Academia Olimpica romana - Filiala Brasov-Olimpic club Brasov, Muzeul Sportului transilvan, pliant.
- Sportmuseum Berlin, „Sport in Berlin kulturhistorische schatze aus der Olympia-Stadt, Verlog Dirk Nishen, 1991.

MOMENTE SEMNIFICATIVE DIN ISTORIA SPORTULUI ROMÂNESC

Basorelief reprezentând pe călăreţul trac

Cavaler moldovean în armură medievală (reconstituire după o sahlă de la Suceava, secolul al XVI-lea)

1880. Frontispiciul primului ziar sportiv românesc

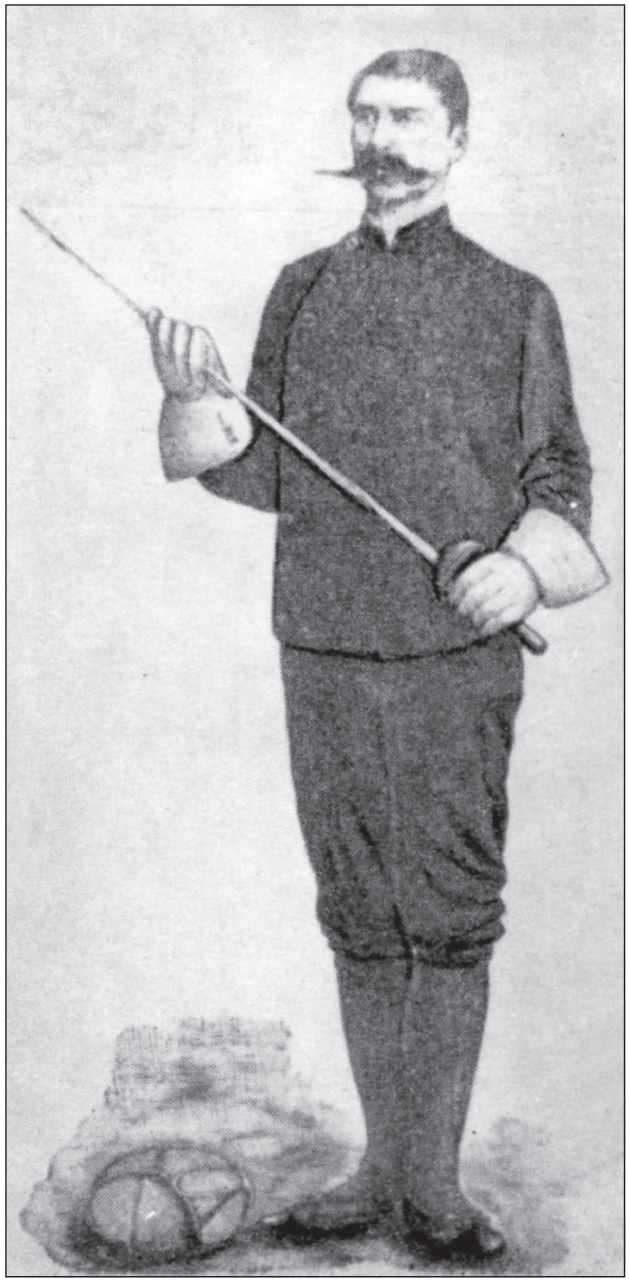

1893. Nicolae Velescu, profesor de educaţie fizică

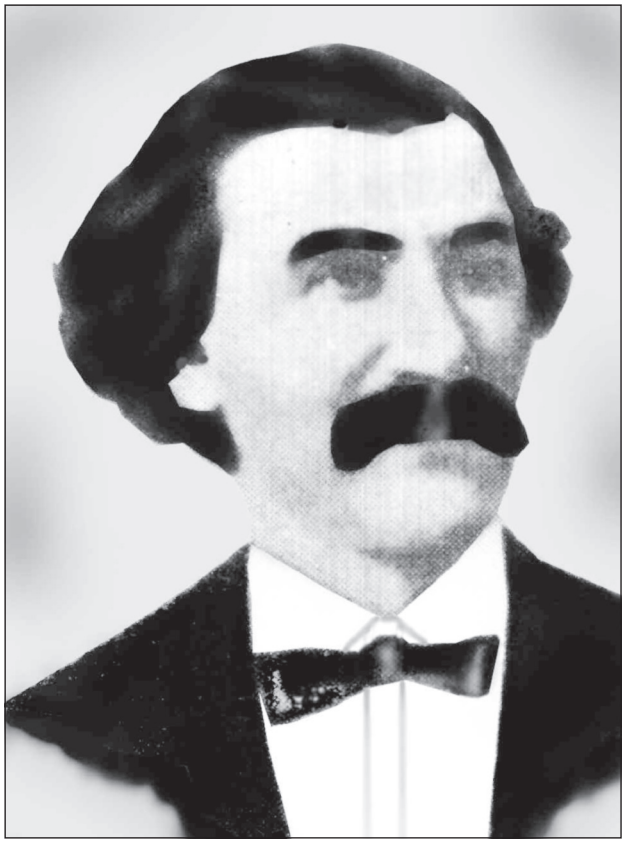

Gh. Moceanu, primul profesor român de educaţie fizică

Prima participare cu succes a unei echipe de elevi români la o competiţie internaţională – Torino, 1911. De la stânga la dreapta, în picioare: 3 elevi de la Societatea „Înainte" şi 4 elevi de la liceul din Craiova. În faţă, pe scaune: la mijloc, gen. V. Năsturel, preşedintele Federaţiei Societăţilor de Gimnastică, având în dreapta pe prof. T. Georgescu, de la liceuldin Craiova şi în stânga pe D. Ionescu, inspector şcolar de gimnastică şi preşedinte al Societăţii „Înainte"

1912. Moment istoric: înfiinţarea Federaţiei Societăţilor Sportive din România

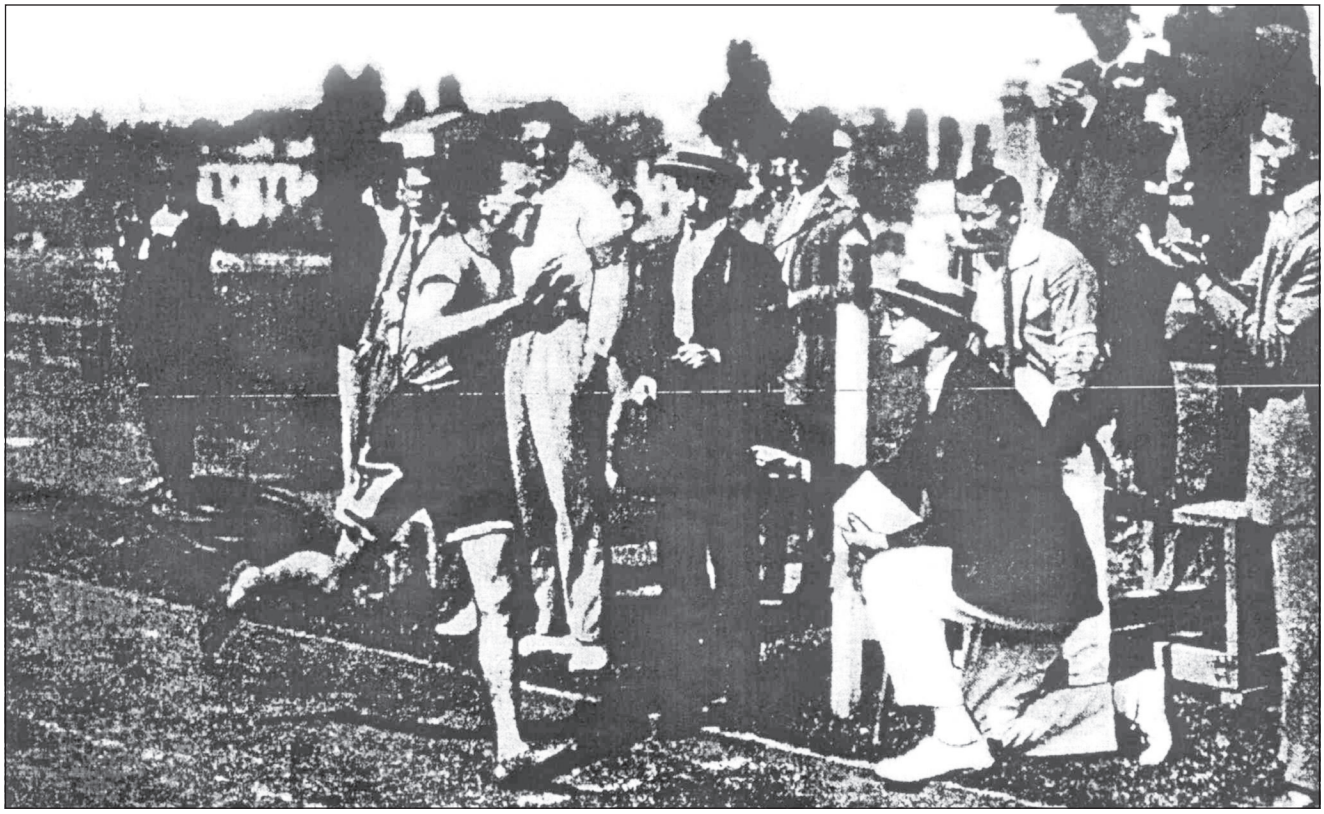

Un concurs de atletism organizat la Bucureşti, în 1922

Regele Ferdinand (1), Regina Maria (2) şi Prinţul Nicolae (3), însoţiţi de colonelul Virgil I. Bădulescu (4) la inaugurarea şi darea în folosinţă a stadionului ONEF, la data de 9 mai 1926

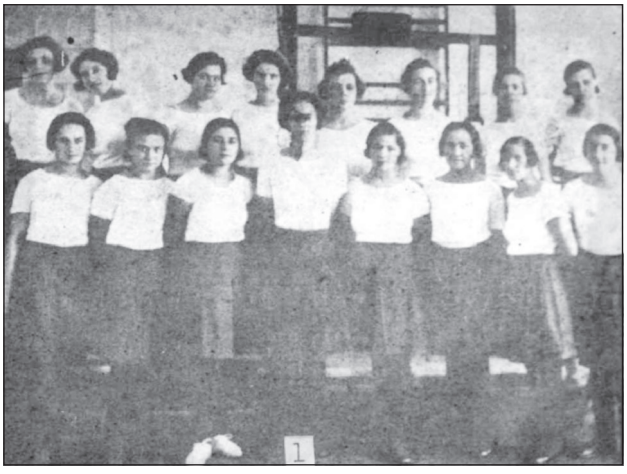

1927. Principesa Ileana în grupa studentelor de la INEF, la o lecţie de gimnastică, sub îndrumarea asist. univ. Virgil Roşală

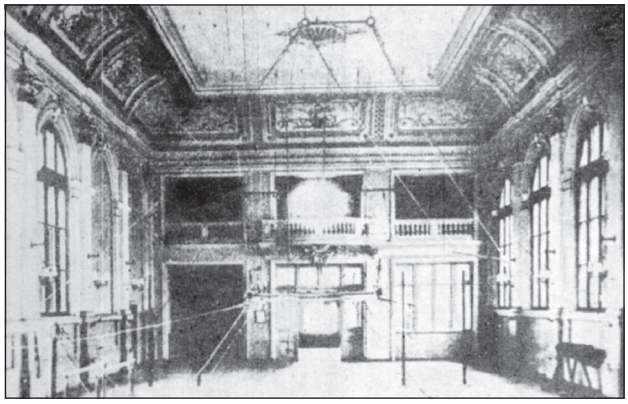

1883-1927. Sala de gimnastică a societăţii „Tirul”

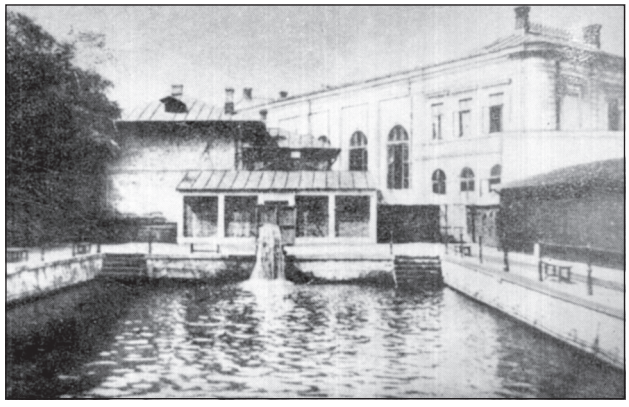

1883-1927. Bazinul de înot al societăţii „Tirul”

1929. Principele Regent Nicolae, trecând în revistă patrulele de schi care au participat la concursul Vânătorilor de Munte

A. S. R. Principele Regent Nicolae
Comandantul Marei Legiuni

General I. Manolescu
Ajutorul C-tului Marei Legiuni

General Petala

...copii! veniți cu drag în mijlocul nostru, veți găsi aci drep-
...și ocrotirea noastră, grija neîntrerupută a comandanților și
...ctorilor voștri, cari doresc să facă din voi oameni de bine
...flete tari, gata ori când să se sprijine pe voi scumpa noastră
...și marea cercetășie a umanității.
...oi dascăli, magistrați, militari, preoți și oameni de seamă

...din ori ce ramură de activitate a scumpei n...
...în această muncă de întărire și îndrumare ...
...nostru.

Ajutați cercetășia! în felul acesta veți pre...
Mihai în rândurile unui tineret bine îndrum...

Nicolae

12 - I - 1929

Apelul adresat tinerilor de a se înscrie în rândurile „cercetaşilor“ este semnat de Principele Regent, Nicolae, Comandantul Marii Legiuni, Generalul I. Manoles-cu, ajutorul Comandantului Marii Legiuni, şi de Generalul Petala

1929. Studenţi ISEF efectuând stagiul de vară la baza didactică de la Eforie

1929. Studenţii anului I al ISEF. Pot fi recunoscuţi gimnaşti şi atleţi cunoscuţi ai timpului: S. Leu, A. Latiş, V. Roşculeţ, L. Bodea

1929. Curs de cultură fizică medicală condus de prof. dr. Adrian Ionescu

1929. În sala de box a ISEF, localul din Dealul Spirii

1929. Echipa de fotbal a studenţilor ISEF

1929. Studenţii ISEF într-o evoluţie de atletism

1929. În sala de gimnastică a ISEF

Demonstraţia studenţilor ISEF la serbarea prilejiută de sfârşitul anului universitar 1929-1930

Cursul de schi al studenţilor ISEF, ianuarie 1930

1930. Nicolae Titulescu la schi

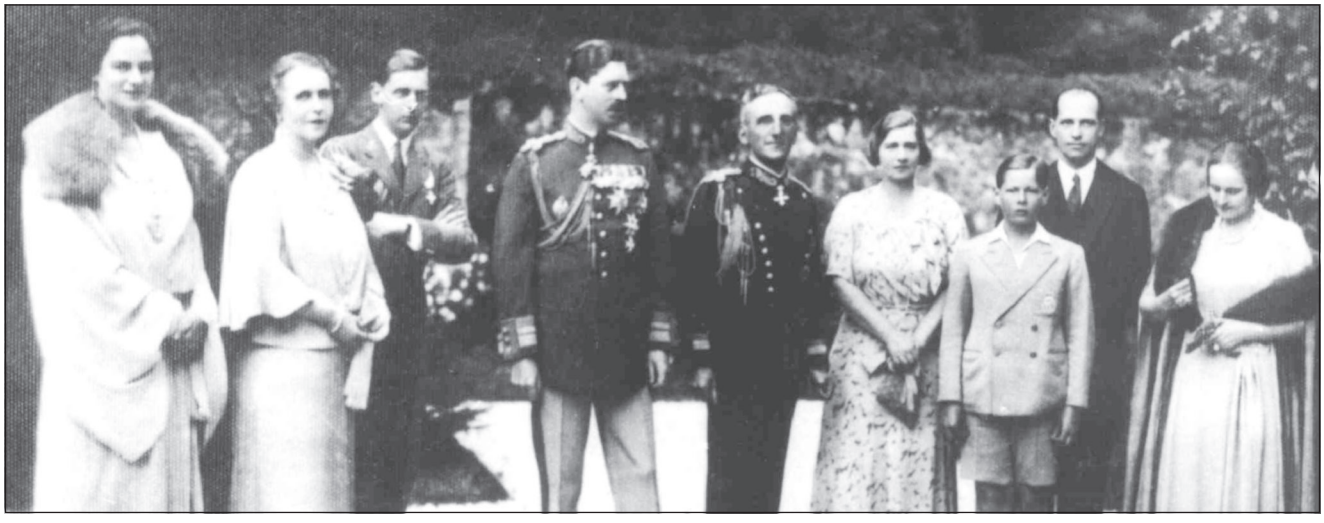

De la stânga la dreapta: prinţesa Ileana, Regina Maria, prinţul Nicolae, regele Carol al II-lea, regele Alexandru al Iugoslaviei, regina Marioara (principesa României), principele moştenitor Mihai Mare Voievod de Alba Iulia, Anton de Habsburg, principesa Elisabeta (fostă regină a Greciei), susţinători ai mişcării sportive.

Cadrele didactice şi directorul ISEF, generalul Virgil Bădulescu, împreună cu promoţia 1935 a ISEF

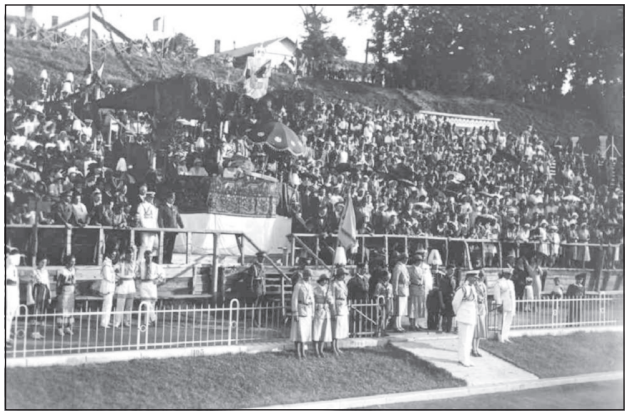

Jurământul cercetaşilor, depus în faţa familiei regale, în ziua de 14 iunie 1931, pe stadionul ANEF

Echipa de dansuri naţionale a ISEF evoluând în faţa familiei regale în ziua de 14 iunie 1931

Serbarea de sfârşit de an a studenţilor ISEF; iunie 1931

1933. Comandantul de cercetaşi, I. Dimăncescu

1934. Stadionul ONEF a cărui construcţie a fost sprijinită de Regele Carol al II-lea

Cohortă de cercetaşi români, în 1934

Concurs de schi fond organizat în 1935 la Sinaia de Asociaţia Sportivă „Peleş"

1935. Tineri schiori înainte de start

1936. Studenţi ai Academiei de Educaţie Fizică şi Sport la cursul de vară, pe plajă, la Eforie

1938. Moment educativ într-o tabără de străjeri la Breaza

1938. Încheierea concursului de conducători străjeri de la Predeal

1938. Comandantul de străjeri I. Dimăncescu, decorat de ministrul de Război

1938. Comandant străjer, col. I. Dimăncescu, flancat de prof. D. Popescu-Colibaşi şi polisportivul Ferdinand Calistrat

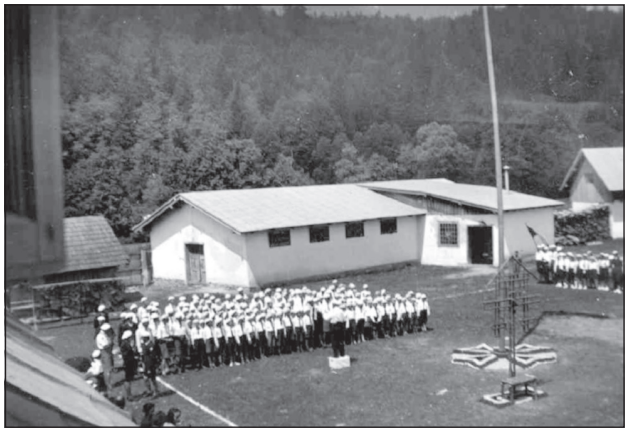

1939. Careul centuriilor de străjeri în momentul solemn al ridicării drapelului

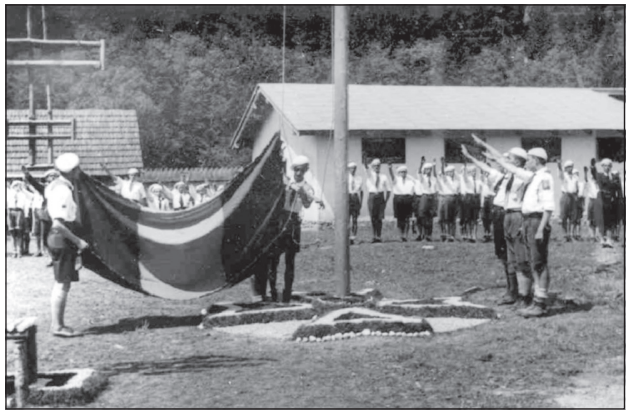

1939. Ceremonia de ridicare a drapelului într-o tabără de străjeri

1939. Absolvenţii cursului de conducători de străjeri, de la Predeal

Patrula românească, învingătoare la concursul internaţional de la Predeal. Căpitan Constantin Medeleanu, comandantul echipei (devenit şeful Sportului Românesc în 1941)

Angelica Rozeanu, deschizătoare de drumuri pentru tenisul de masă românesc. A debutat în 1950 la CM de la Budapesta cu 2 medalii de aur la simplu şi cu echipa totalizând până în 1956 14 medalii la competiţia supremă.

Tenis Club Român, promotor al sportului românesc
Prima echipă de rugby din România Tenis Club Român

Prima echipă de fotbal românească: Olympia F.C. (1909)

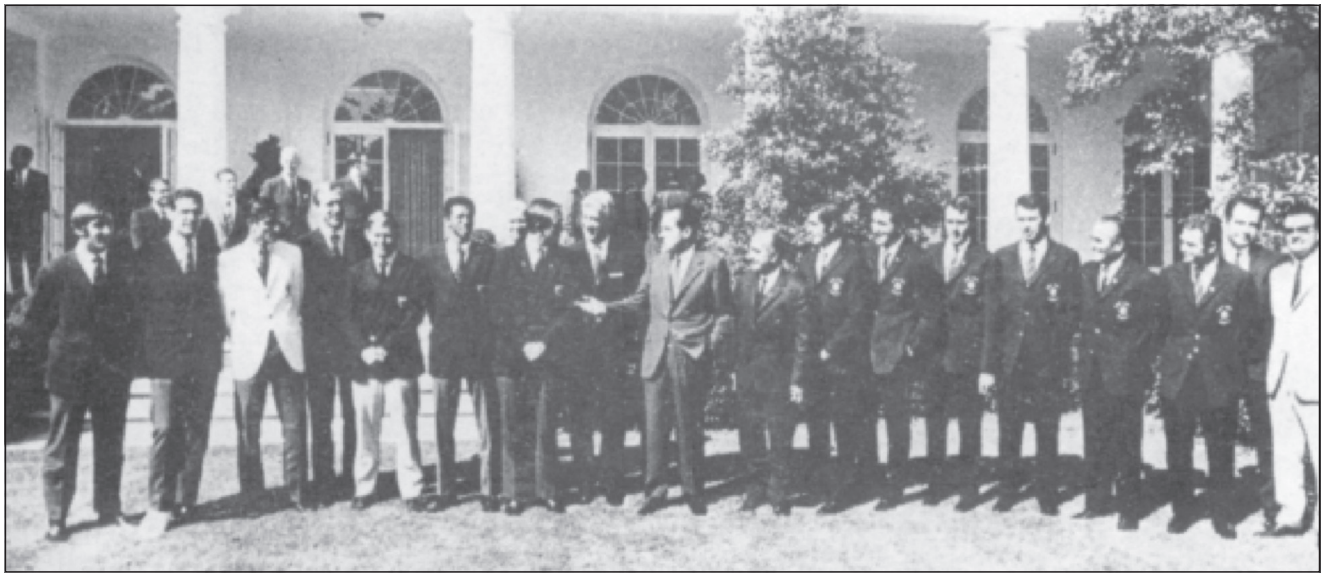

Moment istoric pentru tenisul românesc. În septembrie 1969, calificată întâia oară în finala Cupei Davis, echipa României (de la stânga la dreapta: prof. dr. Emil Ghibu . vicepreşedinte CNEFS; Ilie Năstase, Ion Ţiriac, Petre Mărmureanu, prof. Alexandru Lăzărescu . secretar general al FRT; antrenorul emerit Gheorghe Cobzuc, căpitan nejucător, Sever Dron), împreună cu cealaltă finalistă (echipa SUA) a fost primită la Casa Albă de către preşedintele Richard Nixon. În 1971 echipa României a participat la cea de-a doua finala a Cupei Davis la Charlotte SUA, iar în 1972 finala s-a disputat la Bucureşti.

Realizările remarcabile ale Nadiei Comăneci la JO 1976 – Montreal au constituit un moment de cotitură în gimnastica românească și internațională

O nouă medalie de aur cucerită de gimnastele din țara noastră la JO din 2004 – Atena. Pe parcursul anilor gimnastele românce au realizat performanțe realizabile la JO, CM și CE

2000, Sydney: Veronica Cochela, Georgeta Damian, Magdalena Maria Dumitrache, Liliana Gafencu, Doina Ignat, Elisabeta Lipă, Ioana Olteanu, Viorica Susanu, Elena Georgescu, campioane olimpice la canotaj, S8+1

Canotaj – Echipajul de 2 rame(Georgeta Andrunache și Viorica Susanu) medaliat cu aur la JO din 2008 (Beijing)

ASOCIAŢII, CLUBURI, SOCIETĂŢI SPORTIVE ŞI/SAU CULTURAL SPORTIVE

ASOCIAŢII SPORTIVE

ACADEMIA. Asociaţie (club) polisportivă studenţească înfiinţată în anul 1928, în cadrul *Academiei de Înalte Studii Comerciale şi Industriale* din Bucureşti. Asociaţia a activat până la izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial, cu rezultate mai bune îndeosebi la jocurile sportive. După 1947 a activat sub alte denumiri.

AMICII DRUMEŢIEI. Manifestare turistică organizată de către asociaţiile sportive, constând în efectuarea a minimum şase acţiuni turistice şi vizitarea unui număr de 24 de obiective în decursul unui an. A fost instituită în august 1977, cu scopul de a stimula practicarea turismului activ de către tineri, îndeosebi de către elevi, fiind inclusă în programul *Daciadei* ca formă specifică de educaţie fizică şi sport. Se regăseşte, sub alte forme de organizare, în cadrul acţiunilor *Sportul pentru toţi.*

AMICII MUNŢILOR. Asociaţie de turism înfiinţată la Sibiu în februarie 1972, iniţiatoarea acţiunii cu acelaşi nume ce se organizează anual.

AMICII PREDEALULUI. Asociaţie de turism şi de sporturi de iarnă, fondată în Bucureşti, în decembrie 1934. *„În acest an, doi ofiţeri din trupele de munte, maiorul Emil Pălăngeanu, cel dintâi Campion Naţional din istoria schiului românesc, participant la JO din 1928 (St.Moritz) şi căpitanul Constantin Medeleanu, secretar al federaţiei, fondatorul metodicii de schi, multiplu Campion Naţional şi militar, întemeiază acest club, asociaţie”*. Asociaţia a sprijinit organizarea anuală a Şcolii Naţionale de Schi, cu instructori de mare valoare, cunoscători ai tehnicii de alunecare cu schiurile, printre care: Dumitru Popescu Colibaşi (celebrul antrenor de handbal de mai târziu) , Ion Cega, Gh. Zăpadă, Vasile Munteanu. Ea a avut un rol important în instruirea în schi a copiilor (circa 300 într-un sezon), începând din anul 1935 şi în organizarea unor concursuri oficiale destinate acestora. Din iniţiativa asociației s-a amenajat în anul 1936 şi primul (mini)-schi-lift din ţara noastră, cel de la Predeal, pe Cioplea, datorat pasionatului său membru Gh.Zăpadă. A construit și trambulina de schi din Cioplea (1937). A avut peste 1000 de membri și a funcţionat până în anul 1940, prin şcoala de iniţiere în schi trecând, nu mai puţin de 4000 de sezonişti de toate vârstele. A realizat cu succes tot ce şi-a propus.

ASOCIAŢIA CULTURALĂ ŞI SPORTIVĂ A FUNCŢIONARILOR BĂNCII NAŢIONALE A ROMÂNIEI. Constituirea sa s-a înscris în cadrul unui proces mai larg de atragere spre mişcare,educaţie fizică şi sport a unui număr cât mai mare de salariaţi şi mai ales funcţionari de la unele instituţii de stat,comunale sau private de la unele ministere până la instituţii de credit sau alte asociaţii profesionale. Astfel spre sfârşitul deceniului patru al secolului XX au apărut asociaţii sportive ca: *Justiţia*; *Magistraţii şi Avocaţii*; *Ministerul înzestrării Armatei*; *Monitorul Oficial*; *PTTR*, în Bucureşti sau *Angajaţii Economişti* la Cluj. Instituţiile de credit în frunte cu Banca Naţională a României au fost printre primele care s-au aliniat acestui proces apărând astfel pe lângă asociaţia de profil sportiv a Instituţiei noastre naţionale de emisiune monetară şi altele ca *A.F.B. Banca Comercială*, cu sediul în str. Smârdan, cu secţie de fotbal şi *Banca Urbană* din Calea

Victoriei nr.7 cu sectii de baschet şi volei. Banca Naţională a României a urmat exemplul dat de către instituţia similară a Franţei şi Marii Britanii, care aveau asociaţii sportive puternice cu echipe ce puteau face faţă unor confruntări internationale cum erau partidele de rugby dintre selecţionatele celor două mari banci, ce s-au desfăşurat încă de la începutul perioadei interbelice. Asociaţia culturală şi sportivă a Băncii Naţionale a României a fost creată în martie 1934 cu menirea să asigure salariaţilor săi posibilitatea spre „o destindere fizică, o relaxare de ordin sportiv, care să pregătească şi mai temeinic efortul intelectual de a doua zi". Asociaţia avea în componenţa sa 11 secţii: Vânătoare, Canotaj şi Pescuit; Alpinism, Bob şi Schi; Excursiuni şi Turism; Fotbal; Box; Educaţie fizică şi Scrimă; Tenis, Volei şi Ping-pong; Natație, Patinaj şi Hochei; Cor şi Orchestră; Conferinţe şi Bibliotecă; Popice, Biliard şi Şah; Apărare naţională. Pentru practicarea acestor discipline sportive asociaţia beneficia de diferite amenajări. Pentru sporturile nautice deţinea „o gospodărie", pe malurile lacului *Floreasca*, înzestrată cu 22 de ambarcaţiuni diferite: yole, skifuri, caiace şi barci universale, iar un profesor de înot stătea la dispoziţia celor interesaţi. La Căldăruşani într-o poiană de la marginea lacului se înfiinţase o volieră de fazani pentru cei care erau amatori de vânătoare în condiţii mai facile, iar pentru vânat mobil, de talie mare se organizase la *Bahna Rusului*, sus în munte unde Regele Ferdinand aţinea în tinereţe uneori calea ursului carpatin, un perimetru kinegetic protejat de B.N.R. Rezervaţia avea şi o casă de vânătoare, iar la Bucureşti, în palatal B.N.R. s-a amenajat un muzeu de profil. Iubitorilor de drumeţii spre crestele Bucegilor le stătea la dispoziţie un autobuz impunător pentru acea vreme, un Mercedes, precum şi corturi, piolete şi alte accesorii necesare ascensiunilor montane. Pe 16 noiembrie 1939 s-a inaugurat sala de sport şi gimnastică amenajată în localul nou al Băncii Naţionale a României din Calea Victoriei, din iniţiativa proprie a Institutului de emisiune şi conducere bancara. Ceremonia a avut loc în prezenţa unor mari personalitaţi ca: Baronul de Mocsoni, Marele Maestru de vânătoare al Curţii Regale; Mitiţă Constantinescu, Ministrul Finanţelor şi Guvernatorul B.N.R.; Teofil Sidorovici, Comandantul *Străjii Ţării*, George Plagino preşedinte al *Uniunii Federaţiilor de Sport din România* şi alţi oaspeţi de seamă. Evenimentul, prin prezenţa distinşilor conducători ai organizaţiilor sportive, a fost considerat de Mitiţă Constantinescu, guvernatorul Băncii Naţionale, „o zi de o desăvârşită satisfacţiune morală", acţiunea fiind îndreptată înspre „educaţiunea spiritualo-sportivă a colaboratorilor noştrii, de toate gradele, din Instituţiunea ce o conducem. Dupa alocuţiunile rostite de arhitectul Radu Dudescu, realizatorul proiectului şi conducătorul asociaţiei culturalo-sportive a B.N.R., de Teofil Sidorovici, George Plagino şi guvernator, festivitatea s-a încheiat cu o demonstraţie executată de studenţii şi studentele de la A.N.E.F. sub îndrumarea asistentului V. Rosala şi a profesoarei V. Proca-Ciortea. Amenajarea sportivă din noua aripă a B.N.R conţinea pe lângă sala de gimnastică dotată cu toate accesoriile necesare, de nivel occidental ,instalaţii anexe, săli de lectură, de conferinţă, una pentru tenis de masă, muzeul de vânătoare. Noua sală în viziunea organizatorilor ei „să constitue" pentru toate instituţiile un frumos exemplu, să „radieze în jurul ei o pildă sănătoasa şi frumoasă". Pe 19 noiembrie 1939 sala de gimnastica a B.N.R. a fost vizitată de Hans von Tschammer und Osten, Secretar de Stat în Ministerul de Interne al Germaniei. Conducătorul de Stat al sportului german şi de Cari Diem, Directorul Institutului Internaţional Olimpic, din Berlin. Conducătorul asociaţiei culturalo-sportive a B.N.R. declarase cu ocazia inaugurării sălii intenţia de a găsi şi amenaja un vast teren langa Bucureşti pentru celelalte sporturi ce se practicau individual de cei înscrişi în diferite ascociaţii şi unde la sfârşitul săptămânii salariaţii sa poată petrece în aer liber. Proiectul a fost abandonat din cauza precipitării situaţiei de către război,dar reluat după şi nu în afara oraşului ci în parcul cu platani din strada Dr.Staicovici prin înfiinţarea clubului sportiv *Progresul Finanţe-Bănci* devenit din 1993 Clubul Sportiv al Băncii Naţionale a României.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *ALBASTRU*. Reunea funcţionari ai Primăriei sectorului III (numit şi *„albastru"*) Bucureşti, fondată în anul 1936.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ A AERONAUTICII ŞI MARINEI (ASAM). Asociaţie departamentală constituită la Bucureşti, în anul 1930.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ A ANGAJAŢILOR COMERCIALI DIN TIMIŞOARA. Înfiinţată în februarie 1912.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ A ANGAJAŢILOR MUNICIPALI (CLUJ). Înfiinţată în toamna anului 1919, în urma reorganizării CS *Dacia,* fondat la începutul aceluiaşi an.

ASOCIAŢIA ARBITRILOR DE FOTBAL AMATOR DIN ROMÂNIA (AAFAR). Înfiinţată în prima jumătate a anului 1921 la Bucureşti, sub preşedinţia dr. Sabin Vaţianu şi a principelui Carol (preşedinte de onoare). AAFAR îşi avea filiale zonale în cele 12 regiuni ale FSSR, culori reprezentative negru-albastru, iar membrii săi aveau acces gratuit la toate manifestaţiile sportive din ţară. În chiar anul constituirii, AAFAR a înfiinţat prima şcoală de arbitri de fotbal din ţara noastră şi a organizat în luna august, la Timişoara, un Congres general al arbitrilor - manifestare reluată apoi anual. Prin intermediul FSSR, asociaţia a fost afiliată la corporaţia similară a Federaţiei Internaţionale de Fotbal, putând astfel delega arbitri pentru conducerea meciurilor internaţionale. Ulterior, AAFAR a primit numele de Asociaţia Arbitrilor de Fotbal din România şi a funcţionat până în anul 1945.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *ARMATA* (ASA). Grupare sportivă bucureşteană, departamentală, fondată laînceputul lunii iunie 1947. În 1948, luau fiinţă ASA şi la Cluj, Târgu Mureş, Buzău, Craiova, iar ulterior şi în alte localităţi.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *ASTRONAUTICA* TÂRGOVIŞTE. Înfiinţată în anul 1968, funcţionează pe lângă Colegiul Naţional *Constantin Carabella.* Asociaţia cuprinde şi reprezintă elevii şi cadrele didactice din Colegiu şi din alte unităţi şcolare din Târgovişte. Prin activitatea desfăşurată în cei peste 30 de ani, asociaţia a adus o contribuţie importantă la romovarea rachetomodelismului pe plan local, naţional şi internaţional. Rezultatele secţiei de racheto-modele: 36 de titluri de Campioni Naţionali; peste 25 de recorduri naţionale; 10 recorduri şi performanţe mondiale obţinute de: Ioan N. Radu (5), Valeriu Stroescu (2), Daniel Cazacio, Lucian Niţă şi Ileana Radu, câte unul. Performanţe obţinute în competiţiile internaţionale: profesor Ioan N. Radu – Campion Mondial, în proba individuală şi medalie de argint, în proba pe echipe, clasa S3A (durată cu paraşută) la CM din 1972; medalie de aur la Criteriul European de rachetomodele (S4B – rachetoplane) din 1972; medaliat la CB şi numeroase concursuri internaţionale; echipa AS *Astronautica* medaliată la diferite concursuri internaţionale. Modeliştii asociaţiei au obţinut şase titluri de Maeştri ai Sportului şi un titlu de Maestru Emerit al Sportului (Ioan N. Radu). Alte realizări mai importante ale asociaţiei şi ale prof. Ioan N. Radu: editează începând din 1968 prima şi unica revistă şcolară de rachetomodelism şi astronautică din ţara noastră intitulată *Astronautica*; a contribuit efectiv la promovarea acestei ramuri a modelismului (primele articole; demonstraţii de rachetomodele; primul concurs neoficial *Cupa Chindia;* primul criteriu naţional în 1968 şi apoi CN oficial, în 1969 etc.); a editat primele lucrări de rachetomodele în 1972 şi 1978 şi un *ABC rachetomodelistic* în 1972. Încă de la înfiinţare, preşedintele asociaţiei a fost prof. Ioan N. Radu.

ASOCIAŢIA AUTOMOBILIŞTILOR DIN ROMÂNIA (AAR). Asociaţie centrală constituită la Bucureşti, în ianuarie 1958, din iniţiativa unui grup de entuziaşti automobilişti în frunte cu ing. Jean Calcianu, Petre Cristea, ing. Al. Frim, dr. Emanoil Manicatide, Iosif Sîrbu, Gh.Teodorescu ş.a. Scopul AAR constă în dezvoltarea turismului, sportului şi circulaţiei automobilistice în România, susţinerea şi apărarea intereselor legitime ale automobiliştilor, organizarea unor manifestări auto, cu aplicarea regulamentelor sportive, afilierea la organizaţiile automobilistice internaţionale şi la forul central internaţional (FIA) etc. La 24 ianuarie 1958, AAR a fost recunoscută de Consiliul General al UCFS ca

for reprezentativ al activităţii turistice şi sportive automobilistice din ţară, iar la 30 aprilie acelaşi an, asociaţiei i s-a recunoscut calitatea de persoană juridică, primind totodată acordul să elibereze documente de transport care să înlesnească formalităţile vamale pentru vehiculele înscrise în România, ce ies şi intră din/în ţară. Membru al AAR putea fi oricare locuitor al ţării, posesor al carnetului de conducere auto, precum şi orice persoană care, prin activitatea sa, se preocupa de problemele sportului sau turismului auto. AAR s-a aflat sub îndrumarea şi controlul UCFS privind aspectul juridic, problemele tehnice, sportive, administrativ-gospodăreşti, financiar-contabile şi relaţiile cu străinătatea. La puţin timp de la fondarea sa AAR s-a afiliat la două din cele mai importante organizaţii internaţionale de specialitate: Federaţia Internaţională a Automobilului (FIA) – în 1960 şi Alianţa Internaţională de Turism (AIT) – 1962, stabilind totodată primele contacte cu asociaţiile şi cluburile similare din ţările vecine. Sub egida AAR s-au organizat câteva competiţii automobilistice, dintre care cea mai importantă rămîne prima ediţie a *Raliului Dunării – Castrol.* După un deceniu de existenţă, AAR s-a transformat, în 1967, în Automobil Clubul Român (vezi ACR).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ A AVIAŢIEI ŞI MARINEI. A avut ca începuturi *Cercul Sportiv al Aeronauticii* creat în 1923 şi care şi-a mărit activitatea prin cooptarea celor de la Marină. Cu sprijin real din partea conducătorilor Ministerului Aerului şi Marinei, noua asociaţie a construit pavilionul de la Herastrău, unde membrii săi puteau practica înotul, sporturile nautice şi tenisul . Un rol important l-a avut Nicolae Caramfil, cel dintâi Ministru al Aerului şi Marinei, care a fost iniţiatorul mişcării sportive a aviatorilor şi marinarilor, cel care a dotat asociaţia cu terenul pe care se afla pavilionul şi amenajările aferente. Pavilionul Asociaţiei Sportive a *Aviatiei şi Marinei* a fost inaugurat în ziua de 20 iulie 1939 în prezenţa Regelui Carol al II-lea. Cu acel prilej a fost organizată o mare trecere în revista cu membrii de la toate sporturile nautice din Bucuresti, lacul Herastrău fiind invadat de câteva sute de ambarcaţiuni cu pânze, rame, vâsle şi padele.

ASOCIAŢIA DE AVIAŢIE DIN BINŢINŢI (azi com. Aurel Vlaicu, jud. Hunedoara). Prima grupare românească de acest profil, înfiinţată mai ales cu scopul de a încuraja zborurile lui Aurel Vlaicu şi a contribui la dezvoltarea aeronauticii din ţară şi din străinătate. Şi-a încetat activitatea după moartea lui A. Vlaicu.

ASOCIAŢIA *AVIONUL DOLJAN*. Constituită la Craiova în anul 1927, cu sediul la Comandamentul Corpului 1 Armată din localitate. A activat scurt timp şi fără rezultate spectaculoase, fiind prima asociaţie de aviaţie sportivă din Oltenia.

ASOCIAŢIA DE CANOTAJ din Arad (a *„vâslaşilor”*) *Mureşul* 1890; din Timişoara (16/29 aprilie 1886), reorganizată în 1899 şi în 1909.

ASOCIAŢIA CARPATINĂ. Una din primele asociaţii centrale de turism din Transilvania. A fost înfiinţată la Sibiu, în anul 1880, şi avea filiale la Sighişoara, Mediaş, Agnita etc., care cultivau turismul în rândul populaţiei de naţionalitate germană.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *CERCUL MILITAR*. Înfiinţată în anul 1923, la Constanţa. A activat cu un număr redus de secţii şi de membri; mai importantă a fost cea de tenis.

ASOCIAŢIA CERCURILOR DE STUDII ŞI INFORMAŢII PENTRU RĂSPÂNDIREA EDUCAŢIEI FIZICE ŞI TIRULUI. Formă organizatorică unică în mişcarea sportivă, creată la Cluj, la 12 mai 1937, în urma Adunării extraordinare a profesorilor de specialitate întrunită în acest scop. Asociaţia avea caracter de centrală a cercurilor existente în centrele unde funcţionau profesori calificaţi în educaţia fizică şi a durat până în vara anului 1940.

ASOCIAŢIA CICLIŞTILOR (de ciclism) din Arad înfiinţată în 1899; au mai existat asemenea asociaţii în Timişoara: (14/26 noiembrie 1886); *Velocitas* (1897) şi *Huniade* (7/19 aprilie 1898).

***ASTRA SPORTIVĂ*.** Secţie de educaţie fizică şi sport a organizaţiei ASTRA (Asociaţiunea Transilvană pentru Literatura Română şi Cultura Poporului Român), cu filiale în oraşele Cluj, Braşov, Sibiu,etc., înfiinţate începând din primăvara anului 1931. La rândul lor, aceste filiale aveau subsecţii la Bran şi în oraşele de reşedinţă, numite *Şoimii Carpaţilor* (la Cluj), *Şoimii Sibiului, Şoimii Braşovului* etc., precum şi secţii puternice de schi, atletism, gimnastică, patinaj, tenis, scrimă, fotbal şi handbal, afiliate la federaţiile de specialitate. În afara activităţii competiţionale intense, filialele sportive ale ASTRA au desfăşurat o bogată activitate culturală cu prilejul aniversării nirii din 1918, dar şi în cadrul serbărilor proprii (din luna septembrie). Pe plan internaţional, activitatea cultural sportivă s-a limitat la participarea, cu delegaţii numeroase, la congresele şi serbările federale de gimnastică ale *sokolilor* din Cehoslovacia, Iugoslavia, Bulgaria etc. În general, manifestările sportive au avut, iniţial, un caracter patriotic şi democratic, caracter diminuat către anii 1936, când în activitatea sa, orientarea naţionalistă a câştigat tot mai mult teren.

ASOCIAŢIILE ŞI CLUBURILE SPORTIVE ŞI CULTURALE *CFR* Încă de la începuturile constituirii structurilor organizatorice ale sportului românesc, în special după 1900, se înregistrează numeroase organizaţii, majoritatea dintre ele, până în preajma anilor ’40, cu profil sportiv şi cultural, sub denumirea *Asociaţia Sportivă şi Culturală CFR* (*ASC - CFR*). Scopul declarat al acestora a fost organizarea în timpul liber a activităţilor sportive şi culturale pentru *„sănătatea trupească şi sufletească”* a lucrătorilor şi funcţionarilor *CFR*-işti, precum şi a familiilor acestora. În apariţia şi evoluţia acestor organizaţii s-au produs multe modificări inerente începutului, ceea ce a dus la unele neconcordanţe între diferitele surse de informare privind: a) denumirile (cluburi, asociaţii, societăţi, formaţiuni, cercuri, cămine etc.), multe neconcordanţe provenite şi ca urmare a unor fuziuni şi reorganizări; b) datele înfiinţării sau producerii unor modificări generate de diferenţele de apreciere între momentele iniţiativelor, constituirea oficială sau recunoaşterea juridică; c) secţiile care au funcţionat în cadrul acestora. Din informaţiile prezentate de Ion Basarab în *Istoricul Asociaţiilor Sportive şi Culturale CFR* (1934), de Mihai Ionescu şi Mircea Tudoran în *Fotbalul de la A la Z* (1984) şi de Nicolae Postolache în *Istoria Sportului în România – date cronologice* (1995), precum şi din alte surse, rezultă că în decursul anilor, în mai mult de 40 de localităţi, au funcţionat peste 50 de diferite organizaţii, dintre care 35 cu profil sportiv şi cultural, fără a include în aceste cifre multe dintre formaţiile apărute în urma fuziunilor (în special la fotbal) sub alte denumiri. Concepute într-o formă originală de îmbinare a activităţilor sportive cu cele culturale, asociaţiile din sistemul *CFR* s-au implicat activ şi cu rezultate semnificative în îndeplinirea misiunii lor. Evocând rolul şi justificarea, dar şi elogiul meritat al vrednicei *Asociaţiuni Sportive şi Culturale CFR*, Directorul General al *CFR* – Cezar Mereuţă, arăta în 1933 următoarele: *„Sporturile asigură sănătatea şi vigoarea trupului; excursiile recreiază şi pun pe oameni laolaltă să se cunoască, să se preţuiască; conferinţele instruiesc şi sistematizează ideile; lecturile îmbogăţesc cunoştinţele; activitatea muzicală rafinează sensibilitatea. Toate la un loc disciplinează viaţa, creează şi menţin solidaritatea în marea familie ceferistă şi dau satisfacţia acelei năzuinţe de «mai bine» care stă în fiecare om”.* După mai bine de 90 de ani de activitate, rezultă că asociaţiile *CFR* şi urmaşele acestora, secţiile, echipele şi sportivii care au activat în aceste unităţi, au desfăşurat, în mod deosebit în prima jumătate a acestei perioade, o muncă de pionierat în promovarea educaţiei fizice şi sportului, contribuind la cristalizarea structurilor organizatorice şi constituirea sistemului competiţional naţional oficial. Având în vedere existenţa unor asociaţii similare ale *CFR* în mai multe localităţi din ţară, în 1924 se lansează un apel pentru formarea unei uniuni cu caracter naţional (se dorea a fi o federaţie a sportului ceferist în cadrul FSSR), însă la adunarea convocată, alături de Bucureşti, au fost prezente doar asociaţiile din Arad şi Cluj. Adunarea a adoptat totuşi statutele, iar ideea unei astfel de uniuni va fi în continuare promovată în special de asociaţia bucureşteană. La 7

mai 1931, în conformitate cu prevederile statutelor adoptate, se reunesc 31 de asociaţii sportive şi culturale ceferiste într-o singură unitate – *Biroul Central al Asociaţiunilor Sportive şi Culturale CFR* (*BASC – CFR)* sub preşedinţia lui Cezar Mereuţă (vezi *Istoricul Asociaţiilor Sportive şi Culturale CFR* – Ion Basarab). N. Postolache semnalează stabilirea de către *BASC - CFR*, în 1932, a zilei de 10 mai ca *„zi a sportului ceferist”* din întreaga ţară şi organizarea unei Cupe la fotbal, trofeul fiind câştigat, la prima ediţie, de către echipa din Braşov. Urmărind apariţia şi evoluţia unităţilor sportive ceferiste, în diferite localităţi, unele dintre principalele lor preocupări şi realizări, se poate constata contribuţia valoroasă a acestui important segment al sportului românesc.

• **ASOCIAŢIA *CFR* ADJUD.** Înfiinţată în 1933, cu 3 secţii: culturală, fotbal şi popice.

• **ASOCIAŢIA *ŞOIMII* ARAD.** A luat fiinţă în 1927, cu secţie de fotbal care, în 1934, activa cu două echipe în Campionatul Districtual; a intrat ulterior în alte formule organizatorice (cu AS *CFR* sub denumirea de *Şoimii CFR*).

• **CLUBUL SPORTIV *CFR* ARAD.** A luat fiinţă în 1920, în 1921 este constituită echipa de fotbal, iar în 1922 fuzionează cu *Gloria* (formaţiune înfiinţată în 1912) devenind *Gloria CFR* Arad (vezi *Gloria* Arad). Sub această denumire, în 1922-1923, după câştigarea Campionatului Regional, se califică în turneul final al CN, este însă învinsă în sferturi, situaţie care se repetă şi în ediţia 1928-1929. Performanţa cea mai bună este obţinută în perioada competiţională predivizionară, ediţia 1929-1930, când ajunge până în finală, unde este învinsă de *Juventus* Bucureşti. În această formulă organizatorică mai activează în Divizia A în perioada 1932-1934, după care *Gloria* se desparte de *CFR*, continuând să participe singură în campionat, iar apoi sub denumirea *Şoimii CFR*. După 40 de ani de activitate, sub siglă proprie, în campionatul teritorial şi Divizia C (locul I în 1965), *CFR* fuzionează, în 1972, cu *Vagonul* Arad (înfiinţat în 1910) – rodul unui şir de reorganizări, fuziuni şi schimbări de nume (*AMEFA*, *UVA – AMEFA*, *Metalul*, *Energia*, *AMEFA*, *Vagonul*).

• **ASOCIAŢIA *CFR* BACĂU.** Înfiinţată în 1928, număra, în 1934, peste 500 de membri şi 7 secţii: fotbal, atletism, box, tenis, turism, educaţie fizică, culturală. În cadrul secţiei culturale funcţionau biblioteca, corul şi orchestra. Pe parcursul anilor a purtat diferite denumiri (*Stadiul CFR,* în 1935, prin fuziune cu *Stadiul* băcăuan; *Locomotiva”CFR*). Echipa de volei a participat în 1949 la prima ediţie a CN, precum şi la ediţia a II-a, din 1950, ajungând în faza finală. *CFR* Bacău a jucat un rol important în promovarea unor ramuri de sport, participând la diferite fuziuni şi reorganizări care au stimulat performaţa sportivă.

• **ASOCIAŢIA *ATELIERELE CFR* BRAŞOV.** A fost înfiinţată în anul 1920. În 1934 avea secţii la fotbal, schi, lupte, box şi turism. Câteva rezultate obţinute în 1933 erau semnificative pentru acei ani. Schi – locul I la fond şi locul III la sărituri în concursurile cu caracter naţional; poziţii fruntaşe în competiţiile intercluburi; câştigarea Cupei *Universul*. Lupte – participare la CN de la Lugoj; clasarea pe locurile I-III în campionatul Oradei şi în concursul *CFR* de la Satu Mare. Echipa de fotbal s-a constituit din 1920, iar în 1923 s-a afiliat la FSSR. În campionatul districtual a obţinut rezultate foarte bune; în 1934 a promovat în Divizia B (1934-1937), în A (1937-1938), apoi din nou în B (1938-1939), în district (1939-1940), şi iarăşi în B (1940-1941). După război, sub denumirea de *CFR* activează în: Divizia C (1946-1947), B (1947-1948), C (1948-1949) şi apoi pe plan local. În 1999, în Braşov funcţionau*: AS Rapid* cu secţii la popice (feminin), bridge, karate, schi alpin, tenis şi polo, precum şi AS *CFR* cu secţie de rugby.

• **ASOCIAŢIA GENERALĂ SPORTIVĂ ŞI CULTURALĂ *CFR* (*AGSC - CFR*) BUCUREŞTI**. La 11 iunie 1923, un grup de lucrători, maiştri şi funcţionari de la *Atelierele Griviţa* a hotărât înfiinţarea unei grupări sportive, denumită atunci Clubul

Sportiv *CFR,* încadrat ulterior în AGSC - CFR, care şi-a început activitatea cu secţia de fotbal şi o secţie de lupte. Primul comitet de conducere a fost ales în adunarea din 25 iunie 1923, punând oficial în stare de funcţionare gruparea sportivă a feroviarilor bucureşteni. Ca preşedinte a fost ales maistrul Teofil Copaci. La adunarea generală din 23 decembrie 1923, s-au votat statutele, care, cu mici modificări şi completări aduse pe parcurs, au constituit normele de conducere ale AGSC - CFR. Ca preşedinte a fost ales inginerul Andrei Ştefan – Directorul *Atelierelor Griviţa*. La început a funcţionat numai secţia de fotbal (formată din jucători proveniţi de la ateliere şi de la *Excelsior* FC). Secţia de lupte, deşi avea doritori şi profesor angajat, nu şi-a putut desfăşura activitatea din cauză că nu avea o sală de antrenament. În următorii ani, au luat fiinţă şi alte secţii pe ramuri de sport, numărul acestora ajungând în 1934, la 15. În 1926, paralel cu activităţile sportive, s-au pus bazele secţiei culturale la *Atelierele Griviţa*. Au fost iniţiate numeroase activităţi cultural-artistice (şezători, expoziţii, programe de divertisment, cinematograf, o bibliotecă etc.). S-au constituit un puternic cor, o fanfară, o trupă de teatru. La unele dintre aceste manifestări au fost de faţă Regina Maria, principele Nicolae, principesa Ileana, precum şi unii dintre membrii guvernului. În legătură cu activitatea Asociaţiei au fost publicate: *Revista CFR*, iar mai târziu *Revista Tehnică CFR*; în 1927, sub egida Secţiei culturale apare *Ziarul ceferist*; din 1932 se hotărăşte ca Administraţia să scoată o singură publicaţie *Săptămâna CFR*. Asociaţia bucureşteană şi secţiile sale erau considerate reprezentative în raport cu ASC din ţară, motiv pentru care în titulatura lor vom întâlni cuvintele generală şi centrală, în dorinţa de a se exprima această poziţie. Pentru evoluţia şi rezultatele *AGSC - CFR* vezi CS *Rapid,* iar pentru fotbal *„cluburi de fotbal",* UFC *Rapid.* În Bucureşti au mai fost organizate: Asociaţia Bucureşti *Triaj,* din 1931 cu o secţiune sportivă (fotbal) şi o secţie culturală; AS *Griviţa CFR* din 1945; *Locomotiva* Griviţa Roşie, din 1951.

• **ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *CFR* BUCUREŞTI**. A fost creată în anul 1937, Direcţia Generală C.F.R.construind pe un teren propriu, la marginea lacului Băneasa, un garaj de bărci,vestiare şi un debarcader. Această secţie s-a afiliat la Federaţia Română de Sporturi Nautice încă de la înfiinţare. Preşedintele secţiunii era inginerul D.Băiatu . Anul următor au fost achiziţionate noi ambarcaţiuni şi s-au amenajat doua terenuri de tenis si unul de volei . În iunie 1938 a participat cu cinci ambarcaţiuni reuşind să câştige proba de semiskiff. Cu toate că rezultatele au fost modeste, faţă de eforturile materiale şi a dotărilor tehnice efectuate, secţia a reunit un număr destul de mare de feroviari reuşind să popularizeze sporturile nautice în rândul acestora.

• **ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *CFR GRIVIŢA*** (pe parcursul anilor a purtat mai multe denumiri). A fost una dintre unităţile puternice; s-a remarcat în mod deosebit prin activitatea primei echipe ceferiste de rugby, înfiinţată în 1932 la Uzinele *Griviţa*, care a câştigat titlurile de Campioană Naţională în 1948 (*CFR*); 1950 (*Locomotiva CFR*); 1955 (*Locomotiva)*; 1957 (*Locomotiva Griviţa*); 1958, 1959, 1960 (*CFR - Griviţa*); 1962, 1966, 1967, 1969 / 1970 (*Griviţa*); 1992 / 1993 *(RC Griviţa*). În 1976, în locul AS *Griviţa*, a fost organizat primul club de rugby din ţara noastră - *Rugby Club Griviţa*, între 1994-1997 se va numi *Griviţa - Castor*, iar din 1998 s-a revenit la *RC Griviţa.* Echipa a fost prezentă în 2 finale ale CCE, în 1962, când nu a putut trece de puternica echipă franceză *Béziers,* şi în 1964 când a câştigat titlul de Campioană Europeană. Clubul a format în decursul anilor numeroşi Maeştri Emeriţi ai Sportului şi Maeştri ai Sportului şi a contribuit la realizarea unor rezultate de prestigiu pentru rugby-ul românesc. În 1999, alături de CS *Rapid* şi UFC *Rapid*, în Bucureşti mai funcţionau: AS *Locomotiva***,** cu secţii la atletism, badminton, box, bridge (în anul 2000, sportivul Alexandru Feber a contribuit la cucerirea medaliei de aur la CM de bridge), culturism, fotbal feminin, go, kaiac-canoe, karate, modelism feroviar, orientare sportivă, popice, rugby, scrable, şah, tenis, tenis de masă, tenis-fotbal; AS *Regionala CFR*, cu atletism şi şah; AS *Tracţiunea - Depoul CFR Bucureşti Triaj* cu secţie de fotbal.

• ***VICTORIA*** **FC BUCUREŞTI.** Se constituie în iulie 1912, formaţie care cuprindea muncitorii de la atelierele căilor ferate. În noiembrie 1919, *Victoria* FC fuzionează cu clubul *Silistra* sub denumirea de *Excelsior Fotbal Club*. O parte dintre jucătorii echipei *Excelsior* au trecut la secţia de fotbal a *AGSC- CFR* Bucureşti.

• **ASOCIAŢIA AVIATICĂ *CFR.*** A fost înfiinţată la 14 iunie 1935. Asociaţia avea organizate cercuri de aeromodelism la *Atelierele CFR Griviţa* şi în numeroase unităţi feroviare din ţară. A adus o contribuţie importantă la dezvoltarea modelismului în ţara noastră. În 1939 Asociaţia avea 24 de cercuri de aeromodelism, în diferite localităţi printre care: Arad, Cernăuţi, Cluj, Constanţa, Craiova, Galaţi, Oradea şi altele. Un rol stimulator l-au avut concursurile de genul *Ceferiadelor* organizate la sfârşitul anilor ’30. În 1939, la Sânpetru (Braşov) aeromodeliştii din cadrul cercului *CFR* Turnu Severin stabilesc două recorduri naţionale. Prima competiţie internaţională de aeromodele este considerată *„Ceferiada balcanică”* din 1939, organizată de Asociaţia Aviatică *CFR*, la care au participat sportivi din Bulgaria, Grecia, Turcia, Iugoslavia şi România.

• **ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *CFR* BUZĂU.** A reprezentat fotbalul din oraşul Buzău în diviziile B (1947-1948) şi C (1948-1949). În 1999, AS *Rapid CFR* Buzău avea secţii la rugby, lupte şi tenis de masă.

• **CLUBUL SPORTIV-CULTURAL *CFR* CARANSEBEŞ.** Înfiinţat în 1933, cu secţii de fotbal şi box, a jucat un rol important în dezvoltarea sportului, promovând şi alte ramuri de sport. A cunoscut îndecursul anilor numeroase transformări. În 1999, funcţiona AS *CFR* cu secţii de fotbal, şah, schi, popice, culturism şi handbal.

• **ASOCIAŢIA *CFR VICTORIA* CAREI.** Sub numele de *Victoria CFR* (1946 - 1947) şi apoi *CFR* (1948 - 1949) a reprezentat fotbalul din Carei în Divizia C.

• **ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *LOCOMOTIVA* CĂLĂRAŞI.** Înfiinţată în 1953 cu mai multe ramuri de sport; după 1957 îşi schimbă denumirea în *Rapid.*

• **ASOCIAŢIA CULTURALĂ ŞI SPORTIVĂ *CFR* CERNĂUŢI.** Cunoscută şi sub numele de *Cercul Cultural Sportiv CFR*, înfiinţată în 1927, cu 3 secţiuni: culturală, muzicală şi sportivă (fotbal, atletism, tenis, popice, hochei pe gheaţă).

• **CLUBUL SPORTIV *LOCOMOTIVA* CHIŞINĂU.** Constituit în 1924, cu secţii la mai multe ramuri de sport.

• **ASOCIAŢIA SPORTIVĂ ŞI CULTURALĂ *ARMONIA* CLUJ.** Înfiinţată în 1930 ca unitate reprezentativă a Atelierelor Principale ale *CFR* Cluj, recunoscută juridic în 1933. Asociaţia avea în 1934 un număr de 950 de membri şi cuprindea în structura sa: *secţiunea culturală; secţiunea de sport* (fotbal, box, popice şi şah); *secţiunea de ajutor reciproc.* La 29 ianuarie 1938, a avut loc sfinţirea Drapelului ASC *Armonia* pe care era înscris *„Pentru neam şi ţară”.* La sfârşitul anului 1939, asociaţia a fuzionat cu CS *CFR,* cu care, sub diferite denumiri, va desfăşura o activitate susţinută pentru afirmarea unor ramuri de sport şi va reprezenta fotbalul clujean cu bune rezultate (vezi Cluburi de fotbal *CFR* Cluj). Sub denumirea de *CFR,* în 1946-1947 revine în Divizia C, în seria a 7-a, pe care o câştigă şi promovează în Divizia B. În returul campionatului, ediţia 1947-1948, se unifică cu *Ferar* (înfiinţată imediat după Primul Război Mondial). Noua echipă, sub numele de *CFR* (sub patronajul regionalei CFR) va activa în prima divizie şi în ediţia 1948-1949, când retrogradează. Între 1949-1969 activează în Divizia B (cu excepţia ediţiei 1958-1959 în C). În 1950 se numea *Locomotiva*, iar din 1958 din nou *CFR*. În 1960, se constituie CSM Cluj, prin fuziunea dintre *CFR* şi *Rapid* Cluj, care între 1960-1964 va activa în Divizia B. Între 1964-1967, Asociaţia *Clujeana* va reprezenta fotbalul clujean în eşalonul secund, iar din 1967 această misiune revine exclusiv echipei *CFR,* care promovează în Divizia A în 1969, unde se va menţine până în 1976. Între 1976-1982 o

regăsim în Divizia B. Din 1982, când retrogradează în Divizia C, ca urmare a unor măsuri de reorganizare, echipa se va numi *Steaua CFR.* În 1983 revine în Divizia B. În campionatul 1963-1964, juniorii clubului cuceresc titlul de Campioni Naţionali. În 1999, AS *CFR* Cluj-Napoca avea organizate secţii la bridge, ciclism, fotbal şi popice.

• **ASOCIAŢIA *CFR* CONSTANŢA.** A fost înfiinţată în 1921 şi reorganizată în 1928. În 1934, număra 570 de membri, avea secţii la fotbal, box şi organiza activităţi recreative la şah, table, domino, popice (dispunea de o popicărie proprie, cu parchet) şi la alte sporturi. În cadrul asociaţiei funcţiona şi o secţie model pentru copii (*Piccolo - Balila*). În 1938 erau afiliate la federaţii secţiile de baschet – volei, box şi fotbal (sub denumirea de *Olimpia CFR*). După 1989, CS *CFR* mai apare cu secţii la rugby, bowling şi şah, iar la unele ramuri, cum ar fi luptele, în dublă legitimare cu CS *Farul*. La fotbal, în 1949, asociaţia *Locomotiva* preia cele două echipe ale oraşului Constanţa (*Dezrobirea* şi *PCA* care fuzionaseră) sub denumirea *Locomotiva PCA* (pe lângă Sindicatul Porturi şi Transport - SPT). Echipa va activa în Divizia B (1954, 1956) şi în A (1955 şi 1957). În 1958, se constituie Clubul Orăşenesc *Farul*, care preia şi echipa *Locomotiva PCA* (vezi FC *Farul* Constanţa). În 1999, în Constanţa funcţionau: CS *CFR* (popice, rugby şi fotbal) şi AS *CFR Port* (fotbal, fotbal-tenis, tenis de masă, box, tenis şi şah).

• **ASOCIAŢIA *FULGERUL* CRAIOVA.** A luat fiinţă la 20 mai 1922, la început cu secţia de fotbal, care, în 1929, dispunea de teren propriu şi o echipă de categoria I. Asociaţia întrunea cele două componente ale activităţii sportive şi culturale, fiind cunoscută şi sub numele de CS *Fulgerul* Craiova. În 1933, în cadrul secţiei mai activa o echipă de categoria a II-a şi o alta de juniori. La *„Ceferiada”* din 1933 ocupă locul III pe ţară, iar în 1934 câştigă Cupa *Oltenia CFR*. Secţia de box s-a înfinţat în 1932 şi dispunea de sală proprie special amenajată. Încă din primii ani, boxerii se afirmă prin rezultate meritorii, iar în decursul anilor această secţie va contribui la afirmarea unor sportivi de valoare. Secţiunea culturală şi-a început activitatea în 1933 cu o echipă corală puternică şi o echipă artistică. Clubul dispunea de o sală de muzică, sală de lectură şi sală pentru biliard, şah şi table. Literatura mai consemnează prezenţa unor jucători ceferişti în echipa *Rovine Griviţa* Craiova (rezultată din fuziunea între *Rovine* şi gruparea muncitorească de gimnastică *Griviţa*, efectuată în 1922). În 1925, muncitorii ceferişti din cadrul echipei se separă şi formează o nouă echipă – *Sportul muncitoresc* (M. Ionescu şi M. Tudoran, *Fotbal de la A la Z*) (v. FC Craiova). Urmaşa acestor unităţi care s-au succedat în decursul anilor, AS *CFR* Craiova, avea în 1999 secţii de atletism, box, handbal (feminin), fotbal şi tenis de masă.

• **ASOCIAŢIA *CFR* FETEŞTI.** Înfiinţată în 1932, cu secţie culturală şi sportivă (fotbal). În 1999, la Feteşti, activitatea sportivă în sistemul feroviar era organizată prin AS *Rapid CFR* la următoarele secţii: fotbal, şah, popice, tenis de masă, volei (feminin), handbal (masculin), badminton şi bridge.

• **ASOCIAŢIA SPORTIVĂ ŞI CULTURALĂ *CFR* GALAŢI.** A luat fiinţă în 1932 cu următoarele 5 secţii: culturală, teatrală, muzicală, radio şi sportivă (fotbal şi box). Asociaţia era una dintre cele mai mari din ţară, având 3 400 de membri. Tot în 1932, se produce fuziunea echipelor de fotbal *CFR* şi *Şoimii Gloria* (înfiinţată în 1927), sub denumirea de *GloriaCFR* Galaţi. Până în 1936 participă în Campionatul Districtual, când promovează în Divizia C (1936-1937),apoi în B (1937-1939), iar din 1939 în Divizia A până în 1942, când se întrerupe campionatul. Între 1946-1970 a activat în Diviziile B şi C schimbându-şi denumirile, astfel: în 1947, *CFR*; în 1950, *Locomotiva;* în 1957, din nou *Gloria CFR*. Din componenţa acestor echipeau făcut parte jucători de mare valoare (vezi *Gloria CFR* Galaţi). Sportivii din secţia de box au reuşit şi ei să se impună prin rezultate valoroase, în 1937 – 1938 cucerind două titluri de Campioni Naţionali la amatori. În 1999, în Galaţi erau în funcţiune: AS *Rapid CFR* cusecţii de rugby, popice, tenis de masă,

volei (feminin), handbal (masculin), badminton şi bridge, precum şi CS *Constant CFR* cu secţie de fotbal.

• **SOCIETATEA ATELIERELOR IAŞI (SAI), *ACVILA* ŞI *VICTORIA CFR* IAŞI.** A fost constituită în 1921 şi a reprezentat începutul organizat al activităţii fotbalistice pentru echipele feroviare ieşene. În aceeaşi perioadă, a mai apărut şi formaţia *Acvila*, devenită la scurt timp *Victoria*, echipă patronată de regionala *CFR*. Aceste formaţii au activat o perioadă în paralel. *Victoria* obţinând rezultate mai bune (campioană regională), participă la turneul final al CN 1928-1929), însă ulterior au desfăşurat o activitate comună, sub numele de *Victoria CFR*, în cadrul aceleiaşi structuri organizatorice (vezi CFR Iaşi).

• ***CASA CULTURALĂ ŞI SPORTIVĂ CFR A.D. XENOPOL* IAŞI.** A fost constituită, după Ion Basarab *(Istoricul Asociaţiilor Sportive şi Culturale CFR)*, la 14 iunie 1925, după N. Postolache, în 1923. A fost una dintre organizaţiile care a desfăşurat o activitate sportivă şi culturală specifică lucrătorilor feroviari, soldată cu rezultate deosebite. *„Casa"* număra, în 1934, peste 700 de membri şi avea organizate secţii la fotbal, tenis, box, popice, şah, precum şi secţiile culturală, feminină şi ajutor reciproc. În decursul anilor, organizaţiile care au reprezentat sportul feroviar din oraşul Iaşi, sub diferite denumiri (*Victoria, CFR*, *Locomotiva*, *Nicolina*, etc.), au contribuit la promovarea şi afirmarea unor ramuri de sport obţinând rezultate notabile. Secţia de fotbal – *Victoria CFR* – campioană a Moldovei în 1933 şi participantă la cea de-a II-a ediţie a *„Ceferiadei",* a avut în anii care au urmat o contribuţie importantă la reprezentarea şi afirmarea fotbalului ieşean. Fotbalul ceferist a fost reprezentat de: *Victoria CFR* (1936-1947); *CFR* (1947-1949); *Locomotiva* (1950-1958). În 1958, fuzionează cu *Ştiinţa* Iaşi din care rezultă CSMS (vezi FC *Politehnica* Iaşi) şi a doua echipă *Unirea*, în fapt, continuatoarea echipei *CFR*. După alte reorganizări a mai purtat titulatura de *Locomotiva* (1965-1967) şi *Nicolina* (după 1967). O altă ramură de sport, în care reprezentanţii organizaţiilor sportive feroviare ieşene s-au remarcat în mod deosebit, au fost luptele libere cu 20 de titluri de Campioni Naţionali, trei participări la JO, şase participări la CM (două locuri V şi două locuri VI) şi 13 participări la CE (patru medalii de argint şi una de bronz). Autorii medaliilor: Neagu Aurel şi Broşteanu Gheorghe de la *Nicolina* Iaşi.

• **SOCIETATEA CULTURALĂ, SPORTIVĂ ŞI MUZICALĂ *CFR* IAŞI.** Constituită în 1934 şi recunoscută juridic la 10 martie 1937 (N. Postolache, *Istoria Sportului Românesc - date cronologice*). Societatea reprezenta personalul *Atelierelor Principale* şi a fost o altă organizaţie care a contribuit la promovarea activităţilor sportive şi culturale. În 1999, AS *CFR* Iaşi, continuatoarea structurilor organizatorice care au fiinţat de-a lungul timpului, avea următoarele secţii: baseball, box, culturism, fotbal, popice, tenis, karate. În anul 2000, sportivul Petru Ciorbă a cucerit medalia de argint la CE de culturism şi s-a clasat pe locul VI la CM în probele de perechi.

• **ASOCIAŢIA *CFR* IŢCANI.** Întărită după fuziunea cu *Cetatea Sucevei* a reprezentat fotbalul sucevean în Divizia C (1946-1947).

• **ASOCIAŢIA *CFR* ORADEA**. A luat fiinţă în 1919, în 1925 se reorganizează, iar în 1928 se unifică cu Clubul *Bihorul* (înfiinţat în 1920). În anul 1934, asociaţia avea 450 de membri şi 8 secţii: fotbal, box, lupte, tenis, turism, ping-pong, biliard şi şah. Asociaţia, fiind printre primele care s-au înfiinţat după Unire, a avut un rol important în acţiunile de propagandă şi promovare a sportului românesc. Echipa de fotbal, clasată pe locul II la *Ceferiada* din 1930, a organizat jocuri în oraşele Craiova, Reşiţa,Teiuş, Sighetul Marmaţiei, Baia Mare, Satu Mare, Careii Mari, Săcuieni, Valea lui Mihai şi altele. După ani de activitate în Campionatul Districtual şi Regional, o regăsim, în 1946, angajată într-o fuziune cu echipa *Crişana*, cu care participă în Divizia B, sub denumirea de *Crişana CFR*, la ediţia 1946-1947 (vezi *Crişana* Oradea). La

ediţia următoare se renunţă la această fuziune, *CFR* rămânând să reprezinte singur fotbalul orădean în Divizia B până în 1954, când retrogradează în Campionatul Regional. În 1961 a fost adoptată o altă formulă organizatorică. Alături de alte organizaţii sportive cu secţii de lupte din ţară (Timişoara, Arad, Lugoj), asociaţia din Oradea a avut un rol foarte important în dezvoltarea acestei ramuri de sport, încă de la începuturile apariţiei ei.

• **ASOCIAŢIA SPORTIVĂ ŞI CULTURALĂ A *ATELIERELOR CFR* ORADEA.** Cea de-a doua formaţie ceferistă din această localitate s-a înfiinţat în anul 1932. În 1934, avea 270 de membri şi următoarele secţii: muzicală (orchestră şi cor); culturală (formaţie de teatru şi bibliotecă); sportivă – cu o echipă de fotbal. Asociaţia avea filiale la Satu Mare şi Sighet. În 1999, în Oradea funcţiona *AS Rapid* cu secţii de baschet, handbal, judo, volei şi fotbal feminin. Sub denumirea de *Unirea*, iar din 1972 de *Rapid*, a activat în Divizia B (1973-1977), în C (1977-1980) şi din nou în B din 1980 (vezi *Vagonul* Arad). Pe parcursul anilor, CS *CFR* a promovat şi alte ramuri de sport. În 1945 funcţionau în structura sa secţiile de fotbal, atletism, popice, şah, lupte, box, canotaj şi înot, iar în 1999, AS *CFR* Arad avea secţii de performanţă la fotbal, rugby şi şah.

• **ASOCIAŢIA *CFR* PAŞCANI.** Înfiinţată în 1924, cu echipa de fotbal care a activat pe plan local.

• **CĂMINUL CULTURAL *CFR UNIREA* PAŞCANI**. Societatea înfiinţată în decembrie 1930, îşi propusese să continue, pe baze noi, activitatea vechiului *Club de Lectură Unirea* înfiinţat în oraşul Paşcani în 1872. *„Căminul”* număra aproape 400 de membri şi avea în structura sa următoarele secţii: culturală – care avea în program propagarea scrisului şi cititului, dezvoltarea bibliotecii proprii şi redactarea unui buletin; muzical-artistică – dispunea de o fanfară şi un cor mixt, având în răspundere organizarea manifestărilor muzicale şi artistice; cinematograf – cu o sală special amenajată; sportivă – care avea ca obiectiv dezvoltarea spiritului de educaţie fizică şi avea constituită o echipă de fotbal, afiliată la Federaţia Română de Fotbal Amator, care preluase reprezentarea fotbalului sub denumirea de *Unirea CFR* Paşcani. Sub această denumire a activat în Diviziile B (1934-1935) şi C (1937-1938) şi alternativ în campionatele locale şi Divizia C până în 1948. După acest an, a mai fost prezentă, în diferite eşaloane ale fotbalului, sub numele de *CFR* (1949-1954), *Locomotiva* (1954-1959), *CFR* (1959-1984), perioadă în care a activat 10 ani consecutiv (1959-1969) în Divizia B. Pe parcursul anilor, în cadrul organizaţiilor sportive ceferiste au activat cu bune rezultate şi sportivi din alte ramuri de sport.

• **ASOCIAŢIA *CFR* PETROŞANI.** Înfiinţată în 1933, cu secţii de fotbal, tenis şi activitate culturală. Anterior, după unele surse, în 1909 la Petroşani a funcţionat clubul sportiv al lucrătorilor de la căile ferate.

• **ASOCIAŢIA *CFR* PIATRA OLT**. Înfiinţată în 1932, cu secţie de fotbal şi activitate culturală, număra, în 1934, aproape 300 de membri.

• **ASOCIAŢIA *CFR RADU NEGRU* PITEŞTI.** Înfiinţată în 1933, cu secţiile: culturală şi sportivă (fotbal, box, tenis) s-a remarcat prin organizarea unor bogate şi interesante activităţi culturale, acţiuni sportive recreative şi multe excursii.

• **ASOCIAŢIA CULTURALĂ ŞI SPORTIVĂ *CFR* PLOIEŞTI.** Înfiinţată la 24 mai 1933, număra circa 600 de membri. Activitatea culturală a cuprins festivaluri artistice, audiţii muzicale şi acţiuni ale formaţiilor corale şi instrumentale. Au fost organizate ore de educaţie fizică cu exerciţii din atletism şi gimnastică. Secţia de fotbal a pregătit o echipă care a susţinut numeroase jocuri.

• **ASOCIAŢIA *CFR* RĂDĂUŢI.** Înfiinţată în 1933, cu următoarele secţii: culturală, muzicală, sporturi de iarnă, tenis şi fotbal.

• **ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *CFR* RÂMNICU SĂRAT.** A prezentat prima echipă din acest oraş care a participat în CN – Divizia C (1946-1947).

• CLUBUL SPORTIV *CFR* SATU MARE. Înfiinţat în anul 1921, a desfăşurat o activitate importantă pe plan sportiv (la mai multe ramuri de sport) şi pe plan cultural. În 1932, *CFR* fuzionează cu *Olimpia* (organizată în 1921 şi afiliată la FSSR, în 1923) sub denumirea de *Olimpia CFR*, devenind o unitate puternică, numărând peste 600 de membri şi având secţii de fotbal, sporturi de apă, *„atletică”,* tenis, tir, scrimă, lupte, box, gimnastică, sporturi de iarnă, turism, popice şi educaţie fizică, majoritatea dintre acestea desfăşurând o activitate preponderent distractiv – recreativă. În cadrul clubului funcţiona şi o secţiune culturală. Rezultate notabile a înregistrat secţia de lupte. Fotbalul s-a bucurat de o atenţie deosebită. Echipa *Olimpia CFR* a activat în Divizia B (1934-1937), în A (1937-1938), din nou în B până în 1940, iar după război în Divizia C (1946-1947). În 1948, se renunţă la fuziune, echipa denumită *CFR -Locomotiva* fiind cea care a reprezentat oraşul Satu Mare în Divizia B (1948 - 1951), iar în continuare alte echipe sub alte denumiri (vezi *Olimpia* Satu Mare).

• ASOCIAŢIA *CFR* SIBIU. A luat fiinţă în 1933 cu următoarele secţii: culturală, fotbal, tenis, turism şi vânătoare. În 1934 număra peste 200 de membri. Fotbalul s-a bucurat de o atenţie deosebită, în 1947 echipa fuzionând cu cea a clubului *Şoimii* (înfiinţată în 1920); participă în Divizia B (1947-1948) sub numele de *Şoimii CFR* Sibiu, iar în ediţia următoare, sub numele de *CFR*, câştigă seria şi promovează în Divizia A (1949-1950). În 1950, *CFR* îşi schimbă numele în *Locomotiva* şi reuşeşte să ajungă până în semifinalele CR. În 1951 retrogradează în Campionatul Regional.

• ASOCIAŢIA *CFR* SIMERIA. A fost înfiinţată imediat după Unire. Asociaţia dispunea de o arenă împrejmuită şi două terenuri de fotbal. Echipa de fotbal s-a constituit în 1922, iar în 1923 s-a afiliat la FSSR. Până în 1934, a activat în Campionatul districtual şi regional. Între 1934-1941, participă în Divizia B (locul III, în 1934-1935). După război a jucat în Divizia B (1946-1948); în C (1948, 1958-1959, 1970-1983); în campionatul regional şi în cel judeţean (1949-1958, 1959-1970, din 1983). În cadrul asociaţiei mai funcţionau o secţie de tenis şi o secţie muzicală. De un sprijin important au beneficiat luptele, boxul şi alte ramuri de sport. După unele surse, în 1909 a funcţionat CS al lucrătorilor de la Căile Ferate.

• ASOCIAŢIA *CFR* TEIUŞ. Înfiinţată în 1931, cu secţie de fotbal, pe care o regăsim şi în anul 1999.

• CLUBUL SPORTIV *CHINEZUL* TIMIŞOARA. Echipa de fotbal a muncitorilor de la căile ferate din Timişoara a luat fiinţă în 1910. Înaintea Primului Război Mondial echipa a activat în Campionatul districtual. După război, *Chinezul* se impune printre cele mai puternice echipe de fotbal din ţară (vezi *Chinezul* Timişoara). Între 1921 - 1927 a realizat o performanţă unică – cucerirea consecutivă a şase titluri de Campioană a României. Confruntându-se cu serioase probleme financiare şi organizatorice echipa ajunge în eşaloanele inferioare, până în 1933, când revine în Divizia A. În 1936 fuzionează cu *ILSA* Timişoara, cu care mai participă la 3 ediţii ale primei divizii, apoi în Divizia B (1939-1941). După război, *Chinezul* a mai fuzionat cu *CAMT* sub denumirea *Chinezul -CAMT*, iar din 1946 *Chinezul* dispare din rândul formaţiilor de fotbal. În cadrul clubului s-au mai practicat şi alte ramuri de sport, printre care atletismul (Zeno Coste, în 1925, a câştigat titlul de Campion Naţional la greutate, iar Al. Puhala a devenit campion la 200 şi 400 m plat în 1929 şi la 400 metri garduri în 1933 şi 1934) şi înotul (la 24 iulie 1921, clubul organiza un concurs de înot pe Bega, pe distanţa de 6 km). În 1943, *Chinezul CAMT* avea legitimaţi la box 41 de sportivi. După unele surse (Sorin Satmari, Dumitru Cuc, *Sportul luptelor de la A la Z*, Bucureşti, 1992), CS *Chinezul* a avut şi o secţie puternică de lupte şi meritul de a fi contribuit efectiv la organizarea *primului Campionat de lupte* al ţării şi de a fi atribuit primele medalii luptătorilor amatori de la noi. Neexistând încă o comisie de lupte în cadrul FSSR, organizarea unor întreceri de anvergură a fost atribuită clubului *Chinezul*, considerat *„nucleul de pionierat al luptelor din România”*, care, în decem-

brie 1921, a organizat **primul Campionat Naţional de lupte greco-romane.**

• **CLUBUL SPORTIV *CFR* TIMIŞOARA** a avut ca înaintaşi pe CS *Sparta CFR*, înfiinţat în 1919, care, în 1926, fuzionează cu *Unirea* sub denumirea *Sparta Unirea CFR*. În 1927, această formaţiune sportivă se autodesfiinţează, reapărând în 1932 (după alte surse, în martie 1933) sub numele de Societatea Sportivă *CFR*. În 1934, clubul număra peste 1 000 de membri şi avea următoarele secţii: fotbal, box, lupte, ping-pong, natație, scrimă şi atletism. Echipa de fotbal, cu contribuţii deosebite în fotbalul românesc, a activat, începând din 1937 până în 1980, la 3 ediţii în Divizia C, 22 în B şi 11 ediţii în A (1946-1956 şi 1970-1971). Cele mai bune rezultate în Divizia A – locul III (1946-1947), locul II şi finalistă în CR (1947-1948). Între 1950-1958 a activat sub numele de *Locomotiva*, iar în 1959 a revenit la denumirea de *CFR*. Din 1981, participă în Divizia B. Echipa de juniori a fost Campioană a României (1939-1940). Clubul a realizat rezultate notabile şi la alte ramuri de sport, în 1938 fiind afiliate la federaţii secţiile de box, lupte, înot, scrimă, sporturi nautice, tenis. La box, în 1937-1938, Gheorghe Lungu a devenit Campion Naţional. Performanţe deosebite au fost obţinute la lupte încă de la începutul anilor ’30 – peste 35 de titluri de Campioni Naţionali (Francisc Cocoş, Ovidiu Forai, Ion Popescu, Ion Crâsnic, Constantin Ofiţerescu, Petre Cearnău şi mulţi alţii), 6 participări la JO, 5 la CM şi 4 la CE, medalie de bronz la CE şi multe clasări în primele 6 locuri la competiţiile oficiale. După 1991, fotbalul s-a constituit în structură organizatorică independentă (vezi FC *CFR*), iar CS *CFR* Timişoara avea în 1999 secţiile de: atletism, canotaj, lupte, karate, judo, tenis, box, dans sportiv.

• **ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *CFR* TÂRGOVIŞTE.** A reprezentat fotbalul târgovişte an în Divizia B (1946-1949).

• **CLUBUL SPORTIV *CFR* TÂRGU MUREŞ.** A luat fiinţă în anul 1920, având şi o echipă de fotbal. În 19 fuzionează cu formaţia *Mureşul* (înfiinţată în 1921 sub titulatura de ŞS *Mureşul*) şi participă în campionatul regional sub numele de *CFR Mureşul* pe care-l câştigă, calificându-se în turneul final al CN, până în semifinale. Se renunţă la fuziune, cele două grupări desfăşurându-şi activitatea separat. (vezi ASA Tg. Mureş.)

• **ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *LOCOMOTIVA* TÂRGU MUREŞ**. Formaţia muncitorilor feroviari a activat sub acest nume din 1979, având la origine o selecţionată a celor mai buni jucători de la alte 3 echipe care, în 1944 a participat în Campionatul Local sub denumirea de *Asociaţia Sportivă a Muncitorilor* din Târgu Mureş (ASM). În 1945, ASM devine *Dermagand* care, în 1946, promovează în Divizia A. În 1948, echipa trece la fosta întreprindere *RATA* care, în 1949, îşi schimbă numele în *Locomotiva*. Deşi a avut în structura sa şi alte ramuri de sport, principala atenţie a fost acordată fotbalului. *Locomotiva* va activa în Divizia A (1950-1955), în B (1955-1956) sub numele de *Avântul*, apoi iar în A (1957-1958), în B (1955-1960) sub numele de CS Târgu Mureş, de unde retrogradează în Campionatul Regional. În continuare, au urmat alte formule organizatorice. În 1999, A.S.*Locomotiva* Târgu Mureş avea organizate secţii la fotbal, handbal şi tenis.

• **ASOCIAŢIA SPORTIVĂ ŞI CULTURALĂ *CFR* TURNU SEVERIN**. A început să se constituie în 1925, când fanfara Atelierelor CFR a pus bazele Asociaţiei *Lyra CFR*. Au urmat: amenajarea unei biblioteci proprii şi constituirea fondului de ajutor reciproc. În 1933, s-au pus bazele unui cor bărbătesc. Pentru elevii Şcolii de ucenici a fost înfiinţat un cerc cultural. Încă din 1928 se proiectează formarea unei echipe de fotbal, proiect care se realizează în 1932 când apare şi secţia de fotbal. În vara anului 1933 este adus un antrenor, echipa devine cea mai bună din oraş, susţine jocuri în 17 oraşe din ţară făcând o bună propagandă, câştigă Cupa Olteniei *CFR* şi Cupa ziarului *Dimineaţa,* precum şi Campionatul districtului Drobeta. Sub numele de *CFR* Turnu Severin, echipa participă în Divizia B (1939-1940 şi 1940-1941) promovând în Divizia A, însă

războiul întrerupe desfăşurarea campionatului. Între 1941-1945 participă în CN (formula restrânsă) având o comportare bună. În 1942-1943 câştigă CR. După război mai activează în: Divizia B (1946-1949); Campionatul Regional (1950-1951); din nou în Divizia B sub numele de *Locomotiva* (1952-1956); în Divizia C, ediţia 1957-1958, sub numele de *CFR* (vezi *CFR* Turnu Severin). La 6 septembrie 1933, apare *Viaţa Sportivă şi Culturală CFR* – organ săptămânal pentru răspândirea culturii şi educaţiei fizice în rândurile tineretului care activa în cadrul CFR din Turnu Severin. Publicaţia şi-a încetat apariţia în anul 1944.

*

* *

După 1990, mai funcţionau în sistemul feroviar: AS *CFR* Bistriţa cu secţii la arte marţiale, dans sportiv, gimnastică ritmică, modelism, tenis şi AS *CFR* Dej cu secţii la aeromodele, fotbal şi popice. Asociaţii, formaţiuni sau echipe ale *CFR* au mai fost organizate la Sinaia (pentru sporturi de iarnă), Turda (fotbal), Bazargic (*Venera CFR*), în Valea Jiului (asociaţia *Parângul*), Vulcan, Lugoj şi în multe alte localităţi, putându-se spune că sportul, începând cu formele lui cele mai accesibile şi acţiunile distractiv-recreative sau întrecerile şi competiţiile de performanţă, a fost prezent aproape peste tot acolo unde au funcţionat structuri organizatorice feroviare. După 1940, unităţile feroviare şi-au orientat preocupările cu prioritate pe obiectivele specifice activităţii sportive, cele culturale şi de altă natură intrând în atribuţiile altor organisme. Ramurile pe care le găsim practicate în secţiile unităţilor feroviare: atletism, box, ciclism, gimnastică, înot, haltere, judo, lupte, scrimă, şah, sporturi nautice, tir, turism, modelism, motociclism, orientare, baschet, volei, fotbal, handbal, popice, polo, rugby, tenis, tenis de masă, schi, bob, sanie. Pe parcursul anilor, au fost promovate şi alte ramuri de sport, aceste organizaţii abordând toate ramurile practicate la noi în ţară. După 1989, s-au adăugat secţii de performanţă la: arte marţiale, baseball, badminton, bridge, culturism, karate şi altele. Cel mai practicat a fost fotbalul, acesta fiind prezent peste tot, chiar şi câte 2 - 3 echipe în aceeaşi localitate. Echipele de fotbal ceferiste, ca urmare a valorii lor, au fost prezente în majoritatea fuziunilor şi reorganizărilor care vizau îmbunătăţirea reprezentării fotbalului local. Prezenţa şi contribuţia *„fotbalului ceferist”* rezultă şi din situaţiile prezentate în lucrarea *Fotbal de la A la Z,* de M. Ionescu şi M. Tudoran. Din cele 67 de echipe prezente în Divizia A, în perioada 1936-1984, 10 au aparţinut *CFR*: *Rapid* (37 participări); *CFR* Timişoara (11); *Steaua CFR* Cluj (10); *Locomotiva* Târgu Mureş (10); *Rapid* Arad (9); *Gloria CFR* Arad (8); *Chinezul* Timişoara (6); FC *Şoimii IPA* Sibiu (3); *Gloria CFR* Galaţi (2); Asociaţia *CFR* Braşov (1). La acestea ar trebui adăugate şi acele echipe ale *CFR* care au fuzionat şi au participat sub alte denumiri. Câştigarea a 8 titluri de Campioane Naţionale prin *Chinezul* Timişoara (6) şi *Rapid* (2) şi a 11 CR prin *CFR* şi *Rapid* Bucureşti (10) şi *CFR* Turnu Severin (1), precum şi 5 prezenţe în finala acestei Cupe prin *Rapid* (4) şi *CFR* Timişoara (1) – în perioada 1934-1998. Un număr de 11 ediţii ale Diviziei B au fost câştigate de echipe ceferiste, iar 18 echipe au fost primele în seriile în care au activat în Divizia C (1947-1984). Şi în alte ramuri de sport asociaţiile *CFR* şi sportivii lor s-au numărat, încă de la început, printre campionii naţionali la: box, în 1937-1938 – *Gloria CFR* Galaţi şi *CFR* Timişoara la amatori, *CFR* Bucureşti la profesionişti; ciclism în 1932-1934 – *CFR* Bucureşti; baschet în 1933-1936 – *CFR* Bucureşti. La lupte greco-romane, asociaţiile *CFR* s-au situat printre principalele forţe care au pus bazele acestei ramuri de sport şi au contribuit la organizarea Campionatelor Naţionale începând din 1921, cucerind, ani în şir, un număr foarte mare de titluri (*CFR – Locomotiva* Timişoara, *CFR* din Oradea, Arad, Lugoj, *Rapid* Bucureşti şi altele), iar la lupte libere după 1954 prin *CFR* Timişoara, *Nicolina* Iaşi, *Rapid* Bucureşti şi altele. La scrimă, încă din 1935, se organizau întreceri între reprezentanţii asociaţilor *CFR* Timişoara şi *Olimpia* Satu Mare. După 1950, s-a extins aria sporturilor şi echipelor aparţinând unităţilor *CFR* şi în primul rând CS *Rapid* Bucureşti, aceste echipe cucerind titluri de campioni la atletism, box, lupte, înot, haltere, judo, handbal, baschet, volei, polo şi altele. Un număr de 15 asociaţii şi cluburi ale *CFR* (*Rapid*,

Regionala CFR şi *Locomotiva* Bucureşti, precum şi cele din Timişoara, Câmpia Turzii, Iaşi, Constanţa, Craiova, Braşov, Oradea, Oraviţa, Cluj - Napoca, Mangalia, Bistriţa), prin rezultatele obţinute la CN de seniori, tineret, juniori şi copii, au reuşit să intre în clasamentele unităţilor sportive ale anilor 1998-2000. Organizaţiile sportive feroviare din România, reprezentate de CS *Rapid*, au aderat, încă din 1947, la activităţile Uniunii Sportive Internaţionale a Feroviarilor (USIC), care funcţionează sub egida Uniunii Internaţionale a Feroviarilor (UIC), din care fac parte ţările europene şi câteva ţări din Asia. La Congresul din 1956 al USIC a fost confirmată calitatea de membru a României. România a avut o participare activă în cadrul USIC până în anul 1980 când s-a înregistrat o reducere substanţială a participărilor, din lipsa resurselor financiare, reactivându-se după 1990. În anul 1958, România a organizat la Bucureşti Campionatul Internaţional al USIC (asimilat cu CE ale feroviarilor) la box, pe care l-a câştigat şi a participat şi la cel de natație, în Italia, pe care, de asemenea, l-a câştigat. În 1991, a fost organizat la Bucureşti CI al USIC la baschet masculin pe care l-a câştigat echipa *Rapid.* Pe parcursul anilor, sportivii români au fost prezenţi cu rezultate notabile la mai multe astfel de campionate, iar în ultimii ani au participat la tenis de masă, cros, maraton, volei feminin şi masculin, iar jucătorii de popice clujeni au obţinut, în Austria, locul I pe naţiuni. Într-o statistică oficială din 1958, privind dezvoltarea educaţiei fizice, sportului de masă şi de performanţă în unităţile feroviare din ţările membre ale USIC, România prezenta următoarea situaţie organizatorică: 134 de organizaţii feroviare cu peste 40 000 de membri; 215 echipe de fotbal; 183 de echipe de volei; 140 de secţii de şah; 41 de secţii de popice; 26 de secţii de atletism; 20 de secţii de tenis; 14 secţii de canotaj; 12 secţii de box; 12 secţii de handbal; 6 secţii de natație etc. Sportivii ceferişti s-au impus şi pe plan internaţional, direct sau în componenţa loturilor naţionale, numărându-se printre participanţii la JO, CM şi CE, contribuind semnificativ la cucerirea de medalii şi puncte şi la afirmarea unor ramuri de sport pe plan european şi mondial. Pe linia cluburilor au obţinut rezultate de prestigiu în Cupele Europene intercluburi şi la CE ale feroviarilor. Un număr mare de sportivi, selecţionaţi şi formaţi în aceste unităţi, au fost promovaţi în secţiile unor cluburi fruntaşe unde au continuat să se afirme cucerind titluri şi medalii la JO, CM şi CE. Pe parcursul anilor aici s-au format Maeştri Emeriţi ai Sportului şi foarte mulţi Maeştri ai Sportului, iar un număr mare de antrenori au primit titlul de Antrenori Emeriţi. Toate acestea au fost posibile şi datorită sprijinului acordat de Ministerul Transportului şi conducerile regionalelor CFR, activului salariat şi voluntar care a dovedit în munca sa foarte mult ataşament şi pasiune.

ASOCIAŢIA CLUBURILOR DE FOTBAL DIN ROMÂNIA. Înfiinţată la Bucureşti, în anul 1909, pentru a reuni primele şi la acea dată, singurele grupări în care se practica acest sport: SC *Olimpia*, *Colentina* – ambele din Bucureşti – şi *United FC* din Ploieşti şi pentru a coordona activitatea fotbalistică înfiripată în ţara noastră. Secretar al asociaţiei a fost multă vreme Lazăr Breyer, un animator de frunte al acestui sport. Pentru scurt timp asociaţia s-a numit *Asociaţia Sporturilor Atletice*, deşi din cadrul ei nu au făcut parte şi grupări ale altor sporturi. În chiar anul construirii asociaţiei s-a instituit „*Cupa AC de fotbal din România"* – prima de acest gen din ţara noastră – şi a susţinut, la 26 octombrie, primul său meci cu *Sporting* Club Universitar, din Cluj. La sfârşitul anului 1912 fost inclusă în structura FSSR continuându-şi activitatea sub forma unei Comisii centrale a acestui prim for de specialitate care a condus destinele sportului românesc. (vezi Federaţia Română de Fotbal, vol. I.)

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *CONCORDIA.* Înfiinţată în anul 1923, la Iaşi, cu secţii puternice de oină, fotbal, atletism etc. În mai 1925 s-a afiliat la FSSR, luând apoi alte denumiri.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *CONFECŢIA*. Fondată în anul 1957 în cadrul Fabricii de Confecţii din Bucureşti, b-dul Armata Poporului nr. 7, unde îşi are în prezent sediul. A desfăşurat o bogată activitate sportivă de masă şi de performanţă la mai multe

ramuri de sport, afirmându-se, în special, în probele feminine. O performanţă deosebită a realizat echipa feminină de handbal *Confecţia,* care în CN divizia A s-a clasat de 3 ori pe locul III (1969 şi 1970 – antrenor Valeriu Gogâltan şi 1978 – antrenori Pompiliu Simion şi Constantin Nenu), iar în CR a ocupat locul I în 1979 şi locul II în 1982.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *CONSTRUCTORUL*. Înfiinţată în 1959 la Hunedoara, cu sediul pe str. Gh. Bariţiu nr.4.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – BAIA MARE şi-a început activitatea în 1950 şi cuprindea cele două mari centre ale regiunii: Baia Mare şi Satu Mare. Printre secţiile existente, putem enumera pe cele de atletism, baschet, fotbal, şah, tenis de masă, tir, volei.
Secţia de atletism, reuşeşte să câştige în 1957, prin Lupu O., titlul de campion RPR la 3000 metri, participând în finala campionatului cu 8 atleţi.
Secţia de baschet, care activa la Satu Mare, obţine în 1956 titlul de campioană RPR, la care se adaugă şi echipa **secţiei de lupte,** care, pe lângă talentaţii Fr. Raţ şi Maior, îl avea pe campionul RPR la categoria 52 kg, A. Jeder.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – CONSTANŢA înfiinţată în aceeaşi perioadă cu celelalte asociaţii dinamoviste din ţară, îşi începe activitatea cu secţiile de atletism, handbal, gimnastică, fotbal, volei.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – CLUJ. Înfiinţată în 1949, sub denumirea de Consiliul judeţean *Dinamo,* această asociaţie va activa pentru început, în sportul de performanţă, prin secţiile de box, gimnastică, fotbal şi volei, pentru ca în urma reorganizării din 1952, să-şi creeze secţii noi precum: scrimă, hochei pe iarbă, patinaj, ciclism. După 1957, în urma Hotărârii partidului şi guvernului, se ia măsura înfiinţării altor secţii, pe lângă cele deja existente: atletism, şah, tenis de masă.
Secţia de patinaj artistic, sub conducerea antrenorului Tivadaru, obţine un titlu de campion RPR, prin sportivul Bindea Maxim, în timp ce secţia de volei fete reuşeşte să termine victorioasă în finala *Dinamoviadei* din 1956.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – CRAIOVA. Înfiinţată în 1950 asociaţia craioveană, va reuşi să se facă remarcată pe plan naţional prin multitudinea secţiilor existente şi prin valoarea lor. Secţiile de-alungul anilor sunt: atletism, baschet, box, fotbal, handbal, hochei pe iarbă, oină, tenis de masă, tir, volei**.**
Secţia de box este reprezentată prin sportivi ca Ştefan Marcoviceanu, campion de zonă şi ocupantul locului III la Campionatul RPR sau de Gheorghe Buzatu, Campion Naţional de juniori 1956.
Secţia de oină, *Dinamo*-Severin îşi adjudecă titlul de Campioană Republicană în 1956, după care se pare că urmează o perioadă de regres.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – GALAŢI. Se înfiinţează în 1952 sub denumirea de Consiliul regional *Dinamo* – Galaţi, având în componenţă următoarele secţii: atletism, baschet, fotbal, volei., la care se vor adăuga cele de box, şah şi tenis de masă. Dintre toate acestea se remarcă **secţia de fotbal**, care în 1953 câştigă campionatul regional, ca mai apoi, în 1954 să activeze deja în divizia B. Celelalte secţii rămân cu performanţe notabile la nivel de regiune.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – IAŞI. Înfiinţarea asociaţiei sportive *Dinamo*-Iaşi se face în aceeaşi perioadă cu asociaţiile „gemene” din toată ţara. Secţiile asociaţiei erau reprezentate de: atletism, gimnastică, baschet, handbal, volei, oină, popice, tenis de masă, tir ş.a. Una dintre secţiile fruntaşe este **secţia de atletism** care obţine de mai multe ori, prin sportivii ei, mai multe recorduri regionale şi titlul de campioană a *Dinamoviadei*, prin Elena Sabaiduc la 80M plat-1956, Gheorghe Tolvai-disc ş.a.
Secţia de gimnastică, cu un palmares bogat pe plan regional şi în cadrul finalelor *Dinamoviadei,* obţine locul I în 1957, cu echipa de juniori băieţi, iar sportivul Ion Savu devine Campion Republican.

Secţia de tir înfiinţată în 1957, câştigă în acelaşi an în cadrul *Dinamoviadei,* locul I la individual, băieţi şi locul II pe echipe.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – ORADEA, ia fiinţă în anul 1952, sub forma Consilului regional *Dinamo* – Oradea, cu un mic nucleu sportiv: atletism, fotbal şi volei, ca mai apoi să se dezvolte şi secţiile de box, baschet, handbal, hochei pe iarba, tir.
Secţia de atletism este reprezentată în 1952 de campionul şi în acelaşi timp deţinătorul recordului naţional la 400 M garduri, Ladislau Kiss. **Secţia de box** obţine titlul de Campioană Naţională la juniori, prin Ion Iriza şi Constantin Predescu. **Secţia de tir,** cu rezultate remarcabile pe plan naţional, este reprezentată de Maestrul Sportului Ioan Maghiar şi de Ştefan Popovici, component al lotului naţional.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – PITEŞTI, are pentru început o echipă de fotbal, pe lângă care vor lua fiinţă mai târziu, secţiile de şah, tenis de masă şi tir. Asociaţia se va completa în 1953 cu secţiile de atletism, box şi oină, iar terminarea stadionului, prin baza oferită, duce la crearea altor secţii: baschet, volei, tenis de câmp, tenis de masă, gimnastică.
Secţia de fotbal va intra în 1952 în campionatul regional, pentru ca în 1955 să-şi adjudece locul I, ascensiunea continuând până la intrarea echipei în categoria B. Din cadrul **secţiei de gimnastică** trebuie remarcat rezultatul lui Victor Cîrstea, care reuşeşte în 1956 să obţină titlul de Campion Republican.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – SUCEAVA. Odată cu înfiinţarea Consiliului regional *Dinamo*-Suceava, activitatea acestei asociaţii începe să fie şi mai organizată şi va lua amploare, prin apariţia - pe lângă echipa de fotbal deja existentă - a secţiilor de baschet, handbal, volei, şah. De remarcat este rezultatul şahistului Smil Iancu, ce reuşeşte să câştige *Dinamoviada* anului 1957.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – TIMIŞOARA. La data înfiinţării acestei asociaţii existau în regiune mai multe cercuri dinamoviste, care au fost reunite prin intermediul Consiliului regional Timişoara şi căruia i-a revenit sarcina îndrumării activităţii acestora. Secţiile sunt cele de atletism, baschet, canotaj, fotbal, gimnastică, lupte, tir, volei.
Secţia de atletism, obţine în 1957 locul II în cadrul *Dinamoviadei*, iar în finalele campionatului RPR participă cu 7 finalişti juniori.
Secţia de baschet fete (junioare) va câştiga în 1956 Campionatul RPR, iar în 1957 câştigă finala *Dinamoviadei.*
Secţia de tir, deţine recordul RPR la juniori, culcat 60 de focuri, prin Marin Kostelini.
Secţia de volei obţine un rezultat prestigios pentru asociaţie, prin intrarea fetelor în 1955, în divizia A.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – TÂRGU MUREŞ. Înfiinţată în 1949, această asociaţie se va situa în rândul celor mai performante asociaţii dinamoviste din ţară. Dintre secţiile acestei asociaţii amintim: atletism, baschet, canotaj, gimnastică, handbal, volei, hochei pe gheaţă, fotbal, moto, şah, tenis de masă, tir ş.a.
Secţia de atletism va număra peste 40 de atleţi, ce vor aduce 9 locuri I obţinute în competiţiile pe regiune ale anului 1955, *Dinamoviade* şi campionate RPR. În 1956 pe primele trei locuri ale aceloraşi competiţii se aflau 41 de dinamovişti, printre care: Lucia Olteanu 800M garduri, Celestin Tolnariu 110M garduri, Sandor Kolto 1000M, Alexandru Adamovitz înălţime ş.a.
Secţia de baschet înfiinţată în 1952, promovează deja în 1953 în divizia A, pentru ca în 1959 să participe direct la lupta pentru titlu.
Secţia de canotaj, în 1956, obţine locul II prin Petre Gîlban, în Campionatul RPR.
Secţia de handbal apare în 1953 reuşind ca în 1955 să se califice pentru Campionatul Naţional divizia B, iar un an mai târziu o vom găsi pe locul VI al acestui campionat.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DISTRIBUŢIA* BUCUREŞTI. S-a constituit la 14 mai 1936 la solicitarea funcţionarilor societăţii cu acelaşi nume. Conducerea era asigurată de un comitet ales pe trei ani,

având ca preşedinte pe I.Selagianu. Asociaţia avea „*de scop propaganda culturală şi practicarea sporturilor pentru dezvoltarea fizică a membrilor ei care sunt numai funcţionarii Societăţii”*. Secţia de canotaj avea 40 de membri şi 23 de ambarcaţiuni. Pe agenda competiţională a figurat participarea la campionatele regionale şi defilarea din 20 iunie 1939 pe lacul Herăstrău.

ASOCIAŢIA DE DRUMEŢIE ŞI SPORTURI PE APĂ *DOR DE DUCĂ*, asociaţie sportivă care a luat fiinţă în 1932, în capitală, întrunind un grup de intelectuali, „*doritori a-şi cunoaşte ţara pe căile apelor şi potecile munţilor*”. Asociaţia *Dor de Ducă*, „de drumeţie şi sporturi pe apă”, a devenit persoană juridică la 9 aprilie 1937. Admiterea membrilor se făcea după amănunţite cecetări personale cu privire la moralitatea, educaţia şi legăturile fiecărui candidat, pentru că „*rezultatele sportive obţinute în concursuri, răspândesc faima dulcelui şi românescului nume Dor de Ducă, în toate păturile sociale*”. Numărul membrilor a crescut de la 12 în 1932 la 500 în 1939, fiind inscrise şi femei şi tineri, celor între 7-18 ani aplicându-li-se programul de educaţie naţională, morală şi fizică din regulamentul *Straja Ţării*. Asociaţia, prima din Bucureşti, care naviga cu caiacele sale printre brădişul lacului Băneasa, a reuşit să depăşească greutăţile şi în 1938, după grele sacrificii, să-şi construiască un pavilion, ce datorită înscrierilor de noi membrii, s-a dovedit neîncăpător. Preşedintele de onoare al asociaţiei a fost Generalul adjutant Paul Teodorescu, Ministrul Aerului şi Marinei, iar preşedintele executiv Henry August, Director în Ministerul Justiţiei, vicepreşedinte al FRSN. Asociaţia işi propusese ca prim ţel, drumeţia pe apă şi de aici au decurs preocupările în asigurarea mijloacelor necesare şi a participărilor la acţiuni şi competiţii legate de sporturile nautice. Odată cu înfiinţarea FRSN, asociaţia a participat la toate concursurile şi campionatele naţionale şi regionale, patronate de Federaţie „*obţinând toate cupele, medaliile şi premiile în categoria semi-skiff şi caiac, acestea fiind singurele ambarcaţiuni pe care slabele ei mijloace băneşti puteau să i le îngăduie*”. Asociaţia a organizat şi concursuri de natataţie şi yahting. Cu cuterul construit la Sulina şi adus pe mare la Carmen Sylva, s-a organizat Şcoala de vele, iar la concursurile de natataţie ale taberei *Dor de Ducă* din Mangalia, în afară de membri ei, în 1939 au învăţat gratis să înoate 40 de premilitari. În mai şi iunie, câte 180-220 membrii şi membre, au navigat zilnic cu ambarcaţiunile asociaţiei, iar în iulie şi august, flamurile ei au fluturat pe litoralul Mării Negre, de la Constanţa la Balcic, pe cuterele *Pirat*, *Dor de Ducă* şi pescăruşul *Mădălina*. În 16.VII.1939 asociaţia a organizat sub patronajul FRSN o excursie pe mare cu vapoarele SMR la un preţ „*foarte redus pentru grupe însemnate de funcţionari şi particulari, care niciodată nu au avut prilejul de a admira frumosul nostru litoral şi să guste farmecul Mării*”. *Dor de Ducă* a participat la marile cruciere de pe Dunăre şi Marea Neagră şi a organizat la rândul ei unele pe râurile interioare şi pe Dunăre. Pentru aceste activităţi, pe 15.VIII.1939, preşedintele asociaţiei a fost distins cu medalia *Virtutea Navală*, iar Tudor Rădulescu unul dintre cei mai valoroşi campioni ai săi, a fost citat la ordinea de zi a UFSR. În alpinism, asociaţia a organizat în 1932-1933 o tabără de schi în Piatra Craiului, iar alta în 1934 în Abrud, a marcat în 1933-1934 potecile Zărneşti, Grindu, Horoabele şi altele, a achizitionat cabana Plaiul Mircii, a amenajat, prin Filiala Pietroşiţa, poteca de picior şi de cal de la Pietroşiţa la Omul. În 1937-1938 a organizat cursuri de schi pentru începători şi concursuri la Vârful cu Dor, Diham, între care şi Cupa Bucegilor. În vara anului 1939 a efectuat cinci excursii de agrement, şapte excursii de stâncă, unele pe Colţii Morarului, Valea Seacă şi Brâul Costilei, trei excursii de lungă durată spre creasta Făgăraşului sau Munţii Moldovei. Asociaţia şi-a desfăşurat activitatea până în 1948.

ASOCIAŢIA DE DRUMEŢIE *HAI LA DRUM.* Fondată în Bucureşti, în anul 1939. Avea ca publicaţie Buletinul *Hai la drum* – care a apărut din 1939 până în 1941..

ASOCIAŢIA DRUMEŢIILOR DIN MUNŢII ÎNALŢI DIN ROMÂNIA (ADMIR). Înfiinţată în 1929 pentru dezvoltarea turismului şi schiului.

Practic, această societate a iniţiat practicarea schiului de mare altitudine. Promotorii săi au fost: Gh. Dumitrescu, I. Udrişte - Olt, E. Iliescu, I. Ionescu - Dunăreanu şi alţii. S-au construit cabane şi case de adăpost (cabana *Babele* din Bucegi, casa *Radu Negru* în Piatra Craiului, casa *Vlaicu Vodă* de la Voinea, Muscel, refugiul *Alpin*, lacul Iezer, etc.), s-au efectuat marcaje. Societatea a publicat *Buletinul Alpin*, revistă care face onoare publicisticii sportive româneşti, înfiinţată în 1933, şi care a jucat un rol însemnat în propaganda pentru turism şi schi.

ASOCIAŢIA DRUMEŢILOR DIN MUNŢII ROMÂNIEI. Înfiinţată la Bucureşti în anul 1933. Editează *Buletinul Alpin* care a apărut trimestrial, din iunie 1933 până în 1940. Din 1934, ia numele de *Clubul Alpin Român* (v.), iar din martie, publicaţia îşi schimbă titlul în *Revista Clubului Alpin Român.*

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *ELECTRICA* din Timişoara, înfiinţată în anul 1928.

CERCUL EXCURSIONIȘTILOR (Bucureşti). Ca o consecință a preocupării intelectualității românești pentru cunoașterea țării și a frumuseților ei naturale, a luat ființă la 1 ianuarie 1891, prima asociație de acest fel. A fost înlocuit statutul și conducerea ”cercului” formată din 7 persoane. Cercul Excursioniștilor nu se cunoaște cine l-a înființat și nici ce activitate a avut (se recomandă ca excursiile să fie făcute ”cu piciorul” și folosirea mersului pe jos, mișcarea în mijlocul naturii fiind un izvor de sănătate.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *FORD-ROMÂNĂ*. Bazele sale au fost puse în martie 1936 de către unii membri ai firmei Ford-Română, pasionaţi de sport, care au înfiinţat secţia de fotbal. Echipaţi pe cont propriu, fotbaliştii au sustinut primele partide cu echipe neafiliate la federaţie. În 15 februarie 1938 s-a trecut la aşezarea asociaţiei pe baze juridice, având un comitet condus de colonelul Teodor A Davila. Personalitatea juridică i s-a acordat în iunie 1938, iar asociaţia şi-a propus un program ambiţios vizând înfiinţarea unor secţii de tenis, volei, handbal, turism, etc. În iunie 1939 a fost finalizată „*casa de sporturi nautice”*, o cabană cochetă pe malul lacului Florească. Asociaţia a beneficiat de sprijinul acordat de conducătorii firmei *Ford-Romana*, toţi fiind consideraţi sportivi convinşi.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *FORESTA*. Înfiinţată la 1 mai 1923, la Nehoi (jud. Buzău), una din vechile asociaţii sportive săteşti ce fiinţează şi astăzi.

ASOCIAŢIA FUNCŢIONARILOR PUBLICI. Grupare sportivă bucureşteană, înfiinţată în aprilie 1922.

ASOCIAŢIA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR ŞI PESCARILOR SPORTIVI (AGVPS) DIN ROMÂNIA. Asociaţie centrală, cu sediul la Bucureşti şi filiale judeţene şi departamentale, înfiinţată în anul 1948 cu scopul de a încuraja şi sprijini dezvoltarea vânătoarei şi pescuitului ca sporturi, de a gospodări şi coordona, din punct de vedere economic, cele două activităţi. Asociaţia este condusă de un Consiliu general ce se întruneşte periodic în plenare şi are, începând din anul 1949, o publicaţie proprie care apare la Bucureşti, lunar, intitulată *„Vânătorul şi pescarul sportiv”.*Vezi vol I – Vânătoarea și pescuitul sportiv

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ GLORIA BUCUREȘTI. A fost înfiinţată în 1960, având următoarele secţii: box, șah, handbal, volei, tenis, tenis de masă, rugby, fotbal (categoria promoţie şi onoare), orientare turistică. Această asociaţie s-a remarcat prin atenția și sprijinul acordat dezvoltării secției de popice. Celelalte secții au avut o activitate în special pe plan local. Atât echipa masculină cât și cea feminină au jucat un rol important în afirmarea acestui joc sportiv pe plan intern și internațional. Echipa masculină a perioadei 1960 – 1969, formată din Petre Dima, Constantin Niculescu, Ion Măzgăreanu, Vasile Toma, Petre Tudorache, Gheorghe Popa, Costache Cristea, Constantin Neguțoiu, având ca antrenor – jucător pe Iosif Pozgai, a început din categoria promoție- onoare, pentru ca în câțiva ani să promoveze în divizia A. Pe parcursul anilor, în

divizia A, echipa a cuprins nume de rezonanțăca: Gheorghe Dumitrescu, Alexandru Cătineanu, Aurel Marcu, Constantin Stamatescu, Tudor Vasile, Leontin Popp, Nicolae Lupu, Alexandru Tudor și alții. Antrenori: Alexandru Gomoiu, Costache Cristea. În perioada 1973 – 1995, echipa s-a situat constant, în primele patru locuri, ca în 1980 și 1985 să devină Campioană Națională. În 1985 s-a clasat pe locul al III –lea în Cupa Campionilor Europeni. Foarte unor rezultate deosebite. Printre aceştia s-au aflat: Alexandru Cătineanu – Maestri și Maestru Emerit al Sportului, triplu Campion Mondial (1974, 1980, 1982), vicecampion de juniori(1969); Alexandru Tudor – Maestru și Maestru Emerit al Sportului, Campion Mondial (1978), Campion European (1977); Leontin Popp – Maestru Emerit al Sportului, medaliat cu bronz la CM (1992 și 1994); Constantin Stamatescu - Maestru al Sportului, medaliat cu bronz la CE de juniori(1979 și 1981). Echipa feminină ți-a început activitatea competițională în 1962, tot la categoria promoție – onoare.Avându-l ca antrenor pe Constantin Negutoiu, echipa anilor 1969 – 1995, a fost formată din: Niculina Radu, Lucica Alecu, Silvia Popp, Steluța Bobârnea și alte patru jucătoare cu contribuții remarcabile pe plan intern și internațional: Octavia Ciocârlan – Vicecampioană Mondială de juniori(1983); Florica Negutoiu – Maestră Emerită a Sportului(1969), 465 de jocuri în divizia A, triplă Campioană națională și 3 recorduri naționale, 73 de selecții în loturile naționale, Campioană Mondială (1968 și 1972), medaliată cu bronz la CM din 1974, contribuție la stabilirea a 2 recorduri mondiale(1968 și 1972); Ana Marcu(Petrescu) – Maestră Emerită a Sportului, 6 titluri de Campioană Națională, 130 de selecții în echipele reprezentative, participantă la 6 CM cu 10 medalii, din care 5 de aur, record mondial în 1972; Margareta Cătineanu (Bordei) – Maestră Emerită a Sportului, 2 titluri naționale, 100 selecții în echipele reprezentative, participantă la 5 CM cu 8 medalii (2 aur, 3 argint, 3 bronz), Campioană Europeană de juniori (1971). La realizările antrenorului Constantin Negutoiu în pregătirea echipelor de junioare și senioare, se adaugă și contribuția sa la pregătirea loturilor naționale, ca antrenor în colectivele tehnice. Conducerea asociației și a secției de popice s-a preocupat și de selecția și pregătirea juniorilor. La echipa de junioare a mai activat ca antrenoare Florica Negutoiu, iar la juniori, Alexandru Cătineanu, echipa devenind Campioană Națională în 1980, 1983, 1985. Alex Cătineanu a mai activat și ca antrenor al echipei de seniori, între 1978 – 1986 și 1989-1993. Spre regretul tuturor, această unitate sportivă, atât de prolifică, s-a desființat în 1995. Printre președinții asociației îi putem enumera pe Florian Panaitescu, Tudor Dumitru, iar ca președinți ai secției de popice, pe Constantin Dumitru, Florin Pricop și Florin Vasilescu.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *GLORIA* ARAD. Înființată în 1912; fuzionează în 1922 cu *CFR* şi participă în campionatul de fotbal sub denumirea de *Gloria-CFR,* de care se desparte în 1934 (vezi *„Cluburi de fotbal”, Gloria* Arad). Pe lângă fotbal*,* în structura clubului au funcţionat secţiile de: atletism, canotaj, înot, polo, tenis, tenis de masă, popice, handbal, scrimă şi şah.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ A GRUPULUI IV DE AVIAŢIE. Constituită în Tecuci (jud. Galaţi) în nov.1919 din iniţiativa comandorului Andrei Popovici şi a iubitorilor de fotbal din rândul aviatorilor. În cadrul ei s-a practicat mai mult fotbalul. În primăvara anului 1919 a iniţiat *„Cupa maior aviator Mircea Zorileanu”* la fotbal – trofeu challenge pe trei ani, instituit în amintirea bravului aviator român căzut eroic la datorie la sfârşitul Primului Război Mondial. La acest campionat, reluat anual, puteau lua parte echipele de fotbal ale asociaţiilor şi cluburilor afiliate.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ A GRUPULUI INTREPRINDERILOR DE GOSPODĂRIRE COMUNALĂ. Fondată la Bucureşti în anul 1967, având baza sportivă pe Calea Florească nr. 240.

ASOCIAŢIILE SPORTIVE *HAKOAH*. Dintre organizaţiile *Hakoah*, întâlnim menţionate cele din Cernăuţi (1908), Iaşi (1919), Arad şi Suceava (1922).

• ASOCIAŢIA *HAKOAH* PENTRU EDUCAŢIE SPORTIVĂ, MUZICALĂ ŞI MORALĂ A TINERETULUI EVREU DIN IAŞI, înfiinţată în 1919 şi afiliată în acelaşi an la FSSR, avea secţii de gimnastică, atletism şi jocuri sportive. Aceasta şi-a desfăşurat activitatea până în anul 1939.

• AS *HAKOAH* din Arad a promovat mai multe ramuri de sport, evidenţiindu-se secţiile de atletism, prin sportivul Emerich Ştеinfeld, care în 1922 a câştigat titlurille de Campion Naţional în probele de 100, 200 şi 400 m, precum şi cea de ping-pong, Campioană Naţională cu echipa în 1932 (Albert, Ponta, Glantz, Szanto) şi 1933 (Albert, Ponta, Szanto, Victor Pop), la simplu în 1933, prin Victor Pop şi la dublu mixt tot în 1933, prin Victor Pop împreună cu Salamon.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *HAGGIBOR*. Înfiinţată la Cluj în 1921 pentru populaţia evreiască. Avea sediul în strada Simion Bărnuţiu şi preşedinte, pe Vilmoş Eröş. În cadrul asociaţiei s-au practicat mai multe ramuri de sport, bucurându-se de mai mare atenţie secţiile de atletism, înot, ping-pong, scrimă şi tenis.

Secţia de atletism reuşeşte să obţină un titlul de Campion Naţional prin sportivul Andrei Imre, în proba de 110 m garduri în 1921 şi în 1922.

Secţia de ping-pong a fost una dintre cele mai puternice, care dispunea de sală pentru antrenamente şi jocuri, precum şi de jucători care s-au impus pe plan intern şi internaţional (transferaţi ulterior la alte grupări sportive). Echipa masculină de tenis de masă cucereşte titlurile de Campioană Naţională în 1934 (Eröş, Goldberger, Diamandstein şi Paneth), în 1935 în aceeaşi componenţă, şi pentru a treia oară în 1936 (Diamandştein, Eröş, Paneth), iar cea feminină în 1940 (Goldstein, Havas, Weiss). Au mai fost câştigate titlurile naţionale la simplu prin Goldberger şi la dublu prin Diamandştein cu Pitu Pop de la UEC, în 1935. Dublul Paneth – Goldberger a câştigat CR ediţia 1934-1935, iar Paneth, proba de simplu a aceleiaşi competiţii, ediţia 1935-1936. De reţinut că Paneth, Diamandştein de la *Haggibor*, precum şi Goldberger (transferat la *UEC*), împreună cu Vladone şi Pitu Pop de la *UEC* au constituit lotul naţional care a reprezentat România la CM din 1936, de la Praga, care s-a soldat cu cucerirea medaliei de argint, prima pentru tenisul de masă românesc.

Secţia de tenis din care făceau parte Gh. Rado, C. Eröş, A. Şimon, Lili Erdöş şi alţii, a desfăşurat după 1930 o frumoasă activitate. Sub denumirea *Haggibor* a funcţionat un club sportiv la Galaţi unde la secţia de box a fost antrenor Constantin Nour. Astfel de organizaţii au funcţionat şi în alte oraşe.

ASOCIATIA INTERNATIONALILOR DE RUGBY – ROMANIA (A.I.R.). Asociația sportivă cu sediul în București, str. Proletarului, nr. 33, sect. 1, a fost constituită conform prevederilor OG nr. 26/2010 de către judecătoria sectorului 1 în 15.05.2007. Asociația este persoană juridică de drept privat, fără scop lucrativ sau patrimonial, apolitică, independentă și neguvernamentală. Scopul A.I.R. este promovarea jocului de rugby, organizarea și participarea la evenimente sportive în țară și străinătate, descoperirea, pregătirea sportivă și promovarea tinerelor talente cu aptitudini sportive deosebite, sprijinirea materială și financiară, sub diverse forme, a foștilor jucători de rugby aflați în suferință etc. Consiliul director al A.I.R. este format din domnii Ionescu Marin, președinte, Morariu Octavian și Bâzgan Mihai, vicepreședinți, Munteanu Mircea secretar general și Alexandru Marin, membru.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ A JUCĂTORILOR DE POPICE. Constituită la Cluj, la 5 apr. 1931; a fost germenele federaţiei de specialitate.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *MARATON*. Asociaţie polisportivă muncitorească fondată la Iaşi în anul 1947.

AS *METROPOLA*. A luat fiinţă în anul 1932, ca asociaţie a funcţionarilor Societăţii de Gaz şi Electricitate şi Uzinelor Comunale Bucureşti, unul dintre primii săi conducători şi promotori ai sportului fiind Nicolae Caranfil. În decursul anilor, în structura asociaţiei au funcţionat secţii la atletism, canotaj,

ciclism, fotbal, hochei, motociclism, natație, tenis, scrimă, schi, tir, yachting și altele.

Secția de atletism s-a remarcat prin atleți de valoare care au reprezentat această asociație, printre aceștia numărându-se: Petre Havaleț (transferat de la CA Arad pentru care a câștigat șase titluri de Campion Național la disc în perioada 1929-1934), care a obținut pentru AS Metropola titlurile de Campion Național la disc în 1935, '36, '37, '39, '40 și '42 și patru titluri la disc stil elenic în 1935, '36, '37, '39; în 1937 P. Havaleț câștiga *„Cupa Colonel Ioan Grigoriu"*, iar în 1938 era încă în vigoare recordul său național la aruncarea discului (stil elenic) stabilit în 1935; în 1943, acest sportiv era considerat printre cei mai buni atleți români, cu cele mai bune performanțe obținute în ultimii 10 ani; Ion Lăpușan a fost un alt atlet care a reprezentat AS *Metropola*, obținând în 1938 titlurile de Campion Național în probele de 800 m plat și 400 m garduri. În 1943, secția de atletism era afiliată la federația de atletism și număra 25 de sportivi legitimați.

Secția de canotaj a adus o contribuție însemnată la promovarea acestei ramuri de sport în țara noastră, sportivii săi numărându-se printre protagoniștii CN: în 1938 – locul I la schif 2 vâsle (Carol Marton – D. Minculescu); locul III la 4 +1 (Minculescu, Negoiță, Cocoș, Teodorescu + Rădulescu), locul II în Cupa M. București la schif simplu (Carol Marto); 1939 – locul I schif 2 vâsle și schif simplu (juniori) – Pall Barcany; 1945 - locul I schif 2 vâsle (P. Barcany – I. Popescu), performanță repetată și în 1946; la yachting, în 1938, V. Butricaru s-a clasat pe locul IV la vele; în 1940 și 1943 CN în proba de iole olimpice au fost câștigate de reprezentatntul *Metropolei* P. Furnarachi; de regulă, la CN de canotaj, sportivii acestei asociații se clasau în primele patru locuri, astfel că în clasamentul cluburilor, *Metropola* ocupa, de obicei, locurile II-III. La ciclism, în 1937 Nicolae Ion Țapu care reprezenta *Metropola* a câștigat CN de fond.

Secția de ciclism a organizat mai multe tururi cicliste, în scopul promovării și dezvoltării acestei ramuri de sport, cicliștii secției aflându-se printre animatorii acestor curse. În 18 septembrie 1938, asociația a organizat *„Cupa Ing. Caranfil",* iar în 1944 – în primăvară, concursul de deschidere București – Snagov – București; în luna mai concursul de velodrom, iar la 1 octombrie concursul de fond.

Secția de motociclism avea numeroși sportivi de valoare care ocupau primele locuri în competițiile organizate în acea perioadă. În 1937, motociclistul Ion Popa a ocupat locul I în CN de coastă la motociclete solo. Sportivii *Metropolei* au dominat cursele anului 1938: *Concursul de regularitate Arma* – cu patru participanți ai asociației; *Marele Premiu al Bucureștilor* – doi participanți, locul II Ion Popa, III N. Ionescu-Cristea; al patrulea *Mare Premiu al Brașovului* – locul I Ion Popa; *Cursa de coastă de la Sinaia* – locul II Ion Popa, III N. Ionescu-Cristea; *Cursa de costă de la Feleac* – solo curse I Ion Popa, care a stabilit și un nou record – 112,064 km/oră, ataș curse – cpt. Aslan; *Cursa de coastă de la Poiana* -solo curse I Ion Popa; *Circuitul Metropola* (8 noiembrie 1938) organizat în parcul Jianu pe un circuit de 1 500 m – solo curse – I N. Ionescu-Cristea, II Ion Popa; *Curse Moto – Velodrom* – clasa 350 sport II Petre Pelinescu, clasa 500 sport – III Nic. Dumitrache. Cursele de coastă Sinaia, Veștem Brad (Sibiu), Poiana și Feleac au fost considerate CN pentru cursele de coastă astfel că, pe anul 1938, clasamentul a fost următorul: I – Ion Popa, III – N. Ionescu-Cristea.

Secția de tir avea, în 1943, amenajat la Herăstrău, un poligon pentru concursurile de pistol. În 20 și 27 iunie 1943 acest poligon a găzduit CN de pistol, iar CN de carabină calibru redus s-a desfășurat pe poligonul ANEF. În clasamentul general, la toate pozițiile, *Metropola* s-a clasat pe locurile: IV prin Ștefan Popescu, VI prin Pantelimon Mircioiu și VIII prin Șerban Mănciulescu. La poziția în picioare, Ștefan Popescu a ocupat locul II, iar Gh. Jomir, locul III. În 1943 *Metropola* a câștigat concursul de viteză rezervat începătoarelor, locul I și III la culcat nerezemat și locul I pe echipe. Tot în 1944, reprezentanții AS *Metropola* s-au clasat pe locurile II și în alte concursuri ale începătorilor atât la masculin, cât și la feminin. AS *Metropola* a promovat și **schiul**. În sezonul 1943-1944 sunt menționate întrecerile de schi între *Metropola* și AS *Telefoane*, printre medaliații *Metropole*i numărându-se: I. D.

Stăncescu, Purcărea, Ioan Stăncescu şi Eva Stăncescu. La **scrimă**, în Cupa *Dinu Cesianu* organizată în 1938, Petre Havaleţ care a reprezentat *Metropola* a fost finalist la spadă. În cadrul **secţiei de fotbal** echipa a participat în campionatele locale şi în CR ediţia 1937-1938. AS *Metropola* a organizat pe parcursul existenţei sale o bogată activitate distractiv-recreativă pentru salariaţii săi, în Bucureşti, la Snagov şi la munte. Împreună cu Uzinele Comunale şi Societatea de Gaz şi Electricitate, a organizat la munte o tabără de schi în 1943-1944 pentru a oferi funcţionarilor o recreaţie plăcută. Datorită numărului mare de salariaţi, pe parcursul anilor, au funcţionat şi alte organizaţii sportive pentru acest domeniu, cum au fost Clubul „Gaz-Electra" al Sindicatului Societăţii de Gaz şi Electricitate, înfiinţat în 1935, iar mai târziu AS *Electrica*, care şi-au desfăşurat activitatea în paralel, iar după 1947 au fuzionat.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *MONITORUL OFICIAL*. Fondată la Bucureşti în anul 1922, la întreprinderea tipografică *Monitorul Oficial*.

ASOCIAŢIA MUNCITORILOR PENTRU EDUCAŢIE FIZICĂ ŞI SPORT ARAD (*AMEFA*). Înfiinţată în 1911 cu secţii de fotbal, atletism, ciclism, şah, gimnastică, canotaj, popice, tenis, tenis de masă, scrimă, lupte, box, haltere şi polo. De la 1 decembrie 1912 *AMEFA f*ace parte din FSSR. În 1948 fuzionează cu ASTRA (AS *Fabrica de Vagoane* Arad – constituită în 1932 cu secţii de fotbal, gimnastică, atletism, lupte, scrimă, şah şi popice). Denumirea *AMEFA* dispare în anul 1961, în continuare rămânând *Vagonul*, care în 1972 fuzionează cu *CFR* Arad (vezi: Cluburi de fotbal, *Vagonul* Arad).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ A MUNICIPIULUI BRAŞOV (*ASMB).* Asociaţie teritorială fondată în anul 1938, care a reunit pentru scurt timp (doi ani) grupările şi cluburile din localitate.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ A MUNCITORILOR DIN DEVA. Grupare polispotivă înfiinţată în 1921, afiliată în acelaşi an la centrala sportivă muncitorească *Prietenii naturii* şi desfiinţată odată cu aceasta, în anul 1924.

ASOCIAŢIA PENTRU EDUCAŢIE FIZICĂ A MUNCITORILOR DIN LIPOVA. Înfiinţată în anul 1923, în urma fuziunii clubului sportiv din localitate cu asociaţia *Lipova*.

ASOCIAŢA SPORTIVĂ A MUNCITORILOR DIN LUPENI. Grupare polisportivă, înfiinţată în anul 1921. Din anul 1928 a luat numele de *Minerul*, nume pe care îl poartă şi astăzi.

ASOCIAŢIA PENTRU EDUCAŢIE FIZICĂ A MUNCITORILOR DIN ROMÂNIA *PRIETENII NATURII.* Creată în anul 1919 şi reorganizată în mai 1921, sub îndrumarea PCR. Potrivit statutului ei din acel an (intrat în vigoare începând cu 1 septembrie) toate grupările muncitoreşti care adoptau prevederile acestuia şi ale regulamentului ce îl însoţea, formau o organizaţie unică pe ţară. Asociaţia a avut sediul central în Capitală şi filiale în peste 50 de localităţi (Iaşi, Galaţi, Brăila, Constanţa, Bîrlad, Huşi, Craiova, Turnu-Severin etc.), ce numărau zeci de mii de membri. Ţelul ei mărturisit consta în educarea fizică a muncitorilor, încurajarea oricărui început de sport, intensificarea propagandei sportive în rândurile muncitorilor în scopul întăririi grupărilor existente şi creării de noi grupări, în care puteau intra şi tinerii de la vârsta de 16 ani în sus. Asociaţia a avut secţii puternice de fotbal, gimnastică, box, lupte, patinaj, oină, atletism etc. În activitatea de îndrumare şi în conducerea asociaţiei, un rol însemnat l-au avut N. Popescu-Doreanu (preşedinte, vreme îndelungată), Gh. Stoica, Ştefan Voicu, Gh. M. Vasilescu, Aurel Kahane ş.a., precum şi unii activişti ai organizaţiei revoluţionare de tineret ca I. Mincu, activişti sindicali I. Burcă sau sportivi ca A. Novac, Gh. Napu, Elena Doreanu şi alţii. Activitatea asociaţiei şi a filialelor ei a fost rodnică în anii 1921-1924 şi ea s-a ridicat la un asemenea nivel, încât a făcut din mişcarea sportivă muncitorească un factor important de afirmare a proletariatului în viaţa social-politică a ţării. La 24 mai

1924, dată fiind constatarea faptului că grupările *Prietenii Naturii „aveau scopuri subversive, deci contrare prevederilor statutelor, au fost excluse din FSSR, retrăgându-li-se protecţiunea şi avantajele acordate în urma afilierii”*. Dizolvând această asociaţie, calificând drept *„subversive”* conferinţele cultural-educative, şezătorile şi reuniunile cultural-artistice, instructivele excursii turistice, disciplinele sportive practicate şi celelalte acţiuni organizate de *Prietenii Naturii*, cercurile guvernante ale vremii au pus capăt activităţii acesteia.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ A MUNCITORILOR DIN REGHIN (MTE – iniţialele corespund denumirii în limba maghiară). Fondată în anul 1911 de către sindicatul din localitate. Şi-a axat activitatea pe atletism şi gimnastică – sporturi mult îndrăgite de tineretul muncitor român şi de naţionalitate maghiară şi germană din Reghin.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *POLITEHNICA*. Constituită în anul 1927, la Bucureşti, de către studenţii şi cadrele didactice ale acestui institut. Asociaţia şi-a axat activitatea îndeosebi pe jocurile sportive şi, cu acelaşi profil, fiinţează şi astăzi sub denumirea de club sportiv. S-a remarcat în mod deosebit echipa feminină de baschet care a câştigat 8 titluri de Campioană Naţională: 1955-1956 şi 1966-1967 (antrenor Constantin Dinescu); 1967-1968, 1969-1970, 1970-1971, 1972-1973 şi 1973-1974 (Grigore Costescu); 1979-1980 (C-tin Dinescu şi Gr. Costescu). O mare parte dintre jucătoare au fost şi componente ale lotului naţional de baschet.

ASOCIAŢIA DE PATINAJ DIN AIUD (1881); Alba Iulia (1886); Arad (1873); Baia Mare (1886); Braşov (1881); Cluj (20 februarie 1872 – prima asociaţie la acest sport); Deva (1885); Ditrău (1882); Galaţi (1899); Gheorgheni (1885); Gherla (1885); Haţeg (1885); Mediaş (1885); Miercurea Ciuc (1882); Odorhei (1881); Oradea (1880); Orăştie (1885); Sf. Gheorghe (1885); Sibiu – Eisläufverein (13 decembrie 1876); Timişoara (29 martie 1876); Târgu Mureş (1878); Turda (1879).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *POMPIERUL*. Grupare polisportivă fondată la Bucureşti, la 14 mai 1948, iniţial numai cu secţii de fotbal, tenis de masă şi şah. La scurt timp asociaţia a fost reorganizată luând numele de Clubul *Dinamo* care activează şi azi în complexul sportiv de pe şos. Ştefan cel Mare. (v. Clubul *Dinamo.)*

ASOCIAŢIA DE POPICE. Înfiinţată în Bucureşti în aprilie 1905, avându-l ca preşedinte pe Ioan Petrescu şi ca secretar pe Puiu Ioaniţescu – ambii, renumiţi popicari ai vremii. (v. Popice.)

ASOCIAŢIA PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ŞI SPORT *PROGRESUL*. Asociaţie fondată în Bucureşti, în vara anului 1949, având numeroase colective sportive cu acelaşi nume în întreprinderile şi instituţiile din ţară, îndeosebi în cele din sistemul financiar-bancar. În cadrul asociaţiei s-au practicat, la nivel de performanţă şi de masă, aproape toate sporturile, secţiile mai puternice fiind cele de tenis de masă şi tenis, scrimă, lupte, sporturi în apă, handbal feminin, tir, etc. Din anul 1954 asociaţia a început să editeze un buletin propriu. (vezi Clubul Sportiv *Progresul*.)

ASOCIAŢIA ROMÂNĂ PENTRU PROPAGAREA TURISMULUI. Înfiinţată la Bucureşti în anul 1939.

ASOCIAŢIA ROMÂNĂ PENTRU PROPAGANDA AVIAŢIEI (ARPA). Organizaţie centrală de propagandă pentru dezvoltarea aeronauticii în ţara noastră, fondată în Bucureşti în martie 1927, din iniţiativa generalului în rezervă Gheorghe Rujinschi, fost director superior al aeronauticii, şi a generalului Mircescu – pe atunci ministru de Război, totodată şi primul preşedinte al asociaţiei. Până la sfârşitul anului 1928, ARPA a reuşit să organizeze 57 de filiale judeţene şi 150 de grupuri şcolare, precum şi o şcoală în cadrul Universităţii din Bucureşti. În anul 1929 ARPA a trebuit să se unifice cu Aeroclubul Român – cealaltă organizaţie de propagandă aeronautică – unificare ce nu a funcţionat niciodată. Asociaţia a editat, începând din 1933,

revista ARPA, continuată de *Cerul nostru* subintitulată *„Organ oficial al ARPA”*, care din 1937 a apărut săptămânal la Bucureşti până în 1940, când asociaţia şi-a încetat, practic, activitatea.

ASOCIAŢIUNEA PROPRIETARILOR ŞI CRESCĂTORILOR DE CAI DE CURSE DIN ROMÂNIA. Asociaţie centrală înfiinţată la Bucureşti în anul 1922. A avut un periodic al său, *Jockeul*, care a apărut neregulat începând de la 23 decembrie 1922 (v. Jockeul).

ASOCIAŢIA PROPRIETARILOR ŞI CRESCĂTORILOR DE CAI DE TRAP, înfiinţată la Bucureşti la sfârşitul anului 1931. Din iniţiativa şi sub îngrijirea asociaţiei, a apărut în 1934 la Bucureşti *Almanahul Trapului*, primul de acest gen, lucrare ce realizează şi o istorie a trapului în ţara noastră.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *RECOLTA*. Asociaţie organizată în majoritatea satelor şi având sediul central în Bucureşti. A fost înfiinţată în anul 1953, an în care a iniţiat şi prima editie a *Spartachiadei satelor* la numeroase ramuri de sport, competiţie reluată apoi anual.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *RECORD*. Înfiinţată la Cluj în anul 1950, cu scopul de a încuraja practica sportului de mare performanţă.

ASOCIAŢIA DE CULTURĂ FIZICĂ ŞI SPORT *REZERVELE DE MUNCĂ*. Înfiinţată în anul 1952, cu sediul în Bucureşti. Îşi propunea coordonarea şi îndrumarea activităţii sportive a elevilor din şcolile profesionale, ale întregii ţări. În chiar anul constituirii a organizat primul Campionat Republican al elevilor acestor şcoli, ce activau în asociaţiile *„rezervele de muncă”,* la diferite ramuri sportive. După 1957 şi-a încetat activitatea.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *RULMENTUL* BÂRLAD. A luat fiinţă în 1956 cu **secţia de rugby** (echipă de seniori, iar din 1957 şi de juniori). În 1962 se organizează secţia de fotbal, iar după 1970 secţiile de judo, box, atletism, lupte greco-romane. După 1990 mai funcţionau secţiile de rugby, fotbal, lupte şi culturism (ultimele două, până în 1999), iar între 1996-1999 şi secţia de handbal feminin cu echipă de junioare. Echipa de rugby a activat în Divizia B în ediţia 1957-1958, în Divizia A (1958-1959), din nou în Divizia B (1959-1961), iar din 1961 până în prezent, numai în Divizia A, reuşind să câştige CR (1986/1987 şi 1987/1988);15 jucători au fost promovaţi în lotul naţional (jucătorul Ovidiu Toniţă fiind prezent în 1999 la CM de juniori şi la Cupa Mondială de seniori). Echipa de fotbal activează în Divizia C.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *SĂGEATA*. Creată la Constanţa în anul 1920, cu secţii de canotaj şi fotbal compuse în majoritate din elevi ai Școlii Superioare de Comerţ din localitate. Îşi avea sediul pe str. I. Grădişteanu nr. 57 şi a contribuit la dezvoltarea canotajului de performanţă.

ASOCIAŢIA SPORTURILOR ATLETICE DIN ROMÂNIA. Înfiinţată în anul 1909 în Bucureşti, din iniţiativa lui I. Cămărăşescu, un animator al atletismului din ţara noastră, cu scopul de a reuni sub un for central grupările atletice existente. S-a dizolvat la 1 decembrie 1912 când, prin înfiinţarea FSSR, a fost creată Comisia Centrală de atletism.

ASOCIAŢIA ROMÂNĂ DE SKANDENBERG. Skandenberg-ul reprezintă o formă de întrecere interumană simplă, accesibilă, directă, efectuată în condiții spațiale și de desfășurare ușor realizabile din punct de vedere organizatoric. Oponenții stau față în față în picioare, la o masă specială (pod), fiecare încercând să forțeze brațul adversarului (drept sau stâng), să coboare înspre suprafața inferioară a mesei, atingând-o. Etimologia cuvântului *Skandenberg* are ca sursă numele istoric al unui conducător militar albanez, Gjergi Kastrion Skandenberg (1405-1468), care a condus luptele anti-otomane. Întrecerea ca atare, în spațiul american s-a numit *Armwrestling,* care în traducere directă ar înseamna ”*braț de fier*” (*bracio di fero* în limba italiană sau *bras de fer* în cea franceză). Practicarea acestei întreceri se pierde în vremuri străvechi, în

diverse locuri ale planetei. Mărturie a unui astfel de concurs o constituie o frescă descoperită într-un mormânt egiptean ce datează cu 2000 de ani în. Hr. Formele relativ recente ale *skandenbergului* au izvorât dintr-un joc american, denumit *indian wrestling*, practicat de grăniceri în sec XIX, de copii și elevii colegiilor americane în prima jumătate a sec XX, cât și de petrecăreții barurilor (tavern sport), restaurantelor, cârciumilor europene, inclusiv a celor din lumea satelor și iarmaroacelor românești din ultimele două secole. Pe lângă întrecerea forței brațelor, cunoscută sub denumirea de *skandenberg armwrestling* se mai practică și alte variante, cea mai cunoscută fiind cea în care adversarii stau față în față, în picioare, cu partea exterioară a tălpii picioarelor lipite și palmele aflate în priză fermă. Învingător este cel care reușește să-l facă pe adversar să-și piardă echilibrul. Primul concurs organizat a avut loc în 1952, inițiatorul fiind ziaristul american Bill Sobranes, iar locul în de desfășurare al evenimentul a fost Gilardi's Saloon din Petaluma (California). Competiția s-a repetat anual în nordul Californiei, de unde, curând avea să fie cunoscut și practicat mai peste tot în statul american. Peste zece ani (1962) Bill Sobranes împreună cu Dave Devoto dau altă dimensiune întrecerii, înființând *World's Wrist Wrestling Championship*, care a cunoscut o dezvoltare impetuoasă, datorită preluării tematicii de către televiziune. În 1968, graficianul de animație Charles Schultz a realizat o suită de benzi desenate comice, în care eroul principal Snoopy se pregătea să câștige *World Wrist Wrestling Championship*. Un an mai târziu (1969) Dave Devoto a semnat un contract cu *American Broadcast Corporation* (1969) și astfel turneul din Petaluma timp de 16 ani a fost difuzat, *Skandenbergul* cucerind interesul continentului american. Televizarea turneului de la Petaluma a făcut cel mai mare rating din istoria emisiunii *Wide World of Sports* (articol din revista Playboy), care a durat până în 1984. În octombrie 1995 campionatul respectiv a fost filmat la Learning Channel și difuzat pe întreg mapamondul. În anul următor (1996) competiția difuzată de patru ori, a fost preluat de *NBC World News Today* și retransmisă pe glob. În anul 2000 concursul s-a televizat pe *CBS* și prezentat în emisiunea *Bryant Gambel Show*. La cunoașterea și răspândirea în lume a acestei forme de întrecere o mare contribuție a adus-o filmul artistic *Over the top*, avându-l ca personaj principal pe actorul care a cultivat în cariera sa cinematografică frumusețea corpului omenesc și potențialul îndemânării și forței sale musculare, Sylvester Stalone. Filmul al cărui scenariu s-a bazat pe un caz real, a fost realizat în 1987. *Armwrestling, Armsports și Wristwrestling* reprezintă același sport – *skandenberg*, ce se desfășoară la o masă dotată cu mânere. Singura diferență constă în aceea că în *armwrestling* brațul se prinde pe mâner în timp ce la *wristwrestling* brațul respectiv face priză peste masă. *Skandenbergul*, pornit de la un simplu joc, într-un timp relativ scurt, a ajuns să se identifice cu un veritabil sport individual încadrat în categoria întrecerilor de luptă extrem de disputate, sport de contact în care adversarii luptă unul contra celuilalt, respectând anumite reguli de angajament. Ele sunt de profil tenhnic: priza palmelor, paralela umerilor față de mediana concursului, poziția cotului în permanent contact cu suprafața de sprijin, avertismentele. Dimensiunea răspândirii acestui sport în lume a determinat apariția organismelor sale naționale și internaționale de coordonare. Astfel, în anii 60 Bob O'Leary a înființat American Armsport Association (AAA) la care astăzi sunt afiliate 50 de asociații. Tot el a avut inițiativa constituirii Federației Mondiale de Skandenberg - World Armsport Federation (WAF) la care, pentru început, s-au afiliat asociațiile naționale din SUA, Canada, Brazilia și India. În 2009 sunt acreditate peste 70 de țări printre care și România. În cei aproape 50 de ani de existență a acestui organism (WAF), până în 2008 a organizat 30 CM, iar Federația Europeană a realizat 18 CF. În România acest gen de întrecere este consemnat înainte de sec XX, dar organizarea primelor concursuri după regulamentele federației continentale va avea loc în anii 90 ai secolului trecut. Primul concurs la nivel național s-a desfășurat la Tg. Mureș în anii 1990, inițiat de culturistul Eugen Dunca, folosindu-se de o masă adecvată adusă de la Budapesta. În 1998 un concurs similar se va realiza la București în barul Sidney din Piața

Victoriei. Organizarea frecventă a concursurilor de Skandenberg, ca urmare a interesului, atât al concurenților de valoare cât și a spectatorilor, va fi înregistrată începând cu anul 2001. Inițiatorii și susținătorii acestor concursuri vor fi Cristian Niculescu de la clubul Fitness Powerzone și Cristian Dulgheru de la firma de suplimente nutritive Redis Nutriție. Prima ediție a acestei suite de concursuri Skandenberg va fi cea a Cupei Powerzone-Redis, la care au participat 57 concurenți, proveniți din diferite probe și ramuri sportive de forță. Întrecerile au fost arbitrate de Eugen Dunca, secundat de culturiștii Alexandru Costache și Dragoș Corcoveanu. Aceste întreceri aveau să evidențieze un sportiv român, Ion Oncescu, care curând se va consacra pe plan internațional. Amploarea concursurilor, înmulțirea sportivilor și sportivelor selecționați și pregătiți în spațiul acestui sport relativ recent înregistrat în peisajul sportului românesc explică inițiativa celor trei susținători mai sus menționați, de a fonda în 2003 Asociația Română de Skandenberg "*Brațul de fier*", care în 2004 se afiliază la Federația Europeană (EAF) și Federația Mondială (WAF). Asociația Română de Skandenberg n-a dobândit încă statutul de federație națională, dar activitatea ei pe plan național și internațional s-a dovedit convingătoare, după mai multe titluri de vicecampion european obținute de sportivi români. În 2007 Ion Oncecu cucerește titlul de dublu Campion Mondial (la ambele mâini), în concursul major din Bulgaria, titlu pe care-l repetă și în Canada (2008) la CM. La acest titlu de excepție se adaugă și titlul maxim dobândit de sportiva Mirela Pîrjol la CM din 2004 din Africa de Sud. Președintele asociației Române de Skandenberg "*Braț de fier*" este Cristian Dulgheru, vicepreședinte Cristian Niculescu, iar secretar general Dragoș Corcoveanu (2009).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ SCHI - CLUB PREDEAL. În activitatea de schi predelean, în anul 2002 a apărut un nou club sportiv, denumit *Schi-Club*, care încă de la apariţie şi-a dobândit statutul de club de performanţă. Iniţiatorii au fost primarul Predealului Mihai Vestea şi preşedintele comisiei sport turism a Consiliului Local. Primii antrenori: Constantin Cişmaşu, A.Silagy şi Doina Nărea. În scurta sa istorie, clubul a consemnat şi primele performanţe, prin tinerii schiori Bianca Nărea şi Iulia Crăciun. În sezonul 2003-2004, sportivele clubului au câştigat toate titlurile naţionale, iar Bianca Nărea a participat la JO de iarnă (Torino-2006).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ ŞI CULTURALĂ *SET.* A fost înfiinţată în 1934 de către conducerea fabricii *SET Industrie Naţională Aeronautică,* ca un cadru în care să-şi folosească timpul liber salariaţii firmei. Preşedintele asociaţiei era inginerul Dumitru Baziliu. Asociaţia avea mai multe secţii, dintre care unele pentru sporturile tehnice, beneficiind de posibilitatea construirii unor utilaje în atelierele fabricii. Astfel, secţia de canotaj a fost dotată cu ambarcaţiuni de construcţie proprie, din care *2 semi-skiffuri 1+1* cu care s-a concurat la CN de la Mamaia din 1937, clasându-se pe locurile I şi III iar in 1938, la croaziera de pe Dunăre şi mare, cu „*2 caiace dublu-domni",* cu care au câştigat două etape.

ASOCIAŢIA POLISPORTIVĂ *STADIUL ROMÂN* (APSR) BUCUREŞTI fondată în 1914, persoană juridică, reconfirmată de Oficiul pentru Educaţia Tineretului Român sub nr. 1, era un club deschis tuturor iubitorilor de sport. Culori roş-albastru. Sediul: str. Barbu Văcărescu nr. 25. Clubul s-a impus prin rezultatele deosebite obţinute la rugby şi atletism şi într-o anumită măsură la înot. Secţii cu activitate de nivel local sau sub formă de proiecte nerealizate integral: fotbal, tenis, zbor fără motor şi altele. Printre fondatorii şi conducătorii acestui club, cel mai reprezentativ a fost inginerul Niculae (Nae) Mărăscu– preşedinte activ peste 22 de ani, căpitanul formaţiei de rugby (17 ani), polisportiv (Campion Naţional la rugby şi atletism), internaţional şi căpitan al echipei naţionale de rugby. **Secţia de rugby** cu un bogat program competiţional intern şi internaţional (Franţa, Italia, Germania), a câştigat primul CN de rugby din 1914 şi pe cele din 1924, 1926, 1928, 1930, 1931 şi ediţia din 1946-1947. Echipa APSR a cucerit peste 12 cupe pe plan intern şi 6

trofee internaţionale. Până în 1936 a promovat 23 de internaţionali de rugby, iar peste 50 de jucători crescuţi şi formaţi de Stadiul Român au fost transferaţi, printre beneficiari aflându-se următoarele grupări sportive: *PTT*, *TCR*, *RCB*, *CFR*, *Sportul Studenţesc, Victoria*. În decursul anilor la APSR au activat şi s-au impus ca jucători de valoare, de foarte multe ori internaţionali, trei familii, din câte trei fraţi: Ioan, Nicu şi Virgil Anastasiade; Mircea, Gogu şi Nicu Sfetescu; Virgil, Camil şi Tudor Ioan. Fiecare a avut şi câte un reprezentant cu rezultate deosebite la atletism: Nicu Anastasiade (garduri), Mircea Sfetescu (800 m), Virgil Ioan – unul dintre cei mai buni atleţi ai timpului său, campion şi recordman naţional.

Secţia de atletism a obţinut, în perioada 1916-1948, peste 100 de titluri de campioni, iar atleţii *„stadişti”* au stabilit peste 30 de recorduri naţionale. Primii campioni în 1916: Nicolae Bărbuceanu la 400 m şi Constantin Dumitrescu la cros, iar ultimul, în 1948, Victor Firea – 3 000 m obstacole. Atleţii care au cucerit mai multe titluri: Dinu Cristea – 28 (1936-1947); Ion Manea – 10 (1933-1936); Ion Moina – 8 (1942-1943); Virgil Ioan, Nicolae Iordache, Constantin Vămanu – câte 5 titluri; Ion Petrescu – 4; Alexandru Velcovici, Theodor Sârbu, Ion Zenide, Zeno Dragomir – câte 2. Atleţii clubului au mai cucerit 12 titluri în probele de cros pe echipe şi 8 titluri în probele de ştafetă. Echipa APSR a stabilit primul record al probei de ştafetă 4 x 400 m, în 1921. Campioni Balcanici: Ilie Niculae, Dumitru Paveliuc, Dinu Cristea. Marşul a fost una dintre ramurile atletismului care s-a bucurat de mare atenţie, animatorul acestuia fiind polisportivul Eugen Stoian. La cursa organizată la 9 iunie 1935 s-au adunat la start 470 de concurenţi. Mărşăluitorul Vasile Firea a fost cel mai valoros reprezentant al APSR – campion şi recordman pe toate distanţele la care se organizau concursuri în acea vreme, participant la JO din 1936 (locul XX la 50 km marş).

Secţia de natație a avut o grupă valoroasă de juniori care se clasau pe poziţii fruntaşe în competiţiile organizate după 1944. Printre cei remarcaţi s-a aflat şi viitorul profesor de educaţie fizică şi antrenor de înot Carol Beer. După 1948, APSR a intrat în procesul de reorganizare a mişcării sportive adoptând diferite denumiri (*Sindicatul Constructori*, *Constructorul*, *Energia ISP*, *Unirea*). Alături de N. Mărăscu, această personalitate reprezentativă a APSR şi a sportului românesc, s-au aflat numeroşi conducători printre care şi Virgil Ioan – secretarul general al APSR care, după 1940 va deveni preşedintele FR de atletism.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *TEHNOFRIG.* Înființată în anul 1958 la Cluj, de către iubitorii sportului de la întreprinderea cu același nume. Asociația a dezvoltat în decursul anilor o bogată activitate sportivă de masă și de performanță, având în structura sa secții la mai multe ramuri sportive cu care s-a afirmat în CN. Reorganizată după 1990, asociația a continuat să promoveze o serie de ramuri de sport, printre acestea numărându-se și modelismul, sportivii acestei secții câștigând titluri și medalii la CN de modelism. În anul 2000, sportivul Eugen Pop a contribuit la cucerirea medaliei de aur la CE de aeromodele în proba pe echipe la clasa F1E.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *TERMES.* Înființată în anul 1953 de către iubitorii sportului din rândul populației de naționalitate maghiară din București.

ASOCIAŢIA DE TIR. A funcționat la Sighișoara (1866) și la Timișoara (21 aprilie 1875).

ASOCIAŢIA TURISTICĂ BANATUL. A fost fondată la Oravița în 1932 și a funcționat până în 1948. Conducătorul ei a fost profesorul Ilie Rusmir, cel ce, în 1928, a făcut o ascensiune în Alpi împreună cu Al. Colfescu, Gogu Popescu și Gogu Georgescu. Asociația a construit drumul între Prislop și Semenic.

ASOCIAŢIA DE TURISM *LA DRUM*. Înființată în 1924 cu sediul la Arad. Scopurile societății erau: organizarea de excursii în țară și străinătate, dezvoltarea dragostei pentru viața în aer liber, înființarea unor hanuri în M. Apuseni, amenajarea și repararea căilor de excursii, difuzarea informațiilor despre țară etc. Președinte a fost ales Ion Piso. Asociația a editat revista *Ziarul excursiilor*.

ASOCIAŢIA DE TURISM *MUNŢII NOŞTRI.* Înfiinţată la Bucureşti în anul 1939. Editează, începând din 1939, *Buletinul informativ* al Asociaţiei... care a apărut neregulat până în 1943.

ASOCIAŢIA *TURISMUL POPULAR.* Asociaţie centrală de drumeţie înfiinţată în 1948, care a înglobat toate organizaţiile turistice existente, cu scopul de a generaliza şi îndruma practica acestui sport.

ASOCIAŢIA DE TURISM ŞI SPORT *ROMÂNIA PITOREASCĂ.* Fondată la Bucureşti în anul 1935. Editează un *Buletin informativ* propriu.

ASOCIAŢIA TURIŞTILOR DIN RPR. Formă organizatorică cu caracter central, cu filiale în principalele oraşe ale ţării, înfiinţată la Bucureşti la 1 octombrie 1958.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VELO-STADION*. Asociaţie de motociclism pe pistă, înfiinţată în Bucureşti în anul 1928. Şi-a desfăşurat activitatea mai întâi în incinta hipodromului *Floreasca* apoi, din 1929, în preajma velodromului din actualul parc sportiv *Dinamo*.

ASOCIAŢIUNEA SPORTIVĂ ŞI CULTURALĂ *VIFORUL DACIA.* Cunoscută ulterior sub denumirea de Clubul Sportiv *Viforul Dacia*, a luat fiinţă în anul 1925. Istoria asociaţiei începe cu fotbalul, când au apărut două echipe de tineri: una în zona str. Polonă – str. Romană (Bd. Dacia, parcul Ioanid), care şi-a zis *Dacia* şi alta, în mahalaua Floreasca – Dorobanţi care, după diverse titulaturi, şi-a zis *Vifor*. După mai multe *„miuţe”* (în 6 jucători) şi tratative, au fuzionat în toamna anului 1925 şi s-au înscris în Campionatul de fotbal al Capitalei, la categoria a III-a, pe care îl câştigă. Cu mari sacrificii se cumpără o minge şi un rând de tricouri. Neavând sediu, sunt acceptaţi să-şi ţină şedinţele în localul Partidului Liberal, din şoseaua Ştefan cel Mare. După un bal bine organizat în iarna 1928-1929, realizează un beneficiu de 40000 lei, de 8 ori bugetul anual de până atunci. Cu toate greutăţile întâmpinate, clubul a ajuns una dintre grupările cele mai puternice din Capitală şi din ţară. Abia în 1931 i se permite să se antreneze pe terenul amenajat în groapa din şoseaua Ştefan cel Mare, iar în 1938 este primul club din ţară care-şi construieşte propriul teren de rugby în parcul sportiv al sectorului 1 Galben, două terenuri de volei şi unul de baschet. În cadrul clubului au funcţionat **secţiile de atletism** (din 1928), **rugby, ciclism, baschet şi volei** (din 1929), **natație** din 1930, **hochei pe gheaţă** (între 1934-1936) şi **handbal** din 1935. Rugby-ul ajunge, în 1931, în categoria onoare, iar în 1934 câştigă *Cupa României*.

Echipa de rugby *Viforul Dacia* se remarcă, în mod deosebit, prin cele 4 titluri de Campioană Naţională câştigate în anii 1941,1942-1943, 1943-1944 şi 1944-1945.

Ciclismul, în perioada 1931-1935 aproape că nu are rivali în Capitală, câştigă mai multe titluri la campionatele de viteză.

Baschetul şi voleiul câştigă, între 1929-1931, primele locuri la categoriile la care activează. Echipa de baschet a participat la cea dintâi divizie naţională (cu patru echipe din Bucureşti şi patru din provincie) 1947-1948, pe care a câştigat-o. Handbaliştii câştigă titlurile de Campioni Regionali în 1935 şi 1936. Echipa de handbal a câştigat titlul de Campioană Naţională în 1941.

Nataţia începe să se afirme din 1935, ajungând în 1936 una dintre grupările fruntaşe din regiunea Muntenia şi chiar din ţară. Cei 22 de înotători, care au concurat în 60 de probe, au obţinut, în 1938, rezultate deosebite: 50 de locuri I, 22 locuri II; 18 locuri III; au câştigat pentru a 2-a oară *Cupa Jean Bart* şi pentru prima oară *Cupa Regiunii Muntenia*. Echipa de **polo pe apă** a câştigat titlul de Campioană Naţională obţinând victoria în toate cele 6 jocuri oficiale, iar ulterior a câştigat CN în 1938 şi 1939. Înotătorii au cucerit titlurile de Campioni Naţionali la 100 m liber şi cu ştafetele de 4x100 şi 4x200 m liber. UFSR citează la ordinea de zi a sportului românesc, în anul 1938, pe înotătorul şi jucătorul de polo Ion Slăvescu şi Asociaţia sportivă *Viforul Dacia*. La atletism *Viforul Dacia* s-a menţinut între primele două puteri atletice. În perioada 1931-1947 câştigă peste 60 de titluri de Campioni Naţionali de atletism în probele masculine şi 3 în

cele feminine (1944-1946). S-au remarcat: Ion Lăpuşan – 8 titluri (1931-1937); Nicolae Gurău – 9 titluri (1940-1947); Dumitru Tălmaciu – 7 titluri (1940-1942); Ferdinand Calistrat – 9 titluri (1935-1947); Alecu Stolerian – 5 titluri ; Geza Yost – 3 titluri şi alţii. Clubul a mai câştigat 7 titluri la ştafete şi 3 titluri la cros în proba pe echipe. Un mare număr de sportivi ai clubului au făcut parte din loturile naţionale de-a lungul anilor. Peste 15 atleţi au participat la JB, doi dintre aceştia – Lazăr Bodea la aruncarea ciocanului şi Arthemon Ghiţescu la 100 m – devenind campioni balcanici. Un alt sportiv al clubului, Petre Fesci, a făcut parte din lotul de handbal care a participat la JO din 1936, ocupând locul V. După 1947 clubul şi-a încetat activitatea intrând în procesul de reorganizare a mişcării sportive, o parte din secţii trecând la gruparea organizată pe lângă Primăria Capitalei. Preşedinţii clubului: Constantin Oiţă – tipograf (1925-1926); Gheorghe Georgescu – comerciant (1927-1928); Mihail Ştefănescu – funcţionar PTT (1929-1931); Constantin Chioralia – licenţiat al Academiei Comerciale (1932-1934); Ion Săbăreanu – inginer, fost primar al sectorului 1 Galben (1935-1937); Theodor Popovici – funcţionar BNR (1938); Ion Matak – inginer (1939). În 1939, este menţionat şi un Comitet de Onoare care avea ca preşedinte pe Ion Costinescu – doctor, fost ministru şi pe Gabriel Marinescu – general, subsecretar de stat la Interne, prefect al Capitalei.

ASOCIAŢIILE ŞI CLUBURILE SPORTIVE (*VOINŢA*) DIN SISTEMUL COOPERAŢIEI MEŞTEŞUGĂREŞTI. După unele surse specializate (Dan Cruceru, *Cooperaţia în România*, Editura *Artifex*, 1998), cooperaţia meşteşugărească din România are o vechime de peste 150 de ani. În lucrarea menţionată se precizează: *„Pentru prima dată forma de Societate Cooperativă a fost legiferată în 1887, prin secţiunea a VII-a a Codului Comercial..."* Ca urmare a apariţiei şi dezvoltării cooperaţiei meşteşugăreşti, în tot mai multe ţări ale lumii ia naştere o mişcare cooperatistă internaţională care, în 1895, face o primă încercare de reunire a organizaţiilor naţionale în Alianţa Cooperatistă Internaţională (ACI). Astăzi ACI cuprinde peste 230 de membri, din mai mult de o sută de ţări. Tot din lucrarea lui Dan Cruceru aflăm că reprezentantul României la Congresul ACI din 1904, I. G. Duca, a luat parte la dezbateri, iar în 1907 a fost ales membru în Comitetul Central al acestei organizaţii. Dezvoltarea mişcării cooperatiste în ţara noastră, recunoaşterea oficială şi mai ales reglementarea prin legi a cadrului ei de activitate avea să deschidă noi perspective şi pentru mişcarea sportivă. Astfel, în Legea de organizare a cooperaţiei din 1935, alături de reglementări privind dezvoltarea acesteia, s-a autorizat înfiinţarea de *„Asociaţii cu scopuri nelucrative, non-profit, urmărind promovarea intereselor sportive, artistice, culturale, educative etc., în legătură cu mişcarea cooperatistă"* (Dan Cruceru, *Cooperaţia în România*, pag. 306). A fost un prim pas care a trezit interes pentru activitatea sportivă şi mai ales pentru stimularea iniţiativelor şi preocupărilor de organizare proprie, specifică. Deşi iniţiativele, chiar izolate, n-au lipsit, nu putem vorbi încă despre o organizare proprie. Pe baza Decretului nr. 133 din 1949 pentru organizarea cooperaţiei, în anii 1949-1950 se trece la reorganizarea întregii mişcări cooperatiste. În 1951 are loc constituirea organismelor proprii care, pe lângă sarcinile economice, preiau şi activităţile sociale, culturale şi sportive din sectorul cooperaţiei meşteşugăreşti care, până atunci, intrau în competenţa sindicatelor. La Congresul din octombrie 1951 se hotărăşte înfiinţarea Uniunii Centrale a Cooperaţiei Meşteşugăreşti (UCECOM), după care s-a trecut şi la organizarea unităţilor sportive proprii. Au mai existat şi alte reglementări privind activitatea sportivă, printre care cele din Legea nr. 14 din 1968 privind organizarea şi funcţionarea cooperaţiei meşteşugăreşti care, la art. 9 prevede că Uniunile Cooperative Meşteşugăreşti şi UCECOM pot înfiinţa unităţi anexe cu caracter social, cultural şi sportiv pentru membrii cooperatori. Organizaţiile sportive din sistemul cooperaţiei şi UCECOM se regăsesc şi în Legea Sportului din 1967 cu sarcini şi atribuţii specifice activităţii de educaţie fizică şi sport. După 1989, prima reglementare apare la 9 februarie 1990 în Decretul-lege nr. 66 adoptat de Consiliul FSN –

care legiferează rolul şi locul cooperaţiei meşteşugăreşti în ansamblul economiei naţionale, unde la art.12 – litera K este prevăzută posibilitatea înfiinţării - pe lângă cooperative, uniuni şi UCECOM - de case de cultură, biblioteci şi cluburi, asociaţii sportive şi baze de practicare a sportului. Aceste posibilităţi sunt concretizate şi statuate, în aprilie 1990, la primul Congres Liber şi Democrat care a însemnat o nouă etapă în dezvoltarea şi afirmarea cooperaţiei meşteşugăreşti pe calea restructurării şi reformării tuturor componentelor sale. Participarea la activităţile sportive şi turistice devine un drept al membrilor cooperatori, fiind asigurate drepturile specifice şi pentru persoanele handicapate, pentru care sectorul cooperatist avea unităţi de producţie separate. Congresul Cooperaţiei Meşteşugăreşti din 1-2 iunie 1995, care stabileşte noi obiective şi măsuri pentru perfecţionarea acestui domeniu, nu ocoleşte activitatea sportivă incluzând în acest *„sistem economico-social cu valenţe profund umaniste”*, la cap. II litera „d”, prevederea: *„Asociaţiile sociale şi educativ-instructive şi sportive au ca scop desfăşurarea unor activităţi sociale, culturale, tehnico-ştiinţifice, sportive, de caritate şi alte activităţi cu caracter umanitar”*. Aceste câteva repere marchează cadrul în care au apărut şi s-au dezvoltat organizaţiile sportive din sistemul cooperaţiei meşteşugăreşti care, în cei peste 50 de ani de existenţă, şi-au îndeplinit cu succes sarcinile lor specifice. Iniţiative de înfiinţare a unor nuclee organizatorice proprii au apărut înainte de 1950, ca spre exemplu cele din Sibiu (1947), Timişoara şi Turnu Măgurele (1949) şi multe altele care iniţial se manifestau sub diferite forme – organizarea unor echipe, grupe, cercuri sportive, colective sportive şi ulterior sub forma unor asociaţii şi cluburi. Cele mai multe asociaţii au fost înfiinţate începând din 1951, după constituirea UCECOM. Până în 1990, în decursul anilor, în sistemul cooperaţiei meşteşugăreşti au funcţionat 3 cluburi (Bucureşti, Târgu Mureş, Timişoara) şi 218 asociaţii sportive (din care 13 de categoria I) organizate în toate judeţele. Numărul de asociaţii care au funcţionat în cadrul fiecărui judeţ: Bucureşti – 37 de asociaţii; Alba – 10; Covasna, Mureş, Suceava – câte 8; Caraş Severin, Cluj, Dâmboviţa, Hunedoara, Prahova, Satu Mare – câte 6; Arad, Bacău, Braşov, Gorj, Harghita, Maramureş, Olt, Teleorman, Timiş, Vrancea – câte 5; Bihor, Botoşani, Constanţa, Dolj, Ialomiţa, Sălaj, Vaslui – câte 4; Argeş, Bistriţa, Călăraşi, Iaşi, Neamţ, Sibiu, Tulcea, Vâlcea – câte 3; Brăila, Buzău, Galaţi, Mehedinţi – câte 2; Giurgiu – o asociaţie. După 1990, au fost transformate în cluburi, AS *Voinţa* din Iaşi şi Piatra Neamţ în 1992 şi cea din Timişoara, în 1996. Cluburile şi asociaţiile sportive *Voinţa* şi-au creat o bogată bază materială compusă din: cinci stadioane, peste 120 de terenuri pentru jocuri, patru bazine de înot, 30 de popicării (multe dintre ele cu instalaţii automate), 30 de săli pentru tenis de masă şi şah, 10 săli pentru box, patru ateliere de modelism, cinci hangare pentru ambarcaţiuni, cinci ateliere pentru ciclism, peste 40 de sedii proprii ş.a. Printre altele, complexele sportive din Bucureşti şi Sibiu pot fi considerate printre cele mai moderne. Pentru sportul de performanţă au funcţionat peste 770 de secţii pe ramuri de sport, afiliate la federaţiile de specialitate, 160 de antrenori (53 cu normă întreagă), 80 de instructori angajaţi (43 cu normă întreagă), precum şi un mare număr de instructori voluntari. Activitatea de performanţă s-a desfăşurat la 41 de ramuri de sport, din care: 24 de sporturi individuale, 13 jocuri sportive şi 4 sporturi cu caracter tehnico-aplicativ (modelism, motociclism, orientare sportivă, radioamatorism). Până în 1998, sportivii care au reprezentat cluburile şi asociaţiile *Voinţa* au cucerit peste 3 000 de titluri de campioni naţionali, la care se adaugă un număr foarte mare de locuri II şi III, performanţe valoroase în întrecerile cu cele mai puternice cluburi din ţară. La unele ramuri de sport, unităţile sportive *Voinţa* au avut contribuţii deosebite în selecţionarea, pregătirea şi promovarea unor sportivi de certă valoare, cu rezultate de prestigiu pe plan intern şi internaţional. Ramurile de sport şi localităţile în care s-au evidenţiat: popice (Bucureşti, Târgu Mureş, Galaţi, Timişoara, Oradea, Ploieşti, Odorhei); tenis de masă (Bucureşti, Arad, Galaţi, Satu Mare); modelism (Sibiu, Târgu Mureş, Timişoara, Arad, Reghin, Buzău, Iaşi); lupte (Târgu Mureş, Cluj, Câmpulung Muscel, Reghin, Râmnicu Sărat, Roman); canotaj

(Timişoara, Bucureşti, Arad); box (Bucureşti, Iaşi, Brăila, Cluj, Craiova, Ploieşti, Măcin, Călăraşi, Satu Mare, Giurgiu); tir cu arcul (Rădăuţi, Târgu Mureş, Satu Mare); atletism (Bucureşti, Târgu Jiu); handbal (Bucureşti, Odorhei, Sighişoara); baschet (Bucureşti, Braşov, Târgu Mureş); patinaj (Sibiu, Braşov, Miercurea-Ciuc); hochei (Miercurea-Ciuc); ciclism (Cluj-Napoca, Arad, Ploieşti). Unităţile sportive *Voinţa* s-au numărat printre promotorii dezvoltării unor ramuri de sport şi a activităţii de performanţă, la unele sporturi situându-se printre cele mai bune secţii din ţara noastră şi chiar pe plan internaţional (popice modelism, tenis de masă, tir cu arcul şi altele). Contribuţii remarcabile ale sportivilor aparţinând unităţilor *Voinţa* sau promovaţi la alte cluburi s-au înregistrat şi în ceea ce priveşte reprezentarea pe plan internaţional. Peste 40 de cluburi şi asociaţii *Voinţa* au promovat, în decursul anilor, numeroşi sportivi în loturile naţionale de seniori şi juniori, la 25 de ramuri de sport având nominalizaţi în diferite loturi peste 150 de sportivi aparţinând acestor unităţi. În perioada 1993-1998, circa 60 de sportivi au făcut parte, în fiecare an, din loturile reprezentative. La anumite ramuri de sport (popice, unele ramuri şi clase la modelism, tir cu arcul) reprezentarea la competiţiile internaţionale oficiale a revenit, în mare măsură, sportivilor şi unor antrenori din unităţile sportive *Voinţa.* Aceştia au avut, de asemenea, contribuţii importante la obţinerea unor titluri şi medalii la JO, CM, CE şi CB, în probe individuale sau în componenţa unor echipaje şi echipe, la canotaj, handbal, popice, tenis de masă, modelism, box, hochei pe gheaţă, tir cu arcul, lupte, karate, arte marţiale, patinaj viteză, atletism. Peste 150 de sportivi care au activat în aceste unităţi au primit titlul de Maeştri ai Sportului. Numeroşi campioni şi medaliaţi ai JO, CM şi CE au fost onoraţi cu titlul de Maeştri Emeriţi ai Sportului, printre aceştia aflându-se: Elisabeta Albert, Elisabeta Badea, Ildico Grozăvescu, Elena Pană, Cornelia Petruşcă, Petre Purje, Constantin Rădulescu, Margareta Szemany, Tiberiu Szemany, Crista Szöcs, Maria Zsizsik (popice); Doina Benedek-Bărdaş, Camelia Macoviciuc, Maria Sava-Macoviciuc (canotaj); Marius Cheşcu, Lucian Dan, Otto Hints, Aurel Morar, Vasile Nicoară, Helmuth Orban, Aurel Popa (modelism); Carolina Cârligeanu, Magda Mikloş-Ilyeş, Iuliana Naco (handbal); Ella Constantinescu, Magdalena Leszay, Eleonora Mihalca (tenis de masă); Magda Jerebie-Pall (baschet); Marcelică Tudoriu (box); Claudiu Rusu (polo). Printre făuritorii acestor succese, alături de zecile de antrenori, adesea anonimi, s-au aflat şi antrenorii emeriţi: Eugen Răducănescu (atletism); Gheorghe Roşu (baschet); Ion Chendreanu, Teodor Niculescu, Viorel Soroceanu (box); Doina Benedek-Bărdaş, Ioan Claudiu Grigoriţă, Gheorghe Spiţă (canotaj); Gheorghe Aldea, Lucian Dan, Fănel Faur, Otto Hints, Aurel Morar (modelism); Alexandru Andrei, Roger Cernat, Margareta Szemany, Tiberiu Szemany, Crista Szöcs (popice); Ella Constantinescu, Magdalena Leszay, Emil Prokopecz (tenis de masă); Arcadie Şarkady (polo). Un alt obiectiv important căruia asociaţiile *Voinţa* i-au acordat o atenţie deosebită, a fost organizarea unei bogate activităţi sportive în rândul cooperatorilor, în scopul păstrării sănătăţii, destinderii şi recreării, în cadrul multor unităţi, asigurându-se condiţii speciale pentru realizarea acţiunilor sportive de masă. Printre formele folosite s-au numărat: gimnastica la locul de muncă, întreceri interne ale cooperativelor, Campionatul asociaţiei, gimnastica de întreţinere pentru femei, practicarea unor ramuri de sport etc. În ultimii ani acest domeniu s-a modernizat prin introducerea unor noi forme de practicare a exerciţilor fizice, mai interesante şi atractive, organizate sub deviza *Sportul pentru toţi*. Competiţiile de genul *Voinţiadelor*, *Zilele Cooperatorului, Ziua preşedinţilor*, Cupele *Voinţa,* au atras, ani de zile, mii de participanţi în folosul sănătăţii lor. Un loc important în preocupările asociaţiilor, l-a ocupat organizarea activităţilor sportive specifice pentru persoanele handicapate din cooperativele invalizilor. Pe baza unor programe adaptate, se desfăşoară acţiunile şi întrecerile organizate la nivelul cooperativelor, pe plan local şi naţional. O confirmare a interesului pentru aceste activităţi o reprezintă participarea la *Competiţia specială a cooperatorilor handicapaţi,* organizată începând din 1969, cu fază pe judeţ şi finală pe ţară, la atletism, tenis de masă, orientare sportivă, aruncare la ţintă,

în total 42 de probe, pe grupe de handicap. Până în 1990, participau de regulă peste 20 de judeţe, cu 300 - 400 de finalişti. În ultimii ani, activitatea s-a mai restrâns, în 1999, la cea de-a XXX-a ediţie organizată la Sibiu, participând doar 9 judeţe. Atât pe plan central, cât şi la nivelul asociaţiilor, s-a asigurat un bogat program competiţional internaţional, printre care sunt de menţionat: *Cupa Voinţa* la ciclism – competiţie de prestigiu cu participare internaţională; *Spartachiadele cooperatiste* la polo (Cluj-Napoca), popice (Ploieşti, Târgu Mureş), handbal (Galaţi), tir cu arcul, box, orientare şi altele, precum şi numeroase competiţii internaţionale bilaterale. După 1990, datorită problemelor cu care se confruntă cooperaţia meşteşugărească, s-a înregistrat o restrângere a activităţii sportive, o scădere a ariei de cuprindere şi a rezultatelor, în special în sportul de performanţă. Cu toate greutăţile, multe asociaţii au acţionat pentru reorganizarea activităţii şi găsirea unor soluţii de rezolvare a problemelor cu care se confruntă, apelând la noi formule organizatorice şi la sprijinul financiar al sponsorilor. Rezultatele obţinute pe acest plan la Arad, Timişoara, Ploieşti, Piatra Neamţ, Sibiu, Satu Mare, Buzău dau speranţa unor perspective pentru refacerea cadrului organizatoric şi reluarea activităţii la nivelul cerinţelor şi obiectivelor reale. La realizările obţinute a contribuit, în mod substanţial, şi activul salariat şi voluntar, central şi local. Deşi foarte restrâns, activul din compartimentul de specialitate al UCECOM (Consiliul Central al Asociaţiilor şi Cluburilor *Voinţa,* iar după 1951 Oficiul de Cultură Fizică) a acţionat cu competenţă pentru rezolvarea problemelor complexe ale sportului din cooperaţia meşteşugărească, împreună cu primul şef al Oficiului de Cultură Fizică – Octavian Tuhai şi alte cadre care au avut în coordonare activitatea sportivă – Ion Rachieru (director), Ion Beldean (şef serviciu), Iacob Eacoviţă – director al Direcţiei cu probleme sociale din UCECOM. În decursul anilor au funcţionat în compartimentul de specialitate: Dragoş Hadârcă, Constantin Udrescu, Vasile Ionescu, Aurelian Mateaş, Viorel Tomescu şi Ilie Mandache. Preşedinţii şi conducerile UCECOM şi ale organismelor judeţene, precum şi preşedintele, ing. Dângă Dumitru, au acordat un substanţial sprijin dezvoltării şi afirmării sportului în sistemul cooperaţiei meşteşugăreşti. După 1992, întreaga activitate sportivă din cluburi şi asociaţii se desfăşoară sub egida *Ligii Naţionale Voinţa* care are ca preşedinte de onoare pe vicepreşedintele UCECOM – Constantin Proca, director executiv pe Iacob Eacoviţă, iar ca director executiv adjunct pe profesorul Ilie Mandache. Prin contribuţia adusă la practicarea unor ramuri de sport şi dezvoltarea sportului de performanţă în toate zonele ţării, precum şi pentru realizarea unor rezultate de prestigiu, pe plan intern şi internaţional, s-au remarcat, în mod deosebit, cluburile şi asociaţiile aparţinând cooperaţiei meşteşugăreşti din următoarele localităţi:

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* ALEXANDRIA. A dezvoltat activitatea sportivă de performanţă din 1953 la atletism, baschet, box, judo, handbal, şah, tenis de masă, volei. Realizări: numeroase medalii şi 5 titluri de campioni naţionali de juniori la atletism; locul I în campionatele regionale la baschet şi volei, promovarea unor tineri în alte secţii; calificarea în semifinalele CN de şah; câştigarea titlului de Campion Naţional la judo, în 1979, la juniori; nominalizarea în lotul reprezentativ de judo a sportivilor Marian Crăciun şi Gabriel Rădulescu.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* ARAD. Înfiinţată în 1951, cu secţii de canotaj, kaiac-canoe, tenis de masă, ciclism, modelism, orientare, una din unităţile reprezentative cu rezultate deosebite obţinute în competiţiile interne şi internaţionale, în promovarea unor sportivi în loturile naţionale şi în alte secţii.

Secţia de canotaj s-a preocupat încă din 1960 de selecţia şi pregătirea juniorilor (băieţi şi mai ales fete) care au câştigat peste 10 titluri de Campioni Naţionali şi numeroase locuri II şi III, mulţi dintre aceştia fiind nominalizaţi în loturile reprezentative de juniori

Secţia de ciclism, în cei peste 10 ani de activitate, a contribuit la dezvoltarea ciclismului românesc cucerind peste 40 de titluri de Campioni Naţionali

(şosea şi velodrom), majoritatea la juniori, remarcându-se Nicolae Boari (6 titluri), Ludovic Kovacs (14 titluri), Iosif Schneider (16 titluri), sportivi care s-au aflat şi în componenţa loturilor naţionale.

Secţia de kaiac-canoe şi-a început activitatea în 1960, axându-se pe pregătirea juniorilor cu care a obţinut peste 15 titluri de campioni şi peste 25 de locuri II şi III. S-a remarcat sportivul Ioan Lupău, component al lotului naţional. După 1990, secţia colaborează cu CSŞ Arad.

Secţia de orientare sportivă, în cei peste 15 ani de activitate, a câştigat peste 10 titluri naţionale la nivelul juniorilor, dintre aceştia Ambrozie Kovacs a realizat 4 titluri. Sportivii Marta David, Marcel Buda, Maria Stanciu şi alţii au fost nominalizaţi în loturile reprezentative.

Secţia de modelism, care are peste 20 de ani de activitate, a promovat navomodelismul şi în special automodelismul, clasele radiocomandatelor, având în componenţa sa unii din cei mai buni sportivi din ţară, care au cucerit peste 75 de titluri de Campioni Naţionali. Sportivii cu cele mai multe titluri, Maeştri ai Sportului şi componenţi ai loturilor reprezentative Lucian Străjnei (5 titluri), Adalbert Muneran (7 titluri), Gheorghe Szücs (13 titluri), Fănel Faur (15 titluri), Cristian Faur (18 titluri). Un merit deosebit în activitatea acestei secţii revine Antrenorului Emerit Fănel Faur. Din 1998 secţia a trecut în structura CSM Arad.

Secţia de tenis masă a selecţionat şi pregătit în perioada 1955-1973, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Emil Prokopecz, o serie de jucători cu contribuţii importante pe plan intern şi internaţional. În această secţie au activat şi s-au remarcat sportivii: Adrian Şimandan, Tiberiu Covaci – Campioni Naţionali, componenţi ai loturilor naţionale; Eleonora Mihalca – Maestră Emerită a Sportului, Campioană Naţională, Vicecampioană Mondială în 1969 (echipe şi dublu), 3 medalii de bronz la CE (1964, 1968, 1974); Magdalena Leszay – Maestră a Sportului şi Antrenoare Emerită, Campioană Naţională, medaliată cu bronz la CE din 1974. O performanţă deosebită a realizat echipa feminină care a fost prezentă de două ori în finala CCE. Din 1973 secţia a fost transferată la CSM Arad. Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* BAIA MARE. A promovat activitatea de performanţă la popice, şah, tenis de masă, judo, handbal (echipa masculină a activat în Divizia B – 1973-1974, iar în 1975 a fuzionat cu AS *CUPROM* urmând alt traseu organizatoric), lupte greco – romane (activitate la nivelul juniorilor; sportivul Dorel Pop a câştigat titlul de Campion Naţional de juniori în 1974). Una dintre cele mai productive secţii a fost cea de orientare sportivă care, între 1980-1990, a cucerit peste 40 de titluri de Campioni Naţionali, evidenţiindu-se: Ileana Jeller (peste 20 de titluri), Irma Paşca, Edith Apli, Ioan Ailenei (toţi peste 5 titluri) şi alţii. Mulţi sportivi au fost nominalizaţi în loturile naţionale, printre aceştia numărându-se Irma Paşca, Petru Lupşe, Ileana Jeller. Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* BRAŞOV. A funcţionat cu secţii de: box, tenis de masă şi şah (care au activat în principal pe plan local); volei (echipă feminină în Divizia B – 1973-1974, după care secţia a fost transferată la o altă unitate sportivă); patinaj viteză (Crista Traher, Campioană Naţională la 1 500 m, în 1965, şi componentă a lotului naţional); patinaj artistic (cu merite în promovarea acestui sport în rândul copiilor şi juniorilor; un titlu de Campioni Naţionali la perechi obţinut în 1965); orientare; baschet. Secţia de orientare sportivă şi-a început activitatea după 1970 cu rezultate notabile pe plan naţional obţinând, până în 1990, peste 10 titluri de Campioni Naţionali şi numeroase locuri II-III, la juniori. Secţia a avut mai mulţi sportivi nominalizaţi în loturile naţionale.

Secţia de baschet a fost una dintre cele mai reprezentative pentru asociaţia din Braşov prin echipa de junioare, prezentă în CN (1973-1974 şi 1978-1983), dar mai ales prin echipa feminină de senioare care a activat (cu excepţia ediţiilor 1963-1964, 1973-

1976 şi 1982-1983, când a jucat în Divizia B) în Divizia A, unde s-a clasat pe locurile III şi I V, luptând de multe ori, de la egal la egal, cu medaliatele campionatului. În această echipă, pregătită de antrenorul emerit Gheorghe Roşu, au activat numeroase jucătoare valoroase şi componente ale lotului naţional, printre care Simona Cucuruz, Cornelia Hinar, Kato Vogel, Antoaneta Boitu şi Maestră Emerită a Sportului, cu mari merite în baschetul românesc, Magda Jerebie-Pall.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* BRĂILA. A funcţionat cu secţii de box, baschet, tenis de masă, şah, volei (echipă de junioare în CN). Cea mai reprezentativă secţie a fost cea de box, cu numeroşi Campioni Naţionali de juniori (Gheorghe Bunea – 1965, Ştefan Imbre – 1976 şi 1978, Ovidiu Deicu – 1978 şi alţii). Cel mai bun rezultat a fost obţinut de Marcelică Tudoriu, Maestru Emerit al Sportului, multiplu Campion Naţional, care în 1985 a cucerit medalia de aur la CM de box pentru tineret.

ASOCIAŢIILE SPORTIVE *VOINŢA* din Bucureşti, Târgu Mureş şi Timişoara au funcţionat sub denumirea de la cluburi (vezi: CS *Voinţa*).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* BUZĂU. A organizat activitatea sportivă de performanţă la următoarele ramuri de sport: atletism, secţie care a activat în colaborare şi cu alte unităţi sportive, a obţinut peste 10 titluri naţionale şi 2 titluri balcanice, precum şi un loc VIII la CE de juniori; box – în perioada 1957-1991, sportivii acestei secţii au ocupat în CN – 5 locuri I, 10 locuri II şi 23 de locuri III, contribuind la promovarea unor tineri; modelism – medaliaţi în CN; sportivi promovaţi în loturile reprezentative; locul IV cu doi sportivi în echipă la CE de aeromodele în 1997; din 1998, secţia activează în colaborare cu sportivii de la Palatul Copiilor din Buzău; orientare sportivă – medaliaţi în CN şi 8 locuri I în cadrul *Voinţiadei*; popice – locul I şi medalii în *Campionatul asociaţiilor Voinţa*; tenis de masă – echipă în Divizia A (1978-1982), 2 locuri I la CB al organizaţiilor reprezentând cooperaţia meşteşugărească; şah – medaliaţi în CN; volei – echipă feminină în Divizia B (1972-1973), locul II în *Campionatul asociaţiilor Voinţa* cu echipa masculină. Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale și în competițiile internaționale oficiale (2008).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* CLUJ-NAPOCA. A luat fiinţă în 1951, cu următoarele secţii afiliate la federaţiile de specialitate: atletism, box, ciclism, gimnastică, orientare sportivă, popice, polo pe apă, schi şi fotbal. Pe parcursul anilor au mai fost afiliate secţiile de handbal, volei, tenis de masă, şah, arte marţiale şi lupte libere. În 1989, în structura clubului funcţionau secţiile de box, ciclism, lupte libere, polo, orientare sportivă şi schi, iar după 1993 s-au mai adăugat cele de arte marţiale, baschet, haltere şi triatlon. Activitatea secţiilor de atletism, baschet, handbal, fotbal, schi, volei şi şah s-a desfăşurat cu prioritate pe plan local şi doar sporadic la nivel naţional, având ca obiectiv sportul de masă şi întrecerile organizate cu membri cooperatori. Celelalte secţii s-au remarcat prin pregătirea unor sportivi valoroşi şi realizarea unor performanţe deosebite pe plan intern şi internaţional.

Secţia de box (înfiinţată în 1951) a avut în componenţa sa pe: Paisz Mikloş, Maestru al Sportului, multiplu Campion Naţional, Campion Balcanic, Vicecampion Mondial de tineret; Alexandru Turei, Maestru al Sportului, multiplu Campion Naţional, Campion Balcanic, medaliat la numeroase turnee internaţionale, Campion European de juniori (1972), participant la JO (1972); Iosif Mihalik, Maestru al Sportului, ulterior transferat la alte unităţi sportive, a cucerit primul titlu de campion pentru *Voinţa,* medaliat cu bronz la CE; Cristian Morea, Maestru al Sportului, multiplu Campion Naţional, ulterior transferat la CS *Steaua*, precum şi mulţi alţi boxeri Campioni Naţionali şi componenţi ai loturilor reprezentative. Antrenorii secţiei: Iosif Priester, Eugen Douda, Francisc Ambruş, Iosif Ambruş, Iosif Mihalik, Alexandru Turei, Ion Chendreanu (Antrenor Emerit) şi alţii.

Secţia de ciclism (1951) a cuprins mulţi sportivi de valoare, printre care: Attila Telegdi, multiplu Cam-

pion Naţional, recordmanul ţării la velodrom, Attila Balasz, Dorin Trif, Dan Irimiaş – multipli Campioni Naţionali şi Balcanici în probele de şosea. La CN din 1998, sportivele acestei secţii s-au clasat pe primele trei locuri în proba feminină de ciclocros. Antrenorii care au contribuit la aceste rezultate: Vasile Boboşi, Arpad Nagy, Vasile Vlăduţ, Gheorghe Căpraru.

Secţia de lupte libere (1979) a cuprins o serie de sportivi Campioni Naţionali şi medaliaţi la turnee internaţionale, între aceştia numărându-se şi Maetrul Sportului Andrei Ianko (ulterior transferat la *Dinamo* Braşov), medaliat cu bronz la CM. În CN, echipa clubului a cucerit medalia de bronz. Antrenori: Gelu Ursu, Aurel Şuteu, Andrei Ianko, Dorin Hărănguş, Gheorghe Siecoban.

Secţia de polo pe apă (1951) a realizat performanţe deosebite în Divizia A, locul II (1979) şi de 8 ori locul III (1972-1978 şi 1980). A promovat numeroşi jucători în loturile naţionale. Cel mai valoros jucător – Claudiu Rusu, Maestru al Sportului şi Maestru Emerit al Sportului, locul IV la JO din 1976, locul V la CM din 1975, medaliat cu aur la JMU din 1977. Antrenori: Arcadie Sarkadi (Antrenor Emerit), Zoltan Bogdan, Ladislau Daroczi, Radu Nechita, Vasile Pop, Octavian Preda, Tiberiu Barabaş, Ovidiu Pocol. Mulţi dintre aceştia au desfăşurat o activitate deosebită cu copiii şi juniorii.

Secţia de orientare sportivă (1951) a cuprins pe unii dintre cei mai valoroşi sportivi din această ramură, multipli Campioni Naţionali, printre care Enikö Fey şi Zsuzsa Fey, precum şi alţi sportivi care au activat şi ca antrenori – Voicu Plăian, Gligor Pavel şi Maeştri ai Sportului Sandor Fey şi Clara Fey. În 1998 secţia şi-a încetat activitatea.

Secţia de gimnastică a funcţionat din 1951 până în 1975, perioadă în care echipele de senioare şi junioare au cucerit la CN 5 locuri I şi 8 locuri II-III. Antrenori: Ioan Albert, Eugen Felvinczi.

Secţia de popice (1951-1984), sub îndrumarea antrenorului Vasile Gyarfas (cel mai bun jucător, Maestru al Sportului) a realizat: echipa feminină – 6 titluri naţionale şi 10 locuri II-III, având în componenţă pe Margareta Kelemen, Ileana Gyarfas, Rozalia Stefucz – Maestre ale Sportului, ultima fiind şi componentă a echipei de junioare Campioană Europeană în 1971; echipa masculină – 3 titluri şi 7 locuri II-III în CN.

Secţia de tenis de masă (1951-1969) a desfăşurat o activitate la nivel naţional, avându-l ca antrenor şi jucător pe Gheorghe Cobârzan (fost jucător la CSM activitate la nivel naţional, avându-l ca antrenor şi jucător pe Gheorghe Cobârzan (fost jucător la CSM Cluj). A mai jucat pentru *Voinţa* Cluj şi Tiberiu Harastoşi, Maestru al Sportului, multipluCcampion Naţional, medaliat la competiţiile internaţionale oficiale. După 1990, clubul s-a confruntat cu serioase probleme financiare, situaţie care a condus la restrângerea activităţii. Conducerea clubului în decursul anilor: Eugen Felvinczi (1951-1970); Eugen Marchiş (1970-1988); Teodor Mănăşturean (1988-1991); Antonio Ciupei (1991-1993); Gheorghe Căpraru (din 1993). Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale și în competițiile internaționale oficiale (2008).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* CRAIOVA. A cuprins în structura sa organizatorică secţii de: şah, tenis, tenis de masă, box, orientare, popice şi volei. S-au detaşat prin realizările lor secţiile de: popice (echipa feminină în Divizia A între 1973-1981); volei (echipa feminină în Diviziile A şi B între 1963-1981 şi sportivi promovaţi în loturile naţionale); box (campioni şi medaliaţi în CN – Gheorghe Oprişor – campion juniori 1981 şi la tineret 1983, Dorinel Ilie – campion juniori 1990); orientare (numeroase medalii şi peste 10 titluri de Campioni Naţionali la seniori şi juniori). Sportivi selecţionaţi în loturile reprezentative: Cornelia Lăzean, locul IV la JO din 1964 (volei); Gheorghe Oprişor (box); Natalia Deconesc, Cristian Ivanciuc, Anca Păsat, Cătălin Ilie, Aurelia Alexandru (orientare) şi alţii.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* GALAŢI. Înfiinţată în 1951, cu următoarele secţii de performanţă: box, handbal, tenis de masă, tenis, popice, şah. Rezultate deosebite au fost obţinute la: **box** (titlurile naţionale pe echipe 1967, 1968, 1969,

medaliaţi la CN); **popice** (titluri pe echipe 1981, 1992); Campioană Naţională la individual – Angelica Vasile; performanţe de prestigiu – locul I în CCE (1981) şi locul I în Cupa Mondială (1992) sportivi promovaţi în loturile naţionale; **tenis de masă** (locul I în CN pe echipe în 1998; locul II în CN pe echipe în 1996 şi 1997; Ana Gogoriţă – 2 locuri II şi 3 locuri III în CN din 1997-1998; secţia s-a clasat pe locul I în clasamentul unităţilor sportive situate pe primele 3 locuri în CN din 1998; echipa a ocupat locul III în CCE din 1998). În anul 2000, sportiva Ana Gogoriţă a făcut parte din echipa care a cucerit medalia de bronz la CM de tenis de masă. Din conducerea asociaţiei au făcut parte: Dumitru Costin (1964-1968), Apostol Anastasiu (din 1968). Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale și în competițiile internaționale oficiale (2008).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* IAŞI. A funcţionat ca asociaţie sportivă din 1951 până în 1992, când s-a transformat în club. Până în 1989, a funcţionat cu 10 secţii: baschet, badminton, box, fotbal, judo, orientare sportivă, modelism, şah, popice şi handbal. După 1989, datorită greutăţilor financiare, activitatea de performanţă s-a rezumat la box, modelism şi orientare sportivă. Secţii cu activitate de nivel judeţean: handbal feminin şi popice. Între secţiile de nivel naţional s-au aflat: baschetul – cu echipă în Di-vizia B; şahul; modelismul – înfiinţată în 1970, cu medaliaţi în CN; orientare sportivă – cu campioni judeţeni de seniori şi juniori, locul II în CR, locurile I şi II în Cupa *Voinţa.* Secţii cu rezultate deosebite: badminton – a activat în Divizia A şi a promovat sportivi în lotul naţional (Radu Coşarcă şi Alina Pieptu – care au cucerit şi titluri de Campioni Naţionali de juniori); de pregătirea sportivilor s-a ocupat profesorul Nicolae Oloieriu; în 1993, secţia a fost transferată în structura CS *Politehnica;* judo feminin – cu echipă Campioană Naţională în 1989, sportive promovate în lotul naţional (Angela Budacă, Ana Maria Tolea, Iuliana Sidon), secţie trecută în 1993 la CS *Politehnica*; fotbal – cu echipă feminină în Divizia A, jucătoarea Camelia Humulescu selecţionată în lotul naţional. Între secţiile cu rezultate deosebite s-a înscris şi boxul, înfiinţată în 1970, nominalizată ca secţie de nivel olimpic, ramură care, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Viorel Soroceanu, a realizat cele mai bune performanţe: Campioni Naţionali – Ovidiu Bobârnat, Dan Moise, Iulian Moise, Ionel Pricop, Dan Simionică, Ionel Eşanu; sportivi în loturile naţionale – Nicolae Buboi, Dan Moise, Gelu Raţă, Dan Simionică, Mihai Danilov, Ovidiu Bobârnat; cucerirea medaliilor de bronz la CM de juniori (1996)şi CM de seniori (1999) prin sportivul Ovidiu Bobârnat. Conducerea asociaţiei de-a lungul anilor: Vladimir Ursu (1951); Loebel Alecu (1953); Vasile Mihnea (1954); Iosif Mathias (1955); Petru Gâţu (1962); Constantin Adumitresei (1968); Mircea Andronic (din 1985)**.**

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* MIERCUREA CIUC. Înfiinţată în 1951, cu secţie de volei, iar ulterior hochei pe gheaţă (1958-1967), popice, box, handbal, schi fond, patinaj viteză (1977-1980), orientare sportivă. Majoritatea secţiilor au avut realizări importante: La **hochei pe gheaţă** – echipa de seniori Campioană Naţională în 1960 şi 1963 şi Vice-campioană de 6 ori; numeroşi jucători promovaţi în secţiile altor cluburi şi în loturile naţionale (Desideriu Varga, Iuliu Szabo, Emerich Antal şi alţii); antrenorul echipei, Paul Sprentz. La **schi fond** – Piroşka Aboş multiplă Campioană Naţională de junioare, participantă la JMU din 1981 (locul XIX); 2 titluri de Campioane Naţionale de junioare (ştafetă şi proba de 5 km – în 1989). La **patinaj viteză** – cu merite în susţinerea acestei ramuri de sport; Eva Szigheti, Vicecampioană Naţională la senioare la sprint şi poliatlon (1979, 1980), cu un nou record naţional la senioare în proba de 1000 m; Erika Kovacs şi Gabriela Vadazi – Campioane Naţionale de junioare în 1989.

Volei – echipa feminină a activat în 1971-1972 în Divizia A, iar în ceilalţi ani în Divizia B, în 1964 jucătoarea Margareta Şerban a fost selecţionată în lotul reprezentativ.

Secţia de orientare sportivă a obţinut, între 1984-1989, 16 titluri de Campioni Naţionali la nivelul

juniorilor (s-a remarcat Katalin Keresztes cu 7 titluri).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* ODORHEIU SECUIESC. Înfiinţată în anul 1951, a avut în structura sa iniţială: atletism, box, lupte, schi, orientare sportivă, popice. Pe parcurs au mai fost înfiinţate secţii la: tenis de masă (preluată de la AS *Spartac* în 1959), handbal feminin (1960-1994).

Secţia de handbal cu echipă feminină în CN Divizia A, care la ediţia 1975-1976 s-a clasat pe locul III – a pregătit şi promovat numeroase jucătoare de valoare, dintre acestea remarcându-se: Magda Mikloş-Ilyes – Maestră Emerită a Sportului, peste 180 de selecţionări în naţionalele de senioare şi tineret (1967-1978), medaliată cu aur la CM de tineret (1967) şi cu argint la CM de senioare (1973), locul IV la JO din 1976; Maria Magyari-Laczkovics – jucătoare care a activat în această secţie, participantă la CM din 1971 (locul IV) şi JO din 1976 (IV).

Secţia de popice – echipa masculină calificată în 1951 la turneul final al CN; 2 titluri de Campioni Naţionali, în proba individuală, la juniori (1963, 1984); echipa feminină clasată pe locul III la CN de senioare din 1998; numeroase sportive promovate în alte secţii şi în loturile naţionale, participante la CM şi CE.

Secţia de schi sărituri a obţinut mai multe titluri de Campioni naţionali de juniori (1956-1964); în anul 1964, Jozsef Eröss a obţinut titlul de campion la seniori; locul I la CR pe echipe (1963, 1964); în anul 1980 la CN şi CR sportivii secţiei au obţinut 12 locuri I şi 10 locuri II.

Secţia de tenis de masă – după preluarea secţiei de la AS *Spartac,* s-a continuat activitatea la nivelul copiilor, obţinându-se progrese însemnate. Din 1972, cei mai buni sportivi din această secţie şi-au continuat activitatea la CSŞ, în acelaşi an echipa de băieţi promovând în divizia pentru juniori (locul III în 1974 – individual şi pe echipe).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* ORADEA. Înfiinţată în 1952, cu secţii de atletism, box, baschet, fotbal, handbal, motociclism, orientare sportivă, popice, şah, tenis, tenis de masă. Asociaţia a desfăşurat o activitate deosebită pentru dezvoltarea sportului de performanţă şi afirmarea unor ramuri de sport pe plan intern şi internaţional.

Secţia de popice – cu echipe participante în Divizia A; Holya Mathe şi Olga Psichas – Campioane Naţionale de junioare, la perechi (1982, 1983, 1984); Olga Psichas Campioană aţională la individual (1983); Holya Mathe – medalie de aur (echipe) şi medalie de argint (perechi) la CE de juniori din 1983, medalie de aur (echipe) şi medalie de bronz (individual) la CM de juniori din 1985, medalie de argint (echipe) la CM de seniori din 1986; Olga Psichas – 2 medalii de aur la CE de juniori din 1981; Silvia Berinde – 2 medalii de bronz la CM din 1982.

Secţia de motociclism – participări la CN de viteză şi motocros; Campioni Naţionali la diferite clase: Ladislau Berke, Valeriu Stancu, Laszlo Fereczi, Ladislau Farkaş; multipli Campioni Naţionali; Arpad Viktor şi Attila Viktor la viteză 125 şi 250 cmc şi Eva Gardi, Campioană Naţională la fete clasa 50 cmc; toate aceste titluri au fost obţinute în perioada 1980-1995; majoritatea dintre aceştia, Maeştri ai Sportului, componenţi ai loturilor naţionale, au contribuit la o bună reprezentare pe plan internaţional.

Secţia de box – participări la CN de juniori soldate cu câştigarea unui titlu de campion în 1960 de către juniorul Ovidiu Pleş.

Secţia de baschet –echipa feminină participantă în CN, Divizia B, în perioada 1956-1965.

Secţia de tenis – activitate orientată pe pregătirea copiilor şi juniorilor, participarea la CN pentru aceste categorii şi la turnee internaţionale; s-au remarcat – Nicoleta Ortansa Danciu (loc III la CN; locul I la trei turnee internaţionale 1999), Copil Răzvan şi Răzvan Bercea locul III la Campionatele Internaţionale ale României 1999; echipa de copii a ocupat locul I la *Trofeul Ilie Năstase – Ion Ţiriac* 1999.

Secţia de şah – participări la CN de copii şi juniori; sportivul Dan Raţ – Campion Naţional în 1996.

Secţia de orientare sportivă – activitate la nivelul juniorilor cu participări la CN.

Secţia de fotbal – echipe de seniori în Divizia C şi juniori în CN. Ramuri de sport cu activitate pe plan

local şi participări în campionatele judeţene: atletism, handbal (1975-1987), volei (1960-1970), tenis de masă. Antrenorii secţiilor: Ştefan Szücs, Ioan Orcea, Ştefan Török, Victor Popescu, Ecaterina Bagdi, Olga Psichas (popice), Arpad Viktor, Ladislau Berke (motociclism), Iosif Munteanu (şah), Mircea Drăgoi, Ioan Temian, Sorin Simoca (tenis). Preşedinţii asociaţiei: Petru Nicoară, Ion Lică, Florian Biţ, Adriana Botoş. Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale. Din păcate, în ultimii ani a început un litigiu între Primăria Oradea şi asociaţie, prin revocarea unei decizii, vechi de 58 de ani, prin care Consiliul Local Oradea a dat terenul de sport şi construcţiile în folosinţa Asociaţiei Sportive „Voinţa", toate acestea ducând la desfiinţarea stadionului „Voinţa".

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* PIATRA NEAMŢ. A luat fiinţă în 1951 ca asociaţie, transformată în 1992 în club. După înfiinţare, figurau în structura asociaţiei secţiile de popice, şah, schi, fotbal, tenis de masă, volei şi handbal, cu activitate de nivel regional şi judeţean. Pe parcurs s-au mai adăugat şi alte ramuri de sport.

Secţia de orientare sportivă (1970) – 12 titluri naţionale şi 12 sportivi nominalizaţi în loturile reprezentative.

Secţia de ciclism (1978) – 14 titluri, 6 sportivi în loturile naţionale, 2 Campioni Balcanici, locul VI în Cursa *Păcii.*

Secţia de box (1980) – 6 titluri naţionale, locul VI la CM de juniori, medalie de bronz la CE.

Secţia de atletism (1981) – începând din anul 1987 a fuzionat cu CS *Ceahlăul* sub denumirea *Ceahlăul – Voinţa* – 42 de titluri de campioni, 4 recorduri naţionale; numeroşi sportivi promovaţi în loturile naţionale; 8 medaliaţi la CB (4 de aur, 2 de argint şi 2 de bronz); medalie de bronz la CM de juniori. Clubul a organizat două ediţii ale competiţiei internaţionale de ciclism Cupa *Voinţa* şi competiţiile tradiţionale Cupa *Voinţa* la cicloturism, box, atletism şi orientare sportivă. Conducerea unităţii a fost asigurată de: Nae Teodorescu (1951-1956), Guţă Săvinescu (1957-1962) şi Cornel Nemţeanu (1963-1975) în calitate de secretari; Dăscăliţa Nicolae (1975-1999) – director. Funcţia de preşedinte a fost îndeplinită de Nemens Constantin Şerban (1992-1999).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* PLOIEŞTI. S-a înfiinţat în 1952, pe parcursul anilor având în structura sa organizatorică următoarele secţii: box, ciclism, karate, orientare sportivă, popice, modelism, fotbal.

Secţia de ciclism – peste 10 titluri de Campioni Naţionali de juniori, evidenţiindu-se printre alţii: Gheorghe Moldoveanu, Gheorghe Tomescu, Cornel Nicolae, Constantin Ciobanu, Dănuţ David şi multiplul campion Marian Ţârlea (campion Balcanic şi component al echipei naţionale, autor al unei performanţe de prestigiu în *Cursa Păcii* în 1978). Dănuţ David a obţinut la CN de juniori (şosea şi velodrom) un loc I, un loc II şi 2 locuri III în 1998, tot în acest an fiind şi medaliat la CB.

Secţia de modelism – peste 15 titluri naţionale şi numeroase locuri II-III în CN de seniori şi juniori (Ionel Ivan, Iuliana Cruceru, Stelian Costache, Dumitru Vasilescu, Eugen Chiţu şi alţii).

Secţia de popice– echipa feminină a activat în Divi-ia A situându-se pe poziţii fruntaşe în această în-recere. Performanţe deosebite: reprezentanta secţiei în echipa naţională de popice – Minela Dan Mihăilă – a contribuit la cucerirea titlului de Campioană Europeană de junioare, în 1981; echipa asociaţiei s-a clasat pe locul II în CCE, în 1991.

Secţia de box – rezultate bune la nivelul juniorilor; sportivii Gheorghe Anghel şi Cristian Dedu au fost nominalizaţi în lotul naţional; în 1998, în colaborare cu AS *Metalul* Plopeni, s-a obţinut un titlu de campion la seniori, iar sub numele de *Voinţa* un titlu la juniori I şi un loc II la juniorii mici. Datorită greutăţilor financiare, asociaţia a apelat la sponsorizări, astfel că după 1996 şi-a schimbat denumirea în AS *CONPET*, cu secţii de performanţă la: popice (echipă de senioare şi echipe de fete la categoria juniori şi cadeţi); ciclism; karate; box; fotbal feminin şi masculin. În această nouă organizare, în 1998, s-au impus secţiile de karate, popice şi ciclism.

Secţia de karate tradiţional. Având 61,50 puncte acumulate la CN (13 locuri I, 3 locuri II şi 4 locuri III obţinute la tineret şi juniori I şi II) s-a situat pe poziţia VI-VII în ierarhia secţiilor de karate. Pe plan internaţional, sportivul Iulian Pătraşcu a cucerit un titlu de Campion European de juniori (kata), iar la enbu o medalie de argint prin Iulian Pătraşcu şi Florian Ciocoiu.

La popice, Camelia Sârbu a devenit Campioană Naţională de junioare, în 1998, proba individuală, iar echipa s-a situat pe locul III. Camelia Sârbu şi Alina Petreanu au participat în 1997 şi 1998 la CM de juniori şi cadeţi. În anul 2000, asociaţia şi-a înscris în palmares o medalie de argint la CM de karate tradiţional prin Iulian Pătraşcu (enbu) şi o medalie de argint la CE de box prin Bogdan Dobrescu (categ. 51 kg). Antrenorii secţiilor: Eleonora Ion şi Constanţa Constantin (popice); Eugen Dulgheru şi Dan David (ciclism); Aurelian Nicolae (karate); Lucian Rădulescu (box). Conducerea unităţii sportive a fost asigurată de: Ion Costache (1952-1966); Mircea Florescu (1966-1970); Cristian Georgescu (1990-1992); Eleonora Ion (1992-1996); Constantin Diaconu (din 1996). Asociația a continuat să activeze și după anul 2000 în diferite structuri organizatorice.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* RĂDĂUŢI. Înfiinţată cu secţii de: **hochei pe iarbă,** cu echipă feminină în Divizia naţională (1956-1958); **baschet,** cu echipă masculină în Divizia B (1957-1962); **handbal,** cu echipă feminină divizionară (1964-1970); **popice,** cu echipă divizionară (1970-1982); **tir cu arcul** – ramură care a început să se practice din 1982 la CSŞ şi a continuat să se dezvolte, la un nivel superior, în colaborare cu AS *Voinţa*, din care a rezultat o secţie puternică, de unde s-au promovat o serie de elemente valoroase. În 1986, echipa feminină câştigă titlul de Campioană Naţională, pe parcursul anilor sportivii acestei secţii reuşind să cucerească 17 titluri naţionale, printre autorii acestora numărându-se: Angela Bucevschi, Mihaela Galan, Gabriela Coşovan, Mariana Axane, Olimpia Marciuc, Rozalia Deneş, Maria Moloce-Prelipceanu – multiple Campioane Naţionale, componente ale loturilor reprezentative, medaliate la CB şi alte competiţii internaţionale. S-a remarcat printr-o performanţă unică Maria Moloce-Prelipceanu, care la CE din 1989 a cucerit medalia de bronz, prima şi singura medalie a acestei ramuri de sport obţinută într-o competiţie oficială. Au contribuit la realizarea acestor performanţe antrenorii Alexandru Deneş şi Rozalia Deneş.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* REGHIN. A avut în structura sa organizatorică secţii de performanţă la baschet, box, lupte libere, şah şi modelism, orientate cu prioritate spre activitatea cu juniorii, în care scop a conlucrat fructuos cu celelalte unităţi sportive pentru asigurarea condiţiilor de continuare a pregătirii şi participării în competiţii, folosind la unele sporturi dubla reprezentare.

Secţia de baschet a pregătit echipe de junioare, cu care în perioada 1978-1981 a participat în CN.

Secţia de box, în cei peste 25 de ani de activitate, a promovat o serie de tineri în boxul de performanţă, printre aceştia şi juniorii Ovidiu Gorea – Campion Naţional în 1963, Attila Kelemen – Vicecampion în 1966, Sorin Ghergheli – Campion Naţional în 1989 şi alţii.

Secţia de şah a oferit condiţii de practicare a acestui sport, obţinând în 1976 primul titlu de Campion Naţional de juniori prin Alexandru Solomon, iar ulterior alte medalii în competiţiile cu caracter local şi naţional.

Secţia de lupte libere, în colaborare cu CSŞ şi alte unităţi sportive, a asigurat condiţii de pregătire unor tineri luptători care şi-au putut continua drumul spre consacrare. Printre aceştia s-a aflat în special Alin Păcuraru (ulterior transferat la CS *Steaua* şi apoi la *Mureşul* Târgu Mureş), care în 1983 obţine titlul de Campion Naţional la juniori, în 1985 are prima participare la CM, unde ocupă locul VI, iar la CE cucereşte două medalii de bronz (1985 şi 1986) şi o medalie de argint în 1987. Din secţie a mai făcut parte şi sportivul Ştefan Demeter – Campion Naţional la cadeţi, juniori şi tineret (1988-1989), precum şi alţi luptători.

Secţia de modelism, reprezentând localitatea care construieşte ambarcaţiuni, a promovat cu prioritate

navomodelismul – clasa veliere, fiind cotată printre secţiile fruntaşe, pe plan naţional. Numai în perioada 1974-1989, sportivii secţiei au cucerit peste 125 de titluri de Campioni Naţionali, peste 60 dintre acestea aparţinând juniorilor. La obţinerea acestor titluri au participat peste 55 de constructori de navomodele (din care 5 fete), remarcându-se: Heinrich Gregen – cu peste 25 de titluri, Ştefan Plesch – peste 10, Francisc Barra, Teodor Cucerzan şi Eugen Moldovan – cu câte 8, Daniel Durdun, Endre Marton şi Tiberiu Walter – cu câte 7, Helmuth Gregen, Vasile Costea şi Petru Solyom – cu câte 6, alţi 25 de sportivi realizând mai mult de 2 titluri. Printre cei care au îndrumat cu pasiune activitatea navomodeliştilor s-au aflat Ion Polen, Liviu Maior şi alţii. În cadrul asociaţiei s-au mai practicat şi alte ramuri de sport în scopul organizării activităţii sportive cu membri cooperatori.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* SATU MARE. Una dintre unităţile cu o bogată activitate de performanţă.

Secţia de box – cu activitate în rândul juniorilor; Campioni Naţionali de juniori – Ion Sălişte (1966) şi Attila Vereş (1987).

Secţia de judo – s-a remarcat prin Melinda Kael, Campioană Naţională la senioare în 1988.

Secţia de tenis de masă – una din secţiile care a descoperit şi promovat jucători valoroşi în tenisul de masă; se menţionează că aici a început să joace şi Ella Zeller Constantinescu, care a trecut apoi la *Voinţa* Bucureşti, precum şi fraţii Bohm, care ulterior s-au consacrat în alte unităţi sportive, obţinând performanţe competitive pe plan internaţional. În 1994 fuzionează cu CSŞ.

Secţia de tir cu arcul – secţie preluată în 1970 de la Întreprinderea de Aragaze Satu Mare, a continuat să se dezvolte cu bune rezultate pe plan intern şi internaţional. În perioada 1973-1975 se remarcă: Horea Buzaşu – multiplu Campion Naţional, Maestru al Sportului; Ecaterina Pop, Ileana Molnar, Elisabeta Cherecheş, Ileana Szendrei, Mihai Bârzu şi Gheorghe Bârzu, care devin şi ei Campioni Naţionali. După 1975, antrenorul Francisc Fenyveşi creşte o nouă generaţie de sportivi care cuceresc titluri de Campioni Naţionali, printre care: Victor Weszelowski, Monica Grebur, Eugen Nagy, Francisc Pongracz, Lucia Micas, Elisabeta Kovacs, Eva Gozner, Ecaterina Kosma şi alţii. În 1980, aceşti sportivi cuceresc 4 titluri de Campioni Naţionali (individual şi pe echipe – feminin şi masculin) şi unul la juniori. Tot în 1980, Mihai Bârzu face parte din lotul care reprezintă pentru prima dată România la o Olimpiadă, la această ramură de sport, clasându-se la acest debut pe locul XXV. Au mai funcţionat secţii la şah, handbal, orientare şi altele, care au desfăşurat o activitate rodnică în rândul juniorilor. Pe parcursul anilor, asociaţia a promovat numeroşi sportivi în loturile naţionale (box, tenis de masă, tir cu arcul). Asociaţia a înregistrat bune rezultate în organizarea sportului de masă. Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* SIBIU. A luat fiinţă în anul 1947 iniţial în alte formule organizatorice. Una dintre unităţile cu cele mai bune rezultate în promovarea exerciţiilor fizice şi sportului de masă şi organizarea timpului liber al membrilor cooperatori, fiind cuprinşi anual 5 000 - 6 000 de participanţi. Pentru stimularea activităţii de performanţă, asociaţia a cuprins în structura sa organizatorică următoarele secţii afiliate: motociclism, patinaj viteză, modelism, şah, alpinism, orientare sportivă, handbal, fotbal, box.

Secţia de motociclism (dirt track, viteză şosea şi motocros) a promovat sportivi de certă valoare, multipli Campioni Naţionali – Ioan Bobâlneanu, Nicolae Rîureanu, Ionel Pavel, Alexandru Pâs, Constantin Carabulea, Iosif Pancratz, Wentzel Deak, Nicolae Ciubotea, Ion Tichindelean şi mulţi alţii.

Secţia de modelism (racheto, auto şi navomodelism) a înregistrat rezultate remarcabile pe plan intern şi internaţional la navomodele – Maestrul Emerit al Sportului Marius Cheşcu – medaliat cu aur la CM din 1997, primul Campion Mondial din istoria sportului sibian, plus alte 5 medalii de argint şi una de bronz la CM (1987-1988) şi 3 medalii de argint la CE (1994-1995), acesta fiind

secondat de mai tânărul Cosmin Dimitriu – medalii de bronz la CM (1993) şi CE (1994) şi argint la CE din 1995. În anul 2000, Marius Cheşcu a cucerit o nouă medalie de aur la CM de navomodelism la clasa C4B. Îndrumătorul acestei secţii – Antrenorul Emerit Aldea Gheorghe. S-au mai înregistrat rezultate deosebite: Adolf Meltzer la **alpinism**, Gheorghe Răşinaru la **şah** şi Ion Armenciu la **patinaj viteză,** cel care a îndrumat-o la început de carieră sportivă şi pe una dintre reprezentantele patinajului viteză românesc, Cerasela Hordobeţiu (legitimată la CSŞ şi *Voinţa* Sibiu), multiplă Campioană Naţională, participantă la numeroase competiţii oficiale, care la CE din 1993 obţine medalia de bronz (fiind pregătită la lot de Adrian Ciobanu). În cadrul secţiei de patinaj s-a practicat şi patinajul pe rotile.

Secţia de fotbal a pregătit o serie de jucători valoroşi care au fost promovaţi în alte secţii unde au reprezentat fotbalul sibian. După 1989, datorită lipsei fondurilor necesare, activitatea de performanţă s-a restrâns la motocros şi navomodelism, ulterior reluându-se şi activitatea la dirt track, ramură de tradiţie în cadrul asociaţiei. Căutându-se noi soluţii pentru finanţarea activităţii şi valorificarea unui patrimoniu deosebit, după 1995 asociaţia s-a reorganizat. Preşedinţii asociaţiei: Iosif Schontaler, Pantelimon Ciolacu, Victor König, Eugenia Trifan, Ioan Oniţiu, Ioan Ştir, Aurel Hanea, Maria Nartea, Aron Belaşcu.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* SINAIA. A fost profilată pe sporturi de iarnă – bob, sanie, schi şi orientare sportivă, contribuind la promovarea şi susţinerea acestor ramuri, la care se vor obţine rezultate importante:

Secţia de bob – câştigarea titlurilor de Campioni Naţionali în 1974 la bob de 2 persoane (Constantin Vulpe, Dumitru Pascu), în 1980 la 2 persoane tineret şi seniori (Alexandru Pandrea, Viorel Florea), 4 persoane tineret (Alexandru Pandrea, Vasile Iancu, Con-stantin Neagu, Vasile Florea), în 1981 la 2 persoane seniori (Alexandru Pandrea, Alexandru Mitrofan); selecţionarea unor sportivi în loturile naţionale.

Secţia de sanie – medalii la CN şi alte competiţii cu caracter naţional şi internaţional; selecţionarea unor sportivi în loturile naţionale.

Secţia de schi – titluri şi medalii la CN şi alte competiţii de nivel naţional; câştigarea primului titlu de Campioană la senioare, în 1963, de către Mihaela Stoenescu la slalom special. **Secţia de orientare sportivă** – între 1985-1989, sportivii acestei secţii au obţinut peste 15 titluri de Campioni Naţionali de juniori, remarcându-se: Lucian Crăciunescu (5 titluri), Mihai Eftimie (5 titluri), Daniel Stroiescu (4 titluri).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* SLATINA. A avut în structura sa mai multe ramuri de sport printre care şi cele de orientare sportivă, cu medaliaţi la CN (Simona Ivanov – Campioană Naţională de junioare în 1982) şi atletism, cu rezultate deosebite: a promovat în atletismul de performanţă mai mulţi tineri, între aceştia aflându-se şi Denisa Zăvelcă – multiplă Campioană Naţională la toate categoriile de vârstă, începând din 1986, în probele de 400 şi 800 m, vicecampioană europeană de junioare la 800 m, în 1989 (antrenoare Anca Laurenţiu).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* TÂRGU JIU. Înfiinţată în anul 1959, a desfăşurat o bogată activitate pe plan judeţean şi naţional la următoarele ramuri de sport: atletism, box, fotbal (campionat judeţean), handbal (campionat judeţean), judo, orientare sportivă (titluri de Campioni Naţionali în 1981-1982), şah.

Secţia de atletism, înfiinţată în 1965 sub îndrumarea antrenorului Ion Bură, a realizat performanţe deosebite pe plan naţional şi internaţional, fiind nominalizată la acest nivel în 1988. În perioada 1982-1989, sportivii secţiei de atletism au cucerit peste 20 de titluri naţionale la juniori, tineret şi seniori şi au stabilit 6 recorduri naţionale (4 seniori şi 2 juniori). S-au remarcat Maestrele Sportului Victoria Oprea, în probele de marş şi Viorica Ghican, în probele de fond şi cros. Unii dintre atleţii secţiei au fost nominalizaţi în diferite loturi reprezentative. În anul 1990 secţia a fost preluată de CSM *Pandurii* Târgu Jiu.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *VOINŢA* Târgu Neamţ. A luat fiinţă în anul 1955 pe baza hotărârii UJCM –Neamţ şi UCECOM şi a avut ca membri fondatori Cooperativele *Unirea* şi *Arta Decorativă*. Iniţial a funcţionat pe lângă UJCM, iar după 1990 pe lângă ATCOM, când s-a transformat în club. Stuctura organizatorică a cuprins următoarele secţii pe ramuri de sport: atletism, călărie, culturism, fotbal, handbal, orientare sportivă, popice, tenis de masă, şah, volei. Printre rezultatele mai deosebite, obţinute de sportivii clubului, sunt menţionate: la atletism – 4 locuri I şi 3 locuri II la CN, prin sportivele Liliana Pantelimon, Liliana Luca şi Maria Popa; la călărie – 7 locuri I, 11 locuri II şi 14 locuri III prin sportivii Leonte Grădinaru, Nicuşor Paraschiv, Eduard Mustaţă, Ghiocel Băluţă, Vasile Tănase, echipa Vicecampioană la concurs complet, Vicecampioană Balcanică la juniori (Nicuşor Paraschiv), locul al II-lea la concursul internaţional *Cupa Volvo- Samsung* (Leonte Grădinaru); la orientare sportivă – 3 locuri II şi 2 locuri III (Viorel Mirică, Petru Dănilă); la popice – 1 loc I şi 2 locuri III prin sportivii C.Călugăreanu si Gh. Matei – prima echipa de divizia A şi superligă din Tg.Neamţ, 3 locuri I în Cupa României pentru veterani (Vasile Hanganu); la handbal – de 2 ori campioană judeţeană, participări la calificări pentru divizia B; la volei – de 6 ori campioană judeţeană; la fotbal – de 6 ori câştigătoarea competiţiei *Cupa Voinţa*; la celelalte sporturi s-au obţinut rezultate la nivel judeţean şi interjudeţean. Începând din 1970, în conducerea clubului s-a aflat Vasile Hanganu, care a îndeplinit funcţia de secretar şi apoi pe cea de director executiv. Concomitent, Vasile Hanganu desfăşoară şi activitate ca antrenor la orientare sportivă, popice şi badminton şi ca instructor la alte ramuri de sport.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *ZEFIRUL*. Prima asociaţie sportivă a handicapaţilor neuromotori din Cluj (şi din ţară), înfiinţată în septembrie 1974 la Cluj-Napoca, din iniţiativa farmacistului Alexandru Peev, el însuşi handicapat (sechele de poliomelită-paraplegie).

CLUBURI SPORTIVE

AEROCLUBUL REGIONAL BRAŞOV (ARB). Filială a Aeroclubului Central. Înfiinţată în anul 1935, cu scopul de a coordona activitatea sportivă a aeronauticii româneşti (ale cărei baze fuseseră puse încă în anul 1925), şi a şcolilor de aviaţie sportivă de la Ghimbav şi Sînpetru, din apropierea Braşovului, locuri unde s-au format de-a lungul anilor o pleiadă de piloţi şi constructori, mulţi dintre ei aducând glorie sportului românesc. Nu este întâmplătoare situarea acestui club în zona uzinelor IAR, uzine unde s-au format şi au activat renumiţi constructori şi piloţi, printre care inginerii Radu Manicatide şi A. Frim, au amplificat şi mai mult activitatea ARB reluată, pentru scurt timp, şi după anul 1944.

AEROCLUBUL OLTENIEI (AO). Organ teritorial al Aeroclubului Central, înfiinţat la Craiova în anul 1933, ce şi-a propus a impulsiona dezvoltarea aviaţiei (a celei sportive, mai ales) în această parte a ţării, a sprijini construirea unui aeroport modern, a înfiinţa o şcoală de pilotaj, cu şi fără motor, a organiza mitinguri aviatice etc. – obiective împlinite în majoritatea lor. Primul mare miting organizat de AO a avut loc la 29 sept. 1935 şi s-a desfăşurat pe terenul aviatic de la Balta Verde. AO îşi avea o publicaţie proprie intitulată *Aripa Olteană,* care a apărut din anul 1934 până în 1939, când AO şi-a încetat activitatea.

AEROCLUBUL *MARAMUREŞ*. Filială a Aeroclubului Central, ce a luat fiinţă la Baia Mare în anul 1973, ca o încununare a eforturilor unor pasionaţi iubitori ai zborului, în frunte cu instructorul Nicu Şerban.

AEROCLUBUL ROMÂN; AEROCLUBUL CENTRAL ROMÂN (AR; ACR). Organizaţie naţională, intitulată iniţial Aeroclubul Român, înfiinţată la Bucureşti, în cursul anului 1922, în scopul de a sprijini dezvoltarea aeronauticii în ţara noastră. Afiliată în acelaşi an la Federaţia Aeronautică Internaţi-

onală (FAI). Printre fondatori se numără Constantin Olănescu, George Valentin Bibescu, regele Carol al II-lea, Aristide Blank, aviatorul Andrei Popovici – primul secretar general (până în anul 1932) ş.a. Trei ani mai târziu, în anul 1925, AR pune bazele aeronauticii româneşti, propaganda pentru dezvoltarea aviaţiei făcându-se de acum înainte printr-o nouă organizaţie: Asociaţia Română pentru Propaganda Aeronautică (ARPA). AR îşi avea sediul central la Băneasa şi printre realizările sale figurează înfiinţarea unor aerocluburi regionale, a unor şcoli de pilotaj, cu şi fără motor (Braşov, Ghimbav, Sînpetru, Chitila), formarea primelor cadre ale aeronauticii româneşti, organizarea mitingurilor aeriene (uneori în colaborare cu ARPA) etc. Începând din 1928, funcţionau deja aerocluburi la: Braşov, Arad, al culorii Albastru (Sibiu), Făgăraş, Codlea etc. AR îşi avea o comisie sportivă care se ocupa, printre altele, şi de organizarea concursului (circuitului) internaţional aviatic al Micii Înţelegeri şi al Poloniei, care în anul 1929 a fost găzduit de Bucureşti. În vara anului 1931 (6-14 iunie) Capitala a fost gazda Conferinţei FAI. AR a avut câteva publicaţii periodice proprii, dintre care cele mai reprezentative au fost *Aero-Sport*, care a apărut începând din anul 1931 şi *Aero-Sport Magazin* (1935), ambele cu redacţia la Bucureşti. Din 1932, secretar general al AR a fost ales căpitanul în rezervă Gheorghe Bănciulescu. Activitatea AR a fost totuşi destul de restrânsă şi abia după anul 1944, la filialele existente s-au putut adăuga altele, noi şi puternice, înfiinţate an de an, cele mai recente fiind aeroclubu-rile din Deva, Bistriţa, Galaţi, Baia Mare (1973). Tot în aceşti ani numele AR a fost schimbat în ACR, al cărui sediu, ca şi şcoala de paraşutism, se află în Complexul Sportiv Naţional *Lia Manoliu* din Bucureşti. În anul 1955 ACR a fost afiliat la Federaţia Internaţională de Aviaţie Sportivă.

ATLETIC CLUB ROMÂN (ACR) a fost o secţie a clubului VENUS, bine cunoscut în lumea fotbalului din acea vreme. Deoarece adesea interesele atleţilor nu coincideau cu cele ale clubului, au constituit un club numai pentru atletism, la 23 noembrie 1941, bucurându-se de sprijinul unor personalităţi ale vremii: General Emil Palangeanu, Ion Cămărăsescu, fost ministru şi întemeietorul a 6 noi federaţii, Despina Mavrocordat, Camil Morţun, Prof.univ.Eugen Bran, Ion Baicu, la care s-au alăturat conducători şi sportivi de valoare, nu numai pe tărâm sportiv, ca de exemplu: Lia Manoliu, Prof. Univ. Mihai Epuran, Prof. Univ. Clement Baciu, dr. Doboşiu, Sergiu Cunescu preşedinte de partid politic, Felicia Iovănescu campioană la atletism şi la tir, Romeo Vilara, Victor Dumitrescu, Traian Tomescu, Virgil Ludu, Emil Jecu şi mulţi alţii. Clubul s-a călăuzit după idei deosebite, urmărind prietenia, întrajutorarea, educativ artistică şi culturală, precum şi practicarea altor sporturi, având chiar şi o echipă de volei formată din atleţi care participă la un campionat local sau alta de tir. Foarte curând de la constituire, atleţii clubului au obţinut trofee importante ca de exemplu Cupa Regele Mihai I, trofeul O.S.R., câştigând Campionatele Naţionale de cele mai multe ori, şi bătând numeroase recorduri naţionale. În afară de numele menţionate mai sus, mai amintim printre atleţii clubului pe Ileana Medrea, Alina Poenaru, Irina Pusch, Ileana Bîrlea, Marina Manolescu, Leni Teodorescu, Anca Ciortea, Ioan Zenide, Dragoş Hadârca, Silviu Dumitrescu, Ion Steriade, Virgil Teodorescu, s.a. În toamnă anului 1948 clubul a fost desfiinţat printr-o hotărâre a O.S.P.

AUTOMOBIL CLUBUL ROMÂN (ACR)

• 5 APRILIE 1904, data înfiinţării Automobil Clubului Român. În salonul de onoare al Hotelului Boulevard din Bucureşti, amatorii şi proprietarii de automobile din România, constituiţi în Adunarea Generală, au hotărât şi au semnat actul de înfiinţare a primului club al automobiliştilor din ţara noastră: Automobil Clubul Român (al zecelea din Europa). Evenimentul a fost inserat şi în ziarul *Universul*, din 6 aprilie 1904. Printre membrii fondatori şi ai Comitetului de Conducere al ACR se numără prinţul George Valentin Bibescu – preşedinte, Mihai Şuţu – preşedinte onorific, G. Assan – vicepreşedinte şi Alexandru Darvari – secretar – casier.

• 10 APRILIE 1904. Prin ordonanţa nr. 165, Prefectul Poliţiei Capitalei a aprobat *„Regulamentul pentru Circulaţia Automobilelor în Bucureşti”*, care a fost primul *Cod rutier* din România. Printre pre-

vederi era specificat şi faptul că, din comisia de examinare a stării automobilelor şi a pregătirii conducătorilor auto, făcea parte şi un membru al Comisiei Tehnice a ACR (art.4), iar retragerea definitivă a permisului de circulaţie nu se putea face decât cu avizul prealabil al ACR (art. 10).

• 22 SEPTEMBRIE 1904. Are loc prima cursă de automobile din România, organizată de ACR pe traseul Bucureşti – Giurgiu – Bucureşti, pe distanţa de 120 km. Câştigătorul cursei a fost G.V. Bibescu. Ţara noastră s-a înscris astfel printre primele şase ţări din lume (după Franţa, SUA, Anglia, Germania şi Italia) care au organizat întreceri de automobile.

• 18 DECEMBRIE 1905. ACR a fost primit ca membru al Asociaţiei Internaţionale a Automobil Cluburilor Recunoscute de la Paris.

• 10 IANUARIE 1906. Are loc Adunarea generală a ACR, în care este prezentată activitatea din 1905, an în care s-a hotărât înfiinţarea unei reţele de *„case de vânzări şi reparaţii”* de automobile patronate de club.

• 8 NOIEMBRIE 1906. La Bucureşti s-a organizat prima cursă de viteză *(„Cursa kilometrului lansat*") pe un traseu amenajat la Şoseaua Kiseleff, între Piaţa Victoriei şi *„Bufet”*. Pe primul loc se clasează Leon Leonida cu o maşină Gobron de 60 CP.

• 15 DECEMBRIE 1906. Delegaţii ACR participă, pentru prima dată, la şedinţa Asociaţiei Internaţionale a Automobil Cluburilor Recunoscute, ţinută la Paris.

• ANUL 1906. La Bucureşti, în cadrul ACR a luat fiinţă prima şcoală pentru învăţarea conducerii autovehiculului. De asemenea, în 1906 apare *Revista Automobilă*, ca organ oficial al ACR.

• 3 FEBRUARIE 1907. Pentru merite deosebite în sprijinirea ACR, domnii Take Ionescu, ministru de Finanţe şi Ion Grădişteanu ministru al Lucrărilor Publice, au fost numiţi membri de onoare ai acestuia.

• 23 MAI 1908. În Parcul Carol I, la Arenele Romane, a fost organizat, de către ACR, un concurs de îndemânare în conducerea auto.

• IANUARIE 1909. Recunoaşterea oficială a ACR de către Statul Român. Camera Deputaţilor (la 22 ianuarie 1909) şi Senatul (la 19 februarie, acelaşi an) au acordat ACR investitura, iar la 13 martie 1909 apărea în Monitorul Oficial Legea cu articol unic, în care se prevedea: *„Se recunoaşte Societăţii Automobil Club Român din Bucureşti calitatea de persoană morală, pe baza alăturatelor statute”*. Era semnat, astfel, actul oficial de existenţă a ACR. ACR propune Ministerului de Interne patru semne de circulaţie, care să fie montate în punctele periculoase de pe şosele*: „cotitură”, „răspântie”, „cale ferată”* şi *„groapă”,* toate purtând inscripţia *Automobil Club Român.*

• 28 NOIEMBRIE 1909. ACR şi-a mutat sediul în primul local propriu, pe strada C.A. Rosetti nr. 7, cu care prilej a avut loc un dineu. Statutul ACR permitea accesul în saloanele clubului doar membrilor titulari ai asociaţiei. ACR s-a implicat şi mai puternic în promovarea, pe toate planurile, a automobilismului în ţara noastră: înfiinţarea de cluburi regionale; înfiinţarea de noi şcoli de şoferi; participarea la perfecţionarea legislaţiei rutiere; stabilirea de contacte şi colaborarea cu foruri internaţionale de profil; organizarea de concursuri auto şi sprijinirea automobiliştilor români.

• ANUL 1914. Automobil Club Român îşi schimbă denumirea în Automobil Club Regal Român (ACRR).

• ANUL 1919. După încheierea Primului Război Mondial şi reîntregirea ţării, activitatea automobilistică a fost reluată, inclusiv legăturile cu Asociaţia Internaţională a Cluburilor Recunoscute.

• 15 IANUARIE 1921. Adunarea Generală a ACRR introduce un nou capitol în Statut (capitolul 6) privind autorizarea cluburilor regionale. Primul club regional a fost înfiinţat la 8 septembrie 1921, la Cluj. Printre membrii de onoare ai acestuia s-a numărat şi Octavian Goga. În telegrama trimisă de către ACRR se spunea: *„Adresăm salutări cordiale primului club regional creat la Cluj, în acel ţinut alipit de curând, pentru totdeauna, la România”.*

• IANUARIE 1921. Adunarea Generală înfiinţează un *„Serviciu al drumurilor”*, care s-a dovedit foarte util şi care a pus la dispoziţia Ministerului Lucrărilor Publice 600 de indicatoare de circulaţie. 22 MARTIE 1924. George Valentin Bibescu a părăsit funcţia de preşedinte al ACRR, în locul său fiind ales Ion M. Mititelu. Prinţul G.V. Bibescu a rămas

membru de onoare al conducerii clubului, ulterior fiind ales preşedintele Federaţiei Aeronautice Internaţionale, cu sediul la Paris.

• ANUL 1925. ACRR s-a afiliat la Consiliul Central al Turismului Internaţional, cu sediul la Paris.

• APRILIE 1926. Ţara noastră a semnat, la Paris, *„Noua Convenţie Internaţională Pentru Circulaţia Automobilelor”,* document care, după ratificarea acestuia de către Parlament, a intrat în vigoare la 24 octombrie 1930.

• În 1939 clubul avea şapte filiale pe teritoriu. Între acestea, cea mai puternică era cea din Cluj care avea, la rândul său, filiale la Braşov, Oradea, Sibiu şi Timişoara. Cea de-a doua mare conflagraţie mondială, prin consecinţele ei, a adus o lungă pauză în viaţa ACR. Activitatea acestuia este reluată în 1948.

• În 1958, la iniţiativa unui grup de automobilişti ACR a fost organizat într-o nouă concepţie, sub denumirea de Asociaţia Automobiliştilor din România (AAR).

• OCTOMBRIE 1960. Federaţia Internaţională a Automobilului, provenită din Asociaţia Internaţională a Cluburilor Recunoscute, hotărăşte afilierea la FIA a Asociaţiei Automobiliştilor din România, ceea ce a condus la reluarea relaţiilor cu această organizaţie mondială.

• 10 DECEMBRIE 1962. Comitetul Director al Alianţei Internaţionale de Turism aprobă cererea AAR de a fi admisă ca membru.

• În 1967, un comitet de iniţiativă a depus diligenţele necesare pentru transformarea AAR în Automobil Clubul Român. La 21 martie 1967 a fost emisă HCM nr. 614 care, la art. 1, stipulează: *„Se autorizează înfiinţarea asociaţiei cu scop nepatrimonial, Automobil Clubul Român”*. După 63 de ani, asociaţia automobilistică românească revenea, astfel, la numele ei iniţial – ACR.

• FEBRUARIE 1969. Apare primul număr al revistei *AUTOTURISM* editată de ACR.

• 5-6 APRILIE 1974. ACR a organizat, la Braşov, prima sa Conferinţă pe ţară, statutul adoptat reglementând, într-o concepţie unitară, noua configuraţie a asociaţiei în societatea civilă românească.

• MAI 1974. Se constituie Federaţia Română de Automobilism şi Karting (FRAK), – organ de specialitate al ACR pentru activitatea de automobilism şi karting. Federaţia poate primi din partea ACR atributul de autoritate sportivă naţională recunoscută de FIA.

• ANUL 1985 a reprezentat însă un moment critic, când, prin decizie politică, atelierele ACR au fost *„naţionalizate”* şi cu ele au fost împroprietărite fostele consilii populare. Automobil Clubul Român, ca organizaţie neguvernamentală, a fost redusă la statutul unei federaţii din subordinea fostului Consiliu Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport. Prin abilitatea conducerii ACR, s-a reuşit menţinerea solidarităţii membrilor, a fidelităţii faţă de valorile tradiţionale ale asociaţiei, precum şi păstrarea oamenilor din structurile de bază ale acesteia. S-a menţinut şi s-a declarat o stare de spirit favorabilă revenirii, în noi condiţii social-politice, la statutul consacrat al ACR.

• 22 DECEMBRIE 1989. Recunoaşterea de către noile autorităţi ale Statului Român a ACR ca organizaţie neguvernamentală de sine stătătoare. Decretul nr. 85-191, din februarie 1990, privind Restabilirea regimului de funcţionare al ACR . În iunie 1990 apare Hotărârea Guvernului României nr. 737 privind activitatea organizatorică, financiar-economică şi valutară a asociaţiei ACR. Acesta şi-a recuperat în mare parte patrimoniul naţional *„confiscat”* în 1985.

• 7 MARTIE 1994. Are loc, la Braşov, Conferinţa Naţională a ACR. Aceasta a stabilit obiectivele relansării ACR în societatea civilă românească, pe linia modernizării bazei materiale de asistenţă tehnică şi rutieră, lărgirii gamei de avantaje şi acordarea de facilităţi pentru membrii ACR la nivelul cluburilor automobilistice avansate ale Europei. Conferinţa Naţională a marcat o nouă strategie în amplificarea demersurilor ACR, aceasta fiind cea mai cuprinzătoare organizaţie neguvernamentală în susţinerea pe plan intern şi internaţional a intereselor majore ale automobiliştilor. Conferinţa ACR de la Braşov a ales Consiliul de conducere al asociaţiei. Ca preşedinte ACR a fost ales ing. Constantin Niculescu, ce avea o vechime de peste douăzeci şi cinci de ani pe treptele ierarhice ale asociaţiei.

• Asistenţa rutieră a devenit prioritară în gama de servicii auto, avantaje şi facilităţi conferite membrilor ACR şi membrilor cluburilor partenere, membre

ale FIA şi AIT. Începând cu anul 1997 s-a înfiinţat Dispeceratul Naţional de Asistenţă Rutieră şi Informaţii, cu program non-stop, iar în cadrul acestuia, Reprezentanţa ACR Transistance, menită să asigure asistenţă rutieră specială pentru membrii unor cluburi automobilistice ale Europei (ADAC, ANWB, OAMTC, AA etc.).

• Turismul ACR a revenit în matca sa după 1994. Asociaţia dispune de o flotă nautică de turism în Delta Dunării, formată din 3 vase-motel, mai multe ambarcaţiuni de agrement, vânătoare şi pescuit, fiind cea mai reprezentativă din acest areal unic european. ACR dispune de moteluri-pensiune la Alba Iulia, Nehoiu – judeţul Buzău, Craiova, Rădăuţi şi Câmpulung Moldovenesc, toate destinate membrilor ACR.

• Sportul automobilistic şi de karting, atât pentru licenţiaţi cât şi pentru amatori, a cunoscut în anii din urmă o ascensiune remarcabilă sub patronarea ACR. Campionatele naţionale organizate, în multiplele lor etape, la Braşov, Cluj-Napoca, Baia Mare, Miercurea Ciuc, Reşiţa, Deva nu sunt cu nimic mai prejos, prin spectacolul automobilistic oferit, faţă de sporturile cu mare audienţă la public.

• Revista *Autoturism*, cu apariţie lunară, care a împlinit recent 33 de ani de existenţă, a editat în acest interval peste 25 milioane de exemplare, devenind o adevărată *„agendă vie”* a asociaţiei. Aceasta se distribuie (la domiciliu) tuturor membrilor ACR. Începând cu luna mai 2000, revista are Website-ul propriu ce poate fi accesat din orice colţ al lumii.

• 3 DECEMBRIE 1999. Are loc, la Braşov, Conferinţa Naţională a ACR, care a stabilit direcţiile prioritare ale pregătirii şi marcării Centenarului ACR. Ca preşedinte al asociaţiei a fost reales Constantin Niculescu, membru titular al Comitetului Executiv al FIA şi membru titular al Comitetului Director al AIT.

• În ziua de 5 aprilie 2004, Automobil Clubul Român a sărbătorit un veac de prestigioasă activitate, care aproape că se împletește cu existența și evoluția automobilismului în România, iar în 2005 se sărbătoresc 100 de ani de la afilierea Automobil Club Român la Federația Internațională a Automobilului (FIA).

BASCHET CLUB *ICIM* Arad. Cunoscut sub acest nume din 1995, a funcţionat anterior sub denumirile de: *Constructorul – CSŞ* (1988-1992), *Constar* (1992-1993), *Baschet Club* (1993-1995). A promovat în Divizia A, în ediţia campionatului 1988-1989, apoi a retrogradat în „B”, dar revine în primul eşalon valoric al baschetului feminin românesc în 1991, înregistrând următoarele rezultate: Campioană a României în 1993-1994, 1997-1998, 1998-1999. În 2011 echipa și-a trecut în palmares al optulea titlu național. Vicecampioană în 1991-1992, 1992-1993; locul IV în 1994-1997. A participat la CCE în 1994-1995 şi la 3 ediţii al Cupei *Liliana Ronchetti* (1992, 1994, 1997, 1998). Majoritatea jucătoarelor acestui club au făcut parte din lotul naţional de baschet al României. Antrenori: Mircea Prică (1989-1992); Emeric Davidhazy (1993; 1995-1997), Traian Constantinescu (1994-1995), George Mandache (din 1997), care este şi antrenor al echipei naţionale.Cel mai spectaculos rezultat al echipei este câştigarea Ligii Europei Centrale, 2011, după ce s-a impus în toate cele opt meciuri ale competiţiei. BBC ICIM Universitatea *Vasile Goldiş* Arad a scris istorie pentru baschetul feminin românesc. Formaţia pregătită de Stacey Nolan a câştigat Liga Europei Centrale, primul trofeu european al baschetului feminin românesc, indiferent că a fost vorba de echipe de club sau de naţională. Performanţa arădencelor este cu atât mai notabilă cu cât ICIM a cucerit acest trofeu doar prin victorii. În sezonul 2010-2011, ICIM Arad a cucerit „tripla”: titlul naţional, Cupa României şi Liga Europei Centrale. Managerul echipei, începând din 1988, a fost Stelian Văduva. Preşedinţi: Flavius Medris (1988-1995); Ioan Faur (din 1995), director tehnic - Dan Moraru.

BOX CLUB BRĂILA. A fost înfiinţat în 1973, prin preluarea secţiei de la CSM (în 1935 a funcţionat la *Brăila Boxing-Club*). Rezultate deosebite în competiţiile internaţionale oficiale: Costică Dafinoiu – medalie de bronz la JO din 1976, Campion European de tineret în 1974; Cornel Bălan – medaliat cu bronz la CM de juniori din 1979; Marian Gavrilă – medaliat cu bronz la CE din 1987; Alexandru Giurgiu – medaliat cu argint la CE de tineret din 1976. Au mai fost

obţinute 2 medalii de aur, 3 de argint şi una de bronz la CB de seniori şi 3 medalii de aur, 4 de argint şi 4 de bronz la CB de juniori. După 1990, unitatea şi-a încetat activitatea, secţia revenind la CSM Brăila.

BOXING–CLUB CONSTANŢA. A fost înfiinţat la 1 mai 1923, pe lângă Societatea de Arme şi Gimnastică. În 1924, pe arena *Grand* din Constanţa, s-au organizat peste 15 gale de box la care au participat sportivi din Bucureşti, Galaţi, Brăila, Ploieşti. *Boxing-club* era reprezentat de Vasile Baciu (mai târziu antrenor şi animator al boxului constănţean), Panait Teodoridi, Traian Constantinescu, Niki Atanasiu, Gheorghe Dan şi alţii. În anul 1926 Vasile Baciu a câştigat primul titlu de Campion Naţional al României.

BOX CLUB *NICOLAE LINCA* ALBA IULIA. Club privat de box, constituit în 1994 (la început sub denumirea de *Dinamo Nicolae Linca*) prin preluarea activităţii primului club privat din ţară, *SICA*, înfiinţat în 1990. Pe parcursul anilor, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Nicolae Paştiu, sportivii clubului au câştigat 12 titluri de Campioni Naţionali la seniori, tineret şi juniori, 23 de locuri II şi III la CN, peste 10 medalii la diferite cupe şi trofee internaţionale în Bulgaria, Germania, Italia, Spania, Franţa, Finlanda, Cehia prin: Cucereanu Waldemar, Vâjdea Cosmin Trăian, Tuşineanu Marinel. În competiţiile internaţionale oficiale au fost obţinute următoarele rezultate: Vâjdea Cosmin Traian – medalie de argint la CM de juniori, Istanbul, 1994; Cucereanu Waldemar, medalie de argint la CE de juniori, Siofok (Ungaria) 1995; locul V la CM de juniori, Cuba, 1996; participant – prima prezenţă românească – la CE de seniori, 1998; medalie de bronz la CM de seniori, Houston (SUA), 1999. Cucereanu Waldemar este Maestru al Sportului, component al lotului olimpic la categoria 51 kg. Preşedinţii clubului – ing. Dan Moldovan, actualmente - Eugen Luha.

HANDBAL CLUB *MINAUR BCR* BAIA MARE. A fost înfiinţat la 12 mai 1974. Până în 1990 a activat în sistemul sindicatelor şi industriei miniere, apoi s-a transformat în club privat. Rezultate pe plan intern: câştigarea Campionatului Naţional în 1997-1998 şi 1998-1999; clasarea de 7 ori pe locul II şi de 16 ori pe locul III în CN; câştigarea *Cupei României* în 1978, 1983, 1984, 1989 şi 1999. Pe plan internaţional a cucerit Cupa *IHF* în 1985 şi 1988, iar în *Cupa Cupelor* s-a calificat până în semifinale în 1979, 1981 şi 1986. A promovat în loturile naţionale numeroşi jucători, Maeştri şi Maeştri Emeriţi ai Sportului, care au contribuit la obţinerea rezultatelor de prestigiu ale handbalului românesc la CM şi JO, printre aceştia aflându-se: Maricel Voinea, Iosif Boroş, Mihai Mironiuc, Iosif Palko, Iosif Oros, Nicolae Neşovici, Gheorghe Covaciu, Adi Popovici, Cătălin Popovici, Petru Pop, Eremia Pârâianu, Eugen Bota, Ovidiu Mihăilă. O contribuţie remarcabilă la obţinerea acestor rezultate a avut-o Antrenorul Emerit Lascăr Pană, care în anumite perioade a activat ca tehnician şi la loturile naţionale şi este în prezent, preşedintele de onoare al clubului. Dintre antrenorii principali care au condus clubul băimărean s-au numărat personalităţi ale handbalului românesc: Ioan Tegen, Lascăr Pană, Petre Avramescu, Constantin Panţîru, Liviu Paraschiv, Ioan Gerhardt, Aihan Omer, Ioan Palko, Vlad Caba, Ion Crăciun. În anul 2010, în cadrul clubului se înființează Academia de handbal Minaur Baia Mare, care se ocupă cu pregătirea la nivel de juniori iar președinte al Academiei de Handbal Minaur este numit Dănuț Bizău. Academia a început să-și arate roadele astfel că echipa de juniori III a reușit să câștige titlul de campioni naționali, juniorii V au câștigat medalia de bronz, iar juniorii IV au reușit să cucerească medalia de aur, devenind astfel campionii României pe 2011. Pe parcursul anilor, la conducerea Clubului s-au aflat: Al. Konerth (1974-1977), M. Vraciu (1977-1990), V. Maier (1975-1990 şi 1990-1998), L. Pană (1998-1999), Z. Mesaroş (din 1999), Radu Bogdan Mare.

JOKEY-CLUB. Club elitist masculin care avea şi activitate sportivă, cultivând rase de cai de curse pur sânge englez. Datorită acestor preocupări era cunoscut şi ca Societate de încurajare pentru îmbunătăţirea rasei cailor din România. Înfiinţat la Bucureşti în

anul 1875, de către 95 de membri fondatori (reprezentând elita societăţii, mari proprietari funciari, oameni politici, militari, diplomaţi, medici, scriitori), sub preşedinţia domnitorului Carol I (viitor rege al României). Jokey-Clubul român a funcţionat neîntrerupt până în 1947, când a fost desfiinţat confiscându-i-se întregul patrimoniu. Conducerea efectivă a clubului era asigurată de doi vicepreşedinţi asistaţi de două comitete: al alergătorilor şi al cercului. Printre cei 14 vicepreşedinţi au fost: Alexandru Marghiloman, Ion Florescu, Dimitrie Ghica; ultimii au fost Constantin Argetoianu şi Barbu Catargiu. Pe plan sportiv Jokey-Clubul s-a preocupat în principal de organizarea curselor de galop cu cai pur sânge englez. Primele alergări au avut loc în 1876 pe hipodromul cazărmilor de pe câmpul Cotrocenilor, cu cai proveniţi din Franţa şi Anglia. În 1905-1906, pe un teren oferit de stat (de 60 ha), Jokey-Clubul a construit Hipodromul de Galop de la Băneasa – arhitect J. Berindei – care rivaliza cu cele mai prestigioase hipodromuri din lume, având două piste (de 2 000 şi 2 200 m lungime) la care, în 1925, s-au mai adăugat două turnante pentru a corespunde cursei de Derby (2400 m). În 1960 buldozerele au distrus acest hipodrom distrugând singura bază amenajată pentru organizarea curselor de cai. Pentru cursele de pe acest hipodrom, se acordau premii importante, printre care: *Derby-ul Jokey-Clubului*, *Diana*, *Arcul de Triumf*, *Premiul Regal*, *Premiul Alexandru Marghiloman*, *Marele Premiu Naţional, Marele Premiu Bucureşti* ş.a. Se acordau şi premii pe baza unor pariuri (pariul *Mutual*, *Event* şi *Austriac*). Jokey-Clubul a fost reactualizat în 1991 de un grup de foşti membri ai vechiului club (C. Bălăceanu-Stolnici, Al. Paleologu, Gh. Lecca, S. Ghica şi N. Scully-Logotheti), sub conducerea lui M. Filitti, obţinând statutul legal de continuator al clubului desfiinţat cu 44 de ani înainte şi intrând în posesia parţială a patrimoniului, inclusiv sediul său tradiţional (construit de arh. G. M. Cantacuzino), considerat astăzi monument istoric. În anii 1999 şi 2000, s-au organizat pe hipodromul de la Mangalia (după 40 de ani de întrerupere) primele curse de galop din România. Cu ocazia împlinirii în 2010 a 135 de ani de la înființarea Jockey Club Român, la sediul din str. Episcopiei, nr. 9, s-a ținut în prezența Majestății Sale Regele Mihai – Președintele de onoare al clubului, darea de seamă, care a stabilit, printre altele, conducerea clubului, structurile lui și numărul membrilor. Vicepreședinți au fost numiți Dan Fortunescu și Const. Avramescu. A fost stabilită componența Comitetului cercului, Comitetului alergărilor și a Comisiei de onoare. Din cei 149 membrii cotizanți ai JCR, 16 sunt foști sportivi de performanță: 10 rugbyști, 2 jucători de polo pe apă, 2 tiriști, 1 jucător de tenis, 1 atlet (Ștefan Sadoveanu-Cioc, Șerban Ghica și frații Pappia, Dan Constantinescu, Paul Popovăț, Gussi Gh., Ernest Patrichi, Mihai Sturza, Const. Avramescu etc.)

SCHI CLUB BUCUREŞTI. Înfiinţat în 1937, a avut drept conducători inspiraţi şi activi pe inginerul Basil Assan, pe profesorii Ioan Coja, Camil Morţun şi pe arhitectul Aurel Ghinescu. Clubul a prestat o activitate bună la nivel naţional organizând, pe lângă concursuri destinate pentru toate categoriile de schiori, şi trofeul *Cupa Bucegilor* pentru proba de coborâre pe Valea Cerbului.

TURING CLUBUL ROMÂNIEI (TCR). Înfiinţat la 2 aprilie 1925, la Bucureşti, a devenit un excelent factor de cultură sportivă în viaţa ţării. Combinând activitatea sa organizatorică şi propagandistică din domeniul turismului cu cea a schiului, TCR şi-a îndreptat atenţia mai ales asupra provinciilor de peste munţi, unde turismul şi schiul, grupate în două societăţi puternice aparţinând naţionalităţilor conlocuitoare (SKV şi EKE), atinseseră un înalt grad de dezvoltare, spre deosebire de societăţile româneşti de acest fel, destul de rare şi fără o legătură între ele. Prin absorbirea unora dintre ele, prin crearea de noi centre de turism, TCR a strâns într-un mănunchi toate iniţiativele în domeniul turismului şi schiului din teritoriile de peste munţi. S-a ajuns astfel la situaţia paradoxală ca un club din Bucureşti să înglobeze 11 secţii şi 30 de centre din întreaga ţară, dintre care numai două cu sediul la sud de Carpaţi – Bucureşti şi Sinaia. În schimb, TCR avea secţii la Arad, Braşov, Câmpulung Moldovenesc, Cluj, Deva,

Satu Mare, Sibiu, Sighet şi Timişoara. Activitatea acestor secţii a fost extrem de fructuoasă, îndeosebi în direcţia construirii de cabane, marcaje, practicarea turismului pe timp de iarnă şi susţinerea schiului. Merite deosebite în stimularea activităţii acestor secţii au avut Valeriu Puşcariu, Bucura Dumbravă, fraţii Urechia, Mihai Haret, Emanoil Bucuţa, Ion Bianu, Gh. Ţiţeica şi alţii.

YACHT CLUB ROMÂN CONSTANŢA. Înfiinţat în 1921, pentru practicarea yachtingului, canotajului, înotului şi jocului de polo pe apă. Din 1924, a dobândit personalitate juridică, iar Regele Ferdinand I a devenit Comandorul Clubului, continuându-şi activitatea sub noua denumire de Yacht Club Regal Român.

CLUBUL DE AEROMODELISM *HENRI COANDĂ* PUCIOASA. S-a constituit în 1976 ca organizaţie sportivă a cercului de modelism din Clubul Elevilor, unitate de învăţământ care fiinţează din anul 1953. Pe parcursul anilor, sute de copii au fost iniţiaţi şi au devenit constructori de machete de aeronave. Printre rezultatele obţinute sunt de reţinut: participarea la peste 1 000 de competiţii şi acţiuni tehnico-aplicative interne şi internaţionale; peste 20 de titluri de campioni naţionali la clasa F4B – machete aeronave; 4 Cupe la clasa F1D; peste 600 de medalii şi 800 de diplome; un număr de 6 membri ai clubului au primit titlul de Maeştri ai Sportului. Mulţi dintre sportivii pregătiţi şi-au continuat activitatea la AS *Ştiinţa* din Pucioasa. Începând din 1977, clubul organizează *Memorialul Henri Coandă,* competiţie cu machete de aeronave captive clasa F4B, în 1998 desfăşurându-se cea de-a XXII-a ediţie. Printre realizările mai deosebite în cele 22 de ediţii: 1800 de participanţi cu peste 2 000 de machete; 2000 de medalii şi diplome oferite laureaţilor; 1000 de diplome şi medalii jubiliare; 15 simpozioane pe teme aviatice; 10 expoziţii aerofilatelice; 40 de demonstraţii de zbor ş.a. În 1977, a fost inaugurat şi mini-muzeul aviatic *Aripi Româneşti* Cosmonaut Dumitru Prunariu. De menţionat că ocupă un loc aparte, fiind printre primele muzee din lume şi unicul din ţara noastră cu machete de aeronave construite de copii. De la 85 de semimachete de avioane prezentate la început, după o muncă de peste 20 de ani, muzeul expune, în prezent, în două săli spaţioase (228 mp), peste 300 de machete statice şi zburătoare ale avioanelor româneşti, începând de la aeroplanul lui Traian Vuia, până la modernele aeronave din zilele noastre. În vecinătatea muzeului se află parcul avioanelor reale şi pista de zbor captiv. Aici mai există un Cabinet de orientare şcolară şi profesională, dotat cu aparatură variată de bord, uniforme de aviaţie, fotografii, insigne şi medalii aviatice. Peste 20 de tineri, foşti membri ai acestor unităţi, s-au format profesional şi activează în domeniul aviaţiei în funcţii de piloţi, ingineri şi tehnicieni. La activităţile organizate în decursul anilor au fost prezenţi peste 15000 de spectatori şi vizitatori, precum şi 500 de invitaţi de onoare (academicieni, profesori universitari, generali, ofiţeri, piloţi, oficialităţi ale statului, oameni politici şi numeroase cadre didactice). Principalul iniţiator şi realizator al acestor acţiuni model, cu puternice influenţe formative, este antrenorul Dumitru Diaconescu, Maestru al Sportului şi arbitru internaţional, aflat de peste 30 de ani în slujba *„aripilor aviaţiei mici”,* practicant şi îndrumător a sute de copii şi elevi în tainele şi mirajul acestui sport. Activitatea sa exemplară s-a bucurat de aprecierile elogioase ale unor specialişti din ţară şi de peste hotare, fiind răsplătită cu numeroase distincţii, diplome de onoare şi de merit atribuite de organismele sportive şi aviatice centrale şi locale. Muzeul Aviatic și Clubul de Aeromodelism din Pucioasa au realizat în decembrie 2009 o machetă a avionul Vlaicu II la 3,5 m care se afli la Aeroportul Internațional Aurel Vlaicu – Băneasa.

CLUBUL ALPIN AL BANATULUI (BANATER ALPINISTENCLUB) cu sediul în Caransebeș. Constituirea a fost în 1876 în orașul Caransebeș, înființare pomenită în lucrarea Manual de alpinism (Alpines Handbuch) apărută la Leipzig în anul 1931.

CLUBUL ALPIN ROMÂN. Este constituit în 18 martie 1936. Președintele comitetului ales a fost Gh.

Frim. Crearea CAR s-a datorat inițiativei lui D. Dimitriu de a înjgheba o grupare de buni tovarăși de drum. Programul clubului cuprindea propagarea alpinismului, punerea în valoarea traseelor munților noștri, marcarea de itinerare în Bucegi și Piatra Craiului, construirea de refugii și cabluri în punctele grele. CAR a editat publicația Buletinul Alpin. Numărul membrilor CAR nu a depășit cifra de 100, deoarece preocuparea principală a fost cățărătura pură. Membrii fondatori exercitând și atribuțiunile de Adunare Generală de constituire, au ales conform prevederilor statutare, următorul comitet: inginer, inspector Gheorghe Frim – președinte; avocat Nicolae Dimitriu – vicepreședinte; doctor Vasile Steopoe – secretar general; doctor farmacist Petre Ilie Juster – casier; membri - ing. Ștefan Vasiliu, ing. Adrian Filipescu, ing. Vasile Nicolau, Petre Bălăceanu din BNR, cenzori - Dumitru Teodoro și Ion Șincan. Avocatul Paul Nedelcovici este membru fondator, ca redactor și martor pentru identitate la întocmirea actului constitutive de înființare a CAR, din 1936. Din 6 ianuarie 1990, vechi membri ai CAR, fondatori și membri în ultimul Comitet, ca și ceilalți membri în viață, împreună cu mulți alpiniști, din perioada 1948-1990, au hotărât reînființarea CAR pe baza unui nou Statut. În această Adunare de Constituire, s-a ales un Comitet provizoriu, până la Adunarea Generală, care va avea loc în luna mai, președinte fiind ing. Cunescu Sergiu, vicepreședinți – Baticu Nicolae și Coman Ion, secretar – Mircea Crăciunescu.

CLUBUL ALPIN AL TRANSILVANIEI (SIEBENBÜRGISCHER ALPENVEREIN IN KRONSDAT) cu sediul în Brașov. Înființată în 26 august 1873, de către 10 alpiniști brașoveni în urma unui legământ făcut pe vârful Pietrei Craiului în sept. 1872. În adunarea generală de constituire a fost ales președintele în persoana avocatului Karl Schnell. Scopul asociației era lărgirea și difuzarea cunoștințelor despre ”Alpii Transilvaniei” (Carpații), înlesnirea străbaterii lor prin construirea unor poteci și cultivarea plimbărilor plăcute în natura liberă Clubul Alpin al Transilvaniei a tipărit și un anuar și mai multe dări de seamă.

CLUBUL ATLETIC ARAD. A fost înfiinţat în 1899 cu secţii de fotbal, atletism, tenis, popice şi scrimă. În acelaşi an echipa de fotbal susţine, pe stadionul propriu, primul meci cu echipa Uzinei de Vagoane.

CERCUL ATLETIC BUCUREŞTI. Înfiinţat în noiembrie 1912 sub auspiciile clubului *Olimpia*, din iniţiativa lui G. Niculescu, promotor al fotbalului în rândul elevilor. A avut o echipă de fotbal care, începând din 1913, a participat la campionatul inter-şcolar dotat cu *Cupa Ion Cămărăşescu*.

CLUBUL ATLETIC MUNICIPAL REŞIŢA. A fost înfiinţat la 1 mai 1974 (Hotărârea CNEFS – nr. 417 din 15 aprilie 1974). Clubul a avut în folosinţă şi în administrare: stadionul de atletism, complexul sportiv cu săli pentru lupte, box şi culturism. Printre atleţii cu rezultate deosebite s-au aflat: Gheorghe Megelea (antrenor Daniel Mayer) medaliat cu bronz la JO din 1976 la aruncarea suliţei; Lia Murgu (antrenor Waldemar Murgu) multiplă Campioană Naţională, participantă la 3 ediţii ale Cupei Europei; Ion Buliga – Campion şi recordman al României la decatlon, participant la Cupa Europei; multiplii medaliaţi ai concursurilor naţionale şi internaţionale de marş, precum: Gheorghe Frecăţeanu, Dorel Firică, Daniel Despa, Gheorghe Claudiu şi Gheorghe Vădraru (medaliat cu aur în proba de 20 km marş în 1978 la Jocurile Mondiale Tăcute) – toţi antrenaţi de Iosif Măzăran. Sportivii au realizat: 18 titluri de Campioni Naţionali; 36 locuri II, 42 locuri III; 3 recorduri ale României la juniori şi 9 la seniori (Ion Păun, Dorel Firică, Gh. Frecăţeanu); 4 titluri balcanice la juniori şi 4 la seniori; 7 titluri de Maeştri ai Sportului. Clubul şi-a încetat activitatea în 1992, antrenorii fiind transferaţi la Centrul Judeţean de atletism.

CLUBUL ATLETIC ROMAN (CAR). Înfiinţat prin Hotărârea CNEFS nr. 911 din 1969, îşi începe activitatea la 1 ianuarie 1970. CAR a obţinut, în decursul anilor: peste 350 de titluri de campioni şi numeroase recorduri naţionale la juniori şi seniori; promovarea unui mare număr de atleţi în loturile

reprezentative şi în secţiile altor cluburi cu performanţe de prestigiu. Printre sportivii cu rezultate deosebite se află: Mariana Suman – peste 40 de titluri de Campioană Naţională, finalistă în proba de 800 m la JO din 1976, câștigătoarea a 3 medalii la CE, câștigătoarea acestei probe la finala Cupei Europei din 1974, medaliată cu bronz la CE din 1978; Mihaela Loghin – Maestră Emerită a sportului, multiplă Campioană Naţională şi Balcanică, medaliată cu argint la JO din 1980 sub culorile CS *Steaua,* unde şi-a continuat pregătirea; Elena Tărâţă – multiplă Campioană Naţională, locul IV la JO din 1980 cu ştafeta 4x400 m; Maeştrii Sportului Elisabeta Baciu-Lazăr, Eleonora Monoranu, Lăcrămioara Diaconiuc, Constantin Nemeş, Viorica Neagu, Tatiana Bălan-Conac şi foarte mulţi alţi Campioni Naţionali. O contribuţie remarcabilă, la realizarea acestor rezultate, a avut-o Antrenorul Emerit Cezar Olimpiu Nehoi Constantinescu, unul dintre specialiştii de bază ai atletismului românesc , care a îndeplinit mulţi ani şi funcţia de antrenor la lotul naţional. În cadrul CAR au mai activat ca antrenori: Gyorgy Geza, Traian Macovei, Mihai Păduraru, Eugenia Leahu, Alexandru Udrea, Mircea Ioan Şerbănescu. În 1998 a luat fiinţă şi o secţie de tenis. Preşedinţii clubului: Alexandru Udrea (1970-1977); Eugen Grosu (1978-1984); Gheorghe Antohi (1984-1990); Mircea Ioan Şerbănescu (din 1990). Anul 2010 a marcat împlinirea a 40 de ani de existență. De la înființarea sa, în anul 1970 și până în 2003, Clubul Atletic a dat României 358 de Campioni Naționali, 64 de recorduri naționale, 42 de Campioni Balcanici, un Maestru Emerit al sportului, un Antrenor Emerit si 15 Maeștri ai Sportului.

CLUBUL CARPATIN ROMÂN. A fost constituit în 1931. La originea lui a stat *Grupul Alpin Brav*, o societate ce a aparţinut elevilor Liceului *Mihai Viteazul* din Bucureşti. A avut peste 4500 de membri, cărora le oferea echipament de schi în mod gratuit. Clubul a avut un rol recunoscut în popularizarea schiului în rândul tineretului.

CLUBUL GERMAN *REGATA* din Timişoara. S-a constituit în anul 1931 spre a da o mai mare dezvoltare sporturilor nautice în oraşul de pe Bega. Ca urmare a arendării de la Primaria Municipiului Timişoara a unui teren pe malul canalului Bega, în centrul oraşului, s-a construit o „*casă de bărci",* dar până în 1937, asociaţia fiind lipsită de ambarcaţiuni, nu a putut participa la competiţii deosebite. Din 1938 a participat la Campionatele Regionale iar în 1939 şi la cele naţionale de pe lacul Snagov, obţinând rezultate notabile. Preşedintele clubului a fost Ioan Schmaler.

CLUBUL GERMAN DE SCHI (DSCB). Constituit în 1932, având centrul de activitate situat în zona munţilor Diham, a contribuit la punerea în valoare şi amenajare a acestei zone alpine superbe, aflată în apropierea Predealului. A construit cabana Diham şi a organizat cursuri de iniţiere în schi şi de pregătire a unor schiori care s-au consacrat, în anii '30, în schiul românesc.

CLUBUL DE GOLF *PAUL TOMIŢĂ*. A fost înfiinţat la 22 februarie 1995, de către prinţul Sturdza, de Ioan Bolog (preşedinte) şi de marele jucător de talie mondială, regretatul Paul Tomiţă (preşedinte onorific), în com. Pianu de jos, jud. Alba, unde, pe un spaţiu de 70 ha, concesionat, s-a amenajat primul teren de golf din România*,* în lungime de 3,227 km, sub formă de circuit, cu 9 găuri şi 6 trasee complete – unul pentru copii, două pentru femei şi trei pentru bărbaţi. Terenul de golf *Paul Tomiţă* a fost inaugurat pe 9 octombrie 2000, valoarea investiţiei ridicându-se la aproape un miliard de lei, sumă obţinută din sponsorizări. Clubul a fost dotat cu 1000 de mingi, 4 maşini mici şi una mare, pentru tuns iarba, tractor şi remorcă, aflându-se în construcţie un pavilion administrativ. Organizarea primului club privat de golf din ţară s-a realizat din iniţiativa şi cu participarea sportivului şi profesorului de golf Paul Tomiţă, acum în vârstă de 86 de ani care, din 1938, când a primit calificarea de profesor de golf, până în 1975, a funcţionat ca profesor titular la *Country Club* Bucureşti, transformat în 1948 în *Centrul Diplomatic.* Paul Tomiţă a reprezentat România la CM de golf din 8 ţări (Italia–1968, Anglia şi Singapore–1969, Cehoslovacia şi Argentina–1970, SUA–1971, Australia–1972, Spania–1973). Au fost organizate întreceri

locale cu caracter demonstrativ şi *Festivalul Sportului Sătesc* ediţia I-a – 1999. Preşedinte a fost, apoi, Giorgio Tomaseli, excelent cunoscător al golfului. Din anul 2000 și până în prezent, clubul și-a diversificat și mărit numărul competițiilor. La CN 2010, câștigător a fost Viorel Coman sportiv al clubului de golf. Clubul este condus de către un Consiliu de conducere, iar actualul președinte este Ioan Străjan, vicepreședinte Ioan Popa.

CLUBUL NAUTIC AL ACADEMIEI COMERCIALE din Bucureşti. A fost creat în 1939 din iniţiativa rectorului I.Răducanu şi a secretarului general Eugen Petrescu. Deşi s-au prevăzut fonduri importante procurării ambarcaţiunilor necesare, din lipsa unui teren pe malurile lacurilor capitalei, nu s-au putut construi „*casa de bărci"* şi debarcadere. Acest impediment, a fost depăşit prin oferta generoasa făcută de Yacht–Clubul Bucureşti, ca studenţii să poată folosi toate ambarcaţiunile în schimbul unei cotizaţii simbolice. Până la ieşirile pe apă, studenţii s-au antrenat pentru condiţie fizică la ANEF. Pentru anul 1940 programaseră o activitate intensă, cu o croazieră pe Dunăre şi mare până la Constanţa şi o excursie pe unul din râurile mai importante ale ţării, urmând să realizeze fotografii şi o hartă topografică. Cu concursul Federaţiei Române de Sporturi Nautice şi în spiritul Frontului Naţional Studenţesc clubul işi propusese să îndeplinească misiunea de *Universitate Pioner* în domeniul sporturilor nautice.

CLUBUL DE SCHI. Constituit la 28 februarie 1911, la Sibiu, cu scopul propagării schiului şi turismului. Datorită acestui club, schiul pătrunde în munţii Cibinului şi Făgăraşului. În 1914 organizează primul concurs oficial de schi, la Sibiu.

CLUBUL *TRICOLOR* CONSTANŢA. Înfiinţat în 1922 de către un grup de tineri, membri ai fostei societăţi sportive *Diana*. Clubul era afiliat clubului cu acelaşi nume din Bucureşti şi avea secţii de fotbal şi de tenis.

CLUBUL TURISTIC BĂNĂŢEAN (CTB). A luat fiinţă în 1935. Clubul a pus în valoare posibilităţile de organizare a schiului pe Muntele Mic. Concomitent, a iniţiat instruirea amatorilor de schi şi a organizat cursuri locale.

CLUBUL TURISTIC ENCIAN. Înființat în Brașov în 1931, era un club muncitoresc care a funcționat până în 1947. A construit refugiul Rentea și a editat revista Encian începând din aprilie 1935.

CLUBUL SPORTIV APLICATIV MILITAR. Înfiinţat la 1 septembrie 2000, cu reşedinţa în staţiunea Predeal. Este profilat pe sporturile de iarnă, funcţionând cu secţiile de schi alpin, alpinism, biatlon, schifond, sanie şi sărituri, fiind continuatorul firesc al unei strălucite tradiţii sportive durată în decursul deceniilor. Este moştenitorul unor succese de rezonanţă la marile Competiţii ale lumii: JO, CM, Campionate Balcanice şi Militare şi în Competiţiile interne, materializate în: peste 1500 de titluri naţionale, 307 medalii câştigate la întrecerile internaţionale (98 de aur, 86 de argint şi 123 de bronz). În spatele acestor cifre se află sportivi care au făcut istorie în schiul românesc: Mihai Bâră, Dumitru Frătilă, Marcel Stuparu, Cornel Crăciun, Gh.Bălan, Const. Arghiropol, Valentin Paiuc, Liviu Predeleanu, Cornel Tăbăraş, GH.Voicu, Const. Carabelea, Aron Gârbacea, Zslot Balaş, Vasile Bejenaru, Ion Apostol, Mihai Rădulescu, Gh.Berdar, Gyula Kiss, Imbre Lestian, Ioan Frătilă, Emil Focsăneanu, Dan Mazilu, Ileana Hangan-Ianosiu, Dana Gârbacea, Mihaela Cârstoi şi mulţi alţii. *CSAM* Predeal, purtătorul unei frumoase tradiţii sportive, este aşezat pe temelia solidă a trecutului, formată de multe generaţii de comandanţi, antrenori şi sportivi. Generaţia de după „*2000*" s-a străduit să fie la înălţimea înaintaşilor, dorinţă concretizată de performanţe notabile realizate în anii de când fiinţează,cu peste 70 de titluri naţionale şi 11 medalii internaţionale. Dintre sportivi s-au detaşat Vasile Sneaga, Dana Gârbacea, Antal Zsolt, Petriko Zsolt, Florentina Avram, Sorina Olaru. *CSAM*, care s-a înscris definitiv în viaţa sportivă a Predealului, în arena internaţională (JO, CM, JB şi Militare), confirmă permanent unde sunt prezenţi. Antrenorii, proveniţi din foştii sportivi de top, depun mult suflet pentru a forma competitori. Printre ei se numară: Zsolt Balazs, Ion Frătilă (schi

alpin), M.Rădulescu, Vasile Gheorghe, Ileana Hangan şi N.Serban (biatlon şi fond), Ion Apostol (sanie), Lucian Clinci (alpinism). Sergentul major Mihaela Purdea, membră a Clubului Sportiv Aplicativ-Militar *Bucegi* din Predeal, aflată în delegaţia ţării noastre la JO de iarnă de la Vancouver, s-a clasat pe locul 10 împreună cu ştafeta feminină de biatlon a României în cursa de 4x6 km. Rezultate excelente pentru reprezentanţii Clubului Sportiv Aplicativ Militar Bucegi din Predeal la CM militare de schi, organizate în Bosnia – Herţegovina, 2011. Echipa, formată din Vasile Şneaga, Ştefan Gavrilă, Cornel Puchianu şi Cristian Moşoiu, s-a clasat pe locul II şi au luat argintul la proba de patrulă militară. Mădălin Hâncu este actualul commandant al CSAMB Predeal.

CLUBUL CSU ASESOFT PLOIEŞTI a fost înființat în 1998, fondatorii propunându-și să impulsioneze evoluția baschetului românesc. CSU Asesoft reușește în anul 2002, să-și facă apariția pe prima scenă a baschetului din România. Desfășurând o campanie de achiziții importante, clubul a reușit ca încă de la prima participare să-și impună respectul echipelor cu tradiție în campionat. Răbdarea și perseverența de care au dat dovadă componenții echipei, pe parcursul sezonului competițional 2002 - 2003 a fost recompensată cu un meritoriu loc 4 în clasamentul final. Odată cu obținerea acestei performante s-a luat decizia construirii unui club profesionist din toate punctele de vedere, având ca scop impunerea baschetului ploieștean atât pe plan național, cât și pe plan extern. Lupta în construirea unui lot de jucători cât mai valoros a continuat, reușindu-se înscrierea sub culorile clubului a nu mai puțin de 9 componenți ai lotului reprezentativ al României cât și a unui număr de trei jucători achiziționați din fosta Iugoslavie. Urmând un drum ascendent, prin obținerea tuturor trofeelor pe plan intern: Campioana României între 2003-2010, câștigătoarea Cupei României în perioada 2003-2009, câștigătoarea Fiba Europe Cup 2005. Echipa a fost formată în timp, prin aducerea unor jucători de lot național. Echipa a fost formată de-a lungul anilor din: Rareș Apostol, Igor Djaletic, Nicolae Toader, Atilla Vereș, Adrian Gușoaia, Adrian Tudor, Cătălin Burlacu, Toni Alexe (de la care Burlacu a preluat banderola de căpitan după tragica dispariţie a acestuia), Cezar Stănescu, Levente Szijarto, Vlad Dogaru, Virgil Căruțașu, Andrei Căpușan, Paul Helcioiu, Constantin Palii, Octavian Morariu, Milojica Zekovic, Nikola Bulatovic, Ivan Krasic, Vladimir Kuzmanovic și alții. Actualul antrenor este Vladimir Arnăutovic, fost jucător la Asesoft în perioada 2001 – 2004 și care a preluat acest post de la Mladen Jojic. Vladimir Arnăutovic a debutat pe banca tehnică a prahovenilor în anul 2007, în partida cu Galatasaray, din ULEB Cup, pierdută de alb-albaștri cu 81-83. De la acel meci, însă, acesta a câștigat, alături de Asesoft, partide importante în Europa, cum au fost cele cu Girona și Spartak St. Petersburg și și-a trecut în palmares două eventuri cu echipa din Ploiești. Sorin Hartam și el fost jucător al clubului, a fost investit în funcția de antrenor secund al echipei pe 28 februarie 2009 și are în CV cinci eventuri cu Asesoft, FIBA Cup și titlul de Maestru Emerit al sportului. Sebastian Ghiță este fondatorul și acționarul majoritar al Grupului Asesoft și în același timp finanțatorul echipei de baschet. Alex Iacobescu este managerul general al CSU Asesoft.

CLUBUL SPORTIV *BOTOŞANI.* Înfiinţat în 1973 ca unitate reprezentativă a municipiului şi judeţului Botoşani. Secţii: atletism, box, canotaj, lupte, radioamatorism, volei.

Secţia de atletism (înfiinţată în 1973) – de nivel internaţional, reprezentată de: Viorica Bobuţanu – multiplă Campioană Balcanică; Petru Lăzărescu – campion la 3000 m obstacole şi cros, component al lotului naţional de seniori, Campion Balcanic în proba pe echipe, la cros (1998); Daniel Oniciuc – Campion şi multiplu medaliat la CN (800 şi 1500 m), component al loturilor naţionale de tineret şi seniori, component al echipei României la Cupa Europei în 1999; Iuliana Iustin – medaliată la CN, componentă a lotului naţional de cros pentru CM. Antrenor – Dan Mighiu.

Secţia de box (1980) a pregătit numeroşi sportivi, multipli campioni şi medaliaţi la CN de juniori, tineret şi seniori, componenţi ai loturilor reprezentative, printre care: Sava Melinte, Benone Melinte,

Liviu Iacob, Marius Tiron şi alţii. Antrenor – Victor Marian Apetrei.

Secţia de canotaj (1980) – de nivel internaţional, începând din 1985, sub îndrumarea Antrenoarei Emerite Elena Iacob (Maestră a Sportului) au fost selecţionate şi promovate în centrul olimpic (de pe lângă CS *Olimpia* Bucureşti) şi în loturile naţionale de junioare: Lăcrămioara Bidilac – medaliată cu bronz la CM de juniori (1991); Georgeta Damian – 2 medalii de aur, 3 de argint şi una de bronz; după 1996 concurând pentru Dinamo a mai obţinut 2 medalii de aur şi una de argint la CM de senioare. Ioana Crăciun, Adelina Cojocariu și Camelia Lupaşcu, au câștigat cu echipajul feminin de 8+1 al României, medalia de bronz la CM de canotaj de la Karapiro (Noua Zeelandă) - 2010.

Secţia de lupte (1973) – reprezentată de numeroşi sportivi, multipli Campioni Naţionali şi componenţi ai loturilor reprezentative, printre care: Mihai Dreşcanu, Dănuţ Aiacoboaie (Maestru al Sportului), Ion Asaftei (locul VII la CM), Cristian Mreană (Maestru al sportului), Constantin Brânzei (Maestru al sportului), Florin Anehei (participant la CM şi CE). Alin Alexuc, sportiv care evoluează în competiţii pentru Clubul Sportiv (CS) Botoşani şi Dinamo, multiplu Campion Național și component al lotului României, a cucerit medalia de argint în cadrul CM 2010, de la Budapesta. El a fost antrenat de Ioan Asaftei. Antrenori – Petru Gheaţău şi Ion Asaftei.

Secţia de radioamatorism înfiinţată prin preluarea radioclubului judeţean (organizat în 1963), sub îndrumarea antrenorului Ion Protopopescu, a reuşit să obţină locul I la CM şi locul II la CE, ambele la categoria SOMB - L P, în proba individuală.

Secţia de volei care a luat fiinţă în 1998, prin fuziune cu echipa CSS *Triumf,* participă cu echipe în CN – Divizia B şi de juniori. Antrenor - Ioan Cornel Strujan.

Secția de haltere, înființată ceva mai târziu, a reușit să obțină într-o perioadă scurtă rezultate foarte bune, halterofila Andreea Aanei fiind desemnată cea mai bună sportivă a clubului pe anul 2010. Ea a avut un an de excepție, încununat cu 6medalii cucerite la CE de juniori (Cipru) și cadeți (Valencia) dintre care 4 de aur și 2 de argint, ocupantă a locului cinci la JO pentru cadeți (Singapore) și câștigătoare a 6 titluri de Campioană Națională la tineret și cadeți, posesoare a 3 trofee ale Cupei României, la seniori, tineret și cadeți. În 2009 clubul a obținut 128 de medalii iar în 2010, 163 de medalii în cadrul întrecerilor interne și 16 medalii la competiții internaționale oficiale, acest ultim palmares fiind considerat cel mai bun din istoria clubului. Baza materială în folosinţa clubului: stadion, săli pentru lupte, box şi jocuri sportive. Preşedinţii clubului: Mircea Coliban (1973-1975); Viorel Alexoaie (1976-1980); Ioan Ilie (1980-1983); Ştefan Borcilă (1983-1990); Ioan Ilie (1990-1992); Dan Mighiu (din 1992), Mihai Drescaru (2003 – 2005), Andrei Amos (2006- prezent).

CLUBUL SPORTIV *CEAHLĂUL* PIATRA NEAMŢ. A fost înfiinţat în 1970. Clubul are una dintre cele mai puternice şi productive **secţii de canotaj,** care şi-a organizat activitatea pe lacul Bâtca Doamnei. Promotoarea acestei secţii a fost Antrenoarea emerită Garoafa Cantemir căreia i s-a alăturat, din 1985, şi antrenorul Valentin Gavril. În 1974 au fost obţinute primele medalii la CM de seniori (Elena Giurcă – argint la 4+1 vâsle, Angelica Chertic şi Elena Avram – bronz la 4+1 rame), iar în 1976 Felicia Afrăsiloaie şi Elena Giurcă aduc pentru club prima medalie olimpică (de bronz) la 4+1 vâsle. În 1994 Elena Gavrilescu devine Campioană Mondială la junioare. În 1999, antrenorul Valentin Gavril obţine cu sportivele sale, Georgeta Rusu şi Alina Tăbăcaru, în echipajul de 8+1, şi cu Daniela Ţupu, în cel de 4 vâsle, medaliile de aur la CM de junioare. De-a lungul anilor **secţia de canotaj** a promovat un mare număr de sportive în loturile naţionale şi în alte cluburi fruntaşe, contribuind substanţial la afirmarea canotajului românesc la JO şi CM.

Secţia de lupte şi-a început activitatea în comuna Borleşti unde se practica iniţial trânta. Printre sportivii care s-au afirmat se află şi luptătorul Mihai Cişmaş, medaliat cu bronz la CM de seniori din 1985 (antrenor Mircea Covatariu).

Secţia de atletism, care în ultimii ani şi-a desfăşurat activitatea în colaborare cu AS *Voinţa*, a obţinut rezultate notabile pe plan intern şi internaţional, printre acestea şi cele ale atletei Alina Militaru –

săritoare în lungime, care și-a adjudecat 22 de titluri de Campioană Națională la toate categoriile de vârstă. A stabilit un record național, în sală, la juniori II (1999), iar performanța sa de top, din punct de vedere cifric, este 6,73 m, în 2004. Polonia (1999) i-a adus primul succes internațional, un bronz mondial la juniori. La balcaniadele din 2000 și 2001 a obținut locul I, urmat de un argint la CE de juniori (2001), după care, la Mondialele Universitare din Coreea de Sud (2003) s-a clasat pe locul 2, în 2004, participantă la J O de la Atena. În 2005 și 2007 - locul 6 la europenele în sală, locul I la Internaționalele României, locul 2 la naționale în sală și locul 3 în aer liber. În 2007 îi aduce aurul balcanic din Bulgaria și titlul național. Antrenorul care a îndrumat-o este Ion Iorga. La **radioamatorism** sportivii Bogdan Buzoianu şi Daniela Manea au contribuit la câştigarea medaliei de bronz, în proba pe echipe, la CM de telegrafie viteză din 1999. În anul 1999, CS *Ceahlău*l (preşedinte Dan Cojocaru), pentru rezultatele obţinute cu secţiile de canotaj şi atletism a fost declarat *„club fanion al sportului nemţean din toate timpurile”!* Președinți: Dan Cojocaru (1999 – 2008), Ioan Tănase (2009 – 2010), Valentin Gavril (2010 – prezent).

CLUBUL SPORTIV *CHIMIA* RÂMNICU VÂLCEA. Unitate sportivă reprezentativă, organizată în 1973, considerată continuatoarea altor formaţiuni organizatorice (AS *Vâlcea* – 1915, Societatea Sportivă *Vâlceana* – 1924 şi altele). Secţii: atletism, box, handbal, haltere, şah, karate, judo, radioamatorism, volei, tenis de masă. Ramurile de sport cu rezultate mai deosebite: fotbalul, karatele, boxul, tenisul de masă, voleiul. La **fotbal**, cel mai prestigios rezultat a fost câştigarea *Cupei României* şi participarea în competiţia europeană intercluburi – *Cupa Cupelor* în 1973, antrenor Dumitru Anescu.

Secţia de karate a câştigat titlurile de campioni individuali şi pe echipe în CN (1998), iar pe plan internaţional: Mihai Ioniţă a cucerit titlul de Campion European de seniori în 1997; Mihai Gogoaşe a intrat în posesia medaliei de bronz la CM din 1998, Marian Totelecan, locul I la CE juniori, 2004 – Austria, multiplu Campion Național la juniori și seniori, considerat unul dintre cei mai valoroși sportivi ai clubului. Antrenorul secţiei şi al lotului naţional, Constantin Daneş.

Secţia de box, în colaborare cu CS Şcolar, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Eugen Petruş, a realizat numeroase titluri de Campioni Naţionali; medalia de argint la CM de tineret din 1998, prin Marian Fânăţan; locul V la CM prin Gheorghe Oprea. Echipa feminină de volei a activat în Divizia A, în 1987 clasându-se pe locul II, printre sportivele promovate şi remarcate aflându-se Maestra Emerită a Sportului Ioana Liteanu (Cotoranu), componentă a echipei naţionale şi căpitan al acesteia.

Secţia de tenis de masă, în colaborare cu CS Şcolar, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Traian Ancuţa, a reuşit să promoveze două sportive valoroase, ulterior transferate la alte cluburi, care au realizat performanţe deosebite – Maria Alboiu (medaliată la CE de juniori şi la cele de seniori) şi Maria Bogoslov (Campioană Europeană de junioare şi de senioare). În decursul anilor, în conducerea clubului au fost: Dorin Petrescu, Nicolae Dinescu, Teodor Bota, Dumitru Anescu, Ilie Pleşanu, Dumitru Zamfir, Gheorghe Udrea, Constantin Ariciu, Ion Iorgu, Dumitru Drăguţă, Viorel Paul Dinu.

CLUBUL SPORTIV *COLŢEA*. Denumit o perioadă *Colţea Football Club*, a fost înfiinţat oficial la 10 iunie 1913, la Bucureşti, din iniţiativa viitorului profesor Ion Pavel, pe atunci elev la Liceul *Sf. Sava*, susţinut de trei colegi (Aurel Pavel, viitorul actor de operă Nicolae Secăreanu şi D. Ostrovschi) care formează o echipă încă înainte de organizarea clubului. Clubul are meritul de a fi promovat câteva idei şi soluţii organizatorice originale şi importante pentru acea perioadă (Octavian Bănăţan, *50 de ani de sport la IMF Bucureşti*). Iniţiativa înfiinţării clubului a izvorât dintr-un sentiment de mândrie naţională şi dorinţa de a demonstra că fotbalul se poate dezvolta pe meleagurile noastre, iar jucătorii români pot înfrunta cu succes echipele străine. Clubul primea în componenţa sa numai tineri din Bucureşti, fiind preocupat de promovarea primilor sportivi de performanţă localnici. Într-o perioadă

când majoritatea cluburilor şi asociaţiilor erau profilate aproape în exclusivitate pe fotbal, CS *Colţea* îşi lărgeşte aria preocupărilor, promovând în structura sa, alături de fotbal (vezi *Colţea* Bucureşti), secţii de atletism, box, bob, sanie, schi, patinaj, oină şi altele. În 1915 echipa CS *Colţea* câştigă titlul de campioană la tragerea frânghiei, probă organizată în cadrul CN de atletism. Începând din 1920 au luat fiinţă filiale – *Colţea* la Braşov, Ploieşti şi Turnu Măgurele, clubul bucureştean, ca unitate centrală, îndeplinind şi atribuţii de îndrumare şi coordonare. Dintre filiale s-a remarcat activitatea CS *Colţea* Braşov care alături de fotbal (vezi *Colţea* Braşov) a înregistrat peste 20 de titluri de Campioni Naţionali în perioada 1921-1928, dintre care: Vintilă Cristescu – 4 titluri la maraton (1921-1926), 1 titlu la cros şi 1 titlu la 10000 m; Lazăr Bodea – 5 titluri la ciocan (1924-1928); 2 titluri naţionale cu echipa de cros (1924 şi 1925). În 1925 atleţii CS *Colţea* Braşov au luat parte la a XXI-a ediţie a *Jocurilor Panioniene* şi la cea de-a XXXV-a aniversare a clubului *Panionios* din Atena. Un rol important în activitatea clubului bucureştean l-a avut preşedintele său, prof. Ion Pavel, el însuşi un pasionat al sportului (Campion Naţional la bob, participant la concursuri de atletism, la tragerea frânghiei şi portar al echipei de fotbal timp de 7 ani). După o existenţă de aproape trei decenii, având contribuţii la promovarea şi dezvoltarea sportului românesc, clubul îşi încetează activitatea după cel de-al Doilea Război Mondial.

CLUBUL SPORTIV *CRIŞUL* ORADEA. A fost înfiinţat în anul 1958, ca unitate sportivă departamentală, care a funcţionat în sistemul UCFS, CNEFS, iar în prezent al MTS. În decursul anilor, din structura clubului au făcut parte următoarele secţii: baschet, înot, polo pe apă, sărituri în apă, scrimă, aeromodelism, radioamatorism, şah – toate înfiinţate în 1958 – box (1963), karate (1981), judo (1992), atletism (1994), haltere (1996). Valoarea şi contribuţia clubului sunt exprimate de rezultatele deosebite obţinute la unele ramuri de sport, în CN şi în competiţiile internaţionale oficiale prin sportivii promovaţi în loturile reprezentative. În clasamentul unităţilor din sistemul MTS pe anul 2000, privind contribuţia la reprezentarea internaţională, CS „Crişul" ocupă locul XX la probe olimpice şi locul VII la probe neolimpice. La **baschet**, echipa feminină pregătită de antrenorul emerit Traian Constantinescu a câştigat titlul de campioană în 1979. La **polo pe apă,** echipa de seniori a cucerit titlurile de Campioană Naţională în 1985 (Antrenor Emerit Ioan Alexandrescu) şi 1986 (Antrenori Emeriţi Ioan Alexandrescu şi Liviu Garofeanu). Au mai fost câştigate 3 titluri de campioni cu echipa de juniori I şi un titlu cu echipa de juniori II. Printre jucătorii de polo care s-au remarcat, se află Maeştrii Emeriţi ai Sportului: Liviu Garofeanu; Ivan Fejer (component al echipei care a obţinut medalia de aur la JMU din 1977); Dorin Costrăş (cu 276 de prezenţe în echipa naţională la jocurile interţări, în care a marcat 422 de goluri), precum şi Maeştri ai Sportului: Zoltan Illeş (component al echipei care a cucerit medalia de argint la CE de juniori din 1982 – prima medalie într-o competiţie oficială europeană); Cornel Gordan; Petru Raţ; Emil Fărcuţă; Roberto Pantea; Mihai Rada. Echipa de polo a avut 2 participări în CCE şi 2 participări în Cupa Cupelor, cea din 1981 soldându-se cu o performanţă deosebită – cucerirea medaliei de argint. În prezent, secția se ocupă numai de juniori, aceştia fiind apoi transferaţi la Clubul Municipal. În cadrul secţiei a mai activat ca antrenor şi Nicolae Rujinki. În **secția de scrimă**, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Nicolae Ille, au fost pregătiţi doi Maeştri ai Sportului (Alexandru Nyisztor şi Adrian Pop) şi alţi tineri care s-au remarcat pe plan intern şi internaţional. Printre rezultatele deosebite ale lui Alexandru Nyisztor se află: numeroase titluri de Campion Naţional de juniori în perioada 1993-1998; Campion Naţional de seniori în 1998; 5 titluri de Campion Balcanic (1995-1999); medaliat cu bronz la CM de cadeţi în 1996 şi la CM de juniori în 1999 în proba de spadă; locul I în concursul de Cupă Mondială. La **box**, Antrenorul Emerit Mihai Mikloş – Campion Naţional de seniori în 1981, a pregătit mai mulţi tineri de perspectivă, dintre care se remarcă: Adrian Stanca – multiplu Campion Naţional de juniori, medaliat cu bronz la CE de cadeţi în 1997, categoria 73 kg; Claudiu Florea – multiplu Campion Naţional

de cadeţi, medaliat cu bronz la CE de cadeţi în 1999, categoria 60 kg.

Secţia de sărituri în apă a pregătit în decursul anilor sportivi care au câştigat titluri de Campioni Naţionali: Alexandru Bagiu (13); Viorica Kelemen (5); Daniela Popa şi alţii. Alexandru Bagiu a participat la JO din 1980, clasându-se pe locul XIII, la platformă. Un rezultat valoros a obţinut Daniela Popa, care a cucerit titlul de Vicecampioană Europeană de junioare în 1987, la platformă. Printre antrenorii care au activat în cadrul secţiei de sărituri s-au aflat: Viorica Kelemen, Aurel Breja, Alexandru Bagiu, Oliviu Lăzău. În cadrul **secţiei de radioamatorism** activează Maestrul Emerit al Sportului Paul Spitzer. Rezultate meritorii, inclusiv pregătirea unor Maeştri ai Sportului şi Campioni Naţionali au fost obţinute şi în cadrul celorlalte secţii. Clubul are în administrare: sala sporturilor, bazinul acoperit şi bazinul de sărituri. Preşedinţii și directorii clubului: președinte Mera Bujor (1964-1971); președinte Alexandru Tordai (1971-1990); președinte și apoi director Ioan Alexandrescu (din 1990), director Gheorghe Frenț (2006 – prezent).

CLUBUL SPORTIV *DACIA* PITEŞTI. A continuat după 1989 activitatea desfăşurată de Asociaţiile sportive *Şoimii* Colibaşi (1953-1959); *Metalul* Colibaşi (1959-1967); *Dacia* Piteşti (1967-1989). Clubul funcţionează pe lângă Uzinele de Automobile *Dacia* din Piteşti. Secţii: **atletism** (din 1977): Maestrele Sportului – Cosmina Boaje (participantă la CE de sală din 1999), Erica Nicolae (locul I la Cupa Europei, 1999), Otilia Ruicu (locul III la CE de sală din 2000) au fost pregătite de Antrenoarea Emerită Liliana Mihăilescu; **automobilism** (din 1974): locul I la Raliul *Dacia* 1987. Medaliaţi la alte raliuri internaţionale: Ovidiu Scobai, Constantin Zărnescu, Ludovic Balint, Mihai Vezeanu, Ilie Olteanu, Vasile Ştefan, Victor Nicoară, Nicu Grigoraş, Dan Necula; **box** (din 1969): Crinu Olteanu, Maestru Emerit al Sportului, Campion Mondial în 1999, participant la JO din 1996 şi din 2000, Gheorghe Preda – Antrenor Emerit; **fotbal** (din 1953); **handbal masculin** (din 1978) – sportivi promovaţi în loturile naţionale, Antrenori Emeriţi: Oprea Vlase, Romeo Sotiriu; **lupte** (1975) – sportivi: Mihai Boţilă, locurile IV la JO din 1976 şi 1980, locul II la CE 1976; Nicolae Zamfir, locul II la CE 1986; Antrenori Emeriţi: Emil Bălănescu şi Cornel Petrescu; **modelism** (1957-1990); **orientare turistică** (1979-1985); **speo-logie** (din 1999); **şah** (1968-1988); **tenis** (din 1994) – Adrian Mugur component al lotului naţional de juniori, antrenor Remus Enache; **tenis de masă** (1953-1960); **tir** (1953-1958); **volei masculin** (1953-1964); **volei feminin** (din 1974) – locul I la Cupa României ediţia 1997, locul III în CN 1987, 1993, 1998 – sportive: Corina Holban, Felicia Popescu, Cristina Buznosu, Xenia Ivanov, Victoria Banciu, Anca Gheorghe. Preşedinţii asociaţiilor şi ai clubului: Tiberiu Săndulescu (1954-1958); Constantin Zbârcea (1958-1963); Aurel Sorescu (1963-1966); Ion Dumitru (1966-1968); Octavian Popa (1968-1971); Gheorghe Babei (1971-1972); Gheorghe Rusu (1972-1979); Ştefan Teodorescu (1979-1983); Ilie Feţeanu (1983-1990); Ion Dulică (1990-1997); Nicolae Munteanu (din 1997).

CLUBUL *DELAVRANCEA*. Clubul de cartier înființat în 1934. Membrii clubului erau elevi jucători de baschet și volei, domiciliați în special în cartierele bucureștene Parcul Domenii și Delavrancea. Cuprindea echipe feminine și masculine ce activau la categoria *onoare*, din rândul cărora au ieșit mulți jucători internaționali.

CLUBUL SPORTIV *DERMATA*. A luat fiinţă în 1933, la Cluj, sub denumirea de Societatea Sportivă *Echo* organizată pe lângă Uzina de piele şi încălţăminte. După doi ani devine *Dermata*, pe parcursul anilor purtând şi alte denumiri, printre care: *Janoş Herbak* (1949-1951), *Flamura Roşie* (1951-1953), *Rapid* (1953-1960) şi, ulterior, *Clujana*. Clubul a beneficiat de o bogată bază materială formată din terenuri pentru fotbal, baschet, volei, tenis de câmp, poligon de tir, bazin de înot cu apă încălzită, popicărie şi o sală de sport. Pe lângă activităţile sportive organizate pentru proprii angajaţi, clubul a realizat importante succese şi pe planul performanţei, în special după cel de-al Doilea Război Mondial, când

participă cu sportivi şi echipe în Campionatele Naţionale de fotbal, baschet (feminin şi masculin), polo, lupte, hochei, haltere, popice şi box. Tot în acea perioadă clubul dispunea de o valoroasă echipă de **gimnastică fete**; multe dintre gimnaste, componente ale lotului naţional, câştigă titlul de Campioane Naţionale în 1947 şi 1948. La obţinerea acestor succese la primele două ediţii ale CN şi-au adus contribuţia: Berta Corobeanu (în 1948 mai câştigă titlurile naţionale la bârnă, paralele şi sol); Melinda Kerekeş (mai câştigă în 1948 şi titlurile la individual compus şi inele); Maria Popp (obţine, în 1948, şi titlul la aparate portative). La prima ediţie postbelică a CB de gimnastică, Sofia – 7-10 iulie 1946, sportivele Maria Popp şi Melinda Kerekeş au devenit Campioane Balcanice. În cadrul secţiei de gimnastică au mai activat Magdalena Fintha, Olga Munteanu, Liliana Munteanu, Elisabeta Bodo, Suzana Rakocsi, Irina Redöczi, Ileana Szabo, de asemenea, cu merite în realizarea performanţelor menţionate. Au funcţionat ca antrenori: Ladislau Moldovan, Ianoş Albert, Iudith Fintha şi Deneş Szabo.

Secţia de haltere. Sub conducerea antrenorului Spiridon Herghelegiu, s-a remarcat în mod deosebit prin Ştefan Taşnadi, component al acestei secţii timp de 14 ani. A câştigat 7 titluri naţionale, din care 3 de campion absolut. Selecţionat în lotul naţional începând din 1976, participant la JO din 1980 (Moscova) – locul VI, Vicecampion Olimpic în 1984 la Los Angeles – categoria 110 kg, medaliat cu bronz la CE şi CM din 1983, medaliat cu aur în proba pe echipe la CM din 1984, desfăşurat concomitent cu întrecerile olimpice la Los Angeles, unde a mai obţinut două titluri de Vicecampion Mondial la aruncat şi total. După JO din 1984 s-a dedicat muncii de antrenor în cadrul aceleiaşi secţii.

Secţia de box a fost înfiinţată în 1946; după 1948 – când este adus antrenorul Aurel Weintraub, fost boxer profesionist şi când o serie de boxeri valoroşi printre care s-au aflat Nicolae Fătu şi Ioan Chendreanu i-au sporit forţele, aceasta a devenit cea mai puternică din oraşul Cluj. Din *„echipa de aur”* a secţiei au făcut parte, alături de cei amintiţi, Gustav Ripka, Ludovic Szakacs, Anton Bakoş, Victor Dorian, Puiu Suciu, Mihai Covaci şi alţii. Această echipă, din care a mai făcut parte Francisc Ambruş, a reprezentat Clujul în *Cupa Federaţiei*, clasându-se pe locul II, în 1949, şi pe III, în 1950. În cadrul secţiei şi-a început ascensiunea şi Iosif Mihalik, câştigând titlul la juniori, în 1957, la categoria pană, ulterior transferându-se la CS *Dinamo*. La prima ediţie a *Cupei României* la **lupte** (Arad – 1947), echipa CS *Dermata* s-a clasat pe locul I.

Secţia de fotbal şi-a început activitatea în Campionatul Judeţean, ajungând în Divizia B, în ediţia 1946-1947, unde câştigă seria a treia şi promovează în Divizia A (1947-1948), clasându-se pe locul XI, însă, la barajul de 8 echipe, ratează rămânerea în Divizia A. A fost prezentă la 10 ediţii în Divizia B şi la 10 ediţii în Divizia C, în rest, jucând în Campionatul Judeţean (după 1978). Echipa a avut şi o participare în Cupa României clasându-se până în şaisprezecimi. În anul 1947, echipa masculină de **baschet** *Dermata* s-a numărat printre cele patru formaţii din provincie care au participat la cea dintâi Divizie Naţională de baschet, având în componenţă o serie de jucători valoroşi cum au fost: Rusu, Şerban, Pop, Rigo, Bodoni. În 1950, la primul CN feminin, echipa de baschet *Flamura Roşie* s-a clasat pe locul III, evidenţiindu-se jucătoarele: Albu, Rostaş şi surorile Cristea, performanţă repetată şi la ediţiile din 1951 şi 1952, când echipa a ajuns în semifinale. În ultimii ani forţa asociaţiei *Clujana* a scăzut mult, singura secţie care mai punctează în CN, la tineret şi juniori II, fiind cea de haltere.

CLUBUL SPORTIV *DINAMO* BRAŞOV. Înfiinţat la 20 septembrie 1949, în structura M.I., un rol covârşitor revenindu-i căpitanului Ştefan Ionescu, fost component al delegaţiei participante la JO de la St. Moritz – 1948, cel care a pus bazele acestui club. Pe parcursul anilor, în organizarea clubului au fost prezente 24 de ramuri de sport, dintre care 10 funcţionează şi în prezent. Bilanţul clubului, după 61 de ani de activitate (1949-1999), înregistrează: peste 1100 de Campioni Naţionali; sute de sportivi în loturile naţionale; 2 medalii de bronz la JO; 2 medalii de argint şi 4 de bronz la CM de seniori şi la cele de juniori; 9 medalii de aur, 6 de argint şi 14 de bronz la CE de seniori şi de juniori; 35 de sportivi

medaliaţi la JMU; 203 sportivi medaliaţi la CB de seniori şi juniori. Printre secţiile cu contribuţii deosebite în promovarea şi afirmarea unor ramuri de sport s-au aflat:

Secţia de schi, cu toate ramurile acestei discipline – alpin, fond, sărituri (din 1949) şi biatlon (din 1963). **Schiul alpin** a obţinut primele titluri în 1953 (Ion Cojocaru şi Gheorghe Cristoloveanu), reuşind în cei 61 de ani 309 de titluri de Campioni Naţionali (Dumitru Sulică, Delia Parate, Mihaela Fera, Liliana Ichim, Kurt Gohn şi Claudiu Postolache – cu câte 6 titluri Ion Cavaşi şi Vili Podaru – cu câte 7, Daniela Uncrop –12, Dan Cristea –28, Ilona Mikloş –32). Pe plan internaţional: Dumitru Sulică (bronz, la JMU – 1951), Ilona Mikloş (bronz la JMU – 1964, loc V la CM Spania-2008, Vicecampioană Europeană la CE de poliţie, Suedia-2009); Dan Cristea (4 titluri balcanice); Mihaela Fera (locul XXII la JO – 1994), la care se adaugă în ultimii ani, Nan Ioan Gabriel şi Barbu Alexandru. Antrenori: Ion Cojocaru, Dumitru Sulică, Gheorghe Roşculeţ, Vasile Bobiţ, Ion Matei, Kurt Gohn, Dan Cristea, Nicolae Barbu, Cristea Florin. La **schi fond,** primul titlu a fost obţinut în 1951, în total câştigându-se 344 de titluri de Campion Naţional, principalii protagonişti fiind: Mircea Leampă (36) şi Monica Lăzăruţ (peste 20), Paul Pepene(6). Pe plan internaţional: 17 titluri balcanice; Elena Băşa – locul V la CE de juniori, Monika Gyorgy dublă Vicecampioană Balcanică la C.B de seniori – Bulgaria 2008, bronz la C.B Bulgaria 2009, bronz la CE de politie – Suedia 2009, Paul Constantin Pepene, Campion Mondial proba de urmarire (30 km), tineret.(sub 23 de ani), la CM de schi fond-Hinterzarten, Germania, Petrică Hogiu, Vicecampion Mondial proba de urmărire(20 km), jun.,CM Germania; participanţi la JO de iarnă: Gheorghe Olteanu (1952), Ion Sumedrea (1952), Manole Aldescu (1952 şi 1956). Antrenori: Ştefan Ionescu, Ştefan Stăiculescu, Gheorghe Olteanu, Nicolae Dudu, Borca Daniel. La **biatlon –** György Vilhelm devine campion la prima ediţie a CN din 1964. Din 1962, de la înfiinţarea acestei secţii, au fost câştigate 146 de titluri naţionale (Ion Ţeposu, Ion Olteanu, Gheorghe Gârniţă, Vasile Bejenaru, Iosif Tamaş, Vladimir Todaşcă, Ion Cimpoia, Elena Curea, Adina Şotropa şi alţii). Pe plan internaţional: György Vilhelm (locul V la JO 1964 şi IV la CM din 1974), Gheorghe Gârniţă (argint – prima medalie pentru biatlonul românesc şi locul IV la CM din 1974), Vladimir Todaşcă şi Fr. Foriko (argint la JMU – 1983), 2001, Dana Plotogea Vicecampioană Mondială de jun., Rusia-2001, Reka Ferencz, îşi adjudecă primul titlu mondial-juniori, obţinut de România la biatlon, Torsby-Suedia 2010 şi Roland Gerbacea loc III echipe ştafeta, loc III la CE de vară 2010. Antrenori: Gheorghe Olteanu, Ştefan Stăiculescu, György Vilhelm, Gheorghe Gârniţă, Gheorghe Stoian şi Marian Blaj. La **sărituri cu schiurile –** primul titlu a fost obţinut în 1957 (Nicolae Munteanu); în total au fost 106 de campioni la seniori şi juniori (Gheorghe Frăţilă, Florea Voinea, Dumitru Lupu, Iosif Eröss, Gheorghe Gerea, Constantin Buzoi, Lörinz Balint, Ion Runceanu, Attila Mezei, Mihai Pepene, Florin Spulber,Koszma şi Fulop Szilvester, Tatu Valentin, Gal Szilard şi alţii). Antrenori: Ladislau Kovacs, Constantin Ducan, Ion Oprea, Aurel Munteanu, Nicuşor Munteanu, Ioan Bârlă, Gheorghe Gerea, Lörinz Balint şi Florin Spulber.

Secţia de atletism (1949-1967) obţine primele titluri de Campioni Naţionali în 1951 prin: Victor Pop, Dumitru Zamfir, Aurel Coman – primul Maestru al Sportului. În cei 18 ani de când a funcţionat secţia au fost câştigate 64 de titluri de Campioni Naţionali: Ana Roth (12 titluri şi 37 de recorduri), Ilona Mikloş (6 titluri şi 8 recorduri), Dumitru Zamfir (8 recorduri), Victor Pop (5 recorduri) ş.a. Pe plan internaţional: Ana Roth (locul VI la CE din 1958 şi 1962 şi locul VIII în 1966, medalie de bronz la JMU din 1961 şi 8 titluri balcanice la aruncarea greutăţii); Viorica Gabor (3 titluri balcanice la cros). Antrenori: Aurel Coman, L. Deak, Victor Pop, Liviu Mereuţă, Geza György, Nicolae Tacorian.

Secţia de box (1950-1976) a obţinut 8 titluri de Campioni Naţionali prin: Nicolae Bălan, Iosif Demeter, Nicole Puiu, Ion Chifu şi titlul pe echipe (1955, 1957). Pe plan internaţional: Vasile Mariuţan (medalie de argint la CE – 1957); Alexandru Turei (aur la CE de juniori– 1972); medaliaţi la JMU: Francisc Ambruş (argint – 1953), Mihai Iulian (aur

– 1955), Nicolae Puiu (bronz – 1957), Vasile Mariuţan (bronz – 1957). Antrenori: Titus Sărbătoare, Aurel Weintraub, Aurel Corescu, Mihai Cerchez, Augustin Cucuiatu.

Secţia de fotbal a preluat echipa *Dinamo* Obor în 1950, urmaşa fostei *Unirea Tricolor.* Activează în Divizia A din 1951 (cel mai bun rezultat, locul IV în1953) până când este transferată la Cluj.

Secţia de patinaj viteză (1952-1957 cu juniori şi 1965-1974 cu o echipă redutabilă). A activat şi o grupă de patinaj pe rotile. În cei 15 ani de activitate, au fost câştigate 109 titluri şi numeroase recorduri naţionale la viteză şi alte 26 de titluri la patinajul pe rotile. S-au remarcat: Crista Tracher (27 titluri şi 17 recorduri), Vasile Coroş (6 titluri şi 9 recorduri), Andrei Okoş (7 titluri şi 2 recorduri), Ladislau Fokt (4 titluri), Victor Sotirescu (3 titluri), Gheorghe Pop (4 recorduri). Antrenor Emerit, Ernest Ulrich Petric. În 1974 secţia a fost transferată la CS *Tractorul.*

Secţia de handbal în 11 (1949-1958) şi handbal în 7 (din 1959, care ulterior s-a desfiinţat). Echipa de handbal în 11 a cucerit 2 titluri de Campioană Naţională (1952 şi 1958), 5 locuri II şi un loc III. Echipa de handbal în 7 s-a situat în clasamentul Diviziei A de 3 ori pe locul III şi de 10 ori pe locurile IV-VI. La CE al poliţiştilor, din 1996, echipa s-a clasat pe locul II. Jucătorii care au făcut parte din echipele naţionale au contribuit la cucerirea medaliilor de argint în 1953, 1955 şi 1957, precum şi a celor de bronz în 1987, la JMU. Antrenori: Klaus Thiel, Otto Schmitz, Dumitru Lupescu, Ioan Donca, Antrenor Emerit (1957-1989), Cezar Nica, Dorin Cian, Ioan Gerhard.

Secţia de lupte îşi începe activitatea în 1949 cu stilul *greco-romane* (în 1950 obţine 4 titluri, iar în 1951, locul II pe echipe), iar din 1953 sportivii activează şi la stilul *libere* şi începând din anul următor, la a doua ediţie a CN vor câştiga numeroase titluri. În 1956, secţia de lupte este transferată la CS *Steagul Roşu*, iar în 1971 revin la CS *Dinamo* numai luptele libere. În cei 46 de ani de activitate luptătorii au câştigat 130 de titluri naţionale la seniori şi la juniori. Pe plan internaţional: Stelian Morcov (medalie de bronz la JO şi la CE din 1976); Andrei Ianko (locul IV la JO din 1980, medalie de bronz la CM din 1979 şi medalie de argint la CE de juniori din 1978); Dorinel Bârcu (bronz la CM de juniori-speranţe, din 1985); Emilian Cristea (bronz la CE din 1977); Gheorghe Mâţu (aur la CE de juniori din 1984); Gabriel Lupu şi Vasile Stănescu (medaliaţi cu bronz la CE de juniori); Romică Raşovan (6 medalii la CE de seniori şi la cele de juniori, dintre care 4 de aur), Pavăl Anamaria loc III la CE-Vilnius 2008, Chinţavan Rareş loc III la CE-Tampere-Finlanda 2008, Antrenori: Ioan Vărdău, Ion Bătrân-Antrenor Emerit, Ioan Iancău-Antrenor Emerit, Nicolae Ene, Gheorghe Fodorea, Dumitrescu Laurenţiu.

Secţia de judo, înfiinţată în 1968, câştigă până în prezent un număr de 132 titluri, din care 3 în competiţia pe echipe (1974, 1975, 1995). Rezultate pe plan internaţional: la JO 1984, Mihai Cioc a cucerit medalia de bronz, performanţă în premieră pentru judo-ul românesc; la CM 1983, au obţinut medalii de bronz, Mihai Cioc-seniori şi Alexandru Ciupe, în 1992, la juniori; la CE au fost obţinute 7 medalii, prin Mihai Cioc (3 medalii), Simion Topliceanu (1), Alexandru Ciupe (2), Valeriu Perdivară (1). În 1996 echipa s-a calificat în turul III al CCE, iar în 1997 a câştigat CB al poliţiştilor. Din noua generaţie se remarcă: Dan Fâşie-Campion European juniori-Austria 2006, Campion Mondial(la 66 kg) la CM de poliţie 2008; Claudiu Boştea-Campion European – Moscova 2007, Campion Mondial (73 kg) la CM de poliţie, Libia 2008; Daniel Brata, vicecampion-Libia 2008, bronz la Cupa Mondială Austria 2008, bronz CE 2010; Bogdan Rădulescu-bronz la CM de poliţie-Libia 2008 şi Amado Lazea - loc I la CB seniori 2010. Antrenori: Nicolae Purţuc, Vasile Alexandru – Antrenor Emerit, Ştefan Pop, Vasile Blendica şi Simion Topliceanu.

Secţia de tenis înfiinţată în 1971 a câştigat 49 de titluri prin Traian Marcu (14 titluri), Iudith Gohn, Ciprian Porumb, George Cosac (19) şi alţii. Rezultate pe plan internaţional: Traian Marcu (aur şi argint la CE din 1978 şi aur la JMU din 1979); Camelia Chiriac (argint la turneele europene din 1979); Cristinel Bucur (argint la turneele europene din 1982); Horia Tecău (component lot naţional de Cupă Davis)-loc I la dublu, CE de juniori-San

Remo, campion la dublu juniori-Wimbledon 2002, finalist la Wimbledon în proba de dublu 2010; Gabriel Moraru-Campion European pe echipe cu Dinamo Braşov în 2007 şi component lot naţional de Cupă Davis 2005-2006; Victor Hănescu(component lot de Cupă Davis), în 2008 deţine două titluri, unul la simplu la Gstaad şi unul la dublu la Kitzbuhel, în 2009 clasându-se pe locul 26 ATP, cel mai bun loc din carieră**;** Ciprian Porumb Jr (vicecampion european 2009). Antrenori: Günther Bosch, Ion Racovitză-Antrenor Emerit, Iosif Kerekeş, Iudith Gohn, Adrian Badu, Traian Marcu- Antrenor Emerit, Remus Farcaş şi Bela Mozes.

Secţia de alpinism funcţionează din 1953. Au fost cucerite peste 50 de titluri de Campioni Naţionali (din 1997 şi pe structură artificială). Realizări deosebite: recordul de traversare a Carpaţilor Meridionali pe timp de iarnă, escaladarea – în premieră – a peste 300 de trasee, peste 3000 de escalade în stâncă; cucerirea unor vârfuri de mare dificultate din masivi muntoşi din diferite continente. S-au remarcat: Tudor Hurubeanu, Alexandru Floricioiu, Nicolae Jitaru, Mircea Opriş, Victor Popescu, Adrian Tănase, Gheorghe Bota, Cătălin Dragomir, Dan Scorţea, Dan Postolache, Gheorghe Pop şi mulţi alţii. Alpinistul Dan Scorţea a participat la CM de escalade (1997-1998). Antrenori*:* Gheorghe Roşculeţ, Alexandru Floricioiu (Antrenor Emerit), Nicolae Jitaru, Cătălin Dragomir.

Secţia de şah. Din 1995 a preluat activitatea de la *Astra* Braşov, care avea echipă în Divizia A, şi a transferat o serie de jucători valoroşi din ţară şi de peste hotare. În cei 5 ani au fost câştigate 8 titluri naţionale (Bela Badea, Ligia Jicman). Antrenori: Ilie Cioroianu, Alexandru Forţu, Şerban Neamţu, Corvin Radovici. În cadrul clubului au mai funcţionat secţii la: haltere (1949-1951); hochei (1950-1952 şi 1967-1971); baschet (1950-1953) transferată la Oradea; motociclism (1950-1952); tir (1954-1955); volei (1950-1958); gimnastică (1965-1971); patinaj artistic (1967-1976) cu 23 de titluri la juniori şi copii (Maria Chiţu, Marius Negrea); scrimă (1962-1969); ciclism(1952-1958), sub îndrumarea lui Nae Chicomban. În structura clubului a funcţionat cu bune rezultate cercul *Tânărul Dinamovist*, care s-a transformat în secţii de juniori ale clubului şi ale CSŞ *Dinamo*. Clubul dispune de un foarte modern complex sportiv. Comandanţii clubului: Ştefan Ionescu (1949-1950), Dumitru Petric (1950-1951), Vasile Costea (1952), Mihai Marius (1952-1953), Iosif Ronay (1954-1956), Gheorghe Turtureanu (1956), Petre Badea (1956-1960), Carol Siferdeker (1961), Silviu Ghiţescu (1971-1973), Aurel Voina (1973-1990), Romulus Vlădoiu (1990-1993), Ion Staicu (1993), Constantin Luca (2001 – 2009). În anul 2001, sportivii clubului au câştigat 28 de titluri de Campioni Naţionali şi s-au clasat de 71 de ori pe locurile II şi III la CN de seniori, tineret şi juniori. La competiţiile internaţionale oficiale de seniori, juniori şi cadeţi (CM, CE, Cupe Mondiale şi Europene şi CB) sportivii clubului au cucerit 6 medalii în probele individuale şi au contribuit la obţinerea unei medalii pe echipe. În anul 2006, prin Hotărâre a Guvernului şi Ordin al Ministerului Administraţiei şi internelor, CS Dinamo Braşov s-a transformat în *Centrul Sportiv Dinamo,* trecând în subordinea CS Dinamo Bucureşti. Conform tradiţiilor sale acest centru a continuat să se afirme în sportul românesc şi în perioada următoare (2001 – 2009). Activitatea acestei structuri sportive a fost condusă de jucătorul de tenis George Cosac.

CLUBUL SPORTIV *DINAMO*, BUCUREŞTI. Club sportiv militar departamental, aparţinând Ministerului de Interne. El s-a creat pe temelia Asociaţiei Sportive *Pompierul,* având iniţial, în 14 mai 1948, trei secţii: tenis de masă, şah şi fotbal (echipa clubului rezultând din unificarea echipelor divizionare *Unirea Tricolor* şi *Ciocanul*). Denumirea de *Dinamo* a fost preluată din sportul sovietic, în care mai multe echipe şi cluburi purtau acest nume, cu semnificaţie simbolică de *„energie", „putere".* În 1995, fotbalul s-a desprins din structura clubului, constituindu-se în FC *Dinamo.* În cei 62 ani de existenţă (1948–2010) palmaresul clubului *Dinamo* este impresionant: 122 medalii la JO (1956-2008), dintre care 35 de aur, 38 argint, 49 de bronz. La CM (1954 - 2010) sportivii săi au dobândit 797 medalii (243 aur, 294 argint, 275 bronz), la CE –880 medalii (2448 + 301 +331), la CB – 3675 medalii (1254

+ 1567 +854). În Cupa Campionilor Europeni, 9 locuri I - 3 volei masculin, 1 handbal, 1 rugby, 3 scrimă, 1 tenis), 5 locuri II – scrimă şi 1 loc III – scrimă. În Cupa Cupelor – 1 loc I la volei masculin, iar la JMU, 179 medalii, dintre care 70 de aur. În CN (1948-2000) s-au realizat, de către sportivii dinamovişti, peste 10.751 titluri de campioni şi 2632 recorduri naţionale. Acestui total de medalii şi titluri i se adaugă 5 recorduri olimpice şi 4 mondiale. La acest bilanţ se adaugă alte numeroase medalii obţinute de sportivii dinamovişti la CM şi CE de tineret şi juniori. Un asemenea potenţial de concurs a fost creat de cele 22 de secţii care au funcţionat în majoritatea acestui interval de timp (atletism, baschet, box, kaiac-canoe, canotaj, ciclism, gimnastică, haltere, handbal, judo, lupte, natație, polo, rugby, tenis de câmp, tir, volei băieţi şi fete, arte marţiale, călărie, hochei, scrimă, paraşutism). Aceste secţii au fost conduse de specialişti şi de antrenori de elită ai sportului românesc, dintre care 96 au primit distincţia de Antrenori Emeriţi, iar un număr de peste 300 de sportivi au fost declaraţi Maeştri Emeriţi ai Sportului. Complexul Sportiv Dinamo a fost construit de Ministerul de Interne la sfârşitul anilor ’40 şi începutul anilor ’50 în Şoseaua Ştefan cel Mare, în gropile în care se organizau în perioada interbelică concursuri de motociclism, motocros şi ciclism. Dotarea şi ambianţa Complexului l-au situat în fruntea bazelor sportive din ţară şi străinătate. El conţine terenuri de fotbal, de handbal, de tenis, de baschet, poligon de tir, sală de jocuri şi de gimnastică, de box, de haltere şi culturism, velodrom, bazin de înot, pistă de atletism şi alte dotări moderne. Sportivii şi secţiile pe ramuri de sport au reuşit, prin performanţele lor, să situeze CS *Dinamo* printre unităţile sportive de elită pe plan intern şi internaţional. O expresie elocventă sunt şi rezultatele obţinute de către sportivii dinamovişti la JO de la Sydney 2000, unde au cucerit 10 medalii dintre care 5 de aur, 2 de argint şi 3 de bronz.

Secţia de atletism a început să se constituie încă din anul înfiinţării clubului, din iniţiativa unor tineri alergători, cărora li s-au adăugat, pe parcurs, şi alţi atleţi care au adus faimă atletismului românesc. Primul titlu de campion a fost obţinut, în 1949, de către Victor Firea la cros (10 km) care, împreună cu Ion Gânscă, Traian Petcu şi Ladislau Deak, au pus bazele acestei secţii. Pe parcursul anilor, nume de rezonanţă din atletismul românesc au activat în cadrul secţiei, îmbogăţind palmaresul acesteia cu sute de titluri şi medalii câştigate la CN, printre autori numărându-se: Alexandru Stoenescu, Dumitru Bârdău, Ilie Savel, Ştefan Prisiceanu, Dumitru Zamfir, Sanda Grosu, Andrei Demeter, Andrei Barabaş, Nicolae Mustaţă, Florica Oţel, Elisabeta Teodorof, Dinu Piştalu, Gheorghe Costache, Adrian Gagea şi mulţi alţii. La aniversarea celor 50 de ani de la înfiinţarea clubului (1948-1998), bilanţul secţiei de atletism înregistra: JO – 4 medalii (1 aur, 3 argint); CM – 1 argint; CE – 13 medalii (2 aur, 7 argint, 4 bronz); JMU – 13 medalii (5 aur, 5 argint, 3 bronz); recorduri olimpice – 3; recorduri mondiale – 2; CB – 589 medalii (148 aur); recorduri balcanice – 80. În anii 1998-2000, zestrea secţiei s-a îmbogăţit cu: 1 medalie de argint la JO; 1 medalie de aur şi 2 de bronz la CM; 1 medalie de bronz la CE. Printre cei care au realizat aceste performanţe s-au aflat: Mihaela Peneş - Campioană Olimpică în 1964, Vicecampioană Olimpică în 1968, medaliată cu argint la CE din 1966; Argentina Menis – Vicecampioană Olimpică în 1972, medaliată cu argint la CE din 1974, 3 recorduri olimpice şi 2 recorduri mondiale la disc; Valeria Bufanu – Vicecampioană Olimpică la 100 m garduri în 1972, medaliată cu argint la 60 m garduri la CE din 1973 şi cu bronz, la lungime, la CE din 1974; Cornelia Popescu – medaliată cu argint la CE din 1970 şi 1971 (aer liber) şi cu bronz la CE de sală din 1971, la înălţime; medaliaţi cu argint la CE – Zoltan Vamoş (1962 – 3 000 m obstacole) şi Leonida Karaiosifoglu (1969 – 20 km marş), iar cu bronz, Şerban Ioan (1970 – înălţime). Până la finele anului 2010, palmaresul secţiei s-a îmbogăţit cu alte noi medalii, astfel că bilanţul acestei secţii este de: 5 medalii la JO(2 aur, 3 argint); 18 medalii la CM(6+5+7); 29 medalii la CE(7+13+9); 711 la CB, dintre care 222 de aur; 16 medalii la JMU(6+5+4) şi 1 medalie de aur la CM ale poliţiei. La toate acestea se adaugă cele 3 recorduri olimpice şi 2 mondiale, obţinute la disc. Dintre atleţii mai recent promovaţi în cadrul secţiei s-au

remarcat în mod deosebit: Nicoleta Grasu – medaliată la disc, cu argint la CE de la Barcelona 2010, cu bronz la Budapesta 1998 şi Goteborg 2006. La CM, de la Edmonton 2001, atleta şi-a adjudecat medalia de argint, bronzul revenindu-i în cadrul CM de la Atena 1999 şi Berlin 2009; Lidia Şimon – medaliată cu bronz la CM de la Atena 1997 şi Sevilla 1999, medaliată cu aur în proba pe echipe şi cu bronz la individual la CM de semimaraton de la Tokyio din 2000 şi la CM la Edmonton 2001; Vicecampioană Olimpică în 2000 Sydney-maraton. O altă atletă de mare valoare este Constantina Diţă-Tomescu, desemnată sportiva anului 2008, primind cea mai importantă distincţie pe distanţe lungi, titlul AIMS/ASICS World Athlete Of The Year. Atleta este Campioană Mondială la semi-maraton, Edmonton 2005, medaliată cu bronz în proba de maraton, la CM de la Helsinki 2005 şi Campioană Olimpică la Beijing 2008, bronz la proba de 20 km la CM de alergare pe şosea de la Debrecen 2006, cu stabilirea de record european pe distanţa de 15 km. La băieţi, triplusaltistul Marian Oprea, considerat cel mai bun atlet român, a cărui carieră a culminat până acum cu locul II de la JOde la Atena, unloc III la CM de la Helsinki şi tot un loc III la CE de la Goteborg. Un număr de 12 atleţi care au activat în anumite perioade în cadrul secţiei au primit titlul de Maestru Emerit al sportului, iar un număr de şapte tehnicieni pe cel de Antrenor Emerit (Ioan Benga, Ion Vintilă, Alexandru Stoenescu, Alexandru Mazilu, Nicolae Păiş, Lixandru Pandele, Constantin Mihail), la care se adaugă mai proaspeţii antrenori Liviu Şimon, Costel Grasu.

Secţia de baschet a luat fiinţă în primăvara anului 1949, printre componenţii primei formaţii aflându-se: Dan Niculescu, Lucian Vasilescu, Cosma Liţă, Cornel Oprişan, Gabriel Zugrăvescu şi alţii. În 1950 echipa se clasează pe locul III, iar în 1953 câştigă pentru prima oară titlul naţional, pe care avea să-l păstreze încă doi ani consecutiv. Au mai jucat, pentru *Dinamo*, în acea perioadă: Emanuel Răducanu, Liviu Nagy, Mihai Răducanu, Ladislau Kary, Teodor Giurculescu ş.a. În perioada 1953-1999 au fost cucerite 21 de titluri de Campioni Naţionali: 1953-1955 (antrenor Grigore Avachian); 1957 (Alexandru Popescu); 1965, 1968-1977 (Dan Niculescu); 1979, 1983, 1988 (Gheorghe Novac); 1994 (Vasile Popa – Doru Groşan); 1997 (Vasile Popa – George Chiraleu – director tehnic); 1998 (Victor David – George Chiraleu – director tehnic). Echipa a câştigat de 4 ori Cupa României. Dintre jucătorii cu contribuţii deosebite care au reprezentat echipa clubului *Dinamo* de-a lungul anilor, pot fi menţionaţi: Marian Strugaru, Horaţiu Giurgiu, Florin Dudescu, Pavel Visner, Marian Spiridon, Radu Popovici, Mihai Albu, Gheorghe Novac, Radu Diaconescu, Mircea Chivulescu, Vasile Popa, Lucian Ivascenco, Ioan Uglai, Dan Niculescu II, Marian Braboveanu, Gabriel David, Marian Marinache, Andrei Popovici, Alexandru Vinereanu şi mulţi alţii. În ediţia 1972-1973 a CCE, echipa s-a calificat în sferturile de finală. O mare parte dintre jucătorii echipei *Dinamo* au fost componenţi ai lotului naţional de baschet, contribuind la reprezentarea baschetului românesc pe plan internaţional. Un mare număr de ani, Dan Niculescu, antrenorul secţiei, a îndeplinit şi funcţia de antrenor al lotului reprezentativ, urmat de Popa Vasile, actualul antrenor principal al ehipei. În cadrul secţiei au activat 4 Maeştri Emeriţi ai Sportului (Dan Niculescu II, Gh. Novac, M. Albu şi R. Diaconescu) şi 4 Antrenori Emeriţi (Dan Niculescu, Teodor Giurculescu, Gh. Novac, G. Chiraleu).

Secţia de box s-a constituit în cadrul Clubului în 1950 şi a reprezentat de-a lungul anilor o adevărată şcoală de box, care a contribuit decisiv la afirmarea boxului românesc pe plan internaţional, cu un număr de 15 medalii la JO (1aur, 6 argint, 8 bronz); 20 medalii la CM (2 aur, 8 argint, 10 bronz); 61 medalii la CE (7 aur, 18 argint, 36 bronz); 147 medalii la CB (dintre care 23 aur). Pe plan intern, boxerii dinamovişti au câştigat peste 180 titluri de Campioni Naţionali. Primele titluri au fost obţinute în 1950 de către Dumitru Ciobotaru şi Nicolae Linca, după care au urmat Ilie Dragnea, Toma Constantin, Dumitru Ţurlui, Constantin Dumitrescu, Iosif Mihalik, Vasile Mariuţan şi alţii. Prima victorie internaţională a obţinut-o Dumitru Ciobotaru la Festivalul Internaţional al Tineretului şi Studenţilor din 1953, unde a obţinut medalia de aur. Primele medalii olimpice ale

dinamoviştilor au aparţinut lui Constantin Dumitrescu – medalie de bronz şi **Nicolae Linca – prima şi singura medalie de aur a boxului românesc**, ambele cucerite la JO din 1956. Printre cei care au contribuit la realizarea acestui bilanţ impresionant s-au aflat: Nicolae Linca, sportiv care, pe lângă primul titlu olimpic cucerit în 1956, şi-a mai înscris în palmares 2 medalii de bronz la CE din 1953 şi 1955; Ion Monea – medalie de bronz la JO din 1960 şi medalie de argint la JO din 1968, 2 medalii de argint la CE din 1963 şi 1969 şi o medalie de bronz la CE din 1967; Ion Alexe – argint la JO din 1972, aur la CE din 1969 şi bronz la CE din 1973; Calistrat Cuţov – bronz la JO din 1968, aur la CE din 1969, argint la CE din 1971 şi bronz la CE din 1977; Simion Cuţov – argint la JO din 1976, aur la CM de juniori din 1972, argint la CM de seniori din 1974, 2 medalii de aur la CE din 1973 şi 1975; Mircea Şimon – argint la JO din 1976, 2 medalii de bronz la CE din 1975 şi 1977; Daniel Dumitrescu – argint la JO din 1988, argint la CE din 1989; Marian Simion – bronz la JO din 1996, argint la JO din 2000, bronz la CM din 1997, aur la CM din 1999, argint la CE din 1996 şi bronz la CE din 1998; Dorel Simion – bronz la JO din 2000, 2 medalii de aur la CM de juniori din 1994 şi 1995, aur la CM din 1997, aur la CE din 1998; Vasile Nistor – bronz la CM din 1991 şi 1993, aur la CE din 1991; Rudel Obreja – bronz la CM şi argint la CE din 1989; Vasile Antonio – bronz la CE din 1965 şi argint la CE din 1971, Viorel Simion – bronz la CM 2005. Au mai obţinut medalii la CE: Constantin Gheorghiu, Ion Covaci, Teodor Dinu, Titi Cercel, Ilie Dragomir, Constantin Tiţoiu, Gheorghe Simion şi alţii. Un număr de 13 boxeri care au activat în cadrul secţiei au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului, iar 9 tehnicieni, pe cel de Antrenor Emerit. Printre antrenorii secţiei s-au numărat: Constantin Nour, Constantin Dumitrescu, Vasile Mariuţan, Ion Monea, Ion Dumitru, Valentin Vrânceanu, Calistrat Cuţov, Gheorghe Simion, Dumitru Dorobanţu şi Gheorghe Napoleon.

Secţia de canotaj a intrat în plină activitate în 1951, când elevii antrenorului Francisc Cserhati au câştigat şi primele titluri de Campioni Naţionali (2+1 şi 4+1). Bilanţul secţiei este impresionant: 33 medalii (16 aur, 10 argint şi 7 bronz) la JO; 117 medalii (42–34–41) la CM; 38 medalii (13–12–13) la CE; 13 medalii la JMU (dintre care 4 de aur); 107 medalii (dintre care 67 aur) la CB. Sportivii secţiei au adus o contribuţie decisivă la afirmarea canotajului românesc pe plan internaţional, reuşind o serie de performanţe în premieră, printre care: primul titlu de Campioni Europeni cucerit în 1955 la Gand, de către echipajul 4– (Tiberiu Măcean, Anton Sânceac, Nicolae Radu, Ştefan Pongratz); primul titlu Mondial din istoria canotajului românesc, câştigat în 1970 (St. Catharines) de către echipajul 2+ (Ştefan Tudor, Petre Ceapura şi Gheorghe Gheorghiu); prima medalie olimpică (bronz) în 1972 (München) obţinută de către echipa-jul 2+ (Ştefan Tudor, Petre Ceapura, Ladislau Lovrenski). Sportivii dinamovişti au făcut parte din majoritatea echipajelor reprezentative care au cucerit cele 191 de medalii olimpice, mondiale şi europene ale canotajului românesc. Dintre sportivii cu un palmares deosebit, multipli medaliaţi la JO şi CM, pot fi menţionaţi: Rodica Arba (Puşcatu) (4 titluri mondiale şi 2 olimpice); Iulia Bulie (Bobeică) (3 aur, 2 de argint şi 2 de bronz la CM, argint la JO); Constanţa Burcică (Pipotă) (5 titluri mondiale, 3 aur 1 argint, 1 bronz la JO); Georgeta Damian (3 medalii de aur şi una de argint la CM, 5 titluri olimpice,1 bronz); Elena Georgescu (Nedelcu) (4 titluri mondiale, 3 aur, 1argint, 1 bronz la JO,); Marin Gheorghe (3 aur, 4 argint şi 3 bronz la CM); Doina Ignat (4 titluri mondiale şi 4 aur, 1 argint, 1 bronz la JO); Olga Homeghi (3 titluri mondiale şi 2 olimpice); Elisabeta Lipa (Oleniuc) (1 aur, 10 argint şi 2 bronz la CM, 5 aur, 2 argint şi 1 bronz la JO); Liliana Gafencu (2 argint, 2 bronz la CM, 3 aur JO); Viorica Susanu(5 aur, 3 argint, 3 bronz la CM, 4 aur, 1 bronz la JO) Ecaterina Oancia (Iane) (3 titluri CM şi 1 aur, 1 argint, 1 bronz la JO); Valentin Robu (2 aur, 2 argint şi 2 bronz la CM, Vicecampion Olimpic); Doina Liliana Şnep (Bălan) (4 titluri mondiale, 2 medalii de argint şi 1 de bronz la JO); Viorel Talapan (3 aur, 3 argint şi 2 bronz la CM, medaliat cu aur şi argint la JO); Neculai Ţaga (1 aur, 2 argint şi 2 bronz la CM, medaliat cu aur şi bronz

la JO). Au mai cucerit titluri şi medalii la CM şi JO: Angela Alupei (Tamaş)(2 la JO), Adriana Bazon (Chelariu) (3 titluri mondiale, 3 argint JO), Maria Fricioiu, Viorel Dorel Năstase, Doina Spircu (Crăciun), Valer Toma, Vasie Tomoiagă. La CE s-au remarcat în mod deosebit: Ştefania Borisov (Gurău) (27 medalii – 4 aur), Iuliana Bulugioiu (Togănel) (12), Florica Ghiuzelea (18), Ioana Tudoran (3 aur, 1 argint la CE, medalie de argint la CM). Alţi medaliaţi la competiţiile internaţionale oficiale: Elena Avram, Sonia Bălan (Bulugioiu), Florica Dospinescu (Petcu), Dumitru Grumezescu şi Ilie Oanţă (Campioni Europeni şi Vicecampioni Mondiali), Fănică Hanuseac (Costea), Ioana Ilie, Petre Iosub, Livia Leonte (Tieanu), Camelia Macoviciuc, Claudiu Gabriel Marin, Georgeta Maşka (Militaru), Aneta Matei (Sieburg), Aneta Mihaly (Marin), Elena Oprea, Angela Păunescu (Codreanu), Oprea Păunescu, Ionel Petrov, Stelian Petrov, Viorica Udrescu (Rohan), Felicia Urziceanu, Iulian Ioan Vizitiu, Marlena Zagoni (Predescu), Georgeta Crăciun, Camelia Lupaşcu, Elena Pârvan – Şerban, Ioana Papuc, Simona Strâmbeschi, Rodica Anghel, Maria Apachiţei. Pentru performanţele obţinute, 45 sportivi au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului. Antrenorii care au activat în cadrul secţiei: Francisc Cserhati (în perioada 1951-1960); Dumitru Popa – Antrenor Emerit (1960-1990); Stelian Petrov – Antrenor Emerit (1962-1963 şi 1975-1980) Viorica Udrescu (Rohan) – Antrenoare Emerită (1963-1973); Pall Barcany – Antrenor Emerit (1965-1973); Ioan Dospinescu – Antrenor Emerit (din 1980 şi în prezent); Dan Toma – Antrenor Emerit (1990-1994, la lotul masculin).

Secţia de ciclism, înfiinţată în primăvara anului 1949, reuşea să câştige în toamna aceluiaşi an primul titlu de Campion Naţional. Bilanţul secţiei: contribuie la clasarea pe locurile V, VI şi VIII la JO, prin Gabriel Moiceanu (V), Aurel Şelaru şi Ludovic Zanoni; ; 1 medalie de bronz şi 1 loc IV echipe la CM şi 1 record mondial; 1 medalie argint la individual şi un loc IV pe echipe la JMU; 170 medalii, dintre care 28 aur la CB; câştigători de 15 ori ai *Turului României* şi de 8 ori în *Cursa Păcii*; câştigători ai mai multor etape din tururile României, Italiei, Franţei, Elveţiei, Iugoslaviei, Greciei, Turciei, Germaniei; locul VIII la CE ale Poliţiei. Cei mai reprezentativi sportivi ai secţiei au fost Maeştri Emeriţi ai Sportului Gabriel Moiceanu, Gheorghe Lăutaru, Ion Cosma, Mircea Romaşcanu, Ludovic Zanoni, Teodor Vasile, care, împreună cu alţi numeroşi ciclişti valoroşi, au constituit nucleul de bază al loturilor reprezentative. Artizanii acestor performanţe au fost Antrenorii emeriţi Nicolae Voicu şi Mircea Mihăilescu.

Secţia de gimnastică şi-a început activitatea în anul 1949, reuşind să promoveze numeroşi sportivi valoroşi care au dominat CN şi au reprezentat gimnastica românească pe plan internaţional, adunând în palmares un număr de 16 medalii la JO (3 aur, 5 argint, 8 bronz); 31 medalii la CM (15-12-8); 52 la CE (19-18-16); 270 medalii la CB (dintre care 100 aur) şi 30 medalii la JMU (10-7-13). Printre cei care au contribuit la promovarea şi afirmarea gimnasticii în perioada de început s-au aflat: Francisc Kocsis, Frederic Orendi (37 titluri de campion), Ştefan Hărgălaş, Ion Zamfir, Gheorghe Tohăneanu, Teofila Băiaşu, Evelin Slavici, Ileana Săcălici, Aneta Ţicu, cărora le-au urmat: Emilia Liţă, Petre Miclăuş, Rodica Apăteanu, Anton Kadar, Elena Ceampelea şi apoi Alina Goreac, Dănuţ Grecu, Nicolae Oprescu, Molnar Levente, Romulus Bucuroiu, Marian Drăgulescu şi mulţi alţii. Sportivii dinamovişti au avut următoarele contribuţii la reprezentarea olimpică (unele performanţe realizate în premieră): 1956 – medalie de bronz prin Emilia Liţă şi Ileana Săcălici (echipe); 1960 – bronz, Emilia Liţă (echipe); 1976 – argint, Anca Grigoraş (echipe) şi bronz, Dănuţ Grecu (inele); 1980 – argint, Anca Grigoraş (echipe); 1984 – aur, Simona Păuca şi Laura Cutina (echipe), aur, Simona Păuca (bârnă) şi bronz, Simona Păuca (individual compus); 1988 – argint, Aurelia Dobre (echipe) şi bronz, Marius Gherman (bară fixă); 1996 – argint, Marius Urzică (cal cu mânere); 2000 – aur, Marius Urzică (cal cu mânere); 2004 – argint (cal cu mânere), bronz (echipe)-Marius Urzică; argint Marian Drăgulescu (sol), bronz, Marian Drăgulescu (echipe şi sărituri), Daniel Popescu(echipe), Răzvan Şelariu(echipe). Printre medaliaţi la CM s-au aflat: Aurelia Dobre, care în1987 s-a dovedit a fi cea mai

bună gimnastă a lumii, cucerind 3 medalii de aur la individual compus (performanţă realizată pentru prima oară de către o gimnastă românca), bârnă şi la echipe, precum şi 2 medalii de bronz – la sărituri şi sol, iar la ediţia din 1989 a CM, o medalie de argint în proba pe echipe; Dănuţ Grecu – Campion Mondial la inele în 1974, medaliat cu argint la CM din 1979 şi cu bronz, în 1978, la aceeaşi probă; Laura Cutina – medaliată cu argint, la CM din 1983 şi 1985 în proba pe echipe; Eugenia Popa – argint în 1989 şi bronz în 1991 (echipe); Emilia Liţă şi Ileana Săcălici – medaliate cu bronz la CM din 1958 (echipe); Marius Gherman – Vicecampion Mondial la bară fixă în 1993; Nicolae Bejenaru – bronz cu echipa în 1995 (performanţă în premieră), Marian Drăgulescu – aur la sol în 2001, sol în 2002, sărituri CM 2005, sărituri şi sol în 2006, sărituri şi sol 2009, argint la sărituri – 2003, Daniel Popescu – argint la sărituri în 2007. Medaliaţi la CE: aur – Dănuţ Grecu (1975 – inele); Marius Urzică (2000 – cal cu mânere); Marian Drăgulescu (2000 – sol); Ioan Suciu (2000 – sărituri); Marian Drăgulescu(2002 – echipe şi sol); Marian Drăgulescu (2004 -4 medalii de aur: echipe, IC, sol, sărituri), Răzvan Şelariu(2004 – echipe); argint – Alina Goreac (1973 – bârnă); Dănuţ Grecu (1973 – inele); Kurt Szilier (1981 – cal cu mânere; Marius Urzică, Marian Drăgulescu, Ioan Suciu, Rareş Orzaţă(2000 – echipe), Daniel Popescu(2006 – echipe), Răzvan Şelariu(2005 – IC şi sol, 2006 – echipe, 2008 – sol); bronz – Alina Goreac(1973 – sol, 1975 – bârnă şi sărituri); Anca Grigoraş(1973 – bârnă); Levente Molnar (1983 – inele), Marius Gherman (1985 – bară fixă, 1989 – sărituri); Marian Drăgulescu (2000 – individual compus) Daniel Popescu(2008 – echipe); Răzvan Şelariu(2005 – echipe, 2008 – echipe). Au mai cucerit medalii de aur, la CE de junioare, Aurelia Dobre în 1986 la sărituri şi paralele, iar în 1998, Marian Drăgulescu a intrat în posesia medaliilor de argint la sărituri şi de bronz, la sol şi echipe (din care a făcut parte şi Florin Zimcencu). În palmaresul secţiei se mai înscriu: 27 medalii (8–7–12) la JMU şi peste 270 medalii la CB. Un număr de 10 sportivi au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului, iar 11 antrenori care au contribuit la realizarea performanţelor acestei secţii, pe cel de Antrenor Emerit: Emilia Liţă, Francisc Kocsis, Florea Ştefănescu, Gheorghe Condovici, Ştefan Tarko, Dănuţ Grecu, Anca Grigoraş, Vasile Coşariu, Mircea Bădulescu, Ştefan Gal, Elena Ceampelea, Marius Urzică, Cristian Potra, Cristian Moldovan.

Secţia de haltere a fost înfiinţată în 1948 din iniţiativa lui Gh. Piticaru, căruia i s-a alăturat Alex. Cosma, cel care câştiga primul titlu de Campion Naţional, iar din 1951 devenea şi antrenor al secţiei. Alex. Cosma (Maestru al Sportului în 1953) a reprezentat mulţi ani lotul la categoria 56 kg, iar ca antrenor a format numeroşi campioni şi recordmani naţionali, în 1951 şi 1952 câştigând CN pe echipe cu CS *Dinamo*. Palmaresul secţiei cuprinde 27 medalii la CM; 58 medalii la CE şi 86 medalii la CB. Printre halterofilii reprezentativi ai secţiei s-au numărat: Gheorghe Mănăilescu, Gheorghe Purcărea, Gheorghe Teleman, Gheorghe Enciu, Petre Teodor şi alţii. Cel mai reprezentativ sportiv al secţiei a fost Andrei Socaci, care a realizat un bilanţ remarcabil: 6 medalii de aur la CM de juniori şi 6 medalii de aur la CE de juniori în 1985 şi 1986; Vicecampion Olimpic în 1984; 12 medalii, dintre care 3 de aur, 3 de argint şi 6 de bronz cucerite la CM în perioada 1984-1990; 15 medalii, dintre care 4 de aur, 5 de argint şi 6 de bronz la CE desfăşurate între 1986-1991. A mai câştigat o medalie de bronz la CM din 1987, Constantin Urdaş. Halterofilii Andrei Socaci, Gh. Mincu şi Gh. Teleman au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului, iar Alexandru Cosma pe cel de Antrenor Emerit.

Secţia de handbal s-a constituit în 1956, prin preluarea echipei CSU Bucureşti, formată din studenţi de la IEFS, printre care se aflau şi Cosma Liţă, Oprea Vlase, Gabriel Zugrăvescu, acesta fiind începutul handbalului în 7, care urma să dezvolte tradiţiile şi rezultatele obţinute de handbalul în 11 (echipa *Dinamo* a fost campioană în ediţiile 1958-1959 şi 1962-1963). Curând, handbalul dinamovist avea să se impună pe plan intern şi internaţional prin numeroşi jucători de valoare, componenţi de bază ai loturilor reprezentative. Echipa masculuină a CS *Dinamo* a cucerit 9 titluri de Campioni Naţionali (4

titluri între 1958-1962; 3 între 1963-1966; 1977-1978; 1985-1986) şi de 6 ori *Cupa României*, iar pe plan internaţional a cucerit CCE în 1965. Handbaliştii dinamovişti au avut o contribuţie deosebită, în cadrul echipelor naţionale, la realizarea unui bilanţ remarcabil la competiţiile internaţionale oficiale: la JO – medalie de argint în 1976 (Adrian Cosma, Mircea Grabovski, Ghiţă Licu, Cornel Penu), 3 medalii de bronz în 1972 (A. Cosma, G. Licu, Cornel Penu, Marin Dan, Valentin Samungi), 1980 (A. Cosma, Claudiu Ionescu, Cornel Durău) şi 1984 (Mircea Bedivan). La CM handbaliştii dinamovişti au contribuit la cucerirea a 4 medalii de aur (1961, 1964, 1970, 1974) şi a două medalii de bronz (1967, 1990), printre cei remarcaţi aflându-se: Petre Ivănescu, Mihai Redl, Gh. Covaci, Mircea Costache I, Mircea Costache II, Hans Moser, Virgil Hnat, Gh. Coman, Titus Moldovan, Valentin Samungi, Cornel Penu, Adrian Cosma, Mircea Ştef, Liviu Bota, Ion Bogolea, M. Grabovski, Marin Dan, Nica Cezar, Ghiţă Licu, Grabovschi Mircea şi alţii. Cu participarea handbaliştilor dinamovişti, echipa naţională a mai obţinut: 4 medalii(1 argint și 3 bronz) la JO; 6 medalii(4 aur, 2 bronz) la CM; 1 loc I şi 2 locuri II în Superliga Campionilor Mondiali şi Olimpici; 4 medalii de aur la JMU; 40 de medalii (8 de aur) la CB. Un număr de 21 handbalişti care au activat în cadrul secţiei au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului, iar 4 tehnicieni, pe cel de Antrenor Emerit (Oprea Vlase, Ghiţă Licu, Valentin Samungi, Alexandru Ilie). Se remarcă în mod deosebit contribuţia Antrenorului Emerit Vlase Oprea, care, timp de peste 30 ani, s-a aflat la cârma echipei *Dinamo* şi a condus în numeroase rânduri echipa naţională spre marile victorii internaţionale.

Secţia de kaiac-canoe a început să funcţioneze numai la kaiac în august 1949, avându-i ca sportivi şi susţinători pe Radu Huţan, Nicolae Navasart, Radu Marinescu, Vasile Mănăilă, Mircea Anastasescu şi alţii. În 1950 au fost câştigate primele titluri de Campioni Naţionali la kaiac, iar din 1951 şi la canoe. În decursul anilor, peste 400 de sportivi au fost campioni şi medaliaţi la CN de kaiac-canoe. Sportivii CS *Dinamo* au avut o contribuţie remarcabilă la reprezentarea acestor ramuri pe plan internaţional, numărându-se printre primii care au realizat în premieră o serie de performanţe, printre care: medalie de bronz la CM din 1954 (Macon) obţinută de Mircea Anastasescu, cu care începe istoria kaiacului românesc pe plan internaţional; două titluri olimpice obţinute de Leon Rotman (C1-10000 m şi C1-1000 m) şi titlul olimpic la C2-1000 m obţinut de Simion Ismailciuc şi Dumitru Alexe, la JO din 1956, acestea reprezentând **primele medalii olimpice de aur ale canoei româneşti;** medaliile de aur câştigate la CE din 1957 de către Dumitru Alexe şi Simion Ismailciuc (C2-10 000 m), la CM din 1958 (S. Ismailciuc, D. Alexe la C2-1 000 m), la CE din 1961 (Aurel Vernescu la K1-500 m), la CM din 1963 (Aurel Vernescu la K1-500 m); primul campion olimpic al României la kaiac – Vasile Dîba (K1-500 m) la JO din 1976; Ivan Patzaichin – singurul canoist român care a cucerit 4 titluri olimpice; Radu Huţan – primul Antrenor Emerit la kaiac-canoe. La JO, 25 de sportivi dinamovişti au contribuit la cucerirea unui număr de 28 de medalii (10 aur, 7 argint şi 11 bronz), aceştia fiind medaliaţi de 45 de ori, de 13 ori cu aur (9 sportivi), de 15 ori cu argint (12 sportivi) şi de 17 ori cu bronz (14 sportivi). La CM au fost medaliaţi 31 de sportivi dinamovişti, aceştia contribuind la câştigarea unui număr de 211 de medalii (59-84-68), fiind medaliaţi de 50 de ori cu aur (26 sportivi), de 80 de ori cu argint (39 sportivi) şi de 60 de ori cu bronz (36 sportivi). La CE, un număr de 45 de sportivi dinamovişti au contribuit la obţinerea a 169 de medalii (61-63-45), aceştia fiind medaliaţi de 34 de ori cu aur, de 63 de ori cu argint şi de 21 de ori cu bronz. În bilanţul secţiei mai sunt cuprinse 262 de medalii, dintre care 220 de aur la CB, precum şi cele 14 medalii de aur, din cele 26 cucerite la JMU din 1998. Mulţi dintre kaiaciştii şi canoiştii dinamovişti au devenit figuri reprezentative pe plan mondial în aceste ramuri de sport. Astfel, Ivan Patzaichin, un mare maestru al canoei, a înscris în palmaresul său 30 de medalii: 4 de aur şi 3 de argint la JO; 8 de aur, 4 de argint şi 10 de bronz la CM; 1 de aur la ultima ediţie a CE desfăşurată în 1969. Kaiacistul Aurel Vernescu a adunat în bilanţul său tot 30 de medalii: 1 de argint şi 2 de bronz la JO; 4 de aur, 6 de argint şi 1 de

bronz la CM; 9 de aur şi 7 de argint la CE. În tabloul de onoare al medaliaţilor şi-au mai înscris numele: Afanasie Sciotnic – 19 medalii (7-8-4); Vasile Dîba-Campion Olimpic 1976, Vicecampion olimpic 1980 şi 2 medalii de bronz la JO, 3 medalii de aur la CM şi 1 argint; Florin Popescu – 19 medalii la CM (7-9-3), Campion Olimpic şi 1 medalie de bronz la JO ; Gheorghe Andriev – 15 medalii, din care 1 bronz la JO și 1-6-1 la CM; Marcel Glăvan – 11 medalii din care 1 argint la JO, 2 aur și 5 bronz la CM; Mitică Pricop – 10 medalii la JO şi CM (1 aur și 1 bronz la JO şi 2-2-4 la CM), Mihai Zafiu – 10 medalii (1-8-1); Simion Ismailciuc – 8 medalii (6-2-0); Serghei Covaliov – 8 medalii (4-2-2); Cosmin Paşca – 8 medalii (2-6-0); Mihai Ţurcaş – 2 medalii de argint la JO şi 6 medalii la CM (1-4-1), Ionel Averian 10 medalii la CM (2 aur, 4 argint, 4 bronz); Loredan Popa – 5 medalii CM (2-1-2), multiplu campion la CE; Constantin Popa - locul patru la canoe 2 – 1000 m la JO de la Beijing şi medalia de aur în proba de C4 – 500 m la CE; Marian Băban – 3 medalii de argint la CM (2001, 2003); Florin Mironcic – 3 medalii CM (1 argint- 2005, 2 bronz – 2006, 2007). Au mai cucerit titluri mondiale şi europene: Achim Sidorov, Dumitru Alexe, Alexandru Iacovici, Aurel Simionov, Petre Maxim, Anton Calenic, Anton Ivănescu, Lipat Vorobiov, Florian Mada, Marian Sevici, Simiocencu Silviu(venit de l CSA Steaua şi alţii. Şi la grupa de kaiac fete s-au înregistrat performanţe notabile la competiţiile internaţionale oficiale: Maria Cosma (Ştefan) – medaliată cu aur la JO (1984), medalie de argint şi 4 medalii de bronz la CM; Viorica Dumitru – 2 medalii de bronz la JO (1968 şi 1972), 3 de bronz la CM, 1 de argint la CE; Maria Nichiforov – bronz la JO (1972), medalie de argint şi 2 de bronz la CM; Elena Radu - 2 de aur şi 1 de bronz la CE, medalie de bronz la JO (2000); Sanda Toma – medalie de bronz la CM, 2 de aur, 1 de argint şi 2 de bronz la CE, bronz la JO (2000); Raluca Ioniţă - 2 aur şi 1 bronz la CE, bronz la JO (2000); Luminiţa Herţea, Marina Bituleanu, Nastasia Buri, Ana Larie – medaliate la CM. Un număr de 46 de sportivi care au activat în cadrul secţiei au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului. Un mare merit revine Antrenorului Emerit Radu Huţan, aflat vreme îndelungată la conducerea secţiei şi a lotului naţional. Au mai activat în cadrul secţiei antrenorii emeriţi: Stavru Teodorof – medaliat cu bronz la CE din 1957 (în perioa dele 1961-1971; 1973-1995); Octavian Mercurian (1965-1976); Mihai Ţurcaş (1975-1996); Aurel Vernescu, Mercurie Ivanov, precum şi antrenorii Simion Ismailciuc, Aurel Alecu Gh. Cojocaru, Elena Bodocan. După 1990, antrenorul secţiei a devenit Ivan Patzaichin, numit şi coordonatorul pregătirii loturilor olimpice şi naţionale, căruia i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit pentru rezultatele obţinute. În ultimii ani i s-au alăturat fostele glorii sportive, deveniți acum antrenori: Florin Popescu, Mitică Pricop și Gheorghe Andriev.

Secţia de lupte, constituită imediat după înfiinţarea Clubului, reuşeşte în 1949 să devină Campioană Naţională. Din echipa acelor ani, pregătită de antrenorul Dumitru Petrică, iar ulterior de Francisc Cocoş, făceau parte Dumitru Cuc, Ion Cornianu, Constantin Popescu (de 5 ori Campion Naţional), Ion Bătrân, Francisc Horvath (8 titluri naţionale), Marin Beluşică (10 titluri), Nicolae Popovici (Campion Naţional între 1952-1955) ş.a. Luptătorii care au activat în cadrul secţiei au înscris în palmaresul lor 13 medalii la JO(1-2-10): aur – Nicolae Martinescu (1972), Ştefan Rusu (1980); argint – Ion Cernea (1960), Nicu Gîngă şi Ştefan Rusu (1976); bronz – Francisc Horvath (1956), Ion Ţăranu (1960), Ion Cernea (1964), Nicolae Martinescu (1968), Victor Dolipschi (1972 şi 1984), Petre Dicu (1980), Ştefan Rusu (1984), Ion Grigoraş (1992). Medalii la CM 34(3-15-16): aur – Ion Cernea (1965), Nicu Gingă (1973 şi 1977), Ştefan Rusu (1978 şi 1982); argint şi bronz – I. Cernea, N. Gîngă, Şt. Rusu, N. Martinescu (2 argint şi 4 bronz), Florian Ciorcilă, Cornel Turturea, Ion Enache, Petre Dicu, Nicolae Zamfir, Marian Sandu, Ion Grigoraş, Sorin Herţea, Gh. Popovici, Ion Păun, Gh. Ciobotaru, Gh. Savu. CE 71 medalii(12-23-36), iar dintre Campionii Europeni amintim pe : N. Martinescu (1966), Ion Păun (1977), Şt. Rusu (5 titluri în perioada 1978-1985), Marian Sandu (2000). Medaliaţi cu argint şi bronz la CE: I. Păun, Şt. Rusu, M. Sandu, N. Martinescu, I. Ţăranu, I. Enache, Şt. Marian, N. Gîngă,

C. Uţă, I. Grigoraş, Gh. Popovici, P. Cărare, V. Dolipschi, V. Fodorpataki, P. Dicu, P. Sudureac, Ionuț Panait. În bilanţul secţiei mai figurează: 9 medalii de aur, 5 de argint şi 3 de bronz la CE ale Poliţiei; 108 medalii la CB; 14 medalii (5-6-3) la JMU. Un număr de 20 luptători care au activat în cadrul secţiei au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului. Printre antrenorii care au contribuit la realizarea acestor performanţe s-au aflat: Dumitru Cuc (Antrenor Emerit), Alexandru Ruszi (Antrenor Emerit), Ion Cornianu (Antrenor Emerit), Ion Cernea (Antrenor Emerit), Nicolae Martinescu (Antrenor Emerit), Nicolae Zamfir(Antrenor Emerit), Sandu Marian și Petrică Cărare.

Secţia de judo. Înfiinţată în 1972, promovează încă din acel an în prima divizie şi se va impune prin rezultate de prestigiu pe plan intern şi internaţional. La CE, judoka dinamovişti au cucerit 14 medalii (3-4-7) la seniori şi 7 (2-1-4) la juniori. Prima medalie a judoului românesc într-o competiţie oficială a aparţinut sportivului dinamovist Arpad Szabo, care a obţinut bronzul la CE din 1977, tot cu bronz fiind medaliată şi echipa, care a avut în componenţa sa 6 sportivi dinamovişti (Arpad Szabo, Constantin Niculae, Cornel Roman, Gheorghe Nache, Toma Mihalache, Iacob Codrea). Titlurile de Campioni Europeni au revenit sportivilor: Constantin Niculae (1981), Ilie Cornel Şerban (1985) şi Adrian Croitoru (2000), la seniori, Dragoş Bolbose (1987) şi Adrian Croitoru (1991), la juniori. Au mai cucerit medalii la CE de seniori: argint – Arpad Szabo (1978 şi 1981), Adrian Croitoru (1992), Radu Ivan (1998); bronz – Adrian Croitoru (1991 şi 1994), Radu Ivan (1997), Toma Mihalache (1979), Constantin Niculae (1980). La CE de juniori, medalia de argint a revenit lui Zoltan Teszari (1990), iar cele de bronz, sportivilor Dragoş Bolbose (1986), Silviu Lazăr (1983 şi 1984) şi Ilie Cornel Şerban (1982). Performanţa cea mai înaltă la CM a fost obţinută de sportivul dinamovist Constantin Niculae, care în 1981 a devenit Vicecampion Mondial. Tot la CM, Adrian Croitoru a mai câştigat 2 medalii de bronz (1993 şi 1999), la seniori şi o medalie de bronz la CM de juniori (1990). Bilanţul secţiei cuprinde: 6 medalii la CM (1 argint, 5 bronz); 7 medalii la CM ale poliției; 38 medalii la CE, 7 medalii la CE ale Poliţiei; 220 de medalii (49 de aur) la CB; 1 medalie de bronz la JMU; locul 5 la JO din 1992 (Adrian Croitoru); 1 medalie de bronz la Cupa Europei Inter-cluburi. Printre antrenorii care au activat în cadrul secţiei s-au aflat: Gheorghe Donciu (Antrenor Emerit); Iacob Codrea (Antrenor Emerit); Arpad Szabo; Constantin Niculae (Antrenor Emerit) și Adrian Croitoru, Dragoș Bolboşe. Ioana Dinea Aluaş (venită de la CS Universitatea Cluj Napoca, în 2005), câştigă în 2000 bronzul la CE de judo seniori, 2001 - bronz la CE de judo seniori, 2004 - aur, categoria 52 kg, la CE de judo seniori, 2005 - argint, cat. 52 kg, la CE seniori, 2006 - cat. 52 kg, la CE seniori, bronz la CE judo seniori în 2008, locul III la Cupa Mondială de judo din Danemarca, locul III la Cupa Mondială Senioare de judo din Rusia, locul III la Cupa Mondială de la Sofia, Bulgaria, toate în 2007.

Secţia de natație începe să se constituie încă din 1949, având ca obiective dezvoltarea înotului şi a jocului de polo. Din primul nucleu de înotători şi jucători de polo au făcut parte: Fr. Şimon, A. Penciu, R. Vârgolici, Th. Angelescu, N. Nicolaescu, T. Petcu, I. Slăvescu, Gh. Popescu şi alţii. La început, rolurile de instructori-antrenori le-au avut Fr. Şimon şi Th. Angelescu, iar din toamna anului 1950, secţia a fost încredinţată antrenorului Emerich Freund. În 1949 şi 1950 se înregistrează primele participări la CN de înot, iar în 1951, primele titluri – Octavian Mladin la 100 m şi 200 M spate şi un record naţional. Vor mai câştiga titluri de campioni: Aurel Zahan, Gh. Cociuban, Al. Popescu, Aurel Măndoiu, Sanda Iordan şi alţii. În decursul anilor, înotătorii dinamovişti au fost adevăraţi campioni în ceea ce priveşte numărul titlurilor şi recordurilor naţionale: Carmen Bunaciu –70 de titluri şi 39 de recorduri, fiind prima înotătoare română ce a înotat sub 1 minut proba de 100 m liber (59”90) la 17 decembrie 1977; Al. Popescu – 22 de titluri, dintre care 10 consecutive la 200 m fluture şi peste 10 recorduri în perioada 1955-1964, fiind primul sportiv care a înotat noul procedeu tehnic *„delfin”;* Cristina Balaban (Şopterian) – 28 de titluri şi 36 de recorduri; Anca Groza (Miclăuş) – 45 de recorduri; Flavius

Vişan – 27 de titluri şi 26 de recorduri ş.a. Următorii sportivi dinamovişti au reprezentat cu succes înotul românesc pe plan internaţional: Al. Popescu a fost primul înotător român care s-a calificat într-o finală olimpică (200 m fluture, în 1956); Adrian Oanţă s-a aflat în 1958 la o diferenţă minimă de recordul european la 200 m bras; în anul 1961, înotătoarea Sanda Iordan cucereşte prima medalie de aur pentru înotul românesc în cadrul JMU; în 1966, la CE de la Utrecht, Cristina Balaban (Şopterian) intră în posesia medaliei de bronz la 100 m spate (1"09'6), aceasta fiind prima medalie obţinută într-o competiţie oficială. Carmen Bunaciu a realizat un bilanţ deosebit: participă la 3 CE, cucerind medalii de bronz la ediţiile din 1977, 1981, 1983 şi la 3 CM, unde intră în posesia medaliei de bronz la ediţia din 1982 (prima medalie la CM); participantă la JO din 1980 (2 locuri IV la 100 şi 200 m spate) şi din 1984 (locul IV la 100 m spate); 10 medalii (5 aur, 3 argint, 2 bronz) la JMU; 30 titluri balcanice. La realizarea unei premiere a contribuit şi Alexandru Ioanovici, component al ştafetei 4x100 m liber, medaliat cu bronz la CM din 1995, prima medalie românească într-o probă masculină la un CM. În anul 2000, Ioan Gherghel a obținut 1 bronz la CM, 1 argint și 1 bronz la CE și s-a clasat pe locurile IV şi VI la CE .Bilanțul secției este: 3 medalii de bronz la CM; 74 medalii la JMU; 9 medalii la CE(1 argint, 8 bronz); 5 medalii la CE ale poliției, 513 medalii la CB. Un număr de 8 înotători au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului: Carmen Bunaciu, Cristina Şopterian, Sanda Iordan, Anca Groza, Mariana Paraschiv (Mandache), Irinel Pănulescu, Flavius Vişan, Ionuţ Muşat. În cadrul secţiei au mai activat ca antrenori de înot: Carol Corcec (Antrenor Emerit), Sanda Iordan, Remus Drăgăşanu (Antrenor Emerit), Cristina Şopterian (Antrenor Emerit), Magdalena Cristescu (Antrenor Emerit), Carmen Bunaciu (Antrenor Emerit).

Secţia de polo pe apă. Încă din 1949, o parte din înotătorii secţiei de natație au format nucleul viitoarei echipe de polo. Prima competiţie oficială a fost *Cupa oraşului Bucureşti* din 1950, în care *Dinamo* se clasează pe locul doi. Debutul în CN are loc în 1951, echipa, în care jucau Deak, Angelescu, Floreşteanu, Mladin, Vârgolici, Ferencz, Fülop, clasându-se pe locul V. La ediţiile următoare, echipa ocupă locul II în 1952 şi locul IV în 1953. În anul 1954 este promovată în campionat echipa *Tânărul Dinamovist,* care în acelaşi an se clasează pe locul VI, iar în 1955, pe locul V. În CN din 1955 revine şi echipa de seniori, care ocupă locul III, performanţă repetată şi în 1956. Începând din 1957 până în anul 2000, echipa va câştiga de 32 de ori titlul de Campioană Naţională: 1957 (antrenor Emerich Freund), 1958-1971 (Carol Corcec); 1973-1974 (Anatol Grinţescu); 1978-1980, 1982-1984 şi 1987 (Iuliu Capşa); 1988-1990 (Dinu Popescu); 1996-2000 (Liviu Răducanu). În decursul anilor, echipa de juniori I a câştigat 9 titluri de campioană, cea de juniori II, 5, iar cea de juniori III, unul. Printre cei mai valoroşi jucători care au reprezentat clubul, fiind şi componenţi ai loturilor naţionale, s-au aflat: Aurel Zahan, Anatol Griniţescu, Gavril Blajec, Alexandru Bădiţă, Ştefan Kroner, Adrian Nastasiu, Gheorghe Zamfirescu, Dinu Popescu, Cornel Mărculescu, Dan Fischer, Cornel Frăţilă, Bogdan Mihăilescu, Doru Spânu, Gruia Novac, Viorel Rus, Liviu Răducanu, Mihai Simion, Sorin Diaconu, Cătălin Moiceanu, Florin Ardeleanu şi, unul dintre cei mai valoroşi jucători de polo, Vlad Hagiu. Palmaresul echipei mai cuprinde: câştigarea de 6 ori a Cupei României, de 3 ori finalişti în CCE şi de 3 ori în Cupa Cupelor. Contribuţii la reprezentarea pe plan internaţional: la JO – 1 loc IV, 2 locuri V, 1 loc VI ; la CM – locul V în 1975 şi locul VI în 1978; la CE – 1argint și 1 bronz, locul IV în 1993, locul V în 1962 şi 1989, locul VI în 1966, 1970 şi 1974; medalie de argint la CE de juniori din 1982; medalie de aur (1977) şi 1 aur, 1 argint (1965, 1981) la JMU; 42 de medalii (9 de aur) la CB. În cadrul secţiei de polo au activat 17 Maeştri Emeriţi ai Sportului şi 5 Antrenori Emeriţi (Carol Corcec, Anatol Griniţescu, Iuliu Kapşa, Viorel Rus, Liviu Răducanu), Doru Spânu.

Secţia de rugby a fost înființată în toamna anului 1949, printre cei care au venit să formeze noua echipă aflându-se: Cornel Aldea, Petre Buda, urmaţi de Paul Iordăchescu, Titi Ionescu, C. Cristoloveanu, Alex. Bratu, Florin Ghiondea, Ilie Ion şi alţii. În

primul an de existenţă echipa s-a situat pe locul III în CN, iar începând din 1951 până în 2010, a câştigat 16 titluri de Campioană Naţională. În palmaresul secţiei mai intră şi cele 13 trofee ale Cupei României. Pe plan internaţional, cel mai preţios trofeu îl reprezintă câştigarea CCE în 1967. Contribuţii ale jucătorilor dinamovişti pe plan internaţional: la CE (Cupa FIRA) – 6 medalii de aur, 6 de argint şi 6 de bronz. Printre cei care au contribuit la succesele secţiei sau ale echipei naţionale s-au aflat Maeştrii Emeriţi ai Sportului: Nicolae Baciu, Ion Iorgulescu, Gh. Stoica, Gh. Dărăban, Gh. Răşcanu, Mihai Nicolescu, Vasile Dragomir, Gh. Nica, Victor Dănciulescu, Vasile Ţurlea, Dan Coravu, Constantin Ion, Pompiliu Borş, Daniel Neaga, Adrian Sălăgeanu, Gh. Tuturea, Valeriu Tufă, Ion Bucan, Vasile Pascu, Marian Aldea, Stoica Enciu, Gh. Caragea, Mihai Marghescu, Stelian Podărăscu, Gh. Dragomirescu, Ion Ţuţuianu, Mircea Paraschiv, Ștefan Demici şi alţii. Printre cei care s-au ocupat de pregătirea echipei în decursul anilor s-au aflat şi Antrenorii emeriţi Dumitru Titi Ionescu, Ion Ţuţuianu, Mircea Paraschiv şi Constantin Fugigi.

Secţia de scrimă şi-a început activitatea în 1954, în cadrul unităţii sportive *Tânărul Dinamovist*, ulterior fiind transferată în cadrul clubului. Sportivii dinamovişti s-au remarcat la floretă-fete şi sabie-băieţi, numărându-se printre protagoniştii CN, iar în cadrul loturilor naţionale au contribuit la obţinerea unor medalii la JO, CM şi CB. Palmaresul secției: 2 medalii(1 argint, 1 bronz) la JO; 10 medalii(3 aur, 3 argint, 4 bronz) la CM, 11 medali la CE, 180 medalii la CB(36 de aur) și 9 medalii la CCE. După o perioadă de schimbare de generație și restructurare, începând cu anul 2002 secția cunoaște un reviriment extraordinar. S-au remarcat în mod deosebit Maestra Emerită a sportului Aurora Dan, componentă a echipei feminine de floretă, care a cucerit medalia de argint la JO din 1984 (Los Angeles) şi medalia de bronz la CM din 1977 (Buenos Aires); Mihai Covaliu, care obține rezultate de excepție pentru scrima românească: Campion Olimpic și 1 medalie de bronz la JO, 4 medalii(1 aur, 1 argint, 2 bronz) la CM, 1 medalie de aur,1 argint și 4 medalii de bronz la CE și 4 medalii la Cupa Mondială la sabie(1 aur, 1 argint, 2 bronz). În cadrul secţiei s-au mai pregătit Mihai Frunză (medaliat cu bronz la CM din 1975 de la Budapesta), Ion Pantelimonescu, Marius Lupuţiu, Georgeta Beca, Cornelia Chelaru, iar din generația mai tânără sunt de remarcat Rareș Dumitrescu, deținătorul titlului mondial cu echipa și loc II individual la CM- 2009, 3 medalii(1 aur, 1 argint ,1 bronz) la CE, 3 medalii de aur la CCE, Florin Zalomir, medalie de bronz la CM, medalie de aur și 1 argint la CE, la băieți iar la fete Covaliu Irina și Pielei Andreea şi alţii. Printre antrenorii care au activat în cadrul secţiei s-au aflat: Cornel Pelmuş, Vasile Chelaru, Romeo Pelegrin, Mihai Covaliu.

Secţia de tenis de câmp s-a constituit în 1948 prin eforturile foştilor jucători Gheorghe Cobzuc şi Tudorel Bădin, după care au urmat Antrenorii Emeriţi Marin Bădin (cel care a pus bazele (antrenorul care a lansat numeroase talente în tenisul de performanţă şi a înregistrat numeroase succese internaţionale), Alexe Bardan (un tehnician cu multă experienţă), iar în anii ’80-’90, Marian Cosmescu, Virgil Popescu şi, apoi, mai tinerii Orlando Florea şi fosta campioană Diane Samungi (cea care încearcă să readucă în aria performanţei această secţie). Pe plan intern, componenţii secţiei au câştigat sute de titluri de Campioni Naţionali la seniori, juniori şi copii. Bilanţul internaţional: 11 medalii la CE (4 de aur); 44 medalii (16 de aur) la CB; 12 medalii (8 de aur) la JMU. La aceste performanţe se adaugă numeroasele locuri I-III la CE de tineret, juniori şi copii, la turneele mondiale şi europene de seniori, juniori şi copii. Printre rezultatele de prestigiu se înscriu şi cele obţinute de echipa României în Cupa Davis, cu contribuţia deosebită a jucătorului Ion Ţiriac, soldate cu trei clasări în finala acestei competiţii (1969, 1971 şi 1972). Alţi sportivi cu performanţe deosebite pe plan internaţional: Virginia Ruzici, Florenţa Mihai, Mariana Simionescu, Andrei Dârzu, Florin Segărceanu (antrenorul echipei României), Irina Spârlea, Ruxandra Dragomir, precum şi mai tinerii Laurenţiu Bucur, Emil Hnat, Alice Dănilă, Cătălina Cristea, Răzvan Sabău şi alţii. Secţia şi-a pierdut mult din forţa de altădată, în prezent aflându-se într-un proces de reconstrucţie.

De curând, prin alipirea clubului Dinamo Braşov, secţia de tenis s-a întărit prin secţia şi sportivii de excepţie legitimaţi aici.(vezi Club Dinamo Braşov-secţia de tenis).

Secţia de tir a luat fiinţă în 1949, printre iniţiatori aflându-se Aurel D. Neagu, Valeriu Panţuru, Petre Mocuţa, Gavrilă Maghiar. Bilanţul secţiei cuprinde: 5 medalii (2 de aur, 3 de argint) la JO; un record olimpic; 9 medalii (2-3-4) la CM; 57 medalii (14 de aur, 20 de argint, 23 de bronz) la CE; e 435 medalii la CB. La JO au cucerit medalii: Ştefan Petrescu (1956 la pistol viteză) şi Ion Dumitrescu (1960 la talere) – aur; Ion Tripşa (1964), Marcel Roşca (1968) şi Dan Iuga (1972) – argint; Nicolae Rotaru (1972) – bronz. Recordul olimpic realizat în 1960 aparţine lui Ion Dumitrescu. Sportivii medaliaţi la CM: Dan Iuga (1974) la seniori şi Marin Ferecatu (1958) la tineret – aur; Petru Şandor (puşcă echipe), Marcel Roşca şi Ion Tripşa (pistol viteză echipe de 2 ori), Dumitrescu Ion (talere trap, echipe), Ştefan Kaban şi Marin Ferecatu (armă liberă, echipe) şi Anişoara Matei (pistol 10 m) – argint; Ştefan Petrescu(pistol viteză), Ion Dumitrescu (talere skeet, echipe şi talere trap, individual), Dan Iuga (pistol viteză, echipe) şi Marin Ferecatu (armă liberă, 3 poziţii) – bronz. Medaliile cucerite la CE: Marcel Roşca şi Ion Tripşa (cu echipa), Ştefan Kaban şi Nicolae Rotaru (de 2 ori), Petru Şandor (individual), Dan Iuga (individual şi cu echipa), Ana Ciobanu (Buţu) (de 2 ori individual şi de 3 ori cu echipa), Mariana Borcea (Feodot), Veronica Stroe (Tripşa), Maria Macovei, Anişoara Matei (4 medalii cu echipa), Maria Macovei (individual) – la seniori; Marin Ferecatu şi Jacqueline Zvoneschi – la juniori – aur; Eni Drăgan, Marin Ferecatu, Nicolae Rotaru, Ion Dumitrescu, Marcel Roşca, Dan Iuga, Ştefan Kaban, Melania Petrescu, Veronica Stroe (Tripşa), Ana Ciobanu (Buţu), Anişoara Matei, Maria Macovei, Jacqueline Zvoneschi – argint; Gavrilă Maghiar, Petre Mocuţa, Ştefan Petrescu, Ion Tripşa, Ştefan Kaban, Nicolae Rotaru, Petru Şandor, Dan Iuga, Anişoara Matei, Melania Petrescu, Veronica Stroe (Tripşa), Ana Ciobanu (Buţu), Ion Joldea, Elena Macovei, Jacqueline Zvoneschi şi alţii – bronz. Un număr de 14 sportivi au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului. Tehnicienii care au îndrumat pregătirea trăgătorilor dinamovişti: Gavrilă Maghiar, Ştefan Petrescu, Valeriu Panţuru, Eni Drăgan, Viorel Manciu, Petru Şandor şi Virgil Atanasiu au primit titlul de Antrenor Emerit.

Secţia de volei s-a constituit în 1949 cu echipă masculină, iar din 1954 şi cu echipă feminină, ambele înscriindu-se cu performanţe deosebite pe plan intern şi internaţional. Echipa masculină a câştigat 18 titluri de Campioană Naţională: 1953 (antrenor Gh. Constantinescu), 1958 (Victor Surugiu), 1972-1977 (George Eremia), 1979 (G. Eremia, William Schreiber), 1980-1984 (W. Schreiber), 1985 (Cornel Oros), 1992, 1994, 1995 (Veneriu Tătaru, Marian Păuşescu). În bilanţul echipei masculine mai sunt înscrise şi Cupe ale României. Pe plan internaţional, *Dinamo* a cucerit de 3 ori CCE – 1966, 1967 (ambele în finală cu CS *Rapid)* şi 1981 şi s-a clasat o dată pe locul II, iar în Cupa Cupelor s-a situat pe locurile I (1979) şi III. La obţinerea acestor succese în competiţiile europene intercluburi, a contribuit şi antrenorul Sebastian Mihăilescu. Mulţi jucători dinamovişti au fost componenţi de bază ai echipelor naţionale, contribuind la realizarea unor performanţe de prestigiu la JO (medalie de bronz în 1980), CM (2 medalii de argint în 1956 şi 1966 şi 2 medalii de bronz în 1960 şi 1962), la CE (aur în 1963, argint în 1955 şi 1958 şi 3 bronz), la CB (44 medalii, dintre care 14 de aur) şi la JMU (medalie de aur). Printre jucătorii care au participat la obţinerea acestor succese se află Maeştrii Emeriţi ai Sportului: Sebastian Mihăilescu, Petre Păunoiu, Mircea Cristea, Eduard Derzei, Z. Cozonici, Gelu Smerecinschi, Mihai Târlici, Gh. Corbeanu, W. Schreiber, Mircea Tutovan, Corneliu Oros, Marian Păuşescu, Laurenţiu Dumăroiu, Günther Enescu, Dan Gârleanu, Emilian Vrâncuţ, Gh. Ganciu, Gabriel Udişteanu, Gh. Stoian. Trei tehnicieni ai secţiei – George Eremia, W. Schreiber şi Veneriu Tătaru – au primit titlul de Antrenor Emerit. Printre noii antrenori se numără Daniel Rădulescu şi Cristache Catană, team managerul echipei fiind Dan Drăguşin. Echipa feminină a cucerit 22 de titluri de Campioană Naţională: 1957, 1958, 1960-1963, 1966, 1967, 1969 (antrenor Gh. Constantinescu), 1975-1985 (Doina

Ivănescu), 1989 (Octavian Dimofte), Petrov Atanasev(2010). Pe plan internaţional, echipa feminină s-a clasat pe locul III în Cupa Cupelor, iar componentele acesteia au contribuit la cucerirea medaliei de argint la CM din 1956, a 2 medalii de bronz la CE , precum şi a unui număr de 44 medalii (16 de aur) la CB. Printre sportivele care au reprezentat CS *Dinamo* şi echipa naţională s-au aflat: Tinela Pleşoianu, Doina Ivănescu, Cornelia Moraru, Florentina Popovici, Elena Răzvanţă, Ileana Novac, Emilia Stoian, Alexandrina Constantinescu, Helga Bogdan, Victoria Georgescu, Mariana Ionescu Irina Radu şi altele. Jucătoarele Doina Ivănescu, Alexandrina Constantinescu şi Mariana Ionescu au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului. Antrenorii echipei feminine: Gh. Constantinescu, Doina Ivănescu, Octavian Dimofte (Emeriţi) şi Victor Adam.

Secţia de hochei, constituită în toamna lui 1953, şi-a început activitatea în sezonul 1953-1954 în Campionatul oraşului Bucureşti, apoi a activat o perioadă la Târgu Mureş până în 1958, când, după darea în funcţiune a Patinoarului *23 August*, revine în cadrul clubului. Antrenorul din acea perioadă, Gabriel Kosman a promovat o serie de jucători valoroşi, iar în 1964 este numit la conducerea echipei Antrenorul Emerit Mihai Flamaropol, care formează o echipă puternică cu care se clasează pe locul III în CN din 1967 şi va câştiga 7 titluri de Campioană Naţională în 1968, 1971, 1972, 1973, 1978, 1979 şi 1981. Printre jucătorii care au reprezentat echipa de hochei a CS *Dinamo* şi lotul naţional s-au aflat numeroşi Maeştri ai Sportului: Zoltan Făgăraşi, Ion Ţiriac, Ion Başa, Marian Pisaru, Laszlo Solyom, Doru Moroşan, Aurel Moiş, precum şi Maeştrii Emeriţi ai Sportului: Eduard Pană, Gh. Huţan, Doru Tureanu, Iulian Florescu, Dumitru Axinte, Marian Costea şi mulţi alţii. Ulterior, echipa a fost pregătită de Antrenorul Emerit Eduard Pană. Contribuţia jucătorilor dinamovişti la reprezentarea hocheiului românesc s-a soldat cu clasarea pe locul VII la JO din 1976 şi pe locul VIII la ediţia din 1980, cu câştigarea grupei B în 1976 şi ocuparea locului VIII în grupa A la CM din 1977, precum şi cucerirea unui număr de 20 de medalii (6 de aur) la CB. Datorită costurilor ridicate pentru susţinerea acestei ramuri de sport, în cele din urmă secţia şi-a încetat activitatea.

Secţia de călărie a demarat organizatoric în 1949 şi s-a constituit ca secţie de sine stătătoare în 1950, fiind profilată pe probe de obstacole, dresaj şi concurs complet. Timp de 8 ani antrenorul secţiei a fost Felix Ţopescu (Antrenor Emerit), care a reuşit să obţină cu sportivii săi 17 titluri naţionale. A urmat Petre Andreianu (Antrenor Emerit), care în cei 20 de ani de activitate a câştigat cu sportivii secţiei 99 de titluri de Campion Naţional şi 180 de locuri I în întrecerile internaţionale. Printre sportivii secţiei cu performanţe notabile pe plan intern şi internaţional s-au aflat Constantin Vlad (35 de titluri de campion şi 3 titluri balcanice), Mariana Moisei (4 titluri naţionale şi două de Vicecampioană Balcanică), precum şi nume cu rezonanţă în echitaţia românească: Vasile Pinciu, Oscar Recer, Alexandru Longo, Eugen Ionescu, Gh. Moisanu, Gh. Negoiţă, Nicolae Vlad şi mulţi alţii. Sportivii secţiei au adunat la CB 138 de medalii, dintre care 28 de aur. Între Antrenorii Emeriţi ai secţiei mai figurează şi Andrei Costea. În cele din urmă, secţia a fost transferată în cadrul Comandamentului Trupelor de Jandarmi.

Secţia de patinaj şi-a început activitatea în 1951, cu un număr restrâns de sportivi la patinaj viteză, principalul animator fiind Florin Gămulea. Dintre sportivii care s-au remarcat în patinajul viteză pot fi menţionaţi: Emilian Papuc, Victor Sotirescu, Maria Taşnadi, Dan Lăzărescu, Marcel Comănici, Mihai Bărbulescu, Valentin Mureşanu, Magdalena Udrea, Victor Neagu (devenit mai târziu antrenor al secţiei). Din 1955 şi-a început activitatea şi grupa de patinaj artistic, pregătită la început de Bela Orosz. Mulţi dintre patinatorii acestei grupe s-au afirmat la CN şi la diferite concursuri internaţionale, printre aceştia numărându-se: Gh. Fazekaş, Elena Moiş, Beatrice Huştiu, Ruxandra Stănişor, Emilia Ţibulea, Consuela Roman, Cristian Neagu, Daniel Petre. În bilanţul secţiei de patinaj sunt înregistrate 250 de titluri de Campioni Naţionali, numeroase recorduri naţionale, 20 de medalii (6 de aur) la CB. Secţia şi-a încetat activitatea.

Secţia de paraşutism a luat fiinţă în 1972, grupând printre alţii pe maeştrii sportului: Petre Boboc,

Mircea Taflan, Ilie Bâzgă, Gh. Petre şi pe Maestrul Emerit al Sportului Gh. Iancu, cel care a adunat peste 2800 de salturi şi a realizat numeroase recorduri mondiale, printre care şi cel absolut şi definitiv la salt cu paraşuta de la 1000 m punct fix (primul din istoria paraşutismului, înregistrat la 31 mai 1961). Ulterior, secţia şi-a încetat activitatea.

Secţia de arte marţiale a fost înfiinţată la 20 iulie 1991, fiind profilată pe karate modern. În perioada 1991-1997, karateka dinamovişti au câştigat 23 de titluri de campioni, 19 locuri II şi 20 locuri III, cărora li se adaugă realizările din 1998-1999: 8 locuri I, 6 locuri II şi 14 locuri III la seniori şi 12 locuri I, 5 locuri II şi 4 locuri III la juniori I şi II. Până în anul 2010 secţia a câştigat 44 medalii la CM, 152 medalii la CE și 21 medalii la CB. S-au remarcat Maeştrii Sportului: Bogdan Drăgulescu, Simion Şerban, Bogdan Ionescu, George Pietrăreanu şi Marius Iacob, ultimii doi fiind medaliaţi la CM din 1998. Din generaţia tânără enumerăm pe: Alexandrina Mirea deţinătoare a 11 medalii la CM şi multiplă medaliata la CE; Claudia Nițu, cu 6 medalii la CM (2-1-3), 11 medalii la CE, . Traian Iancu–2 medalii la CM şi 6 medalii la CE; Emil Iancu–3 medalii la CM (1 de aur, 2 de argint) şi 7 la CE; Cosmin Ioniță, triplu medaliat la CM de seniori şi multiplu medaliat la CE. Secţia mai are în palmares şi 4 medalii (2 aur) la CB; Pregătirea sportivilor este asigurată de prof. Vasile Manea, Antrenor Emerit (6 Dan karate), ajutat de Bogdan Ionescu–antrenor secund. În decursul celor peste 50 de ani, CS *Dinamo* a avut ca preşedinţi (comandanţi) pe: Ilie Gheorghe (1948–1949); Vasile Tudor (1949–1950); Ion Balaş (1950–1955; 1974–1975); Adrian Petrosanu (1955–1960) ; Nicolae Mihut (1961–1962); Ion Gh. Nae (1962–1972); Valeriu Buzea (1972–1974); Cosma Liţă (1975–1980); Nicolae Petriceanu (1981–1986); Gheorghe Briceag (1986–1988); Nicolae Ghenoiu (1988–1989); Jan Moldoveanu (1990–1991); Marin Gostin (1991–1992); Gheorghe Novak (1992–1996); Cornel Dinu (1996–1999); Marcel Popescu (2000–2009); Elisabeta Lipă (din 2009). Iar în funcţia de şef al Centrului Sportiv Braşov a fost numit George Cosac.

TÂNĂRUL DINAMOVIST. Unitate creată de conducerea Clubului *Dinamo* în anul 1951 sub denumirea *Cercul Tânărului Dinamovist*, cu scopul de a selecta şi pregăti sportivi talentaţi pe care, treptat şi periodic, să-i promoveze în loturile secţiilor clubului. Secţiile între 1950-1960 au fost în număr de 19, între 1960-1989 au fost 22, iar între 1990-1998, au fost 12. Rezultatele acestei pepiniere de talente sunt remarcabile: 1 886 titluri de Campioni Naţionali la juniori, care au realizat 761 recorduri naţionale. La CM de juniori au obţinut 18 medalii, dintre care 9 de aur; la CE – 29 medalii, dintre care 14 de aur; la CB – 122 titluri. Iar din efectivele secţiilor TD au fost promovaţi în secţiile clubului, de-a lungul timpului, peste 2000 de sportivi, dintre care o parte în loturile naţionale. Secţiile care au funcţionat: atletism, box, baschet, kaiac-canoe, canotaj, ciclism, gimnastică, gimnastică ritmică, haltere, handbal, judo, lupte, nataţie, polo, rugby, scrimă, tir, tenis de câmp, volei băieţi, volei fete, fotbal, hochei pe gheaţă. În 1988 TD s-a transformat în Clubul Sportiv Şcolar nr. 7 *Dinamo*. Au condus Clubul: Ion Milea (1951-1987), Laurenţiu Dumănoiu (1988-1991) şi Cristian Ion (1992-1998).

CLUBUL SPORTIV *DINAMO* BACĂU. Infiinţat în 1951, sub denumirea de Consiliul regional *Dinamo*-Bacău, clubul are un început modest, cu doar câteva secţii. După 10 ani de existenţă, perioadă în care activitatea sportivă ia amploare, Consiliul regional îşi schimbă denumirea în Clubul *Dinamo*-Bacău. Dintre secţiile clubului, un avânt deosebit va cunoaşte **secţia de fotbal**, care şi ocupă în anul 1952, locul 1 pe regiune, apoi, în 1953, intră în divizia B, unde se va clasa pe locul 3. Urmează ocuparea locului II în anul 1954, ca în 1955 echipa să promoveze în divizia A şi care mai târziu va prelua denumirea de FCM Bacău. Cele mai reprezentative secţii la acea perioadă erau: **Secţia de volei** fete, **secţia de atletism, secţia de handbal** fete.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – BAIA MARE şi-a început activitatea în 1950 şi cuprindea cele două mari centre ale regiunii: Baia Mare şi Satu Mare. Printre secţiile existente, putem enumera pe

cele de atletism, baschet, fotbal, şah, tenis de masă, tir, volei. **Secţia de atletism**, reuşeşte să câştige în 1957, prin Lupu O., titlul de campion RPR la 3000 metri, participând în finala campionatului cu 8 atleţi. **Secţia de baschet,** care activa la Satu Mare, obţine în 1956 titlul de campioană RPR, prin echipa de juniori, în timp ce **secţia de fotbal** prin echipa Dinamo-Baia Mare, obţine mai multe titluri de campioană regională. În 1956, echipa intră în Campionatul de fotbal al diviziei C. O realizare importantă pentru asociaţie este **secţia de polo,** cu participare în 1956, la finala campionatului RPR, la care se adaugă şi echipa **secţiei de lupte,** care, pe lângă talentaţii Fr. Raţ şi Maior, îl avea pe campionul RPR la categoria 52 kg, A. Jeder.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – CONSTANŢA înfiinţată în aceeaşi perioadă cu celelalte asociaţii dinamoviste din ţară, îşi începe activitatea cu secţiile de atletism, handbal, gimnastică, fotbal, volei. **Secţia de handbal,** înfiinţată în 1952, reuşeşte să câştige în mai puţin de doi ani, campionatul regional, urmată îndeaproape de **secţia de volei** care la *Dinamoviada* din 1954 obţine locul II. Una dintre cele mai puternice secţii este şi **secţia de gimnastică,** secţie, care deşi înfiinţată mai târziu, în 1955, va obţine mereu rezultate notabile pe plan regional şi naţional, cu sportivi clasificaţi în primele trei locuri ale *Dinamoviadelor* sau campionatelor RPR.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – CLUJ. Înfiinţată în 1949, sub denumirea de Consiliul judeţean *Dinamo,* această asociaţie va activa pentru început, în sportul de performanţă, prin secţiile de box, gimnastică, fotbal şi volei, pentru ca în urma reorganizării din 1952, să-şi creeze secţii noi precum: scrimă, hochei pe iarbă, patinaj, ciclism. După 1957, în urma Hotărârii partidului şi guvernului, se ia măsura înfiinţării altor secţii, pe lângă cele deja existente: atletism, şah, tenis de masă. Dintre secţiile cu rezultate notabile se remarcă secţia de hochei pe iarbă, înfiinţată în 1955, care reuşeşte ca într-un an de zile să se califice în finala concursului republican şi să participe la Campionatele RPR. Secţia de patinaj artistic, sub conducerea antrenorului Tivadaru, obţine un titlu de campion RPR, prin sportivul Bindea Maxim, în timp ce secţia de volei fete reuşeşte să termine victorioasă în finala *Dinamoviadei* din 1956.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – CRAIOVA. Înfiinţată în 1950 asociaţia craioveană, va reuşi să se facă remarcată pe plan naţional prin multitudinea secţiilor existente şi prin valoarea lor. Secţiile existente de-alungul anilor sunt: atletism, baschet, box, fotbal, handbal, hochei pe iarbă, oină, tenis de masă, tir, volei. Secţia de atletism a reuşit performanţa de a fi câştigat în decursul anilor, toate campionatele regionale.Secţia de baschet, înfiinţată în 1953, se va afla în permanenţă pe podium, în campionatul regional, până în 1957, când va urca pe locul I. Secţia de box este reprezentată prin sportivi ca Ştefan Marcoviceanu, campion de zonă şi ocupantul locului III la campionatul RPR sau de Gheorghe Buzatu, Campion Naţional de juniori 1956. Secţia de fotbal este cea mai veche secţie a asociaţiei, care din primul an al apariţiei în lumea fotbalului, câştigă campionatul regional, continuând seria succeselor şi în următorii. Secţia de handbal se remarcă şi ea prin recordul deţinerii titlului de campioană regională, an de an, încă de la înfiinţare. Secţia de oină, *Dinamo*-Severin îşi adjudecă titlul de Campioană Republicană în 1956, după care se pare că urmează o perioadă de regres. Tenisul de masă se situează şi el printre secţiile fruntaşe, cu aceeaşi performanţă, de campioană regională, titlu pe care îl va deţine ani la rând, ca şi secţia de tir, care va fi campioană regională în anii 1955, 1956 şi 1957. Secţia de volei, *Dinamo*-Severin, atât fete cat şi băieţi reuşesc să obţină, pe rând, titlul de campioane regionale.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – GALAŢI. Se înfiinţează în 1952 sub denumirea de Consiliul regional *Dinamo* – Galaţi, având în componenţă următoarele secţii: atletism, baschet, fotbal, volei., la care se vor adăuga cele de box, şah şi tenis de masă. Dintre toate acestea se remarcă **secţia de fotbal**, care în 1953 câştigă campionatul regional, ca mai apoi, în 1954 să activeze deja în divizia B. Celelalte secţii rămân cu performanţe notabile la nivel de regiune.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – IAŞI. Înfiinţarea asociaţiei sportive *Dinamo*-Iaşi se face în aceeaşi perioadă cu asociaţiile „gemene" din toată ţara. În această parte a ţării, mişcarea de cultura fizică şi sport luase amploare, astfel că asociaţia a căutat să se înscrie în cerinţele locale, prin dezvoltarea a numeroase secţii, care vor deveni reprezentative pentru regiunea Iaşi. Secţiile asociaţiei erau reprezentate de: atletism, gimnastică, baschet, handbal, volei, oină, popice, tenis de masă, tir ş.a. Una dintre secţiile fruntaşe este **secţia de atletism** care obţine de mai multe ori, prin sportivii ei, mai multe recorduri regionale şi titlul de campioană a *Dinamoviadei*, prin Elena Sabaiduc la 80M plat-1956, Gheorghe Tolvai-disc, ş.a. **Secţia de fotbal** este reprezentată prin echipele *Dinamo*-Iaşi şi *Dinamo*-Bîrlad, cea din urmă, de valoare republicană şi care, în 1954 reuşeşte intrarea în categoria B, obţinând în campionatul din 1957 locul 4. **Secţia de gimnastică,** cu un palmares bogat pe plan regional şi în cadrul finalelor *Dinamoviadei,* obţine locul I în 1957, cu echipa de juniori băieţi, iar sportivul Ion Savu devine Campion Republican. **Secţia de tir** înfiinţată în 1957, câştigă în acelaşi an în cadrul *Dinamoviadei,* locul I la individual, băieţi şi locul II pe echipe.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – ORADEA, ia fiinţă în anul 1952, sub forma Consililui regional *Dinamo* – Oradea, cu un mic nucleu sportiv: atletism, fotbal şi volei, ca mai apoi să se dezvolte şi secţiile de box, baschet, handbal, hochei pe iarba, tir. **Secţia de atletism** este reprezentată în 1952 de campionul şi în acelaşi timp deţinătorul recordului naţional la 400 M garduri, Ladislau Kiss.**Secţia de baschet** înfiinţată în 1953, va ajunge în 1957 să se lupte pentru titlul de Campioană Naţională, în timp ce **secţia de box** obţine titlul de Campioană Naţională la juniori, prin Ion Iriza şi Constantin Predescu. **Hocheiul pe iarbă** înregistrează succese rapide în campionat, astfel că trei dintre sportivii orădeni, sunt selecţionaţi pentru reprezentativa naţională. **Secţia de tir,** cu rezultate remarcabile pe plan naţional, este reprezentată de Maestrul Sportului Ioan Maghiar şi de Ştefan Popovici, component al lotului naţional.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – PITEŞTI, are pentru început o echipă de fotbal, pe lângă care vor lua fiinţă mai târziu, secţiile de şah, tenis de masă şi tir. Asociaţia se va completa în 1953 cu secţiile de atletism, box şi oină, iar terminarea stadionului prin baza oferită, duce la crearea altor secţii: baschet, volei, tenis de câmp, tenis de masă, gimnastică. Anul 1957 aduce clasarea asociaţiei pe locul III în cadrul *Dinamoviadei* de seniori. **Secţia de fotbal** va intra în 1952 în campionatul regional, pentru ca în 1955 să-şi adjudece locul I, ascensiunea continuând până la intrarea echipei în categoria B. Din cadrul **secţiei de gimnastică** trebuie remarcat rezultatul lui Victor Cîrstea, care reuşeşte în 1956 să obţină titlul de Campion Republican.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – SUCEAVA. Odată cu înfiinţarea Consiliului regional *Dinamo*-Suceava, activitatea acestei asociaţii începe să fie şi mai organizată şi va lua amploare, prin apariţia - pe lângă echipa de fotbal deja existentă - a secţiilor de baschet, handbal, volei, şah. De remarcat este rezultatul şahistului Smil Iancu, ce reuşeşte să câştige *Dinamoviada* anului 1957.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – TIMIŞOARA. La data înfiinţării acestei asociaţii existau în regiune mai multe cercuri dinamoviste, care au fost reunite prin intermediul Consiliului regional Timişoara şi căruia i-a revenit sarcina îndrumării activităţii acestora. Secţiile care incep să se înfiripe aici sunt cele de atletism, baschet, canotaj, fotbal, gimnastică, lupte, tir, volei. **Secţia de atletism**, deşi demarează mai greu, reuşeşte să obţină în 1957 locul II în cadrul *Dinamoviadei*, iar în finalele campionatului RPR participă cu 7 finalişti juniori. **Secţia de baschet** fete(junioare) va câştiga în 1956 Campionatul RPR, iar în 1957 câştigă final *Dinamoviadei.* Senioarele secţiei se califică în finalele turneului pentru divizia A 1952, ocupând locul III. **Secţia de canotaj** este prezentă în fiecare an în finalele Campionatului RPR, ocupând locul imediat următor după *Dinamo*-Bucureşti şi CCA. **Secţia de tir** , deţine recordul RPR la juniori, culcat 60 de focuri, prin Marin Kostelini.**Secţia de volei** obţine un

rezultat prestigios pentru asociaţie, prin intrarea fetelor în 1955, în divizia A.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *DINAMO* – TÂRGU MUREŞ. Înfiinţată în 1949, această asociaţie se va situa în rândul celor mai performante asociaţii dinamoviste din ţară. Dintre secţiile acestei asociaţii amintim: atletism, baschet, canotaj, gimnastică, handbal, volei, hochei pe gheaţă, fotbal, moto, şah, tenis de masă, tir ş.a. **Secţia de atletism** va număra peste 40 de atleţi, ce vor aduce 9 locuri I obţinute în competiţiile pe regiune ale anului 1955, *Dinamoviade* şi campionate RPR. În 1956 pe primele trei locuri ale aceloraşi competiţii se aflau 41 de dinamovişti, printre care: Lucia Olteanu 800M garduri, Celestin Tolnariu 110M garduri, Sandor Kolto 1000M, Alexandru Adamovitz înălţime ş.a. **Secţia de baschet** înfiinţată în 1952, promovează deja în 1953 în divizia A, pentru cacîn 1959 să participe direct la lupta pentru titlu. **Secţia de canotaj** reuşeşte să câştige, la numai un an de la înfiinţare, 8 titluri regionale la caiac-canoe, iar în 1956, în afară de alte titluri regionale, obţine locul II prin Petre Gîlban, în Campionatul RPR. **Secţia de handbal** apare în 1953, an în care se şi situează pe locul II în campionatul regional. În 1954 va cîştiga acest campionat, reuşind ca în 1955 să se califice pentru Campionatul Naţional divizia B, iar un an mai târziu o vom găsi pe locul VI al acestui campionat.**Secţia de volei,** care are un demaraj mai lent, va reuşi totuşi în 1957 să câştige campionatul regional, calificându-se pentru faza de zonă, unde va obţine locul I şi va merge mai departe, situându-se pe locul IV în faza final

CLUBUL SPORTIV *ELECTROPUTERE* CRAIOVA. Şi-a început activitatea cu echipa de fotbal a uzinei cu acelaşi nume în 1949, atunci sub denumirea de *Metalul* (în 1956 – *Energia-CFR*, 1962 – *Electroputere* (vezi Cluburi de fotbal, *Extensiv* Craiova). Pe parcursul anilor au funcţionat secţii la box, lupte, scrimă, rugby şi orientare. Cele mai bune rezultate le-a obţinut **secţia de lupte** (Antrenor Emerit, Ilie Marinescu) prin sportivul Gheorghe Berceanu, care a activat la acest club între 1963-1969, când a câştigat două titluri de Campion Naţional (1968, 1969) şi medalia de aur la CM din 1969; transferat la CS *Steaua* Bucureşti, a continuat să obţină performanţe remarcabile. Un alt sportiv valoros al secţiei a fost Constantin Buşoi – Maestru Emerit al Sportului, Campion Naţional (1964, 1967), locul IV la JO din 1968, locul IV la CE din 1967, Vicecampion Balcanic 1965, arbitru internaţional la lupte.

CLUBUL SPORTIV *FARUL* CONSTANŢA. S-a constituit la 15 septembrie 1959, cu secţiile de atletism, gimnastică, box, scrimă şi fotbal. După 40 de ani de activitate, în 1999, clubul a înregistrat în palmaresul său: câteva mii de medaliaţi la CN de seniori, juniori şi copii; peste 1500 de selecţionaţi în loturile reprezentative; circa 1000 de medaliaţi la JO, CM, CE, JMU şi CB. În clasamentul pe ţară al unităţilor de performanţă, Clubul s-a situat pe poziţii fruntaşe, în ultimii ani ocupând locul al III-lea, după *Steaua* şi *Dinamo*, şi primul loc între structurile din sistemul MTS. Pe plan internaţional, în anul 2000, CS *Farul* a realizat un bilanţ deosebit: 2 medalii de aur şi 1 de bronz la gimnastică artistică şi o medalie de bronz la kaiac obţinute la JO de la Sydney; o medalie de aur, 1 de argint şi 1 de bronz la gimnastică aerobică şi 2 medalii de bronz la navomodelism câştigate la CM; o medalie de aur şi una de argint la gimnastică artistică la CE. Pe baza punctajului obţinut, ca urmare a medaliilor realizate şi a clasărilor pe locurile IV-VI la JO, CM, CE şi CB, clubul s-a situat pe locul IV în clasamentul general al cluburilor, iar între unităţile aparţinând MTS pe locul III la probele olimpice şi pe locul I, la probele neolimpice. Între 2000 – 2010, clubul a câştigat prin sportivii săi, 9 medalii la JO (5-1-3), 91 medalii la CM de seniori (29-31-31), 124 medalii la CE de seniori (34-36-54), 9 medalii de aur la CM de juniori, 26 medalii de aur la CE de juniori şi 557 titluri naţionale la seniori.

Secţia de atletism a fost înfiinţată în 1959 prin preluarea activităţii de la *Locomotiva CFR*, *Constructorul* şi *Voinţa.* Primele titluri naţionale – Ion Buiachi la juniori (1962), Ilie Floroiu (1974) şi Maria Samungi (1978) la seniori. Bilanţul celor 40 de ani: peste 500 de medalii la CN; peste 250 de

medalii la CB; contribuţii importante la reprezentarea pe plan internaţional. Din 2000 până în 2010, secția a mai adăugat în palmares încă două medalii de bronz la CM de seniori, două medalii de argint și una de bronz la CE de seniori, două locuri I la CM de juniori și un loc I la CE de juniori și 96 de titluri naționale. Dintre atleţii care au activat în cadrul secţiei s-au remarcat: Paul Copu (Campion Balcanic, locul V la CE); Cătălin Andreica (locul V la CE); Horia Toboc (locul VI la JO din 1980); Ovidiu Olteanu (locul II la CE de sală); Cristina Misaroș (locul I la CE și III la CM de cros); Daniel Cojocaru (locul V la CE, participant la JO din 1992, peste 50 de titluri de Campion Naţional); Mariana Bogăţie (locul V la CM de juniori-1998, aur la CE de juniori din 1999, la triplusalt). Dintre atleții din noua generație amintim pe Bogdan Tucă și Iulian Geambazu, Adelina Gavrilă ș.a. Unul dintre cei mai reprezentativi atleţi ai secţiei a fost Ilie Floroiu (de mai mulţi ani vicepreşedinte al clubului), descoperit de prof. Silviu Ispas şi pregătit de Antrenorul Emerit Ion Veliciu, care a câştigat la semifond şi fond 25 de titluri de Campion Naţional şi a stabilit numeroase recorduri, cu peste 30 de selecţii în reprezentativa României, de două ori finalist olimpic şi 2 medalii de argint la JMU din 1975, Maestru Emerit al Sportului. Antrenori: Alexandru Smoleanu, Victor Albu, Constantin Craiu, Ion Veliciu, Constantin Mihail, Adrian Samungi, Ion Creţu, Mihai Ene, Dumitru Mihăilescu.

Secţia de box (1959). Sub îndrumarea antrenorilor Ştefan Iordache şi Nicolae Buză, devin Campioni Naţionali: Vasile Neagu (participant la JO din 1960), Ion Dinu, Ion Pitu, Aurel Mihai (Vicecampion European în 1971). În perioada 1973-1982 (antrenor Adrian Teodorescu) echipa clubului câştigă de trei ori consecutiv *Cupa Federaţiei*, remarcându-se, printre alţii, multiplii Campioni Naţionali: Ibrahim Faredin (participant la JO din 1976) şi Ilie Dascălu (multiplu Campion Balcanic). După 1982 (antrenor Ilie Dascălu) în cadrul secţiei au activat o serie de boxeri, printre care: Doru Maricescu, Ştefan Drişcu, Trăian Damian, Marcelică Tudoriu – toţi medaliaţi la CE de seniori sau juniori. Din 1994 secţia, sub denumirea *Farul Freedom Star*, a fost reprezentată de: Francisc Vaştag (Campion Mondial în 1995 şi European în 1996), Leonard Doroftei (Campion Mondial în 1995 şi European în 1996, medaliat cu bronz la JO din 1996), Claudiu Râşco (bronz la CE din 1998), Memet Ûnal (bronz la CE de cadeţi din 1998), Ovidiu Bobârnat (bronz la CM din 1999), pentru ca în perioada 2000 – 2010 secția să intre într-un con de umbră.

Secția de canotaj, relativ nouă, funcționează din 1999. Primul legitimat este Campionul Olimpic din 1992 Dumitru Răducanu, care a obținut locurile III și IV la CM și locul I la Cupa Mondială. În 2000, Dumitru Răducanu ocupa locul VI la JO Sidney. Începând cu 2001, Răducanu devine antrenorul secției, iar în 2002 obține primele 4 medalii la CN. Tot atunci începe colaborarea cu secția similară a LPS - CSS 2, astfel că în 2003 se obțin 12 medalii la C.N, iar Adriana Ripa devine Campioană Mondială la junioare, titlu obținut și în 2004. George Sârbu obține două titluri mondiale la juniori și unul la tineret, Diana Bursuc deține un titlu mondial la juniori și două la tineret, iar la seniorat obține o medalie de aur la CE și Cupa Mondială și o medalie de argint la CM și Ramona Voicu loc I la CM de juniori.

Secţia de culturism şi fitness (1983). Avându-l antrenor pe Doru Eftimie, iar din 1989 pe Cristian Mihăilescu, a realizat: peste 40 de titluri de Campioni Naţionali; 35 de sportivi promovaţi în loturile reprezentative; 30 de medalii la CB; rezultate deosebite la competiţiile internaţionale obţinute de Irina Muntean (Campioană Mondială-1998, argint la CM din 1999), Costel Torcea (bronz la CE din 1998 și 2005), Cristian Mihăilescu (25 de titluri de Campion Naţional, de patru ori medaliat la CM şi CE), Ana-Maria Zvanca si Horatiu Paris (bronz C.E. 2003). În ultimii ani, secţia a fost cea mai puternică din ţară. După anul 2000 secția a mai adăugat la medaliile câștigate încă o medalie de aur și trei medalii de bronz, la CE de seniori și 27 de titluri naționale.

Secţia de gimnastică (1959). Activând în colaborare cu CSŞ nr. 1, a promovat gimnaste de mare valoare printre care: Simona Amânar (28 de medalii la JO, CM şi CE), Camelia Voinea (Campioană Mondială

în 1987, medaliată cu argint la JO, CM şi CE), Daniela Mărănducă (Campioană Mondială în 1994), Olimpia Popa şi Elena Oprea (Vicecampioane Europene de junioare, cu echipa, în 1998). . Bilanţul anului 2000 la gimnastică artistică: Simona Amânar – medalii de aur (individual compus şi pe echipe) şi bronz (sol) la JO de la Sydney; Simona Amânar – aur (sărituri) şi argint (bârnă) la CE. În perioada 2000 – 2010, gimnastica se poate mîndri ca secție, cu palmaresul medaliilor câștigate. La JO – 5 medalii de aur, 1 de argint, 1 de bronz; la CM – 4 medalii de aur, 3 de argint, 3 de bronz; la CE – 6 medalii de aur, 3 de argint, 3 de bronz, la care se adaugă 13 titluri naționale. Dintre gimnastele de excepție trebuie amintite Cătălina Ponor, triplă medaliată cu aur la JO de la Atena – 2004(echipe, bârnă, sol), trei medalii de argint la CM de la Anaheim – 2003(echipe, bârnă, sol), medaliată cu bronz la CM de la Melbourne – 2005(bârnă) și Stuttgart – 2007(echipe), triplu aur la CE de la Amsterdam – 2004(echipe, bârnă, sol), aur la CE de la Debrecen – 2005(bârnă), aur (bârnă), argint(echipe), bronz(sol), la CE de la Volos – 2006; Dana Sofronie care a câștigat medalia de aur cu echipa Romaniei și pe cea de argint, la sol, JO 2004, mai are în palmares un titlu de Campioană Europeană, cu echipa, și unul de vicecampioană la individual compus - 2004, la Amsterdam și a făcut parte din echipa României, vicecampioană mondială la Anaheim, 2003. Din generația tânără, Ana Porgras a cucerit medalia de aur la CM, în finala de la bârnă și un bronz mondial la paralele. Antrenori: Jana Baltă, Constantin Stoicea, Radu Soare, Matei Stănei, Olga Didilescu, Clemenţa Garabet, Nicolae Forminte, Mirela Szemerjai şi alţii. Între 1959-1964, în cadrul secţiei s-a pregătit şi o echipă de gimnastică masculină. Din 1999 şi-a început activitatea echipa de **gimnastică aerobică**, care cuprinde sportivi de excepție, fiecare dintre fiind multiplu medaliat : Dorel Moiș, Mihaela Pohoaţă, Aurelia Ciurea, Mirela Rusu, Mădălina Cioveie, Cristina Nedelcu, Ferdinand Răileanu, Codruța Mincu, Georgiana Iatcov, Ramona Bunescu, Raluca Babaligea, Mircea Brânzea, Valentin Mavrodineanu, Mircea Zamfir, Cristina Antonescu, Petru Porime-Tolan, Anca Surdu, Andreea Dincă, Loredana Erimia, Corina Constantin, Cristina Marin. Antrenori: Cristina Spânu şi Maria Fumea. La CM de gimnastică aerobică din 2000: medalie de aur în proba de trio (Cristian Moldovan, Dorel Moiş şi Remus Nicolai), argint în proba de perechi (Remus Nicolai) și bronz la individual (Cristian Moldovan). În perioada 2000 – 2010, secția a câștigat: 13 medalii de aur, 6 argint și 9 bronz la CM, 10 medalii de aur, 7 argint și 5 de bronz la CE și 17 titluri naționale.

Secţia de haltere (1983). Sub îndrumarea antrenorului Ion Filip, a câştigat peste 130 de medalii la CN, dintre care peste 50 de titluri de campioni. Halterofilul Dumitru Negreanu a cucerit câte 3 medalii de bronz la CM şi la CE din 1985, iar la CE din 1988, trei medalii de bronz, la juniori şi alte 2, tot de bronz, la seniori. După 2000, secția nu mai adaugă în palmares decât două locuri I la CE.

Secția de înot înființată în 1999, era reprezentată de un singur sportiv de mare valoare : Răzvan Florea care a fost primul medaliat olimpic la înot- medalie de bronz, loc VI la JO – 2004, finalist JO 2008 – loc VII. Mai are în palmares: locurile IV și V la CM, medalie de argint și trei de bronz la CE. A fost descoperit la *Palatul Copiilor* de antrenorul Dumitru Lungu și s-a pregătit la *Farul* cu antrenorii Octavian Tileaga și Gina Handrea. Rezultate bune a obținut și Norbert Trandafir, medaliat cu aur și argint la CE de juniori-2006. Palmaresul secției cuprinde: 1 medalie de bronz la JO, 2 medalii de argint și 3 de bronz la CE de seniori, 1 medalie de aur la CE de juniori și 170 de titluri naționale.

Secţia de kaiac-canoe (1979) – antrenori Maria şi Ştefan Aftenie – a realizat: 160 de medalii la CN, dintre care peste 40 de titluri; 14 medalii la competiţiile internaţionale oficiale; peste 80 de sportivi promovaţi în loturile naţionale şi în secţiile altor cluburi. Sportivi cu rezultate deosebite: Tecla Borcănea Afanasie (transferată la *Steaua*) – Campioană Olimpică în 1984, medaliată la CM din 1983 şi 1986; Romică Haralambie (argint la CM din 1991); Mihail Condrache (bronz la CM de juniori din 1993), Grigore Sami (argint şi bronz la CM de juniori din 1993 şi argint la CM de seniori din 1999); Mariana Limbău (argint la CM de juniori din 1995, 5 medalii la CE din 1997, medaliată cu bronz la JO din 2000 în proba

de K4-500 m şi locul IV la K2-500 m), Iosif Chirilă - 2 medalii de aur, 1 argint şi un bronz la CM – 2005, 2007, 2009 şi 1 argint la CE – 2011; Mariana Ciobanu, Alina Platon cu 1 aur şi 1 argint la CM.În perioada 2000 – 2010, secţia îşi mai adaugă la medalii, încă o medalie de bronz la JO, 3 medalii(aur, argint, bronz) la CM, 1 medalie de aur, 3 de argint și 7 de bronz la CE și 24 de titluri naționale.

Secţia de lupte greco-romane*,* înființată în 1970; sub îndrumarea Antrenorului Emerit Constantin Ofiţerescu a obţinut peste 300 de titluri şi medalii la CN (în 1992 şi 1993 pe echipe) şi peste 30 de medalii în competiţiile internaţionale oficiale. Printre sportivii cu rezultate deosebite (mulţi fiind transferaţi la alte cluburi) pot fi menţionaţi: Alexandru Constantin, Ştefan Negrişan, Sorin Herţea, Ion Hanu, Memet Ender şi mulţi alţii, multiplii medaliaţi la JO, CM și CE. Unul dintre cei mai reprezentativi luptători, care şi-a început activitatea, din copilărie, la CS *Farul* a fost Ion Draica – devenit preşedinte al clubului şi fost preşedinte al FR de Lupte – care a realizat un palmares remarcabil: Campion Olimpic (1984), Campion Mondial (1978), medaliat cu argint la CM (1977 şi 1982) şi cu bronz în 1981, triplu Campion European (1977-1979), medaliat cu bronz la CE din 1982 şi cu argint în 1983, Campion European de juniori (1978).

Secţia de navomodelism a apărut în 1970. Constănțeanul Vasile Petrică, un veritabil pionier, înființează întâi o secție în 1968, la *Portul*, care se va muta din 1970, la C.S. *Farul*. Timp de două decenii, navomodeliștii obtin peste 200 de medalii la CN. Începe apoi și afirmarea internațională, laureatii numindu-se Ion Marinescu (7 medalii la CM si CE), Florian Geza (3), Zoltan Șipoș (3) iar spre sfârșitul intervalului, tinerii Andrei Romeu(un loc I și trei locuri II la CM) și Corneliu Costiniuc (două locuri I la CM). În 1990, navomodelismul se detașează de C.S. *FARUL*, dar revine în 2000. În acești ultimi 10 ani, se obțin rezultate excepționale: 250 de medalii la naționale (din care 130 titluri naționale) și aproape 100 la CM și CE (45, respectiv 54). Din generația tânără vin din urmă tinerii Costinel Bilca(un loc I la CM), Ștefania Marinescu (două locuri II la CM), Ion Marinescu (un loc I la CM).

Secţia de rugby a preluat, la înființarea clubului, echipa AS *Şantierul Naval* (constituită cu trei ani înainte). În 1960 (antrenor Ion Buzoianu) promovează în Divizia A, însă retrogradează în Divizia B. Din 1964, echipa va fi prezentă numai în primul eşalon, fiind pregătită de: Alexandru Carnabel din 1967 (locul IV); Titi Ionescu între 1969-1974 (locul IV), iar din 1974 până în 2000 de Mihai Naca, sub conducerea căruia a cucerit 6 titluri de Campioană Naţională (1975, 1976, 1978, 1986, 1994, 1997). Stadionul de rugby, poartă din 2009 numele de *Mihai Naca.*

Secţia de scrimă a fost preluată în 1959 de la AS *Ancora* (antrenor Nicolae Pufnei). Până în 1999 a câştigat peste 40 de medalii la CN. A avut 3 participanţi la JO, iar Elena Pricop a făcut parte din echipa de floretă medaliată cu bronz la CM din 1985. Secția trece printr-o schimbare de generație, acum ocupându-se de selecția copiilor și juniorilor.

Secţia de volei a preluat, în 1960, echipa feminină *Petrolul* din Constanţa, promovată în Divizia A (antrenor George Panfil), care după trei ani se clasează pe locul III, performanţă repetată şi în ediţia 1965-1966. În perioada 1977-1981, echipa se clasează de două ori pe locul III, de trei ori pe locul II şi participă în *Cupa Cupelor.* În echipă au activat numeroase jucătoare componente ale loturilor naţionale: Elisabeta Goloşie, Doina Biji, Maria Enache, Angela Moroianu şi Marcela Matei (ultimele două fiind medaliate cu argint la CE de juniori). Antrenori: Cătălin Sârbu, Paul Ionescu, Costel Hâncu, Ion Takaci, Ion Cristian, Lucian Cristescu, Dorin Jitaru, Octavian Dimofte, Gheorghe Enache şi alţii. În 1961 a fost preluată echipa masculină de volei *CFR* Constanţa, nou promovată în Divizia A, unde va juca până în 1968, când retrogradează în Divizia B. În 1979 echipa masculină este transferată la A.S. *Marina*.

Secția de tenis de masă, cea mai nouă dintre secțiile clubului - din 2003, în excelentă colaborare cu LPS-CSȘ 2, apoi LPS *Nicolae Rotaru*, este și una dintre cele mai puternice, din punct de vedere al performanțelor obținute. În doar șase ani, constănțenii au cucerit 22 de titluri la CN, două locuri I, un loc II și șase locuri III la CM de seniori și 12 locuri I la CE de juniori. Iulia Necula și Elisabeta Samara, antrenate de Viorel Filimon, au participat

la J.O. Beijing-2008, clasându-se pe locul al VII-lea. Rezultate de excepție: Elizabeta Samara - 23 medalii (șase la CM, 17 la CE, dintre care 9 de aur), Irina Hoza - 5 medalii (2-2-1), Ioana Ghemeș - 5 medalii (1-2-2), Andreea Mămăligă - 5 medalii (1-1-3), Cristina Hirici - 7 medalii (3-3-1), Ana-Maria Sebe (5), Iulia Necula (2), Andreea Filip și Alexandra Chirametli - câte una, Constantin Cioti și Andrei Filimon medalii de bronz la CE , 2009. În cadrul clubului au mai funcţionat secţii la: **baschet** – (de două ori pe locul III în Divizia A); **fotbal** – prin preluarea în 1959, a echipei *P.C.A.,* promovată în Divizia A în ediţia 1957-1958, urmând un alt traseu organizatoric (vezi FC *Farul*); **bowling**, **şah**, **modelism**. În anul 2000 s**ecţia de modelism** a înscris în palmaresul său 2 medalii de bronz obţinute de Corneliu Costiniuc la CM de navomodelism la clasele C4. Din secţie se mai remarcă Zoltan Şipoş, Andrei Romeu, Florea Geza, Daniel Enescu. În anul 1999 au fost puse bazele noilor secţii de **canotaj** şi **înot** unde au fost transferaţi Dumitru Răducanu (canotaj) şi Răzvan Florea (înot), ambii componenţi ai loturilor olimpice pentru Sydney 2000, unde s-au clasat pe locurile VI. Preşedinţii clubului: Vasile Zamfirescu, Vasile Sârbu, Foti D. Foti, Eugen Moraru, Zaharia Drăghici, Gheorghe Cavalioti, Gheorghe Borcea, Aurel Istudor, Constantin Niţă, Ion Olaru, Mircea Neagu, Ion Draica, Ilie Floroiu.

CLUBUL SPORTIV AL MEDICINIŞTILOR DIN BUCUREŞTI (CSMR). A luat fiinţă la 12 decembrie 1920 din iniţiativa unui grup de profesori şi studenţi medicinişti, cu sprijinul lui Ion Pavel şi Emil Crăciun (vicepreşedinte al Societăţii Studenţilor în Medicină). Organizarea propriu-zisă a Clubului s-a finalizat în primăvara anului 1922. Clubul (preşedinte Emil Crăciun) avea o activitate diversificată prin profilul secţiilor de atletism, fotbal, scrimă, ciclism, rugby, turism şi alpinism. La 25 mai 1922, cu ocazia inaugurării bazei sportive (un teren de fotbal redus, teren de tenis, un spaţiu pentru atletism şi unele amenajări pentru gimnastică), au fost organizate manifestaţii sportive de atletism, fotbal şi tenis. După 1926, activitatea clubului se îmbunătăţeşte simţitor prin organizarea a numeroase acţiuni sportive şi schimburi cu alte unităţi universitare, în timpul vacanţelor de vară şi de iarnă. Preşedintele clubului în această perioadă a fost Gheorghe Sârbulescu, iar vicepreşedinte, Adrian Ionescu. Pe parcursul anilor clubul a suportat mai multe reorganizări, purtând şi alte denumiri (între 1932-1943 Asociaţia Sportivă *Medicina*, ASM). Începând din 1933-1934, în cadrul acestei asociaţii se organizează primele echipe participante în competiţiile interuniversitare. În 1941 se produce o altă reorganizare, însă activitatea continuă tot sub denumirea de ASM, avându-l ca preşedinte de onoare pe prof. Vintilă Ciocâlteu – decan, iar ca preşedinte activ pe Ion Cucoaneş – secretarul facultăţii, care va îndeplini această funcţie până în 1947. La începutul anului universitar 1943-1944 are loc o nouă reorganizare, înfiinţându-se Societatea Sportivă *Medicina* (SSM), perioadă în care echipele *Medicina* se clasează pe poziţii fruntaşe în Campionatele Universitare şi în competiţiile organizate de federaţii. Se remarcă rezultatele obţinute de echipa masculină de volei şi apoi ale celei de baschet. Între 1948-1950 activitatea sportivă a fost condusă de către organizaţiile de tineret. În 1950, când a apărut clubul central *Ştiinţa*, la nivel IMF a funcţionat Colectivul sportiv *Ştiinţa IMF* (preşedinte conf. univ. Carli Marcu), care va patrona echipa reprezentativă feminină de volei, participantă la CN – Divizia A (1951-1952). Între anii 1955-1956, catedra de educaţie fizică a Institutului preia de la colectivul sportiv *Ştiinţa IMF* întregul proces de pregătire a echipelor. La 17 aprilie 1960 s-a dat în folosinţă noul stadion al IMF. În primul trimestru al anului 1966 s-a constituit CS *Medicina* (preşedinte, prof. Vasile Predescu). În 1970, la cea de-a cincizecea aniversare a clubului, în structura sa funcţionau: 12 secţii pe ramuri de sport, 22 de echipe reprezentative, peste 220 de sportivi legitimaţi, 138 sportivi clasificaţi şi 75 de instructori sportivi. O contribuţie deosebită în activitatea clubului, în pregătirea echipelor şi a sportivilor acestuia au avut-o cadrele de specialitate din catedra de educaţie fizică, condusă de prof. Octavian Bănăţan.

CLUBUL SPORTIV *METALUL.* Unitate sportivă reprezentativă a Uzinei metalurgice *MALAXA*, ulterior *23 August*, pe ramură de producţie şi teritorială. Istoria acestei organizaţii sportive a început în 1935 când a luat fiinţă echipa de fotbal a muncitorilor metalurgişti de la uzina *MALAXA*, denumire care, în 1937, se schimba în *Titanii,* iar în 1941, în *Rogifer*. După 1945, în cadrul procesului de reorganizare a mişcării sportive, clubul a funcţionat în diferite formule organizatorice şi sub diverse denumiri: 1947 în structura sindicatelor – *Metalo-Chimic*; 1949– ca asociaţie sportivă pe ramură de producţie – *Metalul;* 1956-1957 – *Energia*; 1958-1959 – *Titanii*; 1960-1992 – *Metalul,* 1951 (şi 1961) – *Metalul – 23 August;* 1957 – *Metalul MIG*; după 1992, CS *Faur*. **Secţia de fotbal** a fost prezentă în structura organizatorică pe parcursul întregii existenţe a clubului (vezi: Cluburi de fotbal, CS *Metalul*). În cadrul Clubului au fost promovate numeroase ramuri de sport reprezentate pe plan intern şi internaţional de sportivi de mare valoare. După anii 1947-1949, AS *Metalul* s-a format prin desprinderea unor ramuri de sport (fotbal, atletism, canotaj ş.a.) din cadrul sindicatului *Metalo-Chimic.* La 23 aprilie 1957 s-a constituit *CS Metalul,* prin reorganizarea AS *Energia,* care a fost desfiinţată. Ca organizaţie sportivă pe ramură, CS *Metalul* a funcţionat pe lângă Ministerul Industriei Grele, la această unitate aderând toate Asociaţiile sportive *Metalul* din Bucureşti: de la *23 August*, *Vulcan*, *Semănătoarea*, *Aversa, Electromagnetica, IREB*, *Tudor Vladimirescu* (*Autobuzul*) şi altele. Clubul şi-a desfăşurat activitatea la 14 ramuri de sport (atletism, baschet, box, ciclism, canotaj, fotbal, lupte, moto, rugby, scrimă, tir, volei, yachting, orientare-alpinism) având în componenţă sportivi şi antrenori care, în scurt timp, au reuşit să se impună în competiţiile interne şi internaţionale. Din conducerea Clubului au făcut parte: Savu Spătaru – preşedinte; Mihai Popa (fostul arbitru internaţional de fotbal) – responsabil organizatoric; Cristea Petroşeneanu – responsabil tehnic. După 1962 CS *Metalul* a preluat şi atribuţii de îndrumare şi coordonare a activităţii sportive de masă, desfăşurată de către asociaţiile sportive din fostul raion *23 August,* iar ulterior a fost ataşat pe lângă Uzinele *23 August.*

Secţia de atletism a fost reprezentată de sportivi de primă mărime, care în perioada 1950-1991 au câştigat 54 de titluri naţionale în probele feminine şi 36 în cele masculine. Primele titluri de Campioni Naţionali au fost obţinute în 1950 de către Felicia Iovănescu la înălţime şi Dinu Cristea la 10 000 m, iar ultimele, de către Carla Dumitru la suliţă, în 1991, şi Nicolae Bândar la ciocan, în 1988. Au devenit Campioane Naţionale reprezentând CS *Metalul,* atletele: Lia Manoliu (9 titluri la disc în perioada 1956-1970); Mariana (Goth) Condovici (9 titluri – 100 m şi 200 m, 1968-1974); Georgeta Dumitrescu (5 titluri – 1958-1960); Maria Lincă (5 titluri – 1971-1973); Crista Maksay (4 – 1961-1962); Ileana Silai (4 titluri – 1977-1980); Valeria Bufanu (1967-1968), Ecaterina Nourescu (1967), Maria (Maris) Pandele (1965-1967); Adriana Mustaţă (1983-1984) – câte 2 titluri; Sanda Grosu, Mitica Junghiatu – câte un titlu; câte 2 titluri au mai fost câştigate cu ştafetele 4x100 m, 4x400 m şi proba de cros pe echipe. În probele masculine au obţinut câte 6 titluri: Dinu Cristea (10 000 m, maraton şi cross – 1950-1958), Şerban Ciochină (triplu salt – 1963-1968), Gh. Ghipu (800 m şi 1 500 m – 1973-1976); câte 4 titluri – Sorin Tirichiţă (greutate – 1983-1986), Nicolae Bândar (ciocan – 1985-1988); câte 2 titluri – Constantin Creţu (greutate – 1964-1967), maraton echipe; câte un titlu – Gh. Constantin (1960), Tadeus Strzelbiscki (1960), Aurel Stamatescu (1961), Al. Tudoraşcu (1963), Constantin Grecescu (1964), Viorel Suciu (1987). În 1985 Nicolae Bândar a stabilit un nou record naţional la ciocan (76,52 m). În plan internaţional se detaşează performanţele realizate de: Lia Manoliu – participantă la 6 ediţii ale JO, Campioană Olimpică în 1968 la Mexico, medaliată cu bronz la JO din 1960, la Roma şi în 1964, la Tokyo; Ileana Silai – medaliată cu aur la CE de sală din 1978, la Milano, în proba de 1500 m; Gh. Ghipu – medaliat cu aur la CE de juniori din 1973 (Duisburg) şi cu bronz la CE de sală, seniori, în 1975 (Katowice) şi 1976 (München) toate, în proba de 1 500 m; Mitica (Junghiatu) Constantin – medaliată cu bronz la CE de sală în 1986 (Madrid) şi cu argint la ediţia din 1988 (Budapesta), în proba de

1500 m. Printre antrenorii cu contribuţii deosebite la rezultatele secţiei de atletism se află: Silviu Dumitrescu (Emerit), prezent încă de la înfiinţare, coordonatorul colectivului de tehnicieni, a participat direct la pregătirea unor sportivi care s-au afirmat pe plan internaţional: Claudia Simionescu, Dinu Cristea, Georgeta Dumitrescu, Constantin Bloţiu, Gh. Ghipu şi alţii.

Secţia de baschet s-a remarcat prin rezultatele echipei masculine care a câştigat Campionatul Naţional în anul 1950, avându-i în componenţă pe Emanoil Răducanu, Al. Popescu, Cezar Niculescu, I. Vulescu, Ganea, Stoica şi alţii. În ediţia din 1951 a CN, echipa s-a clasat pe locul III, iar în 1952 a reuşit să obţină din nou titlul de Campioană Naţională, echipei adăugându-i-se şi un alt jucător de valoare – Al. Dănilă. În 1953 echipa a retrogradat, iar unii jucători s-au transferat la alte cluburi. Pe parcursul anilor au mai activat la *Metalul* şi alţi jucători, printre care Armand Novacek şi Haigazun Tursugian, şi aceştia transferaţi la alte cluburi unde s-au consacrat, fiind selecţionaţi şi în loturile naţionale. Antrenorul echipei a fost Alexandru Popescu, mai târziu activând în cadrul secţiei şi antrenorul Cornel Negulescu.

Secţia de box a moştenit o tradiţie, întrucât în anul 1943, AS *Rogifer* avea o secţie de box afiliată la federaţie cu 34 de sportivi legitimaţi. Pe parcursul anilor, în cadrul acestei secţii, s-au format numeroşi boxeri care s-au afirmat pe plan intern şi internaţional. Printre boxerii remarcaţi se află: Dănilă Done – Campion Naţional în 1954 şi 1957 (categ. 60 kg); Andrei Olteanu – Campion Naţional în 1961 (categ. 54 kg) şi 1962 (categ. 57 kg), medaliat cu bronz la CM din 1963 de la Moscova (categ. 57 kg); Virgil Badea – Campion Naţional în 1961, medaliat cu bronz la CE din 1961 de la Belgrad şi 1963 de la Moscova (categ. 71 kg). Între 1975-1982, în cadrul secţiei a activat şi boxerul Ion Buduşan – Campion Naţional în 1978 şi 1979, Campion Balcanic în 1977 şi 1979, medaliat cu bronz la CE din 1979 de la Köln (categ. 67 kg). Printre antrenorii secţiei care au contribuit la promovarea a numeroşi sportivi în boxul de performanţă, s-au aflat: Ion Stoianovici, Zamfir Popazu, Constantin Anton şi Sandu Ion.

Secţia de canotaj s-a axat, în principal, pe grupele de fete, care le-au cuprins pe unele dintre cele mai valoroase sportive din canotajul românesc, autoare ale unor performanţe de prestigiu pe plan intern şi internaţional. În cadrul secţiei au activat unii dintre cei mai prestigioşi antrenori, majoritatea Emeriţi, printre care: Pall Barcany (1955-1963); Francisc Cserhaty (1961-1962); Stelian Petrov (1964-1974 şi 1980-1997); Constantin Cătescu (1973-1979); Ioan Grigoriţă, Horia Constantinescu şi alţii. Dintre băieţi, au practicat canotajul la CS *Gaz-Electra* şi *Metalul* Valeriu Panţuru (1947-1949) şi Radu Nicolae; ultimul a debutat la *Metalul* în 1952, ulterior transferat la *Dinamo*, a devenit primul Campion European cu echipajul 4 rame fără cârmaci în 1955. În probele feminine, în perioada 1955-1968, echipajele CS *Metalul* au câştigat peste 20 titluri de Campioane Naţionale remarcându-se: E. Rigard (peste 10 titluri), S. Stanciu, C. Tuţaru,T. Sălceanu, M. Jifcu, L. Popârlan, E. Barcani, S. Georgescu, Doina Ciolacu, Fl. Ghiuzelea, Felicia Urziceanu, M. Pildner, M. Panait, M. Naidin, M. Marton, M. Uzunov, M. Hublea, M. Florea, Şt. Borisov, Viorica Udrescu, V. Moldovan şi altele. Din generaţia următoare s-au evidenţiat multiplele campioane: Iuliana Balaban, Valeria Avram-Cătescu, Aurelia Marinescu, Mărioara Traşcă (Curelea), Elena Nedelcu (Georgescu), Marinela Maxim (Ghiţă), Cornelia Neacşu (Firescu), Fănica Hanuseac (Costea), Titie Iordache (Ţăran), Elena Oprea şi altele. Pe plan internaţional este remarcabilă performanţa echipajului de 2 rame fără cârmaci în componenţa: Marinela Maxim (Ghiţă), Cornelia Neacşu-Firescu de la CS *Metalul*, care a cucerit prima medalie de aur pentru canotajul românesc la primul CM feminin organizat în 1974, la Lucerna. O altă reprezentantă a CS *Metalul*, Emilia Rigard, a contribuit la câştigarea primului titlu european la 4+1 rame în 1962, precum şi a altor 6 medalii de argint şi 6 de bronz la CE desfăşurate în perioada 1955-1967. Toate celelalte canotoare, menţionate în calitate de reprezentante ale CS *Metalul* sau promovate în cadrul secţiilor din alte cluburi, au fost medaliate la CE, CM sau la JO.

Secţia de ciclism– îndrumată de cunoscutul ciclist şi antrenor Nicolae Ţapu – a fost una dintre prezen-

ţele active în competiţiile cicliste. Şi această secţie moştenea tradiţiile secţiei care a activat sub denumirile *Malaxa* şi *Rogifer* (în calendarul FR de Ciclism pe 1944 figurau 2 acţiuni cicliste organizate de *Malaxa* – la 5 martie – Ciclo-cros, iar în iulie – Concursul de velodrom).

Secţia de lupte a avut ca antrenori pe Jean Chirtop (o scurtă perioadă) şi pe Ilie Gheorghe, începând din 1958 până în 1989, care a pregătit şi promovat numeroşi luptători de valoare. Aici au început să practice luptele fiind transferaţi la CS *Steaua,* sportivii: Gh. Stoiciu (Campion Naţional 1971,1972, Vicecampion Mondial în 1972), Al. Geantă (multiplu Campion Naţional 1960-1968), Nicolae Cristea (Campion Naţional 1968, medaliat cu bronz la CE din 1967), precum şi Dumitru Crăciun, Constantin Penciu (Campion Balcanic, 1968), Eugen Hupcă (medaliat la CM, locul IV la CE din 1973) şi mulţi alţii. După retragerea din activitatea competiţională, Eugen Hupcă a activat în cadrul secţiei, ca antrenor.

Secţia de motociclism şi-a început activitatea sub îndrumarea antrenorilor Vasile Mavrodin şi Mihai Sărăţeanu. Secţia a adus o contribuţie deosebită la dezvoltarea unor ramuri ale motociclismului, punând la dispoziţia practicanţilor acestui sport o modernă bază amenajată în Pantelimon (în special traseul de motocros şi pista de dirt-track unde s-au desfăşurat numeroase competiţii şi CN). Sportivii secţiei s-au numărat printre componenţii loturilor naţionale, medaliaţi la CN şi la concursurile internaţionale. În anul 1959, echipa *Metalul* a câştigat titlul de Campioană Naţională în proba de regularitate şi rezistenţă. Printre sportivii care s-au remarcat în competiţiile de dirt-track s-au aflat: Gh. Sora, Ion Cucu şi Cornel Voiculescu (care a deţinut ulterior şi funcţia de antrenor). Dintre sportivii C.S.*Faur* remarcaţi în CN de dirt-track din ultimii ani, pot fi menţionaţi: Mircea Agrişan – locul I în 1998 şi II, în 1999; Marian Gheorghe – locul III în 1998 şi locul I, în 1999. În anul 2000 sportivii au trecut la Motoclubul *Gică Voiculescu.*

Secţia de tir şi-a început activitatea după 1949, sub îndrumarea antrenorului Dumitru Pineta, care l-a selecţionat şi pregătit pe Ştefan Petrescu, iniţial la puşcă, apoi şi la pistol viteză, acesta fiind primul trăgător român care, în 1956, la JO de la Melbourne a cucerit în premieră titlul olimpic la pistol viteză (după Olimpiadă s-a transferat la CS *Dinamo*). În această secţie şi-au început activitatea, după 1950, o serie de trăgători care s-au consacrat pe plan intern şi internaţional, printre care: Nicolae Rotaru, Petru Şandor, Laurian Cristescu, Petre Cişmigiu şi alţii. Tot aici a activat şi vicecampionul european Aurel Neagu. La CN din 1955 reprezentantele CS *Metalul* au câştigat titlurile în probele feminine – meci englez, armă liberă calibru redus – poziţie culcat, în genunchi, în picioare şi total, devenind campioane absolute. Sub îndrumarea antrenorului Tadeus Jeglinschi, FR de Tir a organizat, în perioada 1969-1974, cu sprijinul direct al CS *Metalul*, „*Centrul de selecţie şi pregătire a unor tineri în probele de pistol liber şi aer comprimat"*, din care s-au afirmat câţiva trăgători valoroşi. În cadrul clubului au mai funcţionat secţii la: rugby (antrenori, Toma Moldoveanu şi Dragoş Ţenescu) – a activat în Divizia A în 1961; scrimă (antrenori Ion Popescu); volei (antrenor, Dinu Nicolau) a cuprins în echipă şi componente ale lotului, naţional printre care Alexandrina Constantinescu şi Doina Vinţan; yachting (antrenor, Valentin Zăgănescu); orientare turistică şi alpinism (antrenor, N. Georgescu). AS şi CS *Metalul* au desfăşurat în decursul anilor o bogată activitate sportivă de masă, distractiv-recreativă, cu numeroase întreceri şi campionate interne, având o organizare proprie pe compartimente. După 1990, din iniţiativa antrenorului Silviu Dumitrescu şi cu sprijinul unor atleţi fruntaşi, au fost organizate numeroase acţiuni în cadrul măsurilor adoptate pentru dezvoltarea *Sportului pentru Toţi*. În conducerea clubului s-au mai aflat Ion Sava, Flaviu Filip, Constantin Tudor şi alţii.

CLUBUL SPORTIV *MUREŞUL* TÂRGU MUREŞ. A luat fiinţă în 1921 ca asociaţie sportivă care a preluat cele mai valoroase secţii existente în cadrul altor unităţi cu vechi tradiţii sportive (*MKE* din 1888 şi transformată în *MSE* în 1906; *MTE* – 1910 şi *MTK* – 1919). În 1959 este adoptată denumirea de CSO *Mureşul*, având în structura sa 13 ramuri de sport. Printre secţiile şi sportivii cu performanţe deosebite, obţinute în decursul anilor se

află: **lupte libere** – Ladislau Şimon (Campion Mondial şi European, medaliat la JO), Francisc Bola (Vicecampion Mondial şi Campion European), Ludovic Ambruş (Vicecampion Mondial), Alin Păcuraru (Vicecampion European, medaliat cu bronz la CM); Ştefan Gyorgy (antrenor); **atletism** Iosif Nagy, Elod Kincses, Ervin Sebestyen, Marta Szatmari – atleţi cu rezultate notabile pe plan intern şi internaţional; Iosif Buzdugan (antrenor); **ciclism** – Ioan Dorgo (antrenor) şi Nicolae David, Arpad Gyorfi, Andraş Laszko, Valentin Hoţa (sportivi); **înot** – Iosif Toth Pal (antrenor) şi Maria Both (participantă la JO din 1956), Deneş Nagy, Attila Petelei, Ştefan Benedek (sportivi); **patinaj viteză** – Karoly Gall (antrenor), Eva Farcaş, Vasile Coroş, Liana Cardoş, Laszlo Fabt, Emese Antal, Edmond Cseh (sportivi); **tir cu arcul** – Zoltan Szabo, Margareta Lazăr; **baschet feminin** – locul III în divizia naţională şi jucătoare promovate în lotul naţional (antrenor Bela Koos). Au mai fost obţinute rezultate notabile la **canotaj** (antrenor Emerit Francisc Cserhati); **gimnastică** (antrenor Zoltan Gedeon), **handbal feminin** – echipă semifinalistă în CCE şi jucătoare valoroase printre care: Rozalia Soos, Eva Mozsi, Eszter Laszlo, Angela Bloj (antrenori Wilhelm Helvig, Gheorghe Ionescu şi alţii). În ultimii ani s-a remarcat secţia de **arte marţiale**, în 2000 sportivii acestei secţii, repetând o serie de rezultate de prestigiu obţinute în anii anteriori (medalii la CM şi CE) – au cucerit o medalie de aur prin Geza Csaba Gomboş (categ. 75 kg) la wu-shu şi o medalie de argint prin Attila Gomboş (categ. 60 kg) la wu-shu la CE de la Rotterdam. În prezent clubul pregătește sportivi la nivel de juniorat, doar secțiile de arte marțiale și ciclism ocupându-se de seniori Printre preşedinţii clubului s-au aflat: Simion Radu, Mihai Pop, Istvan Hompot, Mircea Bidiga, Romulus Florea, Bela Koos.

CLUBUL SPORTIV MUNCITORESC REŞIŢA (CSMR). S-a constituit în 1958 ca urmare a unei reorganizări. În decursul anilor, activitatea sportivă s-a desfăşurat în cadrul SSMR, SSUDR, *Oţelul*, *Metalochimica, Energia, Metalul* (vezi SSMR şi SSUDR), aceasta fiind preluată de către AS *Metalul* şi CS *Muncitoresc*. AS *Metalul* a primit responsabilitatea pentru organizarea activităţii sportive de masă din cele două mari uzine reşiţene – Combinatul Siderurgic şi Uzina Constructoare de Maşini – precum şi a activității de performanţă de kaiac-canoe, fotbal, (categ. C), haltere, şah, motociclism, popice, schi, tenis, tenis de masă, volei şi turism. CSMR a fost profilat pe activitatea de performanţă la: atletism, box, fotbal, gimnastică, handbal, lupte greco-romane. În 1976 **secţia de fotbal** se desprinde într-o structură distinctă şi sub denumirea *Fotbal Club Muncitoresc Reşiţa* (FCMR), care, în 1983, revine la vechea denumire intrând în organigrama CSMR, preşedinte Ilie Pătruică (pentru fotbal, vezi *Cluburi de fotbal* CSM Reşiţa). În cadrul CSMR şi-au început activitatea la **lupte**, numeroşi sportivi care, ulterior, s-au consacrat în sportul de înaltă performanţă: Simion Popescu la lupte greco-romane; Ştefan Stângu, Gheorghe Raşovan şi Romică Raşovan. **Handbalul** a fost prezent cu echipa masculină în Divizia A - handbal în 11 câştigând şi un titlu naţional şi apoi cu echipa de handbal în 7, iar în anii ’60 a activat şi o echipă feminină. În perioada 1958-2001, echipa de handbal masculin și-a desfășurat activitatea în Divizia A, sub denumirea Club Sportiv Muncitoresc Reșița, având suport financiar din partea UCM Reșița. Unul dintre handbaliștii de legendă ai formației CSM Reșița rămâne internaționalul Werner STOCKL, medaliat cu aur la CM din 1974 în RDG. În 2001, clubul a fuzionat cu C.S. Universitatea Reșița, devenind C.S. Universitatea UCM Reșița, fiind susținută financiar în acea perioadă și de Universitatea *Eftimie Murgu*. În ediția de campionat 2003-2004, echipa a promovat în Liga Națională, pentru ca din 2006 handbaliștii să realizeze ”*tripla*” - câștigarea de trei ori consecutiv a Cupei Challenge. Echipele masculine și feminine de **volei** au participat în campionatul divizionar A.

CLUBUL SPORTIV *OLIMPIA* BUCUREŞTI. Clubul Sportiv Olimpia București ia ființă la 15.10.1904, ca în timpul Primului Război Mondial să-și înceteze activitatea. Apoi, la 17 aprilie 1948, prin Hotărârea Consiliului de Miniştri nr. 211, a luat

fiinţă Clubul Sportiv *Flamura Roşie,* cu denumirea schimbată în *Olimpia*, din anul 1962. Sub această denumire au mai funcţionat câteva cluburi sportive, începând dintre anii 1904-1916 şi 1921-1941, dar nu se cunoaşte filiaţiunea lor, pentru a considera că actualul club *Olimpia* Bucureşti ar fi urmaşul. Clubul şi-a început activitatea sub patronajul Ministerului Industriei Uşoare, ramura Comerţ şi Cooperaţie, cu secţiile: fotbal, volei, handbal, baschet, tenis de masă, ciclism şi şah, conduse de 5 antrenori. În 1999 numărul secţiilor a crescut la 15, fiind îndrumate de 30 de antrenori. De la două baze, în 1948, astăzi clubul este dotat cu cinci baze, un hotel, cantină-restaurant, ateliere de întreţinere, cabinete medicale, un sediu administrativ. Clubul a fost condus de-a lungul anilor de personalităţi de prestigiu, dintre care s-au remarcat: Elena Tonceanu, Ion Păuşan, Ion Mardare, George Cliba, Gheorghe Nenciu, A. Dobincă, N. Petrică, V. Vardela, D. Ionescu, M. Anghel, P. Novac, O. Dimofte, Mihai Anghel. La conducerea secţiilor s-au perindat antrenori străluciţi cu rezultate remarcabile pe plan naţional şi internaţional: la **atletism** – I. Puică, A. Samungi, Gh. Ghipu, Cr. Barta, Liliana Bîră, Florica Ghiru, Victor Niculae, Constantin Mușat, Daniela Tudor ; la **box** – M. Doculescu, Gh. Axioti, Gh. Lungu, Nicolae Puia, Mihai Niculescu etc.; la **baschet** – Gh. Lăzărescu, Cr. Paraschivescu, ; la **ciclism** – M. Niculescu, V. Slejan, Şt. Cârjan; la **canotaj** – Gh. Ispas, M. Drăghici, Georgeta Ciomartan, Ileana Pavel; **haltere** – E. Dociu, M. Constantinescu, L. Baroga, I. Vlădăreanu; la **kaiac-canoe** – Tr. Nădăşan; la **pentatlon modern** – Gh. Tomiuc, C. Călina; la **popice** – F. Popescu; la **rugby** – E. Denischi, V. Vardela; la **călărie** – I. Molnar, Andrei Costea; la **karate** – D. Cozmaciuc; **gimnastică ritmică** – Vlad Elena, la **tir** – P. Goreti şi mulţi alţii. Datorită muncii depuse şi rezultatelor obţinute, 22 de antrenori au primit înalta distincţie de Antrenor Emerit. Sportivii pregătiţi în acest club au obţinut titluri şi recorduri olimpice, mondiale, continentale, balcanice şi naţionale. Dintre aceştia se disting Viorica Viscopoleanu, Maricica Puică, Paula Ivan, Elisabeta Oleniuc (Lipa), Florica Ghiuzelea, Maria Drăghici, Iosif Molnar, A. Vernescu, I. Hortopan, A. Socaci, V. Dociu, L. Rotman, D. Spârlea, M. Niculescu, Nicolae Puia, Dragomir Ilie, Romela Cristea, Maria Bandici, Marin Niculescu, Rodica Cocoș, Dragomir Cioroslan, Dumitru Spîrlea, Dragoș Mihai, Marilena Marinache, Alexandrina Bira, Florica Zamfir, Traian Cihărean, Constantin Călina, Galan Dumitru, Ion Şuşelescu, Marcel Rusescu şi mulţi alţii. Ca atare, 30 de sportivi ai clubului au primit titlul de Maestru al Sportului, iar 40, pe cel de Maestru Emerit al Sportului. De-a lungul anilor, clubul, prin performanţele sale, s-a clasat de nenumărate ori pe primele şase locuri ale clasamentelor naţionale, deţinând peste 700 de titluri. Dintre sportivii clubului se remarcă în mod deosebit: Maricica Puică – Campioană Olimpică şi medaliată cu bronz în 1984, la Los Angeles, multiplă Campioană Mondială la cros, multiplă medaliată la CM şi CE de atletism; Paula Ivan – Campioană şi Vicecampioană Olimpică în 1988, la Seul, Campioană Europeană la atletism. Multe sportive selecţionate şi pregătite în propriul centru de canotaj au fost ulterior promovate în alte secţii, unde s-au consacrat pe plan internaţional. Anul 2000 a înscris în palmaresul clubului noi performanţe notabile: la CM – medalii de argint prin Radu Constantin la karate tradiţional, medalie de bronz prin Nicolae Papuc, la pentatlon modern în proba individuală (performanţă realizată în premieră), locurile V la canotaj 4+ (Gheorghe Anghel) şi karate tradiţional (Adrian Nedeloiu); la CE – medalie de argint prin Nicolae Papuc la pentatlon modern, 2 medalii de aur prin Adrian Nedeloiu (karate fudokan-kata) şi Mihai Rotaru (karate tradiţional-kumite echipe), 4 medalii de argint la atletism prin Bogdan Ţăruş (lungime), karate fudokan-kata (Adrian Nedeloiu), kumite (Cornelia Radu) şi kumite echipe (Mihai Rotaru), 2 medalii de bronz la atletism (Otilia Ruicu – 4x400 m) şi karate tradiţional (Adrian Nedeloiu – kata); 4 locuri V la CE; locul VI la canotaj 8+ la JO (Andrei Bănică). Pe baza medaliilor şi punctelor obţinute la JO, CM, CE şi CB, clubul s-a situat în anul 2000 pe locul IX în clasamentul general pe ţară, iar între unităţile din sistemul MTS a ocupat locul VII la probele olimpice şi II la probele neolimpice. În clasamentele întocmite pe baza punctelor acordate pentru primele 3

locuri la CN de seniori, tineret şi juniori din anul 2000, clubul a ocupat locul III în clasamentul general al tuturor unităţilor sportive şi pe locul I între cele aparţinând MTS. Sportivii clubului au realizat, în anul 2001, următorul bilanţ pe plan naţional: 34 de titluri de campioni la seniori, 29 la tineret, 19 la juniori I şi 7 la juniori II; 167 locuri II-III la CN de seniori, tineret şi juniori; un record naţional; locul V pe ţară în clasamentul cluburilor care au obţinut medalii la CN. La competiţiile internaţionale oficiale de seniori, tineret, juniori şi cadeţi (CM, CE, cupe mondiale şi europene, JMU şi CB) sportivii clubului au cucerit 18 medalii în probele individuale şi au contribuit la obţinerea altor 49 de medalii în probele pe echipe şi în echipaje, rezultate cu care CS *Olimpia* ocupă locul V în clasamentul pe ţară al cluburilor. În anul 2010, clubul a obţinut 30 de medalii la CM, CE şi cb. Secţiile care au avut o contribuţie importantă la obţinerea acestor rezultate sunt cele de la kaiak-canoe, karate şi canotaj.

CLUBUL SPORTIV *OLTCHIM* a luat fiinţă în 1973 la Râmnicu Vâlcea, în sistemul sindicatelor, sub denumirea de AS *Chimistul*, reprezentând Combinatul Chimic din oraş. După 1989 a devenit structură sportivă independentă cu statut semiprofesionist, când si-a schimbat numele în Clubul Sportiv Muncitoresc *OLTCHIM*, iar din 1.05.1997 clubul a devenit un club sportiv de performanță de drept privat și activează sub denumirea de CS *Oltchim.* Clubul a avut în structura sa şapte secţii care au funcţionat până în 2007, la următoarele ramuri de sport: atletism, culturism, handbal, lupte greco-romane, scrimă şi tenis.

Secţia de atletism capătă consistenţă după 1995, când este transferată de la Liceul *Mircea cel Bătrân* atleta Ionela Ţîrlea, multiplă Campioană Naţională, Campioană Europeană de junioare în 1993 şi Mondială, de junioare, în 1994. Sub îndrumarea Antrenoarei Emerite Viorica Enescu, atleta Ionela Ţîrlea mai câştigă, în perioada 1995-1999, peste 20 de titluri de Campioană Naţională, având la activ 23 de recorduri naţionale de junioare şi senioare, precum şi un record european de junioare. Pe plan internaţional, devine Campioană Europeană în 1998 la 400 m garduri şi Vicecampioană Europeană în sală la 400 m. În 1999 realizează performanţe deosebite: medalie de aur la CM de la Maebashi (Japonia) în proba de 200 m (sală); medalie de aur la 400 m şi de argint cu ştafeta 4x400 m în *Cupa Europei;* medalie de aur la 400 m la JMU. Datorită rezultatelor obţinute în anul 1999 CS *Oltchim* s-a clasat pe locul VI în ierarhia cluburilor cu secţii de atletism. La JO de la Sydney – 2000, Ionela Ţîrlea s-a clasat pe locul VI în proba de 400 m garduri.

Secţia de handbal a deținut ponderea principală în activitatea clubului (ea reprezentând cca. 90 % din activitatea sportivă de performanță a clubului) atât prin numărul de sportivi legitimați cât și prin performanțele obținute pe plan național și internațional. Secția a luat ființă în anul 1979 sub conducerea primului ei antrenor prof. Constantin Cincă. Secția a promovat una dintre cele mai performante echipe feminine, având jucătoare de primă mărime, care au activat și în echipe din alte țări, componente de bază ale loturilor naționale. Echipa a cucerit 16 titluri de Campioană Naţională, performanță unică și totodată record național realizat de echipa vâlceană, aceasta deținând supremația în handbalul feminin românesc ai ultimilor 20 de ani: sub denumirea *Chimistul* în 1989 (antrenori Ion Gherhard, Petre Berbecaru – Gh. Ionescu, în retur); 1990 şi 1991 (Gh. Ionescu, P. Berbecaru); 1993 (Ion Râşniţă, P. Berbecaru, C-tin Cojocaru); 1994 (C. Cojocaru, P. Berbecaru); sub denumirea *Oltchim,* în 1995 (C. Cojocaru, P. Berbecaru); 1996 (Gh. Ionescu – tur, Alex. Mengoni – retur, P. Berbecaru); 1997 (Alex. Mengoni, Lucian Râşniţă, P. Berbecaru); 1998 (L. Râşniţă, P. Berbecaru); 1999 şi 2000 (Bogdan Macovei, P. Berbecaru), 2002, 2007, 2008, 2009, 2010. La acest palmares deosebit se adaugă şi cele 3 clasări pe locul II (1983, 1985, 1992) şi 3 clasări pe locul III (1984, 1986, 1988) în CN. În *Cupa României*, echipa *Oltchim* s-a clasat, în perioada 1984-1999, de 10 ori pe locul I, o dată pe locul II şi de 3 ori pe locul III. Un merit deosebit în lansarea acestei echipe pe orbita performanţei revine Antrenorului Emerit Constantin (Pilică) Popescu, cel care a pus bazele acestei secţii (locul 11 în CN din 1983 şi locul I în

Cupa României din 1984), afirmată pentru prima dată şi pe plan internaţional în 1984, când a câştigat *Cupa Federaţiei Internaţionale de Handbal* (IHF) şi antrenorilor Tadici Gheorghe (2002-2008), Voina Radu (2009-2012) . În 1989 echipa a câştigat pentru a doua oară *Cupa IHF* (antrenori Ion Gherhard, Gh. Ionescu). Au mai activat ca antrenori în cadrul secţiei Maria Ciulei, Constantin Muscalu şi alţii. Pe plan international începând cu anul 1983-1984 echipa *OLTCHIM* a jucat (cu o singură excepție – sezonul 1987-1988) în Cupele Europene Intercluburi astfel:

• în „Cupa I.H.F „ - de trei ori, câștigând trofeul în două ediții 1983-1984 și 1988-1989;

• în „ Cupa Cupelor „ - de șase ori, câștigând o dată în ediția 2006-2007, jucând o finală în 2001-2002 și două semifinale în sezoanele 1986-1987 și 1992-1993;

• în „ Liga Campionilor „ de zece ori, ca în trei ediții să se califice până în semifinale (1989 - 1990, 1991-1992 și 2008-2009), în sezonul precedent în finală, iar în alte șase ediții să se califice până în faza grupelor. În CN de junioare, echipa *Oltchim* s-a clasat pe locul I în 1989, 1994 şi 1998, pe locul II în 1997, 1999, 2000 şi pe locul III în 1990 şi 1995, iar la junioare II pe locul I în 1999 şi pe III în 2000. Dintre fostele jucătoare care au reprezentat şi echipa naţională a României sunt de reţinut Maria (Török) Verigeanu, Hilda (Hrivniak) Popescu, Mariana Ţârcă, Edith (Török) Matei şi alte jucătoare ca Doina (Copotz) Rodeanu, Cristina (Lada) Rouă, Geta Andronache, Denisa Romete, toate câştigătoare ale *Cupei IHF.* Din echipa României câştigătoare a CM de tineret în 1995 (Brazilia) au făcut parte jucătoarele Carmen Amariei, Steluţa Lazăr, Ildiko Kerekeş, Carmen Niţescu, Magdalena Urdea, Irina Neagu, iar din cea care a cucerit titlul mondial de tineret în 1999 (China) – Cristina Vărzaru, Gabriela Tănase, Roxana Gatfel, Mihaela Răceală şi Anişoara Durac. Nu poate fi uitată Luminiţa Huţupan, portăriţa echipei naţionale, care a fost votată ca cel mai bun portar al tuturor timpurilor şi care a câştigat în cariera sa, de trei ori Liga Campionilor şi a jucat alte două finale, a cîştigat Cupa Cupelor cu Oltchim în 2007, a fost medaliată cu argint la CM 2005 cu „naţionala" României. Din noua generaţie se remarcă Cristina Neagu - desemnată de către FIH „cea mai bună handbalistă din lume"- 2010 şi actulul căpitan al echipei, Steluţa Luca. Acestea şi alte jucătoare şi-au adus contribuţia la câştigarea unor medalii de bronz la CM (1977 şi 1997) şi aur la CE de tineret din 1998, precum şi la reprezentarea handbalului feminin românesc la toate competiţiile oficiale. În perioada 2002 – 2008, echipa de senioare a fost pregătită de antrenorul Gheorghe Tadici, iar în perioada 2008 – 2012 de antrenorul Radu Voina.

Secţia de lupte greco-romane activează în colaborare cu CS Şcolar sub îndrumarea antrenorilor Nicolae Mătăsaru, Ilie Lupu şi Ilie Popa. Numeroşi luptători au obţinut titluri şi medalii la CN de seniori, tineret, juniori şi cadeţi. Au devenit Campioni Naţionali: Nicolae Mătăsaru, Ilie, Cornel şi Adrian Lupu.

Secţia de scrimă, profilată pe floretă, a realizat următoarele performanţe: Peter Habala – component al lotului naţional, locul I în 1998 şi II în 1999 la CN de floretă; Livius Buzan – locul III în CN din 1999; echipa masculină de floretă a câştigat *Cupa României* în 1998; echipele feminină şi masculină – locul III în Divizia A, în 1998; echipa masculină – locul II în 1999 şi III în 2000, în CN. Antrenorul Livius Buzan a îndeplinit şi funcţia de antrenor principal al lotului masculin de floretă al României în 1998 şi 1999.

Secţia de tenis, profilată pe activitatea cu juniorii, dintre care s-au remarcat: Dacian Crăciun Campion Naţional de juniori I şi II în 1996 şi de juniori I în 1997 în proba de simplu, locul III în proba de dublu la CN de juniori I în 1996, participant în competiţiile internaţionale, al IV-lea jucător român intrat în clasamentul ITF (locul 460 în 1997); Raluca Ciulei – locul III în proba de dublu, la CN de juniori I din 1996; Alexandru Tănase – locul III în proba de dublu în CN de juniori I din 1997. Antrenorul secţiei: Eugen Vătăşescu. În decursul anilor, la conducerea asociaţiei (clubului) până în martie 2011, ca preşedinte, s-a aflat Ioan Gavrilescu, care a făcut parte şi din Biroul Federaţiei Române de Handbal, în calitate de vicepreşedinte.

CLUBUL SPORTIV *OŢELUL* GALAŢI. A fost înfiinţat în anul 1962, când a început construcţia Combinatului Siderurgic, cu secţii de **atletism, box, paraşutism, motociclism, handbal** şi **fotbal** (pe par-cursul anilor au mai funcţionat şi alte secţii). **Fotbalul** a urmat o structură organizatorică distinctă şi a activat în Divizia A, participând la trei ediţii ale Cupelor Europene (vezi *Cluburi de fotbal-Oţelul* Galaţi). Echipa feminină de **handbal** s-a calificat de două ori în semifinalele Cupei Europei, în 1999 s-a situat pe locul IV în clasamentul final al Ligii naţionale de handbal şi are 6 participări în cupele europene. Echipa feminină HC Oţelul s-a calificat în sferturile de finală ale Cupei Cupelor, 2009. Atleţii clubului se clasează, în fiecare an, printre medaliaţii CN la diferite probe.

CLUBUL SPORTIV *OŢELUL* TÂRGOVIŞTE. Înfiinţat în anul 1984 pe lângă *Combinatul de Oţeluri Speciale,* a funcţionat până în 1990 în sistemul sindicatelor, iar după această dată în organizare independentă, cu următoarele şapte secţii: **baschet, box, fotbal, judo, orientare sportivă, şah** şi **volei**. În cadrul clubului a funcţionat un centru olimpic de pregătire la judo care a contribuit la stimularea practicării acestei ramuri de sport şi la promovarea unor elemente valoroase. Rezultate deosebite s-au realizat la: **baschet feminin** – echipă în Divizia A (*Oţelul*)*,* locul VII (1993-1994); 2 locuri I (1994-1995 şi 1995-1996) sub denumirea de *Oţelul Universitatea*; locul V (1997-1998) *Oţelul Livas*; echipa a participat la două ediţii ale *Cupei Campionilor Europeni* (1994 şi 1995). **Volei feminin –** echipă participantă în divizia naţională – 2 locuri VI (1993-1994 şi 1994-1995) şi locul VII (1995-1996); participantă în competiţia europeană intercluburi *Cupa Cupelor* în 1994. **Judo** – numeroşi sportivi medaliaţi, până în 1998, la CN (în special la juniori şi copii şi unele titluri de campioni); cel mai valoros sportiv, Valentin Bazon (transferat la *Dinamo* Bucureşti) este Maestru al Sportului, multiplu Campion Naţional, medaliat la numeroase concursuri internaţionale, participant la JO din 1992 de la Barcelona. **Box** – s-au obţinut titluri de campion de tineret şi juniori şi numeroase medalii la CN de seniori, tineret şi juniori, până în anul 1998. Funcţia de preşedinte a fost deţinută, timp de peste 10 ani, de profesorul de educaţie fizică Ilie Crăciunescu.

CLUBUL SPORTIV *PETROLUL*. A luat fiinţă la 28 august 1958, la Ploieşti, continuând şi amplificând tradiţiile şi rezultatele altor asociaţii sportive din oraş şi din judeţul Prahova. În decursul celor peste patru decenii de existenţă, în structura CS *Petrolul* au funcţionat 23 secţii pe ramuri de sport: **atletism, baschet, fotbal, handbal** în 11 şi în 7, **popice, rugby, scrimă, tir** şi **volei** (toate înfiinţate în 1958), **box, ciclism, călărie, gimnastică** şi **şah** (1959), **haltere** (1960), **lupte greco-romane** (1961), **înot** (1962), **polo pe apă** (1968), **hochei pe gheaţă** (1976), **patinaj viteză** (1978), **radioamatorism** (1980), **culturism** şi **karate** (1995). Dintre acestea, la finele anului 2000 activau numai 12 secţii: **atletism, box, ciclism, culturism, gimnastică, înot, lupte greco-romane, karate, patinaj viteză, radio-amatorism, scrimă** şi **şah**. Pentru a asigura condiţii mai bune de afirmare a talentelor locale, unele secţii funcţionează în colaborare cu secţiile similare din alte unităţi sportive în sistemul cu dublă legitimare. O astfel de conlucrare s-a realizat de mai mulţi ani cu secţia de înot a CSŞ Ploieşti. **Secţia de fotbal** a înregistrat performanţe notabile cu echipa care a activat în Divizia A, câştigând titlurile de Campioană în ediţiile 1957-1958, 1958-1959 (antrenori: Ilie Oană – Antrenor Emerit şi Florea Fătu) şi 1965-1966 (Antrenori Emeriţi Ilie Oană şi Constantin Cernăianu), precum şi *Cupa României*, ediţiile 1962-1963 şi 1994-1995. În 1974, secţia de fotbal s-a desprins din structura clubului, organizându-se într-o unitate independentă (vezi „*Cluburi de fotbal"- FC Petrolul*).

Secţia de atletism, în cei peste 40 de ani de existenţă, a pregătit numeroşi tineri pentru atletismul de performanţă, Campioni Naţionali de juniori şi seniori, componenţi ai loturilor reprezentative, mulţi dintre aceştia fiind promovaţi în alte secţii, unde s-au consacrat. Aruncătorul de suliţă Dumitru Negoiţă (antrenor Nicolae Vălimăreanu), Campion Naţional, a cucerit la JMU din 1985, desfăşurate la Kobe, în Japonia, medalia de aur, devenind Campion Mondial Universitar.

Secţia de box, prin sportivii pe care i-a pregătit de-a lungul anilor, are campioni şi medaliaţi în CN de seniori şi juniori. Clubul a conlucrat cu secţia de box de la CSM *Prahova* Ploieşti. Dintre sportivii cu rezultate deosebite realizate în ultimii ani se remarcă: Adrian Diaconu (cu dublă legitimare *Prahova – Petrolul*), medaliat cu bronz la CM de juniori din 1996 (Havana) la categ. 67 kg, cu bronz la CM de juniori din 1997 (Budapesta) şi la CE din 1998 (Minsk), ambele la categ. 71 kg şi cu argint la CM din 1999 (Houston) la categ. 75 kg; participant la JO de la Sydney, 2000, unde s-a clasat printre fruntaşii acestei categorii (pregătit de Antrenorul Emerit Ion Moroiţă); Constantin Mirică, categ. 60 kg (antrenor Leontin Sandu) s-a clasat pe locul V la CM de juniori din 1997 (Birmingham) şi pe locul III la CM de juniori din 1998 (Buenos Aires).

Secţia de gimnastică a promovat, în cei peste 40 de ani de activitate, numeroase gimnaste de valoare, care au contribuit la realizarea unor performanţe de prestigiu pe plan internaţional, printre acestea numărându-se: Elena Ceampelea (promovată la CS *Dinamo*); Elisabeta Turcu – clasată pe locurile V, în 1970, la CM de seniori şi pe locul VI la JO de la München din 1972, ambele cu echipa; Mariana Constantin, medaliată cu argint în proba pe echipe la JO din 1976, de la Montreal; Celestina Popa – componentă a echipei naţionale, medaliată cu argint în 1985, la CM de la Montreal şi cu aur în 1987, la CM de la Rotterdam; Monica Zahiu, componentă a echipei medaliată cu argint la CE de juniori din 1995 de la Charleroi, şi Nicoleta Onel, componentă a aceleiaşi echipe medaliată cu argint şi a echipei care a mai câştigat o medalie de argint, la paralele; Corina Ungureanu – dublă Campioană Mondială cu echipa în 1997 la Lausanne şi, în 1999, la Tianjin (China) şi dublă Campioană Europeană, în 1998, la St. Petersburg, în proba pe echipe şi la sol, Ana Maria Tamârjan, medaliată cu bronz, pe echipe, la JO de la Beijing, Campioană europeană cu echipa şi medaliată cu bronz continental la sol, 2009. Un merit deosebit în selecţia şi pregătirea acestor gimnaste revine Antrenoarei Emerite Leana Sima. În cadrul secţiei a activat până în anul 1981 şi Antrenorului Emerit Octavian Belu, iar în decursul anilor şi altor antrenori care au contribuit la creşterea nivelului competitiv al gimnasticii prahovene. Printre antrenorii reprezentativi ai secţiei amintim pe: Doina Olaru, Gabriela Eftimie, Gabriela Rădulescu, Lucian Mazilu.

Secţia de înot, activând în colaborare cu CSŞ, a avut o contribuţie deosebită în reprezentarea înotului românesc pe plan internaţional, cu performanţe remarcabile. Unul dintre antrenorii care au contribuit la creşterea rezultatelor înotătorilor acestei secţii a fost Mihai Mitrofan (Antrenor Emerit) care, împreună cu antrenoarea Anca Mitrofan, a activat o perioadă în cadrul clubului. O reprezentantă a acestei perioade a fost Irinel Pănulescu (transferată ulterior la CS *Dinamo*), multiplă Campioană Naţională, care la JO de la Moscova (1980) s-a clasat pe locul VII, cu ştafeta 4x100 m mixt. A urmat o altă generaţie, având-o în frunte pe Tamara Costache, pregătită de Antrenorul Emerit Mihai Gothe, care a realizat o serie de performanţe în premieră pentru înotul românesc şi un bilanţ remarcabil: peste 15 titluri de campioană şi 8 recorduri naţionale; medalie de aur la CE de juniori din 1985, la 100 m liber; primul titlu mondial, în 1986 (Madrid), în proba de 50 m liber (25’’28) cu un nou record mondial; medalie de aur în proba de 50 m liber (25”50) şi medalie de bronz la 100 m liber (56’’11) la CE din 1987 (Strasbourg); 4 recorduri europene, în proba de 50 m liber, stabilite în 1986; locul VI la JO din 1988 (Seul) în proba de 50 m liber. Alţi înotători ai acestei secţii care s-au remarcat: Livia Copariu (antrenor Mihai Gothe), medaliată cu aur la 100 m liber şi clasată pe locul IV la 50 m liber, în 1988 (Amersfoort), la CE de juniori, medaliată cu argint la CE de juniori din 1987 (Roma) la ştafeta 4x200 m; Ioana Nagy (Antrenor Emerit Dragoş Aldea), care se afirmă la CE de juniori din 1991 (Anvers), cu argint la 800 m liber şi bronz la 400 m mixt, precum şi la ediţia din 1992 (Leeds), cu medalie de aur la 800 m liber (8’48”,76) şi argint la 4x200 m liber; Carmen Herea (Antrenor Emerit Dragoş Aldea), 96 titluri de campioană şi 8 recorduri naţionale de juniori şi seniori, medalie de bronz în 1993 (Istanbul) la 4x100 m liber, medalie de aur la 4x100 m liber, argint la 100 m liber şi 4x200 m liber, bronz

la 200 m liber în 1994 (Pardubice), toate la CE de juniori; la CE de seniori din anul 2000 (Helsinki), medalie de aur la 4x200 m (a înotat în serii) şi locul IV la 4x100 m liber; participantă la JO de la Atlanta din 1996 şi la JO de la Sydney, din 2000 (locul IV cu ştafeta 4x200 m liber). Un alt antrenor cu performanţe deosebite este Toma Miriţescu (Antrenor Emerit), aflat la CSŞ *Petrolul* din 1974, care a realizat cu sportivii săi 360 titluri şi 40 recorduri naţionale, printre înotătorii remarcaţi aflându-se Răzvan Petcu, multiplu medaliat şi recordman naţional, participant la CE din 1993 şi din 1995 (finalist cu ştafeta 4x100 m liber), participant la CM din 1994 şi 1995 (Rio de Janeiro), unde cucereşte medalia de bronz cu ştafeta 4x100 m liber (prima medalie într-o probă masculină la un CM); locul X la JO din 1996 (4x100 m liber). Şi-a mai adus contribuţia la performanţele realizate până în 1990 şi antrenorul Adrian Vasiliu.

Secţia de lupte greco-romane a reuşit, în cei peste 40 de ani de activitate, să pregătească şi să promoveze numeroşi tineri. La CE de lupte pentru juniori din 1987 (Katowice), Gheorghe Zaharia, categ. 52 kg (antrenor Dumitru Vasilescu), s-a clasat pe locul V. În ultimii ani s-au evidenţiat la CN de cadeţi alţi doi luptători – Constantin Dima (54 kg) şi Daniel Fetele (58 kg), care a reuşit să se impună şi pe plan internaţional, cucerind medalia de argint la CM de cadeţi din 1998 (Pretoria). **Secţia de popice** a reuşit, în colaborare şi cu alte secţii de popice din localitate, să contribuie la susţinerea şi dezvoltarea acestui sport. În CN de popice, CS *Petrolul* a câştigat titlurile de Campioană Naţională în 1963 şi 1969 la masculin şi, în 1968, la feminin. În cadrul secţiei au activat, în anumite perioade, sportivi cu rezultate deosebite pe plan intern şi internaţional, multipli Campioni Naţionali, medaliaţi la CM, Maeştri Emeriţi ai Sportului: Petre Purje şi Gheorghe Silvestru – Campioni şi Vicecampioni Mondiali cu echipa (1966, 1974, respectiv 1968); Cristu Vânătoru – medaliat cu aur (1966 – echipe), 2 medalii de argint (perechi, 1966 şi echipe, 1968) şi bronz (1970 – individual); după încetarea activităţii competiţionale el a devenit antrenorul secţiei.

Secţia de şah a propulsat în şahul de performanţă numeroase elemente de valoare. Pe plan intern au fost obţinute titluri şi medalii la CN, printre acestea numărându-se şi titlurile de Campioni Naţionali pe echipe, câştigate în 1961 şi 1962 (mixt), 1973 (mas-culin), 1981 (juniori). Rezultate pe plan internaţional: Carol Partaş – locul VII la Olimpiada de Şah din 1972; Adrian Negulescu (îndrumat de Antrenorul emerit Corneliu Butnaru), debutant la CE din 1976 (Iugoslavia), locul V în 1977 la CM de juniori, locul III, în 1979, la CE de juniori (Gröningen) şi la CM de juniori (Skien); Adriana Anca – locul III, în 1991, la CE de juniori (Mamaia) şi locul II, în 1989, la CM de juniori (Porto Rico); Florin Gheorghiu (antrenor Corvin Radovici) – locul II, în 1961, la CM de juniori desfăşurat în Olanda; Dragoş Dumitrescu (Antrenor Emerit Corneliu Butnaru), locul I cu echipa la CE de juniori, din 1994 (Turcia).

Secţia de radioamatorism (antrenor Gheorghe Câmpeanu) a înregistrat pe plan internaţional următoarele rezultate: Gheorghe Câmpeanu – 2 medalii de argint şi 2 de bronz (1 individual şi 1 cu echipa), la CM din 1995 (Siofok), locul III cu echipa la CM din 1997 (Sofia), locul III, la echipe, mixt, la CM din 1999 (Veneţia); Cristinel Covrig – locul III cu echipa (mixt) la CM din 1995 (Siofok), 1997 (Sofia) şi 1999 (Veneţia) şi 2 medalii de argint la CM de juniori din 1995.

Secţia de polo l-a avut ca antrenor pe Alex. Bădiţă, care în perioada 1968-1974 a reuşit să pregătească o echipă valoroasă de juniori cu care a promovat, în 1974, în Divizia Naţională, printre jucătorii folosiţi aflându-se şi L. Garofeanu, E. Băjenaru, consacraţi ulterior la alte echipe.

Secţia de tir l-a avut ca antrenor, în perioada 1971-1978, pe Laurian Cristescu, care a înscris printre realizări 11 titluri de campion, 14 recorduri naţionale şi 15 sportivi promovaţi în loturile naţionale. Celelalte secţii au desfăşurat o activitate de nivel local şi naţional. Pe parcursul anilor, în funcţia de preşedinte al clubului s-au aflat: Dumitru Niţă (1958-15.03.1959); Nicolae Pantilie (1959-1973), Gheorghe Manta (1973-1976), Ion Brujban (1976-01.09.1978), Ion Teodorescu (01.09.1978-02.04.1990), Liviu Panait (din 03.04.1990-2009), Sorin Mihail Oiţă (2009-2010).

CLUBUL SPORTIV PREDEAL. Înfiinţat în 1926 cu scopul principal de instruire a copiilor în tainele schiului şi de organizare a concursurilor, preponderent destinate copiilor şi tineretului, ca şi a campionatelor naţionale şi militare din 1929, 1931, 1932, 1935, a concursurilor internaţionale militare din anii 1931 şi 1934, cu participarea schiorilor iugoslavi, cehoslovaci şi polonezi. A selecţionat şi a promovat schiori de valoare, printre care: fraţii Gh. şi Constantin Zăpadă, V. Munteanu, I. Nistor, Al. Iacob etc. Clubul a avut un preşedinte extrem de activ, col. I. Grigorin, căruia i se datorează şi construirea stadionului din Predeal.

CLUBUL SPORTIV *PROGRESUL* BRĂILA. Denumire adoptată în 1962, având la origine AS Franco-Română, constituită pe lângă Societatea Franco-Română, în 1924, cu secţii la **fotbal, lupte greco-ro-mane, box** şi **ciclism**. După 1946 a mai purtat denumirile de: *Mecano-Naval*, *Metalul*, şi CSM *Progresul*. În 1950 au mai fost înfiinţate secţiile de **volei şi şah**. După 1962, în structura clubului mai funcţionau secţiile de **atletism, lupte, box, judo, handbal, fotbal, şah** şi **volei.** Rezultate deosebite au fost obţinute la **lupte libere** prin sportivul Vasile Iorga – Maestru Emerit al Sportului, multiplu Campion Naţional (1970-1977), care a cucerit medalia de bronz la JO din 1972, o medalie de argint şi 4 de bronz la CM între 1970-1975, o medalie de argint şi 2 de bronz la CE în aceeaşi perioadă, precum şi o medalie de argint la JMU (1973); **la atletism,** prin câştigarea titlurilor de Campioni Balcanici de către sportivii Stan Zavedei şi Viorica Manolache. În 1995, CS *Progresul* s-a desfiinţat datorită încetării activităţii întreprinderii care-l patrona.

CLUBUL SPORTIV *PROGRESUL – BNR* BUCUREŞTI. După cel de-al Doilea Război Mondial, clubul sportiv din parcul cu platani seculari a avut mai multe denumiri: *Cetatea Bucur*, *Grafica Bucureşti, Parcul Spartak, Progresul Finanţe-Bănci* etc. În anul 1958, pe baza unei hotărâri a UCFS, din luna aprilie, clubul sportiv se numeşte *Progresul* Bucureşti, iar din 1993 devine Clubul Sportiv al Băncii Naţionale a României. Preşedinţi activi ai acestui club au fost mulţi, dar menţionăm: C-tin Dumitrescu, Ilarie Săceanu, C-tin Sfetcu, Dorel Cioară, Corvin Mircioiu şi Ion Pilug. Din 1994, preşedintele acestui club sportiv este prof. Dan Liviu Popescu. Sportivii din secţiile fruntaşe au fost antrenaţi de tehniceni valoroşi dintre care merită a fi amintiţi următorii: Angelo Pelegrini, Alexandru Chiculiţă, George Oancea (**scrimă**); C. Caralulis, Arnulf Schmidt, Teodor Frunză, Marinel Bondoc (**tenis**); Mariana Trandafirescu, Nicolae Sotir, Nicolae Tărchilă, Octavian Popa (**volei**); Angelica Rozeanu, Maria Alexandru (**tenis de masă**); I. Drăghici, D. Troianescu (**şah**); C-tin Herold (**baschet**); C-tin Popescu (**handbal**); din sectorul tehnic se menţionează următorii: Emil Jecu, Gabriel Zugrăvescu, dr. Ştefan Cherciu, C-tin Florescu, Gh. Chirulescu, dr. Eugen Cristea, Nicolae Postolache şi Aurelian Neagoe etc. Din secţiile acestui club au făcut parte mulţi sportivi care au obţinut rezultate excelente atât în concursurile interne, cât şi în cele internaţionale, astfel: la diferite ediţii ale CM s-au cucerit 6 medalii, din care 2 au fost de aur (tenis, scrimă, tenis de masă); la diferite ediţii ale CE s-au cucerit 15 medalii, dintre care 9 au fost de aur (tenis, scrimă, tenis de masă, lupte); un loc V la CM (se-nioare) de şah prin Corina Peptan şi un Campion Olimpic la scrimă (Sydney 2000) prin Mihai Covaliu, care, împreună cu ceilalţi coechipieri din echipa naţională de scrimă, s-a clasat pe locul IV la Sydney, 2000. La tenis, în *Cupa Mondială* din 2000, Ioana Gaspar s-a clasat pe locul I la proba de dublu şi pe locul III în proba de simplu. Merită a se menţiona şi cele peste 100 de titluri de Campioni Naţionali (la sporturi individuale şi pe echipe), precum şi 300 de sportivi selecţionaţi în loturile naţionale de seniori şi juniori, dintre care amintim pe: Angelica Rozeanu, Maria Alexandru, Adriana Năstase, Mihaela Encea (tenis de masă); Maria Vicol, Ana Pascu, Irina Drăghici, Cătălina Gheorghiţoaia, Marius Badea, Tănase Mureşan, Alexandru Chiculiţă, Mihai Covaliu (scrimă); Alexandra Orăşanu, Adrian Gavrilă, Mugurel Apagnostopol (tenis de câmp); Corina Peptan, Cristina Calotescu, Iulia Ionică, Gheorghe Szabo, Vlad Jianu, Valentin Răceanu, Bogdan Vioreanu (şah); Cristina

Ciocan, Raluca Mitu, Carla Gheorghe (baschet); Mariana Trandafirescu, Natalia Todorovschi, Tinela Pleşoianu, Nicolae Nistor, Victoria Grünberg, Viorica Ardeleanu, Tatiana Avacum, Felicia Muşat, D-tru Medianu, Ştefan Roman, Mihai Chezan, Caius Miculescu, Alecu Muşat, Gabriel Cherebeţiu (volei) şi Victoria Dumitrescu, Aurora Popescu, Antoanela Vasile Oţelea (handbal). Persoanele care au fost la conducerea clubului sportiv BNR au întreţinut permanent relaţii sportive cu organisme similare din toate ţările vecine, precum şi cu Franţa, Austria, Grecia etc. În anul 2001, la competiţiile internaţionale oficiale de seniori, tineret, juniori şi cadeţi (CM, CE, Cupe Mondiale şi Europene, JMU şi CB) sportivii clubului au cucerit 5 medalii în probele individuale şi au contribuit la obţinerea altor 14 medalii în probele pe echipe. La CN au fost câştigate 13 titluri de Campioni Naţionali de seniori şi juniori. Clubul a fost desfiinţat în 2009, în urma unei decizii a BNR, baza sportivă fiind o bază care aparţinea BNR-ului din 1946, cumpărată de la *Societatea de Dare la Semn* Bucureşti, iar baza sportivă va rămâne cu destinaţia pe care o are în prezent, susţinerea tenisului românesc.

CLUBUL SPORTIV *RAPID* BUCUREŞTI. Înfiinţat în 1923 (vezi Asociaţia Generală Sportivă şi Culturală *CFR* Bucureşti), s-a impus printre cele mai valoroase organizaţii sportive din ţara noastră. Denumiri anterioare: *CFR* (1923-1936); *Rapid* (1936-1946); *CFR* (1946-1949); *Locomotiva* (1949-1958); *Rapid* (din 1958 şi în prezent). Pe parcursul anilor, peste 25 de secţii pe ramuri de sport au funcţionat în cadrul clubului. Realizările şi denumirile pe care le-au purtat unele secţii sunt o expresie a evoluţiei organizatorice a clubului. În prima etapă, *AGSC-CFR,* concepută ca organizaţie generală, cu secţii centrale, reprezentative, a evoluat în strânsă legătură cu structurile profesionale ale domeniului, care au preluat, susţinut şi dezvoltat unele ramuri de sport, echipe sau sportivi (Atelierele Griviţa, Gara de Nord, MCF, Bucureşti-Triaj, CTFT, Institutul de Căi Ferate-ICF). După 1949, ASC *Locomotiva* funcţiona în sistemul sindicatelor şi reprezenta trei ramuri – CFR, PTT şi Transporturile Navale, Aeriene şi Rutiere. Din 1958 a început un proces de constituire a unor structuri de sine stătătoare. Din aceste considerente, clubul (secţiile) a purtat, pe parcursul anilor, mai multe denumiri asociate, ca spre exemplu: *CFR-Griviţa; CFR-Triaj; Locomotiva CFR; Locomotiva-PTT; Locomotiva-RATA* ş.a. După 1990, secţiile au purtat alături de denumirea *Rapid* şi pe cea a sponsorului (*Rapid-Munplast*, la handbal; *Rapid-Metrorex,* la volei ş.a.). Pe plan intern sportivii care au reprezentat clubul feroviarilor au câştigat, până în anul 2000, peste 1300 de titluri de Campioni Naţionali. Realizări pe plan internaţional: la JO – 11 medaliaţi şi 3 recorduri olimpice; la CM – peste 30 de medaliaţi şi 7 recorduri mondiale; la CE – peste 100 de medaliaţi şi 11 recorduri europene. În cadrul clubului au activat peste 250 de Maeştri ai Sportului, 70 de Maeştri Emeriţi ai Sportului şi peste 25 de Antrenori Emeriţi. Bilanţul clubului în anul 2000, pe plan internaţional: la JO – Gabriela Szabo, medaliată cu aur la 5 000 m şi cu bronz la 1 500 m; Violeta Beclea-Szekely, medaliată cu argint la 1 500 m; la CM – Ioana Gonciar, medaliată cu bronz la popice în proba de perechi; la CE – Violeta Beclea-Szekely, medaliată cu aur la 1 500 m (sală); Gabriela Szabo, medaliată cu aur în proba de 3 000 m (sală). Clubul s-a situat pe locul III în clasamentul general al unităţilor sportive întocmit pe baza contribuţiei la reprezentarea pe plan internaţional (JO, CM, CE, CB). Istoria clubului începe cu echipa de fotbal care, pe parcursul anilor, a devenit una dintre secţiile puternice cu rezultate deosebite (vezi *„Cluburi de fotbal”* UFC *Rapid*). Cartea de vizită a acestei organizaţii sportive de vârf a feroviarilor rezultă din activitatea, rezultatele şi contribuţia secţiilor pe ramuri de sport, în cei 77 de ani de existenţă (1923-2000).

Secţia de lupte datează, ca intenţie, din 1923, având angajat profesor de lupte şi foarte mulţi doritori de a practica acest sport, însă din lipsa unei săli de antrenament acţiunea nu a putut fi finalizată decât în 1932 când luptele greco-romane sunt ataşate organizatoric pe lângă rugby, iar de la 1 iunie 1933 se constituie într-o structură organizatorică proprie. Încă din 1932 luptătorii participă la concursurile organizate la Baia Mare, Satu Mare şi Timişoara,

clasându-se pe locurile I-III. S-au remarcat Jan Kirtop (cunoscut în ţară şi peste hotare), Valentin Batty, Dumitru Mayer, Ioan Marinescu, Nicolae Constantin şi alţii. Conducerea tehnică a secţiei a fost încredinţată maestrului calificat Nicolae Şerbănescu, angajat în 1933. Luptele libere au fost promovate după 1950. În decursul anilor au fost câştigate peste 100 de titluri de Campioni Naţionali de seniori şi juniori, printre aceştia aflându-se şi: Ion Baciu (1965,1966), R. Pătraşcu (1970), Ionel Tase (1985, 1986, 1989), Constantin Dodiţă (1992) la lupte greco-romane; Aurel Renţea (1976), Virgil Vişan (1989), Ionel Baciu (1990), Nicolae Ghiţă (1990-1991), Florică Dănaci (1991), Daniel Ioniţă (1991) la lupte libere. Sportivii care au activat la CS *Rapid* şi ulterior s-au transferat la alte unităţi unde s-au consacrat prin performanţe deosebite la stilul greco-roman: Ion Baciu (CSA *Steaua*) – Campion Mondial în 1967, Vicecampion Olimpic în 1968, medaliat cu argint şi bronz la CE; Nicu Gingă (la CS *Dinamo*) – medaliat la JO, CM şi CE; Victor Dolipschi (la CS *Dinamo*) – medaliat la JO şi CE. La lupte libere Aurel Renţea a fost medaliat cu bronz la CE (1979), iar Daniel Ioniţă s-a clasat pe locul VI la CE (1987). La CE de lupte libere din 2000 sportivul Nicolae Ghiţă s-a clasat pe locul I V. Dintre sportivii pregătiţi în secţie, 12 au obţinut titluri de Maeştri ai Sportului, iar 3 pe cele de Maeştri Emeriţi. Au avut contribuţii remarcabile Antrenorii Emeriţi: Marin Beluşica, Simion Popescu, Dumitru Hâtru, Vasile Pătraşcu şi Stelian Popescu.

Secţia de haltere. Încă din 1923 lucrătorii de la Atelierele de Reparat Vagoane se întreceau în a ridica greutăţi, folosind tampoane, osii, segmente de şină. Antrenamentele se făceau la circul *Sidoli* sau la sala Societăţii *Tirul*. S-a evidenţiat în aceste întreceri Roman Ramaşi, care a ridicat 136 kg, fiind declarat campion. Activitatea organizată a secţiei de haltere începe după 1944, până la această dată halterele dezvoltându-se alături de lupte. În 1948 se organizează un **Campionat feroviar de lupte şi haltere.** Primii campioni de juniori – Ilie Nicu şi Alexandru Druziuc, în 1970. Între 1972-1974 Vasile Bădescu şi Gheorghe Mâinea stabilesc numeroase recorduri şi obţin victorii internaţionale. După 1980 sunt promovaţi în cadrul secţiei Nicu Vlad şi antrenorul Gheorghe Gospodinov, proveniţi din Galaţi. În 1982 şi 1984 echipa de juniori câştigă titlurile de Campion Naţional. La CN din 1983, juniorii obţin 9 titluri, 3 locuri II şi 4 locuri III, stabilind 24 de recorduri naţionale. Halterofilii seniori şi juniori au cucerit peste 230 de titluri de Campioni Naţionali, 30 dintre cei care au activat în cadrul secţiei devenind Maeştri ai Sportului şi 3 Maeştri Emeriţi ai Sportului. Pe plan internaţional se evidenţiază în mod deosebit performanţele realizate de Nicu Vlad (ulterior transferat la CSA *Steaua*): 3 medalii de bronz la CE de juniori (1982); 1 medalie de argint şi 2 de bronz, la CE de juniori (1983); titlul de Campion Olimpic, 3 recorduri olimpice şi 3 titluri de Campion Mondial în anul 1984 la Los Angeles. Din generaţia mai tânără s-au mai remarcat: Marinel Toader – 1 medalie de argint şi 2 de bronz la CM de juniori din 1994, precum şi 4 medalii de bronz la CE din 1993 şi 1994; Eugen Cristea – 1 medalie de argint şi 2 de bronz la CE de juniori din 1997 şi titlul de Campion European de juniori, plus 2 medalii de bronz în 1998; Florin Vlad – 3 medalii de argint şi Stănel Ştefan, câte 1 medalie de argint şi 1 de bronz la CE de juniori din 1999. Antrenorii secţiei de haltere: Virgil Lefter, Jan Dociulescu, Dumitru Hâtru (Antrenor Emerit), Gheorghe Mănăilescu (Antrenor Emerit), Gheorghe Gospodinov (Antrenor Emerit), ultimii trei fiind în anumite perioade şi antrenori la loturile naţionale.

Secţia de box începe să se înfiripeze încă din 1924, iubitorii acestui sport antrenându-se într-o sală improvizată. Secţia s-a constituit oficial în august 1926 şi a cuprins peste 300 de elevi, amatori să practice boxul. Pe ringul sălii, special amenajată la Atelierele Bucureşti Nord, sub îndrumarea maestrului Umberto Lancia, s-au pregătit şi au evoluat renumiţi boxeri amatori şi profesionişti cum au fost: Mihai Fulea, Constantin Cionoiu (Campion Naţional la profesionişti 1937-1938), Gheorghe Covaci (Campion Naţional 1927), Ion Lungu (locul IV la CE din 1930), Nicolae Carata (medalie de bronz la CE din 1930); Anton Oşca (Campion Naţional 1937, medaliat cu argint la CE din 1937), Ilie Petrescu

(Campion Naţional la profesionişti 1937-1938) şi alţii. Este de remarcat că în această sală s-a pregătit viitorul triplu Campion European la profesionişti, Lucian Popescu. Ulterior, alte nume ca Petre Zaharia, Luca Romano, Victor Zilberman, Gabriel Pometcu au dus mai departe faima clubului feroviar. Boxerii Clubului *Rapid* au cucerit peste 50 de titluri de campioni şi numeroase locuri II şi III la CN. S-au mai remarcat pe plan internaţional: Gabriel Pometcu – medaliat cu bronz la CE din 1971 şi 1973, precum şi Victor Zilberman – medaliat cu argint la CE din 1969 şi 1975 şi cu bronz la JO din 1976. La CE de juniori din 1993 Constantin Aliuţă a câştigat medalia de bronz. Dintre antrenorii care au activat în cadrul secţiei amintim pe: Teodor Niculescu, Luca Romano, Gabriel Pometcu şi Constantin Anton, Mielu Doculescu.

Secţia de atletism a moştenit tradiţia existentă în promovarea unor probe de alergare şi, în special, a întrecerilor de cros, preocupări manifestate încă din anul 1923, însă actul său de naştere datează de la 1 iulie 1932, pe terenul *Romcomit,* la început împreună cu rugby-ul, ca o subsecţie a secţiunii de fotbal. Din 1937, când se separă de rugby, secţia de atletism a devenit una dintre structurile reprezentative ale clubului, consacrând în marea performanţă atleţi proveniţi din propria pepinieră sau promovaţi din alte unităţi. În perioada 1932-1937, sportivii participă la diferite concursuri şi demonstraţii remarcându-se, mai ales, în probele de cros. În 1934 atleţii feroviari participă, într-o combinată cu *Viforul Dacia*, la meciul atletic internaţional cu *Primorje* din Ljubljana, organizat la Bucureşti, iar în 1935 în deplasare. Printre primii atleţi ai secţiei s-au numărat: Ion Paraschivescu (până în 1951 a îndeplinit şi funcţia de antrenor voluntar), Ştefan Ciaclani, Al. Buligescu, Ion State, Radu Ioniţă, Vanghel Chiose, Vasile Teodosiu, Constantin Dumitru, Iulius Iordan, Valeria (Tălmăceanu) Dumitrescu, Florica Oţel, Elena Dinescu ş.a. Se remarcă echipele feminine şi cea de juniori participante la cros. În 1938, echipa de marş, din care făcea parte şi viitorul antrenor N. Ruţă, câştigă proba de 20 km (şosea). Au urmat alte generaţii de atleţi care au contribuit la gloria atletismului românesc. Realizări pe plan intern: peste 500 de titluri de campioni la seniori şi la juniori, dintre care circa 300 de seniori (200 în probele feminine şi 100 în cele masculine); 11 Maeştri Emeriţi ai Sportului şi peste 500 de Maeştri ai Sportului. Printre atleţii cu realizări deosebite se numără: **Gabriela Szabo** – medaliată cu aur, argint şi bronz la JO, 6 titluri mondiale, Campioană Europeană de junioare şi senioare, **declarată cea mai bună atletă a Europei şi a lumii în 1999**; **Vali Ionescu** – Campioană Europeană şi Vicecampioană Olimpică, **deţinătoarea recordului mondial la lungime;** Anuţa Cătuna – Campioană Mondială cu echipa la alergări pe şosea; Violeta Beclea-Szekely – Vicecampioană Olimpică şi Mondială; Iolanda Oanţă – dublă Vicecampioană Europeană; Rodica Mateescu – Vicecampioană Mondială; Ioana (Luţă) Tintorescu – Maestră Emerită a Sportului (24 titluri de campioană, 20 recorduri naţionale, 7 titluri balcanice, 17 ani în echipa naţională); Marian Oprea, Maestru Emerit al Sportului - medalia de argint la JO (Atena, 2004), medalie de bronz la CM, Campion European, un loc II şi un loc III la CE. Maeştri şi Maeştri Emeriţi ai Sportului, multiplii Campioni Naţionali: Radu Ioniţă, Virginia Ioan, Gheorghe Stănel, Mihai Zaharia, precum şi Valeria Bufanu-Ştefănescu, Cornelia Popescu, Florica Oţel, Adriana Barbu ş.a., care au fost promovaţi în alte secţii unde au obţinut performanţe valoroase pe plan internaţional. Printre antrenorii care au contribuit la obţinerea acestor performanţe se află: Dumitru Osiac, George Băleanu, Cornel Cotor, Gheorghe Stănel, Eugen Ignat, Virginia Ioan, Gheorghe Boghean, Constantin Dumitru, Adrian Zugrăvescu, precum şi Antrenorii emeriţi: Georgeta Zaharia, Mihai Zaharia, Constantin Nourescu, Maricica Puică, Zsolt Gyöngyössi.

Secţia de ciclism, înfiinţată în 1926, se remarcă atât prin rezultatele obţinute, cât şi ca organizatoare de curse cicliste pe şosea. În 1929 era considerată a treia secţie de ciclism din Bucureşti, iar în anii următori devine una dintre secţiile fruntaşe din ţară. În 1932, echipa CFR câştigă *Cupa Federaţiei* (Bucureşti – Ploieşti şi retur), toate trofeele oferite în cursele cicliste şi titlul de fond al României (Bucureşti – Predeal) cu ciclistul Tănase Ignat – unul dintre marii fondişti ai ciclismului românesc.

În 1933: 19 locuri I, 6 locuri II şi 7 locuri III în cursele cicliste; câştigă definitiv *Cupa Nicolae Crihălmeanu*, *Cupa jubileului de 10 ani* a circuitului *Principele Nicolae*; titlul de Campion la fond (Cornel Niţescu), Campion Regional la fond (Ion Marinescu) şi la viteză (Ervant Norhadian), precum şi cursa de viteză de pe ONEF (Gheorghe Hapciuc). În 1934 echipa de ciclocros (Şt. Ştefanov, C. Tudose, D. Hrenciuc şi Gh. Negoescu) câştigă CN. Tot în 1934, Radu Ioniţă câştigă titlul României la *„Cros Ciclo-Pedestru”*. Echipa ciclistă a feroviarilor se mai remarcă în *Turul României* începând din 1934 până în 1946 (A. Bartoş, G. Hapciuc, C. Niţescu, Şt. Ştefanov şi alţii). În cursele de şosea, dar în mod deosebit în cele de velodrom se evidenţiază Ervant Norhadian (1945-1953). În 1936, Gheorghe Hapciuc s-a aflat între cei 4 componenţi ai lotului României care au participat pentru prima dată în *Turul Franţei*. Secţia şi-a încetat activitatea după 1954. Gheorghe (Dede) Negoescu a fost unul dintre cicliştii şi antrenorii cu contribuţii deosebite.

Secţia de sporturi pe apă (devenită ulterior **secţia de nataţie)** a luat fiinţă în august 1927, din iniţiativa unor tineri de la Atelierele Griviţa, amatori de înot. Începând din 1929, secţia organizează numeroase concursuri pe Dunăre, înotătorii ceferişti clasându-se pe primele locuri. Se participă la numeroase con-cursuri şi campionate la Ştrandul Kiseleff şi în ţară, precum şi la unele acţiuni de popularizare a înotului în diferite localităţi. Pe parcursul anilor, activitatea s-a profilat pe înot, sărituri şi polo. Grupa de sărituri era patronată de AS de la *Gara de Nord*, iar cea de înot de *Griviţa* şi apoi de *Gara de Nord*. La sărituri, cel mai reprezentativ sportiv a fost Alexandru Lascu – Maestru Emerit al Sportului şi Antrenor Emerit, cel care a dominat proba de sărituri de la trambulină peste 20 de ani (1930-1953), ultimul titlu obţinându-l la 41 de ani. Campion Balcanic în 1946. Înotul a fost reprezentat, în decursul anilor, de numeroşi sportivi de valoare, Maeştri ai Sportului, multipli Campioni Naţionali şi componenţi ai loturilor reprezentative. După 1954 secţia de nataţie s-a impus în mod deosebit prin înotul feminin. Printre cei care au reprezentat înotul feroviar s-au aflat: Teodor Pătulea, Alexandru Szatmari, Teodor Angelescu, Radu Grigore, Ovidiu Ionescu, Gheorghe Cociuban, Cornel Mocanu, Petre Cheţan, Nicoleta Ştefănescu, Măriuca Rotaru, Elisabeta Bratu, Elena Ghinea şi alţii. Antrenori de înot: Alexandru Szatmari, Emanoil Vasiliu, Constantin Vasiliu, Henri Iacobini şi alţii. La CE feroviare de natatie din 1958, desfăşurate în Italia, reprezentativa CFR a ocupat locul I. În anul 1930, din iniţiativa înotătorilor, s-au pus bazele echipei de polo pe apă. În acea perioadă, cu toate greutăţile întâmpinate, echipa CFR reuşeşte să câştige titlurile de campioană în 1934, 1935, 1940 şi 1943, iar peste ani şi-a mai înscris în palmares încă 5 titluri, în 1972, 1975, 1976, 1977 şi 1981. Făurarii acestor ultime 5 titluri au fost Antrenorii Emeriţi Constantin Vasiliu şi Cornel Rusu. Echipele CS *Rapid* au câştigat câte 6 titluri de juniori I şi II şi 4 titluri la juniori III, acestea fiind pregătite de către antrenorii Constantin Vasiliu, Petre Cheţan, Cornel Rusu, Va-leriu Ţăranu, Răzvan Mustaţă, Ion Miu. Echipa de polo *Rapid* a participat la două ediţii ale CCE în 1973 promovând până în semifinale. Tot în 1973, echipa a ocupat locul I în CE al feroviarilor. Secţia a promovat în loturile naţionale peste 40 de jucători. Dintre jucătorii care au reprezentat echipa de polo a clubului *Rapid* şi cea a României sunt de menţionat: Maeştrii Emeriţi ai Sportului – Adrian Schervan, Florin Slăvei, Ilie Slăvei, Cornel Rusu, Ioan Popa, Iosif Culineac, Alexandru Szabo; Maeştrii ai Sportului – Petre Cheţan, Mihai Simion, Valeriu Ţăranu, Pavel Mureşan, Răzvan Mustaţă, Dinel Stemate; din generaţiile mai vechi – Teodor Pătulea, Alexandru Szatmari, Radu Grigore, Henri Iacobini, Constantin Vasiliu, Teodor Angelescu. C. Vasiliu şi H. Iacobini au jucat în echipa naţională la Balcaniada din 1946.

Secţia de rugby a luat fiinţă la 7 mai 1932, mai întâi ca o subsecţie, împreună cu atletismul, a secţiunii de fotbal, din 1933 ca o secţie distinctă rugby-atletism, până în 1937 când se despart. Secţia de rugby, care reprezenta CFR, a fost creată în cadrul Atelierelor *CFR Griviţa* şi va purta pe parcursul anilor diferite denumiri, devenind o forţă a rugby-ului românesc (11 titluri de Campioni Naţionali, 1 titlu de Campion al Europei, 2 finale CCE). Titlurile din 1948 şi 1950 au fost obţinute sub denumirea de

CFR, iar cel din 1955 de *Locomotiva*, pentru ca din 1957 să concureze sub numele *de CFR-Griviţa* până în 1976 când s-a constituit *Rugby Club Griviţa*. În anumite perioade a funcţionat, în paralel, şi o secţie în cadrul clubului *Rapid*, în Diviziile A şi B. Multe dintre realizările rugby-ului se leagă de numele jucătorilor şi antrenorilor (Maeştri Emeriţi, Maeştri ai Sportului, Antrenori Emeriţi) ca: Gheorghe Pârcălăbescu, Constantin Cocor, Dumitru Zamfir, Vasile Mladin, Nicolae Ionescu, Viorel Moraru, Mihai Wusek, Valeriu Irimescu, Dumitru Manoileanu, Eduard Denischi, Radu Demian şi mulţi alţii.

Secţia de baschet, înfiinţată în 1934 (la început împreună cu voleiul), a fost prima secţie ceferistă unde s-a practicat acest sport cu rezultate deosebite. În 1934 şi 1936 echipa masculină câştigă Campionatul regiunii Muntenia şi susţine cu bune rezultate o serie de jocuri internaţionale. Echipa masculină câştigă primul titlu de campioană în 1951, sub denumirea de *Locomotiva PTT* (antrenori Constantin Herold şi Vasile Popescu), situându-se şi în continuare pe poziţii fruntaşe (locul III – 1961,1964,1982-1983). Jucătorii care s-au remarcat, componenţi ai loturilor naţionale: Radu Popovici, Vasile Predulea, Cristian Popescu, Haigazun Tursugian. Jucători care au activat în anumite perioade sau au debutat la *Rapid*: Grigore Costescu, Dan Niculescu, Constantin Dinescu, Simion Sădeanu, Gheorghe Novac, Lucian Vasilescu. Echipa feminină a cucerit 9 titluri de Campioană Naţională sub denumirea de: *Locomotiva CFR* (1951, 1952); *Rapid* (1960-1962, 1965, 1969, 1972, 1978). În 1998 echipa a ocupat locul II în Divizia Naţională. Între 1966-1969 echipa feminină a intrat în posesia *Cupei României,* iar în 1975 a câştigat CE al feroviarilor. În cadrul secţiei de baschet au activat 7 Maeştri Emeriţi şi 19 Maeştri ai Sportului. Dintre jucătoarele care s-au remarcat menţionăm: Magda Niculescu, Rodica Sădeanu, Violeta Zăvădescu, Elena Ivanovici, Anca Racoviţă, Irina Vasilescu, Eva Ferencz – a jucat până la vârsta de 46 de ani (5 titluri naţionale cu *Rapid*, 4 participări la CE – locul IV în 1962); Mariana Andreescu-Bădinici (4 titluri, peste 300 de jocuri internaţionale); Ileana Ghiţă-Chiraleu (3 titluri, peste 250 de selecţii); Cornelia Taflan (3 titluri, 172 de selecţii); Viorica Ciocan, Maria Roşianu, Bogdana Diaconescu, Ştefania Basarabia şi altele. O contribuţie importantă la obţinerea acestor performanţe au avut-o şi antrenorii, remarcându-se Antrenorul Emerit Sigismund Ferencz, 25 de ani antrenor al Rapidului, cu care a cucerit 7 titluri (1959-1978), mulţi ani aflându-se şi la conducerea echipei naţionale feminine a României. Titlurile din 1951 şi 1952 au fost obţinute sub conducerea antrenorilor Magda şi Gheorghe Niculescu.

Secţia de handbal a fost înfiinţată în 1934. În 1935 câştigă Campionatul de handbal în 11 al Capitalei, organizat cu 4 echipe. Participă în Campionatul regiunii Bucureşti şi în CN. În 1941 nu se prezintă să susţină finala CN cu *Viforul Dacia* şi pierde prin forfait. În ediţia 1947-1948 a CN echipa masculină a *CFR* face parte din seria I. Din 1951 se dezvoltă şi handbalul în 7, echipa participând la primele concursuri republicane (1956-1957) şi CN (1959). Începe să se afirme şi echipa feminină, care va câştiga 5 titluri: 1961 la handbal în 11 şi în 7, iar în 1962,1963,1967 numai la handbal în 7. Pe plan internaţional, echipa feminină cucereşte *Cupa Campionilor Europeni* (1964), *Cupa IHF* (1993) şi *Cupa Oraşelor* (2000). În ediţia 1998-1999, echipa feroviară, sub denumirea de *Rapid Munplast*, s-a situat pe poziţia a III-a în clasamentul final al Ligii Naţionale. În cadrul secţiei au activat 6 Maeştri Emeriţi şi 18 Maeştri ai Sportului. S-au remarcat: Ana Stark-Stănişel, Irina Climovschi, Maria Constantinescu, Elena Hedeşiu, Antoanela Oţelea, Iuliana Nako, Constanţa Dumitrescu, Florica Balosache, Hilde Roth, iar din generaţia actuală Alina Dobrin, Monica Iacob, Maria Dogaru şi altele. Antrenori: Gabriel Zugrăvescu, Francisc Spier, Pompiliu Simion, iar în ultimii ani – Tiberiu Milea, Vasile Mărgulescu.

Secţia de volei (1934) a reuşit să se impună în voleiul de înaltă performanţă atât cu echipa masculină, cât şi cu cea feminină. În 1938-1939 echipa masculină a câştigat Campionatul Regional, iar în perioada 1949-1966 a cucerit 11 titluri de Campioană Naţională, sub următoarele denumiri: *Locomotiva CFR* – 1949, 1950 (antrenor Gh. Niculescu); *Locomotiva-ICF* (Institutul de Căi Ferate) – 1955;

Locomotiva-1956, *Rapid*- 1959, 1960 (antrenor Gheorghe Petrescu); *Rapid* – 1961, 1962 (antrenori Şt. Roman şi Gh. Petrescu); *Rapid* – 1963 (antrenor Ştefan Roman); *Rapid* – 1965, 1966 (antrenor Ioan Ponova). Echipa feminină a câştigat, în perioada 1950-2000, un număr de 14 titluri de Campioană Naţională: *Locomotiva CFR,* în 1950 (antrenor Magda Niculescu); *Rapid* – 1959, 1965, 1968 (Nicolae Meadu); 1972-1974 (Davila Plocon); 1992-1996 (Constantin Chiţigoi); 1999 (Costinel Stan); 2000 (Costinel Stan şi Mihai Duţă). În anul 1964, când campionatul a fost înlocuit cu *Cupa RPR*, ambele echipe (m+f) ale Rapidului s-au clasat pe locul I. Pe plan internaţional au fost repurtate numeroase victorii, iar antrenorii şi sportivii, promovaţi în loturile reprezentative, au contribuit decisiv la obţinerea unor rezultate de prestigiu la CE şi CM. Echipa feminină s-a clasat pe locul III în competiţia internaţională *Cupa CEV* în 1990, iar în 2000-2001 a jucat în *Liga Campionilor Europeni*. Echipa masculină s-a remarcat în mod deosebit în CCE, fiind de 7 ori finalistă, câştigând de trei ori (1961, 1963, 1965) şi intrând în posesia definitivă a acestui trofeu. De patru ori a rămas în poziţia de Vicecampioană Europeană (1960, 1962, 1966, 1967), în ultimele două ediţii finala disputând-o cu *Dinamo* Bucureşti. În 1972, echipa clasându-se pe locul II în CN, a jucat în CCC. În cadrul secţiei de volei au activat în decursul anilor 10 Maeştri Emeriţi şi peste 25 de Maeştri ai Sportului, precum şi numeroşi Antrenori Emeriţi. În echipele CS *Rapid* au jucat: Magda Niculescu, Rodica Sădeanu, Natalia Todorovschi, Sonia Colceriu, Eugenia Rebac, Adriana Honet, Daniela Golimaş, Constanţa Bălă-şoiu, Mariana Baga, Gheorghe Petrescu, Nicolae Meadu, Ioan Ponova, Davila Plocon, Aurel Drăgan, Horaţiu Nicolau, Gheorghe Ferariu, Vasile Pavel, Mihai Grigorovici şi mulţi alţii. Antrenori: Paul Erdeli, Ion Şoacă, Octavian Creţu, Aurel Drăgan, Miron Georgescu, Nicolae Humă, Florin State, Constantin Wessely, Eugenia Rebac, iar la juniori – Sonia Colceriu, Mircea Tabacu, Nicolae Răducanu, Venera Zaharescu şi alţii.

Secţia de popice, înfiinţată în 1938, a cuprins de-a lungul anilor sportivi de mare valoare, Campioni Naţionali, Maeştri Emeriţi, Maeştri ai Sportului, componenţi ai loturilor reprezentative, medaliaţi la CM şi CE. Echipa masculină s-a situat printre fruntaşele CN, având în componenţa sa pe Grigore Marin, Alexandru Tudor, Vasile Mântoiu, Alexandru Andrei (dublu Campion Naţional la individual) şi alţii. În 1974 echipa a fost transferată la CS *Olimpia.* Echipa feminină a câştigat 7 titluri de Campioană Naţională (*Locomotiva PTT* – 1956; *Rapid* – 1961; *CFR* – 1963; *Rapid* – 1966, 1967, 1973 şi 1974) şi peste 30 de titluri naţionale în probele individuale şi în perechi. Din echipa de popice au făcut parte, printre altele: Florica Lăpuşan şi Erika Arion (multiple Campioane Naţionale în perioada 1952-1955); Elena Lupescu-Cernat (Campioană Naţională în 1953, 1955 şi ulterior, Campioană Mondială cu echipa naţională în 1966 şi 1970, medaliată cu argint la CM din 1962); Tinca Balaban (Campioană Mondială cu echipa naţională în 1966 şi 1968 şi Vicecampioană Mondială în 1962); Elena (Gonciar) Pană transferată după 1975 la CS *Voinţa* (Campioană Europeană cu echipa naţională de junioare în 1973, ulterior Campioană Mondială, medaliată cu argint şi bronz la CM); Cornelia (Moldova) Petruşcă, ulterior transferată (multiplă Campioană Mondială); Vasilica (Pinţea) Pometcu, legitimată la CS *Rapid* în 1968 (Campioană Naţională de junioare, în proba de perechi, în 1971, Campioană Naţională cu echipa în 1973 şi 1974, Campioană Europeană de junioare în 1971 şi 1973, Campioană Europeană de junioare la proba de perechi în 1973 şi la individual în 1974, Campioană Mondială cu echipa naţională de senioare în 1980, precum şi medalii de bronz, echipe şi perechi în 1974). Maestra Emerită a Sportului Vasilica Pinţea-Pometcu a preluat ştafeta muncii de antrenor de la predecesorii săi Iancu Burduloiu şi Teodor Buzea, ducând mai departe seria succeselor acestei secţii, pentru munca depusă fiind onorată cu titlul de Antrenoare Emerită. Otilia Oana Grigoriu a făcut parte din echipa care a cucerit medalia de bronz la CM de junioare (1993). În anul 2000 la CM de popice Ioana Gonciar a cucerit medalia de bronz în proba de perechi.

Secţia de şah şi-a început activitatea în 1928, când în cadrul ASC CFR s-a constituit **cercul de şah,**

transformat în secţie în 1934. În 1931 sunt preluaţi o serie de jucători şi maeştri recunoscuţi de la alte cercuri. În 1932 echipa susţine un meci cu reprezentativa Timişoarei pe care-l termină la egalitate, iar la Campionatul Capitalei ocupă primele două locuri. În 1933 câştigă *„Ceferiada”*, învingând cercul de şah din Iaşi cu 7-3. La campionatul intern al cercului din 1933 participă 22 de jucători, pe primul loc situându-se E. Negruţac, cel care în 1934 va deveni Campionul Capitalei. În decembrie 1933 – ianuarie 1934, cercul organizează CN de şah, cel mai bun punctaj fiind obţinut de ceferistul Toma Popa, campionul Capitalei din 1946 şi Campionul Naţional din 1948. După 1950, în cadrul secţiei au activat: Dolfi Drimer, Gheorghe Mititelu, Constantin Ungureanu, componenţi ai loturilor naţionale, jucători care se vor afirma pe plan intern şi internaţional. Antrenorul secţiei a fost Toma Popa, apoi Nicolae Dumitrescu. Începând cu 1950 secţia de şah a AS *Locomotiva* a fost mereu prezentă în finalele CN şi ale campionatului Capitalei. În 1951 se califică 3 jucători, iar în 1953 ocupă locul III prin Dolfi Drimer. În 1952, Eugen Rusenescu devine Campionul Capitalei, iar în 1956 secţia a reuşit să califice două echipe în acest campionat. În perioada 1950-1955 în finalele CN au fost prezente şi reprezentantele acestei secţii: Eugenia Popa (locul VI – 1950), Elena Ududeac (locul IV – 1953). O altă şahistă a secţiei, Clara Hodaş, a câştigat Campionatul AS *Locomotiva* şi locul II în Campionatul Interasociaţii din 1952. Tot în 1952 reprezentantul CFR, M. Aschenazi, a obţinut titlul naţional la compoziţie şahistă. Pe plan internaţional, jucătorii *Locomotivei* Dolfi Drimer, Gh. Mititelu şi C. Ungureanu au făcut parte din echipa reprezentativă de juniori în meciurile internaţionale susţinute în perioada 1951-1955, iar antrenorul Toma Popa a pregătit şi echipa naţională.

Secţia de alpinism (1934) a activat sub îndrumarea antrenorilor Mircea Crăciunescu şi Nicolae Dobre, iniţiind numeroase activităţi pentru promovarea acestui sport. În martie 1936, în urma unei catastrofe alpine, provocată de o avalanşă pe Valea Coştilei, 4 din cei 8 componenţi ai echipei de alpinism a *CFR* şi-au pierdut viaţa. Alpinistul Virgil Georgescu, unul din supravieţuitorii catastrofei, s-a numărat printre susţinătorii acestui sport, contribuind la pregătirea unei noi generaţii de alpinişti, printre care: C. Duţă, Teodor Rotaru, Teodor Umbreanu – toţi Campioni Naţionali – ş.a. În 1955 (23 martie-8 aprilie) echipa de alpinism a AS *Locomotiva*, condusă de antrenorul M. Crăciunescu, din care făceau parte Nicolae Dobre, Constantin Radu, Florian Tudor şi Alexandru Gheorghe a participat, alături de *Flamura Roşie, Metalul, Ştiinţa* şi *Dinamo* la una dintre cele mai complexe şi dificile ture alpine de iarnă, *Traversarea Făgăraşilor*, victoria lor fiind răsplătită cu trofeul *Cupa de Cristal*. Noul antrenor – Nicolae Dobre – a continuat acţiunea de dezvoltare a alpinismului în rândul studenţilor de la Institutul de Căi Ferate.

Secţia de motociclism, înfiinţată în 1945, a jucat un rol însemnat în susţinerea şi dezvoltarea acestei ramuri de sport. Numai în perioada 1948-1956, doi dintre fruntaşii acestei secţii au câştigat 17 titluri de Campioni Naţionali – 7 la coastă, 6 la viteză, 2 la motocros şi 2 la categoria sport. Autorii acestor titluri au fost Maeştrii Sportului Nicolae Buescu (11) şi Nicu Ştefan (6). În cadrul secţiei au mai activat şi alţi motocicliști valoroşi, ca Marin Mareş, Nicolae Sasu şi Cristian Dovids.

Secţia de canotaj şi kaiac-canoe. Au existat unele iniţiative pentru dezvoltarea canotajului încă din 1934, în cadrul secţiunii *Sporturilor de apă.* În 1935-1936 sunt menţionate unele concursuri pe lacurile Snagov şi Herăstrău. În 1938 secţia AS *CFR* era înregistrată ca afiliată la FR de Sporturi Nautice. O activitate mai bine organizată se înregistrează atât la canotaj, cât şi la kaiac-canoe începând din 1955, când au fost câştigate şi primele titluri de Campioni Naţionali. La canotaj, echipajele de 4+1 fond şi 4+1 rame, fete, devin campioane în 1956, cel de schif simplu în 1957, iar cel de dublu fără cârmaci şi 2+1 mare fond, în 1958. La kaiac-canoe au fost obţinute titluri de campion în 1954 la K1 – 500 m fete (E. Fulger – PTT); K2 – 500 m fete (*Locomotiva* MCF); în 1955 la K2 mare fond, pe Dunăre (I. Barbu şi C. Petrescu – *Locomotiva* MCF); echipa de mare fond pe Dunăre *Locomotiva*; K2 – 500 m, V. Grigorescu şi V. Gheorghiu – *Locomotiva* MCF; în 1956 - echipajul de canoe al AS *Locomotiva,* în cursa de mare fond, pe Dunăre. Ulterior activitatea la canotaj a fost preluată de alte

unităţi sportive, iar la kaiac-canoe ea a continuat în cadrul AS *Locomotiva*. În cadrul secţiei au funcţionat ca antrenori: Vasile Ruja, Petre Milincovici, Gheorghe Gheorghiu, Mihai Ţurcaş, Leon Rotman.

Secţia de judo (1968) a obţinut peste 30 de titluri de Campioni Naţionali la seniori şi juniori. Antrenorii secţiei au fost Gheorghe Donciu şi Constantin Ciolan (1968-1972), C. Ciolan şi Otto Graf (1972-1974). În această perioadă se afirmă numeroşi judoka, obţinând titluri şi medalii la CN şi CB, fiind componenţi ai loturilor naţionale (Gheorghe Başcu, Dumitru Alexandru, Cornel Roman, Vasile Bideac, Florin Sandu, Vasile Gheorghe ş.a.). În 1974 secţia îşi încetează activitatea, fiind reînfiinţată în 1986, lucrând în colaborare cu CSŞ nr. 5, sub îndrumarea prof. Mihai Brăileanu. Echipa promovează în Divizia A, unde se clasează de trei ori pe locul III. Echipele de tineret şi de juniori câştigă câte trei titluri de Campioane. Se obţin mai multe titluri şi medalii la CN de seniori şi juniori, iar în cadrul loturilor naţionale contribuie la reprezentarea judoului românesc pe plan internaţional. Se remarcă: Ştefan Cristescu, Ioan Simion, Florin Băjenaru, Irinel Pîrvu, George Roman, Alexandru Marinescu, Virgil Pena, Marian Ilie, Tudor Dumitru, Radu Ivan (participant la ultimele trei ediţii ale JO) ş.a. În ultimii patru ani, antrenorii au pregătit o echipă puternică de juniori şi tineret care au adus peste 35 de medalii în CN, iar 6 sportivi au intrat în componenţa lotului naţional de juniori. Au mai activat ca antrenori în cadrul secţiei: Călin Costescu, Toma Mihalache, Dorin Gavra şi Ion Luca.

Secţia de karate a fost înfiinţată în decembrie 1990 şi este afiliată la FR de Karate Modern. În perioada 1993-2000 sportivii secţiei au obţinut 17 titluri de Campioni Naţionali, din care 3 la masculin şi 14 la feminin (9 individuale şi 5 cu echipa), precum şi 24 de locuri II-III la CN. Au câştigat titluri de campion: Cristian Stoica (1998, 1999), Sorin Alexandru (1998), Rodica Badea (1993), Mirela Slavu (1997, 1999, 2000), Ştefania Sandu şi Magdalena Călin (1998), Iulia Grosu (1999), Simona Tudorache (1999, 2000). Echipa feminină a devenit campioană în 1995, 1996, 1997, 1999 şi 2000. Echipa masculină s-a clasat pe locul II în 1993 şi pe III în 1999. Pe plan internaţional secţia a început să obţină rezultate încă din 1993 în diferite turnee, campionate şi Cupe Mondiale. Cele mai bune rezultate au fost obţinute în 1999, la Kumite, prin Mirela Slavu (53 kg), Cristian Stoica (60 kg) şi Sorin Alexandru, medaliaţi cu aur la CE din Germania, unde au mai fost cucerite şi două medalii de argint prin Ştefania Sandu (53 kg) şi echipa formată din Mirela Slavu, Iulia Grosu, Simona Tudorache şi Magdalena Călin. În aceşti ani, s-au remarcat prin performanţe deosebite, la individual şi echipe următorii sportivi: Anghel Ștefania, Tudorache Simona, Sorin Alexandru, Tamaşi(Călin) Magdalena, Petrescu Alexandru, Sulu(Grosu) Iuliana, Tamaşi Andrei, Slavu Mirela, Stoica Cristian, Stancu Valeriu. Cele 5 sportive au format „echipa de aur" a Rapidului care timp de 10 ani consecutivi a fost neînvinsă. Toti sportivii menționați mai sus au rezultate la Campionatele Europene și CM și sunt deținători ai titlului de „Sportiv Emerit" acordat de MTS. Acesti sportivi au fost descoperiți și pregătiți de către antrenorii: Iorga Daniel - Antrenor Emerit și De Jesus (Iorga) Mihaela - Antrenor Emerit. După anul 2000 secția continuă șirul succeselor, adăugând în palmares peste 100 de medalii obținute la CM, CE și CB. De la înființare până în prezent sportivii s-au pregătit cu antrenorii: Daniel Iorga şi Mihaela Iorga. În cadrul clubului au mai funcţionat în decursul anilor și alte secții.

Secţia de turism, înfiinţată în 1927; a organizat numeroase excursii în ţară şi în străinătate, precum şi tabere de vară la Eforie şi Vârciorova. **Secţia de tenis** (1928). Avea sediul la *Şosea* şi număra 10 membri; în 1929 se mută cu sediul pe terenul *CFR* din Bd. Elisabeta unde se afla Societatea *Romcomit,* şi la *Doherty,* cu care încheie o convenţie; din 1932, când număra 62 de membri, începe o activitate mai organizată, angajându-l ca antrenor pe Victor Stoclosa; în 1939 secţia se înscrie la Federaţia Societăţilor Române de Tenis.

Secţia de scrimă (1928). Organizată în cadrul secţiei de tenis, punea la dispoziţia amatorilor sala de scrimă în care lucra maestrul Ludovic Fenyö.

Secţia de culturism (1968). A funcţionat în cadrul secţiei de haltere, sub îndrumarea Antrenorului

Emerit Dumitru Hâtru. A câştigat peste 60 de titluri naţionale.

Secţia de hochei pe gheaţă (1939). În scurta perioadă a existenţei sale sub denumirea de *Hochei Club Rapid* a cucerit un titlu de campioană, în anul 1940.

Secţia de tir a luat fiinţă după 1950, reprezentanţii AS *Locomotiva* reuşind să câştige titlurile de Campioni la tirul cu arma de vânătoare, în 1952 (Mihai Vasiliu – 43 talere din 50) şi în 1953 (M. Vasiliu – 86 talere din 100, şi cu echipa: M. Vasiliu, I. Gheorghiu, G. Gheorghiu şi I. Begu – 130 talere din 4x50).

Secţia de tenis de masă a fost înfiinţată în 1950 sub denumirea de *Locomotiva – RATA, Locomotiva – PTT* şi apoi a devenit *Rapid*; câştigă, prin reprezentantele sale Sari Szasz şi Luci Slăvescu, titlurile de campioane în 1950 (dublu), 1951 (dublu şi echipe), 1952 (dublu); ulterior, alături de alţi sportivi, a activat ca jucător şi antrenor Mircea Popescu, component al lotului naţional, medaliat la CM.

Secţia sporturilor de iarnă, înfiinţată în 1932 la Sinaia, aparţinea *ASC CFR* Bucureşti. În perioada 25-28 ianuarie 1934 au fost organizate concursuri de bob, de săniuţe, skeleton şi schi. Secţia a fost dotată cu două boburi (*Rapid* şi *Expres*) construite în Atelierele *CFR - Griviţa* Vagoane. În anul 2001, sportivii clubului au realizat următorul bilanţ pe plan naţional: 24 titluri de Campioni Naţionali la seniori, 6 la tineret şi 30 la juniori; 109 locuri II-III la CN de seniori, tineret şi juniori; 6 recorduri naţionale; locul VI pe ţară în clasamentul cluburilor care au obţinut medalii la CN. În anul 2009, CS Rapid a obținut în campionatele naționale la seniori 7 locul I, 13 locuri II și III, la tineret 3 (I), 4 (II), 6 (III), la juniori 16 locul I, 13 locul II și 16 locul III. În 2001 la competiţiile internaţionale oficiale de seniori, tineret, juniori şi cadeţi (CM, CE, Cupe Mondiale şi Europene, JMU şi CB) sportivii clubului au cucerit 45 de medalii în probele individuale şi au contribuit la obţinerea altor 6 medalii în probele pe echipe şi în echipaje, plasându-se pe locul III în clasamentul pe ţară al cluburilor. În anul 2009 CS Rapid a obținut la aceste competiții 13 medalii de aur, 9 de argint și 6 de bronz. În decursul anilor, din conducerea clubului au făcut parte ca preşedinţi: Teofil Copaci (iunie 1923); Andrei Ştefan (decembrie 1923), Cezar Mereuţă (1926); Alfred Fulger; V. Blaj; V. Badiu; C. Bauer; I. Georgescu; I. Stoian; Florea Tănăsescu; N. Zodian; Mihai Vâlceanu; Petre Capră (1967-1972); Florin Ştefănescu; Liviu Mihăilescu (1978-1982); Apostol Chirulescu (1982-1983); Daniel Lăzărescu (1983-1987); Eugen Ignat (1987-1988); Aurel Dumitru Popa (1988-1990); Mihai Zaharia (din 1990). La 1 decembrie 2000 componenţa Consiliului de conducere al Clubului era următoarea: Mihai Zaharia – preşedinte; Grigore Târcoci – vicepreşedinte; Vali Caciureac – vicepreşedinte; Antoaneta Voica – contabil; Dan Comşa, Alexandru Mardan, Viorel Lefter – membri. Din anul 2011 președinte al clubului a fost numită Valentina Ionescu Caciureac.

CLUBUL SPORTIV *REŞIŢA.* Înfiinţat în 1922 cu secţiile de: **gimnastică, scrimă, atletism (profilat pe cros), fotbal, tenis şi turism.**

CLUBUL SPORTIV ROMÂN. Se organizează în 1909, la Sinaia, fiind întemeiat de membrii familiei regale. Printre obiectivele sale figurează în primul rând promovarea sporturilor de iarnă şi a celor moderne, tenisul ocupând un loc central. În 22 martie se organizează un concurs de bob desfăşurat pe o pârtie de 400 m special amenajată, iar în 1910, concursurile pentru sporturile de iarnă (la care participau şi femeile), printre care şi cele de bob, pentru cucerirea *Cupei G. V. Bibescu* (câştigată de N. Filipescu) şi a *Cupei de Argint*, obţinută de principele Carol.

CLUBUL SPORTIV *SATU MARE,* a fost înfiinţat la 1 octombrie 1972 (hotărârea CNEFS nr. 733 din 9 iunie 1972), funcţionând, până în 1974, sub denumirea *Clubul Sportiv Municipal Satu Mare* cu patru secţii: atletism, lupte (libere şi greco-romane), fotbal (centrul de copii şi juniori) şi scrimă. În 1974 luptele libere au trecut la AS *Unio,* iar centrul de copii şi juniori pentru fotbal, la FC *Olimpia*. În1990 a fost transferată, de la OJTS la club, secţia de radioamatorism. În anul 2000 activau în structura clubului patru secţii de performanţă: atletism, lupte greco-romane, radioamatorism şi scrimă.

Secţia de atletism şi-a desfăşurat activitatea la nivel naţional şi balcanic, în special cu juniorii (Peter Szeredoy, Tiberiu Egi, Ana Maria Stoica – multipli Campioni Naţionali de juniori şi medaliaţi la CB). În secţie a activat şi Florin Turcu, Campion Naţional (pentru ANEFS) în 1995, 1996, 1997, la suliţă.

Secţia de lupte a cuprins mai mulţi sportivi Campioni Naţionali şi medaliaţi la CN: Gheorghe Stan (Maestru al Sportului), Gheorghe Costin, Sorin Şoproni, Francisc Szabo, Ludovic Leib, Tudor Barbul, Octavian Feher, Iosif Cornuta, Ştefan Varodi, aceştia fiind şi componenţi ai loturilor naţionale. În secţie a mai activat şi Attila Balogh, Vicecampion European la lupte libere în 1969 (medalie câştigată anterior venirii în secţie).

Secţia de radioamatorism a obţinut mai multe medalii la CN de seniori la creaţie tehnică, având un puternic nucleu de cercetare în domeniul aplicat al radioamatorismului. S-au remarcat: Iosif Cuibuş (multiplu Campion Naţional, Maestru al Sportului), Adrian Anderco şi Tiberiu Makrai (Campioni Naţionali), Istvan Vany şi Ştefan Anderco (medaliaţi la CN). Pentru activitatea în trafic radio, Iosif Şarga a obţinut titlul de Maestru Emerit al Sportului. Au câştigat medalii în concursurile internaţionale IARU: Iosif Batl, Dănuţ Chiş şi Arpad Gaşpar. Antrenorul Constantin Frish, component al colectivului tehnic care a pregătit lotul naţional, a contribuit la câştigarea unei medalii de bronz la CM din Ungaria, în anul 1998.

Secţia de scrimă a beneficiat de îndrumarea Antrenorului Emerit Alexandru Csipler. Fiind una dintre secţiile fruntaşe de scrimă, a reuşit să obţină anual 20-30 medalii la CN, la toate categoriile de vârstă şi arme. În această secţie au continuat să se pregătească cei mai reprezentativi sportivi ai scrimei româneşti, mulţi dintre ei fiind transferaţi la alte cluburi, unde au realizat performanţe remarcabile la JO, CM şi CE. Printre aceştia s-au aflat mulţi scrimeri care activaseră anterior la *Metalul Unio* Satu-Mare şi în alte secţii: Ecaterina Sthal, Petre Kuki, Ştefan Ardeleanu, Suzana Ardeleanu, Monica Veber, Marcela Moldovan, Rozalia Husti, Csila Ruparcsics, Simona Iluţi, Alexandru Nisztor, Nicolae Bodoczi şi mulţi alţii. Au activat ca antrenori în cadrul secţiei, obţinând titlul de Antrenor eEmerit, următorii: Alexandru Csipler, Ştefan Ardeleanu, Ştefan Haukler, Ludovic Vigula, Marcela Zsak Moldovan. Din anul 1996, secţia de scrimă beneficiază de o modernă sală de pregătire şi de competiţii, care este în administrarea clubului. Preşedinţii clubului: Ioan Irimie (1972-1974), Emil Terebeşi (1974-1986), Viorel Dan (din 1986 – 2007), Sabo Gheorghe (2009).

CLUBUL SPORTIV CENTRAL AL ARMATEI *STEAUA*. A fost întemeiat în baza Decretului regal nr. 135 din 07.03.1946, precum şi a Regulamentului de aplicare a Legii de înfiinţare a *„Organizaţiei Sportului Popular”* din 30.04.1946. Continuator al tradiţiilor sportive existente în cadrul Armatei române, clubul militar a fost edificat în două etape: Un prim moment ar fi cel de organizare, în teritoriu, a resortului militar – cu atribuţii de coordonare a sportului în armată, moment marcat de înfiinţarea, la sfârşitul anului 1946 şi începutul lui 1947, a **secţiei de călărie** (ai cărei reprezentanţi de seamă erau reuniţi în cadrul echipei hipice a armatei), precum şi a celei de scrimă în primăvara anului 1947 (cuprinsă în Cercul Militar din Bucureşti). Al doilea, momentul înfiinţării Asociaţiei Sportive Centrale a Armatei (iunie-noiembrie 1947). Aşadar, data de 4 iunie 1947 (când s-a înfiinţat şi secţia de fotbal), este considerată data de la care fiinţează prestigiosul club sportiv militar. În 1947, înfiinţarea oricărei asociaţii se făcea respectându-se Legea din 1928, prin care se stipula foarte clar obligativitatea înregistrării acesteia la primăria localităţii unde îşi avea sediul. Timpul nu a păstrat însă toate documentele referitoare la anii 1947-1950, astfel încât prezentarea cronologică a secţiilor clubului militar se bazează numai pe documentele găsite la Arhivele Armatei de la Piteşti şi pe informaţiile din presa vremii. Palmaresul clubului , între 1947- 2010, este impresionant: JO - 91 medalii (28 aur, 38 argint, 31 bronz), CM- 487 medalii (135 aur, 184 argint, 167 bronz), CE- 727 medalii (194 aur, 229 argint, 143 bronz), JMU și Universiade - 139 medalii (60 aur, 34 argint, 45 bronz), Cupe Mondiale și Europene – 224(65 aur, 76 argint, 83 bronz), CISM și Spartachiade – 350 medalii (92 aur, 116 argint, 142 bronz),

JB – 2519 medalii (1142 aur, 864 argint, 523 bronz). Pe lîngă aceste rezultate, clubul mai deține 9678 de titluri de Campion Naţional și este câștigător de 707 ori a Cupei României.

ANUL 1947 Secţia de călărie. Este urmaşă a Echipei hipice a Armatei, care îi cuprindea pe cei mai buni cavalerişti din unităţile militare din ţară. Echipa hipică a Armatei a luat fiinţă în anul 1928, în timpul generalului Moruzi şi a fost reorganizată în 1946-1947, la Sibiu, ca secţie sportivă încadrată şi reîncadrată definitiv în 1953 în clubul militar. Este important să evidenţiem faptul că prima medalie a ţării la JO de la Berlin, în 1936, a fost cucerită de lt. Henri Rang, cu calul Delfis, la obstacole, individual. Palmaresul sportiv internaţional şi intern: JO – 1 medalie bronz; CE – 1 loc V; Cupe Mondiale – participări sporadice în faza etapelor; CM CISM – 2 medalii (1 argint,1 bronz); Spartachiade Militare – 4 medalii (2 argint, 2 bronz); JB – 109 medalii (44 aur, 48 argint, 29 bronz); CN – 414 titluri; Cupa României –38. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Petre Kirculescu, Nicolae Zidaru, Constantin Zahei, Constantin Apostol, Gheorghe Popescu, Gheorghe Andrei, Neculai Marcoci, Mihai Timu, Gheorghe Antohi, Dumitru Velicu, Virgil Bărbuceanu, Vasile Tudor, Dumitru Hering, Gheorghe Nicolae, Emilian Curteanu, Mircea Neagu, Radu Marcoci. Sportivi: Virgil Bărbuceanu, Gheorghe Antohi, Gheorghe Langa, Neculai Marcoci, Nicolae Mihalcea, Iosif Molnar, Dumitru Hering, Dumitru Velicu, Anghelache Donescu, Dania (Popescu) Longo, Ioan Popa, Sorin Soveja, Dumitru Velea, Comel Ilin, Mircea Neagu, Gheorghe Nicolae, Radu Ilioi, Mariana Molsei, Radu Marcoci, Emilian Curteanu, Florin Stoica, Ştefan Stoica, Alina Alexandrescu. Din rândurile antrenorilor şi sportivilor, sunt de subliniat ca personalităţi marcante: Dumitru Hering, actualul secretar al Jockey Clubului Român; Sorin Soveja, fost secretar general al FR de Călărie şi Pentatlon modern; Vasile Tudor, fost secretar general al Federaţiei Ecvestre Române.

Secţia de scrimă este urmaşa grupării sportive cuprinsă în cadrul Cercului Militar Bucureşti, grupare afiliată la federaţia de specialitate la finele anului 1925 şi reorganizată între 1947-1948. Palmares sportiv internaţional şi intern: JO – 10 medalii (2 aur, 3 argint, 5 bronz); CM – 59 medalii (15 aur, 19 argint, 25 bronz); CE – 39 medalii (10 aur, 13 argint, 16 bronz), JMU şi Universiade – 21 medalii (7 aur, 9 argint, 5 bronz); Cupe Mondiale și Europene – 66 medalii (15 aur, 17argint, 34 bronz); CISM și Spartachiade – 51 medalii (16 aur, 20 argint, 15 bronz); JB – 302 medalii (180 aur, 77 argint, 45 bronz); CN – 421 titluri; Cupe ale României – 152. Antrenori: Constantin Panescu, Andrei Vâlcea, Constantin Ciocârlie, Sorin Poenaru, Constantin Stelian, Dumitru Mustaţă, losif Zilahy, Gheorghe Alexe, Gheorghe Culcea, Alexandru Istrate, Constantin Nicolae, Olga Szabo, Mihai Ţiu, Alexandru Nilca, Tudor Petruş, Petru Kuki, Corneliu Marin, Octavian Zidaru, Ioan Popa, lonel Stanciu, Cornel-Răzvan Milan, Marius Florea, Petre Ducu, Romică Molea, Cornel Milan, George Epurescu. Sportivi: Dumitru Mustaţă, Cornel Pelmuş, Andrei Vâlcea, Georgeta Sachelarie, Olga Szabo, Ion Drâmbă, Ştefan Haukler, Sorin Poenaru, losif Zilahy, Iuliu Falb, Ileana Gyulai-Drâmbă-Ienei, Ecaterina Jencsik-Stahl, Mihai Ţiu, Ştefan Weissbock-Ardeleanu, Ana Pascu, Gheorghe Culcea, Constantin Nicolae, Hariton Bădescu, Octavian Vintilă, Constantin Bărăgan, Nicolae Iorgu, Alexandru lstrate, Magdalena Bartoş-Chezan, Adriana Dragomir, Viorica Draga, Ioan Pop, Comeliu Marin, Marin Mustaţă, Alexandru Nilca, Emil Oancea, Petru Kuki, Tudor Petruş, Sorin Roca, Zsolt Huszti, George Oancea, Ioan Popa, Mihai Popa, Rudolf Szabo, Octavian Zidaru, Mikloş Bodoczi, Felix Nicolae, Sorin Saitoc, Alexandru Chiculiţă, Elisabeta Guzganu-Tufan, Romică Molea, Laura Cârlescu-Badea, Claudia Grigorescu-Vanţă, Ana Pavel, Livius Buzan, Petre Ducu, Romică Molea, Mihai Predescu, Cornel-Răzvan Milan, Roxana Scarlat, Ioana Ionescu, Reka-Szabo, Lazar-Szabo, Dan Găureanu, Constantin Sandu, Costel Dănciulescu, Serghei Jelezov, Ana Maria Brânză. Personalităţi marcante din cadrul secţiei: Ana Pascu, preşedinte executiv al FR de Scrimă şi Maestru în Biroul executiv al COR; Octavian Vintilă, vicepreşedinte

al FR de Scrimă; Octavian Zidaru, fost secretar general al FR de Scrimă; Ioan Pop, director tehnic în cadrul FIE şi fost secretar tehnic în cadrul FR de Scrimă; Liviu Angelescu, secretar tehnic al FR de Scrimă.

Secţia de fotbal – (vezi *„Cluburi de fotbal”,* F.C. *STEAUA*).

Secţia de tenis de câmp s-a constituit la 7 iunie 1947 o dată cu cea de fotbal şi cea de box. Primii reprezentanţi ai sportului alb au fost fraţii Marin şi Gogu Viziru, acesta din urmă Campion Naţional chiar în anul înfiinţării, 1947. În palmaresul intern sunt înscrise 178 de titluri de Campioni Naţionali. Palmaresul internaţional cuprinde: 12 medalii la CE, 16 locuri I, 12 locuri II şi 15 locuri III/IV, cucerite la Cupele Mondiale și Europene, 5 medalii la JMU și 58 la CB : Marele premiu FILT, Turneul final al FILT, Turneul final al jucătorilor-antrenori, Roland Garros, Wimbledon, Forest Hills/Flushing Meadow, Cupa Davis, Cupa Galea. 5 medalii la Universiadele de vară (1 aur, 1 argint, 3 bronz). Antrenorii secţiei au fost: Dumitru Tănăsescu, Tiberiu Grad, Gheorghe Cobzuc, Marin Viziru, Constantin Chivaru, Gheorghe Viziru, Dumitru Viziru, Eleonona Dumitrescu, Constantin Ristea, Daniela Pavel. Dintre sportivi menţionăm pe: Gheoghe Viziru, Marin Viziru, Gheorghe Cobzuc, Constantin Năstase, Petre Mărmureanu, Ilie Năstase (câştigător la Roland Garros, la Forest Hills, primul loc în Marele Premiu FILT, de 4 ori câştigător al *Master Tournament*, locul 1 mondial, de 5 ori finalist în Cupa Davis), Ecaterina Roşianu-Horsa, Eleonora Roşianu-Dumitrescu, Dumitru Hărădău (finalist în Cupa Davis), Liviu Mancaş, Adrian Marcu, Mihai Sova, Răzvan Constantinescu, Mihnea Năstase, Daniela Moise-Pavăl, Dinu Pescariu, Andrei Pavel. Ca personalităţi în lumea tenisului s-au remarcat: Ilie Năstase, preşedinte al FRT, Dumitru Hărădău, vicepreşedinte al FRT şi Gheorghe Viziru, fost secreter general al FRT.

Secţia de box. A luat fiinţă în anul 1947, primii boxeri fiind Vasile Boghiţă, Titu Sărbătoare şi Sandu Ion. Primul titlu naţional a fost câştigat de Ion Vasilov. Palmaresul secţiei cuprinde: JO – 5 medalii (3 argint, 2 bronz); CM – 10 medalii (7 argint, 3 bronz); CE – 41 medalii (7aur, 14 argint, 20 bronz); JMU – 4 medalii (1 aur, 2 argint, 1 bronz); Spartachiade Militare – 30 medalii (4 aur, 4 argint, 22 bronz); JB – 51 medalii (23 aur, 21 argint, 7 bronz); CN – 255 titluri. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Lucian Popescu, Marin Stănescu, Marcu Spakov, Gheorghe Fiat, lon Kiriac, Neacşu Şerbu, Constantin Ciucă, Nicolae Gâju, Alec Năstac, Marin Diaconescu, lon Dumitru, Gheorghe Chivăr, Constantin Gruescu, Grigore Bondavali, Adrian Lăcătuș. Sportivi: Vasile Tiţă, Gheorghe Fiat, Mircea Dobrescu, Francisc Ambruş, Nicolae Mândreanu, Mihai Stoian, Neacşu Şerbu, Victor Şchiopu, Gheorghe Negrea, Virgil Badea, Constantin Ciucă, Nicolae Gâju, Gheorghe Chivăr, Gheorghe Puşcaş, Victor Zilberman, Alec Năstac, Constantin Gruescu, Aurel Dumitrescu, Ion Cernat, Carol Hajnal, Daniel Radu, Florian Livadaru, Dumitru Șchiopu, Gheorghe Preda, Doru Maricescu, Marian Fânăţan, Mikloş Paizs, Dumitru Beşliu, Daniel Măeran, Vasile Adumitroaie, Adrian Mărcuţ, Nicolae Aliuţă.

Secţia de atletism. S–a afiliat la FR de Atletism în 1948. Parmaresul internaţional şi intern cuprinde: JO – 8 medalii (4 aur, 1 argint, 3 bronz); CM – 14 medalii (2 aur, 6 argint, 6 bronz); CE – 44 medalii (13 aur, 14 argint, 17 bronz); JMU şi Universiade –20 medalii (11 aur, 5 argint, 4 bronz); Cupe Mondiale – 2 medalii de argint; Cupa Europei *Bruno Zauli* echipe naţionale – 4 medalii (2 argint, 2 bronz); CM ClSM și Spartachiade Militare –37 medalii (8 aur, 16 argint, 15bronz); JB –medalii (208 aur, 146 argint, 121 bronz); Recorduri – 7 olimpice, 25 mondiale, 25 europene, 6 la JMU şi Universiade; CN –1230 titluri; Cupe ale României – 16. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Ioan Mureşanu, Aurel Lupan, Ion Steriade, Mihai Tintorescu; Nicolae Păiş, Victor Dumitrescu, Ioan Söter, Constantin Aioanei; Victor Cincă, Vasile Dumitrescu, Mircea Buhlea, Maria Pandele-Florescu, Nicolae Tacorian, Radu Voiciloiu, Elias Baruch, Silviu Dumitrescu, Dumitru Paraschivescu, Teodor lonescu, Petre Astafei, Iolanda Balaş-Söter, Gheorghe Fodoreanu, Octavian Viscopoleanu, Viorica Viscopoleanu, Carol Corbu, Petre Lupan, Ioan Moroiu, Anişoara Stanciu, Doina

Voinea, Horia Toboc, Dan Serafim, Florenţa Crăciunescu, Ion-Adrian Ghioroale-Panait, George Boroi, Constantin Nourescu, Nichifor Ligor, Ilie Popa. Sportivi: Ioan Söter, Iolanda Balaş-Söter, Virgil Zăvădescu, Gheorghe Zâmbreşteanu, Sorin Ioan, Maria Diaconescu, Viorica Viscopoleanu, Carol Corbu, Gheorghe Megelea, Florenţa Crăciunescu, Adrian Proteasa, György Marko, Ibolya Korodi, Anişoara Cuşmir-Stanciu, Mihaela Loghin, Galina Astafet-Stăvariu, Liliana Năstase, Ella Kovacs, George Boroi, Bogdan Tudor, Monica Iagăr-Dinescu, Cristina Nicolau, Oana Muşunoi Pantelimon, Ioan Vieru, Bogdan Tudor. Din rândurile personalităţilor marcante provenite din secţia de atletism sunt de menţionat: Nicolae Mărăşescu – secretar de stat la MTS, Iolanda Balaş Söter, preşedinte executiv al FR Atletism şi vicepreşedinte al COR, Ioan Mureşanu, fost vicepreşedinte al CSA *Steaua,* Carol Corbu, vicepreşedinte al CSA *Steaua*.

Secţia de volei. Palmaresul internaţional şi intern cuprinde: JO – 1 medalie de bronz; CM – 2 medalii (1 argint, bronz); CE – 5 medalii (3 argint, 1 bronz); JMU şi Universiade – 2 medalii de aur; Cupe Mondiale – 1 loc 6; Cupe Europene echipe de club – 8 medalii (5 argint, 3 bronz); Spartachiade Militare – 3 medalii (1 argint, 2 bronz); JB – 20 medalii (6 aur; 10 argint, 4 bronz); CN – 17 titluri la seniori. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Vasile Moraru, Nichi Dragomirescu, Nicolae Murafa, Victor Tibacu, Nicolae Tărchilă, lon Tănăsescu, Constantin Sârbu, Victor Surugiu, Tănase Tănase, Paul Braşoveanu, Martin Rauh, Aurel Drăgan, Octavian Creţu, Gyula Bartha, Virgil Dumitrescu, Petre Ionescu, Florin Ţiucra, Constantin Chiţigoi, Alexandru Juhasz, Vasile Paraschiv. Sportivi: Corneliu Andrieş, Gyula Bartha, Mircea Bărbulescu, Radu Began, Ioan Bânda, Cornel Chifu, Constantin Chiţigoi, Cristian Chiţigoi, Marian Constantin, Gheorghe Corbeanu, Octavian Creţu, Günther Cristiani, Robert Czedula, Petre Duduciuc, Gheorghe Dumitraşcu, Romeo Enescu, Daniel-Răzvan Găvan, Silviu Geană, George-Valentin Grigore, Emil Haiduc, Aurelian Ion, Cristian Ion, Daniel Ionescu, Petre Ionescu, Marius Iorga, Alexandru Juhasz, Sorin Macavei, Viorel Manole, Florin Mina, Emilian Mitroi, Silviu Oancea, Mihai Pădureţu, Cristian Pentelescu, Neculai Pop, Dorin Poroşnicu, Ady-Silviu Pralea, Martin Rauh, Ştefan Roman, Dumitru Rotaru, Marian Săniuţă, Valeriu Spânu, Marian Stamate, Alin Stăvariu, Cornel Şoica, Ion Şuşelescu, Ion Tănăsescu, loan Ţerbea. Alte personalităţi: Aurel Drăgan, fost secretar federal al FR de Volei, Viorel Manole, secretar general al FR de Volei, Dorin Macavei, şeful Biroului Documentare statistică din cadrul instruirii sportive a CSCA *Steaua*, Nicolae Tărchilă, fost antrenor federal la FRV.

Secţia de tir. Înfiinţată în anul 1947, înregistrează prima participare la Campionatele Naţionale în anul 1948. Performanţele sportive pe plan internaţional şi intern au fost: Jocuri Olimpice – 5 medalii (3 aur, 1 argint, 1bronz), Campionate Mondiale – 13 medalii (2 aur, 7 argint, 4 bronz), Campionate Europene – 74 medalii (19 aur, 32 argint, 25 bronz), Cupe Mondiale – 7 medalii (2 aur, 3 argint, 2 bronz, Spartachiade Militare – 26 medalii (6 aur, 10 argint, 10 bronz) Jocuri Balcanice – 428 medalii (186 aur, 132 argint, 116 bronz) Recorduri – 3 olimpice, 9 mondiale şi 13 europene Campionate Naţionale – 1174 titluri, Cupe ale României – 184. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Augustin Mişca, losif Sîrbu, Gheorghe Corbescu, Grigore Ioanide, Mihai Toader, Laurian Cristescu; Valentin Enea, Teodor Coldea, Constantin Feciorescu, Cristian Loghiade, Corneliu lon, Marin Stan, Ilie Codreanu, Liviu Stan, Constantin Stan. Sportivi: Iosif Sîrbu, Dinu Vidraşcu, Valentin Enea, Mihai Toader, Marin Dochiliţă, Laurian Cristescu, Alexandru Gered, Virgil Atanasiu, Mihai Dumitru, Nicolae Rotaru, Gheorghe Enache, Gheorghe Florescu, Ioan Albescu, Petre Sandor, Corneliu Ion, Marin Stan, Graţian Calotă, Virgil Suciu, llie Codreanu, Romulus Nicolescu, Florin Cristofor, Elisabeta Bădiceanu, Elena Ghioroaie-Taciuc, Silvia Kaposztai, Liviu Stan, Marinică Truşcă, Constantin Ţârloiu, Sorin Babii, Marin Matei, loan Toman, Iulian Raicea, Liliana Vâlcea, Anca Ionescu, Marius Vasile, Ionel Grigorie, Iulian Soroş, Adrian Todor, Iulică Cazan, Valentin Stan, Marcel Stan, Vlad Cuza. Personalităţile marcante din cadrul secţiei au

fost: Corneliu Ion, preşedinte executiv al FR de Tir şi Virgil Atanasiu, antrenor federal.

Secţia de motociclism. Înfiinţată în 1948, secţia a fost desfiinţată în 1970 pentru ca, în 1982, să fie reînfiinţată. În prezent funcţionează cu dublă legitimare sub titulatura *Steaua – General Turbo Honda Bucureşti*. În palmaresul internaţional sunt înscrise performanţele: la Campionatele Mondiale de motocros 1 loc IX, 2 locuri XI; 3 medalii (2 de aur şi 1 de argint) şi un loc II la *Cupa Mondială „Six Days"* de regularitate şi rezistenţă organizată sub egida FIM (Campionat Mondial neoficial, cursele respective cunoscute şi sub denumirea de *„Olimpiada Motocicliştilor"),* alte 2 medalii de aur şi 1 de argint la Campionatele CSAP, apoi 18 medalii la Campionatele Balcanice (9 aur, 5 argint, 4 bronz). Pe plan intern motocicliştii militari au cucerit 208 titluri de Campioni. Antrenorii care au funcţionat de-a lungul timpului: Ion Spiciu, Georgiu Mormocea, Gheorghe Ioniţă (desemnat antrenorul secolului XX la motociclism), Gheorghe Voiculescu, Vicenţiu-Petre Paxino, Corneliu Voiculescu, Gheorghe Dumitru, Traian Mihăilescu (în cadrul dublei legitimări). Sportivii de valoare ai secţiei au fost: Ion Spiciu, Nicolae Sădeanu, Ion Gheorghe, Constantin Udrescu, Alexandru Ruhn, Mircea Antonescu, Georgiu Mormocea, Emerich Sonca, Nicolae Niculici, Gheorghe Voiculescu, Dumitru Dumitrache, Mihail Dănescu (desemnat sportivul secolului XX Ia motociclism), Gheorghe Ioniţă, Alexandru Lăzărescu, Romano Moldovan, Armand Munteanu, Ştefan Iancovici, Alexandru Schuller, Alexandru Sinca, Alexandru Datcu, Eugen Kereszkeş, Alexandru Ionescu-Cristea, Vicenţiu Petre-Paxino, Ştefan Chiţu, Aurel Ionescu, Florian Pop, Alexandru Ilyeş, Ernest Müller, Ionel Pavel, Adrian Roşu, Paul Schmidt, Cătălin Duţăv, V. Goncearov, Otilia Pancă, Peter Gagyi, Gyorgy Pakay. Ca personalităţi marcante din rândurile sportivilor şi antrenorilor sunt de menţionat: Gheorghe Ioniţă, prim-vicepreşedinte al FRM, Mihail Dănescu, vicepreşedinte al FRM, Georgiu Mormocea, secretar general al FRM, Corneliu Voiculescu, fost secretar general al FRM.

Secţia de rugby. În palmaresul său internaţional şi intern sunt cuprinse: Campionate Mondiale – 2 locuri 9-12 şi 1 loc 13. Cupe Europene – 31 medalii (12 aur, 11 argint, 8 bronz). Campionate Naţionale – 29 titluri la seniori. Cupe ale României – 9. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Alexandru Argeşiu, Eugen Sfetescu, Nicolae Gheondea, Petre Cosmănescu, Alexandru Penciu, Ioan Fodor, Petre Băducu, Nicolae Căpuşan, Ioan Danciu, Răducu Durbac, Adrian Mateescu, Alexandru Achim, Theodor Rădulescu, Mircea Muntean, Laurenţiu Codoi, Sorin Fuicu, Eduard Suciu, Leodor Costea, Costică Flo-rea. Sportivi: Alexandru Achim, Dumitru Alexandru, Florin-Lucian Balmoş, Daniel Barbu, Gheorghe Băltăreţu, Daniel Boldor-Boghiţă, Mircea Braga, Nico-lae Căpuşan, René Chiriac, Nicolae Cioarec, Paul Ciobănel, Alexandru Ciorăscu, Mircea Ciornei, Laurenţiu Codoi, Mihai Cojocaru, Liviu Colceriu, Teodor Coman, Laurenţiu Constantin, Tudor Constantin, Octavian Corneliu, Florin Corodeanu, Vasile David, Filip-Florin Dinu, Cătălin-Sebastian Drăguceanu, George Dumitrescu, Marian Dumitru, Răducu Durbac, Constantin Enache, Costică Florea, Sorin Fulcu, Alexandru Gealapu, Marcel Giucăl, Liviu Hodorcă, Gelu Ignat, Alexandru Ionescu, Marin Ionescu, Radu Ionescu, Carol Krammer, Gheorghe Leonte, Adrian Mateescu, Răzvan Mavrodin, Panait Merghişescu, Petre Mitu, Sergiu Mocanu, Marin Moţ, Mircea Muntean, Florică Murariu, Viorel Neaga, Marius Nedelcu, Aurel Nica, Traian Oroian, Alexandru Penciu, lon Pintea, Neculai Postolachi, Alexandru Rădulescu, Gheorghe Răşcanu, Eduard Suciu, Constantin Şerban, Ovidiu Şugar, Dumitru Teleaşă, Marcel Toader, lonuţ Tofan, Vasile Ţaţa, Gheorghe Vărzaru, Ion Zafiescu. Personalităţi marcante din cadrul rugby-ului militar: Carol Krammer, fost vicepreşedinte al CSA Steaua, Sorin Fuicu, fost secretar general al FRR, Paul Ciobănel, secretar de stat la Departamentul pentru Handicapaţi şi preşedinte de onoare al FRR, Neculai Postolachi, vicepreşedinte al FRR.

Secţia de handbal. Începând din anul 1948 are în palmares următoarele performanţe; Jocuri Olimpice – 4 medalii (1 argint; 3 bronz). Campionate Mondiale–7 medalii(4 aur, 1 argint, 2 bronz ,Campionate Mondiale Universitare – 10 medalii (6 aur, 2 argint,

2 bronz), Supercupa Campionilor Olimpici şi Mondiali – 3 medalii (1 aur, 1 argint, 1 bronz), Cupe Europene – echipe de club – 10 medalii(2 aur, 2 argint, 6 bronz), Campionate Mondiale CISM – 2 medalii (1 argint, 1 bronz), Spartachiade Militare – 4 medalii (1 aur, 3 argint), Jocuri Balcanice – 21 medalii (12 aur, 8 argint,1 bronz), Campionate Naţionale – 35 titluri (seniori), Cupe ale României – 10. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Francisc Monis, Ioan Kunst-Ghermănescu, Cosma Liţă, Octavian Niţescu, Aurel Bulgaru, Olimpiu Nodea, Otto Thellman, Comel Oţelea, Gheorghe Goran, Ştefan Orban, Ştefan Birtalan, Radu Volna, Ioan Vărgălui, Nicolae Munteanu, Vasile Stângă. Sportivi: Dan Alboaica, Arpad Barabaş, Ion Belu, Dumitru Berbece, Ciprian Beşta, Ştefan Birtalan, Sebastian Bota, Aurel Bulgaru, Grişa Cheli, Dietrich Christian, Paul Cicu, Teodor Coasă, Lazăr Cojocar, Mircea Costache, Petru Dan, Alexandru Dedu, Alexandru Dincă, Cezar Dăgăniţă, Marian Dumitru, Cristian Gaţu, Ioan Găbrean, Adrian Ghimeş, Gheorghe Goran, Gheorghe Gruia, Iosif Iacob, Sandu-Florin Iacob, Liviu Ianoş, Gavril Kicsid, Ştefan Laufceac, Sabin Marc, Virgil Marghidan, Mihail Marinescu, Nicolae Munteanu, Mircea Muraru, Victor Neagu, Octavian Niţescu, Olimpiu Nodea, Ştefan Orban, Cornel Oţelea, Constantin Petre, lon Popescu, Dan Roşescu, Laurenţiu Roşu, Olimpiu Savu, Adrian Simion, Claudiu-Sofron Stan, Vasile Stângă, Werner Stöckl, Constantin Şelaru, Otto Thellman, Constantin Tudosie, Radu Voina. Personalităţi marcante din rândurile handbaliştilor militari: Cristian Gaţu, fost secretar de stat la MTS, vicepreşedinte al COR, preşedinte al FR Handbal, fost preşedinte al CSA *Steaua*, Cornel Oţelea, fost vicepreşedinte al COR, fost preşedinte al FR Handbal şi de două ori preşedinte al CSA *Steaua*, Ioan Kunst-Ghermănescu, fost preşedinte al FR Handbal, preşedinte al Comisiei tehnice al FIH şi rector aI IEFS, Mihai Marinescu, secretar ganeral al FR Handbal, vicepreşedinte al CSA *Steaua*, Laurenţiu Roşu, preşedinte al CSA *Steaua*, Nicolae Nedef, fost antrenor federal, Gheorghe Goran, instructor la instruirea sportivă a CSCA *Steaua*.

Secţia de baschet. Înfiinţată în 1948, fiinţează din 1999 sub titulatura de Baschet Club *Steaua*. Palmaresul său internaţional cuprinde: 2 locuri V; 2 Iocuri VII; 2 locuri VIII la CE, 2 locuri IX la Universiadele de vară, o medalie de bronz şi 6 locuri V-VIII la Cupele Europene, un loc V şi două locuri VI la Spartachiadele Militare, 21 de medalii la JB (2 de aur, 9 de argint, 10 de bronz). Pe plan intern: 22 de titluri de Campioană Naţională (22 la seniori şi unul la tineret) şi de două ori câştigarea Cupei României. Numele unor antrenori de prestigiu: Gheorghe Epuran, Victor Buzaş, Constantin Herold, Alexandru Fodor, Andrei Folbert, Vasile Popescu, Mihai Nedef, Nicolae Pârşu, Mircea Câmpeanu, Costel Cernat, Nicolae Daneţiu, Anton Netolinschi, Dumitru Leca, Dan Berceanu, Petre Brănişteanu. Din rândurile sportivilor sunt de menţionat: Sorin Ardelean, Romulus Baciu, Gheorghe Barbu, Sebastian Bota, Petre Brănişteanu, Virgil Căpuşan, Costel Cernat, Ion Cimpoia, Gheorghe Câmpeanu, Mircea Câmpeanu, Mircea Cristescu, Mihai Dimancea, Ion Dinescu, Marius Dobă, Dorin Dumitru, Mihai Erdögh, Florin Ermurache, Alexandru Fodor, Andrei Folbert, Valeriu Gheorghe, Petre Grădişteanu, Paul Helcioiu, Viorel Ion, Cezar Ioneci, Constantin Mircea, Andrei Molnar, Liviu Nagy, Eugen Neagu, Mihai Nedef, Anton Netolinschi, Emil Niculescu, Dragoş Nosievici, Armand Novacek, Gheorghe Oczelak, Roman Opiştaru, Alexandru Panaitescu, Constantin Pălâi, Horia Păun, Nicolae Pârşu, Dan Poleanu, Adrian Popa, Bogdan Popescu, Mircea Posa, Gheorghe Radu, Bruno-Marius Roschnafsky, Alin Savu, Cornel Săftescu, Cătălin Scarlat, Titus Tarău, Ioan Testiban, Constantin Ştefan, Adrian Voinescu, Vasile Zdrenghea. Din rândurile sportivilor şi antrenorilor care au ocupat funcţii importante: Mircea Câmpeanu, secretar general al FRB, Mircea Daneţiu, antrenor federal, Mihai Dimancea, instructor şi secretar executiv al Fundaţiei *Steaua-1996*, Anton Netolinschi, instructor sportiv.

Secţia ciclism. Înfiinţată în 1948, a fost desfiinţată în 1981, reînfiinţată în 1982 şi din nou desfiinţată în 1994. Din palmaresul internaţional reţinem: un loc VI-VII la JO; un loc X la CM; un loc IV şi un loc V la JMU de vară, 4 medalii la *Cursa Păcii* (2 argint, 2 bronz),clasări pe locurile I-III la mari

concursuri internaţionale de şosea sau velodrom, 3 medalii la JB la velodrom (1 aur, 1 argint, 1 bronz), Campionate Naţionale – 198 titluri (142 seniori 56 la juniori), Cupa României – 1 titlu. Antrenori: Constantin Aslan, Iulian Gociman, Ervant Norhadian, Dumitru Pantazescu, Vasile Oprea, Vasile Ion, Constatin Voicu, Vasile Burlacu, Paul Soare, Ioan Stoica, George Negoescu. Sportivi: Ion Ioniţă, Constantin Dumitrescu, lulian Gociman, Ervant Norhadian, Vasile Oprea, Constantin Şandru, Constantin Voicu, Ştefan Poreceanu, Ioan Stoica, Ion Burlacu, Gheorghe Şerban-Rădulescu, Ion Ardeleanu, Vasile Burlacu, Silviu Duţă, Francisc Gera, Paul Soare, Gheorghe Moldoveanu, Mircea Virgil, Constantin Goncea, Florin Negoescu, George Negoescu, Teodor Puterity, Petre Dolofan, Nicolae Gavrilă, Cristian Neagoe, Constatin Ciulei, Valeriu Pavel, Dănuţ Cătană, Cristian Mihălţan, Mihai Dincă, Gabriel Neagoe, Laurenţiu Bogdan.

ANUL 1949

Secţia natataţie. Din 1992 îşi desfăşoară activitatea şi pe bază de dublă legitimare cu Liceul *Emil Racoviţă*, Bucureşti. Palmares internaţional şi intern: Jocuri Olimpice – 1medalie aur, Campionate Mondiale – 7 medalii (1 aur, 1 argint, 5 bronz), Campionate Europene – 26 medalii (8 aur, 12argint, 18 bronz), Universiade – 2 medalii (1 aur, 1 argint), CISM şi Spartachiade Militare - 70 (18 aur, 23 argint, 29 bronz), Jocuri Balcanice – 261 medalii (113 aur, 97argint, 51bronz), Campionate Naţionale –1629 titluri , Cupe ale României – 60. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Johann Frâncu-Fischer, Gheorghe Marinel, Leo Ungur, Alexandru Schmaltzer, Gheorghe Demeca, Victor Ionescu, Dan Ionescu, Zeno Opriţescu, Adrian Adam-Doroban, Mariana Pop, Nicolae Tat, Doina Sava, Florin Avasiloaie. Sportivi (înot): Agneta Şterner, Marian Slavic, Vladimir Moraru, Zeno Giurasa, Zeno Opriţescu, Horia Lucaci, Horaţiu Neagrău, Ioana-Lorena Diaconescu, Nicolae Butacu, Nicolae Ivan, Cezar Bădiţă, Mădălina-Elisabeta Badea, Dragoş Coman, Felix Maestru. Sportivi (sărituri în apă): Isabela Bercaru, Ionica Tudor.

Secţia polo pe apă. Înfiinţată în anul 1949, a fost desfiinţată în 1970 şi apoi reînfiinţată în 1983. Din palmaresul secţiei reţinem performanţele: Jocuri Olimpice – 2 locuri V, Campionate Mondiale – 1 loc VI, Campionate Europene – 1 loc IV, 2 locuri V, 2 locuri VI, Jocuri Mondiale Universitare şi Universiade –1 medalie de bronz, Cupe Europene – echipe de club – 4 locuri V-VIII, Campionate Mondiale CISM – 2 medalii de bronz, Jocuri Balcanice – 18 medalii (6 aur, 9 argint, 3 bronz), Campionate Naţionale – 21 titluri, Cupe ale României – 7. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Johann Frâncu-Fischer, Adalbert Balint, Francisc Krişan, Gheorghe Zamfirescu, Liviu Pleşca, Viorel Rus, Valentin Median, Gelu Lisac, Cătălin Pârâianu. Sportivi: Flavius Amariei, Ionuţ Angelescu, Ladislau Balanov, Alexandru Bădiţă, Gavril Blajek, Dan-Andrei Buşilă, Adrian Cheţan, Petre Cheţan, Iosif Deutsch, loan-Robert Dinu, Virgil Duculeţ, Nicolae Firoiu, Daniel Fruth, Nicolae Fulgeanu, Gabriel Geantă, Bogdan Giambaşu, Anatolie Grinţescu, Zoltan Hoszpodar, Doru Ierulescu, Octavian losim, Iosif Culineac, Gelu Lisac, Alexandru Matei, Bogdan Matei, Istvan Moldvai, Florin Muşat, Gavril Nagy, Dragoş Neagoe, Răzvan Nuţu, Eduard Orăşteanu, Cătălin Orban, Cătălin Păun, Cătălin Pârâianu, Gheorghe Popescu II, Mihai Popescu, Cătălin Radu, Mihai Ragea, Bogdan Rath, Mugurel Rădoi, Petre Sanda, Dinel Stemate, Mircea Ştefănescu, Dragoş Ungureanu. Personalităţi: Anatolie Grinţescu, secretar general al FR Polo şi Virgil Pleşca, antrenor federal.

Secţia lupte. Palmares sportiv internaţional şi intern: Jocuri Olimpice – 9 medalii (3 aur, 3 argint, 3 bronz), Campionate Mondiale – 34 medalii (10 aur, 11argint, 13 bronz), Campionate Europene – 78 medalii (16 aur, 32 argint, 30 bronz), Campionate Naţionale –500 titluri. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Aurel Ihm, Ioan Vascul-Popovici, Gheorghe Şuteu, loan Hantău, Ion Lefter, Marin Cristea, Alexandru Geantă, Petru Coman, Gheorghe Urian, Gheorghe Berceanu, Constantin Alexandru, Vasile Andrei, Vasile Puşcaşu, Claudiu Tămăduianu, Radu Ana, Constantin Ozarchevici, Petru Onciu, Ştefan Gheorghe. Sportivi (greco-romane): Dumitru Pârvulescu, Ion Cornianu, Alexandru Ruzsi, Ioan Vascul-Popovici, lon

Popescu, Simion Popescu, Nicolae Neguţ, Gheorghe Stoiciu, Ion Baciu, Ion Gabor, Gheorghe Berceanu, Ştefan Rusu, Constantin Alexandru, Ion Dulică, Vasile Andrei, Ştefan Negrişan, Mihai Cismaşu, Gabriel Bivolaru, Constantin Ozarchevici, Nicolae Niţoiu, Ender Memet, Iliuţă Dăscălescu, Mircea Constantin, Leonard Frâncu, Petru Sudureac, Constantin Borăscu; (libere): Niculae Pavel, Ştefan Stângu, Petre Coman, Enache Panaite, Nicolae Cristea, Ion Dumitru, lon Arapu, Gigel Anghel, Marin Pârcălabu, Vasile Puşcaşu, Ion Ivanov, lon Stignei, Aurel Şuteu, Octavian Duşa, Nicu Hâncu, Claudiu Tămăduianu, Petrişor Cruceanu, Ciprian Radu, Radu Ana, Dănuţ Prefit, Constantin Corduneanu, Aurel Cimpoeru, Mihai Stroia. Personalităţi marcante din rândurile antrenorilor şi sportivilor secţiei: Gheorghe Urian, fost secretar general şi actual antrenor federal la lupte libere, Vasile Puşcaşu, secretar genaral al FRL şi Nicolae Pavel, antrenor federal la lupte greco-romane.

Secţia canotaj. Palmares internaţional şi intern: Jocuri Olimpice – 19 medalii (6 aur, 8 argint, 5 bronz), Campionate Mondiale –110 medalii (36 aur, 36 argint, 38 bronz), Campionate Europene – 12 medalii (4 argint, 3 bronz, 5 bronz), Universiade şi Campionate Mondiale Universitare – 14 medalii (11 aur, 3 argint), Cupe Mondiale – 7 medalii (5 aur, 2 argint), Spartachiade Militare – 6 medalii (3 aur, 1 argint, 2 bronz), Jocuri Balcanice – 88 medalii (58 aur, 24 argint, 6 bronz), Campionate Naţionale – 786 titluri. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Zoltan Benedek, Carol Vereş, Emil Mesaroş, Nicolae Radu, Alexandru Aposteanu, Constantin Cuteanu, George Mereuţă, Nicolae Gioga, Dimitrie Popescu, Vasile Măstăcan, Veronica Cochela. Sportivi: Carol Vereş-senior, Ştefan Kureska, Gheorghe Riffeld, Iuliu Sehovitz, loan Boicu, Carol Kiss, Ion Bulugioiu, Petre Milincovici, Ştefan Lupu, Adalbert Agh, Mihai Naumenco, Cristian Georgescu, Constantin Nistoroiu, Angelica Chertic-Aposteanu, Aurelia Marinescu, Valeria Avram, Iuliana Balaban, Elena Avram, Elena Giurcă, Marinela Zagoni, Sanda Toma, Sofica Banovici-Corban, Elena Horvath-Florea, Dimitrie Popescu, Mărioara Popescu, Lucia Toader, Chira Apostol-Stoean, Anişoara Sorohan-Mânea, Mărioara Traşcă-Curelea, Veronica Necula, Aurora Trif, Dănuţ Dobre, Ioan Şnep, Iulică Ruican, Viorica Ilica-Neculai, Doina Ignat, Ioana Olteanu, Constanţa Pipotă, Dorin Alupei, Florian Tudor, Anca Tănase, Elena Georgescu, Viorica Susanu, Magdalena Dumitrache, Aurica Chiriţă, Cornel Nemţoc, Vasile Măstăcan, Costel Mutescu, Crina Serediuc, Crisanda Popa, Alin Irincu, Ovidiu Cornea, Nadia-Maria Dinulete, Mihaela Năstasă, Gheorghiţă Munteanu, Daniel Cobjuc. Personalităţi marcante din rândurile sportivilor şi antrenorilor secţiei: Silviu Zelinski, preşedinte de onoare al FR de Canotaj, Nicolae Gioga, vicepreşedinte al FR de Canotaj.

Secţia kaiac-canoe. În palmaresul internaţional şi intern sunt înscrise următoarele performanţe: Jocuri Olimpice – 15 medalii (3 aur, 7 argint, 5 bronz), Campionate Mondiale – 110 medalii (25 aur, 51argint, 34 bronz), Campionate Europene –76 medalii (27aur, argint, 25 bronz), Universiade şi Campionate Mondiale Universitare – 14 medalii (9 aur, 6 argint, 7 bronz), Spartachiade Militare – 11 medalii (6 aur, 5 bronz), Jocuri Balcanice – 142 medalii (81aur, 18 argint, 43 bronz, CN – 668. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Nicolae Navasart, Maria Navasart, Ştefan Vişevan, Gheorghe Oprea, Pavel Tarara, Alexandru Skurka, Mihail Ivanov, Haralambie Ivanov, Filip Serghei, Ştefan Pocora, Roman Vartolomeu, Gheorghe Simionov, Gheorghe Danilov, Ştefan Andreian, Nicuşor Eşanu, Manoilă Milicin, Ion Bârlădeanu, Toma Simionov, Daniel Stoian, Agafia Constantin, Sidor Lifere. Sportivi: Lavrente Calinov, Achim Sidorov, Andrei Conţolenco, Nicolae Artimov, Vasile Nicoară, Haralambie Ivanov, Andrei lgorov, Nicolae Terente, Hilde Lauer-Tătaru, Cornelia Sideri, Valentina Serghei, Gheorghe Danilov, Gheorghe Simionov, Roman Vartolomeu, Costel Coşniţă, Vasile Simiocenco, Maria Ivanov, Policarp Malâhin, Larion Serghei, Ion Dragulschi, Ion Terente, Erast Pavel, Nicuşor Eşanu, Ion Bârlădeanu, Agafia Orlov-Buhaev-Constantin, Nastasia Sadovnic-Nichitov-Ionescu, Toma Simionov, Tecla Marinescu-Borcănea, Costică Olaru, Angelin Velea, Nicolae Feodosei, lonel Constantin, Ionel Leţcae, Daniel Stoian, Aurel Macarencu, Carmen Simion, Vasile

Lehaci, Romică Şerban, Florin Scoică, Florin Petcu, Geza Magyar, Antonel Borşan, Vasile Curuzan, Florin Huidu, Silviu Simiocencu, Petruș Gavrilă, Bogdan Nicolae și alții. Două personalităţi se disting din această sumară enumerare: Nicolae Navasart (nume dat bazei nautice de la Snagov) şi soţia sa, Maria Navasart.

ANUL 1950

Secţia de gimnastică. În palmaresul internaţional şi intern al secţiei sunt înscrise următoarele performanţe: Jocuri Olimpice – 6 medalii (3 aur, 2 argint,1 bronz), Campionate Mondiale – 16 medalii (6 aur, 4 argint, 6 bronz), Campionate Europene –46 medalii (12 aur, 23 argint, 11 bronz), Universiade și JMU– 14 medalii (4 aur, 2 argint, 8 bronz), Cupa Europei – 3 medalii (1 aur, 2 bronz), Spartachiade Militare-1 medalie de argint, Jocuri Balcanice – 129 medalii (72 aur, 42 argint, 15 bronz), Campionate Naţionale – 321 titluri, Cupe ale României – 4 (3 la seniori, 1 la juniori). Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Robert Podlaha, Ştefan Simalcsik, Silviu Magda, Octavian Mateescu, Ştefan Harko, Costache Gheorghiu, Marcel Simion, Gheorghe Condovici, Mihai Borş, Alina-Rodica Goreac, Aurelian Georgescu, Emilian Nicula, Eliza Stoica, Elena Ceampelea, Gheorghe Neagu, Adrian Stoica - devenit secretar general al FRG şi preşedinte al comitetului tehnic masculin al Federaţiei Internaţionale de Gimnastică. Sportivi: Petre Mihaiuc, Mircea Gheorghiu, Mihai Borş, Sorin Cepoi, Ion Checicheș, Emilian Nicula, Aurelian Georgescu, Dan Odorhean, Octavian Ionaşiu, Valentin Pântea, Marian Rizan, Eugenia Golea, Melania Rus, Dan Burinca, Adrian Gal, Claudia Presăcan, Adrian Ianculescu, Nistor Şandro, Nicu-Florin Stroia, Rareş-lulian Orzaţă, Vasile Cioană, Dorin Petcu, Loredana Boboc, Silvia Stroescu, Carmen Ionescu,Alina Druncea, Florea Leonida, Presecan Claudia, Sandra Izbașa.

Secţia de haltere. Performanţe realizate: Jocuri Olimpice – 5 medalii (2 aur, 3 argint), Campionate Mondiale – 77 medalii (27 aur, 32 argint, 18 bronz), Campionate Europene – 153 medalii (55 aur, 47 argint, 51 bronz), Jocuri Mondiale Universitare – 1 medalie de bronz, Cupa Europei – echipe naţionale – 2 medalii de bronz, Spartachiade Militare – 26 medalii (5 aur, 11 argint, 10 bronz), Jocuri Balcanice – 185 medalii (47 aur, 93 argint, 45 bronz), Recorduri – 4 olimpice, 14 mondiale, 16 europene, Campionate Naţionale –888 titluri. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Ştefan Achim, Ştefan Petrescu, Gheorghe Mănăilescu, Silviu Cazan, Constantin Dumitru, Zoro Fiat, Virgil Dociu, Nicolae Nițu. Sportivi: Silviu Cazan, Lazăr Baroga, Fitzi Balaș, Zoro Fiat, Ioan Buta, Ion Bălaş, Virgil Dociu, Nicu Vlad, Petre Becheru, Dumitru Petre, Vasile Groapă, Attila Czanka, Traian Cihărean, Aurel Sârbu, Florin Avram, Marius Cihărean, Marius Alecu, Ninel Miculescu, Antoniu Buci, Roxana Cocoș. Dintre aceştia se remarcă: Nicu Vlad, preşedinte al FR de Haltere, Ştefan Achim, vicepreşedinte al FRH; Virgil Dociu şi Petre Becheru, membri în Biroul fede-ral al FRH, Lazăr Baroga – fost secretar general al FRH, vicepreşedinte al Federaţiei Internaţionale de Haltere şi al Federaţiei Europene de Haltere.

Secţia de hochei pe gheaţă. A fost înfiinţată în cadrul ASA Cluj, iar din anul 1951 este încadrată la clubul militar din Bucureşti. Performanţe obţinute: Jocuri Olimpice – 2 locuri (VII şi VII–VIII) Campionate Mondiale – 1 loc VIII, Campionate Europene – 1 loc VI şi 2 locuri VIII, Jocuri Mondiale Universitare şi Universiade – 2 medalii (1 argint, 1 bronz), Cupe Europene – echipe de club – 3 locuri V–VIII, Spartachiade Militare – 2 medalii de bronz, Campionate Naţionale – 47 titluri, Cupe ale României –30. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Gheorghe Buia, Mihai Flamaropol, Eugen Raduch, Ioan Ganga, Zoltan Czaka, Nicolae Zografi, Alexandru Kalamar, Dezideriu Varga, loan Gheorghiu, Anton Crișan, loan Ioniţă, Marius Gliga , Cristian Daia. Sportivi: Nelu Alexei, Nuţu Andrei, Elöd Antal,Zoltan Basilidesz, Ion Berdilă, Alexandru Bogoş, Paul Burada, Roberto Cazacu, Traian Cazacu, Cornel Chiriţă, Tiberiu Cuţov, Zoltan Czaka, Cristian Daia, Marian Dospin, Gheorghe Dragomir, Cătălin Geru, Ioan Gheorghiu, Marius Gliga, Alexandru Hălăuc, Vasile Huţanu, Ioan Ioniţă, Vasile Jumătate, George Justinian, Alexandru Kalamar, Zoltan Keme-

neş, Andraş Kosztandi, Tiberiu Mikloş, Valentin Netedu, Valerian Netedu, Viorel Nicolescu, Constantin Nis-tor, Adrian Olinici, Vasile Pogăcean, Vasile Popa, Mihai Popescu, Dănuţ Popovici, Gabor Prakab, Eugen Radu, Jan Stanciu, Geza Szabo, Francisc Şandor, Valentin Ştefanov, loan Timaru, Valentin Toader, Cristian Udrea, Lajos Vakar, Laszlo Varadi, Dezideriu Varga, Ion Zaharia, Ștefan Ionescu. Dintre aceştia se remarcă: Ion Gheorghiu, fost preşedinte al FRHG, Mihai Flamaropol, Ștefan Ionescu - antrenori federali.

ANUL 1953

Secţia de pentatlon modern. Performanţe realizate: Jocuri Olimpice – 1 loc VI Campionate Mondiale –1 medalie bronz , Campionate Europene – 1medalie de bronz, Cupa Europei – echipe de club – 1 medalie de argint, Spartachiade Militare – 1 medalie de argint, Campionate Naţionale – 123 titluri, Cupe ale României – 1. Antrenorii secţiei şi sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori- Ioan Mureşanu, Dan Ionescu, Gheorghe Tomiuc, Gheorghe Nicolae. Sportivi: Dumitru Ţintea, Dan Ionescu, Cristu Lichiardopol, Nicolae Marinescu, Gheorghe Tomiuc, Dumitru Spârlea, Marian Cosmescu, Marian Gheorghe, Dragoş Pătrui, Lucian Ţintea, Adrian Toader, Bogdan Vladu, Cristian Caţichi. Din rândurile membrilor secţiei se remarcă în mod special Ioan Mureşanu, preşedinte de onoare al FR de Natație şi Pentatlon Modern, fost preşedinte al Comisiei tehnice a Federaţiei Internaţionale de Pentatlon Modern şi Biatlon, fost vicepreşedinte al CSA *Steaua.* De asemena, se remarcă Dan Ionescu, fost secretar general al Federaţiei de Natație şi Pentatlon Modern şi Dumitru Spârlea, antrenor federal în cadrul FR de Natație şi Pentatlon Modern.

Secția de triatlon a obținut 5 medalii la CB și deține 32 de titluri naționale. Daniel Nistoroiu a fost cel mai reprezentativ sportiv al secției. Între timp secția s-a desființat.

ANUL 1983

Secţia de judo. Palmaresul internaţional şi intern cuprinde: JO – 1 medalie aur, Campionate Mondiale – 5 medalii (2 aur, 1 argint, 2 bronz), Campionate Europene – 32 medalii (8 aur, 8 argint, 16 bronz), Campionate Mondiale CISM și Spartachiade Militare – 22 medalii (5 aur, 3 argint, 14 bronz), Jocuri Balcanice – 34 medalii (15 aur, 13 argint, 6 bronz), Campionate Naţionale – 180 titluri: Antrenori: Gheorghe Ilie, Ioan Petrof, Radu Abălaru, Adrian Ghimpău, Ion Diaconescu, Dan Telearcă, Robert Andreescu. Sportivi: George Ciuvăţ, Dorin Drâmbe, Istvan Nagy, Florin Lascău; Marian Grozea, Stelian Pătraşcu, Iulian Rusu, Petre Aniţoaie, Alexandru Lungu, Filip Floricioiu, Nicolae Ivan, Andreea Chițu Alina Dumitru - Campioană Olimpică și câștigătoarea multor dintre medaliile secției.

ANUL 1995

Secţia de paraşutism. A funcţionat pe bază de dublă legitimare *Steaua* – ASA *Şoimii* Buzău în perioada 1995-1998. În palmaresul secţiei sunt înscrise: un loc VII la CM de juniori, 4 medalii la CE de juniori (1 aur, 2 argint, 1 bronz), o medalie de argint la CISM. Pe plan intern, 11 titluri de Campioni Naţionali (9 la seniori, 2 la juniori). Dintre antrenorii secţiei se remarcă Ion Panait, iar dintre sportivi, Mirela Ghercă-Gavril, Loredana Truţulescu şi Cristinel Jianu.

ANUL 2000

Secţia de karate modern. Este înființată în octombrie 2000. Are în palmares: JO - 1 medalie de bronz, CM- 24 medalii (6 aur, 9 argint, 9 bronz), CE – 45medalii (10 aur, 14 argint, 11 bronz), CISM și Spartachiade 5 medalii şi 163de titluri de Campioni Naţionali. Dintre sportivi, menționăm pe Laurenţiu Encică, Paul Popa, Gabriel Ion Suciu, care este şi vicepreşedinte al FR Karate Modern, iar dintre antrenorii mai noi, Cristian Bogza.

REALIZĂRI ŞI EVENIMENTRE DEOSEBITE DIN PERIOADA 2001-2007:

2001

Ia ființă secția de triatlon; Loredana Boboc, Silvia Stroescu şi Carmen Ionescu devin campioane mondiale cu naţionala de gimnastică la Gent, Belgia; Vasile Măstăcan (canotaj 8+1) – campion mondial la Lucerna, Elveţia; Medalie de aur la mondialele de la Poznan pentru canotorul Mihail Vartolomei; Medalii de argint la campionatele mondiale: Aurica Chiriță, Nataliţa Berteanu, Mihaela Năstase (canotaj 8+1) – Lucerna, Mihail Vartolomei (canoe dublu, 200 m), Vasile Curuzan, Magyar Geza şi

Romică Şerban (kaiac 4 – 500 m) – Poznan; Camelia Potec cucereşte medalia de bronz în proba de 200 m liber la Campionatele Mondiale de Natație de la Fukuoka, Japonia; La Campionatele Mondiale de Scrimă de la Nimes, Roxana Scarlat (floretă) şi Dan Găureanu (sabie echipe) cuceresc medalii de bronz; Spadasina Ana-Maria Brânză devine campioană mondială de cadeţi – primul titlu mondial din istoria spadei româneşti; Mihail Vartolomei – campion european în proba de canoe dublu - 200 m; Echipa de floretă feminin (Laura Badea, Reka Szabo, Roxana Scarlat şi Cristina Stahl) cucereşte Cupa Europei; Înotătoarea Camelia Potec – 2 medalii de aur la Jocurile Mondiale Universitare; Dragoş Coman – medalie de argint; Stelian Tufaru (atletism, 800 m), Petre Condrat (canoe simplu, 1.000 m), Ioan Toman (skeet individual) – campioni balcanici; Trăgătorul Iulică Cazan cucereşte medalia de bronz la Campionatele Europene de Tir în proba de pistol viteză (echipe); Camelia Potec – dublă campioană mondială universitară în probele 200 m liber şi 400 m liber; Echipele de handbal şi hochei - campioane naţionale;

2002

Canotorii Gheorghiţă Munteanu şi Florin Curuea – campioni mondiali în proba de schif 4 rame; Călăreţul Bogdan Simion (cu Naum) – campion balcanic de juniori; 9 titluri balcanice pentru secţia de atletism; Gimnaştii stelişti cuceresc 5 medalii la Campionatele Europene, dintre care 2 de aur (Leonida Floarea – bârna juniori şi Constantin Covaci – echipe) şi 3 de argint (2 la individual prin Leonida Floarea la sol şi individual-compus, 1 la echipe prin Alexandra Eremia şi Leonida Floarea); Marius Burcea obţine două medalii de argint şi una de bronz la Campionatele Europene de Haltere; 30 de titluri naţionale pentru secţia de haltere; Echipa de hochei – campioană naţională; Alina Dumitru (judo) – medalie de bronz la Campionatele Europene de seniori, locul al doilea în Cupa Mondială; Succese internaţionale ale secţiei de kaiac–canoe: Mihail Vartolomei (canoe 4) – campion mondial; Silviu Simioncencu (canoe 2), Gabriel Talpă şi Mihai Comandaşu (canoe dublu) – campioni europeni; Petre Condrat şi Anca Mateescu – campioni mondiali universitari; 3 medalii la Campionatele Europene de Natație – una de argint prin Camelia Potec şi două de bronz – prin Dragoş Coman şi Camelia Potec; Comportare excelentă a înotătorilor stelişti la Campionatele Mondiale Militare: 11 medalii dintre care 5 de aur, 3 de argint şi 3 de bronz; Camelia Potec (200 m liber) şi Dragoş Coman (1.500 m liber) stabilesc noi recorduri mondiale militare; Spadasina Ana-Maria Brânză devine campioană mondială de juniori şi cucereşte medalia de bronz la mondialele de seniori; Revenire de succes în activitatea competiţională a floretistei Laura Cârlescu-Badea – campioană naţională, vice-campioană europeană; Echipa feminină de fl [oretă (Laura Cârlescu-Badea, Roxana Scarlat, Cristina Stahl, Reka Szabo) cucereşte medalia de bronz la Campionatele Mondiale, iar Roxana Scarlat mai cucereşte o medalie, tot de bronz, la individual; Două medalii (argint şi bronz) în Cupa Mondială pentru trăgătorul Sorin Babii; Echipa de volei promovează în Divizia Naţională, după doi ani de absenţă; La Cercul Militar Naţional se organizează sărbătorirea a 55 de ani de la înfiinţarea clubului în cadrul spectacolului aniversar „Legendele Stelei”, transmis în direct de postul naţional de televiziune; Silviu Simioncencu şi Camelia Potec sunt desemnaţi „cei mai buni sportivi” ai clubului în 2002, iar echipa de hochei – „echipa anului”; Bilanţ meritoriu al clubului la sfârşit de an: 107 medalii în competiţiile internaţionale, 170 de titluri de campion naţional şi 4 Cupe ale României.

2003

La concursul internaţional de atletism de la Boston, S.U.A., Elena Iagar se clasează a doua în proba de 1500 m şi apoi câştigă proba de 1 milă în internaţionalul de la New York; 5 medalii (1 aur, 2 argint, 2 bronz) pentru atleţii stelişti la Campionatele Balcanice de la Atena, Grecia; Elena Iagăr devine campioană balcanică în proba de 1.500m; Echipa de hochei pe gheaţă câştigă dubla manşă cu Sport Club M.Ciuc în urma loviturilor de penalitate şi cucereşte titlul de Campioană Naţională cu scorul general de 3 - 0 în play-off; Spadasina Ana-Maria Brânză devine campioană balcanică de juniori cu echipa României şi cucereşte medalia de bronz la individual; Luptătorul

Petru Toarcă câştigă concursul internaţional din Bulgaria în proba de lupte libere, categoria 60 kg; La internaţionalele de gimnastică ale României, desfăşurate la Ploieşti, Alexandra Eremia se impune la bârnă şi individual-compus, iar Leonida Floarea câştigă aurul la sol; Echipa de rugby câştigă finala cu Dinamo la scor 38-19 (16-9) şi cucereşte titlul de Campioană Naţională; echipa de handbal pierde finala Cupei României în faţa formaţiei Fibrexnylon Săvineşti cu 26-31 (11-16), terminând pe locul al doilea; La Campionatele Internaţionale ale României de la Bucuresşti, atleţii militari obţin un număr record de 13 medalii; Floretista Roxana Scarlat câştigă medalia de bronz la individual în concursul de cupă mondială de la New York, S.U.A.; Judoka Alina Dumitru devine campioană balcanică la Belgrad; La Campionatele Mondiale de Natatie de la Barcelona, Dragoş Coman cucereşte medalia de bronz la 400m liber, stabilind totodată şi un nou record naţional; Ciclistul Tudor Oprea devine campion naţional la mountain bike; Canotorii Florin Curuea, Amos Iosub si Raul Ghebosu devin campioni mondiali de tineret în proba de 4 rame; La mondialele de gimnastica de la Anaheim, S.U.A., stelistele Alexandra Eremia şi Floarea Leonida câştigă medalia de argint pe echipe; Canotoarea Aurica Bărăscu - vicecampioană mondială cu echipajul de 8+1 la Milano, Italia; Laura Cruceanu - calul Holtei şi Magda Isopescu - calul Dinamic câştigă medalia de argint cu reprezentativa României la Campionatul Balcanic din Turcia; 5 medalii pentu sportivii stelisti la Campionatul Mondial de Kaiac-Canoe de la Gainsville, S.U.A.; Silviu Simioncencu - campion mondial în proba de canoe dublu, 1000m; Medalie de bronz pentru George Grigore la Campionatul European de Karate Goju-Ryu din Portugalia, la kumite +80kg; Motociclistul Gyorgy Pakay câştigă medalia de bronz la Campionatul Balcanic, în proba de superbike; Cu o componenţă 100% stelistă (Laura Badea, Roxana Scarlat, Cristina Stahl si Ecaterina Szabo), echipa de floretă a României câştigă medalia de bronz la Campionatul Mondial de la Havana, Cuba; Roxana Scarlat mai câştigă o medalie de bronz şi în concursul individual; Spadasina Ana-Maria Brânză - campioană europeană de juniori, individual şi pe echipe; La Jocurile Mondiale Militare din Catania (Italia) sportivii stelişti câştigă pentru România 20 medalii, dintre care 5 de aur, 6 de argint si 9 de bronz; Cristina Nicolau (atletism, triplusalt), Mihaela Botezan (atletism, 5000m), Dragoş Coman (natatie, 1500m), Cezar Bădiţă (natatie, 400m mixt) şi echipa masculină de sabie (Dan Găureanu, Ciprian Porumb, Constantin Sandu) cuceresc titlurile de campioni mondiali militari;

2004

Salba de medalii pentru CSA Steaua cu ocazia Campionatelor Europene de Kaiac-Canoe de la Poznan (Polonia) prin prestatia excelenta a sportivilor Petre Condrat (2 medalii de aur si 2 de argint) si Silviu Simioncencu (o medalie de aur si una de bronz); După titlul de campion balcanic si o medalie de bronz la Cupa Europei, atletul Stefan Vasilache stabileste o premiera in atletismul romanesc - cel mai bun rezultat masculin din istorie - prin medalia de bronz cucerita la Campionatele Mondiale de sala de la Budapesta în proba de saritura in inaltime; Inotătorul Dragos Coman cucereşte medalia de bronz în proba de 1.500 m liber la Campionatul Mondial din S.U.A. şi încă două medalii de bronz la Campionatele Europene de la Madrid, Spania (400m liber si 1.500m liber); Judoka Alina Dumitru începe să se impună în competiţiile internaţionale, cucerind primul său titlu de Campioană Europeană la seniori; La Campionatele Europene de Scrimă de la Copenhaga, Danemarca, echipa de floretă a României (cu stelistele Laura Badea şi Roxana Scarlat in prim-plan) cucereşte medalia de aur; Laura Badea câştigă titlul de campioana europeană la individual, iar Roxana Scarlat medalia de bronz; o altă medalie de bronz este obţinută în proba de sabie individual de către Cătălina Gheorghiţoaia; Spadasina Ana-Maria Branza devine campioană mondială de juniori şi vice-campioană mondială militară la seniori; La Jocurile Olimpice de vară de la Atena, patru sportive ale CSA Steaua cuceresc cel mai înalt titlu sportiv, devenind campioane olimpice: Aurica Bărăscu-Chiriţa (schif 8+1), Camelia Potec (natatie, 200 m liber), Alexandra Eremia şi Silvia Stroescu (gimastică, echipe); gimnasta Alexandra Eremia mai obţine

o medalie de bronz individual, la bârnă; An de excepţie pentru înotătoarea Camelia Potec: 4 medalii la europenele de la Madrid, Spania (o medalie de aur şi titlul de campioană europeană la 200 m liber, o medalie de argint la 400 m liber şi două medalii de bronz la 800 m liber şi ştafeta 4x200 m liber); sportiva se clasează pe un excelent loc secund în clasamentul general 2003/2004 al Cupei Mondiale şi obţine nu mai puţin de 11 titluri de campioană naţională; într-o festivitate desfăşurată la sediul Ministerului Apararii Naţionale, Camelia Potec este desemnată Sportiva Anului 2004;

2005

Silviu Simioncencu (canoe) reuşeşte două performanţe de excepţie, cucerind atât titlul de campion European cât şi pe cel de campion Mondial; Un alt canoist - Vasile Ştefan - devine campion European de tineret şi mai cucereşte alte 3 medalii europene (bronz la tineret, argint şi bronz la seniori); Echipa de floretă feminin (Roxana Scarlat, Cristina Stahl, Cristina Ghiţă) cucereşte Cupa Europei şi medalia de bronz la Campionatele Europene; În aceeaşi formulă, floretistele steliste reuşesc o performanţă excelentă, devenind vicecampioane mondiale cu echipa României; Halterofila Roxana Cocoş câştigă 6 medalii europene la juniori I şi II, dintre care una de aur, trei de argint şi două de bronz; Canotoarea Eniko Barabaş - dublă campioană mondială, la seniori şi tineret; La campionatele europene de atletism, Elena Iagăr cucereşte medalia de aur şi titlul de campioanş europeanş; ea mai câştigă o medalie de aur şi la Campionatul Balcanic; Tânăra speranţă a secţiei de gimnastică - Sandra Izbaşa - începe să se impună pe plan naţional: 5 titluri de campioană naţională la juniori şi 3 la seniori; Cu steliştii Florin Musat, Alexandru Matei, Berttini Nenciu si George Georgescu în lot, reprezentativa de polo a României se clasează pe un onorant loc VI la Campionatul Mondial; Gimnastul Alin Jivan cucereşte medalia de bronz la Campionatul Mondial şi două medalii (una de argint şi una de bronz) la Cupa Mondială; Comportare excelentă a scrimeurilor militari la Campionatul Mondial Militar de Scrimă de la Grosseto, Italia - care duc România pe locul secund în clasamentul general; spadasina Ana-Maria Brânză devine campioană mondială militară iar echipele de floretă feminin şi spadă feminin cuceresc medaliile de argint; Medalie mondială de aur (echipe) pentru atleta Mihaela Botezan; Alina Dumitru (judo) obţine al doilea său titlu de campioană europeană şi o medalie de bronz la Campionatul Mondial; Înotătoarea Camelia Potec - campioană mondială universitară; Sportivii Alin Jivan (gimnastică) şi Alina Dumitru (judo) primesc titlurile de sportivul şi sportiva anului 2005, iar echipa de polo pe apă - echipa anului 2005.

2006

Gimnastul Alin Jivan cucereşte medalia de argint la Campionatul European de Seniori; Halterofilii Antoniu Buci şi Roxana Cocoş devin campioni europeni de cadeţi la categoria 56 kg, respectiv 58 kg (smuls, aruncat şi total); Alina Dumitru (judo) - campioană mondială militară la categoria 48kg; In primul an de activitate al secţiei de box feminin, Adriana Hosu cucereşte medalia de bronz la campionatul mondial şi încă o medalie, tot de bronz, la campionatul european; La campionatul mondial militar de lupte, Petru Toarcă obţine medalia de aur la lupte libere; Dominaţie clară a inotătoarei Camelia Potec la Campionatele Mondiale Militare de Nataţie: 3 medalii de aur şi una de argint; Luptătoarea Cristina Croitoru cucereşte medalia de bronz la Campionatele Europene de seniori; Spadasinele Ana-Maria Brânză şi Iuliana Măceşeanu - medalie de aur la Campionatele Europene, medalie de argint la Cupa Campionilor Europeni, campioane mondiale militare; Echipa de floretă feminin (Roxana Scarlat, Cristina Ghiţă, Cristina Stahl) cucereşte medalia de argint la Campionatele Europene şi medalia de aur la Campionatul Mondial Militar; Gimnasta Sandra Izbaşa, consacrată deja pe plan naţional, îşi începe ascensiunea internaţională: 2 medalii la Campionatul Mondial (argint la bârnă şi bronz la individual-compus) şi 3 medalii la Campionatul European (aur la sol, bronz la bârnă şi argint pe echipe); Canotoarele Adelina Cogeanu si Ionela Neacşu - campioane mondiale de tineret la 4 vâsle fără cârmaci, campioane mondiale universitare la 4 rame fără cârmaci; Cu ste-

liştii Silviu Simioncencu si Gabriel Talpă, echipa României de canoe 4 cucereşte titlul de Campioană Europeană şi medalia de bronz la Campionatele Mondiale; Performanţă de răsunet a echipei de handbal masculin, condusă de antrenorii Vasile Stânga şi Nicolae Munteanu - câştigarea Challenge Cup (pentru prima dată, dupa 17 ani, cand o echipă românească de handbal masculin câştigă o cupă europeană); Senzaţională revenire a sporturilor de echipă în cadrul clubului: după 11 ani, CSA Steaua îşi trece în palmares trei titluri naţionale la jocurile sportive, prin echipele de hochei pe gheaţă, polo şi rugby - si tot trei Cupe ale Romaniei, obtinute de aceleasi echipe; La festivitatea de sfârşit de an, gimnasta Sandra Izbaşa primeşte titlul de „Sportiva anului 2006", iar echipa de handbal - „Echipa anului 2006".

2007

La Campionatele Europene de seniori de la Amsterdam, gimnasta Sandra Izbaşa cucereşte două medalii de argint - la bârnă şi individual compus; Alina Dumitru (judo, categoria 48 kg) - campioană europeană de seniori la Novi Sad, Serbia; Estera Dobre câştigă medalia de argint la Campionatele Europene de Seniori în proba de lupte libere, categoria 51 kg; Medalie de bronz în Cupa Campionilor Europeni de la Budapesta, Ungaria, pentru echipa de floretă feminin: Cristina Stahl, Cristina Ghiţă, Corina Indrei şi Daniela Tănase; Tot medalie de bronz şi pentru echipa de floretă masculin (Cristian Dan, Radu Dărăban, Virgil Sălişcan) la Cupa Campionilor Europeni de la Pisa, Italia; Echipa de handbal masculin cucereşte Cupa Romaniei, dupa o semifinală de foc cu Dinamo şi o finală disputată cu HCM Constanţa.

2008

La JO au fost medaliați cu aur Sandra Izbașa (gimnastică), Alina Dumitru (Judo); cu argint Ana-Maria Brânză (scrimă); cu bronz Rodica Șerban, Enikö Barabaș (canotaj), Sandra Izbașa și Andreea Grigore (gimnastică). La CE medaliați cu aur Rodica Șerban, Enikö Barabaș (canotaj), Sandra Izbașa (gimnastică), Alina Dumitru (judo), Nicolae Flocea, Silviu Simiocencu (canoe), Ana-Maria Brânză, Simona Alexandru, Iuliana Măceșeanu (scrimă); 6 medalii de argint la haltere, gimnastică, canoe, înot, karate; 8 medalii de bronz la canotaj, haltere, kaiac, karate și înot.

2009

În clasamentul general pe baza rezultatelor la competițiile internaționale oficiale CSA Steaua a ocupat locul al III-lea cu 20 medalii de aur la individual și două contribuții, 19 de argint la individual și două contribuții, 23 de bronz la individual și două contribuții. La CM a obținut medalii de aur Cosmin Hânceanu și Florin Zalomir (scrimă), iar la CE medaliați cu aur au fost Enikö Barabaș, Roxana Cogianu, Ionelia Neacșu (canotaj), Luminița Turcin (box), Anca Măroiu, Simona Alexandru, Maria Brânză, Iuliana Măceșeanu (scrimă)

În cadrul clubului au mai funcţionat temporar şi alte secţii, precum: **alpinism** (1950-1957), **bob** (1949-1961), **patinaj artistic** (1955-1965), **patinaj viteză** (1952-1964), **schi** (1947-1961), **tenis de masă** (1948-1952), **şah** (1969) – fără participare la Campionatele Naţionale. Secţiile cuprinzând sporturile de iarnă au fost transferate treptat la ASA Braşov. De-a lungul anilor clubul militar a purtat diferite denumiri şi anume: a) de la data de 07.06.1947 – ASCA (*Asociaţia Sportivă Centrală a Armatei;* secţia de fotbal s-a numit ASA – Asociaţia Sportivă *Armata*); b) de la data de 05.06.1948 – CSCA (*Clubul Sportiv Central al Armatei*); c) de la data de 24.03.1950 – CCA (*Casa Centrală a Armatei*); d) de la data de 04.12.1961 - CSA *Steaua* (*Clubul Sportiv al Armatei Steaua*); e) de la data de 01.08.1999 - CSA *Steaua* (*CentruI Sportiv al Armatei,* Clubul *Steaua);* f) de la data de 01.08.2000 - CSCA (*Clubul Sportiv Central al Armatei*); g) după anul 2000 – CSA *Steaua* (Clubul Sportiv al Armatei, *Steaua*). Preşedinţii clubului din anul înfiinţării şi până în anul 2010 au fost, în ordine: g-ral de brigadă Oreste Alexandrescu (1947-1948), lt. col. Petre Draga (1948), cpt. Vasile Mezaroş (1948-1949), cpt. Policarp Dovăncescu (1949), cpt. Alexandru Florescu (1949-1951), cpt. Anton Papamihai (1951-1952), lt. col. Edgar Gâţă (1952-1953), lt.col. Alexandru Florescu (1953-1954), maior Ilie Savu (1954), maior Ştefan Alexiu (1954-1958), lt.col. Ioan Teodorescu (1958-1961), col. Aurelian Budeanu (1961-

1964), col. Maximilian Pandele (1964-1975), col. Gheorghe Drăgănescu (1975-1980), g-ral de brigadă Aurel Ion (1980-1983), col. Cornel Oţelea (1983-1984), col. Ioan Popescu (1984-1985), col. Nicolae Gavrilă (1985-1989), col. Constantin Tănase (1989-1990), col. Nicolae Gavrilă (1990-1991), g-ral de brigadă Cornel Oţelea (1991-1997), col. ing. Cristian Gaţu (1997-1998), g-ral de brigadă Gheorghe Cernat (1998-2001), col. Laurenţiu Roşu (2000-2003), col. George Boroi din 2004.
O contribuţie însemnată la activitatea clubului a adus şi col. Cristian Ţopescu, sportiv de performanţă în cadrul Secţiei de Călărie, remarcabil om de presă şi televiziune, din anul 2000 Director de imagine în cadrul CSCA *Steaua*.

CLUBUL SPORTIV *TÂRGOVIŞTE*. A fost înfiinţat la 1 iulie 1972, ca unitate subordonată CNEFS, iar după 1990 MTS, cu secţii de atletism, lupte şi tenis de masă.
Secţia de atletism (la nivel internaţi-nal) – 42 de titluri şi medalii la CN, 8 recorduri naţionale, 12 sportivi promovaţi în loturile reprezentative, câte 3 medalii la CM şi CE de juniori, 6 medalii la CB, 8 Maeştri ai Sportului.
Secţia de lupte (nivel internaţional) – 36 de titluri naţionale, 4 Maeştri ai Sportului, 10 sportivi promovaţi în loturile reprezentative; Antrenor Emerit – Azis Seidamet.
Secţia de lupte – activitate la nivel de juniori.
Secţia de tenis de masă – 10 titluri naţionale, 8 sportivi promovaţi în loturile reprezentative, locul IV în Cupa Europei; Carmen Găgeatu medaliată cu bronz la CE de juniori din 1983 în proba pe echipe.
Secţia de box, înfiinţată în 1997, a promovat pe Valentin Neacşu în lotul naţional pentru CM de juniori din anul 2000. Conducerea clubului: Gheorghe Rădulescu (1972-1983), Constantin Chiriţă (1983, 1988-1989), Decebal Neagu (1984,1988), Ion Grigore (1985), Ion Grecu şi Ion Dincă (1986), Constantin Ionescu şi Nicolae Olteanu (1990), Marcel Bănică (1990-1991), Constantin Tănase (1992-1993), Horia Focşeneanu (1994), Sandu Marin (din 1994 – 2006), Laurenţiu Popescu (2006-2009).

CLUBUL SPORTIV *TELEORMAN* ALEXANDRIA. Unitatea sportivă reprezentativă a judeţului Teleorman. A luat fiinţă în 1986, prin preluarea centrelor de antrenament organizate de către CJEFS în următoarele localităţi: Turnu Măgurele (atletism); Alexandria (tir); Zimnicea (box); Zimnicea şi Alexandria (lupte). Aceste centre care au pregătit acţiunea de constituire a clubului teritorial au fost înfiinţate în perioada 1974-1979. După înfiinţare, clubul a parcurs următoarea structură organizatorică:
Atletism – două secţii la Turnu Măgurele (1974) – titluri de campioni şi locuri II – III la CN, participări la CE şi CB cu clasări în primele 6 locuri;
Box – secţie înfiinţată în 1976 în Alexandria, şi-a încetat activitatea în 1994;
Baschet – două secţii în Alexandria (1990 şi 1999) cu activitate de nivel naţional;
Culturism – în Alexandria (1990) – a obţinut 15 locuri I – III în CN; Campioni şi Vicecampioni Balcanici;
Lupte – două secţii de nivel naţional la Zimnicea şi Roşiorii de Vede – cu clasări pe locurile I – III în CN şi sportivi promovaţi în loturile naţionale;
Tir – două secţii de nivel naţional şi internaţional la glonţ (puşcă – 1974, pistol – 1980) şi talere (1979) în Alexandria, cu peste 60 de clasări pe locurile I – III în CN, componenţi ai loturilor naţionale, participări la CM, CE şi CB, cel mai bun rezultat obţinut de trăgătorul Gruia Paul – medalie de bronz la CE de juniori (1983);
Tenis – în Alexandria (1994) – 12 clasări pe locurile I - III în CN (4 pe locul I), componenţi ai loturilor naţionale de copii, medaliaţi la diferite concursuri internaţionale;
Radioamatorism (1968) – secţie de nivel naţional care funcţionează în Alexandria – trei titluri de Campioni şi 11 locuri II - III în CN. Baza materială proprie este compusă din: Sala Polivalentă; poligon de tir; sală pentru culturism.
Preşedinţii clubului: Toma Vrînceanu (1986-1990); Emanoil Stoica (1990-2001), Gabriel Lungu (2001-2008), Florea Laurenţiu (2009).

CLUBUL *TRIUMF* BUCUREŞTI. Înfiinţat la 7 aprilie 1958, prin Hotărârea nr. 1019 a Consiliului

General al Uniunii de Cultură Fizică şi Sport, cu scopul selecţiei şi pregătirii copiilor şi juniorilor din Capitală pentru practicarea sportului de mare performanţă. Sediul – la Stadionul Tineretului. Culorile clubului: alb-albastru. Printre membrii fondatori se numără profesorii: Camil Morţun, R. Spirescu, V. Tibacu, Filip Angela, N. Stănăşilă, S. Negreanu, N. Saftu. Preşedinţii clubului au fost în ordine: N. Saftu şi C. Petrică, T. Bolea, R. Paven, N. Radu, M. Boia. Din structura clubului au făcut parte 18 secţii pe ramuri de sport: atletism, baschet, box, canotaj, kaiac-canoe, ciclism, fotbal, gimnastică sportivă băieţi şi fete, handbal, hochei, înot, polo, rugby, sărituri în apă, scrimă, tenis de masă, tir şi volei. În primul an de activitate au fost selecţionaţi şi pregătiţi peste 5 000 de elevi, cifră care, de-a lungul celor 41 de ani, s-a triplat. Rezultatele clubului se concretizează în cele 1503 titluri de Campioni Naţionali, 250 de recorduri naţionale, 17 medalii la JO, 47 medalii la CM, 77 la CE, 10 medalii la JMU, 435 la JB, iar din efectivele secţiilor clubului au fost selecţionaţi în loturile naţionale 1 510 sportivi. Dintre sportivii săi care au strălucit în diferite competiţii majore internaţionale (JO, CM, CE) fac parte: M. Peneş, V. Ionescu (atletism); I. Gyorfi, C. Anton (box); D. Răducanu, D. Neagu, I. Snep ş.a. (canotaj); M. Ţurcaş, Viorica Dumitru, M. Zafiu şi alţii (kaiac-canoe); F. Necula, M. Borş, M. Gheorghiu, A. Stoica (gimnastică băieţi); Marilena Vlădărău, Ioan Paula, Aurelia Dobre etc. (gimnastică fete); Irina Deleanu, Florentina Butaru, Mariana Apostu, Mladin Sorina, ş.a. (gimnastică artistică şi ritmică); Mirela Sidona, Izabela Lăcătuş (gimnastică aerobică); M. Glica, R. Cazacu, D. Herle ş.a. (hochei pe gheaţă); A. Şopterian, Gh. Lupu ş.a. (înot); Gh. Cornel, L. Taifas ş.a. (patinaj artistic); Gh. Dumitrescu, O. Cristea (patinaj viteză); Gh. Zamfirescu, N. Gruia ş.a. (polo); G. Daraban, M. Munteanu ş.a. (rugby); Ileana Pârjol, Cristina Timar, A. Cherciu ş.a. (sărituri în apă); M. Ţiu, I. Popa ş.a. (scrimă); P. Ilie, A. Marinescu ş.a. (tir). În anul 2000 Izabela Lăcătuş (gimnastică aerobică) a cucerit medalia de aur în proba solo şi pe cea de argint, la perechi, la CM de la Riesa, care se adaugă celor cucerite în anii anteriori: argint şi bronz în proba solo (1999 şi 1998) şi bronz la perechi mixt (1998), toate la CM; medalii de argint şi de bronz la CE din 1999. Antrenori Emeriţi şi antrenori cu rezultate notabile în cadrul clubului *Triumf:* D. Gârleanu, N. Păiş, Al. Pandele, V. Mociani, C. Florescu, Gh. Gheorghiu, Şt. Hărgălaş, Rodica Apăteanu, Paula şi Mihai Borş, Mariana Vlădărău, Marcela Fumea, Ana Moţet ,Victoria Vâlcu, Doina Firică, Mihaela Tîrnovean – Manos, Dana Encuțescu, E. Trofin, M. Ianuli Mitrofan, Gh. Demeca, Elena Moiş, Al. Bădiţă, A. Groman, P. Decuseară, O. Szabo, C. Pănescu, P. Goreti, etc. Pe baza rezultatelor obţinute în anul 2000 la probele neolimpice, clubul s-a clasat pe locul III între unităţile MTS. În anul 2001, sportivii clubului au câştigat 47 de titluri de Campioni Naţionali la seniori şi juniori, clasându-se de 94 de ori pe locurile II şi III în cadrul acestor campionate. La competiţiile internaţionale oficiale de seniori, juniori şi cadeţi (CM, CE, Cupe Mondiale şi Europene, CB) sportivii clubului au cucerit 7 medalii în probele individuale şi au contribuit la obţinerea altor 8 medalii în probele pe echipe şi echipaje. În anul 2009 clubul obține în competițiile internaționale oficiale un total de 9 medalii, dintre care 6 sunt medalii pline și trei contribuții, iar în 2010, ca rezultate notabile amintim pe cele de la gimnastică aerobică, prin Florin Nebunu, dublu medaliat cu aur la CM, antrenoare – Marcela Fumea; Iulia Maneatir, cu locul XI la CM; pe Tudor Manole – tir, cu 8 titluri naționale, antrenați de Ștefan Olteanu; Andrei Liferi – kaiak – canoe, care obține la CE juniori, la 1000m/200m, 2 locuri II, antrenoare – Irina Gloabă; Ștefan Vasile, la atletism obține la CB de juniori - 2000m obst., locul III, antrenat de Ovidiu Butică. Directori: Marin Boia (2001-2007), Filimon Mihnea (din 2009).

CLUBUL SPORTIV *UNIO* SATU MARE. Unitate sportivă înfiinţată în 1972, urmaşa AS *Metalul*, iniţial cu secţie de judo, popice şi şah, ulterior adăugându-se kaiac-canoe (1974), handbal (1977), box (1978), lupte libere (1980) şi culturism (1984). Prezenţe ale sportivilor aparţinând secţiilor clubului în diferite loturi naţionale: handbal (13), culturism (2), judo (21), box (3), kaiac-canoe (14), lupte libere

(18), popice (16) şi şah (1). Antrenori cu rezultate deosebite: Andrei Pop (popice) a promovat pe sportivul Zsolt Talpaş în lotul naţional care a cucerit medalia de bronz la CM de juniori în 1993, la individual; Dora Nasaleanu (kaiac-canoe), cu un sportiv clasat pe locul V la CM; Mihai Terely (judo), cu un loc II şi un loc V la CE. În club au activat 11 Maeştri ai Sportului.

CLUBUL SPORTIV *UNIREA* ALBA IULIA. Unitate de performanţă a municipiului Alba Iulia, înfiinţată în 1974, cu secţii la atletism, haltere şi fotbal. În 1992, fotbalul şi-a creat o structură organizatorică independentă. Sportivii clubului au realizat peste 50 de titluri de campioni, peste 150 de locuri II şi III la CN, 25 de recorduri naţionale, 6 titluri de Campioni Balcanici şi au promovat în secţiile altor cluburi şi în loturile naţionale numeroşi sportivi valoroşi.

Secţia de atletism, specializată în probele de marş, a reuşit, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Avram Gabriel să se situeze printre fruntaşele acestei ramuri a atletismului, de la noi din ţară. În 1995 a ocupat locul X, iar în 1998 locul XXIII în clasamentele tuturor unităţilor clasate pe primele 3 locuri în CN de atletism. Printre sportivele care s-au remarcat se numără: Ana Hazotă, Ana Maria Groza, Laura Baciu şi, în mod deosebit, Norica Câmpean, multiplă Campioană Naţională, deţinătoarea unui record mondial şi a numeroase recorduri naţionale, componentă a lotului naţional, participantă la CM din 1995. La JO de la Sydney – 2000, Norica Câmpean s-a clasat pe locul VI la 20 km marş. În Cupa Europei, desfăşurată în anul 2000, Norica Câmpean şi Ana Maria Groza au contribuit la clasarea echipei de atletism a României pe locul II. În secţie a mai lucrat şi antrenorul Laurenţiu Popescu.

Secţia de haltere a avut în componenţa sa numeroşi sportivi valoroşi, multipli Campioni Naţionali, recordmeni şi componenţi ai loturilor reprezentative. Cel mai bun sportiv al secţiei a fost Andrei Socaci, care a venit la club în 1979, când avea numai 13 ani, şi sub îndrumarea antrenorului Ştefan Sturza a început o frumoasă ascensiune în halterele de performanţă. În 1980 şi 1981 devine campion la copii, iar în 1983-1984, la juniori. La numai 18 ani este promovat în lotul olimpic, reuşind să cucerească titlul de Vicecampion Olimpic la Los Angeles. După 1984 se transferă la CS *Olimpia* şi apoi la *Dinamo* Bucureşti, continuând să obţină performanţe de prestigiu pe plan european şi mondial, cucerind 51 de medalii la CM şi CE de seniori şi juniori, din care 3 medalii de aur la CM şi 4 la CE de seniori şi câte 6 medalii de aur la CM şi CE de juniori. Un alt component al secţiei – Nicolae Mateiu – s-a clasat pe locul IV la CM de juniori. În cadrul secţiei au mai lucrat antrenorii Ioan Frăţilă, Emil Negreanu, Levente Rimbaş şi Ion Gherman. Preşedinţii clubului: Coriolan Şiara (1974-1975); Ioan Smâdea (1975-1983); Mircea Caragea (1983-1986); Ioan Smâdea (din 1986, 2001-2005, 2006-2007); Nistor Nicolae (2008); Anghel Gabriel Marius (2009).

CLUBUL SPORTIV *UNIREA* FOCŞANI. Înfiinţat la 31 iulie 1972 (Hotărârea CNEFS nr. 924 din 26 iulie 1972) cu secţii de: **atletism, box, judo, lupte, tenis şi tir.** Pentru promovarea copiilor şi juniorilor clubul a colaborat mai mulţi ani cu CSŞ Focşani, sportivii având dublă legitimare. Realizări în perioada 1987-1999: peste 300 de medaliaţi la CN (50 la seniori şi 250 la copii şi juniori), din care peste 90 de titluri de campioni; 7 recorduri naţionale; peste 70 de prezenţe în loturile reprezentative; numeroşi sportivi promovaţi în secţiile unor cluburi fruntaşe.

La atletism au fost obţinute în acest interval: peste 165 de medalii la CN (125 la tineret şi juniori şi peste 40 la seniori), dintre care 50 de titluri de campioni; peste 30 de prezenţe în loturile naţionale; un record naţional la ştafeta de juniori. Sportivi care s-au remarcat: Liliana Palade şi Lenuţa Alungulesei (multiple medaliate la CN, componente ale loturilor naţionale); Marius Văsâi (Campion Naţional de tineret la maraton); Lenuţa Prescură, Rodica Prescură (Campioane Balcanice la seniori); Mădălina Petrea (Campioană Naţională la pentatlon şi heptatlon, Campioană Balcanică); Mioara Papuc (multiplă Campioană Naţională la marş, dublă Campioană Balcanică, locul V la CE de juniori, participantă la CM).

Secţia de judo a câştigat peste 60 de medalii la CN, din care 20 de titluri de campioni la toate categoriile de vârstă. În anul 1995, secţia s-a clasat pe locul V pe ţară între cluburile cu cele mai multe locuri I - III în CN şi pe locul I între unităţile din sistemul MTS. Unul dintre cei mai valoroşi sportivi a fost Adrian Cojocaru (transferat ulterior la CS *Dinamo* Bucureşti) – multiplu Campion Naţional, Campion Balcanic, Campion European la juniori (1991) cu rezultate deosebite la CM şi CE. În anul 1995 clubul a fost reprezentat de Simona Richter (transferată la CSM – CSU Cluj Napoca), multiplă Campioană Naţională, medalie de argint şi locul V la CE din 1995, locul V la JMU în acelaşi an; a continuat să se afirme la CE din 1996 (medalie de bronz) şi la JO - 2000 (medalie de bronz). Au mai obţinut medalii la CN şi au fost selecţionaţi în loturile reprezentative: Marius Stanciu, Mugurel Popa, Florin Mocanu, Tanţa Gălăţeanu şi alţii.

Secţia de tir a realizat performanţe semnificative la nivelul juniorilor: peste 70 de medalii la CN, din care 25 de titluri; 6 recorduri naţionale la *„aer comprimat”* prin: Sorin Coman, Cristian Ciobanu, Adrian Huzună, Alin Moldoveanu, Gabriel Roată, Valentin Ivanciu; peste 20 de prezenţe în loturile naţionale; numeroşi sportivi promovaţi în alte cluburi. Printre sportivii remarcaţi se află: Marin Olimpiu (multiplu campion şi medaliat la CN şi diferite concursuri internaţionale); Tonel Tudorache (2 titluri balcanice la juniori); Daniela Toader (2 medalii de aur la Cupa Ţărilor Latine –1988). În cadrul clubului mai funcţionează secţiile: **box** – cu activitate la nivelul juniorilor, medaliaţi la CN; **lupte greco-romane,** având campioni şi medaliaţi la CN de juniori şi sportivi selecţionaţi în lotul naţional – Valerică Chitic, Marian Stan, Constantin Radu; **tenis** – profilată pe pregătirea copiilor şi juniorilor, 8 medaliaţi la CN, 7 prezenţe în loturile naţionale (Răzvan Bucuroiu, Rareş Georgescu – Campion Naţional la copii, Adrian Leu). Directori: Virgil Dimitriu, Petrea Vîlcu.

CLUBUL SPORTIV *UT ARAD*. Înfiinţat la 18 aprilie 1945, din iniţiativa baronului Francisc Neuman, iniţial sub denumirea de AS *ITA* (Industria Textilă Arădeană), transformată în 1950 în AS *Flamura Roşie*, iar din 1958 în clubul care a reprezentat Uzinele Textile Arad (până în 1989 în subordinea sindicatelor). În structura organizatorică a acestor unităţi au funcţionat secţii la următoarele ramuri: **atletism, box, canotaj, gimnastică, hochei şi patinaj, înot, kaiac, lupte, popice, tenis, tenis de masă, tir, turism, slalom nautic, volei** şi **fotbal –** una dintre secţiile cu valoare recunoscută pe plan intern şi internaţional (vezi *„Cluburi de fotbal”* FC, *UTA*). Clubul s-a remarcat în decursul anilor prin selecţia, pregătirea şi promovarea în sportul de performanţă a numeroşi tineri – Campioni Naţionali, Maeştri şi Maeştri Emeriţi ai Sportului, medaliaţi la CE, CM şi JO. Rezultate remarcabile au fost obţinute de sportivii promovaţi la **canotaj, tir, kaiac** şi **popice**.

Secţia de canotaj a câştigat numeroase titluri naţionale, în special cu echipajele feminine, printre sportivele începutului de drum numărându-se: Eleonora Novac, Margit Kirsch, Ilona Turi, Irina Csik, Etelka Laub şi Elisabeta Kormoş, ultimele două medaliate la CE. Rezultate de excepţie au obţinut: Ileana Nemeth (Campioană Europeană în 1968, 1970 şi 1972); Ana Tamaş – Maestră Emerită a Sportului (Campioană Europeană în 1962, plus 12 medalii la CE din perioada 1960-1967); Elisabeta Lazăr (Campioană Europeană în 1970, 1971, medaliată la CM şi JO); Valeria Răcilă (Campioană Olimpică 1984, medaliată la CM); Veronica Cogeanu – ulterior transferată la CS *Steaua* (4 titluri Mondiale, multiplă medaliată la CM şi JO); Carol Vereş (medaliat la CE) şi Dimitrie Popescu (Campion şi multiplu medaliat la CM şi JO) – ambii transferaţi la CS *Steaua*. Tot din această secţie au plecat la CS *Dinamo* şi canotorii Ştefan Pongratz, Tiberiu Măcean şi Anton Sînceac care, alături de Nicolae Radu, au cucerit prima medalie de aur a canotajului românesc, la CE din 1955. Printre componenţii secţiei de canotaj care au contribuit la obţinerea unor rezultate deosebite s-a aflat şi antrenoarea Maria Moţica. Din **secţia de kaiac** au fost promovaţi Eugen Botez (legitimat la CS *Dinamo*) – Campion European de juniori, medaliat cu argint la CE şi CM, precum şi Beniamin Borbandi (legitimat la CS *Steaua*) – medaliat cu argint la CM, iar juniorii Ladislau Horvath,

Ştefan Nagy şi Ovidiu Butnariu au fost medaliaţi la CM de juniori din 1987 şi 1991.

Secţia de tir şi-a desfăşurat activitatea pe propriul poligon construit în 1949-1950, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Ioan Popoviciu şi antrenorului Gheorghe Csik. Aici au activat: Vichentie Drăgan, Aurel Tulbure, Tereza Quintus, Ioan Quintus, Francisc Toth şi alţi trăgători fruntaşi (unii dintre ei promovaţi în alte secţii) cu performanţe de prestigiu ca: Sorin Babii (CS *Steaua*) – Campion Olimpic, multiplu Campion Mondial; Silvia Kaposztai – multiplă Campioană Europeană; Dorina Guler – Campioană Europeană de junioare; Maria Sălăjan – medaliată la CE; Valentin Cenădan – Vicecampion European 1999. În ultimii ani secţiile de tir ale CS *UTA* şi CSM Arad funcţionează în colaborare.

Secţia de popice a câştigat titlurile de Campioană Naţională pe echipe la ediţiile din 1946-1947 şi 1953-1954, performanţe la care au contribuit şi Maestrele Sportului Ileana Antal şi Voichiţa Babuţiu. Cu rezultate meritorii a activat şi **secţia de tenis** încă din 1946, *ITA* preluând în 1947 baza Hellas unde s-au putut forma numeroşi jucători. În anul 1999 în cadrul clubului funcţionau secţiile de **tir, canotaj-kaiac, popice** şi **tenis.**

CLUBUL SPORTURILOR TEHNICO-APLICATIVE (CSTA) SUCEAVA. Constituit în 1980 prin unificarea secţiilor de modelism şi radioamatorism, care au funcţionat, pe parcursul anilor în alte structuri organizatorice. În cadrul CSTA au fost organizate **secţii la aeromodelism**, **automodelism** şi **navomo-delism**, care au desfăşurat o activitate de nivel naţional, precum şi **secţia de rachetomodelism,** cu rezultate remarcabile pe plan intern şi internaţional. Juniorii: Alexandru Torodoc (medaliat cu argint la CM 1998); Eduard Prihotin (2 medalii de argint la CE 1995); Narcis Moroşanu (medaliat cu aur la CM 1998); Gabriel Halip (2 medalii de aur la CM 1998); Florin Raţu (o medalie de aur, 2 de argint şi una de bronz la CM 1994 şi 1998; 2 medalii de aur şi una de argint la CE 1995). În anul 2000 Florin Raţu s-a clasat pe locul IV la CM de rachetomodelism, seniori, la clasa S 4 B. Seniorii au realizat următoarele performanţe: 2 Maeştri ai Sportului – Mircea Boscoianu şi Ioan Botuşan – medaliaţi cu bronz la CM 1983; Gheorghe Toxin – Maestru Emerit al Sportului – medaliat cu aur la CE 1984 şi cu argint la CM 1985; Antonel Prihotin – medaliat cu aur şi argint la CM 1998; Ioan Catargiu – Maestru Emerit al Sportului, Antrenor emerit, peste 10 titluri de campion şi 2 recorduri naţionale; participant în perioada 1984-1998 la 4 CM cu 6 medalii (2 de aur, 3 de argint, una de bronz) şi la 5 CE cu 7 medalii (2 de aur, 2 de argint, 3 de bronz); Dorin Torodoc – Maestru Emerit al Sportului, peste 15 titluri de campion şi 5 recorduri naţionale; participant în perioada 1983-1998 la 6 CM cu 7 medalii (2 de aur, una de argint, 4 de bronz) şi 3 CE cu 5 medalii (una de aur, 4 de argint); Silvestru Morariu – Maestru Emerit al Sportului, Antrenor Emerit, recordman mondial 1984; medaliat cu argint la CM din 1972. CSTA a contribuit alături de federaţia de specialitate şi organele locale, la organizarea a 4 CE (1984, 1988, 1993, 1997) şi a CM de rachetomodele din 1998. Preşedinte CSTA: Silvestru Morariu, din 1980, Aurel Ungureanu (2006-2008), Siretean Marius (din 2009).

CLUBUL SPORTIV *VIITORUL* BUCUREȘTI, înființat întâi ca Centru de atletism pe lângă CNEFS, în 1958, pentru ca în 1961 să apară sub denumirea de Școala Experimentală *Viitorul,* cu secțiile de atletism, box, canotaj, kaiak – canoe, gimnastică artistică și ritmică, lupte, scrimă, volei etc.

Secția de canotaj și kaiak – canoe a fost secția care a dat mari sportivi printre care: Adriana Bazon Chelaru, Sofia Corban, Elena Florea Horvath, Olga Ioniță Bularda - Homeghi, Florica Lavric, Valeria Răcilă van Groningen, Sanda Toma Urichianu, Chira Apostol ș.a.

Secția de gimnastică artistică l-a avut ca sportiv reprezentativ pe Dan Grecu, Campion mondial universitar la inele la CMU de la Moscova – 1973, prima medalie de aur românească, la inele la CM de la Varna – 1974 și multe alte titluri și medalii, antrenat de antrenor Mircea Bădulescu. Alți antrenori reprezentativi ai secției au fost: Alina Goreac, Geta Dumitrescu, Iulia Rotărescu, Cristina și Ioan Pătru.

Secția de gimnastică ritmică a avut ca sportive

reprezentative pe: Florentina Butaru, componentă a lotului național și apoi a celui olimpic din 1984, multiplă Campioană Națională și Campioană Balcanică - 1985, Participantă la CE și CM, unde s-a situat mereu între primele șase gimnaste ale lumii; Doina Păltineanu, două locuri III la CB din 1976, loc I la CN din 1976, loc I Cupa României; Firicel Laslo – componentă a lotului național, Mariana Rusu – multiplă Campioană Națională, toate antrenate de Antrenoarea Emerită Ana Moțet; Sorina Mladin,componentă a lotului național, participantă la CM 1993 și la CM de ansamblu din 1994, participantă la CE 1992, câștigătoare a numeroase medalii pe plan național și internațional, antrenoare Dana Encuțescu. Secția de atletism, aflată mereu în primele eșaloane naționale a avut o pleiadă de antrenori reprezentativi: Claudia Simionescu, Maria Simion, Nicolae Cristea, Aurelia Sîrbu, Nae Păcuraru, Constantin și Geta Mușat, Nicolau Traian, Liviu Preda, Ioan Sorin, Eugen Ducu ș.a.

Secția de scrimă a avut ca sportivi pe: Aurora Dan Chișu – medaliată olimpică cu argint, L.A. 1984, Magdalena Chezan Bartoș, componentă a lotului național de floretă, medaliată de trei ori cu bronz la CM; Corneliu Marin, Marin Mustață, Joseph Pierre de Hillerin - care a devenit ulterior și antrenor, Emil Oancea. Antrenori: Zoltan Gered, Lucian Glișcă, Tănase Mureșan, Liviu Anghelescu.

Secția de volei, o secție reprezentativă pe plan național a avut ca antrenori pe : Rodica Șiclovan, Marcel Șerban, Mihaela Bulgaru, Margareta Vocilă, Mariana Cristea, Liliana Stan ș.a.; **secția de lupte -** antrenori Constantin Penciu, Urian Gheorghe, Francisc Cocoș; secția de box – antrenori Traian Ogrinjan, D-tru Gheorghiu. Clubul a fost desființat în 1986 și tot personalul a fost încadrat la CS *Triumf* București. Președinții clubului au fost: Rodica Șicolvan, Maria Simion.

CLUBUL SPORTIV *VIITORUL* VASLUI. A luat ființă în 1973 cu s, ecțiile de **atletism, fotbal, handbal** şi **lupte libere. Secţia de atletism** a câştigat în decursul anilor peste 150 de medalii la CN şi 50 de medalii la competiţii internaţionale, evidenţiindu-se: Iulia Radu – Maestră Emerită a Sportului (locul VIII la CM din 1983; locul III la 400 m şi la ştafeta de 4x400 m în 1983 şi locul I la ştafeta de 4x400 m în 1987, la Cupa Europei); Georgeta State – Maestră a sportului (medaliată cu aur la Festivalul Mondial al Tineretului, multiplă Campioană Naţională la 000 m); Lenuţa Ignat – Maestră a Sportului (locul VI la CE de junioare; multiplă Campioană şi recordmană naţională în proba de marş), toate fiind pregătite de antrenorul Vasile Ursanu; Ştefănel Tipu (triplu Campion Balcanic de juniori şi tineret în proba de cros); Petruţa Pricop – Maestră a Sportului (Campioană şi recordmană Naţională); Petru Lăzărescu (Campion Naţional), pregătiţi de antrenorul Vasile Onuţ; Elena Florea – Maestră a Sportului (Campioană Mondială la semimaraton) antrenată de Petre Murgoci. La **lupte libere** (antrenori Ioan Nica, Dumitru Ignat şi Vasile Maftei) s-au remarcat: Vasile Frăţilă (locul V la CM şi VII la CE din 1989); Cornel Manea (locul IV la CM din 1982). Echipa de **handbal senioare** a activat în Divizia B (1973-1979), apoi a fost transferată la AS *Confecţia*; echipa de **fotbal** a jucat în diviziile C şi B până în 1980, când a fost preluată de AS *Mecanica*. Din 1990 clubul a primit în patrimoniul său complexul sportiv constituit din Sala Polivalentă, sala de lupte, terenuri de fotbal şi pista pentru automodelism. În ultimii ani, din conducerea clubului au făcut parte: Florin Donosa, Virgil Bedicov, Vasile Ursanu, Laurenţiu Maxim (2001-2007), Axinte Alioşa (2009).

CLUBUL SPORTIV *VOINŢA* BUCUREŞTI. Unitate sportivă departamentală reprezentativă, din sistemul cooperaţiei meşteşugăreşti, s-a constituit în anii 1957-1958 prin preluarea unor secţii care funcţionau încă din 1951-1954 în cadrul asociaţiilor sportive *Voinţa,* din diferite ramuri ale cooperaţiei din Bucureşti. CS *Voinţa* a îndeplinit atribuţii de coordonare şi îndrumare a activităţii sportive desfăşurate de cele 32 asociaţii sportive din Bucureşti. Activitatea sportivă cu membrii cooperatori a fost organizată în cadrul Complexului Sportiv al CS *Voinţa* şi cuprindea: campionate la opt ramuri de sport (atletism, fotbal, handbal, popice, orientare turistică, şah, tenis de masă şi volei); Campionatul

pentru ucenici la aceleaşi ramuri de sport; Campionatul pentru vârstnici (fotbal, popice şi volei); gimnastica la locul de muncă; cupe şi competiţii tradiţionale. Clubul organiza o susţinută activitate sportivă cu membrii cooperatori invalizi, realizând o serie de acţiuni specifice şi concursuri pe categorii de handicap la: atletism, orientare turistică, tenis de masă, popice şi şah. Pentru nevăzători organiza Campionatul de şah. În domeniul sportului de performanţă a cuprins în structura sa organizatorică secţii de atletism, baschet, box, canotaj, ciclism, fot-bal, handbal, natație, popice, tenis de masă, sporturi nautice, volei ş.a.

Secţia de atletism a obţinut, prin sportivii săi, peste 40 de titluri de campioni de seniori şi juniori, precum şi numeroase locuri II-III la CN. Printre campioni s-au numărat: Tiberiu Clinci, Lucian Sfiea, Gabriela Zaharia, Magdalena Nedelcu, Mariana Florea, Andreea Burlacu ş.a. Pe plan internaţional se remarcă performanţele atletelor junioare pregătite de Antrenorul Emerit Eugen Răducănescu, printre care: Magdalena Nedelcu, care a obţinut la CM de juniori medalia de argint în 1990 (800 m) şi 2 medalii de aur în 1992 (400 m şi ştafeta 4x400 m), iar la CE de juniori, medalie de bronz în 1991 (4x400 m) şi de argint în 1993 (400 m); Mariana Florea – medalie de aur la CM de juniori în 1992 (4x400 m) şi medalie de bronz la CE de juniori, în 1991 (4x400 m); Andreea Burlacu – medaliată cu argint (4x400 m) la CM din 1994, Campioană Mondială de junioare la 400 m şi Vicecampioană la ştafeta 4x400 m în 1996, medaliată cu argint la CE de junioare din 1995. În 1998, la CB de juniori, Ancuţa Ştucan a câştigat 2 medalii de aur (triplusalt şi 4x400 m), iar Adrian Guianu 2 medalii de argint (200 m şi 4x400 m).

Secţia de baschet a activat în campionat cu 2 echipe – masculină şi feminină. Echipa masculină a jucat în Divizia B situându-se pe poziţii fruntaşe până în 1976, când şi-a încetat activitatea. Echipa feminină, cu unele excepţii, a activat în Divizia A cu bune rezultate: locul III (1963-1965; 1973-1974; 1978-1980), locul II în ediţia 1981-1982, iar în ediţia următoare a realizat cea mai bună performanţă, câştigând titlul de Campioană Naţională sub conducerea antrenorului Marian Strugaru. La obţinerea acestei performanţe au contribuit: Ştefania Borş, Lucia Grecu, Liliana Slăvei, Ana Maria Gera, Alexandra Hegeduş, Tatiana Popescu, Verginia Soare, Estela Tomescu, Gabriela Strugaru, Rodica Ungureanu, Elena Filip, Rodica Cioranu. Pe parcursul anilor au mai reprezentat echipa CS *Voinţa* multe jucătoare valoroase, printre care: Hanelore Spiridon, Maria Roşianu, Anca Demetrescu, Mariana Bădinici ş.a. Numeroase jucătoare au făcut parte din loturile naţionale contribuind la obţinerea unor rezultate de prestigiu ale baschetului românesc pe plan internaţional: Ştefania Borş şi Mariana Bădinici – Maestre Emerite ale Sportului, cu un mare număr de prezenţe în echipa naţională; Florica Jugănaru, Elena Vasile şi Elena Filip, care au contribuit la obţinerea medaliei de bronz la CB din 1987 ş.a.

Secţia de box a contribuit la promovarea a numeroşi tineri în boxul de performanţă. Sportivii acestei secţii au câştigat un mare număr de titluri de campioni şi locuri II-III în CN, în special la juniori, titlul pe echipe obţinut exprimând forţa acestei unităţi. Printre cei care au obţinut titluri de campioni, la început în cadrul asociaţiilor şi apoi în secţia clubului, s-au numărat: Andrei Blank (1955 şi 1956), Mihai Nicolau (1962, 1963), Gh. Palanca şi Marin Băloiu în 1963, Gabriel Pometcu, Victor Zilberman, M. Niculescu în 1966, Constantin Lică în 1990 la juniori, iar în 1998 Marius Dantus (cat. 91 kg) s-a clasat pe locul III în CN. Gabriel Pometcu şi Victor Zilberman, care au fost transferaţi la alte secţii, s-au consacrat în boxul de performanţă obţinând medalii în competiţiile internaţionale oficiale. Printre antrenorii care au activat în cadrul secţiei s-au aflat: Gh. Preda, Teodor Niculescu (Antrenor Emerit), Mihai Nicolau (Antrenor Emerit) şi alţii.

Secţia de canotaj a dezvoltat cu prioritate acest sport în rândul fetelor, obţinând rezultate deosebite printre care: peste 60 de titluri de Campioane Naţionale de senioare şi de junioare cu diferite echipaje; peste 30 de sportive promovate în loturile naţionale; contribuţii la cucerirea a 2 titluri olimpice, 3 titluri mondiale şi a 3 titluri de Vicecampioane Europene. În ultimii ani, secţia s-a ocupat de pregătirea juniorilor. Dintre sportivele care au activat, în anumite

perioade, în cadrul secţiei de canotaj, Maestre Emerite şi Maestre ale Sportului, toate componente ale loturilor naţionale, pot fi menţionate: Ecaterina Trancioveanu, Cristel Wiener, Viorica Lincaru, Mihaela Armăşescu, Mitana Botez, Adriana Bocan, Elisabeta Urian, Ecaterina Muntean, Gabriela Toader, Elena Oprea, Ştefania Borisov, Anca Tănase, Ioana Olteanu şi multe altele. În cadrul secţiei, a funcţionat şi o grupă de **kaiac** care a continuat tradiţia unei asociaţii, care a dezvoltat acestă ramură de sport cu succes, obţinând, în 1955, titlul naţional de K2 – 500 m în componenţa C. Mihalache – Stavru Teodorof. Ulterior, au mai fost obţinute încă 2 titluri, iar 8 sportivi au fost promovaţi în loturile reprezentative. Printre tehnicienii care au activat în cadrul secţiei de sporturi nautice s-au aflat şi Antrenorii Emeriţi Gh. Spiţă (1959-1990) şi Ion Claudiu Grigoriţă.

Secţia de ciclism s-a bucurat de mult sprijin din partea conducerii UCECOM, reuşind să desfăşoare o bogată activitate pe plan intern şi internaţional. Au fost obţinute peste 30 de titluri de Campioni Naţionali de seniori şi juniori, în probele de şosea şi în cele de velodrom. În componenţa echipelor naţionale ale clubului sau în cele ale cooperaţiei meşteşugăreşti, cicliştii de la CS *Voinţa* au contribuit la obţinerea unor rezultate valoroase în numeroase tururi cicliste internaţionale. Cicliști care s-au remarcat: Olimpiu Celea, Ovidiu Mitran, Gh. Filip, V. Mitrache, Ion Braharu, Alex. Sofronie ş.a. În anii din urmă activitatea s-a diminuat foarte mult, secţia preocupându-se în special de pregătirea juniorilor (ultimul rezultat – locul III în CN din 1998, la velodrom – adiţiune de puncte). Antrenori cu activitate îndelungată: Alexandru Someşanu şi Gh. Neagoe.

Secţia de natație. Încă din 1952 au existat preocupări pentru dezvoltarea înotului şi a jocului de polo în cadrul unor asociaţii din cooperaţie. Înotătorii s-au pregătit sub îndrumarea antrenorului Paul Căpitanu Stroescu şi, ulterior, cu înotătoarea Hella Löbel, calificată ca antrenoare. În 1954 sunt obţinute primele titluri de Campioni Naţionali: Alexandru Schmaltzer la juniori I (locul I la 100 m fluture şi locul II la 100 m bras) şi Hella Löbel la seniori (200 m fluture). După 1957 activitatea a fost preluată de CS *Voinţa*, constituindu-se secţia de natație. Mai mulţi înotători, printre care Tiberiu Ghidali, Iulian Nagy, Nicolae Firoiu, Sorin Pavlenco, Eleonora Vitan şi alţii au realizat performanţe cu care se situau în topul celor mai buni 10 înotători ai ţării, unii dintre aceştia fiind şi componenţi ai loturilor reprezentative. Echipa de **polo pe apă**, pregătită de antrenorul Augustin Ganga, a participat la turneul de calificare şi a jucat în Divizia B, în anul 1959 promovând în Divizia A. După un an (1960) a retrogradat, încetându-şi activitatea. În echipă au jucat: N. Firoiu, Dinu Rădulescu, Tiberiu Ghidali, C. Ciorbă, V. Samoilă, A. Ganga şi alţii.

Secţia de popice a fost una dintre cele mai reprezentative, cu rezultate deosebite pe plan intern şi internaţional. Echipa masculină, aflată în structura clubului încă de la înfiinţare, a fost pregătită de Antrenorul Emerit Roger Cernat până în 1983, perioadă în care s-a clasat de 2 ori pe locul II (1973, 1974) şi o dată pe locul III (1976) în CN. Printre jucătorii care au evoluat, în anumite perioade, pentru CS *Voinţa,* fiind şi componenţi ai lotului naţional, s-au aflat Maeştrii Emeriţi ai Sportului Petre Purje, şi Grigore Marin. Alte titluri: Petre Purje şi Ioan Pădigeanu în proba de perechi (1975); Petre Purje la individual (1975); Ioan Pădigeanu, la individual (1981). Juniorii câştigă proba pe echipe, în 1975, şi pe cea individuală, în 1982, prin C-tin Bănescu. În perioada 1976-1984, antrenorul Roger Cernat a funcţionat şi ca antrenor principal la lotul naţional masculin, din care au făcut parte şi jucători ai CS *Voinţa,* bilanţul realizat la CM fiind de 15 medalii (7 de aur, 7 de argint şi 1 de bronz). Echipa feminină, pregătită de Antrenorul Emerit Alexandru Andrei, a câştigat, în perioada 1957-1975, un număr de 5 titluri de Campioană Naţională. În aceeaşi perioadă tehnicianul clubului a fost şi antrenorul principal al lotului naţional feminin care a cucerit la CM 17 medalii (8 de aur, 5 de argint şi 4 de bronz). În 1970 pregătirea sportivelor junioare din cadrul secţiei a fost preluată de Maestra Emerită a Sportului, antrenoarea Crista Szöcs (ulterior Antrenoare Emerită), care, în 1975, a devenit antrenoare principală a secţiei, activând până în 1990. Realizări: campioană cu echipa în 1984; peste 30 de titluri

naţionale de senioare şi junioare, în probele individuale şi de perechi; 20 de noi recorduri naţionale; 25 de junioare şi 20 de senioare promovate în loturile naţionale; câştigarea Cupei Campionilor Europeni în 1984. În perioada 1976-1984, antrenoarea Crista Szöcs a făcut parte din colectivul tehnic al lotului naţional, care avea în componenţa sa şi multe sportive ale clubului, contribuind la cucerirea a 11 medalii la CM de junioare şi a 15 medalii la CM de senioare. Sportive ale clubului cu contrbuţii semnificative: Crista Szöcs (4 titluri mondiale); Cornelia (Petruşcă) Moldovan (9 medalii, dintre care 7 de aur la CM); Elena Pană (Campioană Europeană de junioare şi 5 medalii, dintre care 2 de aur la CM); Elena (Lupoaie) Andreescu (5 medalii la CM); Elisabeta Badea (Campioană Mondială în 1980) ş.a. În 1993, Mihaela Văleanu a făcut parte din echipa naţională de junioare care a câştigat medalia de bronz la CM, iar Mariana Marinescu s-a clasat cu echipa pe locul IV la CM de seniori din 1994. Au continuat munca de antrenori în acestă secţie Elena Andreescu şi Mihai Piştalu.

Secţia de tenis de masă a luat fiinţă în 1957 în cadrul AS *Lemn Mobilă*, care în 1958 a fost trasferată în cadrul clubului, avându-i iniţial ca antrenori pe Eduard Szanto şi Ilie Stan, iar în 1958 pe Victor Vladone. Din 1959 a fost numit ca antrenor principal al secţiei Ion Pop (Pitu). Cea mai valoroasă jucătoare a fost Ella Zeller (Constantinescu) care a câştigat numeroase titluri de campioană la individual, dublu şi dublu mixt, multiplă medaliată la CM şi CE. În 1961 şi 1962 echipa a câştigat titlul de campioană. Sub denumirea de *Voinţa*, într-o combinată Ella Constantinescu, Maria Alexandru, Eleonora Mihalca, se participă, în 1964 şi în 1965, la CCE, echipa câştigând ambele titluri. Alte secţii prezente în structura clubului:

Secţia de fotbal – a activat cu echipa în Divizia C până la ediţia 1973-1974, când a promovat în Divizia B, până în 1976-1977, când a revenit în Divizia C. Ulterior şi-a încetat activitatea.

Secţia de handbal – a activat în Divizia B cu echipa masculină (locul IV în 1973-1974) până în 1976, când şi-a încetat activitatea, şi cu echipa feminină (locurile III în ediţiile 1973-1974 şi 1974-1975) până în 1977, când a fost transferată la PTT; în 1973, jucă-toarea Maria Popa a făcut parte din lotul României care a cucerit medalia de argint la CM;

Secţia de volei – cu echipă feminină care între 1963-1984 a activat în Divizia B, cu scurte prezenţe în Divizia A; secţia a promovat sportivi în lotul naţional de juniori;

Secţia de motociclism – cu participări în competiţiile locale şi naţionale, în circuitele de viteză, printre concurenţi aflându-se Tr. Matei, V. Hedescu, Boris Ro-taru, Gh. Mândroiu ş.a.

Secţia de orientare turistică – secţie care a organizat numeroase acţiuni pentru membrii cooperatori;

Secţia de judo – a funcţionat în cadrul unui cerc de iniţiere;

Secţia de hochei pe iarbă – în prima etapă de funcţionare a reuşit să câştige, în 1962, cu echipa masculină titlul de Campioană Naţională, după care şi-a încetat activitatea, reînfiinţându-se după 1990 când a intrat în posesia titlurilor naţionale sub denumirea: *Constructorul–Voinţa*, în 1994 (**indoor**) şi apoi *Voinţa–Eledur* în 1995 (**indoor** şi **outdoor**) şi 1996 (**indoor**). CS *Voinţa* şi-a realizat, pe parcursul anilor, un modern şi funcţional complex sportiv. Arena de popice din cadrul acestui complex a găzduit CM organizat la Bucureşti în 1966. Printre cei care au îndeplinit mai mulţi ani funcţia de preşedinte al CS *Voinţa* s-au aflat: Puiu Anghel; Ladislau Szöcs; Marian Strugaru (din 1990). Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale și în competițiile internaționale oficiale.

CLUBUL SPORTIV *VOINŢA* TÂRGU MUREŞ. A fost înfiinţat în anul 1951 cu secţii de **fotbal, popice, natație** şi **baschet,** la care pe parcursul anilor s-au mai adăugat următoarele ramuri: **atletism, handbal, judo, kaiac-canoe, modelism, orientare sportivă** şi **tir cu arcul**. Dintre acestea, au avut o activitate mai restrânsă următoarele: natația – cu participări la CN şi competiţiile locale; baschetul – cu echipe feminină şi masculină care au activat în diviziile B şi A; handbalul – cu echipa în Campionatul Orăşenesc; orientarea sportivă – acti-

vitate prioritar de masă, întreceri locale şi unele participări în CN soldate cu un titlu de campion.

Secţia de atletism, înfiinţată în 1952, sub conducerea antrenorului Iosif Buzdugan a realizat performanţe meritorii pentru acea perioadă de început, printre care: obţinerea primului titlu de Campion Naţional în 1953 la junioare cu ştafeta 400 + 300 + 200 + 100 m; numeroase medalii la CN de juniori; în 1956 contribuie cu 2 atlete la ştafeta regiunii, care câştigă titlul de Campioană Naţională; tot în 1956 este lansat Andrei Barabaş, care câştigă titlul de Campion Naţional de juniori la 3 000 m (ulterior transferat, va deveni multiplu Campion Naţional şi Balcanic, unul dintre atleţii fruntaşi).

Secţia de judo s-a remarcat în CN de juniori şi tineret, cucerind în perioada 1981-1988 un număr de 7 titluri de Campioni Naţionali prin Ştefan Pataki, fraţii Varga, aceştia fiind selecţionaţi şi în lotul naţional.

Echipa de fotbal a activat în Divizia C, de unde, în 1960, a promovat în Divizia B, moment în care se produce fuziunea cu CS *Mureşul,* urmând un alt traseu organizatoric.

Secţia de kaiac-canoe s-a evidenţiat prin sportivii participanţi la CN şi cei promovaţi în loturile naţionale, în 1960 înregistrând primul rezultat notabil – participarea sportivei Maria Szekely la JO, unde în echipajul de dublu, cu Elena Lipalit, s-a clasat pe locul VI.

Secţia de tir cu arcul are merite în promovarea acestei ramuri în ţara noastră, în perioada 1974-1986 cucerind peste 20 de titluri de Campioni Naţionali la toate categoriile de vârstă. Printre autorii acestora, unii dintre ei Maeştri ai Sportului, componenţi ai loturilor naţionale, medaliaţi la CB şi alte competiţii internaţionale, s-au aflat: Eugen Kovacs, Iosif Neltman, Ladislau Kodei, Maria Kiss, Alexandru Kiss, Edith Matei, Andrei Berki şi alţii. La JO din 1980, arcaşul Andrei Berki s-a numărat printre cei 4 sportivi care au reprezentat, pentru prima dată, tirul cu arcul din ţara noastră la o întrecere olimpică, clasându-se pe locul XV.

Secţia de popice – una dintre secţiile fruntaşe pe ţară; a activat cu două echipe (feminină şi masculină) la seniori şi cu echipe de juniori. În Divizia A echipele de seniori au cucerit peste 20 de titluri naţionale în diferite probe şi au promovat numeroşi sportivi în loturile naţionale. Performanţe de prestigiu a realizat echipa feminină în CCE, pe care a câştigat-o în anii 1977, 1980, 1982 şi 1983. S-au remarcat, în mod deosebit: Maestra Emerită a Sportului Elisabeta Albert – dublă Campioană Europeană de junioare; Maestrele Sportului – Elisabeta Szilagy, medaliată cu argint şi bronz la CM; Maria Todea – medaliată cu argint la CM şi Ildico Szasz, Vicecampioană Europeană de junioare şi altele. O contribuţie deosebită la realizarea acestor performanţe au avut Maeştri Emeriţi ai Sportului şi Antrenorii Emeriţi Margareta Szemany (multiplă Campioană Naţională, 3 medalii de aur şi două de argint la CM) şi Tiberiu Szemany (multiplu Campion Naţional şi Campion Mondial), ambii fiind şi antrenori ai secţiei de popice.

Secţia de modelism – cea de-a doua secţie cu rezultate remarcabile; în perioada 1965-1998 au cucerit peste 60 de titluri de Campioni Caţionali la seniori şi juniori, în special la aeromodele; sportivi cu realizări deosebite: Otto Hints, Maestru Emerit al Sportului şi Antrenor Emerit – 28 de titluri şi 6 recorduri naţionale, printre primii medaliaţi la CE (bronz şi argint în 1956 şi 1958), medaliat cu bronz la CM; Aurel Morar, Maestru Emerit al Sportului şi Antrenor Emerit – participant la 6 CM (2 medalii de aur, una de argint şi una de bronz); Aurel Popa, Maestru Emerit al Sportului – 14 titluri individuale şi 25 cu echipa, 6 recorduri naţionale, participant la 8 CM (o medalie de aur, una de argint şi 4 de bronz) şi 2 CE (o medalie de argint şi una de bronz); Vasile Nicoară, Maestru Emerit al Sportului, participant la 4 CM (o medalie de argint şi 2 de bronz) şi un CE (o medalie de argint şi una de bronz). În perioada 1994-1998, s-au impus la CM şi juniorii acestei secţii, prin: Levente Bölöny (2 medalii de aur, 2 de argint); Valentin Doagă (o medalie de aur); Daniel Doagă (o medalie de aur); Cristian Romonţi, Aurelian Vaida şi Cristian Someşan – medalie de aur la echipe. La CE de juniori din 1997 – Cristian Romonţi (o medalie de aur, una de argint), Aurelian Vaida (o medalie de aur, una de bronz). La CM din 2000 Aurel Popa a câştigat medalia de bronz la aeromodele clasa F1D. În ultimii ani, clubul şi-a restrâns

activitatea de performanţă datorită greutăţilor financiare. În conducerea clubului s-au aflat: Eugen Schönbrunn, Desideriu Süszet, Tiberiu Püspöni, Carol Kemendi. Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale și în competițiile internaționale oficiale.

CLUBUL SPORTIV *VOINŢA* TIMIŞOARA. A fost înfiinţat înainte de 1950, iniţial sub formă de Colectiv sportiv, apoi de Asociaţie, până în 1996, când s-a transformat în club. Pe parcursul anilor, în cadrul acestei unităţi sportive, au funcţionat următoarele secţii: **canotaj, polo pe apă, atletism, gimnastică, fotbal, înot, baschet, handbal, orientare sportivă, popice, schi, şah, tenis de masă, tir, navo-modelism, motociclism.** Majoritatea secţiilor au avut ca obiective principale promovarea sportului în rândul cooperatorilor, participarea la întrecerile locale şi la CN. Contribuţia acestei unităţi la unele ramuri de sport a fost remarcabilă.

Secţia de canotaj a obţinut în perioada 1953-1998 peste 100 de titluri de Campioni Naţionali şi a promovat constant în loturile naţionale sportivi valoroşi care au obţinut performanţe de prestigiu pe plan internaţional, printre aceştia aflându-se: Maestrele Emerite ale Sportului Doina Benedek-Bardaş (medaliată cu aur, argint şi bronz la CM şi CE); Maria Sava Macoviciuc (participantă la JO, medaliată cu aur, argint şi bronz la CM); Herta Aniţaş (medaliată cu argint şi bronz la JO); Camelia Macoviciuc (medaliată cu aur, argint şi bronz la CM şi cu aur la JO); Maestrele sportului – Viorica Moldovan Lincaru (argint şi bronz la CE); Aneta Matei (participantă la JO, argint şi bronz la CM). Printre antrenorii secţiei s-au aflat Tudor Bompa şi Doina Benedek-Bardaş (Emerită).

Secţia de popice, în cei peste 40 de ani de activitate, a pregătit numeroşi sportivi care s-au aflat printre fruntaşii acestui sport. Începând din 1957, sportivii secţiei au cucerit numeroase medalii la CN, mai ales la junioare şi senioare – Maria Bagoy şi Maria Peli (campioane la perechi în 1969), Maestre ale Sportului, Emilia Ebel şi Elisabeta Păcurariu – Maestre ale sportului şi componente ale loturilor naţionale, Sanda Constandache, Elena Gheorghiu şi altele. O contribuţie importantă au avut Ildico Grozăvescu (care a activat şi la CSM Reşiţa), Maestră Emerită a Sportului şi antrenoare (dublă Campioană Europeană de junioare – 1971, medaliată cu aur şi bronz la CM – 1972), precum şi Maria Zsizsik, de asemenea Maestră Emerită a Sportului.

Secţia de navomodele a realizat, prin sportivii săi, numeroase medalii şi titluri la CN de seniori şi ju-niori. Echipa de navomodele a câştigat Cupa Europei în 1996-1998. Valoroase performanţe au obţinut: Lucian Dan – Maestru Emerit al Sportului, participant la 6 CM (2 argint şi 11 bronz) şi la un CE (2 bronz); Helmuth Orban – Maestru Emerit al Sportului, a cucerit la CM 2 medalii de argint şi una de bronz; Niculina Dan – 2 medalii de bronz la CE şi o medalie de bronz la CM; Ioan Chibulcutean – medalie de bronz la CM; Emilian Dan – medalie de bronz la CM. Contribuţia deosebită a antrenorului Dan Lucian la obţinerea acestor rezultate, a fost răsplătită cu acordarea titlului de Antrenor Emerit. În ultimii ani, secţia de modelism lucrează în colaborare cu CSM Timişoara, având sportivi cu dublă legitimare, printre aceştia aflându-se şi Alexandru Tocaci, care la CM de navomodelism din anul 2000, a câştigat medalia de bronz la clasa C6. Clubul *Voinţa* Timişoara s-a clasat pe locul I pe judeţ în 1997 şi pe II în 1998. Pe parcursul anilor, conducerea unităţii sportive a fost asigurată de: Barbara Horn (1954-1956); Cornel Homorogan (1956-1989); Gheorghe Simulescu (1990-1992); Petre Prohorov (1992-1994); Gheorghe Simulescu (din 1994).

CLUBUL SPORTIV ORĂŞENESC SINAIA. Titulatură adoptată în 1976, a funcţionat iniţial sub denumirile CS *Sinaia* (1967-1970) şi *Schi Bob Club* Sinaia (1971-1975). Ca unitate departamentală, clubul a făcut parte din structura CNEFS, iar după 1990 din cea a MTS, având secţii la următoarele sporturi de iarnă: **bob, sanie, schi alpin, schi fond, biatlon.** Sportivii care au activat în cadrul clubului au obţinut peste 150 de titluri de Campioni Naţionali, o medalie la JO, 3 medalii la CM, 8 medalii la CE, 17 medalii la JB, o medalie la Cupa Mondială şi 2 medalii la Cupa Naţiunilor.

Secţia de bob, înfiinţată în 1967, a înscris în palmaresul său: peste 25 de titluri de Campioni Naţionali de seniori şi tineret la bob de 2 şi 4 persoane; peste 40 de promovări în loturile reprezentative; participarea la cinci ediţii ale JO de iarnă, cu contribuţii la cucerirea unei medalii de bronz în proba de bob 2 persoane în 1968, câte un loc IV, V şi VII şi două locuri VIII la ediţiile JO desfăşurate în perioada 1968-1984; participarea la patru ediţii ale CM, cu contribuţii la câştigarea unei medalii de argint (1969), a două medalii de bronz (1968 şi 1973) şi la clasarea pe locurile V (1969) şi VI (1971); participarea la şapte ediţii ale CE (1967-1992), unde au fost obţinute 2 medalii de aur (1967 şi 1971), 4 de argint şi 2 de bronz; 3 clasări pe locul IV şi una pe locul VI la CM şi CE de tineret; clasarea pe locul I la concursul de Cupă Mondială pentru tineret (1972), la Trofeul *Carpaţi* (1976) şi la alte competiţii. Sportivii care au activat în cadrul clubului cu rezultate deosebite: Ion Panţuru, Dumitru Focşeneanu, Nicolae Neagoe (toţi Maeştri Emeriţi ai Sportului), Costel Pietraru, Laszlo Hodoş, Paul Neagu, Ludovic Papp (toţi Maeştri ai Sportului). Antrenori: Ion Panţuru, Doru Frangu, Ludovic Papp.
Secţia de sanie înfiinţată în 1974, s-a numărat printre promotoarele acestui sport în ţara noastră şi a înregistrat importante realizări: peste 85 de titluri de Campioni Naţionali de seniori şi juniori, obţinute în perioada 1974-1999; 35 de promovări în loturile reprezentative; prima participare românească la acest sport, la JO din 1980, cu 2 sportive în proba de simplu (locurile XX şi XXI) şi la dublu (locul XV); participările la celelalte ediţii ale JO s-au soldat cu un loc XI în 1984 (dublu masculin); la CM cele mai bune rezultate au fost obţinute la simplu fete în 1979 şi 1991 (locurile XV); la CE – cea mai bună performanţă românească – locul VIII, la simplu fete în 1978, locul XV în 1991 şi XVI în 1992, la aceeaşi probă; la CE de juniori – locul VIII la simplu junioare (1979) şi locul IX la dublu juniori (1981). Un rezultat de prestigiu a fost obţinut în 1995, în *Cupa Naţiunilor*, prin clasarea pe locul III, în proba de dublu seniori, în concursurile de la Königsee şi Igls. Sportivi care au activat în cadrul secţiei: Elena Stan, Gheorghe Dumitrescu, Corina Terecoasă, Laurenţiu Boroşoiu, Ioan Apostol – toţi Maeştri ai Sportului. Trebuie remarcat faptul că cele mai bune rezultate obţinute la sanie, în proba de dublu, la JO (locurile IV şi V) s-au datorat şi contribuţiei deosebite a sportivului Ioan Apostol, plecat de la CSO Sinaia. Antrenorii secţiei de sanie: Costel Ţigănuş, Valentin Paiuc, Ion Galescu, Rosette Dumitrescu, Ştefan Panaitescu.
Secţia de schi alpin (1967) – peste 20 de titluri de Campioni Naţionali; locul I pe echipe în Cupa României (1969); 18 sportivi în loturile naţionale; rezultate obţinute la JB – locul I la slalom special (1969), 2 locuri I la slalom special şi slalom uriaş, locul II la slalom special (toate la seniori) şi locul III la slalom special juniori (1971), locul III la slalom special juniori (1980). Printre cei mai buni sportivi ai secţiei a fost Maestrul Sportului Cornel Tăbăraş. Antrenori: Ion Matei (Antrenor Emerit) şi Cornel Tăbăraş.
Secţia de schi fond-biatlon (1967) – peste 20 de titluri de Campioni Naţionali de juniori; 14 sportivi promovaţi în loturile naţionale de juniori; rezultate obţinute la JB de juniori – locurile I, II şi III (1969), III (1971), locul I şi câte 2 locuri II şi III (1997), I şi II (1998). Antrenori: Nicolae Burchi, Dinu Clinci. Trei specialişti din cadrul clubului – Dumitru Focşeneanu, Paul Popa şi Ion Panţuru – au oficiat ca arbitri internaţionali la bob. Preşedinţii clubului: Ion Bustuc (1967-1968); Mihai Bota (1968-1969); Paul Popa (1969-1995); Ioan Galescu (1995-1998); Costel Ţigănuş (din 1998), Turea Mihai-Liviu (2001-2009).

SPORT CLUB *MIERCUREA CIUC.* Unitate de performanţă reprezentativă în sporturile de iarnă, înfiinţată prin Hotărârea CNEFS nr. 733/9 iulie 1972, iniţial sub numele de CS Harghita, iar din 1973 sub denumirea actuală. Secţiile care au funcţionat în cadrul clubului şi principalele lor realizări:
Secţia de hochei pe gheaţă (înfiinţată în 1972) - cu echipă de seniori în CN, clasată pe locurile II – III de la înfiinţare până în prezent, cu excepţia anului 1997 când a câştigat titlul de campioană. În 1996 a cucerit *Cupa României*. A fost o pepinieră pentru hocheiul românesc promovând numeroşi jucători în

echipele cluburilor fruntaşe şi în loturile naţionale. În fiecare an, 6 – 8 sportivi au făcut parte din lotul de seniori. Contribuţii la reprezentarea hocheiului românesc: locul VII la JO 1976; calificarea în grupa A a CM în 1976; locul VII – VIII la JO din 1980; alte rezultate, apreciate pe plan internaţional, obţinute la CM în grupa B, precum şi în competiţiile oficiale ale juniorilor. Peste 20 de jucători au primit titlul de Maestru al Sportului, iar 10 dintre aceştia au fost distinşi cu titlul de Maestru Emerit al Sportului – Ioan Başa, Adalbert Fekete, Gal Şandor, Antal Elöd, Solyom Laszlo, Horvath Laszlo, Barta Csaba, Gereb Istvan, Antal Karoly şi Nagy Attila. Antrenorii care au contribuit la pregătirea jucătorilor: Szabo Iuliu, Antal Zsombor, Szabo Istvan, Mezey Emeric, Başa Ioan, Csiszer Gabor, Czaka Zoltan (Antrenor Emerit), Antal Elöd, Barta Csaba, Gal Şandor, Antal Istvan.

Secţia de patinaj viteză (1972) – în perioada 1991-1997 a funcţionat în colaborare cu CS Şcolar Miercu-rea Ciuc. Pe plan intern au fost câştigate numeroase titluri de Campioni Naţionali, cele mai multe în sezonul 1994-1995 – peste 30 de titluri. În perioada 1973-1999 au fost realizate 206 recorduri naţionale (176 la masculin şi 36 la feminin). Cele mai multe recorduri au realizat: Kopacz Tibor (33); Horvath Dezideriu (14); Molnar Eva (10). Pe plan internaţional, patinatorii secţiei s-au situat printre primii 10 clasaţi în competiţiile oficiale: Kopacz Tibor – CE seniori 1983 (V, VII, X) şi 1984 (medalie de bronz şi 2 locuri V), JO 1984 (locul XIX); Horvath Dezideriu – CM 1993 (2 locuri VII), CE 1993 (V, VII, VIII), JO 1994 şi 1998; Maria Balazs – CM juniori 1991 (X); Novak Carol Eduard – CM seniori 1994 (locul III la 500 m), CM juniori 1994 şi 1995. Au primit titlul de Maeştri ai Sportului: Maria Lăzărescu, Dan Lăzărescu, Kopacz Tibor, Horvath Dezideriu, Novak Carol Eduard. Din 1993 s-a constituit şi o grupă de patinaj viteză pe pistă scurtă (12 titluri de campioni şi titularii tuturor recordurilor naţionale la seniori şi juniori). Antrenorii secţiei Farcaş Eva (1972-1975); Maria Lăzărescu (1975-1998), Nicolae Toth (1978-1998), Dan Lăzărescu – Antrenor Emerit (1978-1985 şi 1991-1999).

Secţia de sanie (1978) funcţionează în colaborare cu CS Şcolar din Topliţa din anul 1986. Multipli medaliaţi la CN şi Campioni Naţionali – 7 titluri (1994-1999) la seniori şi juniori. Pe plan internaţional, sportivii Dănuţ Lazăr şi Cristian Ţăran au participat la CM de juniori din 1994 (locul XII). Antrenori: Csaszar Karoly, Denisa Popovici, Ioan Rizea, Ilyes Elemer.

Secţia de schi alpin (1984) – multipli medaliaţi la CN, în 1995 au obţinut 2 titluri la junioare I, iar în 1998 – 3 titluri la senioare şi unul la junioare. Antrenor – Biro Tibor.

Secţia de radioamatorism – înfiinţată prin preluarea radio-clubului judeţean, în 1991. Pe plan intern sportivii secţiei devin Campioni Naţionali la telefonie, în 1992, iar pe plan internaţional obţin medalia de bronz în proba pe echipe, la CM de telegrafie din 1992, prin Bako Szabo Laszlo şi Biro Gavril. Antrenor – Petru Schmidt.

În ultimii ani, după introducerea **bobului feminin**, s-a constituit o grupă în care se pregătesc sportive pentru acestă ramură. În anul 2000 două sportive ale clubului – Erika Kovacs şi Maria Spirescu – au cucerit medaliile de aur la CE de la Gröningen şi CM de la Monaco în proba de starturi. Preşedinţii clubului: Mihai Moldovan (1972-1973); Kransz Karoly (1973-1977); Sprencz Ferenc (1977-1980); Andrei Daradics (1980-1990); Dietrich Arpad (1990-1991); Dan Lăzărescu (1991-1998); Mezey Emeric Petru (din 1998), Istvan Antal (2001-2008), Abraham Elöd Lajos (2009).

SPORT CLUB *MUŞCELUL*. Unitate sportivă înfiinţată în anul 1969, la Câmpulung, cu performanţe deosebite pe plan naţional şi internaţional la ramurile de sport cuprinse în structura sa organizatorică.

Secţia de atletism (înfiinţată în 1969); palmares: 53 de campioni şi 127 medaliaţi la CN; 12 recorduri naţionale; 8 campioni şi 7 medaliaţi la CB; locul I pe echipe şi III la individual, în proba de heptatlon, la CE, 8 Maeştri ai Sportului (Olimpia Cataramă, Valentina Cioltan, Elena Neacşu, Cristina Dobrinoiu, Mihaela Stănescu, Liodor Pescaru, Petra Văideanu, Livia Simon – unii dintre aceştia activând şi în alte unităţi sportive). Antrenorii care au contri-

buit la pregătirea atleţilor: Emil Drăgan, Ion Dumitraşcu, Elvira Cataramă, Liodor Pescaru, Emilian Georgescu, Elena Simene.

Secţia de box (1969) - a cuprins numeroşi sportivi valoroşi, mulţi dintre ei promovaţi în loturile reprezentative şi în secţiile de box ale altor cluburi care au contribuit la obţinerea unor rezultate de prestigiu: 32 de campioni şi 97 medaliaţi la CN; medaliaţi cu bronz – Mircea Fulger (JO 1984) şi Viorel Ioana (CM 1982); Adrian Preda, Campion European de juniori şi medaliat cu bronz la CM de juniori desfăşurate în 1990; 7 sportivi care au aparţinut acestei secţii au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului (Mircea Fulger, Vasile Cicu, Aurel Simion, Viorel Ioana, Gheorghe Vlad, Anghel Iancu, Mircea David). Antrenorii secţiei: Cristian Panaitescu (Emerit); Gheorghe Vlad, Aurel Simion, Constantin Dia

Secţia de judo (1971) – 17 campioni şi 39 de medaliaţi la CN; performanţe deosebite obţinute de Dragoş Bolbose, Maestru Emerit al Sportului, medaliat cu bronz la CE de juniori din 1986 şi cu aur la ediţia din 1987. Antrenorii secţiei: Ion Duţă şi Bogdan Nistor.

Secţia de lupte greco-romane (1969) - 66 de campioni şi 66 de medaliaţi la CN; 6 Campioni Balcanici, numeroşi sportivi, promovaţi în loturile naţionale şi în secţiile altor cluburi, care au obţinut performanţe deosebite: Ion Dulică – Campion Mondial de juniori (1973), medaliat cu bronz la CE de seniori (1974); Anton Arghira – Campion Mondial de juniori şi medaliat cu bronz la CE de juniori din 1986; medaliat cu argint la CM de seniori din 1989; Marian Ştefan – argint la CE de seniori din 1982; Marian Sandu – Campion Mondial la juniori (1990), medaliat cu argint la CE de seniori (1991), sportiv care şi-a continuat activitatea la *Dinamo* unde a mai cucerit, până în 1998, încă patru medalii de argint şi trei de bronz. Maeştri Emeriţi ai Sportului: Anton Arghira, Ion Dulică, Marian Sandu. Antrenorii secţiei: Constantin Stan (Antrenor Emerit), Lucian Coman (Antrenor Emerit), Ion Dragomir (Antrenor Emerit), Lucian Popescu, Anton Arghira, Dumitru Mâzgaciu.

Secţia de volei (1997) – activitate la nivelul juniorilor, echipa formată din jucători cu dublă legitimare, SC *Muscelul* – CSŞ, câştigând titlul de Campioană Naţională, ediţia 1998-1999. Clubul are în proprietate: teren de fotbal gazonat, cu pistă de atletism şi tribune (10000 de locuri); grup săli de pregătire pentru box, lupte, judo; teren fotbal (2) cu pistă betonată şi tribună (1 500 de locuri); sediu club. În 1973 SC *Muscelul* s-a clasat pe locul III în întrecerea inter-cluburi. Preşedinţii clubului: Alexandru Duţă (1969-1977); Ion Dumitraşcu (din 1977), Vasile Pavelescu, Mircea Fulger.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL ARAD. Înfiinţat în 1973 cu secţii de **atletism, gimnastică, tenis de masă** (preluată de la *Voinţa*), la care ulterior s-au adăugat **tirul** (1991), **judo-ul, înotul** şi **modelismul** (1994). În cadrul clubului au mai funcţionat secţii de **lupte greco-romane** şi de **arte marţiale** (kick-box), haltere şi tenis de câmp. Clubul a avut contribuţii importante, alături de alte unităţi sportive, la dezvoltarea şi afirmarea unor ramuri de sport pe plan intern şi internaţional. Mulţi sportivi şi-au continuat pregătirea în cadrul CSM, fiind ulterior promovaţi în loturile naţionale sau în secţiile altor cluburi fruntaşe, contribuind la obţinerea unor rezultate de prestigiu la JO, CM şi CE şi alte competiţii internaţionale. Printre aceştia se află: Emilia Eberle, Dana Dumitru şi Cristian Leric (gimnastică); Liana Mihuţ, Eva Ferenczi, Magdalena Leszay, Georgeta Cojocaru (tenis de masă); Gheorghe Guşet, Ioan Oprea, Constantin Miclea (atletism); Iulian Raicea, Adrian Todor, Gheorghe Pop, Lucia Mihalache (tir); Roman Codreanu (lupte); Cristian Faur (automodelism); Oana Şandor (arte marţiale). La obţinerea acestor rezultate, în cadrul clubului sau la unele loturi naţionale, au contribuit Antrenorii emeriţi Mihai Breştian şi Lucian Popa (gimnastică), Emil Procopetz şi Magdalena Leszay (tenis de masă), Ion Vasilescu (tir), Mihai Telechi (judo), Fănel Faur (modelism), precum şi ceilalţi valoroşi tehnicieni – Traian Magheru şi Gheorghe Mărgineanu (atletism), Cosmin Cuciurean şi Viorel Bitang (înot), Mircea Budurişan şi Ştefan Koles (tir); Adriana Zamfir, medaliată la CM 1995. În anul 2000, clubul a înregistrat următoarele performanţe pe plan internaţional: medalie de bronz prin Iulian

Raicea în proba de pistol viteză la JO de la Sydney; medalie de bronz prin Otilia Bădescu la CM de tenis de masă în proba pe echipe; Otilia Bădescu, participantă la JO de la Sydney, s-a clasat printre fruntaşele probei de dublu; Mihaela Steff Meruţiu, multiplă Campioană europeană la tineret, medaliată de Cupă Mondială; locul III ocupat de Iulian Raicea la pistol viteză în Cupa Mondială de tir; Bogdan Ţăruş (cu Farul Cţa), medaliat cu argint la CE – 2005, Adina Anton (cu CSM Piteşti), medaliată cu bronz, CE – 2005. În 1998 CSM Arad, cu 206,50 puncte, s-a situat pe poziţia a 20-a în clasamentul celor 256 de cluburi care au contribuit la cucerirea de medalii şi puncte în competiţiile internaţionale oficiale şi pe locul 25 între cele 747 unităţi clasate pe primele trei locuri în CN de seniori, tineret şi juniori. În anul 2000, clubul s-a situat pe locul XV în clasamentul general al unităţilor sportive care au contribuit la performanţe pe plan internaţional şi pe locul V la probe olimpice între unităţile aparţinând MTS. Preşedinţii clubului: Cornel Marian (1973); Ştefan Ziegler (1973-1986); Eugen Roman (1990 - 2007), Viorel Bitang (2007 până în prezent).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL *ARMĂTURA* ZALĂU. Unitate sportivă reprezentativă constituită în 1993 prin fuziunea CSM (club departa-mental înfiinţat în 1973 cu secţii de atletism, lupte, radioamatorism şi volei) şi CS Muncitoresc *Armătura* (înfiinţat în 1972, la început ca asociaţie sportivă cu secţii de atletism, fotbal, lupte şi volei). CSM *Armătura* Zalău, continuatorul tradiţiilor celor două unităţi sportive, a cuprins în structura sa secţiile de atletism, box, lupte libere, tenis, tenis de masă, radioamatorism şi volei feminin (desfiinţată în 1997). Secţia de fotbal a urmat un alt traseu organizatoric (vezi *Armătura* Zalău).

Secţia de atletism, sub îndrumarea Antrenorilor Emeriţi Nicu Lăpuşan şi Teodor Bidian. Sportivii s-au impus pe plan naţional la aruncări (greutate şi suliţă) şi la alergările de semifond şi fond. În ultimii ani s-au realizat rezultate de prestigiu la alergările pe şosea (maraton şi semimaraton). Sportivii secţiei au stabilit mai multe recorduri naţionale (greutate seniori, suliţă senioare, 2 000 m obstacole, 5 000 m junioare, disc tineret, suliţă juniori II, 800 m tineret). În decursul anilor au fost obţinute numeroase titluri şi medalii la CN. În 1998 au obţinut 3 medalii (un titlu) la seniori, 8 medalii (5 titluri) la tineret şi un loc II la juniori. În competiţiile internaţionale oficiale, după 1990, s-au câştigat: un titlu de Vicecampioană Mondială, medalii la CM şi CE de cros în componenţa echipelor naţionale, medalii la Cupa Europei şi CB. Printre autorii acestor performanţe s-au numărat sportivii (unii dintre ei transferaţi la alte cluburi) Felicia Ţilea (Maestră Emerită a Sportului) la suliţă şi Maeştrii Sportului: Sanda Vlad, Cristina Iloc, Margareta (Ghile) Florea, Olimpia Pop, Gheorghe Guşet, Monel Sabou, Vasile Ardelean, Dorel Greţa.

Secţia de box a obţinut numeroase titluri de campioni şi clasări pe locurile II – III la CN de cadeţi, juniori şi tineret. Sportivii cu rezultate deosebite: Nicu Bumb, Viorel Burda, Ioan Dragoş (devenit antrenor al secţiei), Viorel Meleg (campion naţional de seniori în 1998).

Secţia de tenis de masă – echipa participă în Divizia A, în Superliga Naţională. Jucătorul Dan Fărcaş s-a clasat, cu echipa naţională, pe locul I la CE de cadeţi în 1998 (Italia). Antrenorul secţiei: Victor Puie.

Secţiile de tenis şi **de lupte libere** cuprind o serie de tineri care sunt în plin proces de afirmare. Preşedinţii clubului: Mihai Timoc (1973-1979); Ioan Dumuţa (1979-1986); Gheorghe Tadici (1986-1987); Nicolae Sîrbu (1987-1993); Ioan Tulai (1993-1999); Dan Laza (din 1999), Vasile D-tru Ștreang, Silviu Mureșan.

SPORT CLUB MUNICIPAL BACĂU. Unitate reprezentativă a judeţului Bacău şi a sportului românesc, care continuă activitatea CS *Dinamo*, fondat la 4 septembrie 1949 din iniţiativa unui grup de angajaţi ai Miliţiei regionale Bacău, condus de Benedict Teodorescu, care a devenit şi primul preşedinte al clubului. Un merit dosebit l-a avut și Dorin Arădăvoaicei pentru contribuția acestuia la înființarea clubului. Structura organizatorică şi denumirile purtate pe parcursul anilor: 1950-1965 – CS *Dinamo,* club departamental subordonat MI; 1965-1970 – CS

Orăşenesc *Dinamo*, se transformă din club departamental în club orăşenesc, depinzând financiar de MI şi coordonat de organele sportive locale; în 1970 – Sport Club Bacău devine unitate subordonată CNEFS până la sfârşitul anului 1989 şi apoi subordonată MS şi MTS; 2001 – Sport Club Municipal Bacău, făcând parte, ca structură, din sistemul MTS. În primii ani, din cele 7 secţii preconizate şi-au început activitatea doar 4 (fotbal, volei, tir şi atletism), iar după anul 1965 funcţionau 8 secţii (atletism, fotbal, handbal, gimnastică, box, lupte, canotaj, tir). În prezent, SCM Bacău cuprinde în structura sa 11 secţii: atletism (înfiinţată în 1950) – antrenor coordonator Nicolae Mihalache; box (1955) – Antrenor Emerit Relu Auraş; gimnastică (1963) – Cornel Agop; lupte greco-romane (1965) şi lupte libere feminin (1999) – Antrenor Emerit Ticu Grigorescu; natataţie (1987) – Narcis Gherca; sărituri în apă (1987) – Antrenor Emerit Pantelimon Decuseară; tenis (1984) – Mihai Ciuntea; modelism (1997) – Petre Zaharioaie; karate modern (1999) – Doru Botez; kick-box (1997) – Dan Şuhan; judo (2001) – Constantin Manole. În anumite perioade au mai funcţionat următoarele secţii: canotaj (1969-1989); handbal (1956-1973);scrimă (1981-1988); tir (1950-1973); fotbal (1950-1992). În anul 1992, secţia de fotbal s-a desprins din structura clubului, constituindu-se în club profesionist sub denumirile: FC *Constar;* FC *Selena;* FC Bacău; FCM Bacău. SCM Bacău a avut o evoluţie continuu ascendentă, reuşind în ultimul deceniu să se impună printre unităţile sportive de elită ale sportului de performanţă din ţara noastră, cu contribuţii deosebite la atletism, box, lupte, gimnastică, sărituri în apă şi în alte ramuri ale sportului. În perioada 1989-2000, clubul a obţinut peste 1900 de medalii la CN de seniori, tineret şi juniori. În bilanţurile ultimilor doi ani, întocmite pe baza punctajului acordat primilor trei clasaţi la CN, clubul ocupă următoarele poziţii: locul V în clasamentul general al cluburilor şi locul II între unităţile din sistemul MTS în anul 1999; locul VI în clasamentul general şi locul III între unităţile din sistemul MTS în anul 2000. În clasamentele privind contribuţia la reprezentarea internaţională, clubul s-a situat pe următoarele locuri: III în clasamentul general şi I între unităţile din sistemul MTS în anul 1999; locul XXI în clasamentul general şi VIII între unităţile din sistemul MTS (IX la probe olimpice şi IV la probe neolimpice), în anul 2000. Bilanţul realizat de sportivi clubului în anul 2001 pe plan naţional: 18 titluri de Campioni Naţionali la seniori, 8 la tineret, 25 la juniori I şi 37 la juniori II; 208 locuri II-III la CN de seniori, tineret şi juniori; 2 recorduri naţionale; locul IV pe ţară în clasamentul cluburilor care au obţinut medalii la CN. La competiţiile internaţionale oficiale de seniori, tineret, juniori şi cadeţi (CM, CE, Cupe Mondiale şi Europene, JMU şi CB) sportivii clubului au cucerit 20 de medalii în probele individuale şi au contribuit la obţinerea altor 4 medalii în probele pe echipe, rezultate cu care clubul s-a situat pe poziţia a VI-a în clasamentul pe ţară al cluburilor.

Secţia de atletism. În cei 50 de ani de activitate şi în special în ultimul deceniu – în colaborare cu CSŞ – a reuşit să lanseze în atletismul de performanţă numeroşi sportivi care s-au impus pe plan intern şi internaţional. În ultimii 11 ani, atleţii clubului au urcat de peste 200 de ori pe podiumul CN, câştigând numeroase titluri de campioni la seniori, tineret şi juniori. Printre sportivii cu rezultate deosebite care au activat în această secţie (unii transferaţi la alte cluburi) se numără: Valeria Bufanu (medaliată la JO din 1972 şi CE din 1973); Bogdan Ţăruş (participant la JO din 1996, medaliat cu argint la CM de juniori în 1994 şi la CE din 1996 la săritura în lungime); Lăcrămioara Ionescu (locul I la JO ale Tineretului European, medaliată cu aur la CE de juniori din 1997 şi la CE de tineret din 1999 şi cu bronz la CM de juniori, la disc); Mihaela Melinte, cu performanţe remarcabile la aruncarea ciocanului (aur la CE de tineret din 1997, la CE de seniori din 1998 şi la CM din 1999, deţinătoarea unor recorduri mondiale şi europene); Alina Râpanu, cu dublă legitimare (medaliată cu argint la CE de juniori din 1997 la 400 m, bronz la CM de juniori şi la CE de seniori din anul 2000 cu ştafeta 4x400 m); Mariana Solomon (argint la CE de juniori din 1999 la triplusalt); Cristina Fechita (locul IV la CE de tineret din 1997 la aruncarea ciocanului) şi alţii. Mai sunt de reţinut: 2 medalii de aur cucerite de Mihaela Melinte la JMU în 1997 şi 1999, 4 locuri I pe care s-a situat Mihaela

Melinte la Cupa Europei în 1997, 1998, 1999 şi 2000, numeroase titluri şi medalii obţinute la CB. În secţie au activat 10 Maeştri ai Sportului, 2 Maeştri Emeriţi ai Sportului şi trei Antrenori Emeriţi (Cornel Popa, Ion Butnaru, Theodoru Agache). Mai funcţionează ca antrenori Maria Hagima, Gheorghe Neamţu, Mihaela Melinte, Eugen Pereteatcu, Dorin Ursache, Simion Blaga, Lucian Cucoş. Secţia de atletism a urcat de la locul 145 în 1989 la locul I în 1999, când a obţinut titlul de cea mai valoroasă secţie în ierarhia Federaţie Române de Atletism.

Secţia de box a câştigat cu sportivii săi 34 titluri de Campion Naţional (6 la seniori, 12 la tineret şi 16 la juniori), precum şi un mare număr de locuri II şi III la CN organizate pentru aceste categorii. În 1991 a cucerit titlul de Campioană Naţională de juniori pe echipe. Secţia a conlucrat cu diferiţi sponsori, purtând denumirea acestora: *Selena, Koala, Perla Moldovei*. S-au remarcat prin rezultate deosebite pe plan internaţional următorii sportivi care au reprezentat această secţie în anumite perioade: Francisc Vaştag (participant la JO din 1996, dublu Campion Mondial în 1993 şi 1995, dublu Campion European în 1993 şi 1996, locul I la Cupa Mondială din 1994); Claudiu Cristache (bronz la CE din 1993, locul II la Cupa Mondială din 1994); Condurat Dinu (aur în 1972 şi bronz în 1970 la CE de juniori); Nicolae Băbescu (aur în 1972 la CE de juniori); Ion Pall (argint, în 1984, la CE de juniori şi bronz în 1985 la CM de juniori); Ciprian Ciocan (bronz în 1992 la CE de juniori); Viorel Simion (Campion European de cadeţi în 1997 şi de juniori în 1999) şi alţii. Antrenorii secţiei: Relu Auraş (Antrenor Emerit), Mihai Teofil (Antrenor Emerit), Nicolae Cara, Anton Cojan, Marinică Ouatu, Constantin Deju, Ion Gheorghiţă. În 1989 secţia ocupa locul 62, iar în 2003 reuşea să domine autoritar campionatele naţionale de seniori – 7 titluri de campioni naţionali şi alte 5 medalii de argint şi bronz, campionatele naţionali de tineret – 8 titluri şi numeroase medalii de argint şi de bronz; ocupă primul loc în cadrul Federaţiei Române de Box. Francisc Vaştag – dublu Campion Mondial de seniori şi Campion European, deschide o listă de 172 de Campioni Naţionali de seniori, tineret, juniori şi 31 de medalii la CM şi CE. Simion Viorel, Cristache Claudiu, Bali Ovidiu, Alexandru Adrian, Ciocan Ciprian, Baboschi Iosif, Marcu Marius, fraţii Gavril Roland şi Gavril George, Raţiu Iulian, Avramescu Florin. Antrenorul coordonator, Antrenor Emerit Relu Auraş, a reuşit un salt valoric ce l-a propulsat şi la loturile naţionale şi olimpice unde a obţinut rezultate remarcabile. Antrenori reprezentativi: Relu Auraş, Cara Nicolae, Mihai Teofil, Anton Cojan, Marinică Ouatu, C-tin Deju, Ion Gheorghiță.

Secţia de handbal a activat cu echipa masculină în Divizia Naţională, unde s-a clasat de 2 ori pe locul III (1963-1964 şi 1967-1968), de 3 ori pe locul IV şi de 3 ori pe locul V, iar pe plan internaţional a înregistrat 86 de victorii. În perioada 1961-1970 era considerată una dintre cele mai bune echipe din provincie, în cadrul căreia au activat 22 de Maeştri ai Sportului şi 9 Maeştri Emeriţi ai Sportului. Peste 25 jucători au făcut parte din diferite loturi reprezentative, contribuind la realizarea unor victorii internaţionale. Au funcţionat ca antrenori ai echipei: Lascăr Pană – Emerit (de mai multe ori şi antrenor al echipei naţionale), Petre Curelaru, Milu Horobăţ, Mihai Pintea – Emerit. În 1973, secţia îşi încetează activitatea în cadrul clubului, echipa fuzionând cu *Ştiinţa* Bacău, unde şi-a continuat activitatea în prima divizie.

Secţia de lupte greco-romane a obţinut în ultimii doi ani peste 150 de medalii la CN, 8 Campioni Naţionali la seniori şi tineret şi peste 40 de medalii la juniori, 2 titluri de Campioană Naţională cu echipa de juniori (1996, 1999) şi unul cu echipa de cadeţi (1991). Rezultate pe plan internaţional: peste 80 de medalii la concursuri internaţionale şi CB; participanţi la JO: Valentin Rebegea (1992 – locul V, 1996 – locul XI); participanţi la CM şi CE: Valentin Rebegea (bronz la CM de tineret din 1991, argint în 1990 şi bronz în 1991, la CE de juniori, locul IV la CM din 1992); Marian Brade (aur la CM de cadeţi din 1995); Florin Gavrilă (aur la CM de juniori din 1999, argint la CE de juniori din 1998); Eusebiu Diaconu (bronz la CE de juniori din 1999, argint la CM de juniori din 2000), Constantin Bulibaşa (aur la CE de juniori din 2000), Cătălin Matache (locul VI în 1998 şi bronz în 1999 la CM de juniori); Victor Rebegea (bronz la CM de cadeţi din

1992). Au mai participat la CM şi CE: Adrian Popa, Victor Prenţu, Daniel Harasimiuc, Ion Damaschin, Marius Bitere şi alţii. Cel care s-a instalat definitiv în fruntea tuturor este Diaconu Eusebiu, cel care a devenit Campion European de seniori, posesor al bronzului mondial, 5 medalii la juniori, locul VII de la JO de la Atena 2004. Antrenori care au contribuit la dezvoltarea acestei secţii: Mircea Croitoru, Ticu Grigorescu, Ion Butucaru, George Mocanu, Ion Sărban. Din colectivul tehnic mai fac parte Vasile Butucaru şi Gheorghe Panait.

Secţia de sărituri în apă a reuşit în cei 13 ani de activitate să devină una dintre cele mai puternice din ţară, dominând în ultimii ani CN de seniori şi juniori. Un număr de 10 sportivi s-au impus la campionatele internaţionale din 14 tări, precum şi la CB de seniori şi juniori, iar 6 dintre aceştia au cucerit medalii la CM şi CE de tineret şi juniori. Palmaresul internaţional: 8 participări la JO (Gabriel Cherecheş şi Clara Ciocan – 1992; Gabriel Cherecheş, Clara Ciocan şi Anişoara Opriea – 1996 şi 2000); 16 medalii la CE de juniori (5 de aur, 3 de argint şi 8 de bronz); 4 medalii la CM de tineret şi juniori (1-2-1). Printre săritorii care s-au remarcat în mod deosebit, realizând performanţe în premieră, se află: Gabriel Cherecheş (peste 30 titluri de Campion Naţional, participant la 3 CM de tineret şi juniori: 1991 – bronz, la platformă, 1993 – aur, la platformă şi 1995 – locul VI, la trambulină 3 m; 5 medalii la CE de juniori: 2 de aur, în 1992 şi 1995, 2 de argint, în 1992 şi 1993, 1 de bronz, în 1991; în 1994, la 17 ani, a participat la CM de seniori, unde s-a clasat pe locul XVIII); Clara Ciocan (15 titluri de campioană la junioare şi 20 la senioare; medaliată cu argint la CM de juniori; 2 medalii de aur, în 1995 şi 1996, 3 de bronz, în 1992 şi 1993, la CE de juniori; locul IV la CE de seniori în 2000, la sincron platformă); Mihaela Coman (argint la CM de juniori din 1993, aur în 1993 şi bronz în 1994, la CE de juniori); Anişoara Opriea (2 medalii de bronz la CE de juniori, în 1993 şi 1995, locul IV la CE de seniori la sincron platformă în 2000); Andra Opincă (argint la CE de juniori din 2000); Cornel Ardeleanu (bronz la CE de juniori în 2000). Antrenorii care au contribuit la realizarea acestor performanţe: Pantelimon Decuseară (Antrenor Emerit), Ildyko Toth, Cătălin Cazan.

Secţia de gimnastică a activat în colaborare şi cu alte secţii din localitate, sprijinind afirmarea unor gimnaste pe plan internaţional. Pe plan intern, au câştigat de patru ori Cupa FR de Gimnastică (1968, 1969, 1970 şi 1971), CN de maestre (1972), CN de copii (1963) şi s-a situat de două ori pe locul III în CN de senioare (1972 şi 1973). În diferite competiţii internaţionale (CM, CE, CB, cupe şi alte concursuri) gimnaştii secţiei au câştigat peste 100 de medalii. Şi-au adus contribuţia la reprezentarea gimnasticii pe plan internaţional: Felicia Dornea (participantă la JO din 1972 şi la CE); Maria Andrioaie (participantă la CM); Camelia Andronic (medaliată la CB); Gabriela Truşcă (medaliată cu argint la JO din 1976, la proba pe echipe); Gabriela Potorac (2 medalii de argint – pe echipe şi la sărituri şi 1 de bronz – bârnă, la JO din 1988; medaliată cu aur la CE şi cu bronz la CM, în proba de bârnă în anul 1989; 5 medalii la CE de juniori – bronz, în 1986, la paralele, 1 de aur – bârnă, 2 de argint – individual compus şi paralele, 1 de bronz – sol în 1988). Printre antrenorii care au contribuit la pregătirea gimnastelor se află: Mircea Bibere şi Marina Bibere (Antrenori Emeriţi), Cornel Agop, Petrică Măgirescu, Eugenia Prisecaru, Constantin Vrabie, Vasilica Agop, Violeta Gâţu, Dan Pintilie, Ion Ioniţă. Grupa de înot din **secţia de natatie**, în colaborare cu CSŞ, a contribuit la pregătirea unor tineri care s-au afirmat pe plan intern şi internaţional: peste 400 de medalii câştigate la CN de juniori şi copii şi peste 160 de medalii la diferite concursuri internaţionale. Printre sportivii care s-au remarcat, se află: Ciprian Amariei (bronz) şi Alina Tăbăcaru (argint şi bronz) la JO ale Tineretului European în 1995; Aida Puşcaşu (argint şi bronz la CB); Adrian Negru (aur la CB) şi alţii. Una dintre sportivele de valoare ale secţiei este Simona Păduraru Maestră Emerită a Sportului, cu participări la competiţii internaţionale de anvergură cum ar fi: JO – Sydney (loc IV cu ştafeta de 4x200m liber) şi Atena (loc VIII la liber), CM, CE, Cupa Mondială, Circuitul „Mare Nostrum", Cupa Ţărilor Latine –Lisabona, etc. Palmaresul sportivei: 9 medalii la CE, dintre care 3 de aur,

10 medalii la CB de seniori si juniori, 6 titluri de Campion Balcanic juniori, 4 medalii la CB seniori, 5 titluri de Campion Internațional al Franţei, Germaniei, Italiei, Austriei, Belgiei, 3 medalii în etape ale Cupei Mondiale şi circuitului „Mare Nostrum" 2003-2005; 111 titluri de Campion Național al României la toate categoriile de vârstă (seniori, juniori I, juniori II, copii); 485 medalii (locuri pe podiumul naţional) la campionatele şi concursurile republicane oficiale (etape finale); 22 recorduri naţionale ale României (bazin lung + bazin scurt) la toate categoriile de vârstă (seniori, juniori I, juniori II, copii). L-a avut ca antrenor pe Silviu Șalgău până în anul 2004, când a plecat la Dinamo București, pregătindu-se cu Eduard Câșlaru. Antrenorii secţiei: Narcis Gherca, Ovidiu Galeru, Ducu Hermeziu, Mihai Gavriliu, Cornelia Puşcaşu. Se mai remarcă rezultatele obţinute la **secţia de arte marţiale de contact**, prin sportiva Adriana Stan, medaliată cu bronz la CE de kick-box din 1998 (categoria 56 kg) şi cu aur la CE din 2000 (categoria 57 kg). La CM SKUDN – 2010, SCM Bacău a cucerit 18 medalii, Elena Ciosu, Mădălina Pamfil, Cristian Popescu, Vlad Faghian și Mihai Gherman fiind sportivii cu unică legitimare la SCM Bacău, ceilalți cu dublă legitimare, antrenorii acestora – Doru Botez si Petru Cristea. În decursul anilor, funcţia de preşedinte al clubului a fost îndeplinită de următorii: Benedict Teodorescu; Ion Mănoiu; Izu Isac; Carol Grindea (1960-1965); Ioan Bucur (1965-1966); Iosif Ichimaş (1966-1968); Roli Stratulat (1968-1974); Corneliu Costinescu (1974-1990); Dorin Arădăvoaicei (din 1990 - 2006), Claudiu Șerban (2007- 2008), Ion Șarban (2009 – până în prezent).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL BAIA MARE. A fost înfiinţat la 15 februarie 1957, iniţial sub denumirea de CS *Muncitoresc*, iar din 1961, de CS *Orăşenesc,* perioadă în care a coordonat şi activitatea organizaţiilor sportive din Baia Mare şi comunele din împrejurimi. Din 1968 a fost adoptată actuala denumire, având în structura sa organizatorică următoarele secţii: atletism, box şi gimnastică (de la înfiinţare); tir (1969), natație (1970), judo (1989), radioamatorism (1990), culturism (1992). Pe parcursul anilor au mai funcţionat secţiile de schi (transferată la o altă unitate sportivă) şi scrimă (ulterior desfiiţată). De-a lungul timpului, **secţia de box** a CSM Baia Mare s-a situat printre cele mai bune din ţară, având în permanenţă rezultate deosebite pe plan naţional şi internaţional. Printre sportivii care s-au remarcat în ultimii ani îi amintim pe Adriana Hossu - Campioană mondială în 2005, medaliată cu bronz la CM din 2006, Mihaela Mărcuț (actualmente Lupan) - trei ani consecutiv medaliată cu bronz la CE (2003, 2004, 2005), Diana Gherghel - locul 7 la CM în 2006, triplă Campioană Naţională. În ultimii 4 ani (2004-2007) secţia box a CSM a cucerit un număr total de 115 medalii la Campionate Naţionale, Europene şi Mondiale, dintre care 31 de aur. Antrenorul secției, din 1975 este Antrenorul Emerit Gheorghe Man.

Secţia de natație s-a dezvoltat în mod deosebit după 1975, anul când a intrat în funcţiune noul bazin de dimensiuni olimpice, datorită activității remarcabile a Antrenorului Emerit Gheorghe Demeca şi a colaboratorilor săi. Foarte tinerii înotători ai CSM au constituit nucleul centrului de pregătire olimpică organizat la Baia Mare. După 1980, înotătorii clubului au dominat CN de juniori şi copii, majoritatea dintre ei fiind şi componenţi ai loturilor naţionale de juniori. Principalele rezultate obţinute pe plan internaţional: la JO – 4 participanţi la 3 ediţii (1984, 1988, 1992), cu finalişti în 11 probe, care au reuşit să cucerească primele medalii olimpice pentru înotul românesc, prin Anca Pătrăşcoiu, cu medalie de bronz la 200 m spate (Los Angeles - 1984) şi Noemi Lung, cu medalie de argint la 400 m mixt şi medalie de bronz la 200 m mixt (Seul - 1988); la CM din 1986 (Madrid) – 3 participanţi prezenţi în 6 finale, medalie de bronz la 400 m mixt prin Noemi Lung; la JMU din 1987 (Zagreb) - 3 participanţi finalişti în 9 probe, 11 medalii, dintre care 7 de aur (Noemi Lung – 5 şi Anca Pătrăşcoiu – 2), 2 de argint (Anca Pătrăşcoiu) şi 2 de bronz; la CE de seniori (1983-1989) – 6 participanţi, 24 de finalişti, 5 medalii, dintre care una de aur (Noemi Lung), una de argint, în ştafeta de 4x200 m liber (Noemi Lung, Stela Pura, Anca Pătrăşcoiu) şi 3 de bronz (Noemi Lung şi Stela Pura – 2); la CE de juniori (1982-1987) – 7

participanţi, 33 de finalişti, 11 medalii, dintre care 3 de aur (Robert Pinter, Stela Pura - 2), 6 de argint (Anca Pătrăşcoiu – 2, Stela Pura - 2, Andreea Szigyarto – 2), 2 de bronz (Teodora Hauptricht, Andreea Szigyarto) şi contribuţii la câştigarea a 2 medalii de argint şi a uneia de bronz în probele de ştafetă (Andreea Szigyarto, Stela Pura şi Ramona Terşanschi); la CB de seniori (1982-1987) – 71 de medalii (25 de aur, 28 de argint şi 18 de bronz). Pentru rezultatele deosebite obţinute, Noemi Lung, Anca Pătrăşcoiu, Stela Pura şi Robert Pinter au primit titlul de Maeştri Emeriţi ai Sportului, iar alte şase înotătoare pe cel de Maestre ale Sportului. Au fost promovaţi ca antrenori ai secţiei de înot: Marian Slavic, Maricica Sabău, Cristina Domocoş, Claudiu Haidu, Andreea Komaromi, Enikö Palencsar. În ultimii ani secţia şi-a axat activitatea în special pe selecţia şi pregătirea copiilor şi a juniorilor. În 1999 secţia a ocupat poziţia a VII-a în clasamentul celor 34 de unităţi care s-au situat pe primele trei locuri în CN câştigând: 2 locuri II şi 2 locuri III la seniori; 31 de locuri I, 25 de locuri II şi 37 de locuri III la categori-ile juniori I şi II. În acelaşi an, au fost cucerite 3 medalii de aur la CB de juniori prin Felix Szepacher, precum şi alte medalii la diferite competiţii internaţionale organizate în 1999-2000.

Secţia de gimnastică a contribuit la pregătirea şi promovarea unor gimnaste de valoare, remarcându-se în mod deosebit Maestra Emerită a Sportului Rodica Dunca, care a participat la cucerirea primului titlu mondial pe echipe în 1979, la Forth Worth şi s-a clasat pe locul VI la individual compus, a obţinut medalia de argint cu echipa şi locul VII la individual compus la JO de la Moscova (1980), locul I la individual compus la Turneul Campionilor (1980), locul I cu echipa la JMU din 1981 şi o medalie de bronz la bârnă la CE din 1981. O altă gimnastă cu rezultate deosebite a fost Maestra Emerită a Sportului Mirela Paşca – Campioană Europeană la paralele şi locul V la individual compus, la CE din 1990; medalie de bronz cu echipa, locul IV la paralele şi VIII la individual compus, la CM din 1991; medalie de argint cu echipa, la JO din 1992; medalie de bronz la paralele, la CM din 1992. În ultimii ani secţia şi-a orientat activitatea pe pregătirea junioarelor. Printre antrenorii cu contribuţii deosebite se află: Elena Marinescu (Antrenoare Emerită), Alexandru Aldea, Iuliana Simonfi (Antrenoare Emerită), Marina Petrescu şi alţii.

Secţia de atletism a promovat, în ultimii ani, câteva atlete care s-au remarcat cu ocazia întrecerilor din cadrul *Zilelor Olimpice* (1997), CCE (1998), CB de juniori şi seniori (1998-2000), printre care: Alina Lenghel, Adela Dragoş, Mirela Lascău. Antrenori: Viorica Tarţa, Cornelia Deszi.

Secţia de tir a promovat cu prioritate proba de talere skeet în care s-au remarcat Maeştrii Emeriţi ai Sportului Gleb Pintilie (locul XXIII la JO din 1972) şi Attila Ciorba – multiplu Campion Naţional şi Balcanic, component al echipei de skeet care a cucerit primul titlu mondial în 1995, participant la mai multe ediţii ale CM (locul IV în 1990) şi ale concursurilor de Cupă Mondială şi Grand Prix (locurile I în 1998 şi 1999), precum şi Lia Mihaiu – medaliată cu bronz la CE de juniori din 1985, Campioană Balcanică. În ultimii ani, a fost promovată în tirul de performanţă şi sportiva Anca Stănescu (activează cu dublă legitimare CSM Baia Mare – CSA *Steaua)* care a obţinut rezultate promiţătoare la CB şi CE în probele de pistol aer comprimat şi pistol sport, sub îndrumarea antrenoarei Aurora Barbur. La obţinerea rezultatelor secţiei de tir a avut o contribuţie importantă Antrenorul Emerit Emil Marinescu.

Secţia de judo s-a evidenţiat în special la CB de cadeţi din 1998-2000 şi la CN de juniori prin: Alina Catrişcău, Ovidiu Mihuţ, Radu Tilihi, Gabriela Bozai, Daniel Bratu, Ovidiu Dunca şi alţii, sub îndrumarea antrenorilor Vasile Sălnicean și Vasile Pop. În fiecare an, secţia dă sportivi la loturile României. La lotul naţional au fost, de-a lungul timpului, Ovidiu Dunca, Alin Popdan, Gabriela Bozai, Anca Nan, Lenuţa Berinde, Alina Catrișcău, Ovidiu Mihuț. La lotul de cadete sunt, în prezent, Claudia Pop, Olga Rus, Ionela Dîmban, iar la lotul de junioare este Diana Kovacs. La lotul olimpic sunt doi sportivi care acum activează la alte cluburi, dar au plecat de la CSM Baia Mare: Alexandru Sălincean şi Daniel Brata.

Secţia de culturism, sub denumirea CSM *Aurul* Baia Mare, îndrumată de Antrenorul Emerit Iosif Szabo, s-a remarcat prin rezultatele deosebite obţinute de Maeştrii Emeriţi ai Sportului: Vasile Ardel – medaliat cu bronz la CE din 1993 şi 1994, cu argint în 1995, cu aur în 1996 şi cu bronz în 1998; Monica Sas Mureşan – medaliată la CE din 1996 (argint), 1997, 1998 şi 1999 (bronz) şi 2000 (aur la individual şi argint la perechi). La CM din anul 2000, sportiva Monica Sas Mureşan s-a clasat pe locul VI la perechi şi pe XI la individual, argint la C.M. 2002 +57kg, C.E. 1996 57kg. Palmaresul secţiei de **radioamatorism:** un loc II la CMl, locurile I şi II la CN, numeroase diplome la campionatele internaţionale ale Rusiei, Japoniei, Angliei, Asiei şi Oceaniei. Un număr de 5 sportivi de la CSM Baia Mare se află în lotul naţional al României. Antrenor Carol Bugheşiu.

Secţia de rugby s-a înfiinţat în anul 1977 avându-i ca antrenori la seniori Eugen Apjok şi Vasile Lucaci iar la juniori pe Adrian Manolache şi Cristian Bălan. Palmares: 2 ani în diviza B, 28 de ani în super ligă, din care 21 în primele 6 locuri; campioană a României în 1990; un loc II, 7 locuri III, 4 locuri IV, 6 locuri V, 2 locuri VI; câştigătoare de trei ori a Cupei României (1980, 1990, 1999) din 11 finale jucate. Celelalte secţii au desfăşurat o activitate de nivel local şi naţional.

Preşedinţii clubului: Ioan Ignat (1959-1965); Tiberiu Katona (1965-1971); Ion Marinescu (1971-1988); Liviu Cîmpeanu (1988-1990); Emil Marinescu (1990-1991); Petre Miclăuş (o lună); Alexandru Mocanu (6 luni); Valer Cozmuţă (1992-1995); Corneliu Săvoiu (1995-1997); Adrian Arbuzov – Maestru Emerit al Sportului la volei (din 1997), Zamfir Mesaroş (2001), Andrei Sorin Ovidiu (din 2002).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL BISTRIŢA. Unitate sportivă de performanţă, constituită în 1985, prin reorganizarea Clubului Sportiv *Gloria*, înfiinţat în anul 1922. În cadrul CSM şi-au continuat activitatea secţiile de atletism, box, haltere, tenis de masă, schi fond, sanie, culturism, radioamatorism. Fotbalul a adoptat o formulă organizatorică independentă, sub denumirea de FC *Gloria*. Pe lângă CSM funcţionează Centrele naţionale pentru pregătirea juniorilor la haltere şi tenis de masă. Sportivii clubului au cucerit numeroase tiluri de Campioni Naţionali, mulţi dintre aceştia fiind promovaţi în secţiile unor cluburi fruntaşe. Pe plan internaţional, mulţi sportivi ai CSM Bistriţa şi cei care s-au pregătit la Centrele Naţionale, componenţi ai loturilor reprezentative, au obţinut rezultate de prestigiu, printre care se remarcă cele de la: **atletism** – Nadia Sângeorzan (Campioană Europeană de juniori), Ovidiu Tat (Campion European de juniori şi bronz la CE de tineret); **box –** Larisa Pop – medaliată la CE – 2004; **haltere** – Eugen Chivu (Vicecampion European de juniori), Ovidiu Fătu (Campion Mondial de juniori), Ciprian Man şi Claudiu Hegheduş (medalii de argint şi bronz la CE de juniori), Trăian Cihărean – Maestru Emerit al Sportului (Campion European de juniori, aur şi argint la CE, bronz la JO), Mărioara Munteanu, Campioană Europeană şi triplu medaliată CE - 2005, Adrian Jigău, Campion European şi multiplu medaliat CE - 2005. Mariu Gîscan, a obţinut medalia de aur la CE seniori, 2011, în limitele catogoriei de 62 kilograme. **tenis de masă** – Călin Creangă (Campion European de juniori, medaliat la CM şi CE), Mihaela Ştеff (Campioană Europeană de junioare, medaliată cu bronz la CE de seniori). În anul 2000, Mihaela Ştеff a făcut parte din echipa care, la CM de tenis de masă, a câştigat medalia de bronz şi a participat la JO de la Sydney, clasându-se printre fruntaşele probelor de simplu şi de dublu. Adrian Crişan, medalie de bronz CE de la Herning, primul sportiv care aduce prima medalie pentru tenisul de masş masculin românesc după 52 de ani. Antrenori cu rezulte deosebite: Ion Zanca şi Dragoş Mihali la atletism, precum şi Antrenorii Emeriţi Mugur Saranciuc, Ioan Moraru şi Andrei Karaffa la haltere, Gheorghe Bozga la tenis de masă, aceştia îndeplinind în anumite perioade şi funcţia de antrenori ai loturilor naţionale. Bilanţul clubului în 2009 era de patru medalii la CM, 10 la CE, 12 la JB, 75 la Cupe internaţionale şi 320 la concursuri naţionale. Preşedinţii clubului: Radu Vianu (1985-1986); Tiberiu Moldovan (din 1986 - 2001), Adrian Moldovan (2002 – 2008), Maria Rus (din 2009).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL BRĂILA. Înfiinţat la 1 februarie 1969, sub denumirea iniţială de CS *Brăila,* cu secţii la **atletism, box, ciclism, kaiac-canoe**, iar ulterior **dirt-track** (1975), **judo** (1992**) înot,** (1999). Clubul colaborează cu AS *Bilal* Bucureşti în domeniul **ciclismului** din 1994 şi cu LPS Brăila la atletism (din 1997) şi la înot (din 1999), sportivii având dublă legitimare. În clasamentul pe ţară (la CN) al unităţilor de performanţă CSM Brăila a ocupat locul IV în 1999, iar în ceea ce priveşte contribuţia la reprezentarea în competiţiile internaţionale oficiale, locul VI. Pe plan intern, în 1999 au fost obţinute: **la atletism**: 6 titluri de Campioni Naţionali de seniori şi 7, la tineret **La box**: un titlu de juniori II şi 4 locuri III (seniori şi tineret); **la înot**: 10 titluri la seniori şi 16 la juniori, precum şi 18 locuri II - III (s-niori şi juniori); **la kaiac-canoe**: 3 titluri de juniori I, 3 de juniori II şi 8 locuri II - III. Printre autorii acestor rezultate s-au aflat: Ionuţ Pungă cu 6 titluri (atletism); Diana Mocanu cu 11 titluri şi Camelia Potec cu 9 titluri (înot) – ambele cu dublă legitimare CSM-LPS. Pe plan internaţional s-au evidenţiat în decursul anilor: la atletism Doru Oprea, Gina Panait, Victor Grigore, Constantin Ciuplea, iar în 1999 Ionuţ Pungă – Campion European şi Adelina Gavrilă – medaliată cu bronz, ambii la triplusalt, la CE de tineret; la kaiac – Adrian Rusea şi Iulian Luca, Vicecampioni Europeni de juniori în 1981; la box – Cristian Bălan – medaliat cu bronz la CE de juniori din 1993; la înot – Camelia Potec **–** 2 medalii de aur şi o medalie de bronz, precum şi Diana Mocanu – medalie de bronz la CE de seniori şi 3 medalii de aur la CE de juniori desfăşurate, ambele, în 1999. În palmaresul clubului se mai înscriu: Adelina Gavrilă – medalie de bronz la JMU din 1999; 20 de medalii, din care 10 de aur, obţinute în perioada 1982-1999 la CB de seniori (16 la atletism, câte 2 la ciclism şi kaiac-canoe), precum şi 45 de medalii, din care 24 de aur, la CB de juniori (34 la atletism şi 11 la înot) realizate între 1972-1999. Bilanţul clubului s-a îmbogăţit în anul 2000 cu alte performanţe de excepţie: la JO de la Sydney, Diana Mocanu a cucerit 2 titluri de Campioană Olimpică la 100 şi la 200 m spate, rezultat realizat în premieră în nataţia românească, iar Camelia Potec s-a clasat pe locul IV cu ştafeta 4x200 m liber; la CE înotătoarea Camelia Potec a câştigat medalia de aur (4x200 m liber) şi 3 medalii de bronz (200 şi 400 m liber şi ştafeta 4x100 m mixt), iar Diana Mocanu 3 medalii de argint (50, 100 şi 200 m spate) şi o medalie de bronz (4x100 m mixt); la Cupa Mondială, Camelia Potec s-a clasat pe locul I la 400 m liber. Printre tehnicienii cu rezultate deosebite pot fi citaţi Antrenorii Emeriţi de atletism Roman Buzoianu (a antrenat pe Daniela Matei, Rodica Dragu, Eugenia Baciu ş.a.), Ion Moroiu (a antrenat pe Gina Panait, Anişoara Cuşmir, Doru Oprea ş.a.), precum şi Dumitru Mihail (a antrenat pe Ionuţ Pungă, Adelina Gavrilă, Carmen Zamfir şi alţii); Antrenoarea Emerită Laura Sachelarie, care a realizat cu Diana Mocanu cea mai mare performanţă a înotului românesc. Ca urmare a rezultatelor obţinute în competiţiile internaţionale (CM, CE, CB), clubul s-a situat în anul 2000 pe locul VI în clasamentul general şi pe locul II la probele olimpice (între unităţile MTS). În anul 2001, sportivii clubului au câştigat 26 de titluri de Campioni Naţionali la seniori, tineret şi juniori şi s-au clasat de 87 de ori pe locurile II şi III la aceste CN. La competiţiile internaţionale oficiale, de seniori, tineret, juniori şi cadeţi (CM, CE, Cupe Mondiale şi Europene, JMU şi CB) sportivii clubului au cucerit 11 medalii în probele individuale şi au contribuit la obţinerea altor 5 medalii în probele pe echipe. În 2007 sportiva Anamaria Ioniță**, atletism**, obține 1 medalie aur CBde juniori – ştafetă 4x400m, 1 medalie argint CB juniori – 200m plat, 1 medalie bronz CB juniori – 4x100m garduri; Aurel Baciu, component al lotului naţional de seniori şi tineret, obține 2 medalii bronz CB de seniori – 110 m garduri ştafetă 4x100m plat, 1 medalie de argint la Campionatul Internaţional al României – 110m garduri, antrenați de Mihail Dumitru; Daniel Gagiu, 1 medalie argint CB juniori – lungime, 1 medalie aur CN de sală juniori 2 – 60m garduri. La **kaiak – canoe**, Sterpu Rodica, componentă a lotului național de juniori a obținut 1 medalie bronz CM de juniori – 500m, 1 medalie de bronz la CE de juniori – 500m, 2 medalii aur CB de juniori – 500m şi 1000m, 2 medalii aur CB de tineret – 500m şi 1000m, 1 medalie de bronz la Cupa Romaniei – 1000m kaiac (4 vâslaşi)., antre-

nor Florentina Ion. Rusen Alin, component la lotului național de juniori, multiplu Campion Național, medaliat cu bronz și argint la CM - 2007, 1.000m, 3 medalie aur CN viteză juniori 2 – 500m,1.000m şi 500m (2 vâslaşi), 1 medalie aur Cupa României – 1.000m kaiac – canoe, 1 medalie argint Cupa României – 500m kaiac (2 vâslaşi), antrenor Ionel Baciu. Președinții clubului: Adrian Popescu, Tinca Amza (1996 - 2008), Ionuț Boca (2009- 2010), Aurelian D-tru Blănaru (2011-).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL BUCUREȘTI (C.S.M.B.) Înființat în 19 iunie 2007. Consiliul său director este format din Valentin Samungi - director general, Justina Cornel - director general adjunct și Ion Tase - șef serviciu organizatoric. Clubul are 7 secții, toate cu activitate în eșalonul superior: atletism (antrenor AO. Samungi), 40 titluri naționale – baschet (antr. Ostoič, P. Brănișteanu director tehnic) – handbal, feminin (antr. V. Mărgulescu), masculin (antr. Dobrescu) C. Oțelea director tehnic – motociclism (antr. Oct. Vrăjitoru), un titlu național – rugby (antr. D. Neaga), - șah (antr. D. Păsărelu), 6 titluri naționale – volei, feminin (antr. S. Balov), masculin (antr. I. Coiculescu). Din 2012 Director general este numit maestrul emerit al sportului Petre Brănişteanu; în secţia de handbal a fost legitimată Vărzaru Cristina pe postul de jucător-antrenor şi tot aici este numit consilier Cezar Drăgăniţă.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL BUZĂU. A luat fiinţă în 1971 (Hotărârea CNEFS nr. 711/09 iunie 1971) sub denumirea Clubul Sportiv Municipal *Gloria,* cu 4 secţii: box, fotbal, handbal, lupte. Pe parcursul anilor s-au mai adăugat secţiile de atletism, rugby şi tenis de masă. În 1972, echipa de fotbal a promovat în Divizia B, iar în martie 1973 secţia de fotbal a adoptat o nouă formulă de organizare prin constituirea FC *Gloria* Buzău. La 1 februarie 1982 CSM *Gloria* şi-a schimbat denumirea în CSM Buzău. **Secţia de atletism** (înfiinţată în 1974) a realizat un bilanţ prestigios: 67 de medalii la CN, dintre care 28 titluri de campioni; 16 atleţi promovaţi în loturile naţionale; participare la 3 CM (2 de semimaraton şi unul de cros), la 5 CE şi la 12 CB; 3 Maeştri ai Sportului; atleta Medina Tudor, Maestră a Sportului, a cucerit medalia de argint la CM de juniori din 1996 (ştafeta 4 x 400 m) şi pe cea de bronz la CE de juniori din 1997 (400 m garduri); Nicolae Negru – Maestru al Sportului, recordmanul ţării la alergare pe şosea, peste 20 titluri de Campion Naţional şi 14 de Campion Balcanic, fiind participant la 3 CM şi 5 CE. La finele lui 2009 bilanțul secției avea în palmares participarea la 5 CM, 12 CE și 24 CB, unde au obținut 36 de medalii (19-8-9), iar la C N au cucerit 160 de medalii din care 52 de titluri de campion, iar 26 de atleși au făcut parte din loturile naționale, 3 dintre ei devenind Maestri ai Sportului. **Secţia de box,** înfiinţată în 1971, şi-a întrerupt activitatea în perioada 1975-1982, reluând-o în 1983. Palmaresul secţiei cuprinde: 42 de medalii la CN, din care 9 titluri de campioni; 14 sportivi promovaţi în loturile naţionale; două participări la CM, unde s-a obţinut o medalie de bronz la juniori (Ionel Macovei) şi un loc V la seniori, participare la un CE şi la 2 CB (2 medalii de bronz). În cei 27 de ani de existenţă sportivii secţiei au participat la 8 CM, unde au obţinut 8 medalii (1-1-6), la 7 CE, unde au câştigat 5 medalii (2-1-2) şi două CB, unde au cucerit 2 medalii de bronz. La CN, zestrea boxerilor numără 96 de medalii (29-30-37), iar un număr de 23 de pugilişti au fost convocaţi la diferite loturi naționale, printre care enumerăm din generaţia tânără pe Steliana Duţă, Camelia Negrea.
Secţia de lupte libere (înfiinţată în 1971) este una dintre cele mai productive: 134 medalii la CN, din care 57 de titluri de campioni (cele mai multe la nivelul juniorilor); 24 de sportivi selecţionaţi în loturile naţionale; participare la 6 CM (o medalie de aur, un loc IV şi un loc VI la juniori, 2 locuri V la cadeţi), participări la 8 CE (o medalie de argint, 2 de bronz, un loc I V, la juniori, şi un loc VI, la seniori); Dănuţ Prefit – Campion Mondial la juniori (1986), Campion European la juniori (1987) şi medaliat cu bronz la Europenele de juniori în 1986 şi 1988 (a fost promovat la clubul *Steaua*); Florin Ioniţă – Vicecampion European la juniori (1984); Emanoil Radu – medalie de bronz, la juniori şi locul VI, la seniori, la CE din 1978. Pentru rezultatele obţinute, antrenorul Ştefan Isfache a primit titlul de

Antrenor Emerit (1995). În 2009 reprezentanții secției aveau în palmares 7 CM, unde au obținut o medalie de aur și 4 locuri IV-VI, 13 CE, unde au cucerit trei medalii (0-1-2) și câte un loc IV și VI, la 6 CB, unde s-au urcat de 10 ori pe podium (4-4-2). Un număr de 28 de luptători au fost componenți ai loturilor naționale, iar timp de 18 ani, secția a fost nominalizată ca fiind de nivel internațional. La CN, zestrea secției număra 163 de medalii (64-50-49).

Secţia de tenis de masă (afiliată în 1973) a funcţionat, în anumite perioade, în colaborare cu alte unităţi (CS Şcolar – ASA, *Hidrotehnica,* CTM şi Liceul cu Program Sportiv). Pe parcursul anilor a realizat: participări cu echipe în Divizia A sau în Superligă; 166 medalii la CN, dintre care 34 titluri de campion; 44 de nominalizări în diferite loturi; 8 sportivi participanţi la 13 CE de juniori şi cadeţi, care au contribuit la obţinerea a 9 medalii (una de aur, 4 de argint şi 4 de bronz) şi la 13 CB – cu 13 medalii obţinute (4 de aur); cei mai reprezentativi sportivi ai secţiei – Iulia Rîşcanu, Cristinel Romanescu, Beatrice Pop, Lorena Mihai. În 1992, antrenorul secţiei şi al loturilor naţionale, Emilian Băcioiu, a primit titlul de Antrenor emerit.

Secţia de handbal a funcţionat în perioada 1971-1977 cu o echipă feminină în Divizia B. În 1976 a fost preluată în structura clubului **echipa de rugby** de la AS *Constructor,* care promovase în Divizia A, însă ulterior aceasta și-a continuat activitatea la AS *Contactoare* Buzău. În ultimii ani, clubul a colaborat cu AS *Contactoare* Buzău pe linia promovării **rachetomodelismului**, sportivul Lucian Şercăianu reuşind, în anul 2000, să câştige medalia de bronz la clasa S7 şi să se claseze pe locul IV la clasa S5B, la CM. În 2009, bilanțul care marchează succesele sportivilor de la CSM sunt: participarea la 26 de CM, unde au cucerit 23 de medalii (3-6-14) si 17 locuri IV-VI, la 56 de CE, unde au urcat de 39 de ori pe podium (7-10-22) și de 28 de ori s-au clasat pe pozițiile IV-VI, la 53 de CB unde au câștigat 93 de medalii și 801 CN, unde au obținut 962 de medalii dintre care 307 titluri de campion. Directorii clubului: Radu Oprea (1971-1973); Valerian Frăsineanu (1973 – 1996 toamna), Mircea Chisling (1996 – 2009), Mircea Dinu (din 2009).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL CĂLĂRAŞI. Unitate sportivă teritorială înființată prin Ordinul MTS nr. 2519 din 24.09.1990. A avut următoarea evoluţie în structura organizatorică:

Secţia de atletism, înființată în 1991 sub denumirea CSM-*Oţelul*-CSŞ – cu numeroase titluri de campioni naţionali de juniori, tineret şi seniori şi componenţi ai loturilor reprezentative; s-a remarcat atletul Ion Bogde (promovat la *Farul* Constanţa) – Maestru al sportului, multiplu campion naţional, campi-on balcanic, locul V la CM de sală.

Secţia de baschet (1996), cu activitate de nivel naţional.

Secţia de box (1992), sub denumirea CSM-CSŞ-*Optim,* iar din 1998 CSM – *Olimpia,* cu numeroşi medaliaţi la CN şi rezultate deosebite obţinute de: Marian Alexandru, Maestru al sportului, Vicecampion European 1998; Mugurel Sebe, Maestru al Sportului, Campion Naţional; Puiu Victor, campion naţional, locul VIII la CM din 1999, Mihaela Cijevschi, Campionană mondială, CM de la Podolsk şi loc III la CE din Italia.

Secţia de culturism (1991), secţie prestatoare de servicii pentru populaţie.

Secţia de lupte libere din 1991, sub denumirea de CSM-CSŞ-*Oţelul,* iar din 1997, CSM-CSŞ – a avut numeroşi Campioni Naţionali la cadeţi, juniori şi seniori şi rezultate deosebite obţinute de: Bogdan Ciufulescu, Maestru al Sportului (locul V la CE 1993, locurile VIII la CM şi la CE 1994, locul IV la CE 1996, participant la JO 1996); Aurelian Ciufulescu, Maestru al Sportului (locul IV la CM 1993); Andronic Dima, Maestru al Sportului (Campion Naţional şi internaţional al României, locul V la CE şi XII la CM din 1998, locul IX la CE 1999).

Secţia de tenis (1993), cu activitate de nivel naţional. Antrenorii cu rezultate deosebite: Petrică Puran, Daniela Sturz, Georgeta Vasile, Marius Tătaru (atletism); Grigore Bondavali şi Constantin Bebe-şelea (box); Dumitru Chirilă şi Gabriel Moldoveanu (lupte libere).

Canotajul este cel mai bine văzut sport la Călăraşi în momentul de faţă, după Silviu Voinoiu, vicecampion european, existând alți tineri talentați la această secție: Mădălina Buzdugan locul I, CB jun, proba

8+1, locul I, CB jun, proba 4 rame; locul V la Jocurile Olimpice ale Tineretului de la Singapore, în proba 2x- 2010; Deacu Viorica s-a clasat pe locul IV la CM de juniori, Cehia, proba 8+1 – 2010. Sportivii CSM Călăraşi au obţinut în anul 2009 un număr de 72 de medalii la campionatele şi concursurile naţionale şi internaţionale, dintre care cele mai valoroase sunt argintul la CM de canotaj juniori I din Franţa, prin sportivul Silviu Voinoiu şi medalia de bronz obţinută la CE de box senioare din Ucraina prin pugilista Lidia Ion, la categoria 48 kg. Sportivii CSM Călăraşi au obţinut în 2010 un număr de 59 de medalii la campionatele şi concursurile naţionale şi internaţionale.
Preşedinţii clubului: Marius Petrescu (1991-1993); Adela Pricop (din 1994), Adela Alexe(2003 – 2005); Dumitru Chirilă (din 2006).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL CLUJ-NAPOCA. A luat fiinţă în 1961 (până în 1973, sub denumirea de CS *Muncitoresc),* ca urmare a reorganizării activităţii sportive din asociaţiile sportive ale sindicatelor (*CFR, Clujana, Progresul, Spartac, Someşul, Metalul*), având iniţial incluse în structura sa organizatorică 23 de secţii. În anul 2000 clubul funcţiona cu 13 secţii: **atletism, box, ciclism, gimnastică masculină, haltere, înot, judo, lupte, polo, radio, scrimă, şah, tenis de masă.** Ca unitate sportivă teritorială a fost subordonat UCFS, CNEFS şi MTS. În perioada 1961-1967 a avut în răspundere şi coordonare activitatea sportivă a peste 120 de asociaţii din municipiul Cluj-Napoca. Dintre rezultatele deosebite obţinute în cei 40 de ani de existenţă pot fi menţionate: câştigarea a peste 1 265 de titluri de Campioni Naţionali la toate categoriile de vârstă; stabilirea a 996 de noi recorduri naţionale; 1 624 de sportivi promovaţi în diferite loturi reprezentative; cucerirea unui număr de 98 de medalii la CM şi la CE de seniori şi juniori şi a 252 de medalii la CB; câştigarea de 5 ori a CCE la tenis de masă între anii 1961-1967; obţinerea titlului de Vicecampioană Olimpică (1968) şi clasarea pe locul VI la JO din 1972 a atletei Ileana Silai; stabilirea a 5 noi recorduri europene de juniori la haltere. Printre sportivii care au realizat performanţe remarcabile s-au aflat: Ileana Silai - Vicecampioană olimpică Mexic 1968, Vasile Sărucan - medalie de bronz la CE de seniori la saritura în lungime , Eva Mikloş (atletism), Darvas Adalbert- campion balcanic ; Vasile Mârza - loc V la JO Tokyo 1964 , Ioan Miron - medaliat la CM SUA, Remus Cosma - multiplu Campion naţional și Campion balcanic, Boancă Ioan multiplu Campion Național, (**box**); Emil Rusu, Pavel Lupaş - multiplu Campion Național, Vasile Sălăjan multiplu Campion național și câștigător al turului României (**ciclism**); Cristina Itu, Radu Branea, Vanda Hădărean - medaliată la JO Barcelona 1992, Vereș Ciprian medaliat cu bronz la CE de juniori (**gimnastică**); Ioan Buta, Vasile Daniel, Istvan Szabo, Ionut Felecan medaliat la CE de juniori 1992, Tanca Attila triplu Campion Mondial de juniori și triplu Campion European de seniori 1986, Vischi Vasile medaliat la CE 1991, Sorin Șomlea medaliat la Campinatul European, Szabo Istvan medaliat Campionatele Europene de juniori, Buci Antonio 7 medalii de aur la Campionatele Europene de juniori Între anii 2005-2008 și loc IV JO Beijing 2008, desemnat sportivul anului in Cluj 2005-2007, Berchi Dana multiplă medaliată la CE de juniori și CN; (**haltere**); Zeno Opriţescu, Octana Mladin -multiplă Campioană Națională și Balcanică (**înot**); Simona Richter - medaliată la JO de la Sydney 2000, Laura Moise Moricz - triplă Campioană Europeană de seniori și participantă la JO Sydney 2000, Ioana Dinea Aluaș - locul IV la JO Sydney 2000 și multiplă Campioană Europeană și Națională, Marius Bucșa medaliat cu bronz la CE de juniori(**judo**); Gheorghe Marton, Vasile Ciorici, Adrian Stratu (**lupte libere**); Petre Sanda, Motvai Peter, Sabău Radu componenti de lot național și participanți la JOBarcelona 1992; (**polo**); Margareta Mureşan – Marea Maestră Internațională, Olteanu Dorel mare maestru(MM), Breazu Mihai mare maestru(MM), Oltean Liviu, Buza Adrian, Cozma Edith, Maeștrii Internaționali (**şah**); Paneth Farkas - 16 titluri de Campion Mondial, 56 de titluri europene, 56 de titluri Campion Național, 126 titluri de Campion NaȚional cu echipa, 5 titluri de Cupa Campionilor, Carmen Crişan, Radu Negulescu, Dorin Giurgiucă, Gheorghe Cobârzan, Adalbert Rethi, Ligia Lupu (**tenis de masă**); Domnica Costâc, Lia Vanea **(volei**); Vasile Fodorpataki, Vasile Onoiu

(**lupte greco-romane**). În anul 2000 sportivele care activează în **secţia de judo** cu dublă legitimare pentru *CSM-CSU* au realizat următoarele performanţe: Simona Richter – medalia de bronz (categ. 78 kg) şi Ioana Dinea – locul V (categ. 52 kg) la JO de la Sydney; Laura Moise – medalia de aur (categ. 48 kg), Ioana Dinea – medalie de bronz şi Simona Richter – locul V la CE. Dintre tehnicienii care au contribuit la obţinerea acestor rezultate (majoritatea, Antrenori Emeriţi) amintim pe: Gheorghe Biro şi Gheorghe Kiss CălinTătar, Ioan Mănăşturean (atletism); Ioan Chendreanu, Vasile Mârza, Sever Ban (box); Kiss Ioan și Szilagyi Alexandru, Vasile Chiş (ciclism); Tiberiu Roman şi Gheorghe Jakab, Barabaș Petre, Vasile și Ion Felecan (haltere); Octavian Mladin (înot); Eugen Hang (șah); Gheorghe Marton şi Vasile Vişan (lupte libere); Ovidiu Pocol (polo); Bela Gurath, Ladislau Rohony, Mugur Codreanu (scrimă); Farcaş Paneth (tenis de masă); Florin Bercean, Matei Petru și Geanina Andreica (judo); Darvas A., soţii Molnar, Mariana Radvany, Pop Ciprian, Grindean Lucian, Marina Romulus (gimnastică);. În anii 1968, 1969 şi 1970 clubul s-a clasat pe locul II în întrecerea pe ţară dintre cluburile de categoria întâi, iar pentru rezultatele obţinute în 1999 a primit *Diploma de Merit* a MTS. În anul 2001, sportivii clubului au câştigat 31 de titluri de Campioni Naţionali, s-au clasat de 75 de ori pe locurile II şi III la CN de seniori, tineret şi juniori şi au stabilit un nou record naţional. La competiţiile internaţionale oficiale de seniori şi juniori (CM, CE, Cupe Mondiale şi Europene, JMU şi CB) sportivii clubului au cucerit 5 medalii în probele individuale şi au contribuit la obţinerea altor 2 medalii în probele pe echipe. Preşedinţii clubului: Carol Schnofel (1960-1961); Simion Kezdi (1961-1989); Ioan Mănăşturean (1990-2007); Director Coordonator Adjunct Emilian Haitonic (din 2008). O contribuţie importantă la activitatea clubului a adus şi Paul Radvanyi care, începând din 1963, a îndeplinit funcţiile de instructor, organizator, metodist şi vicepreşedinte.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL CRAIOVA. A fost înfiinţat în 1973. Unitate reprezentativă din sistemul MTS, care cuprinde 8 secţii pe ramuri de sport. Rezultatele obtinute la Clubul Sportiv Municipal Craiova sunt numeroase: JO - 3 medalii; CM - 50 medalii; CE - 75 medalii;CB - 300 medalii; CN - 2000 medalii. De 24 de ani, CSM Craiova ocupă locul I în confruntările naționale de atletism, iar de 9 ani, primele două locuri în competițiile naționale de scrimă. **Secţia de atletism** (înfiinţată în 1973) a obţinut rezultate remarcabile: peste 350 de titluri de Campioni Naţionali; între 10 şi 15 atleţi promovaţi anual în loturile reprezentative; peste 100 de medalii la CB; câte o medalie de aur, de argint şi de bronz la JO; 40 de medalii la CM şi 27 la CE; 5 sportivi participanţi la JO; 7 Maeştri Emeriţi ai Sportului. Printre atleţii care au activat în cadrul acestei secţii cu performanţe deosebite s-au aflat: Natalia Andrei-Mărăşescu, Anişoara Cuşmir, Cristieana Cojocaru, Margareta Keszeg, Nuţa Olaru, Daniela Bran, Anca Safta, Claudia Iovan, Cristina Pomacu. În anul 2000 palmaresul secţiei de atletism s-a îmbogăţit cu noi performanţe de prestigiu: Cristina Pomacu – medalie de aur la CM de semimaraton, în proba pe echipe; Cristina Grosu – locul VI cu echipa la CM de cros; Anca Safta – medalie de bronz cu ştafeta 4x400 m la CE; Cristina Grosu – locul V cu echipa la CE de cros. După anul 2000 rezultatele sunt aduse de: Claudia Stef - locul VI - Cupa Mondială 20 km mars 2008, Grand Prix Final locul III 2008; Mihaela Neacșu - participare C.O. Beijing 2008 - proba : 800 m, multiplă Campioană Balcanică; LilianaPopescu locul VI CM de sală 2008 - proba : 1500 m, locul I - Cupa Europei 2008 probele 800 și 1500 m - Campioană JMU – 2005; Marius Ionescu - locul II CE tineret 2005 - multiplu medaliat Cupa Europei și CB - cros și probe de pistă; Ghinea Alexandru - CE de Juniori II 2007 la 3000 obstacole, CB - medalie de aur 2007, loc IV cu echipa Romaniei CE Liga I-a, Campion Național seniori – 2010, antrenor Horia Ștef ; Vădeanu Ionuț - Cupa Europei 2008 - locul III proba : 400 m garduri, CB locul II; Sorescu Cosmin locul VI Cupa Europei 2007, multiplu Campion Balcanic proba : ciocan; Ceici Dănuț - locul III CB seniori 4x100 m – 2008, loc IV echipa României CE Liga I-a – 2010, antrenor Mihai Chelariu; Georgiana Enache, loc II la CB juniori și loc I la CN juniori; antrenor Sebastian Ștef; Ruican Melania - locul II CB juniori 5 km marș;

Sandu Cristina - locul IV CM juniori II – 2007. Antrenori emeriţi: Nicolae Mărăşescu, Horia Ștef și antrenori Ştefan Popescu, Cristeana Matei (Maestră Emerită a sportului), Gabriela Ustabacieff ș.a.

Secția de judo este o secție mai nou înființată și care a avut colaborare cu LPS. Raluca Dumitrașcu, sportivă legitimată la LPS *Petrache Trişcu* - CSM Craiova, medalia de argint de la CE de judo, cadeţi, Sarajevo, 2008, iar Amalia Doană ocupă locul III la CB juniori I si II, 2010 și locul I la CN de juniori.

Secţia de box (înfiinţată în 1973) cu sportivi juniori care au câştigat peste 35 de titluri de Campioni Naţionali sub îndrumarea Antrenorului Emerit Vasile Fântână.

Secţia de călărie (1973) a realizat peste 15 titluri de Campioni Naţionali în probele individuale, iar echipa de seniori a fost campioană în 1979. Secţia dispune de un hipodrom propriu bine dotat.

Secţia de lupte greco-romane (înfiinţată în 1973) – a obţinut peste 50 de titluri naţionale de juniori şi seniori și a reușit prin Ileana Dobrescu locul V la CM juniori, locul VII la CE de juniori în 2010, antrenor Petre Banciu.

Secţia de radioamatorism (preluată de la DTS în 1994), cu peste 90 de sportivi activi care au realizat rezultate notabile pe plan naţional. Organizează anual *Memorialul Savopol* cu peste 200 de participanţi din 20 de ţări.

Secţia de scrimă (înfiinţată în 1982), cu echipă participantă în Divizia A de spadă, a înregistrat peste 25 de titluri de Campioni Naţionali şi 15 balcanice. Spadasinul Robert Rigo a fost medaliat cu argint la CE de juniori din 1998. În cadrul clubului mai funcţionează secţiile de **şah** (1999), - unde au început să apară rezultate: Ioana Stanciu, Andreea Cosman, loc III cu echipa la CB junioare – 2010, antrenor Adrian Georgescu; **tenis** (1998). Preşedinţii clubului: Florea Zamfir (1973-1977); Eugen Ştefănescu (1977- 2003), Sorin Matei (2004 – 2006), Sebastian Ștef (2007 – 2008), Dan Malga – 2009, Caludiu Ștef (din 2010).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL *DANUBIU* TULCEA. A fost înființat la 26 decembrie 1969 sub denumirea de CS de Kaiac-Canoe *Danubiu*, unitate sportivă profilată numai pe kaiac-canoe, cu subsecţii la Murighiol, Jurilovca, Mahmudia şi Somova, care a funcţionat în sistemul CNEFS, iar după 1990 al MTS. De la 1 octombrie 1998 devine club polisportiv, înființându-se secţii la atletism, box, lupte şi volei. La începutul anului 2000, secţiile de atletism şi lupte şi-au încetat activitatea. Clubul a adus o contribuţie deosebită prin cei doi Antrenori Emeriţi – Igor Lipalit şi Grigore Ştefanov – la selecţia, pregătirea şi promovarea în secţiile unor cluburi fruntaşe, în special la CSA *Steaua* şi CS *Dinamo*, a numeroşi kaiacişti şi canoişti, unde s-au consacrat şi afirmat pe plan internaţional, devenind multipli Campioni Naţionali, campioni şi multipli medaliaţi la JO şi CM. Printre aceştia s-au aflat şi Maria Cosma care, în cadrul CS *Dinamo,* a cucerit titlul olimpic şi alte medalii la CM, Vasile Dîba, de asemenea component al CS *Dinamo,* – Campion Olimpic şi Mondial, precum şi Aurel Macarencu, component al CSA *Steaua,* campion şi multiplu medaliat la CM. Antrenorul Emerit Igor Lipalit se află de mulţi ani printre tehnicienii care au pregătit loturile olimpice şi naţionale, inclusiv la JO de la Sydney 2000, având contribuţii d-osebite la afirmarea canoei româneşti. Preşedinţii clubului: Gheorghe Stan (1969-1972); Ion Tursic (1972-1976); Valeriu Simion (1976-1999); Marius Mărgărit (din 1999 - 2003), Valeriu Simion (2003 – 2009).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL *DUNĂREA* GALAŢI. A fost înfiinţat în anul 1958 prin transformarea clubului *Gloria CFR*, sub numele de CS *Orăşenesc* (ulterior a mai purtat şi denumirea de CS *Muncitoresc*). Actuala denumire a fost adoptată din 1966 ca urmare a reorganizării activităţii sportive. În prezent, clubul are următoarele secţii: **atletism, arte marţiale, box, haltere, hochei, lupte libere** şi **greco-romane, kaiac-canoe, patinaj viteză, tenis**. De-a lungul anilor au mai funcţionat secţii de **înot** şi **gim-nastică** (transferate în 1966 la LPS); **polo** şi **scrimă** (desființate**); ciclism** (1974-1976**); patinaj artistic** (preluat de la CSŞ şi-a încetat activitatea); **fotbal** (1988-1990 cu un centru de antrenament pentru juniori); **judo** (desființată). În decursul anilor clubul a pregătit numeroşi Campioni Naţionali şi a

promovat în loturile naţionale şi în secţiile unor cluburi fruntaşe sportivi care s-au afirmat pe plan internaţional ca, de exemplu: la **atletism,** Marghioliţa Matei şi antrenorul ei, Alexandru Dincă, iar în 1998 şi 1999, Romeo Hur-duc (4 titluri naţionale la heptatlon şi decatlon) şi Tiberiu Agoşton (2 titluri la prăjină); la **box,** Adrian Guţu, Ion Sănătescu, Alexandru Barbu, Ion Lungu, Ionel Panaite, Georgică Donici (medaliat cu argint şi bronz la CM de juniori în 1998 şi la CM de seniori, în 1999); Lucian Bute (medaliat cu bronz la CM de juniori – 1998 şi la CM de seniori – 1999). Antrenori: Costică Jelesneac, Geza Füresz, Octavian Tabără (Antrenor Emerit), Şerban Dănilă.

Secţia de hochei a început activitatea în 1970 cu o echipă în Divizia B; ulterior Antrenorii Emeriţi Ştefan Tomovicz şi Ioan Tiron au format o echipă puternică cu jucători selecţionaţi din Bucureşti şi din zona Bucovinei (Octavian Corduban, Sorin Ciubotaru, Adrian Olenici, Doru Moroşan, Constantin Nistor, Gheorghe Huţan şi alţii), pe lângă care s-au pregătit şi afirmat mulţi localnici (Mihai Brandabur, Ion Berdilă, Toni Marcu, Eremia Gherghişan, Cornel Chiriţă şi alţii). Aşa a fost posibilă câştigarea *Cupei României* şi promovarea unor jucători valoroşi în loturile naţionale şi în alte secţii.

Secţia de lupte, aflată sub îndrumarea Antrenorilor Emeriţi Ştefan Babin şi Ion Donose, a pregătit şi promovat luptători care s-au afirmat pe plan intern şi internaţional, printre care: Nicolae Martinescu, Marin Dumitru, Nicolae Horniceanu, Petre Poalelungi, Aurel Neagu, Ion Tecuceanu, Petre Cărare şi mulţi alţii, campioni şi medaliaţi olimpici, mondiali şi europeni. La **haltere**, prin contribuţia antrenorilor Ion Gospodinov şi a lui Pavel şi Gheorghe Gospodinov, ambii Antrenori emeriţi, au fost selecţionaţi şi promovaţi halterofili de primă mărime care s-au consacrat la alte cluburi şi în loturile naţionale, campioni şi medaliaţi la JO, CM şi CE, printre care: Nicu Vlad, Costică Ciobanu, Ion Bălaş, Ştefan Filip, Gheorghe Maftei, Gelu Radu, Gigi Secan, Constantin Jojiţă, Marin Otinceanu, Valeriu Calancea, Campion mondial şi medaliat cu bronz – Turcia 2010, medaliat cu bronz la CM – Coreea de Sud şi alţii. În anul 2000 Mărioara Munteanu s-a clasat pe locurile V la categ. 53 kg (smuls şi total) la CE de haltere. La C.E. juniori I 20 ani Cipru- 2010, Andries Elena 1 loc I și 2 loc II, antrenor Mihai Nicolae.

Secţia de kaiac-canoe (Antrenor Emerit Vasile Mănăilă) a promovat sportivi care au realizat perfor-manţe deosebite pe plan internaţional, printre care: Ion Geantă, Maria Nichiforov, Petrică Dimofte, Dorina Lionte, Ionel Oprea, Antonel Borşan, Petrică Marcov şi alţii.

Secţia de patinaj viteză a luat fiinţă în 1989 sub îndrumarea lui Constantin Ungureanu; ulterior antrenor al secţiei a devenit fostul sportiv Dorin Radu, care a contribuit la pregătirea sportivelor Gina Dima şi Bianca Grigore.

Secţia de tenis (antrenorii Tudorel Bădin, Silviu Sperneac, Alex Suto, Petrică Pavel), beneficiind de terenuri şi o sală modernă, a pregătit numeroşi copii şi juniori pentru performanţă.

Secţia de arte marţiale a fost înfiinţată în 1998 (antrenor Nicolae Milea); sportivii săi au câştigat numeroase titluri de campioni naţionali la toate categoriile de vârstă. La taekwondo wtf sportivii au obținut la C.E. Juniori II Spania 2010, 3 locuri I prin Andreea Marcovi, loc I prin Elena Andreis, la CB – 2010, Bucsan Gerogiana loc I, Palade Iuliana loc II, Nicula Mariana loc II, Ionescu Livia loc III, antrenor Mihai Nicolae. În anul 2001, sportivii clubului au câştigat 37 titluri de Campioni Naţionali, s-au clasat de 53 de ori pe locurile II şi III la CN de seniori, tineret şi juniori şi au stabilit 10 recorduri naţionale. La competiţiile internaţionale oficiale de seniori, tineret, juniori şi cadeţi (CM, CE, Cupe Mondiale şi Europene, JMU şi CB) sportivii clubului au cucerit 7 medalii. Printre cei care au condus destinele acestui club s-au aflat: Ioan Petre, Nicolae Comănici, Georgeta Lazăr,Daniela Antipov, Mihai Brandabur.

CLUB SPORTIV MUNICIPAL IAŞI, a fost înființat în 1967, prin desființarea Clubului Sportiv Muncitoresc Studențesc, transformat timp de două luni în CS Orășenesc și avându-l ca președinte pe Ioan Iacob, după care va primi denumirea de acum și funcționând ca structură de sine stătătoare.

Secția de box înființată în 1984 are ca rezultate: un loc II – 1985 la CM prin Giani Gogol, locul V –

1988 la CE prin Sorin Timofte, un loc III la CM de tineret – 2008 și un loc III la CE de tineret – 2009, prin Dragoș Marin. Secția a câștigat și 31 de titluri la CN. Secția are ca antrenori pe Vasiliu Constantin - Antrenor Emerit, pe Dumitru Agavriloaie și Constantin Dreer.

Secția de canotaj deține 55 de titluri naționale iar pe plan intenațional: un loc II la CM de seniori 1987, prin Liliana Geneș; un loc I prin Mihaela Petrilă la CM de juniori 2009, două locuri II la CM de juniori câștigate de Elena Pleșca în 1986 și Camelia Conțu 1997; un loc III la CM de tineret, 2009, prin Irina Dorneanu, care a câștigat și un loc III la CE de seniori, 2009; Geanina Zlavog - vicecampioană la JMU, 2010. Secția are 4 Antrenori Emeriți: Constantin Cătescu, Valeria Cătescu, Ioan Lazariuc, Adriana Cserhati.

Secția de canotaj, înființată în 1981, are în palmares un loc I la CM de juniori - 2009, prin Mihaela Petrilă, un loc II la CM de seniori – 1987, prin Liliana Geneș, două locuri II la CM de juniori prin Elena Pleșca și Camelia Contu și două locuri III, unul la CM de tineret și celălalt la CE de seniori - 2009, prin Irina Dorneanu. Titlurile naționale obținute sunt în număr de 55, iar Antrenorii Emeriți ai secției sunt: Constantin Cătescu, Valeria Cătescu, Ioan Lazariuc, Adriana Cserhati.

Secția de călărie, înființată în 1960, are la activ 8 locuri I la CB și 14 locuri I la CN. Dintre sportivi reprezentativi ai secției: Bogdan Irimia, Daniela Stimeriu. Antrenorii acestei secții sunt Alexandru Cormanenco și Geoconda Pânzaru.

Secția de culturism, secție tânără, apărută în 2004, are la activ un loc II la CE de juniori, prin Adrian Rădoi, 3 titluri balcanice și 6 titluri naționale. Antrenoare Felicia Purice.

Secția de kaiak – canoe, a obținut două locuri IV la JO de la Barcelona, 1992, prin Carmen Simion, la dublu și kaiak 4; două locuri II la CM prin Valeriu Simon 1987 și în 1993, prin Carmen Simion, iar la CN 16 titluri. Mocamol Gavrilă, antrenorul secției este Antrenor Emerit.

Secția de radioamatorism deține în palmares un loc I la CM din 2009 și alte 3 medalii – un argint și două bronzuri la Cupa Europei 2010, prin Gabriela Ivan; un loc II la CM din 1987 prin Constantin Bălan, iar la Cupa Europei – 2010 Diana Ene – 3 locuri III, Popa Andrei 3 locuri II și un loc III, Mihai Costache – un loc II și un loc III, Adam Grecu – un loc II, Ionela Trofin. La acestea se adaugă și cele 26 de titluri naționale. Antrenorul secției este Gabriela Ivan.

Secția de scrimă – înființată în 1968 – și-a desfășurat activitatea în colaborare cu CSȘ Unirea, ca apoi această dublă legitimare să înceteze. Are în palmares 73 de titluri naționale și rezultate la: JO, Barcelona – 1992 și Sydney – 2000, loc IV, loc III la CM 1993 și 1994, loc III în 1993 la CE, prin Alin Lupeică – Maestru Emerit al Sportului; locul I la CM de seniori – 2009, loc II la CE de seniori – 2009, loc III la CE de juniori- 2007, prin Tiberiu Dolniceanu; loc III la CE de juniori prin Florin Zalomir, 1998; loc III la CM de juniori prin Elena Munteanu. Printre antrenorii secției se numără: Iulian Bițucă – Antrenor Emerit, Ioan Țârdea – Antrenor Emerit, Emilian Nuță – Antrenor Emerit.

Secția de tir cu arcul deține un record european și un loc IV la CE din 1994 prin Constantin Frai și un număr de 221 titluri naționale.

Tenisul de masă are un loc II la CE, prin Nicoleta Spiridon și 11 titluri naționale, antrenor Gabriel Simionescu, Nicoleta Spiridon ș.a. Președinții clubului au fost: Ștefan Oprea (1968), Costache Rusu (1969), Constantin Herman (1969 – 1973), Octavian Neagoe (1973-1977); Marcel Racoţi (1977-1979); Florin Popovici (1979-1997); Adrian Poeană (1997 - 2009), Câtea Vasile (2009), Nucu Antohi (din noiembrie 2009).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL ONEŞTI. A luat fiinţă la 1 august 1973 (iniţial sub titulatura de Club sportiv orăşenesc, având şi atribuţii de organism sportiv teritorial), cu secţii de haltere, lupte libere, atletism, modelism, tenis, judo, culturism, canotaj. Până în 1999 clubul şi-a înscris în palmares: peste 500 de medalii la CN de seniori şi juniori, dintre care peste 130 de titluri de campioni; 24 de recorduri naţionale; peste 90 de sportivi promovaţi în loturile reprezentative şi în secţiile unor cluburi fruntaşe; 35 de Maeştri şi 4 Maeştri Emeriţi ai portului; doi Antrenori Emeriţi; 56 de medalii (13

de aur, 24 de argint şi 19 de bronz) la competiţiile internaţionale oficiale (2 medalii la JO, 10 la CM, 21 la CE şi 23 la CB).

Secţia de atletism care a funcţionat între 1975-1978 și reînființată apoi în 1994, cu rezultate pe plan naţional şi balcanic, la nivel de juniori, în prima parte, ca după 2009 secția să devină de nivel olimpic. Reprezentantele de seamă a acestei secții sunt Mirela Lavric - Campioană Mondială la tineret - 800m, dublă Campioană Mondială la juniori și 2 titluri europene la juniori 1 și juniori 2; Cristina Negru – vicecampioană mondială, loc III la CE și la CB. Cel care a contribuit la obținerea acestor rezultate este antrenorul Gheorghe Ardelean.

Secția de gimnastică, apare târziu, la inițiativa noii conduceri a clubului, care a realizat o colaborare cu LPS de gimnastică, *Nadia Comăneci,* pe linia afirmării acestei ramuri de sport. Gimnasta Andreea Isărescu, care reprezintă aceste două unităţi sportive, a contribuit la cucerirea titlului de Campioană Olimpică de către echipa naţională la JO de la Sydney 2000, iar la CE s-a clasat pe locul III cu echipa şi pe locul IV, la paralele. Alte rezultate adăugate la palmaresul clubului sunt medalia de argint la CM și cea de bronz la CE, obținute de Diana Chelaru.

Secţia de haltere (înfiinţată în 1973), îndrumată de antrenorii Mugur Saranciuc – (Antrenor Emerit), Marin Zăldoi şi Gheorghe Maftei, a realizat până în anul 2000: 233 de medalii la CN (47 de titluri); 21 de recorduri naţionale; 18 sportivi în loturile naţionale; medalie de argint la JO; 3 medalii de bronz la CM; 5 medalii de argint şi 8 de bronz la CE; 2 Maeştri Emeriţi şi 16 Maeştri ai Sportului. Sportivii care au contribuit la obţinerea acestor rezultate: Gelu Radu (transferat la ASA Târgu Mureş), Cristian Mateeş, Dorel Mateeş, Gheorghe Maftei, Gavrilă Axinte, Sebastian Dogariu, în 2005, Qatar a câştigat la CM două medalii de argint şi a doborât două noi recorduri naţionale, triplu medaliat european la CE de la Sofia ş.a. Din 2000 secția are rezultate mai mult pe plan național, astfel că din 2009 până în prezent se mai adaugă un număr de 60 de medalii obținute la CN.

Secţia de lupte libere (1974), având ca antrenori pe Cornel Cristuţ – Emerit şi Iordache Mustea, a obţinut: 51 titluri de Campioni Naţionali şi 68 sportivi clasaţi pe locurile II şi III; 20 de sportivi promovaţi în loturile reprezentative; 1 titlu de Maestru Emerit şi 7 de Maeştri ai Sportului; 10 medalii la CM şi CE şi 6 medalii la CB. Dintre sportivii promovaţi în loturile naţionale s-au remarcat: Vasile Puşcaşu (transferat la CS *Steaua*) – Campion Olimpic în 1988, medaliat la CM şi CE, Marcel Popa, Paraschiv Fănică, Petrişor Cruceanu, Viorel Andraş, Ştefan Vizitiu, Mircea Gutus. După 2000 secția nu mai obține rezultate notabile pe plan internațional.

Secţia de canotaj (1973-1978), sub îndrumarea antrenorului Mihai Drăghici, a realizat: 4 titluri de campioni şi 7 locuri II - III la C.N.; peste 20 de sportivi promovaţi în loturile reprezentative, mulţi dintre aceştia transferaţi la alte cluburi. Cea mai reprezentativă sportivă a fost Florica Lavric (transferată la CS *Viitorul* şi ulterior la CS *Steaua*), care a cucerit titlul de Campioană Olimpică (în 1984), 2 medalii de argint şi una de bronz la CM.

Secţia de judo, înfiinţată în 1973 (antrenori Gheorghe Iacob şi Constantin Coman), a înregistrat următoarele rezultate, în colaborare cu CSŞ Oneşti: 42 de medaliaţi la CN, dintre care 12 au devenit campioni; sportivele Laura Moise şi Ramona Enache medaliate la CE; printre cele remarcate aflându-se şi Claudia Enache, Alina Sandu ş.a. (unele sportive au fost transferate la alte unităţi). În structura clubului mai funcţionează următoarele secţii: **modelism** (1976) – 94 medalii la CN (15 campioni), 3 recorduri naţionale, 5 sportivi promovaţi în loturi, 10 Maeştri ai Sportului; **tenis** (1994) şi **culturism** (1994), cu rezultate de nivel naţional. În ultimii ani clubul a realizat o colaborare cu LPS de gimnastică pe linia afirmării acestei ramuri de sport. Gimnasta Andreea Isărescu, care reprezintă aceste două unităţi sportive, a contribuit la cucerirea titlului de Campioană Olimpică de către echipa naţională la JO de la Sydney 2000, iar la CE s-a clasat pe locul III cu echipa şi pe locul IV, la paralele. Preşedinţii clubului: Gheorghe Poenaru (1973-1992), Valeriu Bohălteanu (1992-1993), Cornel Cristuţ (1993-1994), Eugen Eftimiu (1994 - 2009), Ingrid Istrate (din 2009).

CLUB SPORTIV MUNICIPAL ORADEA, înființat la 1 iulie 2003. Secțiile clubului sunt: handbal, baschet polo pe apă și judo. Cea mai galonată secție este cea de **judo**, care deține 4 titluri de Campioană Națională, 3 Cupe ale României, peste 15 sportivi ai secției fiind componenți ai loturilor naționale. Dintre aceștia, Daniel Fîșie este multiplu Campion Național de seniori, dublu Campion European la juniori și tineret în 2006 și primul participant la JO Atena 2004, iar Constantin Cojoc, Daniel Matei, Marian Halsz și Adrian Checiu sunt componenți ai lotului olimpic.

Secția de polo pe apă, are 5 poloiști componenți ai loturilor naționale, cu contribuție la locul IV, obținut de națională României la CE de la Belgrad. Echipa orădeană este singura echipă românească ce reușește, după 1990, să treacă de 2 tururi ale Cupei Campionilor, calificându-se în premieră în optimile de finală ale Cupei Ligii Europene de Natație. Secția preia juniorii clubului Crișul Oradea. Preşedinţi: Florin Birta, Ion Alexandrescu, Frenţ Gheorghe.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL PANDURII TÂRGU JIU. Unitate sportivă reprezentativă a municipiului Târgu Jiu şi a judeţului Gorj, înfiinţată prin Hotărârea CNEFS nr. 1599/11.09.1989. Clubul a preluat în structura sa organizatorică: centrul de lupte libere (înfiinţat în 1981 pe lângă CJEFS); centrul de box (1982); secţia de fotbal a AS *Gloria – Pandurii* (1985) – cu echipă în Divizia B; secţia de atletism de la AS *Voinţa* (1965); radioclubul judeţean (1976). Principalele realizări ale secţiilor care funcţionau în 1999:

Secţia de atletism (secţie cu rezultate notabile pe plan intern şi internaţional): peste 40 de titluri de campioni şi numeroase recorduri naţionale în probele de semifond, fond şi obstacole; componenţi ai loturilor reprezentative; campioni şi medaliaţi la CB şi la alte competiţii internaţionale; printre atleţii evidenţiaţi se numără – Viorica Ghican (Maestră a Sportului), Luminiţa Gogârlea, Ion Avramescu, Ionuţ Bură, Constantina Diţă, Radu Stroia şi alţii, sportivi care au fost promovaţi în loturile naţionale, cel mai reprezentativ fiind Daniel Lingurici (Maestru al Sportului), CampionNnaţional şi Balcanic, medaliat la Centura de aur şi alte turnee internaţionale.

Secţia de lupte libere: 6 titluri naţionale obţinute în perioada 1990-1996, având şi sportivi promovaţi în loturile de juniori şi seniori.

Secţia de handbal (1993): cu echipă masculină promovată, în 1996, în Divizia A, iar în sezonul 1997-1998, în Superligă.

Secţia de radioamatorism: 5 titluri naţionale, 2 Maeştri ai Sportului (Marcel Crivănaşu şi Sorin Numară) şi un sportiv în lotul naţional (Adrian Marcu), participant la CM şi CE.

Secţia de tenis (1991) – 2 titluri de Campioni Naţionali în 1995 şi 1998.

Secţiile de baseball (1995) şi **orientare sportivă** (1996) desfăşoară o activitate de performanţă la nivel naţional. În anul 2001, sportivii clubului au câştigat 26 de titluri de Campioni Naţionali şi s-au clasat de 46 de ori pe locurile II şi III la CN de seniori, tineret şi juniori. La competiţiile internaţionale oficiale sportivii clubului au cucerit 3 medalii în probele individuale şi au contribuit la obţinerea altor 5 medalii în probele pe echipe.

Conducerea clubului: Ion Corlan (1989-1990); Mihai Andrei (1990-1992); Liviu Andrei (1993-1995); Ion Bură (1995-1998); Mihai Andrei (1998-1999); Constantin Niculescu (din 5 aprilie 1999), Mihai Prunariu (până în 2008), Sorin Vintilescu, Mihai Prunariu (din 2010).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL PITEŞTI. A luat fiinţă în 1962 sub titulatura de Clubul Sportiv Orăşenesc, având în coordonarea sa şi activitatea celor peste 30 de asociaţii sportive din oraşul Piteşti. Devine club municipal în 1968. Evoluţia structurii organizatorice a secţiilor: **box** (înfiinţată în 1962); **lupte** (1962-1977), secţia fiind transferată la *Lupte Club Dacia"*; **atletism** (1965); **haltere** (1966-1975); **handbal masculin** (1967-1975); **gimnastică** (1968-1975); **tenis de masă** (1968-1975); **canotaj** (1971), transformată în secţie de **kaiac-canoe** în 1972; **judo** (1973); **radioamatorism** (preluată în 1974 şi transferată în 1980 pe lângă CJEFS); **înot** (1983); **baschet feminin** (1995). În prezent clubul funcţionează cu 6 secţii: **atletism, baschet, box, înot, judo**

şi kaiac-canoe. În decursul anilor, CSM Piteşti a obţinut numeroase titluri şi medalii la CN şi CB, a promovat sportivi valoroşi în loturile naţionale de atletism, lupte, înot, kaiac-canoe, care au cucerit medalii la competiţiile internaţionale oficiale.

Secţia de lupte, sub îndrumarea Antrenorilor emeriţi Emil Bălănescu şi Cornel Petrescu, a contribuit la afirmarea luptătorilor: Mihai Boţilă – 2 medalii de aur la CE de juniori din 1970 şi 1972, medalie de argint în 1976 şi de bronz în 1977 la CE de seniori, locul IV la JO din 1976; Ion Dulică – medalie de bronz la CE (1974), locul V la CM (1975). Din generația anilor de după 2000, se remarcă Aurelian Leciu, care obține locul III la CE de juniori - 2006 și locul VII la CM de juniori din 2005.

Secţia de kaiac-canoe, în cadrul căreia s-au remarcat: Ion Miloşoiu – locul IV la CE de juniori (1981) şi Constantin Lupu – medalii de argint şi de bronz la CM de juniori din 1987 (antrenor, Florin Uţă), precum și Mihai Comandaşu – 3 medalii de aur la CM de juniori din 1999 (antrenor, Ioan Sipoş), continuă cu George Ghițulescu ce va obține locul II la CM de juniori – 2007, două locuri II la CE de juniori și trei locuri I la CB; Florică Florian și Alexandru Tolea tripli Campioni Balcanici, Criatian Mihai cu două locuri II la CE de juniori și alte medalii de bronz; Robert Marinescu, două locuri II la CB.

Secţia de înot, sub conducerea Antrenorilor Emeriţi Gica Deac şi Petre Deac, a promovat înotători valoroşi medaliaţi la CE de juniori (Loredana Zisu, Ileana Buciu, Cristina Vintilă, Nina Băroiu). S-au mai remarcat: Larisa Lăcustă – medaliată cu aur şi argint la CE de junioare din 1994 şi cu argint la CM senioare din 199, participantă la JO din 1996; Raluca Udroiu – medaliată cu aur la CE de junioare din 1998, locul IV la CE de senioare din 1999; Beatrice Câşlaru (transferată recent în cadrul secţiei) – 3 medalii de argint şi una de bronz la CE din 1999. Palmaresul secţiei de înot a înregistrat în anul 2000 noi performanţe de excepţie; Beatrice Câşlaru a cucerit medalia de argint la 200 m mixt, pe cea de bronz la 400 m mixt şi s-a clasat pe locul IV cu ştafeta de 4x200 m liber la JO de la Sydney; la Cupa Mondială, Beatrice Câşlaru s-a clasat pe locurile I la 200 şi 400 m mixt; la CE au fost obţinute 3 medalii de aur şi o medalie de argint prin Beatrice Câşlaru, şi o medalie de bronz prin Raluca Udroiu şi Beatrice Câşlaru, precum şi o clasare pe locul V prin Nicolae Ivan. Generația anilor 2000 – 2010 va da și ea înotători cu multiple participări la CB, CE și Cupe Mondiale. Dintre aceștia enumerăm pe: Ionela Cozma, care la CM de tineret – 2006, obține un loc I și două locuri II, la CE de seniori se clasifică pe locul VII, locul II și III la CE de juniori, multiplă Campioană Balcanică și mai multe locuri II și III, în perioada 2004 – 2006; Ioan Gherghel, loc II la CE de seniori – 2004 și două locuri III la Cupa Mondială – 2005; Andrei Mincă, multiplu Campion Balcanic la juniori și multiple locuri II și III în perioada 2003 – 2005; Valeriu Preda, participant la JO din 2008, Alexandra Bejinariu, Campioană Balcanică și multiple locuri II și IIIl la CB de juniori; Elena Samuilă, multiplă Campiuoană Balcanică la juniori – 2004, Cătălin Cosma, Vlad Pătru, Andrei Ioniță, Alexandra Dobrin, Alin Mihalca, Sebastian Tecar, Campioni Balcanici la juniori și alții.

Secţia de atletism este o secție ce a avut mereu atleți de valoare, dintre sportive s-au evidenţiat: Doina Anton – medaliată cu bronz la CE din 1973 şi 1975, participantă la JO din 1976; Adriana Dumitru – medalie de bronz la CM de juniori (1986) la proba de 800 m şi Georgeta State – medalie de argint cu echipa la CM de alergare pe şosea şi locul V la individual (1991). Antrenor: Dan Betini. După 2000 sportivii cu rezultate sunt: Adina Anton – lungime, medaliată cu argint și bronz la CE de juniori și Cupa Europei, un loc IV la JMU – 2005, Campioană Balcanică – 2004; Otilia Eșanu – câștigătoarei a Cupei Europei la 4x400m plat – 2004 și Campioană Balcanică; Cristina Vasiloiu, dublă Campioană Europeană la juniori, în probele de 1500 și 300m, anii 2006, 2007 și loc I la Cupa Europei, dublă Campioană Balcanică, 2006 - 2007; Daniel Donovici – triplusalt, multiplu Campion Balcanic și participant la CM și CE; Ioana Drăgan, loc VII la CM de juniori, 2009 la 1500m și Campioană Balcanică; Ionuț Enache, Campion Balcanic la seniori la 3000 obstacole - 2005, loc II la Cupa Europei – 2009; Bogdan Vîlcu, Campion Balcanic și loc IV la

CE de tineret; Adrian Cîrnaru, multiplu Campion Balcanic la tineret.

Secția de judo are ca sportivi mai reprezentativi pe Loredana Roibu cu locul VII la CM de tineret și două locuri III la CB 2003, 2004 și Eugenia Vlad cu locul II și III la CB de senioare 2004 – 2005. Pe baza contribuţiei la obţinerea medaliilor şi punctelor la JO, CM, CE şi CB, CSM Piteşti s-a situat, în anul 2000, pe locul V în clasamentul general al unităţilor sportive şi pe locul I (probe olimpice) între unităţile aparţinând MTS. Preşedinţii clubului: Cornel Mitroi (1962-1964); Alexandru Namu (1964-1974 şi 1980-1988); Ştefan Trache (1974-1977); Nicolae Mihăilescu (1977-1980); Alin Dinu (1988-1990); Ștefan Mazilu (1990-1994); Constantin Găvănescu (1994); Gheorghe Dinu (1995 - 2007), Driga Sergiu (2008 - 2009), Narcis Iordache.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL REŞIŢA a luat fiinţă în luna decembrie a anului 2001, având în structura următoarele secţii: atletism, box, culturism, gimnastică, înot, lupte, patinaj, radioamatorism şi tenis. Complexul clubului poartă numele celui ce a reprezentat cu cinste școala reșițeană - Francisc Vaștag.

Secția de box a fost reprezentată de Francisc Vaștag, Maestru Emerit al Sportului, primul Campion Mondial din istoria boxului românesc, care a început să practice boxul la CSM Reşiţa, fiind descoperit de antrenorul Vasile Bala. A concurat apoi, sub culorile cluburilor Dinamo Bucureşti, Selena Bacău şi Freedom Star Farul Constanţa. Palmaresul sportivului: campion european de juniori la Broendbey (1987) şi mondial la Havana, în 1988. A câştigat 3 medalii de aur la CM de seniori: Moscova (1989), Tampere (1993) şi Berlin (1996) şi una de bronz la Sydney (1991). A fost dublu campion european, la Bursa (1933) şi Vejle (1995). A ocupat locul I la Cupa Mondială de la Bangkok (1994), locul I la Jocurile Bunăvoinţei de la Seattle (1990) şi a fost de 7 ori câştigator al „Centurii de Aur" din Bucureşti, câştigând şi multe alte turnee interne şi internaţionale.

Secția de lupte, a renunțat din 2009 la luptele greco – romane, rămânând doar luptele libere, cu care secția a obținut rezultate deosebite pe plan național, reușind în mai toți anii de când și-a început activitatea să-și adjudece titlurile de Campioni la juniori. Printre reprezentanții de frunte: Diana Mudrag, care în 2004 a câştigat toate competiţiile la care a participat, CN, şcolare de cadeţi şi juniori, medalia de aur la CN de seniori şi Internaţionalele României. Tot în acel an a luat aurul la CE de cadeţi şi a ocupat locul IV la CE de juniori. În 2006: două medalii de bronz la CE şi CM de junioare şi loc V la CM de senioare; Andrei Franț, loc V la CM de juniori - 2010; Emilia Alina Vuc loc III – CE de cadeţi Sarajevo, antrenor al acestei secții find Antrenorul Emerit Adrian Dacica.

Secția de înot a început să obțină rezultate bune încă din primul an de activitate, sportivele Rădăslavescu Raluca și Nada Cocar, urcând pe podium la CB din 2003. Sportivii care au adus cele 69 de medalii au fost pregătiți de antrenorii Adina Schuster, Marius Crețan și Mihai Popilian.

Secția de atletism este recunoscută prin sportivii ce practică proba de marș, aceștia aflându-se în permanență pe podiumul naționalelor.Antrenorii secției Iosif și Octavian Măzăran.

Secția de gimnastică dă constant sportivi pentru lotul național al României, antrenorii acestora fiind de ani buni Elena Checicheș, și Virgil Achim. Președintele clubului Fîc Rusalin.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL SFÂNTU GHEORGHE. A luat fiinţă la 27 octombrie 1973, iniţial sub denumirile de *Oltul,* apoi CS *Muncitoresc,* prin preluarea secţiilor de **fotbal** şi **handbal feminin** de la AS *Textila* şi a celei de **lupte libere** de la AS *Autosport.* În 1981 au mai fost organizate secţiile de **atletism, tenis** şi **handbal masculin,** iar în 1999 secţia de **gimnastică.** Clubul a activat în sistemul unităţilor CNEFS, iar după 1990, ale MTS.

Secţia de handbal feminin a avut o contribuţie deosebită la pregătirea şi promovarea unor jucătoare în loturile naţionale şi în echipele unor cluburi din ţară şi de peste hotare. Din echipa care a promovat în Divizia A în 1982 şi ulterior, s-au remarcat: Edith Török, Maria Török, Doina Rodeanu-Kopacz, Rita Florea, Tunde Kibedi, Ana Maria Raduly, Anca Niţu, Adina Ion, Piroşka Ferenczi, Kinga Laszlo.

Echipa masculină (de handbal) l-a promovat pe Alexandru Stamate.
Secţia de lupte a pregătit numeroşi sportivi – multipli Campioni Naţionali şi Balcanici.
Secţia de atletism s-a evidenţiat prin rezultatele sportivilor săi la cros, semifond şi fond. Sportivii ultimilor ani – Vasile Alexandru, Ovidiu Olteanu, Stela Olteanu, Florin Ionescu, Simona Ionescu, Adrian Maghiar, Csaba Fekete – au fost selecţionaţi în loturile naţionale participante la JO, CM şi CE. Clubul dispune de un modern stadion de atletism. O contribuţie importantă la afirmarea atletismului din Sfântu Gheorghe a adus Antrenorul Emerit Carol Şanta. Preşedinţii clubului: Ianoş Vass, Mihaly Lazăr, Istvan Farkaş, Sever Rădăcuţă, Mircea Boriceanu, Gyozo Ferencz, Horea Banea, Istvan Frenko, Santa Carol.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL SIBIU. A fost înfiinţat în anul 1959, iniţial sub numele de CS *Muncitoresc*, cu secţii de **atletism**, **box**, **călărie**, **fotbal**, **gimnastică**, **handbal feminin**, **rugby**, **volei feminin**. Modificările în structura organizatorică şi principalele realizări ale secţiilor, pe parcursul anilor, evidenţiază contribuţia acestei unităţi la dezvoltarea sportului de performanţă.
Secţia de atletism, înfiinţată în 1959 (antrenori: Dumitru Dobrescu şi Günther Arendt), a pregătit o serie de atleţi Campioni Naţionali şi componenţi ai loturilor reprezentative, printre care: Vasile Bichea Campion şi recordman la 3 000 m obstacole, participant la JO din 1980); Karoly Raduly (suliţă); Gheorghe Dinu (prăjină) şi alţii. După 1990, s-a lucrat în colaborare cu CSŞ *Şoimii*, sportivii având dublă legitimare (antrenori: Petre Manu şi Delia Olteanu-Bădescu), în această perioadă remarcându-se: Claudia Isăilă (campioană mondială de junioare la aruncarea suliţei în 1992); Elena Hila (Campioană Balcanică, finalistă la CM de seniori din 1999 la aruncarea greutăţii, locul II cu echipa României la *Cupa Europei* în 1999); Daniela Cârlan (Campioană Balcanică, Vicecampioană Europeană de junioare în proba de marş, în 1999).
Secţia de box (1959), având ca antrenor pe Victor Alexandru, iar din 1965 pe Nicolae Negrea, a câştigat titluri de campioni şi vicecampioni de seniori şi juniori. Din 1994 s-a profilat pe juniori (unii cu dublă legitimare), printre cei remarcaţi aflându-se Gheorghe Greuruş, participant la CM de juniori din 1998 (antrenori: Gheorghe Niţă şi Emil Bihorean).
Secţia de călărie (1959) a cucerit numeroase titluri de Campioni Naţionali şi Balcanici, în probele de obstacole şi dresaj, prin: Alexandru Bozan, Gruia Deac, Ioan Tincu, Ionel Bucur, Mircea Neagu, Cristina Ciocan, Dumitru Roşca, o mare parte dintre aceştia, Maeştri ai Eportului, componenţi ai loturilor naţionale. Alexandru Bozan s-a clasat pe locul V cu echipa României la JO din 1980. Antrenori: Alexandru Purcherea, Dumitru Stoian, Calistrat Smarandache, Horst Hiesch, Alexandru Bozan, Gruia Deac, Aurel Lepăduş.
Secţia de judo, înfiinţată în 1970 sub îndrumarea Antrenorului Emerit Ovidiu Bucur, a obţinut numeroase obţinut numeroase titluri de Campioni Naţionali (Ioan Buzic, Ioan Melinte, Ioan Domnar, Patriciu Petridean, Alexandru Toth). În 1997 secţia este transferată la AS *Carpaţi* Mârşa, iar în 1996 este reînfiinţată, activând în colaborare cu CSŞ (antrenor Ioan Domnar). Între 1996-1999, au fost câştigate 10 titluri de Campioni Naţionali de juniori, iar pe plan internaţional s-au remarcat: Claudiu Bastea (medaliat cu bronz la CM şi CE de juniori din 1998); Constantin Cojoc (locul I la *Cupa Mondială* pentru juniori); Cristian Oţet (participant la CE de juniori din 1998); Marius Simion şi Camelia Herman – Campioni Balcanici. În anul 2000 Claudiu Bastea (categ. 73 kg) s-a clasat pe locul V la CE de judo.
Secţia de sărituri în apă a funcţionat între 1961-1974, fiind reînfiinţată în 1979 (antrenori: Norbert Hatzack, Gheorghe Banu, Dumitru Popoaie, Angela Mărginean). Pe plan intern au fost câştigate sute de titluri de Campioni Naţionali de seniori şi juniori, iar pe plan internaţional s-au remarcat: Ioan Ganea (participant la JO din 1972); Gheorghe Banu (2 medalii de bronz la JMU din 1961); Ruxanda Hociotă (participantă la JO din 1980, medaliată cu bronz la JMU din 1981); Anca Udvescu, medaliată cu bronz la CE de juniori din 1991).
Secţia de schi alpin a fost înfiinţată în 1992 în colaborare cu CSŞ *Şoimii* (antrenor Mihai Ungureanu), de unde au fost promovate Mihaela Fera, Anda

Curuţă, Bianca Munteanu, multiple campioane naţionale. În cadrul clubului au mai funcţionat secţii la: **fotbal** (1959-1974) în Divizia B, care a fuzionat cu secţia de la AS *Independenţa* sub denumirea de FC *Şoimii*, urmând alt traseu organizatoric (vezi FC *Inter* Sibiu); **gimnastică** (1959-1968); **volei** (1959-1993) cu echipă în Divizia A până în 1992 (locul II ediţia 1982-1983), iar din 1993 în Divizia B; **patinaj viteză** (1970-1996) a activat cu dublă legitimare cu sportivi proveniţi de la *Voinţa* şi CSŞ, sub îndrumarea antrenorilor Petre Tivadaru şi Ioan Armenciu; au fost promovaţi Sanda Marchian, Adrian Ciobanu, Cerasela Hordobeţiu, Lăcrămioara Popa, Dezideriu Horvat (locul V la CE din 1995); **haltere** – secţie preluată în 1969 de la *Metalul* IOS (antrenor Toma Opreapopa) a promovat numeroşi halterofili, printre care şi Mircea Tuli şi Vasile Deac, care s-au consacrat la alte unităţi sportive (în 1988 secţia a fost transferată la AS *Carpaţi-Mârşa);* **înot –** a funcţionat cu sportivi de la CSŞ, care aveau dublă legitimare, până în 1997 când şi-a încetat activitatea; **schi fond** (1972-1982); **handbal feminin** (1959) – a activat în principal în primul eşalon (locul III ediţia 1962-1963); **radioamatorism** - preluat în 1990 de la DTSJ. **Secţia de rugby** (1963) a activat în Divizia A începând din 1968 (cu excepţia anului 1995); a ocupat locul III în ediţia 1998-1999 sub denumirea CSM *Kirschbaum,* de 3 ori finalistă în *Cupa României;* a câştigat acest trofeu în 1995 şi 1996, iar pe plan internaţional a cucerit trofeul *Tournoi de la paix – Caen 1998* din Franţa (antrenori Bebe Boboc, Ioan Stanciu, Emil Sîrbu, Dumitru Răşcanu, Mircea Beianu).

Secţia de tenis, înfiinţată în 1993 (antrenor Ilie Giurgiu), a pregătit numeroşi sportivi care joacă şi se perfecţionează în alte ţări. Dintre conducătorii clubului amintim: Viorel Mărgărit Cintean, Paul Frăsie.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL SUCEAVA. Unitate sportivă reprezentativă înfiinţată în 1972, prin reorganizarea şi preluarea secţiilor de atletism (*Progresul* IGO), fotbal (*Chimia*), rugby (*Constructorul)* şi volei masculin (*Fulgerul* PTTR). Ulterior s-au mai adăugat şi secţiile de lupte greco-romane, hochei pe gheaţă (*Flacăra* OCL), patinaj viteză, handbal masculin, înot, baseball şi canotaj.

Secţia de atletism, înfiinţată în 1962, a lucrat în colaborare cu CSŞ. S-a remarcat prin contribuţii notabile la dezvoltarea atletismului: numeroase titluri şi medalii la CN în probele de semifond, fond, marş, maraton, aruncări (în 1994 – 7 titluri, 5 locuri II şi 4 locuri III, iar în 1998 – 14 clasări pe locurile I - III la seniori şi tineret, plus două recorduri naţionale); contribuţii importante la reprezentarea atletismului românesc la JO, CM, CE şi CB – numeroşi sportivi crescuţi la Suceava fiind promovaţi în secţiile de atletism ale unor cluburi fruntaşe şi în loturile naţionale. Dintre sportivii reprezentativi amintim pe Doina Beşiu Melinte, Violeta Beclea. În anul 2000, atleta Cristina Iloc s-a clasat cu echipa naţională de cros pe locul V la CE şi pe VI la CM. Cristina Casandra este legitimată a clubului din 1998 , primul club la care a activat fiind CSS Zalău și primul antrenor al ei a fost prof. Teodor Bidean. Alergătoare de marș și cros aduce clubului rezultate notabile: loc V la JO de la Beijing, loc VI la CM de la Osaka – 2007 și loc III în finala CM de la Stuttgart-2007, locurile I și II LA Cupa Europeană din 2003 și 2005., loc III la Universiada de la Daegu – 2003. În 2010 atletul Silviu Casandra, deținător a 6 titluri de Campion balcanic, a reușit să stabilească un nou record în competițiile naționale de marș, obținând cel de-al 33-lea titlu de campion al României în finala naționalelor de 50 de kilometri marș. La pregătirea sportivilor au contribuit Antrenorii emeriți: Mihai Axinte, Toader Flămând, Ioana Grosaru.

Secţia de volei - de la înfiinţare (1957) a reprezentat Suceava în Divizia A şi a promovat sportivi în loturile naţionale (Dorel Mândruț, Ovidiu Pentelescu, Gabriel Mărgineanu – Vicecampion European, Cornel Andrieş şi alţii – unii dintre aceştia fiind transferaţi la alte cluburi).

Secţia de rugby (1964). A avut prezenţe în Divizia A şi sportivi valoroşi promovaţi la alte cluburi şi în loturile naţionale (Haralambie Dumitraş, Constantin Nichiţeanu, Gelu Ignat, Ovidiu Slusariuc, Ilie Ivanciuc, Dorel Flutur, Ionel Ivan şi alţii). În 2000 echipa de rugby a României câștigă Cupa Europeană a Națiunilor, din echipă făcând parte și suceveanul Petru Bălan. 2004 – din echipa de rugby tineret a României care câștigă CE fac parte și sucevenii:

Cătălin Dascălu, Ionut Dimofte, Florin Eva şi Hristache Ionuţ, 2006 – Echipa de rugby tineret a României devine Campioană Europeană, cu Andrei Lupei în echipă.

Secţia de hochei pe gheaţă. A activat până în 1992 în Divizia B, a promovat jucători în lotul naţional de juniori.

Secţia de lupte greco-romane (1976). Una dintre secţiile reprezentative, s-a remarcat prin: numeroase medalii obţinute la CN, la toate categoriile de vârstă; promovarea unui mare număr de luptători valoroşi în loturile naţionale şi în secţiile cluburilor fruntaşe unde s-au consacrat şi s-au afirmat la JO, CM şi CE, printre aceştia numărându-se Ilie Matei, Ion Iremciuc, Ion Grigoraş, Ovidiu Croitoru şi alţii, pregătiţi de Antrenorul Emerit Constantin Topârjan,; Rotari Dan George medaliat cu bronz la CEde lupte greco-romane(Varsovia 2007) la categoria 58 Kg, antrenor Valerica Gherasim.

Secţia de înot. Activează din 1979. A obţinut numeroase medalii la CN, la toate categoriile de vârstă, şi a promovat mai mulţi sportivi în loturile naţionale. Înotătoarea Sorina Hanceriuc a obţinut medalia de bronz la CE de juniori. Înotătorii au fost pregătiţi de Antrenorul Emerit Sergiu Tănasa.

Secţia de baseball. Înfiinţată în 1990 (împreună cu Liceul nr. 3) a reuşit să se claseze în primele trei locuri în CN de copii, juniori şi seniori, iar sportivii Bogdan Opincaru şi Ciprian Feteu, componenţi ai echipei României, au contribuit la cucerirea medaliei de bronz la CE de cadeţi.

Secţia de canotaj s-a constituit în 1990, prin transferarea centrului judeţean de canotaj în structura clubului. Au fost obţinute medalii la CN, iar sportivul Alin Tretiag, component al echipajelor naţionale, a devenit dublu Campion Mondial la juniori în 1997, Campion Mondial la tineret în 1999 şi argint CMU-4 rame, la care se adugă Ovas Benone-1991, cu 3 medalii de aur la CB Seniori la 8+1, 4 rame, 4 rame; Samson Mihai-argint la CB Tineret 8+1 junior II; Redion Andrei-bronz-CB Juniori-4 rame.

Secţia de fotbal. A fost preluată de la *Chimia.* A activat din 1953 sub diferite denumiri în Divizia B, iar în ediţia 1987-1988 în Divizia A. Din 1993 nu mai activează în cadrul CSM, adoptându-se alte formule organizatorice.

Din conducerea clubului au făcut parte: Gheorghe Haliţchi (1972-1973); Ion Popa (1973-1976); Mihai Moldovanu (1976-1977); Mihai Andria (1978-1979); Valerian Dura (1980-1983 şi 1988-1991); Constanţiu Alexa (1985-1988); Eduard Gazda (1991-1994); Ilie Haisan (1994-1997); Ion Ungureanu (din 1997), Constantin Tăpîrjan, Valerică Gherasim, Constantin Tăpârjan (2001-2003), Gherasim Valerică (2005-2009).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL TIMIŞOARA. A luat fiinţă pe baza Hotărârii CNEFS nr. 848 din 20/02/1982 cu secţii de: **atletism, tenis** şi **radioamatorism,** cărora li s-au mai adăugat pe parcurs alte 6 ramuri.

Secţia de atletism. A funcţionat între anii 1982-1987, reînfiinţându-se în 1997. Sub îndrumarea Antrenorului Emerit Ioan Damaschin au fost pregătiţi numeroşi juniori, participanţi la CE din 1990 şi 1999, unde au obţinut o medalie de bronz. La CN din 1998 şi 1999 secţia a câştigat 11 locuri I, 8 locuri II şi 10 locuri III.

Secţia de box. A luat fiinţă în 1998 prin fuziune cu cea de la AS *UMT.*

Secţia de gimnastică ritmică funcţionează din anul 1986 sub denumirea CSM-CSŞ. Antrenoarea Maria Nicolin, care a activat şi la loturile naţionale, le-a promovat pe sportivele Alina Stoica şi Dana Carteleanu, medaliate cu argint la CE de junioare, în proba de echipe, în 1998.

Secţia de lupte libere. Înfiinţată din 1998, cu dublă legitimare CSM-CSŞ (la juniori) şi CSM-UMT (la seniori).

Secţia de modelism. A fost inclusă în structura clubului în 1998, sub denumirea CSM-*Voinţa.* Sub îndrumarea Antrenorului Emerit şi Maestrului Emerit al Sportului Dan Lucian, secţia a continuat să se afirme la CN prin obţinerea mai multor titluri şi medalii, precum şi la CM din 1998 (1 medalie de argint şi 2 de bronz) şi la CE din 1999 (2 medalii de bronz). În anul 2000, Alexandru Tocaci a cucerit medalia de bronz la CM de navomodele clasa C6.

Secţia de natatie (1997). Grupa de juniori activează din 1998 cu dublă legitimare (CSM-CSŞ).

Secţia de radioamatorism. A funcţionat începând din 1955 ca radio club judeţean. A fost preluat în 1982 în structura CSM. Maestru al sportului, Iulius Şuli a făcut parte din echipa naţională care s-a clasat pe locul IV la CM din 1997.
Secţia de tenis (1982). Funcţionează din 1992 sub denumirea de CSM-*Tehnomet.* Din secţie fac parte şi jucătorii Adrian Cruciat şi Edina Gallovitz, medaliaţi la CE de juniori în 1999, clasaţi pe poziţii fruntaşe în topurile internaţionale la categoriile lor de vârstă. **Secţia de tir**. Preluată în 1985 de la AS *Vânătorul,* sub conducerea antrenorului Ionel Neamţu (care a activat şi la lotul naţional), a obţinut rezultate deosebite cu sportivii Adalbert Oster şi, în special, cu Ioan Toman (transferat la CS *Steaua* Bucureşti) medaliat cu bronz la CM din 1986 şi cu aur la CM din 1995, de trei ori clasat pe locul IV la CM (1989, 1990, 1996), locul IV la JO (1992) în proba de talere – skeet. În palmaresul sportivilor clubului s-au înregistrat la CN – 103 locuri I, 81 locuri II, 69 locuri III; la CB – 4 medalii de aur, 3 de argint şi 1 de bronz; la CE – 1 medalie de aur, 2 de argint şi 4 de bronz. Perioada 1992-1999 a fost cea mai prolifică în obţinerea acestor rezultate. Directori: Ilie Paul Stiniguță.

CSM TG MURES. Clubul este cunoscut în prezent prin **secţia de arte marţiale**, prin Rus Traian, care în 2003 obţine titlul de Campion şi Vice-Campion European şi Mondial de Kempo, pregătit de unul dintre cei mai galonati antrenori de arte martiale de contact muresene, Horvath Attila. A continuat activitatea în funcția de președinte la CSM Tg. Mureș (2004 -2009). Vicepreședinte la FR de Patinaj în 2008. În perioada 1.10. 2009-iunie 2010 a fost secretar general la FR Patinaj. Maestru al Sportului. Actualul președinte: Prof Teodor Dorel Rad

CLUBUL SPORTIV ORĂŞENESC SINAIA. Înfiinţat în 1967, Clubul Sportiv Orăşenesc Sinaia, aflat în subordinea Autorităţii Naţionale pentru Sport şi Tineret, a devenit unul dintre cele mai importante centre din ţară în sporturile de iarnă. În acest moment, în componenţa clubului se regăsesc şapte secţii sportive de performanţă, toate fiind sporturi olimpice: **bob, sanie** şi **skeleton** - afiliate la Federaţia Română de Bob şi Sanie – şi **schi alpin, snowboard, schi fond** şi **schi biatlon** – afiliate la Federaţia Română de Schi Biatlon. Clubul prahovean este condus, din 2001, de către Liviu Turea, profesor de educaţie fizică şi sport, care are în palmares titluri naţionale de juniori la sanie, medalii la campionatele seniorilor, dar şi participări la Cupa Mondială, cea mai bună performanţă internaţională a sa fiind locul patru obţinut la Cupa Leningrad. În plus, acesta a fost prezent şi la o ediţie de Campionat Mondial la juniori. La CSO Sinaia sunt legitimaţi 92 de sportivi, de pregătirea cărora se ocupă antrenorii Alexandru Comşa, Corina Drăgan (sanie), Marius Ene, Cezar Popescu (bob şi skeleton), Dinu Clinci (schi biatlon), Roxana Băncilă (schi fond), Adrian Duminicel, de la secţia de bob. CSO Sinaia deţine singura pârtie din ţară omologată de forul naţional, însă, aceasta nu mai este utilizabilă de câţiva ani, campionatele naţionale având loc în străinătate. Fiind o pistă naturală, are nevoie de un start considerabil de gheaţă şi de zăpadă pentru a se putea concura pe aceasta. Iar pentru aşa ceva, în momentul de faţă, ar fi nevoie de a aduce zăpadă artificială, ceea ce ar fi peste posibilităţile financiare ale clubului. Dintre performanțele clubului sunt amintit cele obținute la JO de la Vancouver, unde, Florin Crăciun, alături de Nicolae Istrate, a adus României cea mai bună clasare la Jocurile Olimpice din 1984 (locul 7, la ediţia din Sarajevo), la proba de bob 2 persoane, situându-se pe locul 11. În anul 2010 şase sportivi de la gruparea prahoveană au fost prezenţi la Jocurile Olimpice de iarnă, de la Vancouver, Canada, reprezentând 40% din numărul participanţilor de la Federaţia Română de bob şi sanie. Trei dintre cele şapte secţii ale clubului au avut reprezentanţi la Jocurile Olimpice din 2010, acestea fiind cele de bob, sanie şi skeleton. Cei şase reprezentanţi ai CSO Sinaia la JO din 2010 au fost Valentin Creţu şi Violeta Strămăturaru (sanie), Florin Crăciun, Carmen Radenovic şi Alina Savin (bob) şi Maria Mazilu (skeleton). Aceştia au continuat să confirme la nivel internaţional şi în sezonul postolimpic, astfel Valentin Creţu a reuşit în 2010, clasarea pe locul al 11-lea la CM de tineret, iar la Cupa Mondi-

ală acesta a progresat de la concurs la concurs, ajungând între primii 30 de sportivi ai lumii. Obiectivul său este calificarea la Jocurile Olimpice de la Soci, din Rusia, în 2014. În afară de cele trei, la CSO Sinaia mai există secţii de schi alpin, schi biatlon, schi fond şi snowboard. După performanţa de a avea şase sportivi calificaţi la JO de la Vancouver, speranţele reprezentanţilor de la CSO Sinaia se îndreaptă, acum, spre Olimpiada pentru tineret din 2012, care va avea loc la Innsbruck, Austria. În cursa pentru calificarea la respectiva competiţie se află mai mulţi sportivi de la gruparea prahoveană, în special de la secţiile olimpice de bob, sanie şi skeleton. La sanie, şanse pentru a ajunge la Innsbruck au Loredana Şovăială şi Ciprian Plumb, la bob – Claudiu Modoalcă, Mădălina Vlad şi Maria Constantin, iar la skeleton Cosmin Chioibaşu şi Cătălina Puşcaşu au confirmat până acum.

În plus, de la gruparea prahoveană s-au mai remarcat şi alţi sportivi, care au fost cooptaţi în loturile naţionale. Astfel, la bob, Mihai Iliescu şi Constantin Vlad sunt sportivi ajunşi la maturitate, care au mari şanse de a se califica la Campionatele Mondiale. Mădălina Vlad şi Maria Constantin, la numai 19 ani, sunt în grafic pentru a se califica la Jocurile Olimpice din 2014, de la Soci, Rusia. La skeleton, Silviu Mesaroşi a impresionat în sezonul precedent, devenind Campion Naţional şi obţinând locul şapte la Campionatul Mondial de juniori. De asemenea, în loturile de juniori, la sanie, se mai află şi Radu Şovăială, Alexandru Teodorescu şi Loredana Şovăială. Mai mult, CSO Sinaia are reprezentanţi şi la sanie de stradă, chiar lotul naţional fiind coordonat de antrenorul Alexandru Comşa. Iar de la clubul prahovean s-au remarcat, până acum, Maestra Sportului Manuela Danci, care are şi titlul de campioană a României şi Cosmin Codin. În anul 2010, sportivii CSO Sinaia au adunat 55 de medalii la Campionatele naţionale, cu cinci mai multe decât obiectivul propus: 27 la bob şi skeleton, 21 la sanie, 7 la snowboard. De asemenea, CSO Sinaia a promovat 13 sportivi în loturile naţionale ale României: şapte la bob şi skeleton şi şase la sanie, reuşind să devină cel mai important club de profil din sporturile de iarnă din România. 13 aleşi din cadrul clubului – Dumitru Focşeneanu, Paul Popa şi Ion Panţuru au oficiat ca arbitrii internaţionali la bob. Preşedinţii clubului – Ion Gustuc (1967 – 1968), Mihai Bota (1968 – 1969), Paul Popa (1969 – 1995), Ioan Galescu (1995 – 2998), Costel Ţigănuş (1998 – 2001), Turea Mihai Liviu (2001 – 2009).

CLUBUL SPORTIV ŞCOLAR-ALEXANDRIA. Unitatea sportivă școlară profilată pe selecția, pregătirea și promovarea juniorilor în sportul de performanță. Clubul a fost înființat în anul 1997(Dispoziția nr. 40 din 06/09/1997). Unitatea reprezintă structurile specifice ale învățământului. Baza materială proprie se compune din sala de sport pentu judo și culturism. Secțiile care funcționează în cadrul clubului:

ATLETISM (înființată în 1977) are ca antrenori pe Manea Cristina și Vasile Georgian. Realizări: 7 medaliați la CN de seniori, 12 la tineret, 72 la juniori, 8 la copii; 30 medaliați la Cupa României; 27 recorduri naționale; 4 sportivi promovați în loturil naționale; 9 medaliați la CB; 1 loc VI la CE; 1 loc V și VII la CM; 16 medaliați la CN ale CSȘ și LPS. Sportivi cu rezultate deosebite: Mihu Cătălin, Ogrăzeanu Andreea, Badea Angelica, Bergheanu Ionela.

JUDO – (1977), antrenori Gurlui Petrică, Giurgiuveanu Ion, Ghivea Valeriu, Matu Mihai. Realizări: 25 de medaliați la CN de juniori și 30 la copii, 1 medalie de aur la CB și 1 de argint la Cupa Mondială. Sportivi remarcați: Toma Ionuț (Campion Național și Balcanic), Eduard Cristescu – Campion Național și Vicecampion Balcanic, Stanciu Gabriela, Balauru Marga, Gheorghiță Gabi, Dumitrescu Silvia, secția continuând și după anul 2000 să aducă multe medalii în palmaresul clubului.

TENIS – (1977), antrenori Răducu Ion și Stoica Emanoil. Realizări: 3 medaliați la CN de seniori și 9 la juniori; 1 titlu la CN ale CSȘ și LPS; câte un titlu la CN de copii și la masters; 1 medalie de argint la CI ale României; 1 medalie de bronz și 1 loc VII la CE. Sportivi cu rezultate deosebite. Tecșor Alina (Vicecampioană la seniori, Campioană la juniori și masters, medaliată cu bronz la CE), Nedelcu Florin

(medaliat la CN de juniori și seniori), Groșeanu Dana (Campioană Națională la seniori).
KAIAC-CANOE (1980), una dintre secțiile puternice cu rezultate seminificative. Antrenori: Crinu Ilie, Gabriel Poncea, Gabriel Olteiu, Sandor Pentek. Realizări: 26 medaliați la CN de seniori, 2 la tinereret, 95 la juniori; 32 medaliați la CN ale CSȘ și LPS; 28 medaliați la Cupa României; 26 sportivi promovați în loturile naționale; 8 medaliați la CI ale României; 64 medaliați la regate internaționale; 4 Campioni Balcanici; 3 medalii la CM. Sportivi pregătiți și promovați cu rezultate deosebite: Baban Marian (multiplu Campion Național la seniori și juniori, medaliat la regatele internaționale, transferat la CS *Dinamo*, medaliat cu argint și bronz la CE și CM, participant la JO). Talpă (Rusănescu) Lidia (multiplă Campioană Națională șiBbalcanică, promovată la *CS Dinamo,* Campioană Europeană, medaliată la CM și CE, participantă la JO, Ivanof Anghel (4 titluri balcanice, medaliat la CN de juniori, tineret și seniori și la regate internaționale).
FOTBAL (1977), antrenori Radu Ilie, Gaudău Iulian, Ungureanu Ristea, Boiangiu Adrian, Lungu Gabriel. Realizări: 8 sportivi promovați în Divizia A; 18 jucători selecționați în loturile naționale.
VOLEI (1980), antrenor Anghel Traian. Realizări: locul IV în Divizia de juniori; 3 sportivi promovați în loturile naționale.
BASEBALL (1990), antrenor Stoianof Dinu. Realizări: 2 locuri III în CN de seniori, câte 2 locuri II și 1 loc III la juniori și copii; 1 loc III în Cupa României și în CN al CSȘ și LPS; 45 de jucători promovați în loturile de juniori și cadeți; contribuții la obținerea a 2 medalii de argint, 1 de bronz și 2 locuri IV la CE de juniori și cadeți.
BASCHET (2000), antrenor Piperea Valentin. Realizări: 3 medalii de aur și 3 de argint în CN de juniori; 1 sportivă selecționată în lotul de juniori (18 ani) pentru CE (loc VIII) și 4 în cele de juniori (16 ani) la CE (locul III); 6 sportive în echipa pentru CB, medaliate cu argint; mai multe sportive promovate în Divizia națională. În anul 2010, echipa alexăndreană de baschet feminin junioare a fost Campioană Naţională la Festivalul Naţional de Minibaschet Braşov, iar în anul 2011 a câştigat titlul de Campioană Naţională „U13" Drobeta Turnu Severin, antrenate de Mădălin Piperea şi Toma Vrînceanu.
HANDBAL – a obținut 1 medalie de bronz la CN de juniori. CSȘ Alexandria a fost declarat cea mai bună unitate sportivă a județului în anii: 1994-1999, 2002-2004 și 2006. Președinții clubului: Cristidorescu Florin (1977-1982); Ionescu Haralambie (1982-1996); Gurlui Petrică (1996 - 2002).

CLUBUL SPORTIV ŞCOLAR *CETATEA BUCUR*. A fost înfiinţat la 21 septembrie 1958 în Bucureşti. Clubul a apărut la iniţiativa salariaţilor fostelor Consilii Populare şi a Gospodăriilor Comunale; clubul fuzionează în 7 martie 1960 cu Clubul Sportiv *Progresul* din Bucureşti.

CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR nr. 1 CONSTANȚA, înființat în 1958, a apărut întâi sub de numirea de *Şcoala Sportivă de elevi nr.1*. Din septembrie 1976, ia denumirea de Clubul Sportiv Școlar nr.1. Clubul care a repurtat succese remarcabile, a aniversat în anul 2008, 50 de ani de la înființare. În perioada 1969 – 2009 clubul adună în palmares 11 medalii la JO (6-3-2), 19 medalii la CM de seniori (8-9-2), 25 de medalii la CE de seniori (15-5-5), 24 medalii la Cupele Mondiale (10-11-3), 4 medalii la Cupele Europene (2-1-1) și 15 medalii la CB (5-6-4), un total de 134 medalii la competiții internaționale și 1635 la competițiile naționale.
Secția de atletism îi are ca reprezentanți de frunte pe: Cristine Spătaru, care devine dublă Campioană Mondială de juniori II, la triplusalt și lungime, Campioană Balcanică de juniori și Vicecampioană Europeană de juniori; Cristina Toma, Campioană Europeană de juniori și loc III la CB de juniori, triplusalt; George – Andrei Ganera, loc I la 200m, loc II la 100m și III la CB de juniori; Cristina Bujin, loc III la CB de senioare, loc III la CM de junioare și locul II la CE de junioare. Aceste performanțe au fost obținute sub îndrumarea antrenoarei Lenuța Dragomir.
Secția de baschet prin Popa Iulian şi Buzatu Graur (componenți ai echipei naționale), are o contribuție la medalia de aur din cadrul JB), la o medalie de argint (Pandrea Gabriela şi Alioman Iulia) şi două

medalii de bronz (Jugănaru Rodica şi Alioman Iulia). În 1996, în Cupele Europene, baschetbaliştii Daniel Florea, Marian Coroamă şi Gh. Ghinea, cu echipa *Farul*, au câştigat medalia de bronz. Antrenorii acestei secţii: Mărţişor Hondrilă şi Adrian Ioan.

Secţia de gimnastică artistică, a avut secţie comună cu clubul *Farul*, până în 2009, de aceea rezultatele exceptionale obţinute de sportive au fost raportate atât la CSŞ 1 cât şi la *Farul.* Trebuie menţionat faptul că Simona Amânar, reprezintă port drapelul clubului CSŞ 1, ea fiind descoperită şi antrenată opt ani de zile (până când a fost selecţionată în lotul României), de către Mirela Szemerjai. JO din 1996 şi 2000 iau adus Simonei 3 medalii de aur (sărituri, IC şi cu echipa); o medalie de argint, la sol; 3 medalii de bronz (la IC, cu echipa şi la sol). CM din 1997, 1998, 1999 şi 2000, au rezervat Simonei Amânar 7 medalii de aur (1 la sărituri, 1 la paralele, 2 la sol şi 3 cu echipa) şi 6 medalii de argint (1 la IC, 1 la bârnă, 2 la sărituri şi 2 la sol). La Cupele Mondiale, din 1999 şi 2000, Simona obţine 6 medalii de aur (3 la IC, 2 la sol şi 1 la sărituri); o medalie de bronz la sol. La C.E. din 1998 şi 2000 obţine un total, 7 medalii de aur (2 la sărituri, 2 la sol, 2 la bârnă, 1 cu echipa); 3 de argint (1 la bârnă, 2 la sărituri) şi 3 de bronz (1 la bârnă,1 la sol, 1 cu echipa). Palmaresul acestei sportive de excepţie este de 55 medalii, dintre care 26 de aur, 19 de argint şi 10 de bronz. O altă gimnastă de renume a CSŞ 1 este şi Daniela Sofronie, medaliată cu aur şi argint la JO şi o medalie de argint la CE. Alte sportive care au adus medalii clubului, în colaborare cu *Farul*, sunt Cătălina Ponor, Daniela Mărănducă, Cristina Marin, Andreea Munteanu, ş.a. Dintre antrenorii secţiei amintim pe Olga Didilescu, Mirela Szemerjai, Cătălin Meran (vezi rezultate club Farul).

Gimnastica aerobică are între 2007-2008, o schimbare de generaţie. La C.M., Ulhm (Germania), Ferdinand Răileanu, devine campion al lumii, cu echipade seniori. La C.E. de juniori (Ungaria), se obţin două medalii de aur şi două de bronz. Campioni europeni devin juniorii I Răileanu Ferdinand şi Surdu Anca în proba de „cuplu"; Eremia Loredana şi Dincă Andreea, în proba de „trio". Bronzul îl primeşte Corina Constantin („trio") şi grupul Surdu Anca - Eremia Loredana - Dincă Andreea - Corina Constantin. Rezultatele secţiei se datorează prof. antrenor Cristiana Spânu**.**

Secţia de gimnastică ritmică, secţie puternică şi aflată mereu pe primele locuri ale CN, a contribuit la obţinerea de medalii pe plan internaţional prin sportivele componente ale loturilor naţionale. Iliescu Simona, (prof. antrenor Gabriela Păun), ocupă locul III la IC şi locul II cu echipa la CB din 1982. Elena Marghidan câştigă cu echipa României medalia de argint la CB din 1989. Voinea Alina (prof. antrenor Mirela Damian), ocupă locul II cu echipa şi IC la CB de la Rijeka – Iugoslavia, 1990, la CB din1992, Salonic - Grecia, obţine medalia de bronz, pe echipe, locul V la CE de junioare din Portugalia - 1990, locul IV la CM de la Atena – 1991. Şerif Filis devine dublă vicecampioană la „minge" şi la „panglică" iar în 1993, accede la aurul balcanic cu echipa. La CE-1993, Tera Mariana şi Simon Mirela primesc câte o medalie de bronz la proba de ansamblu - senioare, iar Şerif Filis, cu echipa, titlul de vicecampioană la CE. Aceste sportive au fost pregătite de prof. antrenor Cristiana Costara.

Secţia de handbal, prin jucătorii de bază din echipa României, Mircea Bedivan (1976), Ionescu Claudiu (1978), Omer Aihan, Dan Arghir şi Remus Cojocaru (1979), a contribuit la titlul balcanic cucerit în anii menţionaţi. Claudiu Ionescu şi Mircea Bedivan în 1980, JO-Moscova, respectiv în 1984-Los Angeles, câştigă, împreună cu echipa României, medaliile de bronz la JO. Tot bronz a câştigat Adrian Ghimeş, în 1990 la C.M. ca jucător de bază în echipa României. Majoritatea acestor handbalişti au trecut prin mâinile profesorului-antrenor Mihail Făgărăşan. Dintre handbaliste sunt de remarcat Ionela Gâlcă şi Mădălina Straton, care făcând parte din echipa reprezentativă a României, au adus acasă de trei ori, aurul european la junioare. Antrenorul acestor sportive – Muşi Dumitru. Pe lângă cei amintiţi se cuvine să-i citäm şi pe Traian Bucovală, Elena Frâncu, Lucian Râşniţă şi Aihan Omer, antrenori care au ridicat această secţie la nivel internaţional.

Secţia de înot este reprezentată prin medaliatele cu aur, la CB din 1980, Catană Elena, componentă a

ştafetei 4x100 m mixt, şi Ciurea Mihaela, în cea de 4x100 m mixt a ţării noastre. Ambele pregătite la club de Petre Toader. O medalie de aur, în proba de 100 m liber, şi alta de argint, la 200 m fluture, a obţinut la CB din 1985 înotătorul pregătit de profesorii Octavian Tileagă - Efrim Dinu. Alte două medalii de argint, la CB din 1981, în probele de 200 m bras şi de ştafetă 4x100 m mixt, au revenit înotătoarei Ciurea Mihaela.

Secția de scrimă cucerește la CB din 1986, prin floretistul Viorel Zvâncu, medalia de aur cu echipa României şi pe cea de bronz în proba individuală. În 1996 şi în 1998, Roxana Buhaiev, cu echipa de spadă a României, devine campioană balcanică și ia argintul la spadă individual. La C.B. din 1995-1996, loc I pentru Avram Nicolae și Nicu Radu la spadă - echipe. În 1997, loc I cu echipa de floretă a României, Cătălin Cenușă.

Secţia de volei. Voleibalistele Cazangiu Mirela şi Ciorbaru Mădălina – componente ale reprezentativei României și formate de profesorul Petre Badea, câştigă doi ani consecutiv (1985-1986) titlul balcanic În 1998, Iuliana Nucu şi Mircea Roman, selecţionaţi în echipele de volei ale României, cuceresc argintul la CB. Tot o medalie de argint, dar la beach-voley, câştigă Doru Ghimeş în 1998, la CB de la Constanţa, ca și Mircea Paraschiv, dar cu echipa de volei în sală a ţării noastre şi tot la CB -1996.

Cu titlul de Antrenor Emerit, activează în cadrul clubului, următorii: Lenuța Dragomir, Mihail Constantin, Mărțișor Hondrilă, Adrian Ioan, Olga Didilescu, Mirela Szemerjai, Cristiana Spânu, Traian Bucovală, Mihail Făgărășanu, Muți Dumitru, Lucian Râșniță, Aihan Omer, Elena Frâncu, Octavian Tileagă.

Directorii CSȘ au fost: Prof. Ortansa Andronic (1958 – 1962); Prof.EugenSimionescu (1962 – 1967); Prof .Victor Albu (1967 – 1972); Prof. Sorin Popescu **(**1972 – 1990); Prof. Petre Toader (1.09.1990 – 31.01.1990); Prof. Traian Bucovală **(**1990 – 1997); Prof. Petre Badea (1.09.1997 – 06.10.1997); Prof.ElenaBuhaiev (1997 – 2003); Prof. Cristiana Rodica Costara (2003 –2010); Prof. Radu Buzan (din 2010).

CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR *UNIREA* IAȘI, a fost înființat la 1.10.1968, sub denumirea de Școala Sportivă pentru elevii școlilor profesionale și liceelor de specialitate. În același an își schimbă denumirea în Școlala Sportivă *Energia*, denumire păstrată până în 1969. Între 1969 – 1979 unitatea va purta denumirea de Școala Sportivă *Unirea,* ca apoi să preia denumirea actuală. În structura inițială secțiile existente erau: atletism, box, fotbal, haltere, handbal, lupte libere. În structura actuală clubul are următoarele secții: baschet, box, judo, karate, lupte libere, rugby, scrimă, tir, volei. Clubul a avut 46 de participări la CM în perioada 1983 – 1998 și a obținut un număr de 15 medalii, dintre care 5 de aur; la CE clubul are 47 de participări, și 9 medalii dinrte care un titlu de campion; la CB numărul de participări este de 59, 62 de medalii și 32 de campioni la juniori și seniori. Dintre cei care au contribuit la aceste rezultate de valoare îi amintim pe sportivii **secției de scrimă**, secție ce a funcționat în dublă legitimare cu CSM Iași**:** Alin Lupeică, Florin Zalomir, Cătălin Ganea, Daniel Pintilei, Gabriel Atudorei ș.a., toți aceștia fiind antrenați de Iulian Bițucă – Antrenor Emerit.

Secția de judo îi are ca sportivi reprezentativi pe: Costel Naftica, Petru Anițoaie, D-tru Rusu, Toma Mihalache, Lucian Diaconu ș.a. Antrenorii secției sunt Antrenor Emerit C-tin Bordea, Antrenor Emerit Ioan Moraru, M. Pascal, V. Aruștei.

Secția de șah, cu medalii obținute la CM, CE și CB , este reprezentată de : sportivii Alina Motoc, Dan Zoler, Ioan Moraru, Gabriela Olărașu, Cătălin Navrotescu, Ovidiu Foișor, iar ca antrenori pe Maestra Internațională, Margareta Perevoznic, care deține și titlul de Antrenor Emerit.

Secția de lupte îl are ca sportiv reprezentativ pe Ghe. Corduneanu antrenat de Antrenorul Emerit Valeriu Țuchel.

Secțiile de volei și baschet au obținut medalii la CB, antrenorii acestor secții fiind A. Ichim – volei și V. Musteață – baschet. Secția de box este condusă de Antrenorul Emerit Viorel Soroceanu. Directorii acestui club școlar au fost de-a lungul timpului: 1968 – 1981 prof. Marian Constantin; 1981 – 1995 prof. Ghe. Tatu; din 1995 prof. Viorel Hudac.

CLUBUL SPORTIV *UNIVERSITATEA* ARAD se înfinţează în 2007. Clubul funcţionează începând cu data de 01.01.2008 cu trei secţii: Gimnastică, Şah, Rugbi. Fiind o unitate tânără, clubul este în etapa formării sportivilor de performanță. Până în prezent, rezultate deosebite au fost obținute de sportivul Muj Cosmin, dublu Campion Mondial la gimnastică aerobică, Franța – 2010 și de echipa de rugbi care reușește să obțină titlul de vicecampioană naţională. Clubul este condus de Preș. Ovidiu Șerban, existând președinți și pe fiecare secție în parte: șah -Valentina Bălaș; gimnastică - Lucian Popa; rugby - Șerban Ovidiu.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR *ȘTIINȚA* BACĂU, se înfiinţează începând cu data de 1 mai 1966, ca unitate de profil, menită să contribuie la dezvoltarea sportului de performanţă naţional, conducerea unităţii fiind asigurată de un preşedinte de onoare – conferenţiar Virgil Radulian, un vicepreşedinte – asistent Nicolae Guidea, decanul facultăţii de educaţie fizică şi un secretar – asistent Marin Crăciun. În acel moment (mai 1966) activitatea sportivă a clubului cuprindea următoarele secții: atletism de nivel regional, handbal masculin în divizia B, handbal feminin în calificări; baschet feminin în calificări, volei feminin și masculin în calificări și fotbal regional.

Secția de atletism, secție de talie internațională, a reușit să se impună prin rezultatele de excepție, reprezentanții de frunte a acestei secții fiind reprezentați de: Doina Melinte, una dintre cele mai titrate atlete ale României multiplă Campioană Naţională, a adus României peste 300 de medalii: JMU, Bucureşti 1981, locul I la 800 m şi locul II la 1.500 m; CE de sală, Milano 1982, locul I la 800 m; JMU, Edmonton 1983, locul II la 1.500 m şi locul III la 800 m; Cupa Europei pe echipe, Sitard 1983, locul II la 1.500 m; CE de sală, Goteborg 1984, locul II la 800 m; JO, Los Angeles 1984, Campioană Olimpică la 800 m şi locul II la 1500 m; CE de sală, Atena 1985, locul I la 1.500 m; Cupa Mondială, Camberra 1985, locul III la 1.500 m; CE, Stuttgart 1986, locul III la 1.500 m; CM de sală, Indianapolis 1987, locul I la 1.500 m; CM, Roma 1987, locul III la 1.500 m; Record mondial al probei de 1 milă, EastRutterFord 1988, 4:18,86; CEde sală, Budapesta 1988, locul I la 1.500 m; CE de sală, Haga 1989, locul I la 800 m; CMde sală, Budapesta 1989, locul I la 1.500 m; Cupa Europei, Gatestead 1989, locul I în probele de 800 m şi 1.500 m; Cupa Mondială, Barcelona 1989, locul III la 800 m; Record mondial la 1.500 m, EastRutterFord 1990, 4:00,27; Record mondial de sală în proba de 1 milă, EastRutterFord 1990, 4:17,14; CEde sală, Glasgow 1990, locul I la 1.500 m; Recordul României în proba de 1.000 m, Berlin 1990, locul III cu 2:31,8; Cupa Europei în aer liber, Frankfurt 1991, primul loc la 1.500 m; Circuitul american, la Milrose şi Washington câştigă proba de o milă; CE de sală, Geneva 1992, locul 3 la 1.500 m.Antrenorul Doinei Melinte a fost Dorin Melinte. O altă sportivă de valoare, Elena Fidatov și-a înscris în palmares în 1985, CM, medalie de bronz cu echipa la cros; 1994, CM de la Alnwick, medalie de aur cu echipa la semimarataon şi locul trei la individual; 1995, CM, medalie de aur cu echipa la semimaraton şi medalie de bronz cu echipa la cros; 1996, CM, medalie de bronz cu echipa la cros; 1994, CE, medalie de aur cu echipa şi medalie de bronz la individual în proba de cros; 1995, CE, medalie de argint cu echipa la cros;1992, JO, locul XI în proba de 1.500 m - antrenor Mihai Moruzov. Iuliana Negură, multiplă Campioană Naţională, Campioană Mondială, Dublin 1990, în proba de şosea 15 km.; Cupa Europei, Frankfurt 1991, locul III în proba de 10.000 m; Campionă mMondială, Olanda 1991, în proba de şosea 15 km. cu timpul de 48:42;CM de Alergare pe şosea, Anglia 1992, locul III cu echipa în proba de şosea 21 km.; Cupa Europei în aer liber, Roma 1993, locul II în proba de 10.000 m; CMU, America 1993, locul I la 10.000 m; CM de Alergare pe şosea, Belgia 1993, locul I cu echipa în proba de şosea 21 km.; CM de Semimaraton, 1994, locul II la individual şi locul I cu echipa; CM Ekiden, 1994, locul III cu echipa; CM de Cros, Cape Town 1995, locul III cu echipa; CM Ekiden, Copenhaga 1995, locul II cu echipa; CE Anglia, 1996, locul II cu echipa în proba de cros; În 1996 participă la 18 concursuri de Grand Prix, Ekiden, campionate mondiale de alergări şi la JO de

la Atlanta ocupând de 7 ori locul întâi şi tot de atâtea ori locul secund. Anuţa Cătuna multiplă Campioană Naţională; CM de Alergare pe şosea, Anglia 1992, locul III cu echipa în proba de şosea 21 km.; CM de Alergare pe şosea, Belgia 1993, locul I cu echipa în proba de şosea 21 km.; CM de Semimaraton, 1994, locul III la individual, locul I cu echipa; C M Ekiden, 1994, locul I cu echipa; Iulia Ionescu multiplă Campioană Naţională: CMU de Cros, Italia 1988, locul I cu echipa şi locul III la individual; IAAF Mobil, „Grand Prix" 1988, locul III la 5.000 m; CMU, Anglia 1991, locul I la 3.000 m şi locul II la 1.500 m; CMU de Cros, Franţa 1992, locul I la individual şi locul III cu echipa; CMU, America 1993, locul II la 3.000 m; La secţia de atletism a clubului au activat ca antrenori, de-a lungul timpului, Ion Butucaru, Gloria Raţă, Mihai Moruzov, Dorin Melinte, Doina Melinte, Cristina Şoflău, Iulia Ionescu, Costel Sava.

Secţia de badminton a fost înfiinţaţă în 2000, obţinând titlul de Campioană Naţiuonală în: 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 - locul I, având participări la CM şi CE.

Secţia de handbal masculin a fost înfiinţată în 1962, iar în 1978/1979, ocupă locul III în Cupa României, antrenor Mihai Pintea; 1979/1980, locul III în CN Divizia A, antrenor Nicolae Guidea; 1990/1991, locul III în Cupa României, antrenor Eftene Alexandru, 1991/1992, 1992/1993, 1993/1994, 1994/1995, 1995/1996, nu se organizează Cupa României; în decembrie 1999 Rareş Fortuneanu şi Adrian Petrea au fost titularizaţi în echipa naţională; 2000/2001, promovează în Liga Naţională cu titulatura Universitatea HCM, antrenor Giani Hornea; 2001/2002, evoluează în Divizia A; 2006/2007, porneşte pe drumul revenirii în Liga Naţională, cu titulatura Ştiinţa Municipal Dedeman, cu antrenorul-jucător Gabi Armanu, alături de managerul Dorel Sanie. 2007/2008, având un parcurs fără cusur, numai victorii, echipa a promovat în Liga Naţională. Alături de antrenorul-jucător Gabriel Armanu şi managerul Dorel Sanie au venit Stelian Bursuc-antrenor secund. Lotul de jucători este format din: Daniel Anca, Dragoş Bursuc, Sabin Ignat, Martin Prachar, Răducu Tamaş, Daniel Apostu, Cornel Grigorie, Mircea Muraru, Ionuţ Rotaru, Eusebiu Tancău, Marius Bondar, Sandu Iacob, Florin Spiridon, Rareş Păunică, Osyta Chike Onyejeke. Sponsorii, Din retur s-au alăturat echipei Marius Manole, Ivan Nikcevik, juniorii Cristi Ghiţă şi Alexandru Tărâţă. Echipa a ocupat locul patru şi a evoluat în Cupele Europene.

Secţia de handbal feminin s-a înfiinţat în 1966. În 1977/1978, promovează în divizia A, locul V în Cupa României, antrenor Eugen Bartha; 1978/1979, Campioană Naţională, locul IV în Cupa României, antrenor Eugen Bartha şi Alexandru Mengoni, echipele feminine nu participă în Cupele Europene pentru a nu perturba pregătirea echipei naţionale; 1979/1980, Campioană Naţională şi câştigă Cupa României, antrenor Eugen Bartha şi Alexandru Mengoni; 1981/1982, Campioană Naţională şi câştigă Cupa României, antrenori Eugen Bartha şi Ion Gherhardt; 1982/1983, Campioană Naţională şi câştigă Cupa României, antrenori Eugen Bartha şi Alexandru Mengoni; 1983/1984, Campioană Naţională, locul 3 în Cupa României, antrenor Eugen Bartha; 1984/1985, Campioană Naţională, locul 2 în Cupa României; jucătoare fiind: Ioana Vasâlca, Lenuţa Bondar, Alice Pfefferkon, Georgeta Cervenciuc; 1985/1986, Campioană Naţională şi câştigă Cupa României, jucătoare: Ioana Vasâlca, Angela Brânduşoiu, Alice Uzum, Elena Niţoiu, Mariana Târcă, Laurica Lunca, Filofteia Danilof, Adriana Popa, Eva Darvaş, Lidia Budnăraşu, Maria Borcea, Marlena Petrea, Georgeta Cervenciuc, Marinela Bratu, Emilia Luca; antrenori Alexandru Mengoni şi Costel Petrea; 1986/1987, Campioană Naţională, locul 2 în Cupa României; 1991/1992, Campioană Naţională, locul 3 în Cupa României, antrenori Eugen Cucu şi Alexandru Mengoni, medic Dan Chelariu; au adus ultimul titlu de Campioane Naţionale Magdalena Pop, Angela Brânduşoiu, Eugenia Jitaru, Gabriela Antoneanu, Luminiţa Bosna, Lidia Drăgănescu, Carmen Munteanu, Lăcrămioara Lazăr, Emilia Luca, Adriana Popa, Ana Maria Raduly, Isabela Paraschiv, Ionela Bărcănescu, Simona Stanciu; 1996/1997, promovează în Divizia A sub titulatura de Universitatea RATC, antrenori Constantin Hornea şi Alexandru Mengoni; 1998/1999, ocupă

locul II în Divizia A sub titulatura Universitatea HCM, antrenori Ion Arsene şi Giani Hornea; 2006/2007, evoluează în Divizia A, antrenori Costel Oprea şi Constantin Hornea; 2007/2008, noile antrenoare, Gabriela Antoneanu Manea şi Adriana Hriscu Popa, alături de jucătoarele Elena Gârţu, Ioana Georgescu, Georgiana Vântu Blejuşcă, Monica Amoagdei, Marcela Lupu, Săndica Mariana Asandei, Aura Ivancu, Irina Totir, Anca Boată, Teodora Duma, Marilena Burghel, Laura Chiper, Florentina Popa, Alexandra Cătineanu şi Adelina Filip, încearcă revenirea pe prima scenă handbalistică a ţării, exact la trei decenii de la prima promovare din 1978. Echipa s-a clasat pe locul doi. Rememorând ce a fost, handbalistele de la „Ştiinţa" Bacău au câştigat, de la promovare şi până în prezent: 9 titluri de Campioană Naţională în anii 1979, 1980, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1992; de 5 ori Cupa României în anii 1980, 1982, 1983, 1986, 1989; finalistă în Cupa Campionilor, ediţia 1985/1986; câştigă o dată Cupa Cupelor, ediţia 1988/1989.

Secţia de volei masculin s-a înfiinţat în 1986, ocupând în 1992/1993, locul I în Divizia „Tineret" şi promovează în Divizia A, antrenori Dan Mârza şi Aurel Ioniţă; în 1994/1995, evoluează sub titulatura de Universitatea Bacău; în 1996/1997, promovează în Divizia A, antrenori Aurel Ioniţă şi Cornel Păduraru, jucători: Constantin Alexe, Ticu Robu, Gabriel Borcan, Marian Feru, Marian Pavel, Radu Moldovan, Doru Paruba, Cristian Mogoszanu, Nicuşor Armeanu, Gheorghiţă Pentelei, Cristian Man, Bogdan Zamfir, Adrian Babanu, Eusebiu Ţurcanu; 1997/1998, evoluează în Divizia A cu titulatura Universitatea Agribac; 2000/2001, în Divizia A cu titulatura Universitatea Amici; 2001/2002, în Divizia A cu titulatura Universitatea Agribac; 2007/2008, antrenorul ing.Cornel Păduraru, alături de jucătorii Ionuţ Manda, Mihai Cartacuzencu, Eusebiu Ţurcanu, George Cartacuzencu, Andrei Molnar, Roberto Lazăr, Andrei Paraschiv, Ionuţ Şova, Răzvan Olteanu, George Apetrei, Florin Ghencioiu, Valentin Iagăru, Lucian Tofan au promovat în prima ligă.

Secţia de volei feminin s-a înfiinţat în 1966, antrenori prof. Vasile Ghenadi şi Ştefan Constantinescu; 1974/1975, promovează în Divizia A, antrenor Vasile Ghenadi; 1991/1992, promovează în prima ligă valorică a voleiului feminin naţional, antrenori Florin Grapă şi Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi; 1992/1993, locul III în CN, antrenori Florin Grapă şi Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi, participă în Cupa Confederaţiei Europene de Volei , lotul de jucătoare fiind format din Eugenia Ichim, Cristiana Voiculescu, Melania Rusei, Laura Halus, Loredana Condruz, Valentina Constantin, Daniela Donciu, Daniela Lucianu, Alexandrina Stancu, Cerasela Sofrone, Ionela Tuduriu şi Mirela Bâgiu; 1993/1994, locul II în Campionatul Naţional Superligă, antrenori Florin Grapă şi Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi, participă la meciurile din Cupa Confederaţiei Europene de Volei, calificată în sferturile de finală; 1996/1997 sub titulatura Universitatea CSS Bacău, antrenori Florin Grapă şi Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi, câştigă Cupa României; 1997/1998, Campioană Naţională cu titulatura Universitatea Agribac, antrenori Florin Grapă şi Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi; 1998/1999, locul II în Divizia A, cu titulatura Universitatea Amici; antrenori Florin Grapă şi Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi, participă în cadrul grupei semifinale A a Cupei Campionilor Europeni; 1999/2000, locul II în Divizia A, cu titulatura Universitatea Amici, antrenori Florin Grapă şi Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi, câştigă Cupa României; 2003/2004, Campioană Naţională, antrenori Florin Grapă şi Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi; 2004/2005, antrenori Florin Grapă şi Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi, câştigă titlul de Campioană Naţională şi Cupa României; 2005/2006, antrenori Florin Grapă şi Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi, câştigă Cupa României; Participarea în competiţii europene: 2000/2001, European Champions League; 2001/2002, Cupa Confederaţiei Europene, în optimile de finală; 2003/2004, CEV Cup; 2004/2005, Top Teams Cup; 2005/2006, Top Teams Cup, sferturi de finală; 2006/2007, Top Teams Cup, -până în optimi de finală; în ediţia 2007/2008 a Challenge Cup, echipa pregătită de Florin Grapă şi Melu Manta, formată din Sanja

Aleksovska, Sorina Marian, Mihaela Herlea, Andreea Nițulescu, Ramona Maria Elisei, Bianca Ana Moldovan, Mihaela Truță, Nicoleta Manu, Crina Mariana Hosu, Georgiana Anghel, Roxana Iosef şi Raluca Georgiana Purice a câștigat și Știința Bacău s-a calificat, în premieră, în Final Four al Challenge Cup.

CLUBUL SPORTIV *ȘTIINȚA* BAIA MARE. Clubul a fost înființat în anul 1972 cu două ramuri de sport - atletism și înot, cu rugby-ul venit primul în familia universitară din partea sporturilor de echipă, și a punctat principalele performanțe înregistrate de sportivii Științei în 2009. Cu echipa de rugby - Campioană națională, cu echipa de volei clasată pe locul II la Cupa României, cu 11 sportivi și un antrenor ţn loturile naționale pentru Saptamana Mondiala de Orientare, cu prezenta pe traseele europene pentru echipa de handbal feminin, cu formarea unui nou nucleu de jucatori la Minaur si cu campioni mondiali pregatiti de Dragonul. Gheorghe Mihai Bârlea - președintele clubului universitar Știința,

Secția de volei masculin. În 1991, AS Explorări Baia Mare fuzionează cu CS Universitatea Baia Mare, evoluând în cadrul superligii de volei masculin, sub denumirea de Universitatea Explorări Baia Mare. Echipa va deveni Campioana României în 1993 și medaliată cu bronz în 1995. Lotul echipei la câștigarea titlului de campioană a fost format din:Adrian Moroianu, Marius Botea, Stelian Grozav, Oliver Alexa, Aryan Korca, Sorin Pop II, Tamaş Hall, Vasile Petrețchi, Florin Crăciun, Virgil Omac, Claudiu Podar, Sorin Pușcaș. Antrenor principal: Mircea Spătăceanu. Antrenor secund: Adrian Arbuzov. Pe plan internațional, echipa s-a clasat între primele 16 echipe în ediția 1993/1994 a Cupei Campionilor Europeni și a participat în Cupa Confederației Europene de Volei în perioada 1989-1995. În decursul anilor, numeroşi sportivi ai clubului au fost selecţionaţi în loturile naționale ale României.

CLUBUL SPORTIV *UNIVERSITATEA* BRAȘOV. În anul 1948, pe lîngă Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din Brașov, a luat ființă prima asociație sportivă universitară *Academia*, cu secții de fotbal (divizia B), atletism, volei și schi. Mai târziu, întreaga activitate sportivă universitară a fost preluată de Asociația Sportivă *Știința*, în cadrul căreia funcționau secțiile de fotbal, volei, schi și alpinism. În 1966, se crează Clubul Sportiv Universitar *Politehnica*, avându-l ca președinte de onoare pe conf.dr.ing. Hoffman Victor și președinte executiv pe prof. Ion Oprea. Câțiva ani mai târziu, este ales președinte de onoare prof.dr.ing. Victor Stănescu, președinte executiv prof. Teodor Verdeș și vicepreședinte tehnic, lector Constantin Diaconescu, șeful Catedrei de educație fizică și sport. În 1973, în urma înființării Universității din Brașov, clubul *Politehnica* s-a transformat în CSU Brașov. **CSU** are **CIS** din 2001 și ființează în cadrul centrului universitar brașovean. Clubul cuprinde în organizarea sa următoarele secții: sporturi individuale olimpice - tir, scrima, gimnastica ritmică, orientare; sporturi individuale cu caracter național - alpinism și jocuri sportive basket, șah. Conducerea CSU Brasov depune eforturi susținute în vederea revigorării unor secții cum ar fi: atletismul, schiul alpin, gimnastica sportivă și înființarea unor secții noi, cum ar fi, dans sportiv, hochei, radioamatorism, urmărind ca toate acestea să dea rezultatele scontate pentru realizarea de noi performațe care să se adauge actualului palmares**.**

Secția de atletism, preluată de la A.S. *Știința* în 1966, a avut de-a lungul anilor o evoluție asccendentă, atât antrenorii cât și sportivii contribuind la dezvoltarea și succesul acestei ramuri de sport. Printre sportivii de mare valoare, componenți ai loturilor naționale și olimpice amintim pe: Tudor Bogdan, Maestru al sportului, locul V la CM - Tokyo, locul III la CE de sală – Paris 1994, locul IV la CE – Helsinki 1994, CB – 2 medalii de arignt 1991, 1992; Anghel Elisabeta, Maestru al sportului, locul III la CB ștafetă 1992, Campioana Națională 1993, 3 medalii de argint la C.N. 1991 – 1992. La aceste rezultate și-au adus aportul antenorii: asist. univ. Iminovici Ioan, conf.univ. Ionescu Dragoș, conf.univ. Cibu Mihăilă, care a contribuit la performanțele secției, între anii 1969 – 1980, cu sportivii Constantin Halichiaș și Alexandru Papi.

Secția de orientare, înființată în 1984 de prof. Gizela Mores, a obținut rezultate notabile la nivelul CN. Din anul 1991, odată cu preluarea secției de către ing. Gheorghe Dinu, performanțele încep să crească, contribuind la ridicarea prestigiului clubului: Eniko Fey, 3 medalii de aur - sprint, clasic și ștafetă, la CM de juniori 1996 – România; locul IV la sprint și locul V la ștafetă, CM de juniori - Danemarca 1995; locul I - sprint și ștafetă, Cupa Țărilor Latine 1995; multiple titluri naționale.. Csucs Monica, locul III la CM de orientare pe schiuri în 2000, locul I cu ștafeta de senioare în CN de orientare pe schiuri - 2002. Csucs Klaus, locul VI la individual și locul III cu stafeta Romaniei la CE de orientare pe schiuri în 2002. Florin Tencariu, 4 titluri de Campion Național, 5 medalii de argint și 5 medalii de bronz: 1994 - 1998, component al lotului național. Petru Stupu, 6 titluri de Campion Național, 2 medalii de argint și 3 medalii de bronz - 1994-1998, component al lotului național. Anca Borș, triplă Campioană Națională în probele individuale și cu ștafeta de senioare în 2002 la orientare pe schiuri. Andraș Csucs, multiplu Campion Național de seniori, multiple participări la concursurile internaționale, cupe mondiale și CM la orientare pe schiuri. Antrenorul secției este inginer Gheorghe-Dinu.

Secția de alpinism, înființată în 1968, având ca antrenor pe Maestru al Sportului Mircea Noaghiu, a promovat zeci de sportivi în loturile naționale și în echipele expediționare, printre care amintim elita echipei feminine compusă din: Enache Felicia, deținătoarea recordului românesc la altitudine – Pamir 1991, multiplă Campioană Națională; Truță Teodora, Maestru al sportului, 15 titluri de Campioană Națională, 5 medalii de argint; Mateescu Viorica, Maestru al Sportului, 7 titluri de Campioană Națională, 5 medalii de argint.

Secția de patinaj viteză, a cărui antrenor emerit Uhrich Ernest a avut o contribuţie remarcabilă, are participări la CN, CM, JMU, Cupe Mondiale. Printre sportivii cu rezultate remarcabile se numără componenții lotului olimpic, studenţi ai FEFS: Daniela Dumitru, cu 5 titluri de Campioană Naţională la juniori, 3 titluri de Campioană Naţională la seniori, 2 medalii de argint la CN de Seniori, locul V la ştafetă cu echipa României în cadrul CM de Juniori, participare la CMU; Claudiu Grozea, 5 titluri naţionale la CN de seniori, locul X la JMU.

Secția de șah în perioada 1965 – 1988 a avut echipa calificată de 5 ori în finala CN pe echipe mixte, divizia A și a fost pepinieră șahistă. Aici s-au format Marii Maeștri: Alexandru Crișan, Constantin Ionescu; Maeștrii Internaționali: Andreea Sasu Ducșoara, Nicolae Iordan, Ciprian Nanu; Maeștri Adrian Sasu Ducșoara, Loretto Crișan, cât și pentru Campionii Naționali Universitari Anca Greanu ș.a. Realizatorul acestor performanțe alături de sportivi, a fost antrenorul prof. Adrian Sasu Ducșoara. După această dată secția se desființează, fiind reânființată abia în 2001, sub directa îndrumare a antrenorului Adrian Sasu Ducșoara. În anul 2007, Epure Cătălin, sportiv în lotul național a obținut performanțe notabile, astfel: vicecampion european, Elo 2200, la CE de Seniori; locul IV la CE de șah Rapid, Elo 2200, seniori, iar Delia Monica Duca aduce în perioada 2006 – 2008, mai multe titluri naționale în palmaresul clubului, locul I la feminin la „International Young Chess Tournament", participări la CM și CE (secțiunea dezlegări probleme de șah).

Secția de schi a fost transferată în anul 1966 de la A.S. *Știința* și îl are ca prim antrenor pe asist. univ. Constantin Diaconescu. Dintre cele mai bune perfomanțe ale secției amintim: Dorin Munteanu – vicecampion balcanic 1973, medalie de bronz la Balcaniada 1974, medalia de aur la Concursul internațional organizat de F.I.S.U. 1971 – 1973 (echipe), medalie de bronz la concursul internațional F.I.S.U. Austria 1974 (echipe), 8 titluri de Campion Național; Nicolae Crețoi și Gheorghe Vulpe, medaliați cu aur la concursul internațional F.I.S.U. 1971 – 1973 (echipe), medalie de bronz la concursul internațional F.I.S.U. 1974 (echipe), Campioni Naționali. Din 1975, secția a fost preluată de către asis.univ. Paul Ivănescu care, împreună cu prof. Marcela Ivănescu, obține nenumărate titluri de campioni naționali atât la juniori cât și la seniori. Dintre sportivii medaliați amintim pe: Cristinel Bucur, Csilla Kukacs (loc III la CB 1992) și Răzvan Prunea.

Secția de gimnastică înființată în 1997, va avea dublă legitimare cu CSS *Brașovia* și va fi condusă de Antrenorul Emerit prof. Gheorghe Blaj, având în componență sportivi de lot național cu rezultate deosebite pe plan intern și internațional, printre care amintim pe: Rareș Orzață, Campion Mondial la bară fixă, vicecampion european la CE de la Bremmen și cel mai bine clasat gimnast român din istorie la proba de individual compus a JO (Sydney 2000), Florin Popa și Vicențiu Roman.
Secția de gimnastică ritmică a apărut în urma colaborării cu ASS *Tâmpa 25.* Selectarea a 3 sportive în lotul național de ansamblu de la Oradea, confirmă valoarea gimnastelor secției.
Secția de scrimă floretă fete a funcționat în urma colaborării cu secția de scrimă a C.S. *Tractorul* Brasov.
Secția de tir înființată în 1973 se poate mândri cu rezultatele sportivilor: Eva Olah, Campioană europeană la pușcă aer comprimat, individual și pe echipe- Paris 1976, locul III la CE - Skoplie 1978, Campioană Balcanică 1976, medalie argint 1984, medalie de bronz 1982, multiplă Campioană Națională. Sportiva a fost antrenată de Antrenorul Emerit David Petrea; Maria Ciobanu, locul III la CM de junioare - Budapesta 1987, 3 medalii de aur, 5 de argint și 5 de bronz la CB, locul I individual și pe echipe la Cupa Țărilor latine, multiplă Campioană Națională. Cristina Aldea, cucerește 3 medalii de argint și 2 de bronz la CB 1988 - 1989, multiplă Campioană Națională; Hanu Carmen, Campioană Balcanică la pușca aer comprimat, individual și pe echipe 1990, Campioană Națională 1981 - antrenor prof. Maria Haba si Cristina Aldea; Vasile Popa, locul I pe echipe la CE 1981, multiplu Campion Național - antrenor prof. Nicolae Bărbășescu. Secția are în componență și juniori, care între 2008 – 2010 au avut o comportare meritorie în competiții, urcând pe podium la CN.
Sectia de baschet, înființată în 1966, avându-l ca antrenor pe asist.univ. Gheorghe Marcu, reușește ca 1969 să promoveze în divizia A. La evolutia echipei și-au adus contribuția : prof. Vasiliu Petrică și asist. univ. Gheorghe Roșu.
Sectia de badminton a fost condusă de lector Mîrza Iacob între 1990 – 1991, iar prin sportivul Florin Balaban a obținut o medalie de argint la CB și un titlu de Campion Național.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR *ANEFS* – *UNEFS* BUCUREȘTI, a fost înființat în 1966, cu CIS din 2001, având ca secții atletism, arte marțiale, bob- sanie, culturism – fitness, gimnastică, handbal, judo, orientare sportivă, scrimă, schi, tenis, tir. În anul 1968 se înființează Clubul Atletic Universitar și în același an, Clubul Nautic Universitar. În 1970 secțiile clubului erau: baschet M +F – în divizia A, handbal feminin – divizia A, volei M + F – divizia A, scrimă M + F – divizia A și B, gimnastică modernă, gimnastică sportivă, judo, patinaj artistic M + F, rugby, sărituri în apă, scrimă M + F, tir. În anul 2009, secțiile existente erau: atletism, arte marțiale, bob – sanie, culturism – fitness, gimnastică, gimnastică ritmică, gimnastică aerobică, handbal, judo, orientare sportivă, scrimă. Schi, tenis, tir. Rezultatele clubului în competițiile internaționale, încep cu JO din 1972, când sportivul Nicolae Rotaru va obține medalia de bronz la tir, continuând cu medalia de argint de la Los Angeles - 1984, obținută de Mihaela Loghin la greutate și medalia de argint a lui Marius Urzică la cal cu mânere, 1996. Sportivii clubului vor aduce medalii și de la CM: trio-ul de gimnastică aerobică format din Andrei Nezezon, Cristian Moldovan, Claudiu Varlam va obține 2 locuri I la CM – 1996 și 1997, 2 locuri doi la CM 1995 și 1998, un loc III Varlam la cupluri, 1998; Marius Urzică – loc I, 1998 la cal cu mânere, loc III, cu echipa și loc IV la cal cu mânere,1997; Mioara David la CM de scrimă - floretă, 1994, obține medalie de argint cu echipa; Horațiu Grecu de la orientare sportivă se va clasa pe locul III la CM din 1996. Participările la Cupele Mondiale vor aduce o medalie de aur prin Marius Urzică, 1998, la cal cu mânere; o medalie de bronz prin Adalbert Kuki, 1978, la scrimă – floretă. Participarea sportivilor la CE va aduce clubului mai multe locuri I prin Edra Baia în 1971, Niculina Iancu și Gabriel Tătaru, 1978 – tir, Dorina Cătuneanu la lungime - 1985, Dani Gheorghe la judo – 1985, Nicu Roată la suliță, unde va câștiga Marele Premiu IAAF, în 1987; locuri II obținute de Ioan Șerban la înălțime, în

1970, Lucian Giușcă la tir, în 1971, Niculina Iosif la tir în 1985, Vladu Elena și Vladu Ana, la gimnastică ritmică, proba de ansamblu, în 1993 - antrenor Mihaela Manos. Sportivii clubului sunt prezenți și la JMU, de unde se întorc cu: locul II, Marius Urzică la cal cu mânere în 1995 și locul III cu echipa în 1997, Corina Țifra la heptatlon, în 1981, Dani Gheorghe la judo, 1985. CB vor aduce clubului mai multe medalii, prin: Niculina Iosif, scrimă, 3 medalii de aur, în 1977 și 1985 – individual și cu echipa; Mioara David, scrimă, o medalie de aur în 1991; Mihaela Loghin, la greutate în 1984; Dani Gheorghe la judo, în 1984. Medaliile de argint au fost obținute de Ștefan Lăzărescu la lungime și Toma Petrescu la 200m, în 1975; Corina Țifra la heptatlon, Mihaela Loghin la greutate, în 1981; Dani Gheorghe la judo, în 1981 și 1985; Corina Gîrbea la suliță, în 1985. Medaliile de bronz au fost adjudecate de Ion Buliga la decatlon, în 1981 și 1985; Nicu Roată la suliță, în 1981; Laurențiu Răducan la culturism – fitness, 2000. La campionatele naţionale plecând de la 54 de locuri I, II, III în 1968 şi 98 în 1969, în perioada 1970 – 2007 au fost obţinute 1907 locuri pe podiumul campionatelor naţionale.
Președinții onorifici care s-au aflat la conducerea clubului au fost de-a lungul anilor: Prof. Sabin Antonescu, Prof. univ. dr. Mihai Epuran, Prof. univ. Ioan Șiclovan, Prof. univ. Ioan Kunst Ghermănescu, Prof. univ. dr. Elena Firea. Președinți, vicepreședinți și directorii executivi: Prof. Romulus Spirescu, Prof. univ. Lucian Vasilescu, Prof. univ. Gheorghe Ghișoiu, Prof. Mihai Târnoveanu, Prof. Adrian Vintilă.

CLUBUL SPORTIV (SPORT CLUB) *SPORTUL STUDENŢESC* BUCUREŞTI. A luat fiinţă la 11 februarie 1916, iniţial sub denumirea *Sporting Club Universitar Studențesc*, cunoscut mai târziu şi sub numele de Societatea Universitară Sportul Studenţesc. Clubul s-a constituit din iniţiativa şi în urma demersurilor făcute încă din anul 1915 de către un grup de studenţi, între care şi Octav Luchide, de la Facultatea de Drept şi cu sprijinul unor profesori, avându-l în frunte pe reputatul matematician Traian Lalescu, cadru didactic la Universitatea Bucureşti, care a devenit şi primul preşedinte al acestei organizaţii sportive. La început clubul a avut secţii de fotbal şi rugby (după alte surse, fotbal şi tenis). Izbucnirea Primului Război Mondial constituie un obstacol în demararea activităţii noului club. Studenţii bucureşteni se reorganizează într-o nouă grupare denumită „*Speciala*" a cărei activitate se limita la fotbal şi care a durat doar un sezon. În toamna anului 1919, la strădaniile neobosite ale prof. univ. Traian Lalescu şi ale lui Octav Luchide, Sportul Studenţesc preia întregul lot de jucători de fotbal de la „*Speciala*", antrenând în paralel interesul secţiilor de rugby, atletism, tenis şi altele. După 1920 studenţii care practicau rugby-ul şi atletismul se orientau cu prioritate către Sportul Studenţesc. Fotbalul a constituit una dintre principalele activităţi, acesta fiind şi nucleul în jurul căruia au evoluat şi structurile organizatorice. La echipa Sportul Studenţesc au evoluat pe parcursul anilor, numeroşi jucători şi antrenori de valoare, nume cu rezonanţă în fotbalul românesc. Iniţial, puteau fi membri ai clubului numai studenţii şi cadrele didactice, însă la insistenţele elevilor de la Liceul Dimitrie Cantemir, care doreau să vină cu o echipă de rugby, se acceptă şi legitimarea elevilor de liceu. În 1929 Sportul Studenţesc devine club autonom al studenţilor şi elevilor. După 1925 funcţia de preşedinte al clubului a revenit prof. univ. Constantin Stoicescu, rectorul Universităţii Bucureşti (mai târziu a fost şi preşedintele Federaţiei Române de Box), iar cea de secretar, lui Octav Luchide, care mai târziu a făcut parte din conducerea Federaţiei Române de Fotbal. Din 1934 la conducerea clubului s-au aflat dr. Aurel Leucuţia – preşedinte, P. Nedelcovici şi P. Stroescu – vicepreşedinţi, iar I. Chiriceanu, secretar. În 1945 clubul îşi schimbă denumirea în *Sparta*, iar în 1947, perioadă în care a avut loc reorganizarea mişcării sportive, îşi întrerupe activitatea. Dorinţa de reconstrucţie a clubului se manifestă prin diverse iniţiative în reactivarea echipei de fotbal a studenţilor bucureşteni, printre care: constituirea unei echipe de fotbal în cadrul Centrului Universitar Bucureşti (CUB), în 1948; înfiinţarea unei echipe în cadrul Institutului Agronomic (1951) care, reuşind să promoveze în Divizia B, este preluată de CUB, adoptând şi denumirea de Ştiinţa, din 1967 devenind Politehnica. Începând din 1969 se

revine la vechiul nume Sportul Studenţesc, conducerea acestuia fiind încredinţată unui colectiv din care a făcut parte şi prof. univ. dr. arhitect Emil Barbu Popescu („*Mac*"), ulterior rector al Institutului de Arhitectură Ion Mincu, cel care a devenit preşedintele acestui club. Pe parcursul anilor, în conducerea clubului, în funcţia de vicepreşedinte s-a aflat prof. Eugen Banciu. Între 1948-1989, activitatea sportivă a studenţilor bucureşteni şi reprezentarea acesteia pe plan intern şi internaţional a cunoscut numeroase transformări, folosindu-se diverse formule organizatorice şi denumiri. Organizate pe plan teritorial sau în cadrul instituţiilor de învăţământ superior, structurile sportive studenţeşti, în care au fost cuprinse şi secţii ale Sportului Studenţesc, au activat sub numele de Ştiinţa (de mai multe ori), Clubul Atletic Universitar, CS Universitatea, Clubul Nautic Universitar şi altele. Alături de Sportul Studenţesc au mai funcţionat cluburile studenţeşti Universitatea, Politehnica ASE, Construcţii, Arhitectura, ICF (IEFS) şi altele, cu secţii la mai multe ramuri de sport, dintre care unele cu caracter reprezentativ, precum şi denumiri combinate Ştiinţa Construcţii, Ştiinţa ICF etc. În 1948, CS Universitar centraliza toată activitatea de performanţă studenţească din Bucureşti. După 1972, secţia de fotbal şi-a desfăşurat activitatea ca unitate distinctă, din 1997 adoptându-se denumirea de CF Sportul Studenţesc, situaţie care a fost consfiinţită şi pe plan juridic în anul 2001, când s-au constituit SC Sportul Studenţesc, structură polisportivă de performanţă şi asociaţia sportivă Club de Fotbal Sportul Studenţesc (vezi CF Sportul Studenţesc). Clubul reprezentativ al studenților bucureșteni, patronat direct de MECTS, a fost organizat pe trei domenii: fotbal, celelalte jocuri (baschet, rugby, polo,hochei) și sporturi individuale (badminton, dans sportiv, gimnastică ritmică, karate, șah, tenis, kaiac, yachting, modelism). În cadrul secţiilor cluburilor studenţeşti sau ale altor cluburi unde au fost promovaţi studenţii sportivi, aceştia au cucerit numeroase titluri şi medalii la CN, JB, JMU, CE, CM şi JO, foarte mulţi dintre ei fiind componenţi de bază ai loturilor reprezentative. În perioadele în care secţiile pe ramuri de sport au fost reunite sub alte denumiri şi în special sub cea de *Ştiinţa,* o contribuţie importantă la afirmarea sportului de performanţă studenţesc, au avut Puiu Anghel şi Nicolae Mircioiu în calitate de preşedinţi, Alexandru Dănilă (un reputat arbitru de baschet) ca secretar cu probleme organizatorice, conf. univ. Dumitru Hazaparu – secretar cu probleme tehnice, Aurică Stoian – probleme economice şi mulţi alţii.

Secţia de atletism a *Sportului Studenţesc* a fost printre primele care s-au impus pe plan naţional, contribuind la promovarea acestei ramuri de sport în ţara noastră. Au cucerit titlurile de Campioni Naţionali: Constantin Dumitrescu – 1920 (cros – 8 km); Jean Dumitrescu – 1922 (cros – 8 km); echipa de cros – 1923; Gh. Onciul – 1926 (suliţă) şi 1928 (lungime); Costin Hârjeu – 1928 (100 m); Nicolae Ilie – 1928 (cros – 10,5 km); Nicolae Ogrinja – 1928 (prăjină) şi 1929 (decatlon). Ulterior, când secţia şi-a continuat activitatea în cadrul altor structuri studenţeşti, au cucerit titluri naţionale pentru CSU, *Ştiinţa*, *CAUB* şi alte cluburi: Ilarie Măgdaş – 1954 (100 şi 200 m); Elöd Kincses – 1960-1961 (100 şi 200 m); Valeriu Jurcă – 1961-1962 (100 şi 200 m); Tiberiu Ardelean – 1957-1959 (110 m garduri); Zeno Dragomir – 1950-1955 (prăjină); Alexandru Bizim – 1959-1964 (suliţă); Gh. Popescu – 1960 (suliţă); Alexandru Spiridon – 1963-1964 (înălţime); Şerban Ion – 1969-1970 (înălţime); Dan Hidioşanu – 1968 (110 m garduri); Toma Petrescu – 1973-1975 (100 m); Claudiu Şuşelescu – 1976 (400 şi 100 m); Mircea Ursac – 1960 (110 m garduri); Constantin Stan – 1972-1973 (400 m); Jutta Haffer – 1949 (înălţime); Lia Manoliu – 1952-1955 (disc); Maria Diţi-Diaconescu – 1959-1961 (suliţă); Viorica Gabor – 1969 (cros); echipa de cros a CSU – 1950; Elisabeta Baciu – 1970 (cros); Dorina Cătineanu – 1974 (lungime) şi mulţi alţi atleţi promovaţi la alte cluburi unde s-au consacrat. Printre antrenorii care şi-au adus contribuţia la pregătirea atleţilor universitari s-au aflat Tiberiu Földvari, Gh. Rugină, Dumitru Alexandrescu, Dumitru Roman, Andrei Nagy şi alţii.

Secţia de baschet a luat fiinţă în 1930, iar în toamna anului 1931 s-a numărat printre cele 8 cluburi care au fondat Federaţia Română de Baschet şi Volei. Participă începând cu ediţia 1931-1932 la Campionatul regiunii Muntenia, unde se acorda şi titlul

naţional (ocupă locul III). Ediţia din 1933 a campionatului s-a organizat în aer liber, majoritatea jocurilor disputându-se pe terenul *Sportului Studenţesc* (locul III). În 1934, se întăreşte cu absolvenţii Liceului *Matei Basarab* şi devine cea mai puternică echipă a campionatului, care va domina acestă competiţie până în anul 1940. În 1934 face prima deplasare peste hotare, la Sofia, unde susţine două jocuri pe care le pierde, în schimb, din cele trei partide susţinute, în acelaşi an, la Atena şi Istanbul, câştigă două. În anul 1935, la CE de la Geneva, prima confruntare europeană a baschetului românesc, *Sportul Studenţesc* avea în echipa naţională şase jucători: C. Riegler, P. Bălteanu, N. Grozăvescu, N. Alexandrescu, O. Belitoreanu şi M. Bercuşi, precum şi doi conducători (jucători ai aceleiaşi formaţii), C. Lecca şi Genu Grozăvescu. Participarea s-a făcut prin subscripţii şi contribuţia personală a fiecărui component al delegaţiei. Echipa s-a clasat pe ultimul loc. În 1943 participă la Campionatul Regional categ. I, în 1944 în *Cupa Bucureşti* la categoria onoare şi la alte competiţii desfăşurate în perioada 1945-1946, iar în 1947 la cea dintâi Divizie naţională, având conducător tehnic pe Bizzi Bercuşi. În 1950 activează sub denumirea *Ştiinţa* şi apoi în alte combinaţii: *Ştiinţa-Construcţii, Ştiinţa ICF* şi altele. Echipa feminină, una dintre primele înfiinţate în Capitală, în 1933, a susţinut un joc cu echipa similară a *TCR*, singurele echipe prezente din cele şase înscrise în Campionatul Bucureştiului, partidă pe care a pierdut-o cu 9-7. În această perioadă de început, echipa avea în componenţă pe Katia Aman (căpitan), Mica Paraschivescu, Hansi Colias, Carmen Marineanu, Margot Ene şi Viorica Ştefănescu. După campionatul din 1934, desfăşurat cu patru echipe, între care şi *Sportul Studenţesc*, activitatea este reluată abia în 1939, când se organizează Cupa *FRVB* cu 8 echipe, *Sportul Studenţesc* clasându-se pe locul II, an în care au debutat viitoarele internaţionale Rodica Sădeanu-Riegler şi Magda Grigorescu-Niculescu. În 1945, în Bucureşti, activau 3 echipe între care se afla şi *Sportul Studenţesc*, care câştigă Campionatul Regional, din echipă făcând parte unele dintre cele mai valoroase jucătoare din acea vreme, fiind şi componente ale lotului naţional: Antigona Papazicol, Laura Săulescu, Magda Niculescu, Rodica Sădeanu, Coca Bunescu şi Leni Tomescu. Echipa domină Campionatul regional 1946-1947, iar în 1948 participă la Cupa Districtului Bucureşti. În 1950 CSU se transformă în *Ştiinţa* (va cunoaşte pe parcursul anilor mai multe reorganizări) care va câştiga primul CN feminin de baschet având în echipă pe Livia Petrescu (căpitan), Rodica Sădeanu, Ioana Odobescu, Dina Manolescu, Ina şi Lia Manoliu şi altele. La ediţia a II-a din 1951 a CN, echipa s-a clasat pe locul II sub denumirea *Ştiinţa-Construcţii,* iar în 1952, tot pe locul II, sub titulatura *Ştiinţa ICF* (Antoaneta Rădulescu, Eva Ferencz, Lavinia Vasiliu, Xenia Nistor, Laura Bulgărescu ş.a.), poziţie ocupată şi în 1953. Echipele feminine de baschet au reprezentat, în continuare, sportul studenţesc, numărându-se printre protagonistele CN, ajungând de două ori până în semifinalele CCE. Baschetul feminin va intra în divizia A, unde vom găsi echipa pe locul II în CN 2005, loc IV în CN și loc II în Cupa României - 2006, loc IV în divizia A – 2007, loc III în divizia A și loc II în Cupa României – 2008, loc IV în divizia A și locul I și III pe plan internațional , locul III în divizia A și loc I. Antrenorul secției între 2004 – 2008, Predrag Vasic; din 2009- prezent, Ștefania Borș.

Secţia de badminton – prin poziţiile câştigate la CN din anul 2000, secţia *Sportului Studenţesc* a ocupat locul II în clasamentul cluburilor). Secția obține după 2000, rezultate notabile atât pe plan național, prin obținerea titlului de Campion Național din 2005, 2007, 2010 iar în CB se vor afla pe primele locuri, după cum urrmează: 2005 – 3 locuri II, 1 loc III, 2006 – 1 loc II, 2007 – 1 loc III, 2008 1 loc II, 3 locuri III, 2010 – 2 locuri III. Prezența **handbalului** în secţiile cluburilor studenţeşti a avut meritul de a fi contribuit la promovarea unor jucători de mare valoare care au reprezentat acest joc sportiv cu rezultate de excepție printre aceştia numărându-se: Cristian Gaţu, Mihai Marinescu, Gheorghe Goran, Iosefina Ştefănescu, Elena Pădureanu, Aurora Leonte, Elena Jianu, Carolina Cârligeanu, Aurelia Szöke, Irina Nagy, împreună cu Antrenorii emeriţi Victor Cojocaru, Constantin Popescu, Ioan Kunst-Ghermănescu, Valeriu Gogâltan, Ion Bota şi

alţii. Au fost încununate cu laurii de Campioane Naţionale la handbal în 11 echipele feminine *Ştiinţa ICF* (1952) şi *Ştiinţa* Bucureşti (1959-1960 şi 1962-1963), precum şi cele de handbal în 7 – *Ştiinţa* Bucureşti (1959-1960, 1964-1965), *Universitatea* (1970-1971) şi IEFS (1972-1973 şi 1974-1975).

Secţia de hochei pe gheaţă a continuat, după 1990, tradiţia acestui joc în mediul universitar, participând în divizia naţională unde s-a clasat pe locurile: IV (1993-1994); III (1995); II (1996); III (1997, 1998).

Secţia de karate, se remarcă prin rezultatele obținute între 2006- 2010: anul 2006 – 7 medalii, dintre care 3 locuri I, un loc I la CE și două medalii la CM – una de aur, una de argint; anul 2007 aduce 25 de medalii naționale dintre care 11 titluri de campioni și 14 medalii la CE, dintre care una de aur; 2008 – un total de 36 de medalii dintre care 10 titluri de Campion Național și 6 medalii obținute în competiții internaționale; în anul 2009 secția aduce un număr de 64 de medalii, cu 23 de titluri naționale și 5 medalii de aur obținute în competiții internaționale; 2010 este cel mai reprezentativ an, secția obtinând un total de 99 de medalii, cu 44 de titluri de Campion Național, 2 locuri I la CE și 1 loc III, iar la CM secția va câștiga o medalie de aur, 3 de argint și 4 de bronz. Antrenorul secției este Ghinea Adrian Nicolae, Antrenor Emerit și antrenor federal al FRKM.

Secţia de modelism a abordat, în special, navo-modelismul şi automodelismul, având în componenţă valori incontestabile printre care: Ilie Goga, Ion Piscati, Vasile Nicolae, Marin Cristian, Doina Horaţiu, Ligia Florescu, Mircea Florescu şi alţii. În anul 2000 secţia a reuşit să ocupe poziţia a II-a în clasamentul cluburilor care s-au situat pe primele trei locuri la CN (la seniori – 10 titluri, 6 locuri II şi 13 locuri III; la juniori – 2 locuri II şi 3 locuri III). Pe plan internaţional s-au remarcat în mod deosebit Ilie Goga şi Ion Piscati, multipli medaliaţi la CM şi CE. Secția coordonată de antrenor Zaharia Sebastian Radu, obține în continuare rezultate notabile, câștigând în 2005, 38 de medalii în competițiile naționale, dintre care 7 de aur și 6 la CE, cu 2 de aur. Anii 2006, 2007 și 2008, aduc medalii pe plan național, pentru ca în 2009 secția să adune în palmares un număr de 84 de medalii, cu 30 de titluri naționale și un loc I și 4 locuri III în competițiile internaționale. 2010 vine cu un număr de 128 de medalii, dintre care 26 de titluri naționale.

Secţia de natație, afiliată la FR de Natație în 1931 a menţinut interesul pentru promovarea ramurilor acestei discipline sportive. După 1950, sub îndrumarea soţilor Paula şi Iosif Enăceanu, în cadrul CS *Ştiinţa*, înotul de performanţă a cunoscut o puternică dezvoltare promovând numeroşi Campioni Naţionali şi componenţi ai loturilor naţionale de juniori şi seniori. De asemenea, antrenorul Iosif Enăceanu a pregătit o puternică echipă de polo juniori, Campioană Naţională în 1954, care avea în componenţă pe cunoscuţii înotători şi jucători: Ştefan Kroner, Gavrilă Blajec, Constantin Marinescu, Mihai Vasiliu, Radu Zane şi alţii. Echipa a promovat în anul 1955 în Divizia A de polo, deschizând drumul participării echipelor studenţeşti în această categorie competiţională sub diferite denumiri: *Ştiinţa* (8 participări, între 1955-1964); CSU (1958; 1984 şi 1987-1989); ICF (1967, 1968); IEFS (5 participări între 1969-1973); CNU (4 participări, între 1974-1977); CNASE (6 participări, între 1978-1983); CSU *Construcţii* (1985, 1986). Începând din1990 a fost înființată secția de polo pe apă în cadrul CS *Sportul Studenţesc*, în cei 12 ani de participare în Divizia A ocupând poziţiile V-VII. Cea mai bună performanţă studenţească – echipa IEFS, locul III în 1971. Printre tehnicienii care au contribuit la dezvoltarea **jocului de polo** în rândul studenţilor s-au numărat Antrenorul Emerit Vladimir Agarici, precum şi antrenorii: Gheorghe Zamfirescu, Eugen Georgescu, Cristian Iordache şi alţii.

Secţia de rugby a promovat echipe în toate categorile – onoare, promoţie şi categoria a II-a – având contribuţii deosebite la dezvoltarea jocului cu balonul oval în ţara noastră. Echipa *Sportul Studenţesc* a reprezentat acest sport cu rezultate de prestigiu atât la nivel de club cât şi al echipelor reprezentative, în componenţa cărora a promovat numeroase valori cu nume de rezonanţă pe plan internaţional. Această formaţie a câştigat Campionatul României (Cupa C. Alimănişteanu – categoria onoare) în 1925, 1929, 1932, 1935, 1939 şi 1945-1946, iar ediţia 1947-1948 sub denumirea *Univer-*

sitatea Bucureşti. Căpitani ai echipelor campioane au fost Sorin Michăilescu (până în 1929) şi Aurel Mărăşescu (până în 1939). În *Cupa României* (Cupa *Tenis Club Român*), *Sportul Studenţesc* a câştigat trofeul în 1924 şi în cele 6 ediţii disputate între 1927-1932. Pe plan intern echipa a mai câştigat în 1937 Cupa *General Gabriel Marinescu* (donată în 1934), ediţiile din 1922, 1923, 1924 şi 1932 ale Cupei *Gh. Ţicleanu* (fost categoria a II-a şi apoi promoţie), precum şi Cupa *Cantacuzino*, apoi *Nenişor*, în 1924 şi 1925. Pe plan internaţional, în aprilie 1923, susţine primul joc la Bucureşti cu echipa *RGH* (din Germania) pe care-l termină nedecis 0-0 (căpitan, Octav Luchide). În 1925 câştigă 2 jocuri în Polonia – 22-1 cu *Vulturul Alb* şi 18-0 cu Selecţionata militară poloneză (căpitan Sorin Michăilescu), iar în 1935 câştigă cu 10-5 meciul cu echipa franceză RC Narbonne, desfăşurat la Bucureşti (căpitan Aurel Mărăşescu). La prima sa deplasare în Franţa în 1937, pierde cu 8-11 jocul revanşă cu RC Narbonne. Între jucătorii internaţionali de rugby care au reprezentat SC *Sportul Studenţesc* s-au aflat: Victor Brabeţianu, Ascanio Damian (viitorul rector al Institului de Arhitectură *Ion Mincu*), Telu Diamandi, Constantin Dinescu, G. Dragomirescu, Şt. Aurel Drăghici, Rudy Ekert, George Fântâneanu, Paul Florian, C. Grigorescu, Ştefan Ionescu, Aurel Mărăşescu, Eugen Mărculescu, Sorin Michăilescu, Paul Nedelcovici, Aurel Nemeş, Vasile Niculescu, Rudolf Schmettau (a îndeplinit mai multe funcţii de conducere în diferite sporturi), Ilie Tarabega, George Vraca (marele actor) şi George Wirth. Preşedinte al secţiei de rugby: Dimitrie Tănăsescu (care era şi vicepreşedinte al FR de Rugby). După 1970 a activat sub denumirea Clubul de Rugby *Sportul Studenţesc*. Din 1990, echipa de rugby a activat în Divizia A, înregistrând cea mai bună performanţă – locul III în ediţia 1995-1996.

Secţia de tenis a continuat să promoveze acest sport şi după 1990, participând în CN de seniori, tineret şi juniori, situându-se pe locul V în clasamentul cluburilor care au ocupat primele trei locuri în CN din 1999.

Secţia de volei şi-a desfăşurat activitatea în perioada de început împreună cu baschetul, foarte mulţi jucători şi jucătoare reprezentând în competiţii ambele jocuri. În 1931 a participat la primul Campionat al Capitalei, în continuare prezentându-se cu echipe valoroase care s-au impus până după cel de-al Doilea Război Mondial, contribuind la dezvoltarea acestui joc sportiv în ţara noastră. După război, alte organizaţii studenţeşti au reprezentat voleiul începând din 1949 cu CSU, care avea în componenţă pe Medianu, Vâlvoi, Dumitraşcu, Tărchilă şi alţii. În 1954 echipa feminină *Ştiinţa ICF (*antrenor N. Murafa) a cucerit titlul de Campioană Naţională. Unul dintre cluburile cu contribuţii deosebite la promovarea şi dezvoltarea voleiului de performanţă studenţesc a fost *Medicina* Bucureşti. Printre jucătorii şi antrenorii remarcaţi se află: prof.univ.dr. Miron Georgescu (Antrenor Emerit), conf.univ. N. Murafa (Antrenor Emerit), Ştefan Roman (Antrenor Emerit), Ion Şuşelescu şi alţii. În 1968 se înființează **secția de yachting**. În perioada 1968-1988 aceasta a câștigat peste jumătate din titlurile de Campioni Naționali, furnizând peste 60% din componenții loturilor reprezentative. Yachting-ul va aduce în 2005, 7 titluri de Campion Național și un loc III la CB; în 2006, 5 titluri ce campion și un loc III la CB; 2007, pe lângă cele 6 titluri naționale va aduce și un titlu balcanic; în 2008 secția câștigă 5 titluri naționale și 5 medalii pe plan internațional, cu 2 medalii de aur, dintre sportivele reprezentative făcând parte și Iulia Negoescu şi Raluca Plugaru. Secția este coodonată de antrenorul Liviu Doara. Dintre sportivii şi antrenorii care au contribuit prin rezultatele obţinute la afirmarea sportului de performanţă universitar pot fi menţionaţi: **gimnastică artistică** – Elena Leuştean, Sorin Iovan, Berta Corobeanu, Elena Tutan, Carol Bedö, Iosif Hidi, Francisc Kocsis, Nicolae Băiaşu; **gimnastică ritmică** – Mihaela Filip, antrenoarele Irina Deleanu, Maria Gârbă, Vera Proca Ciortea, Ioana Mănescu, Ileana Sima, Viorica Mociani; **şah** – marele Maestru Mihai Ghindă; **canotaj** – Mihaela Nădejde – Campioană Mondială Universitară; **scrimă** – Tănase Mureşan, Peter Habala, Ladislau Rohony, Dumitru Popescu, Rodica Văduva; **box** – Eustaţiu Mărgărit, Mihai Stoian; **tir** – Edda Baia – Campioană Europeană, Paraschiva

Elekeş, Virgil Atanasiu – Campion Mondial, Ion Olărescu şi antrenor Teodor Paladescu; În cei peste 85 de ani de existenţă, SC *Sportul Studenţesc* a înregistrat numeroase performanţe valoroase pe plan intern şi internaţional, care s-au datorat eforturilor deosebite ale sportivilor, antrenorilor, specialiştilor şi conducătorilor care au activat în cadrul acestei unităţi sportive etalon. În prezent, în cadrul clubului funcţionează secţiile de badminton, baschet, gimnastică ritmică, hochei pe gheaţă, kaiac-canoe, modelism, polo pe apă, rugby, şah, tenis, yachting. La sfârşitul anului 2000, SC *Sportul Studenţesc*, pe baza punctelor realizate din clasările pe primele 3 locuri la CN de seniori, tineret şi juniori, a ocupat poziţia a XXI-a în clasamentul celor 676 cluburi care au acumulat puncte la aceste competiţii, ceea ce demonstrează că pe plan intern este o unitate sportivă puternică. Pe plan internaţional, sportivii clubului au contribuit la obţinerea de medalii şi puncte la CB desfăşurate în anul 2000. În anul 2001, sportivii clubului au câştigat 9 titluri de campioni naţionali de seniori şi juniori şi s-au clasat de 54 de ori pe locurile II şi III în cadrul CN. La competiţiile oficiale de seniori, tineret şi juniori (CM, CE, Cupe mondiale şi europene, JMU şi CB) sportivii clubului au cucerit 5 medalii în probele individuale şi au contribuit la obţinerea altor 6 medalii în probele pe echipe.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR *ŞTIINŢA* BUCUREŞTI a fost înfiinţat în prima jumătate a anului 2010, cu următoarele secţii: aeronautică, atletism, baschet, rugby, tenis, handbal, motociclism, şah, volei. Menţionăm că CSU *Ştiinţa* Bucureşti este singurul club sportiv universitar din România afiliat Federaţiei Române de Motociclism şi care va participa în competiile organizate de aceasta, având ca obiectiv pentru viitor şi dezvoltarea unui centru de excelenţă în acest domeniu. În ceea ce priveşte **secţia de handbal**, CSU *Ştiinţa* va fi implicat, atât cu echipa de handbal masculin cât şi cu cea de handbal feminin, în Divizia A – Campionat Naţional, competiţie organizată sub egida FRH. Obiectivele sunt clasarea echipelor în Top 10 în primul sezon competiţional şi în Top 3 în al treilea an de participare. Sunt în curs de afiliere secţiile de atletism şi şah. De asemenea, tot prin ordin de ministru, în aceeaşi perioadă, se realizează numirea domnului Gigel Paraschiv în funcţia de director al clubului.

CLUBUL SPORTIV *UNIVERSITATEA* din **CLUJ („*U*” CLUJ).** A fost fondat imediat după actul istoric al Unirii din 1 Decembrie 1918, fiind considerat primul club sportiv studenţesc din România unită, urmaşul de drept şi de fapt al cluburilor sportive studenţeşti româneşti de la Cluj şi de la Budapesta, dinainte de 1914, la iniţiativa studenţilor clujeni, indiferent de naţionalitatea, confesiunea şi profilul facultăţilor pe care le frecventau, la Cluj existând la acea vreme Universitatea Daciei Superioare. La începutul anului 1919, Societatea Academică a studenţilor români Petru Maior din Budapesta şi-a mutat sediul la Cluj, şi odată cu aceasta şi secţia ei sportivă care funcţiona din anul 1919. În primăvara anului 1919, la Cluj coexistau trei societăţii sportive ai căror membri, în marea lor majoritate erau studenţi: Clubul Sportiv Ardelean, Secţia sportivă a societăţii Petru Maior şi Societatea sportivă Dacia, iniţiată şi condusă de Virgil Salvan, lansându-se astfel ideea formării unei noi societăţi sportive universitare. În luna noiembrie a anului 1919, în sala Prefecturii din Cluj se înfiinţează clubul sportiv Universitatea, cu semnul distinctiv „U”, Când a fost semnat Decretul-Lege privind înfiinţarea *Universităţii* din Cluj (cu cele patru facultăţi: Ştiinţe, Litere şi Filosofie, Drept şi Medicină), inaugurată la 3 noiembrie 1919, se constituie şi Societatea Sportivă a Studenţilor Universitari din Cluj(S.S.S.U.), ulterior *Universitatea* („*U*” Cluj), care oficial a fost fondată în 1920, cu un număr iniţial de 7 secţii. Celor şapte secţii ce au constituit nucleul iniţial, li s-au adăugat în anii următori alte secţii, ce aveau să-l singularizeze în ansamblul vieţii sportive din România. Universitatea Cluj este primul club sportiv din România care şi-a adăugat zestrei spirituale un imn sportiv, care a prins viaţă în vremea mutării la Sibiu. Clubul, fiind polisportiv, a format sportivi remarcabili care au adus glorie sportului românesc în mai toate ramurile sportive

(atletism, gimnastică, baschet, volei, rugby, hochei pe gheaţă, patinaj artistic, patinaj viteză, polo). Având în conducere personalităţi cu mare autoritate ştiinţifică şi didactică, clubul *„U”* Cluj, mai cu seamă din 1930, sub mandatul rectorului prof. dr. Iuliu Haţieganu, a fost dotat cu unul din cele mai adecvate şi cochete parcuri sportive din Europa (Parcul *V. Babeş)* și tot la inițiativa lui I.H., U Cluj este prima instituție de învățământ superior din țară care introduce obligativitatea educației fizice pentru studenții săi. Din anul 1948, în urma reformei învăţământului, clubul a purtat denumirea de *Ştiinţa*, dată tuturor cluburilor universitare. Dar din anul 1966 clubul își redobândește vechea denumire, care i-a conferit glorie*, „U”* Cluj. În prezent clubul este condus de un consiliu de administrație, al cărui președinte este Prof. Univ. Dr. Ing. Sorin Grozav (Universitatea Tehnică), Ramurile sportive care au adus glorie clubului Universitatea sunt: atletismul, care s-a înfiinţat în anul 1919, baschetul, care apare în anul 1947 iar în anii 1953-1954 câştigă primele titluri, tenis de câmp, 1919. Rugby-ul debutează în anul 1949, handbalul apare în anul 1935, secţia de volei este înfiinţată în anul 1942 - 1943, iar judoul debutează în anii 1964-1966. În 1920 își începe activitatea și echipa de fotbal, care a avut rezultate remarcabile și înaintea Primului Război Mondial.

Atletismul anilor 1930-1940 este dominat de sportivii U Cluj, cei mai de seamă reprezentanți fiind: Pompiliu Stoichițescu, multiplu Campion Național și Balcanic, care a deținut mulți ani recordul național la săritura în înălțime; Ion Moina, Maestru Emerit al Sportului, ”figură singulară” în atletismul românesc, Campion și recordman național la 100m, 200m, 300m, 400m, 500m, lungime, triplusalt și pentatlon, cvadruplu Campion Balcanic și Sever Coracu, care va trece apoi la fotbal. Din păcate, urmează o perioadă grea pentru U Cluj, prin părăsirea forțată a orașului și stabilirea universității, pentru o perioadă de 5 ani, la Sibiu.

Secția de atletism va fi apoi reprezentată cu cinste de Viorica Viscopoleanu, Campioană Olimpică la săritura în lungime, Mexic – 1968. O altă atletă de excepție, Eva Zorgo – Raduly, care adună în palmares: loc I, aruncarea suliței, la JMU – Mexic 1979, locul II la JMU – Roma 1975, loc II Cupa Mondială la Montreal 1979 și record mondial universitar, trei participări consecutive la JO, unde cel mai bun rezultat este locul VII – Moscova, 12 titluri de Campion Național la seniori, 12 recorduri naționale. Eva Mikloș, care între 1995 și 2005 va aduce clubului: locul II la 100mg și locul IV la lungime – CE, Ljubliana 1997; locul III la 100mg și lungime – CE, Gőteborg 1999; 8 titluri de Campion Național. Cel care în ultimii ani a dus mai departe faima secției este Antrenorul Emerit Vasile Bogdan. La Olimpiada din 1956 de la Melbourne, gimnastele Geta Hurmuzache și Ileana Sacalici își adjudecă medalia de bronz pe echipe iar floretista Olga Orban cucerește medalia de argint. Olga Orban va deveni Campioană Mondială la floretă, Buenos Aires, 1962.

Palmaresul clubului cuprinde participări și medalii la toate competițiile naționale și internaționale, dovedind preocuparea permanentă pentru înalta performanță. Participările la JO a adus cu sine și rezultate valoroase pentru club: Gheorghe Ferariu, Nicolae Bărbuţă și Ana Mocanu-Susan-loc IV la Olimpiada de la Tokio 1964; Constantin Tudosie şi Simion Schobel: bronz cu echipa naţională de handbal la JO de la Munchen, din 1972; Sorin Macovei: bronz cu naţionala de volei la JO de la Moscova, din 1980; Simona Richter: medalia de bronz la judo, la JO din 2000, de la Sydney; atleta Maria Cioncan: bronz la JO de la Atena, din 2004. La CM medaliile vor fi aduse de: Gabriel Cherebeţiu şi Gheorghe Corbeanu- loc II la CM de volei de la Paris 1956; Ana Susan Mocanu-loc II la CM de volei de la Paris 1956; Gabriel Cherebeţiu, Gheorghe Ferariu şi Gheorghe Corbeanu -locul III la CM de la Rio de Janeiro 1960; Gheorghe Ferariu, Nicolae Bărbuţă şi Gheorghe Corbeanu - locul 3 la CM de la Moscova 1962; Gheorghe Corbeanu-locul 2 la CM Praga 1966. Medaliile din CE au fost câștigate de: Gabriel Cherebeţiu şi Gheorghe Ferariu-locul II la CE de volei de la Praga 1958; Gheorghe Ferariu şi Nicolae Bărbuţă-loc I la CE de la Bucureşti 1963. Pe lângă rezultatele internaționale, clubul se poate mândri la **atletism** cu zeci de titluri naționale, **secția de baschet feminin** obține ani la rând titlul de Campioană Națională - începând

din 1953 și până în 1993, echipa va deține 14 de astfel de titluri și se califică de două ori în sferturile de finală ale Cupei Campionilor Europeni, iar **baschetul masculin** a adunat în palmares 21 de medalii și obține 3 titluri de Campioni naționali în perioada cuprinsă între 1959 – 1999.

Secția de handbal feminin se va califica în sferturile de finală în Cupa Challenge 2002 – 2003, în 2006 -2007 va ajunge până în finala Cupei Challenge, ca în 2007 -2008 să se califice în sferturile Cupei Cupelor, în timp ce echipa de **volei masculin** va deveni Campioană Națională în 1995 pentru ca în 1996 și 1997 să devină câștigătoarea Cupei României. În ultimii ani clubul a colaborat cu alte unităţi având sportivi cu dublă legitimare, cum este cazul la judo, cu CSM Cluj, şi la atletism, cu AS *Atletic-Club Telecom* Slănic. Sportivii aflaţi într-o astfel de situaţie au obţinut în anul 2000 următoarele rezultate: la atletism – Mihaela Botezan - medalie de aur la CM de semimaraton în proba pe echipe şi locul VI la individual, locul V la CE de cros; la judo – Simona Richter, medaliată cu bronz la JO de la Sydney (categ. 78 kg), locul V la CE; Ioana Dinea locul V la JO de la Sydney, medaliată cu bronz la CE (categ. 52 kg); Laura Moise, Campioană Europeană (categ. 48 kg) Polonia, loc II la CE 2001, loc III la CE 2002; Ioana Aluaș-Dinea, Campioană Europeană CE 2004 și loc II la CE din 2005 și 2006, locul III CE 2008 și un loc V la CM 2005. Aceste rezultate se datorează Antrenorului Emerit Florin Bercean, cel care a avut-o ca elevă și pe Alina Dumitru, deținătoarea titlului olimpic. (Pentru fotbal vezi *„Cluburi de fotbal”,* FC *Universitatea* Cluj-Napoca).

CLUBUL SPORTIV *UNIVERSITATEA* CRAIOVA. Provenit din Clubul Sportiv Universitar Craiova înfinţat în 1949 (aparţinând UNSR), devenit ulterior cu urmâtoarele secţii de **fotbal, atletism, tenis de masă, baschet** şi **volei.** În 1965 adoptă actuala denumire. Pe parcurs au mai fost organizate secţii de **handbal, şah, orientare, bridge. Secția de atletism**, una dintre cele mai titrate din țară, a reușit să aducă clubului o mulțime de trofee, medalii, titluri, atât în competițiile interne cât și internaționale. JO – 1984, Anișoara Cușmir obține medalia de aur la săritura în lungime, în timp ce Cristina Cojocaru își va adjudeca medalia de bronz la 400 m garduri. La CM de sală din 1989, Margareta Keszeg obține 2 medalii de argint în 1991 și 1993 și 2 medalii de bronz, una la 3000 m, la CM de sală din 1989 și cealaltă la cros în 1994; Aura Buia medalie de bronz la semimaraton – 1992; Mircea Mare medalie de argint la 4x400 m, 1994 C.M. Juniori Lisabona; Lidia Simon, Cristina Pomacu, Cristina Burca, medalia de aur în 1995; Lelia Deselnicu medalie de argint și bronz la cros în 1996. JMU aduc și ele la fel de multe medalii prin: Anișoara Cușmir, lungime - Edmonton, 1983, o medalie de aur și una de argint; Maria Radu – Edmonton, 1500 m, medalie de bronz; Cristina Cojocaru, o medalie de aur – Paris, 1985 și 2 medalii de argint, la 400 m garduri și 800 m – Kobe 1985; Margareta Keszeg, medalie de argint 1500 m la Kobe 1985; Sorin Matei medalie de bronz - Zagreb, 1987; Nuța Olaru, medalie de bronz – 1992; Natalia Andrei, 2 medalii de aur la 1500 m și 3000 m, la C.M.U – Moscova, 1975. La CE, Costea Ion obține medalia de aur - Paris 1953 iar la CB, Natalia Andrei câștigă medalii de aur: la cros junioare, echipe, în 1973; la cros senioare, tot cu echipa – 1974 și 1975; la cros individual, 1975 și 1976 și la 1500 m 1976. Natalia Andrei, un nume de referință în atletismul internațional, va stabili și recorduri mondiale: la 2000 m - Atena 1976; 1 milă și 5000 m – 1977 și la 1500 m – 1978. Antrenorii acestei secții de valoare, Dan Betini, Mircea Alexandrescu, Adrian Tudor.

Secția de scrimă a luat ființă în 2006, spadă fete și băieți. Din anul 2008 este prezentă în superligă, sportivii fiind formați la L.P.S. *Petrache Trișcu*, din Craiova, majoritatea fiind componenți în loturile naționale de juniori și seniori. Scrima se înscrie printre ramurile sportive cu performanțe la nivel mondial, sportivele sectiei având participări de-a lungul anilor la competitii de Cupă Mondială categoria A, Grand Prix, CE, CM, JB. Loredana Iordăchioiu, Roxana Lazăr, Georgiana Stan, Raluca Zbârcea, transferate în 2009 de la CSM Craiova, vor aduce multe medalii și titluri în palmaresul clubului, spadasina Loredana Iordăchioiu fiind medaliată cu aur la

CM de spadă, cu echipa României. **Secţiile de baschet, handbal** şi **volei** au activat în primele eşaloane ale CN. **Echipa masculină de handbal** câştigă Cupa României în 1991, reintră în divizia A în 1991, câștigând 2 titluri de Campioni Naționali – 1992, 1993 și avându-i printre antrenori pe Paul Stuparu, Sebastian Dobreanu, Nicolae Dumitru, Grigore Albil ș.a. **Echipa de volei feminin** participă la 30 de editii a Campionatelor Universitare, obținând de trei ori locul I; are participări în divizia A la 30 de ediții, câștigând 5 titluri de campioană: 1985/86, 1986/87, 1987/88 - antrenor Ion Constantinescu; 1988/89, 1989/90, 1990/91- antrenor Adrian Cotoranu, participă la 30 de editii ale Cupei României, din care va obține 3 locuri I și va avea 5 participări europene.

Secția de baschet a fost condusă de Constantin Dârjan, Paul Nicolae ș.a. **Secţia de tenis de masă** (masculin) a obţinut în 1999 al 14-lea titlu consecutiv de Campioană Naţională şi, pentru a 18-a oară consecutiv, *Cupa României,* printre antrenorii secției remarcându-se Virgil Bălan.

Secția de badminton are dublă legitimare cu L.P.S. *P.Trișcu*, sportivii fiind juniori sau concurând la categoria ” *tineret”* și obținând rezultate meritorii în CN, Balcaniade sau internaționale. Printre sportivii cu rezultate deosebite enumerăm: Ana-Mădălina Prioteasa, Violeta Oana Ristea, Mircea-Cornel Tănasie, antrenorul acestora fiind Mirela Ionescu. Performanțele din 2010 au poziționat CS Universitatea pe locul doi în clasamentul celor 25 de cluburi sportive universitare. Cele mai bune rezultate pe anul 2010 ale CSU Craiova, sunt obținute de: spadasina Loredana Iordăchioiu - medaliată cu aur la CM de spadă, cu echipa României, Andra Anghel, vicecampioană europeană la orientare, categoria tineret, și atleta Ioana Doaga, medaliată cu bronz la CE de cros, juniori, cu echipa României, dublu legitimată cu CSM Pitesti. În anul 1991 secția de fotbal din cadrul clubului a devenit FC Universitatea Craiova, celalata latură , cu celelalte ramuri sportive, a devenit C.S.universitatea Craiova. Deci, președinții clubului începând din 1991 au fost: Marian Georgescu; Ion Constantinescu; Corneliu Andrei Stroe, 1991-1993; Sergiu Cătăneanu , 1993-2000; George Burcea , 2000-2005; Ion Rinderu - 2005-2006; Pavel Badea, din 2006 până în prezent. În prezent dl prof.univ.dr. Corneliu Andrei Stroe este președintele consiliului de administrație, din care, prin lege, face parte și directorul clubului, respectiv dl. Pavel Badea. **Secţia de fotbal** a funcţionat în cadrul clubului până în 1991, când a adoptat o structură independentă (vezi *„Cluburi de fotbal”,* FC *Universitatea*).

CLUBUL SPORTIV *UNIVERSITATEA* GALAȚI, a luat ființă în anul 1951 cu titulatura Asociația Sportivă Știința Galați odată cu înființarea Institutului Mecano Naval. În 1966 a devenit C.S. Politehnica, pe lângă Institutul Politehnic iar în 1974, prin fuziunea cu As. Sp. Știința Învățământ din cadrul Institutului Pedagogic Galati, a luat ființă C.S.U. Galați. Clubul și-a inceput activitatea cu două secții : handbal masculin în 11 și volei masculin, adăugându-se în 1953 secțiile de atletism și fotbal. A urmat afilierea secțiilor de rugby, hochei, box, volei feminin, judo, șah și modelism (aeromodele și navomodele).

Secția de atletism a avut-o ca reprezentantă de frunte pe Rafira Fița Lovin, cea mai bună sportivă din anul 1971. Maestră a Sportului, multiplă medaliată la CN, CM de Cros, JB și Olimpice – medalie de bronz 1984, la CE– medalie de aur Göteborg 1984, medalie de argint Paris 1985, medalie de argint Piree 1985, medalie de bronz în Viena 1979, la probele de 800m.p., 1500 m.p., 3000 m.p. și cros. A fost pregatită la club de doamna Conf.univ. Ștefania Constantin. Nastase Liliana pregatită de asist. univ. Doru Crișan cu rezultate remarcabile din anul 1962 în probele de 110 m.g., 400 m.g., heptatlon și lungime. Confirmări cu multiple medalii la CN și internaționale până în anul 1989 când se transferă la București. Alți sportivi cu rezultate remarcabile : Gheorghe Zaharia – 10.000m., Marius Nicoară – cros, Laurenția Hurmuz – 100 m. și 200 m, Călin Tarău 200 m.p. și 400 m.p., Georgeta Petrea, Corina Tarău, Daniela Antipov, Alina Tecuța, Claudiu Mereuță, Gheorghe Buruiană, Irimia Cristinel, Mihai Ionuț ș.a. Pregătirea tehnică a fost preluată de Rafira Fița, asigurându-se astfel continuitatea rezultatelor de valoare.

Secția de baschet feminin – apare în 1955 cu antrenoarea asist. Laura Brandabur, cu rezultate pozitive doar la Campionatele Universitare. Dispare în perioada 1966 – 1969 și apare la Institutul Pedagogic Galați sub îndrumarea asist. Ion Scorpan, calificându-se în div. B. Din anul 1972 conducerea tehnică este preluată de asist. Constantin Hansa. În 1973 cele două structuri sportive (Pedagogic și Politehnica) se reunesc sub titulatura C.S.U. Galați care promovează în divizia A – anul 1974 – unde se menține până în 1978 când se desființează din considerente materiale. Secția a fost sprijinită de conf. Gheorghe Manolescu, lectorii Ioan Stangu și Horia Dulgheru.

Baschetul masculin are prima participare în 1950 – 1951 cu tentative de calificare în fiecare ediție și reușește promovarea în divizia A în 1957 – 1958 sub titulatura *Torentul*. Din acest moment secția are un traseu oscilant, fie că se numește *Știința* din 1964 când revine în A, fie *Politehnica* când retrogradează în 1971.În prezent activează în B. Merită evidențiați antrenorii Petrică Vasiliu, Gonczi Ludovic, Baltag Aurel, Hansa Constantin, Nini Florin și Pricop Aurel care au crescut și promovat mulți baschetbalisti locali. Secția a fost sprijinită de conf. Stanciu Dumitru, as. Coman Ion , conf. Beschia Radu precum și prof.univ. Ovid Popovici.

Secția de handbal – se înființează în 1948 iar din anul 1952 devine o puternică echipă de handbal în 11, sub denumirea *Știința* Galați. Începând cu anul 1953 se trece la handbalul în 7, iar activitatea secției este preluată de lect. Sârbu Dumitru, ce va reuși promovarea echipei în divizia A, în 1961 unde se va menține până în 1967. A fost perioada de aur a secției. Urmează un ciclu retrogradare – promovare din 1968 până în 1996. În anul 2000 echipa promovează în Liga Națională și participă în Cupa Europeană - Challenge Cup. În 2002 retrogradează în A unde participă și în prezent. A fost sectia care a promovat multi sportivi la loturile naționale din care s-au remarcat : Pantea Florin, Balais Florin, Ciolan Alexandru, Pădure Mihai, Samungi Valentin, Hornea Constantin, Costea Valeriu, Dogărescu George, Dimache Alexandru și cel mai mare produs al secției Penu Cornel. Pe lângă antrenorul Sârbu Dumitru au mai activat cu bune rezultate antrenorii : Ciolan Alexandru, Nica Cezar, Popescu Victor, Stanciu Miron și Baștiurea Eugen care au avut și meritul promovării multor sportivi formați la CSȘ. Secția a beneficiat de sprijinul Biroului de Secție – președinte prof.univ. Dumitru Bogatu și vicepreședinte prof.univ. Vasilescu George.

Handbal feminin - apare în perioada 1957 – 1959 și promovează în anul 1964 în divizia B, când echipa era la Institutul Pedagogic – antrenor Ciolan Alexandru. În 1967 echipa trece la Politehnica Galați și promovează în A. Are un parcurs sinuos până în 1980 când echipa se desființează. S-au remarcat sportivele : Micu Georgeta, Frumuzache Sultana, Zamfirescu Alina, Sanda Toma și asist. Ciolan Adriana care a asigurat și pregătirea tehnică a echipei alături de antrenorii Bosckoș Elefteris, Petrică Faust și Bănică Florin.

Modelism- secție afiliată la C.S. Politehnica cu navomodele în anul 1970 și aeromodele în 1971. Secție fruntașă cu 2 instructori de valoare –Gheorghe Anghel și Nicu Bezman. Titlurile și rezultatele obținute de sportivi la nivel național și internațional îngreunează alcătuirea unei ierarhii, totuși remarcăm pe Bezman Nicu și Chinga Gheorghe, Mangalea Corneliu, Nicoară Vasile și Amorăriței Dan la aeromodele, iar la navomodele, pe lângă antrenorul Gheorghe Anghel, pe sportivii Botez Costică, Mitu Nicu, Postolache Eugen, Aanei Ionel și Bureschi Dan. Dintre sportivii cu rezultate notabile în 2009 și 2010 amintim pe: Daniel Vartolomei –cu 4 titluri Campion Național și de 2 ori câștigător al Cupei României; Ionuț Savu cu 5 titluri naționale și 13 locuri I la Cupa României; Florin Marcu cu 3 titluri naționale și 4 locuri I la Cupa României; Ionel Balaban cu 2 titluri naționale și 4 locuri I la Cupa României și mulți alții. Secțiile intră într-un con de umbră în 1994, pentru ca apoi, prin juniorii formati de antrenorul Lungu Tudorel să se revină la statutul de secție fruntașă, cu rezultate notabile în plan intern și internațional.

Volei feminin - apare în 1953, se califică în 1964 în divizia B, unde activează până în 1974 când promovează în A, antrenor ing. Brandabur Mihai. Antrenorul lect. Valsan Traian care a preluat ștafeta de la Bran-

dabur Laura, asigură conducerea tehnică până în 1998. În 1999 echipa revine în A, dar este transferată în 2003, an în care clubul formează o nouă echipă înscrisă în divizia A2, unde activează și în prezent. A fost o secție cu rezultate deosebite, obținând în 5 ediții titlul de vicecampioană (1979, 1984, 1985, 1986, 1987), Cupa României în 1980, Campioană Națională Universitară de 3 ori, locul 2 de două ori, locul 3 de două ori. S-au remarcat sportivele: Itu Florentina, Crina Răuță, Maria Obreja, Speranța Găman, Doina Rusu, Carmen Cadar, Ileana Dobroschi, Daniela Drăghici, Cristina Buzilă, Dana Sângeorzan, Iuliana Nucu și multe altele. Echipa a beneficiat de sprijinul Biroului de Secție condus de președinte Vața Petru.

Volei masculin - echipa are un parcurs ezitant, cu calificare în ctg. A în 1952 și retrogradare în 1953, până în 2004, de când se află în seria A2, unde activează și în prezent. Conducerea tehnică a echipei a fost asigurată de ing. Mihai Brandabur în perioada 1951 – 1960 iar din 1961 – 1970 și 1971 – 1976 de prof.univ. Florin Balaiș când echipa a obținut cele mai bune rezultate în plan intern și internațional, fiind socotită echipa fanion a clubului și a municipiului. Au mai activat antrenorii : Forțu Victor, Scoropan Ninel, Manolescu Gheorghe, Vasile Petrișor, Prisecaru Gabriel și nu în ultimul rând prof. univ. Păcuraru Alexandru (1982 – 2001). Perioada de aur este sub conducerea prof.univ. Florin Balaiș și aici remarcăm pe: Udișteanu Gabriel, Kramer George, Iorga Marius, Brandemburg Traian, Ozun Viorel, Vasile Petrișor, Szocs Iuliu completați de o altă generație valoroasă : Dumitrescu Radu, Stere Constantin, Păduraru Cornel, Antonescu Traian, Puștiu Adrian, Sârbu Florin și ulterior Harabagiu Nicușor. Echipa a avut un puternic Birou de Secție cu distinșii prof. univ. George Costin și Mircea Răuță, conf. Șipoș Florian și Pătrașcu Alexandru, lect. Vieriu Petre. Pe lângă această echipă s-a format cea mai puternică școală de arbitri de volei din care remarcăm : Florin Scortaru, Emil Ududec, Cornel Gogoașă, Mirel Zaharescu, Mihai Jipa, Nicolae Dobre, Petrică Deju, Dan Delcea și multi alții, cu ecuson de arbitri naționali și internaționali.

Secția de hochei înființată în anul 1951 și a activat până în 1956. A ocupat locul 7 la turneul final din anul 1953. S-a remarcat portarul Stafie Dan, selecționat în echipa națională până în 1958. S-a desființat în 1956. A funcționat ca jucător –antrenor prof. ing. Gheorghian Teodor.

Președinți: Petrescu Neculai 1951 – 1952; Răuță Mircea 1953 – 1958 și 1980 - 1985; Dinache Pavel 1959 – 1962 si 1974 – 1975; Coman Ion 1962 – 1964; Egri Iosif 1964 – 1974 președinte de onoare; Balaiș Florin 1975 – 1980 și 1997 – 1998; Vieru Petru 1985 – 1991; Stanciu Dumitru 1991 – 1997; Mandache Ion 1998 – 2011 (din 2003 director de club).

CLUBUL SPORTIV *POLITEHNICA* IAŞI s-a constituit în 1967, ca urmare a reorganizării Clubului Sportiv Muncitoresc Studenţesc (CSMS), înființat în 1945, din care au rezultat CS Municipal şi alte patru cluburi universitare: CS *Politehnica,* CS Studenţesc *Universitatea*, CS *Agronomia* şi CS *Medicina*. CS *Politehnica* funcţionează pe lângă Universitatea Tehnică *Gh. Asachi* şi are în structura sa organizatorică următoarele secţii: atletism, badminton, baschet, fotbal, handbal, judo, rugby, şah, tir. Secţia de fotbal s-a constituit după 1992 într-o formă de organizare independentă (vezi „Cluburi de fotbal", FC *Politehnica* Iaşi).

Secţia de atletism – preluată în 1967 de la CSMS se situează printre secţiile fruntaşe din ţară, având contribuţii importante la dezvoltarea atletismului: numeroase titluri şi recorduri naţionale, sportivi în loturile naţionale, performanţe de valoare în competiţiile internaţionale. Se remarcă în mod deosebit Gabriela Mihalcea, la săritura cu prăjina, care a stabilit peste 50 de recorduri naţionale, multiplă Campioană Naţională şi Balcanică, medaliată cu bronz la CE de sală din 1996. Secţia s-a clasat, în 1997, pe locul IV în ierarhia unităţilor care au ocupat primele 3 locuri la CN de atletism (3 locuri I, 4 locuri II şi 9 locuri III, la seniori; 3 locuri I, 13 locuri II şi 9 locuri III, la tineret). După anul 2000 secția se completează cu altă garnitură de sportivi și rezultate, sportivii fiind fie legitimați ai clubului sau prin dublă legitimare cu LPS, în perioada junioratului: Angela Moroșanu (dublă legitimare la juniorat cu LPS Iași), loc VI la JO din Grecia – 2004, la 4x400m, loc III la CM 4x400m, loc I la

Cupa Europei 4x400m, loc I la CB 4x400m, 2 locuri I la CN seniori și loc I la CI ale României, toate aceste rezultate obținute în 2004. Antrenorul sportivei – Dorin Ursache. Ștefan Vasilache (dublă legitimare cu CSA Steaua), la proba de înălțime va obține locul III la CM din 2004; 2 locuri I în 2004 și 2006 și 2 locuri II în 2007 și 2007, la Cupa Europei; de 4 ori Campion Balcanic în 2004, 2006, 2007; de 8 ori Campion Național în aceeași perioadă și 3 locuri I la CI ale României, antrenorul sportivului fiind Contantin Popescu. Carmen Zamfir, la Cupa Europei va obține locul I la 100MG – 2004; loc I la CB – 2004; de 2 ori obține titlul național, la 60 și 100MG – 2004; locul I la CI ale României – 2004 - 2008, sub îndrumarea antrenorului Grigore Ursanu. Alina Cantea, la prăjină ia locul I la Cupa Europei în 2004 și locul I la CN – 2004. Andreea Ionescu cu participări la CM, un loc II la Cupa Europei în 2008, la 400MG; participări la CB și Campioană Națională, Andreea Ionescu, Campioană Națională, Campioană Balcanică, Campioană Națională la 400MG și Andreea Radu, Campioană Balcanică și Națională la 60MG, amândouă dublu legitimate la juniorat cu LPS Iași și antrenate de Viorica Ursanu. De pregătirea atleţilor s-au ocupat profesorii: Ioan Butnaru (Antrenor Emerit), Grigore Ursanu, Vasile Uranu, Stelian Chilărescu, Vasile Midvighi, Mircea Ionescu, Rodica Dudău.

Secţia de badminton – preluată de la AS Voinţa, în 1993, îşi desfăşoară activitatea sub denumirea de *Politehnica – Liceul Naţional.* Sub îndrumarea profesorului – antrenor Nicolae Oloieriu, s-au remarcat Alina Pieptu, Sabina Robu, Mariana Nica, Sorin Coşarcă, Radu Botezatu, Dragoş Mihailide – Campioni Naţionali, componenţi ai loturilor naţionale, medaliaţi la CB.

Secţia de baschet masculin, preluată de la CSMS în 1967, a participat cu echipa în Divizia B şi A (cel mai bun rezultat locul III) şi a promovat jucători în loturile naţionale.

Secţia de judo, înfiinţată în 1975, a realizat, sub îndrumarea Antrenorului emerit, lector Constantin Bordea, performanţe deosebite: promovarea permanentă a unor sportivi în loturile naţionale, participanţi la JO, CM, CE şi CB, rezultate notabile pe plan intern şi internaţional. S-au remarcat în mod deosebit sportivii: Toma Mihalache, Costel Năftică, Petre Aniţoaie, Costică Sauciuc, Ion Moraru şi alţii. Din 1993, a fost preluată de la AS Voinţa. După anul 2000 secția se reînființează, reprezentanții de frunte fiind: Mihaela Androaiei (dublu legitimată între 2006 – 2008 cu UCSM Cluj) cu un loc I și un loc III la Cupa Mondială din 2006 și 2008, 5 locuri I la CN, 2006, 2008 și 2009; Vlad Simionescu cu un loc III la Cupa Mondială din 2009 și un loc V în 2010, locul III la CE – 2009, locul I la CB – 2008, locul I la CN din 2008 și Roxana Moise.

Secţia de rugby, care a activat în alte structuri organizatorice începând din 1952, a fost preluată în 1967. A activat în Divizia A (1957-1989) apoi în B, iar din 1999 din nou în A. În 1969 s-a clasat pe locul IV în Divizia A, iar în 1979 a câştigat *Cupa României*. După 2000, clubul are sportivi componenți la loturile naționale, amintindu-i pe: Andrei Nistor, locul I la CM din 2009 și locul I la CE din 2008, cu echipa națională ; Lucian Moroșanu loc I la CE, 2007, cu echipa națională; Lazăr Mihăiță, loc I la CE cu echipa națională – 2006 , loc II – 2008 și loc III la Cupa Europeană pe națiuni, 2009; Marian Moroșanu, Cristian Tărăgan și Bogdan Crâșmaru, care au ocupat locul IV cu echipa națională la CM 2010; Lucian Moroșanu., Radu Zaharia, Nicu Ignea, loc I la CE - 2009, cu echipa națională;Radu Amariei, Andrei Borz loc III la CE - 2010. Antrenorii secției de rugby sunt Constantin Veriveș și Ioan Iftode.

Secţia de şah, preluată în 1981 de la CS *Universitatea*, a obţinut rezultate remarcabile pe plan intern şi internaţional. Din loturile naţionale au făcut parte: Margareta Perevoznic, Ovidiu Foişor şi Cătălin Navrotescu, Maeştri Internaţionali, precum şi Sorina Dan, Alina Motoc, Camelia Ciobanu, Dan Taras. Rezultate de excepţie a obţinut Alina Motoc – multiplă Campioană Naţională, Vicecampioană Europeană şi Campioană Mondială la junioare. Secția de șah a clubului a obținut, în 2006, 38 de medalii naționale și 2 internaționale, în 2007 – 46 medalii naționale și 8 internaționale, în 2008 – 51 medalii, 2009 – 72 de medalii și a ajuns în 2010 la 67 medalii naționale și internaționale, fiind clubul cu cel mai mare număr de

medalii la nivel național. Dintre sportivi se remarcă: Pârlog Stefan, loc I la seniori, practic, la CM, amatori, 2009 – Grecia, marile maestre: L'Ami - Motoc Alina, Pauleț Iozefina, maeștri internaționali: Irina Bulmaga, Pădurariu Smaranda, Stegariu Vlad, precum și Călin Gheorghiu, Georgiana Morea, Daria Vișănescu, Roxana Anton și alții. Antrenorii secţiei: prof. Margareta Perevoznic (Antrenor Emerit), ing. Cătălin Navrotescu, Vladimir Danilov, Manole Vasile, Vlad Ungureanu.

Secţia de tir, preluată în 1981 de la CS *Universitatea*, s-a remarcat pe plan intern şi internaţional, prin cele două participări la JO ale lui Sorin Babi la pistol liber și cu aer comprimat, la Atena - 2000, și Iulian Raicea, la pistol viteză, Sydney – 2004; Vlad Săcăleanu (dublă legitimare cu CSA Steaua), 2 locuri IV, la CM din 2006, multiplu Campion Național; Alexandru Săucă, loc II la CE – 2003, pistol liber, Mihai Axintie, locul IV la CE de juniori din 1999, majoritatea, Campioni Naționali sau medaliați pe podium. Antrenorii secţiei: Rodica Apetroaie, Ioan Săcăleanu, Dan Butnaru. În cadrul clubului mai funcţionează şi o **secţie de orientare sportivă**. Clubul prezidat de prof. Leonida Antohi, actualul director al clubului, s-a clasat în acest an pe primul loc în țară în topul grupărilor aflate sub aripa MECTS, performanţă realizată pentru al treilea an consecutiv. În 2010, sportivii de la CSU *Politehnica* Iași au obținut la întrecerile interne și internaționale nu mai puțin de 227 medalii, din care 93 de aur. Șahul a fost disciplina cea mai medaliată, judoka și tiriștii au contribuit, de asemenea, cu multe medalii la zestrea clubului, dar nu trebuie uitate nici secțiile de atletism, badminton și tenis de masă. Clubul are 59 sportivi prezenti la loturile naționale, secția de rugby având 9 sportivi în loturile naționale. CS *Politehnica* Iași este singurul club fără sponsori, un adevărat club studențesc cu echipe în divizia A și sporturi individuale. Structura organizatorică a clubului cuprinde doi conducători – Antohi Leonid, Popescu Ana; personal tehnic – Dan Cornel, Dan Constantinescu, Petrică Kiriloc și 22 de antrenori. Președinții clubului: Dorimedont Macovei, Constantin Herman, Vasile Ianul, Irinel Leonte, Octavian Neagoe, Gheorghe Pleşu, Leonida Antohi.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR ORADEA, s-a înființat în 1965, din inițiativa decanului Aurel Encuțescu și a cadrelor Institutului Pedagogic. Între anii 1965 şi 1984, Aurel Encuţescu a îndeplinit funcţia de preşedinte, respectiv vicepreşedinte al clubului sportiv. În aceşti ani, în clubul sportiv al studenţilor orădeni s-a făurit o frumoasă tradiţie legată de pregătirea şi participarea în o seamă de competiţii internaţionale şi naţionale. Una dintre realizările cele mai notabile şi, în acelaşi timp, mândria grupării sportive orădene este aceea de a fi pregătit şi promovat 25 de sportivi în loturile naţionale – 9 la atletism, 6 la schi, 5 la volei şi 5 la tir. Participările şi locurile ocupate de sportivii proveniţi de la clubul orădean la JO de la Moscova, 1980, CM de biatlon 1980, CE de sală la atletism, 1982, JMU la atletism din 1977 şi 1981, JMUla schi, 1977, cele 7 medalii de aur, 7 medalii de argint şi 3 medalii de bronz la CB sunt o dovadă cât se poate de evidentă a valorii sportivilor şi a profesionalismului antrenorilor. Cei 25 de Campioni Naţionali – 6 la atletism, 14 la schi şi 5 la tir – au făcut să se vorbească elogios despre CSU din Oradea. În cele 8 secţii republicane şi 3 secţii locale ale clubului sportiv s-au pregătit şi au concurat 12 Maeştri ai Sportului, 22 de sportivi de clasă internaţională, 80 de sportivi cu categoria de clasificare I-a, sute de sportivi cu categoria de clasificare a II-a. Între 1966 şi 1983 sportivii studenţi au câştigat 97 de medalii la CN, 37 de medalii de argint şi 37 de medalii de bronz. Toate aceste rezultate au fost obţinute sub îndrumarea unor antrenori ca: Dumitru Muşat, Dinu Grăgan, Marţian Pirtea, Mitilecis Manole, Vasile Popa, Magdalena Muşat, Edmund Junker, Ştefan Kolumban, Florian Velici, Dorin Munteanu, Ioan Stănescu, Iacob Hanţiu, Maria Brata, Mihail Viorel Mateiu, Alexandru Bighianu, Octavian Bâc, Alexandru Manţ. Trecutul clubului este amintit şi prin cei mai buni sportivi: Niculina Lungu-Lazarciuc, Maria Radu-Irimescu, Dan Betini, Adriana Stancu, Ilie Cioca, Ştefan Constantin, Nicolae Nicolae, Vasile Sărucan, Dorin Moruţan, Mariana Giurgiu, Carol Antal, Popa Octavian, Gheorghe Iuşan, Daniela Munteanu, Minodora Munteanu, Nela Simion, Dorin Munteanu, Iuliana Demeter, Adriana Böjte, Gheor-

ghe Kerezsi, Ioan Cimpoia, Nándor Szabo, Maria Lakatos-Popa, Cristian Opriş, Doru Prescure, Raluca Zanfirescu, Mihai Spătaru, Ana Opriş, Liana Cion, Ileana Stati, Rodica Horacsek, Viorel Manole, Constantin Bădiţă, Gabriel Boroş şi mulţi alţii. În anul 1966-1967 ia fiinţă **secţia de gimnastică ritmică** în cadrul C.S.U. Oradea, având-o ca promotoare pe d-ra Maria Brata. Odată cu restrângerea activităţii universitare, se restrânge şi activitatea sportivă de performanţă a secţie de gimnastică ritmică, reactivată în anul 2000, având-o ca preşedintă – antrenor coordonator pe cea care a sprijinit şi susţinut gimnastica ritmică d-ra Maria Brata, iar ca antrenor pe Anca Sabău. În anul 2003 , 2 sportive au fost selecţionate în lotul naţional – Anton Andrada şi Baş Alexandra. În 2004 Anton Andrada a făcut parte din lotul naţional de ansamblu cu care a participat la CE de la Moscova – 2005, unde a ocupat locul XV, având ca antrenori pe Janina Zatuliveter şi Raluca Goncearu. Din anul 2006 Andrada face parte din lotul naţional la individual, participând la CE de junioare, unde a obţinut locul V cu echipa şi locul IX la măciuci.

Secţia de atletism a contribuit la consolidarea prestigiului CSU încă de la înfiinţarea acestuia în anul 1965, activitatea neputând fi disociată de numele cadrelor didactice universitare care, au iniţiat activitatea secţiei şi au pregătit sportivii, în totalitate studenţi: Dumitru Muşat, Dinu Drăgan, Pirtea Marţian. Pe lângă antrenorii mai sus amintiţi, de-a lungul anilor au mai activat în cadrul secţiei – de multe ori în mod voluntar – şi alţi antrenori cu vocaţia marii performanţe: Popa Vasile, Mitilecis Manole, Preda Virgil, David Liviu, Lucaciu Gheorghe, Marinău. Rezultatele nu au întârziat să apară, atletismul situându-se an de an în clasamentul pe centre universitare pe primele locuri. Enumerăm aici pe: Mariana Ghergheş Niculescu, Adriana Stancu, Niculina Lungu Lazarciuc, - locul IV la J.O. Moscova, Maria Radu - locul III la 3000 m la JMU 1980 şi locul II 800 m CE de sală, Ilie Cioca, Dan Betini, Ecaterina Mureşan, Mariana Giurgiu - Preda, Antal Carol, Victor Lazariuc, iar în ultimii ani: Andreea Szoboszlay, Ion Vasile, Zoltan Pasztai, Eduard Szebestyen, Carmen Filip, Mirela Gavriş, Baciu Virgil, Deiac Cornelia, Hallay Erika, Lenard Norbert. Maeştri ai Sportului Fuliaş Olga (înălţime), Ştefan Constantin (maraton), Betini Dan (3000m obstacole), Lazarciuc-Lungu Niculina (400m), Radu Maria (1500m; 3000m) – antrenor Drăgan Dinu, Mureşan Ecaterina (înălţime) – antrenor Pirtea Marţian, Giurgiu Mariana, căsătorită Preda (înălţime), Antal Carol (înălţime), Lazariuc Victor (înălţime) – antrenor Mitilecis Manole, Filip Carmen (suliţă) – antrenor David Liviu, Szoboszlay Andreea (înălţime) – antrenor Preda Virgil. Sportivii de clasă internaţională: Cioca Ilie (cros şi 5000m), Stancu Adriana (400m) – antrenor Drăgan Dinu. În echipa şi lotul României: Cioca Ilie, Niculescu-Gheorghieş Mariana, Stancu Adriana, Nicolae Nicolae, Betini Dan, Ştefan Constantin, David Liviu, Lazarciuc-Lungu Niculina, Radu Maria, Gheorghiu Cătălina, Gavriş Mirela, Baciu Virgil – antrenor Drăgan Dinu, Szoboszlay Andreea, Ion Vasile, Szebestyen Eduard, Deac Cornelia, Hallay Erika, Lenard Norbert - antrenor Preda Virgil, Filip Carmen – antrenor David Liviu.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR *ȘTIINȚA* PETROȘANI. După încetarea Primului Război Mondial situația materială în rugby era dezastruoasă, lipsind terenurile de joc, echipamentul, regulamentul de conducerea jocului și de asemenea, jucătorii erau puțini. În anul de referință 1919 încep să apară primele cluburi și echipe provinciale muncitorești: *Jiul* cu sediul la Lupeni și *Minierul* la Petroșani. Anul de referință pentru rugby este socotit 1948 când se contaminează și centrul universitare din Petroșani, dar doar în 1952 echipele din provincie, printre care și *Știința* – Petroșani, se află în seria a II-a a campionatului alături de două echipe din București: *CCA* și *Spartac Finanțe-Bănci*. Echipele din Petroșani se aflau într-o situație grea în toamna anului 1955, dar cu toată această situație echipele *Știința IMP* și *Energia* își continuă activitatea și în 1959 pătrund pe prima scenă a campionatului național. Edițiile de campionat se succed, studenții continuă să se afirme și puțin a lipsit ca în 1972 să câștige titlul național, ocupând locul II. Jocurile se desfășurau în cea mai mare parte la

Lonea și rareori la Petroșani. Dar cu toate vicisitudinile echipa *Știința* s-a aflat printre protagoniste, furnizând și mulți sportivi echipei reprezentative: Enciu, Bucan, Ortelecan, Dinu, Tudose. În 1984 echipa câștigă Cupa Federației, iar în 1991 și 1993 Știința își adjudecă titlurile. Din cei peste 400 de jucători care au îmbrăcat tricoul echipei, amintim pe Tokaci, Dijmărescu, Mateescu, Ureche, Antimoianu, Ciriperu, Ciubuc, Măcărăscu, Soare, Nadolenco, Crișan, Rațiu, Ivanciuc Rusu, Vasile, Băltărețu, și mulți alții.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR PLOIEȘTI a fost înfiinţat în anul 1975 iar secţiile clubului sunt: atletism, aeromodelism, baschet masculin, fotbal – tenis și șah.

Secţia de aeromodelism pregătită de şef lucrări dr.ing. Petcu Daniel a obţinut 12 titluri de Campioni Mondiali şi Europeni şi 71 titluri de Campioni Naţionali. Sportivii C.S.U.Ploieşti au făcut parte din loturile naţionale la diferite clase de zbor obţinând numeroase titluri. În urma acestor rezultate au fost acordate sportiviilor secţiei un titlu de Maesru Emerit al Sportului şi 4 titluri de Maestru al Sportului.

Secţia de baschet masculin a obţinut de la promovarea în Divizia Naţională A (anul1998), 7 titluri de Campioană Naţională (2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010) şi 6 Cupe ale României (2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009 **)**. Pe plan internaţional a obţinut o Cupă Europeană ,respectiv F.I.B.A. EUROPE CUP în anul 2005 (prima Cupă Europeană obţinută la bashet de o echipă romanească) . În urma acestei performanţe au fost acordate 12 titluri de Maeştrii Emeriţi ai Sportului.

Secţia de fotbal – tenis a obţinut, de la înfiinţare (1994), 5 titluri de Vicecampioană Naţională (2004, 2005, 2006, 2007, 2008),finalistă a Cupei Romaniei (2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010).Pe plan internaţional s-au clasat pe locul 5 în Liga Campionilor. De asemenea ,componenţii C.S.U.Ploeşti au devenit Campioni Mondiali şi Europeni cu loturile naţionale în anul 2005, 2006 şi vicecampioni în 2010.

Secţia de şah - Campioană Naţională Divizia A – promovată în Superliga Naţională. În Cupa României a obţinut loul III pe echipe masculin. În Campionatele Naţionale şi Internaţionale,sportivii secţiei au obţinut 7 medalii.

Secţia de atletism condusă de Lector univ.dr. Mirela Dulgheru - multiplă Campioană Naţională şi international, a obţinut prin sportivii secţiei, un titlu naţional şi 2 titluri la CNU.

CLUBUL SPORTIV *UNIVERSITATEA* REȘIȚA. Pe lângă Universitatea *Eftimie Murgu* (UEM) din Reşiţa a fost înfiinţată în urmă cu câţiva ani o asociaţie sportivă care a devenit club sportiv de drept privat, cu cinci secţii: handbal, atletism, fotbal, şah şi înot. Din anul 2004, s-a creat un mediu propice pentru performanţă, scopul fiind acela de a păstra acasă valorile sportului reşiţean, la ramurile de sport existente, astfel că s-a înfiinţat un club de drept public, cu secţiile de atletism, handbal şi înot, ca fiind cele mai reprezentative în centrul universitar reşiţean. CSU Reşiţa asigură selecţia, pregătirea şi instruirea studenţilor sportivi, asigură participarea acestora la competiţii naţionale şi internaţionale, asigură organizarea şi desfăşurarea activităţilor sportive de performanţă.

Echipa masculină de handbal UCM Reşiţa, activa în cadrul clubului sub denumirea de Universitatea UCM Reşiţa, formaţie ce a promovat în anul 2004 în Liga Naţională, cu punctaj maxim. Au condus această echipă antrenorii Sabin Dacău (în tur) şi Adrian Ştot (în retur), secund Gligore Czari.

Handbalul feminin. Echipa activa în divizia A și a fost pregătită de profesorul Ioan Stan, până la finalele anului 2004, ca din 2005 şi până în vara anului următor, U Reşiţa să fie antrenată de Florin Pera, iar timp de două sezoane, între 2006 şi 2008, de Cristian Busuioc. Revenirea lui Florin Pera s-a produs în vara anului 2008, urmând o promovare în Liga Naţională. În sezonul 2008 - 2009 echipa se clasează pe locul I la CN divizia A, liga B și obține tot locul I la CN Universitare, titlu adjudecat și în 2010. În cadrul clubului, figurau şi secţiile de **înot** (coordonator prof. Tudorel Ene), **şah** (prof. univ. Tiberiu Mănescu) şi **atletism**, sport care, sub îndrumarea antrenorilor Iosif şi Octavian Măzăran, a cunoscut nenumărate succese. Să amintim titlurile de Campi-

oni Naţionali obţinute în primii ani de existenţă ai clubului de Sorin Staicu şi Cătălin Hogea, precum și la Campionatelor Naţionale Universitare. Între timp, echipa masculină de handbal a trecut la CS UCMR, la CSU activa în continuare echipa feminină, condusă din 2005 de Florin Pera, iar din 2009 a luat fiinţă echipa de junioare condusă de prof. Cristian Busuioc. Universitatea *Eftimie Murgu* Reşiţa rămâne în continuare cea mai bună echipă din ţară în handbalul universitar feminin, după al treilea titlu consecutiv obținut în 2011, antrenor prof. Florin Pera. În prezent clubul are peste 120 de sportivi de performanţă.

Secția de atletism obține în perioada 2009 – 2010 rezultate bune, atât pe plan național și internațional. Dintre sportivii ultimilor ani sunt de remarcat Mihaela Neacșu, dublă legitimare cu CSM Craiova, cu locul I la 800m, CB Sală Seniori – Athena, loc 2 la CI ale României și două titluri naționale, Alexandru Ghinea, loc I la CE pe echipe, liga 1 Budapesta 2010- 3000 m steeple, precum și mai multe titluri naționale. Atleta Claudia Ştef, legitimată la CS Universitatea Reşiţa, a cucerit medalia de aur la CB de marş. Antrenorul acestora – prof. Iosif Măzăran. CSU este condusă de un consiliu de administraţie din care fac parte preşedinte - prof. univ. dr. ing. Ion Vela, preşedintele UEM; Octavian Măzăran - director CS Universitatea ș.a.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR SIBIU. Clubul este un club relativ tânăr. **Echipa de baschet masculin** a apărut acum 40 de ani, aşa a luat fiinţă, în 1971 Olimpia Sibiu, dar CSU Sibiu, ca entitate cu personalitate juridică, s-a înființat doar în 1997. În luna iunie, Olimpia juca deja barajul pentru intrarea în divizia B și era formată pe atunci din: Toni Jugănaru - căpitanul echipei, Tolea Podvarcu, Ioan Banciu, Ioan Popescu , Mircea Vulc (acum antrenor la CSU Atlassib Sibiu), Costel Gîrbocea, Ghiţă Giurgiu, Viorel Răduţ, Ioan Dragoman, Dan Brîndaşu, antrenaţi de Flaviu Stoica. În 1977 echipa va intra în divizia A, pentru ca în 1982 să facă parte din prima grupă valorică a baschetului românesc. În 1989-1990, echipa a urcat până pe locul trei, datorită acestui loc obţinut în campionat, CSU a participat în Cupa Cupelor în 1990. Anul 1995 a fost un an de referinţă pentru baschetul sibian. Având nucleul deja format - Alecu, Toci, Beny şi Dom' Profesor -, dar mizând şi pe Nelu Lefter, Attila Kincses, Silviu Corodi, Viorel Ciocian, Marcel Lăpădat, Bogdan Spânu, Ovidiu Teleabă şi Gabriel Viciu, studenţii pornesc în drumul spre câştigarea primului titlu din istoria sportului de echipă din Sibiu. CSU a câştigat în acel an Campionatul Naţional şi, datorită locului obţinut, a participat în Cupa Campionilor Europeni, sub îndrumarea antrenorului Mircea Vulc. În anii ce urmează, CSU a reuşit să se menţină pe podium, clasându-se în 1996 pe locul 3, iar în 1997 şi 1998, pe locul secund. Pe parcursul anilor am avut jucători și antrenori în loturile naționale de baschet - Elemer Tordai, Cornel Alecu, Benjamin Pelger; antrenori Mircea Vulc, Cătălin Vulc.la karate Daniel Relinschi,Campion național și antrenor. Dintre celelalte secții ale clubului se remarcă și secția de Karate Kyokushin, un sport neolimpic dar cu sportivi campioni naționali și sportivi în lotul național, Daniel Relinschi, Campion național și antrenor. Primul președinte onorific a fost dl. profesor Gerhardt Konerth (1978-1985), apoi dl Constantin Oprean (1985-1997), iar din 1997 - prezent Mircea Vulc.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR SUCEAVA. Anterior în Suceava a funcţionat AS – Ştiinţa – 1964 (fotbal şi atletism), în 1972 ia fiinţă CS Universitar în cadrul căruia funcţionau secţiile de atletism, handbal, volei. Sportivii acestor secţii au obţinut performanţe notabile în competiţiile naţionale şi internaţionale. La **atletism**, sub conducerea antrenorului Barbălată Constantin, s-au obţinut performanţe importante de către următorii sportivi: Doina Beşliu Melinte, Grigoraş Constantin, Ioniţă Ştefan, Jianu Rodica, Codreanu Petru, Cuciureanu Viorica. Secțiile de handbal și volei activau în divizia B. Prin înființarea în anul 2002 a C.S. UNIVERSITATEA SUCEAVA s-a creat un mediu propice pentru performanţă, scopul fiind de a păstra acasă valorile sportului sucevean la ramurile de sport care activau în cadrul clubului. Secțiile trecute în actul de înființare sunt: arte marţiale, atletism, baschet, bridge, fotbal, fotbal-tenis, tenis, tenis de masă, badminton,

handbal, volei, şah, rugby, gimnastică. Din anul 2005 s-a înfiinţat CLUBUL SPORTIV UNIVERSITATEA DIN SUCEAVA, de drept public, sub tutela Ministerului Educaţiei, Cercetării şi Tineretului, în cadrul căruia funcţioneaza trei secţii: atletism, handbal, volei. Performanţele **secției de handbal** masculin: participare în Campionatul Ligii Naţionale în perioada 2002-2005, promovare în Liga Naţională în anul 2006.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR TÂRGU MUREȘ. **Echipa feminină de volei** a Institutului de Medicină și Farmacie Tg. Mureș, acum UM.F, a avut de-a lungul timpului, mai multe denumiri, ca: Știința-IMF, IMF, Medicina, CSS-CSU, CSU, etc. În anul 1956, la Spartachiada Tineretului, echipa de fete Știința-IMF Tg. Mureș, s-a clasat pe locul 2 pe țară. În anul 1959, la Iași, la finalele Campionatelor Republicane Universitare, Știința-IMF Tg. Mureș s-a situat pe locul 2. Echipa feminină de volei a Știinta I.M.F. din Tg. Mureș, a promovat pentru prima dată în Divizia B în anul 1965. În timp, în principal cel de-al doilea eșalon al voleiului românesc, aceasta a fost antrenată de antrenori precum: Dikai Juliu, Dumitru Baba, Valeriu Fărcaș, Grun Ladislau, Butika Gheorghe, Doina Lăpădătescu, s.a. Prima tentativă de promovare în Divizia A a echipei Medicina Tg. Mureș (cu antrenor Dumitru Baba) a avut loc în anul 1973, în turneul de la Brăila, unde formația mureșană s-a situat pe locul secund, ratând astfel accederea in primul esalon al voleiului feminin românesc. După 2000, în Divizia A, tehnicienii principali ai echipei feminine de volei au fost: Doina Lăpădătescu, Vasile Macicașan, Florin Turcanu, Cristina Tiut, Nicolae Pop și Valerjan Luka. Prima tentativă de promovare în Divizia A a echipei Medicina Tg. Mureș (cu antrenor Dumitru Baba) a avut loc în anul 1973, în turneul de la Brăila, unde formația mureșeană s-a situat pe locul secund, ratând astfel accederea în primul eșalon al voleiului feminin românesc.

Secția de scrimă a cunoscut o amplă dezvoltare datorită maestrului Kakuts Andrei, apărând și rezultatele. În 1967 la CM de scrimă de la Teheran, la spadă, Pongratz Anton cucerește titlul mondial, la tineret. În 1970 la CN de spadă, Pongratz Anton (Medicina Tg. Mures) s-a clasat pe locul III. În același an, Pongratz Anton ocupă primul loc în Cupa României la spadă. JO de la Munchen, 1972, la spadă individual, cu 3 victorii obținute, Pongratz Anton se clasează pe locul 4, la JO din 1976 pe locul VI cu echipa iar la JO de la Moscova pe locul IV cu echipa 1973 Pogratz Anton a cucerit titlul de Campion Național. La Cupa României din 1977 sportivul ia medalie de aur, iar la același concurs, din 1983, medalie de bronz. În 1994, în Turcia, la CB de scrimă, pentru cadeți, Bogoczi Balint spadă, s-a clasat pe locul III. În prezent în județul Mures există o singuraă secție de scrimă cu 73 de sportivi legitimați.

CLUBUL SPORTIV STUDENȚESC MEDICINA TIMIȘOARA. În 1964 a fost fondat, de către Pius Brânzeu - prof. la Institutul de Medicină Timişoara, clubul de şah Medicina Timişoara. Rezultatele secției de șah de-a lungul anilor sunt remarcabile, însumând 5 titluri de campion național la în clasamentul general, 5 medalii de argint și 4 medalii de bronz; 10 titluri naționale, 6 medalii de argint și 4 de bronz, în clasamentul femin; 2 titluri de Campion Național, 3 locuri II și 4 locuri III la masculin. Dintre sportivii de renume ai secției amintim pe: Gertrude Baumstark, Suzana Makai, Margareta Mureșan, Dana Nuțu, Albert Vajda, Vlad Jianu, Gergely Szabo.

Consiliul de Administrație este format din Prof. Univ. Dr. Ioan Ștefan Drăgulescu (președinte de onoare) - rector UMF Timișoara; Conf.Univ. Tiberiu Lakatos (președinte), UMF Timisoara; Ioan Mărășescu (director), antrenor și Maestru Internațional la șah; Ec. Lidia Petruș (secretar) - UMF Timișoara; Prof.Dr. Dan Poenaru - prorector UMF Timișoara; Prof.Dr. Marius Raica - UMF Timișoara;Prof.Dr. Horia Vermesan - UMF Timișoara.

COLEGIUL NAȚIONAL *EMIL RACOVIȚĂ* din București, s-a înființat în 1973, prin Hotărârea Ministerului Învățământului, urmată de transferul sportivilor de la CSȘ 2, de la secția de natație, clubul având denumirea inițială Școala nr. 54. Sportivilor elevi, li s-au pus la dispoziție bazinele

de înot din cadrul Complexului sportiv *23 August.* Clubul a avut mai multe denumiri: Liceul de Filologie – Istorie nr. 1, apoi nr. 2, Liceul Industrial nr. 37, Liceul cu program sportiv *Emil Racoviță*, iar în prezent, Colegiul Național *Emil Racoviță*, cu profil teoretic și profil vocațional (înot, polo, tenis). În prezent, pe lângă colegiu ființează un club sportiv cu denumirea Clubul Sportiv al Colegiului Național *Emil Racoviță.* În cadrul liceului au fost create clase cu profil sportiv, atât pentru înotători cât și pentru alți sportivi de performanță, precum și catedre de educație fizică pentru specialiștii domeniului, numărul celor de la înot fiind de 19, iar a celor de la sărituri în apă de 7. Ca o noutate în cadrul colegiului este apariția, secțiilor de polo, atletism, gimnastică și tenis. Printre sportivii care au adunat sute de medalii anual, în palmaresul liceului se numără: Cezar Bădiță, Maestru al Sportului la înot, finalist olimpic (Sydney 2000), vicecampion european, multiplu Campion Mondial militar, primul român care a coborat sub bariera de 1 min. și 50 de secunde la proba de 200 m liber (Sydney 2000), actual deținător al recordurilor naționale la probele de 200 și 400 m mixt nedoborâte din 2003; Dragoș Coman, care de la juniorat a doborât numeroase recorduri naționale, însă primele medalii cu adevărat importante le-a cucerit la CE de juniori de la Glasgow, dublu bronz la 400 (3:57:40) și 800 de metri liber (8:14:66), urmat de titlul european de la Antwerp la 400m liber - 1998, la seniori clasare pe locul 5 la Olimpiada de la Sydney, bronzul mondial la 400m liber, medalie de bronz la CE Eidenhoven – 2008, 2 medalii de bronz la Europenele de la Madrid în probele de 400 si 1500m liber (în prezent concurează pentru clubul Steaua); Alexandru Felix Maestru, bronz la CM de tineret, Moscova – 1996, bronz la CE de la Antwerp – 1998, medaliat cu bronz la JM Militare din Italia – 2003; Marius Radu multiplu Campion Naţional de juniori şi medaliat la competiţiile interne de seniori, are în palmares şi locul cinci la CE de juniori de la Helsinki, precum şi locul şase la JO pentru Tineret, de la Singapore, în proba de 100 de metri liber (plecat la CSM Drobeta-Turnu-Severin unde se pregătește cu Dan Bădescu). Toți aceștia au fost pregătiți de Antrenor Emerit Doina Sava. Printre profesorii cu rezultate deosebite pe plan intern și internațional se numără: Gheorghe Perjaru, Doina Sava, Nicolae Tat, Victorița Ștefănoiu, Ștefan Ionescu, Ion Zelea – Codreanu, Dan Ionescu, Georgeta Cerbeanu, Mihai Cerchez, Călin Alexandrescu, Ion Mariusciac, Mariana Pop, Viky Istrate, Gabriela Constantin, Tiberiu Munteanu, Mihaela Doboșan, Mihail Sandu, Neculai Aciobăniţei, Luminiţa Onoiu, Matei Giurcăneanu, Maria Păjereanu, Natalia Jureschi, Diana Radu. La secția de sărituri în apă amintim pe: Victorița Ștefănoiu, Roje Gavrilă, Nicolae Vânturici, Ionica Tudor, Adrian Cherciu, Gheorghe Totan, Ion Ilieș. La secţia de polo pe apă: Ilie Gheorghe, Ionescu Valentin. La secţia de gimnastică: Chioreanu Vasile, Cintoiu Elena, Dumitrescu Barbara. La atletism: Elisabeta Stănescu, Adam Sedeşy, Balogh Zeniö, Hering Adriana, Sălăjan Elena, Manciu Eugen. Directorii liceului au fost: Sonia Popescu – 1974 - 1976, Eugen Danciu – 1976 – 1987, Mariana Nicolau – 1987 – 1989, Ion Zelea – Codreanu – 1990 – 1999, Lină Motea – 1999 – 2010.

COLEGIUL NAȚIONAL SPORTIV *CETATE* DEVA, a fost înființat în 1978, având ca niveluri de învățământ: învățământ preșcolar, din 1993, odată cu reorganizarea unităţii în Grupul Şcolar cu Program Sportiv; învățământ primar, gimnazial – ciclul inferior , din 1978, odată cu înfiinţarea Şcolii Gernerale nr.7; învățământ liceal – ciclul superior (cls. a XI-a a XII-a). Din 1990 unitatea s-a transformat în Liceul cu Program de Educaţie Fizică şi Sport, fiind cunoscut în toată lumea datorită pleiadei de gimnaste de mare valoare care au trecut pe acolo. Secțiile existente sunt: gimnastică artistică, gimnastică aerobică, atletism, handbal, fotbal, volei, judo, lupte, baschet, canotaj, tenis de câmp, karate, box, etc. La vremea respectivă clubul purta denumirea de CSȘ *Cetate* Deva, ca mai apoi sportivele crescute aici, odată cu schimbarea denumirii să concureze sub egida Grup Sportiv Școlar *Cetate* Deva și în ultimii ani, CNS CSȘ *Cetate* Deva. Ideea înființării unui centru național de antrenament pentru pregătirea lotului olimpic de gimnastică la Deva, a aparținut Martei și lui Bela Karoly, antrenori la acea

vreme a acestui lot, astfel că, în 1979 se inaugurează sala de gimnastică.

Secția de gimnastică. Dintre gimnastele clubului, formate aici amintim câteva nume de referință. **Lavinia Miloşovici** a început activitatea la CSS din Lugoj, apoi la CSS *Cetate* Deva. La club s-a pregatit cu antrenorii P. Sebu și Mirela Sucala-Dicu. Fosta gimnastă a participat la trei ediţii ale CE de juniori şi seniori, şapte CM şi la două ediţii ale JO, adunând 29 de medalii, din care 13 de aur. Miloşovici are în palmares 19 medalii mondiale şi olimpice între 1991 şi 1996. Multipla campioană la gimnastică Lavinia Miloşovici va intra în International Gymnastics Hall of Fame (IGHF), galeria fostelor glorii mondiale, în cadrul unei ceremonii programată sâmbătă, la Petroleum Club din Oklahoma City, din Statele Unite ale Americii**. Ecaterina Szabo**, Maestră Emerită a Sportului, sportivă cu performanțe și contribuții remarcabile în afirmarea gimnasticii românești, pe plan național și mondial. A început sa practice gimnastica în 1973 și a activat la Liceul cu Program de Gimnastică din Onești (antrenori Mihai Agoșton și Maria Cosma) și lCSS *Cetate* Deva (antrenori Adrian Goreac, Maria Cosma și Octavian Bellu). A realizat, țn perioada 1980 – 1987, un palmares de excepție. A participat la două CE de junioare, două CE de senioare, trei CM și la JO de la Los Angeles din 1984, obținând total 28 de medalii, dintre care 15 de aur. Debutează la CE de juniori, Lyon din 1980, unde cucerește 4 medalii de aur. La CE de junioare de la Ankara, din 1982, a obținut 3 medalii de aur (IC, sărituri, sol) și una de argint, la paralele. Este câștigătoarea CI ale României, ediţiile 1982 – 1984. La CE de senioare de la Göteborg, din 1983, câștigă 2 medalii de aur, una de argint și una de bronz, iar la europenele de la Helsinki, 1985, o medalie de argint la sărituri. La CM de la Budapesta, din 1983, titlul mondial la sol, locul secund la sărituri, paralele și pe echipe și o medalie de bronz la IC. În 1985, la CM de la Montréal, obține 3 medalii de argint, iar in 1987, la Rotterdam, medalia de aur cu echipa și o medalie de bronz. Cel mai mare succes din carieră îl realizează la JO de la Los Angeles, 1984, unde cucerește 4 titluri olimpice (echipă, sărituri, bârnă, sol), și medalia de argint la IC. Figurează în „Hall of Frame" (Oklahoma). **Oana Mihaela Ban** (antrenată la primul club Viitorul din Cluj – Napoca de Rodica Câmpean şi Ciupe Anton), legitimată apoi la CNS obține medalie de aur pe echipe, la JO de la Atena, 2 medalii de argint la CM din 2002 –Debrețin și 2003 – Anaheim. **Lavinia Agache** Maestră Emerită a Sportului, începe gimnastica la Onești, în 1975, cu antrenorii Maria Cosma și Mihai Agoston, apoi se pregătește la CSS *Cetate* Deva cu antrenorii Adrian Goreac, Maria Cosma și Octavian Belu. Debutează pe plan internațional la CE de juniori din 1980, unde obține bronzul la IC. La CE de seniori 1983 câștigă o medalie de aur, 2 medalii de argint și o medalie de bronz. În 1981 se clasează la CM pe locul 7 la IC, iar la CM din 1983 obține 3 medalii de argint și o medalie de bronz. La Cupa Mondială din 1982, cucerește o medalie de argint, iar la IC locul 3. Face parte din echipa care câștigă medalia de aur și titlul de Campioană Olimpică la JO din 1984 de la Los Angeles, iar la sărituri obține medalia de bronz. **Daniela Silivaș** Maestră Emerită a Sportului, a început să practice gimnastica la CSS *Cetate* Deva cu Ioan Cărpinișan și Vasilica Oprea. Pe plan international, participă, în perioada 1984-1989, la patru CE, dintre care unul de junioare, trei CM și la JO din anul 1988, cucerind în total 29 de medalii, dintre care 15 de aur. La Cupa Mondiala de junioare în Japonia, 1983, câștigă medaliile de aur la IC și sol. La CE de senioare: 1985 la Helsinki – bronz la sol; 1987 la Moscova – 4 medalii de aur (IC, sol, bârnă,paralele) și argint la sărituri; 1989 la Bruxelles – medalie de aur la sol, 2 medalii de argint (IC, paralele) și bronz la bârnă. La cele trei: 1985 la Montreal – aur la bârnă și argint pe echipe; 1987 la Rotterdam – 3 medalii de aur (echipe, paralele, sol) și bronz la IC; 1989 la Stuttgart – 3 titluri (bârnă, paralele, sol) și argint cu echipa. Participarea la JO din 1988 aduce performante de excepție: 3 titluri, 2 medalii de argint și o medalie de bronz. La Cupa Mondiala din 1986, se locul II și III . În palmares: 6 titluri mondiale, 5 europene și 3 olimpice. Două elemente tehnice din Codul de punctaj al FIG îi poartă numele: la sol – salt Silivaș (salt grupat dublu înapoi cu intoarcere de 720°) și la bârnă – urcare

Silivas (din stând transversal, săritură pe ceafă cu intoarcere de 360° pe umeri).. Inclusă în „Hall of Frame" (Oklahoma). **Maria Olaru** Maestră Emerită a Sportului, descoperită de prof. Doina Pasmangia, care a îndrumat-o către CSS *Cetate* Deva, unde și-a continuat pregătirea cu antrenorii L.Cărpinișan și Liliana Cosma. Prima participare internațională, la CE de juniori din 1996 (Birmingham), medalie de aur la sărituri. În 1998 la CE de la St. Petersburg, medalia de aur și argint, la CM, de la Tianjin (China) din 1999, a contribuit la cucerirea celui de-al patrulea titlu mondial consecutiv de către România și obține titlul mondial la IC. La JO de la Sydney, din 2000, medalie de aur pe echipe, iar la IC medalie de argint. **Andreea Cacovean**, Maestră Emerită a Sportului formată la Liceul cu Program de Educație Fizică din Deva, legitimată la CSS *Cetate*, elevă a antrenoarei Maria Bitang. La CE de juniori din 1992 - 3 titluri continentale, o medalie de argint la paralele și o medalie de bronz la sărituri. La CE de juniori din 1993, obține 2 medalii de argint și 2 medalii de bronz. În 1993, la CM de seniori de la Birmingham, a câștigat medalia de bronz la paralele. A făcut parte din echipa care a cucerit titlul mondial în 1995, la Sabae. **Nadia Hățăgan** Maestră Emerită a Sportului, elevă la Liceul cu Program de Educatie Fizica din Deva. Legitimată la CSS *Cetate* Deva, elevă a antrenoarei Maria Bitang. În 1992, la CE de juniori cucerește titlul continental, la CE de juniori din 1993 medalie de aur, în 1994, titlul de Campioană Europeană la Stockholm, la CM de la Dortmund, medalia de aur, echipe. Din noua generație: Amelia Racea, Raluca Haidu, Cerasela Pătrașcu, Beatris Mărgărit şi Diana Rusu. De amintit ca printre profesorii acestui colegiu se află și Gina Gogean Groza, o altă mare stea a gimnasticii. **Secția de gimnastică aerobică**, înființată mai recent are deja rezultate notabile, unii dintre sportivii clubului făcând parte din lotul național. Se remarcă: Nadina Hotca, loc II la etapa De Cupă Mondială –Franța – proba de Grup și loc II la Jocurile Mondiale Taiwan 2009. La CE Cehia la jun I, loc I – Grup: Caraivan Nela, Lăcătaru Delia; loc II – Trio Caraivan Nela; loc II M.P. Lăcătaru Delia. În 2010 la WORLD AGE GROUP COMPETITIONS - Rodez Franța, Trio jun I, obține locul I prin Caraivan Nela obține locul I, Lăcătaru Delia, Potoleanu Adriana și tot loc I la Grup prin Caraivan Nela și Lăcătaru Delia. Dintre antrenorii acestei secții enumerăm: Georgeta Cosma, Mădălina Susan, Mihaela Jecherean. Clubul are și **secție de atletism**, care se ocupă în special cu pregătirea de juniori, dintre aceștia remarcându-se Andreea Todereanu, cu medalie la CB – 2009 triplusalt, participare la CM juniori 1 și multiplă Campioană Națională, antrenată de prof. Nicolae Alexe; Florentina Marincu, loc III la CB – 2010 și Campioană Națională, antrenată de prof. Laura Saraol. Conducătorii clubului: Adriana Blendea, Mihai Bănulescu, Ion Bădoi, Marinică Iacov Pârvănescu, Adrian Liga.

COLEGIUL SPORTIV *NADIA COMĂNECI* ONEȘTI. În mod incontestabil istoria institutiei, aşa cum o demonstrează şi numele – Colegiul Sportiv *Nadia Comăneci* – se împleteşte armonios cu o parte din istoria gimnasticii româneşti. La Oneşti exista deja un nucleu feminin de gimnastică, condus de Maria Simionescu, astfel că se ia decizia firească a reuniri unor gimnaste şi antrenori din întreaga țară, într-un centru şi program de activitate experimental. La 15 septembrie 1969, conform Deciziei nr. 268, emisă de Comitetul Executiv al Consiliului Popular al județului Bacău, se inaugurează Liceul de Cultură Generală cu Program Special de Gimnastică. Instituția nou înființată urmăreşte două direcții : cultura generală şi pregătirea sportivă a gimnastelor. 1969 – 1970: Domnul profesor de ducație fizică, George Simionescu, deschide primul an şcolar pentru 180 de eleve (în exclusivitate gimnaste de performantă). Liceul nou înfiintat a functionat în săli improvizate în blocurile de nefamilişti, până când Liceul nr. 2 (Colegiul National Dimitrie Cantemir) s-a mutat într-un local nou. Astfel Liceul de Gimnastică se mută în clădirea din Perchiului nr. 4, unde functionează şi în prezent sub denumirea de Colegiul Sportiv *Nadia Comăneci*. Dezvoltarea liceului a fost obiectivul de bază, astfel că în urma donatiilor de cărti s-a deschis bibliotecă, apoi în 1975 s-a construit căminul, în 1976 cantina iar în 1978 încă o sală de gimnastică pentru a permite pregătirea gimnastelor

în conditii optime. Performantele obtinute în gimnastică nu a pus în umbra însă interesul pentru instruire şi educare. Pregătirea gimnastelor se realizează atât din punct de vedere al culturii generale cât şi a pregătirii sportive. Încă din primii ani munca echipei de la Liceul de Gimnastică dă roade şi gimnastele obțin rezultate foarte bune la concursurile naționale cât şi internaționale (Anca Grigoraş, Ileana Coman, Paula Ion, Elisabeta Turcu, Felicia Dornea,etc.) Însă succesul răsunător va fi atins odată cu formarea echipei de aur şi incontestabila dovadă a acestuia rămâne Olimpiada de la Montreal, unde, lotul român de gimnastică a cuprins 4 gimnaste de la Liceul de Gimnastică, Onești: Nadia Comăneci, Teodora Ungureanu, Georgeta Gabor şi Luminita Mâlea. Dintre sportivele care au reprezentat cu cinste gimnstica românească și colegiul amintim pe **Nadia Comăneci (Conner)**, Maestră Emerită a Sportului, a început gimnastica la 5 ani, când a fost selecționată de antrenorul Marcel Duncan și legitimată la AS Flăcara Onești, pentru ca de la 7 ani să activeze în cadrul celei dintâi instituții școlare cu program de gimnastică din țara noastră (unde va funcționa și Centrul național de gimnastică, astăzi Colegiul sportiv ce îi poartă numele). S-a pregătit, mai întâi, sub indrumarea antrenorilor Martha Karoly și Valeriu Munteanu; din 1971, a fost antrenată de Bella și Martha Karoly. După 1977, în anumite perioade, s-a pregătit la Bucuresti, cu Iosif Hidi, Gheorghe Condovici, Atanasia Albu (septembrie 1977 – august 1988), Gheorghe Gorgoi, Anca Grigoraș (aprilie 1980 – august 1981). La 11 ani, câștigă primul titlu de Campioană Națională absolută, iar la 11 ani și jumătate, concurează la categoria maestre, unde ocupă locul 3. La CI de Gimnastică ale României, din 1973, cucerește 5 medalii de aur. La CE din 1975, de la Skien, la numai 14 ani, cucerește 4 medalii de aur – laIC, sărituri, paralele și bârnă și medalia de argint la sol. Cea mai însemnată izbândă este cea de la JO din 1976, de la Montreal, olimpiadă care a intrat în istoria sportului drept „*Olimpiada Nadia Comăneci*": la cei 15 ani ai sai, N. C. primeste 7 note de 10 (primele în istoria concursurilor oficiale de gimnastică!) și stabileste un „record absolut": 20 de puncte, la paralele. Cu acest prilej, cucereste: 3 titluri de Campioană Olimpică – laIC, la paralele și bîrnă; medalia de bronz, la sol; locul 4, la sărituri și medalia de argint cu echipa.. La JO din 1980, de la Moscova, intră în posesia a 2 titluri de Campioană Olimpică, la sol și bârnă, precum și a medaliilor de argint, la IC și echipe. La CM din 1978, de la Strasbourg, loc I la bârnă și 2 medalii de argint. În 1979, la CM de la Forth Worth (SUA), primul titlu de Campioană mondială pe echipe (389,550 p.), iar la CE din 1977 de la Praga se claseaza pe locul I la IC și paralele, și pe locul 2 la sărituri, gimnastele române fiind nevoite să părăsească competiția, la jumatatea finalei pe aparate (din cauza incorectitudinilor de arbitraj la proba de sărituri). La Copenhaga, în 1979, 3 titluri de campioanăși o medalie de bronz. Cucerind de 3 ori consecutiv titlul de Campioană Continentală, intra definitiv în posesia „Cupei Europei", fiind prima gimnastă care reușește această performanță. Numărul total al medaliilor câștigate de N.C. la JO, CM, CE și la celelalte concursuri internaționale se ridică la 37, iar naționale 43. În 1979, la „Cupa Mondială", de la Tokyo, obține două locuri I, un loc II și un loc III. În 1981, la Universiada de la București, obține 5 medalii de aur. La acest palmares remarcabil se adauga titlurile de campioana nationala si numeroasele medalii, in special de aur, castigate in diverse competitii internationale. A fost considerata gimnasta perfecta, un adevarat fenomen. În codul de punctaj al FIG, la paralele, sunt incluse două elemente care-i poartă numele: „coborâre Comăneci" și „salt Comăneci". Numele, realizările și performanțele remarcabile ale N. C. au fost incluse în „Hall of Fame' al gimnasticii mondiale. În 1975, este declarată „Cea mai bună sportivă a României" (presa românească) și din Balcani (BTA), iar în 1976, „Cea mai buna sportivă din lume" (presa străină). **Teodora Ungureanu (Cepoi)** Maestră Emerită a Sportului, cu palmares impresionant de 31 medalii naționale și 29 internaționale, selecționată din 1969 la CS Resita (antrenor Andrei Kerekes), iar din 1971 la Liceul Program de Gimnastică de la Onești (antrenori Martha și Bela Karoly). În 1974, la finala CN de junioare maestre, se clasează pe primul loc, la egalitate cu Nadia Comăneci. În 1975, devine a doua gimnastă a Româ-

niei. La concursul preolimpic de la Montréal (iulie 1975) obține locul 2 și 2 locuri 3 și tot în 1975, la Cupa Mondiala de la Londra, ocupa locul 2 la sol, iar în 1976 la, Turneul campionilor (Londra), se clasează pe primul loc. La JO de la Montréal, din 1976, medalie de argint cu echipa,o medalie de argint la paralele și bronz, la bârnă. Face parte din echipa care, la CM din 1978, de la Strassbourg, cucerește medalia de argint. La JMU din 79 (Mexico), obține 3 medalii de aur, argint la sol și echipe și bronz la sărituri. În 2001, este inclusă în International Gymnastics Hall of Fame**. Ecaterina Szabo**, Maestră Emerită a Sportului, sportivă cu performanțe și contribuții remarcabile în afirmarea gimnasticii românești, pe plan național și mondial. A început sa practice gimnastica în 1973 și a activat la Liceul cu Program de Gimnastică din Onești (antrenori Mihai Agoșton și Maria Cosma) și lCSS *Cetate* Deva (antrenori Adrian Goreac, Maria Cosma și Octavian Bellu). A realizat, țn perioada 1980 – 1987, un palmares de excepție. A participat la două CE de junioare, două CE de senioare, trei CM și la JO de la Los Angeles din 1984, obținând total 28 de medalii, dintre care 15 de aur. Debutează la CE de juniori, Lyon din 1980, unde cucerește 4 medalii de aur. La CE de junioare de la Ankara, din 1982, a obținut 3 medalii de aur (IC, sărituri, sol) și una de argint, la paralele. Este câștigătoarea CI ale României, edițiile 1982 – 1984. La CE de senioare de la Göteborg, din 1983, câștigă 2 medalii de aur, una de argint și una de bronz, iar la europenele de la Helsinki, 1985, o medalie de argint la sărituri. La CM de la Budapesta, din 1983, titlul mondial la sol, locul secund la sărituri, paralele și pe echipe și o medalie de bronz la IC. În 1985, la CM de la Montréal, obține 3 medalii de argint, iar in 1987, la Rotterdam, medalia de aur cu echipa și o medalie de bronz. Cel mai mare succes din carieră îl realizează la JO de la Los Angeles, 1984, unde cucerește 4 titluri olimpice (echipă, sărituri, bârnă, sol), și medalia de argint la IC. Figurează în „Hall of Fame" (Oklahoma). **Lavinia Agache** Maestră Emerită a Sportului, începe gimnastica la Onești, în 1975, cu antrenorii Maria Cosma și Mihai Agoston, apoi se pregătește la CSS Cetate Deva cu antrenorii Adrian Goreac, Maria Cosma și Octavian Belu. Debutează pe plan internațional la CE de juniori din 1980, unde obține bronzul la IC. La CE de seniori 1983 câștigă o medalie de aur, 2 medalii de argint și o medalie de bronz. În 1981 se clasează la CM pe locul 7 la IC, iar la CM din 1983 obține 3 medalii de argint și o medalie de bronz. La Cupa Mondială din 1982, cucerește o medalie de argint, iar la IC locul 3. Face parte din echipa care câștigă medalia de aur și titlul de Campioană Olimpică la JO din 1984 de la Los Angeles, iar la sărituri obține medalia de bronz. **Cristina Bontaș**, Maestră Emerită a Sportului, gimnastă de mare valoare, cu contribuții deosebite la sporirea prestigiului gimnasticii românești. A început să practice gimnastica la Liceul cu Program de Gimnastică din Onești, sub îndrumarea antrenorilor Dorina și Mihai Săndulescu. În 1988 debutează la CE de junioare, obținând medalia de bronz la IC. La CE de senioare din 1989, câștigă două medalii de bronz, iar la cel din 1990, medalia de argint la sărituri. Face parte din echipa care, la CM din 1989, obține medalia de argint, iar pe aparate cucerește medaliile de argint la sărituri și cea de bronz la sol. Se evidențiază la CM din 1991, de la Indianapolis, unde cucerește medaliile de aur (sol) și bronz (IC, echipe). La J.O. de la Barcelona din 1992, își aduce contribuția la obținerea medaliei de argint pe echipe și se clasează pe locul 3 la sol. **Dumitrița Turner**, Maestră Emerită aSportului, a început gimnastica la Liceul cu Program de Gimnastica din Onești, sub îndrumarea antrenorilor Florica și Florin Dobre. La lotul național s-a pregatit la liceul din Deva, cu antrenorii Bela si Martha Karoly. A avut o contribuție deosebită la cucerirea primului titlu de Campioană Mondială de către echipa feminină de gimnastică a României, în 1979, la Fort Worth (SUA). Tot aici, se impune și la sărituri, obținând medalia de aur. În 1980, la JO de la Moscova, cucerește medalia de argint cu echipa. La CM din 1981, la Moscova, s-a clasat pe locul 4 cu echipa și devine Campioană Mondială Universitară cu echipa, în 1981, la București. **Georgeta Gabor**, cea care la Montreal – 1976 va obține medalia de argint cu echipa și care strânge în palmares 29 medalii naționale și 16 internaționale. Tot din această "uzină" de gimnaste provin și Luminița Milea, Mariana

Cojanu, Liliana Brădișteanu. Din generația tânără merită amintite: **Floarea Leonida**, Campioană Europeană de junioare la bârnă, a făcut apoi parte din echipa de senioare a României medaliată cu argint la Mondialele din 2003 de la Anaheim (SUA) şi la Europenele din 2002 de la Patras (Grecia); **Monica Roşu**, a început gimnastica la patru ani și s-a antrenat în primii ani la CSS Bacău, apoi la Onești. În anul 2002 a făcut parte din echipa României la CE de juniori unde a câștigat medaliile de bronz la sărituri și sol. Concurează la CM 2003 de la Anaheim (SUA), unde câștigă medalia de bronz cu echipa și locul patru la sărituri. La JO din 2004 (Atena, Grecia) face parte din echipa României care a reușit să își apere titlul olimpic. Monica a fost cea mai puternică concurentă la sărituri, reușind să câștige medalia de aur în finalele pe aparate, având cele mai dificile sărituri din competiție. Participă și la CE din 2004 (Amsterdam, Olanda) unde câștigă medalia de aur la sărituri; **Iuliana Chindea**, argint la CE Patras – 2002 și argint la sărituri. Conducătorii colrgiului de-a lungul aniloe au fost: George Simionescu, Gheorghe Braşoveanu, Maria Pop, Viorel Drafta, Mihai Săndulescu, Silvia Dragomir, Mihai Ipate, Lucia Iachim, Ion Zarzu, Senina Oancea, Ioana Adobricăi, Cornel Sburlan, Aurica Nistor, Bogdan Romandaș.

LICEUL TEORETIC *TRAIAN LALESCU* ORȘOVA. Club Sportiv Școlar profilat pe selecția, pregătirea și promovarea juniorilor în canotaj și kaiac-canoe. Clubul a luat ființă în anul 1972 sub denumirea de Liceul de Sporturi Nautice *Ștefan Plavăț* Orșova. Pe parcursul anilor a mai purtat denumirea de: CSȘ *Marina* Orșova (1979-1991); CSȘ *Orșova* (1991-2001). Unitatea reprezintă structurile specifice ale învățământului. Clubul deține în proprietate: baza nautică cu cămin (86 locuri); sala de mese (40 locuri); sala de bac; atelier marangozerie; garaj pentru șalupe; pontoane anexe pentru accesul la apă; centrală proprie pe combustibil solid; 100 de ambarcațiuni pentru kaiac-canoe și 40 pentru canotaj; șalupe. Baza nautică se află în faza de extindere şi modernizare pentru asigurarea condițiilor de organizare a competițiilor, mărirea spațiilor de cazare și alimentație, amenajarea sălilor de forță și simulatoare, de masaj, saună, bazin de refacere, cabinete medicale etc. În anul 2005, a fost considerat cel mai bun club din România, în ceilalți ani clasându-se constant în primele trei locuri. Începând din 1983, a fost cea mai productivă unitate sportivă de juniori pentru canotaj și kaiac-canoe. Pe plan internațional, este considerată una dintre cele mai valoroase structuri sportive de juniori din Europa și din lume, sportivii pregătiți în această unitate fiind protagoniștii CE și ai CM de juniori și tineret. Realizările deosebite ale acestui club etalon au contribuit efectiv la afirmarea canotajului, kaiacului și canoei, din țara noastră la JO, CM și CE. Atât la kaiac-canoe cât și la canotaj au fost obținute pe plan intern, peste 1500 de titluri naționale și medalii la CN de juniori, tineret și seniori, iar peste 30 de sportivi au fost promovați anual în loturile reprezentative. Printre sportivii seniori care au devenit campioni și medaliați olimpici și mondiali la canotaj se află: Mărioara Popescu, Iulian Ruican, Magdalena Dumitrache, Ioana Papuc, Dorin Alupei, Cornel Nemțoc, Gheorghe Pîrvan, Nicolae Spircu, Ana Maria Apachiței și alții. Numeroși canotori, pregătiți în această unitate sportivă, au cucerit titluri și medalii la CM de tineret și juniori, precum și la CB, printre care: Ioana Papuc, Ana Maria Apachiței, Georgeta Crăciun, Alina Poncisei, Mihaela Coteață, Lavinia Curelet, Anca Costea, Florin Sorocan, Mariana Todoran, Adriana Bejenar, Sorin Băhnărel, Marius Monole și alții. Nume de rezonanță ale kaiacului și canoei românești, campioni și medaliați olimpici, mondiali și europeni, au fost promovate în sportul de performanță de către acest club: Florin Popescu (38 medalii), Mitică Pricop (21 medalii), Raluca Ioniță (7 medalii), Ionel Averian (11 medalii), Florin Scoică (5 medalii), Florica Vulpeș (9 medalii), Marian Sevici (5 medalii), Marin Popescu (5 medalii), Nicolae Flocea (7 medalii), Liviu Dumitrescu (6 medalii), Alina Ciurescu (5 medalii), Vasile Apostol și Claudiu Ciur (câte 4 medalii), Ion Hanche, Cristian Moldoveanu, Ciprian Nap, Cătălin Cămărășanu, Cătălin Nădejde (câte 1 medalie). La realizarea acestor performanțe deosebite a contribuit un valoros corp didactic, compus din: Zoltan Benedek – antrenor 1972-1979;

Petre Goliciu - șef catedră canotaj, antrenor lot juniori; Cristian Maliș - profesor, antrenor lot seniori; Mariana Maliș - profesor, antrenor lot junioare, Saulică Cuzmanovici – profesor, antrenor lot juniori, pentru canotaj; Beniamin Zabet – profesor – antrenor, coordonator Club începând din 1980, Ilie Bănăduc – prof. gr. I, antrenor emerit, doctorand, antrenor lot juniori, Constantin Popan – prof., antrenor emerit, antrenor lot juniori, Alexandru Ghițoaică – prof., masterand, antrenor lot juniori II, Mihai Vlăduceanu – prof., masterand antrenor lot tineret și juniori II, Alex-Bebe Zabet – prof., masterand antrenor lot tineret şi juniori II, Manoilă Milicin – prof., antrenor (1972-1980), Erszebet Milicin – prof. (1971-1980), Adrian Magnea – prof. (1986-1993) pentru kaiac-canoe. Președinții clubului: Zoltan Benedek (1972-1979); Manoilă Milicin (1979-1980); Beniamin Zabet (începând din 1980).

SOCIETĂŢI – ORGANIZAŢII SPORTIVE

AMICII ARDEALULUI. Societate înfiinţată în 1934, jucând un rol deosebit în promovarea schiului şi în punerea în valoare a staţiunii Predeal. A construit cabane, a stabilit trasee montane şi le-a marcat, a amenajat pârtiile de schi din Clăbucet şi Cioplea, a creat un punct de informare turistică permanentă a unui grup de ghizi montani şi instructori de schi. În mod deosebit se cunoaşte sprijinul pe care l-a acordat organizării anuale a şcolii naţionale de schi, condusă de Emil Pălăngeanu şi Constantin Medeleanu, având ca instructori de schi pe Ion Coja, V. Munteanu, Dumitru-Popescu Colibaşi (celebrul antrenor de handbal de mai târziu) şi pe fraţii Zăpadă. A construit trambulina de schi din Cioplea (1937). Tot aici s-a instalat primul schi-lift din ţară. A avut peste 1 000 de membri. Sediul s-a aflat la Bucureşti. A realizat cu succes tot ce şi-a propus.

***AURORA,* SOCIETATE DE GIMNASTICĂ, SCRIMĂ ŞI LECTURĂ.** Înfiinţată în 1897, la Bucureşti, din iniţiativa unor persoane, foste membre ale societăţii Turnverein. Până în 1899 denumirea clubului cuprindea numai gimnastică, după această dată adăugându-se scrima şi literatura. Societatea avea o sală de gimnastică şi aparate. Sediul a fost pus la dispoziţie de Comitetul Şcolilor Israelite din str. Mircea Vodă nr. 20. Avea secţii de adulţi, de elevi şi *de „domnişoare”*. Cu ocazia jubileului a 25 de ani, sala a fost renovată şi dotată cu aparate noi, moderne. Cheltuielile au fost suportate prin subscripţie de către membrii societari. A continuat să funcţioneze până în anul 1940.

CERCUL PROFESORILOR DE GIMNASTICĂ DIN CAPITALĂ. În luna februarie 1904 profesorii de specialitate decid înfiinţarea acestui cerc, Gh. Moceanu fiind ales preşedinte. Scopul era: *„strângerea legăturilor de colegialitate, întrunirea într-un congres anual, cu tendinţa de a ajunge la o societate care să cuprindă pe toţi camarazii din ţară”*. Deşi fuseseră alcătuite şi aprobate statutele, atmosfera de rea-voinţă şi egoism a împiedicat această realizare pusă în slujba gimnasticii.

HANUL DRUMEŢILOR. Fondată de Mihai Haret, Bucura Dumbravă şi Emanoil Bucuţa, având ca scop promovarea schiului şi turismului. Această asociaţie se va transforma în 1925 în *Turing Clubul Drumeţiei*.

SOCIETATEA DE ARME, GIMNASTICĂ ŞI DARE LA SEMN DIN DÂMBOVIŢA, înfiinţată la 13 februarie 1906, cu sediul la Târgovişte, din iniţiativa publicistului şi prefectului de judeţ George Cair.

SOCIETATEA *AURORA.* Înfiinţată la Bucureşti, în anul 1902, în cadrul căreia se practicau gimnastica, scrima şi lectura. Membrii ei au luat parte la numeroase concursuri interne şi internaţionale începând din anul 1903. Din decembrie 1929 s-a numit *Spartacus* şi a activat pe lângă Sindicatele Unitare din Capitală, iar din vara anului 1931 a revenit la vechiul nume.

SOCIETATEA SPORTIVĂ *AVÂNTUL* a luat fiinţă la 1 septembrie 1922. A fost profilată mai ales pe fotbal. Sediul îl avea la liceul *Codreanu*, la Bârlad.

SOCIETATEA CARPATINĂ ARDELEANĂ (ERDELAYI KARPAT EGYESULET – EKE). Înfiinţată în 1837 la Braşov, în scopul încurajării practicării turismului în scopuri igienice, educative şi pentru cunoaşterea naturii şi a localităţilor pitoreşti din jurul oraşului şi din regiune.

SOCIETATEA CARPATINĂ ARDELEANĂ A TURIŞTILOR (SIEBENBURGISCHE KARPATEN VEREIN – SKV). Înfiinţată în noiembrie 1880, la Sibiu, cu secţii regionale în diferite zone şi oraşe: Bistriţa, Orăştie, Bucureşti, Braşov, Lupeni, Năsăud, Reghin, Mediaş, Sighişoara, Petroşani şi Timişoara. Societatea avea ca obiectiv cunoaşterea şi cutreierarea Carpaţilor Transilvaniei. Membri ei erau în majoritate saşi. Printre ei se găseau şi români din localităţile urbane: Braşov, Bistriţa, Făgăraş, Sibiu şi Năsăud. Societatea a susţinut şi propagarea schiului. În cei peste 60 de ani de activitate s-au construit peste 45 de case de adăpost în munţi şi s-au amenajat pârtii de schi. Printre realizările sale se enumeră şi tipărirea *Anuarului,* editat între anii 1881-1884. În 1895, organizează primul muzeu turistic din ţară, care mai putea fi vizitat şi în 1933.

SOCIETATEA CARPATINĂ SINAIA. Înfiinţată în 1893, la Sinaia. În statutul său, alături de obiectivele turistice, culturale şi ştiinţifice se includ şi preocupările pentru activităţi sportive ca vânătoarea, tirul şi sporturi de iarnă (schi, bob–sanie). Personalităţi ca N. Bogdan, Mihai Haret, Nestor Urechia, Dan Rădulescu, Bucura Dumbravă, vor propaga ca teoreticieni, practicieni şi scriitori frumuseţea şi utilitatea schiului, ideea de drumeţie. Mai târziu Bucura Dumbravă va scrie *Cartea munţilor*. Să amintim şi de marile călăuze: I. Gelepeanu, N. Butmălciu, David Turcu, Gh. Marin, excelenţi alpinişti şi schiori ai timpului.

SOCIETATEA DE CULTURĂ ŞI SPORT *ŞOIMII MUNTENIEI*. A fost întemeiată, probabil, în iunie 1930 de către C.A.M. Ghimpaţi pentru salariaţii săi şi pentru localnici. Societatea avea drept ţel organizarea unor activităţi social culturale şi sportive. Baza sa sportivă cuprindea terenuri de fotbal, volei şi tennis, o pistă de alergări, popicărie şi un sector cu aparate de gimnastică. Echipa de fotbal, prima înfiinţată în localitate, a fost surprinsă într-o fotografie la intrarea în „câmpulsportiv" la un match cu „Acvila" Giurgiu. În afara activităţii competiţionale, salariaţii, lucrătoarele de la Depozitul de tutun făceau exerciţii fizice zilnic. Copii se bucurau de un sector amenajat cu un tobogan, „lanţuri", „balanţă", „zburător". În parc se mai aflau o plajă cu duşuri, buffet, pavilion de muzică, teatru de vară, sală de lectură. Societatea a organizat unele actâţiuni importante, chiar de caracter internaţional, cum a fost aceea prilejuită de Ziua Naţională a Cehoslovaciei pe 23 octombrie 1931, când s-a organizat şi o expoziţie. Societatea a avut ca membrii de onoare diferite personalităţi între care şi pe generalul Virgil Bădulescu. Activitatea ei s-a desfăşurat de-a lungul deceniului patru al veacului trecut.

SOCIETATEA DE DARE LA SEMNU *„BUCURESCI".* Înfiinţată la 5/7 mai 1862, la Bucureşti, din iniţiativa unui grup de entuziaşti şi iubitori ai sportului, în frunte cu Ghiculeştii (Scarlat – primul preşedinte de onoare, Pantazi şi Dimitrie Ghica), ge-neralul Ioan Emanoil Florescu – preşedinte al societăţii începând din aprilie 1864, Radu Roseti, fost prefect, Barbu Bellu, fost ministru de Justiţie ş.a. Societatea îşi avea sediul pe str. Carol Davila nr. 9 şi standul de tir şi tir la porumbei pe terenul de lângă fosta fabrică de bere Oppler, în vecinătatea ştrandului Bragadiru, teren primit prin Decret Domnesc în decembrie 1865. În 1864, apare la Bucureşti Raportul Anual al Comitetului Societăţii către *„Principala Adunare Generală..."*. A existat şi *Societatea de Dare la Semn „Bucuresci",* periodic de anticipaţie a presei sportive (apare până în 1871). Prin Înaltul Decret Domnesc nr. 1147 de la 9/21 sept. 1865 se aprobă *„Statutele Societăţii de Dare la Semnu Bucuresci", „culorile", „semnele", „marca", „cocarda" şi „steagul"*. Cu prilejul aniversării a 25 de ani de existenţă (1887), societatea bate o medalie de aramă jubiliară. În perioada 29/30 mai – 11/12 iunie 1910 s-a organizat un concurs de tir cu premii în grădina din str. Carol Davila aniversând 48 de ani de la fondarea Societăţii de Dare la Semnu *„Bucuresci"*. Semnificativ pentru această societate este concursul

Marele Premiu de Tir la porumbei organizat în 1911, fiind câştigat de George Plagino. În mai 1912, societatea aniversează 50 de ani de activitate, cu acest prilej lansându-se o plachetă jubiliară de bronz aurit.

SOCIETATEA *DOR DE DUCĂ*. Înfiinţată în 1932, având o activitate orientată spre agrement turistic şi creşterea performanţelor sportive. Ca atare, a organizat tabere de schi pentru membrii săi în masivul Piatra Craiului (1932-1933) şi în Abrud (1934, 1938) şi numeroase excursii în diferite zone montane, în timp de vară şi de iarnă.

SOCIETATEA *EXCELSIOR,* înfiinţată la 6 martie 1915, la Craiova. Se practicau, în special, tenisul şi fotbalul. Nu a avut sediu şi spaţii proprii.

SOCIETATEA DE EDUCAŢIE FIZICĂ *ÎNAINTE* BUCUREŞTI. În 23 octombrie 1905, la imboldul prof. D. Ionescu, ia fiinţă această societate de gimnastică. Comitetul a fost alcătuit din: g-l. Al. Hiotu (preşedinte), Spiru C. Haret, fost ministru şi I. Cornoiu, profesori universitari (vicepreşedinţi), dr. Virgil Popescu ş.a. Ca preşedinte de onoare a fost ales M. Vlădescu, fost ministru. Scopul propus*: „de a propaga exerciţiile corporale, procurând membrilor ocaziunea de a dezvolta armonic facultăţile fizice şi morale”.* În acelaşi an Comitetul face un apel, mai întâi societăţilor de gimnastică din Capitală*, „de a se organiza într-o federaţiune”,* astfel că, în 7 februarie 1906, Al. Hiotu comunică înfăptuirea acestui deziderat (vezi, *„Foruri de conducere”,* FSGR). Societatea organizează o excursie la Constantinopol şi pe insula Prinkipo. Participă cu gimnaştii P. Tănăsescu, C. Cocargeanu şi C. Rădulescu, alături de „4 camarazi” de la societatea *Viitorul* (Craiova), la Concursul internaţional de gimnastică din 11-14 mai 1911 de la Torino (Italia). De asemenea, participă la toate congresele şi concursurile *Federaţiunei societăţilor române de gimnastică, arme şi dare la semn*. În 1913, dr. H. Botescu (preşedintele societăţii) prezintă Ministerului Instrucţiunii un memoriu cu privire la educaţia fizică în învăţământul primar de băieţi şi fete. În acest an, societatea participă la Congresul internaţional de educaţie fizică de la Paris (17-20 martie). Războiul însă zădărniceşte unele din activităţi. Societatea primeşte dreptul de a organiza o şcoală de educaţie fizică, în vederea pregătirii profesorilor de gimnastică pentru învăţământul se-cundar – băieţi şi fete – (autorizaţia nr. 48.031/1912 a Ministerului Instrucţiunii). Cursurile au început în 1913. La examenele de capacitate ale acestei şcoli, din 1916 şi 1920, au fost 51 de absolvenţi. În mai 1914, Georges Demeny, directorul cursului superior de educaţie fizică de la Sorbona, împreună cu alţi specialişti, ţine o serie de conferinţe la Bucureşti, Iaşi, Galaţi şi Craiova despre *„noua metodă de educaţiune fizică şi armonia mişcărilor, în special la femeia tânără”.* Prin legea promulgată prin Înaltul Decret nr. 2256/27 mai 1921, Societatea a fost recunoscută ca persoană morală şi juridică, fapt ce-i va da posibilitatea unei mai rodnice activităţi.

SOCIETATEA DE EDUCAŢIE FIZICĂ *GH. MOCEANU,* înfiinţată la 1 septembrie 1924 la Liceul *Dinicu Golescu* din Câmpulung Muscel, fiind formată numai din elevi. Iniţiatorul a fost prof. de gimnastică St. Constantinescu; după transferarea lui la Bucureşti, societatea s-a desfiinţat.

SOCIETATEA DE EDUCAŢIE FIZICĂ *ROMÂNIA VIITOARE*, înfiinţată la iniţiativa docentului universitar dr. Ion Jianu. Sediul era în Bucureşti şi şi-a început activitatea în 1914. În cadrul societăţii se practicau diferite ramuri de sport, în principal tragere la ţintă, gimnastică suedeză. Se ţineau conferinţe despre educaţia fizică, se organizau excursii.

SOCIETATEA DE EDUCAŢIE FIZICĂ *ŞOIMII ROMÂNIEI* a luat fiinţă la Sânnicolaul Mare la 10 mai 1928. Iniţiatori au fost V.I. Farca şi Lazăr Rusovan.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ ŞI SPORT *AQVILA* PITEŞTI. Înfiinţată în 1901 din nevoia de practicare a exerciţiilor fizice. Avea sediul în sala de gimnastică, bine dotată, a liceului, pusă la dispoziţia societăţii de către Ministerul Instrucţiunii. După un început promiţător şi-a redus activitatea.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ A CORPULUI DIDACTIC DIN BUCUREŞTI. La data de 1 martie 1900, prin întrunirea unui cerc de specialişti(profesori de gimnastică, profesori secundari şi câţiva institutori): N. Velescu, F. Stănciulescu, N. Dumitrescu, Ţăranu, I. Otescu, N. Cosăcescu, P. Ionescu, H. Pantazi, N. Nicolăescu, G.T. Ionescu, St. Negulescu, este înfiinţată această societate. Comitetul de conducere era compus din I. Otescu, preşedinte şi D. Ionescu, secretar. Scopurile societăţii erau: practicarea gimnasticii; propagarea jocurilor şi gimnasticii în societatea civilă, mai cu seamă în rândul tinerilor; perfecţionarea predării gimnasticii în şcoală; contribuţia materială şi morală pentru construirea de săli şi aparate de gimnastică şi înfiinţarea de societăţi de gimnastică. Şedinţele practice aveau loc bisăptămânal în sala Liceului *Gheorghe Lazăr*. În anul 1904, societatea s-a desfiinţat.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ *POPULARĂ* BUCUREŞTI. Din iniţiativa prof. de gimnastică N. Velescu, în 1905 ia fiinţă această societate cu scopul de a răspândi în masele populare practicarea exerciţiilor corporale. Sediul ei era la Liceul *Matei Basarab,* folosindu-se pentru practică sala de gimnastică a şcolii. În 1916, o dată cu moartea lui N. Velescu, societatea şi-a încetat activitatea.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ *VIITORUL* BUCUREŞTI. Înfiinţată în septembrie 1901 şi alcătuită din elevii Liceului *Gheorghe Lazăr* este cea dintâi de acest fel la noi în ţară. Scopul declarat era de *„a cultiva, practica şi răspândi o gimnastică raţională şi disciplinară, precum şi de a face excursiuni”*. Activitatea societăţii era inclusă în prevederile regulamentului învăţământului secundar. A organizat concursuri şi serbări de gimnastică anuale, excursii efectuate la Galaţi, Mânăstirea Pasărea, Isaccea, Constantinopol ş.a. Sediul societăţii era în localul Liceului *Lazăr.*

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ *VIITORUL* (fostă *VIGOAREA)* CRAIOVA. A luat fiinţă în 1895 la iniţiativa lui T. Georgescu, profesor de gimnastică în localitate. Sediul iniţial a fost la Gimnaziul Real, iar ulterior în cadrul altor instituţii. Societatea a organizat serbări în parcul *Bibescu* şi la Teatrul Naţional, pentru strângere de foduri şi cumpărarea aparatelor de gimnastică. Membrii societăţii erau elevi şi adulţi (profesori din liceu, militari şi magistraţi). Persoanele susţinătoare ale societăţii erau: g-ral Gigurtu; colonel Goruneanu; prof. M. Demetrescu; maior S. Dumitriu; prof. I. Florescu; magistrat A. Polichron; P. G. Marinaru şi prof. de gimnastică N. Rădulescu. În anul 1905, societatea a căpătat numele de *Viitorul*. Sportivi ai Societăţii au făcut parte din echipa care a participat la Concursul internaţional de gimnastică de la Torino, din 1911.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ, SCRIMĂ ŞI TIR *SF. GHEORGHE* GIURGIU. A fost înfiinţată în 1901, desfiinţată şi apoi reînfiinţată în 1905 sub denumirea de *Călugăreni*. Avea o sală de gimnastică în fostul gimnaziu din localitate (unde avea şi sediul). Interesul corpului profesoral şi al conducerii şcolii, ca şi cel al publicului doritor de a practica exerciţiile fizice au fost remarcabile.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ ŞI SPORT *N. BĂLCESCU* BRĂILA. Această societate a luat fiinţă în 21 mai 1905, votându-se statutul şi alegându-se ca preşedinte prof. de gimnastică Radu S. Corbu. Sediul îl avea la Liceu Real, iar activitatea se desfăşura în sala de gimnastică. Scopul: *„de a dezvolta spiritul de camaraderie între membri; a dezvolta în special gustul pentru dansurile româneşti şi jocurile populare; a procura pentru familiile membrilor petreceri familiare”*. A activat în cadrul FSGR până la războiul din 1916, după război schimbându-şi den-mirea în *Casa de Educaţie Naţională,* filiala Brăila, secţia de educaţie fizică, până în 1925, şi după această dată sub denumirea de *Societate de Educaţie Fizică.*

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ, DARE LA SEMN, SCRIMĂ ŞI MUZICĂ intitulată *Santinela Dunării de Jos*. Înfiinţată la 4/17 mai 1906, la Galaţi, avea secţiile specificate de denumire. Din 1907 editează ziarul S*erbarea*. Iniţiator şi preşedinte la instituire a fost dr. N. Tachianu. După războiul din 1916-1918 s-a desfiinţat.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ ŞI MUZICĂ – IAŞI. Înfiinţată în 1902, la Iaşi, continuând activitatea fostei societăţi Männer Turnverein, devenită în 1904 *„şi de sport”*. Întruniţi la 14 noiembrie, un grup de entuziaşti, în frunte cu V. Negruţi, Th. Berescu, I. Găvănescul, P. Bujor, I.V. Praja, V. Teodorescu, M. Tornida, C. Meissner, C.V. Praja, profesori universitari şi secundari, au hotărât crearea acestei societăţi. Scopul ei era *„de a procura membrilor ei mijloacele necesare practicării exerciţiilor gimnastice şi sportive; gustul pentru muzica corală şi instrumentală; excursiuni; formarea personalului apt pentru predarea gimnasticii în şcoalele publice şi private, de băieţi şi fete din ţară etc”*. Localul pentru întrunirea membrilor şi practicarea exerciţiilor a fost realizat în vechea clădire a Şcolii de Meserii din str. Şcolii de Arte. Ministrul Spiru C. Haret aprobă solicitarea făcută şi dă o subvenţie anuală de 4000 de lei. Se realizează o hală de gimnastică, o sală pentru festivităţi şi o sală pentru tir şi teatru. Prima festivitate se ţine în 1908, an în care au avut loc concursuri de gimnastică, lupte, dansuri naţionale şi muzică corală. În iunie 1904, Ministerul Instrucţiunii dă dreptul de a se pregăti Maeştri de gimnastică (băieţi şi fete). Societatea devine încă din mai 1905 persoană juridică. Şcoala specială de gimnastică a funcţionat prin propriile mijloace până în 1924, când Ministerul Instrucţiunii a desfiinţat-o. Şcoala, ale cărei cursuri durau 2 ani, avea un personal didactic în care se regăseau distinşi profesori universitari şi secundari din Iaşi, care predau cunoştinţe de pedagogie, anatomie, igienă, fiziologie, mecanică umană şi gimnastică raţională, teoretică şi practică, cu lecţii aplicative. Societatea a avut multe realizări: amenajarea în parcul Copou, în 1912, a unui loc pentru sporturi (cu tribună); amenajarea unei săli de tir redus; înfiinţarea unei secţii de scrimă; activităţi turistice; sală de festivităţi; sală cu aparate de gimnastică şi o instalaţie de popice; achiziţionarea unui vast teren în spatele Palatului Administrativ.

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE GIMNASTICĂ, PLOIEŞTI. Este înfiinţată în octombrie 1902. Scopul: *„dezvoltarea fizică prin diferite exerciţii de gimnastică, ce vor avea loc în localul societăţii, o dată sau de mai multe ori pe săptămână; cultivarea şi dezvoltarea spiritului de solidaritate între membrii societăţii”*. Comitetul de organizare a avut ca preşedinte pe N.D. Bercu, secretar pe I. Oancea, iar ca maeştri de gimnastică pe I. Tătulea şi Gh. Voinea. Atât comitetul, cât şi profesorii care predau gimnastica au avut un comportament de amatori, fapt care a grăbit desfiinţarea societăţii.

SOCIETATEA SPORTIVĂ *KADIMA*, TIMIŞOARA. A fost înfiinţată la data de 15 mai 1921. Număra, la fondare, 500 de membri (în special din rândul populaţiei evreieşti) şi avea secţii de fotbal, atletică, gimnastică, scrimă, înot, trântă şi regată, fiind condusă de dr. Eugen Kovacs – preşedinte şi dr. Ilie Popp – secretar general. Tot sub denumirea *Kadima* apare şi o publicaţie, ca supliment al săptămânalului local. Sub denumirea de *Kadima* au mai funcţionat organizaţii în Târgu Mureş (1921) şi în alte localităţi.

SOCIETATEA KRONSTADTER SKIVEREIN GUNG. Înfiinţată în 1905, la Braşov, de către locuitori de origine germană ai oraşului. A continuat şi amplificat experienţa SKV, plină de învăţăminte şi activităţi în folosul schiului şi turismului.

SOCIETĂŢI, ORGANIZAŢII SPORTIVE *MACABI* (În literatură se întâlnesc şi denumirile *Maccabi*, *Makabi, Makaby*).O primă organizaţie consemnată în literatura de specialitate este **Societatea de gimnastică, scrimă şi lecură *Aurora*** înfiinţată în anul 1897 cu sprijinul material al Comitetului Şcolilor Israelite din Bucureşti. Dintre organizaţiile care au acţionat pentru organizarea activităţilor recreative şi sportive în rândul populaţiei evreieşti a fost şi ***Societatea israelită de gimnastică*** fondată la Bucureşti în ianuarie 1905. Societatea edita periodicul *Sportul nostru* ca organ de propagandă şi a jucat un rol pozitiv în dezvoltarea acestui domeniu, dovadă fiind şi înfiinţarea, în anii următori, a numeroase organizaţii sportive. ***MACABI*** a fost una dintre cele mai reprezentative organizaţii care a funcţionat sub diferite denumiri şi formule organizatorice (asociaţii, cluburi, societăţi)

având o largă răspândire şi preocupări pentru dezvoltarea activităţilor distractiv-recreative şi a unor ramuri de sport (în multe cazuri cu performanţe notabile) pentru populaţia evreiască, fiind însă deschisă şi altor doritori şi practicanţi ai sportului. Din presa vremii şi dintr-o serie de lucrări din domeniul sportului reţinem unele date care, deşi incomplete, relevă măcar parţial organizaţiile şi denumirile sub care au funcţionat, ramurile practicate şi o parte din rezultatele obţinute.

SOCIETATEA DE SPORT ŞI GIMNASTICĂ *MACABI* CERNĂUŢI. Constituită în anul 1910, a promovat şi dezvoltat mai multe ramuri de sport, de o atenţie deosebită bucurându-se secţiile de atletism, fotbal, gimnastică, handbal, ping-pong, tenis şi altele. Sunt de reţinut rezultatele obţinute la atletism prin câştigarea titlurilor de Campioni Naţionali ai României de către: M. Schachter la 400 m în 1927; Alma Münster la 200 m în 1932, 1933 şi 1936; Edith Engster la suliţă şi disc, în 1933.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *MACABI* CRAIOVA (înfiinţată în 1916) cu activităţi recreative şi echipă de fotbal.

SOCIETATEA CULTURAL-SPORTIVĂ *MACABI* CHIŞINĂU. Înfiinţată în 1918 cu secţii de atletism, oină, fotbal, gimnastică, ping-pong, volei, teatru şi muzică, a avut ca prim îndrumător pe profesorul de gimnastică Anton Fiala.

***MACABI* BUCUREŞTI.** Înfiinţată în mai 1919 a funcţionat iniţial în cadrul Asociaţiei Cultural Sportive *„Macabeii”,* ulterior ca asociaţie şi apoi club,a avut sediul pe strada dr. Iuliu Barasch nr.15. În 1921, au fost inaugurate stadionul şi bazele sportive din Calea Dudeşti, la Şcoala Industrială *Ciocanul,* baze care au fost folosite de secţiile clubului. Clubul polisportiv *Macabi* Bucureşti a funcţionat cu **secţii de fotbal** (vezi fotbal *Macabi*); **atletism; baschet**– s-a numărat printre cele 8 cluburi fondatoare ale Federaţiei Române de Baschet și Volei în toamna anului 1931 (echipa masculină a activat în Campionatul regiunii Bucureşti – categoria I – ediţia 1931-1932); **gimnastică** (sub denumirea Societatea de educaţie fizică *Macabeii*); **handbal** (în 1925 se află printre primele cluburi care înfiinţează echipa feminină de hazena – handbal – iar în 1927 joacă cu *Stăruinţa*); **box**, secţie la care a activat ca antrenor Constantin Nour; **înot** (afiliată în 1931 la FR de Natație; locurile III la CN din 1938 în probele feminine de 100 m spate şi 3x100 m mixt, participanţi la CN din 1948 în probele de copii cu Ivonne Herman – 50 m bras şi Vladimir Marchiţiu – 50 m spate – viitorul component al loturilor naţionale de înot şi polo pe apă); **tenis de masă** (în 1946 câştigă titlul naţional la masculin cu echipa: Eröş, Lucian, Naumescu, Negreanu; la simplu masculin intră în posesia titlurilor de campioni G. Eröş în 1946 şi N. Naumescu în 1947; la feminin obţin titlul naţional cu echipa A. Rozeanu, M. Schimmel şi, la simplu, prin A. Rozeanu în 1947); **volei** cu activitate de nivel local; **sporturi nautice, schi** şi altele. În 1940, activitatea CS *Macabi* a fost interzisă, ea fiind reluată în 1945 sub aceeaşi denumire.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ, SPORT ŞI MUZICĂ *MACABI* A TINERETULUI EVREU din Iaşi (CS *Macabi*). Înfiinţată în noiembrie 1919 cu secţii de baschet, fotbal (*Macabi- Hakoah),* gimnastică (Societatea de gimnastica *Macabeii*), ping-pong (*Macabi-Hakoah*) – secţie care a avut o serie de jucători valoroşi – şi altele. S-a mai numit şi clubul sportiv *Macabi*.

CLUBUL SPORTIV *MACABI* Galaţi. Înfiinţat în 1920 cu echipă de fotbal şi activităţi recreative. În anul 1921 se înfiinţează mai multe organizaţii, printre care: **SPORT CLUB *MAKKABEA* din Cluj**, unde se practicau mai multe ramuri de sport, între care şi atletismul; **SOCIETATEA SPORTIVĂ *MACABI* din Ploieşti** prin fuzionarea Societăţii *Jupiter* cu secţia sportivă a cercului T. Hertz; **Societăţile *MAKABEI* din Piatra Neamţ** şi din **Roman** (baschet), iar în 1922 **ASO-CIAŢIA SPORTIVĂ *MACABI* din Iveşti şi din Râmnicu Sărat** – axate în principal pe echipele de fotbal – şi din **Brăila** (având sediul la gimnaziul SCHÖFFEL), cu mai multe secţii, printre care fotbalul şi în special gim-

nastica, care a beneficiat de o sală proprie, construcţie începută în 1933 şi inaugurată la 27 ianuarie 1935; **ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *MAKABI*** Odobeşti. Înfiinţată în 1923, având secţie de volei. În 1926 au fost înfiinţate**: CS *MAKABI* din Tighina** cu activităţi recreative şi echipă de fotbal; **SOCIETATEA SPORTIVĂ *MAKABI* din Noua Suliţă** (în prezent în Ucraina), înfiinţează un cerc de şah. Au mai funcţionat: **ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *MAKABY* din Bacău** (1931) – cu echipă de fotbal şi activităţi recreative; **SOCIETATEA SPORTIVĂ *MACABY* din Piteşti** (1 mai 1937) având sediul pe strada Şerban Voda 37 şi preşedinte pe Israel Friedman; **ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *MACABI* Focşani** (1945) cu secţii de baschet (în 1946 inaugurează propriile terenuri), tenis de masă şi altele. Au mai desfăşurat activităţi sportive cu bune rezultate: **SOCIETATEA SPORTIVĂ *MACABI* Târgu Mureş,** având secţii de atletism, gimnastică, natație, tenis de masă; **Asociaţia Sportivă *MACABI* Oradea,** cu mai multe secţii, printre care şi cele de tenis şi tenis de masă (în 1934 jucătorul Grünwald a câştigat titlul de Campion Naţional în proba de dublu cu un partener din Arad); precum şi organizaţiile ***MACABI* din Constanţa** (tenis de masă), **Siret** (gimnastică), **Bazargic**, **Bălţi**, **Botoşani**, **Buhuşi**, **Dorohoi**, **Lipcani**, **Sadagura** şi altele, majoritatea dintre acestea fiind preocupate de practicarea sportului în scop recreativ şi de activitatea echipelor de fotbal. Organizaţiile care desfăşurau activitatea sportivă în cadrul populaţiei evreieşti, pe lângă activităţile distractiv-recreative, aveau afiliate la federaţii secţii la 12 ramuri de sport: atletism, baschet, canotaj, fotbal, gimnastică, handbal, natație, tenis, tenis de masă, scrimă, şah şi volei. Cele mai multe secţii afiliate se înregistrau la: fotbal, în localităţile Bacău, Bazargic, Bălţi, Bucureşti, Buhuşi, Botoşani, Brăila, Buzău, Cernăuţi, Chişinău, Craiova, Dorohoi , Iaşi , Lipcani, Noua Suliţă, Oradea, Piatra Neamţ, Sadagura, Suceava, Timişoara; tenis de masă – Arad, Bucureşti, Cernăuţi, Chişinău, Cluj, Constanţa, Focşani, Iaşi, Oradea, Târgu Mureş, Timişoara; atletism – Arad, Bucureşti, Cernăuţi, Chişinău, Iaşi, Timişoara; natație – Bucureşti, Cluj, Târgu Mureş, Timişoara şi altele. Acţiuni comune ale organizaţiilor sportive evreieşti pe plan naţional:

– 1920 (iulie) se organizează la Iaşi prima Conferinţă a *„Asociaţiilor evreieşti de gimnastică şi sport”* din România;

– 1922 se desfăşoară la Bucureşti primul Congres al Federaţiei *Macabi* din România. Printre rezoluţiile adoptate se află şi aceea privind introducerea scoutismului (cercetăşiei) în rândul tineretului evreu, unul dintre obiectivele care au fost dezbătute şi la următoarele congrese;

– 1927 (1-2 iulie) are loc la Bucureşti Reuniunea Polisportivă a Secţiilor *Makabi* din România; – 1928 (15 iulie-15 august) se organizează la Bucşoaia (lângă Frasin) prima colonie sportivă de vară a organizaţiei *Makabi* din România; – 1933 (15 noiembrie) apare la Cernăuţi revista sportivă şi culturală *HAMACABI,* cu texte paralele în limbile română şi ivrit, revistă care îşi încetează activitatea în 1936;

– 1934 (27-28 mai) se desfăşoară la Cernăuţi Campionatele de tenis de câmp ale organizaţiei *Macabi* din România.

Pe plan internaţional s-a participat la următoarele acţiuni mai deosebite: Campionatele Uniunii Mondiale *Macabi* organizate între 23-25 august 1933, la Praga, competiţie polisportivă la care a participat şi o delegaţie de peste 150 de persoane, reprezentând organizaţiile *Macabi* din România; participarea echipei de fotbal *Macabi* Bucureşti (activa în Divizia B), completată cu jucători *„macabişti”* din Chişinău, la cea de-a II-a ediţie a „*Macabiadei”,* competiţie internaţională organizată la Tel Aviv în 1935, unde s-a clasat pe primul loc, câştigând trofeul (prima ediţie a avut loc în 1932). În 1940, activitatea acestor organizaţii sportive a fost interzisă, ea fiind reluată în 1945 uneori sub aceleaşi denumiri (în special *Macabi).* Începând din 1948, organizaţiile sportive evreieşti au fost cuprinse în procesul de reorganizare a mişcării sportive, etapă în care se schimbă şi denumirile lor.

SOCIETATEA DE MEDICINĂ SPORTIVĂ. Prima societate a fost înfiinţată în 1932 la Bucureşti sub denumirea *Societatea Medicală de Educaţie*

Fizică. Aceasta a activat în cadrul Oficiului Naţional de Educaţie Fizică. La scurtă vreme după înfiinţare s-a organizat la Cluj o secţie a acesteia. La noua societate au aderat figuri proeminente ale medicinei româneşti. Dintre realizările acelei perioade menţionăm: reuniuni frecvente de comunicări ştiinţifice; primul congres de medicnă aplicată la educaţie fizică şi sport (Bucureşti 1937); *Buletinul societăţii medicale de educaţie fizică*; rubrică permanentă în *„Analele Educaţiei Fizice*"; şase cursuri de informare pentru medici (patru la Bucureşti şi două la Cluj); volumele *Educaţia fizică la individul normal şi patologic* (Bucureşti, 1933) şi *„Conferinţa de medicină aplicată la educaţia fizică şi sport*" (Cluj, 1938). La data înfiinţării ei, Societatea Medicală de Educaţie Fizică din ţara noastră era una dintre puţinele organizaţii cu acest profil din întreaga lume. Perioadei iniţiale de intensă activitate i-a succedat alta, de regres, determinat de război şi, mai ales, de marile transformări din anii imediat următori acestuia, când societatea a fost desfiinţată, locul ei find luat de un colectiv din cadrul *„sfatului ştiinţific"* al Ministerului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale. În anul 1949 crearea reţelei de medicină sportivă de către acest mi-nister a fost însoţită de creşterea preocupărilor pentru problemele ştiinţifice ale domeniului şi de înfiinţarea *Societăţii medicale pentru cultura fizică*, secţie a *Uniunii Societăţilor de Ştiinţe* Medicale (USSM). Ambele organizaţii au fost desfiinţate după 1989. În locul lor au apărut *Asociaţia Medicală Română* şi în cadrul acesteia S*ocietatea de Medicină Sportivă* ca organizaţie ştiinţifică, profesională, autonomă. Societăţile care au condus cercetarea ştiinţifică medicală în domeniul educaţiei fizice şi sportului, după al Doilea Război Mondial, au avut un rol important în dezvoltarea acestei activităţi şi în fundamentarea ştiinţifică a practicii exerciţiilor fizice în ţara noastră. Acţiunea lor s-a exercitat prin: numeroasele secţii organizate în principalele oraşe; reuniunile periodice de comunicări ştiinţifice; conferinţele şi congresele naţionale; publicarea multor lucrări de deosebită valoare. Activitatea acestor societăţi s-a bucurat şi de o bună apreciere pe plan internaţional. Specialiştii români au fost cooptaţi în diferite organe de conducere ale Federaţiei Internaţionale de Medicină Sportivă (FIMS), invitaţi ca lectori şi raportori la cursurile, conferinţele şi congresele organizate de aceasta, iar Societatea a primit onoranta însărcinare de a organiza, în România, conferinţe şi congrese internaţionale. Preşedinţi ai societăţilor de medicină sportivă au fost: prof. dr. I. Lascăr, prof. dr. I. Niţescu, prof. dr. C. Michăilescu, prof. dr. Gh. Tătăranu, prof. dr. A. Iliescu, prof. dr. Fl. Ulmeanu, prof. dr. I. Drăgan.

SOCIETATEA OLIMPICĂ ROMÂNĂ. Înfiinţată în luna februarie 1883, la Bucureşti, este una din primele societăţi olimpice din viaţa sportivă internaţională. Obiectivul prioritar al acestei societăţi l-a constituit *„răspândirea ideii olimpice şi a sporturilor"* incluse în programul viitoarelor JO care vor avea loc la Atena, în 1896. În procesul istoric de reluare a Jocurilor Olimpice antice şi de adaptare a lor la cerinţele Epocii Moderne se înscriu şi factorii de natură internă şi externă care au condus la întemeierea, în 1882, a Societăţii Olimpice Române. Cei mai importanţi şi mai activi dintre factorii care au şocat epoca cu un an înainte (1981) sunt cei care au pregătit în ţara noastră renaşterea unei realităţi ce justifică prezenţa în mişcarea cultural-sportivă a unei experinţe unice în această parte a Europei: o societate olimpică la scara întregii ţări, cu 14 ani înaintea primei ediţii a Jocurilor Olimpice Moderne. Aşadar, factorii care au stimulat apariţia societăţii ar fi: crearea *Fondului Zappa* şi a Societăţii România-Grecia, transformarea României în regat, începerea dialogului dintre personalităţile avizate din Anglia şi Asociaţia Zappeiană din Grecia privitoare la posibilităţile a se porni din nou în istorie Jocurile de la Olympia. Un alt factor însemnat îl constituie ecoul stârnit de informaţiile oferite de materialele arheologice de la Olympia, materiale scoase la iveală în decursul a şapte ani (1875-1881) de săpături de colectivul arheologilor germani condus de către Ernst Curtius. Acest tezaur, aceste arhive ale pământului au apărut apoi în cinci volume sub titlul *Olympia- rezultatele săpăturilor întreprinse de Imperiul German*. Săpăturile la complexul arheologic de la Olympia au coincis cu o bună parte din perioada desfăşurării la Atena, timp de patru decenii (1859-1890), a Jocurilor Zappeiene-jocuri preolimpice. Acesta a fost contex-

tul care a precedat apariţia în anul 1882 a Societăţii Olimpice Române, una dintre primele din lume cu acest profil. Potrivit Statutului (12 pagini), dat publicităţii (după multiplicarea lui la Tipografia modernă Gregorie Luis, din Bucureşti) în anul 1882, Societatea Olimpică Română avea drept scop „încurajarea românilor la deprinderea mânuirii armelor, a dezvoltării corpului prin exerciţii gimnastice, precum şi a aranja jocuri olimpice o dată pe an". Jocuri anuale, polisportive, cu durata de şase zile, se organizau în cinstea zeului Ares, la Tomis (Constanţa de azi), încă în secolul IV î.Hr. Statutul societăţii - document fundamental mai stabilea că „membrii Comitetului trebuiesc a lua în băgare de seamă ca Jocurile Olimpice ce se vor face *să corespundă cu Jocurile Olimpice antice făcute de greci şi romani*" (subl.n.). Pentru atingerea scopului, se preciza în continuare, „Societatea Olimpică din Bucureşti, în numirea de Centrală, va înfiinţa în fiecare judeţ câte o sucursală", ceea ce avea să facă din februarie anul următor. În mediul rural, sucursalele organizau curse atletice, sărituri, lupte, dansuri naţionale „şi tot ce va crede de cuvinţă Comitetul". Societatea Olimpică Română şi sucursalele ei, a căror activitate este de cercetat în continuare, avea drapele, medalii şi insigne proprii şi işi premiau învingătorii olimpici cu „medalii, bani şi obiecte" (cap. XVII din Statut), aşa cum se va proceda peste 14 ani, în 1896, când aveau să se desfăşoare la Atena primele Jocuri Olimpice internaţionale.

SOCIETATEA DE MUZICĂ, GIMNASTICĂ ŞI SPORT *VASILE ALECSANDRI* DOROHOI. Înfiinţată în 1901, această societate era denumită şi societatea populară de muzică vocală şi instrumentală, gimnastică, scrimă, tir, patinaj, dans, tenis, crichet, excursiuni etc. Societatea nu s-a remarcat prin rezultate deosebite.

SOCIETATEA PROFESORILOR DE EDUCAŢIE FIZICĂ ŞI SPORT DIN ROMÂNIA (SPEFSR). La 28 decembrie 1989, la Institutul de Educaţie Fizică şi Sport din Bucureşti s-a întrunit un comitet de iniţiativă alcătuit din 11 profesori, pentru reînfiinţarea şi organizarea Societăţii Profesorilor de Educaţie Fizică şi Sport din România (SPEFSR). Pe data de 5 ianuarie 1990 la Bucureşti – sediul IEFS – în prezenţa a peste 350 de profesori de educaţie fizică din 34 de judeţe ale ţării şi Municipiul Bucureşti s-a aprobat constituirea *Societăţii Profesorilor de Educaţie Fizică şi Sport din România*. S-au redactat şi votat *„Manifestul program", „Proiectul de statut"* al SPEFSR şi s-a ales conducerea provizorie şi comisiile de lucru ale societăţii. În ziua de 26 februarie 1990, pe baza dosarului nr. 477/PJ/1990, Judecătoria sect. 1 Bucureşti, prin sentinţa civilă nr. 462, în şedinţă publică, hotărăşte să acorde personalitate juridică SPEFSR cu sediul în Bucureşti, str. Ştefan Furtună nr. 140, sect. 6. În aprilie 1990, la Bucureşti, cu sprijinul Ministerului Învăţământului şi Ştiinţei, al inspectoratelor şcolare, al IEFS s-a organizat conferinţa pe ţară a SPEFSR. Au participat peste 300 de delegaţi din 37 judeţe şi Municipiul Bucureşti, precum şi invitaţi din partea Ministerului Învăţământului şi Ştiinţei, Ministerului Tineretului şi Sportului, Ministerului Apărării Naţionale, Comitetului Olimpic Român, RTV Române, reprezentanţi ai instituţiilor de învăţământ superior, ai şcolilor, cluburilor sportive, profesori, specialişti, antrenori. Cu această ocazie s-a aprobat statutul, programul SPEFSR şi s-a ales conducerea centrală, compusă din 27 de persoane. Ca preşedinte a fost votat prof. univ. dr. Mihai Epuran, iar la conferinţa pe ţară din 17 decembrie 1994 a fost ales ca preşedinte prof. Tiberiu Földvari şi preşedinte de onoare, prof. univ. Dumitru Alexandrescu, rector al ANEFS. SPEFSR este organizată pe principiul teritorial, având filiale judeţene, în municipiul Bucureşti, în sectoarele Capitalei şi o filială a învăţământului superior. Organizată pe principii democratice, fără discriminare etnică, de vârstă, sex, religie, apartenenţă politică, SPEFSR este o organizaţie cu caracter profesional, obştească şi independentă, nepatrimonială, reunind prin adeziune benevolă profesorii de educaţie fizică şi alţi specialişti care activează direct în domeniul educaţiei fizice şi sportului, turismului, compensării şi terapiei prin activităţi corporale, având ca scop stimularea şi valorificarea potenţialului profesorilor de specialitate. SPEFSR militează pentru reaşezarea şi promovarea activităţilor de educaţie fizică, sport şi recreaţie în mod ştiin-

ţific, interdisciplinar în toate verigile învăţământului, corespunzător finalităţilor şi obiectivelor acestora în contextul noii orânduiri statale. SPEFSR se preocupă pentru dobândirea statutului de demnitate, competenţă şi justă apreciere socio-profesională de către toţi profesorii de educaţie fizică. Societatea promovează tradiţia şi preocupările din învăţământul românesc de la sfârşitul secolului al XIX-lea.Această tradiţie consemnează înfiinţarea în 1893 la Bucureşti a *„Societăţii Profesorilor de Gimnastică şi Arme din România”*, la iniţiativa profesorilor D. Ionescu şi C. Constantiniu, în prezenţa a 26 de profesori. Căzută în desuetudine, societatea reapare în anul 1904 sub o altă titulatură, *„Cercul profesorilor de gimnastică din Capitală”,* avându-l ca preşedinte pe fondatorul de şcoală Gh. Moceanu; a avut o existenţă vremelnică. După Primul Război Mondial, în condiţiile României întregite, acelaşi inimos iniţiator, D. Ionescu, organizează sub preşedinţia sa, în anul 1921, *„Societatea Profesorilor şi Profesoarelor de Gimnastică din România”* cu sediul în Bucureşti, care îşi amplifică precedentele obiective şi organizează congrese anuale de bilanţ. La al VI-lea Congres din Galaţi, în 1927, au apărut divergenţe de natură organizatorică ce au condus la schimbarea conducerii societăţii, măsură ce s-a dovedit neinspirată. Ultimul congres a avut loc la Ploieşti, în 1931, având un caracter formal. Paralel se înfiinţează, pe data de 15 iunie 1927, *„Asociaţia Profesorilor Licenţiaţi în Educaţie Fizică”* (APLEF), devenită ulterior numai *„Asociaţia Profesorilor de Educaţie Fizică”* (APEF), în cadrul Institutului Naţional de Educaţie Fizică din Bucureşti, preşedinte fiind ales căpitan prof. Constantin A. Botez. În acelaşi an, 1927, pe data de 5 noiembrie se înfiinţează şi *„Societatea Studenţilor de Educaţie Fizică”* din Bucureşti, tot în cadrul INEF, preşedinte fiind ales I. Gheorghiu. Pe data de 24 februarie 1936 *„Societatea Profesorilor şi Profesoarelor de Gimnastică din România”,* ca şi *„Societatea Studenţilor în Educaţie Fizică”* din Bucureşti, fuzionează cu „*Asociaţia Profesorilor de Educaţie Fizică”* (APEF), coexistând sub această denumire, până în anul 1948, când noua Lege a Învăţământului din România cuprindea alte prevederi pentru organizarea profesorilor de educaţie fizică. În această perioadă au continuat să apară periodicul (lunar, apoi trimestrial) intitulat *Educaţia Fizică.* Înfiinţată în 1990, Societatea Profesorilor de Educa-ţie Fizică şi Sport din România şi-a continuat activitatea cu o serie de realizări care au contribuit la: revenirea duratei studiilor la Institutul de Educaţie Fizică şi Sport din Bucureşti la 4 ani, specifică instituţiilor universitare, şi acordarea statutului şi denumirii de Academia Naţională de Educaţie Fizică şi Sport (ANEFS); asigurarea dreptului absolvenţilor cursurilor de 3 ani (1974-1989) de a-şi completa studiile integrale şi echivalarea gradelor didactice, precum şi organizarea examenelor pentru obţinerea gradelor didactice, nelimitat şi asemănător celorlalte profiluri de profesori din sistemul de învăţământ; introducerea şi susţinerea doctoratului în educaţie fizică; echivalarea diplomelor în străinătate; includerea disciplinei de educaţie fizică la examenul de bacalaureat şi în învăţământul superior cel puţin patru semestre, cu finalizare prin examen; înfiinţarea Facultăţii Militare de Educaţie Fizică şi Sport *General Virgil Bădulescu* în cadrul ANEFS în anul 1991. SPEFSR a stabilit unele relaţii de conlucrare cu societăţi similare din alte ţări, zone geografice şi europene; au fost, de asemenea, organizate o suită de acţiuni, conferinţe, simpozioane, sesiuni ştiinţifice pe plan judeţean, naţional şi internaţional pe diverse teme, ca sistemul unitar de verificare şi apreciere, eficienţa procesului pedagogic de educaţie fizică şi sport, numărul orelor de educaţie fizică în diferitele verigi ale învăţământului, planificarea şi îmbunătăţirea conţinutului structurii programelor didactice; s-au editat reviste de specialitate la nivel central şi la unele filiale judeţene, precum şi o serie de publicaţii de larg interes profesional. Societatea Profesorilor de Educaţie Fizică din România a contribuit substanţial la organizarea festivă a aniversării a 70 de ani de existenţă a ANEFS, în 1992, şi a 75 de ani, în 1997, precum şi a 100 de ani de la înfiinţarea primei *„Societăţi a Profesorilor de Gimnastică şi Arme din România”,* cu ocazia unei Sesiuni Ştiinţifice cu caracter internaţional, în 1993, la Bucureşti. SPEFSR a participat la organizarea, pe data de 12 noiembrie 1997, la ANEFS, a Consfătuirii Profesorilor de Educaţie Fizică din România, la iniţiativa şi cu sprijinul Preşedinţiei României, în scopul revigorării educaţiei

fizice în toate formele de învăţământ. În consecinţă, Ministerul Educaţiei Naţionale a emis un ordin, în 1998, privind măsuri de reformă a practicării sporturilor în şcoli, licee, universităţi, începând cu anul şcolar 1998-1999, luându-se ca reper standardele europene cu posibilitatea introducerii în plan a trei ore de educaţie fizică săptămânal la clasele din învăţământul preuniversitar şi educaţia fizică cu frecvenţă săptămânală în planul de învăţământ al primilor doi ani de studii ai fiecărei facultăţi. (Vezi *„Legislaţie", Conferinţele profesorilor de educaţie fizică.*)

SOCIETATEA PROFESORILOR DE GIMNASTICĂ ŞI ARME DIN ROMÂNIA. În octombrie 1893, D. Ionescu împreună cu C. Constantiniu pun bazele acestei societăţi, denumită, după titulatura cu care profesorii absolveau cursurile de pregătire. La apelul lor, au răspuns 26 membri ai corpului didactic din Regat, din învăţământul secundar, având drept scop: dezvoltarea educaţiei fizice; stabilirea de legături colegiale; organizarea de întruniri, festivităţi sportive; răspândirea gimnasticii şcolare; fondarea unei biblioteci şi înfiinţarea altor societăţi similare în alte părţi ale ţării. Printre fondatorii societăţii se mai aflau: V. Negruţi (Iaşi), F. Setelin (Craiova), Filip Stănciulescu, N. Bălcescu, C. Pavelescu (Bucureşti), Th. Vasilescu (Câmpulung), R.S. Corbu (Brăila) ş.a. Existenţa asociaţiei a fost scrută, lipsind armonia necesară. Sediul societăţii era în str. Sf. Gheorghe Nou din Bucureşti.

SOCIETATEA PENTRU PROTECŢIA COPILULUI, înfiinţată la 1 octombrie 1908 la Bucureşti. Preocuparea de bază a fost educaţia fizică a copilului sub toate aspectele ei. A organizat în 18-29 iunie 1934 un congres la care s-au dezbătut problemele şi *„regulile de igienă şi mişcarea sub formă de joc, gimnastică şi sport".*

REUNIUNEA ROMÂNĂ DE GIMNASTICĂ ŞI CÂNTĂRI. S-a înfiinţat în 1874 în Braşov. A fost prima societate din Ardeal cu un asemenea profil. Ponderea activităţii acestei societăţi au constituit-o preocupările muzicale conduse de marele muzician şi dirijor Gheorghe Dima.

SOCIETATEA DE SCHI *BRAŞOVEANA* (Kronstadter Ski Vereinigung – K.S.V.). Înfiinţată în noiembrie 1905, la Braşov, de locuitori de origine germană. Activitatea acestei societăţi este deosebită: se construieşte datorită ei prima cabană din Poiana Postăvarului, în 1907. Apelează în acelaşi an la vesti-tul specialist Mathias Zdarschi pentru instruirea schiorilor şi organizează, în 1909, primul concurs de schi din Braşov pe un traseu de 7,5 km, la care au participat 10 concurenţi. (Vezi *„Federaţia română de Schi-Biatlon"*, vol. I.)

SOCIETATEA DE SCRIMĂ A ELEVILOR CURSULUI SUPERIOR DIN LICEUL *GH. LAZĂR* DIN BUCUREŞTI, înfiinţată în 1910, cu sediul la liceul bucureştean. Iniţiator a fost profesorul N. Bădescu.

SOCIETATEA SPORTIVĂ MUNCITOREASCĂ REŞIŢA (SSMR). Înfiinţată în 1922, a fost una dintre unităţile sportive puternice din Banat, cu secţii de **fotbal, lupte greco-romane, gimnastică, şah** şi **turism,** ulterior adăugându-se **handbalul, schiul (alpin** şi **fond)** şi **tenisul de masă.** Baza sportivă proprie era formată din arena de fotbal, sălile de gimnastică, lupte, tenis de masă şi şah, precum şi cabana de pe muntele Semenic (în prezent aparţinând Asociaţiei *Prietenii Munţilor).* **Secţia de lupte** a pregătit şi promovat sportivi care au realizat performanţe notabile pe plan intern şi internaţional. Începând din 1930, **secţia de handbal**, având ca promotori pe Iosif Forall şi Ludovic Gedeon, a promovat o serie de jucători valoroşi. După 1947, SSMR fuzionează cu *Societatea Sportivă a Uzinelor Domeniilor Reşiţa* (SSUDR), urmând un alt traseu organizatoric.

SOCIETATEA DE SPORT DIN PRAHOVA. A fost înfiinţată la Ploieşti în 1904, din iniţiativa g-l. Hârjeu, fost ministru de Război. Statutul prevedea ca societatea să fie pusă sub *„oblăduirea"* Principelui Ferdinand, moştenitorul tronului, urmărindu-se să încurajeze educaţia fizică a tinerilor prin practicarea tirului, gimnasticii, vânătorii, ciclismului, înotului, călăriei, alergărilor, excursiilor şi jocurilor atletice;

SOCIETATEA SPORTIVĂ *ROMÂNIA MARE* a luat naştere la Cluj, în 18 martie 1928. În primul comitet de conducere a fost preşedinte prof. univ. dr. Coriolan Tătaru, iar ca vicepreşedinţi, dr. Iuliu Moldovan, dr. Simion Nemeş, dr. N. Bircescu, dr. Liviu Pop şi prof. Simion Ilieşu.

SOCIETATEA ŞTIINŢIFICĂ LITERARĂ *TINERIMEA ROMÂNĂ* BUCUREŞTI. Această societate, înfiinţată în 1901, îşi *propunea „să dezvolte în popor şi în special între tinerimea şcoalelor noastre gustul pentru practicarea exerciţiului corporal ca mijloc de dezvoltare fizică şi morală, care prepară atât de bine cultivarea conştiinţei naţionale şi a sentimentului patriotic”* şi, ca atare, decide ţinerea în fiecare an a unui concurs de *„educaţiune”* fizică pentru elevii şcolilor primare şi secundare. Concursurile se desfăşurau în condiţii stabilite prin regulament, se organizau în grădina Cişmigiu şi au durat până în 1905.

SOCIETATEA SPORTIVĂ *UEC* (Uzinele Electrice Cluj). Înfiinţată la 1 decembrie 1933, din iniţiativa lui Albin Morariu – gimnast, angajat la Uzinele Electrice, unul dintre promotorii mişcării sportive în zona Clujului. Societatea a avut sediul în str. Gh. Şincai 1. Iniţiativa lui A. Morariu a fost sprijinită de conducerea Uzinelor Electrice, care a oferit societăţii sportive localul fostei Uzine Termice pe combustibil lichid, situat pe strada Ilie Măcelaru la nr. 28. Societatea a fost înfiinţată de angajaţi, cu sprijinul administratorului delegat al Regiei mixte, inginer Richard Cortazzi, un mare amator de sport, care a contribuit şi material la societatea nou înfiinţată (având ca model principiile organizaţiei italiene *„Dopo lavoro”*). A fost amenajată sala de gimnastică, iniţial mai modest, iar ulterior dotată cu vestiare, duşuri, iluminaţie electrică corespunzătoare şi cu aparatură modernă – aceasta fiind inaugurată la 16 decembrie 1934 de către primul preşedinte al societăţii ing. Nestor Meteş (Paneth Farkaş, *Paleta şi Planeta*). Societatea a avut în structura sa secţii de: gimnastică, tenis de masă, fotbal, popice, înot, polo, box, sporturi de iarnă şi turism, unele afiliate la federaţiile naţionale. În sală au fost asigurate patru mese pentru jucătorii de tenis de masă, astfel că toţi jucătorii şi gimnaştii fruntaşi din Cluj au avut cele mai bune condiţii de pregătire sub supravegherea şi îndrumarea valorosului om de sport care a fost Albin Morariu. Se apreciază că acesta a fost momentul care a impulsionat obţinerea unor performanţe de valoare de către jucătorii de tenis de masă clujeni. Tot atunci a luat fiinţă şi secţia de tenis de masă a UEC. Pentru UEC au jucat Vladone, Szenkovics, Pitu Pop, Donogan, Ridely, fraţii Krebs, Komoroczi şi alţii, jucători care au contribuit la obţinerea unor succese de prestigiu pe plan intern şi internaţional. Trei jucători de la UEC (V. Vladone, M. V. Goldberger şi Pitu Pop), alături de cei de la Haggibor (Ervin Diamandstein şi Farkaş Paneth), au fost selecţionaţi în lotul naţional, care s-a pregătit şi a participat la CM de tenis de masă din 1936, de la Praga, repurtând un succes deosebit prin cucerirea titlului de Vicecampioană Mondială şi a primei medalii pentru tenisul de masă românesc. Societatea sportivă şi conducerea Uzinei au contribuit moral şi material la buna pregătire a acestui lot, asigurându-i toate condiţiile necesare. Aşa cum au recunoscut medaliaţii CM, *„Albin Morariu a fost unul din artizanii acestui succes”,* el fiind conducătorul şi căpitanul echipei României. Tot datorită acestui neobosit animator al sportului, el însuşi gimnast, secţia de gimnastică a Societăţii Sportive UEC şi gimnastica clujeană au avut contribuţii importante la dezvoltarea acestei ramuri de sport în ţara noastră. În 1935, se făceau pentru prima dată pregătiri pentru JO, iar în 1936 s-a organizat la Cluj un concurs în vederea selecţionării celor 8 gimnaşti care urmau să participe la JO de la Berlin. Din iniţiativa şi la propunerea Societăţii Sportive UEC s-a constituit în 1936 Comitetul Olimpic de Pregătire a Sportivilor Români pentru JO. Secţia de popice a Societăţii Sportive UEC s-a impus şi ea prin jucători de valoare care au câştigat titlurile naţionale pe echipe în 1934, 1937 (considerate de către unii competiţii regionale), 1938 şi 1945. După 1948 Societatea Sportivă UEC a intrat în procesul de reorganizare a mişcării sportive, pierzându-şi identitatea.

SOCIETATEA SPORTIVĂ A UZINELOR ŞI DOMENIILOR REŞIŢA. Se cunosc puține lucruri despre activitatea acestei societăți. Ea avea o secție

de turism. Președintele societății a fost George Cosma. Asociația turistică Reșița a luat ființă, înaintea primului război mondial, în anul 1911. A mai existat Uniunea Turistică Reșița (1930-1938). De asemenea, învăţământul primar şi secundar trebuia să cuprindă practica exerciţiilor corporale, ţinându-se seama de principiile pedagogiei şi igienei, cât şi de cerinţele educaţiei militare. Activitatea societăţii (cu sediul pe str. Carol I – pe proprietatea lui M. Sfetescu) a durat până în 1912, când M. Tutunaru, încetează din viaţă. După această dată s-a transformat în societatea *Tinerimea*, având ca promotori pe profesorii A. Butaş şi Th. Vasilescu. Noua societate a luat parte la serbările federale din 1925 şi 1928. În 1931 îşi încetează activitatea.

SOCIETATEA SPORTIVĂ A UZINELOR DOMENIILOR REŞIŢA (SSUDR). Înfiinţată în 1926 la Reşiţa, cu secţii de: **atletism, lupte greco-romane, fotbal, gimnastică, box, şah, tenis de masă, scrimă, popice** şi **turism***,* la care s-au adăugat ulterior cele de **haltere, motociclism, natație** şi **planorism**. Un succes important a fost obţinut de echipa de fotbal, care a cucerit titlul de Campioană Naţională în ediţia 1930-1931 a Diviziei A, învingând SG Sibiu cu 2-0. Echipa a fost pregătită de Ernest Loukota, un valoros tehnician, care a fost şi antrenor de atletism şi înot. În 1938, echipa de juniori a câştigat titlul de campioană la prima ediţie a CN de fotbal juniori. După 1947, SSUDR a fuzionat cu SSMR (vezi Societatea Sportivă Muncitorească Reşiţa) sub denumirea de *Oţelul*, cu care participă în CN de fotbal ediţia 1947-1948, după care se unifică cu *Locomotiva* sub denumirea de *Metalochimica*, ulterior *Energia* şi apoi *Metalul.* Atât sub numele de SSUDR cât şi de *Metalul,* secţia de atletism s-a impus prin rezultate notabile, printre cei care au cucerit titluri de campioni naţionali aflându-se: Gheorghe Kiss, la 1 500 m (1937); Zeno Dragomir, la săritura cu prăjina (1941); Ştefan Hegeduş, la aruncarea discului (1943); Ion Toma, la aruncarea ciocanului (1945); Martin Belba, la aruncarea suliţei (1946); Mihai Truică, la 400 m garduri (1946 şi 1947). Antrenorul secţiei, Ernest Loukota. SSUDR a avut în propietate primul bazin acceptabil pentru înotul sportiv, iar la ştrandul *Turistic* care s-a dat în folosinţă în 1924, sub îndrumarea antrenorului Ernest Loukota, s-a organizat prima grupă de înotători dintre care s-a remarcat Anton Senhenstein, deţinătorul recordului naţional la 100 m craul. Sub denumirea de *Metalul* echipa de fotbal câştigă, în 1954, CR, fiind prima echipă de categorie B care intră în posesia acestui trofeu. În 1958, ca urmare a unor reorganizări se constituie două unităţi sportive, AS *Metalul* şi CSMR.

SOCIETATEA TURISTICĂ BRAŞOV. Înfiinţată în 1927, având în structura sa şi o secţie pentru schiorii maghiari. Şi-a fixat ca centru de activitate zona Bunloc din masivul Piatra Mare, unde a construit şi o trambulină pentru sărituri cu schiurile. A acordat o însemnătate deosebită instruirii copiilor şi organizării de concursuri de sărituri şi probe de schi alpin. Primul concurs de schi a fost organizat pe Piatra Mare în 1929 şi a constat din probe de coborâre, slalom şi sărituri pentru seniori, juniori şi junioare. Câştigător la slalom şi coborâre a fost Iosif Kovacs, un schior care va domina schiul românesc mulţi ani, iar la juniori, Iuliu Bodola, vestitul fotbalist al echipei *Venus* de mai târziu. Un alt merit al acestei societăţi rămâne descoperirea unei admirabile zone de schiat în Piatra Mare şi Bunloc, construirea cabanei Piatra Mare şi a celor două trambuline, care au permis sărituri de peste 56 m, amenajarea a două pârtii de coborâre, una pe Piatra Mare în zona Dealu Morii şi cealaltă la Bunloc, pe valea Timişului. A stimulat propagarea schiului în Miercurea Ciuc şi Odorhei.

SOCIETATEA TURISTICĂ *FRĂȚIA MUNTEANĂ*. Înființată la Cluj, la 21 noiembrie 1921 la inițiativa savantului Emil Racoviță, apel semnat de numeroși intelectuali clujeni , prin care se accentua că turismul este singurul mijloc de a îmbunătăţii starea populației de la munte. Președinte a fost ales profesorul Iuliu Moldovan; după votarea proiectului de statut, președinte a fost ales Emil Racoviță. Programul activității fiind schițat de către președinte cuprindea: organizarea materială, prospectarea turistică în special a munților Apuseni , conferințe populare pentru răspândirea turismului.

SOCIETATEA TURIŞTILOR DIN ROMÂNIA (STR). A luat fiinţă la 24 ianuarie 1903 în Capitală. Din primul Comitet (aprobat de ASR Principele României, protectorul Societăţii) au făcut parte: Gr. Antipa, Gh. Balş, Vintilă Brătianu, I. Costinescu, dr. Gh. Fleisles, col. Ionescu, S. Mehedinţi, L. Mrazec, Gh. Munteanu Murgoci, Th. Nica, Tr. Tamm, Al. Tzigara-Samurcaş, dr. A. Ureche, Al. Vlahuţă, M. Vlădescu. În art. 2 din Statut se prevede*: „Scopul Societăţii este de a înlesni cunoaşterea frumuseţilor ţărei româneşti şi de-a întări astfel iubirea de patrie şi neam".* Societatea a răspândit un apel prin care îşi făcea cunoscute scopul şi mijloacele urmărite, precum şi dorinţa de a atrage un număr cât mai mare de membri activi. De asemenea, în apel era exprimată şi dorinţa expresă de a înfiinţa *„secţiuni în ţară, cu specială menire de a înlesni excursiunile şi a face cât mai cunoscute şi apreciate frumuseţile şi bogăţiile naturale în partea locului"* (*Istoricul gimnasticii şi educaţiunei fizice la noi,* D. Ionescu, Bucureşti 1939).

TRINITATEA VREMELNICĂ. Înfiinţată la Braşov în 1869, promotori fiind Nicolae Grigorescu, Alfred Bernath și Dimitrie Grecescu. Avea scopul de a cultiva practicarea turismului organizat.

SOCIETĂŢI (ASOCIAŢII) *TURNVEREIN.* Au fost înfiinţate în diferite oraşe din ţară, în special în Ardeal, de către populaţia de origine germană. Programul acestora cuprindea mai ales gimnastica la aparate, caracteristică sistemului Jahn-Eiselen, dar şi alte sporturi printre care scrima, tirul cu pistolul şi înotul. Prima asociaţie a fost constituită la Mediaş, în 1822, astfel de organizaţii sportive funcţionând după 1848 şi la Braşov, Sibiu, Sighişoara, Sebeş, Bistriţa, Bucureşti, Iaşi, Galaţi, Azuga. PA Activitatea turnverein-urilor se amplifică în special după 1848 (în timpul revoluţiei paşoptiste au fost desfiinţate), când pătrunde în şcolile medii (ale căror programe prevedeau câte două ore pe săptămână pentru gimnastică) şi chiar în unele şcoli primare. În această perioadă sunt elaborate şi manuale tehnice. Dezvoltarea turnverein-urilor a condus la federalizarea activităţii acestora, constituindu-se Deutcher Turnerbund in Rumänien – Uniunea Germană de Gimnastică din România (C. Kiriţescu, *Palestrica,* ediţia a II a 1964).

SOCIETATEA BUKARESTER *TURNVEREIN* (BT). A fost înfiinţată la Bucureşti, în 1867, din iniţiativa unor comercianţi saşi (între care se afla şi băcanul Gustav Rietz) veniţi din Braşov şi Sibiu, stabiliţi în Capitală pentru afaceri. Pe parcursul anilor au activat ca profesori de gimnastică în cadrul acestei societăţii: Gr. Korosetz până în 1884; P. Müller (care funcţiona şi la Şcoala Evanghelică); Emil Wünsche (absolvent al Şcolii Normale de Gimnastică din Dresda). În şcoala organizată de BT (în localul din str. Brezoianu nr. 49) se preda gimnastica şi scrima. Datorită unor măsuri restrictive faţă de cei care doreau să se înscrie în societate, privind apartenenţa etnică şi cunoaşterea limbii germane, organizaţia a înregistrat fluctuaţii în ceea ce priveşte numărul membrilor şi amploarea activităţii. În fiecare an se organizau aşa-numitele *„Jahn-fest",* spectacole de teatru şi muzică, serate dansante ş.a., în cinstea întemeietorului sistemului german de gimnastică.Alte societăţi Turnverein au funcţionat la Iaşi, la Galaţi şi Brăila, acestea având o activitate mai restrânsă fie din cauza numărului redus de membri, fie din lipsa unui local propriu, cea din Iaşi funcţionând până în 1901.

SALVAMONT. Pe munte intervine adeseori și neprevăzutul, astfel că și celor mai bine pregătiți li se pot întâmpla să aibă nevoie de ajutor pentru a ieși din impas. Din vremurile cele mai îndepărtate, cei ce mergeau pe munte și-au dat seama că între ei trebuie să se închege o solidaritate, astfel ca la nevoie să se poată ajuta între ei. Mai târziu călăuzele au fost instruite și obligate, prin statutele lor profesionale, să acorde ajutor tuturor celor care au suferit accidente. Ciobanii și localnicii, de asemenea, au avut intervenții ori de câte ori situația o cerea. În 1904 S.K.V (Siebenbürgischer Karpaten Verein – Clubul Carpatin al Transilvaniei) a organizat o școală de călăuze la Făgăraș, unde s-au predat și cunoștințe pe prim ajutor. În acest sens și cabanele au fost dotate cu material sanitar de prin ajutor. Prima secție a S.K.V. care a organizat echipa de salvare a fost cea

din Sibiu în 1925. A treia secție era cea din Făgăraș, mai apoi și la Bușteni. La adunarea generală din 3 mai 1925 a secției alpine Bucegi din societatea ”Hanul Drumeților” cu sediul la Sinaia, s-a propus înființarea unui pichet de salvare, strângându-se și suma de 2600 lei. În scrierile de specialitate ale vremii, avându-se în vedere accidentele ce se puteau produce pe munte, s-au stabilit medicamentele uzuale, farmaciile portative, sisteme de evacuare în munte, mijloce de transportare, evidențiindu-se necesitatea ca un medic să facă parte din echipa de salvare. În 1936 înființându-se în Bușteni o secție a Clubului Alpin Român, s-a format totodată și o echipă de salvare formată din membrii acestei secții, care a avut intervenții deosebite. La aceste acțiuni de salvare și-au adus contribuția și militarii batalionului Sinaia. După cel de-al doilea război mondial acțiunile de salvare au fost sporadice, după necesități, întreprinse de către alpiniști, cabanieri sau localnici. În 1969, s-a reglementat oficial activitatea de salvare prin H.C.M nr 40, când s-au constituit echipele Salvamont. Se prevedeau măsuri menite să evite accidentele turiștiștilor în munți, prin acțiuni de întreținerea marcajelor turistice și a căilor de acces, echiparea cabanelor de creastă cu semnalizatoare acustice și luminoase, instalarea de posturi telefonice. Imediat s-a trecut la construirea și dotarea echipelor Salvamont, iar FRTA a întreprins și întreprinde an de an pregătirea de specialitate a echipelor. Echipele Salvamont sunt constituite din voluntari (schiori, alpiniști, turiști) oameni cu multă dăruire care cu sacrificiul chiar al propriilor vieți sunt gata, pe orice vreme și în orice condiții să vină în ajutorul celor în nevoie. Despre activitatea acestor oameni au fost dedicate multe lucrări în presa scrisă sau diferite cărți, sau la TV. Sunt în general sportivi sau foști sportivi cu un dezvoltat simț umanitar, foarte bine pregătiți fizic, buni cunoscători ale zonelor și traseelor montane unde activează și a metodelor de intervenție. Sunt în strânsă colaborare, când situația o cere, cu organismele medico-sanitare (SMURD, Spitale, Policlinici). Salvamontul este prezent în toate regiunile cu zone muntoase propice practicării alpinismului sau turismului (organizat sau ocazional). Cei ce provoacă intervenția salvamontului au obligația să prevină producerea diferitelor accidente fie ascultând sfaturile ce li se dau, echipându-se corespunzător, fie alegând traseele, anotimpul și vremea după pregătire, posibilități și capacități fizice.

SOCIETATEA *SALVAMAR.* Unitate de salvare a naufragiaţilor în apele teritoriale ale României. A fost înfiinţată la 14 iunie 1933 din iniţiativa şi sub preşedenţia activă a Regelui Carol al II-lea. După studii elaborate, efectuate asupra naturii litoralului românesc, „regimului meteorologic şi specificului mării noastre, societatea a stabilit, pentru o salvare eficientă, organizarea unor staţiuni de salvare la : Balcic, Caliacra, Tauch-Liman, Mangalia, Tuzla, Tasaul, Gura-Portiţei, Sf.Gheorghe, Sulina, Vâlcov şi Cetatea-Albă. Începutul l-a făcut cu staţiunea Constanţa, inaugurată de către Regele Carol al II-lea la 8 septembrie 1938, care a fost şi *naşul* primei şalupe de salvare *Pescăruşul,* iar principele moştenitor Mihai a celei de a doua şalupe *Albatros*. Echipajele celor două şalupe aveau în folosinţă, din decembrie 1937, Casa Marinarilor Salvatori. Activitatea a fost continuată la Balcic, Mangalia şi Sulina. Sistemul de salvare a fost complectat in 1939 cu auto-port-rachete cu aparatura necesară corespunzătoare, cele mai performante la vremea respectivă. Prim vicepreşedinte al Societăţii Salvamar era Mitiţă Constantinescu, Ministrul finanţelor si Guvernator al Băncii Naţionale a României, iar Administrator delegat, Contra amiralul adj. Nicolae Păis. Unitatea nautică Salvamar din Mamaia, respectând ordinul Regelui Carol al II-lea, a fost cedată Străjii Ţării în vederea dezvoltării sporturilor nautice în rândurile tineretului. Prin amenajările aduse localului, în vara anului 1939, staţiunea putea primi lunar peste 400 de străjeri si comandanţi . Pe lângă iniţierea în sporturile nautice participanţii beneficiau şi de o excursie cu vapoarele Serviciului Maritim Roman, având drept scop contactul cu tinerii şi civilizaţia unor ţări din orientul apropiat.

CLUBURI DE FOTBAL

***ARMĂTURA* ZALĂU.** În prima ediţie postbelică a campionatului divizionar Divizia C, 1946-1947, reprezentanta oraşului, CS Zalău, ocupă locul IX în seria a şasea. Apoi, timp de 22 de ani Zalăul nu va mai depăşi nivelul campionatului regional şi judeţean. În 1969, va reveni în Divizia C, prin echipa *Dinamo*. În continuare, ştafeta va fi preluată de *Unirea*, a cărei prestaţie competiţională, între anii 1970-1976, va tinde către promovarea în Divizia B, obiectiv realizat la capătul campionatului în 1975-1976. Antrenor: Carol Călina. Jucători: Cornaciu, M. Bunbuţ, Nistor, Both, Antal, Fabian, Al. Munteanu, Gh. Bunbuţ, Mathe, Vaida, Petreanu, C. Mureşan, Ardeleanu, Feierstein. În ianuarie 1976, *Unirea* îşi schimbă numele în *Armătura*, reprezentând întreprinderea de Armături Metalice din Fontă şi Oţel. Preşedintele asociaţiei şi secţiei de fotbal este Nicolae Civârnache; antrenor – Emil Chirilă. După 2 ani la Divizia B, au urmat 4 campionate în Divizia C şi promovarea, pentru a doua oară, în eşalonul secund, în vara anului 1982, avându-i ca antrenori pe Ioan Cotruţ şi Dorin Barbu. Lotul de jucători: Marian, Cornaciu, Ghete, M. Bunbuţ, Petreanu, E. Terheş, Ciulean, Fl. Pop, Păşcuţa, Paşca, Cheregi, D. Crifan, Gh. Bunbuţ, Vaida, Ardeleanu, Chiş, Butan, Roman. Revenirea în Divizia B a însemnat şi o creştere a gradului de competitivitate al echipei care, condusă de antrenorul Dorin Barbu, reuşeşte să ocupe locul V în 1982-1983 şi locul IV în 1983-1984, în clasamentul seriei a treia. Din conducerea asociaţiei făceau parte, în acest timp, Vasile Marchiş (preşedinte) şiPetre Suciu (preşedintele secţiei de fotbal). În următorii 11 ani (din 1984-1985 până în 1994-1995), *Armătura* va fi o divizionară B, cu un randament competiţional constant bun. Din păcate, lipsa sprijinului necesar din partea întreprinderii a făcut ca echipa să se apropie tot mai mult de zona retrogradării, astfel că, la sfârşitul campionatului 1994-1995, ea se va clasa pe locul XVIII în seria a doua a Diviziei B, coborând în eşalonul trei, pe care nu l-a mai părăsit până în anul 2002.

ASA (ASOCIAŢIA SPORTIVĂ ARMATA*)* TÂRGU MUREŞ. Actul de naştere al asociaţiei a fost semnat în anul 1962, iar prima prezenţă pe plan competiţional a fost semnalată în campionatul orăşenesc în ediţia 1962-1963 (antrenori Incze III şi Bociardi). În august 1964, ASA fuzionează cu CS *Mureşul* (divizionară B) şi sub denumirea de ASA *Mureşul*, se lansează în tentativa de promovare în eşalonul divizionar, obiectiv realizat în 1967, când antrenorul Tiberiu Bone, secundat de D. Vakaros, reuşeşte performanţa cu următorul lot de jucători: Solyom, Csako, Toth, Dodu, Stănescu, Tâmpănaru, Ciutak, Siko, Bartok, Dumitriu III, Lungu, Lucaci, Pavlovici, Balaş. Din anul 1967 până în anul 2000, ASA *Mureşul* (din 1969 numai ASA) participă la 35 de ediţii de campionat divizionar, dintre care 21 în Divizia A şi 14 în Divizia B. În acest timp, cele mai bune performanţe au fost: locul II în prima divizie, calificarea în semifinalele CR în 1974-1975 şi locul III în 1975-1976. Din loturile de jucători folosiţi în perioada de afirmare a echipei făceau parte: Solyom, Bay, Nagel, Szöllösy, Toth, Şt. Gligore, Sleam, Kiss, Unchiaş, Ispir, Onuţan, Bölöni, Varodi, Czako, Hajnal, Şt. Naghi, N. Naghi, Fazekaş, I. Mureşan, Both II, Pâslaru, Lucaci. Antrenor – Tiberiu Bone. Exponentă a unui fotbal tehnic şi bine orientat tactic, echipa din Târgu Mureş a reuşit să se impună ca o mare specialistă a contraatacului, armă care, între anii 1975-1977, i-a adus o binemeritată faimă şi

numeroase succese. Din păcate, ASA, lipsită de experienţa necesară, nu a reuşit să-şi valorifice pe deplin potenţialul tehnico-tactic, mai ales în competiţiile internaţionale. Astfel, în trei ediţii consecutive ale Cupei UEFA (1976, 1977, 1978), nu a reuşit să depăşească primul tur. Linia de clasament: 6-1-1-4 (4:13). În schimb, în Cupa Balcanică intercluburi, ediţia 1972-1973, a avut o comportare meritorie, calificându-se în finală, dar ratând la mică distanţă cucerirea trofeului. Din conducerea asociaţiei au făcut parte de-a lungul anilor o serie de personalităţi de marcă ale fotbalului românesc: GheorghePintilie, Alexandru Florescu, Cornel Cacovean. De remarcat că în anii competiţionali 1990-1991 şi 1991-1992, echipa a purtat numele de ASA *Electromureş*, denumire cu care a promovat în Divizia A, sub conducerea lui Ştefan Coidum, având următorul lot de jucători: Rotaru, Vodă, Costin, Botezan, Sălăgean, Szabo, Nan, Casoni, Varga, Cr. Stoica, Gyorke, Eros, Gabor, Cioloboc, L. Popa, Blaga, Pintea, C. Ilie, Mărgineanu, Pâslaru, Ov. Maier. Din 1992 s-a revenit la denumirea simplă de ASA, echipa fiind, în continuare, divizionară B. Cea mai bună poziţie ocupată în clasamentul Diviziei B a fost locul III în ediţia 1995-1996. Preşedintele clubului, până în 1998, a fost Cornel Cacovean. După CN 2001-2002 a retrogadat pentru prima oară în Divizia C.Își modifică denumirea în *Maris* Târgu Mureș, apoi se unifică cu echipa din județul Mureș, *Unirea* Unghieni, divizionara C, care apoi revine în divizia D. Fotbalul din Târgu Mureș reapare în eșaloanele superioare prin echipa primăriei FCM Târgu Mureș, care după ce preia locul în liga a II-a, în 2008 de la nou promovata *Unirea* Sânnicolau Mare, promovează în liga I în 2010.

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *GAZ METAN* MEDIAŞ. A luat fiinţă în 1945, numindu-se atunci *Karres* şi având în echipa de bază pe: Varday, Armeanu, Dibok, Coman, Joja, Băcilă, Şerban, Moldovan, Farkaş, T. Dascălu, Laris, Dobay. Activează în cadrul campionatului Diviziei B în 1946-1947 şi promovează în prima divizie. Își schimbă numele în *Gaz Metan* şi ocupând locul XII în clasament, este obligată să-şi apere poziţia în Divizia A într-un turneu de baraj desfăşurat în Capitală, în vara anului 1948. Efectivul de jucători care a reuşit să se menţină în prima Divizie era format din: Varday, Kodacek, Luca, Costea, Şerban, Herold, Tomescu, L. Munteanu, Moldovan, Humis, Guţă Tănase, Dobay. În campionatul 1948-1949, echipa retrograda în Divizia B şi un timp se mai menţine pe linia unei bune comportări. Aşa de pildă, în 1950, schimbându-şi numele în *Partizanul*, ocupă locul III în seria a 2-a a eşalonului secund. La fel şi în 1951, când, cu un nume nou, *Flacăra*, s-a calificat în finala CR, după ce eliminase 4 divizionare A (*Ştiinţa* Cluj, *Flamura RoşieUTA*, *Locomotiva* Bucureşti şi *Dinamo* Braşov). În finală a pierdut în disputa cu *CCA*(1–3), antrenorul Şt. Dobay folosind echipa: Varday, Luca, Szabo, Molnar, Costea, V. Dumitrescu, Pop, Papay, dr. Coman, Szasu, Moldoveanu. Între anii 1952 şi 1972, echipa joacă în Divizia B, ocupând poziţii medii. În acest interval de timp, denumirea clubului se schimbă în: *Energia* (1957), *Gaz Metan* (1958), *CSM* (1960) şi din nou *Gaz Metan* (1962). În campionatul 1972-1973, medieşenii joacă în Divizia C numai un an, după care revin în Divizia B, unde activează până în 1976, când retrogradează din nou în Divizia C, unde rămân doar pentru un campionat, pentru ca, în continuare, să nu mai părăsească eşalonul secund până în1992. A urmat un alt an de *„penitenţă”* în Divizia C (1992-1993) şi 7 prezenţe în Divizia B (1993-2000) la capătul cărora *Gaz Metan* va trece pragul Diviziei A, pentru a doua oară în istoria clubului. Meritul acestei performanţe aparţine conducerii clubului (preşedinte Ion Muntean), antrenorilor Jean Gavrilă(principal), Iuliu Varo şi Constantin Cenan (secunzi) şi jucătorilor: F. Rus, D. Roşca, Fl. Filip, D. Stoica, L. Nanu, M. Nicolau, N. Grigore, M. Lungu, Fl. Şonfăleanu, V. Miclăuş, C. Ciurar, N. Grosu, Gh. Kalo,C. Stoica, C. Hanc, Cl. Moldovan, R. Chivescu, Fl. Boruncoi, T. Demian, A. Joo, I. Buzean, L. Balaban,D. Gâldean, N. Boaru, N. Iorga, M. Oprea. După un an în Divizia A, în 2000-2001 va reveni în Divizia B (preşedinte I. Vlad, antrenor S. Dumitrescu).? Revine în liga I, sub conducerea antrenorului Cristian Pusztai, în anul 2008. Se menţine şi în 2010, în prima ligă, fiind chiar una din

bunele sale echipe. Principalii jucători sunt: Al. Lazăr, Al. Curtean (transferat la FC Timişoara), Hoban, Cr. Bud (transferat la CFR Cluj), Buchta şi Kubala (cehi), Eric de Oliveira (brazilian).

ASOCIAŢIA SPORTIVĂ *INDUSTRIA SÂRMEI* CÂMPIA TURZII. A luat fiinţă în 1921. Până în 1936, echipa a activat în Campionatul districtual şi regional. În 1936-1937 joacă în Divizia C, iar în 1937-1938 câştigă dreptul de a promova în Divizia B, având următoarea formaţie de bază: Mathias, Engel, Lodl, Lazăr, Boiardi, Covacs, Babulea, Varsskyen, Răzvan, Neagrău, Velescu. După promovare, continuă să activeze în eşalonul secund până în 1941 şi după război (în 1950-1951, *Metalul*), va trece pragul primei divizii cu antrenorul Gheorghe Hanga şi jucătorii: Crăciun, Felecan III, Luca, Roman, Curcan, Ardeleanu, Copil II, Palfi, Mari, E. Mureşan, I. Mureşan, Lazăr, Căpuşan, Chioreanu. *Metalul* nu reuşeşte să facă faţă primului eşalon şi după un an (1952), revine în Divizia B. A urmat o nouă promovare în Divizia A (1953), la reuşita căreia au contribuit: Mândruţ, Lazăr, I. Mureşan, Roman, Szasz, Ban, Cacoveanu, Burian, Stancu, Stanciu, Csatar, E. Mureşan. Dar şi cea de a doua legislatură divizionară A nu a durat mai mult de un an (1954), echipa fiind obligată să se reîntoarcă în Divizia B, eşalon în care va juca, fără întrerupere, 14 ediţii de campionat, până în 1969. În acest interval de timp echipa şi-a schimbat numele în *Energia* (1957-1958), a revenit la denumirea de *Industria Sârmei* (1959), fiind la un pas de Divizia A (locul II în 1964-1965) şi a jucat o finală a CR în 1956, când a pierdut cu 0–2 la *Progresul* Oradea. Echipa finalistă: Carapeţ, Niculescu, M. Mureşan, Ban, Mari, Ruzici, Moldovan, Copil II, Sigheti, Safar, Burian. Antrenor – C. Naghi. La sfârşitul campionatului 1968-1969, *Industria Sârmei* (preşedintele asociaţiei – ing. Gh. Gurgiu, şeful secţiei de fotbal, ing. Al. Liscan) retrogradează în Divizia C, apoi revine în Divizia B (1973) sub conducerea antrenorului Şt. Hidişan şi cu jucătorii: Lenghel, Oltean, Gacs, Tămpănaru, Simonfi, Stângă, Bucur, Neagu, Popa, Naghi, Coca, Szöcs, Demar, Kiss, Suciu, Mihaly, Haţegan, Mândruţ, Miheşan, Coloji, Cheţan, Felecan. După patru campionate în Divizia B (1973-1977), echipa retrogradează în Divizia C, de unde antrenorul Titus Farcaş o readuce în eşalonul secund în vara anului 1978. Au urmat alţi doi ani divizionari B (1978-1980), încă doi ani în Divizia C, după care acelaşi antrenor Titus Farcaş promovează echipa în Divizia B, în care însă nu au rezistat decât până în 1985. În continuare, joacă în Divizia C (1985-1992), retrogradează în campionatul judeţean (1992-1995) şi, din 1995-1996, se menţine constant în Divizia C (locul III în clasamentul seriei a 6-a, în anul competiţional 1999-2000). La capătul sezonului 2000-2001, câştigă seria a VII-a a diviziei C şi promovează în divizia B (antrenor: Adrian Coca). Râmâne în divizia B (liga a 2-a) până în 2009, când îşi schimbă şi numele în Mechel Câmpia Turzii.

***ASTRA* PLOIEŞTI.** A luat fiinţă în 1934, cu denumirea de *Astra Română*. Până în 1984, nu apare în structurile competiţionale naţionale. Activează în acest timp şi sub numele de *Rafinorul* sau *Rafinăria 1,* pe plan local, având terenul pe *Columbia* (acelaşi de azi). Este prezentă în campionatul judeţean în perioada 1984-1990. Din 1990 devine *Astra*, promovând doi ani mai târziu înDivizia C, unde ocupă succesiv locurile: VI (1992-1993), XII (1993-1994), III (1994-1995), XIV (1995-1996). În vara anului 1996 preia locul echipei *Danubiana Bucureşti* în Divizia B, cedând locul său din Divizia C echipei *Victoria Floreşti*. Un sezon se va numi ASA Ploieşti *Danubiana*, după care se revine la denumirea tradiţională de *Astra*. În eşalonul secund, ocupă locul VIII în 1996-1997 şi locul I în 1997-1998, promovând pe prima scenă divizionară a ţării, în vara anului 1998, când la conducerea tehnică se aflau antrenorii Gabriel Stan şi Valentin Sinescu. Pentru prima dată, Ploieştiul avea două echipe divizionare în Divizia A. În campionatul 1998-1999 *Astra*se clasează pe locul X, aceeaşi poziţie ocupând-o şi în ediţiile 1999-2000 şi 2000-2001, iar în 2001-2002 locul XII. Lotul echipei în anii de ascensiune competiţională: Mulţescu, Prunea, Cireş, Dumitrache, Dunăreanu, Gh. Nicolae, Rohat, Petroesc, Voinea, Beraru, Ciorea, M. Dună, Fl. Dumitru, Fulga, Ilyeş, Mihart, S. Popescu, Pompiliu Stoica, Vrăbioru

(decedat la 24 iulie 1999 în urma unui infarct miocardic, în timpul meciului Rapid–Astra, pe stadionul Giuleşti), Bârsan, Caraman, Movilă, Ionuţ, Savu, Dăscălescu. Antrenori: Vasile Simionaş, schimbat în retur cu Costică Ştefănescu. Preşedintele Consiliului de administraţie – Ion Niculae, preşedintele clubului – Marian Manea, vicepreşedinte – Dan Dorobeţ, director sportiv – Romică Paşcu. Preşedinte de onoare – directorul rafinăriei *Astra,* ing. Octavian Nan – personalitate cu o mare implicare în istoria modernă a echipei. *Astra*deţine un modern stadion construit pe locul vechiului teren *Columbia* de la Gara de Vest a oraşului, având o capacitate de 10 000 de locuri, dotat cu instalaţie de nocturnă. Din vara anului 2000, antrenorul echipei a fost numit Ion Marin, urmat de Gheorghe Mulţescu şi Marian Bondrea.La sfârșitul sezonului 2002-2003, pe care *Astra* îl încheie pe locul 9 în divizia A, se produce o fuziune între *Astra* și *Petrolul,* recent promovată în eșalonul superior, echipa purtând numele *Petrolul*. Aceastș fuziune a creat foarte multe discuții în fotbalul ploieștean, fiind contestată chiar și corectitudinea sa. Fapt este că încă din sezonul 2003-2004 uniunea celor două cluburi se rupe, iar fotbalul ploieștean trăiește în continuare o perioadă de mare decădere, la un moment dat una dintre echipe (*Petrolul*), deși foști jucători ai campioanei anilor ’50-’60 contestau ca aceasta echipă ar fi adevăratul *Petrolul*, activa în liga a II-a, iar cealaltă (*Astra*), redenumită *FC Ploiești*, era în liga a III-a. *FC Ploieşti* revine în eșalonul secund, iar la sfârșitul sezonului 2008-2009 obține promovarea în liga I, antrenor Ion Moldovan. După un sezon agitat, cu italianul Nicolo Napoli, pe banca tehnică după etapa a 4-a, și apoi Marin Barbu, din etapa a 29-a, izbutesc salvarea de la retrogradare.

***BRAŞOVIA* BRAŞOV.** Club înființat înaintea Primului Război Mondial (1914), având atunci o activitate foarte redusă. Reorganizat în 1919, se afiliază în 1920 la FSSR. În 1922 fuzionează cu CS*Vânători de munte*, păstrând același nume. Trei sezoane, consecutiv (1922-1923, 1923-1924, 1924-1925), câștigă Campionatul regional, dar niciodată nu depășește *„sferturile”* turneului final al CN. Lotul de jucători folosit în perioada 1922-1930: Varhegy, Vedel, Rupp, Szilagy, Erös, Toth, Trisch II, Nachary, Salangy, Geller, Agoston, Erdö, Cotty, Berkessy, Ciakme, Naghi, Kelemen, Goldstein, Bölöni I, Niculescu, Kovacs, Vogl, Naghi II, Bodola. Începând din 1932, anul punerii în aplicare a formulei divizionare, face parte din Divizia A, ocupând același loc VII în 1932-1933 și 1933-1934. În acest timp, conducerea clubului era asigurată de dr. Samoilă Ritter (președinte executiv și medic al echipei) și de Alexandru Tompa, secretar din 1920. Din lot făceau parte: Banyay, Cosma, Keleni I, Keleni II, Bölöni I, Bölöni II, Istvan, Cotei, Gonczi, Dezi, Siko, Naghi III, Vogel, Kovacs, Geller, Bogdan, Popovici, Balogh, Lakoczy, Lakormeic, Szigismund, Sudermessy, Toth, Turk, Lustig. La sfârșitul campionatului 1933-1934, echipa retrogradează în Divizia B (locul VI în 1934-1935 și VIII în 1935-1936), după care cade în Divizia C, unde joacă un singur an (1936-1937), ocupând locul V în Liga de Centru. Aceasta a fost ultima apariție divizionară (între timp în lot au mai apărut: Maleg, Molnar, Siegel, Ionaş, Lorencz, Kocsis, Benedek, Vicol, Ilieş, Urban, Neagu, Balasz, Bertha), locul său fiind preluat, în continuare, de *Astra*, echipa uzinelor cu același nume din Brașov (UFC Brașov).

***BUKAREST* FC.** Al treilea club bucureștean de fotbal în ordinea înființării (1912). Primul președinte a fost Hense-senior, în vârstă de peste 60 de ani, care figura în formație și ca portar. În echipă activau, în marea lor majoritate, jucători străini, printre care: Hillard, Rosman, Bolton, Petit, Wilde, Redfern, Hense-jr., Cyril. La 18 martie 1912 susține primul meci cu Olimpia, încheiat cu scorul 2–4, pe terenul de la *Bolta rece*. În preajma Primului Război Mondial, jucătorii străini încep să plece din țară și treptat, echipa se destramă. Ea mai activează, sporadic, până în 1916, după care dispare și nu mai reapare în perioada postbelică.

***CARMEN* BUCUREŞTI.** Nume adoptat în 1940 de către echipa Fabricii de încălțăminte Mociornița. Aceasta a activat în anii dinainte de război sub această titulatură, în campionatul divizionar C,

ediţia 1937-1938, Liga de Sud, când a ocupat locul I şi a promovat, prin baraj, în eşalonul secund, pe care l-a părăsit la sfârşitul anului competiţional 1938-1939. În perioada 1941-1944, participă *la „campionatul de război”,* folosind în lotul de jucători, printre alţii, pe: Gh. Nicolae, Victor Panovschi, N. Simatoc, Al. Torjoc, I. Manolică, B. Marian, Toma Bentu, I. Mociornifă, I. Stoian. În 1945 participă la campionatul categoriei *Onoare,* cu un efectiv deosebit de valoros, avându-i în componenţă pe: Şt. Ionescu, Gh. Nicolae, Ion Panait, C. Marinescu, Caius Novac, N. Şimatoc, Al. Torjoc, I. Şiclovan, Fr. Fabian I, B. Marian, I. Covaci, I. Bonafiu, I. Farkas, I. Cireş, C. Humis, Tr. Iordache. Cu acest prilej, lotul este completat cu V. Stănescu, I. Fabian II, Toth III, I. Fekete, G. Popescu. În 1946-1947 este vicecampioană a ţării, dar din vara anului 1947 este desfiinţată, din motive politice, locul său în prima divizie fiiind preluat de echpa ASA *(CCA–* Steaua), în timp ce jucătorii săi au fost împrăştiaţi pe la diferite cluburi bucureştene. Din nucleul rămas, s-a constituit o echipă sub numele de *Pielari*, devenită ulterior *Flacăra Roşie,* care un timp a activat în Campionatul Municipal Bucureşti, apoi în eşalonul al treilea divizionar, dispărând în preajma anului 1970.

***CA (CASA ARMATEI)* CÂMPULUNG MOLDOVENESC.** A luat fiinţă în vara anului 1948, cu sediul iniţial la Iaşi şi denumirea de CS *Armata.* A început să activeze în eşalonul III (locul X în 1948-1949) şi, după desfiinţarea acestuia, în Campionatul districtual şi al Ligii de Est. În vara lui 1949 susţine un dublu meci de baraj pentru promovarea în eşalonul secund, pe care îl pierde în faţa formaţiei *CFR* Iaşi (1–1 şi 2–3). Lotul de bază în primul an de existenţă: Sabaslău *„Streaşină”,* Luca, Găvan, Iordan, C. Mihai, W. Uglar, Buimistruc, Mureşan, Bandu, Papay, M. Ionescu, Rubiş, Băieşu. În 1950, CSA reuşeşte să promoveze în eşalonul doi, antrenorul Gh. Gheorghian utilizând, în cadrul turneului de baraj, următorul unsprezece: C. Toma, Dan, Orban, Plujar, Töröcsik, Buimistruc, Costea, Faur, Butnaru, Săvuf, Rubiş. În 1951, echipa este transferată la Câmpulung Moldovenesc, şi după o evoluţie competiţională excelentă, reuşeşte să promoveze în prima divizie, antrenorul Eugen Mladin folosind următorul lot de jucători: Tr. Popa, Zarici C. Toma, Maiogan, Capaş, Dobrescu, Dobay, Duşan, Onisie, Zeana, Grozea, Sterescu, Geamănu, Gârleanu I. Gârleanu II, Dragoman, Morar, Palfi, Ursu. În prima divizie, CSA antrenată acum de experimentatul Fr.Ronnay, are o existenţă scurtă, dar deosebit de valoroasă, reuşind să ocupe locul II, în anul 1952, şi să încheie turul campionatuluidin 1953 pe locul secund, după ce a condus până în penultima etapă a turului. În retur, *„echipa minune”* din Câmpulung Moldovenesc este desfiinfată în mod abuziv, jucătorii săi fiind transferafi, o parte la *CCA*, iar restul, la diferite alte formafii divizionare. În perioada divizionară, din primul eşalon au făcut parte numeroşi jucători de certă valoare, printre care: Toma, Birtaşu, Cernea, Rodeanu, Topşa, Duşan, Dodeanu, Onisie, Zeana, Cojereanu, I. Gârleanu, A. Pârvu, Fusulan, I. Alexandrescu, Bădeanfu, L. Vlad, Motronea.

***CFR* CLUJ NAPOCA.** A luat fiinţă în 1907, sub numele de Clubul Sportiv *Feroviar* Cluj (în ungureşte, pe atunci Clujul făcând parte din Austro-Ungaria, *Vasutas* Sport Club Koloszvar)reprezentând clubul muncitorilor de la căile ferate ale regionalei Cluj. În 1919 se reorganizează, căpătând numele românesc de *CFR*, iar echipa de fotbal activând în campionatul districtual, care conta drept prima fază a campionatului național.Iată şi o parte din lotul de jucători folosit în perioada de pionierat 1924-1930: Boga, Walasz, Bazga, Szilaghi, Vegh, Hegh, Kabuzovsky, Kiniszi II, Nagy, Ujvari, Takacs I şi II, Curteanu, Barabaş, Tocson, Heresz, Micu, Deak, Neagu, Oros, Olteanu, Moraru, Radu, Sandor, Merceanu, Krostadetr, Szanislo, Iuhasz. În 1931, În urma unei noi acţiuni de reorganizare, este ales în funcţia de preşedinte ing. Dumitru Pintea. Începând din 1934, *CFR*ia parte la campionatul Diviziei B (1934-1936) şi alţi doi ani (1936-1938) participă în Divizia C, iar, după desfiinţarea acesteia, activează în campionatul orăşenesc.În perioada “Dictatului de la Viena” echipa ceferiştilor clujeni activează în campionatul Ungariei.În primul an postbelic, reapare în Divizia C ocupând primul loc în 1946-1947 şi

promovează în Divizia B; în returul campionatului 1947-1948 se uneşte cu *Ferar*, noua echipă trecând sub patronajul regionalei *CFR* Cluj şi activând în prima divizie sub numele de *CFR*. Istoria formaţiei *Ferar* (care va dispărea după anul 1948) este şi ea interesantă. Originea ei datează dinaintea Primului Război Mondial şi este marcată, până în 1934, de prezenţa în Campionatul regional a echipei *KAC Clubul Atletic,* Cluj) strămoşul *Ferar*-ului. Intrând în circuitul divizionar, DiviziaB, *KAC* activează doi ani în acest eşalon (1934-1936), alţi doi în Divizia C (1936-1938), după care retrogradează în Campionatul regional. În perioada celui de-al Doilea Război Mondial, ia parte la campionatul Ungariei (1943), ocupând locul III şi folosind următoarea formaţie de bază: Marki, Vass, Pal, Balint, Reinhardt, Szanislo II, Fabian, Şt. KovacsIV, celebrul Pişti Covaci de mai târziu, Bonyhadi, Fülop, Incze II. În 1945, *Ferar* devine *Ferar KMSE,* având în lot o serie de jucători valoroşi ca: Marki, Sabaslău, Vass, Demeter, Szanislo II, Fülop, Petschovschi, Meszaros, Kovacs V, Kovacs IV, Pall, Reinhardt, Fabian I, Bonyhadi, Blejan. În prima ediţie postbelică (1946-1947) a campionatului divizionar A, apare sub numele de *Ferar,* la lot adăugându-se: Boldiszar, Farmati, Börzsei, Fuezer, Vaczi, Bodola (vândut apoi echipei budapestane *MTK*), Fernbach (înca din 1946 mulți dintre jucătorii lui *Ferar* au fost transferați la *ITA* Arad, campioana României în 1946-1947 și 1947-1948. În 1948 a urmat unificarea cu *CFR* și, sub acest nume, echipa joacă două campionate (1947-1949) în Divizia A, echipa standard fiind: Costea – Demeter, Felecan I – Kiss, Nistor, Nagy - Şt. Kovacs IV, Mureşan, Ferenczi-Fernbach, Candrea, Cociuban II. La 24.10.1949 s-a consemnat prima selecţie în echipa naţională a României a unui jucător aparţinând lui CFR Cluj, în meciul cu Ungaria (scor 1-5 (0-1)): Anton Ferenczi-Fernbach, inter stânga. El s-a accidentat la prima atingere de balon, fiind înlocuit în minutul 2. Deşi a fost transferat la CCA Bucureşti, pentru sezonul 1950, Ferenczi-Fernbach n-a mai fost selecţionat nici o dată în naţionala ţării. Prezenţa sa de 2 minute reprezintă un record pentru naţionala României: cea mai efemeră apariţie.În 1950 echipa retrogradează în eşalonul secund. Aici va rămâne timp de două decenii, până în vara anului 1969 (exceptând anul 1958-1959, când a activat în Divizia C), numele echipei schimbându-se în câteva rânduri astfel: *Locomotiva* (1950), *CFR* (1958), CSM Cluj (prin fuziunea cu *Rapid* Cluj în 1960), *Clujeana* (1964-1967, după fuziunea cu o echipă provenită dintr-o categorie inferioară) şi din nou *CFR* (1967). Doi ani mai târziu, va urma promovarea în prima divizie, cu antrenorul dr. Constantin Rădulescu şi următorul lot de jucători: Nagel, Lengyel, Hăsmăşan, Fegean, Dragomir, Soos, Manu, Gocan, Roman, V. Alexandru, Stâncel, Vişan, Emil Pătru, Mazurachis, Zanca, M. Bretan, Balaş, R. Petrescu, M. Popescu, Panş, Straţ. În prima divizie, *CFR* se menţine timp de 7 ani competiţionali, până în 1976 (cea mai bună performanţă fiind locul V în 1972-1973), după care retrogradează în Divizia B, unde joacă până în 1982, când va mai coborî o treaptă competiţională, în Divizia C. În aceste condiţii are loc o nouă reorganizare, denumirea echipei devenind *Steaua-CFR* şi care, în campionatul 1982-1983, va ocupa primul loc în serie, revenind în Divizia B sub conducerea aceluiaşi competent şi fidel antrenor, dr. C. Rădulescu. Din conducerea clubului făceau parte: Nicolae Cherteş (preşedinte de onoare), ing. Ion Donea (preşedinte activ), Vasile Topan (secretar). Lotul de jucători:Paniţă, Fereştean, Olteanu, H. Popa, Olariu, Toth, A. Mureşan, Tufă, Jucan, Pop, Rău, Furnea, O. Mureşan, Fegean, Tatu, Şipoş, Rus, I. Popa, Csudom, Berindei. Din 1982 până în 2000, echipa clujeană (din 1990 cu denumirea tradiţională de *CFR*) a activat în sistemul divizionar de nouă ori în Divizia B şi de zece ori în Divizia C, cunoscând cinci promovări în eşalonul secund şi alte cinci retrogradări în eşalonul al treilea. În anul competifional 1999-2000, *CFR* era o modestă ocupantă a seriei a VI-a a Diviziei C. Momentul de cotitură este fixat în anul 2001 când echipa este preluată de omul de afaceri din Cluj, Arpad Paszkany, iar președintele clubului devine doctorul Iuliu Mureșan. Echipa s-a numit până în 2007 *CFR Ecomax* Cluj. În 2002 *CFR*-ul promovează în divizia secundă, iar în 2003-2004 câștigă seria a III-a a diviziei B promovând în primul eșalon. Printre eroii promovării s-au numărat

portarul Pâglișan, fundașii Astilean și Dorin Toma, mijlocașii Mijin (sârb) și Oncică, atacanții Anca și Tilincă, antrenorul echipei a fost la promovare Aurel Șunda, cel care a reușit să mențina echipa în primul eșalon în sezonul următor. În vara anului 2006 vine la *CFR* internaționalul Dorinel Munteanu ca antrenor-jucător, izbutind o frumoasă performanță în Cupa UEFA Intertoto, fiind una din finalistele competiției. După Dorinel Munteanu este adus italianul Cristiano Bergodi, iar între timp sunt achiziționați mai mulți străini care au transformat echipa într-o pretendentă la titlul național. *CFR* reușește ca în perioada 2007-2010 să cucerească două titluri naționale și trei cupe ale României. Primul event Cupă-Campionat a fost împlinit de antrenorii Ioan Andone și Romulus Gabor care s-au bazat pe lotul: Stăncioiu, Nuno Claro, Hirchfeld (portari), Tony, Cadú, Sandberg, Panin, Galiassi De Sousa, Dorsin (fundași), Dani, Trică, Culio, M. José, Minteuan, A. Leao, Mureșan, Deac, Peralta (mijlocași), Didy, Dubarbier, Fabiani, Semedo, Adrian Anca, Ruiz (atacanți). Înainte de a debuta în Liga Campionilor cuplul Andone-Gabor este înlocuit cu italianul Maurizio Trombetta, care obține 6 puncte în grupele Ligii Campionilor, iar din iarna anului 2009 este adus la club portughezul Antonio Conceisao. Portughezul obține o cupă a României (în finala 3-0 cu FC Timișoara), dar este schimbat la mijlocul turului campionatului 2009-2010 cu fostul fundaș al lui Inter Milano Andreea Mandorlini. Italianul aduce un nou event Cupă-Campionat clubului din cartierul clujean Gruia folosind următorul lot de jucători: Nuno Claro, Stăncioiu, Pescovici (portari), Cadu, Alcantara, Panin, Edimar, Cabrera, Leonardo, Piccolo, Tony (fundași), Dani, Mara, Trică, Peralta, Leao, Culio, G. Mureșan, Deac, Bottone, N. Dică, E Dică, D. Flores (mijlocași), Y. Koné, Dubarbier, Traoré, Nei, Didy, Bud, De Zerbi (atacanți).

***CFR* IAŞI.** Echipă a muncitorilor feroviari ieşeni, a cărei origine trebuie căutată în anii de după Primul Război Mondial. Atunci, în 1921, a luat fiinţă *SAI* (Societatea Atelierelor Iaşi), transformată ulterior în *ACFR* şi tot în acea vreme a apărut *Victoria*, fostă *Acvila,* formaţie patronată de direcţia regională *CFR*. Cele două colective ceferiste au activat separat până la începutul celui de al Doilea Război Mondial. *Victoria* a avut o prezenţă mai semnificativă, marcată şi de câştigarea titlului de Campioană Regională şi de participarea la turneul final al CN (1928-1929). Odată cu desfiinţarea Diviziei C, reprezentanţii ceferiştilor ieşeni apar sub titulatura *Victoria CFR* şi participă în campionat, doi ani consecutiv, în Liga de Est, ocupând acelaşi loc VII (1936-1937 şi 1937-1938). În 1938-1939 echipa activează în Divizia B (locul VI), apoi locul X în 1939-1940, după care pierde dreptul de a mai juca anul următor în eşalonul secund. În perioada divizionară B, din lot făceau parte: Orhei, Roman, Vizitiu, Bufnei, Vasilevschi I, Ciobotaru I, Chindaru, Dumitraşcu, Zaharia, Chirică, Bozga, Ciobotaru II, Cazacu, Anghel, Buta, Dănciulescu, Gheorghiu, Popovici, Vânătoru, Avram, Gherman, Lăzărescu, Jianu, Pop, Matusewsky. După al Doilea Război Mondial, *Victoria CFR* participă în Divizia C şi ocupă locul II în seria a XI-a, graţie căruia, în 1947-1948, joacă sub numele de *CFR* în Divizia B (locul XI). În 1948-1949 revine în Divizia C, iar după desfiinţarea acesteia, susţine în vara anului 1949 un dublu meci de baraj cu CS *Armata* Iaşi, reuşind să-şi reocupe locul în eşalonul secund, cu următorul unsprezece de bază: Costaş, Buimistruc, Scutaru, Diaconescu, Savin, Drumea, Tenie, Manolescu, M. Bârzan, Naste, Leonte. Din 1950până în 1956 activează în Divizia B, sub denumirea de *Locomotiva* şi ocupă, succesiv, următoarele locuri: VI (1950), IX (1951), II (1952), VIII (1953), III (1954), IX (1955), XIII (1956). Lotul echipei, printre alţii, cuprindea pe: Streaşină, Duca, Dunea, Buimistruc, Drumea, Savin, Gh. Constantin, M. Bârzan, Naste, Isac, Leonte, Ştefănescu, C. Popescu, Ghiţă, Stan, Dram, Fălticeanu. În 1957-1958, ocupă primul loc în prima serie a Diviziei C şi revine în Divizia B. Apoi, la 1 august 1958, *CFR* şi *Ştiinţa* Iaşi fuzionează, formând echipa *CSMS,* având cei mai buni jucători şi echipa *Unirea*, cu cea mai rămas de la *CFR* şi *Ştiinţa.* Printre aceştia se aflau: Lang, Papa, Dumitrasciuc, Duţescu, Căruntu, Gh. Dumitrescu, Cojocaru, Ţonea. În mod paradoxal, în 1958-1959, *Unirea* ocupă un loc mai bun (V) faţăde *CSMS* (VIII) în seria a II-a a Diviziei B. În stagiunea

următoare însă, *CSMS* promovează în Divizia A, iar *Unirea* ocupă locul VIII în Divizia B. În continuare, *CSMS* va activa, cu mici excepţii, în prima divizie, în timp ce *Unirea*, urmaşa de fapt a *CFR*, va retrograda din Divizia B în 1961, apoi va juca în Campionatul regional şi va reveni, în 1965, în eşalonul al III-lea sub numele de *Locomotiva*, ocupând un meritos loc III, în 1965-1966. În anul următor (1966-1967), retrogradează din nou în Campionatul regional, de unde revine în Divizia C cu denumirea de tradiţie a ceferiştilor ieşeni, *Nicolina*. În perioada 1968-1975 este divizionară C, un an (1975-1976) activează în judeţ, de unde revine în Divizia C, unde joacă pânăîn 1982, când va retrograda în Campionatul judeţean. De aici înainte soarta echipei se va confunda cu anonimatul, pentru că, până în 1994, numele de *CFR* Iaşi va dispărea din circuitul divizionar. În anul competiţional 1994-1995, o echipă purtând numele de *CFR TEPRO* Iaşi va apărea în Divizia C, de unde, din 1996, va intra din nou în anonimatul Campionatului judeţean. Revine în 1999-2000 sub numele de *CFR CITA* din Iaşi în Divizia C, seria I, pentru ca în campionatul următor să retrogradeze din nou în Campionatul judeţean.

***CFR* TIMIŞOARA.** În anul 1919 ia fiinţă la Timişoara, CS *Sparta CFR*, care în 1926 fuzionează cu *Unirea* şi devine *Sparta-Unirea-CFR*, având următoarea formaţie: Zombory, Kondor, Talianu, Kele, Halmos, Hutter, Dobay, Hecht, Frech, Csany I, Csany II. În 1927, *Sparta-Unirea-CFR* se autodesfiinţează, reapărând în 1932 sub denumirea de *CFR,* echipă care marchează doar două prezenţe divizionare până în cel de-al Doilea Război Mondial: 1937-1938, locul V în Liga de Vest, Divizia C şi 1940-1941 locul VI în seria I a Diviziei B.Dintre jucătorii care au activat în această perioadă menfionăm: Ciopraga, Taşcu, Pascu, Polacek, Nicşa, Ghiuriţan, Onoaie, Isac, Covojdean, Urechiatu, Buculei, Ilici, Ritter, Bătrân, Ştefan II, Ştefan III, Moroiu, Nicuşan, Lungu, Bogdănescu, Gruiu I, Gruiu II, Savin. De remarcat că în 1939-1940, echipa a reuşit frumoasa performanţă de a cuceri titlul naţional. În 1945-1946, *CFR* ocupă locul II în campionatul Timişoarei, iar în vara anului 1946, după un meci de baraj cu *Politehnica* Timişoara, promovează în Divizia A, antrenorul-jucător R. Kotormani dispunând de următoarea echipă: Ciopraga, Barna, Munteanu, Ritter, Raniţă, Moniac, Cojoreanu, Reuter, Bandu, Avasilichioaie, Bădeanţu. Din 1946 până în 1956 inclusiv, *CFR* (din 1950 devenită *Locomotiva*) activează numai în Divizia A. Au urmat apoi 8 campionate în Divizia B (în 1958-1959 echipa revine la denumirea de *CFR*) pentru ca, în mod surprinzător, în 1965, să retrogradeze în Divizia C. Revine însă după un an în Divizia B, sub conducerea antrenorului N. Godeanu. După trei ani o reântâlnim în eşalonul secund. În 1969-1970 are loc o acţiune de reorganizare a fotbalului timişorean, prilej cu care *CFR* cedează *Politehnicii* o parte din jucătorii săi şi deşi lipsită de şansa promovării, *CFR* produce marea surpriză revenind în Divizia A, după 13 ani, la sfârşitul campionatului 1969-1970. Din lotul de jucători a acestei performere făceau parte: Tatar, Rădulescu, Mehedinţu, Hergane, Speriosu, Hanganu, Chimiuc, Periatu, Gorduna, Floareş, Cioroparu, Stoian, Fodor, Manolache, Popanică, E. Mureşan, Kovacs, Guţuli, Mara. Fericirea *CFR* nu a durat decât un an (1970-1971), deoarece echipa a revenit în Divizia B, unde a rămas până în 1979, când va retrograda în Divizia C. De aici, după numai un an, revine în eşalonul secund, unde va rămâne până în 1986. Au urmat alţi doi ani în eşalonul III (1986-1988) şi, în continuare, are o participare onorabilă în Divizia B, pe care o părăseşte totuşi, la sfârşitul campionatului 1996-1997, pentru a rămâne alţi trei ani în Divizia C de unde, la finele campionatului 1999-2000 (locul XVII în seria a IV-a), retrogradează în campionatul judeţean.În perioada 2000-2009 navighează între eşaloanele 2 şi 3 ale fotbalului românesc, iar din 2009, datorită situaţiei financiare precare este nevoită sa se retragă din competiţie.

***CFR* TURNU SEVERIN.** Echipa muncitorilor feroviari din portul dunărean de la Porţile de Fier a luat fiinţă în 1928, preşedinte fiind atunci I. Tipărescu. Prima apariţie, în perioada interbelică, este înregistrată în 1939-1940 (locul IX, în seria a II-a, a Diviziei B). În 1940-1941, ocupă primul loc în

serie şi câştigă dreptul de promovare în primul eşalon, dar campionatul se întrerupe din cauza războiului. Făceau parte atunci din echipa de bază: Robu, Negru, C. Ionescu, Pavel, Martin, Iaşinschi, Dumitrescu, Pârjol, Haţieganu, Mureşan, Ispas, Iliescu, Dobrescu, Jumanca, Szilard, Cozma, Ludwig, Lupulescu, Felecan II, Biolan II, Nanu. În perioada 1941-1945, participă în formula restrânsă şi are o remarcabilă prestaţie în CR, reuşind să-şi adjudece trofeul pentru ediţia 1942-1943. Echipa care a realizat această performanţă: Pavlovici, Oprean, Felecan III, Mureşan, Pârjol, Marcu-Vidan, Cozma, Ludwig, Felecan II, Reuter. În lot mai figurau: Robu, Stoenescu, Ciobanu, Ispas, Covaci, Vlaicu, Jumanca, Martin, Stan, Tecău. După război, echipa reapare în eşalonul secund cu trei prezenţe (1946-1949). Doi ani (1950 şi 1951) activează în campionatul regional. Revine în Divizia B, în 1952, cu numele de *Locomotiva,* de unde în 1956 retrogradează din nou. În campionatul 1957-1958 îşi reia numele tradiţional de *CFR* şi un an competiţional joacăîn eşalonul al III-lea. De aici înainte echipa intră într-un anonimat total, locul şi rolul său fiind luate, în cadrul fotbalului severinean, de formaţia Şantierelor navale *Drobeta*, Începând din 1958. Numele echipei se va modifica În 1962, spunându-i-se mai întâi *Metalul*, iar din iulie 1976, CSM *Drobeta* Turnu Severin.

***CHINEZUL* TIMIŞOARA.** Echipa muncitorilor de la căile ferate din Timişoara, este înfiinţată în 1910. Denumirea a fost adoptată după numele căpitanului Pavel Chinezu (sau Cneazu), din oastea lui Matei Corvin. În anii dinaintea Primului Război Mondial, a activat numai în cadrul districtului Timişoara. În perioada postbelică şi în condiţiile marelului avânt al fotbalului timişorean, *Chinezul* devine una dintre cele mai puternice formaţii de club din ţară.Astfel, după ce în 1920-1921 câştigă campionatul de fotbal al Transilvaniei, reuşeşte performanţa, egalată doar de *Steaua*în 1998, să cucerească, consecutiv, şase titluri de campioană a României, în formula diviziionară, între anii 1922-1927. Principala explicaţie a succesului care a atins asemenea proporţii, o constituie valoarea excepţională a jucătorilor, 17 dintre ei făcând parte din prima reprezentativă a ţării în perioada 1922-1927. Nume ca: A. Ritter, I. Kondor, B. Hoksary, S. Fenyvessy, S. Rajnak, R. Steiner, Frech şi II, M. Tänzer, R. Matek, Em. Vogl, A. Hütter, I. Kilianovitz, Ad. Rech, Ad. Rössler, P. Schiller, I. Teszler, Ag. Semler, E. Lakatos, R. Wetzer, W. Zombory, P. Teleki, B. Toth, s-au încununat de o glorie sportivă de excepţie. Începând din toamna anului 1927, clubul intră într-o gravă criză financiară, căreia, ulterior, i se adaugăşi una de conducere. În aceste condiţii, capacitatea competiţională a echipei a scăzut simţitor. În plină glorie, *Chinezul* se destramă, o parte din conducătorii săi, dr. C. Lazăr şi ing. D. Balasz, au părăsit clubul şi au trecut la *Ripensia*, care, preluând ştafeta, a dus mai departe gloria fotbalului timişorean. *Chinezul* a continuat să rămână una dintre formaţiile bune ale ţării în formula divizionară, după anul 1932, chiar dacă în urma frământărilor din cadrul clubului, o serie de jucători valoroşi (R. Wetzer, M. Tänzer, Ag. Semler, P. Teleki, I. Teszler) au plecat la diferite cluburi profesioniste peste hotare. În locul acestora au apărut I. Miklössy, L. Raffinsky, I. Zelenak, I. Kuszka, C. Lotter, Fr. Östermann, R. Demetrovici, C. Hetzer, Şt. Török, L. Grüin, A. Szilard. În august 1936, *Chinezul*fuzionează cu *ILSA* (Industria Lânii SA) Timişoara, încercând o redresare pe plan financiar. Soluţia nu a rezistat decât până în 1939, când, retrogradând din primul eşalon, *Chinezul* a pierdut contactul cu marea performanţă. În 1941, *Chinezul*-fuzionează cu CAT, Clubul Atletic Timişoara, fondat în 1902,care în 1935 a fuzionat cu RGMT (păstrându-şi numele). După cel de-al Doilea Război Mondial, *Chinezul*, încercând să supravieţuiască, a fuzionat cu *CAMT* (Clubul Atletic Muncitoresc Timişoara) numindu-se *Chinezul CAMT*, pentru ca din 1946, să rămână numai *CAMT*, *Chinezul* dispărând din nomenclatura fotbalului românesc.

***CLUBUL ATLETIC ORADEA* (CAO).** Înfiinţat în 1910. În perioada de dinaintea Primului Război Mondial, a activat numai pe plan regional şi local. După 1920 până în 1932, când s-a pus în aplicare formula divizionară, participă în Campionatul Regional, pe care îl câştigă de două ori consecutiv, în

1924 şi 1925, cea mai bună performanţă fiind aceea din 1924, când s-a calificat în finala CN, pierzând cu 1–4 în faţa echipei *Chinezul* Timişoara. În 1932, conducerea clubului era asigurată de Şt. Kovacs, preşedinte executiv, Al. Klein, secretar general şi Iuliu Grünstein, şef al secţiei fotbal. În perioada 1932-1940, CAO a fost prezentă de şase ori în prima divizie (1932-1938) şi de două ori (1938-1940) în cea de-a doua, din lotul echipei făcând parte: Czinczer, Miko, Stenberg, Kadar, Weichelt, Glanczamann, Mosko, N. Covaci, F. Ronnay, Bodola, Cociş, Chendrean, M. David,Bartha, Chiroiu, Kraus, Juhasz, Szarkadi, Siko, Borcea, Kovacs II, Szanislo I, Orza, Spielmann, Pop, Vărzan. În perioada celui de-al Doilea Război Mondial, activând în Campionatul Ungariei, sub denumirea de Nagyvarodi Atletikai Club (NAC), câştigă titlul de campioană, ediţia 1942-1943, cu următorul lot de bază: Vecsei, Toth, Meszaros, Onodi, Lorant, Demetrovici, Simatoc, Juhasz, Petschovschi, Covaci II, Stibinger, Spielmann, Bodola, Toth III, Fernbach, Ferenczi. După război, CAO se va regăsi, din 1945, în formaţia *Libertatea*, care, după reluarea activităţii divizionare, participă în campionatul primei divizii. În 1948 numele echipei devine *Întreprinderea Comunală Oradea* şi sub acest nou nume, câştigă CN, utilizând formaţia: Vecsei, Ion Vasile, Melan, Bodo, Zilahi, Serfözö, Kovacs II, Spielmann, Vaczi, Tudose, Turcuş. În continuare, ICO (din 1951 *Progresul*) marchează un număr de cinci prezenţe în primul eşalon, după care în 1954 retrogradează în Divizia B. Revine după un an în prima divizie, calificându-se în finala CR în 1955, pentru ca, în următorul an (1956), să-şi adjudece trofeul cu echipa: Gebner -Kromely, Barcu - Bartha, Ţiriac, Cuc - Toth, Köszegi, Caricas, Vlad, Meszaroş. În 1958 echipa cade din nou în Divizia B, îşi schimbă denumirea în CS Oradea, apoi în *Crişana* în 1961 şi un an mai târziu revine în primul eşalon, avându-l la conducerea tehnică pe reputatul antrenor Fr. Ronnay. De aici înainte fotbalul orădean se va afirma prin echipa *Crişul* devenită, în 1972, FC Bihor.

CS (CLUBUL SPORTIV) *JIUL* PETROŞANI. Echipa minerilor din Valea Jiului a luat fiinţăîn 1919, cu denumirea de *Clubul Atletic al Minerilor* din Petroşani (CAMP). Fondator şi preşedinte de onoare: I. Winklehner. În 1924 fuzionează cu *CAM Vulcan*şi devine Uniunea Cluburilor Atletice ale Societăţii Petroşani (UCASP). În 1924-1925 joacăfinala CN şi pierde în faţa echipei *Chinezul* Timişoara cu 1–5, formaţia finalistă având următoarea alcătuire: Şt. Csako, I. Dobo, I. Bank, I. Klein, I. Frantz, Al. Berkessi, Gh. Peterfi, Z. Veszpremy, L. Kiminich, A. Danko, Şt. Messner. Conducerea clubului era asigurată de ing. T. Timoc, preşedinte de onoare şi executiv, ing. A. Băltănoiu şi I. Litz, vicepreşedinţi, A. Sinca, secretar general. Din 1934, *Jiul* participă la CN în formula divizionară numărând, pânăîn 2002, 62 de prezenţe şi anume: 23 în Divizia B (1934-1937, 1938-1941, 1960-1961, 1962-1966, 1985-1986, 1987-1898, 1991-1996, 1998-2002) şi 39 în prima divizie (1937-1938, 1946-1960, 1961-1962, 1966-1985, 1986-1987, 1989-1991, 1996-1998). De-a lungul timpului, echipa minerilor din Petroşani a mai purtat şi alte denumiri: *Partizanul* (1950), *Flacăra*(1951-1952), *Minerul* (1953-1958), *Energia*, *Jiul* Petroşani, *Jiul* Petrila (1958-1965)şi din 1965 s-a numit *Jiul* Petroşani. Performanţa majoră, pe plan intern, a fost câştigarea CR, ediţia 1973-1974, cu scorul 4–2 în finala cu *Politehnica* Timişoara, antrenorul T. Ivănescu folosind formaţia: Gabriel Ion, I. Niţu, G. Tonca, A. Stoker, A. Dodu, Al. Naghi, P. Libardi, Ar. Suciu, Gh. Mulţescu, Ad. Roznai, M. Stoichiţă. Conducerea clubului era asigurată de I. Carpineţ - preşedinte de onoare, M. Pascu - preşedinte executiv şi Otto Abraham - preşedintele de onoare al secţiei de fotbal. *Jiul* a mai jucat o finală de CR, ediţia 1971-1972, dar a pierdut în meciul cu *Rapid*cu 2–0. Pe plan internaţional, are o prezenţăîn CC, ediţia 1974-1975, cu 2 jocuri disputate, 0–3 şi 2–0 cu *Dundee United.* În cadrul clubului şi al echipei, au activat o serie de conducători competenţi precum M. Pascu, Otto Abraham, A. Coşereanu, I. Carpineţ, Şt. Mariş, P. Ionga, C. Cătuţi. Dintre antrenorii care au condus echipa îi amintim pe: C. Braun-Bogdan, A. Şepci, Şt. Wetzer, E. Mladin, V. Lazăr, V. Tălmaciu, B. Marian, T. Remmeny, E. Iordache, Şt. Czako, Tr. Ivănescu, Tr. Ionescu, Gh. Ene, Gh. Mulţescu, G. Tonca, D. Marcu, P. Libardi.

Numele jucătorilor cei mai cunoscuţi au fost: A Crâsnic, I. Paraschiva, I. Panait, R. Cosmoc, I. Farkaş II, Gh. Nertea, Gh. Romoşan, M. Crăciun, A. Stocker, G. Tonca, Fl. Martinovici, M. Peronescu, P. Libardi, Cavai, Gh. Mulţescu, Dumitrache, M. Bucurescu, E. Ciurdărescu, C. Pavlovici, Dumitriu II, C. Tâlvescu, D. Bădin, Gr. Ciupitu, D. Timofte, D. Militaru. La sfârşitul ediţiei de campionat 1995-1996, *Jiul* a revenit, după o întrerupere de cinci ani, în primul eşalon, avându-l ca antrenor pe I. Dumitru, preşedintele clubului fiind M. Cosma. A retrogradat însă, după doi ani, în Divizia B. Din anul 1993, a devenit club profesionist, iar din campionatul 1996-1997, *Fotbal Club*. În anul competiţional 1999-2000, preşedintele clubului era Tiberiu Gh. Cozma, director tehnic Constantin Mara și antrenor Marin Tudorache. În 2002, echipa a jucat în Divizia C.Echipa revine în anul următor în eșalonul secund, iar în 2004-2005 promovează în primul eșalon având nu mai puțin de patru antrenori în cursul sezonului (Ionuț Popa, Gheorghe Boruga, Gheorghe Mulețscu și Marin Tudorache). Echipa rezistă în divizia A două sezoane după care începe declinul. Situația devine mai dramatică în momentul în care *Jiul* este nevoită să închidă obloanele clubului, retrăgându-se din divizia B în primăvara anului 2010.

***CSM (CLUBUL SPORTIV MUNCITORESC)* REŞIŢA.** A luat fiinţă în 1926, prin fuziunea a două societăţi sportive, sub denumirea de Societatea Sportivă a Angajaţilor Uzinelor din Reşiţa (SSUDR). Anterior acestei date, din 1922, a existat Clubul Sportiv al Muncitorilor din Reşiţa. Unele documente de arhivă atestă existenţa SSUDR în campionatul districtului Timişoara, unde reuşeşte să câştige un titlu de campioană a ţării în formula predivizionară, ediţia 1930-1931. Antrenorul E. Loukota a utilizat formaţia: C. Damacek, Al. Pomacek, I. Gyori, A. Sincu,S. Sepi, I. Bundi, T. Fibisan, E. Lakatos, S. Ploieşteanu,I. Kilianovitz, Al. Deşu, Gh. Moise. Din conducere făceau parte: Al. Ghenea, preşedinte, I. Bălănescu şi I. Boceanu, vicepreşedinţi, I. Gruber, şeful secţiei defotbal. Mai reuşeşte o calificare în finala CN în 1932. Începând din 1934-1935, echipa participăîn campionatul divizionar, adunând pânăîn 2000 un număr de 61 de prezenţe, repartizate pe categorii, astfel: 1 în Divizia C, 1936-1937, 44 în Divizia B, 1934-1936,1937-1938, 1948-1949, 1951-1972, cu o pauzăîn 1952 când a activat în Campionatul Regional, 1978-1992, 1993-1997, de 16 ori în Divizia A, 1938-1941,1946-1948, 1950, 1972-1978, 1992-1993, 1997- 2002. Performanţa majoră a echipei a fost câştigareaCR, ediţia 1954, când a învins în finală pe *Dinamo*cu 2–0, antrenorii M. Zsizsik şi Em. Cozma utilizândformaţia: I. Zarici, E. Chirilă, E. Potoceanu,E. Munteanu, V. Teodorescu, I. Apro, I. Jojarth,D.Mioc, Şt. Urcan, P. Iovan, Gh. Vida, I. Seleş. În palmaresul clubului se mai înscrie şi un titlu naţional, la prima ediţie a campionatului de juniori, 1937-1938. De-a lungul timpului, clubul şi echipa au purtat diferite denumiri ca: *SSUDR* (1926), *Oţelul* (1946), *Metalochimic* (1948), *Metalul* (1950), *Energia* (1957-1958), *CSM* (1958), *Fotbal Club Muncitoresc* (1975-1976) şi *CSM* (1982-1983), care continuă tradiţia vechiului *UDR.* De remarcat, dintre conducătorii clubului, pe I. Pătruică, A. Cuzmanovici, Marius Popescu. Dintre antrenori: I. Reinhardt, P. Bratu, C. Manolache, I. Firiţeanu, I. Copăceanu, Gabriel Stan, iar dintre jucători pe: I. Ilieş, Gh. Rednic, I. Kiss, F. Kafka, T. Grozăvescu, Doru Pârvan, P. Dumitru, Al. Puşcaş, V. Jak, I. Atodiresei, V. Stoia, C. Sfârlogea, F. Varga, I. Florea, I. Roşca, Gh. Constantin, Şt. Iovan, Gh. Zsizsik, Dănilă Otiman, M. Chivu, I. Szijj, Basarab Panduru. În vara anului 2000, echipa a retrogadat în Divizia B. În 2004 retrogradează din divizia B în divizia C, iar în anul următor nu mai supraviețuiește nici în divizia C. Actualmente clubul funcționează prin eforturile lui Robert Benczik cu două echipe de juniori la nivel județean.

***CLUBUL SPORTIV MUNCITORESC* SUCEAVA.** În 1946, fotbalul sucevean, reprezentat înainte de război de divizionara C, *Cetatea Sucevei*, a fost reorganizat şiîn ediţia 1946-1947 a CN, obligaţiile pe planul performanţei ale oraşului au revenit echipei *CFR Iţcani*, întărită dupăfuziunea cu *Cetatea Sucevei*. În 1947-1948 Suceava este direct reprezentatăîn Divizia B de *Dinamo* care, ocupând locul XVI, retrogradeazăîn Divizia C, unde joacă doar un tur de

campionat (locul XI în 1948-1949), activând după aceea la nivel regional. În 1954, apare pe firmament *Flamura Roşie Burdujeni*, care ocupă locul VIIşi apoi locul V (1955) în Divizia B. Din 1956, *Flamura Roşie,*înlocuieşte în titulatura sa Burdujenii cu Suceava (locul XII în eşalonul secund), după care *Flamura Roşie Suceava* devine *Progresul*(locul XI în 1957-1958), apoi *Victoria*(locul XII în 1958-1959), *Dinamo* (locul VI în 1960-1961 şi XIII în 1961-1962). În anul competiţional 1962-1963, Suceava nu mai este prezentăîn campionatul diviziionar. Revine însăîn eşalonul III tot cu *Dinamo* (locul III în 1963-1964), care în 1964-1965 se va numi *Viitorul*(locul IX) şiîn 1965-1966 *Chimia*,ocupanta locului I în Seria Est. Echipa, antrenatăîn acest interval de ing. Radu Gologan şi dr. V. Frânculescu, promoveazăînDivizia B, având următorul lot de jucători: Sidac, Petcu, Moraru, Vicovan, Gumö, Cotipolis, Arhire, Roşu, Marosi, Borcău, Găinaru, Tudor, Nicolau, Asiminoaiei, Luca, Belizna. În Divizia B *Chimia*rezistă 4 ani: locul II (1966-1967), loc X (1967-1968), semifinalistă a CR (1968-1969), loc XV (1972-1973), după care cade în Divizia C. Au urmat doi ani de încercări, eşecuri de revenire în eşalonul secund, pentru ca la cea de a treia tentativă (1972-1973), într-o formulă organizatorică nouăşi cu un nume nou *CSM Suceava*, antrenorul Petre Moldoveanu să reuşească revenirea în Divizia B cu jucătorii: Petcu, Bucaciuc, Buzoianu, Selimesi, Roşu, Iancu, Teodosiu, Gălăţeanu, Iosup, Grigorescu, Suciu, Tcaciuc, Straţ, Moroşan, Florea, Rusu, Danileţ, Lipan, Damian, Grăcinescu, Mirăuţă, Gherine. În Divizia B, *CSM Suceava*se menţine constant la un nivel mediu, pânăla sfârşitul anului competiţional 1986-1987, antrenorul Robert Cosmoc (preşedinte Ion Hordoban) folosind următorul lot de jucători: Ursache, Cristescu, Radu, Papuc, Mareş, Bozi, Buliga, Caşuba, Stanciu, Gafencu, Ostafi, Păiuş, Dârmon, Andronache, Ungureanu, Groza, Iordache, Andrei, Moraru, Goian, State, Ulchianu. La finele campionatului 1986-1987, s-a produs marea premieră pentru fotbalul sucevean, *CSM* câştigând seria I a Diviziei B şi promovând pe prima scenă. Preşedintele clubului era Constantin Alexa, iar antrenor Vasile Simionaş. Lotul de jucători: Alexa, Bucu, Briniuc, Butnaru, Ov. Ciobanu, Fl. Cristescu, Goian, Morariu, Mucileanu, State, Buţerchi, Caşuba, Păiuş, Sfrijan, Susanu. Echipa nu avea să reziste decât un an, retrogradând imediat,fără a mai reuşi o performanţă de anvergură şi menţinându-se doar pe linia de plutire a eşalonului II. Din 1993-1994 se realizează un mai vechi deziderat şi anume schimbarea denumirii clubului în FC *Bucovina*, ceea ce nu a servit prea mult la îmbunătăţirea performanţei. În schimb, lansarea *Forestei Fălticeni*îi preconiza sfârşitul. După clasarea pe locul XII în 1996-1997, *Foresta*promova în primul eşalon. În ediţia următoare,FC *Bucovina,* a fost preluată de către Eugen Huţu, nimeni altul decât patronul *Forestei,* ecipa devenind cea de a doua echipă a *Forestei*şi purtând chiar denumirea de *Foresta II*. Părăsită de cei mai buni jucători, a retrogradat. Şi cum Huţu nu amai putut să o susţină, la începutul sezonului 1998-1999 echipa s-a desfiinţat, dispărând din nomenclatorul fotbalului românesc.

***COLENTINA* FC BUCUREŞTI.** Cel de-al doilea club din Bucureşti, fondat în aprilie 1909, i-a reprezentat pe muncitorii şi funcţionarii Fabricii de Bumbac *Colentina*, societate engleză. Primul preşedinte al clubului a fost chiar directorul fabricii, Mastejan. Printre cei mai cunoscuţi jucători s-au numărat: Mathews, Catteral, Middleton, Thompson, Deburst. În două ediţii consecutive ale CN de dinaintea Primului Război Mondial, echipa câştigă titlul, în 1912-1913 şi 1913-1914. În preajma izbucnirii războiului, jucătorii, în marea lor majoritate englezi, părăsesc ţara şi echipa intrăîntr-un proces treptat de desfiinţare. În 1915, o parte dintre membrii echipei *Olimpia*– atunci în dizolvare – trec la *Colentina*, care reuşeşte să mai reziste încă un an. După Primul Război Mondial, echipa *Colentina* activeazăîn cadrul districtului Bucureşti, iar în perioada care a urmat celui de-al Doilea Război Mondial, apare o singură dată pe scena divizionară, în ediţia 1946-1947, în al III-lea eşalon. În continuare, devine tot mai lipsită de importanţă, desfiinţându-se.

***COLŢEA* BRAŞOV.** Filială a clubului bucureştean cu acelaşi nume, înfiinţată în 1920. Din 1921 intrăîn

circuitul competiţiilor locale şi naţionale. În 1925-1926 devine Campioană Regională, dar este eliminatăîn sferturile de finală de AMEFA. Anul următor, 1926-1927, folosind formaţia: Kiss, Zarkoszy, Columban, Ad. Hrehuss, Adamovici, Viszvary, Hecht, Şt. Török, R. Auer, Csany, Bertha, reuşeşte să ajungăîn finala CN, unde pierde în faţa echipei *Chinezul* din Timişoara cu 2–2 şi 2–3. În 1927-1928 obţine performanţa cea mare, câştigând finala cu *Jiul* (3–2) şi titlul de campioană, utilizând formaţia: Löbel, Columban, Balint, Şt. Török, Csajka, Ad. Hrehuss, Kemeny, Gylebrowsky, Grüber, Hecht, Peterffi. În 1928-1929, prezentă din nou în turneul final al CN, este eliminată de *Venus*în sferturile competiţiei. De aici înainte, echipă militarăfiind – decade şi dispare după 1931, cedând locul, în cadrul fotbalului braşovean, Clubului *Braşovia*.

***COLŢEA* BUCUREŞTI.** A luat fiinţă la 10 iunie 1913. Echipa a existat şi înainte de această dată, însăfără statut şi cu o singură minge, desfăşurându-şi antrenamentele pe terenul de la Sf. Elefterie, la *Expoziţie*şi pe câmpul Pleşoianu. După amenajarea terenului de la *Bolta Rece* (în zona Arcului de Triumf, de azi) îşi mută sediul în acest loc. Ideea înfiinţării clubului s-a născut dintr-un sentiment de mândrie naţională, în dorinţa de a se opune cluburilor străine, anglo-americane şi germane, şi pentru a demonstra acestora calităţile sportive ale românilor. În anii, 1915 şi 1916 câştigă Cupa *Harvester*, la categoria a II-a, din echipăfăcând parte: D. Georgescu, V. Cristescu, Rizescu, N. Secăreanu, Oancea, C. Iordănescu, Iacobescu, P. Pavel, Polieni, B. Grăjdănescu, Fl. Iordăchescu. În 1920 se înfiinţeazăfiliale ale clubului la Braşov şi la Ploieşti. În 1923, cu ocazia sărbătoririi unui deceniu de existenţă, este aleasă noua conducere, avându-i în componenţă pe: mr. Th. Davilla, Al. Simionescu, P. Stroescu, col. Igătescu, N. Secăreanu, Mario Gebauer, fraţii Pavel. În 1925, câştigă Cupa *Helsingfors*, echipa având următoarea componenţă: Papană, Stroescu, A. Guga jr., Lupan, Rădulescu, Bibescu, Motoaşcă, P. Pavel, T. Niculescu, Merthy, Butu jr., Pană. Până la aplicarea sistemului divizionar, a activat numai în Campionatul Districtual Bucureşti. O singură dată, în 1937-1938, a făcut parte dintr-una din seriile eşalonului al III-lea. În rest, a însemnat, mai ales după 1930, o prezenţă simbolicăîn fotbalul nostru, pe care nu o mai semnalăm deloc după cel de-al Doilea Război Mondial.

***CRIŞANA* ORADEA (CSO).** Club înfiinţat în 1929. Din lotul echipei, în primul an de activitate în campionatul regional, făceau parte: Putirică, Combi, Aurel, Bulzan, Restea, Slopu, Vanghelu, Blondu, Ştefănescu, Matei, I. Bonaţiu, Mureşan, Magău, Budău, Cionca. În 1930-1931 devine campioană a Ligii de Nord, dar este eliminatăîn preliminariile turneului final de SG Sibiu. În 1931-1932 este iar campioană a Ligii de Nord şi din nou eliminatăîn preliminariile turneului final de *Mureşul*. În preajma inaugurării sistemului divizionar (1932), preşedinte al clubului era dr. V. Gherman, iar responsabilul secţiei de fotbal Ladislau Csillag. O importantă contribuţie la reorganizarea clubului şi-au adus-o şidr. T. Moraru, dr. V. Pop şiZ. Pop. Începând din 1932. *Crişana* participă la campionatul primei divizii ocupând, pânăîn 1938, locuri fruntaşe în clasament. Printre componenţii cei mai de seamă ai echipei în această perioadă, se numărau: Püllok, I Budău, I. Bonaţiu, Pintea, Bugariu, Frenţiu, I. Baratki, E. Lakatos, C. Deleanu, Ţuţuianu, Ad. Bocşa, Al. Torjoc, P. Maliţa, Pop, Aştilean, Lucaci, Fr. Dvorjak, Ţăranu, Lad. Dallos, Szilagy. În anii 1938-1939 şi 1939-1940, echipa a activat în eşalonul secund. Dupăcel de-al Doilea Război Mondial reapare în Divizia secundă, făcând fuziune cu *CFR*şi preluând denumirea acesteia. În 1947 se despart iar cele două echipe, rămânând doar *CFR*, care în 1954 retrogradeazăîn Campionatul Regional. Denumirea de *Crişana* reapare în 1961, prin schimbarea numelui divizionarei B, CS Oradea. De fapt, în 1961 s-a făcut joncţiunea simbolicăîntre cele 2 mari cluburi orădene dinainte de război: CAO, care asigură prin succesorii săi postbelici (*Libertatea*– 1945, ICO – 1948, *Progresul*– 1951 şi *CSO* – 1958) locul în campionat şi *Crişana*, care reactualizează un nume tradiţional. În 1962, *Crişana* promoveazăîn prima divizie, dar retrogradeazăîn anul următor, cedând locul echipei *Flamura Roşie*şi dispărând astfel din nomenclatura fotbalului nostru.

***FLACĂRA* MORENI.** În anul 1920 ia fiinţă în oraşul Moreni prima echipă locală de fotbal, *Izvorul*, formată din elevi, a cărei activitate, desfăşurată pe terenul schelei petroliere, se rezuma la întreceri cu caracter amical. Treptat, mai iau fiinţă şi alte colective sportive care aveau acelaşi scop: atragerea salariaţilor de la societatea petrolieră *Astra Română* pentru practicarea sportului, în general şi a fotbalului, în special. În 1930 apare Clubul *IMSER*, condus de militanţi ai mişcării muncitoreşti, în frunte cu Constantin Mănescu. După numai 1 an, *IMSER* se desfiinţează şi în locul său apare Clubul *Astra Română*, având în structura sa organizatorică o echipă de fotbal aliniată la districtul Ploieşti. Din colectivul de conducere făceau parte Th. Ştefănescu, C. Dumitrescu şi Gh. Herold. În 1938, *Astra Română*, deşi reuşeşte promovarea în eşalonul secund, din lipsă de sprijin material renunţă la locul câştigat în favoarea formaţiei *Mociorniţa* Bucureşti. În 1944, *Astra Română* se reorganizează sub conducerea ing. S. Bulganov şi Gh. Herold, iar doi ani mai târziu este integrată în eşalonul al III-lea, din lotul de jucători făcând parte: S. Cristea, V. Bocin, I. Botescu, A. Voica, I. Ionescu, Gh. Pascaru, I. Florescu, Şt. Nicolescu, Gh. Tocan, Marin Petre, Gh. Dobre, T. Varga. Începând din 1966, până în 1997, echipa morenară a purtat diferite denumiri: *Astra Română* până în 1949, *Partizanul* în 1950, *Flacăra* din 1951, *Flacăra Automatica* din 1977 până în 1985 şi din acest an, *Flacăra*. A participat la 4 ediţii de prima divizie, 1986-1990. În această din urmă perioadă, având o puternică susţinere politică , s-a menţinut la nivelul eşalonului de elită, participând şi la o ediţie a Cupei UEFA, 1989-1990, cu două meciuri susţinute: 1–2 şi 0–2 cu FC *Porto.* În 1990, echipa a retrogadat în eşalonul al II-lea, iar din 1995 în eşalonul al III-lea revenind, de fapt, acolo de unde plecase în 1946. După anul 2002, echipa care capătă numele de AS Petrom Flacăra Moreni, activează mai ales la nivelul diviziei D (după 2006, primeşte numele de liga a IV-a).

FOTBAL CLUB *ARGEŞ* PITEŞTI. Primul club de fotbal, din perioada postbelică, înfiinţat în 1968. Istoria sa începe cu ziua de 6 august 1953, când în Piteşti a luat fiinţă echipa *Dinamo*. După primul an în care a activat în campionatul orăşenesc, aceasta promovează (în 1954) în Campionatul Regional, iar în 1955, în Divizia C. Revine, după doi ani, în campionat, iar la sfârşitul anului competiţional 1958-1959, promovează direct în Divizia B, condusăşi direcţionată de antrenorul Jean Lăpuşneanu. În 1961 *Dinamo* reuşeşte să atingăşi treapta primei divizii(preşedinte P. Costandache, şef de secţie N. Mihuţ, secretar Fl. Găiseanu, antrenor Şt. Vasile), unde nu rezistă decât un an. În anul 1963, tot sub conducerea lui Şt. Vasile, echipa revine în Divizia A şi va activa neîntrerupt la nivelul acestui eşalon 29 de ediţii de campionat. În acest răstimp,cele mai importante evenimente din viaţa echipei au fost: 1 martie 1968, *Dinamo* Piteşti se va transforma în club de fotbal, devenind FC Argeş, din conducerea sa făcând parte P. Costandache – preşedinte, P. Rapaport şi I. Iacomi – vicepreşedinţi, Fl. Găiseanu – şeful sectorului economic, I. Bălănescu şi E. Mladin – antrenori; ocuparea locului II în ediţia de campionat 1967-1968; cucerirea titlului de campioană a ţării în 1972, antrenorii Fl. Halagian şi T. Dima folosind următorul lot de jucători: Ariciu, Stan, Sp. Niculescu, Pigulea, Ciolan, R. Vlad, Ivan, Barbu, Prepurgel, M. Popescu, Radu, I. Roşu, Dobrin, Jercan, S. Dumitru, Ciornoavă, Frăţilă, Nedelcu; câştigarea unui nou titlu de campioanăîn 1979, antrenori fiind Fl. Halagian şi C. Oţet, iar componenţa lotului reunind pe: Cristian, Speriatu, Stancu, Bărbulescu, Cârstea, Iovănescu, Toma, Moiceanu, Ivan II, Radu III, Radu II, Chivescu, Turcu, Dobrin, M. Zamfir, D. Nicolae. În 1980, echipa de juniori antrenată de L. Ianovschi a câştigat întrecerea pentru Divizia Naţională. Pe plan internaţional, activitatea echipei a fost deosebit de bogată, înregistrând două participări în CCEşi şapte în Cupa UEFA, ceea ce o situează pe un onorabil loc V într-un clasament global al echipelor româneşti participante în cupele europene, cu un bilanţ bun: 38 de partide jucate în 10 ediţii (2 în CCE, 8 în Cupa UEFA), cu 15 victorii, 8 remize, 15 înfrângeri, golaveraj general 58–62. După cele 29 de participări în primul eşalon, FC *Argeş*a evoluat doi ani în Divizia secundă, revenind în 1994 şi jucând, în continuare, alte 8 ediţii de

campionat în primul eşalon. Preşedinte de onoare -Constantin Stroe, preşedinte executiv - Gabriel Sicol, vicepreşedinte - Viorel Ilinca. Dintre antrenori se remarcă: Florin Halagian, Constantin Cârstea, Marian Bondrea, Mihai Zamfir, Constantin Stancu. Pe prima scenă divizionară a luat la un moment dat şi numele de FC *Argeş – Dacia Piteşti*, denumire ce exprimă raporturile de colaborare cu marea uzină de autoturisme de la Colibaşi.În perioada 2001-2007 evoluează fără întrerupere pe prima scenă fotbalistică avându-i ca antrenori pe Nicolae Dobrin, Florin Halagian, Ion Moldovan, Gheorghe Mulțescu, Sorin Cârțu, Giuseppe Giannini, Dorinel Munteanu, iar printre cei mai valoroși jucători pe Paul Codrea, Adrian Neaga, Nicolae Dică, Daniel Coman. După un singur an petrecut în liga a II-a revine în liga I pentru un singur an deoarece la capătul sezonului 2008-2009 este retrogradată de comisia disciplinară a LPF din cauza implicării președintelui său în acte de corupție.

FOTBAL CLUB BAIA MARE. În istoria fotbalului maramureşan, perioada antebelică era dominată de două echipe, cu pretenţii aproximativ egale pentru supremaţia pe plan local. Prima, în ordinea cronologică a înfiinţării, s-a numit *Tricolor*, al cărei act de naştere a fost semnat la 19 iulie 1927. Din colectivul de conducere făceau parte atunci: prof. Iuliu Pop, prof. Alexandru Puşcaşu, prof. Ion Lăzărescu şi ing. Iuliu Lupan. Pânăîn 1933, echipa a activat în campionatul districtual, an în care a devenit campioana Ligii de Nord. Au urmat alţi cinci ani divizionari, dintre care patru în eşalonul secund între 1934-1936, 1938-1939 şi unul în eşalonul III, 1936-1937, după care prezenţa echipei a fost înregistrată la nivelul campionatului districtual. După război, cu numele de *Minaur*, este prezentă un an în Divizia C (1946-1947), un al doilea în Divizia B (1947-1948)și retrogradând, este nevoită săfuzioneze, în iulie 1948, cu concitadina sa, *Phoenix*, de aici rezultând Clubul Sportiv Muncitoresc Baia Mare. Biografia celei de-a doua echipe a oraşului băimărean este ceva mai bogatăîn realizări. Înfiinţatăîn 1932, reprezentanta Fabricii de Produse Chimice avea în conducere pe Petru Wider, preşedinte, Şt. Vadasz, director sportiv, Alexandru Cireaşă, secretar general şi ing. Iuliu Biro, antrenor. În primii doi ani, echipa activeazăîn Campionatul districtual, apoi în cel divizionar, cu şase prezenţe pânăîn 1940, astfel: de trei ori, 1934-1937 în Divizia secundă, de alte trei ori, 1937-1940 în prima divizie. De precizat că din 1938-1939, *Phoenix* s-a numit FC *Carpaţi,* denumire la care a renunţat după război, când a devenit din nou *Phoenix*. Prezentăîn Divizia secundăîntre 1946-1948, în vara anului 1948 ratează, prin baraj, promovarea în prima divizie, ceea ce a determinat fuziunea cu *Tricolor* Baia Mare şi apariţia Clubului Sportiv Muncitoresc Baia Mare. Iulie 1948 marcheazăînceputul existenţei clubului sub fanion maramureşan. În urma fuziunii, lotul de bază a fost cel al lui Phoenix, căruia i s-au adăugat cei mai buni jucători de la *Minaur*, fost *Tricolor*. De aici înainte, CSM Baia Mare va fi o divizionară constantă, înregistrând între 1948-1997 un număr de 54 de prezenţe, dintre care: douăîn eşalonul III, în: 1956 şi 1999-2000; 47 în eşalonul secund: 1948-1955, 1957-1964, 1965-1978,1981-1983, 1985-1994, 1995-2002 şi 7 în prima divizie: 1964-1965, 1978-1981, 1983-1985, 1994-1995. În decursul anilor, CSM Baia Mare a suferit numeroase reorganizări, schimbându-şi numele în repetate rânduri, după cum urmează: *Metalul*(1950), *Energia* (1956), CS (1959-1960), CSM *Dinamo* (1961)şi în acelaşi an, CSO Baia Mare, *Minerul*(1962-1963), FC Baia Mare (1975-1976), FC *Maramureş* din 1985 şi din nou FC Baia Mare din 1996. În istoria clubului se disting câteva momente mai importante pe care le consemnăm: promovarea în eşalonul întâi, după război, în 1964, cu antrenorul P. Gallis şi jucătorii Şt. Vlad, Gh. Bay, V. Doncea, I. Szekely, A. Ghergheli, I. Vasilescu, N. Ujvari, Csoma, Vajda, M. Sasu, Drăgan, V. Roznai, V. Trifu, V. Soo, Şt. Incze, I. Papp, I. Suta, Gh. Kromely, C. Pânzaru, L. Vlad. Ulterior, s-au mai adăugat: Fl. Halagian, Gh. Cacoveanu, L. Colceriu, Gh. Staicu, I. Czako, P. Cosma, E. Moricz, V. Pârâu. Cel de al doilea moment remarcabil începe cu campionatul din 1977-1978, la finele căruia conducerea era asigurată de dr. ing. Valer Gabrian, ca preşedinte de onoare, ing. Florin Băgăluţ, ing. N. Urdearu, ing. Liviu Pop şi Vasile

Treitli. Antrenorii Viorel Munteanu şi Traian Ivănescu au imprimat echipei un stil de joc deosebit de spectaculos, care a făcut senzaţie, creând o veritabilă legendă, la care şi-au adus contribuţia o serie de jucători valoroşi precum: D. Ariciu, I. Borz, I. Deac, I. Condruc, Gh. Dragomirescu, N. Gajda, Al. Koller, I. Mureşan, D. Moldovan, Gh. Molnar, Z. Necula, R. Pamfil, V. Roatiş, M. Sabău, I. Szepi, Ad. Roznai, Al. Terheş. Minunea nu a durat decât trei ani, 1978-1981, dar se va repeta, parţial, la sfârşitul campionatului 1982-1983, odată cu revenirea pe prima scenă divizionară cu antrenorul Paul Popescu, secondat de Dorel Cupşa, din conducere mai făcând parte dr. ing. Valer Gabrian (preşedinte de onoare) şi ing. Gabriel Ghiloltean (preşedinte executiv). Lotul de jucători a fost completat cu: V. Feher, I. Perneş,V. Buzgău, I. Ignat, I. Hotico, L. Bălan, I. Tătăran, Gh. Tulba, I. Raţ, V. Bonte, C. Ene, V. Moldovan, A. Weissenbascher. După doi ani în eşalonul de elită, echipa se va cantona un timp îndelungat la nivelul Diviziei secunde, de unde va evada, în vara lui 1994, când va marca celde-al patrulea moment de vârf al activităţii sale, echivalând cu o nouă promovare în prima divizie. Numai pentru un an competiţional însă, 1994-1995, când preşedinte a fost Alexandru Koller, vicepreşedinte Iustin Balaj, antrenori Lucian Bălan şi Ion Sdrobiş, iar în lotul de jucători figurau, printre alţii: Cr. Chebuţiu, D. Bumb, O. Mic, Fl. Frunză, S. Moţoc, P. Negrea, A. Piroşca, D. Rednic, S. Sabău, C. Ungureanu, A. Ghindă, C. Mocean, I. Oană, N. Rus. Cele mai bune performanţe ale echipei sunt locul IV în primul eşalon, în campionatul 1980-1981 (antrenor, V. Mateianu), de două ori finalistă a CR în 1959 (echipa se numea CSM Baia Mare, antrenor C. Voroncovschi) şi în 1982 (antrenor Paul Popescu). A evoluat o datăîn Cupa Cupelor, ediţia 1982-1983, în compania lui Real Madrid (0–0 şi 2–5). De menţionat că o a doua echipă băimăreană a intrat în circuitul divizionar din campionatul 1964-1965, sub numele de *Topitorul*.S-a mai numit apoi şi *Chimistul*, devenităîn 1974-1975 *Cuprom*, nume sub care a activat în eşalonul III pânăîn 1993 când, revenind la numele tradiţional de Phoenix, a promovat în eşalonul secund. Aceasta este de fapt, urmaşa echipei înfiinţatăîn 1932 cu acelaşi nume, dispărută, în iulie 1948, prin fuziunea cu *Tricolor*şi apariţia CSM Baia Mare. În campionatul 1998-1999, FC Baia Mare retrogradeazăîn Divizia C, de unde promovează în anul următor, 1999-2000, în Divizia B, iar de aici are şanse mari să urce în eşalonul de elită, în Divizia A, ceea ce a realizat în ediţia 2000-2001, antrenor Costel Orac. Promovatăîn Divizia A, a cedat acest loc echipei FCM Bacău, FC Baia Mare rămânând, în continuare, în Divizia B. În 2002, ratează la baraj promovarea în Divizia A.In sezonul 2000-2001 echipa *FC Baia Mare* isi cucereste prin baraj dreptul de a juca in divizia A, dar patronul german Heinrich Schorsch vinde locul in prima divizie echipei *FCM Bacau*. Retrogradează din divizia B în divizia C la finele sezonului 2003-2004. Revine în divizia B în sezonul 2009-2010, la capătul căruia, din cauza dificultăților financiare ale clubului, echipei i se interzice participarea la competiții.

FOTBAL CLUB *BIHOR* ORADEA. La început a activat sub denumirea de *Crişul*. Înfiinţat în 1958, are o scurtă perioadă de activitate în campionatul regional. În 1960, *Crişul* fuzionează cu echipa fabricii de încălţăminte *Solidaritatea* şi promovează, prin baraj, în Divizia secundă. În campionatul 1961-1962 devine ASA *Crişul* şi sub această denumire, în 1963 urcă în primul eşalon sub conducerea antrenorului L. Zilahi, unde nu rezistă decât trei ani, până în 1966. După alţi doi ani în Divizia B, revine pe prima scenă divizionară cu antrenorul A. Fernabach-Ferenczi şi următorul lot de jucători: Buiac, Catona, Balogh, Sărac, Serfözö, E. Nagy, Popovici, Dărăban, Sudi, Sücs, Tomeş, A. Nagy, I. Kun I, A. Kun II, Harsany, Cocis, Ujlaki, Levati. Doi ani rămâne în Divizia A (1968-1970), revine un sezon în eşalonul secund, în 1971, urmează o nouă promovare în prima divizie, pentru ca, în 1972, echipa să ia drumul atât de cunoscut spre Divizia B. Comportarea foarte oscilantă a formaţiei orădene a impus o serie de măsuri organizatorice, printre care şi adoptarea unei noi formule a clubului de fotbal. Devenită FC *Bihor* din 1972, echipa la a cărei cârmă tehnică s-au aflat o serie de reputaţi tehnicieni precum L. Vlad, R. Cosmoc, I. Reinhardt, V.

Blujdea, Gh. Staicu, Al. Muta, Gh. Dărăban şi având în conducerea clubului pe ing. Horia Cosma, prof. Ioan Naom, Romeo Paşcu, a continuat itinerarul competiţional sinuos cu repetate retrogradări şi promovări, după cum urmează: 1972-1975 în Divizia B, 1975-1979 în Divizia A, 1979-1982 în Divizia B, 1982-1986 în Divizia A, 1986-1988 în Divizia B, în 1988-1991 o întâlnim din nou în prima divizie, după care, retrogradând în eşalonul al doilea în 1991, a evoluat numai la acest nivel până în 1996, când, pentru prima oară, va intra în rândurile celui de al III-lea eşalon, ca urmare a unui pronunţat proces de degradare a fotbalului orădean. După doi ani în Divizia C, va redeveni la finele campionatului 1997-1998 în al doilea eşalon divizionar. Preşedinte: Al. Toth; antrenor V. Abrudan. Următorii ani a participat în Divizia B (1998-2002), reuşind cu mari eforturi să evite retrogradarea în Divizia C. Sub denumirea de *FC Oradea*, echipa reuşeşte să promoveze în prima divizie datorită barajului câştigător cu *Oţelul* Galaţi de la sfârşitul sezonului 2002-2003. Nu rezistă decât un singur sezon în prima divizie. În 2005-2006 revine la denumirea de FC *Bihor* Oradea şi termină pe locul 2 seria a 3-a a diviziei B, pierzând barajul de promovare în favoarea *Unirii* Urziceni. În continuare evoluează numai la nivelul diviziei secunde.

FOTBAL CLUB BRAŞOV. Urmaşă a echipei Uzinelor *Astra* Braşov (UAB), apare pentru prima oară sub acest nume pe scena fotbalului românesc în anul competiţional 1937-1938, luând locul, în Divizia C,altei formaţii braşovene, *Braşovia* (care, la rândul său, a luat fiinţă în 1914, s-a reorganizat în 1919, s-a afiliat la FSSR în 1920, iar în 1922 a fuzionat cu CS *Vânătorii de Munte,* după care a activat până în 1937 în CN, inclusiv 2 ani în formula divizionară, în 1932-1933 şi 1933-1934 în Divizia A). În anul 1938-1939, Divizia C se desfiinţează şi UAB joacă în Campionatul districtual, la finele căruia promovează în eşalonul secund, de unde, numai după un an, retrogradează în Campionatul districtual. În perioada 1941-1945, UAB participă la *Cupa Eroilor*, competiţie echivalentă cu Divizia B. În august 1945, clubul se reorganizează (preşedinte, ing. I. Păteanu, şeful secţiei fotbal, Th. Băneşiu) şi joacă în Divizia C. În 1948, denumirea echipei se schimbă, devenind *Steagul Roşu*, antrenor fiind S. Ploieşteanu, cel care pe parcursul a 20 de ani cât s-a aflat la conducerea tehnică va aduce echipa din Campionatul districtual până pe podiumul Diviziei A (locul II în 1959-1960). Echipa care a promovat în prima divizie în 1956, a fost alcătuită din: Gh. Constantinescu-Bârsan, Gh. Marinescu, Gh. Raicu, Gh. Aron, O. Zaharia, E. Haşoti, Gh. Fusulan, N. Proca, Gh. Ciripoi, Z. David; formaţia care a urcat pe podium în 1960 a avut următoarea alcătuire: C. Ghiţă-Bârsan, D. Cojocaru, N. Campo, Şt. Hidişan, Dezideriu Szilaghi, E. Haşoti, Gh. Fusulan, N. Proca, Al. Mezaros, Z. David. Au mai jucat: C. Gane, V. Seredai, O. Zaharia, I. Sbârcea. Prezenţa pe scena divizionară a echipei braşovene, în 1957-1958, sub numele de *Energia*, apoi din nou de *Steagul Roşu* din 1958 până în 1980, a însemnat 51 de participări, dintre care 15 în Divizia B: 1951-1956, 1968-1969, 1975-1980, 1983-1984, 1997-1999 şi 36 în Divizia A: 1957-1968, 1969-1975, 1984-1997 şi 1999-2002. Din ediţia de campionat 1979-1980, echipa îşi schimbă numele în FCM Braşov, denumire pe care o va purta până în ediţia de campionat 1990-1991, când devine FC Braşov. Pe plan internaţional performanţa majoră a fost cucerirea Cupei Balcanice intercluburi, ediţia 1974-1975, cu următorul clasament: 11 jocuri, 3 victorii, 1 joc egal, 7 înfrângeri şi golaveraj 14–25. În cupele europene (Cupa UEFA) a participat la 4 ediţii, cu următoarea linie de clasament: 15-5-1-9-21:32. De-a lungul timpului, clubul şi echipa braşoveană au beneficiat de aportul unor conducători valoroşi,precum: I. Indrei, D. Dragomir, M. Goran, Csaba Gyorfi, M. Ivăncescu, R. Paşcu, Ioan Nicolae, Iosif Kovacs. Dintre antrenori s-au remarcat: S. Ploieşteanu, N. Proca, C. Stănescu, N. Pescaru, Şt. Coidum, C. Ştefănescu, D. Anescu, I. Naghi, P. S. Ploieşteanu, N. Proca, C. Stănescu, N. Pescaru, Şt. Coidum, C. Ştefănescu, D. Anescu, I. Naghi, P. Enache, Ioan Andone, Gabriel Stan, Adrian Hârlab, Marin Barbu, Fl. Halagian, iar dintre cei mai talentaţi jucători menţionăm, în afara celor prezentaţi, pe: V. Seredai, Dumitru II, I. Năftănăilă, M. Olteanu, I.

Mateescu, Şt. Anghel, Th. Anghelini, D. Stângaciu, I. Pârvu, T. Selymeş, G. Gerstenmaier, V. Vaidean, R. Naghi şi M. Lăcătuş. Din anul 1993 este club profesionist. Din toamna anului 2002, antrenor este M. Lăcătuş.Echipa se menține în prima ligă până în anul 2005, iar în 2003-2004 joacă în Cupa UEFA, fiind eliminată de *Inter* Milano după ce trecuse de echipa din Armenia *Mika* Astarak. Printre antrenorii Braşovului din această perioadă îi enumerăm pe: Marius Lăcătuș, Răzvan Lucescu, Ilie Dumitrescu. Revine în divizia A la capătul sezonului 2007-2008 sub sonducerea lui Răzvan Lucescu, care în aprilie 2009 este promovat antrenor al echipei reprezentative a României. Redevine o echipă de baza a ligii 1 în sezonul 2009-2010 avându-i ca jucători de bază pe: Bogdan Stelea, Daniel Coman, Octavian Abrudan, Robert Ilieș, Marius Măldărășanu, Mihai Roman, Nicolae Grigore.

FOTBAL CLUB *CEAHLĂUL*, PIATRA NEAMŢ. A luat fiinţă în luna octombrie 1919, şedinţa de constituire a clubului de fotbal ţinându-se în amfiteatrul Liceului *Petru Rareş*. Din comitetul de conducere de atunci făceau parte: M. Stamatiu directorul liceului, ca preşedinte de onoare, prof. Gh. Gheorghiu, preşedinte M. Stati, elev-vicepreşedinte, O. Leca, elev-casier şi N. Stati, elev-secretar. Echipa liceului se întăreşte cu militarii Regimentului 15 infanterie întors de pe front: cpt. Ţicleanu, lt. Ţane Săvulescu, lt. Mareş, N. Secăreanu, lt. Coşara, Mavroşca. Până în 1927, *Ceahlăul* are o bogată activitate pe plan regional şi în campionatul Moldovei, pe care îl câştigă în 1926. Începând din 1927, jucătorii, în majoritatea elevi, pleacă la facultate şi pentru club începe o perioadă de declin. După război, în lotul de bază al anului 1947 figurau: Vulovici, Bălănescu, Ciciuc (Popovici), Actis, Manoliu, Dăscălescu, Vasiliu, Georgescu, Mată, Butnaru, Chiper. Din 1949, *Ceahlăul* îşi va schimba de câteva ori numele în: *Progresul* (1949), *Avântul* (1951), Recolta (1956), apoi, ca urmare a fuziunii celor trei asociaţii sportive ale oraşului – *Avântul*, *Hârtia* şi *Celuloza*. În 1956 se dezmembrează şi apar două colective, *Avântul* şi *Rapid*. Acestea, unificându-se în 1958, formează CS Piatra Neamţ, care după 1961 revine la vechea denumire, *Ceahlăul.* Are loc acum o regrupare şi concentrare a forţelor fotbalistice ale oraşului, conducerea fiind asigurată de: M. Weiss - preşedinte, dr. C. Andone, F. Cârlan, N. Pahoncea - vicepreşedinţi. Prima prezenţă divizionară a echipei se înregistrează în campionatul din 1958-1959, în cel de al treilea eşalon. În continuare, până în 2000, totalizează 42 de participări divizionare, după cum urmează: 3 în eşalonul trei, 1958-1959, 1964-1965, 1979-1980, 30 în eşalonul secund, 1962-1963, 1963-1964, 1965-1979, 1980-1993 şi 9 în Divizia A: 1993-2002. De menţionat că în timp au mai avut loc două reorganizări, în 1979, când echipa s-a numit *Relon-Ceahlăul*, după care a revenit imediat la denumirea tradiţională, şi în 1992-1993 când pentru numai şase luni, clubul de fotbal a purtat denumirea de *Simpex-Ceahlăul*. În lunga sa activitate divizionară din eşalonul secund, *Ceahlăul* s-a bucurat de aportul unor tehnicieni de o deosebită valoare profesională, ca: I. Iovicin, M. Creţu, Radu Toma, V. Rizea, Tr. Coman, Al. Constantinescu, N. Zaharia, V. Copil, D. Dumitru III, V. Simionaş, T. Anghelini, I. Nunweiller III, I. Sdrobiş, T. Steţ, M. Nedelcu, M. Radu, Fl. Marin, Fl. Hizo. Din rândurile conducătorilor de club îi menţionăm, pentru anii de reală afirmare a echipei în fotbalul românesc, pe: Gh. Chivorchian, Gh. Ştefan (ambii prezenţi la promovarea formaţiei în Divizia A), C. Acatincăi, I. Tocu, Gh. Ocneanu, D. Lospa, M. Contardo. Cele mai bune rezultate în eşalonul secund au fost obţinute cu antrenorii Al. Constantinescu în 1974-1975 şi V. Copil în 1983-1984, în ambele situaţii ocupând locul IV în clasamentul final. Performanţa majoră s-a înregistrat la finele ediţiei de campionat 1992-1993, *când Ceahlăul* a promovat în Divizia A. Antrenori: I. Sdrobiş (în tur) şi I. Nunweiller II (în retur). Lotul care a contribuit la promovări: R. Lefter, I. Dinu, Cr. Coşerariu, V. Anghelinei, Gh. Pantazi, L. Ivanov, R. Ghioane, Gh. Axinia, I. V. Nechifor, I. Grosu, M. Ionescu, I. Gigi, Ov. Marc, R. Buliga, Cr. Săvinoiu, T. Şoimaru, Fl. Axinia II, L. Vrânceanu, Gr. Ursică, C. Enache. Pe parcursul campionatului primei divizii s-au mai adăugat: C. Câmpeanu, Gh. Burleanu, Fl. Ionescu, I. Profir, Cr. Atomulesei, C.

Domşa, Fl. Grigoraş, M. Iencsi, Ad. State, I. Murariu, Tr. Sălăgean, N. Alexa, C. Ilie şi Fl. Motroc. Pe plan internaţional, *Ceahlăul* a luat parte la una din competiţiile continentale, Cupa UEFA-Intertoto, în vara anului 1995, având o comportare meritorie în faza grupelor, dovedindu-se însă lipsită de experienţa necesară unor astfel de confruntări. În anul 1999, jucând în cadrul aceleiaşi competiţii, a realizat, în compania celebrei Juventus Torino, două rezultate de excepţie 1–1 şi 0–0, fiind eliminată ca urmare a golului marcat de italieni în deplasare. Preşedintele clubului - Gheorghe Ştefan; director sportiv - Mario Contardo. Din 1993 până în 2004, Ceahlăul este în permanență prim-divizionară. În 2004 retrogradează în divizia secundă. Revine în divizia A în 2006 cu Marin Barbu antrenor. Se menține cu greu în prima divizie, în primul an datorită faptului că echipa nou promovată, *Delta* Tulcea, nu avea licență, iar în al doilea sezon (2007-2008) retrogradează, ocupând poziția a 15-a. Revine după un singur an în divizia A cu Florin Marin antrenor, dar retrogradeză din nou la capătul sezonului 2009-2010.

FOTBAL CLUB *CHINDIA* TÂRGOVIŞTE. Clubul care a luat fiinţă în 1950 şi a activat în cadrul regiunii Ploieşti, a funcţionat la început sub denumirea de *Metalul.* În 1956, odată cu promovarea în eşalonul al III-lea, echipa s-a numit *Energia*, dar după numai un an a revenit la denumirea iniţială, de *Metalul.* La finele anului competiţional 1960-1961, echipa reuşeşte să urce pe prima scenă divizionară, cu Valentin Stănescu – antrenor şi următorul lot de jucători: M. Andrei, R. Tomescu, N. Matei, E. Popescu, M. Niţescu, I. Brandea, I. Sitaru, P. Mureşan, I. Cazacu, C. Prodanciuc, I. Paleru, T. Ionescu, Gh. Moisescu, Barac. Urmează o perioadă de declin în cadru căreia, la 1 iulie 1972, are loc o acţiune de reorganizare a clubului, care capătă denumirea de *CS Târgovişte*, conducerea fiind acum asigurată de C. Motoroiu - preşedinte de onoare), N. Dincă preşedinte, I. Stanciu şi C. Tzitzeclis - vicepreşedinţi, N. Tătaru - antrenor. În noua formulă organizatorică apare un salt calitativ şi în finalul campionatului 1976-1977, antrenorul N. Proca realizează cea de a doua promovare în primul eşalon. Lotul de jucători: M. Stan, Ilinca, D. Gheorghe, I. Ene, Fl. Alexandru, I. Pitaru, C. Tănase, A. Furnică, D. Neagu, Gh. Tătaru II, Kallo II, Gh. Greaca, C. Sava, I. Isaia, N. Rus, Vintilă, C. Pietroiu, N. Coman, N. Enache, Ştefănescu, C. Niţă, Fl. Grigore, Decu, Marinescu. După trei ani în prima divizie, echipa retrogradează din nou, dar revine în 1980-1981 în eşalonul de elită, printre artizanii acestei performanţe numărându-se: antrenorul Şt. Coidum şi jucătorii N. Voinea, C. Mia, I. Niculescu, S. Dumitrescu, I. Ene, I. Pitaru, D. Gheorghe, Alexandru, I. Constantin, Economu, Gh. Filipescu, Margelatu, I. Eftimie, C. Sava, Gh. Greaca, N. Dobrin, V. Radu. Au urmat alţi trei ani în prima divizie şi, în continuare, itinerarul competiţional al echipei, oscilant un timp, a devenit mai puţin relevant, în ciuda faptului că la conducerea clubului s-au aflat personalităţi cu o recunoscută capacitate profesională: Gh. Rădulescu, Fl. Rădulescu, I. Grigore. Antrenori valoroşi precum Gh. Popescu, P. Rădulescu, E. Popescu, N. Tătaru, I. Cârciumărescu, M. Olteanu, C. Dinu, Gh. Ungureanu, au antrenat această echipă, lotul de jucători fiind completat cu o serie de fotbalişti de primă mărime: M. Agiu, V. Aelenei, Gh. Burleanu, M. Stoichiţă, N. Rus, O. Popescu, V. Marcel, R. Tudor, Fl. Cojocaru, M. Turcu, M. Ghergu, P. Peniu, Gh. Mândrilă, C. Badea, M. Răducanu, D. Vişan, S. Soare, Gh. Oprea, R. Zamfir, M. Nicolae, F. Chirică. În anul 1994, *CS Târgovişte* devine *Oţelul*, eforturile de redresare fiind mai bine susţinute financiar. Astfel, după ce în 1994-1995 echipa era o anonimă divizionară în eşalonul al III-lea, în 1995-1996 va reveni în divizia secundă, pentru ca în anul următor să urce, pentru a patra oară în istoria sa, pe prima scenă divizionară, de astă dată, din 1997, cu numele de FC *Chindia*. Conducerea executivă era asigurată de Marius Chivu (preşedinte), Nicolae Toma (director sportiv) şi Victor Sanda; conducerea tehnică îl avea ca antrenor principal pe Silviu Dumitrescu, iar din lotul de jucători făceau parte: C. Grigore, Cr. Igescu, D. Jipa, E. Nae, Cr. Bălaşa, S. Becheanu, L. Bogoi, R. Gâlmencea, D. Mieluşică, L. Reghekampf, Cr. Ţermure, C. Voicu, M. Aliuţă, Gh. Dumitraşcu, R.

Dumitrescu, B. Liţă, N. Moldovan, M. Ristea, M. Baicu, V. Bardeş, M. Luca, R. Toboşaru. Recapitulând, prezenţa divizionară a echipei cuprinde 46 de participări dintre care: 11 în eşalonul al III- lea (1956-1959, 1966-1969, 1992-1995), 26 în eşalonul al II-lea (1959-1961, 1962-1966, 1969-1977, 1980-1981, 1984-1992, 1995-1996, 1998-2000, 2000-2002) şi 9 în primul eşalon (1961-1962, 1977-1980, 1981-1984, 1996-1998). În întreaga sa istorie, echipa nu are nici o performanţă notabilă, în afara unui titlu naţional, câştigat cu echipa de juniori în 1953, când purtanumele de *Metalul.* La sfârşitul campionatului 1999-2000 a retrogadat în Divizia C. În sezonul 2003-2004 în care *Chindia* revenea în divizia B și-a schimbat denumirea în *FCM Târgoviște*, apoi revine la numele său, iar în continuare această echipă evoluează în liga a 3-a.

FOTBAL CLUB *CORVINUL* HUNEDOARA. Echipa siderurgiştilor hunedoreni fiinţează din 1921, dar în pofida îndelungatei sale existenţe, prezenţa sa pe scena divizionară este înregistrată abia după cel de-al Doilea Război Mondial. Mai precis, din 1946, când o întâlnim sub numele de *UFH*, mai întâi în Divizia C, 1946-1947, apoi în Divizia B, 1947-1948, din nou în C, 1948-1949, cu denumirea de *IMS*, după care, până la sfârşitul anului 1952, activează în Campionatul regional. Din 1953, cu numele de *Metalul,*joacă în eşalonul secund, pentru ca în anul următor, 1954, să facă pasul cel mare în prima divizie. Rezistă numai un an şi revine în B. De aici înainte itinerarul divizionar al formaţiei hunedorene înregistrează încă 46 de prezenţe în CN: 5 în Divizia C, 1963-1967, 2001-2002, 25 în Divizia B, 1955-1960, 1961-1962, 1967-1976, 1979-1980, 1992-2001 şi alte 16, 1960-1961, 1976-1979, 1980-1992 în prima divizie. Pe parcursul anilor echipa hunedoreană şi-a mai schimbat de câteva ori numele, asfel: *Energia* (1957-1958), *Corvinul* (1958-1959), *Siderurgistul* (1963), *Metalul* (1965), *Corvinul* (1970), devenit club de fotbal în ediţia de campionat 1975-1976. Cea mai bună performanţă internă a fost locul III în ediţia de campionat 1981-1982 a primei divizii. Pe plan internaţional are o prezenţă în Cupa UEFA, în 1982-1983, cu patru jocuri (1–1 şi 3–0 cu Grazer AK; 4–4 şi 0–4 cu NK Sarajevo). O atenţie deosebită a fost acordată schimbului de mâine, echipa de juniori câştigând doi ani consecutiv, 1981-1982 şi 1982-1983, titlul de Campioană Naţională, antrenori fiind D. Pătraşcu şi C. Gall. În conducerea clubului s-au aflat, în diferite perioade de timp, printre alţii: N. Ţiu, M. Pascu, D. Cristea, I. Soloc, N. Oargă, V. Tătar, I. Petcu, ing. Florin Iacob. La cârma tehnică au funcţionat: Şt. Coidum, I. Savu, D. Pătraşcu, R. Cosmoc, I. Nunweiller, Ion V. Ionescu, C. Ardeleanu, Dragoş Cojocaru, Remus Vlad, V. Stoica, M. Lucescu, acesta din urmă făcând din *Corvinul* una dintre cele mai competitive echipe ale campionatului, contribuind şi la afirmarea unui număr important de jucători, printre care: Fl. Văetuş, I. Andone, M. Rednic, D. Nicșa, I. Petcu, R. Gabor, Th. Stredie, D. Mateuţ, M. Klein, Ov. Hanganu, alături de care fotbaliști con-sacraţi, precum C. Dimitriu I V, Fl. Dumitrache şi R. Nunweiller VI, şi-au adus o contribuţie importantă la prestigiul competiţional al echipei. După ce în sezonul 2001-2002 echipa activează în divizia C, promovând, dar în continuare, în anii următori evoluează din ce în ce mai șters în divizia secundă, mai mult, în toamna anului 2004 echipa *Corvinul* a fost exclusă din campionatul diviziei B după etapa a 13-a datorită neprogramării de către FRF în urma memoriilor depuse de fotbaliștii neplătiți ai Hunedoarei. De atunci *Corvinul* subzistă prin prezența catorva echipe de juniori în campionatele de profil și prin ambiția președintelui Alic, care speră să recupereze banii pe care ar fi trebuit să-i încaseze în urma transferului lui Bogdan Lobont de la *Rapid* la *Ajax* Amsterdam. FC *CorvinulHunedoara 2005* (între timp dispărută) și *FC Hunedoara* sunt cluburi care nu au legătură cu vechiul *FC Corvinul*.

FOTBAL CLUB CRAIOVA. Echipă înfiinţată în 1940 prin fuziunea celor două formaţii craiovene – *Rovine Griviţa* şi *Craiovan.* În perioada celui de-al Doilea Război Mondial, FC Craiova, al cărui conducător era un magnat local, Puiu Pleşa, a participat la *„campionatul de război”*, ocupând primul loc în ediţia 1942-1943. Formula de echipă a fost: Rusu Popescu, Gh. Albu, I. Felecan, A. Niculescu, Al.

Mari, Gavrilă Nistor, I. Covaci, I. Henegar, Arpad Thierjung, L. Dunăreanu, Dănilă Bătrân. Din lot mai făceau parte N. Ciocâlteu, Gh. Bosniac, R. Straja, Cl. Iordănescu, Gh. Biban, R. Toth, Al. Szabo, N. Opriş, N. Stoianovici, N. Mogoroaşe, T. Nagy. După război, participând în campionatul primei divizii, ocupă ultimul loc în clasament şi retrogradează. În anul competiţional 1947-1948, adoptă o nouă denumire, AS *Doljul*, şi retrogradează în eşalonul al III-lea, pentru ca, din returul campionatului 1948-1949, Divizia C desfiinţându-se, existenţa efemeră de mai puţin de un deceniu a echipei-fanion din Bănie să înceteze, în condiţiile noului regim politico-social. Pe firmament a apărut însă, în 1948, *Universitatea*, care va duce mai departe şi cu succes ştafeta fotbalului craiovean şi oltean.

FOTBAL CLUB *DACIA-UNIREA* BRĂILA. În fotbalul brăilean au fost, în anii dinainte de război, două echipe de forţe sensibil egale aflate în rivalitate. În Brăiliţa a luat fiinţă, în 1924, echipa Franco-Română, care până în 1933 a activat în campionatul regional. Între 1934 -1940 participă la şase ediţii ale diviziei secunde, din lotul de jucători făcând parte, printre alţii: Morariu, Morărescu, Belcin I, Belcin II, Ivanov, Şt. Filote, Body, I. Unguroiu, Netta, Economu, Onody, Zaharia. În perioada războiului, 1941-1944, echipa a activat în competiţia *Cupa Eroilor*, iar după război o mai întâlnim la nivel divizionar, în eşalonul III, 1948-1949, după care dispare, purtând atunci denumirea de *Progresul*. Cea de a doua echipă brăileană s-a înfiinţat în 1922 şi până în 1934a jucat în Campionatul regional. Purtând iniţial numele de *DaciaUnirea*, ea marchează un număr de 7 prezenţe divizionare antebelice: 5 în fosta divizie B, între 1934-1937, 1938-1940, şi două în primul eşalon, 1937-1938, 1940-1941, numele echipei şi al clubului schimbându-se de câteva ori: *Dacia Unirea I. Goldenberg* (DUIG) – 1937, *Dacia Unirea* - 1938 şi *FC Brăila* – 1940. În anii războiului a activat în *Cupa Eroilor,* iar după război, cu numele iniţial *Dacia Unirea,* a participat la o singură ediţie a fostei Divizii C, 1946-1947, după care a dispărut din nomenclatorul divizionar. Dintre jucătorii utilizaţi în perioada de vârf a echipei sunt de menţionat: I. Goldenberg, N. Stanciu, Hagiopol, Saramet, Weiss, Cavadia, Bonaţiu, V. Pop, Al. Negrescu, Drăghicescu, Pascalide, D. Stanciu. În anul 1949, când echipele dispar din circuitul divizionar, fotbalul brăilean traversează o perioadă de criză, încercările sale de reorganizare rămânând o vreme fără rezultat. Începând cu 1953, fotbalul în Brăila se va redresa, principala echipă a oraşului numindu-se succesiv: *Metalul* (1953), *Energia* (1956), *Dinamo* (1957-1958), *Industria Sârmei* (1958-1959), CSM Brăila (1960-1961), *Progresul* (1962-1963), Laminorul (1963-1964), *Constructorul* (1965-1966), din nou *Progresul* (1967-1975). Anul 1975 marchează înfiinţarea *FC Brăila*, care se va numi, în continuare, FCM *Progresul* (1980-1981) şi în sfârşit, FC *Dacia Unirea*, din campionatul 1991-1992.. Echipa care a reuşit să readucă Brăila în prima divizie, după o jumătate de secol, în 1990, cuprindea următorul lot de jucători: I. Dinu, D. Constantin, V. Ionescu, A. Moceanu, M. Petrache, E. Popescu, M. Săvescu, V. Brătianu, V. Radu, V. Darie, N. Rădulescu, A. Stamate, A. Marin, N. Pascu, V. Titirişcă, S. Minciu, G. Negoiţă, C. Rusu, C. Brătianu, M. Ivan, B. Muscă, antrenor Bujor Hălmăgeanu. În anul competiţional 1992-1993, FC *Dacia Unirea* s-a calificat în finala CR (cea mai bună performanţă a sa), antrenorul Ion Sdrobiş utilizând următorul lot de jucători: C. Abăluţă, G. Baciu, A. Baldovin, C. Brătianu, V. Brătianu, G. Burleanu, Fl. Cujbă, V. Darie, R. Dochia, I. Drăgoi, V. Fătu, C. Hăisan, V. Ionel, V. Jica, C. Luca, M. Lazăr, I. Maşcu, Gh. Negoiţă, G. Păsceanu, M. Petrache, C. Rusu, M. Sandu, M. Şumudică, V. Titirişcă, C. Lala, M. Stan, Şt. Nicoloff, V. Matincă, T. Pelin, Em. Henzel, M. Ene, Ar. Minge II, Ceauşilă. Dintre antrenorii care au asigurat conducerea tehnică sunt de remarcat: I. Economu, V. Mateianu, I. Iuga, D. Niculae-Nicuşor, C. Oţet, Gh. Mulţescu, D. Dumitriu III, I. Sdrobiş, B. Hălmăgeanu, V. Dridea, M. Dridea. Merite deosebite revin, de asemenea, unor conducători care s-au aflat implicaţi cu bune rezultate în destinele clubului, aşa cum au fost: Nicolae Pascu, Marcel Ivan şi mai ales Octavian Ulman. La finele campionatului 1998-1999, clasându-se pe locul XVIII în

seria I–B, echipa este retrogradată în Divizia C. După campionatul 2000-2001, *Dacia* Brăila ocupând primul loc în seria a II-a a Diviziei C, a revenit în eşalonul secund. Până în 2006-2007, echipa se menține în eșalonul secund. În 2006 primește numele de *CF Brăila*, iar în 2009-2010 repromovează în divizia secundă.

FOTBAL CLUB *DINAMO* BUCUREŞTI. Actul de naştere a clubului sportiv, la început numai cu secţie de fotbal, a fost semnat la data de 14 mai 1948. El s-a născut din preluarea de către Ministerul de Interne a două echipe: Ciocanul Bucureşti, care devine Dinamo A şi Unirea Tricolor MAI, care devine Dinamo B. Această decizie s-a comunicat prin presă încă de la 11 aprilie 1948, iar cele două echipe au evoluat în continuare sub aceste denumiri. La finalul sezonului 1947-1948, Dinamo B a retrogradat. Dinamo A (fosta Ciocanul) continuă să joace de atunci, fără întrerupere, în primul eşalon fotbalistic al ţării.Jucau, în 1948, în echipa Dinamo A: P. Ivan, Gh. Lăzăreanu, I. Ambru, C. Novac, D. Ignat, A. Niculescu, Gh. Teodorescu, I. Şiclovan, I. Farkaş, T. Ozon, C. Bartha, Marin Apostol, J. Moisescu, V. Naciu, D. Petculescu. În acelaşi an (1948-1949) cea de a doua echipă a Clubului *Dinamo* (*Dinamo* B), jucând în eşalonul secund, s-a clasat prima în seria a 2-a, dar nu a avut drept de promovare în Divizia A, fiind cea de a doua reprezentantă a aceluiaşi club din acelaşi oraş. În locul ei a promovat *Metalochimic* Reşiţa. În 1950, cele două Dinamo s-au despărţit: *Dinamo* A a rămas în Bucureşti, iar *Dinamo* B a fost transferată la Braşov (locul I în seria I a Diviziei B, ceea ce i-a dat dreptul la promovare în primul eşalon), oraş în care a activat până în 1956 inclusiv, după care s-a transferat pentru un an (1957-1958) la Cluj, stabilindu-se definitiv din 1958 la Bacău, devenind astfel strămoşul viitorului *Sport Club* şi al FCM Bacău. *Dinamo* A, care se va numi în continuare *Dinamo* Bucureşti, începe din 1951 să-şi definească personalitatea colectivă şi să se impună tot mai mult în campionatul primei divizii. În prima etapă a existenţei sale (1948-1960), Dinamo a cucerit titlul de campioană naţională (1955), de 5 ori pe cel de vicecampioană şi o dată locul al III-lea. Acucerit CR (1959), a jucat finala CR în 1954, când a pierdut în faţa divizionarei B *Metalu*l Reşiţa cu 0.2. În această perioadă din lotul echipei făceau parte: Gh. Birtaşu, I. Uţu, Gh. Toma, L. Băcuţ II, I. Szöke, I. Nunweiller III, P. Izghireanu, V. Călinoiu, Gh. Băcuţ I, Fl. Anghel, V. Anghel, Dumitru Nicolae-Nicuşor, Al. Ene, V. Neagu, I. Suru, C. Bartha, I. Lazăr, V. Niţulescu, I. Varga, fraţii Szakacs. Antrenorul echipei era Angelo Niculescu. Cea de a doua etapă din viaţa echipei dinamoviste se desfăşoară în perioada 1960-1971. Deosebit de productivă, ea începe cu o acţiune de reorganizare a lotului de jucători şi cu o nouă orientare în ceea ce priveşte performanţa. Cel care a iniţiat această acţiune şi a realizat-o în bună măsură a fost antrenorul Traian Ionescu, avându-l alături pe Angelo Niculescu. Tot el a fost un timp şi selecţionerul primei echipe reprezentative a ţării. În vitrina clubului au intrat nu mai puţin de şapte trofee: 5 titluri de campioană naţională (1962, 1963, 1964, 1965, 1971) şi 2 CR (1964, 1968). În acest răstimp, .Dinamo. a mai ocupat de 3 ori locul II şi de 2 ori locul III. Lotul de jucători în perioada respectivă a fost: I. Uţu, C. Popa, D. Ivan, I. Nunweiller III, L. Nunweiller IV, C. Ştefan, V. Alexandru, I. Constantinescu, Emil Petru, I. Pârcălab, C. Frăţilă, Gh. Ene II, I. Ţârcovnicu, C. David, I. Varga, I. Unguroiu, H. Eftimie, I. Haidu, R. Nunweiller IV, M. Lucescu, cărora ceva mai târziu li s-au adăugat: M. Constantinescu, M. Andrei, I. Cavai, F. Cheran, G. Sandu, M. Stoenescu, A. Deleanu, C. Dinu, Al. Mustăţea, V. Sălceanu, Doru Popescu, F. Dumitrache, Al. Moldovan, I. Both, C. Nuţu. Antrenorii celei de-a doua etape: Traian Ionescu, Angelo Niculescu, Dumitru Nicolae-Nicuşor, Constantin Teaşcă. În etapa a treia (1971-1984) *Dinamo* înregistrează cel mai important vârf al performanţei, cu 6 titluri de campioană naţională (1973, 1975, 1977, 1982, 1983, 1984), 4 titluri de vicecampioană şi îşi adjudecă de 2 ori CR (1982, 1984). În această a treia perioadă se mai înregistrează şi succesul de răsunet internaţionalal jucătorului Dudu Georgescu, câştigător a două trofee *Gheata de aur* (1975, 1977), oferite celui mai eficient jucător din Europa. Lotul de jucători folosit:I. Cavai, M. Constantinescu, Ad. Rămureanu,

C.Ştefan, D. Moraru, C. Eftimescu, Fl. Cheran, Cornel Dinu, V. Dobrău, G. Sandu, P. Nicolae, A. Deleanu, T. Lucuţă, M. Stoenescu, V. Ghiţă, Al. Custov, T. Stredie, I. Marin, Al. Moldovan, V. Sălceanu, N. Batacliu, R. Nunweiller IV, S. Georgescu, I. Augustin, N. Stănescu, Ad. Bumbescu, Fl. Dumitrache, Doru Popescu, M. Lucescu, Fl. Dumitrescu, Dudu Georgescu, I. Vlad, C. Zamfir, I. Moldovan, Ad. Rosznai, V. Chitaru, Gh. Mulţescu, C. Orac, M. Dragnea, C. Ţălnar, Fl. Văetuş, P. Iordache, Al. Mărginean, Gh. Dumitrescu; acestora li s-au adăugat la sfârşitul etapei: Al. Nicolae, L. Movilă, T. Sertov, V. Iamandi, M. Rednic, I. Andone, L. Nemţeanu, V. Turcu, V. Radu, N. Dima, I. Barbu, L. Baicea, G. Moldovan. Antrenori: I. Nunweiller III, Gh. Timar, D. Nicolae-Nicuşor, Lică Nunweiller IV, Valentin Stănescu, Cornel Dinu. Etapa a patra este cuprinsă în perioada 1984-1990. Performanţele echipei *Dinamo* sunt relativ modeste, ea plasându-se, cu regularitate, în umbra .Stelei.. Un singur titlu de campioană (1990) şi două trofee ale CR (1986,1990) reprezintă tot ce a putut obţine echipa din şoseaua Ştefan cel Mare pe parcursul a şapte ani competiţionali. Aceasta, în ciuda faptului că a dispus de un lot deosebit de valoros care a asigurat, în mare măsură, obligaţiile de reprezentare internaţională. Prezenţa masivă a jucătorilor dinamovişti în loturile naţionale a însemnat un preţios aport la calificările tricolorilor în turneele finale ale CE din Franţa (1984) şi CM din Italia (1990). Şi mai puţin productivă s-a dovedit a fi cea de a cincea etapă (1990-2002) din istoria echipei dinamoviste. Două titluri de campioană naţională, un loc secund şi 3 locuri III în clasament, marchează un evident recul în activitatea de performanţă. Etapa a cincea se remarcă printr-o serie de frământări în viaţa clubului şi a echipei, care a pierdut un mare număr de jucători de valoare, transferaţi peste hotare. Vasile Ianul, preşedintele clubului, a încercat să desprindă secţia de fotbal de restul disciplinelor sportive şi chiar să o scoată de sub umbrela Ministerului de Interne. S-a obţinut astfel un fel de autonomie în intervalul 1992-1994 care, însă, nu s-a soldat cu rezultatele scontate, unele nereguli în manevrarea fondurilor financiare ducând la înlăturarea de la conducerea clubului a lui V. Ianul. Statutul de club de fotbal şi o autonomie reală a obţinut-o *Dinamo* în 1995, când s-a constituit şi Consiliul de Administraţie ca for de conducere, fotbalul desprinzându-se efectiv de restul secţiilor sportive constituite în CS *Dinamo*. Această a cincea etapă din biografia FC *Dinamo* se caracterizează şi prin revenirea unui mare număr de jucători, care au alcătuit loturile anterioare, ca: B. Stelea, C. Câmpeanu, Fl. Tene, Fl. Prunea, Şt. Preda, A. Doboş, I. Andone, M. Rednic, Ad. Matei, M. Klein, I. Augustin, D. Mateuţ, D. Timofte, I. Mihăiescu, M. Cheregi, C. Pană, G. Fulga, C. Zamfir, M. Damaschin, T. Selymes, Gh. Mihali, T. Cristea, D. Scânteie, M. Pană, L. Grozavu, Dorinel Munteanu, Seb. Moga, G. Gerstenmayer, Z. Kadar, Ov. Hanganu, Cr. Sava, S. Demollari, V. Jercălău, Fl. Constantinovici, V. Moldovan, D. Militaru, V. Brătianu II, M. Ivan, M. Coporan, D. Lupu, I. Sburlea, Fl. Macavei, Fl. Petre, M. Tararache, Fl. Bătrânu, C. Contra, Ov. Tâlvan, Dinu Cezar, C. Hâldan, Ad. Mihalcea, L. Cotoran, I. Chiriţă, G. Kiriţă, D. Rednic, D. Florea, I. Dănciulescu, L. Ciubotariu, D. Iftodi, I. Lupescu, I. Gane, J. Vlădoiu, M. Nicolae, Ad. Mutu. Antrenori: Florin Halagian, Viorel Hizo, Mihai Stoichiţă, Ion Marin, Ion Moldovan, Remus Vlad, Marian Bondrea, Gigi Mulţescu, Cornel Dinu, Florin Cheran. În cartea de vizită a clubului se mai înscriu şi alte titluri de campioană naţională la:tineret-speranţe (1975, 1981), juniori (1961, 1973,1987, 1991, 1992, 2000, 2007). Chiar din primii ani ai existenţei clubului, a funcţionat o pepinieră puternică de formarea cadrelor proprii, la care o contribuţie remarcabilă au avut-o tehnicieni de valoare ca: Ştefan Stănculescu, Gheorghe Timar, Traian Ivănescu, LicăNunweiller IV, Gheorghe Ene, Constantin Frăţilă, C.Ştefan, I. Szöko, Emil Dumitriu II, Iulian Mihăiescu, Marin Dragnea, Ionuţ Chirilă, Ion Moldovan. Bilanţul general al trofeelor realizate în decurs de peste o jumătate de secol de activitate se prezintă astfel: 18 titluri de campioană naţională de seniori, 13 CR, 2 Supercupă, 2 titluri de *tineret-speranţe* şi 5 titluri de campioană naţională la juniori. Pe plan internaţional *Dinamo* a avut o prezenţă deosebit de activă, participând la 40 de ediţii ale Cupelor Europene de club, cu următoarea linie de

clasament în: CCE -18 ediţii:66 de meciuri jucate, 24 de victorii, 10 egalităţi, 32 de înfrângeri, golaveraj general: 98-106 şi 58 de puncte; Cupa Cupelor. 5 ediţii: 20, 8, 4, 8, 25:18, 20 de puncte;nCupa UEFA . 20 ediţii: 82, 34, 13, 35, 134-112, 81 de puncte. Bilanţul general: 40 de ediţii cu: 168, 66, 27, 75, 255:235 şi 159 puncte. Cele mai bune performanţe internaţionale au fost: semifinalistă a CCE ediţia 1983-1984 şi semifinalistă a Cupei Cupelor ediţia1989-1990. Desigur, la realizarea acestor performanţe o importantă contribuţie au avut-o şi cadrele de conducere ale clubului şi secţiei de fotbal, printre care se înscriu: A. Aman, N. Mihuţ, Ion Balaş,Tudor Vasile, Ion Nae, Valeriu Buzea, Liţă Cosma,Gheorghe Turtureanu, Alexandru Ene, GheorgheGrigorescu, Constantin Petrea, Silviu Ghiţescu,Nicolae Petriceanu, Vasile Anghel, Paul Moga, Gheorghe Novac, Marin Gostin, Vasile Ianul, PetreBuduru, Cornel Dinu, Mircea Stoenescu, MarcelPopescu, Cristian Borcea, Nicolae Badea. Acestora li se adaugă şi numele unor reputaţi tehnicieni, precum: C. Braun, I. Bogdan, Rudy Wetzer, Iuliu Baratky, Angelo Niculescu, TraianIonescu, D. Nicolae-Nicuşor, Ion Nunweiller III,Bazil Marian, Valentin Stănescu, Florin Halagian,Cornel Dinu, dr. Dumitru Tomescu, Mircea Rednic, Ioan Andone, ION Marin. Pentru perioada 2001-2010 trebuie să reținem titlurile de campioană națională obținute în sezoanele 2001-2002, 2003-2004 și 2006-2007, precum și cupele din 2002-2003, 2003-2004 și 2004-2005 și Supercupa României în 2004-2005. Iată loturile câștigătoare:

- 2001-2002 – campionatul României: Lobonț, Prunea, Iliuciuc (portari), Bolohan, Adrian Iordache, Iodi, Kiriță, V. Năstase, Onuț, Tâlvan, Vătavu, Pulhac, Rață (fundași), Buia, C.Ilie, Ionuț Lupescu, Vl. Munteanu, Pădurețu, Fl. Pârvu, Fl. Petre, Semeghin, Ov. Stângă, Zicu, Tameș (mijlocași), Dănciulescu, Cl. Niculescu, Mihalcea, Cl. Drăgan, Bălțoi, Marica, Aldea (atacanți), antrenor ION Marin.
- 2003-2004 – campionatul României: C. Munteanu, Preda, Delwarte, Gaev (portari), A. Iordache, Burcă, Perényi, Alistar, Meride, Stoican, Bărcăuan, Bolohan, Okunovo, Iodi, Dragomir (fundași), Semeghin, Tameș, Grigorie, Fl. Petre, Alexa, Vl. Munteanu, I. Badea, Zicu, Ciubotariu, Naidin (mijlocași), Dănciulescu, Niculescu, Marica, Drăgan, Cigan (atacanți), Antrenor Ioan Andone.
- 2006-2007 – campionatul României: Lobonț, Gaev, Matache, Moss, Romanovs (portari), Blay, Moți, Șt. Radu, Pulhac, Pașcovici, L. Goian, Mihuț, Scarlatache, Galamaz, Homei, Mușat, Nițu, Smirnovs (fundași), C. Munteanu, A. Mărgăritescu, Adrian Cristea, Adrian Ropotan, Ze Kalanga, S. Bălace, F. Fernandes, C. Predescu, D. Șerban, I. Tameș, V. Vranjković, Lerinc (mijlocași), Dănciulescu, I. Ganea, L. Ganea, Cl. Niculescu, Mendy, Lemnaru, Stanić (atacanți), Antrenor Mircea Rednic.
- 2002-2003 – Cupa României: D. Tudor – Onut, Kiriță (cpt.), Tamaș (70 Burcă) – Fl. Petre (89 Vl. Munteanu), St. Grigorie (73 Domocoș), Alexa, Tameș, Frăsineanu – Dănciulescu, Bărcăuan (echipa din finală), Antrenor Ioan Andone.
- 2003-2004 – Cupa României: Cr. Munteanu – Bărcăuan, Alistar (88 Burcă), Adrian Iordache – Fl. Petre (cpt.), I. Badea (55 Vl. Munteanu), Alexa, Tameș, Semeghin – Cl. Niculescu (89 Cigan), Șt. Grigorie, Antrenor Ioan Andone.
- 2004-2005 – Cupa României: Stelea – Galamaz, Alistar, Tamaș, Fl. Petre (cpt. 78 I. Bălan), Mărgăritescu, Zicu, Șt. Grigorie, Pulhac – Mihalcea (71 Bălțoi), Cl. Niculescu, Antrenor Ioan Andone.

FC DROBETA TURNU SEVERIN. La originea clubului se află o veche glorie a oraşului, *CFR*, înfiinţată în 1928 (preşedinte I. Tipărescu), care în perioada 1950-1957 s-a numit *Locomotiva*. Aceasta a reuşit marea performanţă de a cuceri CR în 1942-1943, când a învins în finală cu 4–0 pe *Sportul Studenţesc*. Echipa câştigătoare: Pavlovici, Oprean, Felecan III, Mureşan, Pârjol, Marcu, Vidan, Cozma, Ludwig, Felecan II, Reuter. Mai figurau în lot: Robu, Stoenescu, Ciobanu, Ispas, Covacs, Vlaicu, Jumanca, Martin, Stan, Tecău. Din 1958, echipa se va numi din nou *CFR,* locul său fiind luat, în acelaşi an, de echipa şantierelor navale ale oraşului Drobeta, aceasta devenind în 1963 *Metalul* şi din iulie 1976 CSM Drobeta Turnu Severin, după fuziunea cu *MEVA*. Din 1985 denumirea echipei este AS Drobeta Turnu Severin, pentru ca din 1990 să se intituleze

FC Drobeta Turnu Severin. Revenind la activitatea competiţională a şantierelor navale, să menţionăm că aceasta a participat, începând din 1958-1959, la întrecerea divizionară C sau Divizia B astfel: 1958-1959 în Divizia C; 1959-1961 în Divizia B; 1971-1972 din nou în Divizia C; în campionatele din 1972-1975 în Divizia B; a urmat o nouă retrogradare în eşalonul al III-lea, ceea ce a declanşat o acţiune de reorganizare a fotbalului severinean. *Metalul* şi *MEVA* au fuzionat în iulie 1976, rezultând CSM Drobeta Turnu Severin. În noua sa formulă, în 1978, echipa revine în divizia secundă, unde rezistă numai un an (1978-1979), apoi urmează doi ani în Divizia C (1979-1981), o nouă promovare de doi ani în Divizia B (1981-1983), încă un an în Divizia C (1983-1984) şi revenirea, pentru a treia oară, din 1976, în eşalonul secund, unde va rămâne o perioadă mai îndelungată (10 ediţii de campionat) din 1984 până în 1994. Apoi au urmat 4 campionate în Divizia C (1994-1998) şi revenirea în Divizia B din 1998. Din zbuciumata istorie a clubului severinean se desprind câteva nume de antrenori, care şi-au adus o contribuţie considerabilă la afirmarea competiţională a acestuia: Constantin Lepădatu, care a promovat formaţia în Divizia B (1968 şi 1972); Gheorghe Nuţescu, artizanul promovării în eşalonul secund (1978); Marin Bojin, care a realizat acelaşi obiectiv în 1984. Dintre conducători sunt de menţionat: Vasile Bacalu, Grigore Dăncilă şi Helmut Bendl, toţi cu funcţii de conducere pe plan local. Ultimele poziţii ocupate în clasamentul Diviziei B: poziţia XII în 1998-1999 şi poziţia XI în 1999-2000. La capătul sezonului 2000-2001 retrogradează în divizia C, iar în sezonul următor, terminând pe ultimul loc retrogradează în campionatul judeţean. Actuala FC *Drobeta* Turnu Severin, care activează în divizia C, provine din *Severnav* Turnu Severin.

FC EXTENSIV *CRAIOVA*. Clubul, reprezentând uzina „Electroputere", a luat fiinţă în 1949 cu denumirea „Metalica". În 1956, activând în Divizia C, s-a numit „Energia", după această dată, până în 1960, a activat încampionatul regional sub numele de „Rovine Griviţa" (1958), „Feroviarul" (1958), „CFR Rovine" (1958-1959), *Jiul* (1959), CS *Craiova* (1960). În anul competiţional 1960-1961, echipa promovează direct în Divizia B, purtând denumirea de *Electro CFR*, după care *Electroputere* (din 1962). A urmat o perioadă de 5 ani, în care s-a aflat în eşalonul al III-lea, până în 1968, când antrenorii N. Oţeleanu şi C. Iordănescu au reuşit să o promoveze în Divizia B, folosind următorii jucători: Spinghel, Vasilescu, Nicu, Popescu, Gavrilă, Voicu, Lovin, Stanciu, Răurescu, Florescu, Stănescu, Firică, Resciuc, H. Popescu. În Divizia B echipa se menţine la nivelul unei comportări medii. La cârma tehnică au funcţionat o serie de antrenori cu experienţă, după amintiţii N. Oţeleanu şi C. Iordănescu, au mai lucrat cu echipa N. Opriş, C. Voroncovschi, H. Eftimie, Gh. Dungu, Şt. Coidum. În perioada 1968-1979, echipa a jucat 11 ediţii de campionat în DiviziaB, după care a retrogradat în Divizia C, unde a rămas până la finele anului competiţional 1984-1985, când a revenit în Divizia B. Până în 1989 rămâne în această divizie. Urmează o trecere spectaculoasă de la un nivel inferior spre unul superior: 1989-1990 revenire în Divizia B; 1990-1991 . locul I în Divizia B şi promovarea în Divizia A; 1991-1992 locul III în prima divizie, ceea ce i-a dat dreptul să participe la Cupa UEFA, competiţie în care antrenorul Marian Bondrea a folosit următorii jucători: Lung, Dudan, V. Popescu, Niţă, Luţă, Iriza, A. Ilie, Mogoşanu, Papa, Calafeţeanu, Mitriţă, Albeanu, Paraschiv, Zamfir, Matei, Gabi Popescu. Comportarea echipei a fost total nesatisfăcătoare, aceasta fiind eliminată în primul tur al Cupei UEFA de „Panatinaikos" Atena cu scorul general de 0-10! După patru ani în prima divizie (1991-1995), „Electro" retrogradează în eşalonul secund, de undeîncearcă revenirea pe prima scenă, obiectiv realizat la finele campionatului 1998-1999. De precizat că, în anul 1998, locul echipei este luat de *FC Extensiv*, iar în Divizia C apare echipa *Electro-Bere*, care în 1999 va promova în Divizia B. Echipa *FC Extensiv* nu va rezista în Divizia A decât un campionat (1999-2000), echipa retrogradând în eşalonul secund (2000-2002). Antrenorul Sorin Cârţu, rămas la conducerea tehnică, şi-a propus readucerea ei în primul eşalon. În 2003-2004 echipa îşi schimbă numele în *FC Craiova*, iar în cursul

sezonului 2004-2005, nemaiputându-și asigura existența, *FC Craiova* se mută la Caracal devenind o nouă echipă (*FC Caracal*).

FOTBAL CLUB *FARUL* CONSTANŢA. Clubul de fotbal a fost constituit în 1972. Biografia sa începe însă odată cu fuzionarea dintre cele două echipe principale ale oraşului din anii de după război, *Dezrobirea* şi *PCA*, în 1949. *Locomotiva PCA,* cum s-a numit noua formaţie, a preluat locul în divizia B deţinut de *PCA Şantierul*, şi la sfârşitul ediţiei 1954 se afla prima în seria a III-a, promovând în primul eşalon. În cursul istoriei sale, clubul a purtat diverse denumiri: L*ocomotiva* până în 1958, CSO *Farul* (1958-1972), FC Constanţa (1972-1988), FC *Farul* Constanţa. Bilanţul prezenţelor divizionare în perioada 1957-2000 este următorul: de 12 ori în Divizia B (1954, 1956-1958, 1961-1962, 1978-1981, 1983-1988) şi de 35 de ori în prima divizie, 1955, 1958-1961, 1962-1978, 1981-1983, 1988-2002. De-a lungul anilor, începând din 1949, au activat sub culorile clubului constănţean un mare număr de jucători valoroşi printre care: Şt. Roman, Ad. Marosi, H. Ghibănescu, T. Pilcă, C. Manciu, I. Uţu, D. Ştefănescu, Gh. Popa, Vărzan II, Gh. Toma, L. Florescu, I. Constantinescu, Martin Graef, M. Georgescu, V. Dumbravă, C. Pleşa, V. Chircă, O. Brânzei, Suliman Etem, D. Popescu, C. Koszka, Al. Badea, D. Tănase, V. Mihu, I. Vigu, S. Iovănescu, D. Sever, H. Moroianu, Em. Avasilichioaei, I. Ispas, I. Ciosescu, C. Dinulescu, R. Lazăr, Iacob Olaru, C. Botescu, Gh. Călin, H. Moldovan, Tr. Popescu, I. Bukossy, I. Unguroiu, C. Manolache, P. Biliboacă, C. Iancu, S. Avram, M. Sasu, I. Ologu, M. Kallo, M. Tufan, D. Caraman, V. Oprea, M. Turcu, N. Stoicescu, D. Lică, C. Mărculescu, Paul Peniu, P. Buduru, I. Tătăran, G. Zahiu, C. Mustacă, M. Popa, P. Cămui, Gh. Butoiu, Al. Popovici, D. Moisescu, D. Şerban, T. Curt, Şt. Carabaş, G. Pistol, Gh. Ciurea, V. Mănăilă, B. Oprea. Ca antrenori au funcţionat: C. Stanciu, I. Troacă, M. Lengheriu, I. Bukossy, B. Marian, V. Mărdărescu, R. Cosmoc, C. Toma, E. Haşoti, B. Smărăndescu, T. Mihai, A. Botescu, V. Munteanu, P. Comăniţă, Al. Zaharescu, Gh. Ola, I. Oană, C. Rădulescu, Ion Gh. Ionescu, P. Moldoveanu, D. Antonescu, I. Constantinescu, C. Mareş, C. Tâlvescu, C. Gache, Gh. Constantin, Fl. Marin, Marin Ion, Gabriel Zahiu. Din rândurile conducătorilor au făcut parte: D. Ivan, Foti D. Foti, C. Tâlvescu, V. Păcuraru, N. Oglindă, T. Pilcă, P. Buduru, H. Gabaret, Paul Peniu, Gh. Bosânceanu, S. Mihăilescu, Marcel Lică. În palmaresul clubului se înscriu la loc de cinste 2 titluri decampioană a ţării la juniori în 1961-1962 şi 1962-1963, precum şi o finală în 1981-1982. Pe plan internaţional este menţionată calificarea echipei de seniori în finala Cupei Balcanice intercluburi, ediţia 1965-1966, când a pierdut dubla manşă, 3–3 şi 0–2 cu *Rapid* Bucureşti precum şi participarea la alte 2 ediţii ale acestui trofeu, 1966-1967 şi 1967-1968, când nu a obţinut rezultate notabile. În vara anului 2000, echipa a retrogradat în divizia B, revenind în anul 2001 în divizia A. După revenirea, în 2001, în divizia A *Farul* se menține în primul eșalon până la sfârșitul campionatului 2008-2009. În această perioadă antrenorul cel mai longeviv al *Farului* a fost Petre Grigoraș, îi mai amintim printre alți tehnicieni pe: Ion Marin (prezent și în conducerea clubului), Sorin Cârțu, Constantin Gache, sârbul Momčilo Vukotić, Viorel Hizo. Dintre conducătorii clubului îl amintim pe fostul președinte Jean Garabet și patronul Gheorghe Bosânceanu. De menționat două performanțe ale clubului constănțean: în 1995 câștigă o grupa din Cupa UEFA Intertoto, adversari fiind: FK *Becej* (Serbia și Muntenegru)*, Pogon Szczecin* (Polonia), *AS Cannes* (Iugoslavia), *Dnepr Mogilev* (Belarus), dar a fost eliminată în optimile de finală de *SC Heerenveen* (Olanda) precum și finala Cupei României din sezonul 2004-2005, pierdută cu 0-1 în fața lui *Dinamo* București. Dintre jucătorii "marinarilor" din ultimul deceniu merită a-i aminti pe Cristi Munteanu, G. Curcă, I. Barbu, V. Cristocea, I. Apostol, D. Todoran, L. Mihai, A. Zicu, I. Bădescu și M. Guriță. În 2009 echipa a retrogradat în eșalonul 2, fiind la un pas de desființare în 2010.

FOTBAL CLUB *FLACĂRA* RÂMNICU VÂLCEA. Înainte de al Doilea Război Mondial fotbalul vâlcean nu a fost prezent la nivel divizionar.

De abia în 1946 apare în eşalonul III echipa *Vâlceana,* urmaşa *Societăţii Sportive Vâlceana*, înfiinţată în 1924. În 1947, *Vâlceana* devine *CSM Vâlcea*. Urmează o perioadă de 7 ani în care Râmnicu Vâlcea nu este reprezentat în campionatele diviziionare. În 1956 este semnalată prezenţa în Divizia C a echipei *Flamura Roşie,* transformată în anul următor în *Unirea,* aceasta, la rândul ei, în 1958 în *Şantierul Govora*. După un alt an de pauză diviziionară (1959-1960), Râmnicu Vâlcea reintră în circuitul competiţional naţional direct în eşalonul secund, cu *Chimia*Govora, echipă a cărei denumire s-a modificat de câteva ori: *Unirea* Râmnicu Vâlcea (1962), *Oltul*(1966) şi *Chimia* Râmnicu Vâlcea (1967). Din anul 1960, echipa-fanion a oraşului participă la 10 ediţii de campionat Divizia B, ocupând locuri în a doua jumătate a clasamentului. A urmat un an în Divizia C şi revenirea în Divizia B, pentru ca în anul competiţional 1972-1973 să realizeze o mare performanţă, câştigarea CR, după o dublă finală cu *Constructorul* Galaţi (1–1 şi 3–0). Echipa condusă de antrenorul D. Anescu s-a alcătuit din lotul: Stana, Burlacu, Ciobanu, Pintilie, Petrică, Haidu, I. Ionescu, Şutru, Orovitz, Donose, Gojgaru, H. Popescu, Iordache, Tifirel. În 1974, *Chimia* (preşedinte N. Dinescu, antrenori Gh. Nuţescu, D. Anescu) promovează în prima divizie. În lot au mai apărut acum: Crăciunescu, Lepădatu, Enache, Kassai, Butaru, Borz, V. Ionescu, Cincă, Darie, Ghiţulescu, Peniu, Ustabacieff, C. Nicolae, Costache, Păunescu, Nuţescu, Moldoveanu, Toncu, E. Dumitriu II. În toamna anului 1973, *Chimia*a jucat în Cupa Cupelor, fiind eliminată din primul tur (2–2 şi 0–2) de *Glentoran* Belfast. După două succese notabile, în 1975, echipa retrogradează*î*n Divizia B, revenind în primul eşalon după trei ani, avându-l la conducerea tehnică pe antrenorul Marcel Pigulea. În continuare, 9 ediţii de campionat *Chimia* joacă*î*n prima divizie, din care retrogradează*î*n 1987. De aici înainte îi vom semnala prezenţa numai în eşalonul secund timp de 10 ani, până*î*n 1996, când a mai făcut un pas în jos, ajungând la nivelul eşalonului trei (din 1994 sub denumirea de *FC Vâlcea*). În 1999 revine în Divizia B sub denumirea FC *Flacăra Bere Alutus* Vâlcea, ieşind cu mari sacrificii din conul de umbră al fotbalului românesc. Preşedintele executiv: Constantin Chelcea; antrenor P. Ghigiu. În campionatul 2000-2001, sub denumirea de *FCM Vâlcea*, retrogradează*ş*i va activa în 2001-2002 în Divizia C.După 2002 fotbalul vâlcean este reprezentat în eșaloanele naționale de echipe noi. În 2002-2003 *Rarora* Râmnicu Vâlcea promovează în divizia B, dar nu rezistă decât un singur sezon, retrogradând. În 2004-2005 această echipă își schimbă denumirea în *CSM Râmnicu Vâlcea* repromovând imediat în divizia B. După 2005 *CSM Râmnicu Vâlcea*, care, după cum se vede, nu are o legatură directă cu fosta echipa *FCM Râmnicu Vâlcea*, este în permanență prezentă în liga a 2-a.

FOTBAL CLUB *FORESTA* FĂLTICENI. Începuturile echipei şi o mare parte din activitatea sa s-au desfăşurat la Fălticeni. Prezenţa unor formaţii care au activat pe plan local şi regional este semnalată încă din 1924. Dezvoltarea propriu-zisă a fotbalului fălticenean s-a realizat însă în perioada postbelică. Astfel, în campionatul anului 1956, o reprezentativă a oraşului, *Recolta*, fostă *Avântul*, se clasează pe primul loc în seria I a Diviziei C şi promovează în eşalonul secund, unde joacă 7 ani consecutiv (1957-1964), denumirea echipei schimbându-se în acest timp de două ori: *Energia* (1964-1974) şi *Foresta* din 1958. Au urmat apoi, nu mai puţin de 10 ani în Divizia C (1964-1974), după care echipa a revenit în Divizia B cu următorul lot de jucători: Boariu, Ckuci, Suman, Condurachi, Sacas, Lemnaru, Măciucă, Avasilicăi, Lontcovschi, Andrei, Tudorică, Georgescu, Filip, Pauleţ, Zanciu, Ivan, Ioniţă, Pavel, Jarcă, Ariton, Constantin, Diaconiţă, Dancu, Corbu, Struguţ, Bălan, Asavetei. Antrenor – Ego Munteanu. În această perioadă divizionară C, cu locuri de mijlocul clasamentului, *Foresta* a susţinut o finală de CR în anul 1966-1967, în care a întâlnit *Steaua*, câştigătoarea competiţiei. În Divizia B *Foresta* joacă numai un an (1974-1975), după care revine în Divizia C pentru a activa în alte 8 ediţii de campionat. În 1982-1983, echipa schimbându-şi denumirea în *Chimia*, tutelată fiind de întreprinderea cu acelaşi nume, promovează pentru a doua oară în Divizia B, cu antrenorul Marin Alexandru şi jucăto-

rii: Sasu, Parpalea, Antoniu, Buzdea, Vătafu, Sacs, Butnaru, Crainiciuc, Drugă, Corbu, Saghin, Pană, Mironeanu, Ioniţă, Gagiu, Croitoru, Andrei, Fieraru, Gheorgekis, Cozmaciuc. În Divizia B *Chimia* activează trei ani (1983-1986), apoi alţi trei ani (1986-1989) în Divizia C, revenind la numele de *Foresta* în 1988. După încă cinci ani în eşalonul secund (1989-1994), a urmat un an (1994-1995) în eşalonul al III-lea, revenirea în Divizia B (1995-1997) şi pentru prima oară, promovarea în Divizia A, la finele campionatului 1996-1997. Conducerea executivă a clubului: Eugen Huţu (preşedinte). Antrenori: Marin Barbu, ulterior Mircea Crăiniciuc. Lotul de jucători: Bontea, V. Dumitrescu, Robu, Bălan, Bernard, Ciobanu, M. Cristescu, Ghinea, Grosu, Ilucă, Şchiopu, Baicu, Ene, Ilieş, Maftei, Petrache, Szekely, Cioloca, Fannis, A. Gheorghe, Guriţă, Mihăilă. Din anul 1997, *Foresta* joacă la Suceava, fuzionând cu echipa *Bucovina*, locul acesteia fiind luat de *Foresta II*. După 2 ani (1997-1999), retrogradează, revine în Divizia A în anul 2000, mutându-se definitiv la Suceava. În 2000-2001 activează în Divizia A şi revine în anul următor în Divizia B.În sezonul 2001-2002, *Foresta* Fălticeni apare şi cu o a doua echipă, care activează în seria întâi a diviziei B.În 2003 echipa *Foresta* Fălticeni retrogradează în divizia C primind numele de *Şoimii Bucovina* Suceava, iar ulterior de *Cetatea* Suceava. Fosta echipă *Foresta* Fălticeni dispare.

FOTBAL CLUB GALAŢI. În cadrul măsurilor de reorganizare a fotbalului gălăţean, în decembrie 1970 a luat fiinţă Clubul de Fotbal Galaţi. Istoria sa, ce s-a dorit să învie faima *Gloriei CFR,* a început să se deruleze de la sfârşitul lui 1954, prin intrarea în arena divizionară a formaţiei *Dinamo* Galaţi, care a activat în campionatul 1955, apoi între 1958 şi 1961 în eşalonul secund. În anul competiţional 1961-1962, o reorganizare a fotbalului pe plan local duce la formarea Clubului Sportiv Orăşenesc (CSO) Galaţi, care la scurt timp devine *Siderurgistul.* Această echipă a adunat un număr de patru prezenţe în eşalonul al II-lea divizionar, 1961-1962, 1962-1963, 1964-1965, 1966-1967 şi alte două în prima divizie 1963-1964, 1965-1966, reuşind să se califice în finala CR în 1963 (1–6 cu *Petrolul* Ploieşti). La finele 1966-1967, *Siderurgistul*cedează locul în Divizia B, împreună cu jucătorii, echipei gălăţene *Politehnica*, preluând, în acelaşi timp, locul şi numele *Oţelului*, retrogradată în Divizia C. *Oţelul,* după un campionat în C şi alte 2 în B, dispare şi reapare, în 1970, sub numele de FC Galaţi. De acum înainte, echipa cu acest nume (din 1976, FCM Galaţi), evoluează pe scenadivizionară până în 1981. De 7 ori în B (1970-1974, 1975-1976, 1977-1979) şi de 4 ori în A (1974-1975, 1976-1977, 1979-1981). În continuare, din campionatul 1981-1982, FCM Galaţi reia denumirea *Siderurgistul,* iar după fuzionarea cu CSU Galaţi, în 1982-1983, se numeşte *Dunărea CSU* şi promovează în prima divizie, în 1983, unde nu stă decât un an, 1983-1984. Reintră în B, trei ani, între 1984-1987 şi retrogradează în C în vara anului 1987. La acest nivel este prezentă în 4 campionate, până în 1991, din 1988 sub numele de *Ştiinţa Navrom,* după care dispare din nomenclatorul divizionar, activitatea sa desfăşurându-se pe plan judeţean. Denumirea de FC Galaţi nu va mai apărea după 1981. În schimb, o vom reîntâlni cu numele de FC *Dunărea* din anul competiţional 1995-1996, în cel de-al II-lea eşalon divizionar. FCM *Dunărea* Galaţi, din campionatul 1996-1997, va activa sub denumirea de *Fotbal Club Municipal,* în Divizia B, seria I. Preşedinte: Ilie Hagioglu; antrenor: Ion Morohai. În biografia lui FC Galaţi se înscriu câteva nume de conducători valoroşi ca: dr. ing. L. Stoian, P. Caradinţ, ing. Grigore Buhancă şi de antrenori bine cotaţi (P. Moldoveanu, I. Unguroiu, C. Teaşcă, G. Tănase, Gh. Nuţescu, Gh. Constantin, M. Nedelcu, L. Antohi, M. Pigulea, D. Boieru, M. Olteanu).

FOTBAL CLUB *GLORIA* BISTRIŢA. A luat fiinţă în 1922. Dar înainte de cel de-al Doilea Război Mondial, oraşul Bistriţa a fost reprezentat, în Campionatul divizionar, de echipa *Ceramica,* în eşalonul secund, 1934-1935, apoi în C între 1936-1938. După război, echipa nr. 1 a oraşului apare sub denumirea de CS *Bistriţa,* care după o efemeră existenţă în Divizia C, 1946-1947, se pierde în anonimatul Campionatului regional. Abia în 1956 *Gloria*, fostă

la un moment dat *Progresul*, îşi face apariţia pe firmamentul divizionar, evoluând până în 1990, 7 ediţii de campionat în C şi 22 în B, având în această perioadă o comportare constant bună: 1957-1958, 1963-1966, 1968-1970, 1974-1975 în Divizia C, 1958-1961, 1970-1974, 1975-1990 în Divizia B. Se impune să menţionăm aportul profesional al unor tehnicieni valoroşi care au fost la cârma echipei, mai ales în anii participării în Divizia B ca: T. Popescu, Gh. Nuţescu, I. Savu, I. Nunweiller şi S. Niculescu, când *Gloria* s-a afirmat ca un veritabil *„arbitru"* al luptei pentru promovarea în prima divizie. Acest vis l-a realizat la sfârşitul anului competiţional 1989-1990, cu antrenorul Remus Vlad şi următorul lot de jucători: A. Nalaţi, Gh. Cristian, A. Simion, Dan Boeru, N. Ciocan, Gh. Roman, N. Soare, Costel Ilie, D. Pârvu, N. Manea, M. Popescu, A. Florea, D. Ifto-di, D. Zamfir, D. Moldovan, I. Şara, A. Marinescu, E. Voica, Val. Săsărman, M. Tanca, C. Haralambie. În eşalonul de elită al fotbalului nostru, sub conducerea unuia dintre cei mai buni conducători de club, Jean Pădureanu, *Gloria* s-a situat constant în prima jumătate a clasamentului, în 2 ediţii ocupând locul V (1990-1991 şi 1992-1993). În anul 1994, învingând în finală pe *Universitatea* Craiova, a câştigat CR, iar doi ani mai târziu, în 1994, s-a clasat din nou în finala competiţiei, fiind învinsă de *Steaua*. Pe plan internaţional şi-a făcut debutul în ediţia 1993-1994 a Cupei UEFA şi a mai participat la alte două ediţii ale CCC, 1994-1995 şi 1996-1997. Lipsa de experienţă nu i-a permis să urce în fazele superioare ale întrecerilor continentale, dar de fiecare dată a părăsit competiţiile învinsă onorabil. Bilanţul general internaţional: 3 ediţii de participare în cupele europene, 8 meciuri jucate, 3 victorii, 2 egaluri şi 3 înfrângeri. Golaveraj: 7–11. De remarcat faptul că ascensiunea echipei şi afirmarea ei pe planul performanţei s-au datorat unui colectiv de conducere deosebit de competent şi pasionat, din rândurile căruia merită să-i amintim pe: J. Pădureanu, V. Moga, I. Sucilea, Gh. Horoba, precum şi antrenorii Remus Vlad, Silviu Stănescu, C. Cârstea şi I. Balaur.Din anul 2001 clubul a primit denumirea de CF *Gloria 1922* Bistrița. După 2002 *Gloria* se menține în divizia A fără a obține performanțe deosebite, totuși numai menținerea continuă în primul eșalon al țării, începând cu anul 1990, constituie o performanță deosebită pentru clubul bistrițean și președintele său, Jean Pădureanu. În edițiile 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2007 a reprezentat România în Cupa UEFA Intertoto. Dintre jucătorii care au îmbrăcat culorile *Gloriei* Bistrița în acest deceniu îi amintim pe: portarul Câmpeanu, care a jucat până la 41 de ani, internaționalul Lucian Sânmărtean, capitanul Cristian Coroian (n. 1973, încă prezent pe teren în 2010), Laszlo Sepsi, iar ca antrenori pe Remus Vlad, Constantin Cârstea, Florin Halagian, Ioan Ovidiu Sabău.

FOTBAL CLUB *GLORIA* BUZĂU. Club municipal constituit în 1973. Istoria sa se poate urmări însă din anul înființării Diviziei C, în 1938, când întâlnim echipa *Avântul*(al cărei act de naştere datează dinainte de 1930) activând în anii competiţionali 1936-1937 şi 1937-1938 în Liga de Sud. După cel de al Doilea Război Mondial, *Avântul ICAR* evoluează în 1946-1947 în Divizia C, apoi *CFR*are două apariţii divizionare în 1947-1948 în Divizia B şi 1948-1949 în Divizia C, după care Buzăul nu mai este reprezentat, aproape un deceniu, la nivel divizionar. În 1958, apareîn Divizia C echipa *Victoria*, transferată de la Tecuci, care în vara anului 1959 promovează în eşalonul secund, unde nu rezistă decât un an. Urmează iar o pauză divizionară până în 1966, când Buzăul are o nouă echipă în eşalonul al III-lea, *Metalul*. În 1971, printr-o acţiune de reorganizare a fotbalului buzoian, ia fiinţă *Gloria* care, preluând o parte din jucătorii *Metalului* şi locul în Divizia C, reuşeşte în anul competiţional 1871-1972 să ocupe primul loc în serie şi după un baraj disputat la Ploieşti, să promoveze în Divizia B, antrenor fiind Petre Dragomir iar preşedinte al secţiei de fotbal, Ion Gheorghe. Începând din acest an competiţional (1971-1972), *Gloria* va avea un număr de 30 de prezenţe divizionare, dintre care: 2 în Divizia C, 23 în Divizia B şi 5 în Divizia A. Din 1974, *Gloria* a devenit club de fotbal, avându-l ca preşedinte de onoare pe ing. Nicolae Vasilescu, iar ca preşedinte activ pe prof. Radu Oprea. La finele anului 1977-1978 clubul promovează, pentru prima

oară, în Divizia A, cu antrenorul Ion Gh. Ionescu şi următorul lot de jucători: Cristian, Enache, Ghizdeanu, Nan, Neculce, Negoescu, Nicolae, Nicolescu, Oprişan, Petrache, Radu, Ruse, Simion, Stan, Stelian, Toma, Tulpan, Vlad. Prima prezenţă în Divizia A este de numai două campionate. Cea de a doua s-a situat între anii 1984-1987. Promovarea a avut loc la finele campionatului 1983-1984, echipa fiind condusă de antrenorii Nicolae Lupescu şi Ion Ioniţă, iar lotul de jucători fiind următorul: Cristian, Lazăr, Comănescu, Tică, Dumitru, Stănciulescu, Mircea, Prodan, Şumulanschi, Zahiu, Andriesei, Cramer, Năstase, Bratosin, Petrache, Ciobanu, Balaur, Ghizdeanu, Niţă, Radu, Stanciu. De menţionat că în campionatul 1984-1985, *Gloria* a înregistrat cea mai bună performanţă din istoria sa, locul V în Divizia A. La finele anului competiţional 1986-1987, clubul ocupând locul XVII în clasament, a retrogradat în Divizia B, de unde, cu toate încercările, nu a mai reuşit să revină în primul eşalon. Au urmat alte 13 ediţii de campionat în Divizia B, după care, situată pe locul XVIII în eşalonul doi, *Gloria* retrogradează în Divizia C.Revine în divizia B în 2002-2003, când obține un merituos loc secund în clasament și se menține, uneori cu emoții până la sfârșitul sezonului 2006-2007 când promovează în divizia A, avându-i ca antrenori pe Viorel Ion (în același timp și jucător) și Ilie Stan. Două sezoane 2007-2008 și 2008-2009 joacă pe prima scena după care revine în eșalonul secund.

FOTBAL CLUB *INTER* SIBIU. Clubul de fotbal a luat fiinţă în 1986. Din 1974 funcţiona la Sibiu o echipă de fotbal cu aceeaşi denumire (*Inter*), care timp de cinci ani, 1974-1979, a activat în eşalonul al III-lea divizionar. La sfârşitul campionatului 1978-1979, echipa a retrogradat în campionatul judeţului Sibiu, revenind după 3 ani, în fosta Divizie C. Au urmat patru ediţii de campionat, 1982-1986, la acelaşi nivel competiţional, după care, ocupând locul I în seria a XI-a divizionară C, promovează în eşalonul secund. Aici, *Inter* a jucat doar două campionate şi în vara lui 1988 face pasul cel mare în Divizia A, unde rezistă timp de opt ani, revenind după ediţia de campionat 1995-1996 în cel de al II-lea eşalon. Bilanţul divizionar al echipei se prezintă astfel: 9 prezenţe în liga a 3-a, alte 6 în liga a 2-a şi 8 în Divizia A. În total 23 de participări în campionatele divizionare, ultima ediţie fiind 1999-2000. Conducătorii clubului în această perioadă au fost G. Leicu, M. Dancu, ambii în funcţia de preşedinte. Lotul echipei, care în 1988 a urcat pe scena primei divizii, avea următoarea componenţă: N. Alexa. M. Vasile, C. Radu, L. Cotora, N. Laurenţiu, Al. Boar, I. Ene, I. Dobrotă, B. Popescu, M. Majearu, M. Stănescu, V. Jurcă, Gh. Şoarece, L. Ciobanu, C. Zamfir, M. Radu, R. Caşuba, A. Văsâi. Printre antrenorii echipei, care i-au asigurat o bună comportare, se înscriu numele unor profesionişti valoroşi, ca: C. Ardeleanu, V. Hizo, J. Gavrilă, Şt. Coidum, P. Purima, S. Stănescu, Gh. Ţurlea, C. Ţălnăr. Cea mai bună poziţie ocupată în clasamentul primei divizii a fost locul IV în ediţia 1990-1991. Performanţa majoră a echipei a fost câştigarea Cupei Balcanice intercluburi, ediţia 1991-1992. Lotul din ultimul an al prezenţei în primul eşalon avea următoarea alcătuire: A. Blid, Fl. Cotora, A. Holon, M. Baciu, L. Cotora, V. Glăvan, N. Moldovan, I. Tâlvan, D. Tărchilă, I. Demian, R. Kilin, C. Lazăr, M. Mărgărit, Fl. Pogăcean, C. Szeghedi, M. Szeghedi, C. Caşolţan, R. Toboşaru, A. Văsâi. Reculul competiţional al echipei s-a datorat şi pierderii unor fotbalişti de valoare precum: Z. Ritli, M. Stănescu, O. Maier, D. Zotincă, Radu Niculescu, C. Popa, L. Luca. Retrogradarea în eşalonul secund în 1996, a accentuat şi mai mult procesul de involuţie al echipei şi chiar de descompunere, în condiţiile unei masive migraţii a jucătorilor şi a unui insuficient suport financiar. De altfel, în ediţia de campionat 2000-2001, după etapa a 14-a a turului, în toamna anului 2000, echipa sub numele de FCM Sibiu s-a retras din campionat.

FOTBAL CLUB *LUCEAFĂRUL* BUCUREŞTI. Club de fotbal, unitate sportivă de performanţă cu caracter naţional, specializată în formarea schimbului de mâine pentru nevoile echipelor reprezentative. A luat fiinţă pe lângă FRF la data de 11 august 1978, prin hotărârea Biroului Executiv al CNEFS nr. 1 054. Întreaga activitate era prevăzută să se desfă-

şoare în cadrul Liceului Industrial *Electroaparataj* din Bucureşti, care asigura: şcolarizarea elevilor selecţionaţi şi legitimaţi la acest club, internat, masă şi spaţiu corespunzător pentru pregătirea teoretică şi practică a sportivilor elevi. Obiectivele prioritare ale FC *Luceafărul* au fost: selecţionarea permanentă a celor mai talentaţi copii şi juniori din întreaga ţară, pregătirea la un nivel superior a echipelor naţionale de juniori în vederea participării lor la competiţiile oficiale internaţionale, îndrumarea celor mai talentate elemente către echipele fruntaşe din primul eşalon, experimentarea metodelor moderne de instruire în vederea generalizării lor la unităţile care lucrează cu copiii şi juniorii. Ideea generoasă de centralizare a tinerelor talente şi de pregătire a lor în mod organizat la nivel naţional, experinţa *Luceafărul*, a însemnat o mare reuşită, ea fiind de altfel la baza marilor performanţe realizate de fotbalul românesc în perioada anilor 1981-1996 şi anume: cucerirea medaliei de bronz la CM de juniori din 1981, calificările echipei naţionale la turneele finale ale CE din Franţa 1984, CM din Italia 1990, CM din SUA 1994 şi CE din Anglia 1996, Franţa 1998 şi Belgia – Olanda 2000. De asemenea, trebuie menţionate şi performanţele în cadrul competiţiilor continentale de club obţinute de *Dinamo*, *Universitatea* Craiova şi mai ales *Steaua,* câştigătoarea CCE în 1986 şi a Super Cupei Europei, în 1987. Printre numele cele mai reprezentative din producţia *Luceafărul* se numără: Rednic, Balint, Gabor, Hagi, Geolgău, Belodedici, Lăcătuş, Mateuţ, Stângaciu, Muznai, Săndoi, Prunea, Tene, Iovan, Tătăran, Sertov, Dan Petrescu, Sabău, Gică Popescu, Badea, N. Zamfir, D. Timofte, Kadar, C. Pană, Dorinel Munteanu, Selymes, I. Lupescu, Pojar, Răducioiu, Pârvu, Hanganu, Ilie Dumitrescu, Mihali, Bogdan Bucur, Stănici, Văsâi, Bejenaru – de fapt, tot ce a avut fotbalul nostru mai bun pe parcursul unui deceniu şi jumătate. Merită să fie menţionate, de asemenea, şi numele antrenorilor care s-au ocupat de pregătirea juniorilor tricolori şi de promovarea lor pe treptele cele mai înalte ale performanţei. Printre aceştia: Mircea Rădulescu, Ion Nunweiller II, Constantin Ardeleanu, Costică Toma, Marcel Pigulea, Aurel Mândoiu, Constantin Tâlvescu, Iosif Varga, Gheorghe Ola, Gheorghe Ene, Nicolae Belizna, Dumitru Lică, Valentin Gugiu şi Gh. Manga, precum şi dr. Eugen Cristea, prof. Dan Ionescu, Florea Tănăsescu. Desfiinţat în mod abuziv, de către conducerea CNEFS printr-o hotărâre din toamna anului 1984, FC *Luceafărul* a continuat să funcţioneze până în toamna 1986, când au luat fiinţă centrele olimpice de fotbal, o variantă mai puţin convingătoare a ideii de concentrare a tinerelor talente.

FOTBAL CLUB *MUNICIPAL* BACĂU. A luat fiinţă în februarie 1950, sub denumirea de *Dinamo* şi a activat în Campionatul orăşenesc. Printre membrii fondatori se numără Al. Neagu şi B. Teodorescu, acesta devenind primul preşedinte al clubului. În 1952, echipa câştigă Campionatul regional şi, după un baraj de calificare, promovează în eşalonul II divizionar. Printre realizatorii acestei performanţe au fost: Şt. Birăiescu, C. Cârnaru, I. Magheţ, Şt. Coidum, L. Ivanenco, D. Chiriţă, Em. Weber, Gh. Oprea, I. Creţea, C. Matei, M. Dinu. Începând din acest an al primei participări divizionare, 1953, şi până în 2002, echipa a adunat 49 de prezenţe în primele două eşaloane astfel: 11 în liga secundă în 1953-1955, 1957-1958, 1963-1967, 1974-1975, 1993-1995 şi 38 în Divizia A în 1956, 1958-1963, 1967-1974, 1975-1990, 1990-1993, 1995-2002. Din echipa celei dintâi promovări în Divizia A, la finele anului 1955, făceau parte: I. Varga, Em. Weber, D. Chiriţă, C. Matei, C. Cârnaru, L. Ivanenco, N. Oaidă, I. Sârbu, D. Lemnrău, I. Creţea, V. Stancu, Z. David, acestora adăugându-li-se pe parcurs: V. Giosanu, Gh. Lupeş, M. Cicerone, V. Alexandru, Gh. Dărăban, Matei Gram şi Th. Hulea. De remarcat este faptul că, după ce a retrogradat la sfârşitul anului 1956 în eşalonul secund (în anul următor, 1957-1958, a ocupat doar locul II în Divizia B), Bacăul va avea, totuşi, începând din ediţia 1958-1959, o echipă în prima divizie, prin transferul formaţiei *Dinamo* Cluj în oraşul de pe Bistriţa, cu majoritatea efectivului de jucători: C. Faur, N. Petca, I. Lazăr, Fl. Anghel, I. Ţârcovnicu, N. Vătafu, N. Ujvary, C. Filip, M. Cicerone, Gh. Asan, H. Eftimie, A. Publik, Gh. Drăgoi, C. Rădu-

lescu. Echipă în general, de mijlocul clasamentului primei divizii şi cu câteva reculuri competiţionale în perioadele 1963-1967 şi 1974-1975, când a activat în Divizia B, a beneficiat totuşi în acest timp de o serie de jucători valoroşi, printre care: Ar. Ghiţă, I. Ursachi, Z. Nagel, N. Zaharia, M. Kiss, V. Panaite, S. Naumcef, Gh. Cernat, M. Nedelcu, S. Duţan, N. Vătafu, Val. Marinescu, I. Boroş, P. Băluţă, Em. Dembrovschi, M. Rugiubei, Al. Comănescu, V. Volmer, Gh. Ene II, D. Ene, L. Nunweiller, L. Velicu, C. David, I. Catargiu, Gh. Sinăuceanu. În deceniul al nouălea, cu o puternică infuzie de tineri jucători formaţi în cadrul Liceului de Fotbal Bacău, sub îndrumarea antrenorului C. Anghelache şi a directorului acestei instituţii, N. Varodin, echipa băcăoană s-a menţinut la un nivel bun de reprezentare pe plan naţional, din rândurile jucătorilor cu o prestaţie valoroasă remarcându-se: I. Mangeac, Gh. Popa, Gh. Voinea, Gh. Andreieş, C. Arteni, M. Cărpuci, C. Solomon, I. Solomon, C. Eli-sei, Gh. Penoff, Fl. Lunca, Fl. Andronic, F. Adolf, L. Avădanei, V. Soşu, Gh. Viscreanu, Tănase,V. Şoiman, V. Chitaru, C. Mihuţ, M. Pană, P. Băluţă, N. Florea, I. Munteanu, T. Botez, D. Priteanu. Din anul înfiinţării, 1950, *Dinamo* Bacău şi-a schimbat numele de 5 ori, în: Sport Club (1970-1971), FC Bacău (Constar) 1990 – s-a constituit prin separarea de SC Bacău (preşedinte Dorin Arădăvoaice), FC *Selena* (1992), AS Bacău (1955) şi de la 1 ianuarie 1997, FCM Bacău. Iată şi lotul de jucători al celei mai recente formaţii: C. Fâşic, D. Scânteie, S. Condurache, G. Căpuşă, V. Jercălău, M. Gireadă, N. Alexa, V. Burgă, Fl. Ionescu, N. Haidău, G. Fulga, I. Skala, Al. Skala, Gh. Burleanu, Fl. Motroc, Cr. Ciocoiu, C. Cristescu, L. Goian, R. Ghioane, I. Profir, N. Răducan, V. Păvăluţă. Conducerea tehnică, din anii de început până în pragul a unei jumătăţi de secol de existenţă, a fost asigurată de antrenori cu o remarcabilă capacitate profesională: Fl. Ambru, C. Teaşcă, G. Nicolae, A. Sepci, V. Mărdărescu, C. Rădulescu, D. N. Nicuşor, M. Nedelcu, Tr. Ionescu, Gh. Constantin, A. Niculescu, N. Vătafu, Gr. Sichitiu, V. Soşu, I. Munteanu, D. Chiriţă, V. Panaite, M. Pană, C. Orac, Sorin Avram, Costică Ştefănescu, Florin Halagian, Gh. Poenaru. În conducerea clubului s-au aflat personalităţi de frunte ale vieţii sportive şi sociale pe plan local, precum: Rolli Stratulat, C. Costinescu, I. Rus, M. Ciubotaru, D. Pravăţ, D. Sechelariu, N. Păduraru, I. Creţu. În arena internaţională, echipa din Bacău a avut o prezenţă în CET, ediţia 1967-1970, când a jucat 8 meciuri şi a obţinut patru victorii, două remize, suferind două eşecuri şi a reuşit frumoasa performanţă de a se califica până în sferturile de finală ale prestigioasei competiţii continentale. În 1991-1992 în CCC, a fost eliminată, din primul tur, cu două înfrângeri din partea echipei germane Werder Bremer. Revenind la palmaresul intern, se impune să menţionăm succesele echipei de juniori, campioană naţională în 1976-1977 (antrenor D. Chiriţă) şi al echipei de tineret-rezerve antrenată de S. Avram, câştigătoare a titlului naţional în 1981-1982. Din 1995 este club profesionist, iar din campionatul 1996-1997 club de fotbal. Preşedinte de onoare – Dumitru Sechelariu, preşedinte executiv – Gh. Chivorchian. La sfârșitul sezonului 2000-2001 termina divizia 1 pe locul al 14-lea, fiind nevoită să dispute un baraj de menținere în prima divizie cu locul 2 din seria 1 a diviziei B, *Farul* Constanța. Deși pierde la loviturile de departajare acest baraj cu *Farul* Constanța, *FCM Bacău* ramane totuși în prima divizie achiziționându-și locul de la cealaltă câștigătoare a barajului, *FC Baia Mare*. La capătul sezonului 2005-2006 *FCM Bacău* retrogradează în liga a 2-a. A urmat o stare de nesiguranță în conducerea clubului reflectată negativ în performanțele echipei care la sfârșitul sezonului 2009-2010 a retrogradat în Liga a 3-a.

FOTBAL CLUB *NAŢIONAL* BUCUREŞTI. Club relativ tânăr din punct de vedere organizatoric, cu formula adoptată în vara anului 1994, echipa fiind componentă a primului eşalon divizionar. Director general C. Dinu, antrenor principal I. Dumitru. Ulterior, conducerea clubului a fost preluată de Gino Iorgulescu, ca preşedinte, şi de J. Grama, director sportiv, antrenor fiind M. Bondrea, schimbat cu Fl. Halagian. Istoria echipei şi a clubului din care s-a desprins în 1994 este de nu mai puţin de 50 de ani, denumirile purtate succesiv au fost: *Socec Lafayette*, 1944, *Grafica Monetăria Statului*,

1948, „Spartac", 1950, *Progresul Finanţe Bănci*, 1954, „Progresul", 1956, *Progresul Vulcan*, 1977-1978, „Progresul", 1987-1988, *Progresul Voinţa*, 1988-1989, *Progresul Energia*, 1988-1989, *Progresul*, 1989-1990, FC *Naţional*, 1994. În perioada dinainte de a fi club de fotbal, echipa cu sediul înstr. dr. Staicovici a participat la 55 de ediţii de campionat,dintre care 2 de Divizia C, 1988-1990, 26 în Divizia B, 1946-1954, 1965-1966, 1969-1970, 1971-1976, 1977-1980, 1982-1988, 1990-1992 şi 27 în DiviziaA, 1955-1956, 1966-1969, 1970-1971, 1976-1977, 1980-1982, 1992-2002. Performanţele realizate în perioada 1944-1994 au fost: câştigarea CR ediţia 1959-1960, finalistă a CR în 1957-1958, clasarea de trei ori pe locul II în clasamentul primei divizii în 1955, 1961 şi 1962, cucerirea titlului de campioană naţională cu echipa de juniori în 1954. Pe plan internaţional a participat la CCC, ediţia 1960-1961, obţinând în două jocuri un egal şi o înfrângere, golaveraj 1-2. La cârma echipei au funcţionat o serie de antrenori reputaţi, cum au fost: G. Nicolae, I.Lupaş, C. Drăguşin, P. Moldoveanu, V. Stănculescu, F. Ştirbei, V. Mateianu, P. Gavrilă, P. Popescu. Din rândurile jucătorilor, mulţi dintre ei internaţionali, sunt de remarcat: Gh. Cosma, P. Bratu, V. Soare, Ov. Maior, Al. Ciocea, Fl. Ştirbei, I. Ţârcovnicu, E. Banciu, M. Cruţiu, T. Ozon, C. Dinulescu, M. Smărăndescu, Fr. Kolossi, V. Blujdea, P. Moldoveanu, A. Măndoiu, A. Constantinescu, I. Constantinescu, V. Mafteuţă, N. Oaidă, Unguroiu, V. Mateianu, D. Babol, Th. Grama, M. Andrei, N. Neacşu, D. Georgescu, G. Raksi, C. Pavlovici, C. Matei, A. Beldeanu, Giron, M. Iatan, N. Dumitriu II, Tevi, I. Apostol, V. Marica, C. Iordache, M. Dragnea, Gr. Bora, Ed. Bartales, C. Dumitriu IV, Gh. Filipescu, Gh. Dragu, I. Sandu. În mod deosebit s-a remarcat activitatea centrului de copii şi juniori, una dintre cele mai productive pepiniere din fotbalul nostru, având ca antrenori doi pedagogi de mare valoare profesională, I. Kluge şi N. Gorgorin. Odată cu transformarea în club de fotbal, în 1994, echipa a activat numai în primul eşalon divizionar cu bune rezultate. Stadionul din str. dr. Staicovici a fost reamenajat, adăugându-i-se şi instalaţia de nocturnă. Participând la Cupa UEFA, ediţia 1996-1997, echipa a susţinut 6 jocuri, dintre care 2 s-au încheiat cu victorii, 3 au fost remize şi 1 meci pierdut, golaveraj general 4-3. A mai jucat apoi încă o ediţie în Cupa Cupelor susţinând 4 partide în care a obţinut 2 victorii şi a înregistrat 2 eşecuri. A mai participat la Cupa UEFA in sezonul 2002-2003. Bilanţul general al participării în cupele europene (*Progresul* - FC „Naţional"): 4 ediţii - 18 meciuri, 6 victorii, 5 remize, 7 înfrângeri, golaveraj 23:17. Lotul FC *Naţional*, antrenat de Fl. Halagian, cuprindea în campionatul 1996-1997 următorii jucători: R. Lucescu, Pap Deac, T. Petre, G. Vochin, G. Răduţă, C. Necula, I. Ciobotariu, P. Marian, D. Moisescu, C. Liţă, I. Potocianu, R. Ganea, Cr. Vasc, M. Savu, Ad. Pigulea, R. Niculescu, M. Dună, I. Sburlea, Cr. Sava, Cr. Albeanu, Cr. Zegrean. În anul competiţional 1999-2000, preşedintele clubului era Gino Iorgulescu, antrenor Mihai Stoichiţă, urmat de Marius Lăcătuş şi apoi de Cosmin Olăroiu. În ediţia de campionat 2001-2002, FC *Naţional* a terminat pe locul II, după o luptă până în ultima etapă cu *Dinamo* București. Sezonul următor, 2002-2003, termină pe locul 7, sezonul 2004-2005 pe locul 4, sezonul 2005-2006 pe locul 6, sezonul 2006-2007 pe locul 16 și retrogradează în divizia secundă, iar în sezonul 2007-2008 își reia numele de *Progresul* și termină numai pe locul 11 în divizia B. Sezonul 2008-2009 avea să fie ultimul de existență al *Progresului*, în aprilie 2009, după 22 de etape echipa se retrage urmând ca în același an clubul să fie declarat în stare de faliment. Astfel se încheie istoria unuia din cele mai frumoase cluburi ale României. În perioada deceniului 2000-2009 FC *National* i-a avut ca antrenori pe Marius Lăcătuș, Cosmin Olăroiu, italienii Walter Zenga, Roberto Landi, Cristiano Bergodi, apoi pe Sorin Cârțu, Ion Vlădoiu, Marin Dună, iar ca jucători îi amintim pe portarul Argeș Vintilă, Marius Popa, Răzvan Lucescu, fundașii Adrian Matei, Corneliu Papură, Petre Marin, Flavius Moldovan, Cristian Săpunaru, mijlocașii Ovidiu Herea, Ovidiu Petre, Gigel Coman, Gabi Popescu, Gheorghe Caramarin, atacanții Radu Niculescu, Marian Savu, Sabin Ilie, Slaviša Mitrovic, Sergiu Radu.

FOTBAL CLUB ONEŞTI. Grupare sportivă fondată în 1954 sub numele de *Energia*. La început a activat în Campionatul municipal şi judeţean. În 1963 apare în Divizia C cu numele de *Chimia*, în 1971 s-a numit *Trotuşul*, apoi în 1974-1975, *CAROM*. Promovează în Divizia B, în locul *Ştiinţei Bacău*, cunoscută sub numele de CSM *Borzeşti.* În 1973 apare în Divizia C echipa *Energia*, care va rezista în acest eşalon până în 1984. Un an în acest interval (1979-1980) a fost şi divizionară B,promovată atunci cu probleme, după ce FRF a aprobat un rezultat dubios (11–0 cu *Oituz*Târgu Ocna), prin care a depăşit la golaveraj principala contracandidată, *Letea* Bacău. Ascensiunea echipei din aceastăperioadă s-a realizat sub conducerea antrenorului Gore Dumitrescu, preşedintele asociaţiei fiind Vasile Grecescu, iar preşedintele secţiei de fotbal, Constantin Rusanovschi.În 1987 (după ce în 1984 a retrogradat şi din Divizia C) reapare în al treilea eşalon sub numele de *MECOM* Oneşti, *„înghiţind"* între timp şi asociaţia *Motorul*. În 1991-1992 numele grupării s-a schimbat din nou; clasându-se pe locul II în seria sa, a susţinut un baraj cu *Flacăra* Moreni în urma căruia, după şase ani, a revenit în Divizia B. Aici, şi-a schimbat încă o dată numele în FC Oneşti, iar la finele anului 1997-1998, în premieră, a promovat în Divizia A în urma unui meci de baraj. Antrenorul acestei frumoase performanţe, Teodor Steţ, ajutat de Emil Vlăduţ şi Emil Cobuz, a folosit următorul lot de jucători: Florin, Mandric, Achim, Artimon, Nechifor, Dumitriu, Jercălău, Masati, Moldoveanu, Goiceanu, Chebac, I. Gorga, Fl. Munteanu, I. Pârvu, Eugen Popescu, Urâtu, Bândar, Bârsan, Decu, Diţu, Irza, D. Oprea, Velicioiu. . Această ascensiune extraordinară s-a datorat în primul rând unui singur om, Nicolae Puiu, preşedintele clubului, care a investit o mare parte din bani în echipă, reuşind să reziste doi ani competiţionali pe prima scenă divizionară, ocupând în 1998-1999 locul XIV, apoi locul XVI în campionatul 1999-2000, retrogradând în eşalonul secund.

FC (FOTBAL CLUB) *OŢELUL* GALAŢI. În istoria fotbalului gălăţean apar sub această denumiremai multe colective sportive. Primul este *Metalosport*, care a luat fiinţă în 1935, iar cea dintâi prezenţă a sa pe scena divizionară se înregistrează în Divizia C, 1937-1938, ocupând locul V în seria a II-a a Ligii de Sud. După război, apare în al III-lea eşalon,în ediţiile 1946-1947 şi 1948-1949. Desfiinţarea DivizieiC face ca echipa să activeze, în continuare, în campionatul regional. Revenirea în C are loc în campionatul1963-1964, dar după încă 2 ani, în 1966, retrogradează iar în campionatul regional. În 1966 are loc o acţiune de reorganizare a fotbalului gălăţean, în urma căreia *Siderurgistul*, echipa nr. 1 a oraşului, evoluează în Divizia B – *Oţelul* - formaţie constituită în 1964, care reprezintă Combinatul Siderurgic Galaţi - avându-l ca preşedinte al asociaţiei pe Radu Arvinte - preia locul în campionat şi efectivul de jucători de la *Ştiinţa*. La sfârşitul anului 1966-1967, *Oţelul* retrogradează în C, iar încampionatul următor, 1967-1968, *Siderurgistul* cedează, la rândul său, locul în eşalonul secund *Politehnicii*, devenită principala echipă a oraşului. *Oţelul* câştigă seria de Est a Diviziei C şi promovează în B, unde evoluează două ediţii de campionat,1968-1970. În decembrie 1970, are loc o nouă reorganizarea fotbalului din Galaţi. Astfel, *Oţelul*- devine FC Galaţi, iar o parte din jucătorii săi trec la divizionara C, *Dacia*, unde vor activa până în 1972. Practic, între anii 1970-1972, Oţelul nu a existat. În 1972, CS *Oţelul* reapare luând locul *Daciei* Galaţi şi în 1973, în vară, promovează în Divizia B.Doi ani numai, 1973-1975, după care revine în al treilea eşalon. În campionatul 1975-1976 are loc transferul echipei *Constructorul* Galaţi la Tecuci, unde activează în Divizia B, sub numele de *Victoria*. După 1975, *Oţelul* nu mai apare însă pe scena divizionară. În campionatul 1976-1977 revine, după o absenţă de 10 ani, echipa Laminorului de Tablă, *Metalosport* Galaţi, strămoşul *Oţelului*, după numai un an în C (1977-1978) retrogradează în campionatul judeţean. În campionatul 1977-1978 reapare în Divizia C echipa Combinatului Siderurgic Galaţi. După trei ani, în 1981 ea reuşeşte să promoveze în B,cu antrenorul P. Moţoc, din conducere făcând parte Florea Plugarie, preşedinte, Victor Vasilache, vicepreşedinte şi C. Gazea, preşedintele secţiei de fotbal. În anul competiţional 1981-1982, *Oţelul* se transferă

la Tecuci şi ia numele de *Victoria*. Echipa nurezistă decât un an în B şi retrogradează în C. Între timp, cealaltă reprezentantă a siderurgiei gălăţene, *Metalosport*, revine din campionatul judeţean în Divizia C, în 1978, retrogradează în 1979, reapare în 1981 şi, din vara anului 1982, promovează cu antrenorul T. Ivănescu în eşalonul secund, după care îşi schimbă numele în *Oţelul*. De acum, pe parcursula 12 ediţii de campionat activează în prima divizie, între anii 1986-1989 şi 1991-2010. Cea mai bună performanţă internă a fost locul IV în campionatul 1987-1988 şi acelaşi loc în 1996-1997 şi 1997-1998. În anii 1989-1991 a jucat în Divizia B. Pe plan internaţional, a evoluat cinci ediţii în cupa UEFA, cu 14 meciuri jucate, 5 victorii, 3 egaluri şi 6 înfrângeri. Golaveraj general: 18-21. De-a lungul anilor, din conducerea clubului au făcut parte V. Vasilache, I. Veştemeanu, I. Ionică, M. Stoica, M. Stan. Ca antrenori au funcţionat: C. Rădulescu, I. Sdrobiş, I. Moldovanu, Cornel Dinu, A. Ţicleanu, V. Simionaş, D. Dumitriu III, Ilie Dumitrescu, M. Lăcătuş, Sorin Cârtu, A. Șunda Mihai Stoichiță, P. Grigoraș, Dorinel Munteanu. Printre cei mai valoroşi jucători s-au numărat: M. Stan, Anghelinei, Lala Burcea, C. Vaişovici, H. Antohi, Al. State, I. Gigi, I. Chebac, R. Caşuba, V. Ioan, V.Tănase, Vali Ştefan, I. Profir, Sg. Costin, Jelev, G. Paraschiv, Giurgiu, M. Baciu, I. Apostol, Semeghin, Janos Szekely, Bourceanu, E. Jula.

FOTBAL CLUB *PETROLUL* PLOIEȘTI. Clubul a rezultat prin transferul echipei *Flacăra* (fostă *Juventus*), în august 1952, la Ploieşti. La sfârşitul aceluiaşi an, echipa retrogradează în Divizia B, dar ajunge în finala CR, fiind învinsă de *CCA*. În următorul an, echipa revine în primul eşalon sub conducerea antrenorilor I. Oană şi Fl. Fătu, lotul de bază având următoarea componentă: Ad. Marosi, Şt. Roman, G. Petrescu, N. Topşa, R. Cosmoc, C. Garbelotti, P. Peretz, Şt. Bădin, I. Gârleanu, T. Popescu, E. Iordache, N. Anatol, I. Truică, Gh. Botescu, E. Avasilichioaei, Fl. Marinescu, C. Motronea. Din 1952, *Petrolul* (iniţial cu numele de *Flacăra*, apoi *Energia* din 1957 şi *Petrolul* din 1958) a câştigat de 3 ori titlul de Campioană naţională în 1957-1958, 1958-1959 şi 1965-1966 şi CR în 1963 ;i 1995. La primele două ediţii, antrenorii I. Oană şi Fl. Fătu au folosit în formaţie jucătorii: V. Sfetcu, Gh. Pahonţu, N. Marinescu, N. Topşa, I. Neacşu, Al. Fronea, I. Zaharia, C. Tabarcea, M. Dridea, Gh. Dumitrescu, P. Babone, P. Bădulescu. În a treia ediţie, antrenori au fost I. Oană, C. Cernăianu, N. Marinescu, iar echipa avea următoarea alcătuire: M. Ionescu, Gh. Pahonţu, Al. Boc, Gh. Florea, M. Mocanu, Ed. Iuhasz, P. Dragomir, C. Moldoveanu, Al. Badea, M. Dridea. În aceeaşi perioadă, *Petrolul* cucereşte prima dată CR, 1962-1963, cu Sfetcu, Gh. Pahonţu, D. Nicolae, Gh. Florea, N. Ivan, Marin Marcel, Badea, D. Munteanu, M. Dridea, A. Munteanu, C. Moldoveanu. În cadrul clubului, o atenţie deosebită s-a acordat activităţii cu juniorii şi copiii. Sub denumirea de *Flacăra*, încă din perioada anterioară transferului la Ploieşti, se înscriu 2 titluri naţionale de juniori, în 1949 şi 1952, precum şi participarea la 3 finale în acelaşi eşalon, în 1956, 1971, 1977. Să mai adăugăm şi titlul naţional cucerit cu echipa de tineret, antrenor A. Marosi, în 1973. Pe plan internaţional, *Petrolul* a participat la trei ediţii ale CCE, 1958-1959, 1959-1960, 1966-1967, cu linia de clasament: 8 meciuri, 2 victorii, 1 egal, 5 înfrângeri, golaveraj 8:15. În CCC a avut 2 participări, 1963-1964, 1995-1996 cu linia de clasament: 6-2-2-2-şi 4:7. În Cupa UEFA, *Petrolul* a participat de 4 ori: 1962-1963, 1964-1965, 1966-1967, 1990-1991, având linia de clasament: 15-9-0-6 (14:15). Bilanţul general: 9 ediţii cu 29 de jocuri din care 13 victorii, 3 egale şi 13 eşecuri, golaveraj: 26-37. În anul competiţional 1994-1995, clubul a câştigat pentru a doua oară CR, învingând în finală pe *Rapid*. Antrenorul I. Marin a folosit în formaţie pe: Şt. Preda, D. Chiriţă, I. Baştină, Gh. Bălăceanu, Val. Răchită, Gh. Leahu, M. Grama, O. Grigore, M. Abăluţă, M. Parlog, D. Zafiris, I. Andreicuţi, Gr. Zmoleanu. În cele peste 5 decenii de existenţă ploieşteană, *Petrolul* a dat fotbalului românesc o serie de elemente de valoare, cum au fost: M. Dridea, Gh. Pahonţu, M. Ionescu, M. Mocanu, N. Marinescu, N. Topşa, I. Zaharia, I. Neacşu, V. Sfetcu, Al. Fronea, C. Tabarcea, Gh. Florea, Al. Badea, Fl. Voinea, Gh. Grozea, D. Nicolae, Al. Boc, Gh. Dumitrescu, N.

Ionescu, D. Crângaşu, O. Grigore, Gh. Liliac, A. Panait, Gh. Greaca, V. Răchită, O. Dincuţă, V. Angelescu, C. Oprişan, P. Butufei, Gh. Simaciu. Un aport important la afirmarea echipei le-a revenit antrenorilor I. Oană, aflat timp de două decenii la conducerea tehnică, C. Cernăianu, V. Stănescu, Fl. Fătu, V. Mateianu, M. Dridea, C. Moldoveanu, C. Oprişan, Marin Ion, Victor Roşca, medicului V. Cristea, precum şi conducătorilor: Th. Constantinescu, N. Pintilie, Gh. Urich, D. Iorga, M. Dridea, I. Minea, G. Marinescu, E. Trestioreanu, G. Morava, J. Stanbolgiu, N. Brujban, I. Radu, M. Cristache,Eugen Goicea, Florin Bercea, ing. Stelian Dumitrescu, Eduard Alexandru. Pentru o scurtă perioadă, în a doua jumătate a anului 1992, *Petrolul* s-a numit FC Ploieşti. La finele campionatului 2001-2002, *Petrolul* a retrogradat direct în Divizia B.Imediat, la capătul sezonului 2002-2003, *Petrolul* câștigă prima serie a diviziei B și revine în eșalonul de elită al fotbalului nostru. La începutul campionatului 2003-2004 se produce o fuziune între *Petrolul* și *Astra*, prin care, din cele două echipe de divizia A ale Ploieștiului rămâne în prima divizie doar una singură. Fuziunea a durat mai puțin de jumătate de an, *Astra* a reînceput o nouă activitate la nivelul campionatului județean în vreme ce *Petrolul* a retrogradat. De atunci, *Petrolul* încearcă în fiecare an revenirea în liga 1, dar deocamdată fără succes. Între timp *Astra*, numită într-o vreme și *FC Ploiesti,* a revenit pe prima scenă a campionatului național.

FOTBAL CLUB PLOIEŞTI. În anul 1922 a luat fiinţă, la Ploieşti, echipa *Tricolor*, printre membrii săi fondatori numărându-se: Gheorghiu, Jan Vasopol, compozitorul Elly Roman (primul preşedinte al clubului) şi N. Stanbolgiu. Până în 1932, când se inaugurează sistemul divizionar, *Tricolor* activează în Campionatul districtual, utilizând, în perioada 1923-1926, formaţia de bază: Botez, Lang, Gh. Dragomirescu, Anastasescu, M. Popescu, Şerbănescu, Stravescu, Antonescu, Lae Dumitrescu, Frunzescu, T. Ionescu. În 1927-1928, *Tricolor* dispută cu Olimpia Bucureşti, finala Ligii de Sud, pe care o pierde cu 1–2. Doi ani mai târziu va deveni campioana Ligii de Sud, învingând *Victoria*, la Constanţa, cu 1–0. În 1932, câştigă Campionatul districtual Ploieşti şi dreptul de a participa în ediţia inaugurală a primei divizii (1932-1933). Din echipa de bază au făcut parte: Cristescu, Dunăreanu, A. Dragomirescu II, Gh. Dragomirescu I, Anastasescu, Schwartz, Grün, M. Dumitrescu, Oane Stănescu, Gohn, Spirea, Ştefănescu, M. Rădulescu. După doi ani în prima divizie, *Tricolor* va retrograda în eşalonul secund. Anul 1936 va marca fuziunea dintre *Tricolor* (echipa funcţionarilor publici) şi *CFPV* (echipa Căilor Ferate Ploieşti – Văleni), din conducerea formaţiei, a cărei denumire va fi *Tricolor CFPV*, făcând acum parte: ing. V. Haret, ing. Gh. Coconea, Nelu Teodorescu şi Nicu Stanbolgiu. După patru ani petrecuţi în eşalonul al II-lea, în 1938, *Tricolor CFPV* revine în prima divizie, dar numai pentru un campionat. Va urma o nouă retrogradare în 1939 şi o altă promovare în 1940, an în care echipa îşi schimbă numele în FC Ploieşti, având, în anul competiţional 1940-1941, o comportare onorabilă (locul X în eşalonul întâi). Câteva dintre vedetele formaţiei ploieştene din perioada antebelică au fost: Schrameck, Iordăchescu, Neagu, Dunăreanu, Lupaş, Pop, Miscoltz, Lakatos, Sperlea, Dobra, Marienuţ, Mosko, Kovaci I, Kovaci II, Bocşa, Cociş, Galis, Maliţa, Antonescu, Bărbulescu, Bartunek. După război, FC Ploieşti activează, mai întâi, în Campionatul districtual, apoi în 1946-1947 în eşalonul secund şi în 1947-1948 în prima divizie, cu lotul de bază: Ivan, Belesnay, Neagu, Cociş, Comănescu, Morava, Aştileanu, Bădin, Antonescu, Georgescu, Maliţa, Palfi. Retrogradând din nou în Divizia B în 1948, FC Ploieşti dispare ca titulatură din 1949. Echipa trece la *CFR* Ploieşti, care şi ea va retrograda în 1950 în Campionatul regional, unde va activa, în continuare, sub numele de *Vagonul*.

FOTBAL CLUB *POLITEHNICA* IAŞI. Prima echipă de fotbal a studenţilor din Iaşi a luat fiinţă la 27 aprilie 1945 sub denumirea de *Sportul Studenţesc*. O lună mai târziu, la 31 mai, denumirea se schimbă în ASPI (Asociaţia Sportivă *Politehnica* Iaşi), având în conducere o serie de cadre didactice, ca: ing. I. Popiceanu, ing. N. Boţan, ing. A. Popovici, ing. V. Corlăţeanu şi, ca responsabil, pe studentul V. Vârlan. În 1948, ASPI devine CSU (Clubul

Sportiv Universitar), din conducerea căruia făceau parte: prof. ing. A. Şesan, prof. ing. V. Petrescu, dr. L. Goldman, dr. M. Grădinaru. În continuare, numele echipei s-a mai schimbat de câteva ori: *Ştiinţa* în 1950, CSMS (Clubul Sportiv Muncitoresc Studenţesc) în 1958, care a preluat cei mai buni fotbalişti ieşeni - restul jucătorilor de la *Ştiinţa* şi *CFR* alcătuind o a doua echipă a oraşului, *Unirea*. În campionatul 1967-1968, CSMS a devenit *Politehnica*, transformată, în 1992-1993, în Fotbal Club. Între timp au avut locimportante mutaţii şi în colectivul de conducere: dr. N. Niculescu, dr. E. Gheorghiţă şi ing. C. Huiu răspundeau de destinele echipei în perioada când s-a numit *Ştiinţa*, în timp ce odată cu apariţia CSMS, au fost cooptate alte personalităţi marcante din viaţa oraşului şi anume: ing. A. Filioreanu, prof. I. Hălălău, col. I. Lică, ing. A. Niculescu, O. Iliescu, Em. Maziliu, ulterior adăugându-se şi ing. C. Huiu. Încă din anii de început ai existenţei sale, *Politehnica* a activat în sistemul divizionar, numărând din 1946 şi până în 1997, un număr de 55 de prezenţe, repartizate pe categorii astfel: de 32 de ori în eşalonul secund (1946-1960, 1961-1962, 1967-1968, 1972-1973, 1981-1982, 1985-1995, 1996-2001), de 22 de ori în primul eşalon (1960-1961, 1962-1967, 1968-1972, 1973-1981, 1982-1985, 1995-1996) şi una în Divizia C (2000-2001). A înregistrat şase promovări în prima divizie şi alte şase retrogradări, comportarea competiţională a echipei dovedind o mare inconstanţă. Cea mai bună performanţă a fost obţinută în 1965-1966, când a ocupat locul VI în primul eşalon. Clubul mai are la activ două finale disputate în CN de juniori (1960-1961, 1968-1969) şi un titlu de campioană cucerit în ediţia 1992-1993. În perioada de timp care a depăşit o jumătate de secol de activitate, în componenţa echipei studenţilor din Iaşi au evoluat numeroşi fotbalişti de valoare şi anume: C. Mihăilescu, V. Vâlvoi, David Popovici, Hoisan, Iliuţan, J. Răşină, I. Gârleanu, M. Schreiner, Gavrilă, C. Popa, Val. Buimistruc, Gh. Scutaru, C. Savin, M. Bârzan, M. Manolescu, Al. Leonte, L. Ursache, G. Manolescu, I. Florea, Al. Scarlat, Mircea Păun, Liviu Don, Anton Dram, Lad. Demian, Gh. Voica, Puiu Unguroiu, Mircea Cruţiu, Em. Avasilichioaie (1946-1961); Gh. Faur, Petru Moţoc, C. Dragomirescu, C. Popescu, Em. Alexandrescu, I. Teodosiu, Gh. Voica, Gh. Brânduşescu, I. Leahevici, Gh. Milea, P. Costaş, M. Constantinescu, V. Iordache, D. Romilă I, V. Ianul, V. Stoicescu, A. Deleanu, Ştefănescu, Ovidiu Vornicu, Incze IV, Em. Lupulescu, A. Cuperman, M. Andrioaie, C. Gavrilă, D. Anton (1961-1967); C. Sofian, Val. Micloş, M. Romilă II, V. Simionaş, C. Goleac, Fl. Hancheriuc, Vl. Marica, M. Costăchescu, Al. Amarandei, M. Dănilă, M. Moldovan, Em. Lupulescu, V. Ianul, V. Stoicescu, Incze I V, M. Ştefănescu, V. Iordache (1967-1973); I. Bucu, D. Anton, N. Ciocârlan, Ad. Kereszi, M. Radu, M. Ursu, I. Cioacă, V. Simionaş, I. Nemţeanu, D. Florean, D. Paveliuc, Ov. Pachiţean, Ov. Burdiuşan, C. Gheorghiu, M. Oprea, R. Mureşan, C. Ionescu, M. Costea, M. Cojocaru, Laurenţiu Agachi, Sorin Naste, Gh. Munteanu, I. Câmpeanu, M. Cernescu (1973-1982); Sigmirean, Em. Sertov, M. Ursu, D. Cănănău, Lala, I. Biro, V. Bandac, D. Topolinschi, B. Dohot, D. Stafie, V. Maziliu, M. Coraş, D. Zafiris, D. Pancu, D. Munteanu (1982-1990); I. Câmpeanu, L. Ursache, Fl. Cioroianu, D. Munteanu, D. Zafiris, C. Baciu, V. Apachiţei, L. Petrache, C. Abălaşei, C. Paraschiv, D. Urdaru, L. Neamţu, D. Tănase, A. Ambrozie, A. Dobrea, Gh. Cobulianu, Em. Spirea (1990-1997). Din rândurile antrenorilor care s-au aflat la cârma tehnică a echipei îi menţionăm pe: I. Unguroiu, M. Manolescu, M. Bârzan, R. Ghiuriţan, I. Zaharia, C. Laurenţiu, I. Marica, Şerban Justin, Gh. Constantin, K. Gross, C. Bordeianu, C. Oţet, Ilie Oană, V. Simionaş, N. Ciocârlan. M. Dănilă. Merită să fie remarcate şi numele unor conducători care s-au implicat cu bune rezultate în viaţa clubului şi a echipei, şi anume: O. Negoiţă, V. Ianul, Gh. Chiriţă, Gh. Nechita, C. Herman, R. Svâlog, P. Hodea, M. Cârlan, V. Druică, L. Antohi.În sezonul 2000-2001, surprinzător, echipa retrogradează și din divizia B, terminând campionatul cu doar 9 puncte din 34 de meciuri. Pentru a evita penalizarea de puncte cu care ar fi trebuit să joace în divizia C, clubul se unește cu echipa *Unirea* Iași, aflată deja în eșalonul 3. La capatul sezonului 2001-2002, *Poli-Unirea* Iași promovează, peste două campionate, în 2004, *Poli-Unirea* Iași câștigă seria întâi a diviziei

B și promovează în divizia A, avându-l ca antrenor pe fostul jucător Vasile Simionaș. În 2004, *Poli-Unirea* Iași redevine FC *Politehnica* Iași și se menține până în 2010 în primul eșalon, când retrogradează. De notat, ca între 2004 și 2009 (la sfârșitul turului campionatului 2009-2010) antrenorul *Politehnicii* Iași a rămas Ionuț Popa. Actualmente clubul este în pragul lichidării.

FOTBAL CLUB *POLITEHNICA* TIMIŞOARA. În anul 1920 a luat fiinţă Asociaţia Sportivă *Politehnica*, principalii susţinători ai acestei acţiuni fiind prof. univ. T. Lalescu, cunoscutul savant matematician, directorul Şcolii Politehnice, prof. V. Vlad, devenit preşedintele societăţii, şi prof. I. Zăgănescu, vicepreşedinte. Echipa de fotbal, denumită pe scurt *„Poli”*, a activat la început în Campionatul districtual, categoria a II-a, până în vara anului 1924, când a promovat în prima categorie, după un baraj câştigat cu echipa *Kadima*. Una dintre primele formaţii folosite în campionatul oraşului Timişoara, ediţia 1925-1926, avea următoarea alcătuire: Pitea, Chiroiu, Ignuţa, Roşca, Doboşan, Sfera, Agapie, Franţiu I, Franţiu II, Sepi II, Ursulescu. De-a lungul anilor, până în 1936, au mai evoluat la *„Poli”*: Negru, Gradin, Tase Protopopescu, Pop, Sepi I, V. Deheleanu (1926-1927); Balaş, Sepi III, Chiroiu II, Ciochină, Apăteanu, Giurgiuţiu (1928-1929). Din 1936, *„Poli”* devine echipă divizionară, mai întâi în eşalonul al III-lea (1936-1938). În continuare, până în 2000, va fi prezentă de 20 ori în eşalonul al II-lea (1940-1941, 1946-1948, 1952, 1959-1960, 1964-1965, 1967-1973, 1983-1984, 1986-1987, 1988-1989, 1994-1995, 1998-2002) şi de alte 36 de ori în Divizia A (1948-1951, 1953-1959, 1960-1964, 1965-1967, 1973-1983, 1984-1986, 1987-1988, 1989-1994, 1995-1998). În total 56 de prezenţe divizionare. Denumirea clubului şi a echipei, iniţial *Politehnica*, a mai suferit modificări astfel: CSU Timişoara în 1920, *Ştiinţa* în 1950 şi din 1966, *Politehnica*. În prima parte a activităţii sale divizionare de după război, între 1946-1953, echipa timişoreană, ale cărei performanţe nu au fost notabile, a avut în lot următorii jucători: I. Vasile, I. Popescu, R. Marcu, S. Andreescu, A. Rădulescu, V. Dee, Gh. Meghie, O. Franciscovici, Gh. Păcuraru, I. Munteanu, R. Mazăre, P. Iovan, I. Morja, D. Mioc, Oc. Brânzei. Principala realizare a acestei generaţii de jucători rămâne, fără îndoială, promovarea în prima divizie. În partea a doua a biografiei sale fotbalistice (1953-1967), *„Poli”* a reuşit să ocupe de două ori locul III în CN, în 1957-1958, 1962-1963 şi să câştige CR, ediţia 1957-1958. Din lotul echipei făceau parte: P. Curcan, I. Zbârcea, Gh. Retezan, P. Cojereanu, R. Marcu, Oc. Brânzei, D. Cargol, R. Nicolin, P. Cădariu, R. Mazăre, Em. Chirilă, I. Boroş, I. Don, I. Ciosescu, C. Dinulescu, C. Bugariu, I. Uţu, L. Florescu, I. Gârleanu, V. Pain, C. Tănase, R. Lazăr, M. Enăchescu, Gh. Codreanu, I. Lereter, Z. Ţurcan, D. Petac, Fl. Iordăchescu, C. Manolache, Em. Miţaru, V. Urziceanu, P. Popa, M. Georgescu, B. Hălmăgeanu, I. Hârşova, V. Mihăilă, M. Răcelescu, Val. Humelnicu, M. Petescu, S. Surdan, M. Popa, I. Igna, Şt. Feodot, M. Mureşan, P. Spariosu, Gh. Cotormani, Gh. Rotaru, P. Regep. În a treia fază a activităţii competiţionale, cuprinsă în perioada 1967-1984, *„Poli”* a reuşit să mai ocupe o dată locul III pe podiumul CN în 1977-1978 şi titlul de campioană la *„speranţe”* în 1977-1978, să câştige CR în 1979-1980 şi să se califice în finala competiţiei pentru CR în anii 1973-1974, 1980-1981 şi 1982-1983. Lotul de jucători din această perioadă îi cuprindea pe: V. Gaboraş, M. Popa, P. Arnăutu, V. Petrovici, C. Filip, M. Bojin, M. Daşcu, Catona I, M. Jivan, D. Mioc, D. Păltinişan, D. Laţa, R. Petrescu, Şt. Anghel, Em. Dembrovschi, D. Crângaşu, I. Istrătescu, I. Roşca, M. Giuchici, Gh. Cotec, V. Vişan, M. Aurel, C. Pascu, A. Sunda, Ad. Manea, Gh. Şerbănoiu, Gh. Rotaru, C. Bozeşan, N. Titi, P. Vlătănescu, D. Nadu, I. Nucă, L. Nedelcu II. În ultima parte a prezenţei sale divizionare, între 1985-1997, *„Poli”* a evoluat în general la un nivel mediu, cu o singură reuşită competiţională în 1991-1992, când s-a calificat în finala CR. Din efectivul de jucători folosit în acest interval de timp, merită să fie menţionaţi câţiva care s-au evidenţiat în mod deosebit şi anume: I. Timofte, C. Varga, S. Vlaicu, Fl. Bătrânu, Tib. Csik, Ad. Stoicov, Oc. Popescu, Ov. Cuc, M. Băban, M. Sabău, Ad. Săvoiu, G. Radu, C. Contra, Al. Kovacs, I. Almăşan, I. Şchiopu, L.

Nedelcu, Fl. Macavei, Ad. Crăciun, Iosif Rotariu, Ilie Rotariu, D. Artimon, I. Bărbosu, M. Guşatu. Pe plan internaţional, *„Poli”* a jucat în două ediţii ale CCC, în 1980-1981 şi 1981-1982, de trei ori în Cupa UEFA, în 1978-1979, 1990-1991, 1992-1993. Bilanţ general: 16-7-1-8, golaveraj 15:30. În anul 1958 a participat la o ediţie a *Cupei Dunării*. În viaţa clubului s-au implicat de-a lungul timpului o serie de personalităţi, precum: prof. univ. Tr. Lalescu, prof. dr. ing. Silaş, prof. ing. E. Pop, prof. dr. ing. Fr. Kovacs, prof. N. Godeanu, E. Seracin, V. Pain, prof. Gh. Ivan, I. Ghidel, R. Petrescu, Gh. Codreanu, Oct. Gligor, Ad. Manea, V. Boiţ, Şt. Anghel. Din pleiada de antrenori valoroşi care s-au aflat pe banca tehnică a studenţilor timişoreni sunt de menţionat numeroase nume de rezonanţă ca: N. Kovacs I, E. Mladin, V. Deheleanu, R. Burger, D. Schileriu, C. Vâlcov, S. Bindea, N. Reuter, C. Braun-Bogdan, C. Voroncovschi, I. V. Ionescu, Gh. Codreanu, P. Rădulescu, C. Rădulescu, A. Niculescu, T. Dobândă, Em. Dembrovschi, T. Itineanţu, I. Dumitru, V. Vişan, I. Buzoianu, V. Gaboraş, Gh. Chimiuc, A. Şunda. Încă din anul 1921, culorile echipei au fost alb-negru (la toate echipele studenţeşti). Din 1941, când s-a desfiinţat secţia de fotbal *Chinezul*, *„Poli”* a adoptat culorile alb-violet. Din anul competiţional 1992-1993 este club de fotbal. La sfârşitul anului competiţional 2001-2002 retrogradează în Divizia C. Din 2002-2003, o combinaţie *AEK* Bucureşti şi *Politehnica* joacă în Divizia A sub denumirea de *Politehnica AEK* Timişoara. La club, preşedinte de onoare: Iosif Armaş, preşedinte: C. A. Anton Doboş, antrenor: Nică Basarab Panduru.Timp de un an, *Politehnica* Timișoara nu activează, în schimb, la Timișoara se produce o fuziune între echipa FC *AEK* București, provenind din *Fulgerul* Bragadiru, și divizionara C, AS *Politehnica* Timișoara, pe care o înființaseră universitarii timișoreni încă din 1999 ca o replică la FC *Politehnica* Timișoara, care aparținea italianului Claudio Zambon. Noul club a primit numele de FC *Politehnica AEK* Timișoara. În fapt începea războiul între fotbalul timișorean și Zambon, care va degenera într-o dispută ajunsă până la nivelul FIFA și Tribunalul Arbitral al Sportului de la Lausanne. În 2003, FC *Politehnica* Timișoara – Zambon va obține din partea FC Timișoara dreptul la participare la competițiile fotbalistice și cumpără un loc în divizia C de la echipa *Spic de grâuI* Dor Mărunt. Desfășurându-și activitatea, inițial la Drăgășani, iar apoi la București, sub numele de FC *Politehnica* Timișoara. În anul 2004 echipa este preluată de Marian Iancu care devine președintele – patron al clubului. Echipa promovează în eșalonul secund, dar apoi are o “cădere” până în liga a 4-a a municipiului București, unde se află și astăzi.

FOTBAL CLUB *RAPID* BUCUREŞTI. Clubul ceferiştilor a luat fiinţă în vara anului1923, când un grup de muncitori de la AteliereleGriviţa a pus bazele Asociaţiei Culturale şi SportiveCFR. Din primul comitet făceau parte: maistrul T. Copaci - devenit preşedintele asociaţiei, strungariiGr. Grigoriu, D. Constantinescu, G. Ginzer, T. Petre,Fr. Hladt. În luna septembrie a aceluiaşi an s-a constituitechipa de fotbal, după fuziunea celor de la*Ateliere* cu cei de la *Excelsior*, reprezentând cartierul muncitoresc *Steaua* şi avându-i în conducerepe Em. Dobrescu, V. Constantinescu, Gh.Mărculescu şi D. Itu. Terenul de antrenament şi jocera cel al Clubului Atletic Bucureşti. De-a lungul timpului,clubul şi echipa ceferiştilor bucureşteni au purtat diferite denumiri şi anume: *CFR* în 1923-1936,*Rapid*, 1936-1944, *CFR*, 1945-1949, *Locomotiva*, 1950-1958, *Rapid*, 1958-1992 şi din 1992 UFC *Rapid*. Din loturile predivizionare, 1923-1932, făceau parte: Stănică, Tudor, Molnar, Ştefănescu,Foran, Leoveanu, Buţă, Calos, Constantinescu,Grigoriu, Fetzko, Hladt, Geza, Weiss, Albert, Clinciu,Jinga, Blok, Filip, Stan, Itu I, Itu II, Creţu,Pârvulescu, Cichi, Radu, Schileriu, Svetcovschi,Şerb, Oros, Picu, Teodorescu, Ujlaki, Glivici, Pop,Wetzer II, Biberi, Dobrescu I, Kelemen, Papoi I,Papoi II, Palco, Vlaiculescu, Szabo, Naghi,Mărculescu, Ispas, Tănase, Trandafir, Ţenescu, Wolf,Vintilescu, Mardare, Schei, Petrovici, C. Bauer, Attila, Vâlcov I, Vâlcov II, Abrudan, Gebrovschi, Munteanu,Chiroiu I, Chiroiu II. Începând din 1932, odată cu organizarea campionatului după sistemul divizionar, echipa *Rapid* a fost prezentă în permanență în sistemul divizionar, de 81 de ori în primul eșalon și de 10 ori în al doilea eșalon.

Dinloturile echipei, începând din anul 1932, au făcut parte: R. Theimler, N. Roşculeţ, Al. Ujlaki, C. Vintilă, Şt. Wetzer, Gh. Răşinaru, Z. Medve, Al. Cuedan, Şt. Georgescu, Şt. Barbu, I. Strock, I. Attila, P. Rădulescu, I. Bogdan, Şt. Auer, I. Moldoveanu, I. Baratki, Barbu II, I. Neagu, L. Raffinsky, M.Lengheriu, Z. Marton, I. Costea, W. Sipoş, DanGavrilescu, R. Sadowski, I. Slivăţ, I. Jurcă, R. Ghiuriţan, I. Wetzer, R. Florian, Fl. Tănăsescu, Şt. Filote, în perioada 1932-1942, în care Rapid a reuşit performanţa unică de a cuceri de şase ori consecutiv CR în 1936-1937, 1937-1938, 1938-1939, 1939-1940,1940-1941 şi 1941-1942, după ce câştigase şi prima ediţie, inaugurală, 1934-1935. În anii de după război, în perioada 1946-1955, lotul feroviarilor bucureşteni cuprindea următorii jucători: V. Stănescu, Gh.Dungu, Gh. Demeter, D. Macri, V. Mihăilescu, C.Simionescu, N. Cristescu, I. Ruzici, C. Socec, I.Lungu, B. Marian, A. Rădulescu, A. Ferenczi, Şt.Filote, N. Roman, Em. Avasilichioaiei, D. Călin, L.Coman, Ag. Todor, G. Dodeanu, C. Garbeloti, I. Langa, I. Olaru, Şt. Zeana, Gh. Milea, T. Ozon. În tot acest interval de timp (1946-1955) şi în continuare până în 1966, „Rapid" s-a găsit, cu mici excepţii, în plutonul fruntaş al campionatului, fără să fi reuşit să câştige titlul de campioană. O va face în ediţia 1966-1967, în conducerea clubului fiind: Mihai Vâlceanu, preşedinte, Emil Spirea, Maxim Tipuriţă şi Eugen Sipoş, membri în biroul secţiei, antrenori V. Stănescu şi V. Stănculescu. Lotul de jucători cuprinzându-i pe: M. Andrei, N. Răducanu, N. Lupescu, I. Motroc, Dan Coe, I. Greavu, D. Macri, C. Dinu, N. Georgescu, C.Costea, V. Ştefan, C. Jamaischi, C. Năsturescu, N. Dumitriu II, Ion Ionescu, T. Codreanu, V. Kraus, M. Popescu, Ad. Popescu, P. Mitroi, Al. Neagu. Ulterior, lor li s-au mai adăugat: M. Ioniţă, I. Pop, Fl. Marin, Al. Grigoraş, O. Niţă, V. Ştefan, Ed. Bartales, M. Stelian, M. Savu, N. Manea. Performanţele echipei giuleştene s-au completat cu alte 2 trofee ale CR, ediţiile 1971-1972 şi 1974-1975. Componenţii lotului, artizani ai acestor reuşite fiind: N. Răducanu, A. Rămureanu, M. Ioniţă, I. Pop, N. Lupescu, Al. Boc, Gh. Codrea, Al. Grigoraş, Fl. Marin, O. Niţă, I. Angelescu, I. Dumitru, M. Savu, M. Stelian, G. Petcu, D. Iordan,C. Năsturescu, A. Neagu, T. Codreanu, M. Petreanu, N. Manea. În continuare, „Rapid" are o comportare oscilantă, cu două perioade de evoluţie în eşalonul secund. O revenire mai accentuată se înregistrează după 1990. De menţionat numele jucătorilor care au îmbrăcat tricourile vişinii ale formaţiei din Giuleşti înperioada 1975-2000: I. Manu, L. Toader, M. Grigore, M. Agiu, Ion Ion, M. Rada, Şt. Popa, I. Goanţă, I. Damaschin II, C. Pistol, F. Ţâră, L. Bozeşan, M. Puşcaş, I. Augustin, Şt. Sameş, C. Cârstea, D. Preda, G. Vameşu, Fl. Constantinovici, Cr. Sava, C. Rontea, R. Bealcu, R. Voinea, Gh. Dumitraşcu, Ov. Barba, V. Caciureac, C. Zamfir, P. Comănescu, I. Chiriţă, N. Stanciu, Şt. Iovan, I. Chebac, Al. Andraşi, Fl. Motroc, D. Târţău, J. Vlădoiu, A. Matei, D. Lupu, C. Bolohan,C. Popa, M. Şumudică, Gh. Butoiu, Fl. Ţene, Al.Blid, B. Andone, M. Băban, S. Moga, A. Savu, Zeno Bundea, S. Mironaş, C. Dulca, M. Ieneşi, D. Pancu, C. Barbu, Cr. Boholan, I. Ganea, Măldărăşan, Chiriţă, Lobonţ, Ion Sabău, D. Lupu, M. Rednic, G. Radu. Dintre numeroşii antrenori, care de-a lungul timpului au fost la cârma tehnică, îi menţionăm pevaloroşii profesionişti: C. Kalman, Şt. Auer, Fr. Ronnay, I. Lengheriu, V. Stănescu, B. Marian, V. Stănculescu, V. Kraus, N. Lupescu, I. Motroc, V. Copil, N. Răducanu, I. Greavu, Gh. Mulţescu, I. Pop, Gh. Constantin, M. Rădulescu, M. Puşcaş, R. Cosmoc, V. Hizo, I. Dumitru, N. Manea, M. Lucescu, M. Rednic. Conducerea clubului a fost asigurată de numeroase personalităţi ale lumii fotbalistice, precum: C. Bauer, V. Blaj, V. Badiu, E. Sipoş, M. Vâlceanu,Fl. Tănăsescu, D. Lăzărescu, I. Stoian, E. Ignat, M. Zaharia, A. Rămureanu, M. Pascu, D. Drăgan, Gh. Sichitiu, Gh. Dinu şi G. Copos. În lunga sa existenţă de peste şapte decenii, Clubul *Rapid* s-a impus şi ca una dintre cele mai productive pepiniere ale fotbalului nostru. Sub îndrumarea unor remarcabili pedagogi, I. Costea, I. Mihăilescu, N. Cristescu, C. Socec şi N. Belizna, s-au format numeroşi fotbalişti de marcă, internaţionali valoroşi, componenţi ai echipelor reprezentative. În acelaşi timp, formaţia de juniori a clubului a reuşit să-şi înscrie de patru ori numele pe tabloul de onoare al CN, în 1951, 1959-1960, 1965-1966 şi 1974-1975. Pe plan inter-

naţional, „Rapidul" a participat înainte de război la CEC în două ediţii, 1938 şi 1940. La aceasta din urmă a reuşit să se califice în finala competiţiei cu Gradjanski Zagreb, finală nedisputată din cauza războiului. În competiţiile europene de club are 3 participări în CCE, 1967-1968, 1999-2000 și 2003-2004 3 participări în CCC, 1972-1973, 1975-1976 şi 1998-1999, 13 prezenţe în Cupa UEFA. Bilanţul general al participării *Rapidului* în Cupele Europene Intercluburi este următorul: 18 ediţii, 80 de meciuri disputate, 33 victorii, 20 remize, 27 eşecuri, golaveraj 111:92. S-ar mai adăuga la palmaresul internaţional câştigarea a 2 titluri de campioană balcanică intercluburi, ediţiile 1964-1965 şi 1965-1966. De remarcat faptul că *Rapid*, împreună cu *Universitatea* Cluj, sunt singurele echipe cu o participare neîntreruptă în campionatul divizionar de la înfiinţarea sa în 1932. În anul competiţional 1997-1998, *Rapid*, condusă de Mircea Lucescu, preşedinte fiind Gh. Dinu, director executiv Gh. Sichitiu, a câştigat CR pentru a zecea oară şi, după 32 de ani, cel de-al doilea titlu de campioană în 1999, iar în anul 2001-2002 a câştigat cel de-al unsprezecelea trofeu al CR (2-1 cu *Dinamo*) şi Super Cupa României, în 2002. În anul 2002-2003 *Rapid* câștigă pentru a 3-a oara campionatul României, avându-l drept antrenor pe Mircea Rednic, iar lotul de jucători: portari E. Dolha, I. Curcă, B. Savič, R. Lucescu, fundași V. Maftei, C Șoavă, M. Encsi, D. Perja, I. Voicu, N. Constantin, C. Buta, C. Muzinga, Răzvan Raț-Dincă, mijlocași V. Bădoi, M. Godfroid, R. Ilyeș, C. Măldărășanu, O. I. Sabău, C. Schumaher R. Bisconti, N. Grigore, D. Pandele, atacanți Fl. Bratu, D. Niculae, R. Niță, H. Makinva, Cl. Ionescu și Cl. Saghin. În 2005-2006 *Rapid* câștigă cupa României, învingând în finala pe FC *Naţional* cu 1-0 (a marcat D. Nicolae) după prelungiri. Au jucat în finala: D. Coman – M. Constantin, V. Maftei, I. Rada, V. Bădoi, N. Grigore (66 V. Negru), R. Stancu, Art. Karamyan (95 I. Stancu) – Mg. Buga, D. Nicolae, D. Pancu (56 V. Moldovan). Performanța este repetată cu un an mai târziu când *Rapid* învinge în finala de la Timișoara pe FCU *Poli* cu 2-0 (au marcat Buga și Zicu). Au jucat în finală: D. Coman – M. Constantin, V. Maftei, I. Rada – V. Bădoi, N. Grigore, C. Măldărașanu (69 C. Lazăr), D. Perja – Mg. Buga, (76 E. Dică), C. Mazilu (81 V. Moldovan), Zicu, antrenor Răzvan Lucescu. Merită să mai reținem ca în sezonul 2005-2006 *Rapidul* s-a calificat în sferturile de finală ale Cupei UEFA, eliminând printre altele pe Feyenoord Rotterdam (Olanda), Rennes (Franța), Sahtar Donețk (Ucraina), PAOK Salonic (Grecia), VfB Stuttgard (Germania), Herta Berlin (Germania), Hamburger SV (Germania), fiind eliminată în sferturile de finală de *Steaua* București (primul meci între două echipe românești în cupele europene). Dintre antrenorii perioadei îi amintim pe Mircea Rednic, Răzvan Lucescu, José Peseiro, Viorel Hizo, Nicolae Manea, Marian Rada, Marius Șumudică, iar dintre conducători pe finanțatorul George Copos și oficialii Dinu Gheorghe, Grigore Sichitiu, Constantin Zota.

FOTBAL CLUB *SPORTUL STUDENŢESC* BUCUREŞTI. Biografia acestei unităţi de performanţă a studenţilor bucureşteni se împarte în două perioade distincte. Prima începe în luna februarie 1916, data înfiinţării sale, la iniţiativa unui grup de profesori şi studenţi din Sporting Club Universitar Studenţesc Bucureşti, primul preşedinte fiind o mare personalitate a matematicii româneşti şi mondiale, prof. Traian Lalescu. Funcţia sa a fost preluată în 1925 de rectorul Universităţii Bucureşti, prof. Constantin Stoicescu, secretar fiind Octav Luchide. Această primă perioadă ţine până în 1972, când *Sportul Studenţesc* s-a transformat din club polisportiv, în club de fotbal. Denumirea clubului şi a echipei s-a schimbat de câteva ori în acest interval de timp: *Sportul Studenţesc* (1916), *Sparta* (1945), *CUB* (1948), *Ştiinţa* (1954), *Politehnica* (1966-1967)şi *Sportul Studenţesc* din 1969. În anii de început şi până la organizarea fotbalului în formula divizionară, echipa a activat în categoria Onoare a oraşului Bucureşti, printre jucătorii săi numărându-se J. Lăpuşneanu, Ego Munteanu, A. Botescu, P. Gaţu, B. Zamfirescu, I. Kluge, Al. Fănescu, P. Ştepleanu, C. Rogalski, Alex. Oţeleanu, Alex. Căpăţână, S. Mehedinţi, Val. Ambrozie, Em. Minculescu, Val. Făgărăşeanu. Din lotul perioadei antebelice, când în conducerea clubului se aflau: dr. A. Leucuţia preşedinte, P. Nedelcovici şi P. Stroescu vicepreşe-

dinţi, I. Chiriceanu secretar şi Titel Ursache membru, făceau parte o serie de valoroşi jucători, ca: E. Munteanu, M. Constantinescu, C. Coe, C. Mitan, C. Robe, Titi Dumitrescu, I. Voicu, Ilie Subăşanu, M. Marinescu. L. Genu, Tr. Ştefănescu-Cauciuc, G. Popescu, Dan Busuioc, Gh. Constantinescu-Grecu, I. Mihăilescu, C. Remus. Acestora li se mai adaugă, în anii războiului şi imediat după, alte nume de prestigiu, ca: V. Stănescu, Gh. Teodorescu, V. Nicu, Gh. Popa, C. Rădulescu, N. Dumitrescu III, M. Beraru, Şt. Ghenea, T. Beffa, D. Schulder, I. Manolică, P. Mihăiescu, D. Nicolae Nicuşor, D. Ignat, V. Tâlmaciu, M. Sămăreanu, Şt. Stănculescu, P. Pricop, L. Bobancu, Al. Văduvescu. Se cuvine să menţionăm că, între 1948 şi 1995, clubul s-a aflat într-o situaţie de mare criză, din care a ieşit graţie unor studenţi inimoşi, printre care: C. Pacoste, G. Ola, C. Bărbulescu, M. Tătărăscu, cărora li s-au mai alăturat o serie de cadre didactice: J. Dumitrescu, T. Temişan, V. Bereş, V. Barnaure, S. Otasievici, precum şi rectorii I. Maier, M. Levente şi Em. Roşu. Pe parcurs, până în anul1972, şi pe măsura consolidării organizatorice ,*Sportul Studenţesc* a mai beneficiat de aportul unor jucători talentaţi ca. Semenescu, M. Cruţiu, I. Ionescu, Gh. Nertea, Şt. Păiş, M. Rădulescu, G. Dumitrescu, V. Dridea II, D. Anton, M. Ciornoavă, G. Dragomir şi M. Lucescu. Numele noi din conducereau fost: Nistor, N. Irimie şi arh. B. Popescu-Mac. Cea de-a doua perioadă din biografia *Sportului Studenţesc* începe cu transformarea sa în club de fotbal în 1972. Din 1972 până în 1998 Sportul Studenţesc evoluează neîntrerupt în divizia A, apoi trei sezoane, până-n 2001 în divizia B, între 2001 şi 2003, în divizia A, în 2003-2004, în divizia B, între 2004 şi 2006 în divizia A, iar din 2006 până în 2010 în liga a II-a, revenind din nou în 2010 în liga I. De menţionat că FC Sportul Studenţesc Bucureşti a fost primul club din liga I care a fost retrogradat pentru neacordarea licenţei de club profesionist, în vara anului 2006. Deşi FC Sportul Studenţesc Bucureşti terminase campionatul pe locul al patrulea (după ce avusese şanse chiar la titlu) al primei divizii, ediţia următoare a campionatului a disputat-o în liga secundă, neprimind licenţa de club profesionist, pentru neachitarea unor datorii. Şi dacă în prima perioadă, până în 1972, performanţele obţinute au fost doar 2 finale de CR, 1939 şi 1943, în cea de a doua perioadă a clubului de fotbal s-au adăugat: câştigarea Cupei Balcanice intercluburi în 1978, calificarea în finala CR în 1979, titlul de Vicecampioană a ţării în 1986 şi cucerirea CN de juniori tot în 1986. Pe plan internaţional echipa a marcat un număr de şase prezenţe în Cupa UEFA, 1976-1977, 1983-1984, 1984-1985, 1985-1986, 1986-1987 şi 1987-1988, cu un clasament de: 20 de meciuri jucate, 6 victorii, 4 remize şi 10 înfrângeri, golaveraj general, 20:31. În perioada clubului de fotbal, la conducere s-au aflat nume de prestigiu, ca: arh. E. Barbu Popescu-Mac, E. Banciu, P. Cazan, Fl. Dumitrescu, M. Sandu, G. Iorgulescu,R. Chihaia, M. Bucurescu, iar în conducerea tehnică: A. Niculescu, Gh. Ola, I. Motroc, I. Voica, M. Rădulescu, C. Ardeleanu, V. Kraus, C. Jurcă, C. Vlad, T. Dima, I. Andone, M. Mihail, G. Balint, Gh. Mulţescu. Dintre cele mai reprezentative nume de jucători sunt de menţionat: C. Jurcă, M. Sandu, C. Jamaischi, R. Chihaia, O. Iones-cu, P. Cazan, A. Speriatu, G. Iorgulescu, M. Mihail, I. Munteanu, M. Bucurescu, Gh. Hagi, M. Coraş, L. Bozeşan, V. Suciu, M. Văsâi, Al. Terheş, E. Şerbănică, M. Ciugarin, D. Lică, I. Burchel, C. Stănici, T. Cristea. Noul preşedinte executiv al clubului devine după 2002 omul de afaceri moldovean Vasile Şiman. Printre tehnicienii utilizaţi de Sportul Studenţesc după 2002 merită a-i aminti pe Ioan Andone, Gheorghe Mulţescu, Tibor Selymes, Cezar Zamfir. Dintre jucători reţinem numele: Răzvan Stanca şi Eduard Stăncioiu (portari), George Galamaz, Florin Maxim (fundaşi), Costin Lazăr, Cristian Irimia, Tiberiu Bălan, Dacian Varga, (mijlocaşi), Ionuţ Mazilu, Gigel Bucur, Laurenţiu Diniţă, Costin Curelea (atacanţi).

FOTBAL CLUB *STEAUA* BUCUREŞTI. Prima filă din istoria sa s-a scris în ziua de 7 iunie 1947. *„Deschizători de pârtie”* au fost fotbaliştii, la acea dată militari activi sau în termen. Numele lor: Gh. Lăzăreanu, I. Savu, I. Panait, I. Penzeş, R. Catană, A. Cernea, E. Mladin, M. Jivan, V. Nanciu, I. Molnar, G. Popescu, Fl. Fătu, M. Ionescu, Fl. Marinescu, M. Creţu, E. Pălădoiu, I. Apostol, Gh. Gheorghian, cărora li s-au adăugat, apoi, Şt. Zeana, Şt. Onisie, I. Balasz, V. Tâlmaciu, I. Mureşan. Primul antrenor a

fost C. Braun-Bogdan, iar primii conducători, g-l Oreste Alexandrescu, maiorii V. Sturza şi I. Nicolau. Echipa de fotbal a intrat cea dintâi în competiţie, sub numele de AS *Armata*Bucureşti (ASA), ocupând,în primul eşalon, locul deţinut de formaţia bucureşteană *Carmen* a lui Ionel Mociorniţa, desfiinţatăabuziv în vara anului 1947, motiv pentru care echipa militară nu s-a bucurat multă vreme de simpatie, consideratăfiind un segment al noului regim totalitar instaurat în ţara noastră după 23 august 1944. ASA se menţine cu greu în prima divizie la capătul sezonului 1947-1948, după disputarea unui baraj şi din nou cu sprijinul federaţiei şi al noii puteri politice. Începând din campionatul 1947-1948, ASA (cu o nouă titulaturăîn 1948, CS Central al Armatei – *CSCA*), a activat în mod neîntrerupt,până în 2010, 62 de ediţii ale primului eşalon. In acest timp putem delimita mai multe perioade de dezvoltare ale clubului militar. Această perioadă cuprinde mai multe etape de dezvoltare. Prima, între 1947-1950, trebuie considerată a începutului şi a acomodării cu competiţia. Acum apar în vitrina clubului primele trofee, CR, ediţiile 1948-1949 şi 1950, an din care *CSCA* devine *Casa Centrală a Armatei*(*CCA*). Jucătorii folosiţi: Tr. Ionescu, I. Savu, Al. Apolozan, Ad. Androvici, Şt. Rodeanu, A. Cernea, Şt. Onisie, Şt. Balint, Şt. Zeana, A. Frencz, A. Ferenczi, A. Mercea, N. Drăgan, G. Popescu, G. Serfözö, V. Covaci, Tr. Popa, I. Voinescu, V. Zavoda, T. Bone, Fr. Zavoda, N. Roman, P. Moldoveanu, N. Dragoman, I. Palfi, I. Alexandrescu. Antrenori au fost: Colea Valcov şi Fr. Ronnay. Cea de a doua etapă este cuprinsăîntre 1951-1961 şi este considerată*„decada de aur”,* cu şase titluri de Campioană a ţării, 1951, 1952, 1953, 1956, 1959-1960, 1960-1961 şi trei trofee ale CR, 1951, 1952, 1955. Conducerea tehnică a fost asiguratăîn acest interval de antrenori cu o mare capacitate profesională, precum: Fr. Ronnay, G. Popescu, I. Savu, Şt. Dobay, dr.ing. V. Economu, prof. V. Cojocaru, Şt. Onisie. Numele noi de jucători de valoare au fost: C. Toma, V. Dumitrescu, Tr. Ivănescu, V. Moldovan, I. Petschovschi, P. Bădeanţu, N. Tătaru, Al. Karicaş, Gh. Cacoveanu, Gh. Constantin, E. Ienei, Gh. Staicu, V. Mihăilescu, G. Raksi, iar *„echipa de aur”* era compusă din jucătorii: Voinescu, Toma, V. Zavoda, Apolzan, V. Dumitrescu, Onisie, Ienei, Bone, Cacoveanu, Constantin, Alexandrescu, Fr. Zavoda, Raksi, Tătaru. Cea de a treia etapă din biografia echipei de fotbal începe cu schimbarea numelui din *CCA* în *Steaua* (decembrie 1961) şi este cuprinsă între 1961-1975. Etapa poate fi denumită a *„Cupei”*, datorită celor şase trofee cucerite în acest timp, 1961-1962, 1965-1966, 1966-1967, 1968-1969, 1969-1970, 1970-1971.Cu un singur titlu de campioană, 1967-1968, performanţele sunt într-un relativ recul, datorită unor oscilaţii competiţionale, ca urmare a schimbului de generaţii. Totuşi şi în acest interval de timp, în cadrul echipei au evoluat numeroşi jucători valoroşi, ca: V. Suciu, C. Haidu, L. Sătmăreanu, B. Hălmăgeanu, D. Nicolae, R. Rotaru, I. Vigu, Em. Ienei, V. Negrea, D. Popescu, S. Avram, Fl. Voinea, E. Constantin, Tătaru II, V. Soo, N. Pantea, D. Manea, V. Zavoda II, D. Cojocaru, Gh. Staicu, A. Crişan, G. Raksi, V. Mateianu, N. Tătaru, M. Petres-cu, V. Soo, D. Dumitru III, A. Iordănescu, C. Ştefănescu, I. Naom, C. Creiniceanu, I. Mirăuţă, M. Ciugarin, Gh. Cristache, V. Aelenei. Antrenorii care au condus echipa au fost: Şt. Onisie, Gh. Popescu, I. Savu, Şt. Kovacs. Etapa a patra, 1975-1984, se caracterizează prin eforturile de a se reveni în vârful ierarhiei competiţionale. *Steaua* câştigă acum de două ori campionatul, 1975-1976, 1977-1978 şi tot de două ori CR, 1975-1976, 1978-1979. Nume noi în lot: D. Moraru, T. Anghelini, Şt. Sameş,V. Smarandache, M. Agiu, G. Zahiu, I. Dumitru, T. Stoica, I. Ion, Dumitriu I V, I. Florea, R. Troi, C. Zamfir, Fl. Marin, Ad. Ionescu, I. Niţu, N. Răducanu, I. Gheorghe, ca antrenori funcţionând: E. Ienei, C. Creiniceanu, Gh. Constantin, V. Zavoda II. Etapa cuprinsăîntre 1984-1990 este cea mai fertilă din istoria echipei, care, dincolo de reuşitele pe plan intern, va deveni o veritabilă echipă europeană. Pe parcursul a numai şase ani competiţionali, *Steaua* va cuceri cinci titluri consecutive de Campioană a ţării, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, de trei ori CR, 1985, 1987, 1989, fiind de încă două ori, 1986, 1990 finalistă a CR, după alte 5 finale susţinute anterior, 1953, 1964, 1977, 1980, 1984. Pe plan internaţional, a câştigat CCE, ediţia 1985-1986 (2–0 cu FC Barcelona după executarea loviturilor de la 11 m), a mai fost finalistă a CCEîn 1988-1989 şi semifinalistă a acele-

iaşi competiţii în 1987-1988. Finalistă a *Cupei Internaţionale*în 1986 (0–1 cu River Plate Buenos Aires), a cucerit *Super Cupa Europei*, ediţia 1986 (1–0 cu Dinamo Kiev). În aceeaşi perioadă a performanţelor de excepţie, se înscrie şi un record greu de egalat: trei campionate la rând, 1986-1989, şi 104 meciuri în campionat, fără să fi cunoscut înfrângerea. Înainte de orice alte prezentări nominale ale efectivului de jucători folosiţi în anii marilor performanţe, 1984-1990, trebuie menţionaţi componenţii lotului de la Sevilla 1986, care au adus CCE la Bucureşti. Ei sunt: Helmuth Duckadam (trecut în Cartea Recordurilor pentru cele patru lovituri de la 11 m apărate în finală), Ştefan Iovan, Adrian Bumbescu, Miodrag Belodedici, Ilie Bărbulescu, Gavrilă Balint, Lucian Bălan, Ladislau Bölöni, Mihail Majearu, Marius Lăcătuş, Victor Piţurcă, Marin Radu, Tudorel Stoica, Constantin Pistol, Anton Weisembacher, Dumitru Stângaciu. Antrenorii echipei s-au numit Emeric Ienei şi Anghel Iordănescu, medicul dr. Marcel Georgescu, preşedinte al clubului fiind col. Nicolae Gavrilă. Acestora ar mai trebui adăugate şi numele altor fotbalişti de valoare, care au contribuit la performanţele interne şi mai ales internaţionale din etapa 1984-1990: V. Iordache, Fl. Marin, Şt. Petcu, V. Turcu, Sep. Câmpeanu II, V. Laurenţiu, D. Gherasim, Şt. Popa, A. Eduard, M. Puşcaş, I. Tătăran, N. Soare, Gh. Ceauşilă, A. Blid, A. Lucaci, P. Bunaciu, M. Mirea, A. Minea, B. Muscă, L. Măstăcan, A. Negrău, Gh. Penu, H. Lasconi şi în mod special marile vedete internaţionale ale echipei militare: Gh. Hagi, G. Popescu, D. Petrescu, I. Dumitrescu, I. Rotariu, S. Lung, N. Ungureanu, I. Stan. Cea de-a şasea etapă din viaţa *„Stelei”,* etapă postrevoluţionară, 1990-2000, se remarcă prin acţiunea de consolidare a prestigiului echipei, care în acest răstimp cucereşte încăşase titluri de Campioană Naţională consecutiv, 1992-1993, 1993-1994, 1994-1995, 1995-1996, 1996-1997, 1997-1998, egalând performanţa *Chinezului* din perioada 1922-1927. *Steaua* mai câştigăşi patru trofee ale CR, în deceniul 1990-2000. Din lotul de jucători au făcut parte între anii 1989-2000 următorii: S. Lung, D. Stângaciu, D. Gherasim, B. Stelea, Z. Ritli, Şt. Iovan, M. Belodedici, Ad. Bumbescu, D. Petrescu, N. Ungureanu, P. Bunaciu, M. Ciocan, Dănuţ Munteanu, I. Sedecaru, D. Minea, I. Minea, I. Rotariu, I. Stan, G. Balint, I. Dumitrescu, D. Prodan, Z. Muzsnay, Ad. Negrău, M. Lăcătuş, L. Măstăcan, A. Artimon, Gh. Pena, C. Pistol, B. Panduru, M. Popa, A. Panait, I. Sburlea, C. Gâlcă, B. Bucur, C. Cristescu, Al. Andrasi, T. Csik, Ad. State,R. Buia, I. Fulga, D. Iftodi, Fl. Simion, M. Ivan, T. Zamfirescu, M. Baciu, I. Vlădoiu, L. Roşu, S. Tufan, R. Safta, Ad. Ilie, S. Ilie, I. Hrib, C. Mozacu, M. Mitu, R. Nagy, R. Cosma, N. Răducan, Ag. Călin, L. Nemţan, Cr. Ciocoiu, Denis Şerban, E. Trică, I. Dănciulescu, Reghecampf, A. Duro, A. Lincan, I. Luţu, Gh. Tudor, Z. Ritli, I. Miu, G. Ogăraru, M. Luca. Cea de-a şaptea perioadă din istoria clubului, cuprinde epoca 2000-2010, pe care am putea-o numi „epoca Gigi Becali”. Prezent printre finanţatorii clubului încă din 1993, când secţia de fotbal a clubului Steaua a trecut la profesionism, Gigi Becali a devenit unul din principalii săi acţionari în 1998, când clubul s-a separat de MapN, purtând titulatura de FC Steaua. In 2002, fostul crescător de oi, devenit unul dintre oameni cu cea mai mare cifră de afaceri ai României postdecembriste, a devenit fianţatorul majoritar al clubului. Domnia sa asupra clubului, împânzit la toate nivelurile cu rudele sale, a însemnat un lung şir de scandaluri, modus vivendi al politicianului Becali, iniţial întemeietor de partid politic şi aspirant la funcţia de preşedinte al României. Becali a devenit principalul actor în viaţa clubului, care a schimbat o mulţime de antrenori în mandatul său de responsabilitate. Iată lista antrenorilor pe care i-a folosit Steaua în acest deceniu: Victor Piţurcă (2000-2002), Cosmin Olăroiu, Ştefan Iovan (1 etapă), Victor Piţurcă (2002-2003), Victor Piţurcă (2003-2004), Walter Zenga şi Dumitru Dumitriu (2004-2005), Oleg Protasov (2005-2006 tur(Cosmin Olăroiu (2005-2006, retur şi 2006-2007), Gheorghe Hagi, Massimo Pedrazzini şi Marius Lăcătuş (2007-2008), Marius Lăcătuş, Massimo Pedrazzini şi Dorinel Munteanu (2008-2009), Cristiano Bergodi şi Mihai Stoichiţă (2009-2010). Iar valsul antrenorilor continuă şi după iulie 2010. Şi totuşi în această perioadă Steaua a izbutit performanţe notabile. Pe plan intern, campioana României in trei rânduri: 2000-2001, 2004-2005 şi 2005-2006. Iată loturile echipelor campioane: 1) 2000-2001: T. Lung,

E. Nae. Gh. Tudor Martin, portari, M. Baciu, D. Bălan, M. Rădoi, M. Belodedici, V. Bordeanui, Fl. Dumitru, D. Mitriţă, I. Miu, I. Opriţa – fundaşi St. Carabaş, A. Duro (albanez), Nana Falemi Ngassam (camerunez), E. Lincar, N. Liţă, S. Paraschiv, E. Trică, P. Stoica, N. Iacov, M. Vintilă – mijlocaşi, Cr. Ciocoiu, I. Dănciulescu, R. Niculescu, Cl. Răducanu, I. Vlădoiu, Al. Piţurcă – atacant. Antrenor: Victor Piţurcă. 2) 2004-2005: V. Homutovski (belarus), Gh. Tudor Martin – portari, P. Marin, S. Ghionea, M. Rădoi, G. Ogăraru, E. Baciu, M. Neşu, D. Goian, V. Răchită, P. Stoica – fundaşi G. Boştină, N. Dică, Fl. Dumitru, Dorinel Munteanu, S. Paraschiv, B. Nicoliţă, Fl. Lovin. N. Falemi Ngassam (camerunez), M. Aliuţă, B. Keča (albanez) – mijlocaşi, Cr. Ciocoiu, Andrei Cristea, L. Diniţă, D. Opriţa, Adrian Neaga, A. Liţu, V. Simion – atacanţi. Antrenori: Walter Zenga (italian) et. 1-27, Dumitru Dumitriu, et 28-30. 3) 2005-2006: V. Hamutovski (belarus), Carlos Fernandes (portughez-angolez), C. Cernea – portari, Cr. Ogăraru, S. Ghionea, D. Goian, P. Marin. E. Baciu, M. Neşu, D. Bălan – fundaşi, M. Rădoi, G. Boştină, S. Paraschiv, B. Nicoliţă, Fl. Lovin. V. Cristocea, Fl. Dumitru, R. Ochiroşii – mijlocaşi, Andrei Cristea, N. Dică, V. Iacob, D. Opriţa, L. Diniţă – atacanţi. În schimb Steaua a avut o bună comportare, chiar meritorie, în Cupele europene intercluburi:

- calificarea în grupele Cupei UEFA 2004-2005, apoi calificarea în 32-imi, eliminarea celebrei FC Valencia şi intrarea în optimi;
- eliminată din turul al treilea preliminar al Ligii Campionilor 2005-2006, reuşeşte din nou calificarea în grupele Cupei UEFA şi apoi calificarea în primăvara europeană, ajungând până în semifinalele Cupei UEFA 2005-2006, după ce elimină pe rând pe Heerenveen SC (Olanda), Betis Sevilla (Spania) şi Rapid Bucureşti (în sferturi);
- în sezonul 2006-2007 se califică după 10 ani în grupele Champions' League şi terminâng grupa pe locul al treilea, continuă în primăvara în Cupa UEFA;
- datorită performanţelor anterioare ale Stelei şi Rapidului, România are două reprezentante în Liga Campionilor 2007-2008 şi deşi Steaua terminase campionatul pe locul secund joacă în prelimariile Champions' League şi se califică din nou în grupe;
- repetă locul al doilea în campionat şi calificarea în grupele Ligii Campionilor în sezonul 2008-2009;
- deşi termină campionatul 2008-2009 doar pe locul şaşe, obţine un loc în turul al 2-lea preliminar al nou-botezatei, în sezonul 2009-2010. Europa League, şi se califică în grupele competiţiei.

Palmaresul participării clubului Steaua Bucureşti în Cupele Europene (1956-2010) este următorul:

General: 38 (participări)/230 (meciuri)/86 (victorii)/64 (egaluri)/80 (înfrângeri)/319-296 (golaveraj)/236 (puncte)

Cupa Campionilor (Liga Campionilor): 21/115/42/30/43/165-164;

Cupa Cupelor: 11/40/14/12/14/51-54;

Cupa Europeana a Târgurilor, Cupa Târgurilor, Cupa UEFA, Europa League: 12/74/29/22/23/98-81.

Steaua ocupă primul loc intr-un clasament al echipelor româneşti în competiţiile europene intercluburi. Un însemnat număr de antrenori au lucrat în sfera schimbului de mâine cu deosebit succes: I. Voinescu, V. Zavoda, Fr. Fabian, R. Catană, Gh. Stănculescu, C. Vâlcov, D. Sârbu, N. Drăgan, Gh. Dungu, Gh. Apolozan, P. Mihai, V. Dumitrescu, C. Creiniceanu, N. Tătaru, I. Bălănescu,Gh. Tătaru, L. Sătmăreanu, V. Aelenei, C. Dumitriu IV. La toţi aceştia se adaugă un corp select de tehnicieni care au lucrat la nivelul marii performanţe,aducând titluri în Ghencea,şi anume: Gheorghe Popescu I, Fr. Ronay, Ilie Savu, Ştefan Dobay, ŞtefanOnisie, Ştefan Covaci (Kovacs IV), Gheorghe ConstantinEm. Ienei, A. Iordănescu, D. Dumitriu III, V. Piţurcă, M. Stoichiţă, W. Zenga (italian), O. Protasov (ucrainian), C. Olăroiu.În decursul anilor, *Steaua* a mai câştigat şi alte competiţii interne cum ar fi: Campionatul de tineret rezerve, ediţiile 1955 şi 1961-1962, Campionatul de tineret-speranţe, ediţiile 1984-1985, 1986, 1986-1987, 1989-1990, 2001-2002 şi CN de juniori, ediţiile, 1975-1976, 1989-1990 şi 1993-1994, 2004. Începând din anul 1993, *Steaua* devine club profesionist, iar din anul 1998 a devenit Fotbal Club *Steaua*, independent de MApN. Din conducerea clubului, în formula sa de pânăîn 1998, au făcut parte o serie de personalităţi de marcă, a căror atenţie s-a îndreptat cu prioritate

în direcţia fenomenului fotbalistic. Numele acestora: Oreste Alexandrescu, Valeriu Sturza, Ion Nicolau, Petre Draga, Petre Dovăncescu, Vasile Meszaros, Corneliu Mănescu, Eduard Gâţă, Ştefan Alexiu, Ion Aurel, Ilie Savu, Maximilian Varodi, Gheorghe Teodorescu, Gheorghe Popescu, Gheorghe Drăgănescu, Maximilian Pandele, Vasile Nanciu Gheorghe,Florin Bărbulescu, dr. Mihai Predescu, Ion Alexandrescu, Valentin Ceauşescu, Cornel Oţelea, Cristian Gaţu, Constantin Dănilescu, Constantin Matei, Nicolae Gavrilă, Marcel Puşcaş. După transformarea în Fotbal Club, Viorel Păunescu, Cornel Cacovean, Daniel Gherasim, Mihai Stoica, Valeriu Argăseala, Helmut Duckadam au asigurat conducerea operativă a clubului, finanţator principal fiind Gigi Becali. Personalităţi marcante din rândul sportivilor şi antrenorilor secţiei: Gheorghe Popescu - fost antrenor principal al echipei naţionale şi preşedinte al FRF, membru în cadrul Comisiilor UEFA, Emeric Ienei -fost secretar de stat în MTS şi antrenor al echipei naţionale, Mihai V. Ionescu -fost vicepreşedinte al FRF, Ion Alexandrescu - fost secretar general al FRF, Vasile Nanciu - fost secretar al FRF, Ilie Savu -fost preşedinte al clubului, Gheorghe Constantin, Anghel Iordănescu şi Victor Piţurcă - foşti antrenori ai echipei naţionale, Nicolae Pantea - secretar general adjunct la FRF.

FC TIMIȘOARA Echipa născută în luna iulie a anului 2002 prin unificarea dintre FC *AEK* București (fosta *Fulgerul* Bragadiru), recent promovată în prima divizie și echipa divizionară C, AS *Politehnica* Timișoara, echipa *Universității* timișorene. Denumirea noului club a fost FC *Politehnica AEK* Timișoara, avându-l drept președinte de onoare pe profesorul Iosif Armaș, președinte executiv Anton Doboș, care venise de la București cu *AEK,* iar antrenor pe fostul internațional Nica Basarab Panduru. Noua echipă a avut un parcurs dificil în primul eșalon, terminând pe locul 14, loc similar cu desfășurarea unui baraj cu o echipă clasată pe locul secund în una din cele trei serii ale diviziei B. Timișorenii, antrenați acum de Gheorghe Mulțescu, au trecut în baraj de *Gloria* Buzău menținându-și locul în prima divizie. Printre jucătorii acelei echipe îi amintim pe: Romulus Buia, Romeo Stancu, Silviu Bălace, D. Silvășan. În sezonul următor (2003-2004), timișorenii, antrenați în primele 8 etape de Viorel Vișan, apoi din nou de Nica Basarab Panduru încheie campionatul pe locul 8. În următorul campionat (2004-2005), Timișoara face un salt de un loc, dar în viața echipei se produce un eveniment deosebit, prin sosirea investitorilor de la Balcan Petrolium, în frunte cu noul patron, Marian Iancu. Ambițiile nouli conducător s-au exprimat de la început prin aducerea unui antrenor de renume, Cosmin Olăroiu, împreună cu mai mulți jucători de la fosta sa echipa, FC *Național* București (Marian Popa, Gabriel Cânu, Gheorghe Caramarin, Gigel Coman precum și pe internaționalii Cosmin Contra, împrumutat de la *Atletico* Madrid, și Viorel Moldovan, achiziționat de la *Servette* Geneva). Deja Iancu își exprimase intențiile preluării palmaresului vechii *Politehnici* Timișoara, dar se pare ca tratativele cu italianul Zambon nu au putut fi finalizate. Oricum, Iancu a decis schimbarea numelui clubului din FC *Politehnica AEK* Timișoara în FCU *Politehnica* Timișoara. Acest lucru l-a facut pe Zambon sa îl reclame pe noul patron timișorean pentru uzurparea numelui, culorilor și palmaresului vechii *Politehnici* Timișoara. La forurile internationale, FIFA și TAS, Zambon a avut câștig de cauza, clubului lui Marian Iancu impunându-i-se schimbarea numelui și plata unei amenzi pentru toate partidele în care a purtat numele politehnicii. De asemeni i s-a impus schimbarea culorilor. Marian Iancu a răspuns prin modificarea numelui din FCU *Politehnica* Timișoara în FC *Politehnica Știința 1921* Timișoara, iar culorile au devenit din violet-alb, mov-alb. A urmat un nou proces și impunerea schimbarii denumirii în așa fel să nu cuprindă termeni care să ducă la confuzii, cu cel al *Politehnicii*, și o penalizare de 6 puncte în campionatul 2008-2009. După multe procese și bani cheltuiți, TAS a ridicat cele 6 puncte de penalizare pentru *FC Timișoara*, menținând în schimb obligativitatea plății sancțiunilor pentru toate meciurile în care echipa lui Iancu a purtat numele de *Politehnica*. Mai importantă ni se pare evoluția echipei, care a reușit, în 2006-2007, să joace finala cupei României, în 2007-2008 să termine pe locul 6 în campionat,

calificându-se în Cupa UEFA, iar în 2008-2009 să obțina locul secund în campionat, calificându-se în preliminariile Ligii Campionilor. În această perioadă cei mai importanți jucători au fost: Gigel Bucur (adus de la *Sportul studențesc*), Emeghara (venit de la *Partizan* Belgrad), Dan Alexa (adus de la *Dinamo*), Ionel Ganea, frații Karamyan, Cizovsky, portarul Pantilimon, devenit internațional A, Sepsi, Latovlevici (acum la Steaua Bucureşti), Torje (acum la Dinamo Bucureşti), Zicu, Bonfim, Bourceanu și mulți alții. Dintre antrenorii utilizați de Iancu trebuie să-i amintim, înafara lui Cosmin Olaroiu, pe Gheorghe Hagi, cehul Dušan Uhrin jr., Ioan Ovidiu Sabău, Vladimir Petrovici, Cosmin Contra. În două participări în cupele europene *FC Timișoara* a disputat deja 12 meciuri obținând o victorie, 4 remize și 7 înfrângeri, golaveraj 7-16.

FC *UNIREA* URZICENI. Clubul FC Unirea Urziceni s-a înfiinţat în anul 1954. In perioada interberlică, a funcţionat la Urziceni echipa de fotbal „Ialomiţa", care juca, sporadic, cu echipe din Ploieşti, Buzău, Slobozia, iar în timpul celui de-al doilea război mondial, echipa se întâlnea deseori cu echipa soldaţilor germani de la unitatea de Radar din zonă. Clubul Unirea s-a înfiinţat în anul 1954, având culorile alb-albastru, şi a activat mai ales în campionatul judeţului Ialomiţa şi în divizia C. In primăvara anului 1976 este inaugurat noul stadion, numit Tineretului, situat la ieşirea din oraş spre Manasia, lângă viile lui Hagienoff, în zona lacurilor. In anul 1988, echipa Unirea Urziceni se califică în şaisprezecimile de finală ale Cupei României, fiind eliminată de prim-divizionara Corvinul Hunedoara. În sezonul 1988-1989, Unirea se clasează pe locul secund în seria a III-a, a diviziei C, ratând, în dauna Dunării Călăraşi, promovarea în divizia B. Principalii jucători ai Unirii Urziceni din această perioadă s-au numit: Alexandru Pojer, Nelu Constantin, Ion Ştefănescu, Marian Damaschin I, Lică Damaschin II, Dudu Georgescu, Vasile Aelenei, Andrei Gheorghe, Ionel Tudorache, Leontin Toader. Conducătorul cel mai cunoscut al clubului ialomiţean a fost medicul veterinar Ion Poiană. Momentul de cotitură în istoria clubului s-a petrecut în vara anului 2002, când a fost preluat de un nou sponsor, Valahorum SA (preşedintele acestui sponsor, Dumitru Bucşaru devine şi preşedintele clubului). Stadionul Tineretului a suferit lucrări de modernizare, capacitatea sa ajungând la 7.000 de locuri pe scaune, iar vestiarele au fost aduse la standarde ultramoderne. La sfârşitul campionatului 2002-2003 Unirea Valahorum Urziceni (antrenor: Marin Dragnea) promovează pentru prima oară în istoria clubului în divizia B, iar peste trei ani, în 2006, echipa câştigă barajul de promovare în divizia A (adversare fiind Forex Braşov şi FC Bihor Oradea). Iată lotul folosit de antrenorul Cornel Orac, în sezonul promovării în prima ligă: M. Oltean, Şt. Preda – portari, R, Colda, I. Daria, V. Filatov (rus), I. Gheban, V, Jercălău, E. Nicu, Şt. Odoroabă, C. Ştreangă, D. Tudorache, M. Vătavu, Ir. Voicu – fundaşi, M. Bogdanović (sârb), Cr. Ciubotariu, Cr. Constantin, M. Iacob, Al. Pojer, C. Predescu, Al. Radu, D. Stere, I. Szabo, Cr. Vlad – mijlocaşi D. Gheorghe, N. Jovanović (sârb), R. Rusescu, I. Stoean, B. Vrăjitoarea, D. Zaharia – atacanţi. Accesul in prima liga a însemnat o schimbare aproape totală a lotului, dar şi a antrenorului. După 10 etape în care echipa a acuzat şocul adaptării la liga 1 este adus Dan Petrescu, care reuşeşte să menţină echipa în prima ligă în sezonul 2006-2007, aducînd în acelaşi timp jucători cu care construieşte o echipă competitivă: M. Onofraş şi V. Bordeanu de la Poli Iaşi, G. Galamaz, de la Dinamo Bucureşti, R. Rusescu este readus de la Dunărea Giurgiu, R. Pădureţu de la Gloria Bistriţa, M. Bilaşco şi B. Stancu de la FC Argeş, B. Mara de la UTA, B. Stelea, venit de la Oţelul, brazilianul Ricardo Gomez, argentinianul D. Branda, ultimul venit din Spania, de la Vitoria Alaves. Se formează şi o echipă nouă de conducători, avându-i pe Mihai Stoica (preşedinte) şi Viorel Moldovan (director sportiv). Ulterior, Viorel Moldovan pleacă, alegând cariera de antrenor şi este înlocuit de Narcis Răducanu. A rămas în conducerea clubului vechiul unirist Felix Grigore, director general. Sezonul 2008-2009 este încheiat foarte bine: locul 5 în campionat şi finala CR (1-2 contra lui CFR Cluj). Echipa se califică pentru prima oară în Cupa UEFA, unde este eliminată de germanii de Hamburger SV (0-0 în depla-

sare, apoi 0-2). Deşi îl pierde pe Bogdan Stancu, care pleacă la Steaua, echipa se întăreşte cu lituanianul G. Arlauskis, portar, un alt portar D. Tudor, de la UTA, Mehmedović şi T. Bălan (FC Timişoara, T. Bălan fusese împrumutat la Timişoara de la Sportul Studenşesc), , I. Apostol şi D. Todoran (ambii de la Farul), S. Frunză (SC Vaslui), D. Varga (Sportul Studenţesc). In mod cu totul surprinzător, echipa lui Dan Petrescu, un exemplu de pregătire şi angajament, reuşeşte să cucerească, în premieră absolută, titlul de campion al României. Iată lotul folosit de Dan Petrescu: G. Arlauskis (lituanian), D. Tudor, C. Grigore – portari, E. Nicu, Br. Fernandes, din Guineea Bissau, E, Mehmedović (sîrb), V. Bordeanu, G. Galamaz – fundaşi, I. Apostol, T. Bălan, Ricardo Gomez (brazilian), D. Brandan (argentinian), S. Frunză, B. Mara, J. Burns (australian), D. Todoran, D. Varga, R. Pădureţu. G. Bârlădeanu, - mijlocaşi, M. Bilaşco, M. Onofraş, R. Rusescu, Cr. Dănălache, B. Aldea – atacanţi. Calificată direct în Liga Campionilor 2009-2010, Unirea are o comportare meritorie, obţinând 8 puncte şi reuşind calificarea de pe locul al treilea al grupei în 16-imile, unde este eliminată de FC Liverpool. La mijlocul sezonului 2009-2010, antrenorul Dan Petrescu părăseşte pe Unirea, alegând clubul rus Kuban Krasnodar. Locul său este luat de israelianul Roni Levy, care izbuteşte să ducă Unirea Urziceni pe locul secund la sfârşitul campionatului 2009-2010, calificându-se în preliminariile Ligii Campionilor. Noii jucători achiziţionaţi de Unirea Urziceni pentru sezonul 2009-2010 s-au numit: Vasile Maftei, de la Rapid Bucureşti, fostul stelist Sorin Paraschiv, venit din Italia, de la Rimini Calcio, Lucian Marinescu, de la Petrolul Ploieşti, portughezul Semedo, de la Steaua.

FOTBAL CLUB *UNIVERSITATEA* CLUJ-NAPOCA. Clubul *„Şepcilor Roşii”* a luat fiinţăîn septembrie 1919, fondatorul şi primul său preşedinte fiind prof. univ. dr. Iuliu Haţieganu. Prima formaţie folosită în campionatul local era: Tripa, Veţeanu, Ţârlea, Petică, Raţiu, Popovici, Crainic I, Guga, Popescu, Spitz, Crainic II, Gruescu. În prima parte a activităţii sale competiţionale, *„U”* a participat în CN (formula predivizionară), calificându-se de patru ori în turneul final: 1923-1924, 1924-1925, 1926-1927, 1929-1930, la ultimele două ediţii ajungând până în semifinale. Din lotul echipei, în perioada 1923-1932, făceau parte: Pompei Lazăr, Al. Botarcă, Eleonor Hirsch, Petru Ţârlea, Dima, Reiter, Eugen Haţieganu, Milivei, I. Ghilezan I, V. Giurgiu II, Maier II, Blaj, N. Bonciocat, A.Guga, Mircea Ţăranu, Victor Surlaşiu, Puşcariu, Doczi, Ilie Olteanu, Andrei Baciu, N. Stanoef, Ad. Ciki, Huniade, Cobârzan, I. Sabău, Marshall, Silviu Bulzan, Grigore Iancovici, M. Ştefănescu, P. Abrudan, Noveanu, Satmary, L. Sfera, I. Doboşan, S. Bindea, Graţian Sepi, Tudor, Trifu, Tabacu. Începând din 1932, odată cu organizarea campionatului în sistemul divizionar, activeazăîn prima divizie. Chiar din prima ediţie, 1932-1933, reuşeşte să ocupe locul II în clasamentul general, fiind învinsăîn finala seriilor de *Ripensia*(0–0 şi 3–5). Din echipă au făcut parte: A. Sepci, L. Sfera, G. Iancovici, I. Doboşan, V. Gain, N. David Matei, T. Tabacu, S. Ploieşteanu, G. Sepi II, V. Surlaşiu, N. Stanoef, A. Baciu. Din 1932 până în 2010 „U” a marcat 72 de prezenţe: 1 în divizia C, în 2000-2001, 20 în eşalonul secund, 1938-1940, 1950, 1957-1958, 1976-1979, 1982-1985, 1991-1992, 1999-2000, 2001-2002, 2002-2007, 2008-2010, 51 de prezenţe în divizia A:1932-1938, 1940-1941, 1946-1949, 1951-1956, 1958-1976, 1979, 1982, 1985-1991, 1992-1999, 2007-2008. În perioada antebelică „U” s-a calificat în 1932-1933 în finala CR,din lotul echipei făcând parte: Moldovan, A. Boroş, G. Iancovici, Medrea I, Medrea III, G. Joja, D. Golub, Em. Ţăranu, S. Coracu, Seremy IV, Tomovici, Giurgiu, M. Beraru, P. Draga, Bretoteanu, Medrea II, Chirilă, Muscă, Jifcovici, Moldovan, Coriolan Coman, T. Dascălu. Din 1940, echipaşi-a stabilit temporar reşedinţa la Sibiu, revenind în 1945, după reîntregirea Transilvaniei, la Cluj. În perioada 1946-1976, *„U”* a activat, cu două excepţii, 1950 şi 1957-1958, când a retrogradat în eşalonul secund, numai în prima divizie. În acest interval de timp când, vremelnic, între 1950-1967, a purtat numele de*Ştiinţa*, echipa studenţilor clujeni a ocupat locuri fruntaşe în clasament, a jucat o finală de CR, 1948-1949 şi a câştigat, în ediţia 1964-1965, trofeul competiţiei nr. 2 (CR), având la

conducerea tehnicăantrenori valoroşi, precum: Şt. Kovacs, Şt. Onisie, A. Sepci, R. Cosmoc, I. Baratki, V. Mărdărescu, dr. C. Rădulescu. Jucătorii folosiţi în această perioadăfertilă din viaţa clubului, s-au numit: V. Cristea, I. Ioanovici, M. Luca, M. Tarău, Gh. Crăciun, I. Mihuţ, I. Lutz, I. Copil, L. Straja, Medrea II, Gr. Joja, C. Rădulescu, E. Ţăranu, N. Roman, T. Dascălu, Jifcovici, Medrea III, S. Coracu, S. Avram, Gh. Tomescu, J. Zehan, A. Nicoară, C. Roman, Tr. Georgescu, V. Costin, V. Crişan, P. Marcu, A. Suciu, Em. Petru, Oct. Popescu, Oct. Ionescu, V. Mateianu, H. Moldovan, N. Ivanovici, L. Munteanu, Gh. Kromely, S. Moguţ, P. Grăjdeanu, R. Câmpeanu, V. Alexandru, D. Lică, M. Neşu, N. Szabo, Z. Ivansuc, M. Adam. Perioada cuprinsăîntre 1976-1990 s-a caracterizat printr-o comportare oscilantă, mai puţin semnificativă pe planul performanţei. *„U”* a beneficiat, în acest timp, de conducători valoroşi precum: T. Lucaciu, R. Câmpeanu, M. Ioanete, M. Iubu, Gh. Neţa, de antrenori cu o remarcabilăţinutăîn domeniul profesional: Şt. Cârjan, P. Moldoveanu, A. Sepci, S. Avram, C. Teaşcă, A. Niculescu, P. Popescu, V. Kovacs, G. Mladin, C. Ardeleanu, I. Sdrobiş, Gh. Staicu, C. Dinu, R. Vlad, V. Băluţiu şi de un remarcabil efectiv de jucători, din rândurile cărora s-au evidenţiat: Şt. Moldovan, M. Lăzărescu, D. Anca, V. Mureşan, A. Moş, C. Ştefan, V. Ciocan, V. Vidican, Al. Uifăleanu, S. Câmpeanu II, A. Mureşan, S. Baciu, Băduţă, D. Barbu, M. Liviu, A. Naghi, Ad. Coca, Şt. Stana, L. Fanea, A. Suciu, Fl. Pop, V. Soo, Z. Iasko, V. Bichescu, Al. Matei, T. Poraţchi, I. Mureşan, M. Neamţu, W. Pexa, Gh. Hurloi, A. Meszaros, V. Mihăilă, V. Stoica, C. Fâşic, N. Bucur, D. Boieru, I. Dobrotă, Z. Musznai, M. Feşnic, D. Ariciu, D. Matei. După 1990, *„U”* s-a aflat când în eşalonul 2, când în Divizia A, cu un randament constant bun. La *„pupitrul de comandă”* se aflau atunci S. Bagiu, V. Dobrău, P. Olteanu, I. Maga, M. Lăzăreanu; pe banca tehnică: I. Ciocan, Al. Uifăleanu, I. Cavai, S. Stănescu, I. Andone, A. Anca, I. Boca, iar în teren: L. Moldovan, I. Biro, A. Doboş, I. Dobrotă, I. Cavai, A. Falub, S. Gherman, Cr. Pojar, Fl. Popicu, Fl. Prunea, Ov. Sabău, R. Sabo, M. Stoica, Cr. Sava, Z. Kadar, M. Popescu, C. Ciucur, I. Bacoş, L. Movilă, R. Dochia, Al. Suciu, S. Colceag, M. Neamţu, C. Zanc, S. Corpodean, Fr. Dican, Ov. Costăchescu, A. Băceu, Ov. Ceclan, Fr. Jenei, V. Sandu, Ad. Cocan, V. Gula, S. Sălăgean, V. Tamaş, C. Necula, Ad. Lucaci, M. Coraş, R. Gabor, M. Predatu, L. Paul, Fl. Sima, V. Mare, V. Brătianu II, Ov. Maier, H. Cioloboc, C. Olariu, V. Stan, C. Mariş, D. Zotincă. Performanţe remarcabile au fost obţinute cu eşalonul schimbului de mâine. Astfel, în contul clubului se înscriu 7 titluri de campion naţional de juniori, 1955, 1956, 1964-1965, 1966-1967, 1968-1969, 1971-1972, 1973-1974 şi 3 titluri la „tineret”, 1962-1963, 1970-1971, 1971-1972. Pe plan internaţional, *„U”* are 2 prezenţe: în CCC, 1965-1966 şi în Cupa UEFA, 1972-1973. Bilanţul general: 6-3-0-3 şi golaveraj 8:12. *Rapid* Bucureşti şi *„U”* Cluj sunt singurele2 echipe care nu au lipsit de la nici o ediţie a CN, de la organizarea acestuia în formula divizionară, în 1932.Mari personalităţi ale vieţii sociale şi ştiinţifice şi-au legat numele de clubul studenţilorclujeni, printre aceştia: acad. prof. dr. Emil Racoviţă, acad. prof. dr. Iuliu Haţieganu, acad. prof. dr. Gr. Benetato, acad. Const. Daicoviciu, prof. univ. dr. Pop D. Popa, acad. Ştefan Pascu, prof. univ. Liviu Maior. La sfârşitul campionatului 1999-2000, *„U”* retrogradeazăpentru prima oarăîn Divizia C. Cu un gest de mare frumuseţe, Ioan Ovidiu Sabău (32 de ani în acel moment) renunţă la contractul său cu Rapid Bucureşti şi devine antrenor-jucător la divizionara C „U” Cluj pe care reuşeşte s-o promoveze în divizia B, după care revine la Rapid Bucureşti. In 2007, avându-l antrenor pe fostul jucător Adrian Falub. „U” revine în prima ligă. Printre eroii promovării s-au numărat jucătorii: B. Unguruşan, S. Iodi, D. Şomcherechi, J. Szekely (în 2010 la Steaua Bucureşti), D. Goga (în 2010 la FC Timişoara). „U” nu rezistă decât un sezon în prima ligă, care este cucerită în 2008 de CFR Cluj, echipa dominantă în oraş şi în Ardeal. Suporterii tradiţionali ai „Şepcilor roşii” mai au două sezoane pe plaiurile ligii secunde. În 2010 cu o nouă conducere (preşedinte CA, fostul acţionar dinamovist Florian Walter, vicepreşedinte Ioan Mărginean), „U” revine în primul eşalon (antrenorul promovării: Cristian Dulca, iar printre jucători: B. Unguruşan, I. Szilagyi, Reinaldo, Machado, Lemnaru).

FOTBAL CLUB *UNIVERSITATEA* CRAIOVA. Actul de naştere al clubului sportiv studenţesc din *Cetatea Băniei* datează din toamna lui 1948 şi este opera unui mănunchi de entuziaşti profesori şi studenţi craioveni. Denumirea echipei a fost iniţial *Ştiinţa*, nume adoptat în 1950. Până la sfârşitul anului 1954, echipa de fotbal a activat la niveluri competiţionale inferioare. Din 1955 începe cariera sa divizionară care a acumulat pânăîn 2002 un număr de 47 de prezenţe, pe categorii, după cum urmează: de două ori în eşalonul trei, 1956-1958; de şapte ori în Divizia B, 1955, 1958-1964 şi de 38 de ori în primul eşalon, drumul formaţiei craiovene fiind numai ascendent, fără nici o retrogradare la activ. Anul 1964 marchează promovarea în elita fotbalului nostru, la formarea unei echipe competitivecontribuind, în timp, antrenorii: Ionescu-Crum, Gh. Scăeşteanu, V. Mărdărescu, V. Călinoiu, Gh. Nuţescu, N. Oţeleanu, ultimul dintre aceştia fiind cel care a condus echipa în prima divizie. Din lotul de jucători ai debutului divizionar A făceau parte: I. Papuc, M. Vasilescu, I. Geleriu, N. Lungu, D. Dumitrescu, C. Deliu, Marcel Marin, P. Mihăilescu, C. Bărbulescu, N. Tetea, C. Bâtlan, I. Anton, I. Ganga,C.Sfârlogea, H. Eftimie, I. Cârciumărescu, D. Stanciu, I. Plugaru, S. Stănescu, I. Lovin, C. Popescu, N. Onea, V. Urziceanu. Prima mare performanţă aechipei (din toamna anului 1966, *Universitatea)* afost câştigarea campionatului, ediţia 1973-1974, lotulde bază antrenat de cuplul C. Cernăianu–C. Oţet având următoarea componenţă: P. Manta, Fl. Oprea, V. Niculescu, D. Bădin, P. Deselnicu, I. Velea, Al. Boc, C. Berneanu, N. Negrilă, N. Ivan, L. Strâmbeanu, I. Balaci, C. Ştefănescu, I. Constantinescu, T.Ţarălungă, C. Pană, I. Oblemenco, I. Bălan, I. Niţă,D. Marcu. A urmat în 1977 cel de al doilea trofeu, CR, antrenorii C. Teaşcăşi C. Deliu folosind echipa:G. Boldici, C. Berneanu, N. Tilihoi, C. Ştefănescu, P.Purima, A. Beldeanu, I. Balaci, C. Donose, Z. Crişan,N. Negrilă, S. Cârţu, D. Marcu, R. Cămătaru. În următorul an, cu I. Oană la timonă, studenţii craioveni, cu acelaşi lot de jucători cărora li s-au adăugat S. Lung, N. Ungureanu, A. Ţicleanu, câştigă, pentru a doua oară, consecutiv, CR. În continuare, studenţii din Bănie mai cuceresc titlul de Campion Naţional de încă 3 ori, 1979-1980, 1980-1981, 1990-1991, şi de alte 4 ori CR, 1980-1981, 1982-1983, 1990-1991, 1992-1993. Efectivul de jucători utilizat în acest interval de timp îi cuprinde pe: S. Lung, C. Boldici, N. Ungureanu, Ad. Bumbescu, C. Ştefănescu, A. Ţicleanu, I. Geolgău, M. Irimescu, C. Gârleşteanu, Ad. Popescu, Fl. Cioroianu, L. Firănescu, Gr. Ciupitu, Em. Săndoi, O. Popescu, M. Bâcu, Ad. Sorohan, N. Zamfir, S. Cristescu, Ov. Stângă, Gh. Popescu, Gh. Craioveanu, E. Neagoe, Gh. Biţă, Şt. Crişan, D. Bică, P. Badea, Ad. Pigulea, I. Olaru, I. Gane, A. Călin, Şt. Stoica, V. Mihăilă, Gh.Ciurea, D. Gherasim, Fl. Motroc, cărora ulterior li s-aumai adăugat: E. Vodă, D. Arcanu, D. Mogoşan, Mitriţă, I. Sburlea, C. Carabaş, D. Cioloboc, Fl. Prunea, Val. David, D. Moisescu, Cr. Vasc, C.Papură, R. Împuşcătoiu, Fl. Cârstea, Ad. Ungur , D.Predoi, C. Crăciunescu, N. Năstăsie, V. Naicu, A. Olăriu, T. Curt, I. Florescu, G. Popescu, E. Trică, C. Frăsineanu, N. Mohora, B. Vrăjitoarea, I. Luţu. În vitrina clubului universitar craiovean se mai află şi alte trofee câştigate cu echipa de tineret rezerve, campioană în 1968-1969, cu echipa de tineret-speranţe, campioană în 1973-1974, 1975-1976, 1982-1983 şi 1983-1984; cu echipele de juniori, câştigătoare a diviziei naţionale de juniori, ediţia 1978-1979 şi cu CN de juniori în ediţiile 1988-1989, 1990-1991 şi 1994-1995. Veritabilă pepinieră de jucători de valoare, centrul de fotbal al „Universităţii" a beneficiat, de-a lungul anilor, de un corp de antrenori cu mare experienţă şi un ridicat nivel profesional, din rândurile cărora s-au remarcat: Gh. Scăeşteanu, N. Opriş, I.Gârleşteanu, C. Iordănescu, S. Stănescu, N. Zamfir, C. Deliu. Pe plan internaţional, *Universitatea* a adunat patru participări în CCE în 1974-1975, 1980- 1981, 1981-1982, 1991-1992, alte patru în CCC,1977-1978, 1978-1979, 1985-1986, 1993-1994 şi 14 prezenţe în *Cupa UEFA*, 1970-1971, 1973-1974, 1975-1976, 1979-1980, 1982-1983, 1983-1984, 1984-1985, 1986-1987, 1987-1988, 1990-1991, 1992-1993, 1994-1995, 1995-1996, 2000-2001. Cea mai valoroasă performanţă a fost realizată în ediţia 1982-1983 a Cupei UEFA, când a fost la un pas definală,

eliminată fiind în semifinale de Benfica Lisabona (0–0 şi 1–1). Bilanţul general al participăriiîncupele europene este: 22 de ediţii, 76 de meciuri, 31 de victorii, 13 egaluri, 32 de înfrângeri, golaveraj general 87:87, punctaj – 76. La conducerea tehnică s-au aflat oserie de antrenori valoroşi, care şi-au adus contribuţiala performanţeleechipei. Printre aceştia îi menţionămpe: Ionescu-Crum, Gh. Nuţescu, V. Mărdărescu, V.Călinoiu, C. Cernăianu, C. Oţet, C.Teaşcă, I. Oblemenco, C. Deliu, V. Stănescu, I. Oană, F. Cioacă, M.Bondrea, M. Rădulescu, E. Ienei, S. Lung, E.Săndoi.Din rândurile conducătorilor, menţiuni speciale se cuvin unor personalităţi, ca: I. Rinderiu, I.Dobriţoiu, C. Stroie, S. Cătineanu, M. Popescu, dr. V.Frânculescu, I. Oblemenco, R. Cămătaru, Ş. Ilinca, G.Neţoiu, N. Gheară, P. Deselnicu. Din luna august1991, fotbalul desprinzându-se din clubul universitar,echipa a devenit Fotbal Club *Universiatea*Craiova.Patronii echipei FC Universitatea Craiova s-au numit George Constantin Păunescu, apoi George Ilinca, apoi Gigi Neţoiu, care-i cedează acţiunile lui Dinel Staicu, iar din iulie 2005 liderul clubului este Adrian Mititelu. Momentul în care vine Adrian Mititelu la Universitatea Craiova coincide cu un moment trist din istoria clubului, retrogradarea în divizia secundă după 41 de ani de prezenţe consecutive în eşalonul de frunte al fotbalului românesc. Purgatoriul în liga a doua durează un singur sezon, din 2006-2007 Universitatea revenind în prima ligă. Din nefericire, între 2006 şi 2010, rezultatele obţinute au fost modeste. Antrenorii echipei profesioniste, după 1991, s-au numit: Sorin Cârţu de 3 ori, Ion Olemenco, Marian Bondrea de 4 ori, Victor Piţurcă, Nicolae Zamfir, Constantin Oţet, Juan Alexanco, Ilie Balaci, Silviu Lung, Emil Săndoi de 2 ori, Florin Marin, Dumitru Marcu, Pavel Badea, Nicolo Napoli de 2 ori, Mircea Rednic, Eugen Neagoe de 2 ori, Ovidiu Stângă de 2 ori, Ştefan Stoica, Florin Cioroianu, Daniel Mogoşanu, Tersinio Gane, Daniel Mogoşanu, Mark Wotte (olandez), George Biţă, Laurenţiu Reghecampf. Printre jucătorii folosiţi în perioada 2002-2010 îi amintim pe Adnan Guso (bosniac), S. Bornescu, Silviu Lung jr, L. Dănănae, D. Stoica, C. Moţi, V. Găman, J. Rose, J. Mitchell (australieni), V. Iliev (bulgar) J. Wobay (din Sierra Leone), fraţii Florin şi Mihai Costea, Alexandru Piţurcă.

FOTBAL CLUB *UT* ARAD. A luat fiinţă la 18 aprilie 1945, sub titulatura de *ITA* (Industria Textilă Arad), patronată de baronul Neumann. Perioada de început din istoria clubului a fost şi cea mai bogatăîn performanţe, când echipa a beneficiat şi de aportul unor jucători de mare valoare. Astfel, între 1946-1954 a câştigat de patru ori – în 1946-1947, 1947-1948, 1950, 1954 – titlul de Campioană Naţionalăşi de două ori CR, 1947-1948, 1953. Antrenorii Zoltan Opata, Zoltan Blum (ambii din Ungaria), Augustin Juhasz (1946-1947), Petre Steinbach (1947-1948), Francisc Dvorszak (1950), Coloman Braun Bogdan (1954), au avut în componenţa loturilor folosite în acest interval de timp, următorii jucători, în marea majoritate internaţionali şi celebrităţi fotbalistice: Al. Marki, Gyula Lorant, Ad. Pall, I. Reinhardt, Şandor Meszaros, Gh. Băcuţ I, Ad. Kovacs, A. Mercea, L. Bonihady, I. Petschovschi, M. Toth III, M. Vass, Z. Farmati, I. Stiebinger, N. Dumitrescu III, A. Justin, I. Nicşa, I. Catranici, Fr. Kiss, G. Szucs, Gh. Lupeş, Şt. Kapas, M. Carpineţ, G. Serfözö, N. Popa, Gh. Vaczi, R. Duşan, G. Birău, I. Don, Lad. Boitoş, Lad. Băcuţ II. Numele echipei a suferit diverse modificări: UTA în toamna anului 1949, Flamura Roşie în 1950, Flamura Roşie UTA în 1954, UTA, la începutul anului 1958. O a doua perioadă care a cuprins realizări remarcabile a fost între anii 1966-1970, când *UTA* (Uzina Textilă Arad), condusă de antrenorul N. Dumitrescu III, s-a impus atât pe plan intern, cât şi internaţional. Acum îşi adjudecă alte două titluri de Campioană Naţională, 1968-1969 şi 1969-1970 şi o altă finală în CR, în 1966. Tot în acest interval de timp, UTA a participat la ediţia CCE, reuşind o performanţă de răsunet prin eliminarea din competiţie a Campioanei Mondiale inter-cluburi, *Feyenoord* Rotterdam, din 1970-1971. Lotul echipei arădene din această perioadă cuprindea următorii jucători: C. Weichelt, Imre Biro, M. Chivu, Hr. Meţcas, I. Igna, V. Jak, Em. Floruţ, N. Pantea, Fl. Domide, M. Ţârlea, M. Axente, Gh. Gornea, I. Bătrâna, A. Bakos, Şt.

Csako, E. Pojoni, I. Şchiopu, M. Petescu, I. Lefter, I. Moţ, V. Sima, Lad. Broşovschi, Fl. Dumitrescu, T. Brandescu, I. Atodiresei, V. Bodea, A. Kun I, Kun II, Em. Moricz, P. Regep, Th. Drencean, O. Dembrovschi. Iniţialele U.T.A. devin un nume de sine stătător UTA, la care se poate adăuga localitatea Arad.O a treia perioadă, de mai lungă durată din viaţa echipei, se caracterizează printr-un relativ declin, care începe după 1975. De altfel, în ediţia de campionat 1978-1979, echipa retrogradează pentru prima oarăîn eşalonul secund, înregistrând pânăîn 1993 o evoluţie modestă, la nivelul diviziei B. În pofida unei astfel de comportări, lotul textiliştilor arădeni cuprindea numeroase valori fotbalistice, din rândurile cărora merită să fie menţionaţi: I. Lovaş, H. Duckadam, L. Bubela, I. Bodi, Em. Hirmler, M. Ţârlea II, Gh. Vaczi II, C. Găman, Fr. Tisa, S. Vuia, S. Cigan, I. Ţucudean, Ad. Negrău, D. Mutică, A. Ungur. Revenind în primul eşalon divizionar în 1993, *UTA* nu rezistă decât două ediţii de campionat, după care retrogradează şi intră într-un con de umbră al performanţei, cu puţine perspective de a evada din anonimatul competiţional. Lotul de jucători al acestei ultime perioade, îi avea în componenţa sa pe: M. Sinescu, D. Târţău, M. Coraş, D. Stupar, L. Ivan, L. Dronca, J. Papp, D. Grădinaru, M. Grad, P. Szell, R. Riviş, N. Mitu, M. Plişca, A. Boloş, Ad. Slave, G. Radu. În afara titlurilor obţinute cu echipa de seniori, *UTA* are în palmares şi 4 trofee obţinute cu echipa de juniori, Campioană Naţională în 1957-1958, 1958-1959, 1967-1968 şi 1995-1996. Pe plan internaţional, echipa arădeană a participat la 4 ediţii ale CE, atfel: în CCE în 1969-1970 şi 1970-1971, în Cupa UEFA în 1971-1972 şi 1972-1973. Bilanţul general al participărilor internaţionale: 16 meciuri jucate, 3 victorii, 4 remize şi 9 înfrângeri, golaveraj – 16:31.În cadrul clubului au activat o serie de personalităţi fotbalistice, precum baronul Neumann, întemeietorul clubului şi al echipei, Gh. Ivan, Em. Gherghel, Al. Dan, Fl. Domide, M. Bretoteanu, M. Florea, Al. Paniţ, L. Josan, E. Kresner, I. Petroveanu, Iosif Grozav, D. Vătran, Ion Pop, Dan Ologeanu, M. Lupaş Din rândurile tehnicienilor, care au asigurat pregătirea echipei şi au adus o contribuţie la performanţele acesteia au fost: Fr. Djorjak, C. Braun-Bogdan, N. Dumitrescu III, I. Reinhardt, Şt. Czako, Gavril, L. Coman, T. Jurcă, Birău, Fl. Domide, Al.Dan, I. V. Ionescu, Gh. Vaczi, I. Popa, I. Pătraşcu. În vara anului 2002, echipa revine în prima divizie: antrenor I. Popa, director executiv Em. Gherghel.Retrogradează în divizia B la capătul sezonului 2002-2003. In sezonul 2005-2006, FCM (Fotbal Club Municipal) termină campionatul ligii secunde pe locul al 17-lea, ceea ce însemna retrogradarea ân liga a III-a. Dar totuşi, UTA revine în liga I pentru sezonul 2006-2007, pentru că a cumpărat locul echipei promovate CF Liberty Oradea. Retrogradează din nou în liga a II-a la finalul sezonului 2007-2008 unde joacă următoarele două sezoane. In 2010, FCM UTA se autodesfiinţează. In schimb apare un nou club la Arad, care preia locul unei alte echipe Fortuna Covaci. Oricum parcursul echipei UTA Arad rămâne un lucru greu de înţeles şi de explicat.

***GLORIA* ARAD.** A luat fiinţă la 24 august 1913. Ideea a aparţinut dr. E. Veliciu şi a fost realizatăîmpreună cu dr. Sever Miclea, dr. E. Crâsnic. R. Moldovan, Nestor Blaga, ing. Cărpinişan, I. Goicea, Coriolan Lupşa. În 1922 *Gloria*fuzionează cu *CFR* Arad (înfiinţatăîn 1921) şi ia denumirea de *Gloria-CFR*. Din lotul echipei, în anii de după Primul Război Mondial, făceau parte: Kiss, Hustig, Magory, Pop I, Pop II, Szabo, Müller, Cioară, Cheţa, Barbu II. În 1923 câştigă Campionatul regional, se calificăîn turneul final, dar este eliminatăîn „sferturi" de către *Chinezul*.În 1929, în aceeaşi fază a CN, este eliminată de *Banatul* Timişoara. Cea mai bună performanţă din perioada predivizionară este realizatăîn 1930, când, condusă pe atunci de Virgil Economu, îşi disputăfinala cu *Juventus* Bucureşti, aceasta din urmă cucerind titlul. În componenţa echipei de atunci, erau, printre alţii: Deciu, Albu, Cosma, Igna, Marienuţ, Faur, Tisza. Din anul 1932 şi până la întreruperea campionatului, în preajma celui de-al Doilea Război Mondial, a activat în primul eşalon, cu o singură excepţie, în 1939-1940. Echipa standard a perioadei sale de vârf avea următoarea componenţă: Fr. Theimler, Fr. Hustig, I. Volintir, Carol Weichelt, Şt. Dobra, I. Lupaş, P. Igna,

V. Tudor, Fr. Frentz, Ilie Marienuţ, Gh. Mercea. Mai figurau în lot: Gh. Boşneag, Ion Henegar, I. Chereşledean, I. Mihailovici, Gh. Medrea, Fr. Pintea, I. Slăvei II, I. Şiclovan, Şt. Codreanu, E. Mladin, V. Nicola, I. Lupuţiu, Gh. Iovicin. După cel de-al Doilea Război Mondial, echipa a activat doi ani în eşalonul secund, iar în 1949 numele de *Gloria* dispare din nomenclatorul competiţional, urmaşa vechii echipe arădene fiind*ICA*, o formaţie modestă, care a activat în campionatul regiunii Banat. În 1969, numele de*Gloria* reapare în campionatul judeţului Arad, echipa reuşind să promoveze în eşalonul al III-lea, unde rezistă până în 1978, când retrogradează în Campionatul judeţean şi dispare din circuitul fotbalului divizionar. În vara anului 1978, la Arad ia fiinţă un club sportiv şcolar de înaltă performanţă, care a preluat şi a dus mai departe numele tradiţional de *Gloria.*

***GLORIA CFR* GALAŢI.** A fost fondată din iniţiativa muncitorilor de la Atelierele CFR din Galaţi, prin fuzionarea echipelor *Şoimii – Gloria* (creată în 1927) şi *CFR* la 1 ianuarie 1932. La început s-a numit *Asociaţia Sportivă şi Culturală.*Până în 1936 a activat în Campionatul districtual, apoi a promovat în Divizia C. Un an mai târziu se califică în eşalonul secund şi după 2 ediţii de campionat promovează pe prima scenă divizionară. La acest nivel rezistă 2 ani, 1939-1941, iar la întreruperea campionatului din cauza războiului, în 1942, are o poziţie bună în clasament, locul II, pe care nu o mai poate valorifica în continuare. În 1946, la reluarea activităţii oficiale, ratează revenirea în prima divizie în urma unui baraj cu *Prahova* Ploieşti, 2–5, scor general, fiind astfel obligată să joace în Divizia B, între 1946-1951. În această perioadă şi-a schimbat de două ori numele: *CFR* (1947) şi *Locomotiva* (1950). Sub această din urmă titulatură retrogradează din Divizia B în 1951, revine în al doilea eşalon în 1955, dar la finele aceluiaşi an retrogradează din nou şi pentru ultima oară în B. De aici înainte, rolul acestei vechi echipe gălăţene se reduce treptat, pe măsura apariţiei unor noi formaţii cu structură organizatorică superioară, ca: *Dinamo*, *Siderurgistul*, *Politehnica-Ştiinţa*, *FCM* Galaţi, *Oţelul,Dunărea*. În 1957, *Locomotiva* îşi reia totuşi numele tradiţional de *Gloria CFR*, dar un timp nu va mai depăşi nivelul celui de al III-lea eşalon, unde era întâlnită cu regularitate aproape, până în 1970. După această dată, *Gloria CFR* Galaţi, cea care a dat fotbalului nostru, în anii din preajma celui de-al Doilea Război Mondial, nume de mare răsunet, precum: J. Lăpuşneanu, Apostol Justin, E. Prasler, Şt. Cucula, M. Rădulescu, I. Bodea, Şt. Cârjan, Guţă Tănase, C. Comşa, M. Tudose, I. Zapis, C. Zapis, I. Ivanov, A. Popa, C. Voroncovschi, va dispărea de pe firmamentul divizionar. . Şi totuşi, înediţia de campionat 1988-1989, numele de*Gloria CFR* mai apare la Galaţi în eşalonul al III-lea, de unde, după încă un an, promovează în Divizia secundă şi rezistă la acest nivel, cu numele tradiţional, până în 1994, când primeşte numele de FC *Constant*, iar, din anul competiţional 1995-1996, va adopta denumirea de FC *Dunărea* Galaţi, fără şanse ca vechea titulatură să mai apară în fotbalul gălăţean şi românesc.

***JUVENTUS* BUCUREŞTI.** Club creat în anul 1924, prin fuzionarea, din considerente financiare, a două cluburi bucureştene – *Triumf* şi *Romcomit* (echipa Băncii Comerciale Româno-Italiene). Primul preşedinte şi fondatorul clubului a fost Ettore Brunelli (directorul Băncii şi suporterul lui Juventus Torino), vicepreşedinte Sergiu Petrovici (fostul preşedinte al „Triumfului”), iar din comitetul de conducere mai făceau parte: I. Cămărăşescu, C. N. Capşa, Moretti, Mayer, Farchi şi Hehlberg. Prima prezenţă într-o competiţie internă este înregistrată în ediţia 1925-1926 a turneului final al CN când, ajungând în finală, pierde în faţa echipei *Chinezul* din Timişoara. Patru ani mai târziu, ajunsă din nou în finală, câştigă titlul naţional, învingând pe *Gloria* Arad, cu formaţia de bază: D. Bacinschi,C.Deleanu, S. Georgescu, St. Wetzer, Em. Vogl, T. Remmeny, I. Dobo, G. Melchior, R. Wetzer, L. Raffinski, I. Maior. În perioada organizării CN în formula divizionară, participă din 1933 pânăîn 1940 la 7 ediţii de campionat antebelic. În anii de după război, echipa reapare iniţial sub denumirea de *Juventus*, care se schimbă apoi de câteva ori, din motive organizatorice, în: *Distribuţia*, *Competrol*, *Partizanul*, *Energia*şi *Flacăra*. Sub acest din urmă nume se

mută, în *februarie* 1952, la Ploieşti, dată care marchează, de fapt, naşterea *Petrolului*. În cei 28 de ani de existenţă bucureşteană, au evoluat la *Juventus* jucători de valoare, printre care: A. Creţeanu, I. Endrefi, R. Sadowski, A. Dragomirescu, C. Neacşu, C. Braun, Em. Vogl, St. Wetzer, R. Wetzer, T. Remmeny, Al. Negrescu, N. Drăgan, L. Raffinski, I. Melchior, Tr. Zăinescu, I. Maior II, Gh. Bandrabur, I. Prasler, De Vittor, V. Cristescu, N. Petrescu, Lad. Palmer, N. Gorgorin, Gh. Vulcănescu, D. Pepelea, I. Oană, Fl. Fătu, E. Iordache, G. Bărbulescu. Dintre aceştia, C. Braun, Em. Vogl, N. Petrescu, N. Gorgorin, G. Petrescu, I. Oanăşi Tr. Ionescu, antrenori emeriţi, s-au afirmat în rândul celor mai valoroşi tehnicieni ai fotbalului nostru.

***MACCABI* BUCUREŞTI.** Club înfiinţat la 25 mai 1919. A avut o puternică secţie de fotbal (cu sediul în str. dr. Iuliu Barasch, nr. 15), secţie al cărei preşedinte a fost Leonte Silberman. Din 1921, odată cu inaugurarea stadionului propriu din Calea Dudeşti, echipa de fotbal participă cu regularitate în campionatul oraşului Bucureşti, una dintre primele formaţii având următoarea alcătuire: Bacinschi, Halberthal, Marcovici, Torel, Pipa, Toth, Neid, Dorelly, Fronio, Keller, Landes. În 1929, antrenată de vienezul Wertheimer, echipa câştigă campionatul regiunii Bucureşti. Între anii 1934 şi 1940, *Maccabi*participă în campionatul diviziei secunde,obţinând locuri fruntaşe în clasament, echipa în această perioadăfiind formată din: Zauber, Altbuch, Barasch, Simsinovici, Berl, Ghidali, Marcus, Katz, Leb, Segal, Marcovici, Berger. În vara anului 1935, *Maccabi*Bucureşti a câştigat *„Maccabiada"* de la Tel Aviv. Din toamna anului 1940, activitatea echipei este interzisă din motive politice, reapariţia sa fiind consemnatăîn 1945, cu aceeaşi denumire, având în lotul de jucători pe: Frenkel I şi Frenkel II, Feldes, Cohn, Sie, Constantinescu-Grecu, Schertz, Marinică, Moisescu, Ruff, A. Pop, Lupu, Naciu, Negrescu, Justin, G. Popescu, Smilovici, Popa, Voroncovschi. În acelaşi an (1945) ia fiinţă, din nucleul de bază al Clubului *Maccabi*, o nouă echipă, *Ciocanul*, care participăîn prima ediţie postbelică a primei divizii, ocupând un merituos loc VII, cu următoarea formaţie de bază: Lăzărescu, Negrescu, Teodorescu, Popa, Voroncovschi, Smilovici, Bartha, Horvath, Höfling, Moisescu, Naciu. Respectiva componenţă va fi completată în anul următor cu jucătorii desfiinţatei Carmen (A. Niculescu, Şiclovan, Farkaş, Novac) Gorenstein, Ambru, Ignat, Mihai şi Luca, şi va obţine acelaşi loc VII în prima divizie.La 11 aprilie 1948 ziarul „Sportul popular" anunţă că echipele Ciocanul şi Unirea Tricolor MAI au trecut sub oblăduirea Ministerului de Interne devenind Dinamo 1, respectiv Dinamo 2.Începând din *aprilie*1948, *Ciocanul* dispare ca denumire (ca şi *Maccabi*, de altfel). Totuşi, ultima s-a menţinut un timp în campionatul categoriei *Onoare,* în vreme ce terenul din Calea Dudeşti va fi preluat de *Flacăra Roşie* (fostă *Pielari*).

***METALUL– FAUR* BUCUREŞTI.** În anul 1935 a luat fiinţă echipa de fotbal a muncitorilor metalurgişti de la uzina *Malaxa,* care a purtat acest nume până în 1937, când a fost schimbat în *Titanii.* În 1941, ca urmare a reorganizării întreprinderii, are loc o a doua modificare a numelui în *Rogifer.* După război, în 1945, echipa, preluând noua denumire a uzinei *23 August*, activează în campionatul districtului Bucureşti cu următorul unsprezece de bază: Filip, Apolzan, Iordănescu, Popescu, Ţurlea, Leon Lazăr, Constantin, Bleandă, Drăgan, Simionescu, Frunzescu. La finele lui 1946-1947, echipa promovează în Divizia B, iar în vara anului 1948, în urma unui turneu de baraj, promovează cu numele de *Metalo-chimic* în Divizia A, cu formaţia: Şt. Ionescu – Saita, Poszgay – Anghel, N. Marinescu, Popa – Nicolae, Dumitrescu, Drăgan, Florea, Al. Ene. Anul 1948-1949 afost singurul în care echipa, numindu-se acum *Metalul*, a jucat în prima divizie, după care va evolua numai în Divizia B, eşalon în care va avea o prezenţă remarcabilă prin poziţiile ocupate în clasament şi continuitate (exceptând anii 1956 şi 1957-1958, când s-a numit *Energia*şi a jucat în DiviziaC). În perioada 1950-1985, *Metalul* (numit *Titanii*în 1958-1959) a participat la 34 de ediţii de campionat divizionar secund. Alţi doi ani (1985-1987) a făcut parte dintr-o serie a Diviziei C, a revenit pentru un an în Divizia B (1987-1988), apoi s-a reîntors în Divizia C. Pentru alţi trei ani (1988-1991), şi-a

schimbat numele în *Faur* şi pentru patru ani (1991-1995), şi-a recăpătat locul în eşalonul secund, pentru ca după aceea să se stabilească în Divizia C până în anul 2003 (din 1997-1998, FC *Faur*). Revine pentru un singur sezon (2004-2005) în seria a III-a a diviziei C, după care retrogradează şi dispare definitiv de pe tabloul primelor trei ligi. O comportare remarcabilă a avut echipa în CR, competiţie în care trei ani consecutiv (1971, 1972, 1973) a reuşit să se califice în faza semifinalelor, performanţă repetată şi în 1977. În perioada de afirmare competiţională în lotul echipei s-au aflat o serie de jucători valoroşi, precum: Petre Iosif, Matache, Iorgulescu, Nedelcu, Moraru, Apostol, D. Cojocaru, Savu, Mateescu, Iancu, Georgescu, Dumitriu, G. Stan, Troi, Profir, Omer, Trandafilon, Rădulescu, Popa, Sârbu, Vâţă, Fătu, Decu, Prodan. În fotbalul nostru, *Metalul* s-a afirmat şi ca o veritabilă pepinieră în care s-au format jucători de valoare, mulţi dintre ei îmbrăcând şi tricoul echipelor reprezentative: G. Sandu, M. Olteanu, Troi, Iorgulescu, Aristică Ghiţă, Naom, Mateescu, M. Savu, G. Stan, Trandafilon. De două ori, *Metalul* a cucerit şi titlul naţional la juniori (antrenor Leon Lazăr) în 1969-1970 şi în 1980-1981 (antrenori V. Nedelcu şi Şt. Georgescu). Dintre tehnicienii care au contribuit la performanţele echipei, sunt de menţionat: Dumitru Ignat, Nicolae Oaidă, Paul Popescu, Leon Lazăr, I. Floruţ.

***METALUL* PLOPENI.** Asociaţia sportivă a fost înfiinţată în 1947 pe lângă Întreprinderea Metalurgică Plopeni, din localitatea urbană cu acelaşi nume, situată la aproximativ 10 km de Ploieşti. Echipa de fotbal a activat în campionatul regiunii Ploieşti, al judeţului Prahova şi în Divizia C până în 1971 când, după şase tentative nereuşite de promovare (1954, 1960, 1962, 1968, 1969 şi 1970), a reuşit să pătrundă în Divizia B. În Divizia B, *Metalul* s-a situat constant în prima jumătate a clasamentului, cea mai bună performanţă a sa fiind ocuparea locului II, timp de doi ani consecutiv, în ediţiile 1977-1978 şi 1978-1979. De-a lungul celor peste cinci decenii de existenţă a echipei, o contribuţie de seamă la afirmarea acesteia au avut-o o serie de conducători ca: Tr. Negrescu, M. Cristu, R. Grigorescu, Şt. Dumitrescu; antrenorii: C. Bărbulescu, N. Marinescu, V. Dridea II, C. Moldoveanu; jucătorii: Marin Marcel, Babone, Copolschi, Mărculescu, Pisău, Gruber, N. Ionescu, Gh. Ionescu, Ţaporea, Alexe, Spiridon, Bogaciu, Toader, Bucur, Cismaru, Curcă, Dobrescu, Rădulescu, Florea. La începutul anului 1980, conducerea asociaţiei era asigurată de Ion Radu, iar antrenori erau V. Dridea şi I. Giba; lotul de jucători: Albină, Gruber, I. Toma, Eparu, Savu, Rob, Spiridon, D. Constantin, N. Florea, Manolache, Tudor, Bratosin, Ghiţescu, Lazăr, Negoescu, Sandu, Andrei, Dobrescu, Dumitrache. În ediţia de campionat 1979-1980, *Metalul* a ocupat locul IV în Divizia B, apoi locurile: XII (1980-1981) şi XIV (1981-1982). A urmat un an (1982-1983) în Divizia C, la finele căruia echipa condusă de Alexandru Pal a revenit pe cea de-a doua treaptă divizionară. Aici va rezista numai trei campionate, până în 1986, când va retrograda din nou în Divizia C, unde va activa numai un an (1986-1987). Revenirea în Divizia B va fi iar de scurtă durată (1987-1988 şi 1988-1989), după care va urma o perioadă ceva mai lungă petrecută în eşalonul trei (1989-1993), pentru ca, la finele campionatului 1992-1993, echipa să revină în Divizia B, unde va avea o evoluţie oscilantă, mai puţin convingătoare, datorită şi unui şir de schimbări survenite pe plan organizatoric. În ciuda faptului că la conducerea tehnică au funcţionat o serie de antrenori cu experienţă, precum: C. Moldoveanu, N. Mocanu, Gh. Gruber, V. Cozarek, lipsa unui sprijin material şi moral din partea întreprinderii ce o patrona, dar şi retragerea din funcţiile de conducere a unor valoroşi oameni de fotbal, precum ing. Stelian Dumitrescu şi Ion Radu, au făcut ca echipa să înregistreze un declin competiţional, care a dus-o, la finele campionatului 1997-1998, la o nouă retrogradare în Divizia C. Preşedintele asociaţiei era Ion Manolache, iar antrenori C. Pavlovici şi C. Ştefan. În campionatul 1998-1999, *Metalul* a ocupat locul XVI în seria a doua a eşalonului al III-lea, pentru ca, în următorul an competiţional 1999-2000, să fie din nou la un pas de Campionatul judeţean. Echipa a promovat în Divizia B, în locul câştigătoarei seriei a 2-a a Diviziei C, echipa *Hondor*Agigea, care a cedat locul câştigat în eşalonul secund *Metalului*

Plopeni, luat sub aripa Clubului *Astra* Ploieşti.*In anii 2000, echipa işi desfăşoară activitatea mai ales în divizia C (liga a III-a).*

***MINERUL* LUPENI.** Echipă a minerilor din bazinul carbonifer Lupeni. A luat fiinţă în 1920, numindu-se atunci *Jiul,* care în Campionatul regional din 1927-1928 reuşeşte să se califice în turneul final pierzând finala competiţiei la *Colţea* Braşov cu 2–3. Echipa finalistă: Kiss, Szabados, Repp, A. Berkessy, Szulle, Gentl, Kilianovitz, Messner, Bognar, Guga, Kertes. În 1931, din conducerea asociaţiei făceau parte: Francisc Frei – preşedinte de onoare, Ion Bulaşu – preşedinte, ing. G. Socolescu – preşedinte executiv, Dezideriu Lazăr – secretar general şi Alexandru Nerkessy – şeful secţiei de fotbal. În perioada divizionară, echipa luând denumirea de *Minerul,* activează din 1936 în eşalonul al III-lea al Ligii de Vest, promovează în Divizia B în anul 1938 şi evoluează la acest nivel trei ediţii de campionat, până în 1941. După război continuă să activeze în Divizia B până în 1959, numele echipei schimbându-se de câteva ori: *Partizanul* (1950), *Flacăra* (1951), *Minerul* (1953), *Energia* (1957) şi din nou *Minerul* în 1958-1959, titulatura tradiţională sub care, după 12 ani de aşteptare, echipa promovează în prima divizie. Autorii acestei performanţe au fost: antrenorii V. Lazăr şi Ad. Pall, iar lotul de sportivi: Kiss, Plev, Coman, Keresztes, Groza, Mihaly, Pall, Paraschiva, Szöke, Inea, Cotroază, Creiniceanu. În prima divizie *Minerul*joacă patru ediţii (1967-1976), apoi retrogradează în Divizia B. Aici, după alţi patru ani competiţionali (1963-1967), în mod surprinzător retrogradează în eşalonul al III-lea. Vor trece 9 ediţii de campionat, din 1967 până în 1976, până când Minerul va reveni în Divizia B cu următorul lot de jucători: Buduşan, Dodu, Roşu, Tudor, Naidin, Balaş, Dosan, Lucuţă, Rusu, Nicşa, Stoinică, Lucian, Voicu, Burdangiu. După doi ani în Divizia B (1976-1978) a urmat o nouă retrogradare în Divizia C, unde va sta până în 1980, când va reveni în eşalonul secund cu antrenorii M. Basarab şi C. Cotroază şi lotul de jucători: Roman, Grigore, Leordean, Truică, Burdangiu, Dumitru, I. Popa, Boloş, I. Marian, Dosan, P. Popa, Moraru, Voicu, Covaci Leca, Iacob, Tudor, Sămăreanu, Burchel, Bălosu. Conducerea asociaţiei era asigurată de ing. Gh. Marchiş – preşedinte de onoare, Mihail Moises-cu – preşedintele asociaţiei şi ing. Gh. Varhonic – preşedintele secţiei de fotbal. După doi ani în Divizia B (1980-1982), a urmat unul în Divizia C şi apoi o nouă promovare în eşalonul doi, cu antrenorul Petre Libardi la conducerea tehnică. Trei ani după aceea (1983-1986), *Minerul* va juca în Divizia B, după care îşi va lua adio de la acest eşalon, activând până în anul 2002 numai în Divizia C, fără şanse reale de a mai reveni în eşalonul secund.In 2005, echipa promovează din nou în liga a 2-a, obţinând chiar un merituos loc 3 în seria a II-a, ediţia 2006-2007. Se menţine in liga a 2-a până în 2010.

***OLIMPIA* BUCUREŞTI.** Înfiinţată formal în octombrie 1908, dar funcţionând cu regularitate din anul 1907. Gruparea fotbalistică reprezenta o societate de gimnastică a germanilor din Bucureşti (întemeiată în 1864 sub numele de Bukarester Turn Verein). Căpitanul şi finanţatorul echipei a fost Charles Viereck, originar din Hamburg, iar după unele opinii, şi întemeietorul echipei de fotbal Olympia în 1904. Preşedinte în 1908 a fost, conform mărturiilor lui Lazăr Breyer, domnul Kutschera. Printre echipierii Olympiei s-au numărat şi mulţi români, de regulă elevi de liceu, precum Gh. Nicolaescu, Nicu Apostolescu şi Ştefan Bărbulescu toţi de la Liceul„Dimitrie Cantemir", Gogu Dragomirescu de la„Mihai Viteazu", Al. Enescu, Anton şi Roman toţi de la„Matei Basarab",care au deprins jocul ca spectatori la "Bolta Rece" (tereneul din apropierea Arcului de Triumf de astăzi) dar şi doi dintre pionierii fotbalului românescMario Gebauer şi Lazăr Breyer. Preşedinţii săi, Hans Herzog şi Alexandru Bellio, au fost donatori a două Cupe pentru competiţii care le-au purtat numele. Formaţia cu care Olympia a câştigat prima competiţie din fotbalul românesc Cupa ASAR 1909-1910 (asimilată azi, campionatului naţional) a fost:R. Winter - Charles Viereck (căpitan), Mario Gebauer – Gogu Nicolaescu, Th. Davilla, H. Grünberg - Nicu Apostolescu, Gogu Dragomirescu, Boris Ioanin (membru al legaţiei ruse la Bucureşti), Hart,Lazăr Breyer Alţi

jucători prezenţi şi la viitoare victorie (Cupa Herzog 1910-1911) au fost: Ioanide, Szalai, Abodi, Middleton, Kemeny. Acestora li s-au mai adăugat: Cominovici, Mincu, G. Vraca, fraţii Brebeţeanu, fraţii Volvoreanu, M. Niculescu, Şuţu, Drăghici, G. Dragomirescu, Ţane Săvulescu. În preajma anului 1915 echipa se destramă. O parte dintre jucători sunt mai mult atraşi de rugby, iar alţii, în frunte cu L. Breyer, trec la Clubul *Colentina*. După Primul Război Mondial, *Olimpia* revine şi, începând din 1921, participă la campionatul regiunii Bucureşti. În perioada competiţională predivizionară, *Olimpia* reuşeşte o singură dată să depăşească faza regională (1927-1928) şi să se califice în turneul final al Campionatului Naţional, eliminată fiind de *Colţea* Braşov (1–3), în „sferturi". În sistemul divizionar participă în 1937-1938 în Liga de Sud a Diviziei C (locul II), iar în 1940-1941 în Divizia secundă (locul IV în seria a 3-a).După cel de al Doilea Război Mondial, echipa reapare în campionatul districtual Bucureşti sub numele de *Olimpia-Rhein*, după care îşi încetează activitatea, rămânând în urma sa doar faima cartierului şi a terenului ACSA (Belu), inaugurat în 1927, unde s-au format şi au activat, de-a lungul anilor, trei generaţii de jucători. Prima, 1925-1937, cu M. Cruţescu, P. Kroner, Em. Kroner, Robe, Subăşeanu, Taciuc; cea de a doua, 1938-1944, cu Sucitulescu, V. Stănescu, Catană, Panait, Ion Vasile, Aştileanu, Gică Nicolae, Gain, Fabian, C. Rădulescu-*„Jumate"*, C. Simionescu. Din a treia generaţie (ultima), remarcăm nume sonore ca cele ale lui Voinescu I, Voinescu II, Al. Ene, Călinoiu, Titi Popescu, Ciocea, fraţii Medrea, Gheorghiu, Andreescu, Jipa.

***OLIMPIA* SATU MARE.** A luat fiinţă în anul 1921. Iniţial, a activat în Campionatul regional, câştigând titlul de Campioană a regiunii (1926-1927), apoi se califică în turneul final al CN, de unde va fi eliminată în „sferturi" de echipa *Chinezul*din Timişoara. În 1932 fuzionează cu echipa *CFR* şi devine *Olimpia-CFR*, având ca preşedinte pe ing. Flaviu Saluţiu şi ca secretar general pe dr. Lucian Bretan. Începând din 1934 ia parte la CN, în formula divizionară, fiind componentă a Diviziei B, ediţiile 1934-1937, după care, în campionatul 1937-1938, joacă în Divizia A numai timp de un an, revenind în Divizia B în perioada 1938-1940. Din lotul de jucători folosit în perioada divizionară antebelică, sunt de menţionat: Boroş, Abrudan, Szabo I şi II, Vaida I şi II, Szereny I şi II, Rakosi, Huniade, Pop, Metişan, Tatu, Sikola, Astalos, Slivăţ, Neubauer I şi II, Iovicin, Toth, Kovacs, Nicola, Nicu, Barbu, Cornea, Bârlea, Kiss, Schlauvetz, Fluieraş, Olteanu, Hodişan, Scheler, Boteanu, Seifert, Konrad, Feher, Lotea, Gheorghiu, Roşianu, Prassler II, Molnar, Mirişan, Farkas, Szeghedi, Mendel, Surcudan, Mădureanu, Fărcăşan, Erdei, Rusu, Mădianu, Condrea, Weiser, Năstureanu, Dragoş. După război apare în 1946-1947 în Divizia C. În anul următor s-a destrămat, Satu Mare fiind reprezentat în Divizia B de *CFR Locomotiva* (1948-1951) şi apoi de *Progresul* (1952-1956). Au urmat câţiva ani în care oraşul nu a avut echipă în eşalonul secund, până în 1960 când*Olimpia*antebelică se va regăsi în *ASM Dinamo,* moştenitoare a unui lot lăsat în Divizia B de *Dinamo* Săsar, în urma fuziunii acestei echipe cu *CSM* Baia Mare. *ASMD* activează patru ediţii de campionat (1961-1965) în eşalonul secund, după care a urmat retrogradarea în Divizia C. Din 1965, *ASMD* se transformă în *Sătmăreana*(divizionară C în 1965-1967) care va dispărea, la rândul său, în vara anului 1967, locul ei fiind luat de două formaţii: *Unio* şi *Metalul*, care vor fuziona în 1968, creând, în sfârşit, *Olimpia*. Din lotul acestei echipe făceau parte: Şt. Bathory, I. Bathory, Both I, Knoblau, Bocşa, Filip, Kincses, Kalmar (de la *Metalul*), Heinrich, Borota, Bokor, Les, Popa, Dobi (de la *Unio*), Jula, Gerö, Feher, I. Pop, Samu. În noua formulă, *Olimpia* joacă un an în Divizia C (1968-1969) şi după barajul de la Cluj, promovează în Divizia B (antrenori – Al. Pop şi V. Savaniu). Au urmat cinci campionate în eşalonul al II-lea (1969-1974), după care echipa condusă de Gheorghe Staicu şi V. Savaniu a promovat în Divizia A cu jucătorii: Bathory I, Bigan, Bocşa, Knoblau, Naom, Keiser, Libra,Helvei, Both, Dumitriu III, Bathory II, Borota. În prima divizie, *Olimpia* nu rezistă decât două ediţii (1974-1976), după care a urmat un an (1976-1977) în Divizia B şi o nouă promovare în Divizia

A, asigurată de antrenorii Gheorghe Staicu şi Şt. Czako. Lotul de jucători: Pusztai, Feher, Ress, Matei, Ghencean, Smarandache, Popescu, Bocşa, N. Marcu, Keiser, Both I, Bathory II, Balogh I, Szabo, Sabou, Gherine, Helvei, V. Mureşan, Haţeganu, M. Popa, Mathe. În conducerea clubului erau: Dorel Curpaş – preşedinte de onoare, Vasile Puşcaş – vicepreşedinte de onoare şi Boris Olteanu – preşedinte activ, urmat de Mircea Lupan. În prima divizie, *Olimpia* joacă numai un an (1977-1978), când a realizat şi o remarcabilă performanţă – calificarea în finala CR, învinsă fiind de *Universitatea*Craiova. Au urmat apoi numai campionate de Divizia B între anii 1978 şi 1993, cu câteva încercări nereuşite de revenire în primul eşalon. În schimb, *„reuşeşte”* retrogradarea în Divizia C, eşalon în care va juca două campionate (1993-1995), după care va reveni în Divizia B până în 1998, când se va împlini visul revenirii în prima divizie. Lotul echipei: Suciu, Gh. Tudor, Ciocan, Dragomir, Gongolea, Iodi, Nan, Szabo, Teger, I. Kovacs, Cioloboc II, Minteuan, Mincu, M. Paul, S. Sabău, M. Alexandru, Chiratcu, Corjan, Tarcău, Mozacu, Negrea, Prodan. Antrenor – Gavril Both, preşedinte – Vasile Bondi. În campionatul 1998-1999 *Olimpia,* ocupând locul XVIII în prima divizie, a revenit în eşalonul secund.Joacă în divizia B următoarele trei sezoane, iar în 2002 retrogradează în divizia C. Revine în divizia secundă în 2003-2004 (locul 3 la sfârşitul campionatului). In 2005-2006 Olimpia retrogradează din nou în liga a III-a, iar ulterior, datorită imposibilităţii rezolvării unor litigii ajunse la FIFA, se autodesfiinţează. Nou fondata Olimpia 2008 Satu Mare nu are nicio legătură cu vechea Olimpia 1921.

***POIANA* CÂMPINA.** Echipă a muncitorilor Uzinei Metalurgice *Poiana* Câmpina, jud. Prahova. Înfiinţată în 1924, activează iniţial în Campionatul districtual. În 1946 este componentă a seriei a III-a Di-vizia C sub numele de *Astra Română* Câmpina şi ocupă primul loc, promovând în Divizia B. În 1947-1948 se clasează pe locul XIV în seria a III-a a Diviziei B şi retrogradează în Divizia C, ocupând în acest eşalon locul III în 1948-1949. Urmează o perioadă de activitate în cadrul regiunii Ploieşti, până în 1952, când revine în Divizia B, pe care nu o va mai părăsi timp de două decenii (1952-1972). În acest interval schimbându-şi denumirea în: *Flacăra* Câmpina (1952), *Metalul* (1953), *Flacăra* (1955), *Energia* (1957-1958), *Poiana* (1958-1959), nume care va rămâne neschimbat în continuare. Cea mai bună performanţă în acest interval de timp a fost locul II în ediţia de campionat 1961-1962. În campionatul 1971-1972 ocupă locul XV înclasamentul seriei şi retrogradează în Divizia C. În perioada celor 20 de ani de prezenţăîn Divizia B, din lotul echipei au făcut parte o serie de jucători valoroşi, printre aceştia şi câţiva internaţionali: Sălcudeanu, Opanschi, Sarvaş, Stancu, Gigi Ionescu I, Gh. Ionescu II, Mălăieru, Gică Ionescu III, Bontaş, I. Neacşu, V. Neacşu, Dima, Bălăceanu, Dumitru, Gavriloaie, Căciulă, Gârlea, Iordache, Sanilovici, Banu, Goran, Postolache, Ad. Aelenei, Gh. Popa, Butufei, Simaciu, Cozarek. În Divizia C, *Poiana*joacă până la finele campionatului 1977-1978, când revine în eşalonul secund, antrenorul Gh. Dima folosind un lot de jucători format din: Şoacăte, Prunoiu, Şerban, Andrei, Negreanu, Liviu Cozarek, Manolache, Ionescu, Pavel, Gheorghiceanu, Preda, Stoica. Din conducerea asociaţiei făceau parte: Nenişanu – preşedinte al asociaţiei şi Gigi Ionescu I – preşedinte al secţiei de fotbal. În Divizia B, *Poiana* a rezistat trei ediţii de campionat (1978-1981), după carereretrogradând, a început lupta pentru promovare, obiectiv realizat la sfârşitul campionatului 1985-1986. A urmat apoi un „du-te-vino” între Divizia B şi Divizia C, astfel: 1986-1987 în B, 1987-1988 în Divizia C, 1988-1991 în Divizia B, 1991-1994 în Divizia C şi, în continuare, în Divizia B. În anul de graţie 2000, preşedintele asociaţiei era Ştefan Chiţu, antrenor Constantin Roşu, iar lotul de jucători cuprindea pe: Bohălţea, Stoian, Vlad, Badiu, Bejan, C. Constantin, Dobre, Georgescu, Lupşa, Oprea, Plăvache, Postolache, Burchi, Burtea, Grigoraş, I. Marin, Medeleanu, Rupedeal, Albu, Andrieş, Anghel, Colban, Stegaru. Din 2001-2002 devine echipă-„satelit” al FC *Dinamo*– Bucureşti. În 2002 retrogradeazăîn Divizia C.După o perioadă (2000-2005) în care Poiana Câmpina face naveta între eşalonul 2 şi 3, începând cu sezonul 2006-2007, FCM Câmpina, noua denumire a echipei, evoluează în seria I a ligii a II-a.

Deşi clasată pe locul al 13-lea în seria I a ligii a II-a, ediţia 2007-2008, FCM Câmpina se retrage din competiţie, continuând să activeze pe plan local. Fostul său preşedinte, Ştefan Chiţu, este cooptat în conducerea clubului FC Ploieşti (redevenit în 2009, Astra Ploieşti).

***PRAHOVA* PLOIEŞTI.** Fondat în septembrie 1911 de Jacob Koppes, acelaşi om care fusese în fruntea lui AC United în 1909. În 1913, când s-a desfiinţat AC United Ploieşti, Prahova i-a preluat locul în viaţa fotbalistică a Ploieştiului. Majoritatea jucătorilor lui AC United s-au dus la Bukarester FC sau la Româno-Americana Bucureşti. A intrat în competiţiile oficiale doar în 1915. Cei mai importanţi jucători: fraţii Major, Brazier, fraţii Duif, Vintilescu. A câştigat Cupa Jean Luca P. Niculescu 1916, asimilată cu campionatul naţional 1915-1916.După Primul Război Mondial, îşi reia activitatea alături de formaţiile bucureştene, participând la CN în formula turneului final, cu campioanele de regiuni şi apoi de ligi, între anii 1919-1932. Performanţa sa majoră din această perioadă a fost câştigarea, în 1931, a Campionatului Ligii de Sud, cu echipa formată din: Zaharescu, Barasch, N. Ionescu, Vasilescu, Müller, Dauché, Popescu, Obretcovici, Reingluber, Georgescu-Tarzan, I. Niculescu, Atanasiu. În turneul final al CN, *Prahova* pierde cu 2–3 în faţa UDRşi este eliminată din competiţie. Începând din anul 1934, echipa joacăîn eşalonul divizionar secund (1934-1936), apoi în Divizia C (1936-1937) şi din nou în Divizia B (1937-1941), din lot făcând parte, printre alţii, Iordăchescu, Şenchea, Dunăreanu, Russen, Gh. Dragomirescu, Grün, Pascaru, Epure, T. Georgescu, Bujor, Farkaş, Criticioiu, Boldiş, Radu Florian, iar în perioada celui de-al Doilea Război Mondial: Ioanid, Panovschi, Boacă, Şperlea, Buşac, T. Păunescu, I. Manolescu, N. Antonescu, V. Bărbulescu, Lipănescu, E. Vlaiculescu, Gh. Ionescu, R. Gologan. În 1946, după un meci dublu de baraj cu *Gloria-CFR* Galaţi (3–0 şi 2–1), promovează în prima divizie, lotul echipei cuprinzând pe: C. Mihăilescu, Balmuş, Hrisafi, Matroc, Şt. Comănescu, Boacă, Vâlvoi II, Catană, M. Beraru, Mladin, Comşa, M. Ionescu, Şt. Georgescu, Mazăre, Gologan, Vlaiculescu, Deliu, Mihăescu. Conducerea echipei era asigurată de B. Andrei, Gh. Marinescu, N. Stanbolgiu, Tr. Stoenescu, Tr. Popescu. După numai un an, echipa retrogradează în eşalonul secund şi, în 1947, fuzionează cu *Concordia*, echipa uzinei ploieştene cu acelaşi nume. Jucătorii noi în lot sunt acum: Asadur, Ştefănescu, Mincea, Teaşcă, Şt. Vasile, Mărdărescu, Chilea, Gârlea, Gh. Ionescu, Moldoveanu, Bădulescu, Motronea, Sanilovici. Traseul divizionar al echipei este constant în eşalonul al II-lea, dar cu repetate schimbări de nume: *Partizanul* (1950), *Flacăra* (1951-1955), *Metalul* (1956), *Energia* (1957), pentru ca din 1958 să se revină la denumirea tradiţională de *Prahova*. La sfârşitul ediţiei de campionat 1962-1963, echipa este exclusă din Divizia B, în urma unor nereguli competiţionale şi retrogradată direct în campionatul orăşenesc. A urmat revenirea pe scena divizionară, în 1968, în Divizia C şi apoi în 1975 în Divizia B, după care *Prahova*CSU (din 1984), cu o comportare oscilantă, a pierdut treptat contactul cu performanţa. Declinul s-a accentuat după 1989, când echipa va retrograda în eşalonul al III-lea (1991) şi apoi în Campionatul judeţean, aşa-zisa Divizie C (1995). Rămasă fără sprijin material, *Prahova,* cândva campioană a ţării, una din cele mai vechi echipe româneşti, cunoaşte trista soartă a anonimatului, dispărând în 2000 de pe scena fotbalistică.

***RIPENSIA* TIMIŞOARA**. Pe insigna clubului apare drept an de înfiinţare, 1928. Este data primei încercări a conducătorilori timişoreni de a înfiinţa un club profesionist, după modelul unguresc, care furaseră lui Chinezul cei mai buni jucători, precum Rudy Wetzer, Pal Teleki, Teszler. Încercarea timişoareană nu a fost apreciată la Bucureşti Comitetul Central al Federaţiei Societăţilor Sportive din România (FSSR) respingând iniţiativa pe care au taxat-o drept "o aventură". De-abia după înfiinţarea FRFA în februarie 1930, organismul independent al fotbalului românesc recunoaşte clubul, mai mult întemeiază o „Comisie a fotbalului profesionalist" cu sediul la Timişoara. Având în vedere că fotbalul românesc era pe atunci amator, Ripensia nu putea

participa la campionatul naţional, desfăşurând iniţial doar meciuri amicale. Mai mult jucătorii Ripensiei nu puteau participa la meciurile echipei naţionale a unei ţări în care principiul de bază era amatorismul jucătorilor. Aceste restricţii vor dura până în iunie 1932, moment în care se pun bazele "diviziei naţionale". În fruntea conducerii s-au aflat, pe întreaga perioadă de glorie a echipei (1931-1940), dr. Cornel Lazăr, ajutat de o serie de colaboratori valoroşi, precum: ing. D. Balasz, dr. E. Hiller, dr. F. Holzer, E. Berger. În 1930*, Ripensia* apare în arenăavându-l ca antrenor pe F. Platko, un celebru fost internaţional maghiar al anilor '920,cu jucătorii: W. Zombory, I. Czinczer, B. Hoksary, Ad. Hrehuss, R. Bürger, V. Stepan, L. Raffinski, Şt. Dobay, Gh. Ciolac, Z. Beke, A. Glanczmann, Al. Schwartz, G. Semler.În 1931, *Ripensia* organizează un turneu de propagandăîn ţarăşi străinătate, încheiat cu următorul bilanţ: 38 de meciuri câştigate, 8 egale şi 9 înfrângeri. Din anul competiţional 1932-1933, primul în care se organizează CN în formula divizionară, şi pânăîn 1948, *Ripensia* participă la 11 ediţii divizionare, dintre care 9 în prima divizie, 1932-1941, una în divizia secundă, 1947-1948 şi încă una în eşalonul al III-lea, 1946-1947. În perioada celor nouă prezenţe pe prima scenă divizionară, *Ripensia* a înregistrat un veritabil record competiţional: 4 titluri de campioană a ţării, 1933, 1935, 1936 şi 1938, de 2 ori câştigătoare a CR în 1934 (primul event din istoria fotbalului nostru) şi 1936. În celelalte 5 ediţii de campionat a ocupat poziţii fruntaşe în clasament – de 2 ori locul II, 1934 şi 1939, de 2 ori locul III, 1937 şi 1941 şi o dată locul VI, 1940. În perioada antebelică marilor performanţe, *Ripensia* a avut în rândurile sale o pleiadă de internaţionali valoroşi, ca: W. Zombory şi D. Paplovici – portari; R. Bürger, B. Hoksary, Fr. Agner, Gh. Oprean, C. Lazăr, V. Chiroiu, C. Reg-dom, I. Felecan I, V. Deheleanu, R. Kotormani, E. Lakatos, Şt. Gall, T. Naghi, N. Simatoc, Tr. Tabacu, S. Bindea, Z. Beke, Gh. Ciolac, Al. Schwartz, Şt. Dobay, L. Raffinski, Gr. Sepi, Ad. Marksteiner, I. Tabacu, Marcu II, D. Mioc, D. Jifcovici, G. Hass, M. Tänzer, I. Kovaci, N. Vodă, S. Andreescu – jucători de câmp. Participând în CEC, în 1937-1938, eliminăîn primul tur pe AC Milan cu 3–0 şi 1–3, fiind eliminată cu 1–4 şi 5–4 în turul următor de *Ferencvaros* Budapesta. După război, *Ripensia* joacă în Divizia C, câştigă una din serii şi promovează în eşalonul secund în 1947, de unde, în anul următor, este exclusă nejustificat din competiţie, în urma reorganizării formulei divizionare. În acelaşi an, echipa de juniori a clubului, antrenată de cuplul Bindea–Deheleanu câştigătitlul de Campioană Naţională. Cu acest ultim succes, *Ripensia*spune „adio" fotbalului românesc. În vara lui 1969, într-o încercare de concentrare a valorilor fotbalistice timişorene, numele de *Ripensia* a mai apărut pentru puţin timp, după care iniţiatoarea unei astfel de idei, *Politehnica,* a revenit la numele său tradiţional, în vreme ce *Ripensia* rămâne doar o frumoasă amintire.

***ROCAR* BUCUREŞTI.** Asociaţie sportivă a Uzinei de Autobuze din Capitală, care a luat fiinţă în 1953. Participând la Campionatul municipal Bucureşti, promovează în Divizia C în 1968, an în care ia denumirea de *Autobuzul,* pe care o va păstra până în anul 1993, când va deveni *Rocar.* Doi ani (1968-1970) activează la nivelul eşalonului al III-lea, ratând, în baraj, promovarea în Divizia B. După alţi trei ani, în Divizia C (1970-1973), promovează în vara anului 1973 în eşalonul secund. Din colectivul de conducere făceau parte: ing. Vasile Cornac – preşedintele asociaţiei şi C. Băcanu – preşedintele secţiei de fotbal. Antrenorul Emil Samureanu a realizat performanţa promovării cu următorul lot de jucători: Matache, Pandele, Diaconu, Gostin, Popescu, Bobin, Radu, Cosma, Maruneac, Tinichie, Chiriţă, Caţaros, Stănescu, Ivan, Bică, Melencovici, Nicolau, Căţoi, Renţea, Dăncescu, Ghiţă, Riocsan, Petculescu, Ciferidis. În Divizia B, *Autobuzul* joacă trei ediţii de campionat (1973-1976), după care a urmat un an în Divizia C (1976-1977) şi din nou promovarea în Divizia B, preşedintele secţiei de fotbal fiind ing. Lucian Duma, iar antrenor acelaşi Emil Samureanu, cu următorii jucători: Străjeru, Mocanu, Bădilaş, G. Ionescu, Grigore, Marin, Roşu, Andrei, Naghi, Niţă, Stroe, Ciornoavă, Sultănoiu, Mineu, Pestriţu, Munteanu, Ene, Gr. Manu. După cea de a doua promovare în Divizia B, *Autobuzul*se

menţine constant în zona de mijloc a clasamentului până la finele ediţiei de campionat 1984-1985, când a retrogradat în Divizia C, unde nu a jucat decât un an (1985-1986), după care a revenit în Divizia B pentru alţi doi ani (1985-1988). A urmat un alt campionat (1988-1989) în eşalonul al III-lea şi în continuare, până în 1999, nu a mai părăsit Divizia secundă. Când a părăsit-o, nu a mai coborât pe scara competiţională, ci a urcat pentru prima oară (din 1993 cu numele de *Rocar*) în eşalonul de elită al fotbalului nostru, în Divizia A. Antrenorul Silviu Dumitrescu a folosit următorul lot de jucători: Tudor, Mihalache, Coman, T. Petre, I. Şerban, Mărgărit, Tâlvan, C. Dinu, Atănăsoaie, Stancu, M. Oprea, C. Cristescu, Stoian, Fl. Lazăr, Strelţa, Ţermure, Pitu, Farmache, Borbely. La prima saparticipare în 1999-2000 în Divizia A, *Rocar* (antrenor Florin Marin) a reuşit să semenţină, pentru ca, în campionatul 2000-2001, într-o formulă organizatorică nouă cu *Fulgerul* Bragadiru, avându-l la conducerea tehnică pe Dumitru III (preşedinte Gh. Florea), să-şi propună un obiectiv mai îndrăzneţ, acela de a se situa în prima jumătate a clasamentului. În campionatul 2000-2001 a retrogradat în Divizia B. În acelaşi an a fost finalistă a CR (2–4 *cu Dinamo*). Din returul campionatului 2001-2002 s-a retras din competiţie.

UNIREA TRICOLOR. Un club al românilor (ca şi Venus Bucureşti) este înfiinţat în 1914, sub numele de Teiul Bucureşti. În anul următor, şi-a schimbat numele în Tricolorul. Iniţiatorii clubului se numeau Jenică Moldoveanu, preşedinte, Dinică Georgescu, căpitanul echipei, iar dintre primii jucători erau Costel Rădulescu (viitorul „manager" al echipei naţionale), portar, Mareş, H. Muşetescu, V. Creţulescu. Tricolorul este angrenat în întrecerea echipelor de categoria a II-a, câştigînd în 1915, Cupa „Harwester" şi în 1916 campionatul echipelor de categoria a II-a. După primul război mondial, Tricolorul devine alături de Venus principalul club din Capitală. Dacă în 1919 cele două competiţii disputate „Cupa Jean Luca P. Niculescu" şi „Cupa Harwester" sunt cucerite de Venus ASC, care este considerată campioană naţională pentru sezonul 1919-1920, în cursul anului 1920 şi în primăvara anului 1921, FC Tricolorul îşi adjudecă ediţiile de primăvară şi toamnă 1920 ale „Cupei Jean Luca P. Niculescu" precum şi Cupa Jean Luca P. Niculescu şi maior av. Zorileanu 1921. In aceste condiţii, echipa FC Tricolorul poate fi considerată **campioana naţională pentru sezonul 1920-1921.** Iată şi eroii acestei performanţe: Şt. Fianu – Savu Mareş, Toma Zisu – C. Deleanu, N. Săvulescu (căpitan), Gh. Mareş – Cristea Dumitriu, N. Ionescu,C. Bode, Charles Kohler, Al. Căpăţână. La prima ediţie a CN pentru întreaga Românie Mare (1921-1922), câştigă titlul regional Muntenia, se calificăîn semifinalele CN, dar din lipsă de fonduri pierde, prin neprezentare, meciul cu *Victoria* Cluj. La 23 septembrie 1923 înregistrează prima victorie a unei echipe bucureştene în faţa uneia iugoslave, 2-1 cu *Beogradski*. În anul 1924, tot în Obor, ia fiinţă, din fuziunea dintre *Orizontul*şi *Zburătorii*, clubul *Unirea*, avându-i la conducere pe N. Lucescu, Şt. Lucescu, D. T. Mihăilescu, C. Negulescu, P. Bolintineanu, Gh. Iorgu, Şt. Marinescu. Terenul echipei, de lângă Gara de Est, este inaugurat la 5 octombrie 1924. În anul 1926, cele două cluburi fuzionează, dând naştere *Unirii Tricolor*. Lotul de jucători cuprinde pe: Bacinschi, Lederer, Bușcă, Russen, Kelemen, Cârjan, Mihăilescu, Fronio, Maior, Charles, Ghermelie, Frunzetti, Alex. Popescu, Steinbach, Rogalschi, Şuteu, Săuceanu, Cipcigan, Muncaciu, Merfie. În 1926-1927, *UT,* antrenată de Virgil Economu, viitor selecţioner unic al României şi preşedinte al federaţiei, câştigă Campionatul regiunii Bucureşti, fiind eliminatăîn semifinale de *Colţea*Braşov cu 1–4. In 1929 soseşte la Unirea Tricolor Petre Steinbach, timişorean de la echipa RGMT, care pe timpul stagiului militar evoluase la Colţea Braşov. Jucător foarte important la mijlocul terenului, dar care a funcţionat şi ca antrenor al clubului, atât pentru echipa de seniori, cît mai ales pentru juniori şi copii. Împreună cu Steinbach, activa şi preşedintele „tradiţional" Nicolae Lucescu, un prosper negustor din Obor, creatorul acestui club model pentru anii interbelici. UT mai câştigă în 1930-1931 campionatul Bucureştiului, dar pierde surprinzător finala Ligii de Sud (0-1 contra Prahovei Ploieşti, la 31 mai 1931. Odată

cu înfiinţarea sistemului divizionar este prezentă la toate ediţiile dinaintea celui de al Doilea Război Mondial, în prima divizie de opt ori (1932-1938 şi 1939-1941), o datăîn Divizia B (1938-1939). Lovitură de „palat" în toamna anului 1936 la Unirea Tricolor, unde preşedintele Nae Lucescu este înlocuit din funcţia de preşedinte cu avocatul Valeriu (Vică) Negulescu, de orientare politică legionară. De notat că Vică Negulescu a fost în perioada 30.10.1940 – 18.04.1941 şi preşedintele federaţiei în epoca legionară (care pe atunci nu se mai numea federaţie ci directorat). Este finalistă a CR, ediţia 1935-1936 („1-5(0-1) contra lui Rapid Bucureşti, echipa UT fiind: P. Rădulescu – Sucitulescu, Iliescu – N. Florea, Steinbach, Boteanu – Tr. Ionescu, D. Schileru, Sony Niculescu, Cârjan, Ionică Bogdan). Va reuşi să câştige titlul de Campioană a ţării în 1941, având în lot următorii jucători: Cristea, Petrescu, Iliescu, C. Marinescu, Florea, Anghelache, Boteanu, Paraschiva, N. Mihăilescu, Bodea, J. Dumitrescu, S. Niculescu, Cârjan, Cricitoiu. După război, activează în eşalonul secund (1946-1947), apoi în prima divizie (1947-1948), formaţia de bază având următoarea alcătuire: *Şt. Stănculescu (*Nanculescu, *V. Stănescu)*, Anghelache, Cernea, A. Teodorescu, M. Tudor, Simionescu, Petculescu, M. Apostol, Ozon, M. Popescu, Fl. Marinescu.Ministerul de interne al Republicii Populare Române ţintea, după modelul armatei care intrase direct în divizia A în august 1947 în locul lui Carmen, să intre direct în primul eşalon. Astfel o curtează pe UT care în ianuarie 1848 devine în mod oficial „Unirea Tricolor MAI". Dar această echipă risca retrogradarea din divizia A. Şi atunci la 11 aprilie 1948, Sindicatul MAI a decis preluarea a două echipe: Ciocanul, care devine Dinamo A, şi Unirea Tricolor MAI, care se va numi Dinamo B. La sfârşitul sezonului 1947-1948, Dinamo B retrogradează, dar cucereşte primul loc în seria I a diviziei B 1948-1949 şi revine pe prima scenă. Nefiind permisă prezenţa a două echipe ale aceluiaşi club în aceeaşi divizie, Dinamo B este mutată la Braşov, devenind Dinamo Braşov. Sub denumirea de Dinamo Oraşul Stalin (noua denumire a oraşului), echipa promovează în categoria A (noul nume „socialist" al diviziei) în 1951, în 1957 este mutată la Cluj pentru a juca acolo în sezonul 1957-1958, iar în 1958 migrează la Bacău, unde, în 1971, Dinamo devine Sport Club Bacău.

UNITED ATHLETIC CLUB **PLOIEŞTI.** Club înfiinţat formal în aprilie 1909. El grupa muncitori şi funcţionari străini (englezi, scoţieni, olandezi) de la raqfinăria petrolieră Telejăn, de lângă Ploieşti. Preşedintele său a fost Jacob Koppes (olandez, el însuşi jucător), iar printre jucători Brazier (portar), T. Duif (portar şi fundaş), Major, Boode, Van Vyck, Van Bake, Redfern, iar primul român al echipei s-a numit Vintilescu.Un conflict intern duce la o schismă între componenţii echipei, în septembrie 1911, chiar cel care înfiinţase pe United AC, Jacob Koppes, formând un nou club, Prahova FC. Momentul de gloria al lui a fost în anii 1911-1912, cînd United AC cucereşte două Cupe: Cupa Alexandru Bellio 1911-1912, echivalată cu titlu de campioană a României şi Cupa Herzog 1912. Se desfiinţează în septembrie 1913, locul său fiind luat de FC Prahova Ploieşti, câştigătoarea Cupei Jean P. Niculescu 1916, titlul asimilat celui de campioană a România".

UZINELE MECANICE TIMIŞOARA (UMT). Echipa a luat fiinţă în 1960 sub denumirea de *Vulturii* UMT, în urma fuziunii cu *Vulturii*, formaţia cartierului timişorean *Ronat*. Participând pentru prima oară într-o competiţie oficială în Campionatul Municipiului Timişoara, ediţia 1960-1961, ocupă locul I în seria I, performanţă repetată şi în 1963-1964, când promovează în Campionatul regiunii Banat. În vara anului 1967, UMT (nume adoptat încă din 1962), câştigând barajul cu Campioana regiunii Hunedoara, promovează în Divizia C sub conducerea antrenorului Adalbert Androvits şi cu următorul lot de jucători: Szildai Venturini, Văcărescu, Marton, Stepan, Foleanu, Szigheti, Enderle, Kovacs, Tunea, Laurenţiu, Stetu, Pop, Timişan, Bîlă, Fett, Chivantu, Andea. În continuare, până în anul 2002, echipa marchează un număr de 34 de prezenţe divizionare astfel: 19 în Di-vizia C, 14 în Divizia B şi una în Divizia A, la finele anului competiţional 2000-2001, când antrenorul Aurel Şunda reuşeşte cea mai bună performanţă a echipei cu următorul lot

de jucători: Almăşan, Bălici, Briciu, Mada, Meszaros, M. Kovacs, Botezatu, Fl. Bar, Gosa, Fl. Călin, Marişescu, Vlaicu, Bîlă, Ritter, Nincsovics, Săvoiu, D. Radu, Giuchici jr. Ulterior au mai jucat: S. Popovici, Fl. Bătrânu. Dintre antrenorii care au contribuit la pregătirea echipei sunt de remarcat: Adalbert Androvis, Iosif Lipoczi, Aurel Şunda, Octavian Popescu, Cristian Contescu, Costică Rădulescu şi Gheorghe Staicu. Conducători cu contribuţii substanţiale la afirmarea echipei: Ioniţă Bagiu, Mihail Olariu, Ioan Timofte, Gheorghe Cutean, Mihai Tănăsescu. La sfârşitul ediţiei de campionat 2001-2002, echipa cu un lot inferior valoric şi nesusţinută financiar ocupă ultimul loc în clasamentul primei divizii şi retrogradează în Divizia B.Se retrage din divizia B şi reîncepe din divizia D în 2003-2004. Apoi revine în divizia C (liga a III-a), unde joacă până în 2008, când retrogradează în liga a IV-a.

***VAGONUL* ARAD.** Este asociaţia sportivă în care, de-a lungul anilor, se contopeşte, de fapt, istoria a trei echipe cu tradiţie: *AMEFA*, *CFR*şi *Vagonul*. La început a fost Asociaţia Muncitorilor pentru Educaţie Fizică Arad (AMEFA), înfiinţată în 1911. Anterior acestei date, în 1909, luase fiinţă CS al Fabricii de vagoane, alcătuit numai din muncitori, care în 1911 fuzionează cu *AMEFA*, păstrând numele acesteia din urmă până în 1948. În 1913, intră în fuziune şi AS *Tipografia*. După Primul Război Mondial, echipa muncitorilor arădeni, activând în Campionatul regional, se califică de trei ori în turneul final al CN, dar nu trece de faza semifinală a competiţiei. În perioada predivizionară a anilor 1929-1932, din lotul de jucători făceau parte: Bugariu, Gerold, Corom, Csojka, Braun, Kolomban, Wlater, Blascovitz, Medve, Karabel, Gulaş, Toth, Takacs, Farago, Miklosi, Perduţ. Din 1932, *AMEFA* activează în Divizia A până în 1940, cea mai bună performanţă fiind locul II, realizat în ediţia 1935-1936, cu lotul de bază: Bugariu, Sadowski, Kovacs, Ciaika, Szurdi, Szabo, Szanislo, Cucula, Leb Parneki, Prassler, Bătrân. În această perioadă, din efectivul echipei mai făceau parte: Buibaş, Magolo, Reinhardt, Slivăţ, Bermoser, Szeghedi, Simădean Pataki, Pintea, Igna, Fritz, Ludwig, Reuter II, Toloc.În 1940, *AMEFA* este desfiinţată de regimul legionar. Ea îşi reia locul după război, activând în Divizia B doi ani (1946-1948). În 1948 fuzionează cu *Astra* (Asociaţia Sportivă a Fabricii de Vagoane Arad înfiinţatăîn 1932 şi condusă de ing. Teodor Creţu). Până la fuziune, *Astra* a activat în Campionatul regional, iar în 1946-1947 în Divizia C. Noua echipă arădeană rezultată din fuziune va purta numele de *UVA-AMEFA* (Uzina de Vagoane Arad – AMEFA) şi va juca un tur de campionat, 1948-1949, în Divizia C, după care evoluează în Campionatul regional până în anul competiţional 1955, când apare în eşalonul secund cu denumirea de *Metalul*. În 1956 joacă în Divizia C, de unde revine în Divizia B (1957-1958), purtând numele de *Energia.*În continuare, se revine la numele tradiţional de *AMEFA,* cu care echipa joacă 3 ani (1959-1962) în eşalonul secund, după care denumirea dispare din nomenclatorul competiţional. Va apărea în loc numele de *Vagonul*, care reprezenta, de fapt, Întreprinderea de Vagoane Arad. Cu noua titulatură, echipa *Vagonul*, condusă de antrenorul Toma Jurcă, activează în Divizia B (1962-1963), în Divizia C (1963-1964), din nou în Divizia B până în 1968, când reuşeşte promovarea în Divizia A. În acelaşi an, *Vagonul* ajunge până în semifinalele CR. În lotul antrenat de Toma Jurcă evoluau în această perioadă: Gherghel, Arghişan, Secui, Lenard, Boroş, Mullreth, M. Mihai, Matuşinca, Dvorjak, Schweillinger, Stănoaie, Otto, Dembrowski, Chivu, Gh. Macavei, Ladislau, Petschowschi. Din conducere făceau parte: St. Dogmanov şi D. Jifcovici. În campionatul 1968-1969, ocupând locul XIV în clasament, *Vagonul* retrogradează în Divizia B şi continuă un pronunţat declin competiţional: 1969-1971 în eşalonul secund, apoi în Divizia C, de unde a fost la un pas de Campionatul judeţean, dacă în vara anului 1973 nu ar fi intervenit fuziunea dintre *Vagonul* şi *CFR* Arad, al cărui act de naştere datează din 1921. Noua divizionară, purtând numele simbolic de *Unirea*, a continuat să activeze în Divizia „B", având un lot întărit de jucători. Dar nici această formulă organizatorică nu a reuşit să se impună suficient. Patru ani competiţionali (1973-1977) *Unirea*, care şi-a schimbat din nou numele în 1973-1974 în *Rapid* Arad, activează în eşalonul secund,

alţi trei ani joacă în Divizia C, după care revine în Divizia B (1980) cu antrenorul Radin Duşan. În continuare, traseul competiţional al echipei arădene este marcat de instabilitate şi oscilaţii între Divizia B şi Divizia C (1984-1989), perioadă în care se va schimba denumirea echipei de câteva ori: CSM *Rapid* (1985-1986), *Vagonul* (1986-1987), CSM *Vagonul*(1987-1988). În anii competiţionali 1989-1992 (din 1991 denumirea va fi *Astra*), echipa arădeană joacă în Divizia B, după care până în anul 2000 va fi o divizionară C constantă, dar cu denumiri diferite: *Astra* până în 1994, FCArad(1994-1996), FC Arad *Telecom*(1996-1997), *Telecom* din 1997. Denumirea de *Vagonul* nu mai apare în nici o formulă competiţională.

***VENUS* BUCUREŞTI.** Club iniţiat de români în 1914, dar, în mod official, fondat la 5 iulie 1915, de Mitty Niculescu, fiulunui cârciumar. Primul sediu al clubului Venus a fost chiar în casa sa, pe strada Buzeşti nr 61. Mitty era fiul unui proprietar de cârciumă din Piaţa Buzeşti, numită „Regina nopţii", şi fratele unui viitor mare artist, cunoscut sub numele de Niculescu-Otonel. În momentul în care a înfiinţat clubul Venus, Mitty Niculescu era elev la Şcoala de Arte şi Meserii. De altfel, echipa lui Venus era compusă doar din elevi, ucenici, meseriaşi şi studenţi. Cei mai importanţi jucători, încă înainte de război, au fost: Mitty Niculescu, T. Florian, Teclu, T. Georgescu, Onoriu Nicolau, C. Opran. In anii imediaţi sfîrşitului primului război mondial, Venus a fost una din cele mai puternice echipe din Bucureşti. Câştigă în 1919 două competiţii pentru echipele din Bucureşti şi Ploieşti, fără echipele din Transilvania: "Cupa Jean Luca P. Niculescu" şi "Cupa Harwester" pentru echipe de categoria I. Aceste victorii au fost echivalate cu titlul de campion naţional al României pentru sezonul 1919-1920. In perioada dintre războaie a avut filiale la Ploieşti, Câmpina, Călăraşi, Corabia, Turnu Măgurele. După 1921 şi lansarea campionatului României Mari, mai câştigă de trei ori consecutiv Campionatul regiunii Bucureşti (1923, 1924 şi 1925), se califică în turneul final, dar nu depăşeşte faza semifinalelor. În 1928-1929 reuşeşte să intre în posesia titlului naţional cu echipa de bază: Bărbulescu, Popovici (sârb), Drăghicescu, Tănăsescu, Pantazi, Struška (ceh), Dumitrescu, Vasilescu, Stanciu, M. Nicolaescu, Motoroi. În campionatul 1931-1932, *Venus* îşi mai adaugă în palmares un titlu de Campioană a ţării, după ce, cu un an mai înainte, şi-a inaugurat stadionul din Splaiul Independenţei. Începând din anul 1932, odată cu intrarea în funcţiune a sistemului divizionar, *Venus* activează fără întrerupere în campionatul Diviziei A, fiind una dintre prezenţele de marcă ale întrecerii. Primul titlu în formula divizionară îi revine în campionatul 1933-1934, echipa campioană având următoarea alcătuire: Lăpuşneanu, Stanciu, Albu, Bărbulescu, Eisenbeisser, Actis, Dumitrescu, V. Vâlcov, C. Vâlcov, P. Vâlcov, Motoroi. Din consiliul de conducere făceau acum parte: av. Al. Eladescu (preşedinte), av. M. Apăteanu şi judecător Pădureanu (vicepreşedinţi), prof. I. Evian, R. Popescu, I. Nicolaescu, I. Ivănescu, Gh. Duţescu, judecător Scondrescu, judecător Preotescu (membri). In ianuarie 1936, noul preşedinte al Venusului este ales membrul "camarilei" regale, colonelul (devenit ulterior general) Gabriel Marinescu, prefectul Poliţiei Capitalei. Timp de trei ani, a fost preşedintele lui Venus, Alexandru Eladescu fiind doar vicepreşedintele clubului. In februarie 1939, Gabriel Marinescu este numit de organizaţia „Straja tării", preşedintele Federaţiei Române de Football-Asociaţie. În 1936-1937, 1938-1939 şi 1939-1940 *Venus* mai cucereşte încă trei titluri de Campioană a ţării, din lotul echipei făcând parte: David, Iordăchescu, Sfera, Albu, Ionescu-Crum, Negrescu, Bărbulescu, Gain, Gorgorin, Demetrovici, Iuhasz, Lupaş, Eisenbeisser, Bandrabur, Orza, Gruin, Ploieşteanu, Humis, P. Vâlcov, Bodola, Ene, Tr. Iordache. De menţionat că în anul 1938-1939 şi echipa de juniori a clubului a reuşit să câştige CN. Între anii 1941-1944, *Venus* participă la campionat în formula restrânsă numărându-se, cu regularitate, printre protagonistele întrecerii. Din lotul folosit în această perioadă făceau parte: David, Bavu, Budan, Ionescu-Crum, Beffa, M. Popescu, Ceaurughin, Eisenbeisser, Bărbulescu, Bandrabur, T. Vladimirescu, S. Ploieşteanu, Nanciu, Herescu, Lupaş, A. Rădulescu, Humis, Gabor, Tr. Iordache,

Ene. Pe plan internaţional, *Venus* a participat la trei ediţii ale CEC, în 1937, 1939 şi 1940, fără să fi obţinut performanţe notabile. După război, echipa apare în Divizia B, unde joacă doi ani (1946-1948), după care retrogradează în Divizia C. În 1948-1949 fuzionează cu UCB (Uzinele Comunale Bucureşti) şi sub denumirea de *Venus UCB* activează un tur de campionat în Divizia C, iar după desfiinţarea acestui eşalon, în retur, dispare şi *Venus*din nomenclatorul divizionarelor fotbalului românesc. Este de menţionat faptul că în istoria clubului de fotbal de aproape patru decenii se înscrie şi activitatea unor alte secţii, cu o prezenţă remarcabilă în viaţa sportului românesc. Este vorba de secţia de atletism reprezentată, printre alte nume de rezonanţă, de Campionul Naţional la lungime Ionescu-Crum, în acelaşi timp un valoros fundaş în echipa de fotbal, de campionul la viteză M. Drăgănescu, precum şi de Virgil Ludu şi Cioclani. Baschetul venusist a fost şi el prezent în celebrele nocturne de la *„Drept”*; ca şi voleiul şi patinajul artistic pe patinoarul de la *Oteteleşanu*. Secţia de natație a clubului a întregit, la rândul său, profilul polisportiv al unui mare club, care a strălucit în perioada dintre cele două Războaie Mondiale şi care, după 1949, a rămas doar în amintirea noastră, dar şi cu merite de necontestat în istoria sportului românesc.

***VIITORUL* BUCUREŞTI.** Echipă alcătuită din componenţii lotului naţional de juniori, după ce aceştia au câştigat, în vara anului 1962, cea de-a 15-a ediţie a Turneului UEFA, desfăşurată în România. A avut o existenţă efemeră, participând în CN, ediţia 1962-1963. În primăvara lui 1963 echipa, foarte populară de altfel, un fel de replică la favoritele puterii, *Dinamo* şi *Steaua*, a fost desfiinţată abuziv, jucătorii săi fiind transferaţi, în marea lor majoritate, la cluburile bucureştene din prima divizie: Suciu, Voinea, Pavlovici, Sorin Avram, Petescula *Steaua*, Ghergheli şi I. Haidu la *Dinamo*, Jamaischi şi Dumitriu II la *Rapid*. Echipa, antrenată de prof. Gheorghe Ola, avea în lot următorii jucători: Suciu, Adamache, Pal, Răcelescu, Petescu, Măndoiu, Ghergheli III, Neşu, Matei, Dimitriu II, Voinea, Pavlovici, D. Popescu, I. Haidu, S. Avram, Jamaischi, Mureşan, Dumitriu I, N. Naghi, Pojoni.

LIGA PROFESIONISTĂ DE FOTBAL (LPF) – vezi **Volumul I.**

REALIZĂRI ORIGINALE TEORETICE ŞI APLICATIVE

CERCETAREA TERMINOLOGIEI

În secolul al XX-lea şi îndeosebi după cel de-al Doilea Război Mondial, procesul intens de valorificare în plan social a exerciţiului fizic, a impus nevoia de fundamentare ştiinţifică a domeniului, datorită multiplelor sale funcţii şi mai ales a celei de reprezentare, generatoare a sportului de acum, universalizat. Faţetele acestui studiu sunt variate şi complexe. Printre acestea se va înscrie şi tema stabilirii eşafodajului terminologic al teoriei şi practicii educaţiei fizice şi sportului, treaptă indispensabilă în definitivarea ştiinţifică a unei atare activităţi. Un astfel de studiu se implică într-o acţiune largă, de dimensiuni mondiale, întreprinsă pe linia stabilirii purităţii terminologice a multor domenii, reclamată de mărirea exponenţială a fluxului de informaţie, de apariţia unor ştiinţe noi, de revoluţia tehnico-ştiinţifică postbelică.

În condiţiile anilor ’50, oamenii de ştiinţă de pretutindeni, în eforturile lor conjugate, au căutat să găsească şi să nuanţeze legăturile organice, principale şi secundare, generale şi derivate între teorii şi practici tot mai diversificate, să uşureze procesul de comunicare şi instruire care se transmite în principal prin câmpul conceptelor operaţionale. De aici, necesitatea precizării sferelor şi conţinuturilor acestor concepte, nevoia de sistematizare şi ierarhizare a lor. O astfel de acţiune corespunzătoare logicii interne a fiecărei ştiinţe mai nou apărută, a căpătat un caracter general. În revista bucureşteană de artă, cultură şi literatură *Contemporanul* din anii ’50, se publicau săptămânal articole în rubrica: *„Pentru o terminologie ştiinţifică în fizică, chimie etc.”*

În aceeaşi perioadă înregistrăm preocupări similare şi în domeniul educaţiei fizice şi sportului, susţinute de cadre didactice şi de cercetători. Prin revista de specialitate *Cultură fizică şi sport*, s-a publicat o suită de articole, dedicate definirii conceptelor de bază specifice teoriei şi practicii educaţiei fizice şi sportului. Semnatarii acestor articole au fost C. Tudose, M. Zlate şi A. Nicu. Rolul acestor articole şi al definiţiilor date conceptelor de bază ale domeniului, a fost acela de a semnala unele inexactităţi în folosinţa lor, pe care viaţa le-a consacrat fără controlul şi girul riguros al autorităţii ştiinţei. Ele au convins şi asupra competenţei cu care specialiştii români abordaseră problematica pe cât de actuală, pe atât de delicată şi subtilă a terminologiei educaţiei fizice şi sportului.

Contactul pe care aceşti specialişti l-au avut în anii ’60 cu activitatea laborioasă a Biroului de Documentare şi Informare (BIDI) al Consiliului Internaţional pentru Educaţie Fizică şi Sport (Conseil International pour l’Education Physique et le Sport – CIEPS) de pe lângă UNESCO, a convins, o dată mai mult, că evoluţia rapidă a informaţiei didactice şi ştiinţifice a domeniului din ultimele decenii, reclamă necesitatea sistematizării şi transmiterii ei. Toate aceste operaţii laborioase nu puteau fi realizate fără abordarea concentrică a studiului terminologic pe plan naţional, coroborat cu studii ale specialiştilor străini.

Literatura domeniului evidenţia însă o mare diversitate de sensuri şi de nuanţe, cu care se foloseau conceptele, în dorinţa de a concretiza anumite realităţi, de obicei aceleaşi, dar studiate în spaţii geografice, istorice şi politice diferite. Aceste deosebiri semantice se datorau diferenţelor lingvistice, dar şi propriului mod de înţelegere a sferei şi conţinutului noţiunilor, rezultat din nivelul de dezvoltare a teoriilor şi practicilor, care nu era acelaşi peste tot. Traducerea textelor din limbile popoarelor care aveau prioritate în dezvoltarea educaţiei fizice şi sportului, demonstra aceste inegalităţi şi de aici, dificultatea de a fi acceptate şi folosite de specialişti. Bibliografia internaţională a domeniului sporise

considerabil în epoca postbelică. Nevoia unificării terminologice, a stabilirii corespondenţei fonetice şi semantice reclama nevoia unui astfel de studiu. Încă din anii ’60, experienţa şcolii româneşti avea să impună Biroului de Documentare şi Informare de pe lângă CIEPS înfiinţarea unei Comisii Internaţionale de Terminologie. Până la sfârşitul deceniului VII, la conducerea acestei comisii a fost un român, prof. dr. Alexe Nicu. Aşadar, a apărut nevoia alcătuirii unui dicţionar multilingvistic menit să ofere exactitate în traducerea textelor care proveneau din limbile de circulaţie internaţională, vorbite de popoare care se aflau în fruntea topurilor sportive continentale şi mondiale. Un astfel de efort intelectual răspundea şi necesităţii inventarierii şi precizării conţinutului şi sferei conceptelor indispensabile procesului de închegare a ştiinţei educaţiei fizice şi sportului. Din acest punct de vedere, trebuie amintit că orice ştiinţă îşi are o teorie care, la rândul ei, nu poate exista fără sistemul său noţional, fără categoriile sale cu care se codifică şi implicit, se diferenţiază multiple aspecte ale realităţii pe care o reprezintă.

De fapt, nici un domeniu teoretic şi practic nu poate fi abordat, evaluat sau reprodus fără folosirea sistemului noţional şi de codificare pe care tradiţia şi evoluţia lui l-au imaginat şi aplicat. Dar în aceşti ani, ştiinţa educaţiei fizice şi sportului s-a format tocmai pentru că acest sistem conceptual, această teorie sintetiza deja o practică veche de milenii, care pe lângă metodele de cercetare proprii, le-a folosit şi pe cele găsite în ştiinţele limitrofe (biologice şi umaniste), asigurând astfel tripticul pe care orice domeniu ştiinţific îşi stabileşte statutul. La acest proces de identificare, cercetarea românească a avut un rol principal şi distinct. Apariţia *Dicţionarului terminologic al Educaţiei Fizice şi Sportului* în şase limbi (română, franceză, spanioală, engleză, germană şi rusă, în 1974, la Editura Stadion din Bucureşti) a avut un ecou internaţional şi a consacrat autoritatea specialiştilor români, care au compus Comisia Naţională şi au elaborat o astfel de lucrare fără precedent, lucrare apărută sub îngrijirea conf. dr. A. Nicu. Din comisie au făcut parte: prof. C. Tudose, conf. dr. A. Nicu, coordonatorul, îndrumătorul şi iniţiatorul lucrării, prof. univ. Leon Teodorescu, prof. univ. dr. M. Epuran, prof. univ. Adina Stroescu, prof. univ. A. Iliescu, prof. Antoneta Totescu, prof. C. Răduţ, conf. univ. Aristeia Hrişcă, prof. univ. Elena Firea, conf. univ. N. Ceauşescu, lector univ. Taisa Florescu. Studiul avea să-şi dovedească utilitatea şi în domeniul prelucrării electronice a informaţiei, care se baza pe unificarea terminologiei în circulaţia cunoştinţelor transmise cu ajutoul noţiunilor, conceptelor. Pentru orice autor, ele constituie materialul indispensabil construirii de argumente, explicaţii, demonstraţii etc. O parte dintre ele, evident cele cu o frecvenţă şi o sferă de cuprindere mai mare, se transformă în aşa-zişi *descriptori,* cu ajutorul cărora calculatorul sau bibliotecarul pot acţiona rapid în căutarea textului care îl interesează pe cititor. Natura raporturilor dintre diferite noţiuni, termeni, depinde evident, de conţinutul, de realitatea pe care aceştia o reprezintă. Aceste raporturi sunt evidenţiate de notele caracteristice ale definiţiilor. În acest mod se află care sunt *noţiunile generice* denumite *cheie,* în jurul cărora se grupează termenii înrudiţi, subsidiari sau derivaţi. Pornind de la aceste ipoteze de lucru, Comisia Naţională a găsit raţional să abordeze în prima fază a studiului, noţiunile fundamentale ale teoriei şi practicii educaţiei fizice şi sportului, cu care se operează cel mai frecvent şi care au caracter general, de descriptori. Aşa s-a obţinut *„tezaurizarea”* câmpului terminologic al domeniului, uşurând relaţia dintre *autor-bibliotecar-cititor*. În stabilirea inventarului noţiunilor fundamentale, s-au avut în vedere şi legăturile lor logice. Aceste relaţii raţionale pot fi de natură didactică, structuralistă, deterministă (cauzală), istorică etc., comisia străduindu-se să le îmbine. Modul acesta de a gândi a determinat şi maniera de a reprezenta grafic interrelaţiile acestor noţiuni. Schema de tip arborescent a satisfăcut cel mai bine ideea de la care s-a plecat în abordarea studiului celor 200 de noţiuni considerate atunci ca fundamentale. S-a pornit, evident, de la noţiunea cea mai generică – *mişcarea omului,* care se concretizează printr-o imensă cantitate de *acte motrice*. În momentul în care acestea se repetă sistematic, cu o anumită finalitate, devin *exerciţii fizice* care, la rândul lor, sunt implicate în orice *acţiune motrică,*

din care se compun *activităţile motrice,* diferenţiate în categoriile esenţiale ale sistemului: *„educaţia fizică, sportul de performanţă* şi *sportul pentru toţi* sau *de masе”.* Valorificarea extensivă a exerciţiului fizic în sportul pentru toţi şi intensivă în sportul de performanţă, a generat *metode, soluţii* de esenţă didactică, cu efecte biologice şi psihice resimţite de executant, asamblate sistematic într-un proces de *antrenament, programat* şi *planificat,* corespunzător unui *model*. Toate aceste cunoştinţe devenite concepte sau noţiuni de bază, alcătuiesc o teorie care le ordonează, le explică apariţia şi evoluţia, alcătuind esenţa *ştiinţei educaţiei fizice şi sportului*. Studiul terminologic respectiv, avea să analizeze caracteristicile celor peste 200 de concepte derivate, care au constituit conţinutul dicţionarului respectiv. Numărul conceptelor este o cifră deschisă, pentru că evoluţia teoriei şi practicii activităţilor amintite, va provoca previzibil apariţia altora, rectificarea şi completarea celor consacrate, producătoare de mutaţii şi schimbări în sistemul de tip arborescent în care ele se aşează şi se diversifică. Modul de abordare i-a obligat pe specialiştii comisiei să definească *cauza* fiecărei noţiuni, cu respectul rigurozităţii legităţilor logicii formale aristotelice şi dialectice impuse de un studiu terminologic analitic. În felul acesta, capetele de definiţie, care de obicei situează noţiunea într-o anumită zonă a câmpului conceptual, stabilind apartenenţa şi *genul ei proxim,* au putut fi corelate. Gândul permanent la structura de încrengături în care se găsesc, la faptul, realitatea pe care o concretizează termenul, a eliminat improvizaţiile sau părerile arbitrare. Mai discutabilă s-a dovedit surprinderea notelor esenţiale, caracteristice ce separă noţiunile între ele şi care le conferă *diferenţa specifică*. Din acest punct de vedere considerăm că truda laborioasă depusă de Comisia Naţională, apreciată elogios de Simpozionul internaţional de la Magglingen (Elveţia) din 1968, a deschis o nouă şi originală perspectivă studiului terminologic al domeniului. Astfel, specialiştii români s-au convins nu numai că terminologia educaţiei fizice şi sportului este un subsistem al celui pe care limba, în totalitatea ei, îl reprezintă, dar că acest subsistem are în esenţa lui, în structura lui o mulţime de alte microsisteme. Pentru exemplificare se consideră, în acest sens, că în familia conceptului generic de *mişcare* există o mulţime de termeni sau sintagme derivate: traiectoria mişcării, mişcarea pasivă şi activă, ciclu, formă, figură, tehnică, momente, elemente, ritm, tempo etc. O abordare în spirit structuralist a acestui studiu, i-a conferit autoritate şi acceptare, specialiştii atât din teoria, cât şi din practica educaţiei fizice şi sportului lămurind şi limpezind folosirea ansamblului lexical specific, în orice act de comunicare prin scris şi cuvânt. Pentru exemplificare prezentăm schema conceptului *mişcare:*

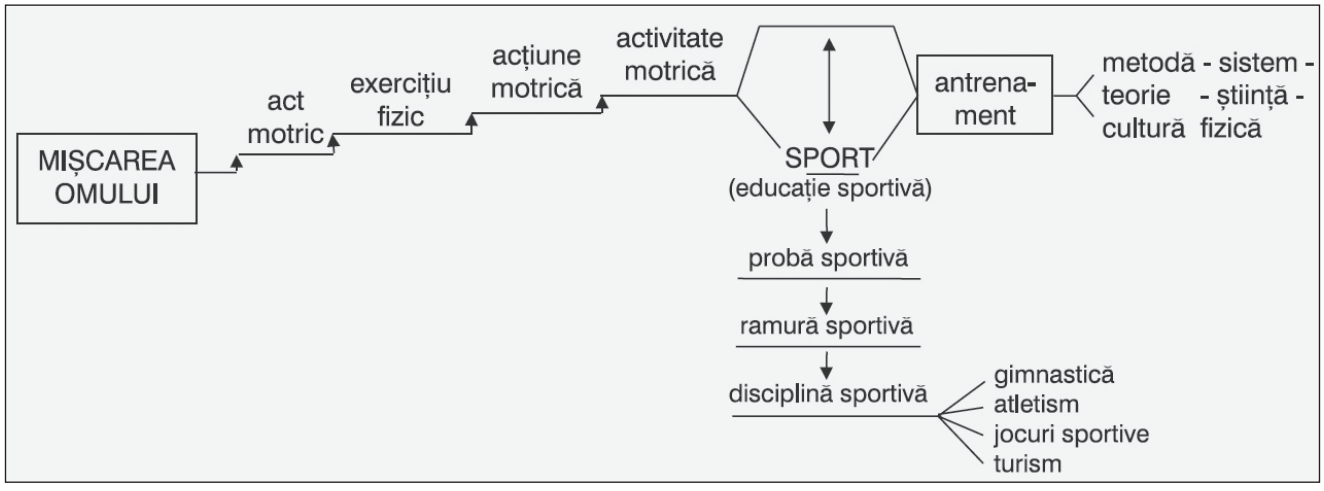

Schema termenilor fundamentali ai domeniului ***educaţie fizică*** *şi* ***sport***

STUDIUL POTENŢIALULUI BIOMOTRIC

POTENŢIALUL BIOMOTRIC AL POPULAŢIEI PREŞCOLARE ŞI ŞCOLARE DIN ROMÂNIA

Omul, în unitatea lui trupească şi sufletească, surprins în interrelaţia lui funcţională somatică, motrică, psihică şi morală, e o *constantă* a vieţii.

Lumea, societatea mai corect spus, în care el se află şi pe care o parcurge, este o *variabilă* care acţionează şi modifică valorile sale obiective şi mai ales subiective, într-un ritm şi după un grafic greu de sesizat de observaţie şi chiar de cercetare. O confirmare a acestui fapt, este înregistrarea fenomenului de *accelerare a dezvoltării fizice a generaţiei în creştere* sau *secular trend,* cum a fost denumită în literatura de specialitate după cel de-al Doilea Război Mondial. S-a constatat că generaţia australiană tânără, este mai înaltă în medie, cu 20 cm decât talia părinţilor. În Japonia, s-a consemnat o diferenţă apreciabilă de 6 cm între media taliei generaţiei postbelice faţă de cea interbelică pentru somaticul acestui popor, care, în general, este de talie mică. Fenomenul a fost sesizat în toate ţările cu un standard mai ridicat de viaţă economico-socială şi igienică, datele fiind aproximativ apropiate. Printre ele s-a aflat şi România, unde fenomenul şi-a consemnat evoluţia aproape exponenţială, în anii ’50-’60, până spre sfârşitul deceniului şapte. Apariţia lui a obligat oamenii de ştiinţă de pretutindeni să-i cerceteze atât cauzele, cât şi efectele şi implicaţiile.

Interesată încă de la sfârşitul anilor ’60 de problematica efortului fizic rezultat din combinaţia surselor morfologice, funcţionale şi motrice ale generaţiei în creştere, de valorificarea şi predicţia tipurilor constituţionale atât de necesare operaţiei de selecţie adecvată pentru sportul de performanţă, şcoala românească de cercetare în domeniul educaţiei fizice şi sportului, a dorit să cunoască disponibilităţile populaţiei şcolare, adică *potenţialul biomotric şcolar din România*. Aşa se explică studiul longitudinal desfăşurat în trei etape, consemnând înregistrările, sintezele şi comparaţiile făcute din 10 în 10 ani (deceniile şapte, opt şi nouă). Studiul a fost iniţiat, condus şi realizat de Virgil Maziliu, Alexe Nicu, Alexandra Focneanu, Virginia Paraschiv şi, ulterior, de Ana Marie Şintie şi Letiţia Miclescu.

Cu ocazia recrutării tinerilor apţi pentru serviciul militar, instituţiile specializate din ţările dezvoltate, (îndeosebi de igienă socială ca şi cele militare), au măsurat timp de un secol şi mai bine somaticul uman, pentru a-i cunoaşte dinamica şi valorile la maturitate (după 18 ani), atât ale parametrilor determinaţi genetic (talie, bust, membre inferioare, avengură), cât şi ale celor condiţionaţi de factori sociali perfectibili (greutatea şi perimetrele). Dar aceste cercetări, pentru o raţiune sau alta, au vizat doar somaticul uman, nu şi motricitatea sa. S-au măsurat adulţii şi tinerii peste 18 ani nu şi tânăra generaţie în creştere. Autorii români, a căror cercetare a avut o anumită periodicitate (din 10 în 10 ani), au urmărit să cunoască relaţia dintre somaticul şi motricitatea elevilor preşcolari şi şcolari, aflaţi în plină creştere şi dezvoltare, între 4 şi 18 ani. Cu această cercetare, s-a folosit şi conceptul de *biomotric,* menit să concretizeze relaţia celor două componente ale fiinţei umane. Circulaţia acestui concept, sugerează abordarea cauzală a celor două componente constitutive ale dinamicii şi staticii umane. Forurile ştiinţifice, educaţionale, politice, militare şi

economice ale societăţii moderne, au nevoie de date relevante, periodice şi semnificative despre potenţialul biomotric al populaţiei tinere, aflată în plină creştere şi dezvoltare fizică şi funcţională.

Grija generoasă pe care ecologiştii o poartă protejării naturii, nu poate fi mai mică decât cea pe care ar trebui s-o dăruim protecţiei omului şi îndeosebi tânărului, tot mai afectat de sedentarism, de poluare fonică şi chimică, de alcoolism, de droguri, de sărăcie şi violenţă. Autorii acestei cercetări au fost preocupaţi de aceste gânduri, încercând să relateze despre gradul acestui potenţial, situat sub nivelul normalului, dar să şi găsească şi să propună soluţii de ameliorare. Nu întâmplător cercetarea

Eurofitului, iniţiată şi aplicată de Consiliul Europei, este interesată de un asemenea studiu, aşa cum a fost preocupată şi Federaţia Internaţională de Educaţie Fizică (FIEP) de o astfel de lucrare, cu aproape o jumătate de secol în urmă. Ambele instituţii au elaborat baterii de teste, dar cercetările proiectate fie n-au fost realizate, fie n-au fost comunicate. În bibliografia domeniului, în anii ’70-’80, n-au existat date, concluzii, privind potenţialul biomotric al populaţiei şcolare rezultate din măsurarea unor colectivităţi mari de elevi ale ţărilor dezvoltate.

Cercetătorii români, împreună cu 400 de profesori de educaţie fizică şi sport din şcoli situate în medii sociale diferite (oraş şi sat) şi în zone geografice variate (câmpie, deal şi munte), au măsurat într-o primă etapă a cercetării (1969-1972), aproape 100.000 de elevi şi eleve, de la 4 ani până la 18 ani. Lotul de cercetare avea valoare semnificativă pentru totalul populaţiei şcolare din România acelor ani, care era de aproape 5.000.000 de elevi şi eleve. O astfel de cercetare avea tradiţie în România. În anii ’50, prof.. Virgil Mazilu, în cadrul acţiunii UCFS (Uniunea pentru Cultură Fizică şi Sport) de a introduce complexul GMA (Gata pentru Muncă şi Apărare), după modelul GTO (*Tpyd* = muncă; *OaopoH* = apărare) aplicat în Uniunea Sovietică (în scopul de a menţine populaţia tânără şi adultă într-o continuă pregătire fizică, în scopuri insuficient mărturisite în titulatura acţiunii respective, cu implicaţii politice), făcuse măsurători pe contingente mai mari de oameni, aflaţi dincolo de vârsta şcolară. Se dorea, ca normele probelor incluse în complexul GMA să rezulte din realităţile nivelului de dezvoltare motrică a populaţiei României. Mai mult, în perioada interbelică prof. Iacob Mihăilă, conf. dr. Petre Lazăr, lector Gheorghe Zapan şi asistent dr. Adrian Ionescu, cadre didactice ale ANEF, făcuseră deja măsurători pe tinerii recruţi şi pe elevii şcolilor primare, pentru evaluarea valorilor antropometrice şi motrice. Eşantioanele erau însă mici, insuficiente pentru a emite judecăţi de valoare pe o generaţie în creştere, la nivel naţional.

Obiectivele şi ipotezele cercetării cu profil fundamental efectuate în perioada 1969-1972, au fost multiple şi complexe. La vremea aceea se credea că şcolarii din mediul rural au o motricitate superioară celor din mediul urban, îndeosebi în ceea ce priveşte rezistenţa şi forţa. Nu se cunoştea, dar se intuia relaţia dintre mediul geografic şi somaticul generaţiei în creştere, ca şi modul în care motricitatea este influenţată de specificul natural – munte, deal şi câmpie. Se considera, de asemenea, că efectele cantitative şi calitative ale educaţiei fizice şi sportului şcolar asupra acestui potenţial, sunt mai slabe decât normale. Totodată, lipseau din sistemul de evaluare al ştiinţei educaţiei fizice şi sportului din perioada respectivă, criteriile şi formele adecvate interpretării unitare a somaticului şi motricului elevului, care se măsura cu unităţi temporale, spaţiale şi convenţionale variate, pe de o parte şi se dorea cunoaşterea raportului de reciprocitate între valorile acestor două componente ale fiinţei şcolarului, pe de altă parte. Dar aceste date sunt indispensabile abordării adecvate şi oportune a conţinutului şi metodologiei educaţiei fizice şi sportului din şcoală, în toate verigile sale succesive. Ele au oricând caracter informativ, comparativ şi sunt premise pentru orice intenţionalitate şi finalitate menite să concretizeze şi îndeosebi să mărească eficienţa procesului pedagogic aplicat în acest interval de vârstă, atât de pretabilă la orice ameliorare, compensare şi perfecţionare. Pornind de la aceste nevoi, atât de ordin teoretic (fundamental), cât şi practic (aplicativ), cercetarea avea să deschidă dosarul potenţialului biomotric al populaţiei preşcolare şi şcolare

şi astfel să informeze periodic forurile de conducere ale învăţământului şi sportului din România şi ale ministerelor interesate de starea de sănătate, nivelul motric şi antropomotric ale generaţiei în creştere din deceniile sfârşitului de veac. Date comparative nu existau, ca de altfel mai peste tot în lume, încât raportarea lor la *ceva,* aflat *undeva* şi înregistrat *cândva* nu a fost posibilă decât după rezultatele înregistrate din cele trei etape ale cercetării succesive din anii ’70, ’80 şi ’90. Consecinţele unei astfel de cercetări longitudinale s-au dovedit utile în plan teoretic şi practic. Pe lângă *„banca de date”* care s-a creat într-un domeniu care vizează *calitatea vieţii unui popor,* s-au provocat problematicii educaţiei fizice şi sportului din ţara noastră, noi obiective, soluţii îmbunătăţite în domeniul metodologic, al dotării materiale şi instruirii cadrelor de specialitate. Pentru relevanţa cercetării în care grupul ţintă era de cca 5 milioane de elevi, eleve şi de copii preşcolari, s-au măsurat în fiecare etapă de cercetare, eşantioane între 50.000 şi 100.000 de subiecţi. Profesorii de specialitate din aceste zone şi judeţe, selecţionate după criteriile menţionate şi după instrucţiuni comune, au măsurat cei 5 parametri somatici – talia, bustul, greutatea, perimetrele în inspiraţie profundă şi expiraţie forţată şi cei 10 parametri motrici – viteza de deplasare în alergare (distanţă între 20 şi 100 m pentru preşcolari şi elevi până la clasele XII), detenta trenului inferior (săritura pe verticală, fără elan) şi a trenului superior (aruncarea mingii de oină de pe loc, la distanţă), proba de îndemânare bazată pe rezolvarea motrică a unei succesiuni de acţiuni rapide, contracronometru, incluse într-un traseu prestabilit denumit *navetă,* măsurarea mobilităţii în plan anterior (îndoirea înainte a trunchiului cu păstrarea genunchilor întinşi), rezistenţa în regim de forţă (flotări, tracţiuni, extensii ale spatelui şi ridicări de trunchi) şi rezistenţa în alergarea de durată (sub forma *cât rezişti,* în tempou moderat şi uniform).

Prelucrarea pe calculator a rezultatelor s-a făcut conform obiectivelor cercetării, acelea de a evidenţia dinamica valorilor mediale ale parametrilor somatici şi motrici măsuraţi, pentru a le compara nivelul de-a lungul celor trei etape ale cercetării, care s-au făcut din 10 în 10 ani şi care se doreşte să se reia, la aceste intervale şi în viitorul apropiat. Datele culese au fost prelucrate cu ajutorul instrumentajului statistico-matematic: mediile aritmetice ale fiecărei clase, separat pentru băieţi şi fete, deviaţia standard, evocarea medie, coeficientul de variabilitate, limita inferioară (Li) şi superioară (Ls) a şirului de valori, procentul subiecţilor cu rezultate mai bune, egale sau mai slabe faţă de media claselor şi formula „x” pentru acordarea unui calificativ de foarte bine, bine, satisfăcător, nesatisfăcător şi slab, în funcţie de punctajul obţinut cu ajutorul calculului:

$$x = (x - Ls) / (Ls - Li) \times 100$$

Pentru însemnătatea documentară a acestor medii, care se vor compara cu cele înregistrate de populaţia şcolară în secolul al XXI-lea, vom prezenta tabelele parametrilor principali ai băieţilor şi fetelor, întocmiţi pentru cele trei etape ale cercetării pentru toate clasele învăţământului din anii ’70-’90 (vezi pagina următoare).

În sinteza lor, se poate aprecia că valorile parametrilor somatici se înscriu în limitele normalului, iar valorile parametrilor motrici, conform evaluării sub forma calificativelor, cu ajutorul formulei de calcul „x”, se înscriu majoritar în zona „satisfăcător”, „nesatisfăcător” şi chiar „slab”. Acest fapt demonstrează eficienţa scăzută a procesului pedagogic al educaţiei fizice şi sportului şcolar, procentul crescut al regimului sedentar în dauna celui dinamic, în timpul liber al elevilor. Avertismentele, în toată gravitatea lor, date de concluziile acestei cercetări longitudinale, nu au fost receptate de forurile interesate. Unele măsuri care au vizat îmbunătăţirea programelor didactice şcolare, a metodologiei de predare (mărirea volumului intensităţii şi densităţii efortului în lecţiile de profil), a modului de evaluare şi stimulare a rezultatelor elevilor în plan motric (apariţia *sistemului unitar de verificare şi apreciere),* nu şi-au demonstrat eficienţa scontată. Această problematică rămâne încă deschisă, motricitatea şi somaticul, în special cel dobândit prin educaţie şi condiţii sociale, reprezintă un obiectiv care reclamă rezolvări superioare în anii de debut ai noului secol.

Valorile potenţialului biomotric al elevilor înregistrate în anii ’90

Cicluri	Indicatori antropometrici						Indicatori motrici					
	Clase	Medie de vârstă	Statură (cm)		Greutate (kg)		Aruncări (m)		Detentă (cm)		Viteză	
			B*	F**	B	F	B	F	B	F	B	F
Primar	a l-a	7,5	124,7	124,0	24,10	23,20	13,30	8,70	17,40	16,50	4”80	5”0
	a II-a	8,4	129,4	128,1	26,70	25,30	16,20	10,40	19,70	17,80	6”30	6”6
	a III-a	9,3	134,1	133,4	28,80	28,10	18,60	11,90	19,90	18,60	6”10	6”4
	a lV-a	10,3	139,0	138,8	32,00	38,80	21,50	13,70	23,00	21,20	7”60	8”0
Gimnazial	a V-a	11,4	144,9	146,7	35,71	36,06	25,84	17,16	26,22	24,74	7”33	7”63
	a VI-a	10,3	150,1	152,3	39,51	40,76	29,19	19,31	28,52	26,97	8”53	8”88
	a VII-a	12,8	156,9	157,0	44,61	45,38	32,70	21,48	31,21	27,76	9”58	10”12
	a VII-a	12,1	164,2	160,6	50,40	49,36	36,34	22,58	34,15	27,41	9”27	10”05
Liceal	a lX-a	14,8	170,6	162,4	57,58	52,38	38,93	22,86	38,74	29,29	12”52	14”30
	a X-a	16,2	174,0	163,0	61,40	53,83	42,39	23,23	41,83	29,50	14”27	19”93
	a XI-a	17,3	176,2	163,5	64,66	54,64	44,77	23,66	42,05	29,15	14”08	17”04
	a XII-a	18,2	176,4	163,7	65,84	55,00	46,26	24,61	43,15	29,43	13”93	16”99

Cicluri	Indicatori motrici											
	Indemânare		Mobilitate (cm)		Forţa adomen (nr. repetări)		Forţă spate (nr. repetări)		Flotari (nr. repetări)		Tracţiuni (nr. repetări)	
	B	F	B	F	B	F	B	F	B	F	B	F
Primar	26”7	27”8	50,70	52,10	27,60	24,60	14,20	13,60	7,50	7,10	1,60	7,3
	25”5	27”0	50,90	52,20	34,10	28,00	15,80	14,90	9,00	7,50	1,90	7,9
	24”3	25”7	51,40	52,90	38,70	31,20	18,90	17,10	10,00	7,70	2,00	7,1
	22”9	24” 1	51,00	53,10	44,00	35,20	20,70	18,10	11,00	7,80	2,50	7,7
Gimnazial	19”74	20”62	52,20	55,70	48,87	42,12	23,75	21,99	12,18	7,79	2,55	8,88
	18”59	19”48	52,52	56,64	56,96	46,71	27,63	23,66	13,24	8,28	3,03	9,90
	18”08	10”41	53,09	57,56	60,48	49,78	30,99	25,44	14,79	7,92	4,39	10,03
	17”35	18”81	54,00	58,49	60,80	46,61	31,55	25,96	15,94	7,71	5,24	10,01
Liceal	17”29	18”95	55,77	58,00	60,91	43,31	33,37	26,55	19,72	8,65	6,41	13,27
	16”87	18”90	55,57	57,51	66,07	44,06	34,11	26,65	23,69	8,76	7,53	11,63
	16”20	18”79	56,77	58,32	63,18	44,54	35,53	28,41	24,13	9,40	8,73	13,11
	16”09	18”72	56,66	56,64	61,91	42,56	35,23	27,54	24,80	8,75	9,39	13,07

Cicluri	Indicatori motrici			
	Alergare rezistenţa			
	Timp		Distanţa (m)	
	B	F	B	F
Primar	5’31”	4’15”	924.3	673.24
	7’17”	5’21”	1247	890.01
	8’13”	5’53”	1445	951.1
	10’21”	6’35”	1842	1124.03
Gimnazial	11’56”	7’44”	2191	1323.96
	12’43”	8’18”	2445	1508.4
	12’29”	7’42”	2505	1377.31
	11’19”	6’96”	2312	1318.49
Liceal	9’05”	5’87”	1929	1141.7
	9’49”	5’37”	2000	1051.1
	8’62”	5’82”	1933	1140.7
	9’67”	5’84”	2151	1154.5

* Băieţi; ** Fete

Totodată, această cercetare periodică a constituit şi va constitui un veritabil *„recensământ biomotric”* al populaţiei şcolare, un *memento* pentru ministerul de resort, pentru lumea profesorală, atât de cointeresată să cunoască nivelul de dezvoltare şi creştere fizică şi motrică ale tinerelor generaţii.

Pe temeiul acestei lucrări şi al depozitului de informaţii obţinut, se poate întocmi *fişa matricolă biomotrică* a fiecărui elev, cu o importanţă egală cu cea *intelectuală,* ea constituind o evidenţă a unui complex proces evolutiv, utilă reconstituirii şi explicaţiei oricărei deveniri ontogenetice. Astfel de

date sugerează înscrierea lor în *caietul de elev,* experienţă pe care şcoala românească a dobândit-o în anii ’30, mărturie a unei evoluţii organice şi funcţionale a individului. De subliniat, de asemenea, că abordarea acestei cercetări a prilejuit unele precizări de ordin terminologic. Folosirea conceptului de *potenţial biomotric,* în viziunea autorilor, a fost determinată de faptul că sfera şi conţinutul lui sunt mai caracteristice şi mai nuanţate decât vechiul concept cu aceeaşi semnificaţie – *capacitate fizică*. Acest ultim concept, delimitează doar partea motrică şi funcţională nu şi morfologică a omului. Majoritatea autorilor străini şi români consideră că acest concept – capacitatea fizică – este doar efectul nivelului calităţilor motrice de bază sau combinate. Autorii cercetării au apreciat, de altfel, că noţiunea de *capacitate* presupune mai mult ideea de *dobândit,* pe când cea de *potenţial* implică pe lângă cea de *înnăscut* şi pe cea de *cultivat*. Mai mult, potenţialul reprezintă o latenţă umană, o avuţie virtuală, susceptibilă măsurării şi mai ales amplificării. Aşa se explică de ce conceptul de *potenţial biomotric* a intrat deja şi s-a consacrat în lexiconul limbii române de specialitate.

SISTEMUL NAŢIONAL DE SELECŢIE ŞI PREGĂTIRE A COPIILOR ŞI JUNIORILOR

În viziunea autorilor acestui sistem (A. Nicu, V. Mazilu, Al. Focşăneanu), performanţa sportivă este determinată de mai mulţi factori cuprinşi în modelul explicat anterior. Dintre aceştia, *valoarea biologică, personalitatea sportivului* şi *valoarea antrenorului,* ca şi *timpul afectat pregătirii,* sunt esenţiali. Ultimul factor este ipotetic constant pentru toţi sportivii din toate timpurile şi din toate ţările, diferită fiind doar folosirea lui mai mult sau mai puţin raţională. Însă ceilalţi factori sunt variabili, *talentul* copilului sau juniorului fiind de importanţă esenţială pentru destinul viitorului sportiv de elită. Disponibilităţile motrice şi somatice ale gimnastei Nadia Comăneci, ale tenismanului Ilie Năstase şi canoistului Ivan Patzaichin, care au strălucit pe firmamentul sportului mondial între 1970 şi 1980, sunt edificatoare. Doar selecţia şi împrejurările favorabile au făcut ca asemenea talente, de excepţie, să fie fructificate de sportul românesc al acestor decenii.

Conceptul de *selecţie* nu aparţine sportului. Iniţial a fost folosit în activitatea de depistare precoce a disponibilităţilor profesionale ale adolescenţilor, încă de la începutul secolului al XX-lea. Conceptul a fost preluat de sport în anii ’30-’40, în vederea primirii copiilor în incinta bazelor sportive pentru o pregătire care, mai târziu, avea să se numească *specializare* timpurie. O astfel de acţiune, oarecum organizată, însemna orientarea copilului la o vârstă fragedă, către o instruire într-o ramură de sport. De aceea a apărut un concept mai adecvat, de *iniţiere precoce,* întrucât era exagerată afirmaţia primei specializări încă din perioada junioratului. Treptat, şcoala de sport românească, influenţată de experienţa sovietică a antrenorului Popov de la Sankt Petersburg, a denumit operaţia de primire şi organizare a pregătirii copiilor *selecţie primară*. Şi astfel, selecţia a devenit o operaţie curentă în sportul românesc, însă abordată diletant şi într-o formă diversă, proprie fiecărui antrenor, fiecărei ramuri şi probe din sport.

Datorită însemnătăţii primordiale a talentului, ca bază de plecare a unei remarcabile consacrări sportive, lucrătorii Centrului de Cercetare în Problemele Sportului au iniţiat un studiu care a condus *la elaborarea „Sistemului unic de selecţie şi pregătire a copiilor şi juniorilor”* din România. În lume, nu exista în 1976 (şi până la data apariţiei acestei lucrări) un astfel de sistem unitar, care să fundamenteze selecţia copiilor pe întregul front sportiv al unei ţări. Unicitatea lui i-o conferă existenţa unor criterii aplicate şi respectate în orice selecţie, indiferent de ramura de sport. Ceea ce diferă de la o ramură la alta sunt valorile acestor criterii, pe care le menţionăm în continuare.

• *Criterii sanogenetice:* potrivit cărora, pe baza unei anamneze medico-sportive, se resping copiii care au avut afecţiuni reumatice, boli neuropsihice, metabolice, cardiovasculare, hepato-renale, deformări şi limitări funcţionale ale aparatului locomotor,

boli endocrine, miopie şi strabism (peste 5 dioptrii ale analizorului vizual etc.).

• *Criterii somatice:* vizează mai mult aparatul locomotor, puternic condiţionat genetic. Coeficienţii de corelaţie sunt mai mari în acest caz pentru testul osos decât pentru cel muscular. Dintre multiplii parametrii morfologici, *înălţimea* (talia), *proporţiile segmentelor corporale* şi *tipologia somato-sexuală* au prioritate în *selecţie*. Înălţimea sportivului şi anvergura au dobândit o însemnătate sporită odată cu evoluţia sportului în perioada postbelică. Eficienţa lor în profilarea modelului campionilor acestui interval de timp, în obţinerea marii performanţe, a crescut considerabil. Aşa s-a consacrat *biotipologia sportivă,* care impune practicanţilor jocurilor sportive, canotorilor, aruncătorilor din atletism şi sportivilor de la categoriile mari din sporturile aciclice (box, lupte, judo, lupte marţiale), selectarea în procent tot mai mare a sportivilor înalţi, peste 2 m, şi cu anvergură supradimensionată. În această perspectivă, copiii selecţionaţi sub 10 ani şi peste această vârstă, trebuie să satisfacă aceşti parametrii antropometrici, anticipaţi că vor fi dobândiţi la vârsta majoratului biologic (18 ani). În consecinţă, în momentul selecţiei primare, este indispensabil să se facă predicţia taliei, în primul rând. Studiul respectiv foloseşte mai multe formule de calcul pe baza cunoaşterii înălţimii părinţilor, a datelor de creştere a tineretului în această perioadă, în care s-a înregistrat un proces accelerat de evoluţie somatică *(secular trend),* mai ales în ţările dezvoltate economico-social. Astfel, înălţimea fiului poate fi prognozată pe baza înălţimii tatălui, iar a fiicei, pornind de la înălţimea mamei. S-au folosit mai multe formule:

a) **înălţimea băieţilor = (înălţimea mamei + înălţimea tatălui) / 2 × 1,08**
b) **înălţimea fetelor = (înălţimea mamei + înălţimea tatălui) / 2 × 0,923**

Înălţimea băieţilor se mai poate calcula pe baza relaţiei procentuale existente între media pe ţară a înălţimii la 18 ani şi media pe ţară a înălţimii fiecărei vârste cuprinse între 10 şi 18 ani. Concret, mediei înălţimii pe ţară a băieţilor de la 18 ani i se acordă procentul de 100%, la 17 ani – 99,47% din cea finală; la 16 ani – 98,01%; la 15 ani – 95,28%; la 14 ani – 91,26%; la 13 ani – 87,18%; la 12 ani – 84,82; la 11 ani – 80,95%; la 10 ani – 78,21%.

În ceea ce priveşte acest raport la fete, el se prezintă astfel: la 17 ani înălţimea fetelor reprezintă 99,87% din cea finală; la 16 ani – 99,56%; la 15 ani – 99,05%; la 14 ani – 97,67%; la 13 ani – 95,35%; la 12 ani – 91,83%; la 11 ani – 87,75%; la 10 ani – 84,38%. De exemplu, se măsoară înălţimea puberului de 10 ani căruia se doreşte să i se facă prognoza, după care se înmulţeşte înălţimea respectivă (145 cm) cu 100, iar produsul se împarte la valoarea procentuală ce revine vârstei respective – 78, 21%. Şi cu o marjă de 1-2 cm „+” sau „–”, se află talia pe care puberul o va avea la 17 ani. Calculul şi-a demonstrat valabilitatea, ajutând antrenorii să selecţioneze viitorii sportivi care să satisfacă caracteristica somatică a performanţei ulterioare.

• *Criterii biochimice:* mai dificil de evidenţiat la nivel de selecţie la scară naţională, reclamă cunoaşterea nivelului apei endogene, de care depinde numărul de ioni pozitivi şi negativi, viteza diferitelor reacţii enzimatice, nivelul pH, respectiv al graduluide aciditate a diferitelor umori şi structuri ale organismului.

• *Criterii psihologice:* urmăresc să depisteze corespondenţa dintre aptitudinile şi atitudinile candidatului, ce se doresc să fie de un nivel cel puţin mediu. Ele alcătuiesc capacitatea psihică *de start* aacestuia, fiind supuse perfectării în procesul de pregătire (capacitatea mentală, de învăţare rapidă şi corectă a acţiunilor motrice, motivaţia, disciplina, trăsăturile temperamentale şi caracteriale cerute de performanţa sportivă a ramurii alese).

• *Criterii sociologice:* sunt folosite pentru a cunoaşte mediul social din care provin candidaţii. Experienţa a demonstrat că motivaţia cea mai intensă şi mai constantă o au copiii proveniţi din familii cu venituri medii şi submedii, cu mai mulţi copii, sportul acordându-le şansa reuşitei şi integrării sociale.

• *Criterii motrice:* dezvăluie nivelul şi ritmul de evoluţie al copilului din acest punct de vedere,

devenind criteriile de bază ale selecţiei. Acesta este concretizat printr-un sistem de probe şi norme de evaluare, imaginate pentru depistarea talentelor sportive, evidenţiate de gradul de dezvoltare al calităţilor motrice, aflate în mare măsură în stare latentă. S-a folosit în acest scop o baterie de teste pentru înregistrarea vitezei de alergare, a săriturii în lungime de pe loc, alergare de rezistenţă, aruncarea mingii de oină, menţinut în atârnat, un traseu de îndemânare, mişcări de cunoaştere a forţei abdomenului, mobilitate. Pentru o apreciere unitară a rezultatelor, înregistrate cu diferite unităţi de măsură (m, cm, sec., min., cantitate de repetare), s-a aplicat un sistem de scalare a performanţelor pentru fiecare vârstă în parte, separat pentru băieţi şi pentru fete, fiecare performanţă căpătând un echivalent în puncte. Acest sistem de scalare (*Hull*) în care media primeşte 50 de puncte, prezintă următoarele avantaje:

a) permite antrenorului compararea nivelului general al grupei şi al fiecărui copil în parte, cu nivelul standardelor naţionale;

b) face posibilă raportarea rezultatelor la cele avute anterior, în pregătirea şi aprecierea potenţialului de care dispune, iniţial şi intermediar, până la vârsta de 14 ani;

c) asigură o evidenţă necesară a aprecierii motrice a fiecărui copil, căruia i se pot acorda între 10 şi 100 de puncte, după rezultat.

Pentru a fi incluşi în grupele de începători, copiii trebuie să realizeze prin cumul unul dintre următoarele baremuri:

a) în cazul ramurilor de sport în care prima selecţie se face la 6 ani inclusiv, copiii trebuie să îndeplinească minimum 280 de puncte, la următoarele 5 probe: alergarea pe 20 m, săritura în lungime de pe loc, proba de îndemânare (*naveta* pe 10 m), ridicări de trunchi din culcat în şezând timp de 30'' şi mobilitatea coxofemurală în plan anterior;

b) pentru ramurile de sport în care prima selecţie se face la 7 ani sau după această vârstă, copiii trebuie să totalizeze 440 de puncte la cele 8 probe;

c) în ramurile în care realizarea performanţelor este condiţionată de un nivel înalt al calităţilor motrice cu mare preponderenţă genetică (viteza, sub toate formele de manifestare şi îndeosebi deplasarea, detenta şi coordonarea), exigenţa trebuie să fie sporită încă de la prima selecţie, deoarece aceste calităţi se dezvoltă mai puţin prin antrenamente (de 17-20 de ori faţă de valorile iniţiale, comparate cu forţa şi rezistenţa care se amplifică de 300-500 de ori). De aceea, la probele de provenienţă genetică, punctajul realizat de copii ar fi de dorit să fie de 65-70 de puncte;

d) pentru asigurarea reuşitei pregătirii copiilor cu valori ale taliei mai mari decât media pe ţară a vârstei lor, sistemul a prevăzut acordarea unei bonificaţii de 40 de puncte (câte 5 puncte pentru fiecare dintre cele 8 probe), pentru ca în momentul primei selecţii, ei să totalizeze 400 de puncte.

Totalul de 480 de puncte acordate rezultatelor celor peste 8 probe (câte 60 de puncte fiecare, cu 10 puncte peste media de 50 de puncte), s-a dovedit o valoare prea puţin realizabilă (sub 10%), motiv pentru care sistemul a făcut unele concesii determinate de insuficienţa cultivării sferei motrice încă din perioada preşcolară, copilul având disponibilităţi nebănuite să-şi sporească sensibil rezultatele, în limitele normalului. În afara acestei baterii de teste motrice, pentru cunoaşterea nivelului de pregătire fizică a copiilor la aceste vârste timpurii, sistemul a introdus şi unele probe care vizează calităţi specifice pentru anumite sporturi: proba de mobilitate, echilibru şi orientare în spaţiu, viteza de rotaţie, ritmicitate şi muzicalitate, execuţia mişcărilor singulare (proba riglei) pentru gimnastică artistică, ritmica sportivă, dans sportiv, gimnastica aerobică, patinaj artistic, înot, judo, etc. La sfârşitul fiecărui an de pregătire, an ce se constituie ca o indispensabilă alternativă a oricărui moment de selecţie (selecţia, pe lângă cea primară, se tot repetă în cariera unui sportiv), se efectuează probe de control care prezintă următoarele cerinţe: realizarea a 480 de puncte între 7-14 ani (sau 250 de puncte la 6 ani), conform scalei vârstelor respective şi se verifică după rezultatele tabelelor alăturate, întocmite în anii '70-'80.

Criterii motrice de selecţie – băieţi

Vârstă (ani)	30p	40p	50p	60p	70p	80p	90p	100p	30p	40p	50p	60p	70p	80p	90p	100p
Alergare: 6 ani – 20 m; 7-14 ani – 50 m									Lungime de pe loc (cm)							
6	6”1	5”6	5”1	4”5	4”0	3”4			93	102	110	119	128	136		
7	10”7	10”2	9”7	9”2	8”7	8”2	7”7	7”2	111	122	135	144	152	166	178	189
8	10”6	10”0	9”5	8”9	8”3	7”8	7”2	6”7	119	130	142	155	164	175	186	197
9	10”0	9”5	9”0	8”5	8”0	7”5	6”9	6”5	128	140	162	163	175	187	199	211
10	9”7	9”2	8”7	8”3	7”8	7”3	6”8	6”4	136	148	162	174	186	199	212	224
11	9”4	9”0	8”5	8”1	7”6	7”1	6”7	6”3	144	156	168	180	192	204	216	228
12	9”2	8”7	8”3	7”8	7”4	6”9	6”5	6”0	152	164	176	188	200	212	224	236
13	9”1	8”7	8”3	7”8	7”2	6”8	6”3	5”8	152	165	178	191	204	217	229	242
14	9”1	8”5	8”3	7”7	7”2	6”7	6”1	5”7	152	165	178	194	209	225	240	255
Rezistenţă: 7-11 ani – 600 m; 12-14 ani – 1 000 m									**Aruncare minge oină (m)**							
7	3’32”	3’17”	3’02”	2.57”	2’40”	2’25”	2’10”	2’00”	10,0	13,1	16,2	19,3	22,5	25,6	28,7	31,8
8	3’20”	3’05”	2’50”	2’55”	2’20”	2’05”	1’50”	1’40”	12,0	15,4	18,7	22,1	25,5	28,8	32,2	35,5
9	3’12”	2’56”	2’41”	2’26”	2’11”	1’56”	1’45”	1’34”	15,9	19,5	23,1	26,7	30,4	34,0	37,6	41,3
10	3’12”	2’51”	2’36”	2’22”	2’08”	1’54”	1’42”	1’32”	19,3	23,2	27,1	30,9	34,8	38,7	42,5	46,4
11	3’04”	2’49”	2’34”	2’20”	2’06”	1’52”	1’40”	1’32”	21,6	25,6	29,7	33,7	37,8	41,8	45,9	49,9
12	4’19”	4’04”	3’49”	3’35”	3’19”	3’00”	2’45”	2’30”	24,5	28,9	33,3	37,6	42,1	46,4	50,8	55,2
13	4’15”	4’00”	3’45”	3’30”	3’15”	2’58”	2’38”	2’28”	24,6	29,5	34,3	39,2	44,0	48,9	53,8	58,6
14	4’10”	3’55”	3’40”	3’25”	3’10”	2’55”	2’35”	2’27”	27,9	33,1	38,2	43,4	48,5	53,7	58,8	64,0
Menţinut în atârnat: 7-11 ani; Tracţiuni*: 12-14 ani									**Îndemânare**							
6									17”9	16”6	15”4	14”2	13”0	11”7		
7	0’11”	0’26”	0’42”	0’58”	1’13”	1’29”	1’45”	2’00”	15”4	14”4	13”4	12”5	11”5	10”5	9”6	8”9
8	0’12”	0’30”	0’48”	1’06”	1’25”	1’43”	2’01”	2’20”	14”9	14”0	13”2	12”3	11”4	10”5	9”6	8”9
9	0’17”	0’36”	0’55”	1’14”	1’34”	1’53”	2’12”	2’31”	14”5	13”6	12”7	11”8	10”9	10”0	9”1	8”3
10	0’17”	0’37”	0’57”	1’18”	1’38”	1’59”	2’19”	2’39”	13”9	13”1	12”2	11”4	10”6	9”8	9”1	8”3
11	0’19”	0’41”	1’02”	1’25”	1’45”	2’06”	2’27”	2’48”	13”7	12”9	12”1	11”3	10”4	9”6	8”8	8”1
12	1	3	5	7	10	12	14	16	13”7	12”9	11”8	11”0	10”2	9”4	8”6	7”9
13	1	4	7	9	11	14	17	18	13”9	12”9	11”8	10”8	9”8	9”0	8”2	7”8
14	1	4	7	10	13	16	18	21	13”9	12”8	11”8	10”7	9”6	8”9	8”0	7”7
Abdomen *									**Mobilitate (cm)**							
6	7	11	14	17	20	23			46,8	51,1	55,4	59,6	63,9	68,1	72,4	76,7
7	10	13	17	20	23	27	30	31	49	53	58	62	66	70	74	79
8	12	15	19	21	24	27	30	31	49	53	57	60	64	68	72	76
9	14	17	20	23	26	29	31	32	48	52	56	60	64	68	72	76
10	14	17	20	23	27	30	31	32	48	52	55	59	63	67	70	74
11	14	17	21	24	27	30	31	32	48	52	55	59	62	66	70	74
12	15	18	21	24	27	30	31	32	48	52	55	59	63	66	70	74
13	15	18	21	24	27	30	31	32	48	52	56	61	64	68	72	76
14	16	19	22	24	27	30	31	32	48	52	56	59	63	68	70	74

* Nr. repetări

Criterii motrice de selecţie – fete

Vârstă (ani)	30p	40p	50p	60p	70p	80p	90p	100p	30p	40p	50p	60p	70p	80p	90p	100p
Alergare: 6 ani – 20 m; 7-14 ani – 50 m									**Lungime de pe loc (cm)**							
6	6”3	5”8	5”3	4”8	4”3	3”8			89	98	107	117	126	135		
7	10”9	10”5	10”1	9”7	9”3	8”9	8”5	8”1	105	117	128	140	151	163	174	186
8	10”6	10”2	9”7	9”3	8”8	8”4	8”0	7”6	113	125	138	151	163	176	189	201
9	10”2	9”8	9”4	8”9	8”4	8”0	7”5	7”1	125	137	149	162	174	186	198	210
10	9”9	9”5	9”0	8”6	8”1	7”6	7”2	6”7	134	145	158	170	182	194	206	218
11	9”6	9”1	8”7	8”2	7”8	7”4	6”9	6”5	142	154	166	179	191	204	216	228
12	9”4	9”1	8”5	7”9	7”3	6”6	6”5	6”4	146	158	170	183	195	207	219	232
Rezistenţă: 7-11 ani - 600 m; 12-14 ani - 800 m									**Aruncare minge oină (m)**							
7	3’45”	3’30”	3’17”	3’00”	2’45”	2’30”	2’15”	2’04”	3,5	7,0	10,5	14,0	17,0	20,5	24,0	
8	3’30”	3’20”	3’05”	2’45”	2’30”	2’16”	2’06”	2’56”	5,0	8,5	12,0	15,5	19,0	22,5	26,0	
9	3’20”	3’07”	2’52”	2’38”	2’23”	2’08”	1’58”	1’48”	7,9	11,4	14,9	18,4	21,9	25,4	28,9	
10	3’13”	2’58”	2’43”	2’28”	2’15”	2’00”	1’50”	1’42”	10,9	14,5	18,0	21,5	25,0	28,5	31,0	
11	3’07”	2’52”	2’37”	2’22”	2’07”	1’52”	1’42”	1’38”	12,4	16,2	19,9	25,7	27,4	31,1	54,9	
12	3’20”	3’10”	2’55”	2’40”	2’30”	2’20”	2’15”	2’10”	13,5	18,5	23,5	28,0	32,8	37,6	42,4	
Menţinut în atârnat									**Îndemânare (naveta)**							
6									18”6	17”2	15”8	14”3	12”9	11”5		
7	0’07”	0’22”	0’39”	0’53”	1’08”	1’24”	1’39”	1’54”	15”9	15”0	14”1	13”1	12”2	11”3	10”4	9”5
8	0’10”	0’25”	0’41”	0’56”	1’12”	1’28”	1’49”	2’00”	15”2	14”3	13”4	12”5	11”6	10”8	9”9	9”5
9	0’11”	0’27”	0’44”	0’59”	1’15”	1’32”	1’48”	2’04”	14”5	13”8	13”1	12”4	11”6	10”7	9”8	9”5
10	0’12”	0’28”	0’45”	1’01”	1’17”	1’34”	1’50”	2’06”	14”4	13”5	12”7	11”9	11”0	10”2	9”3	8”6
11	0’12”	0’30”	0’47”	1’04”	1’22”	1’39”	1’56”	2’14”	14”1	13”3	12”4	11”6	10”7	9”9	9”2	8’5
12	0’13”	0’30”	0’47”	1’04”	1’22”	1’39”	1’56”	2’14”	13”5	12”8	11”9	11”2	10”5	9”8	9”0	8”5
Abdomen (nr. repetări)									**Mobilitate (cm)**							
6	8	11	14	17	20	22			50,5	54,5	58,5	62,5	66,5	70,6	74,6	78,6
7	10	13	17	20	23	27	30	31	50	57	61	65	68	72	76	80
8	11	14	18	23	25	28	31	32	52	56	60	64	68	72	76	80
9	13	16	20	24	27	30	31	32	51	55	58	62	66	70	74	78
10	14	17	20	24	27	30	31	32	51	55	58	62	66	69	73	78
11	14	17	20	24	27	30	31	32	50	54	58	62	66	69	73	77
12	14	17	20	24	27	30	31	32	49	53	57	61	65	69	72	76

TEORIA ŞI PRACTICA ANTRENAMENTULUI SPORTIV

TEORIA MODELĂRII ŞI PROGRAMĂRII ANTRENAMENTULUI SPORTIV

Abordarea tradiţională a teoriei şi practicii antrenamentului sportiv, subordonat mai mult raţiunilor pedagogice şi apoi biologice, bazată pe metode învechite, a demonstrat în anii ’70-’80 o eficienţă scăzută şi puţin previzibilă. De fapt, întreaga problematică de obţinere şi creştere a performanţei sportive, evidenţiază o multitudine de aspecte, de soluţii cantitative ale antrenamentului predominant legate de volumul de efort, cu o valorificare insuficientă a realităţii concursului. Începând cu 1952, când la JO de la Helsinki au participat pentru prima oară sportivi din Uniunea Sovietică şi din ţările socialiste din Europa răsăriteană, lupta pentru supremaţia pe acest plan intensifică creşterea performanţei, a cărei fundamentare ştiinţifică se impunea tot mai mult. Se dovedea necesitatea includerii în judecarea de valoare a obţinerii performanţelor înalte şi stabile a mai multor factori, de natură diferită. Antrenamentul sportiv era doar unul dintre ei şi nu singurul de importanţă hotărâtoare.

Performanţa sportivă îşi avea legităţile ei obiective şi subiective care se impunea să fie descoperite. Astfel, ţările care se întreceau pentru supremaţie, şcolile de renume, trebuiau să acţioneze cât mai elaborat, mai controlat şi mai eficient posibil. Printre aceste ţări şi România, animată de prima ei medalie de aur la tir, obţinută la JO de la Helsinki, dorea să-şi îmbunătăţească imaginea sportivă, să mărească numărul şi frecvenţa performanţelor de valoare internaţională, constanţa şi fiabilitatea lor. Se resimţea acut nevoia de restructurare a teoriei şi practicii antrenamentului sportiv.

Centrul de Cercetări pentru problemele sporturilor al MTS, angajat în acordarea asistenţei ştiinţifice şi metodice a loturilor olimpice ale ţării, a extins *teoria modelării*- elaborată de Leontiev la Universitatea Harvard din SUA, la teoria şi practica performanţei sportive. Această teorie s-a aplicat iniţial la fundamentarea şi controlul matematic al economiei în 1952, preluată de didactica generală şi în cele din urmă de cea sportivă. Iniţiatorul operaţiei a fost prof. dr. Alexe Nicu, cercetător gr. I, împreună cu colaboratorii săi, V. Dumitrescu, Claudia Simionescu, C. Răduţ, P. Voicu, I. Chirilă, V. Dona, N. Amzuică, A. Hurmuzescu, M. Cojocaru, etc., care, prin experienţa şi gândirea lor, au creat o întreagă tipologie de modele specifice sportului de performanţă.

A. Modelul performanţei sportive. Definiţia dată modelelor folosite în sport de către specialiştii români din anii respectivi, arată că ele se compun dintr-o suită de indicatori de natură diferită, care sunt prezenţi constant, cu importanţă felurită în realitatea pe care o prefigurează. Identificarea acestor indicatori s-a făcut prin evidenţa riguroasă şi repetată a realităţilor care se doreau a fi modelate. Obiectivizarea factorilor, structurilor organizatorice, administrative, realităţile indispensabile antrenamentului şi concursului, modul în care ele se corelează, cu caracter de transfer sau interferenţă, au constituit sursa unică a informaţiilor care, catalogate şi sintetizate, au devenit indicatori, parametri ai acestor realităţi. Pe temeiul acestor observaţii continue, repetate şi diversificate, odată cu concretizarea indicatorilor s-au estimat, prin comparaţii, cifrele, valorile lor, care au conferit modelelor o concretizare, o apreciere exactă. Astfel, modelul s-a evaluat la nivel optim, de ideal relativ, către care tinde orice

reluare a unui proces, fenomen şi realitate ce se doresc ameliorate, perfecţionate. În baza acestui mod de a gândi, specialiştii români au studiat, au observat, au inventariat multitudinea factorilor, identificaţi ca indicatori, care determină modelul dobândirii marii performanţe. Procesul este posibil să fie optimizat, previzibil, dacă i se descoperă legităţile care îl determină în forma şi în fondul dorit. Pornind de la aceste ipoteze, încă de la sfârşitul deceniului şase s-a procedat, în studiul respectiv, la inventarierea indicatorilor (factorilor) determinanţi ai performanţei sportive şi la cunoaşterea interrelaţiilor care-i conexează. Studiul s-a făcut într-un sport care, la aceea dată avea performanţe mediocre – *halterele.* Experimentul a fost întreprins de cercetătorul Alexe Nicu, care în curând avea să primească responsabilitatea conducerii federaţiei respective. Pentru împlinirea noilor obiective, respectiv obţinerea unor performanţe mult mai ridicate, propuse a fi îndeplinite la JO, CM, CE, era nevoie de o altă strategie a organizării centrale şi teritoriale de conducere dirijată a întregului proces de elaborare. S-au identificat 67 de indicatori, care, prin natura lor, s-au pretat la o clasificare mai puţin didactică şi mai mult funcţională. Numărul respectiv de indicatori este o operaţie deschisă oricărei reduceri sau completări, determinate de specificul fiecărei ramuri sportive. Aceşti 67 de indicatori au fost grupaţi după natura şi *„înrudirea"* lor în patru categorii: *conceptuali, educativi psiho-sociali, organizatorici, economico-financiari,* la care se adaugă organizarea *actului de conducere, a sistemului de informaţie, de control, evidenţă şi decizie.*

Indicatorii incluşi în aceste categorii sunt următorii:

• *conceptuali:* selecţia şi pregătirea copiilor şi juniorilor, sistemul de formare şi perfecţionare a antrenorilor şi specialiştilor, modelelor de concurs, de campion şi de antrenament, asistenţa metodico-ştiinţifică şi medico-sportivă;

• *educativi:* preocuparea pentru educaţia permanentă, pentru dezvoltarea personalităţii sportivilor, a atitudinii faţă de munca sportivă, a motivaţiei pentru concurs şi victorie, pentru integrarea socială, pentru fair play;

• *organizatorico-administrativi:* sistemul de norme şi cerinţe privind cadrul în care se desfăşoară procesul de pregătire, numărul secţiilor şi cluburilor, numărul sportivilor legitimaţi şi clasificaţi pe categorii de valoare şi vârstă, numărul antrenorilor, medicilor şi al altor specialişti, manageri şi contabili;

• *economico-financiari:* bugetul de pregătire şi de concurs etc., inventarul şi echipamentul sportiv, transferul, fondul premial, investiţiile, baza materială etc.;

• *conducere:* sistemul de informare, de control, de îndrumare şi sinteză, de prelucrare şi analiză a rezultatelor, de stabilire a liniilor de perspectivă, de prognoză, de management, de luare a deciziilor.

Evident, prelucrarea acestor date este informatizată, informarea fiind astfel rapidă, exactă şi interfactorială, făcând posibilă performanţa. Generalizarea unui astfel de model în spaţiul unei ţări asigură ministerelor interesate şi preocupate de viaţa tineretului (MEC, MTS, MSF, MApN, MI) o viziune de ansamblu asupra problematicii respective, a participării şi eficienţei contribuţiei fiecărui indicator, în funcţie de valorile lor reale, cu care au acţionat conform specificului lor. Acestor valori, la nivel maxim, li se acordă un anumit punctaj; de exemplu pentru indicatorul *de selecţie,* care este prevăzut de model, cu 200 de copii aduşi şi păstraţi în grupele sau secţiile de juniori, se acordă, în cazul realizării cifrei anuale 200 de puncte. În situaţia selecţionării doar a 100 de copii (50%), punctajul scade corespunzător.

Astfel se procedează cu toţi cei 67 de indicatori, acordându-li-se un număr mai mare sau mai mic de puncte în funcţie de însemnătatea fiecăruia, care nu este egală. Pe baza observaţiilor repetate şi comparate, autorii studiului au făcut o ierarhie a indicatorilor, care stabileşte şi priorităţile stimulării lor.

Astfel, s-a ajuns la concluzia că din 67 de indicatori *selecţia* se află pe primul loc ca însemnătate, cu ajutorul ei se depistează copilul superdotat, talentul care este necesar oricărei activităţi de reprezentare.

În plan următor, se situează *motivaţia* sportivului pentru această activitate extrem de costisitoare energetic, material şi din punct de vedere al timpului dăruit de-a lungul celor 10-20 de ani de pregărire şi de concursuri.

Urmează *disciplina* sportivului necesară *muncii de antrenament, respectarea regimului de viaţă plin de renunţări de-a lungul carierei sportive*.

Pe locul patru se situează *modelul de antrenament,* care duce la valorificarea calităţilor de excepţie pe care le posedă juniorul respectiv, dezvăluite la selecţie. Şi în continuare, operează indicatorii concepţionali, organizatorici şi economici, cu o cotă de participare care se poate estima numeric sau procentual, în baza unor observaţii şi calcule repetate de-a lungul anilor, pentru fiecare generaţie de sportivi. În sinteză, se poate citi pe calculator, intermediar şi în final, câţi dintre cei 67 de indicatori ai modelului ipotetic al performanţei din haltere, acţionează pozitiv (prin îndeplinirea totală sau aproximativă a valorilor prevăzute) sau negativ (prin realizarea doar parţială a acestora, sub 50%) asupra nivelului performanţei fiecărei categorii de concurs şi în ce măsură a realizat punctajul scontat în estimarea globală a modelului, cu ocazia JO, CE sau CM. Procedând în acest fel, alături de alte acţiuni, federaţia respectivă, cu o performanţă cotată la începutul anilor ’70 pe locurile XII-XIII în lume, a reuşit ca în decurs de un deceniu să se situeze pe locurile III-IV.

B. Modelul de concurs. Autorii studiului l-au definit ca pe un *„ansamblu de indicatori diferenţiaţi ca profil (prognoza dinamicii performaţei, particularităţilor motrice, tehnice şi biologice ale graficului de cursă şi de joc considerate etalon), ale căror valori, condiţionate reciproc, esenţializează structura concursului, evidenţindu-i elementele hotărâtoare pentru câştigarea lui în ediţia următoare”*. Orice concurs oficial internaţional (JO, CM, CE, JMU), în sinteza lui obiectivizată de cercetare, evidenţiază aceşti indicatori care îl caracterizează şi-l esenţializează, definitivându-l şi creându-i o identitate specifică (cel puţin parţial) faţă de cele anterioare şi cele ulterioare. Chiar dacă deosebirile nu sunt întotdeauna sensibile, ele există, remarcându-se mai cu seamă în cazul JO, care se repetă la un interval mai lung, de patru ani. Ideea de bază este aceea că orice concurs viitor trebuie abordat în perspectiva performanţelor cu care se vor cuceri, ipotetic, primele şase locuri în ierarhia lui. Acest element reclamă:

• *elaborarea prognozei concursului* (cu variaţii rezonabile de „+” sau de „–”), care se poate face pe calea calculării *coeficientului de regresie,* pe cea a analizei profilului cursei (atletism, ciclism, canotaj, kaiac-canoe, înot), a concursului de tip aciclic (box, lupte, judo, scrimă), a jocului şi ratelor intermediare de creştere a performanţelor ambelor stiluri din haltere, pe fiecare categorie în parte;

• *înregistrarea, analiza şi sinteza* frecvenţei şi eficienţei volumului, intensităţii şi duratei efortului din totalul fazelor concursului, ca şi a elementelor şi procedeelor tehnice, a soluţiilor tactice folosite;

• *tendinţa de creştere a parametrilor somatici* (talie, anvergură), *ponderali* (greutatea optimă) şi a *caracteristicilor capacităţii de efort,* în funcţie de profilul acestuia (aerob, anaerob, mixt). Anexăm un exemplu de model, specific jocului de polo (vezi tabelul de la pagina următoare).

C. Modelul campionului, a echipei victorioase. Valorile indicatorilor modelului de concurs, rezultă din media valorilor capacităţii de întrecere a sportivilor de elită. Ei se disting prin anumite particularităţi obiective şi subiective care pot deveni, odată cu cunoaşterea lor, repere de selecţie şi de instruire. Sursele potenţialului de excepţie al sportivilor care determină recordul, victoria, sunt multiple.

• Vârsta optimă operează, pe temeiul statisticilor, ca un vector axial al performanţei sportive; ca un gen de regulă - tânărul având între 20-25 de ani are o disponibilitate sporită pentru obţinerea *vârfului* ei.

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Total	Perioada			
			1. de pregătire 20.06-1.09.'77	1. competiţională 2.09 - 5.10. '77	2. de pregătire 6.10-9.11.'77	2. competiţională 10.11.'77-5.02.'78
1.	Forma ciclului anual de pregătire	BICICLU ANUAL				
I. INDICATORI CANTATIVI						
2.	Nr. zile pregătire centralizată	231	74	34	35	88
3.	Nr. zile antrenament	168	52	20	26	70
4.	Nr. zile antrenament altitudine	48	39			9
5.	Nr. zile antrenament mare	14	14			
6.	Nr. perioade de pregătire	4	1	1	1	1
7.	Nr. cicluri săptămânale	33	11	5	5	12
8.	Nr. total antrenamente	246	78	24	40	104
9.	Nr. antrenamente în sală	180	25	16	39	100
10.	Nr. antrenamente îti aer liber	66	53	8	1	4
11.	Media antrenamentelor pe ciclu săptămânal	7	7	5	8	9
12.	Nr. total ore de pregâtire	397h48'	136h55'	36h	72h40'	152h 13'
13.	Nr. total ore pregătire efectivă	355h49'	119h48'	31h38'	64h39'	139h44'
14.	Nr. total ore pauză în antrenament	41h59'	17h07	4h22'	8h01'	12h29'
15.	Nr. ore pregătire fizică	152h23'	83h23'	12h54'	21h 10'	34h56'
16.	Nr. ore pregătire tehnico-tactică	203h26'	36h25'	18h44'	43h29'	104h48'
17.	Media duratei unui antrenament	lh37'	lh46'	lh30'	lh50'	lh28'
18.	Nr. zile competiţii oficiale	46	2	10	2	32
19.	Nr. ore competiţii oficiale	75h25'	3h20'	7h05'	3h20'	53h20'
20.	Nr. jocuri antrenament	64	12	5	15	32
21.	Nr. ore jocuri antrenament	40h31'	llh25'	lh46'	llb.31'	15h49'
22.	Nr. locuri de pregătire	10	3	3	1	3
23.	Nr. zile recuperare	17	9		4	4
24.	Nr. zile repaus	16	8	2	4	2
25.	Nr. zile deplasare (transport)	30	5	12	1	12
26.	Nr. zile control CMS	3	2		1	
27.	Nr. zile testări CC	10	3		5	2
28.	Nr. antrenamente în ziua de concurs	21	1	2	1	17
II. INDICATORI CALITATIVI						
29.	Media volumului de lucru efectiv pe ciclu săptămânal	10h47'	10h53'	6h20'	12h56'	llh39'
30.	Media pauzei în antrenament pe ciclu săptămânal	lhl6'	lh33'	52'	lh36'	lh03'
31.	Pregătire combinată (%)	87,9	7+4 PF 63,6	5-100	5-100	12-100
32.	Pregătire cu pondere PF (%)	42,8	69,6	40,8	32,8	25
33.	Pregătire cu pondere PTT (%)	57,2	30,4	59,2	67,2	75

	Pregătire generală (h+%)					
34.	Viteză-fortă	89,01-58,04	49,48-59,7	5,04-39,3	12,26-58,7	21,43-62,2
35.	Rezistentă	26,25-17,3	17,06-20,5	3,28-26,9	2,05-9,9	3,46-10,8
36.	Mobilitate-supleţe	29,42-19,5	10,54-13,1	2,42-20,9	6,39-31,4	9,27-27,0
37.	Îndemânare-coordonare	1,45-1,2	0,05-0,1	1,40-12,9		
38.	Probe si norme de control	5,30-3,6	5,30-6,6			
	Pregătire specifică (h+%)					
39.	Exerciţii de pasare	27,52-13,7	7,11-19,7	2,12-11,9	7,46-17,8	10,43-10,2
40.	Exerciţii de dribling	7,09-3,5	3,23-9,3	0,30-2,7	2,08-4,9	1,08-1,1
41.	Exerciţii de aruncare la poartă	45,46-22,5	9,09-25,1	2,31-13,7	10,20-23,8	23,46-22,7
42.	Exercitii de blocare a aruncării	0,20-0,2			0,20-0,80	
43.	Exerciţii de atac-apărare (tactică)	32,21-15,9	4,57-13,6	1,25-7,7	8,44-20,1	17,15-16,4
44.	Teorie (film)	6,07-3,0	0,20-0,5		0,40-1,5	5,07-4,9
45.	Joc international	45,20-22,3	2,00-5,5	10,20-56,1	2,00-4,6	31.00-29.6
46.	Joc antrenament-verificare	38,31-18,9	9,25-26,3	1,46-7,9	11,31-26,5	15,49-15,1
III. INDICATORI COMPETITIONALI						
47.	Nr. perioade competiţionale	2		1		
48.	Nr. total competiţii oficiale (starturi)	46	2	10	2	32
49.	Nr. total turnee	5		1		4
50.	Nr. turnee în tară	1				1
51.	Nr. turnee peste graniţă	4		1		3
52.	Nr. mtâlniri bilaterale	19	2	5	2	10
53.	Nr. jocuri câştigate	30	2	8	2	18
54.	Nr. jocuri egale	5				5
55.	Nr. jocuri pierdute	10		2		8
56.	Rezultatele confruntării cu echipele de mare valoare (URS, RDG, HUN, POL, RFG, YUG)			- URS; POL		URS, RDG, DEN, ESP, POL, RFG
IV. INDICATORI BIOLOGICI						
	Indicatori neuromusculari					
57.	Nr. testări sportivi	9	3		4	2
58.	Nr. subiecti	128	51		56	21
59.	Vast 30 ms	1,26±0,46	1,30±0,50		1,23±0,43	1,24±0,35
	intern 0,1 ms	4,31±1,56	4,52±2,66		4,30±4,58	3,82±1,10
60.	Drept 30ms	1,86±0,91	1,86±0,94		1,89±0,90	1,77±0,86
	Anterior 0,l ms	5,02±2,19	5,07±2,09		5,28±2,44	4,22±1,42
61.	Interval fazico- 30 ms	0.60±0.87	0.55±0.87		0.66±0.90	0.58±0.85
	tonic 0.1 ms	0.74±2.31	0.55±2.44		1.03±2.31	0.40±1.60
	Indicatori biochimici (în urină)					
62.	Nr. testări sportivi	5			4	1
63.	Nr. subiecti	67			53	14
64.	pHurinar	6,10			6,09	6,16
65.	Proteine	40 sub-urme 30 sub-+			40 sub-urme	3 sub-

66.	Bilirubină	llsub-± 5 sub +			llsub± 5 sub +	Normal
67.	Urobilinogen	Normal			Normal	Normal
68.	Glucoză	Negativ			Negativ	Negativ
69.	Cetone	Negativ			Negativ	Negativ
70.	Sânge	1 sub +			Negativ	1 sub +
71.	Donaggio	3 sub + din 14				3sub +
	Indicatori ai echilibrului neuro-vegetativ (valori medii)					
72.	Reglaj vegetativ central (RED)					
	- normoreactivitate		5 31%			
	- hiperreactivitate		11 69%			
	- hiporeactivitate					
73.	FC* clinostabilizat (60 contracţii/ min)	565±26	57±7		57	55±12
74.	Tonus vegetativ repaus (I.VKerdo) valori negative	-26±35	-22,6		-28	-27,4
75.	Deviaţie din red. (k-0,3-0,5)	0,453	0,491		0,468	0,386
76.	Viraj vagal (25”)	14±0,5	14,7±2		14	13,8
77.	Timp de stabiliz. 18”-23”	25±3	25±8		25	20,5±3
78.	Acceleraţie tardivă (16%)	27±5,5	28±13		28,5	23±4,5
79.	Clino/orto (0-20 contracţii/min)	16±3	16±8		16	13±6,8
	Reglaj tensional clino/orto/clino					
80.	Normoton	41	16		25	10
81.	Hipoton	10-15,5%	5-24%		3-10,5%	2-17%
82.	Valori medii pe lot — clino 1	111,75/69,65	116/70		109/69,8	113/69
83.	Valori medii pe lot — orto	120/79	121/82		120/78	120/79
84.	Valori medii pe lot — clino 2	111/69	116/70		109/70	113/69
85.	Nr. subiecti — refacere bună		17		23	11
86.	Nr. subiecti - refacere deficitară	15,75%	4-19%		5-17,5%	1-8%

* Frecvenţă cardiacă

Sinteza făcută pe o cazuistică formată din 40.000 de sportivi, din 140 de ţări, înregistraţi ca participanţi la JO de vară în intervalul 1896-1958 la 21 de ramuri de sport, confirmă aserţiunea. Sunt şi excepţii determinate de tipul de efort al ramurilor care indică alte vârste optime: 17-20 de ani pentru gimnastică, înot şi patinaj artistic; după 30 de ani în călărie, tir şi iahting; între 26-30 de ani în sporturile poliatlonice.

• *Biotipul constituţional* rezultă din zestrea genetică privind înălţimea (talia), anvergura, dimensiunile extremităţilor şi constituie o condiţie a selecţiei celor care doresc consacrarea într-o probă sau ramură de sport, în vederea obţinerii marii performanţe: baschet, volei, handbal, polo, tenis, canotaj, categoriile mari din box, lupte, judo, aruncările din atletism. Alte caracteristici sunt influenţate de procesul de pregătire, adică cele perfectibile, cum sunt: greutatea şi perimetrele torsului şi ale segmentelor. Parametrii antropometrici sunt dublaţi şi chiar subordonaţi celor fiziologici. Evoluţia sporturilor, îndeosebi a celor de mai sus, consemnată îndeosebi în perioada postbelică, a determinat valorificarea prioritară a parametrilor menţionaţi, sporiţi în dimensiunea lor (îndeosebi a taliei). Datele înregistrate la JO de la Seul, în 1988, demonstrează că din cei 9.288 participanţi, 3.326 (35,19%) au avut o înălţime între 180 cm şi 190 cm, peste 190 cm au avut 880

sportivi (36%); sportivii cu o înălţime între 170 cm şi 179 cm au fost mai puţini – 3.241 (34,89%).

• *Starea de sănătate şi cea funcţională,* atât în pregătire şi mai ales în concurs, trebuie să fie perfectă, bazată pe echilibru şi indici superiori. De asemenea, în plan psihologic sportivul trebuie să aibă un comportament controlat, apetit pentru somn, concurs, pregătire, masă şi divertisment. Tabloul homeodinamic, specific tipului de efort, demonstrează o mare economie, armonie şi rapidă revenire la stadiul de normalitate a indicilor şi parametrilor solicitaţi de efort. Forţa musculară, excitabilitatea neuromusculară, tonusul, tipul de reacţie motrică, etc., evidenţiază o funcţionalitate la nivel înalt, în limitele normalului. Nivelul capacităţii de efort, în funcţie de profilul acestuia, prezintă valori maximale şi optimale faţă de standardele stabilite pentru sportivii de elită pregătiţi şi angajaţi în concursurile oficiale majore ale epocii.

D. Modelul antrenamentului. Indicatorii şi valorile acestui model rezultă din datele furnizate de *modelul de concurs*. Modelul de antrenament este un liant între două concursuri, el izvorând din cel anterior şi prefigurând pe cel următor. Legătura lor este cauzală, antrenamentul în general şi cel aplicat unei generaţii de sportivi, în special, nefiind arbitrar şi aprioric, ci doar elaborat în funcţie de legităţile şi criteriile de evaluare ale concursului care îşi modifică continuu condiţia. Ca şi în cazul celor două tipuri de model, cel de antrenament reprezintă reducerea la esenţial a procesului complex de pregătire al unui sportiv, echipă sau echipaj, în funcţie de o finalitate prestabilită într-un timp anumit şi exprimată valoric în performanţa concretizată în puncte, în unităţi spaţiale (metri, cm şi km), în cele temporale (secunde, minute, ore) şi în cele convenţionale (loc într-un clasament, titlu sau record).

În acest scop s-au analizat în detaliu concursul şi antrenamentul şi astfel s-au cunoscut componentele lor importante, indispensabile obţinerii performanţei sportive. În esenţă s-a putut afla durata necesară sportivului să obţină forma de *vârf* (în zile, săptămâni şi ore, într-un ciclu anual), tipul şi numărul de exerciţii şi metode de repetare care trebuie folosite, numărul de kilograme pe care urmează să le ridice, normele şi probele de control, numărul de lecţii planificate necesare în ciclul anual respectiv. În consecinţă, modelul de antrenament a fost definit de către autor, ca un ansamblu de indicatori cuantificabili, ale căror raporturi, permit o caracterizare, o esenţializare a întregului proces de antrenament dintr-un ciclu anual, direcţionat în programarea lui către obţinerea unei performanţe prestabilite (record, titlu, loc în clasament, puncte, victorii), la o dată anticipată (a CM, CE sau JO). În pagina următoare anexăm un model de antrenament din canotaj, elaborat în dinamica unui interval olimpic (1984-1988) de C. Răduţ, un model de semifond şi aruncări, aplicate la loturile naţionale în perioada 1975-1980, sub supravegherea Centrului de Cercetări al CNEFS (Claudia Simionescu şi A. Bujor).

Dinamica indicatorilor cantitativi în intervalul plurianual (canotaj)

Nr. crt	INDICATORI	1984 JO	1985 CM	1986 CM	1987 CM	1988 JO
1	DURATA TOTALA A PREGATIRII (NR. ZILE) din care:	335	335	351	365	209
2	- Nr. zile pregătire	209	240	273	294	135
3	- Nr. zile concurs	12	17	17	22	9
4	- Nr. zile altitudine	63	28	28	28	35
5	- Nr. zile deplasare	1	1	1	0	0
6	- Nr. zile recuperare	21	21	18	21	0
7	- Nr. zile libere	28	28	14	0	30
8	NR. PERIOADE DE PREGATIRE	3	3	3	3	2
9	NR. ETAPE DE PREGĂTIRE	8	8	8	8	4
10	NR. CICLURI SÂPTĂMÂNALE DE PREGĂTIRE	48	48	50	52	30
11	NR. CICLURI SĂPTĂMÂNALE LIBERE	4	4	2	0	0

12	NR. LOCURI DE PREGATIRE	5	4	4	6	3
13	VOLUM TEMPORAL TOTAL (NR. ORE ANTRENAMENT)	932	1274	1381	1416	723
14	VOLUM SPAŢIAL TOTAL (NR KM) din care:	3680	4632	7447	10085	5458
15	-Nr. Km pe apă	3418	4118	6577	7185	4631
16	- Nr. km la bac	90	238	297	1040	900
17	- Nr. km înot	28	2	74	384	0
18	- Nr. km alergare	135	276	499	1476	579
19	VOLUM FRECVENTIAL TOTAL (NR. ANTRENAMENT) din care:	431	629	841	910	561
20	- Nr. antrenament pe apă	242	325	446	409	297
21	- Nr. antrenament la bac	18	31	29	59	84
22	- Nr. antrenament de îaot	14	1	33	85	0
23	- Nr. antrenament de alergare	43	111	137	191	93
24	- Nr. antrenament de haltere	91	134	139	150	90
25	- Nr. antrenament de jocuri sportive	23	27	57	16	14
I. INDICATORI CALITATIVI						
1	NR. ANTRENAMENTE PE APĂ - TOTAL - din care:	242	325	446	409	297
2	- Alura R3 FC* 120 aerob 90% si anaerob 10%	75	84	127	82	118
3	- Cota procentuală	31	26	27	20	40
4	- Alura R2 FC 140 aerob 75% şi anaerob 25%	65	79	129	98	103
5	- Cota procentuală	27	24	29	24	31
6	- Alura Rl FC 170 aerob 62% si anaerob 38%	72	103	127	131	69
7	- Cota procentuală	30	32	27	32	23,7
8	- Alura RF FC 180 aerob 50% si anaerob 50%	20	39	65	65	6
9	- Cota procentuală	8	12	15	16	2
10	- Alura RV FC 190 aerob 38% şi anaerob 62%	11	20	8	33	1
11	- Cota procentuală	4	6	2	8	0,3
II. PROFIL COMPETIŢIONAL						
12	NR. OPTIM DE CONCURSURI INTERNE	3	3	2	3	1
13	NR. OPTIM DE REGATE INTERNAŢIONALE	5	5	5	5	5
14	NR. OPTIM DE STARTURI INTERNE	8	8	7	8	1
15	NR. OPTIM DE STARTURI INTERNAŢIONALE	16	15	19	19	12
16	NR. OPTIM DE PISTE CONTROL (1000 m)	16	28	19	16	15
17	NR. OPTIM DE STARTURI TOTAL	39	51	45	41	27
III. OBIECTTVE PENTRU CM SIJO						
18	LOCUL I (NR LOCURI)					1
19	LOCUL II (NR LOCURI)				1	
20	LOCUL III (NR LOCURI)	1	2	1	2	2
21	LOCUL IV (NR LOCURI)	1	2		2	3
22	LOCUL V (NR LOCURI)			2	1	
23	LOCUL VI (NR LOCURT)	2		2		
24	NR. MEDALII TOTAL	1	2	1	3	3
25	NR. PUNCTE TOTAL	9	15	10	21	24
IV. RAPORTURI (%)						
26	PREGATIRE SPECIFICA PE APA (NR ORE)	49	49	56	51	62
27	PREGĂTIRE GENERALĂ PE USCAT (NR ORE)	51	51	44	49	38

* Frecvenţă cardiacă

Lista indicatorilor şi valorile lor (semifond-atletism) Pregătire 1976

Nr. **crt.**	**INDICATORI**	**Total 1975**	**10.11-21.03 perioadă pregătitoare**	**22.03-16.05 (JO) perioadă-etapă precompetiţională**	**17.05-29.06 (JO) perioadă competiţională**
1.	Forma ciclului anual	**- bicliclu anual -**			
I. INDICATORI CANTITATIVI					
2.	Durata totală a pregătirii (număr de zile)	262	132	56	74
3.	- număr cicluri săptămânale	37	19	8	10
4.	- număr etape	7	4	1	2
5.	- număr perioade	3	1	1	1
6.	- număr zile pauză	13	8	2	3
7.	Număr total antrenamente	473	251	101	121
8.	Medie săptămânală a numărului de antrenament	12,78	13,21	12,62	12,10
9.	Număr total de ore	567h24’	293h 55’	123h 9’	150h20’
10.	Număr ore/antrenament	lh20’			
11.	Volum total de alergare (km)	3151,230	1848.160	664,390	638,680
12.	Media săptămânală a volumului total de alergare (km)	85,168	97.271	83,048	63,868
13.	Volum de alergare fară încălzire şi încheiere (km)	1992,490	1168.960 n	437,590	358,940
14.	Media săptămânală a volumului de alergări fară încălzire şi încheiere (km)	54,253	61.524	54,699	39,734
15.	Raport (%) pregătire generală/specială	7,90/92,10	8.36/91.64	9,26/90,74	5,87/94,13
Volumul defalcat pe mijloace principale de pregătire (în km)					
16.	Durată aerob	733	501,500	103,000	128,500
17.	Durată mixt	757	373	196	188
18.	Fartlek	196,000	135	61	
19.	Interval scurt	96,800	18760	12900	5200
20.	Interval mediu	0,900			900
21.	Interval lung				
22.	Repetări mixt, distanţe scurte	20,300	7900	8800	3600
23.	distante medii	26,900	14000	9200	3700
24.	distanţe lungi	47,190	34790	9800	6400
25.	Repetări anaerobe distanţe de sprint	9,240 (0,248)	6,190(0,325)	0,960 (0,120)	2,090 (0,209)
26.	distanţe scurte	39,310	16,260	10,950	12,100
27.	distanţe medii	26,400	12,400	3800	10,200
28.	distanţe în pantă	11,050(0,298)	11,050(0,581)		
29.	Alergare de încălzire şi încheiere+legături	1158,740	679,200	226,800	252,740
30.	Exerciţii speciale de alergare	98,250 (2,655)	49,250 (2,592)	26,200 (3,275)	22,800 (2,280)
31.	Volum de alergare în concurs	20,700	5,800		11,400

II. INDICATORI CALITATIVI					
	Amestec de eforturi Efort de tip aerob (%) din volum	59,82	63,77	49,37	59,25
32.	Efort de tip mixt (%) total	37,72	34,58	47,80	36,31
	Efort de tip anaerob (%)	2,46	1,65	2,83	4,44
	Efort de tip aerob (%) din volumul total fară încălzire si încheiere	36,78	42,90	23,55	33,29
33.	Efort de tip mixt (%)	59,35	54,51	72,18	59,47
	Efort de tip anaerob (%)	3,86	2,59	4,27	7,25
34.	Raport între efortul continuu şi cel fragmentat (%)	88,50-11,50	89,4-10,60	86,61-13,38	87,87-12,13
35.	Raport între efortul continuu de tip aerob şi mixt	43,47-56,53	49,68-50,32	28,61-71,39	40,60-59,39
36.	Raport între efortul fragmentat de tip mixt şi anaerob (%)	64,66-35,34	74,72-25,28	66,35-33,65	35,32-64,64
37.	Raport între volumul de repetări şi intervaluri (%)	79,70-20,30	78,59-21,41	76,59-23,19	88,39-11,61
38.	Amestec de distante scurte	52,40	49,72	59,0	52,38
	medii (%)	24,68	22,13	23,37	33,04
	lungi (%)	22,92	28,65	17,63	14,58
III. PROBE ŞI NORME DE CONTROL					
39.	Pentru rezistenţa generală aerobă 10 000 m	35’57”	35’57”		
40.	5 000m	18’34”	18’34”		
41.	Pentru rezistenţa anaerobă			42,0	40,4
42.	300 m	40,4			
	400 m	57,2			57,2
43.	Pentru rezistenţa specifică 1200m	3’15”		3’15”	3’17”
44.	lOOOm	2’40”2	2’46”	2’42”	2’40”2
45.	2 000m	5’43”9	6’38”	5’43”9 r.m.	
46.	Pentru viteză 100 m	12,4			12,4
47.	Probe generale				
	- 60 m paşi sâriţi (nr.)				
48.	- 30” abdomen (nr. repetări)				
49.	- flotări număr maxim				
IV. PROFIL COMPETITIONAL					
50.	Rezultat competiţional	4’04”		4’7”7	4’4” (27.06)
51.	Număr etape competiţionale	2			2
52.	Număr total de concursuri	11	3	2	6
53.	Număr de staruri	14	4	2	8
54.	Număr de vârfuri de formă	1			1
55.	Grupaj de concursuri	3+2+4	1+1+1	1+1	3+2+1
56.	Număr cicluri săpt. necesare punerii în forma sportivă	8		8	
57.	Număr concursuri necesare până la obţinerea primului vârf de formă	9	3	2	4

V. PARAMETRI PSIHOLOGICI					
58.	Anxietate	5-7	5	5	7
59.	Activism general	15-21	21	18	16
60.	Autocontrol - constrângere	15-20	15	17	20
61.	Ascendentă	15-17	15	16	17
62.	Sociabilitate	15-21	21	18	18
63.	Stabilitate emoţională	17-25	18	25	23
64.	Emotivitate simplă	180-190	160	165	180
65.	Spirit de obiectivitate introvertirea	16-21	18	20	18
66.	Extravertirea ambiertirea	14-15	15	15	14
67.	Depresie	120-150	140	130	120
68.	Psihastenie	70-72	70	72	72
69.	Impulsivitate	70-120	80	100	120
70.	Instabilitate psihică	104-156	156	120	104
71.	Fortă a Eu-lui	6-7	6	7	7
72.	Inteligenţa (aptitudini)	46-53	46	46	46
73.	Tensiune ergică	5-8	8	6	5
74.	Electrodermograma				
VI. PARAMETRI FIZIOLOGICI					
75.	Media în clinestatism 70c* /min (bărbaţi)		70	60	50
	80c*/min (femei)		80	70	60
76.	Reacţia simpaticotonă primară (RSP)				
	- c/min	0-25%	12%-62%	25%	11%
	- % faţă de clino, normoton sub lOOc/min	33%-77%	50%-77%	55%	33%
77.	Virajul vagal, apreciere cantitativă (normoton) 25”	12”-17”	15”-17”	12”-16”	17”
78.	Reacţia simptomatică tardivă (50”-60”)				
	- c/min				
	- % faţă de clino, normoton până la +16%				
79.	Abaterea dinamică relativă (K) valori pozitive ale reglării nervoase cardiace la sportivi: 0,3 0,5	0,3-0,5	0,461-0,636	0,300	0,300
80.	Diferenţa de pulsaţii (FC**clino) reactivitate normală creşterii până la 18 c/min	0-18	0-18	6	6
81.	Reglarea tensională (normoton variaţii: ±10mm Hg pentru TA sistolică şi 5 mm Hg pentru TA diastolică)	Normotonă	Normotonă	Normotonă	Normotonă
82.	Indicele vegetativ Kerdo reglarea tonusului vegetativ de repaus orientativ	4%-25%	4%-25%	-11%	-11%
83.	Durata regimului tranzitoriu (Tt) (cât mai scurt)				

84.	Criterii de reactivitate cerebrală prin Refluxul Electrodermal (RED) corelat cu: RCO teste psihologice				
85.	Determinarea tipului respirator				
86.	Variatiile respiratorii de FC (înscriere EKG)		4185	4209	4350
87.	Capacitate virală	4185-4350			
88.	Apneea respiratorie				
89.	Apneea expiratorie				
90.	Volum inspirator şi expirator max/s				
	VIMS:				
	VEMS:	3320-3840	3320	3660	3840
91.	Determinarea capacităţii maxime aerobe	3349-3800	3500	3349	3800
92.	Consum maxim de oxigen /kg corp (excepţional)	64,1-73,1	65,4	64,1	73,1
93.	Capacitatea anaerobă globală (TTR)	1176-1456	1456		1176
94.	Capacitatea anaerobă kg corp (TTR/kg) sub cerinte	22,6-27,2	27,2		22,6
95.	Determinarea neurodinamicii periferice vasculare prin oscilometrie				
	- repaus clino orto				
	- înainte şi după antrenamente				
96.	Greutate optimă (kg)	51,00	52,00	52,900-51,00	52,00
97.	Indice Foulker (ţesut adipos % sau în kg)	13,50	10,60	13,50	10,75
98.	Talie	1,65	1,65	1,65	1,65
99.	*Testări de excitabilitate neuromnsculare*	***X***			
	- Măsura reactivităţii nervoase a fibrelor fazice	30ms l,3mA 0,1 ms 3,3 mA			
	- Măsurarea reactivităţii nervoase a fibrelor tonice	30ms 2,6 mA 0,1 ms 5,7mA	***X*** *2-5 3,48 5*	***X*** 5	***X*** *2,6-3,8 3,4*
100.	Determinarea IFT				
101.	Deviaţia procentuală în raport cu media				

VII. INVESTIGAŢII BIOCHIMICE									
102.	Hemoglobina (la limita inferioara a domeniului normal)	12,9 14,5	***X*** 13,05	13,0- 13,3	***X*** 13,5	13,2	***X*** 13,2	12,9- 14,5	***X*** 13,5
103.	Proteinemie (normal)	6,0- 6,75	6,55	6,0-6,6	6,3	6,7-6,7	6,72	6,4- 6,6	6,5
104.	Acid sialic (normal)	65-67	66-75	66	66	66-67	65,6	65-66	65,5
105.	Uree serică (uşor crescută — catabolism crescut)	380- 420	407,5	395- 395	395	380-420	400	400- 405	402,5

* Contracţii ** Frecvenţă cardiacă

Model de pregătire şi concurs pentru probele de suliţă (masc., fem.), greutate (fem.), disc (fem.)
Perioada 1987

Indicatori cantitativi	**Proba**			
	Suliţă (fem.)	**Suliţă (masc.)**	**Greutate (fem.)**	**Disc (fem.)**
Nr. perioade	2	2	4	2
Nr. etape (luni)	10-11	10-11	10-11	11
Nr. cicluri săptămânale	43-45	44-46	43-46	45-47
Nr. total antrenamente	360-370	360-370	340-360	350-380
Volum total haltere (t)	600-800	800-1200	1000-1400	800-1200
Volum total aruncări	14-16000	16-18000	9500-12000	8-10000
Aruncari cu materiale de concurs	4000-5000	5000-5500	5000-6000	3500-4500
Aruncări cu materiale mai grele	1000-2000	1000-2000	-	2000-2500
Aruncări cu mingi medicinale	9000	10000	4500-5000	2500-3000
Aruncări cu materiale mai uşoare	2000-2500	2500-3000	5000-1000	600-800
Volum sărituri diferite	4000-5000	5000-6000	10000-15000	5000-6000
Volum total exercitii viteză	40000	45000	35-45000	25-30000
Nr. competiţii necesare	8-10	8-10	12-14	8-10
Nr. etape competiţii necesare	1	1	2	1
Probe şi norme de control				
Lungime fără elan (m)	2,80-3,00	3,30-3,50	2,80-3,00	2,70-2,90
Triplu fără elan (m)	8,00-8,60	10,30-10,50	8,30-9,10	8,20-9,00
30 m s.p.	401-4,3	3,6-3,8	4,2-4,4	4,3-4,5
Aruncări greutate 4 kg peste cap (m)	20-21	21,0-22,50	21-23	20-22
Aruncări greutate 3 kg din laterat (m)				28-33
Aruncări disc 1,5 kg (m)				56-58
Aruncări greutate înainte (m)	18-19	20-22	20-23	19-21
Probe de forţă				
Genoflexiuni (kg)	150-160	210-240	200-220	160-180
Semiflexiuni (kg)	-		250-290	220-260
Smuls (kg)	75-85	130-150	80-110	75-100
Împins culcat (kg)	110-120	160-180	140-180	140-165

PROGRAMAREA ŞI RAŢIONALIZAREA ANTRENAMENTULUI ŞI CONCURSULUI SPORTIV

Între anii 1970-1980, cercetătorii români (A. Nicu, C. Răduţ, Claudia Simionescu, P. Voicu, V. Dona, N. Amzuică, I. Chirilă, V. Dumitrescu ş.a.), pornind de la ideea că antrenamentul şi concursul reprezintă sisteme complexe probabilistice alcătuite dintr-un număr mare de componente cu o anumită organizare şi funcţionalitate interioară, au ajuns la concluzia că pentru a le conduce sau regla către un scop definit, trebuie să fie *obiectivizate*. Rezultatul sportiv reprezintă una din puţinele date concrete ale valorii antrenamentului, dar târziu înregistrat şi prea concentrat pentru a fi analizat ca efect în raport cu cauza, adică conţinutul şi metodologia care l-au determinat. Necunoaşterea exactă a componentelor intime ale antrenamentului şi concursului, a valorilor şi a importanţei folosirii lor în timpul unui ciclu anual de pregătire, explică adesea stagnarea, involuţia sau tempoul prea lent al creşterii performanţelor sportive. Pentru cunoaşterea acestor componente şi a pertinenţei lor în efectul cumulat al rezultatului sportiv, cercetătorii respectivi au imaginat un sistem de înregistrare combinat (manual şi magnetoscopic) al informaţiilor esenţiale, emise de sportiv în antrenament şi în concurs. Acestea sunt de natură metodologică (mijloacele sau exerciţiile folosite, volumul, intensitatea, durata şi densitatea efortului provocat de ele în unităţile funcţionale ale lecţiilor de antrenament, frecvenţa, timpul şi profilul pauzelor, momentele organizatorice etc.) şi alcătuiesc factorul *cauzal* al reactivităţii obiective şi subiective a organismului şi personalităţii sportivului, considerate pe drept cuvânt ca *efecte*. Ele alcătuiesc costul biologic şi psihic plătit de sportiv în susţinerea cantitativă şi calitativă a efortului.

Ipotezele cercetărilor s-au sprijinit pe judecata simplă că aceste costuri şi implicit performanţele pot fi ameliorate în sensul reducerii primelor şi creşterii paradoxale a ultimelor. „*Non multa sed multum",* a fost aforismul care a dominat esenţa acestor ipoteze. Ideea de la care s-a pornit a fost aceea că nu toate exerciţiile folosite în practica antrenamentelor anilor respectivi sunt absolut necesare şi cu implicaţii directe în dimensiunea performanţelor obţinute cu ajutorul lor. S-a procedat la o suită de analize a acestora, de profiluri diferite: statistico-matematice, prin aplicarea *coeficientului de corelaţie gradată Spearman,* analiză fiziologică, motrică şi tehnică a graficului de cursă şi de joc şi stabilirea coeficienţilor de solicitare, de utilitate şi globali. Aceşti coeficienţi sunt folosiţi în teoria jocurilor elaborată de V. Neumann şi J. Morgenstern şi aplicată în complexitatea vieţii economice. În consecinţă, s-a obţinut pentru antrenamentul din sporturile ciclice, o reducere substanţială a exerciţiilor folosite, păstrându-se doar cele care au o semnificaţie motrică şi fiziologică, referitor la rezultatul sportiv din concursul major oficial al ciclului anual. Valoarea exerciţiului sau mijlocului folosit se obţine prin aplicarea calculului coeficientului de corelaţie gradată Spearman la fiecare exerciţiu efectuat pentru obţinerea rezultatului dorit al unei probe din atletism, folosind formula:

$$R(s)=1 - \text{ş}6d^2 / n\,(n2 - 1)\text{ţ}$$

din care *n* înseamnă numărul total de cazuri (sportivi), d^2 – suma diferenţelor ridicate la pătrat, iar cifra 6 este o constantă. Pentru exemplificare, cercetătorii au demnonstrat că dintre cele 250 de exerciţii folosite la vremea respectivă în antrenamentul alergătorilor pe distanţa de 100m, doar 50 au o oarecare semnificaţie pentru rezultatul de 10,2 pe această distanţă. Iar dintre acestea (50), doar 11 au o importanţă hotărâtoare pentru obţinerea unui astfel de rezultat, care, atunci, se dorea a fi un record naţional. În consecinţă, au fost reţinute în economia de pregătire, doar aceste exerciţii, care au dobândit prin micşorarea numărului lor o cantitate considerabilă de repetare, cu eficienţă mare în altitudinea şi fiabilitatea performanţei scontate. În acest mod, respectivele exerciţii fizice devin *probe* şi *norme de control* în evaluarea periodică a stadiului de antrenament al sportivilor.

În ramurile de sport bazate în principal pe rezistenţă (sporturile nautice, probele de semifond şi fondul din atletism, înotul şi ciclismul), analiza curselor din întrecerile oficiale scoate în evidenţă rolul major ale exerciţiilor de vâslit, care au ponde-

rea cea mai mare în conţinutul antrenamentelor ciclului anual (66-75%), faţă de exerciţiile la bac, de alergare pe teren variat şi de lucru la trenajoare. Pornind de la alura de cursă din finala JO, CM şi CE, în probele de canotaj desfăşurate pe distanţă de 2.000 m, economia de exerciţii se compune din 5 tipuri: R1, care este egală cu rezistenţa solicitată de această alură esenţială, R2 şi R3 – trepte de intensitate mai scăzute decât cea principală (R1), RV (rezistenţa-viteză) şi RF (rezistenţă-forţă), care se constată în momentul de start şi de finiş al probei de concurs. În ultimele două trepte (RV şi RF), exerciţiile de vâslit au o intensitate peste nivelul atins în regim de R1. Ele reprezintă 10% din ansamblul dinamicii cursei, iar cele trei trepte de rezistenţă (R1, R2, R3), restul de 90%. Tempoul de cursă este de 38 lovituri/min., adică cel corespunzător

lui R1, de 32-30 lovituri/min pentru R2 şi de 28-26 lovituri/min pentru R3 (în descreştere) şi 42 lovituri/min pentru RF şi 46 lovituri/min pentru RV (în creştere). Acestei scalări motrice îi corespunde şi cea fiziologică. Pentru acoperirea distanţei de cursă, în regim de R1, R2 şi R3, principala energogeneză a efortului este de natură aerobă (72-80%), iar pentru cea de RF şi RV, de natură anaerobă (15-22% lactacidă şi 5-6% alactacidă).

În cazurile sporturilor aciclice (box, lupte, judo şi toate jocurile sportive), pe baza evidenţei riguroase şi repetate a concursului sau a graficului de joc, care au arătat care sunt procedeele tehnico-tactice folosite şi suportul fizic al valorificării lor, s-a alcătuit inventarul necesar al exerciţiilor reclamate de perfecţionare şi efectuarea lor corectă şi eficientă, de-a lungul timpului regulamentar al întrecerii. O astfel de operaţie a condus, de asemenea, la reducerea substanţială a exerciţiilor folosite şi concomitent, la specializarea structurii acestora pe linia nevoilor reale ale concursului. Prin diferite formule şi alcătuirea unor *tabele–motrice* s-a putut calcula *coeficientul de solicitare* (CS) al fiecărui exerciţiu în parte, ca şi *coeficientul de utilitate* (CU). Primul indică nivelul de solicitare cardio-respiratorie determinat de fiecare exerciţiu din cele 18 care constituie conţinutul antrenamentului (conform structurii concursului de lupte sau box). Calculând acest coeficient pentru cele 18 exerciţii inventariate, s-a putut stabili ierarhia şi deci eficienţa pe acest plan, care reprezintă suportul fizic – în principal, al antrenamentului – adecvat realităţii concursului. Formula folosită a fost:

CS = FC (după execuţia exerciţiului) / FC etalon

din care FC reprezintă frecvenţa cardiacă măsurată imediat după încheierea exerciţiului, care se împarte la frecvenţa etalon întâlnită în general în concursul respectiv. *Coeficientul de utilitate,* calculat pentru cunoaşterea valorii tehnice a fiecărui exerciţiu, folosind o matrice în care se înscriu toate cele 18 exerciţii care se compară în perechi, oferă o a doua ierarhie a importanţei lui din acest punct de vedere.

Rezultă, deci, o astfel de situaţie în care unul dintre cele 18 exerciţii se găseşte, din punctul de vedere al *coeficientului de solicitare,* pe primul loc în ierarhia importanţei, iar din punct de vedere al *coeficientului de utilitate* pe ultimul loc (al XVI-II-lea). Atunci se explică formula *coeficientului global de eficienţă* (CGE) obţinut prin produsul dintre valorile coeficienţilor de solicitare şi utilitate:

CGE = CS × CU

care modifică importanţa exerciţiului respectiv în economia programării integrale a antrenamentelor. Aşadar, acest indice global poate arăta că exerciţiul respectiv se plasează pe poziţia a 9-a, deci la jumătatea tabelei de efiecienţă a exerciţiilor, ceea ce înseamnă o altă valorificare în algoritmica programării şi planificării, o altă cantitate de repetare. Aceste operaţii şi analize ale exerciţiilor au condus la *standardizarea* lor. Astfel, s-a obţinut o tipizare a exerciţiilor folosite în lecţiile de antrenament, ca urmare a cunoşterii efectelor stabile în structurile biologice şi psihice ale sportivilor, obţinute printr-o metodologie omologată. Inventarul redus al acestora, validarea volumului şi treptelor de intensitate, locul lor în succesiunea mijloacelor incluse în lecţie, în ciclul săptămânal, de-a lungul perioadelor, au condus la o desfăşurare elaborată a procesului de antrenament. În haltere, pentru exemplificare, în anii ’80, când rezultatele au fost de valoare mondială, s-au folosit doar 9 exerciţii aplicate după o metodologie constantă, în concordanţă cu nivelul de performanţă al fiecărei categorii şi cu gradul de pregătire al

sportivilor. Printr-o astfel de standardizare a fost posibilă următoarea soluţie, cea *a algoritmizării* exerciţiilor, pe temeiul căreia s-a putut stabili o succesiune legică şi logică în economia planificării ciclurilor săptămânale şi anuale. Această suită de soluţii metodologice – obiectivizarea şi inventarierea exerciţiilor, analiza complexă, selecţia, standardizarea şi algoritmizarea lor – a determinat o profundă restructurare a antrenamentului în toată diversitatea sa, motivul şi efectul *raţionalizării* lui. Ele s-au dovedit necesare procesului *programării* antrenamentului după ce a fost făcut *modelul* său. Programarea, datorită raţionalizării, a produs o simplificare, o ordonare şi în acelaşi timp o direcţionare şi specializare a antrenamentului către esenţa şi profilul concursului. Economisirea energiei, a timpului şi a valorilor materiale investite în pregătire, au diminuat costul biologic, psihic şi implicit uzura sportivului, căruia i-au prelungit longevitatea concurenţială, i-au amplificat şi i-au stabilizat, performanţa. Prin distribuirea valorilor indicatorilor modelului în unităţile funcţionale ale planificării (lecţia, ciclul săptămânal, lunar şi anual), prin succesiunea ordonată a exerciţiilor standardizate şi algoritmizate, s-a provocat o acumulare de efecte în plan biologic, biomecanic, tactic şi psihic, subordonate obiectivelor şi exigenţelor concursului. Dacă *modelul* reprezintă o ipoteză statică a antrenamentului şi concursului, un proiect, o analogie, o schiţă a realizărilor lor, elaborat, anticipat, *programarea* constituie o ipostază dinamică, o desfăşurare, o desfacere a valorilor sale, la *pas mărunt,* cu evitarea pe cât posibil a *drumului critic* conform planificării anuale. Selecţia exerciţiilor standardizate şi diferenţiate pe factorii motrici ai antrenamentului – fizic, tehnic şi teoretic – volumul, treptele de intensitate cu care sunt tratate, durata şi densitatea eforturilor produse în energogeneză aerobă, anaerobă şi mixtă, reprezintă indicatorii programării. Astfel, modelul şi programarea antrenamentelor, permanent raportate la datele concursului, abordate în această manieră sistemică pot fi înscrise şi prelucrate pe calculator.

Informatizarea sportului a început în România în anii ’80.

Problematica conceptuală şi operaţională a antrenamentului sportiv, elaborată şi aplicată la sfârşitul secolului al XX-lea, este prezentată în schiţa alăturată.

1. PROBLEMATICA ANTRENAMENTULUI SPORTIV (2000)

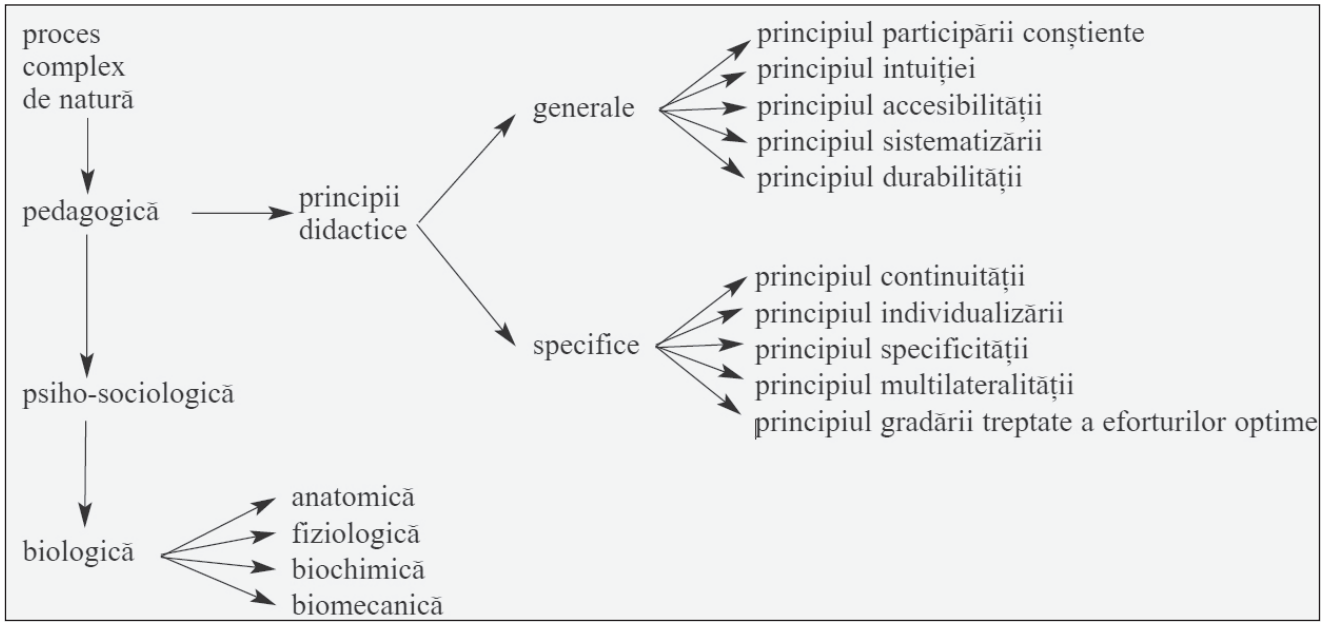

2. METODOLOGIA ANTRENAMENTULUI

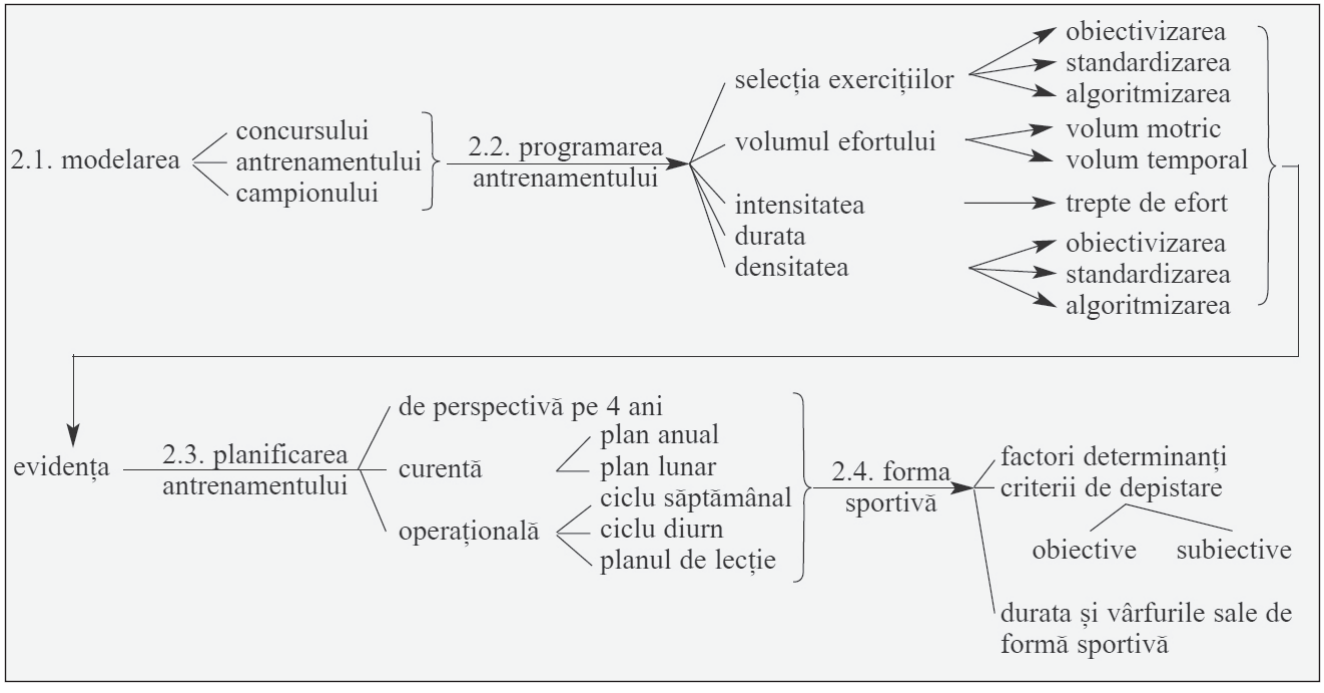

INVENŢII

ERGOSIM – SIMULATOR PENTRU SPORT

Metoda de studiu cea mai directă în cunoaşterea realităţii este aceea a experimentării efectuate pe sistemul-obiect. Dificultatea majoră rezidă din faptul că nu toate sistemele admit orice fel de încercări directe. Dacă experimentările influenţează ireversibil sistemul, îl deteriorează, îi modifică starea reală, ele sunt de durată şi nu dau rezultate în timp util, iar uneori nu permit obţinerea preciziei de măsurare necesară atribuirii de semnificaţii reale. În aceste condiţii, se impun ca instrumente de o deosebită eficacitate, *modelarea* şi *simularea.*

În cadrul tehnicilor de identificare a sistemului analizat, adică a modelării, una dintre etape o constituie analiza teoretică sau experimentală a modelului. Modelul în sine nu poate arăta ce se întâmplă cu sistemul, decât atunci când pe model se provoacă modificarea parametrilor şi se obţin rezultate, adică atunci când se trece la *simulare.*

Simularea reprezintă acea acţiune în care are loc un proces de experimentare dirijată asupra modelului unui sistem-obiect, în anumite condiţii, ea fiind în esenţă o acţiune de investigare strict experimentală. Măsura în care efectele simulării sunt mai mult sau mai puţin corespunzătoare, depinde esenţial de fidelitatea modelului. Răspunsurile pe care le primim în acest demers, sunt condiţionate de problemele la care se caută rezolvare, de stadiul cunoaşterii sistemului şi a relaţiilor sale interne şi externe.

Atunci când, pe baza unui model, se realizează o transpunere tehnologică reprezentată de un sistem fizic, care înlocuieşte sistemul dat sau numai o parte a acestuia, avem de-a face cu un *simulator.*

Prin urmare, simulatorul este un sistem tehnic (aparat, instalaţie) care, avînd la bază legile care guvernează un anumit proces sau fenomen, este construit astfel încît să se asigure o corespondenţă biunivocă între elementele sale funcţionale şi elementele principale ale originalului.

În activitatea sportivă, simulatoarele construite au în vedere reproducerea acelor condiţii (externe) în care îşi desfăşoara activitatea sportivul şi care sunt considerate determinante în raport cu obiectivele simulării (forţe inerţiale, forţe rezistive, anumite relaţii spaţio-temporale caracteristice pentru mişcările diferitelor probe sportive), reprezentate în general de termenii ecuaţiei diferenţiale care descrie procesul respectiv.

În acest mediu artificial – *simulator de condiţii* – urmează să evolueze sportivi reali. Posibilităţile de observare a acestora, mult îmbunătăţite, permit măsurători practic inaccesibile în alte condiţii. În simularea de condiţii, scopul este puţin deosebit de cel în care, în mod obişnuit, se face simularea. În locul obţinerii de informaţii suplimentare referitoare la *original,* se urmăreşte eliminarea factorilor necontrolabili din *partea simulată a originalului,* creându-se astfel condiţii stabile de observare a părţii ce nu poate sau nu are sens să fie simulată. În activitatea sportivă simulatoarele trebuie să răspundă în funcţie de ceea ce face sportivul, aşa cum ar răspunde mediul la acţiunile specifice întreprinse de acesta.

Ergosim, numele pe care l-a primit simulatorul de condiţii pentru sport, a apărut în prima sa variantă practică la începutul anilor ’80, ca răspuns din partea cercetării româneşti la unele solicitări primite din partea practicienilor, de pildă, antrenorul emerit Victor Mociani de la canotaj. La fundamentarea

teoretică şi la conturarea soluţiilor constructive au participat: inginer-matematician Vladimir Schor, biofizician Pierre de Hillerin, prof Ilie Stupineanu, ing. Ovidiu Ciubotaru, ing. Alexandru Oprea, ing. Alexandru Feredean, ing. Ionel Dinescu, ing. Dumitru Popescu. Dezvoltat ulterior timp de mai mulţi ani, varianta brevetată în 1994 este utilizată ulterior în diverse sporturi, cu posibilitatea efectuării integrale a mişcării – canotaj, kaiac, canoe, înot (numai braţe) – sau parţial, segmente din mişcarea integrală – unele probe din atletism, gimnastică, tenis, schi fond etc.

În transpunerea tehnologică a modelului dinamic, ecuaţia diferenţială care a stat iniţial la baza demersului constructiv a fost următoarea:

$$\mathbf{M_{sp} \times a_{sp} + M_b \times a_b + R\,(v) = F\,(s, v_b, v_v, t)} \quad \text{pentru } Vv = Vb \qquad \mathbf{(1)}$$

$$\mathbf{F\,(s, v_b, v_v, t) = 0} \quad \text{pentru } Vv < Vb$$

unde:

M_{sp} = masa sportivului

asp = acceleraţia centrului de masă al sportivului

Mb= masa deplasată (masa bărcii)

ab = acceleraţia centrului de masă al bărcii

R (v) = rezistenţa la înaintare a bărcii, în funcţie de viteză, pentru care s-a admis forma:

$$\mathbf{R\,(v) = K \times V2}$$

unde K este constant pentru o situaţie dată

F (s, v_b, v_v, t) = componenta forţei de propulsie pe direcţia de înaintare

s = deplasarea liniară în plan orizontal, a bărcii

v_b = viteza de înaintare a bărcii

v_v = proiecţia în plan orizontal a vitezei punctului unde se aplică forţa de propulsie (ramă sau vâslă).

Dificultăţile de a găsi un echivalent analogic pentru acest model, au impus simplificări. În locul unui sistem de două puncte materiale, la propunerea unui membru al echipei din acea vreme, ing. Ovidiu Ciubotaru, s-a considerat echivalentul acestuia redus la mişcarea centrului de masă al sistemului sportiv-barcă. Ecuaţia diferenţială a devenit:

$$\mathbf{(M_{sp} + M_b) \times a_b + R\,(V) = F\,(s, v_b, v_v, t)} \quad \text{pentru } Vv = Vb \qquad \mathbf{(2)}$$

$$\mathbf{F\,(s, v_b, v_v, t) = 0} \quad \text{pentru } Vv < Vb$$

Beneficiind de un echivalent analogic robust şi relativ simplu de realizat, această ecuaţie a rămas pînă în prezent modelul cel mai apropiat de realitate, transpus tehnologic pe un sistem de simulare de condiţii.

În realizarea modelului fizic, s-a folosit analogia dintre mişcarea de translaţie liniară a sistemului real şi cea de rotaţie realizată pe simulator. Conform analogiei, masei sportivului şi bărcii îi corespunde momentul de inerţie a volantei simulatorului, acceleraţiei liniare a bărcii – acceleraţia unghiulară a volantei, iar rezistenţei opusă de mediu îi corespunde momentul de frânare obţinut cu ajutorul unei frâne Foucault controlate, proporţionale cu pătratul vitezei de rotaţie a volantei.

Plasarea celor două elemente (volantă + frână) pe o axă mecanică unică, având un capăt liber, pe care se poate aplica un moment de torsiune prin intermediul unui cuplaj de sens unic, constituie modelul fizic (analogic), transpunerea tehnologică a ecuaţiei **(2)**, deci simulatorul acesteia.

Transmiterea momentului de acţionare, generat de mişcarea sportivului, la axul simulatorului se face prin intermediul unui mecanism care permite realizarea şi transformarea unei game largi de mişcări liniare în mişcare de rotaţie.

Cuplarea cu calculatorul şi ataşarea la sistemul descris a unor dispozitive anexe adecvate, fac ca *Ergosim* să poată fi utilizat în diverse situaţii, în activitatea de pregătire sportivă sau în recuperarea neuro-motorie.

Pentru a răspunde cât mai adecvat cerinţelor practicii, în realizarea instalaţiei s-a ţinut cont de următoarele principii, formulate în urma experienţei şi a concluziilor desprinse din propriile investigaţii.

• *Respectarea dinamicii specifice* înseamnă că termenii ecuaţiei diferenţiale care descrie comportarea sistemului, urmează să-şi găsească corespondenţa în transpunerea tehnologică realizată. Astfel se asigură:

a) o simulare adecvată, deci un răspuns similar cu cel din realitate, făcând posibile măsurători ale unor mărimi caracteristice în planurile simulate;

b) manifestarea sportivului cât mai asemănător cu specificul situaţiei reale.

• *Asigurarea libertăţii specifice de mişcare,* care să permită, din punct de vedere geometric, efectua-

rea oricărei mişcări inclusă în familia mişcărilor specifice. Astfel, sportivul poate alege traiectoriile şi momentele de acţiune similare cu cele din realitate, păstrând modul individual de rezolvare a sarcinii motrice.

• *Posibilitatea de variere a regimurilor de lucru* se realizează prin modificarea valorii parametrilor care definesc modelul dinamic al mişcării. Prin aceasta sunt create condiţiile generării unor imagini senzorimotrice (de exemplu încordări, forţe sau deplasări – viteze, fie similare cu cele din realitate, fie într-o gamă mult mai largă decât permit condiţiile naturale) necesare ajustării modelului interior cu care operează individul în organizarea mişcării. Una dintre variantele constructive este prevăzută cu motor, în vederea dezvoltării capacităţii de manifestare a forţei la viteze superioare celor pe care le putem realiza în condiţii clasice de lucru.

Crearea condiţiilor de măsurare – continuă sau discontinuă – a parametrilor mişcării (forţe, acceleraţii, deplasări, timp, viteze). Respectarea primului principiu, deşi este determinantă pentru un simulator - nu îşi dezvăluie pe deplin avantajele dacă nu este pusă în evidenţă. Pentru aceasta *Ergosim* este prevăzut cu traductori specifici care culeg, cu frecvenţă destul de mare de eşantionare, informaţii despre variaţia parametrilor.

• *Furnizarea instantanee de informaţii* strict necesare controlului şi reorganizării continue a mişcării, corelate cu modificările de moment ale potenţialului energetic. Cuplarea cu calculatorul permite preluarea semnalelor de la traductori, prelucrarea lor şi afişarea în timp real, sub formă grafică sau numerică a variaţiei valorilor acelor parametri care prezintă interes.

Aplicarea practică a acestor principii face ca *Ergosim* să aibă o gamă extrem de largă de domenii de utilizare, constituindu-se ca unul dintre mijloacele tehnologice deosebit de eficiente în măsurarea unor parametri de mişcare, în restructurarea sau perfecţionarea stereotipului de variaţie a forţei, în rezolvarea unor probleme de pregătire cu control, în dezvoltarea calităţilor fizice, în recuperarea neuromotorie post-traumatică.

APARAT PENTRU CONVERSIA UNDELOR CEREBRALE ÎN SEMNALE SONORE

Acest aparat original (brevet OSIM nr. 005543/735/83) a fost conceput de către ing. dr. Adrian Gagea, ANEFS Bucureşti, cu scopul de a studia şi utiliza, în folosul sportului de performanţă sau a altor eforturi ocupaţionale, accesul la rezervele capacităţii de efort fizic uman, prin tehnici *biofeed-back*.

Este cunoscut faptul că, în condiţii de activitate cotidiană obişnuită, organismul uman foloseşte volitiv doar o mică parte din capacitatea sa maximă de efort, restul fiind rezervat situaţiilor speciale sau de emergenţă. Problema accesului la aceste rezerve prin tehnici noninvazive şi etice (care să nu aibă urmări nedorite sau să fie interzise, precum dopingul) stă la baza construirii acestui aparat.

Aparatul pentru conversia undelor cerebrale în semnale sonore permite prin biofeed-back auditiv (în special cel al ritmului *alfa* cortical), modificarea voluntară a *nivelului de activare corticală (nac),* facilitând astfel actele motrice şi chiar unele activităţi mentale.

Aparatul este construit din mai multe blocuri funcţionale electronice, având următoarele funcţii principale: de selecţie, în special a ritmului alfa (8-13 Hz), de detecţie a acestuia (reţinerea fazelor pozitive), de integrare şi de modulare a fusurilor *alfa* (cu un semnal din spectrul sonor). Modulaţia este omniposibilă: pozitivă şi negativă (convenţional, manifestă prin prezenţa sau dispariţia sunetului în sincronie cu indexul *alfa*), în amplitudine, în frecvenţă şi în impulsuri. Luând în considerare nivelul de amplificare a semnalului sonor, cât şi frecvenţa variabilă a acestuia, se remarcă posibilitatea de a obţine un număr imens de semnale *feedback* diferite. Din cercetările noastre a rezultat că modulaţia pozitivă de amplitudine, la nivelul standardizat de 5 dB şi frecvenţa de 435 Hz a avut cele mai spectaculoase efecte de *self control* a *nac*. De exemplu, referitor la coordonarea motrică, în special privind precizia şi promptitudinea actelor motrice, s-au obţinut creşteri de eficienţă de până la 8%.

Majoritatea sportivilor olimpici testaţi, dar şi oamenii obişnuiţi, au putut să-şi regleze *nac*, chiar după oprirea *antrenamentului de learning* cu acest aparat. În concluzie: *autocontrolul nivelului propriu de activare corticală* deschide calea spre rezervele interne energetice şi mentale, iar aparatul pentru conversia undelor cerebrale în semnale sonore permite acest lucru.

METODA DE MĂSURARE A PUTERII MAXIME ANAEROBE ŞI A UNOR PARAMETRI AI VITEZEI, FORŢEI, REZISTENŢEI ŞI ÎNDEMÂNĂRII

Metoda şi aparatura adecvată utilizării puterii maxime anaerobe, au fost realizate de dr. Miron Georgescu în 1951. Autorul consideră că pentru măsurarea ei sunt necesare eforturile de detentă (maximum de forţă în minimum de timp), efectuate cu cele mai mari mase musculare ale corpului. Aceste cerinţe sunt îndeplinite în condiţii optime de săriturile verticale, pe ambele picioare *(sărituri ca mingea)* executate astfel încât să aibă înălţime maximă şi timp minim de contact cu solul între sărituri.

Tehnica de lucru

Se recoltează datele de anamneză ale subiectului examinat şi i se explică modul de efectuare a examinării. După încălzirea musculaturii membrelor inferioare se execută câteva sărituri de probă, pentru a se verifica corectitudinea efectutării efortului. *Examinarea* propriu-zisă începe prin măsurarea *forţei maxime.* În acest scop, se execută trei sărituri separate una de alta prin scurte pauze de relaxare şi pregătire. Săriturile se fac de pe loc, strict pe verticală, elanul constând doar în îndoirea genunchilor şi avântul cu membrele superioare. În momentul reluării contactului cu solul, gambele trebuie să fie în extensie pe coapse.

Pentru măsurarea *puterii maxime anaerobe şi a parametrilor motricităţii,* se execută – la comanda dată de un semnal vizual – 30 de sărituri succesive care respectă riguros cele două condiţii esenţiale: înălţime maximă a săriturilor şi timp minim de contact cu solul între sărituri. Cu ajutorul unei aparaturi adecvate, se înregistrează în sutimi de secundă:

a) timpul scurs între momentul producerii semnalului luminos şi desprinderea de sol, pentru prima săritură;

b) durata fiecărei sărituri (timpul cât corpul se găseşte în aer);

c) durata contactului cu solul între sărituri.

Puterea anaerobă maximă (P. an. mx.) se calculează prin formula:

$$\textbf{P. an. mx. = (Gr. × H × 1,5) / t}$$

unde: Gr. = greutatea corpului;

H = înălţimea săriturii;

t = timpul de contact cu solul între sărituri;

1,5 – coeficient pentru a se include în calcul şi travaliul de frânare a căderii din săritura precedentă, considerat ca reprezentând 0,5 din travaliul activ care asigură efectuarea săriturilor respective.

Înălţimea săriturii (H) se calculează prin formula utilizată la studiul căderii corpului:

$$\textbf{H = 1/2 g T2}$$

Timpul stat în aer se împarte însă la 2 pentru că este consumat prin parcurgerea de două ori a aceleiaşi distanţe, o dată la urcare şi a doua oară la cădere.

Formula utilizată devine:

$$\textbf{H=1/2 g (T/2)2}$$

unde: g = acceleraţia gravitaţională;

T = timpul când corpul nu are contact cu solul.

În calcularea P. an. mx. se folosesc pentru „T" şi „t" valorile constatate la complexul alcătuit din două sărituri succesive care prezintă cea mai mare valoare medie a celor două durate ale timpului stat în aer (T şi timpul cel mai scurt de contact cu solul între aceste două sărituri (t).

B. Sportivi de performanţă. Caracterul anaerob, aerob sau mixt al efortului specific competiţional din diferitele discipline determină mari deosebiri ale valorilor P. an. mx. absolută şi relativă la sportivii de performanţă.

1. În efortul anaerob alactacid, P. an. mx. are un nivel mult mai înalt decât al persoanelor neantrenate de aceeaşi vârstă şi acelaşi sex. Deosebirile se datorează atât perfecţionării funcţionale a sistemului neuromuscular (reflectată în cifrele P. an. mx. relative), cât şi dezvoltării masei lor musculare. Valori superioare la 55 watt/kg (bărbaţi) şi 45 watt/kg (femei) se întâlnesc la marii performeri din atletism (sprint, sărituri, aruncări), haltere ş.a. P. an. mx

absolută poate depăşi 4 500 watt (bărbaţi) şi 3 500 watt (femei) la subiecţii cu greutate corporală mare.

2. În efortul competiţional aerob, P. an. mx. are valori egale sau mai mici decât la neantrenaţii de aceiaşi vârstă şi sex. Cel mai scăzut nivel se observă la sportivii care fac eforturi cu cea mai lungă durată şi au masa musculară puţin dezvoltată (de exemplu la maratoniştii cu o greutate de 60 kg:

P. an. mx. absolută = 1 410 watt ± 322 watt;

P. an. mx./kg = 23,4 watt ± 4,9 watt).

3. *În efortul mixt competiţional,* P. an. mx. are nivel intermediar între cel al grupelor precedente. Valorile tind către nivelul primei grupe, când efortul competiţional impune faze frecvente cu durata scurtă şi intensitate mare, ca în box, volei (trăgătorii), handbal (interii), fotbal (portarii, vârfurile de atac) ş.a. Cifre mai apropiate de ale sportivilor din a doua grupă se întâlnesc când durata şi intensitatea solicitărilor specifice tind să se apropie de cacterisiticile efortului aerob.

Parametrii motricităţii umane

1. *Viteza* se studiază prin măsurarea timpului de reacţie şi timpului de repetiţie.

2. a) *Timpul de reacţie* este înregistrat între momentul producerii semnalului luminos şi cel al desprinderii de sol în prima săritură. Se studiază astfel viteza de reacţie în condiţii care impun angrenarea în lucru a mase mari de muşchi, aşa cum se întâlnesc frecvent în activitatea sportivă.

b) *Timpul de repetiţie* este obţinut măsurând durata contactului cu solul între sărituri. El exprimă viteza cu care se contractă musculatura pentru a amortiza căderea din săritura precedentă şi a da impulsul pentru săritura următoare. *Forţa* se studiază prin măsurarea lucrului mecanic (L. m.) în săritura cea mai înaltă din cele trei sărituri izolate efectuate la începutul examinării **(L. m. = Gr. x H)**.

3. Rezistenţa la efort cu intensitate maximă se studiază urmărindu-se capacitatea de menţinere a nivelului P. an. mx. Pentru acestea se împart cele 30 sărituri în grupe de câte 10 sărituri şi se calculează în procente, cât reprezintă media P. an. mx. din grupele a II-a (săriturile 11-20) şi a III-a (săriturile 21-30) din P. an. mx. a subiectului.

4. *Îndemânarea* se studiază construind un grafic în care pe ordonată se trece scara timpului în sutimi

Valori de referinţă pentru P. an. mx. (absolută) şi P. an. mx. / kgcorp (relativă)
A. Persoane sănătoase neantrenate (1 800 de subiecţi: elevi, eleve, studenţi şi studente)

Vârsta (ani)	l (cm)	Gr (kg)	P. an. mx. absolută (watt)	P. an. mx. relativă (watt)
	B* F**	B F	B F	B F
7	122 120	23,2 22,2	263± 82 253± 78	11,2±3,8 11,1±2,3
8	126 125	25,5 23,2	336± 85 290± 67	13,3±3,9 12,3±2,5
9	132 131	28,0 27,0	380± 99 375±110	13,6±3,9 13,9±2,9
10	140 139	33,9 33,5	541±194 528±137	16,0±5,6 15,9±3,5
11	143 143	34,7 35,6	584±133 612±137	16,8±3,3 16,6±3,7
12	148 151	38,3 41,6	783±195 763±215	20,5±4,2 18,5±4,6
13	153 153	42,4 43,6	905±208 824±192	21,4±4,8 18,9±3,7
14	162 158	48,6 47,9	1107±356 919±176	22,7±5,0 19,2±3,4
15	166 161	59,9 54,0	1391±317 997±210	23,2±4,7 18,5±4,0
16	174 163	61,5 54,1	1538±394 1014±279	25,0±4,7 18,8±4,8
17	176 162	66.6 54,4	1675±411 996±244	25,1±5,2 18,3±4,0
18	176 162	66,5 54,6	1787±455 936±205	26,9±5,6 17,1±3,4
19	175 163	65,5 55,2	1775±442 945±215	27,1±5,7 17,1±3,6
20	175 162	66,6 55,6	1785±462 938±222	26,9±5,5 16,9±3,5
21	175 162	66,8 56,9	1750±471 953±325	26,2±6,1 16,7±4,5

* Băieţi; ** Fete

de secundă şi pe abscisă sunt notate sărituriile şi contactele cu solul în ordinea efectuării lor. Din unirea punctelor care reprezintă durata fiecărei sărituri rezultă o curbă, iar din unirea punctelor, reprezentând durata fiecărei perioade de contact cu solul, rezultă altă curbă, situată sub prima. Îndemânarea este cu atât mai bună cu cât cele două curbe prezintă mai puţine şi mai mici neregularităţi. Graficul astfel construit permite şi aprecierea rezistenţei. Tendinţa accentuată de coborâre a curbei superioare şi/sau de ridicare a curbei inferioare pune în evidenţă o rezistenţă scăzută.

Valori de referinţă pentru parametrii motricităţii
A. Persoane sănătoase neantrenate (1800 de subiecţi: elevi, eleve, studenţi şi studente)

Vârstă (ani)	Timp de reacţie (în 0,01")		Timp de repetiţie (în 0,01")		Lucru mecanic (kg×m)		Rezistenţă (%) sărituri 11-20		sărituri 21-30	
	B*	F**	B	F	B	F	B	F	B	F
7	57	61	19	18	4	4	94	93	90	89
8	58	60	18	19	5	5	96	94	91	90
9	56	58	19	18	6	6	96	96	92	91
10	59	58	19	19	9	8	95	96	92	91
11	56	57	19	19	10	9	94	95	91	91
12	58	59	19	18	11	11	95	96	90	92
13	58	59	19	19	13	13	95	94	91	90
14	59	59	19	19	17	14	96	95	92	90
15	58	60	20	20	19	15	96	96	91	91
16	58	59	20	20	25	16	96	96	91	91
17	59	59	19	20	28	15	95	94	90	90
18	59	60	19	20	29	15	95	93	89	89
19	58	60	20	20	28	16	93	92	89	88
20	59	61	20	20	27	15	94	92	89	88
21	59	60	20	20	28	15	93	92	88	87

* Băieţi; ** Fete

B. Sportivii de performanţă

1. *Timpul de reacţie* şi *timpul de repetiţie* prezintă diferenţe nesemnificative faţă de valorile constatate la persoanele neantrenate de aceeaşi vârstă şi de acelaşi sex.

2. *Rezistenţa la efort cu intensitate maximă* (capacitatea de menţinere a nivelului maxim al efortului de care este capabil fiecare individ) este la sportivii de performanţă (din disciplinele şi probele cu efort anaerob, aerob şi mixt) asemănătoare cu a persoanelor neantrenate de aceeaşi vârstă şi de acelaşi sex.

3. *Forţa* măsurată prin lucrul mecanic se comportă în mod asemănător cu P. an. mx. În sporturile şi probele cu efort anaerob alactacid se întâlnesc valori care depăşesc 50 kgm (bărbaţi) şi 30 kgm (femei) la performerii cu masă musculară foarte bine dezvoltată.

Campionii din probele cu efort aerob au, în funcţie de greutatea corporală, valori ale lucrului mecanic egale sau mai mici decât ale persoanelor neatrenate de aceeaşi vârstă şi de acelaşi sex. În sporturile cu efort mixt, greutatea corporală şi cerinţele efortului competiţional determină tendinţa către nivelul din efortul anaerob alactacid sau efortul aerob.

Această metodă poate fi folosită în cercetările de fiziologie umană, în selecţia şi orientarea sportivă, în cunoaşterea efectelor programului de pregătire a sportivilor şi în validarea noilor metode şi mijloace de antrenament. Examinarea este simplă, reproductibilă şi durează puţin. Timpul necesar efectuării calculelor depinde de aparatura întrebuinţată. Prin tehnică modernă (computerizată) rezultatele se obţin rapid.

APLICAȚIE SOFT PENTRU TESTAREA ÎN REGIM DE IZOMETRIE A SPORTIVILOR DE PERFORMANȚĂ

Antrenamentul modern beneficiază astăzi de sprijinul nemijlocit al tehnologiilor perfecționate, cu precădere al *tehnologiilor informatice*. Introducerea și apoi utilizarea pe scară largă a sistemelor complexe de calcul în sport a produs o revoluție în concepția antrenamentului, materializată prin noi și incredibile performanțe sportive. Ne aflăm în situatia în care, pentru unele probe sportive aproape că a fost atins maximum pe care este capabil să-l ofere organismul uman și totuși lupta continuă pentru fiecare milimetru sau fracțiune de secundă.

De mai mulți ani un loc din ce în ce mai important în cadrul antrenamentelor sportive de performanță tinde să-l ocupe tehnologia informației, prin posibilitatea de a oferi sportivilor și antrenorilor date precise privind diversele execuții realizate de către sportivi. Integrarea tehnologiei informației în cadrul antrenamentelor sportive de forță izometrică, poate aduce date în timp real sportivului, privitor la forța devoltată de acesta și modul de utilizare a forței, permițând realizarea unui feed-back privind execuția acestuia.

INCS a fost preocupat de realizarea unei aplicații sofware pentru control de forță în antrenamentele izometrice și modul de utilizare a acesteia în antrenamentele loturilor de sportivi.

Aplicația pentru control forță, derivată din specificațiile pentru realizarea produsului informatic anterior, denumit ForMAX, completată cu cerințe provenite din antrenamentul sportiv de forță izometrică al lotului de gimnastică masculina, a conturat o soluție software și hardware care înglobează produsul informatic ForMAX și ofera un instrument puternic și precis pentru testarea și antrenamentul sportiv de forță izometrică.

Aplicația pentru control forță, denumită ForMAX, este o soluție software și hardware ce oferă un instrument puternic și precis pentru testarea și antrenamentul sportiv de forță izometrică.

Aplicația a fost concepută, în anul 2006, de o echipă de cercetători din INCS, dupa o idee și o concepție originale și este în mod curent utilizată în antrenamentul sportivilor de performanță, de la mai multe ramuri de sport, pentru îmbunătățirea caracteristicilor de control neuromuscular pe brațe și picioare.

Plecându-se de la experiența în lucrul cu achiziții de date de la traductori de forță și deplasare și tinând cont de necesitățile impuse unui produs informatic pentru antrenamentul sportiv de izometrie, s-au conturat soluția și sistemul Control Forță, care are două component, una hardware și una software.

Componenta hardware este compusă din două traductoare de forță (încărcătura maximă pentru fiecare traductor de forță -500 kg), un sistem de condiționare de semnal (filtrare și amplificare) și un

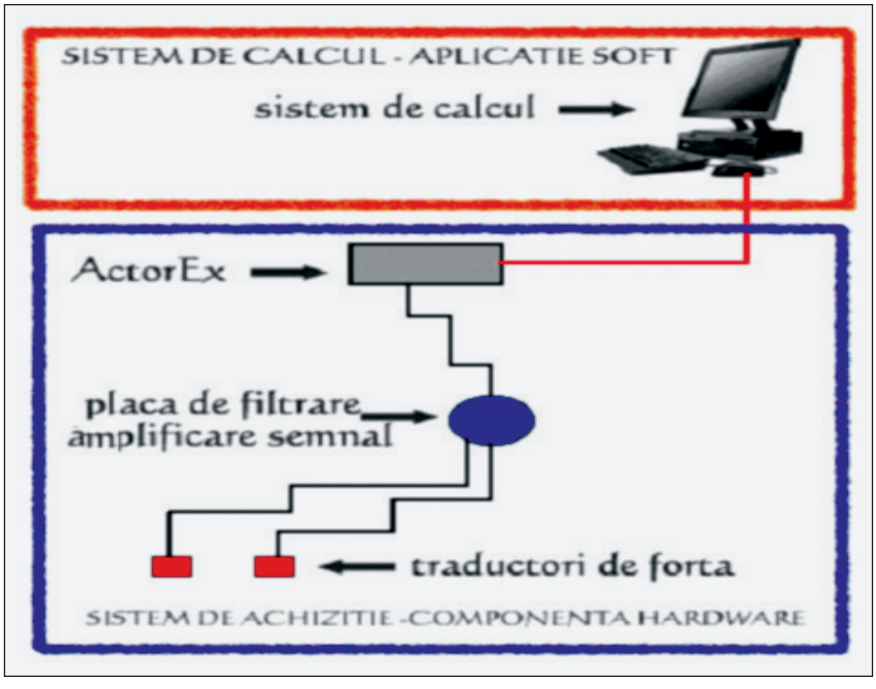

PRODUSUL INFORMATIC – componenta hardware şi software

sistem de achiziție date tip ActorEx, conectat prin interfața USB (Universal Serial Bus) la un sistem de calcul.

Componeta software realizează achiziția de date de la sistemul ActorEx, prelucrarea datelor primite, afisarea în timp real a rezultatelor acțiunii sportivului și salvarea acestor date în fisiere cu caractere ASCII.

Rezultatele oferite de aplicația soft conțin informații privind următorii parametri, importanţi în pregătirea sportivilor de performanţă:

- timpul de reacție;
- timpul necesar pentru atingere a unei sarcini date;
- timpul la care s-a obținut viteza maximă de creștere a forței;
- valoarea forței maxime în regim izometric, simultan pentru două segmente;
- viteza maximă de creștere a forței;
- nivelul forță la care s-a obținut viteză maximă de creștere a forței;
- nivelul mediu al forţei în regim izometric menţinută pe o anumită perioadă de timp dată.

Aplicaţia poate fi utilizată atât în scopul evaluării cât şi al antrenării parametrilor enumeraţi, permițând utilizatorului:

- introducerea datelor despre executant, își poate alege locația unde să se salveze datele, repectiv numarul de repetări și modul în care acestea să se realizeze;
- selectarea a două canale de forță sau doar a unuia (dreapta sau stânga) și posibilitatea de a alege dimensiunile graficului;
- afișarea grafică a diferenței dintre forță dreaptă și forța stânga în timp real;
- afișarea controlului de pretensiune, care solicită executantului stabilizarea forței între două limite (LSIP-limita superioară interval pretensiune și LIIP-limita inferioară interval pretensiune), înainte de a intra în execuția reală și realizarea sarcinii;
- afișarea unui nivel de sarcină, pe care executantul trebuie să o mențină;
- afișarea unui model grafic de forță pe care trebuie să-l realizeze executantul, modelul poate fi definit din maxim 50 puncte.

Ca urmare a setării diferitelor module grafice și de control, graficul de forță-timp oferă informație privind execuția sportivului, în timp real cu o precizie de 1 ms și comunicare a informației către sportiv în forma grafică la fiecare 10 ms.

Achiziția de date se face la un interval de 10 ms, cu o precizie 1 ms, respectiv la un interval de 10 ms, aceasta primește un vector de date conținând la randul lui 4 vectori de date (câte unul pentru fiecare din cele 4 canale ADC ale sistemului ActorEx), fiecare din acești vectori conținând informație la 1 ms privind starea traductorilor de forță.

S-a utilizat acest timp de 10 ms, pentru achizitia de date, ca urmare a necesității de a oferi un feed-back de înaltă calitate. În cadrul liniei de execuție a softului, intervalul de 10 ms este utilizat pentru transferul datelor în vectorii aplicației și realizarea unor calcule de bază privind transformarea informației primite în valori de măsură a forței (daN) și timpului (ms).

Pentru a furniza o informație de calitate, acest soft utilizează pentru desenarea graficului forță – timp, tehnologia DirectX 9.0, care permite accesul direct la componentele hardware ale sistemului de calcul, evitând astfel slabiciunile sistemului de operare. Ca urmare a utilizării DirectX, redesenarea graficului se realizeazăî-un timp cuprins în intervalul 660 ns la 1 ms, adică timp de 1 secundă graficul redesenându-se de 1.000-1.500 ori, iar la interval de 10 ms aplicația primește informație privind starea traductorilor.

În antrenamentul sportiv de performanță, instrumentele software&hardware de monitorizare și antrenament pot juca un rol important, prin facilitățile pe care acestea le oferă. Utilizarea tehnologiilor actuale în conceperea, realizarea și utilizarea unor instrumente de monitorizare a performanțelor unui sportiv duce la eficientizarea antrenamentelor și implicit la creșterea performanței sportive.

Fidelitatea cu care soluția prezentată este capabila sa ofere informatie pentru mecanismul de feedback în antremanentul de forță izometrica aduce îmbunătățiri proceselor neuro-motorii. Aplicația a fost testată cu succes în pregătirea unor sportivi din lotul național de gimnastica masculină.

STUDII MEDICO-FARMACOLOGICE

PROBA FUNCŢIONALĂ CARDIO-VASCULARĂ CU EFORT SPECIFIC VOLEIULUI

Proba a fost proiectată de dr. Miron Georgescu în 1956, pentru studiul economiei, armoniei şi labilităţii funcţionale a aparatului cardio-vascular, la jucătorii de volei.

Tehnica de examinare

1. *Examinarea în clinostatism* (cifre de bază). Subiectul păstrează repaus culcat până când, prin înregistrări repetate, se obţin valori constante ale frecvenţei pulsului şi tensiunii arteriale, fapt care indică dispariţia influenţei activităţii premergătoare examinării asupra aparatului cardio-vascular. Se recoltează datele de anamneză şi se dau indicaţii asupra cerinţelor examinării.

2. *Examinarea în ortostatism* (reglarea la scăderea debitului cardiac). Subiectul se ridică lent în ortostatism şi rămâne relaxat timp de 60''. În primele 10 secunde ale minutului următor se numără frecvenţa pulsului şi apoi se măsoară tensiunea arterială.

4. Examinarea după eforturi specifice voleiului (reglarea la creşterea debitului cardiac).

a) *Efort specific jocului de apărare.* Se efectuează 15 plonjoane pe spate timp de 45'' la comanda examinatorului, astfel ca fiecare executare să dureze 3''. Plonjonul începe din poziţie stând cu genunchii în extensie şi se termină în aceeaşi poziţie. Rostogolirea dorsală trebuie făcută până când omoplaţii ating solul. Imediat după terminarea plonjoanelor, subiectul trece în poziţie clinostatică şi timp de 5' se notează pulsul în primele 10'' şi apoi tensiunea arterială în următoarele 50'' ale fiecărui minut.

b) *Efortul specific fazei de atac.* Se efectuează la comandă 20 de lovituri de atac în 60'' (3'' fiecare lovitură de atac). Săriturile se fac cu elan de un pas, au înălţimea maximă posibilă şi în timpul lor se execută cu braţele şi cu trunchiul mişcările cerute de tehnica loviturii de atac. După aterizarea din fiecare săritură se face repede un pas înapoi pentru ca toate execuţiile să poată avea loc pe acelaşi spaţiu. Imediat după efort se trece în poziţia clinostatică şi timp de 5' se notează valorile pulsului şi ale tensiunii arteriale ca şi în cazul efortului precedent. Manşeta aparatului de tensiune se fixează de la început pe braţul care nu execută lovitura de atac şi rămâne pe braţ în ortostatism, în timpul celor două eforturi, pentru a se putea surprinde valorile exacte din fiecare moment al examinării.

Interpretarea rezultatelor:

• *Economia funcţională* se apreciază pe baza cifrelor pulsului şi tensiunii arteriale din repaus şi imediat după cele două eforturi specifice.

Armonia funcţională se apreciază prin gradul de concordanţă dintre valorile pulsului şi ale tensiu nii arteriale pe de o parte şi, pe de altă parte, dintre cifrele tensiunii arteriale sistolice şi cele ale tensiunii arteriale diastolice. Concordanţa se studiază în repaus, ortostatism, imediat după eforturile specifice şi în perioada de revenire.

• *Labilitatea funcţională* se apreciază prin rapi-ditatea revenirii pulsului şi tensiunii arteriale către valorile de bază, după cele două eforturi specifice.

La interpretarea rezultatelor se poate face comparaţia cu datele altor jucători la prima exami-nare şi cu propriile valori la examinările ulterioare, numai dacă eforturile specifice voleiului din cadrul probei au în toate situaţiile execuţii tehnice similare. Această condiţie poate fi îndeplinită doar de subiec-

ţii la care plonjonul pe spate şi lovitura de atac sunt deprinderi motrice automatizate.

CERCETĂRI ASUPRA SUSŢINĂTOARELOR DE EFORT ŞI FAVORIZANTELOR REFACERII

În anul 1998 colectivul Laboratorului de control doping (Graziela Vâjială şi Georgiana Patzaichin), împreună cu Laboratorul de cercetări de apiterapie din cadrul Institutului de Cercetare – Dezvoltare pentru Apicultură, participă la un studiu pentru stabilirea formulei produsului *Melenergogel*. Produsul este un supliment nutritiv pe bază de ingrediente apicole naturale, destinate susţinerii efortului de performanţă. Melenergogelul a fost testat pe sportivi aparţinând lotului olimpic de kaiac-canoe. Rezultatele testărilor au evidenţiat că este bine tolerat, ducând, alături de alte susţinătoare de efort, la îmbunătăţirea performanţelor sportivilor testaţi.

Din aceeaşi gamă menţionăm şi produsul *Record* cu formulă îmbunătăţită, experimentat cu rezultate bune la lotul de canotaj.

În anul 1996, Graziela Vâjială, împreună cu Laboratorul de cercetări de apiterapie, realizează un produs nou *Vi-Fort,* omologat de MSF şi comercializat în farmacii. *Vi-Fort* este un produs pe bază de ingrediente naturale apicole (lăptişor de matcă, extract fluid de polen, extract moale de propolis, miere de albine), lecitină vegetală, vitamina C, Vitamina B6, precum şi săruri minerale, destinat persoanelor ce desfăşoară activităţi fizice şi intelectuale intense. Utilizat în condiţii fiziologice extreme – efort fizic deosebit în cadrul antrenamentelor, a lucrului în mediu toxic sau în micro-climat neadecvat, la care se adaugă stresul emoţional – produsul *Vi-Fort* asigură organismului solicitat întregul spectru de substanţe nutritive şi antioxidanţi naturali care compensează consumurile excesive de astfel de compuşi ce se produc în condiţiile amintite.

CONTRIBUŢII ÎN DOMENIUL CONTROLULUI DOPING

Prin activitatea desfăşurată în perioada 1983-2001, colectivul Laboratorului de control doping a contribuit la iniţierea în ţara noastră a cercetărilor într-un domeniu nou, al biologiei şi biochimiei substanţelor dopante.

S-au determinat *domeniile de referinţă* pentru hormonii androgeni, acestea putând fi utilizate în clinicile de endocrinologie pentru semnalarea unor deficienţe enzimatice şi în controlul doping al sportivilor de performanţă, în special pentru semnalarea abuzurilor de hormoni androgeni şi precursori ai acestora.

Monitorizarea testelor doping în perioada 1990-1998 şi prelucrarea datelor spectrale cu ajutorul analizei factoriale multiple au condus la stabilirea unui model al *profilului steroidic,* pe baza căruia se pot interpreta unele rezultate în controlul doping. Menţionăm contribuţiile aduse în această direcţie de Graziela Vâjială, Mia Lamor, Emil Popa.

Remarcabile sunt şi preocupările acestui colectiv în stabilirea dinamicii eliminării renale a unor substanţe, problemă cu implicaţii deosebite în interpretarea analizelor doping.

Alături de alte 25 de laboratoare doping, colectivul laboratorului nostru a contribuit la standardizarea internaţională a dozării metaboliţilor nandrolonului, în cadrul unui test interlaboratoare. Datele obţinute de la toate laboratoarele au fost centralizate de laboratorul doping din Köln şi s-au publicat în„Proceedings” (Köln, 1999). Rezultatele Laboratorului de control doping din România au fost cotate ca foarte bune.

SUSŢINĂTOARE DE EFORT ŞI SUBSTANŢE DE REFACERE

Era prin anii 1966-1967, când în sportul românesc părea a se înregistra o ofensivă a dopajului clasic (stimulante) şi un debut al steroizilor anabolizanţi. Ministerul Sănătăţii şi Prevederilor Sociale, împreună cu UCFS, adoptă primele măsuri: numirea unei Comisii Naţionale Anti-Doping (directorul Centrului de Medicină Sportivă, dr. Ioan Drăgan fiind preşedintele acestui organism) şi înfiinţarea primului laborator de control doping din România pe lângă Centrul de Medicină Sportivă din Bucureşti, unitate de interes naţional, înfiinţată în 26 decembrie 1962. Pe acest fond de

represiune anti-doping, sportivii reacţionează oarecum justificat: *„Daţi-ne o alternativă, eforturile pe care le facem azi sunt supraomeneşti şi fără un ajutor biologic ne riscăm sănătatea!”* Complet adevărat! Pe acest fundal intervine farmacologul Valentin Stroescu, prof. dr. doc. la Facultatea de Medicină din Bucureşti (Catedra Farmacologie), care alcătuieşte un colectiv de cercetători: prof. dr. farm. Corneliu Baloescu, chim. Constantin Emil Sîrbu – Institutul de Cercetări Chimico-Farmaceutice (ICCF), conf. N. Ioan Drăgan, farm. Natalia Rădulescu – ICCF, N. Adrian Vasiliu – Centrul de Medicină Sportivă, N. Alexandru Granici – UMF Bucureşti, dr. Tatiana Avacum – ICCF, farm. Rodica Paiuşan – ICCF, farm. Nicolae Bazavan – ICCF, chim. Leia Wohl – ICCF, farm. Gabriela Ciohodaru – ICCF, care lansează o serie de cercetări de farmacologie clinică, formulele experimentate fiind opera prof. dr. doc. V. Stroescu. După 5-6 ani de muncă asiduă, apar primele roade: primele Brevete de Inventator eliberate de Oficiul de Stat pentru Invenţii şi Mărci, care azi ajung la un număr de 14. Important este faptul că specialiştii români sunt un contribuitor de seamă în lansarea conceptuală şi aplicativă a *susţinătoarelor de efort (ergogenic aids)* şi a *substanţelor de refacere (recovery substances)* care au pătruns de atunci în sportul de elită mondial. Şcoala noastră de medicină sportivă se poate mândri cu acest succes, cele 14 produse fiind prezente pe piaţa românească farmaceutică, iar unele dintre ele, cu mult succes şi la export.

Pe scurt, lista acestor produse cuprinde:

• *Alglutol* – susţinător de efort de durată scurtă (1’-5’), soluţie buvabilă ce conţine: glicocol, aspartat de Mg şi K, glutamat de K şi Mg, arginină clorhidrat, fructoză; este primul brevet de invenţie, emis la 22 februarie 1980.

• *Polimineralizant S* – produs mineralizant pentru prevenirea sau reducerea fenomenului de oboseală la persoane care depun efort fizic; un drajeu conţine nouă minerale, echivalent a 200-250 ml lichid sudoral (I, K, P, Mg, Ca, Fe, Cu, Mn, Zn). Este produsul cel mai solicitat în lumea sportului.

• *Efortex* (drajeuri) – susţinător pentru eforturile de lungă durată, de asemenea apreciat la export; conţine: glicocol, aspartat de K şi Mg, acid glutamic, tirazină, lizină, cafeină.

• *Vitaspol* – soluţie buvabilă pentru refacere, care conţine: aspartat de Mg şi K, glicocol, fructoză. Extrem de apreciat de sportivii români.

• *Polivitaminizant S* – complex vitaminic ce conţine nouă vitamine în doze adecvate sportivului (vitaminele A, B1, B2, B6, B12, C, E, A, PP).

• *Crema pentru masaj stimulant* („încălzire”).

• *Crema pentru masaj relaxant* („refacere”).

• *Pirivin* (drajeuri) – stimulant al sistemului nervos (piritinol, vincamină, clorhidrat de piridoxină – B6).

• *Piravitan* (tablete) – neurotrof de refacere (piracetam, aspartat de Mg, vitaminele B1 şi B6). O formă buvabilă a adăugat formulei de mai sus şi 1g glicol. De menţionat că ultimele două produse sunt larg folosite în clinicile de neurologie.

• *Fortavit* (drajeuri) – susţinător al efortului pe durată medie (tirozină, vitaminele C şi B6, acid folic, fumarat de Fe, sulfat de Cu). Produsul este eficace înainte de start, inducând o creştere a catecolaminelor.

• *Glutaciste-Seleniu-E* (tablete) – produs medicamentos cu efecte antioxidante, util în efortul sportiv de lungă durată (glutation, cisteină, seleniu, vitamina E). Combate produşii nocivi de peroxidare care rezultă în timpul efortului de lungă durată.

• *Energofort - pulvis* – concentrat proteic (46%) din lapte, cu efecte energizante la sportivi.

• *Recuperan* (fiole buvabile) – la formula Vitaspalului s-au adăugat vitamina C şi glucoză.

După atâta timp de la apariţia acestor produse pe piaţă, constatăm cu satisfacţie că acel concept a prins: *al susţinerii medicamentoase a efortului şi refacerii* – ca expresie a necesităţii protejării sănătăţii sportivului şi a susţinerii biologice a performanţelor sportive.

LITERATURA DE SPECIALITATE

LUCRĂRI DE REFERINŢĂ CU CARACTER ŞTIINŢIFIC ŞI TEHNICO-METODIC

În această parte a lucrării sunt incluse fişele principalelor cărţi de referinţă elaborate în secolul al XIX-lea şi mai cu seamă în secolul XX, de către autori români, rezultate din experienţa didactică şi ştiinţifică, teoretică şi practică, generate de realităţile educaţiei fizice şi sportului şi din activitatea instituţiilor amintite anterior. Profilul acestor cărţi este variat ca tematică şi structură. Selecţia cărţilor pentru această sinteză a fost făcută pe baza titlului, domeniului şi îndeosebi a calităţii abordării şi fundamentării problematicii alese. A contat, de asemenea, data editării, considerată ca moment esenţial şi hotărâtor al dezvoltării educaţiei fizice şi sportului în ţara noastră şi explicării rezultatelor acestora în plan social şi istoric. Monografii sau cărţi specializate pe teme restrânse, de natură metodologică, organizatorică, istorică, pedagogică şi psihologică, reflectă înţelegerea şi nivelul de cunoaştere, de analiză şi sinteză al autorilor români, la data elaborării lor. Aceştia au creat o bibliografie naţională, preluată uneori prin traducere şi de către alte şcoli din străinătate. Prezentarea cărţilor s-a făcut pe baza respectării unor criterii unitare: titlul, autorul, locul apariţiei, editura, data, numărul paginilor, cuprinsul şi ideile esenţiale.

ANTRENAMENTUL SPORTIV. Adrian Dragnea, Bucureşti, *Editura Didactică şi Pedagogică*, 1996, 322 pagini. Cuprinde treisprezece capitole: 1. *Probleme generale*; 2. *Efortul în antrenamentul sportiv*; 3. *Adaptarea în antrenamentul sportiv*; 4. *Dezvoltarea capacităţii de performanţă*; 5. *Mijloacele antrenamentului sportiv*; 6. *Metodele*; 7. *Conţinutul*; 8. *Principiile*; 9. *Antrenamentul sportiv – proces de pregătire stadial*; 10. *Forma sportivă, caracterul ciclic şi periodizarea*; 11. *Structura antrenamentului sportiv*; 12. *Programarea şi planificarea*; 13. *Evaluarea în antrenamentul sportiv*. Este o lucrare complexă ce tratează antrenamentul sportiv - pe care autorul îl vede ca pe o *„pedagogie a măiestriei pe toate planurile”* ce urmăreşte constant *„cultivarea creativităţii”*, într-o viziune multidisciplinară şi unitară, valorificând într-un *„sistem coerent”* realizările ştiinţifice şi experienţa specialiştilor români şi străini. Totodată autorul combate tendinţele de absolutizare a unor concepţii, curente sau modele cu efecte negative asupra procesului de pregătire. (inversat)

ANTRENAMENTUL SPORTIV MODERN. Monografie asupra problematicii antrenamentului sportiv, cartea a fost elaborată sub coordonarea prof. dr. Alexe Nicu împreună cu un colectiv de autori (profesorii univ. dr. M. Georgescu, I. Drăgan, M. Epuran, T. Tatu, L. Baroga, P. de Hillerin, V. Schor şi alţii), pe baza studiilor efectuate timp de două decenii asupra pregătirii loturilor olimpice ale României, Bucureşti, Editura *Editis*, 1993, 530 pagini. Structura inedită a lucrării, rezultată din noutatea unor teorii şi metodologii moderne privind antrenamentul sportiv (modelarea şi tipologia modelelor, programarea, raţionalizarea, simularea procesului, obiectivizarea informaţiilor emise de sportiv în pregătire, standardizarea, algoritmizarea exerciţiilor folosite în funcţie de specificitatea energetică, fizică şi tehnico-tactică a concursului), evidenţiază caracterul experimental şi bogăţia informaţiilor din diferitele genuri de antrenamente, din sporturile individuale şi colective, ciclice şi aciclice, cu energogeneză aerobă, anaerobă şi mixtă etc. De aici rezultă valoarea teoretică şi practică a monografiei, ce are un cuprins destinat antrenorilor, profesorilor,

studenţilor, doctoranzilor, cercetătorilor şi sportivilor. Este concepută într-o manieră modernă în ceea ce priveşte problematica antrenamentului şi concursului anilor ’90.

APRECIEREA CALITĂŢILOR ÎN SPORT. Maria Şerban, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1987, 140 pagini. Cartea, sistematizată în treisprezece capitole, se adresează unui mare număr de specialişti (profesori, antrenori, metodişti, instructori sportivi şi sportivi) care contribuie la realizarea performanţei sportive, prezentând problemele majore ale cunoaşterii universului bio-psiho-social al sportivului, al relaţiilor interumane, cu cei care-l slujesc în drumul anevoios către record. În lucrare se găsesc termeni consacraţi şi accesibili din domeniul educaţiei fizice şi sportului.

CIRCUITUL ÎN LECŢIA DE EDUCAŢIE FIZICĂ. Victor Tibacu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1973, 298 pagini. Este o lucrare cu profil didactic, care explică aplicarea metodei de lucru în lecţiile de educaţie fizică şcolară. Cartea debutează cu prezentarea rolului circuitului în lecţiile de educaţie fizică, a istoricului, principiilor şi metodei alcătuirii şi aplicării acestuia. Abordează relaţia dintre efortul circuitului şi momentele de pauză între repetări cât şi de odihnă. Sunt prezentate grupele de exerciţii care intră în componenţa circuitelor, în funcţie de efectele urmărite în planul dezvoltării calităţilor motrice de bază sau combinate, a însuşirii şi perfecţionării deprinderilor prevăzute de programele didactice, specifice ramurilor sportive pe care acestea le cuprind. Evident, sunt prezentate şi obiectele de inventar, didactice, folosite în alcătuirea şi desfăşurarea circuitelor. Din metodica folosirii acestor circuite nu puteau lipsi normele de repetare, numărul de exerciţii incluse în circuit şi normarea timpului de efectuare al acestuia. Se prezintă sistematizarea circuitelor după numărul de exerciţii incluse în structura lor şi gradul de solicitare. Autorul clasifică circuitele în: continue, cu intervale, în val, în torent, cât şi circuite specifice fetelor sau băieţilor. Se dau indicaţii privind organizarea circuitelor în clasă, în sala de gimnastică, la domiciliu şi modul în care jocurile dinamice şi aplicative pot intra în compoziţia circuitelor. Cartea conţine 84 de schiţe şi figuri, care contribuie la vizualizarea şi valorificarea ei de către profesori şi elevi.

CONŢINUTUL ŞI METODICA ANTRENAMENTULUI SPORTIV CONTEMPORAN. Elaborată de 35 de specialişti, Bucureşti, Editura CNEFS, 1967, 275 pagini. Reprezintă o lucrare cu conţinut teoretico-metodic; cuprinde norme, indicaţii şi modele metodice şi organizatorice referitoare la desfăşurarea procesului de antrenament al sportivilor de performanţă. Modelele sunt prezentate în detaliu la modul cel mai concret, pentru 27 de ramuri de sport, în acest mod lucrarea devenind un adevărat îndrumător metodic al antrenorilor.

DESPRE METODICA DEZVOLTĂRII CALITĂŢILOR FIZICE. Corneliu Florescu, Vasile Dumitrescu, Aurel Predescu, Bucureşti, Editura UCFS, 1964, 129 pagini (ediţia a II-a, Bucureşti, Editura CNEFS, 1969, 173 pagini). Materialul a fost structurat în mai multe capitole: I. *Generalităţi privind calităţile fizice*; II. *Metodica dezvoltării calităţilor fizice* (forţa, viteza, rezistenţa, îndemânarea, forţa-viteza, rezistenţa de viteză, rezistenţa de forţă); III. *Dezvoltarea complexă (simultană) a tuturor calităţilor fizice*; IV. *Particularităţile dezvoltării calităţilor fizice în diferite ramuri sportive;* V. *Particularităţile calităţilor fizice la diferite vârste*. Scopul cărţii este acela „de a veni în ajutorul celor ce desfăşoară o muncă practică cu sportivii (antrenori, profesori) şi pentru sportivi”. Autorii precizează dezvoltarea principalelor calităţi fizice pentru creşterea performanţelor sportive. Lucrarea se bazează pe experienţe proprii (în urma cercetărilor efectuate în ţară), dar şi pe experienţa specialiştilor străini. Sunt caracterizate principalele calităţi fizice (forţa, viteza, rezistenţa, îndemânarea) şi particularităţile metodicii dezvoltării lor în diferite ramuri de sport şi la diferite vârste, precum şi calităţile fizice combinate: forţă-viteză, rezistenţă de viteză şi rezistenţă de forţă; metodica dezvoltării complexe a calităţilor fizice.

DEZVOLTAREA CALITĂŢILOR MOTRICE ÎN ACTIVITATEA DE EDUCAŢIE FIZICĂ ŞI SPORT ŞCOLAR. Gheorghe Mitra şi Alexandru Mogoş, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1977, 223 pagini. Preocuparea autorilor pentru găsirea unor noi metode, procedee şi mijloace sau pentru a le proteja pe cele deja cunoscute, *clasice,* este motivată de dorinţa lor de a moderniza şi eficientiza activitatea de educaţie fizică şi sport în şcoli. În prima parte a lucrării s-a evidenţiat importanţa calităţilor fizice în pregătirea fizică a elevilor, sugerându-se câteva soluţii mai eficiente ce pot fi integrate în lecţii. În partea a doua sunt prezentate caracteristicile motrice precum şi sistemele de acţionare asupra acestora în orele de educaţie fizică. Autorii au evitat să dea reţete, rezumându-se la recomandări de principiu. Cartea se adresează profesorilor, dar şi antrenorilor care lucrează cu sportivi de vârstă şcolară. Poate fi considerată o lucrare de referinţă privind domeniul cunoaşterii şi dezvoltării calităţilor motrice.

EDUCAREA CALITĂŢILOR FIZICE COMBINATE. Lazăr Baroga, profesor şi Antrenor Emerit, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1983, 240 pagini. Conţinutul lucrării tratează pe larg şi în mod original pregătirea fizică în sportul contemporan, cu ajutorul unei metode noi şi complexe de antrenament. Dacă între anii ’50-’70 realizarea recordurilor şi performanţelor de valoare internaţională, în mai toate probele şi ramurile sportive, se obţineau pe baza dezvoltării distincte a calităţilor fundamentale: forţă, rezistenţă, îndemânare, etc., în ultimii 20 de ani conţinutul pregătirii fizice a dobândit o notă specifică, determinată de abordarea dezvoltării combinate a calităţilor respective: forţă în regim de viteză, forţă în regim de rezistenţă, rezistenţă în regim de forţă ş.a.m.d. S-a asigurat astfel efectuarea unui efort specific concursului, în care toate aceste calităţi de bază se găsesc combinate în doze diferite, niciodată în singularitatea lor. Pe lângă fundamentarea teoretică şi practică, lucrarea prezintă ca exemplificare 180 de lecţii, cu tematică ce priveşte dezvoltarea calităţilor combinate pentru 56 de ramuri şi probe sportive. Cartea conţine o bibliografie de referinţă pentru specialiştii români şi străini, fiind tradusă în mai multe limbi.

EDUCAŢIA FIZICĂ *(parte fundamentală a educaţiei şcolare integrale).* Constantin Kiriţescu, director general al învăţământului secundar, Bucureşti, Editura *Cartea Românească,* 1930, 187 pagini. Conţinutul ei este adresat oamenilor de stat, pedagogilor sociali şi conducătorilor din învăţământ, care urmau să acorde o *„tot mai mare atenţie educaţiunii fizice”* din şcoala românească aflată la începuturile ei. Prin noua lege a învăţământului trebuia să se fixeze starea actuală a educaţiei fizice, ca problemă şcolară în România (încadrată în preocuparea generală culturală, socială şi naţională) şi să se raporteze, ca suport, la concepţiile generale şi la experienţa celorlalte popoare.

EDUCAŢIA FIZICĂ A COPIILOR *(noţiuni de pedagogie şi organizare pentru creşterea copiilor în vârstă de 1-15 ani).* Locotenent-colonel Alexandru Manolescu de la INEF, Bucureşti, Editura Institutului de Arte Grafice *Răsăritul,* 1927, 333 pagini. Prezintă idei de construire a bazelor sportive. Lucrarea conţine opt capitole ce privesc principiile generale ce stau la baza dezvoltării armonioase a copiilor: exerciţiile fizice şi acţiunea lor asupra activităţii intelectuale şi sufleteşti, igiena fizică a copiilor. Autorul dedică această carte dascălilor români, în semn de admiraţie. A lucrat cu copiii de la Liceul *Mânăstirea Dealul* în anul 1912 şi, mai târziu, cu tinerii de la INEF.

EDUCAŢIA FIZICĂ ŞCOLARĂ. Doctor Petre Lazăr, Bucureşti, Editura *Monitorul Oficial* şi *Imprimeria Naţională*, 1942, 51 pagini. Cartea face parte din publicaţiile ANEF, care apăreau trimestrial sub îngrijirea Academiei de Educaţie Fizică în colaborare cu Societatea Medicală de Educaţie Fizică. Lucrarea a constituit un Memoriu pe care, autorul, în calitatea sa de inspector general pentru Educaţie Fizică în Învăţământ, l-a prezentat MEN de mai multe ori: în 1938 miniştrilor Ar. Călinescu şi P. Andrei, iar în 1940 miniştrilor D. Caracostea şi Tr. Brăileanu. Memoriul cuprindea patru părţi:
1. Problema educaţiei fizice (mijloacele educaţiei fizice, reguli de igienă, atitudinile fizice ale elevilor în şcoală şi mişcarea ştiinţifică, educativă şi voită);

2. Organizarea educaţiei fizice (cine, unde, cum, când şi ce să facă elevii cu exerciţiile fizice);
3. *Propuneri pentru organizarea sportului şcolar* (proiect de regulament pentru clubul şcolar şi practica sporturilor în acest club);
4. *Principii şi propuneri de organizare naţională a educaţiei fizice în şcoală*. Cartea cuprinde două rezumate în limbile franceză şi germană.

EDUCAŢIA FIZICĂ ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL DE TOATE GRADELE. Ernest Lascăr (preşedintele Asociaţiei profesorilor de educaţie fizică), Bucureşti, 1934, 168 pagini. Cartea este o culegere de rapoarte, conferinţe şi comunicări rostite la *Primul Congres de educaţie fizică* de personalităţile vremii ca: general Virgil Bădulescu – *Educaţia fizică în învăţământul de toate gradele*; prof. dr. Iuliu Haţieganu – *Educaţia fizică în Universitate şi Educaţia fizică la femei*, asistent Virgil Roşală – *Consideraţii asupra gimnasticii suedeze de astăzi*; prof. Ernest Lascăr – *Educaţia fizică în licee, şcoli comerciale şi profesionale şi Educaţia fizică în Şcolile Normale*; asistent Iacob Mihăilă – *Educaţia fizică în grădiniţele de copii*; prof. Victor Creţu – *Situaţia actuală a educaţiei fizice în Şcolile Normale*; dr. Sabin Manuilă – *Recreaţia organizată ca factor de educaţie fizică şi morală*; prof. Ion Gheorghiu – *Educaţia fizică în cadrul cercetăşiei*; căpitan Ion Dimăncescu – *Educaţia fizică în cadrul cercetăşiei*; prof. Dem. Ionescu –*Din istoricul educaţiei fizice la noi*; gazetar Nic. Albescu – Educaţia fizică în mediile muncitoreşti şi *Ceva despre ziaristica sportivă*; căpitan C. F. Nicolescu – *Importanţa presei sportive în propagarea ideei educaţiei fizice*; S. Krîjijewsky – *Marca sportivă de stat*; prof. dr. P. Tomescu – *Influenţa exerciţiilor fizice asupra dezvoltării psihologice*. Congresul s-a ţinut sub patronajul principelui Nicolae, cu sprijinul dr. Constantin Angelescu (ministrul Educaţiei Naţionale) şi doctorului Ion Costinescu (ministrul Sănătăţii).

EDUCAŢIUNEA FIZICĂ. Ion Slavici, Bucureşti, Editura *Cartea Românească*, 1904, 101 pagini. Abordează *„educaţiunea fizică”* ca pe o condiţie pentru pregătirea morală şi intelectuală. Considerând că educaţia fizică contribuie la mentinerea si dezvoltarea starii de sănătate a omului, autorul face o prezentare din punct de vedere fiziologic a factorilor care contribuie la obţinerea şi conservarea ei: nutriţia, puritatea aerului şi a apei, importanţa sărurilor, carbonatelor, azotatelor şi a regimurilor; importanţa preparării alimentelor (fierberea, prăjirea, coacerea, frigerea), factorii stimulatori naturali (căldura, lumina, mişcarea, apa şi sarea). Conţinutul se referă şi la acuitatea simţurilor, la profilul temperamentelor, la însemnătatea sentimentelor şi a mişcării care reprezintă, în esenţă, mijlocul educaţiei fizice.

EDUCAŢIA FIZICĂ ŞI SPORTUL– FENOMEN SOCIAL. Florian Georgescu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1971, 186 pagini. Este o lucrare cu o temă puţin abstractă, aproape fără precedent în bibliografia autohtonă, ce prezintă în partea ei introductivă sistemul ştiinţelor despre educaţie fizică şi sport, modul de constituire şi devenire a fenomenului de practicare a exerciţiilor fizice. Autorul face o radiografie a structurii fenomenului respectiv, nominalizând categoriile fundamentale care îl compun: educaţia fizică, sportul de masă, sportul de performanţă. În capitolele finale ale studiului, autorul prezintă educaţia fizică şi sportul ca pe un fenomen cultural şi precum şi rolul educaţiei fizice şi sportului în contextul social.

ERGONOMIA ÎN SPORT. Viorel Cătăniciu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1980, 183 pagini. Este structurată în doisprezece capitole: 1. *Generalităţi cu privire la ergonomie. Ergonomia în sport*; 2. *Norme ergonomice privind construcţia bazelor sportive*; 3. *Materiale sportive. Echipament sportiv*; 4. *Postura normală a corpului şi mişcarea*; 5. *Generalităţi privind selecţia şi orientarea în sport. Selecţia pe ramuri de sport*; 6. *Capacitatea de efort. Clasificarea ramurilor sportive din punct de vedere biologic. Metodologia de obiectivizare a antrenamentului*; 7. *Energia organismului uman*; 8. *Aclimatizarea la altitudine*; 10. *Oboseala*; 11. *Factorii limitativi ai sportului*; 12. *Factorii de ambianţă psihologică în sport*. Lucrarea reprezintă prima încercare de stabilire a unor principii şi norme ergonometrice cu aplicabilitate practică în activitatea sportivă de masă şi de performanţă.

EXERCIŢII FIZICE PENTRU VIAŢA ACTIVĂ (activităţi motrice de timp liber). Autor Aura Bota. Lucrarea a apărut în 2006 în editura Universitară şi este prefaţată de prof. univ. Dr. Mihai Epuran. Are 256 pagini, format mare. Cuprinsul este structurat pe două părţi: partea I abordează aspectele teoretice privind loisirul (timpul liber o componentă a bugetului de timp), loisirul- concept, evoluţie, funcţie şi caracteristici). Se explică conceptul de recreere în accepţiune modernă şi realizarea ei prin efort fizic şi de esenţă sportivă. Se arată care sunt resursele naturale ale recreerii, precum şi factorii limitativi în practicarea activităţilor motrice de timp liber. Se abordează teza teoretică a relaţiei dintre educaţia fizică independentă şi instituţia sportului pentru toţi, o necesitate a educaţiei omului modern în timpul liber- componentă a educaţiei de integrare. Partea a-II-a prevede aplicaţiile practice şi programele şi tipologia lor (mersul „în forţă", jogging, fitness, gimnastica aerobică, înotul, activităţi cu grad de risc – rollerskating, un tip de loisir urban, „triation", scufundări, camionism, snowboardul, excursii şi drumeţii, particularităţile activităţilor motrice de timp liber la vârsta a treia. Bibliografie: Lucrarea se adresează studenţilor de profil, profesorilor de educaţie fizică, instructorilor din domeniu, publicului larg. Activităţile respective,teoretizarea lor ,deschid perspectivele unei specializări în ansamblul educaţiei fizice şi sportului în secolele XXI.

FORŢA ÎN SPORTUL DE PERFORMANŢĂ. Lazăr Baroga, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1980, 325 pagini. Lucrarea, de interes pentru toate ramurile de sport, tratează în partea I următoarele probleme: generalităţi despre forţă; la ce vârstă se poate începe antrenamentul pentru dezvoltarea forţei; manifestarea forţei la diferite regimuri de lucru; principiile de bază în procesul educării forţei; factorii determinanţi; metodele de dezvoltare a forţei; indici obiectivi de evaluare a antrenamentului de forţă; forţa şi anabolizantele. Partea a II-a tratează dezvoltarea forţei în diferite ramuri de sport (sporturi în care se manifestă forţa musculară; sporturi în care se manifestă forţa în regim de viteză, în regim de rezistenţă), aparate pentru creşterea forţei. Autorul propune *„linia generală în metodica educării forţei"* cu luarea în considerare a particularităţilor de pregătire şi competiţionare specifice fiecărui sport, precum şi metodologia calculării indicilor de volum şi intensitate.

IULIU HAȚIEGANU ȘI IDEEA EDUCAȚIEI FIZICE ÎN ROMÂNIA. A. Morariu, D. Almăşanu, Bucureşti, Editura Consiliului Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport 1972, 82 de pagini. Prin această lucrare cei doi autori vor să aducă un pios omagiu uneia dintre cele mai reprezentative personalităţi ale şcolii medicale româneşti şi ale educaţiei fizice din ţara noastră, savantului Iuliu Hatieganu. Cartea este structurată pe opt capitole şi 30 de ilustraţii, multe unicate. Cap.I: Iuliu Haţieganul- omul; Cap. II Iuliu Haţieganu şi problema educaţiei fizice în Universitate; Cap. III Parcul sportiv din Cluj; Cap. IV Iuliu Haţieganu şi medicina sportivă; Cap. V Ideea educaţiei fizice la sate; Cap. VI Haţieganu – omul multiplelor preocupări în dezvoltarea educaţiei fizice; Cap VII Ideile lui Iuliu Haţieganu şi deplina lor aplicare – Lucrarea de mai sus beneficiază de „*cuvânt înainte*" semnat de prof. Univ. Virgil Roşală.

INDRUMARUL PROFESORULUI DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT. Ioan Cornel Strujan, Botoșani, Editura *Axa* Botoșani, 2004, 225 pagini. Lucrarea este structurată pe două mari capitole. În primul capitol sunt tratate următoarele proleme metodice și didactice: Dezvoltarea fizică armonioasă; reglementarea calităților motrice; Exerciții și jocuri specifice însușirii atletismului; Exerciții și jocuri pentru însușirea elementelor de gimnastică, Exerciții și jocuri pentru însușirea unor procedee tehnice și acțiuni tactice din jocul de baschet, de handbal, de fotbal și volei; Exerciții și jocuri pentru însușirea unor procedee tehnice de înot; Exerciții și jocuri pentru însușirea unor procedee tehnice din schi și sanie. În următorul capitol, autorul analizează și dezvoltă teme de mare actualitate: Managementul în activitatea de educație fizică și sport în școală; Demersurile organizatorice specifice activității profesorului de EFS; Instituțiile statului cu atribuții în organizarea și desfășurarea activității sportive;

Organizarea și funcționarea asociațiilor sportive școlare; Dosarul de sponsorizare; Managementul proiectelor, planificarea strategică; Planul managerial al catedrei de educație fizică și sport; Organizarea competițiilor sportive școlare; Calendarul sportiv al asociației sportive școlare etc. Exercițiile și jocurile sportive sunt descrise pe înțelesul tuturor, cu numeroase desene, grafice și explicații detaliate. Lucrarea se adresează profesorilor de educație fizică și sport dar și studenților din învățământul de specialitate.

MANUALUL ANTRENORULUI. Autor Anton Muraru apărută în editura *EX PONTO* în anul 2008; 400 pagini. Lucrare de sinteză, pe care autorul a elaborat-o în calitate de director al Şcolii Naţionale a antrenorilor (1991-2006) şi al Centrului de formare şi perfecţionare a antrenorilor (2003-2007) şi în urma experienţei antrenorale în canotaj şi mai ales în judo. Cuprinde 15 capitole, cu un conţinut original şi cuprinzător: în cap. I se abordează problematica didactică şi de modelare a antrenamentului (etapele procesului de instruire, clasificarea efortului etc); în cap. II se expun bazele pregătirii sportive (scop, motivaţie, sistem şi surse de energie); cap. III este destinat teoriei şi practicii antrenamentului sportiv (factori esenţiali-fizic, tehnic, tactic, teoretic); cap. IV este dedicat planificării antrenamentului sportiv (lecţia şi tipologia ei, ciclul diurn); în cap. V se dezbate problematica subtilă a formei sportive (factori care o determină, finalitatea ei – vârful de exprimare, menţinerea lui, relaţia dintre planificarea antrenamentului şi a competiţiilor în ciclul anual); cap. VI relatează despre etapele dezvoltării performanţei sportive (periodizarea desfăşurării ei în timp, iniţierea, specializarea, stresul şi epuizarea energetică şi nutriţională); în cap. VII, VIII, IX şi X sunt dezvoltate teoria şi practica dezvoltării calităţilor motrice, rezistenţa (diversitatea formelor, capacitatea aerobă şi anaerobă, volumul şi intensitatea antrenamentelor la copii, juniori şi adulti), forta (baza fiziologică, metodologică dezvoltării ei combinat cu viteza şi rezistenţa), puterea (relaţia ei cu forţa, metoda de dezvoltare, tipologia-reactivă, de aruncare, de desprindere, de start, de accelerare, de decelerare, de aterizare); cap. XI este dedicat variabilelor pregătirii sportive (volumul şi intensitatea efortului, relaţia lor, densitate, complexitate); cap. XII supune o tematică inedită – antrenamentul exagerat sau insuficient, relaţia dintre recuperare – oboseală; cap. XIII reaminteşte despre principiile pregătirii sportive; cap. XIV evidenţiază tipologia ciclurilor pregătirii (microcicluri - de pregătire, refacere, tranziţie, durata şi succesiunea lor); cap. XV este destinat antrenamentului psihologic (tipuri, autoreglare).

MANUAL DE EDUCAȚIE FIZICĂ. Căpitan Modest S. Isopescu Bucureşti. Editura şi tipografia Corpului de jandarmi, 1928, 275 pagini. Manualul este structurat pe XVI capitole, reprezentând istoricul şi importanţa gimnasticii şi sportului cu descrierea a 12 programe de gimnastică suedeză la aparate, a 10 programe de gimnastică fără aparate, cât şi a 6 programe de gimnastică cu arma. Câte un capitol este atribuit, în ordine: alimentaţiei,circulaţiei sângelui, respiraţiei, aparatului locomotor, atletismului, jocurilor pentru copii, oinei, fotbalului asociaţiei, voleibalului, basketballului, rugby, tenis, înotul şi salvarea de la înec, lupta greco-romană, boxul, skiul, exerciţii speciale (necesare jandarmilor şi poliţiştilor) exerciţii de cameră (exerciţii pentru toate vârstele ce pot fi practicate acasă), tranşarea chestiunilor de onoare (după anumite reguli stabilite prin coduri internaţionale), organizarea materială a educaţiei fizice, controlul ştiinţific al Educaţiei Fizice . Manualul conţine 154 de schiţe şi desene. Autorul mărturiseşte că pentru întocmirea acestuia s-a folosit, în principal, de cunoştiinţele acumulate în cei patru ani de studiu la Institutul de Educaţie Fizică cât şi de publicaţiile editate de ONEF.

MĂSURARE ŞI EVALUARE ÎN CULTURĂ FIZICĂ ŞI SPORT. Autor Virgil Tudor. Lucrarea a apărut în 2005 în editura *ALPHA* din Buzău şi are 185 pagini, format mare. Textul lucrării este repartizat în 5 capitole: Cap. I face delimitări conceptuale, privind metodologia şi docimologia; Cap. II cuprinde funcţiile măsurării , erorilor de măsurare, tipurile, instrumentele folosite în astfel de operaţii, cuantificarea ş măsurarea; Cap.III prezintă fundamentele teoretice ale evaluării în activităţile motrice,

relaţia dintre evaluare şi obievtive în astfel de activităţi, dintre măsurare, apreciere şi evaluare, erori în didactică; Cap. IV este dedicat problematicii evaluării în educaţia fizică şcolară (obiective-aptitudinile, atitudinile motrice, capacităţile respective, fitness-ul, deprinderile şi priceperile de esenţă motrică, aspectele somatice şi funcţionale). Se specifică criteriile orientative pe plan biomotric, psiho-motric, psiho-social, precum şi modalităţile de obiectivizare ale evaluării în domeniul şcolar. Cap. V extinde necesitatea şi funcţia evaluării în sport, în dirijarea antrenamentului, tipologia de evaluare a domeniului. Lucrarea este însoţită de o lungă listă bibliografică. Pentru a i se mări accesibilitatea didactică textul este însoţit de schiţe şi tebele explicative.

MĂSURAREA ŞI EVALUAREA ÎN EDUCAŢIE FIZICĂ. Adrian Dragnea, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1984, 253 pagini. Cartea este structurată pe capitolele*: Importanţa cunoaşterii subiecţilor în educaţie fizică şi sport; Indicatori statistico-matematici uzuali în analiza datelor obţinute prin măsurare; Capacitatea motrică, factorul esenţial supus măsurării şi evaluării; Măsurarea şi evaluarea nivelului de dezvoltare a calităţilor motrice; Măsurarea capacităţii de efort; Măsurarea capacităţii funcţionale cardiovasculare şi respiratorii; Evaluarea aptitudinilor şi a nivelului de pregătire pentru selecţie; Măsurarea activităţii psihice în educaţie fizică şi sport*. Aceasta constituie o pledoarie şi totodată o contribuţie, la îmbogăţirea cunoştinţelor privind conceptele şi metodologia măsurării şi evaluării, oferind instrumente şi procedee care se înscriu în metodele obiective menite să asigure optimizarea proceselor cunoaşterii şi dirijării ştiinţifice a domeniului educaţiei fizice şi sportului.

METODE STATISTICO-MATEMATICE ÎN SPORT. Vasile Dumitrescu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1971, 170 pagini. Este una dintre primele lucrări care au contribuit la introducerea acestor metode în sport. Cartea tratează următoarea problematică: noţiuni elementare de teoria probabilităţii; noţiuni introductive despre colectivitate şi variabile; parametrii de tendinţă; indicii de împrăştiere; măsurarea legăturii între variabile; interpretarea datelor statistice; comparaţia statistică; metodele neparametrice.

METODICA EDUCAŢIEI FIZICE. Autor Sorin Serbanoiu. Cartea apare în 2004, în editura *Universitară*, Bucureşti şi conţine 148 pagini, format mare. Este structurată pe 13 capitole:Cp. I abordează aspecte terminologice pentru delimitarea obiectelor de studiu ale metodicii educaţiei fizice; Cap.II conţine problematica procesului formativ de educaţie fizică şi sport (plan de învăţământ, programa şi manualul şcolar, componentele procesului pedagogic al disciplinei respective, cunoştiinţele teoretice de specialitate, indici morfologici şi funcţionali ai organismului, dezvoltarea calităţilor motrice-viteza, forţa, tezistenţa, coordonarea, supleţea, formarea deprinderilor, priceperilor motrice, obişnuinţelor, atitudinilor, etc); Cap. III este destinat principiilor generale şi specifice ale didacticii educaţiei fizice şcolare; Cap. VI cuprinde metode de instruire (de comunicare, de acţiune) şi de evaluare; Cap. V deschide problematica orientărilor şi tendinţelor metodologice în educaţia fizică (problematizarea, algoritmizarea, instruirea programată, testarea diferenţiată, modelarea); Cap. VI relatează despre formele de organizare a practicării exerciţiului fizic în educaţia fizică şcolară (lecţia-formă organizatorică de bază a procesului de predare, tipologia lecţiilor, conţinutul şi structura lor în funcţie de obiective şi profiluri – şcoală şi sport, în aer liber, în săli, etc); Cap. VII expune problematica efortului în lecţie (parametrii efortului, dinamica şi dirijarea lui); Cap. VIII explică în ce constă comunicarea de tip managerial (verbală şi nonverbală); Cap. IX relatează despre acţiunile profesorului de educaţie fizică (stiluri de predare direct şi indirect, conducerea lecţiei-predare, manevrare, comanda, plasament, ţinută); Cap. X descrie documentele de planificare; Cap.XI expune consecinţa planificării aplicate care este evidenţa (tipuri, documente); Cap. XII prezintă proiectarea didacticii (obiective, elaborarea structurilor educaţionale, stabilirea sistemului de evaluare); Cap. XIII este destinat problematicii evaluării în domeniu (funcţii, tipologie, conţinut, criterii,

metode de verificare, de apreciere şi notare, evaluarea profesorului şi lecţiilor sale - densitate, intensitate, conţinut, forme, conducere). Bibliografie. Cartea slujeşte dascălilor şi studenţilor din facultăţile de educaţie fizică.

METODICA EDUCAŢIEI FIZICE ŞCOLARE. Gheorghe Mitra şi Alexandru Mogoş, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1980, 502 pagini. Manual destinat studenţilor şi profesorilor de educaţie fizică (a III-a ediţie revăzută şi adăugită), structurat în nouă capitole. Tratează probleme privind locul şi rolul educaţiei fizice în formarea tinerei generaţii; funcţiile şi obiectivele educaţiei fizice şcolare; organizarea activităţii de educaţie fizică; componentele procesului instructiv-educativ; formarea deprinderilor motrice; sistemul mijloacelor educaţiei fizice; principiile şi metodele învăţământului; didactica; planificarea şi formele de organizare a activităţilor şcolare; antrenamentul copiilor şi juniorilor pentru sportul de performanţă.

METODICA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTIVE. Autor, prof. univ.dr. Septimiu Florian Todea. Lucrare tipărită în 2001 in Editura Fundaţiei *România de Mâine*; 266 pagini, format 16x61x86. De reţinut titulatura cărţii care înlocuieşte substantivul „*sport*" cu adjectivul „*sportive*", noţiunea de „*educaţie*" cu sensurile ei rezultând şi din practicarea sportului. O asemenea viziune aparţine prof. univ. dr. Leon Teodorescu, exprimată în anii 60 ai secolului XX. Cartea este structurată pe 6 capitole: Cap. I stabileşte obiectivul acestei metodici, Cap. II tratează despre componentele procesului instructiv-educativ respectiv, explicând noţiunile specifice: indicii morfologici (somatice) şi funcţionali ai organismului, deprinderile şi priceperile motrice de bază, utilitar-aplicative şi proprii ramurilor sportive. Se sistematizează şi se clasifică calităţile motrice fundamentale prin care se valorifică priceperile şi deprinderile tehnice ale sportului; Cap III abordează tematica principiilor didactice ale acestei metodici; principiile didactice sunt specifice teoriei acestei perioade:pr. Intuitei, pr. Accesibilităţii, pr. Participării conştiente şi active, pr. Continuităţii şi sistematizării, pr. Durabilităţii etc. Cap. IV cuprinde problematica metodelor de învăţare folosite în practica domeniului: metodele verbale (expunerea, conversaţia, studiul individual), metodele intuitive (observarea şi îndrumarea executivilor, demonstraţia), metodele practice (exersarea pentru formarea şi consolidarea deprinderilor şi priceperilor motrice, repetarea, (exersarea) exerciţiilor necesare dezvoltării fizice armonioase, exersarea utilă dezvoltării calităţilor motrice-forţă rezistenţă, viteză, îndemânare. Capitolul tratează despre orientările şi tendinţele inovatoare ale metodicii programului din perioada respectivă- problematizarea, tratarea diferenţiată pe grupe de nivel valoric biomotric sau motric. Cap. V este destinat prezentării procesului de organizare, al procesului de instruire- lecţia, volumul, intensitatea şi densitatea efortului. Cap VI este destinat proiectării şi planificării procesului instructiv:planul de lecţie, planul tematic anual şi calendaristic. Bibliografie.

PRAXIOLOGIE ŞI PROIECTARE CURRICULARĂ ÎN EDUCAŢIE FIZICĂ ŞI SPORT. Autor Dumitru Colibala Evuleţ, Bucureşti, Editura *Universitaria*, 2007, 288 pagini. Lucrarea pledează pentru schimbarea mentalităţii în ceea ce priveşte predarea educaţiei fizice în şcoală, instruirea sportivă şi desfăşurarea activităţilor sportive competiţionale. Cartea propune specialiştilor legaţi de activitatea practică, înlocuirea vechii mentalităţi „*văzând şi făcând*", cu rigoarea gândirii prin obiective, raţionamentele praxiologiei privind acţiunile bune şi precizia proiectelor didactice. Studiul respectiv, face parte din categoria lucrărilor ştiinţifice care încearcă, pe de o parte, să rezolve o serie de probleme teoretice şi metodologice care se plasează la punctele de intersecţie dintre anumite discipline ştiinţifice cu ştiinţa activităţilor fizice, iar pe de altă parte, se încearcă (cu succes) anularea decalajului care există între achiziţiile acestor ştiinţe şi cele specifice educaţiei fizice şi sportului. Numeroase idei abordate, au puncte de plecare din didactica generală, praxiologie, management, psihopedagogie, sau alte ştiinţe de cunoaştere a comportamentului uman. Lucrarea este structurată pe trei părţi (capitole): 1. Praxiologia oferă domeniului nostru de activitate numeroase criterii de optimi-

zare a tuturor activităţilor metodologice privind predarea educaţiei fizice şi sportului, învăţarea motrică, instruirea sportivă, evaluarea rezultatelor, management etc.; 2. Teoria şi metodologia curriculară (TMC) care a apărut şi s-a consolidat ca disciplină ştiinţifică educaţională de aceeaşi importanţă cu *Teoria generală a educaţiei*, *Teoria generală a instruirii*, *Teoria metodologiei cercetării pedagogice* etc. În plan teoretic TMC, relizează o serie de operaţiuni, cum ar fi: gândirea prin obiective, valorificarea experienţelor anterioare, etc. În plan practic TMC se identifică cu elaborarea produselor curriculare: strategii de dezvoltare a activităţilor educative şi instructive, planul de învăţământ, manuale, materiale şi aparate didactice, etc.; 3. Proiectarea curriculară constituie partea fundamentală a lucrării. Acest capitol oferă cititorului drumul cel mai sigur prin care obiectivele de instruire specifice educaţiei şi sportului pot fi rezolvate. Aici sunt dezvoltate concepte inedite cum ar fi: lanţul praxiologic, câmpul psihosocial extern şi ambianţa psihosocială internă, circuitul praxiologic vectorial, algoritmul etapelor şi operaţiunilor specifice proiectării didactice, o nouă viziune asupra obiectivelor specifice educaţiei fizice şi sportului de performanţă, stilurile educaţionale, formele diferenţiate de prevedere şi instruire sportivă, modele de proiectare didactică globală şi operaţională. Lucrarea se adresează, în egală măsură, profesorilor, antrenorilor, cercetătorilor, analiştilor, educatorilor şi nu în ultimul rând studenţilor din învăţământul superior de specialitate.

PREGĂTIREA FIZICĂ ÎN ANTRENAMENTUL SPORTIV. Gavril Barany, Zeno Dragomir, Ilie Istrate (au mai colaborat: Octavian Bănăţan, Cornel Florescu, Victoria Fotescu, Dan Popper, Felicia Urziceanu), Bucureşti, Editura CNEFS, 1968, 295 pagini. Cartea este structurată pe două părţi distincte: în prima parte sunt prezentate diferite metode de antrenament (cu intervale, fartlek, maraton, circuit, cu repetări, izometrice, culturiste, power-training etc.), însoţite de indicaţii metodice privind pregătirea fizică, precum şi caracterizarea eforturilor. În partea a doua sunt descrise aparatele ajutătoare şi exerciţiile ce se pot efectua cu ele. Scopul lucrării, declarat de autori, a fost acela de a-i convinge pe sportivi şi pe antrenorii acestora că marile performanţe nu se pot realiza numai printr-o pregătire tehnico-tactică specializată, fără să dispună de o bază largă şi solidă de pregătire fizică generală.

PREGĂTIRE SPORTIVĂ TEORETICĂ – autor Adrian Dragnea, Silvia Teodorescu, Alin Păunescu. Lucrare inedită, pentru ca reprezintă primul manual pentru clasele a IX şi a X, tipărit sub egida Ministerului Educaţiei şi Cercetării la editura *CD PRESS 2000* în Bucureşti. Lucrarea de 152 pagini, format mare (16/61x 86) informează elevii acestor clase asupra originilor exerciţiilor fizice care se confundă cu însăşi existenţa omului, că ele fac parte din cultura umană şi izvorăsc din natura umană care a cultivat întrecerea omului cu timpul şi spaţiul şi cu semenii, că au un puternic caracter educativ şi eficienţă socială. Temele abordate pentru clasa a IX sunt prezentarea sportului ca fenomen social rezultat din practicarea gimnasticii şi a educaţiei fizice. Se fac precizări şi delimitări privind disciplinele sportive, ramurile şi probele sportive,şi se definesc capacitatea motrică, capacitatea de performanţă, efortul în antrenamentul şi concursul sportiv, mijloacele acestora. Se prezintă sintetic teorie şi metodică, dezvoltarea calităţilor motrice, igienă şi protecţie individuală. De asemenea, se delimitează unităţile organizatorice ale sportivului la nivel judeţean şi local. Problematica clasei a-X-a este alcătuită din prezentarea Jocurilor Olimpice antice şi moderne, factorii antrenamentului (pregătirea fiziă, tehnică, tactică, psihologică, teoretică), principiile şi cerinţele antrenamentului, metodele şi procedeele metodice utilizate în educţia fizică şi în sport, bioritmul şi performanţa sportivă, consumul energetic şi alimentaţia sportivilor, măsuri de prim ajutor şi igiena materialelor, instalaţiilor şi a bazelor sportive. Se prezintă elementele esenţiale ale dezvoltării forţei şi structura organizatorică ale sportului secular la nivel naţional.(ANS, COSR, federaţiile sportive, ligile profesioniste, centrele naţionale olimpice de pregătire a juniorilor, MEC, discreţia generală a învăţământului preuniversitar, federaţia sportului şcolar).

PROBLEME DE TEORIE ŞI METODICĂ ÎN JOCURILE SPORTIVE. Prof. univ. dr. Leon Teodorescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1975, 221 pagini. Cartea, adresată profesorilor şi antrenorilor, sintetizează într-o viziune unitară problemele teoretice şi metodologice comune tuturor jocurilor sportive; nu lipsesc opiniile autorului referitoare la perspective şi tendinţe în practica jocurilor sportive.

REZISTENŢA ÎN SPORT. Dumitru Buiac, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1983, 187 pagini. Tratează probleme de ordin teoretic şi metodic referitoare la tipurile de rezistenţă în sport, caracteristicile acestor tipuri de efort, oboseala, refacerea organismului după efort, metode şi mijloace specifice dezvoltării rezistenţei, raportate la vârstă şi sex, modalităţi de testate şi evaluare a rezistenţei.

SISTEME ŞI METODE DE EDUCAŢIE FIZICĂ. Virgil Roşală, Bucureşti, 1933, 92 pagini. În lucrarea sa, structurată pe şase capitole, autorul susţine că educaţia fizică nu se poate practica obţinând aceleaşi rezultate în toată lumea????. Mijloacele de practicare trebuie adaptate la fiecare popor. Un sistem de gimnastică nu se împrumută, el trebuie să fie un produs propriu fiecărei naţiuni. Se dau definiţii asupra termenului de *sistem* şi *metodă de gimnastică,* ca de pildă: **sistem** *înseamnă o îmbinare de elemente (mişcări), a căror funcţionare este subordonată unui scop unic;* **metodă** – *organizarea unei activităţi fizice, în vederea unui rezultat maxim, în minimum de timp şi printr-o cât mai redusă cheltuială de energie.* Autorul este preocupat de sistemele de gimnastică *german, suedez* şi *danez* şi de mai multe metode (în cadrul aceluiaşi sistem): *metoda de gimnastică feminină* (a d-rei Elli Björksten)*, metoda pentru tinerii ţărani* (a lui Niels Bukh), *metoda prin imagini* etc.

SPIRITUL EDUCAŢIUNEI FIZICE MODERNE. Căpitan Justin Marinescu, Editura Arte Grafice „Flacăra", 1914, 130 pagini. Lucrarea este structurată pe trei părţi. În partea întâia sunt prevăzute „diferite mijloace ale educaţiei fizice" cu capitole referitoare la: gimnastica atletică, gimnastica raţională sau suedeză, jocurile şi sporturile; în partea a doua se regăsesc capitolele : Principii pentru aplicarea exerciţiilor corporale la diferite etape, exerciţii potrivite copiilor, exerciţii pentru adulţi, consecinţele lipsei de exerciţiu la adulţi, obezitatea, exerciţii pentru etate înaintată, exerciţii pentru bătrâni, exerciţii pentru fete, etc. În partea a treia, autorul tratează următoarele teme: exerciţii corporale şi munca intelectuală, educaţiunea fizică şi caracterul, etc. În finalul lucrării, găsim printre altele, în anul 1914, în lume, erau şapte Academii de Educaţie Fizică în: Suedia, Norvegia, Danemarca, Anglia, Franţa, Belgia şi Japonia.

SPIRITUL EDUCAŢIUNEI FIZICE MODERNE. Căpitan Justin Marinescu, Editura Arte Grafice *Flacăra*, 1914, 130 pagini. Lucrarea este structurată pe trei părţi. În partea întâia sunt prevăzute „*diferite mijloace ale educaţiei fizice*" cu capitole referitoare la: gimnastica atletică, gimnastica raţională sau suedeză, jocurile şi sporturile; în partea a doua se regăsesc capitolele : Principii pentru aplicarea exerciţiilor corporale la diferite etape, exerciţii potrivite copiilor, exerciţii pentru adulţi, consecinţele lipsei de exerciţiu la adulţi, obezitatea, exerciţii pentru etate înaintată, exerciţii pentru bătrâni, exerciţii pentru fete, etc. În partea a treia, autorul tratează următoarele teme: exerciţii corporale şi munca intelectuală, educaţiunea fizică şi caracterul etc. În finalul lucrării, găsim printre altele, în anul 1914, în lume, erau şapte Academii de Educaţie Fizică în: Suedia, Norvegia, Danemarca, Anglia, Franţa, Belgia şi Japonia.

SPORTUL DE PERFORMANŢĂ. Corneliu Florescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1985, 231 pagini. Cartea cuprinde trei părţi: 1. *Premise preliminare; 2. Factorii care condiţionează şi limitează realizarea performanţelor sportive* (metodologia şi tehnologia pregătirii; sportivii; tehnicienii; condiţii materiale; conducerea şi organizarea); 3. *Elaborarea politicii în domeniului sportului de performanţă – model optimal*. Este o sinteză a problematicii complexe a domeniului sportului de performanţă în ansamblul său, a părţilor componente şi a interrelaţiilor în cadrul sistemului. Pornind de la experienţa şi

rezultatele obţinute în ţara noastră şi în lume, autorul aduce o contribuţie însemnată la definirea unor concepte, a factorilor de progres cât şi a celor limitativi care acţionează în acest domeniu, oferind un îndrumar în elaborarea unor căi de urmat, a unor modele operaţionale de politică în sportul de performanţă.

TEORIA ANTRENAMENTULUI SPORTIV. Prof. univ. Ion Şiclovan, şeful Catedrei de Teoria şi Metodica Educaţiei Fizice şi Sportului din IEFS, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1977, 214 pagini (se află la a III-a ediţie revăzută şi adăugită). Printre problemele cuprinse în lucrare menţionăm: obiectul şi sarcinile teoriei antrenamentului sportiv, mijloacele şi factorii antrenamentului, particularităţi de instruire a copiilor şi juniorilor, principiile şi metodele antrenamentului, organizarea, planificarea şi evidenţa antrenamentului, pregătirea pentru concursuri. Lucrarea este adresată studenţilor de la educaţie fizică şi antrenorilor. Cuprinde exclusiv problematica particulară a teoriei antrenamentului sportiv, disciplină care şi-a dobândit autonomia desprinzându-se din ansamblul ştiinţei educaţiei fizice şi sportului (până nu demult era tratată împreună cu teoria educaţiei fizice).

TEORIA ACTIVITĂŢILOR MOTRICE. Prof. univ. dr. Adrian Dragnea, Aurora Bota, Bucureşti, *Editura Didactică şi Pedagogică*, 1999, 283 pagini. Autorii doresc să fundamenteze ştiinţific domeniile activităţilor motrice de tip educativ - sportiv. Conţinutul cărţii se impune ca o necesitate de reunire şi interpretare unitară a volumului mare de cunoştinţe existente şi ca o cerinţă expresă de dezvoltare şi integrare în ansamblul ştiinţei, în general, şi a celor despre om, în special. Această lucrare rezolvă, cu convingere, problemele impuse de canoanele modelelor pozitiviste (siguranţa cauzalităţii, cunoaşterea limitată la fapte observabile şi numărabile, cuantificare, explicare nomotetică, dacă se propune sau se prescrie o lege a naturii, separarea netă a subiectului de obiect). Teoria activităţilor motrice constituie şi o provocare la adresa teoreticienilor domeniului, care stau de mult timp într-o zonă a preştiinţei. Este totodată şi un semnal incitant adresat tinerilor pentru a cunoaşte şi alte realităţi.

TEORIA ANTRENAMENTULUI ŞI COMPETIŢIEI. Autor Silva Teodorescu. Cartea este tipărită în 2006, în editura ANEFS şi conţine în cele 173 de pagini 16 teme izvorâte din practica celor două componente esenţiale ale performanţei sportive contemporane: tema I-a abordează elemente care alcătuiesc conceptul şi realitatea sportului – competiţia, performanţa şi antrenamentul; tema a-II-a dezbate capacitatea de performanţă; tema a-III-a este intitulată diagnoză-prognoză a selecţiei; tema –IV-a cuprinde teza efortului solicitat de antrenament; tema a –V-a explică relaţia dintre efort-oboseală şi restabilirea organismului; tema a-VI-a dezleagă mecanismele funcţionale ale adaptării la solicitările antrenamentului epocii respective; tema a –VII-a expune problematica caracterului stadial al antrenementului sportiv; tema a-VIII-a enumeră şi explică principiile antrenamentului; tema a-IX-a arată mijloacele care compun antrenamentul; tema a-X-a abordează în consecinţă metode de valorificare ale mijloacelor; tema a-XI-a este dedicată componentelor antrenamentului, înţelegând de fapt factorii acestuia; tema a-XII-a abordează problema dificilă a formei sportive, ca o consecinţă determinată de valorificarea mijloacelor cu ajutorul metodelor folosite în ciclurile anuale ale sistemului stadial care structurează pregătirea sportivilor şi echipelor pentru sportul de performanţă; tema a-XII-a firesc, tratează despre structura antrenamentului, tema a-XIV-a explică cauzal în ce constă planificarea antrenamentului în cocncordanţă cu calendarul oficial al competiţiilor din ciclul anual respectiv; tema a-XV-a arată de ce competiţia sportivă este o formă de valorificare a pregăirii; tema a-XVI-a este destinată argumentării formulelor şi conţinutului organizării şi planificării competiţiilor. Bibliografie: Cartea este destinată uzului studenţilor, doctoranzilor şi antrenorilor.

TEORIA EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI. Ion Şiclovan, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1979, 258 pagini (este la a III-a ediţie revăzută şi completată, celelalte ediţii au fost tipărite în 1970 şi 1972). Lucrarea este structurată în două părţi: prima parte tratează bazele generale ale teoriei educaţiei fizice

şi sportului (obiectul, statutul, funcţiile şi obiectivele educaţiei fizice şi sportului, metodele de cercetare ale domeniului etc.), a doua parte se referă la didactica generală a educaţiei fizice şi a antrenamentului sportiv (componentele procesului instructiv-educativ, sistemul mijloacelor, principiile didactice, metodele şi formele de organizare ale procesului de instruire etc.). Lucrare cu un pronunţat caracter didactic, cuprinde probleme generale ale domeniului educaţiei fizice şi sportului, tratate de pe poziţia disciplinei ştiinţifice universitare, fiind adresată studenţilor şi profesorilor de educaţie fizică.

TEORIA EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI. Adrian Dragnea (coordonator), Aura Bota, Maria Iancu, Monica Stănescu, Sorin Şerbănoaie, Silvia Teodorescu, Virgil Tudor, Bucureşti, Editura *Cartea Şcolii 2000*, 241 pagini. Lucrarea se adresează unui cerc larg de specialişti (cadre universitare, profesori din şcoli, antrenori şi studenţi de la facultăţile de educaţie fizică şi sport) şi tratează, de pe poziţii şi concepţii moderne, problema educaţiei fizice şi sportului, privită ca formă de integrare europeană. Evoluţia concepţiilor privind educaţia fizică şi sportul în lume şi în ţara noastră, obiectivele şi funcţiile acestora, conceptele fundamentale, mijloacele şi metodele, sunt prezentate diferenţiat şi cu note comune, demonstrând că întregul sistem de cunoştinţe acumulate de cele două activităţi poate fi tratat sub forma unei teorii închegate ce îndeplineşte caracteristicile de ştiinţă. Extinderea matematicii la metodologia cunoaşterii ştiinţifice specifice a educaţiei fizice şi sportului, evidenţierea rolului eredităţii şi mediului, a statului şi specialiştilor, precum şi principiile de organizare a sistemului de efort sportiv, fac din această lucrare un punct de sprijin necesar oricărui specialist din domeniul educaţiei fizice.

TEORIA ŞI METODICA ANTRENAMENTULUI SPORTIV – conf.univ.dr. Nicu Alexe – Bucureşti; Editura Fundaţia *România de Mâine*; 1999. Lucrarea are 230 de pagini şi prezintă problematica modernă a selecţiei şi pregătirii sportivului de performanţă, sistematizată în 8 capitole. Capitolul I se referă la acţiunea sistemică a factorilor şi indicatorilor care determină performanţa sportivă de valoare internaţională. Selecţia şi unele particularităţi ale pregătirii sportive a copiilor şi juniorilor (concepte, criterii, sisteme de probe şi norme, probe şi norme de control) sunt expuse în capitolul II. În capitolul III este prezentat *Modelul antrenamentului sportiv* (principii, aplicarea teoriei modelelor şi concursul sportiv contemporan). Capitolul IV – *Modelul de concurs sportiv* (modelul de concurs, prognoze, graficul de concurs, de cursă, de joc, definirea modelului campionului). Capitolul V – *Programarea antrenamentului sportiv* (raportul dintre model şi programare, fundamentarea biologică şi metodologică a indicatorilor de efort). Capitolul VI – *Dezvoltarea calităţilor motrice* – element esenţial în programarea antrenamentului sportiv. Capitolul VII – *Planificarea antrenamentului sportiv*. Capitolul VIII – *Forma sportivă* (factorii determinanţi ai formei sportive, criteriile de diagnosticare a formei sportive, durata formei sportive). Lucrarea se înscrie în preocupările constante ale autorului de a contribui substanţial la descifrarea căilor şi metodelor de modernizare a conţinutului antrenamentului sportiv în scopul obţinerii marii performanţe. Conţinutul acestei lucrări de specialitate este deosebit de util studenţilor, antrenorilor şi forurilor diriguitoare din domeniul sportului de performanţă.

TEORIA SI METODOLOGIA ANTRENAMENTULUI – PERIODIZAREA, Prof. univ. dr. Tudor O. Bompa, București, Editura *Tana*, 2001, 435 pagini. Lucrarea este structurată pe trei părți. Prima parte cuprinde 10 capitole: 1. Baza pregătirii sportive; 2. Principiile pregătirii sportive; 3. Pregătirea pentru antrenamentul sportiv; 4. Variabilele pregătirii; 5. Odihnă și refacere; 6. Planificarea antrenamentului sportiv; 7. Ciclurile pregătirii sportive; Programul anual de pregătire; 9. Planificarea pe termen lung și identificarea talentelor; 10. Atingerea vârfului de formă la competiții. Partea a II-a: 1. Dezvoltarea calităților biomotrice; 2. Antrenamentul de rezistență; 3. Antrenamentul de forță, viteză, mobilitate și coordonare. Lucrarea abordează, într-o formă accesibilă principalele probleme ale temei și

metodicii antrenamentului modern, la diferite vârste, dezvoltând numeroase aspecte legate de pregătirea fizică, tehnică, tactică și teoretică. De asemenea, autorul contribuie cu noutăți științifice la teoria refacerii, prin mijloace naturale, mijloace fizioterapeutice, mijloace psihologice etc. O contribuție deosebită o aduce T.O.B la planificarea antrenamentului sportiv, prin tipurile de planuri de pregătire, prin periodizarea pregătirii de forță, viteză etc. Autorul explică și dezvoltă problema calităților biometrice, prin numeroase exemple de tipuri de contracții musculare, de combinații de forță, viteză, rezistență specifică anumitor sportivi, a volumului pregătirii, ordinea exercițiilor, planul anual de pregătire etc. Un capitol cu ”*greutate*”, cu multe unități teoretice și metodice este *Antrenamentul de viteză, mobilitate și coordonare*. Lucrarea a fost tradusă în 17 limbi, printre care franceza, engleza, germana, italiana, spaniola etc.

TEORIA SPORTULUI, autori Adrian Dragnea, Silvia Mate-Teodorescu. Lucrarea a apărut în 2002 în editura *Fest* din Bucureşti şi are 610 pagini. Conţinutul este structurat pe 20 de capitole grupate în mai multe părţi: partea I-a cuprinde 8 capitole: Cap. I abordează problematica apariţiei şi evoluţiei concepţiei despre sport în ţara noastră şi stabileşte obiectivele de studiu ale teoriei sportului; Cap. II aduce precizări de ordin terminologic asupra noţiunilor fundamentale şi derivate ale sportului, performanţei, antrenamentului şi competiţiei; Cap. III stabileşte caracteristicile sportului (instituţie socială, competiţie, performanţă); Cap. IV fundamentează funcţiile şi obiectivele sportului (educative, psihice, de socializare, culturale şi economice); Cap. V şi VI clasifică sistemele sportului (pentru toţi, adaptat şi de performanţă) şi ale tipologiei sporturilor; Cap. VI surprinde tendinţele de manifestare şi dezvoltare ale sportului contemporan (competiţii, antrenamentul şi cercetarea ştiinţifică a domeniului); Cap. VIII dezvoltă ideea că sportul este generator de ştiinţă, de valori şi artă). Partea a-II-a a cărţii dezbate în 4 capitole aspectele teoretice ale performanţei sportive; Cap. IX egalează performanţa motrică cu cea sportivă; Cap.X tratează despre structura capacităţii de performanţă a omului arătând bazele morfo-funcţionale ale ei, inclusiv cea psihică, se dau explicaţii despre selecţia copiilor cu aptitudini motrice şi despre relaţia diagnoză-prognoză şi selecţie; Cap. XI şi XII include tema efortului şi a raporturilor cu oboseala, odihna şi restabilirea după efectuarea lui (mărimea, orientarea şi tipologia sa). În partea a-III-a intră 12 capitole: Cap.XIII enumeră caracteristicile antrenamentului sportiv (proces instructiv-educativ, de dezvoltare şi transformare, de adaptare, de specializare, de informare şi reglare); Cap. XIV dezvoltă tema adaptării în antrenamentul sportiv (definiţii, caracteristici, tipuri); Cap. XV explică caracterul stadial al antrenamentului sportiv (cele 4 stadii); Cap. XVI abordează problematica principiilor sale (al adaptării la solicitările progresive, al compensării şi supracompensării, al ciclicităţii, al individualizării, al motivaţiei); Cap. XVII dezbate tema cerinţelor antrenementului (specializare pe baza polivalenţei pregătirii, menţinerea nivelului dobândit, programarea eforturilor spre intensităţile maxime); Cap. XVIII arată care îi sunt mijloacele (cele din lecţii, raţionalizarea lor, de refacere); Cap. XIX indică metodele antrenamentului (bazate pe relaţia efort-odihnă, parte-întreg); Cap. XX este destinat tratării factorilor antrenamentului (fizic, tehnic, tactic, psihologic şi artistic); Cap. XXI include problematica formei sportive şi a periodizării antrenamentului (pregătitoare competiţională şi de tranziţie, modele folosite în teoria şi în practica internaţională); Cap. XVII este dedicat în consecinţă structurii antrenamentului sportiv (macrocicluri, mezocicluri şi microcicluri, lecţia de antrenament); Cap. XXIII tratează despre programarea, proiectarea şi planificarea antrenamentului (bazele fiziologice ale planificării, ritmurile biologice, programarea şi planificarea –exemplificări); Cap. XXIX explică evaluarea antrenamentului (scop, operaţii şi tipuri) Partea a-IX-a este destinată teoriei competiţiei de-a lungul a 5 capitole: Cap. XXV include istoricul apariţiei teoriei ei (discuţii terminologice, scop); Cap. XXVI dezvăluie relaţia antrenament-competiţie (responsabilităţile coach-ului); Cap. XXXII şi XXVIII includ funcţiile competiţiei şi sistemele ei

(clasificări, planficări, organizări); Cap. XXIX insistă asupra responsabilităţilor antrenorilor în programarea, planificarea şi pregătirea competiţiilor. Bibliografie şi rezumate finale în limbile franceză şi engleză.

DICŢIONAR SPORTIV POLIGLOT. Constantin Tudose, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1973, 799 pagini. Lucrarea cuprinde cei mai importanţi termeni folosiţi în 22 de ramuri sportive exprimate în limbile română, spaniolă, italiană, franceză, rusă, engleză, germană. Numărul expresiilor folosite în lucrare sunt în jur de 7.500. Pentru fiecare capitol, autorul a ales o disciplină sportivă pentru a înlesni utilizarea dicţionarului. S-a urmărit să se acorde o autonomie terminologică fiecărui sport. Sporturile au fost grupate în ordine alfabetică, ordine specifică fiecărei limbi, iar termenii sunt clasaţi în ordinea alfabetică a limbii române. Este remarcabil efortul autorului de a aborda o asemenea temă complexă (pentru prima dată în ţara noastră), fapt pentru care eventualele inexactităţi sau lacune sunt pe deplin scuzabile.

DICŢIONAR DE TERMENI SPORTIVI, Francez-Român. Ileana Pădureţ, Bucureşti, Editura IEFS, 1988, 288 pagini. Lucrarea cuprinde cei mai importanţi şi uzuali termeni sportivi; folosiţi în limba franceză de specialitate. Este vorba de 21 de discipline sportive. Termenii respectivi au fost riguros selecţionaţi pe principiul importanţei ştiinţifice, tehnice şi metodice. Au fost traduşi în limba română, din următoarele discipline sportive: atletism (270 termeni); baschet (149), box (150), călărie (116), scrimă (143), fotbal (190), gimnastică (332), handbal (136), lupte (127), înot (165), patinaj (196), sărituri în apă (83), haltere (52), rugbi (64), schi (185), sporturi nautice (274), tenis de câmp (156), tenis de masă (110), tir (167), volei (123), polo pe apă(124). Un capitol special îl reprezintă termenii sportivi cu caracter general sau comuni din domeniul educaţiei fizice şi sportului (811) şi termenii medico-sportiv i(118). Lucrarea se adresează studenţilor dar şi cadrelor didactice care folosesc bibliografia sportivă franceză în lucrările de diplomă, masterat sau doctorat.

MIC DICŢIONAR AL SPORTURILOR. Tiberiu Căileanu, Bucureşti, Editura *Albatros*, 1984, 406 pagini. Lucrarea are caracter enciclopedic cuprinzând, în ordine alfabetică, un bogat material informativ pentru 84 de discipline. Este prezentat istoricul originii şi a evoluţiei ramurilor şi probelor sportive pe plan mondial şi naţional, caracteristicile acestora precum şi noţiuni tehnico-tactice, materiale şi echipament, terenul şi amenajările specifice, prevederi regulamentare, competiţii interne şi internaţionale, probleme de arbitraj, pregătire şi organizare pe plan naţional şi internaţional. În final, prezintă Campionii Olimpici de la toate ediţiile JO de vară şi de iarnă până în 1980.

RETRO SPORT – MICĂ ENCICLOPEDIE. Ştefan Nobilescu, Bucureşti, Editura *Enciclopedică*, 1996, 316 pagini. Este structurată în patru capitole: 1. *Sporturile olimpice de vară* (25 de discipline şi ramuri); 2. *Sporturile olimpice de iarnă* (6 discipline şi ramuri); 3. *Sporturi neolimpice* (32 de probe şi ramuri sportive); 4. *Istorii schiţate* (10 schiţe privind unele evenimente sportive, acţiuni temerare şi evoluţia unor domenii). Lucrarea are caracter enciclopedic; urmăreşte familiarizarea marelui public iubitor al sportului, cu unele cunoştinţe de interes general privind disciplinele, ramurile sau probele sportive (istoricul originilor şi evoluţiilor pe plan mondial şi naţional, prevederi regulamentare, recordurile mondiale, medaliile sportivilor români la JO şi CM).

TERMINOLOGIA EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI. Elaborată de Comisia română de terminologie sub îngrijirea conf. univ. dr. Alexe Nicu (împreună cu colaboratorii), Bucureşti, Editura *Stadion*, 1974. Cartea are profilul unui dicţionar enciclopedic, care defineşte peste 200 de termeni din domeniul menţionat în titlu. A fost tradusă în cinci limbi de circulaţie internaţională (engleză, rusă, germană, franceză şi spaniolă). Termenii sunt organizaţi pe criterii ierarhice şi de corelaţie, într-un sistem original, în trei mari categorii: a) definiţii ale noţiunilor fundamentale ale domeniului; b) definiţii din familia termenului de *„mişcare”;* c) definiţii din

familia termenului de *„antrenament”*, fiecare categorie având substructuri (subcapitole) proprii, specifice problematicii tratate. Astfel structurată, în ansamblul ei reprezintă o sistematizare a unei terminologii ştiinţifice unitare.

ENCICLOPEDIA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA, Bucureşti – Editura *Aramis*, 2002. Lucrare complexă în 4 volume, 3167 pagini, 2933 fişe bibliograrfice şi peste 1400 de imagini. La elaborarea Enciclopediei (februarie 1995-decembrie2001) au participat 30 de autori: prof.dr. Alexe Nicu – coordonatorul lucrării (autor la volumele I, II, III, IV); arh.Virgil Atanasiu (IV); conf.univ. Nicolae Băiaşu (II, III); prof Mihai Cojocaru – secretarul colectivului de autori (I, II, III, IV); prof. Valentin Constandache (I, II, III, IV); prof.univ.dr. Adrian Dragnea (IV); prof.univ.dr. Mihai Epuran(IV); prof.dr.Elena Firea (I, III, IV); prof.univ.dr.Miron Georgescu (I, II, III, IV); ing. Anton Grecescu (III); prof. Mihai V.Ionescu (I, II, III, IV); prof. Ruxandra Ionescu (I, II, III, IV); prof. Dorin Lăncrăjan (III); dr.ing. Vlad Grigore Laşcu (I, II, III, IV); prof. Constantin Matache(II); prof. Ion Matei (I, IV); + conf.univ. Nicolae Murafa (I); prof. Ioan Mureşanu (I)+ prof. Nicolae Oţeleanu (I, IV); conf.univ.dr. Nicolae Postolache (I, II, III, IV); + prof. Vladimir Simionescu (I, III, IV); biofizician George Stihi (I); prof.univ. Titus Tatu (I, II, III, IV); prof. Nicolae Tărchilă (I, II, III, IV); prof.dr. Andrei Bogdan Teodorescu (II, III); prof. Antoaneta Totescu – secretara colectivului de redacţie (IV); psih. Florin Ţibu (IV); + ziarist Romeo Vilara (II, III); prof. Nicolae Vieru (IV); prof. Anghel Vrabie (III), precum şi un număr de 65 de colaboratori, numeroşi consultanţi, specialişti în diferite ramuri de sport şi domenii ale activităţii sportive. Lucrarea a fost supervizată de o comisie de referenţi condusă de acad. Constantin Bălăceanu Stolnici. Volumul I-1400 de pagini, 2283 fişe bibliografice şi 1152 imagini, este afectat celor 58 de federaţii sportive şi 67 ramuri de sport, plus Federaţia Română Sportul pentru Toţi şi Federaţia Română Sportul pentru Handicapaţi. Volumul II- 607 pagini cuprinde: prezentarea personalităţilor de referinţă (promotori şi profesionişti ai educaţiei fizice şi sportului, medici sportivi, cercetători şi ziarişti sportivi); relaţiile sportive internaţionale; CARTEA DE AUR A SPORTULUI ROMÂNESC- toţi sportivii români medaliaţi la JO, CM şi CE. Volumul al-III-lea - 720 de pagini are în structura sa: legislaţia, structuri organizatorice- foruri de conducere; instituţii, organizaţii şi activităţi specifice; asociaţii, cluburi şi societăţi sportive şi cultural-sportive; structurile organizatorice profilate pe fotbal; realizări originale teoretice şi aplicative; literatura de specialitate-lucrări de referinţă; mass-media; tema sportivă în filatelia românească; baza materială. Volumul al-IV-lea – 440 de pagini este dedicat în exclusivitate dicţionarului descriptiv şi explicativ de noţiuni şi termeni. În anul 2006, s-a aprobat elaborarea ediţiei a-II-a a Enciclopediei Educaţiei Fizice şi Sportului din România care are ca principal obiectiv să prezinte într-o formă unitară toate corecturile, precizările, completările şi actualizările cu materiale noi privind faptele, evenimentele şi rezultatele înregistrate de la începuturi până la 31 decembrie 2008. Unul dintre volumele acestei ediţii va prezenta dezvoltarea educaţiei fizice şi sportului în profil teritorial.

LEGISLAȚIA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI, autor Simona Anemari Teodorescu. Lucrare a apărut în 2007, editată de Fundaţia *România de Mâine*, care aparţine Universităţii Spiru Haret. Are 280 pagini, format 23,5 cm. Cuprinsul lucrării este format din 3 capitole. În primul se înscriu consideraţiile autoarei asupra relaţiei dintre stat şi sport (organizarea şi conducerea ed. fizice şi sportului în România, statul şi mişcarea sportivă şi olimpică internaţională). În capitolul 2 se prezintă legislaţia domeniului în România, în perioada de dinainte a anului 1929, şi apoi între acest an şi 2006. Se arată cum au fost efectele actelor normative româneşti. În cap. 3 se enumeră şi se explică reglementările europene privind ed. fizică şi sportul continental, Carta Europeană a sportului, manifestul de la Lisabona “*Tinerii şi sportul*”, Codul European al eticii sportive, Cartea internaţională a sportului şi Educaţiei Fizice, Declaraţie pentru toleranţă şi fair-play, Declaraţia asupra rolului sportului în societate(sănătate, econo-

mie, socializare). Program de asistenţă pentru noii membrii (programul "*Sprint*"). Un concept al sportului ca o şcoală a democraţiei, Eurofit: o serie de teste pentru măsurarea condiţiei fizice, convenţie antidoping, convenţia europeană privind violenţa şi ieşirile necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive, în special la meciurile de fotbal etc. În finalul cărţii se adaugă bibliografia, glosarul cu termini folosiţi în legislaţia prezentată şi apar textile normelor enumerate mai sus.

MARKETINGUL ŞI COMUNICAREA ÎN SPORT. Autor Virginia Oprişan, Bucureşti, Editura *Uranus*, 2002, 431 pagini. Lucrarea este structurată pe 8 capitole. Primul capitol se referă la *Demersul de marketing în abordarea problematicii sportului*. Din el desprindem: a) „*trăsături specifice marketingului sportiv*", b)"*premisele extinderii marketingului în sport*" şi c) „*necesitatea dezvoltării marketingului sportiv ca direcţii de specializare a marketingului contemporan"*. În capitolul doi, autoarea tratează problema *Coordonate ale politicii de comunicare în marketing* din care reţinem următoarele idei: a) locul şi rolul politicii de comunicare în cadrul politicilor de marketing; b)specificitatea comunicaţiei în marketingul de sport. Capitolul trei se referă la *Rolul sistemelor informaţionale de marketing şi al cercetării de marketing în fundamentarea politicii de comunicare*. Subiectele de bază ale acestui capitol sunt: a) marketingul sportiv bazat pe informaţii; b) contribuţia cercetării de marketing la susţinerea procesului decizional cu privire la comunicarea formală a organizaţiei sportive şi c) bazele comportamentale ale comunicaţiilor de marketing: procesarea informaţiei de către consumator. Modele de aplicare procesabile în sport.Capitolul patru este cel de greutate: „*instrumente clasice ale politicii de comunicare în marketingul sportiv*", din care reţinem: a)relaţiile publice, b)sponsorizarea; c) forţele de vânzare; d)publicitatea; e) promovarea vânzărilor. În capitolul cinci este tratat: „*viitorul comunicării şi comunicaţia viitorului în sport*" din care nu lipsesc: a) licenţele, b) marca; c) marketingul prin eveniment sau comunicaţia prin eveniment, care provoacă de regulă un „*şoc emoţional*". Capitolul şase se regăseşte „*programul de marketing comunicaţional*" structurat pe trei subcapitole:a) locul programul de marketing comunicaţional în cadrul planificării de marketing, b) programul de marketing comunicaţional în elaborarea clasică şi c) programul de marketing comunicaţional în viziunea marketingului integrat, cu descrierea configuraţiei unui model de programare a comunicaţiilor integrate aplicabil în sport. În capitolul şapte autoarea tratează problema: „*controlul şi evaluarea efectelor programelor de marketing comunicaţionale de marketing în sport*". În ultimul capitol ne este prezentat un studiu de caz: „*program de marketing comunicaţional pentru un campionat european de handbal feminin (Euro 2000) din care remarcăm: a)analiza situaţiei, b) strategia de comunicaţii, c) bugetul programului, d)evaluarea rezultatelor programului de marketing comunicaţional pentru Campionatul European de handbal feminin „Euro 2000*". Cartea, prima de acest gen publicată în ţara noastră de un autor român, se adresează studenţilor, specialiştilor din domeniul menegementului sportiv (federaţii, cluburi, asociaţii sportive, etc, al cercetării şi al domeniului economic din sport.

REVISTA ŞTIINŢA SPORTULUI. Ştiinţa Sportului, revistă teoretică-metodică, a apărut în anul 1995, ca publicaţie a Consiliului Ştiinţei Sportului din România şi a Institutului Naţional de Cercetare pentru Sport. A preluat obiectivele revistei *Educaţie fizică şi sport*, care a apărut cu regularitate timp de 41 de ani. Unul dintre obiectivele principale ale revistei a fost acela de a stimula cunoaşterea şi ameliorarea orientărilor şi fundamentărilor ştiinţifice, precum şi tratarea interdisciplinară a domeniului. Logistica este asigurată de Institutul Naţional de Cercetare pentru Sport (la acea dată Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului), cu sprijin financiar din partea Ministerului/Departamentului Cercetării Ştiinţifice din Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Tineretului. Conducerea revistei a revenit prof. dr. Mihai Epuran, preşedinte al C.S.S.R şi prof. dr. Pierre de Hillerin, manager general al INCS, în calitate de editori. Din colegiul editorial al revistei au făcut şi fac parte personalităţi recunoscute în

domeniu, la care, în ultimii an s-au adăugat şi membrii ai Academiei Române. Tematica revistei a cuprins o mare varietate de teme, din domeniul ştiinţelor de fundamentare a educaţiei fizice, sportului, activităţilor recreative sau compensatorii, teme privind ameliorarea pregătirii tehnice şi tactice a diferitelor sporturi, relatări despre manifestările cu caracter ştiinţific din ţară. Revista şi-a dobândit prestigiu, atrăgând printre colaboratori, cercetători din alte ţări, în mod deosebit din Grecia şi Franţa. În paginile revistei sunt publicate articole ale autorilor străini sau autohtoni, în limba engleză, permiţând astfel cunoaşterea publicaţiei şi în alte medii din străinătate. Apare de patru ori pe an. Revista Ştiinţa Sportului a primit categoria B în sistemul publicaţiilor atestate de Consiliul naţional al Cercetării Ştiinţifice din Învăţământul Superior (CNCSIS).

STRUCTURILE SPORTULUI. Autor Arthut Hoffman. Lucrare apărută în 2004, în editura Fundaţiei *România de Mâine*. 248 pagini. Format 16/61x86. Abordează 9 problematici legate unitar într-o viziune managerială: subiectul I dedicat cercetării ştiinţifice în domeniul educaţiei fizice şi sportului; sub. II problematica conceptuală a abordării sistemice în domeniul respectiv (fenomen, proces, structură, esenţa sistemului, reprezentarea lui grafică, clasificarea sistemelor, sisteme închise şi deschise, simple, complexe), sub. III tratează despre elementele specifice ale sistemului managerial, componenţele sistemului de management al organizaţiilor sportive (subsistemul organizatoric, informaţional, decizional, al metodelor şi tehnicilor de management). Sub. IV abordează organizaţia sportivă ca obiect al managementului (tipuri de organizaţii, eficacitatea şi eficienţa organizaţiei sportive); sub. V şi VI prezintă orientările şi tendinţele contemporane în abordarea sistematică a efectelor şi influenţelor cultural-educative ale domeniului ed. fizice şi sportului (relaţia ed. fizice şi sportului cu cultura, finalităţile educaţiei, componentele, tipologia ei- educaţia morală, profesională, estetică, intelectuală, fizică, formală şi funcţională, informală, non formală). Sub VII explică modul de abordare a cercetării sistemului naţional de educaţie fizică şi sport. Sub. VIII dezvoltă modul de organizare şi funcţionare a sistemului naţional de educaţie fizică şi sport, caracteristicile structurilor sale: subsistemul instituţiilor şi organizaţiilor (publice de stat, neguvernamentale, finanţare, investiţiile, baza materială, structuri internaţionale, situaţia afilierilor). Sub. IX este dedicat culturii organizaţionale (niveluri, modalităţi de manifestare, simboluri (olimpice), devize, drapelul olimpic, emblema şi imnul olimpic, flacăra olimpică, pictogramele ediţiilor JO, ceremoniile). Bibliografie. Lucrarea conţine tabele, grafice, scheme.

STRUCTURILE SPORTULUI ÎN EUROPA. Consiliul Europei, editor dr. Andrei Bogdan Teodorescu, colectivul editorial: dr. Arthur Hoffman, Cornel Dănăilă, Ana Maria Şintie; lucrarea publicată de Centrul de Cercetări pentru problemele de Sport, 1999, 167 pagini. Lucrarea precizează de la început că România a participat din 1992 la integrarea structurilor sportive româneşti în mişcarea europeană în calitate de observator. La activităţile organizate şi puse în practică de comitetul director pentru dezvoltarea sportului al Consiliului Europei. Ţara noastră a fost acceptată în 1995 în rândurile statelor membre cu drepturi depline ale Consiliului Europei. România a participat active la programul "*Sprint*", la organizarea de seminarii regionale, privind instalaţiile sportive şi *Sportul pentru toţi,* organizarea de cursuri de instruire a specialiştilor români de către experţi ai Consiliului Europei în special în domeniul managementului, legislaţiei şi structurilor în sport, Bucureşti (1993, 1995) la ratificarea de către Parlamnetul României a Convenţiei europene Anti Doping- 1996 şi a Convenţiei Anti Violenţă- 1998. În anul 1999 apare lucrarea de mai sus, prin care se obţine o cunoaştere amanunţită şi bine sistematizată a variantelor forme de organizare a sportului în Europa. Fiecare capitol oferă cititorului o descriere concisă a structurii şi organizării sportului din ţările membre ale Comitetului pentru dezvoltarea Sportului al Consiliului Europei. .Studiul de faţă se referă la experinţa şi organizarea sportului în unele ţări europene, acestea sunt: Albania, Andora, Austria, Belarus, Belgia, Bosnia

şi Herţegovina, Bulgaria, Croatia, Cipru, Republica Cehă, Danemarca, Elveţia, Estonia, Finlanda, Franţa, Germania, Grecia, Irlanda, Islanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxembrug, Marea Britanie, Monaco, Norvegia, Olanda, Polonia, Federaţia Rusă, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Turcia, Ucraina, Ungaria şi bineînţeles România. Lucrarea reprezintă un studio valoros recomandat studenţilor, profesorilor, antrenorilor, cercetătorilor şi istoricilor pentru cunoaşterea şi înţelegerea noului fenomen sportiv specific Europei.

*

ANATOMIE ŞI BIOMECANICĂ, autor Alexandru Buzescu. Lucrare apărută în tipografia Academiei de Educaţie Fizică şi Sport în anul 2002. Conţine 252 pagini de text şi 43 planşe. Conţinutul lucrării, predominant didactic prezintă următoarea problematică: constituţia anatomică şi tipologia umană (fenotipul, genotipul, clasificarea fenotipurilor, tipul constituţional (tipologia hipocratică, tipologia lui Sigaud, tipologia lui Young, tipologia lui Pavlov, tipologia corelată - Chernorutk, tipologia endocrină), tipul constituţional normal sau ideal, noţiuni elementare antropometrie, elemente de orientare-axe (longitudinal, sagital, transversal) şi planuri (sagital, frontal, transversal). Lucrarea se axează pe capitolele fundamentale ale constituţiei anatomice: osteologia – structura oaselor, osteogeneza – formarea şi aşezarea oselor, procesele biofizice ale osului, scheletul osos (craniul, coloana vertebrală, cutie toracică, membrele inferioare, superioare, bazinul), artrologia, miologia-grupele musculare. Partea a-II-a a lucrării este destinată biomecanicii umane (mecanismele locomoţiei), şi clasificarea ei (articulară, mersul, alergarea), precum şi aparatelor (respirator, cardio-vascular, digestiv, urinar, glandele cu secreţie internă, genital, nervos, sistemul nervos vegetativ, analizatorii -vizual, acustico-vestibular, gustativ, afectiv, cutanat). Bibliografie

ANATOMIA ŞI BIOMECANICA EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI. Conf. univ. dr. Mircea Ifrim şi prof. univ. dr. Andrei Iliescu (cadre didactice la IEFS), Bucureşti, *Editura Didactică şi Pedagogică*, 1978, 529 pagini. Reprezintă o monografie consacrată anatomiei funcţionale şi biomecanicii educaţiei fizice şi sportului, prefaţată de academician Ştefan M. Milcu. În prima parte a lucrării sunt expuse: conceptul anatomiei funcţionale şi al biomecanicii, tipul constituţional, particularităţile de vârstă şi structurile funcţionale ale organismului uman, iar în partea a doua se găsesc bazele teoretice ale biomecanicii, corpul uman privit ca sistem biomecanic, tipurile biomecanice de activitate musculară, analiza biomecanică a diferitelor exerciţii fizice şi probe tehnico-sportive. În final, este prezentat rezumatul lucrării în 3 limbi de circulaţie internaţională: engleză, franceză şi rusă. Lucrarea serveşte atât cadrelor medicale, cât şi profesorilor, antrenorilor şi studenţilor la educaţie fizică şi sport.

ANATOMIA FUNCŢIONALĂ A APARATULUI LOCOMOTOR. Clement Baciu, Bucureşti, Editura CNEFS, 1967, 430 pagini. Lucrarea este structurată în şapte părţi distincte: aspectele generale ale mişcării; caracteristicile morfo-funcţionale ale organelor aparatului locomotor; bazele morfo-funcţionale ale locomoţiei umane; anatomia funcţională şi biomecanica segmentelor corpului omenesc; cuplurile şi lanţurile cinematice; poziţiile principale în gimnastică; deprinderile motorii complexe. Lucrarea se încheie prin prezentarea a cincisprezece principii generale de anatomie funcţională şi biomecanică, însoţite de exemple concrete ale modului cum acestea pot fi aplicate pe diferite poziţii şi mişcări ale corpului uman. Experienţa personală dobândită ca sportiv de performanţă, chirurg ortoped, licenţiat în educaţie fizică şi cadru didactic universitar, i-a permis autorului să selecţioneze datele utilizate în practica şi în bibliografiile sale. Cercetările le-a sistematizat adecvat cerinţelor educaţiei fizice şi sportului.

ATLAS DE ANATOMIE UMANĂ. M. Ifrim (coordonator), Gh. Niculescu, B. Cerbulescu, N. Bareliuc, T. Maroş, Bucureşti, *Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică* (3 volume), 1983, 1984 şi 1985, peste 750 pagini. Lucrarea se adresează specialiştilor şi studenţilor de la medicină, biologie şi educaţie fizică. Sunt prezentate elementele esenţiale din anatomie, într-o

viziune topografică, aşa cum se găsesc ele în organism. Constituie un preţios îndreptar pentru însuşirea şi fixarea noţiunilor anatomice necesare exercitării profesiei în domeniile menţionate.

COMPENDIU DE ANATOMIE. Conf. univ. dr. Mircea Ifrim, prof. univ. dr. doc. Gheorghe Niculescu, *Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică,* 1988, 767 pagini. Este o lucrare monografică, cu o prefaţă scrisă de prof. dr. doc. Ion Juvara, membru titular al Academiei de Medicină din România, al cărei conţinut prezintă anatomia într-o viziune clinică şi funcţională. Potrivit aprecierii academicianului Ştefan M. Milcu, lucrarea (prima cu acest conţinut) se înscrie în continuitatea tradiţiei şcolii de anatomie româneşti fondată de prof. univ. Francisc I. Rainer, cel care a înfiinţat şi condus Catedra de Anatomie a INF. Lucrarea se adresează medicilor, studenţilor la medicină, precum şi specialiştilor din alte domenii ale biologiei, educaţiei fizice etc.

BAZELE FIZIOLOGICE ŞI BIOCHIMICE ALE CALITĂŢILOR FIZICE. Prof. dr. Andrei Demeter, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1981, 168 pagini. Culegere de studii ştiinţifice cu scop didactic şi aplicabilă în practica antrenoratului. În introducerea lucrării se face o caracterizare fiziologică a calităţilor fizice, pentru ca ulterior să se prezinte, din acelaşi punct de vedere, calitatea fizică a vitezei şi a formelor ei de manifestare (*de reacţie*, *de execuţie*, *de repetiţie* şi *de deplasare*). În ordine, autorul prezintă bazele fiziologice şi biochimice ale calităţilor fizice perfectibile – forţă şi rezistenţă, ale dezvoltării lor în funcţie de vârstă, de sex şi în perioada de creştere. Problematica dezvoltării rezistenţei este amplu abordată în funcţie de tipul de energogeneză (aerobă, anaerobă şi mixtă) şi în concordanţă cu profilul metodelor aplicate pentru dezvoltarea acestei calităţi (metoda efortului continuu, variabil, cu intervale).

BIOCHIMIE, autor Mihaela Apostu. Lucrarea a fost tipărită în 2002 în editura *Semne*. Conţine 150 de pagini, structurate pe 8 capitole: Cap.I abordează problematica energiei celulare, sediul energogenezei metabolice, metabolismul – proces energogenetic, metode de măsurarea ale consumului energetic al organismului (metoda calorimetriei directe şi indirecte, metoda energiei metabolice cu capitolul izotopilor), ATP- depozitul de energie al organismului; Cap.II tratează despre sursele de energie-glucidele (digestia şi absorbţia glucidelor şi arderea lor, degradarea anaerobă a glucozei – glicoliza, degradarea aerobă a glucozei, anabolismul glucidic), lipidele (digestia şi absorbţia lipidelor, catabolismul, triglicerolilor, degradarea oxdativă a acizilor graşi liberi, biosinteza lor, formarea corpurilor cetonice, patologia metabolismului lipidic, proteinele (clasificarea lor, digestia şi absorbţia proteinelor, catabolismul aminoacizilor, metabolismul creatinei şi cratininei, biosinteza aminoacizilor, patologia metabolismului aminoacizilor); Cap. III prezintă rolul biologic al acizilor nucleici (acidul dezoxiribonucleic, acidul ribonucleic, biosinteza proteinelor, mutaţiile şi agenţii mutageni); Cap. IV explică rolul hipocatalizorilor (enzime, vitamine – hidrosolubile şi liposolubile, hormoni); Cap. V dezvoltă biochimia ţesutului muscular (metabolismul lor, sistemul ATP-CP, sistemul glicolic şi oxidativ, consumul energetic în diferite tipuri de activităţi; Cap.VI, VII şi VIII tratează despre biochimia ţesuturilor sistemului nervos, hepatic, conjunctiv şi osos. Bibliografie selectivă.

BIOCHIMIA EFORTULUI, autor Graziela Elena Vâjială. Carte tipărită în anul 2002, de editura Fundaţiei *România de Mâine*, din Bucureşti; are 140 de pagini, format 20,5 cm. este structurată pe 10 capitole: Cap. I cuprinde noţiunile introductive ale chimiei şi biochimiei, cu specificaţii privind structura atomului, legăturile chimice ale compuşilor organici, grupările funcţionale, izomeria compuşilor organici. Cap. II, III şi IV tratează despre subtanţele ce intră în alcătuirea celulei: protide (clodificarea lor-aminoacizi, peptide, polipeptide, proteine), lipide (simple şi complexe, metabolismul lor, rolul pe care îl au în organism), glucide (monoglucide, metabolismul lor). Cap. V explică metabolismul energetic, ciclul lui Krebs şi procesul de fosforilare oxidativă, corelaţii între tipurile de efort fizic şi tipul

metabolic aspirat. Cap. VI abordează metabolismul minimal, metabolismul apei şi al ionilor minerali (structura şi importanţa unor substanţe azotate neproteic şi funcţionalitatea organismului supus efortului fizic). Cap. VII este dedicat biochimiei, contracţiilor musculare (structura funcţională a muşchiului, striat, compoziţia lor chimică, influenţa efortului fizic asupra musculaturii striate). Cap. VIII conţine problematica compuţilor chimici, enzimele şi vitaminele (clasificări). Cap. IX tratează despre hormoni (metabolismul lor) şi substanţele de efort. Cap. X prezintă lista categoriilor de sustanţe şi metode interzise. Bibliografie.

CORECTAREA DEFICIENŢELOR FIZICE LA COPIII DE VÂRSTĂ ŞCOLARĂ. Adrian N. Ionescu, Dumitru Moţet, Bucureşti, *Editura Didactică şi Pedagogică*, 1964, 260 pagini. Lucrarea, adresată profesorilor de educaţie fizică, are două părţi: prima parte cuprinde o sistematizare a deficienţelor fizice care pot apărea la copiii de vârstă şcolară, influenţele asupra organismului, depistarea, prevenirea şi corectarea lor. Partea a doua cuprinde deficienţele de creştere, atitudinea normală şi viciile de atitudine ale corpului, deficienţele parţiale pe regiuni şi segmente ale corpului, deficienţele parţiale organice şi psihice ale şcolarilor, principalele mijloace ale culturii fizice medicale precum şi tratamentul diferitelor deficienţe.

CREŞTEREA NORMALĂ ŞI DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A CORPULUI. Adrian Ionescu, Virgil Mazilu, Bucureşti, Editura CNEFS, 1968, 209 pagini. Lucrarea are 10 capitole în care sunt tratate cele mai variate probleme privind factorii şi legile care asigură creşterea şi dezvoltarea armonioasă a corpului, criteriile şi metodele de apreciere, precum şi deficienţele ce le afectează. Scopul lucrării este de a actualiza cunoştinţele esenţiale despre evoluţia normală şi patologică a corpului şi de a semnala problemele pe care le ridică îngrijirea copiilor şi a adolescenţilor.

CULTURA FIZICĂ A MAMEI ŞI COPILULUI MIC. Adrian N. Ionescu, Bucureşti, Editura CFS, 1958 (ediţia a II-a revăzută şi adăugită, 1969), 250 pagini. Lucrarea, alcătuită din două părţi, tratează problemele culturii fizice a mamei şi a copilului mic. Scopul lucrării este de a pune în lumină noţiunile generale şi esenţiale, mijloacele cele mai accesibile şi metodele cele mai bune, specifice culturii fizice, care să suplinească lipsa de cunoştinţe şi deprinderi de cultură fizică a majorităţii mamelor. Lucrarea se adresează mamelor şi viitoarelor mame, pentru a le ajuta să-şi educe copiii în prima perioadă a vieţii (de la 0 la 3 ani).

EDUCAŢIA FIZICĂ LA INDIVIDUL NORMAL ŞI PATOLOGIC. I. Pavel şi Florin Covaciu-Ulmeanu s-au îngrijit de publicarea lucrării, Bucureşti, Editura ONEF, 1933, 305 pagini. Conţine conferinţele ţinute la cursurile de informare pentru medici, organizate în Bucureşti de *Societatea medicală de educaţie fizică*. Sunt tratate probleme referitoare la: a) *Teoria şi metodica educaţiei fizice şi a rolului mediului în acest domeniu* (General V. Bădulescu, V. Roşală, C. Petre-Lazăr, I. Mihăilă); b) *Igiena exerciţiilor fizice şi a nutriţiei* (G. Banu, R. Olinescu, Gh. Libarczeck, Em. Crăciun, D. Dimăncescu); c) *Fiziologie* (C. Michăilescu, A. Teibel-Bernard, A. Ionescu, Şt. M. Milcu, Gh. Tătăranu, T. Saragea, I. Pavel); d) *Tehnici şi interpretări ale examinărilor medico-sportive* (I. Lascăr şi A. Ionescu, H. Dumitrescu, Valentina Roşca, Ana Strugurescu); e) *Aplicaţii ale exerciţiilor fizice în diverse afecţiuni* (I. Făgărăşanu, I. Ţiţu, T. Frumuşanu, I. Pavel, M. Popper, Şt. Drăgănescu).

ELEMENTE DE INVESTIGAŢIE ÎN MEDICINA SPORTIVĂ. Lucrarea este elaborată de către specialişti din diferite domenii medicale, sub coordonarea dr. I. Drăgan, Bucureşti, Editura Stadion, 1970, 363 pagini. În prima parte sunt prezentate investigaţii ale sistemului nervos central şi neuro-muscular (A. Demeter şi V. Heştianu), ale sistemului nervos vegetativ (Carmen Dumitru şi N. Zamfirescu), organe ORL (A. Dorizo), investigaţii psihologice (Fl. Vlădeescu). Partea a II-a se referă la investigaţiile cardio-respiratorii (N. Zamfirescu şi A. Szogy, B. Fotiade, S. Papadopol), endocrinometabo-

lice (D. Beloiu), renale şi hematologice (I. Drăgan), hepatice (V. Ciobanu şi N. Zălavu), biochimice (Gh. Haralambie) şi ale metabolismului intermediar (R. Barbu). Partea a III-a tratează investigaţiile radiologice (V. Ştefănescu), radio-izotopice (T. Pop), biomecanice (A. Iliescu), antropometrice (Edith Petruţ), la altitudine medie (I. Drăgan) şi probleme de nutriţie şi farmaco-dinamice (V. Stroescu).

EXERCIŢIUL FIZIC ÎN SLUJBA SĂNĂTĂŢII. Adrian N. Ionescu, Virgil Mazilu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1971, 220 pagini. Lucrarea se referă la influenţele exerciţiului fizic asupra aparatului locomotor, aparatului respirator, aparatului cardiovascular, a digestiei, nutriţiei şi excreţiei, asupra sistemului nervos şi vieţii psihice, precum şi forme şi metode de practicare a exerciţiilor fizice în scop profilactic şi terapeutic. Un capitol se referă la corectarea deficienţelor morfo-funcţionale şi parţiale ale corpului, la tulburări şi boli reumatice, tratamentul funcţional al aparatelor şi sistemelor corpului, în corespondenţă cu complexele de exerciţii fizice recomandate. Cartea se adresează tuturor acelora care vor să-şi păstreze sănătatea sau să se recupereze,fie în urma îmbolnăvirii, fie a unor accidentări întâmplătoare sau din activitatea profesională. Este o pledoarie pentru sănătate, pentru cunoaşterea efectelor profilactice şi terapeutice ale exerciţiului fizic.

FIZIOLOGIA SPORTURILOR. Andrei Demeter, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1972, 351 pagini. Cartea cuprinde treisprezece capitole care tratează aspectele fiziologice în diferite ramuri de sport, ca: atletism, gimnastică, jocuri sportive (fotbal, handbal, volei, baschet, tenis de câmp, rugby), înot şi sporturi nautice, box, haltere, judo, scrimă, ciclism, motociclism, automobilism, tir, sporturi de iarnă (schi, patinaj, hochei), alpinism, turism, aducându-le în discuţie şi pe cele ale aclimatizării la altitudine, a răului de munte, etc. Ideea centrală a lucrării (formulată de autor în prefaţă) este aceea că activitatea sportivă nu înseamnă numai competiţie, ci, înainte de toate, o activitate socială, imperios necesară omului modern, ameninţat de poluare, sedentarism, suprasolicitare nervoasă, supraponderabilitate etc. Cartea se adresează unui cerc foarte larg de cititori: medici, biologi, fiziologi, antrenori, profesori de educaţie fizică şi studenţi.

GIMNASTICA ARTICULARĂ. Adrian N. Ionescu, Bucureşti, Editura UCFS, 1954, 140 pagini. Lucrarea are un caracter didactic, este sistematizată pe criterii anatomice: gimnastica articulară a membrelor superioare (umăr, cot, antebraţ, pumn, degete), a membrelor inferioare (şold, genunchi, gleznă, picior), a gâtului şi trunchiului. Un capitol aparte este format din indicaţiile şi contraindicaţiile gimnasticii articulare.

IGIENA ŞI CONTROLUL MEDICAL ÎN SPORT. Constantin Alexandrescu, Bucureşti, Editura CNEFS, 1967, 260 pagini. Lucrarea poate fi socotită un îndreptar necesar antrenorilor, oferind noţiuni de bază ale igienei şi cunoştinţe referitoare la: călirea organismului, folosind diferiţi factori exogeni (aer, soare, apă); regimul alimentaţiei sportivului, individualizările şi particularizările acestuia, în funcţie de tipul de efort specific; regimul de viaţă al sportivilor; controlul medical, autocontrolul, supraantrenamentul, primul ajutor în caz de traumatisme şi accidente, masajul sportiv; igiena bazelor sportive.

IGIENA EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI. Constantin Alexandrescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1977, 240 pagini. Autorul se referă la scopurile şi sarcinile igienei educaţiei fizice şi sportului în general şi ale igienei educaţiei fizice şi sportului, în special, la influenţa mediului ambiant asupra organismului uman, la călirea organismului. Un capitol este destinat problemelor referitoare la igiena individuală (îmbrăcăminte, încălţăminte, alimentaţie, etc.), iar un altul la igiena bazelor sportive (săli, terenuri, vestiare etc.). Este primul manual de acest gen care a apărut în ţara noastră şi se adresează studenţilor de la educaţie fizică şi sport, profesorilor de educaţie fizică şi antrenorilor sportivi.

ISTORIA IGIENEI. Iacob Felix, Bucureşti, 1902. În lucrare se acordă o atenţie deosebită exerciţiilor fizice ca factor de întărire a sănătăţii. Dintre tezele

susţinute de autor merită să fie menţionate: obligativitatea educaţiei fizice pentru elevii care depăşesc vârsta de 14 ani; necesitatea ca adulţii de ambe sexe să practice gimnastica, jocurile populare, plimbările şi excursiile; creşterea eficienţei exerciţiilor fizice prin executarea lor în aer liber şi prin respectarea regulilor de igienă a corpului, echipamentului, sălilor, terenurilor şi materialelor folosite. Preocuparea specială pentru *„umblarea cu velocipedul”* – sport premergător ciclismului, care se bucura de o popularitate crescândă în epoca respectivă – reprezintă prima abordare medico-sportivă din literatura noastră medicală.

KINESIOLOGIE. Prof.univ.dr.Aura Bota, Bucureşti, *Editura Didactică şi Pedagogică*, 2007, 333 pagini. Este prima contribuţie editorială românească pe această temă ce răspunde atât cerinţelor noii curricule universitare solicitate de aderarea învăţământului superior la “Programul de la Bologna” (Italia), cât şi celor de conturare a unui perimetru distinct, a unei structuri coerente şi complete privind studiul motricităţii umane cu caracter formativ. Lucrarea este un excelent material bibliograpfic pentru studenţii din educaţie fizică şi sport sau kinetoterapie, dar şi pentru specialiştii din domeniu. Dincolo de titulatură, cartea prezintă numeroase elemente de actualitate şi originalitate, autoarea propunându-şi să continue eforturile creatoare ale mentorilor săi de la Catedra de discipline teoretice, în sensul structurării unei concepţii clare despre activităţile motrice, a unui mod de a prospecta şi opera la acest nivel, în beneficial teoreticienilor şi practicienilor domeniului. În kinosiologie, autoarea abordează temele esenţiale ale acestei discipline, supunând unei dezbateri coerente principiile analizei motricităţii umane. Această viziune conferă posibilitatea cititorului să aibă acces la aprofundarea cunoştinţelor, în oricare dintre subdisciplinele domeniului kinosiologie (educaţional, competiţional, al sănătătii, independenţei funcţionale, timpului liber, expresiei şi comunicării prin mişcare, etc.) într-o manieră integrativă, multi disciplinară. Experienţa ultimilor ani, ca şi cerintele de dezvoltare a învăţământului superior de profil, pe plan european, confirmă necesitatea apariţiei unei asemenea lucrări, care dă o substanţială consistenţă ştiinţifică în domeniul investigat. Lucrarea se bucură de o elogioasă prefaţă sub semnatura profesorului dr. Glenn M. Roswal, preşedinte al *American for Healt, Physical Education, Recreation, Dance* (AAHPERD) în perioada 2000-2004 la Universitatea Jacksonwille State, Alabama SUA. în încheierea prefaţei, savantul American preciza: “*Consider că această carte interesantă răspunde cu success noilor curricule universitare şi că işi va aduce, cu siguranţă, o importantă contribuţie la dezvoltarea domeniului culturii fizice şi sportului în România*”.

MASAJUL CU APLICAŢII ÎN SPORT. Adrian N. Ionescu, Bucureşti, *Editura Didactică şi Pedagogică*, 1963, 181 pagini. Are doisprezece capitole, partea I tratând bazele teoretice, tehnice şi metodice ale masajului (istoric, influenţe asupra organismului, automasajul, etc.), iar partea a II-a cuprinzând aplicaţii ale masajului în activitatea sportivă, aspecte igienice şi terapeutice ale acestuia în domeniul sportiv. Lucrarea are un pronunţat caracter didactic, de învăţare a tehnicii şi metodicii masajului, a practicării cât mai corecte a acestuia.

MEDICINA CULTURII FIZICE. Fl. C. Ulmeanu, împreună cu un colectiv de autori, Bucureşti, *Editura Medicală*, 1965, 520 pagini. Reprezintă ediţia a II a lucrării apărută în 1958 cu acelaşi titlu şi la aceeaşi editură. Este însă revăzută, completată şi cu unele schimbări în colectivul de autori. Conţinutul cărţii este sistematizat pe trei părţi. Prima, cu cea mai mare extindere, intitulată *„Fiziologia, igiena şi controlul medical al exerciţiilor fizice*” tratează: a) aspectele medico-biologice ale mişcării, influenţei efortului fizic asupra organismului, antrenamentului, concursurilor şi sportului de masă (Fl. C. Ulmeanu, Şt. M. Milcu şi I. Ştefan, C. Obraşcu, A. Iliescu, 0.Cheţeanu, I. Drăgan); b) controlul medical şi explorările funcţionale în practica educaţiei fizice şi sportului (N. Zega, C. Obraşcu, P. Niţu, A. Demeter, I .Ştefan, Gh. Haralambie); c) igiena bazelor sportive şi a alimentaţiei (P. Niţu, V. Nicolau). Partea a doua, intitulată *„Aspecte medi-*

co-chirurgicale în practica sportivă", abordează: a) aspectele medicale în practica sportivă (I. Drăgan, V. Nicolau, I. Ţurai); b) urgenţele chirurgicale în practica medico-sportivă (I. Ţurai); c) traumatologia sportivă (C. Doboşiu); d) microtraumatismele (E. C. Crăciun). Partea a treia – *„Cultura fizică medicală"* conţine: a) mijloacele culturii fizice (C. Obraşcu); b) cultura fizică medicală în: tratamentul bolilor interne (C. Obraşcu, P. Niţu, V. Cotina, Tr. Vasilescu), al afecţiunilor neurologice (A. Kreindler şi Tr. Vasilescu), afecţiunilor chirurgicale şi traumatologice (I. Ţurai, V. Catina, P. Niţu), afecţiunilor ginecologice, sarcinii şi lăuziei (V. Catina), medicina infantilă (Ana Strugurescu – Kish) şi balneologie (Tr. Vasilescu). Cartea conţine şi o largă bibliografie a lucrărilor româneşti şi străine din domeniul educaţiei fizice şi sportului.

MEDICINA SPORTIVĂ APLICATĂ. I. Drăgan, împreună cu 22 de autori, Bucureşti, Editura *Editis*, 1984, 520 pagini. Prefaţa este semnată de acad. Ştefan Milcu. În prima parte a lucrării se abordează diversitatea aspectelor funcţionale ale sistemelor, aparatelor şi analizatorilor, aspectele patologice ale acestora şi sistemele de evaluare a funcţionalităţii în condiţii de normalitate şi de efort, pentru sportivi. Este prezentată o mare diversitate de probleme cu care se confruntă medicina sportivă: traumatologia specifică activităţii de antrenament şi de concurs, recuperarea, urgenţele medico-chirurgicale, deficienţele fizice, alimentaţia şi medicaţia în sport, dirijarea medicală a antrenamentelor, problematica igienei în sport, femeia în această activitate, aspecte de genetică şi antropologie în sport, implicarea bioritmurilor în pregătire şi în concurs, accesibilitatea efortului sportiv pentru copii şi juniori şi criteriile medico-biologice folosite în selecţia acestora etc. Partea a II-a este dedicată medicinei sportive, aplicate pe ramuri de sport: atletism, automobilism, baschet, box, kaiac-canoe, canotaj, călărie, ciclism, culturism, fotbal, gimnastică cu toate ramurile ei, haltere, handbal, hochei pe iarbă şi pe gheaţă, înot, judo, lupte, pentatlon modern, polo pe apă, rugby, sărituri în apă, scrimă, sporturi de iarnă, şah, tenis de câmp şi de masă, tir, volei, iachting. Lucrare monografică ce evidenţiază rolul şi eficienţa medicinei sportive în susţinerea şi fundamentarea antrenamentului sportiv. Acesta reprezintă un proces pedagogic prin organizare, metodică şi planificare, dar cu profunde şi determinante implicaţii biologice privind fiziologia şi biochimia organismului sportiv. Este o lucrare complexă, cu o bibliografie selectivă, bazată pe experienţa acumulată de medicina sportivă românească între anii '50 şi '90.

PRACTICA MEDICINEI SPORTIVE. Conf. dr. Ioan Drăgan (coordonator), conf. dr. C. Alexandrescu, dr. Georgeta Băjenaru, prof. dr. A. Demeter, lector univ. V. Dimitriu, prof. univ. M. Epuran, conf. dr. M. Ifrim, prof. dr. N. Teleki, dr. W. Wagner, Bucureşti, Editura *Medicală*, 1989, 345 pagini. Lucrarea este structurată pe două capitole: primul este destinat diagnosticului medical, căruia îi dă fundamentarea fiziologică şi fiziopatologică sportivă. Se tratează evaluarea fizică şi funcţională a capacităţii de efort a sportivului, completată cu cea biochimică şi cu problematica complexă a obţinerii şi determinării formei sportive, a alimentaţiei şi medicaţiei de efort, în pregătirea biologică a sportivului pentru concurs. Această ultimă temă constituie substanţa capitolului doi al lucrării, susţinută de prezentarea bazelor fiziologice ale antrenamentului, oboselii, supraantrenamentului şi refacerii. Desigur, nu se neglijează nici aspectele recuperării, ale patologiei sportivului (electroterapie, termoterapie, termoreglare, terapia cu ultrasunete şi infrasunete, radiaţii ultraviolete şi infraroşii, aspectele ortopedice). În finalul capitolului se includ problemele pregătirii la altitudine medie şi în condiţii variate de mediu, metodologia asistenţei patologice în antrenamentul sportiv, chestiunea dopingului în sport şi a bioritmurilor. Lucrarea sintetizează aspectele medico-biologice în dirijarea efortului în antrenamente, actualitatea şi perspectivele cercetării şi activităţii medico-sportive.

PROBLEME DE FIZIOLOGIE A EFORTULUI FIZIC. Eugen Avramoff, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1974. Lucrarea se bazează pe adunarea, corelarea şi sinteza unor date relativ disparate rezultate din

cercetarea şi explorarea efortului fizic, existente în literatura de specialitate, cu scopul de a evidenţia aspecte teoretice şi metodice ale fiziologiei şi biochimiei efortului fizic, în special ale efortului cu caracter ciclic – stereotip.

REFACEREA ORGANISMULUI SPORTIV. Prof. dr. I Drăgan, Bucureşti, 1967. Într-un articol publicat în revista *Educaţie Fizică şi Sport*, editată în Bucureşti, se lansa termenul de *„refacere în sport"*, ca o componentă a antrenamentului sportiv şi se încerca o fundamentare a bazelor teoretice precum şi o sistematizare a mijloacelor aplicative. De altfel, definiţia la care s-a ajuns azi ne scuteşte de orice comentarii: refacerea dirijată, regenerarea trofică, componentă a antrenamentului sportiv (faza ergotropă), care prin folosirea unor mijloace cu efecte fiziologice, sintetice sau naturale, provenite din mediul extern sau intern, contribuie la restabilirea homeostaziei organismului sportiv la nivelul avut anterior antrenamentului sau competiţiei, iar prin realizarea *„supracompensării"* se transformă într-un mijloc principal al pregătirii biologice de concurs.

SELECŢIA MEDICO-BIOLOGICĂ ÎN SPORT. Elaborată de un număr mare de specialişti, sub coordonarea dr. I. Drăgan, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1971, 576 pagini. Tratează în prima parte: *Normele şi criteriile de selecţie medico-biologică în sport* (I. Drăgan); *Starea de sănătate ca factor de selecţie* (C. Ionescu); *Biotipul constituţional şi selecţia* (Alexandra Popovici); *Criteriile neuro-musculare şi neuro-psihice pentru selecţie* (A. Demeter şi M. Epuran); *Criteriile cardio-respiratorii de selecţie* (Virginia Constantinescu, Carmen Dumitru, Anca Rosetti); *Selecţia endocrino-metabolică* (Zoica Cioară). Partea a II-a a lucrării prezintă modul concret de aplicare a datelor medico-biologice în selecţia din fiecare disciplină sportivă. Redactarea acestei părţi este făcută de autorii: Alexandra Popovici, Carmen Dumitru, I. Drăgan şi A. Demeter şi de alţi specialişti cu activitate îndelungată în disciplinele sportive (N. Ploeşteanu, P. Niţu, G. Cherebeţiu, Marta Baroga, V. Ignat, N. Lazăr, T. Minescu).

TOPOGRAFIA ŢĂRII ROMÂNEŞTI ŞI OBSERVAŢIUNI ANTROPOLOGICE PRIVITOARE LA SĂNĂTATEA ŞI BOLILE LOCUITORILOR. Constantin Caracaş, Bucureşti, 1830, 432 pagini. Este prima lucrare, scrisă de un autor autohton, în care este tratată problema exerciţiilor fizice. Capitolul dedicat analizei stării sănătăţii, condiţiilor de muncă, de viaţă şi nutriţie ale populaţiei din Ţara Românească, rezervă un loc special exerciţiilor fizice, ca factor de întărire a organismului. Autorul combate trândăvia şi supraalimentaţia şi subliniază valoarea mişcării practicate cu prioritate sub forma jocurilor şi plimbărilor în aer liber. Asocierea lor cu băi, efectuate în scop igienic sau terapeutic, le măreşte eficienţa. Lucrarea scrisă în limba greacă a fost tradusă în limba germană şi tipărită la Budapesta sub îngrijirea lui I. Heliade Rădulescu. Traducerea în limba română a rămas sub formă de manuscris.

*

ISTORIA PEDAGOGIEI EDUCAŢIEI FIZICE, prof. univ.dr**.** Nicolae N. Ceauşescu, Bucureşti. Editura *LUMINA LEX*, 2002, 316 pagini. Lucrarea este structurată pe 9 capitole: 1. Pedagogia educaţiei fizice şi sportului în dinamica societăţii; 2. Renaşterea şi reforma; 3. Creaturi de sisteme pedagogice; idei înaintate cu privire la rolul educaţiei fizice în formarea omului; 4. Sisteme de educaţie fizică apărute în statele europene în secolul al XIX-lea; 5.Elemente de istoria organizării şi predării educaţiei fizice şi sportului în patria noastră; 6.Pedagogi. Mari personalităţi ale secolului XX în România; 7. Învaţământul superior de educaţie fizică. Pregătirea cadrelor în trecut; 8. Pedagogia sportului – ştiinţa acţiunii de formare şi perfecţionare a omului; 9. Moment jubilier la Academia Naţională de Educaţie Fizică şi Sport din Bucureşti- 80 de ani de activitate: 1922-2002. În lucrare sunt prezentaţi pe scurt, peste 100 de cadre didactice care au funcţionat între 1922-2002. Cartea este un documet istoric, cu caracter pedagogic specific educaţiei fizice şi sportului, de o valuare deosebită ce se adresează studenţilor şi cadrelor didactice de specialitate.

PEDAGOGIA EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI. Nicolae N. Ceauşescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1976, 203 pagini. Este structurată în

opt capitole: I. *Pedagogia educaţiei fizice şi pedagogia sportului – ramuri ale sistemului ştiinţelor pedagogice*; II. *Perspectivele dezvoltării pedagogiei educaţiei fizice şi sportului*; III. *Izvoarele şi metodele de cercetare ale pedagogiei sportive*; I V. *Ereditatea, mediul, educaţia – factori care contribuie la formarea personalităţii sportivului*; V. *Idealul educaţiei – problema fundamentală a pedagogiei*; VI. *Educarea personalităţii sportivului*; VII. *Direcţii de modernizare a şcolii româneşti. Implicaţii didactice şi educative în munca pedagogică a profesorului de educaţie fizică şi a antrenorului*; VIII. *Educaţia sportivilor*. Cartea este adresată celor care contribuie la formarea şi perfecţionarea sportivilor.

ASISTENȚĂ, CONSILIERE ȘI INTERVENȚII PSIHOMEDICALE ÎN SPORT ȘI KINETOTERAPIE. Autori: Mihai Epuran (coord.), Mariana Cordun, Doina Mârza, Dumitru Moţet, Gabriela Ochiană, Monica Stănescu. Lucrarea a apărut în editura Fundaţiei *Humanitas* în 2006; cuprinsul are 420 de pagini, format 24 cm. şi conţine mai mai multe capitole, cu consemnarea autorilor: În primul capitol (M. Epuran) se abordează problematica, asistenţei psihologice (precizări terminologice, tipuri de asistenţă, condiţiile şi metodologia ei, obiective, structurile programelor de asistenţă, operaţionalizarea obiectivele asistenţei respective, locul ei în pregătirea psihologică de bază şi de ramură sportivă, modelul de asistenţă pentru autoreglarea stărilor psihice, profilaxie în antrenament şi competiţie, psihoterapia în perioada de pregătire, înainte de concurs, în timpul şi după comsumarea lui, etc). Cap. II este dedicat consilierii psihologice în sport şi kinetoterapia aplicată (M. Epuran) Problematica respectivă este precedată de delimitări terminologice (psihogogie, nurturanţă, empatie, consilerea intervenţiei). Cap. III abordează aspectele traumatismului şi nevoia intervenţiei psihologice în recuperare (Mariana Cordun) ca urmare a accidentării, a apariţiei traumatismelor şi a stresului în sportul de performanţă. Se arată care sunt aspectele pshihice şi fazele reabilitării în asemenea cazuri care aparţin ca rezolvare medicinii sportive, psihologiei şi echipei interdisciplinare de asistenţă. Cap. IV cuprinde problematica antrenamentului mental (Mariana Cordun). Se fac precizări terminologice ale conceptului de antrenament mental (reglarea şi autoreglarea, mecanismele unui astfel de antrenament, metodologia tehnicilor antrenementului respectiv, relaxarea, exerciţii de respiraţie, conştientizare corporală, programul repetării mişcărilor de reprezentare, exerciţii de gândire pozitivă, sugestii, autosugestie. Cap. VI relatează despre abordarea psihologică a relaţiilor kinetoterapeut-pacient (Doina Mârza) în care se arată aspectele psihologice privind boala şi bolnavul, şi relaţia terapeut-pacient şi specificitatea acesteia. Se enumeră şi se explică tipurile de kinetoterapeuţi şi pacienţi, etc. Cap. VII tratează consilierea persoanelor cu deficienţe în contextul practicării exerciţiilor fizice (Monica Stănescu) arătându-se sarcinile unei astfel de consiliere la persoanele cu deficienţe, care sunt particularităţile dezvoltării copiilor cu deficienţe, abordări educaţionale ale copiilor cu deficienţe (mentale, de vedere, de auz, autismul, de atenţie, etc). Cap. VIII tratează problematica ludoterapiei neuro-motorie la copii în vârstă de 4-7 ani (Gabriela Ochiană), specificându-se caracteristicile ludoterapiei, factorii care afectează dezvoltarea normală a jocului la copii, strategia abordării intervenţiei ludoterapiei pentru fiecare vârstă, conţinutul, individualizarea, metodica intervenţiei ludoterapiei, etc. Cap. IX expune recuperarea handicapurilor psihomotorii în cadrul specializării psihopedagogiei speciale (Dumitru Moţet). Autorul prezintă baza teoretică a studiului, delimitări terminologice, taxonomia şi caracteristicile generale ale handicapurilor, clasificarea şi descrierea tehnicilor folosite în kinetoterapia, a metodelor aplicării ei la copii şi persoane cu diferite tipuri de handicapuri. Bibliografie, fotografii şi scheme sugestive şi explicative.

ACTIVITĂȚI COMPETIȚIONALE ALE COPIILOR CU DEFICIENȚE MINTALE. Autori, Alina Moantă, Valeria Balan, Roxana Bejan, Adina Giambaşu, Alin Grigore. Lucrarea a apărut în 2006, în *Editura Universitară*, Bucureşti; are 106 pagini. Cuprinsul ei abordează o tematică specifică: educaţia fizică adaptată, caracteristicile metodologice

copiilor cu dizabilităţi mintale, integrarea socială şi grupul social-terminologie, context-isoric, grupul şi liderul informal, reţeaua socială, competiţia la copii deficienţi ca atare-jocul de baschet (elemente de mişcare în teren, şcoala mingii, driblingul, pasa, aruncarea la coş, învăţarea jocului, înotul (intrarea în apă, acomodarea cu apa, respiraţia acvatică (inspiraţie, expiraţie, apnee), plutirea şi alunecarea, tehnica procedeelor de înot (mijloace), modificarea regulamentului de concurs special, faţă de regulamentul FINA), parcursuri aplicativo-utilitare cu partener (12 exemplificări). Lucrarea mai conţine 11 tabele şi 11 scheme de joc. Ea foloseşte profesorilor care lucrează în instituţii specializate. Bibliografie.

ELEMENTE DE PSIHOSOCIOLOGIE ALE GRUPURILOR SPORTIVE, autor Constantin Adrian Dragnea. Cartea a apărut în editura *CD PRESS* 2006 în Bucureşti şi are 192 de pagini. Conţinutul ei este structurat pe XI capitole: Cap. I Definirea şi clasificarea grupurilor mici; Cap. II Coordonatele de definiţie ale grupurilor mici (dimensiuni, distribuţie şi aranjamentul membrilor grupurilor, consensul, capacitatea de organizare, coeziunea şi eficienţa grupurilor); Cap. III Dinamica grupurilor sportive (concepţii de studiere a dinamicii grupurilor sportive - KURT LEWIN, IACOB MORENO); Cap. IV Interacţiunea în grupurile sportive; Cap V Procese şi fenomene în grupurile mici, în general şi în cele sportive în special (facilitatea socială); Cap. VI Relaţii interpersonale (comunicare şi eveniment, interacţiunea între persoane în funcţie de situaţia sau contextul de desfăşurare); Cap. VII Comunicarea – formă fundamentală a interacţiunii interpersonale (definirea procesului de comunicare şi factorii care o influenţează, psihologi, cognitivi, de context şi de mediu); Cap. VIII Rolul atitudini în comunicarea interindividuală în sport (proprietăţile, felurile, funcţiilor atitudinilor); Cap IX Conflictul şi combativitatea în grupurile sportive (tipuri de conflicte, strategii de prevenire,reducerea şi rezolvarea lor, negocierea); Cap. X Agresivitatea (cauzele, factorii care o influenţează); Cap XI Leadership (funcţiile, caracteristici, teorii şi modele de conduceri în sport, stiluri). Lucrarea prezintă o prioritate în bibliografia domeniului, realităţile activităţii de întrecere încă de la început de mileniu reclamând-o şi explicând-o.

PSIHOLOGIA SPORTULUI. Mihai Epuran, Bucureşti, Editura CNEFS, 1968, 363 pagini. Lucrarea a fost structurată în şase capitole: I. *Probleme generale*; II. *Psihologia antrenamentului sportiv*; III. *Psihologia concursului*; I V. *Caracterizarea psihologică a ramurilor de sport*; V. *Asistenţa psihologică a sportivilor*; VI. *Probleme de psihologie socială în sport*. Cartea reflectă experienţele şi cunoştinţele acumulate în domeniul psihologiei sportului de numeroase personalităţi (profesori, antrenori, sportivi) şi de autorul însuşi.

PSIHOLOGIA ŞI SPORTUL CONTEMPORAN. Mihai Epuran, Bucureşti, Editura CNEFS, 1968, 363 pagini (ediţia a II-a, Bucureşti, Editura *Stadion,* 1974, 422 pagini). Structurată în patru capitole, care reflectă cunoştinţele din domeniul psihologiei sportului contemporan, lucrarea oferă material informativ de ultimă oră util celor care activează în sport (antrenori, profesori, studenţi), dar şi publicului larg interesat de sport. Este o antologie de texte (culegeri) grupate pe tematici extrase din cele mai reprezentative lucrări ale unor specialişti (inclusiv autorul), personalităţi mondiale bine cunoscute (majoritatea fiind membri ai Federaţiei Europene de Psihologia Sporturilor) şi totodată, reprezentanţi ai unor şcoli, curente sau concepţii privind psihologia şi sportul contemporan.

PSIHOLOGIA EDUCAŢIEI FIZICE. Mihai Epuran, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1976, 346 pagini. Are o problematică diversă: obiectul şi problemele psihologiei educaţiei fizice, caracteristicile generale ale vieţii psihice, psihologia vârstelor, psihologia jocurilor şi activităţilor recreative, psihomotricitatea, psihologia învăţării, cu tratare diferenţiată privind particularităţile învăţării motrice, psihologia instruirii în educaţie fizică. Este o lucrare concepută ca un manual cu caracter didactic, cu adresabilitate spre profesorii de educaţie fizică şi studenţii facultăţilor de educaţie fizică.

PSIHOLOGIA SPORTULUI DE PERFORMANŢĂ – TEORIE ŞI PRACTICĂ. Mihai Epuran, Irina Holdevici, Florentina Toniţa, Bucureşti, Editura FEST, 2001, 467 pagini. Lucrarea este structurată în zece capitole şi tratează pe larg atât aspecte teoretice, cât şi metodele şi tehnicile de diagnostic şi intervenţie în sportul de înaltă performanţă. Astfel, sunt abordate teme precum: psihologia performanţei sportive, psihologia antrenamentului şi a concursului, pregătirea psihică pentru concurs, grupul sportiv şi conducerea lui, practica reglării şi autoreglării stărilor psihice, asistenţa şi consilierea psihologică etc. Lucrarea se adresează deopotrivă studenţilor, profesorilor şi antrenorilor sportivi.

PROBLEMATICA PSIHOMOTRICITĂŢII. Valentina Horghidan, Bucureşti, Editura *Globus,* 2000, 163 pagini. Cartea este sistematizată în trei capitole: 1. *Psihomotricitatea*, cu legătura biunivocă motric-psihic; specificul fenomenului psihomotor; 2. *Contribuţii la fundamentarea conceptului de psihomotricitate*; *studii de psihologie genetică şi psihologie cognitivă*; 3. *Componentele de bază ale psihomotricităţii,* dintre care se menţionează: schema corporală şi evoluţia ei, evaluarea schemei corporale, educarea-formarea schemei corporale etc. Lucrarea este utilă antrenorilor şi profesorilor de educaţie fizică şi sport.

UMBRA CAMPIONULUI. Maria Şerban, Bucureşti, Editura *Sport-Turism***,** 1982, 141 pagini. Lucrarea este structurată în zece capitole referitoare la munca şi eficienţa antrenorului sportiv, inspirate din realitatea activităţii loturilor sportive naţionale.

*

ANALIZA SUBSTANȚELOR INTERZISE ÎN SPORT. Autor Graziela Vâjială. Lucrarea a apărut în 2004 şi a fost tipărită în editura *Fest*. Conţinutul este structurat pe 12 capitole expuse în 328 pagini: Cap. I abordează istoricul apariţiei instituţiei Agenţiei Mondiale Anti-Doping (ANAD) care a debutat prin alcătuirea „*listelor interzise*" de substanţe de către organismele naţionale şi internaţionale (1994), din care făceau parte: steroizii anabolici androgeni, dopajul în sânge, hormoni peptidici şi substanţele înrudite cu acestea, anti-estrogenii sau inhibitorii de aromataza, canabinoide, glucocortico-steroizii etc; Cap II tratează principiile măsurării în analiza instrumentală, utilizarea computerelor, analiza de screening-analiza de confirmare; Cap. III dezvoltă problematica metodelor de extracţie şi purificare a substanţei dopante dintr-un amestec multicomponent – proba biologică de urină cu ajutorul tehnicilor electroanalitice, metode de separare şi purificare a agenţilor dopanţi (din probele biologice de urină, hidroliza compuşilor dopanţi excretaţi renal sub formă conjugată, evaporarea şi concentrarea extractelor biologice, derivatizărea specifică; Cap. IV expune biotransformarea şi excretizarea renală a substanţelor dopante; Cap. V prezintă clasificarea metodelor cromatografice; Cap. VI explică utilizarea cromatografiei de gaze în analiza doping; Cap. VII relatează despre cromatografia de lichide de înaltă performanţă utilizată cu scop analitic şi preparativ; Cap. VIII tratează despre principiile cromatografiei de gaze, cuplate cu spectrometria de masă şi aplicaţiile calitative şi cantitative în analiza doping; Cap. IX evidenţiază principiile cromatografiei de lichide cuplate cu spectrometria de masă şi aplicaţiile calitative şi cantitative în analiza doping; Cap. X descrie aparatura şi tehnici spectrometriei de masă de înaltă rezoluţie; Cap. XI explică în ce constă asigurarea calităţii rezultatelor în controlul doping; Cap. XII Concluzionează asupra analizei suplimentelor nutritive şi utilizarea lor de către sportiv. Lucrarea conţine scheme, schiţe, table. Bibliografie.

DOPING ANTIDOPING, autori Graziela Elena Vâjială, Mia Lamor. Lucrarea a apărut în editura *Fest*, Bucureşti, în anul 2002, în format mare 23,51 cm. şi are 232 pagini, prefaţată de prof.univ.dr. Ioan Dragan. Textul este structurat pe 7 capitole cu următorul cuprins: Cap. I prezintă istoricul şi incidenţa substanţelor dopante în sport şi apariţia luptei împotriva administrării lor, inclusiv în ţara noastră. Se fac precizări terminologice şi se clasifică substanţele interzise: stimulentele, narcoticele, agenţii anabolici (steroizii androgeni), diureticele ca şi metodele folosite. Cap. II expune evoluţia şi problematica precedentă în politică, antidoping, determi-

nată de argumente etice şi medicale. Se explică motivaţia sportivului pentru dopaj. Cap. III abordează biochimismul şi mecanismele de acţionare ale hormonilor androgeni şi steroizilor anabolici androgeni, rolul lor în organism, metabolismul şi excreţia lor. Se fac referiri şi la efectele adverse ale utilizării steroizilor anabolici androgeni. Cap. IV expune tema suplimentelor nutriţionale şi dopajul; Cap. V tratează despre testarea abuzurilor de agenţi dopanţi (proceduri, scheme, etape). Cap. VI prezintă tehnicile utilizate de controlul doping (aparate), scheme de funcţionare a aparaturii (cromograf, spectrometru).Cap.VII dezvoltă tema previziunilor doping-antidoping. Se presupune că pilulele şi injecţiile care pot conferi creşterea musculaturii vor putea deveni substanţele viitorului în doping. Experţii prognostichează că în 5-10 ani terapia genetică va deveni vârful de lance în doping, cu consecinţe secundare grave care încă nu pot fi estimate în totalitate.

*

ALPINISM - PE CRESTELE CARPAȚILOR. Lucrarea este scrisă de doi celebri alpiniști, Niculae Baticu și Radu Țițeica, tipărită de Editura *Sport-Turism* București, în 1984, având 441 de pagini. Așa cum este exprimat de către autorii cărții, aceasta reprezintă o încercare de expunere a activității alpine și turistice din munții României, cât și a celei realizate de alpiniștii români în diferite masive ale lumii. Cartea este rezultatul unor cercetări îndelungate ce au scos în evidență aspecte mai puțin cunoscute din turismul și alpinismul nostru, cele relevate având la bază surse demne de încredere. Lucrarea cuprinde capitolele: turism, alpinism, cățărătură; din istoria ascensiunilor pe munții lumii; alpinism în condițiile reliefului românesc; ascensiuni pe munții României până în anul 1948; societăți și asociații de turism-alpinism până în 1948; pagini despre înaintași; - secvențe din activitatea de turism-alpinism dupa 11 iunie 1948; realizări între anii 1951-1982; alpiniști și cățărători contemporani; marile trasee alpine ale României; salvamont; anexe și fotografii; bibliografie selectivă. Cartea caută, pe lângă descrierea tehnică a alpinismului ca sport de performanță, să dezvolte dragostea și afecțiunea pentru turism, alpinism și pentru frumusețile montane.

PIATRA CRAIULUI - TURISM ALPINISM – Autorii acestei cărți, de fapt un ghid montan, sunt un Maestru Emerit al Sportului (alpinism și turism). Emilian Cristea și un georgraf Eugen Nedelcu. Lucrarea are 333 de pagini la care se adaugă 16 cu fotografii. Este tipărită în 1971 de către Editura *Stadion* București. Prefața cărții aparține profesorului doctor docent Vintilă Mihăilescu, președintele societății de Științe Geografice din România. Ghidul are 3 mari capitole: I – Prezentare geografică cu subcapitolele – așezare și caractere generale – unitățile de relief, alcătuirea geologică, clima, flora și vegetația, fauna, monumente ale naturii și rezervații naturale, completări la toponimia Pietrei Craiului; II – Turism cu subcapitolele – căi de acces, cabane și refugii, trasee turistice (cu un număr de 21de schițe și crochiuri) și caracterul lor în perioada zăpezilor la care se mai adaugă și 2 hărți ale regiunilor înconjurătoare; III – Alpinism – 110 trasee schițate și 14 hărți și clasificarea lor după gradul de dificultate. Acest ghid se prezintă sub o formă care iese din comun, autorii urmărind ca pe lână informațiile și indicațiile practice să înfățișeze și să ispitească drumeții și alpiniștii prin descrierea atrăgătoare a peisajelor, prin hărți, prin schițe panoramice. Este evidentă îmbinarea datelor utile indicate precis cu zugrăvirea plăcută în cuvinte a peisajului străbătut. Introducerea geografică și geologică oferă date esențiale selecționate să orienteze pe vizitatorii regiunii și să le deștepte interesul pentru problemele cu caracter turistic, alpin sau chiar științific pe care le ridică aceasta. Ghidul Pietrei Craiului este un adevărat manual de turism și alpinism aplicat, reprezintă un teritoriu adecvat pentru turism și perfecționarea alpiniștilor. Cartea este recomandată turiștilor și alpiniștilor și tuturor amatorilor de pitoresc și efort.

ROMÂNIA DE LA A LA Z (dicţionar turistic). I. Constantinescu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1970, 453 pagini. Această lucrare a apărut din dorinţa autorului de a edita un material turistic cât mai complet, care să cuprindă atât datele apărute în numeroasele lucrări turistice specializate (monumente, monografii etc), cât şi pe cele asimilate de-a

lungul vieţii ca profesor de geografie, ghid sau simplu turist. Autorul a fost nevoit să refacă de mai multe ori lucrarea, deoarece în perioada respectivă peisajul ţării era într-o continuă metamorfoză (secarea unor bălţi sau lacuri, corectarea unor cursuri de ape, apariţii de noi viaducte sau baraje etc). Cartea are anexată o hartă turistică împărţită în careuri numerotate, pentru a înlesni cercetarea ei.

*

ALEARGĂ PENTRU SĂNĂTATE, autor Silviu Dumitrescu, reputat antrenor de atletism şi ziarist. Carte editată în 2008, tipărită în editura *Palestra*, care aparţine Clubului Sportiv Atletic, Giurgiu, 162 pagini şi prefaţată de prof. univ. dr. Ioan Drăgan. Are 8 capitole: cap. 1 conţine un scurt istoric al alergării, o relatare despre jogging şi ce rol educativ, igienic, fiziologic joacă în viaţa omului; în cap. 2 autorul expune explicit concluziile cercetărilor medicului francez J.P de Mondenard, ale doctorului Ralf Paffenberger, studiul dr. Livia Niţă, ale fiziologului Cooper, etc; în cap. III se prezintă elementele componente ale şcolii alergării (încălzirea, încheierea, suprafaţă de alergare, altitudinea în care se efectuează (tehnică, dozarea efortului); în cap. 4 se expune caracteristicice efortului din alegare (de natură aerobă, anaerobă, dinamica pulsului, a tensiunii arteriale); în cap. 5 antrenorul explică caracteristicile fiziologice şi metodologiei dezvoltării calităţilor motrice-vitezo, forţă, rezistenţă, exemplificând procesul de pregătire efectuat în acest scop de mari atleţi şi atlete din sportul românesc (Lia Manoliu, Doina Melinte, ileana Sila, Iolanda Balas-Soter); în cap. 6 se expun datele esenţiale ale alimentaţiei (proteinile, glucidele, lipidele, vitaminele), susţinătoarele de efort şi ale dopajului; în cap. 7 se evidenţiează traumatismele care pot apărea în efectuarea alergării (cârcei, crampe musculare, contracţi, întinderi musculare, clacaje, entorse); în capitolul final, fiind al 8-lea autorul inserează sfaturi pentru practicarea repetată a alergărilor. Bibliografie.

ALERGĂRILE DE REZISTENŢĂ LA COPII ŞI JUNIORI. Cartea este semnată de Antrenorul Emerit profesorul Ion Puică, tipărită în 1972 de editura *Stadion* şi are 114 pagini. Se adresează tehnicienilor care pregătesc sportivii specializaţi în alergările de semifond şi fond. Lucrarea cuprinde pe lângă *Generalităţi* (vârsta pregătirii specializate şi a antrenamentului de performanţă şi perioada pregătirii de bază), şi capitolul esenţial intitulat *Antrenamentul* cu alte 7 subcapitole: alegerea metodei de lucru, planul de antrenament, antrenamentul prealabil la copii şi juniori, particularităţile antrenamentului modern, noţiuni tehnice, forma sportivă, programe orientative de antrenament cu organizarea lor. La aceste capitole sunt adăugate grafic 100 de exerciţii pentru dezvoltarea detentei specifice alergătorilor de semifond şi fond. Cartea este adresată nu numai antrenorilor ci şi sportivilor care se pregătesc şi au aptitudini pentru acest gen de alergare cu exemplificări din pregătirea marilor atleţi, campioni şi vicecampioni mondiali.

ANTRENAMENTUL DE SEMIFOND ŞI FOND LA FETE. Lucrarea este scrisă de profesorul Ion Puică, Antrenor Emerit, în anul 1994 şi publicată de către Editura pentru Tineret şi Sport *Editis* din Bucureşti. Ea este reeditată de către FR Atletism şi Editura *Palestra* în 2008 şi are 44 de pagini. Prefaţa cărţii este scrisă de către profesorul universitar D.C.Alexandrescu, rectorul ANEFS(1994). Cartea este consacrată alergării de rezistenţă se adresează în primul rând specialiştilor precum şi acelora pentru care „*antrenoratul reprezintă o profesiune de credinţă*". Conţinutul este cu atât mai valoros dacă ţinem seama că se referă mai ales la experienţa extraordinară a două alergătoare de renume: MARICICA PUICĂ şi PAULA IVAN. Autorul a pledat şi luptă în continuare (şi este vizibil acest lucru în lucrare) pentru desfăşurarea unei activităţi fundamentată ştiinţific corelată cu rezultatele obţinute în domeniile ajutătoare ale teoriei antrenementului sportiv. Lucrarea are precizări asupra istoricului noţiunii de „*alergare*", a antrenametului şi metodelor de lucru, consideraţiunii asupra planului de pregătire anual, etapizării, exemple practice de cicluri săptămânale de pregătire pe perioade şi noţiuni tehnice ale alergătorilor de semifond şi fond, cu accent asupra calităţilor de ordin psihologic şi reflecţiilor antrenorului. Cartea este completată cu

modelele pentru calcularea vitezei de parcurgere a diferitelor distanţe cu intensitate de 70% - 100% faţă de cel mai bun rezultat şi cu reprezentarea grafică a planului de antrenament stabilit pentru Maricica Puică în anul 1987, având obiectiv de performanţă 8'30"0 pe 3000 m plat.

ATLETISM. Titus Tatu(coordonator), D. Alexandrescu şi T. Ardelean, Bucureşti, *Editura Didactică şi Pedagogică*, 1983, 313 pagini. Este structurată în cinci capitole, prezentate într-o succesiune specifică cerinţelor didactice ale cursului universitar: obiectul, conţinutul, sistemul de organizare şi istoricul atletismului, tehnica probelor, bazele învăţării tehnicii, metodica predării în şcoală, bazele antrenamentului şi particularităţile instruirii pe probe. Reprezintă un manual universitar adresat studenţilor şi cadrelor didactice din învăţământul superior de educaţie fizică şi sport, iar prin extensia problematicii tratate poate fi utilă profesorilor şi antrenorilor din cluburile sportive.

ATLETISM. Titus Tatu, Braşov, Editura *Omnia* UNI, 1995. Structurată în patru capitole, lucrarea prezintă bazele generale ale tehnicii probelor de atletism şi particularităţile procedeelor moderne ale tuturor probelor; autorul evită aspectele descriptive în favoarea celor de ordin analitic, bazate pe principii şi reguli biomecanice. Se adresează studenţilor de la facultăţile de educaţie fizică şi sport şi antrenorilor de atletism.

ATLETISM – ARUNCĂRI. A. Nagy şi I. Sabău, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1971. Lucrarea cuprinde probleme referitoare la evoluţia şi descrierea tehnicii probelor de aruncări, metodica învăţării aruncărilor, precum şi aspecte semnificative din antrenamentul aruncătorilor. Este adresată studenţilor de la facultăţile de educaţie fizică şi sport şi antrenorilor de atletism.

ATLETISM ÎN CONDIŢII NATURALE ŞI IMPROVIZATE. T. Ardelean, E. Forţu, D. Gîrleanu, I. Tănăsescu şi N. Visulescu, Bucureşti, Editura CNEFS, 1970. Este o sinteză metodică a organizării şi desfăşurării antrenamentului atletic al începătorilor, în condiţii naturale şi improvizate, folosind mijloace accesibile şi materiale sportive simple şi improvizate. Sistematizarea lucrării are la bază criteriul probelor atletice: alergări de viteză, de semifond – fond, de garduri, sărituri şi aruncări; în cadrul fiecărei grupe de probe sunt prezentate exerciţiile de dezvoltare a calităţilor motrice specifice, sisteme (structuri) de acţionare, modele de cicluri săptămânale de antrenament. Lucrarea se adresează studenţilor la educaţie fizică şi sport, învăţătorilor şi instructorilor sportivi.

ATLETISM LA COPII ŞI JUNIORI. Lixandru Pandele, Bucureşti, Editura CNEFS, 1969, 260 pagini. Cuprinde cunoştinţe teoretice şi metodice privind procesul de antrenament la copii şi juniori, criterii, etape şi probe de selecţie pentru atletism, particularităţile antrenamentului pe categorii de vârstă, în funcţie de obiectivele strategice ale pregătirii. O parte din lucrare se referă la planificarea antrenamentului pe grupe de probe şi categorii de vârstă, cu prezentarea unor planuri anuale şi de perspectivă pentru diferite probe, folosind date specifice anului 1967. Lucrarea se adresează antrenorilor de atletism şi studenţilor de la facultăţile de educaţie fizică şi sport.

ATLETISM – ÎNDRUMAR PENTRU ANTRENAMENTUL JUNIORILOR. Titus Tatu (coordonatorul lucrării), D. Alexandrescu, S. Drăghiţă, I. Haffer, A. Nagy, D. Roman, G. Rugină, I. Sabău, I. Stănescu, M. Tănăsescu, M. Ursac, Bucureşti, Editura *Stadion* 1973, 266 pagini. În lucrare sunt prezentate principalele structuri temporale ale procesului de antrenament (perioade, etape, cicluri săptămânale), în care sunt cuprinse acele metode, mijloace şi sisteme de acţionare specifice, care au caracter permanent şi continuu de-a lungul ciclului anual. Întregul conţinut metodic operaţional selecţionat este conceput, programat şi planificat, în structuri temporale, într-o formă unitară pentru toate probele atletice. Caracterul de îndrumar este probat de cele peste 50 de scheme cu cicluri săptămânale şi de peste 100 de lecţii de antrenament. Lucrarea

se adresează studenţilor de la facultăţile de educaţie fizică şi sport şi antrenorilor de atletism.

ATLETISM DE STADION. Louis C. Schroeder. Apărută în anul 1925, 80 pagini. Lucrarea prezintă toate probele atletice, alegerea sportivilor pe baza calităţilor necesare, antrenamentul pentru diferite probe, *„organizarea întrunirilor atletice”* şi *„sfaturi pentru arbitrul general şi starturi”*.

ANTRENAMENTUL ÎN ATLETISMUL DE STADION. Louis C. Schroeder, Bucureşti, Editura *Cartea Românească*, 1930, 64 pagini. Prezintă antrenamentul la diferite probe atletice, igiena atletului, rolul, scopul şi efectele antrenamentului asupra omului, principii de antrenament, *„sfaturi preliminare concurenţilor”, „primejdiile concursurilor sportive”*, longevitate etc.

ATLETISMUL ROMÂNESC. Virgil Ioan. Apărută în iulie 1944, 328 pagini. Lucrarea cuprinde o serie de date şi situaţii statistice din trecutul atletismului românesc, Campionii României şi recordurile ţării, Campionii Balcanici, meciurile interţări, Internaţionalele României, precum şi numeroase alte date statistice şi documentare din perioada 1919-1943.

ATLETISMUL ROMÂNESC. Nicolae Mărăşescu şi Lucian Vinţan, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1974, 274 pagini. Lucrarea are un caracter istoric, tratând o serie de aspecte din atletismul românesc, de la origini până în 1974, informaţii şi date de ordin statistic prezentate sub formă de bilanţuri, clasamente, performeri şi recorduri.

ATLETISMUL ROMÂNESC. Publicaţie trimestrială, apare din dec.1996, sub patronajul *Fundaţia Atletismului Românesc*. Revistă cu un conţinut, metodic, istoric, statistic, tehnic, medicină sportivă, este condusă şi administrată de prof. Iolanda Balaş-Söter, Director, Preşedinte al Fundaţiei Atletismului Românesc. Din 1996 şi până în 2009 au văzut lumina tiparului 54 de numere. Primul număr din 1996, a fost tipărit în tiraj de masă şi difuzat gratuit, în toate asociaţiile sportive şi cluburi sportive, şcolare, universitare, departamentale, etc., în vederea popularizării revistei. Publicaţia este difuzată pe principiul abonamentelor trimestriale. Revista publică cu regularitate rezultatele obţinute de atleţii români pe plan naţional şi internaţional, ca de pildă Cupa de Cristal, Campionate Balcanice, Europene, Mondiale, Jocurile Olimpice etc. Un loc prioritar îl ocupă, în coloanele revistei, şi performanţele deosebite ale atleţilor străini, obţinute în marile Confruntări Internaţinale, ca de pildă GRAND PRIX–urile sau Crosurile de mare anvergură. Printre autorii cu vechi state de serviciu la editarea publicaţiei se regăsesc o serie de personalităţi ca de pildă: Iolanda Balaş-Söter, Romeo Vilara (fost redactor şef), Nicolae Mărăşescu, Tatu Titus, D.C. Alexandrescu, Zaharia Mihai, Andi Vilara (fost redactor şef), Alexandru Boriga, Victor Firea, Lia Manoliu, Petre Zâmbreşteanu, Dr.Ion Drăgan, Ilie Floroiu, Sorin Matei, Ion Wiesenmaier, Tiberiu Stama (redactor şef) etc.

ATLETISM DE PERFORMANŢĂ – Cicluri săptămânale pentru juniori. Dumitru Gîrleanu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1987, 340 pagini. Conţinutul lucrării este împărţit în trei părţi, pe criteriul probelor (alergări, sărituri şi aruncări). În cadrul fiecărei grupe, sunt prezentate informaţii referitoare la natura şi caracteristicile efortului fiecărei probe, structura perioadelor de antrenament, modele (exemple) de cicluri săptămânale de antrenament, din etapizarea anuală. Lucrarea se adresează studenţilor la Educaţie fizică şi sport şi antrenorilor de atletism.

ATLETISMUL – TEHNICA, METODA, ANTRENAMENTUL ŞI REGULAMENTUL. A. Lupan, E. Bran, A. Kummer, F. Mathias, Bucureşti, 1942, 296 pagini. Cu o prefaţă semnată de generalul E. Pălăngeanu (preşedintele FR de Atletism în 1940-1942), lucrarea este structurată în cinci capitole: I. *Generalităţi; II. Alergări* (de viteză, de fond, de ştafetă, peste garduri); III. *Sărituri* (în înălţime, în lungime, triplu-salt, cu prăjina); I V. *Aruncări* (greutate, suliţă, ciocan); V. *Regulamentul concursurilor feminine la: săritura în înălţime şi în lungime (cu şi*

fără elan), aruncarea greutăţii, discului şi suliţei; ştafeta. La sfârşitul cărţii există tabele cu recordurile naţionale de atletism între anii 1928-1940, recordurile mondiale (1936-1939), Campionii Olimpici (1896-1936), campionii români din ultimii 10 ani la: 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1 500 m, 5 000 m, 10 000 m, 110 m garduri, 400 m garduri, lungime, înălţime, prăjină, triplu salt, greutate, disc, suliţă, ciocan (1931-1936). Scopul declarat al cărţii *„este de a propaga atletismul la noi în ţară, prin punerea la îndemâna celor interesaţi a cunoştinţelor de bază ale tehnicii atletice, metodei de învăţat, antrenamentului, precum şi regulamentul probelor şi concursurilor”.*

CARTEA DE AUR a atletismului românesc. Alexandru Boriga, Bucureşti, Editura *Kapa Product*, 2006, 216 pagini. Lucrarea este realizată sub auspiciile Fundaţiei Atletismul Românesc şi conţine pentru prima oară, toţi marii artizani ai atletismului românesc, care de-a lungul a peste 100 de ani, au scris pagini de glorie ai atletismului nostru. Intenţia, Fundaţiei Atletismului Românesc scrie în prefaţa lucrării, prof. Iolanda Balaş, preşedinte al FAR, a fost aceea de a cuprinde rezultatele obţinute de atleţii români la Jocurile Olimpice Campionatele Mondiale şi Europene. Printre personalităţiile care au contribuit la dezvoltarea atletismului românesc se regăsesc Lia Manoliu, Iolanda Balaş, Mihaela Peneş, Gabriela Szabo, Anişoara Cuşmir Stanciu, Viorica Viscololeanu, Paula Ivan, Doina Melinte, Maricica Puică, Carol Corbu, Al. Bizim. Zeno Dragomir, Victor Firea, Ilie Floroiu, Matei Sorin, Gheorghe Megelea, Ioan Soter, Zoltan Vamoş, Constantin Grecescu, Ion Wiesenmaier, Ion Arnăutu, Cornel Ivănescu, Ileana Silai, Argentina Menis,etc. Lucrarea conţine 106 ilustraţii color şi alb- negru, multe fiind unicate şi extem de valoroase.

CUM SE ANTRENEAZĂ CAMPIONII. Nicolae Mărăşescu, Bucureşti, Editura CNEFS, 1968, 150 pagini. Are conţinut tehnico-metodic de atletism, care prezintă aspecte şi planuri de antrenament ale unora dintre cei mai străluciţi atleţi ai lumii din toate continentele (Ron Clarke, Tommy Smith, Jim Ryun, Michel Jazy, Ludvik Danek ş.a.).

EXERCIŢII ŞI JOCURI PENTRU PREGĂTIREA ATLEŢILOR. D. Gîrleanu şi V. Firea, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1972. Exerciţiile şi jocurile sunt selecţionate, sistematizate şi prezentate într-un concept metodic bazat pe următoarele categorii de vârstă: 7-11, 12-13, 14-16 şi 17-19 ani. Ele vizează fie dezvoltarea calităţilor motrice, fie învăţarea tehnicii probelor de bază din atletism. Lucrarea se adresează profesorilor de educaţie fizică şi antrenorilor de atletism.

METODICA PREDĂRII EXERCIŢIILOR DE ATLETISM. Autori: Dumitru Roman, Gheorghe Rugină. Carte publicată în 2001, în editura Fundaţiei *România de mîine* . Format 16/16x86. Are 148 pagini şi este structurată pe 4 părţi. În prima parte sunt tratate bazele generale ale învăţării exerciţiilor atletismului, diferenţiate pe metodica instruirii tehnicii alergărilor, săriturilor şi aruncărilor. În partea a II-a se abordează locul atletismului în programele de învăţământ gimnazial, liceal şi profesional. Sunt arătate obiectivele instruirii pentru clasele V-XII şi aria curriculară a acestora . Se prezintă Sistemul Şcolar de Evaluare la disciplina educaţiei fizice şi sportului. În partea a III-a se expune metodologia pregătirii elevilor şi elevelor pentru activitatea atletică, diferenţiată tehnic şi fizic .Se arată necesitatea pregătirii preatletice şi a celei polivalente .Se prezintă caracteristicile pregătirii pentru o probă sau o grupă de probe însoţite, specifică vîrstei de 15-18 ani. Ultima parte a cărţii este destinată selecţiei exerciţiilor destinate dezvoltării calităţilor motrice ale alergătorilor de viteză, ale forţei de rezistenţă, a săriturilorşi aruncătorilor. Bibliografie. Cartea conţine tabele pentru repartizarea obiectivelor claselor preuniversitare şi profesionale şi repartizarea lor pe clase ,pe sarcini,şi tematica instruirii (dezvoltarea Calităţilor motrice şi însuşirea tehnice probelor de alergare, sărituri şi aruncări).

METODICA PREDĂRII EXERCIŢIILOR DE ATLETISM. Conf. univ. Eugen Laurenţiu Bran, Bucureşti, *Editura Didactică şi Pedagogică*, 1965, 171 pagini. Lucrarea are un pronunţat caracter didactic (curs universitar), fiind adresată studenţilor

de la educaţie fizică şi profesorilor din învăţământul preuniversitar, care-şi pregătesc definitivatul şi gradul didactic II. Valoarea lucrării constă în originalitatea structurării mijloacelor specifice care asigură însuşirea şi perfecţionarea de către elevi a tehnicilor exerciţiilor de atletism. Traseul metodologic conceput în acest scop, este prezentat într-o formă unitară, numită de autor *schema tip a învăţării*, în principiu aplicabilă tuturor probelor (exerciţiilor) de atletism, indiferent de structura motrică a acestora. În viziunea autorului, schema tip sau succesiunea metodică generală a învăţării este formată din trei etape legate într-un sistem corelativ, prezentate cu motivaţii şi argumentări de ordin pedagogic, psihologic şi fiziologic. Fiecare etapă are obiective, conţinut (exerciţii) şi precizări metodice proprii, care, în ansamblul lor, prefigurează principii şi cerinţe ale instruirii programate (principiul paşilor mici, al progresului riguros gradat, al ritmului individual etc). Schiţele şi desenele cuprinse în lucrare, executate cu măiestrie de Zeno Dragomir, nuanţează strălucit dinamica acţiunilor motrice descrise în text.

O JUMĂTATE DE SECOL DE ATLETISM ROMÂNESC (1912-1962). Romeo Vilara, Bucureşti, Editura UCFS, 1963, 520 pagini. Lucrarea cuprinde date numerice şi informaţii de ordin statistic referitoare la evoluţia atletismului românesc în perioada respectivă (recorduri, campioni etc), dar şi rezultate, performanţe înregistrate la JO, CE, JB, JMU, Campionatele Internaţionale ale României etc.

ŞTAFETA DE AUR. Autor profesorul Ion Puică, antrenor emerit şi tipărită în 1988 la editura *Sport Turism*. În cele 117 pagini lucrarea evocă istoricul atletismului şi apariţia lui în România. La sfârşitul anului 1987 bilanţul atletismului românesc era remarcabil prin cele 22 de medalii cucerite la JO, 17 medalii la CM, 19 medalii în aer liber şi 42 pe teren acoperit, la care se adăugau un număr de recorduri mondiale (8), plus realizările atleţilor juniori la CE sau CM. Pe cărarea întortochiată a marii performanţe, Ion Puică pentru atleta Maricica Puică a constituit călăuza în numeroasele confruntări, ce au dus la izbândă culorile patriei, la fel ca şi celelalte fete de aur ale atletismului românesc care alcătuiesc această ştafetă: Iolanda Balaş-Soter, Mihaela Peneş, Viorica Viscopoleanu, Lia Manoliu, Doina Melinte şi Anişoara Cuşmir-Stancu. Lucrarea se constituie într-un elogiu adus celor 7 magnifice, fiecare cu cariere impresionante în probele lor olimpice, mondiale şi recordmene mondiale şi europene. Cartea, în final, pune accent pe descrierea atletei noastre Maricica Puică, pe trăirile ei în interiorul atletismului şi în afara lui, pe bucuriile şi durerile ei fizice şi sufleteşti, pe victoriile şi eşecurile ei; lucrarea cuprinde şi 30 de fotografii ale celor 7 sportive în diverse ipostaze ale activităţii lor. Capitolul „*Maricica are cuvântul*" reliefează în mod realist şi romantic – „*singurătatea, în doi, a alergătorului de cursă lungă*". Epilogul cărţii prevede că acestei ştafete i se va mai adăuga în decursul anilor şi alţi componenţi.

20 DE ANI DE ATLETISM MASTERS ÎN ROMÂNIA – autori Stan Marin, Costache Radu, Mariana Bozavan, carte apărută, în 2006 în Bucureşti sub auspiciile Comisiei Naţionale a atleţilor veterani prin contribuţia Zonta club District 30 expune în 247 pagini format mare de-a lungul a VI capitole evoluţia organizării atletismului Mosters. În cap. I lucrarea prezintă primele manifestări ale activităţii atleţilor veterani în România – anul naşterii Asociaţiei Mondiale a atleţilor veterani (1975) şi datele primului an de desfăşurare a Mondialelor pentru atleţii veterani; Cap. II relatează raportul de activitate al comisiei pe ultimii 20 de ani (1986-2006); Cap. III enumeră 595 fişele biografice ale atleţilor care au concurat pe stadioanele ţării şi în străinătate; Cap.IV evidenţiază campionatele şi recordurile stabilite în 2005 la bărbaţi şi femei (categoria de vârstă, locul ocupat, numele şi prenumele atletului sau atletei, proba şi performanţa realizată - în timp, în m. şi cm., clubul sau asociaţia sub ale căror nume au concurat; Cap.V inserează poveşti adevărate şi anecdotice despre concursuri, iniţieri, amintiri, reflexii, confesiuni. Lucrarea debutează cu o prefaţă semnată de Iolanda Balaș-Soter şi Ilie Floroiu şi de o postfaţă scrisă de autori; Cap. VI încheie cartea cu un album foto ce ilustrează participarea atleţilor veterani la concursurile locurilor, cluburilor şi vârstei lor.

TERENURI, INSTALAŢII, MATERIALE ŞI ORGANIZAREA REUNIUNILOR DE ATLETISM. Conf. univ. E. L. Bran, şeful Catedrei de atletism din IEFS, Bucureşti, *Editura Didactică şi Pedagogică*, 1967, 234 pagini. Lucrarea este structurată în două părţi şi treisprezece capitole. Partea I – *Termeni, instalaţii şi materiale* – cuprinde date de ordin topometric, planimetric, operaţiuni pe bază de calcul de dimensionare a diferitelor materiale necesare în proiectare, construcţie şi întreţinere a bazelor sportive. Partea a II-a – *Organizarea reuniunilor de atletism*, vizează activitatea specifică a forurilor tehnice şi administrative, implicate în aceste probleme. Prin conţinut, lucrarea depăşeşte destinaţia declarată de autor în prefaţă, aceea de curs pentru studenţii în educaţie fizică.

*

AUTO: UN SFERT DE VEAC LA VOLANUL BOLIZILOR, autor Marian Dumitrescu, Bucureşti, Editura *Rodos*, 1998, ediţia a-II-a revăzută şi adăugită sub îngrijirea lui Igor Butnaru (ziarist şi automobilist), 166 de pagini şi 22 ilustraţii originale aparţinând autorului. Cartea are un subtitlu *Memoriile unui campion* şi reprezintă universul automobilistic competiţional, animat de oameni cu structuri mai speciale care, dincolo de activităţile cotidiene, se adună sub umbrela unei pasiuni comune: spiritul de competiţie într-o zonă a motoarelor şi a vehiculelor autopropulsate. Lucrarea conţine 39 de capitole şi două prefaţe (cuvânt înainte) realizate de ing. Constantin Niculescu – preşedintele A.C.R. şi ing. Victor Mateevici-preşedintele F.R de Automobilism şi Kartig. Ediţia I a apărut în Editura *Sport Turism* Bucureşti în 1979. În interiorul cărţii se află momente importante şi autentice ale acestei istorii a gloriei sportive româneşti, chipuri de mari campioni ai automobilismului din ţara noastră . Cartea este închinată unei vieţi pline de pasiune pentru acest sport al curajului, bărbăţiei şi cavalerismului. Cuprinde mărturisiri , confidenţe publice şi euforia succesului său, o viaţă aşa cum a fost a unui multiplu campion de automobilism – Marin Dumitrescu- cel care în ultimul sfert de veac, mai exact între anii 1947-1976 a strălucit printe aşii competiţiilor automobilistice, a "*colecţionat*" un nmăr impresionant de trofee şi se poate mândrii cu alte performanţe, ca promovarea unui stilist de pilotare spectaculos, crearea unei şcoli de automobilism, a numeroşi şi valoroşi discipoli, precum şi a primului automobil românesc de competiţie (Dacia 1310- grupa a-II-a). Deşi este un volum de confesiuni, pe alocuri de jurnal intim, de amintiri, ele "*trădează*" activitatea sa, rezultatele performanţiale şi dacă astăzi el nu mai conduce "*bolizi*" în competiţii, el rămâne, nu numai pentru specialişti, "*CAMPIONUL*".

*

PRIORITĂŢI ŞI RECORDURI MONDIALE DE AVIAŢIE – autor Gheorghe Rado – Editura Tehnoprod – Bucureşti 1993. Lucrare enciclopedică în care autorul ne dezvăluie prioritătile şi recordurile mondiale consemnate de istoria aeronauticii pentru toate ramurile şi domeniile acesteia. În cele 207 pagini şi 15 capitole sunt prezentate peste 600 de priorităţi, inclusiv cele „stranii", precum şi marile personalităţi, autori ai acestor priorităţi şi recorduri mondiale. Textul este ilustrat cu peste 320 de imagini care imortalizează momentele cu valoare istorică. În cadrul acestor priorităţi şi recorduri se regăsesc şi cele realizate de temerarii ţării noastre. Cele 15 capitole cuprind următoarele priorităţi: Cap 1 : din domeniul aparatelor mai uşoare ca aerul – conţine 45 de realizări, în premieră, pentru categoria baloane şi dirijabile. Cap. 2: în planorism – 51 de priorităţi şi recorduri mondiale în planorism (între care 12 ale planoriştilor români). Cap. 3: în domeniul avioanelor – 134 (18). Cap. 4: ale aparatelor cu aripi rotative – 57 (3). Cap. 5: aeronautice feminine – 43 (9). Cap.6: în competiţii şi mitinguri aeronautice – 22 (3). Cap.7: în transporturi aeronautice – 23 (2). Cap.8: în paraşutism – 17 (7). Cap. 9: aeronautice militare – 48 (5). Cap. 10: în domeniul vehiculelor cu pernă de aer – 29 (3). Cap. 11: în deltaplanism – 17 (5). Cap. 12: în domeniul aparatelor ultrauşoare, al avioanelor acţionate cu forţa musculară, al avioanelor solare – 14. Cap. 13: aeronautice diverse – 56 (10). Cap. 14: în domeniul accidentelor aeronautice – 33 (6). Cap. 15: în domeniul publicaţiilor aeronautice – 8 (4).

Lucrarea, care conţine o multitudine de date şi informaţii, se adresează atât specialiştilor domeniu-

lui, cât şi celor care îndrăgesc fascinanta lume a aeronauticii.

*

BASCHETUL ÎN LECŢIA DE EDUCAŢIE FIZICĂ DIN CICLUL GIMNAZIAL. Autori: Alina Moanţă, Iulian Ghiţescu, Marsilia Ghiţescu. Lucrarea a apărut în 2006 în editura *Cartea Universitară* şi conţine 1126 pagini format mare. Monografia îşi propune să prezinte baschetul ca mijloc al educaţiei fizice şcolare (obiective, privind dezvoltarea motricităţii elevilor, asimilarea procedeelor şi acţiunilor tactice specifice practicării acestui joc, îmbunătăţirea coeficienţilor de sănătate şi dezvoltarea somatică. Sunt apoi diferenţiate pe clase (V-a, VI-a, a-VII-a)) conţinutul programelor, eşalonarea lecţiilor de învăţare, proiectarea şi evaluarea lor. Sunt date spre exemplificare, planuri ce conţin obective de referinţă pe clase şi pe semestre, detalieri ale conţinutului-mijloacele de instruire, dozarea repetării lor în timp (minute), dotare (resurse) şi evaluare, pe clase, număr de care şi familii de exerciţii, efecte (pe factori de pregătire-fizic, tehnic, tactic-atac şi apărare). Lucrarea adaugă metodica învăţării tehnice (ţinerea, prinderea, pasarea mingiei, driblingul, oprirea, pivotarea, aruncarea la coş- de pe loc, din alergare, din săritură). Bibliografie. Sunt anexate schiţe de joc. Carte utilă studenţilor şi antrenorilor începători.

BASCHET – TEORIE, TACTICĂ, PROBLEME DE METODICĂ. Prof. univ. dr. Leon Teodorescu, lector univ. Teodora Predescu, conf. univ. Lucian Vasilescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1979, 466 pagini. Folosind o bibliografie autohtonă şi străină vastă, informaţii selective din practicarea jocului de performanţă, manualul specialistului în baschet cuprinde capitole în care sunt tratate probleme privind conceptul, conţinutul şi părţile constitutive ale baschetului, istoria şi evoluţia jocului, teoria, metodica şi concepţia de joc în practica echipelor de mare performanţă, tendinţe şi orientări moderne, rolul şi statutul social al specialistului ş.a. Este o monografie complexă a jocului de baschet, adresată studenţilor şi cadrelor didactice din învăţământul universitar de educaţie fizică şi sport, profesorilor şi antrenorilor din reţeaua cluburilor sportive de performanţă.

*

BOB – SANIE. Ion Matei, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1985. Este o lucrare de referinţă care cuprinde două sporturi înrudite. Cartea constituie totodată şi un mod special de informare teoretică şi practică, sintetizând cunoştinţe organizatorice, metodice şi tehnice rezultate din practica autohtonă şi internaţională. Sunt, de asemenea, abordate probleme de selecţie şi de pregătire a sportivilor ce introduc în intimitatea celor două ramuri de sport specialiştii, sportivii şi profesorii de profil.

*

BOX – ÎNDRUMAR PENTRU PREGĂTIREA BOXERILOR. Alexandru Vladar, Florea Costin, Ion Chiriac, Nicolae Marin, Bucureşti, Editura UCFS, 1965. Lucrarea reprezintă o sinteză din experienţa practică şi metodică a autorilor (ca foşti boxeri de performanţă şi antrenori de box), împletită cu opiniile unor specialişti din străinătate. Cele mai ample referiri sunt de natură metodică: îndrumări privind învăţarea acţiunilor şi procedeelor, tehnici, elemente şi scheme specifice tacticii de luptă în ring, mijloace şi metode de dezvoltare a calităţilor fizice ale boxerului, precum şi prezentarea principalelor operaţiuni de planificare şi evidenţă a procesului de antrenament.

BOX – MICA ENCICLOPEDIE. Victor Băncilescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1981, 286 pagini. Este structurată pe şase părţi. Partea întâi abordează originile boxului, permanenţa şi evoluţia lui în epoca modernă şi contemporană, instituţionalizarea pe plan naţional şi internaţional, universalitatea şi introducerea sa în programul JO (1924), apariţia CE şi CM, diferenţierea între boxul amator şi cel profesionist. Partea a II-a este destinată cronicii boxului românesc, precizând anii săi de glorie, cu boxerii de elită pe care România i-a avut în perioada interbelică, cât şi enumerării titlurilor de Campioni Continentali obţinute în mod repetat în acea perioadă. Autorul completează tabloul cuprinzător al boxului amator autohton de după război, care s-a evidenţiat la JO, CM, CE şi CB. În partea

a III-a se face o expunere interesantă asupra regulamentului de concurs şi a procesului de instruire, autorul răspunzând unei suite de întrebări referitoare la aceste problematici. Preocupat de spiritualizarea sportului, el face referiri la modul de reflectare a boxului în tematica cinematografică a secolului XX, în arta clasică, în muzică şi în presă. După tipicul celorlalte lucrări cu profil enciclopedic, cartea conţine un index alfabetic în care se prezintă succint, biografii ale marilor boxeri profesionişti şi amatori, internaţionali şi naţionali, cu explicarea conceptelor de bază folosite în teoria şi în practica boxului. În finalul lucrării se prezintă palmaresul JO, CM, CE, CB şi al *Centurii de Aur*, competiţie de prestigiu organizată, începând din 1972, de FR de Box. Desigur, nu lipseşte bilanţul boxului românesc la toate aceste tipuri de concursuri oficiale.

BOXERI ROMÂNI PE TREPTELE AFIRMĂRII , autor Ioan Dumitrescu, Bucuresti, *Editura Sport-Turism*, 1991,163 pagini. Scriitorul , fost boxer la Rapid cu decenii în urmă, completează seria destul de scurtă a cărților consacrate celor atrași de gloria "*nobilei arte*" . Autorul descrie, cu competenţă şi talent activitatea competiţională desfaşurată de mari personalitati ale boxului din Romania începând cu anii 20 ai secolului XX. Intr-o suită de portrete a surprins munca unor mari campioni, urmărindu-le drumul spre glorie. Din galeria bogată in personalități a boxului românesc autorul s-a oprit la 25 de sportivi începând cu Lucian Popescu ,triplu Campion European la profesionism Toma Aurel, Constantin Nour, Dumitru (Jim) Călinescu, Mielu Doculescu,Vasile Șerbănescu, etc. și încheind galaxia marilor campioni cu Mihai Stoian (Pelicanul)sau Ilie Dragnea. Portretele lor, rezultat al unei documentări minutioase din presa timpului ori facută pe viu prin prezența sa ca spectator la gale sau încrucișând mănușile cu unii dintre eroii evocați, multi continuându-și activitatea ca antrenori și arbitri. Dincolo de evocarea bine susținută a unor mari boxeri lucrarea constitue o sursă de documentare binevenită în deslușirea cât mai deplină a tradițiilor boxului românesc.

EROI ÎN RING – REMEMBER, autor Mihai Bădescu, Editura *Renaissance*, 2006 Bucureşti, 418 pagini: cartea cu o prefaţă a preşedintelui FRB R. Obreja şi a conf. univ. M. Eustaţiu. Autorul, profesor de educaţie fizică, metodolog, antrenor şi antrenor federal a gândit această lucrare pentru a nu se pierde în neant rezultatele nobilei arte. Realizările boxului în istoria activităţii sportive din ţara noastră nu trebuie uitate, ele fiind temelia analizelor, statisticilor, cu care să ajute şi să stimuleze domeniul boxului românesc. Bine documentată şi cuprinzătoare, lucrarea este necesară şi vine în ajutorul generaţiei prezente şi concepţiilor din boxul autohton, adresându-se nu numai celor care-şi pot regăsi numele ca participanţi la diverse competiţii, dar şi arbitrilor de box şi celor care vor să cunoască mai mult rezultatele obţinute de boxerii noştri pe parcursul ultimilor 50 de ani, la juniori, cadeţi, seniori şi box feminin când ne-am afirmat în acest sport, mai ales în Europa. Cartea memorează drumul greu şi plin de urcuşuri a boxului românesc care a pătruns foarte greu în ierarhia europeană şi mondială. Lucrarea este dedicată tuturor celor al căror nume nu figurează în paginile ei, dar care şi-au adus contribuţia „*nevăzută*" la performanţele boxului românesc.

OLTENI IN RING, autor Valentin Berezovschi ,Craiova,Editura *AGORA*,1998, 242p. Lucrare apărută după *Pumnacii olteni* a reputatilor arbitrii Marin Crăciunescu și Puiu Dumitrescu . Spre deosebire de antrenorii săi ,care au prezentat cronologic evenimentele pugilistice de la Craiova între 1923-1973,Valentin Berezovschi a abordat tema din alt unghi prezentând cele mai reprezentative figuri de boxeri olteni. Cartea comprimă o experiență nemijlocita,traita în lumea boxului ca arbitru sau diriguitor al Comisiei județene, ea a constituit o apariție atât de binevenită la aniversarea a trei sferturi de veac de box la Craiova. Motivația a fost întărită și de palmaresul bogat al boxerilor olteni care în intervalul urmărit au cucerit 46 de titluri naționale la seniori ,75 la cadeți ,tineret și juniori,11 titluri de Campioni Balcanici, medalii prin Marin Gașpar si Anton Osca la Campionatele Europene de la Milano din 1937,btitlul suprem continental de

Nicolae Gaju sau de Ion Joița și Nicolae Băbescu la tineret. Ca atare autorul a avut de unde alege personalitățile a căror bibliografii le-a prezentat cu stil și competență. Prezentarea a făcut-o pe diviziuni de timp începând cu "*Pionierii(1920-1948*)" de la Dumitru Teica la Gogu Ștefănescu, zis Gogea Mitu, "*un Carnera al Romaniei*", continuând cu *Primul val(postbelic 1948-1963*), cu al doilea val (1965-1975) și al treilea val (1975-1995)". Nu au fost uitați nici "*Antrenorii*" adevărați dascăli si maeștrii în arta pugilatului, precum și "*Arbitrii"*, care de-a lungul timpului au alcătuit un corp select apreciat și de forurile internaționale . În lucrare mai sunt inserate : "*Un interviu inedit*" de fapt o mărturisire a pasiunii autorului pentru box ,o prezentare a echipei *Dinamo Craiova* , un palmares cu genericul "*și ei au luptat pentru gloria boxului oltenesc*" în care sunt menționați și alti pugiliști în afara marilor performeri. Lucrarea este bogat ilustrată prin fotografii.

*

BRIDGE - DE LA A LA Z. Lucrare de amploare scrisă de Dl Neamțu Coriolan autor ce s-a dedicat acestei preocupări. Cartea are 496 pagini și a fost tipărită de către Editura *Recif* din București în 2001 și cuprinde o prefață, câteva date biografice ale autorului și 6 mari capitole: Primii pași - Licitația - Licitația competitivă (de intervenție, competitivă, contre) - Jocul de levată al declarantului - Jocul de apărare - Mișcelanea : vocabular cu 124 de termeni, reguli de elită și comportare, codul internațional de bridge, sisteme și convenții, bridge-ul competițional, probabilitățile matematice. Avându-se în vedere că literatura de bridge în limba română este săracă se simțea nevoia unei cărți complete de bridge.

*

CANOTAJ. Corneliu Florescu, Victor Mociani, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1983, 284 pagini. Cuprinde mai multe părţi: 1. *Canotajul – sport masculin sau feminin?;* 2. *Canotajul – „sport sezonier";* 3. *Principalii factori care condiţionează şi limitează performanţele în canotaj*; 4. *Baza sportivă pentru canotaj;* 5. *Despre ambarcaţiuni*; 6. *Sportivii*; 7. *Antrenorul;* 8. *Bazele fizice şi mecanice ale vâslitului*; 9. *Învăţarea tehnicii canotajului; 10. Caracterizarea efortului specific competiţional;* 11. *Antrenamentul;* 12. *Aspecte de refacere, călire, igienă şi recuperare, specifice canotajului;* 13. Alcătuirea echipajelor şi pregătirea de concurs; 14. Oboseală, supraantrenament, plafonarea performanţelor. Este o lucrare de specialitate care propune noi abordări şi îmbunătăţiri substanţiale în problematica selecţiei şi pregătirii sportivilor în canotajul de performanţă.

CANOTAJUL. Corneliu Florescu, Bucureşti, Editura UCFS, 1962, 267 pagini. Cuprinde următoarele capitole: 1. *Materiale* (ambarcaţiuni, rame, vâsle, bacul de instruire, baza de canotaj); *2. Tehnica vâslitului*; 3. *Pregătirea vâslaşilor;* 4. *Planificarea.* Este una dintre primele lucrări care abordează principalele probleme ale pregătirii în canotaj.

*

CĂLĂRIE DE LA A LA Z. Emanuel Fântâneanu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1986, 387 pagini. Asemenea cărţilor din această colecţie, cuprinsul ei este structurat pe trei părţi şi cincisprezece capitole. După abordarea originilor întrecerilor de călărie, autorul schiţează evoluţia acestui sport în Europa, Asia şi Africa, instituţionalizarea lui pe plan internaţional cât şi includerea în programul JO. Se prezintă dezvoltarea şi diversificarea reţelei de concursuri în lume şi palmaresul acestora, din care se remarcă prezenţa valoroasă a sportivilor români, proveniţi iniţial dintre cadrele cavaleriei militare. Nu se omit prevederile regulamentelor şi cele ale organizării concursurilor de echitaţie, diferenţiate pe probe şi tipuri de concursuri (de obstacole, de dresaj, de concurs complet). Partea a III-a (cea finală) se doreşte a fi o rememorare a istoriei moderne de echitaţie, concretizată într-un index alfabetic în care se explică conceptele de bază ale teoriei şi practicii acestui sport, prezentarea marilor concursuri ale secolului XX, a biografiilor călăreţilor de elită din echitaţia mondială. Cartea se încheie cu palmaresul acestora la JO, CM, CE, CB, jocurile Pan Americane, Asiatice, la Cupa Mondială, la CN, la *Cupa României* şi la alte concursuri internaţionale. Cartea nu-şi propune să fie un tratat despre *„arta şi ştiinţa ecvestră"*, dar reprezintă o monografie fără precedent în literatura de specialitate despre

istoria întrecerilor de cai (care se confundă cu cele din mitologia greacă, preluate de poemele homerice, de legendele scandinave, romane, galice şi celte).

DEZVOLTARE, ARMONIE, FRUMUSEŢE. Szekely Laszlo, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1988, 264 pagini. Scoate în evidenţă efectele practicării culturismului în lume şi în ţara noastră. Cuprinsul iniţial abordează începuturile culturismului (istoricul apariţiei lui), nominalizându-i pe precursori şi demonstrându-i vechimea prin mărturii arheologice. Autorul, folosind o documentare bogată, delimitează începuturile culturismului modern în Europa şi în America, apariţia primelor concursuri, cu campionii lor care au intrat în legendă, înfiinţarea Federaţiei Internaţionale de Culturism (International Federation of Bodybuilding – IFBB). Evident, substanţa lucrării este alcătuită din date şi informaţii ce privesc apariţia şi consacrarea culturismului în România, apariţia primelor concursuri de acest gen, incluse în cele de haltere, şi coexistenţa celor două sporturi înrudite, în interiorul unui for unic – Federaţia Română de Haltere şi Culturism. Lucrarea prezintă informaţii tehnico-organizatorice privind concursurile de culturism (categorii de vârstă şi greutate, modul de evaluare a concursurilor, tipologia lor, complexele de exerciţii pentru diferite categorii de clasificare sportivă). În finalul lucrării se prezintă alfabetic un breviar al culturiştilor care au dominat concursurile din lume şi din ţară în secolul XX, al asociaţiilor, antrenorilor, sportivilor şi al palmaresului acestora.

*

ALMANAHUL ECHIPELOR NAȚIONALE DE FOTBAL. Ștefan Lecca, Teodor Burnar, Paul Zaharia, Ovidiu Ionescu, Marian Țălnar (redactori) Dan Cristea, Răzvan Toma (statistică), Bogdan Lecca, Nicu Profir, Răzvan Păsărică, Florin C. Vasile (fotografii). Editura *Kick Sport Media* București, 2008, 112 pagini, format 28x23 cm, peste 90 de fotografii color precum și numeroase tabele, grafice și schițe. Textele sunt redactate în limba română și limba engleză. Lucrarea conține descrierea tuturor echipelor naționale de fotbal din anul 2008, de la toate jocurile internaționale, pe categorii de vârstă. Fiecare partidă de fotbal a echipei naționale de seniori este prezentată pe următoarele teme: 1. Formula de echipă; 2. Sistemul și tactica de joc; 3. Desfășurarea jocului; 4. Concluzii. Lucrarea mai conține: meciurile de fotbal ale naționalei de juniori, A1 sub 18 ani, junori B sub 17 ani, juniori B1 sub 17 ani, juniori B1 sub 16 ani, meciurile naționalei de fotbal senioare, naționala feminină sub 19 ani, naționala feminină sub 17 ani, Futsal naționala A și Futsal sub 21 de ani. Într-un capitol aparte sunt prezentați cei mai buni jucători de fotbal folosiți în 2008 la echipa națională. Almanahul a fost tipărit într-un tiraj de mase.

APROAPE TOTUL DESPRE FOTBAL. I. Chiriac Manuşaride şi Chevorc Ghemigean, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1983, 440 pagini. Prima parte cuprinde aspecte legate de evoluţia jocului de fotbal, evoluţia sistemelor de joc, organizarea fotbalistică internaţională şi competiţii internaţionale. Capitolul intitulat *Fotbal în România* cuprinde aspecte legate de evoluţia, organizarea principalelor competiţii ale fotbalului românesc. Partea a doua a lucrării se referă la *Regulamentul jocului de fotbal*, evoluţia acestuia, modul de interpretare, precum şi modul de aplicare a celor 16 articole ale sale. În final autorii oferă oamenilor de fotbal un *mic dicţionar terminologic explicativ* şi un *indice alfabetic* pe materii.

ASPECTE METODICO-BIOLOGICE ÎN FOTBAL. Dr. Gheorghe Untea, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1984, 231 pagini. Lucrarea prezintă aspecte tehnico-metodice în fotbalul modern, probleme de fiziologie, probleme privind dezvoltarea fizică, starea de nutriţie, biomecanica şi selecţia, dirijarea ştiinţifică a procesului de antrenament, pregătirea biologică pentru joc şi refacerea după efort, desfăşurarea antrenamentului şi jocului în condiţii deosebite de mediu, alimentaţia, probleme psihologice, probleme de traumatologie şi afecţiuni hiperfuncţionale (de suprasolicitare) ale aparatului locomotor. Bazată pe o valoroasă bibliografie de specialitate atât internă cât şi internaţională, cartea reprezintă un material ajutător, foarte util , în practica procesului de pregătire a fotbaliştilor la toate nivelurile.

CARTE PENTRU FOTBALIŞTII DE MÂINE. Prof. Nicolae Petrescu, Bucureşti, Editura CNEFS, 1967, 483 pagini. Este structurată pe zece capitole, iar prima parte – *Jocul* – cuprinde: forţele motrice ale fotbalului şi organizarea jocului modern; panorama jocului de fotbal; CM (ediţia 1966 şi învăţămintele lui pentru fotbalul românesc); cum joacă juniorii????. Partea a doua a lucrării – *Antrenamentul* – cuprinde capitolele: pregătirea juniorilor de performanţă; despre selecţie şi organizarea echipelor de juniori; cicluri şi lecţii cu juniorii români şi străini (modele de lecţii); loviturile fixe impuse de regulament şi recomandările finale. Autorul, un foarte bun cunoscător al problemelor legate de pregătirea şi formarea *schimbului de mâine,* conchide: *„juniorii nu trebuie antrenaţi ca elevi, ci ca viitorii protagonişti ai spectacolelor în care improvizaţia, curajul şi fermitatea creează premisele succesului”.*

CONTRIBUŢII LA STUDIUL UNEI METODE UNITARE DE JOC, CU APLICAŢII LA ECHIPA CCA. Virgil Economu, Bucureşti, *Editura Militară*, 1958, 220 pagini. Consecvent unei concepţii proprii care să releve calităţile native ale fotbaliştilor români şi pledând pentru o metodă unitară, un stil propriu de joc al echipelor noastre, autorul, consilier al echipei CCA (în formula de *„aur”* a anilor 1955-1958), a militat, prin ceea ce a scris, dar şi prin punerea în practică a ideilor sale, pentru realizarea unui fotbal modern, competitiv şi nu în ultimul rând eficace şi spectaculos. Cartea a rezultat din experienţa proprie şi constituie un veritabil îndreptar pentru toţi antrenorii noştri, angajaţi în planul performanţei fotbalistice.

ENCICLOPEDIA FOTBALULUI ROMÂNESC. Romeo Ionescu, Ploieşti, Editura *Premier*, 2000, două volume, 350, respectiv 358 pagini. Cartea este un anuar, impropriu numită *„enciclopedie”* şi cuprinde date statistice din istoria fotbalului românesc pe parcursul unui secol (1900-2000), reprezentând fotbalul intern, precum şi agenda internaţională. Deosebit de valoroasă, lucrarea oferă elemente de studiu şi documentare necesare realizării unei istorii la zi.

FILE DE ISTORIE (1990-2008) A ECHIPEI NAŢIONALE FEMININE DE FOTBAL. Carte scrisă de profesoara Rodica Siclovan apărută în 2009. Editată în martie 2009 şi tipărită la *Tipografia de Sud*, lucrarea are 560 de pagini. Volumul pune în drepturile sale două decenii de existenţă oficială a fotbalului feminin în România şi într-un alt context aniversar împlinirea unui secol de la înfiinţarea FR de Fotbal. Domnul Mircea Sandu în prefaţă, priveşte paginile scrise de profesoara Rodica Siclovan "*Drept un act de justiţie făcut fotbalului feminin de la noi – iar doamna Rodica Siclovan se confundă cu istoria fotbalului feminin românesc, căreia i se datorează supravieţuirea acestei discipline*". Cartea este dedicată şi omului de afaceri GC Păunescu care a sponsorizat, care a înţeles şi sprijinit lotul naţional feminin. Lucrarea evidenţiază palmaresul echipei în intervalul 1990-2008, statistica timpului jucat şi numărului de selecţii pentru fiecare jucătoare, date biografice şi portretele jucătoarelor cu 50 de selecţii în echipa naţională, colectivele tehnice şi 22 de fotografii ale echipei şi faze de joc.

FOTBAL – Probleme de tactică în jocul modern. Virgil Economu, Bucureşti, Editura UCFS, 1963, 367 pagini. Cartea este compusă din două părţi: prima parte (capitolele I-XVII) tratează subiectele: scurt istoric al fotbalului românesc, cum se joacă fotbalul, evoluţia metodelor de joc, necesitatea unei concepţii de joc, despre jocul colectiv, jocul fără minge, despre sistemele defensive, organizarea jocului la mijlocul terenului, marcarea şi demarcarea, atacul, apărarea, despre variantele sistemului de joc, sistemul cu patru fundaşi, loviturile impuse în atac şi în apărare, principiile fundamentale pentru construirea unei echipe, în căutarea *„noului”* în fotbal şi despre pregătirea jucătorilor. Partea a II a cărţii (capitolele XVIII şi XIX) relatează despre Turneul de juniori UEFA desfăşurat în ţara noastră în anul 1962, câştigat de echipa României şi despre CM de fotbal (ediţiile 1950, 1954, 1958 şi 1962). În final sunt exprimate unele tendinţe ale fotbalului modern.

FOTBAL 2010. Dan Apolozan, Bucureşti, apărută sub egida FR de Fotbal, 1997, 434 pagini. Conţine

16 capitole şi se adresează în special antrenorilor care se ocupă cu instruirea şi pregătirea copiilor şi juniorilor pentru activitatea fotbalistică de performanţă. Conţinutul are un pregnant caracter didactic (de predare-învăţare), relatând în acelaşi timp unele probleme tehnico-tactice, separat, deşi în realitate ele se întrepătrund; tratează, de asemenea, probleme ale şcolii atletismului, ale teoriei şi metodicii sportului, precum şi aspectele medico-pedagogice ale instruirii timpurii în fotbal cât şi particularităţile morfo-funcţionale şi psihologice pe grupe de vârstă. Aşa după cum arată şi titlul, lucrarea vizează în esenţă, fotbalul mileniului al treilea.

FOTBAL – ANTRENAMENT, EXERCIŢII ŞI JOCURI. Victor Stănculescu, Bucureşti, Editura CNEFS, 1968, 185 pagini. Lucrarea reprezintă un manual de fotbal ce se axează pe o prezentare de ordin didactic a celor doi principali factori ai jocului: tehnic şi tactic. Indicaţiile metodice privesc cu prioritate tehnica exerciţiilor pentru învăţarea şi perfecţionarea elementelor constitutive ale acesteia: lovirea mingii cu piciorul, lovirea cu capul, trasul la poartă, intrarea în posesia mingii, driblingul (conducerea mingii, mişcările înşelătoare şi protejarea mingii), deposedarea adversarului de minge, aruncarea de la marginea terenului. În lucrare sunt incluse şi procedee specifice din jocul portarului, precum şi jocuri pregătitoare pentru învăţarea şi perfecţionarea tehnicii în condiţii de tactică (de joc). Cartea cuprinde şi un număr de anexe (fişe individuale, tabele, planuri), fiind un material valoros, în special pentru antrenorii care activează la nivelul copiilor şi juniorilor.

FOTBAL DE LA A LA Z. Mihai Ionescu, Mircea Tudoran, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1984, 533 pagini. Structurată pe cinci mari capitole: primul, *File de istorie,* este o trecere în revistă a principalelor evenimente din viaţa fotbalului nostru, începând cu anul 1875 şi terminând cu anul 1984. Capitolul al II-lea este rezervat echipelor româneşti de frunte, înscrise în ordine alfabetică, de la cele înfiinţate la începutul secolului (octombrie 1904 – *Olimpia* Bucureşti) până la cele ale căror acte de naştere datează din deceniul al şaptelea (1962, ASA Târgu Mureş). Capitolul al III-lea – *Figuri reprezentative ale fotbalului românesc* – reprezintă un repertoar alfabetic cu microbiografii ale unor mari conducători, antrenori, jucători şi arbitri, de la *„deschizătorii de pârtie”* din fotbalul românesc, până la cei din contemporaneitate. Capitolul al IV-lea este un breviar de termeni tehnici şi expresii uzuale, iar ultimul capitol, *Competiţii... clasamente... competiţii,* prezintă echipele campioane, câştigătoarele *Cupei României*, activitatea internaţională a echipelor reprezentative şi de club (jucătorii noştri internaţionali, baza materială a fotbalului românesc). În anul 2001 a apărut o nouă ediţie a lucrării, actualizată, avându-i ca autori pe Mihai Ionescu, Răzvan Toma şi Mircea Tudoran. Lucrare premiată de Asociaţia presei sportive (premiul II).

FOTBAL DE LA A LA Z. (Volumul II) Mircea Tudoran, Mihai Ionescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1988, 648 de pagini. Este structurată pe cinci capitole şi reprezintă o mică enciclopedie a fotbalului internaţional. Începe cu un *Caleidoscop fotbalistic mondial*, cu date din *„preistoria”* fotbalului (anul 3400 î.Hr.), apoi cu evenimente petrecute în era noastră (anii 180-200) până în pragul anului 1986. Capitolul al II-lea, intitulat *Imperiul fotbalului*, este rezervat Federaţiei Internaţionale a Asociaţiilor de Fotbal (FIFA), confederaţiilor continentale şi federaţiilor naţionale de fotbal. Capitolul al II-lea, *Mari echipe ale lumii*, este de fapt o selecţie, pe ţări, a celor mai valoroase formaţii de pe glob, prezentate cu date istorice şi performanţe sportive. Capitolul al IV-lea, *Stelele fotbalului internaţional*, cuprinde un număr de microbiografii ale celor mai celebri oameni de fotbal, conducători, antrenori, jucători din soccerul mondial. Capitolul al V-lea, intitulat *Fotbalul printre muze*, aparţinând publicistului Victor Băncilescu, este o prezentare a impactului fotbal – cultură, mai bine-zis, transpunerea în artă şi în literatură a fenomenului fotbalistic cu o atât de mare audienţă la public, mai ales după ce televiziunea a adus acest sport în casele tuturor. Lucrarea este completată cu o Addenda, care întregeşte capitolele volumului I cu *echipe româneşti de frunte* şi *figuri reprezentative* ale fotbalului românesc, precum şi succinte referiri

la marea performanţă a echipei Steaua, Campioana Europei la Sevilla în 1986 şi superechipa Europei în 1987 la Monte Carlo.

FOTBAL – ASPECTE ACTUALE ALE PREGĂTIRII JUNIORILOR. Prof. Mircea Rădulescu, dr. Eugen Cristea, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1984, 183 pagini. Autorii au realizat o lucrare izvorâtă din propria experienţă profesională, tratând succesiv problema grupelor de vârstă şi particularităţile acestora; aspectele psihologice în comportamentul tânărului jucător; capacitatea de efort; jocul şi rolul său, cu caracteristici şi tendinţe; metodele şi mijloacele folosite, pentru formarea prin procesul de antrenament, al unităţii de acţiune a echipei; criterii de cunoaştere şi de apreciere a valorii jucătorilor (9-12 ani) şi promovarea lor. În partea finală, lucrarea cuprinde şi câteva modele de lecţii de antrenament, deosebit de utile, mai ales pentru tinerii antrenori.

FOTBAL– CADRAN MONDIAL. Mihai Flamaropol, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1984, 286 pagini. Cele 9 capitole ale lucrării sunt*: Un miracol al erei noastre – fotbalul; Geneza fotbalului; Fotbalul în Anglia şi răspândirea lui pe glob; Pe ecran – fotbalul olimpic; Campionatele mondiale de fotbal; Mari competiţii europene; Aştrii în galaxia fotbalului (*Zamora, Sindelar, Fritz Walter, Matthews, Lev Iaşin, Di Stefano, Kopa, Pele, Boby Charlton, Beckenbauer, Cruyff, Maradona, Breitner, Zico, Rivera); Golgheterii „mondialelor" (Stabile, Nejedly, Leonidas, Ademir, Kocsis, Fontaine, Garrincha, Eusebio, Gerd Müller, Lato, Mario Kempes, Paolo Rosi) şi Mari regizori ai fotbalului (Sepp Herberger, Vittorio Pozzo, Vicente Feola, Hugo Meisl, Matt Busby, Helenio Herrera, Helmut Schön, Luis Cezar Menotti, Enzo Bearzot şi Ştefan Kovacs).

FOTBAL – CADRAN ROMÂNESC. Mihai Flamaropol, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1986, 207 pagini. Autorul, un foarte cunoscut internaţional de fotbal, a încercat să răspundă în paginile cărţii sale la o serie de întrebări esenţiale privind istoricul mişcării fotbalistice din ţara noastră. Şi după cum însuşi spune, acestor întrebări, le-a găsit răspunsuri mai apropiate de adevăr urmărind atestarea documentară a tuturor faptelor demne de a fi menţionate, în arhive, la Muzeul Sportului, în ziarele şi publicaţiile sportive din colecţiile Bibliotecii Academiei Române, în volumele apărute. În partea a doua a cărţii, Mihai Flamaropol redă şi cronica primilor 40 de ani de fotbal românesc, până în 1948, promiţând că va continua cu evoluţia fotbalului până în anul 1988 (adică alţi 40 de ani) într-un alt volum pe care, din nefericire, nu a mai apucat să îl realizeze.

FOTBAL PE CONTRAATAC. Mihai Ionescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1979, 144 pagini. Autorul şi-a propus să facă cunoscută una dintre cele mai tăioase arme ale ofensivei fotbalistice, plecând şi de la ideea că modul în care este aplicată în practică este în multe cazuri întâmplător. După o prezentare teoretică a contraatacului, privit şi prin prisma unei înrudiri cu arta militară, sunt prezentate câteva modele clasice de exprimare ofensivă cu ajutorul tacticii contraatacului, precum: Internazionale Milano – *O simbioză a betonului cu contraatacul*, Dinamo Bucureşti – *Un Inter fără beton şi fără... Suarez* şi ASA. Târgu Mureş – *O maestră a contraatacului spontan*. Cele trei modele reprezintă tot atâtea capitole ale lucrării, în care sunt cuprinse o serie de date istorice, statistice şi de organizare a jocului, completate cu o interesantă antologie a golurilor marcate pe contraatac.

FOTBAL LA COPII. Ion Şiclovan, Constantin Ardeleanu, Dumitru Teodorescu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1971, 193 pagini. În primul capitol se tratează locul fotbalului în activitatea copiilor cât şi particularităţile echipelor de copii. Capitolul al II-lea se referă la *Bazele instruirii echipelor de copii*: selecţie, particularităţi de vârstă, metode de instruire, forme de organizare a procesului de instruire. În capitolul al III-lea se vorbeşte despre *Conţinutul şi metodica instruirii echipelor de copii*, norme metodice de bază, particularităţile constituirii echipelor de copii, însuşirea principalelor exerciţii tehnice, organizarea jocului. În ultimul capitol (al IV-lea), autorii prezintă probleme ale planificării

în pregătirea echipelor de copii, cât şi documentele pe care antrenorii trebuie să le elaboreze, în scopul realizării unui proces de instruire pe baze ştiinţifice.

FOTBAL LA COPII ŞI JUNIORI. Ion Motroc, Florin Motroc, Bucureşti, *Editura Didactică şi Pedagogică*, Bucureşti, 1996, 291 pagini. Cartea este structurată pe capitole: I. *Sistemul de organizare a activităţii fotbalistice la copii şi juniori*; II. *Stadiul I – Teoria şi metodologia particulară a atragerii, a depistării, a pregătirii generale, a orientării sportive şi a preselecţiei copiilor pentru practicarea jocului de fotbal (8-13 ani);* III. *Stadiul II – Teoria şi metodologia selecţiei şi pregătirii juniorilor III şi II (14-17 ani);* I V. *Stadiul III – Teoria şi metodologia selecţiei şi pregătirii juniorilor I (18-19 ani);* V. *Programarea, planificarea şi evidenţa procesului instructiv-educativ;* VI. *Forma sportivă;* VII. *Optimizarea biologică pentru antrenament şi jocuri;* VIII. *Noţiuni de traumatologie;* IX. *Fair-play-ul, principala valoare a spiritului olimpic.*

FOTBAL CORABIA CU 11 PASAGERI. Angelo Niculescu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1974, 363 pagini. Cartea este un adevărat „*maraton*" fotbalistic. Autorul trece în revistă cele mai importante momente de la premierea braziliană, din ianuarie 1968 de la Rio de Janeiro până la începerea unei noi bătălii pentru mondialele din 1972. Fiecare etapă, la cârma naţionalei de fotbal , este analizată şi interpretată. Autorul descrie modul cum a ajuns o serie de jucători talentaţi la naţională. Dinu este un exemplu „*Omul potrivit la locul potrivit*". Seria marilor figuri din fotbalul perioadei respective, continuă cu Oblemencu, Dunitrache, Ion Ionescu, Rică Răducanu, Dobrin, Dan Coe, Mircea Lucescu, Sătmăreanu, Hălmăgeanu, Lupescu etc. În prima parte a cărţii este tratată „*operaţiunea Mexico 70*" apoi „*la Bucureşti începe furtuna*", partida cu Anglia de la Bucureşti din 5 noiembrie 1968, „*lacătul*" elveţian cedează greu, Bucureşti în 23 noiembrie 1968. Urmează marşul spre Wembley, cu stângul, decembrie 1969. Apoi un „*duş rece*" la Istanbul în 2 şi Timişoara în 9 aprilie 1969. Urmează momentul unei noi escaladări: Paris 30 aprilie 1969 şi Bucureşti 12 mai 1969. La 14 mai, la Launsanne se decide ... Mexicul! În capitolul „*Ce mai este nou în fotbal*", autorul se referă la ianugurarea nocturnei pe *23 august*, la 27 octombrie 1971, „*duelurile*" pentru titularizare, „*spionii*" dau raportul, lovitura de teatru a lui Răducanu, Dobrin, Emerich Vogl nu mai este printre noi etc.Apoi capitolul „*cu cine vom da următoarea bătălie pentru mondiale*" este o trecere în revistă a celor mai importante momente ale naţionalei noastre de fotbal din 1972. Cartea se încheie cu publicarea a 33 de fotografii din fotbalul românesc şi mondial.

FOTBALUL CUCEREŞTE LUMEA. Dan Ov. Cristea, Editura *Hardiscom,* Piteşti, 1997, 145 pagini. Lucrarea este o istorie socială a fotbalului. Poate fi considerată o premieră deoarece realizează o sinteză a celui mai popular sport din lume, de la începuturi până în prezent. Este o carte de mari pretenţii, cu numeroase studii şi comparaţii, inclusiv din cultura filozofică şi istorică, cu un impresionant documentar şi situaţii statistice din fotbalul românesc şi internaţional. Lucrarea de faţă este structurată pe 14 capitole. De la începutul studiului beneficiem de o imagine completă asupra procesului de apariţie a jocului de fotbal, de la origini şi până la evoluţiile sale din zilele noastre. Cele 14 capitole tratează următoarele probleme: cap.1 Fotbalul un fenomen social; cap. 2 Istoria veche a jocului de fotbal; cap. 3 Evul mediu. Oda Cavalerismului; cap. 4 Renaşterea; cap. 5 Anglia tărâmul fotbalului; cap. 6 Calea către Football Asociation; cap. 7 Football Association; cap. 8 Profesionismul. Fotbal, un joc al mulţimilor; cap. 9 The Football League. Primul campionat; cap. 10 Fotbalul cucereşte lumea; cap. 11 Un nou personaj-antrenorul; cap.12 Competiţia internaţională; cap. 13 Statistica înregistrărilor; cap. 14 Epilog. Între bucurie şi tragedie.

FOTBALUL FEMININ – ÎN LUME ŞI LA NOI. Iulian Vîlcu, Liviu Buluş, Cluj, Editura *Pallas*, 1994, 267 pagini. Prima parte, *Fotbalul feminin*, cuprinde: aspecte specifice privind selecţia şi pregătirea în fotbalul feminin; aspecte specifice privind pregătirea copiilor şi junioarelor; pregătirea fizică în jocul de fotbal feminin; pregătirea tehnico-tactică;

pregătirea psihologică; pregătirea teoretico-metodică; individualizarea antrenamentului; evidenţa şi planificarea antrenamentului; probe şi norme de control; obiectivizarea şi optimizarea antrenamentului şi jocului. Partea a doua se referă la refacerea sportivului după efort, precum şi la alimentaţia corespunzătoare efortului depus (raţia alimentară, raportul dintre principiile nutritive – calorigene).

FOTBAL – JOC ŞI ANTRENAMENT. Nicolae Petrescu, Nicolae Roşculeţ, Romulus Balaban, Gheorghe Stănculescu, Ion Bălănescu, Dumitru Tomescu, Bucureşti, Editura UCFS, 1964, 295 pagini. Conţine 12 capitole: 1. *Concepţia de joc* (caracteristicile acesteia şi sistemul de joc); *2. Antrenamentul sportiv;* 3. *Forma sportivă;* 4. *Tactica şi metodica pregătirii tactice;* 5. *Tehnica şi metodica pregătirii tehnice;* 6. *Pregătirea fizică şi metodica dezvoltării ei;* 7. *Pregătirea psihologică;* 8. *Pregătirea teoretică;* 9. *Planificarea şi evidenţa;* 10. *Lecţia de antrenament;* 11. *Pregătirea copiilor şi juniorilor* (obiectivul principal în instruirea copiilor şi juniorilor, etapele de pregătire, sarcini, metode şi mijloace specifice etapelor); *12. Probleme medico-sportive* (controlul medical al jucătorului şi igiena recuperării la fotbal).

FOTBAL – JOCUL COLECTIV. Gheorghe Stănculescu, Jean Lăpuşneanu şi Petre Moldoveanu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1974, 202 pagini. În cuprins sunt prezentate succesiv: *Metodica învăţării şi perfecţionării jocului colectiv; Mijloace de bază ale jocului colectiv:* combinaţii în doi, trei, patru jucători, combinaţii în formă de romb şi de echer, combinaţii în cinci, şase şi zece jucători. Lucrarea continuă cu caracteristicile generale şi principiile de bază ale jocului colectiv, consideraţii şi indicaţii metodice. În final este prezentat un model de programă anuală privind instruirea echipelor de fotbal.

FOTBAL – METODE ŞI MIJLOACE. Prof. Angelo Niculescu, prof. Ion V. Ionescu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1972, 234 de pagini. Partea I a lucrării cuprinde metode de antrenament: metodica şi metoda, factori esenţiali în procesul de antrenament; scopul şi obiectivele metodicii de predare a jocului; cerinţele metodicii de predare a jocului; metodele de antrenament; cerinţele aplicării metodelor; metodele generale de instruire şi particularităţile predării factorilor de antrenament. În partea a II-a găsim mijloacele de antrenament: exerciţii impuse şi libere, exerciţii pentru învăţarea şi perfecţionarea elementelor tehnice ale jocului; exerciţii pentru învăţarea şi perfecţionarea acţiunilor tehnico-tactice; exerciţii pentru învăţarea şi perfecţionarea acţiunilor tactice (pentru atac şi apărare); exerciţii pentru învăţarea şi perfecţionarea jocului; exerciţii, acţiuni şi jocuri pentru apărare; exerciţii, acţiuni, jocuri pentru atac.

FOTBALUL MODERN. Virgil Economu, Bucureşti, Editura CNEFS, 1969, 458 pagini. În prima parte a lucrării (capitolele 1-9) sunt tratate probleme ca: stadiul actual al jocului, concepţia modernă de joc şi atributele ei, rolul şi utilizarea unui sistem de joc, sistemul cu patru fundaşi şi cel cu *il libero*, caracteristicile unui sistem românesc, modul de construcţie a unei echipe, sarcini pe compartimente în sistemul românesc, sarcini pe posturi, executarea loviturilor impuse. Partea a doua (capitolele X-XVI) se referă la: organizarea jocului modern, marcarea şi demarcarea, regulamentul de joc, analiza unor meciuri ale echipei naţionale, calificarea României la turneul final al CM din Mexic 1970, fotbalul viitorului şi gânduri despre fotbal.

FOTBALUL NOSTRU. (Probleme şi îndrumări pentru fotbalul românesc) Petre Steinbach. Editura şi tipografia *Vulturul* Bucureşti; 1937, 210 pagini. Autorul a dedicat această carte domnului V.V. Tilea, preşedinte al Federaţiei Române de fotbal pe care îl considera „*îndrumătorul fotbalului românesc pe calea adevăratei lui meniri de sport naţional*”. Ulterior V.V. TILEA a devenit unul dintre cei mai mari diplomaţi ai României. Cartea este scrisă pentru istoria fotbalului nostru şi se adresează tuturor acelora care au fost angregaţi în acest sport, începând cu jucătorii, spectatorii şi conducătorii de asociaţii şi cluburi sportive. Autorul, un fost mare jucător internaţional de fotbal, a realizat un studiu structurat pe cinci capitole (părţi). Acestea sunt: Cap. I: Pro-

bleme actuale; Cap. II Academia fotbalului; Cap. III Tehnica; Cap.IV Condiţia şi Cap. V Săptămâna unei echipe. În primul capitol este tratată problema formării cadrelor, problema jucătorilor şi problema antrenorilor, în care găsim referiri la alegerea piticilor/vizita medicală, antrenamentul teoretic şi practic, sportul şi şcoala, jucătorii şi spectatorii, viaţa de club sportiv, juniorii şi profesioniştii, cine poate fi un antrenor, raporturile dintre jucători-antrenori-conductori de cluburi, etc. În următorul capitol (II) autorul vorbeşte despre sistem, stil, tactică şi strategie. În capitolul III rezervat tehnicii, fiecare procedeu tehnic este analizat şi dezvoltat în parte. Începe cu „*shootul*" (cum se aşteaptă mingea şi cum se şutează, continuă cu oprirea mingiei - stopul, conducerea mingiei cu capul şi termină cu loviturile libere şi aruncările de tuşă (lovitura de început, loviturile libere, lovitura de la 11m, lovitura de colţ, aruncarea de la tuşă). Capitolul IV este dedicat condiţiei fizice şi morale. Aici autorul foloseşte multe exemple din propria experienţă dar şi din literatura de specialitate din străinătate. Iată câteva probleme tratate cu exigenţă: antrenamentul de tranziţie, antrenamentul de viteză, de forţă şi de supleţe. Tot aici găsim precizări în legătură cu viaţa sportivă a jucătorului de fotbal: antrenamentul şi viaţa sportivă, alimentaţia, alcoolul şi tutunul, somnul şi nopţile pierdute, viaţa sexuală, vârsta jucătorilor. O atenţie specială, acordă autorul „*supraantrenamentului şi ieşirea din formă*" dar şi recomandă o serie de metode de remediu, masajul de pregătire, masajul de înviorare, masajul de îndepărtare a oboselii. În ultimul capitol (V) dedicat pregătirii jucătorilor de fotbal de luni şi până duminică sunt recomandate mijloacele şi metodele de antrenament, sarcini de antrenament, importanţa asistenţei medicale, alimentaţia, refacerea etc. Cartea a fost tipărită în tiraj mare şi distribuită, contra cost, în toate judeţele ţării, la şcoli, facultăţi, cluburi şi asociaţii sportive, biblioteci orăşeneşti, etc. A fost considerată la timpul respectiv, cea mai completă lucrare din domeniul fotbalului.

FOTBAL – PE CULMILE PERFORMANŢEI. Prof. Nicolae Petrescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1977, 209 pagini. În paginile cărţii, autorul parcurge pe rând probleme ale procesului de instruire, făcând apel la exemplificări de ordin practic. Factorii antrenamentului sportiv sunt trataţi cu rigurozitate didactică, dar şi ca produs al experienţei personale. Pregătirea fizică, cu dezvoltarea calităţilor biomotrice, pregătirea tehnică în condiţii de joc, pregătirea tactică cu mijloacele specifice acesteia, pregătirea psihologică, incluzând şi motivaţia, sunt cuprinse într-o înlănţuire logică şi cu adresă către tehnicieni, cărora autorul le oferă şi modele de cicluri de antrenament ale unor echipe româneşti şi străine.

FOTBAL– PROBLEME DE JOC ŞI ANTRENAMENT. Prof. Nicolae Roşculeţ, Bucureşti, Editura UCFS, 1966, 350 pagini. Lucrarea respectă principiile didactice, iar capitolele lucrării se referă la următoarele probleme: dezvoltarea jocului de fotbal; corelaţia dintre conţinutul real al jocului competiţional şi metodica antrenamentului; perfecţionarea jocului; atacul, finalizarea, contraatacul; combinaţia în triunghi; perfecţionarea loviturilor libere, mijloc pentru mărirea eficacităţii atacurilor; ritmul de joc; jucătorul fără post fix; apărarea; perfecţionarea jocului în apărare; pregătirea portarului şi recomandări tactice pentru uzul antrenorilor şi jucătorilor. În partea finală a lucrării, autorul a prezentat şi o serie de concluzii şi învăţăminte pe marginea Campionatului Mondial din Anglia, ediţia 1966.

FOTBAL SPECIALIZARE. Ştefan Miu, Bucureşti, Editura *Fundaţia Română de mâine*, 2001, 176 pagini. Cuprinde nouă capitole cu aspecte din evoluţia fotbalului şi a regulamentului de joc, probleme din pregătirea jucătorilor şi modelarea antrenamentului, factorii antrenamentului, planificarea şi evidenţa în fotbal, aspecte din fotbalul feminin şi fotbal-tenis. Lucrarea se adresează îndeosebi antrenorilor, studenţilor cu specializare fotbal, dar şi celor care urmăresc cu interes fenomenul fotbalistic.

FOTBAL – TEHNICA ŞI TACTICA JOCULUI. Ion V. Ionescu, Timişoara, Editura *Helicon*, 1995, 342 pagini. Cartea are un cuvânt înainte semnat de prof. Angelo Niculescu. Cuprinde trei mari capitole. În primul, *Tehnica jocului de fotbal*, sunt tratate:

tehnica de colaborare (lovirea mingii cu piciorul, lovirea mingii cu capul, oprirea şi preluarea mingii, conducerea mingii, aruncarea de la margine) şi tehnica de adversitate (fenta, deposedarea, elementele portarului). Capitolul al II-lea tratează tactica jocului de fotbal în care sunt incluse: tactica astăzi, organizarea jocului (concepţia tactică de joc, relaţiile tactice reprezentând structurile esenţiale ale organizării jocului, organizarea tactică a jocului în cele trei faze fundamentale ale fotbalului actual – atacul, recuperarea, apărarea). Ultimul capitol, al III-lea, tratează disciplina tactică. În motto-ul cărţii, autorul spune: „*echipa de fotbal exprimă tactica tehnicii de care sunt capabili jucătorii săi”*.

FOTBAL – TEHNICĂ ŞI STIL. Mihai Ionescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1976, 134 pagini. Concepută ca un fel de *manual beletristic* de tehnică fotbalistică, cartea îşi propune să prezinte elementele constitutive ale tehnicii fotbalistice (lovirea mingii cu piciorul, lovirea mingii cu capul, preluarea balonului, conducerea mingii, protejarea mingii, mişcarea înşelătoare, deposedarea adversarului de balon şi aruncarea de la margine), folosind ca exemple de execuţie, mari valori fotbalistice precum: Al. Apolzan, Gh. Constantin, M. Dridea, I. Obl-menco, M. Lucescu, I. Dumitru, Cornel Dinu, Dudu Georgescu. În acest fel cartea poate constitui o invitaţie şi un îndemn la perfecţionarea tehnicii, oferind imaginea modelului pentru generaţiile de tineri fotbalişti care aspiră la măiestria sportivă.

ÎN PATRIA FOTBALULUI. Cornel Drăguşin, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1970, 100 pagini. Cuprinde următoarele capitole: *Spre patria fotbalului mondial*; *Londra fără ceaţă*; *Primele contacte cu oficialităţile şi echipele engleze*; *Cum se pregăteşte „schimbul de mâine”?*; *Vizite la Chelsea şi FC Liverpool*; *O sărbătoare a fotbalului românesc pe Wembley*; *Pregătirea pentru joc la cluburile engleze*; *Ce sunt „circuit training” şi „strenght and power”?*; *Caracteristici de joc observate la echipele engleze*; *O paralelă cu lecţiile de la cursul UEFA*; *Principii privind selecţionarea echipelor naţionale*; *Evoluţie sau involuţie* şi *Un turneu final care trebuie să constituie numai un început*. Autorul, care a efectuat la sfârşitul anului 1968 un stagiu de pregătire de şase săptămâni în Anglia (împreună cu antrenorul echipei UTA Nicolae Dumitrescu), şi-a propus în cartea de faţă să informeze în legătură cu fenomenul fotbalistic englez, cât pe specialiştii, jucătorii şi antrenorii din ţara noastră, în scopul îmbunătăţirii nivelului de pregătire profesională, al acestora.

JOCUL ŞI ANTRENAMENTUL PORTARULUI DE FOTBAL. Jean Lăpuşneanu, Bucureşti, Editura CNEFS, 1968, 150 pagini. Autorul, un fost internaţional, component al celebrei echipe *Venus* din anii dinainte de război şi titularul postului de portar al echipei noastre naţionale la CM din Uruguay – 1930, reuşeşte, făcând apel la propria experienţă, să prezinte într-o manieră accesibilă procedeele tehnice specifice portarului: prinderea mingii de pe loc, din săritură, din plonjon lateral, oblic, înainte şi înapoi şi prin blocaj; conducerea mingii prin trimiterea ei în pământ la 3 paşi, cu schimbări de direcţie (dribling similar conducerii mingii la jocul de handbal); degajarea terenului prin aruncarea mingii cu mâna sau lovirea ei cu piciorul; respingerea mingii prin boxarea ei cu o mână sau cu amândouă sau prin lovirea cu piciorul, din acţiune sau din plonjon. Noţiunile de ordin teoretic sunt însoţite de exemplificări şi exerciţii pentru învăţarea şi perfecţionarea elementelor de tehnică specifice portarului.

LA PORŢILE FOTBALULUI. Dragoş Cojocaru, Mihai Ionescu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1971, 180 pagini. Este scrisă într-un stil gazetăresc, deşi în esenţă lucrarea are un pronunţat caracter tehnico-metodic. Cartea parcurge toate etapele muncii cu *„schimbul de mâine”*, de la depistare la selecţie şi până la procesul de instruire, de formare a viitorului performer şi promovarea acestuia pe treapta afirmării sportive. Lucrarea prezintă şi legătura dintre tinerii fotbalişti şi arbitri. Cartea se încheie cu câteva cuvinte care se referă la antrenor, ca figură centrală în cadrul activităţii de formare a viitorilor fotbalişti.

MECANISME DE INFLUENŢARE A COMPORTAMENTULUI ÎN FOTBAL. Mihai Epuran, Egon Horn, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1985, 198 pagini. Cartea este structurată pe cinci capitole. În primul capitol, *Fotbalul – sport şi spectacol*, sunt prezentate consideraţii generale, completate cu stările psihice din timpul jocului. Capitolul al II-lea se referă la aspecte psihologice ale tacticii. În cel de-al III-lea capitol *Psihologia jucătorului de fotbal*, sunt tratate: competenţa pentru fotbal, selecţia jucătorilor de fotbal, trăsăturile de personalitate ale fotbaliştilor de mare performanţă, inteligenţa jucătorului de fotbal, motivaţia şi agresivitatea. Capitolul al IV-lea cuprinde *Psihologia echipei*, iar ultimul capitol - *Psihologia arbitrajului*, evidenţiază intenţia autorilor de a oferi tehnicienilor din fotbal o lucrare cât mai completă, care să îi ajute să cunoască şi să deprindă toate mecanismele de influenţare a comportamentului în perimetrul sportului-rege.

SISTEMUL CU PATRU FUNDAŞI. Virgil Economu, Bucureşti, Editura UCFS, 1965, 225 pagini. În prima parte a lucrării autorul prezintă sistemul cu patru fundaşi, prin prisma evoluţiei tacticii jocului de fotbal şi a modalităţilor de joc. Pledând pentru un sistem propriu cu patru fundaşi, autorul se referă la variantele acestuia (4-2-4 şi 4-3-3), după care expune trăsăturile caracteristice ale apărării în linie, ale jocului la ofsaid, încheind cu executarea loviturilor impuse. În partea a doua a cărţii, autorul face o analiză a câtorva partide internaţionale şi deficienţele constatate la jocurile oficiale internaţionale ale echipelor noastre. În continuare, se fac referiri la Preliminariile CM (1966), urmate de o serie de recomandări privind modul în care poate fi realizat jocul simplu şi direct pe poartă, precum şi îndatoririle şi răspunderile ce revin jucătorului de fotbal. Ideea principală a cărţii rămâne, fără îndoială, aceea pe care autorul caută să o scoată în evidenţă răspunzând întrebărilor: „*cum este aplicat sistemul cu patru fundaşi în diferite ţări?* şi *cum este el adoptat de echipele noastre de club şi naţionale?"*

ALMANAHUL ECHIPELOR NAȚIONALE DE FOTBAL. Ștefan Lecca, Teodor Burnar,Paul Zaharia, Ovidiu Ionescu, Marian Țălnar (redactori) Dan Cristea, Răzvan Toma (statistică), Bogdan Lecca, Nicu Profir, Răzvan Păsărică, Florin C. Vasile (fotografii). Editura *Kick Sport Media* București, 2008, 112 pagini, format 28x23 cm, peste 90 de fotografii color precum și numeroase tabele, grafice și schițe. Textele sunt redactate în limba română și limba engleză. Lucrarea conține descrierea tuturor echipelor naționale de fotbal din anul 2008, de la toate jocurile internaționale, pe categorii de vârstă. Fiecare partidă de fotbal a echipei naționale de seniori este prezentată pe următoarele teme: 1. Formula de echipă; 2. Sistemul și tactica de joc; 3. Desfășurarea jocului; 4. Concluzii. Lucrarea mai conține: meciurile de fotbal ale naționalei de juniori, A1 sub 18 ani, junori B sub 17 ani, juniori B1 sub 17 ani, juniori B1 sub 16 ani, meciurile naționalei de fotbal senioare, naționala feminină sub 19 ani, naționala feminină sub 17 ani, Futsal naționala A și Futsal sub 21 de ani. Într-un capitol aparte sunt prezentați cei mai buni jucători de fotbal folosiți în 2008 la echipa națională. Almanahul a fost tipărit într-un tiraj de mase.

APROAPE TOTUL DESPRE FOTBAL Chiriac Manuşaride şi Chevorc Ghemigian Editura *Sport Turism*, 1983, 440 pagini. Cu o bibliografie de trei pagini şi cu un cuprins întins pe patru pagini, nu te poate îndemna să crezi decât că este o lucrare bine documentată, scrisă de doi profesionişti ai fotbalului. Într-adevăr, autorii, renumiţi arbitri internaţionali, prezintă, în prima parte a cărţii, o scurtă istorie a apariţiei şi dezvoltării jocului de fotbal, evoluţia sa, organizarea mişcării fotbalistice pe plan naţional şi internaţional. Răspândirea şi popularitatea fotbalului, nemaiîntâlnite la niciun alt joc sau sport cunoscut astăzi în lume, rezidă, fără îndoială, în irezistibila atractivitate şi simplitate a lui. Aceste două calităţi i-au conferit fotbalului forţa necesară să reziste eroziunii vremii. Iar simplitatea regulilor, perseverenţa în păstrarea lor, i-au conservat nealterată esenţa, l-au propulsat din generaţie în generaţie şi l-au vehiculat dintr-o ţară în alta. Astfel încât, astăzi, nu există loc pe globul terestru în care fotbalul să nu fie învăţat, cunoscut şi practicat cu pasiune.

În partea a doua a cărţii, autorii îşi expun experienţa, de peste douăzeci de ani ca practicieni ai arbitrajului, prezenţi atât la meciuri interne cât şi internaţionale. Comentează şi examinează cu multă competenţă, fiecare moment al jocului, fiecare regulă, interpretarea corectă a acestora. Întreaga expunere este riguros sistematizată Fiecare articol al Regulamentului jocului de fotbal este analizat din toate unghiurile, pornind de la evoluţia şi textul regulii, adnotări, comentarii şi precizări specifice fiecărui articol. Aceste comentarii şi precizări sunt însoţite de scheme, desene şi schiţe pentru a se înţelege mai bine regula respectivă. Iar, în finalul fiecărui articol de regulament, autorii înserează circa 60-70 de întrebări şi răspunsuri referitoare la conţinutul şii interpretarea articolului respectiv. La cele 16 articole de regulament, autorii au compus 674 de întrebări şi răspunsuri. Adnotările, comentariile şi precizările sunt atât de minuţios redactate şi atât de detaliate încât autorilor nu le scapă nimic. Ca cititor îţi dă impresia că sunt exagerat de meticuloşi. În realitate, pentru a înşelege şi pentru a interpreta corect fiecare articol al jocului de fotbal, autorii au înţeles că numai în acest fel se poate percepe cu adevărat conţinutul acestora. Lucrarea se încheie cu un dicţionar terminologic explicativ cu toţi termenii întâlniţi în fotbal. Chiar dacă această carte a fost scrisă în urmă cu circa 20 de ani, ceea ce explică şi demonstrează autorii, conţinutul ei, este de mare actualitate şi astăzi şi oricând, deoarece în fotbal regulile se schimbă foarte rar, iar atunci când totuşi se produce un astfel de eveniment, modificarea nu atinge esenţa jocului de fotbal.

ARGENTINA, autor Ioan Chirilă, Editura *Sport-Turism,* 1978, Bucureşti, 228 pagini. Este una dintre cele mai valoroase lucrări care prezintă un turneu final al Campionatului Mondial de fotbal într-o formă literară deosebită cum numai **IC** o poate face. Mare iubitor al jocului de fotbal, priveşte cu pasiune fiecare meci, fiecare întâlnire cu personalităţi din fotbalul naţional şi internaţional. Cartea se citeşte cu plăcere atât de specialiştii din fotbal cât şi de marea masă a celor care în tribune sau la televiziune măresc cu pasiune fiecare meci naţional sau internaţional. Lucrarea este structurată printr-o prezentare cronologică a evenimentelor de la o astfel de competiţie sportivă, pe zile, înainte de plecarea din ţară, meciurile de pregătire a unor echipe naţionale, continuând cu călătoria, sejurul din Argentina şi până la sosirea în ţară. Meciurile vizionate sunt comentate nu ca un ziarist care face o cronică a unui joc pentru ziarul de a doua zi, ci face referiri, în afara la elementele tehnice de joc, la istoria întâlnirilor dintre ţările respective, la personalităţile din fotbalul naţional şi internaţional, aminteşte obiceiuri şi momente deosebite ale popoarelor pe care le reprezintă şi multe altele. În cele peste două sute de pagini ale cărţii sunt cuprinse foarte multe interviuri. A reuşit să stea de vorbă cu preşedintele Federaţiei Internaţionale de Fotbal (FIFA), cu alte persoane influente din fotbalul internaţional, cu renumiţi antrenori şi jucători, cu foste vedete ale fotbalului mondial printre care şi cu renumitul Pelle. Cititorul, din aceste interviuri, află lucruri inedite din fotbalul internaţional, despre preocupările federaţiilor naţionale pentru dezvoltarea acestui sport, despre metodele şi mijloacele de pregătire, mentalitatea jucătorului profesionist şi multe altele care dau o notă aparte cărţii lui **IC**. În cuprinsul cărţii sunt introduse 20 de fotografii dintre cele mai reprezentative,iar în finalul cărţii autorul prezintă toate meciurile jucate la acest campionat mondial, menţionându-se oraşul unde s-a jucat, scorul, componenţa echipelor şi jucătorii care au marcat golurile.

DIN NOU PE MERIDIANELE FOTBALULUI Constantin Teaşcă, Ediitura UCFS, 1967, 384 pagini. Această lucrare are două părţi. În prima parte, având un volum de circa 140 de pagini, autorul face o incursiune în istoria milenară a jocului cu mingea şi cu piciorul. Porneşte de la primele izvoare din îndepărtatul pământ japonez unde, după unele însemnări, în urmă cu circa 1000 de ani înaitea erei noastre, ar fi existat un balon umplut cu aer în jurul căruia se angaja o dispută între două tabere. Terenul şi delimitarea lui constituia de fapt un ritual religios. Pe continent, în Asia, la chinezi se practica un joc asemănător denumit Tsu Chu, în traducere „*mingea şutată*”. În nordul Africii jocul cu mingea

se numea Kura, iar la romani „*harpastum*". În evul mediu, jocul cu balonul, capătă conturul viitorului football la englezi şi calcio la italieni. Se ajunge în secolul al XIX-lea, când în Anglia apar germenii fotbalului modern de astăzi. În această prezentare a istoriei fotbalului, autorul face o minuţioasă analiză a sistermelor de joc din ultimii o sută de ani, modul cum a evoluat tehnica şi tactica jocului. Rolul pe care l-a avut şi-l are fotbalul sud american şi în special cel brazilian. În partea a doua a cărţii, în circa 240 de pagini, autorul descrie ceea ce a văzut şi a simţit, în Anglia campionatului mondial de fotbal din anul 1966. Din vizionarea majorităţii meciurilor, din studierea a tot ceea ce a citit în presa vremii, din discuţiile purtate cu specialiştii în Anglia, din toată această strădanie, autorul a făcut o radiografie completă a Campionatului Mondial de fotbal din 1966. A analizând, cu multă competenţă fiecare meci, fiecare dispută, sistemele de joc, noutăţile tehnico tactice, pregătirea fizică a jucătorilor. Ochiul atent al autorului, care a făcut parte din elita tehnicienilor fotbalului românesc, scoate în evidenţă atât lucrurile bune cât şi deficienţele în organizarea acestei competiţii mondiale. Nu este neglijat nici corpul de arbitri, modul cum au arbitrat şi maniera de arbitraj practicată. În final, autorul consemnează: „*A eşuat empirismul, iluzia şi improvizaţia. Războiul tacticilor continuă. A triumfat echipa, înaintea individului. Mai toate echipele s-au organizat cu cea mai mare prudenţă şi uneori chiar cu exagerare... Progresele defensive şi teama de a nu pierde nu a împiedicat marcarea golurilor. Semnul unei reînnoiri ofensive este încă timid, dar există*". Şi în încheiere, autorul nu scapă ocazia de a recomanda unele învăţăminte pentru fotbalul românesc, pentru federaţie şi cluburi şi mai ales pentru antrenori şi jucători, insistând asupra modului cum tinerii fotbalişti trebuie să abordeze pregătirea lor fizică şi tehnico tactică şi să înţeleagă faptul că fotbalul trebuie tratat cu seriozitate, ca un o îndeletnicire profesionistă, nu ca o simplă „*joacă*".

HAGI – UNIC ÎNTR-UN SECOL. Gheorghe Nicolaescu, Bucureşti, *Editura Economică*, 2000. Autorul realizează un studiu biografic de excepţie al unuia dintre cei mai mari jucători din istoria acestui sport.: Gheorghe Hagi. Născut în comuna Săcele, jud. Constanţa la 5 februarie 1965. A jucat la FC Constanţa(1978-1980 şi 1982-1983), Luceafărul Bucureşti(1980-1982), Sportul Studenţesc (1983-1986), Steaua Bucureşti (1987-1990), Real Madrid (1990-1992), Brescia (1992-1994), Barcelona (1994-1996), Galatsaray Istanbul (1996-2000). La echipa naţională de fotbal a adunat 121 de meciuri şi a înscris 35 de goluri. Autorul remarcă palmaresul de invidiat: 3 titluri de campion al României (1987,1988,1989), 3 Cupe ale României (1987,1988,1989), 2 Cupe ale Turciei (1999,2000), Super Cupa Europei (1987), finalist în Cupa Campionilor (1989), Cupa UEFA (2000); golgeter al României în 1984-1985 cu 20 de goluri şi în 1985-1986 cu 31 de goluri. De 6 ori a fost declarat cel mai bun fotbalist al României (1985,1987, 1993, 1994, 1997, 1999). Fotbalistul nr. 1 al secolului în România. Participant la 3 turnee finale CE (1984, 1996, 2000) şi la 3 turnee finale de CM (1990, 1994, 1998). Dintre capitolele principale ale cărţii se remarcă următoarele: 1. Primul şlefuitor al lui Hagi, Fostul strungar Bukkasi; 2. La Steaua (debut internaţional) de senzaţie; 3. Maradona dei Carpatzi; 4. Cu „*Brescia romena*" în cel mai puternic campionat de pe mapamond; 5) Înaintea startului la World Cup o replică „*hagiană*" reluată pe toate canalele; 6) Antract Coupe du Monde, etc. În finalul lucrării, autorul GN publică declaraţiile unor mari personalităţi ale fotbalului românesc în capitolul „*L-au cunoscut îndeaproape pe Hagi*". Câteva nume: Mircea Sandu, Mircea Lucescu, Emeric Ienei, Gică Popescu, Angelo Niculescu, Nicolae Rainea, Ion Pârcălab, Necula Răducanu, etc. Cartea este o descriere atentă a vieţii personale şi profesionale a lui Gheorghe Hagi. A fost tipărită în tiraj de mase.

HAMLET A MURIT DEGEABA. Mircea M. Ionescu, Bucureşti, Editura *Play*, 2003, 286 pagini. Autorul, cu un farmec literar deosebit, susţine că, această carte, ar putea fi numită şi „*Fotbalul românesc şi Integrala Caragiale*". Multe din personaje şi situaţii sunt parcă, decupate din inegalabilele piese ale lui Nenea Iancu. Sau „*Alarmă falsă în*

Bâlciul deşărtăciunilor" unde mişună hoţii de adevăr, care dansează pe sens invers, în muzică de iarmaroc, unde afacerea (cum a devenit sportul, azi, în lume) este confundată cu bişniţa la porţile Orientului. Autorul afirmă: „*Tot atât de bine aş fi putut să intitulez acest volum Piticii din grădina de Est*, ca o aluzie la talentele din spaţiul carpato-dunărean, rămase dincolo de podiumul marilor performanţe, în primul rând datorită unui sistem dominat de corupţie, interese personale, jumătăţi de măsură, sechele şi fariseism. Acest „*Jurnal de suflet*" este mai mult cantonat în apele tulburi ale fotbalului românesc, În România de tranziţie, comentează autorul, sportul, ca şi toate celelalte sectoare plăteşte tribut greu conducătorilor şi sistemului. Autorul susţine că s-a oprit la acest titlu de carte, deloc optimist „*Hamlet a murit degeaba*" fiindcă fotbalul românesc suferă nu de o inerţie morală, ci de o diabolică dinamică imorală, bazată pe afaceri necunoscute şi răutate, gata să arunce „*umbre*" pe umerii unor „*Legende şi Simboluri*" ale sportului românesc, pornind de la „*generaţia de aur*", la Gică Hagi şi Gică Popescu, de la „*cărţile lui Ioan Chirilă*" la drama lui Leonard Doroftei etc. Autorul îşi expune opera pe parcursul a trei capitole, cu zeci de comentarii scurte dintre care reţinem: „*Unde ne sunt bărbaţii de altă dată*"; „*Timpul când ar trebui să devenim mai buni*"; „*Fotbaliştii de zăpadă*"; „*Diviziunea vorbei într-un fotbal nejucat*"; „*Fluieraşii şi vardiştii*"; „*Marea golăneală şi fotbalul-Artă*"; „*Săracii noştrii conducători bogaţi*"; „*Un eurogol nu înseamnă Europa*!"; „*Generalul şi vesta sa antiglonţ*" etc.

PRINTRE STELELE STELEI. Octavian Vintilă, Bucureşti, *Editura Militară*, 1982, 143 pagini. Cartea este dedicată împlinirii a trei decenii şi jumătate a existenţei Clubului Sportiv *Steaua*, prilej de retrospectivă a celor mai valoroase succese a celor care au purtat tricourile roş-albastre, îmbogăţind, cu performanţele lor de talie internaţională, palmaresul sportului românesc. Victoriile obţinute de sportivii militari în întrecerile J.O., mondiale, europene sau balcanice, atestă faptul că aceştia au repurtat victorii supreme, făcând cinste clubului Steaua, tricolorului românesc. Câteva cifre concludente: 43 medalii la Jocurile Olimpice, 135 medalii la Campionatele Mondiale, 275 la Campionatele Europene, 43 la Campionatele Mondiale Universitare, 3509 titluri de campioni ai României. Autorul subliniază în mod deosebit contribuţia unor mari sportivi ai Clubului Steaua, printre care se găsesc: Iolanda Balaş, Viorica Viscopoleanu, Dinu Cristea, Carol Corbu (atletism), Alin Savu, Titus Tarău, Al. Fodor, A. Folbert, M. Nedef (baschet), Ion Vasinescu, Vasile Zavodă, Apolzan, Constantin, Bone (fotbal), Gh. Fiat, Mircea Dobrescu, Vasile Tiţă, Gh. Negrea (box), Silviu Cazan (haltere), Dumitru Velicu (călărie), Gheorghe şi Marin Viziru, Ilie Năstase (tenis), Iosif Sârbu, Virgil Atanasiu, Ion Corneliu (tir), Olga Szabo, Ileana Gyulai, Ecaterina Stahl, Ana Pascu (scrimă), Cristian Gaţu, Radu Voinea, Gabriel Kicsid, Ştefan Birtalan, Vasile Stângă, Cornel Oţelea (handbal), Gh. Berceanu, Constantin Alexandru, Petre Coman, Gh. Stoiciu, Dumitru Pârvulescu (lupte), Gh. Ioniţă, Mihai Dănescu, Ion Gheorghe (motociclism), Sanda Toma (canotaj), Radu Durbac, Nicolae Postolache, C. Kramer, A. Mica, R. Veluda (rugby), Ion Checicheş, Sorin Cepoi, Aurelian Georgescu (gimnastică), etc. Lucrarea este scrisă sub forma unei cronici vii cu date şi cifre, cu cuvinte măgulitoare la adresa sportivilor Clubului Steaua, apreciaţi, la vremea respectivă, gloria sportului românesc.

TURNEELE OLIMPICE DE FOTBAL Frederic Moises Editura UCFS, 1968, 276 pagini. Cu toate că fotbalul, este prezent în programul Jocurilor Olimpice încă de la ediţia din 1900, nu s-a bucurat, din partea Federaţiilor naţionale de fotbal, de atenţia şi renumele Campionatului mondial. Totuşi, Comitetele Naţionale Olimpice, au „*încropit*" selecţionate care au reprezentat ţările lor, atât pentru turneele de calificare, cât şi pentru cele finale. Având în vedere regulile olimpice din secolul trecut, fotbaliştilor profesionişti le era interzis să fie selecţionaţi în echipele olimpice naţionale. Autorul, încă din primul capitol al cărţii, face o incursiune în istoria mondială şi naţională a acestui sport, unde explică şi evoluţia fotbalului din punct de vedere al prevederilor olim-

pice, ale Cartei CIO. Cartea este structurată apoi cu descrierea competiţiei de fotbal, la fiecare întrecere olimpică, atunci când acest sport a fost prezent în programul olimpic, adică de la cea de a IV-a ediţie, din anul 1908 de la Londra. Turneele olimpice de fotbal din anii 1900 şi 1904 nu sunt menţionate de autor decât în primul capitol al cărţii, motivând că, atât la Paris cât şi la St.Louis, au fost nişte meciuri intercluburi. De asemenea, fotbalul a lipsit şi din programul JO de la Los Angeles din 1932, americanii solicitând Comitetului Internaţional Olimpic să nu fie inclus în program, întrucât acest sport nu este popular şi nu se practică în SUA: Cartea se adresează atât amatorilor de fotbal cât şi celor care se interesează de istoria fotbalului şi a rezultatelor olimpice.

UN VEAC DE FOTBAL ROMÂNESC. Ioan Chirilă, Mihai Ionescu, Bucureşti, Editura *Fundaţiei PRO*, 1999, 463 pagini. *Cartea fotbalului* este deschisă de două *„legende”* ale soccerului naţional, Mircea Angelescu şi Gheorghe Popescu (I). Apoi urmează 9 capitole: *File de preistorie. Paşii timizi ai începutului* (1890-1909); *Între două repere istorice cu valoare de simbol* (1909-1930); *De la „Piramidă” la W.M.* (1930-1950); *De la romantism la performanţă* (1950-1970); *Flux, reflux şi speranţe dinspre Craiova şi Hunedoara* (1970-1980); *Decada de excepţie, „Steaua” prima inter pares* (1981-1990); *Pe aripile profesionismului* (1990-1994); *Un vis împlinit*; *Calificările se ţin lanţ* (1995-1998). Cartea se termină cu biografiile celor doi autori, nume de referinţă ale jurnalisticii sportive. Este prima lucrare completă, în care este înscrisă istoria de o sută de ani a soccerului naţional fiind, în acelaşi timp, o îmbinare a istoriei fotbalului românesc, cu numeroase elemente de legendă, care o face deosebit de atractivă şi uşor de citit. Lucrarea a primit în anul 1999 premiul I acordat de Asociaţia presei sportive din România.

35 DE ANI LA PUPITRUL FOTBALULUI– vol. II, autor Mircea Angelescu; apărută în editura autorului; cartea este o ediţie revăzută şi adăugită a memoriilor sale cuprinse în volumul I, cu sublinieri şi documente doveditoare ale implicării securităţii în fotbalul românesc din a II-a parte a sec. XX. Lucrarea reprezintă „*o carte pentru istorie*”, cum afirmă cronicarul (Gheorghe Mitroi) pentru că dezvăluie direct sau indirect adevăruri trăite, atâta timp tăinuite, despre destinul fotbalului nostru din ultima jumătate de veac. În acest volum memorialistic, autorul caută să răspundă şi să explice de ce a fost posibil ca aproape 45 de ani, fotbalul românesc să fie coordonat şi dirijat de armată şi securitate. De ce înainte de revoluţie, nu s-a putut ajunge la dosarele securităţii cu privire la el? De ce şi după revoluţie *Steaua* şi *Dinamo* continuă să conducă ca în sistemul politic vechi? De ce oameni care au trăit şi atunci şi s-au implicat, tac şi acum? Autorul caută să răspundă acestor întrebări grave dezvăluindu-ne trecutul fotbalului şi legăturile lui cu clanul Ceauşescu (Valentin, Ilie), cu miniştrii de interne Theohori Georgescu, Alexandru Drăghici, Tudor Postelnicu, Marian Bărbulescu fostul şef al Miliţiei Capitalei, generalul Nuţă şef în Inspectoratul general al Miliţiei ca şi antagonismele dintre ei ce au determinat deturnarea clasamentelor. Firul rememorării arată evoluţia echipei naţionale şi al antrenorilor ei (V. Stănescu, C. Cernăianu, G. Constantin, E. Ienei, M. Lucescu, J. Halagian, G. Hagi). Sunt interesante raporturile autorului în calitate de presedinte al FRF cu conducătorii cluburilor, în special cele militare (Steaua, Dinamo) cunoaşterea regimului racolărilor şi transferărilor jucătorilor, „*dirijarea*” acestora în interesul cluburilor militare de bază şi derivate (*Dinamo Victoria, CSA Câmpul Lung Molovenesc, F.C. Scormiceşti, Flacăra Moreni*). Cartea nu ocoleşte gingaşa problematică a camuflării fotbalului profesionist sub eticheta celui amator. Textul abordează evoluţia fotbalului din ţările ex-socialiste asemănătoare cu cea a celui românesc, tot de sorginte „*kaki*” şi securistă. Sunt de reţinut strădaniiile fostului ministru al sportului, pentru demilitizarea acestuia. În finalul volumului sunt prezentate personalităţile importante din fotbalul românesc ale momentului postrevoluţionar şi provenienţa lor din securitate (fraţii Păunescu, D. Dragomir, M. Stoenescu). În sinteză, apreciem valoarea documentară a celor două volume, zbaterea autorului în diferitele ipostaze trăite în sportul şi fotbalul românesc pentru

continua lor înoire, activitate publică generoasă, împletită cu cea de profesor universitar la Universitatea Tehnică de Construcţii Bucureşti.

101 IDEI ALE GAZONULUI– autor Mihai Ionescu. Carte publicată în 2000 în Editura ECONOMICĂ. Conţine 101 de portrete de jucători care au făcut cinste fotbalului românesc interbelic şi ulterior, până în anii 90. Cartea reprezintă un memorial al gazonului. Autorul şi el, un fotbalist al unor echipe de prestigiu, apoi ziarist care a selectat 101 jucători, cifră cu caracter de simbol, „primii inter pares" cărora le reface cu migală şi fără exaltare portrete autentice ce explică rememorarea lor. Expunerea este alfabetică, cronologie care îngăduie cititorului să afle repede subiectul interesat. Datele portretelor sunt specifice oricărei enciclopedii, fie şi de bizunar cum se dovedeşte a fi lucrarea. Locul şi data naşterii, cluburile ale căror culori le-au purtat aceşti jucători care au intrat în memoria spectatorilor şi a evidenţelor federaţiei, antrenorii care i-au depistat şi apoi i-au consacrat, studiile care le-au parcurs. Jocurile memorabile în care au strălucit znoavele şi legendele iscate în jurul lor, funcţiile ocupate apoi în viaţa publică şi în fotbalul românesc, sunt informaţii inedite care compun bibliogarfiile marilor jucători ai fotbalului românesc din sec XX. Carte cuprinzătoare, are 300 pagini, este deopotrivă un document, un izvor literar sportiv, care ajută să nu se stingă „faima cea vestită" a fotbalului nostru cel iubit de generaţiile de spectatori ai unui întreg secol.

*

CONSIDERAŢIUNI ASUPRA IMPORTANŢEI GIMNASTICII DIN PUNCT DE VEDERE IGIENIC ŞI SOCIAL. C. I. Istrati, Bucureşti, 1880, 135 pagini. Cartea prezintă: *„evoluţia gimnasticei în decursul vremurilor la diferite popoare şi la noi; influenţa exerciţiilor fizice asupra organismului; regulile de igienă şi principiile metodice"* (accesibilitatea, gradarea, individualizarea) care trebuie respectate în practica exerciţiilor fizice. În condiţiile concrete din ţara noastră, jocurile populare, care au şi o mare valoare morală, culturală şi educativă, împreună cu exerciţiile militare, gimnastica şi scrima reprezintă mijloacele optime pentru atingerea obiectivelor educaţiei fizice. Un capitol special – *Gimnastica din punct de vedere terapeutic* – descrie, în lumina cunoştinţelor epocii, efectele profilactice şi curative ale exerciţiilor fizice. Se preconizează construirea unui *Institut de gimnastică terapeutică* dotat cu aparatură şi instalaţii complexe.

CONDUCĂTOR PENTRU PREDAREA GIMNASTICII. D. Ionescu, Bucureşti, 1915 (a apărut în două ediţii – 1910, 1915), 242 pagini. Lucrarea are profil de manual, alcătuit după programa analitică şi oficială pentru şcolile primare şi normale, de băieţi şi de fete. Reprezintă un ansamblu de indicaţii metodice privind învăţarea gimnasticii, în funcţie de locul unde se desfăşoară lecţia respectivă: în clasă (în bănci), în sala de gimnastică, în aer liber, cu *„instrumente"* şi aparate. Lucrarea face şi o analiză referitoare la poziţiile fundamentale ale exerciţiilor fizice, planurile şi direcţiile de acţionat, exerciţiile de ordine, libere sau cu instrumente (obiecte), la aparate şi jocuri.

GIMNASTICA. Adina Stroescu, colaboratori Robert Podlaha, Gheorghe Ghişoiu, Iosif Hidi, Carol Bedö, Ileana Sima, Julieta Cintoiu, Bucureşti, *Editura Didactică şi Pedagogică*, 1968, 593 pagini (apărută sub egida Ministerului Învăţământului – Institutul de Educaţie Fizică şi Sport). Este un manual de specialitate care tratează, într-o formă analitică, întreaga problematică a gimnasticii, fiind structurat pe cincisprezece capitole: 1. *Gimnastica în sistemul nostru de educaţie fizică;* 2. *Istoria gimnasticii*; 3. *Tehnologia gimnasticii*; 4. *Exerciţii de front şi formaţii*; 5. *Exerciţii de dezvoltare fizică generală*; 6. *Exerciţii aplicative*; 7. *Sărituri*; 8. *Exerciţii acrobatice*; 9. Exerciţii artistice; 10. *Exerciţii la sol*; 11. *Exerciţii la aparate*; 12. *Structura lecţiei de gimnastică*; 13. *Metodica antrenamentului*; 14. *Organizarea concursurilor de gimnastică*; 15. *Demonstraţii de masă*.

GIMNASTICA. Virgil Roşală (prof. univ. dr., şeful catedrei de gimnastică ICF), Nicolae Băiaşu, Gheorghe Ghişoiu, Bucureşti, editată de Ministerul Culturii şi CCFS, 1955, 248 pagini. Sunt prezentate

în mod succint: mijloacele şi ramurile gimnasticii, lecţia de gimnastică, asigurarea şi ajutorul în lecţiile de gimnastică. Sunt date 6 modele de lecţii practice: gimnastică de bază, acrobatică şi sportivă la aparatele de concurs, apoi sunt descrise exemple de exerciţii din ramurile amintite, pentru fiecare parte a lecţiei. Cu ajutorul acestor lecţii, cadrele tehnice pot alcătui unele noi. Sunt descrise complexele FGMA şi GMA gr. I şi II, cu exerciţiile corespunzătoare vârstei şi sexului. În final sunt redate noţiuni elementare de terminologia gimnasticii, precum şi indicaţii generale pentru organizarea concursurilor, demonstraţiilor, a terenului şi porticului de gimnastică. Lucrarea a fost elaborată pentru a veni în sprijinul profesorilor de educaţie fizică şi instructorilor sportivi care predau gimnastica elevilor, dar şi adulţilor din mediul rural.

GIMNASTICA. Nicolae Băiaşu (coordonatorul lucrării), Adina Bârlea, Petru Dungaciu, Uta Ionescu, Viorel Rarinca, Viorica Mociani, Silviu Magda, Constantin Culda, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1972, 530 pagini. Cartea cuprinde problemele fundamentale ale principalelor ramuri de gimnastică: de bază, sportivă (la aparate, pentru fete şi băieţi), ritmică modernă şi acrobatică. Fiecare ramură de gimnastică este prezentată pe larg, cu particularităţile ei, cu categoriile de mijloace care îi aparţin şi cu materialele şi aparatele specifice. În lucrare sunt tratate următoarele capitole: antrenamentul în gimnastică; concursurile de gimnastică; arbitrajul în gimnastica sportivă; demonstraţiile de gimnastică; formele de predare a gimnasticii în şcoală; asigurarea şi ajutorul în cadrul lecţiilor de gimnastică; săli, terenuri şi aparate de gimnastică; terminologia gimnasticii. Lucrarea este adresată studenţilor de la ANEF şi de la celelalte Facultăţi de Educaţie Fizică din ţară, profesorilor de educaţie fizică din învăţământul preuniversitar şi universitar, precum şi antrenorilor de gimnastică.

GIMNASTICĂ. Nicolae Băiaşu (coordonatorul lucrării), Gheorghe Băiaşu, Adina Bârlea, Constantin Culda, Petru Dungaciu, Valentin Duţă, Silviu Magda, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1984, 360 pagini. Lucrarea începe cu un capitol introductiv, în care sunt subliniate problemele generale ale gimnasticii: importanţa şi mijloacele gimnasticii; ramurile gimnasticii şi înzestrarea materială pentru practicarea lor; noţiuni de terminologia gimnasticii. Este prezentată *gimnastica formativă (de bază)* cu principalele sale subramuri, apoi sunt expuse următoarele capitole: categoriile de mijloace folosite în gimnastica formativă; formele de predare ale gimnasticii formative în şcoală; comanda şi rolul ei în conducerea desfăşurării exerciţiilor fizice şi a lecţiilor de gimnastică; asigurarea şi ajutorul în lecţii; gimnastica la locul de muncă (gimnastica în producţie); demonstraţiile de gimnastică formativă. În ultima parte a lucrării sunt descrise 400 de exemple de exerciţii libere şi cu obiecte portative, pentru dezvoltarea armonioasă a segmentelor corporale, a diferitelor grupe musculare, la care se adaugă 70 de complexe de exerciţii de prelucrare sistematică a aparatului locomotor pentru a se realiza dezvoltarea fizică armonioasă a elevilor, pregătirea fizică pentru efortul ce urmează să-l depună în cadrul lecţiei şi pentru încălzirea generală. Numărul mare al exemplelor de exerciţii din această lucrare a contribuit la ridicarea valorii ei aplicative, în vederea predării gimnasticii formative în şcolile de toate gradele din ţara noastră.

GIMNASTICĂ. Nicolae Băiaşu (coordonatorul lucrării); Atanasia Albu, Adina Bârlea, Constantin Culda, Petru Dungaciu, Silviu Magda, Viorica Mociani, Nicolae Vieru, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1985, 508 pagini. Cartea începe cu prezentarea temelor: *Rolul FRG în dezvoltarea gimnasticii sportive la noi în ţară şi afirmarea pe plan mondial a şcolii româneşti de gimnastică*; *Cerinţele actuale ale gimnasticii sportive de performanţă*. În continuare sunt tratate problemele de conţinut pentru: *gimnastica sportivă feminină şi masculină, de performanţă la aparatele şi probele de concurs* – bârnă, paralele inegale, sărituri şi sol (pentru fete) şi bară, paralele, inele, cal cu mânere, sărituri şi sol (pentru băieţi); *gimnastica ritmică şi gimnastica acrobatică.* Pentru fiecare din aceste ramuri de gimnastică sunt arătate importanţa, carac-

teristicile, sarcinile, mijloacele, aparatele şi materialele specifice. Elementele şi exerciţiile descrise atât pentru gimnastica sportivă cât şi pentru gimnastica ritmică şi acrobatică au fost întocmite (d.p.d.v. al dificultăţii tehnice) pentru trei categorii de executanţi: începători, avansaţi şi cu pregătire superioară fizică şi tehnică. Mai sunt tratate următoarele capitole: *Antrenamentul în gimnastica sportivă de performanţă*; *Concursurile de gimnastică* şi *arbitrajul în gimnastică*. Lucrarea se adresează, în special, antrenorilor care doresc să obţină performanţe.

GIMNASTICA AEROBICĂ DE ÎNTREŢINERE. Sabina Macovei, Alice Vişan, Bucureşti, Editura *AFIR*, 2003, 211 pagini. Cartea reprezintă un ghid al specialistului, destinat celor care doresc să cunoască şi să practice, ca instructori sportivi sau simpli practicanţi, o formă de exerciţii aerobice deosebit de atractivă şi benefică sănătăţii organismului cunoscută sub numele de gimnastică aerobică de întreţinere. Lucrarea este structurată, în partea I, pe cinci capitole, iar în partea a doua tot pe cinci capitole. Conţinutul lor este următorul : Cap I Gimnastica aerobică parte componentă a sistemului de exerciţii aerobe; Cap II Particularităţi ale efortului, orientări metodice; Cap III (gimnastica aerobică de întreţinere); Cap IV Structura şi conţinutul general al unei lecţii de GA; Cap V Acompaniamentul muzical; Cap VI Variante de deplasare (paşi de bază şi specifici din diferite tipuri de gimnastică şi dans) Cap VII Mişcării conduse (caracteristici tehnice); Cap VIII Mişcări de balans (caracteristici tehnice); Cap IX Modalităţi de combinare a mişcărilor; Cap X Modele de programe (începători şi avansaţi) pentru GAI. În finalul lucrării, apare un capitol separat (partea a III- a) intitulat Modalităţi de prelucrare analitică a aparatului locomotor realizată prin metode „*STRETCHING*". Ghidul specialistului de mai sus a apărut în colecţia de cărţi de specialitate a Federaţiei Române Sportul pentru Toţi.

GIMNASTICA ACROBATICĂ. Prof. Nicolae Băiaşu, Bucureşti, Editura Tineretului, pentru Cultură Fizică şi Sport, 1957, 199 pagini. După o serie de consideraţii de ordin istoric, referitoare la apariţia şi practicarea unor elemente acrobatice cu mult înaintea erei creştine, autorul abordează: caracteristicile gimnasticii acrobatice, clasificarea elementelor fundamentale şi descrierea lor, însoţită de indicaţii tehnice şi metodice; materialele ajutătoare şi aparatele acestei ramuri a gimnasticii. Ultima parte a lucrării cuprinde, într-o succesiune gradată d.p.d.v. al dificultăţii, exemple de jocuri cu caracter acrobatic, combinaţii de elemente acrobatice, care se pot folosi în cadrul lecţiilor de antrenament şi în demonstraţiile de gimnastică, în funcţie de gradul de pregătire fizică şi tehnică a executanţilor.

GIMNASTICA DE BAZĂ ŞI ACROBATICĂ ÎN ŞCOALĂ. Nicolae Băiaşu (coordonatorul lucrării), Adina Bârlea, Bucureşti, Editura CNEFS, 1969, 311 pagini. Autorii prezintă gimnastica de bază şi acrobatică, având convingerea că acestea se pot adapta mai bine vârstei şi gradului de pregătire fizică a elevilor. Tot aici se prezintă bazele materiale sportive ale şcolilor din ţara noastră. Se face o sumară caracterizare a celor două ramuri ale gimnasticii şi o prezentare a principalelor grupe de mijloace ce intră în componenţa lor, urmate de câteva aspecte legate de lecţia de gimnastică (sunt date 20 de exemple de conspecte ale lecţiilor de gimnastică de bază şi acrobatică şi alte numeroase exemple de exerciţii). Acestea pot constitui baza de plecare pentru alcătuirea altor lecţii de către profesorii de educaţie fizică.

GIMNASTICA MODERNĂ – TEHNICA ŞI METODICA ÎNVĂŢĂRII EXERCIŢIILOR CU OBIECTE PORTATIVE. Ileana Sima, Julieta Cintoiu (au colaborat: prof. I. Călăteanu, M. Solomonov şi V. Georgescu), Bucureşti, Editura *Stadion*, 1970, 253 pagini. Este structurată pe nouă capitole: I. *Exerciţii cu obiecte portative*; II. *Generalităţi*; III. *Exerciţii cu steaguri*; I V. *Exerciţii cu măciuci*; V. *Exerciţii cu panglică*; VI. *Exerciţii cu eşarfa*; VII. *Exerciţii cu coarda*; VIII. *Exerciţii cu mingea*; IX. *Exerciţii cu cercul. Bibliografia*. Lucrarea se adresează antrenoarelor de gimnastică, profesoarelor de educaţie fizică din învăţământul de toate gradele, precum şi gimnastelor de performanţă.

GIMNASTICA POPULARĂ RAŢIONATĂ PENTRU USUL ŞCOALELOR PRIMARE, SECUNDARE ŞI SUPERIOARE. Gheorghe Mocianu, Nicolae Velescu (profesori de gimnastică), Bucureşti, 1887, 228 pagini (ediţia a doua, Bucureşti, 1890, 246 pagini). Apariţia cărţii constituie o *„necesitate de a umple un gol în literatura de specialitate”* a vremii. În lucrare se resimte o puternică influenţă a şcolilor de gimnastică suedeză şi franceză. Din cele 21 de capitole redăm *„ad literam”* câteva titluri atât pentru a vedea accepţiunea noţiunii de *„gimnastică”* redată la acea dată, cât şi strădania autorilor de *a „se face înţeleşi folosind o terminologie rudimentară şi originală”*. Cap. I. *Istoria prescurtată a gimnasticei* (din timpurile vechi până în zilele noastre), *Jocurile Olimpice*; Cap. II. *Privire asupra legilor, formei şi compoziţiunei corpului uman* (date anatomice şi fiziologice n.n.), *gradaţiunea exerciţiilor* (exerciţii active şi exerciţii pasive); Cap. III. *Gimnastica fără aparate* (respiraţia, poziţiunile); Cap. I V. *Exerciţii elementare* (formarea secţiunilor) – *exerciţii de grup, principii de aliniere*; Cap. V. *Fusul sau bara fixă. Exerciţii la fus* (saltul în atârnare), *exerciţii de rezim – apucătură – exerciţii de atârnare cu răsturnări, exerciţii de balans...*; Cap. VI. *Paralelele*; Cap. VII. *Exerciţii pentru a sări* (cu reguli necesare pentru a sări bine*); „saltul în adâncime”*, *„saltul în adâncime înapoi”*, *„saltul cu prăjina”* (în înălţime); Cap. VIII. *Exerciţii la cal* (exerciţii de salt în curmeziş); Cap. IX. *Exerciţii la capră*; Cap. X. *Exerciţii la scară* (verticală, orizontală, din lemn, din frânghie etc), *suirea şi lăsarea*; Cap. XI. *Exerciţii la inele* (de pe loc, balans); Cap. XII. *Bârna sau prăjina orizontală* (poziţiuni); Cap. XIII. *Bârna de rezim şi de voltije*; Cap. XVII. *Despre băi şi înot*; Cap. XVIII. *Scrima*; Cap. XIX. *Aparate* (Helcometru); Cap. XX. *Aruncarea bumerangului*; Cap. XXI. *Danţul*.

GIMNASTICA MODERNĂ – TEHNICA ŞI METODICA ÎNVĂŢĂRII EXERCIŢIILOR CU OBIECTE PORTATIVE. Ileana Sima, Julieta Cintoiu (au colaborat: prof. I. Călăteanu, M. Solomonov şi V. Georgescu), Bucureşti, Editura *Stadion*, 1970, 253 pagini. Este structurată pe nouă capitole: I. *Exerciţii cu obiecte portative*; II. *Generalităţi*; III. *Exerciţii cu steaguri*; I V. *Exerciţii cu măciuci*; V. *Exerciţii cu panglică*; VI. *Exerciţii cu eşarfa*; VII. *Exerciţii cu coarda*; VIII. *Exerciţii cu mingea*; IX. *Exerciţii cu cercul. Bibliografia*. Lucrarea se adresează antrenoarelor de gimnastică, profesoarelor de educaţie fizică din învăţământul de toate gradele, precum şi gimnastelor de performanţă.

ANTRENAMENTUL ÎN GIMNASTICA RITMICĂ. Autor Sabina Macovei , Editura *Bren* Bucureşti 2007, 263 pagini. Sistematizată în 9 capitole, lucrarea, în esenţă, tratează o serie de repere teoretice şi metodologice care stau la baza antrenamentului sportiv în gimnastica ritmică. Lucrarea demarează cu aspecte din istoria disciplinei, definiţii şi obiectivele gimnasticii ritmice. Pe un spaţiu mai larg autoarea prezintă conţinutul pregătirii (antrenamentul), efortul şi caracterul stadial al pregătirii, tehnica gimnasticii ritmice, pregătirea coregrafică şi legătura acesteia cu pregătirea tehnică şi fizică, cu pregătirea muzicală şi implicaţiile acompaniamentului muzical în structura de ansamblu a antrenamentului. Lucrarea se adresează studenţilor în educaţie fizică, profesorilor de educaţie fizică şi antrenorilor.

GIMNASTICA RITMICĂ DE PRERFORMANȚĂ, autor Mihaela Manos, editura *Bren* 2008, 237 de pagini. Lucrarea, structurată pe 8 capitole, reprezintă un adevărat îndrumar pentru sportul de performanță în gimnastica ritmică, pornind de la evoluția, orientările și tendințele acestui sport, pe plan intenațional și implicit pe plan național.

Capitolul II scoate în evidență caracteristicile activității din gimnastica ritmică, descriind obiectivele, numărul și conținutul probelor de concurs, cerințele din punct de vedere tehnic și artistic a compoziției exercițiilor. Capitolul III se oprește asupra capacităților motrice și performanța, iar în capitolul IV se găsesc informații despre efortul în gimnastica ritmică. În capitolul V sunt abordate aspecte de natură subiectivă implicate în performanță, personalitatea, motivația, relații interpersonale. Capitolul

VI atinge problemele de tehnică și metodica învățării conținutului motric specific, urmând ca în capitolul VII să ni se prezinte particularitățile, conținutul, programarea și planificarea antrenamentului, planificarea și periodizarea, strucutrile de acționare cadrul lecției de antrenament. Ultimul capitol, prezintă planificarea pregătirii echipei de ansamblu, probă specifică gimnasticii ritmice. Lucrarea prezintă și un studiu sociomotric foarte interesant, iar bibliografia este impresionantă.

MANUAL DE GIMNASTICĂ RITMICĂ (metodica învăţării elementelor corporale), autor Sabina Macovei. Lucrare tipărită în editura Bren în 2007. Cu un conţinut de 247 pagini, repartizat în XII capitole: Cap. I stabileşte locul gimnasticii ritmice în activitatea educaţiei fizice şi sportului; Cap. II abordează ansamblul particularităţilor învăţării motrice în această ramură a gimnasticii (implicaţii ale planurilor senzoriale prescriptive în istorie, recomandări privind repetarea, consolidarea şi perfecţionarea bagajului motric ale elementelor şi procedeelor tehnice , aplicarea principiilor pedagogice ale învăţării); Cap. III face o prezentare a elementelor corporale angajate de tehnica gimnasticii ritmice, particularităţile execuţiei şi sistematizarea lor; Cap. IV conţine metodica învăţării variantelor de deplasare (a paşilor de bază, ritmici şi de dans); Cap. V este dedicat metodicii învăţării mişcării conduse (sistematizare, greşeli frecvente, etc); Cap. VI cuprinde particularităţile învăţării mişcărilor din inerţie (dezechilibrările, balansările, valurile); Cap. VII sunt prezentate metodele învăţării elementelor de supleţe; Cap. VIII sunt explicate modalităţile de însuşire a elementelor de echilibru, iar în următoarele două capitole (IX şi X) se dau explicaţii privind învăţarea turaţiilor, rotări ale corpului în jurul axului vertical (întoarcerile, piruetele) şi săriturilor artistice (bătăi şi aterizări); Cap. XI abordează bazele tactice şi metodice ale educării şi instruirii esteticii mişcării (din dansul clasic, din ritmica modernă); Cap. XII prezintă bazele teoretice şi metodice ale învăţării ritmicităţii şi muzicalităţii motrice (concordanţă muzică-mişcare, acompaniamentul muzical, ritmul, tempoul, măsura şi faza muzicală. Bibliografia încheie lucrarea care prezintă o multitudine de schiţe ale mişcărilor supuse procesului de învăţare.

IMPACT AEROBIC Gabriel Popescu, București, Editura *Elisavaros*, 2005, 215 pagini. Lucrarea reprezintă un studiu tehnico-metodic al sportului aerobic, una dintre ramurile de bază ale fitness-ului dinamic. Cuvântul *fitness* în engleză sau germană înseamnă *stare de bine*. El cuprinde în ansamblu, forme de acționare care își aduc contribuția la realizarea și menținerea acestei stări pozitive, de a fi ”*mereu în formă*”. El este un veritabil sistem igienic de viață ce implică o activitate psiho-fizică desfășurată sistematic, o alimentație sănătoasă și echilibrată. Fitness-ul aerobic, presupune în primul rând valorificarea superioară a sistemelor energetice susținute prin aportul oxigenului. Lucrarea prezintă pe larg câteva tehnici de actualitate ale fitness-ului aerobic ca de pildă: ”*Tehnici dinamice sau tehnici aerobice”*, ”*Tehnici de întreținere și întărire musculară*”, ”*Tehnici de revenire*” etc. Dansul și gimnastică și mai nou artele marțiale sau boxul sunt elemente de combinare structurală pentru diferite ramuri ale fitness-ului dinamic. Exercițiile de tip aerobic contribuie la: creșterea vitezei de transport a sângelui, creșterea cantității de oxigen transmisă spre țesuturi, la formarea unei inimi mai puternice, la o creștere a rezistenței la oboseală, tonifică musculatura. Lucrarea este structurată pe patru capitole: Cap I tratează sportul aerobic de întreținere, conceptul de fitness, impactul socio-cultural al sportului aerobic, reperele metodice generale privind controlul efortului în lecțiile de sport aerobic, componentele unei lecții de sport aerobic. Cap II analizează ”*aerobicul cu impact ușor*”, respectiv descrierea pașilor specifici, modele operaționale pentru învățarea diferitelor sisteme din cultura aerobică. Începe cu ”*mers pe loc*” și continuă cu ”*mers cu deplasare*”, ”*genunchi ridicați*” , ”*kick inainte, lateral înapoi*”, ”*pas în careu*”, ”*pas încrucișat*”, ”*deplasarea cu înaintare de 360*°; în patru timpi. Cap III se referă la ”*aerobic cu impact sărit*” adică descrierea pașilor specifici și modele operaționale*”, săritura în fandarea laterală, înainte, săritură depărtată cu semiîndoirea genun-*

chilor" etc. Cap IV analizează dezvoltarea sportului aerobic cu impact combativ, descrierea pașilor specifici și modelele operaționale. Lucrarea este un manual didactic, necesar procesului de instruire rezervat studenților din domeniul educației fizice și sportului, dar și antrenorilor de specialitate.

INSTRUCŢIUNI ASUPRA GIMNASTICEI SUEDEZE ŞI SPORTURILOR. Locotenent Virgil Bădulescu, maior Justin Marinescu, Bucureşti, 1919, 334 pagini. Lucrarea cuprinde 9 capitole precedate de o *Introducere* în care se *subliniază „importanţa gimnasticei şi sportului şi predarea gimnasticei şi sportului"*. **Vol. I** – Cap. I. *Gimnastica* a) prescripţiuni generale cu figuri indicatoare şi diferite poziţiuni însoţite de denumirea şi explicarea lor ; b) principii în conducerea exerciţiilor; c) principii referitoare la comenzi şi ordine; Cap. II. *Mişcări de ordine, mişcări pregătitoare şi marşuri*; Cap. III. *Clasele de mişcări* (mişcări de picioare, extensiune completă, suspensie, echilibru, mişcări de spate, umeri şi braţe, mişcări pentru abdomen, mişcări alternânde ale trunchiului); **Vol. II** – Cap. I V. *Înot* (reguli generale, exerciţii pe uscat, exerciţii în apă); Cap. V. *Jocuri*; Cap. VI. *Sport:* a) sporturi potrivite instrucţiei militare; b) principii asupra conducerii exerciţiilor sportive; Cap. VII. *Aranjarea exerciţiilor şi concursurilor*; Cap. VIII. *Sportul obişnuit în genere* (alergări, sărituri, aruncări, grupe de sporturi – câte 5 şi câte 10 – lupta cu frânghia, celelalte ramuri sportive); Cap. IX. *Sportul militar* (sportul pur militar, exerciţii care pot forma obiectul concursurilor, plus 5 anexe cu sfaturi şi indicaţiuni privind organizarea câmpului de sport, a concursurilor sportive pe o scară mai întinsă şi alte sfaturi generale relative la antrenamentul celor ce practică sporturile de bună voie). În final autorii afirmă: *„ţinta gimnasticei şi a sportului se atinge numai prin năzuinţa de a instrui cât mai mulţi gimnaşti buni şi sportişti neunilaterali"*. Am redat câteva expresii utilizate, tocmai pentru a aprecia strădania autorilor de a găsi un limbaj adecvat, la vremea respectivă neexistând vocabularul sportiv specific sau sintagmele bine cunoscute nouă astăzi.

ISTORIA GIMNASTICII ŞI EDUCAŢIEI FIZICE LA NOI. Prof. D. Ionescu, Bucureşti, 1939. Cartea cuprinde un istoric al gimnasticii şi educaţiei fizice la noi. Materialul, ordonat cronologic, are o deosebită valoare pedagogică, fiind urmărit de cititor cu multă atenţie, dornic să vadă cum s-a dezvoltat această activitate în ţara noastră. Studiul unor materiale bibliografice (începând cu anul 1776 până în 1924), enumerate în lucrare, conduce la îmbogăţirea cunoştinţelor de specialitate a celor care analizează lucrarea. În această carte se aminteşte şi despre unele aspecte cu caracter economico-financiar. În *„legea educaţiei fizice din 1933",* publicată în MO nr. 104 din 8 mai 1933 (modifică aceeaşi lege din 1929), în art. 48 se precizează: „statul sprijină sportul, turismul şi educaţia fizică din iniţiativa particulară prin: a) subvenţii, premii şi ajutoare de orice fel; b) acordarea de terenuri proprii activităţii sportive. Terenurile aparţinând statului, judeţelor sau comunelor afectate sportului, nu pot fi schimbate de la destinaţia pe care o au; c) eliberarea de paşapoarte colective pentru echipele de sportivi care pleacă în străinătate, prin derogare de la Legea paşapoartelor, numai pe baza unui ordin al UFSR, plătindu-se o singură taxă de timbru, indiferent de numărul celor care figurează în paşaport; d) reducerea cu 50% a tarifelor pe CFR, Navigaţia fluvială din România şi SMR pentru grupurile de sportivi recunoscuţi de UFSR, călătorind pe bază de carnete individuale în grupuri de cel puţin 5 persoane; e) scutirea de plata impozitelor pe spectacolele prevăzute la articolele 2 şi 3 din Legea spectacolelor pentru toate manifestaţiile sportive organizate de amatori în cadrul UFSR, indicând numele grupurilor şi federaţiilor care sunt organizatoare de manifestări sportive de amatori.

LECŢII DE GIMNASTICĂ. Nicolae Băiaşu (coordonatorul lucrării), Petru Dungaciu, Uta Ionescu, Silviu Magda, Adina Bârlea, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1974, 310 pagini. Sunt prezentate 45 de lecţii de bază (N. Băiaşu); 55 de lecţii de gimnastică acrobatică (P. Dungaciu şi U. Ionescu); 70 de lecţii de gimnastică sportivă – pentru elevi (S. Magda); 50 de lecţii de gimnastică sportivă – pentru

eleve (A. Bârlea). În total au fost elaborate 220 de lecţii practice de gimnastică, care au urmărit îmbunătăţirea predării acestei discipline, oferind celor interesaţi o gamă largă şi variată de exerciţii. Motivaţia care a stat la baza elaborării acestei lucrări, a fost dorinţa de a veni în ajutorul celor care predau gimnastica în învăţământul de toate gradele. Cartea prezintă într-o succesiune metodică lecţii practice, alcătuite din exerciţii şi combinaţii de elemente din gimnastica de bază, acrobatică şi sportivă, pornind de la formele cele mai simple şi uşoare şi ajungând, gradat, la un anumit nivel de dificultate.

MANUAL DE GIMNASTICĂ SPORTIVĂ. Nicolae Vieru, Bucureşti, Editura *Driada*, 1997, 256 pagini. Structurată în doisprezece părţi: 1. *Importanţa gimnasticii sportive* (caracteristici, sarcini, mijloace, clasificarea exerciţiilor); 2. *Scurt istoric al gimnasticii.* Organizarea internă şi internaţională, nivelul şi cerinţele actuale, tendinţele dezvoltării pe plan mondial; 3. *Concursurile de gimnastică*; 4. *Bazele generale ale tehnicii exerciţiilor din gimnastica sportivă*; 5. *Factorii procesului de antrenament în gimnastică*; 6. *Selecţia în gimnastica sportivă*; 7. *Metodologia antrenamentului*; 8. *Modelarea şi programarea conţinutului procesului de pregătire*; 9. *Sala de gimnastică şi aparatura necesară desfăşurării antrenamentelor şi competiţiilor*; 10. *Tehnica şi metodologia exerciţiilor pe aparate* (partea principală a lucrării care cuprinde 141 de pagini); 11. *Legăturile structurale ale mişcărilor la aparate, la acrobatică şi la sărituri*; 12. *Arbitrajul în gimnastica sportivă***.** În anexă sunt prezentate denumirile convenţionale ale unor elemente tehnice, ce poartă numele gimnaştilor care le-au executat pentru prima dată, toate acestea fiind specificate în Codul de punctaj.

MANUAL DE GIMNASTICĂ PENTRU ÎNVĂŢĂTORI, INSTITUTORI, ELEVI ŞI ELEVE AI ŞCOALELOR NORMALE DE ÎNVĂŢĂTORI, ÎNVĂŢĂTOARE, INSTITUTORI ŞI INSTITU-TOARE ŞI PENTRU ELEVII GIMNASIILOR, LICEELOR ŞI SEMINARIILOR. Ionescu I. Mihail (absolvent al Şcolii Normale de Institutori, Institutor în Focşani), Focşani, 1894, 283 pagini (ediţia a doua, Craiova, 1897, 241 pagini). Lucrarea cuprinde două părţi (teoretică şi practică) şi este structurată în doisprezece capitole. Partea teoretică *tratează „importanţa şi scopul gimnasticei, anatomie, reguli higienice, comande"*, iar partea practică, *„exerciţii libere, exerciţii combinate, marşuri (însoţite de cânturi) şi jocuri"*. Exerciţiile cu aparate includ *„salturi peste capră, peste tramplină, peste bara orizontală, urcare pe prăjini (fixe şi mobile), urcări pe frânghie cu şi fără noduri, funia oblică, mersul pe bară, exerciţii cu scară de lemn şi de funie (fixă şi mobilă), urcarea cu cancea, urcarea pe platforme şi ridicarea greutăţilor"*. În prefaţa cărţii autorul remarcă lipsa acută de manuale pentru învăţători, atât de necesare pentru *„ei înşişi (ca elevi) şi pentru a-i învăţa mai târziu pe alţii"*. Cartea se numără printre primele manuale de sport scrise şi publicate în ţara noastră.

NADIA. Ioan Chirilă, Bucureşti, Editura *Gazeta Sporturilor*, 2009, 260 pagini. Cartea este scrisă cu pasiune şi talent. Ea conţine povestiri scurte, dar pline de farmec literar. Nadia este descrisă ca o fată modestă, harnică, inteligentă şi disciplinată. După ce este trecută în revistă o parte din momentele vieţii ei de familie sau copilărie, Ioan Chirilă ne oferă numeroase întâmplări din viaţa ei de gimnastă. Din carte aflăm despre relaţiile ei cu colegele, cu antrenorii şi chiar cu presa. Nadia se impune în sala de antrenamente. Depune eforturi deosebite să ajungă cât mai repede la marea performanţă. Începe să se afirme pe plan internaţional în concursuri după concursuri. Devine o adevarată vedetă. Sunt descrise principalele ei succese la marile competiţii sportive internaţionale. Dobândeşte rapid supremaţia mondială la mai multe probe. Prin marile performanţe obţinute la Campionatele Europene, Mondiale şi Jocurile Olimpice, Nadia a făcut ca imnul ţării noastre sa fie intonat de nenumărate ori. Autorul descrie într-un mod emoţionant vârful carierei sale, în capitolul *Preţul perfecţiunii*, cucerit la Jocurile Olimpice de la Montreal (Canada) din anul 1976. Presa, radioul şi televiziunile internaţionale o declară pe Nadia, ca fiind prinţesa Jocurilor Olimpice sau Flacăra vie a Jocurilor Olimpice. Inegala-

bila Nadia Comaneci, este şi va rămâne pentru istorie şi literatură, un subiect viu şi fără sfârşit.

SĂRITURILE ÎN GIMNASTICĂ. Nicolae Băiaşu (coordonatorul lucrării), Maria Ionescu, Ileana Sima, Bucureşti, Editura *Tineretului*, *Cultură Fizică şi Sport*, 1958, 127 pagini. După ce se arată importanţa săriturilor în lecţiile de gimnastică, subliniindu-se efectul fiziologic şi psihic al executanţilor, se trece la clasificarea acestor sărituri şi apoi la analiza fazelor de succesiune a săriturilor cu şi fără sprijin. Lucrarea cuprinde descrierea tehnică, în ordine metodică, a săriturilor (cu şi fără sprijin) ce se pot executa: peste obstacole vii; la banca de gimnastică de cel puţin 5 persoane; e) scutirea de plata impozitelor pe spectacolele prevăzute la articolele 2 şi 3 din Legea spectacolelor pentru toate manifestaţiile sportive organizate de amatori în cadrul UFSR, indicând numele grupurilor şi federaţiilor care sunt organizatoare de manifestări sportive de amatori.

*

INIȚIERE ÎN GO. Gheorghe Păun, Bucureşti, Editura *Recoop*, 1988, 256 pagini. Cartea este o invitaţie la însuşirea şi practicarea acestui joc de inteligenţă, cu reguli simple dar cu extrem de multe probabilităţi de combinaţii, deschis oricărei surprize. Autorul face o comparaţie şi o asemănare acestui joc cu şahul. Diferenţa de răspândire, pe plan internaţional, susţine autorul este net în favoarea şahului. Surse demne de încredere susţin că GO-ul a fost inventat în China antică, în jurul anului 2000 î. Hr. În capitolul „*Scurtă istorie a GO-ului*" sunt relatate o serie de legende, anecdote şi cronici, majoritatea bazate pe descoperiri arheologice din antichitate care susţin că acest joc a avut o evoluţie interesantă. În Japonia GO-ul a fost introdus în jurul anului 735 după Hr, pe vremea împăratului Shomu. La început a fost practicat în cercurile nobiliare şi militare japoneze, răspândit apoi, pe cale orală, de la maestru la elev. La începutul secolului XVII-lea, jocul de GO este modernizat. Apar primele şcoli de GO şi nu foarte târziu prima Academie de Go. Lucrarea conţine printre altele, următoarele capitole:1. Echipamentul de joc; 2, Regulile de joc; 3. O minipartidă de joc; 4. Arcade simple de capturare; 5. Elemente de tactică; 6. Elemente de strategie; 7. Teste de evaluare a tăriei de joc; 8. Partide Comentate; 9. Numeroase probleme de joc; 10. Glosar de termeni uzuali etc. Manualul este scris pe înţelesul tuturor, şi se adresează atât începătorilor cât şi avansaţilor.

*

HALTERE DE LA A LA Z. Lazăr Baroga, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1985, 366 pagini. Lucrarea face parte dintr-o serie de monografii cu profil enciclopedic. Conţinutul este variat, ceea ce măreşte interesul ei teoretic şi practic. Capitolele lucrării vizează istoricul apariţiei halterelor şi ridicării de greutăţi. Aşa se explică vechimea şi existenţa lor în mitologia greacă, în programul JO antice şi al celor moderne. Prezentarea evoluţiei halterelor în lumea modernă (sec. XIX) şi în ţara noastră măreşte valoarea documentară a lucrării, care este completată cu cea metodologică, întrucât autorul prezintă consideraţiile sale asupra tehnicii ridicării halterelor, metodelor de dezvoltare a forţei la diferite vârste şi implicit a halterofililor de performanţă şi a sportivilor în general. Lucrarea se încheie cu palmaresul halterofililor români la CN de seniori şi juniori, la CE, CM şi JO, de la debutul lor în arena internaţională până în 1984. Prezentarea glosarului conceptelor cu care se operează în teoria şi practica halterelor conferă cărţii un caracter enciclopedic.

*

HANDBAL DE LA A LA Z. Hristache Naum, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1986, 206 pagini. Reprezintă o sinteză monografică a acestui sport şi o istorie a jocului şi a răspândirii lui pe cinci continente (Europa, Asia, Africa, America şi Australia), apariţia şi evoluţia acestuia în România (spaţiu geografic şi sportiv în care acest joc a cunoscut strălucirea şi şi-a perfecţionat metodologia selecţiei, antrenamentelor şi a concursurilor). Cele 7 medalii de aur cucerite de echipele naţionale de seniori şi senioare, completate cu cele de argint şi bronz, dobândite la CM şi JO, sunt o mărturie a valorii şcolii româneşti de handbal, a marilor ei dascăli, a jucătorilor de excepţie pe care i-a creat, a cluburilor care l-au cultivat şi reprezentat. Autorul prezintă concepţia de joc a handbalului naţional, palmaresul său internaţional, lista antrenorilor şi jucătorilor

emeriţi care s-au remarcat şi au căpătat, la vremea respectivă, dimensiune mondială. Volumul se încheie cu un breviar în care sunt prezentate, pe lângă conceptele de bază ale teoriei, organizării şi practicii acestui joc, personalităţi reprezentative ale handbalului masculin şi feminin din România (jucători, jucătoare, antrenori, ziarişti, conducători) şi din ţările în care acest joc are o popularitate şi o valoare recunoscută. Lucrarea prezintă o iconografie selectivă şi variată ce măreşte valoarea ei instructivă şi documentară.

HANDBAL – ANTRENAMENT, TEORIE, METODICĂ. Prof. Romeo Sotiriu, Bucureşti, 1998, 203 pagini. Este dedicată colegilor (profesori şi antrenori) din handbalul românesc de performanţă. Lucrarea se adresează studenţilor la educaţie fizică, viitorilor specialişti şi antrenori de handbal. Valoarea teoretică şi metodică a conţinutului său constau în strategia de redresare a handbalului românesc, metodologia antrenamentului, competiţiei şi formei sportive, ajungând până la personalitatea de bază a domeniului – antrenorul.

HANDBAL – CURS DE HANDBAL. Prof. univ. Ioan Kunst-Ghermănescu, Bucureşti, *Editura Didactică şi Pedagogică,* 1963, 362 pagini. Cursul cuprinde trei părţi: *Generalităţi*; *Tehnica jocului de handbal în 11 şi 7*; *Tactica jocului*. În anexă sunt prezentate problemele utile activităţii profesorilor de educaţie fizică din şcoli şi antrenorilor: organizarea competiţiilor sportive; amenajări şi construcţii simple de terenuri de joc. Lucrarea se adresează studenţilor facultăţilor de educaţie fizică, cu specializarea în handbal. Prezentată într-o formă didactică, este utilă cadrelor din învăţământul de profil şi antrenorilor de handbal.

HANDBALIŞTII ROMÂNI ŞI TACTICA JOCULUI. Prof. Eugen Trofin, Bucureşti, Editura CNEFS, 1969, 312 pagini. Lucrarea urmăreşte să evidenţieze contribuţia acestui tehnician în direcţia orientării de perspectivă a concepţiei de joc şi a metodologiei învăţării şi perfecţionării tacticii. Trei dintre capitolele acestei cărţi, scrise în colaborare cu prof. Sorin Grigorovici, urmăresc problemele de perfecţionare tactică, de succesiune şi descriere a mijloacelor simple şi complexe. Autorul abordează de pe poziţia antrenorului, prezent la mai toate întâlnirile internaţionale ale reprezentativei masculine de seniori şi tineret, principalele aspecte privind tactica jocului. Totodată, caută să surprindă emoţiile, frământările şi toată gama stărilor sufleteşti ale sportivilor, în momentele de victorie şi de înfrângere.

HANDBAL – TEHNICA ŞI TACTICA JOCULUI. Prof. univ. I. K. Ghermănescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1978, 350 pagini. Cuprinde toate componentele jocului de handbal, pornind de la principiile de bază în atac şi în apărare şi terminând cu cel mai simplu procedeu tehnic necesar acţionării eficiente în joc. De asemenea, este prezentată tehnica şi tactica jocului în condiţionarea lor reciprocă. În cuprins este explicată şi metodologia instruirii. Cartea se adresează specialiştilor din domeniu, fiind un îndreptar modern pentru activitatea practică.

TEORIA ŞI METODICA HANDBALULUI. Prof. univ. Ioan Kunst-Ghermănescu, lectorii Elena Jianu şi Valeriu Gogâltan (cadre didactice de la IEFS, specialişti în handbal), Bucureşti, *Editura Didactică şi Pedagogică*, 1983, 301 pagini. Este structurată în patru părţi: *Bazele generale ale teoriei şi metodicii handbalului* (concept, istoric, evoluţie, tendinţe, organizare, etc.); *Handbalul de performanţă* (tehnică, tactică, probleme de antrenament, etc.); *Baza de masă a handbalului de performanţă* (selecţia copiilor şi juniorilor, modele de instruire a acestor eşaloane, etc.) şi *Handbalul în şcoală* (metodica predării, modele de joc în lecţii, instruirea echipelor şcolare, etc.). Este un manual universitar adresat studenţilor şi cadrelor didactice de la facultăţile de educaţie fizică, iar prin extensia problematicii se adresează profesorilor şi antrenorilor din reţeaua cluburilor sportive.

HRONICUL HANDBALULUI ROMÂNESC. Dumitru Popescu Colibaşi, Radu Bădescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1981, 151 pagini.

Lucrarea are mai multe capitole, în care sunt prezentate rezultatele competiţionale interne şi internaţionale din perioada 1921-1979 şi datele statistice ale activităţii tuturor categoriilor de vârstă, feminine şi masculine, fiind adresată şcolii româneşti de handbal.

ISTORIA HANDBALULUI ROMÂNESC (1921-2009). Autorul acestei lucrări de referință este profesorul, Antrenor Emerit, Popescu Constantin - Pilică. Cartea este tipărită în 2009 de către editura *Nemira*, structurată în 2 volume și are un număr total de pagini de 1104, dintre care 16 pagini având 59 de fotografii reprezentând faze de joc și echipe de club și naționale feminine și masculine - juniori, tineret și seniori - din marile competiții europene, mondiale și olimpice, în intervalul 1936-2009. Primul volum, intitulat *Cronologie* având 784 pagini cuprinde *Retrospectiva cronologică, an de an, asupra activității competiționale interne și internaționale*. Trebuie precizat că acestă lucrare a văzut lumina tiparului cu sprijinul și contribuția F.R. Handbal și dârzenia, timp de 4 ani ca această carte să apară, a președintelui, Cristian Gațu. Un rol important în reușita lucrării l-au avut colaboratorii (coautori, tehnicienii cluburilor, specialiștii FRH, gazetari și fotografi etc) Acest prim volum mai are inserat Cuvântul înainte al președintelui FRH, al d-lui Cristian Țopescu și al autorului coordonator adresat cititorilor. Un mic spațiu este desemnat istoricului acestui sport în lume și în țara noastră. Partea de cronologie, intitulată *geneza, pionierat + afirmare*, începe din 1921 până în 1945, continuată cu partea a doua (1946-1962) denumită *reconstrucție, consolidare, glorie, primele medalii*; urmează cea de-a treiaparte (1963-1974) *ascensiune, dominare mondială*; se continuă cu încă 5 părți: perioada 1975-1984: *medalii olimpice (masc.), fluctuații (fem)*; 1984-1990: *ultima medalie (masc), puține sclipiri (fem)*; 1990-1996: *recul parțial (masc), speranțe (fem)*; 1996-2001: *puține calificări (masc), succese juvenile (fem.)*; ultima parte 2001-2009 este rezervată revirimentului handbalului masculin și feminin din țara noastră. Volumul al doilea are 320 pagini și este denimit *Palmares, date statistice, retrospectivă competiții interne și internaționale.* Acest volum cuprinde 6 anexe: 1 - Palmares de onoare (1936-2009), cuprinzând activitatea și rezultatele internaționale; 2-3 - Competiții (1936-2009), activitatea internă și internațională a fetelor și băieților; 4 - Structura FRH (1936-2009); 5 - Bibliografie generală, cărți, publicații lucrări de specialitate; 6 - Palmaresul pe echipe naționale și individual în competițiile între țări (1936-2009). O carte utilă întregii suflări handbalistice.

*

HOCHEI – TACTICA JOCULUI. Al. Teodorescu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1972, 265 pagini. În prima parte a lucrării sunt definite noţiunile generale ale tacticii – scopul, sarcinile şi principiile de aplicare a acestora în hochei. În partea a doua şi, respectiv, în cea de-a treia, au fost tratate *„atacul”* şi *„apărarea”,* ca acţiuni individuale şi colective, care să uşureze deopotrivă cunoaşterea jocului de hochei şi desfăşurarea lui pe gheaţă. S-a insistat, de asemenea, asupra coordonării acţiunilor întregului efectiv de jucători atât în atac, cât şi în apărare. Textul este însoţit de numeroase exerciţii, consid-rate de autor ca cele mai eficiente. Lucrarea se adresează antrenorilor şi jucătorilor de hochei, autorul sperând ca prin acest material teoretic să ridice nivelul antrenamentelor.

*

COPIII ŞI PERFORMANŢA ÎN ÎNOT. Gheorghe V. Marinescu, Bucureşti, Institutul Naţional de Informare şi Documentare, 1998, 238 pagini. Este structurată în cinci capitole: 1. *Actualitatea temei în literatura de specialitate*; 2. *Consideraţii generale privind efortul fizic în activitatea sportivă*; 3. *Caracterizarea efortului la înot*; 4. *Contribuţii personale privind aplicarea suprasolicitării în pregătirea copiilor la înot*; 5. *Cercetări experimentale proprii privind efortul de înot la copii nivel III – II.* Autorul, pe baza unor studii, cercetări şi experienţe, prezintă o cantitate mare de informaţii, concluzii şi propuneri privind modelele de antrenament la nivelul copiilor.

ÎNOTUL PE ÎNŢELESUL TUTUROR. Corneliu Ciobanu, Mihai Cerchez, Tiberiu Munteanu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1972, 228 pagini. Cuprinde următoarea problematică: 1. *Generalităţi şi scurt*

istoric; 2. *Probleme biologice şi psihologice*; 3. *Posibilităţi de efort la diferite vârste*; 4. *Influenţa înotului asupra organismului copiilor*; 5. *Probleme de al-mentaţie şi igienă*; 6. *Selecţia*; 7. *Organizarea activităţii*; 8. *Metoda de antrenament*; 9. *Lecţii de antrenament*; 10. *Unele probleme legate de aşa-zi-şii„copii minune”*; 11. *Locul înotului în educaţia fizică şcolară*. Lucrarea abordează, într-o formă accesibilă, principalele probleme ale desfăşurării activităţilor copiilor de diferite vârste, dezvoltând unele aspecte mai puţin lămurite şi exprimând puncte de vedere originale privind posibilităţile de efort, selecţia şi organizarea activităţii.

ÎNOTUL ŞI SĂRITURILE ÎN APĂ PENTRU ŞCOLARI. Herbert Wittenberger, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1972, 148 pagini. Cuprinde nouă capitole: 1. *Importanţa înotului*; 2. *Aplicarea principiilor şi metodelor de învăţământ în predarea înotului*; 3. *Acomodarea cu apa*; 4. *Tehnica şi metodica predării şi perfecţionării procedeelor tehnice: craul, spate, bras şi delfin. Tehnica starturilor şi întoarcerilor*; 5. *Jocuri în apă*; 6. *Cicluri de lecţii pentru învăţarea înotului*; 7. *Săriturile de iniţiere*; 8. *Amenajarea bazinelor simple de înot*. Autorul se adresează cadrelor didactice, părinţilor şi celor care organizează tabere speciale pentru învăţarea înotului, prezentând îndrumări şi modalităţi concrete de realizare a acestei acţiuni.

ÎNOTUL SPORTIV. N. Dumitrescu, Bucureşti, Editura Cultură Fizică şi Sport, 1952, 218 pagini. Este structurată pe trei capitole: I. *Locul şi importanţa înotului în sistemul de educaţie fizică şi în complexul GMA. Înotul sportiv*; II. *Tehnica înotului. Bazele tehnice ale înotului. Procedee tehnice – craul pe piept; craul pe spate; bras; fluture; over. Cursele de înot*; III. *Învăţare şi antrenament. Greşeli în metoda de antrenament. Aplicarea principiilor didactice în învăţarea şi antrenamentul de înot. Metodica învăţării înotului. Antrenamentul înotătorilor. Indicaţii practice pentru antrenament*; I V. *Aplicarea practică a înotului. Înotul sub apă. Înotul îmbrăcat. Transportul greutăţilor prin apă. Înotul în diferite ape. Salvare de la înec*. Prima încercare de tratare unitară a principalelor probleme ale înotului, ţinând seama de evoluţia acestei ramuri de sport şi de experienţa acumulată pe plan naţional şi internaţional în domeniile tehnic şi metodic, cunoştinţe ce au contribuit la intensificarea preocupărilor pentru dezvoltarea înotului în ţara noastră.

ÎNOT – TEHNICĂ, METODICĂ, ORGANIZARE. Mircea Olaru, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1982, 336 de pagini. Cuprinde cinci capitole: 1. *Importanţa învăţării şi practicării înotului*; *2. Probleme medico-sportive* (influenţa înotului asupra organismului, selecţia medico-biologică, caracterizarea efortului, pregătirea biologică de concurs şi refacere, testele de evaluare a capacităţii de efort); 3. *Învăţarea tehnicii procedeelor de înot sportiv*; 4. *Pregătirea înotătorilor* – capitolul principal al lucrării (150 de pagini), care dezvoltă problematica complexă a pregătirii stagiare la înotul sportiv (condiţii, dirijare, direcţii şi componente ale sistemului de pregătire stagială, conţinutul procesului de selecţie şi pregătire, probleme metodice); 5. *Organizarea activităţii de practicare a înotului*.

SĂRITURI ÎN APĂ. Alexandru Lascu, Bucureşti, *Editura Cultură Fizică şi Sport*, 1952, 194 pagini. Reuneşte într-o singură lucrare principalele probleme referitoare la practicarea săriturilor în apă, la tehnica şi clasificarea acestora, la antrenamentul, construcţiile şi instalaţiile specifice efectuării lor. Cuprinde săriturile de la trambulină şi platformă şi este structurată în patru capitole: I. *Tehnica săriturilor în apă. Clasificarea generală a săriturilor*; II. *Învăţarea şi antrenamentul* (măsuri de asigurare pentru evitarea accidentelor; gimnastica specială; lecţia de sărituri în apă; antrenamentul săriturilor în apă; planificarea antrenamentului); III. *Organizarea şi colectivul de arbitri la concursurile de sărituri în apă. Norme de clasificare*; I V. *Construcţii şi instalaţii pentru sărituri în apă*.

TARZAN – TATĂL MEU – autori: Johnny Weissmuller Jr. împreună cu Wiliam Reed şi W. Craig Reed – traducere de Cristina Gyurcsik – editura *Brumar* Timişoara, MMV- 2004. Timişoara este

singurul loc din lume în care această lucrare memorialistică a fost publicată în traducere, cu acordul autorului. Autorii evocă personalitatea lui Johnny Weissmuller, născut la Timişoara, devenit celebru în America, întâi ca sporttiv de performanţă, apoi ca actor, unul dintre cele mai iubite personaje din istoria filmului. Marele Tarzan, Campionul Olimpic şi stăpânul junglei a devenit o realitate, care ne-a însoţit copilăria şi care mai trăieşte şi astăzi în amintirea noastră. Agil şi puternic, prototipul atletului, cu suflet mare şi nobil, reprezentantul binelui, învingător, în numele dreptăţii, împotriva răului, prietenul animalelor, în fascinanta lume a junglei, gata să înfrunte primejdiile, înzestrat cu calităţi umane deosebite care, aşa cum menţionează autorii: „*A cules mai mulţi lauri decât poate spera cineva şi a trecut prin mai multe tragedii decât orice om...*”. „Tocmai acesta este subiectul cărţii de faţă: gloria şi tragedia lui Johnny „*Tarzan*” Weissmuller, expuse în cele 246 de pagini, repartizate în şapte capitole. Avem un motiv sentimental să-l cunoaştem pe Tarzan, aşa cum a fost el în sport, în filmele sale şi în viaţă, pentru că JW a văzut lumina zilei pe pământul ţării noastre. Această informaţie ne este prezentată de autori în Capitolul 1, intitulat „Istoria familiei”. Astfel, pe 2 iunie 1904, s-a născut, la Timişoara (atunci Freidorf, jud. Temeş, regiunea Banatului unguresc), un băiat de cinci kilograme, pe care părinţii l-au botezat Janos (Johnny) Weissmuller, eveniment confirmat de „*registrul de naşteri al Bisericii Catolice Parohiale din Freidorf*”. Locul naşterii va deveni, înaintea JO din 1924, un subiect intresant, care a fost rezolvat pe baza unor declaraţii false. Datorită condiţiilor grele de viaţă, părinţii lui Johnny se hotărăsc să emigreze în Statele Unite ale Americii, unde vor sosi la 26 ianuarie 1905. De aici începe fascinanta istorie a familiei Weissmuller. Capitolul 2 – „*Valuri – Drumul spre Olimpiade*” – primele contacte cu apa şi înotul, despre care JW spune: „*Mi-a fost mai uşor să învăţ să înot decât să învăţ să merg*”. Năzdrăvăniile copilăriei, şcoala, atracţia către înot şi box, primele servicii, învăţarea şi perfecţionarea yodlerelor, care mai târziu au devenit celebrele „*strigăte ale lui Tarzan*”. În 1916, era membru al echipei de înot a Asociaţiei Tinerilor Creştini (YMCA), iar din 1920 începe să se antreneze cu Bill Bachrach, antrenorul principal al înotătorilor Clubului Atletic Ilinois, din Chicago. Primele concursuri, victorii şi recorduri, afirmarea ca viitor mare campion. Pentru a putea fi selecţionat în echipa olimpică americană trebuia să fie cetăţean american. Se pune la cale un fals. JW îşi inversează anii şi locul naşterii în registrul botezurilor Catedraei Catolice St. John Cantiu, din Windber, statul Pensilvania, unde fusese înregistrată naşterea fratelui său mai mic Petrus. În acest mod, a primit dreptul de a participa la selecţia finală şi participarea la JO din 1924, unde câştigă trei medalii de aur. Taina cu naţionalitatea americană dovedită printr-o „*şmecherie*” n-a fost dezvăluită de JW niciodată. Urmează pregătirile pentru JO din 1928, primele contacte cu platourile de filmare. Este considerat cel mai bun înotător din lume. La JO din 1928 mai cucereşte două medalii de aur. Retragerea din activitatea competiţională în 1929, după care începe o viaţă dezordonată, ajungând un fel de „vagabond al plajei” care face cunoştiinţă cu puşcăria din Miami. Apare prima sa carte („Înotând în stil american”) şi au loc primele contracte cu lumea filmului.

Capitolul 3 – „*Valuri înspumate*” – Prima sa soţie Bobbe Arnst. Contractul cu Studiourile MGM pentru realizarea filmelor „*Tarzan*”. Filmul „*Tarzan Omul maimuţă*” a deschis o carieră cinematografică care a durat 16 ani (1932-1948) şi a inclus 12 filme din acestă serie. Bucuriile, plăcerile şi îndoielile actorului JW. Prietenia şi păţaniile sale cu animalele, partenere de film. Capitolul 4 – „*Valuri la ţărm*” – A doua soţie a lui JW – Lupe Velez. Pasiunea pentru golf. Divorţul şi căsătoria cu cea de a treia soţie – Bery Scotit (1939) cu care a vut un băiat – Jonny junior (1940) şi două fete (1942-1944). Prietenia cu cei mai mari artişti în ai timpului (Erol Flynn, Humephrey Bogart, John Wayne, Raul Walsh). Schimbarea studiourilor MGM cu RKO Pathe, cu care continuă seria „*Tarzan*”. Neînţelegerile din familie, certurile şi divorţul, după un proces care a durat cinci ani. Capitolul 5 – „*Valuri de hulă*” – Afaceri falimentare, probleme financiare. Căsătoria, în 1948, cu Allene Gates, cea de-a patra soţie, de care va divorţa în 1963. Păţaniile de la Acapulco,

locul unde s-a filmat „*Tarzan şi sirenele*". Dovezi de simpatie pentru idolul internaţional.Încheierea unui contract cu studiourile Columbia, care i-a propus realizarea serialului „*Jungle Jim*". Datorii şi din nou probleme financiare. Calităţile, defectele şi frământările lui JW. Susţinerea unor spectacole acvatice de înot artistic, itinerante. Autorii prezintă premiile şi realizările sale ca înotător (vezi Personalităţi). Povestiri despre membrii familiei. Slăbiciunile lui JW, datoriile şi nevoia de bani, falimentul. Copiii răsfăţaţi ai vedetelor de la Hollywood. Întâmplări din viaţa juniorului, urmaşul lui JW. Capitolul 6 – „*Valuri de flux*" – S-au dus vremurile de aur; fără bani şi fără slujbă; ajutorul prietenilor. În viaţa lui JW, apare cea de-a cincea soţie şi ultima Maria. Intrigi, capcane, regrete.Durere datorită morţii fiicei sale Heidi. Capitolul 7 – „*Refluxul*" – Vremuri de restrişte. Statuia şi paşii lui JW la Galeria Celebrităţilor din Înotul Internaţional din Florida. Noi slujbe, noi afaceri, noi eşecuri. Participarea la Jocurile Commonwelts din Jamaica (1970). Premiul American Patriot (1971) şi medaliile comemorative de argint, la JO din 1972. Probleme de sănătate, primul atac cerebral din 1973 şi altele în anii următori. JW inventatorul de poveşti care să impresioneze, pierderea treptată a controlului, comportamente bizare. Ultima apariţie publică în 1976. Deteriorarea dramatică a sănătăţii mentale, din ce în ce mai slăbit, mai inactiv, după 1980. În 1984 se mută în Mexic, unde nu are parte de îngrijiri corespunzătoare. A murit singur şi deprimat la 20 ianuarie 1984, la vârsta de şaptezeci şi nouă de ani. A fost înmormântat la Acapulco. Dar JW n-a murit, el va fi pentru totdeauna Tarzan. În finalul cărţii autorii mai prezintă: *Recviem –Jardines del Tiempo, Acapulco, Mexic; Potpuriu*; *Mai există unul ca mine*; *Tarzoon*; *Howard Stern*; *Un tarzan negru*; *Clubuile Edgar Burroughs*; Filmografia lui JW, care cuprinde 31 de filme; *Jungle Jim* – 26 episoade; Recordurile lui JW la înot – titlurile şi medaliile cucerite de JW; *Johnny Weissmuller junior*.

*

OINA. A. Rafailescu, C. Opriţescu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1970, 230 pagini. Deşi este considerată *sport naţional,* oina a fost multă vreme vitregită de literatura de specialitate. În capitolele lucrării sunt tratate: *istoricul oinei, caracteristicile, tehnica şi tactica jocului, metodele şi mijloacele de antrenament.* Pentru a deveni cât mai accesibilă învăţarea jocului de oină, autorii au prezentat o variată gamă de jocuri dinamice, pregătitoare, pentru a servi ca inspiraţie practicanţilor acestui joc.

*

ANTRENAMENT ÎN JUDO. Ioan Hantău, Laurenţiu Bocioacă, Piteşti, *Editura Universităţii*, 1998, 223 pagini. Lucrarea tratează probleme teoretice şi metodice referitoare la pregătirea fizică şi tehnică a jucătorilor de performanţă, fiind adresată studenţilor de la facultăţile de educaţie fizică şi sport şi antrenorilor de judo.

JUDO. Ioan Avram, Anton Muraru, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1977, 259 pagini (ediţia a II-a). Cartea începe cu un scurt istoric al judo-ului (provenit din jiu-jitsul japonez, care a durat cca. 3 secole, până spre sfârşitul anului 1870, când prof. Jigoro Kano l-a transformat într-o metodă de luptă mai puţin periculoasă). După 1922 acest sport s-a răspândit în lume datorită profesorilor japonezi: Makino, Yamashita, Iashida şi alţii. În România s-a făcut cunoscut din 1928, ca disciplină predată la ONEF de maestrul Keishichi Ishiguro, apoi de prof. Emilian Teacă. Aflăm că primele competiţii internaţionale au avut loc în 1962, iar FRJ a fost infiinţată în 1968. Evoluţia acestui sport atât în lume, cât şi în ţară a fost foarte spectaculoasă. Lucrarea cuprinde capitole care se referă la: *pregătirea motrică*, *metodica în atac*, *direcţiile principale ale instruirii în judo*, *metode de antrenament*, *planificare*, *regulament de arbitraj*, *mic dicţionar de judo* etc.

JUDO. Anton Muraru, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1985, 249 pagini. Conţinutul cărţii tratează: *tehnica şi metodica învăţării exerciţiilor de bază*, *procedeelor tehnice*; *mijloacele şi metodele pentru dezvoltarea calităţilor fizice generale şi speciale*; *conţinutul antrenamentului*; *formele şi mijloacele de relaxare*. Lucrarea face parte din colecţia *Manuale*, autorul manifestându-şi dorinţa de a veni în sprijinul practicanţilor judo-ului şi, totodată, face apel la

tehnicienii care predau acest sport, pentru îmbunătăţirea, sub toate aspectele, a acestei discipline sportive.

JUDO-ANTRENAMENT ŞI COMPETIŢIE. Autor Laurenţiu Bocioacă. Lucrare de 115 pagini, apărută în 2007, publicată de editura *Moroşan* şi structurată pe 10 capitole: Cap.I abordează istoricul, originile şi evoluţia acestui sport, capitole de biografie, pe cea a creatorului său, japonezul Jigoro Kano (1860-1938); Cap.II clasifică procedeele tehnice ale judo-ului, (un număr de 99); Cap. III analizează activitatea sa competiţională; Cap. IV este dedicat descrierii elementelor tehnice: salutul iniţial al intrării judoka în dojo, salutul din poziţia stând, din poziţia aşezat pe genunchi, căderile, deplasarea pe saltea, prizele, dezechilibrarea şi proiectare; Cap. V explică tehnicile luptei în picioare – de şold, de picior, de braţ, de sacrificiu; Cap. VI continuă cu prezentarea tehnicii la sol de imobilizare, de strangulare şi luxarea; Cap.VII abordează modelul performanţei motrice în judo, pregătirea fizică fiind factor fundamental al performanţei completat cu aspectele biomecanice specifice procedeelor tehnice; Cap. VIII conţine bazele fiziologice esenţiale musculare ale antrenamentului în această ramură sportivă, însoţite de unităţile de cuantificare a exerciţiilor fizice în conformitate cu unităţile de măsură utilizate de consiliile de specialitate (tehnică medicală) al CIO (din 1999): masă, distanţă, timp, forţă (newton), lucru mecanic (fool), putere (watul), viteză – metru pe secundă, unghiul (radianul), cantitatea de substanţă (mol), volumul (litru), precum şi relaţia dintre putere, forţă şi viteză; Cap.IX tratează caracteristicile mijloacelor şi metodelor de antrenament în judo, strategia valorificării metodelor specifice, programarea tipurilor de efort de-a lungul perioadelor planificării pregătirii în vederea obţinerii oportune a formei sportive. Bibliografie. Lucrarea conţine schiţe exemplificative ale procedeelor tehnice.

JUDO – CENTURILE COLORATE. Vascul Popovici, Ion Hantău, Vasile Gotelet, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1972, 142 pagini. Lucrarea prezintă *istoricul judo-ului, metodica antrenamentului* şi *lecţia de judo.* Procedeele tehnice sunt sugestiv redate, între descriere şi fotografii existând o reală concordanţă. Lecţia de judo este însoţită de conspecte model, necesare pentru începători şi avansaţi.

MANUAL DE JUDO. Ioan Hantău, Bucureşti, *Editura Didactică şi Pedagogică*, 1990, 237 pagini. Cartea este structurată pe doisprezece capitole: *planificarea antrenamentului*, *metode şi mijloace de învăţare a procedeelor tehnice din judo*, *pregătirea fizică specifică şi caracteristicile efortului în judo*. Prezintă problemele teoretice şi practico-metodice referitoare la instruirea copiilor şi juniorilor de la secţiile de judo ale cluburilor sportive. Se adresează în egală măsură studenţilor de la facultăţile de educaţie fizică şi sport, cât şi celor care urmează cursurile şcolilor de antrenori de judo.

ARTA APĂRĂRII PERSONALE(JU-JITSU), autor Teacă Emilian, editată în 1935 la Bucureşti la Institutul de date grafice E. Marvan; 68 de pagini. Este un manual prefaţat de generalul prof. Petre Lazăr, pentru instruirea în această formă de luptă de origine japonează, veche de 3000 de ani. Conţinutul cărţii este alcătuit din reguli de păstrat pe timpul învăţării şi antrenamentului în practica ju-jitsului, din enumerarea, explicarea şi redarea prin imagini a mijloacelor tehnice ale acestui sport (exerciţii de căderi, apucări, piedici, trântiri, aruncări, exerciţii de luptă la sol, fixări, răsuciri, apăsări, cravată, parăzi). În capitolul III se explică modul de aplicare a ju-jitsului de către poliţişti (prinderi, apucări, apăsări asupra articulaţiilor, segmentelor, dunga palmei, piciorului, în genunchi, testicule, abdomen,lovituri cu pumnul şi parăzile). Capitolul final este repartizat regulilor de luptă, asamblate în regulamentul concursurilor de ju-jitsu (durata luptei: 3 reprize a câte 3 minute cu pauză între ele de un minut, punctajul acordat, interzicerile, directivele respectate de arbitru şi luptător, componenta juriului, categoriile de greutate (seniori, juniori)etc. Manulul este destinat profesorilor de educaţie fizică, ostaşilor, poliţiştilor şi jandarmilor. În lucrare sunt incluse 153 de imagini foto.

*

LUPTELE GRECO-ROMANE. Gheorghe Cismaş, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1987, 220 pagini. Cuprinde elemente de teoria şi metodica antrenamentului luptelor greco-romane. Lucrarea are un pronunţat caracter didactic, este structurată în două părţi şi zece capitole, făcându-se referiri la istoricul şi evoluţia luptelor de-a lungul anilor. Creează concepţia modernă în ceea ce priveşte practicarea acestei discipline sportive şi pune bazele ştiinţifice ale teoriei şi metodicii de antrenament. Ponderea cea mai mare este rezervată problemelor referitoare la concepţia actuală a teoriei şi metodicii antrenamentului.

LUPTE GRECO-ROMANE. Vascul Popovici, Ioan Cornianu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1971, 220 pagini. Cartea este structurată pe şase capitole: I. *Istoricul luptelor*; II. a) *Clasificarea şi terminologia luptelor*; b) *Clasificarea tehnicii luptelor greco-romane şi libere, definirea noţiunilor fundamentale ale tehnicii*; III. *Organizarea întrecerilor şi regulilor de arbitraj*; I V. *Tehnica luptelor greco-romane*; V. *Metodica instruirii şi antrenamentului*; VI. *Pregătirea copiilor şi juniorilor. Bibliografie*. Descrierile tehnice (cap. IV) sunt însoţite de desene explicative efectuate de Eugen Costache.

TEHNICA LUPTELOR GRECO-ROMANE. Gheorghe Cismaş, Bucureşti, Editura Sport-Turism, 1988, 185 pagini. Tratează explicativ şi analitic mecanismele de execuţie a acţiunilor motrice şi a procedeelor tehnice fundamentale, precum şi variantele acestora, care în ansamblul lor formează conţinutul tehnic al luptelor greco-romane. Lucrarea este structurată în cinci capitole şi cuprinde peste 200 de schiţe şi ilustraţii fotografice ale unor sportivi de elită (Campioni Naţionali şi medaliaţi olimpici). Evidenţiază cele mai importante momente şi faze din tehnica luptelor. Lucrarea se adresează antrenorilor de lupte greco-romane.

*

PENTATLON MODERN. Ioan Mureşan, Bucureşti, Editura *Sport-Turis*m, 1983, 375 pagini. Cartea este structurată în nouăsprezece capitole: legendă şi istorie; pentatlonul modern în România; structura pentatlonului modern; cum se face clasamentul; probele de călărie, scrimă, înot, tir, atletism-cros; selecţia şi caracteristica efortului, unele particularităţi ale pr-cesului de antrenament, organizarea procesului de antrenament, planificarea antrenamentului, dinamica efortului (înainte, în timpul şi după concurs); indicaţii şi reguli de organizare şi desfăşurare a concursurilor de pentatlon modern; rezultate tehnice; bibliografie; anexe. Lucrarea satisface nevoia de informare şi documentare istorică, organizatorică, tehnică, tactică, metodică, medicală a antrenorilor şi sportivilor, profesorilor şi studenţilor de la ANEFS, tehnicienilor şi conducătorilor sportivi, medicilor şi cercetătorilor. Prin conţinutul său, această lucrare este o veritabilă enciclopedie a acestui sport, fiind totodată o premieră mondială în domeniu prin prezentarea biografiilor sportivilor care practică acest sport. Cartea a fost tradusă în limbile engleză şi coreeană (1984-1985).

*

O SUTĂ DE ANI PE PATINE (1872-1972)- autori D. Ştefl ea şi Gh. Ştefănescu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1973. Lucrarea, cu caracter istoric, are 82 de pagini şi este structurată pe trei părţi. Partea I cuprinde Scurtă incursiune în istoria patinajului mondial, în care se dezvoltă următoarele titluri: Mai întâi a fost patina.....; Patinajul iese din anonimat; „*Pasiunea secolului*"; Primul start în marile competiţii; Stelele patinoarelor. În partea a II-a, autorii se referă la istoria patinajului românesc cu următoarea problematică: „*Sănierul*" pe gheaţă; 1872: Prima asociaţie de patinaj; De pe malurile Someşului, pe cele ale Dunării; La începutul noului secol; „*Dreptul de ... cetăţenie în FSSR*"; Nu-i suficient entuziasmul!; Spinosul drum al performanţei; O epocă ia sfârşit.....; Primii paşi pe un nou drum....; „*Era*" patinoarului artificial; Din nou prezenţi la marile competiţii... În partea a III-a în loc de epilog sunt prezentaţi învingătorii- Campionii Jocurilor Olimpice; Campionii Mondiali; Campionii Europeni; Campionii României. La sfârşit autorii înfăţişează, în planşe, imagini ale celor mai reprezentative figuri ale patinajului. Autorii prezintă în această lucrare, într-o formă plăcută, principalele momente care au marcat evoluţia patinajului viteză şi artistic pe plan

internaţional şi în România, evocând performanţele şi contribuţia sportivilor din aceste ramuri de sport.

*

POLO DE LA A LA Z. Adrian Vasiliu, Oradea, Editura *Imprimeria de Vest*, 1998, 380 pagini. Cartea conţine un bogat material informativ structurat în nouă capitole, care tratează: originea şi dezvoltarea jocului în diferite ţări, stabilirea şi evoluţia regulilor de joc; 7 decenii de polo în România şi cele 52 ediţii ale CN (1946-1997); familia tricolorilor, palmaresul echipei naţionale a României; jocul de polo în programul JO, turneele olimpice, clasamentele şi medaliaţii; turneele de polo în cadrul CM, rezultate, clasamente; Cupa Mondială; CE de polo; competiţiile continentale intercluburi; întrecerile cadeţilor şi altele. Lucrarea are caracter enciclopedic şi a fost elaborată pe baza materialelor adunate (35 ani) de specialiştii a peste 70 de federaţii naţionale şi internaţionale. Autorul prezintă drumul pe care l-a parcurs (timp de 150 ani) jocul de polo atât pe plan internaţional, cât şi în România.

POLO - AMINTIRI ÎN JURUL UNEI MINGI DE POLO, autor Carol Corcec; cartea este scrisă în perioada 1999-2001 în oraşele Bucureşti, Wurzburg şi Braunschweig din Germania, are 79 pagini, cuprinsul său având 15 capitole şi o prefaţă scrisă de gazetarul Adrian Vasiliu şi profesorului Remus Drăguşanu. Cartea, scrisă într-o manieră reportericeasc, cuprinde interviurile şi mărturiile unor mari sportivi din secţia de polo a clubului *Dinamo*, precum şi strădaniile şi activitatea profesorului Carol Corcec, antrenorul acestei secţii în perioada 1954-1980, perioadă în care a obţinut de 15 ori titluri de campion al României, performanţă care pe vremurile acelea n-o realizase nici o altă echipă europeană. Conţinutul lucrării este dedicat sportivilor cu care a lucrat, care s-au antrenat şi care au concurat în perioada mai sus amintită sub îndrumările lui în secţia de natataţie şi polo a clubului *Dinamo* Bucureşti.Totodată paginile acestei cărţi constituie nu numai o mărturie a acelor vremei, ci reprezintă şi un tablou mai mult sau mai puţin veridic al sportului dinamovist. Impresiile marilor poloişti ai clubului *Dinamo* şi ai echipei naţionale ca Zahan, Popescu, Kroner, Blajec, Bădiţă, Zamfirescu, Novac, Frăţilă precum şi discuţiile pasionante purtate cu câteva personaje extrem de interesante, ce au trăit pe margijnea bazinului (Dan Constantinescu, Lazăr Weinreich, Dumitru Gheorghe, Anatol Grnţescu, Valentin Constandache) vin să întărească pasiunea în muncă a Antrenorului Emerit, a „*constructorului*” piscinei, a realizatorului atâtor succese naţionale şi internaţionael, mai ales în C.C.E (cu Partizan Belgrad, Dinamo Moscova, Pro Recco, Mladost Zagreb, Dynamo Magdeburg), a antrenorului şi a echipei naţionale, Carol Corcec.

*

ARBITRAJUL DE LA HOBBY LA ARTĂ. Lucrarea dezbate problema arbitrajului în rugby, constituind de fapt o mică enciclopedie a „*cavalerilor*” care conduc desfăşurarea jocurilor de rugby. Autorii lucrării sunt Tiberiu Stama (gazetar de specialitate) şi Florian Dudu fost jucător şi arbitru de rugby. Are 284 de pagini tipărite în 2008 de către editura *Fest* Bucureşti, având ca editor pe George Straton preşedintele FRR. Cartea cuprinde o prefaţă a autorilor, cuvântul editorului, o scurtă incursiune în istoria arbitrajului şi 64 de fişe biografice a celor mai semnificativi arbitri. Dintr-o datorie de onoare, ultimile file ale acestei lucrări sunt consacrate numelor altor cavaleri ai fluierului din sportul cu balonul oval cu mult peste „*cei 64*” prezenţi în extenso, constituind un epilog deschis. În interiorul lucrării sunt fotografiile primilor arbitri români internaţionali şi a unor jocuri conduse la centru sau de pe margine de cei reprezentaţi în această lucrare. Cartea constituie un omagiu adus celor care au vegheat permanent ca jocul de rugby să se dispute în limitele regulamentului cu fair play şi spirit de echipă.

CONCEPŢIA DE JOC ŞI PREGĂTIRE ÎN RUGBY-UL ROMÂNESC. Autorul lucrării este profesorul doctor în educatie Alin Petrache, este editată în 2005, tipăritä de către Editura Universităţii Nationale de Apărare. Are 202 pagini. Cuprinsul cărţii este structurat în două părţi, prima parte ocupându-se de ,,*Bazele teoretice şi metodologice*” iar cea de-a doua ,,*Concepţia de joc şi pregătirea*”. De asemenea cartea are o bibliografie destul de

cuprinzătoare. In partea I este argumentată ideea nevoii elaborării unei strategii de redresare şi dezvoltare a rugby-ului românesc, iar cea de-a doua parte a cărţii rezolvă obiectivele strategice care vizează îmbunătăţirea concepţiei de joc şi pregătire. Ilustraţia grafică este bogată, semnificativă şi explicativă, ajutând la cunoaşterea şi instruirea jucătorilor, în procesul de antrenament şi competiţionl. Utilă tuturor antrenorilor.

EXERCIŢII DE GÂNDIRE RUGBYSTICĂ. Dumitru Manoileanu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1980, 229 pagini. Constituie prin conţinutul său tehnico - metodic, un ajutor pentru oamenii de specialitate. În carte se detaliază premisele teoretice ale elaborării unei concepţii de joc şi de arbitraj în rugby, aspectele particulare în jocul înaintaşilor şi al 3/4, noţiuni despre selecţie, antrenament şi pregătire fizică, care sunt tendinţele şi direcţiile de dezvoltare în rugby-ul modern, precum şi priorităţile în domeniul edificării unui sistem rugbystic românesc modern

RUGBY- autori Nicolae Pădurean şi Mircea Leonte. Lucrarea a apărut în 1982 în editura *Sport-Turism* din Bucureşti şi conţine 162 pagini. Această monografie face parte dintr-o colecţie de cărţi cu valoare metodologică realizată de editura respectivă în ultimele decenii ale secolului XX pentru explicarea didactică a procesului învăţării şi perfecţionării în domeniul jocurilor sportive. Lucrarea abordează fundamentarea pedagogică a instruirii în domeniul rugb-ului tratând despre noţiunile de bază din tehnica şi tactica jocului respectiv. Conţinutul cărţii este variat şi original. Autorii-valoroşi cunoscători ai tainelor acestui joc, prezintă bazele teoretice ale jocului de rugby, lămurind terminologia noţiunilor de bază cu care se operează în teoria şi practica jocului în cele două faze, ale atacului şi apărare. Urmează sistematizarea elementelor şi procedeelor tehnicii (pasă, dribling, intrare în posesia balonului, evitarea placajului, tamponul, tragerea în grămadă, repunerea balonului în joc de la margine, culcarea balonului în dribling, lovitura de picior, fente, poziţii fundamentale ale jucătorilor pe posturi). În continuare, se explică noţiunile generale ale tacticii (individuale şi colective) din atac şi apărare, combinaţiile tactice din momentele fixe (începerea jocului de la centrul terenului, reluarea jocului de la linia de 22m., după lovituri de picior dictate de arbitru, combinaţiile tactice din grămadă ordonată, combinaţiile înaintaşilor decurgâng din margine). Se mai tratează despre selecţia, planificarea şi etapele pregătirii echipei. Bibliografie.

RUGBY LA COPII ŞI JUNIORI. Al. Teofilovici, V. Cârligelu, Bucureşti, Editura CNEFS, 1969, 339 pagini. Are un pregnant conţinut metodic, oferind noţiuni de instruire a rugbyştilor (copii şi juniori), de tactică şi desfăşurare a antrenamentului şi a com-petiţiilor. Lucrarea vine în sprijinul profesorilor de educaţie fizică, al jucătorilor şi al celor care doresc să devină antrenori de rugby sau instructori.

RUGBY – ANTRENAMENT, EXERCIŢII, JOCURI. Al. Teofilovici, V. Cârligelu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1970, 160 pagini. Cartea prezintă exerciţiile destinate dezvoltării calităţilor fizice, specifice învăţării şi perfecţionării elementelor tehnico-tactice, cât şi tacticii individuale şi colective în momentele de atac şi apărare. Este destinată profesorilor de educaţie fizică, instructorilor şi antrenorilor de rugby, cu scopul de a concepe lecţiile de antrenament în funcţie de grupele de vârstă (copii, juniori şi seniori).

RUGBY – GHIDUL ANTRENORULUI ŞI JUCĂTORULUI. Al. Teofilovici, V. Cârligelu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1971, 187 pagini. Lucrarea are mai multe capitole care se referă la dezvoltarea fizică, învăţarea şi perfecţionarea tehnicii şi tacticii individuale şi colective. Face referire la documentele de evidenţă şi planificare. Ilustrarea diferitelor exerciţii face mai accesibilă înţelegerea textelor şi recomandărilor generale. Cartea se adresează antrenorilor şi jucătorilor de rugby, precum şi cadrelor didactice care sunt preocupate de acest joc sportiv.

RUGBY – MICĂ ENCICLOPEDIE. Dumitru Manoileanu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1982, 358 pagini. Prefaţa este scrisă de Emil Drăgănescu,

preşedintele de onoare al FRR. Este structurată în patru părţi: 1. *Rugby-ul mondial şi răspândirea rugby-ului pe glob*; 2. *Rugby-ul românesc*, începând cu epoca de pionierat (1913-1918), primele afirmări (1951-1960), perioada marilor turnee şi a deplinei consacrări (1970-1980); 3. *Noţiuni fundamentale tehnico-tactico-fizice, cu caracter metodologic*; 4. *Breviar de nume, termeni tehnici şi expresii uzuale şi palmaresul activităţii interne şi internaţionale*.

RUGBY MODERN. Dumitru Manoileanu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1989, 173 pagini. A fost editată cu ocazia împlinirii a 75 de ani de activitate a rugbyului românesc (în 1988). Utilitatea şi oportunitatea acestei cărţi constă în enumerarea, explicarea şi demonstrarea unor teze moderne referitoare la jocul de rugby. Cartea are un caracter sintetic, cu un ridicat nivel teoretic general, dar şi cu o problematică specială, pledând pentru modernizarea rugby-ului românesc de la concepţie la detaliu.

RUGBY – PREGĂTIREA COPIILOR ŞI JUNIORULUI. Prof. Constantin Vasile, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1985, 254 pagini. Cartea cuprinde un capitol intitulat *Antrenamentul de perspectivă*, care se referă la instruirea sportivă pe factori de antrenament şi alte capitole, *Antrenamentul de performanţă* şi *Particularităţile antrenamentului*. Este o carte de specialitate adresată antrenorilor şi jucătorilor de rugby.

RUGBY – SPECIALIZAREA POSTURILOR, autor Vasile Constantin - ..., Bucureşti, Editura *Fest,* 2002, 359 de pagini. Cartea are 10 capitole, pentru fiecare post specializat de joc, în care sunt detaliate caracteristicile dezvoltării fizice şi psihomotorii, sarcinile postului, aptitudinile necesare, elementele şi procedeele tehnico-tactice specifice postului, antrenamentul specific (tehnic-tactic, fizic specific, psihologic). Tema cărţii este deosebit de amplă şi de foarte mare importanţă în definirea jucătorilor, animaţi de a servi la un bun nivel aspiraţiile echipei, sintetizează preocupările metodice ale autorului pentru formarea tinerilor rugbyşti. Problematica lucrării privind o echipă de seniori, de performanţă relevă subtilităţi tehnice şi elemente cheie – decisive pentru manifestarea jucătorilor. Ea constituie un îndrumar pentru tehnicieni şi mai ales pentru sportivii interesaţi de evoluţia şi randamentul lor sportiv. Lucrarea susţine specializare complexă a posturilor chiar la juniori sau mai devreme, care să concureze la formarea unor jucători compleţi. Sunt prezente o mare diversitate de mijloace, având în faţă tendinţele internaţionale, modelul internaţional, mijloace ce ar putea fi adoptate şi folosite chiar şi în pregătirea compartimentelor.

RUGBY - STRATEGIA FORMATIVĂ A JUCĂTORULUI, autor Dan Bodea, Bucureşti, Editura *Fest*, 2003, 170 de pagini. Cartea cuprinde 8 capitole al căror conţinut caută să atenueze declinul mişcării noastre rugbystice, declin determinat atât de factorii obiectivi ai „*crizei jocurilor sportive*" cât şi de o serie de factori particulari ai fenomenului rugbystic. Lucrarea arată că cel mai important dintre aceşti factori este reprezentat de nivelul redus al sferei tactico-metodice în care se află mişcarea noastră rugbystică. În acest mod cartea este o comandă socială, o necesitate a diciplinei rugby. În acest context este necesar ca şcoala românească de rugby să-şi definească propria strategie formativă a jucătorului. Lucrarea elaborează o astfel de strategie ce recunoaşte cele mai noi şi mai eficiente principii formative, fiind în concordanţă cu alte strategii formative naţionale şi internaţionale. Paginile acestei cărţi oferă cadrul teoretico-metodic ce vizează ameliorarea procesului-instructiv educativ la toate nivelurile formative cunoscute. Cartea se adresează ambelor forme de pregătire a jucătorului de rugby atât celui din cadrul cluburilor sportive şcolare cât şi claselor cu program sportiv. Ea reprezintă o necesitate, de care vor beneficia antrenorii, jucătorii, în vederea adoptării la noile cerinţe ale jocului şi tendinţelor internaţionale.

RUGBY–TACTICA JOCULUI. N. Pădureanu, Art. Vogel (antrenori), Bucureşti, *Editura Tineretului*, Cultură Fizică şi Sport, 1958, 120 pagini. Cartea reprezintă o sinteză a unor cercetări migăloase în domeniul tacticii, privind orientarea viitoare a

rugbyştilor din ţara noastră pe acest plan. Este descrisă evoluţia sistemelor de joc, organizarea şi sarcinile compartimentelor şi ale posturilor specializate de joc, precum şi a echipei în timpul jocului.

RUGBY - TEHNICĂ ŞI TACTICĂ, autor Vasile Constantin – Mao, Bucureşti, Editura *Fest*, 2004, 351 de pagini. Lucrarea este structurată pe 2 părţi; partea I cuprinde tehnica şi tactica jocului de rugby, explicată în 4 capitole, iar partea a II-a cuprinde metodologia învăţării şi perfecţionării jocului relatată în 5 capitole. Cele 4 capitole ale părţii I, pe lângă aspectele conceptuale cuprinde tehnica jocului, acţionarea tactică şi strategiile de acţionat, totul detaliat în cele două momente ale jocului, în atac şi apărare. Partea a doua a lucrării în cele 5 capitole explică metodologia pregătirii tactice, factorii antrenamentului, antrenamentul cu copii şi tineri (particularităţile acestei instruiri, organizarea pedagogică a învăţării, lecţia de antrenament, selecţie şi aspecte metodologice specifice). Tot în această a doua parte, un capitol este destinat profilului şi personalităţii antrenorului. Cartea mai cuprinde o anexă privind sistemul de apreciere a dezvoltării fizice şi motrice „*Standard Fitness Test*". Cartea relevă informaţii ce adună experienţa de zeci de ani a unui antrenor destoinic, care cu o mare generozitate pune la îndemâna specialiştilor în domeniu elemente conceptuale şi sistematizarea tehnicii pe joc care lărgesc aria de cunoştiinţe şi înţelegere a acestuia. Elemente referitoare la formarea şi pregătirea sportivă, orientează şi inspiră antrenorilor şi jucătorilor mai buna lor definire.

RUGBY – TEHNICĂ ŞI TACTICĂ. Prof. N. Pădureanu, A. Barbu, Bucureşti, Editura UCFS, 1967, 120 pagini. Prezintă, sintetic, cele mai importante aspecte tehnice şi tactice , în lumina regulamentului şi tendinţelor internaţionale. Conţine un material faptic şi prezentări schematice, ţinând seama, permanent, de una dintre legile de bază ale rugbyului – regula avantajului. Lucrarea cuprinde capitolele importante de tehnica şi tactica jocului.

BUCURII ȘI TRISTEȚI ÎN RUGBYUL ROMÂNESC. Cartea este scrisă de profesorul Constantin Vasile-Mao. Tipărită în 2008 de către editura *Scripta*-Bucureşti şi Centrul Editorial *Cicero*. Are 308 pagini. Lucrarea mai are un subtitlu intitulat „*Martor şi nu numai, la peste 50 de ani de rugby, 1955-2008*". În cuvântul autorului care aduce un elogiu rugby-ului şi oamenilor lui, se doreşte ca lucrarea să fie inainte de toate un motiv de adâncă reflecţie pentru rugby-ul care se practică azi în România, şi un îndemn de a servi onest şi demn acest sport care iţi încântă cugetul şi-ţi întăreşte firea. Cartea este cuprinsă în 8 capitole în care descrie evoluţia rugby-ului în lume în perioada 1912 şi până în prezent, momentele importante în ultimii 50 de ani (din România, participarea noastră în C.M,evoluţia românilor pe continentele lumii), rugby-ul la copii şi juniori, despre activitatea cluburilor şi personalităţilor româneşti, recorduri şi întâmplări din rugby-ul românesc, proverbialul spirit rugbystic, victoriile şi palmaresul României. Cartea prin caracterul său informativ este utilă şi interesantă tuturor celor care se preocupă de acest sport şi în loc de epilog, autorul o dedică tuturor celor care au luptat pentru cinstirea tricolorului şi frunzei de stejar şi de asemenea generaţiilor tinere care aspiră să poarte balonul oval cu devotaţiune şi cinste.

CEI 15 DIN CARPAȚI- autori Dimitrie Calimachi şi Geo Raeţchi. Lucrare dedicată rugby-ului românesc de cei doi ziarişti, publicată în 1981 la editura *Sport-Turism* din Bucureşti. Sunt relatate spumos momentele de glorie ale rugby-ului autohton din ultimele decenii ale secolului XX. Autorii povestesc cu har faptele remarcabile ale jucătorilor români care au semnat victoriile echipei reprezentative în Bucureşti-'60, Touleuse-'83, Wellington-'75, Bucureşti- '76, Cardiff-'79, Dublin-'80. Autorii îţi exprimă speranţa că viitorul prefigurat de ispravile acestor jucători remarcabili ai unei epoci de aur pentru rugbyul românesc îl va consacra în plan continental şi cândva îl va impune în "*Turneul celor cinci*". Anii 2008 încă nu au confirmat această aspiraţie şi prezicere. El îşi caută un loc glorios în rugby-ul mondial aşa cum şi l-au dorit marii jucători cu balonul oval din secolul trecut. Lucrarea conţine şi ilustraţii ale momentelor evocate în cuprinsul lor.

FILE DIN ISTORIA RUGBYULUI ROMÂNESC. Prof. Aurel Barbu, Tiberiu Stama (gazetar), Bucureşti, Editura CNEFS, 1969, 253 pagini. Cartea prezintă începutul jocului de rugby şi evoluţia acestuia în ţara noastră, de la debutul primelor două echipe, la echipele divizionare şi de juniori, până la desfăşurarea campionatelor şi afirmarea celor mai puternice echipe de jucători. Lucrarea se adresează amatorilor de statistici, jucătorilor şi tehnicienilor descriind, cu precădere, *„copilăria*" rugby-ului românesc şi etapa modernizării lui.

ÎNTĂMPLĂRI ÎNTRE BUTURI. Autorul lucrării este profesorul Alin Petrache, fost rugbyst de performanţă, maestru emerit al sportului. Este tipărită în anul 2004 la Grupul de presă Evenimentul Românesc- Editura S.A. şi are 248 de pagini. Cartea se constituie într-un omagiu adus celor din lumea rugbyului românesc. În cuvântul autorului acesta consideră lucrarea ca un gest izvorât dintr-o trăire incandescentă pentru rugby şi o preţuire sinceră pentru toţi aceia care au slujit acest sport. Cartea are 10 capitole privitoare la istoricul jocului de rugby în Europa şi în România. În filele ei sunt consemnate personajele, formaţiile şi unele rezulate de la înfiinţarea acestui joc la noi în ţară şi până în actualitate. Lucrarea nu îşi propune să fie o istorie şi o enciclopedie ci doar o mică reprezentare sublinind eforturile şi meritele ctitorilor rugby-ului românesc timp de peste 8 decenii, adică din anii dinaintea înfiinţării Federaţiei Române de Rugby (cluburi, sportivi, conducători). Autorul consideră rugby-ul mai mult decât un miracol, unde rezultatele dobândite nu s-au datorat doar unei şanse şi printre bucurii, decepţii şi acumulări de reputaţie am ajuns la consacrare, iar eroii dintre „*H*"-uri au dreptul la neuitare Specialiştii, sportivii, profesorii cu specializare rugby vor găsi în această lucare, în fişele biografice şi în portretul colectiv incomplet în artizanii pionieri modele de urmat, drumul jalonat de trecutele generaţii, dar şi talentul şi dăruirea exponenţilor generaţiilor prezente.

MINI-RUGBY. Prof. René Chiriac, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1973, 117 pagini. Cuprinde noţiuni de tehnica şi tactica jocului, precum şi regulamentul jocului de minirugby în 5 şi 7 jucători, cu regulile sale fundamentale, fiind adresată tehnicienilor care au preocupări în instruirea jocului de minirugby.

SUB SEMNUL LUI HERCULE. Tudor George, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1976, 237 pagini. Cartea reprezintă un omagiu adus sportului românesc şi sportivilor rugbyşti, performanţelor de prestigiu realizate de ei – cu ocazia celei de-a 60-a aniversări de la înfiinţarea rugbyului în România. Autorul, rugbyst şi antrenor, publică această carte cu subtitlul *Sport şi Liră*, închinând-o acestui sport şi celor care îl practică. Lucrarea este însoţită de versuri, balade şi scrisori de elogiu.

55 DE ANI DE RUGBY LA IAŞI. Autori Eugen Popa şi Gheorghe Soană. Lucrarea are 445 de pagini şi este tipărită în anul 2007 la editura *Altfel* din Iaşi. Este o carte documentar, apărută ca un simbol de recunoştiinţă pentru rugbyul românesc pe care Iaşul îl slujeşte cu credinţă de 55 de ani. Cartea punctează repere semnificative, anul 1952, anul naşterii secţiei de rugby într-un amfiteatru al Institutului Politehnic din Iaşi, anul 1957, anul promovării în eşalonul de elită al rugby-ului românesc, pe atunci divizia A, în care, de altfel, se află şi acum „*Poli Agro Unirea*" Iaşi – în liga naţională, anul 1978, anul primului trofeu cucerit, *Cupa Moldovei*, anul 1979 anul celui de al doilea trofeu cucerit *Cupa României* , anul 2000 anul locului III în Campionatul României şi anul 2007 anul clasării pe locul I în turneul play-out şi pe locul VII în campionat. Lucrarea cuprinde imagini despre echipa „*stejarilor*" ieşeni de-a lungul timpului, bărbaţi şi femei, palmaresul echipei naţionale în jocurile bilaterale şi în cele 6 ediţii ale Cupei Mondiale precum şi 190 medalioane biografice ale persoanelor reprezentative (conducători, sportivi, medici) din oraşul Iaşi; rugby-ului feminin i se acordă, de asemenea un capitol însemnat. Cartea mai are în conţinutul său un breviar de termeni tehnici şi expresii uzuale în rugby. Lucrarea este dedicată generaţiilor de rugbyşti care au slujit cu credinţă acest sport şi constituie un semn de respect pentru cei care au făcut posibilă dezvoltarea acestui sport pe meleagurile moldave.

POVESTEA NAȚIONALEI DE RUGBY CONTINUĂ. Cartea scrisă de Constantin Zamfir, ziarist dedicat fenomenului rugbystic, a apărut în 2008 la Editura *Paco*, având 324 pagini. Lucrarea conţine istoricul rugby-ului, în desfăşurarea lui, în afara graniţelor României şi în ţara noastră, de la apariţia acestui joc. Partea principală a lucrării este dedicată palmaresului echipei naţionale din 1919 şi până în 2008 (329 de jocuri desfăşurate în cadrul diferitelor forme conpetiţionale: Cupa Mondială, Jocurile Preolimpice, Preliminariile C.M, J.O., C.E, Cupa Europeană a Naţiunilor, Cupa Păcii, Cupa Prieteniei, Cupa Ţărilor Latine). Cartea mai cuprinde 3 anexe: 1. numele celor 543 de jucători selecţionaţi şi cu peste 5 meciuri test în echipa echipa naţională, 2. topul selecţionaţilor; 3. lista jocurilor cu cei 36 parteneri de întrecere. De asemenea are 110 fotografii constând din portrete, faze de joc, echipe româneşti, precum şi tabele cu Antrenorii Emeriţi, Maeştrii Emeriţi şi Maeştri ai Sportului. Utilă tuturor celor din activitatea rugbystică.

RUGBY "POVESTEA A 311+159 MECIURI VĂZUTE, ASCULTATE ŞI CITITE DE UN FANATIC AL RUBDYULUI, PENTRU A ÎNDREPTA ŞI COMPLETA CELE ARĂTATE MAI AN...", CONSTANTIN ZAMFIR, Bucureşti, Editura Paco, 2006, 320 de pagini. Lucrarea evidenţiază palmaresul echipei naţionale de seniori, începând din 1919 până în 2006, evidenţiind componenţa echipelor noastre, rezultatul, echipa adversă şi anul disputării jocului. Ea mai cuprinde şi toate statisticile privitoare la jocurile test, amicale, cei mai buni realizatori, jucători selecţionabili şi topul lor şi deasemenea lista adversarilor internaţionali. Mai cuprinde lista ştampilelor filatelice cu tematică rugby.În cele 12 capitole cu statisticile respective enunţate sub diferite forme, autorul a mai inserat picanterii şi curiozităţi din prima perioadă a rugbyului. Este o carte utilă, informativă pentru cei ce au preocupări statistice, şi pentru cei ce au respect pentru înaintaşii lor rugbyşti.

*

SCHIUL (SKIUL)- METODĂ DE ÎNVĂŢARE, Lt. Col. C. Medeleanu, Bucureşti, Editura *Lupta*, 1942, 115 pagini. Este prima carte scrisă în ţara noastră cu o astfel de tematică. Autorul a studiat o serie de lucrări de specialitate apărute în ţara noastră dar mai ales din străinătate (Franţa, Germania, Elveţia, etc). A reuşit să realizeze un manual metodic de învăţare a schiului, împletind propria experienţă cu diferite şcoli de schi din străinătate. Lucrarea conţine 10 capitole. Acestea sunt: 1. Pedagogia Schiului; 2. Sfaturi pentru instructori; 3. Sfaturi pentru elevi; 4. Materialul şi echipamentul; 5. Terenul şi zapada; 6. Tehnica schiului; 7. Mersul în şes, urcarea, plecarea de pe pantă; 8. Coborârea, condiţiunile de echilibru, avântul; 9. Mişcările principale; 10. Mişcările speciale. Lucrarea conţine 82 de desene, schiţe, pictograme şi fotografii. A fost primul curs scris pentru studenţii ANEF cu specializarea schi.

SCHI ALPIN (tehnica modernă). Prof. Ion Berindei, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1975, 110 pagini. Prin dimensiunile şi scopul ei, această lucrare nu epuizează problematica domeniului, mereu înnoit de studii şi teoretizări. Este utilă şi are o adresabilitate variată, de la profesori de educaţie fizică sau instructori-monitori până la începători, lecţiile şi problematica lor succedându-se după metode simple, didactice, uşor de învăţat, pentru a coborî, a ocoli, a frâna şi opri. Prezentarea conţinutului, specializat şi sistematizat, ajută la înţelegerea şi însuşirea exerciţiilor descrise riguros.

SCHIUL ALPIN. Mihai Bâră, Bucureşti, Editura *Stadion,* 1970, 195 pagini. Autorul este fost Campion Naţional de schi. Lucrarea este structurată în patru capitole*: Materiale şi echipament, Tehnica schiului, Metode de învăţare şi competiţia*. Capitolul *Tehnica schiului* este mai amplu, autorul descriind în mod sugestiv şi pe înţelesul cititorului întreaga tehnică a schiului. Lucrarea se adresează deopotrivă tehnicienilor şi sportivilor.

SCHI (tehnica şi metodica învăţării). Prof. Virgil Teodorescu, Bucureşti, Editura UCFS, 1967, 243 pagini. Se adresează copiilor, schiorilor începători, avansaţilor şi celor specializaţi. Este o *„carte-semnal"* adresată celor care vor să cunoască staţiunile de

iarnă, pârtiile de schi şi să încerce satisfacţiile pe care le oferă o zi petrecută în mijlocul naturii, schiind.

SCHIUL PENTRU TOŢI. Prof. Mihai Bâră, Bucureşti, Editura *Stadion,* 1973, 201 pagini. Multiplu Campion Naţional, component al lotului naţional şi olimpic, autorul dezvoltă tehnica învăţării acestui sport după metoda românească şi cea franţuzească. Un capitol important îl reprezintă schiul pentru copii, în care sunt evidenţiate particularităţile metodice de pregătire pe zăpadă a copiilor, care sunt îndrumaţi spre schiul de performanţă. Cartea abordează teme ca: pregătirea fizică a schiorului, etapele de pregătire pe zăpadă, antrenamentul realizat pe probe, alimentaţia acestuia, accidentele şi măsurile de prevenire. Totodată lucrarea constituie un material didactic pentru profesorii şi instructorii de specialitate.

PREDEAL-ISTORIA SCHIULUI. Lucrarea a fost editată şi difuzată în 2004. Autor: colonel în rezervă Gheorghe Ionescu, având drept consultant pe fostul schior de performanţă, profesorul Liviu Predeleanu. Cartea are 210 pagini şi a fost scoasă la Editura Magazin-Braşov. În cuvântul autorului se desprinde dorinţa de a face cunoscut locurile, oamenii-predeleni autentici, „*care s-au consacrat trup şi suflet unui domeniu fascinat şi instructiv - SCHIUL*" cu trecutul şi prezentul său fabulos. Constituie un bun prilej de informare, ilustrând o fuziune a trecutului şi prezentului acestei staţiuni şi a sportului preferat. Prefaţa este realizată de primarul oraşului Predeal-inginer Mihai Vestea, care remarcă faptul că această carte reprezintă o premieră, fiind cea dintâi lucrare închegată a istoriei schiului nostru, în care stăruinţa şi pasiunea mai multor generaţii se grupează în interiorul acelorlaşi coperţi primitoare, cu aceeaşi ..... a preocupărilor - schiul" Anul 2004 consfinţeşte împlinirea a peste 110 ani de la semnalarea primului schior pe plaiurile Predealului. Informaţiile, unele în premieră, provin din surse autentice ca rezultat al cercetării arhivelor, apariţiilor editoriale sau din documentele oferite de veteranii sau urmaşii lor. Lucrarea cuprinde 3 capitole, primul intitulându-se *„Predeal-trecut, prezent şi viitor*", capitolul al doilea denumit „*Schiul predelean de-a lungul timpului*" în care e remarcată şcoala predeleană de schi (învăţământul liceal, cluburile sportive, profesorii şi sportivii). Capitolul trei prezintă 50 de personalităţi, glorii şi speranţe ale schiului predelean. La cele 3 capitole se adaugă 26 de subcapitole bogat ilustrate cu fotografii şi scheme. Se poate spune că este nu numai o carte bine venită, o cronică a unui drum de glorie sportivă de atâtea generaţii, ci şi o lucrare de suflet a celor care au iubit acest sport, iar pentru cei care o vor citi vor înţelege ce a însemnat şi înseamnă Predealul, acum şi în viitor, pentru schiul din ţara noastră.

*

FLORETA ELECTRICĂ. Ruxandra Ionescu, Bucureşti, Editura CNEFS, 1968, 263 pagini (ediţia a II-a, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1979, 264 pagini). Prima ediţie a cărţii a apărut în perioada de început a electrificării floretei, constituind abc-ul metodologic privind această probă. În cea de-a doua ediţie, capitolele au fost completate cu date referitoare la noua metodologie şi psihologie, precum şi cu noţiuni despre pregătirea fizică şi organizare. S-a încercat folosirea în text a unei terminologii româneşti, specifice acestui sport şi elaborarea unui vocabular ce conţine termeni româneşti din *„lumea scrimei"*. În capitolele tehnico-tactice s-au analizat caracteristicile noii arme şi modificările survenite în luptă, comparativ cu floreta neelectrică. S-a încercat formarea unei noi concepţii în sistemul de pregătire a scrimerilor, în general şi a floretiştilor, în special.

REGULAMENT DE SCRIMĂ. Constantin Constantiniu (profesor de scrimă şi gimnastică, unul din fondatorii Societăţii *Tirul* – 1867 – unde a activat timp de 3 decenii), Bucureşti, 1882, 76 pagini. Este primul Regulament Tehnic apărut în urma necesităţii reglementării condiţiilor de desfăşurare a probelor de scrimă. Regulamentul dedică un spaţiu larg instruirii cu floreta şi sabia, aflate sub influenţa şcolii franceze. În capitolul *Inventarul sălii* erau prevăzute*: „florete montate, lame de floretă, plastroane de floretă, plastroane de sabie, săbii de lemn, săbii de fier, măsci de floretă, măsci de sabie, vestoane de pânză, vestoane de piele, mănuşi, sandale, centuroane etc."*

SCRIMA DE LA A LA Z. Ruxandra Ionescu-Petrovici, Paul Slăvescu şi Tiberiu Stama, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1984, 410 pagini. Cartea este structurată în şapte părţi şi nouă capitole. A fost concepută într-o manieră enciclopedică, debutând cu geneza scrimei, cu tumultoasa şi schimbătoarea ei istorie şi continuând cu etapele duelului, turnirului, jutei, metamorfoza armei (lance, floretă, sabie), răspândirea lor în lume şi crearea unei multitudini de şcoli privind pregătirea, tehnica şi concursul (şcoala germană, spaniolă, italiană, franceză, ungară, sovietică şi, desigur, cea românească). Prezintă începuturile scrimei în ţara noastră, instituţionalizarea forului de conducere – comisia de scrimă din cadrul FSSR, etapele restructurării lui în timp (OSR, OSP), apariţia federaţiei de resort, a diferitelor tipuri de concurs pentru performeri şi performere, scrimerii români la JO, CM şi CN, palmaresul acestora pe arme, individual şi pe echipe şi date privind evoluţia organizatorică a scrimei în lume, şi a celei româneşti, în special. Din această lucrare nu lipseşte nici terminologia folosită în teoria şi practicarea scrimei româneşti.

SCRIMA CU FLORETA. Angelo Pelegrini, Bucureşti, Editura UCFS, 1963, 268 pagini. Autorul, urmaş al unei renumite familii de scrimeri italieni, el însuşi având o bogată experienţă ca scrimer şi Maestru de arme (la toate armele), şi-a ales floreta ca subiect al unei lucrări care a ilustrat cunoştinţele sale în materie. Artist în predarea lecţiilor practice, nu se dezminte nici în cele teoretice, pe care încearcă să le sistematizeze într-un mod destul de original. Capitolul intitulat *Tactica* este, fără îndoială, cel mai interesant, în special prin expunerea despre tempoul în scrimă. Deşi electrificarea floretei (la data apariţiei cărţii) era deja oficializată pe plan mondial, autorul vorbeşte despre ea ca de o *„armă a viitorului”...* Totuşi, referirile făcute asupra caracteristicilor acestei arme sunt pertinente şi acum.

SCRIMA CU FLORETA ŞI SABIA. Nicolae Şt. Velescu, Bucureşti, *Tipografia Modernă*, 1892, 157 pagini. Autorul este unul dintre primii profesori români de gimnastică (elev al reputatului Gh. Moceanu) şi profesionişti de scrimă (învestit în 1876). Excelent acrobat, dar şi scrimer (trăgător şi profesor) Nicolae Şt. Velescu se dovedeşte a fi un talentat şi în arta scrisului. Cartea este una dintre primele apariţii în limba română a unei lucrări de scrimă. În capitolul *Reguli de observat în sala de scrimă* subliniază ideea că *„ordinea şi disciplina”* trebuie să primeze, pentru a se evita accidentele, iar asalturile *„nu trebuie făcute fără autorisarea maestrului”.*

SCRIMA MODERNĂ CU FLORETA, SPADA ŞI SABIA. Constantin Panescu, Bucureşti, *Editura Modernă*, 1935, 323 pagini. Adept al şcolii franceze (elev al Şcolii de la Joint-Ville, Paris), autorul propagă preceptele acesteia insistând în mod deosebit asupra exemplelor de exerciţii la toate cele 3 probe.

TEORIA SAU ALFABETUL SCRIMEI ŞI CODUL DUELULUI. Horia C. A. Rosetti, Bucureşti, 1902, 356 pagini. Prefaţa este scrisă de prinţul George Bibescu. Cartea este concepută în tradiţia lucrărilor de scrimă care apăreau în epocă (în Franţa), fără a aduce nimic nou în scrima practicată deja în ţară. Pentru romancierii de *„capă şi spadă”* codul duelului poate fi un preţios îndrumar.

TRATAT PRACTIC DE SCRIMĂ CU SABIA. Alfredo Bacchelli, Bucureşti, Editura *Minerva,* 1911, 213 pagini. A venit în România în 1898 ca angajat al clubului *Ralli* din Brăila. Într-o epocă în care scrima românească se afla sub o copleşitoare influenţă franceză, cartea italianului Bacchelli vine cu un suflu nou (de influenţă italiană şi nu numai) în tehnica sabiei. În acea epocă, în Ardeal, se practica o sabie care amintea de *„mensura”* germană (dură şi sofisticată), în contrast cu *„sabia modernă”,* recomandată de maestrul Bacchelli. Ulterior, autorul a început o vastă lucrare referitoare la *Istoria universală a scrimei* pe care, din păcate, nu a reuşit să o mai editeze.

*

CAMPIONII DE ŞAH AI LUMII. Elisabeta Polihroniade, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1980, 311 pagini. Cartea este structurată în patru părţi distincte: 1. *Istorie şi campioni neîncoronaţi*

(F. Philidor, L. de Bourdonais, H. Stauton, Ad. Andersen, P. Morphy); 2. *Campioni mondiali* (W. Steinitz, Em. Lasker, J. Capablanca, Al. Alehin, M. Euwe, M. Botvinnik, V. Smâslov, M. Tal, T. Petrosian, B. Spasski. R. Fischer, A. Karpov); 3. *Campioane Mondiale* (V. Mencik, L. Rudenko, El. Bâkova, O. Rubţova, N. Gaprindaşvili, M. Ciuburanidze); 4. P*artide ale şahiştilor români împotriva Campionilor Mondiali.*

CHESS STUDY COMPOSITION. Emilian Dobrescu, Amsterdam (Olanda), Editura *Arves.* Este prima carte românească publicată în străinătate, care se adresează compozitorilor de studii din şahul artistic. Are o incontenstabilă valoare, autorul fiind unul dintre cei mai cunoscuţi creatori de astfel de studii din lume.

FINALURI COMPLEXE ÎN ŞAH. Mihai Rădulescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1978. Este o lucrare complexă, bazată pe studiul finalurilor create de marii campioni: Boris Spasski, Bobby Fischer şi Anatoli Karpov. A reuşit să expună esenţialul, astfel că iubitorii de şah găsesc şi astăzi elemente de analiză care să contribuie la forţa lor de joc.

SĂ ÎNVĂŢĂM METODIC ŞAHUL. S. Samarian, Bucureşti, Editura UCFS, 1964. Este considerată una dintre cele mai bune cărţi de şah din România, comparabilă din punctul de vedere al conţinutului cu cele mai bune din lume; cartea conţine o expunere simplă a celor mai importante noţiuni de strategie şi tactică, bazate pe exemple din tactica maeştrilor. Prin exemplele sugestive, cartea a fost şi continuă să fie un însemnat ajutor în dezvoltarea mişcării şahiste din România.

ŞAH DE LA A LA Z. C-tin Ştefaniu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1984, 478 pagini. Este o lucrare de sinteză, abordată într-o manieră enciclopedică, ce îmbină informaţiile de natură istorică privind vechimea jocului, cu cele referitoare la evoluţia lui în timp până contemporaneitate. Cuprinsul ei este divers, de la regulamente de joc şi prezentarea concepţiilor de joc (deschideri, jocuri de flanc, prognoza evoluţiei acestora), până la file de cronică asupra apariţiei şahului în spaţiul românesc, instituţiile şi reţeaua de concursuri naţionale şi internaţionale. Sunt prezentate biografii succinte ale personalităţilor care au marcat evoluţia şi universalizarea acestui joc de-a lungul timpului. Ca şi în celelalte lucrări apărute la Editura *Sport-Turism*, cu acelaşi profil, lucrarea este completată de un lexicon şahist, de integrare şi evoluţie a şahului în viaţa sportivă competiţională internaţională din secolele XIX şi XX. Dublată de o iconografie originală, lucrarea oferă o oglindă a acestui joc al inteligenţei umane, puternic implantat în contextul social al lumii prezente şi trecute.

ŞAHUL PENTRU TOŢI. Elisabeta Polihroniade, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1986, 369 pagini. Lucrarea cuprinde o serie de cunoştinţe diversificate sub aspectul complexităţii şi este structurată în şapte capitole. Dintre acestea menţionăm: *Regulamentul de şah*, *Pagini de istorie*, *Fazele partidei*, teme de tactică şi strategie, finaluri, deschideri şi exerciţii a căror complexitate este gradată. Este o carte de popularizare a şahului, autoarea adresându-se *„cititorilor care nu au, cel puţin deocamdată, posibilitatea de a participa la una dintre formele organizate de pregătire sistematică”.*

ŞAH PENTRU CEI MICI ŞI AI LOR BUNICI. Elisabeta Polihroniade, Bucureşti, Editura Epoli, 2000. Această carte este scrisă în versuri, pentru a-i iniţia în şah pe copiii cu vârste între 4 şi 8 ani. Este prima lucrare de acest gen în întreaga literatură şahistă. Înfăţişează prin versuri: legenda şahului, piesele cu valoarea lor şi regulile elementare de joc. Forma aleasă este atractivă pentru copii şi uşurează memorizarea.

WOLFGANG PAULY – PROVOCAREA UNEI MOŞTENIRI (Challenge of a Legacy), autor Marian Stere, Editura *GAMBIT*, 2001, 736 pag. Tipărită la **Imprimeria Tudor** din Bucureşti. O lucrare de excepţie privind viaţa, creaţia şi moştenirea lăsată de unul dintre cei mai prolifici compozitori de probleme de şah din lume, creator de talie

mondială, magnific care a *atacat* toate genurile din domeniu. Marele merit al autorului este faptul că a *scormonit*, timp de peste 20 de ani, prin bibliotecile publice şi personale din ţară şi străinătate pentru a găsi compoziţiile marelui maestru şi astfel a putut să includă în această unică lucrare cele 1357 de probleme compuse de-a lungul a peste 40 de ani de activitate. Dificultatea a fost amplificată şi de faptul că Wolfgang Pauly a trăit în perioada 1876-1934, aşa încât eventuale convorbiri cu **PW**, mărturii ale unor prieteni sau interviuri să nu poată fi realizate. Întâmplarea fericită, după cum mărturiseşte autorul, a făcut ca un tânăr profesor de matematică, pasionat jucător de şah prin corespondenţă, să intre în posesia unei arhive personale a lui Pauly, de la nepoatele acestuia, din fost locuinţă a acestuia, casă situată în Bucureşti pe strada Mihai Vodă chiar înainte de a fi demolată pentru a face loc Casei Poporului, actualul Palat al Parlamentului. Astfel, Marian Stere a reuşit să intre în posesia acestei arhive şi în prima parte a cărţii, aproape 150 de pagini, să publice şi să comenteze corespondenţa şi însemnările lui Pauly, ceea ce constituie o adevărată istorie a problemisticii din ţara noastră. În continuare pe parcursul a peste 400 de pagini sunt consemnate compoziţiile acestuia. În ultima parte a cărţii sunt publicate în formă tipărită şi în facsimil diverse însemnări, scrisori, articole, analize de probleme cu soluţiile respective etc, ceea ce dă o notă aparte lucrării, constituind un adevărat document al compoziţiei şahiste din ţara noastră.

*

DE LA VIS, LA TENIS DE VIS. Gheorghe Viziru, Bucureşti, Editura *Pronostic,* 1999, 223 pagini. Maestru Emerit al sportului, personalitate binecunoscută a tenisului românesc, sportiv cu multe succese de prestigiu, care a trăit aproape trei sferturi de veac pentru tenis şi prin tenis, autorul ne dezvăluie pagini inedite de viaţă, de luptă sportivă, fiind prietenul şi sprijinitorul devotat al carierei tuturor copiilor îndreptaţi spre tenis, dar şi al unor mari sportivi români şi străini. Cartea mai cuprinde observaţii privitoare la pregătirea tenismenilor, antrenorilor de tenis şi manageriatului specific.

TENIS – MICĂ ENCICLOPEDIE. Radu Voia (ziarist), Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1979, 403 pagini. Este structurată în trei părţi şi conţine şase capitole. Primele două părţi sunt dedicate apariţiei tenisului, ale cărui origini provin din perioada poemelor homerice, vechea Chină şi aria mediteraneană. Dar în mod cert, tenisul îşi trage direct şi sigur seva din *„jeu de paume”* şi îndeosebi, din varianta acestuia – *„courte paume”,* practicat în stabilimente acoperite, în Franţa şi în Germania sec. al XIV-lea. Dar a doua sa patrie se consideră Anglia lui Henric al V-lea şi consacrarea lui (sec. al XIX-lea) va avea loc tot în această ţară, în epoca victoriană. În compendiul său, autorul aduce lămuriri asupra apariţiei tenisului în spaţiul românesc, prezentându-i evoluţia - apariţia federaţiei naţionale, a primilor jucători cu valoare continentală, palmaresul lor până în perioada marii consacrări care este epoca celebrului cuplu Năstase – Ţiriac şi a celorlalţi jucători care au confirmat valoarea internaţională a tenisului practicat în România. Capitolele finale sunt destinate precizărilor organizatorice şi tehnice privind regulamentul de joc, dimensiunea terenului, prezentarea elementelor şi procedeelor tehnice, a arbitrajului. Ca şi în celelalte lucrări cu un profil asemănător, sunt prezentate conceptele şi marile personalităţi ale tenisului internaţional şi autohton, caracteristicile marilor competiţii ce compun calendarul mondial al jocului. Lucrarea se încheie cu palmaresul naţional şi internaţional al tenisului, de la începuturile lui până spre sfârşitul anilor ’70. Conţine informaţii referitoare la cele patru mari turnee: Open Australian, turneul de la Roland Garros, de la Wimbledon şi de la Forest Hills. Desigur, nu putea lipsi din acest compediu şi istoria *Cupei Davis* şi locul jucătorilor români în desfăşurarea ei.

TENISUL A FOST, ESTE ŞI VA FI VIAŢA MEA. Gheorghe Viziru, Bucureşti, Editura *Pronostic*, 1998, 223 pagini. Face o scurtă istorie a tenisului românesc şi o trecere în revistă a celor mai vestiţi antrenori şi sportivi din perioada interbelică, precum şi o descriere a tenisului la sfârşit de mileniu. Este de remarcat aspectul metodologic al lucrării ce vine în sprijinul

perfecţionării antrenorilor, jucătorilor de tenis, începători şi avansaţi, prin descrierea acestui frumos sport, a tehnicii şi tacticii tenisului, precum şi a metodicii învăţării şi perfecţionării elementelor tehnice.

ROMÂNIA DE LA A LA Z (dicţionar turistic). I. Constantinescu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1970, 453 pagini. Această lucrare a apărut din dorinţa autorului de a edita un material turistic cât mai complet, care să cuprindă atât datele apărute în numeroasele lucrări turistice specializate (monumente, monografii etc), cât şi pe cele asimilate de-a lungul vieţii ca profesor de geografie, ghid sau simplu turist. Autorul a fost nevoit să refacă de mai multe ori lucrarea, deoarece în perioada respectivă peisajul ţării era într-o continuă metamorfoză (secarea unor bălţi sau lacuri, corectarea unor cursuri de ape, apariţii de noi viaducte sau baraje etc). Cartea are anexată o hartă turistică împărţită în careuri numerotate, pentru a înlesni cercetarea ei.

VOLEI. N. Murafa, Şt. Stroie, Bucureşti, Editura UCFS, 1967, 247 pagini. Tratează problemele importante ale jocului de volei: I. *Terminologia referitoare la pregătirea tehnico-tactică*; II. *Exerciţii complexe şi variate în condiţii analoge jocului*; III. *Abordarea unor probleme care sunt legate de „noutăţi" în jocul de volei*. La calitatea lucrării se mai adaugă şi o judicioasă sistematizare a conţinutului care cuprinde următoarele capitole: 1. *Caracteristicile jocului de volei*; 2. *Tehnica cu elemente comune atacului şi apărării şi elemente tehnice specifice numai atacului şi, respectiv, numai apărării*; 3. *Tactica la servici, în atac şi în apărare*; 4. *Probleme de antrenament, aplicarea principiilor şi metodelor de antrenament în condiţii analoge jocului*; 5. *Recomandări metodice generale pentru fiecare factor de antrenament, pregătirea, conducerea şi analiza unui joc*; 6. *Aparate ajutătoare şi metodica folosirii lor*; 7. *Jocurile dinamice şi metodica folosirii lor*; 8. *Jocurile pregătitoare şi metodica folosirii acestora*. Această lucrare se recomandă tuturor profesorilor şi antrenorilor, precum şi studenţilor şi sportivilor care practică acest joc sportiv.

VOLEI – MICĂ ENCICLOPEDIE. Emanuel Fântâneanu (ziarist), Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1981, 243 pagini. Este structurată în trei părţi şi conţine doisprezece capitole reprezentând istoricul apariţiei acestui joc modern, răspândirea acestuia în lume şi primele demonstraţii făcute între Dunăre şi Carpaţi, extinderea lui rapidă determinând organizarea şi instituţionalizarea lui în plan internaţional şi naţional. Autorul face un periplu în voleiul european masculin şi feminin, evidenţiind echipele reprezentative protagoniste ale bătrânului continent, clasamentele anilor '40 – '70 şi locurile ocupate de echipele naţionale şi de club ale României. Analiza se extinde asupra CM, organizat la sfârşitul anilor '40 (1949) şi JO, voleiul intrând în programul acestora în 1964, la Tokyo. În partea a II-a a lucrării se prezintă regulamentul jocului, concursurilor, datele privitoare la dimensiunea terenului şi caracteristicile inventarului şi obiectului de joc – mingea. Conţinutul cărţii, pentru a satisface viziunea enciclopedică, fie şi redusă a lucrării, tratează structura şi învăţarea elementelor şi procedeelor tehnico-tactice ale jocului. În partea a III-a, cea finală, se prezintă indexul alfabetic, cu explicarea conceptelor de bază folosite în lexicul voleiului, cu consemnarea instituţiilor continentale care coordonează activitatea voleibalistică din toate continentele şi a biografiilor marilor jucători ai anilor postbelici. Evident, în acest *„pro memoria",* un loc aparte este rezervat voleibaliştilor şi voleibalistelor de elită. Lucrarea se încheie cu palmaresul CM (începând din 1949), CE (începând cu 1948), JO (începând cu 1964), CB (începând cu 1946), CCE (începând cu 1960), cu Cupa Cupelor (1973), cu succesiunea CN şi cu consemnarea echipelor cam-pioane masculine şi feminine (începând cu 1949). Cronologia clasamentelor se opreşte la anul 1980.

VOLEI – ANTRENAMENT, EXERCIŢII, JOCURI. V. Surugiu, N. Tărchilă, Bucureşti, Editura CNEFS, 1968, 133 pagini. Este a II-a ediţie revăzută şi adăugită care prezintă un material metodic bazat pe experienţa autorilor. În conţinutul lucrării sunt descrise selectiv cele mai importante şi eficiente mijloace de pregătire tehnică şi tactică

(individuală şi colectivă), jocuri pregătitoare noi, în diferite formaţii de lucru. În elaborarea materialului s-a ţinut seama de necesitatea orientării metodice moderne, astfel încât atât jocurile, cât şi exerciţiile să corespundă condiţiilor de pregătire analoge jocului de volei. Faptul că o bună parte din exerciţii, dar mai ales jocurile pregătitoare (şi cu efective reduse ca număr de jucători) sunt prezentate sub formă de concurs, aduc o însemnată contribuţie şi în pregătirea psihologică a jucătorilor. Acest ultim aspect asigură şi mai mult dinamism în procesul de instruire. Datorită conţinutului, lucrarea se vrea un instrument de lucru util tehnicienilor şi jucătorilor români, îmbogăţindu-le cunoştinţele de specialitate.

VOLEI PENTRU JUNIORI. N. Tărchilă, M. Şerban, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1975, 215 pagini. Este a II-a ediţie revăzută şi completată care prezintă un material metodic detaliat, corelat cu orientarea metodică modernă şi adaptat la posibilităţile juniorilor noştri. Mijloacele tehnico-tactice sunt expuse pornind de la exerciţii simple şi formaţii izolate de joc, până la complexe formaţii analoge jocului. De asemenea, în cadrul metodelor actuale de antrenament sunt prezentate programe – circuite de pregătire pentru fiecare stadiu al junioratului. Paralel cu pregătirea fizică, tehnică şi tactică s-au abordat şi probleme ce se referă la pregătirea psihologică, teoretică, individualizarea, selecţia copiilor, precum şi unele aspecte medico-sportive. Lucrarea cuprinde o primă parte ce se referă la probleme generale ale antrenamentului: orientarea metodică generală, analiza potenţialului biologic şi sportiv al juniorilor, selecţia, factorii antrenamentului, aspecte generale privind metodele şi mijloacele de antrenament, documente de planificare şi evidenţă, metode de înregistrare a acţiunilor tehnico-tactice, iar partea a doua se referă la mijloace de instruire. Lucrarea este utilă atât profesorilor şi antrenorilor, cât şi elevilor şi studenţilor implicaţi în activitatea voleibalistică.

VOLEI – PREGĂTIREA ECHIPELOR ŞCOLARE. Eugen Scarlat, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1973, 153 pagini. Prezintă caracteristicile jocului de volei, tratează factorii de bază ai antrenamentului, finalizând cu eşalonarea materialului pentru predarea voleiului în orele de activităţi sportive din cadrul şcolii. Conţinutul acestei lucrări abordează şi unele aspecte noi ale muncii de instruire: pregătirea jucătorilor ridicători, metodica corectării greşelilor tehnice, dezvoltarea calităţilor fizice la nivelul segmentelor, sarcină de primă importanţă la jucătorii de volei etc. Exerciţiile descrise în capitolul *Factorii antrenamentului* sunt însoţite de recomandări metodice luate dintr-o practică îndelungată a autorului, care a antrenat echipe şcolare şi loturi naţionale de junioare. Materialul prezentat în această lucrare are aplicabilitate în pregătirea elevilor, în cadrul orelor de activităţi sportive, în lecţiile de educaţie fizică din şcoli, precum şi în alte unităţi cu secţii de volei: şcoli sportive, licee cu program special, clase de volei din şcolile generale etc. În încheiere, cartea se recomandă tuturor profesorilor cu sau fără specializarea volei, studenţilor de la facultăţile de educaţie fizică, precum şi antrenorilor care lucrează cu juniorii.

VOLEI – OBIECTIVIZAREA INSTRUIRII. Vasile Ghenadi (împreună cu 6 colaboratori), Bacău, Editura *Plumb*, 1995, 305 pagini. Lucrarea se referă la obiectivizarea antrenamentului, necesitate a voleiului de performanţă. Munca de profesor-antrenor presupune un mare volum de sarcini şi funcţii, dar, pentru a răspunde la toate acestea, antrenorul trebuie să posede foarte multe cunoştinţe, din multe domenii de activitate, pentru formarea unei filosofii de specialitate, în centrul căreia se află voleiul de performanţă, reflectat prin modelul generalizat al jocului respectiv. De la acest model generalizat vor emana informaţiile primare, pentru ca toate constatările, concluziile şi rezultatele obţinute să se întoarcă la el, contribuind astfel la o pregătire ştiinţifică a jucătorilor în antrenamente şi la o maximă eficienţă în conducerea echipei, la meciuri oficiale. Azi, la echipele de volei, orice antrenament trebuie să se realizeze cu o participare multidisciplinară (pe grupe), tocmai cu scopul de a se realiza obiectivizarea antrenamentelor şi a componentelor acestora în concordanţă cu competiţia şi esenţa ei. În concluzie, modelarea, în general şi a voleiului de perfor-

manţă, în special, se poate orienta pe două mari direcţii: ca metodă de studiu, cercetare şi cunoaşterea reală a posibilităţilor.

VOLEI – ORIENTARE UNITARĂ. Ştefan Stroie, Dan Lăzărescu, colaboratori Ştefan Roman, Nicolae Murafa, consultanţi prof. dr. M. Georgescu, prof. dr. M. Epuran, Bucureşti, 1989, 195 pagini. Materialul a fost analizat de Colegiul Central al Antrenorilor şi prezentat de prof. Sandy Chiriţă, antrenor federal. Lucrarea prezintă multe capitole importante şi de actualitate în voleiul de performanţă: *Stabilirea modelelor de joc*; *Modelul jucătorului de volei*; *Selecţia jucătorilor de volei*; *Sistem cadru de pregătire*; *Modelul metodic cantitativ al instruirii*; *Metodologia planificării – programării instruirii* şi *Direcţii de optimizare a instruirii* etc. Lucrarea oferă un ansamblu de informaţii, reguli metodice şi tehnici de lucru din care practicianul să poată selecta şi adopta pe cele care asigură eficienţa cea mai crescută a realizării obiectivelor, în condiţiile concrete în care îşi desfăşoară activitatea. De asemenea, conţinutul lucrării se orientează spre unificarea metodologiei pregătirii voleibalistice, contribuind astfel la intensificarea preocupărilor în crearea unei metodici de pregătire modernă, unitară şi eficientă. Contribuie şi la racordarea performanţelor voleiului românesc la circuitul mondial de volei. Cartea este utilă tuturor profesorilor de educaţie fizică (cu sau fără specializare) volei, antrenorilor, studenţilor de la facultăţile de profil, precum şi jucătorilor de volei.

VOLEI ÎN ŞCOALĂ. V. Surugiu, Bucureşti, Editura *Stadion,* 1971, 200 pagini. Prezintă asamblul elementelor şi procedeelor tehnico-tactice ale jocului de volei, începând cu clasa a V-a, până la clasa a XII-a inclusiv. Această perioadă de 8 ani asigură o evidenţă dinamică a repartizării şi a numărului de repetări a respectivelor elemente şi procedee tehnico-tactice pentru fiecare lecţie de educaţie fizică, corespunzătoare fiecărei clase în parte. Selecţionarea şi utilizarea mijloacelor prezentate au avut în vedere atât particularităţile de vârstă ale elevilor, cât şi unele dificultăţi care aparţin unor procedee tehnico-tactice ale jocului. De altfel, acestea sunt prezentate grafic, ordinea temelor de lecţii fiind enunţată pe cele două părţi: pregătitoare şi fundamentală. Şi conspectele de lecţii (care sunt în număr de 20 pentru fiecare clasă în parte) sunt absolut necesare, pentru ca, împreună cu celelalte discipline de bază (atletism, gimnastică şi alte jocuri) prevăzute în programă, să contribuie la realizarea sarcinilor educaţiei fizice în şcoală. Conspectele de lecţii prezentate în această lucrare, cuprind recomandări metodice valoroase referitoare atât la desfăşurarea exerciţiilor şi a formaţiilor de lucru în diferite variante, cât şi la efectivul elevilor din clasă, a numărului de mingi folosite, precum şi la alte aspecte incluse în cadrul lecţiilor de educaţie fizică. Această carte se recomandă tuturor profesorilor care lucrează cu elevii, studenţii facultăţilor de specialitate, precum şi tehnicienilor care antrenează grupe de juniori.

VOLEI – STRATEGIE ŞI TACTICĂ. Marcel H. Şerban, Pierre de Hillerin, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1984, 247 pagini. Prezintă strategia şi tactica tuturor aspectelor ce se referă la selecţia, creşterea şi promovarea jucătorilor de la vârsta de 9 ani şi până la consacrarea acestora în marea performanţă. Interacţiunea şi corelaţia dintre factorii antrenamentului sportiv sunt prezentate convingător, pentru a se înţelege dimensiunea hipercomplexă a persoanei sportivului. Dimensiunea individului devine fundamentală în acest secol în care teoria sistemelor încearcă să explice o mare varietate de probleme legate de aspectul biologic al fiinţei umane. Cunoscând detaliat fenomenul intercolerării strategiei şi tehnicii cu toate elementele cu care se intră în domeniul vast al pregătirii sportive, autorii au contribuit prin aceasta, la clarificarea unor aspecte ale domeniului. Datorită modului meticulos în care sunt prezentate aspectele psihologice la diferite nivele de vârstă şi pregătire, precum şi noului mod de abordare a acţiunilor din joc, recomandările autorilor sunt bine venite. Abordarea instrumentului matematic în joc constituie un capitol original, ce tratează cu o deosebită competenţă problema interpretării ştiinţifice a datelor obţinute în cadrul pregătirii concursului. Tratarea ştiinţifică a jocului de volei cu metode şi mijloace de optimi-

zare a pregătirii tehnico-tactice, şi cu strategia de abordare a acestora, face din această lucrare un instrument util profesorilor, antrenorilor, studenţilor şi chiar elevilor care activează în voleiul românesc.

PREGĂTIREA FIZICĂ A JUCĂTORILOR DE VOLEI. Ştefan Stroie, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1976, 167 pagini. Tratează un factor important al antrenamentului – pregătirea fizică, ce nu a fost şi încă nu este valorificată în voleiul de performanţă. În această lucrare se prezintă cerinţe, reguli, recomandări metodice, exemplificări de exerciţii etc. Din cuprinsul lucrării se evidenţiază unele capitole: a) *Dezvoltarea calităţilor motrice de bază*; b) *Pregătirea segmentelor de primă importanţă pentru jucători*; c) *Probe şi norme de control* etc. Pe baza acestora, antrenorii şi jucătorii pot aplica o metodică eficientă, adaptată la specificul fiecărei echipe de volei. Prin exemplificările de exerciţii s-a urmărit criteriul eficienţei, asigurându-se permanent o bună funcţionalitate. La baza lucrării au stat atât studierea domeniilor conexe ale metodicii voleiului, cât şi cercetările efectuate la echipele de studenţi specializaţi în volei ale IEFS. Pentru accesibilitate, autorul a ales mijloace şi aparatură mai simple, uşor de aplicat, dar cu maximă eficienţă, dacă sportivii se antrenează continuu. Lucrarea mai cuprinde şi unele aspecte noi adaptate din metodica altor discipline, precum şi din cercetările unor specialişti români şi străini. Această carte este deosebit de utilă tuturor cadrelor didactice de specialitate, antrenorilor şi sportivilor implicaţi direct în activitatea voleibalistică din ţara noastră.

MINIVOLEI. Cornelia Ghibu, Bucureşti, Editura *Stadion,* 1974, 165 pagini. În prima parte a lucrării se prezintă unele aspecte generale ale jocului, apoi se tratează problemele legate de tactica şi tehnica acestuia, regulile de desfăşurare a jocului, precum şi baza materială necesară practicării minivoleiului. În partea a doua se prezintă metodica învăţării jocului de volei, metodica respectivă având la bază o activitate practico-teoretică îndelungată. În documentele de planificare se mai prezintă şi programe de învăţare a jocului pe trei categorii de vârstă şi anume: a) copii până la 10 ani (categoria a III-a); b) copii de 11 şi 12 ani (categoria a II-a); c) copii de 13 şi 14 ani (categoria I). Lucrarea este deosebit de utilă profesorilor de educaţie fizică din şcolile generale, profesionale sau liceale, precum şi tehnicienilor care se ocupă de învăţarea voleiului la copii, fiind accesibilă datorită conţinutului adecvat pentru pregătirea începătorilor, cu sau fără aptitudini deosebite pentru volei. La toate acestea se adaugă dorinţa de a oferi copiilor posibilitatea cunoaşterii minivoleiului şi de a-l practica cu plăcere şi sistematic, în timpul liber, pentru recreere.

GÂNDIREA – FACTOR DE OPTIMIZARE A MODELĂRII – VOLEI. Marcel-Horaţiu Şerban, Bucureşti, Editura *Printech,* 1999, 172 pagini. Cuprinde nouă capitole: 1. *Gândirea – factor de reglare a activităţilor specifice*; 2. *Voleiul – un posibil sistem ierarhizat*; 3. *Model şi modelare în activităţile specifice*; 4. *Blocul funcţional de definire a valorii echipei*; 5. *Blocul funcţional de optimizare a planului strategic*; 6. *Blocul funcţional de validare a modelelor de pregătire*; 7. *Blocul funcţional de control al pregătirii*; 8. *Blocul funcţional de analiză a concursului*; 9. *Indicii funcţionali ai eficienţei tehnico-tactice*. Cartea reprezintă punctul de vedere al autorului care încearcă să valorifice gândirea specialiştilor şi sportivilor în corelaţie cu posibilitatea utilizării instrumentului matematic, printr-o viziune sistematică de structurare – modelare a jocului de volei. Încercarea de a optimiza activităţile specifice pe blocuri funcţionale, a plecat de la simplificarea demersului metodologic pentru pregătirea concretă a unei echipe de volei. Aspectele teoretice multidisciplinare apar doar în cadrul unui bloc funcţional şi el este ordonat pe verticală începând cu iniţierea în jocul de volei (copii) până la marea performanţă. Tratând probleme referitoare la obiectivizarea jocu-ui de volei, lucrarea se adresează în egală măsură tehnicienilor (profesori şi antrenori), sportivilor (elevi şi studenţi), precum şi tuturor specialiştilor implicaţi în mişcarea sportivă.

ÎNDRUMARUL INSTRUCTORULUI DE VOLEI. Florin Balaiş, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1975, 200 pagini. Prezintă un material metodic

bazat pe experienţa practică şi teoretică a autorului, ca antrenor al echipelor declub şi a loturilor naţionale de volei. În cuprinsul lucrării, mijloacele tehnico-tactice sunt bine alese şi judicios sistematizate, de la exerciţii simple, până la formaţii cu exerciţii analoge jocului. Paralel cu pregătirea tehnico-tactică, se abordează şi probleme referitoare la regulamentul jocului, pentru a îndruma şi ajuta organizarea competiţiilor, întocmirea clasamentelor etc. De asemenea, autorul prezintă şi date ce privesc amenajarea şi construirea unor terenuri simple de volei. În ceea ce priveşte instruirea, se menţionează ca pozitivă ideea de a prezenta planuri concrete de lecţii care, dublate de cunoştinţele teoretico-metodice ale profesorilor şi tehnicienilor noştri, pot fi adaptate la cerinţele pregătirii şi la specificul fiecărei echipe de volei. Lucrarea se înscrie printre cărţile cu reală valoare metodică şi aplicativă, având totodată o largă destinaţie.

*

ATENA – ATLANTA 1896-1996. Iolanda Balaş Söter, Bucureşti, Editura *Albatros*, 490 pagini. Autoarea realizează un studiu, bazat pe numeroase date şi informaţii cu caracter olimpic, multe dintre ele în premieră. După ce trece în revistă perioada de desfăşurare a Jocurilor Olimpice antice de la Olimpia-Polo - .. din Grecia, autoarea tratează Jocurile Olimpice moderne, pe ediţii, în parte, cu un real talent gazetăresc. Prima ediţie a JO, pe larg prezentată, este cea de la Paris din 1924, când România obţine prima medalie olimpică, este drept, una modestă, de bronz, prin echipa de rugby a ţării noastre. Ediţia JO de la Berlin din 1936, aduce, prin căpitanul de cavalerie Henri Rang, cea de a doua medalie olimpică, din păcate doar una de argint, cu toate că cronometrele noastre arătau un timp diferit faţă de cel obţinut de reprezentantul Germaniei. JO de la Helsinki din 1952 au consemnat, pentru prima oară, participarea delegaţiei URSS. Flacăra olimpică la această ediţie a fost purtată, pe ultimul schimb, de celebrul Paavo Nurmi Johannes, Campion Olimpic. România a obţinut 4 medalii. Una de aur (prin Iosif Sârbu la tir), una de argint (prin Vasile Tiţa la box) şi două de bronz (prin Gheorghe Lichiardopol la tir şi Gheorghe Fiat la box). JO Melbourne 1956. La această ediţie JO ecvestre au avut loc la Stockholm, deoarece legile australiene nu permiteau intrarea cailor pe continentul Australian. Delegaţia ţării noastre a obţinut, la această ediţie, 13 medalii (5 de aur, 3 de argint şi 5 de bronz). Urmează JO de la Roma din 1960. Autoarea mărturiseşte: *„ pentru scriitoarea acestor mini cronici olimpice de la Roma vor rămâne MIO AMORE, pentru că am rămas îndrăgostită de frumuseţile Romei*".Analizând fiecare sport olimpic în parte, scoate în evidenţă o serie de celebrităţi care s-au impus la această ediţie. Este vorba de maratonistul etiopian Bikila Abebe, atleta de culoare, americana Wilma Rudolf, supranumită „*Gazela neagră*"; atletul sovietic Valeri Brumel sau gimnasta Larisa Latânina, toţi Campioni Olimpici. De cuvinte laudative se bucură şi medaliaţii olimpici ai României, în frunte cu cei premiaţi cu aur: Ion Dumitrescu (tir), Dumitru Pârvulescu (lupte) şi Iolanda Balaş (la atletism) modestă, spune despre ea doar atât: „*pentru prima oară la întrecerile olimpice de atletism, au răsunat acordurile Imnului naţional de Stat al României...*" Urmează apoi prezentarea JO de la Tokyo 1964; JO Mexic 1968; JO Munchen 1972; JO Montreal 1976, JO Moscova 1980, JO Los Angeles 1984; JO Seul 1988, JO Barcelona 1992, JO Atlanta 1996. Pentru fiecare ediţie a JO autoarea are de spus lucruri deosebite, multe necunoscute până în prezent. Ştie să folosească superlative pentru campionii noştri olimpici: Nadia Comăneci ,supranumită la JO de la Montreal „*Regina gimnasticii*" sau „*Olimpiada Nadiei Comăneci*", Vasile Dâba , Ivan Patzaichin, Ştefan Rusu, Sanda Toma, Corneliu Ion, Ion Draica, Vasile Andrei, Gh. Berceanu, Nicu Vlad, Maricica Puică, Anişoara Cuşmir-Stanciu, Doina Melinte, Ecaterina Szabo, Daniela Sibiraş, Sorin Babii, Paula Ivan, Elisabeta Lipă, Lavinia Miloşovici, Laura Badea, Simona Amânar, echipajele de la canotaj vâsle 8 plus 1 fete sau canotaj 4 plus 1 băieţi. Sunt numai o parte din zecile şi sutele de nume amintite în lucrarea de faţă. Este o carte scrisă cu pasiune şi competenţă, uşor de lecturat, utilă tuturor iubitorilor de statistici şi întâmplări ieşite din comun.

CANGURI LA TOATE. Paul Grigoriu, Octavian Vintilă, Bucureşti. Editura *Interpress*, 2001, 125 pagini. Autorii au realizat o lucrare originală cu multe elemente de istorie, cultură , artă şi olimpism. Titlul de *Canguri la toate* este datorat experinţei şi renumelui datorat Australiei. Autorii suţin că atunci când Australia a câştigat organizarea Jocurilor Olimpice, oficialităţile au „*aruncat*" în balanţă următorul argument năucitor: masa şi cafeaua gratuie pentru toţi participanţii şi s-au ţinut de cuvânt. Surprizele plăcute au început la cap de linie: acreditarea în 5 minute, vama expeditivă, autobuz permanet pentru ziarişti, cafeaua „*în doi timp şi trei mişcări*". În prima parte a lucrării autorii trec în revistă pe scurt istoria Jocurilo Olimpice Antice cu accent ce a însemnat pentru eleni Olimpia Antică. Olimpia şi Jocurile Olimpice au reprezentat, vreme de peste un mileniu, instituţia sacră a unui popor care, prin intermediul gestului atletic, venera în Heracle pe eroul invincibil chemat de Zeus în Olimp. Despre marele oraş Sydney, autorii au „*argumente*" forte privind civilizaţia, cultura, arhitectura şi dragostea faţă de sport. Sydney-ul al 21-lea oraş olimpic, a câştigat în faţa Beijingului, organizarea J.O. din 2000, cu scorul de 45-44! Sydney-ul a bătut toate recordurile: peste 11.000 de concurenţi din 199 de ţări, peste trei miliarde de telespectatori, etc. Descrierea prezenţei sportivilor români la întrecerile Olimpiadei este făcută cu multe amănunte dar şi cu mult farmec. Iată câteva nume sonore: Diana Mocanu (natație), Laura Badea şi Mihai Covaliu (scrimă), Georgeta Damian şi Doina Ignat dar şi echipajul de 8+1 (canotaj), Gabriela Szabo (atletism), Simona Amânar, Maria Olaru, Andreea Răducan (gimnastică), Ivan Patzaichin şi Igor Lipalit (canoe) etc.

CERCURI DE FOC ŞI GHEAŢĂ. Lucian Oprea, Bucureşti, Editura Federaţia Română Sportul pentru Toţi, 2004, 153 pagini. Lucrarea se referă la Jocurile Olimpice văzute în alb şi negru, cu aspectele pozitive şi negative ale acestora. Anul 2004 a fost unul olimpic, iar UNESCO l-a declarat şi Anul educaţiei prin sport. Pe fundalul acestor două argumente, autorul realizează o serie de eseuri pe teme olimpice. Iată principalele capitole: 1. Poiana lui Heracles. Este locul ideal pentru o provocare la întrecere, în Olimpia, în Teleponez, între Arcadia şi Elida; 2. Pierre de Coubertin, idealistul pragmatic, vizionar dar şi visător, totuşi geniul francez şi universal căruia îi datorăm reînvierea Jocurilor Olimpice; 3. Spiros Luis, ostaşul deghizat în păstor, cunoscut şi sub numele de Spiridon Luisos, al cărui unic antrenament era alergatul după oi, nici decum o pregătire specială. În prezenţa a 70.000 de spectatori, Spyros Luis, un tânăr grec de 24 de ani, cu o înălţime de numai 1,60, intră în istoria Jocurilor Olimpice, câştigând maratonul, la prima ediţie a JO de la Atena din 1896; 4. Primul învins la masa verde a fost Dorando Pietri. Este vorba de un brutar din Capri, ciclist, participant la JO de la Londra, care avea să scrie o istorie originală. Cursa ciclistă a fost dramatică. Din învingător, prăbuşit de mai multe ori pe ultima 100m, dar ajutat discret de un oficial, trece epuizat, aproape inconştient, linia de sosire. „*Victoria*" este aclamată îndelung. Lovitură de teatru: după 15 minute de la terminarea cursei, americanul Hayes depune o contestaţie, pe care „*comisia de alegători*" o acceptă şi italianul Dorando Pietri este...descalificat.

CERCURI ÎNGEMĂNATE PE ALB ÎNZĂPEZIT. Emanuel Fântâneanu, Bucureşti, Editura: Redacţia Publicaţiilor pentru Străinătate, 2007, 265 pagini . Lucrarea tratează istoria sporturilor de iarnă la Jocurile Olimpice de la începuturi până la ultima ediţie (2006). Autorul descrie cum la memorabilul Congres din 23 iunie 1894 de la Paris, sub bolta amfiteatrului de la Sarbona, s-a decis restabilirea Jocurilor Olimpice, pornind de la ideea de bază că ele vor cuprinde , pe cât posibil, toate formele de exerciţiu fizic folosite în lumea modernă. Materializarea dorinţei olimpice în ceea ce primeşte sporturile iernii şi-a găsit realizarea abia în 1908, la Londra, la cea de a-6-a ediţie a Jocurilor Olimpice de vară în programul căreia a figurat şi patinajul. În anul 1911, la Sesiunea CIO de la Budapesta s-a înscris pe ordinea de zi şi problema sporturilor de iarnă. Nordicii s-au opus, invocând existenţa Jocurilor Nordice la sporturile de iarnă. Din nou Sesiunea CIO din 1914 de la Paris reia problema creării

Jocurilor Olimpice de iarnă şi reuşeşte, cu concursul norvegienilor şi austriecilor, la alcătuirea unor programe oficiale cuprinzând patinajul, schiul şi hocheiul. Aceasta nu înseamnă că au fost stinse ... privind organizarea Jocurilor Olimpice de iarnă, ele având şi partizani dar şi adversari înverşunaţi. În cele din urmă Jocurile Olimpice de iarnă avea să se nască în 1924 la Chamonix- Franţa. Investitura oficială a venit la 27 mai 1925 când Comisia Executivă a CIO a adaptat un text în acest sens. În memoriile sale, după reuniunea de la Praga din 1925, Pierre de Coubertin nota: „*JO de iarnă au înregistrat o victorie totală*". JO de iarnă şi-au câştigat un binemeritat loc în cadrul mişcării sportive universale. În acest context şi ţara noastră a avut şi are partea ei de contribuţie la dezvoltarea olimpismului şi a sporturilor de iarnă. Autorul prezintă, în lucrare, toate tradiţiile JO de iarnă, începând cu anul 1924 de la Chmonix şi până la ediţia JO din 2006 de la Torino- Italia, când este scrisă această carte. În lucrare , care are un caracter documentar, istoric, statistic şi legislativ găsim numeroase informaţii despre istoricul sporturilor de iarnă pe plan internaţional şi al prezenţei româneşti.

COMITETUL OLIMPIC ROMÂN 90 DE ANI 1914-2004, Anghel Vrabie, Editura şi tipografia Regiei Autonome Monitorul Oficial, 2004, 254 pagini. În anul 2004, Comitetul Olimpic Român a aniversat 90 de ani de la fondarea sa. Un eveniment marcat şi de această lucrare, realizată cu sprijinul Comitetului Olimpic Român şi Muzeului Sporturilor din ţara noastră. Faţă de alte lucrări, apărute în ţara noastră, care tratează istoria mişcării olimpice din România, de data aceasta autorul completează documentele anterioare cu facsimiluri ale unor scrisori, şi articole din presa vremii, care vin să întregească cele descoperite anterior. Se publică, pentru prima dată după 1989, fotografiile precursorilor mişcării olimpice şi sportive din România: Regele Carol al II-lea, primul preşedinte al COR, George Gh. Bibescu, primul membru al CIO pentru România (1899-1901), George Valentin Bibescu; Ion Cămărăşescu, George A.Plagino, Dinu Cesianu, Grigore Caracostea, Neagu Boerescu, Horia Roman, Vasile Canarache, Nicolae Caranfil, Gabriel Marineacu, Emil Pălăngeanu, Constantin Stoicescu, Mihai Savu şi nu în ultimul rând Generalul Vurgil Bădulescu. Se aminteşte cititorilor laureaţii Premiului Naţional pentru Sport din perioada antebelică. Lia Manoliu, primul preşedinte al COR după Revoluţia din decembrie 1989, este prezentă printr-o descriere a activităţii sale de peste 20 de ani ca sportivă şi apoi de alţi 25 de ani ca mentoră a mişcării olimpice din ţara noastră. Sunt publicate portretele tuturor preşedinţilor Comitetului Olimpic Român, precum şi fotografiile tuturor campionilor olimpici ai României. Sunt prezentate participările sportivilor români la cele 18 ediţii ale JO de vară şi cele 19 ediţii ale JO de iarnă. Panoul de onoare al sportivilor români, câştigători de medalii la JO, în cei 90 de ani de existenţă a Comitetului Olimpic Român încheie această lucrare. Prin conţinutul său, tipărită în condiţii grafice de excepţie şi pe o hârtie de lux, această lucrare constituie o carte de referinţă pentru mişcarea sportivă din ţara noastră.

CONSTELAŢIA OLIMPIADELOR. Gheorghe Mitra, Alexandru Retinschi, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1984. Reprezintă un lexicon olimpic în care se face o prezentare a biografiilor marilor sportivi medaliaţi la JO. În pofida insuficienţelor de informare, lexiconul prezintă totuşi fişele celebrilor Campioni Olimpici antici. Un spaţiu larg este destinat medaliaţilor Jocurilor moderne (inclusiv JO de la Moscova din 1980). Sunt prezentate peste 5 000 de fişe de Campioni Olimpici (participanţi la Jocurile de vară şi de iarnă) cât şi de componenţi ai echipelor care au cucerit acest titlu la JO (începând cu cele din 1896 şi până în 1980), pe probe. Lucrarea are valoare documentară pentru că include, pe lângă biografia campionilor şi a recordmenilor olimpici ai României, şi pe cea a sportivilor străini. Lexiconul menţionează şi datele personalităţilor care s-au afirmat în promovarea Olimpiadelor, care au activat în CIO şi în alte organisme olimpice internaţionale, inclusiv în COR.

CU SPORTIVII ROMÂNI LA MELBOURNE. Radu Urziceanu, Tudor Vornicu, Bucureşti, Editura

Tineretului CFS, 1958, 236 pagini. Volumul face referire la participarea sportivilor români la ediţia respectivă a JO (1956) şi la rezultatele obţinute de aceştia la cele 15 ramuri sportive. Lucrarea conţine fotografii de la decernarea medaliilor de aur, argint şi bronz şi de la premierea locurilor: I V, V şi VI. Cartea reprezintă o sursă informativă pentru profesorii de educaţie fizică şi sport, pentru antrenorii care activează în sport, pentru sportivii de performanţă şi pentru statisticienii domeniului.

DECENII DE AUR. Dan Gârleşteanu, Nicolae Mărăşescu, Bucureşti, Editura CNEFS, 1968, 240 pagini. Lucrarea trece în revistă succesele sportului românesc din perioada 1947-1967. Autorii rememorează o serie de evenimente, întâmplări, bucurii dar şi necazuri şi greutăţi. Bilanţul sportivilor români în aceste două decenii, pe plan internaţional, este impresionant. „Decenii de aur" este o istorie vie a realităţii sportive româneşti. Cititorul află cu plăcere din această carte, despre cucerirea primei medalii de aur la Jocurile Olimpice (Iosif Sârbu la tir), despre primii sportivi români, campioni mondiali şi europeni la lupte, la caiac-canoe, tir, volei, handbal, scrimă, tenis de masă, gimnastică feminină, box, atletism, canotaj, şah, etc. În această perioadă, afirmă autorii, România a cucerit 270 titluri de campioni balcanici, 42 titluri de campioni europeni, 49 titluri de campioni mondiali şi 39 medalii olimpice. Lucrarea aduce un vibrant elogiu celor care ne-au umplut inimile de bucurie prin succesele lor, impunându-se pe plan internaţional. Este vorba, în primul rând, de Iolanda Balaş, Lia Manoliu, Viorica Viscopoleanu, Mihaela Peneş, Ion Moina, Dinu Cristea (atletism), Andrei Folbert, Mihai Nedef, Viorica Niculescu (baschet); Nicolae Linca, Gheorghe Fiat, Mircea Dobrescu, Gheorghe Negrea (box); Ion Rotman, Aurel Vernescu, Simion Ismailciuc, Alexe Dumitru, Haralambie Ivanov(caiac-canoe), Iosif Petrovschi, Alex. Apolzan, Constantin Gheorghe, Titus Ozon, Ion Voinescu etc (fotbal), Irina Naghi, Elena Jianu, Aurora Leonte, Victoria Dumitrescu, Petre Ivănescu, Virgil Hnoth, Ion Moser, Cornel Oţelea, Olimpiu Nordea(handbal.), Dumitru Pârvulescu, Ion Cernea, Valeriu Bularca, etc.(lupte), Ion Micorviu, Petre Purje, Crista Szőcs, Tiberiu Szemani, etc.(popice), Florin Gheorghiu, Alexandra Niculau (şah), Olga Szabo, Ionel Drâmbă, etc (scrimă), Ion Ţiriac, Ilie Năstase (tenis), Mania Alexandru, Geta Pitică (tenis de masă), Iosif Sârbu, Gh. Lichiardopol, Ştefan Petrescu, Ion Tripşa, Constantin Antonescu, etc (tir), Dumitru Medianu, Ştefan Roman, Horaţiu Nicolau, Doina Ivănescu, Plocan Davila, Jean Panova, Aurel Drăgan, etc. (volei.)

JOCURILE OLIMPICE DE-A LUNGUL VEACURILOR. Victor Bănciulescu, Bucureşti, Editura UCFS, 1964, 269 pagini. Este bogată în date şi informaţii selecţionate în ordinea cronologică a desfăşurării JO (începând din anul 776 î.Hr., până în 1964). Folosindu-se de idei, citate, noţiuni din cultura universală, autorul reuşeşte să interfereze sportul, în general, şi spiritul olimpic, în special, cu sfera atotcuprinzătoare a sistemului de valori culturale ale omenirii.

JOCURILE OLIMPICE – PARTICIPAREA SPORTIVILOR ROMÂNI. Maria Bucur Ionescu, Vlad Dogaru, Dan Popper, Anghel Vrabie (coordonatorul lucrării), Bucureşti, Editura *Sport-Turism,* 1975, 509 pagini. Autorii au încercat o sinteză a fenomenului olimpic, selectând elementele principale sau semnificative ale acestuia. S-au abordat situaţii inedite, au fost completate sau reconsiderate unele date eronate, apărute în alte lucrări similare. Datorită cenzurii politice din perioada elaborării acestei lucrări s-au comis erori, astfel că se impune o reeditare în care sportivii „*omişi*" să-şi ocupe poziţiile pe care le merită.

JOCURILE OLIMPICE DE VARĂ. ATENA 2004. prof.univ. dr. Ioan Drăgan, Bucureşti, Editura *Bogdana*, 2004, 278 pagini. După o introducere care te pune în temă cu tematica şi scopul urmărit, urmează o prezentare, cu mijloace literare, istorice sau statistice despre perioada de pregătire a olimpicilor noştri, începând cu anul 2001 şi terminând cu anul 2004, anul primei olimpiade de vară din mileniul al –III-lea. Autorul face referiri la cazuri de dopaj înregistrate şi soluţionate la JO de la Atena,

analizează participarea sportivilor români precum şi a unor sportivi celebri din multe alte ţări, prezenţi la acestă ediţie a JO. Cu această ocazie autorul ne dezvăluie participarea sa, în calitate de medic sportiv, la 11 olimpiade de vară, respectiv în perioada 1964-2004, pe care le analizează, privind numărul de participanţi români, de la ediţie la ediţie, numărul de medalii obţinute (aur, argint, bronz) locurile ocupate după numărul de medalii, de ţări participante şi după numărul medaliilor de aur. Lucrarea conţine 55 de fotografii color ce-i reprezintă, în principal, pe sportivii români. Cartea este recomandată studenţilor, profesorilor, cercetătorilor, ziariştilor şi nu în ultimul rând sportivilor. În lucrările publicate anterior, autorul analizează şi trage o serie de concluzii ştiinţifice şi tehnice de care oficialităţile sportive române au ţinut cont, în majoritatea cazurilor. Este vorba de lucrările „*Maraton la opt olimpiade*" Tokio 1964, Mexico City 1968, Munchen 1972, Moscova 1980, Los Angeles 1984, Seul 1988, Barcelona 1992), 121 pagini, Editura PORUS, 1992 Bucureşti.; „*100 Atlanta 1996* a *XXVII – olimpiadă de vară*", 208 pagini, editura *Cucuteni*, 1996, Bucureşti şi „*Sidney 2000, maraton la a X-a olimpiadă de vară*", apărută în Editura *Z 2000*, Bucureşti, 225 pagini.

JOCURILE OLIMPICE - MUNCHEN. Ilie Goga şi Victor Bănciulescu, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1973, 445 pagini. Lucarea face referire la defăşurarea Jocurilor Olimpice de la Munchen cu precădere la participarea sportivilor români, subliniind performanţele lor, contribuţia arbitrilor şi oficialilor români la succesul celui de a XX-a ediţie a Olimpiadei de vară. Autorii au folosit un bogat material documentar, statistic şi biografic, realizând o lucrare într-un stil propriu gazetăriei sportive. Desprindem o serie de capitole cum ar fi: Flamuri olimpice pe malul ISARULUI; Uvertură olimpică pentru un miliard de oameni; Recitalul înotătorului Spitz; Fascinantul spectacol al „*îngerilor*" palestrei; sau Decepţii şi revelaţii sub luminile ringului, care te introduc repede şi pe înţelesul tuturor în farmecul Jocurilor Olimpice Moderne. Urmează capitole din ce în ce mai captivante ca de pildă: Cai şi castele, Triumful amazoanelor; Olimpiada în Kimono, Urmaşii lui Robin Hood, (arcaşii olimpici); Aur pentru fotbaliştii Poloniei; Biliard pe iarbă; Handbalul la el acasă; Surprize şi droguri la GRUNVALD; Olimpiada electronică, etc. În finalul cărţii găsim un capitol dedicat clasamentelor, recordurilor şi celor mai bune performanţe. Tot în acest capitol cei doi autori realizează un clasament-neoficial- pe medalii şi puncte. La medalii sunt indicate 45 de naţiuni iar la puncte 25 de ţări.

JOCURILE OLIMPICE DE LA ROMA. Radu Urziceanu, Tudor Vornicu (doi recunoscuţi ziarişti şi comentatori sportivi), Bucureşti, Editura UCFS, 1964, 294 pagini. Prefaţa aparţine scriitorului Eugen Barbu. Prima parte a lucrării cuprinde un scurt istoric al JO (776 î.Hr. şi până în 1960). Apoi, într-un stil specific reportajului sportiv, apelând adesea la modalităţi literare de expresie, prezintă spectacolul şi întrecerile la cele 20 de ramuri sportive disputate la JO de la Roma (1960).

MONTREAL'76, OLIMPIADA NADIEI COMĂNECI. Romeo Vilara, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1977, 220 pagini. Cartea este structurată pe sporturi, respectiv 21 la număr. Fără îndoială că „*eponimul*" celei de a XXI-a Olimpiade de vară a fost Nadia Comăneci, mai pe româneşte naşul respectivei Olimpiade. Aşa îşi începe autorul capitolul dedicat „*stelei*" gimnasticii mondiale Nadia Comăneci. În continuare autorul vorbeşte despre factorul hotărâtor, în obţinerea marilor performanţe, care este munca, despre clasamentele oficiale şi neoficiale care spun multe adevăruri. Este vorba de cele 27 de medalii cucerite de reprezentanţii noştri, dintre care patru de aur, situând pentru prima oară România printre primele 10 naţiuni sportive ale lumii, pe locul 5 după totalul medaliilor, pe locul 9 după numărul medaliilor de aur şi pe locul 6 după numărul de puncte, respectiv 177,5 puncte. În finalul lucrării autorul realizează un studiu comparativ, privind evoluţia participării sportivilor români de la JO din 1924 de la Paris până la JO de la Montreal din 1976. Lucrarea se adresează specialiştilor dar în egală măsură şi iubitorilor de literatură şi statistică sportivă.

OLIMPIADA MEXICANĂ. Ilie Goga şi Emanuel Valeriu, Bucureşti, Editura CNEFS, 1969, 410 pagini. Cuprinde informaţii, statistici, date şi impresii (adeseori cu nuanţe romanţate) referitoare la întrecerile sportive din cadrul JO de la Ciudad de Mexico (1968) şi la condiţiile organizatorice ale competiţiei, precum şi o sumedenie de date istorice interesante referitoare la poporul mexican.

OLIMPIADA ’80. Horia Alexandrescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1982, 266 pagini. Se prezintă sub forma unui *„jurnal de reporter”* în care sunt consemnate zilnic (începând cu 17 iulie, ziua sosirii delegaţiei României la Moscova, oraşul Olimpiadei în 1980, şi până la 3 august, ziua închiderii grandioasei manifestări sportive), cele mai semnificative şi interesante evenimente sportive petrecute în acest interval de timp. În finalul lucrării sunt prezentate datele statistice privitoare la sportivii români (clasamente pe naţiuni, ramuri sportive etc.) şi rezultatele tehnice (primii 6 clasaţi) la toate probele şi disciplinele sportive prezente la această ediţie a JO de vară.

OLIMPIADA CALIFORNIANĂ. Horia Alexandrescu, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1985, 285 pagini. Cuprinde impresii şi informaţii referitoare la organizarea JO de la Los Angeles din 1984, la atmosfera californiană în general, la aspectele cele mai interesante privind întrecerile sportive, numele şi datele biografice ale sportivilor care au înregistrat performanţe impresionante (recorduri mondiale şi olimpice). Sunt prezentate rezultatele tehnice ale primilor 6 clasaţi la toate probele şi disciplinele sportive cuprinse în programul Olimpiadei ’84, iar în finalul lucrării se fac o serie de referiri la rezultatele sportivilor români.

OLIMPIADELE. Ilie Goga Bucureşti. Editura *Stadion*, 1972, 155 pagini. Lucrarea este o culegere de reportaje documentare şi istorice de la Munchen 1972- Cuvânt înainte de Teodor Mazilu. Cartea este structurată astfel: Munchen – olimpiade sub acoperiş; Roboţii în slujba atleţilor; jocuri, recorduri, dar şi Scala din Milano, Citius, Altius, Fortius din Atena la Ciudad de Mexico; Miracolul grecesc şi jocurile din Olimpia ; Nevoia de sport şi spiritul jocurilor olimpice. Lucrarea de faţă ne dezvăluie dramatica, fascinanta şi poetica istorie a Olimpiadelor.

OLIMPISMUL ÎN ISTORIA CIVILIZAȚIEI – autor Nicolae Postoloche, este apărută în 2004, în ediţia *SAECULUM I.O.,* Bucureşti. Lucrarea are 239 de pagini cu prefaţă de acad. Virgil G Cândea şi este alcătuită din 9 capitole ce tratează: Cap I – Fenomenul olimpic în antichitate. Mitologie şi istorie; Cap II - Jocurile periodice asemănătoare celor de la Olimpia; Cap III - Gloria olimpică; Cap - IV Valori moştenite de olimpismul antic; Cap - V Criza fenomenului olimpic; Cap VI -Olimpismul medieval şi neolimpismul Renaşterii; Cap VII –Internaţionalizarea jocurilor olimpice în Epoca Modernă; Cap VIII – Epoca contemporană a mişcării olimpice; Cap IX Olimpismul de mâine Postmodern. Tot atât de interesant şi de documentat este prezentată cronologia olimpică a ediţiilor antice ale J.O. de la apariţia până la dispariţia lor, cu precizarea datelor, a numelor învingătorilor şi a schimbărilor programului prin adăugirea unor probe noi de întrecere. Cronologia adaugă evenimentele esenţiale ale reluării lor în versiunea modernă începând cu anul 1727. În finalul lucrării este anexat şi un glosar olimpic, care se dovedeşte indispensabil întelegerii documentelor şi terminologiei acestei impresionante compeiţii agonistice. Evident,lucrarea care are un profil ştiinţific este încheiată cu o bibliografie bogată provenită din surse diverse, străine şi autohtone. Lucrarea conţine rezumate şi tablă de materie, traduse în limbile engleză şi franceză. Considerăm că această carte este cea mai documentată în domeniul olimpismului antic din câte au apărut în bibliografia românească şi profund povocatoare asupra cunoaşterii rolului mişcării olimpice vechi şi moderne în istoria şi cultura civilizaţiei omenirii.

OLIMPISMUL. MIŞCAREA OLIMPICĂ. JOCURILE OLIMPICE. Alexandru Şiperco, Bucureşti, Editura *Sport-Turism*, 1976, 115 pagini. Lucrarea începe prin a defini ce se înţelege prin „*olimpism”*, „*mişcare olimpică*” şi, „*activitate olim-*

pică", culminând cu Jocurile Olimpice. El defineşte, pentru prima oară, conceptul olimpismului pe care Comitetul Internaţional Olimpic (CIO)l-a elaborat şi apoi l-a adâncit. Autorul consideră sportul ca un puternic factor educativ, de perfecţionare multilaterală a fiinţei uname, punerea lui, în mod conştient şi activ, în folosul idealurilor umaniste, în înţelesul cel mai larg, atât în domeniul relaţiilor între indivizi cât şi al celor între popoare. În capitolul *Mişcarea Olimpică* autorul explică cum este structurat Comitetul Internaţional Olimpic (CIO), Comitetele Naţionale Olimpice (CNO) articulate cu sistemul Federaţiilor Internaţionale (F.I) recunoscute de CIO ca raspunzând cerinţelor olimpismului, împreună cu federaţiile sportive Naţionale(FSN) respective. Despre CIO, autorul arată când a fost constituit (1894 la Paris),care a fost contribuţia baronului Pierre de Conbertin la fundamentarea principiilor de bază ale organizării CIO şi mecanismele democratice de funcţionare ale lui. Comitetele Naţionale Olimpice (CNO) sunt prezentate ca organe de conducere, pe plan local (naţional) ale mişcării ollimpice şi în acelaşi timp, reprezentatele CIO în ţările respective, teritorii sau regiuni care nu se bucură încă de independenţe statală. Ultimul capitol „Jocurile Olimpice" abordează conţinutul activităţii olimpice care se desfăşoară de-a lungul celor patru ani ai Olimpiadelor. Jocurile olimpice, subliniază autorul,au intrat în patrimoniul cultural universal şi reprezintă astăzi, neîndoit, unul dintre evenimentele mondiale de seamă. Lucrarea se adresează studenţilor, profesorilor, cercetătorilor, ziariştilor şi tuturor iubitorilor de sport. La nivelul CIO, lucrarea a fost tradusă în engleză şi franceză şi difuzată tuturor comitetelor naţionale olimpice din lume.

ONOAREA LUI EVANGHELIE ZAPPA. Nicolae Postolache. Bucureşti. Editura *PROFEXIM* 1995, 80 de pagini. Lucrarea este o monografie. Ea recompune totodată şi imaginea reală, deloc idilică, bazată pe documente, a acestui adevărat om al Renaşterii, ale cărui acte de generozitate i-au făcut numele nemuritor. Autorul realizează o cercetare istorică din care reiese clar aportul lui Ev. Zappa la dezvoltarea culturii greco-romane, precum şi la încercările reuşite de a relua, într-o formă modernizată, tradiţionalele jocuri olimpice autentice. Lucrarea a fost premiată de Academia Olimpică Română, în anul 1999, pentru valuarea ei ştiinţifică şi cultural-sportivă.

VANGHELIE ZAPPA de la Broşteni la Atena. NICOLAE POSTOLACHE. Editura *TIPP STAR* Slobozia 2004. 210 pagini. Lucrarea este structurată pe 8 capitole, şi reflectă, pe bază de documente oficiale, marea personalitate care a fost Vanghelie Zappa, precursor al renaşterii Jocurilor Olimpice moderne. Este o lucrare bine structurată şi care oferă cititorului un bogat material informativ, cu caracter istoric, despre contribuţiile unui grec, stabilit în România, devenit celebru prin ceea ce a făcut pentru ţara care l-a adoptat cât şi pentru ţara lui natală. Cap I se referă la biografia lui Vanghelie Zappa; Cap II tratează motivele pentru care Zappa a ales să se stabilească definitiv în România; Cap III se referă la averea lui Zappa dar şi ceea ce a însemnat pamântul pentru el : Glasul şi onoarea pământului. În cap IV autorul tratează modul cum Zappa a ajuns în avangarda agronomiei moderne româneşti; Cap V se referă la calităţile lui de observator receptiv al ideilor şi culturii timpului său; Cap VI este „*cel de greutate*" al lucrării de mai sus, întrucât tratează, cu date şi informaţii multe dintre ele noi, personalitatea lui ca „*precursor al renaşterii Jocurilor Olimpice şi Olimpismului*"; În capitolul VII autorul se întreabă: *„ Zappa – un neîndreptăţit al istoriei?*" În ultimul capitol, (VIII) găsim: „*Cazul Zappa*" preocupare constantă de cercetare a Muzeului Naţional al Agriculturii. Lucrarea satisface nevoia de cunoaştere a adevărului despre viaţa şi opera lui Vanghelie Zappa în domeniul agriculturii, culturii şi renaşterii Jocurilor Olimpice în Grecia.

PEDAGOGIA OLIMPISMULUI. Romeo Poenaru, Timişoara , Editura *EUROBIT* 1996, 121 pagini. Lucrarea de faţă aduce o contribuţie la îmbogăţirea exprienţei pedagogice olimpice, prin cultivarea dezvoltării sănătăţii omului cu ajutorul mişcărilor corporale şi al întrecerilor, toate exprimate şi puse sub generosul umanism al olimpianismului. Cartea

cuprinde trei capitole, după cum urmează: Cap. I Precursori; Cap. II Originea şi tradiţia jocurilor Greceşti; Cap. III Succesori.În acest capitol al studiului de faţă se referă la „*demersuri premergătoare şi pregătitoare – descoperirile arheologice"*; Tentative de reluarea Jocurilor Olimpice; Pierre de Conbertin şi pedagogia sportului; Pentru o nouă pedagogie a olimpismului – Lucrarea se adresează studenţilor, profesorilor, cercetătorilor, istoricilor, ziariştilor.

RAMUL DE MĂSLIN AL OLIMPIADEI. Prof. Ion Matei, Bucureşti, Editura *Albatros*, 1985, 280 pagini. Are la bază o documentaţie care vrea să pună în evidenţă simbolul ramului de măslin oferit sportivilor, la început ca datină sacră şi apoi ca semn de continuitate şi nobleţe al spiritului olimpic, de îndemn la armonie, prietenie, reconciliere şi raţiune de pace. Conţine un capitol dedicat României, prezentă la Olimpiadele moderne.

ROMÂNIA LA JOCURILE OLIMPICE SYDNEY 2000. Dumitru Stănculescu, Anghel Vrabie, Direcţia tehnică a COR, Centrul de cercetări pentru probleme de sport, Editura Regia Autonomă Monitorul Oficial, 2000, Bucureşti. Albumul cu o grafică modernă format 33x22cm, 95 pagini tipar color pe hârtie semicarton de lux, este dedicat Jocurilor Olimpice ediţia a XXVII-a de la Sydney dina nul 2000. Lucrarea de mai sus, premieră în sportul olimpic din România, doreşte să ilustreze şi să lase viitoarelor generaţii imagini despre excepţionala prestaţie a sportivilor noştri la JO de la Sydney cât şi un tablou cu numeroase rezultate şi date statistice de un interes deosebit. Eroina acestor JO a fost atleta Gabriela Szabo. Dar pe lista marilor Campioni Olimpici şi-au înscris numele, printre alţii şi Simona Amânar, Andreea Răducanu, Maria Olaru, Marius Urzică, Diana Mocanu, Mihai Covaliu, Georgeta Damian, Doina Ignat, Elisabeta Lipă, Veronica Cochelea etc.Albumul prezintă şi lista preşedinţilor CIO, COR dar şi a secretarilor generali, de la fondarea COR-ului din 1914 şi până în prezent. Din lucrare nu lipseşte nici tabloul preşedinţilor CIO, a românilor membri ai CIO, a şaureaţilor premiilor CIO, şi COR., sau lista cu distincţiile acordate de Preşedintele României, sportivilor români şi antrenorilor care s-au remarcat în mod strălucit, la Olimpiada de la Sydney.

ROMÂNIA OLIMPICĂ. 90. 1914-2004. Emanuel Fântâneanu Anghel Vrabie (istorie şi statistică) Pascal Pamfil, Daniel Motz, Rompres, Muzeul Sporturilor, arhiva COR şi Clubul Dinamo (foto), Teodor Dumitrescu (desing). Bucureşti, Editor: Comitetul Olimpic Român, 2004, 191 pagini. Lucrarea tip album, în formatul 27x22 cm. este realizată pe suport semicarton de lux, conţinând peste 180 fotografii color şi alb-negru de calitate excepţională. Grafica modernă, aerisită şi atrăgătoare. În deschiderea albumului, Ion Ţiriac, Preşedintele Comitetului Olimpic Român, aduce un elogiu olimpismului românesc, subliniind prin altele, următoarele: „*România a intrat în familia olimpică înainte ca ideile şi iniţiativele baronului Pierre Coubertin să devină realitate, existând şi în ţara noastră vizionari ai renaşterii acelor Jocuri Olimpice ale antichităţii, ce păreau a fi uitate în cenuşa timpului, dar care nu-şi domoliseră nicând flacăra, mesajul lor pentru societate rămânând actual, indiferent de trecerea secolelor*". Autorul, ajutat de prof. Anghel Vrabie la capitolul istorie şi statistică, selecţionează cu grijă cele mai reprezentative fotografii pe care le comentează, folosind un vocabular elevat, dar pe înţelesul tuturor. Albumul redă o perioadă de istorie vie a olimpismului românesc, 90 de ani de activitate al Comitetului Olimpic Român. Atfel, după o prefaţă cu un istoric „*fierbinte*" al începuturilor mişcării olimpice din ţara noastră, unde sunt amintite o serie de nume rămase definitiv în istorie, ca precursori sau pionieri ai olimpismului românesc dar şi internaţional cum ar fi de pildă Evanghelie Zappa, George Gh. Bibescu sau George Plagino, autorul trece la prezentarea fiecărei olimpiade în parte, începând cu prima participare românească, respectiv J.O. de vară de la Paris 1924. Lucrarea încheie relatarea odată cu împlinirea celor 90 de ani de activitate a COR, adică cu JO de la Sidney din 2004. Capitolul JO de iarnă începe cu ediţia de la Chamarix din 1924, când se marchează prima participare

românească şi se încheie cu J.O. din 2002 de la Salt Lake City. În finalul lucrării sunt publicate „*tablourile*" cu preşedinţii COR, secretarii generali COR şi „*Panoul de Aur*" al României Olimpice. În total au fost obţinute, în această perioadă, 74 de medalii olimpice de aur, 83 de argint şi 109 de bronz.

ROMÂNIA OLIMPICĂ LA ATENA 2004. Autori Emanuel Fântîneanu (autor). Anghel Vrabie şi Adrian Vasiliu (statistică), Pascal Zamfir Paco (foto) Teodor Dumitrescu (design) editor. Comitetul Olimpic Român, tiparul RAM Monitorul Oficial, 2004, Bucureşti, album ilustrat color, format 28x24, 160 pagini. Albumul este structurat pe următoarele capitole: Jocurile Olimpice din nou acasă; Deschiderea Jocurilor Olimpice; Fabrica de campioane-bate monezi de aur (gimnastică feminină); 17 medalii de aur într-o singură barcă (canotaj); A înota pe o „*potecă*" de aur (natație); Medalii pe marele stadion (atletism); Pumnul frânt (box); În „puncte" şi nu numai (scrimă, canoe, judo, haltere, kaiac, lupte, tenis de masă); Adio Acropole! Urcăm Marele Zid (următoarea ediţie va avea loc în 2008 la Benjing). Rezultatele sportivilor români; Rezultatele Jocurilor Olimpice Atena 2004 (la toate disciplinele sportive). Albumul ilustrat se încheie cu o serie de imagini sugestive, susţinute de un text ce degajă încredere şi speranţă de viitor: „*Sub clar de lună plină, am coborât de pe Acropole, începând urcuşul Marelui Zid. În seara zilei de 29 august 2004, după 16 nopţi şi zile fierbinţi, în care peste 11000 de competitori, veniţi din întreaga lume, şi-au disputat întâietatea, s-a lăsat cortina peste marea scenă olimpică*". Şi de această dată sportivii români au ocupat un loc de frunte printre cele 202 ţări participante la JO de la Atena, dintre care 76 au urcat pe podium, cucerind 8 medalii de aur, 5 de argint şi 6 de bronz, onorând astfel tricolorul ţării noastre.

ROMÂNIA OLIMPICĂ BEIJING 2008, director de marketing şi comunicare: Violeta Beckela Szekely; coordonator proiect Ramona Mânzat, texte Ramona Fleşeru, Mirela Neag, Luminiţa Paul, Cătălin Tolontan, marian Ursescu; foto: Pamfil Pasca, dan Bucur, Cristi Preda, Cosmin Moţoi, Cristian Nistor şi Agenţia Reuters, Bucureşti, Editor Comitetul Olimpic şi Sportiv Român, Tiparul Monitorul Oficial, 2008. Lucrarea este realizată sub forma unui album, în format 28x24 cm., 144 pagini, cu 170 ilustraţii de diferite foramte toate color, cu o grafică de excepţie, pe un semi contur de cea mai bună calitate. Albumul, în deschidere, prezintă importanţa şi ineditul JO de la Beijing 2008. este vorba de o diferenţă totală faţă de JO anterioare. „*Diferită prin aspect, dimensini, organizare, stil, şi mai ales prin dispersia mai mare a laurilor. România olimpică a fost reprezentată la Beijing de tot ce a avut mai bun la acel moment, iar lecţia învăţată în China a fost aceea că indiferent de nivelul la care s-a ajuns, lucrurile se pot face întotdeauna mai bine, însă nu oricum ci încă de la bun început*." Aprecierea de mai sus îi aparţine preşedintelui COSR, Octavian Morariu, în articolul din pagina 3, intitulat „*România rămâne în elita olimpică mondială*". De subliniat faptul că toate textele sunt publicate în limba română şi engleză. J.O de la Beijing au fost descrise de presa internaţională ca"*Jocuri magice*". Chinezii le-au pregătit timp de 8 ani şi au reuşit să pună în scenă un spectacol olimpic de mare senzaţie, bătând toate recordurile în privinţa cheltuielilor, dar şi a veniturilor. Organizatorii nu s-au lăsat mai prejos, nici când a fost vorba de arhitectura bazelor sportive, stadionul olimpic (Cuibul de pasăre) şi centrul de natație (cubul de apă), sunt mândria constructorilor. Albumul publică numeroase fotografii cu fermecătoarele baze sportive, cu ceremonialul de deschidere şi de închidere, cu mascotele care popularizau sloganul: „*o lume, un vis*", sau cu cele 3 variante ale medaliilor olimpice: aur, argint şi bronz. Sunt prezentate pe larg sportivele şi sportivii, care au făcut cinste ţării noastre. La atletism, Constantina Diţă a obţinut cea mai strălucitoare medalie olimpică la maraton, devenind singura atletă română Campioană Olimpică la această probă, a doua Campioană Olimpică a fost declarată judocana Alina Dumitru, a treia medalie a fost cucerită de Sandra Izbaşa la gimnastică sol, a patra medalie de aur a fost obţinută de Viorica Susanu şi Georgeta Andronache în proba de două rame canotaj. Singura medalie de argint a fost cucerită de Ana Maria

Brânză la spadă scrimă. Cele 3 medalii de bronz au fost judecate de echipa feminină de gimnastică(Andreea Acatrinei, Gabriela Drăgoi, Andreea Grigore, sandra Izbaşă, Steliana Nistor, Ana Maria Tâmărjan), de Mihai Covaliu, sabie-scrimă şi de echipa de canotaj fete 8+1 (Constanţa Burcică, Viorica Susanu, Rodica Şerba, Emiko barabeş, Simona Muşat, Ioana Papuc, Georgeta Andronache, Doina Ignat, Elena Georgescu). Autorii au realizat pentru fiecare medaliat în parte o prezentare de excepţie atât grafică, fotografică cât şi literară. Albumul surprinde cât şi momentul inaugurării „Casei României" la Beijing în prezenţa Preşedintelui României. Un capitol special este acordat şi vedetelor Olimpadei de pe alte meridiane. Este cazul înotătorului american Michel Phelsp în etate de 23 de ani, care a obţinut la Beijing 8 medalii de aur; a jamaicanului Usain Bolt, care a obţinut 3 medalii de aur la 100 m.(9.69), la 200 m. (19.30) şi la şatfetă de 4x100 m.(37.10), sau a Elenei Isimbaieva în vârstă de 26 de ani, care a câştigat pentru a doua oară titlul de Campioană Olimpică la săritura cu prăjina(după JO de la Atena 2004), cu o performanţă de 5.05m. Albumul prezintă pe larg şi minunatul Complex Olimpic *Sydney 2000* de la Izvorani. Proiectul iniţiat de fostul preşedinte al COSR Ion Ţiriac cuprinde o sală mare pentru sporturile de echipă, două săli cu aparatură pentru întreţinerea fizică, o sală de gimnastică, două terenuri de tenis în aer liber, un bazin de înot olimpic, un stadion de fotbal cu pistă de atletism, laboratoare, cabinete metodice, săli de conferinţă, hotel, restaurant, etc. În ultima parte a albumului sunt prezentate toate rezultatele obţinute de sportivii români la JO de la Beijing, precum şi o statistică a primilor 3 calsaţi la toate disciplinele sportive prevazute în programul jocurilor olimpice Beijing 2008.

ROMÂNIA LA JOCURILE OLIMPICE (ediţia a III-a), Maria Bucur-Ionescu, Vlad Dogaru, Lia Manoliu, Dan Popper, Septimiu Todea, revăzută şi actualizată de Anghel Vrabie. Editura şi tipografia Regia Autonomă Monitorul Oficial, 1256 de pagini. 2002. A fost editată sub egida Comitetului Olimpic Român. O lucrare de referinţă în domeniu, în care se descrie fenomenul olimpic de la Olimpiadele antice la Jocurile olimpice moderne. Cum s-a născut şi ce reprezintă Comitetul Internaţional Olimpic (CIO), autoritatea acestuia în mişcarea olimpică mondială şi ce înseamnă olimpismul şi contribuţia Baronului Pierre de Coubertin la renaşterea JO. Pe parcursul a aproape 100 de pagini se face un studiu asupra evoluţiei programului olimpic, sporturile şi probele la care au participat sportivii din întreaga lume (200 de ţări) de-a lungul JO 1896-2000. Se face o incursiune în istoria activităţii olimpice din ţara noastră, de la Evanghelie Zappa, la George Gh. Bibescu, primul membru al CIO, George A. Plagino, unul dintre membri ai CIO cu cea mai mare longevitate, 41 de ani (1908-1949), ca de altfel şi Alexandru Şiperco, membru al CIO timp de 44 de ani (1955-1999). Pentru prima dată este menţionată data de fondare ale Comitetului Olimpic Român, 27 martie 1914, descoperită, după îndelungate cercetări a documentelor şi presa vremii de la noi din ţară şi din arhiva CIO. Se publică componenţa primului COR, membrii fondatori din 1914, ca de altfel componenţa COR de-a lungul timpului, 1914-2002. Urmează statistici inedite despre participarea sportivilor români la JO 1924-2000, atât la ediţiile de vară cât şi la cele de iarnă..Sunt prezentaţi sportivii români medaliaţi la JO, cei clasaţi în primele şase locuri, precum şi toţi cei care au făcut parte din delegaţiile României la JO. În afară de cele menţionate mai sus, lucrarea mai prezintă, pentru prima dată, în ţara noastră şi pretutindeni, clasamentele detaliate, pe puncte, total medalii şi pe medalii de aur, la toate ediţiile Jocurilor olimpice , precum şi, în final, o ierarhie a ţărilor cu totalul de puncte, totalul de medalii şi totalul medaliilor de aur cucerite la toate ediţiile JO. Această muncă titanică a autorilor a fost răsplătită prin faptul că este o lucrare unică în lume de acest gen, de prestigiu pentru sportul românesc.

TOKIO, OLIMPIADA RECORDURILOR. I. Goga şi R. Vilara, Bucureşti, Editura Uniunii de Cultură Fizică şi Sport, 1965, 346 pagini. Lucrarea reprezintă o sinteză a Jocurilor Olimpice din 1964 de la Tokio dar şi o descriere reuşită a vieţii şi culturii nipone. Desprindem câteva capitole care sub-

liniază valoarea cărţii : Preludiu olimpic. Întâlnirea cu Tokio, Cinci continente într-un „*sat*”, o zi fără sport e ca o mâncare fără orez. În continuare autorii tratează prezenţa sportivilor români, cu multe amănunte tehnice dure şi sufleteşti. Astfel, facem cunoştiinţă cu „*Uvertura olimpică pe ţărmul pacificului*”, Balaş-Peneş-Manoliu, un trio de aur şi bronz pe stadionul naţional. În careul magic de la KORAKUEN; Maeştri echitaţiei, între obstacole şi dresaj; Surprize şi decepţii la Hachioji, sau 298 de „*coşuri*” pentru o medalie de aur. Capitolul Penalti... la YOKOHAMA descrie turneul de fotbal dar şi tristeţea echipei noastre prin ratarea loviturii de la 11m. de către Constantin în meciul cu reprezentativa Ungariei. În continuare lucrarea de faţă se referă la : Acrobaţii palestrei; Adolescenţii decanii recordurilor; De la sumo la greco-romane; Un maraton de cinci zile (concursul pentaloniştilor); Dueluri „*electrizante*” în sala Waseda (întrecerile de scrimă); ASAKA poligonul emoţiilor; Un „*sport de plajă*” îşi face debutul olimpic etc. Cartea conţine, în finalul ei, un amplu capitol cu cele mai reprezentative tehnice, la toate sporturile cuprinse în programul celei de a –XVIII-a ediţie a jocurilor Olimpice de vară. La vremea respectivă a fost singura lucrare românească publicată pe marginea J.O. de la Tokio.

*

AFINITĂŢI ŞI ÎNTÂLNIRI ROMÂNO-BRAZILIENE, autor Niculae Petrescu, Editura *Oscar Print*, Bucureşti , 2005. Lucrarea realizată de Muzeul Sportului cu sprijinul Agentiei Naţionale pentru Sport a fost prezentată în cadrul unei expozitii omonime într-o perioadă plină de aşteptări în orizontul nostru Euro-Atlantic subliniind preocuparea pentru o colaborare cât mai largă cu statele lumii. Prin ea se face o reconstituire organică,edificatoare şi sugestivă a relaţiilor diplomatice dintre cele două ţări, subliniate fiind şi celelalte aspecte, de ordin economic, cultural, ştiinţific şi sportiv. Capitolul „Confruntări în lumea sportului„ prezintă angrenarea sportivilor în competiţiile organizate în cele două ţări, aprecierile la adresa acestora, influenţa benefică a fotbalului „cariocas” asupra echipelor noastre. Legăturile din volei sunt subliniate de la cucerirea medaliei de bronz de români la CM din Rio de Janeiro , 1960, până la evoluţia Cristinei Pârv în Campionatul Braziliei. Locul cel mai important îl ocupă turneele fotbaliştilor noştri în Brazilia şi ca o noutate dorinţa fermă de a-l aduce pe Ion Voinescu în baza unui contract pe termen lung considerat „primul proiect care viza transferul unui jucător român de fotbal în străinătate devansând cu ani buni încercarea facută de Real Madrid cu Nicolae Dobrin”. În lucrare şi-a găsit locul şi memorabila victorie de Cupă Davis din 1971 despre care Ion Ţiriac menţionase că „ *A câştiga la Sao Paulo este egal cu a traversa Matto Grosso în picioarele goale!*” Prezenţa Braziliei la Universiada de la Bucureşti cu o delegaţie numeroasă, având reprezentanţi la mai multe discipline este considerată prilejul cel mai bun de a apropia sportivii celor doua ţări. Reprezentanţii Braziliei s-au bucurat de o caldă primire în România după cum şi sportivii noştri au întrunit aprecieri elogioase în ţara prietenă începând cu cele dedicate în 1948 lui Ion Moina şi culminând cu cele aduse Nadiei Comăneci sau lui Ilie Năstase considerat „*Un Pele al sportului alb*”. Lucrarea conţine şi o traducere în limba engleză realizată de Cristian Baciu.

AM DAT MÂNA CU EI ..., Victor Bănciulescu, Editura Sport-Turism, 1977, 198 pagini. Această carte face parte din categoria acelor lucrări cu caracter gazetăresc şi beletristic, scrisă de unul dintre cei mai reprezentativi şi cei mai buni profesionişti ai domeniului. Bine documentat şi posesor al unui impresionant bagaj de informaţii, foarte citit, chiar pasionat de lectură, cu multe călătorii în ţară şi străinătate pe linie profesională, Victor Bănciulescu, de fiecare dată, ne-a încântat cu câte o lucrare de mare valoare, considerate printre reuşitele geniului. Din această categorie face parte şi lucrarea de faţă. Nu este, după cum s-ar putea deduce, după o privire grăbită, o culegere de interviuri cu mari campioni de la noi şi de pretutindeni; mai exact, de fapt, asta este dar, şi încă ceva mai mult, în plus.. Victor Bănciulescu, însă, şi-a fixat ştafeta exigenţei la un nivel mai înalt, reuşind s-o depăşească cu brio şi să ne ofere un medalion sui-generis al ciudatei zeităţi care este sportul modern – alias, sportul de performanţă. Sunt

recomandate 22 de personalităţi, dintre cele mai reprezentative, ale sportului naţional şi mondial. Prin prezentarea sportivilor respectivi se dezvăluie nu numai activitatea lor sportivă, performanţele lor, titlurile olimpice şi mondiale cucerite, ci şi personalitatea, preocupările şi pasiunile lor extra sportive, întâmplări inedite din viaţa lor particulară. Astfel aflăm că, renumitul sprinter Jess Owens, după ce a părăsit pista de atletism a însoţit o vreme trupa lui Harlem Globetrotters, a alergat curse cu handicap sau s-a luat la întrecere cu ogari şi cai. Povesteşte cu savoare modul cum Ştefan Dobay, spaima portarilor, năpraznicul şuteur al formaţiei Ripensia, a fost omul care a rupt plasa mai multor porţii de fotbal. Despre Gheorghe Gruia, cel mai bun handalist din lume, în anii lui de glorie, ni se relevă faptul că, are o voce de invidiat, cu un timbru de mare cântăreţ. Povestind despre Emil Zatopek, Victor Bănciulescu ne dezvăluie filosofia atitudinii sale, zicând: - „Pentru mine a fi sportiv înseamnă a ţine seamă de alţii". Când spui Iolanda Balaş te gândeşti la atletism, când discuţi despre atletism nu se poate să nu te gândeşti la cele 12 recorduri mondiale ale Iolandei Balaş. Este descrisă ca o împătimită a atletismului culminând şi cu cea de preşedintă a Federaţiei şi Fundaţiei Române de Atletism.

ANII DE AUR AI SPORTULUI ROMÂNESC. Ioan Todan, Bucureşti, Editura CNEFS, 1969, 160 pagini. Autorul a încercat şi reuşit să desprindă din calendarul sportiv al anilor 1924-1968 numele sportivilor români, atât pentru a ne reaminti clipele frumoase pe care mi le-au dat, cât şi pentru a fi cunoscuţi de generaţiile viitoare. Cartea începe cu prima participare a ţării noastre la Jocurile Olimpice de vară din 1924 de la Paris, unde am câştigat prima medalie olimpică: bronz la rugby. Urmează ediţia a –XI-a a Jocurilor Olimpice de la Berlin, unde tânărul locotenent român Henry Rang câştigă medalia olimpică de argint la călărie, în premiul naţiunilor. Autorul în continuare analizează participarea sportivilor români la J.O. de la Helsinki 1952, JO de la Melburne 1956, JO de la Roma 1960, JO de la Tokio 1964, şi JO Mexica 1968. Un capitol este acordat JO de iarnă de la Grenoble din 1968, unde cuplul de boberi Panţuru şi Neagoe au obţinut medalia de bronz. Penultimul capitol este *rezervat Campionatelor şi recordurilor mondiale* din perioada 1933-1968. Aici găsim performanţele strălucitoare obţinute de sportivii noştri la atletism, tenis de masă, bob, handbal în 11, handbal în 7, lupte greco romane, scrimă, caiac-canoe, popice, tir etc. În ultimul capitol autorul se referă la *Campionate şi recorduri europene*, la Cupa Campionilor europeni, începând cu 1930 şi terminând cu 1968. Excelente rezultate sunt obţinute la box, canotaj, tir, caiac-canoe, tenis de masă, handbal în 7, canotaj, lupte libere, rugbi, lupte greco-romane etc. În carte sunt publicate 80 de fotografii cu sportivii români, Campioni Olimpici, Campioni Mondiali şi Europeni.

BANATUL SPORTIV. Lucrarea a fost publicată în anul 1945 la tipografia *Patria* din Timişoara. Autori: prof. C. Iovănescu şi prof. I.Anastasiu. În paginile cărţii sunt prezentate numele şi funcţiile diferitelor personalităţi, din principalele localităţi ale Banatului, care imediat după cel de al Doilea Razboi Mondial au contribuit direct la redresarea şi reorganizarea sportului de masă şi în special cel de performanţă. Autorii trec în revistă principalele asociaţii sportive şi cluburi sportive, înfiinţate în perioada anilor 1944-1945, la Timişoara, Lugoj, Reşiţa, Oraviţa, Caransebeş etc. unde s-au încurajat şi s-au înfiinţat secţii de fotbal, handbal, lupte, box, înot, schi, polo pe apă, tir, tenis, canotaj, motociclism, popice, atletism, baschet, gimnastică etc. Un capitol special este dedicat, pentru fiecare asociaţie sau club sportiv, schema de organizare, situaţia bazei materiale precum şi numele membrilor consiliilor de conducere. Printre cluburile sportive înfiinţate sau reorganizate în această perioadă se numără următoarele: Clubul Sportiv *DURA* din Timişoara, Clubul Sportiv *Victoria* Timişoara, Clubul Sportiv *Westend* Timişoara, Clubul Sportiv *FILT* Timişoara, Clubul Sportiv *Muncitoresc Freidorf* Timişoara, Clubul Sportiv *Metalo Sport Ferdinand* (Oţelul Roşu), Clubul Sportiv *PTT* Timişoara, Clubul Sportiv *CFR-Progresul* Caransebeş, Clubul Sportiv *Muncitoresc Făget*, Societatea sportivă *Metalo-Sport* Nădrag, Clubul Sportiv *Sportul Popular* Oraviţa, Clubul

Sportiv *Muncitoresc Venus* GIRODA NOUĂ, Clubul atletic *Deta*, Clubul Sportiv *Vulturii* Ciacova, Clubul Sportiv *Recaş*, Clubul Sportiv *PHOENIX* Buziaş etc. Lucrarea, în ansamblu, reprezintă pentru sportul românesc, un document istoric de valoare deosebită.

CARTEA RECORDURILOR, Cristian Ţopescu şi Virgil Ludu, Editura *Sport-Turism*, 1984, 152 pagini. O incursiune în lumea recordurilor. Dar, nu oricum. Ci, într-o formă şi într-un stil literar pe care numai aceşti doi autori o pot face, pornindu-se de la mult discutatele şi controversatele recorduri. Pentru o cât mai sistematizată prezentare a recordului, autorii au împărţit sporturile în cinci categorii: sporturi individuale, jocuri sportive, sporturi de iarnă, sporturi mecanice şi aviatice. Mai prezintă inedite recorduri pe calităţi motrice: viteză, forţă, rtezistenţă şi îndemânare. Interesant este faptul că, autorii prezintă şi explică recorduri nu numai din sporturile unde măsurătorile sunt elocvente pentru a se stabili anumite cifre care se concretizează într-un record, ci şi în sporturi cum sunt gimnastica, luptele, scrima şi altele. De exemplu: în tenis unul dintre recorduri se referă la la cel mai lung meci disputat: 5 ore şi 12 minute. În gimnastică un record îl reprezintă cele 7 note de 10 obţinute de Nadia Comăneci, 4 la paralele şi 3 la bârnă. La lupte este menţionat recordul luptătorului Alexandr Medved, care în perioada 1964-1972 a cucerit 3 titluri olimpice şi 7 titluri mondiale. Şi exemplele ar putea continua. Se face o apologie a recordului, se încearcă o definiţie: „recordul este bilanţul mai multor generaţii care învinge prin tine şi se continuă prin cei ce te urmează”

DICTIONAR PANORAMIC AL PERSONALITĂȚILOR DIN ROMÂNIA (SEC XX). Șerban N. Ionescu, București, Editura *Victor Frunză*, 2006, 467 pagini. Lucrarea cuprinde circa 5000 de nume din patrimoniul național științific, politic, tehnic, religios, cultural, artistic, sportiv, civic etc. Dicționarul este opera unui singur autor (I.N.S) care și-a consacrat mulți ani din viață elaborării lucrării de mai sus. Totul a pornit dintr-o dăruire a unui ideal patriotic și fără alt scop decât cel spiritual. Această apreciere îi aparține autorului . La capitolul personalități sportive sunt prezentate 228 de glorii ale sportului românesc din secolul XX. ”Autorul își prezintă eroii” în ordine alfabetică, cu principalele date personale și performanțe obținute de-a lungul anilor. Printre acestea găsim nume sonore ca de pildă: Mircea Anastsescu, Maria Alexandru Golopența, Sorin Babii, Laura Badea, Iolanda Balaș Söter, Octavian Bellu, Valeriu Bularca, Victor Ciocâltea, Nadia Comăneci, Mihai Covaliu, Ștefan Dobay, Nicolae Dobrin, Mihai Flamaropol, Gh. Hagi, Doina Ivănescu, Bella Karoly, Nicolae Linca, Elisabeta Lipă, Lia Manoliu, Al. Penciu, Dumitru Pânculescu, Iosif Petschowski, Henri Rang, Leon Rotman, Iosif Sârbu, Gabriela Szabo, Marius Urzică, Nicu Vlad, Ion Voinescu etc.

DOUĂZECI ŞI CINCI DE ANI DE VIAŢĂ SPORTIVĂ ÎN ROMÂNIA. George Costescu, Bucureşti, 1938, 244 pagini. Cartea prezintă o istorie a sportului românesc între anii 1912-1937, bazându-se pe documente de ordin statistic.

DOUĂ DECENII DE AVÂNT SPORTIV. Dan Gârleşteanu, Hristache Naum, Radu Urziceanu. Bucureşti. Editura NCFS, 1964,160 pagini. Cartea scoate în evidenţă efectele benefice ale practicării sportului de către toate categoriile de vârstă ale populaţiei, precum şi succesele obţinute, în perioada 1944-1964, în sportul de mase, dar în special în cel de performanţă. Autorii au trecut în revistă marile performanţe obţinute, în această perioada, de reprezentanţii sportului românesc în diferite competiţii internaţionale: Iolanda Balaş, de două ori Campioană Europeană, între 1957 şi 1961 a corectat de 14 ori recordul mondial, ducându-l la 1,91. În 1949, Dumitru Paraschivescu a devenit recordmen mondial la 15 km marş. La J.O. de la Helsinki, doi sportivi români, Lia Manoliu, la aruncarea discului şi Ion Söter la săritura în înălţime s-au clasat pe locul VI iar la J.O. de la Roma, maestra sportului Lia Manoliu a cucerit medalia de bronz. La caiac-kanoe, se impun pe plan european şi mondial o adevărată pleiadă de campioni: Aurel Vernescu, Vasile Nicoară, Haralambie Ivanov, Simion Ismailciuc etc. În cele trei ediţii ale J.O. desfăşurate în această perioadă, la box au

fost câştigate şapte medalii (de aur, argint şi bronz). Cel mai titrat a fost Nicolae Linca, Campion Olimpic la Melborne. La lupte, Dumitru Pârvulescu (Campion Olimpic) şi Valeriu Bularca (Campion Mondial) figurează în fruntea listei cu numeroşi luptători medaliaţi pe plan internaţional. La gimnastică feminină echipa ţării noastre formată din Elena Leuştean, Ileana Petroşanu, Elena Niculescu, Emilia Liţă, Sonia Iovan, Utta Poreceanu şi Atanasia Ionescu a câştigat medalia de bronz la "*Mondialele*" din 1958 de la Moscova. Un loc de onoare, pe panoul marilor campioni, figurează şi Iosif Sârbu, primul Campion Olimpic român la tir precum şi Maria Alexandru şi Geta Pitica, Campioane Mondiale în proba de dublu la tenis de masă, Pekin 1961.

DR. FR. I. RAINER. I. Th. Riga şi Gh. Călin, Bucureşti*, Editura Ştiinţifică*, 1966, 200 pagini. Autorii au realizat o lucrare literar-ştiinţifică bazată pe numeroase studii cu caracter istoric, didactic şi ştiinţific. F.I.R este considerat, pe bună dreptate, creatorul şcolii româneşti de anatomie şi ctitorul antropologiei. Descifrarea vieţii şi operei lui F.I.R a reprezentat pentru autori, o muncă migăloasă având în centrul atenţiei readucerea în lumea ideilor ştiinţifice şi didactice, a unei personalităţi creatoare şi a operei sale pline de căutări, aptă pentru cercetarea ştiinţifică a medicinei şi a didacticii universitare. Din anul 1922, devine profesor de anatomie la Institutl Naţional de Educaţie Fizică (INEF) unde predă anatomia generală în anul I, kinesiologia în anul II şi antropologia în anul III. În 1930 face o vizită de documentare la Academia de Educaţie Fizică din Stokholm, unde asistă la mari manifestaţii de gimnastică cu prilejul unui Congres Internaţional de fiziologia exerciţiilor fizice. La întoarcerea în ţară realizează mai multe conferinţe şi broşuri pe marginea celor văzute. Activitatea lui F.I.R. la INEF şi ISEF este considerată de Academia Română ca una de excepţie şi de mare viitor. El pune bazele anatomiei moderne în domeniul culturii fizice, transformând cursurile şi lucrările de laborator în dezbateri vii, în dialoguri antrenante. Una dintre teoriile susţinute de el, în faţa studenţilor era ;"*Calităţile fizice trebuiesc câştigate prin străduinţă şi sudoare de fiecare generaţie*". Între 1 ian 1930 şi 1 nov. 1930 devine prin alegeri, directorul (rector)al ISEF când pune accent pe modernizarea învătământului superior de cultură fizică, prin introducerea unor noi discipline teoretice, cabinete şi laboratoare metodice şi medicale.La 19 iulie 1943 devine, tot prin alegeri, membru onorific al Academiei Române. Pe bună dreptate, cei doi autori îl consideră pe prof. dr. Fr.I Rainer, primul savant român care şi-a închinat numeroase cercetări medicale, domeniului culturii fizice.

FILATELIA DE LA A LA Z, Marcel Dănescu, Editura *Sport-Turism*, 1987, 422 pagini. Autorul fiind un om de sport, o perioadă directorul Editurii Sport-Turism, în lucrarea sa o atenţie deosebită o acordă sportului în filatelie, Dar, nu numai, ci face o incursiune în întreaga filatelie naţională şi mondială, o istorie a dezvoltării acestui domeniu. Mai subliniază faptul că, filatelia şi-a dezvăluit, treptat, multiplele valenţe, polarizând interesul a zeci de milioane de oameni de sex, vârstă şi pregătire cultural-ştiinţifică diferite. Îmbogăţirea şi diversificarea conţinutului ei, cum este de exemplu sportul, care a devenit o ramură deosebit de importantă a filateliuei mondiale, explică de ce în prezent filatelia deţine o pondere importantă în ansamblu preocupărilor umane, înscriindu-se ca o activitate cu un profund caracter educativ şi formativ. Pe lângă explicarea pe lareg a unor termeni filatelici de ordin tehnic privind hârtia, cerneala, procedeele de tipărire a mărcilor şi efectelor poştale în trecut şi în prezent, face o incursiune în istoria poştală românească şi mondială. Sunt prezentate pe larg organismele naţionale şi internaţionale implicate în mişcarea filatelică. Cuprinde de asemenea, datele necesare unui colecţionar pentru a putea descifra caracteristicile generale sau particulare ale unei mărci sau efect poştal. Cartea este prevăzută cu o listă a principalilor termeni cu corespondenţa lor în limbile engleză, franceză, germană şi rusă.

ISTORIA SPORTULUI ROMÂNESC ÎN DATE. Nicolae Postolache, Iaşi, Editura *Junimea*, 1979, 400 pagini (ediţia a II-a, revăzută şi completată, păstrându-şi aproximativ acelaşi titlu: *Istoria spor-*

tului în România, Bucureşti, Editura *Profexim*, 1995, 400 pagini). Lucrarea cuprinde date şi informaţii într-o prezentare prescurtată şi într-o succesiune cronologică ce urmăreşte evoluţia activităţilor motrice ale omului în spaţiul românesc. De fapt, este o spicuire de fapte şi întâmplări legate de practicarea exerciţiilor fizice în epoca preistorică, începând cu secolele VII î.Hr., antichitate (sec. I-IV d.Hr)., în evul mediu (sec. X-XVII), apoi în epoca modernă (sec. XVIII) şi contemporană .Problematica celor două ediţii vizează de fapt istoricul succint al practicării exerciţiilor fizice, sportul constituind o categorie târzie şi o activitate specifică secolului XX. Lucrarea prezintă legislaţia structurilor organizatorice şi administrative, materialele documentare apărute, datele biografice ale personalităţilor care au edificat sportul şi educaţia fizică (sec. al XIX-lea). Tot aici găsim consemnate revistele şi periodicele care au reflectat această activitate complexă, desfăşurată în ultimele două secole. Cele două versiuni conferă o dimensiune cuprinzătoare a unor fapte, performanţe, instituţii, legi şi oameni care sunt ctitorii educaţiei fizice şi sportului din ţara noastră.

MOMENTE DIN ISTORIA RELAŢIILOR SPORTIVE ROMÂNO-GERMANE, autor Niculae Petrescu, Editura *Oscar Print*, Bucureşti, 96p. Lucrare bilingvă realizată de Muzeul Sportului cu sprijinul Ministerului Tineretului şi Sportului şi al Ministerului Culturii şi Cultelor face o scurtă trecere în revistă a relaţiilor sportive româno-germane privite în cadrul coordonatelor geopolitice dintre cele două popoare. Astfel sunt prezentate interferenţele istorice şi sportive între ele pornind de la primele ştiri despre călăreţii valahi în „*Cântecul Nibelungilor*", participările lui Vlad Dracu şi Vlad Ţepeş la turniruri, aportul saşilor ca factor de civilizaţie germană şi vector în introducerea şi statornicirea unor obiceiuri sportive, până la specializările pe care le-au făcut tinerii români în unele discipline sportive cu ocazia studiilor din Germania. Lucrarea se întinde până la sfârşitul celei de-a doua mari conflagraţii mondiale sub genericul „*Secolul XX- competiţie şi conflagraţie*". Accentul prioritar în această secvenţă a fost pus pe prezenţa României la Jocurile Olimpice din 1936 unde, deşi marii noştri diplomaţi Nicolae Titulescu şi Nicolae Petrescu Comnen condamnaseră declamşarea crizei renane şi devoalaseră substratul propagandei naziste prin olimpiadă, a etalat pentru prima dată o reprezentare largă în privinţa disciplinelor sportive şi a tinerilor trimişi la marea sărbătoare. Relaţiile sportive din timpul războiului sunt bogat prezentate datorită faptului că în contextul internaţional de atunci ele s-au redus doar la competiţiile cu Germania şi ţările Axei, dar meritorie a fost continuitatea lor ca „o dovadă că sportul a supravieţuit, uneori, în condiţii dure de turbulenţă politică şi primejdie naţională". Lucrarea conţine şi 64 de figuri legate de documente şi sportivi angrenaţi în întreceri româno-germane de-a lungul timpului.

O VIAŢĂ, O LUME, O EPOCĂ. Constantin Kiriţescu, Bucureşti, editura *Sport-Turism*, 1970, 304 pagini. Autorul îşi descrie viaţa cu o sinceritate şi o măiestrie plină de farmec literar. **C.K**. a trecut prin multe încercări, copil şi adolescent, a îndurat mari privaţiuni materiale. A trăit o viaţă plină de suişuri şi coborâşuri, de satisfacţii şi decepţii. Ca om de ştiinţă a scris numeroase studii, din domeniul istoriei, culturii, literaturii, dar şi al educaţiei fizice şi sportului. În 1930 devine cadru didactic şi obţine, prin concurs, catedra de istoria şi organizarea educaţiei fizice de la Institutul Superior de Educaţie Fizică. Cel care l-a atras spre un câmp de acţiune profesională a fost profesorul anatomist Francisc Rainer de la Facultatea de Medicină din Bucureşti. La reforma învăţământului secundar (din 1932) concepuse şi redactase personal capitolele din regulamentul programei de gimnastică, sporturi individuale şi de echipe, concursuri sportive interşcoli precum şi modul în care se organizează excursiile. În 1943 realizează o lucrare monumentală de 500 de pagini cunoscută sub numele de „*Palestrica*".

PE DRUMURILE VIEŢII. Autor Acad. Octav Onicescu, Bucureşti, *Editura ştiinţifică şi enciclopedică*, 1981, 534 pagini. În prefaţa acestei lucrări, autorul, reputat om de ştiinţă, matematician de talie internaţională sublinia următoarele:"*Lectura fapte-*

lor şi gândurilor trăite din care este cuprinsă această carte îmi cultivă iluzia că ajută şi la trezirea conştiinţei unei permanenţe spirituale a culturii noastre şi a menţinerii legăturilor ei cu acele aspecte de character universal care o încorporau culturii noastre europene". Autorul a fost condus de-a lungul întregii sale vieţi, în care gândul şi fapta au căutat să fie mereu alături, sub semnul totdeauna credincios al ştiinţei. În 1920 obţine, la Roma, titlul de Doctor în matematică. În 1923, obţine la Facultatea de Ştiinţe din Bucureşti, titlul de Docent şi numit conferenţiar la disciplina Mecanică din cadrul Secţiei de Fizică şi Chimie a Facultăţii de Ştiinţe din Universitatea Bucureşti. Din 1994 este numit conferenţiar de Mecanica Educaţiei Fizice şi Statistică la Institutul Naţional de Educaţie Fizică din Bucureşti. În 1930 este declarat profesor universitar la INEF. Din decembrie 1930 până în 1937 a îndeplinit funcţia de Director (Rector) al Institutului Superior de Educaţie Fizică, iar apoi devine Rector plin, în anul 1938. În 1968 primeşte, la împlinirea vârstei de 75 de ani, titlul de Academician. În lucrarea de faţă, autorul se remarcă şi prin evidenţierea colaboratorilor săi care l-au sprijinit direct în dezvoltarea învăţământului superior de educaţie fizică. Unul dintre aceştia era şi Emil Pălăgeanu. Iată, pe scurt, o apreciere făcută de autor la adresa lui E.P:"*Sportul era pentru Pălăgeanu unul dintre principiile motoare ale vieţii. Concepţia sportivă a luptei are o nobleţe pe care Pălăgeanu o ridica în vaţa poprie , organizată pe acest temei, uneori aspru, la un mare nivel*" În finalul acestei recenzii merită să redăm, în întregime, recunoştinţa lui faţă de cei care au contribuit la dezvoltarea învăţământului superior de educaţie fizică:"*Nu pot să uit, că împreună cu strălucitii camarazi de la Mânăstirea Dealul, am întemeiat şi organizat ceea ce a devenit şi prin silinţele mele Academia de Educaţie Fizică, în care ştiinţa promovată de Fr. I Rainer, C. Mihăilescu, Leonida Alexiu, Horia Demetrescu, Dr. I Lazăr, Dr. Adrian Ionescu, alături cu tehnica specifică a lui H.Bădulescu şi I. Roşală, au dat o instituţie de mare ţinută educativă şi ştiinţifică pe care după ce mi-am făcut datoria, am lăsat-o în seama specialiştilor indicaţi de misiunea ei*."

PERSONALITĂŢI DE PRESTIGIU ÎN CADRUL ACADEMIEI NAŢIONALE DE EDUCAŢIE FIZICĂ ŞI SPORT. Nicolae Gh. Băiaşu, Tiberiu Foldvari, Teodor Roibu, Bucureşti, Editura Universală Dali, 1994, 63 de pagini. În prima parte a cărţii se face referire la apariţia şi dezvoltarea Academiei Naţionale de Educaţie Fizică şi Sport. În partea a doua a lucrării sunt prezente 25 de personalităţi, de prestigiu, din cadrul ANEFS. Primul personaj este prof. univ., general, Virgil I. Bădulescu, iniţiatorul şi fondatorul primei instituţii de învăţământ superior pentru educaţie fizică (INEF) din ţara noastră. A îndeplinit funcţia de director al ONEF în perioada 1922-1935 şi de director al INEF în perioada 1922-1930, unde a fost şi şeful catedrei de gimnastică între anii 1922-1940. Urmează prof. univ. Virgil Roşeală, care în 1926 obţine licenţa în educaţie fizică cu calificativul „*Magna cum laude*". Între anii 1929 şi 1931, urmează cursurile de perfecţionare pentru gimnastică la Institutul Regal Central de gimnastică din Straklolm. Printre cei 25 de profesori prezentaţi în această lucrare se regăsesc şi următorii: prof.univ. doctor Francisc Rainer, membru de onoare al Academiei Române, director al ISEF, medic de renume mondial, prof.univ. doctor docent Nicolae Horia Dumitrescu, prof.univ. doctor docent, general Constantin Michăilescu, prof.univ. doctor docent , general Leonida Alexiu, prof.univ. doctor docent , general Radu Olinescu, prof.univ. doctor docent Gheorghe Tătăranu, prof.univ. doctor docent, general Ion Lascăr, prof.univ. doctor docent Adrian Ionescu, academician prof.univ. doctor Octavian Onicescu, prof.univ. doctor Iacob Mihăilă, prof.univ. doctor în filozofie Nae Ionescu, prof.univ. doctor în filozofie Gheorghe Zappan, prof.univ. doctor în filozofie Mircea Eliade, prof.univ. doctor în ştiinţe pedagogice Anghel Manolache, academician prof.univ. doctor George Emil Palade, prof. univ. Constantin Kiriţescu, prof.univ.dr. Leon Teodorescu.

PREZENŢE ROMÂNEŞTI ÎN ORGANIZAŢIILE SPORTIVE INTERNAŢIONALE, autor Constantin Matache, publicată în 2006, în ediţia *AD. POINT*. Cartea prezintă de-a lungul celor 330 de pagini, în cele 15 capitole, următoarele subiecte ale

problematicii respective: Cap. I Apariţia şi dezvoltarea organizaţiilor sportive internaţionale; Cap. II Principalele organizaţii sportive internaţionale (CIO,Federaţiile sportive internaţionale recunoscute şi nerecunoscute de CIO, Asociaţiile federaţiilor sportive internaţionale, Asociaţia Comitetelor naţionale Olimpice, Federaţia Internaţională a Sportului Universitar, Consiliul Internaţional al Sportului Militar, Consiliul Internaţional pentru Educaţia Fizică şi Ştiinţa Sportului, Academia Internaţională Olimpică, Federaţia Internaţională de Medicină Sportivă, Asociţia Internaţională pentru Informatică Sportivă, Societatea Internaţională de Psihologie a Sportului, Consiliul Internaţional pentru Sănătate, Educaţie Fizică, Recreere, Sport şi Dans, Uniunea Sportivă Internaţională a Poliţiilorr; Cap. III Tratează structura Agenţiei Mondiale a Anti-Doping, statutul, obiective şi funcţionalitatea; Cap. IV Se prezintă Organizaţiile Internaţionale interguvernamentale care abordeză şi includ problematica sportului (ONU, UNESCO, Uniunea Europeană , Organizaţia Internaţională a Francofoniei); Cap. V Se arată care sunt structurile Sportive din România incluse în sistemul organizaţiilor sportive Internaţionale (Agenţia Naţională pentru Sport, Comitetul Olimpic şi Sportiv Român, Federaţiile Sporive naţionale române); Cap. VI Tratează şi enumeră organizaţiile şi personalităţile din România estimate ca membrii fondatori ai unor organizaţii sportive internaţionale; Cap. VII prezintă rolul activ jucat de România în Organizaţiile Sporitive Europene; Cap. VII Se explică participarea structurilor Sportive din România în organizaţiile şi formele regionale sportive (Cupa Europei Centrale, Congresul sportiv Internaţional, fondarea forurilor Balcanice, Jocurile Sportive din Europa de sud-est; (Cupa Dunării, jocurile sportive ale Mării Negre); Cap.IX Expune participarea structurilor sportive din România la unele oragnizaţii şi manifestări Sporitve Internaţionale cu vocaţie specială (jocurile militare interaliate, Cupa Ţărilor latine, Olimpiadele muncitoreşti, Jocurile Francofoniei, etc); Cap.X Se demonstrează participarea sportivilor Români la Competiţii Oficiale (jocurile olimpice, Campionatele mondiale, Campionatele europene, jocurile mondiale universitare); Cap.XI Se arată contribiţia specialiştilor Români la perfecţionarea activităţilor organizaţiilor sportive internaţionale; Cap.XII Prezintă fişele reprezentanţilor români în organizaţiile sportive Internaţionale; Cap.XIII Semnalează prezenţele româneşti la manifestările Internaţionale de ştiinţă a Sportului; Cap.XIV Enumeră arbitri români numiţi de federaţiile internaţionale la competiţiile oficiale; Cap.XV Se arată când şi cum România a fost gazda unor mari manifestări sportive internaţionale. În finalul cărţii sunt adăugate note, lista bibliogarfică şi 12 anexe care completează problematica abordat.

PALESTRICA. Constantin Kiriţescu, Bucureşti, Editura Casei Şcoalelor, 1943, 477 pagini, reeditată, integral refăcută şi mult adăugită, a apărut cu subtitlul *O istorie universală a culturii fizice*, Bucureşti, Editura Uniunii de Cultură Fizică şi Sport, 1964, 639 pagini. Titlul lucrării este de origine latină, cuvânt derivat din grecescul *palaistra*, nume generic dat şcolii clasice elene, în care se cultivă şi gimnastica şi mai cu seamă partea din gimnaziul grec antic, unde se practicau exerciţii fizice care nu necesitau spaţii întinse. Prin extensie, conceptul se aplică ansamblului de exerciţii şi jocuri ce alcătuiesc educaţia fizică în accepţiunea modernă. Monografie dedicată *Istoriei Educaţiei Fizice din toate timpurile şi la toate popoarele,* lucrarea abordează originile, evoluţia, conceptele, metodele, problemele şi împlinirile practicării exerciţiilor fizice în preistorie, în lumea antică, în Evul Mediu, în Renaştere, în societatea modernă şi contemporană, de la pedagogia umanistă, realistă şi raţionalistă a sec. XVI, XVII şi XVIII, până la apariţia sistemelor naţionale de gimnastică din sec. al XIX-lea şi universalizarea educaţiei fizice şi sportului în sec. XX. Lucrarea a fost tradusă în limba rusă şi a fost prezentată în ediţia a II-a, la Congresul ştiinţific preolimpic de la Tokyo (1964), unde s-a bucurat de o primire elogioasă pentru bogăţia informaţiei bibliografice, pentru sistematizare, echilibrul tematic, fundamentarea complexă (istorică filosofică, pedagogică, biologică şi sociologică) şi valoarea didactică. Este considerată ca una dintre cele mai complete şi mai documentate lucrări în domeniu, existentă pe plan mondial.

PRESA SPORTIVĂ DIN ROMÂNIA. Nicolae Postolache, Bucureşti, Editura *Profexim*, 1997, 300 pagini. Carte care îşi propune să fie o antologie a publicaţiilor periodice, cu o tematică ce vizează procesul de educaţie fizică şi fenomenul sportiv, apărute la începutul secolului al XIX-lea (*Curierul românesc*, *Curier de ambe sexe* ale lui I. H. Rădulescu, *Albina românească* şi *Alăuta românească* ale lui Gheorghe Asachi, *Gazeta de Transilvania* şi *Foaie pentru minte, inimă şi literatură* ale lui Gheorghe Bariţiu) şi până în zilele noastre. Autorul prezintă descrierea bibliografică şi cronologică a tuturor categoriilor de periodice cu tematică sportivă, cunoscute până la sfârşitul secolului XX, publicate în limba română şi în limbile minorităţilor. Fiecare publicaţie este prezentată după o schemă stereotipă: titlu (cu eventualele schimbări în timp), localitatea şi sediul redacţiei, datele apariţiei, periodicitatea, datele redacţionale: fondator, director, redactor, secretar de redacţie, colaboratori etc., tipografia, formatul şi cota publicaţiei sau sursa bibliografică. Cartea are valoare de document, fiecare ziar sau revistă de specialitate, cu o existenţă mai lungă sau mai scurtă, constituind un martor în timp al evoluţiei fenomenului sportiv din ţara noastră din ultimele două secole, o arhivă autentică a mişcării sportive româneşti.

ROMÂNIA ÎN LUMEA SPORTURILOR. Elaborată de un numeros grup de jurnalişti sportivi, Bucureşti, Editura *Editis,* 1995, 422 pagini. Lucrare valoroasă ce prezintă evoluţia de-a lungul timpului a tuturor ramurilor de sport practicate în România.

SPORTIVI SUB CUPOLA ACADEMIEI, autor V. Firoiu. Editura Consiliului Naţional pentru Cultură Fizică şi Sport. 1970, 136 pagini. Cartea este un elogiu adus oamenilor de ştiinţă şi cultură, membri ai Academiei Române care au practicat sau au susţinut educaţia fizică şi sportul de-a lungul anilor. Iată pe scurt , cuprinsul ei: GEORGE OPRESCU, om de ştiinţă emerit, critic de artă, profesor universitar, doctor... în litere: „*Sportul, un mijloc admirabil, dar nicidecum un scop în sine*"; VICTOR VÂRGOLICI, matematician de anvergură internaţională, doctor docent în ştiinţe matematice, om de ştiinţă emerit: „*Am început să joc tenis încă în veacul trecut*"; ION JALEA; sculptor, artist al poporului, academician, laureat al Premiului de Stat: „*Jocurile copilăriei mi-au dat fiorul întrecerilor*"; OCTAV ONICESCU; profesor universitar, doctor docent în ştiinţele matematice, academician, redactor al Academiei Naţionale de Educaţie Fizică: „*La masa umbrelor de aur ale înaintaşilor educaţiei fizice româneşti*", SABIN DRĂGOI: compozitor, mizicolog, membru corspondent al Academiei Române:"*Predilecţiile sportive ale unui mizician*"; ALEXANDRU ROSETTI.. Savant în universul lingvisticii naţionale şi internaţionale, profesor universitar, academician, cercetător de talie mondială: „Muntele, marele meu duhovnic", EMIL C. CRĂCIUN profesor universitar, doctor docent, laureat a numeroase premii şi distincţii internaţionale în domeniul medicinii, director al Institutului medico-farmaceutic din Bucureşti, membru de onoare al Academiei de Ştiinţe Medicale din România; „*Un pionier al medicinii sportive româneşti*", HORIA HULUBEI, profesor universitar doctor docent, savant de renume mondial, fost preşedinte al Comitetului de Stat pentru energie nucleară, academician, cercetător ştiinţific de talie mondială; „*Amintiri de zburător, însemnări de pilot*" . Autorul se mai referă şi la alţi membri ai Academiei Române, printre care amintim : DALCOVICIU CONSTANTIN, EMIL POP, MILTIADE FILIPESCU, GHERASIN CONSTANTINESCU, ŞTEFAN MILCU, AUREL MOGA, MITU DUMITRESCU, BORIS CARAGEA, ALICE SĂVULESCU, NICOLAE TEODORESCU, toţi academicieni. Lucrarea de faţă poate fi considerată o mică enciclopedie a oamenilor de ştiinţă, care au văzut în exerciţiul fizic, un mijloc de inspiraţie şi dezvoltare.

SPORTUL ROMÂNESC DE-A LUNGUL ANILOR. Doctor Emil Ghibu şi Ion Todan, Bucureşti, Editura *Stadion*, 1970, 627 pagini. Lucrare monografică, singulară în literatura de specialitate a domeniului, care, prin dimensiunea şi multitudinea aspectelor ce compun istoria sportului românesc de la începuturi până la sfârşitul anilor ’60, reprezintă o sursă esenţială de informaţie, un studiu de refe-

rinţă. Cartea abordează cronologia apariţiei formelor de organizare a sportului românesc în ansamblul său şi pe ramurile de sport care au existat, ca instituţii şi activităţi oficializate de la începutul secolului XX, până în deceniul al şaptelea. Evoluţia structurilor organizatorice ale forurilor de conducere sportive din România din acest interval, istoricul înfiinţării federaţiilor tradiţionale (atletism, alpinism şi turism, automobilism, baschet, box, canotaj, kaiac-canoe şi iachting, călărie, ciclism, fotbal, gimnastică, haltere, handbal, hochei pe iarbă, lupte, motociclism, natație, oină, pentatlon modern, popice, rugby, şah, scrimă, sporturi de iarnă, bob – săniuţe, patinaj – hochei pe gheaţă, schi, tenis de câmp, tenis de masă, tir, volei), prestaţia sportivilor români la ediţiile JO, au valoare de documentare unică. De asemenea, datele privind istoricul Institutului de Educaţie Fizică şi cele referitoare la sportul muncitoresc, la apariţia asociaţiilor şi cluburilor sportive, prezentarea performanţelor remarcabile ale acestora şi ale sportivilor care au generat istoria mişcării sportive din ţara noastră în aceşti 60 de ani, completează cuprinsul acestui studiu indispensabil cunoaşterii unui trecut de glorie, împliniri şi căutări. Impresionează prin sursele bibliografice, care conferă autoritate şi credibilitate studiului respectiv.

SPORTURI, SPORTIVI ȘI PERFORMERI, ai jud. Bacău: Doina Melinte și Florin Filioreanu. Editura *Rovimed Publishers*, 2008, 340 pagini. Cartea este o enciclopedie a sportului băcăoan și conține următoarele capitole: Omagiul Bacăului, Portreul unei mari campioane (Nadia Comăneci), istoria sportului românesc, Sportul băcăuan de performanță, Mass-media și informația sportivă, Asociații,cluburi, societăți și alte structuri oranizatorice care au contribuit la promovarea și dezvoltarea educației fizice și sportului pe teritoriul jud. Bacău, Prezența echipelor băcăuane în Campionatului Național de Fotbal, Figuri reprezentative, promotori și profesioniști car au studiat sau au activat în jud. Bacău, Baza materială, Cartea de Aur a sportului din jud. Bacău, Personalități sportive care au primit titlul de *Cetățean de Onoare al Muncipiului Bacău*, Gimnastica băcăuana de performanță, etc. Studiul enciclopedic de mai sus cuprinde și o serie de portrete de sportivi sau antrenori de prestigiu. În finalul lucrării autorii prezintă Tabloul de onoare al sportivilor, antrenorilor și conducătorilor de cluburi și asociații sportive, cărora li s-au conferit, de către Președintele României, în semn de recunoștință pentru meritele deosebite obținute în dezvoltarea sportului românesc, diferite ordine și medalii.

SPORTUL ÎN ARTA ROMÂNEASCĂ, autor Marin Mihalache, Bucureşti, Editura *Stadion*,1974. Lucrarea este un album cu numeroase reproduceri alb-negru a unor lucrări reprezentative din arta universală și cea românească. Pornind de la o bibliografie adecvată, autorul a întocmit un studiu introductiv intitulat "*Arta şi sport*" în care, într-un limbaj cât mai accesibil s-a adresat cititorului spre "*a-l ajuta să se apropie de frumusețile plastice ale corpului omenesc*". După o scurtă incursiune asupra felului cum tema a fost abordată în istoria artelor plastice autorul include și unele date succinte despre artiști și operele lor selecționate.Selecția reproducerilor a retinut 13 imagini din arta universală de la "Discobolul" lui Miron până la " *Femeie sarind*" realizată de Giuseppe Mazzulo în 1957 și 115 dupa creații ale artiștilor plastici romani de la Theodor Aman până la Ilie Boca sau alți apreciati confrați care s-au apropiat de sport.

SPORT ȘI CULTURĂ - Victor Bănciulescu, Editura Facla, 1983, pag.252. Gazetar cu state vechi de servici în presa sportivă, cu orizonturi largi asupra sportului şi conexiunilor sale cu alte domenii, Victor Bănciulescu a abordat titlul de mai sus, în deplină cunoştinţă de cauză. Partea de început a lucrării *Convergenţa culturală a mitului sportiv* conţine patru capitole: *Incursiune în istoria sportului*; *Sportul ca fenomen cultural*; *Epoca mitului sportiv* şi *Cărturarii şi sportul*. Antologia propriu-zisă, reprezintă o culegere de articole sau referiri despre sport a 28 de oameni de cultură, în general scriitori şi publicişti. Textele au fost selectate din diferite cărţi şi publicaţii, sunt prezentate în ordine cronologică în funcţie de data publicării lor. Ele sunt însoţite de o prezentare succintă a autorilor

şi mai ales din perspectiva legăturilor cu sportul. Pe rând au fost aduse în faţa cititorului opiniile lui: Lucian Blaga *Pe urma jocurilor Olimpice*, ori privind *Educaţia fizică* ale lui Mihai Ralea despre *Sport şi literatură*, pledoaria lui Tudor Arghezi despre *Sportul unanim*, valentele lui George Călinescu drept cronicar sportiv, ale lui Camil Petrescu, "gramatic"-ul rubricilor de fotbal, preferinţa prioritară a lui Liviu Rebreanu asupra sportului chiar faţă de teatru; precum şi părerile altor mari oameni ai culturii noastre. Atât partea de la început cât şi prezentarea legăturilor autorilor cu lumea sporturilor şi chiar notele explicative, dovedesc erudiţia autorului şi utilitatea cărţii sale.

SPORTUL ÎN FILATELIA ROMÂNEASCĂ, Iosif Micu, Editura *Sport-Turism*, 1976, 152 pagini. Autorul, un erudit şi împătimit iubitor atât al sportului cât şi al filateliei, a pus la dispoziţia cititorilor o documentată şi bine sistematizată lucrare cu tot ce înseamnă sportul în filatelia românească, de la începuturi până în anul apariţiei lucrării. Meritul deosebit al acestei cărţi este faptul că, practic, face o adervărată incursiune în istoria dezvoltării sportului românesc. În mod deeosebit se remarcă sisematizarea pe care autorul o realizează pe evenimente sportive majore, pe competiţii interne şi internaţionale la care au participat sportivii români şi pe ramurile de sport cuprinse în emisiunile editate în ţara noastră. Ceea ce măreşte valoarea şi importanţa acestei cărţi este faptul că, înserează, explică şi vorbeşte în cuprinsul ei nu numai despre mărcile filatelice, cuprinde şi celelalte moduri de exprimare a filateliei: plicuri prima zi, cărţi poştale ştampile, erori şi varietăţi pe temele emisiunilor sportive, precum şi pise filatelice cu autografele unor mari campioni etc. Referitor la aces mod filatelic de exprimare a colecţionarilor, autorul publică piesele filatelice cu autografele Iolandei Balaş-Söter, Mihaelei Peneş, Valeriu Bularca, Ion Dumitrescu, Ştefan Petrescu, Leon Rotman şi alţii. Prin modul convingător în care autorul expune şi analizează fiecare emisiune sportivă încearcă să convingă pe sportivi să practice filatelia, iar pe filatelişti să folosească exerciţiile fizice în scopul întăririi sănătăţii.

STELE ALE SPORTULUI BRAŞOVEAN, autor Ştefan Banaru, Editura *Diversitas,* Braşov 2009, după cartea *Sportul braşovean pe spirala timpului* scrisă de Al. Dincă şi D.Furnică şi editată în 2003, la un interval de cinci ani a apărut această nouă lucrare *Stelele sportului braşovean*. Lucrarea conţine două volume, primul lansat pe 24 iunie 2008 la Clubul Olimpic Braşov iar al doilea a apărut în 2009. Primul volum are 12 articole consacrate unor personalităţi din diferite discipline sportive şi generaţii, de la decanii de vârstă ai antrenorilor emeriţi, Ştefan Stăiculescu şi Tică Tănase la Dieter Nisipeanu sau Mihai Covaliu, maeştri emeriţi ai sportului. Al doilea volum conceput tot ca o continuare la galeria marilor oameni de sport din Braşov are 15 portrete derulate în 210 pagini în care urmând triunghiul de aur al activităţii sportive aduce în faţa cititorului destinele unor campioni,antrenori şi conducători de cluburi cu merite deosebite organizatorice şi manageriale. Informaţia bogată şi bine pusă în pagină abundă în date biografice, rezultate valoroase dar şi în opinii interesante despre sport la nivel braşovean şi naţional sau mondial, subliniază cu imparţialitate parcă potrivit vechiului dicton de „*primus inter pares*" nume cu mare rezonanţă, personalităţi ca: Mihai Ticuşan „*patriarh al scrimei braşovene*", Mihail Ianoli Mitrofan „*O personalitate a înotului românesc din toate timpurile*", Ludovic Orban „*Directorul fabricii de campioni la haltere*", Dan Cristea „*Schiorul ce l-a „bătut*" pe multiplul campion Franz-Klammer" şi alţi mari sportivi ca Gh.Gârniţă, Traian Iancu, Gheorghe Roşu, Szabó Vilmoş, Ernst Petric –Ulrich, Dumitru Zamfir, Traian Marcu, Ştefan Pop. Şi "Stelele sportului brşovean" s-ar putea să nu se oprească doar la aceste două volume deoarece autorul şi-a propus un proiect mai amplu al retrospectivei, urmând să mai adauge noi nume de rezonanţă.

ŞLEFUITORII DE TALENTE – autor Gheorghe Bălaşa, 113 pagini, Editura Sport-Turism, Bucureşti 1985. Orientându-se , deci, bine în relaţia autori-cititori, Gh.B. „om de sport" cu remarcabile state de servici, şi-a asumat o sarcină nu numai frumoasă, dar şi foarte pretenţioasă, foarte grea.Cartea lui Gh. B. dă

o apreciere în mod deosebit celor 139 de „şlefuitori de talente", care are un cert succes, pentru că cei pe care îi pregătise, elevii lor, pretind o metodică aparte, o „şcoală superioară" ei trebuind să fie neapărat profesori renumiţi pentru că şi elevii sunt renumiţi. Aceşti profesori sunt în cartea lui Gh.B. mult apreciaţii antrenori emeriţi Angelo Niculescu, Nicolae Nedef, Ion Popa, Nicolae Navasart, Ion Cornianu, Constantin Herold, sunt... 139, dar ei sunt cu mult mai mulţi în România. Lucrarea de sinteză, dar şi cu dorite amănunte, cartea dă multe răspunsuri şi pentru mulţi. Este meritul „şlefuitorilor" dar şi al autorului.

TRADIŢIILE SPORTIVE ALE ROMÂNILOR. N. Postolache, M. Postolache, Bucureşti, Editura CNEFS, 1969, 340 pagini. Este structurată în şase părţi: 1. *Primele licăriri de viaţă pe teritoriul românesc*; 2. *Educaţia fizică şi sportul în manifestările tradiţionale ale orânduirii feudale*; 3. *Folclorul românesc – expresie a continuităţii preocupărilor poporului nostru pentru practicarea exerciţiilor fizice, izvor de reconstituire a educaţiei fizice româneşti*; 4. *Elemente cu caracter sportiv în manifestările de circ*; 5. *Sporturi populare; 6. Forme organizate ale educaţiei fizice şi sportului în secolul trecut.* Lucrarea, pe baza studierii unor *„surse directe şi indirecte",* prezintă un bogat material informativ care dezvăluie serioase argumente ce privesc începuturile, evoluţia şi locul unor practici ale educaţiei fizice şi sportului în viaţa locuitorilor pământului românesc. Autorii aduc o contribuţie însemnată la îmbogăţirea surselor de informare asupra istoriei educaţiei fizice româneşti, la confirmarea şi susţinerea caracterului tradiţional şi original al practicilor sportive, a argumentelor privind scopul acestor practici.

50 DE ANI DE SPORT LA IMF BUCUREŞTI. Elaborată de O. Bănăţean şi colaboratorii săi de la catedra de Educaţie Fizică a Institutului de Medicină şi Farmacie (T. Băiaş, C. Banciu, Irina Boldog, M. Frazzei, L. Hector, A. Ionescu, R. Ludu, N. Marcu, Leontina Mircescu, Th. Şerbănescu, Margareta Ţigănuş), Bucureşti, Editura *Stadion*, 1970, 208 pagini. Lucrarea a fost concepută cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la înfiinţarea primului Club Sportiv al studenţilor la Facultatea de Medicină. Tratează istoricul relaţiilor dintre cadrele medicale ale IMF şi practica exerciţiilor fizice din ţara noastră, subliniindu-se contribuţia adusă la progresul cercetării ştiinţifice în domeniul educaţiei fizice şi sportului; organizarea şi funcţionarea învăţământului de specialitate pentru studenţii de la medicină, medicii sportivi şi profesorii de educaţie fizică şi antrenori; înfiinţarea unor instituţii, cluburi şi federaţii sportive. Sunt, de asemenea, prezentate: evoluţia organizatorică şi activitatea Clubului Sportiv al studenţilor medicinişti şi performanţele obţinute în decursul timpului de către aceştia. Cartea se încheie cu un capitol în care sunt trecute numele celor care au făcut parte din cele mai bune echipe ale facultăţii, a studenţilor şi absolvenţilor care au făcut parte şi din echipele reprezentative ale României; ale absolvenţilor specializaţi în medicina sportivă; ale cadrelor didactice şi absolvenţilor facultăţii care au ocupat funcţii de conducere în domeniul sportiv din ţara noastră.

MASS-MEDIA

PRESA SPORTIVĂ – ASOCIAŢIA PRESEI SPORTIVE – REPERE ISTORICE

Presa sportivă românească are o îndelungată tradiţie. Primul ziar de sport a ieşit din teascuri în anul 1889 şi s-a intitulat *Sportul*., a avut o apariţie efemeră şi un singur subiect: cursele de cai. A fost urmat, în 1892, de *Gimnasticul Român* şi în 1893 de *Bicicleta,* pentru ca din 1924 să iasă de sub tipar cea dintâi publicaţie cu adevărat de specialitate, *Gazeta Sporturilor*. Apoi, în timp, presa sportivă românească a cunoscut şi perioade de graţie, dar şi mai tulburi, însă a fost mereu în topul publicisticii româneşti.

Încă de la sfârşitul secolului XIX (mai precis în vara anului 1895), numeroase ziare consemnau aspecte semnificative de la una din serbările populare din Cişmigiu: întreceri cu luntrele pe lac, curse de velocipede, jocuri atletice, iar iarna, întreceri şi demonstraţii de patinaj, organizate în capitală.

Ziariştii din diverse redacţii şi-au unit forţele pentru a sprijini mişcarea sportivă, implicându-se direct în organizarea unor mari manifestaţii, iniţiativă păstrată şi ulterior.

Cronicarii sportivi s-au organizat în Societatea Presei Sportive din București. Această societate a presei a ținut trează cam toată activitatea sportivă din România, până spre sfârșitul secolului XIX, începutul secolului XX. Chiar cu ocazia primei ediții a Jocurilor Olimpice moderne, de la Atena din 1896, găsim un ziarist prezent în capitala Greciei, Flavius Constandines, a căror părinți erau greci, dar care trăiau în România. Ușor, ușor, activitatea ziariștilor care se aplecase asupra sportului, câștigă teren în publicațiile vremii. Cronicile curselor de cai, erau cele mai frecvente, alăturându-se celor de mașini, care câștigau teren de la un sezon la altul. În 1904 apare „ *Revista Automobilă”,* sub conducerea lui Ion Cămărăşescu şi George Costescu (prim – redactor al acestei reviste), ca organ oficial al *Automobil Clubului Regal Român.* Nu este neglijat nici turismul, alături de celelalte domenii ale sportului, existând chiar şi publicaţii specializate. Apar şi anuare sportive, în care erau publicate atât rezultate obișnuite, cât și programul competițiilor. Activitatea ziariștilor sportivi, începea să prindă contur, nu numai prin frecvența articolelor pe care le publicau, dar și prin unirea forțelor, pentru susținerea organizării acestor activităţi. Din informaţiile existente în documentele FSSR se susţine că anul 1909 a însemnat şi întemeierea Presei sportive în România.

Ideea unirii tuturor celor care scriau despre sport, aparține unui **scrimer** belgian, Victor Bein, care a lansat propunerea constituirii unei asociații Internaționale a Presei Sportive. Acest eveniment are loc în 1920, cu ocazia Jocurilor Olimpice de la Anvers. Ideea a prins, însă, până la finalizarea ei, au mai trecut 4 ani și tot la Jocurile Olimpice, de la Paris 1924. Și astfel, la 1 iulie 1924, se semnează actul de naștere al Asociației Presei Sportive Internaționale, primul Congres, având loc trei zile mai târziu, tot la Paris. Chiar Pierre de Coubertin, avea să remarce în cadrul acestui Congres, că „visul pe care îl avea încă din 1894, la Sorbona, unde s-a născut din nou spiritul olimpic se împlinește și el, odată cu nașterea acestei Asociații Internaționale a Presei Sportive”.

Anul 1927, poartă amprenta importanței pentru presa sportivă românească. În primăvara acestui an, se desfășoară la București Congresul Presei Latine, prin unirea forțelor tuturor publicațiilor din țară. Iar data de 3 decembrie 1927, intră în istoria presei sportive autohtone, prin nașterea *Asociației Presei Sportive din România.* Scopul acesteia era: „Ocrotirea intereselor morale și materiale, ale ziariștilor sportivi, strângerea relațiilor colegiale și de solidaritate profesională între membrii ei și creșterea pre-

stigiului cooperațiunii". La Adunarea Generală, au luat parte nu mai puțin de 112 ziariști, care susțineau rubrici sportive. Tot cu acest prilej este ales și primul Comitet de conducere al Asociației Presei Sportive din România. Președinte a fost ales Grigore Caracostea, care se implicase în coordonarea activității ziariștilor sportivi, încă de la începutul secolului. Ca vicepreședinți au fost aleși Nicolas Papagheorghe și Neagu Boerescu. Ca secretar, a fost numit Eugen Dumitrescu, de specialitate economist. După retragerea din activitate a lui Grigore Caracostea, atribuțiile de președinte au fost preluate de Nicolas Papagheorghe. Cu ocazia celui de-al II-lea Congres al A.I.P.S de la Amsterdam în august 1929, se amintește că „în România a luat ființă la începutul lui decembrie 1927, Asociția Presei Sportive Române".

În ciuda faptului că nu exista, încă, în România o Asociaţie a Presei Sportive oficial constituită, ziariştii români se bucurau de prestigiu. Astfel, la primul Congres al AIPS, alături de membrii fondatori ai Austriei, Belgiei, Franţei, Germaniei, Italiei, Poloniei, Suediei şi Ungariei, s-au aflat şi alte 21 de ţări, în calitate de „observatoare", printre care şi România. În primul Comitet AIPS (preşedinte era reprezentantul Franţei, Frantz Reichel) a fost ales membru A. Keppich, reprezentantul României pe perioada 3 iulie 1924-5 august 1928. În *Presa Sportivă Internaţională*-buletinul editat cu prilejul celui de al II-lea Congres (Amsterdam, 5 august 1929), figura pe prima pagină componenţa Comitetului Director, din perioada 1928-1932 şi cele 27 de ţări afiliate, alături de care se afla şi România.

În 1936, la Berlin, a avut loc cea de a VI-a ediţie a JO, prilej cu care s-au desfăşurat, la 31 iulie,lucrările Congresului AIPS. Ziaristul Camil Morţun, reprezentantul *Gazetei Sporturilor,* fiind primul trimis special al unei publicaţii româneşti la o Olimpiadă. A participat la reuniunea presei internaţionale şi a fost ales în Comitetul Director, în perioada 31iulie 1936-31 august 1939.

În timpul celui de al II-lea Război Mondial, AIPS şi APS aproape că îşi vor înceta activitatea. Asociaţia Presei Sportive din România îşi va relua activitatea prin anii 1942/1943, când s-a încercat revigorarea acesteia prin înfiinţarea unui Colegiu de Presă, care însă nu şi-a dovedit viabilitatea. În deceniile care au urmat a fost dificil să se vorbească despre o veritabilă activitate, mai ales că şi numărul ziariştilor sportivi a scăzut dramatic. Port drapelul presei sportive, rămâne ziarul Sportul Popular, care militează pentru promovarea sportului în rândul tinerilor şi realizarea acţiunilor Organizaţiei Sportului Popular. Uşor, uşor ziarului Sportului Popular i se alătură Radio România, care introduce în programele sale şi rubrici sportive, precum şi revistele: *Stadion*.; *Şah*; *Sport şi Tehnică*; *Fotbal* – care vor promova ideile sportului şi educaţiei fizice.

După 1940 o contribuţie semnificativă la dezvoltarea presei sportive a avut şi Toma Alexandrescu, care, la Congresul sportului românesc din 1943, a prezentat referatul privind rolul presei şi a gazetarului sportiv, responsabilitatea acestora în amplificarea activităţilor sportive.

Perioada de inactivitate, dar şi condiţiile politice, determină AIPS să decidă excluderea APS dintre membrele sale, lucru care se răsfrânge, desigur, asupra întregii bresle. Abia la Congresul de la Lyon (6-11 mai 1963) se acceptă revenirea României între membrele AIPS, alături de Islanda, Chile şi Mexic. Această dată figurează şi în analele AIPS ca an al afilierii României la Asociaţia Internaţională, deşi normal ar fi trebuit să fie consemnat anul 1929.

Ziariştii sportivi români au continuat să se afirme, un nume cunoscut devine Aurel C. Neagu, care a fost ales preşedinte al APS, apoi preşedinte onorific până în 1995 (când a decedat). În perioada 1-5 mai 1968, are loc la Bucureşti cel de al 32-lea Congres al AIPS, care „*a surprins printr-o excelentă factură, iar Aurel Neagu confirmă că este o personalitate puternică a presei în această regiune europeană"*

În 1973, Aurel Neagu (în 1968 era preşedinte al Clubului Presei Sportive şi Turistice din România şi redactor şef la ziarul *Sportul*), va fi ales membru al Comitetului Director până în mai 1989, când devine membru de onoare (16 mai 1989-10 iulie 1995). Ziariştii români s-au afirmat cu consecvenţă în activitatea jurnalistică internaţională. Emanuel Fântâneanu a fost ales membru al Comitetului Executiv prin votul unanim al reprezentanţilor celor peste 40 de ţări membre ale Uniunii Europene a

Presei Sportive, cu două mandate consecutive (1998- 2002; 2002-2006). E.F. era totodată şi preşedintele Comisiei de tenis de masă a AIPS (1998), ales de presa internaţională de specialitate.

Până în 1989, activitatea presei sportive era grupată în jurul singurului cotidian de specialitate *Sportul* ,cu toate că existau gazetari sportivi şi la Radio,Televiziunea Română, Agerpres (azi Rompres) sau la ziarele *Scânteia*; *Scânteia Tineretului*; *România Liberă*. După 1989 s-a observat o adevărată explozie a presei sportive româneşti. *Gazeta Sporturilor* revine la denumirea de dinainte de război; *Sportul Românesc* (1991-2000), *Sport XXI* (1995-1997) sau *Pro Sport* (1997), acestora li se alătură multe publicaţii din provincie. Secţiuni speciale dedicate sportului sau pagini de sport conţineau şi alte publicaţii: *Ziua*, *Cronica Română*; *România Liberă*; *Evenimentul Zilei; Naţional*; *Adevărul*; *Jurnalul Naţiona*l; *Azi*; *Loto-Pronosport*; *Telegraf*- Constanţa; *Adevăru-l*Arad, etc., ceea ce a dovedit că sportul este un domeniu de interes. Şi-au făcut apariţia numeroase reviste de specialitate: (auto, moto, rugby, atletism etc.). Televiziunile înfiinţate şi posturile de radio (alături de Radio România) vor acorda importanţă sportului.

După 1989 s-a reorganizat activitatea generală a Asociaţiei Presei Sportive. Între 1990-1994, preşedinte era Constantin Macovei, secretar general Geo Raeţchi; din 1994 Emanuel Fântâneanu devine preşedinte, iar secretar general Paul Zaharia. În perioada 2007-2011 preşedinte Octavian Vintilă, iar din 3 martie 2011 această funcţie este îndeplinită de Dumitru Graur. APS s-a impus ca o organizaţie puternică, recunoscută ca atare de întreaga mişcare sportivă. Asociaţia este formată din aproximativ 1000 de membri, din aproape 100 de redacţii din întreaga ţară. Dintre cei 1000 de membri, 100 sunt şi membri ai Asociaţiei Internaţionale a Presei Sportive. Pentru omai bună organizare s-a constituit filiala de la Baia Mare, după ce asemenea iniţiative au existat la Cluj (1998) şi Iaşi (1999).

APS desfăşoară o activitate intensă de consolidare a profesiunii de ziarist sportiv, tineri jurnalişti au participat la diverse seminarii internaţionale, la marile competiţii ca reprezentanţi ai APS. Membrii APS au participat la diverse conferinţe interne şi internaţionale, fiind o componentă activă a organizaţiilor nonguvernamentale din România. Asociaţia organizează anual o *Gală a Sportului*, prilej cu care sunt desemnaţi cei mai buni sportivi ai României. Se acordă, totodată, distincţii pentru publicistică, unele dintre premii purtând numele unor gazetari iluştri (*Aurel Neagu*-longevitate publicistică, *Ioan Chirilă*- presă scrisă, *Victor Bănciulescu* - carte sportivă, *Tudor Vornicu* -TV, *Sebastian Domozină* - radio). APS este şi sponsorul unor Cupe ale Presei, organizate de diverse publicaţii sau de Liga de fotbal a ziariştilor, dar şi al altor acţiuni.

Gazetarii sportivi, membrii ai APS sau ai altor Comisii ale forului mondial al presei, contribuie la activitatea internaţională publicând articole în Buletinul AIPS sau în alte publicaţii editate de Asociaţia internaţională şi de Uniunea Europeană.

APS este membră fondatoare a Uniunii Balcanice a Presei Sportive, înfiinţată în 1996. Tinerii jurnalişti, datorită relaţiilor internaţionale stabilite, au participat la seminarii şi competiţii, perfecţionându-şi activitatea profesională.

În anul 1999 APS deţine preşedinţia acestui for.

Asociaţia Presei Sportive din România colaborează în prezent cu: Ministerul Tineretului şi Sportului,Comitetul Olimpic Român, federaţiile de specialitate,cluburile, cu toţi cei ce lucrează în mişcarea sportivă, cu diverse organisme internaţionale.

Se amintesc numele unor gazetari sportivi profesionişti care au dat strălucire acestei profesii în ultima jumătate de secol: Tudor Vornicu, Dan Gârleşteanu, Victor Bănciulescu, Aurel Neagu, Jacques Berariu, Constantin Comarnischi, Hristache Naum, Mircea Costea, Ioan Chirilă, Emanuel Valeriu, Romeo Vilara, Valeriu Cheose, Eftimie Ionescu, Radu Urziceanu, Sebastian Bonifaciu, Tiberiu Stama, Radu Voia, Gheorghe Mitroi, Dan Pătraşcu, Vasile Căbulea, Gheorghe Nicolaescu, Constantin Alexe, Constantin Macovei, Adrian Păunescu, Constantin Firănescu, Petre Henţ, Dumitru Stănculescu, Adrian Vasiliu, Mihai Ionescu, Cristian Ţopescu (laureat al Comitetului Olimpic Internaţional), Valentin Păunescu, George Mihala-

che, Ovidiu Ioaniţoaia, Gheorghe Niculescu, Aurelian Brebeanu, Emanuel Fântâneanu, Horia Alexandrescu, Octavian Vintilă, Ion Cupen, Mircea M. Ionescu, Dumitru Graur, Paul Zaharia, Sever Noran, Horia Cristea, Petre Gaţu, Teodor Mazilu, Ilie Goga, Fănuş Neagu, Dumitru Tănăsescu, Virgil Ludu, Ion Ghiţulescu, Emil Iencec, Paul Ochialbi, Gh. Epuran, Gh. Mitroi, Clement Baciu, Dumitru Calimachi, Ion Mureşanu şi mulţi alţii.

În continuare au apărut noile promoţii de ziarişti sportivi, cu contribuţii deosebite la susţinerea şi dezvoltarea educaţiei fizice şi sportului din ţara noastră. Numele multora dintre aceştia sunt menţionate la publicaţiile prezentate în capitolul Mass-media precum şi în volumul III al Enciclopediei.

Se poate afirma că dorinţa înaintaşilor de a avea o breaslă puternică, o asociaţie puternică, o presă sportivă respectată, a fost realizată.

PUBLICAȚII

PERIODICE

În cele ce urmează prezentăm, în ordine alfabetică, fişele periodicelor centrale şi teritoriale, ale ziarelor, revistelor şi buletinelor care, în ultimul secol şi jumătate, au abordat informaţia generală despre activitatea sportivă (date statistice privind performanţ ele din diferite ramuri sportive).

În fişele periodicelor şi ale celorlalte publicaţii au fost prezentate elementele cele mai semnificative:

Data şi locul apariţiei, iniţiatorul, titlul cu eventualele modificări intervenite, formatul, numărul paginilor, tematica abordată şi unde s-au găsit informaţii, numele colaboratorilor de seamă.

Publicaţiile periodice de tipul buletinelor şi anuarelor sportive, ale magazinelor, almanahurilor şi albumelor sportive au rolul de a transmite informaţii, de regulă, de ordin statistic (clasamente, performanţe,etc.) despre sportivi şi antrenori. Unele dintre ele, de-a lungul anilor, şi-au încetat apariţia după un anumit timp sau au apărut cu intermitenţă, de exemplu: *Buletinul Organizării Sportului Românesc*, din 1943 - a existat doar 9 luni, *Actualitatea ilustrată* - doar un an; *Buletinul Naţional de Educaţie Fizică*- între 1923-1935,*Analele Educaţiei Fizice,* apărută sub auspiciile ANEF - între 1937-1947 etc. Altele pe parcursul anilor şi-au schimbat titlul (de exemplu: în 1948 se numea *Educaţie Fizică şi Sport*, în 1949 *Buletin Tehnic* al CCFS., din 1950 până în 1968 *Cultură Fizică şi Sport*, iar din 1968 până în 1990 (când dispare) din nou *Educaţie Fizică şi Sport*, etc.). Există un număr însemnat de astfel de publicaţii, editate în paralel de diverse organe şi instituţii centrale sau locale, cum ar fi: UFSR, UCFS, federaţii naţionale pe ramuri de sport, ONEF, oficialităţi sportive de la nivelul judeţelor şi oraşelor, cluburi şi asociaţii sportive etc. Cuprinderea exhaustivă a acestor publicaţii ar fi dus mai degrabă la o supraîncărcare numerică, nu la îmbogăţirea calitativă a conţinutului prezentat.

ANUARE

Din categoria publicaţiilor periodice, Anuarele sunt cele mai reprezentative lucrări, deoarece în conţinutul lor se regăsesc date referitoare la sport - competiţia sportivă: performanţe, clasamente, sisteme de evaluare şi ierarhizare valorică a sportivilor, echipelor, a secţiilor pe ramuri de sport, a cluburilor sportive, obţinute în competiţiile oficiale interne şi internaţionale.

Fiecare ediţie a anuarului înregistrează situaţia reală a sportului dintr-o etapă istorică dată. Pentru antrenori şi sportivi, pentru manageri şi toţi alţii, care într-un fel sau altul sunt integraţi în structurile funcţionale ale sportului, ca şi pentru orice cititor interesat de fenomenul sportiv, bogăţia de date şi informaţii cuprinse în aceste lucrări oferă posibilitatea de comparare a unei perioade cu alta, de analizare şi evaluare periodică pe baza cărora cei implicaţi urmăresc atingerea unor performanţe mai înalte. Anuarul, metaforic, este o istorie a sportului bazat pe date!

Menţionăm însă faptul că sfera de cuprindere şi conţinutul fiecărei publicaţii diferă în funcţie de perioada în care a apărut şi de limitele stabilite de autorul Anuarului. Cele mai extinse şi mai bogate din punct de vedere al conţinutului sunt cele editate de organele şi instituţiile centrale ale sportului românesc.

Ordinea cronologică a apariţiei, cu întreruperi, atipică anuarelor, buletinelor lunare etc., nu rareori a fost determinată de posibilităţile materiale reduse,

mai cu seamă la nivelul cluburilor, dar şi de situaţia economică, socială şi politică a ţării din acea vreme. Trebuie menţionat însă că ori de câte ori au fost editate, au reprezentat rodul muncii unor oameni dedicaţi memoriei sportului de performanţă.

În decursul anilor s-au elaborat o mulţime de anuare şi publicaţii cu aceeaşi destinaţie, fie la nivel naţional, fie la nivel local-teritorial, departamental sau chiar la nivelul unităţilor sportive. Structura acestora a fost foarte asemănătoare, deoarece toate purtau acelaşi mesaj de informare şi cunoaştere a nivelurilor de performanţe ale sportului românesc din acea perioadă, chiar dacă ele au purtat alte denumiri decât cea de .anuar.. Printre primele publicaţii în care au apărut date şi informaţii de ordin statistic, referitoare la performanţele, clasamentele şi campionatele sportivilor români, s-ar părea că au fost: *Buletinul educaţiei fizice*, apărut la Bucureşti în anii 1923-1935; *Arena sporturilor*, apărută la Timişoara în anii 1925-1931*; Anuarul sportiv* apărut în anii 1937-1943 şi 1970-1972.

În ceea ce priveşte anuarele tipărite de federaţii şi de unităţi sportive, ele cuprind date şi informaţii limitate la sfera de interes propriu, respectiv la disciplina sportivă pe care o reprezintă federaţia naţională sau la secţiile pe ramuri de sport din clubul respectiv. Forma şi structura de alcătuire sunt foarte asemănătoare, diferenţele apar în conţinut şi constau în nominalizarea sportivilor, antrenorilor, conducătorilor colegiului de redacţie etc. şi în performanţele acestora. În continuare sunt prezentate anuare şi publicaţii asemănătoare acestora, care sunt elaborate de unităţi sportive şi federaţii.

ANUARUL CSA *STEAUA* BUCUREŞTI. Publicaţie a Clubului Sportiv al Armatei *Steaua.* A apărut în anii 1967-1988, Bucureşti. Colegiul redacţional, de-a lungul timpului, a fost format dintr-un valoros corp de specialişti din domeniul educaţiei fizice şi sportului: Ioan Mureşan, Carol Krammer, Ion Cornianu, Victor Dumitrescu, Octavian Vintilă, Constantin Ionescu, Gheorghe Neagu, Mărgărit Blăgescu, Marian Stamate, Aurel Drăgan şi alţii. Cu puţine excepţii, fiecare ediţie a cuprins peste 250 de pagini în care au fost inserate diferite informaţii şi date: organele de conducere ale clubului (consiliul şi biroul acestuia), sportivii medaliaţi la JO, CM, CE, bilanţul centralizat al rezultatelor tuturor secţiilor, secţii pe ramuri de sport (biroul secţiei, antrenorii, performanţele la competiţiile oficiale interne şi internaţionale), cei mai buni 10 sportivi ai anului, listele cu Antrenorii Emeriţi, Maeştri şi Maeştri Emeriţi ai Sportului, sportivii legitimaţi pe discipline sportive şi categoria de clasificare sportivă a lor, acţiunile cu character metodic şi ştiinţific organizate, schimburile de experienţă efectuate de antrenorii şi metodiştii clubului.

ANUARUL SPORTIV UNIVERSITAR. Publicaţie editată de Direcţia educaţiei fizice şi sportului din Ministerul Învăţământului, avându-l ca principal redactor pe prof. Mircea Popescu. A început să apară în urma înfiinţării Cluburilor Sportive Universitare în 1966. Cuprinde date referitoare la performanţe, clasamente etc. realizate de sportivii cluburilor universitare din România în competiţiile interne şi internaţionale. Anuarul şi-a câştigat un loc important în cadrul publicaţiilor de acest gen nu numai prin regularitatea apariţiei, ci şi prin îmbunătăţirea structurii şi conţinutului său. Pe parcursul anilor, la elaborarea anuarului a contribuit un număr însemnat de cadre didactice de la catedrele deeducaţie fizică din toate centrele universitare.

BULETIN INFORMATIV. Publicaţie anuală a FR de Natație. A apărut anual în perioada 1955-1958 în Bucureşti. Cuprinde performanţele realizate de înotătorii români.

ÎNOTUL. Periodic anual al FR de Natație. A apărut în 1990, prima ediţie la Editura *Oana* din Reşiţa. După 3 ani îşi întrerupe apariţia şi reapare sub aceeaşi denumire în anul 1997. A fost realizat de autorul Doru Dinu Glăvan. Au colaborat Maria Glăvan, Tiberiu Munteanu, Ioan Dragoş, Ion Beceneagă, Nicolae Rus, Crăciun Sabău, Cristian Mangra.

ANUAR - ÎNOT 2000. Publicaţie a FRNPM apărută în anul 2000, autori Gheorghe Perjaru şi Alexandru Virgil Boboc. Cuprinde lista cluburilor sportive care

au secţii de natație, rezultatele sportivilor la competiţiile oficiale interne şi internaţionale, pe categorii de vârstă (copii, juniori şi seniori), recordurile naţionale la toate probele, clasamentul general pe secţii şi cluburi, rezultatele performanţelor la sărituri în apă, recordurile mondiale, europene şi naţionale.

ANUARUL ATLETIC. Publicaţie a FRA subintitulată *Atletismul românesc - istoric, cifre, date*. A fost editată în 1942 sub semnătura lui Ioan Virgil. După 13 ani, în 1955, apare seria cronologică a publicaţiei sub denumirea de: .Atletism . recorduri, concursuri, rezultate.. Volumul fiecărei ediţii a însumat între 170 şi 380 de pagini realizate de colectivul de redacţie format din ziarişti şi specialişti ai FRA: Romeo Vilara, Ervin Rona, George Băleanu, Valeriu Maltopol, Iacint Manoliu, Tudor Vornicu, Valeriu Chiose, Călin Antonescu, Gheorghe Ştefănescu şi I. Habot. În anii 1955-2000, au apărut 41 de ediţii ale Anuarului atletic (excepţie făcând 1973, 1974, 1975 şi 1990, când lucrarea nu a apărut). În ultimele 3 decenii, colectivul de redacţie a fost format din specialiştii: Romeo Vilara, Alexandru Ardeleanu, Nicolae Mărăşescu, Alexandru Boriga, Vladimir Simionescu, Valeriu Prodea. Structura de bază a lucrării, în general, nu a cunoscut modificări radicale. Din conţinut menţionăm capitolele: prezentarea statistică a recordurilor mondiale (seniori, juniori) în aer liber şi în sală, recordurile naţionale, Campionii Naţionali, atleţii români la competiţiile internaţionale, rezultatele la JO, CM, CE, CN, cei mai buni 10 atleţi ai anului, lista primilor 50 de atleţi participanţi la toate probele, lista oficială a atleţilor care au obţinut titlurile sportive (Maestru Internaţional al Sportului, Maestru al Sportului, Candidat Olimpic şi categoria I de clasificare sportivă).

ANUARUL SPORTULUI. Publicaţie a MTS, care cunoaşte mai multe ediţii: prima în 1993, a doua în 1994, a treia în 1995 şi a patra în 1996, conţine 700 de pagini. Colectivul redacţional era format din Ioana Micu, Ştefan Sava, Dana Zăbulică, Mihaela Bălan, Carmen Stoicu şi Tiberiu Răcilă, coordonator fiind Dorin Lăncrăjan. Ediţiile V şi VI, din 1997 şi 1998, sunt realizate de colectivul format din Ioana Micu, Mihaela Bălan şi Claudia Georgescu, coordinator Ana-Maria Şintie. Ediţia a VII-a, din 1999, a fost realizată de colectivul de redacţie format din: Ioana Micu, Andrei Teodorescu, Mihaela Bălan, Ştefan Sava şi Amalia Nestorescu, coordonator fiind Ana-Maria Şintie; ediţia a VIII-a, din 2000, a fost realizată de colectivul format din: Ioana Micu, Mihaela Bălan, Ştefan Sava şi Amalia Nestorescu, coordonator fiind Andrei Teodorescu. În prima parte a publicaţiei se găsesc date generale referitoare la activitatea de ansamblu a sportului românesc din perioada respectivă: date statistice privind structura organizatorică a federaţiilor sportive, a judeţelor, sportivii medaliaţi la JO, CM, CE de seniori, tineret şi juniori, numărul medaliilor obţinute de federaţii la aceste competiţii, contribuţia federaţiilor, a judeţelor şi a unităţilor sportive la obţinerea medaliilor, clasamentele la competiţii internaţionale oficiale pe federaţii, judeţe şi unităţi sportive, clasamente la CN de seniori, tineret, juniori şi cadeţi pe judeţe ş.a. În cea de-a doua parte sunt prezentate în ordine alfabetică federaţiile sportive: componenţa birourilor federale, organismele internaţionale, colectivele tehnice ale federaţiilor, date statistice pe judeţe, rezultatele la JO, CN, CE, CN, clasamentul unităţilor sportive la CN etc.

BULETINE

BULETINUL EDUCAŢIEI FIZICE. Organ lunar al Oficiului Naţional de Educaţie Fizică, publicat în perioada aprilie 1923-decembrie 1935, Bucureşti. Ediţia A apare în 9 numere în intervalul aprilie-decembrie 1923; ediţia B conţine tot 9 numere (aprilie-decembrie 1923); ediţia A + B din luna ianuarie 1924. Din 1924 ediţiile se contopesc, iar din iunie 1928 este subintitulată *Educaţia Fizică, Buletinul Oficiului Naţional de Educaţie Fizică* (1921-1922). Publicaţia îşi încetează apariţia în decembrie 1935 (anul XII, nr. 12); a fost un purtător de cuvânt teoretico-metodic al mişcării sportive din România acelei perioade.

BULETINUL FEDERAŢIUNII SOCIETĂŢILOR ROMÂNE DE ARME, GIMNASTICĂ ŞI DARE LA SEMN. A apărut în anul 1907 la Bucu-

reşti. A provenit din publicaţia existentă în anul 1892 intitulată *Gimnasticul Român*.

BULETIN OFICIAL AL ALERGĂRILOR. Publicaţie săptămânală editată de *Societatea de încurajare pentru îmbunătăţirea rasei cailor*. A apărut în perioada 6 aprilie 1909-18 august 1916, la Bucureşti. Se publica în sezonul hipic, iar restul anului avea o apariţie lunară. Reapare la 11 mai 1919.

BULETINUL OFICIULUI NAŢIONAL DE TURISM. Periodic lunar apărut din octombrie 1935 până în 1942, la Bucureşti. După o întrerupere de 3 ani, buletinul apare între anii 1945-1948. Din aprilie 1936 îşi modifică titlul: *România - Revista ONT*. A fost tipărită la Tipografia *Olimpu*l, *Oltenia* şi la *Cartea Românească*. Prim redactor al lucrării a fost R. Boureanu (din ianuarie 1938 până în iulie 1939). Avea formatul 19x26 cm. Au colaborat de-a lungul timpului: N. Iorga, M. Sadoveanu, Gala Galaction, I. Druţă, R. Boureanu, V. Voiculescu, M. Haret, S. Mehedinţi, D. Botez, C. Teodorescu, G. Bogza, E. Jebeleanu.

BULLETIN OLYMPIQUE ROUMAIN. Revistă trimestrială editată în limbile franceză şi engleză de către COR. A apărut în ianuarie 1956, fiecare număr avea 28 de pagini, redactate de G. Florian. Începând cu nr. 48 din 1970, revista îşi modifică titlul şi subtitlul: .Sport en Roumanie (Sportul în România). Revue du Comité Olympique Roumain (Revista Comitetului Olimpic Român).;era redactată de Sever Noran. Al. Şiperco reprezenta România în CIO, iar în calitate de preşedinte COR sublinia: *„Comitetul Olimpic Român consideră de datoria sa ca şi în condiţiile actuale să facă tot ce-i stă în putinţă pentru a contribui la lărgirea continuă a relaţiilor de amiciţie între sportivii din lumea largă şi de a-şi aduce contribuţia la popularizarea ideilor olimpice prin publicarea unui buletin olimpic trimestrial, care reflectă preocupările, aspiraţiile şi realizările sportivilor români şi contribuţia lor la strângerea legăturilor cu sportivii din întreaga lume”.*
Personalităţile care au semnat articole în această revistă au fost: Octav Luchide, G. Bianu, R. Urziceanu, Ion Duma, Corneliu Mănescu, P. Henţ, P. Gaţu, C. Macovei, Dan Gârleşteanu, V. Bănciulescu, Alexe Nicu etc. Au mai colaborat Tudor Vianu şi Al. Mirodan.

BULETIN AL OSR. Publicaţie a *Organizării Sportului Românesc*, apărută (9 numere) în perioada mai 1943 şi septembrie 1944. A fost tipărită la Tipografia *Tirajul*, apoi la Tipografia *Finanţe şi Industrie SAR,* pe un format 23x32 cm. Din programul său rezultă obiectivele urmărite: *orientarea factorilor de răspundere educativă asupra rolului pe care îl are sportul în formarea şi pregătirea tineretului pentru apărarea naţională; îndrumarea sportului şcolar, universitar, extraşcolar, muncitoresc şi particular; prezentarea realizărilor şi planurilor de activitate ale Federaţiilor, Regionalelor, Districtelor şi Grupărilor sportive.*

BULETINUL SOCIETĂŢII MEDICALE DE EDUCAŢIE FIZICĂ. Periodic care apare în: iulie - august 1932, martie-aprilie 1942, în 6 numere anual. A fost tipărit la Tipografia *Adevărul*, apoi *Universul* pe un format 16x24 cm. Din 1937 apare cu titlul modificat - *Analele Educaţiei Fizice*. A fost elaborat şi redactat de către un comitet alcătuit din medicii I. Pavel, E. Crăciun, Şt. Milcu, Fl. Ulmeanu şi A. Ionescu. Conţinutul său este alcătuit din comunică ri şi studii ştiinţifice cu profil medical referitoare la practicarea exerciţiilor fizice; o parte din lucrare este rezervată analizei şi prezentării unor lucrări importante realizate în ţările avansate.

SPORT. Buletin tehnic oficial al Comitetului Central al OSP. A apărut în 1948. Sediul redacţiei era în Bucureşti, iar administraţia în Timişoara, la Comitetul Judeţean OSP Timiş; conţinea 50 depagini. Începând cu nr. 8 (august 1949) devine buletin tehnic oficial al Comitetului pentru Cultură Fizică şi Sport de pe lângă Consiliul de Miniştri. Îşi schimbă titlul, începând cu nr. 11-12 (anul II inclusiv), în *Cultură Fizică şi Sport.* Apărea uneori în două numere pentru două luni consecutive. Fiecare număr al revistei debuta cu un editorial, urmat de articole (din anatomie, fiziologie, igienă, tehnica şi metodologia antrenamentului), care explicau fundamentarea şti-

inţifică a sportului, organizarea şi instruirea în sporturi ca: gimnastică, atletism, jocuri sportive, box, canotaj, kaiac, şah, sporturi de iarnă, tenis, ciclism, lupte, haltere, natație. Sunt prezentate şi rezultatele obţinute la Campionatele Naţionale. Articolele sunt traduse din limba rusă sau semnate de autori români. Fiecare număr conţine în medie 50 de pagini.

ALTE PUBLICAŢII

ACTUALITATEA ILUSTRATĂ. Publicaţie subintitulată .Foaie săptămânală dedicată literaturii, artelor, teatrului, sportului şi modei.. A apărut în anii 1910-1911. Director, scriitorul Ludovic Dauş. Sportului i-au fost consacrate doar două pagini în care se publicau ştiri din aviaţie, gimnastică, fotbal şi uneori din atletism.

AERONAUTICA ROMÂNĂ. Revistă de specialitate consacrată transportului aerian. Organ official al „aeronauticii naţionale pentru locomoţia aeriană". A apărut în ianuarie 1921 şi s-a editat cu unele intermitenţe până în 1948; tipărită la *Vânătorul de munte* (format 24x31 cm). Comitetul iniţial de redacţie era format din: preşedinte col. Gh. Rujinschi, director lt.-col. aviator A.I. Popovici.

ANALELE EDUCAŢIEI FIZICE. Revistă trimestrială publicată sub auspiciile Academiei Naţionale de Educaţie Fizică. Secretar general de redacţie: prof. dr. C. Mihăilescu; secretari de redacţie: prof. dr. L. Alexiu, prof. dr. Fl. Ulmeanu, prof. dr. M. Zapan. Revista a apărut în 1937, tipărită la *Imprimeria SAR*, apoi la *Imprimeria Naţională* şi apare până în lunile martie-aprilie 1942; preia tematica şi profilul *Buletinului Societăţii Medicale de Educaţie Fizică*, publicat în Bucureşti, în iulie-august 1932. Profilul şi conţinutul sunt prezentate în capitolele: educaţie fizică şi sport, igiena exerciţiilor fizice (sau igiena rasei, în nr. 1 din 1938), mecanica umană, psihologie şi pedagogie aplicată, gimnastică medicală, medicină sportivă, istorie, doctrină şi organizare.

ATLETISMUL ROMÂNESC. Revistă lunară apărută în 1995 la Bucureşti, tipărită la Regia Autonomă .*Monitorul Oficial*, în 16 pagini alb, negru şi color. Directorul revistei, Adrian Vasiliu. Editată de colegiul de redacţie format din: prof. Iolanda Balaş-Söter (preşedintele Federaţiei Române de Atletism), Romeo Vilara, Vlad Ionescu, Andi Vilara, Nicolae Şerbănescu (redactori). Articolele erau variate şi cuprindeau: informaţii de ordin statistic referitoare la rezultatele din competiţiile atletice interne şi internaţionale, bilanţurile atletismului românesc realizate la concursurile internaţionale, obiectivele şi strategia atletismului românesc în perspectivă imediată şi mai îndepărtată, date din istoria atletismului, portretele marilor atleţi şi antrenori din trecut şi prezent, opiniile referitoare la problemele metodice ale antrenamentului, comentariile pe marginea regulamentelor competiţionale, problemele medico-sportive privind efortul de antrenament, dopajul, etc. Revista este prezentată într-o ţinută grafică deosebită (foaie velină, expuneri foto şi cinegrame color etc). În decursul anilor, revista a beneficiat de mulţi colaboratori (profesori, antrenori, ziarişti, medici, arbitri etc), recunoscuţi pentru contribuţia lor în atletism: Nicolae Mărăşescu, Vladimir Simionescu, Victor Firea, Dumitru Alexandrescu, Traian Badea, Adrian Samungi, Constantin Mihail, Petre Nagy, Alexandru Boriga, Ion Drăgan, Silviu Dumitrescu, Gheorghe Georgescu etc.

ATLETISM - din istoria campionatelor universitare. Publicaţia (ocazională) a fost editată în 1988 de profesorii Petre Nagy (Cluj-Napoca), Gheorghe Rugină şi Gheorghe Daniel (Bucureşti). Prezintă, într-o succesiune cronologică, o parte din ediţiile campionatelor universitare de atletism (începând din anul 1929). Se găsesc informaţii despre: locul şi data desfăşurării campionatelor, câştigătorii cu cele mai valoroase performanţe, cadrele didactice, antrenori din diverse centre universitare care au contribuit la obţinerea performanţelor.

ATLETISMUL ROMÂNESC. Publicaţie statistică a FRA. A apărut în anii 1992-1993, are 238 pagini. Autorul, Alexandru Boriga, prezintă listele cu atleţii români participanţi la JU, CM, CE, CB, Cupa

Europei, JMU, meciurile interţări, performanţele celor 10 clasaţi la concursurile mondiale şi europene anuale, a celor 200 clasaţi la concursurile mondiale din toate timpurile, recordurile mondiale şi europene stabilite de atleţii români, rezultatele atleţilor români la juniori, la CM, CE, JB, meciuri interţări, ş.a.

ATLETISMUL ROMÂNESC. Publicaţie (statistică) apărută în 1972; completează seria de Anuare şi publicaţii referitoare la evoluţia atletismului (performanţe, recorduri, clasamente etc.). Este semnată de autorii N. Mărăşescu şi L. Vinţan.

ATLETISM. Revistă apărută în 1995, la Bucureşti, Editura *Chimprex*. Realizată de Romeo Vilara. A apărut pe un format tip album şi a fost tradusă în limba engleză. Revista cuprinde date şi informaţii din perioada 1915-1995, multe dintre acestea fiind însoţite de fotografii.

AUTOMOBIL & SPORT. Revistă lunară ilustrată de automobilism, aviaţie, hipism şi atletism. Este considerată *Organ Oficial al Automobil Clubului Regal Român*, din octombrie 1926-decembrie 1929, Bucureşti, iar începând cu numărul 7 al revistei - martie 1927 şi al *Automobil Clubului Regal Cluj*. Începând cu numărul 10 (iulie 1927), devine *Organ Oficial al Automobil Clubului Regal Român*, al ACR Cluj şi al Moto-Clubului Român. Publicaţia este o continuare a revistei *Automobilă*, apărută în ianuarie 1906, la Bucureşti. Redactor responsabil al revistei a fost George Costescu.

AVIATORUL. Săptămânal apărut în 1909, la tipografia *Mihai Antonescu*, care avea doar 4 pagini. Se ocupa exclusiv de problemele legate de aviaţie şi era condusă de un comitet. Din temele celor patru numere care au apărut semnalăm: *Sosirea lui Bleriot şi demonstraţiile de la Băneasa*; *Proiectul de traversare a Oceanului Atlantic*;. Despre precursorii aviaţiei.

BÁNÁTI SPORT SPORTÉVKÖNYVE (Sportul bănăţean. Almanah). Publicaţie periodică apărută în anul 1923, la Timişoara.

BĂNEASA-SPORT. Periodic apărut în 12 mai 1902, la Bucureşti. Era editat doar în zilele când se ţineau curse de cai.

BICICLETA. Publicaţie subintitulată ziar săptămânal. A apărut pentru prima oară în anul 1893 şi se difuza duminica. După 6 numere şi-a încetat apariţia, la începutul anului 1894. Reapare în anul 1896 în 8 pagini. Apărea sub conducerea unui comitet, iar redacţia se afla pe şos. Basarab nr. 250. Cuprindea un concurs pentru cea mai bună poezie, nuvelă sau cronică humoristică cu temă ciclistă. Premiile erau între 20 şi 40 de lei. Ziarul, axat în cea mai mare măsură pe o singură disciplină sportivă, publica o serie de articole interesante despre evoluţia curselor de bicicletă, despre necesitatea folosirii bicicletei pe timp de război.

BICICLETA. Prima revistă bilunară de specialitate din România, a apărut în perioada noiembrie 1893-februarie 1894, la Bucureşti, fiind tipărită la Tipografia *Gutenberg*. Proprietar fondator al revistei a fost B. D. Zisman. Redacţia se afla pe Calea Victoriei la nr. 44; apărea în zilele de 1 şi 25 ale lunii (cu întreruperi) şi populariza, încuraja practicarea sportului „*pe minunata maşină de fier cu două roate care a cucerit lumea*" - cum se putea citi într-unul din primele ei numere - exemplificând în interesul propagandei că, încă de pe atunci puteau fi întâlniţi pe bicicletă „oameni ca: dr. Urechia, poetul Vlahuţă, scriitorul Delavrancea şi alţii „. Printre articole se găsesc: *Sfaturi pentru ciclişti*, *Femeia poate să încalece pe bicicletă, Medicina şi velocipedia şi higiena, Velocipedul şi rezistenţa aerului*, etc. Ulterior, ziar săptămânal*,* apărut între 3 septembrie - 26 octombrie 1896, la Bucureşti, tipărit la Tipografia *Modernă*, *Gr. Luis*.În continuare, „z*iar umanistic şi literar",* a apărut regulat până la 10 mai 1906, la Târgu-Jiu, tipărit la Tipografia *Marin Petrescu &Comp*.

CAIETE DE ATLETISM. Publicaţie lunară apărută în anii 1956, 1957 şi 1958. Editată de ziarul *Sportul Popular*, al cărui colectiv de redacţie era un colegiu format din conf. univ. Eugeniu L. Bran,

Max Bănuş, Aurel I. Dancu, lector univ Zeno Dragomir, prof. Vasile Dumitrescu, Izu Habot, asist. univ. Ileana Medrea, Ervin Rona, Andrei Săvescu, Ioan Söter, Romeo Vilara, Tudor Vornicu, asist. univ. Gh. Zâmbreşteanu. Cuprinde articole, studii, recenzii, schiţe din domeniul atletismului. Din cuprinsul revistei nu au lipsit însă nici analize şi comentarii de ordin biomecanic pe bază de filme şi chinograme privind tehnica de concurs a celor mai valoroşi atleţi, informaţii statistice cu privire la recordurile şi rezultatele celor mai diverse competiţii interne şi internaţionale, ş.a. Numărul însemnat de profesori, antrenori de atletism şi medici sportive care şi-au expus opiniile în paginile revistei au asigurat acesteia un conţinut larg şi variat, orientat preponderant spre problemele teoriei şi metodicii antrenamentului la cele trei nivele: copii, juniori şi seniori.

CAIETE DE GIMNASTICĂ. Publicaţie lunară apărută în anii 1956, 1957 şi 1958. Editată de ziarul *Sportul Popular*, al cărui colectiv de redacţie era format din profesori, antrenori şi ziarişti. Cuprinde articole şi recenzii despre problemele teoretice, metodice şi organizatorice din domeniul gimnasticii. Au reprezentat, la vremea aceea, o bogată şi variată sursă de informare pentru specialiştii din gimnastică.

CAIETE DE NATAŢIE ŞI SPORTURI NAUTICE. Publicaţie lunară, de specialitate. Editată de ziarul *Sportul Popular*. Apărută în anii 1956, 1957 şi 1958, 14 pagini. Organ tehnic al CCFS şi al Comisiei centrale de natație, canotaj academic, kaiac-canoe şi iachting. Colectivul de redacţie era: Andrei Butucaru, Gh. Cojocaru, prof. Valentin Constandache, lector Nicolae Dumitrescu, Iosif Enăceanu, prof. Cornel Florescu, Andrei Haas (secretar de redacţie), Radu Huţan, Nicolae Navasart, Gh.Nicolaescu, prof. Cornel Răduţ, Radu Toroceanu, Radu Urziceanu, prof. Sergiu Zelinski. Cuprinde materiale tehnice şi metodice, adunate din şcolile avansate din întreaga lume, profiluri ale sportivilor fruntaşi, date statistice şi probleme organizatorice din sporturile menţionate.

CARNETUL SPORTIV. Revistă bilunară generală de sport. Apărea în intervalul 17 septembrie- 22 octombrie 1906, la Bucureşti. În timpul curselor hipice apărea în fiecare zi.

CĂLĂUZA PARIORULUI. Revistă sportivă de specialitate. Apărută în 15-28 aprilie 1913, la Bucureşti. Condusă de un comitet al cărui director era George Costescu. Cuprindea curse cu instrucţiuni pentru pariuri.

CLUBUL ATLETIC UNIVERSITAR. Publicaţia a fost editată în 1978, cu ocazia sărbătoririi a 10 ani de existenţă a Clubului Atletic Universitar din Bucureşti. (1968-1978). Prezintă informaţii şi date referitoare la consiliul şi biroul de conducere al clubului, la corpul de antrenori, la atleţi şi la performanţele acestora, obţinute la competiţiile interne şi internaţionale.

COMPENDIUM. Publicaţie a CS *Dinamo* Bucureşti. Apărută în anul 1988, cu prilejul aniversării semicentenarului clubului *Dinamo*. Reprezintă un compendiu la lucrarea .*Mirajul arenei în alb-roşu.* Autor Marcel Popescu. Cuprinde datele statistice arezultatelor sportivilor Clubului *Dinamo* pe o perioadă de 50 de ani. Prezintă informaţii despre antrenorii emeriţi şi sportivii MES, din cele 22 de secţii ale disciplinelor sportive, medaliile obţinute de aceştia la JO, CM, CE şi CB; numărul recordurilor olimpice mondiale şi naţionale, campionii naţionali, lista medaliaţilor cu aur, argint şi bronz la JO, CM şi CE, palmaresul pe ramuri de sport la JO, CM, CE, CE şi JMU, rezultatele şi informaţiile privind Centrul de Copii şi Juniori *Tânărul dinamovist*. Au colaborat profesorii: Argentina Menis, Liliana Dan, Cristian Ivan, Doru Groşan, Alexandru Mogoş, Nicolae Vărzaru şi Florin Zăgoneanu.

CAMPIONII ROMÂNIEI la atletism în perioada 1914-1998. Publicaţie a FRA. A apărut în anul 1999, la Bucureşti, Editura *Romcartexim*. Autori: Alexandru Boriga şi Vladimir Simionescu. Reprezintă o premieră în România, în domeniul atletismului, realizată statistic.

DERBY. Revistă de hipism. Apărută în 29 mai - 19 iunie 1916, Bucureşti, cu ocazia fiecărei zile de alergări.

DIANA. Revistă lunară de vânătoare şi sporturi. Apărută în ianuarie 1907-martie 1912 (cu unele întreruperi), la Bucureşti. Condusă de I. Sagasta-Bălănescu (proprietarul publicaţiei).

DIN LUMEA SPORTURILOR. Periodic declarat revistă sportivă ilustrată. Apărut în 6 noiembrie 1907. Îşi propunea să apară săptămânal, în ziua de duminică, şi conţinea 16 pagini. Numărul 10, de altfel şi ultimul, a apărut la 17 ianuarie 1908. Director şi proprietar era cunoscutul luptător Mitică Dona. Sediul redacţiei şi al administraţiei era la Hotel de France, Bucureşti. Revista era dedicată în principal luptelor, dar avea şi rubrici de atletism, ciclism, fotbal şi curse de cai. Patru pagini din revistă erau rezervate reclamelor diverse. Directorul publica săptămânal episoade interesante din cariera sa de luptător.

DOBROGEA SPORTIVĂ ŞI ARTISTICĂ. Publicaţie săptămânală ilustrată. Apărută în anii 1926-1933, la Constanţa. Editată de periodicul *Sportul Dobrogean*. Prezenta mişcarea sportivă din Dobrogea.

***DINAMO* BRAŞOV - SEMICENTENAR.** Publicaţie ocazională. Apărută în 1999. Prezintă date referitoare la rezultatele sportivilor clubului *Dinamo* la marile competiţii internaţionale şi interne, portretele antrenorilor şi sportivilor cu un bogat palmares. Conţine imagini foto din activitatea clubului.

ECOUL SPORTIV. Publicaţie sportivă, apărută în 18 septembrie 1921. La început avea numai 4 pagini, iar în cei trei ani de existenţă a ajuns la un moment dat chiar la 16 pagini. Prezintă articole şi reportaje despre personalităţile sportului românesc: Neagu Boerescu, George Costescu, Rudy Schmetau, Jean Russo, Mario Gebauer, Ion Iconomu, O. Negel, căp. Th. Davila şi, nu în ultimul rând, doi mari conducători . George Plagino şi gen. Virgil Bădulescu. Colectivul de redacţie era format din foşti sportivi de valoare (denumiţi „*sportmeni”*). În 1922 este condusă de o mare personalitate a lumii sportive din acea vreme - Grigore Caracostea. Iată câteva fragmente din primul său editorial, care face o recapitulare a presei sportive dinaintea acestei publicaţii. „*Apariţia ECOULUI SPORTIV. va trezi o speranţă de izbândă, având în vedere personalităţile care conduc acest săptămânal. Trebuie subliniat că, după părerea noastră, dispariţia fulgerătoare a publicaţiilor sportive se datoreşte, în afara greutăţilor materiale, faptului că conducătorii nu aveau experienţa necesară în asemenea probleme. Incontestabil că în ţara noastră se simte nevoia unui organ de presă rezervat tuturor sporturilor şi în special celor atletice, care au o contribuţie indiscutabilă asupra unei vieţi sănătoase, desfăşurate în plin aer....”* Conţine reportaje interesante despre începuturile fotbalului - ca asociaţie - sau a fotbalului-rugby, despre apariţia primelor regulamente, a jocurilor de volei şi baschet, biografii ale unor mari sportive (tenismanul Nicolae Mişu, devenit ulterior un mare diplomat), conţine note şi ştiri despre discipline sportive care erau pe atunci în plin avânt. Cronici despre primele meciuri internaţionale de rugby, reuniuni hipice, gale de box şi lupte greco-romane, întreceri ale sporturilor nautice şi altele. Reportaje despre construirea unei arene moderne de fotbal (*ROM-COMIT*), despre Snagov (reşedinţa de vară a sporturilor nautice), precum şi prezentarea unor cluburi de fotbal: *Olimpia*, *Colţea*, *Tricolorul* şi *Braşovia*, etc. Revista şi-a încetat activitatea în 12 iulie 1924.

EDUCAŢIUNEA FISICĂ. Publicaţie subintitulată *Gimnasticul român*. Revistă a *Societăţii Profesorilor de Gimnastică şi Arme din România*. A apărut în martie 1894-februarie 1895, la Bucureşti.
Încuraja practicarea gimnasticii în şcoli şi societăţi ale armatei.

EDUCAŢIA FIZICĂ. Publicaţie de publicitate. Editată de *Societatea Profesorilor de Educaţie Fizică*. A apărut în iulie 1942, la Bucureşti, la tipografia *Tirajul*, pe un format 23x31 cm. Redactorul responsabil - prof. Ioan Gheorghiu. După 12 numere publicate neregulat, dispare în decembrie 1943.

Conţine articole de metodologie şi organizare semnate de profesori de elită, mulţi dintre ei cadre didactice la ANEF: Virgil Roşală, Constantin Kiriţescu, Iacob Mihăilă, George Costescu, Val. Orăşanu, Victor Cojocaru, Horia Dumitrescu, Virgil Mazilu, Corneliu Iovănescu, Marin Balosache, Camil Morţun, etc.

EDUCAŢIA FIZICĂ. Buletinul Oficiului Naţional de Educaţie Fizică. Apărut în anii 1928-1935, la Bucureşti. Apare în continuare lunar, ca *Buletinul Educaţiei Fizice*, Organul Oficiului Naţional de Educaţiei Fizice, Bucureşti.

EDUCAŢIA FIZICĂ ÎN ŞCOALĂ. Periodic editat de CNEFS, Sectorul Documentare şi Informare Ştiinţifică. Apărut în 1968. Reapare în 1992, după o perioadă de absenţă. Cuprinde materiale traduse.

EDUCAŢIE FIZICĂ ŞI SPORT. Revistă lunară subintitulată *Sport*. Din decembrie 1948, sediul redacţiei se mută de la Timişoara (apărută pe 5 februarie 1948, în 72 pagini) la Bucureşti şi îşi schimbă denumirea în *Buletin tehnic al Comitetului central al OSP*, pentru ca din august 1949 să devină *Buletin tehnic oficial a Comitetului de Cultură Fizică şi Sport din RPR*. Din ianuarie 1950, titlul revistei se va schimba în *Cultură Fizică şi Sport*, iar după 18 ani (1968) se numeşte *Educaţie Fizică şi Sport*, titlu pe care-l va păstra până în anul 1990, când dispare. Considerată iniţial *Buletin tehnic oficial al OSP*, al regionalei 1 Banat. Editată de organelle de conducere ale mişcării sportive din România (CCFS, UCFS, CNEFS). Revista a fost condusă timp de 36 de ani de prof. E. Dobincă, flancat de remarcabilul ziarist Horia Cristea. Avea profil teoretic şi practic, de informare a profesorilor de educaţie fizică şi a antrenorilor, medicilor sportivi, a studenţilor şi cercetătorilor. Avea rubrici constante, profilate pe problematicile educaţiei fizice şi sportului din învăţământ, a tehnicii şi metodicii antrenamentelor diferenţiate pe ramuri de sport, ale medicinei sportive, ale istoriei şi organizării sistemului românesc de practicare a exerciţiilor fizice. Conţinea, de asemenea, rubrica „*opinii şi consultaţii*". Cele 12-15 articole aveau rezumate traduse în limbile franceză şi engleză. Sumarul era tradus în limbile germană şi rusă. Din colegiul de redacţie au făcut parte personalităţi remarcabile ale teoriei şi practicii educaţiei fizice şi sportului din ţara noastră (timp de 40 de ani): L. Teodorescu, I. Şiclovan, M. Georgescu, Alexe Nicu, El. Firea, V. Constandache, I. Kunst- Ghermănescu.

EVOLUŢIA RECORDURILOR NAŢIONALE ALE ROMÂNIEI. Publicaţie statistică a FRA. Apărută în anii 1992-1997, la Poligrafia *Bucureştii Noi*, 180 de pagini. Autori Alexandru Boriga şi Vladimir Simionescu. Cuprinde tabloul complet al recordurilor naţionale obţinute la manifestări desfăşurate în aer liber şi în sală, la categoriile de vârstă: seniori, juniori, juniori II şi juniori III.

FOOT-BALL. Revistă săptămânală. Apărută în intervalul 14 octombrie-27 noiembrie 1937 (în 7 numere), tipărită la tipografiile *Timpul* şi *Universul*, format 20x27 cm. Camil Petrescu, directorul revistei, este cel care a scris-o aproape în întregime. Conţinea articole despre foot-ball ("*regele sportului"*), comentarii şi cronici virulente la adresa neregulilor constatate în practicarea acestui sport. Pentru prima oară apare noţiunea de *fair-play* sau „*joc curat*". Ziaristul Victor Bănciulescu scria mai târziu (februarie 1986) că această colecţie a revistei *Football* rămâne un model de problematizare a temelor sportului, bazată pe inteligenţa şi capacitatea de abstractizare a autorului.

FOTBAL PLUS. Revistă săptămânală de fotbal. Apărută în 1991, la tipografia ziarului *Azi,* conţinea 16 pagini. Director era fostul comentator de fotbal, senatorul Octavian Ştireanu. Colectivul de redacţie era format din: Gheorghe Lazăr, Eugen Petrescu, Radu Timofte, Răzvan Toma, Paul Zaharia, Nicolae Cristea, arhitectul Cristian Stroe, scriitorul Radu Cosaşu şi Valentin Albulescu (sufletul revistei). Revista a promovat mulţi scriitori, care au devenit ulterior nume de referinţă ale presei sportive româneşti: Alexandru Epuran, Alin Buzărin, Octavian Belu, Eduard Ţone, Vadim Vâjeu, Toni Dumitriu,

Dorel Ioan, Mihai Gh. Ionescu, Bogdan Tohăneanu, Florin Caramavrov, Virgil Gheorghiţoiu, Ionel Drăguşin, Daniel Scorpie, Cătălin Anton, Sandu Biolan, Ştefan Dumitru, Francisc Cune, Nicolae Laită, Mihai Bertianu, Gabriel Poleacu. Ulterior, redactor şef-adjunct şi senior comentator a fost Mihai Ionescu. S-au alăturat: Marius Ţone, Constanţa Roşoiu şi Bogdan Anghel. În mai 1997, publicaţia şi-a încetat activitatea temporar, din cauza unor divergenţe cu tipografia ziarului *Azi*. A reapărut la 12 mai 1998, graţie sprijinului acordat de un mare om de sport, personalitate de marcă a vieţii noastre sociale, prof. univ. dr. arhitect Emil Barbu Popescu-Mac şi contribuţiei financiare a societăţii *ROMCOM INTERNAŢIONAL* (director general Eugen Văsâi, director economic Ioan Ovidiu Baciu). Redactor-şef era un fost baschetbalist, Maestrul Emerit al sportului Alin Savu. Revista s-a impus în rândul publicaţiilor sportive fiind apreciată în special de tineret. La începutul anului 2002 revista şi-a încetat din nou activitatea, din motive financiare, urmând să reapară pe parcursul aceluiaşi an. Au colaborat corespondenţi din străinătate: Mihai Rusu şi Mircea Tudoran (Germania), George Russu Şirianu (Franţa), Traian Radu Ungureanu (Anglia).

GAZETA SPORTURILOR. Periodic. Apărut în perioada interbelică, la 14 septembrie 1924, între anii 1924-1941. Primii săi directori au fost Emil Emilian şi E. Munteanu. Din ianuarie 1941 director a fost V. Popescu, subdirector Mircea Pop şi prim redactor N. Papagheorghe. Din aprilie 1925 devine *Oficiosul Comitetului Regional* Bucureşti al FSSR, iar la 6 februarie 1934, după 10 ani de la apariţie, revista aniversa al 1 500-lea număr. Din 27 ianuarie 1941, se schimbă seria (apare a II-a), în format 42x30 cm. Din ianuarie 1947 ziarul este condus de un comitet de direcţie. Printre colaboratori s-au numărat: Neagu Boerescu, Jeni Dumitrescu, Octav Luchide, Toma Alexandrescu, Ion Săvescu, A. San Galli, Nae Mărăscu, Gh. Ţintă, L. Roşianu, Petre Steinbach, Arthur Vogel, Virgil Ludu, Aurel Neagu, Petre Gaţu, Romeo Vilara. Acestor ziarişti sportivi li s-au alăturat scriitori de elită ca: Ionel Teodoreanu, Camil Petrescu, Şerban Cioculescu. S-a desfiinţat în 18 aprilie 1947, ca urmare a apariţiei noului organ de conducere a sportului românesc, Organizaţia Sportului Românesc (OSP), care va înfiinţa propriul ziar *Sportul Popular*. După revoluţia din decembrie 1989, *Gazeta Sporturilor* reapare. Redactori şefi au fost: G. Macovei (1900-1992), Laurenţiu Dumitrescu (1992-1996), Alexandru Brebeanu (din octombrie 1996 până în 1999), redactori şefi-adjuncţi: C. Firănescu (1992-1996) şi Mugur Popovici (1996-1999). În 1994 scriitorul Ioan Chirilă devine director general. În 1997 director general era Constantin Firănescu, până în vara anului 1999, când s-a pensionat. Din anul 2001, *Gazeta Sporturilor* se reorganizează, avându-l ca director pe Dumitru Graur, iar redactor-şef pe Horia Ivanovici. Din anul II, nr. 14(10 ianuarie 1990) devine: *Cotidian independent al sportului românesc*. Printre cei care au prezentat, au scris, comentat şi dezbătut fenomenul sportiv amintim pe: Apostol Eduard, Andrieş Maria, Barzaghideanu Cătălin, Baltag Mihai, Bâra Dan, Berceanu Gabriel, Botezatu Aurelian, Chiriac George, Coman Ionuţ (Constanţa), Crăiţoiu Andrei, Cuibar Iulian, Cosaşu Radu, Dincă Florin, Damian Valentin, Duşmănescu Oana, Fleşeru Roxana, Gafiuc Iustin, Geambaşu Cristian, Gheorghiu Cătălin Ioaniţoaia Ovidiu, Ispas Vlad, Luţac Răzvan, Mărgărit Marius, Naum Radu, Neag Mirela, Nicodin Alexandru, Octavian Tudor, Paul Luminiţa, Pavel Iulian, Popescu Cătălin, Preda Cristi, Răureanu Remus, Stamatoiu Bogdan, Scorpie Daniel, Şendre Daniel, Tolontan Cătălin, Udrea Dan, Ursescu Marian, Vochin Andrei, Vladu Bogdan.

GIMNASTICUL ROMÂN. Revistă. A apărut în 15 martie 1892 şi avea 8 pagini. Directorul şi proprietarul acestei publicaţii era prof. C. Lazăr. Redacţia şi administraţia se afla pe str. Lăzureanu nr. 50. Promova gimnastica în şcoli, societăţi sportive şi armată. Cuprindea articole despre importanţa gimnasticii educative, despre gimnastica fetelor, despre construcţii de săli şi aparate de gimnastică în şcolile noastre, clasificarea exerciţiilor la aparate. Au apărut doar 12 numere, ultimul s-a difuzat pe 12 februarie 1894. Începând cu 1 martie 1894, revista îşi schimbă

denumirea în *Educaţiunea fizică*. Apărea sub egida *Societăţii Profesorilor de Gimnastică şi Arme din România*. Redacţia şi administraţia se aflau la Sf. Gheorghe-Nou nr. 24. În cele 12 numere apărute (ultimul s-a difuzat pe 15 februarie 1895) se găseau articole despre necesitatea educaţiei fizice, gimnastica în şcolile normale de fete, despre exerciţiile libere, despre educaţia fizică în şcolile secundare de băieţi. În 1896 revine la vechiul său nume şi reapare la 14 septembrie 1907 ca *Buletin al Federaţiei Societăţilor Române de Gimnastică*.

***IZVOR DE ENERGIE*.** Revistă lunară. A apărut în aprilie 1921-martie 1922, Bucureşti, format 23x30 cm. Din iunie-iulie 1921 apare cu al doilea subtitlu: *Organ Oficial al Federaţiei Societăţilor de Sport din România* (FSSR).. Director lt. col. V. I. Bădulescu (şi proprietar din aug./sept. 1924). Comitetul de redacţie era format din: D. Cesianu, lt. col. I. Lascăr, avocat G. Costescu, maior A. Mârzea. În revistă au fost inserate articole cu profil teoretic şi metodic privind practicarea educaţiei fizice, dezbateri şi propuneri pentru îmbunătăţirea terminologiei gimnasticii şi a programelor practice de gimnastică suedeză. Se analizează critic sistemele de educaţie fizică practicate, problematica pregătirii cadrelor de conducere, a organizării de demonstraţii şi concursuri, amenajarea terenurilor de joc, a pistelor de atletism, poligoanelor de tir, etc. Revista îşi propune, prin problematica abordată, ca oamenii să devină cu adevărat *„izvoare de Energie”*.

NOUA REVISTĂ SPORTIVĂ. Publicaţie apărută în 7 septembrie 1914, 12 pagini. Proprietarii revistei erau: C. Coman şi S. Georgescu (care aveau şi cai de curse). Redacţia se afla pe str. Academiei nr. 30. În aceste condiţii, revista era dedicată în principal programului şi rezultatelor alergărilor. Pentru prima oară se vorbea despre alergări de trap, despre câştigurile proprietarilor, clasamentele jockeilor şi pronosticurile la curse de cai care urmau să se desfăşoare. Două pagini şi uneori patru erau destinate ştirilor şi reportajelor din alte sporturi. Revista şi-a încheiat activitatea în 22 mai 1916, cu două luni înaintea intrării ţării noastre în război.

PRO SPORT. Ziarul a apărut în anul 1997, 12 pagini, format mare, majoritatea color. S-a desprins din cotidianul *Sportul Românesc*. Era patronat de Editura *Pro Sport* S.A., al cărei director general era Ovidiu Ioaniţoaia, director executiv Aura Iordan şi director de producţie Lucian Radu. *Pro Sport* S.A. este o companie a *Media Pro Group* al cărei director general este Mihnea Vasiliu. Sediul se afla pe strada Luterană nr. 11, sectorul 1 (din 2001, noul sediu al ziarului este în Bulevardul Ferdinand nr. 99). Colectivul de redacţie era format din: Cătălin Tolontan (redactor şef), Andrei Vochin (prim redactor şef adjunct), Mihai Ciucă şi Daniel Nanu (redactori şefi adjuncţi), Luminiţa Paul, Bogdan Stamatori, Răzvan Codorean (şefi de departamente), Ioan Chirilă şi Ion Cupen, editorialişti. În scurt timp, beneficiind de un tiraj cu mult peste nivelul celorlalte publicaţii sportive, dar mai ales datorită conţinutului său bogat în ştiri şi articole de ţinută, a reuşit să preia supremaţia în presa sportivă, impunându-se ca o publicaţie de tip occidental. Acest ziar a mai fost deservit de: Andrieş Mihai, Anghel Marius, Asavei Marius, Bădescu Nicu, Buzărin Alin, Băsescu Mirela, Caramavrov Florin, Dominte Mircea, Enciu Alexandru, Faur Radu, Huţu Marius, Lipovan Lucian, Lup Daniel, Mironică Mihai, Marian Florin, Mlădinoiu Corina, Măcicăşan Vlad, Mureşanu Cătălin, Molnar Mihai, Nenciu Andrei, Negraru Costin, Paraschivescu Radu, Remeş Daniel, Scutariu Cristi, Stoicescu Victor, Ştucan Costin, Toma Răzvan, Udrea Matei, Vâlvoiu Iulian, Voinea Cristi, Vlad Daniel, Vătafu Robert.

***RAMPA SPORT*.** Ziar. A luat fiinţă din rubrica de sport intitulată *Rampa*. Era suplimentul gratuit al ziarului din care s-a desprins, cu apariţii de 3 ori pe săptămână (marţi, joi şi duminică), între 9-25 septembrie 1925. Tipărit în atelierele grafice *Rampa*. Directorul publicaţiei era George Costescu. Cuprindea ştiri şi evenimente din viaţa sportivă, atât din Capitală cât şi din ţară, articole cu conţinut artistic, dar şi nuanţe critice la adresa sportului (“*Intelectualii luncii şi brutalitatea sporturilor”*).

REVISTA AUTOMOBILĂ. Revistă lunară. *Organ oficial* al Automobil Clubului din Bucureşti. A

apărut cu intermitenţe, din ianuarie 1906 până în iulie 1916; din octombrie 1919 până în decembrie 1922; din octombrie 1926 şi până în 1929, tipărită la Editura *Cartea Românească.* Fondatorul revistei a fost I. Cămărăşescu, director, G. Costescu, până în luna mai 1921. A suferit nenumărate schimbări: din 16 iunie 1907 devine *Organ oficial al ACR şi al Sporturilor Atletice Române, Automobilism, Aeronautică, Hipism, Atletism*. În 15 martie 1910 se înlocuieşte denumirea *şi al Sporturilor Atletice Române* cu .... *şi al principalelor Asociaţiuni Sportive din ţară.* La data de 15 aprilie 1910 se denumeşte *Organ al tuturor sporturilor, Automobilism, Aeronautică, Hipism, Atletism*, la care se adaugă: conţine *Buletinul Oficial al Automobil Clubului Român şi principalelor Asociaţiuni Sportive din ţară.* Din luna septembrie 1910 se renunţă la cuvintele: *Automobilism, Aeronautică, Hipism, Atletism*, până în luna decembrie când reapar. În 1911 denumirea revistei este iarăşi schimbată: .... *Revista ilustrată a tuturor sporturilor*, iar din ianuarie 1913, pe manşeta revistei s-a adăugat: *Organ Oficial al Automobil Clubului Român şi al Federaţiei Societăţilor Sportive din România.* După mai multe modificări nesemnificative, în octombrie 1919 la textul anterior se adaugă o informaţie care măreşte sensul mesajului revistei: *...magazin lunar ilustrat de artă şi sport*. Revista reapare în 1926 cu titlul modificat: *Automobil & Sport*, revistă ilustrată de automobilism, aviaţie, hipism şi toate sporturile atletice*. Organ Oficial al Automobil Clubului Regal Român*. Revista, prin iconografie, ilustraţie (bogată şi variată), cu o grafică aleasă tipărită pe o hârtie de calitate, a constituit un model pentru presa românească a epocii. Aceste merite se datoresc directorului revistei, Jean Cămărăşescu, care era în acelaşi timp şi secretar general al ACR.

REVISTA FOTBAL. Publicaţie săptămânală. Apărea în fiecare zi de marţi. Editată de Federaţia Română de Fotbal la 1 iunie 1966. Preşedinte era Gheorghe Popescu, sediul redacţiei se afla la Stadionul Tineretului Bucureşti. Colectivul de redacţie era format din Aurel C. Neagu (redactor şef), Radu Urziceanu (secretar general de redacţie) şi ziariştii: Petre Gaţu, Eftimie Ionescu, Stelian Trandafirescu, Romulus Balaban, Mircea Tudoran, Paul Slăvescu, Marius Popescu, Mihai Ionescu, Mircea M. Ionescu, Nicolae Soare, Laurenţiu Dumitrescu, Ion Cupen, Gheorghe Nertea. Din colegiul de redacţie făceau parte: scriitorul Eugen Barbu, Antrenorii Emeriţi Angelo Niculescu, Ştefan Kovacs, Emerich Vogl, foştii internaţionali Ion Voinescu şi Andrei Rădulescu, medicul Dumitru Tomescu. Revista s-a bucurat de mare succes pe piaţa românească, iar beneficiul său anual, de 4 milioane (o sumă mare în acea vreme), era destinat subvenţionării cluburilor de copii şi juniori. În anul 1974, odată cu apariţia Legii presei, revista a fost, în mod abuziv, desfiinţată, ultimul număr (414) apărând pe 1 mai. În 1990, revista reapare în presa sportivă. A fost editată de *Gazeta Sporturilor*, a cărei director era Ioan Chirilă, iar secretar general Constantin Alexe. Din motive financiare aceasta dispare, pentru a doua oară, în 1996.

REVISTA DE ŞAH. A apărut în anul 1925, la Soroca (Basarabia) din iniţiativa lui Anatol Ianoveic, reputat maestru şi problemist. Doi ani mai târziu, conducerea revistei este preluată de Mihail Sadoveanu. În 1930 îşi schimbă titlul în *Revista Română de Şah*. Sediul revistei se mută succesiv la Iaşi şi Brăila, la Bucureşti. În 1990 este preluată de un particular, care editează câteva numere, apoi îşi încetează activitatea. Revista contribuie la atragerea tinerilor din ţară către şah.

REVISTA ROMÂNĂ DE ŞAH. Publicaţie oficială a Federaţiei Române de Şah. A apărut în anul 1927, la Iaşi. În 1932 apare la Bucureşti, în 1933 se mută la Brăila, iar din 1934 se editează din nou la Bucureşti. Director era Mihail Sadoveanu. În editorialul intitulat „*Reapariţia Revistei Române de Şah"*, M. S. afirma*:" întemeietorul publicaţiei a fost Anatolie Ianovcic, din Soroca. Venit la Iaşi să facă Agronomia, el a fost sprijinit de cercul ieşean de şah".*

REVISTA ROMÂNĂ DE ŞAH *GAMBIT.* A apărut în 1994, la Editura Epoli, 32 de pagini. Director era Elisabeta Polihroniade (MMI). A însemnat prima încercare reuşită de reluare şi continuare a tradiţiei

şahului. Apărea de 6 ori pe an. Conţinea interviuri cu marile personalităţi (nu numai din lumea şahului), reportaje de la mari întâlniri internaţionale, portrete ale marilor jucători din trecut şi prezent, relatări de la evenimentele semnificative ale vieţii şahiste, partidele şi analizele celor mai mari jucători români şi ai lumii, rubrici de studii de la deschideri şi finaluri ale partidelor. Realizatorii revistei şi-au propus ca revista să fie un fel de cronică a vieţii şahiste din acea vreme.

REVISTA SPORTIVĂ. Publicaţie săptămânală. A apărut în martie-iunie 1896. Directorul şi fondatorul revistei a fost Al. Davila. Majoritatea paginilor erau dedicate hipismului. Pentru prima oară apar notiţe despre cursele de automobilism, concursurile de tenis; exista o cronică, dezvoltată în mai multe numere, despre o competiţie de atletism intitulată „*Alergare pe jos"* (de fapt o alergare de marş pe distanţa Bucureşti - Piteşti şi retur, de circa 222 km). La această cursă s-au înscris iniţial 910 alergători, dar au luat startul doar 172. Alergarea a fost câştigată de un trompetist al batalionului III de grăniceri (Ilie Gheorghe), care a parcurs distanţa în 41 de ore şi 4 minute, adică cu o medie orară de peste 5 km. Cuprindea ştiri de peste hotare, o amintim pe cea referitoare la cursa tradiţională de canotaj (vâsle), care s-a desfăşurat între universităţile Oxford şi Cambridge.

REVISTA SPORTIVĂ. Publicaţie apărută în august-septembrie 1912, avea 8 pagini, iar o pagină era destinată reclamelor. Director era Georges Moisesco. Sediul redacţiei se afla pe str. Marinei nr. 2. Revista conţinea informaţii atât din ţară, cât şi din străinătate. Făcea referire la hipodromul din Craiova, loc unde se organizau curse de cai. În paginile revistei se găseau rubrici destinate mai multor sporturi: înot, canotaj, box, atletism şi ciclism.

REVISTA ŞAHISTĂ. Publicaţie lunară. Apărută în 25 februarie 1914, format 16x24. Director era I. Gudju. Conţinea probleme de şah, studii, teorii, partide antologice, literatură şahistă (nuvele, anecdote, biografii, cugetări) şi diverse ştiri referitoare la mişcarea şahistă românească şi universală.

ROMÂNIA SPORTIVĂ. Revistă săptămânală. Apărută în 30 ianuarie-29 mai 1921, Bucureşti, la tipografia ziarului *Adevărul*, avea 4 pagini. Directorii publicaţiei au fost: M. Constantinescu şi C. Popovici. Revista abordează o problematică utilă învăţării şi practicării sporturilor moderne, a gimnasticii respiratorii combinată cu factorii naturali. Prezenta succesele sportivilor români, sublinia valoarea socială a educaţiei fizice şi sportului (revista le-a făcut o propagandă intensă). În cele 18 numere au publicat autori de prestigiu, printre care îl amintim pe Victor Eftimiu.

ROMÂNIA ŞAHISTĂ. Revistă de specialitate subintitulată *Şahul.* Reprezintă prima încercare a unui licean, Ion Gudju, de editare a unei reviste, însă dispare repede de pe piaţă.

RAPID 60. Publicaţie apărută în 1983 la Combinatul Poligrafic *Casa Scânteii*. Avea 32 de pagini. Comitetul de redacţie era format din redactorul Toma Michinici şi grupul de 36 de colaboratori şi autori, al căror coordonator era prof. Daniel Lăzărescu, preşedintele CS Rapid. A apărut cu prilejul aniversării a 60 de ani de la înfiinţarea Clubului Sportiv .Rapid. Bucureşti. Cuprindea articole şi comentarii referitoare la rezultatele şi clasamentele din competiţiile oficiale, interne şi internaţionale, campionii naţionali, portrete ale sportivilor, fotografii cu aspecte din istoria clubului. Prezenta şi alte discipline sportive care se desfăşurau în cadrul clubului: atletism, baschet, box, handbal, lupte, polo pe apă, popice, rugby, volei şi foarte mult fotbal.

RADIO *ROMÂN* Revistă de radioamatorism. Apărută în 1925, redactori erau Ion Drăgan şi Aurel Clococeanu şi apoi Nicolae Lupaş. Până în 1928 a avut apariţie săpămânală, apoi bilunară. Din 1926 este subintitulată *Radiofonia*, iar în 1928 apare ca *Organ de publicitate a Societăţii de Difuziune.* În 1928 apare ziarul săptămânal intitulat *Radio*, publicat de Editura *Adevărul*, iar în 1929 se uneşte cu revista *Radiofonia* denumindu-se *Radio şi Radiofonia*, al cărei director era ing. Emil Petraşcu. În timp se succed publicaţii asemănătoare, cu diferite

denumiri: în 1934 *Radio*, în 1940 *Radio-Azi*, în 1947 *Programul RadioTV*, în 1956 *Radioamatorul.* Mai târziu, informaţiile din domeniul radiofoniei pentru amatori apar în revista *Pentru Apărarea Patriei* şi apoi în revista *Sport şi Tehnică*. În 1990 apare revista lunară *Radiocomunicaţii şi Radioamatorism*, editată de FR de Radioamatorism (îşi schimbă denumirea de mai multe ori). În anul 2000, revista îi are ca redactori pe ing. Vasile Ciobăniţă, dr. ing. Andrei Ciontu, ing. Ion Folea, ing. Ştefan Laurenţiu, Gabi Franţescu, Octavian Codreanu şi ing. George Merfu. Revista prezintă preponderant articole tehnice, problemele staţiilor de emisie şi ale radioamatorilor, informaţiile, rezultatele, clasamentele diferitelor concursuri.

SPORT. Revistă ilustrată bilunară. Editată de Uniunea de Cultură Fizică şi Sport din România. A apărut între anii 1958 şi 1984. Redactorul responsabil era D. Calimachi; din septembrie 1969, redactor şef: Mircea Costea. Din 1967, revista a fost editată de Consiliul Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport şi îşi schimbă subtitlul în revistă ilustrată bilunară editată de CNEFS. Din mai 1974 devine publicaţie lunară. Din 1984 revista îşi schimbă titlul în *Sportul ilustrat*, serie nouă (a III-a). Cu aceeaşi denumire apare, la 1 ianuarie 1946, un supliment al ziarului *Sportul Popular*, realizat de F. Stoessel şi Eric. În paginile revistei au semnat: P. Gaţu, V. Bănciulescu, I. Chirilă, P. Henţ, Paul Romoşan, T. Roibu, Horia Cristea, Eftimie Ionescu, Ilie Goga.

SPORT REVOLUTION. Revista Sport Revolution – publicație editată de Media Revolution Consulting. Colectiv redacțional (2011): director general – Octavian Budică; director marketing – Ion Stănici; editor coordonator – Radu Levârdă; consultanți tehnici – Doru Tureanu, Ion Cătălin Bodârlă; director producție – Liviu Țîncu; foto – RpresSport, Dan Avraham; redactori – Alexandru Theodor Amariei, Florian Ceafalău, Iulia Cudalb, Georgiana Stănescu, Radu Simțion, Andrei Militaru, Ștefan Năstase, Mircea Sabou, Alexandra Toma, Janeta Tomescu, Mihai Iacob, Ion Sandu. SR – revistă lunară de opinie și analiză sportivă, s-a născut în anul 2009, având ca fondatori pe Octavian Budică, Ion Stănici și colaboratori pe Doru Tureanu, Răzvan Păsărică, Liviu Țîncu, Marin Borovina, Radu Simțion, Ștefan Năstase, Iulia Cudalb. Primul număr al revistei a apărut în septembrie 2009, bucurându-se de audiență datorită obiectivului propus de a aborda problematica tuturor sporturilor, comparativ cu tratarea unilaterală și extrem de restrânsă din majoritatea presei care prezintă acest domeniu. Proiectul s-a perfecționat continuu pe parcursul celor 2 ani, iar din vara anului 2010, a beneficiat și de o emisiune tv. Creatorii acestei publicații și-au propus ca platforma creată să fie dedicată în întregime Promovării și Sprijinirii Sportului Românesc și a tuturor celor implicați de la sportivi, antrenori până la factori de decizie. 100 de pagini full color, o ținută grafică de elită, articole despre sportivi adevărați, pentru oameni de sport. Interviuri și reportaje despre gloriile de necontestat ale sportului românesc, despre problematica curentă și de perspectivă a diferitelor ramuri de sport. Redacția Sport Revolution a ales o cale mai dificilă, evitând articolele de tip paparazzi sau de scandal. Aceasta a ales un drum mai greu, hotărât în urmă cu decenii de părinții presei sportive din România, dar abandonat deseori de mulți jurnaliști. SR se doreste a fi un proiect, pentru a deveni o mișcare de masă care să sprijine relansarea întregului sport românesc. SR reprezintă un proiect interesant pentru publicistica sportivă românească care și-a propus confruntarea cu problematica reală, de fond a sportului românesc și a diferitelor ramuri de sport. Printre obiectivele revistei și crezul majorității realizatorilor ei se află și repunerea în drepturile câștigate pe parcursul anilor, a scopului și rolului sportului, realizarea obiectivelor nobile ale acestuia, valorificarea valențelor sale educative, promovarea spiritului de fair-play. Aceasta presupune și o continuă ofensivă pentru combaterea și eliminarea căilor și obiectivelor false, împotriva denaturărilor privind rolul sportului. Sportul nu este război, dușmănie, ură, răfuială, răzbunare și nici loc pentru manifestarea și proliferarea actelor de violență. Nu în ultimul rând, obiectivele revistei vizează mobilizarea tuturor forțelor pentru a construi o națiune sănătoasă. Realizările obținute, în cei 2 ani, sunt încurajatoare, colectivul redacțional

cu numeroși colaboratori și personalități ale sportului românesc reușind să prezinte o tematică de interes general din tot mai multe ramuri de sport. Păstrăm pentru istoria publicisticii sportive românești sumarul numărul 21 – octombrie 2011, care evidențiază preocupările concrete ale realizatorilor revistei Sport Revolution:

3 EDITORIAL - Vremea trece, vremea vine
4 SUMAR
6 GIMNASTICĂ RITMICĂ - Alexandra Răscupescu, speranța României pentru J.O. de la Londra
8 GIMNASTICĂ - Nicio medalie, dar ne vedem la J.O. din 2012!
10 C.O.S.R. - Casa Olimpică – elementul vizual de identificare al sportului românesc
14 - Avanpremieră la Jocurile Olimpice de Iarnă de Tineretului
16 BASCHET - Pas cu pas către locurile fruntașe ale Diviziei A
18 VOLEI - Șansă ratată la Europenele Feminine
20 HANDBAL - „Vrem să rămânem în Divizia A!"
22 - „Trofeul Marian Cozma", un eveniment de suflet
24 RUGBY - Există viață și după Cupa Mondială
26 OINĂ - „Oina este a noastră și n-o are nimeni."
28 ATLETISM - Final de sezon cu medalii
30 A.N.A.D. - Cinci ani de sport curat!
32 ORIENTARE - Un sport provocator și accesibil oricui
34 SPA - Dacă nu faceți sport
36 CANOTAJ - Obiectiv îndeplinit la Campionatul European
38 EVENIMENT - Cupa Olimpia 2011 - Memorialul „Traian Nădășean"
40 POLO - Georgia „să intre la apă!"
42 YACHTING - Șase premii obținute la două campionate
44 HOCHEI - Speranțe pentru naționala României
46 BOB-SANIE - Ultimele concursuri ale sezonului
47 SCHI BIATLON - Cupa Balcanică la biatlon rolle, un test reușit pentru sportivii noștri
48 PROMOVARE - Proiecte integrate pentru sport
50 TENIS DE MASĂ - Argintiu viu! România, vicecampioană europeană
52 CLUBURI - Liga Română de Tenis, un proiect optimist
56 POLITICĂ SPORTIVĂ - Pledoarie pentru juniori
58 PSIHOLOGIE - Partea întunecată
60 SCRIMĂ - Campionatele Mondiale de la Catania: Aur pentru România!
62 LUPTE - Marin Pârcălabu „Duceți-vă copiii în săliile de sport!"
64 BOX - La CSM Călărași se pregătesc pugiliști de mâine
66 - Sportul cu mănuși dinamovist renaște din propria cenușă
68 - Secție de prim rang la CSM Baia Mare
70 SIAS - Cupa Structurilor Speciale de Intervenție din Poliția Română
72 JUDO - În căutarea spersonalității
74 - Din lumea JUDO-ului
76 PANGRATION - Pangration Athlima
78 AIKIDO - Sihihan Stefan Stoenoiu la Constanța
80 ASHIHARA - Pentru prima oară în România, CM de Ashihara Karate
82 SAMBO - Campionat Balcanic
84 GWAN KI DO - Așa s-a născut Clubul Sportiv Baia Romană
86 WU-SHU - Mureșenii, la Mondialele de Wu Shu din Turcia
88 SKOUN - Rezultate meritorii pentru românii la Mondiale
92 KEMPO - Full - Kempo
98 POZA LUNII

SPORTUL. Publicaţie bilunară. A apărut între 1-15 februarie 1880. Proprietarul şi redactorul publicaţiei era col. C. Blarenberg. Se ocupa de reuniunile hipice, organizate de *Jockey-Club*. Pe lângă subiectul curselor de cai, se publicau şi ştiri despre patinaj (se patina şi pe lacul *Cişmigiu*), vânătoare, pescuit. Se publicau ştiri din străinătate, în special legate de hipism. După apariţia a 4 numere, îşi încetează activitatea în 15 martie 1880.

SPORTUL. Periodic de hipism. Apare cu intermitenţe: între 24 septembrie-15 octombrie 1906; între 25 februarie 1907-5 iunie 1911; între 13 mai-12 octombrie 1912; între 23 martie-18 octombrie 1913; între 16 ianuarie 1915-iunie/iulie 1916. Din 23 martie 1913 fuzionează cu revista *Hipodromul Român* şi devine *Sportul şi Hipodromul Român.* Din 4 septembrie 1913 revine la vechiul titlu *Sportul*, subintitulându-se: *„Jurnal ilustrat al tuturor Sporturilor"*. În 16 ianuarie 1915, titlul revistei se modifică: *Organ de propagandă pentru Educaţiune Fizică şi Buletin Oficial al Federaţiei Sportive din România.* Proprietar şi director era Pascal Toncescu. Istoricul N. Postolache aprecia că revista a introdus o notă de exigenţă şi rigoare ştiinţifică, contribuind la ridicarea prestigiului presei sportive. Concomitent cu informarea obiectivă despre realităţile cu care se confrunta hipismul în ţara noastră la acea vreme, periodical a contribuit la acurateţea terminologiei şi metodicii, publicând articole cu o tematică adecvată: *„Metode de antrenament", „Termenii cei mai întrebuinţaţi în...", „Acţiunea terenului asupra atitudinii cailor de cursă"*.

SPORTUL. Revista a apărut în septembrie 1906. Conţinea 8 pagini color, format mare. Proprietar şi director era Pavel Toncescu, redacţia şi administraţia se aflau pe str. Sărindar. La început, publicaţia apărea în fiecare zi când se organizau curse de cai. Conţinea programul alergărilor de cai desfăşurate la Băneasa şi rezultatele tehnice ale acestora. Existau rubrici cu informaţii din turf şi reportaje despre principalii proprietari de cai: Alex. Marghiloman (care cucerise 11 derbiuri în perioada 1896-1910), G. Negropontes (4 derbiuri), lt. Moruzzi, Alex. Catargi, Artur Rosetti, baron Fr. Born şi alţii. Publicaţia informa şi despre alergările ce se desfăşurau la hipodromurile din ţară (Brăila şi Târgovişte), dar şi despre cursele de cai din ţările situate în vestul Europei. Deşi se intitula *Sportul*, nu a publicat decât ştirile dedicate alergărilor de cai. Excepţie a făcut-o ştirea referitoare la sosirea celebrului aviator Bleriot la Bucureşti, care şi-a expus la garajul Prager de pe Calea Victoriei, maşina zburătoare. S-au prezentat evenimentele ce au precedat demonstraţia zborului care era împărţit în trei etape: de distanţă, de durată şi de altitudine. Revista a rezistat pe piaţă până la intrarea României în Primul Război Mondial.

SPORTUL. Revistă lunară. A apărut în 1908 şi avea 28 de pagini (copertă deosebită). Director şi proprietar era Henry August, iar sediul redacţiei se afla pe

Calea Victoriei nr. 41. Publicaţia avea o grafică deosebită şi se considera o portavoce a societăţilor sportive existente. Cu toate că avea un conţinut interesant, revista şi-a încetat apariţia doar după trei numere.

SPORTUL - FOAIE ŞTIINŢIFICĂ ŞI DE AMUZAMENT. Periodic bilunar. A apărut în 1909, la Piteşti. Director era M. Fărcăşanu. Avea un cuprins destul de variat. Pentru prima oară se prezentau biografiile unor sportivi cunoscuţi ai vremii. Pe lângă ştirile şi rezultatele înregistrate la unele discipline sportive, revista cuprindea şi pagini de turism şi vânătoare. A rezistat pe piaţă doar 3 luni.

SPORTUL MODERN. Publicaţia a apărut în 1908 şi avea 10 pagini. Director era sportsmanul francez, Cesar Beaurau, iar proprietar Ion Zionescu. Redacţia şi administraţia se afla pe str. Teatrului nr. 3. A fost prima publicaţie sportivă care a prezentat reclame publicitare. *Sportul Modern* rezerva un spaţiu redus curselor de cai, în schimb se găseau în paginile sale rubrici dedicate luptelor, boxului, înotului şi ciclismului. Pentru prima oară apărea fotografia unui campion al României la ciclism (Ion Marinescu). Erau rubrici destinate turismului şi filateliei. Exista un concurs de poezie cu tematică sportivă. Premiile acordate cititorilor erau: un gramofon, o pendulă de perete, un ceas de buzunar şi o bicicletă. Şi-a încetat activitatea după 10 numere (tot în 1908).

SPORTUL PENTRU TOŢI. Publicaţie trilunară. A apărut în 2 iunie 1912. Proprietar şi director era I. Zissu, redacţia se afla pe str. Doamnei nr. 1. Conţinea: cronica alergărilor de la Băneasa şi Brăila, campionatele interşcolare de ciclism, ştirile din fotbal şi cronicile meciurilor. Revista a rezistat pe piaţă numai 6 numere.

SPORTUL POPULAR. Cotidian cultural, apărut la 20 martie 1945 la Bucureşti, subintitulat din luna iunie *Oficios al Organizaţiei Sportului Popular*. Din iunie 1949 este considerat *Organ al Consiliului de Miniştri şi al Confederaţiei Generale a Muncii.* La acest titlu se adaugă în 1956 *al Consiliului Central al Sindicatelor din RPR.* Odată cu modificarea denumirii forului de conducere al mişcării sportive din România (1957), subtitlul ziarului va suferi rectificarea corespunzătoare: *Organ al Uniunii pentru Cultură Fizică şi Sport din RPR*. Din noiembrie 1967, odată cu schimbarea titulaturii şi structurii conducerii Consiliului Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport (CNEFS), ziarul se va numi *Sportul.* Din 1969, subtitlul ziarului va fi „*Ziar al CNEFS”*. În intervalul 1949-1989, ziarul a fost condos de Aurel Neagu (redactor responsabil), Petre Gaţu (prim redactor), Mircea Costea (redactor – şef până în 1967), Constantin Firănescu (redactor - şef adjunct 1966-1974), din nou Aurel Neagu (redactor - şef din 1970), Marius Popescu (redactor - şef adjunct 1977-1984, iar din 1984 până în 1989 redactor - şef). Comitetul de redacţie era format din: Virgil Economu, Dodo Berechet, Eugen Stănescu, Egon Horn, Gh. Lichiardopol. Colectivul de ziarişti care au semnat articole de informaţie, analiză şi studii privind mişcarea sportivă era format din: I. Chirilă, Romeo Vilara, Radu Urziceanu, P. Henţ, Al. Brebeanu, A. Vasiliu, Eftimie Ionescu, Emil Ienicec, Victor Bănciulescu, Mihai Ionescu, Ilie Goga, Gh. Epuran, Tiberiu Stama, Ovidiu Ioaniţoaia şi alţii.

SPORTUL ROMÂNESC. Cotidian de sport. A apărut la 16 septembrie 1991, 8 pagini, prima şi ultima color (roşu), de unde i-a venit denumirea de *Sportul roşu*. Fondatorul cotidianului a fost Dumitru Dragomir, iar redactor- şef Ovidiu Ioaniţoaia. Sediul ziarului a fost iniţial în str. Brezoianu nr. 23-25, în Palatul *Universul.* Colectivul de redacţie era format din: Geo Raeţchi, prim redactor - şef adjunct, Mihai Ciucă şi D.D. Rujan, redactori - şefi adjuncţi, Mihai Ionescu, Gelu Negrea, Romeo Vilara, Răzvan Mitroi, Doina Stănescu, şefi de departamente. Ziarul a însemnat o veritabilă şcoală de jurnalişti sportivi, în cadrul căreia s-au afirmat numeroase talente, precum: Alin Buzărin, Cristian Geambaşu, Elena Popa, Andrei Vochin, Radu Naum, Andi Vilara, Danila Rainov, Luminiţa Diculescu, Viorela Panculescu, Nicolae Cristea, alături de care se înscriu numele unor gazetari mai vechi în această meserie ca Ion Cupen, Nuşa Demian, Ion Predoşanu şi Teodor Pogăceanu. Coti-

dianul de sport s-a născut ca o replică gazetărească la mai vechea publicaţie de specialitate *Gazeta sporturilor* (fostă *Sportul*). În vara anului 1997 s-a produs o primă mare schimbare organizatorică în viaţa ziarului, majoritatea redactorilor şi conducerea părăsind redacţia şi înfiinţând o nouă publicaţie intitulată *Pro Sport.* În aceste condiţii, sediul cotidianului s-a mutat la Casa Presei Libere, redactor-şef fiind Sorin Satmari, iar redactori-şefi adjuncţi, C. Lodroman şi Horia Ivanovici. În 1998, ziarul a fost preluat de trustul *Curentul*, al cărui patron era Sorin Vântu. În 1999, ziarul îşi schimbă formatul şi conducerea. Conţinea 8-12 pagini, parţial color. Conducerea este preluată de poetul Adrian Păunescu (director), iar Dumitru Dragomir devine general manager, Victor Ciobanu, director artistic şi Nicolae Cristache, consilier. Din colectivul de redacţie făceau parte ziariştii: Gelu Negrea, Mugur Popovici (redactori-şefi adjuncţi), Aurelian Brebeanu şi Ciprian Voinea . secretari generali de redacţie. În decembrie 1999 ziarul şi-a încetat activitatea.

STADION. Revistă sportivă ilustrată. Editată de Organizaţia Sportului Popular (OSP). A apărut în 9 octombrie 1947, la Bucureşti, format 30x42 cm. Mai întâi a fost săptămânală, apoi, din 21 martie 1950, devine bilunară, iar lunară din ianuarie 1951. Colectivul de redacţie era format din Gh. Costinaş, Ioan Balaş, Egon Horn, Raul Radu; secretar de redacţie . Sebastian Bonifaciu. Victor Bănciulescu, Virgil Ludu, Tudor Vornicu, Teodor Mazilu, Max Bănuş, Jack Berariu, Aurel Bonifaciu, Clement Baciu, Aurel Neagu, fraţii Gh. şi Mihai Epuran, Romeo Vilara, Radu Urziceanu, Radu Voia, Emil Iencec, Dimitrie Calimachi, Miron Georgescu, Eftimie Ionescu, caricaturistul A. Matty, scriitorul Neagu Rădulescu. Din 1947, apare suplimentul intitulat *Stadion Magazin*. Colectivul de redacţie era format din: Petre Gaţu, Arthur Vogel, S. Satmari, Clement Baciu şi alţii care au semnat în paginile revistei. În 14 februarie 1950, se subintitulează „*Revistă ilustrată de sport",* dar se renunţă la acest titlu în ianuarie 1951. Din noiembrie-decembrie 1953 se revine la formularea anterioară. Din 1954 îşi schimbă subtitlul în *Organ al Comitetului pentru Cultură Fizică şi Sport de pe lângă Consiliul de Miniştri*, pentru ca din octombrie 1957 să apară cu denumirea de *Organ al Uniunii de Cultură Fizică şi Sport*. Îşi încetează apariţia în iunie 1955.

SPORT. A apărut în 1955, Bucureşti, la Imprimeria MCF şi conţinea 248 de pagini. Publicaţie a Asociaţiei pentru Cultură Fizică şi Sport *Locomotiva.* Colegiul redacţional era format din I. Grinevici redactor - şef, D. Manoileanu, George Băleanu şi Miranda Pîrvulescu. Cuprindea portrete şi date biografice ale sportivilor, ilustraţii, fotografii, caricature din activitatea de pregătire a sportivilor, din competiţiile interne şi internaţionale. Sunt prezentate bazele sportive ale clubului, precum şi mesaje, schiţe, etc. adresate sportului, în general de către personalităţile vieţii culturale şi artistice din România (Tudor Arghezi, Mihail Sadoveanu, Radu Tudoran şi alţii). În lucrare se găsesc liste cu campionii naţionali şi performanţele acestora (1950-1955) obţinute la 13 discipline sportive, desfăşurate la cluburile şi sasociaţiile sportive *Locomotiva*.

ŞAHUL. Revistă lunară de specialitate. Aapărut la 1 noiembrie 1915, format 17x24 cm. Directorul era Ion Gudju fiul. Din revistă au apărut doar două numere, între lunile noiembrie şi decembrie 1915. Au colaborat cei mai valoroşi şahişti ai ţării: dr. A. Armand, dr. Boris, inginer C. Gudju, dr. I. Lăzărescu, J. Pauly, A. Rosenfeld etc.

ŞTIINŢA SPORTULUI. Revistă metodico-ştiinţifică a Organului Consiliului Ştiinţei Sportului din România. A apărut în anul 1995, în 4-6 numere anuale. Primul redactor a fost M. Vesa. Din 1996 este editată de Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului din Bucureşti. Editorii responsabili erau prof. dr. M. Epuran şi dr. Pierre de Hillerin. Conţine studii şi cercetări cu tematică olimpică, metodologică, sociologică, psihologică, informaţii privind cronica manifestărilor ştiinţifice naţionale şi internaţionale.

***TIM* ŞAH.** Revistă apărută în 1996, la Timişoara şi *Chess-Extraexpress-Şah* revistă apărută în 1996, Bucureşti.

THE BEST ROMANIAN ATHLETES AND ROMANIAN RECORDS. Broşură a FRA. A apărut în 2000, la Bucureşti, la Editura *Romcartexim* şi are 32 de pagini. Redactată de Vladimir Simionescu şi Alexandru Boriga. Lucrarea cuprinde lista recordurilor naţionale ale seniorilor (numele, data naşterii, locul şi data realizării recordului) la toate probele oficiale prezente la JO şi CM (25 pentru băieţi şi 26 pentru fete), precum şi primele 10 performanţe la toate probele oficiale realizate în anul precedent. Lucrarea este elaborată anual şi transmisă de FRA către Asociaţia Mondială a Statisticienilor din atletism şi către Federaţiile naţionale de atletism din alte ţări (ţin evidenţa rezultatelor atletismului internaţional).

UN SECOL DE EDUCAŢIE FIZICĂ ŞI SPORT. Publicaţie editată în 1997, la Editura *Reprograph* din Craiova, conţine 128 de pagini. Autor prof. Constantin Bobei. A fost dedicată celor 115 ani de existenţă a liceului craiovean *Fraţii Buzeşti*. Prezintă, într-o succesiune cronologică însemnări, date şi informaţii de la începutul secolului XX, referitoare la performanţele sportive realizate de elevii liceului.

VIAŢA SPORTIVĂ. Revista lunară. Apărută la 1 noiembrie 1919-ianuarie 1922, Bucureşti. Directorul era maiorul Justin Marinescu, absolvent al Institutului Central de Gimnastică de la Stockholm, împreună cu generalul Virgil Bădulescu. Revista a urmărit obiective clare referitoare la: practicarea sistematică a exerciţiilor fizice de către tineri, organizarea a cât mai multor asociaţii şi cluburi sportive, informarea cititorilor cu evenimentele sportive, dezvoltarea şi răspândirea educaţiei fizice în şcoli. Prin aceste tematici, revista a avut un rol important în elaborarea unei doctrine moderne asupra rostului şi rolului exerciţiilor fizice în viaţa oamenilor.

40 DE ANI - 1959-1999. Publicaţie a CS *Farul* din Constanţa. Editată de Direcţia pentru Tineret şi Sport a judeţului Constanţa. Prezintă conducătorii clubului, portretele sportivilor care, pe parcursul a 4 decenii, au înregistrat performanţe la diferite discipline sportive.

32/64 şi **ARHIŞAH.** Reviste. Prima a apărut în 1991, iar a doua în 1992. Au existat câteva numere, izolate. Dispar de pe piaţă din cauza dificultăţilor financiare.

EDITURA DE CARTE SPORTIVĂ. A fost fondată în martie 1948, la Bucureşti, sub numele de *Serviciul de Editură al OSP*. De-a lungul anilor a purtat diverse denumiri: *Cultură Fizică şi Sport*; *Editura Consiliului Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport*; *Stadion* (din 22 martie 1970); *Sport-Turism* (din 1975); *Editis* (din 1992). S-au publicat lucrări cu tematică nouă pentru literatura de specialitate: istoria, organizarea, metodica, cercetarea medicinei, educaţiei fizice şi sportului în ţara noastră.

JURNALUL NAŢIONAL. Ziar fondat la data de 7 iulie 1993. În anul 1998 a aparut sub formă de tabloid, fiind structurat pe pagini fixe. Rubrica „Sport" a fost deservită de ziariştii Condurăţeanu Florin, Igiroşanu Mihai şi Neagoiu Vincenţiu.

ZIARUL LIBERTATEA. Fondat la data de 22 Decembrie 1989 de către Octavian Andronic ca primul ziar liber al RevoluŢiei Române. Acesta este urmaşul ziarului „Informaţia Bucureştiului". În spaţiul acestui ziar este prezentă şi o rubrică dedicată sportului la realizarea căreia participă: Apostol Cătălin, Chirea Gabirel, Iana Ciprian, Ionaşcu Răzvan, Saiu Florin, Toma Mihai, Vlad Remus.

ZIARUL CLICK. În acest ziar publică şi comentează activitatea sportivă următorii gazetari: Constantinescu Andrei, Drăguţ Radu, Ghiocel Mihaela, Savin Bogdan, Stancu Gigi, Uricea Cezar.

RADIO ŞI TELEVIZIUNE

Dezvoltarea impetuasă a fenomenului sportiv pe plan internaţional după primul război mondial (1914-1918) şi în consecinţă şi a celui naţional a determinat nevoia comunicării lui prin intermediul mass media scrisă a timpului (ziare, reviste de specialitate sau pagini proprii în cotidianele mari). Întrecerea sportivă devenise un eveniment pe care această presă consacrată ca şi cea auditivă, de curând apărută şi răspândită în lume (radioul) a preluat-o. Aşa se explică că după înfiinţarea Societăţii Române de Radiodifuziune în 1928, la scurt interval de timp (cinci ani) a fost inclusă în programele ei şi relatarea în direct, pe calea undelor a competiţiilor sportive. Ştirile respective făceau deja parte din buletinele transmise la radio. Prima transmisiune sportivă în direct a avut loc în anul 1933-finala Cupei Balcanice la fotbal (şi nu Cupa Europei Centrale cum eronat s-a scris o vreme), disputată pe stadionul ONEF (devenit succesiv ANEF, Republicii), demolat în anii ’83 - ’84. Pe locul său se află garajul Palatului Parlamentului. S-a jucat atunci meciul România-Iugoslavia (5-0). Partida a fost transmisă de Gheorghe Tare (care mai apoi a mai transmis alte câteva meciuri), ofiţer de cavalerie. Ofiţerii cavalerişti se ocupau atunci prin regulamentele militare şi de pregătirea sportivă a ostaşilor din forţele armate. La 27 mai în acelaşi an, radiofonia românească înregistrează un nou succes. Este vorba de transmisia în direct a primului meci de fotbal disputat în afara graniţelor ţării de acelaşi Gheorghe Ţari. La data respectivă s-a disputat meciul dintre Reprezentativele Cehoslovaciei şi României. Jocul s-a organizat pe teren neutru, la Trieste. Revista Radiofonica aprecia la vremea respectivă ca s-a „născut” primul reporter sportiv român de radio: Gheorghe Ţari. Ulterior, din 1935 până în sezonul fotbalistic 1945/1946, meciurile reprezentativei naţionale (România-Germania 4-1; România-Anglia 2-0; România-Iugoslavia 3-1, etc.) şi cele socotite derby (Venus-Rapid, Ripensie-Unirea Tricolor, etc) au fost transmise de cronicarul Radu Vasilescu şi el ofiţer de cavalerie. Promovarea lui pe acest post de comentator la radio se datoreşte faptului că era gienerele lui Liviu Rebreanu, pe atunci vicepreşedinte al Consiliului de Administraţie al Societăţii Române de Radiodifuziune. Radu Vasilescu s-a dovedit un crainic apreciat, cursiv şi original. Pentru a localiza faza, R.V preciza: „ mingea se află în careul trei al echipei X”. El împărţise terenul de joc în 8 careuri preluate de presă şi difuzate pentru a oferi ascultătorilor o imagine cât mai exactă a desfăşurării jocului. Pe lângă trasmisiunea jocurilor de fotbal încă de la jumătatea anilor 1930 R.V a făcut în direct şi pe cea a jocurilor de rugby (România-Germania) şi a meciurilor de box (Gino Cattaneo-Toma Aurel, meci pierdut de primul prin descalificare în repiza a 9-a, în 1938). S-au succedat prin faţa microfonului următorii crainici: Emanuel Valeriu (1947-1949), Radu Urziceanu (1950-1952), Raul Bart-Schwarzbart (1952-1956), Dumitru Tănăsescu (1956-1958), Ion Ghiţulescu (1956-2002), iar din 1964 o dată cu emisiunea Sport şi Muzică („Fotbal minut cu minut”, moderator Ghe. Minoiu) mai mulţi alţii: Octavian Vintilă, N. Soare, C. Pumnea, D. Pelican, I. Stoica, A. Bleotu, S. Domozină, Doru Dinu Glăvan (din 1962 la radio Timişoara). Acestora în ultimimele două decenii li se adaugă: N. Secosan, T. Mateescu, A. Vochin, Gr. Ilisei, Il. Dobre, I. Soare, A. Fetecău. Jocurile Olimpice au fost pentru prima dată transmise la Radio Romînia în 1956, cînd Raul Bart a informat de dubla victorie a lui l. Rotman la canoe şi cucerirea medaliei de aur la box a lui N. Linca.

În paralel cu transmisiile sportive pe calea undelor, începând din anii ,50 către sfârşitul lor, se vor face în România şi cele televiziunii. Prima transmisiue în direct va avea loc în data de 5 mai 1957 si a transmis meciul de rugby Anglia-România. Comunicarea dorită a evenimentelor sportive, îmulţite exponenţial în lume şi implicit şi în ţara noastră a provocat transmisiile televizate ale vieţii sportive universalizate, în diversitatea formelor ei. Vizualizarea în direct a acestora a sporit considerabil numărul canalelor de televiziune. Spaţiul şi timpul dăruite transmisiunilor respective au egalat dacă nu au depăşit evenimentele politice, sociale şi economice. Dar şi în aceste condiţii trasmisiile în direct ale instituţiei Radio România Actualităţi nu a pierdut din importanţă, completând informţia directă, imediată şi vizual colorată a televiziunii diversificată prin înmulţirea canalelor.În 1994 Radio România Actualităţi s-a despărţit de Televiziune, crainicii optând pentru un gen sau altul de transmisie regăsindu-i pe diferite canale. În anul 2008 funcţionau în programele televiziunii române 8 canale: Eurosport 1 şi 2, Club Sport, Extreme Sports, Sport.ro, TeleSport, GSP, Bum Sport, care transmit în deosebi intrecerile de fotbal, rugby, volei, baschet, tenis, bassball, badmigton, cricket, golf, polo pe apă şi călare, hochei pe gheaţă şi pe iarbă, atletism, nataţie, box, hipism, haltere, lupte, arte marţiale, etc. Ştirile sportive se regăsesc în buletinele de ştiri ale tuturor canalelor înscrise în programul televiziunilor în limba română:TVR 1 şi 2, ProTv, Antena 1, 2 şi 3, Prima Tv, Naţional Tv, Realitatea Tv, Kanal D, OTV. Printre cronicarii acestor canale de televiziune reţinem pe: Cristian Ţopescu, Dumitru Graur, Emil Grădinescu, Radu Naum, Tudor Furdui, Alina Alexoi, Cosmin Cernat, Vlad Enăchescu, Sorin Hobana, Victor Bonifaciu, Costi Mocanu, Horia Ivanovici, Andi Vilara, Silviu Tudor Samoilă, Radu Banciu, Felix Drăghici, Bogdan Cosmescu, etc. Calitatea trasmisiunilor se dovedeşte inegală, cele din jocuri mai cu seamă din tenis, atletism, înot şi hipism dovedind totuşi profesionalism. Informaţia sportivă pe acest traseu treptat, este preluată începând din 1990 şi de studiourile regionale (locale): Craiova (1998), Iaşi (1991), Cluj-Napoca (1990), Timişoara (1994), Tg. Mureş (2008), Piteşti (2006), Rm. Vâlcea (2006), etc. Dimensiunea fenomenului la sfârşitul primului deceniu al secolului al XXI-lea a determinat mediatizarea lui pe tot cuprinsul ţării.

Înafară de aceste personalități care s-au remarct în calitate de comentatori sportivi la posturile de radio și televiziune, după anul 2010 au mai activat în acest domeniu următorii: la Tv Dolce Sport – Vlad Enăchescu, Emil Grădinescu, Bogdan Cosmescu, Cosmin Băleanu, Andrei Nourescu, Silviu Samuilă, Radu Oprișan, Claudiu Giurgea, Paul Andone, Alexandru Săbău, Iulian Miu, Florin Căruceru, Carmen Mandiș, Eduard Zelgin, Matilda Popa și Geanina Iacob.

FOTO, FILM, VIDEO

Pe lângă ziarele şi revistele de specialitate, o altă sursă de informare oferită lumii sportive o reprezintă filmul şi banda magnetică. Activitatea laboratorului audio-video-film a început în 1962, odată cu formarea Centrului de cercetare de la Complexul sportive *23 August* (denumit CCPS în 1967). Laboratorul a fost creat cu scopul de a înregistra activităţile sportive (iniţial pe film şi foto) şi de a le conserva. Tehnicienii de atunci (Mircea Ionescu şi Iosif Novac) au înregistrat şi stocat în filmoteca CCPS toate întâlnirile sportive interne şi internaţionale la care au participat, folosindu-se de mijloace reduse. Actualul laborator (video) s-a realizat în anul 1983. În timp, activitatea s-a axat pe înregistrarea antrenamentelor şi competiţiilor. Au fost realizate filme metodice, de prezentare. Astfel, antrenorii şi sportivii puteau să-şi urmărească evoluţia execuţiilor, corectându-le dacă era cazul. Laboratorul de video şi film conţinea imagini a câştigă torilor de la marile competiţii oficiale şi era condos de tehnicienii Marcel şi Florica Popa. Imaginile păstrate au fost de folos noilor generaţii de sportivi şi specialişti, fiind un document al desfăşurării evenimentelor.

Obiectivele de bază ale laboratorului au fost:

1. Filmările la locul unde se desfăşurau concursurile sau antrenamentele;

2. Înregistrarea competiţiilor interne şi internaţionale transmise de posturile de televiziune;

3. Vizionarea înregistrărilor video, împreună cu antrenorii şi sportivii, pentru a se depista greşelile de tehnică şi a se cunoaşte adversarii din concursuri;

4. Realizarea de filme metodice şi documentare pentru MTS, COR, federaţii, cluburi etc.;

5. Selectarea informaţiilor înregistrate şi păstrarea acestora într-o videotecă special amenajată;

6. Realizarea de chinograme după imaginile video;

7. Proiecţia de filme cinematografice pe bandă de 16 mm din filmotecă;

8. Transpunerea de filme cinematografice pe casete video;

9. Transpunerea înregistrărilor pe film sau casetă, pentru federaţii, cluburi şi loturi naţionale.

În videoteca laboratorului existau imagini înregistrate de la 11 ediţii ale JO de vară: 1912 (Stockholm), 1960 (Roma), 1964 (Tokyo), 1968 (Mexic), 1972 (München), 1976 (Montreal), 1984 (Los Angeles), 1988 (Seul), 1992 (Barcelona), 1996 (Atlanta); 2000 (Sydney) şi de la 4 ediţii ale JO de iarnă: 1964 (Innsbruck), 1988 (Calgary), 1992 (Albertville), 1994 (Lillehamer). Au fost înregistrate competiţiile desfăşurate la CM, CE (preliminarii, calificări, finale), pe ramuri de sport, CN interne şi festivităţi de deschidere şi închidere a competiţiilor olimpice şi mondiale, întâlniri, turneu sau bilateral, regate, grand-prix-uri la care reprezentativele României au participat (de exemplu: la fotbal există 130 de casete cu înregistrări). Un loc important îl ocupă înregistrarea marilor sportivi, laureaţilor anului şi galelor de laureaţi, show-urilor, retrospectivelor, documentarelor şi „*curiozităţilor*" competiţionale. Există 1 300 de casete cu imagini de la antrenamente şi de la bazele sportive. Filmoteca laboratorului stochează informaţii înregistrate pe film. Se făceau înregistrări pe benzi de 16 mm. Casetele au activităţile (competiţionale, metodice, documentare) a celor 25 de federaţii sportive, jocurile sportive şi evenimentele acestora.

TEMA SPORTIVĂ ÎN FILATELIA ROMÂNEASCĂ

ISTORIC

Filatelia sportivă din ţara noastră datează de peste o jumătate de secol. Un început firav faţă de alte tematici, deja consacrate, din bogata filatelie românească. Faţă de alte ţări, avansate din punct de vedere filatelic, începutul a fost relativ târziu. Totuşi, România se află printre primele 20 de ţări din lume care în perioada interbelică se mândreau cu emisiuni destinate sportului. După cel de-al Doilea Război Mondial, editarea de emisiuni filatelice cu subiect sportiv a intrat, cu pregnanţă, în practica administraţiilor poştale; organizaţiile sportive naţionale şi Comitetele Naţionale Olimpice, atât în ţările cu tradiţie sportivă, cât şi în ţările mai nou intrate în circuitul sportiv mondial, editează din ce în ce mai multe emisiuni cu subiect sportiv care îmbogăţesc tezaurul filatelic mondial cu noi şi noi piese, unele dintre ele de o valoare deosebită. Un loc aparte în filatelia sportivă mondială îl ocupă emisiunile filatelice cu subiect olimpic. De fapt, după aprecierea noastră, aproximativ 75% din emisiunile cu subiect sportiv, editate în lume, au tematică olimpică. În momentul de faţă peste 150 de ţări editează cu ocazia unor evenimente sau JO mărci, coliţe şi alte piese filatelice cu acest subiect. Este o încântare să vizionezi emisiuni întregi, coliţe şi blocuri dantelate şi nedantelate de mărimi şi culori diferite, obliterate sau neobliterate, întreguri poştale, plicuri speciale, maxime, ştampile, etc. Se realizează mărci foarte originale, editate în tiraje mici, care sunt cele mai căutate piese filatelice din lume.

În România, la 8 iunie 1937, apare prima emisiune filatelică cu subiect sportiv. Este vorba de o serie de 8 mărci, editată cu ocazia aniversării a 25 de ani de la înfiinţarea primei organizaţii sportive cu caracter naţional – Federaţiunea Societăţilor Sportive din România (FSSR – 1 decembrie 1912). Această primă emisiune, redă imagini din atletism – aruncarea suliţei, înot, fotbal, canotaj, schi, călărie şi vânătoare, iar ultima dintre cele opt mărci reprezintă momentul constituirii FSSR. Tot în acelaşi an, la 1 septembrie 1937, apare cea de-a doua emisiune cu subiect sportiv din ţara noastră dedicată celei de-a VIII-a ediţii a JB de atletism. Până la terminarea celui de-al Doilea Război Mondial mai apar trei mărci, două cu ocazia ZILEI SPORTULUI, la 26 septembrie 1943 şi o marcă, la 16 martie 1944, editată cu ocazia a 30 de ani de la înfiinţarea Federaţiei Române de Rugby. Adevărata amploare a emisiunilor filatelice cu subiect sportiv se înregistrează după război. Astfel, până în iunie 1999, în ţara noastră au fost editate 197 de astfel de emisiuni, cu un total de 655 de mărci şi 62 de coliţe dantelate şi nedantelate (vezi anexa).

O notă aparte în filatelia sportivă românească o constituie piesele filatelice dedicate JO şi altor evenimente olimpice, acestea fiind cele mai valoroase emisiuni din filatelia sportivă românească.

La 25 octombrie 1956 a apărut prima emisiune filatelică românească cu subiect olimpic, editată cu ocazia JO de la Melbourne din 1956. La 25 noiembrie 1963 a apărut prima emisiune filatelică românească dedicată JO de iarnă de la Innsbruck din 1976. În această perioadă, de peste 40 de ani, în total au fost editate, în ţara noastră, 38 de emisiuni filatelice dedicate JO şi altor evenimente olimpice cuprinzând 244 de mărci, dintre care 209 dantelate, precum şi 40 de coliţe, dintre care 17 dantelate şi restul nedantelate. Aceste cifre situează România printre primele ţări din lume atât din punct de vedere cantitativ, dar mai ales din punct de vedere al calităţii şi valorii filatelice, istorice şi artistice a emisiunilor respective. Prin forma ei de prezentare, cea mai apreciată este emisiunea dedicată JO de la

Roma din 1960: cele cinci valori şi două vignete prezintă, asamblate, cele cinci cercuri olimpice în culorile lor originale. Emisiunea medaliilor olimpice, apărută în 1961 şi cea dedicată JO de la Tokyo din 1964, editată într-o formă romboidală, reprezintă o originalitate în lumea filatelică nu numai în ţara noastră, dar şi peste hotare. Coliţele nedantelate, apărute cu ocazia JO din 1972 de la München, precum şi cele editate la următoarele competiţii olimpice sunt de o valoare deosebită atât prin conţinutul lor, cât şi prin tirajul lor redus. Din aceste motive sunt căutate atât de filateliştii români, dar mai ales de cei străini. Cea mai valoroasă piesă filatelică sportivă o reprezintă însă coliţa nedantelată *„NADIA COMĂNECI”*, apărută în cadrul emisiunii *„Medalii olimpice”* după JO din 1976 de la Montreal. Această coliţă simbolizează triumful gimnasticii româneşti, excepţionala evoluţie a Nadiei Comăneci la bârnă, paralele şi individual compus, cele trei medalii de aur obţinute.

De asemenea, ea marchează premiera mondială de la Montreal, când Nadia Comăneci, pentru prima oară în gimnastică, a obţinut nota 10 şi nu numai o dată, ci de şapte ori. Interesant de semnalat este, pentru importanţa sa istorică, marca cu valoarea de 5,70 lei, din aceeaşi emisiune *„Medalii olimpice”*, care o reprezintă pe Nadia Comăneci într-o poziţie specifică la aterizare, după terminarea exerciţiului la unul din aparatele de concurs, pe fundal fiind numărul de concurs al Nadiei („073”) şi nota 10 obţinută (scrisă însă în forma apărută pe aparatele electronice ale sălii de concurs, adică „1.00” pentru că aparatele respective nu fuseseră programate să înregistreze note de „10.00”. Nimeni nu se gândise la evoluţia de excepţie a Nadiei Comăneci, care a uimit nu numai publicul american, dar şi pe cei mai renumiţi specialişti şi arbitri ai gimnasticii).

O caracteristică deosebită a emisiunilor filatelice româneşti, dedicate JO, o constituie popularizarea atât prin mărci, cât şi prin coliţe a principalelor ramuri sportive cu care ţara noastră a participat la întrecerile olimpice, printre care: atletism, box, kaiac, canoe, canotaj, gimnastică, haltere, handbal, înot, lupte, scrimă, tir, volei, bob, schi, biatlon şi altele. De asemenea, sunt evocate marile noastre glorii sportive care, prin performanţele lor, au făcut să fie înălţat, de mai multe ori, pe cel mai înalt catarg, tricolorul românesc, să fie cântat imnul românesc pe marile stadioane şi arene olimpice ale lumii: Nadia Comăneci, Ivan Paţaichin, Lia Manoliu, Iolanda Balaş-Söter, Leon Rotman, Vasile Dîba, Ecaterina Szabo, Toma Simionov, Ştefan Rusu, Ion Corneliu, Laura Badea, Gheorghe Berceanu, Nicolae Linca, Maricica Puică, componentele echipajelor de canotaj şi mulţi, mulţi alţii.

O parte însemnată a emisiunilor sportive editate în ţara noastră sunt dedicate unor importante evenimente sportive organizate aici: CM, CE sau CB. Acestea constituie o istorie a evenimentelor sportive din ţara noastră, evoluţia însăşi a fenomenului sportiv.

Astfel putem aminti organizarea Jocurilor Mondiale Universitare de iarnă la Poiana Braşov din anul 1951; Jocurile Mondiale Universitare de vară organizate la 14 sporturi în Bucureşti din anul 1981, CM de tenis de masă (1953), handbal feminin (1962), lupte (1967), hochei pe gheaţă, grupele B şi C (1970), tot hochei pe gheaţă, grupa B (1979), finala *Cupei Davis* la tenis în 1972. CE de volei din Bucureşti în 1955, canotaj Snagov (1955), tir Tunari (1955 şi 1965), fotbal juniori (1962), box (1969). JB de atletism din 1937, 1947, 1959 şi 1964; şah Herculane (1984). Merită să fie amintite emisiunile dedicate fotbalului: CE organizate în Franţa (1984), Germania (1988), Anglia (1996); CM organizate în Anglia (1966), Mexic (1970), Germania (1974), Argentina (1978), Spania (1982), Mexic (1986), Italia (1990), SUA (1994), Franţa (1998). Reprezentarea Olimpiadelor de şah de la Havana (1966), Malta(1980) şi Filipine (1992). Emisiuni speciale sunt dedicate unor ramuri de sport ca: gimnastică, natație, sporturi nautice, sporturi de iarnă, etc.

Nu se amintesc în rândurile de mai sus piesele filatelice apărute în ţara noastră care fac însă obiectul altor ramuri ale filateliei: întreguri poştale, plicuri prima zi, ştampile. Se amintesc, totuşi, piesele filatelice editate cu prilejul trecerii flăcării olimpice pe teritoriul ţării noastre, în 1972 (JO de la München) şi 1980 (JO de la Moscova).

Dincolo însă de valoarea lor, emisiunile fila-telice româneşti cu subiect sportiv se situează alături

de cele mai căutate emisiuni filatelice din lume. Ele nu lipsesc din clasoarele marilor sau micilor colec-ţionari, sunt prezente în toate expoziţiile filatelice organizate în cele mai îndepărtate colţuri ale lumii.

Tabelul şi reproducerile filatelice care urmează prezintă, în ordine cronologică, emisiuni de mărci poştale cu tematică sportivă, editate în România.

Emisiunile mărcilor din filatelia românească având tematica sportivă

Nr. crt.	**Nr. de listă**	**Denumirea şi eventualele explicaţii**	**Anul apariţiei**	**Nr. de piese**
1	119	Uniunea Federaţiilor de Sport din România – UFSR (660-667)* *(* Număr de catalog)*	1937	8
2	119a	idem, 25+25 bani	1937	1
3	119b	idem, 50+50 bani	1937	1
4	119c	idem, 1+0.5 lei	1937	1
5	119d	idem, 2+1 lei	1937	1
6	119e	idem, 3+1 lei	1937	1
7	119f	idem, 4+1 lei	1937	1
8	119g	idem, 6+2 lei	1937	1
9	119h	idem, 10+4 lei	1937	1
10	119i	Idem serie nedantelate	1937	8
11	121	JB de atletism; a VIII-a ediţie (670-674)	1937	5
12	121a	idem, 1+1 lei	1937	1
13	121b	idem, 2+1 lei	1937	1
14	121c	idem, 4+1 lei	1937	1
15	121d	idem, 6+1 lei	1937	1
16	121e	idem, 10+1 lei	1937	1
17	121f	Idem serie nedantelate	1937	5
18	156	Ziua Sporturilor (932-933)	1943	2
19	164	Rugby – 30 de ani de la înfiinţarea FR de Rugby (947)	1944	1
20	175	Organizaţia Sportului Popular – OSP/I (1019-1029)	1945	5
21	175	Organizaţia Sportului Popular – OSP/I, nedantelat	1945	5
22	175a	Idem, în blocuri de 9	1945	10
23	176	Idem, poşta aeriana (PA)	1945	1
24	176a	Idem, PA, cu vinieta	1945	1
25	197	Tineretul progresist, valoarea de 10+200 lei reprezintă o cursă de garduri (1129)	1946	1
26	199	OSP / II, 5 mărci dantelate şi 5 nedantelate (1135-1142)	1946	10
27	199a	idem coli mici de 16	1946	10
28	200	idem, PA	1946	2
29	200a	idem, perechea de coli mici de 16	1946	2
30	201	idem, coliţă nedantelată	1046	1

31	201a	idem, bloc de 4	1946	1
32	220	JB de atletism, timbrul din seria Regele Mihai I cu supratipar roşu EMBLEMA JB (1213)	1947	1
33	228	JB de atletism (1233-1237)	1948	5
34	228a	idem, val.de 10+10 lei în bloc de 4	1948	1
35	228b	idem, val.de 7+7 lei în colaă mică de 16	1948	1
36	249	OSP / III, dantelată şi nedantelată (1315-1320)	1948	6
37	249a	Idem, blocuri de 4	1948	6
38	273	Complexul sportiv GMA şi FGMA (1392-1396)	1950	5
39	275	JMU de iarnă de la Poiana Braşov – 28.01-4.02.1951 (1399-1403)	1951	5
40	281	Circuitul ciclist al RPR, tipărită în pereche-întoarsă	1951	1
41	281a	idem, tête-bêche	1951	1
42	308	Una dintre mărcile seriei GMA, valoarea de 3 lei, cu supratipar de 55 de bani (1501)	1952	1
43	309	Valorile de 20 lei şi 31 lei din seria JMU de iarnă, cu supratipar de 25 şi 55 de bani (1502-1503)	1952	2
44	329	Congresul UIS de la Bucureşti, valoarea de 55 de bani, reprezintă fază de fotbal (1574)	1952	1
45	332	Cultura fizică şi sport (1579-1580)	1952	2
46	341	CM de tenis de masă de la Bucureşti (1593-1594)	1953	2
47	346	Al IV-lea Festival al Tin.şi Stud.de la Buc. cea de 20 de bani, reprezintă arunc.discului (1605)	1953	1
48	347	Aviaţia sportivă (1609-1612)	1953	4
49	387	CE de volei de la Bucureşti (1687-1688)	1955	2
50	391	CE de canotaj de la Snagov (1698-1699)	1955	2
51	393	CE de tir de la Bucureşti – Tunari (1705)	1955	1
52	422	JO de la Melbourne (1770-1774)	1956	5
53	429	Cupa Europei la gimnastică feminină (1810-1813)	1957	4
54	430	Cursa Păcii la ciclism (1816-1817)	1957	2
55	434	Festivalul Tin. şi Stud. de la Moscova, marca de 55 de bani, reprezintă gimnastica (1830)	1957	1
56	439	Campionatele Internaţionale de Atletism ale României, Bucureşti, 1957 (1837-1839)	1957	3
57	449	10 ani de la Proclamarea Republicii, valoarea de 1,20 lei, reprezintă un fotbalist (1867)	1957	1
58	453	Criteriul mondial al tineretului la scrimă (1878)	1957	1
59	454	25 de ani de activitate în domeniul medicinei sportive (1879)	1958	1
60	466	Spartachiada Tineretului (1930)	1958	1
61	479	A XVIII-a ediţie a JB de atletism de la Buc. – supratipar pe marca Spartachiada Tin. (1965).	1959	1
62	480	500 de ani de atestare a Bucureştiului, marca de 1,75 lei reprezintă Stadionul *23 August* (1970)	1959	1
63	482	Sport (1873-1981)	1959	9
64	494	JO de la Roma /I, dantelate (2018-2023)	1960	5
65	494a	idem, nedantelate	1960	5
66	495	idem, coliţă dantelată	1960	1
67	496	idem, coliţă nedantelate	1960	1

68	498	Mărci uzuale, valoarea de 1,60 lei, reprezintă un atlet la start (2042)	1960	1
69	499	JO de la Roma /II (2048-2053)	1960	6
70	506	Sport pentru copii la sate (2090-2094)	1960	5
71	514	Sporturi de munte – schi şi alpinism, Jubileul de 50 de ani de schi în România (2123-2136)	1961	7
72	514a	Idem cu culori schimbate şi nedantelate	1961	7
73	528	Medalii la JO de la Melbourne şi Roma din anii 1956 şi 1960 (2191-2201)	1961	10
74	528a	idem, nedantelate	1961	6
75	529	idem, coliţă nedantelată	1961	1
76	535	CE de fotbal – juniori, turneul UEFA, Bucureşti, 1962 (2217)	1962	1
77	537	A II-a ediţie a CM feminin de handbal, Bucureşti, 1962 (2221)	1962	1
78	538	Sporturi nautice (2222-2237)	1962	8
79	538a	Sporturi nautice, nedantelată cu culori schimbate în pătratul tipăririi valorii	1962	8
80	544	Pescuitul sportiv (2251-2259)	1962	8
81	545	România, campioană mondială la handbal, supratipar pe marca de la nr.537 (2268)	1962	1
82	546	*1962 Campioană Europeană 2 lei* supratipar pe marca nr. 535 (2269)	1962	1
83	561	Natație (2327-2333)	1963	7
84	569	CE de volei şi o marcă pentru CCE câştigată de echipa Rapid Bucureşti (2358-2362)	1963	5
85	571	JO de iarnă de la Innsbruck (1369-2385)	1963	8
86	571a	JO de iarnă de la Innsbruck, culori schimbate nedantelate (2369-2385)	1963	8
87	572	JO de iarnă de la Innsbruck, coliţă nedantelată	1963	1
88	583	Hipism – călărie (2458-2461)	1964	4
89	586	JB de atletism de la Bucureşti (2473-2478)	1964	6
90	589	JO de la Tokyo din 1964 (2484-2500)	1964	8
91	589a	JO de la Tokyo, nedantelate cu culori schimbate	1964	8
92	590	JO de la Tokyo, coliţă nedantelată	1964	1
93	596	Medalii de aur la JO din 1952-Helsinki,1956-Melbourne,1960-Roma şi 1964-Tokyo (2520-2536)	1964	8
94	596a	Idem, nedantelate şi culori schimbate	1964	8
95	597	Idem, coliţă nedantelată	1964	1
96	608	CE de tir de la Bucureşti – Tunari (2585-2596))	1965	6
97	608a	Idem, serie nedantelată cu culori schimbate	1965	6
98	616	Spartachiada, valoarea de 5 lei este dedicată CE de kaiac-canoe (2630-2634)	1965	5
99	621	Olimpiada de şah de la Havana (2656-2661)	1966	6
100	627	CM de fotbal din Anglia (2672-2678)	1966	6
101	628	Idem, coliţă nedantelată	1966	1
102	655	CM de lupte greco-romane (2793-2797)	1967	5
103	657	JO de iarnă de la Grenoble (2800-2806)	1968	7
104	657a	Idem, serie cu vinete	1968	7

105	657b	Idem, în coli mici de câte 10 mărci	1968	7
106	658	Idem coliţă nedantelată (2807)	1968	1
107	680	JO de la Mexico (2877-2884)	1968	8
108	681	Idem, coliţă nedantelată, numerotată (2885)	1968	1
109	694	Sport (2927-2934)	1969	8
110	701	CE de box de la Bucureşti (2947-2950)	1969	4
111	718	CM de hochei pe gheaţă, grupele B şi C, desfăşurate în România (3000-3003)	1970	4
112	729	CM de fotbal din Mexic (3029-3036)	1970	4
113	729a	Idem, coliţă dantelată, cuprinzând 4 mărci cu valori diferite	1970	1
114	778	JO de iarnă de la Sapporo (3165-3170)	1971	6
115	779	Idem, coliţa nedantelată (3171)	1971	1
116	787	JO de la München din 1972, seria preolimpică (3193-3198)	1972	6
117	788	Idem, coliţă dantelată reprezentând trecerea flăcării olimpice prin România (3199)	1972	1
118	789	Idem, coliţă nedantelată şi numerotată (3200)	1972	1
119	797	JO de la München din 1972 (3216-3221)	1972	6
120	798	Idem, coliţă dantelată (3222)	1972	1
121	799	Idem, coliţă nedantelată (3223)	1972	1
122	802	Flacăra olimpică (3229)	1972	1
123	805	Medalii olimpice de la JO-72 de la München (3231-3236)	1972	6
124	806	Idem, coliţă dantelată (2337)	1972	1
125	807	Idem, coliţă nedantelată (3238)	1972	1
126	809	Finala Cupei Davis România – SUA, Bucureşti, 1972 (3243)	1972	1
127	846	ROMÂNIA, camp.mond.la handbal, supratipar pe marca de 1,75 lei din seria JO-72 (3374)	1974	1
128	851	CM de fotbal din Germania din anul 1974 (3384-3389)	1974	6
129	852	Idem, coliţă dantelată (3390)	1974	1
130	853	Idem, coliţă nedantelată (3391)	1974	1
131	866	60 de ani de la fondarea COR (3421)	1974	1
132	870	JMU de handbal (3425-3427)	1975	3
133	901	JO de iarnă de la Innsbruck (3493-3498)	1976	6
134	902	Idem, coliţă dantelată (3499)	1976	1
135	903	Idem, coliţă nedantelată (3500)	1972	1
136	913	JO de la Montreal (3529-3534)	1976	6
137	914	Idem, coliţă dantelată (3535)	1976	1
138	915	Idem, coliţă nedantelată (3536)	1976	1
139	923	Medalii olimpice, JO de la Montreal (3554-3560)	1976	7
140	924	Idem, coliţă dantelată (3561)	1976	1
141	925	Idem, coliţă nedantelată (3562)	1976	1

142	943	Sport – gimnastică (3648-3653)	1977	6
143	954	CM de fotbal din Argentina (3687-3692)	1978	6
144	955	Idem, coliţă dantelată (3693)	1978	1
145	956	Idem, coliţă nedantelată (3694)	1978	1
146	964	Daciada (3723-3728)	1978	6
147	976	CE de hochei pe gheaţă pentru juniori şi CM de hochei pe gheaţă grupa B (3760-3761)	1979	2
148	977	Idem, în pereche	1979	1
149	989	A IV-a Conferinţă Europeană a Sportului – coliţă nedantelată (3805)	1979	1
150	991	JO de la Moscova din 1980 – seria preolimpică (3807-3810)	1979	6
151	992	Idem, coliţa dantelată (3811)	1979	1
152	993	Idem, coliţă nedantelată (3812)	1979	1
153	997	JO de iarnă de la Lake Placid din 1980 (3847-3852)	1979	6
154	998	Idem, coliţă dantelată (3853)	1979	1
155	999	Idem, coliţă nedantelată (3854)	1979	1
156	1011	JO de la Moscova (3914-3919)	1980	6
157	1012	Idem, coliţă dantelată, numerotată (3920)	1980	1
158	1013	Idem, coliţă nedantelată, numerotată (3921)	1980	1
159	1020	A XXIV-a ediţie a Olimpiadei de şah din Malta (3928-3931)	1980	4
160	1036	Universiada, Bucureşti 1981 (3984-3986)	1981	3
161	1045	Jocuri de copii (4008-4015)	1981	8
162	1046	CM de fotbal din Spania din 1982 (4016-4021)	1982	6
163	1047	Idem, coliţă dantelată, numerotată (4022)	1981	1
164	1048	Idem, coliţă nedantelată, numerotată (4023)	1981	1
165	1057	Deltaplanorism (4059-4064)	1982	6
166	1081	Sporturi de apă (4151-4156)	1983	6
167	1092	JO de iarnă de la Sarajevo 1984 – ediţia a XIV-a (4181-4187)	1984	8
168	1093	Idem, coliţă nedantelată (4188)	1984	1
169	1095	A XV-a ediţie a Balcaniadei de şah de la Herculane, bloc de patru mărci (4197-4200)	1984	1
170	1100	JO de la Los Angeles – ediţia a XXII-a, seria preolimpică (4220-4225)	1984	6
171	1101	Idem, coliţă nedantelată, numerotată (4226)	1984	1
172	1103	Turneul final al CE de fotbal, două blocuri de câte 4 mărci (4228-4235)	1984	8
173	1104	JO de la Los Angeles 4236-4243)	1984	8
174	1105	Idem, coliţă nedantelată – atletism (4244)	1984	1
175	1106	Idem, coliţă nedantelată — gimnastică, ambele coliţe numerotate (4245)	1984	1
176	1112	Medalii olimpice, JO – 1984 Los Angeles, două blocuri (4261-4272)	1984	2
177	1139	Preliminariile CM de fotbal 1986 (4371-4376)	1985	6
178	1140	Idem, coliţă nedantelată (4377)	1985	1

179	1157	CM de fotbal, turneul final, Mexic – 1986 (4438-4443)	1986	6
180	1158	Idem, coliţă nedantelată, numerotată (4444)	1986	1
181	1166	Turul ciclist al României (4472-4475)	1986	4
182	1167	Idem, coliţă dantelată, numerotată (4476)	1986	1
183	1179	CMU de handbal, ediţia a X-a, desfăşurat în România (4517-4522)	1987	6
184	1183	Planorism (4531-4536)	1987	6
185	1194	JO de iarnă de la Calgary – Canada din 1988 (4596-4603)	1987	8
186	1195	Idem, coliţă nedantelată, numerotată (4604)	1987	1
187	1201	Turneul final al CE de fotbal, două blocuri de câte 4 mărci (4627-4634)	1988	2
188	1203	JO de la Seul din 1988 – seria preolimpică (4636-4641)	1988	6
189	1204	Idem, coliţă nedantelată, numerotată (4642)	1988	1
190	1206	Turneul Internaţional de tenis al României, 2 blocuri numerotate (4644-4651)	1988	2
191	1208	JO de la Seul din 1988 (4653-4660)	1988	8
192	1209	Idem, coliţă nedantelată, numerotată (4661)	1988	1
193	1212	Medalii olimpice, JO de la Seul 1988, două blocuri , numerotate (4687-4694)	1988	8
194	1234	Preliminariile CM de fotbal din Italia (4764-4769)	1990	6
195	1235	Idem, coliţă nedantelată, numerotată (4770)	1990	1
196	1237	Turneul final al CM de fotbal din 1990 – Italia (4772-4779)	1990	8
197	1238	Idem, coliţă nedantelată (4780)	1990	1
198	1254	Gimnastică (4833-4838)	1991	6
199	1268	CM de atletism – Tokyo (4918-4923)	1991	6
200	1274	JO de iarnă de la Albertville (4939-4946)	1992	8
201	1275	Idem, coliţă dantelată, numerotată (4947)	1992	1
202	1276	Idem, coliţă nedantelată, numerotată (4948)	1992	1
203	1279	CM Individual de gimnastică de la Paris, supratipar (4960)	1992	1
204	1286	A XXX-a ediţie a Olimpiadei de şah de la Manila–Filipine (4977-4978)	1992	2
205	1287	Idem, coliţă dantelată (4979)	1992	1
206	1289	JO de la Barcelona din 1992 (4981-4987)	1992	8
207	1290	Idem, coliţă dantelată, numerotată (4988)	1992	1
208	1291	Idem, coliţă nedantelată, numerotată (4989)	1992	1
209	1306	Medalii olimpice obţinute la JO de la Barcelona din 1992, 2 blocuri (5029-5036)	1992	2
210	1336	JO de iarnă de la Lillehamer – 1994 (5132-5137)	1994	6
211	1337	Idem, coliţă dantelată (5138)	1994	1
212	1344	Turneul final al CM de fotbal din SUA din 1994 (5170-5175)	1994	6
213	1345	Idem, coliţă dantelată (5176)	1994	1
214	1346	Anul internaţional al sportului şi idealului olimpic - a 80-a aniversare a COR (5177-5180)	1994	4
215	1347	Idem coliţă dantelată (5176)	1994	1

216	1355	Echipa României – Campioană Europeană la gimnastică – supratipar (5203-5204)	1994	2
217	1383	Zilele olimpice ale tineretului European (5287)	1995	1
218	1391	A V-a ediţie a turn.internaţ.de tenis *BCR OPEN ROMÂNIA*, Bucureşti-1995 (5306)	1995	1
219	1397	JO de la Atlanta, concursurile preolimpice (5326-5331)	1995	6
220	1398	Idem, coliţă dantelată (5332)	1995	1
221	1409	Turneul final al CE de fotbal din Anglia (5359-5363)	1996	5
222	1409a	Idem, în ştraif de 5 mărci	1996	1
223	1410	Idem, coliţă dantelată (5364)	1996	1
224	1416	JO de la Atlanta – Centenarul CIO şi JO (5374-5378)	1996	5
225	1417	Expoziţia filatelică *OLYMPHILEX '96*; centenarul mărcilor olimpice, coliţă dantelată (5379)	1996	1
226	1445	Sporturi neolimpice (5471-5474)	1997	4
227	1447	JO de iarnă de la Nagano (5476-5477)	1998	2
228	1455	CM de fotbal din Franţa, bloc dantelat (5497-5500)	1998	1
229	1465	Gimnastică 1991, uzuale, supratipar (5528-5529)	1998	2
230	1495	Noi sporturi olimpice (5623-5625)	1999	2
231	1517	Campionatul European de fotbal EURO 2000 (5682-5685)	2000	4
232	1517a	Idem, bloc	2000	1
233	1522	Jocurile Olimpice de vară Sydney, 2000 (5696-4699)	2000	4
234	1522a	idem, cu vinietă	2000	4
235	1523	Idem, coliţă (5700)	2000	1
236	1524	coliţă nedantelată (5701)	2000	1
237	1548	Hagi 17 ani sub tricolor (5754)	2001	1
238	1548a	Idem, cu vignietă	2001	1
239	1548b	Idem, în coli de 18 serii şi 7 vigniete	2001	1
240	1549	idem coliţă nedantelată, negumată {5755}	2001	1
241	1549a	idem cu părţi din cuvântul „Corolla" în foligran	2001	1
242	1557	Hipism {5771-5774}	2001	4
243	1557a	idem, serie cu vinietă	2001	4
244	1557b	idem coli mici de 15 mărci şi 5 viniete	2001	15
245	1562	Aniversări – comemorări 1995 – supratipar şah {5779}	2001	1
246	1566	JO Albertville 1992, supratipar „săniuţă" {5783}	2001	1
247	1588	Sporturi cu crose {5849/5852}	2002	4
248	1595	A 35-a Olimpiadă de şah, Bled Slovenia, triptic {5874-5876)	2002	1
249	1617	Sporturi extreme {5943-5946}	2003	4
250	1624	Centenarul FIFA – Fotbal şi istoria FIFA {5963-5967)	2003	5
251	1634	90 de ani de la fondarea Comitetului Olimpic Român bloc de 3 mărci (5990-5992)	2004	1
252	1647	Centenarul FIFA (6018)	2004	1

253	1655	Jocurile Olimpice de la Atena 2004 (6034-6037)	2004	4
254	1655a	idem, cu vinietă	2004	4
255	1655b	idem, coli mici de 15 mărci şi 1 vinietă	2004	4
256	1662	Ilie Năstase un As între Aşi (6059)	2004	1
257	1662a	idem, cu vinietă	2004	1
258	1662b	idem, în coli mici de 15 mărci şi 1 vinietă	2004	1
259	1663	idem, coliţă dantelată numerotată (6060)	2004	1
260	1664	idem, coliţă dantelată nenumerotată (6061)	2004	1
261	1665	idem, coliţă nedantelată numerotată (6962)	2004	1
262	1670	Sportivi de aur ai României (6071-6073)	2004	3
263	1670a	idem cu vinietă	2004	3
264	1670b	idem, coli mici de 8 mărci şi 1 vinietă	2004	3
265	1672	Aniversări – comemorări 2005 George Valentin Bibescu (6085)	2005	1
266	1709	Jocurile Olimpice de la Torino 2006, bloc dantelat (6215-6218)	2006	1
267	1727	Cupa mondială (CM) de fotbal FIFA, Germania (6270-6273)	2006	4
268	1727a	idem, bloc de 4 timbre	2006	1
269	1738	Gimnastica 2006, coliţă dantelată, supratipar în auriu (6308)	2006	1
270	1766	60 de ani, Clubul sportiv al Armatei Steaua (6387)	2007	1
271	1766a	idem, cu vinietă	2007	1
272	1766b	idem, coală de 8 timbre + vinietă	2007	1
273	1766c	idem, perechi de coli diferite cu vinietă diferită	2007	1
274	1784	Cupa Mondială de rugby Franţa 2007 (6426-6427)	2007	2
275	1784a	idem, cu vinietă	2007	2
276	1784b	idem, în coli de 8 timbre + vinietă	2007	2
277	1801	Jocurile Olimpice de la Beijing 2008, a XXIX-a ediţie (6472-6475)	2008	1
278	1855	Jocurile Olimpice de iarnă de la Vancouver, ediţia a XXI-a	2010	4
279	1855a	idem, carton filatelic	2010	1
280		JO pentru tineret, Singapore 2010, coliţă dantelată	2010	1
281		Arena National	2011	1
282		Arena National, coliţă	2011	1

Sursa: CATALOGUL MĂRCILOR POŞTALE ROMÂNEŞTI, Kiriac Dragomir şi Surpţeanu Aurel, 1974
MĂRCILE POŞTALE ROMÂNEŞTI 1858-2010, Tudor Gheorghe, 2010
LISTA PREŢURILOR MĂRCILOR POŞTALE, Romfilatelia, Bucureşti, 2010

MĂRCILE POŞTALE ROMÂNEŞTI CU SUBIECT SPORTIV 1937 - 2011

8.06.1937 – 25 de ani de la înfiinţarea UFSR (Uniunea Federaţiilor Sportive din România). Prima emisiune de timbre cu subiect sportiv din România (nr. 1-10)

01.09. 1937 – A VIII-a ediţie a Balcaniadei de atletism (nr. 11-17)

26.09.1943 – Ziua sporturilor (nr. 18)

16.03.1943 – 30 de ani de la înfiinţarea FR Fugby (nr.19)

05.08.1945 – OSP I, prima emisiune postbelică cu subiect sportiv (nr.20-24)

28.07.1946 - Tineretul progresist, timbrul cu valoarea de 10+200 este cu subiect sportiv (nr 25)

01.09.1946 - OSP II (nr. 26-31)

05.09.1947 – Campionatele Balcanice de Atletism, timbrul cu valoarea de 36000 lei din seria uzuale cu supratipar „CB 1947 2+3 lei”(nr. 32)

20.02.1948- JB de Atletism (nr.33-35)

31.12.1948 - OSP III (nr. 36-37)

30.10.1950 - FGMA şi GMA (nr. 38)

23.01.1951 – JMU de iarnă. Prima competiţie, de nivel mondial, organizată în România (nr.39)

09.07.1950 - Circuitul ciclist al României (nr. 40-41)

1952 – Timbre, din emisiunile sportive, cărora li s-au aplicat supratipar cu noile valori în urma reformei băneşti din 1952 (nr. 42-43)

05.09.1952 – Congresul UIS de la Bucureşti, valoarea de 55b reprezintă o fază de fotbal (44)

20.10.1952 - Cultură fizică şi sport (nr. 45)

23.03.1953 – CM de tenis de masă (nr. 46)

11.07.1953 – Festivalul mondial al tineretului şi studenţilor de la Bucureşti (nr. 47)

07.1953 - Aviaţia sportivă (nr. 48)

17.06.1955 - Campionatele Europene de volei (nr. 49)

22.08.1955 - Campionatul European de canotaj de la Snagov (nr. 50)

10.09.1955 – Campionatele Europene de tir (nr. 51)

25.10.1956 - Jocurile Olimpice de la Melbourne (nr. 52)

20.05.1957 - Cupa Europei la gimnastică (nr. 53)

30.05.1957 - Cursa Păcii (nr. 54)

29.07.1957 - Festivalul Tineretului de la Moscova (nr. 55)

14.09.1957 - Campionatele Internaţionale de atletism de la Bucureşti (nr.56)

30.12.1957 - 10 ani de la proclamarea Republicii, timbrul de 1,20 lei cuprinde imagini şi din sport (nr. 57)

05.04.1958 - Criteriul Mondial de scrimă al tineretului (nr. 58)

16.04.1958 - 25 de ani de activitate medico-sportivă (nr. 59)

12.1958 – Spartachiada tineretului (nr. 60)

17.09.1959 – A XVIII-a ediţie a JB de atletism, timbrul nr. 59 supratipar cu insigna JB (61)

20.09.1959 – Bucureştiul 500 de ani de atestare documentară, timbrul cu valoarea de 1,75 lei reprezintă Stadionul 23 August (nr. 62)

05.10,1959 - Sport (nr. 63)

11.06.1960 - JO de la Roma (nr. 64-67)

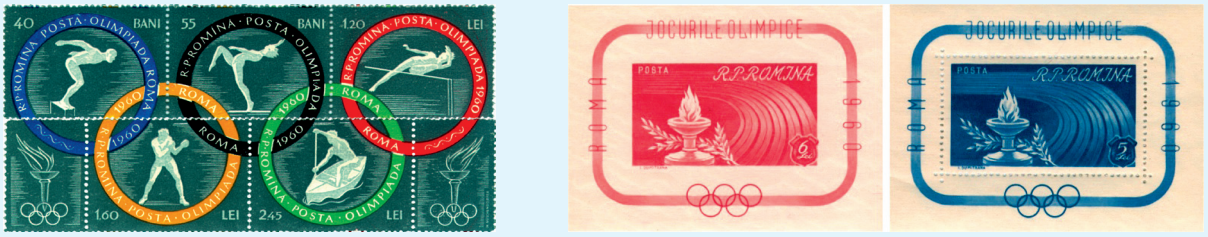

11.06.1960 - Jocurile Olimpice de la Roma II (nr. 69)

11.06.1960 – Uzuale, timbrul cu valoarea de 1,60 lei reprezintă un atlet în poziţie de start (nr. 68)

15.10.1960 - Jocuri sportive de copii la sate (nr. 70)

18.03.1961 - Sporturi de munte (nr. 71-72)

30.10.1961 - Medalii JO Melbourne şi Roma (73-75)

20.04.1962 – Turneul UEFA de juniori (nr. 76)

12.05.1962 - A doua ediţie a CM feminin de handbal (nr. 77)

15.05.1962 - Sporturi nautice (nr. 78-79)

25.07.1962 - Pescuitul Sportiv (nr. 80)

31.07.1962 - România – Campioană Mondială (nr. 81)
timbrul nr. 77 cu supratipar

31.07.1962 – România Campioană Europeană
timbrul nr. 76 cu supratipar (nr. 82)

15.06.1963 - Natație (nr. 83)

21,10.1963 - Campionatele Europene de volei (nr. 84)

25.11.1963 - Jocurile Olimpice de iarnă de la Innsbruck (nr. 85-87)

25.04.1964 - Hipism (nr. 88)

28.07.1964 - Jocurile balcanice de atletism de la Bucureşti (nr. 89)

01.09.1964 - Jocurile Olimpice de la Tokio (nr. 90-92)

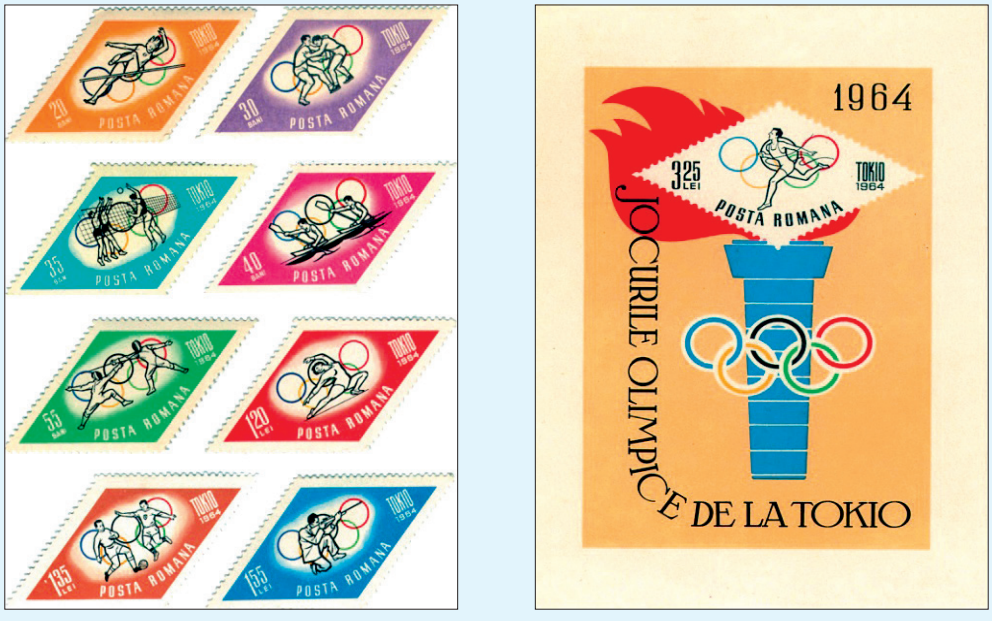

30.11.1964 – Medalii olimpice JO Melbourne, Roma şi Tokio (93-95)

24.04.1965 - Campionatele Europene de tir (nr. 96-97)

10.11.1965 – Spartachiada, timbrul cu valoarea de 5 lei este dedicat Campionatelor europene de kaiac canoe (nr. 98)

25.02.1966 - Olimpiada de Sah de la Havana (nr. 99)

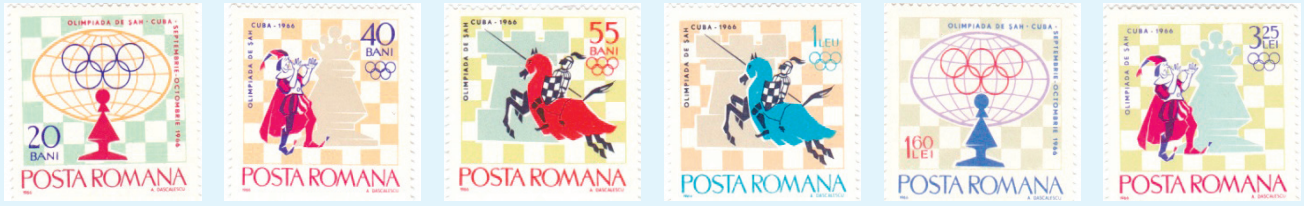

25.04.1966 - Campionatele Mondiale de Fotbal (nr. 100-101)

29.07.1967 - Campionatele Mondiale de lupte greco-romane (nr. 102)

28.09.1967 - Jocurile Olimpice de iarnă de la Grenoble din 1968 (nr. 103-106)

28.08.1968 - Jocurile Olimpice de la Mexico (107-108)

10.03.1969 – Sport (109)

24.05.1969 – Campionatele Europene de box de la Bucureşti (110)

20.01.1970 - CM de hochei pe gheaţă grupele B şi C desfăşurate în România (nr. 111)

26.05.1970 - CM de fotbal din Mexic (nr. 112-113)

25.10.1971 - JO de iarnă de la Sapporo (nr. 114-115)

25.04-1971- JO de la Munchen, seria preolimpică (116-118)

Colițele au apărut la 29.09.1972

15.07.1972 - JO de la Munchen (119-121)

13.08.1972 - Flacăra Olimpică (nr. 122)

28.10.1972 - Medalii Olimpice JO de la Munchen (nr. 123-125)

10.10.1972 - Finala Cupei Davis ROMÂNIA - SUA, Bucureşti (nr. 126)

13.05.1974 - România, campioană mondială de handbal, timbrul de 20 din seria Medalii la JO-1972 cu supratipar (nr. 127)

15.06.1974 - Campionatul Mondial de fotbal din Germania (nr. 128-130)

01.12.1974 – Aniversarea a 60 de ani de la fondarea COR (nr. 131)

04.01.1975 - JMU de handbal 1975 (nr. 132)

12.01.1976 - JO de la Insbruck – 1976 (133-135)

25.06.1976 - Jocurile Olimpice de la Montreal (nr. 136-138)

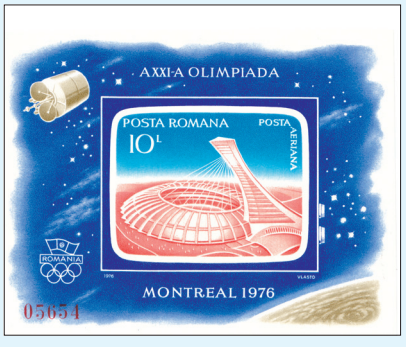

20.10.1976 – Medalii olimpice. Jocurile Olimpice de la Montreal (nr. 139-141)

05.10.77 - Sport - Gimnastică (nr. 142)

15.04.1978 - CM de fotbal din Argentina (nr 143-145)

15.09.1978 - Daciada (nr.146)

04.03.1979 - CE de hochei pe gheață pentru juniori și CM grupa B (nr. 147-148)

25.09.1979 - A IV-a Conferință Europeană a sportului (nr. 149)

23.10.1979 - JO de la Moscova seria preoplimpică (nr. 150-152)

27.12.1979 - JO de la Lake Placid (nr. 153-155)

20.06.1980 - JO de la Moscova (nr. 156-158)

01.10.1980 – A XXIV-a ediţie a Olimpiadei de şah „Malta – 80” (nr. 159)

17.07.1981 - Universiada Bucureşti (nr. 160)

25.11.1981 – Jocuri de copii (161)

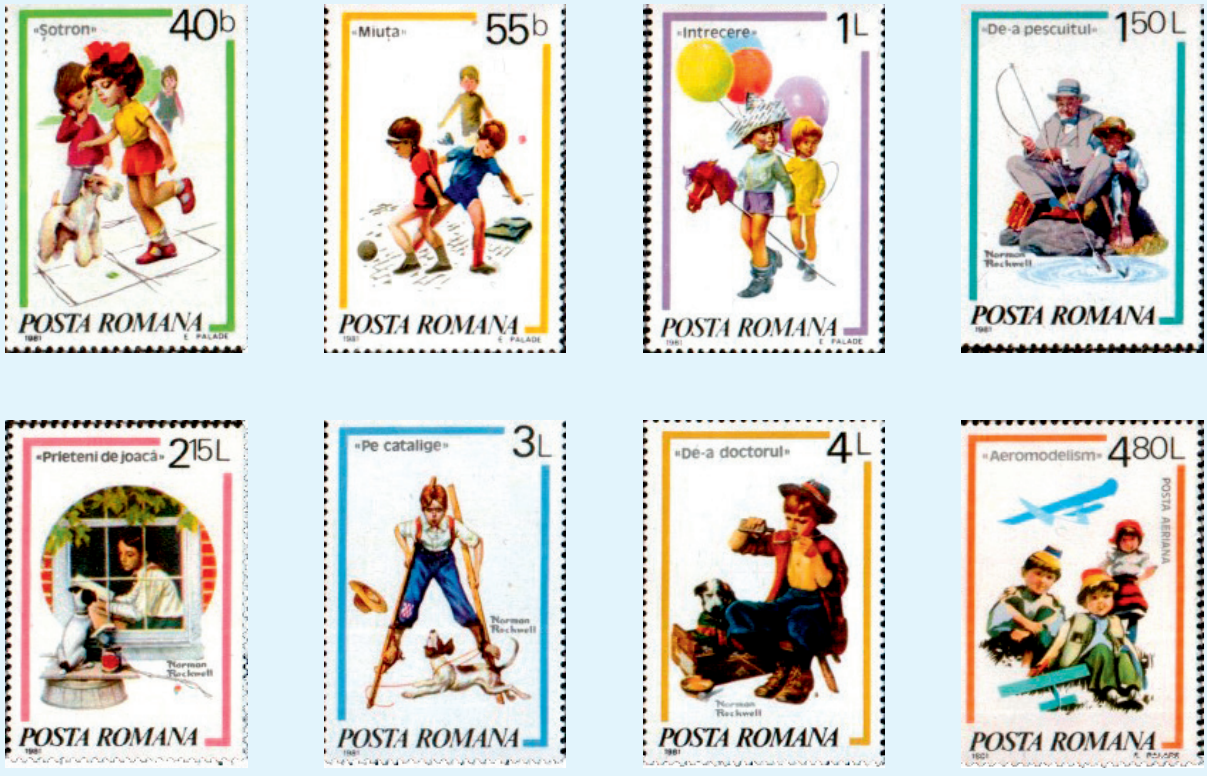

28.12.1981 - CM de fotbal din Spania (nr. 162-164)

30.07.1982 - Deltaplanorism (nr 165)

16.09.1983 - Sporturi de apă (nr. 166)

14.01.1984 - Jocurile Olimpice de la Sarajevo – 1984 (nr. 167-168)

28.02.1984 - Balcaniada de sah de la Herculane (nr. 169)

25.05.1984 - Jocurile Olimpice de la Los Angeles, seria preolimpică (nr. 170-171)

07.06.1984 - CE de fotbal (172)

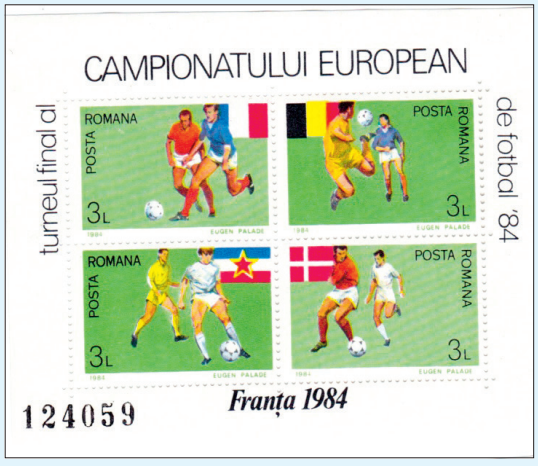

02.07.1984 - (173-175)

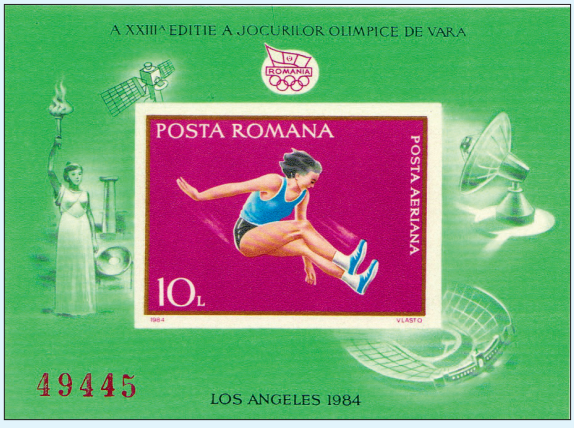

29.10.1984 - Medalii Olimpice JO Los Angeles (176)

15.10.1985 - Preliminariile CM de fotbal Mexic (177-178)

09.05.1986 - CM de fotbal din Mexic (179-180)

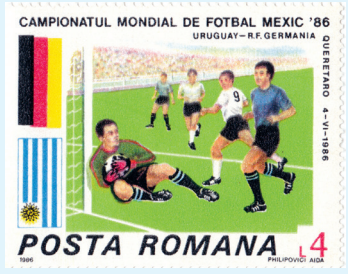

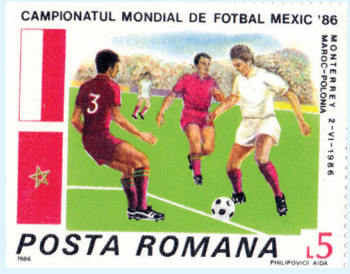

29.08.1986 - Turul ciclist al României (181-182)

15.07.1987 - CMU de handbal din România (nr 183)

10.08.1987 - Planorism (184)

28.12.1987 - JO de iarnă de la Calgary (185-186)

09.06.1988 - CE de fotbal din Germania (nr. 187)

28.06.1988 - JO de la Seul (seria preolimpică) (188-189)

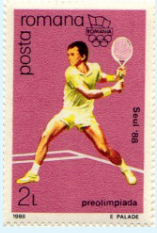

22.08.1988 - Turneul Internaţional de tenis (190)

01.09.1988 - JO de la Seul (189-190)

07.12.1988 - Medalii Olimpice Seul (193)

19.03.1990 – Campionatul mondial de fotbal din Italia, preliminarii (194-195)

07.05.1990 – Turneul final al CM de fotbal din Italia (196-197)

14.06.1991 – Gimnastică (198)

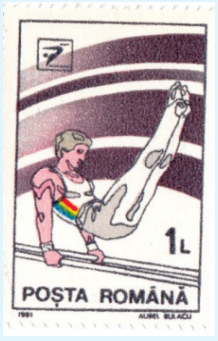

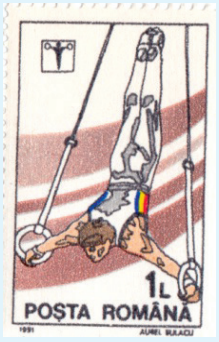

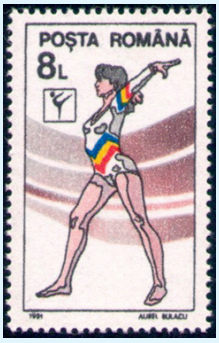

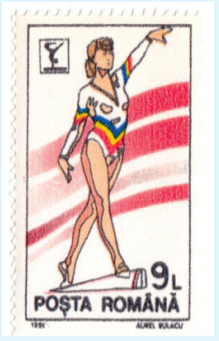

21.11.1991 – CM de atletism de la Tokio (199)

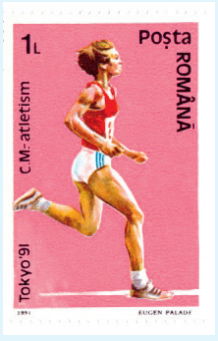

27.01.1992 – JO de iarnă de la Albertville (200-202)

11.03.1992 – CM individual de gimnastică de la Paris, supratipar (203)

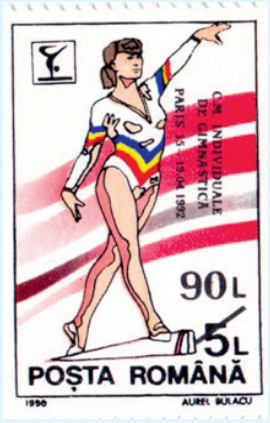

07.06.1992 – A XXX-a ediţie a Olimpiadei de şah de la Manila - Filipine (204-205)

17.07.1992 – JO de la Barcelona (206-208)

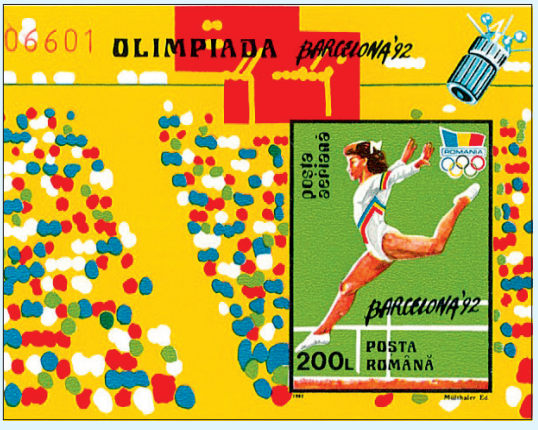

30.12.1992 – Medalii olimpice JO de la Barcelona (209)

12.02.1994 - JO de iarnă de la Lillehamer (210-211)

17.06.1994 – Turneul final al CM de fotbal din SUA (212-213)

23.06.1994 – Anul internaţional al sportului şi idealului olimpic, a 80-a aniversare a COR (214-215)

09.09.1994 – România – campioană europeană de gimnastică, supratipar (216)

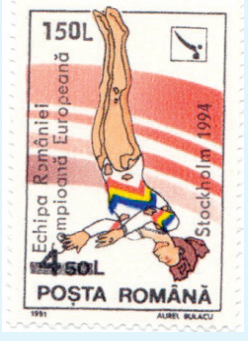

10.07.1995 – Zilele olimpice ale tineretului european (217)

08.09.1995 – a V-a ediţie a Turneului internaţional de tenis: BCR OPEN ROMÂNIA, BUCUREŞTI 1995 (218)

08.12.1995 – Concursurile preolimpice de la Atlanta (219-220)

27.05.1996 – Turneul final al CE de fotbal din Anglia (221-223)

12.07.1996 – JO de la Atlanta – Centenarul JO (224)

12.07.1996 – Expoziţia filatelică OLYMPHILEX '96, Centenarul mărcilor olimpice (225)

21.11.1997 – Sporturi neolimpice (226)

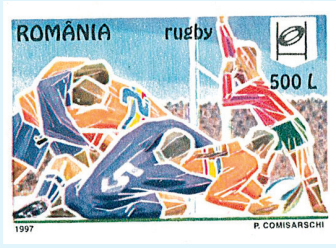

05.02.1998 – JO de iarnă de la Nagano (227)

10.06.1998 – CM de fotbal din Franţa (228)

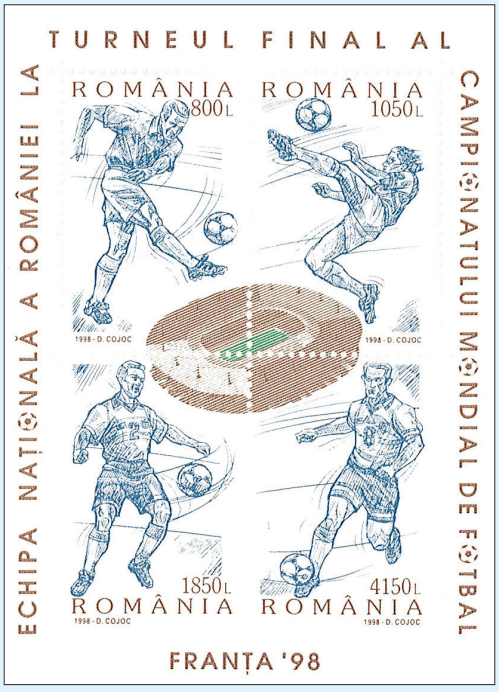

10.11.1998 – Gimnastica, timbrele din 1991, cu supratipar (229)

10.11.1999 – Noi sporturi olimpice (230)

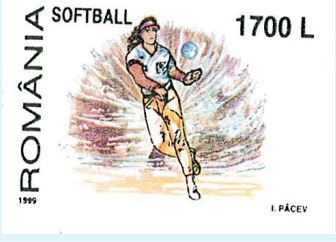

20.06.2000 – CE de fotbal, EURO 2000 (231-232)

07.09.2000 – JO de la Sydney (233-235)

07.09.2000 – Expoziţia filatelică OLYMPHILEX 2000, coliţă nedantelată (236)

23.04.2001 – Hagi, 17 ani sub tricolor (237-241)

21.08.2001 – Hipism (242-244)

29.08.2001 – ŞAH, un timbru din seria Aniversări-comemorări, supratipar (245)

31.08.2001 – SĂNIUŢA, un timbru din seria JO Albertville 1992 cu supratipar (246)

11.07.2002 – Sporturi cu crosa (247)

23.10.2002 – A 35-a ediţie a Olimpiadei de şah de la Bled-Slovenia (248)

30.09.2003 – Sporturi extreme (249)

22.12.2003 – Centenarul şi istoria FIFA (250)

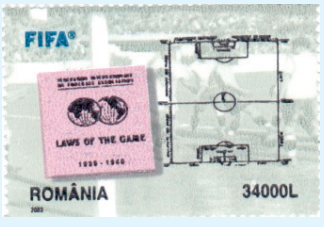

25.03.2004 – 90 de ani de la fondarea COR (251)

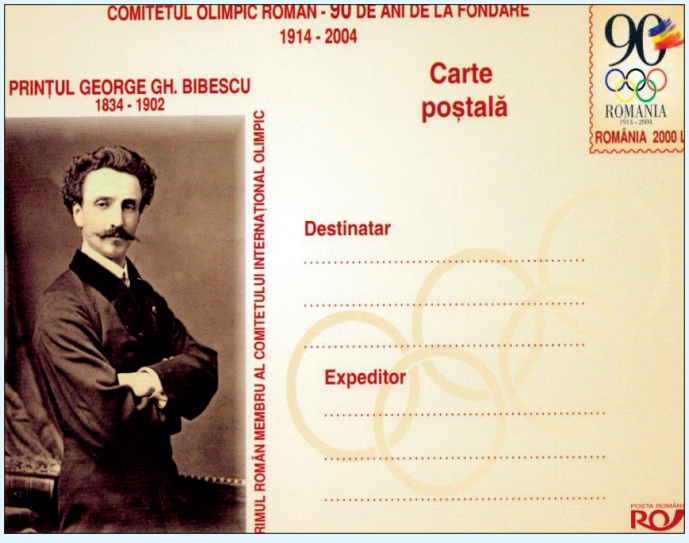

15.06.2004 – Centenarul FIFA (252)

15.06.2004 – JO de la Atena (253-255)

16.11.2004 – Ilie Năstase , un as între aşi (256-261)

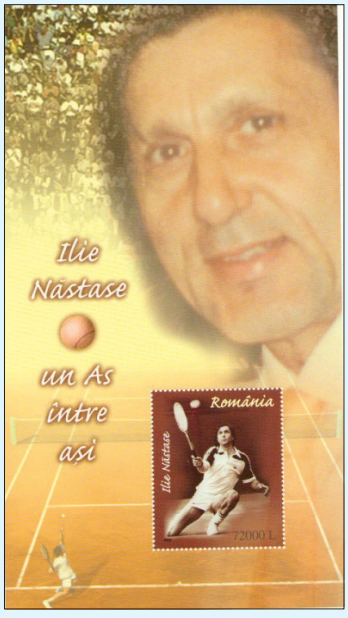

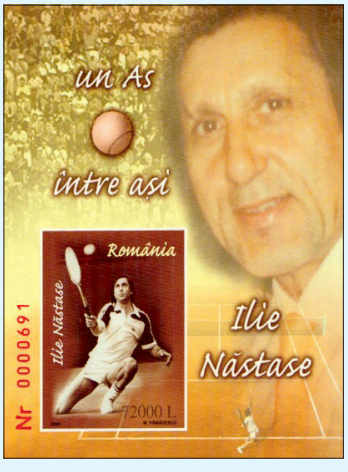

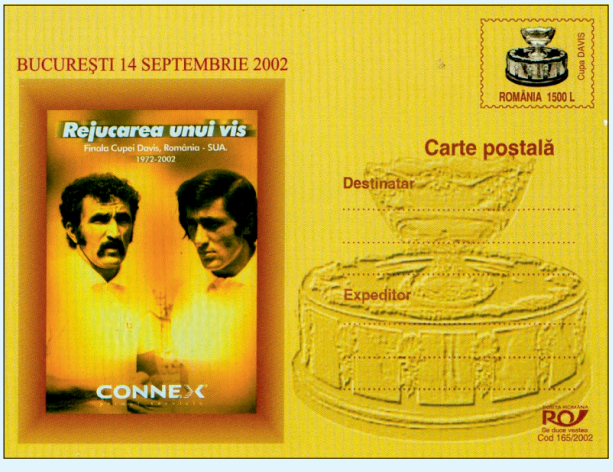

15.12.2004 – Sportivi de aur ai României (262-264)

20.01.2005 – Aniversări-comemorări, unul din timbre este dedicat lui George Valentin Bibescu (265)

01.02.2006 – JO de iarnă de la Torino (266)

09.06.2006 – CM de fotbal din Germania (267-268)

16.09.2006 – Gimnastica, supratipar în auriu (269)

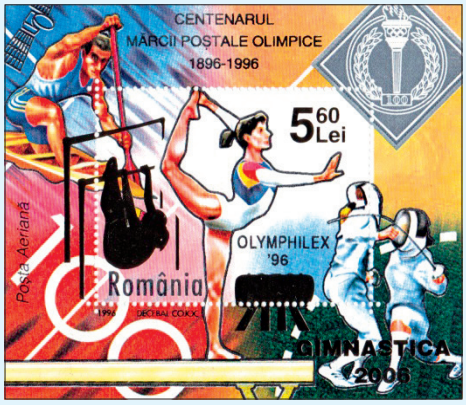

07.06.2007 – 60 de ani Clubul sportiv al Armatei Steaua (270-273)

25.09.2007 – Cupa Mondială de rugby, Franţa 2007 (274-276)

01.05.2008 – JO de la Beijing (277)

2010 – JO de iarnă de la Vancouver (278-279)

2010 – JO pentru tineret, Singapore (280)

09-09-2011 - Arena Naţional

BAZA MATERIALĂ A EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI

EXCURS ISTORIC

Prin bază materială este desemnat ansamblul terenurilor (cu iarbă, zgură, bitum), al sălilor (de gimnastică, de jocuri, de atletism), al bazinelor (acoperite ori descoperite), al pistelor (de tartan, de zgură pentru atletism şi al celor pentru motociclism), al complexelor nautice (hangare şi piste balizate de concurs pentru canotaj, kaiac-canoe), velodromurilor (de pământ, de lemn, de ciment), hipodromurilor. Construirea şi amenajarea acestor baze, dotate cu instalaţii diverse pentru spectatori, pentru concursuri, uneori desfăşurate în nocturnă, a devenit necesară în urma evoluţiei educaţiei fizice şi sportului din ţara noastră (federaţii naţionale, instituţii, cluburi, asociaţii sportive şi instituţii de învăţământ). Prezentarea istoricului construirii bazei materiale, indispensabilă efectuării activităţilor de educaţie fizică din şcoli, universităţi şi cluburi sportive, conturează acţiuni concentrice ale factorilor care au acţionat la dezvoltarea domeniului.

1. ÎN EPOCA ANTICĂ

Geograful şi istoricul grec Strabon (31 î.Hr. - 19 d. Hr.) consemnează că în timpul regelui Burebista (87 î.Hr. - 44 d.Hr.), *cel mai mare dintre regii Traciei*, geto-dacii au atins culmea puterii militare şi politice şi ca rezultat al practicării sistematice a exerciţiilor fizice, după modelele Greciei şi Romei antice. Dovadă a acestui lucru sunt palestrele de la Sarmizegetusa, Ulpia-Traiana Sarmizegetusa, Porolissum, Apulum, Napoca etc.

Confluenţa pe teritoriul Daciei a celor două mari culturi antice - elenă şi romană, în tradiţia căroraexerciţiile fizice, competiţiile şi jocurile erau preţuite în mod deosebit, explică existenţa şi pe teritoriul nostru a construcţiilor şi amenajărilor destinate instruirii şi exersării, organizării de întreceri sportive şi relaxării.

Vestigii din secolele VII-VI î.Hr. atestă existenţa în coloniile greceşti din Scythia Minor (Histria, Tomis şi Callatis) a unor amenajări specifice întrecerilor agonistice: stadioane, amfiteatre, hipodromuri, porticuri de gimnastică şi bazine de înot. Din secolul IV î.Hr. datează statuia unui cetăţean din Tomis, pe care se află inscripţia din care rezultă că *„jocurile lui Ares*" au durat 6 zile şi s-au desfăşurat pe stadion. De asemenea, altă inscripţie, care datează din secolul II î.Hr., descoperită la Histria, menţionează obiceiul de a onora cu coroane de lauri şi de a cinsti prin statui de bronz memoria învingătorilor la jocurile periodice desfăşurate pe stadion. Asemenea edificii, influenţate de cultura şi agonistica Greciei clasice, au fost ridicate în ţinuturile dunărene şi de la Pontul Euxin. În secolul II d.Hr., după transformarea Daciei în provincie romană, amenajările şi instalaţiile existente se refac şi se construiesc după modelul amfiteatrelor, circurilor şi termelor romane. La Ulpia Traiana Sarmizegetusa, în locul vechilor arene, se construieşte un mare amfiteatru din piatră, cu ziduri împrejmuitoare înalte de 3-4 m, cu o arenă lungă de 88 m şi lată de 69 m, dotată cu tribune pentru aproximativ 12.000 de spectatori. În aceeaşi perioadă s-au construit terme, după modelul celor romane, în care se practicau exerciţii fizice şi procedee de relaxare pentru păstrarea formei fizice. În anul 158 d.Hr., marele amfiteatru este refăcut în întregime, iar la Porolissum (azi, pe teritoriul judeţului Sălaj) se repară şi se lărgeşte vechiul stadion şi se construieşte un amfiteatru din lemn, cu o arenă eliptică lungă de 60 m, care peste puţin timp, prin grija procuratorului Tiberius Claudius Quintilianul, se reclădeşte din

piatră. Conservate până în zilele noastre, ruinele atestă existenţa tribunelor, a sălilor pentru concurenţi, a canalelor subterane ale termei etc. Sub influenţa culturii romane s-au aflat şi cetăţile greceşti nord-pontice (Tomis, Histria, Callatis), în care s-au descoperit ruine ale multor amenajări agonistice modificate pentru a găzdui întrecerile şi luptele de gladiatori specifice serbărilor sângeroase în stil roman. Tot în secolul II d.Hr., în acelaşi spaţiu dunărean, la Drobeta-Turnu Severin, se construieşte un adevărat complex arhitectonic compus din bazine cu apă caldă şi rece, săli de masaj, vestiare, săli de gimnastică şi spaţii pentru jocurile cu mingea, o palestră şi piste acoperite cu nisip, anexe cu duşuri şi camere pentru echiparea tinerilor şi cât şi pentru depozitarea instalaţiilor. Asemenea complexe se reîntâlnesc pe lângă arenele construite de romani, cum sunt cele de la Apulum (Alba Iulia) încă din anul 167, Napoca (Cluj) şi Potaissa (Turda). Cunoscând tradiţia romană, aceste amenajări de pe lângă stadioane, erau construite în general, din materiale perisabile, ceea ce ne face să presupunem că ele au existat chiar şi acolo unde nu avem vestigii arhitectonice, în orice aşezare cu semnificaţie administrativă, economică şi militară pentru Dacia romană.

2. ÎN EPOCA MODERNĂ

Începuturile activităţii de educaţie fizică sunt prezente în programele şcolilor militare şi pe alt plan, în activităţile ludice şi întrecerile tinerilor. Ele sunt organizate după exemplul celor occidentale. Ca urmare, încep să apară asociaţii, societăţi şi cluburi sportive, precum şi presa sportivă. Totodată, se va înregistra preocuparea oficialităţilor şi a persoanelor particulare interesate de domeniu, pentru construirea şi amenajarea treptată a bazelor sportive. Prezentăm, într-o succintă enumerare cronologică, apariţia acestor *„baze sportive”* incipiente, de-a lungul ultimelor două secole.

- În 1821, funcţiona la Arad o şcoală de înot în spaţiul Băii Publice, amenajată pe malul drept al Mureşului.

- În iunie 1835 se inaugurează la Bucureşti, în mahalaua Izvorului, o şcoală de înot.

- În 1841, Mihai Sturdza, domnul Moldovei, încuviinţează printr-un hrisov *„Statornicirea de hipodromuri”* în oraşe - Iaşi, Fălticeni, Galaţi etc. - şi organizarea de curse de alergări de cai, dotate cu premii.

- În 1849, la Reşiţa se construieşte poligonul de tir.

- În 1850, la Arad se amenajează, pe malul drept al Mureşului, primul bazin natural din localitate; în 1893, el va fi preluat şi reamenajat de asociaţia de canotaj *Mureşul*.

- În septembrie 1851, la Iaşi, a fost dat în folosinţă hipodromul, în lungime de 1.400 m (aparţinând *Jockey-Club*-ului), unde se va desfăşura o bogată activitate hipică.

- În 1852, la Bucureşti a fost construită o sală de gimnastică „*dotată cu cele trebuincioase pentru exerciţiul ostaşilor din regimentul de pompier”*..

- În 1852, presa consemnează existenţa, în cartierul *Sfântul Elefterie*, lângă cunoscutele „*Băi nemţeşti”,* a unei *„şcoli de înotare*”.

- În octombrie 1856, la Galaţi, îşi începe activitatea Comisia Europeană a Dunării, care, în 1857, iniţiază cele dintâi regate pe fluviu, cu ambarcaţiuni militare, pescăreşti şi sportive.

- În 1858, la Timişoara se amenajează poligonul de tir.

- În 1860, în gazetele din Bucureşti întâlnim relatări despre *„activitatea de patinaj”* pe lacul din Cişmigiu, unde, în 1879, vor avea loc în nocturnă concursuri de patinaj artistic.

- În 1862, la Bucureşti începe construirea unui *„stand”* de tir sportiv, iar la 5 mai, acelaşi an, se înfiinţează „*Societatea de dare la semn”*, cu sediul în str. Carol Davila nr. 9 şi *„standul de tir la porumbei”*, situat în vecinătatea ştrandului Bragadiru, pe un teren primit prin decret domnesc, emis trei ani mai târziu (1865), când societatea este recunoscută persoană juridică (această bază sportivă a devenit mai târziu stadionul *Progresul*, iar azi *Complexul sportiv al Băncii Naţionale a României*).

- În 1864, la Timişoara ia fiinţă *Societatea de luntrişoare* (de canotaj), denumită apoi *Regata*, care îşi are sediul şi baza nautică într-o clădire impunătoare pe malul Begăi.

- În 1866 se menţionează existenţa poligoanelor de tir din Sighişoara şi Oraviţa, iar în 1868 se inau-

gurează, la Timişoara, primul poligon modern, denumit *Tirul General*.

- În iunie 1866 (după alte surse, 1867) ia fiinţă, la Bucureşti, *Societatea Centrală Română de Arme, Gimnastică şi Dare la Semn*, cunoscută sub denumirea de *Tiru*l, având sediul în Pasajul Român.

- În 1866, la Iaşi ia fiinţă *Societatea de Gimnastică a cadrelor didactice*, prin grija căreia se construieşte o sală de sport, denumită *Sura*, pe scheletul unei hale aflate în curtea Universităţii.

- În 1874 se amenajează la Bucureşti un hipodrom pe dealul Filaretului, lângă Monetăria Statului, dar alergările oficiale aveau loc la hipodromul *Floreasca*.

- În 1876 Ministerul Instrucţiunilor şi Cultelor emite o ordonanţă prin care orice comună rurală trebuia să repartizeze teren şi să îl amenajeze pentru practicarea exerciţiilor fizice.

- În decembrie 1876, la Sibiu se inaugurează patinoarul din vechiul centru al oraşului (din 1884 a fost iluminat electric pentru concursuri şi demonstraţii nocturne; în 1895 a fost reamenajat - dispunea de încălzire centrală la vestiare şi verandă pentru fanfara militară).

- În 1878 se inaugurează, la Bucureşti, noul sediu al societăţii *Tirul* şi marea *„hală de gimnastică”*, lungă de 16 m şi lată de 8 m.

- În 1880, la Brăila, din iniţiativa unor ofiţeri, se amenajează în centrul oraşului primul patinoar şi un hipodrom al *Societăţii Equestre* locale, pe un teren de lângă monumentul Independenţei.

- În 1880, la Bucureşti se dă în folosinţă primul bazin modern de înot din ţara noastră, construcţie ce fusese începută în 1879 de către societatea *Tirul.* Ca urmare, ia fiinţă prima şcoală de înot şi prima secţie sportivă de nataţie a societăţii (bazinul se afla lângă clădirea fostului Teatru de Operetă, pe cheiul Dâmboviţei şi avea lungimea de 35 m şi lăţimea de 15 m, fiind căptuşit cu bârne).

- În 1882, la Arad se inaugurează primul teren de fotbal - construit din iniţiativa doctorului Emil Bădescu - , pe care se vor desfăşura primele jocuri oficiale, după regulile cunoscute în Anglia şi generalizate pe continentul european.

- În 1886 se dă în folosinţă sala de arme a Cercului Militar din Bucureşti, inaugurată printr-un concurs – „*asalt de arme*”, denumire folosită pentru întrecerile de scrimă din acea vreme.

- La 6 iunie 1889 se inaugurează sala Societăţii de Gimnastică din Galaţi.

- În 1889, cu sprijinul lui Spiru Haret, ministrul Instrucţiunii Publice şi Cultelor, societatea *Tiru.*din Bucureşti îşi construieşte un nou complex sportiv, situat alături de bazinul de înot. Acest complex cuprindea, printre altele, o sală de scrimă şi una de gimnastică.

- În 1892, la Mediaş se dă în folosinţă velodromul.

- În 1893 începe construcţia primului velodrom din Bucureşti (finanţată de Luigi Cazzavilan, proprietarul ziarului *Universul*), între locul denumit Bufet şi *Arcul de Triumf*, ridicat în 1878. A fost inaugurat în septembrie 1896, sub denumirea *Velodromul Român*. Era executat din lemn, avea o pistă de 333 m, iar în 1897 i s-a adăugat o instalaţie de nocturnă. În 1907 a fost părăsit, partea sa lemnoasă fiind vândută pentru foc.

- În martie 1896 se inaugurează primul velodrom din Craiova (lungimea pistei fiind de 260 m).

- În 1894 ia fiinţă la Bucureşti, la „*capul”* Podului Mogoşoaiei (pe locul unde mai târziu avea să fie construit *Arcul de Triumf* consacrat Primului Război Mondial), „*prima şcoală de biciclete”,* care nu era, de fapt, decât un velodrom, cu o pistă de pământ lungă de 250 m, având o înălţime la turnante de 1,30 m, pe care s-a adăugat apoi o alta din lemn. Velodromul a fost construit prin grija lui Alois Pucher, ca bază de instruire a şcolii de ciclism, condusă de fraţii săi. În 1895, când a fost inaugurat oficial, velodromul a fost numit *Victoria.*

- La 16 iulie 1898, Spiru Haret, ministru Instrucţiunii Publice şi Cultelor, emite o circulară adresată primarilor din capitalele de judeţ, prin care, se recomandă expres rezervarea şi amenajarea în parcurile oraşelor a terenurilor de oină cu dimensiunile de minimum 100×80 m.

- În 1900 presa informează că în Bucureşti funcţionează un bazin acoperit pentru învăţarea înotului, aflat în incinta *Băilor Eforiei.*

- În 1904, odată cu constituirea clubului *Olimpia* Bucureşti, cu profil fotbalistic, se semna-

leză şi existenţa terenului de joc aferent, situat în apropierea restaurantului *Bolta rece*.

- În 1906 clubul de tenis *Doherty* din Capitală îşi amenajează terenuri de joc, pe care se vor organiza competiţii sportive (tenis, volei, baschet, box) până în anii 50 ai secolului XX.

- În 1906, în Parcul Carol din Bucureşti, cu prilejul Expoziţiei internaţionale, se construiesc *Arenele Romane*, în forma unui amfiteatru roman, cu bănci de beton în lateral. Începând din anul inaugurării s-au desfăşurat concursuri de ciclism, automobilism (în special probe de îndemânare şi frumuseţe), haltere, reuniuni de box şi lupte, demonstraţii acrobatice, manifestări de circ etc. A devenit unul din locurile cele mai căutate de populaţia din Capitală. În anul 1908, din iniţiativa şi cu concursul ministrului Spiru Haret, s-a organizat „*prima serbare federală de gimnastică"* din ţara noastră - manifestare susţinută de Federaţia Societăţilor de Gimnastică din România, la care au participat 486 de gimnaşti proveniţi din 15 societăţi sportive. Ulterior *Arenele Romane* s-au numit .*Arenele Libertăţii*.

- În februarie 1909, Clubul Sportiv Român organizează, la Sinaia, primele coborâri de bob pe o pistă special amenajată, lungă de 400 m.

- În iulie 1909, circul *Sidoli* inaugurează la Bucureşti primul patinoar artificial din ţara noastră.

- În 1910, la Iaşi încep lucrările de amenajare a stadionului din Dealul Copoului, care va fi terminat şi inaugurat în 1912.

- În 1913 se amenajează de către Societatea de Schi din Braşov, prima trambulină de sărituri cu schiurile la Poiana Postăvarului. Societatea va organiza cu această ocazie primul concurs.

- În iunie 1913, Primăria Capitalei va ceda suprafaţa de 25 ha, la Rondul II al şoselei *Kiseleff*, pentru amenajarea unei baze sportive, care va fi inaugurată în 1915. Preocuparea pentru construirea şi darea în folosinţă a Parcului Sportiv de la Şosea a constituit una dintre preocupările principale ale FSSR, ănfiinţat în 1913.

Complexul de terenuri, săli de sport, bazin există şi astăzi, purtând diverse nume de-a lungul timpului: stadionul *Dante Gherman*, stadionul *Tineretului*, baza sportivă a Clubului Sportiv *Triumf*, Complexul Sportiv de Atletism *Iolanda Balaş-Söter*.

- În mai 1916, la Craiova se face deschiderea oficială a stadionului amenajat în incinta parcului *Bibescu.*

- În noiembrie 1919, la Tecuci are loc inaugurarea oficială a stadionului de fotbal ce aparţinea Grupului IV de Aviaţie, care are şi iniţiativa disputării unui turneu de fotbal, dotat cu *Cupa maior aviator Mircea Zorileanu* (căzut la datorie în 1918).

- În martie 1919 se trece la punerea în aplicare a ordinului ministrului de Război, generalul Ion Răşcanu, prin care se prevedea ca toate corpurile de armată şi unităţile militare să-şi amenajeze câte un „*câmp de sportivi*" (stadion), după modelul prezentat de şcoala Militară de Educaţie Fizică.

- În 1920 Garnizoana Iaşi a edificat pe un teren din Dealul Copoului, acordat de primăria oraşului, Parcul Sportiv *Copou*. *Societatea de Gimnastică, Sport şi Muzică* din Iaşi amenajase în 1912 un stadion cu o mică tribună - prima construcţie de acest gen din Iaşi şi din ţară. În 1926 Societatea a primit spre administrare Parcul Sportiv, iar apoi, devenind proprietara lui, a desfiinţat vechiul stadion, l-a parcelat şi l-a vândut particularilor. O parte din

fondurile obţinute au fost destinate terminării lucrărilor parcului, iar restul, cea mai mare parte, a fost folosită pentru construirea ştrandului, care, în 1929, se compunea din bazin de înot, plajă, lac pentru canotaj, terenuri de tenis etc. Din 1927, parcul, amenajat prin străduniile unor notabilităţi şi maeştri de gimnastică ai Iaşului (P. Bujor, Th. Berescu, V. Negrutzi ş.a.), a primit numele de *Parcul Sportiv regele Ferdinand.* Din 1931, în urma hotărârii primăriei, parcul a căpătat aproximativ înfăţişarea actuală, fiind destinat în principal activităţilor specifice tineretului şcolar şi universitar. Ulterior i s-au mai făcut şi alte modificări.

- La 17 iulie 1921 se termină lucrările la *Băile de ştrand* din Timişoara.

- În 1922, la Bucureşti se pune piatra de temelie a unui nou hipodrom, situat pe terenul viei Floreasca, obţinut prin donaţia şi contribuţia lui T. Negropontes şi a lui I. Luca Niculescu. Hipodromul avea un parcurs de 2 000 m şi o latură în linie

dreaptă de 550 m, dotat cu tribune care erau amenajate pentru 5.000 de locuri. Un an mai târziu el este inaugurat.

- În 1923, la Târgu Mureş se dă în folosinţă un bazin de înot cu dimensiuni regulamentare, în care se va desfăşura *primul Campionat Naţional de înot şi polo.*

- În iunie 1923, la Bucureşti, *Teniss Club-ul Român* închiriază de la *Societatea de Tir* o parte din parcul cu platani seculari din str. Carol Davila nr. 9 şi împreună, vor amenaja acolo o piscină şi terenuri de tenis. La 12 iunie se inaugurează Complexul Sportiv *Country Club*, ce aparţinea corpului diplomatic, situat în faţa vilei dr. Mina Minovici; tot acum se deschid oficial Parcul Sportiv *Ferdinand* din Iaşi şi stadionul din Arad.

- La 22-23 ianuarie 1925 pe patinoarul Societăţii *Braşovia* au loc primele jocuri oficiale de hochei, socotite ediţie de debut ale Campionatului Naţional, la care au participat doar 4 echipe.

- În iunie 1925 se inaugurează noul teren al Clubului Atletic Bucureşti, cu jocul de fotbal între *Venus* şi CS *Slovan* din Praga, arbitrat de Mihail Sadoveanu.

- În luna ianuarie 1926 se amenajează noua pârtie de bob de la Sinaia, mult îmbunătăţită, cu o lungime de 2 000 m, având şase viraje.

- În mai 1926, la Constanţa, se amenajează velodromul Societăţii Sportive.

- La 10 mai 1926 se deschide oficial *primul stadion modern din Capitală* printr-un joc amical de rugby între reprezentativa României şi cea a armatei franceze. Stadionul a fost dăruit ANEF-ului, care îi va împrumuta şi numele. Pe lângă terenul de fotbal şi cel de rugby, stadionul avea şi o pistă de zgură pentru concursurile de atletism. Tribuna principală era din beton, acoperită de un planşeu, având cea mai mare dimensiune din sud-estul şi centrul Europei. Restul tribunelor erau din lemn. Bombardat în 1944, va fi reconstruit începând din 1947 şi terminat şi inaugurat în 3 septembrie 1948, având o capacitate de 40.000 de locuri şi purtând denumirea de Stadionul *Republicii*. În 1988, intrând în planul de sistematizare al Capitalei, a fost dezafectat, demolat şi acoperit de pământ. Intrarea în stadion ca şi în clădirea ANEF-ului se făcea prin str. Maior Constantin Ene nr. 12.

- În 1929, la Ploieşti se inaugurează hipodromul, iar la Bucureşti se face deschiderea oficială a *Stadionului Muncitoresc* (de fotbal, cu piste de atletism), situat în *Parcul Veseliei*, cartierul Ferentari, având o tribună de beton.

- În 1930, în Bucureşti apar noi baze sportive: ştrandul *Obor* şi patinoarul *Oteteleşanu, primul patinoar dotat cu gheaţă artificială*, situat în spatele Palatului Telefoanelor. Li se adaugă în acelaşi an, la 4 mai, velodromul de pământ din şoseaua Ştefan cel Mare, denumit *Velodromul Capitalei*. La 13-14 mai se organizează competiţia de natație dotată cu *Cupa inter-oraşe.* (Bucureşti, Cluj, Târgu Mureş) cu ocazia inaugurării bazinului *Lido.*

- În 1931, din iniţiativa prof. univ. dr. Iuliu Haţieganu, încep lucrările de amenajare a Parcului sportiv din Cluj, cu o suprafaţă de 30 ha.

- În octombrie 1933 se inaugurează velodromul din Braşov.

- În iunie 1936 se termină lucrările de construcţie a ştrandului *Izvor*, amenajare socotită la vremea aceea o mare realizare tehnică.

- La 23 mai 1937 se inaugurează poligonul „*cu tragere redusă*" de la Făgăraş.

- În august 1939, la Bucureşti, este dat în folosinţă velodromul de la Belu, pe şoseaua Olteniţei.

- În 1939 se dă în folosinţă al doilea stadion din Bucureşti cu tribune din beton, la Giuleşti, cel al CFR. Lucrările de amenajare au început în 1935, iar în 1945-1947 s-a reconstruit. În 1980 a fost construită sala de jocuri, iar în 1997 se va amenaja şi a doua peluză din partea nordică a stadionului.

- În 1939, la Bucureşti se dă în folosinţă sala de gimnastică şi sport a Băncii Naţionale a României.

- În 1942, la Bucureşti se dă în folosinţă stadionul Poştei, Telegrafului şi Telefoanelor.

- În 1943 se inaugurează, la Băneasa, „*Pavilionul de recreaţie şi sport*" al personalului Căilor Ferate Române, amenajat de secţia de canotaj a clubului CFR Bucureşti. - La 23 februarie 1948 se constituie, în cadrul Organizaţiei Sportului Popular, Comisia terenurilor şi sălilor de sport din România.

- În 1948 începe construcţia Complexului Sportiv *Floreasca*, format din sala de jocuri, bazinul de înot (1950) şi, ulterior, sala de scrimă (1980). În 1992, sălii de jocuri i s-a atribuit numele lui *Lucian Grigorescu*, fost secretar al Federaţiei Române de Handbal, sub a cărui conducere handbalul românesc, masculin şi feminin, a cunoscut consacrarea mondială.

- În iulie 1948 se dă în folosinţă turnul de paraşutism (din viitorul Complex Sportiv Naţional *Lia Manoliu*), unde se deschid cursurile şcolii de zbor fără motor.

- La 3 ianuarie 1949, la Bucureşti se dă în folosinţă actualul patinoar artificial acoperit, care a funcţionat la început ca patinoar descoperit.

- În 1950 se dă în folosinţă Parcul sportiv *Dinamo*, construit pe şoseaua *Ştefan cel Mare*, într-un spaţiu cu tradiţii în sportul românesc (motociclism şi ciclism). La inaugurare, complexul - având clădiri, săli şi terenuri amenajate pentru multe ramuri sportive (fotbal, volei, baschet, handbal, rugby, tenis, gimnastică, haltere, lupte, box, ciclism, poligon de tir şi ulterior bazin de înot şi de polo), se număra printre cele mai frumoase şi complete parcuri sportive din Europa.

- În ianuarie 1951 este inaugurată la Poiana Braşov, pentru Jocurile Mondiale Universitare, cea mai modernă şi complexă bază sportivă de iarnă din România, compusă dintr-o trambulină pentru sărituri de 80-85 m, pârtie de schi (Sulinar, Lupului etc.), pârtie de bob având un traseu de 1 640 m şi un teleferic.

- Între martie şi august 1953, în vederea organizării celui de al IV-lea Festival al Tineretului şi Studenţilor (2-14 august), s-a construit, la Bucureşti, pe fostul câmp al Vergului, marele stadion numit iniţial *23 August*, actualul Complex Sportiv Naţional *Lia Manoliu*. Complexul acoperă o suprafaţă de 84 ha şi se compune dintr-un stadion modern cu tribună de beton, cu pistă de atletism, cu o capacitate de 65.000 de locuri (cel mai mare din ţară), terenuri de fotbal, de antrenament, sală de handbal, teren de atletism, patinoar artificial acoperit, hotel pentru sportivi, modernizat în 1996, şi teatru de vară.În incinta acestui complex au fost instalate laboratoarele şi cabinetele Institutului Naţional de Medicină Sportivă şi ale Institutul de Cercetări pentru Problemele Sportului, precum şi instituţia de administrare a bazelor sportive din Capitală. Mai târziu se vor construi două bazine olimpice, unul acoperit şi altul descoperit.

- În 1953 se inaugurează stadionul din Petroşani.

- În 1955 se deschide bazinul de înot de la Cluj, având lungimea de 25 m.

- Cu ocazia concursului internaţional de hipism, la care au participat călăreţi din 5 ţări (din 28 iunie-4 iulie 1955), s-a inaugurat o nouă bază hipică în Bucureşti, pe spaţiul fostului teren *Venus.*

- În primăvara anului 1957, la Bucureşti, se amenajează şi este inaugurat Complexul Studenţesc de la Lacul Tei. În august, acelaşi an, se dă oficial în folosinţă Centrul de antrenament al Colectivului Sportiv din Combinatul Poligrafic *Casa Scânteii*, denumită astăzi *Casa Presei Libere*.

- La 28 decembrie 1957 se inaugurează bazinul de înot de la Reşiţa, care avea să promoveze o şcoală redutabilă de selecţie şi pregătire a copiilor şi juniorilor, condusă de prof. I. Şuster.

- În 1959 se încheie lucrările de construcţie ale stadionului din Galaţi (cu tribune pentru 25 000 de spectatori) şi a Complexului Sportiv din Baia Mare.

- În martie 1960, la Oradea se inaugurează bazinul acoperit pentru înot şi sărituri de la trambulină.

- În 1966, la Cluj sunt date în folosinţă bazinul de înot acoperit de dimensiuni olimpice şi sala de sporturi.

- În decembrie 1968, la Braşov se inaugurează Stadionul Municipal cu 30 000 de locuri, amplasat în cartierul *Bartolomeu*.

- La 17 ianuarie 1970 are loc deschiderea oficială a patinoarului artificial acoperit din Galaţi, iar în decembrie, acelaşi an, se inaugurează patinoarul artificial acoperit din Miercurea-Ciuc, cu dimensiuni de 80×50 m şi o capacitate de 3 000 locuri.

- În 22 august 1971, la Galaţi se dă în folosinţă Palatul Sporturilor.

- În luna august 1974 se deschide festiv Sala Polivalentă sau Palatul Sporturilor şi Culturii din Bucureşti, cu 6.000 de locuri, care astăzi poartă

numele profesorului Antrenor Emerit de handbal Ioan Kunst-Ghermănescu.

- În octombrie 1978, la Zalău se inaugurează Sala Sporturilor cu 1.200 de locuri, unde echipa locală de handbal feminin va cuceri nenumărate victorii naţionale şi internaţionale.

- În noiembrie 1979, are loc deschiderea festivă a Palatului Sporturilor din Oradea, de 2 380 de locuri, cu dimensiuni 40×40 m; tot atunci se oficializează sala de sport a Clubului Şcolar din Caransebeş.

- La 8-16 decembrie 1979 se desfăşoară la Sibiu *Trofeul Carpaţi* la înot, în noua piscină acoperită (de 25 m).

- Au fost terminate: sălile polivalente din Reşiţa (1980), Bacău (1981), Buzău (1982); sălile de atletism la Grădinari-Iaşi (1983), Bacău (1985), Călăraşi (1992); bazinul olimpic descoperit la Baia Mare (1983), bazinul acoperit la Arad (1985); sala de haltere la Slănic Moldova (1988), sala de tenis de masă la Bistriţa (1993), grupul de săli de pregătire la Craiova (1995).

- Au fost realizate piste sintetice pentru atletism la: Stadionul Naţional (reconstruit în 2011 fără pistă de atletism) şi sala de atletism a Complexului Sportiv Naţional *Lia Manoliu* Bucureşti, stadionul din Poiana Braşov, stadionul *Ion Moina* din Cluj-Napoca (1994), stadionul *Viitorul* de la Complexul Sportiv Naţional Bucureşti (1995), stadionul *Farul* Constanţa, stadionul *Ion Oblemenco* Craiova, stadionul municipal din Sfântu Gheorghe (1996), Complexul Sportiv de Atletism *Iolanda Balaş-Söter* din Bucureşti (1997) şi stadionul municipal din Mediaş (1999).

- Baza materială s-a mărit prin construcţia de spaţii de cazare pentru sportivi la: Brăila şi Piatra Neamţ (1986), Zalău (1988), Târgu Jiu (1989), CS *Olimpia* Bucureşti şi CS Oneşti (1993), Federaţia Română de Scrimă (1998), Tulcea - *Casa Albastră* şi hotelul *Piatra Arsă* (1999), Bistriţa – minihotel (2000).

Forurile de conducere ale sportului păstrează evidenţa patrimoniului activităţii sportive, structurată pe fiecare judeţ, unitate din subordine, dotări, proprietar, administrator, sporturi practicate şi importanţă. Sunt nominalizate următoarele: 83 de sedii pentru minister şi unităţile din subordine (sediile direcţiilor judeţene, cluburilor sportive, complexelor sportive naţionale, federaţiilor şi COR); 40 de complexe sportive cu stadioane de fotbal şi pistă de atletism; 120 de săli de sport polivalente şi de pregătire pentru diferite ramuri sportive; 76 de baze sportive cuprinzând terenuri pentru diferite ramuri sportive; 23 de baze de înot acoperite şi descoperite; 16 baze nautice; 3 popicării; 10 patinoare artificiale acoperite şi descoperite; 36 de hoteluri şi cămine pentru cazarea sportivilor; 19 cantine, restaurante şi bufete; 11 poligoane pentru tir cu glonţ, talere sau tir cu arcul; 3 baze hipice; 2 pârtii pentru schi, sanie şi bob şi 68 de alte baze sportive şi anexe necesare activităţilor sportive. Situaţia bazelor sportive ale Municipiului Bucureşti şi din ţară (pe judeţe), până în 1995, este prezentată în tabelele următoare. La nivelul anului 2012, situaţia statistică a bazelor sportive se prezintă în tabelele de mai jos.

Bazele sportive intrate în patrimoniul sportului din teritoriu sunt prezentate în cadrul fiecărui judeţ în volumele IV și V ale Enciclopediei.

INVENTARUL BAZELOR SPORTIVE – AUGUST 1995 (NUMERIC)

Administratori sau deținători de baze / Baze sportive	Total	DIN CARE:								
		Ministerul Tineretului și Sportului	Ministerul Învățământului	Ministerul Apărării Naționale	Ministerul de Interne	Primării	Consilii județene	Sindicate	Asociații de drept privat	Alți deținători
TOTAL DIN CARE:	10 401									
1. ÎN MUNICIPIUL BUCUREŞTI – total din care:	1 176									
1.1. SĂLI POLIVALENTE	12	2	2		1			3	1	3
1.2. SĂLI DE SPORT	211	7	167	8	4			20		5
1.3. STADIOANE	7	2	1	1	1			1		1
1.4. TERENURI DE SPORT	879	20	628	29	14			164		24
1.5. BAZINE DE ÎNOT										
ACOPERITE	5	4								
DESCOPERITE	20	5	9	1	1			4		
1.6. POLIGOANE DE TIR	5	2		1						2
1.7. SĂLI DE ATLETISM	1	1								
1.8. BAZE NAUTICE	2							2		
1.9. POPICĂRII	10	1	1	1				6		1
1.10. HOTELURI PENTRU SPORT	7	3						4		
1.11. CANTINE PENTRU SPORT	3	2						1		
1.12. ALTE BAZE	14	3	1	1	3			6		
2. ÎN MUNICIPII – total din care:	3 726									
2.1. SĂLI POLIVALENTE	39	31	2			2				4
2.2. SĂLI DE SPORT	958	93	686	8	4	10	9	11	86	51
2.3. STADIOANE	154	30	17	3		18	4	2	27	54
2.4. TERENURI DE SPORT	2 287	162	1 446	49	36	115	19	6	245	209
2.5. BAZINE DE ÎNOT										
ACOPERITE	25	12	5			4	1		2	3
DESCOPERITE	105	17	10		1	13	3	2	25	34
2.6. POLIGOANE DE TIR	20	5	4	1	1		1	1	2	5
2.7. SĂLI DE ATLETISM	16	10	4			1				1
2.8. BAZE NAUTICE	28	10	5			2			9	2
2.9. POPICĂRII	27	1			1	5	4			16
2.10. HOTELURI PENTRU SPORT	30	20	7						1	2
2.11. CANTINE PENTRU SPORT	21	15	5						1	
2.12. ALTE BAZE	16	2	6					1	2	5
3. ÎN ORAŞE – total din care:	1 996									
3.1. SĂLI DE SPORT	489	5	402	1		25		5	6	45
3.2. STADIOANE	122	2	9	2		48	3	4	4	50
3.3. TERENURI DE SPORT	1 251	5	893	20		261		9	19	44
3.4. BAZINE DE ÎNOT										
ACOPERITE	52		6	1		27		2	1	15
DESCOPERITE	3									3
3.5. ALTE BAZE	79	3	3	4		40			9	20
4. ÎN MEDIUL RURAL – total din care:	3 451									
4.1. SĂLI DE SPORT	617		434			175		1	1	6

4.2. TERENURI DE FOTBAL	431		27			382			7
4.3.TERENURI DE SPORT	2 336		1373	2		794		8	55
4.4. ALTE BAZE	67					36			12
5. SPORTURI DE IARNĂ – total din care:	52								
5.1. PATINOARE									
ACOPERITE	3	2				1			
DESCOPERITE	11	5				2	1	1	
5.2. PÂRTII DE SCHI	29	6	3	1		11		1	
5.3. PÂRTII DE SANIE	8	2				5			
5.4. PÂRTII DE BOB	11	1							

SITUAȚIA PRINCIPALELOR FELURI DE BAZE SPORTIVE DISTRIBUITE PE JUDEȚE (REȘEDINȚE) REALIZATE ÎN PERIOADA 1950-1990

Nr. crt.	JUDEȚUL	Sală polivalentă cu 1000-2000 locuri	Bazin acoperit de înot de 25 sau 50 m	Patinoar artificial (acoperit sau descoperit)	Grup de săli pentru sporturi individuale	Poligon de tir	Pistă de atletism acoperită	Spații de cazare (hotel)
1	ALBA		1		1	1		1
2	ARAD	1	1		1	1		1
3	ARGEȘ	1	1	1	2		1	1
4	BACĂU	1	1		1		1	1
5	BIHOR	1	1		1	1		1
6	BISTRIȚA-NĂSĂUD	1			1		1	1
7	BOTOȘANI	în construcție			1			
8	BRAȘOV	1	1	1	1	1	1	1
9	BRĂILA	1	1	1	1		1	1
10	BUZĂU	1	1	1	1			1
11	CARAȘ-SEVERIN	1	1 1	1	1			
12	CĂLĂRAȘI	1			1			
13	CLUJ	1	1		1	1	1	
14	CONSTANȚA	1	1 2	2	1		1	2
15	COVASNA	1		1				1
16	DÂMBOVIȚA	1			1			
17	DOLJ	în construcție	1		1			1
18	GALAȚI	1	1	1 acoperit	1		1	1
19	GIURGIU						1	
20	GORJ	1						1
21	HARGHITA			2 acoperite				1
22	HUNEDOARA	1	1					
23	IALOMIȚA				1			
24	IAȘI	1		1	1	1	1	1
25	ILFOV				1			8
26	MARAMUREȘ	1	1		1	1		1
27	MEHEDINȚI		1					1
28	MUREȘ	1	1	1	1			
29	NEAMȚ				1		1	1
30	OLT				1		1	
31	PRAHOVA	1	1	1	1	1	1	1

32	SATU MARE				1			1
33	SĂLAJ	1			1			1
34	SIBIU	1	1	1	1		1	1
35	SUCEAVA		1	1	1	1	1	1
36	TELEORMAN	1				1		
37	TIMIŞ	1	1	1	1	1	1	1
38	TULCEA	1			1			1
39	VASLUI	1						
40	VÂLCEA	1					1	1
41	VRANCEA	1			1	1	1	
42	BUCUREŞTI	2 2	2 1	2 (1 acoperit)	4	3		

Pe lângă acest inventar de baze sportive centrale și teritoriale, învățământul beneficiază de propria bază materială. Astfel, în anul școlar 1999/2000, în întreaga țară funcționau 7 947 de școli și licee. Dintre acestea, un număr de 789 dispuneau de săli de educație fizică mari (28×14 m sau mai mari), 484 dispuneau de săli de educație fizică medii (în general 18×9 m) și 388 dispuneau de săli mici. Un număr de 1 806 școli și licee mai dispuneau de săli de educație fizică improvizate (săli amenajate din săli de clasă sau ateliere școlare). Repartizarea acestora pe județe se prezintă astfel:

Nr. crt.	**JUDEȚUL**	**Număr de unități școlare**	**Săli mari**	**Săli medii**	**Săli mici**	**Săli improvizate**
1	ALBA	184	20	21	1	42
2	ARAD	174	14	21	26	49
3	ARGEŞ	293	27	13	17	94
4	BACĂU	326	36	11	10	52
5	BIHOR	293	19	14	7	56
6	BISTRIȚA-NĂSĂUD	178	13	8	9	37
7	BOTOŞANI	238	18	4	4	19
8	BRAŞOV	198	26	25	12	37
9	BRĂILA	141	14	13	10	37
10	BUZĂU	249	19	8	10	29
11	CARAŞ-SEVERIN	181	16	8	5	24
12	CĂLĂRAŞI	132	7	9	6	42
13	CLUJ	254	32	20	16	56
14	CONSTANȚA	232	31	17	1	52
15	COVASNA	115	10	4	5	35
16	DÂMBOVIȚA	246	20	7	9	53
17	DOLJ	289	11	13	11	38
18	GALAȚI	231	13	4	6	32
19	GIURGIU	124	5	5	3	43
20	GORJ	203	16	3	10	32
21	HARGHITA	162	13	6	2	12
22	HUNEDOARA	176	21	14	12	42
23	IALOMIȚA	122	15	7	7	18
24	IAŞI	330	10	8	3	69
25	MARAMUREŞ	240	16	4	3	25
26	MEHEDINȚI	157	14	6	-	18
27	MUREŞ	283	32	16	18	92

28	NEAMȚ	234	25	12	13	53
29	OLT	239	14	12	14	24
30	PRAHOVA	281	26	10	16	76
31	SATU-MARE	188	19	7	13	52
32	SĂLAJ	145	16	9	4	32
33	SIBIU	190	21	17	17	63
34	SUCEAVA	322	21	20	22	63
35	TELEORMAN	189	7	8	3	10
36	TIMIȘ	254	28	25	18	80
37	TULCEA	125	8	7	3	23
38	VASLUI	225	6	5	5	14
39	VÂLCEA	208	18	5	19	68
40	VRANCEA	180	15	6	4	28
41	BUCUREȘTI	301	81	48	9	85

COMPLEXE SPORTIVE NAȚIONALE

Arena Națională București

Complexul Olimpic de la Izvorani – realizare a Comitetului Olimpic și Sportiv Român

Snagov – Baza de Canotaj și Kaiac-Canoe

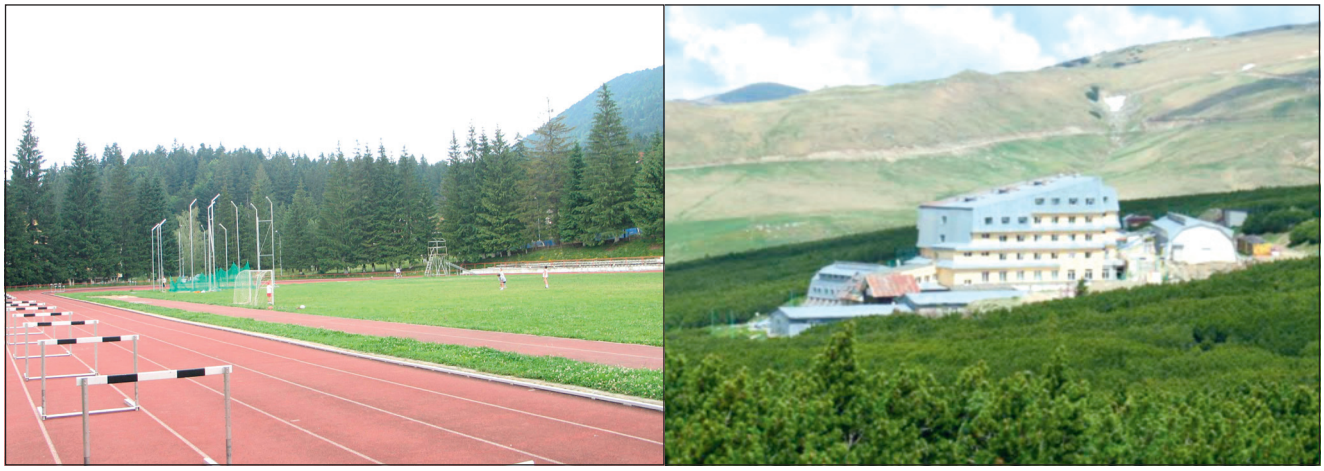

Complexul Sportiv Național Poiana Brașov – Piatra Arsă

Complexul sportiv de kaiac-canoe Bascov – Budeasa

Palatul Sporturilor şi Culturii „Ioan Kunst Ghermănescu”

Stadionul Iolanda Balas Soter

Complexul Lia Manoliu

Complexul Lia Manoliu

Complex sportiv Floreasca „Sala Lucian Grigorescu”

Sala de jocuri „Lucian Grigorescu”

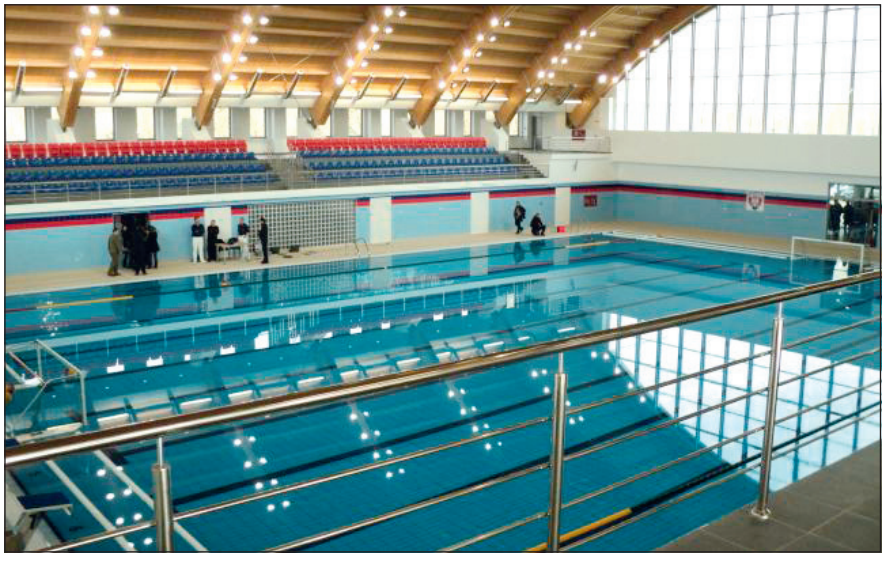

Interior bazinul de înot din Complexul sportiv Floresca

Complexul de scrimă – Sala – Hotelul și sediul FR de Scrimă

Poligonul Tunari

Sediul Ministerului Tineretului şi Sportului

Comitetul Olimpic şi Sportiv Român

SEDII FEDERAȚII

Federația Română de Baschet

Federația Română de Atletism

Federaţia Română de Fotbal

INDEX FOTBAL-CLUBURI, ASOCIAŢII ŞI CLUBURI SPORTIVE, SOCIETĂŢI SPORTIVE ŞI/SAU CULTURAL SPORTIVE

FOTBAL-CLUBURI

Armătura Zalău, 549
ASA (Asociaţia Sportivă Armata) Târgu Mureş, 549
Asociaţia Sportivă Gaz Metan Mediaş, 550
Astra Ploieşti, 551
Braşovia Braşov, 552
Bukarester FC, 552
Carmen Bucureşti, 552
CFR Cluj Napoca, 553
CFR Iaşi, 555
CFR Timişoara, 556
CFR Turnu Severin, 556
Chinezul Timişoara, 557
CSM (Clubul Sportiv Muncitoresc) Reşiţa, 559
Clubul Sportiv Muncitoresc Suceava, 559
Colentina FC Bucureşti, 560
Colţea Braşov, 560
Colţea Bucureşti, 561
Crişana Oradea (CSO), 561
Flacăra Moreni, 562
Fotbal Club Argeş Piteşti, 562
Fotbal Club Bihor Oradea, 564
Fotbal Club Braşov, 565
Fotbal Club Chindia Târgovişte, 567
Fotbal Club Craiova, 568
Fotbal Club Dacia–Unirea Brăila, 569
Fotbal Club Dinamo Bucureşti, 570
FC Extensiv Craiova, 573
Fotbal Club Farul Constanţa, 574
Fotbal Club Flacăra Râmnicu Vâlcea, 574
Fotbal Club Galaţi, 576
Fotbal Club Gloria Bistriţa, 576
Fotbal Club Gloria Buzău, 577
Fotbal Club Luceafărul Bucureşti, 578
Fotbal Club Municipal Bacău, 579
Fotbal Club Naţional Bucureşti, 580
Fotbal Club Oneşti, 582
FC (Fotbal Club) Oţelul Galaţi, 582
Fotbal Club Petrolul Ploieşti, 583
Fotbal Club Ploieşti, 584
Fotbal Club Politehnica Iaşi, 584
Fotbal Club Politehnica Timişoara, 586
Fotbal Club Rapid Bucureşti, 587
Fotbal Club Sportul Studenţesc Bucureşti, 589
FC Timişoara, 594
FC Unirea Urziceni, 595
Fotbal Club Universitatea Cluj-Napoca, 596
Gloria Arad, 600
Gloria CFR Galaţi, 601
Juventus Bucureşti, 601
Maccabi Bucureşti, 602
Metalul Plopeni, 602
Minerul Lupeni, 604
Olimpia Bucureşti, 604
Olimpia Satu Mare, 605
Rocar Bucureşti, 608
Uzinele Mecanice Timişoara (UMT), 610
Viitorul Bucureşti, 613
AS Industria Sârmei Câmpia Turzii, 551
CA (Casa Armatei) Câmpulung Moldovenesc, 553
Clubul Atletic Oradea (CAO), 557
CS (Clubul Sportiv) Jiul Petroşani, 558
Fotbal Club Baia-Mare, 563
Fotbal Club Ceahlăul, Piatra Neamţ, 566
Fotbal Club Corvinul Hunedoara, 568
FC Drobeta Turnu Severin, 572
Fotbal Club Foresta Fălticeni, 575
Fotbal Club Inter Sibiu, 578
Fotbal Club Steaua Bucureşti, 590
Fotbal Club Universitatea Craiova, 598
Fotbal Club UTA Arad, 599

Metalul–Faur Bucureşti, 602
Poiana Câmpina, 606
Prahova Ploieşti, 607
Ripensia Timişoara, 607
Unirea Tricolor, 609
United Athletic Club Ploieşti, 610
Vagonul Arad, 611
Venus Bucureşti, 612
Liga Profesionistă de Fotbal (LPF), 613

ASOCIAȚII SPORTIVE ȘI/SAU CULTURAL SPORTIVE

Academia, 347
Amicii Drumeţiei, 347
Amicii Munţilor, 347
Amicii Predealului, 347
Asociaţia Culturală și Sportivă a Funcţionarilor Băncii Naţionale a României, 347
Asociaţia Sportivă Albastru, 348
Asociaţia Sportivă a Aeronauticii și Marinei (ASAM), 349
Asociaţia Sportivă a Angajaţilor Comerciali din Timişoara, 349
Asociaţia Sportivă a Angajaţilor Municipali (Cluj), 349
Asociaţia Arbitrilor de Fotbal Amator din România (AAFAR), 349
Asociaţia Sportivă Armata (ASA), 349
Asociaţia Sportivă Astronautica Târgovişte, 349
Asociaţia Automobiliştilor din România (AAR), 349
Asociaţia Sportivă a Aviaţiei și Marinei, 350
Asociaţia de Aviaţie din Binţinți, 350
Asociaţia Avionul Doljan, 350
Asociaţia de Canotaj, 350
Asociaţia Carpatină, 350
Asociaţia Sportivă Cercul Militar, 350
Asociaţia Cercurilor de Studii și Informaţii pentru Răspândirea Educaţiei Fizice și Tirului, 350
Asociaţia Cicliştilor, 350
Astra Sportivă, 351
Asociaţiile și cluburile sportive și culturale CFR, 351
Asociaţia CFR Adjud, 352
Asociaţia Şoimii Arad, 352
Clubul Sportiv CFR Arad, 352
Asociaţia CFR Bacău, 352
Asociaţia Atelierele CFR Braşov, 352
Asociaţia Generală Sportivă și Culturală CFR (AGSC–CFR) Bucureşti, 352
Asociaţia Sportivă CFR Bucureşti, 353
Asociaţia Sportivă CFR Griviţa, 353
Victoria FC Bucureşti, 354
Asociaţia Aviatică CFR, 354
Asociaţia Sportivă CFR Buzău, 354
Clubul Sportiv-Cultural CFR Caransebeş, 354
Asociaţia CFR Victoria Carei, 354
Asociaţia Sportivă Locomotiva Călăraşi, 354
Asociaţia Culturală și Sportivă CFR Cernăuţi, 354
Clubul Sportiv Locomotiva Chişinău, 354
Asociaţia Sportivă și Culturală Armonia Cluj – Clubul Sportiv CFR Cluj, 354
Asociaţia CFR Constanţa), 355
Asociaţia Fulgerul Craiova, 355
Asociaţia CFR Feteşti, 355
Asociaţia Sportivă și Culturală CFR Galaţi, 355
Societatea Atelierelor Iaşi (SAI), Acvila și Victoria CFR Iaşi, 356
Casa Culturală și Sportivă CFR A.D. Xenopol Iaşi, 356
Societatea Culturală, Sportivă și Muzicală CFR Iaşi, 356
Asociaţia CFR Iţcani, 356
Asociaţia CFR Oradea, 356
Asociaţia Sportivă și Culturală a Atelierelor CFR Oradea, 357
Asociaţia CFR Paşcani, 357
Căminul Cultural CFR Unirea Paşcani, 357
Asociaţia CFR Petroşani, 357
Asociaţia CFR Piatra Olt, 357
Asociaţia CFR Radu Negru Piteşti, 357
Asociaţia Culturală și Sportivă CFR Ploieşti, 357
Asociaţia CFR Rădăuţi, 357
Asociaţia Sportivă CFR Râmnicu Sărat, 357
Clubul Sportiv CFR Satu Mare, 358
Asociaţia CFR Sibiu, 358
Asociaţia CFR Simeria, 358
Asociaţia CFR Teiuş, 358
Clubul Sportiv Chinezul Timişoara, 358
Clubul Sportiv CFR Timişoara, 359
Asociaţia Sportivă CFR Târgovişte, 359
Clubul Sportiv CFR Târgu Mureş, 359
Asociaţia Sportivă Locomotiva Târgu Mureş, 359

Asociaţia Sportivă și Culturală
CFR Turnu Severin, 359
Asociaţia Cluburilor de Fotbal din România, 361
Asociaţia Sportivă Concordia, 361
Asociaţia Sportivă Confecţia, 361
Asociaţia Sportivă Constructorul, 362
Asociaţia Sportivă Dinamo – Baia Mare, 362
Asociaţia Sportivă Dinamo – București, 362
Asociaţia Sportivă Dinamo – Cluj, 362
Asociaţia Sportivă Dinamo – Craiova, 362
Asociaţia Sportivă Dinamo – Galaţi, 362
Asociaţia Sportivă Dinamo – Iaşi, 362
Asociaţia Sportivă Dinamo – Oradea, 363
Asociaţia Sportivă Dinamo – Piteşti, 363
Asociaţia Sportivă Dinamo – Suceava, 363
Asociaţia Sportivă Dinamo – Timişoara, 363
Asociaţia Sportivă Dinamo – Târgu Mureş, 363
Asociaţia Sportivă Distribuţia Bucureşti, 363
Asociaţia de Drumeţie și Sporturi
pe Apă „Dor de Ducă”, 364
Asociaţia de Drumeţie „Hai la Drum”, 364
Asociaţia Drumeţiilor din Munţii Înalţi din
România (ADMIR), 364
Asociaţia Drumeţilor din Munţii României, 365
Asociaţia Sportivă Electrica, 365
Cercul Excursioniștilor (București), 365
Asociaţia Sportivă Ford-Română, 365
Asociaţia Sportivă Foresta, 365
Asociaţia Funcţionarilor Publici, 365
Asociaţia Generală a Vânătorilor și
Pescarilor Sportivi (AGVPS) din România, 365
Asociația Sportivă Gloria București, 365
Asociaţia Sportivă Gloria Arad, 366
Asociaţia Sportivă a Grupului IV de Aviaţie, 366
Asociaţia Sportivă a Grupului Întreprinderilor
de Gospodărire Comunală, 366
Asociaţiile Sportive Hakoah, 366
Asociaţia Hakoah pentru Educaţie Sportivă,
Muzicală și Morală a Tineretului Evreu din Iaşi, 367
AS Hakoah din Arad, 367
Asociaţia Sportivă Haggibor, 367
Asociatia Internationalilor
de Rugby – Romania (A.I.R.), 367
Asociaţia Sportivă a Jucătorilor de Popice, 367
Asociaţia Sportivă Maraton, 367
AS Metropola, 367
Asociaţia Sportivă Monitorul Oficial, 379
Asociaţia Muncitorilor pentru Educaţie Fizică
și Sport Arad (AMEFA), 369
Asociaţia Sportivă a Municipiului Braşov (ASMB), 369
Asociaţia Sportivă a Muncitorilor din Deva, 369
Asociaţia pentru Educaţie Fizică a Muncitorilor
din Lipova, 369
Asociaţa Sportivă a Muncitorilor din Lupeni, 369
Asociaţia pentru Educaţie Fizică a Muncitorilor
din România Prietenii Naturii, 369
Asociaţia Sportivă a Muncitorilor din Reghin, 370
Asociaţia Sportivă Politehnica, 370
Asociaţia de Patinaj din Aiud, 370
Asociaţia Sportivă Pompierul, 370
Asociaţia de Popice, 370
Asociaţia pentru Cultură Fizică și Sport Progresul, 370
Asociaţia Română pentru Propagarea Turismului, 370
Asociaţia Română pentru Propaganda
Aviaţiei (ARPA), 370
Asociaţiunea Proprietarilor și Crescătorilor
de Cai de Curse din România, 371
Asociaţia Proprietarilor și Crescătorilor
de Cai de Trap, 371
Asociaţia Sportivă Recolta, 371
Asociaţia Sportivă Record, 371
Asociaţia de Cultură Fizică și Sport
„Rezervele de Muncă”, 371
Asociaţia Sportivă Rulmentul Bârlad, 371
Asociaţia Sportivă Săgeata, 371
Asociaţia Sporturilor Atletice din România, 371
Asociația Română de Skandenberg, 371
Asociaţia Sportivă Schi–Club Predeal, 373
Asociaţia Sportivă și Culturală SET, 373
Asociaţia Polisportivă Stadiul Român
(APSR) Bucureşti, 373
Asociaţia Sportivă Tehnofrig, 374
Asociaţia Sportivă Termes, 374
Asociaţia de Tir, 374
Asociația Turistică Banatul, 374
Asociația de Turism „La Drum”, 374
Asociaţia de Turism „Munţii Noştri”, 375
Asociaţia Turismul Popular, 375
Asociaţia de Turism și Sport
România Pitorească, 375

Asociaţia Turiştilor din RPR, 375
Asociaţia Sportivă Velo-Stadion, 375
Asociaţiunea Sportivă și Culturală „Viforul Dacia”, 375
Asociaţiile și Cluburile Sportive (Voinţa) din Sistemul Cooperaţiei Meşteşugăreşti, 376
Asociaţia Sportivă Voinţa Alexandria, 379
Asociaţia Sportivă Voinţa Arad, 379
Asociaţia Sportivă Voinţa Baia Mare, 380
Asociaţia Sportivă Voinţa Braşov, 380
Asociaţia Sportivă Voinţa Brăila, 381
Asociaţiile Sportive Voinţa, 381
Asociaţia Sportivă Voinţa Buzău, 381
Asociaţia Sportivă Voinţa Cluj-Napoca, 381
Asociaţia Sportivă Voinţa Craiova, 382
Asociaţia Sportivă Voinţa Galaţi, 382
Asociaţia Sportivă Voinţa Iaşi, 383
Asociaţia Sportivă Voinţa Miercurea Ciuc, 383
Asociaţia Sportivă Voinţa Odorheiu Secuiesc, 384
Asociaţia Sportivă Voinţa Oradea, 384
Asociaţia Sportivă Voinţa Piatra Neamţ, 385
Asociaţia Sportivă Voinţa Ploieşti, 385
Asociaţia Sportivă Voinţa Rădăuţi, 386
Asociaţia Sportivă Voinţa Reghin, 386
Asociaţia Sportivă Voinţa Satu Mare, 387
Asociaţia Sportivă Voinţa Sibiu, 387
Asociaţia Sportivă Voinţa Sinaia, 388
Asociaţia Sportivă Voinţa Slatina, 388
Asociaţia Sportivă Voinţa Târgu Jiu, 388
Asociaţia Sportivă Voinţa Târgu Neamţ, 389
Asociaţia Sportivă Zefirul, 389

CLUBURI SPORTIVE

Aeroclubul Regional Braşov (ARB), 389
Aeroclubul Olteniei (AO), 389
Aeroclubul Maramureş, 389
Aeroclubul Român; Aeroclubul Central Român (AR; ACR), 389
Atletic Club Român (ACR), 390
Automobil Clubul Român (ACR), 390
Baschet Club Icim Arad, 393
Box Club Brăila, 393
Boxing–Club Constanţa, 394
Box Club Nicolae Linca Alba Iulia, 394
Handbal Club Minaur BCR Baia Mare, 394
Jokey-Club, 394
Schi Club Bucureşti, 395
Turing Clubul României (TCR), 395
Yacht Club Român Constanţa, 396
Clubul de Aeromodelism Henri Coandă, 396
Clubul Alpin Al Banatului (Banater Alpinistenclub), 396
Clubul Alpin Român, 396
Clubul Alpin al Transilvaniei (Siebenbürgischer Alpenverein in Kronsdat), 397
Clubul Atletic Arad, 397
Cercul Atletic Bucureşti, 397
Clubul Atletic Municipal Reşiţa, 397
Clubul Atletic Roman (CAR), 397
Clubul Carpatin Român, 398
Clubul German Regata, 398
Clubul German de Schi (DSCB), 398
Clubul de Golf Paul Tomiţă, 398
Clubul Nautic Al Academiei Comerciale, 399
Clubul de Schi, 399
Clubul Tricolor Constanţa, 399
Clubul Turistic Bănăţean (CTB), 399
Clubul Turistic Encian, 399
Clubul Sportiv Aplicativ Militar, 399
Clubul CSU Asesoft Ploiești, 400
Clubul Sportiv Botoşani, 400
Clubul Sportiv Ceahlăul Piatra Neamţ, 401
Clubul Sportiv Chimia Râmnicu Vâlcea, 402
Clubul Sportiv Colţea, 402
Clubul Sportiv Crişul Oradea, 403
Clubul Sportiv Dacia Piteşti, 404
Clubul Delavrancea, 404
Clubul Sportiv Dermata, 404
Clubul Sportiv Dinamo Braşov, 405
Clubul Sportiv Dinamo Bucureşti, 408
Tânărul Dinamovist, 421
Clubul Sportiv Dinamo Bacău, 421
Asociaţia Sportivă Dinamo – Baia Mare, 421
Asociaţia Sportivă Dinamo – Constanţa, 422
Asociaţia Sportivă Dinamo – Cluj, 422
Asociaţia Sportivă Dinamo – Craiova, 422
Asociaţia Sportivă Dinamo – Galaţi, 422
Asociaţia Sportivă Dinamo – Iaşi, 423
Asociaţia Sportivă Dinamo – Oradea, 423

Asociaţia Sportivă Dinamo – Piteşti, 423
Asociaţia Sportivă Dinamo – Suceava, 423
Asociaţia Sportivă Dinamo – Timişoara, 423
Asociaţia Sportivă Dinamo – Târgu Mureş, 424
Clubul Sportiv Electroputere Craiova, 424
Clubul Sportiv Farul Constanţa, 424
Clubul Sportiv al Medicinştilor din Bucureşti (CSMB), 428
Clubul Sportiv Metalul, 429
Clubul Sportiv Mureşul Târgu Mureş, 431
Clubul Sportiv Muncitoresc Reşiţa (CSMR), 432
Clubul Sportiv Olimpia Bucureşti, 432
Clubul Sportiv Oltchim, 434
Clubul Sportiv Oţelul Galaţi, 436
Clubul Sportiv Oţelul Târgovişte, 436
Clubul Sportiv Petrolul, 436
Clubul Sportiv Predeal, 439
Clubul Sportiv Progresul Brăila, 439
Clubul Sportiv Progresul – BNR Bucureşti, 439
Clubul Sportiv Rapid Bucureşti, 440
Clubul Sportiv Reşiţa, 448
Clubul Sportiv Român, 448
Clubul Sportiv Satu Mare, 448
Clubul Sportiv Central al Armatei Steaua, 449
Clubul Sportiv Târgovişte, 463
Clubul Sportiv Teleorman Alexandria, 463
Clubul Triumf Bucureşti, 463
Clubul Sportiv Unio Satu Mare, 464
Clubul Sportiv Unirea Alba Iulia, 465
Clubul Sportiv Unirea Focşani, 465
Clubul Sportiv UT Arad, 466
Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative (CSTA) Suceava, 467
Clubul Sportiv Viitorul Bucureşti, 467
Clubul Sportiv Viitorul Vaslui, 468
Clubul Sportiv Voinţa Bucureşti, 468
Clubul Sportiv Voinţa Târgu Mureş, 471
Clubul Sportiv Voinţa Timişoara, 473
Clubul Sportiv Orăşenesc Sinaia, 473
Sport Club Miercurea Ciuc, 474
Sport Club Muşcelul, 475
Clubul Sportiv Municipal Arad, 476
Clubul Sportiv Municipal Armătura Zalău, 477
Sport Club Municipal Bacău, 477
Clubul Sportiv Municipal Baia Mare, 481
Clubul Sportiv Municipal Bistriţa, 483
Clubul Sportiv Municipal Brăila, 484
Clubul Sportiv Municipal București (C.S.M.B.), 485
Clubul Sportiv Municipal Buzău, 485
Clubul Sportiv Municipal Călăraşi, 486
Clubul Sportiv Municipal Cluj-Napoca, 487
Clubul Sportiv Municipal Craiova, 488
Clubul Sportiv Municipal Danubiu Tulcea, 489
Clubul Sportiv Municipal Dunărea Galaţi, 489
Club Sportiv Municipal Iași, 490
Clubul Sportiv Municipal Oneşti, 491
Club Sportiv Municipal Oradea, 493
Clubul Sportiv Municipal Pandurii Târgu Jiu, 493
Clubul Sportiv Municipal Piteşti, 493
Clubul Sportiv Municipal Reşiţa, 495
Clubul Sportiv Municipal Sfântu Gheorghe, 495
Clubul Sportiv Municipal Sibiu, 496
Clubul Sportiv Municipal Suceava, 497
Clubul Sportiv Municipal Timişoara, 498
Clubul Sportiv Municipal Târgu-Mureș, 499
Clubul Sportiv Orășenesc Sinaia, 499
Clubul Sportiv Școlar – Alexandria, 500
Clubul Sportiv Şcolar Cetatea Bucur, 501
Clubul Sportiv Școlar Nr.1 Constanța, 501
Clubul Sportiv Școlar Unirea Iași, 503
Clubul Sportiv Universitatea Arad, 504
Clubul Sportiv Universitar Știința Bacău, 504
Clubul Sportiv Știința Baia Mare, 507
Clubul Sportiv Universitatea Brașov, 507
Clubul Sportiv Universitar ANEFS–UNEFS București, 509
Clubul Sportiv (Sport Club) Sportul Studenţesc Bucureşti, 510
Clubul Sportiv Universitar Știința București, 515
Clubul Sportiv Universitatea din Cluj („U” Cluj), 515
Clubul Sportiv Universitatea Craiova, 517
Clubul Sportiv Universitatea Galați, 518
Clubul Sportiv Politehnica Iaşi, 520
Clubul Sportiv Universitar Oradea, 522
Clubul Sportiv Universitar Știința Petroșani, 523
Clubul Sportiv Universitar Ploiești, 524
Clubul Sportiv Universitatea Reșița, 524
Clubul Sportiv Universitar Sibiu, 525
Clubul Sportiv Universitatea Suceava, 525
Clubul Sportiv Universitar Târgu Mureș, 526

Clubul Sportiv Studențesc Medicina Timișoara, 526
Colegiul Național Emil Racoviță, 526
Colegiul Național Sportiv Cetate Deva, 527
Colegiul Sportiv Nadia Comăneci Onești, 529
Liceul Teoretic Traian Lalescu Orșova, 532

SOCIETĂŢI – ORGANIZAŢII SPORTIVE

Amicii Ardealului, 533
Aurora, Societate de Gimnastică,
Scrimă și Lectură, 533
Cercul Profesorilor de Gimnastică din Capitală, 533
Hanul Drumeţilor, 533
Societatea de Arme, Gimnastică și Dare la Semn
din Dâmboviţa, 533
Societatea Aurora, 533
Societatea Sportivă Avântul, 533
Societatea Carpatină Ardeleană
(Erdelayi Karpat Egyesulet – Eke, 534
Societatea Carpatină Ardeleană a Turiștilor
(Siebenburgische Karpaten Verein – SKV), 534
Societatea Carpatină Sinaia, 534
Societatea de Cultură și Sport Şoimii Munteniei, 534
Societatea de Dare La Semnu „Bucuresci”, 534
Societatea „Dor de Ducă”, 535
Societatea Excelsior, 535
Societatea de Educaţie Fizică Înainte Bucureşti, 535
Societatea de Educaţie Fizică Gh. Moceanu, 535
Societatea de Educaţie Fizică România Viitoare, 535
Societatea de Educaţie Fizică Şoimii României, 535
Societatea de Gimnastică și Sport Aqvila Piteşti, 535
Societatea de Gimnastică a Corpului Didactic
din Bucureşti, 536
Societatea de Gimnastică Populară Bucureşti, 536
Societatea de Gimnastică Viitorul Bucureşti, 536
Societatea de Gimnastică Viitorul
(Fostă Vigoarea) Craiova, 536
Societatea de Gimnastică, Scrimă și Tir
Sf. Gheorghe Giurgiu, 536
Societatea de Gimnastică și Sport
N. Bălcescu Brăila, 536
Societatea de Gimnastică, Dare la Semn,
Scrimă și Muzică, 536
Societatea de Gimnastică și Muzică – Iaşi, 537
Societatea Română de Gimnastică, Ploieşti, 537
Societatea Sportivă Kadima, Timişoara, 537
Societatea Kronstadter Skiverein Gung, 537
Societăţi, organizaţii sportive Macabi, 537
Societatea de Sport și Gimnastică Macabi
Cernăuţi, 538
Asociaţia Sportivă Macabi Craiova, 538
Societatea Cultural-Sportivă Macabi Chişinău, 538
Macabi Bucureşti, 538
Societatea de Gimnastică, Sport și Muzică
Macabi a Tineretului Evreu, 538
Clubul Sportiv Macabi, 538
Societatea de Medicină Sportivă, 539
Societatea Olimpică Română, 540
Societatea de Muzică, Gimnastică și Sport
Vasile Alecsandri Dorohoi, 541
Societatea Profesorilor de Educaţie Fizică
și Sport din România (SPEFSR), 541
Societatea Profesorilor de Gimnastică
și Arme din România, 543
Societatea pentru Protecţia Copilului”, 543
Reuniunea Română de Gimnastică și Cântări, 543
Societatea de Schi Braşoveana, 543
Societatea de Scrimă a Elevilor Cursului
Superior din Liceul Gh. Lazăr din Bucureşti, 543
Societatea Sportivă Muncitorească
Reşiţa (SSMR), 543
Societatea de Sport din Prahova, 543
Societatea Sportivă România Mare, 544
Societatea Ştiinţifică Literară Tinerimea
Română Bucureşti, 544
Societatea Sportivă UEC, 544
Societatea Sportivă a Uzinelor și Domeniilor
Reșița, 544
Societatea Sportivă a Uzinelor Domeniilor
Reşiţa (SSUDR), 545
Societatea Turistică Braşov, 545
Societatea Turistică Frăția Munteană, 545
Societatea Turiștilor din România (STR), 546
Trinitatea Vremelnică, 546
Societăţi (Asociaţii) Turnverein, 546
Societatea Bukarester Turnverein (BT), 546
Salvamont, 546
Societatea Salvamar, 547

CUPRINS

LEGISLAŢIE 7

REGLEMENTĂRI JURIDICE, ORGANIZATORICE ŞI ADMINISTRATIVE 9

STRUCTURI ORGANIZATORICE 81

FORURILE DE CONDUCERE ALE EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI 83

ISTORIE OLIMPICĂ ROMÂNEASCĂ 137

CONDUCĂTORII ORGANIZAŢIILOR / INSTITUŢIILOR CENTRALE SPORTIVE DIN ROMÂNIA (1912-2005) 195

INSTITUŢII, ORGANIZAŢII ŞI ACTIVITĂŢI SPECIFICE 203

FORMAREA ŞI PERFECŢIONAREA CADRELOR DE SPECIALITATE ÎN DOMENIUL EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI. ŞCOLI DE ANTRENORI – CNFPC – SNA 205

INSTITUŢII DE ÎNVĂŢĂMÂNT SUPERIOR ÎN DOMENIUL EDUCAŢIEI FIZICE 225

CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ ÎN DOMENIUL EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI 249

MEDICINA SPORTIVĂ 263

ORGANIZAŢII DE COPII ŞI TINERET 283

ACTIVITĂŢI SPORTIVE ŞCOLARE ŞI UNIVERSITARE 293

FAMILIA REGALĂ – CONTRIBUŢII LA PROMOVAREA ŞI DEZVOLTAREA EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI DIN ROMÂNIA 307

EDUCAŢIA FIZICĂ ŞI SPORTUL ÎN MUZEE ŞI EXPOZIŢII 317

MOMENTE SEMNIFICATIVE DIN ISTORIA SPORTULUI ROMÂNESC 329

ASOCIAŢII, CLUBURI, SOCIETĂŢI SPORTIVE ŞI/SAU CULTURAL SPORTIVE 347

CLUBURI DE FOTBAL 549

REALIZĂRI ORIGINALE TEORETICE ŞI APLICATIVE 615

CERCETAREA TERMINOLOGIEI 617

STUDIUL POTENŢIALULUI BIOMOTRIC 621

TEORIA ŞI PRACTICA ANTRENAMENTULUI SPORTIV 631

INVENŢII 649

STUDII MEDICO-FARMACOLOGICE 657

LITERATURA DE SPECIALITATE 661

LUCRĂRI DE REFERINŢĂ CU CARACTER ŞTIINŢIFIC ŞI TEHNICO-METODIC 663

MASS-MEDIA 763

PRESA SPORTIVĂ – ASOCIAŢIA PRESEI SPORTIVE – REPERE ISTORICE 765

PUBLICAŢII 769

RADIO ŞI TELEVIZIUNE 787

FOTO, FILM, VIDEO 789

TEMA SPORTIVĂ ÎN FILATELIA ROMÂNEASCĂ 791

ISTORIC 793

MĂRCILE POŞTALE ROMÂNEŞTI CU SUBIECT SPORTIV 1937 - 2011 803

BAZA MATERIALĂ A EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI 861

EXCURS ISTORIC 863

INDEX FOTBAL-CLUBURI, ASOCIAŢII ŞI CLUBURI SPORTIVE, SOCIETĂŢI SPORTIVE ŞI/SAU CULTURAL SPORTIVE 883

ENCICLOPEDIA
EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI DIN ROMÂNIA
Ediţia a II-a

© 2015 MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

VOLUMUL VII
LEGISLAŢIE. FORURILE DE CONDUCERE ALE EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI. INSTITUŢII, ORGANIZAŢII ŞI ACTIVITĂŢI SPECIFICE DOMENIULUI EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI. STRUCTURI ORGANIZATORICE DE REFERINŢĂ – ASOCIAŢII, CLUBURI, SOCIETĂŢI. REALIZĂRI ORIGINALE, TEORETICE ŞI APLICATIVE. LITERATURA DE SPECIALITATE. MASS-MEDIA. SPORTUL ÎN FILATELIE

ISBN 978-606-516-780-3
ISBN 978-606-516-787-2

Editura MĂIASTRA
Târgu-Jiu, Str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, Nr. 20
Tel. 0253-212.991, Fax: 0253-218343

DTP: Daniel GUREANU, Mariana JDEICĂ, Rodica TEIȘI

Pre-press & print:

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, *Fax* 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

1952-2012

CAMPIONII ROMÂNIEI

ISBN 978-606-516-780-3
ISBN 978-606-516-787-2